Meinem lieben Enkel Paul von Fleischl=
=Marxow gegeben Louise Marx

München 11 November 1879.

7603

V XI

BIBLIA SACRA,

EBRAICE,
CHALDAICE,
GRÆCE,
LATINE,
GERMANICE,
~~GALLICE~~, Italice

Studio & Labore

ELIÆ HVTTERI
GERMANI.

NORIBERGÆ.

Cum Sacræ Cæsar. Maiest. Quindecim annorum Privilegiis.

M. D. XCIX.

MAGNIFICIS, NOBILIBVS, AMPLISSIMIS PRVDENTISSIMISQVE VIRIS, DOMINIS CONSVLIBVS ET SENATORIBVS INCLYTÆ NORIBERGENSIVM REIPVB. &c.

Dominis & patronis ſuis obſervandis

ELIAS HVTTERVS
S. P. D.

CVM HAC NOSTRA ÆTATE, MAGNIFICI, Nobiles, Ampliſsimi prudentiſsimique Viri, Domini & patroni obſervandi, neſcio an fatali rerum converſione: an verò turpi ignavia, torpore & veterno: Linguarum ſcripturarumque ſtudia ſuam periodum conſecuta eſſe: Et, ut optima quæque, ita & hæc, per declivia, præcipiti decurſu in pejus ruere, & retro ſublapſa referri videantur: Ego pro tenuitate conditionis meæ, non ſine ſingulari fato, ultra viginti annos, maximo conatu, maximum, difficilimum, laborioſiſsimumque omnium molitus ſum ſemper & adhuc molior Opus: HARMONIAM nimirum & SYMMETRIAM Linguarum ſcripturarumque, utramque Biblicam & Grammaticam: Et eam quidem, qua non anilibus fabulis aut rebus parum neceſſariis enucleandis: Sed veritati Cœleſtis doctrinæ indagandæ, fideique Chriſtianæ, Orthodoxæ, Catholicæ & Apoſtolicæ, longè latèque illuſtrandæ propagandæque via ſternitur: (*Nempe qua homo rationalis, Imago* DEI *& Microcoſmus: adminiculo pauciſsimorum Elementorum Phyſicorum & Naturalium, hoc eſt, Sonorum, Conſonantium, Vocalium, Accentuum, Mediorumq́, nec non Figurarum, Literarum, Punctorum, Linearum, Mixto-*

rumq́

rumq́ principiis: Quo ad eorundem partes, Species & Accidentia: 1. Musica & Prosodica: 2. Geometrica & Orthographica. 3. Dialectica & Etymologica: 4. Rhetorica & Syntactica, & per Consequens honesta, vtili, facili, jucunda, maximeq́ necessaria Enunciatione & Figuratione, veluti in speculo & Echo actu reflexo: Primò, Seipsum secundum Corpus, Animam & Spiritum: Secundò, DEUM secundum Essentiam, Voluntatem & Facultatem: Tertiò, Naturam secundum Substantiam, Proprietates & Accidentia: Divina sic præordinante, concedente & cooperante gratia: Humana consentiente voluntate: Naturaq́ non repugnante ordine: Vna quasi Synopsi & Idea Harmonica & Symmetrica: 1. Sensibus aurium audire, & Oculorum videre: 2. Sensu communi apprehendere: 3. Mente intelligere: 4. Memoria tenere: 5. Et pro voluntatis libertate agitare, meditari, volvere, revolvere, Numerare, Ponderare, Mensurare, Ponere, Componere, Disponere, Addere, Subtrahere, Resolvere, Contrahere, Transponere, Commutare, Notare, Conferre, Discernere, Eligere, Rejicere, Confundere, Occultare: 6. Lingua eloqui, Manu scribere, aliisq́ communicare & tradere valeat: Vt ex misero mortalium genere, æterna DEO colligatur Ecclesia, quæ ipsum non ex stulta quadam opinione & δοξοσοφία Ethnicorum more, sed ex certa & præscripta Lege & Norma Verbi Divini agnoscat, celebret, & cum DEO prorsus unum fiat.)

Arduum utrumq; tàm Grammaticum, quàm Biblicum Opus, ut ad frugem aliquam perveniret, nec in immensum excresceret; Primo quidem Harmoniam Grammaticam adornavi, qua principes Linguæ quatuor, Ebræa, Græca, Latina & Germanica quoad Orthographiam, Prosodiam, Etymologiam & Syntaxin, novis Cubi, Globi, Crucis & Quadrati compendiis, ad unius Sanctæ Ebrææ Linguæ, quæ omnium Linguarum mater, fons & origo est, normam ita direxi, ut illæ simul eâdem ratione & methodo æquè facilè, imò facilius, atq; una sola doceri, disci, tractarique possint: Cujus beneficio ingeniosus, pius & diligens Linguarum studiosus, Adolescens, Iuvenis, Vir, Senex, Decrepitus, brevissimo temporis spacio, minimòq; sumptu & labore, tantum discendo consequi valeant, quantum vulgari docendi remora vix integro Decennio: Res, ut

hactenus

hactenus impoſsibilis fuit habita: Sic nunc per Dei gratiā tàm facilis, quàm facilima eſt, & per ſe loquitur.

Deinde Harmoniam Biblicam Sex Linguarum columnarumq; ordine, per omnes Veteris & Novi Teſtamenti libros, pio & bono conſilio ita diſpoſui, ut primū Sex Idiomata, Ebræum, Chaldaicum, Græcum, Latinum, Germanicum & Italicum aptè invicem è regione, verſibus diſtinctis convenirent: Deniq; loco Italici, modò Gallicum, modò Sclavonicum, modò Saxonicum, aliarumq; gentium & nationum Idiomata, minimo ſumptu & labore, vel imprimendo vel aſcribendo ſubſtitui poſſent: ita ut non modò verſibus & membris, ſed ſi opus eſſet, ipſis etiam dictionibus & literis aptiſsimè ſibi invicem reſponderent: Cujus dexteritate quilibet etiam vulgariter doctus, primo ſtatim intuitu, totius antiquitatis excellentia Myſteria, dona, ſtudia & labores, una ſynopſi conſpicere, eorumque convenientiam & diſcrepantiam, (quæ omnis concordiæ & diſcordiæ fons & origo eſt) citra moleſtiam, ſano judicio, ſine ſcandalo, ſumma cum voluptate, utilitate, fideique ſuæ πληροφορία, aſpirante gratia Divina, judicare & diſcernere queat.

Quâ re quid homine pio & Chriſtiano dignius, quid eidem (præſertim in hac mundi ſenecta) honeſtius, utilius, jucundius & magis neceſſarium contingere, aut à quoquam hominum excogitari, exoptari & adornari poſsit ac debeat, aliis piis & bonis judicandū relinquo.

Huius noſtri inſtituti ratio ſi forſitan aliquos latuit, qui conatus & labores noſtros, iniqua & præpoſtera cenſura, tanquàm inutiles, ſtultos, inanes & impoſsibiles judicarunt, ut det illis Devs meliorem mentem, ex animo precor.

Totius verò negotii tractationem ac eam, quæ inde promanatura eſt, gloriam, vobis Magnifici, Nobiles, Ampliſsimi atque prudentiſsimi Viri, Domini patroni & promotores unicè colendi, debitæ gratitudinis & obſervantiæ ergò, eâ, qua decet, animi ſubjectione offero, obnixè rogans, ut hoc quicquid eſt operis & ſtudii, quod certè in gloriam DEI, Eccleſiæ Chriſtianæ & totius poſteritatis emolumentum inſtitutum eſt, benignè accipere, & me meaque ſtudia, ut hactenus cum laude feciſtis, ita & in poſterum clementer & paternè fovere, juvare & promovere dignemini: Certò confidentes, labores noſtros non fore inanes in Domino.

Oro autem filium DEI, Dominum noſtrum ut beneficio & adminiculo hujus noſtri inſtituti, Eccleſiam ſuam atq; inprimis Germaniæ & hujus Reipub. creſcere & in immenſam excreſcere faciat Civitatem illam ſanctam Cubicam & Quadratam, cujus longitudo, latitudo & altitudo æqualia ſunt, de qua Apocalypſis 21. Cap. ſcribitur: Hoc eſt, ut magna & pernicioſa illa BABEL, mater fornicationum & abominationum omnium, Linguarum videlicet Scripturarumq;, & cum his Gentium & Religionum ἀταξία, confuſio & diſcordia è medio tollatur Eccleſiæ Chriſtianæ, atq; econtra fatalis illa & diu deſiderata pax & tranquillitas, Regnum ſanctorum altiſsimi, de quo Daniel: 2. & 7. Cap. Et Evangelium Regni, de quo Chriſtus ipſe Matth. 24. vaticinatur, in teſtimonium cunctis Gentibus revelatum prædicetur, & potenter in integrum reſtituatur confirmeturq;, donec tandem Dominus & Servator noſter IESVS CHRISTVS, DEI & Mariæ Filius, adventu ſuo glorioſo Eccleſiam ſponſam ſuam ſanctam & immaculatam, cujus viva membra nos exiſtimus, pro ſua gratuita miſericordia, ad ſe ſuosq; pertrahat, æternoq; gaudio perfundat. NORIBERGÆ Dominica Quaſimodogeniti, Anno ſalutis humanæ 1599.

GENESIS,

ÉBRAICE.
CHALDAICE.
GRÆCE.
LATINE.
GERMANICE.
ITALICE.

Ex

Diſpoſitione & Adornatione
ELIAE HVTTERI
GERMANI.

בקדמין | בראשית | ΓΕΝΕΣΙΣ.

א׃

בְּקַדְמִין בְּרָא ייי יָת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא׃

2 וְאַרְעָא הֲוָת צַדְיָא וְרֵקָנְיָא וַחֲשׁוֹכָא עַל אַפֵּי תְהוֹמָא וְרוּחָא דַייָ מְנַשְּׁבָא עַל אַפֵּי מַיָּא׃

3 וַאֲמַר ייי יְהֵא נְהוֹרָא וַהֲוָה נְהוֹרָא׃

4 וַחֲזָא ייי יָת נְהוֹרָא אֲרֵי טָב וְאַפְרֵשׁ ייי בֵּין נְהוֹרָא וּבֵין חֲשׁוֹכָא׃

5 וּקְרָא ייי לִנְהוֹרָא יְמָמָא וְלַחֲשׁוֹכָא קְרָא לֵילְיָא וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צְפַר יוֹמָא חַד׃

6 וַאֲמַר ייי יְהֵא רְקִיעָא בִּמְצִיעוּת מַיָּא וִיהֵא מַפְרֵשׁ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא׃

7 וַעֲבַד ייי יָת רְקִיעָא וְאַפְרֵשׁ בֵּין מַיָּא דְּמִלְּרַע לִרְקִיעָא וּבֵין מַיָּא דְּמִלְּעֵל לִרְקִיעָא וַהֲוָה כֵן׃

8 וּקְרָא ייי לִרְקִיעָא שְׁמַיָּא וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צְפַר יוֹם תִּנְיָן׃

9 וַאֲמַר ייי יִתְכַּנְשׁוּן מַיָּא מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא לַאֲתַר חַד וְתִתַּחְזֵי יַבֶּשְׁתָּא וַהֲוָה כֵן׃

10 וּקְרָא ייי לְיַבֶּשְׁתָּא אַרְעָא וּלְבֵית כְּנִישׁוּת מַיָּא קְרָא יַמֵּי וַחֲזָא ייי אֲרֵי טָב׃

11 וַאֲמַר ייי תַּדְאֵי אַרְעָא דִּתְאָה עִסְבָּא דְּבַר זַרְעֵהּ מִזְדְּרַע אִילַן פֵּירִין עָבֵד פֵּירִין לִזְנוֹהִי דְּבַר זַרְעֵהּ בֵּהּ עַל אַרְעָא וַהֲוָה כֵן׃

א׃

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃

2 וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃

3 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי־אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃

4 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃

5 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃

6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃

7 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃

8 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃

9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃

10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃

11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃

ΚΕΦΑΛ. α.

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

2. Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος, καὶ σκότος ἐπέκειτο ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος.

3. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς.

4. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν. Καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους.

5. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ἡμέραν. καὶ τὸ σκότος, ἐκάλεσε νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα μία.

6. Καὶ εἶπεν ὁ θεός· γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος, καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. καὶ ἐγένετο οὕτως.

7. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα, καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος.

8. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα οὐρανόν. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα δευτέρα.

9. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά· καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν καὶ ὤφθη ἡ ξηρά.

10. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὴν ξηρὰν, γῆν. καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν.

11. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως.

12. Et

CAPVT I.

IN principio creavit Devs cœlum & terram.

2. Terra autem erat inanis & vacua, & tenebræ erant ſuper faciem abyſsi: & Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas.

3. Dixitq; Devs, Fiat lux. Et facta eſt lux.

4. Et vidit Devs lucem quod eſſet bona: & diviſit lucem a tenebris.

5. Appellavitque lucem diem, & tenebras noctem: factumque eſt veſpere & mane dies vnus.

6. Dixit quoque Devs: Fiat firmamentum in medio aquarum: & dividat aquas ab aquis.

7. Et fecit Devs firmamentum, diviſitque aquas quæ erant ſub firmamento, ab his quæ erant ſuper firmamentum. Et factum eſt ita.

8. Vocavitque Devs firmamentum, cœlum: & factum eſt veſpere & mane dies ſecundus.

9. Dixit vero Devs, Congregentur aquæ quæ ſub cœlo ſunt, in locum vnum: & appareat arida. Et factum eſt ita.

10. Et vocavit Devs aridam, terram: congregationesque aquarum appellavit maria. Et vidit Devs quod eſſet bonum:

11. Et ait, Germinet terra herbam virentem, & facientem ſemen, & lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus ſuum, cuius ſemen in ſemetipſo ſit ſuper terram. Et factum eſt ita.

Das erſte Capitel.

IM Anfang ſchuff GOTT Himel vnd Erden.

2. Vnd die Erde wår wüſt vnd leer/ vnd es war finſter auff der tieffe/ vnd der Geiſt GOttes ſchwebet auff dem Waſſer.

3. Vnd GOTT ſprach: Es werde Liecht/ Vnd es ward Liecht.

4. Vnnd GOTT ſahe/ daß das Liecht gut war. Da ſcheidet GOTT das Liecht vom Finſternuß.

5. Vnd nennet das Liecht Tag/vnd die Finſternuß Nacht. Da ward auß Abend vnd Morgen der erſte Tag.

6. Vnd GOTT ſprach/Es werde eine Veſte zwiſchen den waſſern/ vnnd die ſey ein vnterſcheid zwiſchen den waſſern.

7. Da machet GOTT die Veſte/ vnd ſcheidet das waſſer vnter der Veſten/ von dem waſſer über der Veſten/ vnnd es geſchach alſo.

8. Vnnd GOTT nennet die Veſten/ Himel. Da wardt auß Abendt vnd Morgen der ander Tag.

9. Vnd GOTT ſprach: Es ſamle ſich das waſſer vnter dem Himel/ an ſondere örter/daß man das trocken ſehe/vnd es geſchach alſo.

10. Vnd GOTT nennet das trocken/Erde/ vnnd die ſammlung der Waſſer nennet er Meer/ Vnd GOTt ſahe daß es gut war.

11. Vnnd GOtt ſprach: Es laſſe die Erde auffgehen Graß vnnd Kraut/ das ſich beſame/ vnnd fruchbare bäume/ da ein jeglicher nach ſeiner art frucht trage/ vnnd habe ſeinen eigen ſamen bey jhm ſelbs/ auff Erden/ Vnd es geſchach alſo.

CAP. I.

NEl principio Dio creò il cielo e la terra.

2. *E la terra era ſenza forma e vacua: e le tenebre erano ſopra la faccia de lo abiſſo! e lo Spirito di Dio ſi moveva ſopra le acque.*

3. *E Dio Diſſe, Sia la luce! e fu la luce.*

4. *E Dio vidde che la luce era buona: e dio ſeparò la luce da le tenebre.*

5. *E Dio chiamo la lucè, Giorno, e le tenebre, Notte, E fu fatto de la ſera e de la mattina il primo giorno.*

6. *Diſſe ancora Dio, Sia il fermamento fra le acque, e divida le acque da le acquè.*

7. *E Dio fece il fermamento, e ſeparò le acque che erano ſotto il fermamente da le acque, che erano ſopra il fermamento: e fu fatto coſi.*

8. *E Dio chiamò il fermamento, Cielo: e fu fatto de la ſera e de la mattina il ſecondo giorno.*

9. *E Dio Diſſe, Tutte le acque, che ſono ſotto il cielo, ſiano raccolte in vn luogo & apariſca il ſecco: e fu fatto coſi.*

10. *E Dio chiamò il ſecco, Terra, e la raccolta de le acque chiamò, Mari: e Dio vidde che queſto era buono.*

11. *Jnoltre Die diſſe, La terra produca herba, herba che produca il ſeme: albero che faccia il frutto ſecondo la ſua ſpetie, & habbia in ſe ſteſſo il ſeme ſuo ſopra la terra, e fu fatto coſi.*

א

12 וְאַפֵּיקַת אַרְעָא דִּתְאָה
עִסְבָּא דְּבַר זַרְעֵהּ מִזְדְּרַע
לִזְנוֹהִי וְאִילָן עָבֵד פֵּירִין
דְּבַר זַרְעֵהּ בֵּהּ לִזְנוֹהִי
וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי טָב׃

13 וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה
צְפַר יוֹם תְּלִיתָאי׃

14 וַאֲמַר יְיָ יְהוֹן נְהוֹרִין
בִּרְקִיעָא דִּשְׁמַיָּא
לְאַפְרָשָׁא בֵּין יְמָמָא וּבֵין
לֵילְיָא וִיהוֹן לְאָתִין
וּלְזִמְנִין וּלְמִמְנֵי בְהוֹן
יוֹמִין וּשְׁנִין׃

15 וִיהוֹן לִנְהוֹרִין בִּרְקִיעָא
דִּשְׁמַיָּא לְאַנְהָרָא עַל
אַרְעָא וַהֲוָה כֵן׃

16 וַעֲבַד יְיָ יָת תְּרֵין
נְהוֹרִין רַבְרְבִין יָת נְהוֹרָא
רַבָּא לְמִשְׁלַט בִּימָמָא וְיָת
נְהוֹרָא זְעֵירָא לְמִשְׁלַט
בְּלֵילְיָא וְיָת כּוֹכְבַיָּא׃

17 וִיהַב יָתְהוֹן יְיָ
בִּרְקִיעָא דִּשְׁמַיָּא לְאַנְהָרָא
עַל אַרְעָא׃

18 וּלְמִשְׁלַט בִּימָמָא
וּבְלֵילְיָא וּלְאַפְרָשָׁא בֵּין
נְהוֹרָא וּבֵין חֲשׁוֹכָא וַחֲזָא
יְיָ אֲרֵי טָב׃

19 וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צְפַר
יוֹם רְבִיעָאי׃

20 וַאֲמַר יְיָ יִרְחֲשׁוּן מַיָּא
רִחְשָׁא נַפְשָׁא חַיְתָא
וְעוֹפָא דְּפָרַח עַל אַרְעָא
עַל אַפֵּי אֲוִיר רְקִיעַ
שְׁמַיָּא׃

21 וּבְרָא יְיָ יָת תַּנִּינַיָּא
רַבְרְבַיָּא וְיָת כָּל נַפְשָׁא
חַיְתָא דְּרָחֲשָׁא דִּרְחִישׁוּ
מַיָּא לִזְנֵיהוֹן וְיָת כָּל
עוֹפָא דְּפָרַח לִזְנוֹהִי וַחֲזָא
יְיָ אֲרֵי טָב׃

22 וּבָרִיךְ יָתְהוֹן יְיָ
לְמֵימַר פּוּשׁוּ וּסְגוּ וּמְלוֹ
יָת מַיָּא בְּיַמַּיָּא וְעוֹפָא
יִסְגֵּי בְּאַרְעָא׃

23 וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צְפַר
יוֹם חֲמִישָׁאי׃

24 וַאֲמַר יְיָ תַּפֵּיק אַרְעָא
נַפְשָׁא חַיְתָא לִזְנַהּ בְּעִירָא

א׃

12 וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב
מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי
אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 13 וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃
14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם
וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים
וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃
15 וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃
16 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי
הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר
הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־
הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה
וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃
17 וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ
הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃
18 וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ
וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃
19 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
רְבִיעִי׃ 20 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ
הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃
21 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם
הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה
הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם
לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃
22 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר
פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם
בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ׃
23 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
חֲמִישִׁי׃ 24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא
הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה

κεφ. α.

12. Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν.

13. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα τρίτη.

14. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτὸς, καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτούς·

15. Καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως.

16. Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς, καὶ τοὺς ἀστέρας.

17. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν.

19. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα τετάρτη.

20. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα, ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο οὕτως.

21. Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά.

22. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ θεὸς λέγων· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα πέμπτη.

24. Καὶ εἶπεν ὁ θεός. ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα, (καὶ

CAP. I.

12. Et protulit terra herbam virentem, & facientem semen iuxta genus suum, lignumque faciens fructum, & habens unumquodque sementem secundum speciem suam. Et vidit DEUS quod esset bonum.

13. Et factum est vespere & mane dies tertius.

14. Dixit autem DEUS, Fiant luminaria in firmamento cœli, & dividant diem ac noctem: & sint in signa & tempora, & dies & annos:

15. Ut luceant in firmamento cœli, & illuminent terram. Et factum est ita.

16. Fecitque DEUS duo luminaria magna: luminare maius, ut præesset diei: & luminare minus, ut præesset nocti: & stellas.

17. Et posuit eas in firmamento cœli, ut lucerent super terram:

18. Et præessent diei ac nocti, dividerent lucem ac tenebras. Et vidit DEUS quòd esset bonum.

19. Et factum est vespere & mane dies quartus.

20. Dixit etiam DEUS, Producant aquæ reptile animæ viventis, & volatile super terram sub firmamento cœli.

21. Creavitque DEUS cete grandia, & omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquæ in species suas, & omne volatile secundum genus suum. Et vidit DEUS quòd esset bonum.

22. Benedixitque eis, dicens: Crescite, & multiplicamini, & replete aquas maris, avesque multiplicentur super terram.

23. Et factum est vespere & mane dies quintus.

24. Dixitque DEUS, Producat terra animam viventem in genere suo, iu-

Das erste Capitel.

12. Unnd die Erde ließ auffgehen/ Graß und Kraut/ das sich besamet/ ein jegliches nach seiner art/ und Bäume die da frucht trugen/ und jren eigen Samen bey sich selbs hatten/ ein jeglicher nach seiner art. Unnd GOtt sahe daß es gut war.

13. Da ward auß abend unnd morgen der dritte Tag.

14. Und GOtt sprach: Es werden Liechter an der veste des Himels/ unnd scheiden Tag unnd Nacht/ unnd geben Zeichen/ Zeiten/ Tage und Jare.

15. Unnd seyen Liechter an der veste deß Himels/ daß sie scheinen auff Erden/ Und es geschach also.

16. Und GOtt machet zwey grosse Liechter/ ein groß Liecht/ das den Tag regiere/ unnd ein klein Liecht/ das die Nacht regiere/ dazu auch Sternen.

17. Und GOtt setzet sie an die veste des Himels/ daß sie schienen auff die Erde.

18. Unnd den Tag und die Nacht regierten/ unnd scheideten liecht unnd finsterniß. Unnd GOTT sahe das es gut war.

19. Da ward auß abend unnd morgen der vierdte Tag.

20. Und Gott sprach: Es errege sich das Wasser mit webenden und lebendigen Thieren/ und mit Gevögel/ das auff Erden unter der veste des Himels fleuget.

21. Unnd GOtt schuff grosse Walfische unnd allerley Thier/ das da lebt unnd webd/ unnd vom Wasser erreget ward/ ein jegliches nach seiner art/ und allerley gefiderts gevögel/ ein jegliches nach seiner art/ Und Gott sahe das es gut war.

22. Unnd GOTT segenet sie/ unnd sprach: Seydt fruchtbar unnd mehret euch/ unnd erfüllet das Wasser im Meer/ unnd das Gevögel mehre sich auff Erden.

23. Da ward auß abend und morgen der fünffte Tag.

24. Und GOTT sprach: Die Erde bringe herfür lebendige Thier/ ein jegliches nach seiner art/ Vieh/

Cap. I.

12. La terra dunque produsse herba, herba che produce il seme secondo la sua spetie, & albero che fa il frutto, & ha in se stesso il suo seme, secondo la sua spetie. E Dio vidde che questo era buono.

13. E fu fatto de la sera e de la mattina, il terzo giorno.

14. Disse ancora Dio, siano i luminari nel fermamento del cielo, per separare il giorno da la notte, e siano in segni, in tempi, in giorni, & anni.

15. Siano dico per luminari nel fermamento del cielo; à fin che diano luce à la terra: e fu fatto così.

16. Dio adunque fece due grandi luminari: il luminare maggiore per gouernare il giorno, il minore per gouernare la notte: e le stelle.

17. E Dio le messe nel fermamento del cielo, perche rilucessero sopra la terra.

18. Et afin che signoreggiassero al giorno & à la notte, e dividessero la luce da le tenebre: e Dio vidde che questo era buono.

19. E fu fatto de la sera e de la mattina, il quarto giorno.

20. Dapoi Dio disse, Produchino le acque il reptibile che habbia anima viuente, & il volatile voli sopra la terra, nella superficie del disteso cielo.

21. Dio creò Balene grandi & ogni anima viuente che si muoue, laquale produssero le acque secondo la sua spetie, & ogni volatile alato secondo la sua spetie. E Dio vidde che questo era buono.

22. E Dio gli benedisse, dicendo, Fruttificate, e moltiplicateui, e riempiete le acque che sono ne i mari, & il volatile si moltiplichi ne la terra.

23. E fu fatto de la sera e de la mattina, il quinto giorno.

24. Disse ancora Dio, Produca la terra anima viuente, secondo la sua spetie, giumenti,

א

וְרִחְשָׁא וְחֵיוַת אַרְעָא לִזְנַהּ וַהֲוָה כֵן׃

25 וַעֲבַד יְיָ יָת חֵיוַת אַרְעָא לִזְנַהּ וְיָת בְּעִירָא לִזְנַהּ וְיָת כָּל רִחְשָׁא דְאַרְעָא לִזְנוֹהִי וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי טָב׃

26 וַאֲמַר יְיָ נַעֲבֵיד אֱנָשָׁא בְּצַלְמַנָא כִּדְמוּתַנָא וְיִשְׁלְטוּן בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּבִבְעִירָא וּבְכָל אַרְעָא וּבְכָל רִחְשָׁא דְרָחֵישׁ עַל אַרְעָא׃

27 וּבְרָא יְיָ יָת אָדָם בְּצַלְמֵיהּ בְּצֶלֶם אֱלָהִין בְּרָא יָתֵיהּ דְּכַר וְנוּקְבָא בְּרָא יָתְהוֹן׃

28 וּבָרִיךְ יָתְהוֹן יְיָ וַאֲמַר לְהוֹן יְיָ פּוּשׁוּ וּסְגוּ וּמְלוֹ יָת אַרְעָא וּתְקוּפוּ עֲלַהּ וּשְׁלוּטוּ בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּבְכָל חַיְתָא דְרָחֲשָׁא עַל אַרְעָא׃

29 וַאֲמַר יְיָ הָא יְהָבִית לְכוֹן יָת כָּל עִסְבָּא דְבַר זְרַע מִזְדְּרַע דְּעַל אַפֵּי כָל אַרְעָא וְיָת כָּל אִילָנָא דְבֵיהּ אִבָּא דְאִילָנָא דְבַר זְרַע מִזְדְּרַע לְכוֹן יְהֵא לְמֵיכָל׃

30 וּלְכָל חַיְתָא דְאַרְעָא וּלְכָל עוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּלְכָל דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא דְבֵיהּ נַפְשָׁא חַיְתָא יָת כָּל יְרוֹקָא דְעִסְבָּא לְמֵיכָל וַהֲוָה כֵן׃

31 וַחֲזָא יְיָ יָת כָּל דַּעֲבַד וְהָא טָב לַחֲדָא וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צְפַר יוֹם שְׁתִיתָאי׃

ב

1 וְאִשְׁתַּכְלַלוּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְכָל חֵילֵיהוֹן׃

2 וְשֵׁיצִי יְיָ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עֲבִידְתֵּיהּ דַּעֲבַד וְנָח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מִכָּל עֲבִידְתֵּיהּ דַּעֲבַד׃

א

וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃

25 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃

26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃

27 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם׃

28 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃

29 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃

30 וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן׃

31 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃

ב

1 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃

2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃

α.

καὶ ἑρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ ἐγένετο οὕτως.

25. Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά.

26. Καὶ εἶπεν ὁ θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

27. Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.

28. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς λέγων· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς, καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

29. Καὶ εἶπεν ὁ θεός· ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω τῆς γῆς καὶ πᾶν ξύλον ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σποριμου ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν.

30. Καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς. καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν. καὶ ἐγένετο οὕτως.

31. Καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα ἕκτη.

ΚΕΦΑΛ. β.

1. Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν.

2. Καὶ συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἃ ἐποίησε· καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ ὧν ἐποίησε.

CAP. I.

menta, & reptilia, & bestias terræ secundum species suas. Factumque est ita.

25. Et fecit DEUS bestias terræ iuxta species suas, & iumenta & omne reptile terræ in genere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum.

26. Et ait: Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram: & præsit piscibus maris, & volatilibus cœli, & bestiis, universæque terræ, omnique reptili quod movetur in terra.

27. Et creavit DEUS hominem ad imaginem & similitudinem suam, ad imaginem Dei creavit illum, masculum & feminam creavit eos.

28. Benedixitque illis Deus, & ait: Crescite, & multiplicamini, & replete terram, & subiicite eam, & dominamini piscibus maris, & volatilibus cœli, & universis animantibus quæ moventur super terram.

29. Dixitq; DEUS, Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, & universa ligna quæ habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam.

30. Et cunctis animantibus terræ, omniq; volucri cæli, & universis quæ moventur in terra, & in quibus est anima vivens, ut habeant ad vescendum. Et factum est ita.

31. Viditq; DEUS cuncta quæ fecerat: & erant valde bona. Et factum est vespere & mane dies sextus.

CAP. II.

1. Igitur perfecti sunt cœli & terra, & omnis ornatus eorum.

2. Complevitque DEUS die septimo opus suum quod fecerat: & requievit die septimo ab universo opere quod patrarat.

Das erste Capitel.

Gewürm vnnd Thier auff Erden/ ein jeglichs nach seiner art/ Vnnd es geschach also.

25. Vnd Gott machet die Thier auff Erden/ ein jeglichs nach seiner art/ vnd das Vieh nach seiner art/ vnd allerley Gewürm auff Erden/ nach seiner art. Vnd GOTT sahe daß es gut war.

26. Vnd GOTT sprach: Lasst vns Menschen machen/ ein Bild/ das vns gleich sey/ die da herrschen über die Fisch im Meer/ vnnd über die Vögel vnter dem Himel/ vnd über das Vieh/ vnnd über die gantzen Erden/ vnd über alles Gewürm das auff Erden kreucht.

27. Vnd GOTT schuff den Menschen Im zum Bilde/ zum Bilde Gottes schuff er jhn/ Vnnd er schuff sie ein Männlein vnd Freulein.

28. Vnd GOTT segnet sie/ vnnd sprach zu jhnen: Seydt fruchtbar/ vnd mehret euch/ vnd füllet die Erden/ vnd macht sie euch vnterthan. Vnnd herrschet über Fisch im Meer/ vnnd über Vögel vnter dem Himel/ vnd über alles Thier das auff Erden kreucht.

29. Vnnd GOTT sprach: Sehet da/ Ich habe euch gegeben allerley kraut/ das sich besamet auff der gantzen Erden/ vnnd allerley fruchtbare Bäume/ vnd Bäume die sich besamen/ zu ewer speise.

30. Vnnd aller Thiere auff Erden/ vnd allen Vögeln vnter dem Himel/ vnnd allem Gewürm/ daß das leben hat auff Erden/ daß sie allerley grün kraut essen. Vnd es geschach also.

31. Vnd GOTT sahe an alles was er gemacht hatte/ vnd sihe da/ es war sehr gut. Da ward auß Abend vnd Morgen der sechste tag.

Das ander Capitel.

Also ward volendet Himel vnnd Erden/ mit jhrem gantzen Heer.

2. Vnd also volendet GOTT am siebenden Tage seine werck die er machet/ vnd ruhete am siebenden tage/ von allen seinen wercken die er machet.

Cap. I.

ereptibili, e bestie de la terra, secondo la loro spetie: e fu fatto così.

25. *Fece adunque Dio le bestie de la terra secondo la loro spetie, & i giumenti secondo la loro spetie, e tutti i reptibili de la terra secondo la loro spetie: e vidde Dio che questo era buono.*

26. *Disse inoltre Dio, Facciamo l'huomo a la nostra imagine, secondo la nostra somiglianza; e signoreggi a i pesci del mare: & a i volatili del cielo, & a i giumenti, & à tutta la terra, & à ogni reptibile, che si muoue sopra la terra.*

27. *Dio adunque creò l'huomo à la sua imagine: lo creò, dico, a la imagine di Dio; maschio e femina gli creò.*

28. *E Dio gli benedisse, e disse loro, Crescete, e moltiplicate, e riempiete la terra, e sottoponeteuela, e signoreggiate a i pesci del mare, & al volatile del cielo, & à ogni bestia che si muoue sopra la terra.*

29. *E Dio disse, Ecco ch'io vi ho dato ogni herba producente il seme, che è sopra tutta la terra, & ogni albero che ha in se frutto di albero producente il seme: afin che vi siano per cibo.*

30. *Ancora à tutti gli animali de la terra, & à tutti gli vccelli del cielo, & à tutte le cose che si moueno sopra la terra (le quali hanno in se anima viuente) ogni verdura d'herba sarà per cibo: e fu fatto così.*

31. *E Dio vidde tutto quello che haueua fatto: & ecco era molto buono: e fu de la sera e de la mattina il sesto giorno.*

CAP. II.

1. *Furono adunque finiti i cieli, e la terra, e tutto l'essercito di quelli.*

2. *E Dio finì nel settimo giorno l'opera sua, che haueua fatta: e si riposò nel settimo giorno da tutta l'opera sua, che haueua fatta.*

ב

3 וּבָרֵיךְ יְיָ יָת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ אֲרֵי בֵהּ נָח מִכָּל עֲבִידְתֵיהּ דִּבְרָא יְיָ לְמֶעְבַּד׃

4 אִלֵּין תּוֹלְדָת שְׁמַיָּא וְאַרְעָא כַּד אִתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דִּבְרָא יְיָ אֱלָהָא אַרְעָא וּשְׁמַיָּא׃

5 וְכָל אִילָנֵי חַקְלָא עַד לָא הֲווֹ בְאַרְעָא וְכָל עִסְבָּא דְחַקְלָא לָא צְמַח אֲרֵי לָא אַמְטַר יְיָ אֱלָהָא עַל אַרְעָא וֶאֱנָשׁ לֵית לְמִפְלַח יָת אַרְעָא׃

6 וַעֲנָנָא הֲוָה סָלֵיק מִן אַרְעָא וּמַשְׁקֵי יָת כָּל אַפֵּי אַרְעָא׃

7 וּבְרָא יְיָ אֱלָהָא יָת אָדָם עַפְרָא מִן אַרְעָא וּנְפַח בְּאַפּוֹהִי נִשְׁמְתָא דְחַיֵּי וַהֲוָת בְּאָדָם לְרוּחַ מְמַלְּלָא׃

8 וּנְצִיב יְיָ אֱלָהָא גִּנְּתָא בְּעֵדֶן מִלְּקַדְמִין וְשַׁוִּי תַמָּן יָת אָדָם דִּבְרָא׃

9 וְאַצְמַח יְיָ אֱלָהָא מִן אַרְעָא כָּל אִילָן דִּמְרַגַּג לְמֶחֱזֵי וְטָב לְמֵיכַל וְאִילָן חַיַּיָּא בִּמְצִיעוּת גִּנְּתָא וְאִילָן דְּאָכְלֵי פֵירוֹהִי חַכְמִין בֵּין טָב וּבִישׁ׃

10 וְנַהֲרָא נָפֵק מֵעֵדֶן לְאַשְׁקָאָה יָת גִּנְּתָא וּמִתַּמָּן מִתְפְּרֵשׁ וַהֲוֵי לְאַרְבְּעָה רֵישֵׁי נַהֲרִין׃

11 שׁוּם חַד פִּישׁוֹן הוּא דְּאַקִּיף יָת כָּל אַרְעָא דַּחֲוִילָה דְּתַמָּן דַּהֲבָא׃

12 וְדַהֲבָא דְאַרְעָא הַהִיא טָב תַּמָּן בְּדוֹלְחָא וְאַבְנֵי בוּרְלָא׃

13 וְשׁוּם נַהֲרָא תִנְיָנָא גִּיחוֹן הוּא דְּאַקִּיף יָת כָּל אַרְעָא דְכוּשׁ׃

14 וְשׁוּם נַהֲרָא תְלִיתָאָה חִדֶּקֶל הוּא דִּמְהַלֵּךְ קִדּוּמַת אַתּוּרָאָה וְנַהֲרָא רְבִיעָאָה הוּא פְרָת׃

ב׃

3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃

4 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃

5 וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה׃

6 וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃

7 וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃
8 וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃

9 וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃

10 וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים׃
11 שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב׃

21 וּזֲהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃

13 וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ׃

14 וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְרָת׃

β′.

3. Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν, ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι.

4. Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο ἡ ἡμέρα ᾗ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

5. Καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ γενέσθαι. οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν.

6. Πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

7. Καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

8. Καὶ ἐφύτευσεν ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲν κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε.

9. Καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὡραῖον εἰς ὅρασιν καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν, καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ.

10. Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲν ποτίζειν τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς.

11. Ὄνομα τῷ ἑνὶ, Φισών· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐϊλάτ. ἐκεῖ οὗ ἐστι τὸ χρυσίον.

12. Τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν. καὶ ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἄνθραξ, καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος.

13. Καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ Γεών. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας.

14. Καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, Τίγρις· οὗτος ὁ προπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος, Εὐφράτης.

CAP. II.

3. Et benedixit diei septimo, & sanctificavit illum: quia in ipso cessaverat ab omni opere suo quod creavit DEVS ut faceret.

4. Istæ sunt generationes cœli & terræ, quando creatæ sunt, in die quo fecit Dominus DEVS cœlum & terram.

5. Et omne virgultum agri antequam oriretur in terra, omnemque herbam regionis priusquam germinaret: non enim pluerat Dominus DEVS super terram, & homo non erat qui operaretur terram.

6. Sed fons ascendebat è terra, irrigans universam superficiem terræ.

7. Formavit igitur Dominus DEVS hominem de limo terræ, & inspiravit in faciem eius spiraculum vitæ, & factus est homo in animam viventem.

8. Plantaverat autem Dominus DEVS paradisum voluptatis à principio, in quo posuit hominem quem formaverat.

9. Produxitque Dominus DEVS de humo omne lignum pulchrum visu, & ad vescendum suave. lignum etiam vitæ in medio paradisi, lignumque scientiæ boni & mali.

10. Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradisum, qui inde dividitur in quatuor capita.

11. Nomen uni Phison, ipse est qui circuit omnem terram Hevilath, ubi nascitur aurum.

12. Et aurum terræ illius optimum est, ibique invenitur bdellium, & lapis onychinus.

13. Et nomen fluvij secundi Gehon, ipse est qui circumit omnem terram Aethiopiæ.

14. Nomen vero fluminis tertii, Tigris, ipse vadit contra Assyrios. Fluvius autem quartus, ipse est Euphrates.

Das ander Capittel.

3. Vnd segnete den siebenden Tag / vnnd heiliget jhn / darumb / daß er an demselben geruhet hatte von allen seinen wercken / die GOTT schuff vnnd machet.

4. Also ist Himmel vnd Erden worden / da sie geschaffen sind / zu der zeit / da Gott der HErr Erden vnd Himel machte.

5. Vnd allerley Bäume auff dem felde / die zuvor nie gewest waren auff erden / vnd allerley Kraut auff dem felde / das zuvor nie gewachsen war. Denn GOtt der HERR hatte noch nicht regnen lassen auff Erden / vnnd war kein mensch der das Land bawete.

6. Aber ein nebel gieng auff von der Erden / vnd feuchtet alles Land.

7. Vnd Gott der HErr machet den Menschen auß dem Erdenkloß / vnnd er bließ jhm ein den lebendigen Odem / in seine Nasen / Vnnd also ward der Mensch eine lebendige Seele.

8. Vnd Gott der HErr pflantzet einen Garten in Eden / gegen dem Morgen / vnd setzet den Menschen drein / den er gemacht hatte.

9. Vnd GOTt der HErr ließ auffwachsen auß der Erden allerley Bäume / lustig anzusehen / vnd gut zu essen / Vnd den Baum deß Lebens mitten im Garten / vnd den Baum deß erkentnuß gutes vnd böses.

10. Vnnd es gieng auß von Eden ein strom zu wässern den Garten / vñ theilet sich daselbs inn vier Hauptwasser.

11. Das erst heist Pison / das fleußt vmb das gantze land Hevila.

12. Vnd daselbs findet man Gold / vñ das Gold des Lands ist köstlich / vnnd da findet man Bedellion / vnd den edelstein Onyx.

13. Das ander wasser heist Gihon / das fleußt vmb das gantze Morenland.

14. Das dritte wasser heist Hidekel / das fleußt für Assyrien. Das vierdte wasser ist Phrath.

Cap. II.

3. E Dio benedisse il settimo giorno, e lo santificò: perche in esso s'era riposato da tutta l'opera sua, che Dio haueua creata per farla.

4. Queste sono le generationi del cielo e de la terra, quãdo furono creati, nel dì che'l Signore Dio fece il cielo e la terra.

5. Et ogni arbuscello del campo, auanti che fusse ne la terra: & ogni herba del campo, auanti che germogliasse: perche il Signore Dio non haueua ancora fatto piouere sopra la terra; ne vi era huomo che lauorasse la terra.

6. Ma vsciua vn vapore da la terra, e bagnaua tutta la faccia de la terra.

7. Il Signore Dio adunque haueua formato l'huomo de la poluere de la terra, & haueua soffiato ne la sua faccia respiratione di vita: e fu fatto l'huomo in anima viuente.

8. Il Signore Dio haueua piantato ancora vn horto in Eden verso Oriente, e vi messe l'huomo che haueua formato.

9. Inoltre il Signore Dio haueua fatto germogliare de la terra ogni albero diletteuole à vedere, e buono à mangiare: e l'albero de la vita ancora in mezo de l'horto, e l'albero de la scienza del bene e del male

10. Et vn fiume vsciua di Eden per adacquare quel giardino, e di là si diuideua in quattro capi.

11. Il nome d'vno è Phison; questo è quello che circonda tutta la terra d'Hauila, là doue è l'oro,

12. E l'oro di quella terra è ottimo; quiui è il Bdelio, e la pietra onichina.

13. Et il nome del secondo fiume è Gihon: questo è quello che circonda tutta la terra di Ethiopia.

14. Et il nome del terzo fiume è Tigri; egli è quello che và verso la parte Orientale in Asiria. Et il quarto fiume è Eufrate.

ב

15 וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃

16 וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃

17 וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת׃

18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃

19 וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃

21 וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה׃

22 וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃

23 וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת׃

24 עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד׃

25 וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃

ב

15 ודבר יי אלהא ית אדם ואשריניה בגנתא דעדן למפלחה ולמטרה׃

16 ופקיד יי אלהא על אדם למימר מכל אילן גנתא מיכל תיכול׃

17 ומאילן דאכלי פירוהי חכמין בין טב וביש לא תיכול מניה ארי ביומא דתיכול מניה ממת תמות׃

18 ואמר יי אלהא לא טב למהוי אדם בלחודוהי אעביד ליה סמך כקבליה׃

19 וברא יי אלהא מן ארעא כל חיותא דחקלא וית כל עופא דשמיא ואיתי לות אדם למחזי מה יקרי ליה וכל דהוה קרי ליה אדם נפשא חיתא הוא שמיה׃

20 וקרא אדם שמהן לכל בעירא ולעופא דשמיא ולכל חיותא דחקלא ולאדם לא אשכח סמך כקבליה׃

21 ואפיל יי אלהא שינתא על אדם ודמוך ונסיב חדא מעלעוהי ושוי בשרא תחותוהי׃

22 ובנא יי ית עלעתא דנסיב מן אדם לאנתו ואיתיה לות אדם׃

23 ואמר אדם הדא זמנא גרמא מגרמי ובשרא מבשרי לדא יתקרי אתתא ארי מבעלה אתנסיבת דא׃

24 על כן ישבוק גבר בית משכבי אבוהי ואמיה וידבק באתתיה ויהון לבשרא חדא׃

25 והוו תרויהון ערטלאין אדם ואתתיה ולא הוו מתכלמין׃

β.

15. Καὶ ἔλαβε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν.

16. Καὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ ἀδὰμ λέγων· ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῇ.

17. Ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.

18. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός· οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον. ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν.

19. Καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς, πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν ἀδὰμ ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ.

20. Καὶ ἐκάλεσεν ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ· τῷ δὲ ἀδὰμ οὐχ εὑρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ.

21. Καὶ ἐπέβαλε κύριος ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν ἀδάμ, καὶ ὕπνωσε· καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς.

22. Καὶ ᾠκοδόμησε κύριος τὴν πλευρὰν ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ ἀδὰμ εἰς γυναῖκα, καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν ἀδάμ.

23. Καὶ εἶπεν ἀδάμ· τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου. αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη.

24. Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

25. Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὅ, τε ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο.

CAP. II.

15. Tulit ergo Dominus DEVS hominem, & posuit eum in paradisum voluptatis, ut operaretur, & custodiret illum:

16. Præcepitq; ei dicens: Ex omni ligno paradisi comede.

17. De ligno autem scientiæ boni & mali ne comedas: In quocunq; enim die comederis ex eo, morte morieris.

18. Dixit quoque Dominus Deus, Non est bonum hominem esse solum: faciamus ei adiutorium simile sibi.

19. Formatis igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus terræ, & universis volatilibus cœli, adduxit ea ad Adam, ut videret quid vocaret ea. omne enim quod vocavit Adam animæ viventis, ipsum est nomen eius.

20. Appellavitq; Adam nominibus suis cuncta animantia, & universa volatilia cœli, & omnes bestias terræ: Adæ vero non inveniebatur adiutor similis eius.

21. Immisit ergo Dominus DEVS soporem in Adam: cumq; obdormisset, tulit unam de costis eius, & replevit carnem pro ea.

22. Et ædificavit Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in mulierem: & adduxit eam ad Adam.

23. Dixitq; Adam: Hoc nunc, os ex ossibus meis, & caro de carne mea: hæc vocabitur virago, quoniam de viro sumpta est.

24. Quamobrem relinquet homo patrem suum, & matrem, & adhærebit uxori suæ: & erunt duo in carne una.

25. Erat autem uterque nudus, Adam scilicet & uxor eius: & non erubescebant.

Das ander Capitel.

15. Vnd GOtt der HErr nam den Menschen/vnnd satzt jhn in den garten Eden/ daß er jhn bauet vnnd bewaret.

16. Vnd Gott der HErr gebot dem Menschen/vnd sprach: Du solt essen von allerley bäumen im Garten.

17. Aber von dem Baum deß Erkenntniß gutes vnd böses solt du nicht essen/ Denn welches tages du davon issest/wirst du deß todes sterben.

18. Vnd Gott der HErr sprach: Es ist nicht gut daß der Mensch allein sey/ Ich will jhm ein gehülffen machen/die vmb jhn sey.

19. Denn als GOtt der HErr gemachet hatte von der Erden allerley Thier auff dem felde/vnd allerley Vögel vnter dem Himel/ bracht er sie zu dem Menschen/ daß er sehe/wie er sie nennet/Denn wie der Mensch allerley lebendige Thier nennen würde/ so solten sie heissen.

20. Vnd der Mensch gab einem jeglichen Vieh/vnd Vogel vnter dem Himel/vnnd Thier auff dem felde/ seinen namen/Aber für den Menschen ward kein Gehülffen funden/ die vmb jhn were.

21. Da ließ GOtt der HErr einen tieffen schlaff fallen auff den Menschen/ vnd er entschlieff. Vnd nam seiner rieben eine/ vnnd schloß die stet zu mit fleisch.

22. Vnd GOtt der HErr bawet ein Weib auß der Riebe/ die er von dem Menschen nam/ vnd bracht sie zu jm.

23. Da sprach der Mensch: Das ist doch bein von meinen beinen/ vnnd fleisch von meinem fleisch/man wirdt sie Männin heissen/ darumb daß sie vom Manne genommen ist.

24. Darumb wirdt ein Mann seinen Vater vnd seine Muter verlassen/ vnd an seinem Weibe hangen/vnnd sie werden sein ein fleisch.

25. Vnd sie waren beyde nacket/ der Mensch vnd sein Weib/ vnd schemeten sich nicht.

Cap. II.

15. *Ora il Signore Dio prese l'huomo, e lo messe nel giardino di Eden, perche lo cultiuasse e lo guardasse.*

16. *Et il Signore Dio comandò à l'huomo, dicendogli, Tu mangiarai di ogni albero del giardino:*

17. *Ma de l'albero de la scienza del bene e del male, non ne mangiarai: perche nel giorno che tu mangiarai di quello, morrai di morte.*

18. *Et il Signore Dio disse, Non è bene, che l'huomo sia solo: io gli farò vno aiuto, che gli aßista.*

19. *Il Signore Dio dunque haueua formato de la terra tutti gli animali del campo, & ogni volatile del cielo, e gli condusse à Adam, per vedere come gli chiamasse: e tutte le cose che haueano anima viuente, hauessero il nome, secondo che Adam le nomasse.*

20. *Adam dunque pose il nome à ciascuno giumento, a gli vccelli del cielo, & a tutte le bestie del campo, ma à l'huomo non si trouò aiuto che gli aßisteße.*

21. *Il Signore Dio adunque fece cascare il sonno sopra Adam, e si addormentò: e Dio tolse vna de le sue coste, e ferrò la carne nel luogo di quella.*

22. *Et il Signore Dio edificò vna donna de la costa, che haueua tolta da Adam, e la menò à Adam.*

23. *Et Adam disse, Questa volta vi è osso de miei oßi, e carne de la mia carne, e per questo si chiamarà Homessa; perche questa è stata presa da l'huomo.*

24. *Per laqual cosa l'huomo lasciarà suo padre e sua madre, e s'accostarà a la sua moglie, e saranno vna carne.*

25. *Et erano amendue nudi: cioè, Adam e la sua moglie, e non si vergognauano.*

ג

1 וחויא הוה חכים מכל חית חקלא דעבד יי אלהא ואמר לאתתא הקושטא ארי אמר יי לא תיכלון מכל אילן גנתא:

2 ואמרת אתתא לחויא מפרי אילן גנתא נכול:

3 ומפרי אילנא די במציעות גנתא אמר יי לא תיכלון מניה ולא תקרבון ביה דלמא תמותון:

4 ואמר חויא לאתתא לא ממת תמותון:

5 ארי גלי קדם יי ארי ביומא דתיכלון מניה ויתפתחן עיניכון ותהון כרברביא חכמין בין טב לביש:

6 וחזת אתתא ארי טב אילנא למיכל וארי אסו הוא לעינין ומרגג אילנא לאסתכלא ביה ונסיבת מאביה ואכלת ויהבת אף לבעלה עמה ואכל:

7 ואתפתחא עיני תרויהון וידעו ארי ערטלאין אינון וחטטו להון טרפי תאנין ועבדו להון זרזין:

8 ושמעו ית קל מימרא דיי אלהא מתהלך בגנתא למנח יומא ואטמרו אדם ואתתיה מן קדם יי אלהא בגו אילן גנתא:

9 וקרא יי אלהא לאדם ואמר ליה אן את:

10 ואמר ית קל מימרך שמעית בגנתא ודחילית ארי ערטלאי אנא ואטמרית:

11 ואמר מן חוי לך ארי ערטלאי את המן אילנא דפקדתך בדיל דלא למיכל מניה אכלת:

ג

1 והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים ויאמר אל־האשה אף כי־אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן:

2 ותאמר האשה אל־הנחש מפרי עץ־הגן נאכל:

3 ומפרי העץ אשר בתוך־הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן־תמתון:

4 ויאמר הנחש אל־האשה לא־מות תמתון:

5 כי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים ידעי טוב ורע:

6 ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה־הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם־לאישה עמה ויאכל:

7 ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי ערמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגרת:

8 וישמעו את־קול יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה אלהים בתוך עץ הגן:

9 ויקרא יהוה אלהים אל־האדם ויאמר לו איכה:

10 ויאמר את־קלך שמעתי בגן ואירא כי־עירם אנכי ואחבא:

11 ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה המן־העץ אשר צויתיך לבלתי אכל־ממנו אכלת:

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησε κύριος ὁ θεός. καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί· τί ὅτι εἶπεν ὁ θεός, οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου;

2. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγούμεθα.

3. Ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

4. Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί· οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.

5. Ἤδει γὰρ ὁ θεός, ὅτι ᾗ ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί, ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν.

6. Καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρῶσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι· καὶ λαβοῦσα τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον.

7. Καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν. καὶ ἔρραψαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς περιζώματα.

8. Καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν, καὶ ἐκρύβησαν, ὅ, τε ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου.

9. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸν ἀδάμ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀδάμ, ποῦ εἶ;

10. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην, ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην.

11. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνὸς εἶ; εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες.

CAP. III.

1. Sed & serpens erat callidior cunctis animantibus terræ, quæ fecerat Dominus Deus. Qui dixit ad mulierem, Cur præcepit vobis Deus ut non comederetis ex omni ligno paradisi?

2. Cui respondit mulier, De fructu lignorum quæ sunt in paradiso vescimur:

3. De fructu verò ligni quod est in medio paradisi, præcepit nobis Deus ne comederemus, & ne tangeremus illud, ne forte moriamur.

4. Dixit autem serpens ad mulierem: Nequaquam morte moriemini.

5. Scit enim Deus quòd in quocunque die comederitis ex eo, aperientur oculi vestri: & eritis sicut dii scientes bonum & malum.

6. Vidit igitur mulier quòd bonum esset lignum ad vescendum, & pulchrum oculis, aspectuque delectabile: & tulit de fructu illius, & comedit: deditque viro suo, qui comedit:

7. Et aperti sunt oculi amborum: cumque cognouissent se esse nudos, consuerunt folia ficus, & fecerunt sibi perizomata.

8. Et cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiem, abscondit se Adam & vxor eius à facie Domini Dei in medio ligni paradisi.

9. Vocauitque Dominus Deus Adam, & dixit ei, Vbi es:

10. Qui ait: Vocem tuam audivi in paradiso: & timui, eo quòd nudus essem, & abscondi me.

11. Cui dixit Dominus: Quis enim indicavit tibi quòd nudus esses, nisi quòd ex ligno de quo præceperam tibi ne comederes, comedisti?

Das dritte Capitel.

VNd die Schlang war listiger denn alle Thier auff dem Felde/ die Gott der HERR gemacht hatte/ vnnd sprach zu dem Weibe: Ja solt GOTT gesagt haben/ Jr solt nicht essen von allerley Bäumen im Garten?

2. Da sprach das Weib zu der Schlangen: Wir essen von den früchten der Bäume im Garten.

3. Aber von den früchten des Baums mitten im Garten hat GOtt gesagt: Esset nicht davon/ rürets auch nicht an/ daß jhr nicht sterbet.

4. Da sprach die Schlange zum Weibe: Jhr werdet mit nichten des todes sterben.

5. Sondern Gott weiß/ daß/ welches tages jhr davon esset/ so werden eure Augen auffgethan/ vnnd werdet sein wie Gott/ vnnd wissen was gut vnd böse ist.

6. Vnnd das Weib schauet an/ daß von dem Baum gut zu essen were/ vnd lieblich anzusehen/ daß ein lustiger Baum were/ weil er klug machte/ Vnd nam von der Frucht vnd aß/ vnnd gab jrem Mann auch davon/ Vnd er aß.

7. Da wurden jhr beider augen auffgethan/ vnd wurden gewar daß sie nacket waren/ Vnnd flochten Feigenbletter zusammen/ vnnd machten jhnen Schürtze.

8. Vnd sie höreten die stimm Gottes des HErren/ der im Garten gieng/ da der tag küle worden war. Vnd Adam versteckt sich mit seinem Weib/ für dem angesicht des HErrn/ vnter die Bäume im Garten.

9. Vnd Gott der HErr rieff Adam/ vnd sprach zu jhm: Wo bist du?

10. Vnd er sprach: Ich hörete deine stimme im Garten/ vnd forchte mich/ denn ich bin nacket/ darumb verstecket ich mich.

11. Vnd er sprach: Wer hat dirs gesagt/ daß du nacket bist? Hast du nicht gessen von dem Baum/ davon ich dir gebot/ du soltest nicht davon essen?

CAP. III.

1. Ma il serpente, che 'l Signore Dio haueua fatto, era piu astuto di tutte le bestie de campi, e disse a la donna, E egli vero, che Dio habbia detto, Voi non mangiarete di tutti gli alberi del giardino?

2. Allora disse la donna al serpente, Noi mangiamo del frutto de gli alberi del giardino.

3. Ma del frutto de l' albero, che è nel mezo del giardino, Dio ha detto, non ne mangiarete, ne lo toccarete; accioche forse non muoiate,

4. Et il serpente disse à la donna, Voi non morrete in modo aluno.

5. Ma Dio sà bene, che nel dì, nelquale voi di quello mangiarete, saranno aperti i vostri occhii, e sarete come dii, conoscendo il bene & il male.

6. La donna dunque vedendo che l' albero era buono à mangiare, e che era dilettevo le à gli occhii, & albero desiderabile per acquistar scienza: prese del frutto di esso e lo mangiò: e ne dette ancora al suo marito, che era con seco, & ei ne mangiò.

7. Allhora furono aperti gli occhii di amendue, e conobbero ch' erano nudi; e cucirono insieme de le foglie di fico, e si fecero de le cinture;

8. Et vdirono la voce del Signore Dio, che spasseggiaua pel giardino à l' aura del dì. Allhora Adam e la sua moglie si ascosero da la faccia del Signore Dio fra gli alberi del giardino.

9. Et il Signore Dio chiamò Adam, e gli disse, Oue sei tu?

10. Ilquale rispose, Io ho vdita la tua voce nel giardino & ho temuto; perche io era nudo, e mi sono ascoso.

11. A cui egli disse, Chi t' ha mostrato che tu fossi nudo? Non hai tu mangiato di quello albero, delquale ti haueuo comandato, che tu non ne mangiassi?

ג

12 וַאֲמַר אָדָם אִתְּתָא דִּיהַבְתְּ עִמִּי הִיא יְהַבַת לִי מִן אִילָנָא וַאֲכָלִית׃

13 וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים לְאִתְּתָא מַה דָּא עֲבַדְתְּ וַאֲמַרַת אִתְּתָא חִוְיָא אַטְעְיַנִי וַאֲכָלִית׃

14 וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים לְחִוְיָא אֲרֵי עֲבַדְתְּ דָּא לִיט אַתְּ מִכָּל בְּעִירָא וּמִכֹּל חֵיוַת חַקְלָא עַל מְעָךְ תֵּיזֵיל וְעַפְרָא תֵּיכוֹל כָּל יוֹמֵי חַיָּךְ׃

15 וּדְבָבוּ אֲשַׁוֵּי בֵּינָךְ וּבֵין אִתְּתָא וּבֵין בְּנָךְ וּבֵין בְּנַהָא הוּא יְהֵא נָטַר לָךְ מַה דַּעֲבַדְתְּ לֵיהּ מִלְּקַדְמִין וְאַתְּ תְּהֵא נָטַר לֵיהּ בְּסוֹפָא׃

16 לְאִתְּתָא אֲמַר אַסְגָּאָה אַסְגֵּי צַעֲרֵיךְ וְעִדּוּאַיִךְ בְּצַעַר תֵּלְדִי בְּנִין וּלְוָת בַּעְלֵךְ תְּהֵא תִּיוּבְתֵּךְ וְהוּא יִשְׁלוֹט בִּיךְ׃

17 וּלְאָדָם אֲמַר אֲרֵי קַבֵּילְתְּ לְמֵימַר אִתְּתָךְ וַאֲכַלְתְּ מִן אִילָנָא דְּפַקֵּדְתָּךְ לְמֵימַר לָא תֵיכוֹל מִנֵּיהּ לִיטָא אַרְעָא בְּדִילָךְ בְּצַעַר תֵּיכְלִנַּהּ כָּל יוֹמֵי חַיָּיךְ׃

18 וְכוּבִין וְאָטָדִין תַּצְמַח לָךְ וְתֵיכוֹל יָת עִסְבָּא דְחַקְלָא׃

19 בְּזֵיעֲתָא דְאַפָּךְ תֵּיכוֹל לַחְמָא עַד דִּתְתוּב לְאַרְעָא דְּמִנַּהּ אִתְבְּרֵיתָא אֲרֵי עַפְרָא אַתְּ וּלְעַפְרָא תְּתוּב׃

20 וּקְרָא אָדָם שׁוּם אִתְּתֵיהּ חַוָּה אֲרֵי הִיא הֲוָת אִמָּא דְכָל בְּנֵי אֱנָשָׁא׃

21 וַעֲבַד יְיָ אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִתְּתֵיהּ לְבוּשִׁין דִּיקָר עַל מְשַׁךְ בִּשְׂרְהוֹן וְאַלְבֵּשִׁינוּן׃

ג׃

12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל׃

13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל׃

14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃

15 וְאֵיבָה אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃

16 אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ׃

17 וּלְאָדָם אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ בְּעִצָּבוֹן תֹּאכֲלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃

18 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה׃

19 בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב׃

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃

21 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃

γ.

12. Καὶ εἶπεν ἀδάμ· ἡ γυνὴ ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον.

13. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῇ γυναικί· τί τοῦτο ἐποίησας; καὶ εἶπεν ἡ γυνή· ὁ ὄφις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον.

14. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ ὄφει· ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

15. Καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς. αὐτός σου τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν.

16. Καὶ τῇ γυναικὶ εἶπε· πληθύνων πληθυνῶ τὰς λύπας σου, καὶ τὸν στεναγμόν σου. ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτός σου κυριεύσει.

17. Τῷ δὲ ἀδὰμ εἶπεν, ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου. ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

18. Ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ.

19. Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης. ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ.

20. Καὶ ἐκάλεσεν ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.

21. Καὶ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς τῷ ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς.

CAP. III.

12. Dixitque Adam: Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, & comedi.

13. Et dixit Dominus Deus ad mulierem, Quare hoc fecisti? Quæ respondit, Serpens decepit me, & comedi.

14. Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia, & bestias terræ: super pectus tuum gradiêris, & terram comedes cunctis diebus vitæ tuæ.

15. Inimicitias ponam inter te & mulierem, & semen tuum & semen illius: (ipsa) conteret caput tuum, & tu insidiaberis calcaneo eius.

16. Mulieri quoque dixit: Multiplicabo ærumnas tuas, & conceptus tuos: in dolore paries filios, & sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui.

17. Adæ verò dixit: Quia audisti vocem vxoris tuæ, & comedisti de ligno ex quo præceperam tibi ne comederes, maledicta terra in opere tuo: in laboribus comedes ex ea cunctis diebus vitæ tuæ.

18. Spinas & tribulos germinabit tibi, & comedes herbas terræ.

19. In sudore vultus tui vescêris pane tuo, donec revertaris in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, & in pulverem revertêris.

20. Et vocavit Adam nomen vxoris suæ, Heva: eò quòd mater esset cunctorum viventium.

21. Fecit quoque Dominus Deus Adæ & vxori eius tunicas pelliceas, & induit eos.

Das dritte Capitel.

12. Da sprach Adam: Das Weib/ das du mir zu gesellet hast/ gab mir von dem Baum/ vnnd ich aß.

13. Da sprach GOtt der HERR zum Weibe: Warumb hast du das gethan? Das Weib sprach: Die Schlang betrog mich also/ das ich aß.

14. Da sprach GOTT der HERR zu der Schlangen: Weil du solchs gethan hast/ seyst du verflucht für allem Vieh/ vnnd für allen Thieren auff dem Felde/ auff deinem bauch solt du gehen/ vnd erden essen dein lebenlang.

15. Vnnd ich wil feindtschafft setzen zwischen dir vnnd dem weibe/ vnd zwischen deinem samen vnd jrem Samen/ Derselb sol dir den kopff zutretten/ vnd du wirst jhn in die Verschen stechen.

16. Vnnd zum Weibe sprach er: Ich wil dir viel schmertzen schaffen wenn du schwanger wirst/ Du solt mit schmertzen kinder geberen/ Vnnd dein wille sol deinem Mann vnterworffen sein/ vnd er sol dein Herr sein.

17. Vnd zu Adam sprach er: Dieweil du hast gehorchet der stimme deines Weibes/ vnd gessen von dem Baum/ dauon ich dir gebot/ vnd sprach: Du solt nicht dauon essen/ Verflucht sey der Acker vmb deinen willen/ mit kummer solt du dich drauff nehren dein lebenlang.

18. Dorn vnd Disteln sol er dir tragen/ vnd solt das Kraut auff dem felde essen.

19. Im schweiß deines angesichts solt du dein Brod essen/ biß daß du wider zu erden werdest/ dauon du genommen bist/ Denn du bist erden/ vnnd solt zu erden werden.

20. Vnd Adam hieß sein Weib Heva/ darumb daß sie eine Mutter ist aller lebendigen.

21. Vnd GOtt der HERR machet Adam vnnd seinem Weibe Röcke von fellen vnd zog sie an.

Cap. III.

12. *E Adam gli rispose, La donna che mi hai data per mia compagnia, essa mi dette di quello albero, e ne ho mangiato.*

13. *Et il Signore Dio disse à la donna, Perche hai tu fatto questo? E la donna rispose, il serpente mi ha fatta errare, e n'ho mangiato.*

14. *Allhora il Signore Dio disse al serpente, Perche tu hai fatto questo, tu sarai maladetto sopra tutti gli animali, e tutte le bestie del campo: tu caminarai sopra il tuo ventre; e mangiarai poluere in tutti i giorni de la vita tua.*

15. *Metterò ancora inimicitia fra te e la donna, e fra il seme tuo e'l seme suo: esso ti percoterà il capo, e tu gli percoterai il calcagno.*

16. *Disse ancora à la donna, Io ti moltiplicarò bene i tuoi dolori e le tue pregnezze e partorirai i figliuoli con dolore; & il tuo desiderio sarà sottoposto al tuo marito, & egli hauerà signoria sopra di te.*

17. *Dipoi disse à Adam, Perche tu hai obbedito à la voce de la tua donna, & hai mangiato di quello albero, del quale ti haueuo comandato, dicendo, Tu non ne mangiarai: la terra per tua cagione sara maladetta: tu mangiarai di essa in trauaglio tutti i giorni de la vita tua.*

18. *Et ella ti produrrà spine e triboli, e mangiarai l'herbe del campo.*

19. *Tu mangiarai il pane nel sudore del tuo volto, perfin che tu ritorni nella terra; percioche tu sei tolto di essa, perche sei poluere, e ritornarai in poluere.*

20. *Et Adam chiamò la sua moglie per nome, Heua, percioche ella è madre di tutti i viuenti.*

21. *Et il Signore Dio fece à Adam & à la sua moglie veste di pelle, e gli vestì.*

ג

22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם׃

23 וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃

24 וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים׃

ד

1 וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה׃

2 וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה׃

3 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה׃

4 וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ׃

5 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו׃

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קָיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ׃

7 הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ׃

8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃

ג

22 ואמר יי אלהא הא אדם הוה יחידי בעלמא מנה למדע טב וביש וכען דלמא יושט ידה ויסב אף מאילן חייא וייכל ויחי לעלם:

23 ושלחה יי אלהא מגנתא דעדן למפלח ית ארעא דאתברי מתמן:

24 ותרך ית אדם ואשריה ממדנח לגנתא דעדן ית כרוביא וית שנן חרבא דמתהפכא למטר ית אורח אילן חייא:

ד

1 ואדם ידע ית חוה אתתיה ועדיאת וילידת ית קין ואמרת קניתי גבר קדם יי:
2 ואוסיפת למילד ית אחוהי ית הבל והוה הבל רעי ענא וקין הוה גבר פלח בארעא:
3 והוה מסוף יומין ואיתי קין מאבא דארעא תקרובתא קדם יי:
4 והבל איתי אף הוא מבוכרי עאניה ומתרביהון וקביל יי ברעוא להבל ול תקרובתיה:
5 ולקין ולתקרובתיה לא קביל ברעוא ותקיף לקין לחדא ונפלו אפוהי:
6 ואמר יי לקין למה תקיף לך ולמה דנן נפלו אפך:
7 הלא אם תוטיב עובדך ישתבק לך ואם לא תטיב ליום דינא חטאך נטיר דהוא עתיד לאתפרעא מנך אם לא תתוב ואם תתוב ישתבק לך:
8 ואמר קין להבל אחוהי והוה במהויהון בחקלא וקם קין על הבל אחוהי וקטליה:

γʹ.

22. Καὶ εἶπεν ὁ θεός· ἰδοὺ ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν. καὶ νῦν μήποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

23. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη.

24. Καὶ ἐξέβαλε τὸν ἀδάμ, καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, καὶ ἔταξε τὰ χερουβεὶμ καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

ΚΕΦΑΛ. δʹ.

1. Ἀδὰμ δὲ ἔγνω εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν κάϊν, καὶ εἶπεν· ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ.

2. Καὶ προσέθετο τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ἄβελ. καὶ ἐγένετο ἄβελ ποιμὴν προβάτων. κάϊν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν.

3. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, ἤνεγκε κάϊν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ θεῷ.

4. Καὶ ἄβελ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν. καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ ἄβελ, καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ.

5. Ἐπὶ δὲ κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχε. καὶ ἐλύπησε τὸν κάϊν λίαν, καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ.

6. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ κάϊν ἱνατί περίλυπος ἐγένου; καὶ ἱνατί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου.

7. Οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον· πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ.

8. Καὶ εἶπε κάϊν πρὸς ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἀνέστη κάϊν ἐπὶ ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.

CAP. III.

22. Et ait, Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum & malum, nunc ergo ne fortè mittat manum suam, & sumat etiam de ligno vitæ, & comedat, & vivat in æternum.

23. Emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis, ut operaretur terram de qua sumptus est.

24. Eiecitque Adam: & collocavit ante paradisum voluptatis cherubim, & flammeum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.

CAP. IIII.

1. Adam verò cognovit vxorem suam Hevam: quæ concepit, & peperit Cain, dicens: Possedi hominem per Deum.

2. Rursumque peperit fratrem eius Abel. Fuit autem Abel pastor ovium, & Cain agricola.

3. Factum est autem post multos dies ut offerret Cain de fructibus terræ munera Domino.

4. Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui, & de adipibus eorum: & respexit Dominus ad Abel, & ad munera eius.

5. Ad Cain autem, & ad munera illius non respexit: iratusq; est Cain vehementer, & concidit vultus eius.

6. Dixitq; Dominus ad eum: Quare iratus es? & cur concidit facies tua?

7. Nónne si benè egeris, recipies: sin autem malè, statim in foribus peccatum tuum aderit: sed sub te erit appetitus eius, & tu dominaberis illius.

8. Dixitq; Cain ad Abel fratrem suum: Egrediamur foras. Cumq; essent in agro, consurrexit Cain adversus fratrem suum Abel, & interfecit eum.

Das dritte Capitel.

22. Vnd Gott der HERR sprach: Sihe/ Adam ist worden als vnser einer/ vnd weiß was gut vnnd böse ist/ Nun aber/ daß er nicht außstrecke seine hand/ vnd breche auch von dem Baum des Lebens/ vnnd esse/ vnd lebe ewiglich.

23. Da ließ jhn GOtt der HERR aus dem garten Eden/ daß er das Feld bawet/ dauon er genommen ist.

24. Vnd treib Adam auß/ vnnd lagert für den garten Eden den Cherubim mit einem blossen hawenden Schwert/ zu bewaren den weg zu dem Baum des Lebens.

Das vierde Capitel.

VNd Adam erkandte sein Weib Heva/ vnnd sie ward schwanger/ vnnd gebar den Kain/ vnnd sprach: Ich hab den Mann/ den HERRN.

2. Vnd sie fuhr fort/ vnnd gebar Habel seinen bruder/ vnd Habel ward ein Schäffer/ Kain aber ward ein Ackermann.

3. Es begab sich aber nach etlichen tagen/ das Kain dem HErrn Opffer bracht von den Früchten des Feldes.

4. Vnnd Habel bracht auch von den Erstlingen seiner Herde/ vnd von jhrem fetten. Vnd der HERR sahe gnediglich an Habel vnd sein Opffer.

5. Aber Kain vnnd sein Opffer sahe er nicht gnediglich an. Da ergrimmet Kain sehr/ vnnd sein geberde verstellet sich.

6. Da sprach der HERR zu Kain: Warumb ergrimmest du? vnnd warumb verstellet sich dein geberde?

7. Ists nicht also? wenn du fromb bist/ so bist du angeneme/ Bist du aber nicht fromb/ so ruhet die sünde für der thür/ Aber laß du jhr nicht jhren willen/ sondern herrsche über sie.

8. Da redet Kain mit seinem Bruder Habel. Vnnd es begab sich/ da sie auff dem felde waren/ erhub sich Kain wieder seinen bruder Habel/ vnd schlug jhn todt.

CAP. III.

22. *Allho il Signore Dio disse, Ecco che Adam è diuenuto quasi come vno di noi; sapendo il bene & il male: Ma hora, afin che per sorte non stenda la sua mano, e pigli ancora de l'albero de la vita, e ne mangi, e viua in eterno, mandiamlo fuori.*

23. *Il Signore Dio adunque lo scacciò fuori del paradiso di Eden, e lo mandò à lauorar la terra, de laquale era stato preso.*

24. *Scacciò, dico, Adam: e messe de Cherubini verso l'Oriente del detto paradiso Eden, & vna spada fiammeggiante che si voltaua per guardare la via de l'albero de la vita.*

Cap. IIII.

1. *Dapoi Adam conobbe Heua sua moglie; laquale concepi, e partori Cain; e disse, Io ho acquistato vn huomo dal Signore.*

2. *Dinuouo Heua partori Abel suo fratello; & Abel fu pastore di pecore: e Cain fu lauoratore di terra.*

3. *Ora dopo molti giorni auuenne, che Cain offeri l'offerta del frutto de la terra al Signore.*

4. *Abel ancora offeri de primogeniti de le sue pecore, e del grasso di esse. Et il Signore risguardò à Abel, & à la sua offerta.*

5. *Ma à Cain non riguardò, ne à la su offerta: e Cain fu grandemente adirato, e la sua faccia fu abbattuta.*

6. *Et il Signore disse à Cain, Perche ti sei corrucciato? e perche s'è abbattuta la tua faccia?*

7. *Se tu farai bene, non sarai tu esaltato? ma se tu non farai bene, il peccato stà a la porta; e la volontà sua sarà sottoposta à te, e tu la dominarai.*

8. *E Cain parlò con Abel suo fratello: e quando furono nel campo, Cain si leuò contra di Abel suo fratello, e lo ammazzò.*

ד

9 וַאֲמַר יְיָ לְקַיִן אָן הֶבֶל
אֲחוּךְ וַאֲמַר לָא יְדַעִית
הֲנָטַר אֲחִי אֲנָא׃

10 וַאֲמַר מָה עֲבַדְתְּ קָל
דְּמֵי זַרְעַיָן דַּעֲתִידִין
לְמִפַּק מִן אֲחוּךְ קָבְלִין
קֳדָמַי מִן אַרְעָא׃

11 וּכְעַן לִיט אַתְּ מִן
אַרְעָא דִּפְתַחַת יָת
פּוּמַהּ לְמִסַּב יָת דְּמֵי
אֲחוּךְ מִן יְדָךְ׃

12 אֲרֵי תִפְלַח יָת אַרְעָא
לָא תוֹסֵיף לְמִתַּן חֵילַהּ לָךְ
מְטַלְטֵל וְגָלֵי תְּהֵי
בְּאַרְעָא׃

13 וַאֲמַר קַיִן קֳדָם יְיָ
רַב חוֹבִי מִלְּמִשְׁבַּק׃

14 הָא תָרֵכְתָּא יָתִי יוֹמָא
דֵין מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא וּמִן
קֳדָמָךְ אֱהֵי מִטַּמַּר
וָאֱהֵי מְטַלְטֵל וְגָלֵי
בְּאַרְעָא וִיהֵי כָּל
דְּיַשְׁכְּחִנַּנִי יִקְטְלִנַּנִי׃

15 וַאֲמַר לֵהּ יְיָ בְּכֵן כָּל
דְּקָטֵלִין לְקַיִן לְשִׁבְעָה
דָרִין יִתְפְּרַע מִנֵּהּ וְשַׁוִּי יְיָ
לְקַיִן אָתָא בְּדִיל דְּלָא
לְמִקְטַל יָתֵהּ כָּל
דְּיַשְׁכְּחִנֵּהּ׃

16 וּנְפַק קַיִן מִן קֳדָם
יְיָ וִיתֵב בְּאַרְעָא דְּנוֹד
לְקִדּוּמָא דְּעֵדֶן׃

17 וִידַע קַיִן יָת אִתְּתֵהּ
וְעַדִּיאַת וִילֵידַת יָת חֲנוֹךְ
וַהֲוָה בָּנֵי קַרְתָּא וּקְרָא
שְׁמָא דְקַרְתָּא כִּשְׁמָא
דִבְרֵהּ חֲנוֹךְ׃

18 וְאִתְיְלִיד לַחֲנוֹךְ יָת
עִירָד וְעִירָד אוֹלֵיד יָת
מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל אוֹלֵיד
יָת מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל
אוֹלֵיד יָת לָמֶךְ׃

19 וּנְסֵב לֵהּ לֶמֶךְ תַּרְתֵּין
נְשִׁין שׁוּם חֲדָא עָדָה וְשׁוּם
תִּנְיֵתָא צִלָּה׃

20 וִילֵידַת עָדָה יָת יָבָל
הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּיָתְבֵי
מַשְׁכְּנִין וּמָרֵי גֵיתִין׃

ד׃

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי
הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃

10 וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי
אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה׃

11 וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת אֶת־
דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ׃

12 כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־
תֹסֵף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה
בָאָרֶץ׃

13 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל
עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא׃

14 הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר
וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל־
מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃

15 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־
הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה
לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ
כָּל־מֹצְאוֹ׃

16 וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה
וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן׃

17 וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר
וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹּנֶה עִיר
וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃

18 וַיִּוָּלֵד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד
יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל יָלַד
אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד
אֶת־לָמֶךְ׃

19 וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים
שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
צִלָּה׃

20 וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא הָיָה
אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃

ΚΕΦΑΛ. δ'.

9. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς κάϊν· ποῦ ἐστιν ἄβελ ὁ ἀδελφός σου; καὶ εἶπεν, οὐ γινώσκω. μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰμὶ ἐγώ;

10. Καὶ εἶπε κύριος· τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς μὲ ἐκ τῆς γῆς.

11. Καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου.

12. Ὅτι ἐργᾷ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς δοῦναί σοι. στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς.

13. Καὶ εἶπε κάϊν πρὸς κύριον τὸν θεόν· μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναί με.

14. Εἰ ἐκβαλεῖς με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔσται, πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτενεῖ με.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεός· οὐχ οὕτω. πᾶς ὁ ἀποκτείνας κάϊν, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει. καὶ ἔθετο κύριος ὁ θεὸς σημεῖον τῷ κάϊν, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν.

16. Ἐξῆλθε δὲ κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ ναΐδ κατέναντι ἐδέμ.

17. Καὶ ἔγνω κάϊν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν ἐνώχ. καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν, καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἐνώχ.

18. Ἐγεννήθη δὲ τῷ ἐνὼχ γαϊδάδ, καὶ γαϊδὰδ ἐγέννησε τὸν μαλελεὴλ, καὶ μαλελεὴλ ἐγέννησε τὸν μαθουσάλα, καὶ μαθουσάλα ἐγέννησε τὸν λάμεχ.

19. Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ λάμεχ δύο γυναῖκας· ὄνομα τῇ μιᾷ ἀδὰ· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ σελλά.

20. Καὶ ἔτεκεν ἀδὰ τὸν ἰωβήλ· οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων.

CAP. IIII.

9. Et ait Dominus ad Cain, Vbi est Abel frater tuus? Qui respondit, Nescio: numquid custos fratris mei sum ego?

10. Dixitq; ad eum, Quid fecisti? vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra.

11. Nunc igitur maledictus eris super terram: quæ aperuit os suum, & suscepit sanguinem fratris tui de manu tua.

12. Cùm operatus fueris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus & profugus eris super terram.

13. Dixitque Cain ad Dominum, Maior est iniquitas mea, quàm ut veniam merear.

14. Ecce eiicis me hodie à facie terræ, & à facie tua abscondar, & ero vagus & profugus in terra: omnis igitur qui invenerit me, occidet me.

15. Dixitque ei Dominus: Nequaquam ita fiet, sed omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur. Posuitque Dominus in Cain signum, ut non interficeret eum omnis qui invenisset eum.

16. Egressusque Cain à facie Domini, habitavit profugus in terra ad orientalem plagam Eden.

17. Cognovit autem Cain uxorem suam: quæ concepit, & peperit Henoch: & ædificavit civitatem, vocavitque nomen eius ex nomine filij sui, Henoch.

18. Porrò Henoch genuit Irad, & Irad genuit Maüiael, & Maüiael genuit Mathusael, & Mathusael genuit Lamech.

19. Qui accepit duas uxores, nomen uni Ada, & nomen alteri Sella.

20. Genuitq; Ada Iabel, qui fuit pater habitantium in tentoriis, atque pastorum.

Das vierdte Capitel.

9. Da sprach der HERR zu Cain: Wo ist dein Bruder Habel?

10. Er aber sprach: Ich weiß nicht / soll ich meines Bruders Hüter sein? Er aber sprach: Was hast du gethan? Die stim̃ deines Bruders blut schreyet zu mir von der Erden.

11. Vnnd nun verflucht seyst du auff der Erden / die jhr Maul auffgethan / vnnd deines bruders blut von deinen henden empfangen.

12. Wenn du den Acker bauen wirst / soll er dir hinfort sein vermügen nicht geben / Vnstet vnnd flüchtig soltu sein auff erden.

13. Kain aber sprach zu dem HErrn / Meine sünd ist grösser / denn daß sie mir vergeben werden müge.

14. Sihe / du treibest mich heute auß dem Lande / vnnd muß mich für deinem angesicht verbergen / vnnd muß vnstet vnd flüchtig sein auff Erden / So wird mirs gehen / daß mich todschlage / wer mich findet.

15. Aber der HERR sprach zu jhm: Nein / sondern wer Kain todschlegt / das sol siebenfeltig gerochen werden. Vnd der HErr machet ein zeichen an Kain / daß jn niemand erschlüge / wer jn fünde.

16. Also gieng Kain von dem angesicht des HERRN / vnnd wonet im Lande Nod / jenseyd Eden gegen dem Morgen.

17. Vnd Kain erkandte sein Weib / die ward schwanger / vnnd gebar den Hanoch. Vnnd er bauete eine Stadt / die nennet er nach seines Sohnes nahmen / Hanoch.

18. Hanoch aber zeugete Jrad. Jrad zeugete Mahuiael. Mahuiael zeugete Methusael. Methusael zeugete Lamech.

19. Lamech aber nam zwey Weiber / eine hieß Ada / die ander Zilla.

20. Vnnd Ada gebar Jabal / Von dem sind herkommen die inn Hütten woneten / vnd Vieh zogen.

Cap. IIII.

9. Et il Signore disse à Cain, Doue è Abel tuo fratello? Ilquale rispose, Io non so, Ob sono io forse guardiano del mio fratello?

10. Dio disse, Che hai tu fatto? La voce del sangue del tuo fratello grida de la terra à me.

11. Oro dunque tu sei maladetto quãto à la terra, la quale ha aperta la sua bocca per riccuere il sangue del tuo fratello da la tua mano.

12. Quando tu lauorarai la terra, ella non ti darà piu il suo frutto: tu sarai vagabondo e fuggitiuo sopra essa terra.

13. Allhora Cain disse al Signore, La mia iniquità è maggiore del perdono.

14. Ecco che hoggi tu mi hai scacciato fuor de la terra & io mi asconderò da la tua faccia, e sarò vagabondo e fuggitiuo sopra la terra: & auuerrà, che chiunque mi ritrouarà, mi ammazzarà.

15. Et il Signore gli disse, Certamente chiunque ammazzarà Cain, sarà sette volte piu punito: & il Signore pose, vn segno in Cain; afin che chiunque lo trouasse, non l'ammazzasse.

16. Cain dunque si ritirò da la presenza del Signore, & habitò nella terra di Nod verso l'Oriente di Eden.

17. Dipoi Cain conobbe la sua moglie, laquale concepì, e partorì Henoch: & edificò vna città, e chiamò il nome di quella città pel nome del suo figliuolo Henoch.

18. Et Henoch generò Hirad, & Hirad generò Mauiael, e Mauiael generò Mathusael, e Mathusael generò Lamech.

19. E Lamech prese due mogli, il nome de l'vna era Adah, & il nome de l'altra era Silla.

20. Et Adah generò Iabel, ilquale fu padre de gli habitatori ne padiglioni, e de pastori di gregge.

ד

21 ושום אחוהי יובל הוא הוה רבהון דכל דמנגן על פום כנורא ואבובא׃

22 וצלה אף היא ילדת ית תובל קין הוא הוה רבהון דכל ידעי עבידת נחשא ופרזלא ואחתה דתובל קין נעמה׃

23 ואמר למך לנשוהי עדה וצלה שמען קלי נשי למך אציתא למימרי ארי לא גבר קטלית דבדילה אנא סביל חובין ואף לא עולימא חבלית דבדילה ישתיצי זרעי׃

24 ארי לשבעה דרין יתפרעין לקין הלא ללמך שבעין ושבעה׃

25 וידע אדם עוד ית אתתיה וילידת בר וקרת ית שמיה שת ארי שוי לי יי בר אחרן חלף הבל ארי קטליה קין׃

26 ולשת אף הוא איתיליד בר וקרא ית שמיה אנוש בכן שריאו בני אנשא לצלאה בשמא דיי׃

ה

1 דין ספר תולדת אדם ביומא דברא יי אדם בדמותא דיי עבד יתיה׃

2 דכר ונוקבא ברא יתהון ובריך יתהון וקרא ית שמהתהון אדם ביומא דאתבריאו׃

3 וחיא אדם מאה ותלתין שנין ואוליד בדמותיה כצלמיה וקרא ית שמיה שת׃

4 והוו יומי אדם בתר דאוליד ית שת תמני מאה שנין ואוליד בנין ובנן׃

5 והוו כל יומי אדם דחיא תשע מאה ותלתין שנין ומית׃

6 וחיא שת מאה וחמש שנין ואוליד ית אנוש׃

ד׃

21 וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה
אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃
22 וְצִלָּה גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־
תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת
וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמָה׃
23 וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה
וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ
הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי
לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃
24 כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ
שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃
25 וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת
כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת
הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃
26 וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא
בְּשֵׁם יְהוָה׃

ה׃

1 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם
בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים
עָשָׂה אֹתוֹ׃
2 זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ
אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם
בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃
3 וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת׃
4 וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת׃ 5 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
אָדָם אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃
6 וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ׃

δ.

21 Καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἰουβάλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν.

22. Σελλὰ δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε τὸν θόβελ, καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ δὲ θόβελ, νοεμά.

23. Εἶπε δὲ λάμεχ ταῖς γυναιξὶν ἑαυτοῦ, ἀδὰ καὶ σελλά. ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς, γυναῖκες λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί.

24. Ὅτι ἑπτάκις ἐκδεδίκηται ἐκ κάϊν, ἐκ δὲ λάμεχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

25. Ἔγνω δὲ ἀδὰμ εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σήθ. λέγουσα· ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ ἄβελ, ὃν ἀπέκτεινε καιν.

26. Καὶ τῷ σὴθ ἐγένετο υἱός· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώς· οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ.

ΚΕΦΑΛ. έ.

1. Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἀδάμ, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν.

2. Ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀδάμ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν αὐτούς.

3. Ἔζησε δὲ ἀδὰμ διακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σήθ.

4. Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι ἀδάμ, ἃς ἔζησε μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν σήθ, ἔτη ἑπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

5. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἀδὰμ ἃς ἔζησε, ἐννακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

6. Ἔζησε δὲ σήθ, πέντε καὶ διακόσια ἔτη· καὶ ἐγέννησε τὸν ἐνώς.

CAP. IIII.

21. Et nomen fratris eius Iubal: ipse fuit pater canentium cithara & organo.

22. Sella quoque genuit Tubalcain, qui fuit malleator & faber in cuncta opera æris & ferri. Soror verò Tubalcain, Noëma.

23. Dixitque Lamech vxoribus suis Adæ & Sellæ: Audite vocem meam vxores Lamech, auscultate sermonem meum: quoniam occidi virum in vulnus meum, & adolescentulum in livorem meum.

24. Septuplum ultio dabitur de Cain: de Lamech verò septuagies septies.

25. Cognovit quoque adhuc Adam vxorem suam: & peperit filium, vocavitque nomen eius Seth: dicens, Posuit mihi Deus semen aliud pro Abel, quem occidit Cain.

26. Sed & Seth natus est filius, quem vocavit Enos: iste cœpit invocare nomen Domini.

CAP. V.

1. Hic est liber generationis Adam in die qua creavit Deus hominem, ad similitudinem Dei fecit illum.

2. Masculum & feminam creavit eos: & benedixit illis: & vocavit nomen eorum Adam, in die quo creati sunt.

3. Vixit autem Adam centum triginta annis: & genuit filium ad imaginem & similitudinem suam, vocavitque nomen eius Seth.

4. Et facti sunt dies Adam postquā genuit Seth, octingenti anni: genuitque filios & filias.

5. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, & mortuus est.

6. Vixit quoque Seth centum quinque annis, & genuit Enos.

Das vierdte Capitel.

21. Vnd sein Bruder hieß Jubal / Von dem sind herkommen die Geiger vnd Pfeiffer.

22. Die Zilla aber gebar auch / nemlich / den Thubalkain / den Meister in allerley Ertz vnnd Eisenwerck / Vnnd die Schwester des Thubalkain war Naema.

23. Vnnd Lamech sprach zu seinen weibern Ada vnd Zilla: Ihr Weiber Lamech höret meine rede / vnnd merckt was ich sage. Ich hab einen Mann erschlagen mir zur wunden / vnd einen Jüngling mir zur beulen.

24. Kain soll sieben mal gerochen werden / aber Lamech sieben vnd siebentzig mal.

25. Adam erkandte abermal sein Weib / vnd sie gebar einen Sohn / den hies sie Seth / denn GOtt hat mir (sprach sie) einen andern Samen gesetzt für Habel / den Kain erwürget hat.

26. Vnnd Seth zeuget auch einen Sohn / vnd hies jhn Enos. Zu derselbigen zeit fieng man an zu predigen von des HERRN Namen.

Das fünffte Capitel.

DIs ist das buch von des menschen Geschlecht. Da GOtt den Menschen schuff / machet er jhn nach dem gleichnuß GOttes.

2. Vnd schuff sie ein Männlein vnd Freulein / vnd segnet sie / vnd hieß jren namen Mensch / zur zeit da sie geschaffen wurden.

3. Vnnd Adam war hundert vnnd dreyssig jar alt / vnd zeuget einen Son / der seinem bilde ehnlich war / vnnd hieß jhn Seth.

4. Vnnd lebet darnach achthundert jar / vnd zeuget Söhne vnd Töchter.

5. Das sein gantzes alter war / neunhundert vnd dreyssig jar / vnd starb.

6. Seth war hundert vnnd fünff jar alt / vnd zeuget Enos.

Cap. IIII.

21. Et il nome del suo fratello fu Iubal, ilquale fu padre de i suonatori di citara, e di organo.

22. E Silla ancora partori Tubalcain, arruotatore di ogni magisterio di rame e di ferro: e la sorella di Tubalcain fu Noema.

23. E Lamech disse à le sue moglii Adah, e Silla, Moglii di Lamech, ascoltate la mia voce, ascoltate la mia parola: percioche io ammazzarò vn' huomo nella mia ferita, & vn fanciullo nel mio liuidore.

24. Per ilche Cain sarà in sette doppii vendicato, e Lamech settanta volte sette.

25. Et Adam conobbe ancora la sua moglie, e partori vn figliuolo, e lo chiamò per nome, Seth. Perche, disse, Dio mi ha dato vn altro seme per Abel, che Cain l'ammazzò

26. Et à Seth ancora nacque vn figliuolo, e lo chiamò per nome, Enos. Allhora si cominciò à inuocare il nome del Signore.

CAP. V.

1. Questo è il libro de le generationi di Adam. Nel giorno, nel quale Dio creò l' huomo, lo fece à la somiglianza di Dio.

3. Egli creò maschio e femina e gli benedisse: e chiamò il nome di quelli Adam, nel di che furon creati.

3. Et Adam visse cento trenta anni, e generò vn figliuolo à la sua somiglianza & imagine; e lo chiamò per nome, Seth.

4. Et i giorni di Adam, poi ch' hebbe generato Seth: furono otto cento anni, e generò figliuoli e figliuole.

5. Tutti i giorni adunque che visse Adam, furono noue cento e trenta anni, e mori.

6. E Seth visse cento cinque anni, e generò Enos.

בקדמין

ה

7 וַחֲיָא שֵׁת בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת אֱנוֹשׁ תְּמָנֵי מְאָה וּשְׁבַע שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

8 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי שֵׁת תְּשַׁע מְאָה וְתַרְתֵּי עַשְׂרֵה שְׁנִין וּמִית׃

9 וַחֲיָא אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת קֵינָן׃

10 וַחֲיָא אֱנוֹשׁ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת קֵינָן תְּמָנֵי מְאָה וַחֲמֵשׁ עַשְׂרֵה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

11 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי אֱנוֹשׁ תְּשַׁע מְאָה וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וּמִית׃

12 וַחֲיָא קֵינָן שַׁבְעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת מַהֲלַלְאֵל׃

13 וַחֲיָא קֵינָן בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת מַהֲלַלְאֵל תְּמָנֵי מְאָה וְאַרְבְּעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

14 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי קֵינָן תְּשַׁע מְאָה וַעֲשַׂר שְׁנִין וּמִית׃

15 וַחֲיָא מַהֲלַלְאֵל שִׁתִּין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת יֶרֶד׃

16 וַחֲיָא מַהֲלַלְאֵל בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת יֶרֶד תְּמָנֵי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

17 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי מַהֲלַלְאֵל תְּמָנֵי מְאָה וְתִשְׁעִין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וּמִית׃

18 וַחֲיָא יֶרֶד מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת חֲנוֹךְ׃

19 וַחֲיָא יֶרֶד בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת חֲנוֹךְ תְּמָנֵי מְאָה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

בראשית

ה

7 וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

8 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

9 וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃

10 וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

11 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

12 וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל׃

13 וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

14 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

15 וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃

16 וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

17 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

18 וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃

19 וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

έ

7. Καὶ ἔζησε σὴθ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ἐνὼς, ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

8. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι σὴθ δώδεκα καὶ ἐννακόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε.

9. Καὶ ἔζησεν ἐνὼς ἔτη ἑκατὸν ἐννενήκοντα, καὶ ἐγέννησε τὸν καϊνᾶν.

10. Καὶ ἔζησεν ἐνὼς, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν καϊνᾶν, πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ ἑπτακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

11. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἐνὼς, πέντε ἔτη καὶ ἐννακόσια, καὶ ἀπέθανε.

12 Καὶ ἔζησε καϊνᾶν ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν μαλελεὴλ.

13. Καὶ ἔζησε καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν μαλελεὴλ, τεσσαράκοντα καὶ ἑπτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

14. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι καϊνᾶν, δέκα ἔτη καὶ ἐννακόσια, καὶ ἀπέθανε.

15. Καὶ ἔζησε μαλελεὴλ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν ἰάρεδ.

16. Καὶ ἔζησε μαλελεὴλ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ἰάρεδ, ἔτη ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

17. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι μαλελεὴλ, ἔτη πέντε καὶ ἐννενήκοντα καὶ ὀκτακόσια, καὶ ἀπέθανε.

18. Καὶ ἔζησεν ἰάρεδ δύο καὶ ἑξήκοντα ἔτη καὶ ἑκατὸν, καὶ ἐγέννησε τὸν ἐνώχ.

19. Καὶ ἔζησεν ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ἐνώχ, ὀκτακόσια ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

CAP. V.

7. Vixitq; Seth postquam genuit Enos, octingentis septem annis, genuitque filios & filias.

8. Et facti sunt omnes dies Seth nongentorum duodecim annorum, & mortuus est.

9. Vixit verò Enos nonaginta annis, & genuit Cainan.

10. Post cuius ortum vixit octingentis quindecim annis, & genuit filios & filias.

11. Factique sunt omnes dies Enos nongenti quinque anni, & mortuus est.

12. Vixit quoque Cainan septuaginta annis, & genuit Malaleel.

13. Et vixit Cainan postquam genuit Malaleel, octingentis quadraginta annis, genuitque filios & filias.

14. Et facti sunt omnes dies Cainan nongenti decem anni, & mortuus est.

15. Vixit autem Malaleel sexaginta quinque annis, & genuit Iared.

16. Et vixit Malaleel postquam genuit Iared, octingentis triginta annis: & genuit filios & filias.

17. Et facti sunt omnes dies Malaleel octingenti nonaginta quinque anni, & mortuus est.

18. Vixitque Iared centum sexaginta duobus annis, & genuit Henoch.

19. Et vixit Iared postquam genuit Henoch, octingentis annis, & genuit filios & filias.

Das fünffte Capitel.

7. Vnd lebet darnach acht hundert vnd sieben jar / vnd zeuget Söne vnnd Töchter.

8. Das sein gantzes alter ward / neun hundert vnnd zwölff jar / vnnd starb.

9. Enos war neuntzig jar alt / vnd zeuget Kenan.

10. Vnd lebet darnach acht hundert vnd funffzehen jahr / vnd zeuget Söne vnd Töchtere.

11. Das sein gantzes alter ward neun hundert vnd fünff jar / vnd starb.

12. Kenan war siebentzig jar alt / vnd zeuget Mahalaleel.

13. Vnd lebet darnach achthundert vnnd viertzig jahr / vnnd zeuget Söne vnd Töchtere.

14. Das sein gantzes alter ward / neun hundert vnnd zehen jar / vnnd starb.

15. Mahalaleel war fünff vnd sechtzig jar alt / vnd zeuget Jared.

16. Vnd lebet darnach achthundert vnd dreissig jar / vnd zeuget Söne vnd Töchtere.

17. Das sein gantzes alter ward / acht hundert fünff vnd neuntzig jar / vnnd starb.

18. Jared war hundert vnd zwey vnd sechtzig jar alt / vnd zeuget Henoch.

19. Vnd lebet darnach achthundert jar / vnd zeuget Söne vnd Töchtere.

Cap. V.

7. E Seth, dopo ch' hebbe generato Enos, visse otto cento e sette anni, e generò figliuoli e figliuole.

8. Tutti i giorni di Seth furono nouecento e dodici anni, e morì.

9. Et Enos visse nouanta anni, e generò Cainan

10. E dopo che Enós hebbe generato Cainan, visse ottocento e quindici anni, e generò figliuoli e figliuole.

11. E tutti i giorni di Enos furono nouecento e cinque anni, e morì.

12. E Cainan visse settanta anni, e generò Malaleel.

13. Cainan, dopo ch' hebbe generato Malaleel, visse otto cento e quaranta anni, e generò figliuoli e figliuole.

14. E tutti i giorni di Cainan furono nouecento e dieci anni, e morì.

15. Ora Malaleel visse sessanta cinque anni, e generò Jared.

16. E Malaleel, dopo ch' hebbe generato Iared, visse ottocento e trenta anni, e generò figliuoli e figliuole.

17. E tutti i giorni di Malaleel furono ottocento e nouantacinque anni, e morì.

18. E Jared visse cento sessantadue anni, e generò Henoch.

19. Jared, dopo ch' hebbe generato Henoch, visse ottocento anni, e generò figliuoli e figliuole.

ה

20 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי יֶרֶד תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין שְׁנִין וּמִית׃

21 וַחֲיָא חֲנוֹךְ שִׁתִּין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת מְתוּשָׁלַח׃

22 וְהַלִּיךְ חֲנוֹךְ בְּתַר דַּחַלְתָּא דַייָ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת מְתוּשֶׁלַח תְּלָת מְאָה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

23 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי חֲנוֹךְ תְּלָת מְאָה וְשִׁתִּין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין׃

24 וְהַלִּיךְ חֲנוֹךְ בְּתַר דַּחַלְתָּא דַייָ וְלֵיתוֹהִי אֲרֵי לָא אֲמֵית יָתֵיהּ יְיָ׃

25 וַחֲיָא מְתוּשֶׁלַח מְאָה וּתְמָנַן וּשְׁבַע שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת לָמֶךְ׃

26 וַחֲיָא מְתוּשֶׁלַח בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת לֶמֶךְ שְׁבַע מְאָה וּתְמָנַן וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

27 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי מְתוּשֶׁלַח תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין וּתְשַׁע שְׁנִין וּמִית׃

28 וַחֲיָא לֶמֶךְ מְאָה וּתְמָנַן וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלִיד בַּר׃

29 וּקְרָא יָת שְׁמֵיהּ נֹחַ לְמֵימַר דֵּין יְנַחֲמִינַּנָא מֵעוֹבָדָנָא וּמִלֵּאוּת יְדָנָא מִן אַרְעָא דִּלַטְיַהּ יְיָ׃

20 וַחֲיָא לֶמֶךְ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת נֹחַ חֲמֵשׁ מְאָה וְתִשְׁעִין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

ה

20 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

21 וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשָׁלַח׃

22 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

23 וַיְהִי כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃

24 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃

25 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃

26 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

27 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

28 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃

29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃

30 וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

Κεφαλ. ε.

20. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἰάρεδ, δύο καὶ ἑξήκοντα καὶ ἐννακόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε.

21. Καὶ ἔζησεν ἐνὼχ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν μαθουσάλα.

22. Εὐηρέστησε δὲ ἐνὼχ τῷ θεῷ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν μαθουσάλα διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

23. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἐνὼχ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακόσια ἔτη.

24. Καὶ εὐηρέστησεν ἐνὼχ τῷ θεῷ, καὶ οὐχ εὑρίσκετο, ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός.

25. Καὶ ἔζησε μαθουσάλα ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν λάμεχ.

26. Καὶ ἔζησε μαθουσάλα μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν λάμεχ, δύο καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς, καὶ θυγατέρας.

27. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι μαθουσάλα ἃς ἔζησεν, ἐννέα καὶ ἑξήκοντα καὶ ἐννακόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε.

28. Καὶ ἔζησε λάμεχ ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη.

29. Καὶ ἐγέννησεν υἱὸν, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ νῶε, λέγων· οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς κατηράσατο κύριος ὁ θεός.

30. Καὶ ἔζησε λάμεχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν νῶε, πεντακόσια καὶ ἑξήκοντα καὶ πέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

CAP. V.

20. Et facti sunt omnes dies Iared nongenti sexaginta duo anni,& mortuus est.

21. Porrò Henoch vixit sexaginta quinque annis, & genuit Mathusalam.

22. Et ambulavit Henoch cum Deo: & vixit Henoch postquam genuit Mathusalam, trecentis annis, & genuit filios & filias.

23. Et facti sunt omnes dies Henoch trecenti sexaginta quinque anni.

24. Ambulavitque cum Deo, & non apparuit: quia tulit eum Deus.

25. Vixit quoque Mathusala centum octoginta septem annis, & genuit Lamech.

26. Et vixit Mathusala postquam genuit Lamech, septingentis octoginta duobus annis, & genuit filios & filias.

27. Et facti sunt omnes dies Mathusalæ nongenti sexaginta novem anni,& mortuus est.

28. Vixit autem Lamech centum octoginta duobus annis,& genuit filium:

29. Vocavitque nomen eius Noe, dicens: Iste consolabitur nos ab operibus & laboribus manuum nostrarum, in terra cui maledixit Dominus.

30. Vixitque Lamech, postquam genuit Noe, quingentis nonagintaquinque annis,& genuit filios & filias.

Das fünffte Capitel.

20. Das sein gantzes alter ward / neunhundert zwey vnnd sechtzig jar / vnd starb.

21 Henoch war fünff vnd sechtzig jar alt/vnd zeuget Methusalah.

22. Vnnd nach dem er Methusalah gezeuget hatte/blieb er in eim Göttlichen leben dreyhundert Jar / vnnd zeuget Söhne vnd Töchter.

23. Daß sein gantzes alter ward / drey hundert fünff vnd sechtzig Jahr.

24. Vnnd dieweil er ein Göttlich leben füret/nam jhn GOTT hinweg/ vnd ward nicht mehr gesehen.

25. Methusalah war hundert sieben vnnd achtzig Jahr alt / vnnd zeuget Lamech.

26. Vnnd lebet darnach siebenhundert zwey vnd achtzig jar / vnnd zeuget Söne vnd Töchtere.

27. Das sein gantzes alter wardt/ neunhundert neun vnd sechtzig jar/ vnd starb.

28. Lamech war hundert zwey vnd achtzig jahr alt / vnnd zeuget einen Sohn.

29. Vnd hieß jn Noah/vnd sprach: der wird vns trösten in vnser mühe vnnd arbeit auff erden/ die der HERR verflucht hat.

30. Darnach lebet er fünffhundert vnd fünff vnd neuntzig jar / vnd zeuget Söne vnd Töchtere.

Cap. V.

20. *E tutti i giorni di Iared furono nouecento e sessanta due anni, e mori.*

21. *Ora Henoch visse sessantacinque anni, e generò Mathusala.*

22. *Et Henoch poi ch' hebbe generato Mathusala, caminò secondo Dio trecento anni, e generò figliuoli e figliuole.*

23. *E tutti i giorni di Henoch, furono trecento sessantacinque anni.*

24. *Caminò dico Henoch secondo Dio; e non si vidde piu, perche Dio lo prese.*

25. *E Mathusala visse cento ottanta sette anni, e generò Lamech.*

26. *E poi che Mathusala hebbe generato Lamech, visse settecento ottantadue anni, e generò figliuoli e figliuole.*

27. *Tutti gli anni dunque di Mathusala furono nouecento sessantanoue anni e mori.*

28. *E Lamech visse cento ottantadue anni, e generò vn figliuolo;*

29. *E lo chiamò per nome Noe, dicendo, Costui ci consolarà da la nostra opera, e dal dolore de le nostre mani ne la terra, che il Signore ha maladetta.*

30. *E Lamech, dopo ch' hebbe generato Noe, visse cinquecento e nouantacinque anni, e generò figliuoli e figliuole.*

ה

31 והוו כל יומי למך שבע מאה ושבעין ושבע שנין ומית:

32 והוה נח בר חמש מאה שנין ואוליד נח ית שם ית חם וית יפת:

ו

1 והוה כד שריאו בני אינשא למסגי על אפי ארעא ובנתא יתילדן להון:

2 וחזו בני רברביא ית בנת אנשא ארי שפירן אינין ונסיבו להון נשין מכל דיתרעיו:

3 ואמר יי לא יתקיים דרא בישא הדין קדמי לעלם בדיל דאינון בשרא ועובדיהון בישין ארכא יהיב להון מאה ועשרין שנין אם יתובון:

4 גבריא הוו בארעא ביומיא האינון ואף בתר כן דעלו בני רברביא לות בנת אנשא וילדן להון אינון גבריא דמן עלמא אנשין דשמא:

5 וגלי קדם יי ארי סגיאת בישת אנשא בארעא וכל יצרא מחשבת ליביה לחוד ביש כל יומא:

6 ותב יי במימריה ארי עבד ית אנשא בארעא ואמר במימריה למתבר תוקפיהון כרעותיה:

7 ואמר יי אמחי ית אנשא דבריתי מעל אפי ארעא מאנשא עד בעירא עד רחשא ועד עופא דשמיא ארי תבית במימרי ארי עבדתינון:

8 ונח אשכח רחמין קדם יי:

ה:

31 ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות שנה וימות:

32 ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת יפת:

ו:

1 ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה ובנות ילדו להם:

2 ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו:

3 ויאמר יהוה לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה:

4 הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם:

5 וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום:

6 וינחם יהוה כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו:

7 ויאמר יהוה אמחה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם:

8 ונח מצא חן בעיני יהוה:

ε΄.

31. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι λάμεχ, ἑπτακόσια καὶ πεντηκοντατρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε.

32. Καὶ ἦν νῶε ἐτῶν πεντακοσίων, καὶ ἐγέννησε τρεῖς υἱούς, τὸν σήμ, τὸν χάμ, τὸν ἰάφεθ.

ΚΕΦΑΛ. ϛ.

1. Καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς.

2. Ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας, ἀπὸ πασῶν ὧν ἐξελέξαντο.

3. Καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεός. οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας· ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν, ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη.

4. Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ μετ' ἐκεῖνο ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννῶσαν αὐτοῖς. ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί.

5. Ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας.

6. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεὸς ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ διενοήθη.

7. Καὶ εἶπεν· ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν, ἕως τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι μεταμελήθην ὅτι ἐποίησα αὐτούς.

8. Νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ.

CAP. V.

31. Et facti sunt omnes dies Lamech, septingenti septuaginta septem anni, & mortuus est.

32. Noë verò cùm quingentorum esset annorum, genuit Sem, Cham & Iaphet.

CAP. VI.

1. Cumque cœpissent homines multiplicari super terram, & filias procreassent:

2. Videntes filij Dei filias hominum quòd essent pulchræ, acceperunt sibi vxores ex omnibus quas elegerant.

3. Dixitque Deus: Non permanebit spiritus meus in homine in æternum, quia caro est: eruntque dies illius centum viginti annorum.

4. Gigantes autem erant super terram in diebus illis. postquam enim ingressi sunt filij Dei ad filias hominum, illæque genuerunt, isti sunt potentes à sæculo viri famosi.

5. Videns autem Deus quòd multa malitia hominum esset in terra, & cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore,

6. Pœnituit eum quòd hominem fecisset in terra. Et præcavens in futurum, & tactus dolore cordis intrinsecus,

7. Delebo, inquit, hominem quem creavi à facie terræ, ab homine vsque ad animantia, à reptili vsque ad volucres cœli. pœnitet enim me fecisse eos.

8. Noë verò invenit gratiam coram Domino.

Das fünffte Capitel.

31. Das sein gantzes alter ward/ siebenhundert sieben vnnd siebentzig jar/ vnd starb.

32. Noah ward fünffhundert jar alt/ vnd zeuget Sem/ Ham vnd Japhet.

Das sechste Capitel.

Da sich aber die Menschen begunden zu mehren auff erden/ vnd zeugeten jnen Töchtere.

2. Da sahen die kinder Gottes nach den Töchtern der Menschen/ wie sie schön waren/ vnd namen zu Weibern/ welche sie wolten.

3. Da sprach der HErr: die menschen wollen sich meinen Geist nicht mehr straffen lassen/ denn sie sindt Fleisch/ ich wil jnen noch frist geben hundert vnd zweintzig jar.

4. Es waren auch zu den zeiten Tyrannen auff erden/ Denn da die kinder GOttes die Töchter der menschen beschlieffen/ vnd jhnen kinder zeugeten/ wurden daraus gewaltige in der welt/ vnd berhümbte Leute.

5. Da aber der HErr sahe/ das der menschen boßheit groß war auff erden/ vnnd alles tichten vnnd trachten jhres hertzen nur böß war jmmerdar.

6. Da reuet es jhn/ daß er die Menschen gemacht hatte auff erden/ vnnd es bekümmert jhn in seinem hertzen.

7. Vnd sprach: ich wil die menschen/ die ich geschaffen habe/ vertilgen von der Erden/ von den menschen an/ biß auff das Vich/ vnnd biß auff das gewürme/ vnnd biß auff die Vögel vnter dem Himel/ Denn es reuet mich/ daß ich sie gemacht habe.

8. Aber Noah fand gnad für dem HERRN.

Cap. V.

31. Tutti i giorni dunque di Lamech, furono settecento settanta sette anni, e morì.

32. Ma Noe, essendo di età di cinquecento anni, generò Sem, Cam, & Iaphet.

CAP. VI.

1. Ora auuenne, che quando gli huomini cominciorono à moltiplicare sopra la terra, e nacquero loro de le figliuole.

2. I figliuoli di Dio viddero le figliuole de gli huomini, ch' erano belle, e si presero per mogli i di tutte quelle che si haueuano scieste.

3. Et il Signore disse, Lo Spirito mio non contenderà sempre con l' huomo; percio che egli è ancora carne: nondimeno i suoi giorni saranno cento venti anni.

4. In quel tempo i Giganti erano sopra la terra; & ancora poi che i figliuoli di Dio s' accostorono con le figliuole de gli huomini, e ch' elle generoron loro de figliuoli: questi sono i potenti, i quali sempre sono stati huomini famosi.

5. Allhora vedendo il Signore, che la malitia de gli huomini era molto grande sopra la terra, e che ogni immaginatione de pensieri del lor cuore non era che male in ogni tempo.

6. Si pentì dunque Dio d' hauer fatto gli huomini sopra la terra; e ne fu dolente nel cuor suo.

7. Et il Signore disse, Io esterminarò gli huomini de la terra, quali ho creati: e da gli huomini per insino al bestiame, insino al reptibile, & insino al volatile del cielo: perche mi dispiace di hauergli fatti.

8. Ma Noe ritrouò gratia dinanti al Signore.

ו

9 אִלֵּין תּוֹלְדָת נֹחַ נֹחַ גְּבַר זַכַּאי שְׁלִים הֲוָה בְּדָרוֹהִי בְּדַחְלְתָא דַיְיָ הֲלִיךְ נֹחַ׃

10 וְאוֹלִיד נֹחַ תְּלָתָא בְנִין יָת שֵׁם יָת חָם וְיָת יָפֶת׃

11 וְאִתְחַבְּלַת אַרְעָא קֳדָם יְיָ וְאִתְמְלִיאַת אַרְעָא חֲטוֹפִין׃

12 וַחֲזָא יְיָ יָת אַרְעָא וְהָא אִתְחַבְּלַת אֲרֵי חַבִּילוּ כָּל בִּסְרָא אֱנָשׁ אָרְחֵיהּ עַל אַרְעָא׃

13 וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ קִצָּא דְכָל בִּסְרָא עָלַת לִקְדָמַי אֲרֵי אִתְמְלִיאַת אַרְעָא חֲטוֹפִין מִן קֳדָם עוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא וְהָא אֲנָא מְחַבֵּל לְהוֹן עִם אַרְעָא׃

14 עֲבֵיד לָךְ תֵּבוּתָא דְּאָעִין דְּקַדְרוֹס מְדוֹרִין תַּעְבֵּיד יָת תֵּיבוּתָא וְתַחְפֵּי יָתַהּ מִגָּו וּמִבָּרָא בְּכוּפְרָא׃

15 וְדֵין דְּתַעְבֵּיד יָתַהּ תְּלָת מְאָה אַמִּין אֻרְכָּא דְתֵיבוּתָא חַמְשִׁין אַמִּין פּוּתְיַהּ וּתְלָתִין אַמִּין רוּמַהּ׃

16 נְהוֹר תַּעְבֵּיד לְתֵיבוּתָא וּלְאַמְּתָא תְּשַׁכְלְלִנַּהּ מִלְּעֵלָּא וְתַרְעָא דְתֵיבוּתָא בְּסִטְרַהּ תְּשַׁוֵּי מְדוֹרִין אַרְעָאִין תִּנְיָנִין וּתְלִיתָאִין תַּעְבְּדִנַּהּ׃

17 וַאֲנָא הָא אֲנָא מַיְתֵי יָת טוֹפָנָא מַיָּא עַל אַרְעָא לְחַבָּלָא כָּל בִּסְרָא דְּבֵיהּ רוּחָא דְחַיֵּי מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא כֹּל דִּי בְאַרְעָא יְמוּתוּן׃

18 וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמָּךְ וְתֵיעוֹל לְתֵיבוּתָא אַתְּ וּבְנָךְ וְאִתְּתָךְ וּנְשֵׁי בְנָךְ עִמָּךְ׃

19 וּמִכָּל דְּחַי מִכָּל בִּסְרָא תְּרֵין מִכֹּלָּא תַּעֵיל לְתֵיבוּתָא לְקַיָּמָא עִמָּךְ דְּכַר וְנוּקְבָא יְהוֹן׃

ו׃

9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃

10 וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃

11 וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃

12 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃

13 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃

14 עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃

15 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃

16 צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃

17 וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃

18 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃

19 וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃

ϛʹ.

9. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις νῶε. νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ. τῷ θεῷ εὐηρέστησε νῶε.

10. Ἐγέννησε δὲ νῶε τρεῖς υἱούς, τὸν σήμ, τὸν χάμ, τὸν ἰάφεθ.

11. Ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας.

12. Καὶ εἶδε κύριος ὁ θεὸς τὴν γῆν, (καὶ ἦν κατεφθαρμένη.) ὅτι κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

13. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ νῶε· καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον μου, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτοὺς, καὶ τὴν γῆν.

14. Ποίησον οὖν σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων. νοσσιὰς ποιήσεις κατὰ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ.

15. Καὶ οὕτω ποιήσεις τὴν κιβωτόν. τριακοσίων πηχέων τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πεντήκοντα πηχέων τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πηχέων τὸ ὕψος αὐτῆς.

16. Ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτὸν, καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν. τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων. κατάγαια διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν.

17. Ἐγὼ δὲ, ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν, ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα ἐν ᾗ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς, ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ὅσα ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσει.

18. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς σέ, εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτὸν, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ.

19. Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτὸν, ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ. ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται.

CAP. VI.

9. Hæ ſunt generationes Noë: Noë vir iuſtus atque perfectus fuit in generationibus ſuis, cum Deo ambulavit.

10. Et genuit tres filios, Sem, Cham, & Iapheth.

11. Corrupta eſt autem terra coram Deo, & repleta eſt iniquitate.

12. Cumque vidiſſet Deus terram eſſe corruptam (omnis quippe caro corruperat viam ſuam ſuper terram) dixit ad Noë,

13. Finis univerſæ carnis venit coram me: repleta eſt terra iniquitate à facie eorum, & ego diſperdam eos cum terra.

14. Fac tibi arcam de lignis læuigatis: manſiunculas in arca facies, & bitumine linies intrinſecus & extrinſecus.

15. Et ſic facies eam: Trecentorum cubitorum erit longitudo arcæ, quinquaginta cubitorum latitudo, & triginra cubitorum alritudo illius.

16. Feneſtram in arca facies, & in cubito conſummabis ſummitatem eius: oſtium autem arcæ pones ex latere: deorſum, cœnacula, & triſtega facies in ea.

17. Ecce ego adducã aquas diluvii ſuper terram, ut interficiam omnem carnem in qua ſpiritus vitæ eſt ſubter cœlum, & univerſa quæ in terra ſunt, conſumenter.

18. Ponamque fœdus meum tecum; & ingredieris arcam tu & filii tui, vxor tua, & vxores filiorum tuorum tecum.

19. Et ex cunctis animantibus univerſæ carnis bina induces in arcam, ut vivant tecum: maſculini ſexus & fœmini.

Das ſechſte Capitel.

9. Diß iſt das geſchlecht Noah. Noah war ein fromm Mann vnd ohn wandel / vnnd füret ein Göttlich leben zu ſeinen zeiten.

10. Vnd zeuget drey Söne / Sem / Ham / Japhet.

11. Aber die Erde war verderbet für GOttes augen / vnd vol freuels.

12. Da ſahe GOTT auff Erden / vnnd ſihe / ſie war verderbet / Denn alles fleiſch hatte ſeinen weg verderbet auff erden.

13. Da ſprach Gott zu Noah: Alles Fleiſches ende iſt für mich kommen / Denn die erde iſt vol freuels von jnen / Vnd ſihe da / Ich wil ſie verderben mit der erden.

14. Mache dir einen Kaſten von Tennen holtz / vnd mache kammern drinnen vnd verpiche ſie mit bech inwendig vnt außwendig.

15. Vnd mache jhn alſo. Dreyhundert Ellen ſey die lenge / fünfftzig ellen die weite / vnd dreiſſig ellen die höhe.

16. Ein Fenſter ſolt du dran machen oben an einer ellen groß. Die Thür ſoltu mitten in ſeine ſeiten ſetzen. Vnd ſoll drey boden haben / einen vnten / den andern in die mitte / den dritten inn der höhe.

17. Denn ſihe / ich wil eine ſündflut mit waſſer kommen laſſen auff erden / zu verderben alles fleiſch / darinn ein lebendiger odem iſt / vnter dem Himel / Alles waß auff Erden iſt ſoll vntergehen.

18. Aber mit dir wil ich einen Bund auffrichten. Vnd du ſolt in den Kaſten gehen / mit deinen Söhnen / mit deinem Weibe / vnnd mit deiner Söhne Weibern.

19. Vnd du ſolt in den Kaſten thun allerley Thier von allem fleiſch / ja ein par / Männlein vnd Freulein / daß ſie lebendig bleiben bey dir.

Cap. VI.

9. Queſte ſono le generationi di Noe. Noe huomo giuſto, fu perfetto ne i ſuoi tempi, e caminò ſecondo Dio.

10. E Noe generò tre figliuoli, Sem, Cam, & Iaphet.

11. E la terra fu corrotta dinanti à Dio, & era ripiena d' iniquità.

12. Dio adunque riguardò la terra; & ecco ch' era corrotta; imperoche ogni carne haueua corrotta la ſua via ſopra la terra,

13. E Dio diſſe à Noe, I a fine di ogni carne è venuta dinanti à me: percioche la terra è riempita d' iniquità per cauſa loro: laonde io ſono apparecchiato di diſtruggerli con la terra.

14. Fatti vn' Arca di legni di pino: farai de le ſtanze ne l' arca, e la impeciarai di pece, di dentro e di fuori.

15. E la farai in queſto modo: la lunghezza de l' arca ſarà di trecento gomiti; la ſua larghezza di cinquanta gomiti. e la ſua altezza di trenta gomiti.

16. Tu farai vna fineſtra ne l' arca di ſopra, grande vn gomito: e metterai ancora la porta di quell' arca à vn lato di eſſa: la farai col ſolaio di ſotto, col ſecondo e col terzo.

17. Et ecco che io farò venire vn diluuio d' acqua ſopra la terra, per diſtruggere ogni carne, ne la quale ſia ſpirito di vita ſotto il cielo; e morrà tutto quel che ſarà ne la terra.

18. Ma io ſtabilirò la mia confederatione coneſſo teco. Tu adunque entrarai ne l' arca, i tuoi figliuoli e la tua moglie, e le moglii de tuoi figliuoli coneſſo teco.

19. E di ciaſcuna coſa viuente d' ogni carne menarai vn paro di ciaſcuna ne l' arca per conſeruargli in vita coneſſo teco; cioè il maſchio e la femina.

ו׃

20 מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה
לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ
לְהַחֲיוֹת׃
21 וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל
אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה
לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃
22 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה
אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃

ז׃

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה
וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ
רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה׃
2 מִכֹּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ
וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא
טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ׃
3 גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה
שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃
4 כִּי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי
מַמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־כָּל־
הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה׃ 5 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃
6 וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ׃
7 וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־
בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי
מֵי הַמַּבּוּל׃
8 מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה
וּמִן־הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ עַל־
הָאֲדָמָה׃

ו

20 מֵעוֹפָא לִזְנוֹהִי וּמִן בְּעִירָא לִזְנַהּ מִכֹּל רִחְשָׁא דְאַרְעָא לִזְנוֹהִי תְּרֵין מִכּוֹלָא יֵעֲלוּן לְוָתָךְ לְקַיָּמָא׃

21 וְאַתְּ סַב לָךְ מִכָּל מֵיכַל דְּמִתְאֲכֵל וְתִכְנוֹשׁ לְוָתָךְ וִיהֵי לָךְ וּלְהוֹן לְמֵיכָל׃

22 וַעֲבַד נֹחַ כְּכֹל דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ יְיָ כֵּן עֲבַד׃

ז

1 וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ עוֹל אַתְּ וְכָל אֱנָשׁ בֵּיתָךְ לְתֵיבוּתָא אֲרֵי יָתָךְ חֲזֵיתִי זַכַּאי קֳדָמַי בְּדָרָא הָדֵין׃

2 מִכָּל בְּעִירָא דַּכְיָתָא תִּיסַּב לָךְ שִׁבְעָא שִׁבְעָא דְּכַר וְנוּקְבָּא וּמִן בְּעִירָא דְּלֵיתָהָא דַכְיָתָא תְּרֵין דְּכַר וְנוּקְבָּא׃

3 אַף מֵעוֹפָא דִשְׁמַיָּא שִׁבְעָא שִׁבְעָא דְּכַר וְנוּקְבָּא לְקַיָּמָא זַרְעָא עַל אַפֵּי כָל אַרְעָא׃

4 אֲרֵי לִזְמַן יוֹמִין עוֹד שִׁבְעָא אֲנָא מַחֵית מִטְרָא עַל אַרְעָא אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן וְאֶמְחֵי יַת כָּל יְקוּמָא דַּעֲבָדִית מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא׃

5 וַעֲבַד נֹחַ כְּכֹל דְּפַקְּדֵיהּ יְיָ׃

6 וְנֹחַ בַּר שִׁית מְאָה שְׁנִין וְטוֹפָנָא הֲוָה מַיָּא עַל אַרְעָא׃

7 וְעַל נֹחַ וּבְנוֹהִי וְאִתְּתֵיהּ וּנְשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְתֵיבוּתָא מִן קֳדָם מֵי טוֹפָנָא׃

8 מִן בְּעִירָא דַּכְיָתָא וּמִן בְּעִירָא דְּלֵיתָהָא דַכְיָתָא וּמִן עוֹפָא וְכֹל דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא׃

κεφ. ϛ'.

20. Ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρὸς σὲ, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ.

21. Σὺ δὲ λήψῃ σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτὸν, καὶ ἔσται σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν.

22. Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς, οὕτως ἐποίησε.

ΚΕΦΑΛ. ζ.

1. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε, εἴσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτὸν· ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ.

2. Ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, εἰσάγαγε πρὸς σὲ ἑπτὰ ἑπτὰ, ἄρσεν καὶ θῆλυ. ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ ὄντων καθαρῶν δύο δύο. ἄρσεν καὶ θῆλυ.

3. Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτὰ, ἄρσεν καὶ θῆλυ. καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

4. Ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ, ἐγὼ ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ ἐξαλείψω πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

5. Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός.

5. Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς.

7. Εἰσῆλθε δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ.

8. Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν. καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

CAP. VI.

20. De volucribus iuxta genus suum, & de iumentis in genere suo, & ex omni reptili terræ secundum genus suum: bina de omnibus ingredientur tecum, ut possint vivere.

21. Tolles igitur tecum ex omnibus escis quæ mandi possunt, & cōportabis apud te: & erunt tam tibi, quàm illis in escam.

22. Fecit igitur Noë omnia quæ præceperat illi Deus.

CAP. VII.

1. Dixitque Dominus ad eum, Ingredere tu & omnis domus tua in arcam: te enim vidi iustum coram me in generatione hac.

2. Ex omnibus animantibus mundis tolles septena & septena, masculum & fœminam: de animantibus verò immundis duo & duo, masculum & fœminam.

3. Sed & de volatilibus cœli septena & septena, masculum & fœminam: ut salvetur semen super faciem universæ terræ.

4. Adhuc enim, & post dies septem ego pluam super terram quadraginta diebus & quadraginta noctibus: & delebo omnem substantiam quam feci, de superficie terræ.

5. Fecit ergo Noë omnia quæ mandaverat ei Dominus.

6. Eratque sexcentorum annorum quando diluvii aquæ inundaverunt super terram.

7. Et ingressus est Noë & filii eius, uxor eius & uxores filiorum eius cum eo in arcam propter aquas diluvii.

8. De animantibus quoque mundis & immundis, & de volucribus, & ex omni quod movetur super terram.

Das sechste Capitel.

20. Von den Vögeln nach jhrer art/ von dem Vieh nach seiner art/ vnd von allerley gewürm auff erden nach seiner art. Von den allen soll je ein par zu dir hinein gehen/ daß sie leben bleiben.

21. Vnnd du solt allerley speise zu dir nemen/ die man isset/ vnd solt sie bey dir samlen/ daß sie dir vnnd jhnen zur narung da seyen.

22. Vnnd Noah thet alles was jhm GOTT gebot.

Das siebende Capitel.

VNd der HERR sprach zu Noah: Gehe in den Kasten/ du vnnd dein gantz hauß/ Denn dich hab ich gerecht ersehen für mir zu dieser zeit.

2. Auß allerley reinem Vieh nim zu dir/ ja sieben vnd sieben/ das Mänlein vnd sein Freulein. Von dem vnreinen Vieh aber je ein par/ das Männlein vnd sein Freulein.

3. Desselben gleichen von den Vögeln vnter dem Himel/ ja sieben vnnd sieben/ das Männlein vnnd sein Freulein/ Auff daß Same lebendig bleibe auff dem gantzen Erdboden.

4. Denn noch über sieben tage wil ich regen lassen auff erden/ viertzig tag vnd viertzig nacht/ vnnd vertilgen von dem Erdboden alles was das wesen hat/ das ich gemacht habe.

5. Vnd Noah thet alles was jm der HERRE gebot.

6. Er war aber sechs hundert jar alt/ da das wasser der Sündflut auff erden kam.

7. Vnnd er gieng in den Kasten mit seinen Sönen/ Weibe/ vnd seiner Söne weibern/ für dem gewässer der Sündflut.

8. Von dem reinen Vieh/ vnnd von dē vnreinen/ von den Vögeln/ vnd von allem Gewürm auff Erden/ giengen zu jhm in den Kasten.

Cap. VI.

20. *De volatili secondo la sua spetie, de bestiami secondo la sua spetie, e di tutti i reptili di la terra secondo la sua spetie, entraranno à te vn paro di ciascuni, afin che viuano.*

21. *Hora tu pigliarai con teco di ogni viuanda che si mangia, e la raccoglierai appresso di te; accioche ella sia per cibo tanto à te, quanto à loro.*

22. *E Noe fece cosi, secondo tutte quelle cose che Dio gli haueua comandate.*

CAP. VII.

1. *Il Signore dunque disse à Noe, Entra tu e tutta la tua famiglia ne l' arca: per che ti ho veduto giusto dinanti à me in questa generatione.*

2. *Tu pigliarai di tutte le bestie monde sette para, il mascbio e la femina: ma de le bestie non monde due para, il maschio e la femina.*

3. *Parimente de gli vccelli del cielo sette para, il maschio e la femina, afin che tu ne conserui il seme sopra la superficie di tutta la terra.*

4. *Percioche dopo sette giorni io farò piouere sopra la terra per quaranta giorni e quaranta notti, e distruggerò sopra la terra ogni sostanza ch io ho fatto.*

5. *Noe dunque fece secondo tutte le cose che il Signore gli haueua comandate.*

6. *Et era Noe di sei cento anni, quando fu quel diluuio de le acque sopra la terra.*

7. *Noe dunque entrò ne l' arca i suoi figliuoli, la sua moglie e le moglii de suoi figliuoli conesso seco, per le acque del diluuio.*

8. *De le bestie monde, e de le bestie non erano monde, e de gli vccelli, e di ogni cosa che si agrappa sopra la terra.*

ז

9 תְּרֵין תְּרֵין עַלּוּ עִם נֹחַ לְתֵיבוּתָא דְּכַר וְנוּקְבָא כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת נֹחַ׃

10 וַהֲוָה לִזְמַן שִׁבְעַת יוֹמִין וּמֵי טוֹפָנָא הֲווֹ עַל אַרְעָא׃

11 בִּשְׁנַת שֵׁית מְאָה שְׁנִין לְחַיֵּי נֹחַ בְּיַרְחָא תִנְיָנָא בְּשִׁבְעָא עֲשַׂר יוֹמָא לְיַרְחָא בְּיוֹמָא הָדֵין אִתְבְּזַעוּ כָּל מַבּוּעֵי תְהוֹמָא רַבָּא וְכַוֵּי שְׁמַיָּא אִתְפְּתַחוּ׃

12 וַהֲוָה מִטְרָא נָחֵית עַל אַרְעָא אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן׃

13 בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין עַל נֹחַ וְשֵׁם וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי נֹחַ וְאִתַּת נֹחַ וּתְלָת נְשֵׁי בְנוֹהִי עִמְּהוֹן לְתֵיבוּתָא׃

14 אִנּוּן וְכָל חַיְתָא לִזְנַהּ וְכָל בְּעִירָא לִזְנַהּ וְכָל רִחְשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא לִזְנוֹהִי וְכָל עוֹפָא לִזְנוֹהִי כֹּל צִפַּר כָּל דְּפָרַח׃

15 וְעַלּוּ עִם נֹחַ לְתֵיבוּתָא תְּרֵין תְּרֵין מִכָּל בִּסְרָא דְּבֵיהּ רוּחָא דְחַיֵּי׃

16 וְעָלַיָּא דְּכַר וְנוּקְבָא מִכָּל בִּשְׂרָא עַלּוּ כְּמָא דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ יְיָ וְאַגֵּין יְיָ עֲלוֹהִי׃

17 וַהֲוָה טוֹפָנָא אַרְבְּעִין יוֹמִין עַל אַרְעָא וּסְגִיאוּ מַיָּא וּנְטַלוּ יָת תֵּיבוּתָא וְאִתְרְמַת מֵעַל אַרְעָא׃

18 וּתְקִיפוּ מַיָּא וּסְגִיאוּ לַחֲדָא עַל אַרְעָא וּמְהַלְּכָא תֵיבוּתָא עַל אַפֵּי מַיָּא׃

ז

9 שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃

10 וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃

11 בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנֹת תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃

12 וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃

13 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה׃

14 הֵמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף׃

15 וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים׃

16 וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ׃

17 וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃

18 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃

ζ.

9. Δύο δύο εἰσῆλθον πρὸς νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός.

10. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἐν τῷ ἑνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ νῶε τοῦ δευτέρου μηνὸς, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταῤῥάκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν.

12. Καὶ ἐγένετο ὁ ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

13. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθε νῶε, σὴμ, χὰμ, ἰάφεθ, οἱ υἱοὶ νῶε, καὶ ἡ γυνὴ νῶε καὶ αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ, μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν.

14. Καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν πετεινὸν κατὰ γένος.

15. Εἰσῆλθον πρὸς νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ πάσης σαρκὸς ἐν ᾧ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς.

16. Καὶ τὰ εἰσπορευόμενα, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς εἰσῆλθε, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ νῶε, καὶ ἔκλεισε κύριος ὁ θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπεπληθύνθη τὸ ὕδωρ. καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτὸν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς.

18. Καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος.

CAP. VII.

9. Duo & duo ingressa sunt ad Noë in arcam, masculus & fœmina, sicut præceperat Dominus Noë.

10. Cumque transissent septem dies, aquæ diluvii inundaverunt super terram.

11. Anno sexcentesimo vitæ Noë, mense secundo, septimodecimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataractæ cœli apertæ sunt:

12. Et facta est pluvia super terram quadraginta diebus & quadraginta noctibus.

13. In articulo diei illius ingressus est Noë, & Sem, & Cham, & Iapheth filii eius: & vxor illius, & vxores filiorum eius cum eis in arcam:

14. Ipsi & omne animal secundum genus suum, universaque iumenta in genere suo, & omne quod movetur super terram in genere suo, cunctumque volatile secundum genus suum, universæ aves, omnesque volucres.

15. Ingressæ sunt ad Noë in arcam, bina & bina ex omni carne, in qua erat spiritus vitæ.

16. Et quæ ingressa sunt, masculus & fœmina ex omni carne introierunt, sicut præceperat ei Deus: & inclusit eum Dominus deforis.

17. Factumque est diluvium quadraginta diebus super terram: & multiplicatæ sunt aquæ, & elevaverunt arcam in sublime à terra.

18. Vehementer enim inundaverunt: & omnia repleverunt in superficie terræ: porrò arca ferebatur super aquas.

Das siebende Capitel.

9. Bey paren/Ja ein Männlein vnnd Frewlein/wie jhm der HERR gebotten hatte.

10. Vnnd da die sieben tage vergangen waren/kam das Gewässer der Sündflut auff Erden.

11. Jn dem sechshunderten jahr des alters Noah/am siebenzehenden tag des andern Monden/das ist der tag/da auffbrachen alle Brünne der grossen Tieffen/vnnd theten sich auff die Fenster des Himels.

12. Vnnd kam ein Regen auff Erden viertzig tag vnd viertzig nacht.

13. Eben am selben tag gieng Noah in den Kasten/mit Sem/Ham vnnd Japheth seinen Sönen/vnnd mit seinem Weibe vnnd seiner Söhne dreyen Weibern.

14 Dazu allerley Thier nach seiner art/allerley Vich nach seiner art/allerley Gewürm das auff erden kreucht/nach seiner art/vnd allerley Vögel nach jhrer art.

15. Alles was fliegen kondt/vnd alles was fittich hatte/das gieng alles zu Noah in den Kasten bey paren/von allem fleisch/da ein lebendiger geist innen war.

16. Vnd das waren Männlein vnnd Frewlein von allerley fleisch/vnd giengen hinein/wie denn Gott jhm gebotten hatte. Vnd der HERR schloß hinder jhm zu.

17. Da kam die Sündtflut viertzig tage auff erden/vnd die Wasser wuchsen/vnd huben den Kasten auff/vnnd trugen jhn empor über der Erden.

18. Also nam das Gewässer überhandt/vnnd wuchs sehr auff Erden/daß der Kaste auff dem Gewässer fuhr.

CAP. VII.

9. *Entrorono à para à Noe ne l'arca; cioè il maschio e la femina, si come Dio haueua comandato à Noe.*

10. *Et auuenne che nel settimo giorno le acque del diluuio furono sopra la terra.*

11. *Nell'anno seicento de la vita di Noe, nel secondo mese, e nel decimo settimo giorno del mese; in quel giorno stesso furono rotti tutti i fonti del grande abisso, e le cataratte del cielo furono aperte.*

12. *E fu la pioggia sopra la terra per quaranta giorni e quaranta notti.*

13. *Jn quello stesso giorno entrò Noe, e Sem e Cham, e Japhet, figliuoli di Noe, e la moglie di Noe, e le tre moglii de suoi figliuoli con esso seco ne l'arca.*

14. *Essi & ogni animale secondo la sua spetie, ogni giumento secondo la sua spetie, & ogni reptibile che s'agrappa sopra la terra, secondo la sua spetie, & ogni volatile secondo la sua spetie, cioè, tutti gli vccelli, & ogni cosa che ha ale.*

15. *Vennerò dunque d'ogni carne che ha spirito di vita, à paro à paro ne l'arca à Noe.*

16. *Et entrorono il maschio e la femina d'ogni carne, secondo che Dio gli haueua comandato, & il Signore lo riserrò ne l'arca.*

17. *Allhora fu fatto il diluuio sopra la terra per quaranta giorni, e le acque crebbero, & eleuoron l'arca, laquale fu alzata sopra la terra.*

18. *E le acque si rinforzorono, e crebbero molto sopra la terra; e l'arca era portata sopra le acque.*

ז

19 ומיא תקיפו לחדא לחדא על ארעא ואתחפיאו כל טוריא רמיא דתחות כל שמיא:

20 חמש עשרה אמין מלעילא תקיפו מיא וחפו טוריא:

21 ומית כל בסרא דרחיש על ארעא בעופא ובבעירא ובחיתא ובכל רחשא דרחיש על ארעא וכל אנשא:

22 כל דנשמתא רוחא דחיי באפוהי מכל דביבשתא מיתו:

23 ומחא ית כל יקומא דעל אפי ארעא מאינשא עד בעירא עד רחשא ועד עופא דשמיא ואתמחיאו מן ארעא ואשתאר ברם נח ודעמיה בתיבותא:

24 ותקיפו מיא על ארעא מאה וחמשין יומין:

ז:

19 והמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל השמים:

20 חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים:

21 ויגוע כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל האדם:

22 כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו:

23 וימח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר אך נח ואשר אתו בתבה:

24 ויגברו המים על הארץ חמשים ומאת יום:

Κεφαλ. ζ.

19. Τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ.

20. Δεκαπέντε πήχεις ἐπάνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπεκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά.

21. Καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς.

22. Καὶ πᾶς ἄνθρωπος· καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶς ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανε.

23. Καὶ ἐξηλείφθη πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους καὶ ἑρπετοῦ, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐν τῇ κιβωτῷ.

24. Καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς, ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

ח

1 ודכיר יי ית נח וית כל חיתא וית כל בעירא דעמיה בתיבותא ואעבר יי רוחא על ארעא ונחו מיא:

2 ואסתכרו מבועי תהומא וכוי שמיא ואתכליאו מטרא מן שמיא:

3 ותבו מיא מעל ארעא אזלין ותיבין וחסרו מיא מסוף מאה וחמשין יומין:

4 ונחת תיבותא בירחא שביעאה בשבעה עשר יומא לירחא על טורי קרדו:

ח:

1 ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו המים:

2 ויסכרו מעינת תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים:

3 וישבו המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים ומאת יום:

4 ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט:

ΚΕΦΑΛ. η.

1. Καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πετεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ· καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ.

2. Καὶ ἀπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταῤῥάκται τοῦ οὐρανοῦ, καὶ συνεσχέθη ὁ ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

3. Καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ, πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς ἐνεδίδου, καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας.

4. Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ.

CAP. VII.

19. Et aquæ prævaluerunt nimis super terram: opertique sunt omnes montes excelsi sub universo cœlo.

20. Quindecim cubitis altior fuit aqua super montes quos operuerat.

21. Consumptaque est omnis caro quæ movebatur super terram, volucrum, animantium, bestiarum, omniumque reptilium quæ reptant super terram. Vniversi homines.

22. Et cuncta in quibus spiraculum vitæ est in terra, mortua sunt.

23. Et delevit omnem substantiam quæ erat super terram, ab homine usque ad pecus, tam reptile quàm volucres cœli; & deleta sunt de terra: reman[illegible]t autem solus Noe, & qui cum eo erant in arca.

24. Obtinueruntque aquæ terram centum quinquaginta diebus.

CAP. VIII.

1. Recordatus autem Deus Noe, cunctorumque animantium & omnium iumentorum quæ erant cum eo in arca, adduxit spiritum super terram, & imminutæ sunt aquæ.

2. Et clausi sunt fontes abyssi, & cataractæ cœli: & prohibitæ sunt pluviæ de cœlo.

3. Reversæque sunt aquæ de terra euntes & redeuntes: & cœperunt minui post centum quinquaginta dies.

4. Requievitq; arca mense septimo vicesimo septimo die mensis super montes Armeniæ.

Das siebende Capitel.

19 Vnnd das gewässer nam überhand/ vnnd wuchs so sehr auff Erden/ daß alle hohe berge vnter dem gantzen Himel bedeckt wurden.

20. Fünffzehen ellen hoch gieng das gewässer über die Berge die bedeckt wurden.

21. Da gieng alles Fleisch vnter/ das auff Erden kreucht/ an Vögeln/ an Vieh/ an Thieren/ vnnd an allem das sich reget auff Erden/ vnnd an allen Menschen.

22. Alles was einen lebendigen odem hatte im trocken/ das starb:

23. Also ward vertilget alles was auff dem Erdboden war/ vom Menschen an biß auff das Vieh/ vnnd auff das Gewürm/ vnd auff die Vögel vnter dem Himel/ das ward alles von der Erden vertilget/ Allein Noah bleib über/ vnd was mit jhm in dem Kasten war.

24. Vnd das Gewässer stundt auff Erden hundert vnd funfftzig tage.

Das achte Capitel.

DA gedachte Gott an Noah/ vnd an alle Thier/ vnd an alles Vieh/ das mit jhm in dem Kasten war/ Vnd ließ windt auff Erden kommen/ vnnd die wasser fielen.

2. Vnd die Brunnen der tieffen wurden verstopffet sampt den Fenstern des Himels/ vnnd dem regen vom Himmel ward gewehret.

3. Vnnd das Gewässer verlieff sich von der Erden jmmer hin/ vnnd nam abe/ nach hundert vnd funfftzig tagen.

4. Am siebenzehenden tag des siebenden Monden/ ließ sich der Kaste nider auff das gebirge Ararat.

Cap. VII.

19. E le acque dico, si rinforzorono molto forte sopra la terra; e furono coperti tutti gli alti monti che sono sotto tutto il cielo.

20. Le acque si rinforzorono quindici braccia per disopra, e furono coperti i monti.

21. E morì ogni carne, che si muoue sopra la terra, tanto de gli uccelli, quanto de le bestie, e de giumenti, e d' ogni reptibile che s' aggrappa sopra la terra, e di tutti gli huomini.

22. Tutte le cose ch' erano sul secco, e che haueuano respiratione di vita ne i loro nasi, morirono.

23. Ogni sostanza dunque viuente, ch' era sopra la terra fu distrutta, incominciando da gli huomini insino al bestiame, insino al reptil ile, & insino al volatile del cielo, furon dico disfatti de la terra; e Noe solamente restò, e quelli che erano conesso seco nel' arca.

24. E le acque coprirono la terra per cento cinquanta giorni.

CAP. VIII.

1. Ora il Signore Dio si ricordò di Noe, e di tutti gli animali, e di tutte le bestie, ch' erano conesso secone l' arca: e mandò vn vento sopra la terra, e le acque si fermorono.

2. E furon serati i fonti de lo abisso, e le cataratte del cielo; e la pioggia del scielo fu ritenuta.

3. E le acque andando e ritornando, si ritirorono di sopra la terra; e le acque calorono nel fine di cento cinquanta giorni.

4. E nel decimosettimo giorno del settimo mese, l' arca si posò sopra le montagne di Armenia.

ח:

5 והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים:

6 ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את־חלון התבה אשר עשה:

7 וישלח את־הערב ויצא יצוא ושוב עד־יבשת המים מעל הארץ:

8 וישלח את־היונה מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה:

9 ולא־מצאה היונה מנוח לכף־רגלה ותשב אליו אל־התבה כי מים על־פני כל־הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל־התבה:

10 ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את־היונה מן־התבה:

11 ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה־זית טרף בפיה וידע נח כי־קלו המים מעל הארץ:

12 וייחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את־היונה ולא־יספה שוב־אליו עוד:

13 ויהי באחת ושש־מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את־מכסה התבה וירא והנה חרבו פני האדמה:

14 ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ:

15 וידבר אלהים אל־נח לאמר:

16 צא מן־התבה אתה ואשתך ובניך ונשי־בניך אתך:

ח

5 ומיא הוו אזלין וחסרין עד ירחא עשיראה בעשיראה בחד לירחא אתחזיאו רישי טוריא:

6 והוה מסוף ארבעין יומין ופתח נח ית כואת תיבותא דעבד:

7 ושלח ית עורבא ונפק מיפק ותאיב עד דיבישו מיא מעל ארעא:

8 ושלח ית יונה מלותיה למחזי אם קלו מיא מעל אפי ארעא:

9 ולא אשכחת יונה מנח לפרסת רגלה ותבת לותיה לתיבותא ארי מיא על אפי כל ארעא ואושיט ידיה ונסבה ואעיל יתה לותיה לתיבותא:

10 ואוריך עוד שבעא יומין אחרנין ואוסיף שלח ית יונה מן תיבותא:

11 ואתת לותיה יונה לעידן רמשא והא טרף זיתא תביר מחית בפמה וידע נח ארי קלו מיא מעל ארעא:

12 ואוריך עוד שבעא יומין אחרנין ושלח ית יונה ולא אוסיפת למיתב לותיה עוד:

13 והוה בשית מאה וחדה שנין בקדמאה בחד לירחא נגובו מיא מעל ארעא ואעדי נח ית חופאה דתיבותא וחזא והא נגובו אפי ארעא:

14 ובירחא תנינא בעשרין ושבעא יומא לירחא יבשת ארעא:

15 ומליל יי עם נח למימר:

16 פוק מן תיבותא את ואתתך ובנך ונשי בנך עמך:

η.

5. Τὸ δὲ ὕδωρ πορευόμενον ἠλαττονοῦτο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. ἐν δὲ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων.

6. Καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἠνέῳξε Νῶε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε.

7. Καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα τοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ. καὶ ἐξελθὼν οὐχ ὑπέστρεψεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς.

8. Καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς.

9. Καὶ οὐχ εὑροῦσα ἡ περιστερὰ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν κιβωτόν.

10. Καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ.

11. Καὶ ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἑσπέραν, καὶ εἶχε φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. καὶ ἔγνω Νῶε, ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς.

12. Καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστεράν, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι.

13. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνός, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ εἶδεν ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

14. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐξηράνθη ἡ γῆ.

15. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε, λέγων.

16. Ἔξελθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ, σὺ, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ.

CAP. VIII.

5. At verò aquæ ibant & decrescebant vsque ad decimum mẽsem: decimo enim mense, prima die mensis, apparuerunt cacumina montium.

6. Cumque transissent quadraginta dies, aperiens Noë fenestram arcæ quam fecerat,

7. Dimisit corvum: qui egrediebatur, & non revertebatur, donec siccarentur aquæ super terram.

8. Emisit quoque columbam post eum, ut videret si iam cessassent aquæ super faciem terræ.

9. Quæ cùm non invenisset ubi requiesceret pes eius, reversa est ad eum in arcam: aquæ enim erant super universam terram: extenditque manum suam, & apprehensam intulit in arcam.

10. Exspectatis autem ultrà septem diebus aliis, rursum dimisit columbam ex arca.

11. At illa venit ad eum ad vesperam, portans ramum olivæ virentibus foliis in ore suo, intellexit ergo Noë quòd cessassent aquæ super terram.

12. Exspectavitque nihilominus septem alios dies: & emisit columbam, quæ non est reversa ultrà ad eum.

13. Igitur sexcentesimo primo anno primo mense prima die mensis imminutæ sunt aquæ super terram: & aperiens Noë tectum arcæ, aspexit, viditq; quòd exsiccata esset superficies terræ.

14. Mense secundo, septimo & vicesimo die mensis arefacta est terra.

15. Locutus est autem Deus ad Noë, dicens:

16. Egredere de arca tu & uxor tua, filii tui & uxores filiorum tuorum tecum.

Das achte Capitel.

5. Es verlieff aber das gewässer fortan/vnd nam ab/biß auff den zehenden Mond/Am ersten tag des zehenden Monds/sahen der berge spitzen herfür.

6. Nach viertzig tagen thet Noah das fenster auff an dem Kasten/das er gemacht hatte.

7. Vnnd ließ einen Raben außfliegen/der flog jmmer hin vnd wider her/biß das gewässer vertrocknet auff Erden.

8. Darnach ließ er eine Tauben von sich außfliegen/auff daß er erführe ob das gewässer gefallen were auff Erden.

9. Da aber die Taube nicht fandt/da jhr fuß ruhen kondt/kam sie wider zu jm in den Kasten/Denn das gewässer war noch auff dem gantzen Erdboden/da thet er die handt herauß/vnnd nam sie zu sich in den Kasten.

10. Da harret er noch ander sieben tag/vnd ließ abermal eine Taube fliegen auß dem Kasten.

11. Die kam zu jhm vmb vesperzeit/vnnd sihe/ein Oelblat hatte sie abgebrochen/vnnd trugs in jhrem munde. Da vernam Noah/daß das gewässer gefallen were auff Erden.

12. Aber er harret noch ander sieben tage/vnd ließ eine Taube außfliegen/die kam nicht wider zu jm.

13. Im sechshundersten vnnd einem jar des alters Noah/am ersten tag des ersten Monden vertrocknete das gewässer auff erden. Da thet Noah das dach von dem Kasten/vnd sahe das der Erdboden trocken war.

14. Also war die Erde gantz trocken am sieben vnnd zweintzigsten tage des andern Monden.

15. Da redet Gott mit Noah/vnnd sprach:

16. Gehe auß dem Kasten/du vnnd dein Weib/deine Söhne vnnd deiner Söne weiber mit dir.

Cap. VIII.

5. *E le acque sen'andauano, e mancauano insino al decimo mese: e nel primo giorno del decimo mese si uiddero le sommità de monti.*

6. *Passati dunque che furono i quaranta giorni, Noe aperse la finestra de l'arca, ch'egli haueua fatta.*

7. *E mandò fuori vn corbo, ilquale vsci, & andò, e ritornò per fin che le acque seccassero sopra la terra.*

8. *Mandò ancora fuori da se vna colomba per vedere se le acque erano calate sopra la terra.*

9. *E non trouando la colomba doue potesse posare il suo piede, se ne ritornò à Noe ne l'arca: percioche le acque erano sopra tutta la terra: & egli stendendo la sua mano, la prese, e la ritirò à se ne l'arca.*

10. *E poi ch'hebbe aspettato ancora sette altri giorni, mandò dinuouo vna colomba fuori de l'arca.*

11. *E la colomba ritornò à lui su la sera: & ecco che haueua nel becco vna foglia di vliuo, che haueua staccata. Noe conobbe allhora che le acque erano sminuite sopra la terra.*

12. *Aspettò nondimeno sette altri giorni, e mandò fuori vna colomba, laquale non ritornò piu à lui.*

13. *E ne l'anno seicento & vno, nel primo giorno del primo mese de la età di Noe, auenne che l'acque furono seccate sopra la terra; e Noe tolse il coperchio de l'arca, e riguardò: & ecco che la superficie de la terra era asciutta.*

14. *E nel vigesimo settimo giorno del secondo mese la terra fu seccata.*

15. *E Dio parlò à Noe, dicendogli.*

16. *Esce de l'arca, tu, e la tua moglie, & i tuoi figliuoli, e le moglii de tuoi figliuoli conesso teco.*

בקדמין

ח

17 כָּל חַיְתָא דְּעִמָּךְ מִכָּל בִּסְרָא בְּעוֹפָא וּבִבְעִירָא וּבְכָל רִחְשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא תַּפֵּיק עִמָּךְ וְיִתְיַלְדוּן בְּאַרְעָא וְיִפְשׁוּן וְיִסְגּוּן עַל אַרְעָא׃

18 וּנְפַק נֹחַ וּבְנוֹהִי וְאִתְּתֵיהּ וּנְשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ׃

19 כָּל חַיְתָא וְכָל רִחְשָׁא וְכָל עוֹפָא כָּל דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא לְזַרְעֲיָתְהוֹן נְפַקוּ מִן תֵּיבוּתָא׃

20 וּבְנָא נֹחַ מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ וּנְסֵיב מִכֹּל בְּעִירָא דַּכְיָא וּמִכֹּל עוֹפָא דַּכְיָא וְאַסֵּיק עֲלָוָן עַל מַדְבְּחָא׃

21 וְקַבֵּיל יְיָ בְּרַעֲוָא יָת קוּרְבָּנֵיהּ וַאֲמַר יְיָ בְּמֵימְרֵיהּ לָא אוֹסֵיף לְמִילַט עוֹד יָת אַרְעָא בְּדִיל חוֹבֵי אֱנָשָׁא אֲרֵי יִצְרָא לִבָּא דַאֲנָשָׁא בִּישׁ מִזְּעֵירֵיהּ וְלָא אוֹסֵיף עוֹד לְמִמְחֵי יָת כָּל חַיָּא כְּמָא דַעֲבָדִית׃

22 עוֹד כָּל יוֹמֵי אַרְעָא זְרוֹעָא וַחֲצָדָא וְקוֹרָא וְחוּמָּא וְקַיְטָא וְסִתְוָא וְיוֹמֵי וְלֵילֵי לָא יִבְטְלוּן׃

ט

1 וּבָרֵיךְ יְיָ יָת נֹחַ וְיָת בְּנוֹהִי וַאֲמַר לְהוֹן פּוּשׁוּ וּסְגוּ וּמְלוֹ יָת אַרְעָא׃

2 וְדַחַלְתְּכוֹן וְאֵימַתְכוֹן תְּהֵא עַל כָּל חֵיוַת אַרְעָא וְעַל כָּל עוֹפָא דִשְׁמַיָּא בְּכָל דְּתִרְחֵישׁ אַרְעָא וּבְכָל נוּנֵי יַמָּא בִּידֵיכוֹן יְהוֹן סְמִירִין׃

3 כָּל רִחְשָׁא דְּהוּא חַי לְכוֹן יְהֵא לְמֵיכַל כְּיָרוֹקָא דְעִסְבָּא יְהָבֵית לְכוֹן יָת כּוֹלָּא׃

בראשית

ח׃

17 כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוֹצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃

18 וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ׃

19 כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה׃

20 וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃

21 וַיָּרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃

22 עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃

ט׃

1 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃

2 וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃

3 כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

η.

17. Καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετηνῶν ἕως κτηνῶν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ, καὶ αὐξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Καὶ ἐξῆλθε Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ.

19. Καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πᾶν ἑρπετόν, καὶ πᾶν πετεινὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, κατὰ γένος αὐτῶν, ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς κιβωτοῦ.

20. Καὶ ᾠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ θεῷ, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

21. Καὶ ὠσφράνθη κύριος ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς διανοηθείς, οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ καταράσασθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος. οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα.

22. Πάσας ἡμέρας τῆς γῆς, σπέρμα καὶ θερισμός, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσι.

ΚΕΦΑΛ. θ.

1. Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς.

2. Καὶ ὁ φόβος ὑμῶν καὶ ὁ τρόμος, ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, ὑποχειρίους ὑμῖν δέδωκα.

3. Καὶ πᾶν ἑρπετὸν ὅ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα.

CAP. VIII.

17. Cuncta animantia quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatilibus quam in bestiis & universis reptilibus quæ reptant super terram, educ tecum, & ingredimini super terram: crescite & multiplicamini super eam.

18. Egressus est ergo Noë & filii eius: uxor illius, & uxores filiorum eius cum eo.

19. Sed & omnia animantia, iumenta & reptilia quæ reptant super terram secundum genus suum, egressa sunt de arca.

20. Ædificavit autem Noë altare Domino: & tollens de cunctis pecoribus & volucribus mundis, obtulit holocausta super altare.

21. Odoratusque est Dominus odorem suavitatis, & ait ad eum: Nequaquam ultra maledicam terræ propter homines: sensus enim & cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua: non igitur ultra percutiam omnem animam viventem sicut feci.

22. Cunctis diebus terræ, sementis & messis, frigus & æstus, æstas & hyems, nox & dies non requiescent.

Das achte Capitel.

17. Allerley Thier das bey dir ist / von allerley fleisch / an Vögeln / an Vieh / vnnd an allerley Gewürm / das auff Erden kreucht / das gehe herauß mit dir / Vnnd reget euch auff Erden / vnd seydt fruchtbar vnnd mehret euch auff Erden.

18. Also gieng Noah herauß mit seinen Söhnen / vnnd mit seinem Weib vnd seiner Söhnen Weibern.

19. Dazu allerley Thier / allerley Gewürm / allerley Vögel / vnd alles was auff Erden kreucht / das gieng auß dem Kasten / ein jeglichs zu seines gleichen.

20. Noah aber bawet dem HERRn einen Altar / vnd nam von allerley reinem Vieh / vnnd von allerley reinem Gevögel / vnnd opffert Brandopffer auff dem Altar.

21. Vnnd der HERR roch den lieblichen Geruch / vnd sprach in seinem hertzen: Ich wil hinfort nicht mehr die Erde verfluchen vmb der Menschen willen / Denn das tichten des Menschlichen hertzen ist böß von jugend auff. Vnnd ich wil hinfort nicht mehr schlagen alles was da lebet / wie ich gethan habe.

22. So lange die Erden stehet / sol nicht auffhören Samen vnnd Erndt / Frost vnd hitz / Sommer vnd Winter / Tag vnd Nacht.

CAP. VIII.

17. *E mena fuori con teco tutti gli animali che sono conesso teco, di ogni carne, tanto de gli uccelli, quanto de le bestie, e di ogni reptile che s'agrappa sopra la terra: e generino ne la terra, e fruttifichino, e siano moltiplicati sopra la terra.*

18. *Noe dunque usci, & i suoi figliuoli, e la sua moglie, e le moglii de suoi figliuoli conesso seco.*

19. *Tutti gli animali tutti i reptibili, e tutti gli uccelli, & ogni cosa che si muoue sopra la terra secondo la sua spetie, uscirono de l'arca.*

20. *E Noe edificò uno altare al Signore, e prese di ogni animale mondo, e di ogni uolatile mondo, & offeri holocausti sopra quello altare.*

21. *Et il Signore senti uno odore di riposo: e disse Dio nel cuor suo, Io da ora innanti non maladirò piu la terra per cagione del' huomo. Imperoche il pensiero del cuor de l' huomo è cattiuo da la sua giouentu. E non percoterò piu ogni uiuente, come ho fatto.*

22. *E mentre che durarà la terra, la sementa e la segatura, il freddo & il caldo, e la state e l' inuerno, il giorno ancora e la notte non cessaranno.*

CAP. IX.

1. Benedixitque Deus Noë & filiis eius. Et dixit ad eos: Crescite, & multiplicamini, & replete terram.

2. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animalia terræ, & super omnes volucres cœli, cum universis quæ moventur super terram: omnes pisces maris manui vestræ traditi sunt.

3. Et omne quod movetur & vivit, erit vobis in cibum: quasi olera virentia tradidi vobis omnia.

Das neunde Capitel.

VNd GOtt segnet Noah vnd seine Söhne / vnd sprach: Seydt fruchtbar vnnd mehret euch / vnnd erfüllet die Erde.

2. Ewer forcht vnd schrecken sey über alle Thier auff Erden / über alle Vögel vnter dem Himel / vnd über alles was auff dem Erdboden kreucht / vnnd alle Fisch im Meer seyen in ewer hende gegeben.

3. Alles was sich reget vnd lebet / das sey ewer speise / wie das grüne Kraut / hab ichs euch alles gegeben.

CAP. IX.

1. *E Dio benedisse Noe, & i suoi figliuoli, e disse loro, Crescete e moltiplicateui, e riempiete la terra.*

2. *Et il timore e spauento di voi sia sopra ogni animale de la terra, e sopra ogni uccello del cielo, con tutte le cose che si mouono sopra la terra, e tutti i pesci del mare, che ui sono dati ne le uostre mani.*

3. *Ogni reptibile che ha uita, vi sarà per cibo. Io vi ho dato ogni cosa come l' herba verde.*

בקדמין

ט

4 בְּרַם בִּסְרָא בְּנַפְשֵׁיהּ דְּמֵיהּ לָא תֵיכְלוּן׃

5 וּבְרַם יָת דִּמְכוֹן לְנַפְשָׁתֵיכוֹן אֶתְבַּע מִיַּד כָּל חֵיוְתָא אֶתְבְּעִנֵּיהּ וּמִידָא דֶאֱנָשָׁא מִידָא דִגְבַר דְּיֵשׁוֹד דְּמָא דַאֲחוּהִי אֶתְבַּע יָת נַפְשָׁא דֶאֱנָשָׁא׃

6 דְּיֵשׁוֹד דְּמָא דֶאֱנָשָׁא בְּסָהֲדִין עַל מֵימַר דַּיָּנַיָּא דְּמֵיהּ יִתְשַׁד אֲרֵי בְּצַלְמָא ייי עֲבַד יָת אֱנָשָׁא׃

7 וְאַתּוּן פּוּשׁוּ וּסְגוּ אִתְיַלְּדוּ בְּאַרְעָא וּסְגוּ בַהּ׃

8 וַאֲמַר ייי לְנֹחַ וְלִבְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְמֵימָר׃

9 וַאֲנָא הָא אֲנָא מְקִים יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן וְעִם בְּנֵיכוֹן בָּתְרֵיכוֹן׃

10 וְיָת כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא דְעִמְּכוֹן בְּעוֹפָא בִּבְעִירָא וּבְכָל חֵיוַת דְּאַרְעָא עִמְּכוֹן מִכָּל נָפְקֵי תֵיבוּתָא לְכָל חֵיוַת דְּאַרְעָא׃

11 וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן וְלָא יִשְׁתֵּיצֵי כָּל בִּשְׂרָא עוֹד מִמֵּימֵי טוֹפָנָא וְלָא יְהֵא עוֹד טוֹפָנָא לְחַבָּלָא אַרְעָא׃

12 וַאֲמַר ייי דָּא אָת קְיָמָא דַּאֲנָא יָהֵיב בֵּין מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא דְעִמְּכוֹן לְדָרֵי עָלְמָא׃

13 יָת קַשְׁתִּי יְהָבִית בַּעֲנָנָא וּתְהֵא לְאָת קְיָם בֵּין מֵימְרִי וּבֵין אַרְעָא׃

14 וִיהֵא בְּעַנָּנוּתִי עֲנָנָא עַל אַרְעָא וְתִתַּחְזֵי קַשְׁתָּא בַּעֲנָנָא׃

15 וּדְכִירְנָא יָת קְיָמִי דְּבֵין מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא בְּכָל בִּשְׂרָא וְלָא יְהֵא עוֹד מַיָּא לְטוֹפָנָא לְחַבָּלָא כָּל בִּשְׂרָא׃

בראשית

ט

4 אַךְ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃

5 וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃

6 שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם׃

7 וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ׃

8 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר׃

9 וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם׃

10 וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ׃

11 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת הָאָרֶץ׃

12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃

13 אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃

14 וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃

15 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

κεφ. θ'.

4. Πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε.

5. Καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό, καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ, ἐκζητήσω αὐτό.

6. Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται. ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον.

7. Ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς.

8. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων.

9. Καὶ ἐγώ, ἰδού, ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς.

10. Καὶ πάσῃ ψυχῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ.

11. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ἔτι κατακλυσμὸς ὕδατος, τοῦ καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν.

12. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς νῶε· τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης. ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν, εἰς γενεὰς αἰωνίους.

13. Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς.

14. Καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὀφθήσεται τὸ τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ.

15. Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐστιν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί. οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμόν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα.

CAP. IX.

4. Excepto quòd carnem cum sanguine non comedetis.

5. Sanguinem enim animarum vestrarum requiram de manu cunctarum bestiarum: & de manu hominis, de manu viri, & de manu fratris eius requiram animam hominis.

6. Quicunque effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis illius: ad imaginem quippe Dei factus est homo.

7. Vos autem crescite & multiplicamini, & ingredimini super terram, & implete eam.

8. Hæc quoque dixit Deus ad Noë, & ad filios eius cum eo:

9. Ecce ego statuam pactum meum vobiscum, & cum semine vestro post vos:

10. Et ad omnem animam viventem quæ est vobiscum, tam in volucribus quam in iumentis & pecudibus terrę, cunctisque quæ egressa sunt de arca, & universis bestiis terræ.

11. Statuam pactum meum vobiscum, & nequaquam ultrà interficietur omnis caro aquis diluvii, neque erit deinceps diluvium dissipans terram.

12. Dixitque Deus: Hoc est signum fœderis, quod do inter me & vos, & ad omnem animam viventem quæ est vobiscum in generationes sempiternas:

13. Arcum meum ponam in nubibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram.

14. Cumque obduxero nubibus cœlum, apparebit arcus meus in nubibus:

15. Et recordabor fœderis mei vobiscum, & cum omni anima vivente quæ carnem vegetat: & non erunt ultrà aquæ diluvii ad delendam universam carnem.

Das neunde Capitel.

4. Alleine esset das fleisch nicht/ das noch lebet in seinem blut.

5. Denn ich wil auch ewers leibs blut rechen/ vnd wils an allen Thieren rechen/ vnnd wil des Menschen leben rechen/ an einem jeglichen Menschen als der sein Bruder ist.

6. Wer Menschenblut vergeusst/ deß blut sol auch durch Menschen vergossen werden/ Denn Gott hat den Menschen zu seinem bilde gemacht.

7. Seydt fruchtbar vnd mehret euch/ vnnd reget euch auff Erden/ daß ewer viel drauff werden.

8. Vnnd Gott sagt zu Noah vnd seinen Sönen mit jhm:

9. Sihe/ ich richte mit euch einen Bundt auff/ vnnd mit ewrem Samen nach euch.

10. Vnd mit allem lebendigen Thier bey euch/ an Vogel/ an Vieh/ vnnd an allen Thieren auff Erden bey euch/ von allem das auß dem Kasten gegangen ist/ waserley Thier es sind auff Erden.

11. Vnd richte meinen Bund also mit euch auff daß hinfort nicht mehr alles fleisch verderbet sol werden/ mit dem wasser der Sündflut/ vnnd sol hinfort keine Sündflut mehr kommen/ die die Erde verderbe.

12. Vnnd Gott sprach: Das ist das zeichen des Bunds/ den ich gemacht hab zwischen mir vnd euch/ vnd allem lebendigen Thier bey euch hinfort ewiglich.

13. Meinen bogen hab ich gesetzt inn die Wolcken/ der sol das zeichen sein des Bunds/ zwischen mir vnnd der Erden.

14. Vnnd wenn es kompt/ daß ich Wolcken über die Erden führe/ So sol mann meinen Bogen sehen in den wolcken.

15. Als denn wil ich gedencken an meinen Bund/ zwischen mir vnd euch/ vnd allem lebendigen Thier/ in allerley Fleisch/ Daß nicht mehr hinfort eine Sündflut komme/ die alles Fleisch verderbe.

CAP. IX.

4. *Tuttauolta voi non mangiarete la carne con la sua anima, che è il suo sangue.*

5. *E certamente io ricercarò il vostro sangue, il sangui, dico, de le anime vostre: io lo ricercarò de la mano di tutti gli animali, e de la mano de l' huomo; io ridomandarò dico, l' anima de l' huomo de la mano di ciascun suo fratello.*

6. *Colui che spargerà il sangue de l' huomo ne l' huomo, il suo sangue sarà sparso: percioche Dio ha fatto l' huomo à sua imagine.*

7. *Ora voi crescete, e moltiplicateui, generate ne la terra, e moltiplicateui in essa.*

8. *E Dio parlò à Noe, & à suoi figliuoli, che erano conesso seco, in questa forma.*

9. *Ecco io stabilisco il patto mio conesso voi e col vostro seme dopo voi.*

10. *E con ogni anima viuente, ch' è conesso voi, tanto de gli vccelli, quanto de le bestie, e di tutti gli animali de la terra che sono con voi: e di tutti quelli che sono vsciti de l' arca per fino à ogni bestia de la terra.*

11. *Io costituirò, dico il patto mio conesso voi; à finche non sia distrutta ogni carne da le acque del diluuio, e non sia piu il diluuio per rouinar la terra.*

12. *E dio disse, Questo è il segno del patto ch' io aò fra me e voi, e fra ogni creatura viuente, ch' è con voi per fino in sempiterno.*

13. *Io porrò il mio arco nella nuuola, e sarà per segno del patto fra me e la terra.*

14. *E quando auuerrà che io hauerò coperto di nuuole sopra la terra, allhora apparirà l' arco nella nuola.*

15. *Et io mi ricordarò del mio patto, che è fra me e voi, e fra ogni anima viuente in ogni carne; e le acque non saranno piu in diluuio, per rouinare ogni carne.*

ט

16 וּתְהֵא קַשְׁתָּא בַּעֲנָנָא וְאֶחֱזֵינַהּ לְדָכְרָן קְיָם עָלַם בֵּין מֵימְרָא דַיְיָ וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא בְּכָל בִּשְׂרָא דְעַל אַרְעָא:

17 וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ דָּא אָת קְיָמָא דַּאֲקֵימִית בֵּין מֵימְרִי וּבֵין כָּל בִּשְׂרָא דְעַל אַרְעָא:

18 וַהֲווֹ בְנֵי נֹחַ דִּנְפַקוּ מִן תֵּיבוּתָא שֵׁם וְחָם וָיֶפֶת וְחָם הוּא אֲבוּהִי דִכְנָעַן:

19 תְּלָתָא אִלֵּין בְּנֵי נֹחַ וּמֵאִלֵּין אִתְבַּדַּרַת כָּל אַרְעָא:

20 וְשָׁרִי נֹחַ גְּבַר פָּלַח בְּאַרְעָא וּנְצַב כַּרְמָא:

21 וּשְׁתִי מִן חַמְרָא וּרְוִי וְאִתְגְּלִי בְּגוֹ מַשְׁכְּנֵיהּ:

22 וַחֲזָא חָם אֲבוּהִי דִכְנַעַן יָת עֶרְיְתָא דַאֲבוּהִי וְחַוִּי לִתְרֵין אֲחוֹהִי בְּשׁוּקָא:

23 וּנְסֵיב שֵׁם וָיֶפֶת יָת כְּסוּתָא וְשַׁוִּיאוּ עַל כְּתַף תַּרְוֵיהוֹן וַאֲזַלוּ מְחַזְרִין וַחֲפוֹ יָת עֶרְיְתָא דַאֲבוּהוֹן וְאַפֵּיהוֹן מְחַזְרִין וְעֶרְיְתָא דַאֲבוּהוֹן לָא חֲזוֹ:

24 וְאִתְּעַר נֹחַ מֵחַמְרֵיהּ וִידַע יָת דַּעֲבַד לֵיהּ בְּרֵיהּ זְעֵירָא:

25 וַאֲמַר לִיט כְּנַעַן עֲבֵד פָּלַח יְהֵא לַאֲחוֹהִי:

26 וַאֲמַר בְּרִיךְ יְיָ אֱלָהָא דְשֵׁם וִיהֵא כְּנַעַן עַבְדָּא לְהוֹן:

27 יַפְתֵּי יְיָ לְיֶפֶת וְיַשְׁרֵי שְׁכִינְתֵּיהּ בְּמַשְׁכְּנֵי דְשֵׁם וִיהֵא כְנַעַן עַבְדָּא לְהוֹן:

28 וַחֲיָא נֹחַ בָּתַר טוֹפָנָא תְּלָת מְאָה וְחַמְשִׁין שְׁנִין:

29 וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי נֹחַ תְּשַׁע מְאָה וְחַמְשִׁין שְׁנִין וּמִית:

ט

16 וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:

17 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:

18 וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיָפֶת וְחָם הוּא אֲבִי כְנָעַן:

19 שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָל־הָאָרֶץ:

20 וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם:

21 וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אָהֳלֹה:

22 וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֵת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ:

23 וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֵת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ:

24 וַיִּיקֶץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן:

25 וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו:

26 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ:

27 יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ:

28 וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה:

29 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת:

θ΄.

16. Καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ὄψομαι αὐτὸ, τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον, ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνὰ μέσον ψυχῆς ζώσης ἥ ἐστιν ἐν πάσῃ σαρκὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

17. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ νῶε. τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἧς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης σαρκὸς ἥ ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς.

18. Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ νῶε ἐξελθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ, σὴμ, χὰμ, ἰάφεθ. χὰμ ἦν πατὴρ χαναάν.

19. Τρεῖς οὗτοί εἰσιν υἱοὶ νῶε. ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

20. Καὶ ἤρξατο νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα.

21. Καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

22. Καὶ εἶδε χὰμ ὁ πατὴρ χαναὰν, τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ἀνήγγειλε τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω.

23. Καὶ λαβόντες σὴμ καὶ ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς, καὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθοφανῶς καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον.

24. Ἐξένηψε δὲ νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος, καὶ εἶπεν.

25. Ἐπικατάρατος χὰμ παῖς, οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν.

26. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ σὴμ, καὶ ἔσται χαναὰν παῖς αὐτοῦ.

27. Πλατύναι ὁ θεὸς τῷ ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς σκηνώμασι τοῦ σὴμ, καὶ γενηθήτω χαναὰν παῖς αὐτοῦ.

28. Ἔζησε δὲ νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, τριακόσια πεντήκοντα ἔτη.

29. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι νῶε, ἐννακόσια πεντήκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

CAP. IX.

16. Eritque arcus meus in nubibus, & videbo illum, & recordabor fœderis sempiterni quod pactum est inter Deum & omnem animam viventem universæ carnis quæ est super terram.

17. Dixitque Deus ad Noë: Hoc est signũ fœderis quòd cõstitui inter me & omnem carnem super terram.

18. Erant ergo filii Noë qui egressi sunt de arca, Sem, Cham, & Iaphet: porrò Cham ipse est pater Chanáan.

19. Tres isti, filii sunt Noë: & ab his disseminatum est omne genus hominum super universam terram.

20. Cœpitque Noë vir agricola exercere terram, & plantavit vineam.

21. Bibensq; vinum inebriatus est, & nudatus in tabernaculo suo.

22. Quod cùm vidisset Cham pater Chanáan, verenda scilicet patris sui esse nudata, nuntiavit duobus fratribus suis foras.

23. At verò Sem & Iaphet pallium imposuerunt humeris suis, & incedentes retrorsum, operuerunt verenda patris sui: faciesq; eorum aversæ erant, & patris virilia non viderunt.

24. Evigilans autem Noë ex vino, cùm didicisset quæ fecerat ei filius suus minor, ait:

25. Maledictus Chanáan, servus servorum erit fratribus suis.

26. Dixitque: Benedictus Dominus Deus Sem, sit Chanáan servus eius.

27. Dilatet Deus Iaphet, & habitet in tabernaculis Sem, sitq; Chanáan servus eius.

28. Vixit autem Noë post diluvium trecentis quinquaginta annis:

29. Et impleti sunt omnes dies eius nongẽtorum quinquaginta annorum: & mortuus est.

Das neundte Capitel.

16. Darumb sol mein Bogen in den Wolcken sein / daß ich jhn ansehe / vnd gedencke an den Ewigen Bund / zwischen GOTT vnd allem lebendigen Thier / in allem fleisch / das auff Erden ist.

17. Dasselb saget GOTT auch zu Noah: Diß sey das Zeichen des Bundes / den ich auffgerichtet habe zwischen mir vnd allem Fleisch auff Erden.

18. Die Söhne Noah die aus dem Kasten giengen / sind dise: Sem / Ham / Japheth / Ham aber ist der Vater Canaan.

19. Daß sind die drey Söne Noah / von denen ist alles Land besetzt.

20. Noah aber fieng an vnnd ward ein Ackerman / vnnd pflantzte Weinberge.

21. Vnnd da er des Weins tranck / ward er truncken / vnnd lag in der Hütten auffgedeckt.

22. Da nun Ham / Canaans Vater / sahe seines Vaters scham / saget ers seinen beyden Brüdern draussen.

23. Da nam Sem vnnd Japhet ein Kleid / vnnd legten es auff jhre beide Schulder / vnd giengen rücklings hinzu / vnd deckten jhres Vaters Scham zu / Vnd jr angesicht ward abgewand / daß sie jres Vaters scham nicht sahen.

24. Als nun Noah erwacht von seinem Wein / vnd erfuhr / was jhm sein kleiner Sohn gethan hatte.

25. Sprach er: Verflucht sey Canaan / vnnd sey ein Knecht aller Knechte vnter seinen Brüdern.

26. Vnd sprach weiter: Gelobet sey GOtt der HERR des Sems / vnd Canaan sey sein Knecht.

27. Gott breite Japhet auß / vnd laß jn wonen in den Hütten des Sems / vnd Canaan sey sein Knecht.

38. Noah aber lebet nach der Sündflut dreyhundert vnnd funfftzig jahr.

29. Das sein gantzes Alter ward / neunhundert vnnd funfftzig jahr / vnnd starb.

CAP. IX.

16. *E quello arco sarà ne la nuuola, & io lo guardarò, per hauere memoria del patto perpetuo fra Dio & ogni anima viuente in ogni carne, che è sopra la terra.*

17. *E Dio disse à Noe, Questo è il segno del patto, che io ho statuito fra me & ogni carne, che è sopra la terra.*

18. *Ora i figliuoli di Noe che vscirono de l'arca furon, Sem, Cham, e Iaphet. E Cham fu il padre di Canaam.*

19. *Questi tre sono i figliuoli di Noe. E da questi fu riempita tutta la terra.*

20. *E Noe cominciò à essere lauoratore de la terra, e piantare la vigna.*

21. *E beuue del vino, e s'imbriacò; e si scoperse nel mezo del suo tabernacolo.*

22. *E Cham padre di Canaam vidde le parti vergognose di suo padre, e l'andò à dir fuori à i due suoi fratelli.*

23. *Allhora Sem e Iaphet presero vn vestimento, e lo messero sopra le loro spalle, & andando per dietro, copersero le parti vergognose del lor padre: e le faccie loro erano riuoltate, si che non viddero le parti vergognose del lor padre.*

4. *Suegliato che fu Noe dal suo vino, seppe bene quell che gli haueua fatto il suo figliuolo minore.*

25. *E disse, Sia maladetto Canaam, egli sarà seruitore de seruitori de suoi fratelli.*

26. *Dipoi disse, Sia benedetto il Signore Dio di Sem, e Canaam sia lor seruitore.*

27. *Dio amplifichi il seme di Iaphet, & habitine tabernacoli di Sem; e Canaam sia lor seruitore.*

28. *E Noe campò dopo il diluuio trecento cinquanta anni.*

29. *Tutti i giorni di Noe dunque, furono nouecento cinquanta anni, e morì.*

י

1 ואילין תולדת בני נח
שם חם ויפת ואתילידו
להון בנין בתר טופנא:

2 בני יפת גמר ומגוג
ומדי ויון ותבל ומשך
ותירס:

3 ובני גמר אשכנז
וריפת ותוגרמה:

4 ובני יון אלישה
ותרשיש כתים ודדנים:

5 מאילין אתפרדו נגות
עממיא בארעהון גבר
ללשניה לזרעיתהון ב
בעממיהון:

6 ובני חם כוש ומצרים
ופוט וכנען:

7 ובני כוש סבא וחוילה
וסבתה ורעמה וסבתכא
ובני רעמה שבא ודדן:

8 וכוש אוליד ית נמרד
הוא שרי למהוי גבר
בארעא:

9 הוא הוה גבר תקיף
קדם יי על כן יתאמר
כנמרד גבר תקיף קדם
יי:

10 והות ריש מלכותיה
בבל וארך ואכד וכלנה
בארעא דבבל:

11 מן ארעא ההיא נפק
אשור ובנא ית נינוה וית
רחובת קרתא וית כלח:

12 וית רסן בין נינוה ובין
כלח היא קרתא רבתא:

13 ומצרים אוליד ית
לודים וית ענמים וית
להבים וית נפתחים:

14 וית פתרוסאי וית
כסלוחאי דנפקו מתמן
פלשתאי וית קפוטקאי:

15 וכנען אוליד ית צידון
בוכריה וית חת:

16 וית יבוסאי וית
אמוראי וית גרגשאי:

י

1 ואלה תולדת בני נח שם
חם ויפת ויולדו להם בנים
אחר המבול:

2 בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון
ותבל ומשך ותירס:

3 ובני גמר אשכנז וריפת
ותגרמה:

4 ובני יון אלישה ותרשיש
כתים ודדנים:

5 מאלה נפרדו איי הגוים
בארצתם איש ללשנו למשפחתם
בגויהם: 6 ובני חם כוש
ומצרים ופוט וכנען:

7 ובני כוש סבא וחוילה
וסבתה ורעמה וסבתכא ובני
רעמה שבא ודדן:

8 וכוש ילד את־נמרד הוא
החל להיות גבר בארץ:

9 הוא־היה גבר־ציד לפני
יהוה על־כן יאמר כנמרד
גבור־ציד לפני יהוה:

10 ותהי ראשית ממלכתו בבל
וארך ואכד וכלנה בארץ שנער:

11 מן־הארץ ההוא יצא אשור
ויבן את־נינוה ואת־רחבת עיר
ואת־כלח:

12 ואת־רסן בין נינוה ובין
כלח הוא העיר הגדלה:

13 ומצרים ילד את־לודים ואת־
ענמים ואת־להבים ואת־נפתחים:

14 ואת־פתרסים ואת־כסלחים
אשר יצאו משם פלשתים ואת־
כפתרים: 15 וכנען ילד
את־צידן בכרו ואת־חת:

16 ואת־היבוסי ואת־האמרי
ואת הגרגשי:

ΚΕΦΑΛ. ί.

1. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν νῶε, σὴμ, χὰμ ἰαφέθ. καὶ ἐγεννήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

2. Υἱοὶ ἰάφεθ, γαμὲρ, καὶ μαγὼγ, καὶ μαδοὶ, καὶ ἰωύαν, καὶ ἐλισὰ, καὶ θόβελ, καὶ μοσὸχ, καὶ θίρας.

3. Καὶ υἱοὶ γαμὲρ, ἀσχανὰζ, καὶ ῥιφὰθ, καὶ θοργαμά.

4. Καὶ υἱοὶ ἰωύαν, ἐλισὰ, καὶ θάρσεις, κήτιοι, ῥόδιοι.

5. Ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν, ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ἕκαστος κατὰ γλῶσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

6. Υἱοὶ δὲ χὰμ, χοὺς, καὶ μεσραὶν, φοὺδ, καὶ χαναάν.

7. Υἱοὶ δὲ χοὺς, σαβὰ, καὶ εὐιλὰ, καὶ σαβαθὰ καὶ ῥεγμὰ, καὶ σαβαθακά. υἱοὶ δὲ ῥεγμὰ, σαβὰ καὶ δαδάν.

8. Χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν νεβρὼδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο ἐροῦσιν, ὡς νεβρὼδ γίγας ἐναντίον κυρίου.

10. Καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ βαβυλὼν, καὶ ὀρὲχ, καὶ ἀρχὰδ, καὶ χαλάνη ἐν τῇ γῇ σεναάρ.

11. Ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν ἀσσοὺρ, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν νινευὶ.

12. Καὶ τὴν ῥοωβὼθ πόλιν, καὶ τὴν χαλὰχ, καὶ τὴν δασὴ ἀνὰ μέσον νινευὶ, καὶ ἀνὰ μέσον χαλάχ. αὕτη ἡ πόλις μεγάλη.

13. Καὶ μεσραῒν ἐγέννησε τοὺς λουδιεὶμ καὶ τοὺς νεφθαλιεὶμ, καὶ τοὺς ἐνεμετιεὶμ, καὶ τοὺς λαβιεὶμ.

14. Καὶ τοὺς πατροσωνιεὶμ, καὶ τοὺς χασμωνιεὶμ, ὅθεν ἐξῆλθε φυλιστιεὶμ, καὶ τοὺς γαφθοριεὶμ.

15. Χαναὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σιδῶνα πρωτότοκον, καὶ τὸν χετταῖον.

16. Καὶ τὸν ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν γεργεσαῖον.

1 Hx

CAP. X.

1. Hæ sunt generationes filiorum Noë: Sem, Cham, & Iaphet: natique sunt eis filii post diluvium.

2. Filii Iaphet: Gomer, & Magog, & Madai, & Iauan, & Thubal, & Mosoch, & Thiras.

3. Porrò filii Gomer: Ascenez & Riphath, & Thogorma.

4. Filii autem Iauan: Elisa & Tharsis, Cethim & Dodanim.

5. Ab his divisæ sunt insulæ gentium in regionibus suis, unusquisque secundum linguam suam & familias suas in nationibus suis.

6. Filii autem Cham: Chus, & Mesraim, & Phut, & Chanáan.

7. Filii autem Chus: Saba, Hevila, & Sabatha, & Regma, & Sabathacha. Filii Regma: Saba, & Dadan.

8. Porrò Chus genuit Nemrod: ipse cœpit esse potens in terra,

9. Et erat robustus venator coram Domino. ab hoc exivit proverbium; Quasi Nemrod robustus venator coram Domino.

10. Fuit autem principium regni eius Babylô, & Arach, & Achad, & Chalanne, in terra Sennaar.

11. De terra illa egressus est Assur, & ædificavit Niniven, & plateas civitatis, & Chale.

12. Resen quoque inter Niniven & Chale: hæc est civitas magna.

13. At verò Mesraim genuit Ludim, & Anamim, & Laabim, & Nephthuim,

14. Et Phetrusim, & Chasluim: de quibus egressi sunt Philisthiim & Caphtorim.

15. Chanáan autem genuit Sidônem primogenitum suum,

16. Hethæum, & Iebusæum, & Amorrhæum, & Gergesæum.

Das zehende Capitel.

Diß ist das Geschlecht der Kinder Noah/ Sem/ Ham/ Japheth/ Und sie zeugeten kinder nach der Sündflut.

2. Die Kinder Japheth sind dise/ Gomer/ Magog/ Madai/ Japhan/ Thubal/ Mesech/ vnd Thiras.

3. Aber die kinder von Gomer sind dise/ Ascenas/ Riphath/ vnd Thogarma.

4. Die Kinder von Javan sind dise/ Elisa/ Tharsis/ Kithim/ vnnd Dodanim.

5. Von diesen sind außgebreitet die Insulen der Heiden in jhren Ländern/ jegliche nach jhrer Sprach/ Geschlecht vnd Leuten/

6. Die Kinder von Ham sind dise/ Chus/ Mizraim/ Put vnnd Canaan. Aber die Kinder von Chus sind dise/ Seba/ Hevila/ Sabtha/ Raema/ vnd Sabtecha.

7. Aber die kinder von Raema sind dise/ Scheba vnd Dedan.

8. Chus aber zeuget den Nimrod/ der fieng an ein gewaltiger Herr zu sein auff Erden.

9. Vnnd war ein gewaltiger Jäger für dem HErren/ daher spricht man/ das ist ein Gewaltiger Jäger für dem HErrn/ wie Nimrod.

10. Vnnd der anfang seines reichs war/ Babel/ Erech/ Acad vnd Chalne im Lande Sinear.

11. Von dem Land ist darnach kommen der Assur/ vnd bawete Niniue vnd Rhehoboth Jr/ vnd Calah.

12. Dazu Ressen zwischen Niniue vnd Calah/ Diß ist eine grosse Stad.

13. Mizraim zeuget Ludim/ Anamim/ Leabim/ Naphtuhim

14. Pathrusim vnd Casluhim. Von dannen sind kommen die Philistim vnd Caphthorim.

15. Canaan aber zeuget Zidon seinen ersten Sohn/ vnd Heth.

16. Jebusi/ Emori/ Girgosi.

CAP. X.

1. *Ora queste sono le genealogie de figliuoli di Noe, Sem, Cham, e Japhet; à iquali nacquero de figliuoli dopo il diluuio.*

2. *I figliuoli di Iaphet sono Gomer e Magog, e Madai, e Jauan, e Thubal, e Mesech, e Tiras.*

3. *Et i figliuoli di Gomer, Aschenas, Rephalh, e Thogarmah.*

4. *Et i figliuoli di Iauan, Elisah, Tharsis Cittin, e Dodanim.*

5. *Da questi furono separate le isole de le nationi ne i loro territorii, ciascuna secondo la sua lingua, secondo le loro famiglie fra le loro genti.*

6. *Et i figliuoli di Cham, sono Chus, Misraim, Put e Canaam.*

7. *Et i figliuoli di Chus, Seba, Hauila, Sabtha, Raamah, e Sabtheca. Et i figliuoli di Raamah, Sebae, Dedan.*

8. *Chus generò ancora Nemrod; ilquale cominciò à esser potente sopra la terra.*

9. *Costui fu potente cacciatore dinanti al Signore. Per questo si dirà, Come Nemrod potente cacciatore dinanti al Signore.*

10. *Et il principio del suo regno fu Babel, Erech, Achad, e Chalneh, ne la terra di Senaar.*

11. *Di questa terra vsci Assur, & edificò Ninive, e Rehobeth città e Chala.*

12. *Resen ancora fra Niniue e Chala ch'è gran città.*

13. *Ora Misraim generò Ludim, Anamim, Lehabim, e Naphthuin;*

14. *Pathrusim ancora e Casluhim (da iquali sono vsciti i Philistei) & Caphtorim.*

15. *E Canaan generò Sidon suo primogenito, & Heth.*

16. *Jebusi, Emori, e Girgasi.*

י

17 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַעַרְקִי
וְאֶת־הַסִּינִי׃
18 וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי
וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת
הַכְּנַעֲנִי׃
19 וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן
בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה
סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם
עַד־לָשַׁע׃
20 אֵלֶּה בְנֵי־חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃
21 וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־הוּא אֲבִי כָּל־
בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל׃
22 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר
וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃
23 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמַשׁ׃
24 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח
וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃
25 וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם
הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ
וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃
26 וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־
שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃
27 וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל
וְאֶת־דִּקְלָה׃
28 וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל
וְאֶת־שְׁבָא׃
29 וְאֶת־אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־
יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃
30 וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בֹּאֲכָה
סְפָרָה הַר הַקֶּדֶם׃
31 אֵלֶּה בְנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם׃
32 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם
בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם
בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל׃

י

17 וְיָת חִוָּאֵי וְיָת עַרְקָאֵי
וְיָת אַנְתּוּסָאֵי׃
18 וְיָת אַרְוָדָאֵי וְיָת
צַלְמוּדָאֵי וְיָת חֲמָתָאֵי
וּבָתַר כֵּן אִתְבַּדַּרוּ זַרְעֲיַת
כְּנַעֲנָאֵי׃
19 וַהֲוָה תְּחוּם כְּנַעֲנָאֵי
מִצִּידוֹן מָטֵי לִגְרָר עַד עַזָּה
מָטֵי לִסְדוֹם וַעֲמוֹרָה
וְאַדְמָא וּצְבוֹיִם עַד לָשַׁע׃
20 אִלֵּין בְּנֵי חָם
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְלִישָּׁנֵיהוֹן
בְּאַרְעֲהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן׃
21 וּלְשֵׁם אִתְיְלִיד אַף
הוּא אֲבוּהוֹן דְּכָל בְּנֵי עֵבֶר
אֲחוּהִי דְּיֶפֶת רַבָּא׃
22 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר
וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃
23 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל
וְגֶתֶר וָמַשׁ׃
24 וְאַרְפַּכְשַׁד אוֹלִיד יָת
שָׁלַח וְשָׁלַח אוֹלִיד יָת
עֵבֶר׃
25 וּלְעֵבֶר אִתְיְלִיד תְּרֵין
בְּנִין שׁוּם חַד פֶּלֶג אֲרֵי
בְּיוֹמוֹהִי אִתְפְּלִיגַת אַרְעָא
וְשׁוּם אֲחוּהִי יָקְטָן׃
26 וְיָקְטָן אוֹלִיד יָת
אַלְמוֹדָד וְיָת שָׁלֶף וְיָת
חֲצַרְמָוֶת וְיָת יָרַח׃
27 וְיָת הֲדוֹרָם וְיָת אוּזָל
וְיָת דִּקְלָה׃
28 וְיָת עוֹבָל וְיָת
אֲבִימָאֵל וְיָת שְׁבָא׃
29 וְיָת אוֹפִיר וְיָת
חֲוִילָה וְיָת יוֹבָב כָּל
אִלֵּין בְּנֵי יָקְטָן׃
30 וַהֲוָה מוֹתַבְנֵיהוֹן
מִמֵּשָׁא מָטֵי לִסְפָר טוּר
מַדִּינְחָא׃
31 אִלֵּין בְּנֵי שֵׁם
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְלִישָּׁנֵיהוֹן
בְּאַרְעֲהוֹן לְעַמְמֵיהוֹן׃
32 אִלֵּין זַרְעֲיַת בְּנֵי נֹחַ
לְתוֹלְדָתְהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן
וּמֵאִלֵּין אִתְפָּרַשׁוּ עַמְמַיָּא
בְּאַרְעָא בָּתַר טוֹפָנָא׃

ι.

17. Καὶ τὸν εὐαῖον, καὶ τὸν ἀρουκαῖον, καὶ τὸν ἀσενναῖον.

18. Καὶ τὸν ἀράδιον, καὶ τὸν σαμαραῖον, καὶ τὸν ἀμαθί. καὶ μετὰ τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν χαναναίων.

19. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν χαναναίων ἀπὸ σιδῶνος ἕως ἐλθεῖν εἰς γεραρὰ καὶ γάζαν, ἕως ἐλθεῖν ἕως σοδόμων καὶ γομόρρας, ἀδαμὰ καὶ σεβωὶμ ἕως δασά.

20. Οὗτοι υἱοὶ χὰμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ γλώσσας αὐτῶν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

21. Καὶ τῷ σὴμ ἐγενήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν ἔβερ, ἀδελφῷ ἰάφεθ τοῦ μείζονος.

22. Υἱοὶ σὴμ, ἐλὰμ, καὶ ἀσσοὺρ, καὶ ἀρφαξὰδ, καὶ λοὺδ, καὶ ἀρὰμ, καὶ καϊνᾶν.

23. Καὶ υἱοὶ ἀρὰμ, ὢς, καὶ οὔλ, καὶ γατὲρ, καὶ μοσόχ.

24. Καὶ ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν καϊνᾶν, καὶ καϊνᾶν ἐγέννησε τὸν σαλά. σαλὰ δὲ ἐγέννησε τὸν ἔβερ.

25. Καὶ τῷ ἔβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἑνὶ, φαλὲκ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἰεκτάν.

26. Ἰεκτὰν δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλμωδὰδ, καὶ σαλὲθ, καὶ τὸν σαρμὼθ, καὶ ἰαράχ.

27. Καὶ ὀδορρὰ καὶ αἰβὴλ, καὶ δεκλά.

28. Καὶ ἀβιμεὴλ, καὶ σαβεύ.

29. Καὶ οὐφεὶρ, καὶ εὐιλὰ, καὶ ἰωβάβ. πάντες οὗτοι υἱοὶ ἰεκτάν.

30. Καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἀπὸ μασσῆ, ἕως ἐλθεῖν εἰς σωφηρὰ ὄρος ἀνατολῶν.

31. Οὗτοι υἱοὶ σὴμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

32. Αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν νῶε, κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

CAP. X.

17. Et Hevæum, & Aracæum, Sinæum.

18. Et Aradium, Samaræum & Hamathæum: & per hos disseminati sunt populi Chananæorum.

19. Factíque sunt termini Chanáan venientibus à Sidône Geraram usque ad Gazam, donec ingrediaris Sodomam, & Gomorrham, & Adamam, & Seboim usque Lasa.

20. Hi sunt filii Cham in cognationibus, & linguis, & generationibus, terrísque & gentibus suis.

21. De Sem quoque nati sunt, patre omnium filiorum Heber, fratre Iapheth maiore.

22. Filii Sem: Ælam & Assur, & Arphaxad, & Lud, & Aram.

23. Filii Aram: Hus & Hul, & Gether, & Mes.

24. At verò Arphaxad genuit Sale, de quo ortus est Heber.

25. Natíque sunt Heber filii duo: nomen uni Phaleg, eo quòd in diebus eius divisa sit terra: & nomen fratris eius Iectan.

26. Qui Iectan genuit Elmodad & Saleph, & Asarmoth, Iare,

27. Et Adoram, & Vzal & Decla,

28. Et Hebal, & Abimaël, Saba,

29. Et Ophir, & Heuila, & Iobab, omnes isti filii Iectan.

30. Et facta est habitatio eorum de Messa pergentibus usque Sephar montem orientalem.

31. Isti sunt filii Sem secundum cognationes & linguas, & regiones in gentibus suis.

32. Hæ familiæ Noë iuxta populos & nationes suas. Ab his divisæ sunt gentes in terra post diluvium.

Das zehende Capitel.

17. Hivi/Arki/Sini.

18. Arvadi/ Zemari vnd Hamathi. Daher sind außgebreitet die Geschlecht der Cananiter.

19. Vnnd jhre Grentze waren von Zidon an / durch Gerar / biß gen Gasa / biß man kompt gen Sodoma/ Gomorra/Adama/ Zeboim / vnd biß gen Lasa.

20. Das sind die kinder Ham in jren Geschlechten / Sprachen / Ländern vnd Leuten.

21. Sem aber/ Japhets des grössern bruder/zeuget auch kinder/der ein Vater ist aller kinder von Eber.

22. Vnd dis sind seine kinder/Elam/ Assur/Arphachsad/Lud vnd Aram.

23. Die kinder aber von Aram sind diese: Vz/Hul/Gether vnd Mas.

24. Arphachsad aber zeuget Salah. Salah zeuget Eber.

25. Eber zeuget zwen Söne / einer hieß Peleg / darumb daß zu seiner zeit die Welt zertheilet ward / des Bruder hieß Jaketan.

26. Vnd Jaketan zeuget Almodad/ Saleph / Hazarmapheth / Jarah.

27. Hadoram / Vsal/ Dikela.

28. Obal / Abimael / Seba.

29. Ophir/Heuila vnd Jobab/Das sind alle kinder von Jaketan.

30. Vnnd jhr Wohnung war von Mesa an / biß man kommt gen Sephar/an den berg gegen dem Morgen.

31. Das sind die kinder von Sem / in jhren Geschlechten/Sprachen/Ländern vnd Leuten.

32. Daß sind nun die Nachkommen der kinder Noah / in jhren Geschlechten vnd Leuten. Von denen sind außgebreitet die Leute auff Erden nach der Sündflut.

CAP X.

17. *Iui, Arci, e Sini.*

18. *Aruadi, Semari, & Hamathi. E dipoi si sono sparse le famiglie de Cananei.*

19. *Et il confine de Cananei fu da Sidon, quando si và verso Gerar, per fino in Gaza, tanto che s'entra à Sodoma e Gomorra, Adama e Seboin infino à Lasah.*

20. *Questi sono i figliuoli di Cham, secondo le loro famiglie, e le loro lingue, ne le loro terre e nationi.*

21. *A Sem ancora ch' era padre di tutti i figliuoli di Eber, fratello maggiore di Iaphet, nacquero de figliuoli.*

22. *I figliuoli di Sem dunque sono Elan, Assur, Arphachsad, Lud, & Aram.*

23. *Et i figliuoli di Aram, Vs, Hul, Gether, e Mas.*

24. *Et Arphachsad generò Sela, e Sela generò Eber.*

25. *A Eber ancora nacquero due figliuoli: il nome de l'vno fu Phaleg (perche nel suo tempo fu diuisa la terra) & il nome del suo fratello fu Iettan.*

26. *E Iettan generò Almodad, Seleph, Asarmoth, e Iare.*

27. *Adoran, Vsal, e Dicla.*

28. *Hobal, Abimael, e Seba.*

29. *Ophir, Hauilah, e Iobal. Tutti questi sono figliuoli di Iettan.*

30. *E la loro habitatione fu da Mesa per andare à Sephar, monte de l'Oriente.*

31. *Questi sono i figliuoli di Sem, secondo le loro famiglie e lingue, ne le loro terre e nationi.*

32. *Queste dunque sono le famiglie de figliuoli di Noe, secondo le loro genealogie ne le loro nationi: e da questi furono diuise le nationi ne la terra dopo il diluuio.*

בראשית

יא:

1 וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים:
2 וַיְהִי בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם לַחֹמֶר:
4 וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:
5 וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם:
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת:
7 הָבָה נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ:
8 וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר:
9 עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ:
10 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַרְפַּכְשָׁד שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל:
11 וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אַרְפַּכְשָׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
12 וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חָמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שָׁלַח:

בקדמין

יא

1 והוה כל ארעא לישן חד וממלל חד:
2 והוה במיטלהון בקדמיתא ואשכחו בקעתא בארעא דבבל ויתיבו תמן:
3 ואמרו גבר לחבריה הבו נרמי לבנין וניקדינון בנורא והות להון לבינתא לאבנא וחמרא הות להון לשיע:
4 ואמרו הבו נבנה לנא קרתא ומגדלא ורישיה מטי עד צית שמיא ונעביד לנא שמא דלמא נתבדר על אפי כל ארעא:
5 ואתגלי יי לאתפרעא על עובדי קרתא ומגדלא דבנו בני אנשא:
6 ואמר יי הא עם חד ולישן חד לכלהון ודין דשרו למעבד וכען לא יתמנע מנהון כל דחשיבו למעבד:
7 הבו נתגלי ונבלבל תמן לישנהון דלא ישמעון אנש לישן חבריה:
8 ובדר יי יתהון מתמן על אפי כל ארעא ואתמנעו מלמבני קרתא:
9 על כן קרא שמה בבל ארי תמן בלבל יי לישן כל ארעא ומתמן בדרינון יי על אפי כל ארעא:
10 אילין תולדת שם שם בר מאה שנין ואוליד ית ארפכשד תרתין שנין בתר טופנא:
11 וחיא שם בתר דאוליד ית ארפכשד חמש מאה שנין ואוליד בנין ובנן:
12 וארפכשד חי תלתין וחמש שנין ואוליד ית שלח:

ΓΕΝΕΣΙΣ.

Κεφαλ. ιά.

1. Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἕν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι.

2. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, εὗρον πεδίον ἐν γῇ σενναὰρ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ.

3. Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ· δεῦτε πλινθεύσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς πυρί, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον, καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός.

4. Καὶ εἶπαν· δεῦτε, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν, καὶ πύργον, οὗ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

5. Καὶ κατέβη κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν, καὶ τὸν πύργον, ὃν ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

6. Καὶ εἶπε κύριος· ἰδοὺ γένος ἓν καὶ χεῖλος ἓν πάντων, καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι. καὶ νῦν οὐκ ἐκλείψει ἐξ αὐτῶν πάντα ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν.

7. Δεῦτε, καὶ καταβάντες συγχέωμεν ἐκεῖ τὰς γλώσσας αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ πλησίον.

8. Καὶ ἔσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον.

9. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεε κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς. καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

10. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις σήμ. καὶ ἦν σὴμ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἐγέννησε τὸν ἀρφαξὰδ δευτέρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

11. Καὶ ἔζησε σὴμ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ἀρφαξὰδ, πέντε καὶ τριάκοντα καὶ τετρακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

12. Καὶ ἔζησεν ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τριάκοντα πέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν καϊνᾶν.

CAP. XI.

1. Erat autem terra labii unius, & sermonum eorundem.

2. Cumque proficiscerentur de oriente, invenerunt campum in terra Sennaar, & habitaverunt in eo.

3. Dixitque alter ad proximum suum, Venite, faciamus lateres, & coquamus eos igni. Habueruntque lateres pro saxis, & bitumen pro cæmento:

4. Et dixerunt, Venite faciamus nobis civitatem & turrim, cuius culmen pertingat ad cœlum: & celebremus nomen nostrum antequam dividamur in universas terras.

5. Descendit autem Dominus ut videret civitatem & turrem quam ædificabant filii Adam.

6. Et dixit: Ecce unus est populus, & unum est labium omnibus: cœperuntque hoc facere, nec desistent à cogitationibus suis, donec eas opere compleant.

7. Venite igitur, descendamus, & confundamus ibi linguam eorum, ut non audiat unusquisque vocem proximi sui.

8. Atque ita divisit eos Dominus ex illo loco in universas terras, & cessaverunt ædificare civitatem.

9. Et idcirco vocatum est nomen eius Babel, quia ibi confusum est labium universæ terræ: & inde dispersit eos Dominus super faciem cunctarum regionum.

10. Hæ sunt generationes Sem: Sem erat centum annorum quando genuit Arphaxad, biennio post diluvium.

11. Vixitque Sem postquam genuit Arphaxad, quingentis annis: & genuit filios & filias.

12. Porrò Arphaxad vixit triginta quinque annis, & genuit Sale.

Das eilffte Capitel.

Es hatte aber alle Welt einerley Zungen vnd Sprache.

2. Da sie nun zogen gegen Morgen/ funden sie ein eben land/ im lande Sinear/ vnd woneten daselbs.

3. Vnnd sprachen vntereinander: Wolauff/ lasst vnns Ziegel streichen vnd brennen/ Vnnd namen Ziegel zu stein/ vnd thon zu kalch.

4. Vnd sprachen wolauff lasst vnns eine Stadt vnnd Thurn bauen/ des spitze biß an den Himel reiche/ das wir vns einen namen machen/ Denn wir werden villeicht zerstreuet inn alle Länder.

5. Da fuhr der HERR ernider/ das er sehe die Stadt vnd Thurn/ die die menschenkinder baueten.

6. Vnd der HERR sprach: Sihe/ Es ist einerley Volck vnd einerley sprachen vnter jhnen allen/ vnd haben das angefangen zu thun/ sie werden nicht ablassen von allem das sie fürgenommen haben zu thun.

7. Wolauff lasst vns ernider faren/ vnd jre Sprachen daselbs verwirren/ daß keiner des andern sprache verneme.

8. Also zerstreuet sie der HERR von dannen in alle Länder/ daß sie musten auffhören die Statt zu bauen.

9. Daher heist jhr name Babel/ das der HErr daselbs verwirret hatt aller Länder Sprache/ vnd sie zerstreuet von dannen in alle Länder.

10. Diß sind die geschlechte Sem. Sem war hundert jar alt/ vnd zeuget Arphachsad/ zwey jar nach der Sündflut.

11. Vnd lebet darnach fünffhundert jar/ vnd zeuget Söne vnd Töchter

12. Arphachsad war fünff vnnd dreissig jar alt/ vnd zeuget Salah.

CAP. XI.

1. *Allhora tutta la terra era d'vn linguaggio solo, e de le medeme parole.*

2. *Et auuenne, che quando essi si partirono de l'Oriente, ritrouorono vna campagna ne la terra di Sinar oue habitorono.*

3. *E dissero l'vno à l'altro, Orsu, facciamo de matoni, e cuociamoli al fuoco: & i matoni furon loro in luogo di pietre, & il litume in luogo di creta.*

4. *Per laqual cosa dissero, Orsu, edifichiamoci vna città, & vna torre; la sommità de laquale tocca il cielo, & acquistiamoci nome, à fin che non siamo per sorte dispersi sopra tutta la terra.*

5. *Ma il Signore discese per vedere quella città, e quella torre, che edificauano i figliuoli de gli huomini.*

6. *E disse il Signore, Ecco che questo popolo è vn solo, & è vn medesimo linguaggio à tutti questi. E questo è quel che hanno incominciato à fare; & hora non sarà loro disturbato niente di quello che hanno pensato di fare.*

7. *Orsu, discendiamo, e confondiamo quiui il lor linguaggio; à fin che essi non intendano il linguaggio, l'vno de l'altro.*

8. *Il Signore adunque gli sparse di là per tutta la terra; e restorono di edificare quella città.*

9. *Per questo il suo nome fu chiamato Babel, perche il Signore quiui confuse il linguaggio di tutta la terra: e di là gli sparse per tutta la terra.*

10. *Queste sono le generationi di Sem. Sem essendo di cento anni, generò Arphachsad, due anni dopo il diluuio.*

11. *E Sem visse cinquecento anni dopo ch' hebbe generato Arphachsad, e generò figliuoli e figliuole.*

12. *Ora Arphachsad visse trentacinque anni, e generò Sela.*

יא

13 וַחֲיָא אַרְפַּכְשַׁד בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת שֶׁלַח אַרְבַּע מְאָה וּתְלָת שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

14 וְשֶׁלַח חֲיָא תְּלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת עֵבֶר׃

15 וַחֲיָא שֶׁלַח בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת עֵבֶר אַרְבַּע מְאָה וּתְלָת שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

16 וַחֲיָא עֵבֶר אַרְבַּע וּתְלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת פָּלֶג׃

17 וַחֲיָא עֵבֶר בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת פֶּלֶג אַרְבַּע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

18 וַחֲיָא פֶלֶג תְּלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת רְעוּ׃

19 וַחֲיָא פֶּלֶג בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת רְעוּ מָאתָן וּתְשַׁע שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

20 וַחֲיָא רְעוּ תְּלָתִין וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת שְׂרוּג׃

21 וַחֲיָא רְעוּ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת שְׂרוּג מָאתָן וּשְׁבַע שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

22 וַחֲיָא שְׂרוּג תְּלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת נָחוֹר׃

23 וַחֲיָא שְׂרוּג בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת נָחוֹר מָאתָן שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

24 וַחֲיָא נָחוֹר עֶשְׂרִין וּתְשַׁע שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת תָּרַח׃

25 וַחֲיָא נָחוֹר בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת תֶּרַח מְאָה וּתְשַׁע עַשְׂרֵה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃

26 וַחֲיָא תֶרַח שִׁבְעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת אַבְרָם יָת נָחוֹר וְיָת הָרָן׃

יא׃

13 וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

14 וְשֶׁלַח חַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר׃

15 וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

16 וַיְחִי־עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פָּלֶג׃

17 וַיְחִי־עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

18 וַיְחִי־פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ׃

19 וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

20 וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שְׂרוּג׃

21 וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

22 וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־נָחוֹר׃

23 וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

24 וַיְחִי נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־תָּרַח׃

25 וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תֶּרַח תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

26 וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן׃

ια.

13. Καὶ ἔζησεν ἀρφαξὰδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν καϊνὰν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανε.

14. Καὶ ἔζησε καϊνὰν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν σαλά. καὶ ἔζησε καϊνὰν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν σαλὰ, ἔτη τριακόσια τριάκοντα καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. καὶ ἔζησε σαλὰ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν ἕβερ.

15. Καὶ ἔζησε σαλὰ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν ἕβερ, τριακόσια τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

16. Καὶ ἔζησεν ἕβερ ἑκατὸν τριάκοντα τέσσαρα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν φαλέκ.

17. Καὶ ἔζησεν ἕβερ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν φαλὲκ, ἔτη τριακόσια ἑβδομήκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

18. Καὶ ἔζησε φαλὲκ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν ῥαγαύ.

19. Καὶ ἔζησε φαλὲκ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν ῥαγαὺ, ἐννέα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

20. Καὶ ἔζησε ῥαγαὺ ἑκατὸν τριάκοντα καὶ δύο ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν σερούχ.

21. Καὶ ἔζησε ῥαγαὺ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν σερούχ. διακόσια ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς, καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

22. Καὶ ἔζησε σερούχ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν ναχώρ.

23. Καὶ ἔζησε σερούχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν ναχὼρ, ἔτη διακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

24. Καὶ ἔζησε ναχὼρ ἔτη ἑβδομήκοντα ἐννέα καὶ ἐγέννησε τὸν θάῤῥα.

25. Καὶ ἔζησε ναχὼρ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸν θάῤῥα, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεννέα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε.

26. Καὶ ἔζησε θάῤῥα ἑβδομήκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν ἄβραμ, καὶ τὸν ναχὼρ, καὶ τὸν ἀῤῥάν.

13 Vixitq;

CAP. XI.

13. Vixitq; Arphaxad postquam genuit Sale, trecentis tribus annis: & genuit filios & filias.

14. Sale quoque vixit triginta annis, & genuit Heber.

15. Vixitq; Sale postquam genuit Heber, quadringentis tribus annis: & genuit filios & filias.

16. Vixit autem Heber triginta quatuor annis, & genuit Phaleg.

17. Et vixit Heber postquã genuit Phaleg, quadringentis triginta annis: & genuit filios & filias.

18. Vixit quoque Phaleg triginta annis, & genuit Reu.

19. Vixitque Phaleg post quam genuit Reu, ducentis novem annis, & genuit filios & filias.

20. Vixit autem Reu triginta duobus annis, & genuit Sarug.

21. Vixit quoque Reu postquam genuit Sarug, ducentis septem annis: & genuit filios & filias.

22. Vixit verò Sarug triginta annis, & genuit Nachor.

23. Vixitque Sarug postquam genuit Nachor, ducentis annis: & genuit filios & filias.

24. Vixit autem Nachor viginti novem annis, & genuit Thare.

25. Vixitque Nachor postquam genuit Thare, centum decem & novem annis: & genuit filios & filias.

26. Vixitque Thare septuaginta annis: & genuit Abram & Nachor & Aran.

Das eilffte Capitel.

13. Vnnd lebet darnach vierhundert vnd drey jar / vnnd zeuget Söne vnnd Töchter.

14. Salah war dreissig jar alt / vnnd zeuget Eber.

15. Vnd lebet darnach vierhundert vnd drey jar / vnd zeugete Söne vnd Töchter.

16. Eber war vier vnnd dreissig jar alt / vnd zeuget Peleg.

17. Vnnd lebet darnach vierhundert vnd dreissig jar / vnd zeuget Söne vnnd Töchter.

18. Peleg war dreissig jar alt / vnd zeuget Regu.

19. Vnd lebet darnach zweyhundert vnd neun jar / vnd zeuget Söne vnnd Töchter.

20. Regu war zwey vnd dreissig jar alt / vnd zeuget Serug.

21. Vnd lebet darnach zweyhundert vnd sieben jar / vnd zeuget Söne vnnd Töchter.

22. Serug war dreissig jar alt / vnnd zeuget Nahor.

23. Vnd lebet darnach zweyhundert jar / vnd zeuget Söne vnd Töchter.

24. Nahor war neun vnd zweintzig jar alt / vnd zeuget Tharah.

25. Vnd lebet darnach hundert vnnd neunzehen jar / vnd zeuget Söhne vnd Töchter.

26. Tharah war siebentzig jar alt / vnnd zeuget Abram / Nahor vnnd Haran.

CAP. XI.

13. Et Arphachsad dopo ch' hebbe generato Sela, visse quattrocento tre anni, e generò figliuoli e figliuole.

14. E Sela visse trenta anni, e generò Eber.

15. E Sela, dopo ch' hebbe generato Eber, visse quattrocento tre anni, e generò figliuoli e figliuole.

16. Et Eber visse trentaquattro anni, e genero Phaleg.

17. Et Eber, dopo ch' hebbe generato Phaleg, visse quattrocento trenta anni; e generò figliuoli e figliuole.

18. E Phaleg visse trenta anni, e generò Reu.

19. E Phaleg, dopo ch' hebbe generato Reu, visse dugento noue anni, e generò figliuoli e figliuole.

20. E Reu visse trentadue anni, e generò Serug.

21. E Reu, dopò ch' hebbe generato Serug, visse dugento sette anni, e generò figliuoli e figliuole.

22. E Serug visse trenta anni, e generò Nachor.

23. E Serug, dopo ch' hebbe generato Nachor, visse dugento anni, e generò figliuoli e figliuole.

24. E Nachor visse ventinoue anni, e generò Thare.

25. E Nachor dopo ch' hebbe generato Thare, visse cento dicennoue anni, e generò figliuoli e figliuole.

26. E Thare visse settanta anni, e generò Abram, Nachor, & Aran.

יא

27 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת תֶּרַח
תֶּרַח אוֹלִיד יָת אַבְרָם יָת
נָחוֹר וְיָת הָרָן וְהָרָן אוֹלִיד
יָת לוֹט׃

28 וּמִית הָרָן בְּחַיֵּי תֶּרַח
אֲבוּהִי בַּאֲרַע יַלְדוּתֵהּ
בְּאוּרָא דְכַשְׂדָּאֵי׃

29 וּנְסֵיב אַבְרָם וְנָחוֹר
לְהוֹן נְשִׁין שׁוּם אִתַּת
אַבְרָם שָׂרָי וְשׁוּם אִתַּת
נָחוֹר מִלְכָּה בַּת הָרָן
אֲבוּהִי דְמִלְכָּה וַאֲבוּהִי
דְיִסְכָּה׃

30 וַהֲוָת שָׂרַי עֲקָרָה לֵית
לַהּ וְלַד׃

31 וּדְבַר תֶּרַח יָת אַבְרָם
בְּרֵיהּ וְיָת לוֹט בַּר הָרָן בַּר
בְּרֵיהּ וְיָת שָׂרַי כַּלָּתֵיהּ
אִתַּת אַבְרָם בְּרֵיהּ וּנְפַקוּ
עִמְּהוֹן מֵאוּרָא דְכַשְׂדָּאֵי
לְמֵיזַל לְאַרְעָא דִכְנַעַן
וַאֲתוֹ עַד חָרָן וִיתִיבוּ תַמָּן׃

32 וַהֲווֹ יוֹמֵי תֶרַח מָאתָן
וְחָמֵשׁ שְׁנִין וּמִית תֶּרַח
בְּחָרָן׃

יב

1 וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָם אִיזֵיל
לָךְ מֵאַרְעָךְ וּמִיַּלְדוּתָךְ
וּמִבֵּית אֲבוּךְ לְאַרְעָא
דְאַחְזִינָּךְ׃

2 וְאַעְבְּדִינָּךְ לְעַם סַגִּי
וַאֲבָרְכִינָּךְ וַאֲרַבֵּי שְׁמָךְ
וּתְהֵא מְבָרַךְ׃

3 וַאֲבָרֵיךְ מְבָרְכָךְ
וּמְלַטְטָךְ אֵלוּט וְיִתְבָּרְכוּן
בְּדִילָךְ כָּל זַרְעֲיָת אַרְעָא׃

4 וַאֲזַל אַבְרָם כְּמָא
דְמַלֵּיל עִמֵּיהּ יְיָ וַאֲזַל
עִמֵּיהּ לוֹט וְאַבְרָם בַּר
שַׁבְעִין וְחָמֵשׁ שְׁנִין
בְּמִפְּקֵיהּ מֵחָרָן׃

5 וּדְבַר אַבְרָם יָת שָׂרַי
אִתְּתֵיהּ וְיָת לוֹט בַּר אֲחוּהִי
וְיָת כָּל קִנְיָנְהוֹן דִּקְנוֹ

יא

27 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח
הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־
הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט׃

28 וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תֶּרַח
אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר
כַּשְׂדִּים׃

29 וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם
נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־אַבְרָם שָׂרָי
וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־
הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃

30 וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃

31 וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ
וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת
שָׂרַי כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ
וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת
אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן
וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃

32 וַיִּהְיוּ יְמֵי־תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים
וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃

יב

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־
לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית
אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃

2 וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ
וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃

3 וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ
אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת
הָאֲדָמָה׃

4 וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם
בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה
בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃

5 וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי
אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו
וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ

Κεφαλ. ιά.

27. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις θάῤῥα· θάῤῥα ἐγέννησε τὸν ἄβραμ, καὶ τὸν ναχὼρ, καὶ τὸν ἀῤῥάν, καὶ ἀῤῥὰν ἐγέννησε τὸν λώτ.

28. Καὶ ἀπέθανεν ἀῤῥὰν ἐνώπιον θάῤῥα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ᾗ ἐγεννήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν χαλδαίων.

29. Καὶ ἔλαβον ἄβραμ καὶ ναχὼρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. ὄνομα τῇ γυναικὶ ἄβραμ, σάῤῥα· καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ ναχὼρ, μελχὰ, θυγάτηρ ἀῤῥὰν, καὶ πατὴρ μελχὰ, καὶ πατὴρ ἰεσχά.

30. Καὶ ἦν σάῤῥα στεῖρα, καὶ οὐκ ἐτεκνοποίει.

31. Καὶ ἔλαβε θάῤῥα τὸν ἄβραμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν λὼτ υἱὸν ἀῤῥὰν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν σάῤῥαν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖκα ἄβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν χαλδαίων, πορευθῆναι εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων. καὶ ἦλθεν ἕως χαῤῥὰν, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ.

32. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι θάῤῥα ἐν χαῤῥὰν, διακόσια πέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανε θάῤῥα ἐν χαῤῥάν.

ΚΕΦΑΛ. ιβ΄.

1. Καὶ εἶπε κύριος τῷ ἄβραμ· ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.

2. Καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, καὶ εὐλογήσω σε, καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος.

3. Καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους σε καταράσομαι, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

4. Καὶ ἐπορεύθη ἄβραμ, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος. καὶ ᾤχετο μετ᾽ αὐτοῦ λώτ. ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομήκοντα πέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ χαῤῥάν.

5. Καὶ ἔλαβεν ἄβραμ σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸν λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο,

CAP. XI.

27. Hæ sunt autem generationes Thare: Thare genuit Abram, Nachor & Aran. Porrò Aran genuit Lot.

28. Mortuusque est Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitatis suæ in Vr Chaldæorum.

29. Duxerunt autem Abram & Nachor uxores: nomen uxoris Abram, Sarái: & nomen uxoris Nachor, Melcha filia Aran patris Melchæ, & patris Ieschæ.

30. Erat autem Sarái sterilis, nec habebat liberos.

31. Tulit itaque Thare Abram filium suum, & Lot filium Aran filium filii sui, & Sarái nurum suam, uxorem Abram filii sui, & eduxit eos de Vr Chaldæorum, ut irent in terram Chanáan: veneruntque usque Haran, & habitaverunt ibi.

32. Et facti sunt dies Thare ducentorum quinque annorum, & mortuus est in Haran.

CAP. XII.

1. Dixit autem Dominus ad Abram: Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, & veni in terram quam monstravero tibi.

2. Faciamq; te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, erisq; benedictus.

3. Benedicam benedicentibus tibi, & maledicam maledicentibus tibi, atque IN TE benedicentur universæ cognationes terræ.

4 Egressus est itaque Abram sicut præceperat ei Dominus, & ivit cum eo Lot: septuagintaquinq; annorum erat Abram cùm egrederetur de Haran.

5. Tulitque Sarái uxorem suam, & Lot filium fratris sui, universamque substantiam quam possederant

Das eilffte Capitel.

27. Diß sind die Geschlecht Tharah. Tharah zeugete Abram/ Nahor vnd Haran/ Aber Haran zeuget Lot.

28. Haran aber starb vor seinem Vater Tharah/ in seinem Vaterland zu Vr in Chaldea.

29. Da namen Abram vnd Nahor Weiber/ Abrams Weib hieß Sarai/ vnnd Nahors Weib Milca Harans tochter/ der ein Vater war der Milca/ vnnd der Jisca.

30. Aber Sarai war vnfruchtbar/ vnnd hatte kein Kind.

31. Da nam Thara seinen Sohn Abram/ vnnd Lot seines Sohns Harans Sohn/ vnnd seine Schnur Sarai/ seines Sohns Abrams Weib/ vnnd füret sie von Vr auß Chaldea/ daß er ins land Canaan zöge. Vnd sie kamen gen Haran/ vnd wohneten daselbs.

32. Vnnd Tharah ward zwey hundert vnd fünff jar alt/ vnd starb in Haran.

Das zwölffte Capitel.

Vnd der HERR sprach zu Abram: Gehe auß deinem Vaterland/ vnd von deiner Freundschafft/ vnd auß deines Vaters Hause/ in ein Land/ daß ich dir zeigen wil.

2. Vnd ich wil dich zum grossen Volck machen/ vnd wil dich segenen/ vnnd dir einen grossen Namen machen/ vnd solt ein Segen seyn.

3. Ich wil segenen/ die dich segenen/ Vnd verfluchen/ die dich verfluchen. Vnnd in dir sollen gesegnet werden alle Geschlecht auff Erden.

4. Da zoch Abram auß/ wie der HERR zu jhm gesagt hatte/ vnd Lot zoch mit jhm/ Abram aber war fünff vnd siebentzig jahr alt/ da er auß Haran zoch.

5. Also nam Abram sein Weib Sarai/ vñ Lot seines Bruders Son/ mit aller jrer haabe/ die sie gewoñen hatten

CAP. XI.

27. *Queste sono le genealogie di Thare: Thare generò Abram, Nachor, & Aran, & Aran generò Lot.*

28. *Ma Aran morì dinanti à suo padre ne le terra de la sua natiuità cioè, in Vr de Caldei.*

29. *Ora Abram e Nachor presero moglii: il nome de la moglie di Abram fu Sarai; & il nome de la moglie di Nachor, fu Melca figliuola di Aran padre di Melca e d'Isca.*

30. *Ma Sarai fu sterile, e non hebbe figliuoli.*

31. *Ora Thare prese il suo figliuolo Abram e Lot figliuolo di Aran suo figliuolo, e Sarai sua nora, moglie di Abram suo figliuolo: & vscirono insieme di Vr de Caldei, per andare ne la terra di Canaan; & andorono insino ad Haram, & habitorom quiui.*

32. *Et i giorni di Thare furono dugento cinque anni; e dipoi morì in Haran.*

CAP. XII.

1. *Ora il Signore disse ad Abram, Vattene de la tua terra e del tuo parentado, e de la casa di tuo padre, ne la terra ch'io ti mostrarò.*

2. *Et io ti farò crescere in grã gente, e ti benedirò; è magnificarò il tuo nome; e sarai in benedittione.*

3. *Io benedirò ancora quelli che ti benediranno, e maladirò quelli che ti maladiranno; e tutte le famiglie de la terra saranno benedette in te.*

4. *Abram dunque sen' andò, sì come il Signore gli haueua detto, e con lui andò Lot: e quando Abram vscì de la terra di Haran, era di età di settantacinque anni.*

5. *Et Abram prese Sarai sua moglie, e Lot figliuolo del suo fratello, e tutta la lor facultà, che haueuano acquistata,*

יב

ויות כל נפשתא דשעבידו לאוריתא בחרן ונפקו למיזל לארעא דכנען ואתו לארעא דכנען׃

6 ועבר אברם בארעא עד אתר שכם עד מישר מורה וכנענאה בכין שרי בארעא׃

7 ואתגלי ייי לאברם ואמר לבנך אתן ית ארעא הדא ובנא תמן מדבחא קדם ייי דאתגלי ליה׃

8 ואסתלק מתמן לטורא ממדנח לביתאל ופרסיה למשכניה ביתאל ממערבא ועי ממדנחא ובנא תמן מדבחא קדם ייי וצלי בשמא דייי׃

9 ונטל אברם אזיל ונטיל לדרומא׃

10 והוה כפנא בארעא ונחת אברם למצרים לאתותבא תמן ארי תקיף כפנא בארעא׃

11 והוה כד קריב למיעל למצרים ואמר לשרי אתתיה הא כען ידענא ארי אתתא שפירת חיזו את׃

12 ויהי כד יחזון יתיך מצראי ויימרון אתתיה דא ויקטלון יתי ויתיך יקיימון׃

13 אמרי כען דאחתי את בדיל דיוטיב לי בדילכי ותתקיים נפשי בפתגמיכי׃

14 והוה כד על אברם למצרים וחזו מצראי ית אתתא ארי שפירא היא לחדא׃

15 וחזו יתה רברבי פרעה ושבחו יתה לות פרעה ואדברת אתתא לבית פרעה׃

יב

ואת־הנפש אשר־עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען׃

6 ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ׃

7 וירא יהוה אל־אברם ויאמר לזרעך אתן את־הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליהוה הנראה אליו׃

8 ויעתק משם ההרה מקדם לבית־אל ויט אהלה בית־אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא בשם יהוה׃

9 ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה׃

10 ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם כי־כבד הרעב בארץ׃

11 ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל־שרי אשתו הנה־נא ידעתי כי אשה יפת־מראה את׃

12 והיה כי־יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך יחיו׃

13 אמרי־נא אחתי את למען ייטב־לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך׃

14 ויהי כבוא אברם מצרימה ויראו המצרים את־האשה כי־יפה הוא מאד׃

15 ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל־פרעה ותקח האשה בית פרעה׃

ιβ.

καὶ πᾶσαν ψυχὴν ἣν ἐκτήσαντο ἐκ χαρράν, καὶ ἐξήλθοσαν πορευθῆναι εἰς γῆν χαναάν.

6. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν γῆν χαναάν, καὶ διώδευσεν ἄβραμ εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου συχὲμ ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλήν. οἱ δὲ χαναναῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν.

7. Καὶ ὤφθη κύριος τῷ ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἄβραμ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ.

8. Καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατολὰς βαιθήλ. καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἐν βαιθὴλ κατὰ θάλασσαν, κατὰ ἀνατολάς. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τῷ ὀφθέντι αὐτῷ.

9. Καὶ ἀπῆρεν ἄβραμ, καὶ πορευθεὶς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

10. Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ κατέβη ἄβραμ εἰς αἴγυπτον, παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν ἄβραμ εἰσελθεῖν εἰς αἴγυπτον, εἶπεν ἄβραμ σάρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ· γινώσκω ἐγὼ ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ.

12. Ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσί σε οἱ αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστιν αὕτη, καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περιποιήσονται.

13. Εἶπον οὖν ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται διὰ σέ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκεν σοῦ.

14. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα εἰσῆλθεν ἄβραμ εἰς αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα.

15. Καὶ ἴδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες φαραώ, καὶ ἐπῄνεσαν αὐτὴν πρὸς φαραώ, καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν φαραώ.

CAP. XII.

& animas quas fecerant in Haran: & egressi sunt ut irent interram Chanáan.

6. Cumq; venissent in eã, pertransivit Abram terram usque ad locum Sichem, & usque ad convallem illustrẽ: Chananęus autem tunc erat in terra.

7. Apparuit autem Dominus Abram, & dixit ei: Semini tuo dabo terram hãc. Qui ædificavit ibi altare Domino, qui apparuerat ei.

8. Et inde transgrediens ad montem qui erat contra orientem Bethel, tetendit ibi tabernaculum suum, ab occidente habens Bethel, & ab oriente Hai: ædificavit quoque ibi altare Domino, & invocavit nomen eius.

9. Perrexitq; Abram vadens, & ultrà progrediens ad meridiem.

10. Facta est autem fames in terra: descenditq; Abram in Ægyptum, ut peregrinaretur ibi: prævaluerat enim fames in terra.

11. Cumq; propè esset ut ingrederetur Ægyptum, dixit Sarái uxori suæ: Novi quòd pulchra sis mulier:

12. Et quòd cùm viderint te Ægyptii, dicturi sunt, Vxor illius est: & interficient me, & te reservabunt.

13. Dic ergo, obsecro te, quòd soror mea sis: ut bene sit mihi propter te, & vivat anima mea ob gratiam tui.

14. Cùm itaque ingressus esset Abram Ægyptum, viderunt Ægyptii mulierem quòd esset pulchra nimis.

15. Et nuntiaverunt principes Pharaoni, & laudaverunt eam apud illum: & sublata est mulier in domum Pharaonis:

Das zwölffte Capitel.

vnnd Seelen die sie gezeuget hatten in Haran/vnd zogen auß zu reisen in daß Land Canaan.

6. Vnnd als sie kommen waren inn dasselbige Land/zog Abram durch/biß an die stet Sichem/vnnd an den Hayn More/ Denn es woneten zu der zeit die Cananiter im Lande.

7. Da erschein der HERR Abram/ vnnd sprach: Deinem Samen/wil ich diß Land geben. Vnd er bawet daselbs dem HERREN einen Altar/der jhm erschienen war.

8. Darnach brach er auff von dannen an einen Berg/der lag gegen dem Morgen der Stadt BethEl/vnnd richtet seine Hütten auff/ daß er BethEl gegen Abend/vnnd Ai gegen dem Morgen hatte. Vnnd bawet daselbs dem HERRN einen Altar/vnd predigte von dem Namen des HErrn.

9. Darnach weich Abram ferner/ vnd zog auß gegen dem Mittag.

10. Es kam aber eine Thewrung inn das Landt. Da zog Abram hinab in Egypten/ das er sich daselbs als ein Frembdling enthielte/ Denn die Thewrung war groß im Lande.

11. Vnnd da er nahe bey Egypten kam/ sprach er zu seinem Weibe Sarai: Sihe/ich weiß/daß du ein schön Weib von Angesicht bist.

12. Wenn dich nun die Egypter sehen werden/so werden sie sagen/das ist sein Weib/vnnd werden mich erwürgen/vnd dich behalten.

13. Lieber so sage doch/du seyest meine Schwester/ auff das mirs deste baß gehe vmb deinen willen/vnnd meine Seele bey dem leben bleibe/vmb deinen willen.

14. Als nun Abram inn Egypten kam/sahen die Egypter das Weib/daß sie fast schön war.

15. Vnd die Fürsten des Pharao sahen sie/vnd preiseten sie für jhm. Da ward sie in deß Pharao Hauß bracht.

CAP. XII.

e le anime che haueuano acquistate in Haram; & vscirono fuori, per andare ne la terra di Canaan; laquale finalmente peruennero.

6. Et Abram passò per mezzo quella terra, insino al luogo di Sichem, cioè, per fino à la pianura di More: & allhora i Cananei erano in quella terra.

7. Et il Signore apparse ad Abram; e gli disse, Io darò questa terra à la tua semenza: & Abram edificò quiui vno altare al Signore, che gli era apparito.

8. Dapoi Abram si trasferì di lì al monte verso Oriente di Beth-el, & iste se quiui il suo pauiglione: Beth-el era verso occidente, & Hai verso Oriente: & edificò quiui vno altare al Signore, & inuocò il nome del Signore.

9. Et Abram sen' andò caminando e passando auanti verso Mezzogiorno.

10. Ora soprauuenne vna fame ne la terra, & Abram discese in Egitto, per habitare quiui vn tempo, percioche era vna gran fame ne la terra.

11. E quando si appressò per antrare in Egitto, disse à Sarai sua moglie, Ecco, hora io conosco, che tu sei vna bella donna di aspetto.

12. Laonde occorrerà, che quando gli Egittii ti vedranno, diranno, Questa è sua moglie, e mi ammazzaranno: ma te, ti saluaranno.

13. Ti prego dunque che tu dica, che tu sei mia sorella, accioche io habbia bene per te, e la mia vita sia preseruata per tuo mezzo.

14. E quando Abram entrò in Egitto, auuenne che gli Egittii viddero questa donna, ch'era molta bella.

15. Et i principi di Pharaone la guardorono, e la lodorono à Pharaone: e fu menata nel palazzo di Pharaone.

יב

16 וּלְאַבְרָם אוֹטֵיב בְּדִילַהּ וַהֲווֹ לֵיהּ עָאן וְתוֹרִין וַחֲמָרִין וְעַבְדִּין וְאַמְהָן וְאַתְנָן וְגַמְלִין׃

17 וְאַיְתִי יְיָ עַל פַּרְעֹה מַכְתָּשִׁין רַבְרְבִין וְעַל אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ עַל עֵיסַק שָׂרַי אִתַּת אַבְרָם׃

18 וּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַאֲמַר מָה דָא עֲבַדְתְּ לִי לְמָה לָא חַוֵּיתָא לִי אֲרֵי אִתְּתָךְ הִיא׃

19 לְמָה אֲמַרְתְּ דְּאַחְתִי הִיא וּדְבָרִית יָתַהּ לִי לְאִנְתּוּ וּכְעַן הָא אִתְּתָךְ דְּבַר וְאִיזֵיל׃

20 וּפַקֵּיד עֲלוֹהִי פַרְעֹה גֻּבְרִין וְאַלְוִיאוּ יָתֵיהּ וְיָת אִתְּתֵיהּ וְיָת כָּל דִּילֵיהּ׃

יג

1 וּסְלֵיק אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִתְּתֵיהּ וְכָל דִּילֵיהּ וְלוֹט עִמֵּיהּ לְדָרוֹמָא׃

2 וְאַבְרָם תַּקִּיף לַחֲדָא בִּבְעִירָא בְּכַסְפָּא וּבְדַהֲבָא׃

3 וַאֲזַל לְמַטְלָנוֹהִי מִדָּרוֹמָא וְעַד בֵּיתְאֵל עַד אַתְרָא דִּפְרַסֵיהּ תַּמָּן לְמַשְׁכְּנֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא בֵּין בֵּיתְאֵל וּבֵין עָי׃

4 לַאֲתַר מַדְבְּחָא דַּעֲבַד תַּמָּן בְּקַדְמֵיתָא וְצַלִּי תַמָּן אַבְרָם בִּשְׁמָא דַיְיָ׃

5 וְאַף לְלוֹט דַּאֲזַל עִם אַבְרָם הֲווֹ עָאן וְתוֹרִין וּמַשְׁכְּנִין׃

6 וְלָא סוֹבְרַת יָתְהוֹן אַרְעָא לְמִיתַּב כַּחֲדָא אֲרֵי הֲוָה קִנְיָנְהוֹן סַגִּי וְלָא יְכִילוּ לְמִיתַּב כַּחֲדָא׃

7 וַהֲוָה מַצּוּתָא בֵּין רָעֵי בְעִירֵי דְאַבְרָם וּבֵין רָעֵי בְעִירֵי דְלוֹט וּכְנַעֲנָאֵי וּפְרִזָּאֵי בְּכֵין יָתְבִין בְּאַרְעָא׃

יב

16 וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים׃

17 וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃

18 וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הִוא׃

19 לָמָה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃

20 וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

יג

1 וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה׃

2 וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב׃

3 וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי׃

4 אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה׃

5 וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים׃

6 וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃

7 וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ׃

ιϛ.

16. Καὶ τῷ Ἄβραμ εὖ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχοι, καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, ἡμίονοι καὶ κάμηλοι.

17. Καὶ ἤτασεν ὁ θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, περὶ Σάρας τῆς γυναικὸς Ἄβραμ.

18. Καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν Ἄβραμ, εἶπεν· τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ὅτι γυνή σου ἐστίν.

19. Ἱνατί εἶπας ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν, καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυνή σου ἐναντίον σου· λαβὼν ἀπότρεχε.

20. Καὶ ἐνετείλατο Φαραὼ ἀνδράσι περὶ Ἄβραμ, συμπροπέμψαι αὐτόν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. ιγʹ.

1. Ἀνέβη δὲ Ἄβραμ ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔρημον.

2. Ἄβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτήνεσι καὶ ἀργυρίῳ.

3. Καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον, ἕως Βαιθήλ, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαιθήλ, καὶ ἀνὰ μέσον Ἀγγαί.

4. Εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου οὗ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ἀρχήν, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἄβραμ τῷ ὀνόματι κυρίου.

5. Καὶ Λὼτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Ἄβραμ ἦν πρόβατα, καὶ βόες καὶ σκηναί.

6. Καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα, ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά. Καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα.

7. Καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἄβραμ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Λώτ. οἱ δὲ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν.

CAP. XII.

16. Abram verò bene usi sunt propter illam. Fueruntque ei oves & boves, & asini & servi, & famulæ & asinæ & cameli.

17. Flagellavit autem Dominus Pharaonem plagis maximis, & domum eius propter Sarai uxorem Abram.

18. Vocavitque Pharao Abram, & dixit ei: Quidnam est hoc quod fecisti mihi? quare nô indicasti mihi quòd uxor tua esset?

19. Quam ob causam dixisti esse sororem tuam, ut tollerem eam mihi in uxorem? Nunc igitur ecce coniunx tua, accipe eam, & vade.

20. Præcepitque Pharao super Abram viris: & deduxerunt eum, & uxorem illius, & omnia quæ habebat.

CAP. XIII.

1. Ascendit ergo Abram de Ægypto, ipse & uxor eius, & omnia quæ habebat, & Lot cum eo ad australem plagam.

2. Erat autem dives valde in possessione auri & argēti.

3. Reversusque est per iter quò venerat, à meridie in Bethel, usque ad locum ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel & Hai:

4. In loco altaris quod fecerat prius, & invocavit ibi nomen Domini.

5. Sed & Lot qui erat cum Abram, fuerunt greges ovium, & armenta, & tabernacula.

6. Nec poterat eos capere terra, ut habitarent simul: erat quippe substantia eorum multa, & nequibant habitare communiter.

7. Vnde facta est rixa inter pastores gregum Abram & Lot. Eo autē tempore Chananæus & Pherezæus habitabant in terra illa.

Das zwölffte Capitel.

16. Vnnd er thet Abram guts/ vmb jhrent willen/ vnnd er hatte Schaffe/ Rinder/ Esel/ Knechte vnnd Mägde/ Eselin vnd Kameel.

17. Aber der HERR plaget den Pharao mit grossen plagen vnnd sein Hauß/ vmb Sarai Abrams Weibs willen.

18. Da rieff Pharao Abram zu sich/ vnd sprach zu jhm: Warumb hast du mir das gethan? Warumb sagest du mirs nicht/ daß dein Weib were?

19. Warumb sprachst du denn/ sie were deine Schwester? Derhalben ich sie mir zum Weibe nemen wolt. Vnd nun sihe/ da hast du dein Weib/ nim sie vnd zeuch hin.

20. Vnd Pharao befahl seinen Leuten über jhm/ daß sie jhn geleitten vnnd sein Weib vnd alles was er hatte.

Das dreyzehende Capitel.

ALso zog Abram herauff auß Egypten/ mit seinem Weibe/ vnd mit allem das er hatte/ vnd Lot auch mit jm/ gegen dem Mittag.

2. Abram aber war sehr Reich von Vich/ Silber vnd Goldt.

3. Vnd er zog jmmer fort von Mittag/ biß gen BethEl/ an die stet/ da am ersten seine Hütten war/ zwischen BethEl vnd Ai.

4. Eben an den ort/ da er vorhin den Altar gemacht hatte/ vnnd er predigt allda den Namen des HERRN.

5. Lot aber der mit Abram zoch/ der hatte auch Schaff vnd Rinder/ vnnd Hütten.

6. Vnd das Landt mochts nicht ertragen/ daß sie bey einander wohneten/ denn jhre Haabe war groß vnnd kondten nicht bey einander wohnen.

7. Vnnd war jmmer zanck zwischen den Hirten über Abrams Vieh/ vnnd zwischen den Hirten über Lots Vieh/ So wohneten auch zu der zeit die Cananiter vnd Phereziter im Lande.

CAP. XII.

16. Il quale fece del bene ad Abram per cagione di essa: & egli hebbe de le pecore, de buoi, degli asini, de seruitori, de le serue, de le asine, e de camelli.

17. Ora il Signore percosse Pharaone di grandi battiture, e la sua casa, per cagione di Sarai moglie di Abram.

18. Pharaone adunque chiamò Abram e gli disse, Perche m'hai tu fatto questo? Perche non mi auuertisti tu, ch'ella era tua moglie?

19. Perche dicesti, tu ch'era tua sorella? Et io l'haueuo presa per mia moglie; ma hora eccoti la tua moglie, pigliala, e vattene.

20. E Pharaone raccomandò Abram à suoi huomini, & accompagnoron fuori lui, la sua moglie, e tutte le cose ch'egli haueua.

CAP. XIII.

1. Abram dunque sen'andò di Egitto verso Mezzodi, egli, la sua moglie, e tutto que, che haueua, e Lot conesso seco.

2. Et Abram era molto ricco in bestiame, in argento, & in oro.

3. E dal Mezzodi sene ritornò pel suo camino verso Beth-el insino al luogo, nel quale per auanti haueua steso il suo pauiglione; cioè, fra Beth el & Hai.

4. Cioè, nel luogo de l'altare, ch'egli primamente haueua quiui fatto; oue Abram inuocò il nome del Signore.

5. Lot ancora, che andaua con Abram, haueua pecore, e buoi, e pauiglioni.

6. E le terra non sopportaua, che stessero insieme; perciocho la loro sostanza era assai, e non poteuano habitare insieme.

7. Per laqual cosa nacque contentione tra i pastori del bestiame di Abram, & i pastori del bestiame di Lot. Et allhora i Cananei & i Pheresei habitauano in quella terra.

יג

8 ואמר אברם ללוט לא כען תהא מצותא ביני וביניך ובין רעותי ובין רעותך ארי גברין אחין אנחנא:

9 הלא כל ארעא קדמך אתפרש כען מלותי אם את לצפונא אנא לדרומא ואם את לדרומא אנא לצפונא:

10 וזקף לוט ית עינוהי וחזא ית כל מישר ירדנא ארי כולה בית שקיא קדם חבלות יי ית סדום וית עמורה כגנתא דיי כארעא דמצרים למטי צער:

11 ובחר ליה לוט ית כל מישר ירדנא ונטל לוט בקדמיתא ואתפרשו גבר מלות אחוהי:

12 אברם יתיב בארעא דכנען ולוט יתיב בקרוי מישרא ופרס עד סדום:

13 ואנשין דסדם בישין בממונהון וחייבין בגו בגויתהון קדם יי לחדא:

14 ויי אמר לאברם בתר דאתפרש לוט מלותיה זקוף כען עינך וחזי מן אתרא דאת תמן לצפונא ולדרומא ולמדינחא ולמערבא:

15 ארי ית כל ארעא דאת חזי לך אתנינה ולבנך עד עלמא:

16 ואשוי ית בנך סגיאין כעפרא דארעא כמא דלית אפשר לגבר למימני ית עפרא דארעא אף בנך לא יתמנון:

17 קום הליך בארעא לאורכה ולפותיה ארי לך אתנינה:

18 ופרס אברם ואתא ויתיב במישרי ממרא די בחברון ובנא תמן מדבחא קדם יי:

יג

8 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ:

9 הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה:

10 וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה לִפְנֵי שַׁחֵת יְהוָה אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר:

11 וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֵת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:

12 אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד־סְדֹם:

13 וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד:

14 וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֵדְמָה וָיָמָּה:

15 כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם:

16 וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם־זַרְעֲךָ יִמָּנֶה:

17 קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה:

18 וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

ιγ'.

8. Εἶπε δὲ ἄβραμ τῷ λὼτ· μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων μου, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου. ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοὶ ἡμεῖς ἐσμέν.

9. Οὐκ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστί; διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ, εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιά· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς ἀριστερά.

10. Καὶ ἐπάρας λὼτ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, εἶδε πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα ἦν ποτιζομένη πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν θεὸν σόδομα καὶ γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ, ὡς ἡ γῆ αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς ζόγορα.

11. Καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ λὼτ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἀπῆρε λὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ διεχωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

12. Ἄβραμ δὲ κατῴκησεν ἐν γῇ χανάαν, λὼτ δὲ κατῴκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων. καὶ ἐσκήνωσεν ἐν σοδόμοις.

13. Οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν σοδόμοις, πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ θεοῦ σφόδρα.

14. Ὁ δὲ θεὸς εἶπε τῷ ἄβραμ, μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν λὼτ ἀπ' αὐτοῦ· ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε, ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν σὺ εἶ, πρὸς βορρᾶν, καὶ λίβα, καὶ ἀνατολάς, καὶ θάλασσαν.

15. Ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος.

16. Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς. εἰ δύναταί τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμήσεται.

17. Ἀναστὰς διόδευσον τὴν γῆν εἴς τε τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ εἰς τὸ πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα.

18. Καὶ ἀποσκηνώσας ἄβραμ ἐλθὼν κατῴκησε παρὰ τὴν δρῦν τὴν μαμβρῆ, ἣ ἦν ἐν χεβρών. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

CAP. XIII.

8. Dixit ergo Abram ad Lot, Ne quæso sit iurgium inter me & te, & inter pastores meos, & pastores tuos; fratres enim sumus.

9. Ecce universa terra coram te est. recede à me, obsecro: si ad sinistram ieris, ego dexteram tenebo: si tu dexteram elegeris, ego ad sinistram pergam.

10. Elevatis itaque Lot oculis, vidit omnem circa regionem Iordanis, quæ universa irrigabatur antequam subverteret Dominus Sodomam & Gomorrham, sicut paradisus Domini, & sicut Ægyptus venientibus in Segor.

11. Elegitque sibi Lot regionem circa Iordanem, & recessit ab oriente: divisique sunt alterutrum à fratre suo.

12. Abram habitavit in terra Chanaan: Lot verò moratus est in oppidis quæ erant circa Iordanem, & habitavit in Sodomis.

13. Homines autem Sodomitæ pessimi erant, & peccatores coram Domino nimis.

14. Dixitq; Dominus ad Abram postquam divisus est ab eo Lot: Leva oculos tuos in directum & vide à loco in quo nunc es ad aquilonem & meridiem, ad orientem & occidentem.

15. Omnem terram quam conspicis, tibi dabo, & semini tuo usque in sempiternum.

16. Faciamq; semen tuum sicut pulverem terræ: si quis potest hominum numerare pulverem terræ, semen quoque tuum numerare poterit.

17. Surge ergo & perambula terram in longitudine, & in latitudine sua: quia tibi daturus sum eam.

18. Movens igitur tabernaculum suum Abram, venit, & habitavit iuxta convallem Mambre, quæ est in Hebron: ædificavitq; ibi altare Domino.

Das dreyzehende Capitel.

8. Da sprach Abram zu Lot: Lieber laß nicht zanck sein zwischen mir vnnd dir/ vnd zwischen meinen vnnd deinen Hirten/ denn wir sind Gebrüder.

9. Stehet dir nicht alles Land offen? Lieber scheide dich von mir/ Wilt du zur lincken/ so wil ich zur rechten/ Oder wilt du zur rechten/ so wil ich zur lincken.

10. Da hub Lot seine augen auff/ vnd besahe die gantze Gegend am Jordan. Denn ehe der HERR Sodoma vnd Gomorra verderbet/ war sie wasserreich/ biß man gen Zoar kompt/ als ein garten des HERRN/ gleich wie Egyptenlandt.

11. Da erwehlet jhm Lot die gantze Gegend am Jordan/ vnnd zoch gegen Morgen. Also scheidet sich ein Bruder von dem andern.

12. Daß Abram wohnet im Lande Canaan/ vnd Lot in den Städten derselben Gegend/ vnnd setzt seine Hütten gen Sodom.

13. Aber die Leute zu Sodom waren böse/ vnnd sündigeten sehr wider den HERREN.

14. Da nun Lot sich von Abram gescheiden hatte/ sprach der HERR zu Abram: Heb deine augen auff/ vnnd sihe von der stet an/ da du wonest/ gegen Mitternacht/ gegen dem Mittag/ gegen dem Morgen/ vnnd gegen dem Abend.

15. Denn alle das Land/ das du sihest/ wil ich dir geben vnd deinem Samen ewiglich.

16. Vnd wil deinen Samen machen wie den staub auff erden. Kan ein mensch den staub auff erden zehlen/ der wird auch deinen Samen zehlen.

17. Darumb so mache dich auff/ vnd zeuch durch das Land/ in die lenge vnd breite/ denn dir wil ichs geben.

18. Also erhub Abram seine hütten/ kam vnnd wonet im hayn Mamre/ der zu Hebron ist/ vnd bawet daselbs dem HERRN einen Altar.

CAP. XIII.

8. *Abram dunque disse à Lot, Io ti prego che non sia contentione fra me e te, ne fra i miei pastori & i tuoi: percioche noi siamo fratelli.*

9. *Oh non è egli tutta la terra al tuo comando? Io ti prego che tu ti separi da me: e se tu andarai à man sinistra, io andarò à la destra: e se tu andarai à man destra, io mi voltarò à la sinistra.*

10. *Lot dunque alzando gli occhii suoi, vidde tutta la pianura del Giordano, la quale era (auanti che il Signore distruggesse Sodoma e Gomorra) per tutto piena d' acque, come l' horto del Signore, e come la terra d' Egitto, quando tu entri in Soar.*

11. *E Lot elesse per se tutta la pianura del Giordanò, e sen' andò de l' Oriente; e cosi si separoron l' un da l' altro.*

12. *Abram habitò ne la terra di Canaan, e Lot habitò ne la città de la pianura, e stese il suo pauiglione insino à Sodoma.*

13. *Ora gli huomini di Sodoma erano molto cattiui e peccatori dinanti à Dio.*

14. *Et il Signore disse ad Abram (poi che Lot si fu da lui separato) Leua ora gli occhii tuoi e riguarda di doue tu sei uerso Aquilone, Mezzodi, Oriente & Occidente.*

15. *Imperoche tutta la terra che tu vedi, la darò à te, & al tuo seme in sempiterno.*

16. *Io farò ancora la tua semenza came la poluere de la terra: e se alcuno potrà numerare la poluere de la terra, potrà numerare ancora la tua semenza.*

17. *Leuati, e va per la terra ne la lunghezza e larghezza sua: percioche io te la voglio dare.*

18. *Abram dunque rimutò il pauiglione, & andò ad habitare ne la pianura di Mamre, che è in Hebron: e quiui edificò uno altare al Signore.*

בקדמין (Targum)

יד

1 והוה ביומי אמרפל מלכא דבבל אריוך מלכא דאלסר כדרלעמר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעממין:

2 עבדו קרבא עם ברע מלכא דסדום ועם ברשע מלכא דעמורה שנאב מלכא דאדמה ושמאבר מלכא דצבוים ומלכא דבלע היא צער:

3 כל אלין אתכנשו למישר חקליא הוא ימא דמלחא:

4 תרתא עסרה שנין פלחו ית כדרלעמר ובתלת עסרה שנין מרדו:

5 ובארבע עסרה שנין אתא כדרלעמר ומלכיא דעמיה ומחו ית גבריא די בעשתרות קרנים וית תקיפיא די בהמתא וית אמתני די בשוה קריתים:

6 וית חוראי די בטוריא דשעיר עד מישר פארן דסמיך על מדברא:

7 ותבו ואתו למישר פילוג דינא היא רקם ומחו ית כל חקל עמלקאה ואף ית אמוראה דיתיב בעין גדי:

8 ונפק מלכא דסדום ומלכא דעמורה ומלכא דאדמה ומלכא דצבוים ומלכא דבלע היא צער וסדרו עמהון קרבא במישר חקליא:

9 עם כדרלעמר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעממין ואמרפל מלכא דבבל ואריוך מלכא דאלסר ארבעה מלכין לקביל חמשה:

10 ומישר חקליא בירן בירן מסקן חימרא וערקו מלכא דסדום ועמורה ונפלו תמן ודאשתארו לטורא ערקו:

בראשית

יד:

1 ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים:

2 עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צביים ומלך בלע היא צער:

3 כל אלה חברו אל עמק השדים הוא ים המלח:

4 שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר ושלש עשרה שנה מרדו:

5 ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר והמלכים אשר אתו ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה קריתים:

6 ואת החרי בהררם שעיר עד איל פארן אשר על המדבר:

7 וישבו ויבאו אל עין משפט היא קדש ויכו את כל שדה העמלקי וגם את האמרי הישב בחצצן תמר:

8 ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צביים ומלך בלע הוא צער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים:

9 את כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך שנער ואריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את החמשה:

10 ועמק השדים בארת בארת חמר וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשארים הרה נסו:

ΓΕΝΕΣΙΣ.

ΚΕΦΑΛ. ιδ.

1. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ ἀμαρφὰλ βασιλέως σενναὰρ, καὶ ἀριὼχ βασιλεὺς ἐλλασὰρ, καὶ χοδολλογομὸρ βασιλεὺς ἐλὰμ, καὶ θαργὰλ βασιλεὺς ἐθνῶν.

2. Ἐποίησαν πόλεμον μετὰ βαλλὰ βασιλέως σοδόμων, καὶ μετὰ βαρσὰ βασιλέως γομόῤῥας, καὶ μετὰ σενναὰρ βασιλέως ἀδαμὰ, καὶ μετὰ συμοβὸρ βασιλέως σεβωεὶμ, καὶ βασιλέως βαλὰκ, αὕτη ἐστὶ σηγώρ.

3. Πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἁλυκήν. αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν.

4. Δώδεκα ἔτη ἐδούλευον τῷ χοδολλογομὸρ, τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν.

5. Ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθε χοδολλογομὸρ καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν ἀσταρὼθ, καὶ καρναῒν, καὶ ἔθνη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς, καὶ τοὺς ὀμμαίους τοὺς ἐν σαυῆ τῇ πόλει.

6. Καὶ τοὺς χοῤῥαίους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι σηεὶρ, ἕως τῆς τερεβίνθου τῆς φαρὰν, ἥ ἐστιν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

7. Καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως, αὕτη ἐστὶ κάδης. καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας ἀμαλὴκ, καὶ τοὺς ἀμοῤῥαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν ἀσασονθαμάρ.

8. Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς σοδόμων, καὶ βασιλεὺς γομόῤῥας, καὶ βασιλεὺς ἀδαμὰ, καὶ βασιλεὺς σεβωεὶμ, καὶ βασιλεὺς βαλάκ· αὕτη ἐστὶ σηγώρ· καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἁλυκῇ.

9. Πρὸς χοδολλογομὸρ βασιλέα ἐλὰμ, καὶ θαργὰλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ ἀμαρφὰλ βασιλέα σενναὰρ, καὶ ἀριὼχ βασιλέα ἐλλασάρ. οἱ τέσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε.

10. Ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἁλυκὴ φρέατα ἀσφάλτου. ἔφυγε δὲ βασιλεὺς σοδόμων καὶ βασιλεὺς γομόῤῥας, καὶ ἐνέπεσον ἐκεῖ, οἱ δὲ καταλειφθέντες, εἰς τὴν ὀρεινὴν ἔφυγον.

CAP. XIIII.

1. Factum est autem in illo tempore, ut Amraphel rex Sennaar, & Arioch rex Ponti, & Chodorlahómor rex Elamitarum,

2. Et Thadal rex gentium inirent bellum contra Bara regem Sodomorum, & contra Bersa regem Gomorrhæ, & contra Senaab regem Adamę, & contra Semeber regem Seboim, cõtraq; regem Balæ, ipsa est Segor.

3. Omnes hi convenerunt in vallem Sylvestrem, quæ nunc est mare salis.

4. Duodecim enim annis servierant Chodorlahómor, & tertiodecimo anno recesserunt ab eo.

5. Igitur quartodecimo anno venit Chodorlahómor, & reges qui erant cum eo: percusseruntq; Raphaim in Astaroth & Carnaim, & Zuzim cum eis, & Emim in Save Cariatháim.

6. Et Corrhæos in montibus Seir, usque ad Campestria Pharan, quæ est in solitudine.

7. Reversiq; sunt, & venerunt usque ad fontem Misphat, ipsa est Cades: & percusserunt omnem regionem Amalecitarũ & Amorrhæorum qui habitabant in Asason-thamar.

8. Et egressi sunt rex Sodomorum, & rex Gomorrhæ, rexq; Adamę, & rex Seboim, necnon & rex Balæ, quæ est Segor: & direxerunt aciem contra eos in valle Sylvestri,

9. Scilicet adversus Chodorlahómor regem Elamitarum, & Thadal regem gentium, & Amraphel regem Sennaar, & Arioch regem Ponti: quatuor reges adversus quinque.

10. Vallis autem Sylvestris habebat puteos multos bituminis. Itaque rex Sodomorum, & rex Gomorrhæ terga verterunt, ceciderunt que ibi: & qui remanserant, fugerunt ad montem.

Das viertzehende Capitel.

VNnd es begab sich zu der zeit des Königs Amraphel von Sinear/ Arioch deß Königes von Elassar/ KedorLaomor des Königes von Elam/ vnd Thideal des Königes der Heiden.

2. Daß sie Kriegeten mit Bera dem Könige von Sodom/ vnnd mit Birsa dem Könige von Gomorra/ vnnd mit Sineab dem Könige von Adama/ vnd mit Semeber dem Könige von Zeboim/ vnd mit dem Könige von Bela/ die heisst Zoar.

3. Diese kamen alle zusammen inn das Thal Siddim/ da nun das Saltzmeer ist.

4. Denn sie waren zwölff jahr vnter dem könige KedorLaomor gewesen/ vnnd im dreyzehenden jahr waren sie von jhm abgefallen.

5. Darumb kam KedorLaomor/ vnnd die könige die mit jhm waren/ im viertzehenden jahr/ vnnd schlugen die Risen zu Astaroth Karnaim/ vnnd die Susim zu Ham/ vnd die Emim in dem Felde Kiriathaim.

6. Vnnd die Horiter auff jhrem Gebirge Seir/ biß an die breite Pharan/ welche an die Wüsten stösst.

7. Darnach wandten sie vmb/ vnnd kamen an den Born Mispat/ das ist Kades/ vnd schlugen das gantze Land der Amalekiter/ dazu die Amoriter/ die zu Hazezon Thamar woneten.

8. Da zogen auß der könig von Sodom/ der könig von Gomorra/ der könig von Adama/ der könig von Zeboim/ vnnd der könig von Bela/ die Zoar heisst/ vnd rüsten sich zu streitten im Thal Siddim.

9. Mit KedorLaomor dem könige von Elam/ vnd mit Thideal dem könige der Heiden/ vnd mit Amraphel dem könige von Sinear/ vnnd mit Arioch dem könige von Elassar/ vier könige mit fünffen. Vnd das Thal Siddim hatte viel Thongruben.

10. Aber der könig von Sodom vnnd Gomorra wurden daselbs in die flucht geschlagen vnd nidergelegt/ vnnd was überbleib flohe auff das Gebirge.

CAP. XIIII.

1. *Or auuenne, che nel tempo che Amraphel re di Sennaar, Arioth re di Elasar, Codor-lahomor re di Elam, e Thadal re de Gentili.*

2. *Fecero guerra contra Berare di Sodoma, e contra Bersa re di Gomorra, e contra Sinabre di Admah, e contra Semebenre di Seboim, e contra il re di Bala, laquale è Segor.*

3. *Tutti questi si congiunsero ne la pianura di Sidim, laquale ora è il mare di sale.*

4. *Essi haueuano servito dodici anni al re Codor-lahomor; e l' anno decimo terzo si ribellorono.*

5. *Codor-lahomòr dunque venne l' anno decimo quarto. & i re che erano con esso seco, e percossero i Raphaini in Astaroth, i Carnaini & i Zuzini in Ham, e gli Hemini in Saue di Cariathain.*

6. *E gli Horei ne le loro montagne di Seir per fino à la pianura di Pharan, che è sopra il diserto.*

7. *Dapoi ritornorono, & andorono à Enmispat, laquale è Cades; e percosero tutto il paese de gli Amalechiti, e de gli Amorrei ancora, che habitauano in Hasesòn-thamar.*

8. *Perilche il re di Sodoma, & il re di Gomorra, & il re d Adamah, & il re di Seboim, & il re di Bala, che è Segor; vsciron fuori, & ordinorono la guerra ne la pianura di Sidim,*

9. *Cioè, contra Codor-lahomor re di Elam, e contra Thadal re de Gentili, e contra Amraphel re di sennaar, e contra Arioth re di Elasar; cioè, quattro re contra cinque.*

10. *E la pianura di Sidim era piena di pozzi di creta: ma il re di Sodoma e quel di Gomorra fuggirono, e furono quiui disfatti: e gli altri che restorono, fuggirono al monte.*

יד

11 ושבו ית כל קנינהון דסדום ועמורה וית כל מיכלהון ואזלו:

12 ושבו ית לוט וית קנינוהי בר אחוהי דאברם ואזלו והוא יתיב בסדום:

13 ואתא משיזבא וחוי לאברם עבראה והוא שרי במישרי ממרא אמוראה אחוהי דאשכול ואחוהי דענר ואנון מארי קימיה דאברם:

14 ושמע אברם ארי אשתבי אחוהי וזריז ית עולמוהי ילידי ביתיה תלת מאה ותמני עשר ורדף עד דן:

15 ואתפליג עליהון בליליא הוא ועבדוהי ומחונון ורדפינון עד חובה דמצפונא לדמשק:

16 ואתיב ית כל קנינא ואף ית לוט אחוהי וקנינה אתיב ואף ית נשיא וית עמא:

17 ונפק מלכא דסדום לקדמותיה בתר דתב ממחמחי ית כדרלעמר וית מלכיא דעמיה למישר מפנא הוא בית ריסא דמלכא:

18 ומלכי צדק מלכא דירושלם אפיק לחם וחמר והוא משמש קדם אל עלאה:

19 וברכיה ואמר בריך אברם קדם אל עלאה דקנייניה שמיא וארעא:

20 ובריך אל עלאה דמסר סנאך בידך ויהב ליה חד מן עשרה מכולא:

21 ואמר מלכא דסדום לאברם הב לי נפשתא וקנינא דבר לך:

22 ואמר אברם למלכא דסדום ארימית ידי בצלו קדם ייי אל עלאה דקנייניה שמיא וארעא:

יד

11 ויקחו את־כל־רכש סדם
ועמרה ואת־כל־אכלם וילכו:
12 ויקחו את־לוט ואת־רכשו
בן־אחי אברם וילכו והוא
ישב בסדם:
13 ויבא הפליט ויגד לאברם
העברי והוא שכן באלני ממרא
האמרי אחי אשכל ואחי ענר
והם בעלי ברית־אברם:
14 וישמע אברם כי נשבה
אחיו וירק את־חניכיו ילידי
ביתו שמנה עשר ושלש מאות
וירדף עד־דן:
15 ויחלק עליהם לילה הוא
ועבדיו ויכם וירדפם עד־חובה
אשר משמאל לדמשק:
16 וישב את כל־הרכש וגם
את־לוט אחיו ורכשו השיב וגם
את־הנשים ואת־העם:
17 ויצא מלך־סדם לקראתו
אחרי שובו מהכות את־כדר־
לעמר ואת־המלכים אשר אתו
אל־עמק שוה הוא עמק המלך:
18 ומלכי־צדק מלך שלם הוציא
לחם ויין והוא כהן לאל עליון:
19 ויברכהו ויאמר ברוך אברם
לאל עליון קנה שמים וארץ:
20 וברוך אל עליון אשר־מגן
צריך בידך ויתן־לו מעשר מכל:
21 ויאמר מלך־סדם אל־
אברם תן־לי הנפש והרכש
קח־לך:
22 ויאמר אברם אל־מלך
סדם הרמתי ידי אל־יהוה
אל עליון קנה שמים וארץ:

ιδ.

11. Ἔλαβον δὲ τὴν ὄρφνην, καὶ ἐπενόμευσαν τὴν ἵππον πᾶσαν σοδόμων καὶ γομόῤῥας, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον.

12. Ἔλαβον δὲ καὶ τὸν λὼτ, τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ ἅβραμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπῴχοντο. ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν σοδόμοις.

13. Παραγενόμενος δὲ τῶν ἀνασωθέντων τις, ἀπήγγειλεν ἅβραμ τῷ περάτῃ. αὐτὸς δὲ κατῴκει πρὸς τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῇ ἀμοῤῥαίου, τοῦ ἀδελφοῦ ἐσχὼλ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐνὰν, οἳ ἦσαν συνωμόται τοῦ ἅβραμ.

14. Ἀκούσας δὲ ἅβραμ ὅτι ᾐχμαλώτευται λὼτ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ.

15. Καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως δάν. καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς, καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως χοβὰ, ἥ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ δαμασκοῦ.

16. Καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον σοδόμων, καὶ λὼτ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν.

17. Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς σοδόμων εἰς συνάντησιν αὐτῷ μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ χοδολλογομὸρ, καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ σαβῆ. τοῦτο ἦν τὸ πεδίον τῶν βασιλέων.

18. Καὶ μελχισεδὲκ βασιλεὺς σαλὴμ, ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον. ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου.

19. Καὶ εὐλόγησε τὸν ἅβραμ, καὶ εἶπεν· εὐλογημένος ἅβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

20. Καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δεκάτην ἀπὸ πάντων.

21. Εἶπε δὲ βασιλεὺς σοδόμων πρὸς ἅβραμ· δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ.

22. Εἶπε δὲ ἅβραμ πρὸς τὸν βασιλέα σοδόμων· ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς κύριον τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

CAP. XIIII.

11. Tulerunt autem omnem substantiam Sodomorum & Gomorrhæorum, & universa quæ ad cibum pertinent, & abierunt.

12. Nec non & Lot & substantiam eius, filium fratris Abram, qui habitabat in Sodomis.

13. Et ecce unus qui evaserat, nuntiavit Abram Hebræo, qui habitabat in convalle Mambre Amorrhæi fratris Eschol, & fratris Aner: hi enim pepigerant fœdus cum Abram.

14. Quod cùm audisset Abram, captum videlicet Lot fratrem suum, numeravit expeditos vernaculos suos trecentos decem & octo: & persecutus est eos usque Dan.

15. Et divisis sociis, irruit super eos nocte: percussitque eos, & persecutus est eos usque Hoba & Phœnicem, quæ est ad lævam Damasci.

16. Reduxitque omnẽ substantiam, & Lot fratrem suum cum substãtia illius, mulieres quoque & populum.

17. Egressus est autem rex Sodomorum in occursum eius postquam reversus est à cæde Chodorlahómor, & regum qui cũ eo erant in valle Saue, quæ est vallis regis.

18. At verò Melchisedec rex Salem, proferens, panem & vinum (erat enim sacerdos Dei altissimi)

19. Benedixit ei, & ait: Benedictus Abram Deo excelso qui creavit cœlum & terrã:

20. Et benedictus Deus excelsus quo protegẽte hostes in manibus tuis sunt. Et dedit ei decimas ex omnibus.

21. Dixit autem rex Sodomorum ad Abram, Da mihi animas, cætera tolle tibi.

22. Qui respondit ei: Leuo manum meam ad Dominũ Deum excelsum possessorẽ cœli & terræ.

Das viertzehende Capitel.

11. Da namen sie alle Haabe zu Sodom vnd Gomorra/ vnd alle Speise/ vnd zogen dauon.

12. Sie namen auch mit sich Lot/ Abrams bruder Son/ vnd seine Haabe/ Denn er wohnete zu Sodom/ vnd zogen dauon.

13. Da kam einer/ der enttrunnen war/ vnd sagets Abram an dem Außlender/ der da wonet im hayn Mamre des Amoriters/ welcher ein Bruder war Escol vnnd Aner/ diese waren mit Abram im Bundt.

24. Als nun Abram höret/ daß sein Bruder gefangen war/ wapnet er seine Knechte/ dreyhundert vnnd achtzehen/ in seinem Hause geborn/ vnd jaget jnen nach biß gen Dan.

15. Vnd theilet sich/ fiel des Nachts über sie mit seinen Knechten/ vnnd schlug sie/ vnnd jaget sie biß gen Hoba/ die zur lincken der Stadt Damascus ligt.

16. Vnnd bracht alle Haabe wieder/ dazu auch Lot seinen Bruder mit seiner Haabe/ auch die Weiber vnnd das Volck.

17. Als er nu wiederkam von der Schlacht des KedorLaomor vnnd der Könige mit jhm/ gieng jhm entgegen der König von Sodom/ inn das Feldt das Königsthal heisst.

18. Aber Melchisedech der König von Salem/ trug Brot vnd Wein herfür. Vnd er war ein Priester Gottes des Höchsten.

19. Vnnd segnet jn/ vnd sprach: Gesegnet seyst du Abram dem Höhesten Gott/ der Himel vnd Erden besitzt.

20. Vnd gelobt sey Gott der Höhest/ der deine Feind in deine handt beschlossen hat. Vnd demselben gab Abram den Zehenden von allerley.

21. Da sprach der König von Sodom zu Abram: Gib mir die Leute/ die Güter behalt dir.

22. Aber Abram sprach zu dem König von Sodom: Ich hebe meine hende auff zu dem HErrn/ dem Höchsten Gott/ der Himel vnd Erden besitzt.

CAP. XIIII.

11. *E preserò tutta la sostanza di Sodoma e di Gomorra, e tutta la lor vettouaglia, e sen' andorono.*

12. *Preserò ancora Lot, figliuolo del fratello di Abrar e la sua facultà, e sen' andorono; perche egli habitaua in Sodoma.*

13. *Et vno chè era scappato, andò, e riferì ad Abram Hebreo, ilquale habitaua ne la pianura di Mamre; & era Amorreo, fratello di Escol e di Aner; iquali erano confederati con Abram.*

14. *Abram dunque intese che il suo fratello era preso, & armò trecento diciotto de suoi seruitori, che erano nati in casa sua; e gli perseguitò insino à Dan.*

15. *E si diuise la notte in due parti contra di quelli, egli & i suoi seruitori: e gli percosse, e gli perseguitò insino à Hobah, che è à la sinistra di Damasco.*

16. *E ne riportò tutta la sostanza, e Lot suo fratello con la sua facultà e le donne ancora & il popolo.*

17. *Et il re di Sodoma vscì fuora contra di lui; poi che fu ritornato da ammazzare Codor-lahómor, & i re che erano con esso seco nella valle di Saue, laquale è la Valle reale.*

18. *Melchi-sedech ancora re di Salem arrecò pane e vino: & egli era Sacerdote del' Altißimo Dio.*

19. *E lo benedisse, dicendo, Sia benedetto Abram dal' Altissimo Dio, che possede il cielo e la terra.*

20. *E sia benedetto l' Altissimo Dio, ilquale ha dati i tuoi i nimici ne le mani tue: & Abram dette à Melchi-sedech le decime di tutte le cose.*

21. *Ora il re di Sodoma disse ad Abram, Dà le persone à me, e piglia i beni per te.*

22. *Et Abram rispose al re di Sodoma, Io ho leuate le mie mani al Signore Dio altißimo possessore del cielo e de la terra.*

יד

23 אִם־מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ־נַעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃

24 בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃

טו

1 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד׃

2 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר׃

3 וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי׃

4 וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ׃

5 וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ׃

6 וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה׃

7 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ׃

8 וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה׃

9 וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל׃

יד

23 אִם מִחוּטָא וְעַד עַרְקַת מְסָנָא וְאִם אֶסַּב מִכָּל דִּילָךְ וְלָא תֵימַר אֲנָא עַתְּרֵית יָת אַבְרָם׃

24 בַּר מִדַּאֲכַלוּ עוּלֵימַיָּא וְחוּלַק גֻּבְרַיָּא דַּאֲזַלוּ עִמִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא אִנּוּן יְקַבְּלוּן חוּלָקְהוֹן׃

טו

1 בָּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין הֲוָה מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְאַבְרָם בִּנְבוּאָה לְמֵימַר לָא תִדְחַל אַבְרָם מֵימְרִי תְּקוֹף לָךְ אַגְרָךְ סַגִּי לַחֲדָא׃

2 וַאֲמַר אַבְרָם יְיָ אֱלֹהִים מָה תִּתֵּן לִי וַאֲנָא אָזֵיל דְּלָא וְלַד וּבַר פַּרְנָסָא הָדֵין דִּי בְבֵיתִי הוּא דַמַּשְׂקָאָה אֱלִיעֶזֶר׃

3 וַאֲמַר אַבְרָם הָא לִי לָא יְהַבְתְּ וְלַד וְהָא בַר בֵּיתִי יָרֵית יָתִי׃

4 וְהָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לֵיהּ לְמֵימַר לָא יֵירְתִנָּךְ דֵּין אֱלָהֵין בַּר דְּתוֹלִיד הוּא יֵירְתִנָּךְ׃

5 וְאַפֵּיק יָתֵיהּ לְבָרָא וַאֲמַר אִסְתְּכֵי כְעַן לִשְׁמַיָּא וּמְנִי כּוֹכְבַיָּא אִם תִּיכּוֹל לְמִמְנֵי יָתְהוֹן וַאֲמַר לֵיהּ כְּדֵין יְהוֹן בְּנָךְ׃

6 וְהֵימִין בְּמֵימְרָא דַיְיָ וְחַשְׁבַהּ לֵיהּ לִזְכוּ׃

7 וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא יְיָ דְּאַפֵּקְתָּךְ מֵאוּרָא דְכַשְׂדָּאֵי לְמִתַּן לָךְ יָת אַרְעָא הָדָא לְמֵירְתַהּ׃

8 וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים בְּמָה אֵדַע אֲרֵי אֵירְתִנַּהּ׃

9 וַאֲמַר לֵיהּ קָרֵיב קֳדָמַי עֶגְלִין תְּלָתָא וְעִזִּין תְּלָתָא וְדִכְרִין תְּלָתָא וְשַׁפְנִינָא וּבַר יוֹנָה׃

ΚΕΦΑΛ. ιδ'.

23. Εἰ ἀπὸ σπαρτίου ἕως σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, ἵνα μὴ εἴπῃς ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν ἄβραμ.

24. Πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ ἐσχώλ, αὐνὰν, μαμβρῆ. οὗτοι λήψονται μερίδα.

ΚΕΦΑΛ. ιε'.

1. Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς ἄβραμ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, λέγων· μὴ φοβοῦ ἄβραμ, ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα.

2. Λέγει δὲ ἄβραμ· δέσποτα κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεκνος, ὁ δὲ υἱὸς μασὲκ τῆς οἰκογενοῦς μου οὗτος δαμασκὸς ἐλιέζερ.

3. Καὶ εἶπεν ἄβραμ· ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονομήσει με.

4. Καὶ εὐθὺς φωνὴ κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα· οὐ κληρονομήσει σε οὗτος, ἀλλ' ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε.

5. Ἐξήγαγε δὲ αὐτὸν ἔξω, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν· οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.

6. Καὶ ἐπίστευσεν ἄβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν.

7. Ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ χώρας χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν ταύτην, κληρονομῆσαι.

8. Εἶπε δὲ· δέσποτα κύριε, κατὰ τί γνώσομαι ὅτι κληρονομήσω αὐτήν.

9. Εἶπε δὲ αὐτῷ· λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν, καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ κριὸν τριετίζοντα, καὶ τρυγόνα, καὶ περιστεράν.

CAP. XIIII.

23. Quòd à filo subtegminis usque ad corrigiam caligæ, non accipiam ex omnibus quæ tua sunt, ne dicas, Ego ditavi Abram:

24. Exceptis his quæ comederunt iuvenes, & partibus virorum qui venerunt mecum, Aner, Eschol, & Mambre; isti accipient partes suas.

CAP. XV.

1. His itaque transactis, factus est sermo Domini ad Abram per visionem dicens: Noli timere Abram, ego protector tuus sum, & merces tua magna nimis.

2. Dixitq; Abram: Domine Deus, quid dabis mihi? ego vadam absque liberis: & filius procuratoris domus meæ iste Damascus Eliézer.

3. Addiditq; Abram, Mihi autem non dedisti semen: & ecce vernaculus meus, hęres meus erit.

4. Statimque sermo Domini factus est ad eum, dicēs: Non erit hic hæres tuus: sed qui egredietur de utero tuo, ipsum habebis hæredem.

5. Eduxitque eum foras, & ait illi: Suspice cœlum, & numera stellas, si potes. Et dixit ei: Sic erit semen tuum.

6. Credidit Abram Deo, & reputatum est illi ad iustitiam.

7. Dixitq; ad eum: Ego Dominus qui eduxi te de Vr Chaldæorum, ut darem tibi terram istam, & possideres eam.

8. At ille ait: Domine Deus, unde scire possum quòd possessurus sim eam?

9. Et respondens Dominus; Sume, inquit, mihi vaccam triennem, & capram trimã, & arietem annorum trium, turturem quoque, & columbam.

Das viertzehende Capitel.

23. Daß ich von allem/ das dein ist/ nicht einen faden noch einen schuchriemen nemen wil/ das du nicht sagest/ du habest Abram Reich gemacht.

24. Außgenommen was die Jüngling verzehret haben/ vnd die Männer Aner/ Escol vnnd Mamre/ die mit mir gezogen sind/ die laß jhr theil nemen.

Das funfftzehende Capitel.

NAch disen Geschichten begab sichs/ daß zu Abram geschach das Wort des HERRN im Gesicht / vnnd sprach: Förchte dich nicht Abram/ Ich bin dein Schildt / vnd dein sehr grosser Lohn.

2. Abram sprach aber / HERR HERR / Was wilt du mir geben? Ich gehe dahin ohn Kinder/ vnnd mein Haußvogt hat einen Sohn / dieser Elieser von Damasco.

3. Vnd Abram sprach weiter: Mir hast du keinen Samen gegeben / Vnd sihe / der Sohn meines Gesinds sol mein Erbe sein.

4. Vnd sihe/ der HERR sprach zu jhm: Er sol nicht dein Erbe sein/ Sondern der von deinem Leibe kommen wird/ der sol dein Erbe sein.

5. Vnnd er hieß jhn hinauß gehen/ vnd sprach: Sihe gen Himmel / vnnd zehle die Sterne / Kanst du sie zehlen? Vnd sprach zu jhm: Also sol dein Same werden.

6. Abram glaubte dem HERRN / Vnnd das rechnet er jhm zur Gerechtigkeit.

7. Vnd er sprach zu jhm: Ich bin der HERR / der dich von Vr auß Chaldea gefürt hat / daß ich dir diß Landt zu besitzen gebe.

8. Abram aber sprach: HERR HERR / Wobey sol ichs mercken/ daß ichs besitzen werde?

9. Vnnd er sprach zu jhm: Bringe mir eine dreyjärige Kue/ vnd eine dreyjärige Zigen / vnd ein dreyjärigen Wider / vnd eine Torteltauben / vnnd eine Junge Tauben.

CAP. XIIII.

23. Che io non pigliarò di tutte le tue cose pur da vn filo insino à la corregia de le scarpe: à fin che tu non dica, Io ho arricchito Abram.

24. Eccetto solamente quelle cose che hanno mangiate i miei seruitori, & vna parte de le persone, che sono venute conesso meco; cioè, Aner, Eschol, e Mamre; i quali pigliaranno la parte loro.

CAP. XV.

1. Dopo queste cose, fu fatta la parola del Signore ad Abram in visione, dicendo, Abram, non temere, io sarò il tuo scudo, e la tua mercede è molto grande.

2. Et Abram disse, Signore Dio, che cosa mi darai tu? essendo io senza figliuoli, e colui che gouerna la mia casa è Eliezer Damasceno.

3. Oltra di questo, Abram disse, Ecco che tu non m' hai data semenza, & il domestico de la casa mia sarà mio herede.

4. Et ecco che gli fu fatta la parola del Signore, dicendo, Questo non sarà tuo herede; ma colui che vscirà de le tue viscere, egli sarà il tuo herede.

5. E lo menò fuora, e gli disse, Contempla ora il cielo, e conta le stelle, se però le potrai contare: e gli disse, Così sarà il tuo seme Et Abram credette al Signore, il che gli fu imputato à giustitia.

7. E Dio gli disse, Io sono il Signore che ti ho cauato di Vr de Caldei, per darti questa terra in heredità.

8. Et egli disse, Signore eterno, d' onde conoscerò io, che la possederò?

9. Egli rispose, Pigliami vna giouenca di tre anni, & vna capra di tre anni, & vn montone di tre anni, & vna tortora ancora, & vn pippione.

טו

10 וקריב קדמוהי ית כל אלין ופליג יתהון בשוה ויהב פלגא פלג לקביל חבריה וית עופא לא פליג:

11 ונחת עופא על פלגיא ותריך יתהון אברם:

12 והוה שמשא למיעל ושנתא נפלת על אברם והא אימה קבל רב נפלת עלוהי:

13 ואמר לאברם מידע תדע ארי דיירין יהון בנך בארעא דלא דלהון ויפלחון בהון ויענון יתהון ארבע מאה שנין:

14 ואף ית עממא דיפלחון בהון דאין אנא ובתר כן יפקון בקנינא סגי:

15 ואת תתכניש לות אבהתך בשלם תתקבר בשיבו טבא:

16 ודרא רביעאה יתובון הכא ארי לא שלים חובא דאמוראה עד כען:

17 והוה שמשא עלת וקבלא הוה והא תנור דתנן ובעור דאשא דעדא בין פלגיא האלין:

18 ביומא ההוא גזר ייי עם אברם קים למימר לבנך יהבית ית ארעא הדא מנהרא דמצרים עד נהרא רבה נהרא פרת:

19 ית שלמאי וית קניזאי וית קדמונאי:

20 וית חיתאי וית פרזאי וית גבראי:

21 וית אמוראי וית כנענאי וית גרגשאי וית יבוסאי:

טו

10 ויקח לו את כל אלה ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפר לא בתר:

11 וירד העיט על הפגרים וישב אתם אברם:

12 ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו:

13 ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה:

14 וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול:

15 ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה:

16 ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמרי עד הנה:

17 ויהי השמש באה ועלטה היה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים האלה:

18 ביום ההוא כרת יהוה את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדל נהר פרת:

19 את הקיני ואת הקנזי ואת הקדמני:

20 ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים:

21 ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבוסי:

ιε'.

10. Ἔλαβε δὲ αὐτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις· τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε.

11. Κατέβη δὲ ὄρνεα ἐπὶ τὰ σώματα τὰ διχοτομήματα αὐτῶν, καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς ἄβραμ.

12. Περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς ἔκστασις ἐπέπεσε τῷ ἄβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ.

13. Καὶ ἐῤῥέθη πρὸς ἄβραμ· γινώσκων γνώσῃ ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ κακώσουσιν αὐτοὺς, καὶ ταπεινώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσια ἔτη.

14. Τὸ δὲ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐξελεύσονται μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς.

15. Σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου, ταφεὶς ἐν εἰρήνῃ, ἐν γήρᾳ καλῷ.

16. Τετάρτη δὲ γενεὰ ἀποστραφήσονται ὧδε. Οὔπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν ἀμορραίων ἕως τοῦ νῦν.

17. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμὰς, φλὸξ ἐγένετο· καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος, καὶ λαμπάδες πυρὸς, αἳ διῆλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων.

18. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο κύριος τῷ ἄβραμ λέγων· τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἰγύπτου, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου εὐφράτου.

19. Τοὺς κεναίους, καὶ τοὺς κενεζαίους, καὶ τοὺς κεδμωναίους.

20. Καὶ τοὺς χετταίους, καὶ τοὺς φερεζαίους, καὶ τοὺς ῥαφαεὶν.

21. Καὶ τοὺς ἀμορραίους καὶ τοὺς χαναναίους, καὶ τοὺς εὐαίους, καὶ τοὺς γεργεσαίους, καὶ τοὺς ἰεβουσαίους.

CAP. XV.

16. Qui tollens universa hæc, divisit ea per medium, & utrasque partes contra se altrinsecus posuit: aues autem non divisit.

11. Descenderuntque volucres super cadavera, & abigebat eas Abram.

12. Cumq; sol occumberet, sopor irruit super Abram, & horror magnus & tenebrosus invasit eum.

13. Dictumque est ad eum: Scito prænoscens quòd peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua: & subiicient eos servituti, & affligent quadringentis annis.

14. Verumtamen gentem cui servituri sunt, ego iudicabo: & post hæc egredientur cum magna substantia.

15. Tu autem ibis ad patres tuos in pace, sepultus in senectute bona.

16. Generatione autẽ quarta revertentur huc: necdum enim completæ sunt iniquitates Amorrhæorum usque ad præsens tempus.

17. Cùm ergo occubuisset sol, facta est caligo tenebrosa, & apparuit clibanus fumans, & lampas ignis transiens inter diuisiones illas.

18. In illo die pepigit Dominus fœdus cum Abram, dicens: Semini tuo dabo terram hanc à fluvio Ægypti usque ad fluvium magnum Euphraten,

19. Cinæos, & Cenezæos, Cedmonæos,

20. Et Hethæos, & Pherezæos, Raphaim quoque,

21. Et Amorrhæos, & Chananæos, & Gergesæos, & Iebusæos.

Das funffzehende Capitel.

10. Vnd er bracht jhm solches alles/ vnd zertheilet es mitten von einander/ vnd leget ein theil gegen dz ander vber/ aber die Vögel zertheilet er nicht.

11. Vnd das Gevögel fiel auff die Aß/ Aber Abram scheucht sie dauon.

12. Da nun die Sonne vnter gegangen war/ fiel ein tieffer schlaff auff Abram/ vnd sihe schrecken vnd grosse finsterniß vberfiel jhn.

13. Da sprach er zu Abram: Daß solt du wissen/ daß dein Same wirdt Frembd sein in einem Lande das nicht sein ist/ vnd da wirdt man sie zu dienen zwingen vnd plagen vierhundert jahr.

14. Aber ich will richten das Volck/ dem sie dienen müssen. Darnach sollen sie außziehen mit grossem gut.

15. Vnnd du solt fahren zu deinen Vätern mit friden/ vnd in gutem alter begraben werden.

16. Sie aber sollen nach vier Manns leben wider hieher kommen/ Denn die missethat der Amoriter ist noch nicht alle.

17. Als nun die Sonne vntergangen vnnd Finster worden war/ Sihe/ da rauchete ein Ofen/ vnd ein Feuerflammen fuhr zwischen den stücken hin.

18. An dem Tage machte der HERR einen Bund mit Abram/ vnd sprach: Deinem Samen wil ich diß Land geben/ von dem Wasser Egypti an biß an das grosse wasser Phrath.

19. Die Keniter/ die Kinisiter/ die Kadmoniter.

20. Die Hithiter/ die Pheresiter/ die Risen.

21. Die Amoriter/ Die Cananiter/ die Gergesiter/ die Jebusiter.

CAP. XV.

10. *Et egli pigliando tutte quelle cose, le partì pel mezo, e messe ciascuna parte l' vna à l' opposito de l' altra; ma non spartì gli vccelli.*

11. *E gli vccelli discesero sopra quei corpi morti; & Abram gli scacciaua.*

12. *Et auuenne che sul tramontar del sole, cadde il sonno sopra Abram; & ecco che vno spauento tenebroso grande venne sopra di esso.*

13. *E Dio disse ad Abram, Sappia del certo, che la tua semenza sarà peregrina ne la terra non sua, e seruirà à quelli, e sarà da essi afflitta per quattrocento anni.*

14. *Tuttauolta io giudicarò le genti, à lequali essi seruiranno, e dapoi sene partiranno con gran beni.*

15. *E tu ten' andarai à i tuoi padri in pace, sarai sepellito in buona vecchiezza.*

16. *E ne la quarta generatione ritornaranno quà; percioche non è ancora compiuta la iniquità de gli Amorrei insino ad hora.*

17. *Dapoi colcandosi il sole, venne vna oscurità, & ecco vn forno fumante, & vn lampo di fuoco, che passaua fra quelle cose diuise.*

18. *In quell' istesso giorno il Signore fece il patto con Abram, dicendo, Io darò à la tua semenza questa terra, dal fiume di Egitto, per fino à quel gran fiume Euphrate:*

19. *I Cinei, i Cenezei, i Cedmonei.*

20. *Gli Hittei, i Pheresei, i Raphaini.*

21. *Gli Amorrei, i Cananei, i Gergesei, e gli jebusei.*

יו

1 ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה הגר:
2 ותאמר שרי אל־אברם הנה־נא עצרני יהוה מלדת בא־נא אל־שפחתי אולי אבנה ממנה וישמע אברם לקול שרי:
3 ותקח שרי אשת־אברם את־הגר המצרית שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ותתן אתה לאברם אישה לו לאשה:
4 ויבא אל־הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל גברתה בעיניה:
5 ותאמר שרי אל־אברם חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה ישפט יהוה ביני וביניך:
6 ויאמר אברם אל־שרי הנה שפחתך בידך עשי־לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה:
7 וימצאה מלאך יהוה על־עין המים במדבר על־העין בדרך שור:
8 ויאמר הגר שפחת שרי אי־מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי גברתי אנכי ברחת:
9 ויאמר לה מלאך יהוה שובי אל־גברתך והתעני תחת ידיה:
10 ויאמר לה מלאך יהוה הרבה ארבה את־זרעך ולא יספר מרב:

יו

1 ושרי אתת אברם לא ילידת ליה ולה אמתא מצריתא ושמה הגר:
2 ואמרת שרי לאברם הא כען מנעני יי מלמילד עול כען לות אמתי מאים אתבני מינה וקביל אברם למימר שרי:
3 ודברת שרי איתת אברם ית הגר מצריתא אמתה מסוף עשר שנין למיתב אברם בארעא דכנען ויהבת יתה לאברם בעלה ליה לאנתו:
4 ועל לות הגר ועדיאת וחזת ארי עדיאת וקלת ריבונתה בעינהא:
5 ואמרת שרי לאברם דין לי עלך אנא יהבית אמתי בידך וחזת ארי עדיאת וקלית בעינהא ידין יי ביני ובינך:
6 ואמר אברם לשרי הא אמתיך בידיך עבידי לה דתקין בעיניכי ועניה שרי וערקת מן קדמהא:
7 ואשכחה מלאכא דיי על עינא דמיא במדברא על עינא באורחא דחגרא:
8 ואמר הגר אמתא דשרי מנן את אתיא ולאן את אזלא ואמרת מן קדם שרי ריבונתי אנא ערקת:
9 ואמר לה מלאכא דיי תובי לות ריבונתיך ואשתעבידי תחות ידהא:
10 ואמר לה מלאכא דיי אסגאה אסגי ית בניכי ולא יתמנון מסגי:

ΚΕΦΑΛ. ιϛ'

1. Σάρα δὲ ἡ γυνὴ ἄβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ. ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη αἰγυπτία, ᾗ ὄνομα ἄγαρ.

2. Εἶπε δὲ σάρα πρὸς ἄβραμ. ἰδοὺ συνέκλεισέ με κύριος τοῦ μὴ τίκτειν. εἴσελθε πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς.

3. Ὑπήκουσε δὲ ἄβραμ τῆς φωνῆς σάρας. καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἄβραμ ἄγαρ τὴν αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι ἄβραμ ἐν γῇ χαναάν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἄβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα.

4. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς ἄγαρ· συνέλαβε, καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ ἠτιμάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς.

5. Εἶπε δὲ σάρα πρὸς ἄβραμ· ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ· ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου, ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠτιμάσθην ἐναντίον αὐτῆς. κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

6. Εἶπε δὲ ἄβραμ πρὸς σάραν· ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσί σου· χρῶ αὐτῇ ὡς ἄν σοι ἀρεστὸν ᾖ· καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν σάρα καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς.

7. Εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυρίου τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ ὁδῷ σούρ.

8. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου· ἄγαρ παιδίσκη σάρας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν, ἀπὸ προσώπου σάρας τῆς κυρίας μου, ἐγὼ ἀποδιδράσκω.

9. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου· ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου, καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς.

10. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου· πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους.

CAP. XVI.

1. Igitur Sarái uxor Abram, non genuerat sibi liberos: sed habens ancillam Ægyptiam nomine Agar,

2. Dixit marito suo: Ecce, conclusit me Dominus, ne párerem: ingredere ad ancillam meam, si fortè saltem ex illa suscipiam filios. Cumque ille acquiesceret deprecanti,

3. Tulit Agar Ægyptiam ancillam suam post annos decem quam habitare cœperant in terra Chanaan: & dedit eam viro suo uxorem.

4. Qui ingressus est ad eã. At illa concepisse se videns, despexit dominam suam.

5. Dixitque Sarái ad Abram: Inique agis contra me: ego dedi ancillam meam in sinum tuũ, quæ videns quòd conceperit, despectui me habet: iudicet Dominus inter me & te.

6. Cui respondens Abram: Ecce, ait, ancilla tua in manu tua est, utere ea ut libet. Affligente igitur eam Sarai fugam iniit.

7. Cumque invenisset eam angelus Domini iuxta fontem aquæ in solitudine quæ est in via Sur in deserto,

8. Dixit ad illam: Agar, ancilla Sarái, unde venis? & quò vadis? Quæ respondit: A facie Sarai dominæ meæ ego fugio.

9. Dixitque ei angelus Domini, Revertere ad dominam tuam, & humiliare sub manu illius.

10. Et rursum: Multiplicans, inquit, multiplicabo semen tuum, & non numerabitur præ multitudine.

Das sechzehende Capitel.

SArai Abrams Weib gebar jhm nichts / Sie hatte aber eine Egyptische Magd / die hieß Hagar.

2. Vnd sie sprach zu Abram: Sihe / der HERR hat mich verschlossen / daß ich nichts geberen kan / Lieber lege dich zu meiner Magd / ob ich doch villeicht auß jhr mich bauen möge.

3. Abram der gehorcht der stime Sarai. Da nam Sarai Abrams Weib jhre Egyptische Magd Hagar / vnnd gab sie Abram jrem Mann zum Weibe / nach dem sie zehen jahr im Lande Canaan gewonet hatten.

4. Vnnd er legt sich zu Hagar / die ward schwanger. Als sie nun sahe / das sie schwanger war / achtet sie jhr Frauen geringe gegen sich.

5. Da sprach Sarai zu Abram: Du thust vnrecht an mir / Jch hab meine Magd dir beygelegt / Nun sie aber sihet / das sie schwanger worden ist / muß ich gering geachtet sein gegen jhr / der HErr sey Richter zwischen mir vnd dir.

6. Abram aber sprach zu Sarai: Sihe / Deine Magd ist vnter deiner gewalt / thue mit jhr wie dirs gefelt.

7. Da sie nun Sarai wolt demütigen / flohe sie von jhr. Aber der Engel des HERREN fand sie bey einem Wasserbrunnen in der Wüsten / nemlich / bey dem Brunn am Wege zu Sur.

8. Der sprach zu jhr: Hagar / Sarai Magd / wo kommst du her? vnd wo wilt du hin? Sie sprach: Jch bin von meiner Frauen Sarai geflohen.

9. Vnd der Engel des HERRN sprach zu jhr: Kere vmb wider zu deiner Frauen / vnnd demütige dich vnter jhre hand.

10. Vnd der Engel des HERRN sprach zu jhr: Jch wil deinen Samen also mehren / das er für grosser menge nicht sol gezelet werden.

CAP. XVI.

1. *Ora Sarai moglie di Abram non gli haueua per ancora partorito figliuolo alcuno: ma ella haueua vna serua Egittia, chiamata Agar.*

2. *Sarai dunque disse ad Abram, Ecco ora ch'l Signore m ha fatta sterile, va ti prego, à la mia serua, se per auuentura io hauerò na essa figliuoli. Et Abram obbedì à la voce di Sarai.*

3. *Sarai dunque moglie di Abram menò Agar Egittia, sua serua, e la dette per moglie ad Abram suo marito: poi che era habitato dieci anni ne la terra di Canaan.*

4. *Et Abram entrò ad Agar, laquale concepì. Ora vedendo ella che era grauida, di prezzo in se stessa la sua patrona.*

5. *E Sarai disse ad Abram, La ingiuria che mi è fatta è per tua cagione. Io ho data la mia serua nel tuo seno; & ella vedendo d' esser grauida, mi di prezza in se stessa. Il Signore giudichi fra te e me.*

6. *Abram rispose à Sarai, Ecco la tua serua ne le tue mani, fa di essa come à te piace. E Sarai affligendola, ella se ne fuggì da lei.*

7. *Ma l' Angelo del Signore la trouò appresso vna fontana di acqua nel diserto, appresso, dico, à quella fontana che è nel camin di Sur;*

8. *E le disse, Agar serua di Sarai, d' onde vieni tu? e doue vai tu? Ella rispose, Io fuggo da la presenza di Sarai mia patrona.*

9. *Allhora l' Angelo del Signore le disse, Ritorna à la tua patrona, & humiliati sotto le sue mani.*

10. *E disse di più l' Angelo del Signore, Io con effetto moltiplicarò la tua semenza, ne si potrà numerare per la moltitudine.*

בקדמין

יו

11 ואמר לה מלאכא דיי הא את מעדיא ותיליד בר ותקרי שמיה ישמעאל ארי קביל יי צלותיך:

12 והוא יהא ערוד באינשא הוה יהא צריך לכולא ואף כל בני אינשא יהון צריכין ליה ועל אפי כל אחוהי ישרי:

13 וצליאת בשמא דיי דיתמלל עמה אמרת את הוא אלהא חזי כולא ארי אמרת הא אנא שריתי חזיא בתר דיתגלי לי:

14 על כן קרא לבירא בירא דמלאך קימא יתחזי עלהא הא בין רקם ובין חגרא:

15 וילידת הגר לאברם בר וקרא אברם שום בריה דילידת הגר ישמעאל:

16 ואברם בר תמנן ושית שנין כד ילידת הגר ית ישמעאל לאברם:

יז

1 והוה אברם בר תשעין ותשע שנין ואתגלי יי לאברם ואמר ליה אנא אל שדי פלח קדמי והוי שלים:

2 ואתן קימי בין מימרי ובינך ואסגי יתך לחדא לחדא:

3 ונפל אברם על אפוהי ומליל עמיה יי למימר:

4 אנא הא גזר קימי עמך ותהי לאב סגי עממין:

5 ולא יתקרי עוד ית שמך אברם ויהא שמך אברהם ארי אב סגי עממין יהבתך:

6 ואפיש יתך לחדא לחדא ואתנינך לכנשין ומלכין דשליטין בעממיא מנך יפקון:

בראשית

יו

11 ויאמר לה מלאך יהוה הנך הרה וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי שמע יהוה אל עניך:

12 והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכן:

13 ותקרא שם יהוה הדבר אליה אתה אל ראי כי אמרה הגם הלם ראיתי אחרי ראי:

14 על כן קרא לבאר באר לחי ראי הנה בין קדש ובין ברד:

15 ותלד הגר לאברם בן ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל:

16 ואברם בן שמנים שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעאל לאברם:

יז

1 ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא יהוה אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים:

2 ואתנה בריתי ביני ובינך וארבה אותך במאד מאד:

3 ויפל אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר:

4 אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים:

5 ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך:

6 והפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו:

ΓΕΝΕΣΙΣ.

Κεφαλ. ις.

11. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἄγγελος κυρίου· ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰσμαὴλ, ὅτι ἐπήκουσε κύριος τῇ ταπεινώσει σου.

12. Οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος. αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτὸν, καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει.

13. Καὶ ἐκάλεσεν ἄγαρ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν. σὺ ὁ θεὸς, ὁ ἐπιδών με. ὅτι εἶπον, καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὀφθέντα μοι.

14. Ἕνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ ἐκεῖνο, φρέαρ οὗ ἐνώπιον εἶδον. ἰδοὺ ἀνὰ μέσον κάδης καὶ ἀνὰ μέσον βαράχ.

15. Καὶ ἔτεκεν ἄγαρ τῷ ἄβραμ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσεν ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ ἄγαρ, ἰσμαήλ.

16. Ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκονταέξ, ἡνίκα ἔτεκεν ἄγαρ τῷ ἄβραμ τὸν ἰσμαήλ.

ΚΕΦΑΛ. ιζ.

1. Ἐγένετο δὲ ἄβραμ ἐτῶν ἐννενήκοντα ἐννέα, καὶ ὤφθη κύριος τῷ ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου. εὐαρέστει ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμπτος.

2. Καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα.

3. Καὶ ἔπεσεν ἄβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων.

4. Καὶ ἐγὼ, ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἐθνῶν.

5. Καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου ἄβραμ, ἀλλ' ἔσται τὸ ὄνομά σου ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε.

6. Καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα, καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται.

CAP. XVI.

11. Ac deinceps, Ecce, ast, concepisti, & paries filium: vocabisque nomen eius Ismahel, eo quòd audierit Dominus afflictionem tuam.

12. Hic erit ferus homo: manus eius contra omnes, & manus omnium cótra eum: & è regione universorum fratrum suorum figet tabernacula.

13. Vocavit autem nomen Domini qui loquebatur ad eam: Tu Deus qui vidisti me. Dixit enim, Profectò hic vidi posteriora videntis me.

14. Propterea appellavit puteum illum, Puteum viventis & videntis me. Ipse est inter Cades & Barad.

15. Peperitq; Agar Abræ filium: qui vocavit nomen eius Ismahel.

16. Octoginta & sex annorum erat Abram quando peperit ei Agar Ismahelem.

CAP. XVII.

1. Postquam verò nonaginta & novem annorum esse cœperat, apparuit ei Dominus, dixitque ad eum: Ego Dominus omnipotens: ambula coram me, & esto perfectus.

2. Ponamq; fœdus meum inter me & te: & multiplicabo te vehementer nimis.

3. Cecidit Abram pronus in faciem. Dixitque ei Deus.

4. Ego sum, & pactum meum tecum, erisque pater multarum gentium.

5. Nec ultrà vocabitur nomen tuum Abram: sed appellaberis, Abraham: quia patrem multarum gentium constitui te.

6. Faciamq; te crescere vehementissimè, & ponam te in gentibus, regesque ex te egredientur.

Das sechtzehende Capitel.

11. Weiter sprach der Engel des HERRN zu jhr: Sihe / du bist schwanger worden / vnnd wirst einen Sohn geberen / des nahmen soltu Jsmael heyssen / Darumb / das der HErr dein elend erhöret hat.

12. Er wird ein wilder Mensch sein / seine hand wieder jederman / vnd jeder mans Hand wieder jn / vnd wird gegen allen seinen Brüdern wonen.

13. Vnnd sie hieß den Namen des HERRN / der mit jhr redet: Du GOTT sihest mich. Denn sie sprach: Gewißlich hie hab ich gesehen den / der mich hernach angesehen hat.

14. Darumb hieß sie den Brunnen einen Brunnen des Lebendigen / der mich angesehen hat / welcher Brunn ist zwischen Kades vnd Bared.

15. Vnd Hagar gebar Abram einen Sohn / vnd Abram hies den sohn den jhm Hagar gebar / Jsmael.

16. Vnnd Abram war sechs vnd achtzig jahr alt / da jhm Hagar den Jsmael gebar.

Das siebenzehende Capitel.

ALs nun Abram neun vnd neuntzig jar alt war / erschein jm der Herr vnd sprach zu jhm: Jch bin der Allmechtige GOTT / wandele für mir vnnd sey fromm.

2. Vnnd ich wil meinen Bund zwischen mir vnd dir machen / vnd wil dich fast sehr mehren.

3. Da fiel Abram auff sein Angesicht.

4. Vnd GOtt redet weiter mit jm / vnd sprach: Sihe / Jch bins / vnd hab meinen Bund mit dir.

5. Vnd du solt ein Vater vieler Völcker werden / Darumb soltu nicht mehr Abram heissen / sondern Abraham sol dein Name sein / Denn ich habe dich gemacht vieler Völcker Vater.

6. Vnnd wil dich fast sehr fruchtbar machen / vnnd will von dir Völcker machen / vnnd sollen auch Könige von dir kommen.

CAP. XVI.

11. Di nuouo l'Angelo del Signore disse, Ecco che tu sei grauida, e partorirai vn figliuolo, e lo chiamarai per nome, Ismael, percioche il Signore ha vdito la tua afflittione.

12. E costui sarà vno huomo feroce, la man del quale sarà contra ciascuno, e le mani di ognuno contra di esso: & habitarà di contra à tutti i suoi fratelli.

13. Et Agar innocò il nome del Signore che parlaua con esso seco, Tu Dio che mi vedi; perche ella disse, Oh non ho io ancora veduto quì dietro à colui che mi vede?

14. E per questo chiamò quel pozzo, [il] pozzo [del] Viuente, che mi [vede]; & è fra Cades e Barad.

15. Dipoi Agar partorì ad Abram vn figliuolo, & Abram [chiamò] il nome del [suo] figliuolo, che partorì Agar, Ismael.

16. Et Abram era di ottantasei anni, quando Agar partorì Ismael.

CAP. XVII.

1. Et essendo Abram di nouantanoue anni, gli apparse il Signore, e gli disse, Io sono lo Dio onnipotente; camina dinanti à me; e sii perfetto.

2. Et io statuirò il mio patto fra me e te, e ti moltiplicarò ampiamente.

3. Et Abram si gettò sopra la sua faccia, e Dio parlò con lui, dicendo.

4. Io sono, & ecco il patto mio sarà con esso teco, e tu sarai padre di molte genti.

5. E non si chiamarà piu il tuo nome Abram, ma il nome tuo sarà Abraham: percioche io t' ho constituito padre di molte genti.

6. Et ti moltiplicarò abondantemente, e ti farò crescere in popoli, e da te vsciranno Re.

יז

7 ואקים ית קימי בין מימרי ובינך ובין בנך בתרך לדריהון לקיים עלם למהוי לך לאלהא ולבנך בתרך׃

8 ואתן לך ולבנך בתרך ית ארע תותבותך ית כל ארעא דכנען לאחסנת עלם ואהא להון לאלהא׃

9 ואמר יי לאברהם ואת ית קימי תטר את ובנך בתרך לדריהון׃

10 דא קימי דתטרון בין מימרי וביניכון ובין בנך בתרך מגזר לכון כל דכורא׃

11 ותגזרון ית בשרא דערלתכון ויהא לאת קים בין מימרי וביניכון׃

12 ובר תמניא יומין יגזר לכון כל דכורא לדריכון יליד ביתא וזבין כספא מכל בר עממין דלא מבנך הוא׃

13 מגזר יגזר יליד ביתך וזבין כספך ותהי קימי בבשרכון לקים עלם׃

14 וערל דכורא דלא יגזר ית בשרא דערלתיה וישתיצי אנשא ההוא מעמיה ית קימי אשני׃

15 ואמר יי לאברהם שרי אתתך לא תקרי שמה שרי ארי שרה שמה׃

16 ואברך יתה ואף יהבית מנה לך בר ואברכנה ותהא לכנשין מלכין דשליטין בעממיא מנה יהון׃

17 ונפל אברהם על אפוהי וחדי ואמר בלביה הלבר מאה שנין יתיליד ואם שרה הברת תשעין שנין תליד׃

יז

7 והקמתי את בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדרתם לברית עולם להיות לך לאלהים ולזרעך אחריך׃
8 ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגריך את כל ארץ כנען לאחזת עולם והייתי להם לאלהים׃

9 ויאמר אלהים אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדרתם׃

10 זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל זכר׃

11 ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם׃

12 ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית ומקנת כסף מכל בן נכר אשר לא מזרעך הוא׃

13 המול ימול יליד ביתך ומקנת כספך והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם׃

14 וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר׃

15 ויאמר אלהים אל אברהם שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה׃

16 וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיו׃

17 ויפל אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יולד ואם שרה הבת תשעים שנה תלד׃

κεφ. ιζ΄.

7. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναί σου θεὸς καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ.

8. Καὶ δώσω σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου τὴν γῆν ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν χαναὰν, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς θεός.

9. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς ἀβραάμ· σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

10. Καὶ αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διατηρήσεις ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν.

11. Καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν καὶ ἔσται ἐν σημείῳ διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν.

12. Καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος, ἀπὸ δὲ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου, περιτομῇ περιτμηθήσεται ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου καὶ ὁ ἀργυρώνητος.

13. Καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον.

14. Καὶ ἀπερίτμητος ἄρσεν, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ, ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε.

15. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ· σάρα ἡ γυνή σου, οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς σάρα, ἀλλὰ σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

16. Εὐλογήσω δὲ αὐτὴν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον, καὶ εὐλογήσω αὐτὸ, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται.

17. Καὶ ἔπεσεν ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐγέλασε, καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ λέγων· εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γενήσεται υἱός; καὶ εἰ σάρρα ἐνενήκοντα ἐτῶν οὖσα τέξεται.

CAP. XVII.

7. Et statuã pactum meum inter me & te, & inter semen tuum post te in generationibus suis fœdere sempiterno: ut sim Deus tuus, & semini tuo post te.

8. Daboq; tibi & semini tuo terram peregrinationis tuæ, omnem terram Chanaan in possessionem æternam, eroque Deus eorum.

9. Dixit iterum Deus ad Abraham: Et tu ergo custodies pactum meũ, & semen tuum post te in generationibus suis.

10. Hoc est pactum meum quod observabitis inter me & vos & semen tuum post te: Circuncidetur ex vobis omne masculinum:

11. Et circuncidetis carnẽ præputii vestri, ut sit in signũ fœderis inter me & vos.

12. Infans octo dierum circuncidetur in vobis, omne masculinum in generationibus vestris: tam vernaculus quàm emptitius circuncidetur, & quicumque nõ fuerit de stirpe vestra:

13. Eritq; pactum meum in carne vestra in fœdus æternum.

14. Masculus cuius præputii caro circuncisa nõ fuerit, delebitur anima illa de populo suo: quia pactũ meum irritum fecit.

15. Dixit quoque Deus ad Abraham: Sarái uxorem tuã non vocabis Sarái, sed Saram.

16. Et benedicam ei, & ex illa dabo tibi filium cui benedicturus sum, eritq; in nationes, & reges populorum orientur ex eo.

17. Cecidit Abraham in faciem suam, & risit in corde suo dicens: Putásne centenario nascetur filius? & Sara nonagenaria pariet?

Das siebenzehende Capitel.

7. Vnnd ich wil auffrichten meinen Bund/ zwischen mir vnd dir/ vnd deinem Samen nach dir/ bey jren Nachkommen/ das es ein ewiger Bund sey/ Also das ich dein GOTT sey vnd deines Samens nach dir.

8. Vnd wil dir vnd deinem Samen nach dir geben das Land/ da du ein Frembdling innen bist/ nemlich das gantze Land Canaan/ zu ewiger besitzung/ Vnd wil jhr GOtt sein.

9. Vnd Gott sprach zu Abraham: So halte nun meinen Bund/ du vnnd dein Same nach dir/ bey jhren nachkommen.

10. Das ist aber mein Bund/ den jr halten solt zwischen mir vnd euch/ vnd deinem Samen nach dir: Alles was Männlich ist vnter euch/ soll beschnitten werden.

11. Jhr solt aber die Vorhaut an eurem fleisch beschneiden/ dasselb sol ein Zeichen sein des Bundes/ zwischen mir vnnd euch.

12. Ein jeglichs Knäblein/ wenns acht tag alt ist/ solt jhr beschneiden bey euern nachkommen. Desselben gleichen auch alles was Gesinds daheim geborn/ oder erkaufft ist von allerley fremmden/ die nicht euers Samens sind.

13. Also soll mein Bund an eurem fleisch sein zum ewigen Bund.

14. Vnd wo ein Knäblein nit wirdt beschnitten/ an der Vorhaut seines fleisches/ des Seele soll außgerottet werden auß seinem Volck/ darumb/ das es meinen Bund vnterlassen hat.

15. Vnd GOTT sprach abermal zu Abraham: Du solt dein Weib Sarai nicht mehr Sarai heissen/ sondern Sara soll jhr nahmen sein.

16. Denn ich wil sie segenen/ vnnd von jhr wil ich dir einen Sohn geben/ denn ich will sie segenen vnnd Völcker sollen auß jr werden/ vnd Könige vber vil Völcker.

17. Da fiel Abraham auff sein Angesicht vnd lachet/ vnd sprach in seinem Hertzen. Sol mir hundert jahr alt ein Kind geboren werden/ vnnd Sara neuntzig jahr alt geberen?

CAP. XVII.

7. *Et io stabilirò il mio patto frame e te; e fra' l seme tuo dopo te, ne le sue generationi con vna confederatione perpetua: à fin che io sia Dio à te & à la tua semenza dopo te.*

8. *E darò à te & à la tua semenza dopo te, la terra de la tua peregrinatione, cioè, tutta la terra di Canaan in perpetua possessione; e sarò loro Dio.*

9. *Jnoltre Dio disse ad Abraham, Tu dunque guardarai il mio patto; tu dico, & il tuo seme dopo te ne le sue generationi.*

10. *Ora questo è il mio patto, ilquale osseruarete fra me e voi, e fra i tuoi successori dopo te; Cioè, che ogni mascbio fra voi sia circonciso.*

11. *E vi circonciderete la carne del vostro preputio, e sarà per segno del patto fra me e voi.*

12. *Ciascuno mascbio dunque di otto giorni sarà circonciso fra voi, ne le vostre generationi; tanto quello che sarà nato in casa, quanto quello che sarà comprato con argento da qualsiuoglia forestiero, che non sia de la tua stirpe.*

13. *Pertanto quello che è nato in casa tua, e quello che è comprato per argento, sia circonciso: & il mio patto sarà ne la vostra carne per confederatione perpetua.*

14. *Quel mascbio incirconciso, che non hauerà circoncisa la carne del suo preputio, sarà con l' anima sua esterminato fra' l suo popolo; percioche ha rotto il mio patto.*

15. *Jnoltre Dio disse ad Abraham, Tu non chiamarai il nome di Sarai tua moglie, Sarai; ma il nome suo sarà Sarah.*

16. *Et io la benedirò, e ti darò ancora vn figliuolo di essa: Io la benedirò, dico, e crescerà in nationi; e da essa vsciranno Re de popoli.*

17. *Allhora Abraham si gettò sopra la sua faccia, e rise, e disse nel cuor suo, Nascerà egli figliuolo ad vn' huomo di cento anni? e Sarah partorirà ella di nouanta anni?*

יז

18 וַאֲמַר אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ לְוַי יִשְׁמָעֵאל יִתְקַיַּם קֳדָמָךְ׃

19 וַאֲמַר יְיָ בְּקוּשְׁטָא שָׂרָה אִתְּתָךְ תְּלֵיד לָךְ בַּר וְתִקְרֵי יָת שְׁמֵיהּ יִצְחָק וַאֲקֵים יָת קְיָמִי עִמֵּיהּ לִקְיָם עָלַם וְלִבְנוֹהִי בָּתְרוֹהִי׃

20 וּלְיִשְׁמָעֵאל קַבֵּלִית צְלוֹתָךְ הָא בָּרְכֵית יָתֵיהּ וְאַפֵּישׁ יָתֵיהּ וְאַסְגֵּי יָתֵיהּ לַחֲדָא לַחֲדָא תְּרֵין עֲשַׂר רַבְרְבִין יוֹלֵיד וְאֶתְּנִנֵּיהּ לְעַם סַגִּי׃

21 וְיָת קְיָמִי אֲקֵים עִם יִצְחָק דִּתְלֵיד לָךְ שָׂרָה לִזְמָנָא הָדֵין בְּשַׁתָּא אָחֳרָנָא׃

22 וְשֵׁיצֵי לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ וְאִסְתַּלֵּיק יְקָרָא דַּייָ מֵעִלָּווֹהִי דְּאַבְרָהָם׃

23 וּדְבַר אַבְרָהָם יָת יִשְׁמָעֵאל בְּרֵיהּ וְיָת כָּל יְלִידֵי בֵיתֵיהּ וְיָת כָּל זְבִינַת כַּסְפֵּיהּ כָּל דְּכוּרָא בְּאֱינָשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וּגְזַר יָת בְּשַׂר עָרְלַתְהוֹן בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין כְּמָא דְּמַלֵּיל עִמֵּיהּ יְיָ׃

24 וְאַבְרָהָם בַּר תִּשְׁעִין וְתֵשַׁע שְׁנִין בְּמִגְזְרֵיהּ בִּשְׂרָא דְּעָרְלְתֵיהּ׃

25 וְיִשְׁמָעֵאל בְּרֵיהּ בַּר תְּלָת עַשְׂרֵי שְׁנִין כַּד גְּזַר יָת בִּשְׂרָא דְּעָרְלְתֵיהּ׃

26 בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין אִתְגְּזַר אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בְּרֵיהּ׃

27 וְכָל אֱנָשֵׁי בֵיתֵיהּ יְלִידֵי בֵיתָא וּזְבִינֵי כַּסְפָּא מִן בַּר עַמְמִין יִתְגְּזַרוּ עִמֵּיהּ׃

יז

18 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוּ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃

19 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃

20 וּלְיִשְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃

21 וְאֶת־בְּרִיתִי אָקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת׃

22 וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃

23 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וַיָּמָל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ אֱלֹהִים׃

24 וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃

25 וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֵת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃

26 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃

27 וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמֹּלוּ אִתּוֹ׃

ΚΕΦΑΛ. ιζ.

18. Εἶπε δὲ ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεόν· ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐναντίον σου.

19. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς ἀβραάμ, ναί. ἰδοὺ σάῤῥα ἡ γυνή σου τέξεταί σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰσαάκ. καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ θεός, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν.

20. Περὶ δὲ ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου, καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκα αὐτόν, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα. δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα.

21. Τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς ἰσαάκ, ὃν τέξεταί σοι σάῤῥα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ.

22. Συνετέλεσε δὲ ὁ θεὸς λαλῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ ἀβραάμ.

23. Καὶ ἔλαβεν ἀβραὰμ ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ, καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ἀβραάμ, καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός.

24. Ἀβραὰμ δὲ ἐνενήκοντα ἐννέα ἦν ἐτῶν, ἡνίκα περιέτεμε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.

25. Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦν ἐτῶν δεκατριῶν, ἡνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.

26. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, περιετμήθη ἀβραὰμ καὶ ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

27. Καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν, καὶ περιέτεμεν αὐτούς.

CAP. XVII.

18. Dixitq; ad Deum: Vtiná Ismahel vivat coram te.

19. Et ait Deus ad Abraham: Sara uxor tua pariet tibi filium, vocabisq; nomen eius Isaac, & constituam pactum meum illi in fœdus sempiternum, & semini eius post eum.

20. Super Ismahel quoque exaudivi te ecce, benedicam ei, & augebo, & multiplicabo eum valde: duodecim duces generabit, & faciam illum in gentem magnam

21. Pactum verò meum statuam ad Isaac, quem pariet tibi Sara tempore isto in anno altero.

22. Cumque finitus esset sermo loquentis cum eo, ascendit Deus ad Abraham.

23. Tulit autem Abraham Ismahel filium suum, & omnes vernaculos domus suę: universosque quos emerat, cunctos mares ex omnibus viris domus suæ; & circuncidit carnem præputii eorum statim in ipsa die, sicut præceperat ei Deus.

24. Abraham nonaginta & novem erat annorum quando circumcidit carnem pręputii sui.

25. Et Ismahel filius suus tredecim annos impleverat tempore circumcisionis suæ.

26. Eadem die circumcisus est Abraham & Ismahel filius eius.

27. Et omnes viri domus illius, tam vernaculi, quam emptitii & alienigenæ pariter circumcisi sunt.

Das siebenzehende Capitel.

18. Vnd Abraham sprach zu Gott: Ach das Ismael leben solt für dir.

19. Da sprach GOtt: Ja / Sara dein Weib sol dir einen Sohn geberen / den soltu Isaac heissen / Denn mit jhm wil ich meinen ewigen Bund auffrichten / vnnd mit seinem Samen nach jhm.

20. Dazu vmb Ismael habe ich dich auch erhöret / Sihe ich habe jhn gesegnet / vnd wil jhn fruchtbar machen vnd mehren fast sehr. Zwölff Fürsten wird er zeugen / vnd will jhn zum grossen Volck machen.

21. Aber meinen Bund wil ich auffrichten mit Isaac / den dir Sara geberen soll / vmb diese Zeit im andern jahr.

22. Vnd er höret auff mit jhm zu reden / vnnd GOTT fuhr auff von Abraham.

23. Da nam Abraham seinen Sohn Ismael / vnnd alle Knechte die daheim geboren / vnd alle die erkaufft / vnd alles was Manns Namen war in seinem hause / vnd beschneid die Vorhaut an jhrem fleisch / eben desselbigen Tages / wie jhm Gott gesagt hatte.

24. Vnd Abraham war neun vnnd neuntzig jahr alt / da er die Vorhaut an seinem fleisch beschneid.

25. Ismael aber sein Son war dreyzehen jahr alt / da seines fleisches Vorhaut beschnitten ward.

26. Eben auff einen Tag wurden sie alle beschnitten / Abraham / sein Son Ismael.

27. Vnnd was Manns namen in seinem Hause war / daheim geboren / vnd erkaufft von frembden / Es ward alles mit jhm beschnitten.

CAP. XVII.

18. Et Abraham disse à Dio, Pur che Ismael viua dinanti à te.

19. Alquale Dio rispose, Certamente che Sarah tua moglie ti partorirà vn figliuolo, chiamarai il suo nome Jshac: & io stabilirò il mio patto con lui, in perpetua confederatione à la sua posterità dopo lui.

20. E quanto à Ismael ancora, ti ho esaudito: ecco ch'io lo benedirò. e lo farò crescere, e lo moltiplicarò grandissimamente. Egli generarà dodici principi, e lo farò crescere in gran gente.

21. Ma io confermarò la mia confederatione con esso Isaac, ilquale Sarah ti partorirà di questo tempo à punto, l' anno che verrà.

22. E finì di parlar con lui: e Dio sene ascese da Abraham.

23. Ora Abraham prese Jsmael suo figliuolo e tutti quelli ch' erano nati in casa sua, e tutti quelli che haueua argento copiati, cioè, tutti i maschii fra quelli de la sua casa, & in quello istesso giorno circoncise la carne del lor preputio, si come Dio gli haueua detto.

24. Et Abraham era di nouanta noue anni, quando egli circoncise la carne del suo preputio.

25. Et Jsmael suo figliuolo era di tredici anni, quando fu circoncisa la carne del suo preputio.

26. Nel medesimo giorno fu circonciso Abraham & Ismael suo figliuolo.

27. Et tutti gli huomini de la casa sua, tanto quelli che vi erano nati, quanto quelli che erano stati comprati con argento da i forestieri, furono con esso seco circoncisi.

יח

1 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם׃

2 וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃

3 וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃

4 יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃

5 וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃

6 וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת׃

7 וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃

8 וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃

9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל׃

10 וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו׃

11 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים׃

יח

1 וְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ בְּמֵישְׁרֵי מַמְרֵא וְהוּא יָתִיב בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא כְּמֵיחַם יוֹמָא׃

2 וּזְקַף עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא תְּלָתָא גֻבְרִין קָיְמִין עִלָּווֹהִי וַחֲזָא וּרְהַט לְקַדָּמוּתְהוֹן מִתְּרַע מַשְׁכְּנָא וּסְגִיד עַל אַרְעָא׃

3 וַאֲמַר יְיָ אִם כְּעַן אַשְׁכָּחִית רַחֲמִין קֳדָמָךְ לָא כְעַן תִּעְבַּר מֵעַל עַבְדָּךְ׃

4 יִסְּבוּן כְּעַן זְעֵיר מַיָּא וְאַסְחוּ רַגְלֵיכוֹן וְאִסְתְּמִיכוּ תְּחוֹת אִילָנָא׃

5 וְאֶסַּב פִּתָּא דְלַחְמָא וּסְעִידוּ לִבְּכוֹן בָּתַר כֵּן תִּתְעַבְרוּן אֲרֵי עַל כֵּן עֲבַרְתּוּן עַל עַבְדְּכוֹן וַאֲמַרוּ כֵּן תַּעְבֵּיד כְּמָא דְמַלֶּלְתָּא׃

6 וְאוֹחִי אַבְרָהָם לְמַשְׁכְּנָא לְוָת שָׂרָה וַאֲמַר אוֹחִי תְּלָת סְאִין קִמְחָא דְסֻלְתָּא לוּשִׁי וַעֲבִידִי גְרִיצָן׃

7 וּלְוָת תּוֹרֵי רְהַט אַבְרָהָם וּנְסֵב בַּר תּוֹרֵי רַכִּיךְ וְטָב וִיהַב לְעוּלֵימָא וְאוֹחִי לְמֶעְבַּד יָתֵיהּ׃

8 וּנְסֵב שְׁמַן וַחֲלַב וּבַר תּוֹרֵי דַּעֲבַד וִיהַב קֳדָמֵיהוֹן וְהוּא מְשַׁמֵּשׁ עִלָּוֵיהוֹן תְּחוֹת אִילָנָא וַאֲכַלוּ׃

9 וַאֲמַרוּ לֵיהּ אָן שָׂרָה אִתְּתָךְ וַאֲמַר הָא בְּמַשְׁכְּנָא׃

10 וַאֲמַר מֵתָב אֱתוּב לְוָתָךְ כְּעִדָּן דְּאַתּוּן קַיָּמִין וְהָא בַר לְשָׂרָה אִתְּתָךְ וְשָׂרָה שָׁמְעָא בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא וְהוּא אֲחוֹרוֹהִי׃

11 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה סִיבוּ עֲלוּ בְּיוֹמִין פְּסַק מִלְּמֶהֱוֵי לְשָׂרָה אֹרַח כִּנְשַׁיָּא׃

ΚΕΦΑΛ. ιή

1. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῇ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας.

2. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἱστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτοὺς, προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν.

3. Καὶ εἶπε, κύριε, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου.

4. Ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον.

5. Καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε, καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ ἕνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπαν, οὕτω ποίησον καθὼς εἴρηκας.

6. Καὶ ἔσπευσεν ἀβραὰμ ἐπὶ τῆς σκηνῆς πρὸς τὴν σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον ἐγκρυφίας.

7. Καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβεν ἁπαλὸν μοσχάριον, καὶ καλόν· καὶ ἔδωκε τῷ παιδὶ, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό.

8. Ἔλαβε δὲ βούτυρον καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον.

9. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν, ποῦ σάρρα ἡ γυνή σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ.

10. Εἶπε δὲ, ἰδοὺ ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἕξει υἱὸν σάρρα ἡ γυνή σου. σάρρα δὲ ἤκουσε πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς οὖσα, ὄπισθεν αὐτοῦ.

11. Ἀβραὰμ δὲ καὶ σάρρα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν, ἐξέλιπε δὲ τῇ σάρρᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα.

CAP. XVIII.

1. Apparuit autem ei Dominus in convalle Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso fervore diei.

2. Cumq; elevasset oculos, apparuerunt ei tres viri stantes prope eum: quos cùm vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi sui, & adoravit in terram.

3. Et dixit: Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas servum tuum.

4. Sed afferam pauxillum aquæ, & laventur pedes vestri, & requiescite sub arbore.

5. Ponamq; buccellam panis, & confortetur cor vestrum, postea transibitis: idcirco enim declinastis ad servum vestrum. Qui dixerunt: Fac ut loquutus es.

6. Festinavit Abraham in tabernaculum ad Saram, dixitque ei: Accelera, tria sata similæ commisce, & fac subcinericios panes.

7. Ipse verò ad armentum cucurrit, & tulit inde vitulũ tenerrimum & optimum: deditq; puero, qui festinavit & coxit illum.

8. Tulit quoque butyrum & lac, & vitulum quẽ coxerat, & posuit coram eis: ipse verò stabat iuxta eos sub arbore.

9. Cumq; comedissent, dixerunt ad eum: Vbi est Sara uxor tua? ille respondit: Ecce in tabernaculo est.

10. Cui dixit: Revertens veniam ad te tempore isto, vita comite, & habebit filium Sara uxor tua. Quo audito Sara risit post ostium tabernaculi.

11. Erant autem ambo senes, provectæque ætatis, & desierant Saræ fieri muliebria.

Das achtzehende Capitel.

VNnd der HERR erschein jhm im Hayn Mamre / da er saß an der thür seiner hütten / da der Tag am heissesten war.

2. Vnd als er seine Augen auffhub / vnnd siehe / da stunden drey Männer gegen jhm / vnnd da er sie sahe / lieff er jnen entgegen / von der thür seiner Hütten / vnd bücket sich nieder auff die Erden.

3. Vnd sprach: HErr / hab ich gnad funden für deinen Augen / so gehe nicht für deinem Knecht vber.

4. Man soll euch ein wenig wassers bringen / vnd eure Füsse waschen / vnd lehnet euch vnter den Baum.

5. Vnd ich wil euch ein bissen Brots bringen / daß jhr euer Hertz labet / darnach solt jhr fortgehen / Denn darumb seydt jr zu eurem Knecht kommen. Sie sprachen: Thue wie du gesaget hast.

6. Abraham eilet inn die Hütten zu Sara / vnd sprach: Eile / vnnd menge drey maß Semelmehl / knette / vnnd backe Kuchen.

7. Er aber lieff zu den Rindern / vnnd holet ein zart gut Kalb / vnd gabs dem Knaben der eilet vnd bereitets zu.

8. Vnnd er trug auff Butter vnnd Milch / vnd von dem Kalbe das er zubereitet hatte / vnd satzts jhnen für / vnd trat für sie vnter den Baum / Vnnd sie assen.

9. Da sprachen sie zu jhm: Wo ist dein Weib Sara? Er antwortet: Drinnen in der Hütten.

10. Da sprach er: Jch wil wieder zu dir kommen / so ich lebe / Sihe / so soll Sara dein Weib einen Sohn haben. Das höret Sara hinder jhm / hinder der thür der Hütten.

11. Vnd sie waren beyde / Abraham vnnd Sara / alt vnnd wol betaget / also das es Sara nicht mehr gieng nach der Weiber weise.

CAP. XVIII.

1. *Dinuouo il Signore apparse ad Abraham ne la pianura di Mamre: & egli sedeua su la porta del suo pauiglione nel calore del giorno.*

2. *Et alzando gli occhii riguardò; & ecco che tre huomini stauano appresso di lui: iquali quando gli vidde, andò loro incontro da la porta del pauiglione, e s'inchinò sopra la terra.*

3. *E disse, Signore, io ti prego che se hora ho trouato gratia dinanzi à te, non ti parta dal tuo seruitore.*

4. *Jo domando che si pigli vn poco d'acqua, e che voi lauiate i vostri piedi, e vi riposiate sotto l'albero.*

5. *Jn questo mezzo io portarò vn boccon di pane, à fin che confortiate i vostri cuori; dipoi voi passarete auanti: imperoche voi sete per questo passati verso il vostro seruitore. Et essi dissero, Fa come tu hai detto.*

6. *Abraham adunque sen' andò in fretta verso il suo pauiglione à Sarah, e le disse, Spacciate, impasta tre misure di fior di farina, e fanne de le focaccie.*

7. *Et Abraham corse al bestiame, e prese vn vitello tenero e buono, e lo dette al seruitore, ilquale s'affrettò di apparechiarlo.*

8. *Prese ancora del butiro, e del latte col vitello che haueua apparechiato; e lo pose dinanzi à quelli: & egli staua appresso à loro sotto l'albero, e mangiorono.*

9. *Et essi gli dissero, Doue è Sarah tua moglie? egli rispose, Ecco la lá nel pauiglione.*

10. *E Dio gli disse, Io ritornarò à te secondo il tempo de la vita: & ecco che Sarah tua moglie hauerà vn figliuolo. E Sarah ascoltaua da la porta del pauiglione, che era dietro à lui.*

11. *Ora Abraham e Sarah erano vecchii e di grande età; & erano restate le purgationi à Sarah, si come sogliono hauere le donne.*

יח

12 וחייכת שרה במעהא
למימר בתר דסיבית
תהי לי עלימו ורבוני
סיב:
13 ואמר יי לאברהם
למה דנן חייכת שרה
למימר הברם בקשטא
אילד ואנא סיבית:
14 היתכסי מן קדם יי
פתגמא לזמן אתוב
לותך כעידן דאתון קימין
ולשרה בר:
15 וכדיבת שרה למימר
לא חייכית ארי דחילת
ואמר לא אלהין חייכת:
16 וקמו מתמן גבריא
ואסתכיאו על אפי
סדום ואברהם אזל
עמהון לאלוואיהון:
17 ויי אמר המכסי
אנא מאברהם דאנא
עבד:
18 ואברהם מהוא
יהוי לעם סגי ותקיף
ויתברכון בדיליה כל
עממי ארעא:
19 ארי ידעתיניה בדיל
דיפקיד ית בנוהי וית
אנש ביתיה בתרוהי
ויסרון אורחן דתקנן קדם
יי למעבד צדקתא ודינא
בדיל דאייתי יי על
אברהם ית דמליל
לאיתאה עלוהי:
20 ואמר יי קבילת
דסדום ועמורה ארי
סגיאת וחובתהון ארי
תקיפת לחדא:
21 אתגלי כען ואדון
הכקבילתהון דעלת
לקדמי עבדו אעביד
עמהון גמירא אם לא
תיבין ואם תיבין לא
אתפרע:
22 ואתפניאו מתמן
גבריא ואזלו לסדום
ואברהם עד כען משמש
בצלו קדם יי:
23 וקריב אברהם ואמר
הברגזך תשיצי זכאה עם
חייבא:

יח.

12 ותצחק שרה בקרבה לאמר
אחרי בלתי היתה לי עדנה
ואדני זקן:
13 ויאמר יהוה אל אברהם
למה זה צחקה שרה לאמר
האף אמנם אלד ואני זקנתי:
14 היפלא מיהוה דבר למועד
אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן:
15 ותכחש שרה לאמר לא
צחקתי כי יראה ויאמר לא כי
צחקת:
16 ויקמו משם האנשים וישקפו
על פני סדם ואברהם הלך
עמם לשלחם:
17 ויהוה אמר המכסה אני
מאברהם אשר אני עשה:
18 ואברהם היו יהיה לגוי גדול
ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ:
19 כי ידעתיו למען אשר יצוה
את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו
דרך יהוה לעשות צדקה ומשפט
למען הביא יהוה על אברהם
את אשר דבר עליו:
20 ויאמר יהוה זעקת סדם
ועמרה כי רבה וחטאתם
כי כבדה מאד:
21 ארדה נא ואראה הכצעקתה
הבאה אלי עשו כלה ואם
לא אדעה:
22 ויפנו משם האנשים וילכו
סדמה ואברהם עודנו עמד
לפני יהוה:
23 ויגש אברהם ויאמר האף
תספה צדיק עם רשע:

ιη΄.

12. Ἐγέλασε δὲ σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα· οὔπω μέν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν, ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος.

13. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἀβραάμ· τί ὅτι ἐγέλασε σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα; ἆρά γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα.

14. Μὴ ἀδυνατεῖ παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐπαναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ ἔσται τῇ σάῤῥᾳ υἱός.

15. Ἠρνήσατο δὲ σάῤῥα λέγουσα, οὐκ ἐγέλασα. ἐφοβήθη γάρ· καὶ εἶπεν, οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας.

16. Ἐξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον σοδόμων καὶ γομόῤῥας. ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν, συμπροπέμπων αὐτούς.

17. Ὁ δὲ κύριος εἶπε· μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ ἀβραὰμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ.

18. Ἀβραὰμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολύ, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

19. Ἤδειν γάρ, ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ φυλάξουσι τὰς ὁδοὺς κυρίου, ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ ἀβραὰμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

20. Εἶπε δὲ κύριος· κραυγὴ σοδόμων καὶ γομόῤῥας πεπλήθυνται πρὸς μέ, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα.

21. Καταβὰς οὖν ὄψομαι εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρὸς μὲ συντελοῦνται. εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ.

22. Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, ἦλθον εἰς σόδομα. ἀβραὰμ δὲ ἔτι ἦν ἑστηκὼς ἐναντίον κυρίου.

23. Καὶ ἐγγίσας ἀβραὰμ εἶπε· μὴ συναπολέσῃς δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής.

CAP. XVIII.

12. Quæ risit, occultè dicẽs: Postquam consenui, & dominus meus vetulus est, voluptati operam dabo?

13. Dixit autem Dominus ad Abraham: Quare risit Sara, dicens: Num verè paritura sum anus?

14. Numquid Deo quicquam est difficile? iuxta condictum revertar ad te hoc eodem tempore, vita comite, & habebit Sara filium.

15. Negavit Sara, dicens, Non risi, timore perterrita. Dominus autem, Non est, inquit, ita: sed risisti.

16. Cùm ergo surrexissent inde viri, direxerunt oculos contra Sodomam: & Abraham simul gradiebatur deducens eos.

17. Dixitq; Dominus: Num celare potero Abraham quæ gesturus sum:

18. Cùm futurus sit in gentem magnam, ac robustissimam, & Benedicendæ sint in illo omnes nationes terræ?

19. Scio enim quòd præcepturus sit filiis suis, & domui suæ post se ut custodiant viam Domini, & faciant iudicium & iustitiam: ut adducat Dominus propter Abraham omnia quæ locutus est ad eum.

20. Dixit itaque Dominus: Clamor Sodomorum & Gomorrhæorum multiplicatus est, & peccatum eorum aggravatum est nimis.

21. Descendam, & videbo utrum clamorem qui venit ad me, opere compleverint: an non est ita, ut sciam.

22. Converteruntq; se inde, & abierunt Sodomam: Abraham verò adhuc stabat coram Domino.

23. Et appropinquans ait: Nunquid perdes iustum cũ impio?

Das achtzehende Capitel.

12. Darumb lachet sie bey sich selbst/ vnnd sprach: Nun ich alt bin/ soll ich noch wollust pflegen/ vnnd mein Herr auch alt ist.

13. Da sprach der HErr zu Abraham: Warumb lachet des Sara/ vnd spricht: Meinst du/ daß waar sey/ das ich noch geberen werde/ so ich doch alt bin?

14. Solt dem HERRN etwas vnmüglich sein? Vmb dise zeit will ich wider zu dir kommen/ so ich lebe/ so soll Sara einen Sohn haben.

15. Da leugnete Sara/ vnd sprach: Ich habe nicht gelachet/ Denn sie förcht sich. Aber er sprach: Es ist nicht also/ du hast gelacht.

16. Da stunden die Männer auff von dannen/ vnnd wandten sich gegen Sodom/ Vnnd Abraham gieng mit jnen/ das er sie geleitet.

17. Da sprach der HErr: Wie kan ich Abraham verbergen/ was ich thu?

18. Sintemal er ein groß vnd mechtiges Volck soll werden/ vnd alle Völcker auff Erden inn jm gesegnet werden sollen.

19. Denn ich weiß/ er wird befehlen seinen Kindern/ vnd seinem Hause nach jhm/ daß sie des HErren wege halten/ vnd thun was recht vnd gut ist/ Auff das der HErr auff Abraham kommen lasse was er jhm verheissen hat.

20. Vnd der HERR sprach/ Es ist ein geschrey zu Sodom vnd Gomorra daß ist groß/ vnnd jhre sünde sind fast schwere.

21. Darumb will ich hinab fahren/ vnd sehen/ ob sie alles gethan haben/ nach dem geschrey das für mich kommen ist/ Oder obs nicht also sey/ daß ichs wisse.

22. Vnnd die Männer wandten jhr Angesicht/ vnnd giengen gen Sodom. Aber Abraham bleib stehen für dem HERRN.

23. Vnnd trat zu jhm/ vnnd sprach: wilt du denn den Gerechten mit den Gottlosen vmbbringen?

CAP. XVIII.

12. *Sarah dunque sene rise fra si stessa, dicendo, Dapoi ch'io sono inuecchiata, hauerò io in ciò dilettatione, 'noltre il mio Signore è inuecchiato.*

13. *Allhora il Signore disse ad Abraham, Per che cagione Sarah ha riso? dicendo, Oh partorirò io del certo, essendo inuecchiata?*

14. *E forse alcuna cosa ascosa al Signore? Io ritornarò a te in questa stagione secondo il tempo de la vita, e Sarah hauera vn figliuolo.*

15. *Ma Sarah negò. dicendo, Io non ho riso; percioche temette E Dio disse, Non è cosi; percioche tu hai riso.*

16. *Quelli huomini dunque si partirono di là, e risguardorono contra Sodoma; & Abraham andaua con essi per condurgli.*

17. *Et il Signore disse, Asconderò io ad Abraham quello che sono per fare,*

18. *Essendo egli per crescere in vn gran popolo e forte, e douendo tutte le nationi de la terra esser benedette in lui?*

19. *Percioche io l'ho conosciuto; e so che egli comandarà a i suoi figliuoli, & à la sua casa dopo di se, che custodiscano la via del Signore, e facciano la giustitia & il giuditio; a fin che il Signore faccia venire sopra di Abraham quel che gli ha detto.*

20. *Il Signore adunque disse, Perche il grido di Sodoma e di Gomorra è moltiplicato; perche il peccato loro è molto aggrauato:*

21. *Io discenderò ora, è vedro se hanno con effetto adempiuto secondo il grido, che è peruenuto a me: e se non, io lo sapro.*

22. *E quelli huomini si partirono di la, & andorono verso Sodoma: ma Abraham staua ancora dinanzi al Signore:*

23. *Et accostandosi, disse, Destruggerai tu ancora il giusto con l'empio?*

יח

24 אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃

25 חָלִלָה לְּךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָּךְ הֲשֹׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃

26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃

27 וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃

28 אוּלַי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃

29 וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמַר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃

30 וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃

31 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים׃

32 וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃

33 וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃

יח

24 מָאִים אִית חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קַרְתָּא הֲבִרְגַז תְּשֵׁיצֵי וְלָא תִשְׁבּוֹק לְאַתְרָא בְּדִיל חַמְשִׁין זַכָּאִין דִּי בְגַוַּהּ׃

25 קֻשְׁטָא אִינּוּן דִּינָךְ מִלְּמֶעְבַּד כְּפִתְגָמָא הָדֵין לְשֵׁיצָאָה זַכָּאָה עִם חַיָּבָא וִיהֵא זַכָּאָה כְּחַיָּבָא קֻשְׁטָא אִינּוּן דִּינָךְ הַדַּיָּין דְּכָל אַרְעָא לָא יַעְבֵּיד דִּינָא׃

26 וַאֲמַר יְיָ אִם אַשְׁכַּח בִּסְדוֹם חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קַרְתָּא וְאֶשְׁבּוֹק לְכָל אַתְרָא בְּדִילְהוֹן׃

27 וַאֲתֵיב אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא כְעַן אַסְגֵּיתִי לְמַלָּלָא קֳדָם יְיָ וַאֲנָא עֲפַר וּקְטָם׃

28 מָאִים יַחְסְרוּן מֵחַמְשִׁין זַכָּאִין חַמְשָׁא הַתְחַבֵּל בְּחַמְשָׁא יָת כָּל קַרְתָּא וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּל אִם אַשְׁכַּח תַּמָּן אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא׃

29 וְאוֹסֵף עוֹד לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ וַאֲמַר מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן אַרְבְּעִין וַאֲמַר לָא אֶעְבֵּיד גְּמִירָא בְּדִיל אַרְבְּעִין׃

30 וַאֲמַר לָא כְעַן יִתְקוֹף רֻגְזָא דַּייָ וַאֲמַלֵּיל מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן תְּלָתִין וַאֲמַר לָא אֶעְבֵּיד גְּמִירָא אִם אֶשְׁכַּח תַּמָּן תְּלָתִין׃

31 וַאֲמַר הָא כְעַן אַסְגֵּיתִי לְמַלָּלָא קֳדָם יְיָ מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן עַשְׂרִין וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּיל בְּדִיל עַשְׂרִין׃

32 וַאֲמַר לָא כְעַן יִתְקוֹף רֻגְזָא דַּייָ וַאֲמַלֵּיל בְּרַם זִמְנָא הָדָא מָאִים יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן עַשְׂרָה וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּיל בְּדִיל עַשְׂרָה׃

33 וְאִסְתַּלַּק יְקָרָא דַּייָ כַּד שֵׁיצֵי לְמַלָּלָא עִם אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם תָּב לְאַתְרֵיהּ׃

ιη.

24. Ἐὰν ὦσι πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων, ἐὰν ὦσιν ἐν αὐτῇ.

25. Μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς. ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν.

26. Εἶπε δὲ κύριος· ἐὰν εὕρω ἐν σοδόμοις πεντήκοντα δικαίους ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς.

27. Καὶ ἀποκριθεὶς ἀβραὰμ εἶπε· νῦν ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριόν μου. ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός.

28. Ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντήκοντα δίκαιοι εἰς τεσσαράκοντα πέντε, ἀπολεῖς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαράκοντα πέντε.

29. Καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; καὶ εἶπεν, οὐκ ἀπολῶ ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα.

30. Καὶ εἶπε μή τι κύριε ἐὰν λαλήσω. ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; καὶ εἶπεν οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τριάκοντα.

31. Καὶ εἶπεν ἐπειδὰν ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν· οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν εἴκοσι.

32. Καὶ εἶπε μή τι κύριε ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ; ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ εἶπεν· οὐκ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα.

33. Ἀπῆλθε δὲ κύριος ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ ἀβραάμ. καὶ ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

24. Si fuerint quinquaginta iusti in civitate, peribunt simul? & non parces loco illi propter quinquaginta iustos, si fuerint in eo?

25. Absit à te, ut rem hanc facias, & occidas iustū cum impio, fiatque iustus sicut impius. non est hoc tuum, qui iudicas omnem terram: nequaquam facies iudicium hoc.

26. Dixitq; Dominus ad eum: Si invenero Sodomis quinquaginta iustos in medio civitatis, dimittam omni loco propter eos.

27. Respondensq; Abraham, ait: Quia semel cœpi, loquar ad Dominum meū, cùm sim pulvis & cinis.

28. Quid si minus quinquaginta iustis quinque fuerint? delebis propter quadraginta quinque universam urbem? Et ait: Non delebo, si invenero ibi quadragintaquinque.

29. Rursumque locutus est ad eum: Sin autem quadraginta ibi invēti fuerint, quid facies? Ait: Non percutiam propter quadraginta.

30. Ne quæso, inquit, indigneris Domine, si loquar: Quid si ibi inventi fuerint triginta? Respondit, Non faciam, si invenero ibi triginta.

31. Quia semel, ait, cœpi, loquar ad Dominum meū: Quid si ibi inventi fuerint viginti? Ait: Non interficiam propter viginti.

32. Obsecro inquit, ne irascaris Domine, si loquar adhuc semel: Quid si inventi fuerint ibi decem? Et dixit: Non delebo propter decem.

33. Abiitq; Dominus postquam cessavit loqui ad Abraham; & ille reversus est in locum suum.

Das achtzehende Capitel.

24. Es möchten villeicht funfftzig Gerechten inn der Stadt sein / woltest du die vmbbringen / vnd dem Ort nicht vergeben vmb funfftzig Gerechter willen / die drinnen weren?

25. Das sey ferne von dir / daß du das thust / vnd tödtest den Gerechten mit den Gottlosen / daß der Gerechte sey gleich wie der Gottlose / Das sey ferne von dir / der du aller Welt Richter bist / Du wirst so nicht richten.

26. Der HERR sprach: Finde ich funfftzig Gerechten zu Sodom inn der Stadt / so wil ich vmb jhrer willen alle den orten vergeben.

27. Abraham antwortet / vnnd sprach: Ach sihe / Ich hab mich vnterwunden / zu reden mit dem HERRN / wiewol ich Erde vnd Aschen bin.

28. Es möchten villeicht fünff weniger denn funfftzig Gerechten drinnen sein / Woltest du denn die gantze Stadt verderben vmb der fünffe willen? Er sprach: Finde ich drinnen fünff vnd viertzig / so wil ich sie nicht verderben.

29. Vnnd er fuhr weiter mit jhm zu reden / vnnd sprach: Mann möcht villeicht viertzig drinnen finden. Er aber sprach: Ich wil jhnen nichts thun / vmb viertziger willen.

30. Abraham sprach: Zürne nicht HERR / daß ich noch mehr rede / Mann möcht villeicht dreissig drinnen finden. Er aber sprach: Finde ich dreissig drinnen / so wil ich jhnen nichts thun.

31 Vnd er sprach: Ach sihe / ich habe mich vnterwunden mit dem HErrn zu reden / Man möcht villeicht zweintzig drinnen finden. Er antwortet: Ich wil sie nicht verderben vmb der zweintzig willen.

32. Vnd er sprach: Ach zürne nicht HERR / daß ich nur noch einmal rede / Mann möchte villeicht zehen drinnen finden. Er aber sprach: Ich wil sie nicht verderben / vmb der zehen willen.

33. Vnd der HERR gieng hin / da er mit Abraham außgeredet hatte / Vnd Abraham keret wider hin / an seinen ort.

24. *E se saranno cinquanta giusti in quella città, la ruinarai tu? Non perdonarai tu à quel luogo per i cinquanta giusti che sono dentro di quella.*

25. *Sia da te lontano, che tu faccia una tal cosa, cioè, che tu faccia morire il giusto con l'empio, e che'l giusto sia come l'empio: sia da te lontano, dico, oh il giudice di tutta la terra, non sarà egli il giuditio?*

26. *Et il Signore disse, Se io ritrouarò dentro la città di Sodoma cinquanta giusti, per quelli io perdonarò à tutto quel luogo.*

27. *Et Abraham rispondendo disse, Ecco che ora io che sono poluere e cenere, ardisco di parlare al mio Signore.*

28. *Se per auuentura di cinquanta giusti ne mancaranno cinque, ruinarai tu tutta la città per quel cinque? Et egli rispose, Io non la distrugerò se ne trouarò quiui quaranta-cinque.*

29. *Et Abraham dinuouò parlò, e disse, Forse che si trouaranno quiui quaranta giusti. Et il Signor rispose, Io non lo farò per amor di quaranta.*

30. *Di piu Abraham disse, Io prego che'l mio Signore non si corrucci s'io parlarò: Se per sorte se ne ritrouaranno quiui trenta. Rispose il Signore, Io non lo farò, se ne ritrouarò lì trenta.*

31. *Et Abraham disse ancora, Ecco che io ardisco parlare al mio Signore: Forse che quiui se ne ritrouaranno venti. Rispose il Signore, Io non la ruinarò per amor de i venti.*

32. *Abraham di nuono disse, Io prego che'l mio Signore non si corrucci, s'io parlarò solamente questa volta: Forse si ritrouaranno quiui dieci giusti. Rispose il Signore, Io non la ruinarò per amor di quei dieci.*

33. *Et il Signore sen' andò, poi ch'hebbe finito di parlare ad Abraham. Et Abraham sene ritorno nel suò luogo.*

יט

1 ואתו תרין מלאכיא
לסדום ברמשא ולוט יתיב
בתרעא דסדום וחזא לוט
וקם לקדמותהון וסגד על
אפוהי על ארעא:

2 ואמר בבעו כען רבוני
זורו כען לבית עבדכון
וביתו ואסחו רגליכון
ותקדמון ותהכון לא
לארחכון ואמרו לא
אלהין ברחובא נבית:

3 ואתקף בהון לחדא
וזרו לותיה ועלו לביתיה
ועבד להון משתיא ופטיר
אפה להון ואכלו:

4 עד לא שכבו ואנשי
קרתא אנשין דסדום
אקיפו על ביתא
מעולימא ועד סבא כל
עמא מסופיה:

5 וקרו ללוט ואמרו ליה
אן גבריא דאתו לותך
בליליא אפיקינון לותנא
ונדע יתהון:

6 ונפק לותהון לוט
לתרעא ודשא אחד
בתרוהי:

7 ואמר בבעו כען אחי
לא תבאשון:

8 הא כען לי תרתין
בנת דלא ידעונין גבר
אפיק כען יתהין לותכון
ועבדו להן כתקין בע
בעיניכון לחוד לגבריא
האלין לא תעבדון מדעם
ארי על כן עלו בטלל
שרותי:

9 ואמרו קריב להלא
ואמרו חד אתא
לאתותבא והא דאין דינא
כען נבאש לך מדילהון
ואתקיפו בגברא בלוט
לחדא וקריבו למתבר
דשא:

10 ואושיטו גבריא ית
ידיהון ואעילו ית לוט
לותהון לביתא וית
דשא אחדו:

יט

1 ויבאו שני המלאכים סדמה
בערב ולוט ישב בשער סדם
וירא לוט ויקם לקראתם
וישתחו אפים ארצה:

2 ויאמר הנה נא אדני סורו
נא אל בית עבדכם ולינו
ורחצו רגליכם והשכמתם
והלכתם לדרככם ויאמרו לא
כי ברחוב נלין:

3 ויפצר בם מאד ויסרו אליו
ויבאו אל ביתו ויעש להם
משתה ומצות אפה ויאכלו:

4 טרם ישכבו ואנשי העיר
אנשי סדם נסבו על הבית מנער
ועד זקן כל העם מקצה:

5 ויקראו אל לוט ויאמרו לו
איה האנשים אשר באו אליך
הלילה הוציאם אלינו ונדעה
אתם:

6 ויצא אלהם לוט הפתחה
והדלת סגר אחריו:

7 ויאמר אל נא אחי תרעו:

8 הנה נא לי שתי בנות אשר
לא ידעו איש אוציאה נא
אתהן אליכם ועשו להן כטוב
בעיניכם רק לאנשים האל
אל תעשו דבר כי על כן
באו בצל קרתי:

9 ויאמרו גש הלאה ויאמרו
האחד בא לגור וישפט שפוט
עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש
בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת:

10 וישלחו האנשים את ידם
ויביאו את לוט אליהם הביתה
ואת הדלת סגרו:

ΚΕΦΑΛ. ιθ'.

1. Ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς σόδομα ἑσπέρας. λὼτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν πύλην σοδόμων. ἰδὼν δὲ λώτ, ἐξανέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν.

2. Ἰδοὺ κύριοι ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν, καὶ καταλύσατε, καὶ νίψατε τοὺς πόδας ὑμῶν καὶ ὀρθρίσαντες ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. καὶ εἶπαν, οὐχί. ἀλλ' ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν.

3. Καὶ κατεβιάζετο αὐτούς. καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον, καὶ ἀζύμους ἔπεμψεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον.

4. Πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι, καὶ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ σοδομῖται περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν. ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα.

5. Καὶ ἐξεκαλοῦντο τὸν λώτ, καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν· ποῦ εἰσιν οἱ εἰσελθόντες πρὸς σὲ νύκτα; ἐξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγνώμεθα αὐτοῖς.

6. Ἐξῆλθε δὲ λὼτ πρὸς αὐτοὺς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέῳξεν ὀπίσω αὐτοῦ. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς.

7. Μηδαμῶς ἀδελφοί, μὴ πορεύεσθε.

8. Εἰσὶ δέ μοι θυγατέρες αἳ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα. ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρᾶσθε αὐταῖς, καθὰ ἂν ἀρέσκῃ ὑμῖν. μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἄδικον, οὗ εἵνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν στέγην τῶν δοκῶν μου.

9. Εἶπαν δέ, ἀπόστα ἐκεῖ· εἰσῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν σε κακώσομεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν λὼτ σφόδρα καὶ ἤγγισαν συντρῖψαι τὴν θύραν.

10. Ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας, εἰσεσπάσαντο τὸν λὼτ πρὸς ἑαυτοὺς εἰς τὸν οἶκον καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν.

CAP. XIX.

1. Veneruntque duo angeli Sodomam vespere, sedente Lot in foribus civitatis. Qui cùm vidisset eos surrexit, & ivit obviam eis: adoravitq; pronus in terram,

2. Et dixit, Obsecro, domini, declinate in domum pueri vestri, & manete ibi: lavate pedes vestros, & manè proficiscemini in viā vestrā. Qui dixerunt, Minimè, sed in platea manebimus.

3. Compulit illos oppidò, ut diverterent ad eū: ingressisq; domum illius, fecit convivium, & coxit azyma: & comederunt.

4. Prius autē quàm irent cubitum, viri civitatis vallaverunt domū à puero usque ad senem, omnis populus simul.

5. Vocaveruntq; Lot, & dixerunt ei: Vbi sunt viri qui introierunt ad te nocte? educ illos huc, ut cognoscamus eos.

6. Egressus ad eos Lot, post tergum accludens ostiū, ait:

7. Nolite, quæso, fratres mei, nolite malum hoc facere.

8. Habeo duas filias, quæ necdum cognoverunt virū, educam eas ad vos, & abutimini eis sicut vobis placuerit, dū modò viris istis nihil mali faciatis, quia ingressi sunt sub vmbra culminis mei.

9. At illi dixerunt: Recede illuc. Et rursus: Ingressus es, inquiunt, ut advena, nunquid ut iudices? te ergo ipsum magis quàm hos affligemus. Vimq; faciebant Lot vehementissimè: iamq; propè erat ut effringerent fores.

10. Et ecce miserunt manum viri, & introduxerunt ad se Lot, clauseruntque ostium:

Das neunzehende Capitel.

Die zween Engel kamen gen Sodom des Abends / Lot aber saß zu Sodom vnter dem Thor. Vnd da er sie sahe / stund er auff jhnen entgegen / vnnd bücket sich mit seinem Angesicht auff die Erden.

2. Vnd sprach: Sihe HERR / Keret doch ein zum Hause ewers knechts / vnnd bleibet über Nacht / Lasset ewer Füsse waschen / so stehet jhr morgens frûe auff / vnd ziehet ewer strasse. Aber sie sprachen: Nein / sondern wir wöllen über Nacht auff der Gassen bleiben.

3. Da nötiget er sie fast / Vnd sie kereten zu jhm ein / vnnd kamen in sein hauß. Vnd er macht jhnen ein Mahl / vnd buch vngeseurte kuchen / vnnd sie assen.

4. Aber ehe sie sich legten / kamen die Leute der Stadt Sodom / vnd vmbgaben das Hauß / Jung vnnd Alt / das gantze Volck auß allen enden.

5. Vnd foddertenLot / vnd sprachen zu jhm: Wo sind die Männer / die zu dir kommen sind diese Nacht? Führe sie herauß zu vns / daß wir sie erkennen.

6. Lot gieng herauß zu jhnen für die thür / vnd schloß die thür hinder jm zu / vnd sprach:

7. Ach lieben Brüder / thut nicht so übel.

8. Sihe / ich habe zwo Töchter / die haben noch keinen Mann erkennet / die wil ich herauß geben vnter euch / vnnd thut mit jhnen / was euch gefellet. Alleine diesen Männern thut nichts / Denn darumb sind sie vnter die schatten meines dachs eingegangen.

9. Sie aber sprachen: Kom hieher. Da sprachen sie: Du bist der einige Frembdling hie / vnnd wilt regieren / Wolan / wir wöllen dich baß plagen / denn jene. Vnd sie drungen hart auff den Mann Lot / vnnd da sie hinzu liessen / vnd wolten die thür auffbrechen.

10. Griffen die Männer hinauß / vnnd zogen Lot hinein zu jhnen ins hauß / vnd schlossen die thür zu.

CAP. XIX.

1. *E Quei due Angeli su la sera andorono in Sodoma, e Lot era à sedere su la porta di Sodoma, e Lot vedendogli, si leuò su, & andò loro incontro; & inchinò la sua faccia sopra la terra.*

2. *E disse, Ecco, io vi prego signori miei, ritirateui à casa del vostro seruitore, alloggiateui, e lauateui ancora i piedi; e domattina vi leuarete, & andarete al vostro camino. Et essi gli risposero, Nò, ma noi staremo questa notte nella piazza.*

3. *E Lot gli costrinse tanto, ch' essi si ritirorono appresso di lui, & entrerono in casa sua, e fece loro vn conuito, e cosse del pane azimo, e mangiorono.*

4. *Ma prima che andassero à dormire, gli huomini de la città di Sodoma circondorono la casa, dal giouano insino al vecchio: cioè, tutto il popolo da vn capo à l' altro.*

5. *E chiamorono Lot, e gli dissero, Oue sono quelli huomini, che di notte sono venuti à te? Menagli fuori a noi à fin che gli conosciamo.*

6. *Allhora Lot vscì fuori à quelli à la porta, e serrò le porte poi cho fu vscito, e disse.*

7. *Vi prego, ò fratelli miei, che non facciate lor male.*

8. *Ecco, io ho due figliuole, lequali non hanno per ancora conosciuto huomo, io le menarò ora à voi, e fate ad esse si come à voi parrà; pur che voi non facciate niente à questi huomini: percioche sono venuti sotto l' ombra del mio tetto per questa cagione.*

9. *Et essi gli risposero, Partiti di qui, e dinuouo dissero, Costui è venuto solo à star con noi, come forestierò, e sarà nostro giudice? Ora noi affliggeremo piu te che loro. E cosi fecero gran violenza contra l' huomo, cioè, contra Lot; e l' accostorono per rompere la porta.*

10. *Ma quei due huomini stesero le mani loro, e ritirorono Lot à loro in casa, e chiusero le porte.*

יט

11 וית גבריא דבתרע ביתא מחו בשברירותא מזעירא ועד רבא ולאיו לאשכחא תרעא:

12 ואמרו גבריא ללוט עוד מאן לך הכא חתנך ובנך ובנתך וכל דלך בקרתא אפיק מן אתרא:

13 ארי מחבלין אנחנא ית אתרא הדין ארי סגיאת קבילתהון קדם יי ושלחנא יי לחבלותה:

14 ונפק לוט ומליל עם חתנוהי נסבי בנתיה ואמר קומו פוקו מן אתרא הדין ארי מחבל יי ית קרתא והוה כמחאיך בעיני חתנוהי:

15 וכמסק צפרא הוה ודחיקו מלאכיא בלוט למימר קום דבר ית אתתך וית תרתין בנתך דאשתכחן מהימנן עמך דלמא תלקי בחובי קרתא:

16 ואתעכב ואתקיפו גבריא בידוהי ובידא דאתתיה ובידא תרתין בנתיה בדחס יי עלוהי ואפקוהי ואשרוהי מברא לקרתא:

17 והוה כד אפיק יתהון לברא ואמר חוס על נפשך לא תסתכי לאחורך ולא תקום בכל מישרא לטורא אשתיזב דלמא תלקי:

18 ואמר לוט להון בבעו כען רבוני:

19 הא כען אשכח עבדך רחמין בעינך ואסגיתא טיבותך דעבדת עמי לקימא ית נפשי ואנא לית אנא יכל לאשתזבא לטורא דלמא תערעינני בישתא ואמות:

יט

11 ואת־האנשים אשר־פתח הבית הכו בסנורים מקטן ועד־גדול וילאו למצא הפתח:

12 ויאמרו האנשים אל־לוט עד מי־לך פה חתן ובניך ובנתיך וכל אשר־לך בעיר הוצא מן־המקום:

13 כי־משחתים אנחנו את־המקום הזה כי־גדלה צעקתם את־פני יהוה וישלחנו יהוה לשחתה:

14 ויצא לוט וידבר אל־חתניו לקחי בנתיו ויאמר קומו צאו מן־המקום הזה כי־משחית יהוה את־העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו:

15 וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר קום קח את־אשתך ואת־שתי בנתיך הנמצאת פן־תספה בעון העיר:

16 ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו וביד־אשתו וביד שתי בנתיו בחמלת יהוה עליו ויצאהו ויניחהו מחוץ לעיר:

17 ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על־נפשך אל־תביט אחריך ואל־תעמד בכל־הככר ההרה המלט פן־תספה:

18 ויאמר לוט אלהם אל־נא אדני:

19 הנה־נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את־נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן־תדבקני הרעה ומתי:

ιθ.

11. Τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου, ἐπάταξαν ἀορασίᾳ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν.

12. Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν λώτ· ἔστι τίς σοι ὧδε γαμβροὶ, ἢ υἱοὶ, ἢ θυγατέρες; ἢ εἴ τις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου.

13. Ὅτι ἡμεῖς ἀπόλλυμεν τὸν τόπον τοῦτον, ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἔναντι κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν.

14. Ἐξῆλθε δὲ λώτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ἀνάστητε καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρίβει κύριος τὴν πόλιν.

15. Ἔδοξε δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. ἡνίκα δὲ ὄρθρος ἐγίνετο, ἐσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν λὼτ λέγοντες· ἀνάστας, λάβε τὴν γυναῖκά σου καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου ἃς ἔχεις, καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ καὶ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως.

16. Καὶ ἐταράχθησαν· καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω, καὶ εἶπαν· σώζων σῶζε τὴν σαυτοῦ ψυχήν, μὴ βλέψῃς εἰς τὰ ὀπίσω, μηδὲ στῇς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. εἰς τὸ ὄρος σώζου, μή ποτε συμπαραληφθῇς.

18. Εἶπε δὲ λὼτ πρὸς αὐτούς. δέομαι κύριε.

19. Ἐπειδὴ εὗρεν ὁ παῖς σου, ἔλεος ἐναντίον σου καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμὲ τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου. ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μὴ καταλάβῃ με τὰ κακά, καὶ ἀποθάνω.

CAP. XIX.

11. Et eos qui foris erant, percusserunt cæcitate à minimo usque ad maximum, ita ut ostium invenire non possent,

12. Dixerunt autem ad Lot: Habes hîc quempiam tuorum? generum, aut filios, aut filias, omnes qui tui sunt, educ de urbe hac:

13. Delebimus enim locũ istum, eò quòd increverit clamor eorum coram Domino, qui misit nos ut perdamus illos.

14. Egressus itaque Lot, locutus est ad generos suos qui accepturi erant filias eius, & dixit: Surgite, & egredimini de loco isto: quia delebit Dominus civitatem hanc. Et visus est eis quasi ludens loqui,

15. Cumq; esset manè, cogebant eum angeli, dicen[illegible] ge, tolle uxorem tuam, & [illegible]as fi[illegible]as quas habes: ne & tu [illegible]ter pereas in scelere civitatis.

16. Dissimulante illo, apprehenderunt manum eius, & manum uxoris, ac duarum filiarum eius, eo quòd parceret Dominus illi.

17. Eduxeruntque eum, & posuerunt extra civitatem. Ibique locuti sunt ad eum, dicentes, Salva animam tuam: noli respicere post tergum, nec stes in omni circa regione: sed in monte salvum te fac, ne & tu simul pereas.

18. Dixitque Lot ad eos: Quæso Domine mi,

19. Quia invenit servus tuus gratiam coram te, & magnificasti misericordiam tuam quam fecisti mecum, ut salvares animam meam, nec possum in monte salvari, ne fortè apprehendat me malum, & moriar:

Das neuntzehende Capitel.

11. Vnnd die Männer für der Thür am Hause wurden mit blindtheit geschlagen / beide klein vnd groß / biß sie müde wurden / vnd die Thür nicht finden kondten.

12. Vnd die Männer sprachen zu Lot / Hast du noch jrgend hie einen Eidam vnd Söhne vnd Töchter / vnd wer dich angehöret in der Stadt / den führe auß dieser Stadt.

13. Denn wir werden diese Stadt verderben / darumb daß jhr Geschrey groß ist für dem HERRN / der hat vns gesandt sie zu verderben.

14. Da gieng Lot hinauß / vnd redet mit seinen Eidam / die seine Töchter nemen solten / Machet euch auff / vnnd gehet auß diesem ort / Denn der HERR wird diese Stadt verderben / Aber es war jhnen lächerlich.

15. Da nun die Morgenröte auffgieng / hiessen die Engel den Lot eilen / vnnd sprachen: Mach dich auff / nim dein Weib / vnd deine zwo Töchter / die vorhanden sindt / daß du nicht auch vmbkommest inn der Missethat dieser Stadt.

16. Da er aber verzog / ergriffen die Männer jhn / vnd sein Weib / vnd seine zwo Töchter bey der Handt / darumb daß der HERR sein verschonet / vnnd führeten jhn hinauß / vnnd liessen jhn aussen für der Stadt.

17. Vnnd als er jhn hatte hinauß gebracht / sprach er: Errette deine Seele / vnnd sihe nicht hinder dich / auch stehe nicht inn dieser gantzen Gegend / Auff dem Berge errette dich / daß du nicht vmbkommest.

18. Aber Lot sprach zu jhnen? Ach nein HERR.

19. Sihe / dieweil dein Knecht Gnade funden hat für deinen Augen / So woltest du deine Barmhertzigkeit groß machen / die du an mir gethan hast / daß du meine Seele bey dem Leben erhieltest / Jch kan mich nicht auff dem Berge erretten / es möcht mich ein Vnfall ankommen / daß ich stürbe.

CAP. XIX.

11. Dipoi percossero di cecità gli huomini ch'erano che stauano à la porta dela casa, dal minimo per fino al maggiore, e s'affaticorono per ritrouare la porta.

12. E quei due huomini dissero à Lot, Hai tu ancora in casa alcuno de tuoi generi? Mena fuori di questo luogo i tuoi figliuoli, è le tue figliuole, e tutte le cose che tu hai nella città.

13. Percioche noi siamo per distruggere questo luogo; perche il grido è cresciuto dinanzi al Signore: imperoche il Signore ci ha mandati per distrug[illegible].

14. Lot adunque [illegible] fuori, e parlò à i suoi generi, [illegible]no pigliare le sue [illegible], e [illegible], Leuateui su, uscite fuori di questo luogo: percioche il Signore è per distruggere questa città: ma parse à i suoi generi ch'ei motteggiasse.

15. Quando venne l'alba del giorno, gli Angeli sollecitauano Lot, dicendogli, Leuati, piglia la tua moglie, e le due tue figliuole che si ritrouano quì; àfin che per auuentura tu non perisca nella punitione de la città.

16. E ritardando egli, quei due huomini presero la mano sua, e la mano de la sua moglie, e la mano de le due sue figliuole, percioche il Signore gli perdonaua: e lo menorono, e messero fuori de la città.

17. Ora quando gli hebbero menati fuori, l'vno disse, Salua la tua vita, non ti riguardare indietro, e non ti fermare in tutta questa pianura: saluati sul monte, a fin che per auuentura tu non perisca.

18. E Lot rispose loro, Nò, vi prego Signori miei.

19. Ecco che'l tuo seruitore hà ritrouato hora gratia dinanzi a te, & hai magnificato la misericordia tua, che hai fatta con esso meco per conseruar la vita mia. Ma io non mi potrò saluare sul monte, che non mi sopra uenga male, e muoia.

יט

20 הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער הוא ותחי נפשי:

21 ויאמר אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר דברת:

22 מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער:

23 השמש יצא על הארץ ולוט בא צערה:

24 ויהוה המטיר על סדום ועל עמרה גפרית ואש מאת יהוה מן השמים:

25 ויהפך את הערים האל ואת כל הככר ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה:

26 ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח:

27 וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יהוה:

28 וישקף על פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן:

29 ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב בהן לוט:

30 ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו:

יט

20 הא כען קרתא הדא קריבא למערק לתמן והיא זעירא אשתיזב כען לתמן הלא זעירא היא ותתקיים נפשי:

21 ואמר ליה הא נסיבית אפך אף לפתגמא הדין בדיל דלא למהפך ית קרתא דבעית עלה:

22 אוחי אשתיזב לתמן ארי לא איכול למעבד מדעם עד מיתך לתמן על כן קרא שמה דקרתא צוער:

23 שמשא נפק על ארעא ולוט אתא לצוער:

24 ויי אמטר על סדום ועל עמורה גפריתא ואשתא מן קדם יי מן שמיא:

25 והפך ית קרויא האילין וית כל מישרא וית כל יתבי קרויא וצמחא דארעא:

26 ואסתכיאת אתתיה מבתרוהי והות קמתא דמלחא:

27 ואקדים אברהם בצפרא לאתרא דשמש תמן בצלו קדם יי:

28 ואסתכי על אפי סדום ועמורה ועל כל אפי ארעא דמישרא וחזא והא סליק תננא דארעא כתננא דאתונא:

29 והוה בחבלות יי ית קרוי מישרא ודכיר יי ית אברהם ושלח ית לוט מגו הפכתא כד הפך ית קרויא דהוה יתב בהן לוט:

30 וסליק לוט מצוער ויתב בטורא ותרתין בנתיה עמיה ארי דחיל למיתב בצוער ויתב במערתא הוא ותרתין בנתיה:

ιθ'.

20. Ἰδοὺ ἡ πόλις αὕτη ἐγγὺς, τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστι μικρά. ἐκεῖ σωθήσομαι. οὐ μικρά ἐστι; καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκεν σοῦ.

21. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ, τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν περὶ ἧς ἐλάλησας.

22. Σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ. οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης σηγώρ.

23. Ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ λὼτ εἰσῆλθεν εἰς σηγώρ.

24. Καὶ κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ σόδομα καὶ γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

25. Καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περίοικον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσι, πάντα τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς.

26. Καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός.

27. Ὤρθρισε δὲ ἀβραὰμ τῷ πρωῒ εἰς τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ἐναντίον κυρίου.

28. Καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον σοδόμων καὶ γομόρρας, καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς τῆς περιχώρου· καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀνέβαινε φλὸξ ἐκ τῆς γῆς ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου.

29. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρῖψαι κύριον πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοίκου, ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ ἀβραὰμ, καὶ ἐξαπέστειλε τὸν λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι κύριον τὰς πόλεις, ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς λώτ.

30. Καὶ ἐξῆλθε λὼτ ἐκ σηγὼρ, καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ἐφοβήθη γὰρ κατοικῆσαι ἐν σηγὼρ· καὶ ᾤκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

CAP. XIX.

20. Est civitas hæc iuxtà, ad quam possum fugere, parva, & salvabor in ea: nunquid non modica est, & vivet anima mea?

21. Dixitq; ad eum, Ecce etiam in hoc suscepi preces tuas, ut non subvertam urbem pro qua locutus es.

22. Festina, & salvare ibi: quia nó potero facere quicquam, donec ingrediaris illuc. Idcirco vocatum est nomen urbis illius Segor.

23. Sol egressus est super terram, & Lot ingressus est Segor.

24. Igitur Dominus pluit super Sodomam & Gomorrham sulphur & ignem à Domino de cœlo:

25. Et subvertit civitates has, & omnem circa regionem, universos habitatores urbium, & cuncta terræ virentia,

26. Respiciensque uxor eius post se, versa est in statuam salis.

27. Abraham autem consurgens manè ubi steterat prius cum Domino,

28. Intuitus est Sodomam & Gomorrham, & universam terram regionis illius: viditq; ascendentem favillam de terra quasi fornacis fumum.

29. Cum enim subverteret Deus civitates regionis illius, recordatus est Abrahæ: & liberavit Lot de subversione urbium in quibus habitaverat.

30. Ascenditque Lot de Segor, & mansit in monte, duæ quoque filiæ eius cum eo, (timuerat enim manere in Segor) & mansit in spelunca ipse, & duæ filiæ eius cum eo:

Das XIX. Capitel.

20. Sihe / da ist eine Stadt nahe / darein ich fliehen mag / vnnd ist klein / daselbs wil ich mich erretten / Ist sie doch klein / daß meine Seele lebendig bleibe.

21. Da sprach er zu jhm: Sihe / ich hab auch in diesem stück dich angesehen / daß ich die Stadt nicht vmbkere / dauon du geredt hast.

22. Eile vnnd errette dich daselbs / Denn ich kan nichts thun / biß daß du hinein kommest / Daher ist diese Stadt genennet Zoar.

23. Vnd die Sonne war auffgegangen auff Erden / da Lot gen Zoar einkam.

24. Da ließ der HERR Schwebel vnd Feuer regenen von dem HERRN vom Himmel herab / auff Sodom vnd Gomorra.

25. Vnnd keret die Städte vmb / die gantze Gegend / vnd alle einwohner der Städte / vnd was auff dem Lande gewachsen war.

26. Vnnd sein Weib sahe hindersich / vnd ward zur Saltzseule.

27. Abraham aber macht sich des morgens früe auff an dem ort / da er gestanden war / für dem HERRN.

28 Vnd wandt sein Angesicht gegen Sodom vnnd Gomorra / vnnd alles Landt der gegendt / vnd schawet / vnnd sihe / da gieng ein rauch auff von dem Lande / wie ein rauch vom Ofen.

29. Denn da Gott die Städte in der Gegendt verderbet / gedacht er an Abraham / vnnd geleitet Lot auß den Städten die er vmbkehret / darinn Lot wonete.

30. Vnnd Lot zoch auß Zoar / vnnd blieb auff dem Berge mit seinen beiden Töchtern / Deñ er forchte sich zu Zoar zu bleiben / vnd blieb also in einer Höle mit seinen beiden Töchtern.

CAP. XIX.

20. *Ecco questa città vicina per fuggirui: laquale è piccola, ti prego ch' io mi salui là. Non è egli piccola, e l' anima mia viuerà?*

21. *Et egli rispose, Ecco ch' io t' ho esaudito ancora in questa cosa, ch' io non ruinarò questa città, de laquale tu m' hai parlato.*

22. *Spedisciti, e saluati là: perche io non potrò far nulla, insino che tu non sarai arriuato là. Per questo il nome de la città fu chiamato, Segor.*

23. *Quando Lot arriuò in Segor, il sole era vscito sopra la terra.*

24. *Et il Signore fece piouere dal cielo solfore e fuoco sopra Sodoma e Gomorra dal Signore.*

25. *E distrusse le città, e tutta quella pianura, e tutti gli habitanti di quelle citta, & i germogli de la terra.*

26. *Ma la moglie di Lot risguardò dietro a se, e diuentò statua di sale.*

27. *Et Abraham la mattina si leuò & andò al luogo doue s' era fermato dinanzi al Signore.*

28. *E risguardò verso Sodoma e Gomorra, e verso tutta la faccia de la pianura di quella terra: e vidde vn fumo de la terra, che ascendeua, si come il fumo d' vna fornace.*

29. *Et auuenne, che quando il Signore Dio distruggeua le città di quella pianura, si ricordò di Abraham, e mandò Lot fuori del mezzo de la distruttione, mentre che distruggeua le città, nellequali Lot habitaua.*

30. *Ora Lot montò di Segor, & habitò nel monte, e le due figliuole con esso seco, perche temeua di habitare in Segor, & habitò in vna cauerna egli, e le due sue figliuole.*

בקדמין

יט

31 ואמרת רבתא לזעירתא אבונא סיב וגבר לית בארעא למיעל עלנא כאורח כל ארעא:

32 אתא נשקי ית אבונא חמרא ונשכוב עמיה ונקיים מאבונא בנין:

33 ואשקיאן ית אבוהן חמרא בליליא הוא ועלת רבתא ושכיבת עם אבוהא ולא ידע במשכבה ובמקמה:

34 והוה ביומא דבתרוהי ואמרת רבתא לזעירתא הא שכיבית רמשא עם אבא נשקיניה חמרא אף בליליא ועולי שכובי עמיה ונקיים מאבונא בנין:

35 ואשקיאן אף בליליא ההוא ית אבוהן חמרא וקמת זעירתא ושכיבת עמיה ולא ידע במשכבה ובמקמה:

36 ועדיאן תרתין בנת לוט מאבוהין:

37 וילידת רבתא בר וקרת שמיה מואב הוא אבוהון דמואבאי עד יומא דין:

38 וזעירתא אף היא ילידת בר וקרת שמיה בר עמי הוא אבוהון דבני עמון עד יומא דין:

כ

1 ונטל מתמן אברהם לארעא דדרומא ויתב בין רקם ובין חגרא ואתותב בגרר:

2 ואמר אברהם על שרה אתתיה אחתי היא ושלח אבימלך מלכא דגרר ודבר ית שרה:

בראשית

יט

31 וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ׃

32 לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃

33 וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃

34 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה הֵן־שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃

35 וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקֻמָהּ׃

36 וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃

37 וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם׃

38 וְהַצְּעִירָה גַם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם׃

כ

1 וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר׃

2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

ιθ'.

31. Εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν· ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς γῆς, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς καθήκει πάσῃ τῇ γῇ.

32. Δεῦρο οὖν ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα.

33. Ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα, ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτήν, καὶ ἀναστῆναι.

34. Ἐγένετο δὲ τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν· ἰδοὺ ἐκοιμήθην χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ τὴν νύκτα ταύτην καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα.

35. Ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα, ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτήν, καὶ ἀναστῆναι.

36. Καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες λὼτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

37. Καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ μωάβ, λέγουσα, ἐκ τοῦ πατρός μου. οὗτος πατὴρ μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

38. Ἔτεκε δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀμμάν· υἱὸς τοῦ γένους μου, λέγουσα· οὗτος πατὴρ ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

ΚΕΦΑΛ. κ'.

1. Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν ἀβραὰμ εἰς γῆν πρὸς λίβα, καὶ ᾤκησεν ἀνὰ μέσον κάδης καὶ ἀνὰ μέσον σούρ. καὶ παρῴκησεν ἐν γεράροις.

2. Εἶπε δὲ ἀβραὰμ περὶ σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, γυνή μου ἐστί· μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, δι' αὐτήν. ἀπέστειλε δὲ ἀβιμέλεχ βασιλεὺς γεράρων, καὶ ἔλαβε τὴν σάρραν.

31 Dixitq;

CAP. XIX.

31. Dixitque maior ad minorem: Pater noster senex est, & nullus virorum remansit in terra qui possit ingredi ad nos iuxta morem universæ terræ.

32. Veni, inebriemus eum vino, dormiamusque cum eo, ut servare possimus ex patre nostro semen.

33. Dederunt itaque patri suo bibere vinum nocte illa. Et ingressa est maior, dormivitque cum patre: at ille non sensit, nec quando accubuit filia, nec quando surrexit.

34. Altera quoque die dixit maior ad minorem: Ecce dormivi heri cum patre meo, demus ei bibere vinum etiam hac nocte, & dormies cum eo, ut salvemus semen de patre nostro.

35. Dederuntque etiam & illa nocte patri suo bibere vinum, ingressaque minor filia, dormivit cum eo: & nec tunc quidem sensit quando concubuerit, vel quando illa surrexit.

36. Conceperunt ergo duæ filiæ Lot de patre suo.

37. Peperitque maior filium, & vocavit nomen eius Moab: ipse est pater Moabitarum usque in præsentem diem.

38. Minor quoque peperit filium, & vocavit nomen eius Ammon, id est, filius populi mei: ipse est pater Ammonitarum usque hodie.

CAP. XX.

1. Profectus inde Abraham in terram australem, habitavit inter Cades & Sur: & peregrinatus est in Geraris.

2. Dixitque de Sara uxore sua, Soror mea est. Misit ergo Abimelech rex Geraræ, & tulit eam.

Das XIX. Capitel.

31. Da sprach die Elteste zu der Jüngsten: Vnser Vater ist alt / vnnd ist kein Mann mehr auff Erden / der vns beschlaffen möge/nach aller Welt weise.

32. So komm/laß vns vnserm Vater Wein zu trincken geben / vnnd bey jhm schlaffen/daß wir Samen von vnserm Vater erhalten.

33. Also gaben sie jhrem Vater Wein zu trincken in derselben Nacht. Vnd die erste gieng hinein / vnd legt sich zu jrem Vater/vnd er wards nicht gewar / da sie sich leget/ noch da sie auffstundt.

34. Des morgens sprach die Elteste zu der Jüngsten: Sihe / ich hab gestern bey meinem Vater gelegen / Laß vns jhm diese Nacht auch Wein zu trincken geben / daß du hinein gehest/ vnnd legest dich zu jhm / daß wir Samen von vnserm Vater erhalten.

35. Also gaben sie jhrem Vater die Nacht auch Wein zu trincken / vnd die Jüngste macht sich auch auff / vnnd leget sich zu jhm / Vnnd er wards nicht gewar/da sie sich leget/noch da sie auffstundt.

36. Also wurden die beide Töchter Lot schwanger von jhrem Vater.

37. Vnd die Elteste gebar einen Son/ den hieß sie Moab / von dem kommen her die Moabiter / biß auff den heutigen tag.

38. Vnnd die Jüngste gebar auch einen Sohn / den hieß sie daß kind Ammi / Von dem kommen die kinder Ammon/biß auff den heutigen tag.

Das XX. Capitel.

ABraham aber zoch von dannen ins Landt gegen Mittag / vnd wohnete zwischen Kades vnd Sur/ vnnd ward ein Frembdling zu Gerar.

2. Vnnd sprach von seinem Weibe Sara: Es ist meine Schwester. Da sandte Abimelech der König zu Gerar nach jhr/vnd ließ sie holen.

CAP. XIX.

31. E la maggiore disse à la minore, Il nostro padre è inuecchiato, ne vi resto huomo viuente in questo paese, che entri à noi secondo il costume di tutta la terra.

32. Vieni, e diamo à bere del vino al nostro padre, e dormiamo con esso, à fin che noi conseruiamo la stirpe del nostro padre.

33. In quella notte dunque dettero à bere del vino al padre loro, e la primogenita entrò, e dormi col suo padre: ma egli non senti quando ella entrò nel letto, ne quando si leuò.

34. Il giorno seguente disse la primogenita à la minore, Ecco che la notte passata io ho dormito con esso mio padre; diamo gli à bere ancora questa notte del vino, e tu và, e dormi con esso, e conseruiamo la semenza del nostro padre.

35. In questa notte dunque dettero ancora à bere del vino al padre loro, e la minore si leuò su, e dormi con esso, & egli non si accorse quando ella entrò nel letto, ne quando si leuò.

36. E cosi le due figliuole di Lot s'ingrauidorono di lor padre.

37. E la primogenita partori vn figliuolo, e chiamò il suo nome, Moab. Egli è il padre de Moabiti insino al di d' hoggi.

38. La minore ancora partori figliuolo, e chiamò il suo nome, Beniammi. Egli è il padre de figliuoli de gli Ammoniti insino al di d' hoggi.

CAP. XX.

1. Et Abraham sen' andò di là ne la terra di Mezodi & habitò fra Cades & Sur; e fu forestiero in Gerar.

2. Et Abraham disse de la sua moglie Sarah, E mia Sorella. Abimelech dunque Re di Gerar mandò, e prese Sarah.

כ

3 ואתא מימר מן קדם יי לות אבימלך בחלמא דליליא ואמר ליה הא את מאית על עיסק איתתא דדברת והיא אתת גבר:

4 ואבימלך לא קריב לותה ואמר יי העם אף זכאי תקטול:

5 הלא הוא אמר לי אחתי היא והיא אף היא אמרת אחי הוא בקשיטות לבי ובזכאות ידי עבדית דא:

6 ואמר ליה יי בחלמא אף קדמי גלי ארי בקשיטות לבך עבדת דא ומנעית אף אנא יתך מלמחטי קדמי על כן לא שבקתך למקרב לותה:

7 וכען אתיב איתת גברא ארי נביא הוא ויצלי עלך ותיחי ואם ליתך מתיב דע ארי ממת תמות את וכל דילך:

8 ואקדים אבימלך בצפרא וקרא לכל עבדוהי ומליל ית כל פתגמיא האלין קדמיהון ודחילו גבריא לחדא:

9 וקרא אבימלך לאברהם ואמר ליה מה עבדת לנא ומה חבית לך ארי איתיתא עלי ועל מלכותי חובא רבא עובדין דלא כשרין לאתעבדא עבדת עמי:

10 ואמר אבימלך לאברהם מה חזית ארי עבדת ית פתגמא הדין:

11 ואמר אברהם ארי אמרית לחוד לית דחלא דיי באתרא הדין ויקטלונני על עיסק אתתי:

כ

3 ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר לקחת והוא בעלת בעל:

4 ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג:

5 הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה אחי הוא בתם לבבי ובנקין כפי עשיתי זאת:

6 ויאמר אליו האלהים בחלם גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי על כן לא נתתיך לנגע אליה:

7 ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך:

8 וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים האלה באזניהם וייראו האנשים מאד:

9 ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי:

10 ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה:

11 ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי:

ΚΕΦΑΛ. κ.

3. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ θεὸς πρὸς ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις περὶ τῆς γυναικὸς ἧς ἔλαβες. αὕτη δέ ἐστι συνῳκηκυῖα ἀνδρί.

4. Αβιμέλεχ δὲ οὐχ ἥψατο αὐτῆς. καὶ εἶπε, κύριε, ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολεῖς;

5. Οὐκ αὐτός μοι εἶπεν, ἀδελφή μου ἐστὶ; καὶ αὐτή μοι εἶπεν, ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν, ἐποίησα τοῦτο.

6. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς καθ' ὕπνον· κἀγὼ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην ἐγὼ σοῦ, τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ. ἕνεκα τούτου οὐκ ἀφῆκά σε ἅψασθαι αὐτῆς.

7. Νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι προφήτης ἐστὶ, καὶ προσεύξεται περὶ σοῦ καὶ ζήσῃ. εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνῶθι ὅτι ἀποθανῇ σὺ καὶ πάντα τὰ σά.

8. Καὶ ὤρθρισεν ἀβιμέλεχ τῷ πρωῒ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν. ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι σφόδρα.

9. Καὶ ἐκάλεσεν ἀβιμέλεχ τὸν ἀβραάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μήτι ἡμάρτομεν εἰς σὲ, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁμαρτίαν μεγάλην; ἔργον ὃ οὐδεὶς ποιήσει, πεποίηκάς μοι.

10. Εἶπε δὲ ἀβιμέλεχ τῷ ἀβραάμ· τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο.

11. Εἶπε δὲ ἀβραάμ· εἶπα γὰρ, μήποτε οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἕνεκεν τῆς γυναικός μου.

CAP. XX.

3. Venit autem Deus ad Abi-melech per somnium nocte, & ait illi: En morieris propter mulierem quam tulisti: habet enim virum.

4. Abi-melech verò non tetigerat eam, & ait: Domine, num gentem ignorantem & iustam interficies?

5. Nonne ipse dixit mihi, Soror mea est: & ipsa ait, Frater meus est? in simplicitate cordis mei, & munditia manuum mearum feci hoc.

6. Dixitq; ad eum Deus: Et ego scio quòd simplici corde feceris: & ideo custodiui te ne peccares in me, & non dimisi ut tangeres eam.

7. Nunc ergo redde viro suo uxorem, & orabit pro te: quia propheta est, & viues. si autem nolueris reddere, scito quòd morte morieris tu & omnia quæ tua sunt.

8. Statimq; de nocte consurgens Abi-melech, vocavit omnes servos suos: & loquutus est universa verba hæc in auribus eorum, timueruntque omnes viri valde.

9. Vocavit autem Abi-melech etiam Abraham, & dixit ei: Quid fecisti nobis? quid peccavimus in te, quia induxisti super me & super regnum meum peccatum grande? quæ non debuisti facere, fecisti nobis.

10. Rursumq; expostulans, ait: Quid vidisti ut hoc faceres?

11. Respondit Abraham: Cogitavi mecum dicens: Forsitan non est timor Dei in loco isto, & interficient me propter uxorem meam:

Das zwantzigste Capitel.

3. Aber GOTT kam zu Abimelech deß nachts im Traum/ vnd sprach zu jhm: Sihe da/ du bist des tods/ vmb des Weibs willen/ das du genommen hast/ Denn sie ist eines Manns Eheweib.

4. Abimelech aber hatte sie nicht berühret/vnnd sprach: HERR wilt du den auch ein gerecht Volck erwürgen?

5. Hatt er nicht zu mir gesagt/ sie ist meine Schwester? Vnnd sie hat auch gesagt/ er ist mein Bruder? Hab ich doch daß gethan mit einfeltigem Hertzen vnd vnschuldigen Henden.

6. Vnd GOTT sprach zu jhm im Traum: Jch weiß auch/ das du mit einfeltigem Hertzen das gethan hast/ Darumb hab ich dich auch behût/ daß du nicht wieder mich sündigetest/ vnnd habs dir nicht zu gegeben/ daß du sie berürtest.

7. So gib nun dem Mann sein Weib wieder/ denn er ist ein Prophet. Vnd laß jhn für dich bitten/ so wirst du lebendig bleiben. Wo du aber sie nicht wiedergibst/ so wisse/ daß du des Todes sterben must/ vnd alles was dein ist.

8. Da stund Abimelech des morgens frû auff/ vnnd rieff allen seinen Knechten/ vnnd saget jhnen dieses alles für jren Ohren/ vnd die leute forchten sich sehr.

9. Vnnd Abimelech rieff Abraham auch/ vnnd sprach zu jhm: Warumb hast du vns das gethan? Vnnd was hab ich an dir gesündiget/ daß du so eine grosse sünde woltest auff mich vnnd mein Reich bringen? Du hast mit mir gehandelt/ nicht wie man handeln soll.

10. Vnd Abimelech sprach weiter zu Abraham: Was hast du gesehen/ daß du solches gethan hast?

11. Abraham sprach: Jch dacht/ villeicht ist kein Gottes forcht an diesen orten/ vnnd werden mich vmb meines Weibs willen erwürgen.

CAP. XX.

3. Ma Dio venne ad Abimelech di notte in sogno, e gli disse, Ecco che tu morrai per la moglie che tu hai presa; essendo ella maritata.

4. Ora Abimelech non se gli era accostato; e disse, Signore, occiderai tu ancora la gente giusta?

5. Colui non m'ha egli detto, Questa è mia sorella? & ella ancora ha detto, Questo è mio fratello? Io ho fatto questo in semplicità del mio cuore, & in purità de le mie mani.

6. E Dio gli disse in sogno, Io ancora so, che tu hai fatto questo in semplicità del tuo cuore; e per ciò io t'ho ritenuto, che non peccassi contra di me; per questo non ho permesso che tu la toccassi.

7. Ora dunque restituisci la moglie al suo marito; percioche è Profeta, e pregarà per te, e viverai. Ma se tu non gliela restituirai, sappia che morrai de morte tu, e tutto quel ch' è tuo.

8. Pertanto Abimelech si levò la mattina, e chiamò tutti i suoi servitori, e raccontò loro che ascoltauano, tutte queste parole; e quelli huomini temerono grandemente.

9. Dipoi Abimelech chiamò Abraham, e gli disse, Che ci hai tu fatto? & in che cosa t'ho io offeso, che tu hai fatto venire sopra di me, e del mio regno vn gran peccato? tu hai fatto con esso meco cose che non son da fare.

10. E dinuouo Abimelech disse ad Abraham, Che cosa hai tu veduto, che tu m'hai fatto questo?

11. Abraham rispose, Percioche io pensai, Certamente in questo luogo non v'è il timore di Dio, & ammazzaranno me per cagione de la mia moglie.

כ

12 וְגַם אָמְנָה אֲחֹתִי בַת אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת אִמִּי וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה׃

13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר לָהּ זֶה חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי לִי אָחִי הוּא׃

14 וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃

15 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃

16 וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת׃

17 וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃

18 כִּי עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל רֶחֶם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃

כא

1 וַיהוָה פָּקַד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃

2 וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים׃

3 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת שֶׁם בְּנוֹ הַנּוֹלַד לוֹ אֲשֶׁר יָלְדָה לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃

כ

12 וּבְרַם בְּקוּשְׁטָא אֲחָתִי בַת אַבָּא הִיא בְּרַם לָא בַת אִמִּי וַהֲוָת לִי לְאִנְתּוּ׃

13 וַהֲוָה כַּד טְעוֹ עַמְמַיָּא בָּתַר עוֹבָדֵי יְדֵיהוֹן יָתִי קָרֵיב יְיָ לְדַחַלְתֵּיהּ מִבֵּית אַבָּא וַאֲמָרִית לַהּ דֵּין טֵיבוּתִיךְ דְּתַעְבְּדִי עִמִּי לְכָל אַתְרָא דְּנֵיעוֹל לְתַמָּן אֱמָרִי עֲלַי אֲחִי הוּא׃

14 וּנְסַב אֲבִימֶלֶךְ עָאן וְתוֹרִין וְעַבְדִּין וְאַמְהָן וִיהַב לְאַבְרָהָם וַאֲתֵיב לֵיהּ יָת שָׂרָה אִתְּתֵיהּ׃

15 וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ הָא אַרְעִי קֳדָמָךְ בִּדְשַׁפִּיר בְּעֵינָךְ תֵּיב׃

16 וּלְשָׂרָה אֲמַר הָא יְהָבִית אַלְפָא סִלְעִין דִּכְסַף לַאֲחוּךְ הָא הוּא לִיךְ כְּסוּת דִּיקָר חֲלָף דִּשְׁלַחִית דְּבַרְתִּיךְ וַחֲזֵית יָתִיךְ וְיָת כָּל דְּעִמִּיךְ וְעַל כֹּל מָה דַּאֲמַרְתְּ וְאִתּוֹכַחַתְּ׃

17 וְצַלִּי אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ וְאַסִּי יְיָ יָת אֲבִימֶלֶךְ וְיָת אִתְּתֵיהּ וְאַמְהָתֵיהּ וְאִתְרְוַחוּ׃

18 אֲרֵי מֵיחָד אֲחַד יְיָ בְּאַפֵּי כָּל בֵּית וַלְדָא לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל עֵיסַק שָׂרָה אִתַּת אַבְרָהָם׃

כא

1 וַיְיָ דְּכִיר יָת שָׂרָה כְּמָא דַּאֲמַר וַעֲבַד יְיָ לְשָׂרָה כְּמָא דְּמַלֵּיל׃

2 וְעַדִּיאַת וִילֵידַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם בַּר לְסֵבְתּוֹהִי לִזְמַן דְּמַלֵּיל יָתֵיהּ יְיָ׃

3 וּקְרָא אַבְרָהָם יָת שׁוּם בְּרֵיהּ דְּאִתְיְלִיד לֵיהּ דִּילֵידַת לֵיהּ שָׂרָה יִצְחָק׃

κ.

12. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μου ἐστιν ἐκ πατρὸς, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκ μητρός· ἐγενήθη δέ μοι καὶ εἰς γυναῖκα.

13. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ εἶπα αὐτῇ· Ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις ἐπ᾽ ἐμέ. εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ, εἶπον ἐμὲ ὅτι ἀδελφός μου ἐστίν.

14. Ἔλαβε δὲ ἀβιμέλεχ χίλια δίδραγμα, πρόβατα καὶ μόσχους, παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶπε ἀβιμέλεχ τῷ ἀβραάμ· ἰδοὺ ἡ γῆ ἐναντίον σου. οὗ ἄν σοι ἀρέσκῃ κατοίκει.

16. Τῇ δὲ σάῤῥᾳ εἶπεν· ἰδοὺ δέδωκα χίλια δίδραγμα τῷ ἀδελφῷ σου. ταῦτα ἔσται σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ, καὶ πάντα ἀλήθευσον.

17. Προσηύξατο δὲ ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν ἀβιμέλεχ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰς παιδίσκας αὐτοῦ, καὶ ἔτεκον.

18. Ὅτι συγκλείων συνέκλεισε κύριος ἔξωθεν πᾶσαν τὴν μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ ἀβιμέλεχ, ἕνεκεν σάῤῥας τῆς γυναικὸς ἀβραάμ.

ΚΕΦΑΛ. κα.

1. Καὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν σάῤῥαν, καθὰ εἶπε, καὶ ἐποίησε κύριος τῇ σάῤῥᾳ, καθὰ ἐλάλησε.

2. Καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε σάῤῥα τῷ ἀβραὰμ υἱὸν, εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος.

3. Καὶ ἐκάλεσεν ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ σάῤῥα, ἰσαάκ.

12. Aliàs

CAP. XX.

12. Aliàs autem & verè soror mea est, filia patris mei, & non filia matris meæ, & duxi eam in uxorem.

13. Postquam autem eduxit me Deus de domo patris mei, dixi ad eam: Hanc misericordiam facies mecum, In omni loco ad quem ingrediemur, dices quòd frater tuus sim.

14. Tulit igitur Abi-mélech oves & boves, & servos, & ancillas, & dedit Abraham: reddiditque illi Saram uxorem suam,

15. Et ait: Terra coram vobis est, ubicunque tibi placuerit habita.

16. Saræ autem dixit: Ecce mille argenteos dedi fratri tuo, hoc erit tibi in velamen oculorum ad omnes qui tecum sunt: & quocunque perrexeris, memento te deprehensam,

17. Orante autem Abraham, sanavit Deus Abi-mélech & uxorem, ancillasque eius: & pepererunt.

18. Concluserat enim Dominus omnem vulvam domus Abi-mélech propter Saram uxorem Abrahæ.

CAP. XXI

1. Visitavit autem Dominus Saram sicut promiserat: & implevit quæ locutus est.

2. Concepitque, & peperit filium in senectute sua, tempore quo prædixerat ei Deus.

3. Vocavitque Abraham, nomen filii sui quem genuit ei Sara, Isaac.

Das zwantzigste Capitel.

12. Auch ist sie waarhafftig meine Schwester/denn sie ist meines Vaters Tochter / aber nicht meiner Mutter Tochter / vnd ist mein Weib worden.

13. Da mich aber GOtt ausser meines Vaters Hause wandeln hieß/ sprach ich zu jhr: Die barmhertzigkeit thue an mir/daß/wo wir hinkommen/ du von mir sagest/Jch sey dein Bruder.

14. Da nam Abimelech Schafe vnd Rinder/ Knecht vnd Mägde/vnd gab sie Abraham / vnd gab jhm wider sein Weib Sara.

15. Vnnd sprach: Sihe da / mein Land stehet dir offen / wohne wo dirs wol gefellet.

16. Vnd sprach zu Sara: Sihe da/ Jch habe deinem Bruder Tausent Silberling gegeben/Sihe/ das sol dir eine decke der Augen sein/ für allen die bey dir sein / vnnd allenthalben / Vnd das war jhre straffe.

17. Abraham aber betet zu Gott/da heilete GOTT Abimelech vnnd sein Weib vnd seine Mägde/ daß sie kinder gebaren.

18. Denn der HERR hatte zuuor hart verschlossen alle Mütter des Hauses Abimelech/vmb Sara Abrahams Weibs willen.

Das XXI. Capitel.

Vnd der HERR sucht heim Sara/wie er geredt hatte/vnd thet mit jr / wie er geredt hatte.

2. Vnd Sara ward schwanger/vnd gebar Abraham einen Son in seinem Alter/vmb die zeit / die jhm GOTT geredt hatte.

3. Vnd Abraham hieß seinen Son/ der jhm geboren war / Jsaac / den jhm Sara gebar.

CAP. XX.

12. *Ma in verità ella ancora è mia sorella, figliuola di mio padre; benche non sia figliuola di mia madre: e m' è stata data per moglie.*

13. *Ora è occorso, che quando Dio mi fece andar vagabondo da la casa di mio padre, allhora io le dissi, Tu mi farai questa gratia; in ogni luogo oue andaremo, di di me, Questo è mio fratello.*

14. *Abimelech dunque prese pecore, e buoi, seruitori ancora e seruenti, e le dette ad Abraham, e gli restitui Sarah sua moglie.*

15. *E disse Abimelech, Ecco il mio paese dinanzi al tuo conspetto, habita douunque à te piacerà.*

16. *Et à Sarah disse, Ecco ch' io ho dati mille pezzi d' argento al tuo fratello. Costui veramente è vn coprimento de gli occhii à te & à tutti quelli che sono con esso teco: e fu con tutte queste cose instrutta.*

17. *Abraham dunque fece oratione à Dio; e Dio sanò Abimelech, e la sua moglie, e le sue cameriere; e partorirono.*

18. *Perche il Signore haueua serrato ogni matrice de la casa di Abimelech, per cagione di Sarah moglie di Abraham.*

CAP. XXI.

1. *Ora il Signore visitò Sarah, secondo che haueua detto; & il Signore fece à Sarah, si come haueua parlato.*

2. *Imperoche ella concepi, e partorì vn figliuolo ad Abraham ne la sua vecchiezza, nel tempo che Dio gli haueua detto.*

3. *Et Abraham chiamò il nome del suo figliuolo, che gli era nato, e che Sarah gli è haueua partorito Ishac.*

כא

4 וּגְזַר אַבְרָהָם יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ בַּר תְּמָנְיָא יוֹמִין כְּמָא דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ יְיָ׃

5 וְאַבְרָהָם בַּר מְאָה שְׁנִין כַּד אִתְיְלִיד לֵיהּ יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ׃

6 וַאֲמָרַת שָׂרָה חֶדְוָא עֲבַד לִי יְיָ כָּל דְּיִשְׁמַע יֶחְדֵּי לִי׃

7 וַאֲמָרַת מְהֵימַן דַּאֲמַר לְאַבְרָהָם וְקַיֵּים דְּתוֹנִיק בְּנִין שָׂרָה אֲרֵי יְלֵידִית בַּר לְסֵיבְתוֹהִי׃

8 וּרְבָא רַבְיָא וְאִתְחֲסִיל וַעֲבַד אַבְרָהָם מִשְׁתְּיָא רַבָּא בְּיוֹמָא דְּאִתְחֲסִיל יָת יִצְחָק׃

9 וַחֲזָת שָׂרָה יָת בַּר הָגָר מִצְרֵיתָא דִּילֵידַת לְאַבְרָהָם מְחַאֵיךְ׃

10 וַאֲמָרַת לְאַבְרָהָם תָּרֵיךְ יָת אַמְתָא הָדָא וְיָת בְּרַהּ אֲרֵי לָא יֵירַת בַּר אַמְתָא הָדָא עִם בְּרִי עִם יִצְחָק׃

11 וּבְאֵשׁ פִּתְגָּמָא לַחֲדָא בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל עֵיסַק בְּרֵיהּ׃

12 וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָהָם לָא יִבְאַשׁ בְּעֵינָךְ עַל עוּלֵימָא וְעַל אַמְתָךְ כָּל דְּתֵימַר לָךְ שָׂרָה קַבֵּיל מִנַּהּ אֲרֵי בְיִצְחָק יִתְקְרוֹן לָךְ בְּנִין׃

13 וְאַף יָת בַּר אַמְתָא לְעַם אֲשַׁוֵּינֵיהּ אֲרֵי בְּרָךְ הוּא׃

14 וְאַקְדֵּים אַבְרָהָם בְּצַפְרָא וּנְסֵיב לַחְמָא וְרוּקְבָּא דְמַיָּא וִיהַב לְהָגָר שַׁוִּי עַל כִּתְפַהּ וְיָת רַבְיָא וְשַׁלְּחַהּ וַאֲזָלַת וּטְעָת בְּמַדְבְּרָא דִּבְאֵר שָׁבַע׃

15 וּשְׁלִימוּ מַיָּא מִן רוּקְבָּא וּרְמָת יָת רַבְיָא תְּחוֹת חַד מִן אִילָנַיָּא׃

כא

4 וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃

5 וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנוֹ׃

6 וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי׃

7 וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי בֵן לִזְקֻנָיו׃

8 וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָדוֹל בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃

9 וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק׃

10 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃

11 וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃

12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ זָרַע׃

13 וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא׃

14 וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וְחֵמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃

15 וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם׃

κα΄.

4. Περιέτεμε δὲ ἀβραὰμ τὸν ἰσαὰκ τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός.

5. Ἀβραὰμ δὲ ἦν ἑκατὸν ἐτῶν, ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

6. Εἶπε δὲ σάῤῥα. γέλωτά μοι ἐποίησε κύριος· ὃς γὰρ ἂν ἀκούσῃ, συγχαρεῖταί μοι.

7. Καὶ εἶπε· τίς ἀναγγελεῖ τῷ ἀβραάμ, ὅτι θηλάζει παιδίον σάῤῥα; ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γήρᾳ μου.

8. Καὶ ηὐξήθη τὸ παιδίον, καὶ ἀπεγαλακτίσθη. καὶ ἐποίησεν ἀβραὰμ δοχὴν μεγάλην ᾗ ἡμέρᾳ ἀπεγαλακτίσθη ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

9. Ἰδοῦσα δὲ σάῤῥα τὸν υἱὸν ἄγαρ τῆς αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο ἀβραάμ, παίζοντα μετὰ ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

10. Καὶ εἶπε τῷ ἀβραάμ· ἔκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς. οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου ἰσαάκ.

11. Σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον ἀβραὰμ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰσμαήλ.

12. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ· μὴ σκληρὸν ἔστω ἐναντίον σου περὶ τοῦ παιδίου, καὶ περὶ τῆς παιδίσκης. πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ σοι σάῤῥα, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς. ὅτι ἐν ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα.

13. Καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης, εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σόν ἐστιν.

14. Ἀνέστη δὲ ἀβραὰμ τὸ πρωΐ, καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἀσκὸν ὕδατος, καὶ ἔδωκεν ἄγαρ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν ὦμον καὶ τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν. ἀπελθοῦσα δὲ, ἐπλανᾶτο τὴν ἔρημον κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου.

15. Ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀσκοῦ, καὶ ἔῤῥιψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης.

CAP. XXI.

4. Et circuncidit eum octavo die, sicut præceperat ei Deus.

5. Cùm centum esset annorum: hac quippe ætate patris, natus est Isaac.

6. Dixitq; Sara: Risum fecit mihi Deus: quicunque audierit, corridebit mihi.

7. Rursumque ait: Quis auditurus crederet Abraham quòd Sara lactaret filium quem peperit ei iam seni?

8. Crevit igitur puer, & ablactatus est: fecitq; Abraham grande convivium in die ablactationis eius.

9. Cumq; vidisset Sara filium Agar Ægyptiæ ludentem cum Isaac filio suo,

10. Dixit ad Abraham: Eiice ancillam hanc, & filium eius: non enim erit hæres filius ancillæ cum filio meo Isaac.

11. Durè accepit hoc Abraham pro filio suo.

12. Cui dixit Deus: Non tibi videatur asperum super puero, & super ancilla tua: omnia quæ dixerit tibi Sara, audi vocem eius: quia in Isaac vocabitur tibi semen.

13. Sed & filium ancillæ faciam in gentem magnam, quia semen tuum est.

14. Surrexit itaque Abraham manè, & tollens panem & utrem aquæ, imposuit scapulæ eius, tradiditq; puerū, & dimisit eam. Quæ cùm abiisset, errabat in solitudine Bersabee.

15. Cumq; consumpta esset aqua in utre, abiecit puerum subter unam arborem quæ ibi erat.

Das XXI. Capitel.

4. Und beschneid jn am achten Tage/wie jhm Gott gebotten hatte.

5. Hundert jahr war Abraham alt/ da jm sein Sohn Isaac geboren ward.

6. Und Sara sprach: GOTT hat mir ein lachen zugericht/ Denn wer es hören wird/der wird mein lachen.

7. Und sprach: Wer dörfft das von Abraham sagen / daß Sara Kinder seuget/vnd hette jm einen Sohn geborn inn seinem alter?

8. Und das Kind wuchs vnd ward entwehnet / vnnd Abraham macht ein groß Mal am tage / da Isaac entwehnet ward.

9. Unnd Sara sahe den Sohn Hagar der Egyptischen/den sie Abraham geborn hatte/daß er ein Spötter war.

10. Und sprach zu Abraham: Treibe diese Magd auß mit jrem Sohn/ denn dieser Magd Sohn soll nit erben mit meinem Sohn Isaac.

11. Das wort gefiel Abraham sehr übel/vmb seines Sohns willen.

12. Aber GOTT sprach zu jhm: Laß dirs nicht übel gefallen des Knabens vnnd der Magd halben/ Alles was Sara dir gesagt hat/ dem gehorche.

13. Denn in Isaac soll dir der Same genennet werden. Auch will ich der Magd Sohn zum Volck machen/ darumb daß er deines Samens ist.

14. Da stund Abraham des morgens frü auff/vnd nam Brodt vnd eine flasche mit Wasser/ vnnd legts Hagar auff jhre schulder/vnd den Knaben mit/ vnnd ließ sie auß. Da zog sie hin/vnnd gieng in der Wüsten irre bey Bersaba.

15. Da nun das Wasser inn der flaschen auß war/warff sie den knaben vnter einen Baum.

CAP. XXI.

4. *Dipoi Abraham circoncise il suo figliuolo Ishac, quando hebbe otto giorni, si come Dio gli haueua comandato.*

5. *Et Abraham era di cento anni, quando gli nacque il suo figliuolo Ishac.*

6. *E Sarah disse, Dio m' ha fatto ridere: chiunque l' udirà, riderà conesso meco.*

7. *Dinuouo disse, Chi haurebbe detto ad Abraham, che Sarah lattarebbe figliuoli? perche io ho partorito vn figliuolo ne la sua vecchiezza.*

8. *Il figliuolo adunque crebbe, e fu slattato: & Abraham fece vn gran conuito nel giorno, nelquale Ishac fu slattato.*

9. *Ora Sarah vidde il figliuolo di Agar Egittia, ilquale haueua partorito ad Abraham, che se ne faceua beffe:*

10. *E disse ad Abraham, Scaccia questa serua, e'l suo figliuolo: percioche e il figliuolo di questa serua non hereditarà conesso il mio figliuolo Ishac.*

11. *Questo parlare dispiacque molto ad Abraham, per amore del suo figliuolo.*

12. *E Dio disse ad Abraham, Non hauer dispiacere in te per il figliuolo, e per la tua serua; in tutto quel che ti dirà Sarah, obbedirai à la sua voce: percioche in Ishac ti sarà chiamato il seme.*

13. *Io farò ancora, che il figliuolo de la serua crescerà in gran popolo; perche è tua semenza.*

14. *Abraham dunque si leuò la mattina di buon' hora, e prese del pane & vna bariletta di acqua, è la dette ad Agar mettendonela sopra la sua spalla, ancora il figliuolo, e le dette commiato: laquale si parti, & andò vagabonda nel diserto di Beer-sebà.*

15. *Mancò l' acqua de la bariletta, & ella gettò il figliuolo sotto vno albero:*

כא

16 וַאֲזַלַת וִיתֵיבַת לַהּ מִקֳּבֵיל אַרְחֵיקַת כְּמֵיגַד בְּקַשְׁתָּא אֲרֵי אֲמַרַת לָא אֶחְזֵי בְּמוֹתָא דְרַבְיָא וִיתֵיבַת מִקֳּבֵיל וַאֲרֵימַת יָת קָלַהּ וּבְכָת׃

17 וּשְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת קָלֵיהּ דְּרַבְיָא וּקְרָא מַלְאֲכָא דַּייָ לְהָגָר מִן שְׁמַיָּא וַאֲמַר לַהּ מָה לִיךְ הָגָר לָא תִדְחֲלִי אֲרֵי שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת קָלֵיהּ דְּרַבְיָא בַּאֲתַר דְּהוּא תַמָּן׃

18 קוּמִי טוּלִי יָת רַבְיָא וְאַתְקִיפִי יָת יְדַיךְ בֵּיהּ אֲרֵי לְעַם רַב סַגִּי אֲשַׁוִּינֵּיהּ׃

19 וּגְלָא יְיָ יָת עֵינַהָא וַחֲזָת בֵּירָא דְמַיָּא וַאֲזָלַת וּמְלָת יָת רוֹקְבָא מַיָּא וְאַשְׁקִיאַת יָת רַבְיָא׃

20 וַהֲוָה מֵימְרָא דַייָ בְּסַעְדֵּיהּ דְּרַבְיָא וּרְבָא וִיתֵב בְּמַדְבְּרָא וַהֲוָה רָבֵי קַשְׁתָּא׃

21 וִיתֵב בְּמַדְבְּרָא דְפָארָן וּנְסֵיבַת לֵיהּ אִמֵּיהּ אִתְּתָא מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

22 וַהֲוָה בְּעִדָּנָא הַהִיא וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל רַב חֵילֵיהּ לְאַבְרָהָם לְמֵימַר מֵימְרָא דַייָ בְּסַעְדָּךְ בְּכֹל דְּאַתְּ עָבֵיד׃

23 וּכְעַן קַיֵּים לִי בְּמֵימְרָא דַייָ הָכָא דְּלָא תְשַׁקַּר לִי וְלִבְרִי וּלְבַר בְּרִי כְּטֵיבוּתָא דַעֲבָדִית עִמָּךְ תַּעֲבֵיד עִמִּי וְעִם אַרְעָא דְּאִתּוֹתַבְתָּא בַהּ׃

24 וַאֲמַר אַבְרָהָם אֲנָא אֲקַיֵּים׃

25 וְהוֹכַח אַבְרָהָם עִם אֲבִימֶלֶךְ עַל עֵיסַק בֵּירָא דְמַיָּא דַאֲנִיסוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃

כא

16 וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל אֶרְאֶה בְּמוֹת הַיָּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃

17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים אֶל הָגָר מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה לָּךְ הָגָר אַל תִּירְאִי כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא שָׁם׃

18 קוּמִי שְׂאִי אֶת הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת יָדֵךְ בּוֹ כִּי לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ׃

19 וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת הַחֵמֶת מַיִם וַתַּשְׁקְ אֶת הַנָּעַר׃

20 וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת הַנַּעַר וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֶה קַשָּׁת׃

21 וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

22 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר צְבָאוֹ אֶל אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃

23 וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם הָאָרֶץ אֲשֶׁר גַּרְתָּה בָּהּ׃

24 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ׃

25 וְהוֹכִחַ אַבְרָהָם אֶת אֲבִימֶלֶךְ עַל אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃

ΚΕΦΑΛ. κά.

16. Ἀπελθοῦσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν, ὡσεὶ τόξου βολήν. εἶπε γάρ, οὐ μὴ ἴδω τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου. καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν, ἀναβοῆσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν.

17. Εἰσήκουσε δὲ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν, καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος θεοῦ τὴν ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· τί ἐστιν ἄγαρ; μὴ φοβοῦ. ἐπακήκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου σου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστιν.

18. Ἀνάστηθι καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κράτησον τῇ χειρί σου αὐτό, εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτό.

19. Καὶ ἀνέῳξεν ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ εἶδε φρέαρ ὕδατος ζῶντος. καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔπλησε τὸν ἀσκὸν τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον.

20. Καὶ ἦν ὁ θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου. καὶ ηὐξήθη, καὶ κατῴκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης.

21. Καὶ κατῴκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Φαράν. καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ γῆς αἰγύπτου.

22. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ εἶπεν ἀβιμέλεχ, καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιλὸχ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, πρὸς ἀβραὰμ λέγων· ὁ θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιῇς.

23. Νῦν οὖν ὄμοσόν μοι τὸν θεόν. μὴ ἀδικήσειν σε, μηδὲ τὸ σπέρμα μου, μηδὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην ἣν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ᾽ ἐμοῦ καὶ τῇ γῇ ᾗ σὺ παρῴκησας ἐν αὐτῇ.

24. Καὶ εἶπεν ἀβραάμ· ἐγὼ ὀμοῦμαι.

25. Καὶ ἤλεγξεν ἀβραὰμ τὸν ἀβιμέλεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν ἀφείλαντο οἱ παῖδες τοῦ ἀβιμέλεχ.

CAP. XXI.

16. Et abiit, seditque è regione procul quantum potest arcus iacere, dixit enim: Non videbo morientem puerum, & sedens contra, levavit vocem suam, & flevit.

17. Exaudivit autem Deus vocem pueri: vocavitque angelus Dei Agar de cœlo, dicens: Quid agis Agar? noli timere: exaudivit enim Deus vocem pueri de loco in quo est.

18. Surge, tolle puerum, & tene manum illius: quia in gentem magnam faciam eum.

19. Aperuitque oculos eius Deus: quæ videns puteum aquæ, abiit, & implevit utrem, deditque puero bibere.

20. Et Deus fuit cum eo: qui crevit, & moratus est in solitudine, factusque est iuvenis sagittarius.

21. Habitavitq; in deserto Pharan, & accepit illi mater sua uxorem de terra Ægypti.

22. Eodem tempore dixit Abimelech, & Phicol princeps exercitus eius ad Abraham: Deus tecum est in universis quæ agis.

23. Iura ergo per Deum, ne noceas mihi, & posteris meis, stirpique meæ: sed iuxta misericordiam quam feci tibi: facies mihi, & terræ in qua versatus es advena.

24. Dixitque Abraham: Ego iurabo.

25. Et increpavit Abimelech propter puteum aquæ quem vi abstulerant servi eius.

Das XXI. Capitel.

16. Vnd gieng hin vnd satzte sich gegen vber von ferns/ eins Bogenschuß weit/ Denn sie sprach: Ich kan nicht zusehen/ des Knabens sterben. Vnd sie satzte sich gegen vber/ vnd hub jre stimme auff vnd weinet.

17. Da erhöret GOTT die stimme des Knaben. Vnnd der Engel Gottes rieff vom Himmel der Hagar/ vnnd sprach zu jhr: Was ist dir Hagar? Fürchte dich nicht/ denn GOtt hat erhöret die stimme des Knabens/ da er ligt.

18. Stehe auff/ nimm den Knaben/ vnd für jn an deinr hand/ Denn ich wil jhn zum grossen Volck machen.

19. Vnd Gott thet jr die Augen auff/ daß sie einen Wasserbrunn sahe/ Da gieng sie hin/ vnnd füllet die flasche mit wasser/ vnd trencket den Knaben.

20 Vnd Gott war mit dem Knaben/ der wuchs vnd wohnet in der Wüsten/ vnd ward ein guter Schütz.

21. Vnnd wohnet inn der Wüsten Pharan/ Vnd seine Mutter nam jhm ein Weib auß Egyptenland.

22. Zu derselbigen zeit redet Abimelech vnd Phichol sein Feldhauptmann mit Abraham/ vnnd sprach: Gott ist mit dir in allem das du thust.

23. So schwere mir nun bey GOtt/ daß du mir/ noch meinen Kindern/ noch meinen Neffen/ keine vntreue erzeigen wollest/ sondern die Barmhertzigkeit/ die ich an dir gethan habe/ an mir auch thust/ vnnd an dem Lande/ da du ein Frembdling innen bist.

24. Da sprach Abraham: Ich will schweren.

25. Vnnd Abraham strafft Abimelech vmb des Wasserbrunnen willen/ den Abimelechs Knechte hatten mit gewalt genommen.

CAP. XXI.

16. *Et si parti, e messesi à sedere per contra, allontanandosi, quanto e vn tratto d'arco; percioche ella diceua: Io non vedrò, quando morrà il figliuolo: sedè dico, dirimpetto, & alzata la sua voce pianse.*

17. *Ma Dio vdi la voce del fanciullo: e l'Angelo di Dio chiamò di cielo Agar, e le disse: Che hai tu Agar? non temere, percioche Dio ha vdito la voce del fanciullo dal luogo oue è.*

18. *Leuati, piglia il fanciullo, e riceuelo ne la tua mano: percioche io lo farò trescere in vn gran popolo.*

19. *E Dio apersa gli occhii di essa, e vidde vn pozzo di acqua: se n'andò dunque; & empi la bariletta di acqua: e dette da bere al figliuolo.*

20. *E Dio fu col fanciullo, e crebbe, & habitò nel diserto: e fu eccellento arciero.*

21. *Et habitò nel diserto di Para e la sua madre gli prese vna moglie de la terra di Egitto.*

22. *Ora auuenne, che in quel tempo Abimelech e Phicol Principe del suo esercito parlò ad Abraham, dicendogli: Dio è conesso teco in tutte le cose che tu fai.*

23. *Ora dunque giura à me per Dio, se tu mentirai à me & al mio figliuolo, & al mio nipote: che tu faccia conesso meco e con la terra, ne la quale hai conuersato, secondo la cortesia ch'io ho fatto conesso teco.*

24. *Et Abraham rispose: Io giurarò.*

25. *Ora Abraham riprese Abimelech, per cagione del pozzo de l'acqua, che gli haueuano tolto i seruitori di Abimelech.*

כא

26 ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום:

27 ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית:

28 ויצב אברהם את שבע כבשת הצאן לבדהן:

29 ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה:

30 ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת:

31 על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם:

32 ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים:

33 ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם:

34 ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:

כב

1 ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:

כא

26 ואמר אבימלך לא ידעית מאן עבד ית פתגמא הדין ואף את לא חויתא לי ואף אנא לא שמעית אלהין יומא דין:

27 ודבר אברהם ען ותורין ויהב לאבימלך וגזרו תרויהון קים:

28 ואקים אברהם ית שבע חורפאן דען בלחודיהון:

29 ואמר אבימלך לאברהם מה אינין שבע חורפאן האלין דאקימתא בלחודיהון:

30 ואמר ארי ית שבע חורפאן תיסב מן ידי בדיל דתהי לי לסהיד ארי חפרית ית בירא הדין:

31 על כל קרא לאתרא ההוא באר שבע ארי תמן קיימו תרויהון:

32 וגזרו קים בבאר שבע וקם אבימלך ופיכל רב חילה ותבו לארע פלשתאי:

33 ונצב נצבא בבארא דשבע וצלי תמן בשמא דיי אלה עלמא:

34 ואיתותב אברהם בארע פלשתאי יומין סגיאין:

כב

1 והוה בתר פתגמיא האלין ויי נסי ית אברהם ואמר ליה אברהם ואמר הא אנא:

κά.

26. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀβιμέλεχ, οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησέ σοι τὸ πρᾶγμα τοῦτο. οὐδὲ σύ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα, ἀλλ' ἢ σήμερον.

27. Καὶ ἔλαβεν ἀβραὰμ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἔδωκε τῷ ἀβιμέλεχ, καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην.

28. Καὶ ἔστησεν ἀβραὰμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας.

29. Καὶ εἶπεν ἀβιμέλεχ τῷ ἀβραάμ· τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων, ἃς ἔστησας μόνας.

30. Καὶ εἶπεν ἀβραάμ· ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνάδας ταύτας λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὦσί μοι εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ ὤρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο.

31. Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Φρέαρ ὁρκισμοῦ, ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι.

32. Καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὁρκισμοῦ. ἀνέστη δὲ ἀβιμέλεχ, ὁ χοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ φιλὸχ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλιστιείμ.

33. Καὶ ἐφύτευσεν ἀβραὰμ ἄρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὅρκου, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου θεὸς αἰώνιος.

34. Παρῴκησε δὲ ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιείμ ἡμέρας πολλάς.

ΚΕΦΑΛ. κβ.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ὁ θεὸς ἐπείραζε τὸν ἀβραάμ. καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀβραὰμ ἀβραάμ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ.

26. Respon-

CAP. XXI.

26. Responditq; Abi-melech: Nescivi quis fecerit hanc rem: sed & tu non indicasti mihi, & ego non audivi præter hodie.

27. Tulit itaque Abraham oves & boves, & dedit Abi-melech: percusseruntq; ambo fœdus.

28. Et statuit Abraham septem agnas gregis seorsum.

29. Cui dixit Abi-melech: Quid sibi volunt septem agnæ istæ, quas stare fecisti seorsum?

30. At ille: Septem, inquit, agnas accipies de manu mea: ut sint mihi in testimonium, quoniam ego fodi puteum illum.

31. Idcirco vocatus est locus ille Bersabee; quia ibi uterque iuravit.

32. Et inierunt fœdus pro puteo iuramenti. Surrexit autem Abi-melech, & Phicol princeps exercitus eius, reversique sunt in terram Palæsthinorum.

33. Abraham vero plantavit nemus in Bersabee, & invocavit ibi nomen Domini Dei æterni.

34. Et fuit colonus terræ Palæsthinorum diebus multis.

CAP. XXII.

1. Quæ postquam gesta sunt, tentavit Deus Abraham, & dixit ad eum: Abraham Abraham. At ille respondit, Adsum,

Das ein vnd zwantzigste Capitel.

26. Ich habs nicht gewust / wer das gethan hat / auch hast du mirs nicht angesagt / Dazu hab ichs nicht gehöret denn heute.

27. Da nam Abraham Schaffe vnd Rinder / vnnd gab sie Abimelech / vnnd machten beyde einen Bund miteinander.

28. Vnd Abraham stellet dar sieben Lämmer besonders.

29. Da sprach Abimelech zu Abraham: Was sollen die sieben Lämmer / die du besonders dargestellet hast? Er antwortet:

30. Sieben Lämmer solt du von meiner hand nemen / daß sie mir zum Zeugniß seyen / daß ich diesen Brunn gegraben habe.

31. Daher heist die stet Ber Saba / daß sie beyde miteinander da geschworen haben.

32. Vnnd also machten sie den Bund zu Ber Saba. Da machten sich auff Abimelech vñ Phichol sein Feldhauptmann / vnnd zogen wider in der Philister Lande.

33. Abraham aber pflantzet Bäume zu Ber Saba / vnnd Prediget daselbs von dem Namen des HERRN des ewigen GOttes.

34. Vnd war ein Frembdling in der Philister lande eine lange zeit.

Das zwey vnd zwantzigste Capitel.

NAch diesen Geschichten versuchte GOTT Abraham / vnd sprach zu jm: Abraham. Vnnd er antwortet: hie bin ich.

CAP. XXI.

26. Il quale rispose: Io non sò chi habbia fatto questa cosa; e tu ancora non me n' hai auertito; ne io n' ho inteso niente fuorche l'oggi.

27. Abraham dunque prese de le pecore e de buoi, e gli dette ad Abimelech, e fecero legà fra lor due.

28. Et Abraham messe à parte sette agnelli del branco.

29. Allhora Abimelech disse ad Abraham: Che vogliono dire questi sette agnelli, che tu hai messi à parte?

30. Egli rispose: Percioche tu pigliarai de la mia mano questi sette agnelli; à finche mi siano in testimonio ch' io ho cauato questo pozzo.

31. E per questo quel luogo fu chiamato Beer-seba, perche quiui haueano amendue giurato.

32. Fecero dunque legà in Beer-seba: Allhora Abimelech si leuò e Phicol Principe del suo esercito e ritornorono ne la terra de Philistei.

33. Et Abraham piantò vn bosco in Beer-seba; e quiui inuocò il nome del Signore Dio eterno.

34. Et habitò molti giorni ne la terra de Philistei.

CAP. XXII.

1. E dopo queste cose auuenne, che Dio tentò Abraham, e gli disse, Abraham, egli rispose, Eccomi.

כב

2 ואמר דבר כען ית ברך ית יחידך דרחימתא ית יצחק ואזל לך לארעא פלחנא ואסקיה קדמי תמן לעלתא על חד מן טוריא דאימר לך:

3 ואקדים אברהם בצפרא וזריז ית חמריה ודבר ית תרין עלימוהי עמיה וית יצחק בריה וצלח אעי דעלתא וקם ואזל לאתרא דאמר ליה יי:

4 ביומא תליתאה וזקף אברהם ית עינוהי וחזא ית אתרא מרחיק:

5 ואמר אברהם לעלימוהי אוריכו לכון הכא עם חמרא ואנא ועלימא נתמטי עד כא ונסגוד ונתוב לותכון:

6 ונסיב אברהם ית אעי עלתא ושוי על יצחק בריה ונסיב בידיה ית אשתא וית סכינא ואזלו תרויהון כחדא:

7 ואמר יצחק לאברהם אבוהי ואמר אבא ואמר הא אנא ברי ואמר הא אשתא ואעיא ואן אמרא לעלתא:

8 ואמר אברהם קדם יי גלי ליה אמרא לעלתא ברי ואזלו תרויהון כחדא:

9 ואתו לאתרא דאמר ליה יי ובנא תמן אברהם ית מדבחא וסדר ית אעיא ועקד ית יצחק בריה ושוי יתיה על מדבחא מעל לאעיא:

כב

2 ויאמר קח־נא את־בנך את־יחידך אשר־אהבת את־יצחק ולך־לך אל־ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך:

3 וישכם אברהם בבקר ויחבש את־חמרו ויקח את־שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל־המקום אשר־אמר־לו האלהים:

4 ביום השלישי וישא אברהם את־עיניו וירא את־המקום מרחק:

5 ויאמר אברהם אל־נעריו שבו־לכם פה עם־החמור ואני והנער נלכה עד־כה ונשתחוה ונשובה אליכם:

6 ויקח אברהם את־עצי העלה וישם על־יצחק בנו ויקח בידו את־האש ואת־המאכלת וילכו שניהם יחדו:

7 ויאמר יצחק אל־אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה:

8 ויאמר אברהם אלהים יראה־לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו:

9 ויבאו אל־המקום אשר אמר־לו האלהים ויבן שם אברהם את־המזבח ויערך את־העצים ויעקד את־יצחק בנו וישם אתו על־המזבח ממעל לעצים:

κβ'.

2. Καὶ εἶπε· λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητὸν, ὃν ἠγάπησας, τὸν ἰσαὰκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐπὶ ἓν τῶν ὀρέων ὧν ἄν σοι εἴπω.

3. Ἀναστὰς δὲ ἀβραὰμ τὸ πρωῒ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, παρέλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖδας, καὶ ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπορεύθη, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός.

4. Τῇ ἡμέρα τῇ τρίτῃ, καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδε τὸν τόπον μακρόθεν.

5. Καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ· καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε, καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς

6. Ἔλαβε δὲ ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ μετὰ χεῖρας τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα.

7. Εἶπε δὲ ἰσαὰκ πρὸς ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· πάτερ. ὁ δὲ εἶπε· τί ἐστι τέκνον; ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστὶ τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὁλοκάρπωσιν.

8. Εἶπε δὲ ἀβραάμ· ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὁλοκάρπωσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἅμα.

9. Ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἀβραὰμ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκε τὰ ξύλα, καὶ συμποδίσας ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων.

CAP. XXII.

2. Ait illi: Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis, Isaac, & vade in Terram visionis: atque ibi offeres eum in holocaustum super unum montium quem mõstravero tibi.

3. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit asinum suum: ducens secum duos iuvenes, & Isaac filium suum: cumque concidisset ligna in holocaustum, abiit ad locum quem præceperat ei Deus.

4. Die autem tertio, elevatis oculis, vidit locum procul.

5. Dixitque ad pueros suos: Exspectate hîc cum asino: ego autem & puer illuc usque properantes, postquam adoraverimus, revertemur ad vos.

6. Tulit quoque ligna holocausti, & imposuit super Isaac filium suum: ipse verò portabat in manibus ignem & gladium. Cumq; duo pergerent simul,

7. Dixit Isaac patri suo: Pater mi: At ille respondit: Quid vis fili? Ecce, inquit, ignis & ligna: ubi est victima holocausti?

8. Dixit autem Abraham: Deus providebit sibi victimam holocausti, fili mi. Pergebant ergo pariter:

9. Et venerunt ad locum quem ostenderat ei Deus, in quo ædificavit altare, & desuper ligna composuit: cumque alligasset Isaac filium suum, posuit eum in altare super struem lignorum,

Das XXII. Capitel.

2. Vnnd er sprach: Nim Isaac deinen einigen Son/ den du lieb hast/ vnd gehe hin inn das Land Morija/ vnnd opffere jhn daselbs zum Brandopffer/ auff einem Berge/ den ich dir sagen werde.

3. Da stund Abraham deß Morgens frühe auff/ vnd gürtet seinen Esel vnd nam mit sich zween Knaben/ vnd seinen Sohn Isaac/ vnnd spaltet holtz zum Brandopffer/ machet sich auff/ vnnd gieng hin an den ort/ dauon jhm GOTT gesagt hatte.

4. Am dritten Tage hub Abraham seine Augen auff/ vnd sahe die stett von ferne:

5. Vnnd sprach zu seinen Knaben: Bleibt jhr hie mit dem Esel/ Ich vnnd der Knabe wöllen dort hin gehen/ Vnd wenn wir angebettet haben/ wollen wir wider zu euch kommen.

6. Vnnd Abraham nam das Holtz zum Brandopffer vnnd legets auff seinen Sohn Isaac/ Er aber nam das Fewer vnd Messer in seine hand/ vnnd giengen die beyde mit einander.

7. Da sprach Isaac zu seinem Vatter Abraham: Mein Vater. Abraham antwortet: Hie bin ich/ mein Sohn. Vnd er sprach: Sihe hie ist fewer vnnd holtz/ Wo ist aber das Schaff zum Brandopffer?

8. Abraham antwortet: Mein Son/ GOTT wird jm ersehen ein Schaff zum Brandopffer/ vnnd giengen die beyde mit einander.

9. Vnd als sie kamen an die stet/ die jhm Gott saget/ bawet Abraham daselbs einen Altar/ vnnd legt das Holtz drauff/ vnd band seinen Sohn Isaac/ legt jhn auff dem Altar/ oben auff das Holtz.

CAP. XXII.

2. *E Dio gli disse; Piglia hora il tuo figliuolo unico, Ishac, il quale tu ami, e và ne la terra di Moriah; & offeriscelo quiui in holocausto sopra uno de monti, ch' io ti dirò.*

3. *Abraham dunque la mattina di buon' hora si leuò; e messe il basto al suo asino: e prese due seruitori con esso seco, & Ishac suo figliuolo: Et hauendo tagliate le legna per fare il sacrifitio, si messe in camino, e se n' andò al luogo, che Dio gli haueua detto.*

4. *Il terzo giorno Abraham alzò gli occhi suoi, e vidde il luogo da la lungi;*

5. *E disse à suoi seruitori, Restate qui con l' asino; io & il figliuolo andaremo insin là: e quando haueremo adorato, ritornaremo à voi.*

6. *E cosi Abraham prese le legna del sacrifitio, e le messe sopra d' Ishac suo figliuolo: & egli portò ne le sue mani il fuoco, & il coltello; andorono amendue insieme.*

7. *Ora Ishac disse ad Abraham suo padre: Mio Padre. Abraham gli rispose: Eccomi figliuol mio. Et egli disse; Ecco il fuoco e le legna: ma doue è l agnello per l' holocausto?*

8. *Abraham rispose: Dio si prouederà d' uno agnello in holocausto, figliuol mio: & andauano amendue insieme.*

9. *Et essendo arriuati al luogo, che Dio gli haueua detto, Abraham edificò quiui uno altare, & ordinò le legna, e legò Ishac suo figliuolo, e lo messe su l' altare sopra le legna.*

בקדמין

כב

10 וְאוֹשֵׁיט אַבְרָהָם יָת יְדֵיהּ וּנְסֵיב יָת סַכִּינָא לְמִיכַּס יָת בְּרֵיהּ׃

11 וּקְרָא לֵיהּ מַלְאֲכָא דַייָ מִן שְׁמַיָּא וַאֲמַר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא אֲנָא׃

12 וַאֲמַר לָא תוֹשֵׁיט יְדָךְ לְעוּלֵימָא וְלָא תַעֲבֵיד לֵיהּ מִדַּעַם אֲרֵי כְעַן יְדַעְנָא אֲרֵי דְחִילָא דַייָ אַתְּ וְלָא מְנַעְתָּ יָת בְּרָךְ יָת יְחִידָךְ מִנִּי׃

13 וּזְקַף אַבְרָהָם יָת עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא דִיכְרָא בָּתַר דְּאִתְּחֵיד בְּאִילָנָא בְּקַרְנוֹהִי וַאֲזַל אַבְרָהָם וּנְסֵיב יָת דִּיכְרָא וְאַסְּקֵיהּ לַעֲלָתָא חֲלַף בְּרֵיהּ׃

14 וְצַלִּי וּפְלַח אַבְרָהָם תַּמָּן בְּאַתְרָא הַהוּא וַאֲמַר קֳדָם יְיָ הָכָא יְהוֹן פָּלְחִין דָּרַיָּא בְּכֵין יִתְאֲמַר בְּיוֹמָא הָדֵין בְּטוּרָא הָדֵין אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ פְּלַח׃

15 וּקְרָא מַלְאֲכָא דַייָ לְאַבְרָהָם תִּנְיָנוּת מִן שְׁמַיָּא׃

16 וַאֲמַר בְּמֵימְרִי קַיֵּימִית אֲמַר יְיָ אֲרֵי חֲלָף דַּעֲבַדְתְּ יָת פִּתְגָמָא הָדֵין וְלָא מְנַעְתָּ יָת בְּרָךְ יָת יְחִידָךְ׃

17 אֲרֵי בָרָכָא אֲבָרְכִנָּךְ וְאַסְגָּאָה אַסְגֵּי יָת בְּנָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא וּכְחָלָא דְּעַל כֵּיף יַמָּא וְיֵירְתוּן בְּנָךְ יָת קִרְוֵי סָנְאֵיהוֹן׃

18 וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִיל בְּנָךְ כָּל עַמְמֵי אַרְעָא חֲלָף דְּקַבֵּילְתָּ בְּמֵימְרִי׃

19 וְתָב אַבְרָהָם לְעוּלֵימוֹהִי וְקָמוּ וַאֲזַלוּ כַּחֲדָא לִבְאֵר שֶׁבַע וִיתֵיב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃

בראשית

כב

10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃

11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם ׀ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃

12 וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי ׀ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃

13 וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ׃

14 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה ׀ יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃

15 וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃

16 וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃

17 כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃

18 וְהִתְבָּרֲכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃

19 וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

κβʹ.

10. Καὶ ἐξέτεινεν ἀβραὰμ, τὴν χεῖρα αὐτοῦ, λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν· ἀβραὰμ ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ.

12. Καὶ εἶπε· μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν. νῦν γὰρ ἔγνων, ὅτι φοβῇ σὺ τὸν θεὸν, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σοῦ τοῦ ἀγαπητοῦ δι᾽ ἐμέ.

13. Καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ σαβὲκ τῶν κεράτων. καὶ ἐπορεύθη ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριὸν, καὶ ἀνήνεγκεν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἀντὶ ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

14. Καὶ ἐκάλεσεν ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, κύριος εἶδεν, ἵνα εἴπωσι σήμερον, ἐν τῷ ὄρει κύριος ὤφθη.

15. Καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν ἀβραὰμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

16. Λέγων· κατ᾽ ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος. οὗ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ.

17. Ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.

18. Καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ᾽ ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς.

19. Ἀπεστράφη δὲ ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου, καὶ κατῴκησεν ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου.

CAP. XXII.

10. Extenditque manum, & arripuit gladium, ut immolaret filium suum.

11. Et ecce angelus Domini de cœlo clamavit, dicens: Abraham, Abraham. Qui respondit, adsum.

12. Dixitque ei, Non extendas manum tuam super puerum, neque facias illi quicquam: nunc cognovi quòd timeas Dominum, & non pepercisti unigenito filio tuo propter me.

13. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hærentem cornibus, quem assumens obtulit holocaustum pro filio.

14. Appellavitque nomen loci illius, Dominus videt. Vnde usque hodie dicitur, In monte Dominus videbit.

15. Vocavit autem angelus Domini Abraham secundò de cœlo, dicens:

16. Per memetipsum iuravi, dicit Dominus: quia fecisti hãc rem, & non pepercisti filio tuo unigenito propter me:

17. Benedicam tibi, & multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli, & velut arenam quæ est in littore maris: possidebit semen tuum portas inimicorum suorum,

18. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci meæ.

19. Reversus est Abraham ad pueros suos, abieruntque Ber-sabee simul, & habitavit ibi.

Das XXII. Capitel.

10. Vnd recket seine handt auß/ vnnd fasset daß Messer/ daß er seinen Sohn schlachtet.

11. Da rieff jhm der Engel des HERRN vom Himmel/ vnd sprach: Abraham/ Abraham. Er antwortet: Hie bin ich.

12. Er sprach: Lege deine handt nicht an den Knaben/ vnnd thu jhm nichts/ denn nun weiß ich/ daß du Gott förchtest/ vnnd hast deines einigen Sohns nicht verschonet/ vmb meinen willen.

13. Da hub Abraham seine augen auff/ vnd sahe einen Wider hinder jhm/ in der Hecken/ mit seinen Hörnern hangen/ Vnd gieng hin/ vnd nam den Wider vnd opffert jhn zum Brandopffer/ an seines Sohns stat.

14. Vnd Abraham hieß die stet: Der HERR sihet. Daher mann noch heutiges Tages sagt: Auff dem Berge/ da der HERR sihet.

15. Vnnd der Engel des HERRN rieff Abraham abermal vom Himmel.

16. Vnnd sprach: Ich habe bey mir selbs geschworen/ spricht der HERR: Dieweil du solches gethan hast/ vnnd hast deines einigen Sohns nicht verschonet.

17. Daß ich deinen Samen segenen vnnd mehren wil/ wie die Stern am Himmel/ vnnd wie den sandt am Vfer des Meers/ vnd dem Same sol besitzen die Thor seiner Feinde.

18. Vnd durch deinen Samen sollen alle Völcker auff Erden gesegnet werden/ Darumb daß du meiner stimme gehorchet hast.

19. Also keret Abraham wider zu seinen Knaben/ vnd machten sich auff/ vnnd zogen mit einander gen Ber Saba/ vnd wonet daselbs.

CAP. XXII.

10. *Et Abraham stendendo li man sua prese il coltello, per iscannare il suo figliuolo.*

11. *Alhora l'Angelo del Signore gli gridò dal Cielo, dicendo: Abraham, Abraham: Egli rispose, Eccomi.*

12. *Et ei gli disse: Tu non metterai la tua mano sopra il figliuolo, ne gli farai cosa alcuna: perciochè hora ho conosciuto, che tu temi Dio: che tu non hai risparmiato al tuo unico figliuolo per me.*

13. *Et Abraham alzando gli occhi suoi, risguardò; & ecco un montone adietro à lui ritenuto fra le spine com le sue corna: Abrahã dunque se n'andò, e prese quel montone; e l'offeri in holocausto in luogo del suo figliuolo.*

14. *Et Abraham chiamò il nome di quel luogo: il Signore vedrà. E per questo hoggi si chiama; il Signore sarà veduto ne la montagna.*

15. *E l'Angelo del Signore gridò dal cielo la seconda volta ad Abraham.*

16. *Dicendogli Io ho giurato per me stesso, disse il Signore (conciosiache tu hai fatto questa cosa, che tu non hai perdonato al tuo unico figliuolo)*

17. *Ch'io ti benedirò di benedittione, e moltiplicarò la tua semenza come le stelle del cielo, e come l'arena, che è à la ripa del mare: & il tuo seme possederà le porte de suoi nimici.*

18. *E tutte le nationi de la terra saranno benedette nel tuo seme, perciochè tu hai obedito a la mia voce.*

19. *Cosi Abraham ritornò à suoi servitori: i quali si levorono, e se n'andorono insieme in Beer-seba: & Abraham habitò in Beer-seba.*

כב

20 וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין וְאִתְחַוָּא לְאַבְרָהָם לְמֵימַר הָא יְלֵידַת מִלְכָּה אַף הִיא בְּנִין לְנָחוֹר אֲחוּךְ׃

21 יָת עוּץ בּוּכְרֵיהּ וְיָת בּוּז אֲחוּהִי וְיָת קְמוּאֵל אֲבוּהִי דַאֲרָם׃

22 וְיָת כֶּשֶׂד וְיָת חֲזוֹ וְיָת פִּלְדָּשׁ וְיָת יִדְלָף וְיָת בְּתוּאֵל׃

23 וּבְתוּאֵל אוֹלִיד יָת רִבְקָה תְּמָנְיָא אִלֵּין יְלֵידַת מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחוּהִי דְאַבְרָהָם׃

24 וּלְחֵינַתֵיהּ וּשְׁמַהּ רְאוּמָה וִילֵידַת אַף הִיא יָת טֶבַח וְיָת גַּחַם וְיָת תַּחַשׁ וְיָת מַעֲכָה׃

כג

1 וַהֲווֹ חַיֵּי שָׂרָה מְאָה וְעַשְׂרִין וּשְׁבַע שְׁנִין שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃

2 וּמִיתַת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן וַאֲתָא אַבְרָהָם לְמִסְפַּד לְשָׂרָה וּלְמִבְכְּיַהּ׃

3 וְקָם אַבְרָהָם מֵעַל אַפֵּי מִיתֵיהּ וּמַלִּיל עִם בְּנֵי חִתָּאָה לְמֵימַר׃

4 דַּיָּר וְתוֹתָב אֲנָא עִמְּכוֹן הַבוּ לִי אַחְסָנַת קְבוּרָא עִמְּכוֹן וְאֶקְבַּר יָת מִיתִי מִן קֳדָמָי׃

5 וַאֲתִיבוּ בְנֵי חִתָּאָה יָת אַבְרָהָם לְמֵימַר לֵיהּ׃

6 קַבֵּיל מִנַּנָא רִבּוֹנָנָא רַב קֳדָם יְיָ אַתְּ בֵּינַנָא בִּשְׁפַר קִבְרָנָא קְבַר יָת מִיתָךְ אֱנָשׁ מִנַּנָא יָת קִבְרֵיהּ לָא יִמְנַע מִנָּךְ מִלְּמִקְבַּר מִיתָךְ׃

7 וְקָם אַבְרָהָם וּסְגֵיד לְעַמָּא דְאַרְעָא לִבְנֵי חִתָּאָה׃

כב

20 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַם הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃

21 אֶת עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת בּוּז אָחִיו וְאֶת קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃

22 וְאֶת כֶּשֶׂד וְאֶת חֲזוֹ וְאֶת פִּלְדָּשׁ וְאֶת יִדְלָף וְאֵת בְּתוּאֵל׃

23 וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃

24 וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם הִוא אֶת טֶבַח וְאֶת גַּחַם וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת מַעֲכָה׃

כג

1 וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃

2 וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃

3 וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי חֵת לֵאמֹר׃

4 גֵּר וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃

5 וַיַּעֲנוּ בְנֵי חֵת אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃

6 שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת קִבְרוֹ לֹא יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃

7 וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם הָאָרֶץ לִבְנֵי חֵת׃

κβ.

20. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἀβραάμ, λέγοντες. ἰδοὺ τέτοκε μελχὰ καὶ αὐτὴ υἱοὺς ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ σου.

21. Τὸν ὢξ πρωτότοκον, καὶ τὸν βαὺξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν καμουὴλ πατέρα σύρων.

22. Καὶ τὸν χαζὰδ, καὶ τὸν ἀζαῦ, καὶ τὸν φαλδὲς, καὶ τὸν ἰελδὰφ, καὶ τὸν βαθουήλ.

23. Βαθουὴλ δὲ ἐγέννησε τὴν ῥεβέκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοὶ οὓς ἔτεκε μελχὰ τῷ ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ ἀβραάμ.

24. Καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ᾗ ὄνομα ῥεημά, ἔτεκε καὶ αὐτὴ τὸν ταβὲκ, καὶ τὸν ταὰμ, καὶ τὸν τοχὸς καὶ τὴν μοχά.

ΚΕΦΑΛ. κγʹ.

1. Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ σάῤῥας, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτά.

2. Καὶ ἀπέθανε σάῤῥα ἐν πόλει ἀρβὸκ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ κοιλώματι· αὕτη ἐστὶ χεβρὼν, ἐν τῇ γῇ χαναάν. ἦλθε δὲ ἀβραὰμ κόψασθαι σάῤῥαν, καὶ πενθῆσαι.

3. Καὶ ἀνέστη ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς χὲτ, λέγων.

4. Πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν. δότε μοι οὖν κτῆσιν τάφου μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ.

5. Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ χὲτ πρὸς ἀβραὰμ λέγοντες.

6. Μὴ κύριε· ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν· ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν τὸ μνημεῖον αὐτοῦ κωλύσει ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου, ἐκεῖ.

7. Ἀναστὰς δὲ ἀβραάμ, προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς τοῖς υἱοῖς τοῦ χέτ.

20. His

CAP. XXII.

20. His itaque gestis nunciatum est Abrahæ quòd Melcha quoque genuisset filios Nachor, fratri suo,

21. Hus primogenitum, & Buz fratrem eius, & Camuel patrem Syrorum, & Cased,

22. Et Asau, Pheldas quoque & Iedlaph,

23. Ac Bathuël, de quo nata est Rebecca, octo istos genuit Melcha, Nachor fratri Abrahæ.

24. Concubina verò illius, nomine Roma, peperit Tabee, & Gabam, & Tahas, & Maacha.

CAP. XXIII.

1. Vixit autem Sara centum vigintiseptem annis.

2. Et mortua est in civitate Arbee, quæ est Hebron, in terra Chanaan: venitq; Abraham ut plangeret & fleret eam.

3. Cumque surrexisset ab officio funeris, locutus est ad filios Heth, dicens:

4. Advena sum & peregrinus apud vos: date mihi ius sepulchri vobiscum, ut sepeliam mortuum meum.

5. Responderunt filii Heth, dicentes:

6. Audi nos domine, princeps Dei es apud nos: in electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum, nullusque te prohibere poterit quin in monumento eius sepelias mortuum tuum.

7. Surrexit Abraham, & adoravit populum terræ, filios videlicet Heth:

Das XXII. Capitel.

20. Nach diesen Geschichten begab sichs/ daß Abraham angesagt ward/ Sihe/ Milca hat auch Kinder geborn deinem Bruder Nahor/ Nemlich,

21. Vz den Erstgebornen/ vnd Bus seinen Bruder/ vnnd Kemuel/ von dem die Syrer kommen.

22. Vnd Chesed/ vnd Haso/ vnd Pildas/ vnd Jedlaph/ vnd Bethuel.

23. Bethuel aber zeuget Rebecca. Diese acht gebar Milca dem Nahor/ Abrahams Bruder.

24. Vnd sein Kebsweib mit namen Rehuma gebar auch/ nemlich/ den Thebah/ Gaham/ Thahas vnnd Maacha.

Das XXIII. Capitel.

Sara war hundert sieben vnnd zweintzig jahr alt.

2. Vnd starb in der Hauptstadt/ die heisst Hebron im Lande Canaan. Da kam Abraham/ daß er sie klaget vnnd beweinet.

3. Darnach stundt er auff von seiner Leich/ vnd redet mit den Kindern Heth/ vnd sprach:

4. Ich bin ein Frembder vnnd Einwohner bey euch/ gebt mir ein Erbbegräbnuß bey euch/ daß ich meinen toden begrabe/ der für mir ligt.

5. Da antwortten Abraham die Kinder Heth/ vnd sprachen zu jhm:

6. Höre vns lieber Herr/ du bist ein Fürst Gottes vnter vns/ begrabe deinen toden inn vnsern ehrlichsten Gräbern/ Kein Mensch sol dir vnter vns wehren/ daß du in seinem Grabe nicht begrabest deinen toden.

7. Da stundt Abraham auff/ vnnd bucket sich für dem Volck des Lands/ nemlich/ für den Kindern Heth.

CAP. XXII.

20. E dopo queste cose fu annuntiato ad Abraham in questo modo: Ecco che Melcha ancora ha partoriti de figliuoli à Nachor tuo fratello;

21. Cioè Vs suo primogenito, Bus suo fratello, e Gemuel padre di Aram:

22. Cased, Azan, Pheldas, Iedlaph, e Bathuel.

23. E Bathuel generò Rebecca: Melcha partorì questi otto à Nachor fratello di Abraham.

24. È la sua concubina, che haueua nome Reuma, partori ancora essa Tabee, Gaham, Thahas, e Maacha.

CAP. XXIII.

1. E Sarah visse cento venti sette anni: tanto fu il tempo de la sua vita.

2. E mori in Ciriatarba, che è Hebron ne la terra di Canaan: Allhora Abraham andò per dolersi sopra Sarah, e per piangerla.

3. Et Abraham si leuò dinanzi al suo morto, è parlò à i figliuoli di Heth, dicendo loro:

4. Io sono pellegrino e forestiero appresso di voi, datemi la possessione de la sepoltura con voi: à fin che io sepellisca il mio morto, leuandolo dinanti à me.

5. I figliuoli di Heth risposero al Abraham, dicendogli:

6. Signore, Ascoltaci, tu sei fra noi Principe di Dio; sepellisce il tuo morto ne le nostre piu esquisite sepolture: Nissuno di noi ti vieterà la sua sepoltura, che tu non vi sepellisca il tuo morto.

7. Abraham dunque si leuò, e s'inchinò dinanti al popolo del paese, cioè a figliuoli di Heth;

כג

8 ומליל עמהון למימר
אם אית רעוא לנפשכון
למקבר ית מיתי מן
קדמי קבילו מני ובעו לי
בעפרון בר צחר׃

9 ויתן לי ית מערת
כפילתא דיליה די בסטר
חקליה בכסף שלים
יתנינה לי ביניכון לא
לאחסנת קבורא׃

10 ועפרון יתב בגו בני
חיתאה ואתיב עפרון
חיתאה ית אברהם קדם
בני חיתאה לכל עלל תרע
קרתיה למימר׃

11 לא רבוני קביל מני
חקלא יהבית לך
ומערתא דביה לך
יהבתה לעיני בני עמי
יהבתה לך קבר מיתך׃

12 וסגיד אברהם קדם
עמא דארעא׃

13 ומליל עם עפרון
קדם עמא דארעא
למימר ברם אם את עביד
לי טיבו קביל מני אתן
כספא דמי חקלא קביל
מני ואקבר ית מיתי
לתמן׃

14 ואתיב עפרון ית
אברהם למימר ליה׃

15 רבוני קביל מני ארעא
שויא ארבע מאה סלעין
דכסף ביני ובינך מה היא
וית מיתך קבר׃

16 וקביל אברהם מן
עפרון ותקל אברהם
לעפרון ית כספא
דמליל קדם בני חיתאה
ארבע מאה סלעין דכסף
דמתקבל בסחורתא בכל
מדינתא׃

כג

8 וידבר אתם לאמר אם־
יש את־נפשכם לקבר את־
מתי מלפני שמעוני ופגעו־לי
בעפרון בן־צחר׃

9 ויתן־לי את־מערת המכפלה
אשר־לו אשר בקצה שדהו
בכסף מלא יתננה לי בתוככם
לאחזת־קבר׃

10 ועפרון ישב בתוך בני־חת
ויען עפרון החתי את־אברהם
באזני בני־חת לכל באי שער־
עירו לאמר׃

11 לא־אדני שמעני השדה
נתתי לך והמערה אשר־בו
לך נתתיה לעיני בני־עמי
נתתיה לך קבר מתך׃

12 וישתחו אברהם לפני עם
הארץ׃

13 וידבר אל־עפרון באזני
עם־הארץ לאמר אך אם־אתה
לו שמעני נתתי כסף השדה קח
ממני ואקברה את־מתי שמה׃

14 ויען עפרון את־אברהם
לאמר לו׃

15 אדני שמעני ארץ ארבע
מאת שקל־כסף ביני ובינך מה־
הוא ואת־מתך קבר׃

16 וישמע אברהם אל־עפרון
וישקל אברהם לעפרן את־
הכסף אשר דבר באזני בני־
חת ארבע מאות שקל כסף
עבר לסחר׃

ΚΕΦΑΛ. κγ'.

8. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ἀβραάμ, λέγων. εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου, ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου, καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρὼν τῷ τοῦ Σαάρ.

9. Καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν ὅ ἐστιν αὐτῷ, τὸ ὂν ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνημείου.

10. Ἐφρὼν δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ. ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρὼν ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραάμ, εἶπεν, ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν, λέγων.

11. Παρ' ἐμοὶ γένου κύριε, καὶ ἄκουσόν μου. τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι. ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκά σοι. θάψον τὸν νεκρόν σου.

12. Καὶ προσεκύνησεν Ἀβραὰμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, καὶ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ.

13. Καὶ εἶπε τῷ Ἐφρὼν εἰς τὰ ὦτα ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. ἐπειδὰν πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λαβὲ παρ' ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ.

14. Ἀπεκρίθη δὲ Ἐφρὼν τῷ Ἀβραάμ, λέγων.

15. Οὐχὶ κύριε. ἀκήκοα γάρ, ὅτι τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. τί ἂν εἴη τοῦτο; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου θάψον.

16. Καὶ ἤκουσεν Ἀβραὰμ τοῦ Ἐφρών, καὶ ἀποκατέστησεν Ἀβραὰμ τῷ Ἐφρὼν τὸ ἀργύριον ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χέτ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμπόροις.

8. Diuitq:

CAP. XXIII.

8. Dixitq́; ad eos: Si placet animæ veſtræ ut ſepeliam mortuum meum, audite me, & intercedite pro me apud Ephron filium Seor:

9. Vt det mihi ſpeluncam duplicem, quam habet in extrema parte agri ſui: pecunia digna tradat eam mihi coram vobis in poſſeſſionem ſepulchri.

10. Habitabat autem Ephron in medio filiorum Heth. Reſponditq́; Ephron ad Abraham cunctis audientibus qui ingrediebantur portam civitatis illius, dicens:

11. Nequaquam ita fiet, domine mi, ſed tu magis auſculta quod loquor: Agrum trado tibi, & ſpeluncam quæ in eo eſt, præſentibus filiis populi mei, ſepeli mortuum tuum.

12. Adoravit Abrahã coram populo terræ.

13. Et locutus eſt ad Ephron circunſtãte plebe eius. Quæſo, ut audias me: Dabo pecuniam pro agro: ſuſcipe eam, & ſic ſepeliam mortuum meum in agro.

14. Reſponditque Ephron,

15. Domine mi, audi me: terra quam poſtulas, quadringentos ſiclos argenti valet: iſtud eſt pretium inter me & te: ſed quantum eſt hoc? ſepeli mortuum tuum.

16. Quod cùm audiſſet Abraham, appendit pecuniam quam Ephron poſtulaverat, audiẽtibus filiis Heth, quadringentos ſiclos argenti probatæ monetæ publicæ.

Das XXIII. Capitel.

8. Vnd er redet mit jnen/vnd ſprach: Gefellet es euch/daß ich meinen todten/der für mir ligt/begrabe/ So höret mich/vnnd bittet für mich gegen Ephron/dem Sohn Zohar.

9. Daß er mir gebe ſeine zwifache Hôle/die er hat am ende ſeines Ackers/ Er gebe mir ſie vmb Gelt / ſo vil ſie werth iſt / vnter euch zum Erbbegräbnus.

10. Denn Ephron wohnet vnter den Kindern Heth. Da antwortet Ephron der Hethiter Abraham/daß zuhöreten die Kinder Heth/für allen die zu ſeiner Stadt thor auß vnd eingiengen/ vnd ſprach:

11. Nein/mein Herr/ ſondern höre mir zu/ Jch ſchencke dir den Acker/ vnd die Hôle drinnen darzu/vnnd übergebe dirs für den augen der Kinder meines Volcks/ zu begraben deinen todten.

12. Da bucket ſich Abraham für dem Volck des Landes.

13. Vnd redet mit Ephron/daß zuhörete daß Volck des Lands/ vnd ſprach: Wilt du mir jn laſſen/ſo bitte ich: Nim von mir das Geldt für den Acker/ das ich dir gebe/ ſo wil ich meinen todten daſelbs begraben.

14. Ephron antwortet Abraham/ vnnd ſprach zu jhm:

15. Mein Herr/ höre doch mich/ Das Feldt iſt vierhundert Seckel Silbers werth/ was iſt das aber zwiſchen mir vnd dir? Begrab nur deinen todten.

16. Abraham gehorcht Ephron/ vnd wug jhm das Geldt dar/ das er geſagt hatte/ daß zuhöreten die Kinder Heth/ nemlich / vierhundert Seckel Silbers / das im kauff geng vnnd gebe war.

CAP. XXIII.

8. E parlò con loro, dicendo: Se à voi piace ch' io ſepelliſca il mio morto da la faccia mia, aſcoltatemi; & intercedete per me appreſſo di Ephron figliuolo di Soar;

9. Che mi dia la ſpelonca doppia, ch' egli ha nel fine del ſuo campo: Che me la dia dico per ſufficiente prezzo fra voi in poſſeſſione de la ſepoltura.

10. (Ora queſto Ephron habitaua fra i figliuoli di Heth) Ephron dunque Hetheo riſpoſe ad Abraham (che vdiuano i figliuoli di Heth, E tutti quelli, che entrauano ne la porta de la ſua città, dicendo:

11. No Signor mio, aſcoltami: Jo ti dono il campo, e la ſpelonca che è in eſſo ancora; io te la dò in preſenza de figliuoli del mio popolo: ſepelliſceui il tuo morto.

12. Allhora Abraham s' inchinò dinanti al popolo del paeſe.

13. E parlò à Ephron, che vdiua il popolo de la terra, dicendo: Ma ti prego, ſe ti piace, che tu mi aſcolti. Jo ti darò l' argento del campo; riceuelo da me, & io vi ſepelliro il mio morto.

14. Dinuouo Ephron riſpõſe ad Abraham, dicendogli.

15. Signor mio aſcoltami: la terra vale quattrocento ſicli d' argento: ma queſto non importa fra me & te: Per tanto ſepelliſceui il tuo morto.

16. Abraham dunque obedi à Ephron: & Abraham pagò à Ephron l' argento che gli haueua detto, vdendo gli Hethei; cioè quatrocento ſicli d' argento, che correno fra i mercanti.

כג

17 וְקָם חֲקַל עֶפְרוֹן דִּי
בִּכְפֵלְתָּא דִּי קֳדָם מַמְרֵא
חַקְלָא וּמְעַרְתָּא דִּבֵיהּ
וְכָל אִילָנָא דִּי בְחַקְלָא דִּי
בְּכָל תְּחוּמֵיהּ סְחוֹר
סְחוֹר׃
18 לְאַבְרָהָם לִזְבִינוֹהִי
לְעֵינֵי בְּנֵי חִתָּאָה בְּכָל
עָלֵי תְּרַע קַרְתֵּיהּ׃
19 וּבָתַר כֵּן קְבַר אַבְרָהָם
יָת שָׂרָה אִתְּתֵיהּ בִּמְעָרַת
חֲקַל כָּפֵילְתָּא דִּקְדָם
מַמְרֵא הִיא חֶבְרוֹן
בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן׃
20 וְקָם חַקְלָא וּמְעַרְתָּא
דִּבֵיהּ לְאַבְרָהָם לְאַחְסָנַת
קְבוּרָא מִן בְּנֵי חִתָּאָה׃

כג

17 וַיָּקָם שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר
בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשָּׂדֶה
וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב׃
18 לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־
חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ׃
19 וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־
שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא
חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
20 וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־
בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־קָבֶר
מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃

ΚΕΦΑΛ. κγ.

17. Καὶ ἔστιν ὁ ἀγρὸς ἐφρὼν ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὅς ἐστι κατὰ πρόσωπον μαμβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ καὶ δένδρον ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ ὅ ἐστιν ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κύκλῳ.

18. Τῷ ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν χὲτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν.

19. Μετὰ ταῦτα ἔθαψεν ἀβραὰμ σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι μαμβρῆ, αὕτη ἐστὶ χεβρὼν, ἐν τῇ γῇ χαναάν.

20. Καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, τῷ ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν τάφου παρὰ τῶν υἱῶν χέτ.

כד

1 וְאַבְרָהָם סִיב עָל
בְּיוֹמִין וַייָ בָּרִיךְ יָת
אַבְרָהָם בְּכוֹלָּא׃
2 וַאֲמַר אַבְרָהָם לְעַבְדֵּיהּ
סָבָא דְּבֵיתֵיהּ דְּשַׁלִּיט בְּכָל
דִּילֵיהּ שַׁוִּי כְעַן יְדָךְ תְּחוֹת
יַרְכִּי׃
3 וְאֲקַיֵּים עֲלָךְ בְּמֵימְרָא
דַּייָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא
וֵאלָהָא דְּאַרְעָא דְּלָא
תִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִבְּנָת
כְּנַעֲנָאֵי דַּאֲנָא יָתֵיב
בֵּינֵיהוֹן׃
4 אֱלָהֵין לְאַרְעִי וּל
וּלְיַלָּדוּתִי תֵּיזִיל וְתִסַּב
אִתְּתָא לִבְרִי לְיִצְחָק׃
5 וַאֲמַר לֵיהּ עַבְדָּא מָאִים
לָא תֵיבֵי אִתְּתָא לְמֵיתֵי
בַּתְרַאי לְאַרְעָא הָדָא
הַאֲתָבָא אֲתֵיב יָת בְּרָךְ
לְאַרְעָא דִּנְפַקְתָּא מִתַּמָּן׃
6 וַאֲמַר לֵיהּ אַבְרָהָם
אִסְתְּמַר לָךְ דִּלְמָא תְּתִיב
יָת בְּרִי לְתַמָּן׃

כד

1 וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים
וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל׃
2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ
זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ
שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי׃
3 וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח
אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר
אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃
4 כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־
מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי
לְיִצְחָק׃
5 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי
לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת
אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הֶהָשֵׁב
אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם׃
6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר
לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה׃

ΚΕΦΑΛ. κδ.

1. Καὶ ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμερῶν, καὶ κύριος ηὐλόγησε τὸν ἀβραὰμ κατὰ πάντα.

2. Καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, τῷ ἄρχοντι πάντων τῶν αὐτοῦ· θὲς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου.

3. Καὶ ἐξορκίζω σε κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν χαναναίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς.

4. Ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου οὗ ἐγενόμην πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ ἐκεῖθεν.

5. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς· μήποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν.

6. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ἀβραάμ· πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ.

CAP. XXIII.

17. Confirmatusque est ager quondam Ephronis, in quo erat spelunca duplex respiciés Mambre; tam ipse, quam spelunca, & omnes arbores eius in cunctis terminis eius per circuitum,

18. Abrahæ in possessionem, videntibus filiis Heth, & cunctis qui intrabant portam civitatis illius.

19. Atque ita sepelivit Abraham Saram uxorem suam in spelunca agri duplici, quæ respiciebat Mambre, hæc est Hebron in terra Chanaam.

20. Et confirmatus est ager, & antrum, quod erat in eo, Abrahæ in possessioné monumenti à filiis Heth.

CAP. XXIIII.

1. Erat autem Abraham senex, dierumq; multorum: & Dominus in cunctis benedixerat ei.

2. Dixitque ad servum seniorem domus suæ, qui præerat omnibus quæ habebat, Pone manum tuam subter femur meum:

3. Vt adiurem te per Dominum Deum cœli & terræ, ut non accipias uxorem filio meo de filiabus Chananæorum, inter quos habito:

4. Sed ad terram & cognationem meam proficiscaris, & inde accipias uxorem filio meo Isaac.

5. Respondit servus: Si noluerit mulier venire mecum in terram hanc, nunquid reducere debeo filium tuum ad locum de quo tu egressus es?

6. Dixitque Abraham: Caue nequando reducas filiũ meum illuc.

Das XXIII. Capitel.

17. Also ward Ephrons Acker/darin die zwifache Höle ist gegen Mamre über/Abraham zum eigen Gut bestettiget/mit der Höle darinnen/vnnd mit allen Bäumen auff dem Acker vmbher.

18. Daß die Kinder Heth zusahen/vnnd alle die zu seiner Stadt thor auß vnd eingiengen.

19. Darnach begrub Abraham Sara sein Weib/in der Höle des Ackers/die zwifach ist/gegen Mamre über/das ist Hebron/im Lande Canaan.

20. Also ward bestettiget der Acker vnd die Höle darinnen/Abraham zum Erbbegräbnuß von den Kindern Heth.

Das XXIIII. Capitel.

1. ABraham war Alt vnd wol betaget/vnd der HERR hatte jhn gesegnet allenthalben.

2. Vnnd sprach zu seinem Eltesten Knecht seines Hauses/der allen seinen Gütern fürstunde: Lege deine handt vnter meine Hüffte.

3. Vnd schwere mir bey dem HERREN dem Gott des Himmels vnnd der Erden/daß du meinem Sohn kein Weib nemest von den Töchtern der Cananiter/vnter welchen ich wohne.

4. Sondern daß du ziehest in mein Vaterlandt vnnd zu meiner Freundtschafft/vnnd nemest meinem Sohn Isaac ein Weib.

5. Der Knecht sprach: Wie/wenn das Weib mir nicht wolt folgen in diß Landt? Sol ich denn deinen Sohn widerbringen in jenes Landt/darauß du gezogen bist?

6. Abraham sprach zu jhm/Da hüt dich für/daß du meinen Sohn nicht wider dahin bringest.

CAP. XXIII.

17. E il campo di Ephron, che era ne la spelunca doppia, riguardando verso Mamre; tanto il campo quanto la spelonca che era in esso, e tutti gli alberi ch'erano in quel campo, quali erano in tutti i suoi confini & à l'intorno.

18. Fu liberato dato in possessione ad Abraham à la presenza de figliuoli di Heth e di tutti quelli che entrauano ne la porta di quella città.

19. E dipoi Abraham sepellì Sarah sua moglie ne la spelonca del campo doppio verso Mamre, questa è Hebron ne la terrà di Canaan.

20. Quel campo dunque, e la spelonca, che era in esso, fu confermato da gli Hethei ad Abraham in possessione di sepoltura.

CAP. XXIIII.

1. Ora Abraham era vecchio, e pieno di giorni: & il Signore lo haueua benedetto in tutte le cose.

2. Abraham dunque disse al piu vecchio seruitore de la sua casa, il quale haueua il gouerno di tutto quello ch'egli haueua, Mette hora la tua mano sotto la mia coscia.

3. Et io ti scongiurarò per il Signore Dio del cielo, e Dio de la terra, che tu non pigli moglie al mio figliuolo de le figliuole Cananei, fra i quali io habito:

4. Ma tu andarai al mio paese, & al mio parentado; e piglierai vna moglie al mio figliuolo Ishac.

5. E quel seruitore gli rispose: Se perauentura la donna non vorrà seguitarmi in questo paese, debbo io ritornando rimenare il tuo figliuolo nel paese, d'onde sei vscito?

6. Abraham gli rispose: Guarda che tu non rimeni là il mio figliuolo.

כד

7 יְיָ אֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דִּדְבַרְנִי מִבֵּית אַבָּא וּמֵאֲרַע יַלְדוּתִי וּדְמַלִּיל לִי וּדְקַיֵּים לִי לְמֵימַר לִבְנָךְ אֶתֵּן יָת אַרְעָא הָדָא הוּא יִשְׁלַח מַלְאֲכֵיהּ קֳדָמָךְ וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִתַּמָּן׃

8 וְאִם לָא תֵיבֵי אִתְּתָא לְמֵיתֵי בָּתְרָךְ וּתְהֵא זַכַּאי מִמּוֹמָתִי דָא לְחוֹד יָת בְּרִי לָא תְתֵיב לְתַמָּן׃

9 וְשַׁוִּי עַבְדָּא יָת יְדֵיהּ תְּחוֹת יַרְכָּא דְאַבְרָהָם רִבּוֹנֵיהּ וְקַיֵּים לֵיהּ עַל פִּתְגָמָא הָדֵין׃

10 וּדְבַר עַבְדָּא עַסְרָא גַמְלִין מִגַּמְלֵי רִבּוֹנֵיהּ וַאֲזַל וְכָל שְׁפַר רִבּוֹנֵיהּ בִּידֵיהּ וְקָם וַאֲזַל לַאֲרַם דְּעַל פְּרָת לְקַרְתָּא דְנָחוֹר׃

11 וְאַשְׁרֵי גַמְלַיָּא מִבָּרָא לְקַרְתָּא עַל בֵּירָא דְמַיָּא לְעִדָּן רַמְשָׁא לְעִדָּן דְּנָפְקָן מַלְיָתָא׃

12 וַאֲמַר יְיָ אֱלָהֵיהּ דְּרִבּוֹנִי אַבְרָהָם זַמֵּין כְּעַן קֳדָמַי יוֹמָא דֵין וַעֲבֵיד טִיבוּ עִם רִבּוֹנִי אַבְרָהָם׃

13 הָא אֲנָא קָאֵים עַל עֵינָא דְמַיָּא וּבְנָת אֱנָשֵׁי קַרְתָּא נָפְקָן לְמִמְלֵי מַיָּא׃

14 וּתְהֵי עוּלֶמְתָּא דְאֵימַר לַהּ אַרְכִינִי כְעַן קוּלְתִיךְ וְאֶשְׁתֵּי וְתֵימַר אִשְׁתְּ וְאַף גַּמְלָךְ אַשְׁקֵי יָתַהּ זַמֵּינְתָּ לְעַבְדָּךְ לְיִצְחָק וּבַהּ אֵידַע אֲרֵי עֲבַדְתְּ טִיבוּ עִם רִבּוֹנִי׃

15 וַהֲוָה הוּא עַד לָא שֵׁיצִי לְמַלָּלָא וְהָא רִבְקָה נְפָקַת דְּאִתְיְלִידַת לִבְתוּאֵל בַּר מִלְכָּה אִתַּת נָחוֹר אֲחוּהִי דְאַבְרָהָם וְקוּלְתַהּ עַל כִּתְפַהּ׃

כד

7 יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לְקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם׃

8 וְאִם לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת בְּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה׃

9 וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה׃

10 וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל עִיר נָחוֹר׃

11 וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת׃

12 וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם׃

13 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין הַמָּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לִשְׁאֹב מָיִם׃

14 וְהָיָה הַנַּעֲרָ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדֹנִי׃

15 וַיְהִי הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יֻלְּדָה לִבְתוּאֵל בֶּן מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל שִׁכְמָהּ׃

ΚΕΦΑΛ. κδ'.

7. Κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήθην, ὃς ἐλάλησέ μοι, καὶ ὃς ὤμοσέ μοι λέγων· σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου. καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ ἐκεῖθεν.

8. Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου τούτου. μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ.

9. Καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

10. Καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν ναχώρ.

11. Καὶ ἐκοίμισε τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὀψέ, ἡνίκα ἐκπορεύονται αἱ ὑδρευόμεναι.

12. Καὶ εἶπε· κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ, εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ ποίησον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ.

13. Ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ.

14. Καὶ ἔσται ἡ παρθένος ᾗ ἂν ἐγὼ εἴπω. ἐπίκλινον τὴν ὑδρίαν σου ἵνα πίω. καὶ εἴπῃ μοι, πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ, ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι· ταύτην ἡτοίμασας τῷ παιδί σου τῷ ἰσαάκ. καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου ἀβραάμ.

15. Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα βαθουὴλ υἱῷ μελχᾶς τῆς γυναικὸς ναχώρ, ἀδελφοῦ δὲ ἀβραὰμ ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς.

7. Domi-

CAP. XXIIII.

7. Dominus Deus cœli, qui tulit me de domo patris mei, & de terra nativitatis meæ, qui locutus est mihi, & iuravit mihi, dicens: Semini tuo dabo terram hanc: ipse mittet angelum suum coram te, & accipies inde uxorem filio meo,

8. Sin autem mulier noluerit sequi te, non teneberis iuramento: filium meum tantum ne reducas illuc.

9. Posuit ergo servus manũ sub femore Abraham domini sui, & iuravit illi super sermone hoc.

10. Tulitq; decem camelos de grege domini sui, & abiit, ex omnibus bonis eius portans secum, profectusq; pertexit in Mesopotamiam ad urbem Nachor.

11. Cumq; camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta puteum aquæ vespere, eo tempore quo solent mulieres egredi ad hauriendam aquam,

12. Dixit: Domine Deus domini mei Abrahã, occurre, obsecro, mihi hodie, & fac misericordiam cum domino meo Abraham.

13. Ecce ego sto prope fontem aquæ, & filiæ habitatorũ huius civitatis egredientur ad hauriendam aquam.

14. Igitur puella cui ego dixero, inclina hydriam tuã ut bibam; & illa responderit, Bibe, quin & camelis tuis dabo potum: ipsa est, quam præparasti servo tuo Isaac, & per hoc intelligam quòd feceris misericordiã cum domino meo.

15. Necdum intra se verba cõpleverat, & ecce Rebecca egrediebatur, filia Bathuel, filii Melchæ uxoris Nachor fratris Abraham, habens hydriam in scapula sua.

Das XXIIII. Capitel.

7. Der HERR der Gott des Himmels / der mich von meines Vaters Hauß genommen hat / vnd von meiner Heimat / der mir geredt hat / vnnd mir auch geschworen hat / vnd gesagt / Diß Landt wil ich deinem Samen geben / der wirdt seinen Engel für dir her senden / daß du meinem Sohn daselbst ein Weib nemest.

8. So aber das Weib dir nicht folgen wil / so bist du dieses Eides quit / Alleine bringe meinen Sohn nicht wider dorthin.

6. Da legt der Knecht seine handt vnter die Hüffte Abrahams seines Herrn / vnd schwur jm solchs.

10. Also nam der Knecht zehen Kameel / von den Kameelen seines Herrn / vnd zog hin / vnd hatte mit sich allerley Güter seines Herrn / vnnd macht sich auff / vnnd zoch gen Mesopotamiam zu der Stadt Nahor.

11. Da ließ er die Kameel sich lagern / aussen für der Stadt / bey einem Wasserbrunn / des Abends vmb die zeit / wenn die Weiber pflegten herauß zu gehen / vnd Wasser zu schöpffen / vnnd sprach:

12. HERR du Gott meines Herrn Abrahams / begegen mir heute / vnnd thu Barmhertzigkeit an meinem Herrn Abraham.

13. Sihe / Ich stehe hie bey dem Wasserbrunn / vnnd der Leute Töchter inn dieser Stadt werden herauß kommen Wasser zu schöpffen.

14. Wenn nu eine Dirne kompt / zu der ich spreche / Neige deinen Krug / vnd laß mich trincken / Vnnd sie sprechen wirdt / Trincke / Ich wil deine Kameel auch trencken / daß sie die sey / die du deinem Diener Isaac bescheret habst / vnd ich daran erkenne / daß du Barmhertzigkeit an meinem Herrn gethan hast.

15. Vnnd ehe er außgeredt hatte / Sihe da kam herauß Rebecca Bethuels Tochter / der ein Sohn der Milca war / welche Nahors Abrahams Bruders Weib war / vnnd trug einen Krug auff jhrer achseln.

CAP. XXIIII.

7. Il Signore Dio del cielo, che mi ha cauato de la casa di mio padre, e de la terra del mio parentado, mi ha parlato, e mi ha giurato, dicendo: Io darò questa terra al tuo seme: egli mandarà l'suo Angelo auanti à te, e di là pigliarai moglie al mio figliuolo.

8. E se la donna non ti vorrà seguitare, tu sarai libero da questo mio guramento; purche tu non rimeni là il mio figliuolo.

9. Quel seruitore adunque messe la sua mano sotto la coscia di Abraham suo padrone, e gli giurò sopra questa cosa.

10. Et il seruitore pigliando dieci de i camelli del suo padrone, si parti con molte cose preciose (hauendo egli in suo potere tutte le cose preciose del suo padrone) si leuò dunque, e se n' andò in Ara-naharim à la città di Nachor.

11. E fece porre à giacere i camelli fuori de la città appresso vn pozzo d' acqua, verso la sera; nelqual tempo escono fuora quelle che cauano de l' acqua.

12. E disse, O Signore Dio di Abraham mio padrone, fammi io ti prego, hoggi rincontrare quel ch' io desidero; e fa gratia al mio Signore Abraham.

13. Ecco ch' io stò appresso la fontana de l' acqua, e le figliuole de gli huomini di questa città escono fuora, per attignere de l' acqua.

14. Trouisi adunque vna fanciulla à laquale dicendo io; Abbassa hora la tua secchia, perch' io beua: & ella dica, Beue, & ancora darò bere à i tuoi camelli: & essa sia quella che tu hai apparecchiata al tuo seruitore Ishac: & in questo conoscerò che tu haueras fatto gratia al mio padrone.

15. Ma occorse, che auanti ch' egli hauesse finito di parlare, ecco Rebecca che vsciua fuora con la sua secchia sopra la sua spalla: laquale era figliuola di Bathuel figliuolo di Melcha moglie di Nachor fratello di Abraham.

כד

16 והנער טבת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל׃

17 וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט מים מכדך׃

18 ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד כדה על ידה ותשקהו׃

19 ותכל להשקתו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתת׃

20 ותמהר ותער כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו׃

21 והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצליח יהוה דרכו אם לא׃

22 ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם׃

23 ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללין׃

24 ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור׃

25 ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון׃

26 ויקד האיש וישתחו ליהוה׃

27 ויאמר ברוך יהוה אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי אדני׃

28 ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה׃

כד

16 ועולימתא שפירת חיזו לחדא בתולתא וגבר לא ידעה ונחתת לעינא ומלת קולתה וסליקת׃

17 ורהט עבדא לקדמותה ואמר אשקיני כען זעיר מיא מקולתיך׃

18 ואמרת אשתי רבוני ואוחיאת ואחתת קולתא על ידה ואשקתיה׃

19 ושיצאת לאשקיותיה ואמרת אף לגמלך אמלי עד דיספקון למשתי׃

20 ואוחיאת ונפצת קולתה לבית שקיא ורהטת עוד לבירא למימלי ומלת לכל גמלוהי׃

21 וגברא שהי בהדי מסתכל שתיק למידע האצלח ייי אורחיה אם לא׃ 22 והוה כד ספיקו גמליא למשתי ונסיב גברא קדשא דדהבא תקלא מתקליה ותרין שירין על ידהא מתקל עשר סלעין דדהבא הוה מתקלהון׃ 23 ואמר בת מאן את חוי כען לי האית בבית אבוך אתר כשר לנא למבת׃ 24 ואמרת ליה בת בתואל אנא בר מלכה דילידת לנחור׃

25 ואמרת ליה אף תבנא אף כסתא סגי עמנא אף אתר כשר למבת׃

26 וכרע גברא וסגיד קדם ייי׃

27 ואמר בריך ייי אלהיה דרבוני אברהם די לא מנע טיבותיה וקושטיה מן רבוני א אנא באורח תקנא דברני ייי בית אחוהי דרבוני׃

28 ורהטת עולימתא וחויאת לבית אמה כפתגמיא האילין׃

κδʹ.

16. Ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα. παρθένος ἦν. ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγήν, ἔπλησε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη.

17. Ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς. καὶ εἶπε· πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου.

18. Ἡ δὲ εἶπε, πίε κύριε. καὶ ἔσπευσε καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ ἐπότισεν αὐτόν, ἕως ἐπαύσατο πίνων.

19. Καὶ εἶπε, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ καὶ ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι, καὶ ἔσπευσε.

20. Καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον. καὶ ἔδραμεν ἔτι ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλῆσαι ὕδωρ, καὶ ὑδρεύσατο πάσαις ταῖς καμήλοις.

21. Ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν, καὶ παρεσιώπα τοῦ γνῶναι εἰ εὐώδωσε κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὔ.

22. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνὰ δραχμὴν ὁλκῆς, καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς, δέκα χρυσῶν ὁλκὴ αὐτῶν.

23. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτήν, καὶ εἶπε· θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγειλόν μοι εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι.

24. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ, θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι τοῦ Μελχᾶ, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ.

25. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα πολλὰ παρ᾽ ἡμῖν, καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι.

26. Καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος, προσεκύνησε τῷ κυρίῳ, καὶ εἶπεν.

27. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς οὐκ ἐγκατέλιπε τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου. ἐμὲ εὐώδωκε κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου.

28. Καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς ἀνήγγειλε τῇ μητρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

16. Puella

CAP. XXIV.

16. Puella decora nimis, virgoq; pulcherrima, & incognita viro: descenderat autem ad fontem, & impleverat hydriã, ac revertebatur.

17. Occurritq; ei servus, & ait: Pauxillum aquæ mihi ad bibendum præbe de hydria tua.

18. Quæ respondit: Bibe domine mi. Celeriterq; deposuit hydriam super ulnam suam, & dedit ei potum.

19. Cumq; ille bibisset, adiecit: Quin & camelis tuis hauriam aquam, donec cuncti bibant.

20. Effundensq; hydriam in canalibus, recurrit ad puteũ, ut hauriret aquam: & haustã omnibus camelis dedit.

21. Ipse autem contemplabatur eam tacitus, scire volẽs vtrum prosperum iter suum fecisset Deus, an non.

22. Postquam autem biberunt cameli, protulit vir inaures aureas, appendentes siclos duos: & armillas totidẽ pondo siclorum decem.

23. Dixitq; ad eam: Cuius es filia? indica mihi, est in domo patris tui locus ad manendũ?

24. Quæ respõdit: Filia sum Bathuelis, filii Nachor, quẽ peperit ei Melcha.

25. Et addidit, dicens: Palearum quoque & fœni plurimum est apud nos, & locus spatiosus est ad manendum.

26. Inclinavit se homo, & adoravit Dominum,

27. Dicens: Benedictus Dominus Deus domini mei Abraham, qui non abstulit misericordiam & veritatem suã à domino meo, & recto itinere me perduxit in domũ fratris domini mei.

28. Cucurrit itaque puella, & nuntiavit in domũ matris suæ omnia quæ audierat.

Das XXIIII. Capitel.

16. Vnd sie war ein sehr schöne Dirne von angesicht/ noch eine Jungfraw/ vnd kein Mann hatte sie erkant/ Die steig hinab zum Brunnen/ vnnd füllet den Krug/ vnd steig herauff.

16. Da lieff jhr der Knecht entgegen/ vnnd sprach: Laß mich ein wenig Wasser auß deinem Krug trincken.

18. Vnd sie sprach: Trinck mein Herr/ Vnnd eilendt ließ sie den Krug ernider auff jre handt/ vnd gab jm zu trincken.

19. Vnnd da sie jhm zu trincken gegeben hatte/ sprach sie: Jch wil deinen Kameelen auch schöpffen/ biß sie alle getrincken.

20. Vnd eilet/ vnd goß den Krug auß inn die Trencke/ vnnd lieff aber zum Brunn zu schöpffen/ vnd schöpffete allen [illegible]nen Kameelen.

21. Der Mann aber wundert sich jr/ vnnd schweig stille/ biß er erkennete/ ob der HERR zu seiner Reise gnad gegeben hette/ oder nicht.

22. Da nun die Kameel alle getruncken hatten/ nam er eine gülden Spangen eines halben Seckels schwer/ vnd zween Armringe an jhre hende/ zehen Seckel Golds schwer.

23. Vnd sprach: Meine Tochter wen gehörest du an? das sage mir doch. Haben wir auch raum inn deines Vaters Hause zu herbergen?

24. Sie sprach zu jhm: Jch bin Bethuels Tochter/ des Sohns Milca/ den sie dem Nahor geborn hat.

25. Vnnd sagt weiter zu jhm: Es ist auch viel stro vnd futter bey vns/ vnnd raums gnug zu herbergen.

26. Da neiget sich der Mann/ vnd betet den HERRN an.

27. Vnnd sprach: Gelobet sey der HERR/ der GOtt meines Herrn Abraham/ der seine Barmhertzigkeit vnnd seine Warheit nicht verlassen hat an meinem Herrn/ Denn der HERR hat mich den weg gefüret zu meines Herrn Bruders Hauß.

28. Vnnd die Dirne lieff/ vnnd saget solches alles an inn jhrer Mutter Hause.

CAP. XXIIII.

16. *E la fanciulla era molto bella à vederla, vergine, & huomo non l'haueа conosciuta: laquale discese à quella fontana, & empì la sua sechia, e rimontò.*

17. *Allhora il seruitore gli andò incontro, e disse: Dammi da bere, ti prego, vn poco di acqua de la tua sechia.*

18. *Et ella disse: Beue, Signor mio; e si affrettò di posare la sua sechia sopra la sua mano, e gli dette da bere.*

19. *E quando l'hebbe dato da bere, disse Io attignerò ancora de l'acqua à tuoi camelli, persin che habbiano finito di bere.*

20. *Con prestezza dunque votò la sua hidria nel canale, e corse di nuouo al pozzo per cauar de l'acqua, e ne cauò per tutti i suoi camelli.*

21. *Or quello huomo si marauigliaua di essa, senza dir niente: conoscere se'l Signore hauea prosperato il suo viaggio, ò no.*

22. *E quando i camelli hebbero finito di bere, quell'huomo cauò fuori vn pendente d'oro, di peso d'vn mezzo siclo, e due maniglie, di peso di dieci sicli d'oro; e le dette ne le mani di quella.*

23. *Dicendole; Di chi sei tu figliuola? Dimmelo, ti prego: è in casa di tuo padre luogo, per poterui io stare questa notte?*

24. *Alquale ella rispose: Io sono figliuola di Bathuel figliuolo di Melcha, ch'ella ha partorito à Nachor.*

25. *Dipoi gli disse; Appresso di noi è molta paglia e fieno ancora, & inoltre luogo d'alloggiare.*

26. *Allhora quell'huomo s'inginocchiò, & adorò il Signore;*

27. *Dicendo: Benedetto sia il Signore Dio del mio padrone Abraham: ilquale non ha ritirato la sua gratia, nè la sua verità dal mio padrone: poiche nel camino il Signore mi ha condutto à la casa de fratelli del mio padrone.*

28. *In questo mezzo la fanciulla corse, e riferì in casa à la sua madre secondo queste parole.*

כד

29 וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעָיִן׃

30 וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת־הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן׃

31 וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃

32 וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃

33 וַיּוּשַׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר׃

34 וַיֹּאמַר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי׃

35 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃

36 וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

37 וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ׃

38 אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי׃

39 וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי׃

כד

29 וּלְרִבְקָה אַחָא וּשְׁמֵיהּ לָבָן וּרְהַט לָבָן לְוָת גַּבְרָא לְבָרָא לְוָת עֵינָא׃

30 וַהֲוָה כַּד חֲזָא יָת קְדָשָׁא וְיָת שֵׁירַיָּא עַל יְדֵי אֲחָתֵיהּ וְכַד שְׁמַע יָת פִּתְגָמֵי רִבְקָה אֲחָתֵיהּ לְמֵימַר כְּדֵין מַלֵּיל עִמִּי גַּבְרָא וַאֲתָא לְוָת גַּבְרָא וְהָא קָאֵים עַל גַּמְלַיָּא עַל עֵינָא׃

31 וַאֲמַר עוֹל בְּרִיכָא דַּייָ לְמָה אַתְּ קָאֵים בְּבָרָא וַאֲנָא פַּנֵּיתִי בֵּיתָא וַאֲתַר כְּשַׁר לְגַמְלַיָּא׃

32 וְעָאל גַּבְרָא לְבֵיתָא וְשָׁרָא גַּמְלַיָּא וִיהַב תִּבְנָא וְכִיסָּתָא לְגַמְלַיָּא וּמַיָּא לְאַסְחָאָה רַגְלוֹהִי וְרַגְלֵי גֻבְרַיָּא דְּעִמֵּיהּ׃

33 וְשַׁוִּיוּ קֳדָמוֹהִי לְמֵיכַל וַאֲמַר לָא אֵיכוֹל עַד דַּאֲמַלֵּיל פִּתְגָמַי וַאֲמַר מַלֵּיל׃

34 וַאֲמַר עַבְדָּא דְאַבְרָהָם אֲנָא׃

35 וַייָ בָּרֵךְ יָת רִבּוֹנִי לַחֲדָא וּרְבָא וִיהַב לֵיהּ עָאן וְתוֹרִין וְכַסְפָּא וְדַהֲבָא וְעַבְדִּין וְאַמְהָן וְגַמְלִין וַחֲמָרִין׃

36 וִילֵידַת שָׂרָה אִתַּת רִבּוֹנִי בַּר לְרִבּוֹנִי בָּתַר דְּסֵיבַת וִיהַב לֵיהּ יָת כָּל דְּלֵיהּ׃

37 וְקַיֵּים עֲלַי רִבּוֹנִי לְמֵימַר לָא תִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִבְּנָת כְּנַעֲנָאֵי דַּאֲנָא יָתֵיב בְּאַרְעֲהוֹן׃

38 אֱלָהֵין לְבֵית אַבָּא תֵּיזֵיל וּלְזַרְעִיתִי וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי׃

39 וַאֲמָרִית לְרִבּוֹנִי מָאִים לָא תֵיזֵיל אִתְּתָא בָּתְרָי׃

κδ.

29. Τῇ δὲ ῥεβέκκα ἀδελφὸς ἦν, ᾧ ὄνομα λάβαν, καὶ ἔδραμε λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγήν.

30. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ λεγούσης, οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἑστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς.

31. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· δεῦρο εἴσελθε. εὐλογητὸς κυρίου. ἵνα τί ἕστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν καὶ τὸν τόπον ταῖς καμήλοις.

32. Εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀπέσαξε καμήλους, καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ ὕδωρ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ.

33. Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν, καὶ εἶπεν· οὐ μὴ φάγω ἕως τοῦ λαλῆσαί με τὰ ῥήματά μου. καὶ εἶπαν, λάλησον.

34. Καὶ εἶπε· παῖς ἀβραὰμ ἐγώ εἰμι.

35. Κύριος δὲ ηὐλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, παῖδας καὶ παιδίσκας, καμήλους καὶ ὄνους.

36. Καὶ ἔτεκε σάῤῥα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἕνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ τὸ γηράσαι αὐτόν. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ, ὅσα ἦν αὐτῷ.

37. Καὶ ὥρκισέ με ὁ κύριός μου λέγων· οὐ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν χαναναίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.

38. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν.

39. Εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου, μή ποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ.

CAP. XXIV.

19. Habebat autem Rebecca fratrem nomine Laban, qui festinus egressus est ad hominem, ubi erat fons.

30. Cumq; vidisset inaures & armillas in manibus sororis suæ, & audisset cuncta verba referentis, Hæc locutus est mihi homo: venit ad virum qui stabat iuxta camelos, & prope fontem aquæ:

31. Dixitq; ad eum: Ingredere benedicte Domini: cur foris stas? præparavi domum & locum camelis.

32. Et introduxit eum in hospitium: ac destravit camelos, deditque paleas & fœnum, & aquam ad lavandos pedes camelorum, & virorum qui venerant cum eo.

33. Et appositus est in conspectu eius panis. Qui ait: Non comedā donec loquar sermones meos. Respondit ei: Loquere.

34. At ille: Servus, inquit, Abraham sum.

35. Et Dominus benedixit domino meo valde, magnificatusque est. & dedit ei oves & boves, argentū & aurum, servos & ancillas, camelos & asinos.

36. Et peperit Sara uxor domini mei filiū domino meo in senectute sua, deditq; illi omnia quæ habuerat.

37. Et adiuravit me dominus meus dicens: Non accipies uxorem filio meo de filiabus Chananæorum, in quorum terra habito:

38. Sed ad domū patris mei perges, & de cognatione mea accipies uxorem filio meo.

39. Ego verò respondi domino meo: Quid si noluerit venire mecum mulier?

Das XXIIII. Capitel.

29. Vnd Rebecca hatte einen Bruder / der hieß Laban / vnnd Laban lieff zu dem Mann draussen bey dem Brunn.

30. Vnnd als er sahe die Spangen vnnd Armringe an seiner Schwester Hende / vnnd höret die Wort Rebecca seiner Schwester / daß sie sprach: Also hat mir der Mann gesagt / kam er zu dem Mann / vnd sihe / er stund bey den Kamelen am Brunn.

31. Vnd sprach: Kom herein du Gesegneter des HERRN / warumb stehest du draussen? Ich habe daß Hauß gereumet / vnnd für die Kameel auch raum gemacht.

32. Also füret er den Mann ins hauß / vnnd zeumet die Kameel ab / vnnd gab jhnen stro vnnd futter vnnd Wasser zu waschen seine füsse / vnnd der Männer die mit jhm waren.

33. Vnd satzte jm Essen für. Er sprach aber: Ich wil nicht essen bis daß ich zuvor meine Sache geworben habe. Sie antwortten / sage her.

34. Er sprach: Ich bin Abrahams Knecht.

35. Vnnd der HERR hat meinen Herzen reichlich gesegnet / vnnd ist groß worden / vnd hat jm Schaff vnd Ochsen / Silber vnnd Goldt / Knecht vnnd Mägde Kameel vnnd Esel gegeben.

36. Dazu hat Sara meines Herren Weib einen Sohn geborn meinem Herrn in seinem alter / dem hat er alles gegeben was er hat.

37. Vnnd mein Herr hat einen Eid von mir genommen / vnd gesagt: Du solt meinem Sohn kein Weib nehmen von den Töchtern der Cananiter / inn derer Land ich wohne.

38. Sondern zeuch hin zu meines Vatters Hauß / vnd zu meinem Geschlecht / daselbs nim meinem Sohn ein Weib.

39. Ich sprach aber zu meinem Herrn: Wie / wenn mir das Weib nicht folgen wille?

CAP. XXIIII.

29. Or Rebecca haueua vn fratello, che haueua nome Laban; ilquale corse fuori à quell' huomo verso la fontana.

30. E quando egli hebbe veduto il pendente de l' orecchio, e le maniglie ne le mani de la sua sorella; & hebbe intese le parole di Rebecca sua sorella, che diceua: Quell' huomo mi ha cosi parlato: andò à lui, ilquale staua appresso de camelli à la fontana.

31. Egli disse: Entra dentro, benedetto da Dio; perche stai tu fuora, hauendo io preparata la casa à te, & il luogo à i camelli?

32. Allhora quell' huomo andò à casa, e scaricò i camelli, e Laban dette loro de la paglia e del fieno, e de l' acqua per lauare i piedi di quello e de gli huomini ch' erano con esso seco:

33. Dipoi gli fu messo auanti da mangiare; ma egli disse: Io non mangiarò per fin ch' io non habbia detto le mie parole. E Laban disse, Parla.

34. Egli adunque disse: Io sono seruitore di Abraham.

35. Ilquale il Signore ha marauigliosamente benedito, & accresciuto: Imperoche gli ha dato pecore e buoi, oro & argento, seruitori e seruenti, camelli & asini.

36. E Sarah moglie del mio padrone nel fin de la sua vecchiaia ha partorito vn figliuolo al mio padrone: alquale ha donato tutto quel ch' egli ha.

37. Et il mio padrone mi ha fatto giurare, dicendo: Non pigliarai moglie al mio figliuolo de le figliuole de Cananei, ne la terra de quali io habito.

38. Ma andarai à la casa di mio padre, & al mio parentado; e pigliarai di là vna moglie al mio figliuolo.

39. Or io dissi al mio padrone; forse che quella donna non mi vorrà seguitare.

בראשית

כד

40 ויאמר אלי יהוה אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי:

41 אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי:

42 ואבא היום אל העין ואמר יהוה אלהי אדני אברהם אם ישך נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה:

43 הנה אנכי נצב על עין המים והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך:

44 ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכיח יהוה לבן אדני:

45 אני טרם אכלה לדבר אל לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא:

46 ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים השקתה:

47 ואשאל אתה ואמר בת מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם על אפה והצמידים על ידיה:

48 ואקד ואשתחוה ליהוה ואברך את יהוה אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו:

בקדמין

כד

40 ואמר לי יי די פלחית קדמוהי ישלח מלאכיה עמך ויצלח אורחך ותיסב איתתא לברי מזרעיתי ומבית אבא:

41 בכן תהי זכאי ממומתי ארי תהך לזרעיתי ואם לא יתנון לך ותהי זכאי ממומתי:

42 ואתית יומא דין לעינא ואמרית יי אלהיה דרבוני אברהם אם איתך כען רעוא קדמך לאצלחא אורחי די אנא אזיל עלה:

43 הא אנא קאים על עינא דמיא ותהי עולימתא דתיפוק למימלי ואימר לה אשקיני כען זעיר מיא מקולתיך:

44 ותימר לי אף את אשתי ואף לגמלך אמלי היא איתתא דזמין יי לבר רבוני:

45 אנא עד לא שיציתי למללא בלבי והא רבקה נפקת וקולתה על כתפה ונחתת לעינא ומלת ואמרית לה אשקיני כען:

46 ואוחיאת ואחיתת קולתה מינה ואמרת אשתי ואף גמלך אשקי ושתיתי ואף גמליא אשקיאת:

47 ושאילית יתה ואמרית בת מן את ואמרת בת בתואל בר נחור די ילידת ליה מלכה ושויתי קדשא על אפהא ושיריא על ידהא:

48 וכרעית וסגידית קדם יי ובריכית ית יי אלהיה דרבוני אברהם דדברני באורח קשוט למיסב ית ברת אחוהי דרבוני לבריה:

ΓΕΝΕΣΙΣ.

κδ.

40. Καὶ εἶπέ μοι κύριος ὁ θεός, ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἐξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ, καὶ εὐοδώσει τὴν ὁδόν σου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.

41. Τότε ἀθῷος ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου. ἡνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ μή σοι δώσωσι, καὶ ἔσῃ ἀθῷος ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ μου.

42. Καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν εἶπα. κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐοδοῖς τὴν ὁδόν μου, ἣν νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐπ' αὐτήν.

43. Ἰδοὺ ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐξελεύσονται ὑδρεύσασθαι ὕδωρ, καὶ ἔσται ἡ παρθένος ᾗ ἂν ἐγὼ εἴπω, πότισόν με ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ.

44. Καὶ εἴπῃ μοι, καὶ σὺ πίε, καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι· αὕτη ἡ γυνὴ ἣν ἡτοίμασε κύριος τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι ἰσαάκ. καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι, ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου ἀβραάμ.

45. Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ μου, εὐθὺς ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν πηγήν, καὶ ὑδρεύσατο. εἶπα δὲ αὐτῇ, πότισόν με.

46. Καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ εἶπε· πίε σύ. καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ. καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους ἐπότισε.

47. Καὶ ἠρώτησα αὐτήν, καὶ εἶπα. θυγάτηρ τίνος εἶ; ἡ δὲ ἔφη θυγάτηρ βαθουὴλ εἰμὶ υἱοῦ ναχώρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ μελχά. καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ τὰ ψέλλια περὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς.

48. Καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα τῷ κυρίῳ καὶ εὐλόγησα κύριον τὸν θεὸν τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ, ὃς εὐόδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας, λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

CAP. XXIV.

40. Dominus, ait, in cuius conspectu ambulo, mittet angelũ suum tecũ, & diriget viam tuam: accipiesq; uxorẽ filio meo de cognatione mea, & de domo patris mei.

41. Innocens eris à maledictione mea, cùm veneris ad proximos meos, & non dederint tibi.

42. Veni ergo hodie ad fontem aquæ, & dixi: Domine Deus domini mei Abrahã, si direxisti viam meã in qua nunc ambulo,

43. Ecce sto iuxta fontẽ aquę, & virgo quę egredietur ad hauriendã aquã audierit à me: Da mihi pauxillũ aquæ ad bibendum de hydria tua.

44. Et dixerit mihi: Et tu bibe, & camelis tuis hauriã: ipsa est mulier quam præparavit Dominus filio domini mei.

45. Dumq; hęc tacitus mecũ voluerẽ, apparuit Rebecca veniens cum hydria, quam portabat in scapula: descenditq; ad fontem, & hausit aquã. Et aio ad eam: Da mihi paululum bibere.

46. Quæ festinans deposuit hydriam de humero, & dixit mihi: Et tu bibe, & camelis tuis tribuam potum. Bibi, & adaquavit camelos.

47. Interrogaviq; eã, & dixi: Cuius es filia? Quæ respõdit: Filia Bathuelis sum filii Nachor, quem peperit ei Melcha. Suspendi itaque inaures ad ornandam faciem eius, & armillas posui in manibus eius.

48. Pronusque adoravi Dominum, benedicens Domino Deo domini mei Abraham, qui perduxit me recto itinere ut sumerem filiam fratris domini mei filio eius.

Das XXIIII. Capitel.

40. Da sprach er zu mir: Der HErr/ für dem ich wandele/ wird seinen Engel mit dir senden/ vnd gnad zu deiner Reise geben/ daß du meinem Sohn ein Weib nemest / von meiner Freundschafft / vnd meines Vaters Hause.

41. Als denn solt du meines Eides quit sein/ wenn du zu meiner Freundschafft kommst/ Geben sie dir nit/ so bist du meines Eides quit.

42. Also kam ich heute zum Brunn/ vnd sprach/ HERR GOtt meines Herrn Abraham/ hast du gnad zu meiner reise gegeben daher ich gereiset bin.

43. Sihe/ so stehe ich hie bey dem wasserbrunn/ Wenn nun ein Jungfrau heraus kom̃t zu schöpffen/ vnd ich zu jhr spreche: Gib mir ein wenig Wasser zu trincken auß deinem Krug.

44. Vnd sie wird sagen: Trincke du/ Ich wil deinẽ Kameeln auch schöpffen/ Das die sey das Weib/ das der HErr meines Herrn Sohn bescheret hat.

45. Ehe ich nun solche wort außgeredet hatte in meinem Hertzen/ Sihe/ da kommt Rebecca herauß mit einem Krug auff jhrer Achseln/ vnd gehet hinab zum Brunn vnd schöpffet. Da sprach ich zu jhr: Gib mir zu trincken.

46. Vnd sie nam eilend den Krug von jhrer achseln/ vnd sprach: Trincke vnd deine Kameel wil ich auch trencken. Also tranck ich/ vnd sie trencket die Kameel auch.

47. Vnd ich fraget sie/ vnd sprach: Wes tochter bist du? Sie antwortet: Ich bin Bethuels Tochter des Sohns Nahor/ den jm Milca geborn hat. Da henget ich ein Spangen an jre Stirn/ vnd Armringe an jhre Hende.

48. Vnd neiget mich/ vnd betet den HERRN an/ vnd lobet den HErrn/ den GOtt meines Herrn Abraham/ der mich den rechten weg geführet hat/ daß ich seinem Sohn meines Herrn Bruder Tochter neme.

CAP. XXIIII.

40. Et egli mi rispose, Il Signore, dauanti alquale io ho caminato, mandarà l'Angelo suo con essoteco, e prosperarà il tuo camino: e tu pigliarai al mio figliuolo vn i moglie de la mia famiglia, de la casa di mio padre.

41. Allhora tu sarai sciolto dal mio giuramento, quando sarai ritornato à la mia famiglia: e se non ti daranno la moglie, tu sarai libero dal mio giuramento.

42. Io son dunque hoggi arriuato à la fontana, & ho detto: O Signore Dio di Abraham mio padrone, se tu hora prosperi il mio viaggio, pel quale io vado:

43. Ecco ch' io mi fermo appresso à la fontana de l acqua: sia dunque vna vergine, ch' esca fuora à cauar de l'acqua, à laquale io dica: Dammi hora vn poco da bere de l'acqua de la tua broccha.

44. Et ella mi respondi: Beui tu, & ancora ne attignerò pe i tuoi camelli: essa sia la moglie che'l Signore ha preparata al figliuolo del mio padrone.

45. Auanti ch' io hauessi finito di parlare nel cuor mio, ecco Rebecca vsciua fuori, & hauea la sua broccha sopra la sua spalla; laquale scese à la fontana, e cauò de l'acqua: & io le dissi, Ti prego, dammi da bere.

46. Et ella incontinente messe giu da la spalla la sua broccha, e disse; Beui tu, & ancora darò da bere à tuoi camelli: E cosi io beui, e dette da bere ancora à camelli:

47. Dipoi io le domandai, dicendo; Di chi sei tu figliuola? Ella rispose; Io sono figliuola di Bathuel figliuolo di Nachor, che Melcha gliel' hauea partorito: Allhora io le messi il pendente sopra la sua faccia, e le maniglie sopra le sue mani.

48. Et inginochiandomi, adorai il Signore: & benedissi il Signore Dio di Abraham mio padrone; il quale mi ha condotto per la via drittamente: à fin ch' io pigliassi la figliuola del fratello del mio padrone pel suo figliuolo.

בקדמין

כד

49 וכען אם איתיכון עבדין טיבו וקשוט עם רבוני חוו לי ואם לא חוו לי ואפנה על ימינא או על שמאלא:

50 ואתיב לבן ובתואל ואמרו מן קדם יי נפק פתגמא לית אנחנא יכלין למללא עמך ביש או טב:

51 הא רבקה קדמך דבר ואיזיל ותהי אתתא לבר רבונך כמא דמליל יי:

52 והוה כד שמע עבדא דאברהם ית פתגמיהון וסגיד על ארעא קדם יי:

53 ואפיק עבדא מאנין דכסף ומאנין דדהב ולבושין ויהב לרבקה ומגדנין יהב לאחוהא ולאמה:

54 ואכלו ושתיאו הוא וגבריא די עמיה וביתו וקמו בצפרא ואמר שלחוני לות רבוני:

55 ואמר אחוהא ואמה תתיב עולמתא עמנא עידן בעידן או עסרא ירחין בתר כן תיזיל:

56 ואמר להון לא תאחרון יתי ויי אצלח ארחי שלחוני ואיהך לות רבוני:

57 ואמרו נקרי לעולמתא ונשמע מה דהיא אמרת:

58 וקרו לרבקה ואמרו לה התיזלין עם גברא הדין ואמרת איזיל:

59 ושלחו ית רבקה אחתהון וית מינקתה וית עבדא דאברהם וית גברוהי:

60 וברכו ית רבקה ואמרו לה אחתנא את הוי לאלפין ולרבון ויירתון בניכי ית קרוי שנאיהון:

בראשית

כד

49 וְעַתָּה אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל:

50 וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב:

51 הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

52 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַיְהוָה:

53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנֹת נָתַן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ:

54 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי לַאדֹנִי:

55 וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֵׁב הַנַּעֲרָ אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחַר תֵּלֵךְ:

56 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי:

57 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנַּעֲרָ וְנִשְׁאֲלָה אֶת־פִּיהָ:

58 וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ:

59 וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתָם וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו:

60 וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֲיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו:

ΓΕΝΕΣΙΣ.

κδʹ.

49. Εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου, ἀπαγγείλατέ μοι. ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιὰν ἢ ἀριστεράν.

50. Ἀποκριθεὶς δὲ λάβαν καὶ βαθουὴλ εἶπαν· παρὰ κυρίου ἐξῆλθε τὸ πρᾶγμα τοῦτο. οὐ δυνησόμεθά σοι ἀντειπεῖν κακὸν καλῷ.

51. Ἰδοὺ ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου. λαβὼν ἀπότρεχε, καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος.

52. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ ἀβραὰμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ κυρίῳ.

53. Καὶ ἐξενέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμὸν, δέδωκε ῥεβέκκα. καὶ δῶρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς.

54. Καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον, καὶ αὐτὸς, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν. καὶ ἀναστὰς πρωῒ εἶπεν ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου.

55. Εἶπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς, καὶ ἡ μήτηρ, μεινάτω ἡ παρθένος μεθ᾽ ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται.

56. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴ κατέχετέ με. καὶ κύριος εὐώδωσε τὴν ὁδόν μου· ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου.

57. Οἱ δὲ εἶπαν, καλέσωμεν τὴν παῖδα, καὶ ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς.

58. Καὶ ἐκάλεσαν ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ· πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ἡ δὲ εἶπε, πορεύσομαι.

59. Καὶ ἐξέπεμψαν ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ ἀβραὰμ, καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ.

60. Καὶ εὐλόγησαν ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ, γίνου εἰς χιλιάδας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.

49. Quamobrem si facitis misericordiam & veritatem cum domino meo, indicate mihi. sin autem aliud placet: & hoc dicite mihi, ut vadam ad dexteram, sive ad sinistrā.

50. Responderuntq; Laban & Bathuel: A Domino egressus est sermo: non possumus extra placitū eius quicquam aliud loqui tecum.

51. En Rebecca corā te est, tolle eam, & proficiscere, & sit uxor filii domini tui, sicut locutus est Dominus.

52. Quod cùm audisset puer Abrahā procidens adoravit in terram Dominum.

53. Prolatisq; vasis argenteis, & aureis, ac vestibus, dedit ea Rebeccæ pro munere: fratribus quoque eius, & matri dona obtulit.

54. Inito convivio vescentes pariter & bibentes, manserunt ibi. Surgens autē manè, locutus est puer: Dimitte me, ut vadam ad dominum meum.

55. Responderuntque fratres eius & mater: Maneat puella saltē decem dies apud nos, & postea proficiscetur.

56. Nolite, ait, me retinere, quia Dominus direxit viā meam: dimittite me ut pergam ad dominum meum.

57. Et dixerunt: Vocemus puellam, & quæramus ipsius voluntatem.

58. Cùmque vocata venisset, sciscitati sunt: Vis ire cum homine isto? Quæ ait: Vadā.

59. Dimiserunt ergo eā, & nutricem illius, servumque Abraham, & comites eius;

60. Imprecantes prospera sorori suæ, atque dicentes: Soror nostra es, crescas in mille millia, & possideat semen tuū portas inimicorum suorum.

49. Seyd jhr nun die / so an meinem herrn freundschafft vnnd trewe beweisen wolt / so sagt mirs / Wo nicht / so sagt mirs aber / daß ich mich wende zur rechten oder zur lincken.

50. Da antwortet Laban vnd Bethuel / vnd sprachen: Das kompt vom HERRN / Darumb können wir nichts wieder dich reden / weder böses noch guts.

51. Da ist Rebecca für dir / nimm sie vnnd zeuch hin / das sie deines Herren Sohns Weib sey / wie der HErr geredt hat.

52. Da dise wort höret Abrahams Knecht / bücket er sich dem HErren zu der Erden.

53. Vnnd zog herfür Silber vnd gülden Kleinot vnd Kleider / vnnd gab sie Rebecca / Aber jhrem Bruder vnd der Mutter gab er Würtze.

54. Da aß vnd tranck er sampt den Männern / die mit jhm waren / vnnd bleib vber nacht allda. Des Morgens aber stund er auff / vnnd sprach: Last mich ziehen zu meinem Herrn.

55 Aber jhr Bruder vnnd Mutter sprachen: Laß doch die Dirne einen Tag oder zehen bey vnns bleiben / darnach solt du ziehen.

56. Da sprach er zu jhnen: Haltet mich nicht auff / Denn der HERR hat gnade zu meiner Raise gegeben / Lasst mich / das ich zu meinem Herrn ziehe.

57. Da sprachen sie: Lasst vns die Dirne ruffen / vnd fragen / was sie darzu sagt.

58. Vnd rieffen der Rebecca / vnnd sprachen zu jhr? Wilt du mit diesem Manne ziehen? Sie antwortet: Ja ich wil mit jhm.

59. Also liessen sie Rebecca jhre Schwester ziehen mit jhrer Ammen / sampt Abrahams Knecht / vnd seinen Leuten.

60. Vnd sie segneten Rebecca / vnnd sprachen zu jhr: Du bist vnser Schwester / wachse in vil tausent mal tausent / vnd dein Same besitze die Thor seiner Feinde.

49. Ora dunque se voi volete vsar misericordia e fedeltà col mio padrone, ditemelo: se nò, ancora ditemelo & io me ne ritornarò, ò à la destra, ò à la sinistra.

50. Allhora Laban e Bathuel risposero e dissero: Questa cosa è proceduta dal Signore: noi non possiamo dirti ne mal ne bene.

51. Ecco Rebecca dinanti à te: pigliala, e vattene, e sia moglie del figliuolo del tuo padrone, si come ha detto il Signore.

52. Ora quando il seruitore di Abraham vdì le loro parole, s' ingenocchiò sopra la terra dinanti al Signore.

53. Dipoi quel seruitore cauò fuora i vasi d' argento & i vasi d'oro, e le vesti; e le dette à Rebecca: dette ancora de presenti di valuta al suo fratello, & à sua madre.

54. Dipoi mangiorono e beuuero, egli, e gli huomini ch' erano venuti con esso seco, & alloggiorono. E quando si furon leuati la mattina, egli disse: Lasciatemi ritornare al mio padrone.

55. Et il fratello, e la madre di Rebecca gli dissero: La fanciulla stia con esso noi almeno per dieci giorni, e di poi ella se ne verrà.

56. Et egli rispose loro: Non mi ritardate, poi chè 'l Signore ha prosperato il mio camino: licentiatemi adunque, à fin ch' io ritorni al mio padrone.

57. Essi dissero; Chiamiamo la fanciulla, & domandiamole il suo consentimento.

58. Chiamoron dunque Rebecca, e le dissero: Vuoi tu andare con questo huomo? Ella rispose, Io andarò.

59. E così lasciorono andare Rebecca lor sorella, e la sua nutrice e 'l seruitore di Abraham ancora, e le sue genti.

60. Et essi benedissero Rebecca, e le dissero: Tu sei nostra sorella cresci in mille miglioni, & il tuo seme posseda le porte de suoi nimici.

כד

61 וְקָמַת רִבְקָה וְעוּלֵימָתַהָא וּרְכִיבָן עַל גַּמְלַיָּא וַאֲזַלָן בָּתַר גַּבְרָא וּדְבַר עַבְדָּא יָת רִבְקָה וַאֲזַל׃

62 וְיִצְחָק אֲתָא מִמֵּיתוֹהִי מִבֵּירָא דְּמַלְאַךְ קַיָּמָא אִתְחֲזִי עֲלַהּ וְהוּא יָתֵיב בְּאַרְעָא דָּרוֹמָא׃

63 וּנְפַק יִצְחָק לְצַלָּאָה בְּחַקְלָא לְמִפְנֵי רַמְשָׁא וּזְקַף עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא גַּמְלַיָּא אָתַן׃

64 וּזְקַפַת רִבְקָה יָת עֵינַהָא וַחֲזָת יָת יִצְחָק וְאִתְרְכִינַת מֵעַל גַּמְלָא׃

65 וַאֲמַרַת לְעַבְדָּא מָאן גַּבְרָא דֵּיכִי דִּמְהַלֵּךְ בְּחַקְלָא לְקַדָּמוּתַנָא וַאֲמַר עַבְדָּא הוּא רִבּוֹנִי וּנְסֵיבַת עֵיפָא וְאִתְכַּסִּיאַת׃

66 וְאִשְׁתָּעִי עַבְדָּא לְיִצְחָק יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא דַּעֲבַד׃

67 וְאַעֲלַהּ יִצְחָק לְמַשְׁכְּנָא וַחֲזָא וְהָא תַקְנִין עוּבָדַהָא כְּעוּבָדֵי שָׂרָה אִמֵּיהּ וּנְסֵיב יָת רִבְקָה וַהֲוָת לֵיהּ לְאִנְתּוּ וְרַחְמַהּ וְאִתְנְחֵם יִצְחָק בָּתַר דְּמִיתַת אִמֵּיהּ׃

כה

1 וְאוֹסֵיף אַבְרָהָם וּנְסֵיב אִתְּתָא וּשְׁמַהּ קְטוּרָה׃

2 וִילֵידַת לֵיהּ יָת זִמְרָן וְיָת יָקְשָׁן וְיָת מְדָן וְיָת מִדְיָן וְיָת יִשְׁבָּק וְיָת שׁוּחַ׃

3 וְיָקְשָׁן אוֹלֵיד יָת שְׁבָא וְיָת דְּדָן וּבְנֵי דְדָן הֲווֹ לְמַשִּׁירָן וְלִשְׁכוּנִין וּלְנַגְוָן׃

4 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָא וַעֲפַר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל אִלֵּין בְּנֵי קְטוּרָה׃

5 וִיהַב אַבְרָהָם יָת כָּל דִּילֵיהּ לְיִצְחָק׃

כד

61 וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלַךְ׃

62 וְיִצְחָק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃

63 וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה גְמַלִּים בָּאִים׃

64 וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמָל׃

65 וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס׃

66 וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃

67 וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ׃

כה

1 וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃

2 וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ׃

3 וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן וּבְנֵי דְדָן הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁם וּלְאֻמִּים׃

4 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃

5 וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק׃

κδ´.

61. Ἀναστᾶσα δὲ ῥεβέκκα καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν ῥεβέκκαν, ἀπῆλθεν.

62. Ἰσαὰκ δὲ διεπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα.

63. Καὶ ἐξῆλθεν ἰσαὰκ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον τὸ πρὸς δείλης. καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε καμήλους ἐρχομένας.

64. Καὶ ἀναβλέψασα ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδε τὸν ἰσαὰκ καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου.

65. Καὶ εἶπε τῷ παιδί· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; εἶπε δὲ ὁ παῖς οὗτός ἐστιν ὁ κύριός μου. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον, περιεβάλετο.

66. Καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ ἰσαὰκ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐποίησεν.

67. Εἰσῆλθε δὲ ἰσαὰκ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή, καὶ ἠγάπησεν αὐτήν. καὶ παρεκλήθη ἰσαὰκ περὶ σάῤῥας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. κε´.

1. Προσθέμενος δὲ ἀβραάμ, ἔλαβε γυναῖκα, ᾗ ὄνομα χεττούρα.

2. Ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν ζομβρᾶν, καὶ τὸν ἰεζὰν, καὶ τὸν μαδὰ, καὶ τὸν μαδιὰμ, καὶ τὸν ἰεβὰκ, καὶ τὸν σωΐε.

3. Ἰεζὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σαβὰ, καὶ τὸν θαιμὰν, καὶ τὸν δεδάν. υἱοὶ δὲ δεδὰν, ἐγένοντο ῥαγουήλ, καὶ ναβδεήλ, καὶ ἀσουριείμ, καὶ λατουσιείμ, καὶ λοωμείμ.

4. Υἱοὶ δὲ μαδιάμ, γεφὰρ, καὶ ἀφεὶρ, καὶ ἐνὼχ, καὶ ἀβειδά, καὶ ἐλδαγά. πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ χεττούρας.

5. Ἔδωκε δὲ ἀβραὰμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

61. Igitur

CAP. XXIV.

61. Igitur Rebecca, & puellæ illius ascensis camelis, secutæ sunt virum: qui festinus revertebatur ad dominum suum.

62. Eo autem tempore deambulabat Isaac per viam quæ ducit ad Puteum, cuius nomen est Viventis & videntis: habitabat enim in terra australi:

63. Et egressus fuerat ad meditandum in agro, inclinata iam die: cumque elevasset oculos, vidit camelos venientes procul.

64. Rebecca quoque conspecto Isaac, descendit de camelo,

65. Et ait ad puerum: Quis est ille homo qui venit per agrum in occursum nobis? dixitque ei, Ipse est dominus meus. At illa tollens citò pallium suum, operuit se.

66. Servus autem cuncta quæ gesserat, narravit domino suo Isaac.

67. Qui introduxit eam in tabernaculum Saræ matris suæ, & accepit eam uxorem: & in tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte matris eius acciderat, tẽperaret.

Das XXIIII. Capitel.

61. Also macht sich Rebecca auff mit jhren Dirnen/vnd setzt sich auff die Kameel/ vnnd zogen dem Manne nach. Vnd der Knecht nam Rebecca an/vnd zoch hin.

62. Jsaac aber kam vom Brunnen des Lebendigen vnd Sehenden/Denn er wonet im lande gegen Mittag.

63. Vnd war außgegangen zu beten auff dem Felde vmb den abend. Vnnd hub seine augen auff/vnd sahe daß Kameel daher kamen.

64. Vnnd Rebecca hub jhre Augen auff/vnnd sahe Jsaac/da fiel sie vom Kameel.

65. Vnd sprach zu dem Knecht: Wer ist der Mann/der vns entgegen kompt auff dem Felde? Der Knecht sprach: Das ist mein Herr. Da nam sie den Mantel vnd verhüllet sich.

66. Vnnd der Knecht erzehlet Jsaac alle sache/die er außgerichtet hatte.

67. Da füret sie Jsaac in die Hütten seiner Mutter Sara/vnd nam die Rebecca/vnd sie ward sein Weib/vnd gewan sie lieb/ Also ward Jsaac getröstet vber seiner Mutter.

CAP. XXIIII.

61. Rebecca dunque si leuò, e le sue cameriere: e montate sopra i camelli, seguitorono quell' huomo: ilquale prese Rebecca, e se n' andò.

62. Or Ishac ritornaua dal pozzo del Viuente che mi vede: perche egli habitaua ne la terra verso Mezzodi.

63. Et Ishac era vscito per andare ad orare nel campo, persin che vedesse la sera: ilquale alzando gli occhi suoi, vidde i camelli che veniuano.

64. Rebecca ancora alzò gli occhii suoi, e vidde Ishac, e scese di su'l camelio.

65. (Perciosche hauea domandato al seruitore, chi è questo huomo che ci viene incontro pel campo? & il seruitore gli haueа risposto; Questo è il mio padrone:) e prese il velo, e si coprì.

66. Il seruitore adunque raccontò à Ishac tutto quel che haueua fatto.

67. Or Ishac la menò dentro el pauiglione di Sarah sua madre: e prese Rebecca, e gli fu per moglie, e l'amò: trouò consolatione dopo la morte di sua madre.

CAP. XXV.

1. Abraham verò aliam duxit uxorem nomine Cetûram:

2. Quæ peperit ei Zamram, & Iecsan, & Madan, & Madian, & Iesboc, & Sue.

3. Iecsan quoque genuit Saba & Dadan. Filii Dadan fuerunt Assurim, & Latussim, & Laômim.

4. At verò ex Madian ortus est Epha, & Epher, & Henoch, & Abida, & Eldaa. omnes hi filii Ceturæ.

5. Deditq; Abraham cuncta quæ possederat, Isaac:

Das XXV. Capitel.

Abraham nam wieder ein Weib / die hieß Ketura.

2. Die gebar jhm Simron vnd Jaksan/Medan vnd Midian/Jesbak vnd Suah.

3. Jaksan aber zeuget Seba vnnd Dedan. Die Kinder aber von Dedan waren Assurim/Latusim vnnd Leumim.

4. Die Kinder Median waren Epha/Epher/Hanoch/Abida vnnd Eldaa. Dise sind alle Kinder der Ketura.

5. Vnnd Abraham gab alle sein gut Jsaac.

CAP. XXV.

1. Et Abraham prese vnaltra moglie, chiamata Cetura;

2. Laquale gli partori Zamram, Iecsan, Madan, Madian, Iecboc, e Sue.

3. E Iecsan generò Saba e Dadan: Et i figliuoli di Dadan furono Assurim, Lathusim, e Laomim.

4. Et i figliuoli di Madian furono Epha, Epher, Henoc, Abida, & Eldaa: tutti questi sono i figliuoli di Cetura.

5. Et Abraham dette tutto quel che haueua à Ishac:

כה

6 וְלִבְנֵי לְחֵינָתָא דִי לְאַבְרָהָם יְהַב אַבְרָהָם מַתְּנָן וְשַׁלְּחִנּוּן מֵעַל יִצְחָק בְּרֵיהּ בְּעוֹד דְּהוּא קַיָּם קִידוּמָא לַאֲרַע מַדִּינְחָא׃
7 וְאִלֵּין יוֹמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אַבְרָהָם דַּחֲיָא מְאָה וְשַׁבְעִין וְחָמֵשׁ שְׁנִין׃
8 וְאִתְנְגִיד וּמִית אַבְרָהָם בְּסֵיבוּ טָבָא סָיב וּשְׂבַע יוֹמִין וְאִתְכְּנֵישׁ לְעַמֵּיהּ׃
9 וּקְבַרוּ יָתֵיהּ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹהִי בִּמְעָרַת כְּפֵלְתָּא בַּחֲקַל עֶפְרוֹן בַּר צוֹחַר חִתָּאָה דִּי עַל אַפֵּי מַמְרֵא׃
10 חַקְלָא דִי זְבַן אַבְרָהָם מִן בְּנֵי חִתָּאָה תַּמָּן אִתְקְבַר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִתְּתֵיהּ׃
11 וַהֲוָה בָּתַר דְּמִית אַבְרָהָם וּבָרִיךְ יְיָ יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ וִיתֵיב יִצְחָק עִם בֵּירָא דְּמַלְאַךְ קַיָּמָא אִתְחֲזִי עֲלַהּ׃
12 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת יִשְׁמָעֵאל בַּר אַבְרָהָם דִּי יְלֵידַת הָגָר מִצְרֵיתָא אַמְתָא דְשָׂרָה לְאַבְרָהָם׃
13 וְאִלֵּין שְׁמָהָן בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמָהָתְהוֹן לְתוֹלְדָתְהוֹן בּוּכְרָא דְיִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃
14 וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃
15 חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה׃
16 אִלֵּין אִינּוּן בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאִלֵּין שְׁמָהָתְהוֹן בְּפַצְחֵיהוֹן וּבִכְרַכֵּיהוֹן תְּרֵין עֲשַׂר רַבְרְבִין לְאוּמֵּיהוֹן׃
17 וְאִלֵּין שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאָה וּתְלָתִין וּשְׁבַע שְׁנִין וְאִתְנְגִיד וּמִית וְאִתְכְּנֵישׁ לְעַמֵּיהּ׃
18 וּשְׁרוֹ מֵחֲוִילָה עַד חַגְרָא דְּעַל אַפֵּי מִצְרַיִם מֵטֵי לְאַתּוּר עַל אַפֵּי כָל אֲחוֹהִי שְׁרָא׃

כה

6 וְלִבְנֵי הַפִּילַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל אֶרֶץ קֶדֶם׃
7 וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר חָי מְאַת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים׃
8 וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו׃
9 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן צֹחַר הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מַמְרֵא׃
10 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי חֵת שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃
11 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃
12 וְאֵלֶּה תֹּלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃
13 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃
14 וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃
15 חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה׃
16 אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר נְשִׂיאִם לְאֻמֹּתָם׃
17 וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו׃
18 וַיִּשְׁכְּנוּ מֵחֲוִילָה עַד שׁוּר אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה עַל פְּנֵי כָל אֶחָיו נָפָל׃

κέ.

6. Καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν ἀβραὰμ δόματα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατολὰς, εἰς γῆν ἀνατολῶν.

7. Ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν ζωῆς ἀβραὰμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταπέντε ἔτη.

8. Καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν ἀβραὰμ ἐν γήρᾳ καλῷ, πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

9. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἰσαὰκ, καὶ ἰσμαὴλ, οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ, εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀγρὸν ἐφρὼν τοῦ υἱοῦ σαὰρ τοῦ χετταίου, ὅς ἐστιν ἀπέναντι μαμβρῆ.

10. Τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἐκτήσατο ἀβραὰμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ χέτ. ἐκεῖ ἔθαψαν ἀβραὰμ, καὶ σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

11. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ἀβραὰμ, εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν ἰσαὰκ υἱὸν αὐτοῦ. καὶ κατῴκησεν ἰσαὰκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως.

12. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν ἄγαρ ἡ παιδίσκη σάρρας τῷ ἀβραάμ.

13. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἰσμαὴλ κατ' ὄνομα τῶν γενεῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος ἰσμαὴλ, καὶ ναβαιὼθ, καὶ κηδὰρ, καὶ ναβδεὴλ, καὶ μασσάμ.

14. Καὶ μασμὰ καὶ δουμὰ, καὶ μασσῆ.

15. Καὶ χοδδὰν, καὶ θαιμὰν, καὶ ἰετοὺρ. καὶ ναφὲς, καὶ κεδμά.

16. Οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ ἰσμαὴλ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν. δώδεκα ἄρχοντες κατὰ ἔθνος αὐτῶν.

17. Καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ ἔτη. καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ.

18. Κατῴκησε δὲ ἀπὸ εὐιλὰτ ἕως σοὺρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν πρὸς ἀσσυρίους κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατῴκησε.

CAP. XXV.

6. Filiis autem concubinarũ largitus est munera, & separavit eos ab Isaac filio suo dum adhuc ipse viveret, ad plagam orientalem.

7. Fuerunt autem dies vitæ Abrahæ, centum septuaginta quinque anni.

8. Et deficiens mortuus est in senectute bona provectæque ætatis, & plenus dierum: congregatusque est ad populum suum.

9. Et sepelierunt eum Isaac & Ismahel filii sui in spelunca duplici, quæ sita est in agro Ephron filii Seor Hethæi, è regione Mambre,

10. Quã emerat à filiis Heth ibi sepultus est ipse & Sara uxor eius.

11. Et post obitum illius benedixit Deus Isaac filio eius, qui habitabat iuxta Puteum nomine Viventis & videntis.

12. Hæ sunt generationes Ismahel filii Abrahæ, quem peperit ei Agar Ægyptia, famula Saræ:

13. Et hæc nomina filiorum eius in vocabulis & generationibus suis. Primogenitus Ismahelis Nabaioth, deinde Cedar, & Adbeel, & Mabsam,

14. Masma quoque, & Duma, & Massa,

15. Hadad, & Thema, & Ietur, & Naphis, & Cedma.

16. Isti sunt filii Ismahelis: & hæc nomina per castella & oppida eorum, duodecim principes tribuum suarum.

17. Et facti sunt anni vitæ Ismahelis centum triginta septem, deficiensq; mortuus est, & appositus ad populum suum.

18. Habitavit autem ab Hevila usque Sur, quæ respicit Ægyptũ introeuntibus Assyrios. coram cunctis fratribus suis obiit.

Das XXV. Capitel.

6. Aber den Kindern / die er von den Keibsweibern hatte / gab er geschencke / vnnd ließ sie von seinem Sohn Isaac ziehen / weil er noch lebet / gegen dem Auffgang in das Morgenland.

7. Das ist aber Abrahams alter / daß er gelebt hat / hundert vnnd fünff vnd siebentzig jahr.

8. Vnd nam ab vnd starb in einem ruhigen alter / da er alt vnnd lebens satt war / vnnd ward zu seinem Volck gesamlet.

9 Vnd es begruben jhn seine Söhne Isaac vnnd Ismael / inn der zwifachen Höle auff dem Acker Ephron / des Sohns Zohar des Hethiters / die da ligt gegen Mamre / inn dem Felde.

10. Das Abraham von den Kindern Heth gekaufft hatte / Da ist Abraham begraben mit Sara seinem Weibe.

11. Vnd nach dem Tode Abraham segnete Gott Isaac seinen Sohn / vnd er wohnete bey dem Brunn des Lebendigen vnd Sehenden.

12. Diß ist das Geschlechte Ismaels / Abrahams Sohn / den jhm Hagar gebar / die Magd Sara auß Egypten.

13. Vnnd das sind die Namen der Kinder Ismael / dauon jhre Geschlecht genennet sind. Der Erstgeborn Sohn Ismaels / Nebaioth / Kedar / Adbeel / Mibsam.

14. Misma / Duma / Masa.

15. Hadar / Thema / Jetur / Naphis vnd Kedma.

16. Diß sindt die Kinder Ismael mit jren Namen in jren Höfen vnd Städten / zwölff Fürsten vber jhre Leute.

17. Vnd das ist das alter Ismaels / hundert vnd sieben vnd dreissig jar / vnd nam ab vnd starb / vnd ward gesamlet zu seinem Volck.

18. Vnd sie woneten von Heuila an / biß gen Sur gegen Egypten / wenn man gen Assyria gehet / Er fiel aber für allen seinen Brüdern.

CAP. XXV.

6. Et à figliuoli de le sue concubine diede doni: egli separò dal suo figliuolo Ishac, mentre ch'ei viueua, mandandogli verso la terra d'Oriente

7. E gli anni de la vita, che visse Abraham, furono cento settantacinque.

8. Et Abraham mancando, morì in buona vecchiezza, vecchio, e satio di giorni; e fu messo insieme col suo popolo.

9. Ishac adunque, & Ismael suoi figliuoli lo sepelirono ne la spelonca doppia, nel campo di Ephron figliuolo di Seor Hetheo: ilquale era dirimpetto à Mamre.

10. Il qual campo Abraham haueua comprato da figliuoli di Heth: Quiui dunque fu sepolto Abraham, e Sarah sua moglie.

11. Poiche Abraham fu morto, Dio benedisse Ishac suo figliuolo, ilquale habitaua appresso il pozzo del Viuente che mi vede.

12. Queste che seguitano sono le genealogie d'Ismael figliuolo di Abraham, che Agar Egittia serua di Sarah hauea partorito ad Abraham.

13. E questi sono i nomi de figliuoli d'Ismael secondo le loro nominationi e generationi. Il primogenito d'Ismael fu Nabaioth, dipoi Cedar, Adbeel, Mabsam.

14. Masma, Duma, Masa.

15. Adad, Thema, Ietur, Naphis, e Cedma.

16. Questi sono i figliuoli d'Ismael & i nomi loro secondo le loro ville e castelli: cioè, dodici principi fra le loro famiglie.

17. Gli anni de la vita d'Ismael furono cento trentasette: e così mancando morì, e fu messo insieme col suo popolo.

18. Et habitorono da Hauila insino à Sur, che risguarda verso Egitto, quando tu vai in Assur: morì Ismael che tutti i suoi fratelli erano viui.

כה

19 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־
אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃
20 וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה
בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל
הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן
הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃
21 וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח
אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ
יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃
22 וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ
וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי
וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃
23 וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם
בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ
וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד
צָעִיר׃ 24 וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת
וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃
25 וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ
כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃
26 וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ
אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה
בְּלֶדֶת אֹתָם׃
27 וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו
אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב
אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃
28 וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד
בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃
29 וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו
מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃
30 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב
הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם
הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־
שְׁמוֹ אֱדוֹם׃
31 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם
אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃

כה

19 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת יִצְחָק
בַּר־אַבְרָהָם אַבְרָהָם
אוֹלִיד יָת־יִצְחָק׃
20 וַהֲוָה יִצְחָק בַּר־
אַרְבְּעִין שְׁנִין כַּד נְסֵיב יָת־
רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל
אֲרַמָּאָה מִפַּדַּן אֲרָם
אֲחָתֵיהּ דְּלָבָן אֲרַמָּאָה
לֵיהּ לְאִתּוּ׃
21 וְצַלִּי יִצְחָק קֳדָם־יְיָ
לָקֳבֵיל אִתְּתֵיהּ אֲרֵי
עֲקָרָה הִיא וְקַבֵּיל צְלוֹתֵיהּ
יְיָ וְעַדִּיאַת רִבְקָה
אִתְּתֵיהּ׃
22 וּדְחָקִין בְּנַיָּא בִּמְעַהָא
וַאֲמַרַת אִם־כֵּן לְמָה דְנַן
אֲנָא וַאֲזַלַת לְמִתְבַּע
אוּלְפַן מִן־קֳדָם יְיָ׃
23 וַאֲמַר יְיָ לַהּ תְּרֵין
עַמְמִין בִּמְעַיְכִי וְתַרְתֵּין
מַלְכְוָן מִמְּעַיְכִי יִתְפָּרְשָׁן
וּמַלְכוּ מִמַּלְכוּ תִּתַּקַּף
וְרַבָּא יִשְׁתַּעְבַּד לִזְעֵירָא׃
24 וּשְׁלִימוּ יוֹמָהָא
לְמֵילַד וְהָא תְיוֹמִין
בִּמְעַהָא׃
25 וּנְפַק קַדְמָאָה סָמוֹק
כּוּלֵּיהּ כִּגְלִים דִּשְׂעַר וּקְרוֹ
שְׁמֵיהּ עֵשָׂו׃
26 וּבָתַר־כֵּן נְפַק אֲחוּהִי
וִידֵיהּ אֲחִידָא בְּעִקְבָא
דְעֵשָׂו וּקְרָא שְׁמֵיהּ יַעֲקֹב
וְיִצְחָק בַּר־שִׁתִּין שְׁנִין כַּד
יְלֵידַת יָתְהוֹן׃
27 וּרְבִיאוּ עוּלֵמַיָּא
וַהֲוָה עֵשָׂו גְּבַר נַחְשִׁירְכָן
גְּבַר נָפֵיק־חֲקַל וְיַעֲקוֹב
גְּבַר שְׁלִים מְשַׁמֵּשׁ בֵּית־
אוּלְפָנָא׃
28 וּרְחִים יִצְחָק יָת־עֵשָׂו
אֲרֵי־מִצֵּידֵיהּ הֲוָה־אָכֵיל
וְרִבְקָה רָחֲמַת יָת־יַעֲקוֹב׃
29 וּבַשֵּׁיל יַעֲקֹב תַּבְשִׁילָא
וַאֲתָא עֵשָׂו מִן חַקְלָא
וְהוּא מְשַׁלְהֵי׃
30 וַאֲמַר עֵשָׂו לְיַעֲקֹב
אַטְעֵימְנִי כְּעַן מִן־
סִימוּקָא סִמּוּקָא הָדֵין
אֲרֵי מְשַׁלְהֵי אֲנָא עַל־כֵּן
קְרָא־שְׁמֵיהּ אֱדוֹם׃
31 וַאֲמַר יַעֲקֹב זַבֵּין כְּיוֹם
דִּילְהֵן יָת־בְּכֵירוּתָךְ לִי׃

ΚΕΦΑΛ. κε'.

19. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ ἀβραάμ. ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ.

20. Ἦν δὲ ἰσαὰκ ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὅτε ἔλαβε τὴν ῥεβέκκαν θυγατέρα βαθουὴλ τοῦ σύρου ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα.

21. Ἐδεῖτο δὲ ἰσαὰκ κυρίου περὶ ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι στεῖρα ἦν. εἰσήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ θεός, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ ῥεβέκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

22. Ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ. εἶπε δέ· εἰ οὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ κυρίου.

23. Καὶ εἶπε κύριος αὐτῇ· δύο ἔθνη ἐν γαστρί σου εἰσί, καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται, καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει, καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι.

24. Καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς.

25. Ἐξῆλθε δὲ ὁ υἱὸς ὁ πρωτότοκος πυῤῥάκης, ὅλος ὡσεὶ δορὰ δασύς. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἡσαῦ.

26. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης ἡσαῦ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰακώβ, ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἑξήκοντα, ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς ῥεβέκκα.

27. Ηὐξήθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι, καὶ ἦν ἡσαῦ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν, ἄγροικος· ἰακὼβ δέ, ἄνθρωπος ἄπλαστος, οἰκῶν ἐν οἰκίᾳ.

28. Ἠγάπησε δὲ ἰσαὰκ τὸν ἡσαῦ, ὅτι ἡ θήρα αὐτοῦ βρῶσις αὐτῷ. ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν ἰακώβ.

29. Ἥψησε δὲ ἰακὼβ ἕψημα. ἦλθε δὲ ἡσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων, καὶ εἶπεν ἡσαῦ τῷ ἰακώβ.

30. Γεῦσόν με ἀπὸ τοῦ ἑψήματος τοῦ πυῤῥοῦ τούτου ὅτι ἐκλείπω. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐδώμ.

31. Εἶπε δὲ ἰακὼβ τῷ ἡσαῦ· ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά σου ἐμοί.

CAP. XXV.

19. Hæc quoque sunt generationes Isaac filii Abraham, Abraham genuit Isaac:

20. Qui cùm quadraginta esset annorũ, duxit uxorem Rebeccam filiam Bathuelis Syri de Mesopotamia, sororem Laban.

21. Deprecatusq; est Isaac Dominum pro uxore sua, eo quòd esset sterilis: qui exaudivit eũ, & dedit conceptum Rebeccæ.

22. Sed collidebantur in utero eius parvuli: quæ ait, Si sic mihi futurum erat, quid necesse fuit concipere? Perrexitq; ut consuleret Dominum.

23. Qui respondens ait; Duę gentes sunt in utero tuo, & duo populi ex ventre tuo dividentur, populusq; populũ superabit, & maior seruiet minori.

24. Iam tempus pariendi advenerat, & ecce gemini in utero eius reperti sunt.

25. Qui primus egressus est, rufus erat, & totus in morem pellis hispidus: vocatumque est nomen eius Esau.

26. Protinus alter egrediens plantam fratris tenebat manu: & idcirco appellavit eũ Iacob. Sexagenarius erat Isaac quando nati sunt ei parvuli.

27. Quibus adultis factus est Esau vir gnarus venandi, & homo agricola: Iacob autem vir simplex habitabat in tabernaculis.

28. Isaac amabat Esau, eò quòd de venationibus illius vesceretur: & Rebecca diligebat Iacob.

29. Coxit autem Iacob pulmentum: ad quem cùm venisset Esau de agro lassus,

30. Ait: da mihi de coctione hac rufa, quia oppidò lassus sum. Quam ob causam vocatum est nomen eius Edom.

31. Cui dixit Iacob: Vende mihi primogenita tua.

Das XXV. Capitel.

19. Diß ist das Geschlecht Isaacs Abrahams Sohn. Abraham zeuget Isaac.

20. Isaac aber war viertzig jar alt/ da er Rebecca zum Weibe nam/ die Tochter Bethuel des Syrers von Mesopotamia/ Labans des Syrers Schwester.

21. Isaac aber bat den HERRN für sein Weib/ denn sie war vnfruchtbar. Vnd der HERR ließ sich erbitten/ vnnd Rebecca sein Weib ward schwanger.

22. Vnd die Kinder stiessen sich miteinander inn jhrem leibe. Da sprach sie: Da mirs also solt gehen/ Warumb bin ich schwanger worden? Vnnd sie gieng hin den HERREN zu fragen.

23. Vnd der HERR sprach zu jhr: Zwey volck sind in deinem leibe/ vnnd zweyerley Leute werden sich scheiden auß deinem leibe/vnd ein Volck wird dem andern vberlegen sein/ Vnnd der grösser wird dem kleinen dienen.

24. Da nun die zeit kam/ daß sie geberen solt/ sihe/ da waren Zwilling inn jhrem leibe.

25. Der erst der herauß kam/ war rötlicht/ gantz rauch wie ein fell/ vnd sie nenneten jhn Esau.

26. Zu hand darnach kam herauß sein Bruder/ der hielt mit seiner Hand die versen des Esau/ vnnd hiessen jhn Jacob. Sechtzig jar alt war Isaac/ da sie geboren wurden.

27. Vnnd da nun die Knaben groß wurden/ ward Esau ein Jäger vnnd ein Ackermann/ Jacob aber ein fromm Mann/ vnnd blieb inn den Hütten.

28. Vnd Isaac hatte Esau lieb/ vnnd aß gerne von seinem Weidwerck/ Rebecca aber hatte Jacob lieb.

29. Vnd Jacob kocht ein gerichte/ da kam Esau vom feld/ vnnd war müde.

30. Vnd sprach zu Jacob: Laß mich kosten daß rote Gericht/ denn ich bin Müde/ Daher heisst er Edom.

31. Aber Jacob sprach: Verkauff mir heute deine Erstegeburt.

CAP. XXV.

19. *Queste ancora sono le generationi di Ishac figliuolo di Abraham: Abraham generò Ishac.*

20. *Et Ishac era di quaranta anni; quando prese per moglie Rebecca figliuola di Bathuel Sirio di Mesopotamia; sorella di Laban Sirio.*

21. *Or Ishac pregò il Signore per la sua moglie, perche era sterile: & il Signore lo esaudì: e così Rebecca sua moglie s'ingrauidò:*

22. *Ma i figliuoli si percoteuano nel suo ventre. Per il che, ella disse; se così è, perche sono io? Pertanto ella andò à domandare al Signore.*

23. *Et il Signore le rispose: Due genti sono nel tuo ventre, e due popoli si separanno da le tue viscere; ma vn popolo sarà piu robusto de l'altro, & il maggiore seruirà al minore.*

24. *E quando fu compiuto il tempo ch'ella douea partorire, ecco che furono ritrouati due gemelli nel suo ventre.*

25. *Et il primo vscì fuora rosso, tutto peloso come vna schiauina: e chiamorono il nome di quello, Esau.*

26. *Dapoi vscì fuori il suo fratello, e con la sua mano teneua il calcagno di Esau: e per questo il suo nome fu chiamato, Iacob: Et Ishac era di sessanta anni, quando Rebecca partorì.*

27. *E dapoi quei figliuoli crebbero: & Esau fu pratico cacciatore & agricoltore: ma Iacob fu huomo sincero, & habitaua ne padiglioni.*

28. *Ora Ishac amò Esau, perche la cacciagione era la sua viuanda: e Rebecca amaua Iacob.*

29. *E Iacob cosse vna viuanda: & Esau ritornò del campo, & era stracco;*

30. *Et disse à Iacob: Dammi, ti prego, da mangiare di questa viuanda rossa; perche io sono stracco: e per questo chiamò il suo nome, Edom.*

31. *Iacob rispose: Vendemi hoggi in questo punto la tua primogenitura.*

כה

32 ואמר עשו הא אנא אזיל למימת ולמה דנן לי בכירותא׃

33 ואמר יעקב קיים לי כיום דילהין וקיים ליה וזבין ית בכירותיה ליעקב׃

34 ויעקב יהב לעשו לחם ותבשיל דטלופחין ואכל ושתי וקם ואזל ושט עשו ית בכירותא׃

כה

32 ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה׃

33 ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב׃

34 ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה׃

ΚΕΦΑΛ. κε.

32. Καὶ εἶπεν ἠσαῦ· ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν, καὶ ἱνατί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια;

33. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰακώβ· ὄμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ. ἀπέδοτο δὲ ἠσαῦ τὰ πρωτοτόκια τῷ ἰακώβ.

34. Ιακὼβ δὲ ἔδωκε τῷ ἠσαῦ ἄρτον καὶ ἕψημα φακοῦ. καὶ ἔφαγε, καὶ ἔπιε καὶ ἀναστὰς ᾤχετο, καὶ ἐφαύλισεν ἠσαῦ τὰ πρωτοτόκια.

כו

1 והוה כפנא בארעא בר מכפנא קדמאה דהוה ביומי אברהם ואזל יצחק לות אבימלך מלכא דפלשתאי לגרר׃

2 ואתגלי ליה יי ואמר לא תחות למצרים שרי בארעא דאימר לך׃

3 דור בארעא הדא ויהי מימרי בסעדך ואבריכנך ארי לך ולבנך אתן ית כל ארעתא האלין ואקיים ית קימא דקיימית לאברהם אבוך׃

4 ואסגי ית בנך ככוכבי שמיא ואתן לבנך ית כל ארעתא האלין ויתברכון בדיל בנך כל עממי ארעא׃

5 חלף דקביל אברהם במימרי ונטר מטרת מימרי פקודי קימי ואוריתי׃

6 ויתב יצחק בגרר׃

7 ושאלו אנשי אתרא על עיסק אתתיה ואמר אחתי היא ארי דחיל למימר אתתי דלמא יקטלונני אנשי אתרא על רבקה ארי שפירת חיזו היא׃

כו

1 ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה׃

2 וירא אליו יהוה ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך׃

3 גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצת האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך׃

4 והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ׃

5 עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי׃

6 וישב יצחק בגרר׃

7 וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי טובת מראה הוא׃

ΚΕΦΑΛ. κϛ.

1. Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρότερον, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ ἀβραάμ. ἐπορεύθη δὲ ἰσαὰκ πρὸς ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλιστιεὶμ εἰς γέραρα.

2. Ὤφθη δὲ αὐτῷ κύριος, καὶ εἶπε. μὴ καταβῇς εἰς αἴγυπτον, κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῇ, ᾗ ἄν σοι εἴπω.

3. Καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ εὐλογήσω σε. σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ στήσω τὸν ὅρκον μου ὃν ὤμοσα τῷ ἀβραὰμ τῷ πατρί σου.

4. Καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην. καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

5. Ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν ἀβραὰμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ τὰ νόμιμά μου.

6. Κατῴκησε δὲ ἰσαὰκ ἐν γεράροις.

7. Ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, γυνή μου ἐστί. μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ ῥεβέκκας ὅτι ὡραία τῇ ὄψει ἦν.

CAP. XXV.

32. Ille respondit: En morior, quid mihi proderunt primogenita?

33. Ait Iacob: Iura ergo mihi. Iuravit ei Esau, & vendidit primogenita.

34. Et sic accepto pane & lentis edulio comedit, & bibit, & abiit, paruipendens quòd primogenita vendidisset.

CAP. XXVI.

1. Orta autem fame super terram post eam sterilitatem quæ acciderat in diebus Abraham, abiit Isaac ad Abimélech regem Palæsthinorum in Gerara.

2. Apparuitq; ei Dominus, & ait: Ne descendas in Ægyptum, sed quiesce in terra quam dixero tibi.

3. Et peregrinare in ea, eroque tecum, & benedicam tibi: tibi enim & semini tuo dabo universas regiones has, complens iuramẽtum quod spopondi Abrahã patri tuo.

4. Et multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli: daboque posteris tuis universas regiones has: & Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ,

5. Eo quod obedierit Abraham voci meæ, & custodierit præcepta & mãdata mea, & ceremonias legesq; servaverit.

6. Mansit itaque Isaac in Geraris.

7. Qui cùm interrogaretur à viris loci illius super uxore sua, respondit: Soror mea est. timuerat enim confiteri quòd sibi esset sociata coniugio: reputans, ne fortè interficerent eum propter illius pulchritudinem.

Das XXV. Capitel.

32. Esau antwortet: Sihe/ Ich muß doch sterben/ was sol mir denn die Erstegeburt:

33. Jacob sprach: So schwere mir heute/ Und er schwur jm/ und verkaufft also Jacob seine Erstegeburt.

34. Da gab jhm Jacob Brodt unnd das Linsengericht/ unnd er aß unnd Tranck/ und stund auff/ unnd gieng davon. Also verachtet Esau seine Erstegeburt.

Das XXVI. Capitel.

1. ES kam aber eine Thewrung ins Landt über die vorige/ so zu Abrahams zeiten war. Und Isaac zoch zu Abimelech der Philister König gen Gerar.

2. Da erschein jhm der HERR/ und sprach: Zeuch nicht hinab in Egypten/ sondern bleib in dem Lande/ daß ich dir sage.

3. Sey ein Frembdling inn diesem Lande/ unnd ich wil mit dir sein/ unnd dich segenen/ Denn dir unnd deinem Samen wil ich alle diese Länder geben/ unnd wil meinen Eid bestettigen/ den ich deinem Vater Abraham geschworen habe.

4. Und wil deinen Samen mehren/ wie die Sterne am Himel/ und wil deinem Samen alle diese Länder geben/ Unnd durch deinen Samen sollen alle Völcker auff Erden gesegnet werden.

5. Darumb/ daß Abraham meiner Stimme gehorsam gewesen ist/ unnd hat gehalten meine Rechte/ meine Gebot/ meine Weise/ und mein Gesetz.

6. Also wonet Isaac zu Gerar.

7. Und wenn die Leute am selben ort fragten von seinem Weibe/ so sprach er: Sie ist meine Schwester/ Denn er forchte sich zu sagen/ sie ist mein Weib/ Sie möchten mich erwürgen/ umb Rebecca willen/ denn sie war schön von Angesicht.

CAP. XXV.

32. Et Esau gli disse: Ecco ch'io me ne vado à morire, à che cosa dunque mi seruirà la primogenitura?

33. E Iacob gli disse; Giurami hora: egli giurò, e vendette la sua primogenitura à Iacob.

34. E Iacob dette à Esau del pane & vna minestra di lentichie: ilquale mangiò e beuue, e leuandosi se n andò. E così Esau disprezzò la primogenitura.

CAP. XXVI.

1. Or auenne, che nel paese vi fu la fame, oltre la prima fame, che era stata al tempo di Abraham. Per il che Ishac andò ad Abimelech re de Philistei in Gerar.

2. Et il Signore gli apparse, e gli disse: Tu non scenderai in Egitto, ma habita ne la terra ch'io ti dirò.

3. Habita in questo paese, & io sarò con esso teco, e ti benedirò: peroche io darò à te, & à la tua semenza queste regioni tutte: e rattificarò il giuramento, ch'io ho giurato ad Abraham tuo padre.

4. Moltiplicarò ancora la tua semenza come le stelle del cielo, e darò à la tua semenza tutti questi paesi, e tutte le genti de la terra saranno benedette nel tuo seme.

5. Imperoche Abraham ha obbedito à la mia voce, & hà osseruate le mie ordinationi, i miei comandement; i miei statuti, e le mie Leggi.

6. Ishac adunque stette in Gerar:

7. Ma gli huomini di quel paese gli domandorono de la sua moglie, & egli rispose, E mia sorella, percioche temette di dire, E mia moglie, à fin che per auuentura gli huomini di quel paese non lo ammazzassero per amor di Rebecca: perche era bella di aspetto.

כ״ו

8 וַהֲוָה כַּד סְגִיאוּ לֵיהּ תַּמָּן יוֹמַיָּא וְאִסְתְּכִי אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דִפְלִשְׁתָּאֵי מִן חַרַכָּא וַחֲזָא וְהָא יִצְחָק מְחַיֵּךְ עִם רִבְקָה אִתְּתֵיהּ׃

9 וּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַאֲמַר בְּרַם הָא אִתְּתָךְ הִיא וְאֵיכְדֵין אֲמַרְתְּ אֲחָתִי הִיא וַאֲמַר לֵיהּ יִצְחָק אֲרֵי אֲמַרִית דִּלְמָא אֵמוּת עֲלַהּ׃

10 וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ מָא דָא עֲבַדְתְּ לַנָא כִּזְעֵיר פּוֹן שְׁכֵיב חַד דִּמְיַחַד בְּעַמָּא עִם אִתְּתָךְ וְאַיְתִיתָא עֲלָנָא חוֹבָא׃

11 וּפַקֵּיד אֲבִימֶלֶךְ יָת כָּל עַמָּא לְמֵימַר דְּיַנְזֵק בְּגַבְרָא הָדֵין וּבְאִתְּתֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל׃

12 וּזְרַע יִצְחָק בְּאַרְעָא הַהִיא וְאַשְׁכַּח בְּשַׁתָּא הַהִיא עַל חַד מְאָה בְּדִשְׁעָרוֹהִי וּבָרְכֵיהּ יְיָ׃

13 וּרְבָא גַּבְרָא וַאֲזַל סָגֵי וְרָבֵי עַד דִּרְבָא לַחֲדָא׃

14 וַהֲווֹ לֵיהּ גֵּיתֵי עָנָא וְגֵיתֵי תוֹרֵי וּפָלְחָנָא סַגִּי וְקַנִּיאוּ בֵיהּ פְּלִשְׁתָּאֵי׃

15 וְכָל בֵּירַיָּא דַּחֲפַרוּ עַבְדֵי אֲבוּהִי בְּיוֹמֵי אַבְרָהָם אֲבוּהִי טַמּוּנוּן פְּלִשְׁתָּאֵי וּמַלּוּנוּן עַפְרָא׃

16 וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק אֱזֵיל מֵעִמַּנָא אֲרֵי תַקִּיפְתָּא מִנַּנָא לַחֲדָא׃

17 וַאֲזַל מִתַּמָּן יִצְחָק וּשְׁרָא בְּנַחְלָא דִגְרָר וִיתֵב תַּמָּן׃

18 וְתָב יִצְחָק וַחֲפַר יָת בֵּירִין דְּמַיָּא דַּחֲפַרוּ בְּיוֹמֵי אַבְרָהָם אֲבוּהִי וְטַמּוּנוּן פְּלִשְׁתָּאֵי בָּתַר דְּמִית אַבְרָהָם וּקְרָא לְהֵן שְׁמָהָן כִּשְׁמָהָן דִּהֲוָה קָרֵי לְהֵן אֲבוּהִי׃

כו

8 וַיְהִי כִּי אָרְכוּ לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃

9 וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃

10 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃

11 וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃

12 וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃

13 וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃

14 וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃

15 וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃

16 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃

17 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל־גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃

18 וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו׃

κς'.

8. Ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ. καὶ παρακύψας ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς γεράρων διὰ τῆς θυρίδος, εἶδε τὸν ἰσαὰκ παίζοντα μετὰ ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

9. Ἐκάλεσε δὲ ἀβιμέλεχ τὸν ἰσαὰκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἄρα γε γυνή σου ἐστί· τί ὅτι εἶπας, ἀδελφή μου ἐστίν; εἶπε δὲ αὐτῷ ἰσαάκ. εἶπα γάρ, μή ποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν.

10. Εἶπε δὲ αὐτῷ ἀβιμέλεχ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικός σου, καὶ ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν.

11. Συνέταξε δὲ ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἢ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, θανάτῳ ἔνοχος ἔσται.

12. Ἔσπειρε δὲ ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν. εὐλόγησε δὲ αὐτὸν κύριος.

13. Καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ προβαίνων μείζων ἐγένετο, ἕως οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα.

14. Ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γεώργια πολλά. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιεὶμ.

15. Καὶ πάντα τὰ φρέατα ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεὶμ, καὶ ἔπλησαν αὐτὰ γῆς.

16. Εἶπε δὲ ἀβιμέλεχ πρὸς ἰσαάκ· ἄπελθε ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα.

17. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν ἰσαὰκ, καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι γεράρων, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ.

18. Καὶ πάλιν ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεὶμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα, κατὰ τὰ ὀνόματα ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

CAP. XXVI.

8. Cumq; pertransissent dies plurimi, & ibidem moraretur, prospiciens Abi-mélech rex Palęsthinorum per fenestram, vidit eum iocantem cum Rebecca uxore sua.

9. Et accersito eo, ait: Perspicuum est quòd uxor tua sit: cur mentitus es eam sororem tuam esse? Respondit: Timui ne morerer propter eam.

10. Dixitque Abi-mélech: Quare imposuisti nobis? potuit coire quispiam de populo cum uxore tua, & induxeras super nos grãde peccatũ.

11. Præcepitq; omni populo, dicens: Qui tetigerit hominis huius uxorem, morte morietur.

12. Sevit autem Isaac in terra illa, & invenit in ipso anno centuplum: benedixitque ei Dominus.

13. Et locupletatus est homo, & ibat proficiens atque succrescens, donec magnus vehementer effectus est:

14. Habuitque possessiones ovium & armentorum, & familiæ plurimum. Ob hoc invidentes ei Palæsthini,

15 Omnes puteos quos foderant servi patris illius Abraham, illo tempore obstruxerunt, implẽtes humo:

16. In tantum, ut ipse Abimélech diceret ad Isaac: Recede à nobis, quoniam potentior nobis factus es valde.

17. Et ille discedens, ut veniret ad torrentem-Geraræ, habitaretque ibi:

18. Rursum fodit alios puteos, quos foderant servi patris sui Abraham, & quos illo mortuo, olim obstruxerant Philisthiim: appellavitque eos eisdem nominibus quibus antè pater vocaverat.

Das XXVI. Capitel.

8. Als er nun ein zeitlang da war/ sahe Abimelech der Philister König durchs Fenster/ vnd ward gewar/ daß Isaac schertzet mit seinem Weibe Rebecca.

9. Da rieff Abimelech dem Isaac/ vnd sprach: Sihe es ist dein Weib/ wie hast du denn gesagt/ sie ist meine Schwester? Isaac antwortet jhm: Jch gedacht/ ich möchte villeicht sterben müssen vmb jhren willen.

10. Abimelech sprach: Warumb hast du vns denn das gethan? Es were leicht geschehen/ daß jemand vom Volck sich zu deinem Weibe gelegt hette/ vnd hettest also eine schuldt auff vns bracht.

11. Da gebot Abimelech allem Volck/ vnnd sprach: Wer diesen Mann oder sein Weib antastet/ der sol des tods sterben.

12. Vnnd Isaac seete inn dem Landt/ vnnd kriegt desselben Jahrs hunderfeltig/ Denn der HERR segenet jhn.

13. Vnnd er ward ein grosser Mann/ gieng vnnd nam zu/ biß er fast groß ward.

14. Daß er viel guts hatte an kleinem vnnd grossem Vich/ vnnd ein groß Gesinde. Darumb neideten jhn die Philister.

15. Vnd verstopfften alle Brünne/ die seines Vaters Knechte gegraben hatten/ zur zeit Abraham seines Vaters/ vnd fülleten sie mit Erden.

16. Daß auch Abimelech zu jhm sprach: Zeuch von vns/ denn du bist vns zu mechtig worden.

17. Da zoch Isaac von dannen/ vnd schlug sein Gezelt auff im Grunde Gerar/ vnd wonet allda.

18. Vnd ließ die Wasserbrunnen wider auffgraben/ die sie zu Abrahams zeiten seines Vaters gegraben hatten/ welche die Philister verstopffet hatten nach Abrahams tod/ vnnd nennet sie mit denselben namen/ da sie sein Vater mit genannt hatte.

CAP. XXVI.

8. Ora auuenne, che dopo che fu stato quiui alquanto tempo, Abimelech Re de Philistei, risguardando da la finestra, vidde Ishac che scherzaua con Rebecca sua moglie.

9. Abimelech adunque chiamò Ishac, e gli disse, Ecco, certamente questa è tua moglie; e come hai tu detto, Questa è mia sorella? Et Ishac gli rispose, Percioche io pensai, che perauuentura io non morisßi per causa sua.

10. Et Abimelech gli disse, Perche hai tu fatto questo à noi? Vi è mancato poco, che vno del popolo non habbia dormito con la tua moglie; e che tu non habbia fatto venire vn peccato sopra di noi.

11. Abimelech adunque comandò à tutto il popolo, dicendo, Chiunque toccarà questo huomo o la sua moglie, morrà di morte.

12. Et Ishac seminò in quel paese, e ricolse cento moggi in quell anno; & il Signore lo benedì.

13. Or questo huomo creuue, e continuamente profittaua & andaua accrescendo, per fin che fu grandemente accresciuto.

14. Et acquistò de le pecore, e de buoi, e molti famigli e beni stabili. Per il che i Philistei gli portorono inuidia.

15. Laonde turorono & impierono di terra tutti i pozzi, che i seruitori di Abraham suo padre haueuano cauati al suo tempo.

16. Et Abimelech disse ad Ishac, Partiti da noi, percioche tu sei molto piu forte di noi.

17. Ishac dunque sen' andò di là, è pose i pauiglioni nella pianura di Gerar, e quiui habitò.

18. Et Ishac di nuouo cauò i pozzi d' acqua, che s' erano cauati al tempo di Abraham suo padre; e che i Philistei gli haueuano turati dopo la morte di Abraham: e gli chiamò secondo quei nomi, che Abrahã suo padre gli haueua chiamati.

כו

19 ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים:
20 ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו:
21 ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה:
22 ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר כי עתה הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ:
23 ויעל משם באר שבע:
24 וירא אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי:
25 ויבן שם מזבח ויקרא בשם יהוה ויט שם אהלו ויכרו שם עבדי יצחק באר:
26 ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו:
27 ויאמר אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחוני מאתכם:
28 ויאמרו ראו ראינו כי היה יהוה עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה ברית עמך:
29 אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך יהוה:
30 ויעש להם משתה ויאכלו וישתו:

כו

19 וחפרו עבדי יצחק בנחלא ואשכחו תמן בירא דמין נבעין:
20 ונצו רעותא דגרר עם רעותא דיצחק למימר דילנא מיא וקרא שמא דבירא עשק ארי אתעסקו עמיה:
21 וחפרו בירא אחריתי ונצו אף עלה וקרא שמה שטנה:
22 ואסתלק מתמן וחפר בירא אחריתי ולא נצו עלה וקרא שמה רחובות ואמר ארי כען אפתי יי לנא ויפוש בארעא:
23 וסליק מתמן לבאר שבע:
24 ואתגלי ליה יי בלילא ההוא ואמר אנא אלהיה דאברהם אבוך לא תדחל ארי בסעדך מימרי ואברכינך ואסגי ית בנך בדיל אברהם עבדי:
25 ובנא תמן מדבחא וצלי בשמא דיי ופרסיה תמן למשכניה וכרו תמן עבדי יצחק בירא:
26 ואבימלך אתא לותיה מגרר וסיעת מרחמוהי ופיכל רב חיליה:
27 ואמר להון יצחק מה דין אתיתון לותי ואתון סניתון יתי ושלחתוני מלותכון:
28 ואמרו מחזא חזינא ארי הוה מימרא דיי בסעדך ואמרנא תתקיים כען מומתא דהוה בין אבהתנא בינגא ובינך ונגזר קים עמך:
29 אם תעביד עמנא בישא כמא דלא אנזיקנך וכמא דעבדנא עמך לחוד טב ושלחינך בשלם את כען בריכא דיי:
30 ועבד להון משתיא ואכלו ושתיאו:

κϛ'.

19. Καὶ ὤρυξαν οἱ παῖδες ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι γεράρων, καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶντος.

20. Καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων ἰσαάκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος ἀδικία. ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν.

21. Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὤρυξε φρέαρ ἕτερον. ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐχθρία.

22. Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν, ὤρυξε φρέαρ ἕτερον. καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐρυχωρία, λέγων διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν, καὶ ηὔξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου.

24. Καὶ ὤφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν. ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, μὴ φοβοῦ. μετὰ σοῦ γάρ εἰμι, καὶ εὐλόγηκά σε. καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου.

25. Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυρίου. καὶ ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες ἰσαὰκ φρέαρ.

26. Καὶ ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ γεράρων, καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

27. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἰσαάκ. ἵνα τί ἤλθετε πρός με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με, καὶ ἀπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν.

28. Οἱ δὲ εἶπαν, ἰδόντες σε ἑωράκαμεν ὅτι ἦν κύριος μετὰ σοῦ. καὶ εἴπαμεν, γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην.

29. Μὴ ποιήσειν μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι ἡμεῖς σε οὐκ ἐβδελυξάμεθα, καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σοι καλῶς, καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης, καὶ νῦν σὺ εὐλογητὸς ὑπὸ κυρίου.

30. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχήν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον.

CAP. XXVI.

19. Foderuntque in Torrente, & repererunt aquam vivam.

20. Sed & ibi iurgiũ fuit pastorum Geraræ adversus pastores Isaac, dicentiũ: Nostra est aqua. quã ob rem nomen putei ex eo quod acciderat, vocavit calumniam.

21. Foderunt autem & alium: & pro illo quoque rixati sunt, appellavitq; eum, Inimicitias.

22. Profectus inde fodit alium puteũ, pro quo non contenderunt: itaque vocavit nomen eius Latitudo, dicẽs: Nunc dilatavit nos Dominus, & fecit crescere super terram.

23. Ascendit autem ex illo loco in Ber-sabee,

24. Vbi apparuit ei Dominus in ipsa nocte, dicens: Ego sum Deus Abraham patris tui, noli timere, quia ego tecum sum: benedicam tibi, & multiplicabo semen tuum propter servũ meũ Abrahã.

25. Itaque ædificavit ibi altare: & inuocato nomine Domini, extendit tabernaculum: præcepitq; servis suis ut foderent puteum.

26. Ad quẽ locum cùm venissent de Gerari Abi-mélech, & Ochozath amicus illius, & Phicol dux militum,

27. Locutus est eis Isaac: Quid venistis ad me hominẽ quem odistis, & expulistis à vobis?

28. Qui responderunt: Vidimus tecum esse Dominũ: & idcirco nos diximus: Sit iuramentum inter nos, & ineamus fœdus:

29. Vt nõ facias nobis quicquam mali, sicut & nos nihil tuorum attigimus, nec fecimus quod te læderet; sed cum pace dimisimus auctum benedictione Domini.

30. Fecit ergo eis convivium.

Das XXVI. Capitel.

19. Auch gruben Isaacs Knecht im Grunde / vnnd funden daselbs einen Brunn lebendiges Wassers.

20. Aber die Hirten von Gerar zanckten mit den Hirten Isaacs / vnnd sprachen: Das Wasser ist vnser. Da hieß er den Brunn Eseck / darumb daß sie jhm da vnrecht gethan hatten.

21. Da gruben sie einen andern Brunn / da zanckten sie auch über / darumb hieß er jhn Sitna.

22. Da macht er sich von dannen / vnnd grub einen andern Brunn / da zanckten sie sich nicht über / darumb hieß er jhn Rehoboth / vnd sprach: Nun hat vns der HERR raum gemacht / vnd vns wachsen lassen im Lande.

23. Darnach zoch er von dannen gen BerSaba.

24. Vnd der HERR erschein jhm in derselben Nacht / vnd sprach: Ich bin deines Vaters Abrahams GOTT / förcht dich nicht / Denn ich bin mit dir / vnd wil dich segenen / vnd deinen Samen mehren vmb meines Knechts Abrahams willen.

25. Da bawet er einen Altar daselbs / vnnd prediget von dem Namen des HERRN / vnd richtet daselbs seine Hütten auff / vnd seine Knechte gruben daselbs einen Brunn.

26. Vnd Abimelech gieng zu jhm von Gerar / vnd Ahusath sein Freund / vnd Phichol sein Feldthauptmann.

27. Aber Isaac sprach zu jhnen: Warumb kompt jhr zu mir? Hasset jhr mich doch / vnd habt mich von euch getrieben.

28. Sie sprachen: Wir sehen mit sehenden augen / daß der HERR mit dir ist / darumb sprachen wir: Es sol ein Eid zwischen vns vnnd dir sein / vnnd wöllen einen Bund mit dir machen.

29. Daß du vns keinen schaden thust / Gleich wie wir dich nicht angetastet haben / vnnd wie wir dir nichts denn alles guts gethan haben / vnnd dich mit frieden ziehen lassen / Du aber bist nun der Gesegnete des HERREN.

30. Da machet er jhnen ein Mahl / vnd sie Assen vnd Truncken.

CAP. XXVI.

19. I seruitori d' Ishac dunque scauorono in quella valle, e vi ritrouorono vn pozzo di acqua viua.

20. Ma i pastori di Gerar contesero conesso i pastori d' Ishac, dicendo, Questa acqua è nostra: e per questo egli chiamò il nome di quel pozzo, Esec; percioche haueuano conteso conessoseco.

21. Scauorono ancora vnaltro pozzo, e dinuouo contesero sopra di esso: e chiamò il nome di quello, Sitnah.

22. Allhora si trasferì di là, e cauò vn' altro pozzo: e non contesero sopra di esso: per questo chiamò il nome di quello, Rehoboth, e disse, Perche hora il Signore ci ha allargati, e siamo cresciuti sopra la terra.

23. Dipoi di là sen' andò in Beerseba.

24. Et il Signore in quella notte gli apparse, dicendogli, Io sono lo Dio di Abraham tuo padre, non temere; percioche io sono conesso teco, e ti benedirò, e moltiplicarò il tuo seme per amor di Abraham mio seruitore.

25. Edificò dunque quiui vno altare, & inuocò il nome del Signore, e vi stese il suo pauiglione; & i seruitori d' Ishac vi cauorono vn pozzo.

26. Ora Abimelech andò à lui di Gerar, & Achuzat amico suo, e Phicol principe del suo esercito.

27. Et Ishac disse loro, Perche sete voi venuti à me, hauendomi voi in odio, & hauendomi rigettato da voi?

28. Essi gli risposero, Noi habbiamo veduto che il Signore è conesso teco, & habbiamo detto, Sia hora giuramento fra noi e te, e facciamo lega conesso teco:

29. A fin che tu non faccia male à noi, si come noi non t' habbiamo toccato, e si come non ti habbiamo fatto che bene, e ti habbiamo lasciato andare in pace: percioche hora tu sei benedetto dal Signore.

30. Ishac fecce loro vn banchetto, e mongiorono e beuuero.

בראשית

כו

31 וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום:

32 ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על־אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים:

33 ויקרא אתה שבעה על־כן שם־העיר באר שבע עד היום הזה:

34 ויהי עשו בן־ארבעים שנה ויקח אשה את־יהודית בת־בארי החתי ואת־בשמת בת־אילן החתי:

35 ותהיין מרת רוח ליצחק ולרבקה:

כז

1 ויהי כי־זקן יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא את־עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני:

2 ויאמר הנה־נא זקנתי לא ידעתי יום מותי:

3 ועתה שא־נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי צידה:

4 ועשה־לי מטעמים כאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך נפשי בטרם אמות:

5 ורבקה שמעת בדבר יצחק אל־עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד להביא:

6 ורבקה אמרה אל־יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את־אביך מדבר אל־עשו אחיך לאמר:

בקדמין

כו

31 ואקדימו בצפרא וקיימו גבר לאחוהי ושלחינון יצחק ואזלו מלותיה בשלם:

32 והוה ביומא ההוא ואתו עבדי יצחק וחויאו ליה על־עיסק בירא דחפרו ואמרו ליה אשכחנא מיא:

33 וקרא יתה שבעה על־כן שמא דקרתא בארא דשבע עד יומא הדין:

34 והוה עשו בר ארבעין שנין ונסיב אתתא ית־יהודית בת־בארי חתאה וית־בשמת ברת־אילון חתאה:

35 והואה מסרבן ומרגזן על־מימר יצחק ורבקה:

כז

1 והוה כד־סיב יצחק וכהיאן עינוהי מלמחזי וקרא ית־עשו בריה רבא ואמר ליה ברי ואמר ליה הא אנא:

2 ואמר הא־כען סיבית לית־אנא ידע יומא דאמות:

3 וכען סב־כען זינך סיפך וקשתך ופוק לחקלא וצוד לי צידא:

4 ועביד־לי תבשילין כמא־דרחימית ואעל לי ואיכול בדיל די־תברכינך נפשי עד־לא אימות:

5 ורבקה שמעת כד מליל יצחק עם־עשו בריה ואזל עשו לחקלא למיצד צידא לאיתאה:

6 ורבקה אמרת ליעקב ברה למימר הא שמעית ית־אבוך ממליל עם עשו אחוך למימר:

ΓΕΝΕΣΙΣ.

κϛ.

31. Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, ὤμοσεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἰσαὰκ, καὶ ἀπῴχοντο ἀπ᾽ αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας.

32. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες ἰσαὰκ, ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν, καὶ εἶπαν. οὐχ εὕρομεν ὕδωρ.

33. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ, ὅρκος. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν ὄνομα τῇ πόλει φρέαρ ὅρκου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

34. Ἦν δὲ ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ἔλαβε γυναῖκα ἰουδὶν τὴν θυγατέρα βεὴλ τοῦ χετταίου, καὶ τὴν βασεμμὰθ θυγατέρα ἐλὼν τοῦ εὐαίου.

35. Καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ ἰσαὰκ καὶ τῇ ῥεβέκκᾳ.

ΚΕΦΑΛ. κζ.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ γηρᾶσαι τὸν ἰσαὰκ καὶ ἠμβλυώνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν. καὶ ἐκάλεσεν ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· υἱέ μου. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ.

2. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου.

3. Νῦν οὖν λάβε τὸ σκεῦός σου, τήν τε φαρέτραν καὶ τὸ τόξον, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον.

4. Καὶ θήρευσόν μοι θήραν, καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα ὡς φιλῶ ἐγὼ καὶ ἔνεγκέ μοι ἵνα φάγω, ὅπως εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου πρὶν ἀποθανεῖν με.

5. Ῥεβέκκα δὲ ἤκουε λαλοῦντος ἰσαὰκ πρὸς ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἐπορεύθη δὲ ἡσαῦ εἰς τὸ πεδίον, θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

6. Ῥεβέκκα δὲ εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσω. ἴδε ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέγοντος.

CAP. XXVI.

31. Et post cibum & potum surgentes manè, iuraverunt sibi mutuo: dimisítque eos Isaac pacificè in locum suũ.

32. Ecce autem venerunt in ipso die servi Isaac annuntiantes ei de puteo quem foderant, atque dicentes: Invenimus aquam.

33. Vnde appellavit eum, Abundantiam: & nomen urbi impositum est Bersabee, usque in præsentem diem.

34. Esau verò quadragenarius duxit uxores duas Iudith filiam Beeri Hethæi, & Basemath filiam Elon eiusdem loci:

35. Quæ ambæ offenderãt animum Isaac & Rebeccæ.

Das XXVI. Capitel.

31. Vnnd des morgens frůe stunden sie auff/ vnd schwur einer dem andern/ vnd Isaac ließ sie gehen/ vnnd sie zogen von jhm mit frieden.

32. Desselben tages kamen Isaacs Knechte/ vnnd sagten jhm an von dem Brunn/ den sie gegraben hatten/ vnnd sprachen zu jhm: Wir haben Wasser funden.

33. Vnd er nennt jhn Saba/ Daher heisst die stat BerSaba/ biß auff den heutigen Tag.

34. Da Esau viertzig Jahr alt war/ nam er zum Weibe/ Judith/ die Tochter Beri des Hethiters/ vnd Basmath die Tochter Elon des Hethiters.

35. Die machten beide Isaac vnnd Rebecca eitel hertzeleid.

CAP. XXVI.

31. *E leuandosi la mattina di buona hora, giurorono l'vno à l'altro: dipoi Ishac gli lasciò andare, & essi si partirono da lui in pace.*

32. *In quello stesso giorno vennero i seruitori d'Ishac, e gli raccontorono del pozzo che haueuano scauato, dicendogli, Noi habbiamo trouata de l'acqua.*

33. *Et egli lo chiamò, Seba. Per questo il nome di quella città è Beer-seba per infino à questo giorno.*

34. *Allhora Esau essendo di quaranta anni prese per moglie Iudith, figliuola di Beeri Hettheo, e Basemath figliuola di Elon Hettheo:*

35. *Et esse conturbauano lo spirito d'Ishac e di Rebecca.*

CAP. XXVII.

1. Senuit autem Isaac, & caligaverunt oculi eius, & videre non poterat: vocavitque Esau filium suum maiorem, & dixit ei: Fili mi? Qui respondit: Adsum.

2. Cui pater: Vides, inquit, quòd senuerim, & ignorem diem mortis meæ.

3. Sume arma tua, pharetram, & arcum, & egredere foras. Cumq; venatu aliquid apprehenderis,

4. Fac mihi inde pulmentũ, sicut velle me nosti, & affer ut comedam: & benedicat tibi anima mea antequam moriar.

5. Quod cùm audisset Rebecca, & ille abiisset in agrũ ut iussionem patris impleret,

6. Dixit filio suo Iacob: Audivi patrem tuum loquentem cum Esau fratre tuo, & dicentem ei:

Das XXVII. Capitel.

VNd es begab sich/ da Isaac alt war worden/ daß seine augen tunckel worden zu sehen/ rieff er Esau seinem grössern Sohn/ vnnd sprach zu jhm: Mein Sohn. Er aber antwortet jm: Hie bin ich.

2. Vnd er sprach: Sihe/ Jch bin alt worden/ vnnd weiß nicht wenn ich sterben sol.

3. So nim nun deinen zeug/ Köcher vnd Bogen/ vnd gehe auffs Feldt/ vnd fahe mir ein Wildbret.

4. Vnd mache mir ein essen/ wie ichs gern habe/ vnnd bring mirs herein daß ich esse/ Daß dich meine Seele segene ehe ich sterbe.

5. Rebecca aber höret solche wort/ die Isaac zu seinem Sohn Esau sagt. Vnd Esau gieng hin auffs Feldt/ daß er ein Wildbret jaget vnd heim brechte.

6. Da sprach Rebecca zu Jacob jhrem Sohn: Sihe ich hab gehöret deinen Vater reden mit Esau deinem Bruder/ vnd sagen:

CAP. XXVII.

1. *Or essendo inuecchiato Ishac, & oscurati gli occhii suoi di modo, che non vedeua, chiamo Esau suo figliuolo maggiore, e gli disse, Figliuolo mio? Et egli rispose, Eccomi.*

2. *Et Ishac disse, Ecco che digia sono inuecchiato, e non sò il giorno de la mia morte.*

3. *Hora dunque io ti prego, che tu pigli i tuoi istrumenti, il tuo carcascio, il tuo arco; e và nel campo, e pigliami de la cacciagione.*

4. *E fammi de le viuande, si come io amo, e portamela, & io mangiaro; à fin che l'anima mia ti benedica auanti ch' io muoia.*

5. *Or Rebecca ascoltaua, mentre che Ishac parlaua ad Esau suo figliuolo, ilquale se n'era andato nel campo à cacciare, per portare de la cacciagione.*

6. *Rebecca dunque parlo à Iacob in questo modo, Ecco ch' io ho vdito tuo padre che parlaua ad Esau, dicendogli.*

כז

7 הָבִיאָה לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי
מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה וַאֲבָרֶכְכָה
לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי׃
8 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר
אֲנִי מְצַוָּה אֹתָךְ׃
9 לֶךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי
מִשָּׁם שְׁנֵי גְּדָיֵי עִזִּים טֹבִים
וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ
כַּאֲשֶׁר אָהֵב׃
10 וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבֻר
אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ׃
11 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה
אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר
וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק׃
12 אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי
בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי
קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה׃
13 וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ
בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי׃
14 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ
וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר
אָהֵב אָבִיו׃
15 וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי
עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר
אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב
בְּנָהּ הַקָּטָן׃
16 וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים
הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֶלְקַת
צַוָּארָיו׃
17 וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב
בְּנָהּ׃
18 וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי
וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי מִי אַתָּה בְּנִי׃

כז

7 איתי לי צידא ועבד
לי תבשילין ואיכול
ואברכינך קדם יי קדם
מותי׃
8 וכען ברי קביל במימרי
למה דאנא מפקדא יתך׃
9 איזיל כען לענא וסב לי
מתמן תרין גדיי עזין
טבין ואעבד יתהון תב
תבשילין לאבוך כמה
דרחים׃
10 ותעיל לאבוך וייכול
בדיל דיברכינך קדם
מותיה׃
11 ואמר יעקב לרבקה
אמיה הא עשו אחי גבר
שערן ואנא גבר שעיע׃
12 מאים ימושינני אבא
ואהי בעינוהי כמתלעב
ואייתי עלי לווטין ולא
ברכן׃
13 ואמרת ליה אמיה
עלי אתאמר בנבואה
דלא ייתון לווטיא עלך
אלהין ברכן ברי ברם
קביל מני ואזיל סב לי׃
14 ואזל ונסב ואייתי
לאמיה ועבדת אמיה
תבשילין כמה דרחים
אבוהי׃
15 ונסיבת רבקה ית
לבושי עשו ברה רבא
דכיתא דעמה בביתא
ואלבישת ית יעקב ברה
זעירא׃
16 וית משכי דגדיי בר
עזי אלבישת על ידוהי
ועל שעיעות צואריה׃
17 ויהבת ית תבשיליא
וית לחמא דעבדת ביד
יעקב ברה׃
18 ועאל לות אבוהי
ואמר אבא ואמר הא
אנא מאן את ברי׃

κζ'.

7. Ἐνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, ἵνα φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναντίον κυρίου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

8. Νῦν οὖν υἱέ μου ἄκουσόν μου, καθὰ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι.

9. Καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα, λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἁπαλοὺς καὶ καλοὺς, καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέσματα τῷ πατρί σου ὡς φιλεῖ.

10. Καὶ εἰσοίσεις τῷ πατρί σου, καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν.

11. Εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ῥεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἔστιν Ἠσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασὺς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος.

12. Μή ποτε ψηλαφήσῃ με ὁ πατήρ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' ἐμαυτὸν κατάραν, καὶ οὐκ εὐλογίαν.

13. Εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ. ἐπ' ἐμὲ ἡ κατάρα σου τέκνον. μόνον ἐπάκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ μοι.

14. Πορευθεὶς δὲ, ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ μητρί. καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

15. Καὶ λαβοῦσα Ῥεβέκκα τὴν στολὴν Ἠσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλὴν, ἣ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέδυσεν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον.

16. Καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐρίφων περιέθηκεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ γυμνὰ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ.

17 Καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν, εἰς τὰς χεῖρας Ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. καὶ εἰσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

18. Εἶπε δὲ, πάτερ. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, τίς εἶ σὺ τέκνον.

7. After

CAP. XXVII.

7. Affer mihi de venatione tua, & fac cibos vt comedam, & benedicam tibi coram Domino antequam moriar.

8. Nunc ergo fili mi, acquiesce consiliis meis:

9. Et pergens ad gregem, affer mihi duos hœdos optimos, ut faciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur:

10. Quas cùm intuleris, & comederit, benedicat tibi priusquam moriatur.

11. Cui ille respondit: Nosti quòd Esau frater meus homo pilosus sit, & ego lenis:

12. Si attrectaverit me pater meus, & senserit, timeo ne putet me sibi voluisse illudere, & inducat super me maledictionem pro benedictione.

13. Ad quem mater, In me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantùm audi vocem meam, & pergens, affer quæ dixi.

14. Abiit, & attulit, deditq; matri. Paravit illa cibos, sicut velle noverat patrem illius.

15. Et vestibus Esau valde bonis, quas apud se habebat domi, induit eum:

16. Pelliculasq; hœdorum circundedit manibus, & colli nuda protexit.

17. Deditq; pulmentum, & panes quos coxerat, tradidit.

18. Quibus illatis, dixit: Pater mi? At ille respondit: Audio. Quis es tu, fili mi?

Das XXVII. Capitel.

7. Bringe mir ein Wildbret / vnnd mach mir essen / daß ich esse / vnnd dich segene für dem HERRN / ehe ich sterbe.

8. So höre nun mein Sohn meine stimme / was ich dich heisse.

9. Gehe hin zu der Herd / vnnd hole mir zwey gute Böcklein / daß ich deinem Vater ein essen dauon mache / wie ers gern hat.

10. Das solt du deinem Vater hinein tragen / daß er esse / Auff daß er dich segene für seinem tod.

11. Jacob aber sprach zu seiner Mutter Rebecca: Sihe / Mein Bruder Esau ist rauch / vnd ich glatt.

12. So möchte villeicht mein Vater mich begreiffen / vnd würde für jhm geacht / als ich jhn betriegen wolt / vnnd brechte über mich einen fluch / vnnd nicht einen Segen.

13. Da sprach seine Mutter zu jhm: Der fluch sey auff mir / mein Sohn / gehorche nur meiner stimme / gehe vnnd hole mir.

14. Da gieng er hin vnd holet / vnnd bracht seiner Mutter / Da machet seine Mutter ein essen / wie sein Vater gerne hatte.

15. Vnnd nam Esaus jhres grössern Sohns köstliche Kleider / die sie bey sich im Hauß hatte / vnd zoch sie Jacob an / jhrem kleinern Sohn.

16. Aber die Fell von den Böcklein thet sie jhm vmb seine hende / vnd wo er glatt war am halse.

17. Vnd gab also das essen mit brot / wie sie es gemacht hatte / inn Jacobs handt jhres Sohns.

18. Vnd er gieng hinein zu seinem Vater / vnd sprach: Mein Vater. Er antwortet: Hie bin ich. Wer bist du mein Sohn?

CAP. XXVII.

7. Portami de la cacciagione, e fammi qualche viuanda, perche io ne mangi, & io ti benedirò dinanzi al Signore auanti ch'io muoia.

8. Ora dunque figliuol mio, obbedisci à la mia voce in quello ch'io ti comando.

9. Va ti prego al bestiame, e pigliami quiui due buoni capretti: à fin che di essi io faccia da mangiare à tuo padre qualche cosa come egli ama.

10. E tu la portarai à tuo padre, & ei mangiarà e ti benedirà auanti che muoia.

11. Et Iacob rispose à Rebecca sua madre, Ecco, Esau mio fratello è huomo peloso, & io sono huomo senza peli.

12. Perauuentura mio padre mi toccarà, e pensarà ch'io lo voglio ingannare: e cosi io tirarò sopra di me la maladittione, e non la benedittione.

13. Sua madre gli rispose, La tua maladittione, o figliuolo mio, sia sopra di me: solamente obbedisci à la mia voce, e và, e pigliami i capretti.

14. Pertanto e gli andò, e gli prese, e gli portò à sua madre. E ua madre messe inordine le viuande, si come suo padre le amaua.

15. Dipoi Rebecca prese i vestimenti piu belli di Esau suo figliuolo maggiore, ch'egli haueua in casa appresso di se, e ne vestì Iacob suo figliuolo minore.

16. E messe intorno à le sue mani, & al discoperto del suo collo, le pelli de capretti.

17. E dette il pane e le viuande, che haueua apparecchiate, in mano di Iacob suo figliuolo.

18. Et e gli andò al suo padre, e gli disse, Mio padre? Et gli rispose, Eccomi, chi sei tu figliuolo mio?

כז

19 וַאֲמַר יַעֲקֹב לַאֲבוּהִי אֲנָא עֵשָׂו בּוּכְרָךְ עֲבָדִית כְּמָה דְמַלֵּילְתָּא עִמִּי קוּם כְּעַן אִסְתְּחַר וֶאֱכוֹל מִצֵּידִי בְּדִיל דִּיתְבָּרְכִינַּנִי נַפְשָׁךְ׃

20 וַאֲמַר יִצְחָק לִבְרֵיהּ מָה דֵּין אוֹחִיתָא לְאַשְׁכָּחָא בְּרִי וַאֲמַר אֲרֵי זַמֵּין יְיָ אֱלָהָךְ קֳדָמָי׃

21 וַאֲמַר יִצְחָק לְיַעֲקֹב קְרַב כְּעַן וַאֲמוּשִׁנָּךְ בְּרִי הַאַתְּ דֵּין בְּרִי עֵשָׂו אִם לָא׃

22 וּקְרֵב יַעֲקֹב לְוָת יִצְחָק אֲבוּהִי וּמַשְׁיֵהּ וַאֲמַר קָלָא קָלֵיהּ דְּיַעֲקֹב וִידַיָּא יְדוֹהִי דְעֵשָׂו׃

23 וְלָא אִשְׁתְּמוֹדְעֵיהּ אֲרֵי הֲוָאָה יְדוֹהִי כִּידֵי עֵשָׂו אֲחוּהִי שַׂעֲרָנִין וּבָרְכֵיהּ׃

24 וַאֲמַר אַתְּ דֵּין בְּרִי עֵשָׂו וַאֲמַר אֲנָא׃

25 וַאֲמַר קָרֵב קֳדָמַי וְאֵיכוֹל מִצֵּיד בְּרִי בְּדִיל דִּיתְבָּרְכִינָּךְ נַפְשִׁי וְקָרֵיב לֵיהּ וַאֲכַל וְאַיְתִי לֵיהּ חַמְרָא וּשְׁתִי׃

26 וַאֲמַר לֵיהּ יִצְחָק אֲבוּהִי קְרַב כְּעַן וְנַשֵּׁיק לִי בְּרִי׃

27 וּקְרֵב וְנַשֵּׁיק לֵיהּ וַאֲרַח יָת רֵיחָא דִּלְבוּשׁוֹהִי וּבָרְכֵיהּ וַאֲמַר חֲזֵי רֵיחָא דִּבְרִי כְּרֵיחָא דְחַקְלָא דְּבָרְכֵיהּ יְיָ׃

28 וְיִתֵּן לָךְ יְיָ מִטַּלָּא דִשְׁמַיָּא וּמִטּוּבָא דְאַרְעָא וְסַגִּיּוּת עֲבוּר וַחֲמַר׃

29 יִפְלְחוּנָךְ עַמְמִין וְיִשְׁתַּעְבְּדוּן לָךְ מַלְכְּוָן הֱוֵי רַב לַאֲחָךְ וְיִסְגְּדוּן לָךְ בְּנֵי אִמָּךְ לִיטָךְ יְהוֹן לִיטִין וּמְבָרְכָךְ יְהוֹן בְּרִיכִין׃

כז

19 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃

20 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי׃

21 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא׃

22 וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃

23 וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבָרְכֵהוּ׃

24 וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר אָנִי׃

25 וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיֵּשְׁתְּ׃

26 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי׃

27 וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה׃

28 וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃

29 יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוֻ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ׃

κζ.

19. Καὶ εἶπεν ἰακὼβ τῷ πατρί· ἐγὼ ἠσαῦ ὁ πρωτότοκός σου, πεποίηκα καθὰ ἐλάλησάς μοι. ἀναστὰς κάθισον, καὶ φάγε τῆς θήρας μου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου.

20. Εἶπε δὲ ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· τί τοῦτο, ὃ ταχὺ εὗρες; ὁ δὲ εἶπεν, ὃ παρέδωκε κύριος ὁ θεός σου ἐναντίον μου.

21. Εἶπε δὲ ἰσαὰκ τῷ ἰακώβ, ἔγγισόν μοι καὶ ψηλαφήσω σε τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου ἠσαῦ, ἢ οὔ.

22. Ἤγγισεν ἰακὼβ πρὸς ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐψηλάφησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν· ἡ μὲν, φωνὴ, φωνὴ ἰακώβ· αἱ δὲ χεῖρες, ἠσαῦ.

23. Καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν. ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὡς αἱ χεῖρες ἠσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δασεῖαι. καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.

24. Καὶ εἶπε. Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ἠσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ.

25. Καὶ εἶπε. Προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε· καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον καὶ ἔπιε.

26. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· ἔγγισόν μοι, καὶ φίλησόν με τέκνον.

27. Καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν. καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου ὡς ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησε κύριος.

28. Καὶ δώῃ σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς, καὶ πλῆθος σίτου καὶ οἴνου.

29. Καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη· καὶ προσκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες. καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. ὁ καταρώμενός σε, ἐπικατάρατος. ὁ δὲ εὐλογῶν σε, εὐλογημένος.

19. Dixitq;

CAP. XXVII.

19. Dixitque Iacob: Ego sum primogenitus tuus Esau: feci sicut præcepisti mihi: surge, sede, & comede de venatione mea, ut benedicat mihi anima tua.

20. Rursumque Isaac ad filium suum: Quomodo, inquit, tam citò invenire potuisti, fili mi? Qui respondit: Voluntas Dei fuit ut citò occurreret mihi quod volebam.

21. Dixitque Isaac: Accede ad me, ut tangam te fili mi, & probem utrum tu sis filius meus Esau, an non,

22. Accessit ille ad patrem, & palpato eo, dixit Isaac: Vox quidem, vox Iacob est: sed manus, manus sunt Esau.

23. Et non cognovit eum, quia pilosæ manus similitudinem maioris expresserant. Benedicens ergo illi;

24. Ait: Tu es filius meus Esau? Respondit, Ego sum.

25. At ille, Affer mihi inquit, cibos de venatione tua, fili mi, ut benedicat tibi anima mea. Quos cùm oblatos comedisset, obtulit ei etiam vinum. quo hausto,

26. Dixit ad eum: Accede ad me, & da mihi osculum, fili mi.

27. Accessit, & osculatus est eum. Statimque ut sensit vestimentorum illius fragrãtiam, benedicẽs illi ait: Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.

28. Det tibi Deus de rore cœli, & de pinguedine terræ abundantiã frumẽti & vini.

29. Et serviant tibi populi, & adorent te tribus: esto dominus fratrũ tuorum, & incurvẽtur ante te filii matris tuæ. qui maledixerit tibi, sit ille maledictus: & qui benedixerit tibi, benedictionibus repleatur.

Das XXVII. Capitel.

19. Jacob sprach zu seinem Vater: Ich bin Esau dein Erstgeborner Sohn/ Ich hab gethan/ wie du mir gesagt hast. Stehe auff/ setze dich/ vnnd iss von meinem Wildbret / auff daß mich deine Seele segene.

20. Isaac aber sprach zu seinem Son: Mein Sohn/ wie hast du so bald funden? Er antwortet: Der HERR dein Gott bescheret mirs.

21. Da sprach Isaac zu Jacob: Tritt herzu/ mein Son/ daß ich dich begreiffe/ ob du seyest mein Sohn Esau oder nicht.

22. Also trat Jacob zu seinem Vater Isaac/ vnnd da er jhn begriffen hatte/ sprach er: Die stimm ist Jacobs stimm/ Aber die hende sind Esaus hende.

23. Vnd er kandt jhn nicht/ denn seine hende waren rauch/ wie Esaus seines Bruders hende/ vnd segenet jhn.

24. Vnd sprach zu jhm: Bist du mein Sohn Esau? Er antwortet: Ja/ ich bins.

25. Da sprach er: So bringe mir her/ mein Sohn/ zu essen von deinem Wildbret/ daß dich meine Seele segene. Da bracht ers jhm/ vnnd er aß/ vnd trug jhm auch Wein hinein/ vnd er tranck.

26. Vnnd Isaac sein Vater sprach zu jhm: Komm her/ vnd küsse mich/ mein Sohn.

27. Er trat hinzu vnd küsset jhn. Da roch er den geruch seiner Kleider/ Vnnd segenet jhn/ vnnd sprach: Sihe der geruch meines Sohns/ ist wie ein geruch des Feldes/ das der HERR gesegnet hat.

28. GOTT gebe dir vom thau des Himmels/ vnnd von der fettigkeit der Erden/ vnnd Korn vnnd Weins die fülle.

29. Völcker müssen dir dienen/ vnnd Leute müssen dir zu fusse fallen. Sey ein Herr über deine Brüder/ vnd deiner Mutter Kinder müssen dir zu fusse fallen. Verflucht sey/ wer dir flucht/ Gesegnet sey/ wer dich segnet.

CAP. XXVII.

19. E Iacob disse à suo padre, Io sono Esau tuo primogenito, ho fatto si come tu mi hai detto: Leuati ti prego, siedi, e mangia de la mia cacciagione à fin che l'anima tua mi benedica.

20. Et Ishac disse al suo figliuolo, Che vuol dir questo, che tu n'hai cosi presto ritrouato, ò figliuol mio? Et egli rispose, Perche il Signore Dio tuo me l'ha fatta venire auanti.

21. Et Ishac disse à Iacob, Accostati hora à me, & io ti toccarò, figliuolo mio, per sapere se tu sei il mio figliuolo Esau, ò nò.

22. Iacob adunque s'accostò al suo padre Ishac, e lo tastò, e gli disse, Questa voce è la voce di Iacob, e le mani sono le mani di Esau.

23. E cosi non lo conobbe, percioche le sue mani erano pelose come le mani di Esau suo fratello; e lo benedì.

24. E gli disse, Sei tu il mio figliuolo Esau? Egli rispose, Io sono.

25. Et ei gli disse, Appressati à me, à fin che io mangi de la cacciagione del figliuol mio, accioche l'anima mia ti benedica. Et se gli accostò dunque, e mangiò: gli portò ancora del vino e beue.

26. Allhora Ishac suo padre gli disse, Accostati hora, ti prego figliuol mio, e baciami.

27. Et egli s'accostò, e lo baciò. Et Ishac sentì l'odore de suoi vestimenti, e lo benedì dicendo, Guarda, l'odore del mio figliuolo è come l'odor del campo, che'l Signore ha benedetto.

28. Dio adunque ti dia de la rugiada del cielo, del grasso de la terra, & abondanza di grano e di vin nuouo.

29. I popoli ti seruino, e le nationi ti facciano riuerenza. Sia patrone à tuoi fratelli. I figliuoli de la tua madre ti facciano riuerenza. Quelli che ti maladiranno, siano maladetti, e quelli che ti benediranno, siano benedetti.

כז

30 וַהֲוָה כַּד שֵׁיצִי יִצְחָק לְבָרָכָא יָת יַעֲקֹב וַהֲוָה בְּרַם מִפַּק נְפַק יַעֲקֹב מִן קֳדָם יִצְחָק אֲבוּהִי וְעֵשָׂו אֲחוּהִי עָאל מִצֵּידֵיהּ׃

31 וַעֲבַד אַף הוּא תַּבְשִׁילִין וְאַיְתִי לַאֲבוּהִי וַאֲמַר לַאֲבוּהִי יְקוּם אַבָּא וְיֵיכֻל מִצֵּידָא דִבְרֵיהּ בְּדִיל דִּיתְבָרְכִנַּנִי נַפְשָׁךְ׃

32 וַאֲמַר לֵיהּ יִצְחָק אֲבוּהִי מַאן אַתְּ וַאֲמַר אֲנָא בְּרָךְ בֻּכְרָךְ עֵשָׂו׃

33 וּתְוַהּ יִצְחָק תְּוָהָא רַבָּא עַד לַחֲדָא וַאֲמַר מַן הוּא דֵיכִי דְּצָד צֵידָא וְאַעֵיל לִי וַאֲכָלִית מִכֹּלָּא עַד לָא תֵיעוֹל וּבָרֵכְתֵּיהּ אַף בְּרִיךְ יְהֵא׃

34 כַּד שְׁמַע עֵשָׂו יָת פִּתְגָּמֵי אֲבוּהִי וּצְוַח צְוָחָא רַבָּא וּמְרִירָא עַד לַחֲדָא וַאֲמַר לַאֲבוּהִי בָּרֵכְנִי אַף אֲנָא אַבָּא׃

35 וַאֲמַר עָאל אֲחוּךְ בְּחָכְמְתָא וְקַבֵּיל בִּרְכְתָךְ׃

36 וַאֲמַר יָאוּת קְרָא שְׁמֵיהּ יַעֲקֹב וְחַכְּמַנִי דְּנַן תַּרְתֵּין זִמְנִין יָת בְּכֵירוּתִי נְסַב וְהָא כְּעַן קַבֵּיל בִּרְכְתִי וַאֲמַר הֲלָא שְׁבַקְתְּ לִי בִּרְכְתָא׃

37 וַאֲתֵיב יִצְחָק וַאֲמַר לְעֵשָׂו הָא רַב שַׁוִּיתֵיהּ לָךְ וְיָת כָּל אֲחוֹהִי יְהָבִית לֵיהּ לְעַבְדִּין וְעִבּוּר וַחֲמַר סְעַדְתֵּיהּ וְלָךְ הָכָא מָה אַעְבֵּד בְּרִי׃

38 וַאֲמַר עֵשָׂו לַאֲבוּהִי הֲבִרְכְתָא חֲדָא הִיא לָךְ אַבָּא בָּרֵכְנִי אַף אֲנָא אַבָּא וַאֲרֵים עֵשָׂו קָלֵיהּ וּבְכָא׃

כז

30 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ׃

31 וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבֻר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃

32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִּנְךָ בְכֹרְךָ עֵשָׂו׃

33 וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא הוּא הַצָּד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־בָּרוּךְ יִהְיֶה׃

34 כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי׃

35 וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃

36 וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמַר הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃

37 וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי׃

38 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הַבְרָכָה אַחַת הִוא־לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃

κζ.

30. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι ἰσαὰκ εὐλογοῦντα ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὅσον ἐξῆλθεν ἰακὼβ ἀπὸ προσώπου ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἠσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας.

31. Καὶ ἐποίησε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα, καὶ προσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπε τῷ πατρί· ἀναστήτω ὁ πατήρ μου, καὶ φαγέτω τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου.

32. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· τίς εἶ σύ; ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος ἠσαῦ.

33. Ἐξέστη δὲ ἰσαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα, καὶ εἶπε. τίς ἐστιν ὁ θηρεύσας μοι θήραν; καὶ εἰσενέγκας μοι; καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ ἐλθεῖν σε, καὶ εὐλόγησα αὐτὸν, καὶ εὐλογημένος ἔσω.

34. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν ἠσαῦ τὰ ῥήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα, καὶ εἶπεν· εὐλόγησον δὴ καί με, πάτερ.

35. Εἶπε δὲ αὐτῷ· ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου, ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου.

36. Καὶ εἶπε δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰακώβ. ἐπτέρνικε γάρ με ἤδη δεύτερον τοῦτο. τά τε πρωτοτόκιά μου εἴληφε, καὶ νῦν εἴληφε τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν ἠσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, οὐχ ὑπελίπου μοι εὐλογίαν πάτερ.

37. Ἀποκριθεὶς ἰσαὰκ, εἶπε τῷ ἠσαῦ, εἰ κύριον αὐτὸν πεποίηκά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας, σίτῳ καὶ οἴνῳ ἐστήριξα αὐτόν. σοὶ δὲ τί ποιήσω τέκνον.

38. Εἶπε δὲ ἠσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· μὴ εὐλογία μία σοι ἐστὶ πάτερ; εὐλόγησον δὴ κἀμὲ πάτερ. κατανυχθέντος δὲ ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ ἠσαῦ, καὶ ἔκλαυσεν.

30. Vix

CAP. XXVII.

30. Vix Isaac sermonē impleverat: Et egresso Iacob foras; venit Esau.

31. Coctosq; de venatione cibos intulit patri, dicens: Surge pater mi, & comede de venatione filii tui: ut benedicat mihi anima tua.

32. Dixitq; illi Isaac, Quis enim es tu? Qui respondit: Ego sum filius tuus primogenitus Esau.

33. Expavit Isaac stupore vehementi: & ultrà quàm credi potest, admirans, ait: Quis igitur ille est qui dudū captam venationem attulit mihi, & comedi ex omnibus prius quàm tu venires? benedixiq; ei, & erit benedictus.

34. Auditis Esau sermonibus patris, irrugiit clamore magno: & consternatus, ait: Benedic etiam & mihi, pater mi.

35. Qui ait: Venit germanus tuus fraudulenter, & accepit benedictionem tuam.

36. At ille subiunxit: Iustè vocatum est nomen eius Iacob, supplantavit enim me en altera vice: primogenita mea antè tulit, & nunc secundò surripuit benedictionem meam. Rursumque ad patrem, Nunquid non reservasti, ait, & mihi benedictionem?

37. Respondit Isaac: Dominum tuum illum constitui, & omnes fratres eius servituti illius subiugavi: frumento & vino stabilivi eū, & tibi post hæc, fili mi, ultrà quid faciā?

38. Cui Esau, Num unam, inquit, tantùm benedictionem habes, pater? mihi quoque obsecro ut benedicas. Cumque eiulatu magno fleret,

Das XXVII. Capitel.

30. Als nun Isaac vollendet hatte den Segen über Jacob/ vnnd Jacob kaum hinauß gegangen war von seinem Vater Isaac/ Da kam Esau sein Bruder von seiner jaget.

31. Vnnd macht auch ein essen/ vnnd trugs hinein zu seinem Vater/ vnnd sprach zu jm: Stehe auff mein Vater/ vnnd iss von dem Wildbret deines Sons/ daß mich deine Seele segene.

32. Da antwortet jhm Isaac sein Vater: Wer bist du? Er sprach: Ich bin Esau dein Erstgeborner Sohn.

33. Da entsatzt sich Isaac über die maß sehr/ vnnd sprach: Wer? Wo ist den der Jäger/ der mir bracht hat/ vnd ich hab von allem gessen/ ehe du kamest/ vnd hab jhn gesegnet? Er wird auch gesegnet bleiben.

34. Als Esau diese rede seines Vaters höret/ schrey er laut/ vnnd ward über die maß sehr betrübet/ vnd sprach zu seinem Vater: Segene mich auch mein Vater.

35. Er aber sprach: Dein Bruder ist kommen mit list/ vnnd hat deinen Segen hinweg.

36. Da sprach er: Er heist wol Jacob/ denn er hat mich nun zweymal vntertrettē/ meine Erstegeburt hat er dahin/ vnnd sihe/ nun nimmt er auch meinen Segen. Vnd sprach: Hast du mir denn keinen Segen vorbehalten?

37. Isaac antwortet/ vnnd sprach zu jm: Ich hab jn zum Herren vber dich gesetzt/ vnd alle seine Brüder hab ich jm zu Knechten gemacht/ Mit Korn vnd Wein hab ich jhn versehen/ Was soll ich doch dir nun thun/ mein Son?

38. Esau sprach zu seinem Vater: Hastu denn nur einen Segen/ mein Vater? Segene mich auch mein Vater/ Vnnd hub auff seine stimme vnd weinet.

CAP. XXVII.

30. E quando Ishac hebbe finito di benedire Iacob, e che à pena egli s'era partito da la presenza d'Ishac suo padre; E au suo fratello venne da la sua caccia.

31. Et egli ancora apparecchiò de le viuande, lequali portò à suo padre, e gli disse, Leuisi mio padre, e mangi de la cacciagione del suo figliuolo; à fin che l anima tua mi benedica.

32. Et Ishac suo padre gli disse, Chi sei tu? Egli rispose, Io sono Esau tuo primogenito figliuolo.

33. Allhora Ishac fu grandissimamente impaurito d'vn grande spauento; e disse, Chi è, e doue è quello, che ha cacciato de la cacciagione, e me l'ha portata; & io ho mangiato d'ogni cosa auanti che tu venissi? & io l'ho benedetto, e sarà benedetto.

34. Quando Esau intese le parole di suo padre, gridò con gran grido; e fu grandemente pieno di amaritudine, e disse à suo padre, Benedice me, ancora io son tuo figliuolo, padre mio.

35. Et ei gli disse, Il tuo fratello è venuto con inganno; & ha preso la tua benedittione.

36. Esau disse, Meritamente il suo nome fu chiamato Iacob: percioche gia due volte mi ha ingannato: ha preso la ragione de la mia primogenitura: & ecco che hora s'ha vsurpato la mia benedittione. Dinuouo ei disse, Non mi hai tu riseruata la benedittione?

37. Ishac rispose e disse ad Esau, Ecco che Io l'ho constituito Signore sopra di te, e gli ho dati tutti i suoi fratelli per seruitori, e l'ho fornito di grano e di vino: che ti farò io dunque hora figliuolo mio?

38. Et Esau disse à suo padre, Non hai tu che vna benedittione, padre mio? benedice me, ancora io sono tuo figliuolo, padre mio. Et Esau alzò la voce, e pianse.

כז

39 וַאֲתִיב יִצְחָק אֲבוּהִי וַאֲמַר לֵיהּ הָא מִטּוּבָא דְאַרְעָא יְהֵי מוֹתְבָךְ וּמִטַּלָּא דִשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָא׃

40 וְעַל חַרְבָּךְ תֵּיחֵי וְיָת אֲחוּךְ תִּפְלַח וִיהֵי כַּד יַעְבְּרוּן בְּנוֹהִי עַל פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא וְתַעְדֵּי נִירֵיהּ מֵעַל צַוְּארָךְ׃

41 וּנְטַר עֵשָׂו דְּבָבוּ לְיַעֲקֹב עַל בִּרְכְתָא דְּבָרְכֵיהּ אֲבוּהִי וַאֲמַר עֵשָׂו בְּלִבֵּיהּ יִקְרְבוּן יוֹמֵי אֶבְלָא דְאַבָּא וְאֶקְטוֹל יָת יַעֲקֹב אֲחִי׃

42 וְאִתְחַוָּא לְרִבְקָה יָת פִּתְגָּמֵי עֵשָׂו בְּרַהּ רַבָּא וּשְׁלַחַת וּקְרָת לְיַעֲקֹב בְּרַהּ זְעֵירָא וַאֲמַרַת לֵיהּ הָא עֵשָׂו אֲחוּךְ כָּמֵן לָךְ לְמִקְטְלָךְ׃

43 וּכְעַן בְּרִי קַבֵּיל מִנִּי וְקוּם אֱזֵיל לָךְ לְוָת לָבָן אֲחִי לְחָרָן׃

44 וְתֵיתֵב עִמֵּיהּ יוֹמִין זְעֵירִין עַד דְּתִתּוּב רֻגְזָא דַאֲחוּךְ׃

45 עַד דִּיתוּב רֻגְזָא דַאֲחוּךְ מִנָּךְ וְיִתְנְשֵׁי יָת דַּעֲבַדְתְּ לֵיהּ וְאֶשְׁלַח וַאֲדַבְּרִינָּךְ מִתַּמָּן לְמָה אֶתְכַּל מִתַּרְוֵיכוֹן יוֹמָא חַד׃

46 וַאֲמַרַת רִבְקָה לְיִצְחָק עָקִית בְּחַיַּי מִן קֳדָם בְּנָת חֵת אִם נָסֵב יַעֲקֹב אִתְּתָא מִבְּנָת חִיתָאָה כְּאִלֵּין מִבְּנָת אַרְעָא לְמָה לִי חַיִּין׃

כח

1 וּקְרָא יִצְחָק לְיַעֲקֹב וּבָרֵיךְ יָתֵיהּ וּפַקְדֵיהּ וַאֲמַר לֵיהּ לָא תִסַּב אִתְּתָא מִבְּנָת כְּנָעַן׃

כז

39 וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה
מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃
40 וְעַל־חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת־
אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד
וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ׃
41 וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־
הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר
עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי
וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃
42 וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי
עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא
לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו
הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ
לְהָרְגֶךָ׃
43 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם
בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה׃
44 וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים
עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ׃
45 עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ
וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ
וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָה
אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃
46 וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק
קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת
אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־
חֵת כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה
לִּי חַיִּים׃

כח

1 וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב
וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־
תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃

κζ.

39. Ἀποκριθεὶς δὲ ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν.

40. Καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις. ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου.

41. Καὶ ἐνεκότει ἠσαῦ τῷ ἰακὼβ περὶ τῆς εὐλογίας ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. εἶπε δὲ ἠσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρός μου, ἵνα ἀποκτείνω ἰακὼβ τὸν ἀδελφόν μου.

42. Ἀπηγγέλη δὲ ῥεβέκκᾳ τὰ ῥήματα ἠσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου. καὶ πέμψασα, ἐκάλεσεν ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἠσαῦ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ σοι τοῦ ἀποκτεῖναί σε.

43. Νῦν οὖν τέκνον, ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν μεσοποταμίαν πρὸς λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς χαῤῥάν.

44. Καὶ οἴκησον μετ᾽ αὐτοῦ ἡμέρας τινὰς, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ.

45. Καὶ ἐπιλάθηται ἃ πεποίηκας αὐτῷ· καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν· μήποτε ἀτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

46. Εἶπε δὲ ῥεβέκκα πρὸς ἰσαάκ. προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν χέτ, εἰ λήψεται ἰακὼβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα τί μοι ζῆν.

ΚΕΦΑΛ. κή.

1. Προσκαλεσάμενος δὲ ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ, εὐλόγησεν αὐτὸν· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων. οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων χαναάν.

CAP. XXVII.

39. Motus Isaac, dixit ad eum: in pinguedine terræ, & in rore cœli de super erit benedictio tua.

40. Vives in gladio, & fratri tuo servies: tēpusque veniet, cùm excutias & solvas iugum eius de ceruicibus tuis.

41. Oderat ergo semper Esau Iacob pro benedictione qua benedixerat ei pater: dixitq; in corde suo: Venient dies luctus patris mei, & occidam Iacob fratrem meum.

42. Nuntiata sunt hæc Rebeccæ: quæ mittens, & vocans Iacob filium suum, dixit ad eum, Ecce Esau frater tuus minatur ut occidat te.

43. Nunc ergo fili mi, audi vocem meam; & consurgens fuge ad Laban fratrem meum in Haran:

44. Habitabisque cum eo dies paucos; donec requiescat furor fratris tui,

45. Et cesset indignatio eius, obliviscaturq; eorum quæ fecisti in eum: postea mittam, & adducam te inde huc. cur utroque orbabor filio in uno die?

46. Dixitque Rebecca ad Isaac: Tædet me vitæ meæ propter filias Heth; si acceperit Iacob uxorem de stirpe huius terræ, nolo vivere.

CAP. XXVIII.

1. Vocavit itaque Isaac Iacob, & benedixit eum, præcepitque ei dicens: Noli accipere coniugem de genere Chanáan.

Das XXVII. Capitel.

39. Da antwortet Isaac sein Vatter / vnnd sprach zu jhm: Sihe da / du wirst eine fette wonung haben auff Erden / vnnd vom Tau des Himmels von oben her.

40. Deins Schwertes wirst du dich nehren / vnnd deinem Bruder dienen. Vnnd es wird geschehen / daß du auch ein Herr / vnd sein Joch von deinem halse reissen wirst.

41. Vnnd Esau ward Jacob gram vmb des Segens willen / damit jn sein Vatter gesegenet hatte / Vnd sprach in seinem hertzen: Es wird die zeit bald kommen / daß mein Vater Leide tragen muß / Denn ich wil meinen Bruder Jacob erwürgen.

42. Da wurden Rebecca angesagt dise wort jhres grössern Sohns Esau / vnnd schicket hin / vnd ließ Jacob jhrem kleinern Sohn ruffen / vnnd sprach zu jhm: Sihe / dein Bruder Esau drohet dir / das er dich erwürgen will.

43. Vnd nun höre meine stimm / mein Sohn: Mach dich auff / vnd fleuch zu meinem Bruder Laban in Haran.

44. Vnnd bleib eine weile bey jhm / biß sich der Grim deines Bruders wende.

45. Vnd biß sich sein Zorn wider dich von dir wende / vnd vergesse was du an jhm gethan hast / so will ich darnach schicken / vnd dich von dannen holen lassen / warumb solt ich euer beider beraubet werden auff einen Tag.

46. Vnnd Rebecca sprach zu Isaac: Mich verdreust zu leben für den Töchtern Heth / Wo Jacob ein Weib nimt von den Töchtern Heth / die da sind wie die Töchter dises Lands / was soll mir das leben?

Das XXVIII. Capitel.

DA rieff Isaac seinem Sohn Jacob / vnd segenet jhn / vnd gebot jhm / vnd sprach zu jhm: Nimm nicht ein Weib von den Töchtern Canaan.

CAP. XXVII.

39. Or Ishac suo padre rispose, e gli disse, Ecco che la tua habitatione sarà nel grasso de la terra, e ne la rugiada del cielo de alto.

40. E tu viuerai con la tua spada, e seruirai al tuo fratello: ma quando tu comincidrai à signoreggiare, romperai il suo giogo dal tuo collo.

41. Esau dunque hebbe in odio Iacob, per la benedittione, de laquale suo padre l'haueua benedetto: e disse nel cuor suo, Si approssimaranno i giorni del pianto di mio padre, & io ammazzarò Iacob mio fratello.

42. E le parole di Esau suo figliuolo maggiore, furono riferite à Rebecca; laquale mandò, e chiamò Iacob suo figliuolo minore, e gli disse, Ecco che Esau tuo fratello si và consolando, perche pensa di ammazzarti.

43. Or figliuol mio, obbedisci à la mia voce, e leuati, e fuggitene in Haran à Laban mio fratello:

44. Està con esso lui per qualche giorno, insino à tanto che passi il furore del tuo fratello,

45. Per fin che gli passi, dico, la sua colera, e si dimentichi de le cose che tu gli hai fatte. Allhora io mandarò, e ti ritirarò di là. Perche sarò io priuata di amendue voi in vn giorno?

49. E Rebecca disse à Ishac, Io sono afflitta ne la mia vita per le figliuole di Heth. Se Iacob pigliarà per moglie vna de le figliuole di Heth, simili à queste di questo paese, à che mi serue la vita?

CAP. XXVIII.

1. Pertanto Ishac chiamò Iacob, e lo benedisse, e gli comandò, dicendo: Tu non pigliarai moglie de le figliuole di Canaan:

כח

2 קום איזיל לפדן ארם לבית בתואל אבוהא דאמך וסב לך מתמן אתתא מבנת לבן אחוהא דאמך:
3 ואל שדי יברך יתך ויפשינך ויסגינך ותהי לכינשת שבטין:
4 ויתין לך ית ברכתא דאברהם לך ולבנך עמך למירתך ית ארע תותבותך דיהב יי לאברהם:
5 ושלח יצחק ית יעקב ואזל לפדן ארם לות לבן בר בתואל ארמאה אחוהא דרבקה אמיה דיעקב ועשו:
6 וחזא עשו ארי בריך יצחק ית יעקב ושלח יתיה לפדן ארם למסב ליה מתמן אתתא כד בריך יתיה ופקיד עלוהי למימר לא תסב אתתא מבנת כנען:
7 וקביל יעקב למימר אבוהי ואמיה ואזל לפדן ארם:
8 וחזא עשו ארי בישן בנת כנען בעיני יצחק אבוהי:
9 ואזל עשו לות ישמעאל ונסב ית מחלת בת ישמעאל בר אברהם אחתיה דנביות על נשוהי ליה לאתו:
10 ונפק יעקב מבירא דשבע ואזל לחרן:
11 וערע באתרא ובת תמן ארי עאל שמשא ונסב מאבני אתרא ושוי איסדוהי ושכיב באתרא ההוא:

כח

2 קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ׃
3 וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים׃
4 וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם׃
5 וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו׃
6 וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃
7 וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם׃
8 וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו׃
9 וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מָחֲלַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה׃
10 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃
11 וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃

κη'.

2. Ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν μεσοποταμίαν, εἰς τὸν οἶκον βαθουὴλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρός σου, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων λαβὰν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρός σου.

3. Ὁ δὲ θεός μου εὐλογήσαι σε, καὶ αὐξήσαι σε, καὶ πληθύναι σε, καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν.

4. Καὶ δῴη σοι τὴν εὐλογίαν ἀβραὰμ τοῦ πατρός μου σοὶ, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου, ἣν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ.

5. Καὶ ἀπέστειλεν ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν μεσοποταμίαν πρὸς λάβαν τὸν υἱὸν βαθουὴλ τοῦ σύρου, ἀδελφὸν ῥεβέκκας τῆς μητρὸς ἰακὼβ καὶ ἠσαύ.

6. Ἰδὼν δὲ ἠσαὺ ὅτι εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ, καὶ ἀπῴχετο εἰς τὴν μεσοποταμίαν συρίας λαβεῖν ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων χαναάν.

7. Καὶ ἤκουσεν ἰακὼβ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν μεσοποταμίαν συρίας.

8. Ἰδὼν δὲ καὶ ἠσαὺ ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες χαναὰν ἐναντίον ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

9. Ἐπορεύθη ἠσαὺ πρὸς ἰσμαὴλ, καὶ ἔλαβε τὴν μαελὲθ θυγατέρα ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ ἀβραὰμ ἀδελφὴν ναβεώθ, πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ, γυναῖκα.

10. Καὶ ἐξῆλθεν ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου, καὶ ἐπορεύθη εἰς χαῤῥάν.

11. Καὶ ἀπήντησε τόπῳ, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. καὶ ἐνυπνιάσθη.

CAP. XXVIII.

2. Sed vade,& proficiscere in Mesopotamiam Syriæ, ad domum Bathuel patris matris tuæ, & accipe tibi inde uxorem de filiabus Laban auunculi tui.

3. Deus autem omnipotens benedicat tibi, & crescere te faciat,atque multiplicet: ut sis in turbas populorum.

4. Et det tibi benedictiones Abrahæ, & semini tuo post te:ut possideas terram peregrinationis tuæ, quam pollicitus est avo tuo.

5. Cumque dimisisset eum Isaac,protectus pervenit in Mesopotamiam Syriæ ad Laban filium Bathuel Syri, fratrem Rebeccæ matris suæ.

6. Videns autẽ Esau quòd benedixisset pater suus Iacob, & misisset eum in Mesopotamiam Syriæ, ut inde uxorem duceret; & quòd post benedictionem præcepisset ei,dicens,Non accipies uxorem de filiabus Chanáan;

7. Quodque obediens Iacob parentibus suis isset in Syriam:

8. Probans quoque quòd non libenter aspiceret filias Chanáan pater suus:

9. Ivit ad Ismahelem, & duxit uxorem, absque iis quas prius habebat, Maheleth filiam Ismahel filii Abraham,sororem Nabaioth.

10. Igitur egressus Iacob de Bersabee, pergebat Haran.

11. Cumque venisset ad quendam locum,& vellet in eo requiescere post solis occubitum, tulit de lapidibus qui iacebant, & supponens capiti suo, dormivit in eodem loco.

Das XXVIII. Capitel.

2. Sondern mache dich auff inn Mesopotamian zu Bethuel/deiner Mutter Vater hauß/vnd nim dir ein Weib daselbs von den Töchtern Laban deiner Mutter Bruder.

3. Aber der Allmechtige GOtt segene dich/ vnd mache dich fruchtbar vnd mehre dich/ daß du werdest ein hauffen Völcker.

4. Vnd gebe dir den segen Abraham/ dir vnd deinem Samen mit dir/das du besitzest das Land/da du ein Frembdling innen bist/das GOtt Abraham gegeben hat.

5. Also fertiget Isaac den Jacob/das er in Mesopotamian zoch/zu Laban Bethuels Son in Syria dem Bruder Rebecca seiner vnd Esau Mutter.

6. Als nun Esau sahe/daß Isaac Jacob gesegnet hatte/vnd abgefertiget in Mesopotamian/daß er daselbs ein Weib neme/vnd daß/in dem er jhn segenet/jhm gebot/vnd sprach: Du solt nicht ein Weib nemen von den Töchtern Canaan.

7. Vnnd daß Jacob seinem Vater vnnd seiner Mutter gehorchet/vnnd in Mesopotamian zoch.

8. Sahe auch/das Isaac sein Vater nit gern sahe die Töchter Canaan.

9. Gieng er hin zu Ismael/vnd nam über die Weiber/die er zuuor hatte/ Mahalath/die Tochter Ismael/des Sohns Abrahams/die Schwester Nebaioth zum Weibe.

10. Aber Jacob zoch auß von Bersaba/vnd reiset gen Haran.

11. Vnnd kam an ein ort/da bleib er über nacht/denn die Sonne war vntergangen/Vnd er nam einen Stein des orts/vnd legt jhn zu seinen Häupten/ vnnd leget sich an denselbigen Ort schlaffen.

CAP. XXVIII.

2. Leuati, e và in Padan-Aram à casa di Bathuel padre di tua madre, e piglia di là vna moglie de le figliuole di Laban, fratello di tua madre.

3. E lo Dio onnipotente ti benedica, e ti faccia crescere e moltiplicare, e sii in congregationi di popoli.

4. Dia ancora la benedittione di Abraham à te, & al tuo seme con esso teco; à fin che tu riceua per heredità la terra doue tu sei stato forestiero, laquale Dio ha data ad Abraham.

5. Ishac adunque mandò Iacob, ilquale andò in Padan-Aram à Laban figliuolo di Bathuel Sirio, fratello di Rebecca madre di Iacob e di Esau.

6. Et Esau vidde che Ishac haueua benedetto Iacob, e che lo haueua mandato in Padan-Aram, per pigliarsi di là vna moglie; e che mentre lo benedì, gli haueua comandato, dicendo; Tu non pigliarai moglie de le figliuole di Canaan.

7. E che Iacob haueua obbedito à suo padre, & à sua madre; e ch'era andato in Padan-Aram.

8. Vedendo ancora Esau, che le figliuole di Canaan dispiaceuano dinanti à gli occhii d'Ishac suo padre.

9. Egli allhora sen' andò à Ismael, e prese per moglie (oltre le sue che haueua) Maheleth, figliuola d'Ismael, figliuolo di Abraham, sorella di Nabaioth.

10. Or Iacob si partì di Beer-seba, & andò in Haram.

11. Et arriuò ad vn certo luogo, e vi stette la notte, percioche era tramontato il sole: e pigliando de le pietre di quell luogo, le mese sotto il suo capo, e dormì nel medesimo luogo.

כח

12 וַחֲלַם וְהָא סֻלְּמָא נְעִיץ בְּאַרְעָא וְרֵישֵׁהּ מְטֵי עַד צֵית שְׁמַיָּא וְהָא מַלְאֲכַיָּא דַּייי סָלְקִין וְנָחְתִין בֵּיהּ׃

13 וְהָא יְקָרָא דַּייי מְעַתַּד עִלּוֹהִי וַאֲמַר אֲנָא ייי אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם אֲבוּךְ וֵאלָהֵיהּ דְּיִצְחָק אַרְעָא דְּאַתְּ שָׁכִיב עֲלַהּ לָךְ אֶתְּנִנַּהּ וְלִבְנָךְ׃

14 וִיהוֹן בְּנָךְ סַגִּיאִין כְּעַפְרָא דְאַרְעָא וְתִתְקַף לְמַעְרְבָא וּלְמַדִּינְחָא וְלִצְפוּנָא וּלְדָרוֹמָא וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִילָךְ כָּל זַרְעֲיָת אַרְעָא וּבְדִיל בְּנָךְ׃

15 וְהָא מֵימְרִי בְּסַעְדָּךְ וְאֶטְרִנָּךְ בְּכֹל אֲתַר דִּתְהָךְ וְאָתֵיבִנָּךְ לְאַרְעָא הָדָא אֲרֵי לָא אֶשְׁבְּקִנָּךְ עַד דַּאֲעֲבֵיד יָת דְּמַלֵּלִית לָךְ׃

16 וְאִתְּעַר יַעֲקֹב מִשֵּׁינְתֵיהּ וַאֲמַר בְּקֻשְׁטָא יְקָרָא דַּייי שָׁרֵי בְּאַתְרָא הָדֵין וַאֲנָא לָא הֲוֵיתִי יָדַע׃

17 וּדְחִיל וַאֲמַר מָה דְּחִילוּ אַתְרָא הָדֵין לֵית דֵּין אֲתַר הֶדְיוֹט אֱלָהֵין אֲתַר דְּרַעְוָא בֵּיהּ מִן קֳדָם ייי וְדֵין תְּרַע קָבֵיל שְׁמַיָּא׃

18 וְאַקְדֵּים יַעֲקֹב בְּצַפְרָא וּנְסֵב יָת אַבְנָא דְּשַׁוִּי אִיסָדוֹהִי וְשַׁוִּי יָתַהּ קָמָא וַאֲרִיק מִשְׁחָא עַל רֵישַׁהּ׃

19 וּקְרָא יָת שְׁמָא דְּאַתְרָא הַהוּא בֵּית אֵל וּבְרַם לוּז שְׁמָא דְקַרְתָּא בְּקַדְמֵיתָא׃

20 וְקַיֵּים יַעֲקֹב קְיָם לְמֵימַר אִם יְהֵא מֵימְרָא דַּייי בְּסַעְדִּי וְיִטְּרִנַּנִי בְּאוֹרְחָא הָדֵין דַּאֲנָא אָזֵיל וְיִתֵּן לִי לַחְמָא לְמֵיכַל וּכְסוּ לְמִלְבַּשׁ׃

כח

12 וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃

13 וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃

14 וְהָיָה זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ׃

15 וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃

16 וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃

17 וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃

18 וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃

19 וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃

20 וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃

κή.

12. Καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἧς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ᾽ αὐτῆ.

13. Ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ εἶπεν ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, μὴ φοβοῦ. ἡ γῆ ἐφ᾽ ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ᾽ αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου.

14. Καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν καὶ λίβα καὶ βορρᾶν καὶ ἐπὶ ἀνατολάς. καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου.

15. Καὶ ἰδοὺ ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ οὗ ἂν πορευθῇς. καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι.

16. Καὶ ἐξηγέρθη Ἰακὼβ ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ὅτι ἔστι κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν.

17. Καὶ ἐφοβήθη, καὶ εἶπεν ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος. οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ᾽ ἢ οἶκος θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

18. Καὶ ἀνέστη Ἰακὼβ τοπρωΐ, καὶ ἔλαβε τὸν λίθον ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν στήλην. καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς.

19. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, οἶκος θεοῦ. καὶ οὐλαμμαοὺς ἦν ὄνομα τῇ πόλει τοπρότερον.

20. Καὶ ηὔξατο Ἰακὼβ εὐχὴν λέγων· ἐὰν ᾖ κύριος ὁ θεὸς μετ᾽ ἐμοῦ, διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ᾗ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῷ μοι ἄρτον φαγεῖν καὶ ἱμάτιον περιβαλέσθαι.

CAP. XXVIII.

12. Viditq; in somnis scalam stantem super terram, & cacumen illius tangens cœlum: angelos quoque Dei ascendentes & descendentes per eam:

13. Et Dominum innixum scalæ dicentem sibi: Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui, & Deus Isaac: Terram in qua dormis, tibi dabo & semini tuo.

14. Eritq; semen tuum quasi pulvis terræ: dilataberis ad Orientem, & Occidentem, & Septentrionem, & Meridiem: & benedicentur in te & in semine tuo cunctæ tribus terræ.

15. Et ero custos tuus quocunque perrexeris, & reducam te in terram hanc: nec dimittam nisi complevero universa quæ dixi.

16. Cumq; evigilasset Iacob de somno, ait: Verè Dominus est in loco isto, & ego nesciebam.

17. Pavensq; Quam terribilis est, inquit, locus iste! non est hic aliud nisi domus Dei, & porta cœli.

18. Surgens ergo Iacob manè, tulit lapidem, quem supposuerat capiti suo, & erexit in titulum, fundens oleum desuper.

19. Appellavitq; nomen urbis Beth-el, quæ prius Luza vocabatur.

20. Vovit etiam votum, dicens: Si fuerit Dominus mecum, & custodierit me in via per quam ego ambulo, & dederit mihi panem ad vescendum, & vestimentum ad induendum,

Das XXVIII. Capitel.

12. Vnnd jm treumet/ vnnd sihe/ ein Leiter stund auff Erden/ die rüret mit der spitzen an den Himel/ Vnd sihe/ die Engel Gottes stigen dran auff vnnd nider.

13. Vnnd der HERR stund oben drauff/ vnd sprach: Jch bin der HErr Abrahams deines Vatters GOTT/ vnd Jsaacs GOtt. Daß Land da du auff ligest/ wil ich dir vnd deinem Samen geben.

14. Vnd dein Same soll werden wie der Staub auff Erden. Vnnd du solt außgebreitet werden/ gegen dem Abend/ Morgen/ Mitternacht vnd Mittag. Vnnd durch dich vnd deinen Samen sollen alle Geschlecht auff Erden gesegnet werden.

15. Vnd sihe/ Jch bin mit dir/ vnnd will dich behüten/ wo du hin zeuchst/ vnnd wil dich wider her bringen in diß Land/ Denn ich will dich nicht lassen/ biß daß ich thu/ alles was ich dir geredt habe.

16. Da nun Jacob von seinem Schlaff auffwachte/ sprach er: Gewißlich ist der HERR an diesem ort/ vnd ich wusts nicht.

17. Vnd forchte sich/ vnnd sprach: Wie Heilig ist diese stett/ Hie ist nchts anders denn Gottes hauß/ vnd hie ist die pforte des Himmels.

18. Vnnd Jacob stund des Morgens frü auff/ vnnd nam den stein den er zu seinen Häupten gelegt hatte/ vnd richtet jhn auff zu einem Mal/ vnd goß öle oben drauff.

19. Vnd hieß die stet Beth El/ vorhin hieß sonst die stat Lus.

20. Vnd Jacob thet ein Gelübd vnd sprach: So GOTT wird mit mir sein/ vnd mich behüten auff dem Wege/ den ich reise/ vnnd Brod zu essen geben/ vnd Kleider anzuziehen.

CAP. XXVIII.

12. E si sognò, & ecco vna scala ch'era dritta sopra la terra, e la sua cima toccaua il cielo: & ecco che gli Angeli di Dio montauano, e scendeuano per quella,

13. Et ecco che il Signore staua sopra di essa, e disse, Io sono Iehoua, Dio di Abraham tuo padre, e Dio d'Ishac: io darò à te & à la tua posterità la terra, sopra laquale tu dormi.

14. Et il tuo seme sarà come la poluere de la terra, percioche tu sarai moltiplicato in Occidente & in Oriente, e nel Settentrione, e nel Mezzodì: e tutte le famiglie de la terra saranno benedette in te e nel tuo seme.

15. Et ecco che io sono con esso teco, e ti guardarò per tutto doue tu andarai, e ti rimenarò à questa terra; percioche io non ti abandonarò, per fin che io non hauerò fatto quello che ti ho detto.

16. Or quando Iacob fu risuegliato dal suo sonno, disse, Veramente il Signore è in questo luogo, ma io non l'haueuo conosciuto.

17. Pertanto hebbe paura, e disse, Quanto è spauenteuole questo luogo; questo non è altro che la casa di Dio, e la porta del cielo.

18. E Iacob la mattina si leuò, e prese la pietra che haueua messo sotto il suo capo, e la pose per segno, e sparse de l'olio sopra la cima di essa.

19. E chiamò il nome di quel luogo, Bethel: e per auanti il nome di quella città era Luza,

20. E Iacob fece vn voto, dicendo, Se il Signore sarà meco, e mi guardarà in questa via, per laquale io vado; e se mi darà del pane per mangiare, e de vestimenti per vestirmi:

כח

21 ואתוב בשלם לבית אבא ויהא (מימרא) דיי לי לאלהא:

22 ואבנא הדא דשויתי קמא תהא דאהי פלח עלה קדם יי וכל דתתן לי חד מן עסרא אפרישנה קדמך:

כח

21 ושבתי בשלום אל־בית אבי והיה יהוה לי לאלהים:

22 והאבן הזאת אשר־שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן־לי עשר אעשרנו לך:

κη.

21. Καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ἔσται κύριός μοι εἰς θεόν.

22. Καὶ ὁ λίθος οὗτος ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι οἶκος θεοῦ, καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτὰ σοί.

כט

1 ונטל יעקב רגלוהי ואזל לארע בני מדינחא:

2 וחזא והא בירא בחקלא והא תמן תלתא עדרין דען רביעין עלהא ארי מן בירא ההיא משקן עדריא ואבנא רבתא על פומא דבירא:

3 ומתכנשין תמן כל עדריא ומגנדרין ית אבנא מעל פומא דבירא ומשקן ית ענא ומתיבין ית אבנא על פומא דבירא לאתרה:

4 ואמר להון יעקב אחי מנן אתון ואמרו מחרן אנחנא:

5 ואמר להון הידעתון ית לבן בר נחור ואמרו ידענא:

6 ואמר להון השלם לה ואמרו שלם והא רחל ברתיה אתיא עם ענא:

7 ואמר הא עוד יומא רבא לא עידן למכנש בעירא אשקו ענא ואזילו רעו:

8 ואמרו לא נכול עד דיתכנשון כל עדריא ויגנדרון ית אבנא מעל פומא דבירא ונשקי ית ענא:

כט

1 וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני־קדם:

2 וירא והנה באר בשדה והנה־שם שלשה עדרי־צאן רבצים עליה כי מן־הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה על־פי הבאר:

3 ונאספו־שמה כל־העדרים וגללו את־האבן מעל פי הבאר והשקו את־הצאן והשיבו את־האבן על־פי הבאר למקמה:

4 ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו:

5 ויאמר להם הידעתם את־לבן בן־נחור ויאמרו ידענו:

6 ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם־הצאן:

7 ויאמר הן עוד היום גדול לא־עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו:

8 ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל־העדרים וגללו את־האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן:

ΚΕΦΑΛ. κθ.

1. Καὶ ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας, ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουὴλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκης μητρὸς Ἰακὼβ, καὶ Ἠσαῦ.

2. Καὶ ὁρᾷ, καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων, ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτοῦ. ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια. λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος.

3. Καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια, καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα, καὶ ἀπεκαθίστων τὸν λίθον εἰς τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

4. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ· ἀδελφοί, πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν· ἐκ Χαρρὰν ἐσμέν.

5. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; οἱ δὲ εἶπαν, γινώσκομεν.

6. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν, ὑγιαίνει· καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων.

7. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή, οὔπω ὥρα συναχθῆναι τὰ κτήνη. ποτίσαντες τὰ πρόβατα ἀπελθόντες βόσκετε.

8. Οἱ δὲ εἶπαν· οὐ δυνησόμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσωσι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα.

CAP. XXVIII.

21. Reversusq; fuero prospere ad domum patris mei; erit mihi Dominus in Deum,

22. Et lapis iste quem erexi in titulum, vocabitur domus Dei: cunctorumque quæ dederis mihi, decimas offeram tibi.

CAP. XXIX.

1. Profectus ergo Iacob venit in terram orientalem.

2. Et vidit puteum in agro, tres quoque greges ovium accubantes iuxta eum: nam ex illo adaquabantur pecora, & os eius grandi lapide claudebatur.

3. Morisq; erat ut cunctis ovibus congregatis devoluerent lapidem, & refectis gregibus rursum super os putei ponerent.

4. Dixitque ad pastores: Fratres, unde estis? Qui responderunt, de Haram.

5. Quos interrogans, Nunquid, ait, nostis Laban filium Nachor? Dixerunt: Novimus.

6. Sanusne est? inquit. Valet, inquiunt: & ecce Rachel filia eius venit cum grege suo.

7. Dixitque Iacob: Adhuc multum diei superest, nec est tempus ut reducantur ad caulas greges: date antè potum ovibus, & sic eas ad pastum reducite.

8. Qui responderunt: Non possumus, donec omnia pecora congregentur, & amoveamus lapidem de ore putei, ut adaquemus greges.

Das XXVIII. Capitel.

21. Und mich mit friden wieder heim zu meinem Vater bringen/ So soll der HERR mein Gott sein.

22. Vnnd dieser stein/ den ich auffgerichtet habe zu einem Mal/ soll ein Gottshauß werden/ Vnnd alles was du mir gibst/ des wil ich dir den zehenden geben.

Das XXIX. Capitel.

DA hub Jacob seine Füsse auff/ vnnd gieng in daß Land das gegen Morgen ligt.

2. Vnd sahe sich vmb/ vnnd sihe/ da war ein Brunn auff dem Felde/ vnnd sihe/ drey Herde Schaff lagen dabey. Denn von dem Brunnen pflegten sie die Herde zu trencken/ vnd lag ein grosser stein für dem loch des Brunnens.

3. Vnd sie pflegten die Herd alle daselbs zuversamlen/ vnnd den stein von dem Brunnloch zu weltzen/ vnnd die Schaffe trencken/ vnd thaten als denn den Stein wider für daß loch an seine stett.

4. Vnd Jacob sprach zu jhnen: Lieben Brüder/ Wo seydt jhr her? Sie antworten: Wir sind von Haran.

5. Er sprach zu jnen: Kennet jr auch Laban den Sohn Nahor? Sie antworten: Wir kennen jhn wol.

6. Er sprach: Gehet es jm auch wol? Sie antworten: Es gehet jm wol/ Vnd sihe/ da kommt seine tochter Rahel mit den Schaffen.

7. Er sprach: Es ist noch hoch Tag/ vnnd ist noch nicht zeit das Vieh einzutreiben/ trencket die Schaffe/ vnd gehet hin vnd weidet sie.

8. Sie antworten: Wir können nicht/ biß daß alle Herde zusammen gebracht werden/ vnnd wir den Stein von des Brunnen loch waltzen/ vnnd also die Schaffe trencken.

CAP. XXVIII.

21. E s'io ritornarò ancora in pace à casa di mio padre, il Signore sarà il mio Dio.

22. E questa pietra ch' io ho messa per segno, sarà la casa di Dio: e di tutte quelle cose che tu mi hauerai date, io tene darò l decime.

CAP. XXIX.

1. E Iacob si messe in camino à piedi, & andò verso la terra di Oriente.

2. E risguardò, & ecco vn pozzo in vn campo, e quiui ancora tre branchi di pecore, che stauano intorno al pozzo: imperoche di quel pozzo dauano da bere à le pecore; e sopra la bocca del pozzo era vna gran pietra.

3. E tutti i branchi de le pecore si adunauano quiui: dipoi i pastori leuauano quella pietra da la bocca di quel pozzo, e dauano da bere à le bestie: dipoi rimetteuano le pietra nel suo luogo sopra la bocca del pozzo.

4. E Iacob disse loro, Fratelli miei, d' onde sete voi? Essi gli risposero, Noi siamo di Haram.

5. Et egli disse loro, Conoscete voi Laban figliuolo di Nachor? Essi risposero, Lo conosciamo.

6. E dinuouo disse loro, Sta egli bene? Risposero, Bene: & ecco Rachel sua figliuola che viene col bestiame.

7. Et egli disse, Ecco che ancora è gran giorno; non è ancor tempo di adunare il bestiame: date dunque da bere à le pecore, andate e pascetele.

8. Essi risposero, Noi non possiamo, per fino à tanto che non siano adunati tutti i branchi, e che si leui la pietra da la bocca del pozzo, per dar bere à le pecore.

כט

9 עַד דְּהוּא מְמַלֵּל עִמְּהוֹן וְרָחֵל אֲתָת עִם עָנָא דִּי לַאֲבוּהָא אֲרֵי רָעֲיָתָא הִיא׃

10 וַהֲוָה כַּד חֲזָא יַעֲקֹב יָת רָחֵל בַּת לָבָן אֲחוּהָא דְּאִמֵּיהּ וְיָת עָנָא דְּלָבָן אֲחוּהָא דְּאִמֵּיהּ וּקְרֵב יַעֲקֹב וְגַנְדַּר יָת אַבְנָא מֵעַל פּוּמָּא דְּבֵירָא וְאַשְׁקֵי יָת עָנָא דְּלָבָן אֲחוּהָא דְּאִמֵּיהּ׃

11 וְנַשֵּׁיק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַאֲרֵים יָת קָלֵיהּ וּבְכָא׃

12 וְחַוִּי יַעֲקֹב לְרָחֵל אֲרֵי בַּר אֲחַת אֲבוּהָא הוּא וַאֲרֵי בַּר רִבְקָה הוּא וּרְהַטַת וְחַוִּיאַת לַאֲבוּהָא׃

13 וַהֲוָה כַּד שְׁמַע לָבָן יָת שְׁמַע יַעֲקֹב בַּר אֲחָתֵיהּ וּרְהַט לְקַדָּמוּתֵיהּ וְגַפֵּיף לֵיהּ וְנַשֵּׁיק לֵיהּ וְאַעֲלֵיהּ לְבֵיתֵיהּ וְאִשְׁתָּעִי לְלָבָן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין׃

14 וַאֲמַר לֵיהּ לָבָן בְּרַם קָרִיבִי וּבִשְׂרִי אַתְּ וִיתֵיב עִמֵּיהּ יְרַח יוֹמִין׃

15 וַאֲמַר לָבָן לְיַעֲקֹב הַמִדְּאָחִי אַתְּ וְתִפְלְחִינַנִי מַגָּן חַוִּי לִי מָה אַגְרָךְ׃

16 וּלְלָבָן תַּרְתֵּין בְּנָן שׁוּם רַבְּתָא לֵאָה וְשׁוּם זְעֵירְתָא רָחֵל׃

17 וְעֵינֵי לֵאָה יָאֲיָן וְרָחֵל הֲוָת שַׁפִּירָא בְּרֵיוָא וְיָאֲיָא בְּחֵזְוָא׃

18 וּרְחֵם יַעֲקֹב יָת רָחֵל וַאֲמַר אֶפְלְחִינָךְ שְׁבַע שְׁנִין בְּרָחֵל בְּרַתָּךְ זְעֵירְתָא׃

19 וַאֲמַר לָבָן טַב דְּאֶתֵּן יָתַהּ לָךְ מִדְּאֶתֵּן יָתַהּ לִגְבַר אָחֳרָן תִּיב עִמִּי׃

כט

9 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא׃

10 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ׃

11 וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃

12 וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאָבִיהָ׃

13 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ וַיְחַבֶּק־לוֹ וַיְנַשֶּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃

14 וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים׃

15 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ׃

16 וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל׃

17 וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה׃

18 וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה׃

19 וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי׃

ΚΕΦΑΛ. κθ'.

9. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. αὐτὴ γὰρ ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

10. Ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν ἰακὼβ τὴν ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα Λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν ἰακὼβ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος. καὶ ἐπότιζε τὰ πρόβατα λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐφίλησεν ἰακὼβ τὴν ῥαχὴλ καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἔκλαυσε.

12. Καὶ ἀπήγγειλε τῇ ῥαχὴλ ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστι. καὶ δραμοῦσα, ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

13. Ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ. καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησε, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

14. Καὶ διηγήσατο τῷ λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. καὶ εἶπεν αὐτῷ λάβαν· ἐκ τῶν ὀστῶν μου καὶ ἐκ τῆς σαρκός μου εἶ σύ.

15. Καὶ ἦν μετ᾽ αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. εἶπε δὲ Λάβαν τῷ ἰακὼβ· ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν. ἀπάγγειλόν μοι, τίς ὁ μισθός σου ἐστί.

16. Τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες ὄνομα τῇ μείζονι λεία, καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ ῥαχήλ.

17. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ λείας, ἀσθενεῖς. ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ τῷ εἴδει, καὶ ὡραία τῇ ὄψει σφόδρα.

18. Ἠγάπησε δὲ ἰακὼβ τὴν ῥαχὴλ, καὶ εἶπε· δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη περὶ τῆς ῥαχὴλ, τῆς θυγατρός σου τῆς νεωτέρας.

19. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν, βέλτιον δοῦναί με αὐτὴν σοὶ, ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ. οἴκησον μετ᾽ ἐμοῦ.

CAP. XXIX.

9. Adhuc loquebantur, & ecce Rachel veniebat cum ovibus patris sui: nam gregem ipsa pascebat.

10. Quam cum vidisset Iacob, & sciret consobrinam suam, ovesque Laban avunculi sui: amovit lapidem quo puteus claudebatur. Et adaquato grege

11. Osculatus est eam: & elevata voce flevit.

12. Et indicavit ei quòd frater esset patris sui, & filius Rebeccæ; at illa festinans nuntiavit patri suo.

13. Qui cùm audisset venisse Iacob filium sororis suæ, occurrit obviam ei: complexusque eum, & in oscula ruens, duxit in domum suam. Auditis autem caussis itineris,

14. Respondit: os meum es, & caro mea. Et postquam impleti sunt dies mensis unius,

15. Dixit ei: Num quia frater meus es, gratis servies mihi? dic quid mercedis accipias.

16. Habebat verò duas filias, nomen maioris Lia: minor verò appellabatur Rachel,

17. Sed Lia lippis erat oculis, Rachel decora facie, & venusto aspectu.

18. Quam diligens Iacob, ait: Serviam tibi pro Rachel filia tua minore, septem annis.

19. Respondit Laban: Melius est ut tibi eam dem quam alteri viro, mane apud me.

Das XXIX. Capitel.

9. Als er noch mit jnen redet / kam Rahel mit den Schafen jhres Vaters / denn sie hütet der Schafe.

10. Da aber Jacob sahe Rahel die Tochter Labans seiner Mutter Bruder / vnnd die Schafe Labans seiner Mutter Bruder / trat er hinzu / vnnd waltzet den Stein von dem loch des Brunnen. Vnnd trencket die Schafe Labans seiner Mutter Bruder.

11. Vnd küsset Rahel / vnd weinet laut.

12. Vnnd saget jhr an / daß er jhres Vaters Bruder were / vnnd Rebecca Sohn. Da lieff sie / vnd sagets jhrem Vater an.

13. Da aber Laban höret von Jacob seiner Schwester Sohn / lieff er jm entgegen / vnd hertzet vnd küsset jhn / vnnd füret jhn in sein Hauß. Da erzehlet er dem Laban alle dise sache.

14. Da sprach Laban zu jhm / Wolan / du bist mein Bein vnnd mein Fleisch. Vnd da er nun ein Mond lang bey jm gewest war.

15. Sprach Laban zu Jacob: Wiewol du mein Bruder bist / soltest du mir darumb vmb sonst dienen? Sage an / was soll dein Lohn sein?

16. Laban aber hatte zwo Töchter / die älteste hieß Lea / vnnd die jüngste Rahel.

17. Aber Lea hatte ein blöd gesicht / Rahel war hübsch vnd schön.

18. Vnnd Jacob gewan die Rahel lieb / vnd sprach: Jch wil dir sieben jar vmb Rahel deine Jüngste Tochter dienen.

19. Laban antwortet: Es ist besser / ich gebe dir sie / denn einem andern / Bleibe bey mir.

CAP. XXIX.

9. Mentre che Iacob parlauà con loro, sopranuenne Rachel col bestiame di suo padre; percioche ella guardaua le pecore.

10. Or auuenne, che quando Iacob vidde Rachel figliuola di Laban, fratello di sua madre, & il bestiame di Laban fratello di sua madre: Iacob s'accostò, e leuò quella pietra da la bocca del pozzo, e dette da bere al bestiame di Laban fratello di sua madre.

11. E Iacob baciò Rachel; & alzò la sua voce, e pianse.

12. Digia Iacob haueua detto à Rachel, che egli era fratello di suo padre, e ch'era figliuolo di Rebecca. Et ella correndo, lo raccontò à suo padre.

13. E quando Laban intese la nuoua di Iacob figliuolo de la sua sorella, correndogli incontro, lo abbracciò, e lo baciò; e lo menò in casa sua. Allhora egli raccontò à Laban tutte queste cose.

14. E Laban gli disse, Certo tu sei mio osso, e mia carne: e stette con esso seco vn mese intiero.

15. E Laban disse à Iacob, Perche tu sei mio fratello, mi seruirai tu senza premio? dimmi che vuoi di salario?

16. Or Laban haueue due figliuole, il nome de la maggiore era Lia, & il nome de la minore, Rachel.

17. Ma Lia haueua gli occhii debili, e Rachel era di belle fattezze, e di bello aspetto.

18. Et Iacob amò Rachel, e disse, Io ti seruarò sette anni per Rachel tua figliuola minore.

19. Laban rispose, E meglio ch'io la dia à te, che darla ad vn' altro huomo: stà con esso meco.

כט

20 וּפְלַח יַעֲקֹב בְּרָחֵל שְׁבַע שְׁנִין וַהֲווֹ בְעֵינוֹהִי כְּיוֹמִין זְעִירִין בִּדְרָחֵים יָתַהּ׃

21 וַאֲמַר יַעֲקֹב לְלָבָן הַב יָת אִתְּתִי אֲרֵי שְׁלִימוּ יוֹמֵי פֻלְחָנִי וְאֵעוֹל לְוָתַהּ׃

22 וּכְנַשׁ לָבָן יָת כָּל אֱנָשֵׁי אַתְרָא וַעֲבַד מִשְׁתְּיָא׃

23 וַהֲוָה בְרַמְשָׁא וּדְבַר יָת לֵאָה בְרַתֵּהּ וְאַעֵיל יָתַהּ לְוָתֵיהּ וְעָאל לְוָתַהּ׃

24 וִיהַב לָבָן לַהּ יָת זִלְפָּה אַמְתֵיהּ לְלֵאָה בְרַתֵּיהּ לְאַמְהוּ׃

25 וַהֲוָה בְצַפְרָא וְהָא הִיא לֵאָה וַאֲמַר לְלָבָן מָה דָא עֲבַדְתְּ לִי הֲלָא בְרָחֵל פְּלָחִית עִמָּךְ וּלְמָה שַׁקַּרְתְּ בִּי׃

26 וַאֲמַר לָבָן לָא יִתְעֲבֵד כְּדֵין בְּאַתְרָנָא לְמִתַּן זְעֵירְתָּא קֳדָם רַבְּתָא׃

27 אַשְׁלֵים שְׁבוּעֲתָא דְדָא וְנִתֵּן לָךְ אַף יָת דָּא בְּפֻלְחָנָא דְתִפְלַח עִמִּי עוֹד שְׁבַע שְׁנִין אָחֳרָנְיָן׃

28 וַעֲבַד יַעֲקֹב כְּדֵין וְאַשְׁלֵים שְׁבוּעֲתָא דְדָא וִיהַב לֵהּ יָת רָחֵל בְּרַתֵּיהּ לֵהּ לְאִנְתּוּ׃

29 וִיהַב לָבָן לְרָחֵל בְּרַתֵּיהּ יָת בִּלְהָה אַמְתֵיהּ לַהּ לְאַמְהוּ׃

30 וְעָאל אַף לְוָת רָחֵל וּרְחֵים אַף יָת רָחֵל מִלֵּאָה וּפְלַח עִמֵּיהּ עוֹד שְׁבַע שְׁנִין אָחֳרָנְיָן׃

31 וּגְלֵי קֳדָם יְיָ אֲרֵי שְׂנִיאֲתָא לֵאָה וִיהַב לַהּ עִדּוּי וְרָחֵל עַקְרָא׃

כט

20 וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ׃

21 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ׃

22 וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה׃

23 וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃

24 וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה׃

25 וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי׃

26 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה לִפְנֵי הַבְּכִירָה׃

27 מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃

28 וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה׃

29 וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה׃

30 וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃

31 וַיַּרְא יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה׃

ΚΕΦΑΛ. κθ'.

20. Καὶ ἐδούλευσεν ἰακὼβ περὶ ῥαχὴλ ἑπτὰ ἔτη. καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτήν.

21. Εἶπε δὲ ἰακὼβ τῷ Λάβαν· δός μοι τὴν γυναῖκά μου, πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι, ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτήν.

22. Συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησε γάμον.

23. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα· καὶ λαβὼν λάβαν λείαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς ἰακώβ. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν ἰακώβ.

24. Ἔδωκε δὲ Λάβαν ζελφὰν λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ τὴν παιδίσκην.

25. Ἐγένετο δὲ πρωΐ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία. εἶπε δὲ ἰακὼβ τῷ Λάβαν· τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνα τί παρελογίσω με.

26. Ἀπεκρίθη δὲ Λάβαν· οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν ἢ τὴν πρεσβυτέραν.

27. Συντέλεσον οὖν τὰ ἕβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοὶ ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα.

28. Ἐποίησε δὲ ἰακὼβ οὕτως. καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἕβδομα ταύτης. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ λάβαν ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα.

29. Ἔδωκε δὲ Λάβαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ βαλλὰν τὴν παιδίσκην.

30. Καὶ εἰσῆλθε πρὸς ῥαχήλ. ἠγάπησε δὲ ῥαχὴλ μᾶλλον, ἢ Λείαν. καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ ἔτη ἕτερα.

31. Ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς ὅτι μισεῖται Λεία, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐτῆς. ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα.

CAP. XXIX.

20. Servivit ergò Iacob pro Rachel septem annis: & videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine.

21. Dixitq; ad Laban: Da mihi uxorem meam: quia iam tempus impletum est, ut ingrediar ad illam.

22. Qui vocatis multis amicorum turbis ad convivium, fecit nuptias.

23. Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum,

24. Dans ancillã filiæ Zelpham nomine. Ad quã cùm ex more Iacob fuisset ingressus,

25. Facto mane vidit Liam: & dixit ad socerum suum, Quid est quod facere voluisti? nónne pro Rachel servivi tibi? quare imposuisti mihi?

26. Respondit Laban: Non est in loco nostro consuetudinis, ut minores antè tradamus ad nuptias.

27. Imple hebdomadam dierum huius copulæ: & hãc quoque dabo tibi pro opere quo serviturus es mihi septẽ annis aliis.

28. Acquievit placito: & hebdomada trãsacta, Rachel duxit uxorem:

29. Cui pater servam Balam tradiderat.

30. Tandemque potitus optatis nuptiis, amorem sequentis priori prætulit, serviens apud eum septem annis aliis.

31. Videns autem Dominus, quòd despiceret Liam, aperuit vulvam eius, sorore sterili permanente.

Das XXIX. Capitel.

20. Also dienete Jacob vmb Rahel sieben jahr / vnnd dauchten jhn als werens einzele tage / so lieb hatte er sie.

21. Vnd Jacob sprach zu Laban / Gib mir nun mein Weib / denn die zeit ist hie / daß ich beylige.

22. Da lud Laban alle Leute des orts / vnd machte ein Hochzeitmal.

23. Des Abends aber nam er seine Tochter Lea / vnnd bracht sie zu jhm hinein / vnd er lag bey jhr.

24. Vnnd Laban gab seiner Tochter Lea seine Magd Silpa zur Magd.

25. Des Morgens aber / Sihe / da war es Lea. Vnd er sprach zu Laban: Warumb hast du mir das gethan? Habe ich dir nicht vmb Rahel gedienet? Warumb hast du mich denn betrogen?

26. Laban antwortet: Es ist nicht Sitte inn vnserm Lande / daß mann die Jüngste außgebe vor der Eltesten.

27. Halte mit dieser die Wochen auß / so wil ich dir diese auch geben / vmb den dienst / den du bey mir noch ander sieben jahr dienen solt.

28. Jacob thet also / vnnd hielt die Wochen auß. Da gab jm Laban Rahel seine Tochter zum Weibe.

29. Vnnd gab seiner Tochter Rahel seine Magd Bilha zur Magd.

30. Also lag er auch bey mit Rahel / Vnd hatte Rahel lieber denn Lea / Vnd dienet bey jhm fürder die andern sieben jahr.

31. Da aber der HERR sahe das Lea vnwerth war / macht er sie fruchtbar / vnd Rahel vnfruchtbar.

CAP. XXIX.

20. Iacob adunque seruì sette anni per Rachel, iquali gli parsero pochi giorni, percioche l' amaua.

21. Dipoi Iacob disse à Laban, Dammi la mia moglie, ch' io entri à lei: percioche è finito il mio tempo.

22. Or Laban adunò tutti gli huomini di quel luogo, e fece vn conuito:

23. E quando venne la sera, prese Lia sua figliuola, e la menò à Iacob, & egli entrò à lei.

24. E Laban dette Zilpha sua seruente à Lia sua figliuola per cameriera.

25. Venuta la mattina, Iacob conobbe che era Lia, e disse à Laban, Perche hai tu fatto questo à me? Oh non ti ho io seruito per Rachel? perche dunque m' hai ingannato?

26. Laban rispose, Nel nostro paese non è costume, che si dia la minore auanti la primagenita.

27. Compisci la settimana per questa, dipoi ti daremo questa altra ancora per la seruitù che tu mi seruirai anco, cioè, sette altri anni.

28. E Iacob fece cosi; imperoche finì la settimana di quella, e dipoi gli dette per moglie Rachel sua figliuola.

29. E Laban dette à Rachel sua figliuola, Bala sua seruente per cameriera.

30. Iacob dunque entrò à Rachel, e l' amò piu che Lia: e seruì appresso di quello ancora sette altri anni.

31. Et il Signore vedendo che Lia era odiata, aperse la sua matrice, e Rachel era sterile.

בקדמין

כט

32 וְעַדִּיאַת לֵאָה וִילֵידַת בַּר וּקְרָת שְׁמֵיהּ רְאוּבֵן אֲרֵי אֲמָרַת אֲרֵי גְּלֵי קֳדָם יְיָ עֻלְבָּנִי אֲרֵי כְּעַן יְרַחֲמִינַּנִי בַּעְלִי׃

33 וְעַדִּיאַת עוֹד וִילֵידַת בַּר וַאֲמָרַת אֲרֵי שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ אֲרֵי שְׂנִיאֲתָא אֲנָא וִיהַב לִי אַף יָת דֵּין וּקְרָת יָת שְׁמֵיהּ שִׁמְעוֹן׃

34 וְעַדִּיאַת עוֹד וִילֵידַת בַּר וַאֲמָרַת כְּעַן זִמְנָא יִתְחַבַּר לִי בַּעְלִי אֲרֵי יְלֵידִית לֵיהּ תְּלָתָא בְנִין עַל כֵּן קְרָא שְׁמֵיהּ לֵוִי׃

35 וְעַדִּיאַת עוֹד וִילֵידַת בַּר וַאֲמָרַת הָדָא זִמְנָא אוֹדֵי קֳדָם יְיָ עַל כֵּן קְרָת שְׁמֵיהּ יְהוּדָה וְקָמַת מִלְּמֵילַד׃

ל

1 וַחֲזָת רָחֵל אֲרֵי לָא יְלֵידַת לְיַעֲקֹב וְקַנִּיאַת רָחֵל בַּאֲחָתַהּ וַאֲמָרַת לְיַעֲקֹב הַב לִי בְּנִין וְאִם לָא מִיתָא אֲנָא׃

2 וּתְקֵיף רֻגְזָא דְיַעֲקֹב בְּרָחֵל וַאֲמַר הֲמִנִּי אַתְּ בָּעְיָא הֲלָא מִן קֳדָם יְיָ תִּבְעִין דִּמְנַע מִנִּיךְ וַלְדָּא דִמְעַיִךְ׃

3 וַאֲמָרַת הָא אַמְתִי בִלְהָה עוֹל לְוָתַהּ וְתֵילֵיד וַאֲנָא אֲרַבֵּי וְאֶתְבְּנֵי אַף אֲנָא מִנַּהּ׃

4 וִיהָבַת לֵיהּ יָת בִּלְהָה אַמְתַהּ לְאִתּוּ וְעָאל לְוָתַהּ יַעֲקֹב׃

5 וְעַדִּיאַת בִּלְהָה וִילֵידַת לְיַעֲקֹב בַּר׃

6 וַאֲמָרַת רָחֵל דָּנַנִּי יְיָ וְאַף קַבֵּיל צְלוֹתִי וִיהַב לִי בַּר עַל כֵּן קְרָת שְׁמֵיהּ דָּן׃

7 וְעַדִּיאַת עוֹד וִילֵידַת בִּלְהָה אַמְתָא דְרָחֵל בַּר תִּנְיָן לְיַעֲקֹב׃

בראשית

כט

32 וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבַנִי אִישִׁי׃

33 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן׃

34 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי׃

35 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת׃

ל

1 וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הָבָה־לִּי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה אָנֹכִי׃

2 וַיִּחַר־אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֵּךְ פְּרִי־בָטֶן׃

3 וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֵד עַל־בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה׃

4 וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב׃

5 וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן׃

6 וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִּי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן׃

7 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

κθ'.

32. Καὶ συνέλαβε λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ ἰακώβ. ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ῥουβὶμ, λέγουσα· διότι εἶδέ μου κύριος τὴν ταπείνωσιν, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. νῦν οὖν ἀγαπήσει με ὁ ἀνήρ μου.

33. Καὶ συνέλαβε πάλιν λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ ἰακώβ, καὶ εἶπεν· ὅτι ἤκουσε κύριος ὅτι μισοῦμαι. καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ συμεών.

34. Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱὸν, καὶ εἶπεν· ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου· τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ λευί.

35. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἔτεκεν υἱὸν καὶ εἶπε· νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰούδαν, καὶ ἔστη τοῦ τίκτειν.

ΚΕΦΑΛ. λ'.

1. Ἰδοῦσα δὲ ῥαχὴλ ὅτι οὐ τέτοκε τῷ ἰακώβ, καὶ ἐζήλωσε ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ εἶπε τῷ ἰακώβ. δός μοι τέκνα, εἰ δὲ μή, τελευτήσω ἐγώ.

2. Θυμωθεὶς δὲ ἰακὼβ τῇ ῥαχὴλ, εἶπεν αὐτῇ· μὴ ἀντὶ θεοῦ ἐγώ εἰμι, ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας·

3. Εἶπε δὲ ῥαχὴλ τῷ ἰακώβ· ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου βαλλά. εἴσελθε πρὸς αὐτὴν, καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιήσομαι κἀγὼ ἐξ αὐτῆς.

4. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, αὐτῷ γυναῖκα. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν ἰακώβ.

5. Καὶ συνέλαβε βαλλὰ ἡ παιδίσκη ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱόν.

6. Καὶ εἶπε ῥαχὴλ· ἔκρινέ μοι ὁ θεὸς, καὶ ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ δάν.

7. Καὶ συνέλαβεν ἔτι βαλλὰ ἡ παιδίσκη ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ ἰακώβ.

CAP. XXIX.

32. Quæ conceptum genuit filium, vocavitque nomen eius Ruben, dicens: Vidit Dominus humilitatem meam, nunc amabit me vir meus.

33. Rursumq; concepit & peperit filium, & ait: Quoniam audivit me Dominus haberi contemptui, dedit etiam istum mihi. vocavitque nomen eius Simeon.

34. Concepitq; tertiò, & genuit alium filium: dixitq; Nunc quoque copulabitur mihi maritus meus, eo quòd pepererim ei tres filios: & idcirco appellavit nomen eius Levi.

35. Quartò concepit, & peperit filium, & ait: Modo confitebor Domino. & ob hoc vocavit eum Iudam: cessavitque parere.

Das XXIX. Capitel.

32. Vnd Lea ward schwanger / vnnd gebar einen Son / den hieß sie Ruben / vnd sprach: Der HERR hat angesehen mein elende / Nun wird mich mein Mann lieb haben.

33. Vnnd ward abermal schwanger / vnnd gebar einen Sohn / vnnd sprach: Der HERR hat gehöret / daß ich vnwerth bin / vnd hat mir diesen auch gegeben / vnd hieß jhn Simeon.

34. Abermal ward sie schwanger / vnnd gebar einen Sohn / vnnd sprach: Nun wird sich mein Mann wider zu mir thun / denn ich hab jhm drey Söne geborn / Darumb hieß sie jhn Levi.

35. Zum vierdten ward sie schwanger / vnnd gebar einen Sohn / vnnd sprach: Nun wil ich dem HERRN dancken / Darumb hieß sie jhn Juda / Vnd höret auff Kinder zu geberen.

CAP. XXIX.

32. Lia dunque concepì, e partorì vn figliuolo, e chiamò il suo nome, Ruben; percioche ella disse, Perche il Signore ha veduto la mia affittione: hora dunque il mio marito mi amarà.

33. E di nuouo concepì, e partorì vn figliuolo, e disse, Perche il Signore ha inteso ch' io era odiata m' ha dato ancora questo: e chiamò il nome di quello, Simeon.

34. E di nuouo concepì, e partorì vn figliuolo, e disse, Or à questa volta il mio marito si congiugnerà à me; perche gli ho partoriti tre figliuoli. Per questo chiamò il suo nome, Leui.

35. Di nuouo ancora concepì, e partorì vn figliuolo, e disse, A questa volta io celebrarò il Signore. Per questo chiamò il suo nome, Iuda: dipoi finì di partorire.

CAP. XXX.

1. Cernens autem Rachel quòd infœcunda esset, invidit sorori suæ, & ait marito suo: Da mihi liberos, alioquin moriar.

2. Cui iratus respondit Iacob, Num pro Deo ego sum, qui privavit te fructu ventris tui.

3. At illa, Habeo, inquit, famulam Balam: ingredere ad illam, ut pariat super genua mea, & habeam ex illa filios.

4. Deditque illi Balam in coniugium: quæ ingresso ad se viro

5. Concepit, & peperit filium.

6. Dixitque Rachel: Iudicavit mihi Dominus, & exaudivit vocem meam, dans mihi filium. & idcirco appellavit nomen eius Dan.

7. Rursumq; Bala concipiens, peperit alterum:

Das XXX. Capitel.

DA Rahel sahe / daß sie dem Jacob nichts gebar / neidet sie jre Schwester / vnd sprach zu Jacob: Schaffe mir Kinder / wo nicht / so sterbe ich.

2. Jacob aber ward sehr zornig auff Rahel vnd sprach: Bin ich doch nicht GOTT / der dir deines Leibes frücht nicht geben wil.

3. Sie aber sprach: Sihe / da ist meine Magd Bilha / Lege dich zu jhr / daß sie auff meinem Schoß gebere / vnd ich doch durch sie erbawet werde.

4. Vnnd sie gab jhm also Bilha jhre Magd zum Weibe. Vnd Jacob leget sich zu jhr.

5. Also ward Bilha schwanger / vnnd gebar Jacob einen Sohn.

6. Da sprach Rahel: GOTT hat meine sache gerichtet / vnd meine stimm erhöret / vnd mir einen Sohn gegeben / Darumb hieß sie jhn Dan.

7. Abermal ward Bilha Rahels Magd schwanger / vnnd gebar Jacob den andern Sohn.

CAP. XXX.

1. Or vedendo Rachel che non faceua figliuoli à Iacob, hebbe inuidia à la sua sorella, e disse à Iacob, Dammi de figliuoli, se nò, io morrò.

2. Et Iacob acceso d'ira contra Rachel, disse, Sono io luogo di Dio, che t' ha prohibito il frutto del ventre?

3. Ella disse, Ecco la mia serua Balah, và à lei, e partorirà sopra i miei ginocchii, & io ancora hauerò figliuoli da essa.

4. Gli dette dunque per moglie Balah sua seruente: e Iacob entrò à lei.

5. E Balah concepì, e partorì vn figliuolo à Iacob.

6. E Rachel disse, Dio mi ha giudicata, & ha esaudita ancora la mia voce, e mi ha dato vn figliuolo: Per questo chiamò il suo nome, Dan.

7. Concepì ancora Balah, serua di Rachel, e partorì il secondo figliuolo à Iacob.

ל

8 וַתֹּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי׃

9 וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃

10 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן׃

11 וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד׃

12 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃

13 וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָּנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר׃

14 וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְּנֵךְ׃

15 וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְּנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃

16 וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְּנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הוּא׃

17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃

18 וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר׃

ל

8 וַאֲמָרַת רָחֵל קַבֵּיל בָּעוּתִי יְיָ בְּהִתְחַנָּנוּתִי בִּצְלוֹתִי חַמֵּידַת דִּיהֵא לִי וְלָד כַּאֲחָתִי אַף יְתִיהַב לִי וּקְרָת שְׁמֵיהּ נַפְתָּלִי׃

9 וַחֲזָת לֵאָה אֲרֵי קָמַת מִלְּמֵילַד וּדְבָרַת יָת זִלְפָּה אַמְתַהּ וִיהָבַת יָתַהּ לְיַעֲקֹב לְאִתּוּ׃

10 וִילֵידַת זִלְפָּה אַמְתָא דְלֵאָה לְיַעֲקֹב בָּר׃

11 וַאֲמָרַת לֵאָה אֲתָא גָד וּקְרָת יָת שְׁמֵיהּ גָּד׃

12 וִילֵידַת זִלְפָּה אַמְתָא דְלֵאָה בַּר תִּנְיָן לְיַעֲקֹב׃

13 וַאֲמָרַת לֵאָה תֻּשְׁבַּחְתָּא הֲוָת לִי אֲרֵי בְּכֵן יְשַׁבְּחוּנַנִי נְשַׁיָּא וּקְרָת יָת שְׁמֵיהּ אָשֵׁר׃

14 וַאֲזַל רְאוּבֵן בְּיוֹמֵי חֲצַד חִטִּין וְאַשְׁכַּח יַבְרוּחִין בְּחַקְלָא וְאַיְתִי יָתְהוֹן לְלֵאָה אִמֵּיהּ וַאֲמָרַת רָחֵל לְלֵאָה הַבִי כְעַן לִי מִיַּבְרוּחֵי דִבְרִיךְ׃

15 וַאֲמָרַת לַהּ הַזְעֵיר דִּדְבַרְתְּ יָת בַּעְלִי וְתִסְּבִין אַף יָת יַבְרוּחֵי דִבְרִי וַאֲמָרַת רָחֵל בְּכֵן יִשְׁכּוּב עִמִּיךְ בְּלֵילְיָא חֲלַף יַבְרוּחֵי דִבְרִיךְ׃

16 וְעָאל יַעֲקֹב מִן חַקְלָא בְּרַמְשָׁא וּנְפַקַת לֵאָה לְקַדָּמוּתֵיהּ וַאֲמָרַת לְוָתִי תֵּיעוֹל אֲרֵי מֵיגַר אֲגַרְתִּיךְ בְּיַבְרוּחֵי דִבְרִי וּשְׁכֵיב עִמַּהּ בְּלֵילְיָא הוּא׃

17 וְקַבֵּיל יְיָ צְלוֹתַהּ דְּלֵאָה וְעַדִּיאַת וִילֵידַת לְיַעֲקֹב בַּר חֲמִשָׁאי׃

18 וַאֲמָרַת לֵאָה יְהַב יְיָ אַגְרִי אֲרֵי יְהַבִית אַמְתִי לְבַעְלִי וּקְרָת שְׁמֵיהּ יִשָּׂשכָר׃

λ'.

8. Καὶ εἶπε ῥαχήλ· συνελάβετό μοι ὁ θεὸς, καὶ συνεστράφην τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ ἠδυνάσθην· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ νεφθαλείμ.

9. Εἶδε δὲ ἡ λεία ὅτι ἔστη τοῦ τίκτειν, καὶ ἔλαβε ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἰακὼβ γυναῖκα.

10. Καὶ συνέλαβε ζελφὰ ἡ παιδίσκη λείας, καὶ ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱόν.

11. Καὶ εἶπε λεία, ἐν τύχῃ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ γάδ.

12. Καὶ συνέλαβεν ἔτι ζελφὰ ἡ παιδίσκη λείας, καὶ ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱὸν δεύτερον.

13. Καὶ εἶπε λεία· μακαρία ἐγὼ, ὅτι μακαρίζουσί με αἱ γυναῖκες, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀσήρ.

14. Ἐπορεύθη δὲ ῥουβὶμ ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν, καὶ εὗρε μῆλα μανδραγόρου ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. Εἶπε δὲ ῥαχὴλ τῇ λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς· δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου.

15. Εἶπε δὲ λεία· οὐχ ἱκανόν σοι ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε δὲ ῥαχήλ· οὐχ οὕτως. κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην, ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου.

16. Εἰσῆλθεν ἰακὼβ ἐξ ἀγροῦ ἑσπέρας· καὶ ἐξῆλθε λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπε· πρὸς ἐμὲ εἰσελεύσῃ σήμερον, μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου· καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην.

17. Καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς λείας, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱὸν πέμπτον.

18. Καὶ εἶπε λεία· ἔδωκεν ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρί μου. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰσαχάρ, ὅ ἐστι μισθός.

CAP. XXX.

8. Pro quo ait Rachel: Comparavit me Dominus cum sorore mea, & invalui: vocavitque eum Nephthali.

9. Sentiens Lia quòd parere desiisset, Zelpham ancillam suam marito tradidit.

10. Qua post conceptum edente filium,

11. Dixit: Feliciter, & idcirco vocavit nomen eius Gad.

12. Peperit quoque Zelpha alterum.

13. Dixitque Lia: Hoc pro beatitudine mea: Beatam quippe me dicent mulieres, propterea appellavit eum Aser.

14. Egressus autem Ruben tempore messis triticeæ in agrum, reperit mandragoras: quas matri Liæ detulit. Dixitque Rachel, Da mihi partem de mandragoris filii tui.

15. Illa respondit: Parúmne tibi videtur, quòd præripueris maritum mihi, nisi etiam mandragoras filii mei tuleris? Ait Rachel: Dormiat tecũ hac nocte pro mandragoris filii tui.

16. Redeuntique ad vesperam Iacob de agro, egressa est in occursum eius Lia, & ait, Ad me, inquit, intrabis: quia mercede conduxi te pro mandragoris filii mei. Dormivitque cum ea nocte illa.

17. Et exaudivit Deus preces eius: concepitque, Et peperit filium quintum,

18. Et ait: Dedit Deus mercedem mihi, quia dedi ancillam meam viro meo, appellavitque nomen eius Issachar.

Das XXX. Capitel.

8. Da sprach Rahel: GOtt hat es gewandt mit mir/ vnd meiner Schwester/ vnd ich werds jhr zuvor thun/ vnd hieß jhn Naphthali.

9. Da nun Lea sahe/ daß sie auffgehöret hatte zu geberen/ nam sie jhre Magd Silpa/ vnd gab sie Jacob zum Weibe.

10. Also gebar Silpa/ Lea Magd/ Jacob einen Sohn.

11. Da sprach Lea/ Rüstig/ vnd hieß jhn Gad.

12. Darnach gebar Silpa/ Lea Magd/ Jacob den andern Sohn.

13. Da sprach Lea: Wol mir/ Denn mich werden selig preisen die Töchter/ Vnd hieß jhn Asser.

14. Ruben gieng auß zur zeit der Weitzenerndt/ vnd fand Dudaim auff dem Felde/ vnnd bracht sie heim seiner Mutter Lea. Da sprach Rahel zu Lea: Gib mir der Dudaim deines Sohns ein theil.

15. Sie antwortet: Hast du nicht genug/ daß du mir meinen Mann genommen hast/ vnnd wilt auch die Dudaim meines Sohns nemen? Rahel sprach: Wolan/ laß jhn diese Nacht bey dir schlaffen/ vmb die Dudaim deines Sohns.

16. Da nun Jacob des Abends vom Felde kam/ gieng jhm Lea hinauß entgegen vnnd sprach: Bey mir solt du ligen/ Denn ich habe dich erkaufft/ vmb die Dudaim meines Sohns. Vnd er schlieff die Nacht bey jhr.

17. Vnd GOtt erhöret Lea/ vnd sie ward schwanger/ vnd gebar Jacob den fünfften Sohn.

18. Vnnd sprach: GOtt hat mir gelohnet/ daß ich meine Magd meinem Manne gegeben habe/ vnnd hieß jhn Isaschar.

CAP. XXX.

8. E disse Rachel, Io ho combattuto con la mia sorella di vn gran combattimento; e l'ho ancora superata: e chiamò il suo nome, Nephtali.

9. Or Lia vedendo che haueua restato di partorire, prese Zilpha sua serua, e la dette per moglie à Iacob.

10. E Zilpha serua di Lia, partorì vn figliuolo à Iacob.

11. E Lia disse, E venuta la prosperità: E chiamò il nome suo, Gad.

12. Partorì ancora Zilpha, serua di Lia vn' altro figliuolo à Iacob.

13. E Lia disse, Questo è perche io sia tenuta beata: percioche le donne mi chiamaranno beata: E chiamò il nome di quello, Aser.

14. E Ruben nel tempo de la segatura del grano sen andò, e ritrouò de le mandragore per il campo, e le portò à Lia sua madre, Allhora Rachel disse à Lia, Dammi ti prego de le mandragore del tuo figliuolo.

15. A laquale ella rispose, Ti pare egli poco, che tu hai preso il mio marito, se ancora tu non mi togli le mandragore del mio figliuolo? E Rachel le disse, Egli dunque dormirà conesso teco questa notte per le mandragore del tuo figliuolo.

16. E ritornando Iacob la sera dal campo, Lia gli andò fuori incontro, e gli disse, Tu entrarai à me; percioche io ti ho condutto con pagamento per le mandragore del mio figliuolo. E dormi con ella quella notte.

17. E Dio esaudì Lia, laquale concepì, e partorì il quinto figliuolo à Iacob.

18. E Lia disse, Dio m'hà data la mia mercede, perche io ho data la mia cameriera al mio marito: per questo chiamò il nome di quello, Isachar.

ל

19 ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב׃

20 ותאמר לאה זבדני אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא את שמו זבלון׃

21 ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה׃

22 ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה׃

23 ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי׃

24 ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף יהוה לי בן אחר׃

25 ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי׃

26 תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך׃

27 ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני יהוה בגללך׃

28 ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה׃

29 ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי׃

30 כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי׃

ל

19 ועדיאת עוד לאה וילידת בר שתיתאי ליעקב׃

20 ואמרת לאה יהב ייי יתי חולק טב הדא זימנא יהא מדורא דבעלי לותי ארי ילידית ליה שיתא בנין וקרת ית שמיה זבולון׃

21 ובתר כן ילידת ברתא וקרת ית שמה דינה׃

22 ועאל דכרנא דרחל קדם ייי וקביל צלותה ייי ויהב לה עדוי׃

23 ועדיאת וילידת בר ואמרת כנש ייי ית חסודי׃

24 וקרת ית שמיה יוסף למימר יוסף ייי לי בר אוחרן׃

25 והוה כד ילידת רחל ית יוסף ואמר יעקוב ללבן שלחני ואיהך לאתרי ולארעי׃

26 הב ית נשי וית בני דפלחית יתך בהון ואיזיל ארי את ידעת ית פלחני דפלחתיך׃

27 ואמר ליה לבן אם כען אשכחית רחמין בעינך נסיתי וברכני ייי בדילך׃

28 ואמר פריש אגרך עלי ואתן׃

29 ואמר ליה את ידעת ית די פלחתך וית דהוה בעירך עמי׃

30 ארי זעיר דהוה לך קדמי ותקיף לסגי ובריך ייי יתך בדילי וכען אימתי אעביד אף אנא לביתי׃

λʹ.

19. Καὶ συνέλαβεν ἔτι λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ ἰακώβ.

20. Καὶ εἶπε λεία· δεδώρηταί ὁ θεός μοι δῶρον καλόν. ἐν τῷ νῦν καιρῷ αἱρετιεῖ με ὁ ἀνήρ μου. τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱοὺς ἕξ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζαβουλών.

21. Καὶ μετὰ τοῦτον ἔτεκε θυγατέρα, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς δεῖνα.

22. Ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς τῆς ῥαχήλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεὸς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν μήτραν.

23. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱόν. εἶπε δὲ ῥαχήλ· ἀφεῖλεν ὁ θεός μου τὸ ὄνειδος.

24. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰωσὴφ, λέγουσα. προσθέτω ὁ θεός μοι υἱὸν ἕτερον.

25. Ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε ῥαχὴλ τὸν ἰωσὴφ, εἶπεν ἰακὼβ τῷ λάβαν· ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου, καὶ εἰς τὴν γῆν μου.

26. Ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου καὶ τὰ παιδία περὶ ὧν ἐδούλευσά σοι, ἵνα ἀπέλθω. σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν ἣν δεδούλευκά σοι.

27. Εἶπε δὲ αὐτῷ λάβαν· εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, οἰωνισάμην ἄν. εὐλόγησε γάρ με ὁ θεὸς τῇ σῇ εἰσόδῳ.

28. Διάστειλον τὸν μισθόν σου πρός με, καὶ δώσω.

29. Εἶπε δὲ ἰακὼβ, σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ.

30. Μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἦν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ηὐξήθη εἰς πλῆθος. καὶ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον.

CAP. XXX.

19. Rursum Lia concipiens, peperit sextum filium,

20. Et ait: Dotavit me Deus dote bona: etiam hac vice mecum erit maritus meus, eo quòd genuerim ei sex filios: & idcirco appellavit nomen eius Zabulon.

21. Post quem peperit filiam nomine Dina,

22. Recordatus quoque Dominus Rachelis, exaudivit eam, & aperuit vulvam eius.

23. Quæ concepit, & peperit filium, dicens: Abstulit Deus opprobrium meum.

24. Et vocavit nomen eius Ioseph, dicens: Addat mihi Dominus filium alterum.

25. Nato autem Ioseph, dixit Iacob socero suo: Dimitte me, ut revertar in patriam meam, & ad terram meam.

26. Da mihi uxores, & liberos meos, pro quibus servivi tibi, ut abeam: tu verò nosti servitutem qua servivi tibi.

27. Ait illi Laban: Inveniam gratiam in cõspectu tuo: experimento didici quia benedixerit mihi Deus propter te:

28. Constitue mercedem tuam, quam dem tibi.

29. At ille respondit: Tu nosti quomodo servierim tibi, & quanta in manibus meis fuerit possessio tua.

30. Modicum habuisti antequam venirẽ ad te, & nunc dives effectus es: benedixitq; tibi Deus ad introitum meũ: iustum est igitur ut aliquando provideam domui meæ.

Das XXX. Capitel.

19. Abermal ward Lea schwanger/ vnd gebar Jacob den sechsten Sohn.

20. Vnd sprach GOtt hat mich wol berathen/ Nun wird mein Mann wider bey mir wonen/ denn ich habe jhm sechs Söhne geborn/ vnd hieß jhn Sebulon.

21. Darnach gebar sie eine Tochter/ die hieß sie Dina.

22. Der HERR gedacht aber an Rahel/ vnd erhöret sie/ vnnd macht sie fruchtbar.

23. Da ward sie schwanger/ vnd gebar einen Sohn/ vnd sprach: GOTT hat meine schmach von mir genommen.

24. Vnd hieß jhn Joseph/ vnd sprach: Der HERR wolte mir noch einen Sohn dazu geben.

25. Da nun Rahel den Joseph geborn hatte/ sprach Jacob zu Laban: Laß mich ziehen/ vnd reisen an meinen ort/ vnd in mein Land.

26. Gib mir meine Weiber/ vnd meine Kinder/ darumb ich dir gedienet habe/ daß ich ziehe/ Denn du weissest/ wie ich dir gedienet habe.

27. Laban sprach zu jhm: Laß mich gnade für deinen augen finden/ Ich spüre/ daß mich der HERR segenet vmb deinen willen.

28. Stimme das Lohn das ich dir geben sol.

29. Er aber sprach zu jhm: Du weissest/ wie ich dir gedienet hab/ vnnd was du für Vieh hast vnter mir.

30. Du hattest wenig ehe ich her kam/ Nun aber ists außgebreitet inn die menge/ vnnd der HERR hat dich gesegenet durch meinen fuß/ Vnnd nun/ wenn sol ich auch mein Hauß versorgen.

CAP. XXX.

19. E dinuouo Lia concepì, e partorì il sesto figliuolo à Iacob.

20. E Lia disse, Dio m' ha dotata d' vn buon dono: questa volta il mio marito starà con essomeco; percioche gli ho fatti sei figliuoli: e chiamò il nome di quello, Zabulon.

21. Dipoi partorì vna figliuola, e chiamò il suo nome, Dina.

22. E Dio si ricordò di Rachel, e la esaudì, & aperse la sua matrice.

23. Concepì dunquem, e partorì vn figliuolo; e disse, Dio m' ha leuato il mio obbrobrio.

24. E chiamò il nome suo, Ioseph, dicendo, Il Signore mi aggionga vn' altro figliuolo.

25. Or auuenne, che quando Rachel hebbe partorito Ioseph, Iacob disse à Laban, Licentiami, à fin che io me ne vada al mio luogo, e nel mio paese.

26. Dammi i miei figliuoli e le mie moglii, per lequali io ti ho seruito; percioche tu hai conosciuto la mia seruitu, con laquale ti ho seruito.

27. E Laban gli rispose, Io ti prego hora: se io ho ritrouato gratia dinanti à te (io ho ben compreso, che'l Signore m' ha benedetto per tuo mezzo)

28. Rispose dico, Impuommi tu il tuo salario, & io te lo darò.

29. Ei gli disse, Tu hai conosciuto qualmente io ti ho seruito, e quanto sia stato il tuo acquisto con meco.

30. Imperoche era poco quello che tu haueui auanti ch' io venissi, & è cresciuto grandemente: & il Signore t' ha benedetto à la mia venuta: ma hora quando farò io tanto ancora per la mia famiglia?

ל

31 ואמר מה אתן לך ואמר יעקב לא תתן לי מדעם אם תעבד לי ית פתגמא הדין אתוב ארעה ענך אטר:

32 אעבר בכל ענך יומא דין ואעדי מתמן כל אימר נמור וקרוע וכל אימר שחום באמריא וקרוע ונמור בעזיא ויהא אגרי:

33 ותסהיד עלי זכותי ביום מחר ארי תעול על אגרי קדמך כל דליתוהי נמור וקרוע בעזיא ושחום באמריא גנוב הוא עמי:

34 ואמר לבן ברם לוי יהא כפתגמך:

35 ואעדי ביומא ההוא ית תישיא רגוליא וקרועיא וית כל עזיא נמורתא וקרועתא כל דחיור ביה וכל דשחום באמריא ויהב בידא דבנוהי:

26 ושוי מהלך תלתא יומין בינוהי ובין יעקב ויעקב רעי ית ענא דלבן דאשתארא:

37 ונסב ליה יעקב חטרין דלבן רטיבין ודלוז ודדלב וקליף בהון קלפין חיורין קלוף חיורא דעל חטריא:

38 ודעיץ ית חטריא דקליף ברהטיא באתר בית שקיא דמיא אתר דאתין ענא למשתי לקבליהין דענא ומתיחמן במיתיהן למשתי:

39 ואתיחמן ענא לחטריא וילידן ענא רגולין נמורין וקרועין:

ל

31 ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה צאנך אשמר:

32 אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי:

33 וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר איננו נקד וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי:

34 ויאמר לבן הן לו יהי כדברך:

35 ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים ואת כל העזים הנקדות והטלאת כל אשר לבן בו וכל חום בכשבים ויתן ביד בניו:

36 וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרת:

37 ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות מחשף הלבן אשר על המקלות:

38 ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים אשר תבאן הצאן לשתות לנכח הצאן ויחמנה בבאן לשתות:

39 ויחמו הצאן אל המקלות ותלדן הצאן עקדים נקדים וטלאים:

λʹ.

31. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· τί σοι δῶ; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰακώβ· οὐ δώσεις μοι οὐθέν. ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω.

32. Παρελθέτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχώρισον ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι καὶ πᾶν διάλευκον καὶ ῥαντὸν ἐν τοῖς ἄρνασι καὶ ἐν ταῖς αἰξὶν, ἔσται μοι μισθός.

33. Καὶ ἔσται μοι, καὶ ἐπακούσεταί μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπαύριον, ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου. πᾶν ὃ ἐὰν μὴ ᾖ ῥαντὸν καὶ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξὶ, καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, κεκλεμμένον ἔσται παρ᾽ ἐμοί.

34. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν· ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

35. Καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους τοὺς ῥαντοὺς, καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ πάσας τὰς αἶγας τὰς ῥαντὰς καὶ διαλεύκους, καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ πᾶν ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι. καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

36. Καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἐποίμαινε τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα.

37. Ἔλαβε δὲ αὑτῷ Ἰακὼβ ῥάβδον στυρακίνην χλωρὰν, καὶ καρυΐνην, καὶ πλατάνου, καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακὼβ λεπίσματα λευκά. καὶ περισύρων τὸ λευκὸν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκὸν, ὃ ἐλέπισε ποικίλον.

38. Καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους, ἃς ἐλέπισεν, ἐν ταῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος· ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πιεῖν ἐνώπιον τῶν ῥάβδων, ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισσήσωσι τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους.

39. Καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους, καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διάλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ῥαντά.

31. Dixitq;

CAP. XXX.

31. Dixitque Laban: Quid tibi dabo? At ille ait, Nihil volo: sed si feceris quod postulo, iterum pascam, & custodiam pecora tua.

32. Gyra omnes greges tuos, & separa cunctas oves varias, & sparso vellere: & quodcunque furvum & maculosum, variumque fuerit, tam in ovibus quàm in capris, erit merces mea.

33. Respondebitque mihi cras iustitia mea, quãdo placiti tempus advenerit, coram te: & omnia quæ non fuerint varia, & maculosa, & furua, tam in ovibus quàm in capris, furti me argues.

34. Dixitq; Laban: Gratum habeo quod petis.

35. Et separavit, in die illa capras, & oves, & hircos, & arietes varios, atque maculosos: cunctum autem gregẽ unicolorem, id est, albi & nigri velleris, tradidit in manu filiorum suorum.

36. Et posuit spatium itineris trium dierum inter se & generum, qui pascebat reliquos greges eius.

37. Tollens ergo Iacob virgas populeas, virides, & amygdalinas, & ex platanis, ex parte decorticavit eas: detractisque corticibus, in his quæ spoliata fuerant, candor apparuit: illa verò quæ integra fuerant, viridia permanserunt: atque in hunc modũ color effectus est varius.

38. Posuitque eas in canalibus, ubi effundebatur aqua: ut cùm venissent greges ad bibendum, ante oculos haberent virgas, & in aspectu earum conciperent.

39. Factumque est ut in ipso calore coitus, oves intuerentur virgas, & parerent maculosa, & varia, & diverso colore respersa.

Das XXX. Capitel.

31. Er aber sprach: Was sol ich dir denn geben? Jacob sprach: Du solt mir nichts überal geben / Sondern so du mir thun wilt / das ich sage / So wil ich widerumb weiden vnd hüten deiner Schafe.

32. Ich wil heute durch alle deine Herde gehen / vnnd außsondern alle fleckete vnnd bundte Schafe / vnnd alle schwartze Schafe vnter den Lämmern / vnnd die bundten vnnd flecketen Zigen / Was nun bundt vnnd flecket fallen wird / das sol mein lohn sein.

33. So wird mir mein Gerechtigkeit zeugen heute oder morgen / wenn es kompt / daß ich meinen Lohn von dir nemen sol / Also / daß / was nicht flecket oder bundt / oder nicht schwartz sein wird / vnter den Lämmern vnd Zigen / daß sey ein diebstal bey mir.

34. Da sprach Laban: Sihe da / es sey wie du gesagt hast.

35. Vnd sonderte des tages die sprenckliche vnd bundte Böcke / vnnd alle fleckete vnnd bundte Zigen / wo nur was weisses daran war / vnnd alles was schwartz war vnter den Lämmern / vnd thet es vnter die Handt seiner Kinder.

36. Vnd macht raum dreyer tagreise weit zwischen jm vnnd Jacob. Also weidet Jacob die übrigen Herde Laban.

37. Jacob aber nam stäbe von grünen Papelnbaum / Haseln vnd Castaneen / vnd schelet weisse streiffe daran / daß an den stäben das weisse bloß ward.

38. Vnd legt die stäbe / die er geschelet hatte / in die Trenckrinnen / für die Herde / die da kommen musten zu trincken / daß sie empfangen solten / wenn sie zu trincken kemen.

39. Also empfiengen die Herde über den stäben / vnnd brachten sprenckliche / fleckete vnd bundte.

CAP. XXX.

31. E Laban disse, Che ti darò io? Iacob rispose, Tu non mi darai cosa alcuna: se tu farai questo conesso meco, io pascerò ancora, e guardarò le tue pecore.

32. Io passerò hoggi per mezzo tutte le tue pecore, separando da esse ogni pecora ammachiata di piccole macchie, e di largeh; ogni pecora rossa ancora fra le pecore, & ammacchiate di macchie larghe, & ogni capra ammacchiata di piccole macchie fra le capre: è questo sarà il mio salario.

33. E per lo auuei ire la mia lealta testificarà per me, e verrà per la mia mercede dinanti à te. Tutto quel che non sarà ammacchiato di macchie piccole ò di larghe fra le capre, e rosso fra le pecore, il furto sia sopra di me.

34. E Laban disse, Ecco io desidero, che sia fatto secondo la tua parola.

35. In quel giorno adunque separò i bocchi segnati & animacchiati di macchie grandi, e tutte le capre intaccate di macchie piccole e grandi: ciascuna, dico nel laquale era qualche bianchezza, e ciascuna rossa ancora fra le pecore, e le dette nelle mani de suoi figliuoli.

36. Et inter pese il camino di tre giornate fra se e Iacob. E Iacob pasceua il resto de le pecore di Laban.

37. Iacob adunque prese de le bacchette di pioppo verdi, e di mandole, e di castagni, e scorticò in esse le corteccie bianche, per scoprire la bianchezza che era nelle bacchette.

38. E messe le bacchette che haueua scòrticate, ne canali de gli abbeueratoi de l' acqua (à i quali le pecore àndauano per bere) di rimpetto à le pecore, le quali quando andauano à bere, entrauano in caldo.

39. Le pecore dunque si riscaldauano à la veduta di quelle bacchette, e conceptiuano, e partoriuano de gli agnelli ammacchati di macchie piccole e di grandi ne i luoghi oue si sogliono legare.

ל

40 וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן׃

41 וְהָיָה בְּכָל־יַחֵם הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן בָּרְהָטִים לְיַחְמֵנָּה בַּמַּקְלוֹת׃

42 וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב׃

43 וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃

ל

40 וְאִימְּרַיָּא אַפְרֵישׁ יַעֲקֹב וִיהַב בְּרֵישׁ עָנָא כָּל דִּרְגוֹל וְכָל דִּשְׁחוֹם בְּעָנָא דְלָבָן וְשַׁוִּי לֵיהּ עֶדְרִין בִּלְחוֹדוֹהִי וְלָא עָרְבִינּוּן עִם עָנָא דְלָבָן׃

41 וַהֲוֵי בְּכָל עִידָּן דִּמְתַיַּחֲמָן עָנָא מְבַכְּרָתָא וְשַׁוִּי יַעֲקֹב יָת חֻטְרַיָּא לְקָבְלֵיהוֹן דְּעָנָא בְּרַהֲטַיָּא לְיַחֲמוּתְהֵין בְּחֻטְרַיָּא׃

42 וּבְלַקִּישׁוּת עָנָא לָא מְשַׁוִּי וַהֲווֹ לַקִּישַׁיָּא לְלָבָן וּבַכִּירַיָּא לְיַעֲקֹב׃

43 וּתְקֵיף גַּבְרָא לַחֲדָא לַחֲדָא וַהֲווֹ לֵיהּ עָאן סַגִּיאָן וְאַמְהָן וְעַבְדִּין וְגַמְלִין וַחֲמָרִין׃

λ.

40. Τοὺς δὲ ἀμνοὺς διέστειλεν Ἰακώβ, καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν διάλευκον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἀμνοῖς. καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν.

41. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ, ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ἰακὼβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν ταῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ῥάβδους.

42. Ἡνίκα δ' ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει. ἐγένετο δὲ τὰ ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ.

43. Καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα. καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ καὶ βόες, παῖδες, παιδίσκαι, κάμηλοι καὶ ὄνοι.

לא

1 וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ עָשָׂה אֵת כָּל־הַכָּבֹד הַזֶּה׃

2 וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃

3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ׃

4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנוֹ׃

5 וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ אֵלַי כִּתְמֹל שִׁלְשֹׁם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃

6 וְאַתֵּנָה יְדַעְתֶּן כִּי בְּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃

7 וַאֲבִיכֶן הֵתֶל בִּי וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע עִמָּדִי׃

לא

1 וּשְׁמַע יָת פִּתְגָּמֵי בְנֵי לָבָן דַּהֲווֹ אָמְרִין נְסַב יַעֲקֹב יָת כָּל דִּי לַאֲבוּנָא וּמִן דִּי לַאֲבוּנָא קְנָא יָת כָּל נִכְסַיָּא הָאִלֵּין׃

2 וַחֲזָא יַעֲקֹב יָת סְבַר אַפֵּי לָבָן וְהָא לֵיתְנוּן עִמֵּיהּ כְּמֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַדְמוֹהִי׃

3 וַאֲמַר יְיָ לְיַעֲקֹב תּוּב לַאֲרַע אֲבָהָתָךְ וּלְיַלָּדוּתָךְ וִיהֵא (מֵימְרִי) בְּסַעְדָּךְ׃

4 וּשְׁלַח יַעֲקֹב וּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה לְחַקְלָא לְוָת עָנֵיהּ׃

5 וַאֲמַר לְהֵן חָזֵי אֲנָא יָת סְבַר אַפֵּי דַאֲבוּכֵן אֲרֵי לֵיתְנוּן עִמִּי כְּמֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַדְמוֹהִי וֵאלָהֵיהּ דְּאַבָּא (מֵימְרֵיהּ) הֲוָה בְּסַעְדִּי׃

6 וְאַתֵּין יְדַעְתִּין אֲרֵי בְּכָל חֵילִי פְּלַחִית יָת אֲבוּכֵן׃

7 וַאֲבוּכֵן שַׁקַּר בִּי וְאַשְׁנִי יָת אַגְרִי עֲשַׂר זִמְנִין וְלָא שַׁבְקֵיהּ יְיָ לְאַבְאָשָׁא עִמִּי׃

ΚΕΦΑΛ. λα'.

1. Ἤκουσε δὲ Ἰακὼβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν λεγόντων· εἴληφεν Ἰακὼβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην.

2. Καὶ εἶδεν Ἰακὼβ τὸ πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν πρὸς αὐτοῦ, ὡσεὶ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν.

3. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἰακώβ· ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρός σου, καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ.

4. Ἀποστείλας δὲ Ἰακὼβ ἐκάλεσε Λείαν καὶ Ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδίον, οὗ ἦν τὰ ποίμνια, καὶ εἶπεν αὐταῖς.

5. Ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμὲ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρός μου ἦν μετ' ἐμοῦ.

6. Καὶ αὐταὶ δὲ οἴδατε, ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχύϊ μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν.

7. Ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου τῶν δέκα ἀμνῶν. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου κακοποιῆσαί με.

CAP. XXX.

40. Divisítq; gregem Iacob, & posuit virgas in canalibus ante oculos arietum: erant autem alba & nigra quæque, Laban: cætera verò, Iacob, separatis inter se gregibus.

41. Igitur quando primo tẽpore ascendebantur oves, ponebat Iacob virgas in canalibus aquarũ ante oculos arietum & ovium, ut in earũ contẽplatione conciperent:

42. Quando verò serotina admissura erat, & conceptus extremus, non ponebat eas. Factaq; sunt ea quæ erant serotina, Laban: & quæ primi temporis, Iacob.

43. Ditatusque est homo ultra modum, & habuit greges multos, ancillas & servos, camelos & asinos.

Das XXX. Capitel.

40. Da scheidet Jacob die Lämmer / vnd thet die abgesonderte Herde zu den fleckéten vnnd schwartzen in der Herde Labans/vnd macht jhm ein eigen Herde/die thet er nicht zu der Herde Labans.

41. Wenn aber der Laufft der Frülinge Herde war/legte er diese stäbe inn die Rinnen für die Augen der Herde/ daß sie über den stäben empfiengen.

42. Aber inn der Spetlinger Laufft / legt er sie nicht hinein. Also wurden die Spetlinge des Labans / aber die Frülinge des Jacobs.

43. Daher ward der Mann über die maß Reich / daß er viel Schaffe / Mägde vnd Knechte/ Kameel vnd Esel hatte.

CAP. XXX.

40. Ma Iacob separò gli agnelli; e messe le pecore verso gli agnelli ammacchiati, e verso ciascun rosso ch' era nel gregge di Laban, e messe il suo gregge à parte, e non lo pose appresso le pecore di Laban.

41. E quando le pecore primaticcie veniuano in caldo, Iacob metteua quelle bacchette dinanzi à le pecore ne i canali, à fin che elle si riscaldassero, e concepissero à la veduta de le bacchette.

42. Ma quando le pecore erano serotini, non le metteua: e le serotini erano di Laban, e le primaticcie di Iacob.

43. E cosi questo huomo arricchì grandemente, & hebbe molte pecore, seruenti, seruitori, camelli, & asini.

CAP. XXXI.

1. Postquam autem audivit verba filiorum Laban dicentium, Tulit Iacob omnia quę fuerunt patris nostri, & de illius facultate ditatus, factus est inclytus:

2. Animadvertit quoque faciem Laban quòd nõ esset erga se sicut heri & nudiustertius,

3. Maximè dicente sibi Domino: Revertere in terram patrum tuorum, & ad generationem tuam, eroque tecum:

4. Misit, & vocavit Rachel & Liam in agrum, ubi pascebat greges,

5. Dixitq; eis: Video faciem patris vestri, quòd non sit erga me sicut heri & nudiustertius: Deus autem patris mei fuit mecum.

6. Et ipsæ nostis quòd totis viribus meis servierim patri vestro.

7. Sed & pater vester circũvenit me, & mutavit mercedem meam decem vicibus: & tamen non dimisit eum Deus ut noceret mihi.

Das XXXI. Capitel.

VNd es kamen für jhn die rede der Kinder Laban / daß sie sprachen: Jacob hat alle vnsers Vaters gut zu sich gebracht/vnnd von vnsers Vaters gut hat er solche Reichthumb zu wegen gebracht.

2. Vnd Jacob sahe an das angesicht Laban/vnd sihe es war nicht gegen jm/ wie gestern vnd ehegestern.

3. Vnnd der HERR sprach zu Jacob: Zeuch wider in deiner Väter Land/ vnnd zu deiner Freundtschafft/Ich wil mit dir sein.

4. Da sandte Jacob hin / vnnd ließ ruffen Rahel vnnd Lea auffs Feldt bey seiner Herde.

5. Vnnd sprach zu jhnen: Ich sehe ewers Vaters angesicht / das es nicht gegen mir ist / wie gestern vnnd ehegestern / Aber der Gott meines Vaters ist mit mir gewesen.

6. Vnd jhr wisset/daß ich auß allen meinen krefften ewrem Vater gedienet habe.

7. Vnnd er hat mich geteuscht/vnnd nun zehen mal meinen Lohn verendert/ Aber Gott hat jm nicht gestattet / daß er mir schaden thet.

CAP. XXXI.

1. Or egli vdì le parole de figliuoli di Laban che diceuano, Iacob ha portato tutto quello che era di nostro padre, e di quel che si apparteneua a nostro padre ne ha fatto tutta questa gloria.

2. Considerò ancora Iacob la faccia di Laban, & ecco non era verso di lui come pel passato:

3. E che il Signore gli haueua detto, Ritorna al paese de tuoi padri, & al tuo parentado, & io sarò teco.

4. Iacob adunque mandò: e chiamò Rachel, e Lia, che andassero nel campo à le sue pecore.

5. E disse loro, Io conosco à la faccia di vostro padre, ch' egli non è verso di me come pel passato, e lo Dio di mio padre è stato con esso meco.

6. E voi hauete conosciuto che io ho seruito à vostro padre con tutte le mie forze.

7. Ma il vostro padre mi ha ingannato, & ha mutato il mio salario dieci volte; ma Dio però non gli ha permesso che mi facesse male.

לא

8 אם כדין הוה אמר נמורין יהא אגרך וילידן כל ענא נמורין ואם כדין הוה אמר רגולין יהא אגרך וילידן כל ענא רגולין:

9 ואפרש יי מן בעירא דאבוכון ויהב לי:

10 והוה בעידן דמתיחמא ענא וזקפית עיני וחזית בחלמא והא תישיא דסלקין על ענא רגולין נמורין ופציחין:

11 ואמר לי מלאכא דיי בחלמא יעקב ואמרית הא אנא:

12 ואמר זקוף כען עינך וחזי כל תישיא דסלקין על ענא רגולין נמורין ופציחין ארי גלי קדמי ית כל דלבן עבד לך:

13 אנא אלהא דיתגליתי עלך בבית אל דמשחתא תמן קמא דקיימת קדמי תמן קים כען קום פוק מן ארעא הדא ותוב לארע ילדותך:

14 ואתיבת רחל ולאה ואמרא ליה העד כען לנא חולק ואחסנא בבית אבונא:

15 הלא נכראן אתחשבנא ליה ארי זבננא ואכל אף מיכל ית כספנא:

16 ארי כל עותרא דאפרש יי מאבונא דילנא הוא ודבננא וכען כל דאמר יי לך עביד:

17 וקם יעקב ונטל ית בנוהי וית נשוהי על גמליא:

לא

8 אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים:

9 וַיַּצֵּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶּן־לִי:

10 וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים:

11 וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאֹמַר הִנֵּנִי:

12 וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָּךְ:

13 אָנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ:

14 וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ:

15 הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ:

16 כִּי כָל־הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה:

17 וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמַלִּים:

λά.

8. Ἐὰν οὕτως εἴπῃ, τὰ ποικίλα ἔσται σου μισθὸς, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα. ἐὰν δὲ εἴπῃ, τὰ λευκὰ ἔσται σου μισθὸς, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά.

9. Καὶ ἀφείλετο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέ μοι αὐτά.

10. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα, καὶ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτὰ ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι, καὶ οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας διάλευκοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί.

11. Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καθ' ὕπνον, ἰακώβ. ἐγὼ δὲ εἶπα, τί ἐστι.

12. Καὶ εἶπεν. ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς ῥαντούς. ἑώρακα γὰρ ὅσα σοι Λαβὰν ποιεῖ.

13. Ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῷ τόπῳ θεοῦ, οὗ ἤλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην, καὶ ηὔξω μοι ἐκεῖ εὐχήν. νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης, καὶ ἄπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ.

14. Καὶ ἀποκριθεῖσαι ῥαχὴλ, καὶ λεία, εἶπαν αὐτῷ· μή ἐστιν ἡμῖν ἔτι μερὶς ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν.

15. Οὐχ ὡς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ κατὰβρώσει κατέφαγε τὸ ἀργύριον ἡμῶν.

16. Πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν ἣν ἀφείλετο ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται, καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν. νῦν οὖν ὅσα σοι εἴρηκεν ὁ θεὸς, ποίει.

17. Ἀναστὰς δὲ ἰακώβ, ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καμήλους.

CAP. XXXI.

8. Si quando dixit, Variæ erunt mercedes tuæ: pariebant omnes oves varios fœtus. quando verò econtrario ait, Alba queque accipies pro mercede: omnes greges alba pepererunt.

9. Tulitque Deus substantiam patris vestri, & dedit mihi.

10. Postquam enim conceptus ovium tempus advenerat, levavi oculos meos, & vidi in somnis ascendentes mares super fœminas, varios & maculosos, & diversorum colorum.

11. Dixitq; angelus Dei ad me in somnis, Iacob? Et ego respondi, Adsum.

12. Qui ait? Leva oculos tuos, & vide universos masculos ascendentes super fœminas, varios, maculosos, atque respersos. Vidi enim omnia quæ fecit tibi Laban.

13. Ego sum Deus Beth-él, ubi vnxisti lapidem, & votū vovisti mihi. Nunc ergo surge, & egredere de terra hac, revertens in terram nativitatis tuæ.

14. Responderuntque Rachel & Lia: Nunquid habemus residui quicquam in facultatibus, & hæreditate domus patris nostri?

15. Nonne quasi alienas reputavit nos, & vendidit, comeditq; pretium nostrum?

16. Sed Deus tulit opes patris nostri, & eas tradidit nobis, ac filiis nostris: vnde omnia quæ præcepit tibi Deus, fac.

17. Surrexit itaque Iacob: & impositis liberis, ac coniugibus suis super camelos, abiit.

Das XXXI. Capitel.

8. Wenn er sprach die bundten sollen dein lohn sein / So trug die gantze Herd bundte. Wenn er aber sprach: Die sprenckliche sollen dein lohn sein / so trug die gantze Herde sprenckliche.

9. Also hat GOTT die güter euers Vaters jhm entwandt / vnd mir gegeben.

10. Denn wenn die zeit des lauffs kam / hub ich meine augen auff / vnnd sahe im Traum / vnnd sihe die Böcke sprungen auff die sprenckliche / fleckete vnd bundte Herde.

11. Vnd der Engel Gottes sprach zu mir im Traum: Jacob. Vnnd ich antwortet: Hie bin ich.

12. Er aber sprach: Heb auff deine augen / vnnd sihe / die Böcke springen auff die sprenckliche / fleckete vnd bundte Herde / deñ ich habe alles gesehen / was dir Laban thut.

13. Ich bin der GOTT zu Beth-El / da du den Stein gesalbet hast / vnnd mir daselbs ein Gelübde gethan. Nun mach dich auff / vnd zeuch aus disem lande / vnd zeuch wider in das land deiner Freundschafft.

14. Da antwortet Rahel vnd Lea / vnd sprachen zu jhm: Wir haben doch kein theil noch erbe mehr in vnsers Vaters Hause.

15. Hat er vns doch gehalten als die frembden / denn er hat vns verkaufft / vnd vnsern lohn verzehret.

16. Darumb hat Gott vnserm Vater entwandt seinen reichthumb zu vnns vnd vnsern Kindern / Alles nun / was Gott dir gesagt hat / das thu.

17. Also machet sich Jacob auff vnd lud seine Kinder vnnd Weiber auff Kameelen.

CAP. XXXI.

8. Se diceua cosi, Le pecore ammacchiate saranno la tua mercede; allhora tutte le pecore partoriuano agnelli ammachiati di punti picoli. E se cosi diceua, Le segnate saranno il tuo salario; allhora tutte le pecore partoriuano de segnati.

9. Per ilche Dio ha tolto il gregge di vostro padre, e l' ha dato à me.

10. Et auuenne che nel tempo, nelquale le pecore si riscaldauano, io alzai gli occhii miei, e viddi in sogno de becchi che mõtauano sopra le pecore ammacchiate, oue si sogliono legare, di piccoli punti, e di macchie bianche.

11. Allhora l' Angelo di Dio mi disse in sogno, Iacob. Et io risposi, Eccomi.

12. Et egli disse, Alza ora gli occhii tuoi, e guarda tutti i becchi che saltano sopra le pecore segnate di piccoli punti, e macchiate di macchie binanche; percioche io ho veduto quel che t' ha fatto Laban.

13. Io sono lo Dio di Beth-el, oue vngesti la pietra, quando mi auotisti vn voto. Leuati hora, esce di questa terra, e ritorna al paese del tuo parentado.

14. E Rachel rispose, e Lia, e gli dissero. Non habbiamo ancora noi la portione & l' heredità in casa del nostro padre?

15. Oh non siamo state riputate da lui per straniere? Percioche ti ci ha vendute, & ha ancora consumati i nostri denari:

16. Imperoche tutte le ricchezze che Dio ha tolte à nostro padre, sono nostre e de nostri figliuoli. Farai dunque hora tutto quello che Dio ti ha detto:

17. Iacob si leuò e messe i suoi figliuoli e le sue moglii sopra i camelli.

לא

18 וּדְבַר יָת כָּל גֵּיתוֹהִי וְיָת כָּל קִנְיָנֵיהּ דִּיקְנָא גֵּיתֵי קִנְיָנֵיהּ דִּיקְנָא בְּפַדַּן אֲרָם לְמֵיתֵי לְוָת יִצְחָק אֲבוּהִי לְאַרְעָא דִּכְנָעַן׃

19 וְלָבָן אֲזַל לְמִיגַז יָת עָנֵיהּ וּנְסֵיבַת רָחֵל יָת צַלְמַנַּיָּא דִּי לַאֲבוּהָא׃

20 וְכַסִּי יַעֲקֹב מִן לָבָן אֲרַמָּאָה עַל דְּלָא חַוִּי לֵיהּ אֲרֵי אָזֵל הוּא׃

21 וַאֲזַל הוּא וְכָל דִּילֵיהּ וְקָם וַעֲבַר יָת פְּרָת וְשַׁוִּי יָת אַפּוֹהִי לְטוּרָא דְּגִלְעָד׃

22 וְאִתְחַוָּא לְלָבָן בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה אֲרֵי אֲזַל יַעֲקֹב׃

23 וּדְבַר יָת אֲחוֹהִי עִמֵּיהּ וּרְדַף בָּתְרוֹהִי מַהֲלַךְ שִׁבְעָה יוֹמִין וְאַדְבֵּק יָתֵיהּ בְּטוּרָא דְּגִלְעָד׃

24 וַאֲתָא (מֵימַר) מִן קֳדָם יְיָ לְוָת לָבָן אֲרַמָּאָה בְּחֶלְמָא דְּלֵילְיָא וַאֲמַר לֵיהּ אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תְּמַלֵּיל עִם יַעֲקֹב מִטַּב עַד בִּישׁ׃

25 וְאַדְבֵּק לָבָן יָת יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב פְּרַס יָת מַשְׁכְּנֵיהּ בְּטוּרָא וְלָבָן אַשְׁרִי יָת אֲחוֹהִי בְּטוּרָא דְּגִלְעָד׃

26 וַאֲמַר לָבָן לְיַעֲקֹב מָה עֲבַדְתְּ וְכַסִּיתָא מִנִּי וְדַבַּרְתְּ יָת בְּנָתַי כִּשְׁבִיַּת חַרְבָּא׃

27 לְמָה אִטְּמַרְתְּ לְמֵיזַל וְכַסִּיתָא מִנִּי וְלָא חַוִּיתָא לִי וְשַׁלַּחְתָּךְ פּוֹן בְּחֶדְוָא וּבְתֻשְׁבְּחָן בְּתוּפִּין וּבְכִנָּרִין׃

28 וְלָא שְׁבַקְתַּנִי לְנַשָּׁקָא לִבְנַי וְלִבְנָתַי כְּעַן אַסְכֵּלְתָּא לְמֶעְבַּד׃

לא

18 וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה כְּנָעַן׃

19 וְלָבָן הָלַךְ לִגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ׃

20 וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל־בְּלִי הִגִּיד לוֹ כִּי בֹרֵחַ הוּא׃

21 וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד׃

22 וַיֻּגַּד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב׃

23 וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד׃

24 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃

25 וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת־יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו בְּהַר הַגִּלְעָד׃

26 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מֶה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לְבָבִי וַתְּנַהֵג אֶת־בְּנֹתַי כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב׃

27 לָמָּה נַחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וָאֲשַׁלֵּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃

28 וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי לְנַשֵּׁק לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ׃

λα'.

18. Καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν ἐποίησεν ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἀπελθεῖν πρὸς ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν χαναάν.

19. Λάβαν δὲ ᾤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ἔκλεψε δὲ ῥαχὴλ τὰ εἴδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

20. Ἔκρυψε δὲ Ἰακὼβ Λάβαν τὸν σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι διδράσκει.

21. Καὶ ἀπέδρα αὐτὸς, καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα. καὶ διέβη τὸν ποταμὸν καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ ὄρος γαλαάδ.

22. Ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ σύρῳ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ.

23. Καὶ παραλαβὼν πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ, ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτά. καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει γαλαάδ.

24. Ἦλθε δὲ ἄγγελος πρὸς Λάβαν τὸν σύρον καθ' ὕπνον τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Φύλαξαι σεαυτὸν, μή ποτε λαλήσῃς πρὸς αὐτὸν πονηρά. καὶ κατέλαβε Λάβαν τὸν Ἰακώβ.

25. Ἰακὼβ δὲ ἔπηξε τὴν ὁδὸν τῆς σκευῆς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει. Λάβαν δὲ ἔστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει γαλαάδ.

26. Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ ἰακώβ· τί ἐποίησας; ἵνα τί κρυφῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρᾳ·

27. Καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἄν σε μετ' εὐφροσύνης καὶ μετὰ μουσικῶν τυμπάνων καὶ κιθάρας.

28. Καὶ οὐκ ἠξιώθην καταφιλῆσαι τὰ παιδία μου, καὶ τὰς θυγατέρας μου. νῦν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας.

CAP. XXXI.

18. Tulitque omnem substantiam suam, & greges, & quicquid in Mesopotamia acquisierat, pergens ad Isaac patrem suum in Terram-Chanaan.

19. Eo tempore ierat Laban ad tondendas oves, & Rachel furata est idôla patris sui.

20. Noluitque Iacob confiteri socero suo quòd fugeret,

21. Cumq; abiisset tam ipse quàm omnia quæ iuris sui erant, & amne transmissio pergeret contra montem-Galaad:

22. Nuntiatum est Laban die tertio quòd fugeret Iacob.

23. Qui assumptis fratribus suis, persecutus est eum diebus septem: & comprehendit eum in monte Galaad.

24. Viditque in somnis dicentem sibi Dominum: Caue ne quicquam asperè loquaris contra Iacob.

25. Iamque Iacob extenderat in monte tabernaculum: cumq; ille consecutus fuisset eum cũ fratribus suis, in eodem monte Galaad fixit tentorium.

26. Et dixit ad Iacob: Quare ita egisti, ut clam me, abigeres filias meas quasi captivas gladio?

27. Cur ignorante me fugere voluisti, nec indicare mihi: ut prosequerer te cum gaudio, & canticis, & tympanis, & citharis?

28. Non es passus ut oscularer filios meos & filias: stultè operatus es & nunc quidem.

Das XXXI. Capitel.

18. Vnd füret weg alle sein vieh / vnd alle seine Haabe / die er zu Mesopotamia erworben hatte / daß er keme zu Isaac seinem Vater ins land Canaan.

19. Laban aber war gangen seine Herde zu scheren. Vnd Rahel stal jhres Vaters Götzen.

20. Also stal Jacob dem Laban zu Syrien das hertz / damit / daß er jhm nicht ansaget / daß er flohe.

21. Also flohe er vnnd alles was sein war / machet sich auff / vnnd fuhr vber das Wasser / vnd richtet sich nach dem Berge Gilead.

22. Am dritten tage wards Laban angesagt / daß Jacob flöhe.

23. Vnd er nam seine Brüder zu sich vnd jaget jm nach sieben Tagreise / vnd ereilet jhn auff dem Berge Gilead.

24. Aber GOTT kam zu Laban dem Syrer im Traum des nachts / vnd sprach zu jhm: Hüte dich / daß du mit Jacob nicht anders redest denn freundlich.

25. Vnnd Laban nahet zu Jacob / Jacob aber hatte seine hütten auffgeschlagen auff dem Berge / Vnd Laban mit seinen Brüdern schlug seine Hütten auch auff / auff dem Berge Gilead.

26. Da sprach Laban zu Jacob: Was hast du gethan / das du mein Hertz gestolen hast / vnnd hast meine Töchter entführet / als die durchs Schwert gefangen weren?

27. Warumb hast du heimlich geflohen / vnd hast dich weg gestolen / vnd hast mirs nicht angesagt / daß ich dich hette geleitet mit freuden / mit singen / mit paucken vnd harpffen?

28. Vnd hast mich nicht lassen meine Kinder vnnd Töchter küssen. Nun du hast thörlich gethan.

CAP. XXXI.

18. E condusse tutti i suoi bestiami, e tutta la facultà ch' egli haueua acquistata, cioè, le pecore del suo acquisto, ch' ei le haueua acquistate in Padan-Aram, per ritornar sene à Ishac suo padre nella terra di Canaan.

19. Or Laban era andato à tosare le sue pecore, in questo mezzo Rachel rubbò gli idoli che erano di suo padre.

20. Iacob ancora rubbò il cuore di Laban Sirio, perche non gli disse niente, che sene fuggiua.

21. E gli dunque sene fuggì con tutto quello che haueua; e si leuò, e passò il fiume, e voltò la sua faccia varso la montagna di Galaad.

22. Et il terzzo giorno fu detto à Laban, che Iacob era fuggito.

23. E gli dunque prese il suoi fratelli conesso seco, e lo seguitò pel camino di sette giornate, e lo arriuò à la montagna di Galaad.

24. Ma Dio apparse à Laban Sirio in sogno quella notte, e gli disse, Guardati che tu non parli conessò Iacob di bene in male.

25. Laban dunque arriuò Iacob: Et Iacob haueua piantato il suo pauiglione in quel monte, e Laban lo piantò nel medesimo monte di Galaad co i suoi fratell

26. E Laban disse à Iacob, Che cosa hai tu fatto? Tu m' hai rubbato il cuore, & hai menate via le mie figliuole, come fatte prigioni con la spada.

27. Perche ti sei tu ascosto per fuggire, e senza saperne io niente, ti sei partito, e non me l' hai fatto intendere; & io ti hauerei rimandato con piacere, e canto, col tamburo e con la citara?

28. E mon mi hai tu concesso ch' io baciassi i miei figliuoli, e le mie figliuole: Hora tu hai fatto stoltamente à far così.

לא

29 איתי חילא בידי למעבד עמכון ביש ואלהא דאבוכון ברמשא אמר לי למימר אסתמר לך ממללא עם יעקב מטב עד ביש:

30 וכען מיזל אזלת ארי חמדא חמידתא לבית אבוך למה נסיבתא ית דחלתי:

31 ואתיב יעקב ואמר ללבן ארי דחילית ארי אמרית דילמא תנוס ית בנתך מני:

32 אתר דתשכח ית דחלתך לא יתקיים קדם אחנא אשתמודע לך מה דעמי וסב לך ולא ידע יעקב ארי רחל נסיבתנון:

33 ועאל לבן במשכנא דיעקב ובמשכנא דלאה ובמשכנא דתרתין לחינתא ולא אשכח ונפק ממשכנא דלאה ועאל במשכנא דרחל:

34 ורחל נסיבת ית צלמניא ושויתינון בעביטא דגמלא ויתיבת עליהון ומשיש לבן ית כל משכנא ולא אשכח:

35 ואמרת לאבוהא לא יתקוף בעיני רבוני ארי לא איכול למיקם מן קדמך ארי אורח נשין לי ובלש ולא אשכח ית צלמניא:

36 ותקיף ליעקב ונצא עם לבן ואתיב יעקב ואמר ללבן מה חובי ומה סורחני ארי רדפתא בתראי:

37 ארי משישתא ית כל מאני מה אשכחתא מכל מאני ביתך שו כען קדם אחי ואחך ויוכחון בין תרננא:

לא

29 יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע:

30 ועתה הלך הלכת כי נכסף נכספתה לבית אביך למה גנבת את אלהי:

31 ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי:

32 עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם:

33 ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהת ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל:

34 ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן את כל האהל ולא מצא:

35 ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את התרפים:

36 ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי:

37 כי משש את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיך ויוכיחו בין שנינו:

λά.

29. Καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαί σε. ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρός σου χθὲς εἶπε πρός με λέγων· φύλαξαι σεαυτὸν, μή ποτε λαλήσῃς μετὰ ἰακὼβ πονηρά.

30. Νῦν οὖν πεπόρευσαι. ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησας ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου. ἱνατί ἔκλεψας τοὺς θεούς μου.

31. Ἀποκριθεὶς δὲ ἰακὼβ, εἶπε τῷ Λάβαν. εἶπα γὰρ, μή ποτε ἀφέλῃς τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ καὶ πάντα τὰ ἐμά.

32. Καὶ εἶπεν ἰακὼβ, παρ' ᾧ ἂν εὕρῃς τοὺς θεούς σου, οὐ ζήσεται. ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐπίγνωθι τί ἐστι παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν, καὶ λάβε. καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν. οὐκ ᾔδει δὲ ἰακὼβ ὅτι ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς.

33. Εἰσελθὼν δὲ Λάβαν ἠρεύνησεν εἰς τὸν οἶκον λείας, καὶ οὐχ εὗρεν. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου λείας, καὶ ἠρεύνησε τὸν οἶκον ἰακὼβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐχ εὗρεν.

34. Εἰσῆλθε δὲ εἰς τὸν οἶκον ῥαχήλ. ῥαχὴλ δὲ ἔλαβε τὰ εἴδωλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς. καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς·

35. Μὴ βαρέως φέρε κύριε· οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὸ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοί ἐστιν. ἠρεύνησε Λάβαν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρε τὰ εἴδωλα.

36. Ὠργίσθη δὲ ἰακὼβ καὶ ἐμαχέσατο Λάβαν. ἀποκριθεὶς δὲ ἰακὼβ εἶπε τῷ Λάβαν· τί τὸ ἀδίκημά μου; καὶ τί τὸ ἁμάρτημά μου; ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου, καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου μου.

37. Τί εὗρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θὲς ὧδε ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο ἡμῶν.

CAP. XXXI.

29. Valet manus mea reddere tibi malum: sed Deus patris tui heri dixit mihi: Caue ne loquaris contra Iacob quicquam durius.

30. Esto, ad tuos ire cupiebas, & desiderio erat tibi domus patris tui: cur furatus es deos meos?

31. Respondit Iacob: Quòd inscio te profectus sum, timui ne violenter auferres filias tuas.

32. Quòd autem furti me arguis: apud quemcunque inveneris deos tuos, necetur coram fratribus nostris. scrutare, quicquid tuorum apud me inveneris, aufer. hæc dicens, ignorabat quòd Rachel furata esset idôla.

33. Ingressus itaque Laban tabernaculum Iacob, & Liæ, & utriusque famulæ, non invenit. Cumque intrasset tentorium Rachelis,

34. Illa festinans abscondit idôla subter stramenta cameli, & sedit désuper: scrutantiq; omne tentorium, & nihil invenienti,

35. Ait: Ne irascatur dominus meus, quòd coram te assurgere nequeo: quia iuxta consuetudinem fœminarũ nunc accidit mihi. sic delusa solicitudo quærentis est.

36. Tumensq; Iacob, cum iurgio ait: Quam ob culpam meam, & ob quod peccatum meum sic exarsisti post me,

37. Et scrutatus es omnem supellectilem meam? Quid invenisti de cuncta substantia domus tuæ? pone hîc coram fratribus meis, & fratribus tuis, & iudicent inter me & te.

Das XXXI. Capitel.

29. Vnd ich hette mit Gottes hülffe wol so viel macht / daß ich euch könt vbels thun/ Aber euers Vaters GOtt hat gestern zu mir gesagt: Hüte dich / daß du mit Jacob nicht anders denn freundlich redest.

30. Vnd weil du denn ja woltest ziehen / vnd sehnetest dich so fast nach deines Vaters hause / Warumb hast du mir meine Götter gestolen?

31. Jacob antwortet/ vnnd sprach zu Laban: Ich forchte mich / vnnd dachte du würdest deine Töchter von mir reissen.

32. Bey welchem du aber deine Götter findest / der sterbe hie für vnsern Brüdern / suche das deine bey mir vnd nimms hin. Jacob wuste aber nicht / daß sie Rahel gestolen hatte.

33. Da gieng Laban in die Hütten Jacob vnd Lea / vnd der beide Mägde / vnnd fand nichts. Vnd gieng auß der Hütten Lea in die hütten Rahel.

34. Da nam Rahel die Götzen/ vnd legt sie vnter die streu der Kameel/ vnd saßte sich drauff. Laban aber betastet die gantze Hütte/ vnd fand nichts.

35. Da sprach sie zu jhrem Vater: Mein Herr/ zürne nicht/ Denn ich kan nicht auffstehen gegen dir / denn es gehet mir nach der Frawen weise. Also fand er die Götzen nicht / wie fast er sucht.

36. Vnnd Jacob ward zornig/ vnnd schalt Laban/ vnd sprach zu jhm: Was hab ich mißgehandelt oder gesündiget / daß du so auff mich erhitzt bist?

37. Du hast alle mein Haußrath betastet / Was hast du deines Haußrahts funden? Lege das dar / für meinen vnnd deinen Brüdern/ daß sie zwischen vns beiden richten.

CAP. XXXI.

29. E gli è nelle mie mani la possanza di farui male. Ma lo Dio del vostro padre la notte passata m' ha parlato, dicendo, Guardati che tu non parli con Iacob di bene in male.

30. Ma hora se tu te ne sei andato, e desideraui di andare à casa di tuo padre, perche mi hai tu rubbato i miei idoli?

31. E Iacob rispondendo disse à Laban. Percioche io ho temuto; imperoche dissi, che perauentura tu non mi togliessi le tue figliuole.

32. Colui, appresso delquale tu ritrouarai i tuoi idoli, non viua. A la presenza de nostri fratelli riconosce, se appresso di me è cosa del tuo, e pigliatela: Ora Iacob non sapeua, che Rachel gliel' haueua rubbati.

33. Laban dunque entrò nel pauiglione di Iacob, & in quel di Lia, & in quello di amendue le serventi, e non li trouò: Ma vscito del pauiglione di Lia, andò al pauiglione di Rachel.

34. E Rachel haueua presi gl' idoli, e li haueua messi nel basto del camello, e sedeua sopra di essi: E Laban rimestò tutto il pauiglione, non gli trouò.

35. Et ella disse al suo padre, Non si corruccii il mio signore, ch' io non posso leuarmi dinanti à lui perche io ho quel chè suol venire à le donne. Egli dunque cercò ma non trouò gl' idoli.

36. Allhora Iacob si corrucciò, e contese con Laban, & ei parlò, egli disse, Quale è la mia preuaricatione, e quale è il mio peccato, che tu mi hai perseguitato?

37. Ora tu hai rimestato tutto il mio menaggio, che cosa hai tu ritrouato di tutte le mobilie de la casa tua? Mettele qui dinanti à i miei fratelli, & à i tuoi fratelli, & essi giudichino fra noi due.

לא

38 דְּנַן עַשְׂרִין שְׁנִין אֲנָא עִמָּךְ רְחֵלָךְ וְעִזָּךְ לָא אַתְכִּילוּ וְדִכְרֵי עָנָךְ לָא אֲכָלִית׃

39 תְּבִירָא לָא אַיְתֵיתִי לָךְ דַּהֲוָת שָׁגְיָא מִן מִנְיָנָא מִנִּי אַתְּ בָּעֵין לַהּ נְטִירַת בִּימָמָא וּנְטִירַת בְּלֵילְיָא׃

40 הֲוֵיתִי בִּימָמָא אַכְלַנִי שַׁרְבָא וּגְלִידָא הֲוָה נָחִית עֲלַי בְּלֵילְיָא וְנַדַּת שִׁנְתִּי מֵעֵינָי׃

41 דְּנַן לִי עַשְׂרִין שְׁנִין בְּבֵיתָךְ פְּלַחְתָּךְ אַרְבַּע עַשְׂרֵי שְׁנִין בְּתַרְתֵּין בְּנָתָךְ וְשִׁית שְׁנִין בְּעָנָךְ וְאַשְׁנֵיתָא יָת אַגְרִי עֲשַׂר זִמְנִין׃

42 אִילוּלְפוֹן אֱלָהֵיהּ דְּאַבָּא אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם וּדְדָחִיל לֵיהּ יִצְחָק הֲוָה בְּסַעְדִי אֲרֵי כְעַן רֵיקָן שַׁלַּחְתַּנִי יָת עַמְלִי וְיָת לֵיאוּת יְדַי גְּלֵי קֳדָם יְיָ וְאוֹכַח בְּרַמְשָׁא׃

43 וַאֲתֵיב לָבָן וַאֲמַר לְיַעֲקֹב בְּנָתָא בְּנָתִי וּבְנַיָּא בְנַי וְעָנָא עָנִי וְכֹל דְּאַתְּ חָזֵי לִי הוּא וְלִבְנָתִי מָה אֶעְבֵּד לְאִלֵּין יוֹמָא דֵין אוֹ לִבְנֵיהֶן דִּילִידָן׃

44 וּכְעַן אֱתָא נִגְזַר קְיָם אֲנָא וְאַתְּ וִיהֵי לְסָהִיד בֵּינִי וּבֵינָךְ׃

45 וּנְסֵיב יַעֲקֹב אַבְנָא וַאֲרָמַהּ קָמָא׃

46 וַאֲמַר יַעֲקֹב לַאֲחוֹהִי לְקוּטוּ אַבְנִין וּנְסִיבוּ אַבְנִין וַעֲבַדוּ דְגוֹרָא וַאֲכַלוּ תַמָּן עַל דְּגוֹרָא׃

47 וּקְרָא לֵיהּ לָבָן יְגַר סַהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קְרָא לֵיהּ גַּלְעֵד׃

48 וַאֲמַר לָבָן דְּגוֹרָא הָדֵין סָהִיד בֵּינִי וּבֵינָךְ יוֹמָא דֵין עַל כֵּן קְרָא שְׁמֵיהּ גַּלְעֵד׃

לא

38 זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃

39 טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבְתִי יוֹם וּגְנֻבְתִי לָיְלָה׃

40 הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃

41 זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃

42 לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־עָנְיִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃

43 וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי מָה־אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃

44 וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃

45 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אָבֶן וַיְרִימֶהָ מַצֵּבָה׃

46 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גָל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגָּל׃

47 וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד׃

48 וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃

λά.

38. Ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ. τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἶγές σου οὐκ ἠτεκνώθη. σαν, κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον. θηριάλωτον οὐκ ἐνήνοχά σοι.

39. Ἐγὼ ἀπετίννυον παρ᾽ ἐμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας, καὶ κλέμματα νυκτός.

40. Ἐγινόμην τῆς ἡμέρας συγκαιόμενος τῷ καύματι, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός, καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

41. Ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη, ἐγώ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου. ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου, καὶ ἓξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου, καὶ παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν.

42. Εἰ μὴ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου ἀβραὰμ καὶ ὁ φόβος ἰσαὰκ ἦν μοι, νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας. τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεός, καὶ ἤλεγξέ σε χθές.

43. Ἀποκριθεὶς δὲ λάβαν εἶπε τῷ ἰακώβ, αἱ θυγατέρες, θυγατέρες μου. καὶ υἱοί, υἱοί μου. καὶ τὰ κτήνη, κτήνη μου. καὶ πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς, ἐμά ἐστι, καὶ τῶν θυγατέρων μου. τί ποιήσω ταύταις σήμερον, ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν οἷς ἔτεκον.

44. Νῦν οὖν δεῦρο διαθῶμαι διαθήκην ἐγὼ καὶ σύ. καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. εἶπε δὲ αὐτῷ· ἰδοὺ οὐθεὶς μεθ᾽ ἡμῶν ἐστιν. ἴδε, ὁ θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

45. Λαβὼν δὲ ἰακὼβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στήλην.

46. Εἶπε δὲ ἰακὼβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, συλλέγετε λίθους. καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνόν. καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ.

47. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ σήμερον. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν, βουνὸς τῆς μαρτυρίας. ἰακὼβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτόν, βουνὸς μάρτυς.

48. Εἶπε δὲ λάβαν τῷ ἰακώβ. ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ ἡ στήλη ἣν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, μαρτυρεῖ, ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα, βουνὸς μαρτυρεῖ.

CAP. XXXI.

38. Idcirco viginti annis fui tecum? oves tuæ & capræ steriles non fuerunt, arietes gregis tui non comedi:

39. Nec captum à bestia ostendi tibi, ego damnum omne reddebam: quicquid furtim peribat, à me exigebas:

40. Die noctúque æstu vrgebar, & gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis.

41. Sicq; per viginti annos in domo tua servivi tibi, quatuordecim pro filiabus, & sex pro gregibus tuis: immutasti quoque mercedem meam decem vicibus.

42. Nisi Deus patris mei Abraham & timor Isaac affuisset mihi, forsitan modò nudum me dimisisses: afflictionem meam & laborem manuum mearum respexit Deus, & arguit te heri.

43. Respondit ei Laban: Filiæ meæ & filii, & greges tui, & omnia quæ cernis, mea sunt: quid possum facere filiis & nepotibus meis?

44. Veni ergo & ineamus fœdus: ut sit in testimonium inter me & te.

45. Tulit itaque Iacob lapidem, & erexit illum in titulum.

46. Dixitq; fratribus suis: Afferte lapides. Qui congregantes fecerunt tumulum, comederuntque super eum.

47. Quem vocavit Laban Tumulum-testis; & Iacob, Acervum-testimonii, uterq; iuxta proprietatem linguæ suæ.

48. Dixitq; Laban: Tumulus iste erit testis inter me & te hodie, & idcirco appellatum est nomen eius Galaad, id est, Tumulus-testis.

Das XXXI. Capitel.

38. Dise zweintzig jahr bin ich bey dir gewesen / deine Schafe vnd Ziegen sind nicht vnfruchtbar gewesen / Die Wider deiner Herde hab ich nie gessen.

39. Was die Thier zurissen / bracht ich dir nicht / ich must es bezahlen / du foderst es von meiner hand / es were mir des Tages oder des Nachts gestolen.

40. Des Tages verschmacht ich für Hitze / vnd des Nachts für Frost / vnnd kam kein schlaff in meine Augen.

41. Also hab ich diese Zweintzig jahr inn deinem Hause gedienet / vierzehen vmb deine Töchter / vnnd sechs vmb deine Herde / vnnd hast mir mein lohn zehen mal verendert.

42. Wo nicht der Gott meines Vaters / der GOtt Abraham / vnnd die forcht Isaac auff meiner seiten gewesen were / du hettest mich leer lassen ziehen. Aber GOTT hat mein Elend vnnd Mühe angesehen / vnd hat dich gestern gestrafft.

43. Laban antwortet / vnnd sprach zu Jacob: Die Töchter sint meine töchter / vnd die Kinder sind meine Kinder / vnnd die Herde sind meine Herde / vnnd alles was du sihest / ist mein / Was kan ich meinen Töchtern heut oder jhren Kindern thun / die sie geboren haben?

44. So komme nun / vnnd las vns einen Bund machen / ich vnd du / der ein Zeugniß sey zwischen mir vnd dir.

45. Da nam Jacob einen stein / vnd richtet jhn auff zu einem Mal.

46. Vnnd sprach zu seinen Brüdern: Leset steine auff. Vnnd sie namen steine vnd machten einen hauffen / vnnd assen auff demselbigen hauffen.

47. Vnd Laban hieß jhn Jegar Sahaduta / Jacob aber hieß jhn Gilead.

48. Da sprach Laban: Der hauffe sey heut zeug zwischen mir vnd dir (daher heist man jn Gilead.)

CAP. XXXI.

38. Io sono stato con teco venti anni: le tue pecore e le tue capre non sono state sterili. inoltre io non ho mangiato de montoni del tuo gregge.

39. Io non te n' ho riportato alcuno lacerato, io ne portauo il danno: tu ricercaui de la mia mano quel che m'era stato rubbato, tanto di giorno quanto di notte.

40. Io mi sono ritrouato che di giorno il caldo mi consumaua, e di notte il freddo; & il sonno si partiua da gli occhii miei.

41. Or sono venti anni, ch' io sono stato in casa tua: io ti ho seruito quattordici anni per due tue figliuole, e sei anni per il tuo bestiame: e tu hai mutato dieci volte il mio salario.

42. Se lo Dio di mio padre, lo Dio di Abraham, & il timore d' Ishac non fusse stato con esso meco, certo che hora tu mi haueresti rimandato voto: ma Dio ha veduto la mia afflittione, e la fatica de le mie mani; e la notte passata ti ha ripreso.

43. E Laban rispondendo disse à Iacob: Queste figliuole sono mie figliuole; e questi figliuoli sono mie figliuoli: e questo bestiame è mio; anzi tutto quel che tu vedi è mio. Ma che cosa farò hoggi io à queste mie figliuole, ouero à i loro figliuoli, che elle hanno partoriti?

44. Or dunque vieni, e facciamo lega, io e tu, e sia in testimonio fra me e te.

45. Allhora Iacob prese vna pietra, e l'adrizzò per insegna.

46. E disse à i suoi fratelli, Raccogliete de le pietre. Essi portorono de le pietre, e ne fecero vn mucchio; e mangiorono quiui sopra quel mucchio:

47. E Laban lo chiamò, Iegar-sahaduthà, e Iacob lo chiamò, Galaad.

48. Imperoche Laban hauea detto; Questo mucchio sia hoggi testimonio fra me e te: e per questo il suo nome fu chiamato, Galaad.

לא

49 וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצֶף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ׃

50 אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃

51 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃

52 עֵד הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־אֶעֱבֹר אֵלֶיךָ אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃

53 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ בֵינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק׃

54 וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־לָחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָּהָר׃

55 וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֶתְהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃

לא

49 וּסְכוּתָא דַּאֲמַר יְסַךְ (מֵימְרָא) דַּייָ בֵּינִי וּבֵינָךְ אֲרֵי נִתְכַּסֵּי גְּבַר מֵחַבְרֵיהּ׃

50 אִם תְּעַנֵּי יָת בְּנָתַי וְאִם תִּסַּב נְשִׁין עַל בְּנָתַי לֵית אֱנָשׁ עִמָּנָא חֲזִי (מֵימְרָא) דַּייָ סָהִיד בֵּינִי וּבֵינָךְ׃

51 וַאֲמַר לָבָן לְיַעֲקֹב הָא דְּגוּרָא הָדֵין וְהָא קָמְתָא דַּאֲקֵימִית בֵּינִי וּבֵינָךְ׃

52 סָהִיד דְּגוּרָא הָדֵין וְסָהֲדָא קָמְתָא אִם אֲנָא לָא אֶעְבַּר לְוָתָךְ יָת דְּגוּרָא הָדֵין וְאִם אַתְּ לָא תֶעְבַּר לְוָתִי יָת דְּגוּרָא הָדֵין וְיָת קָמְתָא הָדָא לְבִישׁוּ׃

53 אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם וֵאלָהֵיהּ דְּנָחוֹר יְדוּנוּן בֵּינָנָא אֱלָהֵיהּ דַּאֲבוּהוֹן וְקַיֵּים יַעֲקֹב בִּדְדָחֵיל לֵיהּ אֲבוּהִי יִצְחָק׃

54 וּנְכַס יַעֲקֹב נִכְסְתָא בְּטוּרָא וּקְרָא לַאֲחוֹהִי לְמֵיכַל לַחְמָא וַאֲכַלוּ לַחְמָא וּבִיתוּ בְּטוּרָא׃

55 וְאַקְדֵּים לָבָן בְּצַפְרָא וְנַשֵּׁיק לִבְנוֹהִי וְלִבְנָתֵיהּ וּבָרֵיךְ יַתְהוֹן וַאֲזַל וְתָב לָבָן לְאַתְרֵיהּ׃

ΚΕΦΑΛ. λα'.

49. Καὶ ἡ ὅρασις ἣν εἶπεν. ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησόμεθα ἕτερος τοῦ ἑτέρου.

50. Εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λήψῃ γυναῖκας ἐπὶ ταῖς θυγατράσι μου. ὅρα οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν ὁρῶν. θεὸς μάρτυς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ.

51. Καὶ εἶπε Λάβαν τῷ ἰακώβ· ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ μάρτυς ἡ στήλη αὕτη.

52. Ἐάν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σέ, μήτε σὺ διαβῇς πρός με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ.

53. Ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς ναχὼρ, κρίνει ἀνὰ μέσον ἡμῶν. καὶ ὤμοσεν ἰακὼβ κατὰ τοῦ φόβου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἰσαάκ.

54. Καὶ ἔθυσεν ἰακὼβ θυσίαν ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει.

55. Ἀναστὰς δὲ Λάβαν τὸ πρωὶ, κατεφίλησε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἀποστραφεὶς Λάβαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

לב

1 וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃

2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃

3 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃

לב

1 וְיַעֲקֹב אֲזַל לְאוֹרְחֵיהּ וְעָרְעוּ בֵּיהּ מַלְאֲכַיָּא דַּייָ׃

2 וַאֲמַר יַעֲקֹב כַּד חֲזָנוּן מַשְׁרִיתָא מִן קֳדָם יְיָ הָדֵין וּקְרָא שְׁמָא דְּאַתְרָא הַהוּא מַחֲנָיִם׃

3 וּשְׁלַח יַעֲקֹב אִזְגַּדִּין קֳדָמוֹהִי לְוָת עֵשָׂו אֲחוּהִי לְאַרְעָא דְשֵׂעִיר חַקְלָא דֶאֱדוֹם׃

ΚΕΦΑΛ. λβ'.

1. Καὶ ἰακὼβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. καὶ ἀναβλέψας, εἶδε παρεμβολὴν θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν. καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ.

2. Εἶπε δὲ ἰακώβ, ἡνίκα εἶδεν αὐτούς. παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, παρεμβολαί.

3. Ἀπέστειλε δὲ ἰακὼβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν σηείρ, εἰς χώραν ἐδώμ.

CAP. XXXI.

49. Intueatur & iudicet Dominus inter nos quando recesserimus à nobis,

50. Si afflixeris filias meas, & si introduxeris alias uxores super eas: nullus sermonis nostri testis est absque Deo, qui præsens respicit.

51. Dixitque rursus ad Iacob: En tumulus hic, & lapis quem erexi inter me & te,

52. Testis erit: tumulus, inquam, iste & lapis sint in testimonium, si aut ego transiero illum pergens ad te; aut tu præterieris; malum mihi cogitans.

53. Deus Abraham, & Deus Nachor iudicet inter nos; Deus patris eorum. Iuravit ergo Iacob per timorem patris sui Isaac:

54. Immolatisq; victimis in monte, vocavit fratres suos ut ederent panem. Qui cùm comedissent, manserunt ibi.

55. Laban verò de nocte consurgens, osculatus est filios & filias suas, & benedixit illis: reversusque est in locum suum.

Das XXXI. Capitel.

49. Vnnd sey eine Warte. Denn er sprach: der HERR sehe darein zwischen mir vnnd dir. Wenn wir von einander kommen.

50. Wo du meine Töchter beleidigest/ oder andere Weiber dazu nimmst vber meine Töchter. Es ist hie kein mensch mit vns/ sihe aber/ Gott ist der Zeuge/ zwischen mir vnd dir.

51. Vnnd Laben sprach weiter zu Jacob: Sihe/ das ist der hauff/ vnd das ist das mal/ das ich auffgerichtet hab zwischen mir vnd dir.

52. Derselb hauff sey zeuge/ vnnd das mal sey auch zeuge/ wo ich herüber fare zu dir/ oder du herüber ferest zu mir über diesen hauffen vnd mal zu beschedigen.

53. Der Gott Abraham/ vnnd der Gott Nahor/ vnnd der Gott jhrer väter/ sey Richter zwischen vns. Vnd Jacob schwur jm bey der forcht seines Vaters Isaac.

54. Vnd Jacob opfferte auff dem berge/ vnd lud seine brüder zum essen/ Vnd da sie gessen hatten/ blieben sie auff dem berge vber nacht.

55. Des morgens aber stund Laban frûe auff/ küsset seine Kinder vnd Töchter/ vnnd segenet sie/ vnd zoch hin/ vnnd kam wider an seinen ort.

CAP. XXXI.

49. E Misphah, perche haueá detto: Il Signore consideri fra me e te, quando saremo ritirati l' vn da l' altro.

50. Se tu affliggerai le mie figliuole, e se pigliarai altre moglii fuori che le mie figliuole, non vi è testimonio alcuno fra noi; ma guarda che Dio è testimonio frà me e te.

51. Dauantaggio Laban disse à Iacob, Ecco questo mucchio, & ecco l' insegna, ch' io ho posta frà me te.

52. Questo mucchio sia testimonio, questa insegna ancora sia testimonio, ch' io venendo à te, non passarò questo mucchio; e che tu, venendo à me ancora non passarai questo mucchio, e questa insegna per mal fare.

53. Lo Dio di Abraham, e lo Dio di Nachor giudichi fra noi, lo Dio dico del loro padre. Iacob dunque giurò pel timore d' Ishac suo padre.

54. Iacob ancora offerì vn sacrifitio sul monte, & inuitò i suoi fratelli à mangiar del pane: e mangiorono del pane, e steitero la notte sul monte.

55. La mattina di buona hora Laban si leuò, e baciò i suoi figliuoli a le sue figliuole, e le benedi: e partendosi se ne ritornò al suo luogo.

CAP. XXXII.

1. Iacob autem abiit in itinere quod cœperat: fueruntque ei obviam angeli Dei.

2. Quos cùm vidisset, ait: Castra Dei sunt hæc: & appellavit nomen loci illius Mahanáim, id est, Castra.

3. Misit autem & nuntios ante se ad Esau fratrem suum in terram-Seir, in regionem-Edom:

Das XXXII. Capitel.

Jacob aber zoch seinen weg/ vnnd es begegneten jm die Engel Gottes.

2. Vnnd da er sie sahe/ sprach er: Es sind Gottes Heere/ Vnd hieß dieselbige stet Mahanaim.

3. Jacob aber schicket Boten für jhm her/ zu seinem Bruder Esau/ ins land Seir/ in die gegend Edom.

CAP. XXXII.

1. Et Iacob se n' andò per la sua via, e gli Angeli di Dio gli vennero incontro.

2. E quando Iacob gli vidde, disse loro: Questo è il campo di Dio: E chiamò il nome di quel luogo, Mahanaim.

3. E Iacob mandò auanti à se, messaggieri à Esau suo fratello ne la terra di Seir del paese di Edom

לב

4 ופקיד יתהון למימר כדנן תימרון לרבוני לעשו כדנן אמר עבדך יעקב עם לבן דרית ואוחרית עד כען׃

5 והוו לי תורין וחמרין עאן ועבדין ואמהן ושלחית לחואה לרבוני לאשכחא רחמין בעינך׃

6 ותבו אזגדיא לות יעקב למימר אתינא לות אחוך לות עשו ואף אתי לקדמותך וארבע מאה גברין עמיה׃

7 ודחיל יעקב לחדא ועקת ליה ופליג ית עמא דעמיה וית ענא וית תורי וגמליא לתרין משרין׃

8 ואמר אם ייתי עשו למשריתא חדא וימחינה ויהי משריתא דישתארא לשיזבותא׃

9 ואמר יעקב אלהיה דאבא אברהם ואלהיה דאבא יצחק יי דאמר לי תוב לארעך ולילדותך ואוטיב עמך׃

10 זעירן זכותי מכל חסדין ומכל טבון דעבדת עם עבדך ארי יחידאי עברית ית ירדנא הדין וכען הויתי לתרין משרין׃

11 שיזבני כען מידא דאחי מידא דעשו ארי דחיל אנא יתיה דילמא ייתי ויקטלינני אמא על בניא׃

12 ואת אמרת אוטבא אוטיב עמך ואשוי ית בנך סגיאין כחלא דימא דלא יתמנון מסגי׃

13 ובת תמן בליליא ההוא ונסיב מדאיתי בידיה תקרובתא לעשו אחוהי׃

לב

4 וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃

5 וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃

6 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃

7 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃

8 וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃

9 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃

10 קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃

11 הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃

12 וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃

13 וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו׃

λβ.

4. Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων· οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου ἠσαύ. οὕτως λέγει ὁ παῖς σου ἰακώβ· μετὰ Λάβαν παρῴκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν.

5. Καὶ ἐγένοντό μοι βόες, καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι. καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ μου ἠσαὺ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου.

9. Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ιακὼβ, λέγοντες· ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου ἠσαύ. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ.

7. Ἐφοβήθη δὲ Ιακὼβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο. καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μεθ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς βόας, καὶ τὰ πρόβατα, εἰς δύο παρεμβολάς.

8. Καὶ εἶπεν ἰακώβ· ἐὰν ἔλθῃ ἠσαὺ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ ἐκκόψῃ αὐτὴν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι.

9. Εἶπε δὲ ἰακώβ· ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου ἀβραὰμ, καὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου ἰσαὰκ, κύριε ὁ θεὸς, ὁ εἴπας μοι, ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ εὖ σε ποιήσω.

10 Ἱκανός εἰμι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου. ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου διέβην τὸν ἰορδάνην τοῦτον. νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς.

11. Ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου ἠσαὺ, ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτὸν, μή ποτε ἐλθὼν πατάξῃ με, καὶ μητέρας ἐπὶ τέκνοις.

12. Σὺ δὲ εἶπας· καλῶς εὖ σε ποιήσω, καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἀριθμηθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους.

31. Καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἠσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

CAP. XXXII.

4. Præcepitq; eis, dicens: Sic loquimini domino meo, Esau: Hæc dicit frater tuus Iacob: Apud Laban peregrinatus sum, & fui usque in præsentem diem.

5. Habeo boves, & asinos, & oves, & servos, & ancillas: mittoque nunc legationem ad dominum meum, ut inveniam gratiam in conspectu tuo.

6. Reversiq; sunt nuntii ad Iacob, dicentes: Venimus ad Esau fratrem tuum, & ecce properat in occursum tuum cum quadringentis viris.

7. Timuit Iacob valde: & perterritus divisit populum qui secum erat, greges quoque & oves & boves & camelos in duas turmas,

8. Dicens: Si venerit Esau ad unam turmam, & percusserit eam, alia turma quæ reliqua est, salvabitur.

9. Dixitq; Iacob: Deus patris mei Abraham, & Deus patris mei Isaac: Domine qui dixisti mihi, Revertere in terram tuam, & in locum nativitatis tuæ, & benefaciam tibi:

10. Minor sum cunctis miserationibus tuis & veritatē tua quā explevisti servo tuo. In baculo meo transivi Iordanem istum: & nunc cum duabus turmis regredior.

11. Erue me de manu fratris mei Esau, quia valdè eum timeo: ne fortè veniens percutiat matrem cum filiis.

12. Tu locutus es quòd benefaceres mihi, & dilatares semen meum sicut arenam maris, quæ præ multitudine numerari non potest.

13. Cumque dormisset ibi nocte illa, separavit de his quæ habebat, munera Esau fratri suo,

Das XXXII. Capitel.

4. Vnnd befahl jhnen/vnnd sprach: Also sagt meinem Herrn Esau: Dein Knecht Jacob lesst dir sagen/Jch bin biß daher bey Laban lange aussen gewest.

5. Vnd habe Rinder vnd Esel/Schafe/Knecht vnd Mägde. Vnnd habe außgesandt dir meinem Herrn anzusagen/daß ich gnade für deinen augen finde.

6. Die Boten kamen wider zu Jacob/vnd sprachen: Wir kamen zu deinem Bruder Esau/vnnd er zeucht dir auch entgegen mit vierhundert Mann.

7. Da forcht sich Jacob sehr/vnd jnward bange/vnd theilet das Volck daß bey jhm war/vnnd die Schafe/vnd die Rinder/vnd die Kameel in zwey Heer.

8. Vnnd sprach: So Esau kommt auff das eine Heer/vnd schleget es/so wird das vbrige entrinnen.

9. Weiter sprach Jacob: GOtt meines Vaters Abraham/vnd Gott meines Vaters Jsaacs/HERR der du zu mir gesagt hast/Zeuch wider in dein land/vnd zu deiner freundschafft/Jch wil dir wol thun.

10. Jch bin zu geringe aller barmhertzigkeit vnnd aller treue/die du an deinem Knechte gethan hast (Denn ich hatte nicht mehr weder disen Stab/da ich vber diesen Jordan gieng/vnd nun bin ich zwey Heer worden)

11. Errette mich von der hand meines Bruders/von der hand Esau/Denn ich förchte mich für jhm/daß er nicht komme vnnd schlage mich/die Mütter sampt den Kindern.

12. Du hast gesagt: Jch wil dir wol thun/vnd deinen Samen machen wie den Sand am Meer/den man nicht zelen kan für der menge.

13. Vnnd er bleib die nacht da/vnnd nam von dem/das er für handen hatte/Gschenck seinem bruder Esau.

CAP. XXXII.

4. E comandò loro, dicendo; Voi direte al mio Signore Esau; Iacob tuo seruitore dice così: Io sono stato & hò habitato conesso Laban insino à questo tempo:

5. Et ho de buoi, de gli asini, de le pecore, de seruitori, e de le seruenti: & io mando per annunntiarlo al mio Signore; à fin che io ritroui gratia dinanzi à gli occhii suoi.

6. I messaggieri ritornorono à Iacob, dicendo: Noi siamo andati al tuo fratello Esau; ilquale ancora ti vieni incontro conesso quattrocento huomini con lui.

7. Allhora Iacob temè grandemente, e fu conturbato: Per il che sparti il popolo, ch' era conesso seco; le pecore ancora, i buoi, & i camelli in due squadre.

8. E disse, Se Esau verrà à vna squadra, e la percoterà; allhora la squadra, che rimarrà, si saluarà.

9. E Iacob disse, O Dio del padre mio Abraham, e Dio del padre mio Ishac: o Signore, che tu mi hai detto; Ritorna al tuo paese, & al tuo parentado, & io ti farò bene:

10. Io sono inferiore à tutte le gratie & ad ogni fedeltà, che tu hai fatto col tuo seruitore: perche io passai col mio bastone questo Giordano; ma hora io ho due squadre.

11. Io ti prego, che tu mi liberi da la mano del mio fratello Esau: peroche io temo di lui, che paraventura non venga, e percoti me, e la madre co i figliuoli.

12. Or tu hai detto; Io ti farò del bene, e metterò il tuo seme, come l' arena del mare, laquale non si può numerare per la sua moltitudine.

13. Et in quella notte alloggiò quiui: e prese di quelle cose che gli veniuano à le mani per farne vn presente à Esau suo fratello:

לב

14 עזי מאתן ותישיא עשרין רחלי מאתן ודכרי עשרין:

15 גמלי מיניקתא ובניהון תלתין תורתא ארבעין ותורי עשרה אתנן עשרין ועילי עשרה:

16 ויהב ביד עבדוהי עדרא עדרא בלחודוהי ואמר לעבדוהי עברו קדמי ורוחא תשוון בין עדרא ובין עדרא:

17 ופקיד ית קדמאה למימר ארי יערעינך עשו אחי וישאלינך למימר דמאן את ולאן את אזיל ולמאן אלין דקדמך:

18 ותימר דעבדך דיעקב תקרובתא היא דמשתלחא לרבוני לעשו והא אף הוא אתי בתרנא:

19 ופקיד אף ית תנינא אף ית תליתאה אף ית כל דאזלין בתר עדריא למימר כפתגמא הדין תמללון עם עשו כד תשכחון יתיה:

20 ותימרון אף הא עבדך יעקב אתי בתרנא ארי אמר אנחינה לרגזיה בתקרובתא דאזלא קדמי ובתר כן אחזי אפוהי מאים יסב אפי:

21 ועברת תקרובתא על אפוהי והוא בת בליליא ההוא במשריתא:

22 וקם בליליא הוא ודבר ית תרתין נשוהי וית תרתין לחינתיה וית חד עשר בנוהי ועבר ית מעבר יובקא:

לב

14 עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים:

15 גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים ועירם עשרה:

16 ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח תשימו בין עדר ובין עדר:

17 ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך:

18 ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו:

19 ויצו גם את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אתו:

20 ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פני:

21 ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא במחנה:

22 ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק:

ΚΕΦΑΛ. λβ'.

14. Αἶγας διακοσίας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι.

15. Καμήλους θηλαζούσας, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι, καὶ πώλους δέκα.

16. Καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τοῖς παισὶν αὐτοῦ ποίμνιον κατὰ μόνας. εἶπε δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον ποίμνης καὶ ποίμνης.

17. Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ λέγων· ἐάν σοι συναντήσῃ ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε λέγων, τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ, καὶ τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου.

18. Ἐρεῖς, τοῦ παιδός σου ἰακώβ. δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου ἡσαῦ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν.

19. Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ, καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνίων τούτων, λέγων· κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε ἡσαῦ, ἐν τῷ εὑρεῖν ὑμᾶς αὐτόν.

20. Καὶ ἐρεῖτε. ἰδοὺ ὁ παῖς σου ἰακὼβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. εἶπε γάρ, ἐξιλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου.

21. Καὶ προεπορεύοντο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ.

22. Ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, καὶ τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἕνδεκα παιδία αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ ἰαβώκ.

CAP. XXXII.

14. Capras ducentas, hircos viginti, oves ducẽtas, & arietes viginti,

15. Camelos fœtas cum pullis suis triginta, vaccas quadraginta, & tauros viginti, asinas viginti, & pullos earum decem.

16. Et misit per manus servorum suorum singulos seorsum greges, dixitque pueris suis: Antecedite me, & sit spatium inter gregem & gregem.

17. Et præcepit priori, dicens: Si obvium habueris fratrem meum Esau, & interrogaverit te, Cuius es? aut, Quò vadis? aut, Cuius sunt ista quæ sequeris?

18. Respondebis: Servi tui Iacob, munera misit domino suo Esau: ipse quoque post nos venit.

19. Similiter dedit mandata secundo & tertio, & cunctis qui sequebantur greges dicens: Iisdem verbis loquimini ad Esau, cùm inveneritis eum.

20. Et addetis: Ipse quoque servus tuus Iacob iter nostrum insequitur. dixit enim: Placabo illum muneribus quæ præcedunt, & postea videbo illum, forsitan propitiabitur mihi.

21. Præcesserunt itaq; munera ante eum, ipse verò mansit nocte illa in castris.

22. Cumque mane surrexisset, tulit duas uxores suas, & totidem famulas cum undecim filiis, & transivit Vadum-Iaboc.

Das XXXII. Capitel.

14. Zweyhundert Zigen / zweintzig Böcke / zweyhundert Schafe / zweintzig Wider.

15. Vnd dreissig seugende Kameel mit jhren Füllen / viertzig Küe / vnnd zehen Farren / zweintzig Eselin mit zehen Füllen.

16. Vnd thet sie vnter die handt seiner Knechte / ja eine Herde / sonderlich / vnnd sprach zu jhnen: Gehet vor mir hin vnnd lasset raum zwischen einer Herde nach der andern.

17. Vnd gebot dem ersten / vnd sprach / Wenn dir mein Bruder Esau begegnet / vnd dich fraget: Wen gehörest du an? vnnd wo wilt du hin? vnnd wes ists / das du für dir treibest?

18. Solt du sagen: Es gehöret deinem Knechte Jacob zu / der sendet Geschenck seinem Herrn Esau / vnd zeucht hinder vns hernach.

19. Also gebot er auch dem andern / vnd dem dritten / vnd allen die den Herden nachgiengen / vnd sprach: Wie ich euch gesagt habe / so saget zu Esau / wenn jhr jhm begegnet.

20. Vnnd saget ja auch / sihe / dein Knecht Jacob ist hinder vns / Denn er gedacht / ich wil jhn versöhnen / mit dem Geschenck / das vor mir her gehet / darnach wil ich jhn sehen / villeicht wird er mich annemen.

21. Also gieng das Geschenck vor jm her / Aber er bleib dieselbe Nacht beym Heer.

22. Vnnd stundt auff in der Nacht / vnd nam seine zwey Weiber / vnnd die zwo Mägde / vnd seine Eilff Kinder / vnd zoch an den furt Jabot.

CAP. XXXII.

14. Cioè, dugento capre, e venti becchi: dugento pecore, e venti montoni:

15. Trenta camelle che lattauano co i loro pulledri; quaranta vacche, e dieci tori; venti asini, e dieci pulledri.

16. Egli dette ne le mani de i suoi seruitori, ciascun branco à parte; e disse loro: Passate auanti à me, e fate che vi sia distanza fra vn branco e l' altro.

17. E comandò al primo, dicendo: Se Esau mio fratello ti verrà incontro, e ti domandarà, dicendo: Di chi sei tu? e doue vai? e di chi sono queste cose dinanzi à te?

18. Tu gli dirai, E il presente di Iacob tuo seruitore, ilquale manda à Esau mio signore: & ecco ch' egli ancora viene dietro à noi.

19. Comandò ancora il medesimo al secondo, & al terzo, & à tutti finalmente, che andauano dietro à quei branchi, dicendo: Voi parlarete à Esau secondo queste parole, quando voi lo ritrouarete.

20. E dauantaggio direte; Ecco Iacob tuo seruitore, che è dietro à noi. Perche egli diceua, Io placarò la sua faccia col presente, che và auanti à me, e così vedrò la sua faccia: e perauentura mi riceuerà.

21. Il presente dunque passò auanti à lui: ma egli stette quella notte con la compagnia.

22. E leuandosi in quella notte medesima, prese le sue due moglii, e le due serventi, e gli vndici suoi figliuoli, e passò il guado di Iaboc.

לב

23 וְדַבְּרִינוּן וְאַעְבְּרִינוּן יָת נַחְלָא וְאַעְבַּר יָת דִּילֵיהּ׃

24 וְאִשְׁתְּאַר יַעֲקֹב בִּלְחוֹדוֹהִי וְאִשְׁתַּדַּל גַּבְרָא עִמֵּיהּ עַד מִסַּק צַפְרָא׃

25 וַחֲזָא אֲרֵי לָא יְכִיל לֵיהּ וּקְרֵיב בְּפֻתֵּי יַרְכֵּיהּ וְזָע פֻּתֵּי יַרְכָּא דְיַעֲקֹב בְּאִשְׁתַּדָּלוּתֵיהּ עִמֵּיהּ׃

26 וַאֲמַר שַׁלְּחַנִי אֲרֵי סְלֵיק צַפְרָא וַאֲמַר לָא אֲשַׁלְּחִנָּךְ אֱלָהֵין בָּרֵכְתָּנִי׃

27 וַאֲמַר לֵיהּ מַה שְׁמָךְ וַאֲמַר יַעֲקֹב׃

28 וַאֲמַר לָא יַעֲקֹב יִתְאֲמַר עוֹד שְׁמָךְ אֱלָהֵין יִשְׂרָאֵל אֲרֵי רַב אַתְּ קֳדָם יְיָ וְעִם גֻּבְרַיָּא וִיכֵלְתָּא׃

29 וּשְׁאֵיל יַעֲקֹב וַאֲמַר חַוִּי כְעַן שְׁמָךְ וַאֲמַר לְמָה דְּנַן אַתְּ שָׁאֵיל לִשְׁמִי וּבָרֵיךְ יָתֵיהּ תַּמָּן׃

30 וּקְרָא יַעֲקֹב שְׁמָא דְאַתְרָא פְּנִיאֵל אֲרֵי חֲזֵיתִי מַלְאֲכָא דַיְיָ אַפִּין בְּאַפִּין וְאִשְׁתֵּזֵבַת נַפְשִׁי׃

31 וּדְנַח לֵיהּ שִׁמְשָׁא כַּד עֲבַר יָת פְּנוּאֵל וְהוּא מַטְלַע עַל יַרְכֵּיהּ׃

32 עַל כֵּן לָא אָכְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת גִּידָא דְנַשְׁיָא דְּעַל פֻּתֵּי יַרְכָּא עַד יוֹמָא הָדֵין אֲרֵי קְרֵיב בְּפֻתֵּי יַרְכָּא דְיַעֲקֹב בְּגִידָא דְנַשְׁיָא׃

לג

1 וּזְקַף יַעֲקֹב עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא עֵשָׂו אָתֵא וְעִמֵּיהּ אַרְבַּע מְאָה גֻּבְרִין וּפַלֵּיג יָת בְּנַיָּא עַל לֵאָה וְעַל רָחֵל וְעַל תַּרְתֵּין לְחֵינָתָא׃

לב

23 וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ׃

24 וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר׃

25 וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ׃

26 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי׃

27 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב׃

28 וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל׃

29 וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם׃

30 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי׃

31 וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ׃

32 עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃

לג

1 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת׃

λβʹ.

23. Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς, καὶ διέβη τὸν χείμαῤῥουν, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ. ὑπελείφθη δὲ Ἰακὼβ μόνος.

24. Καὶ ἐπάλαιεν ἄνθρωπος μετ᾽ αὐτοῦ ἕως πρωΐ.

25. Εἶδε δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν. καὶ ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ, ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ᾽ αὐτοῦ.

26. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀπόστειλόν με. ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν· οὐ μή σε ἀποστείλω, ἐὰν μή εὐλογήσῃς.

27. Εἶπε δὲ αὐτῷ, τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν. ὁ δὲ εἶπεν, Ἰακὼβ.

28. Καὶ εἶπεν, οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακὼβ, ἀλλ᾽ ἢ Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατός.

29. Ηρώτησε δὲ Ἰακὼβ, καὶ εἶπεν· ἀπάγγειλόν μοι τὸ ὄνομά σου. καὶ εἶπεν· ἵνα τί τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ ὄνομά μου, ὅ ἐστι θαυμαστόν; καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ.

30. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, εἶδος θεοῦ. εἶδον γὰρ θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή.

31. Ανέτειλε δὲ ὁ ἥλιος, ἡνίκα παρῆλθε τὸ εἶδος τοῦ θεοῦ. αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ.

32. Ἕνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ὅτι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ τοῦ νεύρου, καὶ ἐνάρκησεν.

ΚΕΦΑΛ. λγʹ.

1. Αναβλέψας δὲ Ἰακὼβ εἶδε, καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐπιδιεῖλεν Ἰακὼβ τὰ παιδία ἐπὶ Λείαν καὶ ἐπὶ Ῥαχὴλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας.

CAP. XXXII.

23. Traductisque omnibus quæ ad se pertinebant.

24. Mansit solus:& ecce vir luctabatur cum eo usque manè.

25. Qui cùm videret,quòd eum superare non posset, tetigit nervum femoris eius,& statim emarcuit.

26. Dixitq; ad eum:Dimitte me,iam enim ascendit aurora. Respondit: Non dimittam te,nisi benedixeris mihi.

27. Ait ergo:Quod nomen est tibi?Respondit:Iacob.

28. At ille, Nequaquam, inquit, Iacob appellabitur nomen tuũ, sed Israël: quoniam si contra Deum fortis fuisti, quanto magis contra homines prævalebis?

29. Interrogavit eum Iacob: Dic mihi,quo appellaris nomine?Respondit: Cur quæris nomen meum? Et benedixit ei in eodem loco.

30. Vocavitq; Iacob nomen loci illius Phanuël, dicens: Vidi Dominum facie ad faciem,& salva facta est anima mea.

31. Ortusque est ei statim sol, postquam transgressus est Phanuël: ipse verò claudicabat pede.

32. Quam ob causam non comedant nervũ filii Israël, qui emarcuit in femore Iacob usque in præsentem diem: eo quòd tetigerit nervum femoris eius, & obstupuerit.

Das XXXII. Capitel.

23. Nam sie vnnd führet sie über das Wasser / daß hinüber kam was er hatte.

24. Vnnd bleib allein. Da rang ein Mann mit jm biß die Morgenröte anbrach.

25. Vnnd da er sahe / das er jhn nicht übermocht / rüret er das gelenck seiner Hüfft an / vnd das gelenck seiner Hüfft ward über dem ringen mit jhm verrenckt.

26. Vnd er sprach: Laß mich gehen / denn die Morgenröte bricht an. Aber er antwortet: Jch laß dich nicht / du segenest mich denn.

27. Er sprach: Wie heissest du? Er antwortet Jacob.

28. Er sprach: Du solt nicht mehr Jacob heissen/sondern JsraEl/denn du hast mit Gott vnnd mit Menschen gekempfft/vnd bist obgelegen.

29. Vnd Jacob fraget jn/vnd sprach: Sage doch / wie heissest du? Er aber sprach? Warumb fragest du / wie ich heisse? Vnd er segenet jhn daselbs.

30. Vnnd Jacob hieß die stet Pniel / Denn ich habe Gott von angesicht gesehen/vnd meine Seele ist genesen.

31. Vnnd als er für Pnuel überkam / gieng jhm die Sonne auff / vnd er hincket an seiner Hüfft.

32. Daher essen die Kinder Jsrael keine Spannader auff dem gelenck der Hüfft / biß auff den heutigen tag/Darumb / daß die Spannader an dem gelenck der Hüfft Jacob gerüret ward.

CAP. XXXII.

23. *Ei gli prese dunque,e gli fece passare il fiume, e fece passare ancora tutte le cose, ch' erano seco.*

24. *E Iacob restò solo: & vno huomo fece à le braccia seco per fin che apparse l aurora.*

25. *Ma vedendo egli che non lo poteua vincere,toccò la congiuntura del suo fianco; e così la congiuntura del fianco di Iacob si mosse, mentre che quello huomo faceua à le braccia con seco,*

26. *Et egli disse,Lasciami,perche è venuta l' aurora: Egli rispose; Io non ti lasciarò,se tu non mi benedirai.*

27. *Allhora l' Angelo gli disse: Quale è il tuo nome? Et egli rispose, Iacob.*

28. *Et l' Angelo disse; Il tuo nome non sarà piu detto Iacob, ma Israel: percioche tu sei stato gagliardo con Dio; & preuarrai con gli huomini.*

29. *E Iacob domandò, e disse: Manifestami ti prego il tuo nome. Egli rispose: Perche mi domandi tu del mio nome? e lo benedì nel medesimo luogo.*

30. *E Iacob chiamò il nome di quel luogo, Penuel Perche,disse, Io ho veduto Dio à faccia à faccia; e la mia anima è stata liberata.*

31. *E quando hebbe passato Penuel, il sole segli leuò, e zoppicaua sopra il suo fianco.*

32. *Per questo i figliuoli d' Israel non mangiano del neruo ritirato, che è ne la congiuntura del fianco, insino à questo giorno: perche toccò la giuntura del fianco di Iacob, & il neruo ritirato.*

CAP. XXXIII.

1. Elevans autem Iacob oculos suos, vidit venientem Esau,& cum eo quadringentos viros: divisitque filios Liæ & Rachel, ambarumq; famularum.

Das XXXIII. Capitel.

Jacob hub seine augen auff / vnd sahe seinen Bruder Esau kommen mit vierhundert Mann. Vnnd theilet seine Kinder zu Lea/vnd zu Rahel/vnd zu beiden Mägden.

CAP. XXXIII.

1. *Hor Iacob alzati gli occhii suoi, risguardò: & ecco che Esau veniua, e quatre cento huomini con esso lui:e diuise i figliuoli con Lia,con Raclel,e con amendue le seruenti.*

לג

2 וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־
יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה
וִילָדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל
וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃
3 וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ
אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ
עַד־אָחִיו׃
4 וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃
5 וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־
הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־
אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמַר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־
חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ׃
6 וַתִּגַּשְׁןָ הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן
וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ׃
7 וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וִילָדֶיהָ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל
וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
8 וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה
הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא־
חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃
9 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי
יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ׃
10 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־נָא
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי
מִיָּדִי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ
כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃
11 קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר
הֻבָאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי
יֶשׁ־לִי־כֹל וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקָּח׃
12 וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה
לְנֶגְדֶּךָ׃
13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־
הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר
עָלוֹת עָלָי וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ
כָּל־הַצֹּאן׃

לג

2 וְשַׁוִּי יָת לְחֵינָתָא וְיָת
בְּנֵיהֶן קַדְמֵיתָא וְיָת לֵאָה
וּבְנָהָא בַּתְרָאִין וְיָת רָחֵל
וְיָת יוֹסֵף בַּתְרָאִין׃
3 וְהוּא עֲבַר קֳדָמֵיהוֹן
וּסְגִיד עַל אַרְעָא שְׁבַע
זִמְנִין עַד מִקְרְבֵיהּ עַד
אֲחוּהִי׃
4 וּרְהַט עֵשָׂו לְקַדָּמוּתֵיהּ
וְגַפְּפֵיהּ וּנְפַל עַל
צַוְּארֵיהּ וְנַשְּׁקֵיהּ וּבְכוֹ׃
5 וּזְקַף יָת עֵינוֹהִי וַחֲזָא
יָת נְשַׁיָּא וְיָת בְּנַיָּא וַאֲמַר
מַן אִלֵּין לָךְ וַאֲמַר בְּנַיָּא
דְּחַס יְיָ יָת עַבְדָּךְ׃
6 וּקְרִיבָא לְחֵינָתָא אִינִּין
וּבְנֵיהֶן וּסְגִידָן׃
7 וּקְרִיבַת אַף לֵאָה
וּבְנָהָא וּסְגִידוּ וּבָתַר כֵּן
קְרִיב יוֹסֵף וְרָחֵל וּסְגִידוּ׃
8 וַאֲמַר מַן לָךְ כָּל
מַשְׁרִיתָא הָדָא דַּעֲרָעִית
וַאֲמַר לְאַשְׁכָּחָא רַחֲמִין
בְּעֵינֵי רִבּוֹנִי׃
9 וַאֲמַר עֵשָׂו אִית לִי
סַגִּי אֲחִי אִצְלַח בְּדִילָךְ׃
10 וַאֲמַר יַעֲקֹב בְּבָעוּ
כְּעַן אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית
רַחֲמִין בְּעֵינָךְ וּתְקַבֵּיל
תִּקְרוּבְתִּי מִן יְדִי אֲרֵי עַל
כֵּן חֲזֵיתִינוּן לְאַפָּךְ כַּחֲזוּ
אַפֵּי רַבְרְבַיָּא וְאִתְרְעֵיתָא
לִי׃
11 קַבֵּיל כְּעַן יָת
תִּקְרוּבְתִּי דְּאַיְתוֹתִי אֵית
לָךְ אֲרֵי רַחֵים עֲלַי יְיָ
וַאֲרֵי אִית לִי כּוֹלָא
וְאַתְקֵיף בֵּיהּ וְקַבֵּיל׃
12 וַאֲמַר טוּל וּנְהָךְ
וְאֵיהָךְ לְקִבְלָךְ׃
13 וַאֲמַר לֵיהּ רִבּוֹנִי יָדַע
אֲרֵי יַנְקַיָּא רַכִּיכִין וְעָנָא
וְתוֹרֵי מֵינְקָתָא עֲלַי וְאִם
יְדַחֲקִינּוּן יוֹמָא חַד
וִימוּתוּן כָּל עָנָא׃

λγ'.

2. Καὶ ἐποίησε τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λείαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὀπίσω, καὶ ῥαχὴλ καὶ ἰωσὴφ ἐσχάτους.

3. Αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτάκις, ἕως τοῦ ἐγγίσαι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4. Καὶ προσέδραμεν ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτῷ. καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησε, καὶ προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι.

5. Καὶ ἀναβλέψας εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία, καὶ εἶπε· τί ταῦτά σοι ἐστίν. ὁ δὲ εἶπε· τὰ παιδία οἷς ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου.

6. Καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν.

7. Καὶ προσήγγισε Λεία καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν. καὶ μετὰ ταῦτα προσήγγισε ῥαχὴλ, καὶ ἰωσὴφ, καὶ προσεκύνησαν.

8. Καὶ εἶπε· τί ταῦτά σοι ἐστίν, αὗται αἱ παρεμβολαὶ αἷς ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν· ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου κύριε.

9. Εἶπε δὲ ἡσαῦ· ἔστι μοι πολλὰ ἀδελφέ. ἔστω σοι τὰ σά.

10. Εἶπε δὲ ἰακώβ· εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν. ἕνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, ὡς ἄν τις ἴδοι πρόσωπον θεοῦ. καὶ εὐδοκήσεις με.

11. Λάβε εὐλογίας μου ἃς ἤνεγκά σοι, ὅτι ἠλέησέ με ὁ θεὸς, καὶ ἔστι μοι πάντα.

12. Καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν, καὶ ἔλαβε. καὶ εἶπεν· ἀπάραντες πορευσόμεθα ἐπ' εὐθεῖαν.

13. Εἶπε δὲ αὐτῷ· ὁ κύριός μου γινώσκει ὅτι τὰ παιδία ἁπαλώτερα, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ. ἐὰν οὖν καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη.

CAP. XXXIII.

2. Et posuit utramque ancillam; & liberos earum in principio: Liam verò, & filios eius in secundo loco: Rachel autem, & Ioseph novissimos.

3. Et ipse progrediens adoravit pronus in terram septies, donec appropinquaret frater eius.

4. Currens itaque Esau obviam fratri suo, amplexatus est eum; stringensq; collum eius, & osculans flevit.

5. Levatisque oculis vidit mulieres & parvulos earum, & ait: Quid sibi volunt isti? & si ad te pertinent? Respōdit: Parvuli sunt quos donavit mihi Deus servo tuo.

6. Et appropinquantes ancillæ & filii earum, incurvati sunt.

7. Accessit quoque Lia cū pueris suis: & cùm similiter adorassent, extremi Ioseph & Rachel adoraverunt:

8. Dixitq; Esau: Quænam sunt istæ turmæ quas obviam habui? Respondit: Vt invenirem gratiam coram domino meo.

9. At ille ait: Habeo plurima frater mi, sint tua tibi

10. Dixitq; Iacob, Noli ita obsecro: sed si inveni gratiā in oculis tuis, accipe munusculum de manibus meis. sic enim vidi faciem tuam, quasi viderim vultum Dei: esto mihi propitius.

11. Et suscipe benedictionē quam attuli tibi, & quam donavit mihi Deus tribuens omnia. Vix fratre compellente suscipiens,

12. Ait: Gradiamur simul, eroque socius itineris tui.

13. Dixitq; Iacob: Nosti domine mi quòd parvulos habeam teneros, & oves & boves fœtas mecū: quas si plus in ambulando fecero laborare, morientur una die cuncti greges.

Das XXXIII. Capitel.

2. Vnnd stellet die Mägde mit jhren Kindern forne an / vnnd Lea mit jhren Kindern hernach / vnnd Rahel mit Joseph zu letzt.

3. Vnd er gieng für jhnen her / vnnd neigete sich sieben mal auff die Erden / biß er zu seinem Bruder kam.

4. Esau aber lieff jhm entgegen / vnd hertzet jhn / vnd fiel jhm vmb den halß / vnd küsset jhn / vnd sie weineten.

5. Vnd hub seine augen auff / vnd sahe die Weiber mit den Kindern / vnnd sprach: Wer sind diese bey dir? Er antwortet: Es sind Kinder / die Gott deinem Knecht bescheret hat.

6. Vnnd die Mägde tratten herzu mit jhren Kindern / vnnd neigeten sich für jhm.

7. Lea tratt auch herzu mit jhren Kindern / vnnd neigeten sich für jhm. Darnach trat Joseph vnd Rahel herzu / vnd neigeten sich auch für jhm.

8. Vnd er sprach / Was wilt du mit alle dem Heere / dem ich begegnet bin? Er antwortet: Daß ich gnade finde für meinem Herrn.

9. Esau sprach: Ich habe gnug / mein Bruder / behalt was du hast.

10. Jacob antwortet: Ach nicht / Hab ich gnade funden für dir / so nim mein Geschenck von meiner hand / denn ich sahe dein Angesicht / als sehe ich Gottes Angesicht / vnnd laß dirs wol gefallen von mir.

11. Nim doch den segen von mir an / den ich dir zubracht hab / Denn GOtt hat mirs bescheret / vnd ich habe alles gnug / Also nötiget er jhn / daß ers nam.

12. Vnnd er sprach: Laß vns fort ziehen vnnd reisen / ich wil mit dir ziehen.

13. Er aber sprach zu jm: Mein Herr / du erkennest / daß ich zarte Kinder bey mir habe / dazu Vieh / vnnd seugende Küe / Wenn sie einen Tag übertrieben würden / würde mir die gantze Herde sterben.

CAP. XXXIII.

2. E messe auanti le seruenti & i loro figliuoli: dipoi Lia & i suoi figliuoli appresso; e Rachel e Ioseph vltimi.

3. Et egli passò auanti, e s'inchinò in terra per sette volte, insino à tanto che s'accostò al suo fratello.

4. Ma Esau corse incontro à lui, l'abbracciò, e se gli gettò sopra il colle, e lo baciò, e piansero.

5. Et alzati gli occhii suoi, vidde le mogli, & i figliuoli, e disse: Chi sono questi? sono eglino tuoi? Et rispose; Sono i figliuoli che Dio ha dati al tuo seruitore.

6. Le seruenti ancora si accostorono appresso, & i loro figliuoli, e s'inchinorono.

7. Si appressò ancora Lia coi suoi figliuoli, e gli fecero riuerenza: Di poi si appressò Ioseph, e Rachel, e gli fecero riuerenza.

8. Et Esau disse, Che vuol dire tutta questa squadra, ch'io ho incontrato? Iacob rispose, Per ritrouare gratia dinanti al mio Signore.

9. Et Esau disse, O fratel mio, io ne ho assai: tienti per te quel che è tuo.

10. E Iacob disse, Nò: ti prego, se hora ho ritrouato gratia dinanti à te, piglia il mio presente da la mia mano: imperoche io ho veduto la tua faccia come s'io hauessi veduto la faccia di vno Angelo; e mi è piaciuta.

11. Piglia, ti prego, la mia benedittione, che ti è portata: perche Dio me l'ha donata, & à me non manca niente. Lo costrinse dundunque, e lo prese:

12. E disse, Partiamoci, & andiamo, & io caminarò auanti à te.

13. E Iacob disse, Il mio signore sà, che i figliuoli sono teneri, e che io ho de le pecore e de le vacche pregne: che se si sforzaranno vn giorno, morranno tutti i brāchi.

לג

14 יַעֲבָר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי שֵׂעִירָה׃

15 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃

16 וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה׃

17 וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סֻכּוֹת׃

18 וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר׃

19 וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה׃

20 וַיַּצֶּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

כד

1 וַתֵּצֵא דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בִּבְנוֹת הָאָרֶץ׃

2 וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ׃

3 וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַּת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ׃

4 וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיַּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה׃

לג

14 יֶעְבַּר כְּעַן רִבּוֹנִי קֳדָם עַבְדֵּיהּ וַאֲנָא אֲדַבַּר בְּנַיְיָח לְרֶגֶל עוֹבִדְתָּא דִּקְדָמַי וּלְרֶגֶל יָנְקַיָּא עַד דְּאֵיעוֹל לְוָת רִבּוֹנִי לְשֵׂעִיר׃

15 וַאֲמַר עֵשָׂו אֲשַׁבּוֹק כְּעַן עִמָּךְ מִן עַמָּא דְּעִמִּי וַאֲמַר לְמָה דְּנַן אַשְׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינֵי רִבּוֹנִי׃

16 וְתָב בְּיוֹמָא הַהוּא עֵשָׂו לְאוֹרְחֵיהּ לְשֵׂעִיר׃

17 וְיַעֲקֹב נְטַל לְסֻכּוֹת וּבְנָא לֵיהּ בֵּיתָא וּלְגֵיתֵיהּ עֲבַד מְטַלָּן עַל כֵּן קְרָא שְׁמָא דְּאַתְרָא סֻכּוֹת׃

18 וַאֲתָא יַעֲקֹב שְׁלִים לְקַרְתָּא דִּשְׁכֶם דִּי בְּאַרְעָא דִּכְנַעַן בְּמֵיתוֹהִי מִפַּדַּן אֲרָם וּשְׁרָא לָקֳבֵיל קַרְתָּא׃

19 וּזְבַן יָת אַחְסָנַת חַקְלָא דִּפְרַס תַּמָּן מַשְׁכְּנֵיהּ מִידָא דִּבְנֵי חֲמוֹר אֲבוּהִי דִּשְׁכֶם בְּמֵאָה חוּרְפָן׃

20 וַאֲקִים תַּמָּן מַדְבְּחָא וּפְלַח עֲלוֹהִי קֳדָם אֵל אֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל׃

לד

1 וּנְפַקַת דִּינָה בַּת לֵאָה דִּילֵידַת לְיַעֲקֹב לְמִחְזֵי בִּבְנָת אַרְעָא׃

2 וַחֲזָא יָתַהּ שְׁכֶם בַּר חֲמוֹר חִוָּאָה רַבָּא דְּאַרְעָא וּנְסֵיב יָתַהּ וּשְׁכִיב יָתַהּ וְעַנְיַהּ׃

3 וְאִתְרְעִיאַת נַפְשֵׁיהּ בְּדִינָה בַּת יַעֲקֹב וּרְחֵים יָת עֲלֵימְתָּא וּמַלֵּיל תַּנְחוּמִין עַל לִבָּא דְּעֲלֵימְתָּא׃

4 וַאֲמַר שְׁכֶם לַחֲמוֹר אֲבוּהִי לְמֵימַר סַב לִי יָת עֲלֵימְתָּא הָדָא לְאִתּוּ׃

λγʹ.

14. Προελθέτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου, καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων, ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς σηείρ.

15. Εἶπε δὲ ἡσαῦ· καταλείψω μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ᾽ ἐμοῦ. ὁ δὲ εἶπεν· ἱνατί τοῦτο; ἱκανὸν ὅτι εὗρον χάριν ἐναντίον σου κύριε.

16. Απέστρεψε δὲ ἡσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς σηείρ.

17. Καὶ ἰακὼβ ἀπαίρει εἰς σκηνάς, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου σκηναί.

18. Καὶ ἦλθεν ἰακὼβ εἰς σαλὴμ πόλιν σικίμων, ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναάν, ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς μεσοποταμίας συρίας, καὶ παρενέβαλε κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως.

19. Καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ ἐμμὼρ πατρὸς συχὲμ ἑκατὸν ἀμνῶν.

20. Καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛ. λδʹ.

1. Εξῆλθε δὲ δείνα ἡ θυγάτηρ λείας, ἣν ἔτεκε τῷ ἰακὼβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων.

2. Καὶ εἶδεν αὐτὴν συχὲμ ὁ υἱὸς ἐμμὼρ ὁ χορραῖος, ὁ ἄρχων τῆς γῆς. ἔλαβεν αὐτὴν, ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς. καὶ ἔτεκε, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν.

3. Καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ δείνας τῆς θυγατρὸς ἰακὼβ, καὶ ἠγάπησε τὴν παρθένον. καὶ ἐλάλησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῇ.

4. Εἶπε συχὲμ ὁ υἱὸς ἐμμὼρ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ λέγων· λάβε μοι τὴν παιδίσκην ταύτην εἰς γυναῖκα.

14. Præce-

CAP. XXXIII.

14. Præcedat dominus meus ante servum suum: & ego sequar paulatim vestigia eius, sicut videro parvulos meos posse, donec veniam ad Dominum meum in Seir.

15. Respondit Esau: Oro te, ut de populo qui mecum est, saltem socii remaneant viæ tuæ. Non est, inquit, necesse: hoc uno tantum indigeo, ut inveniam gratiam in conspectu tuo domine mi.

16. Reversus est itaque illo die Esau itinere quo venerat in Seir.

17. Et Iacob venit in Socoth: ubi ædificata domo & fixis tentoriis appellavit nomen loci illius Socoth, id est, tabernacula.

18. Transivitque in Salem urbem Sichimorum, quæ est in terra Chanáan, postquam reversus est de Mesopotamia Syriæ: & habitavit iuxta oppidum.

19. Emitque partem agri in qua fixerat tabernacula, à filiis Hemor patris Sichem centum agnis.

20. Et erecto ibi altari, invocavit super illud fortissimum Deum Israel.

Das XXXIII. Capitel.

14. Mein Herr ziehe vor seinem Knechte hin / Ich wil mellich hinnach treiben / darnach das Vieh vnnd die Kinder gehen können / biß daß ich komme zu meinem Herrn in Seir.

15. Esau sprach: So wil ich doch bey dir lassen etliche vom Volck / das mit mir ist. Er antwortet: Was ists von nöten: Laß mich nur Gnade für meinem Herrn finden.

16. Also zoch des tages Esau widerumb seines wegs gen Seir.

17. Vnnd Jacob zoch gen Suchoth / vnd bawet jhm ein Hauß / vnd machet seinem Vieh Hütten / Daher heisst die stät Suchoth.

18. Darnach zoch Jacob gegen Salem / zu der Stadt des Sichem / die im Lande Canaan ligt / nach dem er auß Mesopotamia kommen war / vnd machet sein Lager für der Stadt.

19. Vnd kaufft ein stück Ackers / von den Kindern Hemor des Vaters Sichem / vmb hundert groschen / Daselbs richtet er seine Hütten auff.

20. Vnnd richtet daselbs einen Altar zu / vnd rieff an den Namen des Starcken Gottes Israel.

CAP. XXXIII.

14. Io prego, chè l' mio signore passi auanti al suo seruitore, & io andarò pian piano appresso le pedate del gregge, che è auanti à me, e de miei seruitori, per fin ch' io venga al mio Signore in Seir.

15. Allhora Esau disse, Piacciati, ch' io faccia restare conesso teco del popolo, ch' è conesso meco. Egli rispose, A far che questo? assai è ch' io ho ritrouato gratia dinanzi al mio Signore.

16. Esau dunque se ne ritornò quel giorno in Seir per la sua via.

17. E Iacob andò in Suchot, e si edificò vna casa, e fece de le capanne pel suo gregge: per questo chiamò il nome di que luogo Suchot.

18. E così Iacob arriuò sano e saluo ne la città di Sichen, ch' è ne la terra di Canaan, poi che fu venuto di Padan-Aram; e si fermò dinanzi à la città.

19. E comprò vna parte d' vn campo, (nelquale haueua steso il suo padiglione) de le mani de figliuoli di Hemor padre di Sichen, cento denari.

20. E pose quiui vn' altare, e lo chiamò, il Possente Dio d' Israel.

CAP. XXXIIII.

1. Egressa est autem Dina filia Liæ ut videret mulieres regionis illius.

2. Quam cùm vidisset Sichem filius Hemor Heuæi, princeps terræ illius, adamavit eam: & rapuit, & dormivit cum illa, vi opprimens virginem.

3. Et conglutinata est anima eius cum ea, tristemque delinivit blanditiis.

4. Et pergens ad Hemor patrem suũ: Accipe, inquit, mihi puellam hanc coniugẽ.

Das XXXIIII. Capitel.

Dina aber Lea Tochter / die sie Jacob geborn hatte / gieng heraus / die Töchter des Lands zu sehen.

2. Da die sahe Sichem Hemors Sohn des Heviters / der des Landes Herr war / nam er sie / vnd beschlieff sie / vnd schwechet sie.

3. Vnd sein Hertz hieng an jhr / vnnd hatte die Dirne lieb / vnd redet freundlich mit jhr.

4. Vnnd Sichem sprach zu seinem Vater Hemor: Nim mir das Meidlein zum Weibe.

CAP. XXXIIII.

1. Or Dina figliuola di Lia, che haueà partorita à Iacob, vscì fuorà per vedere le figliuole de la terra.

2. E Sichen figliuolo di Hemor Hiueo principe di quel paese vedendola, la prese, e dormì con essa, e la violo.

3. Et applicò il suo cuore à Dina figliuola di Iacob, & amò quella giouene, e le parlò cordialmente.

4. Ora Sichen parlò à Hemor suo padre secondo queste parole: Pigliami per moglie questa giouene.

לד

5 וְיַעֲקֹב שְׁמַע אֲרֵי סָאֵיב יָת דִּינָה בְּרַתֵּיהּ וּבְנוֹהִי הֲווֹ עִם גֵּיתוֹהִי בְּחַקְלָא וּשְׁתִיק יַעֲקֹב עַד מֵיתֵיהוֹן׃

6 וּנְפַק חֲמוֹר אֲבוּהִי דִשְׁכֶם לְוָת יַעֲקֹב לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ׃

7 וּבְנֵי יַעֲקֹב עָלוּ מִן חַקְלָא כַּד שְׁמַעוּ וְאִתְנְסִיסוּ גֻּבְרַיָּא וּתְקֵיף לְהוֹן לַחֲדָא אֲרֵי קְלָנָא עֲבַד בְּיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁכַּב יָת בְּרַתָּא דְיַעֲקֹב וְכֵדֵין לָא כָשַׁר לְמֶעְבַּד׃

8 וּמַלֵּיל חֲמוֹר עִמְּהוֹן לְמֵימַר שְׁכֶם בְּרִי אִתְרְעִיאַת נַפְשֵׁיהּ בִּבְרַתְכוֹן הַבוּ כְעַן יָתַהּ לֵיהּ לְאִנְתּוּ׃

9 וְאִתְחַתְּנוּ בַנָא בְּנָתֵיכוֹן תִּתְּנוּן לָנָא וְיָת בְּנָתָנָא תִּסְּבוּן לְכוֹן׃

10 וְעִמָּנָא תִּיתְבוּן וְאַרְעָא תְּהֵא קֳדָמֵיכוֹן תִּיבוּ וְעֲבִידוּ בַהּ סְחוֹרְתָא וְאַחְסִינוּ בַהּ׃

11 וַאֲמַר שְׁכֶם לַאֲבוּהָא וּלְאַחָהָא אַשְׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינֵיכוֹן וּדְתֵימְרוּן לִי אֶתֵּן׃

12 אַסְגוּ עֲלַי לַחֲדָא מוֹהֲרִין וּמַתְּנָן וְאֶתֵּן כְּמָה דְתֵימְרוּן לִי וְהַבוּ לִי יָת עוּלֵימְתָא לְאִנְתּוּ׃

13 וַאֲתִיבוּ בְנֵי יַעֲקֹב יָת שְׁכֶם וְיָת חֲמוֹר אֲבוּהִי בְּחָכְמְתָא וּמַלִּילוּ דְסָאֵיב יָת דִּינָה אֲחַתְהוֹן׃

14 וַאֲמַרוּ לְהוֹן לָא נִיכּוֹל לְמֶעְבַּד פִּתְגָּמָא הָדֵין לְמִתַּן יָת אֲחָתָנָא לִגְבַר דְּלֵיהּ עָרְלְתָא אֲרֵי חִסּוּדָא הִיא לָנָא׃

15 בְּרַם בְּדָא נִתְפַּיַּס לְכוֹן אִם תְּהוֹן כְּוָתָנָא לְמִגְזַר לְכוֹן כָּל דְּכוּרָא׃

לד

5 וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת־דִּינָה בִתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד־בֹּאָם׃

6 וַיֵּצֵא חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ׃

7 וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יֵעָשֶׂה׃

8 וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃

9 וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם׃

10 וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וּסְחָרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ בָּהּ׃

11 וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֵּן׃

12 הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וּמַתָּן וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלָי וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנַּעֲרָ לְאִשָּׁה׃

13 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֵת דִּינָה אֲחֹתָם׃

14 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־חֶרְפָּה הִוא לָנוּ׃

15 אַךְ־בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמֹּל לָכֶם כָּל־זָכָר׃

λδʹ.

5. Ἰακὼβ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἐμίανεν ὁ υἱὸς ἐμμὼρ δεῖναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ. παρεσιώπησε δὲ ἰακὼβ ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτούς.

6. Ἐξῆλθε δὲ ἐμμὼρ ὁ πατὴρ συχὲμ πρὸς ἰακὼβ, λαλῆσαι αὐτῷ.

7. Οἱ δὲ υἱοὶ ἰακὼβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου. ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν ἐν ἰσραὴλ κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς ἰακώβ. καὶ οὐχ οὕτως ἔσται.

8. Καὶ ἐλάλησεν ἐμμὼρ αὐτοῖς λέγων· συχὲμ ὁ υἱός μου προείλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν. δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα.

9. Ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν, τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν.

10. Καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε. καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν. κατοικεῖτε καὶ ἐμπορεύεσθε ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ.

11. Εἶπε δὲ συχὲμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς· εὕροιμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν· καὶ ὃ ἂν εἴπητε, δώσομεν.

12. Πληθύνατε τὴν φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητέ μοι, καὶ δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα.

13. Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ ἰακὼβ τῷ συχὲμ, καὶ ἐμμὼρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου, καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίαναν δεῖναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.

14. Καὶ εἶπαν αὐτοῖς συμεὼν καὶ λευὶ ὁ ἀδελφοὶ δεῖνας, οἱ υἱοὶ λείας. οὐ δυνησόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ ὃς ἔχει ἀκροβυστίαν. ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν.

15. Ἐν τούτῳ ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν, καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν.

CAP. XXXIIII.

5. Quod cum audisset Iacob absentibus filiis, & in pastu pecorum occupatis, siluit donec redirent.

6. Egresso autem Hemor patre Sichem ut loqueretur ad Iacob,

7. Ecce filii eius veniebant de agro: auditoq; quod acciderat, irati sunt valde, eo quòd fœdam rem operatus esset in Israel, & violata filia Iacob, rem illicitam perpetrasset.

8. Locutus est itaque Hemor ad eos: Sichem filii mei adhæsit anima filiæ vestræ: date eam illi uxorem.

9. Et iungamus vicissim cōnubia: filias vestras tradite nobis, & filias nostras accipite.

10. Et habitate nobiscum: terra in potestate vestra est, exercete, negotiamini, & possidete eam.

11. Sed & Sichem ad patrem & ad fratres eius ait: Inveniã gratiam coram vobis: & quęcunque statueritis, dabo.

12. Augete dotem, & munera postulate, & libenter tribuam quod petieritis: tantum date mihi puellam hanc uxorem.

13. Responderunt filii Iacob Sichem & patri eius in dolo, sævientes ob stuprũ sororis:

14. Non possumus facere quod petitis, nec dare sororem nostram homini incircunciso: quod illicitum & nefarium est apud nos.

15. Sed in hoc valebimus fœderari, si volueritis esse similes nostri, & circuncidatur in vobis omnis masculini sexus.

Das XXXIIII. Capitel.

5. Vnnd Jacob erfuhr / daß seine Tochter Dina geschendet war / Vnnd seine Söhne waren mit dem Vieh auff dem Felde / vnd Jacob schweig biß daß sie kamen.

6. Da gieng Hemor Sichems Vater herauß zu Jacob / mit jhm zu reden.

7. Jnn deß kamen die Söhne Jacob vom Felde / vnd da sie es höreten / verdroß die Männer / vnnd wurden sehr zornig / daß er ein narrheit an Jsrael begangen / vnnd Jacobs Tochter beschlaffen hatte / denn so solts nicht sein.

8. Da redte Hemor mit jhnen / vnnd sprach: Meines Sohns Sichems Hertz sehnet sich nach ewrer Tochter / Lieber gebt sie jhm zum Weibe.

9. Befreundet euch mit vns / Gebt vns ewre Töchter / vnd nemet jhr vnsere Töchter.

10. Vnd wohnet bey vns / das Landt sol euch offen sein / wonet vnnd werbet / vnd gewinnet drinnen.

11. Vnd Sichem sprach zu jrem Vater vnd Brüdern: Lasst mich gnade bey euch finden / Was jhr mir saget / das wil ich geben.

12. Fordert nur getrost von mir Morgengabe vnnd Geschenck / ich wils geben / wie jhr heischet / Gebt mir nur die Dirne zum Weibe.

13. Da antworten Jacobs Söhne dem Sichem vnd seinem Vater Hemor betrieglich / darumb daß jhre Schwester Dina geschendet war.

14. Vnd sprachen zu jhnen: Wir können das nicht thun / das wir vnser Schwester einem vnbeschnitten Mann geben / Denn das were vns ein schande.

15. Doch / denn wöllen wir euch zu willen sein / so jhr vns gleich werdet vnd alles was Männlich vnter euch ist / beschnitten werde.

CAP. XXXIIII.

5. E Iacob intese ch' egli hauea violata Dina sua figliuola, & i suoi figliuoli erano nel campo col suo gregge; E Iacob stette cheto per fin che essi ritornassero.

6. Hemor dunque padre di Sichen andò à Iacob per perlare con lui.

7. Ora i figliuoli di Iacob vennero del campo, iquali quando hebbero inteso il caso, furono molto contristati, e grandemente adirati, per la sceleratezza che quello haueua commesso in Israel; domendo con la figliuola di Iacob; e che non si deuea ciò fare.

8. Hemor dunque parlò loro in questo modo: Sichen figliuolo mio ha dato il suo cuore à la vostra figliuola: Io vi prego, che voi gliela diate per moglie.

9. E fate parentado con esso noi; date à noi le vostre figliuole, e pigliate per voi le nostre figliuole

10. E state con esso noi; perche il paese è al vostro comando, dimorate, e trafficate, e godete di esso.

11. Sichem ancora disse al padre di quella, & à suoi fratelli: Che io ritroui gratia dinanzi à voi, & io darò quello che mi direte.

12. Accrescete assai sopra di me la dote e le donagioni, & io darò, si come voi mi direte, purche voi mi diate la fanciulla per moglie.

13. I figlinoli di Iacob risposero à Sichen, & à Hemor suo padre e parlorono con inganno; perche egli ha violato Dina loro sorella:

14. Noi, disser loro, non possiamo fare questa cosa, che diamo vna nostra sorella à vno huomo, che ha il preputio; perche questo cioè abominatione.

15. Ma noi vi compiaceremo in questo, se vòi farete sim li à noi, circoncidendosi. fra voi ogni maschio.

לד

16 ונתנו את־בנתינו לכם
ואת־בנתיכם נקח־לנו וישבנו
אתכם והיינו לעם אחד:
17 ואם־לא תשמעו אלינו
להמול ולקחנו את־בתנו והלכנו:
18 וייטבו דבריהם בעיני חמור
ובעיני שכם בן־חמור:
19 ולא־אחר הנער לעשות
הדבר כי חפץ בבת־יעקב והוא
נכבד מכל בית אביו:
20 ויבא חמור ושכם בנו אל־
שער עירם וידברו אל־אנשי
עירם לאמר:
21 האנשים האלה שלמים הם
אתנו וישבו בארץ ויסחרו אתה
והארץ הנה רחבת־ידים לפניהם
את־בנתם נקח־לנו לנשים
ואת־בנתינו נתן להם:
22 אך־בזאת יאתו לנו האנשים
לשבת אתנו להיות לעם אחד
בהמול לנו כל־זכר כאשר
הם נמלים:
23 מקנהם וקנינם וכל־בהמתם
הלוא לנו הם אך נאותה להם
וישבו אתנו:
24 וישמעו אל־חמור ואל־שכם
בנו כל־יצאי שער עירו וימלו
כל־זכר כל־יצאי שער עירו:
25 ויהי ביום השלישי בהיותם
כאבים ויקחו שני־בני־יעקב
שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו
ויבאו על־העיר בטח ויהרגו
כל־זכר:

לד

16 ונתן ית בנתנא לכון
וית בנתיכון נסב לנא
ונתב עמכון ונהא לעמא
חד:
17 ואם לא תקבלון
מננא למגזר ונדבר ית
ברתנא וניזל:
18 ושפרו פתגמיהון
בעיני חמור ובעיני שכם
בר חמור:
19 ולא אוחר עולימא
למעבד פתגמא ארי
יתרעי בברתא דיעקב
והוא יקיר מכל בית
אבוהי:
20 ואתא חמור ושכם
בריה לתרע קרתיהון ו
ומללו עם אנשי קרתיהון
למימר:
21 גבריא האלין שלמין
אינון עמנא ויתבון
בארעא ויעבדון בה
בה סחורתא וארעא הא
פתיית ידין קדמיהון ית
בנתהון נסב לנא לנשין
וית בנתנא נתן להון:
22 ברם בדא יטפסון
לנא גבריא למתב עמנא
למהוי לעמא חד במגזר
לנא כל דכורא כמא
דאינון גזירין:
23 גיתיהון וקנינהון וכל
בעירהון הלא דלנא
אינון ברם נטפס להון
ויתבון עמנא:
24 וקבילו מן חמור ומן
שכם בריה כל נפקי תרע
קרתיה וגזרו כל דכורא
כל נפקי תרע קרתיה:
25 והוה ביומא
תליתאה כד תקיפו ע
עליהון כיביהון ונסיבו
תרין בני יעקב שמעון
ולוי אחי דינה גבר
חרביה ועלו על קרתא
דיתבא לרוחצן וקטלו
כל דכורא:

λδ'.

16. Καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἕν.

17. Ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν τοῦ περιτεμέσθαι, λαβόντες τὰς θυγατέρας ἡμῶν ἀπελευσόμεθα.

18. Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον ἐμμὼρ, καὶ ἐναντίον συχὲμ τοῦ υἱοῦ ἐμμώρ.

19. Καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ ἰακώβ. αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

20. Ἦλθε δὲ ἐμμὼρ καὶ συχὲμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν λέγοντες.

21. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, εἰρηνικοί εἰσι μεθ' ἡμῶν. οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορευέσθωσαν αὐτήν· ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν. ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς.

22. Ἐν τούτῳ μόνον ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κατοικεῖν μεθ' ἡμῶν, ὥστε εἶναι λαὸν ἕνα, ἐν τῷ περιτεμέσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικὸν καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέτμηνται.

23. Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν.

24. Καὶ εἰσήκουσαν ἐμμὼρ καὶ συχὲμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐκπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ περιετέμοντο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶς ἄρσην.

25. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ ἰακὼβ συμεὼν καὶ λευὶ, ἀδελφοὶ δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν.

CAP. XXXIIII.

16. Tunc dabimus & accipiemus mutuo filias vestras, ac nostras: & habitabimus vobiscum, erimusq; unus populus.

17. Si autem circuncidi nolueritis, tollemus filiam nostram, & recedemus.

18. Placuit oblatio eorum Hemor, & Sichem filio eius.

19. Nec distulit adolescens quin statim quod petebatur expleret: amabat enim puellam valdè, & ipse erat inclytus in omni domo patris sui.

20. Ingressiq; portam urbis, locuti sunt ad populum:

21. Viri isti pacifici sunt, & volunt habitare nobiscum: negotientur in terra, & exerceant eam, quæ spatiosa & lata cultoribus indiget: filias eorum accipiemus uxores, & nostras illis dabimus.

22. Vnum est quo differtur tantum bonum: Si circuncidamus masculos nostros, ritum gentis imitantes.

23. Et substantia eorum, & pecora, & cuncta quæ possident, nostra erunt: tantum in hoc acquiescamus, & habitantes simul, unum efficiamus populum.

24. Assensiq; sunt omnes, circuncisis cunctis maribus.

25. Et ecce, die tertio quando gravissimus vulnerum dolor est, arreptis, duo filii Iacob, Simeon & Levi fratres Dinæ, gladiis, ingressi sunt urbem confidenter: interfectisque omnibus masculis.

Das XXXIIII. Capitel.

16. Denn wöllen wir vnser Töchter euch geben/ vnnd ewer Töchter vns nemen/ vnnd bey euch wonen/ vnnd ein Volck sein.

17. Wo jhr aber nicht willigen wollet euch zu beschneiden/ so wöllen wir vnsere Töchter nemen vnnd davon ziehen.

18. Die rede gefiel Hemor vnd seinem Sohn wol.

19. Vnnd der Jüngling verzoch nicht solches zu thun/ denn er hatte lust zu der Tochter Jacob/ Vnd er ward herrlich gehalten über allen im seines Vaters Hause.

20. Da kamen sie nun/ Hemor vnnd sein Sohn Sichem/ vnter der Stadt thor/ vnnd redten mit den Bürgern der Stadt/ vnd sprachen:

21. Diese Leute sindt friedsam bey vns/ vnd wöllen im Lande wonen vnd werben/ So ist nun das Landt weit genug für sie/ wir wöllen vns jre Töchter zu Weiber nemen/ vnnd jhnen vnser Töchter geben.

22. Aber denn wöllen sie vns zu willen sein/ daß sie bey vns wonen/ vnd ein Volck mit vns werden/ wo wir alles/ was Männlich vnter vns ist/ beschneiden/ gleich wie sie beschnitten sindt.

23. Jhr Vieh vnnd Güter vnnd alles was sie haben/ wird vnser sein/ so wir nur jhnen zu willen werden/ daß sie bey vns wohnen.

24. Vnnd sie gehorchten dem Hemor vnd Sichem seinem Sohn/ alle die zu seiner Stadt thor auß vnnd eingiengen/ vnd beschnitten alles was Männlich war/ daß zu seiner Stadt auß vnd eingieng.

25. Vnnd am dritten tage/ da sie es schmertzet/ namen die zween Söne Jacob/ Simeon vnnd Levi/ der Dina Brüder/ ein jeglicher sein Schwert/ vnnd giengen in die Stadt durstiglich/ vnd erwürgeten alles was Männlich war.

CAP. XXXIIII.

16. *Allhora noi vi daremo le nostre figliuole e ci pigliaremo le vostre, e staremo con esso voi, e saremo in popolo.*

17. *Ma se voi non ci obedirete in circonciderui, noi pigliaremo la nostra figliuola, e ce n' andaremo.*

18. *Et queste parole piacquero ad Hemor, & à Sichen figliuolo di Hemor.*

19. *E quel giouane non differì di fare quella cosa, peroche la figliuola di Iacob gli era piaciuta: & egli era il piu honoreuole di tutta la casa di suo padre.*

20. *Hemor adunque andò, e Sichen suo figliuolo à la porta de la sua città, e parlorono à gli huomini de la loro città, dicendo:*

21. *Questi huomini sono pacifici con esso noi, & habitaranno in questo paese, e vi trafficaranno (imperoche la terra è grande di luoghi auanti à loro) noi ci pigliaremo per moglie le loro figliuole, e daremo loro le nostre figliuole.*

22. *Ma questi huomini ci compiaceranno in questo, di stare con esso noi, per essere vn popolo; purche ogni maschio fra noi si circoncida, si come essi sono circoncisi.*

23. *I loro bestiami, e le facultà loro, e le loro bestie grosse non saranno elleno tutte nostre? Compiaciamo loro solamente in questo, & habitaranno con esso noi.*

24. *Tutti quelli che entrauano per la porta di quella città, obedirono à Hemor & à Sichen suo figliuolo: e tutti i maschii si circoncisero, quanti ne entrouano per la porta di quella città.*

25. *Or auenne, che 'l terzo giorno (quando essi erano in dolore) due figliuoli di Iacob, Simeon e Leui fratelli di Dina, presero, ciascuno il suo coltello, & andorono arditamente à la città; & ammazzorono tutti i maschii:*

לד

26 וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ׃

27 בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם׃

28 אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר בָּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ׃

29 וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת׃

30 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיֹשֵׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי׃

31 וַיֹּאמְרוּ הַכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ׃

לד

26 וְיָת חֲמוֹר וְיָת שְׁכֶם בְּרֵיהּ קְטַלוּ לְפִתְגָם דְּחָרֶב וּדְבַרוּ יָת דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם וּנְפַקוּ׃

27 בְּנֵי יַעֲקֹב עָלוּ לְחַלָּצָא קְטִילַיָּא וּבָזוּ קַרְתָּא דְּסָאִיבוּ אַחָתְהוֹן׃

28 יָת עָאנְהוֹן וְיָת תּוֹרֵיהוֹן וְיָת חֲמָרֵיהוֹן וְיָת דִּי בְּקַרְתָּא וְיָת דִּי בְּחַקְלָא בָּזוּ׃

29 וְיָת כָּל נִכְסֵיהוֹן וְיָת כָּל טַפְלֵיהוֹן וְיָת נְשֵׁיהוֹן שְׁבוֹ וּבָזוּ וְיָת כָּל דִּי בְּבֵיתָא׃

30 וַאֲמַר יַעֲקֹב לְשִׁמְעוֹן וּלְלֵוִי עֲכַרְתּוּן יָתִי לְמִתַּן דְּבָבוּ בֵּינַי וּבֵין יָתְבֵי אַרְעָא בִּכְנַעֲנָאֵי וּבִפְרִזָּאֵי וַאֲנָא עַם דְּמִנְיָן וְיִתְכַּנְּשׁוּן עֲלַי וִימְחוֹנַנִי וְאֶשְׁתֵּיצֵי אֲנָא וֶאֱנָשׁ בֵּיתִי׃

31 וַאֲמַרוּ הַכִּנְפַקַת בָּרָא יַעֲבֵד יָת אֲחָתָנָא׃

λδ'.

26. Τόν τε Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀπέκτειναν ἐν τῷ στόματι μαχαίρας, καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν ἐκ τοῦ οἴκου Συχὲμ, καὶ ἐξῆλθον.

27. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ ἀφήρπασαν τὴν πόλιν ἐν ᾗ ἐμίαναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.

28. Καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν, καὶ τοὺς βόας αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ ἔλαβον.

29. Καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ᾐχμαλώτευσαν. καὶ ἀφήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις.

30. Εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Συμεὼν καὶ Λευΐ· μισητόν με πεποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν, ἔν τε τοῖς Χαναναίοις καὶ τοῖς Φερεζαίοις. ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ. καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ, συγκόψουσί με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγὼ καὶ ὁ οἶκός μου.

31. Οἱ δὲ εἶπαν· ἀλλ' ὡσεὶ πόρνῃ χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν.

לה

1 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵית־אֵל וְשֶׁב־שָׁם וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ׃

2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם׃

3 וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית־אֵל וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתִּי׃

לה

1 וַאֲמַר יְיָ לְיַעֲקֹב קוּם סַק לְבֵית אֵל וְתִיב תַּמָּן וַעֲבֵיד תַּמָּן מַדְבְּחָא לֶאֱלָהָא דְּאִתְגְּלִי לָךְ בְּמֵיעֲרָקָךְ מִן קֳדָם עֵשָׂו אֲחוּךְ׃

2 וַאֲמַר יַעֲקֹב לֶאֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ וּלְכֹל דְּעִמֵּיהּ אַעְדּוּ יָת טַעֲוַת עַמְמַיָּא דְּבֵינֵיכוֹן וְאִדַּכּוּ וְשַׁנּוּ כְּסוּתְכוֹן׃

3 וּנְקוּם וְנִסַּק לְבֵית אֵל וְאַעְבֵּד תַּמָּן מַדְבְּחָא לֶאֱלָהָא דְּקַבֵּיל צְלוֹתִי בְּעִידַן עָקְתִי וַהֲוָה מ (מֵימְרֵיהּ) בְּסַעְדִּי בְּאוֹרְחָא דַּאֲזָלִית׃

ΚΕΦΑΛ. λε'.

1. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἰακώβ· ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον Βαιθὴλ, καὶ οἴκει ἐκεῖ, καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἠσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

2. Εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ· ἄρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίσθητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν.

3. Καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ, τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορευόμην.

CAP. XXXIIII.

26. Hemor & Sichem pariter necaverunt, tollentes Dinam de domo Sichem sororem suã. Quibus egressis,

27. Irruerunt super occisos cæteri filii Iacob: & depopulati sunt urbem in ultionem stupri.

28. Oves eorum, & armenta, & asinos, cunctaq; vastantes quæ in domibus & in agris erant,

29. Parvulos quoque eorum & uxores duxerunt captivas. quibus perpetratis audacter,

30. Iacob dixit ad Simeon & Levi: Turbastis me, & odiosum fecistis me Chananæis & Pherezæis habitatoribus terræ huius. nos pauci sumus: illi congregati percutient me, & delebor ego & domus mea.

31. Responderunt: Nunquid ut scorto abuti debuere sorore nostra?

Das XXXIIII. Capitel.

26. Vnnd erwürgeten auch Hemor vnnd seinen Sohn Sichem mit der scherpff des Schwerts. Vnd namen jre Schwester Dina auß dem Hause Sichem/ vnd giengen davon.

27. Da kamen die Söne Jacob/ vber die erschlagene/ vnnd plünderten die Stadt/ darumb/ daß sie hatten jhre Schwester geschendet.

28. Vnd namen jre schaffe/ rinder/ esel/ vnnd was in der Stadt vnd auff dem Felde war.

29. Vnd alle jhre haabe/ alle Kinder vnd Weiber namen sie gefangen/ vnnd plünderten alles was in den Häusern war.

30. Vnnd Jacob sprach zu Simeon vnnd Leui: Jr habt mir vnglück zugericht/ das ich stincke für den Einwohnern dises landes/ den Cananitern vnd Pheresitern/ vnd ich bin ein geringer hauffe/ Wenn sie sich nun versamlen vber mich/ so werden sie mich schlahen/ Also werde ich vertilget sampt meinem Hause.

31. Sie antworten aber: Solten sie denn mit vnser Schwester/ als mit einer Huren/ handeln?

CAP. XXXIIII.

26. Di più ammazzorono Hemor, e Sichen suo figliuolo à fil di spada; e tolsero Dina de la casa di Sichem, e se ne vscirono.

27. Dipoi i figliuoli di Iacob andorono verso gli vccisi, e presero la città; perche haueuano violata la loro sorella.

28. Presero ancora le loro pecore, i buoi e gli asini; e tutto quel ch'era ne la città, e nel campo.

29. Inoltre presero tutte le loro facultà, tutti i loro fanciulli; e le moglii loro le menorono prigione: e predorono tutto quello ch'era ne le case.

30. Or Iacob disse à Simeon & à Leui, Voi mi hauete turbato, facendo mi abomineuole appresso gli habitatori di questo paese; cioè, i Cananei. e Pherezei: Et hauendo io pochi huomini con meco, essi si adunaranno contra di me, e mi percoteranno, & io sarò distrutto, e tutta la casa mia.

31. Et essi risposero, Doueuano eglino trattar la nostra sorella, come vna meretrice?

CAP. XXXV.

1. Interea locutus est Deus ad Iacob: Surge, & ascende Beth-el, & habita ibi, facque altare Deo qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem tuum.

2. Iacob verò convocata omni domo sua, ait: Abiicite deos alienos qui in medio vestri sunt, & mundamini, ac mutate vestimenta vestra.

3. Surgite, & ascendamus in Beth-el, ut faciamus ibi altare Deo: qui exaudivit me in die tribulationis meæ, & socius fuit itineris mei.

Das XXXV. Capitel.

1. VNd GOTT sprach zu Jacob: Mache dich auff/ vnnd zeuch gen Beth-El/ vnnd wohne daselbs/ vnnd mache daselbs einen Altar dem Gott/ der dir erschein/ da du flohest für deinem Bruder Esau.

2. Da sprach Jacob zu seinem Hause vnd zu allen die mit jhm waren: Thut von euch die frembden Götter/ so vnter euch sind/ vnd reiniget euch/ vnd endert eure kleider.

3. Vnnd last vns auff sein/ vnnd gen BethEl ziehen/ daß ich daselbs einen Altar mache/ dem GOtt/ der mich erhöret hat/ zur zeit meines Trübsals/ vnd ist mit mir gewesen auff dem weg/ den ich gezogen bin.

CAP. XXXV.

1. Or Dio disse à Iacob: Leuati, monta in Beth-el, e sta quiui: e fammi vno altare à lo Dio, che ti apparue, quando tu fuggiui da la faccia di Esau tuo fratello.

2. Allhora Iacob disse à la sua famiglia, & à tutti quelli ch'erano con lui: Leuate via gli dii stranieri che sono fra voi; e lauatiui e mutate i vestimenti vostri.

3. E noi leuiamoci, & montiamo in Beth-el; & io farò quiui vno altare à lo Dio, che mi ha esaudito nel giorno de la mia tribulatione, & è stato con esso meco ne la via, per laquale io ho caminato.

לה

4 ויהבו ליעקב ית כל טעות עממיא דבידיהון וית קדשיא די באודניהון וטמר יתהון יעקב תחות בוטמא דעם שכם:

5 ונטלו והות דחלא מן קדם יי על עממיא די בקרוי סחרניהון ולא רדפו בתר בני יעקב:

6 ואתא יעקב ללוז די בארעא דכנען היא ביתאל הוא וכל עמא דעמיה:

7 ובנא תמן מדבחא וקרא לאתרא אל ביתאל ארי תמן אתגלי ליה מלאכא דיי במערקיה מן קדם אחוהי:

8 ומיתת דבורה מינקתא דרבקה ואתקברת מלרע לבית אל בשפולי מישרא וקרא שמיה מישר בכותא:

9 ואתגלי יי ליעקב עוד במיתוהי מפדן ארם ובריך יתיה:

10 ואמר ליה יי שמך יעקב לא יתקרי שמך עוד יעקב אלהין ישראל יהא שמך וקרא ית שמיה ישראל:

11 ואמר ליה יי אנא אל שדי פוש וסגי עם וכנשת שבטין יהון מינך ומלכין שליטין בעממיא מנך יפקון:

12 וית ארעא דיהבית לאברהם וליצחק לך אתננה ולבנך בתרך אתן ית ארעא:

13 ואסתלק מעלוהי יקרא דיי באתרא דמליל עמיה:

14 ואקים יעקב קמתא באתרא דמליל עמיה קמתא דאבנא ונסיך עלה ניסוכין ואריק עלה משחא:

לה

4 ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם:

5 ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב:

6 ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו:

7 ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו:

8 ותמת דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות:

9 וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו:

10 ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל:

11 ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציך יצאו:

12 ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ:

13 ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו:

14 ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן:

ΚΕΦΑΛ. λέ.

4. Καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακὼβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἳ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν, καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ἰακὼβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν σικίμοις, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

5. Καὶ ἐξῆρεν ἰσραὴλ ἐκ σικίμων, καὶ ἐγένετο φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

6. Ἦλθε δὲ Ἰακὼβ εἰς λουζὰ, ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναὰν, ἥ ἐστι βαιθὴλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ.

7. Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου βαιθήλ. ἐκεῖ γὰρ ἐπεφάνη αὐτῷ ὁ θεὸς ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

8. Ἀπέθανε δὲ δεβώρρα ἡ τροφὸς ῥεβέκκας, καὶ ἐτάφη κατώτερον βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλανον. καὶ ἐκάλεσεν ἰακὼβ τὸ ὄνομα αὐτῆς, βάλανος πένθους.

9. Ὤφθη δὲ ὁ θεὸς τῷ ἰακὼβ ἔτι ἐν λουζᾷ, ὅτε παρεγένετο ἐκεῖσε ἐκ μεσοποταμίας τῆς συρίας. καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός.

10. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, τὸ ὄνομά σου ἰακὼβ, οὐ κληθήσεται ἔτι ἰακὼβ ἀλλ' ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰσραήλ.

11. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός, ἐγὼ ὁ θεός σου. αὐξάνου καὶ πληθύνου. ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἐθνῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου ἐξελεύσονται.

12. Καὶ τὴν γῆν ἣν δέδωκα τῷ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ, σοὶ δέδωκα αὐτὴν, καὶ σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην εἰς τοὺς αἰῶνας αὐτῶν.

13. Ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ.

14. Καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ, στήλην λιθίνην. καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σπονδὴν, καὶ ἐπέχεεν ἐπ' αὐτὴν ἔλεον.

4 Dederunt

CAP. XXXV.

4. Dederunt ergo ei omnes deos alienos quos habebant, & inaures quæ erant in auribus eorum. at ille infodit eas subter terebinthum, quæ est post urbem Sichem.

5. Cumq; profecti essent, terror Dei invasit omnes per circuitum civitates, & non sunt ausi persequi recedentes.

6. Venit igitur Iacob Luzam, quæ est in Terra-Chanáan, cognomento Beth-el: ipse & omnis populus cum eo.

7. Ædificavitque ibi altare, & appellavit nomen loci illius Domus-Dei: ibi enim apparuit ei Deus cum fugeret fratrem suum.

8. Eodem tempore mortua est Debora nutrix Rebeccæ, & sepulta est ad radices Beth-el subter quercum: vocatumq; est nomen loci illius, Quercus-fletus.

9. Apparuit autem iterum Deus Iacob postquam reversus est de Mesopotamia Syriæ, benedixitque ei,

10. Dicens: Non vocaberis ultrà Iacob, sed Israël erit nomen tuum. Et appellavit eum Israël,

11. Dixitq; ei: Ego Deus omnipotens, cresce, & multiplicare: gentes, & populi nationum ex te erunt, reges de lumbis tuis egredientur.

12. Terramque quam dedi Abraham & Isaac, dabo tibi & semini tuo post te.

13. Et recessit ab eo.

14. Ille verò erexit titulum lapideũ in loco quo locutus fuerat ei Deus: libans super eum libamina, & effundens oleum:

Das XXXV. Capitel.

4. Da gaben sie jm alle frembde Götter die unter jren henden waren / vnd jre ohrenspangen / Vnd er vergrub sie unter eine Eiche / die neben Sichem stund.

5. Vnd sie zogen auß / vnd es kam die forcht Gottes vber die Städte / die vmb sie her lagen / daß sie den Sönen Jacob nicht nachjagten.

6. Also kam Jacob gen Lus im Lande Canaan / die da BethEl heisst / samt alle dem volck / das mit jm war.

7. Vnnd bauet daselbs einen Altar / vnnd hieß die stet ElBethEl / darumb daß jhm daselbs GOTT offenbart ward / da er flohe für seinem Bruder.

8. Da starb Debora der Rebecca Amme / vñ ward begraben vnter BethEl / vnter der Eichen / vnd ward genennet die Klageiche.

9. Vnnd GOTT erschien Jacob abermal nach dem er auß Mesopotamia kommen war / vnd segenet jhn.

10. Vnnd sprach zu jhm: Du heissest Jacob / Aber du solt nicht mehr Jacob heissen / Sondern Jsrael solt du heissen / Vnd also heisset man jn Jsrael.

11. Vnd GOtt sprach zu jm: Jch bin der Allmechtige GOTT / Sey fruchtbar vnd mehre dich / Völcker vnd Völcker hauffen sollen von dir kommen / vnnd Könige sollen auß deinen Lenden kommen.

12. Vnd daß Land / daß ich Abraham vnd Jsaac gegeben habe / will ich dir geben / vnnd wills deinem Samen nach dir geben.

13. Also fuhr GOTT auff von jm / von dem ort / da er mit jm geredt hatte.

14. Jacob aber richtet ein Steinern Mal auff an dem ort / da er mit jm geredt hatte / vnnd goß Tranckopffer darauff / vnd begoß jn mit öle.

CAP. XXXV.

4. Dettero dunque à Iacob tutti li dii stranieri, ch' erono ne le mani loro; i pendenti ancora ch' erano ne le orecchie loro: e Iacob gli ascose sotto quella quercia, ch' era appresso di Sichen:

5. E si partirono, Et il terrore di Dio fù sopra le città, ch' erano ne i circoiti loro, e non perseguitorono i figliuoli di Iacob.

6. Così Iacob andò, egli e tutto il popolo ch' era conesso seco, in Luz, ch' è ne la terra di Canaan, laquale è Beth-el:

7. Et edificò quiui vno altare, e chiamò quel luogo, Elbeth-el: percioche Dio gli era apparito quiui, quando fuggiua da la faccia del suo fratello.

8. E morì Debora nutrice di Rebecca, e fu sepellita sotto Beth-el, sotto quella quercia: e chiamò il nome di quella, Alon Bachut.

9. Dinuouo Dio apparse à Iacob, quando ritornaua di Padan-Aram, e lo benedì.

10. E gli disse, Il nome tuo è Iacob, non si chiamarà piu il tuo nome, Iacob; ma Israel sarà il tuo nome. Chiamò dunque il nome suo, Israel.

11. Dipoi Dio gli disse, Io sono Dio onnipotente, cresce, e moltiplica: di te verrà gente, e rauni di popoli: e de le tue reni vsciranno de i Re.

12. E la terra ch' io ho dato ad Abraham & à Ishac, io la darò à te, & la darò à la tua semenza dopo te.

13. E così Dio si partì da lui di quel luogo, oue haueua parlato conesso.

14. E Iacob adrizzò vna insegna in quel luogo, nelquale haueua parlato con lui, vna insegna dico di pietra: e fece sopra di essa vna aspersione, e sparse de l' oglio sopra di essa.

לה

15 וּקְרָא יַעֲקֹב יָת שְׁמָא דְאַתְרָא דְּמַלֵּיל עִמֵּיהּ תַּמָּן יְיָ בֵּיתְאֵל׃

16 וּנְטַלוּ מִבֵּית־אֵל וַהֲוָה עוֹד כְּרוֹב אַרְעָא לְמֵיעַל לְאֶפְרָת וִילֵידַת רָחֵל וְקַשִּׁיאַת בְּמֵילְדַהּ׃

17 וַהֲוָה בְּמִקְשְׁיוּתַהּ בְּמֵילְדַהּ וַאֲמַרַת לַהּ חַיְתָא לָא תִדְחֲלִין אֲרֵי אַף דֵּין לִיךְ בַּר׃

18 וַהֲוָה בְּמִפַּק נַפְשַׁהּ אֲרֵי מִיתַת וּקְרָת שְׁמֵיהּ בַּר דָּוְנִי וַאֲבוּהִי קְרָא לֵיהּ בִּנְיָמִין׃

19 וּמִיתַת רָחֵל וְאִתְקְבַרַת בְּאוֹרַח אֶפְרָת הִיא בֵּית לָחֶם׃

20 וַאֲקֵים יַעֲקֹב קָמָא עַל קְבוּרְתַהּ הִיא קָמַת קְבוּרְתָא דְרָחֵל עַד יוֹמָא הָדֵין׃

21 וּנְטַל יִשְׂרָאֵל וּפְרַסֵיהּ לְמַשְׁכְּנֵיהּ מִלְּהָלְאָה לְמִגְדְּלָא דְעֵדֶר׃

22 וַהֲוָה כַּד שְׁרָא יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא הַהִיא וַאֲזַל רְאוּבֵן וּשְׁכִיב יָת בִּלְהָה לְחֵינֵית אֲבוּהִי וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַהֲווֹ בְּנֵי יַעֲקֹב תְּרֵין עֲשַׂר׃

23 בְּנֵי לֵאָה בּוּכְרָא דְיַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלוּן׃

24 בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִין׃

25 וּבְנֵי בִלְהָה אַמְתַהּ דְרָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי׃

26 וּבְנֵי זִלְפָּה אַמְתַהּ דְלֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אִלֵּין בְּנֵי יַעֲקֹב דְּאִתְיְלִידוּ לֵיהּ בְּפַדַּן אֲרָם׃

27 וַאֲתָא יַעֲקֹב לְוַת יִצְחָק אֲבוּהִי מַמְרֵא קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן דְּדָר תַּמָּן אַבְרָהָם וְיִצְחָק׃

לה

15 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּית־אֵל׃

16 וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ׃

17 וַיְהִי בְהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן׃

18 וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין׃

19 וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם׃

20 וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־קְבֻרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קְבֻרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם׃

21 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלֹה מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר׃

22 וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר׃

23 בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן׃

24 בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃

25 וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי׃

26 וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם׃

27 וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק׃

λέ.

15. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ ὁ θεὸς βαιθήλ.

16. Ἀπάρας δὲ Ἰακὼβ ἐκ βαιθὴλ, ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου γαδέρ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν εἰς χαφραθὰ, καὶ τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν ἐφραθὰ, ἔτεκε ῥαχὴλ, καὶ ἐδυστόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ.

17. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίκτειν, εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα· θάρσει, καὶ γὰρ οὗτός σοι ἐστιν υἱός.

18. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, ἀπέθνησκε γὰρ, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, υἱὸς ὀδύνης μου. ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσεν αὐτὸν Βενιαμίν.

19. Ἀπέθανε δὲ ῥαχὴλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ ἐφραθᾶ. αὕτη ἐστὶ βηθλεέμ.

20. Καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐτῆς. αὕτη ἐστὶ στήλη μνημείου ῥαχὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

21. Καὶ ἀπῆρεν Ἰσραὴλ καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου γαδέρ.

22. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη ῥουβὶμ. καὶ ἐκοιμήθη μετὰ βάλλας τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἤκουσεν Ἰσραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ. ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα.

23. Υἱοὶ λείας, ῥουβὶμ ὁ πρωτότοκος Ἰακὼβ, συμεὼν, λευὶ, ἰούδας, ἰσάχαρ, ζαβουλών.

24. Υἱοὶ δὲ ῥαχὴλ, Ἰωσὴφ καὶ Βενιαμίν.

25. Υἱοὶ δὲ βάλλας παιδίσκης ῥαχὴλ, δὰν, καὶ νεφθαλείμ.

26. Υἱοὶ δὲ ζελφὰς παιδίσκης λείας, γὰδ καὶ ἀσήρ. οὗτοι υἱοὶ Ἰακὼβ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν μεσοποταμίᾳ τῆς συρίας.

27. Ἦλθε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ εἰς μαμβρῆ εἰς πόλιν τοῦ πεδίου. αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν τῇ γῇ χαναὰν, οὗ παρῴκησεν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ.

CAP. XXXV.

15. Vocansque nomen loci illius Beth-el.

16. Egressus autem inde, venit verno tempore ad terram quæ ducit Ephrátam: in qua cum parturiret Rachel.

17. Ob difficultatem partus periclitari cœpit. Dixitque ei obstetrix: Noli timere, quia & hunc habebis filium.

18. Egrediente autem anima præ dolore, & imminente iam morte, vocavit nomē filii sui Ben-oni, id est, filius doloris mei: pater verò appellavit eum Ben-iamin, id est, filius dextræ.

19. Mortua est ergo Rachel, & sepulta est in via quæ ducit Ephrátam, hæc est Beth-lehem.

20. Erexitque Iacob titulum super sepulchrum eius: Hic est titulus monumenti Rachel, usque in præsentem diem.

21. Egressus inde, fixit tabernaculum trans Turrem gregis.

22. Cumque habitaret in illa regione, abiit Ruben, & dormivit cum Bala concubina patris sui: quod illum minimè latuit. Erant autem filii Iacob duodecim.

23. Filii Liæ: primogenitus Ruben, & Simeon, & Leui, & Iudas, & Issachar, & Zabulon.

24. Filii Rachel: Ioseph & Ben-iamin.

25. Filii Balæ ancillæ Rachelis: Dan & Nephthali.

26. Filii Zelphæ ancillæ Liæ: Gad & Aser. hi sunt filii Iacob, qui nati sunt ei in Mesopotamia Syriæ.

27. Venit etiam ad Isaac patrem suum in Mambre, Civitatem-Arbee, hæc est Hebron: in qua peregrinatus est Abraham & Isaac.

Das XXXV. Capitel.

15. Vnd Jacob hieß den ort/ da Gott mit jhm geredt hatte/ BethEl.

16. Vnd sie zogen von BethEl/ Vnd da noch ein feldwegs war võ Ephrath/ da gebar Rahel. Vnd es kam sie hart an vber der geburt.

17. Da es jhr aber so sawer wardt in der geburt/ sprach die Wehmutter zu jr: Förchte dich nicht/ denn disen Sohn wirst du auch haben.

18. Da jhr aber die Seele außgieng/ daß sie sterben muste/ hieß sie jhn Ben-Oni/ Aber sein Vater hieß jn BenJamin.

19. Also starb Rahel vnnd ward begraben an dem wege gen Eprath/ die nun heisst Bethlehem.

20. Vnd Jacob richtet ein Mal auff/ vber jhrem Grab/ dasselb ist das grabmal Rahel biß auff disen Tag.

21. Vnd Jsrael zoch auß/ vnd richtet eine Hütten auff/ jenseyd dem Thurn Eder.

22. Vnd es begab sich/ da Jsrael im lande wonet/ gieng Ruben hin/ vnnd schlieff bey Bilha seines Vaters Kebsweib/ Vnd das kam für Jsrael. Es hatte aber Jacob zwölff Söne.

23. Die Söne Lea waren dise/ Ruben der Erstgeborne Sohn Jacob/ Simeon/ Leui/ Juda/ Jsaschar vnnd Sebulon.

24. Die Söhne Rahel waren/ Joseph vnd BenJamin.

25. Die Söhne Bilha Rahels Magd/ Dan vnd Naphthali.

26. Die Söhne Silpa Lea Magd/ Gad vnd Asser. Daß sind die Söhne Jacob die jm geboren sind in Mesopotamia.

27. Vnd Jacob kam zu seinem Vater Jsaac gen Mamre in die Hauptstadt die da heist Hebron/ da Abraham vnd Jsaac Frembdlinge inne gewesen sind.

CAP. XXXV.

15. *E Iacob chiamò il nome di quel luogo, nel quale Dio hauea parlato con lui, Beth-el.*

16. *E si partirono di Beth-el, e vi era ancora circa à vn miglio di terra per arriuare in Ephrata: e Rachel partorì, e nel partorire hebbe difficoltà.*

17. *E mentre ch'era in trauaglio del partorire, la balia le disse: Non temere, percioche tu haverai ancora questo figliuolo.*

18. *Ma occorse, mentre che l'anima sua si partiua (percioche morì) ch'ella chiamò il nome suo, Benoni: ma il padre suo lo chiamò, Beniamin.*

19. *Rachel adunque morì, e fu sepolta ne la via, che và à Ephrata, laquale è Beth-lehem.*

20. *E Iacob messe vna insegna à la sua sepoltura: questa è l'insegna de la sepoltura di Rachel insino à questo giorno.*

21. *Et Israel si partì, e stese il suo pauiglione di là da Migdaleder.*

22. *Dapoi occorse, mentre ch'Israel staua in quel paese, Ruben se n'andò, e dormì con Bala concubina di suo padre, il che Israel intese. Ora i figliuoli di Iacob furono dodici.*

23. *I figliuoli di Lia, il primogenito di Iacob, fu Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Isachar, e Zabulon.*

24. *I figliuoli di Rachel furono Ioseph, e Beniamin.*

25. *Et i figliuoli di Bala seruente di Rachel, Dan, e Nephthali.*

26. *I figliuoli di Zilpha seruente di Lia, Gad, & Aser. Questi sono i figliuoli di Iacob, i quali gli nacquero in Padan-Aram.*

27. *E così Iacob andò ad Ishac suo padre in Mamre città di Arba, ch'è Hebron, doue habitò Abraham & Ishac.*

לה

28 וַהֲווֹ יוֹמֵי יִצְחָק מְאָה וּתְמָנַן שְׁנִין׃

29 וְאִתְנְגִיד יִצְחָק וּמִית וְאִתְכְּנִישׁ לְעַמֵּיהּ סִיב וּשְׂבַע יוֹמִין וּקְבַרוּ יָתֵיהּ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בְּנוֹהִי׃

לו

1 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃

2 עֵשָׂו נְסִיב יָת נְשׁוֹהִי מִבְּנָת כְּנַעַן יָת עָדָה בַּת אֵילוֹן חִתָּאָה וְיָת אָהֳלִיבָמָא בַּת עֲנָא בַּת צִבְעוֹן חִוָּאָה׃

3 וְיָת בָּשְׂמַת בַּת יִשְׁמָעֵאל אֲחָתֵיהּ דִּנְבָיוֹת׃

4 וִילֵידַת עָדָה לְעֵשָׂו יָת אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת יְלֵידַת יָת רְעוּאֵל׃

5 וְאָהֳלִיבָמָה יְלֵידַת יָת יְעוּשׁ וְיָת יַעְלָם וְיָת קֹרַח אִלֵּין בְּנֵי עֵשָׂו דְּאִתְיְלִידוּ לֵיהּ בְּאַרְעָא דִכְנָעַן׃

6 וּדְבַר עֵשָׂו יָת נְשׁוֹהִי וְיָת בְּנוֹהִי וְיָת בְּנָתֵיהּ וְיָת כָּל נַפְשָׁת בֵּיתֵיהּ וְיָת גֵּיתוֹהִי וְיָת כָּל בְּעִירֵיהּ וְיָת כָּל קִנְיָנֵיהּ דִּקְנָא בְּאַרְעָא דִכְנַעַן וַאֲזַל לְאַרַע אָחֳרִי מִן קֳדָם יַעֲקֹב אֲחוּהִי׃

7 אֲרֵי הֲוָה קִנְיָנְהוֹן סַגִּי מִלְּמִיתַב כַּחֲדָא וְלָא יְכֵילַת אֲרַע תּוֹתָבוּתְהוֹן לְסוֹבָרָא יָתְהוֹן מִן קֳדָם גֵּיתֵיהוֹן׃

8 וִיתֵיב עֵשָׂו בְּטוּרָא דְּשֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃

9 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת עֵשָׂו אֲבוּהוֹן דֶּאֱדוֹמָאֵי בְּטוּרָא דְּשֵׂעִיר׃

לה

28 וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה׃

29 וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו׃

לו

1 וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃

2 עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן הַחִוִּי׃

3 וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת׃

4 וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל׃

5 וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת־יְעִישׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יֻלְּדוּ־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃

6 וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו׃

7 כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם׃

8 וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃

9 וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר׃

λέ.

28. Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι ἰσαὰκ ἃς ἔζησεν, ἔτη ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

29. Καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε. καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἠσαῦ καὶ ἰακὼβ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. λϛʹ.

1. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις ἠσαῦ αὐτός ἐστιν ἐδώμ.

2. Ἠσαῦ δὲ ἔλαβε γυναῖκας αὐτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν χαναναίων, τὴν ἀδὰ θυγατέρα αἰλὼμ τοῦ χετταίου, καὶ τὴν ὀλιβεμὰ θυγατέρα ἀνὰ τοῦ υἱοῦ σεβεγὼν τοῦ εὐαίου.

3. Καὶ τὴν βασεμὰθ θυγατέρα ἰσμαὴλ ἀδελφὴν ναβαιώθ.

4. Ἔτεκε δὲ ἡ ἀδὰ τῷ ἠσαῦ τὸν ἐλιφάς. καὶ βασεμὰθ ἔτεκε τὸν ῥαγουήλ.

5. Καὶ ὀλιβεμὰ ἔτεκε τὸν ἰεοὺς, καὶ τὸν ἰεγλὸμ, καὶ τὸν κορέ. οὗτοι υἱοὶ ἠσαῦ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῇ χαναάν.

6. Ἔλαβε δὲ ἠσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ ὅσα περιεποιήσατο ἐν γῇ χαναάν, καὶ ἐπορεύθη ἐκ γῆς χαναὰν ἀπὸ προσώπου ἰακὼβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

7. Ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ τοῦ οἰκεῖν ἅμα, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτοὺς, ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

8. Κατῴκησε δὲ ἠσαῦ ἐν τῷ ὄρει σηείρ. ἠσαῦ αὐτός ἐστιν ἐδώμ.

9. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις ἠσαῦ πατρὸς ἐδὼμ ἐν τῷ ὄρει σηείρ.

CAP. XXXV.

28. Et completi sunt dies Isaac centum octoginta annorum.

29. Consumptusque ætate mortuus est: & appositus est populo suô senex & plenus dierum: & sepelierunt eum Esau & Iacob filii sui.

CAP. XXXVI.

1. Hæ sunt autem generationes Esau, ipse est Edom.

2. Esau accepit uxores de filiabus Chanáan: Ada filiam Elon Hethæi, & Oolibama filiam Anæ filiæ Sebeon Heuæi:

3. Basemath quoque filiam Ismahel sororem Nabaioth.

4. Peperit autem Ada, Eliphat: Basemath genuit Rahuel:

5. Oolibama genuit Iehus & Ihelom & Core. hi filii Esau qui nati sunt ei in Terra Chanáan.

6. Tulit autem Esau uxores suas & filios & filias, & omnẽ animam domus suæ, & substantiam, & pecora, & cuncta quæ habere poterat in terra Chanáan: & abiit in alteram regionem, recessitque à fratre suo Iacob.

7. Divites enim erant valde, & simul habitare non poterant: nec sustinebat eos terra peregrinationis eorum præ multitudine gregum.

8. Habitavitque Esau in Monte Seir, ipse est Edom.

9. Hæ autem sunt generationes Esau patris Edom in Monte Seir,

Das XXXV. Capitel.

28. Vnnd Jsaac ward hundert vnnd achtzig jahr alt

29. Vnnd nam ab / vnnd starb / vnd ward versamlet zu seinem Volck / Alt vnd des lebens satt / vnnd seine Söhne Esau vnd Jacob begruben jhn.

Das XXXVI. Capitel.

Diß ist daß Geschlecht Esau / der da heist Edom.

2. Esau nam Weiber von den Töchtern Canaan / Ada die Tochter Elon des Hethiters / vnnd Ahalibama die Tochter des Ana / die Neffe Zibeons des Heuiters.

3. Vnd Basmath Jsmaels Tochter / Nebajoths Schwester.

4. Vnnd Ada gebar dem Esau / Elephas / Aber Basmath gebar Reguel.

5. Ahalibama gebar Jehus / Jaelam vnd Korah. Das sind Esau Kinder / die jm geborn sind im lande Canaan.

6. Vnnd Esau nam seine Weiber / Söhne vnd Töchter / vnd alle Seelen seines hauses / seine haabe vnnd alles vieh mit allen gütern / so er im lande Canaan erworben hatte / vnd zoch in ein land von seinem Bruder Jacob.

7. Denn jre haabe war zu groß / daß sie nicht kondten beyeinander wonen / vnd das Land / darinn sie Frembdlinge waren / mocht sie nicht ertragen für der menge jhres Viehs.

8. Also wonet Esau auff dem Gebirge Seir / Vnd Esau ist der Edom.

9. Diß ist das Geschlechte Esau / von dem die Edomiter herkommen auff dem gebirge Seir.

CAP. XXXV.

28. *Et i giorni d' Ishac fureno, cento ottanta anni.*

29. *E passò Ishac, e morì: e fu raccolto col suo popolo, vecchio, e satollo di giorni: & Esau e Iacob suoi figliuoli lo sepellireno.*

CAP. XXXVI.

1. *Queste sono le generationi di Esau: il quale è Edom.*

2. *Esau prese due moglii de le figliuole di Canaan: cioè Ada figliuola di Elon Hettheo, & Aholibama figliuola di Ana figliuolo di Cibon Hiueo:*

3. *E Basemat figliuola d' Ismael, sorella di Nabaioth.*

4. *Ora Ada partorì à Esau Eliphas, e Basemat partorì Rahuel.*

5. *Et Aholibama partorì Iehus, e Ihelom, e Core: Questi sono i figliuoli di Esau, i quali gli nasquero ne la terra di Canaan.*

6. *Et Esau prese le sue moglii, i suoi figliuoli, le sue figliuole, e tutte le anime de la sua casa; i suoi bestiami piccoli, e tutti i grossi ancora, e tutta la sua sostanza, che haueua acquistata ne la terra di Canaan: e se n' andò in altro paese dinanti à Iacob suo fratello.*

7. *Imperoche la facoltà loro era tanta, che non poteuano stare insieme: e la terra doue stauano forastieri non gli poteua caper pe i loro bestiami.*

8. *Et Esau habitò ne la montagna di Seir: & Esau è Edom.*

9. *Queste dunque sono le generationi di Esau padre di Edom nel monte di Seir.*

לו

10 אִלֵּין שְׁמָהָת בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז בַּר עָדָה אִיתַּת עֵשָׂו רְעוּאֵל בַּר בָּשְׂמַת אִיתַּת עֵשָׂו׃

11 וַהֲווֹ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם וּקְנַז׃

12 וְתִמְנַע הֲוָת פִּילַגְשׁ לֶאֱלִיפַז בַּר עֵשָׂו וּנְפַק מִינַּהּ עֲמָלֵק אִלֵּין בְּנֵי עָדָה אִיתַּת עֵשָׂו׃

13 וְאִלֵּין בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אִלֵּין הֲווֹ בְּנֵי בָּשְׂמַת אִיתַּת עֵשָׂו׃

14 וְאִלֵּין הֲווֹ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָא בַּת צִבְעוֹן אִיתַּת עֵשָׂו וִילֵידַת לְעֵשָׂו יָת יְעוּשׁ וְיָת יַעְלָם וְיָת קֹרַח׃

15 אִלֵּין רַבְרְבֵי בְּנֵי עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בֻּכְרָא דְעֵשָׂו רַבָּא תֵימָן רַבָּא אוֹמָר רַבָּא צְפוֹ רַבָּא קְנַז׃

16 רַבָּא קֹרַח רַבָּא גַעְתָּם רַבָּא עֲמָלֵק אִלֵּין רַבְרְבֵי אֱלִיפַז בְּאַרְעָא דֶאֱדוֹם אִלֵּין בְּנֵי עָדָה׃

17 וְאִלֵּין בְּנֵי רְעוּאֵל בַּר עֵשָׂו רַבָּא נַחַת רַבָּא זֶרַח רַבָּא שַׁמָּה רַבָּא מִזָּה אִלֵּין רַבְרְבֵי רְעוּאֵל בְּאַרְעָא דֶאֱדוֹם אִלֵּין בְּנֵי בָשְׂמַת אִיתַּת עֵשָׂו׃

18 וְאִלֵּין בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אִיתַּת עֵשָׂו רַבָּא יְעוּשׁ רַבָּא יַעְלָם רַבָּא קֹרַח אִלֵּין רַבְרְבֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה אִיתַּת עֵשָׂו׃

19 אִלֵּין בְּנֵי עֵשָׂו וְאִלֵּין רַבְרְבֵיהוֹן הוּא אֱדוֹם׃

20 אִלֵּין בְּנֵי שֵׂעִיר חוֹרָאָה יָתְבֵי אַרְעָא לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה׃

לו

10 אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃

11 וַיִּהְיוּ בְּנֵי אֱלִיפָז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם וּקְנַז׃

12 וְתִמְנַע הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז בֶּן־עֵשָׂו וַתֵּלֶד לֶאֱלִיפַז אֶת־עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃

13 וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃

14 וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת־יְעִישׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח׃

15 אֵלֶּה אַלּוּפֵי בְנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף אוֹמָר אַלּוּף צְפוֹ אַלּוּף קְנַז׃

16 אַלּוּף קֹרַח אַלּוּף גַּעְתָּם אַלּוּף עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱלִיפַז בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה׃

17 וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עֵשָׂו אַלּוּף נַחַת אַלּוּף זֶרַח אַלּוּף שַׁמָּה אַלּוּף מִזָּה אֵלֶּה אַלּוּפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי בָשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃

18 וְאֵלֶּה בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אֵשֶׁת עֵשָׂו אַלּוּף יְעוּשׁ אַלּוּף יַעְלָם אַלּוּף קֹרַח אֵלֶּה אַלּוּפֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃

19 אֵלֶּה בְנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אַלּוּפֵיהֶם הוּא אֱדוֹם׃

20 אֵלֶּה בְנֵי־שֵׂעִיר הַחֹרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה׃

λς'.

10. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἠσαῦ. ἐλιφὰς υἱὸς ἀδᾶς γυναικὸς ἠσαῦ, καὶ ῥαγουὴλ υἱὸς βασεμὰθ γυναικὸς ἠσαῦ.

11. Ἐγένοντο δὲ ἐλιφὰς υἱοὶ, θαιμὰν, ωμὰν, σωφὰρ, γοθὰμ, καὶ κενέζ.

12. Θάμνα δὲ ἦν παλλακὴ ἐλιφὰς τοῦ υἱοῦ ἠσαῦ, καὶ ἔτεκε τῷ ἐλιφὰς τὸν ἀμαλήκ. οὗτοι υἱοὶ ἀδᾶς γυναικὸς ἠσαῦ.

13. Οὗτοι δὲ υἱοὶ ῥαγουὴλ, ναχὼθ, ζαρὲ, σομὲ, καὶ μοζέ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ βασμὰθ γυναικὸς ἠσαῦ.

14. Οὗτοι δὲ υἱοὶ ὀλιβεμὰς θυγατρὸς ἀνὰ τοῦ υἱοῦ σεβεγὼν γυναικὸς ἠσαῦ. ἔτεκε δὲ τῷ ἠσαῦ, τὸν ἰεοὺς, καὶ τὸν ἰεγλὸμ, καὶ τὸν κορέ.

15. Οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ ἠσαῦ. υἱοὶ ἐλιφὰς πρωτοτόκου ἠσαῦ, ἡγεμὼν θαιμὰν, ἡγεμὼν ὠμὰρ, ἡγεμὼν ζωφὰρ, ἡγεμὼν κενέζ.

16. Ἡγεμὼν κορὲ, ἡγεμὼν γοθὼμ, ἡγεμὼν ἀμαλήκ. οὗτοι ἡγεμόνες ἐλιφὰς ἐν τῇ ἰδουμαίᾳ, οὗτοι δὲ υἱοὶ ἀδάς.

17. Καὶ οὗτοι υἱοὶ ῥαγουὴλ υἱοὶ ἠσαῦ. ἡγεμὼν ναχὼθ, ἡγεμὼν ζαρὲ, ἡγεμὼν σομὲ, ἡγεμὼν μοζέ. ἡγεμόνες ῥαγουὴλ ἐν γῇ ἐδώμ. οὗτοι υἱοὶ βασεμὰθ γυναικὸς ἠσαῦ. οὗτοι δὲ υἱοὶ ὀλιβεμὰς γυναικὸς ἠσαῦ. ἡγεμὼν ἰεοὺλ, ἡγεμὼν ἰεγλὸμ, ἡγεμὼν κορέ.

18. Οὗτοι ἡγεμόνες ὀλιβεμὰς, θυγατρὸς ἀνὰ, γυναικὸς ἠσαῦ.

19. Οὗτοί εἰσιν υἱοὶ ἠσαῦ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ ἐδώμ.

20. Οὗτοι δὲ υἱοὶ σηεὶρ τοῦ χορραίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν. λωτὰν, σωβὰλ, σεβεγὼν, ἀνά.

CAP. XXXVI.

10. Et hæc nomina filiorum
eius: Eliphaz filius Ada uxo-
ris Esau, Rahuel quoque fi-
lius Básemath uxoris eius.

11. Fueruntq; Eliphaz filii:
Theman, Omar, Sepho, &
Gathan, & Cenez.

12. Erat autē Thamna, con-
cubina Eliphaz filii Esau:
quæ peperit ei Amalec. hi
sunt filii Ada uxoris Esau.

13. Filii autem Rahuel: Na-
hath & Zara, Samma & Me-
za. hi filii Básemath uxoris
Esau.

14. Isti quoque erant filii
Oolibama filii Anæ filiæ Se-
beon, uxoris Esau, quos ge-
nuit ei, Iehus & Ihelom &
Core.

15. Hi duces filiorum Esau:
Filii Eliphaz primogeniti
Esau: dux Theman, dux O-
mar, dux Sepho, dux Cenez,

16. Dux Core, dux Gathan,
dux Amalec: hi filii Eliphaz
in Terra-Edom, & hi filii
Ada.

17. Hi quoque filii Rahuel
filii Esau: dux Nahath, dux
Zara, dux Samma, dux Me-
za. hi autem duces Rahuel
in Terra-Edom: isti filii Bá-
semath uxoris Esau.

18. Hi autem filii Oolibamá
uxoris Esau: dux Iehuz, dux
Ihelom, dux Core hi duces
Oolibama filiæ Anæ uxoris
Esau.

19. Isti sunt filii Esau, & hi
duces eorum: ipse est Edom.

20. Isti sunt filii Seir Hor-
ræi, habitatores terræ: Lo-
tan, & Sobal, & Sebeon, &
Ana,

Das XXXVI. Capitel.

10. Vnd so heissen die Kinder Esau.
Eliphas der Sohn Ada Esaus weib.
Reguel der Sohn Baßmath Esaus
Weib.

11. Eliphas Söhne aber waren dise/
Theman/ Omar/ Zepho/ Gaetham
vnd Kenas.

12. Vnd Thimna war ein Kebsweib
Eliphas Esaus Sohn/ die gebar jhm
Amaleck. Das sind die Kinder von A⸗
da Esaus Weib.

13. Die Kinder aber Reguel sind di⸗
se/ Nahath/ Serah/ Samma/ Mi⸗ sa
Das sind die Kinder von Baßmath
Esaus Weib.

14. Die Kinder aber von Ahaliba⸗
ma Esaus weib/ der Tochter des Ana
der Neffe Zibeons/ sindt dise/ die sie
dem Esau gebar/ Jeus/ Jaelam vnnd
Korah.

15. Daß sind die Fürsten vnter den
Kindern Esau. Die Kinder Eliphas
des ersten Sohns Esau waren dise/
der Fürst Theman/ der Fürst Omar/
der Fürst Zepho/ der Fürst Kenas.

16. Der Fürst Korah/ der Fürst Gä⸗
etham/ der Fürst Amaleck. Das sind
die Fürsten von Eliphas im lande E⸗
dom/ vnd sind Kinder von der Ada.

17. Vnd das sind die Kinder Reguel
Esaus Sohns/ Der Fürst Nahath/
der Fürst Serah/ der Fürst Samma/
der Fürst Misa. Daß sind die Fürsten
von Reguel im lande der Edomiter/
vnnd sind Kinder von der Basmath
Esaus Weib.

18. Diß sind die Kinder Ahalibama
Esaus Weib/ Der Fürst Jeus/ der
Fürst Jaelam/ der Fürst Korah. Daß
sind die Fürsten von Ahalibama der
Tochter des Ana Esaus Weib.

19 Das sind Esaus Kinder vnnd
jre Fürsten. Er ist der Edom.

20. Die Kinder aber von Seir des
Horiten/ der im lande wohnete/ sind di⸗
se/ Lothan/ Sobal/ Zibeon/ Ana.

CAP. XXXVI.

*10. Questi sono i nomi de figli-
uoli di Esau: Eliphas figliuolo di
Ada moglie di Esau: Rahuel figli-
uolo di Basemath sua moglie.*

*11. Et i figliuoli di Eliphas fu-
rono, Theman, Omar, Sepho, Ga-
tha, e Cenes.*

*12. Ora Thamna era concubi-
na di Eliphas figliuolo di Esau;
laquale Amalec partorì à Eli-
phas: Questi sono i figliuoli di
Ada moglie di Esau.*

*13. Questi sono i figliuoli di
Rahuel, Nahath, Zara, Sama, é
Meza: questi sono i figliuoli di
Bazemat moglie di Esau.*

*14. Ma questi furono i figliuò-
li di Aholibama figliuola di Ana,
figliuola di Zebon; moglie di
Esau: laquale partorì à Esau Ie-
hus, Thelom, e Core.*

*15. Questi sono i duchi de fi-
gliuoli di Esau: I figliuoli di Eli-
phas primogenito di Esau: Il duca
Theman, il duca Omar, il duca
Sepho, il duca Cenes.*

*16. Il duca Core; il duca Ga-
tham, il duca Amalec questi sono
i duchi di Eliphas ne la terra di
Edom i questi sono i figliuoli di
Ada.*

*17. Or questi sono i figliuoli di
Rahuel figliuolo di Esau: il duca
Nahat, il duca Zara, il duca Sam-
ma, il duca Meza: questi sono i
duchi di Rahuel ne la terra di E-
dom: questi sono dico i figliuoli di
Basemat moglie di Esau.*

*18. Ma questi sono i figliuoli
di Aholibama moglie di Esau; il
duca Iehus, il duca Ihelon, il duca
Core: questi sono i duchi di Ahò-
libàma figliuola di Ana; moglie
di Esau.*

*19. Questi sono i figliuoli di
Esau, e questi i loro duchi: Egli è
Edom.*

*20. Questi sono i figliuoli di Seir
Horeo, habitatori de la terra; Lo-
tan, e Sobal, e Sebon, & Ana:*

לו

21 וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן אִלֵּין רַבְרְבֵי חוֹרָאֵי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאַרְעָא דֶאֱדוֹם׃

22 וַהֲווֹ בְּנֵי לוֹטָן חוֹרִי וְהֵימָם וַאֲחָתֵיהּ דְּלוֹטָן תִּמְנָע׃

23 וְאִלֵּין בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם׃

24 וְאִלֵּין בְּנֵי צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה דְּאַשְׁכַּח יָת גִּבָּרַיָּא בְּמַדְבְּרָא כַּד הֲוָה רָעֵי יָת חֲמָרַיָּא לְצִבְעוֹן אֲבוּהִי׃

25 וְאִלֵּין בְּנֵי עֲנָא דִּישֹׁן וְאָהֳלִיבָמָא בַּת עֲנָה׃

26 וְאִלֵּין בְּנֵי דִישָׁן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃

27 אִלֵּין בְּנֵי אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וַעֲקָן׃

28 אִלֵּין בְּנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃

29 אִלֵּין רַבְרְבֵי חוֹרָאֵי רַבָּא לוֹטָן רַבָּא שׁוֹבָל רַבָּא צִבְעוֹן רַבָּא עֲנָה׃

30 רַבָּא דִישׁוֹן רַבָּא אֵצֶר רַבָּא דִישָׁן אִלֵּין רַבְרְבֵי חוֹרָאֵי לְרַבְרְבָנֵיהוֹן בְּאַרְעָא דְשֵׂעִיר׃

31 וְאִלֵּין מַלְכַיָּא דִמְלַכוּ בְּאַרְעָא דֶאֱדוֹם קֳדָם דִּמְלַךְ מַלְכָּא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

32 וּמְלַךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בַּר בְּעוֹר וְשׁוּם קַרְתֵּיהּ דִּנְהָבָה׃

33 וּמִית בֶּלַע וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי יוֹבָב בַּר זֶרַח מִבָּצְרָה׃

34 וּמִית יוֹבָב וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי חֻשָׁם מֵאַרְעָא דָרוֹמָא׃

35 וּמִית חֻשָׁם וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי הֲדַד בַּר בְּדַד דִּקְטַל יָת מִדְיָן בְּחַקְלֵי מוֹאָב וְשׁוּם קַרְתֵּיהּ עֲוִית׃

לו

21 וְדִשׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃

22 וַיִּהְיוּ בְנֵי־לוֹטָן חֹרִי וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע׃

23 וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם׃

24 וְאֵלֶּה בְנֵי־צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם בַּמִּדְבָּר בִּרְעֹתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃

25 וְאֵלֶּה בְנֵי־עֲנָה דִּשֹׁן וְאָהֳלִיבָמָה בַת־עֲנָה׃

26 וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃

27 אֵלֶּה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וַעֲקָן׃

28 אֵלֶּה בְנֵי־דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃

29 אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף צִבְעוֹן אַלּוּף עֲנָה׃

30 אַלּוּף דִּשֹׁן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי לְאַלֻּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃

31 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

32 וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃

33 וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃

34 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃

35 וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃

λϛ'.

21. Καὶ δηζὼν, καὶ ἀσὰρ, καὶ ῥισών. οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ χορραίου τοῦ υἱοῦ σηείρ ἐν τῇ γῇ ἐδώμ.

22. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωτὰν, χορρὶ, καὶ αἱμάν. ἀδελφὴ δὲ λωτὰν, θαμνά.

23. Οὗτοι δὲ υἱοὶ σωβὰλ, γωλὼμ, καὶ μαναχὰθ, καὶ γαιβὴλ, ζαφὰρ, καὶ ὠμάν.

24. Καὶ οὗτοι υἱοὶ σεβεγὼν, αἰὲ, καὶ ὠνάν. οὗτός ἐστιν ὠνὰν, ὃς εὗρε τὸν ἰαμεὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμε τὰ ὑποζύγια σεβεγὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

25. Οὗτοι δὲ υἱοὶ ἀνὰ, δησὼν, καὶ ὀλιβεμὰ θυγάτηρ ἀνά.

26. Οὗτοι δὲ υἱοὶ δηζὼν, ἀμαδὰ καὶ ἀσβὰν, καὶ ἰεθρὰν, καὶ χαρράν.

27. Οὗτοι δὲ υἱοὶ ἀζὰρ, βαλαὰμ καὶ ζουκὰμ, καὶ ἰωυκὰν, καὶ οὐκάμ.

28. Οὗτοι δὲ υἱοὶ ῥιζὼν, ὼς καὶ ἀράν.

29. Οὗτοι δὲ ἡγεμόνες χορρὶ, ἡγεμὼν λωτὰν, ἡγεμὼν ζωβὰλ, ἡγεμὼν σεβεγὼν, ἡγεμὼν ἀνά.

30. Ἡγεμὼν δησὼν, ἡγεμὼν ἀζὰρ, ἡγεμὼν ῥιζών. οὗτοι ἡγεμόνες χορρὶ ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ ἐδώμ

31. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν γῇ ἐδὼμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν ἰσραήλ.

32. Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἐδὼμ βαλὰκ υἱὸς τοῦ βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ δενναβά.

33. Ἀπέθανε δὲ βαλὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἰωβὰκ υἱὸς ζαρὰ ἐκ βοσόρας.

34. Ἀπέθανε δὲ ἰωβὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἀσὼμ ἐκ τῆς γῆς θαιμανῶν.

35. Ἀπέθανε δὲ ἀσὼμ ὁ ἐκ τῆς θαιμανῶν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἀδὰδ υἱὸς βαράδ, ὁ ἐκκόψας μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ μωάβ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ γεθθαίμ.

CAP. XXXVI.

21. Et Dison, & Aser, & Disan. hi duces Horræi, filii Seir, in Terra-Edom.

22. Facti sunt autem filii Lotan: Hori & Heman. erat autem soror Lotã, Thamna.

23. Et isti filii Sobal: Alvan & Manahat & Ebal, & Sepho & Onan.

24. Et hi filii Sebeon: Aia & Ana, Iste est Ana qui invenit aquas calidas in solitudine, cùm pasceret asinas Sebeon patris sui.

25. Habuitq; filium Dison, & filiam Oolibama.

26. Et isti filii Dison, Hamdan, & Esban, & Iethran, & Charan.

27. Hi quoque filii Eser: Balaan, & Zavan, & Acan.

28. Habuit autem filios Disan: Hus, & Aran.

29. Hi duces Horræorum: dux Lotan, dux Sobal, dux Sebeon, dux Ana,

30. Dux Dison, dux Eser, dux Disan: Isti duces Horræorum qui imperaverunt in Terra-Seir,

31. Reges autem qui regnaverunt in Terra-Edom antequam haberent regem filii Israël, fuerunt hi:

32. Bela filius Beor, nomenque urbis eius Denába.

33. Mortuus est autem Bela, & regnavit pro eo Iobab filius Saræ de Bosra.

34. Cumque mortuus esset Iobab, regnavit pro eo Husam de terra Themanorum.

35. Hoc quoque mortuo, regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in Regione-Moab: & nomen urbis eius Avith.

Das XXXVI. Capitel.

21. Dison / Ezer vnd Disan. Das sind die Fürsten der Horiten / Kinder des Seir im lande Edom.

22. Aber des Lothans Kinder waren dise / Hori vnnd Heman / Vnd Lothans schwester hieß Thimna.

23. Die Kinder von Sobal waren diese / Alwan / Manahath / Ebal / Sepho vnd Onam.

24. Die Kinder von Zibeon waren / Aia vnd Ana. Das ist der Ana / der inn der Wüsten Maulpferde erfandt / da er seines Vaters Zibeon Esel hütet.

25. Die Kinder aber Ana waren / Dison vnnd Ahalibama / das ist die Tochter Ana.

26. Die Kinder Dison waren / Hemdan / Esban / Jethran vnd Charan.

27. Die Kinder Ezer waren Bilhan / Sawan vnd Akan.

28. Die Kinder Disan waren Vz vnd Aran.

29. Diß sind die Fürsten der Horiten / Der Fürst Lothan / der Fürst Sobal / der Fürst Zibeon / der Fürst Ana.

30. Der Fürst Dison / der Fürst Ezer / der Fürst Disan / Das sind die Fürsten der Horiten / die regiert haben im Lande Seir.

31. Die Könige aber / die im Lande Edom regiert haben / ehe denn die Kinder Israel Könige hatten / sind dise.

32. Bela war König in Edom / ein Sohn Beor / vnnd seine Stadt hieß Dinhaba.

33. Vnnd da Bela starb ward König an seine stat Jobab ein Sohn Serah von Bazra.

34. Da Jobab starb / ward an seine statt König Husam / auß der Themaniter lande.

35. Da Husam starbe / ward König an seine stat Hadad / ein Son Bedad / der die Midianiter schlug auff der Moabiter felde / vnnd seine Stadt hieß Awith.

CAP. XXXVI.

21. *Dison, Aser, e Disan: Questi sono i duchi de gli Horei, figliuoli di Seir ne la terra di Edom.*

22. *Et i figliuoli di Lotan furono, Hori, Heman, e Thamna era Sorella di Lotan.*

23. *E questi sono i figliuoli di Sobal, Alua, Manahath, Ebal, Sepho, & Ona.*

24. *E questi sono i figliuoli di Sebeon; Aia & Ana: questo è quello Ana, il quale ritrouò i muli nel diserto. quando pasceua gli asini di Sebeon suo padre.*

25. *E questi sono i figliuoli di Ana, Dison & Aholibama figliuola di Ana.*

26. *E questi sono i figliuoli di Dison, Hamdam, Esban, Iethran, e Caran.*

27. *Questi sono i figliuoli di Eser, Balaham, Zauan, & Acan.*

28. *Questi sono i figliuoli di Dison, Vs & Aran.*

29. *Questi sono i duchi de gli Horei: il duca Lotan, il duca Sobal, il duca Sebeon, il duca Ana:*

30. *Il duca Dison, il duca Eser, il duca Disan: Questi sono i duchi de gli Horei fra i loro duchi ne la terra di Seir.*

31. *Ora questi sono i Re che regnerono nel paese di Edom, auãti che regnasse Re sopra i figliuoli d'Israel.*

32. *Bela dunque figliuolo di Beor regnò in Edom: & il nome de la sua città era Denaba.*

33. *E morì Bela, & in suo luogo regnò Iobab figliuolo di Zara di Bosra.*

34. *E morì Iobab, e per lui regnò Husam de la terra Australe.*

35. *E morì Husam, e regnò per lui Hadad figliuolo di Badad; il quale percosse Madian nel paese di Moab: & il nome di quella città era Auith.*

לו

36 וּמִית הֲדַד וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃

37 וּמִית שַׂמְלָה וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי שָׁאוּל מֵרְחוֹבֵי דְעַל פְּרָת׃

38 וּמִית שָׁאוּל וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי בַּעַל חָנָן בַּר עַכְבּוֹר׃

39 וּמִית בַּעַל חָנָן בַּר עַכְבּוֹר וּמְלַךְ תְּחוֹתוֹהִי הֲדַר וְשׁוּם קַרְתֵּיהּ פָּעוּ וְשׁוּם אִתְּתֵיהּ מְהֵיטַבְאֵל בַּת מַטְרֵד בַּת מְצָרֵף דַּהֲבָא׃

40 וְאִלֵּין שְׁמָהַת רַבְרְבֵי עֵשָׂו לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְאַתְרֵיהוֹן בִּשְׁמָהָתְהוֹן רַבָּא תִמְנָע רַבָּא עַלְוָה רַבָּא יְתֵת׃

41 רַבָּא אָהֳלִיבָמָה רַבָּא אֵלָה רַבָּא פִּינֹן׃

42 רַבָּא קְנַז רַבָּא תֵימָן רַבָּא מִבְצָר׃

43 רַבָּא מַגְדִּיאֵל רַבָּא עִירָם אִלֵּין רַבְרְבֵי אֱדוֹם לְמוֹתְבָנֵיהוֹן בַּאֲרַע אַחְסַנְתְּהוֹן הוּא עֵשָׂו אֲבוּהִי דֶאֱדוֹם׃

לו

36 וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃

37 וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃

38 וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃

39 וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדָר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת־מֵי זָהָב׃

40 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם לִמְקֹמֹתָם בִּשְׁמֹתָם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְוָה אַלּוּף יְתֵת׃

41 אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃

42 אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃

43 אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם׃

λϛ'.

36. Ἀπέθανε δὲ ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ σαμαδὰ ἐκ μασεκκάς.

37. Ἀπέθανε δὲ σαμαδὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ σαοὺλ ἐκ ῥοωβὼθ τῆς παρὰ ποταμόν.

38. Ἀπέθανε δὲ σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ βαλλαενὼν υἱὸς ἀχοβώρ.

39. Ἀπέθανε δὲ βαλλαενὼν υἱὸς ἀχοβὼρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἀρὰδ υἱὸς βαράδ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ φογὼρ, ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μετεβεὴλ θυγάτηρ ματραὶδ, υἱοῦ μαιζοώβ.

40. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων ἡσαῦ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ὀνόμασιν αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ἡγεμὼν θαμνὰ, ἡγεμὼν γωλὰ, ἡγεμὼν ἰεθάρ.

41. Ἡγεμὼν ὀλιβεμὰς, ἡγεμὼν ἠλὰς, ἡγεμὼν φινών.

42. Ἡγεμὼν κενὲζ, ἡγεμὼν θαιμὰν, ἡγεμὼν μαζάρ.

43. Ἡγεμὼν μαγεδιὴλ, ἡγεμὼν ζαφωεί; οὗτοι ἡγεμόνες ἐδὼμ ἐν ταῖς κατῳκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος ἡσαῦ πατὴρ ἐδώμ.

לז

1 וִיתֵיב יַעֲקֹב בַּאֲרַע תּוֹתָבוּת אֲבוּהִי בְּאַרְעָא דִכְנָעַן׃

2 אִלֵּין תּוֹלְדָת יַעֲקֹב יוֹסֵף בַּר שְׁבַע עֶשְׂרֵה שְׁנִין כַּד הֲוָה רָעֵי עִם אֲחוֹהִי בְּעָנָא וְהוּא רָבֵי עִם בְּנֵי בִלְהָא וְעִם בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אֲבוּהִי וְאַיְתִי יוֹסֵף יָת טִיבְהוֹן בִּישָׁא לְוָת אֲבוּהוֹן׃

3 וְיִשְׂרָאֵל רְחִים יָת יוֹסֵף מִכָּל בְּנוֹהִי אֲרֵי בַר חַכִּים הוּא לֵיהּ וַעֲבַד לֵיהּ כִּתּוּנָא דְפַסֵּי׃

לז

1 וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃

2 אֵלֶּה תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃

3 וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃

ΚΕΦΑΛ. λζ.

1. Κατῴκει δὲ ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ οὗ παρῴκησεν Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῇ χαναάν.

2. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰακώβ. Ἰωσὴφ δὲ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὢν νέος μετὰ τῶν υἱῶν βαλλὰς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν ζελφὰς τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. κατήνεγκαν δὲ κατὰ ἰωσὴφ ψόγον πονηρὸν πρὸς ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν.

3. Ἰακὼβ δὲ ἠγάπα τὸν Ἰωσὴφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γήρως ἦν αὐτῷ. ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον.

CAP. XXXVI.

36. Cumque mortuus esset Adad, regnavit pro eo Semla de Masreca.

37. Hoc quoque mortuo, regnavit pro eo Saul de fluvio Rohoboth.

38. Cumque & hic obiisset, successit in regnum Balanam filius Achobor.

39. Isto quoque mortuo regnavit pro eo Adar, nomenque urbis eius Phau: & appellabatur uxor eius Meetabel, filia Matred filiæ Mezaab.

40. Hæc ergo nomina ducũ Esau in cognationibus, & locis & vocabulis suis: dux Thamna, dux Alva, dux Ietheth,

41. Dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon,

42. Dux Cenez, dux Theman, dux Mapsar,

43. Dux Magdiel, dux Hiran: Hi duces Edom habitãtes in terra imperii sui, ipse est Esau pater Idumæorum.

Das XXXVI. Capitel.

36. Da Hadad starb/ regiert Samla von Masreck.

37. Da Samla starb/ ward Saul König von Rehoboth am Wasser.

38. Da Saul starb/ ward an seine stat König BaalHanan/ der Sohn Achbor.

39. Da BaalHanan Achbors Son starb/ ward an seine stat König Hadar/ vnd seine Stadt hieß Pagu/ vnnd sein Weib hieß Mehetabeel/ eine Tochter Matred/ die Mesahab Tochter war.

40. Also heissen die Fürsten von Esau/ in jhren Geschlechten/ Orten vnd Namen/ Der Fürst Thimna/ der Fürst Alwa/ der Fürst Jetheth.

41. Der Fürst Ahalibama/ der Fürst Ela/ der Fürst Pinon.

42. Der Fürst Kenas/ der Fürst Theman/ der Fürst Mibzar.

43. Der Fürst Magdiel/ der Fürst Jram. Das sind die Fürsten in Edom/ wie sie gewohnet haben inn jhrem Erblande. Vnnd Esau ist der Vater der Edomiter.

CAP. XXXVI.

36. Et essendo morto Hadad, per lui regnò Semla di Masreca.

37. Morto che fu Semla, regnò per lui Saul, del fiume di Rehoboth.

38. E morì Saul, e regnò per lui Bahalanan figliuolo di Acobor.

39. Morto che fu Bahalanan figliuolo di Acobor, regnò per lui Hadar: & il nome de la sua città era Phau: & il nome de la sua moglie, era Moethabel figliuola di Matred figliuola di Mezahab.

40. Questi dunque sono i nomi de i duchi di Esau fra le loro famiglie, per i loro luoghi, secondo i nomi loro: il duca Thamna il duca Alua, il duca Iethet.

41. Il duca Aholibama, il duca Ela, il duca Phinon.

42. Il duca Cenes, il duca Theman, il duca Mibsar.

43. Il duca Magdiel, il duca Iran: Questi sono i duchi di Edom secondo le loro habitationi, ne la terra de la loro heredità. Egli è Esau padre di Edom.

CAP. XXXVII.

1. Habitavit autem Iacob in Terra-Chanáan, in qua pater suus peregrinatus est.

2. Et hæ sunt generationes eius. Ioseph cùm sedecim esset annorum, pascebat gregem cum fratribus suis adhuc puer: & erat cum filiis Balæ & Zelphæ uxorum patris sui: accusavitque fratres suos apud patrem crimine pessimo.

3. Israel autem diligebat Ioseph super omnes filios, eo quòd in senectute genuisset eum: fecitque ei tunicam polymitam.

Das XXXVII. Capitel.

1. Jacob aber wonet im Lande/ da sein Vater ein Frembdling innen gewest war/ nemlich/ im Lande Canaan.

2. Vnnd das sind die Geschlechte Jacob. Joseph war siebenzehen Jahr alt/ da er ein Hirte des Viehs ward mit seinen Brüdern/ Vnnd der Knabe war bey den Kindern Bilha vnd Silpa seines Vaters Weibern/ vnd bracht für jhren Vater/ wo ein böß geschrey wider sie war.

3. Jsrael aber hatte Joseph lieber denn alle seine Kinder/ darumb/ daß er jn im Alter gezeuget hatte/ Vnd machte jhm einen bundten Rock.

CAP. XXXVII.

1. Or Iacob habitò ne la terra, ne laquale suo padre hauea conuersato, cioè ne la terra di Canaan.

2. Queste sono le generationi di Iacob. Ioseph essendo di dicesette anni pasceua le pecore con i suoi fratelli, & era fanciullo fra i figliuoli di Bala & i figliuoli di Zilpha moglie di suo padre: e Ioseph rapportò à suo padre la mala fama di quelli.

3. Et Israel amaua Ioseph sopra tutti i suoi figliuoli, peroche gli era il figliuolo de la sua vecchiezza; e gli fece vna vesta di varii colori.

לז

4 וַחֲזוֹ אֲחוֹהִי אֲרֵי יָתֵיהּ רְחִים אֲבוּהוֹן מִכָּל אֲחוֹהִי וּסְנוֹ יָתֵיהּ וְלָא צְבוֹ לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ שְׁלָם׃

5 וַחֲלַם יוֹסֵף חֶלְמָא וְחַוִּי לַאֲחוֹהִי וְאוֹסִיפוּ עוֹד לְמִסְנֵי יָתֵיהּ׃

6 וַאֲמַר לְהוֹן שְׁמַעוּ כְעַן חֶלְמָא הָדֵין דַּחֲלָמִית׃

7 וְהָא אֲנַחְנָא מְאַסְּרִין אֱסָרִין בְּגוֹ חַקְלָא וְהָא קָמַת אֱסָרְתִי וְאַף אִזְדְּקִיפַת וְהָא מִסְתַּחֲרָן אֱסָרָתְכוֹן וְסָגְדָן לַאֲסָרְתִי׃

8 וַאֲמַרוּ לֵיהּ אֲחוֹהִי הֲמַלְכוּ אַתְּ מְדַמֵּי לְמִמְלַךְ עֲלַנָא אוֹ שׁוּלְטָן אַתְּ סְבִיר לְמִשְׁלַט בָּנָא וְאוֹסִיפוּ עוֹד לְמִסְנֵי יָתֵיהּ עַל חֶלְמוֹהִי וְעַל פִּתְגָּמוֹהִי׃

9 וַחֲלַם עוֹד חֶלְמָא אָחֳרָנָא וְאִשְׁתַּעִי יָתֵיהּ לַאֲחוֹהִי וַאֲמַר הָא חֲלָמִית חֶלְמָא עוֹד וְהָא שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא וְחַד עֲשַׂר כּוֹכְבַיָּא סָגְדִין לִי׃

10 וְאִשְׁתַּעִי לַאֲבוּהִי וּלַאֲחוֹהִי וּנְזַף בֵּיהּ אֲבוּהִי וַאֲמַר לֵיהּ מָה חֶלְמָא הָדֵין דַּחֲלַמְתָּא הֲמֵיתָא נֵיתֵי אֲנָא וְאִמָּךְ וְאַחָךְ לְמִסְגַּד לָךְ עַל אַרְעָא׃

11 וְקַנִּיאוּ בֵיהּ אֲחוֹהִי וַאֲבוּהִי נְטַר יַת פִּתְגָּמָא׃

12 וַאֲזַלוּ אֲחוֹהִי לְמִרְעֵי יַת עָנָא דַּאֲבוּהוֹן בִּשְׁכֶם׃

13 וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף הֲלָא אֲחָךְ רָעַן בִּשְׁכֶם אֱתָא וְאֶשְׁלְחִנָּךְ לְוָתְהוֹן וַאֲמַר לֵיהּ הָא אֲנָא׃

14 וַאֲמַר לֵיהּ אֱזֵיל כְּעַן חֲזֵי יַת שְׁלָמָא דַּאֲחָךְ וְיַת שְׁלָמָא דְעָנָא וַאֲתֵיבְנִי פִתְגָּמָא וְשַׁלְחֵיהּ מִמֵּישַׁר חֶבְרוֹן וַאֲתָא לִשְׁכֶם׃

לז

4 וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃

5 וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃

6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃

7 וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃

8 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו׃

9 וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃

10 וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה׃

11 וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃

12 וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם׃

13 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃

14 וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃

λζ.

4. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτόν, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν.

5. Ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσὴφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

6. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου οὗ ἐνυπνιάσθην.

7. Ὤμην ὑμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα, καὶ ὠρθώθη. περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν, προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα.

8. Εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ᾽ ἡμᾶς. ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ, καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9. Εἶδε δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον ἕτερον. ὥσπερ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἕνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με.

10. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο ὃ ἐνυπνιάσθης; ἆρά γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγώ τε καὶ ἡ μήτηρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαί σοι ἐπὶ τὴν γῆν.

11. Ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα.

12. Ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς συχέμ.

13. Καὶ εἶπεν ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ. οὐχὶ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. εἶπε δὲ αὐτῷ· ἰδοὺ ἐγώ.

14. Εἶπε δὲ αὐτῷ ἰσραήλ. Πορευθεὶς ἴδε εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγειλόν μοι, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς χεβρών, καὶ ἦλθεν εἰς συχέμ.

CAP. XXXVII.

4 Videntes autem fratres eius quòd à patre plus cunctis filiis amaretur, oderant eum, néc poterant ei quidquam pacificè loqui.

5. Accidit quoque ut viſum ſomnium referret fratribus ſuis, quæ cauſa maioris odii ſeminarium fuit.

6. Dixitque ad eos, Audite ſomnium meum quod vidi:

7. Putabam nos ligare manipulos in agro;& quaſi conſurgere manipulum meum, & ſtare, veſtroſque manipulos circumſtantes adorare manipulum meum,

8. Reſpõderunt fratres eius, Nunquid rex noſter eris? aut ſubiiciemur ditioni tuæ? Hæc ergo cauſa ſomniorum atque ſermonum, invidiæ & odii fomitem miniſtravit.

9. Aliud quoque vidit ſomnium quod narrans fratribus, ait: Vidi per ſomnium, quaſi ſolem,& lunam,& ſtellas undecim adorare me,

10. Quod cum patri ſuo, & fratribus retuliſſet, increpavit eum pater ſuus, & dixit, Quid ſibi vult hoc ſomnium quod vidiſti? num ego & mater tua,& fratres tui adorabimus te ſuper terram?

11. Invidebant ei igitur fratres ſui: pater verò rem tacitus conſiderabat.

12. Cumque fratres illius in paſcendis gregibus patris morarentur in Sichem,

13. Dixit ad eum Iſrael, Fratres tui paſcunt oves in Sichimis: veni, mittam te ad eos. Quo reſpondente, Præſto ſum:

14. Ait ei, Vade,& vide, ſi cuncta proſpera ſint erga fratres tuos,& pecora:& renuntia mihi quid agatur. Miſſus de Valle-Hebron, venit in Sichem:

Das XXXVII. Capitel.

4. Da nun ſeine Brüder ſahen/daß jm jhr Vater lieber hatte denn alle ſeine Brüder/waren ſie jm feind/vnd kondten jm kein freundlich wort zuſprechen.

5. Dazu hatte Joſeph ein mal ein Traum/vnnd ſaget ſeinen Brüdern davon/Da wurden ſie jhm noch feinder.

6. Denn er ſprach zu jnen: Höret lieber/was mir doch geträumet hat.

7. Mich dauchte/wir bünden Garben auff dem Felde/vnnd meine Garbe richtet ſich auff vnnd ſtundt/vnnd ewre Garben vmbher neigeten ſich gegen meiner Garben.

8. Da ſprachen ſeine Brüder zu jm: Solteſt du vnſer König werden/vnnd über vns herrſchen? Vnnd würden jm noch feinder vmb ſeines Traums vnd ſeiner rede willen.

9. Vnnd er hatte noch einen andern Traum/den erzehlet er ſeinen Brüdern/vnnd ſprach: Sihe ich hab noch einen Traum gehabt. Mich dauchte die Sonne vnnd der Mond/vnnd eilff Sternen neigeten ſich für mir.

10. Vnnd da das ſeinem Vater vnnd ſeinen Brüdern geſagt wardt/ſtraffet jn ſein Vater/vnd ſprach zu jhm: Was iſt das für ein Traum/der dir getreumet hat? Sol ich vnnd deine Mutter vnd deine Brüder kommen/vnnd dich anbeten?

11. Vnnd ſeine Brüder neideten jhn/aber ſein Vater behielt dieſe wort.

12. Da nun ſeine Brüder hingiengen zu weiden das Vieh jhres Vaters inn Sichem.

13. Sprach Jſrael zu Joſeph: Hüten nicht deine Brüder des Viehs inn Sichem? Kom/ich wil dich zu jnen ſenden. Er aber ſprach: Hie bin ich.

14. Vnnd er ſprach: Gehe hin vnnd ſihe obs wol ſtehe vmb deine Brüder/vnd vmb das Vieh/vnnd ſage mir wider/wie ſichs helt/Vnnd er ſandte jhn auß dem Thal Hebron/daß er gen Sichem gieng.

CAP. XXXVII.

4. Et accorgendoſi i ſuoi fratelli, che lor padre lo amaua ſopra tutti i ſuoi fratelli lo hebbero in odio; ne poteuano parlare con lui pacificamente.

5. Ora Ioſeph ſi ſognò vn ſogno: il quale quando raccontò à i ſuoi fratelli, lo per ſeguitorono con maggiore odio.

6. Percioche diſſe loro, lo vi prego, vdite il ſogno ch' io mi ho ſognato:

7. Ecco, noi legauammo de faſci nel mezzo del campo; & ecco, chè l mio faſcio ſi drizzò, e ſtette in piè: & i voſtri faſci gli ſtauano attorno, e s' inchinauano al mio faſcio.

8. I ſuoi fratelli gli riſpoſero: regnarai tu forſe ſopra di noi? oh hauerai tu ſignoria in noi? Di qui eſſi concepirono maggiore odio contra di lui per i ſuoi ſogni, e per le ſue parole.

9. Dinuouo ſi ſognò vnaltro ſogno, e lo racconto à i ſuoi fratelli, dicendo: Ecco ch' io ancora mi ho ſognato vn ſogno: Et ecco mi pareua chè l ſole, e la luna & vndici ſtelle mi faceuano riuerenza.

10. E lo racconto à ſuo padre, & à i ſuoi fratelli: e ſuo padre lo ripreſe, e gli diſſe: Che vuol dire queſto ſogno, che tu ti hai ſognato? verremo noi forſe, io e tua madre, & i tuoi fratelli per ingينocchiarci dinanzi à te inſino in terra?

11. I ſuoi fratelli dunque lo inuidiorono: ma ſuo padre oſſeruaua bene il fatto.

12. Or i ſuoi fratelli erano andati per paſcere le pecore di ſuo padre in Sichem.

13. Et Iſrael diſſe à Ioſeph: I tuoi fratelli non paſcono eſſi in Sichem? viene, & io ti mandarò à loro: egli riſpoſe, Eccomi.

14. Ei gli diſſe, Và hora; riguarda ſe i tuoi fratelli ſi portano bene, e ſe l beſtiame ſtà bene; e raccontami il tutto. Lo mandò dunque de la valle di Hebron, & andò in Sichem.

לז

15 ואשכחיה גברא והא טעי בחקלא ושאליה גברא למימר מה את בעי:

16 ואמר ית אחי אנא בעי חוי כען לי איכא אינון רען:

17 ואמר גברא נטלו מיכא ארי שמעית דאמרין ניזיל לדתן ואזל יוסף בתר אחוהי ואשכחינון בדתן:

18 וחזו יתיה מרחיק ועד לא קריב לותהון וחשיבו עלוהי למקטליה:

19 ואמרו גבר לאחוהי הא מרי חלמיא דיכי אתי:

20 וכען איתו ונקטליניה ונרמיניה בחד מין גוביא ונימר חיתא בישתא אכלתיה ונחזי מה יהא בסוף חלמוהי:

21 ושמע ראובן ושיזביה מידיהון ואמר לא נקטליניה נפש:

22 ואמר להון ראובן לא תושדון דמא רמו יתיה לגובא הדין די במדברא וידא לא תשטון ביה בדיל לשיזבא יתיה מידיהון לאתבותיה לות אבוהי:

23 והוה כד אתא יוסף לות אחוהי ואשלחו ית יוסף ית כתוניה ית כתונא דפסי דעלוהי:

24 ונסבוהי ורמו יתיה לגובא וגובא ריקא לית ביה מיא:

25 ואסחרו למיכל לחמא וזקפו עיניהון וחזו והא שירת ערבאי אתיא מגלעד וגמליהון טעינין שעף וקטף ולטום אזלין לאחתא למצרים:

לז

15 וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תְּבַקֵּשׁ׃

16 וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃

17 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹּתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן׃

18 וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃

19 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃

20 וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃

21 וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃

22 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ אֶל־אָבִיו׃

23 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כֻּתָּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו׃

24 וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם׃

25 וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃

λζ'.

15. Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ. ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος λέγων, τί ζητεῖς;

16. Ὁ δὲ εἶπε· τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ. ἀπάγγειλόν μοι ποῦ βόσκουσιν.

17. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος· ἀπήρκασιν ἐντεῦθεν. ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων· πορευθῶμεν εἰς Δωθαείμ. καὶ ἐπορεύθη Ιωσὴφ κατόπισθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν Δωθαείμ.

18. Προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσαι πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτόν.

19. Εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται.

20. Νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτὸν, εἰς ἕνα τῶν λάκκων, καὶ ἐροῦμεν, θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, καὶ ὀψόμεθα τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ.

21. Ἀκούσας δὲ Ῥουβὴμ, ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ εἶπεν. Οὐ πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυχήν.

22. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ῥουβήμ· μὴ ἐκχέητε αἷμα. ἐμβάλλετε αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τοῦτον τὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ. ἐζήτει γὰρ ὅπως ἐξέληται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

23. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ιωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν τὸν Ιωσὴφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν.

24. Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον. ὁ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχε.

25. Ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον, καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον. καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι Ισμαηλῖται ἤρχοντο ἐκ γῆς Γαλαάδ, καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς. ἐπορεύοντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον.

CAP. XXXVII.

15. Invenitq; eum vir errantem in agro, & interrogavit quid quæreret.

16. At ille respondit, Fratres meos quæro, indica mihi ubi pascant greges.

17. Dixitq; ei vir, Recesserunt de loco isto: audivi autem eos dicentes, Eamus in Dothain. Perrexit itaque Ioseph post fratres suos, & invenit eos in Dothain.

18. Qui cùm vidissent eum procul, antequam accederet ad eos, cogitaverunt illum occidere.

19. Et mutuò loquebantur, Ecce somniator venit:

20. Venite, occidamus eum, & mittamus in cisternã veterem: dicemusq; Fera pessima devoravit eum: & tunc apparebit quid illi prosint somnia sua.

21. Audiens autem hoc Ruben, nitebatur liberare eum de manibus eorum, & dicebat:

22. Non interficiatis animã eius, nec effundatis sanguinem: sed proiicite eum in cisternam hanc, quæ est in solitudine, manusque vestras servate innoxias. hoc autem dicebat, volens eripere eum de manibus eorum, & reddere patri suo.

23. Confestim igitur ut pervênit ad fratres suos, nudaverunt eum tunica talari, & polymita:

24. Miseruntque eum in cisternam veterem, quæ non habebat aquam.

25. Et sedentes ut comederent panem, viderunt Ismahelitas viatores venire de Galaad, & camelos eorum portantes aromata, & resinam, & stacten, in Ægyptum.

Das XXXVII. Capitel.

15. Da fandt jhn ein Mann/ daß er jrre gieng auff dem Felde/ der fraget jn/ vnd sprach: Wen suchest du?

16. Er antwortet: Jch suche meine Brüder/ Lieber sage mir an/ wo sie hüten.

17. Der Man sprach: Sie sind von dannen gezogen/ Denn ich hörete/ daß sie sagten: Lasst vns gen Dothan gehen. Da folget Joseph seinen Brüdern nach/ vnd fand sie zu Dothan.

18. Als sie jn nun sahen von ferne/ ehe denn er nahe bey sie kam/ schlugen sie an/ daß sie jhn tödten.

19. Vnd sprachen vntereinander: Sehet der Träumer kommet daher.

20. So kommet nun/ vnd lasst vns jn erwürgen/ vnnd in eine Gruben werffen/ vnd sagen ein böses Thier hab jhn gefressen/ So wird mann sehen/ was seine Träume sindt.

21. Da das Ruben höret/ wolt er jhn auß jhren Henden erretten/ vnnd sprach:

22. Lasset vns jhn nicht tödten. Vnd weiter sprach Ruben zu jhnen: Vergiesset nicht Blut/ sondern werffet jhn in die Gruben/ die inn der Wüsten ist/ vnd legt die handt nicht an jn. Er wolt jhn aber auß jhrer Hand erretten/ daß er jhn seinen Vater widerbrechte.

23. Als nun Joseph zu seinen Brüdern kam/ zogen sie jm seinen Rock mit dem bundten Rock auß/ den er anhatte.

24. Vnd námen jhn/ vnd worffen jhn in ein Gruben/ Aber dieselbige Grube war leer/ vnd kein Wasser drinnen/ vnd satzten sich nider zu essen.

25. Jn des huben sie jhre augen auff/ vnnd sahen einen hauffen Jsmaeliter kommen von Gilead/ mit jren Kameelen/ die trugen Würtz/ Balsam vnnd Myrrhen/ vnd zogen hinab inn Egypten.

CAP. XXXVI.

15. Allhora vno huomo lo ritrouò, che andaua vagabondo pe i campi: e quello huomo gli domandò, Che cerchi tu?

16. Egli rispose: Io cerco i miei fratelli: mostrami ti prego doue pascono.

17. E quello huomo gli disse, Si sono partiti di qui: ma gli ho vditi che diceuano; Andiamo in Dothan. Cosi Ioseph andò dietro à i suoi fratelli, e gli trouò in Dothan;

18. I quali havendolo veduto da la discosta auanti che si appressasse à loro, essi conspirorono contra di lui, per ammazzarlo;

19. E dissero l' vno a l' altro: Ecco che quel sognatore viene.

20. Or dunque venite, & ammazziamolo, e gettiamolo in vna cisterna, e diremo: Vna maluagia bestia l' ha diuorato, e vedremo quello che saranno i suoi sogni.

21. Ruben vdendo questo si sforzò di leuarlo de le loro mani, e disse: Non lo percotiamo ne la vita.

22. E Ruben dinuouo disse loro: Non spargete il sangue, gettatelo in questa cisterna, che è nel diserto; e non mettete le mani sopra di lui: e cio diceua per liberarlo de le mani loro, e per farlo ritornare à suo padre.

23. E quando Ioseph fu arriuato à i suoi fratelli, lo spogliorono de la sua vesta. cioè de la vesta di varii colori, ch' egli haueua attorno:

24. Et hauendolo preso, lo gettorono ne la cisterna era vota, e non vi era acqua.

25. Dipoi si messero à sedere per mangiare del pane, & alzando gli occhii loro riguardorono; & ecco che veniua vna moltitudine d' Ismaeliti di Galaad; & i loro cameli portauano de le spetiarie, de la ragia, e de la mirra; & andauano per portarle in Egitto.

לז

26 וַאֲמַר יְהוּדָה לַאֲחוֹהִי מַה מָמוֹן אִתְהֲנֵי לָנָא אֲרֵי נִקְטוֹל יָת אֲחוּנָא וּנְכַסֵּי עַל דְּמֵיהּ׃
27 אֱתוֹ וּנְזַבְּנִנֵּיהּ לַעֲרָבָאֵי וִידָנָא לָא תְהֵא בֵיהּ אֲרֵי אֲחוּנָא בִסְרָנָא הוּא וְקַבִּילוּ מִינֵּיהּ אֲחוֹהִי׃
28 וַעֲבָרוּ גֻּבְרֵי מִדְיָנָאֵי תַּגָּרֵי וּנְגִידוּ וְאַסִּיקוּ יָת יוֹסֵף מִן גּוּבָּא וְזַבִּינוּ יָת יוֹסֵף לַעֲרָבָאֵי בְּעַשְׂרִין סִלְעִין דִּכְסַף וְאַיְתִיאוּ יָת יוֹסֵף לְמִצְרָיִם׃
29 וְתָב רְאוּבֵן לְגוּבָּא וְהָא לֵית יוֹסֵף בְּגוּבָּא וּבְזַע יָת לְבוּשׁוֹהִי׃
30 וְתָב לְוָת אֲחוֹהִי וַאֲמַר עוּלֵימָא לֵיתוֹהִי וַאֲנָא לְאָן אֲנָא אָתֵי׃
31 וּנְסִיבוּ יָת כִּתּוּנָא דְיוֹסֵף וּנְכִיסוּ צְפִיר בַּר עִזֵּי וּטְבַלוּ יָת כִּתּוּנָא בִּדְמָא׃
32 וְשַׁלַּחוּ יָת כִּתּוּנָא דְפַסֵּי וְאַיְתִיאוּ לְוָת אֲבוּהוֹן וַאֲמַרוּ דָּא אַשְׁכַּחְנָא אִשְׁתְּמוֹדַע כְּעַן הֲכִתּוּנָא דִבְרָךְ הִיא אִם לָא׃
33 וְאִשְׁתְּמוֹדְעַהּ וַאֲמַר כִּתּוּנָא דִבְרִי חַיְתָא בִישְׁתָּא אֲכַלְתֵּיהּ מִקְטַל קְטִיל יוֹסֵף׃
34 וּבְזַע יַעֲקוֹב לְבוּשׁוֹהִי וְשַׁוִּי סַקָּא בְּחַרְצֵיהּ וְאִתְאַבַּל עַל בְּרֵיהּ יוֹמִין סַגִּיאִין׃
35 וְקָמוּ כָּל בְּנוֹהִי וְכָל בְּנָתֵיהּ לְנַחָמוּתֵיהּ וְסָרֵיב לְקַבָּלָא תַּנְחוּמִין וַאֲמַר אֲרֵי אֵיחוֹת לְוָת בְּרִי כַּד אָבֵילְנָא לִשְׁאוֹל וּבְכָא יָתֵיהּ אֲבוּהִי׃
36 וּמִדְיָנָאֵי זַבִּינוּ יָתֵיהּ לְמִצְרָאֵי לְפוֹטִיפַר רַבָּא דְפַרְעֹה רַב קָטוֹלַיָּא׃

לז

26 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ׃
27 לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃
28 וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרָיְמָה׃
29 וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃
30 וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמַר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אֲנִי־בָא׃
31 וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכֻּתֹּנֶת בַּדָּם׃
32 וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא׃
33 וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף׃
34 וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים׃
35 וַיָּקֻמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיֵּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו׃
36 וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרָיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים׃

λζ.

26. Εἶπε δὲ ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· τί χρήσιμον ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ.

27. Δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς ἰσμαηλίταις τούτοις, αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ' αὐτὸν, ὅτι ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστιν. Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.

28. Καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ μαδιηναῖοι ἔμποροι. καὶ ἐξείλκυσαν, καὶ ἀνεβίβασαν τὸν ἰωσὴφ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἀπέδοντο αὐτὸν τοῖς ἰσμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν. καὶ κατήγαγον τὸν ἰωσὴφ εἰς αἴγυπτον.

29. Ἀνέστρεψε δὲ ῥουβὶμ ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ οὐχ ὁρᾷ τὸν Ἰωσὴφ ἐν τῷ λάκκῳ. καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

30. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπε. Τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν. ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἔτι;

31. Λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ ἰωσὴφ, ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι.

32. Καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον. καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, καὶ εἶπαν. Τοῦτον εὕρομεν. ἐπίγνωθι εἰ χιτὼν τοῦ υἱοῦ σου ἐστὶν, ἢ οὔ.

33. Καὶ ἐπέγνω αὐτὸν, καὶ εἶπε· χιτὼν τοῦ υἱοῦ μου ἐστί. θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτὸν, θηρίον ἥρπασε τὸν ἰωσήφ.

34. Διέρρηξε δὲ Ἰακὼβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλάς.

35. Συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτὸν, καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων, ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου πενθῶν εἰς ᾅδου. καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

36. Οἱ δὲ μαδιηναῖοι ἀπέδοντο τὸν ἰωσὴφ εἰς αἴγυπτον τῷ πετεφρῇ τῷ σπάδοντι φαραὼ ἀρχιμαγείρῳ.

GENESIS

CAP. XXXVII.

26. Dixit ergo Iudas fratribus suis, Quid nobis prodest si occiderimus fratrem nostrum, & celaverimus sanguinem ipsius?

27. Melius est ut venundetur Ismahelitis, & manus nostræ non polluantur: frater enim & caro nostra est. Acquieverunt fratres sermonibus illius.

28. Et prætereuntibus Madianitis negotiatoribus, extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum Ismahelitis viginti argenteis: qui duxerunt eum in Ægyptum.

29. Reversusq; Ruben ad cisternam, non invenit puerum: Et scissis vestibus.

30. Pergens ad fratres suos, ait, Puer non comparet, & ego quò ibo?

31. Tulerunt autem tunicã eius, & in sanguinem hœdi quem occiderant, tinxerunt:

32. Mittentes qui ferrẽt ad patrem, & dicerent, Hanc invenimus: vide utrum tunica filii tui sit, an non.

33. Quam cùm agnovisset pater, ait, Tunica filii mei est, fera pessima comẽdit eum, bestia devoravit Ioseph.

34. Scissisq; vestibus, indutus est cilicio, lugens filium suum multo tempore.

35. Congregatis autem cunctis liberis eius ut lenirent dolorem patris, noluit consolationem accipere: sed ait, Descẽdam ad filium meum lugens in infernum. Et illo perseverante in fletu,

36. Madianitæ vendiderunt Ioseph in Ægypto Phutiphari eunucho Pharaonis magistro militum.

Das erste Buch Mose.

Das XXXVII. Capitel.

26. Da sprach Juda zu seinen Brüdern: Was hilffts vns / daß wir vnsern Bruder erwürgen / vnnd sein blut verbergen?

27. Kommet / lasset vns jn den Jsmaeliten verkauffen / daß sich vnser Hende nicht an jm vergreiffen / denn er ist vnser Bruder / vnser fleisch vnd blut. Vnd sie gehorchten jhm.

28. Vnd da die Midianiter die Kauffleute fürüber reiseten / zogen sie jhn herauß auß der Gruben / vnd verkaufften jhn den Jsmaeliten vmb zweintzig Silberling / die brachten jhn inn Egypten.

29. Als nun Ruben wider zur Gruben kam / vnd fand Joseph nicht darinnen / zureiß er sein Kleid.

30. Vnnd kam wider zu seinen Brüdern / vnd sprach: Der Knabe ist nicht da / wo sol ich hin?

31. Da namen sie Josephs Rock / vnd schlachten ein Zigenbock / vnd dunckten den Rock im Blut.

32. Vnd schickten den bundten Rock hin / vnnd liessen jhn jhrem Vater bringen / vnnd sagen: Diesen haben wir funden / Sihe / obs deines Sohns Rock sey oder nicht?

33. Er kennet jhn aber / vnnd sprach / Es ist meines Sohns Rock / ein böses Thier hat jhn gefressen / ein reissend Thier hat Joseph zurissen.

34. Vnnd Jacob zureiß seine Kleider / vnnd leget einen Sack vmb seine Lenden / vnnd trug leide vmb seinen Sohn lange zeit.

35. Vnd alle seine Söhne vnd Töchter tratten auff / daß sie jn trösten / Aber er wolt sich nicht trösten lassen / Vnnd sprach: Jch werde mit leide hinunter fahren in die gruben zu meinem Son. Vnd sein Vater beweinet jhn.

36. Aber die Midianiter verkaufften jhn / inn Egypten dem Potiphar / des Pharao Kämmerer vnd Hoffmeister.

GENESI

CAP. XXXVII.

26. *E Iuda disse à i suoi fratelli: Che utilità ci sarà, se ammazzaremo il nostro fratello, & occultaremo il suo sangue?*

27. *Venite, e vendiamolo à gli Ismaeliti, e la man nostra non sia contra di lui; percioche è nostro fratello, e nostra carne: Et i suoi fratelli gli obedirono.*

28. *Passando dunque quelli huomini Madianiti mercadanti; essi cauorono, e condussero fuori de la cisterna Ioseph, e lo vendettero à quelli Ismaeliti per venti pezzi d'argento: i quali menorono Ioseph in Egitto.*

29. *Ma quando Ruben ritornò à la cisterna, e vide che Ioseph non vi era più; stracciò i suoi vestimenti:*

30. *E ritornato à i suoi fratelli, disse: Il fanciullo non vi è, & io doue, doue andarò io?*

31. *Essi dunque presero la veste di Ioseph, e scannorono un capretto, e tinsero quel la veste col sangue.*

32. *E mandorono quella veste di varii colori, e la fecero portare à lor padre, e dissero: Noi habbiamo ritrouata questa, considera hora tu, se e la veste del tuo figliuolo, ò nò.*

33. *Egli la conobbe, e disse: E la veste del mio figliuolo, una mala bestia l'ha diuorato: è stato lacerato Ioseph.*

34. *E Iacob stracciò i suoi vestimenti, e si messe un sacco intorno à le sue reni, e pianse il suo figliuolo per molti giorni.*

35. *E tutti i suoi figliuoli, e tutte le sue figliuole andorono per consolarlo: ma egli non volse accettare consolatione, e disse, Io certo andarò piangendo il mio figliuolo insino à la sepoltura: e suo padre lo pianse.*

36. *In questo mezzo quei Madianiti lo vendettero in Egitto à Potipharo Eunucho di Pharaone, principe de bargelli.*

לח

1 והוה בעידנא ההיא ונחת יהודה מעם אחוהי וסטא לות גברא עדולמאה ושמיה חירה:

2 וחזא תמן יהודה בת גבר תגרא ושמיה שוע ונסבה ועל לותה:

3 ועדיאת וילידת בר וקרא ית שמיה ער:

4 ועדיאת עוד וילידת בר וקרת ית שמיה אונן:

5 ואוסיפת עוד וילידת בר וקרת ית שמיה שלה והוה בכזיב כד ילידת יתיה:

6 ונסיב יהודה אתתא לער בוכריה ושמה תמר:

7 והוה ער בוכרא דיהודה ביש קדם יי ואמיתיה יי:

8 ואמר יהודה לאונן עול לות איתת אחוך ויבם יתה ואקים זרעא לאחוך:

9 וידע אונן ארי לא על שמיה יתקרי זרעא והוי כד עליל לות איתת אחוהי ומחבל אורחיה על ארעא בדיל דלא לקיימה זרעא לאחוהי:

10 ובאיש קדם יי דעבד ואמית אף יתיה:

11 ואמר יהודה לתמר כלתיה תיבי ארמלא בית אבוייך עד דירבא שלה ברי ארי אמר דילמא ימות אף הוא כאחוהי ואזלת תמר ויתיבת בבית אבוהא:

12 וסגיאו יומיא ומיתת בת שוע איתת יהודה ויתנחם יהודה וסליק לות גזזי עאניה הוא וחירה חבריה עדולמאה לתמנת:

לח

1 ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חירה:

2 וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה:

3 ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער:

4 ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו אונן:

5 ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו:

6 ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר:

7 ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו יהוה:

8 ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך:

9 וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו:

10 וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת גם אתו:

11 ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית אביה:

12 וירבו הימים ותמת בת שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על גזזי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה:

ΚΕΦΑΛ. λή.

1. Εγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, κατέβη ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπόν τινα ἐδολαμίτην ᾧ ὄνομα εἱράς.

2. Καὶ εἶδεν ἐκεῖ ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου χαναναίου, ᾗ ὄνομα σαυά. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν.

3. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἤρ.

4. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ αὐνάν.

5. Καὶ προσθεῖσα ἔτι, ἔτεκεν υἱὸν ἕτερον τρίτον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σηλώμ. αὕτη δὲ ἦν ἐν χασβὶ, ἡνίκα ἔτεκεν αὐτούς.

6. Καὶ ἔλαβεν ἰούδας γυναῖκα ἤρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ᾗ ὄνομα θάμαρ.

7. Εγένετο δὲ ἤρ πρωτότοκος ἰούδα, πονηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θεός.

8. Εἶπε δὲ ἰούδας τῷ αὐνάν. εἴσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ἐπιγάμβρευσαι αὐτὴν, καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου.

9. Γνοὺς δὲ αὐνὰν ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο ὅταν εἰσήρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

10. Πονηρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσε καὶ τοῦτον.

11. Εἶπε δὲ ἰούδας θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ. κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἕως μέγας γένηται σηλώμ ὁ υἱός μου. εἶπε γὰρ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, μή ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος, ὥσπερ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπελθοῦσα δὲ θάμαρ, ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

12. Επληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε σαυὰ ἡ γυνὴ ἰούδα. καὶ παρακληθεὶς ἰούδας, ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ αὐτός. καὶ ἀλλ κατέβη εἱρὰς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ ὁ ἐδολαμίτης εἰς θαμνὰ μετ' αὐτοῦ.

1. Eodem

CAP. XXXVIII.

1. Eodem tempore descendens Iudas à fratribus suis, divertit ad virum Odollamiten, nomine Hiran.

2. Viditq; ibi filiam hominis Chananęi, vocabulo Sua: & accepta uxore, ingressus est ad eam.

3. Quæ concepit, & peperit filium, & vocavit nomen eius Her.

4. Rursumque concepto fœtu, natum filium vocavit Onan.

5. Tertium quoque peperit: quē appellavit Sela, quo nato, parere ultra cessavit.

6. Dedit autem Iudas uxorem primogenito suo Her, nomine Thamar.

7. Fuit quoque Her primogenitus Iudæ, nequam in conspectu Domini: & ab eo occisus est.

8. Dixit ergo Iudas ad Onā filium suum, Ingredere ad uxorem fratris tui, & sociare illi, ut suscites semen fratri tuo.

9. Ille sciens non nasci sibi filios, introiens ad uxorem fratris sui, semen fundebat in terram: ne liberi, fratris nomine nascerentur.

10. Et idcirco percussit eum Dominus, eo quòd rem detestabilem faceret.

11. Quam obrem dixit Iudas Thamar nurui suæ, Esto vidua in domo patris tui, donec crescat Sela filius meus: Timebat enim ne & ipse moreretur, sicut fratres eius. Quæ abiit, & habitavit in domo patris sui.

12. Evolutis autem multis diebus mortua est Sua uxor Iudæ: qui post luctum consolatione suscepta, ascendebat ad tonsores ovium suarum, ipse & Hiras opilio gregis Odollamites, in Thamnas.

Das XXXVIII. Capitel.

ES begab sich vmb dieselbige zeit / daß Juda hinab zoch von seinen Brüdern / vnd thet sich zu einem Man / von Odollam / der hieß Hira.

2. Vnd Juda sahe daselbs eines Cananiters Manns Tochter / der hieß Suha / vnd nam sie. Vnnd da er sie beschlieff.

3. Ward sie schwanger / vnd gebar einen Son / den hieß er Ger.

4. Vnnd sie ward aber schwanger / vnnd gebar einen Sohn / den hieß sie Onan.

5. Sie gebar abermal einen Sohn / den hieß sie Sela / vnd sie war zu Chesib / da sie jhn gebar.

6. Vnd Juda gab seinem ersten Son Ger ein Weib / die hieß Thamar.

7. Aber er war böse für dem HERREN / darumb tödtet jn der HERR.

8. Da sprach Juda zu Onan: Lege dich zu deines Bruders Weib / vnd nim̃ sie zu der Ehe / daß du deinem Bruder Samen erweckest.

9. Aber da Onan wuste / daß der Same nicht sein eigen sein solt / wenn er sich zu seines Bruders Weib leget / ließ ers auff die Erde fallen / vnnd verderbts / auff daß er seinem Bruder nicht Samen gebe.

10. Da gefiel dem HERRN übel / daß er thet / vnd tödtet jhn auch.

11. Da sprach Juda zu seiner Schnur Thamar: Bleibe eine Widwe inn deines Vaters Hause / biß mein Sohn Sela groß wird. Denn er gedachte: Villeicht möcht er auch sterben / wie seine Brüder. Also gieng Thamar hin / vnd bleib in jhres Vaters Hause.

12. Da nun viel Tage verlauffen waren / starb des Suha Tochter / Juda Weib. Vnnd nach dem Juda außgetrawret hatte / gieng er hinauff seine Schafe zu scheren gen Thimnath / mit seinem Hirten Hira von Odollam.

CAP. XXXVIII.

1. Auuenne in quel tempo, che Iuda discese da suoi fratelli, e peruenne ad vno huomo Odollamita, il nome del quale era Hira.

2. E Iuda vidde quiui la figliuola di vno huomo Cananeo, che hauea nome Sua, e la prese, & entrò à lei.

3. Laquale concepì, e partorì vn figliuolo, e chiamò il suo nome, Her.

4. Et ella concepì ancora, e partorì vn figliuolo, e chiamò il suo nome, Onan.

5. Dinuouo ella partorì ancora vn figliuolo, e chiamò il suo nome, Sela; & era in Chesib quando essa lo partorì.

6. Or Iuda prese vna moglie à Her suo primogenito, per nome Thamar.

7. Et Her primogenito di Iuda fu cattiuo dinanzi al Signore, & il Signore lo ammazzò.

8. Iuda dunque disse à Onan, Entra à la moglie del tuo fratello, e fa parentado con essa, e suscita il seme al tuo fratello.

9. Onan sapeua che 'l seme non era per esser suo: laonde auuenne che ciascuna volta, ch' egli entraua à la moglie del suo fratello, si corrompeua sopra la terra, per non dare il seme al suo fratello

10. E dispiacque dinanzi al Signore questo ch' egli faceua, per questo ammazzò ancora lui.

11. E Iuda disse à Thamar sua nora Sta vedoua in casa di tuo padre persin che sarà cresciuto Sela mo figliuolo: (à fin che, disse egli, perauentura ancora esso non muoia, come i suoi fratelli.) Così Thamar si partì, e stette in casa di suo padre.

12. Et essendo passati molti giorni morì Bath-sua moglie di Iuda: ilquale dopo che si fu consolato, montò à i tosatori de le sue pecore, egli & Hira suo amico Odolamita in Timnath.

לח

13 וְאִתְחַוַּא לְתָמָר לְמֵימַר הָא חֲמוּךְ סָלֵיק לְתִמְנַת לְמֵיגַז עָאנֵיהּ׃

14 וְאַעְדִּיאַת יָת לְבוּשֵׁי אַרְמְלוּתַהּ מִנַּהּ וְיָת וְאִתְכַּסִּיאַת בְּעִיפָא וְאִתְקַנַּת וִיתִיבַת בְּפָרְשׁוּת עִיגִין דִּי עַל אוֹרַח תִּמְנַת אֲרֵי חֲזָת אֲרֵי רַבָּא שֵׁלָה וְהִיא לָא אִתְיְהִיבַת לֵיהּ לְאִתּוּ׃

15 וַחֲזָהַ יְהוּדָה וְחַשְׁבַהּ לְנָפְקַת בָּרָא אֲרֵי כַסִּיאַת אַפָּהָא׃

16 וּסְטָא לְוָתַהּ לְאוֹרְחָא וַאֲמַר הַבִי כְעַן אֵיעוֹל לְוָתִיךְ אֲרֵי לָא יְדַע אֲרֵי כַלָּתֵיהּ הִיא וַאֲמַרַת מַה תִּתֵּן לִי אֲרֵי תֵיעוֹל לְוָתִי׃

17 וַאֲמַר אֲנָא אֲשַׁדַּר גַּדְיָא בַּר עִזֵּי מִן עָאנָא וַאֲמַרַת אִם תִּתֵּן מַשְׁכּוֹנָא עַד דְּתִשְׁלַח׃

18 וַאֲמַר מָה מַשְׁכּוֹנָא דְּאֶתֵּן לִיךְ וַאֲמַרַת עִזְקְתָךְ וְשׁוֹשִׁיפָךְ וְחֻטְרָךְ דִּי בִידָךְ וִיהַב לַהּ וְעַל לְוָתַהּ וְעַדִּיאַת לֵיהּ׃

19 וְקָמַת וַאֲזַלַת וְאַעְדִּיאַת עִיפַהּ מִנַּהּ וּלְבֵישַׁת לְבוּשֵׁי אַרְמְלוּתַהּ׃

20 וּשְׁלַח יְהוּדָה יָת גַּדְיָא בַּר עִזֵּי בִּידָא דְּרַחֲמֵיהּ עֲדוּלָּמָאָה לְמִסַּב מַשְׁכּוֹנָא מִידָא דְּאִתְּתָא וְלָא אַשְׁכְּחַהּ׃

21 וּשְׁאֵל יָת אֱנָשֵׁי אַתְרַהּ לְמֵימַר אָן מְקַדַּשְׁתָּא הִיא בְעִינִין עַל אוֹרְחָא וַאֲמַרוּ לָא הֲוָת הָכָא מְקַדַּשְׁתָּא׃

22 וְתָב לְוָת יְהוּדָה וַאֲמַר לָא אַשְׁכַּחְתַּהּ וְאַף אֱנָשֵׁי אַתְרָא אֲמַרוּ לָא הֲוָת הָכָא מְקַדַּשְׁתָּא׃

23 וַאֲמַר יְהוּדָה תִּסַּב לַהּ דִּלְמָא נְהֵי לְחוּךְ הָא שַׁדָּרִית גַּדְיָא הָדֵין וְאַתְּ לָא אַשְׁכַּחְתַּהּ׃

לח

13 וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ עֹלֶה תִמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ׃

14 וַתָּסַר בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאֲתָה כִּי־גָדַל שֵׁלָה וְהִוא לֹא־נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה׃

15 וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ׃

16 וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הָבָה־נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִּי כִּי תָבוֹא אֵלָי׃

17 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן עַד שָׁלְחֶךָ׃

18 וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָּךְ וַתֹּאמֶר חֹתָמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ׃

19 וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ׃

20 וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ׃

21 וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הִוא בָעֵינַיִם עַל־הַדָּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃

22 וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃

23 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ׃

λή.

13. Καὶ ἀπηγγέλη θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες· ἰδοὺ ὁ πενθερός σου ἀναβαίνει εἰς θαμνὰ, κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ.

14. Καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ᾽ ἑαυτῆς, περιεβάλετο θέριστρον, καὶ ἐκαλλωπίσατο, καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις αἰνάν, ἥ ἐστιν ἐν παρόδῳ θαμνά. ἴδε γὰρ ὅτι μέγας γέγονε σηλώμ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα.

15. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ἰούδας, ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι. κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν.

16. Ἐξέκλινε δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδὸν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἔασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σέ· οὐ γὰρ ἔγνω ὅτι ἡ νύμφη αὐτοῦ ἐστιν· ἡ δὲ εἶπε· τί μοι δώσεις ἐὰν εἰσέλθῃς πρός με.

17. Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων μου. ἡ δὲ εἶπεν· ἐὰν δῷς ἀρραβῶνα ἕως τοῦ ἀποστεῖλαί σε.

18. Ὁ δὲ εἶπε· τίνα τὸν ἀρραβῶνά σοι δώσω. ἡ δὲ εἶπε· τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὁρμίσκον, καὶ τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ.

19. Καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθε, καὶ περιείλετο τὸ θέριστρον ἀφ᾽ ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς.

20. Ἀπέστειλε δὲ ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένος αὐτοῦ ὀδολαμίτου, κομίσασθαι παρὰ τῆς γυναικὸς τὸν ἀρραβῶνα.

21. Καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν, ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῦ ἐστιν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν αἰνὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ; καὶ εἶπαν· οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη.

22. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς ἰούδαν, καὶ εἶπεν, οὐχ εὗρον· καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ τοῦ τόπου λέγουσι, μὴ εἶναι ὧδε πόρνην.

23. Εἶπε δὲ ἰούδας· ἐχέτω αὐτά· ἀλλὰ μήποτε καταγελασθῶμεν· ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὕρηκας.

CAP. XXXVIII.

13. Nuntiatumque est Thamar quòd socer illius ascenderet in Thamnas ad tondendas oves.

14. Quæ depositis viduitatis vestibus, assumpsit theristrũ: & mutato habitu sedit in bivio itineris, quod ducit Thamnam: eo quòd creuisset Sela, & non eum accepisset maritum.

15. Quam cùm vidisset Iudas, suspicatus est esse meretricem: operuerat enim vultum suum, ne agnosceretur,

16. Ingrédiensq; ad eam, ait, Dimitte me ut coëam tecum: nesciebat enim quod nurus sua esset. Qua respondente, Quid dabis mihi, ut fruaris concubitu meo?

17. Dixit, Mittam tibi hœdũ de gregibus. Rursumque illa dicente, Patiar quod vis, si dederis mihi arrhabônem, donec mittas quod polliceris.

18. Ait Iudas, Quid tibi vis pro arrhabône dari? Respódit, Annulum tuum, & armillam, & baculum quem manu tenes. Ad unum igitur coitum mulier concepit,

19. Et surgens abiit: depositoque habitu quem sumpserat, induta est viduitatis vestibus.

20. Misit autem Iudas hœdum per pastorem suum Odollamiten, ut reciperet pignus quod dederat mulieri: qui cùm nõ invenisset eam,

21. Interrogavit homines loci illius: Vbi est mulier quæ sedebat in bivio? Respondẽtibus cunctis, Non fuit in loco isto meretrix.

22. Reversus est ad Iudam, & dixit ei: Non inveni eam: sed & homines loci illius dixerunt mihi, nunquam sedisse ibi scortum:

23. Ait Iudas, Habeat sibi, certè mendacii arguere nos non potest, ego misi hœdum quem promiseram & tu non invenisti eam.

Das XXXVIII. Capitel.

13. Da ward der Thamar angesagt / Sihe / dein Schweher gehet hinauff gen Thimnath seine Schafe zu scheren.

14. Da leget sie die Widwenkleider von sich / die sie trug / decket sich mit einem Mantel / vnd verhüllet sich / vnnd satzte sich für die Thür herauß an dem wege gen Thimnath / Denn sie sahe / daß Sela war groß worden / vnnd sie ward jm nicht zum Weibe gegeben.

15. Da sie nun Juda sahe / meinet er / es were eine Hure / denn sie hatte jr angesicht verdecket.

16. Vnnd macht sich zu jr am wege / vnnd sprach: Lieber laß mich bey dir ligen / denn er wuste nicht / daß seine Schnur were. Sie antwortet: Was wilt du mir geben / daß du bey mir ligest?

17. Er sprach: Jch wil dir ein Zigenbock von der Herde senden. Sie antwortet? So gib mir ein pfand / biß daß du mir sendest.

18. Er sprach: Was wilt du für ein pfandt / daß ich dir gebe? Sie antwortet: Deinen Ring / vnnd deine schnur / vnnd deinen stab / den du in den henden hast. Da gab ers jhr / vnd lag bey jhr. Vnd sie ward von jm schwanger.

19. Vnd sie macht sich auff vnd gieng hin / vnd legt den Mantel ab / vnd zoch jre Widwenkleider wider an.

20. Juda aber sandte den Zigenbock durch seinen Hirten von Odollam / daß er das pfand widerholet von dem Weibe / vnd er fand sie nicht.

21. Da fraget er die Leute desselbigen orts / vnd sprach: Wo ist die Hure / die aussen am wege saß? Sie antworten: Es ist keine Hure da gewesen.

22. Vnd er kam wider zu Juda / vnd sprach / Jch habe sie nicht funden / dazu sagen die Leute desselbigen orts / es sey keine Hure da gewesen.

23. Juda sprach / Sie habs jhr / sie kan vns doch ja nicht schande nachsagen / denn ich hab den Bock gesandt / so hast du sie nicht funden.

CAP. XXXVIII.

13. E fu detto à Thamar secondo queste parole, Ecco il tuo suocero, che monta in Timnath per tozare le sue pecore.

14. Allhora ella cauatisi i suoi vestimenti vedouili, si coprì di vn velo, e si ascose: e si messe in luogo aperto, che è appresso il camino per andare à Timnath: perche vedeua, che Sela era cresciuto, & ella non gli era data per moglie.

15. Ora Iuda la vide, estimò che fosse vna meretrice, perche hauea coperta la sua faccia.

16. Si dirizzò dunque verso quella, del camino, e disse: Fa ti prego, che io entri à te (perche non sapeua che fosse la sua nora.) Ella gli disse, Che cosa mi darai, se tu entrarai à me?

17. Egli rispose, Io ti mandarò vn capretto de le capre del branco. Ella disse, Son contenta se tu mi darai il pegno perfin che tu me l'hauerai mandato.

18. Egli disse, Che pegno ti darò io? Ella rispose, Il tuo siggillo, e la tua veste, e la tua bacchetta che è ne la tua mano. Egli dunque le dette, & entrò à lei; e concepì di lui.

19. Allhora ella si leuò, e se n'andò: e leuò da se il suo velo, e si vestì de le vesti de la sua viduità.

20. E Iuda mandò vn capretto de le capre per mano del suo amico Odolamita: à fin che ripigliasse il pegno de la mano de la donna, & ei non la trouò.

21. E domandò à gli huomini di quel luogo, dicendo, Doue è quella meretrice ch'era in Enaim appresso à la via? Quelli risposero, Quì non vi è stata meretrice.

22. E ritornò à Iuda, dicendo, Io non l'ho ritrouata: e gli huomini ancora del luogo dissero, quì non vi è stata meretrice.

23. E Iuda disse, Tengasi il pegno, à finche perauentura non siamo in disprezzo: ecco io ho mandato questo capretto, ma tu non l'hai ritrouata.

לח

24 וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף׃

25 הִוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה לּוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה׃

26 וַיַּכֵּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ׃

27 וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ׃

28 וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֶּן־יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה׃

29 וַיְהִי כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ׃

30 וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח׃

לט

1 וְיוֹסֵף הוּרַד מִצְרָיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה׃

2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי׃

3 וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ׃

לח

24 וַהֲוָה כִּתְלָתוּת יַרְחַיָא וְאִתְחַוָא לִיהוּדָה לְמֵימַר זַנִּיאַת תָּמָר כַּלָּתָךְ וְאַף הָא מְעַדְיָא מִזְּנוּתָהָא וַאֲמַר יְהוּדָה אַפְּקוּהָא וְתִתּוֹקַד׃

25 הִיא מִתַּפְּקָא וְהִיא שְׁלַחַת לְוָת חֲמוּהָא לְמֵימַר לִגְבַר דְּאִלֵּין דִּילֵיהּ מִנֵּיהּ אֲנָא מְעַדְיָא וַאֲמַרַת אִשְׁתְּמוֹדַע כְּעַן דְּמָאן עִזְקְתָא וְשׁוֹשִׁיפָא וְחֻטְרָא הָאִלֵּין׃

26 וְאִשְׁתְּמוֹדַע יְהוּדָה וַאֲמַר זַכָּאָה מִנִּי הִיא מְעַדְיָא אֲרֵי עַל כֵּן לָא יְהַבְתַּהּ לְשֵׁלָה בְרִי וְלָא אוֹסֵף עוֹד לְמִדְּעַהּ׃

27 וַהֲוָה בְּעִידָן מֵילְדַהּ וְהָא תְיוֹמִין בִּמְעַהָא׃

28 וַהֲוָה בְּמֵילְדַהּ וִיהַב יְדָא וּנְסֵיבַת חָיְתָא וּקְטָרַת עַל יְדֵיהּ זְהוֹרִיתָא לְמֵימַר דֵּין נְפַק קַדְמֵיתָא׃

29 וַהֲוָה כַּד אֲתֵיב יְדֵיהּ וְהָא נְפַק אֲחוּהִי וַאֲמָרַת מָה תְּקוֹף סַגִּי עֲלָךְ לְמִתְקַף וּקְרָת שְׁמֵיהּ פָּרֶץ׃

30 וּבָתַר כֵּן נְפַק אֲחוּהִי דִּי עַל יְדֵיהּ זְהוֹרִיתָא וּקְרָא שְׁמֵיהּ זָרַח׃

לט

1 וְיוֹסֵף אִתְּחַת לְמִצְרַיִם וּזְבָנֵיהּ פּוֹטִיפַר רַבָּא דְּפַרְעֹה רַב קָטוֹלַיָּא גְּבַר מִצְרַאי מִידָא דַּעֲרָבָאֵי דְּאַחֲתוּהִי לְתַמָּן׃

2 וַהֲוָה (מֵימְרָא) דַּיְיָ בְּסַעְדֵּיהּ דְּיוֹסֵף וַהֲוָה גְּבַר מַצְלַח וַהֲוָה בְּבֵית רִבּוֹנֵיהּ מִצְרָאֵי׃

3 וַחֲזָא רִבּוֹנֵיהּ אֲרֵי הֲוָה (מֵימְרָא) דַּיְיָ בְּסַעְדֵּיהּ וְכֹל דְּהוּא עָבֵד יְיָ מַצְלַח בִּידֵיהּ׃

ΚΕΦΑΛ. λη'.

24. Ἐγένετο δὲ μετὰ τρίμηνον, ἀπηγγέλη τῷ Ἰούδα, λέγοντες ὅτι ἐκπεπόρνευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου, καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. εἶπε δὲ Ἰούδας· ἐξαγάγετε αὐτὴν, καὶ κατακαυθήτω.

25. Αὐτὴ δὲ ἀγομένη, ἀπέστειλε πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς, λέγουσα· ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, τίνος ταῦτά ἐστιν, ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω, καὶ εἶπεν· ἐπίγνωθι τίνος ὁ δακτύλιος, καὶ ὁ ὁρμίσκος, καὶ ἡ ῥάβδος αὕτη.

26. Ἐπέγνω δὲ Ἰούδας, καὶ εἶπε· δεδικαίωται Θάμαρ ἢ ἐγὼ, οὗ εἵνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλὼμ τῷ υἱῷ μου, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν.

27. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτικτε, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ γαστρὶ αὐτ.

28. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτὴν, ὁ εἷς προεξήνεγκε τὴν χεῖρα. λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα· οὗτος ἐξελεύσεται πρότερος.

29. Ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἡ δὲ εἶπε· τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές.

30. Καὶ μετὰ τοῦτον ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ᾽ ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κόκκινον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαρά.

ΚΕΦΑΛ. λθ'.

1. Ἰωσὴφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν Πετεφρῆς ὁ εὐνοῦχος Φαραὼ ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν Ἰσμαηλιτῶν, οἳ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ.

2. Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσὴφ, καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ αἰγυπτίῳ.

3. Ἤδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι κύριος ἦν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἂν ποιῇ, κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

CAP. XXXVIII.

24. Ecce autem post tres menses nuntiaverunt Iudæ, dicentes, Fornicata est Thamar nurus tua, & videtur uterus illius intumescere. Dixitq; Iudas, Producite eam ut comburatur.

25. Quæ cùm duceretur ad pœnam, misit ad socerum suum, dicens: De viro cuius hæc sunt, concepi: cognosce cuius sit annulus, & armilla & baculus.

26. Qui agnitis muneribus ait, Iustior me est: quia non tradidi eam Sela filio meo. Attamen ultrà non cognovit eam.

27. Instante autem partu, apparuerũt gemini in utero.

28. Atque in ipsa effusione infantium unus protulit manum in qua obstetrix ligavit coccinum, dicens, iste egredietur prior.

29. Illo verò retrahente manum, egressus est alter: dixitque mulier, Quare divisa est propter te maceria? & ob hanc causam vocavit nomen eius Phares.

30. Postea egressus est frater eius, in cuius manu erat coccinum, quẽ appellavit Zara.

Das XXXVIII. Capitel.

24. Vber drey Monden ward Juda angesaget: Deine schnur Thamar hat gehuret/ dazu sihe sie ist von hurerey schwanger worden. Juda sprach: Bringet sie herfür/ daß sie verbrandt werde.

25. Vnnd da man sie herfür bracht/ schicket sie zu jhrem Schweher/ vnnd sprach: Von dem Mann bin ich schwäger/ des diß ist. Vnd sprach: Kennest du auch/ wes diser Ring/ vnnd dise Schnur/ vnd diser Stab ist?

26. Juda erkannts/ vnd sprach: Sie ist gerechter denn ich/ denn ich habe sie nicht gegeben meinem Sohn Sela/ Doch beschlieff er sie nicht mehr.

27. Vnd da sie geberen solt/ worden Zwilling in jhrem leibe erfunden.

28. Vnd als sie jetzt gebar/ that sich eine hand herauß. Da nam die Wehmuter vnd band einen roten faden darumb/ vnd sprach: Der wird der erste herauß kommen.

29. Da aber der seine hand wider hinein zog/ kam sein Bruder herauß/ vnd sie sprach: Warumb hast du vmb deinen willen solchen rißgerissen? Vnd man hieß jhn Perez.

30. Darnach kam sein bruder herauß/ der den roten faden vmb seine hand hatte/ Vnd man hieß jhn Serah.

CAP. XXXVIII.

24. Et auenne, che circa tre mesi fu riferito à Iuda in questo modo: Thamar tua nora ha fornicato, & ancora del certo è grauida di fornicatione. E Iuda disse, Menatela fuora, e sia abbrugiata.

25. Mentre ch' ella era menata, mandò al suo suocero, dicendo Io sono grauida di quello huomo, del quale sono queste cose. Dipiu disse. Considera, io ti prego, di chi sono queste cose: cioè, lo anello, la veste, e la bacchetta.

26. Iuda dunque le riconobbe, e disse, Ella è piu giusta di me: perche io non l' ho data à Selah mio figliuolo, ha voluto far questa cosa; e non volse piu hauer à far con quella.

27. E nel tempo ch' ella era sopra il parto (ecco che due gemelli erano nel suo ventre.)

28. E quando ella partoriua, l' vno porse la mano, e la balia la prese, e legò sopra la sua mano vn filo rosso, dicendo, Questo è vscito primo.

29. Dapoi occorse che hauendo egli ritirata la sua mano, ecco che l suo fratello vscì fuori, & ella disse, Perche hai tu fatto rottura? sopra di te sia la rottura: e chiamò il suo nome, Phares.

30. E dipoi vscì il suo fratello, à la man delquale era il filo rosso; e chiamò il suo nome, Zara.

CAP. XXXIX.

1. Igitur Ioseph ductus est in Ægyptum, emitq; eum Phutiphar eunuchus Pharaonis, princeps exercitus sui, vir Ægyptius, de manu Ismahelitarum, à quibus perductus erat.

2. Fuitq; Dominus cum eo, & erat vir in cunctis prosperè agens: habitavitque in domo domini sui,

3. Qui optimè noverat Dominum esse cũ eo, & omnia quæ gereret, ab eo dirigi in manu illius.

Das XXXIX. Capitel.

JOseph ward hinab in Egypten gefüret/ vnnd Potiphar/ ein Egyptischer mann/ des Pharao Kämmerer vnd Hoffmeister/ kaufft jhn von den Jsmaeliten/ die jhn hinab brachten.

2. Vnd der HERR war mit Joseph/ daß er ein glückseliger mann ward/ vnd war im seines Herrn des Egypters hause.

3. Vnd sein Herr sahe/ daß der HErr mit jhm war/ Denn alles was er thet da gab der HERR glück zu durch jhn.

CAP. XXXIX.

1. Or Ioseph fu menato in Egitto, e Potipharo Eunucho di Pharaone, principe de ministri di giustitia, huomo di Egitto, lo comprò da le mani de gl' Ismaeliti, che lo haueuano condutto là.

2. Ma il Signore fu con esso Ioseph, & era huomo che prosperaua: & habitaua in casa del suo padrone Egittio.

3. Et il suo padrone vidde che l Signore era con lui, e che l Signore prosperaua ne la man sua tutto quello ch' egli faceua.

לט.

4 וְאַשְׁכַּח יוֹסֵף רַחֲמִין
בְּעֵינוֹהִי וְשַׁמֵּישׁ יָתֵיהּ
וּמַנְּיֵיהּ עַל בֵּיתֵיהּ וְכָל
דְּאִית לֵיהּ מְסַר בִּידֵיהּ׃

5 וַהֲוָה מֵעִידָּן דְּמַנִּי
יָתֵיהּ בְּבֵיתֵיהּ וְעַל כָּל
דְּאִית לֵיהּ וּבָרֵיךְ יְיָ יָת
בֵּית מִצְרָאָה בְּדִיל יוֹסֵף
וַהֲוָה בִּרְכְתָא דַּייָ בְּכָל
דְּאִית לֵיהּ בְּבֵיתָא
וּבְחַקְלָא׃

6 וּשְׁבַק כָּל דִּילֵיהּ בִּידָא
דְּיוֹסֵף וְלָא יְדַע עִמֵּיהּ
מִדַּעַם אֱלָהֵין לַחְמָא
דַּהֲוָה אָכֵיל וַהֲוָה יוֹסֵף
שַׁפִּירָא בְּרֵיוָא וְיָאֵי
בְּחֵיזוּא׃

7 וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָּמַיָּא
הָאִלֵּין וּזְקַפַת אִיתַּת
רִבּוֹנֵיהּ יָת עֵינָהָא לְוָת
יוֹסֵף וַאֲמֶרֶת שְׁכֹב עִמִּי׃

9 וְסָרֵיב וַאֲמַר לְאִיתַּת
רִבּוֹנֵיהּ הָא רִבּוֹנִי לָא יְדַע
עִמִּי מָה דִּי בְּבֵיתָא וְכָל
דְּאִית לֵיהּ מְסַר בִּידִי׃

9 לֵיתוֹהִי רַב בְּבֵיתָא
הָדֵין מִנִּי וְלָא מְנַע מִנִּי
מִדַּעַם אֱלָהֵין יָתִיךְ בְּדִיל
דְּאַתְּ אִתְּתֵיהּ וְאֵכְדֵין א
אַעְבֵּיד בִּישְׁתָא רַבְּתָא
הָדָא וְאֵחוֹב קֳדָם יְיָ׃

10 וַהֲוָה כַּד מַלֵּילַת עִם
יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלָא קַבֵּיל
מִינַּהּ לְמִשְׁכַּב לְוָתַהּ ל
לְמֶהֱוֵי עִמַּהּ׃

11 וַהֲוָה כְּיוֹמָא הָדֵין וְעַל
לְבֵיתָא לְמִבְדַּק בִּכְתָבֵי
חֻשְׁבָּנֵיהּ וְלֵית אֱנָשׁ
מֵאֱנָשֵׁי בֵיתָא תַּמָּן בּ
בְּבֵיתָא׃

12 וְאַחֲדַתֵּיהּ בִּלְבוּשֵׁיהּ
לְמֵימַר שְׁכֹב עִמִּי וּשׁ
וְשַׁבְקֵיהּ לִלְבוּשֵׁיהּ בִּידַהּ
וַעֲרַק וּנְפַק לְשׁוּקָא׃

13 וַהֲוָה כַּד חֲזַת אֲרֵי
שַׁבְקֵיהּ לִלְבוּשֵׁיהּ בִּידַהּ
וַעֲרַק לְשׁוּקָא׃

לט

4 וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת
אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־
יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃

5 וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ
וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה
אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף
וַיְהִי בִּרְכַּת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר
יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה׃

6 וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד יוֹסֵף
וְלֹא־יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם־
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף
יְפֵה תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה׃

7 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־
יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי׃

8 וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו
הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת
וְכֹל אֲשֶׁר־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדִי׃

9 אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי
וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי
אִם־אוֹתָךְ בַּאֲשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתּוֹ
וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת
וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים׃

10 וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל־יוֹסֵף יוֹם
יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב
אֶצְלָהּ לִהְיוֹת עִמָּהּ׃

11 וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה
לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ
מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבָּיִת׃

12 וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה
עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה׃

13 וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ
בְּיָדָהּ וַיָּנָס הַחוּצָה׃

λθ'.

4. Καὶ εὗρεν Ἰωσὴφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εὐηρέστει αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ.

5. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ κατασταθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ηὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ἰωσήφ, καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας Ἰωσήφ.

6. Καὶ οὐκ ᾔδει τῶν καθ' αὐτὸν οὐδέν, πλὴν τοῦ ἄρτου οὗ ἤσθιεν αὐτός. καὶ ἦν Ἰωσὴφ καλὸς τῷ εἴδει, καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα.

7. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ.

8. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν. εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι' ἐμὲ οὐδὲν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῷ, δέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου.

9. Καὶ οὐχ ὑπάρχει ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐθὲν ἐκτὸς ἐμοῦ, οὐδὲ ὑπεξῄρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδὲν πλὴν σοῦ, διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ θεοῦ.

10. Ἡνίκα δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσὴφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῇ, καθεύδειν μετ' αὐτῆς τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ.

11. Ἐγένετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, εἰσῆλθεν Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω.

12. Καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων λέγουσα· κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. ὁ δὲ καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.

13. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.

CAP. XXXIX.

4. Invenitq; Ioseph gratiam coram domino suo, & ministrabat ei: à quo præpositus omnibus gubernabat creditam sibi domum, & universa quæ ei tradita fuerant:

5. Benedixitque Dominus domui Ægypti propter Ioseph, & multiplicavit tam in ædibus quam in agris cunctã eius substantiam.

6. Nec quidquam aliud noverat, nisi panem quo vescebatur. Erat autem Ioseph pulchra facie, & decorus aspectu.

7. Post multos itaque dies iniecit domina sua oculos suos in Ioseph, & ait: Dormi mecum.

8. Qui nequaquam acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce dominus meus omnibus mihi traditis ignorat quid habeat in domo sua;

9. Nec quicquam est quod non in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi, præter te, quæ uxor eius es: quomodo ergo possum hoc malum facere, & peccare in Dominum meum?

10. Huiuscemodi verbis per singulos dies & mulier molesta erat adolescenti, & ille recusabat stuprum.

11. Accidit autem quadam die ut intraret Ioseph domum, & operis quippiam absque arbitris faceret:

12. Et illa, apprehẽsa lacinia vestimẽti eius, diceret: Dormi mecum. Qui relicto in manu eius pallio, fugit, & egressus est foras.

13. Cumq; vidisset mulier vestem in manibus suis, & se esse contemptam.

Das XXXIX. Capitel.

4. Also / daß er gnade fand für seinem Herrn / vnd sein Diener ward / der setzt jhn vber sein hauß / vnd alles was er hatte / thet er vnter seine hende.

5. Vnd von der zeit an / da er jn vber sein hauß vnd alle seine Güter gesetzt hatte / segnete der HErr des Egypters hause / vmb Josephs willen / vnd war eitel segen des HERRN in allem / was er hatte zu hauß vnnd zu feld.

6. Darumb ließ ers alles vnter Josephs henden / was er hatte / vnnd er nam sich keines dings an / weil er jhn hatt / denn daß er aß vnd tranck. Vnd Joseph war hüpsch vnnd schön von angesicht.

7. Vnd es begab sich nach disem geschicht / das seines Herrn weib jre augen auff Joseph warff / vnd sprach: Schlaffe bey mir.

8. Er wegert sichs aber / vnd sprach zu jhr: Sihe mein Herr nimmt sich nichts an für mir / was im hause ist / vnnd alles was er hat / das hat er vnter meine hand gethan.

9. Vnnd hat nichts so groß in dem hause / das er für mir verholen habe / on dich / in dem du sein Weib bist. Wie solt ich denn nun ein solch groß vbel thun / vnd wider GOTT sündigen?

10. Vnnd sie treib solche wort gegen Joseph täglich / Aber er gehorchet jhr nicht / daß er nahe bey jhr schlieff / noch vmb sie were.

11. Es begab sich der tage einen / daß Joseph inn das hauß gieng / sein geschefft zu thun / vnnd war kein mensch vom gesinde des hauses dabey.

12. Vnnd sie erwischt jhn bey seinem kleid / vnnd sprach: Schlaffe bey mir. Aber er ließ das kleid in jrer hand / vnd flohe / vnd lieff zum hause hinauß.

13. Da sie nun sahe / daß er sein kleid in jrer hand ließ / vnd hinauß entflohe.

CAP. XXXIX.

4. Ioseph dunque ritrouò gratia dinanzi à lui, e lo seruiua: e la costituì sopra la sua casa, e dette ne le mani sue tutto quel ch' egli haueua.

5. Laonde auenne, che dapoi che gli dette il gouerno de la sua casa, e di tutte le cose ch' ei haueua: il Signore benedì la casa de lo Egittio per amor di Ioseph: e la benedittione del Signore fu in tutte le cose che quello haueua, tanto in casa quanto in villa.

6. Per il che egli lassò tutto quel che haueua ne la mano di Ioseph: ne riuedeua cosa alcuna con lui, senon il pane ch' egli mangiaua: E Ioseph era bello di fattezze, e bello di aspetto.

7. Et dopo queste cose auenne, che la moglie del suo padrone gettògli occhij suoi verso Ioseph, e gli disse, Dorme cõnesso meco.

8. Egli ricusando disse à la moglie del suo padrone, Ecco il mio padrone non ha riconosciuto conesso meco cosa, che sia in casa; anzi ha dato ne la mia potestà tutto quel ch' egli haueua.

9. In questa casa non vi è alcuno maggiore di me e non mi ha prohibito cosa alcuna, sa non te; peroche tu sei sua moglie: come dunque farò io questo mal si grande, peccando contra Dio?

10. Or parlando ella ogni giorno à Ioseph, e non compiacendo egli di dormire appresso di lei per esser con lei.

11. Occorse vn giorno, che venendo egli à casa per fare vna sua faccenda, e non essendo alcuno de domestici in casa:

12. Ella lo prese per il suo vestimento, dicendo, Dorme con meco. Et egli lasciò il suo vestimento ne la mano di essa, e se ne fuggì, & vscì fuora.

13. E quando ella vidde, ch' egli haueua lasciato il suo vestimento ne la mano sua, e che se n' era fuggito fuore;

לט

14 וּקְרָאַת לַאֲנָשֵׁי בֵיתַהּ וַאֲמָרַת לְהוֹן לְמֵימַר חֲזוֹ אַיְתִי לָנָא גְּבַר עִבְרָאָה לְחַיָּכָא בָנָא עַל לְוָתִי לְמִשְׁכַּב עִמִּי וּקְרֵית בְּקָלָא רַבָּא׃

15 וַהֲוָה כַּד שְׁמַע אֲרֵי אֲרֵימִית קָלִי וּקְרֵית וְשַׁבְקֵיהּ לִלְבוּשֵׁיהּ לְוָתִי וַעֲרַק וּנְפַק לְשׁוּקָא׃

16 וְאַנְחַת לִלְבוּשֵׁיהּ לְוָתַהּ עַד עָאל רִבּוֹנֵיהּ לְבֵיתֵיהּ׃

17 וּמַלֵּילַת עִמֵּיהּ כְּפִתְגָמַיָּא הָאִלֵּין לְמֵימַר עַל לְוָתִי עַבְדָּא עִבְרָאָה דְּאַיְתִיתָא לָנָא לְחַיָּכָא בִי׃

18 וַהֲוָה כַּד אֲרֵימִית קָלִי וּקְרֵית וְשַׁבְקֵיהּ לִלְבוּשֵׁיהּ לְוָתִי וַעֲרַק לְשׁוּקָא׃

19 וַהֲוָה כַּד שְׁמַע רִבּוֹנֵיהּ יָת פִּתְגָמֵי אִתְּתֵיהּ דְּמַלֵּילַת עִמֵּיהּ לְמֵימַר כְּפִתְגָמַיָּא הָאִלֵּין עֲבַד לִי עַבְדָּךְ וּתְקֵיף רֻגְזֵיהּ׃

20 וּדְבַר רִבּוֹנֵיהּ דְּיוֹסֵף יָתֵיהּ וִיהָבֵיהּ לְבֵית אֲסִירֵי אֲתַר דַּאֲסִירֵי מַלְכָּא תַּמָּן אֲסִירִין וַהֲוָה תַּמָּן בְּבֵית אֲסִירֵי׃

21 וַהֲוָה (מֵימְרָא) דַּייָ בְּסַעְדֵּיהּ דְּיוֹסֵף וּנְגַד לֵיהּ חִסְדָּא וִיהָבֵיהּ לְרַחֲמִין קֳדָם רַב בֵּית אֲסִירֵי׃

22 וִיהַב רַב בֵּית אֲסִירֵי בִּידָא דְיוֹסֵף יָת כָּל אֲסִירַיָּא דִּי בְּבֵית אֲסִירֵי וְיָת כָּל דְּעָבְדִין תַּמָּן הוּא הֲוָה מִתְעֲבֵד׃

23 לֵית רַב בֵּית אֲסִירֵי חָזֵי יָת כָּל סָרְחָן בִּידֵיהּ (בִּדְמֵימְרָא) דַּייָ בְּסַעְדֵּיהּ וּדְהוּא עָבֵד יְיָ מַצְלַח׃

לט

14 וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֶק בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל׃

15 וַיְהִי כְשָׁמְעוֹ כִּי־הֲרִימֹתִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה׃

16 וַתַּנַּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ׃

17 וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא־אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָּנוּ לְצַחֶק בִּי׃

18 וַיְהִי כַּהֲרִימִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה׃

19 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲדֹנָיו אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עַבְדֶּךָ וַיִּחַר אַפּוֹ׃

20 וַיִּקַּח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסוּרֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֹּהַר׃

21 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חָסֶד וַיִּתֵּן חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר׃

22 וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֵת כָּל־הָאֲסוּרִים אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה׃

23 אֵין שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְהוָה אִתּוֹ וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ׃

ΚΕΦΑΛ. λθ'.

14. Καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὡς ἴδεν ὅτι κατέλιπε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα. Ἴδετε εἰσήγαγεν ἡμῖν παῖδα ἑβραῖον, ἐμπαίζειν ἡμῖν. εἰσῆλθε πρός με λέγων· κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ.

15. Ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου, καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ, ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω

16. Καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμάτια παρ' ἑαυτῇ, ἕως ἦλθεν ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα λέγουσα· Εἰσῆλθε πρός με ὁ παῖς ὁ ἑβραῖος ὃν εἰσήγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαί μοι, καὶ εἶπέ μοι· κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ.

18. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου, καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ, ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.

19. Ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν λέγουσα· οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς σου, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.

20. Καὶ λαβὼν ὁ κύριος ἰωσὴφ, ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὀχύρωμα, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυρώματι.

21. Καὶ ἦν κύριος μετὰ ἰωσὴφ καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος.

22. Καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμωτήριον διὰ χειρὸς ἰωσὴφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμένους ὅσοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν.

23. Οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμωτηρίου γινώσκων δι' αὐτὸν οὐδέν· πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς ἰωσὴφ, διὰ τὸ τὸν κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι. καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει, κύριος εὐώδου ἐν χερσὶν αὐτοῦ.

CAP. XXXIX.

14. Vocavit ad se homines domus suæ, & ait ad eos: En introduxit virũ Hebræum, ut illuderet nobis: ingressus est ad me, ut coiret mecum: cumque ego succlamassem,

15. Et audisset vocem meam, reliquit pallium quod tenebam, & fugit foras.

16. In argumentum ergo fidei retentum pallium ostendit marito revertenti domum.

17. Et ait: Ingressus est ad me servus Hebræus quem adduxisti ut illuderet mihi:

18. Cumque audisset me clamare, reliquit pallium quod tenebam, & fugit foras.

19. His auditis dominus, & nimium credulus verbis coniugis, iratus est valdè,

20. Tradiditque Ioseph in carcerem, ubi vincti regis custodiebantur, & erat ibi clausus.

21. Fuit autem Dominus cum Ioseph, & misertus est illius: & dedit ei gratiam in conspectu principis carceris.

22. Qui tradidit in manu illius universos vinctos qui in custodiâ tenebantur: & quicquid fiebat, sub ipso erat.

23. Nec noverat aliquid cunctis ei creditis: Dominus enim erat cum illo, & omnia opera eius dirigebat.

Das XXXIX. Capitel.

14. Rieff sie dem Gesinde im hause/ vnd sprach zu jnen: Sehet/ Er hat vns den Ebreischen mann herein gebracht/ daß er vns zu schanden mache. Er kam zu mir herein/ vnd wolt bey mir schlaffen/ Ich rieff aber mit lauter stimm.

15. Vnnd da er höret/ daß ich ein geschrey machte vnnd rieff/ da ließ er sein kleid bey mir/ vnnd flohe/ vnnd lieff hinauß.

16. Vnd sie leget sein kleid neben sich/ biß sein Herr heim kam.

17. Vnd saget zu jhm eben dieselben wort/ vnd sprach: Der Ebreisch knecht/ den du vns herein gebracht hast/ kam zu mir herein/ vnd wolt mich zu schanden machen.

18. Da ich aber ein geschrey machete/ vnnd rieff/ da ließ er sein kleid bey mir/ vnd flohe hinauß.

19. Als sein Herr höret die rede seines weibs/ die sie jm saget/ vnd sprach: Also hat mir dein Knecht gethan: ward er sehr zornig.

20. Da nam jhn sein Herr/ vnnd leget jhn ins gefengniß/ da des königes gefangene inne lagen/ Vnd er lag allda im gefengnuß.

21. Aber der HERR war mit jhm/ vnd neiget sein hulde zu jhm/ vnd ließ jn gnade finden für dem Amptmann über das Gefengniß.

22. Daß er jhm vnter seine hand befahl alle gefangene im gefengniß/ auff daß alles/ was da geschach/ durch jhn geschehen muste.

23. Denn der Amptmann vber das gefengniß/ nam sich keines dings an/ denn der HERR war mit Joseph/ vnd was er thet/ da gab jhm der HErr glück zu.

CAP. XXXIX.

14. *Chiamò i suoi di casa, e parlò loro, dicendo, Vedete, egli ci ha menato vno huomo Hebreo per burlarsi di noi: ilquale, è venuto à me per dormire conesso meco, & io ho gridato ad alta voce.*

15. *E quando egli sentì, ch' io haueua alzata la voce, e gridaua: lassò il suo vestimento appresso di me, e se ne fuggì & vscì fuori.*

16. *Ella dunque ritenne il vestimento di quello appresso di se, persin che venisse il suo padrone à casa sua:*

17. *Alquale parlò secondo queste parole, dicendo, E venuto à me il seruitore Hebreo, che tu ci hai menato, per sucrgognarmi.*

18. *Ma quando io alzai la mia voce, e gridai: allhora egli lasciò il suo vestimento appresso di me, e se ne fuggì fuora.*

19. *Or quando il padrone di quello vdì le parole de la sua moglie, che gli haueua dette, dicendo, Il tuo seruitore mi ha fatto cotali cose, la sua colera si accese.*

20. *Perilche il padrone prese Ioseph, e lo messe in prigione, nel luogo nel quale i prigionieri del Re erano serrati, e stette quiui ne la prigione.*

21. *Ma il Signore fu con Ioseph, egli fece misericordia, e lo fece grato appresso il padrone de la prigione.*

22. *Et il padrone de la prigione dette ne le mani di Ioseph tutti i prigionieri, ch' erano ne la prigione: e tutte le cose che essi quiui faceuano, egli le faceua.*

23. *Et il padrone de se carceri non riuedeua cosa alcuna di quelle ch' eran ne le sue mani: perche il Signore era con lui; e in quel che egli faceua, il Signore lo prosperaua.*

מ

1 והוה בתר פתגמיא האלין סרחו בית שקיא למלכא דמצרים ונחתומא לרבוניהון למלכא דמצרים:

2 ורגיז פרעה על תרין רברבנוהי על רב שקי ועל רב נחתומי:

3 ויהב יתהון במטרא בית רב קטוליא לבית אסירי אתר דיוסף אסיר תמן:

4 ומני רב קטוליא ית יוסף עמהון ושמש יתהון והוו יומין במטרא:

5 וחלמו חלם תרויהון גבר חלמיה בליליא חד גבר כפשרון חלמיה שקיא ונחתומא די למלכא דמצרים דאסירין בבית אסירי:

6 ואתא לותהון יוסף בצפרא וחזא יתהון והא אנון נסיסין:

7 ושאל ית רברבי פרעה דעמיה במטרא בית רבוניה למימר מה דין אפיכון בישין יומא דין:

8 ואמרו ליה חלמא חלימנא ופשר לית ליה ואמר להון יוסף הלא מן קדם יי פשרן חלמיא אשתעו כען לי:

9 ואשתעי רב שקי ית חלמיה ליוסף ואמר ליה בחלמי והא גפנא קדמי:

10 ובגפנא תלתא שבשין והיא כד אפרחת אפיקת לבלבין ואניצת נץ בשילו אתכלהא הוו ענבין:

11 וכסא דפרעה בידי ונסיבית ית ענביא ועצרית יתהון על כסא דפרעה ויהבית ית כסא על ידא דפרעה:

מ

1 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְהָאֹפֶה לַאֲדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם:

2 וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאוֹפִים:

3 וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם:

4 וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים אֶת־יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ יָמִים בְּמִשְׁמָר:

5 וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר:

6 וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים:

7 וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְמִשְׁמַר בֵּית־אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם:

8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי:

9 וַיְסַפֵּר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי:

10 וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִוא כְפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים:

11 וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה:

μ΄.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἥμαρτεν ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ αἰγύπτου.

2. Καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνούχοις αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχόῳ, καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισιτοποιῷ.

3. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν τόπον οὗ ἰωσὴφ ἀπῆκτο ἐκεῖ.

4. Καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ ἰωσὴφ αὐτούς, καὶ παρέστησεν αὐτοὺς αὐτῷ. ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ.

5. Καὶ εἶδον ἀμφότεροι ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί. ἡ δὲ ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου τοῦ ἀρχιοινοχόου, καὶ ἀρχισιτοποιοῦ, οἳ ἦσαν τῷ βασιλεῖ αἰγύπτου, οἱ ὄντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἦν αὕτη.

6. Εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς Ἰωσὴφ τὸ πρωΐ, καὶ εἶδεν αὐτούς, καὶ ἦσαν τεταραγμένοι.

7. Καὶ ἠρώτα τοὺς εὐνούχους Φαραώ, οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, λέγων· τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον.

8. Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ἐνύπνιον εἴδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἐστι; διηγήσασθε οὖν μοι,

9. Καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ ἰωσήφ, καὶ εἶπεν· ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου.

10. Ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὐτὴ θάλλουσα ἀνενηνοχυῖα βλαστούς, καὶ πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς.

11. Καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου. καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλήν, καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον Φαραώ, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας Φαραώ.

CAP. XL.

1. His itaque gestis, accidit ut peccarent duo eunuchi, pincerna regis Ægypti, & pistor, domino suo.

2. Iratusq; contra eos Pharao (nam alter pincernis præerat, alter pistoribus)

3. Misit eos in carcerem principis militũ, in quo erat vinctus & Ioseph.

4. At custos carceris tradidit eos Ioseph, qui & ministrabat eis: aliquantulum temporis fluxerat, & illi in custodia tenebantur.

5. Videruntq; ambo somnium nocte una, iuxta interpretationem congruam sibi.

6. Ad quos cum introisset Ioseph manè, & vidisset eos tristes,

7. Sciscitatus est eos, dicẽs: Cur tristior est hodie solito facies vestra?

8. Qui responderunt, Somnium vidimus, & non est qui interpretetur nobis. Dixitque ad eos Ioseph: Nunquid non Dei est interpretatio? referte mihi quid videritis.

9. Narravit prior, præpositus pincernarum somnium suum: Videbam coram me vitem,

10. In qua erant tres propagines, crescere paulatim in gemmas, & post flores uvas maturescere:

11. Calicemq; Pharaonis in manu mea. tuli ergo uvas, & expressi in calicem quem tenebam, & tradidi poculum Pharaoni.

Das XL. Capitel.

VNd es begab sich darnach/ daß sich der Schencke des Königes inn Egypten/ vnd der Becker versündigten an jhrem Herrn/ dem Könige in Egypten.

2. Vnnd Pharao ward zornig vber seine beyde Kämmerer/ vber den Amptman vber die Schencken/ vnd vber den Amptmann vber die Becker.

3. Vnd ließ sie setzen in des Hoffmeisters hauß ins Gefengniß/ da Joseph gefangen lag.

4. Vnnd der Hoffmeister setzet Joseph über sie/ daß er jhnen dienete/ vnd sassen etliche Tage im gefengniß.

5. Vnd es träumet jnen beiden/ dem Schencken vnd Becker des Königs zu Egypten/ inn einer nacht/ einem jeglichen ein eigen Traum/ vnd eines jedlichen traum hatte seine bedeutung.

6. Da nun des morgens Joseph zu jhnen hinein kam/ vnnd sahe/ daß sie Traurig waren.

7. Fraget er sie/ vnd sprach: Warumb seid jhr heute so traurig?

8. Sie antworten: Es hat vns geträumet/ vnd haben niemand/ der es vns außlege. Joseph sprach: Außlegen gehöret GOTT zu/ Doch erzehlet mirs.

9. Da erzehlet der öberst Schenck seinen traum Joseph/ vnd sprach zu jm: Mir hat getreumet/ daß ein Weinstock für mir were.

10. Der hatte drey Räben/ vnnd er grünete/ wuchs vnnd blüete/ vnd seine Drauben worden reiff.

11. Vnnd ich hatte den Becher Pharao in meiner hand/ vnd nam die beer/ vnd zudruckt sie in den becher/ vnd gab den becher Pharao in die hand.

CAP. XL.

1. Doppo queste cose occorse, che' l bottiglieri del re di Egitto, & il fornaro peccorono contra il re di Egitto loro signore.

2. Perilche Pharaone fu adirato contra amendue i suoi principi, cioè, contra il principe de coppieri, e contra il principe de fornari.

3. Egli messe ne la prigione de la casa del soprastante de bargelli: ne la casa de la prigione, nel luogo nel quale era prigione Ioseph.

4. Et il principe de bargelli dette il gouerno di essi à Ioseph, e ministraua loro: e stettero vno anno in prigione.

5. E l' vno e l' altro di essi si sognorono vn sogno, ciascuno il suo sogno, cioè, il coppiero, & il fornaro del re di Egitto; i quali erano tenuti in prigione.

6. E Ioseph la mattina andò verso loro, gli riguardò; & ecco ch' erano addolorati.

7. E Ioseph domandò à quei principi di Pharaone, ch' erano conesso seco ne la prigione de la casa del suo padrone, dicendo: Perche le vostre faccie hoggi sono piu meste?

8. Essi gli risposero, Noi ci habbiamo sognato vn sogno, e non vi è chi lo esponga. E Ioseph disse loro: Oh l' espositioni non sono elle di Dio? Io vi prego raccontatemelo.

9. Il principe de coppieri dunque racconto il suo sogno à Ioseph, e gli disse: Sognandomi mi parea di vedere vna vite dinanzi à me:

10. E ne la vite vi erano tre rami, & ella era come germogliante, & vsciua fuora il suo fiore, & i suoi graspi de l' vue maturauano.

11. E la coppa di Pharaone era ne la mia mano: & io pigliaua l' vua, e la premeuo ne la coppa di Pharaone, e daua la coppa in mano di Pharaone.

מ

12 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃

13 בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃

14 כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃

15 כִּי־גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃

16 וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי־טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃

17 וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃

18 וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃

19 בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃

20 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃

מ

12 ואמר ליה יוסף דין פושרניה תלתא שבשין תלתא יומין אינון׃

13 בסוף תלתא יומין ידכרינך פרעה ויתיבינך על שמושך ותתן כסא דפרעה בידיה כהלכתא קדמאה דהויתא משקי ליה׃

14 אלהין תדכרינני עמך כד יוטיב לך ותעביד כען עמי טיבו ותדכרינני לות פרעה ותפקינני מן בית אסירי הדין׃

15 ארי מגנב אתגנבית מארעא עבראי ואף הכא לא עבדית מדעם ארי שויאו יתי בבית אסירי׃

16 וחזא רב נחתומי ארי יאות פשר ואמר ליוסף אף אנא בחלמי והא תלתא סלין דחירו על רישי׃

17 ובסלא עלאה מכל מיכלא דפרעה עובד נחתום ועופא אכל יתהון מן סלא מעלוי רישי׃

18 ואתיב יוסף ואמר דין פושרניה תלתא סלין תלתא יומין אינון׃

19 בסוף תלתא יומין יעדי פרעה ית רישך מינך ויצלוב יתך על צליבא ויכול עופא ית בשרך מנך׃

20 והות ביומא תליתאה יום בית ולדא דפרעה ועבד משתיא לכל עבדוהי ודכר ית ריש רב שקי וית ריש רב נחתומי בגו עבדוהי׃

μ'.

12. Εἶπεν αὐτῷ Ἰωσήφ· τοῦτ' ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· οἱ τρεῖς πυθμένες, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν.

13. Ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοΐαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἀρχήν σου τὴν προτέραν ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν.

14. Ἀλλὰ μνήσθητί μου διὰ σε αὐτοῦ, ὅταν εὖ γένηταί σοι, καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος, καὶ μνησθήσῃ περὶ ἐμοῦ Φαραώ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου.

15. Ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ὧδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλόν με εἰς τὸν λάκκον τοῦτον.

16. Καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιὸς ὅτι ὀρθῶς συνέκρινε, καὶ εἶπε τῷ Ἰωσήφ· κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον· καὶ ᾤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου.

17. Ἐν δὲ τῷ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν ὧν ὁ βασιλεὺς Φαραὼ ἐσθίει ἔργον σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πετεινὰ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου.

18. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ, εἶπεν αὐτῷ· αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· τὰ τρία κανᾶ, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν.

19. Ἔτι τριῶν ἡμερῶν, ἀφελεῖ Φαραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ.

20. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρᾳ γενέσεως ἦν Φαραώ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ οἰνοχόου, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ.

CAP. XL.

12. Respondit Ioseph: Hæc est interpretatio somnii, Tres propagines, tres adhuc dies sunt:

13. Post quos recordabitur Pharao ministerii tui, & restituet te in gradum pristinum: dabisq; ei calicem iuxta officium tuum, sicut ante facere consueveras.

14. Tantum memento mei, cùm tibi bene fuerit, & facias mecum misericordiam: ut suggeras Pharaoni ut educat me de isto carcere:

15. Quia furtim sublatus sum de terra Hebræorum, & hic innocens in lacum missus sum.

16. Videns pistorum magister quòd prudenter somniũ dissoluisset, ait: Et ego vidi somnium, Quòd tria canistra farinæ haberem super caput meum:

17. Et in uno canistro quod erat excelsius portare me omnes cibos qui fiunt arte pistoria, avesque comedere ex eo.

18. Respondit Ioseph: Hæc est interpretatio somnii: Tria canistra, tres adhuc dies sunt:

19. Post quos auferet Pharao caput tuum, ac suspendet te in cruce, & lacerabunt volucres carnes tuas.

20. Exinde dies tertius natalitius Pharaonis erat: qui faciens grande convivium pueris suis, recordatus est inter epulas magistri pincernarum, & pistorum principis.

Das XL. Capitel.

12. Joseph sprach zu jm: Das ist seine deutung. Drey Reben sind drey tage.

13. Vber drey tage wird Pharao dein haupt erheben/vnnd dich wider an dein Ampt stellen/ daß du jhm den becher in die hand gebest/nach der vorigen weise/ da du sein Schenck wärest.

14. Aber gedencke meiner/wenn dirs wol gehet/vnnd thu barmhertzigkeit an mir/das du Pharao erinnerst/ daß er mich auß disem hause führe.

15. Denn ich bin auß dem lande der Hebreer heimlich gestolen/ Dazu hab ich allhie nichts gethan/ daß sie mich eingesetzt haben.

16. Da der öberst Becker sahe/daß die deutung gut war/ sprach er zu Joseph: Mir hat auch geträumet/ Jch trüge drey weisse körbe auff meinem haupt.

17. Vnnd im öbersten korbe allerley gebacken speise dem Pharao/vnnd die Vögel assen auß dem korbe auff meinem haupt.

18. Joseph antwortet/vnnd sprach: Das ist seine deutung. Drey körbe sind drey tage.

19. Vnd nach dreyen tagen wird dir Pharao dein haupt erheben/vnnd dich an den Galgen hengen/ vnd die Vögel werden dein Fleisch von dir essen.

20. Vnd es geschach des dritten Tages/da begieng Pharao seinen Jartag vnd er machet eine Malzeit allen seinen Knechten. Vnd erhub das haupt des öbersten Schencken/vnnd das haupt des öbersten Beckers vnter seinen Knechten.

CAP. XL.

12. Allhora Ioseph gli disse: Questa è la sua interpretatione, I tre rami sono tre giorni.

13. Dopo tre giorni, Pharaone alzarà il tuo capo, e ti rimetterà nel tuo luogo: e tu darai la coppa à Pharaone ne la sua mano secondo la prima consuetudine, quando tu eri suo coppiero.

14. Ma ricordati di me, quando ti sarà fatto bene: & io ti prego, che tu mi faccia misericordia; che tu faccia mentione di me à Pharaone, e che tu mi caui fuora di questa prigione:

15. Perche furtiuamente sono stato rubbato de la terra de gli Hebrei? e quì non ho fatto cosa alcuna, per laquale mi douessero mettere in prigione.

16. Ora il principe de fornari, vedendo che Ioseph haueua bene interpretato il sogno, gli disse: Ancora io sognandomi mi pareua di vedere tre canestre bianche sopra il mio capo.

17. E nell' vltima canestra vi erano di tutte le viuande di Pharaone fatte per opera del fornaro: e li vccelli le mangiauano de la canestra, ch' era sopra il mio capo.

18. E Ioseph rispose, dicendo? Questa è la sua interpretatione, Tre canestri sono tre giorni:

19. Nel fine di tre giorni Pharaone leuarà la tua testa da te, e ti farà appicare al legno, e gli vccelli mangiaranno la tua carne sopra di te.

20. Et occorse che al terzo giorno, nelquale era nato Pharaone; egli fece vn conuito à tutti i suoi seruitori: e numerò il capo del principe de coppieri, & il capo del principe de fornari fra i seruitori:

מ

21 וישב את־שר המשקים על־
משקהו ויתן הכוס על־כף
פרעה:
22 ואת שר־האפים תלה
כאשר פתר להם יוסף:
23 ולא־זכר שר־המשקים
את־יוסף וישכחהו:

מ

21 ואתיב ית רב שקי על
שקיותיה ויהב כסא על
ידא דפרעה:
22 וית רב נחתומי צלב
כמא דפשר להון יוסף:
23 ולא דכר רב שקי ית
יוסף ואנשיה:

μ΄.

21. Καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραώ.

22. Τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου, καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ἰωσήφ.

23. Οὐκ ἐμνήσθη δὲ ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσήφ, ἀλλ᾽ ἐπελάθετο αὐτοῦ.

מא

1 ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה
חלם והנה עמד על־היאר:
2 והנה מן־היאר עלת שבע
פרות יפות מראה ובריאת
בשר ותרעינה באחו:
3 והנה שבע פרות אחרות
עלות אחריהן מן־היאר רעות
מראה ודקות בשר ותעמדנה
אצל הפרות על־שפת היאר:
4 ותאכלנה הפרות רעות
המראה ודקת הבשר את שבע
הפרות יפת המראה והבריאת
וייקץ פרעה:
5 ויישן ויחלם שנית והנה
שבע שבלים עלות בקנה אחד
בריאות וטבות:
6 והנה שבע שבלים דקות
ושדופת קדים צמחות אחריהן:
7 ותבלענה השבלים הדקות
את שבע השבלים הבריאות
והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום:
8 ויהי בבקר ותפעם רוחו
וישלח ויקרא את־כל־חרטמי
מצרים ואת־כל־חכמיה ויספר
פרעה להם את־חלמו ואין
פותר אותם לפרעה:

מא

1 והוה מסוף תרתין
שנין דיומין ופרעה חלם
והא קאים על נהרא:
2 והא מן נהרא סלקן
שבע תורן שפירן למחזי
ופטימן בשר ורעין ב
באחוא:
3 והא שבע תורן אחרנין
סלקן בתריהן מן נהרא
בישן למחזי וחסירן בשר
וקמן לקבליהן דתורתא
על כיף נהרא:
4 ואכלן תורתא בישן
למחזי וחסירן בשר ית
שבע תורתא שפירן
למחזי ופטימתא ו
ואתער פרעה:
5 ודמיך וחלם תנינות
והא שבע שבלין סלקן
בקנא חד פטימן וטבן:
6 והא שבע שבלין
לקיין ושקיפן קידום
צמחן בתריהן:
7 ובלען שבליא לקיתא
ית שבע שבליא פטימתא
ומליתא ואתער פרעה
והא חלמא:
8 והוה בצפרא
ומטרפא רוחיה ושלח
וקרא לכל חרשי
מצרים ולכל חכימהא
ואשתעי פרעה להון ית
חלמיה ולית דפשר
יתהון לפרעה:

ΚΕΦΑΛ. μα΄.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, Φαραὼ εἶδεν ἐνύπνιον. ᾤετο ἑστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ.

2. Καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξὶ, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῇ ὄχθῃ.

3. Ἄλλαι δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχραὶ τῷ εἴδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ, καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ.

4. Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ, τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἴδει, καὶ τὰς ἐκλεκτὰς ταῖς σαρξί. καὶ ἰδοὺ ἄδηλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν. Ἠγέρθη δὲ Φαραώ.

5. Καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἑνὶ, ἐκλεκτοὶ καὶ καλοί.

6. Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ᾽ αὐτούς.

7. Καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ, τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. ἠγέρθη δὲ Φαραὼ, καὶ ἦν ἐνύπνιον.

8. Ἐγένετο δὲ πρωΐ, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐξηγητὰς Αἰγύπτου, καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραὼ τὸ ἐνύπνιον. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραώ.

CAP. XL.

21. Restituitque alterum in locum suum, ut porrigeret ei poculum.

22. Alterum suspendit in patibulo, ut coniectoris veritas probaretur.

23. Et tamen succedentibus prosperis, præpositus pincernarum oblitus est interpretis sui.

CAP. XLI.

1. Post duos annos vidit Pharao somnium. Putabat se stare super fluvium,

2. De quo ascendebant septem boves, pulchræ & crassæ nimis: & pascebantur in locis palustribus.

3. Aliæ quoque septem emergebant de flumine, fœdæ, confectæq; macie: & pascebantur in ipsa amnis ripa in locis virentibus.

4. Devoraveruntq; eas, quarum mira species & habitudo corporum erat. Expergefactus Pharao,

5. Rursum dormivit, & vidit alterum somnium. Septem spicæ pullulabant in culmo vno plenæ atque formosæ:

6. Aliæ quoque totidem spicæ tenues, & percussæ uredine oriebantur,

7. Devorantes omnem priorum pulchritudinem. Evigilans Pharao post quietem,

8. Et facto mane, pavore perterritus, misit ad omnes coniectores Ægypti, cunctosque sapientes: & accersitis narravit somnium, nec erat qui interpretaretur.

Das XL. Capitel.

21. Vnnd setzet den öbersten Schencken wider zu seinem Schenckampt / das er den Becher reichet in Pharao hand.

22. Aber den öbersten Becker ließ er hencken / wie jhnen Joseph gedeutet hatte.

23. Aber der öberste Schenck gedacht nicht an Joseph/sondern vergaß sein.

Das XLI. Capitel.

VNd nach zweyen jaren hatte Pharao einen Traum/wie er stünde am wasser.

2. Vnd sehe auß dem wasser steigen sieben schöne fette küe/vnnd giengen an der weide im grase.

3. Nach diesen sahe er andere sieben küe auß dem Wasser auffsteigen/die waren heßlich vnd mager/vnd tratten neben die küe an das vfer am wasser.

4. Vnnd die heßlichen vnd magere frassen die sieben schönen fetten küe. Da erwacht Pharao.

5. Vnnd er schlieff wider ein/vnd jm träumet abermal/vnd sahe/das sieben Ehern wuchsen auß einem halm voll vnd dicke.

6. Darnach sahe er sieben dünne vnd versengete Ehern auffgehen.

7. Vnd die sieben magern Ehern verschlungen die sieben dicke vnnd volle Ehern. Da erwachet Pharao/vnnd merckt/das ein traum war.

8. Vnnd da es morgen wardt/ war sein Geist bekümmert/vnd schicket auß/ vnnd ließ ruffen alle Warsager inn Egypten/vnd alle Weisen/ vnd erzehlet jnen seine träume/Aber da war keiner/ der sie dem Pharao deuten kundte.

CAP. XL.

21. *E fece ritornare il principe de coppieri al suo offitio, e dette la coppa in mano di Pharaone:*

22. *Ma appiccò il principe de fornari, si come Ioseph lo haueua interpretato.*

23. *Et il capitano de coppieri non si ricordò di Ioseph, mà si smenticò di lui.*

CAP. XLI.

1. *Dapoi passati due anni occorse, che Pharaone si sognò; E gli pareua di stare appresso d'vn fiume.*

2. *Et ecco, che sette vacche belle di aspetto, e grasse di carne montauano del fiume, e pasceuano nel prato.*

3. *Inoltre, ecco sette altre vacche brutte d'aspetto, e magre di carne, che montauano del fiume dietro à quelle: e stauano appresso à le altre vacche ch'erano su la ripa del fiume.*

4. *E quelle sette vacche brutte di aspetto, e magre di carne diuororono le sette vacche belle di aspetto e grasse: e Pharaone allhora si risueglìò.*

5. *Dinuouo addormentandosi si sognò la seconda volta, Et ecco sette spighe piene e belle vsciuano di vn gambo:*

6. *Et ecco sette spighe vote, e secche dal vento Euro, nasceuano appresso à quelle:*

7. *E quelle spighe vote diuororono le sette spighe piene, e grasse. Allhora Pharao ne si sueglio, e conobbe ch'era vn sogno.*

8. *Venuta la mattina, il suo spirito fu conturbato e mandò à chiamare tutti i Magi de lo Egitto, e tutti i Sauii: E Pharaone raccontò loro il suo sogno, e non vi era alcuno, che dichiarasse à Pharaone quelle cose.*

מא

9 וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר היום:

10 פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים:

11 ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון חלמו חלמנו:

12 ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו איש כחלמו פתר:

13 ויהי כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על כני ואתו תלה:

14 וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה:

15 ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו:

16 ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה:

17 וידבר פרעה אל יוסף בחלמי הנני עמד על שפת היאר:

18 והנה מן היאר עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו:

19 והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות תאר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים לרע:

μα.

9. Καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραὼ λέγων· τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω σήμερον,

10. Φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγείρου ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν.

11. Καὶ εἴδομεν ἐνύπνιον ἀμφότεροι ἐν νυκτὶ μιᾷ, ἐγὼ καὶ αὐτός. ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἴδομεν.

12. Ἦν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ ἀφηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν.

13. Ἐγενήθη δὲ καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτω καὶ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχήν, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι.

14. Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ, καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐξύρησαν αὐτόν, καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς Φαραώ.

15. Εἶπε δὲ Φαραὼ πρὸς Ἰωσήφ· ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια συγκρῖναι αὐτά.

16. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ τῷ Φαραὼ εἶπεν· ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον Φαραώ.

17. Ἐλάλησε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ λέγων, ἐν τῷ ὕπνῳ μου ᾤμην ἑστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ.

18. Καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξί, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῇ ὄχθῃ.

19. Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἴδει σφόδρα, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, οἵας οὐκ εἶδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ αἰσχροτέρας.

מא

9 ומליל רב שקי עם פרעה למימר ית סורחני אנא מדכר יומא דין:

10 פרעה רגיז על עבדוהי ויהב יתי במטרת בית רב קטוליא יתי וית רב נחתומי:

11 וחלמנא חלמא בליליא חד אנא והוא גבר כפשרון חלמיה חלמנא:

12 ותמן עמנא עולם עבראה עבדא לרב קטוליא ואשתעינא ליה ופשר לנא ית חלמנא גבר כפשרון חלמיה פשר:

13 והוה כמא דפשר לנא כן הוה יתי אתיב על שמושי ויתיה צלב:

14 ושלח פרעה וקרא ית יוסף ואריטוהי מבית אסירי וספר ושני כסותיה ועל לות פרעה:

15 ואמר פרעה ליוסף חלמא חלמית ופשר לית ליה ואנא שמעית עלך למימר דאת שמע חלמא ומפשר יתיה:

16 ואתיב יוסף ית פרעה למימר בר מן חכמתי אלהין מן קדם יי' אתותב ית שלמא דפרעה:

17 ומליל פרעה עם יוסף בחלמי הא אנא קאים על כיף נהרא:

18 והא מן נהרא סלקן שבע תורן פטימן בשר ושפירן למחזי ורען באחוא:

19 והא שבע תורן אחרנין סליקן בתריהן חשיכן וביש למחזי לחדא וחסירן בסר לא חזיתי דכותהן בכל ארעא דמצרים לבישו:

9 Tunc

CAP. XLI.

9. Tunc demum reminiscens pincernarum magister, ait: Confiteor peccatum meum:

10. Iratus rex servis suis, me & magistrum pistorum retrudi iussit in carcerem principis militum:

11. Vbi una nocte uterque vidimus somnium, præsagium futurorum

12. Erat ibi puer Hebræus, eiusdem ducis militum famulus: cui narrantes somnia, audivimus

13. Quicquid postea rei probavit eventus: ego enim redditus sum officio meo: & ille suspensus est in cruce.

14. Protinus ad regis imperium eductum de carcere Ioseph totonderunt: ac veste mutata obtulerunt ei.

15. Cui ille ait: Vidi somnia, nec est qui edisserat: quæ audivi te sapientissimè conijcere.

16. Respondit Ioseph: Absque me Deus respondebit prospera Pharaoni.

17. Narravit ergo Pharao quod viderat: Putabam me stare super ripam fluminis,

18. Et septem boves de amne conscĕdere, pulchras nimis, & obesis carnibus: quæ in pastu paludis virecta carpebant.

19. Et ecce has sequebantur aliæ septem boves, in tantum deformes & macilentæ ut nunquam tales in Terra Ægypti viderim.

Das XLI. Capitel.

9. Da redet der öberste Schenck zu Pharao/vnd sprach: Ich gedencke hewte an meine sünde.

10. Da Pharao zornig ward über seine Knechte/vnnd mich mit dem öbersten Becker ins Gefengnus legt / ins Hoffmeisters Hause.

11. Da träumet vns beyden inn einer Nacht einem jeglichen sein Traum/des deutung jhn betraff.

12. Da war bey vns ein Ebreischer Jüngling / des Hoffmeisters Knecht / dem erzehleten wirs / vnd er deutet vns vnser Träume/einem jeglichen nach seinem Traum.

13. Vnnd wie er vns deutet/ so ists ergangen. Denn ich bin wider an mein ampt gesetzt / vnd jener ist gehenckt.

14. Da sandte Pharao hin / vnd ließ Joseph ruffen/ vnnd ließ jhn eilend auß dem Loch / Vnnd er ließ sich bescheren/ vnnd zoch andere Kleider an / vnd kam hinein zu Pharao.

15. Da sprach Pharao zu jhm: Mir hat ein Traum geträumet / vnd ist niemand der jn deuten kan/ Ich hab aber gehöret von dir sagen / wenn du einen Traum hörest/so kanst du jhn deuten.

16. Joseph antwortet Pharao / vnnd sprach: Das stehet bey mir nicht/ GOTT wird doch Pharao gutes weissagen.

17. Pharao saget an zu Joseph: Mir träumete/ich stünde am Vfer bey dem Wasser.

18. Vnd sahe auß dem Wasser steigen sieben schöne fette Küe/ vnd giengen an der weide im Grase.

19. Vnnd nach jhnen sahe ich andere sieben dürre/sehr heßliche vnnd magere Küe herauß steigen/ Ich hab inn gantz Egyptenlandt nicht so heßliche gesehen.

CAP. XLI.

9. Il principe dunque de coppieri parlò à Pharaone in questo modo: Hoggi io mi riduco à memoria il mio peccato;

10. Quando Pharaone fu corrucciato contra de suoi seruitori, e messe me & il principe de fornari ne la guardia de la casa de bargelli:

11. Or in vna medesima notte egli & io ci sogniammo vn sogno, ciascuno di noi ci sognammo secondo la espositione del suo sogno.

12. E quiui era con esso noi vn giouane Hebreo seruitore del principe de bargelli: al quale noi lo raccontammo, & egli interpretò i nostri sogni, esponendo à ciascuno secondo il suo sogno.

13. Et auuenne, che così fu fatto si come egli l'interpretò perche io fui restituito nel mio luogo, e l'altro fu appiccato.

14. Pharaone adunque mandò, e fece chiamar Ioseph: e con prestezza lo cauorono de la prigione: & egli si tosò, e mutossi i suoi vestimenti, & andò à Pharaone.

15. E Pharaone disse à Ioseph, Io mi ho sognato vn sogno, e non vi è persona, che me lo esponga. Or io ho inteso dire di te, che tu ascolti i sogni per dichiarargli.

16. E Ioseph rispose à Pharaone, dicendo, Dio senza me risponderà quel che è per la prosperità di Pharaone.

17. E Pharaone disse à Ioseph, Sognandomi mi pareua di stare appresso la ripa di vn fiume:

18. Et ecco sette vacche grasse di carne, e belle di aspetto vsciuano del fiume, e pasceano nel padule.

19. Et ecco sette altre vacche, che veniuano dopo quelle, magre e molto brutte di aspetto, e fuori di carne, che giamai ho veduto simili di bruttezza in tutto il paese di Egitto.

מא

20 וַאֲכַלָן תּוֹרָתָא חֲסִירָתָא וּבִישָׁתָא יָת שְׁבַע תּוֹרָתָא קַדְמָיָתָא פַּטִּימָתָא׃

21 וְעָלָּן לִמְעֵיהֶן וְלָא אִתְיְדַע אֲרֵי עָלָּן לִמְעֵיהֶן וּמֶחֱזֵיהֶן בִּישׁ כַּד בְּקַדְמֵיתָא וְאִתְּעָרִית׃

22 וַחֲזֵית בְּחֶלְמִי וְהָא שְׁבַע שִׁבְּלַיָּא סָלְקָן בְּקַנְיָא חַד מַלְיָאן וְטָבָן׃

23 וְהָא שְׁבַע שִׁבְּלַיָּא נָצָן לַקְיָן שְׁקִיפָן קִדּוּם צָמְחָן בָּתְרֵיהֶן׃

24 וּבְלַעָן שִׁבְּלַיָּא לַקְיָתָא יָת שְׁבַע שִׁבְּלַיָּא טָבָתָא וַאֲמָרִית לְחָרָשַׁיָּא וְלֵית דִּמְחַוֵּי לִי׃

25 וַאֲמַר יוֹסֵף לְפַרְעֹה חֶלְמָא דְפַרְעֹה חַד הוּא יָת דַּיְיָ עָתִיד לְמֶעְבַּד חַוִּי לְפַרְעֹה׃

26 שְׁבַע תּוֹרָתָא טָבָתָא שְׁבַע שְׁנִין אִנִּין וּשְׁבַע שִׁבְּלַיָּא טָבָתָא שְׁבַע שְׁנִין אִנִּין חֶלְמָא חַד הוּא׃

27 וּשְׁבַע תּוֹרָתָא חֲסִירָתָא וּבִישָׁתָא דְּסָלְקָן בָּתְרֵיהֶן שְׁבַע שְׁנִין אִנִּין וּשְׁבַע שִׁבְּלַיָּא לַקְיָתָא וּשְׁקִיפָן קִדּוּם יְהֶוְיָן שְׁבַע שְׁנֵי כַפְנָא׃

28 הוּא פִּתְגָּמָא דְּמַלֵּלִית עִם פַּרְעֹה יָת דַּיְיָ עָתִיד לְמֶעְבַּד אַחְזֵי יָת פַּרְעֹה׃

29 הָא שְׁבַע שְׁנַיָּא אָתְיָן שָׂבְעָא רַבָּא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

30 וִיקוּמוּן שְׁבַע שְׁנֵי כַפְנָא בָּתְרֵיהוֹן וְיִתְנְשֵׁי כָּל שָׂבְעָא בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם וִישֵׁיצֵי כַפְנָא יָת עַמָּא דְאַרְעָא׃

מא

20 וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעוֹת אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת׃

21 וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבֶּנָה וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ׃

22 וָאֵרֶא בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאֹת וְטֹבוֹת׃

23 וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׁדֻפוֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם׃

24 וַתִּבְלַעְןָ הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקֹּת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבוֹת וָאֹמַר אֶל־הַחַרְטֻמִּים וְאֵין מַגִּיד לִי׃

25 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה

26 שֶׁבַע פָּרֹת הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא׃

27 וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הָרֵקוֹת שְׁדֻפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב׃

28 הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה׃

29 הִנֵּה שֶׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

30 וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־הָאָרֶץ׃

μα´.

20. Καὶ κατέφαγον ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ, τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τὰς πρώτας καὶ ἐκλεκτάς.

21. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν. καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραὶ, καθάπερ καὶ τὴν ἀρχήν. Ἐξεγερθεὶς δὲ ἐκοιμήθην.

22. Καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ, πλήρεις καὶ καλοί.

23. Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν.

24. Καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό.

25. Καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τῷ Φαραώ· τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ, ἕν ἐστιν. ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ, ἔδειξε τῷ Φαραώ.

26. Αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαὶ, ἑπτὰ ἔτη εἰσί. καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ, ἑπτὰ ἔτη εἰσί. τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἕν ἐστι.

27. Καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἐστί. καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, ἑπτὰ ἔτη ἐστί. καὶ ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ.

28. Τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἴρηκα Φαραὼ, ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ ἔδειξε τῷ Φαραώ.

29. Ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.

30. Ἥξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπιλήσονται τῆς πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν.

CAP. XLI.

20. Quæ devoratis & consumptis prioribus,

21. Nullum saturitatis dedere vestigium: sed simili macie & squalore torpebāt. Evigilans,

22. Rursus sopore depressus, vidi somnium, Septem spicæ pullulabant in culmo uno plenæ atque pulcherrimæ.

23. Aliæ quoque septem tenues, & percullæ uredine, oriebantur è stipula:

24. Quæ priorum pulchritudinem devoraverūt. Narravi cōiectoribus somnium, & nemo est qui edisserat.

25. Respondit Ioseph, Somnium regis unum est: quæ facturus est Deus, ostendit Pharaoni.

26. Septem boves pulchræ, & septem spicæ plenæ: septē hubertatis anni sunt: eandemq; vim somnii comprehendunt.

27. Septem quoque boves tenues atque macilentæ, quę ascenderunt post eas, & septem spicæ tenues, & vento vrente percussę: septem anni venturæ sunt famis.

28. Qui hoc ordine complebuntur.

29. Ecce, septem anni venient fertilitatis magnæ in universa Terra Ægypti:

30. Quos sequentur septem anni alii tantæ sterilitatis, ut oblivioni tradatur cuncta retro abundantia: consumptura est enim fames omnem terram.

Das XLI. Capitel.

20. Vnd die sieben magere vnd heßliche Küe / frassen auff die sieben ersten fetten Küe.

21. Vnnd da sie die hinein gefressen hatten / merckt mans nicht an jhnen / daß sie die gefressen hatten / vnnd waren heßlich gleich wie vorhin. Da wachet ich auff.

22. Vnnd sahe abermal inn meinem Traum / sieben Ehern auff einem halm wachsen / vol vnd dicke.

23. Darnach giengen auff sieben dürre Ehern / dünne vnd versenget.

24. Vnd die sieben dünne Ehern verschlungen die sieben dicke Ehern / Vnnd ich habs den Waarsagern gesagt / aber die könnens mir nicht deuten.

25. Joseph antwortet Pharao: Beyde Träume Pharao sind einerley / Denn GOtt verkündiget Pharao / was er für hat.

26. Die sieben schöne Küe / sind sieben Jar / Vnnd die sieben gute Ehern / sindt auch die sieben Jahr / Es ist einerley Traum.

27. Die sieben magere vnd heßliche Küe / die nach jenen auffgestiegen sindt / das sind sieben Jahr / Vnnd die sieben magere vnnd versengete Ehern / sindt sieben Jar Theure zeit.

28. Das ist nun / daß ich gesagt habe zu Pharao / daß Gott Pharao zeiget / was er für hat.

29. Sihe / sieben reiche Jar werden kommen in gantz Egyptenlandt.

30. Vnnd nach demselben werden sieben Jar theure zeit kommen / daß mann vergessen wird aller solcher fülle inn Egyptenlandt / vnd die theure zeit wird das Landt verzehren.

CAP. XLI.

20. E le vacche magre e brutte diuororono le sette prime vacche grasse.

21. E peruennero per fino à gl'interiori di quelle, ne huom s'accorse, che fossero venute per fino à gl'interiori di quelle: perche l'aspetto di quelle era brutto come da principio: E mi risuegliai.

22. Ho veduto ancora sognandomi, & ecco sette spighe vsciuano da vn gambo, piene e belle:

23. Et ecco sette altre spighe piccole, vote e secche dal vento Euro germogliauano dopo quelle.

24. E le spighe vote inghiottirono le sette spighe belle: E io l'ho detto à gl'indouini, e non ui è stato alcuno, che me l habbia manifestato.

25. Allhora Ioseph disse à Pharaone, I sogni di Pharaone sono vn medesimo: Dio ha mostrato à Pharaone quel ch'egli è per fare.

26. Le sette vacche belle, sono sette anni: e le sette spighe belle, sono sette anni: ch'è vn medesimo sogno.

27. E le sette vacche magre e brutte, che veniuano dietro à quelle, sona sette anni: e le sette spighe vote e secche dal vento Euro, saranno sette anni de la fame.

28. Questo è quel ch'io ho detto à Pharaone: Dio ha dimostrato à Pharaone quel ch'è per fare.

29. Ecco che verranno sette anni di grande abondanza in tutta la terra di Egitto:

30. Dipoi soprauerranno sette anni di fame: & allhora si sarà scordata tutta l'abondanza ne la terra di Egitto, e la fame consumarà la terra.

מא

31 וְלָא יִתְיְדַע שִׂבְעָא
בְּאַרְעָא מִן קֳדָם כַּפְנָא
הַהוּא דִּיהֵא בָתַר כֵּן אֲרֵי
תַּקִּיף הוּא לַחֲדָא׃

32 וְעַל דְּאִתְּנֵי חֶלְמָא
לְפַרְעֹה תַּרְתֵּין זִמְנִין
אֲרֵי תַקִּין פִּתְגָמָא מִן
קֳדָם יְיָ וּמוֹחֵי יְיָ
לְמֶעְבְּדֵיהּ׃

33 וּכְעַן יֶחֱזֵי פַרְעֹה גְּבַר
סַכְלְתָן וְחַכִּים וּמַנֵּיהּ עַל
אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

34 יַעֲבֵיד פַּרְעֹה וִימַנֵּי
מְהֵימְנִין עַל אַרְעָא וִיזָרְזוּן
יָת אַרְעָא דְּמִצְרַיִם בִּשְׁבַע
שְׁנֵי שִׂבְעָא׃
35 וְיִכְנְשׁוּן יָת כָּל עֲבוּר
שְׁנַיָּא טָבָתָא דְּאָתְיָן אִלֵּין
וְיִצְבְּרוּן עֲבוּרָא תְּחוֹת יַד
מְהֵימְנֵי פַרְעֹה עֲבוּרָא
בְּקִרְוַיָּא וְיִטְּרוּן׃
36 וִיהֵא עֲבוּרָא גְּנִיז
לְאַרְעָא בִּשְׁבַע שְׁנֵי כַפְנָא
דִּתְהֶוְיָן בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם
וְלָא יִשְׁתֵּיצֵי עַמָּא דְאַרְעָא
בְּכַפְנָא׃
37 וּשְׁפַר פִּתְגָמָא
בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל
עַבְדּוֹהִי׃
38 וַאֲמַר פַּרְעֹה לְעַבְדּוֹהִי
הֲנִשְׁכַּח כְּדֵין גְּבַר דְּרוּחַ
נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ בֵּיהּ׃
39 וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף
בָּתַר דְּאוֹדַע יְיָ יָתָךְ יָת
כָּל דָּא לֵית סַכְלְתָן וְחַכִּים
כְּוָתָךְ׃
40 אַתְּ תְּהֵי מְמַנָּא עַל
בֵּיתִי וְעַל מֵימְרָךְ יִתְּזַן
כָּל עַמִּי לְחוֹד כָּרְסֵי
מַלְכוּתָא הָדֵין אֱהֵי יַקִּיר
מִנָּךְ׃
41 וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף
חֲזִי דְּמַנֵּיתִי יָתָךְ עַל כָּל
אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃
42 וְאַעְדִּי פַרְעֹה יָת
עִזְקְתֵיהּ מֵעַל יְדֵיהּ וִיהַב
יָתַהּ עַל יְדָא דְיוֹסֵף
וְאַלְבֵּישׁ יָתֵיהּ לְבוּשִׁין דְּ
בוּץ וְשַׁוִּי מָנִיכָא דְּ
דַהֲבָא עַל צַוְּארֵיהּ׃

מא

31 וְלֹא־יִוָּדַע הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ
מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן
כִּי־כָבֵד הוּא מְאֹד׃
32 וְעַל הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל־
פַּרְעֹה פַּעֲמָיִם כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם
הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים לַעֲשֹׂתוֹ׃
33 וְעַתָּה יֵרֶא פַרְעֹה אִישׁ נָבוֹן
וְחָכָם וִישִׁיתֵהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
34 יַעֲשֶׂה פַרְעֹה וְיַפְקֵד פְּקִדִים
עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע׃
35 וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים
הַטֹּבֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר
תַּחַת יַד־פַּרְעֹה אֹכֶל בֶּעָרִים
וְשָׁמָרוּ׃
36 וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ
לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶיןָ
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכָּרֵת
הָאָרֶץ בָּרָעָב׃
37 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה
וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו׃
38 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו
הֲנִמְצָא כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
אֱלֹהִים בּוֹ׃
39 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי
הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת
אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ׃
40 אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־
פִּיךָ יִשַּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא
אֶגְדַּל מִמֶּךָּ׃
41 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה
נָתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
42 וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ
מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד
יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם
רְבִד הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ׃

μα'.

31. Καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα. ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα.

32. Περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ δὶς, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό.

33. Νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετὸν, καὶ κατάστησον αὐτὸν ἐπὶ γῆς αἰγύπτου.

34. Καὶ ποιησάτω Φαραὼ καὶ καταστησάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀποπεμπτέτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας.

35. Καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων. καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖρα Φαραὼ, καὶ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθήτω.

36. Καὶ ἔσται τὰ βρώματα τὰ πεφυλαγμένα ἐν τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἃ ἔσονται ἐν γῇ αἰγύπτου. καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐκ τοῦ λιμοῦ.

37. Ἤρεσε δὲ τὸ ῥῆμα ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ.

38. Καὶ εἶπε Φαραὼ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ· μὴ εὑρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ;

39. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· ἐπειδὴ ἔδειξεν ὁ θεός σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου.

40. Σὺ δὲ ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαός μου, πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ.

41. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσης γῆς αἰγύπτου.

42. Καὶ περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

CAP. XLI.

31. Et hubertatis magnitudinem perditura est inopiæ magnitudo.

32. Quod autem vidisti secundò ad eandem rem pertinens somnium: firmitatis indicium est, eo quòd fiat sermo Dei, & velociùs impleatur.

33. Nunc ergo provideat rex virum sapientem & industrium, & præficiat eum Terræ-Ægypti.

34. Qui constituat præpositos per cunctas regiones: & quintam partem fructuum per septem annos fertilitatis.

35. Qui iam nunc futuri sunt, congreget in horrea: & omne frumentum sub Pharaonis potestate condatur, serveturq; in urbibus.

36. Et præparetur futuræ septem annorum fami quæ oppressura est Ægyptum, & non consumetur terra inopia.

37. Placuit Pharaoni consilium & cunctis ministris eius:

38. Locutusque est ad eos: Num invenire poterimus talem virum, qui spiritu Dei plenus sit?

39. Dixit ergo ad Ioseph: Quia ostendit tibi Deus omnia quæ locutus es, nũquid sapientiorem & consimilem tui invenire potero?

40. Tu eris super domum meam, & ad tui oris imperiũ cunctus populus obediet: uno tantùm regni solio te præcedam.

41. Dixitq; rursum Pharao ad Ioseph: Ecce constitui te super universam Terram-Ægypti.

42. Tulitq; annulũ de manu sua, & dedit eũ in manu eius: vestivitq; eum stola byssina, & collo torquem aureã circumposuit.

Das XLI. Capitel.

31. Daß man nichts wissen wird von der fülle im Landt / für der thewren zeit / die hernach kompt / denn sie wird fast schwer sein.

32. Daß aber dem Pharao zum andern mal geträumet hat / bedeut / daß solches Gott gewißlich vnd eilend thun wird.

33. Nun sehe Pharao nach einem verstendigen vnd weisen Man / den er über Egyptenland setze.

34. Vnnd schaffe / das er Amptleute verordene im Lande / vnnd neme den fünfften in Egyptenlande / in den sieben reichen Jahren.

35. Vnd samle alle Speise der guten Jare / die kommen werden / daß sie Getreide auffschütten im Pharao Kornhäuser / zum vorrath in den Städten / vnd verwarens.

36. Auff daß man Speise verordnet finde dem Lande in den sieben thewren Jaren / die über Egyptenland kommen werden / daß nicht das Landt für Hunger verderbe.

37. Die rede gefiel Pharao vnnd allen seinen Knechten wol.

38. Vnnd Pharao sprach zu seinen Knechten: Wie köndten wir einen solchen Mann finden / inn dem der Geist Gottes sey?

39. Vnd sprach zu Joseph: Weil dir Gott solches alles hat kunth gethan / ist keiner so verstendig vnnd weise als du.

40. Du solt über mein Hauß sein / vnnd deinem wort sol alle mein Volck gehorsam sein / Alleine des Königlichen Stuls wil ich höher sein denn du.

41. Vnnd weiter sprach Pharao zu Joseph: Sihe / Ich habe dich über gantz Egyptenlandt gesetzt.

42. Vnnd thet seinen Ring von seiner Handt / vnnd gab jhn Joseph an seine Handt / vnd Kleidet jn mit weisser Seiden / vnd hieng jhm ein Gülden Ketten an seinen Halß.

CAP. XLI.

31. Ne si conoscerà piu quella abondanza ne la terra, per la fame che verrà dapoi, perche sarà grauissima.

32. E quanto che l sogno sia per due volte reiterato à Pharaone, è perche la cosa è confermata da Dio, e Dio si affretta di farla.

33. Hora dunque Pharaone proueda d' vno huomo prudente, e sauio, lo metta sopra il paese di Egitto.

34. Faccia Pharaone, & ordini de gouernatori sopra il paese, e piglino la quinta parte da gli habitatori de lo Egitto ne i sette anni de l' abondanza.

35. E mettino ensieme tutte le vettouaglie di questi anni buoni da venire: & raccoglino il grano sotto la mano di Pharaone per nutrimento ne la città, e lo conseruino.

36. E quella vettouaglia sarà per prouigione de la terra pe i sette anni de la fame: i quali saranno ne la terra di Egitto: à fin che la terra non sia esterminata per la fame.

37. E la cosa piacque dinanzi à Pharaone & à suoi seruitori.

38. Pharaone dunque disse à i suoi seruitori, Ritrouaremo noi vn tale huomo, nelquale sia lo Spirito di Dio?

39. E Pharaone disse à Ioseph, Poi che Dio ti ha manifestato tutto questo fatto, non vi è persona intelligente, e sauia come tu.

40. Tu sarai dunque sopra la mia casa, e tutto il mio popolo s' armarà à la tua parola: io sarò maggior di te solamente del seggio.

41. Inoltre Pharaone disse à Ioseph, Ecco io ti costituisco sopra tutta la terra di Egitto.

42. E cauandosi Pharaone il suo anello de la man sua, lo messe ne la mano di Ioseph: e lo vestì di veste di fin lino, e messe vna collana d' oro al suo collo.

מא

43 וְאַרְכֵּיב יָתֵיהּ בִּרְתִּיכָא תִּנְיָנְתָא דִּילֵיהּ וְאַכְרִיזוּ קֳדָמוֹהִי דֵּין אַבָּא לְמַלְכָּא וּמַנֵּי יָתֵיהּ עַל כָּל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

44 וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף אֲנָא פַרְעֹה וּבַר מִן מֵימְרָךְ לָא יְרִים גְּבַר יָת יְדֵיהּ לְמֵיחַד זֵין וְיָת רִגְלֵיהּ לְמִרְכַּב עַל סוּסְיָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

45 וּקְרָא פַרְעֹה שְׁמֵיהּ דְּיוֹסֵף גַּבְרָא דְּמִטַּמְּרָן גַּלְיָן לֵיהּ וִיהַב לֵיהּ יָת אָסְנַת בַּת פּוֹטִיפֶרַע רַבָּא דְּאוֹן לְאִנְתּוּ וּנְפַק יוֹסֵף שַׁלִּיט עַל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

46 וְיוֹסֵף בַּר תְּלָתִין שְׁנִין כַּד קָם קֳדָם פַּרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרָיִם וּנְפַק יוֹסֵף מִן קֳדָם פַּרְעֹה וַעֲבַר שַׁלִּיט בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

47 וּכְנַשׁוּ דָּיְרֵי אַרְעָא בִּשְׁבַע שְׁנֵי שִׂבְעָא עֲבוּרָא לְאוֹצְרִין׃

48 וּכְנַשׁ יָת כָּל עֲבוּר שְׁבַע שְׁנִין דַּהֲוָאָה בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם וִיהַב עֲבוּרָא בְּקִרְוַיָּא עֲבוּר חֲקַל קַרְתָּא דִּי בְּסַחְרָנַהָא יְהַב בְּגַוַּהּ׃

49 וּכְנַשׁ יוֹסֵף עֲבוּרָא כְּחָלָא דְּיַמָּא סַגִּי לַחֲדָא עַד דִּפְסַק מִלְּמִמְנֵי אֲרֵי לֵית מִנְיָן׃

50 וּלְיוֹסֵף אִתְיְלִידוּ תְּרֵין בְּנִין עַד לָא עֲלַת שַׁתָּא דְּכַפְנָא דִּילֵידַת לֵיהּ אָסְנַת בַּת פּוֹטִיפֶרַע רַבָּא דְּאוֹן׃

51 וּקְרָא יוֹסֵף יָת שׁוּם בֻּכְרָא מְנַשֶּׁה אֲרֵי אַנְשְׁיַנִי יְיָ יָת כָּל עַמְלִי וְיָת כָּל בֵּית אַבָּא׃

52 וְיָת שׁוּם תִּנְיָנָא קְרָא אֶפְרָיִם אֲרֵי אַפְשַׁנִי יְיָ בְּאַרְעָא שִׁעְבּוּדִי׃

מא

43 וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

44 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

45 וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי־פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

46 וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

47 וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע לִקְמָצִים׃

48 וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל שֶׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ׃

49 וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר׃

50 וּלְיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי־פֶרַע כֹּהֵן אוֹן׃

51 וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי׃

52 וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרָיִם כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי׃

μα΄.

43. Καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δεύτερον τῶν αὐτοῦ. καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐφ᾽ ὅλης γῆς αἰγύπτου.

44. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· ἐγὼ Φαραώ, ἄνευ σοῦ οὐκ ἐξαρεῖ οὐθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσης γῆς αἰγύπτου.

45. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ τὸ ὄνομα ἰωσήφ, ψοντομφανήχ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ἀσενὲθ θυγατέρα πετεφρῆ ἱερέως ἡλιουπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα.

46. Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου. Ἐξῆλθε δὲ Ἰωσὴφ ἐκ προσώπου Φαραώ, καὶ διῆλθε πᾶσαν γῆν αἰγύπτου.

47. Καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δράγματα.

48. Καὶ συνήγαγε πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν τῇ γῇ αἰγύπτου. Καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι, βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλῳ αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ.

49. Καὶ συνήγαγεν Ἰωσὴφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης πολλὴν σφόδρα, ἕως οὐκ ἠδύναντο ἀριθμῆσαι. οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός.

50. Τῷ δὲ Ἰωσὴφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἀσενὲθ ἡ θυγάτηρ πετεφρῆ ἱερέως ἡλιουπόλεως.

51. Ἐκάλεσε δὲ Ἰωσὴφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου, μανασσῆ, λέγων· ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάντων τῶν πόνων μου, καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου.

52. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν ἐφραίμ, λέγων· ὅτι ηὔξησέ με ὁ θεός, ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου.

CAP. XLI.

43. Fecitq; eum ascendere super currum suum secundum, clamante præcone, ut omnes coram eo genu flecterent, & præpositum esse scirent universæ Terræ-Ægypti.

44. Dixitque quoque rex Ægypti ad Ioseph: Ego sum Pharao: absque tuo imperio non movebit quisquam manum aut pedem in omni Terra-Ægypti.

45. Vertitq; nomen eius, & vocavit eum (lingua Ægyptiaca,) Salvatorem mundi. Deditq; illi uxorem Aseneth filiam Phutipharis sacerdotis Heliopoleos. Egressus est itaque Ioseph ad Terram-Ægypti.

46. (Triginta autem annorum erat quando stetit in conspectu regis Pharaonis) & circuivit omnes regiones Aegypti.

47. Venitq; fertilitas septem annorum:

48. Et in manipulos redactæ segetes congregatæ sunt in horrea Aegypti. Omnis etiã frugum abundantia singulis urbibus condita est.

49. Tantaque fuit abundantia tritici, ut arenæ maris coæquaretur, & copia mensuram excederet.

50. Natiq; sunt Ioseph filii duo antequam veniret fames: quos peperit ei Aseneth filia Phutipharis sacerdotis Heliopoleos.

51. Vocavitq; nomen primogeniti, Manasses, dicens: Oblivisci me fecit Deus omniũ laborum meorum, & domus patris mei.

52. Nomen quoque secundi appellavit Ephraim, dicens: Crescere me fecit Deus in terra paupertatis meæ.

Das XLI. Capitel.

43. Vnd ließ jhn auff seinem andern Wagen fahren / vnnd ließ vor jhm her außruffen: Der ist des Landes Vater. Vnd setzt jhn über gantz Egyptenland.

44. Vnd Pharao sprach zu Joseph: Ich bin Pharao / ohn deinen willen sol niemand seine Handt oder seinen Fuß regen in gantz Egyptenlandt.

45. Vnnd nennet jhn den heimlichen Rath. Vnd gab jm ein Weib Asnath / die Tochter Potiphar des Priesters zu On. Also zog Joseph auß / das Landt Egypten zu besehen.

46. Vnd er war dreissig Jahr alt / da er für Pharao stundt / dem Könige inn Egypten / Vnd fuhr auß von Pharao / vnd zoch durch gantz Egyptenland.

47. Vnnd das Landt thet also die sieben reichen Jahr.

48. Vnnd samleten alle Speise der sieben Jahr / so im Lande Egypten waren / vnnd theten sie inn die Städte. Was für Speise auff dem Felde einer jeglichen Stadt vmbher wuchs / das theten sie hinein.

49. Also schüttet Joseph das Getreide auff / vber die mas viel / wie sand am Meer / also / daß er auffhöret zu zehlen / denn man konds nicht zehlen.

50. Vnd Joseph wurden zwen Söne geborn / ehe denn die thewre zeit kam / welche gebar jhm Asnath / Potiphera des Priesters zu On Tochter.

51. Vnnd hieß den ersten Manasse / Denn Gott (sprach er) hat mich lassen vergessen alles meines vnglücks / vnd alle meines Vaters Hauses.

52. Den andern hieß er Ephraim. Denn Gott (sprach er) hat mich lassen wachsen inn dem Lande meines elends.

CAP. XLI.

43. E lo fece caualcare sopra il suo secondo carro, ch' egli haueua, e gridauano auanti à lui, Abrech: e lo costituì sopra tutto il paese di Egitto.

44. Di piu Pharaone disse à Ioseph, Io sono Pharaone, e senza te nissuno non leuarà la sua mano ne il suo piede in tutta la terra di Egitto.

45. E Pharaone chiamò il nome di Ioseph, Saphenath-Paneah, e gli dette per moglie Asenath figliuola di Potifara sacerdote d' On, e Ioseph andò sopra la terra di Egitto.

46. Or Ioseph haueua trenta anni quando stette dinanzi à Pharaone re di Egitto: si partì dico Ioseph dinanzi à Pharaone, e passò per tutto il paese di Egitto.

47. E la terra in quei sette anni di abondanza produsse del grano per potere empire i granai.

48. E messe insieme tutte le vettouaglie de sette anni, ch' erano dare ne la terra di Egitto, e le mise ne le città: cioè, fece portare il viuere di ciascun luogo in quella città che gli era à l'intorno

49. E Ioseph congregò molto abondantemente del frumento, come l' arena del mare: à talche non si potè numerare: perche non vi era numero.

50. Or à Ioseph nacquero due figliuoli, auanti che venisse l' anno de la fame: iquali ne gli partori Asenath figliuola di Potifara sacerdote d' On.

51. E Ioseph chiamò il nome del primogenito, Manasse, dicendo, Perche Dio mi ha fatto scordare di ogni mia fatica, e di tutta la famiglia di mio padre.

52. Et il nome del secondo chiamò Ephraim, dicendo, Perche Dio mi ha fatto crescere ne la terra de la mia afflittione.

מא

53 ושלימא שבע שני שבעא דהואה בארעא דמצרים:

54 ושריאה שבע שני כפנא למיתי כמא דאמר יוסף והוה כפנא בכל ארעתא ובכל ארעא דמצרים הוה לחמא:

55 וכפינת כל ארעא דמצרים וצוח עמא לות פרעה ללחמא ואמר פרעה לכל מצראי איזילו לות יוסף דיימר לכון תעבדון:

56 וכפנא הוה על כל אפי ארעא ופתח יוסף ית כל אוצריא די בהון עיבורא וזבין למצרים ותקיף כפנא בארעא דמצרים:

57 וכל דיירי ארעא אתו למצרים למזבן עיבורא מן יוסף ארי תקיף כפנא בכל ארעא:

מב

1 וחזא יעקב ארי אית עיבורא מזדבן במצרים ואמר יעקב לבנוהי למה דנן תתחזון:

2 ואמר הא שמעית ארי אית עיבורא מזדבן במצרים חותו לתמן וזבונו לנא מתמן ונחי ולא נמות:

3 ונחתו אחי יוסף עשרה למזבן עיבורא ממצרים:

4 וית בנימין אחוהי דיוסף לא שלח יעקב עם אחוהי ארי אמר דילמא יערעיניה מותא:

5 ואתו בני ישראל למזבן עיבורא בגו עלליא ארי הוה כפנא בארעא דכנען:

מא

53 ותכלינה שבע שני השבע אשר היה בארץ מצרים:

54 ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל־הארצות ובכל־ארץ מצרים היה לחם:

55 ותרעב כל־ארץ מצרים ויצעק העם אל־פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל־מצרים לכו אל־יוסף אשר־יאמר לכם תעשו:

56 והרעב היה על כל־פני הארץ ויפתח יוסף את־כל־אשר בהם וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים:

57 וכל־הארץ באו מצרימה לשבר אל־יוסף כי־חזק הרעב בכל־הארץ:

מב

1 וירא יעקב כי יש־שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו:

2 ויאמר הנה שמעתי כי יש־שבר במצרים רדו־שמה ושברו־לנו משם ונחיה ולא נמות:

3 וירדו אחי־יוסף עשרה לשבר בר ממצרים:

4 ואת־בנימין אחי יוסף לא־שלח יעקב את־אחיו כי אמר פן־יקראנו אסון:

5 ויבאו בני ישראל לשבר בתוך הבאים כי־היה הרעב בארץ כנען:

ΚΕΦΑΛ. μα'.

53. Παρῆλθον δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας, ἃ ἐγένοντο ἐν τῇ γῇ αἰγύπτου.

54. Καὶ ἤρξατο τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν ἰωσήφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐν δὲ πάσῃ τῇ γῇ αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι.

55. Καὶ ἐπείνασε πᾶσα ἡ γῆ αἰγύπτου. ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραὼ περὶ ἄρτων. εἶπε δὲ Φαραὼ πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις· πορεύεσθε πρὸς ἰωσήφ, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσατε.

56. Καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ἀνέῳξε δὲ ἰωσὴφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις.

57. Καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι ἦλθον εἰς αἴγυπτον ἀγοράζειν πρὸς ἰωσήφ. ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

ΚΕΦΑΛ. μβ'.

1. Ἰδὼν δὲ ἰακὼβ ὅτι ἐστὶ πρᾶσις ἐν αἰγύπτῳ, εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἵνα τί ῥαθυμεῖτε.

2. Ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν αἰγύπτῳ. κατάβητε ἐκεῖ, καὶ πρίασθε ἡμῖν ἐκεῖθεν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν.

3. Κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἰωσὴφ δέκα, πρίασθαι σῖτον ἐξ αἰγύπτου.

4. Τὸν δὲ βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν ἰωσὴφ, οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. εἶπε γάρ, μήποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ.

5. Ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων. ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ χαναάν.

CAP. XLI.

53. Igitur translactis septem ubertatis annis, qui fuerant in Ægypto,

54. Cœperunt venire septē anni inopiæ, quos prædixerat Ioseph: & in universo orbe fames prævaluit, in cuncta autem Terra-Ægypti panis erat.

55. Qua esuriente clamavit populus ad Pharaonem alimenta petens. Quibus ille respondit: Ite ad Ioseph, & quicquid ipse vobis dixerit, facite.

56. Crescebat autem quotidie fames in omni terra: aperuitque Ioseph universa horrea, & vendebat Ægyptiis, nam & illos oppresserat fames.

57. Omnesq; provinciæ veniebant in Aegyptum, ut emerent escas, & malum inopiæ temperarent.

CAP. XLII.

1. Audiens autem Iacob quòd alimenta venderentur in Aegypto, dixit filiis suis: Quare negligitis?

2. Audivi quòd triticum venundetur in Aegypto: descendite, & emite nobis necessaria, ut possimus vivere, & non consumamur inopia.

3. Descendentes igitur fratres Ioseph decem, ut emerent frumenta in Aegypto,

4. Beniamin domi retento à Iacob, qui dixerat fratribus eius: Ne fortè in itinere quicquam patiatur mali:

5. Ingressi sunt Terram-Aegypti cum aliis qui pergebant ad emendum. Erat autem fames in Terra-Chanaan.

Das XLI. Capitel.

53. Da nun die sieben reichen Jar vmb waren im Lande Egypten.

54. Da fiengen an die sieben theure Jar zu kommen / da Joseph von gesagt hatte. Vnd es ward eine theurung inn allen Landen / Aber in gantz Egyptenlandt war Brodt.

55. Da nun das gantz Egyptenland auch hunger leyd / schrey das Volck zu Pharao vmb Brodt. Aber Pharao sprach zu allen Egyptern: Gehet hin zu Joseph / was euch der saget das thut.

56. Als nun im gantzen Lande theurung war / thet Joseph allenthalben Kornhäuser auff / vnd verkauffte den Egyptern / Denn die theurung ward je lenger je grösser im Lande.

57. Vnd alle Landt kamen inn Egypten zu kauffen bey Joseph / Denn die theurung war groß in allen Landen.

Das XLII. Capitel.

Da aber Jacob sahe / daß Getreide inn Egypten feyl war / sprach er zu seinen Sönen: Was sehet jr euch lang vmb?

2. Sihe / ich höre / es sey in Egypten Getreid feil / Ziehet hinab / vnnd kaufft vns Getreid / daß wir leben vnnd nicht sterben.

3. Also zogen hinab zehen Brüder Joseph / daß sie inn Egypten Getreide kaufften.

4. Aber BenJamin Josephs Bruder ließ Jacob nicht mit seinen Brüdern ziehen. Denn er sprach: Es möchte jm ein vnfall begegnen.

5. Also kamen die Kinder Jsrael Getreide zu kauffen / sampt andern / die mit jhnen zogen / Denn es war im Lande Canaan auch theuer.

CAP. XLI.

53. *Finirono adunque i sette anni de l'abondanza, che fu ne la terra di Egitto.*

54. *Et incominciorono à venire i sette anni de la fame, come hauea detto Ioseph: e fu la fame in tutte le regioni, ma in tutta la terra di Egitto vi era del pane.*

55. *Finalmente ancora tutta la terra di Egitto hebbe fame: & il popolo gridò verso Pharaone per il pane. Pharaone disse à tutti gli Egittii, Andate à Ioseph, e farete quello ch' ei vi dirà.*

56. *E la fame era sopra tutta la terra. Ioseph adunque aprì tutti i granai, ne iquali era del grano, e lo vendè à gli Egittii: e la fame si rinforzò nella terra di Egitto.*

57. *E tutti gli habitatori de la terra andauano in Egitto per comprare da viuere da Ioseph: perche la fame era cresciuta per tutta la terra.*

CAP. XLII.

1. *Or Iacob vedendo, che in Egitto vi era del grano, disse à i suoi figliuoli: Perche vi riguardate l'vn l'altro?*

2. *E di più disse, Ecco, io ho inteso, che in Egitto vi è del grano; discendete là, e conprateccene di là, à fin che noi viuiamo, e non muoiamo.*

3. *Discesero dunque dieci fratelli di Ioseph per comprare del grano in Egitto.*

4. *Ma Iacob non mandò con gli altri fratelli, Beniamin fratello di Ioseph: percioche disse, A fin che per auuentura non gli auenga che muoia.*

5. *Et i figliuoli d'Israel andorono per comprare da viuere con quelli che andauano: perche era la fame ne la terra di Canaan.*

מב

6 וְיוֹסֵף הוּא דְשַׁלִּיט עַל אַרְעָא הוּא מְזַבֵּן עִיבוּרָא לְכָל עַמָּא דְאַרְעָא וַאֲתוֹ אֲחֵי יוֹסֵף וּסְגִידוּ לֵיהּ עַל אַפֵּיהוֹן עַל אַרְעָא׃

7 וַחֲזָא יוֹסֵף יָת אֲחוֹהִי וְאִשְׁתְּמוֹדְעִינוּן וְחַשִּׁיב מָה דִּימַלֵּיל עִמְּהוֹן וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן קַשְׁיָאן וַאֲמַר לְהוֹן מְנַן אֲתֵיתוּן וַאֲמַרוּ מֵאַרְעָא דִכְנַעַן לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃

8 וְאִשְׁתְּמוֹדַע יוֹסֵף יָת אֲחוֹהִי וְאִינוּן לָא אִשְׁתְּמוֹדְעוּהִי׃

9 וּדְכִיר יוֹסֵף יָת חֶלְמַיָּא דַּחֲלַם לְהוֹן וַאֲמַר לְהוֹן אַלִּילֵי אַתּוּן לְמִחְזֵי יָת בִּדְקָא דְאַרְעָא אֲתֵיתוּן׃

10 וַאֲמַרוּ לֵיהּ לָא רִבּוֹנִי וְעַבְדָּךְ אֲתוֹ לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃

11 כּוּלַנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד נַחְנָא כֵּינֵי אֲנַחְנָא לָא הֲווֹ עַבְדָּךְ אַלִּילֵי׃

12 וַאֲמַר לְהוֹן לָא אֱלָהֵין בִּדְקָא דְאַרְעָא אֲתֵיתוּן לְמִחְזֵי׃

13 וַאֲמַרוּ תְּרֵי עֲשַׂר עַבְדָּךְ אַחִין אֲנַחְנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד בְּאַרְעָא דִכְנַעַן וְהָא זְעֵירָא עִם אֲבוּנָא יוֹמָא דֵין וְחַד לֵיתוֹהִי׃

14 וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף הוּא דְמַלֵּילִית עִמְּכוֹן לְמֵימַר אַלִּילֵי אַתּוּן׃

15 בְּדָא תִּתְבַּחֲרוּן חַיֵּי פַרְעֹה אִם תִּפְּקוּן מִכָּא אֱלָהֵין בְּמֵיתֵי אֲחוּכוֹן זְעֵירָא הָכָא׃

16 שְׁלַחוּ מִנְּכוֹן חַד וְיִדְבַּר יָת אֲחוּכוֹן וְאַתּוּן תִּתְאַסְרוּן וְיִתְבַּחֲרוּן פִּתְגָמֵיכוֹן הֲקֻשְׁטָא אַתּוּן אֲמְרִין וְאִם לָא חַיֵּי פַרְעֹה אֲרֵי אַלִּילֵי אַתּוּן׃

מב

6 וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃

7 וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃

8 וַיַּכֵּר יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ׃

9 וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֵת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם׃

10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃

11 כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים׃

12 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת׃

13 וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃

14 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים אַתֶּם׃

15 בְּזֹאת תִּבָּחֵנוּ חֵי פַרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בְּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃

16 שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הַאֱמֶת אִתְּכֶם וְאִם־לֹא חֵי פַרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃

μβ'.

6. Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἄρχων τῆς γῆς. οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. Ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ, προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

7. Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπέγνω, καὶ ἠλλοτριοῦτο ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πόθεν ἥκατε; οἱ δὲ εἶπον· ἐκ γῆς Χαναὰν, ἀγοράσαι βρώματα.

8. Ἐπέγνω δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν.

9. Καὶ ἐμνήσθη Ἰωσὴφ τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ ὧν εἶδεν αὐτὸς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κατάσκοποί ἐστε, κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἥκατε.

10. Οἱ δὲ εἶπαν οὐχὶ κύριε. οἱ παῖδές σου ἤλθομεν πρίασθαι βρώματα.

11. Πάντες γάρ ἐσμεν υἱοὶ ἑνὸς ἀνθρώπου. εἰρηνικοί ἐσμεν οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδές σου κατάσκοποι.

12. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· οὐχὶ, ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἤλθετε ἰδεῖν.

13. Οἱ δὲ εἶπαν· δώδεκά ἐσμεν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χαναὰν, καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος ἡμῶν μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον. ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει.

14. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσὴφ· τοῦτό ἐστιν ὃ εἴρηκα ὑμῖν λέγων, ὅτι κατάσκοποί ἐστε.

15. Ἐν τούτῳ φανεῖσθε. νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραώ. οὐ μὴ ἐξέλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε.

16. Ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν ἕνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ ἀπάχθητε ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε, ἢ οὔ. εἰ δὲ μή, νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραώ, ἦ μὴν κατάσκοποί ἐστε.

6. Et Ioseph

CAP. XLII.

6. Et Ioseph erat princeps in Terra-Ægypti, atque ad eius nutum frumenta populis vendebantur. Cumq; adorassent eum fratres sui.

7. Et agnouisset eos, quasi ad alienos durius loquebatur, interrogans eos, Vnde venistis? Qui responderunt: De Terra-Chánáan, ut emamus victui necessaria.

8. Et tamen fratres ipse cognoscens, non est cognitus ab eis.

9. Recordatusq; somniorũ quæ aliquando viderat, ait: ad eos, Exploratores estis: vt videatis infirmiora terræ venistis.

10. Qui dixerunt: Non est ita domine, sed servi tui venerunt ut emerent cibos.

11. Omnes filii unius viri sumus: pacifici venimus, nec quicquam famuli tui machinantur mali.

12. Quibus ille respondit: Aliter est: immunita terræ huius considerare venistis.

13. At illi dixerunt, Duodecim, inquiunt, servi tui, fratres sumus, filii viri unius in Terra-Chanáan: minimus cum patre nostro est, alius non est super.

14. Hoc est, ait, quod locutus sum, exploratores estis.

15. Iam nunc experimentũ vestri capiam: per salutem Pharaonis non egrediemini hinc, donec veniat frater vester minimus.

16. Mittite ex vobis unum, & adducat eum: vos autem eritis in vinculis, donec probentur quæ dixistis utrum vera an falsa sint: alioquin per salutem Pharaonis exploratores estis.

Das XLII. Capitel.

6. Aber Joseph war der Regent im Lande/ vnnd verkaufft Getreide allem Volck im Lande. Da nun seine Brüder zu jm kamen/ fielen sie für jm nider zur Erden/ auff jhr Andtlitz.

7. Vnnd er sahe sie an/ vnnd kandte sie/ vnd stellet sich frembd gegen sie/ vnd redet hart mit jhnen/ vnnd sprach zu jnen: Wo her kompt jr? Sie sprachen: Auß dem Lande Canaan/ Speise zu kauffen.

8. Aber wiewol er sie kennet/ kandten sie jhn doch nicht.

9. Vnd Joseph gedacht an die Träume/ die jhm von jhnen geträumet hatten/ vnd sprach zu jnen: Jr seydt Kundtschaffer/ vnd seyd kommen zu sehen/ wo das Landt offen ist.

10. Sie antworten jhm: Nein/ mein Herr/ deine Knechte sindt kommen Speise zu kauffen.

11. Wir sindt alle eines Mans Söhne/ wir sindt redlich/ vnd deine Knechte sind nie Kundtschaffer gewesen.

12. Er sprach zu jhnen: Nein/ sondern jhr seydt kommen zu besehen/ wo das Landt offen ist.

13. Sie antworten jhm: Wir deine Knechte sindt zwölff Brüder/ eines Manns Söhne im Lande Canaan/ vnd der jüngste ist noch bey vnserm Vater/ aber der eine ist nicht mehr fürhanden.

14. Joseph sprach zu jnen: Das ists/ das ich euch gesagt habe/ Kundtschaffer seydt jhr.

15. Daran wil ich euch prüfen/ bey dem leben Pharaonis. Jhr solt nicht von dannen kommen/ es komme denn her ewer jüngster Bruder.

16. Sendet einen vnter euch hin/ der ewern Bruder hole/ Jr aber solt gefangen sein. Also wil ich prüfen ewer rede/ ob jhr mit warheit vmbgehet oder nicht/ Denn wo nicht/ so seydt jhr bey dem leben Pharaonis Kundtschaffer.

CAP. XLII.

6. Or Ioseph era signore del paese; egli era quello che vendeua il grano à tutto il popolo del paese. I fratelli adunque di Ioseph arriuorono, e s' inchinorono dinanzi à lui sopra la terra.

7. E Ioseph vidde i suoi fratelli, e gli riconobbe; e si mostrò loro straniero, e parlò aspramente con essi, e disse loro: D' onde sete venuti voi? Risposero, de la terra di Canaan, per comprare da viuere.

8. E Ioseph conobbe i suoi fratelli, ma essi non riconobbero lui.

9. E cosi Ioseph si ricordò de sogni, che si haueua sognato di essi, e disse loro: Voi sete spie; voi sete venuti per vedere la debil parte del paese.

10. Essi dissero, Nò, signor mio: ma i tuoi seruitori sono venuti à comprare da viuere.

11. Tutti noi siamo figliuoli d' vn medesimo huomo, noi siamo veraci: i tuoi seruitori non sono spie.

12. Ioseph dinuouo disse loro. Nò, ma sete ben venuti per vedere la debil parte de la terra,

13. Essi dissero, Noi siamo dodici fratelli tuoi seruitori, figliuoli di vn medesimo huomo ne la terra di Canaan: & ecco che hoggi il minore hora è con nostro padre & vno non vi è piu.

14. E Ioseph disse loro, Questo è quel ch' io v' ho detto, dicendoui che voi sete spie.

*15. * In questo voi sarete prouati; per la vita di Pharaone, voi non vscirete di quì, senon quando sarà venuto quà il vostro fratello minore.*

16. Mandate vno di voi, e meni il vostro fratello: ma voi sarete legati, perfinche le vostre parole siano prouate, per vedere se la verità è con esso voi; e se nò, per la vita di Pharaone voi sete spie.

מב

17 וכנש יתהון בבית מטרא תלתא יומין:

18 ואמר להון יוסף ביומא תליתאה דא עבידו ואתקימו מן קדם יי אנא דחיל:

19 אם כיני אתון אחוכון חד יתאסר בבית מטרתכון ואתון אזילו אובילו עיבורא דחסיר בבתיכון:

20 וית אחוכון זעירא תיתון לותי ויתהימנון פתגמיכון ולא תמותון ועבדו כן:

21 ואמרו גבר לאחוהי בקושטא חייבין אנחנא על אחונא דחזינא עקת נפשיה כד הוה מתחנן לנא ולא קבילנא מניה על כן אתת עלנא עקתא הדא:

22 ואתיב ראובן יתהון למימר הלא אמרית לכון למימר לא תחובון בעולימא ולא קבילתון ואף דמיה הא מתבעי:

23 ואינון לא ידעין ארי שמיע יוסף ארי מתורגמן הוה ביניהון:

24 ואסתחר מלותהון ובכא ותב לותהון ומליל עמהון ודבר מנהון ית שמעון ואסר יתיה לעיניהון:

25 ופקיד יוסף ומלו ית מניהון עיבורא ולאתבא כספיהון גבר לשקיה ולמיתן להון זוודין לארחא ועבד להון כן:

26 ונטלו ית עיבוריהון על חמריהון ואזלו מתמן:

27 ופתח חד ית שקיה למיתן כסתא לחמריה בבית מבתא וחזא ית כספיה והא הוא בפום טעניה:

מב

17 ויאסף אתם אל־משמר שלשת ימים:

18 ויאמר אלהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את־האלהים אני ירא:

19 אם־כנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית משמרכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם:

20 ואת־אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו־כן:

21 ויאמרו איש אל־אחיו אבל אשמים אנחנו על־אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על־כן באה אלינו הצרה הזאת:

22 ויען ראובן אתם לאמר הלוא אמרתי אליכם לאמר אל־תחטאו בילד ולא שמעתם וגם־דמו הנה נדרש:

23 והם לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ בינתם:

24 ויסב מעליהם ויבך וישב אלהם וידבר אלהם ויקח מאתם את־שמעון ויאסר אתו לעיניהם:

25 ויצו יוסף וימלאו את־כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל־שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן:

26 וישאו את־שברם על־חמריהם וילכו משם:

27 ויפתח האחד את־שקו לתת מספוא לחמרו במלון וירא את־כספו והנה־הוא בפי אמתחתו:

μβ'.

17. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς.

18. Εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· τοῦτο ποιήσατε καὶ ζήσεσθε· τὸν θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι.

19. Εἰ εἰρηνικοί ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθήτω εἷς ἐν τῇ φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίζετε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν.

20. Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρός με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν. εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖσθε· ἐποίησαν δὲ οὕτως.

21. Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ναί. ἐν ἁμαρτίᾳ γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλῖψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν αὐτοῦ, καὶ ἕνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλῖψις αὕτη.

22. Ἀποκριθεὶς δὲ Ῥουβὴμ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν λέγων, μὴ ἀδικήσετε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου; καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται.

23. Αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ· ὁ γὰρ ἑρμηνευτὴς ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἦν.

24. Ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἔκλαυσεν Ἰωσήφ, καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν.

25. Ἐνετείλατο δὲ Ἰωσὴφ ἐμπλῆσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῶν, ἑκάστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως.

26. Καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ἀπῆλθον ἐκεῖθεν.

27. Λύσας δὲ εἷς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, οὗ κατέλυσαν, εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου.

17. Tradidit

CAP. XLII.

17. Tradidit ergo illos custodiæ tribus diebus.

18. Die autem tertio eductis de carcere, ait: Facite quę dixi, & vivetis: Deum enim timeo.

19. Si pacifici estis, frater vester unus ligetur in carcere: vos autem abite, & ferte frumenta quæ emistis, in domos vestras.

20. Et fratrem vestrum minimum ad me adducite, ut possim vestros probare sermones, & non moriamini. Fecerunt ut dixerat,

21. Et locuti sunt ad invicē, Meritò hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustiam animæ illius dum deprecaretur nos, & non audivimus: idcirco venit super nos ista tribulatio.

22. E quibus unus Ruben, ait: Nunquid non dixi vobis. Nolite peccare in puerum: & nō audistis me? en sanguis eius exquiritur.

23. Nesciebant autem quòd intelligeret Ioseph: eo quòd per interpretem loqueretur ad eos.

24. Avertitq; se parumper, & flevit: & reversus locutus est ad eos. Tollensq; Simeon, & ligans illis præsentibus,

25. Iussit ministris ut implerent eorum saccos tritico, & reponerent pecunias singulorum in sacculis suis, datis supra cibariis in via: qui fecerunt ita.

26. At illi portātes frumenta in asinis suis, profecti sunt.

27. Apertoque unus sacco ut daret iumento pabulum in diversorio, contemplatus pecuniam in ore sacculi.

Das XLII. Capitel.

17. Vnd ließ sie beysammen verwaren drey tag lang.

18. Am dritten tag aber sprach er zu jhnen: Wolt jr leben/so thut also/ denn ich förchte Gott.

19. Seydt jr redlich/so lasset euer brůder einen gebunden ligen inn eurem gefengnuß/Jr aber ziehet hin.

20. Vnd bringet heim was jr gekaufft habt / für den hunger/Vnd bringet euren jüngsten bruder zu mir/ So wil ich euren worten glauben/daß jr nicht sterben müsset / vnd sie theten also.

21. Sie aber sprachen vnter einander: Das haben wir an vnserm bruder verschuldet / Daß wir sahen die Angst seiner Seelen/da er vns flehet/ vnd wir wolten jn nicht erhören / Darumb kommet nun dise Trůbsal vber vns.

22. Ruben antwortet jhnen vnnd sprach: Sagt ichs euch nicht/da ich sprach: Versündiget euch nicht an dem knaben/vnd jr woltet nicht hören: Nun wird sein blut gefodert.

23. Sie wusten aber nit daß Joseph verstund / denn er redet mit jhnen durch einen Dolmetscher.

24. Vnd er wandt sich von jnen vnnd weinet. Da er nun sich wider zu jnen wandt/vnd mit jnen redet. Nam er auß jnen Simeon / vnd band jn für jhren augen.

25. Vnd Joseph thet befelch/daß man jre Säcke mit getreid füllet/vnd jhr gelt wider gebe / einem jeglichen inn seinen sack/dazu auch zehrung auff den weg/ Vnd man thet jnen also.

26. Vnd sie luden jre Wahr auff jhre Esel/ vnd zogen von dannen.

27. Da aber einer seinen sack auffthet / daß er seinem Esel futter gebe inn der Herberge / wardt er gewar seines gelts / das oben im sack lag.

CAP. XLII.

17. E così gli messe in prigione per tre giorni.

18. Nel terzo giorno Ioseph disse loro, Fate questo, e voi viuerete: Io temo Dio.

19. Se voi sete veraci, uno de vostri fratelli sia legato ne la casa de la nostra guardia; e voi andate, portate il grano per scacciar la fame de le vostre case.

20. E menarete à me il vostro fratello minore, e le vostre parole saranno verificate, e non morrete; così dunque fecero.

21. E l' uno diceua à l' altro, Veramente habbiamo peccato contra il nostro fratello; percioche noi habbiamo veduta l' afflittione de l' anima sua, quando ci supplicaua, e noi non lo habbiamo esaudito: per questo è venuta sopra di noi questa tribulatione.

22. E Ruben rispose loro, dicendo, Non vi diceua io questo? Non peccate contra del fanciullo, e voi non obbedisti? Ecco che hora è ricercato il suo sangue.

23. Ma essi non sapeuano, che Ioseph gli intendesse; percioche fra loro vi era uno interprete.

24. E si partì da loro, e pianse. Dipoi ritornato à loro, parlò loro; e prese da essi Simeon, e lo legò à la presenza loro.

25. E Ioseph comandò che si empiessero i loro sacchi di grano, e fosse restituito loro il denaro à ciascuno nel suo sacco; e che fosse lor dato da viuere per la via: e così fu lor fatto.

26. E messero il lor grano sopra gli asini loro, e si partirono di là.

27. Et uno aprì il suo sacco per dare da mangiare al suo asino ne l' hosteria; & egli vidde il suo denaro, ch' era nella bocca del suo sacco:

מב

28 וַאֲמַר לַאֲחוֹהִי אִתּוֹתַב כַּסְפִּי וְאַף הָא בְטוֹעֲנִי וּנְפַק מַדַּע לִבְּהוֹן וּתְוַהוּ גְּבַר לַאֲחוּהִי לְמֵימַר מָה דָא עֲבַד יְיָ לָנָא׃

29 וַאֲתוֹ לְוָת יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן לְאַרְעָא דִכְנַעַן וְחַוִּיאוּ לֵיהּ יָת כָּל דְּעָרַע יָתְהוֹן לְמֵימַר׃

30 מַלֵּיל גַּבְרָא רִבּוֹנָא דְאַרְעָא עִמָּנָא קַשְׁיָן וִיהַב יָתָנָא כִּמְאַלְּלֵי יָת אַרְעָא׃

31 וַאֲמַרְנָא לֵיהּ כֵּינֵי אֲנַחְנָא לָא הֲוֵינָא אַלָּלֵי׃

32 תְּרֵי עֲשַׂר אֲנַחְנָא אַחִין בְּנֵי אֲבוּנָא חַד לֵיתוֹהִי וּזְעֵירָא יוֹמָא דֵין עִם אֲבוּנָא בְּאַרְעָא דִכְנַעַן׃

33 וַאֲמַר לָנָא גַּבְרָא רִבּוֹנָא דְאַרְעָא בְּדָא אִידַּע אֲרֵי כֵּינֵי אַתּוּן אֲחוּכוֹן חַד שְׁבוּקוּ לְוָתִי וְעִיבוּרָא דַחֲסִיר בְּבָתֵּיכוֹן סִיבוּ וְאִיזִילוּ׃

34 וְאַיְתוֹ יָת אֲחוּכוֹן זְעֵירָא לְוָתִי וְאֵדַּע אֲרֵי לָא אַלָּלֵי אַתּוּן אֲרֵי כֵּינֵי אַתּוּן יָת אֲחוּכוֹן אֶתֵּן לְכוֹן וְיָת אַרְעָא תַּעְבְּדוּן בַּהּ סְחוֹרְתָא׃

35 וַהֲוָה אִינּוּן מְרִיקִין שַׂקֵּיהוֹן וְהָא גְּבַר צְרַר כַּסְפֵּיהּ בְּשַׂקֵּיהּ וַחֲזוֹ יָת צְרָרֵי כַּסְפֵּיהוֹן אִינּוּן וַאֲבוּהוֹן וּדְחִילוּ׃

36 וַאֲמַר לְהוֹן יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן יָתִי אַתְכֵּלְתּוּן יוֹסֵף לֵיתוֹהִי וְשִׁמְעוֹן לֵיתוֹהִי וְיָת בִּנְיָמִין תִּדְבְּרוּן עֲלַי הֲוָאָה כּוּלְּהוֹן׃

37 וַאֲמַר רְאוּבֵן לַאֲבוּהִי לְמֵימַר יָת תְּרֵין בְּנַי תְּמִית אִם לָא אַיְתֵינֵיהּ לָךְ הַב יָתֵיהּ עַל יְדִי וַאֲנָא אֲתִיבִינֵּיהּ לָךְ׃

מב

28 וַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה בְאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ׃

29 וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃

30 דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ כִּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ׃

31 וַנֹּאמֶר אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃

32 שְׁנֵים־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃

33 וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת־רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ וָלֵכוּ׃

34 וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֵלַי וְאֵדְעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי כֵנִים אַתֶּם אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵּן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ׃

35 וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ׃

36 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה׃

37 וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ׃

μβ'.

28. Καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου. καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν· καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν;

29. Ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χαναὰν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς λέγοντες.

30. Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρά, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν.

31. Εἴπαμεν δὲ αὐτῷ· εἰρηνικοὶ ἐσμέν. οὐκ ἐσμὲν κατάσκοποι.

32. Δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὁ εἷς οὐχ ὑπάρχει. ὁ δὲ μικρὸς, μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χαναάν.

33. Εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κύριος τῆς γῆς· ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι εἰρηνικοί ἐστε. ἀδελφὸν ὑμῶν ἄφετε ἕνα ὧδε μετ' ἐμοῦ. τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν, λαβόντες ἀπέλθετε.

34. Καὶ ἀγάγετε πρός με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον, καὶ γνώσομαι ὅτι οὐ κατάσκοποί ἐστε. ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοί ἐστε. καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν. καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύεσθε.

35. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἦν ἑκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν. καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν.

36. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν· ἐμὲ ἠτεκνώσατε. Ἰωσὴφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν Βενιαμὶν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα πάντα.

37. Εἶπε δὲ Ῥουβὴμ τῷ πατρὶ αὐτῶν λέγων· τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ. δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, κἀγὼ ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ.

CAP. XLII.

28. Dixit fratribus suis: Reddita est mihi pecunia, en habetur in sacco. Et obstupefacti, turbatiq; mutuò dixerũt: Quidnam est hoc quod fecit nobis Deus?

29. Veneruntq; ad Iacob patrem suum in Terram-Chanáan, & narraverũt ei omnia quæ accidissent sibi, dicẽtes:

30. Locutus est nobis dominus terræ durè, & putavit nos exploratores esse provinciæ.

31. Cui respondimus: Pacifici sumus, nec ullas molimur insidias.

32. Duodecim fratres uno patre geniti sumus; unus non est super, minimus cum patre nostro est in Terra-Chanáan.

33. Qui ait nobis: Sic probabo quod pacifici sitis: Fratrẽ vestrum unũ dimittite apud me, & cibaria domibus vestris necessaria sumite, & abite:

34. Fratremq; vestrum minimum adducite ad me, ut sciam quòd non sitis exploratores: & istum qui tenetur in vinculis, recipere possitis; ac deinceps quæ vultis, emẽdi habeatis licentiam.

35. His dictis cum frumenta effunderent, singuli repererunt in ore saccorum ligatas pecunias: exterritisq; simul omnibus,

36. Dixit pater Iacob: Absque liberis me esse fecistis, Ioseph nõ est super, Simeon tenetur in vinculis, & Beniamin auferetis: in me hæc omnia mala reciderunt.

37. Cui respondit Ruben: Duos filios meos interfice, si non reduxero illum tibi: trade illum in manu mea, & ego eum tibi restituam,

Das XLII. Capitel.

28. Vnd sprach zu seinen Brüdern: Mein gelt ist mir wider worden / sihe in meinem sack ist es. Da entfiel jnen jhr Hertz / vnd erschracken vntereinander / vnd sprachen: Warumb hat vns Gott daß gethan.

29. Da sie nun heimkamen zu jrem Vater Jacob / ins land Canaan / sagten sie jhm alles / was jnen begegnet war / vnd sprachen:

30. Der Mann / der im lande Herr ist / redet hart mit vns / vnnd hielt vns für kundschaffer des Lands.

31. Vnnd da wir jm antworten / wir sind redlich / vnnd nie Kundschaffer gewesen.

32. Sondern zwölff brüder / vnsers Vaters Söhne / Einer ist nicht mehr fürhanden / vnd der jüngste ist noch bey vnserm Vater im lande Canaan.

33. Sprach der Herr im lande zu vns: Daran will ich mercken ob jhr redlich seydt / Einen euer brüder lasset bey mir / vnd nemet die notturfft für euer Hauß / vnd ziehet hin.

34. Vnd bringet euren jüngsten bruder zu mir / so mercke ich / daß jhr nicht Kundschaffer / sondern redlich seit / So will ich euch auch euren bruder geben / vnd müget im lande werben.

35. Vnd da sie die säcke außschütten / fand ein jeglicher sein bündlein gelts in seinem sack. Vnnd da sie sahen / das es bündlein jres gelts waren / sampt jrem vater / erschracken sie.

36. Da sprach Jacob jhr Vater zu jnen: Jhr beraubt mich meiner kinder. Joseph ist nicht mehr fürhanden / Simeon ist nicht mehr für handen / BenJamin wolt jr hinnemen / Es gehet alles vber mich.

37. Ruben antwortet seinem vater / vnd sprach: Wenn ich dir jhn nicht widerbringe / so erwürge meine zwen söhne / Gib jn nur in meine hand / ich will jhn dir widerbringen.

CAP. XLII.

28. *E disse à i suoi fratelli, M'è stato restituito il mio denaro, & eccolo con effetto nel mio sacco. Allhora il cuor loro fu commosso, e si stupirono, dicendo l' vno à l' altro, Che cosa è questa che Dio ci ha fatta?*

29. *Finalmente peruennero à Iacob lor padre ne la terra di Canaan, e gli raccontorono tutte le cose ch' erano loro accadute, dicendo.*

30. *Quello huomo signore del paese ci ha parlato asprament, e ci ha riputati come spie de la terra.*

31. *E noi gli habbiamo detto, Noi siamo leali; mai siamo stati spie.*

32. *Noi siamo dodici fratelli figliuoli di nostro padre; vno non vi è, & il minore hoggi si troua con esso nostro padre nella terra di Canaan.*

33. *Allhora quell' huomo, Signore del paese ci disse, Io conoscerò in questa cosa se voi sete leali: Lasciate con esso meco vno de vostri fratelli, e pigliate il grano per iscacciar la fame de le case vostre, e partiteui.*

34. *E menate à me il vostro fratel minore, à fin che io conosca, che voi non sete spie, ma leali: allhora io vi darò il vostro fratello, e trafficarete in questo paese.*

35. *Et auuenne, ch' essi votando i loro sacchi, ecco che il gruppo de denari di ciascuno era nel suo sacco: e vedendo essi & il padre loro il gruppo de i loro denari, temettero.*

36. *E Iacob lor padre disse loro, Voi m' hauete priuato di figliuoli: Ioseph non vi è piu, ne Simeon vi è, e pigliarete Beniamin: tutte queste cose sono cadute sopra di me.*

37. *Ruben rispose à suo padre, dicendo, Fa morire due miei figliuoli, s' io non te lo rimenarò: dammelo nella mia mano, & io lo rimenarò à te.*

בקדמין	בראשית	ΓΕΝΕΣΙΣ.

מב

38 וַאֲמַר לָא יֵחוּת בְּרִי עִמְּכוֹן אֲרֵי אֲחוּהִי מִית וְהוּא בִּלְחוֹדוֹהִי אִשְׁתְּאַר וִיעַרְעִינֵּיהּ מוֹתָא בְּאָרְחָא דְּתְהָכוּן בַּהּ וְתַחְתּוּן יָת שֵׂיבְתִי בִּדְווֹנָא לִשְׁאוֹל׃

מג

1 וְכַפְנָא תְּקִיף בְּאַרְעָא׃
2 וַהֲוָה כַּד שֵׁיצִיאוּ לְמֵיכַל יָת עִיבוּרָא דְּאַיְתִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַאֲמַר לְהוֹן אֲבוּהוֹן תּוּבוּ זְבוּנוּ לָנָא זְעֵיר עִיבוּרָא׃
3 וַאֲמַר לֵיהּ יְהוּדָה לְמֵימַר אַסְהָדָא אַסְהֵיד בָּנָא גַּבְרָא לְמֵימַר לָא תֶחְזוּן אַפַּי אֱלָהֵין כַּד אֲחוּכוֹן עִמְּכוֹן׃
4 אִם אִיתָךְ מְשַׁלַּח יָת אֲחוּנָא עִמָּנָא נֵחוֹת וְנִזְבּוֹן לָךְ עִיבוּרָא׃
5 וְאִם לֵיתָךְ מְשַׁלַּח לָא נֵחוֹת אֲרֵי גַבְרָא אֲמַר לָנָא לָא תֶחְזוּן אַפַּי אֱלָהֵין כַּד אֲחוּכוֹן עִמְּכוֹן׃
6 וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְמָה אַבְאֵישְׁתּוּן לִי לְחַוָּאָה לְגַבְרָא הַעַד כְּעַן לְכוֹן אָחָא׃
7 וַאֲמָרוּ מִשְׁאַל שְׁאֵיל גַּבְרָא לָנָא וּלְיַלְדוּתָנָא לְמֵימַר הַעַד כְּעַן אֲבוּכוֹן קַיָּים הַאִית לְכוֹן אָחָא וְחַוֵּינָא לֵיהּ עַל מֵימַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין הֲמִנְדַּע הֲוֵינָא יָדְעִין אֲרֵי יֵימַר אַחִיתוּ יָת אֲחוּכוֹן׃
8 וַאֲמַר יְהוּדָה לְיִשְׂרָאֵל אֲבוּהִי שְׁלַח עוּלֵימָא עִמִּי וּנְקוּם וְנֵיזֵיל וְנֵיחֵי וְלָא נְמוּת אַף אֲנַחְנָא אַף אַתְּ אַף טַפְלָנָא׃
9 אֲנָא מְעָרְבְנָא בֵּיהּ מִן יְדִי תִּבְעִינֵּיהּ אִם לָא אַיְתִינֵּיהּ לָךְ וַאֲקִימִנֵּיהּ קֳדָמָךְ וְאֱהֵי חָטֵי לָךְ כָּל יוֹמַיָּא׃

מב

38 וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם
כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר
וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־
בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן
שְׁאוֹלָה׃

מג

1 וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃
2 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־
הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרָיִם
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שֻׁבוּ
שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃
3 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד
הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ
פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃
4 אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ
אִתָּנוּ נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל׃
5 וְאִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד
כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ
פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃
6 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָה הֲרֵעֹתֶם
לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ הַעוֹד לָכֶם אָח׃
7 וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל־הָאִישׁ
לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר הַעוֹד
אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח וַנַּגֶּד־
לוֹ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲיָדוֹעַ
נֵדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת־
אֲחִיכֶם׃
8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל
אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמָה
וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת גַּם־
אֲנַחְנוּ גַם־אַתָּה גַּם־טַפֵּנוּ׃
9 אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ
אִם־לֹא הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו
לְפָנֶיךָ וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃

μβ.

38. Ὁ δὲ εἶπεν· οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται. καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐὰν πορεύησθε, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου.

ΚΕΦΑΛ. μγ'.

1. Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

2. Ἐγένετο δὲ, ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σῖτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν. πάλιν πορευθέντες πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα.

3. Εἶπε δὲ αὐτῷ ἰούδας λέγων· διαμαρτυρίᾳ μεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς λέγων· οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ἔλθῃ.

4. Εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλεις τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα, καὶ ἀγοράσομέν σοι βρώματα.

5. Εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλεις τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα. ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν λέγων· οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾖ.

6. Εἶπε δὲ ἰσραήλ· τί ἐκακοποιήσατέ με, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός.

7. Οἱ δὲ εἶπαν· ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν λέγων, εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ; εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός; καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην· μὴ ᾔδειμεν εἰ ἐρεῖ ἡμῖν. ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν;

8. Εἶπε δὲ ἰούδας πρὸς ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα ἵνα ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ, καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν.

9. Ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρός μου ζήτησον αὐτόν. ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ· καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς σὲ πάσας τὰς ἡμέρας.

CAP. XLII.

38. At ille, Non descendet, inquit, filius meus vobiscum: frater eius mortuus est, & ipse solus remansit, si quid ei adversitatis acciderit in terra ad quam pergitis, deducetis canos meos cum dolore ad inferos.

CAP. XLIII.

1. Interim fames omnem terram vehementer premebat.

2. Consumptisq; cibis quos ex Aegypto detulerant, dixit Iacob ad filios suos: Revertimini, & emite nobis pauxillum escarum.

3. Respondit Iudas: Denuntiavit nobis vir ille sub attestatione iurisiurandi, dicens: Non videbitis faciem meã, nisi fratrem vestrum minimum adduxeritis vobiscum.

4. Si ergo vis eum mittere nobiscum, pergemus pariter, & ememus tibi necessaria.

5. Si autem non vis, non ibimus: vir enim (ut sæpe diximus) denuntiavit nobis, dicens: Non videbitis faciem meam absque fratre vestro minimo.

6. Dixit eis Israel: In meam hoc fecistis miseriam, ut indicaretis ei & alium habere vos fratrem.

7. At illi responderunt: Interrogavit nos homo per ordinem, nostram progeniem: si pater viveret: si haberemus fratrem: & nos respondimus ei consequenter iuxta id quod fuerat sciscitatus: nunquid scire poteramus quod dicturus esset, Adducite fratrem vestrum vobiscũ?

8. Iudas quoque dixit patri suo, Mitte puerum mecum, ut proficiscamur, & possimus vivere: ne moriamur nos & parvuli nostri.

9. Ego suscipio puerum: de manu mea require illum: nisi reduxero & reddidero eum tibi, ero peccati reus in te omni tempore.

Das XLII. Capitel.

38. Er sprach: Mein Sohn soll nicht mit euch hinab ziehen/ denn sein bruder ist tod/ vnnd er ist allein vberblieben/ Wenn im ein vnfall auff dem wege begegnete/ da jr auff reiset/ würdet jr meine grawe haar mit hertzeleid in die gruben bringen.

Das XLIII. Capitel.

DJe theurung aber druckt das land.

2. Vnd da es verzehret war/ was sie für getreide aus Egypten gebracht hatten/ sprach jr vater zu jnen: Zihet wider hin/ vnd kaufft vns ein wenig speise.

3. Da antwortet jhm Juda/ vnnd sprach: Der Mann band vnns das hart ein/ vnd sprach: Jr solt mein angesicht nicht sehen es sey denn euer bruder mit euch.

4. Ists nun/ daß du vnsern bruder mit vns sendest/ so wollen wir hinab ziehen/ vnd dir zu essen kauffen.

5. Ists aber/ daß du jn nicht sendest/ so ziehen wir nit hinab. Denn der mann hat gesagt zu vns / Jr solt mein angesicht nicht sehen / euer bruder sey denn mit euch.

6. Jsrael sprach: Warumb habt jr so vbel an mir gethan/ daß jr dem Mann ansaget/ wie jr noch einen bruder habt?

7. Sie antworten: Der Mann forschet so genau nach vns vnnd vnser freundschafft / vnnd sprach: Lebt euer Vater noch? Habt jr auch noch einen bruder? Da sagten wir jm/ wie er vns fraget. Wie kondten wir so eben wissen/ daß er sagen würde: Bringet euren bruder mit hernider.

8. Da sprach Juda zu Jsrael/ seinem Vater: Las den knaben mit mir ziehen/ daß wir vns auffmachen vnnd reisen/ vnnd leben/ vnd nicht sterben/ beide wir vnd du vnd vnser kindlein.

9. Jch wil bürge für jn sein/ von meinen henden solt du jn fordern. Wenn ich dir jn nicht wider bringe vnd für deine augen stelle / so will ich mein lebenlang die schuld tragen.

CAP. XLII.

38. Iacob disse, il mio figliuolo non discenderà con esso voi, percioche il suo fratello è morto, & egli è restato solo. Se occorresse ch' egli morisse pel camino, per il quale voi andarete, voi fareste discendere la mia vecchiezza al sepolcro con dolore.

CAP. XLIII.

1. Or la fame era grande in quel paese.

2. Et auuenne che quando hebbero finito di mangiare il grano, che haueuano portato di Egitto, allhora il lor padre disse loro, Ritornate, e compratecì vn poco da viuere.

3. E Iuda gli rispose, dicendo, Quello huomo ci ha protestato, dicendo, Voi non vedrete la mia faccia senza il vostro fratello con esso voi.

4. Se tu mandarai il nostro fratello con esso noi, noi discenderemo, e ti compraremo da mangiare.

5. Ma se tu non lo mandarai, noi non discenderemo: percioche quell' huomo ci ha detto, Voi non vedrete la mia faccia senza il vostro fratello con esso voi.

6. Allhora Israel disse, Perche mi hauete fatto questo dispiacere, raccontando à quell' huomo, che hauete ancora vn fratello.

7. Essi risposero, Quell' huomo interrogandoci, ci ha domandato di noi, e del nostro parentado, dicendo; Vostro padre viue ancora? hauete voi fratello? E noi gli habbiamo raccontato secondo queste parole. Poteuamo noi sapere ch' egli fosse per dire, Menati il vostro fratello con esso voi?

8. E Iuda disse ad Israel suo padre, Manda quel fanciullo con esso meco, e noi ci metteremo in camino, à fin che noi viuiamo, e non muoiamo noi e tu, & i nostri fanciulli.

9. Io ti prometto per lui, ricercalo de la mia mano: se io non te lo ricondurrò, e non lo metterò dinanzi à te, io ti farò obbligato à la pena per sempre.

מג

10 ארי אילולפון בדנא אתעכבנא ארי כען תבנא דנן תרתין זמנין:

11 ואמר להון ישראל אבוהון אם כן הוא דא עבידו סיבו מדמשבח בארעא במניכון ואחיתו לגברא תקרובתא זעיר קטף וזעיר דבש שעף ולטום בוטנין ושקדין:

12 וכספא על חד תרין סיבו בידיכון וית כספא דאתותב בפום טעניכון תתיבון בידיכון דלמא שלו הות:

13 וית אחוכון דברו וקומו תובו לות גברא:

14 ואל שדי יתן לכון רחמין קדם גברא ויפטר לכון ית אחוכון אחרנא וית בנימין ואנא כמא דתכולית אתכלית:

15 ונסיבו גבריא ית תקרובתא הדא ועל חד תרין כספא נסיבו בידיהון ודברו ית בנימין וקמו ונחתו למצרים וקמו קדם יוסף:

16 וחזא יוסף עמהון ית בנימין ואמר לדממנא על ביתיה אעיל ית גבריא לביתא ונכוס נכסתא ואתקין ארי עמי ייכלון גבריא בשירותא:

17 ועבד גברא כמא דאמר יוסף ואעיל גברא ית גבריא לבית יוסף:

18 ודחילו גבריא ארי אתעלו לבית יוסף ואמרו על עיסק כספא דאתותב בטוענא בקדמיתא אנחנא מתעלין לאתרברבא עלנא ולאסתקפא עלנא ולמקני יתנא לעבדין וית חמרנא:

מג

10 כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים:

11 ויאמר אלהם ישראל אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים:

12 וכסף משנה קחו בידכם ואת הכסף המושב בפי אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי משגה הוא:

13 ואת אחיכם קחו וקומו שובו אל האיש:

14 ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי:

15 ויקחו האנשים את המנחה הזאת ומשנה כסף לקחו בידם ואת בנימן ויקמו וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף:

16 וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים בצהרים:

17 ויעש האיש כאשר אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף:

18 וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף ויאמרו על דבר הכסף השב באמתחתינו בתחלה אנחנו מובאים להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת אתנו לעבדים ואת חמרינו:

μγʹ.

10. Εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν δίς.

11. Εἶπε δὲ αὐτοῖς ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν· εἰ οὕτως ἐστί, τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης καὶ τοῦ μέλιτος, θυμίαμά τε καὶ στακτὴν καὶ τερέβινθον καὶ κάρυα.

12. Καὶ τὸ ἀργύριον δισσὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ᾽ ὑμῶν, μήποτε ἀγνόημά ἐστι.

13. Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ ἀναστάντες κατάβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

14. Ὁ δὲ θεός μου δῴη ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστείλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα, καὶ τὸν βενιαμίν. ἐγὼ μὲν γὰρ καθὰ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι.

15. Λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα, καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὸν βενιαμίν. καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς αἴγυπτον. καὶ ἔστησαν ἐναντίον ἰωσήφ.

16. Εἶδε δὲ ἰωσὴφ αὐτοὺς καὶ τὸν βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἑτοίμασον· μετ᾽ ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν.

17. Ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος καθὰ εἶπεν ἰωσήφ, καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον ἰωσήφ.

18. Καὶ ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες, ὅτι εἰσήχθησαν εἰς τὸν οἶκον ἰωσήφ, εἶπαν· διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν, ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας, καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν.

CAP. XLIII.

10. Si non intercessisset dilatio, iam vice altera venissemus.

11. Igitur Israël pater eorum dixit ad eos: Si sic necesse est, facite quod vultis: sumite de optimis terræ frugibus in vasis vestris, & deferte viro munera, modicum resinæ, & mellis, & storacis, stactes, & terebinthi, & amygdalarum.

12. Pecuniam quoque duplicem ferte vobiscum: & illam quam invenistis in sacculis, reportate, ne fortè errore factum sit.

13. Sed & fratrem vestrum tollite, & ite ad virum.

14. Deus autem meus omnipotens faciat vobis eum placabilem: & remittat vobiscum fratrem vestrum quem tenet in vinculis, & hunc Ben-iamin: ego autem quasi orbatus absque liberis ero.

15. Tulerunt ergo viri munera, & pecuniam duplicem, & Ben-iamin: descenderuntque in Aegyptum, & steterunt coram Ioseph.

16. Quos cùm ille vidisset, & Ben-iamin simul, præcepit dispensatori domus suæ, dicens: Introduc viros domū, & occide victimas, & instrue convivium: quoniam mecum sunt comesturi meridie.

17. Fecit ille sicut fuerat imperatum, & introduxit viros domum.

18. Illique exterriti, dixerunt mutuò: Propter pecuniam quam retulimus prius in saccis nostris, introducti sumus: ut devolvat in nos calumniam, & violenter subiiciat servituti & nos, & asinos nostros.

Das XLIII. Capitel.

10. Denn wo wir nicht hetten verzogen / weren wir schon wol zweymal wider kommen.

11. Da sprach Israel jr Vater zu jnen: Muß es denn ja also sein / so thuts. Vnd nemet von des landes besten früchten in euer säcke / vnnd bringet dem Manne geschencke hinab / ein wenig Balsam / vnd Honig / vnd Würtz / vnd Myrrhen / vnd Datteln / vnd Mandel.

12. Nemet auch ander gelt mit euch / vnnd das gelt / das euch oben in euern säcken wider worden ist / bringet auch wider mit euch. Villeicht ist ein jrrthum da geschehen.

13. Dazu nemet euern bruder / macht euch auff / vnd kommet wider zu dem manne.

14. Aber der Allmechtige GOTT gebe euch Barmhertzigkeit für dem manne / daß er euch lasse euern andern bruder vnd BenJamin / Ich aber muß sein / wie einer / der seiner kinder beraubet ist.

15. Da namen sie dise Geschencke / vnd das Gelt zwifeltig mit sich / vnnd BenJamin / machten sich auff / zogen in Egypten / vnd tratten für Joseph.

16. Da sahe sie Joseph mit BenJamin / vnd sprach zu seinem Haußhalter: Führe dise Männer zu hause / vnnd schlachte vnd richte zu / Denn sie sollen zu Mittag mit mir essen.

17. Vnnd der Mann thet / wie jhm Joseph gesaget hatte / vnnd führet die Männer in Josephs hauß.

18. Sie forchten sich aber / daß sie in Josephs hauß gefürt wurden / vnnd sprachen: Wir sind herein gefürt vmb des gelts willen / das wir in vnsern säcken vorhin wider funden haben / daß ers auff vns bringe vnd felle ein vrtheil vber vns / damit er vns neme zu eigen knechten / sampt vnsern Eseln.

CAP. XLIII.

10. E se noi non haueßimo ritardato, certo che ora saremmo ritornati di gia due volte.

11. Allhora Israel lor padre, disse loro, se cosi hora fa di bisogno, fatelo: pigliate de frutti buoni de la terra ne vostri sacchi, e portate vn presente à quell' huomo, cioè, vn poco di ragia, vn poco di mele, de gli aromati, de la mirra, de pini, e de le mandole.

12. Pigliate ancora nelle vostre mani denari al doppio; & il denaro rimesso nella bocca de vostri sacchi, lo riportarete ne la vostra mano: forse che ciò s' è fatto per ignoranza.

13. Pigliate ancora il vostro fratello, leuateui, e ritornate à quell' huomo.

14. Or lo Dio onnipotente vi conceda misericordia dinanzi à questo huomo, e virenda l' altro vostro fratello, e Beniamin: ma io resto priuato de i figliuoli, si come gia ne sono priuato.

15. Quelli huomini dunque presero quel presente, & il doppio de denari nelle mani loro, e Beniamin: e si leuorono, e discesero in Egitto, e si presentorono dinanzi à Ioseph.

16. E Ioseph vedendo Beniamin con essi, disse al suo maestro di casa, Mena questi huomini in casa, & ammazza qualche bestia, e mettela inordine, perche questi huomini mangiaranno à mezzo giorno con esso meco.

17. E quello huomo fece, si come gli haueua detto Ioseph, e menò, quelli huomini nella casa di Ioseph.

18. I quali quando furono intromessi in casa di Ioseph, temettero; e dissero, Noi siamo intromessi per quelli denari, che primieramente furono rimessi ne nostri sacchi, per voltarsi sopra di noi, e venire contra di noi, e pigliar per seruitori noi, & i nostri asini.

מג

19 וקריבו לות גברא די ממנא על בית יוסף ומלילו עמיה בתרע ביתא׃

20 ואמרו בבעו רבוני מיחת נחיתנא בקדמיתא למזבן עבורא׃

21 והוה כד אתינא לבית מבתא ופתחנא ית טועננא והא כסף גבר בפום טועניה כספנא במתקליה ואתיבנא יתיה בידנא׃

22 וכספא אחרנא אתיבנא בידנא למזבן עבורא לא ידענא מן שוי כספנא בטועננא׃

23 ואמר שלם לכון לא תדחלון אלהכון ואלהא דאבוכון יהב לכון סימא בטועניכון כספיכון אתא לותי ואפיק לותהון ית שמעון׃

24 ואעיל גברא ית גבריא לבית יוסף ויהב מיא ואסחו רגליהון ויהב כסתא לחמריהון׃

25 ואתקינו ית תקרובתא עד דעל יוסף בשירותא ארי שמעו ארי תמן אכלין לחמא׃

26 ועל יוסף לביתא ואעילו ליה ית תקרובתא די בידיהון לביתא וסגידו ליה על ארעא׃

27 ושאיל להון לשלם ואמר השלם לאבוכון סבא דאמרתון העד כען הוא קיים׃

28 ואמרו שלם לעבדך לאבונא עד כען קיים וכרעו וסגידו׃

29 וזקף עינוהי וחזא ית בנימין אחוהי בר אמיה ואמר הדין אחוכון וזעירא דאמרתון לי ואמר מן קדם יי יתרחם עלך ברי׃

מג

19 ויגשו אל־האיש אשר על־בית יוסף וידברו אליו פתח הבית׃

20 ויאמרו בי אדני ירד ירדנו בתחלה לשבר־אכל׃

21 ויהי כי־באנו אל־המלון ונפתחה את־אמתחתינו והנה כסף־איש בפי אמתחתו כספנו במשקלו ונשב אתו בידנו׃

22 וכסף אחר הורדנו בידנו לשבר־אכל לא ידענו מי־שם כספנו באמתחתינו׃

23 ויאמר שלום לכם אל־תיראו אלהיכם ואלהי אביכם נתן לכם מטמון באמתחתיכם כספכם בא אלי ויוצא אלהם את־שמעון׃

24 ויבא האיש את־האנשים ביתה יוסף ויתן־מים וירחצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם׃

25 ויכינו את־המנחה עד־בוא יוסף בצהרים כי שמעו כי־שם יאכלו לחם׃

26 ויבא יוסף הביתה ויביאו לו את־המנחה אשר־בידם הביתה וישתחוו־לו ארצה׃

27 וישאל להם לשלום ויאמר השלום אביכם הזקן אשר אמרתם העודנו חי׃

28 ויאמרו שלום לעבדך לאבינו עודנו חי ויקדו וישתחו׃

29 וישא עיניו וירא את־בנימין אחיו בן־אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן אשר אמרתם אלי ויאמר אלהים יחנך בני׃

μγ'.

19. Προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἰωσὴφ, ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου.

20. Λέγοντες. δεόμεθα κύριε. κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα.

21. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι, καὶ ἠνοίξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἑκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ. τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ, ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν.

22. Καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγοράσαι βρώματα. οὐ γὰρ οἴδαμεν τίς ἐνέβαλε ἡμῖν μετὰ χεῖρας τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν.

23. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἵλεως ὑμῖν (μὴ φοβεῖσθε) ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν. καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκιμοῦν ἀπέχω. Καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν συμεών.

24. Καὶ ἤνεγκαν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν.

25. Ἡτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς ἰωσὴφ μεσημβρίας. ἤκουσαν δὲ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν.

26. Εἰσῆλθε δὲ ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

27. Ἠρώτησε δὲ αὐτούς. πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτης, ὃν εἴπατε ἔτι ζῇ;

28. Οἱ δὲ εἶπον· ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ. καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ.

29. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰωσὴφ, εἶδε βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπεν· οὗτός ἐστιν ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἴπατε πρός με ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν· ὁ θεὸς ἐλεήσαι σε τέκνον.

CAP. XLIII.

19. Quamobrem in ipsis foribus accedentes ad dispensatorem locuti sunt.

20. Oramus domine ut audias nos. Iam antè descendimus ut emeremus escas.

21. Quibus emptis, cùm venissemus ad diversorium, aperuimus saccos nostros, & invenimus pecuniam in ore saccorum, quam nunc eodem pondere reportavimus.

22. Sed & aliud attulimus argentum, ut emamus quæ nobis necessaria sunt: non est in nostra conscientia quis posuerit eam in marsupiis nostris.

23. At ille respondit, Pax vobiscum, nolite timere: Deus vester, & Deus patris vestri dedit vobis thesauros in saccis vestris. nam pecuniam quam dedistis mihi, probatam ego habeo. Eduxitq; ad eos Simeon,

24. Et introductis domum, attulit aquam, & laverunt pedes suos, deditque pabulum asinis eorum.

25. Illi verò parabant munera, donec ingrederetur Ioseph meridie, audierāt enim quòd ibi comesturi essent panem.

26. Igitur ingressus est Ioseph domum suam, obtuleruntq; ei munera, tenentes in manibus suis: & adoraverunt proni in terram.

27. At ille clementer resalutatis eis, interrogavit eos, dicens: Sanúsne est pater vester senex, de quo dixeratis mihi? Adhuc vivit?

28. Qui responderunt: Sospes est servus tuus pater noster, adhuc vivit. Et incurvati, adoraverunt eum.

29. Attollens autem Ioseph oculos, vidit Ben-iamin fratrem suum uterinum, & ait: Iste est frater vester parvulus, de quo dixeratis mihi? Et rursum, Deus, inquit, misereatur tui fili mi.

Das XLIII. Capitel.

19. Darumb tratten sie zu Josephs Haußhalter/ vnd redten mit jm für der Haußthür.

20. Vnd sprachen: Mein herr/ Wir sind vorhin herab gezogen / speise zu kauffen.

21. Vnd da wir in die herberge kamen/ vnnd vnsere säcke auffthetten / sihe/ da war eines jeglichen gelt oben in seinem sack mit völligem gewicht/ Darumb haben wirs wider mit vns bracht.

22. Haben auch ander gelt mit vnns herab bracht/ Speise zu kauffen / Wir wissen aber nicht wer vns vnser Gelt in vnser säcke gesteckt hat.

23. Er aber sprach: Gehabt euch wol/ fürchtet euch nicht/ euer Gott vnd euers Vaters Gott hat euch einen schatz gegeben in eure Säcke/ euer gelt ist mir worden. Vnnd er führet Simeon zu jhnen herauß.

24. Vnd füret sie in Josephs hauß/ gab jnen wasser/ daß sie jhre füsse wuschen/ vnd gab jren Eseln futter.

25. Sie aber bereitten das geschenck zu/ biß daß Joseph kam auff den Mittag/ Denn sie hatten gehöret/ das sie daselbs das Brod essen solten.

26. Da nun Joseph zum hause eingieng/ brachten sie jm zu hause das geschencke in jhren henden/ vnnd fielen für jm nider zur erden.

27. Er aber grüsset sie freundlich/ vnd sprach: Gehet es eurem Vater dem alten wol/ von dem jr mir sagetet? Lebet er noch?

28. Sie antworten: Es gehet deinem Knechte vnserm Vater wol/ vnnd lebet noch/ vnnd neigeten sich / vnd fielen für jm nider.

29. Vnnd er hub seine augen auff / vnnd sahe seinen Bruder BenJamin seiner Muter Sohn/ vnnd sprach: Ist das euer Jüngster Bruder / da jhr mir von sagetet? Vnd sprach weiter/ GOtt sey dir gnedig mein Sohn.

CAP. XLIII.

19. *Et andorono à quello huomo, che haueua il gouerno de la casa di Ioseph, e gli parlorono da la porta de la casa.*

20. *Dicendo, Signor mio, noi siamo discesi nel principio per comprare da viuere.*

21. *Ma è occorso, che quando arriuammo à l' hosteria, & a persemo i nostri sacchi, ecco che il denaro di ciaschaduno era nella bocca del suo sacco, ancora secondo il suo peso: e noi l' habbiamo riportato nelle nostre mani.*

22. *Inoltre habbiamo portati de gli altri denari nelle nostre mani, per comprar da viuere, e non sappiamo chi habbia rimesso il nostro denaro ne i nostri sacchi*

23. *Egli rispose, Va ben per voi, non temete: Lo Dio vostro, e lo Dio del padre vostro vi ha dato il tesoro ne i vostri sacchi: il vostro denaro è peruenuto à me; e menò loro Simeon.*

24. *Quell' huomo adunque menò quelli huomini ne la casa di Ioseph, e dette loro de l' acqua, e si lauorono i piedi: dette ancora da mangiare à i loro asini.*

25. *Mentre che Ioseph veniua sul mezzo giorno à desinare, essi preparorono quel presente; perche haueuano inteso, che haueuano à mangiar quiui del pane.*

26. *Allhora Ioseph venne à casa, & essi gli presentorono il dono, che haueuano nella lor mano in casa, e s' inchinorono insino in terra dinanzi à lui.*

27. *Et egli domandò loro de la prosperità loro, e di piu, Il vostro padre vecchio è egli sano? del quale mi hauete parlato, viue egli ancora?*

28. *Essi risposero, Nostro padre tuo seruitore stà bene, e viue ancora: e s' inchinorono, e gli fecero riuerenza.*

29. *Et egli alzando gli occhii suoi, vidde Beniamin suo fratello, figliuolo de la sua madre, e disse, E egli questo il vostro fratello minore delquale mi hauete parlato? Dapoi disse, Figliuolo mio, Dio ti sia misericordioso.*

מג

30 ויתמהר יוסף כי־נכמרו רחמיו אל־אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה׃

31 וירחץ פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם׃

32 וישימו לו לבדו ולהם לבדם ולמצרים האכלים אתו לבדם כי לא יוכלון המצרים לאכל את־העברים לחם כי־תועבה הוא למצרים׃

33 וישבו לפניו הבכר כבכרתו והצעיר כצעירתו ויתמהו האנשים איש אל־רעהו׃

34 וישא משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן ממשאת כלם חמש ידות וישתו וישכרו עמו׃

מג

30 ואוחי יוסף ארי אתגוללו רחמוהי על אחוהי ובעא למבכי ועל לאדרון בית משכבא ובכא תמן׃

31 ואסחי אפוהי ונפק ואתחסן ואמר שוו לחמא׃

32 ושויאו ליה בלחודוהי ולהון בלחודיהון ולמצראי דאכלין עמיה בלחודיהון ארי לא יכלין מצראי למיכל עם עבראי לחמא ארי בעירא דמצראי דחלין ליה עבראי אכלין׃

33 ואסחרו קדמוהי רבא כרביותיה וזעירא כזעירותיה ותמהו גבריא גבר לחבריה׃

34 ונטל חולקין מן קדמוהי לנתהון וסגיאת חולקא דבנימין מחולקי כולהון חמשא חולקין ושתיו ורויאו עמיה׃

μγ΄.

30. Ἐταράχθη δὲ Ἰωσήφ· συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐζήτει κλαῦσαι. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον, ἔκλαυσεν ἐκεῖ.

31. Καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο, καὶ εἶπε· παράθετε ἄρτους.

32. Καὶ παρέθηκαν αὐτῷ μόνῳ καὶ αὐτοῖς καθ᾽ ἑαυτούς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσι μετ᾽ αὐτοῦ καθ᾽ ἑαυτούς. οὐ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν Ἑβραίων ἄρτους. βδέλυγμα γάρ ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

33. Ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ. ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι, ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

34. Ἦραν δὲ μερίδας παρ᾽ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτούς· ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς Βενιαμὶν παρὰ τὰς μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων. ἔπιον δέ, καὶ ἐμεθύσθησαν μετ᾽ αὐτοῦ.

מד

1 ויצו את־אשר על־ביתו לאמר מלא את־אמתחת האנשים אכל כאשר יוכלון שאת ושים כסף־איש בפי אמתחתו׃

2 ואת־גביעי גביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת כסף שברו ויעש כדבר יוסף אשר דבר׃

3 הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם׃

4 הם יצאו את־העיר לא הרחיקו ויוסף אמר לאשר על־ביתו קום רדף אחרי האנשים והשגתם ואמרת אלהם למה שלמתם רעה תחת טובה׃

מד

1 ופקיד לדממנא על ביתיה למימר מלי ית טועני גבריא עבורא כמא דיכלין למטען ושו כסף גבר בפום טועניה׃

2 וית כלידי כלידא דכספא תשוי בפום טוענא דזעירא וית כסף זבינוהי ועבד כפתגמא דיוסף דמליל׃

3 צפרא נהר וגבריא אתפטרו אינון וחמריהון׃

4 אינון נפקו מן קרתא לא ארחיקו ויוסף אמר לדממנא על ביתיה קום רדף בתר גבריא ותדבקינון ותימר להון למה אשלמתון בישתא חלף טבתא׃

ΚΕΦΑΛ. μδ΄.

1. Καὶ ἐνετείλατο ὁ Ἰωσὴφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ λέγων· πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων ὅσα ἐὰν δύνωνται ἆραι, καὶ ἐμβάλετε ἑκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου.

2. Καὶ τὸ κόνδυ μου τὸ ἀργυροῦν, ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ. ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσήφ, καθὼς εἶπε.

3. Τὸ πρωῒ δὲ ἔφαυσε, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐξαπεστάλησαν αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν.

4. Ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπέσχον μακράν. καὶ Ἰωσὴφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ λέγων· ἀναστὰς ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν;

CAP. XLIII.

30. Festinavitque quia commota fuerant viscera eius super fratre suo, & erumpebăt lachrymæ: & introiens cubiculum flevit.

31. Rursumque lota facie egressus, continuit se, & ait: Ponite panes.

32. Quibus appositis, seorsum Ioseph, & seorsum fratribus, Ægyptiis quoque qui vescebantur simul, seorsum (illicitum est enim Ægyptiis comedere cum Hebræis, & profanum putant huiuscemodi convivium)

33. Sederunt coram eo, primogenitus iuxta primogenita sua, & minimus iuxta ætatem suam. Et mirabantur nimis:

34. Sumptis partibus quas ab eo acceperant: maiorque pars venit Ben-iamin, ita ut quinque partibus excederet. Biberuntque, & inebriati sunt cum eo.

Das XLIII. Capitel.

30. Vnnd Joseph eilete / denn sein Hertz entbrandt jm gegen seinem Bruder/vnd sucht/wo er weinete/vnd gieng in seine kammer/vnnd weinete daselbs.

31. Vnnd da er sein angesicht gewaschen hatte / gieng er herauß/ vnd hielt sich vest/vnnd sprach: Leget brod auff.

32. Vnd man trug jm besonders auff/ vnd jene auch besonders/vnd den Egyptern/die mit jm assen/auch besonders/ denn die Egypter dörffen nicht Brodt essen mit den Ebreern / Denn es ist ein greuel für jnen.

33. Vnnd man satzt sie gegen jhm/den erstgebornen nach seiner erstengeburt, vnnd den jüngsten nach seiner jugend. Des verwunderten sie sich vntereinander.

34. Vnd man trug jnen essen für/von seinem tisch / Aber dem BenJamin ward fünffmal mehr denn den andern/ Vnd sie truncken/vnd wurden truncken mit jm.

CAP. XLIII.

30. *Allhora Ioseph si affrettò (perche si riscaldaua di compassione sopra il suo fratello) e cercaua luogo per piangere: e cosi entrò in camera, e quiui pianse.*

31. *Dipoi lauatasi la sua faccia, dinuouo vscì fuora; e si contenne, e disse: Mettete del pane.*

32. *E messero auanti del pane, à lui separatamente, & à quelli à parte, & à gli Egitii ancora à parte, i quali soleuano mangiare con lui. Imperoche gli Egittii non possono mangiare del pane con gli Hebrei; percioche è cosa abominevole à gli Egittii.*

33. *Essi dunque federono dinanzi à lui, il primogenito secondo la sua primogenitura, & il minore secondo la sua età minore: e quelli huomini si marauigliorono fra loro.*

34. *Et egli prese dinanzi à se de le parti, e le presentò loro; e fece piu grande la parte di Beniamin cinque volte piu sopra le parti di tutti gli altri: beuuero, e s'imbriacorono conesso lui.*

CAP. XLIIII.

1. Præcepit autem Ioseph dispensatori domus suæ, dicens: Imple saccos eorum frumento, quantum possunt capere: & pone pecuniam singulorum in summitate sacci.

2. Scyphum autem meum argenteum, & pretium quod dedit tritici, pone in ore sacci iunioris. factumque est ita.

3. Et orto manè, dimissi sunt cum asinis suis.

4. Iamque urbem exierant, & processerant paululum: tunc Ioseph accersito dispensatore domus, ait, Surge, inquit, & persequere viros: & apprehensis dicito: Quare reddidistis malum pro bono?

Das XLIIII. Capitel.

1. VNd Joseph befahl seinem Haußhalter/vnd sprach: Fülle den männern jhre Säcke mit speise/so viel sie füren mögen/vnd lege jedlichem sein gelt oben in seinen sack.

2. Vnd meinen silbern becher lege oben in des jüngsten sack/mit dem gelde für das getreide. Der thet wie jhm Joseph hatte gesagt.

3. Des morgens/da es liecht ward/ liessen sie die Männer ziehen mit jhren Eseln.

4. Da sie aber zur Stadt hinauß waren vnd nicht ferne kommen/ sprach Joseph zu seinem Haußhalter: Auff/ vnd jage den Männern nach/vnd weñ du sie ergreiffest / so sprich zu jhnen: Warumb habt jhr gutes mit bösem vergolten?

CAP. XLIIII.

1. *E Ioseph comandò al suo maestro di casa, dicendo, Empie i sacchi di questi huomini di vettouaglia, quanta essi ne potranno portare; e rimetti i denari di ciascuno ne la bocca del suo sacco.*

2. *Inoltre, metti la mia coppa d'argento ne la bocca del sacco del piu giouane, & il denaro del suo grano. Et egli fece secondo che Ioseph gli haueua detto.*

3. *Venne la mattina, e quegli huomini furono licentiati, essi & i loro asini.*

4. *Quando essi furono vsciti de la città, e per anco non erano lontani, Ioseph disse al suo maestro di casa; Leuati, seguita quelli huomini; e quando gli hauerai presi, di loro: Perche hauete voi reso mal per bene?*

מד

5 הֲלָא דֵין דְשָׁתֵי רִבּוֹנִי בֵיהּ וְהוּא בַּדָּקָא מְבַדֵּק בֵּיהּ אַבְאֶשְׁתּוּן דַּעֲבַדְתּוּן׃

6 וְאַדְבְּקִינוּן וּמַלִּיל עִמְּהוֹן יָת פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין׃

7 וַאֲמַרוּ לֵיהּ לְמָה יְמַלֵּיל רִבּוֹנִי כְּפִתְגָמַיָּא הָאִלֵּין חַס לְעַבְדָּךְ מִלְּמֶעְבַּד כְּפִתְגָמָא הָדֵין׃

8 הָא כַּסְפָּא דְּאַשְׁכַּחְנָא בְּפוּם טוֹעֲנָנָא אֲתֵיבְנָא לְוָתָךְ מֵאַרְעָא דִכְנַעַן וְאֵכְדֵין נִגְנוֹב מִבֵּית רִבּוֹנָךְ מָאנִין דִּכְסַף אוֹ מָאנִין דִּדְהַב׃

9 דְּיִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ מֵעַבְדָּךְ יְמוּת וְאַף אֲנַחְנָא נְהֵי לְרִבּוֹנִי לְעַבְדִּין׃

10 וַאֲמַר אַף כְּעַן כְּפִתְגָמֵיכוֹן כֵּן הוּא דְּיִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ יְהֵא לִי עַבְדָּא וְאַתּוּן תְּהוֹן זַכָּאִין׃

11 וְאוֹחִיאוּ וְאַחִיתוּ גְּבַר טוֹעֲנֵיהּ לְאַרְעָא וּפְתַחוּ גְּבַר טוֹעֲנֵיהּ׃

12 וּבְלַשׁ בְּרַבָּא שָׁרֵי וּבִזְעֵירָא שֵׁצֵי וְאִשְׁתְּכַח כַּלִּידָא בְּטוֹעֲנָא דְבִנְיָמִין׃

13 וּבְזַעוּ לְבוּשֵׁיהוֹן וּרְמוֹ גְּבַר עַל חֲמָרֵיהּ וְתָבוּ לְקַרְתָּא׃

14 וְעַל יְהוּדָה וַאֲחוֹהִי לְבֵית יוֹסֵף וְהוּא עַד כְּעַן תַּמָּן וּנְפַלוּ קֳדָמוֹהִי עַל אַרְעָא׃

15 וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף מָה עוֹבָדָא הָדֵין דַּעֲבַדְתּוּן הֲלָא יְדַעְתּוּן אֲרֵי בַדָּקָא מְבַדֵּק גַּבְרָא דִּכְוָתִי׃

מד

5 הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרֵעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃

6 וַיַּשִּׂגֵם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃

7 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃

8 הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי אַמְתְּחֹתֵינוּ הֱשִׁיבֹנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב׃

9 אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבָדִים׃

10 וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה כְדִבְרֵיכֶם כֶּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּם׃

11 וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרִדוּ אִישׁ אֶת־אַמְתַּחְתּוֹ אָרְצָה וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ׃

12 וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל הֵחֵל וּבַקָּטֹן כִּלָּה וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן׃

13 וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה׃

14 וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אָרְצָה׃

15 וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא יְדַעְתֶּם כִּי־נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי׃

μδ'.

5. Οὐ τοῦτό ἐστιν ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ. πονηρὰ συντετελέκατε ἃ πεποιήκατε.

6. Εὑρὼν δὲ αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

7. Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ἵνα τί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα; μὴ γένοιτο τοῖς παισί σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο.

8. Εἰ τὸ μὲν ἀργύριον ὃ εὕρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν, ἀπεστρέψαμεν πρὸς σὲ ἐκ γῆς Χαναάν, πῶς ἂν κλέψαιμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον;

9. Παρ' ᾧ ἂν εὕρῃς τὸ κόνδυ τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέτω, καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

10. Ὁ δὲ εἶπε· καὶ νῦν ὡς λέγετε, οὕτως ἔσται. ὁ ἄνθρωπος παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῇ τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί.

11. Καὶ ἔσπευσαν, καὶ καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ.

12. Ἠρεύνα δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος, ἕως ἦλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον. καὶ συντελέσας εὗρε τὸ κόνδυ ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμίν.

13. Καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

14. Εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ. καὶ ἔπιπτον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.

15. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; οὐκ οἴδατε ὅτι οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ὁ ἄνθρωπος οἷος ἐγώ.

CAP. XLIIII.

5. Scyphus quem furati estis, ipse est in quo bibit dominus meus, & in quo augurari solet: pessimam rem fecistis. Fecit ille ut iusserat.

6. Et apprehensis per ordinem locutus est.

7. Qui responderunt: Quare sic loquitur dominus noster, ut servi tui tantum flagitii commiserint?

8. Pecuniam quam invenimus in summitate saccorum, reportavimus ad te de Terra-Chanáan: & quomodo consequens est ut furati simus de domo domini tui aurum vel argentum?

9. Apud quemcunque fuerit inventum servorum tuorum quod quæris, moriatur, & nos erimus servi domini nostri.

10. Qui dixit eis, Fiat iuxta vestram sententiam: apud quemcunque fuerit inventum, ipse sit servus meus, vos autem eritis innoxii.

11. Itaque festinato deponentes in terram saccos, aperuerunt singuli.

12. Quos scrutatus, incipiens à maiore usque ad minimum, invenit scyphum in sacco Beniamin.

13. At illi scissis vestibus, oneratisq; rursum asinis, reversi sunt in oppidum.

14. Primusq; Iudas cum fratribus ingressus est ad Ioseph (necdum enim de loco abierat) omnesq; ante eum pariter in terram corruerũt.

15. Quibus ille ait: Cur sic agere voluistis? an ignoratis quòd non sit similis mei in augurandi scientia?

Das XLIIII. Capitel.

5. Ists nicht das / da mein Herr auß trincket / vnnd damit er weissaget? Ihr habt übel gethan.

6. Vnd als er sie ergreiff / redet er mit jhnen solche wort.

7. Sie antworten jhm: Warumb redet mein Herr solche wort? Es sey ferne von deinen Knechten ein solchs zu thun.

8. Sihe / das Geldt / das wir funden oben in vnsern säcken / haben wir widerbracht zu dir auß dem Lande Canaan / Vnnd wie solten wir denn auß deines Herrn Hause gestolen haben Silber oder Goldt?

9. Bey welchem er funden wird vnter deinen Knechten / der sey des tods / dazu wöllen auch wir meines Herrn Knechte sein.

10. Er sprach / Ja / es sey / wie jhr geredt habt / bey welchem er funden wird, der sey mein Knecht / Ihr aber solt ledig sein.

11. Vnd sie eileten / vnnd legt ein jeglicher seinen Sack abe / auff die Erden vnd ein jeglicher thet seinen Sack auff.

12. Vnd er suchte / vnd hub am grössesten an / biß auff den jüngsten / Da fandt sich der Becher in BenJamins Sack.

13. Da zurissen sie jhre Kleider / vnnd lud ein jeglicher auff seinen Esel / vnnd zogen wider in die Stadt.

14. Vnd Juda gieng mit seinen Brüdern inn Josephs Hauß / denn er war noch daselbs / Vnd sie fielen für jhm nider auff die Erden.

15. Joseph aber sprach zu jhnen: Wie habt jhr das thun dürffen? Wisset jhr nicht / daß ein solcher Mann / wie ich bin errathen köndte.

CAP. XLIIII.

5. Non è egli questa la coppa, ne laquale beue il mio signore? ne laquale suole indouinare, è tentando vi tentà: voi hauete fatto male quello che hauete fatto.

6. Et egli aggiunto che gli hebbe, disse loro queste parole:

7. Essi gli risposero, Perche dice il mio signore queste cose? Sia lontano da i tuoi seruitori, che facciano tal cosa.

8. Ecco che noi ti habbiamo riportati de la terra di Canaan i denari che habbiamo ritrouati nella bocca de nostri sacchi: in che modo adunque haueremo noi rubbato di casa del tuo signore argento ò oro?

9. Muoia quello, appresso delquale di noi tuoi seruitori sia ritrouato; e noi ancora saremo seruitori al tuo signore.

10. Et egli disse, A la buon' hora, come voi hauete detto, cosi sia, appresso di chi sarà trouato, egli mi sarà seruitore. e voi sarete innocenti.

11. Incontinente dunque ciascuno gettò il suo sacco sopra la terra, e ciascuno aperse il suo sacco.

12. Et egli ricercò, cominciando dal maggiore, e finendo al minore: e la tazza fu ritrouata nel sacco di Beniamin.

13. Allhora essi stracciati i lor vestimenti, ciascuno caricò il suo asino, e ritornorono à la città.

14. E Iuda co i suoi fratelli arriuò à la casa di Ioseph (ilquale per anco era quiui) e si gettorono dinanti à lui sopra la terra.

15. E Ioseph disse loro: Che cosa è questa, che voi hauete fatta? Non sapete voi, che vno huomo par mio indouina?

מד

16 ואמר יהודה מה נימר לרבוני מה נמליל ומה נזכי ומן קדם יי אשתכח חובא דעבדך הא אנחנא עבדין לרבוני אף אנחנא אף דאשתכח כלידא בידיה׃
17 ואמר חס לי מלמעבד דא גברא דאשתכח כלידא בידיה הוא יהא לי עבדא ואתון סקו לשלם לות אבוכון׃
18 וקריב לותיה יהודה ואמר בבעו רבוני ימליל כען עבדך פתגמא קדם רבוני ולא יתקוף רוגזך בעבדך ארי כפרעה כן את׃
19 רבוני שאיל ית עבדוהי למימר האית לכון אבא או אחא׃
20 ואמרנא לרבוני אית לנא אבא סבא ובר סיבתין זעיר ואחוהי מית ואשתאר הוא בלחודוהי לאמיה ואבוהי רחים ליה׃
21 ואמרת לעבדך אחתוהי לותי ואשוי עיני עלוהי׃
22 ואמרנא לרבוני לא יכול עולימא למשבק ית אבוהי ואם ישבוק ית אבוהי וימות׃
23 ואמרת לעבדך אם לא יחות אחוכון זעירא עמכון לא תוספון למחזי אפי׃
24 והוה כד סליקנא לות עבדך אבא וחוינא ליה ית פתגמי רבוני׃
25 ואמר אבונא תובו זבנו לנא זעיר עיבורא׃
26 ואמרנא לא ניכול למיחת אם אית אחונא זעירא עמנא וניחות ארי לא ניכול למחזי אפי גברא ואחונא זעירא ליתוהי עמנא׃

מד

16 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עֲוֺן עֲבָדֶיךָ הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃
17 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם׃
18 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃
19 אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח׃
20 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃
21 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלָי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃
22 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת׃
23 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃
24 וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃
25 וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃
26 וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ׃

μδ'.

16. Εἶπε δὲ Ἰούδας· τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ; ἢ τί λαλήσομεν; ἢ τί δικαιωθῶμεν; ὁ θεὸς δὲ εὗρε τὴν ἀδικίαν τῶν παίδων σου. ἰδού ἐσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς καὶ παρ᾽ ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ.

17. Εἶπε δὲ Ἰωσήφ. μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. ὁ ἄνθρωπος παρ᾽ ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσται μου παῖς. ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν.

18. Ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰούδας εἶπε· δέομαι κύριε, λαλησάτω ὁ παῖς σου ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῇς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραώ.

19. Κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδάς σου λέγων, εἰ ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν;

20. Καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ παιδίον ἐκ γήρως νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἠγάπησεν.

21. Εἶπας δὲ τοῖς παισί σου. καταγάγετε αὐτὸν πρός με, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ.

22. Καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ· οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα. ἐὰν δὲ καταλίπῃ τὸν πατέρα ἀποθανεῖται.

23. Σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισί σου, ὅτι ἐὰν μὴ καταβῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ᾽ ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου.

24. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν παῖδά σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου.

25. Εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ πατὴρ ἡμῶν· βαδίσατε πάλιν, ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα.

26. Ἡμεῖς δὲ εἴπομεν, οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ᾽ ἡμῶν, καταβησόμεθα. οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεθ᾽ ἡμῶν.

16 Cui

CAP. XLIIII

16. Cui Iudas, Quid respondebimus, inquit, domino meo? vel, Quid loquemur, aut iustè poterimus obtendere? Deus invenit iniquitatem servorum tuorum: en omnes servi sumus domini mei, & nos, & apud quem inventus est scyphus.

17. Respōditq; Ioseph: Absit à me ut sic agam: qui furatus est scyphum, ipse sit servus meus: vos autem abite liberi ad patrem vestrum.

18. Accedens autē propiùs Iudas, confidenter ait: Oro domine mi, loquatur servus tuus verbum in auribus tuis, & ne irascaris famulo tuo: tu es enim post Pharaonem dominus meus.

19. Interrogasti prius servos tuos, Habetis patrem aut fratrem?

20. Et nos respondimus tibi domino meo: Est nobis pater senex, & puer parvulus, qui in senectute illius natus est: cuius uterinus frater mortuus est: & ipsum solum habet mater sua, pater vero tenerè diligit eum.

21. Dixistiq; servis tuis: Adducite eum ad me, & ponam oculos meos super illum.

22. Suggessimus domino meo: non potest puer relinquere patrem suum: si enim illum dimiserit, morietur.

23. Et dixisti servis tuis, Nisi venerit frater vester minimus vobiscum, non videbitis amplius faciem meam.

24. Cùm ergo ascēdissemus ad famulum tuum patrem nostrū, narravimus ei omnia quæ locutus est dominus meus.

25. Et dixit pater noster, Revertimini, & emite nobis parum tritici.

26. Cui diximus, Ire non possumus: si frater noster minimus descenderit nobiscū, proficiscemur simul: alioquin illo absente, non audemus videre faciem viri.

Das XLIIII. Capitel.

16. Juda sprach: Was sollen wir sagen meinem Herrn / oder wie sollen wir reden? Vnd was können wir vns rechtfertigen? Gott hat die missethat deiner Knechte funden / Sihe da / wir vnd der / bey dem der Becher funden ist / sindt meines Herrn Knechte.

17. Er aber sprach: Das sey ferne von mir, solchs zu thun / Der Mann / bey dem der Becher funden ist / sol mein Knecht sein / Jr aber ziehet hinauff mit frieden zu ewrem Vater.

18. Da trat Juda zu jm / vnd sprach: Mein Herr / laß deinen Knecht ein wort reden / für deinen ohren / mein Herr / vnd dein zorn ergrimme nicht über deinen Knecht / denn du bist wie Pharao.

19. Mein Herr fraget seine Knechte / vnd sprach: Habt jhr auch einen Vater oder Bruder?

20. Da antworten wir: Wir haben einen Vater / der ist alt / vnnd einen jungen Knaben inn seinem alter geboren / vnd sein Bruder ist tod / vnd er ist allein überblieben von seiner Mutter / vnnd sein Vater hat jhn lieb.

21. Da sprachst du zu deinen Knechten: Bringet jhn herab zu mir / ich wil jhm gnade erzeigen.

22. Wir aber antworten meinem Herrn: Der Knab kan nicht von seinem Vater kommen / wo er von jhm keme / würde er sterben.

23. Da sprachst du zu deinen Knechten: Wo ewer jüngster Bruder nicht mit euch her kompt / solt jhr mein Angesicht nicht mehr sehen.

24. Da zogen wir hinauff zu deinem Knecht meinem Vater / vnd sagten jhm an meines Herrn rede.

25. Da sprach vnser Vater: Ziehet wider hin / vnnd kaufft vns ein wenig Speise.

26. Wir aber sprachen: Wir können nicht hinab ziehen / es sey denn vnser jüngster Bruder mit vns / so wöllen wir hinab ziehen / Denn wir können des Manns Angesicht nicht sehen / wo vnser jüngster Bruder nit mit vns ist.

CAP. XLIIII.

16. E Iuda disse, Che diremo noi al mio signore? Che parlaremo noi, e come ci giustificaremo noi? Dio ha ritrouato la iniquità de tuoi seruitori: ecco noi siamo serui del mio signore, ancora noi, e quello nella man delquale è stata ritrouata la tazza.

17. Ioseph rispose, Non mai farò questo; ma quello, ne le mani delquale è stata ritrouata la tazza, egli mi sarà seruitore; e voi andateuene in pace à vostro padre.

18. Allhora Iuda se gli accostò, e disse, O Signor mio io ti prego, che'l tuo seruitore parli vna parola ne l'orecchie del mio signore, e che la tua colera non si accenda contra il tuo seruitore, perche tu sei come Pharaone.

19. Il mio signore haueua domandato à i suoi seruitori, dicendo, Hauete voi padre ò fratello?

20. Allhora noi risposemo al mio signore, Noi habbiamo nostro padre vecchio; & vn fratello piccolo nato ne la sua vecchiezza, il fratello delquale è morto: & egli è restata solo à sua madre, e suo padre lo ama.

21. E tu dicesti à i tuoi seruitori, Menatelo à me, & io lo vedrò.

22. E noi dissemo al mio signore, Il fanciullo non può lasciare suo padre, peroche se lo lasciasse, egli morrebbe.

23. E tu dicesti à i tuoi seruitori, Se il vostro fratello minore non verrà con esso voi, non vedrete piu la mia faccia.

24. Or occorse che quando andammo à nostro padre tuo seruitore, e gli raccontammo le parole del mio signore:

25. Nostro padre ci disse, Ritornate, e compratici vn poco da viuere.

26. E noi risposemo, Non possiamo scendere, ma se il nostro fratel minore sarà con esso noi, scenderemo: perche noi non possiamo comparire dinanti à quello huomo, se il nostro fratel minore non sarà con esso noi.

מד

27 ואמר עבדך אבנא לנא אתון ידעתון ארי תרין ילידת לי אתתי׃

28 ונפק חד מלותי ואמרית ברם מקטל קטיל ולא חזיתיה עד כען׃

29 ותדברון אף ית דין מן קדמי ויערעניה מותא ותחתון ית סיבתי בבשתא לשאול׃

30 וכען כמיתי לות עבדך אבנא ועולימא ליתוהי עמנא ונפשיה חביבה ליה כנפשיה׃

31 ויהי כד יחזי ארי לית עולימא וימות ויחתון עבדך ית סיבת עבדך אבונא בדוונא לשאול׃

32 ארי עבדך מערב בעולימא מן אבונא למימר אם לא איתיניה לך ואהי חטי לאבונא כל יומיא׃

33 וכען יתיב כען עבדך תחות עולימא עבדא לרבוני ועולימא יסק עם אחוהי׃

34 ארי איכדין איסק לות אבונא ועולימא ליתוהי עמי דילמא אחזי בבשתא דתשכח ית אבונא׃

מה

1 ולא יכיל יוסף לאתחסנא לכל דקימין עלוהי וקרא אפיקו כל אנש מלותי ולא קם אנש עמיה כד אתידע יוסף עם אחוהי׃

2 ויהב ית קליה בבכיתא ושמעו מצראי ושמע בית פרעה׃

מד

27 וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה לִּי אִשְׁתִּי׃

28 וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה׃

29 וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה׃

30 וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ׃

31 וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר וָמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה׃

32 כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת־הַנַּעַר מֵעִם אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל־הַיָּמִים׃

33 וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אֶחָיו׃

34 כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בָרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־אָבִי׃

מה

1 וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכֹל הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו׃

2 וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה׃

ΚΕΦΑΛ. μδʹ.

27. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ παῖς σου πρὸς ἡμᾶς· ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτεκέ μοι ἡ γυνή.

28. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ εἴπατέ μοι, ὅτι θηριόβρωτος γέγονε, καὶ οὐκ ἴδον αὐτὸν ἔτι ἄχρι νῦν.

29. Ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου.

30. Νῦν οὖν ἐὰν εἰσπορεύωμαι πρὸς τὸν παῖδά σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδάριον μὴ ᾖ μεθ' ἡμῶν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς.

31. Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὂν τὸ παιδάριον μεθ' ἡμῶν, τελευτήσει, καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδές σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου, πατρὸς δὲ ἡμῶν, μετ' ὀδύνης εἰς ᾅδου.

32. Ὁ γὰρ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρ' ἐμοῦ, εἰπόντος αὐτοῦ· ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ, καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας.

33. Νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου οἰκέτης τοῦ κυρίου. τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

34. Πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ, ἃ εὑρήσει τὸν πατέρα μου.

ΚΕΦΑΛ. μεʹ.

1. Καὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσὴφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ. ἀλλ' εἶπεν· ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ. καὶ οὐ παρειστήκει οὐδεὶς ἔτι τῷ Ἰωσὴφ, ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

2. Καὶ ἀφῆκε φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ. ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.

CAP. XLIIII.

27. Ad quæ ille respondit: Vos scitis quòd duos genuerit mihi uxor mea.

28. Egressus est unus, & dixistis:Bestia devoravit eum: & hucusque non comparet,

29. Si tuleritis & istum, & aliquid ei in via contigerit, deducetis canos meos cum mœrore ad inferos.

30. Igitur si intravero ad servum tuum patrem nostrum, & puer defuerit,(cùm anima illius ex huius anima dependeat)

31. Videritq; eum non esse nobiscum, morietur, & deducent famuli tui canos eius cum dolore ad inferos.

32. Ego propriè servus tuus sim,qui in meam hunc recepi fidem, & spopondi dicẽs: Nisi reduxero eum, peccati reus ero in patrem meum omni tempore.

33. Manebo itaque servus tuus pro puero in ministerio domini mei, & puer ascẽdat cum fratribus suis.

34. Non enim possum redire ad patrem meum absente puero: ne calamitatis, quæ oppressura est patrem meum,testis assistam.

Das XLIIII. Capitel.

27. Da sprach dein Knecht / mein Vater/zu vns: Jr wisset/daß mir mein Weib zween geboren hat.

28. Einer gieng hinauß von mir/vnd man saget / er ist zurissen/ vnd hab jhn nicht gesehen bißher.

29. Werdet jhr diesen auch von mir nemen/vnd jm ein vnfall widerfehret/ so werdet jhr meine grawe haar mit jammer hinunter in die Gruben bringen.

30. Nun so ich heim keme zu deinem Knecht meinem Vater / vnd der Knabe were nicht mit vns/weil seine Seele an dieses Seele hanget.

31. So wirds geschehen / wenn er sihet/daß der Knabe nicht da ist / daß er stirbt/So würden wir/deine Knechte / die grawen haar deines Knechts vnsers Vaters mit hertzenleide in die gruben bringen.

32. Denn ich/dein Knecht / bin Bürge worden für den Knaben gegen meinem Vater/vnd sprach: Bringe ich jhn dir nicht wider / so wil ich mein lebenlang die schuld tragen.

33. Darumb laß deinen Knecht hie bleiben an des Knaben stat / zum Knecht meines Herrn/vnd den Knaben mit seinen Brüdern hinauff ziehen.

34. Denn wie sol ich hinauff ziehen zu meinem Vater / wenn der Knabe nicht mit mir ist? Ich würde den jammer sehen müssen / der meinem Vater begegnen würde.

CAP. XLIIII.

27. *Allhora nostro padre tuo seruitore ci disse, Voi sapete che la mia moglie mi ha partoriti due figliuoli:*

28. *Et vno se n'è andato da me, del quale io ho detto, Certamente egli è stato diuorato, & io non l'ho piu veduto:*

29. *E se voi menarete ancora questo da me, & occorra ch' ei muoia: voi condurrete la mia vecchiezza con dispiacere à la sepoltura.*

30. *Et hora quando io ritornarò à nostro padre tuo seruitore, & il fanciullo non sia con esso noi (e l'anima delquale è legata con l'anima sua.)*

31. *Allhora auuerrà, ch' egli vedendo, che non vi sia il fanciullo, morrà: & i tuoi seruitori condurranno la vecchiezza di nostro padre tuo seruitore à la sepoltura con dolore.*

32. *Imperoche il tuo seruitore ha promesso per il fanciullo à mio padre, dicendo, Se io non lo rimenarò à te, allhora io sarò sempre obligato per la pena à mio padre.*

33. *Ora dunque io ti prego, che il tuo seruitore resti per il fanciullo, seruitore al mio signore, & il fanciullo vada co i suoi fratelli.*

34. *Peroche, in che modo andarò io à mio padre, che il fanciullo non sia meco? à fin che io perauuentura non veda l'afflittione, che auuerrà à mio padre.*

CAP. XLV.

1. Non se poterat ultrà cohibere Ioseph multis coram astantibus:unde præcepit ut egrederentur cuncti foras,& nullus interesset alienus agnitioni mutuæ.

2. Elevavitque vocem cum fletu:quam audierunt Ægyptii, omnisque domus Pharaonis.

Das XLV. Capitel.

DA kondt sich Joseph nicht lenger enthalten / für allen die vmb jn her stunden / vnnd er rieff: Lasst jederman von mir hinauß gehen/ Vnd stund kein Mensch bey jhm/da sich Joseph mit seinen Brüdern bekennete.

2. Vnd er weinet laut/daß es die Egypter vnd das Gesinde Pharao höreten.

CAP. XLV.

1. *Allhora Ioseph non si potè piu contenere dinanzi à tutti quelli che gli assisteuano, ch' ei non gridasse: Fate andar via ogni huomo da me: & alcuno non resto con esso lui, quando Ioseph si dette à conoscere à i suoi fratelli.*

2. *E gettò vn grido con pianto, e gli Egittii intesero, e la casa di Pharaone ancora l'vdì.*

מה

3 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חָי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו׃

4 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גְּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרָיְמָה׃

5 וְעַתָּה אַל־תֵּעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מְכַרְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם׃

6 כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חָרִישׁ וְקָצִיר׃

7 וַיִּשְׁלָחֵנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה גְּדֹלָה׃

8 וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׂימֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

9 מַהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל־אָבִי וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד׃

10 וְיָשַׁבְתָּ בְאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃

11 וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃

12 וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִין כִּי־פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃

מה

3 ואמר יוסף לאחוהי אנא יוסף העד כען אבא קים ולא יכילו אחוהי לאתבא יתיה פתגם ארי אתבהילו מן קדמוהי׃

4 ואמר יוסף לאחוהי קריבו כען לותי וקריבו ואמר אנא יוסף אחוכון דזבנתון יתי למצרים׃

5 וכען לא תתנססון ולא יתקוף בעיניכון דזבנתון יתי הכא ארי לקימא שלחני יי קדמיכון׃

6 ארי דנן תרתין שנין כפנא בגו ארעא ועוד חמש שנין דלית זרועה וחצדא׃

7 ושלחני יי קדמיכון לשואה לכון שארא בארעא ולקימא לכון לשיזבא רבא׃

8 וכען לא אתון שלחתון יתי הכא אלהין מן קדם יי ושויני לאבא לפרעה ולרבון לכל אנש ביתיה ושליט בכל ארעא דמצרים׃

9 אוחו וסקו לות אבא ותימרון ליה כדנן אמר ברך יוסף שויני יי לרבון לכל מצראי חות לותי לא תתעכב׃

10 ותיתיב בארעא דגשן ותהי קריב לי את ובנך ובני בנך ועאנך ותורך וכל דילך׃

11 ואיזון יתך תמן ארי עוד חמש שנין כפנא דילמא תתמסכן את ואנש ביתך וכל דילך׃

12 והא עיניכון חזין ועיני אחי בנימין ארי בלישנכון אנא ממליל עמכון׃

με'.

3. Εἶπε δὲ ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἐγώ εἰμι ἰωσήφ. ἔτι ὁ πατήρ μου ζῇ; καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ.

4. Εἶπε δὲ ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἐγγίσατε πρός με. καὶ ἤγγισαν. καὶ εἶπεν· ἐγώ εἰμι ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς αἴγυπτον.

5. Νῦν οὖν μὴ λυπῆσθε, μὴ δὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε. εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστειλέ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν.

6. Τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔστιν ἀροτρίασις, οὐδὲ ἀμητός.

7. Ἀπέστειλε γάρ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην.

8. Νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε, ἀλλὰ ὁ θεός. καὶ ἐποίησέ με ὡς πατέρα φαραώ, καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς αἰγύπτου.

9. Σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ εἴπατε αὐτῷ· τάδε λέγει ὁ υἱός σου ἰωσήφ· ἐποίησέ με ὁ θεὸς κύριον πάσης γῆς αἰγύπτου. κατάβηθι οὖν πρός με, καὶ μὴ μείνῃς.

10. Καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ γεσὲμ ἀραβίας, καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου, καὶ οἱ βόες σου, καὶ ὅσα σοι ἐστί.

11. Καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ. ἔτι γὰρ πέντε ἔτη λιμὸς ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σύ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου.

12. Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς.

CAP. XLV.

3. Et dixit fratribus suis, Ego sum Ioseph: adhuc pater meus vivit? Non poterant respondere fratres nimiò terrore perterriti.

4. Ad quos ille clementer, Accedite, inquit, ad me. Et cùm accessissent propè, Ego sum, ait, Ioseph, frater vester, quem vendidistis in Ægyptum.

5. Nolite pavere; neque vobis durũ esse videatur quòd vendidistis me in his regionibus: pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum.

6. Biennium est enim quòd cœpit fames esse in terra: & adhuc quinque anni restant; quibus nec arari poterit, nec meti.

7. Præmisitq; me Deus ut reservemini super terram, & escas ad vivendum habere possitis.

8. Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum: qui fecit me quasi patrẽ Pharaonis, & dominum universæ domus eius, ac principem in omni Terra-Ægypti.

9. Festinate, & ascendite ad patrem meum, & dicetis ei: Hæc mandat filius tuus Ioseph: Deus fecit me dominũ universæ Terræ-Ægypti: descende ad me, ne moreris,

10. Et habitabis in Terra-Gessen: eris q; iuxta me tu, & filii tui, & filii filiorum tuorum, oves tuæ, & armenta tua, & universa quæ possides.

11. Ibique te pascam (adhuc enim quinque anni residui sunt famis) ne & tu pereas, & domus tua, & omnia quæ possides.

12. En oculi vestri, & oculi fratris mei Ben-iamin, vident quòd os meum loquatur ad vos.

Das XLV. Capitel.

3. Vnnd sprach zu seinen Brüdern: Ich bin Joseph/ Lebet mein Vater noch? Vnnd seine Brüder kondten jhm nicht antworten/ so erschracken sie für seinem Angesicht.

4. Er sprach aber zu seinen Brüdern: Trett doch her zu mir/ Vnnd sie tratten herzu/ vnnd er sprach: Ich bin Joseph ewer Bruder/ den jhr inn Egypten verkaufft habt.

5. Vnd nun bekümmert euch nicht/ vnd dencket nicht/ daß ich darumb zürne/ daß jhr mich hieher verkaufft habt/ Denn vmb ewers lebens willen/ hat mich Gott für euch her gesandt.

6. Denn diß sindt zwey jahr/ daß thewer im Lande ist/ vnnd sindt noch fünff jahr daß kein pflügen noch kein erndten sein wird.

7. Aber Gott hat mich für euch her gesandt/ das er euch übrig behalte auff Erden/ vnd ewer leben errette durch eine grosse errettunge.

8. Vnnd nun jhr habt mich nicht her gesandt/ sondern Gott/ der hat mich Pharao zum Vater gesetzt/ vnnd zum Herrn über alle sein Hauß/ vnnd einen Fürsten in gantz Egyptenlandt.

9. Eilet nun vnnd ziehet hinauff zu meinem Vater/ vnd sagt jm: Das lesst dir Joseph dein Sohn sagen: Gott hat mich zum Herrn inn gantz Egypten gesetzt/ Komm herab zu mir/ seume dich nicht.

10. Du solt im Lande Gosen wonen/ vnnd nahe bey mir sein/ du vnnd deine Kinder/ vnnd deine Kindskinder/ dein klein vnd groß Vieh/ vnd alles was du hast.

11. Ich wil dich daselbs versorgen/ Denn es sindt noch fünff jar der theurung/ Auff daß du nicht verderbest mit deinem Hause/ vnd allem das du hast.

12. Sihe/ ewer augen sehen/ vnnd die augen meines Bruders BenJamin/ das ich mündlich mit euch rede.

CAP. XLV.

3. E Ioseph disse à i suoi fratelli, Io sono Ioseph, Mio padre viue egli ancora? I suoi fratelli non poterono respondergli, percioche erano spauentati da la sua presenza.

4. Ioseph adunque disse à i suoi fratelli, Acostatiui vi prego à me. Essi si accostorono: Et egli disse, Io sono Ioseph vostro fratello, che voi l'hauete venduto in Egitto.

5. Ora dunque non vi affliggete, non vi corrucciate in voi stessi, perche mi habbiate qua venduto: imperoche Dio mi ha mandato avanti à voi, per conseruar la vostra vita.

6. Digia sono stati due anni de la fame per mezzo la terra, & ancora vi restano cinque anni, ne quali non si ararà, nè si ricoglierà.

7. E Dio mi ha mandato auanti à voi, à fin che io vi conserui la posterità ne la terra; & à cio che io vi desti la vita con vna eccellente liberatione.

8. Ora dunque voi non mi hauete mandato quà, ma Dio: il quale mi ha costituito per padre à Pharaone, e signore di tutta la sua famiglia, gouernatore in tutta la terra di Egitto.

9. Spediteui, e montate à mio padre, e ditegli, Ioseph tuo figliuolo dice in questo modo, Dio mi ha costituito signore di tutto lo Egitto, vieni à me, non ti fermare.

10. Et habitarai ne la terra di Gosen, e sarai vicino à me, tu & i tuoi figliuoli, i tuoi bestiami, i tuoi buoi, & tutto quello che tu hai.

11. Et io quiuì ti farò le spese (peroche vi restano ancora cinque anni di fame) à fin che perauentura tu non muoia per la pouertà, le tua casa, e tutto quel che tu hai.

12. Et ecco gli occhii vostri vedeno, e gli occhii ancora di Beniamin mio fratello, che la mia bocca parla à voi.

מה

13 ותחוון לאבא ית כל יקרי במצרים וית כל דחזיתון ותוחון ותחתון ית אבא הכא:

14 ונפל על צוארי בנימין אחוהי ובכא ובנימין בכא על צואריה:

15 ונשיק לכל אחוהי ובכא עליהון ובתר כן מלילו אחוהי עמיה:

16 וקלא אשתמע בית פרעה למימר אתו אחוהי דיוסף ושפר בעיני פרעה ובעיני עבדוהי:

17 ואמר פרעה ליוסף אמר לאחך דא עבידו טעונו ית בעירכון ואזילו אובילו לארעא דכנען:

18 ודברו ית אבוכון וית אנש בתיכון ואתו לותי ואתין לכון ית שפר ארעא דמצרים ותיכלון ית טובא דארעא:

19 ואת מתפקיד דא עבידו סיבו לכון מארעא דמצרים עגלן לטפליכון ולנשיכון ותטלון ית אבוכון ותיתון:

20 ועינכון לא תחוס על מניכון ארי שפר כל ארעא דמצרים דלכון הוא:

21 ועבדו כן בני ישראל ויהב להון יוסף עגלן על מימר פרעה ויהב להון זודין לארחא:

22 לכולהון יהב לגבר אצטלן דלבושין ולבנימין יהב תלת מאה סלעין דכסף וחמש אצטלן דלבושין:

מה

13 והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ואת כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם את אבי הנה:

14 ויפל על צוארי בנימן אחיו ויבך ובנימן בכה על צואריו:

15 וינשק לכל אחיו ויבך עלהם ואחרי כן דברו אחיו אתו:

16 והקל נשמע בית פרעה לאמר באו אחי יוסף וייטב בעיני פרעה ובעיני עבדיו:

17 ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל אחיך זאת עשו טענו את בעירכם ולכו באו ארצה כנען:

18 וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו את חלב הארץ:

19 ואתה צויתה זאת עשו קחו לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם:

20 ועינכם אל תחס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא:

21 ויעשו כן בני ישראל ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך:

22 לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן נתן שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת:

ΚΕΦΑΛ. με'.

13. Ἀπαγγείλατε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ὅσα οἴδατε. καὶ ταχύναντες, καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε.

14. Καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ. καὶ βενιαμὶν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ.

15. Καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα λελαλήκασιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν.

16. Καὶ διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον φαραώ, λέγοντες· ἥκασιν οἱ ἀδελφοὶ ἰωσήφ. ἐχάρη δὲ φαραὼ καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ.

17. Εἶπε δὲ φαραὼ πρὸς ἰωσήφ· εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου· τοῦτο ποιήσατε. γεμίσατε τὰ πορεῖα ὑμῶν, καὶ ἀπέλθετε εἰς γῆν χαναάν.

18. Καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἥκετε πρός με, καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰγύπτου. καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς.

19. Σὺ δὲ ἔντειλαι ταῦτα, λαβεῖν αὐτοῖς ἁμάξας ἐκ γῆς αἰγύπτου, τοῖς παιδίοις ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναιξὶν ὑμῶν. καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν παραγίνεσθε.

20. Καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν σκευῶν ὑμῶν. τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ αἰγύπτου, ὑμῖν ἔσται.

21. Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. ἔδωκε δὲ ἰωσὴφ αὐτοῖς ἁμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν.

22. Καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολάς. τῷ δὲ βενιαμὶν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ πέντε ἐξαλλασσούσας στολάς.

CAP. XLV.

13. Nuntiate patri meo universam gloriã meam, & cuncta quæ vidistis, in Ægypto: festinate, & adducite eum ad me.

14. Cumq; amplexatus recidisset in collum Ben-iamin fratris sui, flevit: illo quoque similiter flente super collum eius.

15. Osculatusque est Ioseph omnes fratres suos, & ploravit super singulos: post quæ ausi sunt loqui ad eum.

16. Auditumq; est, & celebri sermone vulgatum in aula regis, Venerunt fratres Ioseph, & gavisus est Pharao, atque omnis familia eius.

17. Dixitque ad Ioseph ut imperaret fratribus suis, dicens: Onerantes iumenta, ite in Terram-Chanáan.

18. Et tollite inde patrem vestrum & cognationem, & venite ad me, & ego dabo vobis omnia bona Ægypti, ut comedatis medullã terræ.

19. Præcipe etiam ut tollant plaustra de Terra-Ægypti, ad subvectionem parvulorũ suorum ac coniugum: & dicito, Tollite patrem vestrũ, & properate quantocyus venientes.

20. Nec dimittatis quicquã de supellectili vestra: quia omnes opes Aegypti, vestræ erunt.

21. Feceruntq; filii Israël ut eis mandatum fuerat. Quibus dedit Ioseph plaustra, secundum Pharaonis imperium: & cibaria in itinere.

22. Singulis quoque proferri iussit binas stolas: Ben-iamin verò dedit trecentos argenteos cum quinque stolis optimis:

Das XLV. Capitel.

13. Verkündiget meinem Vater alle meine Herrligkeit in Egypten/vnnd alles was jhr gesehen habt / eilet vnnd kompt hernieder mit meinem Vater hieher.

14. Vnnd er fiel seinem Bruder BenJamin vmb den halß/vnd weinet/vnd BenJamin weinet auch an seinem halse.

15. Vnd küsset alle seine Brüder / vnd weinet über sie. Darnach redten seine Brüder mit jhm.

16. Vnd da das geschrey kam in Pharao Hauß/daß Josephs Brüder kommen weren/gefiel es Pharao wol/ vnd allen seinen Knechten.

17. Vnnd Pharao sprach zu Joseph: Sage deinen Brüdern / Thut jhm also/beladet ewre Thiere / ziehet hin/vnd wenn jhr kommet ins Land Canaan.

18. So nemet ewren Vater / vnnd ewer Gesinde/vnd kompt zu mir / Jch wil euch Güter geben inn Egyptenlandt/daß jhr essen solt das marck im Lande.

19. Vnd gebeut jhnen / Thut jm also/ nemet zu euch auß Egyptenland/Wagen zu ewern Kindern vnnd Weibern/ vnd füret ewern Vater / vnd kompt.

20. Vnd sehet ewern Haußrath nicht an / Denn die Güter des gantzen Landes Egypten sollen ewer sein.

21. Die Kinder Jsrael theten also. Vnnd Joseph gab jhnen Wagen/nach dem befelch Pharao/ vnnd zerung auff den weg.

22. Vnd gab jhnen allen / einem jeglichen ein Feierkleidt / Aber BenJamin gab er dreyhundert Silberling / vnnd fünff Feierkleider.

CAP. XLV.

13. Or raccontarete à mio padre tutta la mia gloria in Egitto, e tutto quello che hauete veduto Affrettateui dunque, e menate quì mio padre:

14. E si gettò sopra il collo di Beniamin suo fratello, e pianse. Beniamin ancora pianse sopra il suo collo.

15. E basciò tutti i suoi fratelli, e pianse sopra essi dapoi i suoi fratelli parlorono con lui.

16. E questo romore fu udito ne la casa di Pharaone, oue si diceua, Sono venuti i fratelli di Ioseph: cosa che piacque à Pharaone, & à i suoi seruitori.

17. E Pharaone disse à Ioseph, Dì à i tuoi fratelli, Fate questo, Caricate la vostre bestie, andate, e ritornate ne la terra di Canaan:

18. E pigliate vostro padre, e le vostre famiglie, e venite à me; & io vi darò de beni de la terra di Egitto, e mangiarete il grasso de la terra.

19. Ancora tu hai comandamento, Fate questo, Pigliate de carri del paese di Egitto pe i vostri fanciulli e moglii; e pigliate vostro padre, e venite.

20. Non lasciate niente del vostro menaggio, perche il bene di tutto il paese di Egitto sarà vostro.

21. Ora i figliuoli d' Israel fecero così, e Ioseph dette loro de carri, secondo il comandamento di Pharaone, e dette ancor loro da viuere pel camino.

22. A tutti loro dette, cioè, à ciascun di loro de le vesti nuoue da mutarsi; ma à Beniamin dette trecento pezzi d' argento, e cinque vesti nuoue.

מה

23 וּלְאֲבוּהִי שְׁלַח כִּדְנָא עַשְׂרָא חֲמָרִין טְעִינִין מִטּוּבָא דְמִצְרָיִם וְעֶשֶׂר אַתְנָן טְעִינָן עִיבוּר וּלְחֵם וּזְוָדִין לַאֲבוּהִי לְאָרְחָא׃

24 וְשַׁלַּח יָת אֲחוֹהִי וַאֲזַלוּ וַאֲמַר לְהוֹן לָא תִתְנַצּוּן בְּאָרְחָא׃

25 וּסְלִיקוּ מִמִּצְרַיִם וַאֲתוֹ לְאַרְעָא דִכְנַעַן לְוָת יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן׃

26 וְחַוִּיאוּ לֵיהּ לְמֵימַר עַד כְּעַן יוֹסֵף קַיָּים וַאֲרֵי הוּא שַׁלִּיט בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם וַהֲווֹ מִלַּיָּא בַּיְגָן עַל לִיבֵּיהּ אֲרֵי לָא הֵימַן לְהוֹן׃

27 וּמַלִּילוּ עִמֵּיהּ יָת כָּל פִּתְגָּמֵי יוֹסֵף דְּמַלֵּיל עִמְּהוֹן וַחֲזָא יָת עֲגָלָתָא דִּשְׁלַח יוֹסֵף לְמִשַּׁל יָתֵיהּ וּשְׁרָת (רוּחַ קֻדְשָׁא) עַל יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן׃

28 וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל סַגִּי לִי חֶדְוָא עַד כְּעַן יוֹסֵף בְּרִי קַיָּים אֵיזֵיל וְאֶחֱזֵינֵּיהּ עַד לָא אֵמוּת׃

מה

23 וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרָיִם וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃

24 וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ׃

25 וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרָיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃

26 וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם׃

27 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃

28 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חָי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת׃

μέ.

23. Καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατὰ τὰ αὐτά. καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ὁδόν.

24. Ἐξαπέστειλε δὲ ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ.

25. Καὶ ἀνέβησαν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν χαναὰν πρὸς ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν.

26. Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες, ὅτι ὁ υἱός σου ἰωσὴφ ζῇ, καὶ αὐτὸς ἄρχει πάσης αἰγύπτου. καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ ὁ ἰακώβ. οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς.

27. Ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ ἰωσήφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. ἰδὼν δὲ τὰς ἁμάξας ἃς ἀπέστειλεν ἰωσήφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

28. Εἶπε δὲ ἰσραήλ· Μέγα μοί ἐστιν, εἰ ἔτι ἰωσὴφ ὁ υἱός μου ζῇ. πορευθεὶς ὄψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

מו

1 וּנְטַל יִשְׂרָאֵל וְכָל דִּילֵיהּ וַאֲתָא לִבְאֵר שָׁבַע וְדַבַּח נִכְסִין לֵאלָהֵיהּ דַּאֲבוּהִי יִצְחָק׃

2 וַאֲמַר יְיָ לְיִשְׂרָאֵל בְּחֶזְוָא דְלֵילְיָא וַאֲמַר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַאֲמַר הָא אֲנָא׃

3 וַאֲמַר אֲנָא אֵל אֱלָהָא דַאֲבוּךְ לָא תִדְחַל מִלְּמֵיחַת לְמִצְרַיִם אֲרֵי לְעַם סַגִּי אֲשַׁוֵּינָךְ תַּמָּן׃

4 אֲנָא אֵחוֹת עִמָּךְ לְמִצְרַיִם וַאֲנָא אַסֵּקִינָּךְ אַף אַסָּקָא וְיוֹסֵף יְשַׁוֵּי יְדֵיהּ עַל עֵינָךְ׃

מו

1 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָּׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק׃

2 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃

3 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם׃

4 אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַם־עָלֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ׃

ΚΕΦΑΛ. μϛ'.

1. Ἀπάρας δὲ ἰσραὴλ αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου, καὶ ἔθυσε θυσίαν τῷ θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἰσαάκ.

2. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτός, εἴπας· ἰακὼβ ἰακώβ. ὁ δὲ εἶπε, τί ἐστιν.

3. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου. μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς αἴγυπτον. εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ.

4. Καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς αἴγυπτον. καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος. καὶ ἰωσὴφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου.

CAP. XLV.

23. Tantúndem pecuniæ & vestium mittens patri suo, addens eis asinos decem, qui subveherent ex omnibus divitiis Ægypti, & totidem asinas, triticum in itinere, panesque portantes.

24. Dimisit ergo fratres suos: & proficiscentibus ait, Ne irascamini in via.

25. Qui ascendentes ex Ægypto, venerunt in Terram-Chanáan ad patrem suum Iacob.

26. Et nuntiaverunt ei, dicentes: Ioseph filius tuus vivit: & ipse dominatur in omni Terra-Ægypti. Quo audito Iacob, quasi de gravi somno evigilans, tamen non credebat eis.

27. Illi econtrà referebant omnem ordinem rei. Cumque vidisset plaustra & universa quæ miserat, revixit spiritus eius,

28. Et ait: Sufficit mihi si adhuc Ioseph filius meus vivit: vadam, & videbo illum antequam moriar.

Das XLV. Capitel.

23. Vnd seinem Vater sandte er dabey zehen Esel mit Gut auß Egypten beladen/ vnnd zehen Eselin mit Getreide/ vnd Brodt/ vnnd Speise seinem Vater auff den weg.

24. Also ließ er seine Brüder/ Vnd sie zogen hin/ Vnnd sprach zu jhnen/ Zancket nicht auff dem weg.

25. Also zogen sie hinauff von Egypten/ vnnd kamen ins Landt Canaan zu jhrem Vater Jacob.

26. Vnd verkündigeten jm/ vnd sprachen: Joseph lebet noch/ vnd ist ein Herr in gantzen Egyptenlande. Aber sein hertz dachte gar viel anders/ denn er glaubet jhnen nicht.

27. Da sagten sie jhm alle wort Joseph/ die er zu jnen gesagt hatte. Vnd da er sahe die wagen/ die jhm Joseph gesandt hatte jn zu führen/ ward der geist Jacob jhres Vaters lebendig.

28. Vnd Jsrael sprach: Jch hab gnug daß mein Sohn Joseph noch lebet/ Jch wil hin vnd jhn sehen/ ehe ich sterbe.

CAP. XLV.

23. Et à suo padre mandò altretante cose, e dieci asini, che portauano de i miglior frutti de lo Egitto; e dieci asine, che portauano del grano, del pane, e da viuere per suo padre nel viaggio.

24. Rimandò dunque i suoi fratelli, & essi si partirono; à i quali disse, Non contendete per la via.

25. E così si partirono di Egitto, & andorono ne la terra di Canaan à Iacob lor padre.

26. E gli annontiorono, dicendo, Ioseph ancora viue: anzi egli signoreggia à tutto il paese di Egitto, & il suo cuor fu commosso, perche non credeua loro.

27. Gli raccontorono tutte le parole di Ioseph, ch' egli haueua dette loro: e risguardande i carri, che Ioseph haueua mandati, per portarlo, lo spirito di Iacob lor padre risuscitò.

28. Et Israel disse, E assai, il mio figliuolo ancora viue, io andarò, auanti ch' io muoia.

CAP. XLVI.

1. Profectusq; Israël cum omnibus quæ habebat, venit ad Puteum-iuramenti: & mactatis ibi victimis Deo patris sui Isaac,

2. Audivit eum per visionẽ nocte vocantem se, & dicentem sibi: Iacób, Iacob. Cui respondit, Ecce adsum.

3. Ait illi Deus: Ego sum fortissimus Deus patris tui: noli timere, descende in Ægyptum, quia in gentem magnam faciam te ibi.

4. Ego descendam tecum illuc, & ego inde adducam te revertentem: Ioseph quoque ponet manus suas super oculos tuos.

Das XLVI. Capitel.

Jsrael zoch hin mit allem das er hatte. Vnd da er gen Berseba kam/ opfferte er Opffer dem Gott seines Vaters Jsaac.

2. Vnnd GOtt sprach zu jhm des Nachts im Gesicht: Jacob/ Jacob. Er sprach: Hie bin ich.

3. Vnd er sprach: Jch bin Gott/ der Gott deines Vaters/ förcht dich nicht in Egypten hinab zu ziehen/ Denn daselbs wil ich dich zum grossen Volck machen.

4. Jch wil mit dir hinab in Egypten ziehen/ vnnd ich wil auch dich herauff führen/ vnd Joseph sol seine hende auff deine augen legen.

CAP. XLVI.

1. E così Israel si partì, con tutto quello che haueua, & andò in Beer-seba, e sacrificò sacrifitii à lo Dio di suo padre Ishac.

2. E Dio parlò à Israel per visione di notte, e disse, Iacob, Iacob: Egli rispose, Eccomi quì.

3. E disse Io sono Dio, lo Dio di tuo padre, non temere discendere in Egitto; perche io ti farò quiui crescere in vna gran gente.

4. Io discenderò con esso teco in Egitto, e ti farò ancora rimontare, e Ioseph metterà la sua mano sopra gli occhii tuoi.

מו

5 וְקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וּנְטַלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן וְיָת טַפְלְהוֹן וְיָת נְשֵׁיהוֹן בַּעֲגָלָתָא דִּשְׁלַח פַּרְעֹה לְמִטַּל יָתֵיהּ׃

6 וּדְבַרוּ יָת גֵּיתֵיהוֹן וְיָת קִנְיָנְהוֹן דִּקְנוֹ בְּאַרְעָא דִּכְנַעַן וַאֲתוֹ לְמִצְרָיִם יַעֲקֹב וְכָל בְּנוֹהִי עִמֵּיהּ׃

7 בְּנוֹהִי וּבְנֵי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ בְּנָתֵיהּ וּבְנָת בְּנוֹהִי וְכָל בְּנוֹהִי אַיְתִי עִמֵּיהּ לְמִצְרָיִם׃

8 וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּעָלוּ לְמִצְרַיִם יַעֲקֹב וּבְנוֹהִי בֻּכְרָא דְיַעֲקֹב רְאוּבֵן׃

9 וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃

10 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין וְצוֹחַר וְשָׁאוּל בַּר כְּנַעֲנֵתָא׃

11 וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃

12 וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וָזָרַח וּמִיתוּ עֵר וְאוֹנָן בְּאַרְעָא דִּכְנַעַן וַהֲווֹ בְנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃

13 וּבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפֻוָּה וְיוֹב וְשִׁמְרוֹן׃

14 וּבְנֵי זְבוּלוּן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃

15 אִלֵּין בְּנֵי לֵאָה דִּילֵידַת לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְיָת דִּינָה בְרַתֵּיהּ כָּל נַפְשָׁת בְּנוֹהִי וּבְנָתֵיהּ תְּלָתִין וּתְלָת׃

16 וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבּוֹן עֵרִי וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃

מו

5 וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת אֹתוֹ׃

6 וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרָיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ׃

7 בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרָיְמָה׃

8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן׃

9 וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי׃

10 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית׃

11 וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃

12 וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וָזָרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּהְיוּ בְנֵי־פֶרֶץ חֶצְרֹן וְחָמוּל׃

13 וּבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפֻוָּה וְיוֹב וְשִׁמְרֹן׃

14 וּבְנֵי זְבֻלוּן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃

15 אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְאֵת דִּינָה בִתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃

16 וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבֹּן עֵרִי וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃

μς'.

5. Ἀνέστη δὲ Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου, καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἁμάξας ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ ἆραι αὐτόν.

6. Καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν ἣν ἐκτήσαντο ἐν γῇ Χαναὰν, εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, Ἰακὼβ καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

7. Υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. αἱ θυγατέρες αὐτοῦ, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον.

8. Ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. οὗτοι δὲ εἰσιν υἱοὶ αὐτοῦ. ὁ πρωτότοκος Ἰακὼβ, ῥουβίμ.

9. Υἱοὶ δὲ ῥουβίμ, ἑνὼχ, καὶ φαλλοὺς, ἀσρὼν, καὶ χαρμή.

10. Υἱοὶ δὲ συμεὼν, Ἰεμουὴλ, καὶ Ἰαμεὶν, καὶ ἀὼδ, καὶ Ἰαχεὶν, καὶ σαὰρ, καὶ σαοὺλ υἱὸς τῆς χαναννίτιδος.

11. Υἱοὶ δὲ λευὶ, γηρσὼν, καθ, καὶ μεραρί.

12. Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, ἢρ, καὶ αὐνὰν, καὶ σηλὼμ, καὶ φαρὲς, καὶ ζαρά. ἀπέθανεν δὲ ἢρ καὶ αὐνὰν ἐν γῇ χαναάν. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ φαρὲς, ἀσρὼν καὶ ἰεμουήλ.

13. Υἱοὶ δὲ ἰσσάχαρ, θωλὰ καὶ φουὰ, καὶ ἰασοὺβ καὶ ζαμβράμ.

14. Υἱοὶ δὲ ζαβουλὼν, σερὲδ καὶ ἀλλὼν, καὶ ἀὴλ.

15. Οὗτοι υἱοὶ λείας, οὓς ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ ἐν μεσοποταμίᾳ τῆς συρίας, καὶ δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ, υἱοὶ καὶ θυγατέρες τριάκοντα τρεῖς.

16. Υἱοὶ δὲ γὰδ, σαφὼν, καὶ ἀγγὶς, καὶ σαυνὶς, καὶ θασοβὰν, καὶ ἀηδεὶς καὶ ἀροηδεὶς, καὶ ἀρεηλείς.

5. Sur-

CAP. XLVI.

5. Surrexit autem Iacob à Puteo-iuramenti: tuleruntque eum filii, cum parvulis & uxoribus suis, in plaustris quæ miserat Pharao ad portandum senem,

6. Et omnia quæ possederat in Terra-Chanáan: venitque in Aegyptum cum omni semine suo.

7. Filii eius & nepotes, filiæ, & cuncta simul progenies.

8. Hæc sunt autem nomina filiorum Israël, qui ingressi sunt in Aegyptum, ipse cum liberis suis, Primogenitus Ruben.

9. Filii Ruben: Henoch & Phallu & Hesron & Charmi.

10. Filii Simeon: Iamuel & Iamin & Ahod, & Iachin, & Sohar, & Saul filius Chananitidis.

11. Filii Levi: Gerson & Cahath & Merari.

12. Filii Iuda: Her & Onan & Sela & Phares & Zara. mortui sunt autem Her & Onan in Terra-Chanáan. Natiq; sunt filii Phares: Hesron & Hamul.

13. Filii Issachar: Thola & Phua & Iob & Simeron.

14. Filii Zabulon: Sared & Elon & Iahelel.

15. Hi filii Liæ quos genuit in Mesopotamia Syriæ cum Dina filia sua. omnes animæ filiorum eius & filiarum, triginta tres,

16. Filii Gad: Sephon & Aggi & Esebon & Suni & Heri & Aradi & Areli.

Das XLVI. Capitel.

5. Da macht sich Jacob auff von BerSaba / Vnd die kinder Israel füreten Jacob jren Vater / mit jren kindlein vnnd weibern / auff den wagen die Pharao gesandt hatte jn zu füren.

6. Vnd namen jr vieh vnnd haabe / die sie im lande Canaan erworben hatten / vnd kamen also in Egypten / Jacob vnd alle sein same mit jm.

7. Seine kinder vnd seine kindskinder mit jm / seine töchter vnnd seine kindstöchter / vnd alle sein Same / die bracht er mit sich in Egypten.

8. Dis sind die namen der kinder Israel die in Egypten kamen / Jacob vnd seine söhne. Der erstgeborne Jacobs son / Ruben.

9. Die kinder Ruben / Hanoch / Pallu / Hezron vnd Charmi.

10. Die kinder Simeon / Jemuel / Jamin / Ohad / Jachin / Zohar / vnnd Saul der Son von dem Cananeischen weibe.

11. Die kinder Leui / Gerson / Cahath vnd Merari.

12. Die kinder Juda / Ger / Onan / Sela / Perez vnnd Serah. Aber Ger vnnd Onan waren gestorben im lande Canaan. Die kinder aber Perez / Hezron vnd Hamul.

13. Die kinder Isaschar / Thola / Phua / Job vnd Semrom.

14. Die kinder Sebulon / Sered / Elon vnd Jahleel.

15. Das sind die kinder von Lea / die sie Jacob gebar in Mesopotamia / mit seiner tochter Dina / die machen alle sampt mit sönen vnd töchtern / drey vnd dreissig Seelen.

16. Die kinder Gad / Ziphion / Haggai / Suni / Ezbon / Eri / Arodi vnnd Areli.

CAP. XLVI.

5. Iacob adunque si leuò di Beer-seba, & i figliuoli d' Israel portorono Iacob lor padre, & i loro figliuoli, e le loro moglii sopra i carri che Pharaone hauea mandati per portarlo.

6. E menorono i loro bestiami, e la sostanza loro, che haueuano acquistata ne la tetra di Canaan; & arriuò in Egitto Iacob e tutta la sua stirpe con lui:

7. E menò con seco in Egitto i suoi figliuoli, e i figliuoli de suoi figliuoli, le sue figliuole, e le figliuole de suoi figliuoli, e tutta la sua progenie.

8. E questi sono i nomi de figliuoli d' Israel, iquali entrorono in Egitto; Iacob & i suoi figliuoli. Il primogenito di Iacob fu Ruben.

9. Et i figliuoli di Ruben, Henoch, Phallu, Esron, e Carmi:

10. I figliuoli di Simeon, Iamuel, Iamin, Ohad, Iachin, Sohar, e Saul figliuolo di Cananitide.

11. Et i figliuoli di Leui, Gerson, Cahat, e Merari.

12. I figliuoli di Iuda, Er, Onan, Sela, Phares, e Zara: ma Er & Onan erano morti ne la terra di Canaan. I figliuoli di Phares furono, Hesron & Hamul.

13. I figliuoli d' Issachar, Thola, Phua, Iob, e Simeon.

14. I figliuoli di Zabulon, Sared, Elon, e Iahleel.

15. Questi sono i figliuoli di Lia, ch' ella partorì à Iacob in Padan-Aram, e Dina sua figliuola: tutte le animе de suoi figliuoli e figliuole furono trentatre.

16. Et i figliuoli di Gad, Siphion, Haggi, Suni, Esbon, Eri, Arodi, & Areli.

מו

17 וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשָׂרַח אַחְתְּהוֹן וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃

18 אִלֵּין בְּנֵי זִלְפָּה דִּיהַב לָבָן לְלֵאָה בְּרַתֵּיהּ וִילִידַת יָת אִלֵּין לְיַעֲקֹב שִׁית עֲשַׂר נַפְשָׁן׃

19 בְּנֵי רָחֵל אִתַּת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִין׃

20 וְאִתְיְלִיד לְיוֹסֵף בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם דִּילִידַת לֵיהּ אָסְנַת בַּת פּוֹטִיפֶרַע רַבָּא דְאוֹן יָת מְנַשֶּׁה וְיָת אֶפְרָיִם׃

21 וּבְנֵי בִנְיָמִין בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וָרֹאשׁ מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְדְּ׃

22 אִלֵּין בְּנֵי רָחֵל דְּאִתְיְלִידוּ לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא אַרְבְּעָה עֲשַׂר׃

23 וּבְנֵי דָן חוּשִׁים׃

24 וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשִׁלֵּם׃

25 אִלֵּין בְּנֵי בִלְהָא דִּיהַב לָבָן לְרָחֵל בְּרַתֵּיהּ וִילִידַת יָת אִלֵּין לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁבְעָה׃

26 כָּל נַפְשָׁתָא דְּעָלַת עִם יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם נָפְקֵי יַרְכֵּיהּ בַּר מִנְּשֵׁי בְנֵי יַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁתִּין וְשִׁית׃

27 וּבְנֵי יוֹסֵף דְּאִתְיְלִידוּ לֵיהּ בְּמִצְרַיִם נַפְשָׁתָא תַּרְתֵּין כָּל נַפְשָׁתָא לְבֵית יַעֲקֹב דְּעָלַת לְמִצְרַיִם שִׁבְעִין׃

28 וְיָת יְהוּדָה שְׁלַח קֳדָמוֹהִי לְוָת יוֹסֵף לְפַנָּאָה קֳדָמוֹהִי לְגֹשֶׁן וַאֲתוֹ לְאַרְעָא דְגֹשֶׁן׃

מו

17 וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃

18 אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃

19 בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃

20 וַיִּוָּלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃

21 וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וָרֹאשׁ מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְדְּ׃

22 אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יֻלַּד לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר׃

23 וּבְנֵי־דָן חֻשִׁים׃

24 וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשִׁלֵּם׃

25 אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה׃

26 כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְּבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ׃

27 וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ בְמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים׃

28 וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גֹּשֶׁן׃

μϛ'.

17. Υἱοὶ δὲ ἀσὴρ, ἰεμνὰ, ἰεσουὰ, καὶ ἰεοὺλ, καὶ βαριὰ, καὶ σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. υἱοὶ δὲ βαριὰ, χοβὲρ, καὶ μελχιήλ.

18. Οὗτοι υἱοὶ ζελφᾶς, ἣν ἔδωκε λάβαν λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ ἰακὼβ, δεκαὲξ ψυχάς.

19. Υἱοὶ δὲ ῥαχὴλ γυναικὸς ἰακὼβ. ἰωσὴφ καὶ βενιαμίν.

20. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ ἰωσὴφ ἐν γῇ αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἀσενὲθ θυγάτηρ πετεφρῆ ἱερέως ἡλίου πόλεως, τὸν μανασσῆ καὶ τὸν ἐφραίμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ σύρα, τὸν μαχείρ· μαχεὶρ δὲ ἐγέννησε τὸν γαλαάδ. υἱοὶ δὲ ἐφραὶμ ἀδελφοῦ μανασσῆ, σουταλαὰμ καὶ ταάμ. υἱοὶ δὲ σουταλαὰμ, ἐδώμ.

21 Υἱοὶ δὲ βενιαμὶν, βαλὰ καὶ χοβὼρ καὶ ἀσβήλ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ βαλὰ, γηρὰ, καὶ νοεμὰν, καὶ ἀγχεὶς, καὶ ῥὼς, καὶ μαμφεὶν, καὶ ὀφιμίν. γηρὰ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀράδ.

22. Οὗτοι υἱοὶ ῥαχὴλ, οὓς ἔτεκε τῷ ἰακὼβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ,

23. Υἱοὶ δὲ δὰν, ἀσόμ.

24. Καὶ υἱοὶ νεφθαλὶμ, ἀσιὴλ, καὶ γωυνὶ, καὶ ἰσσαχὰρ, καὶ συλλήμ.

25. Οὗτοι υἱοὶ βάλλας, ἣν ἔδωκε λάβαν ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ ἰακὼβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτά.

26. Πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ ἰακὼβ εἰς αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν ἰακὼβ, πᾶσαι ψυχαὶ ἑξηκονταέξ.

27. Υἱοὶ δὲ ἰωσὴφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῇ αἰγύπτου. πᾶσαι ψυχαὶ οἴκου ἰακὼβ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ ἰακὼβ εἰς αἴγυπτον, ψυχαὶ ἑβδομηκονταπέντε.

28. Τὸν δὲ ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς ἰωσὴφ συναντῆσαι αὐτῷ καθ᾽ ἡρώων πόλιν εἰς γῆν ῥαμεσσῆ.

CAP. XLVI.

17. Filii Aser: Iamna & Iesua & Iessui, & Beria, Sara quoque soror eorum. Filii Beria: Heber & Melchiel.

18. Hi filii Zelphæ, quam dedit Laban Liæ filiæ suæ. & hos genuit Iacob sedecim animas.

19. Filii Rachel vxoris Iacob: Ioseph & Ben-iamin.

20. Natiq; sunt Ioseph filii in Terra-Aegypti, quos genuit ei Aseneth filia Phutipharis sacerdotis Heliopoleos: Manasses & Ephraim.

21. Filii Ben-iamin: Bela & Bechor & Asbel & Gera & Naaman & Echi & Ros & Mophim & Ophim & Ared.

22. Hi filii Rachel quos genuit Iacob: omnes animæ quatuordecim.

23. Filii Dan: Husim.

24. Filii Nepthali: Iasiel & Guni & Ieser & Sallem.

25. Hi filii Balæ, quam dedit Laban Racheli filiæ suæ: & hos genuit Iacob. omnes animæ septem.

26. Cunctæq; animæ quæ ingressæ sunt cum Iacob in Aegyptum, & egressæ sunt de femore illius, absque uxoribus filiorum eius: sexaginta sex.

27. Filii autem Ioseph qui nati sunt ei in Terra-Aegypti, animæ duæ. Omnes animæ domus Iacob quæ ingressæ sunt in Aegyptum, fuere septuaginta.

28. Misit autem Iudam ante se ad Ioseph, ut nuntiaret ei, & ille occurreret in Gessen. Quo cùm pervenisset.

Das XLVI. Capitel.

17. Die kinder Asser/ Jemna/ Jesua/ Jesui/ Bria/ vnnd Serah jre Schwester. Aber die kinder Bria/ Heber vnd Malchiel.

18. Das sind die kinder von Silpa/ die Laban gab Lea seiner tochter/ vnnd gebar Jacob dise sechzehen Seelen.

19. Die Kinder Rahel Jacobs weib/ Joseph vnd BenJamin.

20. Vnd Joseph wurden geborn im Egyptenland/ Manasse vnd Ephraim/ die jhm gebar Asnath die Tochter Potiphera des Priesters zu On.

21. Die Kinder BenJamin/ Bela/ Becher/ Asbel/ Gera/ Naaman/ Ehi/ Ros/ Mupim/ Hupim vnd Ard.

22. Das sind die Kinder von Rahel/ die Jacob geborn sind/ allesampt vierzehen Seelen.

23. Die Kinder Dan/ Husim.

24. Die Kinder Naphthali/ Jahzeel/ Guni/ Jezer vnd Sillem.

25. Das sind die Kinder Bilha/ die Laban seiner Tochter Rahel gab/ vnd gebar Jacob die sieben Seelen.

26. Alle Seelen/ die mit Jacob inn Egypten kamen/ die auß seinen Lenden kommen waren (außgenommen die Weiber seiner kinder) sind alle zusammen sechs vnd sechtzig Seelen.

27. Vnnd die Kinder Joseph/ die in Egypten geboren sind/ waren zwo seelen/ also daß alle Seelen des hauses Jacob/ die in Egypten kamen/ waren siebentzig.

28. Vnd er sandte Juda für jm hin zu Joseph/ daß er jn anweiset zu Gosen/ vnd kamen in das land Gosen.

CAP. XLVI.

17. *I figliuoli di Aser, Imna, Iesua. Iesui, Beriah, e Sara lor sorella: & i figliuoli di Beriah, Heber, e Melchiel.*

18. *Questi sono i figliuoli di Zilpha, laquale Laban dette à Lia sua figliuola: e partorì questi à Iacob, cioè, sedici anime.*

19. *I figliuoli di Rachel moglie di Iacob, furono, Ioseph, e Beniamin.*

20. *Et à Ioseph nacquero ne la terra di Egitto, Manasse, & Ephraim che Asenath figliuola di Potipharo sacerdote d'On glieli partorì.*

21. *I figliuoli di Beniamin, Bela, Becor, Asbel, Gera, Naaman, Echi, Ros, Muppim, Huppin, & Arde.*

22. *Questi sono i figliuoli di Rachel che sono nati à Iacob: tutte le anime sono quattordici.*

23. *I figliuoli di Dan, Husim.*

24. *I figliuoli di Nephthali, Iahzeel, Guni, Ieser, e Sillem.*

25. *Questi sono i figliuoli di Bala, che Laban dette à Rachel sua figliuola: laquale partorì questi à Iacob, tutte le anime furono sette.*

26. *Tutte le anime che vennero con Iacob in Egitto, lequali sono vscite del suo fianco, oltre le mogli de figliuoli di Iacob, tutte dice erano sessantasei.*

27. *Et i figliuoli di Ioseph, che gli sono nati in Egitto, erano due anime. Tutte le anime dunque de la casa di Iacob, lequali entrorono in Egitto, furono settanta.*

28. *Et egli mandò auanti Iuda à Ioseph, perche il preparasse il luogo in Gosen auanti che vi arriuasse; e così arriuorono ne la terra di Gosen.*

מו

29 וטקיס יוסף רתיכיה וסליק לקדמות ישראל אבוהי לגשן ואתחזי ליה ונפל על צואריה ובכא על צואריה עוד:

30 ואמר ישראל ליוסף אלו אנא מאית ומנחם הדא מתנחם אנא בתר דחזיתינון לאפך ארי עד כען את קיים:

31 ואמר יוסף לאחוהי ולבית אבוהי איסק ואחוי לפרעה ואימר ליה אחי ובית אבא די בארעא דכנען אתו לותי:

32 וגבריא רעי ענא ארי גברי גיתי הוו וענהון ותוריהון וכל דילהון איתיאו:

33 ויהי כד יקרי לכון פרעה ויימר מה עובדיכון:

34 ותימרון גברי מרי גיתי הוו עבדך מזעירנא ועד כען אף אנחנא אף אבהתנא בדיל דתיתבון בארעא דגשן ארי מרחקין מצראי כל רעי ענא:

מו

29 ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד:

30 ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי:

31 ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי:

32 והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם ובקרם וכל אשר להם הביאו:

33 והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה מעשיכם:

34 ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם אבתינו בעבור תשבו בארץ גשן כי תועבת מצרים כל רעה צאן:

μς'.

29. Ζεύξας δὲ Ἰωσὴφ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν, καὶ ὀφθεὶς αὐτῷ, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ πλείονι.

30. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώρακα τὸ πρόσωπόν σου. ἔτι γὰρ σὺ ζῇς.

31. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἀναβὰς ἀπαγγελῶ τῷ Φαραώ, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, ὅτι οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν ἐν γῇ Χαναάν, νῦν δὲ ἥκασι πρός με.

32. Οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες. ἄνδρες γὰρ κτηνοτρόφοι ἦσαν· καὶ τὰ κτήνη καὶ τοὺς βόας καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγηόχασιν.

33. Ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραώ, καὶ εἴπῃ ὑμῖν, τί τὸ ἔργον ὑμῶν;

34. Ἐρεῖτε, ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβίας. Βδέλυγμα γάρ ἐστιν Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

מז

1 ואתא יוסף וחוי לפרעה ואמר אבא ואחי וענהון ותוריהון וכל דלהון אתו מארעא דכנען והא אינון בארעא דגשן:

2 ומקצת אחוהי דבר חמשה גברין ואקימינון קדם פרעה:

3 ואמר פרעה לאחוהי מה עובדיכון ואמרו לפרעה רעי ענא עבדך אף אנחנא אף אבהתנא:

מז

1 ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן:

2 ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה:

3 ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו:

ΚΕΦΑΛ. μζ'.

1. Ἐλθὼν δὲ Ἰωσὴφ, ἀπήγγειλε τῷ Φαραὼ λέγων· ὁ πατήρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν, ἦλθον ἐκ γῆς Χαναάν, καὶ ἰδού εἰσιν ἐν τῇ γῇ Γεσέμ.

2. Ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, παρέλαβε πέντε ἄνδρας, καὶ παρέστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραώ.

3. Καὶ εἶπε Φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς Ἰωσήφ· τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπον τῷ Φαραώ· ποιμένες προβάτων οἱ παῖδές σου, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν.

CAP. XLVI.

19. Iuncto Ioseph curru suo, ascendit obviam patri suo ad eundem locum: vidensque eum, irruit super collum eius, & inter amplexus flevit:

30. Dixitq; pater ad Ioseph: Iam lætus moriar, quia vidi faciem tuam, & superstitem te relinquo.

31. At ille locutus est ad fratres suos, & ad omnem domum patris sui, Ascendam, & nuntiabo Pharaoni, dicamq; ei: Fratres mei, & domus patris mei qui erant in Terra-Chanáan venerunt ad me:

32. Et sunt viri pastores ovium, curámque habent alendorum gregum: pecora sua, & armenta, & omnia quæ habere potuerunt, adduxerunt secum.

33. Cumque vocaverit vos, & dixerit: Quod est opus vestrum?

34. Respondebitis: Viri pastores sumus servi tui, ab infantia nostra usque in præsens, & nos & patres nostri. Hæc autem dicetis, ut habitare possitis in Terra-Gessen: quia detestantur Aegyptii omnes pastores ovium.

Das XLVI. Capitel.

29. Da spannet Joseph seinen Wagen an / vnnd zog hinauff seinem Vater Israel entgegen gen Gosen / Vnd da er jn sahe / fiel er vmb seinen halß / vnnd weinet lange an seinem halse.

30. Da sprach Israel zu Joseph: Ich will nun gerne sterben / nach dem ich dein angesicht gesehen habe / daß du noch lebest.

31. Joseph sprach zu seinen Brüdern vnd seines Vaters hause: Ich wil hinauff ziehen / vnd Pharao ansagen / vnd zu jhm sprechen: Meine Brüder vnnd meines Vaters hauß ist zu mir kommen auß dem Lande Canaan.

32. Vnd sind Viehhirten / Denn es sind leute die mit vieh vmbgehen / Jhre klein vnd groß vieh / vnd alles was sie haben / haben sie mit bracht.

33. Wenn euch nun Pharao wird ruffen / vnnd sagen: Was ist euer narung.

34. So solt jhr sagen: Deine knecht sind leute die mit vieh vmbgehen / von vnser jugent auff bißher / beide wir vnd vnsere väter / Auff daß jr wonen möget im Lande Gosen / Denn was viehhirten sind / das ist den Egyptern ein greuel.

CAP. XLVI.

29. Allhora Ioseph legò il suo carro, e montò per andare incontro à Israel suo padre in Gosen: e vedendolo, si gittò sopra il suo collo, e pianse in vn poco sopra il suo collo.

30. Et Israel disse à Ioseph, Ora non curo di morire, poi che ho veduto la tua faccia; perche tu viui ancora.

31. E Ioseph disse à i suoi fratelli, & à la famiglia di suo padre, Io rimontaro, & annuntiarò à Pharaone, dicendogli, I miei fratelli, e la famiglie di mio padre, ch'erano ne la terra di Canaan, sono venuti à me.

32. E quelle persone sono pastori di pecore, perche sono genti di bestiame: hanno menate ancora se loro pecore, i loro buoi, e tutto quello che haueuano.

33. E quando Pharaone vi chiamarà, e dirà Quale è il vostro mestiero?

34. Allhora voi direte, Questi huomini sono pastori, e sono stati tuoi seruitori da la nostra fanciulezza insino à hora, e noi, & i nostri padri: à fin che voi habitiate ne la terra di Gosen: peroche gli Egittii hanno in abominatione i pastori de le pecore.

CAP. XLVII.

1. Ingressus ergo Ioseph nũtiavit Pharaoni, dicens: Pater meus & fratres, oves eorũ & armenta, & cuncta quæ possident, venerunt de Terra-Chanáan: & ecce consistunt in Terra-Gessen.

2. Extremos quoque fratrũ suorum quinque viros constituit coram rege:

3. Quos ille interrogavit, Quid habetis operis? Responderunt: Pastores ovium sumus servi tui, & nos & patres nostri.

Das XLVII. Capitel.

DA kam Joseph vnd sagets Pharao an / vnd sprach: Mein Vater / vnnd meine brüder / jhr klein vnnd groß vieh / vnd alles was sie haben / sind kommen auß dem lande Canaan / vnnd sihe / sie sind im lande Gosen.

2. Vnd er nam seiner jüngsten brüder fünff / vnd stellet sie für Pharao.

3. Da sprach Pharao zu seinen brüdern: Was ist euer narung? Sie antworten: Deine knecht sind Viehhirten / wir vnd vnsere väter.

CAP. XLVII.

1. Ioseph adunque andò, e riferì à Pharaone, dicendogli, Mio padre, i miei fratelli, con le loro pecore & i loro buoi, e tutto quello che haueuano sono venuti quà de la terra di Canaan, & ecco che sono ne la terra di Gosen.

2. E de la compagnia de suoi fratelli prese cinque huomini, i quali messe dinanzi à Pharaone

3. Pharaone disse à i fratelli di Ioseph, Che mestiero è il vostro? Essi risposero à Pharaone, I tuoi seruitori sono pastori di pecore, e noi, & i nostri padri.

מז

4 ואמרו לפרעה לאתותבא בארעא אתינא ארי לית רעיא לענא די לעבדך ארי תקיף כפנא בארעא דכנען וכען יתבון כען עבדך בארעא דגושן:

5 ואמר פרעה ליוסף למימר אבוך ואחך אתו לותך:

6 ארעא דמצרים קדמך היא בדשפיר בארעא אותיב ית אבוך וית אחך יתבון בארעא דגושן ואם ידעתא ואית בהון גברין דחילתא ותמנינון רבני גיתי על דילי:

7 ואיתי יוסף ית יעקב אבוהי ואקימיה קדם פרעה ובריך יעקב ית פרעה:

8 ואמר פרעה ליעקב כמא יומי שני חייך:

9 ואמר יעקב לפרעה יומי שני תותבותי מאה ותלתין שנין זעירין ובישין הוו יומי שני חיי ולא אדביקו ית יומי שני חיי אבהתי ביומי תותבותהון:

10 ובריך יעקב ית פרעה ונפק מן קדם פרעה:

11 ואותיב יוסף ית אבוהי וית אחוהי ויהב להון אחסנא בארעא דמצרים בדשפיר בארעא בארעא דרעמסס כמא דפקיד פרעה:

12 וזן יוסף ית אבוהי וית אחוהי וית כל בית אבוהי לחמא לפום טפלא:

13 ולחמא לית בכל ארעא ארי תקיף כפנא לחדא ואשתלהי עמא דארעא דמצרים ועמא דארעא דכנען מן קדם כפנא:

מז

4 ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן:

5 ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אביך ואחיך באו אליך:

6 ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על אשר לי:

7 ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את פרעה:

8 ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך:

9 ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם:

10 ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה:

11 ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה:

12 ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי הטף:

13 ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב:

μζ.

4. Εἶπαν δὲ τῷ φαραὼ· παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἥκαμεν. οὐ γάρ ἐστι νομὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παίδων σου. ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ χαναάνων. νῦν οὖν κατοικήσωμεν οἱ παῖδές σου ἐν γῇ γεσέμ.

5. Εἶπε δὲ φαραὼ τῷ ἰωσὴφ λέγων· ὁ πατήρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἥκασι πρὸς σέ.

6. Ἰδοὺ ἡ γῆ αἰγύπτου ἐναντίον σου ἐστίν, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκισον τὸν πατέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. κατοικήτωσαν ἐν γῇ γεσέμ. εἰ δὲ ἐπίστασαι ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοί, κατάστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν.

7. Εἰσήγαγε δὲ ἰωσὴφ ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον φαραώ. καὶ ηὐλόγησεν ἰακὼβ τὸν φαραώ.

8. Εἶπε δὲ φαραὼ τῷ ἰακώβ. πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου;

9. Καὶ εἶπεν ἰακὼβ τῷ φαραώ· αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου ἃς παροικῶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη. μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἃς ἡμέρας παρῴκησαν.

10. Καὶ εὐλογήσας ἰακὼβ τὸν φαραώ, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

11. Καὶ κατῴκισεν ἰωσὴφ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ αἰγύπτῳ ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ ἐν γῇ ῥαμεσσῆ, καθὰ προσέταξε φαραώ.

12. Καὶ ἐσιτομέτρει ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σῖτον κατὰ σώματα.

13. Σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα. ἐξέλιπε δὲ ἡ γῆ αἰγύπτου καὶ ἡ γῆ χαναὰν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ.

4. Ad

CAP. XLVII.

4. Ad peregrinandum in terram tuam venimus: quoniam non eſt herba gregibus ſervorum tuorum, ingraveſcente fame in Terra-Chanáan: petimusque ut eſſe nos iubeas ſervos tuos in Terra-Geſſen.

5. Dixit itaq; rex ad Ioſeph: Pater tuus & fratres tui venerunt ad te.

6. Terra-Ægypti in conſpectu tuo eſt: in optimo loco fac eos habitare, & trade eis Terram-Geſſen. Quod ſi noſti in eis eſſe viros induſtrios, conſtitue illos magiſtros pecorum meorum.

7. Poſt hæc introduxit Ioſeph patrem ſuum ad Regẽ, & ſtatuit eum coram eo: qui benedicens illi,

8. Et interrogatus ab eo, Quot ſunt dies annorum vitæ tuæ?

9. Reſpondit, Dies peregrinationis vitæ meæ centum triginta annorum ſunt, parui & mali, & non pervenerunt uſque ad dies patrum meorũ quibus peregrinati ſunt.

10. Et benedicto rege egreſſus eſt foras.

11. Ioſeph verò patri & fratribus ſuis dedit poſſeſſionẽ in Ægypto in optimo Terræ loco, Rameſſes, ut præceperat Pharao.

12. Et alebat eos, omnemq; domum patris ſui, præbens cibaria ſingulis.

13. In toto enim orbe panis deerat, & oppreſſerat fames terram, maximè Ægypti & Chanáan.

Das XLVII. Capitel.

4. Vnnd ſagten weiter zu Pharao: Wir ſind kommen bey euch zu wonen im Lande / Denn deine Knechte haben nicht weide für jhr Vieh / ſo hart druckt die Theurung das land Canaan / So laß doch nun deine Knechte im lande Goſen wonen.

5. Pharao ſprach zu Joſeph: Es iſt dein Vater / vnd ſind deine brüder / die ſind zu dir kommen.

6. Das land Egypten ſtehet dir offen / Laß ſie am beſten ort des Lande wonen / Laß ſie im lande Goſen wonen. Vnd ſo du weiſſeſt / daß leute vnter jhnen ſind / die tüchtig ſind / ſo ſetze ſie vber mein Viehe.

7. Joſeph bracht auch ſeinen Vater Jacob hinein / vnnd ſtellet jn für Pharao. Vnnd Jacob ſegnete den Pharao.

8. Pharao aber fraget Jacob: Wie alt biſt du?

9. Jacob ſprach zu Pharao: Die zeit meiner walfart iſt hundert vnd dreiſſig Jahr / wenig vnd böſe iſt die zeit meines lebens / vnd langet nicht an die zeit meiner väter inn jhrer walfart.

10. Vnd Jacob ſegenete den Pharao vnd gieng herauß von jm.

11. Aber Joſeph ſchafft ſeinem Vater vnd ſeinen Brüdern wonung / vnd gab jhnen ein Gut inn Egyptenlande / am beſten ort des Lands / nemlich im lande Raemſes / wie Pharao gebotten hatte.

12. Vnd er verſorgte ſeinen Vater vnd ſeine Brüder / vnd das gantze hauß ſeines vaters / einen jeglichen nach dem er kinder hatte.

13. Es war aber kein Brodt in allen landen / Denn die Theurung war faſt ſchwer / daß das land Egypten vnnd Canaan verſchmachten für der Theurung.

CAP. XLVII.

4. E diſſero à Pharaone, Noi ſiamo venuti per habitare in queſto paeſe, perche non vi è paſtura per le pecore de tuoi ſeruitori: imperoche ne la terra di Canaan vi è vna gran fame. Hora dunque noi ti preghiamo, che i tuoi ſeruitori habitino ne la terra di Goſen.

5. E Pharaone parlò à Ioſeph. dicendo, Tuo padre & i tuoi fratelli ſono venuti à te.

6. Il paeſe Egitto è al tuo comando, Fa che tuo padre & i tuoi fratelli habitino nel miglior luogo di queſto paeſe: habitino ne la terra di Goſen. E ſe tu conoſcerai, che fra loro vi ſiano huomini valoroſi, coſtituiſcegli principi ſopra quello ch'io ho.

7. Ioſeph menò dentro ancora Iacob ſuo padre, e lo preſentò dinanzi à Pharaone, e Iacob ſalutò Pharaone.

8. Allhora Pharaone diſſe à Iacob, Quanto ſono gli anni de la tua vita?

9. E Iacob diſſe à Pharaone, Gli anni de la mia peregrinatione ſono centotrenta: gli anni de la mia vita ſono ſtati corti e cattiui: e gli anni de là mia vita non ſono peruenuti à gli anni de la vita i miei padri, ne i giorni de le loro peregrinationi.

10. E Iacob ſalutò Pharaone, e ſi partì da la ſua preſenza.

11. E Ioſeph aſſegnò l'habitatione à ſuo padre, & à i ſuoi fratelli, dette lor la poſſeſſione nel paeſe di Egitto, nel miglior luogo del paeſe, cioè, ne la terra di Rameſes, ſi come Pharaone haueua comandato.

12. E Ioſeph faceua le ſpeſe di pane à ſuo padre & à i ſuoi fratelli & à tutta la famiglia di ſuo padre, inſino al minimo.

13. Et in tutta la terra non vi era pane, perche la fame era molto grande: & il paeſe di Egitto, e la terra de Canaan hebbe da fare per la fame.

מז

14 ולקט יוסף ית כל
כספא דאשתכח בארעא
דמצרים ובארעא דכנען
בעיבורא דאינון זבנין
ואיתי יוסף ית כספא
לבית פרעה:

15 ושלים כספא מארעא
דמצרים ומארעא דכנען
ואתו כל מצראי לות
יוסף למימר הב לנא
לחמא ולמא נמות
לקבלך ארי שלים כספא:

16 ואמר יוסף הבו גי
גיתיכון ואתן לכון ב
בגיתיכון אם שלים
כספא:

17 ואיתיאו ית גיתיהון
לות יוסף ויהב להון יוסף
לחמא בסוסותא ובגיתי
ענא ובגיתי תורי וב
ובחמריא וזנינון בלחמא
בכל גיתיהון בשתא
ההיא:

18 ושלימא שתא ההיא
ואתו לותיה בשתא
תנייתא ואמרו ליה לא
נכסי מן רבוני אלהין ש
שלים כספא וגיתי
בעירא לות רבוני לא
אישתאר קדם רבוני
אלהין גויתנא וארענא:

19 למא נמות לקבלך
אף אנחנא אף ארענא
קנה יתנא וית ארענא
בלחמא ונהי אנחנא
וארענא עבדין לפרעה
והב בר זרעא וניחי ולא
נמות וארעא לא תבור:

20 וזבן יוסף ית כל
ארעא דמצרים לפרעה
ארי זבינו מצראי גבר
חקליה ארי תקיף עליהון
כפנא והות ארעא
לפרעה:

מז

14 וילקט יוסף את־כל־הכסף
הנמצא בארץ־מצרים ובארץ
כנען בשבר אשר־הם שברים
ויבא יוסף את־הכסף ביתה
פרעה:

15 ויתם הכסף מארץ מצרים
ומארץ כנען ויבאו כל־מצרים
אל־יוסף לאמר הבה־לנו
לחם ולמה נמות נגדך כי
אפס כסף:

16 ויאמר יוסף הבו מקניכם
ואתנה לכם במקניכם אם־
אפס כסף:

17 ויביאו את־מקניהם אל־
יוסף ויתן להם יוסף לחם
בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה
הבקר ובחמרים וינהלם בלחם
בכל־מקנהם בשנה ההוא:

18 ותתם השנה ההוא ויבאו
אליו בשנה השנית ויאמרו לו
לא־נכחד מאדני כי אם־תם
הכסף ומקנה הבהמה אל־אדני
לא נשאר לפני אדני בלתי אם־
גויתנו ואדמתנו:

19 למה נמות לעיניך גם־
אנחנו גם־אדמתנו קנה־אתנו
ואת־אדמתנו בלחם ונהיה
אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה
ותן־זרע ונחיה ולא נמות
והאדמה לא תשם:

20 ויקן יוסף את־כל־אדמת
מצרים לפרעה כי־מכרו מצרים
איש שדהו כי־חזק עלהם הרעב
ותהי הארץ לפרעה:

μζ.

14. Συνήγαγε δὲ ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον, τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ χαναάν, τοῦ σίτου οὗ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς· καὶ εἰσήνεγκεν ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.

15. Καὶ ἐξέλιπε τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς χαναάν. ἦλθον δὲ πάντες οἱ αἰγύπτιοι πρὸς ἰωσὴφ λέγοντες· δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν.

16. Εἶπε δὲ αὐτοῖς ἰωσήφ· φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον.

17. Ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς ἰωσήφ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἰωσὴφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων. καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις, ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.

18. Ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπον αὐτῷ· μήποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν. εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον, καὶ τὰ ὑπάρχοντα, καὶ τὰ κτήνη πρὸς σὲ τὸν κύριον, καὶ οὐχ ὑπολέλειπται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἀλλ' ἢ τὸ ἴδιον σῶμα, καὶ ἡ γῆ ἡμῶν.

19. Ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραώ. δὸς σπέρμα ἵνα σπείρωμεν, καὶ ζήσωμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται.

20. Καὶ ἐκτήσατο ἰωσὴφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν αἰγυπτίων τῷ Φαραώ. ἀπέδοντο γὰρ οἱ αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραώ. ἐπεκράτησε γὰρ αὐτῶν ὁ λιμός, καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραώ.

CAP. XLVII. | Das XLVII. Capitel. | CAP. XLVII.

14. Equibus omnem pecuniam congregavit pro venditione frumenti, & intulit eam in ærarium regis.

14. Vnd Joseph bracht alles gelt zusammen/das in Egypten vnnd Canaan funden wardt/vmb daß Getreide daß sie kaufften. Vnd er thet alles gelt in das hauß Pharao.

14. Or Ioseph messe insieme tutto il denaro, che fu ritrouato nel paese di Egitto, e ne la terra di Canaan per il viuere, ch'essi comprauano, e lo portò ne la casa di Pharaone.

15. Cumq; defecisset emptoribus pretium, venit cuncta Aegyptus ad Ioseph, dicens: Da nobis panes: quare morimur coram te, deficiente pecunia?

15. Da nun gelt gebrach im lande Egypten vnd Canaan/kamen alle Egypter zu Joseph/vnd sprachen: Schaff vns brod/Warumb lessest du vns für dir sterben/darumb/daß wir ohn gelt sind?

15. Quando fu consumato tutto il denaro del paese di Egitto, e de la terra di Canaan, tutti gli Egittii andorono à Ioseph, dicendo, Dacci del pane: e perche morremo noi dinanzi à te, essendoci mancato il denaro?

16. Quibus ille respondit: Adducite pecora vestra, & dabo vobis pro eis cibos, si pretium non habetis.

16. Joseph sprach: Schafft euer Viehe her/so wil ich euch vmb das vieh geben/weil jhr ohn gelt seyt.

16. E Ioseph disse, Date i vostri bestiami, & io vi darò del pane pe i vostri bestiami, se vi manca il denaro.

17. Quæ cum adduxissent, dedit eis alimenta pro equis, & ovibus, & bobus, & asinis: sustentavitque eos illo anno pro commutatione pecorum.

17. Da brachten sie Joseph jr Vieh/vnd er gab jnen brodt vmb jhre pferdt/schaffe/rinder vnd esel. Also ernehret er sie mit brodt das jahr vmb alle jhr vieh.

17. Menorono dunque i loro bestiami à Ioseph, e Ioseph dette loro da viuere pe i caualli, per le pecore, pe i buoi, e per gli asini; & in quello anno gli sostentò di pane per tutti i loro bestiami.

18. Venerunt quoque anno secundo, & dixerunt ei: Non celamus domino nostro, quòd deficiente pecunia, pecora simul defecerunt: nec clam te est, quòd absque corporibus & terra nihil habeamus.

18. Da das jahr vmb war/kamen sie zu jhm im andern jar/vnd sprachen zu jm: Wir wollen vnserm Herrn nicht verbergen/daß nicht allein das Gelt/sondern auch alles Vieh dahin ist/zu vnserm Herrn/vnnd ist nichts mehr vbrigs für vnserm Herrn/denn nur vnser Leibe/vnd vnser Feld.

18. E passato quello anno, ritornorono à lui nel secondo anno, e gli dissero, Noi non ci asconderemo dal nostro Signore, poi che veramente si è consumato il denaro, & i branchi de le bestie sono appresso del nostro signore, che non è restato niente dinanzi al nostro signore, fuor che i nostri corpi e le nostre terre.

19. Cur ergo moriemur te vidente? & nos & terra nostra tui erimus: eme nos in servitutem regiam, & præbe semina, ne pereunte cultore redigatur terra in solitudinem.

19. Warumb lessest du vnns für dir sterben vnd vnser Feld? Kauffe vns vnd vnser land vmbs brodt/daß wir vnnd vnser land leibeigen seyen dem Pharao/Gib vns Samen/das wir leben vnnd nicht sterben/vnnd das Feld nicht verwüste.

19. Perche morremo noi dinanzi à gli occhii tuoi, noi dico e la terra nostra ancora? Compra noi e le terre nostre per del pane: e noi con la terra nostra saremo seruitori di Pharaone: e dacci de la semenza, à fin che noi viuiamo, e non muoiamo, e la terra non sia desolata.

20. Emit igitur Ioseph omnem Terram Aegypti, vendentibus singulis possessiones suas præ magnitudine famis. Subiecitque eam Pharaoni,

20. Also kaufft Joseph dem Pharao das gantz Egypten/denn die Egypter verkaufften/ein jeglicher seinen Acker/Denn die theurung war zu starck vber sie. Vnnd ward also das land Pharao eigen.

20. Ioseph adunque comprò tutto il paese di Egitto à Pharaone, imperoche ciascuno de gli Egittii vendette il suo campo, perche la fame s'era rinforzata sopra di loro, e la terra fu fatta di Pharaone.

בראשית

מז

21 ואת העם העביר אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו׃

22 רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו את אדמתם׃

23 ויאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם לפרעה הא לכם זרע וזרעתם את האדמה׃

24 והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידת יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם׃

25 ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה׃

26 וישם אתה יוסף לחק עד היום הזה על אדמת מצרים לפרעה לחמש רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה׃

27 וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד׃

28 ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה׃

29 ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים׃

בקדמין

מז

21 וית עמא אעבר יתהון מקרוי לקרוי מסיפי תחום מצרים ועד סופיה׃

22 לחוד ארע כומריא לא זבן ארי חולקא לכומריא מן קדם פרעה ואכלין ית חולקהון דיהב להון פרעה על כן לא זבינו ית ארעהון׃

23 ואמר יוסף לעמא הא קניתי יתכון יומא דין וית ארעכון לפרעה הא לכון בר זרעא ותזרעון ית ארעא׃

24 ויהי באעולי עללתא ותתנון חד מן חמשא לפרעה וארבע חולקין יהון לכון לבר זרעא דחקלא ולמיכליכון ולאנש בתיכון ולמיכל לטפליכון׃

25 ואמרו קיימתנא נשכח רחמין בעיני רבוני ונהי עבדין לפרעה׃

26 ושוי יתה יוסף לגזירא עד יומא הדין על ארעא דמצרים דיהון יהבין חד מן חמשא לפרעה לחוד ארע כומריא בלחודיהון לא הות לפרעה׃

27 ויתיב ישראל בארעא דמצרים בארעא דגושן ואחסינו בה ונפישו וסגיאו לחדא׃

28 וחיא יעקב בארעא דמצרים שבע עשרי שנין והוו יומי יעקב שני חיוהי מאה וארבעין ושבע שנין׃

29 וקריבו יומי ישראל לממת וקרא לבריה ליוסף ואמר ליה אם כען אשכחית רחמין בעינך שוי כען ידך תחות ירכי ותעביד עמי טיבו וקשוט לא כען תקברינני במצרים׃

ΓΕΝΕΣΙΣ.

ΚΕΦΑΛ. μζ.

21. Καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας. ἀπ᾽ ἄκρων ὁρίων αἰγύπτου ἕως τῶν ἄκρων.

22. Χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνων, οὐκ ἐκτήσατο ἰωσήφ. ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραώ. καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραώ, διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν.

23. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις· ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῷ. λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν, καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς.

24. Καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραῷ, τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρματα τῇ γῇ, καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν.

25. Καὶ εἶπαν σέσωκας ἡμᾶς, εὕρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ Φαραῷ.

26. Καὶ ἔθετο αὐτοῖς εἰς πρόσταγμα, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ γῆς αἰγύπτου τῷ Φαραῷ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνων οὐκ ἦν τῷ Φαραῷ.

27. Κατῴκησε δὲ ἰσραὴλ ἐν αἰγύπτῳ ἐπὶ γῆς γεσέμ, καὶ ἐκληρονομήθησαν ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ ηὐξήθησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα.

28. Ἐπέζησε δὲ ἰακὼβ ἐν γῇ αἰγύπτου, δεκαεπτὰ ἔτη. καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἰακὼβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη.

29. Ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰωσήφ, καὶ εἶπεν αὐτῷ εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ᾽ ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν, τοῦ μή με θάψαι ἐν αἰγύπτῳ.

CAP. XLVII.

21. Et cunctos populos eius à novissimis terminis Ægypti usque ad extremos fines eius.

22. Præter terram sacerdotum, quæ à rege tradita fuerat eis: quibus & statuta cibaria ex horreis publicis præbebantur, & idcirco non sunt compulsi vendere possessiones suas.

23. Dixit ergo Ioseph ad populos, En ut cernatis, & vos & terram vestram Pharao possidet: accipite semina & serite agros.

24. Ut fruges habere possitis. Quintam partem regi dabitis: quatuor reliquas permitto vobis in sementem, & in cibum familiis & liberis vestris.

25. Qui responderunt: Salus nostra in manu tua est: respiciat nos tantùm dominus noster, & læti serviemus regi.

26. Ex eo tempore usque in præsentem diem in universa Terra-Ægypti regibus quinta pars solvitur, & factum est quasi in legem, absque terra sacerdotali, quæ libera ab hac conditione fuit.

27. Habitavit ergo Israël in Ægypto, id est, in Terra-Gessen, & possedit eam: auctusque est, & multiplicatus nimis.

28. Et vixit in ea decem & septem annis: factique sunt omnes dies vitæ illius, centum quadraginta septem annorum.

29. Cumque appropinquare cerneret diem mortis suæ, vocavit filium suum Ioseph; & dixit ad eum: Si inveni gratiam in conspectu tuo, pone manum tuam sub femore meo: & facies mihi misericordiam & veritatem, ut non sepelias me in Aegypto.

Das XLVII. Capitel.

21. Vnd er theilet das Volck auß inn die Städte/von einem ort Egypten biß ans ander.

22. Außgenommen der Priester feld/ das kaufft er nicht/Denn es war von Pharao für die Priester verordnet/daß sie sich nehrẽ solten von dem benanten/ daß er jhnen gegeben hatte/Darumb dorfften sie jhr feld nicht verkauffen.

23. Da sprach Joseph zu dem Volck: Sihe/ich hab heut gekaufft/euch vnd euer feld/dem Pharao/Sihe/da habt jr samen vnd beseet das feld.

24. Vnd von dem getreide solt jr den fünfften Pharao geben/Vier theil sollen euer sein/zu beseen das Feld zu euer speise/vnd für euer hauß vnd kinder.

25. Sie sprachen: Laß vns nur leben vnd gnade für dir vnserm herrn finden/ wir wollen gerne Pharao leibeigen sein.

26. Also macht Joseph jnen ein gesetz biß auff diesen tag/vber der Egypter feld/ den fünfften Pharao zu geben/ Außgenommen der Priester feld/das ward nicht eigen Pharao.

27. Also wonete Jsrael in Egypten/ im lande Gosen/vnnd hattens innen/ vnd wuchsen vnd mehreten sich sehr.

28. Vnd Jacob lebet siebenzehen jar inn Egyptenland/das sein gantzes alter ward hundert vnd sieben vnnd viertzig jahr.

29. Da nun die zeit herbey kam/daß Jsrael sterben solt/rieff er seinem sohn Joseph/vnd sprach zu jm: Hab ich gnade für dir funden/so lege deine handt vnter meine hüfften/daß du die liebe vnd treu an mir thust/vnd begrabest mich nicht in Egypten.

CAP. XLVII.

21. *E fece passare i popoli per le città, da vna estremità del termine di Egitto, per fino à l'altra sua estremità.*

22. *Solamente non comprò la terra de sacerdoti, perche essi haueuano vna portione da Pharaone: e mangiauano la portione che Pharaone daua loro; e per questo non vendettero le loro terre.*

23. *E Ioseph disse al popolo, Ecco che hoggi ho comprato voi e le vostre terre à Pharaone, eccoui de la semenza; seminatela dunque.*

24. *E de la ricolta che ne hauerete, darete la quinta parte à Pharaone, e le quattro parti saranno vostre per seminare i campi, e per il viuere vostro, e di quelli che sono ne le vostre case, e perche i vostri fanciulletti mangino.*

25. *Allhora dissero, Tu ci hai dato la vita, purche noi ritrouiamo gratia dinanzi al nostro signore, e saremo seruitori di Pharaone.*

26. *E così Ioseph stabilì quella ordinatione per legge insino al dì d'hoggi, sopra il paese di Egitto, cioè di pagare la quinta parte à Pharaone; solamente la terra de sacerdoti non fu di Pharaone.*

27. *Et Israel habitò in Egitto ne la terra di Gosen, & hebbero in essa de le possessioni: e furono accresciuti, e moltiplicarono assai*

28. *E Iacob visse nel paese di Egitto, dicesette anni: & i giorni e gli anni de la vita di Iacob furono cento quarantasette anni.*

29. *E quando si approssimò il tempo, nelquale Israel douea morire, chiamò Ioseph suo figliuolo, e gli disse, Se io hora ho ritrouata gratia dinanzi à gli occhii tuoi, ti prego, che tu metti la tua mano sotto il mio fianco; e mi faccia gratia e fedeltà, Io ti prego che tu non mi sepellisca in Egitto*

מז

30 ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך׃
31 ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה׃

מז

30 ואשכוב עם אבהתי ותטלינני ממצרים ותקברינני בקבורתהון ואמר אנא אעביד כפתגמך׃
31 ואמר קיים לי וקיים ליה וסגיד ישראל על ריש ערסא׃

μζ.

30. Ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς με ἐξ αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν· ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

31. Εἶπε δὲ αὐτῷ, ὄμοσόν μοι. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· καὶ προσεκύνησεν ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

מח

1 ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים׃
2 ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה׃
3 ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז בארץ כנען ויברך אתי׃
4 ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם׃
5 ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי׃
6 ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם׃
7 ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם׃
8 וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה׃

מח

1 והוה בתר פתגמיא האלין ואמר ליוסף הא אבוך שכיב מרע ודבר ית תרין בנוהי עמיה ית מנשה וית אפרים׃
2 וחוי ליעקב ואמר הא ברך יוסף אתי לותך ואתקף ישראל ויתיב על ערסא׃
3 ואמר יעקב ליוסף אל שדי אתגלי לי בלוז בארעא דכנען ובריך יתי׃
4 ואמר לי הא אנא מפיש לך ומסגי לך ואתנינך לכנשת שבטין ואתן ית ארעא הדא לבנך בתרך אחסנת עלם׃
5 וכען תרין בנך דאתילידו לך בארעא דמצרים עד מיתי לותך למצרים דילי אינון אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהון קדמי׃
6 ובנין דתוליד בתריהון דילך יהון על שום אחוהון יתקרון באחסנתהון׃
7 ואנא במיתי מפדן מיתת עלי רחל בארעא דכנען באורחא בעוד כרובא דארעא למיעל לאפרת וקברתה תמן באורח אפרת היא בית לחם׃
8 וחזא ישראל ית בני יוסף ואמר מן אלין׃

ΚΕΦΑΛ. μη΄.

1. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωσὴφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν μανασσῆ καὶ τὸν ἐφραὶμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ.

2. Ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακὼβ λέγοντες· Ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ἔρχεται πρὸς σέ. καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ, ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην.

3. Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Ἰωσήφ· ὁ θεός μου ὤφθη μοι ἐν λουζᾶ, ἐν γῇ χαναὰν, καὶ εὐλόγησέ με.

4. Καὶ εἶπέ μοι. Ἰδοὺ ἐγὼ αὐξανῶ σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς συναγωγὴν ἐθνῶν, καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον.

5. Νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου οἱ γενόμενοί σοι ἐν γῇ αἰγύπτῳ, πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σὲ εἰς αἴγυπτον ἐμοί εἰσιν, ἐφραὶμ καὶ μανασσῆς, ὡς ῥουβεὶμ καὶ συμεὼν ἔσονταί μοι.

6. Τὰ δὲ ἔκγονα ἃ ἐὰν γεννήσῃς μετὰ ταῦτα, σοὶ ἔσονται· ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κληθήσονται ἐν τοῖς ἐκείνων κλήροις.

7. Ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἠρχόμην ἐκ μεσοποταμίας τῆς συρίας, ἀπέθανε ῥαχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ χαναὰν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον χαβραθὰ τῆς γῆς, τοῦ ἐλθεῖν ἐφραθά. καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου. αὕτη ἐστὶ βηθλεέμ.

8. Ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσὴφ, εἶπε τίνες σοι οὗτοι.

30. Sed

CAP. XLVII.

30. Sed dormiam cum patribus meis, & adferas me de terra hac, condasque in sepulchro maiorum meorum. Cui respondit Ioseph: Ego faciam quod iussisti.

31. Et ille, Iura ergo, inquit, mihi. Quo iurante, adoravit Israël Dominum, conversus ad lectuli caput.

CAP. XLVIII.

1. His itaque transactis, nuntiatum est Ioseph quòd ægrotaret pater suus: qui assumptis duobus filiis Manasse & Ephraim, ire perrexit.

2. Dictumque est seni: Ecce filius tuus Ioseph venit ad te. Qui confortatus sedit in lectulo.

3. Et ingresso ad se Ioseph ait: Deus omnipotens apparuit mihi in Luza, quæ est in Terra-Chanáan: benedixitque mihi.

4. Et ait: Ego te augebo & multiplicabo, & faciam te in turbas populorum: daboque tibi terram hanc, & semini tuo post te in possessionem sempiternam.

5. Duo ergo filii tui qui nati sunt tibi in Terra-Ægypti antequam huc venirem ad te, mei erunt: Ephráim & Manasses, sicut Ruben & Simeon reputabuntur mihi.

6. Reliquos autem quos genueris post eos, tui erunt, & nomine fratrum suorum vocabuntur in possessionibus suis.

7. Mihi enim quando veniebam de Mesopotamia, mortua est Rachel in Terra-Chanáan in ipso itinere, eratque vernum tempus: & ingrediebar Ephrátam, & sepeliui eã iuxta viam Ephratæ, quæ alio nomine appellatur Beth-lehem.

8. Videns autem filios eius dixit ad eum: Qui sunt isti?

Das XLVII. Capitel.

30. Sondern ich wil ligen bey meinen Vätern / Vnnd du solt mich auß Egypten führen / vnd in jhrem Begräbnuß begraben. Er sprach: Ich wil thun / wie du gesagt hast.

31. Er aber sprach: So schwere mir. Vnnd er schwur jhm. Da neiget sich Jsrael auff dem Bette zun Häupten.

Das XLVIII. Capitel.

Darnach ward Joseph gesagt: Sihe / dein Vater ist kranck / vnnd er nam mit sich seine beide Söhne Manasse vnd Ephraim.

2. Da wards Jacob angesagt / Sihe / dein Son Joseph kompt zu dir / vnd Jsrael macht sich starck / vnd satzte sich im Bette.

3. Vnd sprach zu Joseph: der Allmechtige Gott erschein mir zu Lus im Lande Canaan / vnd segenet mich.

4. Vnd sprach zu mir: Sihe / ich wil dich wachsen lassen vnnd mehren / vnnd wil dich zum hauffen Volcks machen vnnd wil diß Landt zu eigen geben / deinem Samen nach dir ewiglich.

5. So sollen nun deine zween Söne Ephraim vnd Manasse / die dir geborn sindt im Egyptenlandt / ehe ich herein kommen bin zu dir / mein sein / gleich wie Ruben vnd Simeon.

6. Welche du aber nach jnen zeugest / sollen dein sein / vnnd genennt werden / wie jhre Brüder in jhrem Erbtheil.

7. Vnnd da ich auß Mesopotamia kam / starb mir Rahel im Lande Canaan / auff dem weg / da noch ein Feldtwegs war gen Ephrath / vnnd ich begrub sie daselbs an dem wege Ephrath / die nun Bethlehem heisst.

8. Vnd Jsrael sahe die Söne Joseph / vnd sprach: Wer sindt die?

CAP. XLVII.

30. Quando io dormirò co i miei padri, tu mi leuarai di Egitto, e sepellíraimi nel loro sepolcro. E Ioseph gli disse, Io farò secondo la tua parola.

31. E Iacob disse, Giuramelo, Et ei gli giurò. Et Israel si inchinò verso il capo del letto.

CAP. XLVIII.

1. Dopo queste cose occorse, che fu detto à Ioseph, Ecco tuo padre è ammalato: & egli menò i due figliuoli con esso seco, Manasse & Ephraim.

2. Et à Iacob fu annuntiata vna tal nuoua. Ecco ch'el tuo figliuolo Ioseph viene à te. Et Israel fu consolato, e si messe à sedere sopra il letto.

3. E Iacob disse à Ioseph, Lo Dio onnipotente apparse à me in Luz ne la terra di Canaan, e mi benedisse.

4. Dicendomi, Ecco, io ti faccio crescere, e ti moltiplicarò, e ti farò crescere in moltitudine di popoli: darò ancora questa terra à la tua semenza dopo te per hereditarla perpetuamente.

5. Hora dunque i tuoi due figliuoli, Ephraim, e Manasse, iquali ti sono nati ne la terra di Egitto, auanti ch'io venissi à te in Egitto: saranno miei, si come Ruben e Simeon son miei.

6. Ma i tuoi figliuoli, che tu hai generato dopo loro, saranno tuoi: e saranno chiamati secondo il nome de i loro fratelli ne la loro heredità.

7. Ora quando io veniua di Padan-Aram mi morì Rachel ne la terra di Canaan pel viaggio, circa vn miglio di paese per andare in Ephrata: & io la sepellii quiui ne la via di Ephrata, laquale è Beth-lehem.

8. Et Israel vidde i figliuoli di Ioseph; e disse, Di chi sono questi?

מח

9 וַאֲמַר יוֹסֵף לַאֲבוּהִי בְּנַי אִינּוּן דִּיהַב לִי יְיָ הָכָא וַאֲמַר קָרֵיבִינּוּן כְּעַן לְוָתִי וְאֲבָרְכִינּוּן׃

10 וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל יְקָרָן מִסֵּיבוּ לָא יָכִיל לְמֶחֱזֵי וְקָרֵיב יָתְהוֹן לְוָתֵיהּ וְנַשֵּׁיק לְהוֹן וְגַפֵּיף לְהוֹן׃

11 וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף מֶחֱזֵי אַפָּךְ לָא סְבָרִית וְהָא אַחְזֵי יָתִי יְיָ אַף יָת בְּנָךְ׃

12 וְאַפֵּיק יוֹסֵף יָתְהוֹן מִן קֳדָמוֹהִי וּסְגִיד עַל אַפּוֹהִי עַל אַרְעָא׃

13 וּדְבַר יוֹסֵף יָת תַּרְוֵיהוֹן יָת אֶפְרַיִם בִּימִינֵיהּ מִסְּמָאלָא דְיִשְׂרָאֵל וְיָת מְנַשֶּׁה בִּסְמָאלֵיהּ מִימִינָא דְיִשְׂרָאֵל וְקָרֵיב לְוָתֵיהּ׃

14 וְאוֹשֵׁיט יִשְׂרָאֵל יָת יְמִינֵיהּ וְשַׁוִּי עַל רֵישָׁא דְאֶפְרַיִם וְהוּא זְעֵירָא וְיָת סְמָאלֵיהּ עַל רֵישָׁא דִמְנַשֶּׁה אַחְכְּמִינּוּן לִידוֹהִי אֲרֵי מְנַשֶּׁה בֻּכְרָא׃

15 וּבָרֵיךְ יָת יוֹסֵף וַאֲמַר יְיָ דִּפְלַחוּ אֲבָהָתִי קֳדָמוֹהִי אַבְרָהָם וְיִצְחָק יְיָ דְּזָן יָתִי מֵאִיתַי עַד יוֹמָא הָדֵין׃

16 מַלְאֲכָא דִּפְרַק יָתִי מִכָּל בִּישָׁא יְבָרֵךְ יָת עוּלֵימַיָּא וְיִתְקְרֵי בְהוֹן שְׁמִי וְשׁוּם אֲבָהָתִי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וּכְנוּנֵי יַמָּא יִסְגּוֹן בְּגוֹ בְּנֵי אֱנָשָׁא עַל אַרְעָא׃

17 וַחֲזָא יוֹסֵף אֲרֵי שַׁוִּי אֲבוּהִי יַד יְמִינֵיהּ עַל רֵישָׁא דְאֶפְרַיִם וּבְאֵישׁ בְּעֵינוֹהִי וּסְעַדָא לִידָא דַאֲבוּהִי לְאַעְדָּאָה יָתַהּ מֵעַל רֵישָׁא דְאֶפְרַיִם לְאַנָּחוּתַהּ עַל רֵישָׁא דִמְנַשֶּׁה׃

מח

9 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמַר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃

10 וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם׃

11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ׃

12 וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה׃

13 וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְּׂמֹאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בִשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֵּשׁ אֵלָיו׃

14 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר׃

15 וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃

16 הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃

17 וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה׃

ΚΕΦΑΛ. μή.

9. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· Υἱοί μου εἰσὶν, οὓς ἔδωκέ μοι ὁ θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ἰακώβ· προσάγαγέ μοι αὐτοὺς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς.

10. Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ αὐτοῦ ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρως, καὶ οὐκ ἠδύναντο βλέπειν. καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐφίλησεν αὐτοὺς, καὶ περιέλαβεν αὐτούς.

11. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· Ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἐστερήθην, καὶ ἰδοὺ, ἔδειξέ μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου.

12. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς.

13. Λαβὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τόν τε Ἐφραὶμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Μανασσῆ ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραὴλ, ἤγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ.

14. Ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν, ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραίμ. οὗτος δὲ ἦν νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστερὰν, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ, ἐναλλὰξ τὰς χεῖρας.

15. Εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν· ὁ θεὸς ᾧ εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, ὁ θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητός μου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

16. Ὁ ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογήσαι τὰ παιδία ταῦτα, καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, καὶ πληθυνθείησαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς.

17. Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ, ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραίμ, βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη, καὶ ἀντελάβετο Ἰωσὴφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἐφραίμ, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ.

9. Respon-

CAP. XLVIII.

9. Respondit: Filii mei sunt, quos donavit mihi Deus in hoc loco. Adduc, inquit, eos ad me, ut benedicam illis.

10. Oculi enim Israël caligabant præ nimia senectute, & clarè videre non poterat: Applicitosq; ad se, deosculatus & circumplexus eos,

11. Dixit ad filium suum: Nō sum fraudatus aspectu tuo: insuper ostendit mihi Deus semen tuum.

12. Cumq; tulisset eos Ioseph de gremio patris, adoravit pronus in terram.

13. Et posuit Ephráim ad dexteram suam, id est, ad sinistram Israël, Manassen verò in sinistra sua; ad dexteram scilicet patris, applicuitque ambos ad eum.

14. Qui extendens manum dexteram, posuit super caput Ephráim minoris fratris: sinistram autem super caput Manasse qui maior natu erat, commutans manus.

15. Benedixitq; Iacob filiis Ioseph, & ait: Deus in cuius conspectu ambulaverunt patres mei Abraham, & Isaac, Deus qui pascit me ab adolescentia mea usque in præsentem diem:

16. Angelus qui eruit me de cūctis malis, benedicat pueris istis: & invocetur super eos nomen meum, nomina quoque patrum meorum Abraham & Isaac, & crescāt in multitudinem super terram.

17. Videns autem Ioseph, quòd posuisset pater suus dexteram manum super caput Ephráim, graviter accepit: & apprehensam manum patris levare conatus est de capite Ephráim, & transferre super caput Manasse.

Das XLVIII. Capitel.

9. Joseph antwortet seinem Vater: Es sindt meine Söhne / die mir GOtt hie gegeben hat. Er sprach: Bringe sie her zu mir / daß ich sie segene.

10. Denn die augen Jsrael waren dunckel worden für Alter / vnnd kondt nicht wol sehen. Vnnd er bracht sie zu jhm. Er aber küsset sie / vnd hertzet sie.

11. Vnd sprach zu Joseph: Sihe / ich hab dein Angesicht gesehen / deß ich nicht gedacht hette / vnd sihe / Gott hat mich auch deinen Samen sehen lassen.

12. Vnnd Joseph nam sie von seinem schoß / vnd neiget sich zur Erden / gegen sein Angesicht.

13. Da nam sie Joseph beide Ephraim inn seine rechte handt / gegen Jsraels lincke handt / vnd Manasse in seine lincke handt / gegen Jsraels rechte handt / vnd bracht sie zu jhm.

14. Aber Jsrael streckt seine rechte hand auß / vnd leget sie auff Ephraims des jüngsten haupt / vnnd seine lincke auff Manasses haupt / vnnd thet wissend also mit seinen henden / denn Manasse / war der erstgeborne.

15. Vnd er segnete Joseph / vnd sprach / Gott / für dem meine Väter / Abraham vnd Jsaac gewandelt haben / Gott der mich mein lebenlang ernehret hat / biß auff diesen tag.

16. Der Engel / der mich erlöset hat von allem übel / der segene die Knaben / daß sie nach meinem / vnd nach meiner Väter Abraham vnd Jsaac namen genennet werden / daß sie wachsen vnnd viel werden auff Erden.

17. Da aber Joseph sahe / daß sein Vater die rechte handt auff Ephraim haupt legt / gefiel es jm übel / vnd fasset seines Vaters handt / daß er sie von Ephraims haupt auff Manasses haupt wendet.

CAP. XLVIII.

9. Egli rispose à suo padre, Sono i miei figliuoli, che Dio me gli ha dati qui. Iacob disse, Io ti pregò, che tu mi gli accosti, e gli benedirò.

10. (Hor gli occhii d' Israel erano grauati per la vecchiezza, ne potena vedere) e gli fece appressare à lui, & ei gli basciò, e gli abbraccio.

11. Et Israel disse à Ioseph, Io non pensaua di vedere la tua faccia: & ecco che Dio mi ha fatto vedere ancora il tuo seme.

12. E così Ioseph ritirò quelli da i suoi ginocchi, & inchinò la sua faccia in terra.

13. E Ioseph gli prese amendue, Ephraim ne la sua destra, à la sinistra d' Israel, e Manasse, ne la sua sinistra, à la destra d' Israel: e gli fece appressare à lui.

14. Et Israel distendendo la sua man destra, la messe sopra il capo di Ephraim, ch' era minore; e la sua sinistra sopra il capo di Manasse: e fece intendere le sue mani trasmutandole: benche Manasse fusse il primogenito.

15. E benedisse Ioseph, dicendo, Lo Dio dinanzi al quale hanno caminato i padri miei, Abraham & Ishac: Lo Dio dico che mi hà pasciuto del mio tempo passato insino à questo giorno.

16. Quello Angelo, che mi ha liberato da ogni male, benedica questi figliuoli. E sia in essi chiamato il nome mio, & il nome de miei padri Abraham & Ishac: e siano grandemente moltiplicati nel mezzo de la terra.

17. Or Ioseph vedendo, che suo padre haueua messo la sua man destra sopra il capo di Ephraim, gli dispiacque, e prese la mano di suo padre, per trasferirla dal capo di Ephraim, sopra il capo di Manasse:

מח

18 ואמר יוסף לאבוהי לא כן אבא ארי דין בכרא שוי ימינך על רישיה:

19 וסריב אבוהי ואמר ידענא ברי ידענא אף הוא יהי לעם ואף הוא יסגי וברם אחוהי זעירא יסגי מניה ובנוהי יהון שליטין בעממיא:

20 ובריכינון ביומא ההוא למימר בך יברך ישראל למימר ישוינך ייי כאפרים וכמנשה ושוי ית אפרים קדם מנשה:

21 ואמר ישראל ליוסף הא אנא מאית ויהי (מימרא) דייי בסעדיכון ויתיב יתכון לארעא דאבהתכון:

22 ואנא יהבית לך חולק חד יתיר על אחך דנסיבית מידא דאמוראה בחרבי ובקשתי:

מט

1 וקרא יעקב לבנוהי ואמר אתכנשו ואחוי לכון ית דיערע יתכון בסוף יומיא:

2 אתכנשו ושמעו בני יעקב וקבילו אלפן מן ישראל אבוכון:

3 ראובן בוכרי את חילי וריש תקפי לך הוה חזי למיסב תלתא חולקין בכרותא כהונתא ומלכותא:

4 על דאזלת לקבל אפך הא כמיא ברם לא אהניתא חולק יתיר לא תיסב ארי סליקתא לבית משכבי אבוך בכין אתחילתא לשווי ברי סליקתא:

5 שמעון ולוי אחין גברין גברין בארע תותבותהון עבדו גבורא:

מח

18 ויאמר יוסף אל־אביו לא־כן אבי כי־זה הבכר שים ימינך על־ראשו:

19 וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם־הוא יהיה־לעם וגם־הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא־הגוים:

20 ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה וישם את־אפרים לפני מנשה:

21 ויאמר ישראל אל־יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל־ארץ אבתיכם:

22 ואני נתתי לך שכם אחד על־אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי:

מט

1 ויקרא יעקב אל־בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר־יקרא אתכם באחרית הימים:

2 הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל־ישראל אביכם:

3 ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז:

4 פחז כמים אל־תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה:

5 שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם:

μή.

18. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· οὐχ οὕτως πάτερ· οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος, ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

19. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν· οἶδα τέκνον, οἶδα, καὶ οὗτος ἔσται εἰς λαόν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται. ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος, μείζων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν.

20. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραήλ, λέγοντες· ποιήσαι σε ὁ θεὸς ὡς Ἐφραΐμ, καὶ ὡς Μανασσῆ. καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραΐμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ.

21. Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς ὁ θεὸς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν.

22. Ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι σίκιμα ἐξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἣν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Ἀμορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

ΚΕΦΑΛ. μθʹ.

1. Ἐκάλεσε δὲ Ἰακὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπε· συνάχθητε, ἵνα ἐγὼ ἀναγγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσει ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

2. Συνάχθητε καὶ ἀκούσατε υἱοὶ Ἰακώβ, ἀκούσατε περὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

3. Ῥουβὶμ πρωτότοκός μου σύ, ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης.

4. Ἐξύβρισας, ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσῃς. ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου. τότε ἐμίανας τὴν στρωμνήν, οὗ ἀνέβης.

5. Συμεὼν καὶ Λευὶ ἀδελφοί, συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν.

CAP. XLVIII.

18. Dixitq; ad patrem: Non ita convenit pater: quia hic est primogenitus, pone dexteram tuam super caput eius.

19. Qui renuens ait: Scio fili mi, scio: & iste quidem erit in populos, & multiplicabitur: sed frater eius minor, maior erit illo, & semen illius crescet in gentes.

20. Benedixitq; eis in tempore illo, dicens: In te benedicetur Israel, atque dicetur, Faciat tibi Deus sicut Ephráim, & sicut Manasse. Constituitque Ephráim ante Manassem.

21. Et ait ad Ioseph filium suum: En egó morior, & erit Deus vobiscum, reducetque vos ad terram patrum vestrorum.

22. Do tibi partem unam extra fratres tuos, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio & arcu meo.

Das XLVIII. Capitel.

18. Vnd sprach zu jm: Nicht so / mein Vater / dieser ist der Erstgeborner / Lege deine rechte Handt auff sein Haupt.

19. Aber sein Vater wegert sich / vnd sprach: Ich weiß wol mein Sohn / ich weiß wol. Dieser sol auch ein Volck werden / vnnd wird groß sein / Aber sein jüngster Bruder wird grösser denn er werden / vnd sein Same wird ein groß Volck werden.

20. Also segenet er sie des tages / vnd sprach: Wer in Israel wil jemand segenen / der sage: Gott setze dich wie Ephraim vnd Manasse. Vnd setzte also Ephraim Manasse vor.

21. Vnd Israel sprach zu Joseph: Sihe / Ich sterbe / vnd Gott wird mit euch sein / vnnd wird euch widerbringen inn das Landt ewer Väter.

22. Ich habe dir ein stück Landes gegeben ausser deinen Brüdern / das ich mit meinem Schwert vnd Bogen auß der Handt der Amoriter genommen habe.

CAP. XLVIII.

18. E Ioseph disse à suo padre; Non si fa cosi padre mio, perche questo è il mio primogenito; mette la tua man destra sopra il suo capo.

19. Ma il padre suo ricusò, e disse, Figliuolo mio, io lo sò bene, io lo sò: ancora egli sarà in vn gran popolo, e crescerà: nondimeno il suo fratello minore crescerà piu ch' egli; Et il suo seme sarà in moltitudine di genti.

20. Et in quel giorno gli benedisse, dicendo: Israel benedirà in te, con queste parole Dio ti faccia come à Ephraim & à Manasse, e messe Ephraim auanti à Manasse.

21. Israel disse ancora à Ioseph: Ecco io muoio, e Dio sarà con voi e vi ricondurrà à la terra de vostri padri.

22. Et io ti ho dato vna parte piu che à i tuoi fratelli: la quale l' ho conquistata de le mani de gli Amorrei con la mia spada, e co'l mio arco.

CAP. XLIX.

1. Vocavit autem Iacob filios suos, & ait eis: Congregamini, ut annuntiem quæ ventura sunt vobis in diebus novissimis.

2. Congregamini, & audite filii Iacob, audite Israel patrem vestrum.

3. Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, & principium doloris mei: prior in donis, maior in imperio.

4. Effusus es sicut aqua, non crescas: quia ascendisti cubile patris tui, & maculasti stratum eius.

5. Simeon & Levi fratres: vasa iniquitatis bellantia.

Das XLIX. Capitel.

Vnd Jacob berieff seine Söhne / vnd sprach: Versamlet euch / daß ich euch verkündige / was euch begegnen wird in künfftigen zeiten.

2. Kompt zu hauff / vnd höret zu jhr Kinder Jacob / vnd höret ewren Vater Israel.

3. Ruben mein Erster Son / du bist meine krafft / vnd meine erste macht / der öberst im Opffer / vnnd der öberst im Reich.

4. Er fuhr leichtfertig dahin / wie Wasser / Du solt nicht der öberst sein / Denn du bist auff deines Vaters Lager gestiegen / daselbs hast du mein Bette besudelt mit dem auffsteigen.

5. Die Brüder Simeon vnnd Levi / jhre Schwerdter sindt Mördische Waffen.

CAP. XLIX.

1. Allhora Iacob chiamò i suoi figliuoli, e disse: Adunateui, & io vi dirò quel che vi debbe auenire ne gli vltimi giorni.

2. Adunateui, & ascoltate figliuoli di Iacob; ascoltate dico Israel vostro padre.

3. Ruben mio primogenito, tu sei la mia fortezza, & il principio del mio vigore, principale in degnità, e principale in fortezza.

4. Tu sei stato leggiero come l' acqua corrente, tu non sarai il principale: percioche tu sei montato sopra il letto di tuo padre: Poi che tu hai contaminato il mio letto la tua eccellenza se n'è andata in fumo.

5. Simeon e Leui fratelli sono instrumenti d' iniquità ne le loro habitationi.

מט

6 בסדם אל־תבא נפשי בקהלם אל־תחד כבדי כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו־שור:

7 ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל:

8 יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו לך בני אביך:

9 גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו:

10 לא־יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי־יבא שילה ולו יקהת עמים:

11 אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו ובדם־ענבים סותה:

12 חכלילי עינים מיין ולבן־שנים מחלב:

13 זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אניות וירכתו על־צידן:

14 יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים:

מט

6 ברזהון לא הות נפשי באתכנשיהון למהך לא נחתית מן יקרי ארי ברגזיהון קטלו קטול וברעותהון תרעו שור סנאה:

7 ליט רגזיהון ארי תקיף וחימתהון ארי קשיא אפלגינון ביעקב ואבדרינון בישראל:

8 יהודה את אודיתא ולא בהיתתא בך לך יודון אחך ידך תתקף על בעלי דבבך יתבדרון סנאך יהון מחזרין קדל קדמך ויהון מקדמין למשאל בשלמך בני אבוך:

9 שלטון יהא בשרויא ובסופא יתרבא מלכא מדבית יהודה ארי מדין קטלא ברי נפשך סליקתא ינוח ישרי בתקוף כאריא וכליתא ולית מלכו דתזעזעניה:

10 לא יעדי עביד שולטן מדבית יהודה וספרא מבני בנוהי עד דייתי (משיחא) דדיליה היא מלכותא וליה ישתמעון עממיא:

11 יסחר ישראל לקרתיה עמא יבנון היכליה יהון צדיקיא סחור סחור ליה ועבדי אוריתא באלפן עמיה יהי ארגון טב לבושוהי כסותיה מילת מילא צבע והורי וצבעונין:

12 יסמקון טורוהי בכרמוהי יטופון נעווהי בחמר יחורן בקעתיה בעבור ובעדרי ענא:

13 זבולון על ספר ימיא ישרי והוא יכביש מחוזין בספינן וטוב ימא יכול ותחומיה יהא מטי עד צידון:

14 יששכר עתיר בנכסין ואחסנתיה בין תחומיא:

μθ'.

6. Εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχή μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρείσαι τὰ ἥπατά μου, ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦρον.

7. Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι αὐθάδης· καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη: διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ. καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραήλ.

8. Ἰούδα σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου, αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου. προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου.

9. Σκύμνος λέοντος Ἰούδα, ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης. ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος. τίς ἐγερεῖ αὐτόν;

10. Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν.

11. Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ.

12. Χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα.

13. Ζαβουλὼν παράλιος κατοικήσει, καὶ αὐτὸς παρ᾽ ὅρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος.

14. Ἰσσάχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἵνα που ὅμιλος ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων.

CAP. XLIX.

6. In consilium eorum non veniat anima mea, & in cœtu illorum non sit gloria mea: quia in furore suo occiderũt virum, & in voluntate sua suffoderunt murum.

7. Maledictus furor eorum, quia pertinax: & indignatio eorum, quia dura: dividam eos in Iacob, & dispergam eos in Israel.

8. Iuda, te laudabunt fratres tui: manus tua in cervicibus inimicorum tuorum, adorabunt te filii patris tui.

9. Catulus leonis Iuda: ad prædam fili mi ascendisti: requiescens accubuisti ut leo: & quasi leæna, quis suscitabit eum.

10. Non auferetur sceptrum de Iuda, & dux de femore eius, donec veniat qui mittendus est, & ipse erit exspectatio gentium.

11. Ligans ad vineam pullum suum, & ad vitem ô fili mi asinam suam. Lavabit in vino stolam suam, & in sanguine uvæ pallium suum.

12. Pulchriores sunt oculi eius vino, & dentes eius lacte candidiores.

13. Zabulon in littore maris habitabit, & in statione navium pertingens usque ad Sidônem.

14. Issachar asinus fortis accubans inter terminos.

Das XLIX. Capitel.

6. Meine Seele komme nicht in jren räth / vnnd meine ehre sey nicht in jhrer Kirchen / denn in jhrem zorn haben sie den Mann erwürget / vnnd inn jhrem mutwillen haben sie den Ochsen verderbet.

7. Verflucht sey jhr zorn / das er so hefftig ist / vnd jr grimm / das er so störrig ist / Ich wil sie zurtheilen in Jacob / vnd zurstrewen in Israel.

8. Juda du bists / dich werden deine Brüder loben / Deine handt wird deinen Feinden auff dem halse sein / Für dir werden deines Vaters Kinder sich neigen.

9. Juda ist ein junger Löwe / Du bist hoch kommen mein Son / durch grosse Sieg / er hat nider gekniet / vnd sich gelagert wie ein Löwe / vnnd wie ein Löwin / Wer wil sich wider jhn aufflehnen?

19. Es wird das Scepter von Juda nicht entwendet werden / noch ein Meister von seinen Füssen / biß daß der Heldt komme / Vnnd demselben werden die Völcker anhangen.

11. Er wird sein Füllen an den Weinstock binden / vnd seiner Eselin son an den Edlen Reben / Er wird sein Kleid im Wein waschen / vnd seinen Mantel inn Weinbeerblut.

12. Seine augen sindt rötlicher denn Wein / vnnd seine Zäne weisser denn Milch.

13. Sebulon wird am anfurt des Meers wohnen / vnnd am anfurt der Schiffe / vnd reichen an Sidon.

14. Jsaschar wird ein beinern Esel sein / vnnd sich lagern zwischen die Grentzen.

CAP. XLIX.

6. O anima mia, tu non descenderai nel loro segreto consiglio: la mia gloria non si unisca con la loro compagnia: perche ammazzorono l' huomo nel lor furore, e gettorono à terra la muraglia per loro piacere.

7. Maladetto sia il furor loro, perche è pertinace, e la rabbia loro, per che è indurata, Io gli diuiderò in Iacob, e gli disperderò in Israel.

8. Tu Iuda, i tuoi fratelli ti laudaranno; la tua mano sarà sopra il collo de tuoi nimici: i figliuoli di tuo padre ti faranno riuerenza.

9. Iuda figliuolo mio, tu ritornasti da la preda, come il piccolo leoncello: egli si chinarà, e giacerà come il leone, e come la leonessa. Chi lo suegliarà?

10. Lo scettro non sarà leuato da Iuda, ne il legislatore fra i suoi piedi, per fin che venga Silo, & à lui s' adunaranno i popoli.

11. Egli legando à la vigna il suo asino, & à la vite ottima il figliuolo de la sua asina, lauarà nel vino il suo vestimento, e la sua coperta nel mosto de le vue.

12. Egli sarà rosso ne gliocchii pel vino, e bianco ne i denti per il latte.

13. Zabulon habitarà nel porto del mare, e sarà ricettacolo de le naui: & il suo confine sarà infino à Sidone.

14. Issaccar sarà come asino forte, stando fra due balle.

מט	מט	μθ.
15 וַחֲזָא חוּלָקָא אֲרֵי טָב וְיָת אַרְעָא אֲרֵי מַעְבְּדָא פֵירִין וִיכַבֵּישׁ מְחוֹזֵי עַמְמַיָּא וִישֵׁיצֵי יָת דָּיְרֵיהוֹן וּדְיִשְׁתַּאֲרוּן בְּהוֹן יְהוֹן לֵיהּ פָּלְחִין וּמַסְּקֵי מִסִּין :	15 וַיַּרְא מְנֻחָה כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נָעֵמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד :	15. Καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλή, καὶ τὴν γῆν ὅτι πίων, ὑπέθηκε τὸν ὦμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν, καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός.
16 מִדְּבֵית דָּן יִתְבְּחַר וִיקוּם גַּבְרָא בְּיוֹמוֹהִי יִתְפְּרֵק עַמֵּיהּ וּבִשְׁנוֹהִי יְנוּחוּן כַּחֲדָא שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל :	16 דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל :	16. Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσραήλ.
17 יְהֵא גַּבְרָא דְיִתְבְּחַר וִיקוּם מִדְּבֵית דָּן אֵימְתֵיהּ תִּתְרְמֵי עַל עַמְמַיָּא וּמַחְתֵיהּ תִּתְקַף בִּפְלִשְׁתָּאֵי כְּחִוֵי חוּרְמָן יִשְׁרֵי עַל אָרְחָא וּכְפִתְנָא יִכְמוֹן עַל שְׁבִילָא יִקְטִיל גִּבָּרִין בְּמַשִׁרְיָת פְּלִשְׁתָּאֵי פָּרָשִׁין עִם רַגְלָאִין יְעַקַּר סוּסָוָן וּרְתִיכִין וִימַגַּר רוֹכְבֵיהוֹן לַאֲחוֹרָא :	17 יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דֶרֶךְ שְׁפִיפֹן עֲלֵי־אֹרַח הַנֹּשֵׁךְ עִקְּבֵי־סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אָחוֹר :	17. Καὶ ἐγενήθη τῷ Δὰν ὄφις ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου δάκνων πτέρναν ἵππου, καὶ πεσεῖται ὁ ἱππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω.
18 לְפוּרְקָנָךְ סַבָּרִית יְיָ אֲמַר אֲבוּנָא יַעֲקֹב לָא לְפוּרְקָנֵיהּ דְגִדְעוֹן בַּר יוֹאָשׁ דְּהוּא פּוּרְקָן שָׁעָה וְלָא לְפוּרְקָנֵיהּ דְשִׁמְשׁוֹן בַּר מָנוֹחַ דְּהוּא פֻּרְקָן עָבַר אֶלָּא לְפוּרְקָנֵיהּ (דִמְשִׁיחַ) בַּר דָּוִד דְּהוּא עָתִיד לְאֵיתָאָה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵיהּ וּלְפוּרְקָנֵיהּ סַגִּיאַת נַפְשִׁי :	18 לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה :	18. Τὴν σωτηρίαν περιμένων κυρίου.
19 דְּבֵית גָּד מַשִׁרְיָת מְזַיְּנִין כַּד יַעַבְרוּן בְּנוֹהִי יָת יַרְדְּנָא קֳדָם אֲחוּהוֹן לִקְרָבָא בְּנִכְסִין סַגִּיאִין יְתוּבוּן לְאַרְעֲהוֹן :	19 גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב :	19. Γὰδ, πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν. αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτοῦ κατὰ πόδας.
20 דְּאָשֵׁר טָבָא אַרְעֵיהּ וְהוּא מְרַבֵּי בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִין :	20 מֵאָשֵׁר שְׁמֵנָה לַחְמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדַנֵּי־מֶלֶךְ :	20. Ἀσὴρ, πίων αὐτοῦ ὁ ἄρτος, καὶ αὐτὸς δώσει τροφὴν ἄρχουσι.
21 נַפְתָּלִי בְּאַרְעָא טָבָא יִתְרְמֵי עַדְבֵיהּ וְאַחְסַנְתֵּיהּ תְּהֵא מַעְבְּדָא פֵירִין יְהוֹן מוֹדַן וּמְבָרְכִין עֲלֵיהוֹן :	21 נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי־שָׁפֶר :	21. Νεφθαλεὶμ στέλεχος ἀνειμένον, ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος.
22 בְּרִי דְיִסְגֵּי יוֹסֵף בְּרִי דְיִתְבָּרַךְ כְּגוּפַן דִּנְצִיב עַל עֵינָא דְמַיָּא תְּרֵין שִׁבְטִין יִפְקוּן מִבְּנוֹהִי יְקַבְּלוּן חוּלָקָא וְאַחְסַנְתָּא :	22 בֵּן פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן פֹּרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי־שׁוּר :	22. Υἱὸς ηὐξημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ηὐξημένος ζηλωτός, υἱός μου νεώτατος, πρός με ἀνάστρεψον.

CAP. XLIX.

15. Vidit requiem quòd esset bona, & terram, quod optima: & supposuit humerum suum ad portandum, factusque est tributis serviens.

16. Dan iudicabit populum suum sicut & alia tribus Israel.

17. Fiat Dan coluber in via, cerastes in semita, mordens ungulas equi, ut cadat ascensor eius retro.

18. Salutare tuum exspectabo Domine.

19. Gad accinctus prœliabatur ante eum: & ipse accingetur retrorsum.

20. Aser pinguis panis eius, & præbebit delicias regibus.

21. Nephthali cervus emissus, & dans eloquia pulchritudinis.

22. Filius accrescens Ioseph, filius accrescens & decorus aspectu: filiæ discurrerunt super murum.

Das XLIX. Capitel.

15. Vnd er sahe die ruhe / das sie gut ist / vnd das land / das es lustig ist / Er hat aber seine schuldern geneigt zu tragen / vnnd ist ein zinsbar knecht worden.

16. Dan wird Richter sein in seinem volck / wie ein ander Geschlecht in Israel.

17. Dan wird eine Schlange werden auff dem wege / vnd ein otter auff dem steige / vnnd das pfert in die versen beissen / daß sein Reuter zu rücke falle.

18. HERR ich warte auff dein Heil.

19. Gad / gerüst / wird daß Heer führen / vnd wider herumb führen.

20. Von Asser kompt sein fett brot / vnnd er wird den Königen zu gefallen thun.

21. Nephthali ist ein schneller hirsch / vnnd gibt schöne rede.

22. Joseph wird wachsen / Er wirdt wachsen wie an einer Quelle / Die töchter tretten einher im Regiment.

CAP. XLIX.

15. *Et ha veduto che il riposo è buono, e che la terra è bella: per questo ha chinato la sua spalla à portare, & è stato tributario.*

16. *Dan giudicarà il suo popolo, come vna de le tribu d' Israel.*

17. *Dan sarà come il serpente appresso la via, come la lucertola appresso il sentiero: morderà i calcagni del cauallo, & il suo caualcatore caderà indietro.*

18. *O Signore io ho aspettato la tua salute.*

19. *Quanto à Gad, l' esercito lo superarà: ma egli finalmente vincerà.*

20. *Del paese d' Aser grasso, hauerà il suo pane: & egli darà delitie regali.*

21. *Nephtali sarà come ceruia lasciata, e darà parole belle.*

22. *Ioseph sarà come vn ramo cresciente, vn ramo dico, che cresce appresso la fontana, Le figliuole vanno sopra il muro:*

מט

23 וְאַמְרִרוּ עִמֵּיהּ וְנַקְמוּהִי וְאַעִיקוּ לֵיהּ גֻּבְרִין גַּבָּרִין מָרֵי פַלְגּוּתָא׃
14 וְתָבַת בְּהוֹן נְבִיאוּתֵיהּ עַל דְּקַיֵּים אוֹרָיְתָא בְּסִתְרָא וְשַׁוִּי בְּתֻקְפָּא רוּחְצָנֵיהּ בְּכֵן אִתְרְמֵי דְּהַב טָב עַל דְּרָעוֹהִי אַחְסִין מַלְכוּתָא וּתְקֵיף דָּא הֲוָת לֵיהּ מִן קֳדָם אֵל תַּקִּיפָא דְּיַעֲקֹב דִּי (בְּמֵימְרֵיהּ) זָן אֲבָהָן וּבְנִין זַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל׃
2 (מֵימַר) אֱלָהָא דַּאֲבוּךְ יְהֵי בְּסַעֲדָךְ וְיָת שַׁדַּי וִיבָרְכִינָּךְ בִּרְכָן דְּנָחְתָן מִטַּלָּא דִשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָא בִּרְכָן דְּנָגְדָן מִמַּעֲמַקֵּי אַרְעָא מִלְּרַע בִּרְכָתָא דַּאֲבוּךְ וּדְאִמָּךְ׃
26 בִּרְכָתָא דַּאֲבוּךְ יִתּוֹסְפָן עַל בִּרְכָתָא דִּי לִי בָּרִיכוּ אֲבָהָתַי דְּחַמִּידוּ לְהוֹן רַבְרְבַיָּא דְּמִן עָלְמָא יְהוֹיָן כָּל אִלֵּין לְרֵישָׁא דְּיוֹסֵף וּלְגַבְרָא פְּרִישָׁא דַּאֲחוֹהִי׃
27 בִּנְיָמִין בְּאַרְעֵיהּ תִּשְׁרֵי שְׁכִינְתָּא וּבְאַחְסַנְתֵּיהּ יִתְבְּנֵי מַקְדְּשָׁא בְּצַפְרָא וּבְפַנְיָא יְהוֹן מְקָרְבִין כָּהֲנַיָּא קֻרְבָּנַיָּא וּלְעִדָּן רַמְשָׁא יְהוֹן מְפַלְּגִין מוֹתַר חוּלָקְהוֹן מִשְּׁאָר קוּדְשַׁיָּא׃
28 כָּל אִלֵּין שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר וְדָא דְּמַלִּיל עִמְּהוֹן אֲבוּהוֹן וּבָרֵיךְ יָתְהוֹן גְּבַר דִּי כְּבִרְכְתֵיהּ בָּרֵיךְ יָתְהוֹן׃
29 וּפַקֵּיד יָתְהוֹן וַאֲמַר לְהוֹן אֲנָא מִתְכְּנֵישׁ לְעַמִּי קְבַרוּ יָתִי עִם אֲבָהָתַי בִּמְעַרְתָּא דִּי בְחַקַל עֶפְרוֹן חִתָּאָה׃
30 בִּמְעַרְתָּא דִּי בְחַקַל כְּפֵלְתָּא דְּעַל אַפֵּי מַמְרֵא בְּאַרְעָא דִכְנַעַן דִּזְבַן אַבְרָהָם יָת חַקְלָא מִן עֶפְרוֹן חִתָּאָה לְאַחְסָנַת קְבוּרָא׃

מט

23 וַיְמָרֲרֻהוּ וָרֹבּוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים׃
24 וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל׃
25 מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם׃
26 בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃
27 בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל׃
28 כָּל־אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ בֵּרַךְ אֹתָם׃
29 וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֶאֱסָף אֶל־עַמִּי קִבְרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתָי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה עֶפְרוֹן הַחִתִּי׃
30 בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי מַמְרֵא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃

μθ'.

23. Εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν, καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων.

24. Καὶ συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν, καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρῶν αὐτῶν, διὰ χεῖρα δυνάστου ἰακώβ. ἐκεῖθεν ὁ κατισχύσας ἰσραήλ.

25. παρὰ θεοῦ τοῦ πατρός σου, καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ θεὸς ὁ ἐμὸς, καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν, καὶ εὐλογίαν γῆς ἐχούσης πάντα· ἕνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας.

26. Εὐλογίας πατρός σου καὶ μητρός σου, ὑπερίσχυσεν ἐπ' εὐλογίαις ὀρέων μονίμων, καὶ ἐπ' εὐλογίαις θινῶν αἰωνίων, αἳ ἔσονται ἐπὶ κεφαλὴν ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὧν ἡγήσατο ἀδελφῶν.

27. Βενιαμὶν, λύκος ἅρπαξ τὸ πρωϊνὸν ἔδεται ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας διαδώσει τροφήν.

28. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα. καὶ ταῦτα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς.

29. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ προστίθεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν· θάψατέ με μετὰ τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἀγρῷ ἐφρὼν τοῦ χετταίου.

30. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ τῷ ἀπέναντι μαμβρῆ ἐν τῇ γῇ χαναάν, ὃ ἐκτήσατο ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον παρὰ ἐφρὼν τοῦ χετταίου ἐν κτήσει μνημείου.

CAP. XLIX.

23. Sed exasperaverũt eum, & iurgati sunt, inviderunt q; illi habentes iacula.

24. Sedit in forti arcus eius, & dissoluta sunt vincula brachiorum & manuum illius per manus potentis Iacob: inde pastor egressus est, lapis Israel.

25. Deus patris tui erit adiutor tuus, & omnipotens benedicet tibi benedictionibus cœli desuper, benedictionibus abyssi iacentis deorsum, benedictionibus huberum & vulvæ.

26. Benedictiones patris tui confortatæ sunt benedictionibus patrum eius: donec veniret desiderium collium æternorum: fiant in capite Ioseph, & in vertice Nazaræi inter fratres suos.

27. Ben-iamin lupus rapax, manè comedet prædam, & vespere dividet spolia.

28. Omnes hi in tribubus Israël duodecim: hæc locutus est eis pater suus, benedixit q; singulis, benedictionibus propriis.

29. Et præcepit eis, dicens: Ego congregor ad populum meum: sepelite me cum patribus meis in spelunca duplici quæ est in agro Ephron Hethæi,

30. Contra Mambre in Terra-Chanáan, quam emit Abraham cum agro ab Ephron Hethæo in possessionem sepulchri.

Das XLIX. Capitel.

23. Vnd wiewol jhn die Schützen erzürnen/ vnnd wider jhn Kriegen vnnd verfolgen.

24. So bleibt doch sein Boge vest/ vnd die Arm seiner Hende starck/ durch die Hende des Mechtigen inn Jacob/ auß jhnen sindt kommen Hirten vnnd Steine in Jsrael.

25. Von deines Vaters Gott ist dir geholffen/ vnnd von dem Allmechtigen bist du Gesegenet/ mit Segen oben von Himmel herab/ mit Segen von der tieffe die hie vnten ligt/ mit Segen an Brüsten vnd Bäuchen.

26. Die Segen deines Vaters gehen stercker/ denn die Segen meiner Voreltern (nach wunsch der Hohen inn der Welt) vnnd sollen kommen auff das Haupt Joseph/ vnnd auff die Scheitel des Nasir vnter seinen Brüdern.

27. BenJamin ist ein reissender Wolff/ des Morgens wird er Raub fressen/ Aber des Abends wird er den Raub außtheilen.

28. Das sindt die zwölff Stämme Jsrael alle/ vnd das ist/ das jhr Vater mit jnen geredt hatte/ da er sie segenet/ einen jeglichen mit einem sondern Segen.

29. Vnd er gebot jhnen/ vnd sprach zu jhnen: Jch werde versammlet zu meinem Volck/ begrabt mich bey meine Väter/ inn der Höle/ auff dem Acker Ephron des Hethiters.

30. Jn der zwifachen Höle die gegen Mamre ligt/ im Lande Canaan/ die Abraham kauffte sampt dem Acker/ von Ephron dem Hethiter/ zum Erbbegräbnus.

CAP. XLIX.

23. E gli arcieri lo conturborono amaramente, tirorono contra di lui, e lo hebbero in odio.

24. Et il suo arco stette in fortezza: e le braccia de le sue mani si corrobororono per le mani del Potente Dio di Iacob; d' onde egli è stato pastore de la pietra d' Israel.

25. E questo fu da lo Dio del tuo padre, e ti aiutarà; e da l' Onnipotente, e ti benedirà de le benedittione del cielo da alto, de le benedittioni de lo abisso, che stà di sotto; de le benedittioni de le mammelle, e de la matrice.

26. Le benedittioni di tuo padre saranno piu potenti de le benedittioni de miei antichi, insino à la fine de le montagne del mondo; saranno dico sopra il capo di Ioseph. e sopra la cima del separato da i suoi fratelli.

27. Beniamin rapirà come vn lupo: la mattina mangiara la preda, e la sera diuiderà le spoglie.

28. Tutte queste sono le dodici tribu d' Israel: e questo è quel che disse a quelli il padre loro: gli benedì ancora, e benedì ciascuno secondo la sua benedittione.

29. E comandò loro, dicendogli: Io mi riduco al mio popolo, sepellitemi con i miei antichi in quella spelonca, che è nel campo di Ephron Hettheo.

30. Ne la spelonca, che è nel campo doppio, che è dirimpetto à Mamré ne la terra di Canaan; laquale Abraham comprò insieme con quel campo da Ephron Hettheo per heredità del sepolcro.

מט

31 שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־אַבְרָהָם
וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ
אֶת־יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ
וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה׃
32 מִקְנֵה הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־
בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃
33 וַיְכַל יַעֲקֹב לְצַוֹּת אֶת־בָּנָיו
וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיִּגְוַע
וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃

(בקדמין) מט

31 תַּמָּן קְבַרוּ יַת אַבְרָהָם
וְיַת שָׂרָה אִתְּתֵיהּ תַּמָּן
קְבַרוּ יַת יִצְחָק וְיַת רִבְקָה
אִתְּתֵיהּ וְתַמָּן קְבָרִית יַת
לֵאָה׃
32 זְבִינֵי חַקְלָא וּמְעַרְתָּא
דְּבֵיהּ מִן בְּנֵי חִתָּאָה׃
33 וְשֵׁצִי יַעֲקֹב לְפַקָּדָא
יַת בְּנוֹהִי וּכְנַשׁ רַגְלוֹהִי
לְעַרְסָא וְאִתְנְגִיד וא
וְאִתְכְּנֵישׁ לְעַמֵּיהּ׃

μθ'.

31. Ἐκεῖ ἔθαψαν ἀβραὰμ καὶ σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἐκεῖ ἔθαψαν ἰσαὰκ καὶ ῥεβέκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἐκεῖ ἔθαψαν λείαν.

32. Ἐν τῇ κτήσει τοῦ ἀγροῦ. καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ, παρὰ τῶν υἱῶν χέτ.

33. Καὶ κατέπαυσεν ἰακὼβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐξάρας ἰακὼβ τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλιπε. καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

נ

1 וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו
וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיִּשַּׁק־לוֹ׃
2 וַיְצַו יוֹסֵף אֶת־עֲבָדָיו אֶת־
הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו וַיַּחַנְטוּ
הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
3 וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי
כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִים וַיִּבְכּוּ
אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם׃
4 וַיַּעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף
אֶל־בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר אִם־נָא
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא
בְּאָזְנֵי פַרְעֹה לֵאמֹר׃
5 אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה
אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי וְעַתָּה
אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי
וְאָשׁוּבָה׃
6 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה עֲלֵה וּקְבֹר אֶת־
אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶךָ׃
7 וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־
אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי
פַרְעֹה זִקְנֵי בֵיתוֹ וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־
מִצְרָיִם׃

(בקדמין) נ

1 וּנְפַל יוֹסֵף עַל אַפֵּי
אֲבוּהִי וּבְכָא עֲלוֹהִי
וְנַשֵּׁיק לֵיהּ׃
2 וּפַקֵּיד יוֹסֵף יַת עַבְדוֹהִי
יַת אַסְוָתָא לְמֶחְנַט יַת
אֲבוּהִי וַחֲנַטוּ אַסְוָתָא יַת
יִשְׂרָאֵל׃
3 וּשְׁלִימוּ לֵיהּ אַרְבְּעִין
יוֹמִין אֲרֵי כֵּן שָׁלְמִין יוֹמֵי
חֲנִיטַיָּא וּבְכוֹ יָתֵיהּ
מִצְרָאֵי שִׁבְעִין יוֹמִין׃
4 וַעֲבַרוּ יוֹמֵי בְּכִיתֵיהּ
וּמַלֵּיל יוֹסֵף עִם בֵּית
פַּרְעֹה לְמֵימַר אִם כְּעַן
אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין בְּעֵינֵיכוֹן
מַלִּילוּ כְּעַן קֳדָם פַּרְעֹה
לְמֵימַר׃
5 אַבָּא קַיֵּים עֲלַי לְמֵימַר
הָא אֲנָא מָאִית בְּקִבְרִי
דְּאַתְקֵנִית לִי בְּאַרְעָא
דִּכְנַעַן תַּמָּן תִּקְבְּרִנַּנִי ו
וּכְעַן אִיסַּק כְּעַן וְאֶקְבַּר יַת
אַבָּא וְאֵתוּב׃
6 וַאֲמַר פַּרְעֹה סַק
וּקְבוֹר יַת אֲבוּךְ כְּמָא
דְּקַיֵּים עֲלָךְ׃
7 וּסְלֵיק יוֹסֵף לְמִקְבַּר
יַת אֲבוּהִי וּסְלִיקוּ עִמֵּיהּ
כָּל עַבְדֵי פַרְעֹה סָבֵי
בֵיתֵיהּ וְכָל סָבֵי אַרְעָא
דְּמִצְרָיִם׃

ΚΕΦΑΛ. ν'.

1. Καὶ ἐπιπεσὼν ἰωσὴφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔκλαυσε πικρῶς ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν.

2. Καὶ προσέταξεν ἰωσὴφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς, ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἐνεταφίασαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν ἰσραήλ.

3. Καὶ ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας. οὕτω γὰρ καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς. καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας.

4. Ἐπειδὲ δὲ παρῆλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν ἰωσὴφ εἰς τοὺς δυνάστας Φαραὼ λέγων· εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε εἰς τὰ ὦτα Φαραὼ λέγοντες.

5. Ὅτι ὁ πατήρ μου ὥρκισέ με πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν, λέγων· ἐν τῷ μνημείῳ ὃ ὤρυξα ἐμαυτῷ ἐν γῇ χαναὰν, ἐκεῖ με θάψεις. νῦν οὖν ἀναβὰς θάψω τὸν πατέρα μου, καὶ ἐπανελεύσομαι. εἶπον οὖν τῷ Φαραῷ κατὰ τὰ ῥηθέντα ὑπὸ τοῦ ἰωσήφ.

6. Καὶ εἶπε Φαραὼ τῷ ἰωσήφ· ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα σου, καθάπερ ὥρκισέ σε.

7. Καὶ ἀνέβη ἰωσὴφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες Φαραὼ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι γῆς αἰγύπτου.

31 Ibi

CAP. XLIX.

31. Ibi sepelierunt eum, & Saram uxorem eius: Ibi sepultus est Isaac cum Rebecca coniuge sua: ibi & Lia condita iacet.

32. *In possessione agri & speluncae existentis in eo, eamque à filiis Heth.*

33. Finitisq; mandatis quibus filios instruebat, collegit pedes suos super lectulum, & obiit: appositusque est ad populum suum.

CAP. L.

1. Quod cernens Ioseph, ruit super faciem patris flens & deosculans eum.

2. Præcepitq; servis suis medicis, ut aromatibus condirent patrem. Quibus iussa explentibus,

3. Transierunt quadraginta dies: iste quippe mos erat cadaverũ conditorum. flevitq; eum Ægyptus septuaginta diebus.

4. Et expleto planctus tempore, locutus est Ioseph ad familiam Pharaonis: Si inveni gratiam in conspectu vestro, loquimini in auribus Pharaonis:

5. Eo quòd pater meus adiuraverit me, dicens, En morior, in sepulchro meo quod fodi mihi in Terra-Chanáan, sepelies me. Ascendam igitur, & sepeliam patrem meum, ac revertar.

6. Dixitque ei Pharao; Ascende, & sepeli patrem tuum sicut adiuratus es.

7. Quo ascendente, ierunt cum eo omnes senes domus Pharaonis, cunctique maiores natu Terræ-Ægypti.

Das XLIX. Capitel.

31. Daselbs haben sie Abraham begraben/vnd Sara sein weib. Daselbs habẽ sie auch Isaac begraben/vnd Rebecca sein weib. Daselbs hab ich auch Lea begraben.

32. In dem acker vnnd der höle/die von den kindern Heth gekaufft ist.

33. Vnd da Jacob volendet hatte die gebot an seine kinder/thet er seine füsse zusammen auffs bette/vnd verschied/vnd ward versammlet zu seinem volck.

Das L. Capitel.

1. Da fiel Joseph auff seines vaters angesicht/vnd weinet vber jm vnd küsset jhn.

2. Vnnd Joseph befahl seinen knechten den Ertzten/daß sie seinen vater salbeten. Vnd die Ertzte salbeten Israel.

3. Biß daß viertzig tage vmbwaren/Denn so lange weren die Salbtage. Vnd die Egypter beweineten jn siebentzig tage.

4. Da nun die Leidtage auß waren/redet Joseph mit Pharao gesinde/vnd sprach: Hab ich gnade für euch funden/so redet mit Pharao/vnd sprecht:

5. Mein vater hat einen Eid von mir genommen/vnd gesagt: Sihe/ich sterbe/begrabe mich inn meinem Grabe/das ich mir im lande Canaan gegraben habe. So wil ich nun hinauff ziehen/vnd meinen Vater begraben vnd widerkommen.

6. Pharao sprach: Zeuch hinauff/vnd begrabe deinen vater/wie du jhm geschworen hast.

7. Also zoch Joseph hinauff/seinen vater zu begraben/vnd es zogen mit jm alle knechte Pharao/die Eltesten seines hauses/vnnd alle Eltesten des lands Egypten.

CAP. XLIX.

31. Quiui sepellirono Abraham e Sarha sua moglie: quiui sepellirorono Isaac e Rebecca sua moglie: quiui ancora io ho sepellito Lia.

32. La compra del campo e de la spelonca, che è in esso, fu dai figliuoli di Heth.

33. E quando Iacob hebbe finito di comandare à i suoi figliuoli, ritirò i suoi piedi nel letto, e morì: e fu ridutto à suoi popoli.

CAP. L.

1. E Ioseph si gettò sopra la faccia di suo padre, e pianse sopra di esso, e lo baciò.

2. Comandò dunque Ioseph à i medici suoi seruitori, che imbalsamassero suo padre: & i medici imbalsamorono Israel.

3. Dapoi quaranta giorni furono compiuti (perche cosi si compiuano i giorni di quelli che si imbalsamauano) e gli Egittii lo piansero per settanto giorni.

4. E quando furono passati i giorni del suo pianto, Ioseph parlò à la famiglia di Pharaone, dicendo: Io vi prego, se hora ho ritrouato gratia dinanti à voi, che dichiate queste parole ne le orecchie di Pharaone.

5. Mio padre mi ha fatto giurare, dicendo: Ecco io muoio, sepelliraimi nel mio sepolcro, che io mi ho fatto cauare ne la terra di Canaan. Ora dunque prego ch' io salisca, e sepellisca mio padre, e ritornarò

6. E Pharaone rispuose, Monta, e sotterra tuo padre, si come ti ha fatto giurare.

7. Ioseph adunque montò per sotterrar suo padre, e tutti i serui tori di Pharaone, i piu vechii de la sua casa, e tutti i piu vecchii de lo Egitto montorono conesso seco.

ג

8 וכל בית יוסף ואחוהי ובית אבוהי לחוד טפליהון ועאנהון ותוריהון שבקו בארעא דגשן:

9 וסליקו עמיה אף רתיכין אף פרשין והות משריתא סגיאה לחדא:

10 ואתו עד בית אדרי דאטד די בעברא דירדנא וספדו תמן מספד רב ותקיף לחדא ועבד לאבוהי אבלא שבעא יומין:

11 וחזא יתב ארעא כנענאה ית אבלא בבית אדרי דאטד ואמרו אבלא תקיף דין למצראי על כן קרא שמה אבל מצרים די בעברא דירדנא:

12 ועבדו בנוהי ליה כמא דפקדינון:

13 ונטלו יתיה בנוהי לארעא דכנען וקברו יתיה במערת חקל כפלתא דזבן אברהם ית חקלא לאחסנת קבורה מן עפרון חתאה על אפי ממרא:

14 ותב יוסף למצרים הוא ואחוהי וכל דסליקו עמיה למקבר ית אבוהי בתר דקבר ית אבוהי:

15 וחזו אחוהי דיוסף ארי מית אבוהון ואמרו דלמא ייטר לנא דבבו יוסף ואתבא יתיב לנא ית כל בישתא דגמלנא יתיה:

16 ופקידו לות יוסף למימר אבוך פקיד קדם מותיה למימר:

17 כדין תאמרון ליוסף בבעו שבק כען לחובי אחך ולחטאיהון ארי בישא גמלוך וכען שבק כען לחובי עבדי אלהיה דאבוך ובכא יוסף במללותהון עמיה:

נ

8 וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן:

9 ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה כבד מאד:

10 ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים:

11 וירא יושב הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד זה למצרים על כן קרא שמה אבל מצרים אשר בעבר הירדן:

12 ויעשו בניו לו כן כאשר צום:

13 וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת קבר מאת עפרן החתי על פני ממרא:

14 וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את אביו אחרי קברו את אביו:

15 ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אתו:

16 ויצוו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר:

17 כה תאמרו ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך ויבך יוסף בדברם אליו:

ΚΕΦΑΛ. ν'.

8. Καὶ πᾶσα ἡ πανοικία ἰωσὴφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ· καὶ τὴν συγγένειαν, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τὰς βόας ὑπελείποντο ἐν τῇ γῇ γεσέμ.

9. Καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ ἅρματα, καὶ ἱππεῖς. καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα.

10. Καὶ παρεγένοντο ἐφ' ἅλωνα ἀτὰδ, ὅ ἐστι πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν, καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα, καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας.

11. Καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς χαναὰν τὸ πένθος ἐπὶ ἅλωνι ἀτὰδ, καὶ εἶπον· πένθος μέγα τοῦτό ἐστι τοῖς αἰγυπτίοις. διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πένθος αἰγύπτου, ὅ ἐστι πέραν τοῦ ἰορδάνου.

12. Καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς.

13. Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν χαναὰν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτήσατο ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ ἐφρὼν τοῦ χετταίου κατέναντι μαμβρῆ.

14. Καὶ ἐπέστρεψεν ἰωσὴφ εἰς αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ.

15. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἰωσὴφ, ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἶπαν· μήποτε μνησικακήσῃ ἡμῖν ἰωσὴφ, καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδῷ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐνεδειξάμεθα αὐτῷ.

16. Καὶ παρεγένοντο πρὸς ἰωσὴφ εἶπαν. Ὁ πατήρ σου ὥρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν, λέγων.

17. Οὕτως εἴπατε ἰωσὴφ· ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν, καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρά σοι ἐνεδείξαντο. καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου. καὶ ἔκλαυσεν ἰωσὴφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν.

CAP. L.

8. Domus Ioseph cum fratribus suis, absque parvulis & gregibus, atque armentis quæ dereliquerunt in Terra-Gessen.

9. Habuit quoque in comitatu currus & equites: & facta est turba non modica.

10. Veneruntq; ad Aream-Athad, quæ sita est trans Iordanem: ubi celebrantes exequias planctu magno atque vehementi impleverunt septem dies.

11. Quod cùm vidissent habitatores Terræ-Chanáan, dixerunt; Planctus magnus est iste Ægyptiis. Et idcirco vocatum est nomen loci illius, Planctus Ægypti.

12. Fecerunt ergo filii Iacob sicut præceperat eis:

13. Et portantes eum in Terram-Chanáan, sepelierunt eum in spelunca duplici, quā emerat Abraham cum agro in possessionem sepulchri ab Ephron Hethæo contra faciem Mambre.

14. Reversusq; est Ioseph in Ægyptū cum fratribus suis, & omni comitatu, sepulto patre.

15. Quo mortuo, timentes fratres eius, & mutuò colloquentes, Ne fortè memor sit iniuriæ quam passus est, & reddat nobis omne malum quod fecimus,

16. Mandaverunt ei dicentes: Pater tuus præcepit nobis antequam moreretur,

17. Vt hæc tibi verbis illius diceremus, Obsecro ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum, & peccati atque malitiæ quam exercuerunt in te. nos quoque oramus ut servo Dei patri tuo dimittas iniquitatem hanc. Quibus auditis flevit Ioseph.

Das L. Capitel.

8. Dazu das gantze Gesinde Josephs/vnd seine Brüder/vnd das Gesinde seines Vaters/Alleine jhre Kinder/Schaffe vnnd Ochsen liessen sie im Lande Gosen.

9. Vnd zogen auch mit jhm hinauff Wagen vnd Reisigen/vnd war ein fast grosses Heer.

10. Da sie nun an die Tennen Atad kamen/die jenseid dem Jordan ligt/da hielten sie eine sehr grosse vnnd bittere klage/vnnd er trug über seinen Vater leide sieben tage.

11. Vnnd da die Leute im Lande/die Cananiter/die klage bey der Tennen Atad sahen/sprachen sie: Die Egypter halten da grosse klage/daher heisst man den ort/der Egypter klage/welcher ligt jenseyd dem Jordan.

12. Vnnd seine Kinder theten wie er jhnen befohlen hatte.

13. Vnnd führeten jhn ins Landt Canaan/vnnd begruben jhn in der zwifachen Höle des Ackers/die Abraham erkaufft hatte/mit dem Acker zum Erbbegräbniß/von Ephron dem Hethiter/gegen Mamre.

14. Als sie jhn nun begraben hatten/zoch Joseph wider in Egypten mit seinen Brüdern/vnd mit allem die mit jm hinauff gezogen waren/seinen Vater zu Begraben.

15. Die Brüder aber Joseph forchten sich/da jhr Vater gestorben war/vnd sprachen: Joseph möcht vns gram sein/vnnd vergelten alle boßheit/die wir an jhm gethan haben.

16. Darumb liessen sie jhm sagen: Dein Vater befahl für seinem tod/vnd sprach:

17. Also solt jhr Joseph sagen/Lieber vergib deinen Brüdern die missethat/vnd jhre sünde/daß sie so übel an dir gethan haben. Lieber/so vergib nun diese missethat vns den Dienern des Gottes deines Vaters. Aber Joseph weinet/da sie solchs mit jhm redten.

CAP. L.

8. E tutta la sua famiglia ancora, & i suoi fratelli, e la famiglia di suo padre: solamente lasciorono ne la terra di Gosen i loro fanciulletti, le loro pecore, & i buoi.

9. Montorono inoltro con lui e carri e caualli, e vi fu vna grandissima moltitudine.

10. Et arriuorono insino à Goren Atad, che è di là dal Giordano, e quiui piansero d'vn gran pianto, e molto graue: e fece il pianto di suo padre per sette giorni

11. Ora gli habitatori di quel paese, cioè i Cananei, vedendo il pianto in Goren Atad, dissero: Questo pianto è graue à gli Egittii: per questo chiamò il nome di quello Abel Mizraim, che è di là dal Giordano.

12. I suoi figliuoli dunque fecero sì come haueua loro comandato.

13. Et i suoi figliuoli lo portorono ne la terra di Canaan, e lo sotterrorono ne la spelonca del campo doppio, che Abraham haueua comprata con esso il campo per heredità del sepolcro, da Ephron Hettheo dirimpetto à Mamre.

14. E Ioseph se ne ritornò in Egitto, egli & i suoi fratelli, e tutti quelli ch'erano montati con lui, per sepellire suo padre, poiche hebbe sepellito suo padre.

15. Ora i fratelli di Ioseph vedendo, che lor padre era morto, dissero: Forse che Ioseph ci porterà odio, e ci vorrà rendere tutto il male, che noi gli habbiamo fatto.

16. Perilche mandorono à Ioseph, dicendo: Tuo padre auanti che morisse comandò, dicendo.

17. Voi direte così à Ioseph; Io ti prego, per dona hora à la preuaricatione de i tuoi fratelli, & al peccato loro: perche ti hanno reso male. Ora dunque ti prego, che tu per doni à la preuaricatione de i seruitori de lo Dio di tuo padre. E Ioseph pianse mentre ch'essi gli parlauano.

נ

18 וַאֲזַלוּ אַף אֲחוֹהִי וּנְפַלוּ קֳדָמוֹהִי וַאֲמַרוּ הָא אֲנַחְנָא לָךְ לְעַבְדִין׃

19 וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף לָא תִדְחֲלוּן אֲרֵי דָחִיל מִן קֳדָם יְיָ אֲנָא׃

20 וְאַתּוּן חֲשַׁבְתּוּן עֲלַי בִּשָׁא מִן קֳדָם יְיָ אִתְחַשִּׁיבַת לְטָבָא בְּדִיל לְמֶעְבַּד כְּיוֹמָא הָדֵין לְקַיָּמָא עַם סַגִּיא׃

21 וּכְעַן לָא תִדְחֲלוּן אֲנָא אֵיזוּן יָתְכוֹן וְיָת טַפְלֵיכוֹן וְנַחֵים יָתְהוֹן וּמַלֵּיל תַּנְחוּמִין עַל לִבְּהוֹן׃

22 וִיתֵיב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אֲבוּהִי וַחֲיָא יוֹסֵף מְאָה וְעֶשֶׂר שְׁנִין׃

23 וַחֲזָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנִין תְּלִיתָאִין אַף בְּנֵי מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה אִתְיְלִידוּ וְרַבִּי יוֹסֵף׃

24 וַאֲמַר יוֹסֵף לַאֲחוֹהִי אֲנָא מָאִית וַיְיָ מִדְכַּר דְּכִיר יָתְכוֹן וְיַסֵּק יָתְכוֹן מִן אַרְעָא הָדָא לְאַרְעָא דְּקַיֵּים לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃

25 וְאוֹמֵי יוֹסֵף יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר מִדְכַּר דְּכִיר יְיָ יָתְכוֹן וְתַסְּקוּן יָת גַּרְמַי מִכָּא׃

26 וּמִית יוֹסֵף בַּר מְאָה וַעֲשַׂר שְׁנִין וַחֲנַטוּ יָתֵיהּ וְשָׁמוּהִי בַּאֲרוֹנָא בְּמִצְרָיִם׃

חזק

נ

18 וַיֵּלְכוּ גַּם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃

19 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי׃

20 וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיֹת עַם־רָב׃

21 וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃

22 וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃

23 וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף׃

24 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃

25 וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה׃

26 וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם׃

תם ונשלם

ν'.

18. Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν εἶπαν· οἵδε ἡμεῖς σοὶ οἰκέται.

19. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἰωσήφ· μὴ φοβεῖσθε. τοῦ γὰρ θεοῦ εἰμὶ ἐγώ.

20. Ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν γενηθῇ ὡς σήμερον, ἵνα διατραφῇ λαὸς πολύς.

21. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ φοβεῖσθε. ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν, καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν.

22. Καὶ κατῴκησεν ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν ἰωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα.

23. Καὶ εἶδεν ἰωσὴφ ἐφραὶμ παιδία ἕως τρίτης γενεᾶς. καὶ οἱ υἱοὶ μαχὶρ τοῦ υἱοῦ μανασσῆ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν ἰωσήφ.

24. Καὶ εἶπεν ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, λέγων ἐγὼ ἀποθνήσκω. ἐπισκοπῇ δὲ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ἀβραάμ, ἰσαάκ, καὶ ἰακώβ.

25. Καὶ ὥρκισεν ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ λέγων· ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ᾗ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ἡμᾶς, καὶ συνανοίσετε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν.

26. Καὶ ἐτελεύτησεν ἰωσὴφ ὢν ἐτῶν ἑκατὸν δέκα, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῇ σορῷ ἐν αἰγύπτῳ.

ΤΕΛΟΣ.

18. Vene-

18. Veneruntque ad eum fratres sui: & proni adorantes in terram, dixerunt, Servi tui sumus.

19. Quibus ille respondit, Nolite timere: num Dei possumus resistere voluntati?

20. Vos cogitastis de me malum: sed Deus vertit illud in bonum, ut exaltaret me, sicut in præsentiarum cernitis, & salvos faceret multos populos.

21. Nolite timere: ego pascã vos & parvulos vestros. consolatusq; est eos, & blandè ac leniter est locutus.

22. Et habitavit in Ægypto cum omni domo patris sui: vixitq; centum decem annis.

23. Et vidit Ephraim filios usque ad tertiam generationem. Filii quoque Machir filii Manasse nati sunt in genibus Ioseph.

24. Quibus transactis locutus est fratribus suis: Post mortem meam Deus visitabit vos, & ascendere vos faciet de terra ista ad terram quam iuravit Abraham, Isaac, & Iacob.

25. Cumq; adiurasset eos, atque dixisset, Deus visitabit vos, asportate ossa mea vobiscum de loco isto:

26. Mortuus est expletis centum decem vitæ suæ annis. Et conditus aromatibus, repositus est in loculo in Ægypto.

FINIS.

18. Vnd seine brüder giengen hin/vnd fielen für jm nider/vnd sprachen: Sihe/wir sind deine knechte.

19. Joseph sprach zu jnen: Förchtet euch nicht/Denn ich bin vnter Gott.

20. Ihr gedachtets böse mit mir zu machen/Aber GOTT gedachts gut zu machen/das er thet/wie es jetzt am tage ist/zu erhalten vil volcks.

21. So fürchtet euch nun nicht/Ich will euch versorgen vnnd eure kinder/Vnd er tröstet sie/vnd redet freundlich mit jnen.

22. Also wohnet Joseph inn Egypten mit seines vaters hause/vnd lebete hundert vnd zehen jahr.

23. Vnd sahe Ephraims kinder biß ins dritte glied. Desselbigen gleichen die kinder Machir/Manasses sohn/zeugeten auch Kinder auff Josephs schoß.

24. Vnnd Joseph sprach zu seinen brüdern: Ich sterbe/vnnd Gott wirdt euch heimsuchen/vnd auß disem lande füren/inn das land/das er Abraham/Isaac vnd Jacob geschworen hat.

25. Darumb nam er einen Eid von den Kindern Israel/vnd sprach: Wenn euch GOtt heimsuchen wird/so füret mein gebeine von dannen.

26. Also starb Joseph/da er wardt hundert vnd zehen jahr alt/Vnnd sie salbeten jn/vnd legeten jn in eine Lade in Egypten.

ENDE.

18. I suoi fratelli ancora si accostorono, e si gettorono dinanzi à lui, e dissero: Ecco noi siamo tuoi seruitori.

19. Ioseph disse loro, Non temete; sono io forse nel luogo di Dio?

20. Voi hauete fatto del male contra di me; ma Dio l'ha conuertito in bene; per far secondo che in questo giorno voi vedete; à fin che desse la vita à vn gran popolo.

21. Ora dunque non temete: Io farò le spese à voi & à i vostri figliuoli, e così gli consolò, e parlò loro amicheuolmente.

22. Hor Ioseph habitò in Egitto, egli e la famiglia di suo padre: e Ioseph visse centodieci anni.

23. E Ioseph vide de figliuoli à Ephraim in fino ne la terza generatione; ancora i figliuoli di Machir figliuolo di Manasse furono alleuati appresso di Ioseph.

24. Dapoi Ioseph disse à i suoi fratelli: Io muoio, e Dio vi visitarà, e vi farà rimontare da questa terra à la terra, che ha giurato ad Abraham, Ishac, e Iacob.

25. E Ioseph fece giurare i figliuoli d'Israel, dicendo: Quando Dio vi visitarà, voi trasportarete le mie ossa di quà.

26. Ioseph adunque morì di età dicento dieci anni: e lo imbalsamorono, e fu messo dentro vna cassa, in Egitto.

FINE.

EXODVS,

EBRAICE.

CHALDAICE.

GRÆCE.

LATINE.

GERMANICE.

ITALICE.

Ex

Dispositione & Adornatione

ELIAE HVTTERI

GERMANI.

א

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו:
2 ראובן שמעון לוי ויהודה:
3 יששכר זבולן ובנימן:
4 דן ונפתלי גד ואשר:
5 ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים:
6 וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא:
7 ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם:
8 ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף:
9 ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו:
10 הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ:
11 וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס:
12 וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל:

א

ואלין שמהת בני ישראל דעלו למצרים עם יעקב גבר ואנש ביתיה עלו:
2 ראובן שמעון לוי ויהודה:
3 יששכר זבולון ובנימין:
4 דן ונפתלי גד ואשר:
5 והוה כל נפשתא נפקי ירכא דיעקב שבעין נפשן עם יוסף דהוה במצרים:
6 ומית יוסף וכל אחוהי וכל דרא ההוא:
7 ובני ישראל נפישו ואתילידו וסגיאו ותקיפו לחדא לחדא ואתמליאת ארעא מנהון:
8 וקם מלכא חדתא על מצרים דלא מקיים גזירת יוסף:
9 ואמר לעמיה הא עמא דבני ישראל סגן ותקיפין מננא:
10 הבו נתחכם להון דלמא יסגון ויהי ארי יערעיננא קרבא ויתוספון אף אנון על בעלי דבבנא ויגיחון בנא קרב ויסקון מן ארעא:
11 ומניאו עליהון שלטונין מבאשין בדיל לעניותהון בפלחנהון ובנו קרוי בית אוצרא לפרעה ית פיתום וית רעמסס:
12 וכמא דמענן להון כן סגן וכן תקיפין ועקת למצראי מן קדם בני ישראל:

ΚΕΦΑΛ. α'.

Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσπορευομένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. ἕκαστος πανοικίᾳ αὐτῶν εἰσήλθοσαν.

2. Ῥουβὴμ, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας.

3. Ἰσσάχαρ, Ζαβουλὼν, Βενιαμίν.

4. Δὰν, καὶ Νεφθαλεὶμ, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ. Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ.

5. Ἦσαν δὲ πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐξ Ἰακὼβ, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα.

6. Ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσὴφ, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη.

7. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυσαν σφόδρα σφόδρα. ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς.

8. Ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ᾽ Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.

9. Εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ· ἰδοὺ τὸ ἔθνος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς.

10. Δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτοὺς, μήποτε πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα ἂν ἡμῖν συμβῇ πόλεμος, προστεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς, ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς.

11. Καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας ἐπὶ τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς τῷ Φαραὼ, τήν τε Πειθὼ, καὶ Ῥαμεσσῆ, καὶ Ὤν, ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις.

12. Καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσούτῳ πλείους ἐγίγνοντο, καὶ ἴσχυον σφόδρα σφόδρα. Καὶ ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

CAP. I.

HÆc ſunt nomina filiorum Iſraël qui ingreſſi ſunt in Ægyptum cum Iacob: ſinguli cum domibus ſuis introierunt:

2. Ruben, Simeon, Levi, Iudas.

3. Iſſachar, Zabulon, & Ben-iamin,

4. Dan, & Nepthali, Gad, & Aſer.

5. Erant igitur omnes animæ eorum qui egreſſi ſunt de femore Iacob, ſeptuaginta: Ioſeph autem in Ægypto erat.

6. Quo mortuo, & univerſis fratribus eius, omniq́ue cognatione ſua.

7. Filii Iſrael creverunt, & quaſi germinantes multiplicati ſunt: ac roborati nimis, impleverunt terram.

8. Surrexit interea rex novus ſuper Aegyptum, qui ignorabat Ioſeph:

9. Et ait ad populum ſuum, Ecce, populus filiorum Iſraël multus, & fortior nobi e ſt.

10. Venite, ſapienter opprimamus eum, ne fortè multiplicetur: & ſi ingruerit cõtra nos bellum, addatur inimicis noſtris, expugnatisq; nobis egrediatur de terra.

11. Præpoſuit itaque eis magiſtros operum, ut affligerẽt eos oneribus: ædificaveruntq́ue urbes tabernaculorum Pharaoni, Phithom, & Rameſſes.

12. Quantoq́ue opprimebant eos, tantò magis multiplicabantur, & creſcebant: oderantq́ue filios Iſraël Aegyptii.

Das I. Capitel.

DIß ſind die namen der kinder Iſrael / die mit Jacob in Egypten kamen / ein jeglicher kam mit ſeinem hauſe hinein.

2. Ruben / Simeon / Levi / Juda.

3. Jſaſchar / Sebulon / BenJamin.

4. Dan / Naphthali / Gad / Aſſer.

5. Vnd aller ſeelen / die auß den lenden Jacob kommen waren / der waren ſiebentzig / Joſeph aber war zuvor inn Egypten.

6. Da nun Joſeph geſtorben war / vnnd alle ſeine brůder / vnd alle die zu der zeit gelebt hatten.

7. Wuchſen die kinder Jſrael / vnnd zeugeten kinder / vnd mehreten ſich / vnd wurden jr ſehr vil / daß jr das land vol ward.

8. Da kam ein neuer König auff inn Egypten / der wuſte nichts von Joſeph.

9. Vnd ſprach zu ſeinem volck: Sihe / des volcks der kinder Jſrael iſt vil / vnd mehr denn wir.

10. Wolan / wir wollen ſie mit liſten dempffen / daß jr nit ſo vil werden / denn wo ſich ein Krieg erhůbe / möchten ſie ſich zu vnſern feinden ſchlahen / vnnd wider vns ſtreiten / vnd zum lande außziehen.

11. Vnnd man ſetzte Fronvögte vber ſie / die ſie mit ſchweren dienſten drucken ſolten / Denn man bauete dem Pharao die ſtädte Pithon vñ Raemſes zu Schatzhäuſern.

12. Aber je mehr ſie das volck druckten / je mehr ſich es mehret vnnd außbreitet. Vnd ſie hielten die kinder Jſrael wie ein greuel.

CAP. I.

QVESTI SONO I nomi de figliuoli d'Iſrael, che andorono in Egitto con Iacob: ciaſcuno vi andò con la ſua famiglia:

2 Coiè, Ruben, Simeon, Leui, e Iuda.

3 Iſſachar, Zabulon, e Beniamin.

4. Dan, Nephtali, Gad, & Aſer.

5. Tutte le anime dunque di quelli che ſono vſciti del fianco di Iacob furono ſettanta: ma Ioſeph era in Egitto.

6. Emorì Ioſeph, e tutti i ſuoi fratelli, e tutta quella generatione:

7. E i figliuoli d'Iſrael crebbero, e moltipliscorono: e vennero grandemente potenti; e la terra fu riempita di loro.

8. In queſto tempo ſi leuò vn nuouo Re ſopra Egitto, il quale non haueua conoſciuto Ioſeph.

9. Egli diſſe al ſuo popolo, Ecco che'l popolo de figliuoli d'Iſrael è abondante e piu forte di noi.

10. Or ſu, portiamoci ſauiamente contra di lui, à fin che non moltiplichi; & auuenga, che quando verrà guerra, egli non ſi congiunga ancora coi noſtri nimici, e ci ſuperi, e ſe ne rimonti del paeſe.

11. Conſtituirono dunque ſopra di lui de gl'impoſitori de tributi per affliggerlo con le loro grauezze: & edificò città per le munitioni à Pharaone, cioè Phiton, e Rameſes.

12. Ma quanto piu lo affliggeuano, tanto piu creſceua, e moltiplicaua: e ſi affliggeuano per cagion de figliuoli d'Iſrael.

א

13 ואפלחו מצראי ית בני ישראל בקשיו:
14 ואמררו ית חייהון בפלחנא קשיא בטינא ובליבני ובכל פלחנא בחקלא ית כל פלחנהון דאפלחו בהון בקשיו:
15 ואמר מלכא דמצרים לחייתא יהודיתא דשום חדא שפרה ושום תנייתא פועה:
16 ואמר כד תהוין מולדן ית יהודיתא ותחזין על מתברא אם ברא הוא ותקטלון יתיה ואם ברתא היא תקימנה:
17 ודחילא חייתא מן קדם יי ולא עבדא כמא דמליל להון מלכא דמצרים וקיימא ית בניא:
18 וקרא מלכא דמצרים לחייתא ואמר להן מה דין עבדתין פתגמא הדין וקיימתון ית בניא:
19 ואמרא חייתא לפרעה ארי לא כנשיא מצריתא יהודיתא ארי חכימן אינין עד לא עלת לותהן חייתא וילדן:
20 ואוטיב יי לחייתא וסגי עמא ותקיפו לחדא:
21 והוה כד דחילא חייתא מן קדם יי ועבד להן בתין:
22 ופקיד פרעה לכל עמיה למימר כל ברא דאתיליד ליהודאי לנהרא תרמונה וכל ברתא תקימון:

ב

1 ואזל גברא מבית לוי ונסיב ית בת לוי:
2 ועדיאת איתתא וילידת ברא וחזת יתיה ארי טב הוא ואטמרתיה תלתא ירחין:

א

13 ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך:
14 וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך:
15 ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה:
16 ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן אתו ואם בת הוא וחיה:
17 ותיראן המילדת את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים:
18 ויקרא מלך מצרים למילדת ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיין את הילדים:
19 ותאמרן המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצרית העברית כי חיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת וילדו:
20 וייטב אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד:
21 ויהי כי יראו המילדת את האלהים ויעש להם בתים:
22 ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היארה תשליכהו וכל הבת תחיון:

ב

1 וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי:
2 ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים:

α΄.

13. Καὶ κατεδυνάστευον οἱ αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ.

14. Καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς μετὰ βίας.

15. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν αἰγυπτίων ταῖς μαίαις τῶν ἑβραίων· τῇ μιᾷ αὐτῶν ᾗ ὄνομα Σεπφόρα, καὶ τὸ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Φουά.

16. Καὶ εἶπεν αὐταῖς· ὅταν μαιοῦσθε τὰς ἑβραίας, καὶ ὦσι πρὸς τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνατε αὐτό· ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιεῖσθε αὐτό.

17. Ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεόν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου, καὶ ἐζωογόνουν τὰ ἄρσενα.

18. Ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου τὰς μαίας, καὶ εἶπεν αὐταῖς· τί ὅτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσενα;

19. Εἶπον δὲ αἱ μαῖαι τῷ Φαραῷ· οὐχ ὡς γυναῖκες αἰγύπτου αἱ ἑβραῖαι. τίκτουσι γὰρ πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας· καὶ ἔτικτον.

20. Εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις, καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς καὶ ἴσχυσε σφόδρα.

21. Ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θεόν, ἐποίησαν δὲ ἑαυταῖς οἰκίας.

22. Συνέταξε δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων· πᾶν ἄρσεν ὃ ἐὰν τεχθῇ τοῖς ἑβραίοις, εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε, καὶ πᾶν θῆλυ ζωογονεῖτε αὐτό.

ΚΕΦΑΛ. β΄.

1. Ἦν δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς λευὶ ὃς ἔλαβεν ἐκ τῶν θυγατέρων λευί, καὶ ἔσχεν αὐτήν.

2. Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἀστεῖον, ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς.

CAP. I.

13. Et affligebant illudentes eis.

14. Atque ad amaritudinē perducebant vitam eorum operibus duris luti, & lateris, omniq; famulatu, quo in terræ operibus premebantur.

15. Dixit autem Rex Ægypti obstetricibus Hebræorū, quarum una vocabatur Sephora, altera Phūa,

16. Præcipiens eis: Quando obstetricabitis Hebræis, & partus tempus advenerit: si masculus fuerit, interficite eum: si fœmina, reservate.

17. Timuerunt autem obstetrices Deum, & non fecerunt iuxta præceptum regis Ægypti, sed conservabant mares.

18. Quibus accersitis ad se rex ait: Quidnam est hoc quod facere voluistis, ut pueros servaretis?

19. Quæ responderunt, Non sunt Hebreæ sicut Aegyptiæ mulieres: ipsæ enim obstetricandi habent scientiam, & priusquam veniamus ad eas, pariunt.

20. Bene ergo fecit Deus obstetricibus: & crevit populus, confortatusque est nimis.

21. Et quia timuerunt obstetrices Deum, ædificavit eis domos.

22. Præcepit ergo Pharao omni populo suo, dicēs, Quicquid masculini sexus natum fuerit, in flumen proiicite: quicquid fœminini, reservate.

Das I. Capitel.

13. Vnnd die Egypter zwungen die Kinder Israel zu dienst mit vnbarmhertzigkeit.

14. Vnd macheten jnen jhr leben saur/ mit schwerer arbeit im thon vnnd ziegeln/ vnd mit allerley frönen auff dem felde/ vnnd mit allerley arbeit/ die sie jnen aufflegten mit vnbarmhertzigkeit.

15. Vnnd der König in Egypten sprach zu den Ebreischen Wehmütern/ der eine hieß Siphra/ vnnd die ander Pua:

16. Weñ jr den Ebreischen Weibern helfft/ vnnd auff dem stul sehet daß ein son ist/ so tödtet jn/ Ists aber eine tochter/ so lasset sie leben.

17. Aber die Wehmûter forchten Gott/ vnnd theten nicht/ wie der König zu Egypten jnen gesagt hatte/ sondern liessen die Kinder leben.

18. Da rieff der König inn Egypten den Wehmütern/ vnnd sprach zu jnen: Warumb thut jhr das/ daß jhr die kinder leben lasset?

19. Die Wehmûter antworten Pharao: Die Ebreischen Weiber sind nicht wie die Egyptischen/ den sie sind harte Weiber/ ehe die Wehmuter zu jnen kommt/ haben sie geborn.

20. Darumb thet Gott den Wehmütern guts/ vnnd das volck mehret sich/ vnd ward sehr vil.

21. Vnnd weil die Wehmûter Gott förchten/ bauet er jnen häuser.

22. Da gebot Pharao alle seinem volck/ vnnd sprach: Alle söhne die geboren werden/ werfft ins wasser/ vnd alle töchter lasst leben.

CAP. I.

13. *Per il che gli Egittii ridusse-ro duramente in seruitù i figliuoli d' Israel:*

14. *Et amaramente tormentorono la vita loro con aspra seruitù in preparare la creta, i matoni, & in ogni opera del campo, & in ogni operation loro, ne a quale male & aspramente vlauano l' opera loro.*

15. *Et il Re di Egitto disse à le balie Hebree, de le quali il nome d' vna era Sephora, & il nome de l' altra Phua:*

16. *Disse dico, Quando voi ricoglierete i figliuoli de le Hebree, e le vedrete sopra lo scanno: se sarà figliuol maschio; lo ammazzarete, se sarà femina, viua.*

17. *Ora quelle balie temettero Dio, e non fecero si come il Re di Egitto hauea detto loro; ma conseruorono i fanciulli viui.*

18. *Il Re di Egitto dunque mandò à chiamare le balie, e disse loro, Perche hauete voi fatto questo, in conseruar viui i fanciulli?*

19. *E le balie risposero à Pharaone: Perche le donne Hebree non sono come l' Egittie: imperoche elle sono piu gagliarde, & hanno partorito auanti che la balia arriui à esse.*

20. *Per questo Dio fece bene à le balie, & il popolo si moltiplicò, e furono grandemente fortificati*

21. *E perche le balie temettero Dio, egli fece loro de le case.*

22. *Allhora Pharaone comandò à tutto il suo popolo, dicendo, Ogni figliuolo che nascerà, gettatelo nel fiume: ma conseruate salua ogni figliuola.*

CAP. II.

1. Egressus est post hæc vir de domo Levi. Et accepit uxorem stirpis suæ:

2. Quæ concepit, & peperit filium: & videns eum elegantem, abscondit tribus mensibus.

Das II. Capitel.

VNnd es gieng hin ein Mann vom hause Levi/ vnnd nam eine tochter Levi.

2. Vnd das weib ward schwanger/ vnnd gebar einen son/ vnnd da sie sahe/ daß ein fein kind war/ verbarg sie jhn drey Monden.

CAP. II.

1. *Ora vn' huomo de la casa di Leui andò, e prese la figliuola de la stirpe di Leui.*

2. *E quella donna concepì, e partorì vn figliuolo, laquale vedendo lo esser bello, lo ascose per tre mesi.*

ב

3 ולא יכילת עוד לאטמרותיה ונסיבת ליה תיבותא דגומא וחפתה בחימרא ובזפתא ושויאת בה ית רביא ושויתה ביערא על כיף נהרא׃

4 ואתעתדת אחתיה מרחיק למידע מה יתעביד ליה׃

5 ונחתת ברת פרעה למסחי על נהרא ועולימתהא מהלכן על כיף נהרא וחזת ית תיבותא בגו יערא ואושיטת ית אמתה ונסיבתה׃

6 ופתחת וחזיתיה ית רביא והא עולימא בכי וחסת עלוהי ואמרת מבני יהודאי דין׃

7 ואמרת אחתיה לבת פרעה האיזיל ואקרי ליך איתתא מינקתא מן יהודיתא ותוניק ליך ית רביא׃

8 ואמרת לה בת פרעה איזילי ואזלת עולימתא וקרת ית אמיה דרביא׃

9 ואמרת לה בת פרעה אובילי ית רביא הדין ואוניקיהי לי ואנא אתין ית אגריך ונסיבת איתתא ית רביא ואוניקתיה׃

10 ורבא רביא ואיתיתיה לבת פרעה והוה לה לבר וקרת שמיה משה ואמרת ארי מן מיא שחלתיה׃

11 והוה ביומיא האינון ורבא משה ונפק לות אחוהי וחזא בפלחנהון וחזא גבר מצראי מחי גבר יהודאי מאחוהי׃

12 ואתפני לכא ולכא וחזא ארי לית גבר ומחא ית מצראה וטמריה בחלא׃

ב

3 ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר׃

4 ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו׃

5 ותרד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה׃

6 ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה׃

7 ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את הילד׃

8 ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא את אם הילד׃

9 ותאמר לה בת פרעה הילכי את הילד הזה והינקהו לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה הילד ותניקהו׃

10 ויגדל הילד ותבאהו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו׃

11 ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו׃

12 ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול׃

Ϲ.

3. Επεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸ ἔτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θίβιν παπύρου, καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτόπισσῃ, καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἕλος παρὰ τὸν ποταμόν.

4. Καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν, μαθεῖν τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ.

5. Κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμὸν καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ ἰδοῦσα τὴν θίβιν ἐν τῷ ἕλει, ἀποστείλασα τὴν ἅβραν, ἀνείλετο αὐτήν.

6. Ανοίξασα δὲ ὁρᾷ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θίβει, καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἔφη· ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν ἑβραίων τοῦτο.

7. Καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραώ· θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ τῶν ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον.

8. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ θυγάτηρ Φαραώ· πορεύου. ἐλθοῦσα δὲ ἡ νεᾶνις, ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου.

9. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραώ· Διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ θήλασόν μοι αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι μισθόν σου. ἔλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον, καὶ ἐθήλαζεν αὐτό.

10. Ανδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραὼ, καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωϋσῆν, λέγουσα· ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀνειλόμην.

11. Εγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις, μέγας γενόμενος Μωϋσῆς, ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνθρωπον αἰγύπτιον τύπτοντα τινὰ ἑβραῖον τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ισραήλ.

12. Περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε, οὐχ ὁρᾷ οὐδένα. καὶ πατάξας τὸν αἰγύπτιον, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ.

CAP. II.

3. Cumque jam celare non posset, sumpsit fiscellam scirpeam, & linivit eam bitumine ac pice: posuitq; intus infantulum, & exposuit eum in carecto ripæ fluminis.

4. Stante procul sorore eius, & considerante eventum rei.

5. Ecce autem descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine: & puellæ eius gradiebantur per crepidinē alvei. Quæ cum vidisset fiscellā in papyrione, misit unā e famulabus suis: & allatam

6. Aperiens, cernensque in ea parvulùm vagientem, misertà eius, ait: De infantibus Hebræorum est hic.

7. Cui soror pueri, Vis, inquit, ut vadam, & vocem tibi mulierem Hebræam, quæ nutrire possit infantulum?

8. Respondit: Vade. Perrexit puella, & vocavit matrem suam.

9. Ad quam locuta filia Pharaonis, Accipe, ait, puerum istum, & nutri mihi: ego dabo tibi mercedem tuam. Suscepit mulier, & nutrivit puerum.

10. Adultumq; tradidit filiæ Pharaonis. Quem illa adoptavit in locum filii, vocavitque nomen eius Moyses, dicens. Quia de aqua tuli eum.

11. In diebus illis postquam creverat Moyses: egressus est ad fratres suos: viditque afflictionem eorum; & virum Ægyptum percutientem quendam de Hebræis fratribus suis.

12. Cumq; circumspexisset huc atque illuc, & nullum adesse vidisset, percussum Ægyptum abscōdit sabulo.

Das II. Capitel.

3. Vnd da sie jn nicht lenger verbergen kondt / macht sie ein kästlein von rhor / vnd verkleibets mit thon vnd pech / vnd legt das Kind drein / vnd legt jn inn den Schilff am vfer des wassers.

4. Aber seine Schwester stundt von ferne / daß sie erfahren wolt wie es jm gehen würde.

5. Vnnd die tochter Pharao gieng hernider / vnd wolt baden im Wasser / vnnd jhre Jungfrauen giengen an dem rande des wassers. Vnnd da sie das kästlin im Schilff sahe / sand sie jhre Magd hin / vnd lies es holen.

6. Vnnd da sie es auffthett / sahe sie das kind / vnnd sihe das Knäblein weinet / Da jammert es sie / vnd sprach: Es ist der Ebreischen kindlein eins.

7. Da sprach seine Schwester zu der tochter Pharao: Soll ich hingehen / vnd der Ebreischen Weiber eine ruffen die da seuget / daß sie dir das kindlein seuge?

8. Die tochter Pharao sprach zu jr: Gehe hin. Die Jungfrau gieng hin / vnd rieff des kindes Mutter.

9. Da sprach Pharao tochter zu jr: Nimm hin das kindlein / vnnd seuge mirs / ich wil dir lohnen. Das Weib nam das kind vnd seuget es.

10. Vnnd da das kind groß wardt / bracht sie es der tochter Pharao / vnnd es ward jr sohn / vnnd hieß jhn Mose / Denn sie sprach: Ich habe jn auß dem wasser gezogen.

11. Zu den zeiten / da Mose war groß worden / gieng er auß zu seinen brüdern vnd sahe jre last / vnd ward gewar / das ein Egypter schlug seiner brüder der Ebreischen einen.

12. Vnd er wandt sich hin vnnd her / vnnd da er sahe / daß kein Mensch da war / erschlug er den Egypter / vnd bescharret jn in den sand.

CAP. II.

3. E non potendolo piu ascondere, prese vna cassa fatta di giunchi, e la increstò di bitume e di pece; e vi messe dentro il fanciullo, e lo pose in vn giuncheto appresso la ripa del fiume.

4. E la sua sorella staua da lontano, per saper quel che seguiua dresso.

5. Ora la figliuola di Pharaone discese, per lauarsi nel fiume, e le sue doncelle spasseggiauano su per la ripa del fiume: e veduta ch' hebbe la cassetta nel mezzo del giuncheto, mandò la sua serua, e la prese:

6. Et aprendola vidde il fanciullo, & ecco ch' l fanciullo piangeua, & ella n' hebbe compassione, e disse; Questo è de fanciulli degli Hebrei.

7. E la sua sorella disse à la figliuola di Pharaone, Andarò io per chiamarti vna donna de l' Hebree che latti, e ti latterà il fancullo?

8. La figliuola di Pharaone rispose, Và. Quella fanciulla dunque andò, è chiamò la madre del fanciullo.

9. E la figliuola de Pharaone le disse, Piglia questo fanciullo, e lattamelo: & io ti darò la tua mercede. E la donna prese il fanciullo, e lo lattò.

10. Or il fanciullo crebbe, & ella lo menò à la figliuola di Pharaone, e le fu per figliuolo, e lo chiamò per nome, Moise, dicendo, Percioche io l' ho cauato de le acque.

11. Hor auuenne in quel tempo, che Moise essendo cresciuto, & andato à i suoi fratelli, vidde le loro grauezze: vidde ancora vn huomo Egittio, che percoteua vno huomo Hebreo de suoi fratelli

12. E quando hebbe riguardato di quà e di là, e veduto che non vi era persona, percosse l' Egittio, e lo ascose ne l' arena.

ב

13 וּנְפַק בְּיוֹמָא תִנְיָנָא וְהָא תְּרֵין גֻּבְרִין יְהוּדָאִין נָצַן וַאֲמַר לְחַיָּבָא לְמָה אַתְּ מָחֵי לְחַבְרָךְ׃

14 וַאֲמַר מַן שַׁוְיָךְ לִגְבַר רַב וְדַיָּן עֲלָנָא הֲלִמְקְטְלִי אַתְּ אָמַר כְּמָא דִּקְטַלְתָּ יָת מִצְרָאָה וּדְחֵיל מֹשֶׁה וַאֲמַר בְּקֻשְׁטָא אִתְיְדַע פִּתְגָמָא׃

15 וּשְׁמַע פַּרְעֹה יָת פִּתְגָמָא הָדֵין וּבְעָא לְמִקְטַל יָת מֹשֶׁה וַעֲרַק מֹשֶׁה מִן קֳדָם פַּרְעֹה וִיתֵיב בְּאַרְעָא דְמִדְיָן וִיתֵיב עַל בֵּירָא׃

16 וּלְרַבָּא דְמִדְיָן שְׁבַע בְּנָן וַאֲתָאָה וּדְלָאָה וּמְלִיאָה יָת רָהֲטַיָּא לְאַשְׁקָאָה יָת עָנָא דַאֲבוּהֵן׃

17 וַאֲתוֹ רָעַיָּא וְטָרְדוּנִין וְקָם מֹשֶׁה וּפְרַקִינִין וְאַשְׁקִי יָת עָנְהֵן׃

18 וַאֲתָאָה לְוָת רְעוּאֵל אֲבוּהֵן וַאֲמַר מָא דֵין אוֹחֵיתוּן לְמֵיתֵי יוֹמָא דֵין׃

19 וַאֲמַרָא גַּבְרָא מִצְרָאָה שֵׁיזְבַנָא מִיְּדָא דְרָעַיָּא וְאַף מִדְלָא דְלָא לַנָא וְאַשְׁקִי יָת עָנָא׃

20 וַאֲמַר לִבְנָתֵיהּ וְאָן הוּא לְמָה דְּנַן שְׁבַקְתּוּן יָת גַּבְרָא קְרַן לֵיהּ וְיֵיכוּל לַחְמָא׃

21 וּצְבִי מֹשֶׁה לְמִיתַב עִם גַּבְרָא וִיהַב יָת צִפּוֹרָה בְּרַתֵּיהּ לְמֹשֶׁה׃

22 וִילֵידַת בַּר וּקְרָא יָת שְׁמֵיהּ גֵּרְשֹׁם אֲרֵי אֲמַר דַּיָּיר הֲוֵיתִי בַּאֲרַע נֻכְרָאָה׃

23 וַהֲוָה בְּיוֹמַיָּא סַגִּיאַיָּא הָאִינוּן וּמִית מַלְכָּא דְמִצְרַיִם וְאִתְאַנַּחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן פֻּלְחָנָא דַהֲוָה קַשְׁיָא עֲלֵיהוֹן וּזְעִיקוּ וּסְלֵיקַת קְבִילַתְהוֹן לִקְדָם ייי מִן פֻּלְחָנָא׃

ב

13 וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה תַכֶּה רֵעֶךָ׃

14 וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הַלְהָרְגֵנִי אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמַר אָכֵן נוֹדַע הַדָּבָר׃

15 וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר׃

16 וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתָּבֹאנָה וַתִּדְלֶנָה וַתְּמַלֶּאנָה אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן׃

17 וַיָּבֹאוּ הָרֹעִים וַיְגָרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁעָן וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאנָם׃

18 וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ מִהַרְתֶּן בֹּא הַיּוֹם׃

19 וַתֹּאמַרְןָ אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרֹעִים וְגַם־דָּלֹה דָלָה לָנוּ וַיַּשְׁקְ אֶת־הַצֹּאן׃

20 וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֹתָיו וְאַיּוֹ לָמָּה זֶּה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֶן לוֹ וְיֹאכַל לָחֶם׃

21 וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפֹּרָה בִתּוֹ לְמֹשֶׁה׃

22 וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃

23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה׃

β'.

13. Ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, ὁρᾷ δύο ἄνδρας ἑβραίους διαπληκτιζομένους, καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι· διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον;

14. Ὁ δὲ εἶπε· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν αἰγύπτιον; ἐφοβήθη δὲ Μωϋσῆς, καὶ εἶπεν· εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο.

15. Ἤκουσε δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν Μωϋσῆν. ἀνεχώρησε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ προσώπου φαραώ, καὶ κατῴκησεν ἐν γῇ μαδιάμ. ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν μαδιάμ, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος.

16. Τῷ δὲ ἱερεῖ μαδιάμ, ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἰωθόρ. παραγενόμεναι δὲ ἤντλουν, ἕως ἔπλησαν τὰς δεξαμενάς, ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἰωθόρ.

17. Παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλον αὐτάς. ἀναστὰς δὲ Μωϋσῆς ἐρρύσατο αὐτάς, καὶ ἤντλησεν αὐταῖς. καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα αὐτῶν.

18. Παρεγένοντο δὲ πρὸς ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς. τί ὅτι ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον.

19. Αἱ δὲ εἶπον· ἄνθρωπος αἰγύπτιος ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα ἡμῶν.

20. Ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· καὶ ποῦ ἐστι; καὶ ἵνα τί οὕτως καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε αὐτόν, ὅπως φάγῃ ἄρτον.

21. Κατῳκίσθη δὲ Μωϋσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐξέδοτο σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ γυναῖκα.

22. Ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνή, ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε Μωϋσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ γηρσάμ, λέγων· ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. (ἔτι δὲ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐλιέζερ, λέγων· ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου, βοηθός μου, καὶ ἐρρύσατό με ἐκ χειρὸς Φαραώ.)

23. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου, καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων.

CAP. II.

13. Et egressus die altero conspexit duos Hebræos rixantes: dixitq; ei qui faciebat iniuriam: Quare percutis proximum tuum?

14. Qui respondit: Quis cõstituit te principem & iudicem super nos? num occidere me tu vis, sicut heri occidisti Aegyptium? Timuit Moyses, & ait: Quomodo palam factũ est verbũ istud?

15. Audivitq; Pharao sermonem hunc, & quærebat occidere Moysen: qui fugiens de conspectu eius, moratus est in Terra-Madian, & sedit iuxta puteum.

16. Erant autem sacerdoti Madian septem filiæ, quæ venerant ad hauriendam aquã: & impletis canalibus adaquare cupiebant greges patris sui.

17. Supervenêre pastores, & eiecerunt eas: surrexitque Moyses, & defensis puellis, adaquavit oves earum.

18. Quæ cum revertissent ad Raguel patrem suum, dixit ad eas: Cur velocius venistis solito?

19. Responderunt: Vir Aegyptius liberavit nos de manu pastorum: insuper & hausit aquam nobiscum, potumque dedit ovibus.

20. At ille, Vbi est? inquit. Quare dimisistis hominem? vocate eũ ut comedat panẽ.

21. Iuravit ergo Moyses quòd habitaret cum eo. Accepitque Sephoram filiam eius uxorem;

22. Quæ peperit ei filium, quem vocavit Gersom, dicẽs: Advena fui in terra aliena. Alterum verò peperit: quem vocavit Eliezer, dicens: Deus enim patris mei adiutor meus, & eripuit me de manu Pharaonis.

23. Post multum verò temporis mortuus est rex Aegypti: & ingemiscentes filii Israel, propter opera vociferati sunt: ascenditq; clamor eorum ad Deum ab operibus.

Das II. Capitel.

13. Auff einen andern tag gieng er auch auß / vnnd sahe zween Ebreische männer sich mit einander zancken / vnd sprach zu dem Vngerechten: Warumb schlegest du deinen nechsten?

14. Er aber sprach: Wer hat dich zum Obersten oder Richter über vns gesetzt? Wilt du mich auch erwürgen / wie du den Egypter erwürget hast? Da forcht sich Mose / vnnd sprach: Wie ist das laut worden?

15. Vnnd es kam für Pharao / der trachtet nach Mose / daß er jhn erwürget. Aber Mose floh für Pharao / vnd hielt sich im Lande Midian / vnd wonete bey einem Brunnen.

16. Der Priester aber in Midian hatte sieben Töchter / die kamen Wasser zu schöpffen / vnnd fülleten die Rinnen daß sie jhres Vaters Schafe trenckten.

17. Da kamen die Hirten / vnnd stiessen sie dauon. Aber Mose machet sich auff vnnd halff jhnen / vnd trencket jhre Schafe.

18. Vnnd da sie zu jhrem Vater Reuel kamen / sprach er: Wie seydt jhr heute so baldt kommen?

19. Sie sprachen: Ein Egyptischer mann errettet vns von den Hirten / vnd schöpffete vns / vnd trencket die Schafe.

20. Er sprach zu seinen Töchtern: Wo ist er? Warumb habt jr den mann gelassen / daß jhr jn nicht ludet mit vns zu essen?

21. Vnnd Mose bewilliget bey dem Mann zu bleiben / vnnd er gab Mose seine Tochter Zipora.

22. Die gebar einen Sohn / vnnd er hieß jn Gersom / Denn er sprach: Jch bin ein Frembdling worden im frembden Lande. (Vnnd sie gebar noch einen Sohn / den hieß er Elieser / vnd sprach: Der GOtt meines Vaters ist mein helffer / vnnd hat mich von der handt Pharao errettet.)

23. Lange zeit aber darnach starb der König inn Egypten. Vnnd die Kinder Jsrael seufftzeten über jhre arbeit / vnnd schryen / vnnd jhr schreyen über jhre arbeit kam für GOTT.

CAP. II.

13. Dinuouo uscì fuori il secondo giorno, & ecco che due huomini Hebrei litigauano; & egli disse al malfattore, perche dai al tuo prossimo?

14. Et egli rispose, Chi t' ha constituito principe e giudice sopra di noi? Pensi tu forse di ammazzarmi come tu hai ammazzato l' Egitto Allhora Moise temette, e disse, Veramente che quel fatto è conosciuto.

15. E Pharaone intese questa cosa, e cercò di ammazzere Moise. Ma Moise se ne fuggì da la faccia di Pharaone, & habitò nella terra di Madian, e si messe à sedere appresso al pozzo.

16. Or il sacerdote di Madian haueua sette figliuole, lequali erano andate à cauar de l' acqua, & haueuano empiti gli abbeueratoi per dar da bere à le bestie di loro padre.

17. Allhora soprauuennero i pastori, e le scacciorono: e Moise si leuò su, e le difese, e dette da bere al lor bestiame.

18. E quando elle ritornorono ò Raguel lor padre, ei disse loro, Perche hoggi vi sete affrettate di ritornare?

19. Elle dissero, Vn' huomo Egittio ci ha liberate da le mani de pastori, i ci ha ancora cauato de de l' acqua, & ha dato bere à le bestie.

20. Egli disse à le sue figliuole, Doue è egli, perche hauete voi lasciato andare quell' huomo? chiamatelo, à fin che mangi del pane.

21. E Moise fu contento di habitare con quell' huomo. Et egli dette à Moise Sophora sua figliuola?

22. E partorì vn figliuolo, e chiamò il suo nome, Gerson: perche disse egli, Io sono stato forestiero in terra d' altri.

23. Ma dopo molti giorni occorse, che il re di Egitto morì, & i figliuoli d' Israel sospirorono per la dura seruitù, e gridorono: & il lor grido ascese à Dio per la dura seruitù.

ב

24 ושמיע קדם יי ית
קבילתהון ודכיר יי ית
קימיה דעם אברהם דעם
יצחק ודעם יעקב:
25 וגלי קדם יי שעבודא
דבני ישראל ואמר ב
(במימריה) למפרקהון
יי:

ג

1 ומשה הוה רעי ית ענא
דיתרו חמוהי רבא דמדין
ודבר ית ענא לאתר שפר
רעיא דמדברא ואתא
לטורא דאתגלי עלוהי
יקרא דיי לחורב:
2 ואתגלי מלאכא דיי
ליה בשלהובית אישתא
מגו אסנא וחזא והא
אסנא בעיר באישתא
ואסנא ליתוהי מתאכל:
3 ואמר משה אתפני
כען ואחזי ית חזונא רבא
הדין מה דין לא מתוקד
אסנא:
4 וגלי קדם יי ארי
אתפני למחזי וקרא ליה
יי מגו אסנא ואמר
משה משה ואמר הא
אנא:
5 ואמר לא תקרב
להלא שרי סינך מעל
רגלך ארי אתרא דאת
קאים עלוהי ארע קדיש
הוא:
6 ואמר אנא אלהיה
דאבך אלהיה דאברהם
אלהיה דיצחק ואלהיה
דיעקב וכבשינון משה
אפוהי ארי דחיל מ
מלאסתכלא לצית יקרא
דיי:
7 ואמר יי מגלא גלי
קדמי ית שעבוד עמי די
במצרים וית קבילתהון
שמיע קדמי מן קדם
שלטוניהון ארי גלי קדמי
כיביהון:
8 ואתגליתי לשיזבותהון
מידא דמצראי ול
ולאסקותהון מן אר
ארעא ההיא לא

ב

24 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־
אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב׃
25 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים׃

ג

1 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן
יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת־
הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־
הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה׃
2 וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו
בְּלַבַּת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא
וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה
אֵינֶנּוּ אֻכָּל׃
3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה־נָּא וְאֶרְאֶה
אֶת־הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה מַדּוּעַ
לֹא־יִבְעַר הַסְּנֶה׃
4 וַיַּרְא יְהוָה כִּי סָר לִרְאוֹת
וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃
5 וַיֹּאמֶר אַל־תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל־
נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת־
קֹדֶשׁ הוּא׃
6 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט
אֶל־הָאֱלֹהִים׃
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי
אֶת־עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם
וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי
נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת־מַכְאֹבָיו׃
8 וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם
וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן־הָאָרֶץ הַהִוא

β΄.

24. Καὶ εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν. καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς ἀβραάμ, καὶ ἰσαάκ, καὶ ἰακώβ.

25. Καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

ΚΕΦΑΛ. γ΄.

1. Καὶ Μωϋσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα ἰωθὸρ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως μαδιάμ, καὶ ἤγαγε τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ χωρήβ.

2. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάτου, καὶ ὁρᾷ ὅτι ἡ βάτος καίεται πυρί, ἡ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο.

3. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς· παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο, ὅτι οὐ κατακαίεται ἡ βάτος.

4. Ὡς δὲ εἶδε κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βάτου λέγων· Μωϋσῆ Μωϋσῆ. ὁ δὲ εἶπε· τί ἐστι κύριε;

5. Ὁ δὲ εἶπε· μὴ ἐγγίσῃς ὧδε. λῦσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστί.

6. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. ηὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

7. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν. Οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν.

8. Καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης.

CAP. II.

24. Et audivit gemitum eorum, ac recordatus est fœderis quod pepigit cum Abraham, Isaac, & Iacob.

25. Et respexit Dominus filios Israel & liberavit eos.

CAP. III.

1. Moyses autem pascebat oves Iethro soceri sui sacerdotis Madian: cumq; minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb.

2. Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi, & videbat quòd rubus arderet, & non combureretur.

3. Dixit ergo Moyses: Vadam, & videbo visionem hãc magnam, quare non comburatur rubus.

4. Cernens autem Dominus quòd pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi, & ait: Moyses, Moyses? Qui respondit: Adsum.

5. At ille, Ne appropies, inquit, huc: solve calceamentum de pedibus tuis. locus enim in quo stas, terra sancta est.

6. Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob. Abscondit Moyses faciem suam nõ enim audebat aspicere contra Deum.

7. Cui ait Dominus: Vidi afflictionem populi mei in Aegypto, & clamorem eius audivi propter duritiam eorum qui præsunt operibus: & sciens dolorem eius,

8. Descendi ut liberem eum de manibus Ægyptiorum? & educam de terra illa

Das II. Capitel.

24. Vnd Gott erhöret jhr wehklagen/ vnd gedacht an seinen Bundt mit Abraham/ Isaac vnd Jacob.

25. Vnd er sahe drein/ vnnd nam sich jhrer an.

Das III. Capitel.

MOse aber hütet der Schafe Jethro seines Schwehers/ des Priesters in Midian/ vnnd trieb des Schafe enhinder in die Wüsten/ vnd kam an den Berg Gottes Horeb.

2. Vnnd der Engel des HERRN erschein jm/ in einer fewrigen flammen auß dem busch/ vnnd er sahe/ daß der busch mit fewer brandte/ vnnd wardt doch nicht verzehret.

3. Vnnd sprach: Ich wil dahin/ vnnd besehen diß groß gesicht/ warumb der busch nicht verbrennet.

4. Da aber der HERR sahe/ daß er hingieng zu sehen/ rieff jhm Gott auß dem busch/ vnnd sprach: Mose/ Mose. Er antwortet: Hie bin ich.

5. Er sprach: Tritt nicht herzu/ zeuch deine Schuch auß von deinen Füssen/ denn der ort/ da du auffstehest/ ist ein Heilig Landt.

6. Vnnd sprach weiter: Ich bin der Gott deines Vaters/ der Gott Abraham/ der Gott Isaac/ vnnd der Gott Jacob. Vnd Mose verhüllet sein Angesicht/ denn er forchte sich Gott anzuschawen.

7. Vnd der HERR sprach: Ich hab gesehen das elendt meines Volcks inn Egypten/ vnnd habe jhr geschrey gehöret über die/ so sie treiben. Ich hab jhr leidt erkandt.

8. Vnnd bin hernieder gefahren/ daß ich sie errette von der Egypter handt/ vnnd sie außführe auß diesem Lande/

CAP. II.

24. E Dio vdì il lor grido, e si ricordò del suo patto con Abraham, Ishac, e Iacob.

25. E cosi Dio risguardò i figliuoli d'Israel, e li riconobbe.

CAP. III.

1 Moise pasceua il bestiame di Ietro suo socero sacerdote di Madian, e menò el bestiame dietro al diserto; peruenne à la montagna di Dio in Horeb.

2. E l'Angelo del Signore gli apparue in fiamma di fuoco nel mezzo d'vn pruno, e lo riguardò: & ecco che'l pruno ardeua al fuoco, e tuttauolta non si consumaua.

3. Moise dunque disse. Io hora mi ritirarò, e vedrò questa gran visione, perche non abbrugia il pruno.

4. E vedendo il Signore che si era ritirato e riuoltato per vedere, Dio lo chiamò del mezzo del pruno, e disse, Moise, Moise: Egli rispose, Eccomi qui.

5. E disse, Non ti appressare qua. Scioglieti le tue scarpe de tuoi piedi; perche il luogo, nel qual tu stai, è terra santa.

6. E disse, sono lo Dio di tuo padre lo Dio di Abraham, lo Dio d'Ishac, e lo Dio di Iacob. E Moise ascose la sua faccia, perche temeua à guardare Dio.

7. Et il Signore disse, Io guardando ho veduto l'afflittione del mio popolo, ch'è in Egitto, & ho vdito il lor grido, per cagione de i loro esattori; perche io ho conosciuto i suoi dolori,

8. Laonde io sono disceso per liberalo da le mani de lo Egitto, e condurlo di quel paese

ג

לְאַרְעָא טָבָא וּפְתָיָא
לְאַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ
לְאַתַר כְּנַעֲנָאֵי וְחִתָּאֵי ו
וֶאֱמוֹרָאֵי וּפְרִזָּאֵי וְחִוָּאֵי
וִיבוּסָאֵי׃

9 וּכְעַן הָא קְבֵילַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עָלַת לִקְדָמַי וְאַף
גְּלֵי קֳדָמַי יָת דּוּחֲקָא
דְּמִצְרָאֵי דָּחֲקִין לְהוֹן׃

10 וּכְעַן אִיתָא וְאֶשְׁלְחִינָךְ
לְוָת פַּרְעֹה וְאַפֵּיק יָת
עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃

11 וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ
מַן אֲנָא אֲרֵי אֵיזֵיל לְוָת
פַּרְעֹה וַאֲרֵי אַפֵּיק יָת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃

12 וַאֲמַר אֲרֵי יְהֵא
(מֵימְרִי) בְּסַעְדָּךְ וְדֵין לָךְ
אָתָא אֲרֵי אֲנָא שְׁלַחְתָּךְ
בְּאַפָּקוּתָךְ יָת עַמָּא
מִמִּצְרַיִם תִּפְלְחוּן קֳדָם
יְיָ עַל טוּרָא הָדֵין׃

13 וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ
הָא אֲנָא אָתֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֵימַר לְהוֹן אֱלָהָא
דַאֲבָהָתְכוֹן שַׁלְחַנִי לְוָתְכוֹן
וְיֵימְרוּן לִי מַה שְּׁמֵיהּ מָה
אֵימַר לְהוֹן׃

14 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַאֲמַר
כִּדְנַן תֵּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶהְיֶה שַׁלְחַנִי לְוָתְכוֹן׃

15 וַאֲמַר עוֹד יְיָ לְמֹשֶׁה
כִּדְנַן תֵּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתְכוֹן
אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם אֱלָהֵיהּ
דְּיִצְחָק וֵאלָהֵיהּ דְּיַעֲקֹב
שַׁלְחַנִי לְוָתְכוֹן דֵּין שְׁמִי
לְעָלַם וְדֵין דָּכְרָנִי לְכָל
דָּר וְדָר׃

ג

אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה אֶל־
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֶל־מְקוֹם
הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

9 וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בָּאָה אֵלָי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ
אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם׃

10 וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל־
פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת־עַמִּי בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃

11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים
מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל־פַּרְעֹה
וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם׃

12 וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה־לְּךָ
הָאוֹת כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ
אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעַבְדוּן אֶת־
הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה׃

13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים
הִנֵּה אָנֹכִי בָא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם
שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי מַה־
שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם׃

14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה
אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה
תֹאמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה
שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃

15 וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־
מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם
וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר׃

γ'.

καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν, καὶ πολλὴν, εἰς τὴν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν χαναναίων, καὶ χετταίων, καὶ ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ γεργεσαίων, καὶ ἰεβουσαίων.

9. Καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἥκει πρός με, κἀγὼ ἑώρακα τὸν θλιμμὸν, ὃν οἱ αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς.

10. Καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς ισραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου.

11. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν· τίς εἰμι ἐγώ. ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου;

12. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Μωϋσεῖ λέγων· ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ. καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον, ὅτι ἐγώ σε ἐξαποστέλλω ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ.

13. Καὶ εἶπε μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν· ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς ισραὴλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἐρωτήσουσί με, τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς;

14. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν. ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. καὶ εἶπεν· οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ. ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς.

15. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωϋσῆν· οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς ισραήλ. κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ θεὸς ἀβραὰμ, καὶ ὁ θεὸς Ισαὰκ, καὶ ὁ θεὸς Ιακὼβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. τοῦτό μού ἐστιν ὄνομα αἰώνιον, καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς.

in terram

CAP. III. | Das III. Capitel. | CAP. III.

in terram bonam, & spatiosam, in terram quæ fluit lacte & melle, ad loca Chananæi, & Hethæi, & Amorrhæi, & Pherezæi, & Heuæi, & Iebusæi.

in ein gut vnnd weit Landt / inn ein Landt darinnen Milch vnnd Honig fleusst / nemlich / an den ort der Cananiter / Hethiter / Amoriter / Pheresiter / Heviter vnd Jebusiter.

à una terra buona e larga, in vna terra abondante di latte e di mele: cioè nel paese de Cananei, de gl' Hettei, de gli Amorrei, de Pherezei, de gli Heuei, e de gli Iebuzei.

9. Clamor ergo filiorum Israel venit ad me: vidique afflictionem eorum qua ab Ægyptiis opprimuntur.

9. Weil denn nu das geschrey der Kinder Jsrael für mich kommen ist / vnd hab auch darzu gesehen jhr angst / wie sie die Egypter ängsten.

9. Ma ecco che hora il grido de figliuoli d' Israel è peruenuto à me, & ho veduto ancora la oppressione, con laquale gli Egittii gli aggrauano.

10. Sed veni, & mittam te ad Pharaonem, ut educas populum meum filios Israël de Ægypto.

10. So gehe nun hin / ich wil dich zu Pharao senden / daß du mein Volck / die Kinder Jsrael / auß Egypten fürest.

10. Ora dunque viene, & io ti manderò à Pharaone, e cauarai il mio popolo, cioè i figliuoli d' Israel, di Egitto.

11. Dixitque Moyses ad Deum, Quis sum ego ut vadam ad Pharaonem, & educam filios Israel de Aegypto?

11. Mose sprach zu Gott: Wer bin ich / daß ich zu Pharao gehe / vnd führe die Kinder Jsrael auß Egypten?

11. E Moise disse à Dio, Chi sono io, ch' io debba andare à Pharaone, & ritirare i figliuoli d' Israel di Egitto?

12. Qui dixit ei, Ego ero tecum: & hoc habebis signum quòd miserim te: Cùm eduxeris populum meum de Aegypto, immolabis Deo super montem istum.

12. Er sprach: Jch wil mit dir sein. Vnd das sol dir das Zeichen sein / daß ich dich gesandt habe: Wenn du mein Volck auß Egypten gefüret hast / werdet jhr Gott Opffern auff diesem Berge.

12. Dio rispose, Io sarò con esso teco: e questo ti sarà segno ch' io ti hauerò mandato. Quando tu haueras cauato questo popolo di Egitto, voi, seruirete à Dio in questo monte.

13. Ait Moyses ad Deum, Ecce ego vadam ad filios Israël, & dicam eis: Deus patrum vestrorum misit me ad vos, Si dixerint mihi, Quod est nomen eius? quid dicam eis?

13. Mose sprach zu Gott: Sihe / wenn ich zu den Kindern Jsrael komme / vnd spreche zu jhnen: Der GOtt ewer Väter hat mich zu euch gesandt / Vnd sie mir sagen werden: Wie heisst sein Name? Was sol ich jnen sagen?

13. E Moise disse à Dio, Ecco, io andarò à i figliuoli d' Israel, e dirò loro, Lo Dio de vostri padri m' ha mandato à voi: Essi mi diranno, Quale è il suo nome, che cosa risponderò io loro?

14. Dixit Dominus ad Moysen: Ego sum qui sum. Ait: Sic dices filiis Israël: Qui est, misit me ad vos.

14. Gott sprach zu Mose: Jch werde sein / der ich sein werde. Vnd sprach: Also solt du zu den Kindern Jsrael sagen: Jch werds sein / der hat mich zu euch gesandt.

14. E Dio disse à Moise Io sarò quel che sarò. Di piu disse, Tu dirai cosi à i figliuoli d' Israel, Quel ch' è, m' ha mandato à voi.

15. Dixitque iterum Deus ad Moysen: Hæc dices filiis Israël: Dominus Deus patrum vestrorum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob misit me ad vos: hoc nomen mihi est in æternum, & hoc memoriale meum in generatione & generationem.

15. Vnnd Gott sprach weiter zu Mose: Also solt du zu den Kindern Jsrael sagen: Der HERR ewer Väter Gott / der Gott Abraham / der GOtt Jsaac / der Gott Jacob / hat mich zu euch gesandt / Das ist mein Name ewiglich / dabey mann mich nennen sol für vnd für.

15. Disse ancora Dio à Moise. Tu dirai cosi à i figliuoli d' Israel, Il Signore Dio de vostri padri, Dio di Abraham, Dio d' Ishac, e Dio di Iacob m' ha mandato à voi. Questo è il mio nome in sempiterno, e questo è il mio memoriale ne secoli de secoli.

ג

16 איזיל ותכנוש ית סבי ישראל ותימר להון יי אלהא דאבהתכון אתגלי לי אלהיה דאברהם יצחק ויעקב למימר מדכר דכירנא יתכון וית דאתעביד לכון במצרים:

17 ואמרית אסיק יתכון משעבוד מצראי לארע כנענאי וחתאי ואמוראי ופריזאי וחויאי ויבוסאי לארעא עבדא חלב ודבש:

18 ויקבלון מינך ותיתי את וסבי ישראל למלכא דמצרים ותימרון ליה יי אלהא דיהודאי אתקרי עלנא וכען ניזיל כען מהלך תלתא יומין במדברא ונדבח קדם יי אלהנא:

19 וקדמי גלי ארי לא ישבוק יתכון מלכא דמצרים למהך אלהין מן קדם דחילא תקיפא:

20 ואשלח ית גבורתי ואמחי ית מצראי בכל פרשותי דאעביד ביניהון ובתר כן ישלח יתכון:

21 ואתין ית עמא הדין לרחמין בעיני מצראי ויהי ארי תהכון לא תהכון ריקנין:

22 ותשאל איתתא משבבתה ומקריבת ביתה מנין דכסף ומנין דדהב ולבושין ותשוון על בניכון ועל בנתיכון ותרוקנון ית מצראי:

ד

1 ואתיב משה ואמר והא לא יהמנון לי ולא יקבלון מני ארי יימרון לא אתגלי לך יי:

ג

16 לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אלהם יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת העשוי לכם במצרים:

17 ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש:

18 ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו:

19 ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה:

20 ושלחתי את ידי והכיתי את מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח אתכם:

21 ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו ריקם:

22 ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים:

ד

1 ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך יהוה:

γ.

16. Ελθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὦπταί μοι, ὁ θεὸς ἀβραὰμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακὼβ, λέγων· ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς, καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν αἰγύπτῳ.

17. Καὶ εἶπον, ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, καὶ χετταίων, καὶ εὐαίων, καὶ ἀμορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ γεργεσαίων, καὶ ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

18. Καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς. καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ισραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν.

19. Ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς.

20. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρά μου, πατάξω τοὺς αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς.

21. Καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων. ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί.

22. Ἀλλ' αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμὸν, καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ σκυλεύσετε τοὺς αἰγυπτίους.

ΚΕΦΑΛ. δ'.

1. Ἀπεκρίθη δὲ Μωϋσῆς, καὶ εἶπεν· ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου, ἐροῦσι γὰρ ὅτι οὐκ ὦπταί σοι ὁ θεὸς, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς.

CAP. III.

16. Vade & cōgrega ſeniores Iſrael, & dices ad eos: Dominus Deus patrum veſtrorum apparuit mihi, Deus Abraham, & Deus Iſaac, & Deus Iacob, dicens: Viſitans viſitavi vos: & vidi omnia quæ acciderunt vobis in Ægypto.

17. Et dixi ut educam vos de afflictione Ægypti in terram Chananæi & Hethæi & Amorrhæi & Pherezæi & Hevæi & Iebuzæi, ad terram fluentem lacte & melle.

18. Et audient vocem tuam: ingredierisq́; tu & ſeniores Iſrael ad regem Ægypti, & dices ad eum: Dominus Deus Hebræorum vocavit nos: ibimus viam trium dierum in ſolitudinem, ut immolemus Domino Deo noſtro.

19. Sed ego ſcio quòd non dimittet vos rex Aegypti, ut eatis, niſi per manum validã.

20. Extendamque manum meam, & percutiam Aegyptum in cunctis mirabilibus meis, quæ facturus ſum in medio eorum: poſt hoc dimittet vos.

21. Daboque gratiam populo huic coram Aegyptiis: & cùm egrediemini, non exibitis vacui:

22. Sed poſtulabit mulier à vicina ſua & ab hoſpita ſua, vaſa argentea & aurea, ac veſtes: ponetisq́; eas ſuper filios & filias veſtras, & ſpoliabitis Aegyptum.

CAP. IIII.

1. Reſpondens Moyſes ait: Non credent mihi, neque audient vocem meam: ſed dicent, Non apparuit tibi Dominus.

Das III. Capitel.

16. Darumb ſo gehe hin/vnnd verſam̃le die Elteſten in Iſrael/vnd ſprich zu jhnen: Der HERR ewer Väter Gott iſt mir erſchienen/der Gott Abraham/der Gott Iſaac/der Gott Jacob/vnnd hat geſagt: Ich hab euch heimgeſucht/vnd geſehen/was euch in Egypten widerfahren iſt.

17. Vnd hab geſagt: Ich wil euch auß dem elende Egypti führen/in das Land der Cananiter/Hethiter/Amoriter/Phereſiter/Heviter vnd Jebuſiter/inn das Landt darinnen Milch vnnd Honig fleuſſt.

18. Vnd wenn ſie deine ſtimme hören/ſo ſolt du vnnd die Elteſten inn Iſrael hinein gehen/zum Könige in Egypten/vnd zu jhm ſagen: Der HERR/der Ebreer GOtt/hat vns geruffen/So laß vns nun gehen drey tagreiſe inn die Wüſten/daß wir opffern dem HErrn/vnſerm Gott.

19. Aber ich weiß/daß euch der König inn Egypten nicht wird ziehen laſſen/ohn durch eine ſtarcke handt.

20. Denn ich werde meine hand außſtrecken/vnnd Egypten ſchlahen mit allerley Wunder/die ich drinnen thun werde/darnach wird er euch ziehen laſſen.

21. Vnnd ich wil dieſem Volck gnade geben für den Egyptern/daß/wenn jr außziehet/nicht leer außziehet.

22. Sondern ein jeglich Weib/ſol von jhrer Nachbarin vnnd Haußgenoſſen fordern/Silbern vnd Gülden Geſeß vnd Kleider/die ſolt jhr auff ewer Söne vnnd Töchter legen/vnnd den Egyptern entwenden.

Das IIII. Capitel.

MOſe antwortet/vnd ſprach: Sihe/ſie werden mir nicht glauben/noch meine ſtimme hören/ſondern werden ſagen: Der HERR iſt dir nicht erſchienen.

CAP. III.

16. Va, & aduna i Vecchii d' Iſrael, e di loro, Il Signore Dio de i voſtri padri, Dio di Abraham, d' Iſbec, e di Iacob m' è apparſo, dicendo, Io mi ſono ricordato di voi, e di quel che vi è ſtato fatto in Egitto.

17. Per il che ho detto, Io vi ritiraro da l' afflittione di Egitto ne la terra de Cananei, de gli Hetthei, de gli Amorrhei, de Pherezei, de gli Heuei, e de gli Iebuſei: terra abondante di latte e di mele.

18. Et eſſi obediranno à la tua voce. Hor andarai tu, & i Vecchii d' Iſrael al Re di Egitto, e gli direte, Il Signore Dio de gli Hebrei ci è apparito: Ora ti prego che tu ci laſci audare pel viaggio di tre giorni nel diſerto, à fin che noi ſacrifichiamo al Signore Dio noſtro.

19. Ma Io ho conoſciuto, che il Re di Egitto non vi laſciarà andare, ſe non per man potente.

20. Io dunque mandarò la mia mano, e percoterò l' Egitto in tutte le mie maraniglie ch' io farò nel mezzo di loro; e dipoi vi laſciarà andare.

21. E metterò in gratia queſto papolo à gli Egittii, e quando voi vene andarete, non andarete voti.

22. Ma la donna domandarà à la ſua vicina, & à l' albergatrice de la ſua caſa i vaſi d' oro, e le veſti, lequali voi metterete ſopra de' voſtri figliuoli e de le voſtre figliuole, e ſpogliarete l' Egitto.

CAP. IIII.

1. Dapoi Moiſe riſpoſe à Dio, e diſſe, Ecco che non mi crederanno, ne obediranno à la mia voce, perche diranno, Non ti è apparſo il Signore.

ד

2 וַאֲמַר לֵיהּ יְיָ מָה דֵין בִּידָךְ וַאֲמַר חוּטְרָא׃

3 וַאֲמַר רְמוֹהִי לְאַרְעָא וּרְמָהִי לְאַרְעָא וַהֲוָה לְחִוְיָא וַעֲרַק מֹשֶׁה מִן קֳדָמוֹהִי׃

4 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אוֹשֵׁיט יְדָךְ וְאַחוֹד בְּדַנְבֵיהּ וְאוֹשֵׁיט יְדֵיהּ וְאַתְקֵיף בֵּיהּ וַהֲוָה לְחֻטְרָא בִּידֵיהּ׃

5 בְּדִיל דִּיהֵימְנוּן אֲרֵי אִתְגְּלִי לָךְ יְיָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְהוֹן אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם אֱלָהֵיהּ דְּיִצְחָק וֵאלָהֵיהּ דְּיַעֲקֹב׃

6 וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ עוֹד אַעֵיל כְּעַן יְדָךְ בְּעִיטְפָךְ וְאַעֵיל יְדֵיהּ בְּעִיטְפֵיהּ וְאַפְּקַהּ וְהָא יְדֵיהּ חִוְרָא כְּתַלְגָּא׃

7 וַאֲמַר תֵּב יְדָךְ לְעִיטְפָךְ וַאֲתֵיב יְדֵיהּ לְעִיטְפֵיהּ וְאַפְּקַהּ מֵעִיטְפֵיהּ וְהָא תָבַת הֲוָת כְּבִסְרֵיהּ׃

8 וִיהֵי אִם לָא יְהֵימְנוּן לָךְ וְלָא יְקַבְּלוּן לְקָל אָתָא קַדְמָאָה וִיהֵימְנוּן לְקָל אָתָא בָּתְרָאָה׃

9 וִיהֵי אִם לָא יְהֵימְנוּן אַף לִתְרֵין אָתַיָּא הָאִלֵּין וְלָא יְקַבְּלוּן מִינָּךְ וְתִיסַּב מִמַּיָּא דִי בְנַהֲרָא וְתֵישׁוֹד לְיַבֶּשְׁתָּא וִיהוֹן מַיָּא דְתִיסַּב מִן נַהֲרָא וִיהוֹן לִדְמָא בְּיַבֶּשְׁתָּא׃

10 וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ בְּבָעוּ יְיָ לָא גְּבַר דְּמִלּוּל אֲנָא אַף מֵאִתְמָלֵי אַף מִדְּקַדְמוֹהִי אַף מִדְּמַלֵּילְתָּא עִם עַבְדָּךְ אֲרֵי יַקִּיר מַמְלַל וְעַמִּיק לִישָּׁן אֲנָא׃

ד

2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מַזֶּה בְיָדֶךָ וַיֹּאמֶר מַטֶּה׃

3 וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס מֹשֶׁה מִפָּנָיו׃

4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וֶאֱחֹז בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי לְמַטֶּה בְּכַפּוֹ׃

5 לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג׃

7 וַיֹּאמֶר הָשֵׁב יָדְךָ אֶל־חֵיקֶךָ וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־חֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה־שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ׃

8 וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל הָאֹת הָאַחֲרוֹן׃

9 וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלָקַחְתָּ מִמֵּימֵי הַיְאֹר וְשָׁפַכְתָּ הַיַּבָּשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן־הַיְאֹר וְהָיוּ לְדָם בַּיַּבָּשֶׁת׃

10 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם גַּם מֵאָז דַּבֶּרְךָ אֶל־עַבְדֶּךָ כִּי כְבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן אָנֹכִי׃

δ'.

2. Εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος· τί τοῦτο τὸ ἐν τῇ χειρί σου; ὁ δὲ εἶπε· ῥάβδος.

3. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις. καὶ ἔφυγε Μωϋσῆς ἀπ' αὐτοῦ.

4. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρα, καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο τῆς κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

5. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἵνα πιστεύσωσί σοι ὅτι ὦπταί σοι κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ.

6. Εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν· εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου, καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών.

7. Καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος πάλιν· εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου· καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀποκατέστη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτῆς.

8. Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου.

9. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν. καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ.

10. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον· δέομαι κύριε, οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς χθὲς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου. ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι.

2. Dixit

CAP. IIII.

2. Dixit ergo ad eum: Quid est quod tenes in manu tua? Respondit: Virga.

3. Dixitq; Dominus: Proiice eam in terram. Proiecit, & versa est in colubrum, ita ut fugeret Moyses.

4. Dixitq; Dominus: Extende manum tuam, & apprehende caudam eius. Extendit, & tenuit, versaque est in virgam.

5. Vt credant, inquit, quòd apparuerit tibi Dominus Deus patrum tuorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob.

6. Dixitq; Dominus rursum, Mitte manum tuam in sinū tuum. Quam cum misisset in sinum, protulit leprosam instar nivis.

7. Retrahe, ait, manum tuam in sinum tuum. Retraxit, & protulit iterum, & erat similis carni reliquæ.

8. Si nō crediderint, inquit, tibi, neque audierint sermonem signi prioris, credent verbo signi sequentis.

9. Quòd si nec duobus quidem his signis crediderint, neque audierint vocem tuā: sume aquam fluminis, & effunde eam super aridam, & quicquid hauseris de fluvio, vertetur in sanguinem.

10. Ait Moyses: Obsecro, Domine, non sum eloquens ab heri & nudiustertius: & ex quo locutus es ad servum tuum, impeditioris & tardioris linguæ sum.

Das IIII. Capitel.

2. Der HERR sprach zu jm: Was ist das du inn deiner handt hast? Er sprach ein stab.

3. Er sprach: Wirff jhn von dir auff die Erden. Vnnd er warff jhn von sich. Da ward er zur Schlangen/vnd Mose floh für jhr.

4. Aber der HERR sprach zu jhm: Strecke deine handt auß/vnd erhasche sie bey dem schwantz. Da strecket er seine handt auß/ vnnd hielt sie/ vnnd sie ward zum stab in seiner handt.

5. Darumb werden sie glauben/daß dir erschienen sey der HERR/ der Gott jrer Väter/der Gott Abraham/der Gott Jsaac/der Gott Jacob.

6. Vnnd der HERR sprach weiter zu jhm: Stecke deine handt inn deinem busen. Vnd er steckt sie in seinen busen/ vnnd zoch sie herauß/ sihe/da war sie außsetzig wie schnee.

7. Vnd er sprach: Thu sie wider inn den busen. Vnd er thet sie wider in den busen/vnnd zoch sie herauß/ Sihe/da ward sie wider wie sein ander fleisch.

8. Wenn sie dir nun nicht werden glauben/ noch deine stimme hören bey einem Zeichen/ so werden sie doch glauben deiner stimme bey dem andern Zeichen.

9. Wenn sie aber diesen zweyen zeichen nicht glauben werden/ noch deine stimme hören/so nim des Wassers auß dem Strom/vnd geuß es auff das trocken Landt/so wird dasselb wasser/das du auß dem Strom genommen hast/ blut werden/auff dem trocken Lande.

10. Mose aber sprach zu dem HERRN: Ach mein HERR/ ich bin je vnnd je nicht wol beredt gewest/sindt der zeit du mit deinem Knecht geredt hast/ Denn ich hab ein schwere Sprache/vnd eine schwere zungen.

CAP. IIII.

2. Il Signore dunque gli disse, Che è questo che tu hai ne la tua mano? Rispose, Vna bacchetta.

3. Et ei gli disse, Gettala in terra, Et egli la gettò in terra, e si conuertì in vn serpente, e Moise se ne fuggì dinanzi à lui.

4. Allhora il Signore disse à Moise, Distendi la tua mano, e piglia la sua coda. Egli distendendo la sua mano, la prese, e si conuertì in bacchetta ne la sua mano.

5. Farai così, à fin che credano che ti è apparito il Signore Dio de tuoi padri, Dio di Abraham, Dio d'Ishac, e Dio di Iacob.

6. Di nuouo il Signore gli disse, Metti hora la tua mano nel tuo seno; & egli messe la sua mano nel suo seno, e la cauò fuora: & ecco che la sua mano era per la lebbra bianca come nieue.

7. Dipiu disse, Rimetti la tua mano nel tuo seno. Egli rimesse la sua mano nel suo seno, e la cauò fuora del suo seno; & ecco che ritornò come la sua carne.

8. Ora se auuerrà ch'essi non ti credino, ne obedischino à la voce del primo segno, obediranno à la voce del secondo segno.

9. E se poi non crederanno ancora à questi due segni, ne obediranno à la tua voce: allhora tu piglierai de l'acqua del fiume, e la spargerai sopra la terra; e le acque che tu piglierai del fiume, si conuertiranno in sangue sopra la terra.

10. E Moise disse al Signore; Hoime, Signor mio, io non sono huomo eloquente ne da hieri, ne da hieri l'altro, ne da che tu hai parlato col tuo seruitore: perche io sono tardo di lingua, & impedito à parlare.

ד

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי שָׂם פֶּה לָאָדָם אוֹ מִי־יָשׂוּם אִלֵּם אוֹ חֵרֵשׁ אוֹ פִקֵּחַ אוֹ עִוֵּר הֲלֹא אָנֹכִי יְהוָה׃

12 וְעַתָּה לֵךְ וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרֵיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר׃

13 וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח׃

14 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אַהֲרֹן אָחִיךָ הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי־דַבֵּר יְדַבֵּר הוּא וְגַם הִנֵּה־הוּא יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ׃

15 וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃

16 וְדִבֶּר־הוּא לְךָ אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּךָ לְפֶה וְאַתָּה תִּהְיֶה־לּוֹ לֵאלֹהִים׃

17 וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת׃

18 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא וְאָשׁוּבָה אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הַעוֹדָם חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם׃

19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם כִּי־מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃

20 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃

ד

11 וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ מַן שַׁוִּי פוּמָא לֶאֱנָשָׁא אוֹ מַן שַׁוִּי אִלֵּימָא אוֹ חֵרְשָׁא אוֹ פַקִּיחָא אוֹ עַוִּירָא הֲלָא אֲנָא יְיָ׃

12 וּכְעַן אֱזֵיל (וּמֵימְרִי) יְהֵא עִם פּוּמָךְ וְאַלְּפִינָךְ דִּתְמַלֵּיל׃

13 וַאֲמַר בְּבָעוּ יְיָ שְׁלַח כְּעַן בְּיַד דִּכְשַׁר לְמִשְׁלַח׃

14 וּתְקֵיף רֻגְזָא דַּייָ בְּמֹשֶׁה וַאֲמַר הֲלָא אַהֲרֹן אָחוּךְ לֵיוָאָה גְּלֵי קֳדָמַי אֲרֵי מַלָּלָא יְמַלֵּיל הוּא וְאַף הָא הוּא נָפֵיק לְקַדָּמוּתָךְ וְיֶחֱזֵינָךְ וְיֶחְדֵּי בְּלִבֵּיהּ׃

15 וּתְמַלֵּיל עִמֵּיהּ וּתְשַׁוִּי יָת פִּתְגָּמַיָּא בְּפוּמֵיהּ (וּמֵימְרִי) יְהֵא עִם פּוּמָךְ וְעִם פּוּמֵיהּ וְאַלֵּיף יָתְכוֹן יָת דְּתַעְבְּדוּן׃

16 וִימַלֵּיל הוּא לָךְ עִם עַמָּא וִיהֵי הוּא יְהֵי לָךְ לִמְתֻרְגְּמָן וְאַתְּ תְּהֵי לֵיהּ לְרַב׃

17 וְיָת חֻטְרָא הָדֵין תִּסַּב בִּידָךְ דְּתַעְבֵּיד בֵּיהּ יָת אָתַיָּא׃

18 וַאֲזַל מֹשֶׁה וְתָב לְוָת יֶתֶר חֲמוּהִי וַאֲמַר לֵיהּ אֵיזֵיל כְּעַן וְאֵיתוּב לְוָת אַחַי דִּי בְמִצְרַיִם וְאֶחֱזֵי הַעַד כְּעַן אִינּוּן קַיָּמִין וַאֲמַר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה אֱזֵיל לִשְׁלָם׃

19 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה בְּמִדְיָן אֱזֵיל תּוּב לְמִצְרָיִם אֲרֵי מִיתוּ כָּל גֻּבְרַיָּא דְּבָעוֹ לְמִקְטְלָךְ׃

20 וּדְבַר מֹשֶׁה יָת אִתְּתֵיהּ וְיָת בְּנוֹהִי וְאַרְכְּבִנּוּן עַל חֲמָרָא וְתָב לְאַרְעָא דְמִצְרָיִם וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת חֻטְרָא דְּאִתְעֲבִידוּ בֵיהּ נִסִּין מִן קֳדָם יְיָ בִּידֵיהּ׃

δ.

11. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ; καὶ τίς ἐποίησε δύσκωφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ κύριος ὁ θεός;

12. Καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου· καὶ συμβιβάσω σε ἃ μέλλεις λαλῆσαι.

13. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· δέομαι κύριε, προχείρισαι ἄλλον δυνάμενον ὃν ἀποστελεῖς.

14. Καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ Μωϋσῆν, εἶπεν· οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευΐτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδών σε χαρήσεται ἐν αὐτῷ.

15. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε.

16. Καὶ αὐτός σοι προσλαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα, σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν.

17. Καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα.

18. Ἐπορεύθη δὲ Μωϋσῆς, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰωθὼρ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ, καὶ λέγει· πορεύσομαι καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἔτι ζῶσι. καὶ εἶπεν Ἰωθὼρ πρὸς Μωϋσῆν· βάδιζε ὑγιαίνων. (μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου.)

19. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν γῇ Μαδιάμ· βάδιζε, ἄπελθε εἰς Αἴγυπτον, τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου τὴν ψυχήν.

20. Ἀναλαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ παιδία, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. ἔλαβε δὲ Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

CAP. IIII.

11. Dixit Dominus ad eum, Quis fecit os hominis? aut quis fabricatus est mutum & surdum, videntem & cæcum? nonne ego?

12. Perge igitur, & ego ero in ore tuo: doceboq́; te quid loquaris:

13. At ille, Obsecro Domine, inquit, mitte quem missurus es.

14. Iratus Dominus in Moysen, ait, Aarō frater tuus Levites, scio quod eloquens sit: ecce ipse egredietur in occursum tuum, vidensque te lætabitur corde.

15. Loquere ad eum, & pone verba mea in ore eius: & ego ero in ore tuo, & in ore illius: & ostendam vobis quid agere debeatis.

16. Et ipse loquetur pro te ad populum, & erit os tuum: tu autem eris ei in his quæ ad Deum pertinent.

17. Virgam quoque hanc sume in manu tua, in qua facturus es signa.

18. Abiit Moyses, & reversus est ad Iethro socerum suum: dixitq́; ei, Vadam & revertar ad fratres meos in Ægyptū, ut videam si adhuc vivant. Cui ait Iethro, Vade in pace.

19. Dixit ergo Dominus ad Moysen in Madian. Vade, & revertere in Ægyptū: mortui sunt enim omnes qui quærebant animam tuam.

20. Tulit ergo Moyses vxorem suam, & filios suos, & imposuit eos super asinum: reversusq́; est in Ægyptum, portans virgam Dei in manu sua.

Das IV. Capitel.

11. Der HERR sprach zu jm: Wer hat dem Menschen den mund geschaffen? Oder wer hat den Stummen/od Tauben/oder Sehenden/oder Blinden gemacht? Hab ichs nit gethan/der HERR?

12. So gehe nun hin/Jch wil mit deinem mund sein/vnd dich leren/was du sagen solt.

13. Mose sprach aber: Mein HErr/ sende welchen du senden wilt.

14. Da ward der HERR sehr zornig vber Mose/vnd sprach: Weiß ich denn nicht/daß dein bruder Aaron/ auß dem stamm Levi/ beredt ist? Vnd sihe/er wird herauß gehen dir entgegen/vnd wenn er dich sihet/wird er sich von hertzen freuen.

15. Du solt zu jm reden/vnd die wort in seinem mund legen/vnd ich wil mit deinem vnnd seinem munde sein/vnnd euch lehren was jr thun solt.

16. Vnd er soll für dich zum volck reden. Er sol dein mund sein/vnnd du solt sein Gott sein.

17. Vnd diesen stab nimm inn deine hand/damit du zeichen thun solt.

18. Mose gieng hin vnnd kam wider zu Jethro/seinem Schweher/ vnnd sprach zu jhm: Lieber laß mich gehen/ daß ich wider zu meinen brüdern komme/die in Egypten sind/vnnd sehe/ob sie noch leben. Jethro sprach zu jhm: Gehe hin mit frieden.

19. Auch sprach der HERR zu jhm in Midian: Gehe hin/vnd zeuch wider in Egypten/denn die leute sind todt/ die nach deinem leben stunden.

20. Also nam Mose sein Weib/vnd seine söhne/vnnd füret sie auff einem Esel/vnd zoch wider in Egyptenland/ vnnd nam den Stab Gottes inn seine hand.

CAP. IIII.

11. Il Signore gli rispose, Chi ha dato la bocca à l'huomo, ò chi lo fa sordo, ò mutolo; ò che veda, ò cieco? non io IEHOVA?

12. Ora dunque và, & io sarò con la tua bocca, e t'insegnarò quel che tu deuerdi parlare.

13. Et egli disse, Den Signor mio, io ti prego, che tu mandi per mezzo di quello, quel che tu sei per mandare.

14. Et il Signore si corrucciò molto contra di Moise, e disse, Oh, non ho conosciuto io Aharon tuo fratello Leuita, ch'egli stesso parlarà? Et ecco, ch'egli ancora ti verrà incontro, e ti vedrà, e si rallegrarà nel suo cuore.

15. Tu gli parlarai, e metterai le parole ne la sua bocca; & io sarò con la tua bocca, e con la sua bocca, e vi insegnarò quel che hauerete à fare.

16. Et egli parlarà per te al popolo: egli dico, ti sarà per bocca, e tu gli sarai per Dio.

17. E pigliarai questa bacchetta ne la tua mano, con laquale farai i segni.

18. E così Moise sen' andò, e ritornò à Iethro suo suocere, e gli disse Io ti prego, che tu mi lasci andare, e ritornare à i miei fratelli che sono in Egitto, e che io veda se viueno ancora. E Iethro disse à Moise, Và in pace.

19. Imperoche il Signore haueua detto, à Moise in Madian, Và, ritorna in Egitto, imperoche sono morti tutti quelli huomini, che cercauano la tua vita.

20. E Moise menò la sua moglie & i suoi figliuoli, e gli messe sopra l'asino, e se ne ritornò nel paese di Egitto: portò ancora Moise la bacchetta di Dio ne la sua mano.

ד

21 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה בְּמֵיהָכָךְ לְמֵיתַב לְמִצְרַיִם חֲזִי כָּל מוֹפְתַיָּא דְּשַׁוֵּיתִי בִידָךְ וְתַעְבְּדִינוּן קֳדָם פַּרְעֹה וַאֲנָא אַתְקֵיף יָת לִבֵּיהּ וְלָא יְשַׁלַּח יָת עַמָּא׃

22 וְתֵימַר לְפַרְעֹה כִּדְנַן אֲמַר יְיָ בְּרִי בֻּכְרִי יִשְׂרָאֵל׃

23 וַאֲמָרִית לָךְ שַׁלַּח יָת בְּרִי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי וְאִם סָרֵיב אַתְּ לְשַׁלָּחוּתֵיהּ הָא אֲנָא קָטֵיל יָת בְּרָךְ בֻּכְרָךְ׃

24 וַהֲוָה בְאָרְחָא בְּבֵית מְבָתָא וְעָרַע בֵּיהּ מַלְאֲכָא דַייָ וּבְעָא לְמִקְטְלֵיהּ׃

25 וּנְסֵיבַת צִפּוֹרָה טִנָּרָא וּגְזַרַת יָת עָרְלַת בְּרַהּ וְקָרֵיבַת לִקְדָמוֹהִי וַאֲמֶרֶת בִּדְמָא דִמְהוּלְתָּא הָדֵין אִתְיְהֵיב חַתְנָא לִי׃

26 וְנָח מִנֵּיהּ בְּכֵן אֲמָרַת אִלּוּלֵי דְמָא דִמְהוּלְתָּא הָדֵין אִתְחַיַּב חַתְנָא קְטוֹל׃

27 וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן אֱזֵיל לְקַדָּמוּת מֹשֶׁה לְמַדְבְּרָא וַאֲזַל וְעָרְעֵיהּ בְּטוּרָא דְּאִתְגְּלִי עֲלוֹהִי יְקָרָא דַייָ וְנַשֵּׁיק לֵיהּ׃

28 וְחַוִּי מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַייָ דְּשַׁלְחֵיהּ וְיָת כָּל אָתַיָּא דְּפַקְדֵיהּ׃

29 וַאֲזַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּכְנַשׁוּ יָת כָּל סָבֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

30 וּמַלִּיל אַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דְּמַלִּיל יְיָ לְמֹשֶׁה וַעֲבַד אָתַיָּא לְעֵינֵי עַמָּא׃

31 וְהֵימִין עַמָּא וּשְׁמַעוּ אֲרֵי דְכִיר יְיָ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲרֵי גְּלֵי קֳדָמוֹהִי יָת שִׁעְבּוּדְהוֹן וּכְרַעוּ וּסְגִידוּ׃

ד

21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה וַאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם׃

22 וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל׃

23 וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת־בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ׃

24 וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ׃

25 וַתִּקַּח צִפֹּרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עָרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתַן־דָּמִים אַתָּה לִי׃

26 וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ אָז אָמְרָה חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת׃

27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק־לוֹ׃

28 וַיַּגֵּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל־הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ׃

29 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

30 וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם׃

31 וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃

δ΄.

21. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν· πορευομένου σου, καὶ ἀποστρέφοντος εἰς αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ τέρατα ἃ δέδωκα ἐν ταῖς χερσί σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ. ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν.

22. Σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραὼ τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων· υἱὸς πρωτότοκός μου ἰσραήλ.

23. Εἶπα δέ σοι, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ. σὺ δὲ οὐκ ἐβούλου ἐξαποστεῖλαι αὐτόν. ὅρα οὖν, ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον.

24. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι.

25. Καὶ λαβοῦσα σεπφώρα ψῆφον, περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.

26. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, διότι εἶπεν, ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.

27. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρών· πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωυσεῖ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ. καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

28. Καὶ ἀνήγγειλε Μωυσῆς τῷ Ἀαρών, πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἀπέστειλε, καὶ πάντα τὰ σημεῖα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ.

29. Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

30. Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ.

31. Καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλίψιν. κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησε.

CAP. IIII.

21. Dixitq; ei Dominus reverenti in Aegyptum, Vide ut omnia ostenta quæ posui in manu tua, facias coram Pharaone: ego indurabo cor eius, & non dimittet populum.

22. Dicesque ad eum, Hæc dicit Dominus, Filius meus primogenitus, Israel.

23. Dixi tibi, Dimitte filium meum ut serviat mihi: & noluisti dimittere eum: ecce ego interficiam filium tuum primogenitum.

24. Cumq; esset in itinere, in diversorio, occurrit ei Dominus, & volebat occidere eum.

25. Tulit ilicò Sephora acutissimam petram, & circuncidit præputium filii sui, tetigitq; pedes eius, & ait: Sponsus sanguinum tu mihi es.

26. Et dimisit eum postquā dixerat, Sponsus sanguinū tu mihi es, ob circumcisionem.

27. Dixit autem Dominus ad Aaron, Vade in occursum Moysi in desertum. Qui perrexit obviam ei in Montem Dei, & osculatus est eum.

28. Narravitq; Moyses Aaron omnia verba Domini pro quibus miserat eum; & signa quæ mandaverat.

29. Veneruntq; simul, & congregaverunt cunctos seniores filiorum Israel.

30. Locutusq; est Aaron omnia verba quæ dixerat Dominus ad Moysen: & fecit signa coram populo.

31. Et credidit populus. Audieruntque quòd visitasset Dominus filios Israël, & quòd respexisset afflictionem illorum: & proni adoraverunt.

Das IV. Capitel.

21. Vnd der HERR sprach zu Mose: Sihe zu/ Wenn du wider in Egypten kompst/ das du alle die Wunder thust für Pharao/ die ich dir inn deine hand gegeben habe. Ich aber wil sein hertz verstocken/ daß er das volck nicht lassen wird.

22. Vnd solt zu jm sagen: So saget der HERR: Israel ist mein erstgeborner Sohn.

23. Vnnd ich gebiete dir/ das du meinen son ziehen lassest/ das er mir diene/ Wirst du dich des wegern/ so wil ich deinen erstgebornen sohn erwürgen.

24. Vnnd als er vnterwegen in der herberge war/ kam jhm der HERR entgegen/ vnd wolt jn tödten

25. Da nam Zipora einen stein/ vnd beschneid jrem sohn die Vorhaut/ vnd rüret jm seine füsse an/ vnd sprach: Du bist mir ein Blutbreutigam.

26. Da ließ er von jm ab. Sie sprach aber Blutbreutigam/ vmb der beschneidung willen.

27. Vnd der HERR sprach zu Aaron: Gehe hin Mose entgegen inn die Wüsten. Vnd er gieng hin/ vnnd begegenet jm am berge Gottes/ vnd küsset jhn.

28. Vnd Mose sagt Aaron alle wort des HERRN/ der jhn gesand hatte/ vnnd alle Zeichen die er jhm befohlen hatte.

29. Vnd sie giengen hin/ vnd versamleten alle Eltesten von den Kindern Israel.

30. Vnnd Aaron redet alle wort/ die der HERR mit Mose geredt hatt/ vnnd thet die Zeichen für dem volck.

31. Vnd das Volck glaubete. Vnd da sie höreten/ daß der HERR die kinder Israel heimgesucht/ vnd jr elend angesehen hette/ neigeten sie sich/ vnd betten an.

CAP. IIII.

21. Et il Signore disse à Moise, Quando tu sarai ritornato in Egitto, guarda di fare dinanzi à Pharaone tutti i miracoli, ch' io ho posti ne la tua mano, & io indurarò il cuor suo, & ei non lasciarà andare il popolo.

22. Tu dunque dirai à Pharaone, Il Signore dice così Israel è il mio primogenito figliuolo.

23. Et io ti ho detto, Lascia andare il mio figliuolo, à fin che mi serua: e tu hai ricusato di licentiarlo: ecco ch' io ammazzo il tuo primogenito figliuolo.

24. Et auuenne, che per camino il Signore gli apparue ne l'hosteria, e cercaua di ammazzarlo.

25. Sephora dunque prese vn coltello aguzzo, e tagliò il preputio del suo figliuolo, e toccò i suoi piedi, e disse, Perche tu mi sei marito di sangue:

26. E si partì da lui. Allhora ella disse, Marito di sangue per la circoncisione.

27. Et il Signore dissi à Aharon, Và incontro à Moise nel diserto; & andò, e la incontrò ne la montagna di Dio, e lo baciò.

28. E Moise narrò à Aharon tutte le parole del Signore, che lo mandaua, e tutti i segni che gli haueua comandati.

29. Andò dunque Moise & Aharon, & adunoron tutti i vecchii de figliuoli d' Israel.

30. Et Aharon disse tutte le parole chè l Signore haueua dette à Moise, e fece i segni dinanzi al popolo.

31. Et il popolo credette, poi che vdirono che il Signore haueua visitato i figliuoli d' Israel, e che haueua veduto la loro afflitione, e s' inginocchiorono, & adororono.

ה

1 וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־
עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר׃

2 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר
אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל
לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־
יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ׃

3 וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא
עָלֵינוּ נֵלֲכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת
יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ
בֶחָרֶב׃

4 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם
לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ אֶת־
הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם׃

5 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה הֵן־רַבִּים
עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם
מִסִּבְלֹתָם׃

6 וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא
אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת־
שֹׁטְרָיו לֵאמֹר׃

7 לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם
לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם
הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן׃

8 וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר
הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם תָּשִׂימוּ
עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־
נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם צֹעֲקִים
לֵאמֹר נֵלְכָה נִזְבְּחָה לֵאלֹהֵינוּ׃

9 תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל־הָאֲנָשִׁים
וְיַעֲשׂוּ־בָהּ וְאַל־יִשְׁעוּ בְּדִבְרֵי־
שָׁקֶר׃

ה

1 וּבָתַר כֵּן עָלוּ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וַאֲמַרוּ לְפַרְעֹה
כִּדְנַן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא
דְיִשְׂרָאֵל שַׁלַּח יָת עַמִּי
וְיָחֻגּוּן קֳדָמַי בְּמַדְבְּרָא׃

2 וַאֲמַר פַּרְעֹה שְׁמָא
דַיְיָ לָא יִתְגְּלִי לִי דְּאֶקַבֵּיל
בְּמֵימְרֵיהּ לְשַׁלָּחָא יָת
יִשְׂרָאֵל לָא יִתְגְּלִי לִי שְׁמָא
דַיְיָ וְאַף יָת יִשְׂרָאֵל לָא
אֲשַׁלַּח׃

3 וַאֲמַרוּ אֱלָהָא דִיהוּדָאֵי
אִתְקְרֵי עֲלָנָא נֵיזִיל כְּעַן
מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין
בְּמַדְבְּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יְיָ
אֱלָהָנָא דִּילְמָא יְעָרְעִנָּנָא
בְּמוֹתָא אוֹ בִקְטוֹל׃

4 וַאֲמַר לְהוֹן מַלְכָּא
דְמִצְרַיִם לְמָה מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן תְּבַטְּלוּן יָת עַמָּא
מֵעֲבִידַתְהוֹן אִיזִילוּ
לְפָלְחַנְכוֹן׃

5 וַאֲמַר פַּרְעֹה הָא
סַגִּיאִין כְּעַן עַמָּא
דְאַרְעָא וּתְבַטְּלוּן יָתְהוֹן
מִפָּלְחַנְהוֹן׃

6 וּפַקֵּיד פַּרְעֹה בְּיוֹמָא
הַהוּא יָת שִׁלְטוֹנֵי עַמָּא
וְיָת סָרְכוֹהִי לְמֵימַר׃

7 לָא תוֹסְפוּן לְמִיתַּן
תִּבְנָא לְעַמָּא לְמִרְמֵי
לִבְנִין כְּמֵאִתְמָלֵי וּמִ
וּמִדְּקַדְמוֹהִי אִינּוּן יֵזְלוּן
וְיִגְבּוּן לְהוֹן תִּבְנָא׃

8 וְיָת סְכוּם לִבְנַיָּא
דְאִינּוּן עָבְדִין מֵאִתְמָלֵי
וּמִדְּקַדְמוֹהִי תְּמַנּוּן
עֲלֵיהוֹן לָא תִמְנְעוּן
מִנֵּיהּ אֲרֵי בַטְלָנִין אִינּוּן
עַל כֵּן אִינּוּן צָוְחִין לְמֵימַר
נֵיזֵיל נְדַבַּח קֳדָם אֱלָהָנָא׃

9 תִּתְקַף פָּלְחָנָא עַל
גֻּבְרַיָּא וְיִתְעַסְּקוּן בַּהּ
וְלָא יִתְעַסְּקוּן בְּפִתְגָּמִין
בְּטֵלִין׃

έ.

1. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ααρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραήλ, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι ἑορτάσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

2. Καὶ εἶπε Φαραώ· τίς ἐστιν, οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν Ισραὴλ οὐκ ἐξαποστελῶ.

3. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μήποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος.

4. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· ἵνα τί Μωϋσῆ καὶ Ααρὼν διαστρέφετε τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθετε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

5. Καὶ εἶπε Φαραώ· ἰδοὺ νῦν πολυπληθεῖ ὁ λαὸς τῆς γῆς· μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων.

6. Συνέταξε δὲ Φαραὼ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ, καὶ τοῖς γραμματεῦσι, λέγων.

7. Οὐκέτι προστεθήσεσθε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν, καθάπερ χθὲς, καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τὴν σήμερον. ἀλλ' αὐτοὶ πορευέσθωσαν, καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς τὰ ἄχυρα.

8. Καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθουργίας ἧς αὐτοὶ ποιοῦσι, ποιήσουσι. τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιβαλεῖτε αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν. σχολάζουσι γὰρ, διὰ τοῦτο κεκράγασι λέγοντες πορευθῶμεν καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν.

9. Βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς.

1. Post

CAP. V.

1. Post hæc ingressi sunt Moyses & Aaron, & dixerunt Pharaoni, Hæc dicit Dominus Deus Israël, Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi in deserto.

2. At ille respondit, Quis est Dominus, ut audiam vocem eius, & dimittam Israël, nescio Dominum, & Israël non dimittam.

3. Dixeruntque: Deus Hebræorum vocavit nos, ut eamus viam trium dierum in solitudinem, & sacrificemus Domino Deo nostro: ne forte accidat nobis pestis aut gladius.

4. Ait ad eos rex Ægypti, Quare Moyses & Aaron sollicitatis populum ab operibus suis? ite ad onera vestra.

5. Dixitque Pharao, Multus est populus terræ: videtis quod turba succreverit: quanto magis si dederitis eis requiem ab operibus?

6. Præcepit ergo in die illo præfectis operum & exactoribus populi, dicens,

7. Nequaquam ultrà dabitis paleas populo ad conficiendos lateres, sicut prius: sed ipsi vadant, & colligant stipulas.

8. Et mensuram laterum, quam prius faciebant, imponetis super eos, nec minuetis quicquam. vacant enim; & idcirco vociferantur, dicentes, Eamus, & sacrificemus Deo nostro.

9. Opprimantur operibus, & expleant ea: ut non acquiescant verbis mendacibus.

Das V. Capitel.

Darnach gieng Mose vnnd Aaron hinein/ vnd sprachen zu Pharao/ so sagt der HERR/ der Gott Israel: Laß mein Volck ziehen/ daß mirs ein Fest halte in der Wüsten.

2. Pharao antwortet: Wer ist der HERR/ des stimm ich hören müsse/ vnnd Israel ziehen lassen? Ich weis nichts von dem HERRN/ will auch Israel nicht lassen ziehen.

3. Sie sprachen der Ebreer GOTT hat vns geruffen. So laß nun hin ziehen drey tagreise inn die Wüsten/ vnnd dem HERRN vnserm Gott opffern/ daß vns nicht widerfare Pestilentz oder Schwerd.

4. Da sprach der König in Egypten zu jhnen: Du Mose vnd Aaron/ warumb wolt jhr das volck von seiner arbeit frey machen? Gehet hin an ewre dienst.

5. Weiter sprach Pharao: Sihe/ des volcks ist schon zu viel im lande/ vnd jhr wolt sie noch feiren heissen von jrem dienst.

6. Darumb befahl Pharao desselben tages den Vögten des Volcks/ vnd jhren Amptleuten/ vnd sprach:

7. Jhr solt dem volck nicht mehr stro samlen vnd geben/ daß sie Ziegel brennen/ wie biß anher/ Lasst sie selbs hingehen/ vnd stro zusammen lesen.

8. Vnd die zal der Ziegel/ die sie bißher gemacht haben/ solt jhr jnen gleichwol aufflegen/ vnnd nichts mindern/ Denn sie gehen müssig/ darum schreyen sie vnd sprechen: Wir wöllen hinziehen/ vnd vnserm Gott opffern.

9. Man drücke die leute mit arbeit/ das sie zu schaffen haben/ vnd sich nicht kehren an falsche rede.

CAP. V.

1 *Dapoi Moise & Aharon vennero, e dissero à Pharaone, Il Signore Dio d'Israel dice così, Lascia andare il mio popolo à fin che mi celebrino la festa nel diserto.*

2. *Pharaone disse, Chi è il Signore, ch'io debba obedire à la sua voce, in lasciare andare Israel? Io non ho conosciuto il Signore, nè lasciarò andare Israel.*

3. *Essi dissero, Lo Dio de gli Hebrei ci è apparito: Ti preghiamo che tu ci lasci andare per camino di tre giorni nel diserto; accioche noi sacrifichiamo al Signore Dio nostro, à fin che per auuentura non ci auuenga peste ò guerra.*

4. *Allhora il Re di Egitto disse loro, Perche, ò Moise & Aharon, fate voi cessare il popolo da le sue opere? andate à i vostri affari.*

5. *Disse ancora Pharaone, Ecco che il popolo di questa terra ora è grosso, e voi gli fate restare da le loro opere.*

6. *E Pharaone in quel giorno comandò à gli esattori del popolo, & à i presidenti di esso, dicendo;*

7. *Voi per l'auuenire non darete de la paglia al popolo per farsi de mattoni, come per il passato: essi vadino, e raccoglinsi de la paglia.*

8. *Tuttauolta voi imporrete loro la somma de matoni, ch'essi vi faceuano per il passato, senza sminuirne punto perche essi sono otiosi, per questo gridano, dicendo, Andiamo, sacrifichiamo al nostro Dio.*

9. *L'opera sia aggrauata sopra quelli huomini, e siano occupati in essa, e non si confidino ne le parole de la menzogna.*

ה

10 ונפקו שלטוני עמא וסרכוהי ואמרו לעמא למימר כדנן אמר פרעה לית אנא יהיב לכון תיבנא:
11 אתון אזילו סיבו לכון תיבנא מאתר דתשכחון ארי לא ימנע מפלחנכון מדעם:
12 ובדר עמא בכל ארעא דמצרים לגבבא גילי לתיבנא:
13 ושלטוניא דחקין למימר אשלימו עיבידתכון פתגם יום ביומיה כמא דהויתון עבדין כד יתיהב לכון תיבנא:
14 ולקו סרכי בני ישראל דמניאו עליהון שלטוני פרעה למימר מה דין לא אשלמתון גזירתכון למרמי לבנין כמאתמלי ומדקדמוהי אף אתמלי אף יומא הדין:
15 ואתו סרכי בני ישראל וצוחו קדם פרעה למימר למה את עביד כדין לעבדך:
16 תיבנא לא מתיהיב לעבדך ולבניא אמרין לנא עבידו והא עבדך לקן וחטאן עליהון עמך:
17 ואמר בטלנין אתון בטלנין על כן אתון אמרין ניזיל נדבח קדם ייי:
18 וכען אזילו פלחו ותיבנא לא מתיהיב לכון וסכום לבניא תתנון:
19 וחזו סרכי בני ישראל יתהון בביש למימר לא תמנעון מלבניכון פתגם יום ביומיה:
20 וערעו ית משה וית אהרן קיימין לקדמותהון במפקהון מלות פרעה:
21 ואמרו להון יתגלי ייי עליכון ויתפרע דא דאבאשתון ית ריחנא בעיני פרעה ובעיני עבדוהי למתן חרבא בידיהון למקטלנא:

ה

10 ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל־העם לאמר כה אמר פרעה אינני נתן לכם תבן:
11 אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר:
12 ויפץ העם בכל־ארץ מצרים לקשש קש לתבן:
13 והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר־יום ביומו כאשר בהיות התבן:
14 ויכו שטרי בני ישראל אשר־שמו עלהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם־תמול גם־היום:
15 ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל־פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך:
16 תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו והנה עבדיך מכים וחטאת עמך:
17 ויאמר נרפים אתם נרפים על־כן אתם אמרים נלכה נזבחה ליהוה:
18 ועתה לכו עבדו ותבן לא־ינתן לכם ותכן לבנים תתנו:
19 ויראו שטרי בני־ישראל אתם ברע לאמר לא־תגרעו מלבניכם דבר־יום ביומו:
20 ויפגעו את־משה ואת־אהרן נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה:
21 ויאמרו אלהם ירא יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם את־ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת־חרב בידם להרגנו:

έ.

10. Κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιῶκται τοῦ λαοῦ, καὶ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες· τάδε λέγει Φαραώ· οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα.

11. Αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἐὰν εὕρητε. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν.

12. Καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῇ αἰγύπτου συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα.

13. Οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσπευδον αὐτοὺς, λέγοντες· συντελεῖτε τὰ ἔργα ὑμῶν τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν.

14. Καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ισραὴλ, οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραώ, λέγοντες· διὰ τί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας, καθάπερ καὶ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον;

15. Εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, κατεβόησαν πρὸς Φαραώ, λέγοντες· ἵνα τί σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις;

16. Ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλίνθον ἡμῖν λέγουσι ποιεῖν· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μεμαστίγωνται. ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου;

17. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, σχολάζετε, σχολασταί ἐστε. διὰ τοῦτο λέγετε· πορευθέντες θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν.

18. Νῦν οὖν ἀπελθόντες ἐργάζεσθε. τὸ γὰρ ἄχυρον ὑμῖν οὐ δοθήσεται, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε.

19. Ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες· οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ.

20. Συνήντησαν δὲ Μωϋσῇ καὶ ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ.

21. Καὶ εἶπαν αὐτοῖς, ἐπίδοι ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτεῖναι ἡμᾶς.

CAP. V.

10. Igitur egressi præfecti operum & exactores, ad populum dixerunt, Sic dicit Pharao, Nõ do vobis paleas.

11. Ite, & colligite sicubi invenire poteritis: nec minuetur quicquam de opere vestro.

12. Dispersusq; est populus per omnem Terram-Ægypti ad colligendas paleas.

13. Præfecti quoque operum instabant dicentes, Complete opus vestrum quotidie, ut prius facere solebatis, quãdo dabantur vobis paleæ.

14. Flagellátiq; sunt qui præerant operibus filiorũ Israël, ab exactoribus Pharaonis, dicentibus, Quare non implestis mensuram laterum sicut prius, nec heri, nec hodie?

15. Veneruntq; præpositi filiorum Israël, & vociferati sunt ad Pharaonem dicẽtes, Cur ita agis contra servos tuos?

16. Paleæ non dantur nobis, & lateres similiter imperantur: en famuli tui flagellis cædimur, & iniustè agitur contra populum tuum.

17. Qui ait, Vacatis otio, & idcirco dicitis, Eamus, & sacrificemus Domino.

18. Ite ergo, & operamini: paleæ non dabuntur vobis, & reddetis consuetum numerum laterum.

19. Videbantq; se præpositi filiorum Israël in malum, eo quòd diceretur eis: Non minuetur quicquã de lateribus per singulos dies.

20. Occurreruntq; Moysi & Aaron qui stabant ex adverso egredientes à Pharaone.

21. Et dixerunt ad eos, Videat Dominus & iudicet, quoniam fœtere fecistis odorem nostrum coram Pharaone & servis eius, & præbuistis ei gladium, ut occideret nos

Das V. Capitel.

10. Da giengen die Vögte des Volcks/ vnd jhre Amptleute auß/ vnd sprachen zum Volck: So spricht Pharao: Man wird euch kein stro geben.

11. Gehet jhr selbs hin/ vnnd sammlet euch stro/ wo jrs findet/ Aber von ewer arbeit sol nichts gemindert werden.

12. Da zustrewet sich das Volck ins gantze Landt Egypten/ das es stoppeln sammlet/ damit sie stro hetten.

13. Vnnd die Vögte trieben sie/ vnnd sprachen: Erfüllet ewer tagwerck gleich als da jr stro hattet.

14. Vnnd die Amptleute der Kinder Jsrael/ welche die Vögte Pharao über sie gesetzt hatten/ wurden geschlagen/ vnnd ward zu jhnen gesagt: Warumb habt jhr weder heute noch gestern ewer gesatzt tagwerck gethan/ wie vorhin?

15. Da giengen hinein die Amptleute der Kinder Jsrael/ vnnd schryen zu Pharao: Warumb wilt du mit deinen Knechten also fahren:

16. Mann gibt deinen Knechten kein stro/ vnnd sollen die Ziegel machen/ die vns bestimt sind/ vnd sihe/ deine Knechte werden geschlagen/ vnnd dein Volck muß Sünder sein.

17. Pharao sprach: Jr seydt müssig/ müssig seydt jhr/ Darumb sprecht jhr/ Wir wollen hinziehen/ vnd dem HERREN opffern.

18. So gehet nun hin vnd frönet/ stro sol mann euch nicht geben/ aber die anzal Ziegel solt jhr reichen.

19. Da sahen die Amptleut der Kinder Jsrael/ daß erger ward/ weil mann saget/ Jhr solt nichts mindern von dem tagwerck an den Ziegeln.

20. Vnd da sie von Pharao giengen/ begegneten sie Mose vnd Aaron/ vnd tratten gegen sie.

21. Vnd sprachen zu jnen: Der HErr sehe auff euch/ vnd richte es/ das jr vnsern geruch habt stinckendt gemacht für Pharao/ vnnd seinen Knechten/ vnnd habt jnen das Schwerdt inn jre hende gegeben/ vns zu tödten.

CAP. V.

10. *Gli esattori dunque e presidenti del popolo vscirono fuori, e dissero al popolo queste parole: Pharaone dice cosi, Io non sono per darui la paglia.*

11. *Voi andate, e pigliateui de la paglia douunque ne ritrouarete: perche de la vostra opera non ne sarà sminuito punto.*

12. *Et il popolo si sparse per tutto lo Egitto, per raccogliere de le festuche in luogo de la paglia.*

13. *E li esattori gli aggrauauano, dicendo, Finite le vostre opere imposteui ciascun giorno al suo tempo, si come quando voi haueui la paglia.*

14. *E furono battuti commissarii de figliuoli d'Israel, che gli esattori di Pharaone haueuano loro messi sopra, dicendo, Perche cagione non hauete voi compiuto il comandamento nostro in far de matoni come prima?*

15. *Per laqual cosa i commissarii d'Israel andorono e gridorono à Pharaone, dicendo, Perche fai cosi à i tuoi seruitori?*

16. *Non è data la paglia à i tuoi seruitori, e ci diceno, Fate de matoni, & ecco i tuoi seruitori sono battuti, & il tuo popolo pecca.*

17. *Et egli disse, Voi sette otiosi, voi sete otiosi: per questo dite, Andiamo, sacrifichiamo al Signore.*

18. *Ora dunque andate, lauorate: non vi sarà data paglia, e voi darete la somma de matoni.*

19. *I commissarii d'Israel vedendo ch' essi erano à mal termine, per esser lor detto, Voi non sminuirete niente de l' opera vostra, de la ordinaria tassa in ciascun giorno.*

20. *Quando vsciuano da Pharaone, s' incontrorono con Moise & Aharon ch' erano di rimpetto à loro.*

21. *E disser loro, Il Signore riguardi sopra di voi, e giudichi: perche voi ci hauete fatto male odorare dinanzi à Pharaone, & à i suoi seruitori, dandoil coltello ne le mani loro per occiderci.*

ה

22 וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי לָמָה הֲרֵעֹתָה לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי׃

23 וּמֵאָז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר בִּשְׁמֶךָ הֵרַע לָעָם הַזֶּה וְהַצֵּל לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמֶּךָ׃

ה

22 וְתָב מֹשֶׁה קֳדָם ייי וַאֲמַר ייי לְמָה אַבְאֶשְׁתָּא לְעַמָּא הָדֵין לְמָה דְּנַן שְׁלַחְתַּנִי׃

23 וּמֵעִידָן דְּעָלֵית לְוָת פַּרְעֹה לְמַלָּלָא בִּשְׁמָךְ אִתְבְּאֵשׁ לְעַמָּא הָדֵין וְשֵׁיזָבָא לָא שֵׁיזֵבְתָּא יָת עַמָּךְ׃

ἑ.

22. Ἐπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον, καὶ εἶπε· κύριε διὰ τί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνα τί ἀπέσταλκάς με;

23. Καὶ ἀφ' οὗ εἰσπεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐῤῥύσω τὸν λαόν σου.

ו

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַתָּה תִרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ׃

2 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה׃

3 וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם׃

4 וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ׃

5 וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי׃

6 לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים׃

7 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם׃

ו

1 וַאֲמַר ייי לְמֹשֶׁה כְּעַן תִּחְזֵי דְּאַעְבֵּיד לְפַרְעֹה אֲרֵי בִּידָא תַקִּיפָא יְשַׁלְּחִינּוּן וּבִידָא תַקִּיפָא יְתָרְכִינּוּן מֵאַרְעֵיהּ׃

2 וּמַלֵּיל ייי עִם מֹשֶׁה וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא ייי׃

3 וְאִתְגְּלֵיתִי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וּשְׁמִי ייי לָא אוֹדַעִית לְהוֹן׃

4 וְאַף אֲקֵימִית יָת קְיָמִי עִמְּהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן יָת אַרְעָא דִּכְנַעַן יָת אֲרַע תּוֹתָבוּתְהוֹן דְּאִתּוֹתַבוּ בַהּ׃

5 וְאַף קֳדָמַי שְׁמִיעַ יָת קְבֵילַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמִצְרָאֵי מַפְלְחִין בְּהוֹן וּדְכִירְנָא יָת קְיָמִי׃

6 בְּכֵין אֱמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָא ייי וְאַפֵּיק יָתְכוֹן מִגּוֹ דְּחוֹק פּוּלְחַן מִצְרָאֵי וְאֵשֵׁיזֵיב יָתְכוֹן מִפּוּלְחָנְהוֹן וְאֶפְרוֹק יָתְכוֹן בִּדְרָעָא מְרָמְמָא וּבְדִינִין רַבְרְבִין׃

7 וַאֲקָרֵיב יָתְכוֹן קֳדָמַי לְעַם וְאֶהֱוֵי לְכוֹן לֶאֱלָהָא וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא ייי אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן מִגּוֹ דְּחוֹק פּוּלְחַן מִצְרָאֵי׃

ΚΕΦΑΛ. ϛ'.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἤδη ὄψει ἃ ποιήσω τῷ Φαραώ, ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

2. Ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἐγὼ κύριος.

3. Καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, θεὸς ὢν αὐτῶν. καὶ τὸ ὄνομά μου κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς.

4. Καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτούς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρῳκήκασιν, ἐν ᾗ καὶ παρῴκησαν ἐπ' αὐτῆς.

5. Καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς, καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης ὑμῶν.

6. Βάδιζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων. ἐγὼ κύριος ὁ θεός, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας αὐτῶν, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ κρίσει μεγάλῃ.

7. Καὶ λήψομαι ἐμαυτῷ ὑμᾶς εἰς λαὸν ἐμοί. καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων.

CAP. V.

22. Reversusq; est Moyses ad Dominum, & ait, Domine, cur afflixisti populum istum? quare misisti me?

23. Ex eo enim quo ingressus sum ad Pharaonem ut loquerer in nomine tuo, afflixit populum tuum: & non liberasti eos.

CAP. VI.

1. Dixitque Dominus ad Moysen: Nunc videbis quæ facturus sum Pharaoni: per manum enim fortem dimittet eos, & in manu robusta eiiciet illos de terra sua.

2. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

3. Ego Dominus qui apparui Abraham, Isaac, & Iacob in Deo omnipotente: & nomẽ meum Adonai non indicavi eis.

4. Pepigiq; fœdus cum eis ut darem eis Terram-Chanaan, terram peregrinationis eorum, in qua fuerunt advenæ.

5. Ego audivi gemitum filiorum Israël quo Ægyptii oppresserunt eos: & recordatus sum pacti mei.

6. Ideo dic filiis Israël, Ego Dominus qui educam vos de ergastulo Aegyptiorum, & eruam de servitute: ac redimam in brachio excelso & iudiciis magnis.

7. Et assumam vos mihi in populũ, & ero vester Deus: & scietis quòd ego sum Dominus Deus vester qui eduxerim vos de ergastulo Aegyptiorum.

Das V. Capitel.

22. Mose aber kam wider zu dem HERREN/ vnd sprach: HERR/ warumb thust du so übel an diesem volck? Warumb hast du mich her gesandt?

23. Denn sind dem/ daß ich hinein bin gangen zu Pharao/ mit jm zu reden inn deinem Namen/ hat er das volck noch herter geplagt/ vnnd du hast dein volck nicht errettet.

Das VI. Capitel.

DEr HERR sprach zu Mose: Nun solt du sehen/ was ich Pharao thun werde/ Denn durch eine starcke hand muß er sie lassen ziehen/ Er muß sie noch durch eine starcke hand auß seinem lande von sich treiben.

2. Vnd GOtt redet mit Mose/ vnnd sprach zu jm: Ich bin der HERR.

3. Vnnd bin erschienen Abraham/ Isaac vnd Jacob/ daß ich jr allmechtiger GOtt sein wolt/ Aber mein Name/ HERR/ ist jnen nicht offenbart worden.

4. Auch hab ich meinen Bund mit jnen auffgerichtet/ daß ich jnen geben wil das land Canaan/ das land jhrer walfart/ darinnen sie frembdling gewesen sind.

5. Auch hab ich gehöret die wehklage der kinder Jsrael/ welche die Egypter mit frönen beschweren/ vnnd hab an meinen Bund gedacht.

6. Darumb sage den kindern Jsrael: Jch bin der HERR/ vnd wil euch außführen von euren lasten inn Egypten/ vnd wil euch erretten von eurem frönen/ vnnd wil euch erlösen durch einen außgereckten arm vnd grosse Gerichte.

7. Vnd wil euch annemen zum völck/ vnd wil euer GOTT sein/ daß jrs erfaren solt/ daß ich der HERR bin euer GOTT/ der euch außgefüret hab von der last Egypti.

CAP. V.

22. Allhora Moisè ritornò al Signore e disse, Signor mio, perche hai tu afflitto questo popolo? perche m' hai tu mandato?

23. Imperoche da quel tempo ch' io sono entrato à Pharaone per parlar gli nel tuo nome, egli ha afflitto questo popolo, e tu non hai liberato il tuo popolo.

CAP. VI.

1. Et il Signore disse à Moisè, Hora tu vedrai quello ch' io sono per fare à Pharaone: imperoche ei in man forte gli lasciarà andare, in man forte gli Scacciarà del suo paese.

2. Inoltre Dio parlò à Moisè, e disse. Io sono IEHOVA.

3. E sono apparito ad Abraham, à Ishac, & à Iacob in Dio omnipotente: ma io non sono stato conosciuto da loro nel mio nome IEHOVA.

4. Percioche io ho fatto il mio patto con loro, ch' io darai loro la terra di Canaan, la terra de le loro peregrinationi, ne la quale sono habitati.

5. Inoltre io ho vidito il gride de figliuoli d' Israel, che li Egittii gli tengono in seruitù, e mi sono ricordato del mio patto.

6. Per tanto dirai à i figliuoli d' Israel: Io sono IEHOVA, *e vi ritirarò di sotto le grauezze de lo Egitto, vi liberarò dico da la seruitù loro, e vi riscattarò con braccio steso, e con grandi giuditii:*

7. E vi pigliarò per mio popolo, & io vi sarò per Dio: e voi sapete ch' io sono il Signore Dio vostro, il quale ritiro voi da le grauezze de gli Egittii.

ו

8 ואעיל יתכון לארעא דקיימית (במימרי) למתן יתה לאברהם ליצחק וליעקב ואתן יתה לכון ירותא אנא יי׃

9 ומליל משה כן לבני ישראל ולא קבילו מן משה מעיק רוחא ומפלחנא דהות קשיא עליהון׃

10 ומליל יי עם משה למימר׃

11 עול מליל עם פרעה מלכא דמצרים וישלח ית בני ישראל מארעיה׃

12 ומליל משה קדם יי למימר הא בני ישראל לא קבילו מני ואכדין יקביל מני פרעה ואנא יקיר ממלל׃

13 ומליל יי עם משה ועם אהרן ופקדינון לבני ישראל ולות פרעה מלכא דמצרים לאפקא ית בני ישראל מארעא דמצרים׃

14 אלין רישי בית אבהתהון בני ראובן בוכרא דישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלין זרעית ראובן׃

15 ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בר כנעניתא אלין זרעית שמעון׃

16 ואלין שמהת בני לוי לתולדתהון גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה ותלתין ושבע שנין׃

17 בני גרשון לבני ושמעי לזרעיתהון׃

18 ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה ותלתין ותלת שנין׃

ו

8 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה׃

9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה׃

10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

11 בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וִישַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃

12 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם׃

13 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

14 אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרֹן וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן׃

15 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן׃

16 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃

17 בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

18 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃

ϛ'.

8. Καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ ἀβραὰμ, καὶ ἰσαὰκ, καὶ ἰακώβ. καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλήρῳ, ἐγὼ κύριος.

9. Ἐλάλησε δὲ Μωϋσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωϋσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν.

10. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

11. Εἴσελθε, λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

12. Ἐλάλησε δὲ Μωϋσῆς ἐναντίον κυρίου λέγων· ἰδοὺ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι.

13. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών· καὶ συνέταξεν αὐτοῖς τοῦ εἰσελθεῖν πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, ὥστε ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου.

14. Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκων πατριῶν αὐτῶν υἱοὶ ῥουβὶμ πρωτοτόκου ἰσραὴλ, ἐνὼχ, καὶ Φαλλοὺς, ἀσρὼμ, καὶ χαρμεί. αὕτη ἡ συγγένεια ῥουβίμ.

15. Καὶ υἱοὶ συμεὼν, ἰεμουὴλ, καὶ ἰαμεὶν, καὶ ἀὼδ, καὶ ἰαχὶν, καὶ σαὰρ, καὶ σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς Φοινίσσης. αὗται αἱ πατριαὶ τῶν υἱῶν συμεών.

16. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ, κατὰ τὰς συγγενείας αὐτῶν. γηρσὼν, κaὰθ, καὶ μεραρί. καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευὶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἑπτά.

17. Καὶ οὗτοι υἱοὶ γηρσὼν, λοβενεὶ, καὶ σεμεεί· οἶκοι πατριᾶς αὐτῶν.

18. Καὶ υἱοὶ καὰθ, ἀμβρὰμ, καὶ ἰσσαὰρ, χεβρὼμ, καὶ ὀζιὴλ. καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς καὰθ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη.

CAP. VI.

8. Et induxerim vos in terram super quam levavi manum meam ut darem eam Abraham, Isaac, & Iacob: daboq; illam possidendam vobis, ego Dominus.

9. Narravit ergo Moyses omnia filiis Israel: qui non acquieverunt ei propter angustiam spiritus, & opus durissimum.

10. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

11. Ingredere, & loquere ad Pharaonem regem Ægypti, ut dimittat filios Israel de terra sua.

12. Respondit Moyses coram Domino, Ecce filii Israël non audiunt me: & quomodo audiet Pharao, præsertim cum incircuncisus sim labiis.

13. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron: & dedit mandatum ad filios Israël, & ad Pharaonem regem Aegypti ut educerent filios Israel de Terra-Aegypti.

14. Isti sunt principes domorum per familias suas. Filii Ruben primogeniti Israelis: Henoch & Phallu, Hesron & Charmi. hæ cognationes Ruben.

15. Filii Simeon: Iamuel & Iamin, & Ahod, & Iachin, & Sohar, & Saul filius Chananitidis. hæ progenies Simeó.

16. Et hæc nomina filiorum Levi per cognationes suas: Gerson & Caath & Merari. Anni autem vitæ Levi fuerunt cẽtum trigintaseptem.

17. Filii Gerson: Lobni & Simei: per cognationes suas.

18. Filii Caath: Amram, & Isaar, & Hebron & Oziel, anni quoque vitæ Caath, centum trigintatres.

Das VI. Capitel.

8. Vnnd euch bracht inn das Landt / darüber ich habe meine hand gehaben / daß ichs gebe Abraham / Jsaac vnnd Jacob / das wil ich euch geben zu eigen / Jch der HERR.

9. Mose sagt solches den Kindern Jsrael / Aber sie höreten jhn nicht für seufftzen vnd angst / vnnd für harter arbeit.

10. Da redet der HERR mit Mose / vnd sprach:

11. Gehe hinein vnnd rede mit Pharao dem Könige inn Egypten / daß er die Kinder Jsrael auß seinem Lande lasse.

12. Mose aber redet für dem HERREN / vnd sprach: Sihe / die Kinder Jsrael hören mich nicht / Wie solt mich denn Pharao hören? Dazu bin ich von vnbeschnitten Lippen.

13. Also redet der HERR mit Mose vnd Aaron / vnd thet jhnen befelch an die Kinder Jsrael vnd Pharao den König inn Egypten / daß sie die Kinder Jsrael auß Egypten führeten.

14. Diß sindt die Häupter inn jeglichem geschlecht der Väter. Die Kinder Ruben des ersten Sohns Jsrael / sind dise / Hanoch / Pallu / Hezron / Charmi. Das sind die Geschlechte von Ruben.

15. Die Kinder Simeon sindt diese: Jemuel / Jamin / Ohad / Jachin / Zohar vnnd Saul / der Sohn des Cananischen Weibs. Das sindt Simeons Geschlechte.

16. Diß sindt die namen der Kinder Levi / inn jhren Geschlechten / Gerson / Kahath / Merari. Aber Levi ward hundert vnd sieben vnd dreissig jar alt.

17. Die Kinder Gerson sindt diese / Libni vnd Simei in jren Geschlechten.

18. Die Kinder Kahath sindt diese / Amram / JeZear / Hebron / Vsiel. Kahath aber ward hundert vnd drey vnd dreissig jahr alt.

CAP. VI.

8. Io ancora vi introdurrò nè la terra, per la quale ho alzato la mia mano per darla ad Abraham, à Ishac, & à Iacob, e la darò à voi per heredità Io sono IEHOVA.

9. Ora Moise parlò in questo modo à figliuoli d' Israel, ma essi non obedirono à Moisè per l' afflittione de i loro spiriti, e per la dura seruitù.

10. Perilche il Signore parlò à Moise dicendo

11. Và parla à Pharaone Re di Egitto, che lascia andare del suo paese i figliuoli d' Israel.

12. E Moisè parlò dinanzi al Signore, dicendo: Ecco che i figliuoli d' Israel non mi hanno obedito, come dunque mi obedirà Pharaone? & ancora io ho le labbra impedite.

13. Et il Signore parlò à Moisè & à Aharon, e comandò loro, che andassero à i figliuoli d' Israel, & à Pharaone Re di Egitto, per cauare i figliuoli d' Israel del paese di Egitto.

14. Questi sono i capi de le case de i loro padri. I figliuoli di Ruben primogenito d' Israel, Henoch, Phallu, Hesron, Carmi: queste sono le famiglie di Ruben.

15. I figliuoli di Simeon; Iamuel, Iamin, Ahod, Iachin, Soher, Saul, figliuolo di Cananitide: queste sono le famiglie di Simeon.

16. E questi sono i nomi de figliuoli di Leui per le loro generationi, Gerson, Cahat, e Merari: e gli anni de la vita di leui furono cento trentasette.

17. I figliuoli di Gerson, Lobni, e Semei per le loro famiglie.

18. Et i figliuoli di Cahat, Amram, Isachar, Hebron, & Oziel: e gli anni de la vita di Cahat furono cento trentatre.

ו

19 ובני מררי מחלי ומושי אלה משפחת הלוי לתלדתם:

20 ויקח עמרם את־יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את־אהרן ואת־משה ושני חיי עמרם שבע ושלשים ומאת שנה:

21 ובני יצהר קרח ונפג וזכרי:

22 ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי:

23 ויקח אהרן את־אלישבע בת־עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את־נדב ואת־אביהוא את־אלעזר ואת־איתמר:

24 ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת הקרחי:

25 ואלעזר בן־אהרן לקח־לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את־פינחס אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם:

26 הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את־בני ישראל מארץ מצרים על־צבאתם:

27 הם המדברים אל־פרעה מלך־מצרים להוציא את־בני־ישראל ממצרים הוא משה ואהרן:

28 ויהי ביום דבר יהוה אל־משה בארץ מצרים:

29 וידבר יהוה אל־משה לאמר אני יהוה דבר אל־פרעה מלך מצרים את כל־אשר אני דבר אליך:

30 ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה:

ו

19 ובני מררי מחלי ומושי אלין זרעית לוי לתולדתהון:

20 ונסיב עמרם ית יוכבד בת אחת אבוהי ליה לאנתו וילידת ליה ית אהרן וית משה ושני חיי עמרם מאה ותלתין ושבע שנין:

21 ובני יצהר קרח ונפג וזכרי:

22 ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי:

23 ונסיב אהרן ית אלישבע בת עמינדב אחתיה דנחשון ליה לאנתו וילידת ליה ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר:

24 ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלין זרעית קרח:

25 ואלעזר בר אהרן נסיב ליה מבנת פוטיאל ליה לאנתו וילידת ליה ית פינחס אלין רישי אבהת ליואי לזרעיתהון:

26 הוא אהרן ומשה דאמר יי להון אפיקו ית בני ישראל מארעא דמצרים על חיליהון:

27 אינון דממללין עם פרעה מלכא דמצרים לאפקא ית בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן:

28 והוה ביומא דמליל יי עם משה בארעא דמצרים:

29 ומליל יי עם משה למימר אנא יי מליל עם פרעה מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל לך:

30 ואמר משה קדם יי הא אנא יקיר ממלל ואכדין יקביל מני פרעה:

ϛ.

19. Καὶ υἱοὶ μεραρὶ, μοολὶ, καὶ μουσί. οὗτοι οἱ οἶκοι πατριῶν λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν.

20. Καὶ ἔλαβεν ἀμβρὰμ τὴν ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τόν τε Ἀαρὼν, καὶ τὸν Μωυσῆν, καὶ μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς ἀμβρὰμ, ἑκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ ἔτη.

21. Καὶ υἱοὶ ἰσσαὰρ, κορὲ, καὶ ναφὲκ, καὶ ζεχρεί.

22. Καὶ υἱοὶ ὀζιὴλ, μισαὴλ, καὶ ἐλισαφὰν, καὶ σεγρί.

23. Ἔλαβε δὲ Ἀαρὼν τὴν ἐλισάβετ θυγατέρα, ἀμιναδὰμ ἀδελφὴν ναασσὼν αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τόν τε ναδὰμ καὶ ἀβιοὺδ, καὶ ἐλεάζαρ, καὶ ἰθάμαρ.

24. Υἱοὶ δὲ κορὲ, ἀσὶρ, καὶ ἐλκανὰ, καὶ ἀβιάζαρ. αὗται αἱ γενέσεις κορέ.

25. Καὶ ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Ἀαρὼν ἔλαβε δὲ ἐκ τῶν θυγατέρων φουτιὴλ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν φινεές. αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς λευιτῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν.

26. Οὗτος Ἀαρὼν, καὶ Μωυσῆς, οἷς εἶπεν ὁ θεὸς αὐτοῖς, ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

27. Οὗτοί εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, ὥστε ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου αὐτὸς Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς.

28. Ἡ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος Μωυσεῖ ἐν γῇ αἰγύπτου.

29. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων· ἐγὼ κύριος, λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ.

30. Καὶ εἶπε Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ;

CAP. VI.

19. Filii Merari: Moholi & Musi. Hæ cognationes Levi per familias suas.

20. Accepit autem Amram uxorem Iochabed patruelē suam: quæ peperit ei Aaron & Moysen. Fueruntq; anni vitæ Amram, centum triginta septem.

21. Filii quoque Isaar: Core, & Nepheg, & Zechri.

22. Filii quoque Oziel: Misael & Elisapham, & Sethri.

23. Accepit autem Aaron uxorem Elisabeth filiam Aminadab, sororem Nahason, quæ peperit ei Nadab, & Abiu, & Eleazar, & Ithamar.

24. Filii quoque Core: Aser, & Elcana, & Abiasaph. hæ sunt cognationes Coritarū.

25. At verò Eleazar filius Aaron accepit uxorem de filiabus Phútiel: quæ peperit ei Phinees. Hi sunt principes familiarum Leviticarum per cognationes suas.

26. Iste est Aaron & Moyses quibus præcepit Dominus ut educerent filios Israel de Terra-Ægypti per turmas suas.

27. Isti sunt qui loquuntur ad Pharaonem regem Ægypti, ut educant filios Israël de Ægypto: iste est Moyses & Aaron.

28. In die qua locutus est Dominus ad Moysen, in Terra-Ægypti.

29. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens, Ego Dominus: loquere ad Pharaonem regem Ægypti, omnia quæ loquor tibi.

30. Et ait Moyses coram Domino, En incircuncisis labiis sum, quomodo audiet me Pharao?

Das VI. Capitel.

19. Die Kinder Merari sind dise / Maheli vnd Musi. Das sind die Geschlechte Levi in jren Stämmen.

20. Vnd Amram nam seine Muhme Jochebed zum Weibe / die gebar jm Aaron vnnd Mose. Aber Amram ward hundert vnd sieben vnd dreissig alt.

21. Die kinder JeZear sind dise / Korah / Nepheg / Sichri.

22. Die kinder Vsiel sind dise / Misael / Elzaphan / Sithri.

23. Aaron nam zum weibe Eliseba die tochter Amminadab / Nahassons Schwester / die gebar jm Nadab / Abihu / Eleasar / Jthamar.

24. Die Kinder Korah sind dise / Assir / Elkana / Abiassaph / Das sind die Geschlechte der Korither.

25. Eleasar aber Aarons son / der nam von den töchtern Putiel ein weib / die gebar jhm den Pinehas. Das sind die Häupter vnter den vätern der Leviter geschlechten.

26. Das ist der Aaron vnnd Mose / zu den der HERR sprach: Füret die kinder Jsrael auß Egyptenlandt mit jhrem Heer.

27. Sie sinds / die mit Pharao dem König inn Egypten redten / daß sie die Kinder Jsrael auß Egypten füreten / nemlich / Mose vnd Aaron.

28. Vnd des tages redet der HERR mit Mose in Egyptenland.

29. Vnnd sprach zu jm: Jch bin der HERR / rede mit Pharao dem Könige in Egypten / alles was ich mit dir rede.

30. Vnd er antwortet für dem HERREN: Sihe / ich bin von vnbeschnitten lippen / wie wird mich dem Pharao hören?

CAP. VI.

19. I figliuoli di Merari, Moholi, e Musi: queste sono le famiglie di Leui per le sue generationi

20. Ora Amram si prese per moglie Iohabed sorella di suo padre, laquale gli partorì Aharon e Moise: e gli anni de la vita di Amram furono cento trentasette.

21. Et i figliuoli d' Isachar, Core, Nepheg, e Zecri.

22. Et i figliuoli d' Vriel, Misael, Elisaphan, e Setrhi.

23. Et Aharon si prese per moglie Elisabeth figliuola di Amminadab, sorella di Nahason, laquale gli partorì Nadab, Abiu, Eleazar, & Ithamar.

24. Et i figliuoli di Core, Aser, Elcana, & Abiasaph. Queste sono le famiglie de Coriti.

25. Eleazar figliuolo di Aharon si prese per moglie vna de le figliuole di Phutiel, laquale gli partorì Phinees: questi sono i capi de padri de i Leuiti secondo le loro famiglie.

26. Questo è Aharon & Moise, à i quali il Signore disse, Ritirate i figliuoli d' Israel de la terra di Egitto secondo le loro squadre.

27. Questi, questi sono quelli che parlorono à Pharaone Re di Egitto, per cauare fuori di Egitto i figliuoli d' Israel questo è Moise & Aharon.

28. Et in quello istesso giorno che il Signnore parlò à Moise in Egitto.

29. Parlò dico il Signore à Moise dicendo, Io sono Iehoua, annuntia à Pharaone Re di Egitto tutte le cose ch' io ti dico.

30. Allhora Moise rispose dinanzi al Signore: Ecco, io sono impedito di lingua, e come mi ascolterà Pharaone?

ז

1 ואמר יי למשה חזי דמניתך רב לפרעה ואהרן אחוך יהא מתורגמנך׃

2 את תמליל ית כל דאפקדינך ואהרן אחוך ימליל עם פרעה וישלח ית בני ישראל מארעיה׃

3 ואנא אקשי ית ליבא דפרעה ואסגי ית אתותי וית מופתי בארעא דמצרים׃

4 ולא יקביל מנכון פרעה ואתן ית מחת גבורתי על מצרים ואפיק ית חילי ית עמי בני ישראל מארעא דמצרים בדינין רברבין׃

5 וידעון מצראי ארי אנא יי כד ארים ית מחת גבורתי על מצרים ואפיק ית בני ישראל מביניהון׃

6 ועבד משה ואהרן כמא דפקיד יי יתהון כן עבדו׃

7 ומשה בר תמנין שנין ואהרן בר תמנין ותלת שנין במללותהון עם פרעה׃

8 ואמר יי למשה ולאהרן למימר׃

9 ארי ימליל עמכון פרעה למימר הבו לכון מופת ותימר לאהרן סב ית חטרך ורמי קדם פרעה יהא לתנינא׃

10 ועאל משה ואהרן לות פרעה ועבדו כן כמא דפקיד יי ורמא אהרן ית חטריה קדם פרעה וקדם עבדוהי והוה לתנינא׃

ז

1 ויאמר יהוה אל־משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך׃

2 אתה תדבר את כל־אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל־פרעה ושלח את־בני־ישראל מארצו׃

3 ואני אקשה את־לב פרעה והרביתי את־אתתי ואת־מופתי בארץ מצרים׃

4 ולא־ישמע אלכם פרעה ונתתי את־ידי במצרים והוצאתי את־צבאתי את־עמי בני־ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים׃

5 וידעו מצרים כי־אני יהוה בנטתי את־ידי על־מצרים והוצאתי את־בני־ישראל מתוכם׃

6 ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן עשו׃

7 ומשה בן־שמנים שנה ואהרן בן־שלש ושמנים שנה בדברם אל־פרעה׃

8 ויאמר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר׃

9 כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל־אהרן קח את־מטך והשלך לפני־פרעה יהי לתנין׃

10 ויבא משה ואהרן אל־פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה וישלך אהרן את־מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין׃

ζ.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων· ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκά σε θεὸν Φαραώ, καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης.

2. Σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα ἐντέλλομαί σοι. ὁ δὲ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραώ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

3. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ αἰγύπτῳ.

4. Καὶ οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραώ. καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου, σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ.

5. Καὶ γνώσονται πάντες οἱ αἰγύπτιοι ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου ἐπ' αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν.

6. Ἐποίησε δὲ Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρών, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ κύριος.

7. Μωϋσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὀγδοήκοντα τριῶν ἐτῶν, ἡνίκα ἐλάλησαν πρὸς Φαραώ.

8. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων.

9. Καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραώ, λέγων· δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· λάβε τὴν ῥάβδον, καὶ ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων.

10. Εἰσῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραώ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν οὕτως καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων.

CAP. VII.

1. Dixitque Dominus ad Moysen, Ecce constitui te deum Pharaonis: & Aaron frater tuus erit propheta tuus.

2. Tu loquêris ei omnia quæ mando tibi: & ille loquetur ad Pharaonē, ut dimittat filios Israël de terra sua.

3. Sed ego indurabo cor eius, & multiplicabo signa & ostenta mea in Terra-Ægypti.

4. Et non audiet vos: immittamq; manum meam super Ægyptum, & educam exercitum & populum meum filios Israël de Terra-Ægypti per iudicia maxima.

5. Et scient Aegyptii quia ego sum Dominus qui extēderim manum meam super Ægyptum, & eduxerim filios Israël de medio eorum.

6. Fecit itaque Moyses & Aaron sicut præceperat Dominus: ita egerunt.

7. Erat autem Moyses octoginta annorum, & Aaron octoginta trium, quando locuti sunt ad Pharaonem.

8. Dixitque Dominus ad Moysen & Aaron.

9. Cum dixerit vobis Pharao, Ostendite signa: dices ad Aaron, Tolle virgam tuā, & proiice eam coram Pharaone, ac vertatur in colubrum.

10. Ingressi itaque Moyses & Aaron ad Pharaonem, fecerunt sicut præceperat Dominus. Tulitque Aaron virgam coram Pharaone & servis eius, quæ versa est in colubrum.

Das VII. Capitel.

DEr HERR sprach zu Mose: Sihe/ ich habe dich einen Gott gesetzt vber Pharao/ vnd Aaron dein Bruder sol dein Prophet sein.

2. Du solt reden alles was ich dir gebieten werde/ Aber Aaron dein Bruder sols für Pharao reden/ daß er die kinder Jsrael auß seinem lande lasse.

3. Aber ich wil Pharao hertz verherten/ daß ich meiner zeichen vnnd wunder viel thu in Egyptenland.

4. Vnd Pharao wird euch nicht hören/ auff daß ich meine hand in Egypten beweise/ vnd füre mein Heer/ mein volck/ die kinder Jsrael/ auß Egyptenland/ durch grosse Gerichte.

5. Vnnd die Egypter sollens innen werden/ daß ich der HErr bin/ wenn ich nun meine hand außstrecken vber Egypten/ vnnd die kinder Jsrael von jnen wegfüren werde.

6. Mose vnd Aaron thaten/ wie jnen der HErr gebotten hatte.

7. Vnd Mose war achtzig jar alt/ vnd Aaron drey vnd achtzig jahr alt/ da sie mit Pharao redten.

8. Vnd der HERR sprach zu Mose vnd Aaron:

9. Wenn Pharao zu euch sagen wird/ Beweiset eure wunder/ So solt du zu Aaron sagen: Nimm deinen stab/ vnd wirff jn für Pharao/ daß er zur schlangen werde.

10. Da giengen Mose vnnd Aaron hinein zu Pharao/ vnd theten wie jnen der HErr gebotten hatte. Vnd Aaron warff seinen stab für Pharao vnnd für seinen Knechten/ vnnd er ward zur Schlangen.

CAP. VII.

1. *Et il Signore disse à Moise, Riguarda, io ti ho costituito per Dio à Pharaone: & Aharon tuo fratello sarà il tuo propheta.*

2. *Tu dirai tutte quelle cose, ch' io ti comandarò, & Aharon tuo fratello dirà à Pharaóne che lasci andare del suo paese i figliuoli d' Israel.*

3. *Ma io indurarò il cuor di Pharaone, e moltiplicarò, i miei segni & i miei miracoli nel paese di Egitto.*

4. *E Pharaone non vi ascoltarà: & io metterò le mie mani in Egitto, e cauarò fuori le mie squadre il mio popolo, cioè i figliuoli d' Israel de la terra di Egitto con grandi giudicii.*

5. *E li Egittii sapranno ch' io sono* IEHOVA *quando stenderò del mezzo di loro i figliuoli d' Israel.*

6. *Moise dunque & Aharon fecero si come il Signore haueua commandato loro.*

7. *E Moise erà di etadi ottanta anni, & Aharon di ottantatre quando parlerono con Pharaone.*

8. *Et il Signore disse à Moise & Aharon secondo queste parole*

9. *Quando Pharaone parlarà à voi, dicendo: Fate miracoli; allora tu dirai à Aharon, Piglia la tua bacchetta, e gettala à le presenza di Pharaone, e si conuertira in serpente.*

10. *Moise dunque & Aharon entrorono à Pharaone, e fecero si come haueua comandato il Signore: & Aharon gettò la sua baccheta à la presenza di Pharaone, e de i suoi seruitori, e si conuerti in serpente.*

ז

11 וּקְרָא אַף פַּרְעֹה לְחַכִּימַיָּא וּלְחָרָשַׁיָּא וַעֲבַדוּ אַף אִנּוּן חָרָשֵׁי מִצְרָאֵי בְּלַחֲשֵׁיהוֹן כֵּן׃

12 וּרְמוֹ גְּבַר חֻטְרֵיהּ וַהֲווֹ לְתַנִּינַיָּא וּבְלַע חֻטְרָא דְאַהֲרֹן יָת חֻטְרֵיהוֹן׃

13 וְאִתַּקַּף לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְמַלֵּיל יְיָ׃

14 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְיַקַּר לִבָּא דְפַרְעֹה סָרֵיב לְשַׁלָּחָא עַמָּא׃

15 אֵיזֵיל לְוָת פַּרְעֹה בְּצַפְרָא הָא נָפֵיק לְמַיָּא וְתִתְעַתַּד לְקַדְמוּתֵיהּ עַל כֵּיף נַהֲרָא וְחֻטְרָא דְּאִתְהֲפֵיךְ לְחִוְיָא תִּסַּב בִּידָךְ׃

16 וְתֵימַר לֵיהּ יְיָ אֱלָהָא דִיהוּדָאֵי שַׁלְחַנִי לְוָתָךְ לְמֵימַר שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי בְּמַדְבְּרָא וְהָא לָא קַבֵּילְתָּא עַד כְּעַן׃

17 כִּדְנַן אֲמַר יְיָ בְּדָא תִּדַּע אֲרֵי אֲנָא יְיָ הָא אֲנָא מָחֵי בְּחֻטְרָא דִּי בִידִי עַל מַיָּא דִּי בְנַהֲרָא וְיִתְהַפְּכוּן לִדְמָא׃

18 וְנוּנֵי דִּי בְנַהֲרָא יְמוּתוּן וְיִסְרֵי נַהֲרָא וְיִלְאוּן מִצְרָאֵי לְמִשְׁתֵּי מַיָּא מִן נַהֲרָא׃

19 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֱמַר לְאַהֲרֹן סַב חֻטְרָךְ וַאֲרֵים יְדָךְ עַל מַיָּא דְמִצְרָאֵי עַל נַהֲרֵיהוֹן וְעַל אֲרִיתְהוֹן וְעַל אַגְמֵיהוֹן וְעַל כָּל בֵּית כְּנִישׁוּת מֵימֵיהוֹן וִיהוֹן דְּמָא וִיהֵי דְמָא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרַיִם וּבְמָאנֵי אָעָא וּבְמָאנֵי אַבְנָא׃

ז

11 וַיִּקְרָא גַּם־פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְּׁפִים וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהֶם כֵּן׃

12 וַיַּשְׁלִיכוּ אִישׁ מַטֵּהוּ וַיִּהְיוּ לְתַנִּינִם וַיִּבְלַע מַטֵּה־אַהֲרֹן אֶת־מַטֹּתָם׃

13 וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃

14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כָּבֵד לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם׃

15 לֵךְ אֶל־פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר הִנֵּה יֹצֵא הַמַּיְמָה וְנִצַּבְתָּ לִקְרָאתוֹ עַל־שְׂפַת הַיְאֹר וְהַמַּטֶּה אֲשֶׁר־נֶהְפַּךְ לְנָחָשׁ תִּקַּח בְּיָדֶךָ׃

16 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעְתָּ עַד־כֹּה׃

17 כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר וְנֶהֶפְכוּ לְדָם׃

18 וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר תָּמוּת וּבָאַשׁ הַיְאֹר וְנִלְאוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיְאֹר׃

19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וּנְטֵה־יָדְךָ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם עַל־נַהֲרֹתָם עַל־יְאֹרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל־מִקְוֵה מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ־דָם וְהָיָה דָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבָעֵצִים וּבָאֲבָנִים׃

ζ.

11. Συνεκάλεσε δὲ τοὺς σοφιστὰς αἰγύπτου ὁ Φαραὼ, καὶ τοὺς φαρμακοὺς, καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ὡσαύτως.

12. Καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες, καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους.

13. Καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτοῖς κύριος.

14. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· βεβάρυνται ἡ καρδία Φαραὼ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

15. Βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρωΐ. ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ· καὶ ἔσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν ῥάβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου.

16. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς σὲ, λέγων· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσήκουσας ἕως τούτου.

17. Καὶ νῦν τάδε λέγει κύριος, ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μου, ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα.

18. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι, καὶ ἐποζέσει ὁ ποταμὸς, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ.

19. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· εἰπὸν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυχας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτῳ, ἔν τε τοῖς ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις.

CAP. VII.

11. Vocavit autem Pharao sapientes & maleficos: & fecerunt etiam ipsi per incantationes Aegyptiacas & arcana quædam similiter.

12. Proieceruntque singuli virgas suas, quæ versæ sunt in dracones: sed devoravit virga Aaron virgas eorum.

13. Induratumque est cor Pharaonis, & non audivit eos, sicut præceperat Dominus.

14. Dixit autem Dominus ad Moysen, Ingravatum est cor Pharaonis, non vult dimittere populum.

15. Vade ad eum manè: ecce, egredietur ad aquas: & stabis in occursum eius super ripam fluminis: & virgã quæ conversa est in draconem, tolles in manu tua.

16. Dicesq; ad eum, Dominus Deus Hebræorum misit me ad te, dicens: Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi in deserto: & usque ad præsens audire noluisti.

17. Hæc igitur dicit Dominus, In hoc scies quòd sim Dominus: ecce percutiam virga quæ in manu mea est, aquam fluminis, & vertetur in sanguinem.

18. Pisces quoque qui sunt in fluvio morientur, & computrescent aquæ, & affligentur Aegyptii bibentes aquã fluminis.

19. Dixit quoque Dominus ad Moysen, Dic ad Aaron, Tolle virgam tuam, & extende manum tuam super aquas Aegypti, & super fluvios eorum, & rivos ac paludes, & omnes lacus aquarũ, ut vertantur in sanguinem: & sit cruor in omni Terra Aegypti, tam in ligneis vasis quam in saxeis.

Das VII. Capitel.

11. Da fodert Pharao die Weisen vnnd Zäuberer / vnnd die Egyptischen Zauberer theten auch also mit jrem beschweren.

12. Ein jedlicher warff seinen stab von sich / da wurden schlangen drauß / Aber Aarons stab verschlang jre stäbe.

13. Also ward das hertz Pharao verstockt / vnd höret sie nicht / wie denn der HERR geredt hatte.

14. Vnd der HERR sprach zu Mose: Das Hertz Pharao ist hart / er wegert sich das volck zu lassen.

15. Gehe hin zu Pharao morgen / Sihe / er wird aus wasser gehen / so tritt gegen jm an das vfer des wassers / vnnd nimm den stab in deine hand / der zur schlangen ward.

16. Vnd sprich zu jm: Der HERR der Ebreer Gott / hat mich zu dir gesandt / vnnd lassen sagen: Laß mein volck / daß mirs diene inn der Wüste / Aber du hast bißher nit wöllen hören.

17. Darumb spricht der HErr also: Daran solt du erfahren / das ich der HERR bin / Sihe / ich wil mit dem stabe / den ich inn meiner hand habe / das wasser schlagen / das in dem strom ist / vnnd es soll inn blut verwandelt werden.

18. Daß die fisch im strom sterben sollen / vnnd der strom stincken / vnd den Egyptern wirdt eckeln zu trincken des wassers auß dem strom.

19. Vnd der HERR sprach zu Mose: Sage Aaron / Nimm deinen Stab / vnd recke deine hand auß vber die wasser in Egypten / vber jhre Bäche / vnnd ströme vnnd see / vnnd vber alle wassersümpffe / daß sie blut werden / vnnd sey blut inn gantz Egyptenland / beide inn hültzern vnd steinern gefessen.

CAP. VII.

11. *Pharaone ancora chiamò i sapienti e gl' incantatori: & gl' indouini de lo Egitto fecero anch'essi il medesimo con le loro incantationi.*

12. *Imperoche ciascuno gettò la sua bacchetta, e si conuertirono in serpenti: ma la bacchetta di Aharon inghiottì le bacchette di quelli.*

13. *E cosi il cuore di Pharaone s'indurò, ne obedì loro, si come hauea detto il Signore.*

14. *Disse dunque il Signore à Moise, Il cuor di Pharaone è aggrauato: non vuol lasciare andare questo popolo.*

15. *Va domattina à Pharaone: ecco ch'egli vscirà per andare à l'acque, e ti presentarai dinanzi à lui appresso la ripa del fiume, e pigliarai ne la tua mano la bacchetta che fu conuertita in serpente.*

16. *Egli dirai, il Signore Dio de gli Hebrei mi ha mandato à te con queste commessioni, Lascia andare il mio popolo, à fin che mi seruino nel diserto; & ecco che insino à quì tu non hai obedito.*

17. *Cosi disse il Signore, In questo tu saprai che io sono* IEHOVA: *ecco ch' io percoterò con la bacchetta, che è ne la mia mano le acque che sono nel fiume, e si conuertiranno in sangue.*

18. *Et i pesci, che sono nel fiume morranno; & il fiume puzzarà: e gli Egittii abhorriranno di bere de l'acque del fiume.*

19. *Et il Signore disse à Moise. Di à Aharon, Piglia la tua bacchetta, estende la tua mano sopra i loro fiumi, sopra i loro riui, e sopra i loro paduli, e sopra ciascuna congregatione de le loro acque, e diuentaranno sangue: & in tutto il paese di Egitto sarà del sangue, e ne vasi di legno e di pietra.*

ז

20 ויעשו כן משה ואהרן
כאשר צוה יהוה וירם במטה
ויך את המים אשר ביאר
לעיני פרעה ולעיני עבדיו
ויהפכו כל המים אשר
ביאר לדם׃
21 והדגה אשר ביאר מתה
ויבאש היאר ולא יכלו מצרים
לשתות מים מן היאר ויהי הדם
בכל ארץ מצרים׃
22 ויעשו כן חרטמי מצרים
בלטיהם ויחזק לב פרעה
ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה׃
23 ויפן פרעה ויבא אל ביתו
ולא שת לבו גם לזאת׃
24 ויחפרו כל מצרים סביבת
היאר מים לשתות כי לא יכלו
לשתת ממימי היאר׃
25 וימלא שבעת ימים אחרי
הכות יהוה את היאר׃

ח

1 ויאמר יהוה אל משה בא
אל פרעה ואמרת אליו כה
אמר יהוה שלח את עמי
ויעבדני׃
2 ואם מאן אתה לשלח הנה
אנכי נגף את כל גבולך
בצפרדעים׃
3 ושרץ היאר צפרדעים ועלו
ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל
מטתך ובבית עבדיך ובעמך
ובתנוריך ובמשארותיך׃

ז

20 ועבדו כן משה ואהרן
כמא דפקיד יוי וארים
בחטרא ומחא ית מיא
די בנהרא לעיני פרעה
ולעיני עבדוהי ואתהפכו
כל מיא די בנהרא
לדמא׃
21 ונוני די בנהרא מיתו
וסרי נהרא ולא יכילו
מצראי למשתי מיא מן
נהרא והוה דמא בכל
ארעא דמצרים׃
22 ועבדו כן חרשי מ
מצראי בלחשיהון וא
ואתקף לבא דפרעה ולא
קביל מנהון כמא דמליל
יוי׃
23 ואתפני פרעה ועאל
לביתיה ולא שוי לביה
אף לדא׃
24 וחפרו כל מצראי
סחרנות נהרא מיא
למשתי ארי לא יכילו
למשתי מן מיא די
בנהרא׃
25 ושלימו שבעא יומין
בתר דמחא יוי ית נהרא׃

ח

1 ואמר יוי למשה עול
לות פרעה ותימר ליה
כדנן אמר יוי שלח ית
עמי ויפלחון קדמי׃
2 ואם מסרב את ל
לשלחא הא אנא מחי ית
כל תחומך בעורדעניא׃
3 וירבי נהרא עורדעניא
ויסקון וייעלון בביתך וב
ובאידרון בית משכבך
ועל ערסתך ובבית
עבדך ובעמך ובתנורך
ובאצותך׃

ζ.

20. Καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωϋσῆς καὶ Ααρὼν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ ἐπάρας Ααρὼν τὴν ῥάβδον αὐτοῦ, ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα.

21. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν. καὶ ἐπώζεσεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

22. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν αἰγυπτίων, ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν. καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε κύριος.

23. Ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ.

24. Ὤρυξαν δὲ πάντες οἱ αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕδωρ. καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.

25. Καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμόν.

ΚΕΦΑΛ. η.

1. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, εἴσελθε πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει κύριος· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν.

2. Εἰ δὲ μὴ βούλῃ σὺ ἐξαποστεῖλαι αὐτὸν, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅριά σου βατράχοις.

3. Καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους, καὶ ἀναβάντες οἱ βάτραχοι εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμεῖα τῶν κοιτώνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου. καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου.

CAP. VII.

20. Feceruntq; Moyses & Aaron sicut præceperat Dominus: & elevans virgam percussit aquam fluminis coram Pharaone & servis eius: quæ versa est in sanguinem.

21. Et pisces qui erant in flumine, mortui sunt: computruitq; fluvius, & non poterant Ægyptii bibere aquā fluminis, & fuit sanguis in tota Terra Ægypti.

22. Feceruntque similiter malefici Aegyptiorum incantationibus suis: & induratum est cor Pharaonis, nec audivit eos, sicut præceperat Dominus.

23. Avertitq; se, & ingressus est domum suam, nec apposuit cor etiam hac vice.

24. Foderunt autem omnes Aegyptii per circuitum fluminis aquam ut biberent: non enim poterant bibere de aqua fluminis.

25. Impletique sunt septem dies, postquam percussit Dominus fluvium.

CAP. VIII.

1. Dixit quoque Dominus ad Moysen, Ingredere ad Pharaonē, & dices ad eum, Hæc dicit Dominus, Dimitte populum meum ut sacrificet mihi.

2. Si autem nolueris dimittere, ecce ego percutiam omnes terminos tuos ranis.

3. Et ebulliet fluvius ranas: quæ ascendent, & ingredientur domum tuam, & cubiculum lectuli tui, & super stratum tuum, & in domos servorum tuorum, & in populum tuum, & in furnos tuos, & in reliquias ciborum tuorum.

Das VII. Capitel.

20. Mose vnd Aaron thaten wie jnen der HERR gebotten hatte/vnd hub den stab auff/vnnd schlug ins wasser/ das im strom war/für Pharao vnd seinen Knechten/vnnd alles wasser im strom ward in blut verwandelt.

21. Vnnd die fisch im strom storben/ vnnd der strom ward stinckend/ daß die Egypter nicht trincken kondten des wassers auß dem strom/vnd ward blut in gantz Egyptenlandt.

22. Vnnd die Egyptischen Zäuberer theten auch also mit jhrem beschweren. Also ward das hertz Pharao verstockt/ vnd höret sie nicht/ wie denn der HErr geredt hatte.

23. Vnnd Pharao wandt sich/vnnd gieng heim/vnd nams nicht zu hertzen.

24. Aber alle Egypter gruben nach wasser/vmb den strom her/zu trincken/denn des wassers aus dem strom kondten sie nicht trincken.

25. Vnd das weret sieben tage lang/ daß der HERR den strom schlug.

Das VIII. Capitel.

DEr HERR sprach zu Mose: Gehe hinein zu Pharao/vnd sprich zu jhm: So sagt der HERR/ Laß mein Volck/daß mirs diene.

2. Wo du dich des wegerst/Sihe/so wil ich alle deine grentze mit fröschen plagen.

3. Daß der strom sol von fröschen wimmeln/die sollen herauff kriechen/ vnnd kommen in dein Hauß/ inn deine Kammer/ auff dein Lager/ auff dein Bette/auch in die Häuser deiner Knechte/vnter dein Volck/in deine Backöfen/ vnd in deine Teige.

CAP. VII.

20. E Moise & Aharon fecero si come il Signore hauea comandato: & alzata la bacchetta percosse le acque ch'erano nel fiume, à la presenza di Pharaone e de i suoi seruitori: tutte le acque, ch'erano nel fiume, furono conuertite in sangue:

21. Et i pesci, che erano nel fiume morirono; & il fiume puzzò di sorte, che gli Egittii non poterono bere de l'acqua del fiume: e fu sangue per tutte il paese di Egitto.

22. Gl'incantatori di Egitto fecero ancora il medesimo con le loro incantationi; e s'induró il cuore di Pharaone in modo che non obedì à quelli, secondo che il Signore hauea detto.

23. E Pharaone si riuoltò, & andò à casa: sua e non messe punto il cuor suo à questo.

24. Ora tutti gli Egittii scauorono de l'acqua attorno al fiume per bere: perche non poteuano bere de l'acque del fiume.

25. E così furono compiuti sette giorni, poi che il Signore percosse il fiume.

CAP. VIII.

1. Et il Signore disse à Moise, Và à Pharaone, e dirai gli: Il Signore ha detto così, Lascia andare il mio popolo; à fin ch'ei mi serua.

2. E se tu ricusarai di lasciarlo andare; ecco io percoterò tutte le tue contrade co i ranocchii:

3. Et il fiume produrrà ranocchii, e montaranno, e verranno ne la tua casa, e nella tua camera, doue tu dormi, e sopra il tuo letto, & in casa de tuoi seruitori, e nel tuo popolo, e ne i tuoi forni, & ne le tue dispense.

ח

4 וּבָךְ וּבְעַמָּךְ וּבְכָל עַבְדָּךְ יִסְקוּן עוּרְדְּעָנַיָּא׃

5 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֱמַר לְאַהֲרֹן אֲרֵים יָת יְדָךְ בְּחֻטְרָךְ עַל נַהֲרַיָּא וְעַל אֲרִיתַיָּא וְעַל אַגְמַיָּא וְאַסֵּיק יָת עוּרְדְּעָנַיָּא עַל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

6 וַאֲרֵים אַהֲרֹן יָת יְדֵיהּ עַל מַיָּא דְּמִצְרַיִם וּסְלִיקוּ עוּרְדְּעָנַיָּא וַחֲפוֹ יָת אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

7 וַעֲבַדוּ כֵן חָרָשַׁיָּא בְּלַחֲשֵׁיהוֹן וְאַסִּיקוּ יָת עוּרְדְּעָנַיָּא עַל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

8 וּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר צַלּוֹ קֳדָם יְיָ וְיַעְדֵּי עוּרְדְּעָנַיָּא מִנִּי וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלַּח יָת עַמָּא וְיִדְבְּחוּן קֳדָם יְיָ׃

9 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה שְׁאַל לָךְ גְּבוּרָה וְהַב לָךְ זְמַן לְאֵימָתַי אֲצַלֵּי עֲלָךְ וְעַל עַבְדָּךְ וְעַל עַמָּךְ לְשֵׁיצָאָה עוּרְדְּעָנַיָּא מִנָּךְ וּמִבָּתָּךְ לְחוֹד דִּבְנַהֲרָא יִשְׁתַּאֲרוּן׃

10 וַאֲמַר לִמְחַר וַאֲמַר כְּפִתְגָּמָךְ בְּדִיל דְּתִדַּע אֲרֵי לֵית כַּייָ אֱלָהַנָא׃

11 וְיַעְדּוּן עוּרְדְּעָנַיָּא מִנָּךְ וּמִבָּתָּךְ וּמֵעַבְדָּךְ וּמֵעַמָּךְ לְחוֹד דִּי בְנַהֲרָא יִשְׁתַּאֲרוּן׃

12 וּנְפַק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִלְּוָת פַּרְעֹה וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ עַל עֵיסַק עוּרְדְּעָנַיָּא דְּשַׁוִּי לְפַרְעֹה׃

13 וַעֲבַד יְיָ כְּפִתְגָּמָא דְמֹשֶׁה וּמִיתוּ עוּרְדְּעָנַיָּא מִן בָּתַּיָּא וּמִן דָּרָתָא וּמִן חַקְלָתָא׃

ח

4 וּבְכָה וּבְעַמְּךָ וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ יַעֲלוּ הַצְפַרְדְּעִים׃

5 וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה אֶת־יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל־הַנְּהָרֹת עַל־הַיְאֹרִים וְעַל־הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

6 וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם וַתַּעַל הַצְפַרְדֵּעַ וַתְּכַס אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

7 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם וַיַּעֲלוּ אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

8 וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ אֶל־יְהֹוָה וְיָסֵר הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ לַיהֹוָה׃

9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וּלְעַמְּךָ לְהַכְרִית הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה׃

10 וַיֹּאמֶר לְמָחָר וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין כַּיהֹוָה אֱלֹהֵינוּ׃

11 וְסָרוּ הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמֶּךָ רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה׃

12 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהֹוָה עַל־דְּבַר הַצְפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שָׂם לְפַרְעֹה׃

13 וַיַּעַשׂ יְהֹוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּמֻתוּ הַצְפַרְדְּעִים מִן־הַבָּתִּים מִן־הַחֲצֵרֹת וּמִן־הַשָּׂדֹת׃

η'.

4. Καὶ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι.

5. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· εἰπὸν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, ἔκτεινον τῇ χειρί σου τὴν ῥάβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυχας, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου.

6. Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου, καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε πᾶσαν τὴν γῆν αἰγύπτου.

7. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν αἰγυπτίων ἐν ταῖς ἐπαοιδίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ γῆν αἰγύπτου.

8. Ἐκάλεσε δὲ Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν· εὔξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαποστελῶ τὸν λαὸν, καὶ θύσουσι κυρίῳ.

9. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Φαραώ· τάξαι πρός με, πότε εὔξωμαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.

10. Ὁ δὲ εἶπεν, εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν, ὡς εἴρηκας· ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου.

11. Καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.

12. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ἐβόησε Μωϋσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραώ.

13. Ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωϋσῆς. καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν.

CAP. VIII.

4. Et ad te, & ad populum tuum, & ad omnes servos tuos intrabunt ranæ.

5. Dixitque Dominus ad Moysen, Dic ad Aaron, Extende manum tuam super fluvios ac super rivos & paludes, & educ ranas super Terram-Ægypti.

6. Et extendit Aaron manū super aquas Ægypti, & ascēderunt ranæ, operueruntq; Terram-Ægypti.

7. Fecerunt autem & malefici per incantationes suas similiter, eduxeruntq; ranas super Terram-Ægypti.

8. Vocavit autem Pharao Moysen & Aaron, & dixit eis: Orate Dominum ut auferat ranas à me & à populo meo, & dimittam populum ut sacrificet Domino.

9. Dixitque Moyses ad Pharaonem: Constitue mihi quando deprecer pro te & pro servis tuis, & pro populo tuo, ut abigantur ranæ à te & à domo tua, & à servis tuis, & à populo tuo: & tantùm in flumine remaneant.

10. Qui respondit, Cras. At ille, iuxta, inquit, verbum tuum faciam: ut scias quoniam non est sicut Dominus Deus noster.

11. Et recedent ranæ à te, & à domo tua, & à servis tuis, & à populo tuo: & tantùm in flumine remanebunt.

12. Egressiq; sunt Moyses & Aaron à Pharaone: & clamavit Moyses ad Dominum pro sponsione ranarum quā condixerat Pharaoni.

13. Fecitq; Dominus iuxta verbum Moysi: & mortuæ sunt ranæ de domibus, & de villis, & de agris.

Das VIII. Capitel.

4. Vnnd sollen die frösche auff dich/ vnd auff dein volck/ vnnd auff alle deine Knechte kriechen.

5. Vnd der HERR sprach zu Mose: Sage Aaron/ recke deine hand auß mit deinem stabe über die Bäche vnd Ströme/ vnnd See/ vnd laß frösch über Egyptenland kommen.

6. Vnnd Aaraon recket seine hand/ über die wasser in Egypten/ vnd kamen frösche herauff/ daß Egyptenland bedeckt ward.

7. Da theten die Zauberer auch also/ mit jrem beschweren/ vnd liessen frösche über Egyptenland kommen.

8. Da fodert Pharao Mose vnnd Aaraon/ vnd sprach: Bittet den HErren für mich/ daß er die frösche von mir vnd von meinem volck neme/ so will ich das volck lassen/ daß es dem HErrn opffere.

9. Mose sprach: Hab du die ehre für mir/ vnd stimme mir/ wenn ich für dich/ für deine knechte/ vnnd für dein volck bitten soll/ daß die frösche von dir/ vnnd von deinem hauß vertrieben werden/ vnnd allein im strom bleiben.

10. Er sprach: Morgen. Er sprach: Wie du gesagt hast/ Auff daß du erfarest/ daß niemand ist/ wie der HERR vnser GOTT.

11. So sollen die frösche von dir/ von deinem Hause/ von deinen Knechten/ vnnd von deinem volck genommen werden/ vnd allein im strom bleiben.

12. Also giengen Mose vnnd Aaron von Pharao/ vnd Mose schrey zu dem HERRN der frösche halben/ wie er Pharao hatte zugesaget.

13. Vnd der HERR thet wie Moses gesagt hatte. Vnnd die frösche storben inn den häusern/ in den höffen/ vnnd auff dem felde.

CAP. VIII.

4. *E le rane montaranno sopra di te e del tuo popolo, e sopra tutti i tuoi seruitori.*

5. *Et il Signore disse à Moise, Di ad Aharon: Distende la tua verga sopra i fiumi, sopra i riui, e sopra i paduli, e fa montare i ranocchii sopra il paese di Egitto.*

6. *Et Aharon distese la sua mano sopra le acque di Egitto, & i ranocchi montorono, e coprirono il paese di Egitto.*

7. *E gl' incantatori fecero il medesimo con le loro incantationi, e fecero montare i ranocchii sopra il paese di Egitto.*

8. *Pharaone chiamando Moise & Aharon, disse: Pregate il Signore, che leui i ranocchii da me, e dal mio popolo, & io lascierò andare il popolo, e sacrificaranno al Signore.*

9. *E Moise disse à Pharaone, Habbia questa gloria da me, e di quando io debba pregare per te, per i tuoi seruitori, e per il tuo popolo, per esterminare i ranocchii da te, e da le tue case, e solamente resteranno nel fiume.*

10. *Egli rispose, domane, Et ei disse, Sia fatto secondo la tua parola, à fin che tu sappia che veruno è come Iehoua Dio nostro.*

11. *Et i ranocchii si partiranno da te, e dale tue case, e da i tuoi seruitori, e dal tuo popolo, solamente resteranno nel fiume.*

12. *Moise dunque & Aharon si ritirorono da Pharaone: e Moise gridò al Signore pe i ranocchii che haueua messi sopra Pharaone.*

13. *Et il Signore fece secondo la parola di Moise, & i ranocchii de le case, e de le ville, e de campi morirono.*

14 וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֳמָרִם חֳמָרִם וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ׃

15 וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוָחָה וְהַכְבֵּד אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃

16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה אֶת־מַטְּךָ וְהַךְ אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ וְהָיָה לְכִנִּם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

17 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בְמַטֵּהוּ וַיַּךְ אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל־עֲפַר הָאָרֶץ הָיָה כִנִּים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

18 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכִּנִּים וְלֹא יָכֹלוּ וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃

19 וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּם אֶל־פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃

20 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה הִנֵּה יוֹצֵא הַמָּיְמָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃

21 כִּי אִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מַשְׁלִיחַ בְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמְּךָ וּבְבָתֶּיךָ אֶת־הֶעָרֹב וּמָלְאוּ בָּתֵּי מִצְרַיִם אֶת־הֶעָרֹב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵם עָלֶיהָ׃

22 וְהִפְלֵיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עַמִּי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃

14 וּכְנַשׁוּ יָתְהוֹן דְּגוֹרִין דְּגוֹרִין וּסְרִיאוּ עַל אַרְעָא׃

15 וַחֲזָא פַרְעֹה אֲרֵי הֲוָת רְוָחְתָא וְיַקַּר יָת לִבֵּיהּ וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ׃

16 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֱמַר לְאַהֲרֹן אֲרֵים יָת חֻטְרָךְ וּמְחֵי יָת עַפְרָא דְאַרְעָא וּתְהֵי לְקַלְמֵיתָא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

17 וַעֲבַדוּ כֵן וַאֲרֵים אַהֲרֹן יָת יְדֵיהּ בְּחֻטְרֵיהּ וּמְחָא יָת עַפְרָא דְאַרְעָא וַהֲוָת קַלְמֵיתָא בַּאֲנָשָׁא וּבִבְעִירָא כָּל עַפְרָא דְאַרְעָא הֲוָת קַלְמֵיתָא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

18 וַעֲבַדוּ כֵן חָרָשַׁיָּא בְּלַחֲשֵׁיהוֹן לְאַפָּקָא יָת קַלְמֵיתָא וְלָא יְכִילוּ וַהֲוָת קַלְמֵיתָא בַּאֲנָשָׁא וּבִבְעִירָא׃

19 וַאֲמַרוּ חָרָשַׁיָּא לְפַרְעֹה מַחָא מִן קֳדָם יְיָ הִיא וְאִתַּקַּף לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ׃

20 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אַקְדֵּים בְּצַפְרָא וְאִתְעַתַּד קֳדָם פַּרְעֹה הָא נָפֵיק לְמַיָּא וְתֵימַר לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר יְיָ שַׁלַּח עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי׃

21 אֲרֵי אִם לֵיתָךְ מְשַׁלַּח יָת עַמִּי הָא אֲנָא מְשַׁלַּח בָּךְ וּבְעַבְדָּךְ וּבְעַמָּךְ וּבְבָתָּךְ יָת עָרוֹבָא וְיִתְמְלוּן בָּתֵּי מִצְרָאֵי יָת עָרוֹבָא וְאַף אַרְעָא דְאִנּוּן עֲלַהּ׃

22 וְאַפְרֵישׁ בְּיוֹמָא הַהוּא יָת אַרְעָא דְגֹשֶׁן דְּעַמִּי קָאֵים עֲלַהּ בְּדִיל דְּלָא לְמֶהֱוֵי תַמָּן עָרוֹבָא בְּדִיל דְּתִדַּע אֲרֵי אֲנָא יְיָ שַׁלִּיט בְּגוֹ אַרְעָא׃

14. Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας, καὶ ἐπώζεσεν ἡ γῆ.

15. Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος.

16. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· εἶπον Ἀαρών· ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνῖπες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. καὶ ἐπὶ Φαραὼ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ χώματι τῆς γῆς ἔσονται οἱ σκνῖπες ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

17. Ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῖπες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις ἔν τε τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνῖπες ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

18. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ἐξαγαγεῖν τὸν σκνῖπα, καὶ οὐκ ἠδύναντο. καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῖπες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν.

19. Εἶπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ Φαραώ· δάκτυλος θεοῦ ἐστι τοῦτο, καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος.

20. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ὄρθρισον τὸ πρωῒ, καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει κύριος· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

21. Ἐὰν δὲ μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους σου κυνόμυιαν. καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν αἰγυπτίων τῆς κυνομυίας, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς.

22. Καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσὲμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἔπεστιν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυια, ἵνα εἰδῇς ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος κυριεύων πάσης τῆς γῆς.

CAP. VIII.

14. Congregaveruntq; eas in immensos aggeres, & cōputruit terra.

15. Videns autem Pharao quòd data esset requies, ingravavit cor suum, & nō audivit eos, sicut præceperat Dominus.

16. Dixitque Dominus ad Moysen, Loquere ad Aaron, Extende virgam tuam, & percute pulverem terræ: & sint ciniphes in universa Terra-Aegypti.

17. Feceruntq; ita. Et extendit Aaron manum, virgam tenens: percussitq; pulverem terræ, & facti sunt ciniphes in hominibus, & in iumentis: omnis pulvis terræ versus est in ciniphes per totam Terram-Aegypti.

18. Feceruntq; similiter malefici incantationibus suis, ut educerent ciniphes, & non potuerant: erantq; ciniphes tam in hominibus quàm in iumentis.

19. Et dixerunt malefici ad Pharaonem, Digitus Dei est hic. induratumque est cor Pharaonis, & nō audivit eos sicut præceperat Dominus.

20. Dixit quoque Dominus ad Moysen, Consurge diluculo, & sta coram Pharaone, egredietur enim ad aquas: & dices ad eum, Hæc dicit Dominus, Dimitte populum meum ut sacrificet mihi.

21. Quòd si non dimiseris eum, ecce ego immittam in te, & in servos tuos, & in populum tuum, & in domos tuas omne genus muscarum: & implebuntur domus Aegyptiorum muscis diversi generis, & universa terra in qua fuerint.

22. Faciamq; mirabilem in die illa Terram Gessen, in qua populus meus est, ut non sint ibi muscæ: & scias quoniam ego Dominus in medio terræ.

Das VIII. Capitel.

14. Vnnd sie heuffeten sie zusammen/ hie einen hauffen/ vnnd da einen hauffen/ Vnd das Landt stanck davon.

15. Da aber Pharao sahe/ daß er lufft kriegt hatte/ ward sein hertz verhertet/ vnd höret sie nicht/ wie denn der HERR geredt hatte.

16. Vnd der HERR sprach zu Mose: Sage Aaron/ Recke deinen stab auß/ vnnd schlag in den staub auff Erden/ daß leuse werden im gantz Egyptenlandt.

17. Sie theten also. Vnd Aaron reckt seine handt auß mit seinem stabe/ vnnd schlug inn den staub auff Erden/ Vnd es worden leuse an den Menschen vnnd an dem Vieh/ Aller staub des Lands ward Leuse in gantz Egyptenlande.

18. Die Zäuberer theten auch also mit jhrem beschweren/ daß sie leuse herauß brechtē/ aber sie kondten nicht. Vnnd die leuse waren beyde an Menschen vnd an Vieh.

19. Da sprachen die Zäuberer zu Pharao: Das ist Gottes finger. Aber das hertz Pharao ward verstockt/ vnnd höret sie nicht/ wie denn der HERR gesagt hatte.

20. Vnd der HERR sprach zu Mose: Mach dich morgen frūe auff/ vnnd tritt für Pharao/ Sihe/ er wird ans Wasser gehen/ vnd sprich zu jhm: So sagt der HERR/ Laß mein Volck/ daß mir es diene.

21. Wo nicht/ Sihe/ so wil ich allerley Vnzifer lassen kommen über dich/ deine Knechte/ dein Volck/ vnnd dein Hauß/ Daß aller Egypter Häuser/ vnd daß Feldt/ vnnd was drauff ist/ vol Vnzifer werden sollen.

22. Vnnd wil deß tages ein sonders thun mit dem Lande Gosen/ da sich mein Volck enthelt/ daß kein Vnzifer da sey. Auff daß du innen werdest/ daß ich der HERR bin auff Erden allenthalben.

CAP. VIII.

14. Egli adunorono à mucchi, d'onde quel paese puzzò.

15. E Pharaone vedendo che vi era quiete, indurò il suo cuore, e non obedì loro, si come il Signore haueua predetto.

16. Et il Signore disse à Moise, Di à Aharon; Distende la tua bacchetta, e percuote la poluere de la terra, e si conuertirà in pidocchi per tutto il paese di Egitto.

17. Essi fecero cosi: imperoche Aharon distese con la man sua la sua bacchetta, e percosse la poluere de la terra, e sopraueneero de pidocchi ne gli huomini e ne le bestie: tutta la poluere de la terra fu conuertita in pidocchi per tutto il paese di Egitto.

18. Gl' incantatori ancora fecero il medesimo con le loro incantationi per fare andar via i pidocchi; ma non poterono: furono dunque i pidocchi e ne gli huomini e ne le bestie.

19. Allora gl' incantatori dissero à Pharaone: Questa è la potentia di Dio; & il cuore di Pharaone s' indurò: ne obedì à quelli, si come Dio haueua predetto.

20. Ora il Signore disse à Moise Leuati domattina, e presentati dinanzi à Pharaone, ecco ch' egli vscirà à le acque, e gli dirai: Cosi dice il Signore; Lascia andare il mio popolo, à fin che mi serua.

21. Ma se tu non lasciarai andare il mio popolo, ecco io mandarò contra di te, e de i tuoi seruitori, e del tuo popolo, e de le tue case ogni sorte di animali nociui, e le case de gli Egittii saranno ripiene d' ogni sorte di animali nociui, e di piu la terra, sopra la quale essi stanno.

22. Et in quel tempo io separarò la terra di Gosen, ne la quale sta il mio popolo, perche non vi sia alcuna sorte di animali nociui in settili: à fin che tu sappia, ch' io sono Iehoua nel mezzo de la terra.

ח

23 וְשַׂמְתִּי פְדֻת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמֶּךָ לְמָחָר יִהְיֶה הָאֹת הַזֶּה׃
24 וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּבֹא עָרֹב כָּבֵד בֵּיתָה פַרְעֹה וּבֵית עֲבָדָיו וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ מִפְּנֵי הֶעָרֹב׃
25 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר לְכוּ זִבְחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ׃
26 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלֻנוּ׃
27 דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ׃
28 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אָנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הַרְחֵק לֹא־תַרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעְתִּירוּ בַּעֲדִי׃
29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ וְהַעְתַּרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הֶעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מָחָר רַק אַל־יֹסֵף פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה׃
30 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה׃
31 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הֶעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד׃
32 וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם׃

ח

23 וְאֲשַׁוֵּי פּוּרְקָן לְעַמִּי וְעַל עַמָּךְ אַיְתֵי מָחָא לִמְחַר יְהֵא אָתָא הָדֵין׃
24 וַעֲבַד יְיָ כֵּן וַאֲתָא עָרוֹבָא תַקִּיף לְבֵית פַּרְעֹה וּלְבֵית עַבְדּוֹהִי וּבְכָל אַרְעָא דְמִצְרַיִם אִתְחַבָּלַת אַרְעָא מִן קֳדָם עָרוֹבָא׃
25 וּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר אֱזִילוּ דַבַּחוּ קֳדָם אֱלָהֲכוֹן בְּאַרְעָא׃
26 וַאֲמַר מֹשֶׁה לָא תַקִּין לְמֶעְבַּד כְּדֵין אֲרֵי בְּעִירָא דְמִצְרָאֵי דַחֲלִין לֵיהּ מִנֵּיהּ אֲנַחְנָא נָסְבִין לְדַבָּחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא הָא נְדַבַּח יָת בְּעִירָא דְמִצְרָאֵי דַחֲלִין לֵיהּ וְאִנּוּן יְהוֹן חָזַן הֲלָא יֵמְרוּן לְמִרְגְּמָנָא׃
27 מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין נֵיזֵיל בְּמַדְבְּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא כְּמָא דְיֵימַר לָנָא׃
28 וַאֲמַר פַּרְעֹה אֲנָא אֲשַׁלַּח יָתְכוֹן וּתְדַבְּחוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן בְּמַדְבְּרָא לְחוֹד אַרְחָקָא לָא תְרַחֲקוּן לְמֵיזַל צַלּוֹ אַף עֲלָי׃
29 וַאֲמַר מֹשֶׁה הָא אֲנָא נָפֵיק מֵעִמָּךְ וַאֲצַלֵּי קֳדָם יְיָ וְיֶעְדֵּי עָרוֹבָא מִפַּרְעֹה מֵעַבְדּוֹהִי וּמֵעַמֵּיהּ מְחַר לְחוֹד לָא יוֹסֵף פַּרְעֹה לְשַׁקָּרָא בְּדִיל דְּלָא לְשַׁלָּחָא יָת עַמָּא לְדַבָּחָא קֳדָם יְיָ׃
30 וּנְפַק מֹשֶׁה מִלְּוָת פַּרְעֹה וְצַלִּי קֳדָם יְיָ׃
31 וַעֲבַד יְיָ כְּפִתְגָמָא דְמֹשֶׁה וְאַעְדִּי עָרוֹבָא מִפַּרְעֹה מֵעַבְדּוֹהִי וּמֵעַמֵּיהּ לָא אִשְׁתְּאַר חַד׃
32 וְיַקַּר פַּרְעֹה יָת לִבֵּיהּ אַף בְּזִמְנָא הָדָא וְלָא שַׁלַּח יָת עַמָּא׃

η'.

23. Καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ. ἐν δὲ τῇ αὔριον ἔσται τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς.

24. Ἐποίησε δὲ κύριος οὕτως. καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυια, πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραὼ, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν αἰγύπτου, καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κυνομυίας.

25. Ἐκάλεσε δὲ Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων· ἐλθόντες θύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

26. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως. τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν αἰγυπτίων θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ἐὰν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθησόμεθα.

27. Ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν.

28. Καὶ εἶπε Φαραώ· ἐγὼ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς. καὶ θύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι. εὔξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον.

29. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ. καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεὸν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυια ἀπὸ Φαραὼ καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ αὔριον. μὴ προσθῇς ἔτι Φαραὼ ἐξαπατῆσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαὸν θῦσαι κυρίῳ.

30. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν θεόν.

31. Ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωϋσῆς, καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία.

32. Καὶ ἐβάρυνε Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν

CAP. VIII.

23. Ponamq; divisionem inter populum meum, & populum tuum: cras erit signum istud.

24. Fecitq; Dominus ita. Et venit musca gravissima in domos Pharaonis & servorum eius, & in omnem Terram Aegypti: corruptaque est terra ab huiuscemodi muscis.

25. Vocavitq; Pharao Moysen & Aaron, & ait eis, Ite & sacrificate Deo vestro in terra hac.

26. Et ait Moyses, Non potest ita fieri: abominationes enim Aegyptiorum immolabimus Domino Deo nostro? quòd si mactaverimus ea quæ colunt Aegyptii corā eis, lapidibus nos obruent.

27. Viam trium dierum pergemus in solitudinem: & sacrificabimus Domino Deo nostro, sicut præcepit nobis.

28. Dixitq; Pharao, Ego dimittam vos ut sacrificetis Domino Deo vestro in deserto: veruntamen longius ne abeatis, rogate pro me.

29. Et ait Moyses, Egressus à te, orabo Dominum: & recedet musca à Pharaone, & à servis suis, & à populo eius cras: veruntamen noli ultrà fallere, ut non dimittas populum sacrificare Domino.

30. Egressusq; Moyses à Pharaone, oravit Dominum.

31. Qui fecit iuxta verbum illius: & abstulit muscas à Pharaone, & a servis suis, & à populo eius: non superfuit ne una quidem.

32. Et ingravatum est cor Pharaonis, ita ut nec hac quidem vice dimitteret populum.

Das IIX. Capitel.

23. Vnd wil eine erlösung setzen zwischen meinem vnd deinem volck. Morgen sol das Zeichen geschehen.

24. Vnd der HERR thet also. Vnd es kam vil vnzifers in Pharao hauß/ in seiner knechte häuser/ vnd vber gantz Egyptenland / Vnnd das land ward verderbet von dem vnzifer.

25. Da fodert Pharao Mose vnnd Aaron/ vnnd sprach: Gehet hin vnnd opffert ewrem Gotte / hie im land.

26. Mose sprach das taug nicht/ daß wir also thun. Denn wir würden der Egypter greuel opffern/ vnserm Gott dem HERREN. Sihe/ wenn wir denn der Egypter Greuel für jhren augen opfferten/ würden sie vns nicht steinigen?

27. Drey tagreise wollen wir gehen in die Wüsten/ vnd dem HERREN vnserm GOtt opffern/ wie er vnns gesagt hat.

28. Pharao sprach: Jch will euch lassen/ daß jr dem HERRN ewrem Gott opffert in der Wüsten/ Alleine daß jhr nicht ferner ziehet/ vnnd bittet für mich.

29. Mose sprach: Sihe/ wenn ich hinauß von dir komme/ so will ich den HERREN bitten/ daß diß vnzifer von Pharao/ vnd seinen knechten/ vnd seinem volck genommen werde / morgen des tags/ alleine teusche mich nicht mehr das du das volck nicht lassest/ dem HERRN zu opffern.

30 Vnd Mose gieng hinaus von Pharao/ vnd bat den HERren.

31. Vnnd der HErr that wie Mose gesagt hatte/ vnd schaffet das Vnzifer weg/ von Pharao/ von seinen knechten/ vnnd von seinem volck/ daß nicht eines vberbleib.

32. Aber Pharao verhertet sein hertz auch dasselbe mal/ vnd ließ daß volck nicht.

CAP. VIII.

23. E metterò la liberatione fra il mio popolo & il tuo popolo e domane sarà questo segno.

24. Et il Signore fece così: percioche venne ogni sorte di animali nociui insettili ne la casa di Pharaone, e ne le case de suoi seruitori, e in tutto il paese di Egitto; e la terra era guastata da i detti animali nociui.

25. Allhora Pharaone chiamo Moise & Aharon, e disse: Andate, sacrificate al vostro Dio ne la terra.

26. E Moise disse, Non e conueneuole, che noi facciamo così perche noi sacrificaremmo l' abominatione di Egitto al Signore Dio nostro Ecco, si noi sacrificaremmo l' abominatione de gli Egittii dinanzi à gli occhii loro, non ci lapidaranno essi?

27. Noi andaremo pel camino di tre giorni nel diserto, e sacrificaremo al Signore Dio nostro come ci ha detto.

28. E Pharaone disse, Io vi lasciarò andare, à fin che voi sacrifichiate al Signore Dio vòstro nel diserto: tuttauolta voi caminando, non vi discostarete: pregate per me.

29. Moise rispose, Ecco, io mi ritiro da te, e pregarò il Signore che domane si parta ogni sorte di animali nociui insettili da Pharaone, e da i suoi seruitori, e dal suo popolo: purche Pharaone non mentisca piu, non lasciando andare questo popolo per sacrificare al Signore.

30. E Moise si ritirò da Pharaone, e pregò il Signore:

31. Et il Signore fece secondo la parola di Moise, e tolse via ogni sorte di animali nociui insettili da Pharaone, e da i suoi seruitori, e dal suo popolo; e non vene restò pure vno.

23. E Pharaone ancora questa volta aggrauò il suo cuore, e non lasciò andare il popolo.

ט

1 ואמר יי למשה עול לות פרעה ותמליל ליה כדנן אמר יי אלהא דיהודאי שלח ית עמי ויפלחון קדמי:

2 ארי אם מסרב את לשלחא ועד כען את מתקיף בהון:

3 הא מחא מן קדם יי הויה בגיתך די בחקלא בסוסותא בחמרי בגמלי בתורי ובענא מותא סגי לחדא:

4 ויפריש יי בין בעירא דישראל ובין בעירא דמצראי ולא ימות מכל דבני ישראל מדעם:

5 ושוי יי זמנא למימר מחר יעביד יי פתגמא הדין בארעא:

6 ועבד יי ית פתגמא הדין מיומא דבתרוהי ומית כל בעירא דמצראי ומבעירא דבני ישראל לא מית חד:

7 ושלח פרעה והא לא מית מבעירא דישראל עד חד ואתיקר לבא דפרעה ולא שלח ית עמא:

8 ואמר יי למשה ולאהרן סיבו לכון מלי חפניכון פיחא דאתונא ויזרקינה משה לצית שמיא לעיני פרעה:

9 ויהי לאבקא על כל ארעא דמצרים ויהי על אנשא ועל בעירא לשחין סגי אבעבועין בכל ארעא דמצרים:

10 ונסיבו ית פיחא דאתונא וקמו קדם פרעה וזרק יתיה משה לצית שמיא והוה שחין אבעבועין סגי באנשא ובבעירא:

ט

1 ויאמר יהוה אל־משה בא אל־פרעה ודברת אליו כה־אמר יהוה אלהי העברים שלח את־עמי ויעבדני:

2 כי אם־מאן אתה לשלח ועודך מחזיק בם:

3 הנה יד־יהוה הויה במקנך אשר בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד:

4 והפלה יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל־לבני ישראל דבר:

5 וישם יהוה מועד לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה בארץ:

6 ויעש יהוה את־הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה מצרים וממקנה בני־ישראל לא־מת אחד:

7 וישלח פרעה והנה לא־מת ממקנה ישראל עד־אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את־העם:

8 ויאמר יהוה אל־משה ואל־אהרן קחו לכם מלא חפניכם פיח כבשן וזרקו משה השמימה לעיני פרעה:

9 והיה לאבק על כל־ארץ מצרים והיה על־האדם ועל־הבהמה לשחין פרח אבעבעת בכל־ארץ מצרים:

10 ויקחו את־פיח הכבשן ויעמדו לפני פרעה ויזרק אתו משה השמימה ויהי שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה:

θ'.

1. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· εἴσελθε πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι.

2. Εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἀλλὰ ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτοῦ.

3. Ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἔσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου ἐν τοῖς πεδίοις. καὶ ἔν τε τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ ταῖς καμήλοις, καὶ βουσὶ, καὶ προβάτοις θάνατος μέγας σφόδρα.

4. Καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ οὐ τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ῥητόν.

5. Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον λέγων· ἐν τῇ αὔριον ποιήσει κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς.

6. Καὶ ἐποίησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπαύριον, καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν αἰγυπτίων. ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν.

7. Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐδὲν, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν.

8. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ααρὼν λέγων· λάβετε ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναίας, καὶ πασάτω Μωϋσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

9 Καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου. καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἕλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσι καὶ ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

10. Καὶ ἔλαβε τὴν αἰθάλην τῆς καμιναίας ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωϋσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐγένετο ἕλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι.

CAP. IX.

1. Dixit autem Dominus ad Moysen: Ingredere ad Pharaonem, & loquere ad eum: Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum; Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi.

2. Quòd si adhuc renuis, & retines eos,

3. Ecce manus mea erit super agros tuos, & super equos & asinos, & camelos, & oves, & boves pestis valde gravis.

4. Et faciet Dominus mirabile inter possessiones Israël, & possessiones Aegyptiorũ, ut nil omnino pereat ex his quæ pertinẽt ad filios Israel.

5. Constituitque Dominus tempus, dicens: Cras faciet Dominus verbum istud in terra.

6. Fecit ergo Dominus verbum hoc altera die: mortuaque sunt omnia animantia Aegyptiorum: de animalibus verò filiorum Israël nihil omnino periit.

7. Et misit Pharao ad videndum: nec erat quicquam mortuum de his quæ possidebat Israel. Ingravatumque est cor Pharaonis, & non dimisit populum.

8. Et dixit Dominus ad Moysen, & Aaron: Tollite plenas manus cineris de camino, & spargat illum Moyses in cœlum coram Pharaone.

9. Sitq́ pulvis super omnem terram Aegypti: erunt enim in hominibus & iumentis ulcera, & vesicæ surgentes in universa Terra Aegypti.

10. Tuleruntq́; cinerem de camino, & steterunt coram Pharaone, & sparsit illum Moyses in cœlum: factaque sunt ulcera vesicarum turgentium in hominibus, & iumentis.

Das IX. Capitel.

DEr HERR sprach zu Mose: Gehe hinein zu Pharao/ vnnd sprich zu jhm/ also sagt der HERR/ der Gott der Ebreer: Laß mein volck/ daß sie mir dienen.

2. Wo du dich des wegerst/ vnnd sie weiter auffheltest.

3. Sihe/ so wird die hand des HERREN sein/ über dein vieh auff dem felde/ vber pferde/ vber esel/ vber kameel/ vber ochsen/ vber schafe/ mit einer fast schweren pestilentz.

4. Vnd der HERR wird ein besonders thun/ zwischen dem vieh der Jsraeliter/ vnd der Egypter/ daß nichts sterbe auß allem/ das die kinder Jsrael haben.

5. Vnd der HErr bestimmt eine zeit/ vnnd sprach: Morgen wird der HErr solches auff erden thun.

6. Vnnd der HERR that solches des morgens/ Vnd starb allerley vieh der Egypter/ aber des viehs der kinder Jsrael starb nicht eins.

7. Vnnd Pharao sandte darnach/ vnd sihe/ es ward des viehs Jsrael nit eins gestorben. Aber das hertz Pharao ward verstockt/ vnnd ließ das volck nicht.

8. Da sprach der HErr zu Mose vnd Aaron: Nemet eure feuste vol ruß auß dem ofen/ vnd Mose sprenget jn gegen himel für Pharao.

9. Daß vber gantz Egyptenland steube vnd böse schwartze blattern auffaren/ beide an menschen vnd an vieh/ in gantz Egyptenland.

10. Vnd sie namen ruß auß dem ofen/ vnnd tratten für Pharao/ vnnd Mose sprenget jn gen himel. Da furen auff böse schwartze blattern/ beide an menschen vnd an vieh.

CAP. IX.

1. *Dipoi il Signore disse à Moise, Và à Pharaone, e parla à lui, Cosi dice il Signore Dio de gli Hebrei, Lascia andare il mio popolo, à fin che mi serua.*

2. *E se tu ricusarai di lasciarlo andare, & ancora gli riserrai.*

3. *Ecco, che la mano del Signore sarà sopra i tuoi bestiami, che sono nel campo, sopra i caualli, sopra gli asini, sopra i camelli, sopra i buoi, e sopra le pecore, cioè, vna peste molto grande.*

4. *Et il Signore separarà il bestiame d' Israel dal bestiame d' Egitto, e di tutto quel ch' è di figliuoli d' Israel, non ne morrà alcuno.*

5. *Et il Signore costituì il tempo, dicendo, Il Signore domane farà questo nel paese.*

6. *Il Signore dunque fece questo il giorno seguente, e morì tutto il bestiame de gli Egittii: ma de bestiami de figliuoli d' Israel non ne morì pure vno.*

7. *E Pharaone mandò à vedere, & ecco che non era morto pur vna de le bestie de figliuoli d' Israel: & il cuore di Pharaone s' aggrauò, e non lasciò andare il popolo.*

8. *Allhora il Signore disse à Moise, & à Aharon, Pigliate piene le vostre mani di cenere de la fornace, e Moise la sparse per l' aria dinanzi à Pharaone.*

9. *E si conuertirà in poluere sopra tutto il paese di Egitto, e sarà sopra gli huomini e gli animali conuertita in piaghe pululanti de le vessiche in tutto il paese di Egitto.*

10. *Presero dunque la cenere de la fornace, e si presentorono dinanzi à Pharaone: & allora Moise la sparse in aria, d' onde ne venne de la rogna che germogliaua vessiche sopra gli huomini e gli animali:*

ט

11 ולא יכילו חרשיא למיקם קדם משה מן קדם שחנא ארי הוה שחנא בחרשיא ובכל מצראי:

12 ואתקיף יי ית לבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי עם משה:

13 ואמר יי למשה אקדים בצפרא ותתעתד קדם פרעה ותימר ליה כדנן אמר יי אלהא דיהודאי שלח ית עמי ויפלחון קדמי:

14 ארי בזימנא הדא אנא שלח ית כל מחתי ללבך ובעבדך ובעמך בדיל דתידע ארי לית דכותי שליט בכל ארעא:

15 ארי כען קריב קדמי דאשלח פון ית מחת גבורתי ואמחי יתך וית עמך במותא ואשתציית מן ארעא:

16 וברם בדיל דנא קיימתך בדיל לאחזיותך ית חילי ובדיל דיהון משתען גבורת שמי בכל ארעא:

17 עד כען את כביש ליה לעמי בדיל דלא לשלחותהון:

18 הא אנא מחית בעידנא הדין מחר ברדא תקיף לחדא דלא הוה דכותיה במצרים למן יומא דאשתכללת ועד כען:

19 וכען שלח כנוש ית גיתך וית כל דלך בחקלא כל אנשא ובעירא דישתכח בחקלא ולא יתכניש לביתא ויחות עליהון ברדא וימותון:

20 דדחיל מן פתגמא דיי מעבדי פרעה כניש ית עבדוהי וית גיתיה לביתא:

ט

11 ולא־יכלו החרטמים לעמד לפני משה מפני השחין כי־היה השחין בחרטמם ובכל־מצרים:

12 ויחזק יהוה את־לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל־משה:

13 ויאמר יהוה אל־משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה ואמרת אליו כה־אמר יהוה אלהי העברים שלח את־עמי ויעבדני:

14 כי בפעם הזאת אני שלח את־כל־מגפתי אל־לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמני בכל־הארץ:

15 כי עתה שלחתי את־ידי ואך אותך ואת־עמך בדבר ותכחד מן־הארץ:

16 ואולם בעבור זאת העמדתיך בעבור הראתך את־כחי ולמען ספר שמי בכל־הארץ:

17 עודך מסתולל בעמי לבלתי שלחם:

18 הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד אשר לא־היה כמהו במצרים למן־היום הוסדה ועד־עתה:

19 ועתה שלח העז את־מקנך ואת כל־אשר־לך בשדה כל־האדם והבהמה אשר־ימצא בשדה ולא יאסף הביתה וירד עלהם הברד ומתו:

20 הירא את־דבר יהוה מעבדי פרעה הניס את־עבדיו ואת־מקנהו אל־הבתים:

θ.

11. Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρμακοὶ στῆναι ἐναντίον Μωϋσῆ διὰ τὰ ἕλκη. ἐγένετο γὰρ τὰ ἕλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς καὶ ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

12. Ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

13. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ὄρθρισον τὸ πρωί, καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα λατρεύσωσί μοι.

14. Ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ, ἐγὼ ἐξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ἐγὼ ἄλλος ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

15. Νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρά μου, πατάξω σε καὶ τὸν λαόν σου θανάτῳ, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς.

16. Καὶ ἕνεκεν τούτου διετηρήθης ἕως τοῦ νῦν, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

17. Ἔτι οὖν σὺ ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς;

18. Ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον, χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν αἰγύπτῳ ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἔκτισται ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

19. Νῦν οὖν κατάσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοι ἐστὶν ἐν τῷ πεδίῳ. πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη ὅσα ἂν εὑρεθῇ ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ᾽ αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσει.

20. Ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραώ, συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους,

CAP. IX.

11. Nec poterant malefici stare coram Moyse propter ulcera quæ in illis erant, & in omni Terra-Aegypti.

12. Induravitque Dominus cor Pharaonis; & non audivit eos sicut locutus est Dominus ad Moysen.

13. Dixitque Dominus ad Moysen, Manè consurge, & sta coram Pharaone, & dices ad eum, Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi.

14. Quia in hac vice mittam omnes plagas meas super cor tuum, & super servos tuos, & super populum tuum: ut scias quòd non sit similis mei in omni terra.

15. Nunc enim extendens manum percutiam te & populum tuum peste, peribisq; de terra.

16. Idcirco autem posui te, ut ostendam in te fortitudinem meam, & narretur nomen meum in omni terra.

17. Adhuc retines populum meum: & non vis dimittere eum?

18. En pluam cras hac ipsa hora grandinem multam nimis: qualis non fuit in Ægypto à die qua fundata est, usque in præsens tempus.

19. Mitte ergo iam nunc, & congrega iumenta tua, & omnia quæ habes in agro: homines enim & iumenta, & universa quæ inventa fuerint foris, nec congregata de agris, ceciderintque super ea grando, morientur.

20. Qui timuit verbum Domini de servis Pharaonis, fecit confugere servos suos, & iumenta in domos.

Das IX. Capitel.

11. Also daß die Zäuberer nicht kondten für Mose stehen/ für den bösen blattern. Denn es waren an den Zeuberern eben so wol böse blattern/ als an allen Egyptern.

12. Aber der HERR verstockt das hertz Pharao/ daß er sie nicht höret/ wie denn der HERR zu Mose gesagt hatte.

13. Da sprach der HERR zu Mose: Mache dich morgen frü auff/ vnd tritt für Pharao/ vnnd sprich zu jhm: So sagt der HERR der Ebreer GOtt: Laß mein volck/ das mirs diene.

14. Ich will anders dißmal alle meine plage vber dich selbs senden/ vber deine knechte/ vnd vber dein volck/ daß du innen werden solt/ daß meins gleichen nicht ist in allen landen.

15. Denn ich will jetzt meine hand außrecken/ vnd dich vnd dein volck mit pestilentz schlagen/ daß du von der erden solt vertilget werden.

16. Vnnd zwar darumb hab ich dich erweckt/ daß meine krafft an dir erscheine/ vnnd mein name verkündigt werde in allen landen.

17. Du trittest mein volck noch vnter dich/ vnd wilts nicht lassen.

18. Sihe/ ich wil morgen vmb diese zeit/ einen sehr grossen hagel regnen lassen/ deßgleichen inn Egypten nicht gewesen ist/ sind der zeit sie gegründet ist/ biß her.

19. Vnd nun sende hin/ vnd verware dein Vich/ vnnd alles was du auff dem felde hast. Denn alle menschen vnd vich/ das auff dem felde funden wird/ vnd nicht in die häuser versammlet ist/ so der hagel auff sie fellet/ werden sterben.

20. Wer nu vnter den knechten Pharao des HERREN wort förchtet/ der ließ seine Knechte vnd vich inn die häuser flihen.

CAP. IX.

11. Egl' incantatori non poteuano comparire dinanzi à Pharaone per la rogna: imperoche la rogna era sopra gl' incantatori e tutti gli Egittii.

12. Et il Signore indurò il cuore di Pharaone, ne obedì à quelli si come il Signore hauea predetto à Moise.

13. Et il Signore disse à Moise Leuati La mattina, e presentati dinanzi à Pharaone, e digli: Il Signore Dio de gli Hebrei dice così: Lascia andare il mio popolo, à finche mi serua:

14. Perche questa volta io manderò tutte le mie piaghe nel tuo cuore e ne i tuoi seruitori, e nel tuo popolo: à finche tu conosca, che non vi è alcuno simile à me in tutta la terra.

15. Percioche hora io sono per mandare la mia mano e percoterò te & il tuo popolo di peste, e sarai leuato de la terra.

16. Econ effetto io ti ho per questo costituito; cioè per mostrarti la mia potenza, e per che essi racconmno il mio Nome in tutta la terra.

17. Ancora ti inalzi tu sopra l mio popolo in non lasciarlo andare?

18. Ecco che domane à questa medesima hora io farò piouere de la gragniuola molto graue, quale non fu mai veduta in Egitto dal giorno che fu fondato insino à questo tempo.

19. Ora dunque manda, fa congregare tutto il tuo bestiame, e tutto quello che tu hai nel campo: tutti gli huomini & i bestiami, che saranno ritrouati nel campo ne saranno adunati in casa; la gragniuola discenderà sopra di essi, e morranno.

20. Colui de seruitori di Pharaone, che temette la parola del Signore, fece fuggire i suoi seruitori & il suo bestiame in casa.

ט

21 וַאֲשֶׁר לֹא־שָׂם לִבּוֹ אֶל־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה׃

22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וִיהִי בָרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

23 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיהוָה נָתַן קֹלֹת וּבָרָד וַתִּהֲלַךְ אֵשׁ אָרְצָה וַיַּמְטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

24 וַיְהִי בָרָד וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָז הָיְתָה לְגוֹי׃

25 וַיַּךְ הַבָּרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבָּרָד וְאֶת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבֵּר׃

26 רַק בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בָּרָד׃

27 וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם חָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק וַאֲנִי וְעַמִּי הָרְשָׁעִים׃

28 הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְרַב מִהְיֹת קֹלֹת אֱלֹהִים וּבָרָד וַאֲשַׁלְּחָה אֶתְכֶם וְלֹא תֹסִפוּן לַעֲמֹד׃

29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֹשֶׁה כְּצֵאתִי אֶת־הָעִיר אֶפְרֹשׂ אֶת־כַּפַּי אֶל־יְהוָה הַקֹּלוֹת יֶחְדָּלוּן וְהַבָּרָד לֹא יִהְיֶה־עוֹד לְמַעַן תֵּדַע כִּי לַיהוָה הָאָרֶץ׃

21 ודלא שוי לביה לפתגמא דיי שבק ית עבדוהי וית בעיריה בחקלא׃

22 ואמר יי למשה ארים ית ידך על צית שמיא ויהי ברדא בכל ארעא דמצרים על אנשא ועל בעירא ועל כל עסבא דחקלא בארעא דמצרים׃

23 וארים משה ית חטריה על צית שמיא ויי יהב קלין וברדא ומהלכא אשתא על ארעא ואמטר יי ברדא על ארעא דמצרים׃

24 והוה ברדא ואשתא משתלהבא בגו ברדא תקיף לחדא דלא הוה דכותיה בכל ארעא דמצרים מעידן דהות לעמא׃

25 ומחא ברדא בכל ארעא דמצרים ית כל די בחקלא מאנשא ועד בעירא וית כל עסבא דחקלא מחא ברדא וית כל אילני חקלא תבר׃

26 לחוד בארעא דגשן דתמן בני ישראל לא הוה ברדא׃

27 ושלח פרעה וקרא למשה ולאהרן ואמר להון חבית זימנא הדא יי זכאה ואנא ועמי חיבין׃

28 צלו קדם יי וסגי קדמוהי רוח דלא יהון עלנא קלין דלוט כאלין מן קדם יי וברדא ואשלח יתכון ולא תוספון לאתעכבא׃

29 ואמר ליה משה כמפקי מן קרתא אפרוס ית ידי בצלו קדם יי קליא יתמנעון וברדא לא יהא עוד בדיל דתידע ארי דיי ארעא׃

θ'.

21. Ὃς δὲ μὴ προσέσχε τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις.

22. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου, ἐπί τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς.

23. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἔδωκε φωνὰς καὶ χάλαζαν, καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔβρεξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου.

24. Ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ, ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα σφόδρα, ἥτις οὐ γέγονε τοιαύτη ἐν αἰγύπτῳ ἀφ' οὗ γεγένηται ἐπ' αὐτῆς ἔθνος.

25. Ἐπάταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα, καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψε.

26. Πλὴν ἐν γῇ Γεσὲμ οὗ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα.

27. Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ, ἐκάλεσε Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἡμάρτηκα τὸ νῦν. ὁ κύριος δίκαιος. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς.

28. Εὔξασθε οὖν πρὸς κύριον περὶ ἐμοῦ, καὶ παυσάσθω τοῦ γενηθῆναι φωνὰς θεοῦ, καὶ χάλαζαν καὶ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προστεθήσεσθε μένειν.

29. Εἶπε δὲ αὐτῷ Μωϋσῆς· ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς τὸν κύριον εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ αἱ φωναὶ παύσονται καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσται ἔτι, ἵνα γνῷς ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ.

CAP. IX.

21. Qui autem neglexit sermonem Domini, dimisit servos suos, & iumenta in agris.

22. Et dixit Dominus ad Moysen: Extende manum tuam in cœlum, ut fiat grando in universa Terra-Aegypti super homines, & super iumenta, & super omnem herbam agri in Terra-Aegypti.

23. Extenditque Moyses virgam in cœlum, & Dominus dedit tonitrua, & grandinẽ, ac discurrentia fulgura super terram: pluitque Dominus grandinem super Terram-Aegypti.

24. Et grando & ignis mista pariter ferebantur: tantæq; fuit magnitudinis, quanta antè nunquam apparuit in universa Terra-Aegypti ex quo gens illa condita est.

25. Et percussit grando in omni Terra-Aegypti cuncta quæ fuerunt in agris, ab homine usque ad iumentum: cunctamq; herbam agri percussit grando, & omne lignũ regionis confregit.

26. Tantùm in Terra-Gessen, ubi erant filii Israël, grãdo non cecidit.

27. Misitq; Pharao, & vocavit Moysen & Aaron, dicens ad eos: Peccavi etiam nunc, Dominus iustus: & ego & populus meus, impii.

28. Orate Dominum ut desinant tonitrua Dei, & grando: ut dimittam vos, & nequaquã hic ultrà maneatis.

29. Ait Moyses: Cùm egressus fuero de urbe, extendam palmas meas ad Dominum, & cessabunt tonitrua, & grando non erit: ut scias quia Domini est terra.

Das IX. Capitel.

21. Welcher hertz aber sich nicht keret an des HERRN wort/ liessen jhre Knechte vnd Vieh auff dem Felde.

22. Da sprach der HErr zu Mose: Recke deine handt auff gen Himmel/ daß es hagele über gantz Egyptenland/ über Menschen/ über Vieh/ vnnd über alles Kraut auff dem Felde inn Egyptenlandt.

23. Also recket Mose seinen stab gen Himmel/ vnd der HErr ließ Donnern vnnd Hageln/ daß das Fewer auff die Erden schoß. Also ließ der HErr Hagel regnen über Egyptenlandt.

24. Daß Hagel vnnd Fewer vntereinander fuhren so grausam/ daß deßgleichen in gantz Egyptenlandt nie gewesen war/ sindt der zeit Leute drinnen gewesen sindt.

25. Vnnd der Hagel schlug inn gantz Egyptenlandt/ alles was auff dem Felde war/ beyde Menschen vnd Vieh/ vnd schlug alles Kraut auff dem Felde/ vnnd zubrach alle Bäwme auff dem Felde.

26. Ohn allein im Lande Gosen/ da die Kinder Israel waren/ da Hagelts nicht.

27. Da schickt Pharao hin/ vnd ließ Mose vnd Aaron ruffen/ vnnd sprach zu jhnen: Ich hab das mal mich versündiget/ der HErr ist Gerecht/ ich aber vnd mein Volck sindt Gottlosen.

28. Bittet aber den HErrn/ daß auffhöre solch Donnern vnd Hageln Gottes/ so wil ich euch lassen/ daß jhr nicht lenger hie bleibet.

29. Mose sprach zu jhm/ Wenn ich zur Stadt hinauß komme/ wil ich meine hende außbreiten gegen dem HErrn/ so wird der Donner auffhören/ vnnd kein Hagel mehr sein/ Auff daß du jnnen werdest/ daß die Erde des HErrn sey.

CAP. IX.

21. Ma quello che non puose mente à la parola del Signore, lasciò i suoi servitori & il suo bestiame nel campo.

22. Et il Signore disse à Moise, Distendi la tua mano in aria, e sarà la gragniuola per tutto il paese di Egitto sopra gli huomini, e sopra le bestie, e sopra ogni herba del campo nel paese di Egitto.

23. Moise dunque distese la sua bacchetta in aria, & il Signore fece tuonare, e venir de la gragniuola; e discese il fuoco sopra la terra; & il Signore fece piouere de la gragniuola sopra la terra di Egitto.

24. E fu la gragniuola & il fuoco mescolato con la gragniuola molto graue; tale che non fu mai in tutto il paese di Egitto da che fu incomminciato ad habitare.

25. E la gragniuola percosse per tutto il paese di Egitto quelche era nel campo, da gli huomini insino à le bestie, & ancora la gragniuola percosse ogni herba del campo, e spezzò ogni albero del campo.

26. Solamente non fu la gragniuola ne la terra di Gosen, ne la quale erano i figliuoli d'Israel.

27. Per il che Pharaone mandò, e fece chiamare Moise & Aharon, e disse loro. Questa volta io ho peccato, il Signore è giusto, ma io & il mio popolo, empii.

28. Pregato il Signore, e basterà, talche non siano piu i tuoni di Dio e la gragniuola: & io vi lasciarò andare, e non starete piu.

29. E Moise gli disse, Quando io sarò uscito de la città, distenderò le mie mani al Signore, e cessaranno i tuoni, e non sarà piu la gragniuola: à fin che tu sappia che la terra è al Signore.

ט

30 וְאַתָּה וַעֲבָדֶיךָ יָדַעְתִּי כִּי טֶרֶם תִּירְאוּן מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים׃

31 וְהַפִּשְׁתָּה וְהַשְּׂעֹרָה נֻכָּתָה כִּי הַשְּׂעֹרָה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל׃

32 וְהַחִטָּה וְהַכֻּסֶּמֶת לֹא נֻכּוּ כִּי אֲפִילֹת הֵנָּה׃

33 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה אֶת־הָעִיר וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו אֶל־יְהוָה וַיַּחְדְּלוּ הַקֹּלוֹת וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא־נִתַּךְ אָרְצָה׃

34 וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי־חָדַל הַמָּטָר וְהַבָּרָד וְהַקֹּלֹת וַיֹּסֶף לַחֲטֹא וַיַּכְבֵּד לִבּוֹ הוּא וַעֲבָדָיו׃

35 וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃

ט

30 וְאַתְּ וְעַבְדָךְ יְדַעְנָא אֲרֵי עַד כְּעַן לָא אִתְכְּנַעְתּוּן מִן קֳדָם יְיָ אֱלֹהִים׃

31 וְכִתָּנָא וְסַעֲרֵי לְקוֹ אֲרֵי סַעֲרֵי אֲבִיב וְכִתָּנָא גִּבְעוֹלִין׃

32 וְחִטַּיָא וְכֻנָּתָא לָא לְקוֹ אֲרֵי אַפְלָתָא אִנִּין׃

33 וּנְפַק מֹשֶׁה מִלְּוָת פַּרְעֹה יָת קַרְתָּא וּפְרַס יְדוֹהִי בִּצְלוֹ קֳדָם יְיָ וְאִתְמְנַעוּ קָלַיָּא וּבַרְדָּא וּמִטְרָא דַּהֲוָה נָחִית לָא מְטָא עַד אַרְעָא׃

34 וַחֲזָא פַּרְעֹה אֲרֵי אִתְמְנַע מִטְרָא וּבַרְדָּא וְקָלַיָּא וְאוֹסִיף לְמֶחֱטֵי וְיַקַּר לִבֵּיהּ הוּא וְעַבְדוֹהִי׃

35 וְאִתַּקַּף לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּמַלִּיל יְיָ בִּידָא דְּמֹשֶׁה׃

θ.

30. Καὶ σὺ καὶ οἱ θεράποντές σου, ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησθε τὸν κύριον.

31. Τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη· ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, καὶ τὸ λίνον σπερματίζον.

32. Ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγη· ὄψιμα γὰρ ἦν.

33. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραὼ ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐξεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρὸς κύριον, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσταξεν ἐπὶ τὴν γῆν.

34. Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι πέπαυται ὁ ὑετὸς καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναί, προσέθετο τοῦ ἁμαρτάνειν· καὶ ἐβάρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

35. Καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καθάπερ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

י

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ׃

2 וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

3 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃

4 כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ׃

י

1 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוּל לְוָת פַּרְעֹה אֲרֵי אֲנָא יַקַּרִית יָת לִבֵּיהּ וְיָת לִבָּא דְעַבְדוֹהִי בְּדִיל לְשַׁוָּאָה אָתְוָתַי אִלֵּין בֵּינֵיהוֹן׃

2 וּבְדִיל דְּתִשְׁתָּעֵי קֳדָם בְּרָךְ וּבַר בְּרָךְ יָת גְּבוּרָן דַּעֲבַדִית בְּמִצְרַיִם וְיָת אָתְוָתַי דְּשַׁוִּיתִי בְּהוֹן וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ׃

3 וְעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְוָת פַּרְעֹה וַאֲמַרוּ לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דִיהוּדָאֵי עַד אֵימָתַי מְסָרֵב אַתְּ לְאִתְכְּנָעָא מִן קֳדָמַי שַׁלַּח עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמָי׃

4 אֲרֵי אִם מְסָרֵב אַתְּ לְשַׁלָּחָא יָת עַמִּי הָא אֲנָא מַיְתֵי מְחַר גּוֹבָא בִּתְחוּמָךְ׃

ΚΕΦΑΛ. ι.

1. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων· εἴσελθε πρὸς Φαραώ· ἐγὼ γὰρ ἐβάρυνα τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἑξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπ' αὐτούς.

2. Ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν, καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν, ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς· καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

3. Εἰσῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναί με; ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι.

4. Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὅριά σου.

CAP. IX.

30. Novi autem quòd & tu, & servi tui needum timeatis Dominum Deum.

31. Linum ergo, & hordeum læsum est, eo quòd hordeum esset virens, & linum iam folliculos germinaret:

32. Triticum autem, & far non sunt læsa, quia serotina erant.

33. Egressusq; Moyses à Pharaone ex urbe, tetendit manus ad Dominum: & cessaverunt tonitrua & grando, nec ultrà stillavit pluvia super terram.

34. Videns autem Pharao quòd cessasset pluvia, & grando, & tonitrua, auxit peccatum.

35. Et ingravatũ est cor eius, & servorum illius, & induratum nimis: nec dimisit filios Israel, sicut præceperat Dominus per manum Moysi.

CAP. X.

1. Et dixit Dominus ad Moysen, ingredere ad Pharaoně: ego enim induravi cor eius, & servorum illius: ut faciam signa mea hæc in eo,

2. Et narres in auribus filii tui, & nepotũ tuorum, quoties contriverim Aegyptios, & signa mea fecerim in eis: & sciatis quia ego Dominus.

3. Introierunt ergo Moyses & Aaron ad Pharaonem, & dixerunt ei, Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum: Vsquequo non vis subiici mihi? dimitte populum meum, ut sacrificet mihi.

4. Sin autem resistis, & non vis dimittere eum: ecce ego inducam cras locustam in fines tuos,

Das IX. Capitel.

30. Ich weiß aber/daß du vnd deine Knechte euch noch nicht förchtet für Gott dem HERRN.

31. Also ward geschlagen der Flachs vnd die Gersten/Denn die Gersten hat geschosset/vnnd der Flachs Knoten gewonnen.

32. Aber der Weitze vnd Rocken ward nicht geschlagen/denn es war spat Getreide.

33. So gieng nun Mose von Pharao zur Stadt hinauß/vnnd breitet seine hende gegen dem HERRN/vnnd der Donner vnd Hagel höreten auff/vnnd der Regen troff nicht mehr auff Erden.

34. Da aber Pharao sahe/daß der Regen vnd Donner vnd Hagel auffhöret/versündiget er sich weiter/vnd verhertet sein hertz/er vnd seine Knechte.

35. Also ward des Pharao hertz verstockt/daß er die Kinder Israel nicht ließ/wie denn der HERR geredt hatte durch Mose.

Das X. Capitel.

VND der HERR sprach zu Mose: Gehe hinein zu Pharao/Denn ich hab sein vnnd seiner Knechte hertz verhertet/auff daß ich diese meine Zeichen vnter jnen thu.

2. Vnd daß du verkündigest für den ohren deiner Kinder vnd deiner Kindskinder/was ich in Egypten außgericht habe/vnnd wie ich meine Zeichen vnter jhnen beweiset habe/daß jhr wisset/Ich bin der HERR.

3. Also giengen Mose vnnd Aaron hinein zu Pharao/vnd sprachen zu jm: So spricht der HERR/der Ebreer Gott: Wie lange wegerst du dich für mir zu demütigen/daß du mein Volck lassest mir zu dienen?

4. Wegerst du dich mein Volck zu lassen/Sihe/so wil ich morgen Hewschrecken kommen lassen an allen orten.

CAP. IX.

30. *Io sò che tu & i tuoi seruitori auanti ch' io preghi temete de la faccia del Signore.*

31. *Et il lino, e l' orzo furono percoßi perche l' orzo era verde, & il lino era gia alto.*

32. *Ma il grano e la spelta non furono percoßi, perche erano serotini.*

33. *E cosi Moise si ritirò da Pharaone de la città, e distese le sue mani al Signore, e cessorono i tuoni e la gragniuola, e la pioggia non fu sparsa sopra la terra.*

34. *Ora Pharaone vedendo che la pioggia era cessata, e la gragniuola, & i tuoni: di nuouo peccò, & aggrauò il suo cuore, egli & i suoi seruitori.*

35. *Et il cuore di Pharaone fu indurato, e non lasciò andare i figliuoli d' Israel, si come hauea predetto il Signore, per la mano di Moise.*

CAP. X.

1. *Dapoi il Signore disse à Moise, Va à Pharaone, percioche io ho aggrauato il suo cuore, & il cuore de i suoi seruitori; à finche io metta questi miei segni in lui*

2. *Et à fin che tu racconti ne le orecchie del tuo figliuolo, & i figiuoli del tuo figliuolo ch' io ho fatte in Egitto, & i miei segni ch' io ho meßi in loro, e sappiate ch' io sono IEHOVA.*

3. *Et andò Moise con Aharon à Pharaone, egli dissero, Il Signore Dio de gli Hebrei dice cosi; Insino à quanto ricusarai tu di humiliarti dinanzi à me? Lascia andare il mio popolo, à fin che mi serua.*

4. *Ma se tu ricusàri di lasciare andar il mio popolo, ecco ch' io domane mandarò le cauallette nel tuo paese:*

י

5 וְיַחְפֵּי יָת עֵין שִׁמְשָׁא דְאַרְעָא וְלָא יְכִיל לְמֶחֱזֵי יָת אַרְעָא וְיֵיכוּל יָת שְׁאָר שֵׁיזָבְתָא דְּאִשְׁתְּאָרַת לְכוֹן מִן בַּרְדָּא וְיֵיכוּל יָת כָּל אִילָנָא דְּאַצְמַח לְכוֹן מִן חַקְלָא׃

6 וְיִתְמְלוֹן בָּתָּךְ וּבָתֵּי כָל עַבְדָּךְ וּבָתֵּי כָל מִצְרָאֵי דְּלָא חֲזוֹ אֲבָהָתָךְ וַאֲבָהָת אֲבָהָתָךְ מִיּוֹם מֶהֱוֵיהוֹן עַל אַרְעָא עַד יוֹמָא הָדֵין וְאִתְפְּנִי וּנְפַק מִלְּוָת פַּרְעֹה׃

7 וַאֲמַרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה לֵיהּ עַד אֵימָתַי יְהֵי דֵין לָנָא לְתַקְלָא שַׁלַּח יָת גֻּבְרַיָּא וְיִפְלְחוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲהוֹן הַעַד כְּעַן לָא יְדַעְתָּא אֲרֵי אֲבָדַת מִצְרָיִם׃

8 וְאִתּוֹתַב יָת מֹשֶׁה וְיָת אַהֲרֹן לְוָת פַּרְעֹה וַאֲמַר לְהוֹן אִיזִילוּ פְלַחוּ קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן מַאן וּמַאן דְּאָזְלִין׃

9 וַאֲמַר מֹשֶׁה בְּעוּלֵימָנָא וּבְסָבָנָא נֵיזֵיל בִּבְנָנָא וּבִבְנָתָנָא בְּעָנָנָא וּבְתוֹרָנָא נֵיזֵיל אֲרֵי חַגָּא קֳדָם יְיָ לָנָא׃

10 וַאֲמַר לְהוֹן יְהֵי כְּעַן (מֵימְרָא) דַּייָ בְּסַעְדְּכוֹן כַּד אֲשַׁלַּח יָתְכוֹן וְיָת טַפְלְכוֹן חֲזוֹ אֲרֵי בִישְׁתָּא דְּאַתּוּן סְבִירִין לְמֶעְבַּד לְקָבֵיל אַפֵּיכוֹן לְאִתְתָּחֲרָא׃

11 לָא כֵן אִיזִילוּ כְעַן גֻּבְרַיָּא וּפְלַחוּ קֳדָם יְיָ אֲרֵי יָתַהּ אַתּוּן בָּעַן וְתָרֵיךְ יָתְהוֹן מִן קֳדָם פַּרְעֹה׃

12 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרֵים יְדָךְ עַל אַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּגוֹבָא וְיִסַּק עַל אַרְעָא דְמִצְרָיִם וְיֵיכוּל יָת כָּל עִסְבָּא דְאַרְעָא יָת כָּל דְּאַשְׁאַר בַּרְדָּא׃

י

5 וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה׃

6 וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה׃

7 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אָבְדָה מִצְרָיִם׃

8 וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים׃

9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבִבְנוֹתֵנוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ׃

10 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם׃

11 לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה׃

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיֹאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד׃

ι.

5. Καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τῆς γῆς τὸ καταλειφθὲν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα. καὶ κατέδεται πᾶν τὸ ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς.

6. Καὶ πλησθήσονταί σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου, ἃ οὐδέποτε ἑωράκασιν οἱ πατέρες σου, οὐδὲ οἱ προπάπποι αὐτῶν, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ ἐκκλίνας ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραώ.

7. Λέγουσι δὲ οἱ θεράποντες Φαραὼ πρὸς αὐτόν· ἕως τίνος ἔσται τοῦτο ἡμῖν σκῶλον; ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως λατρεύσωσι κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῶν. ἢ εἰδέναι βούλει, ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος.

8. Καὶ ἀπέστρεψαν τόν τε Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Φαραώ· πορεύεσθε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πορευόμενοι;

9. Καὶ λέγει Μωϋσῆς· σὺν τοῖς νεανίσκοις ἡμῶν καὶ τοῖς πρεσβύταις πορευσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσι καὶ προβάτοις καὶ βουσὶν ἡμῶν. ἔστι γὰρ ἡ ἑορτὴ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

10. Καὶ εἶπε Φαραὼ πρὸς αὐτούς· ἔστω οὕτως κύριος μεθ᾽ ὑμῶν καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς. μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ὑμῶν; ἴδετε ὅτι πονηρία πρόκειται ὑμῖν.

11. Μὴ οὕτως, ἀλλὰ πορευέσθωσαν οἱ ἄνδρες, καὶ λατρευσάτωσαν τῷ θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ζητεῖτε. ἐξέβαλον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου Φαραώ.

12. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃν ὑπελείπετο ἡ χάλαζα.

CAP. X.

5. Quæ operiet superficiem terræ, ne quicquam eius appareat, sed comedatur quod residuum fuerit grandini. corrodet enim omnia ligna quæ germinant in agris.

6. Et implebunt domos tuas, & servorum tuorum, & omniũ Aegyptiorum: quantam non viderunt patres tui, & avi, ex quo orti sunt super terram, usque in præsentem diem. Avertitq; se, & egressus est à Pharaone.

7. Dixerunt autem servi Pharaonis ad eum: Vsquequo patiemur hoc scandalum? dimitte homines, ut sacrificent Domino Deo suo, nónne vides quòd perierit Aegyptus?

8. Revocaveruntq; Moysen & Aaron ad Pharaonem, qui dixit eis: Ite, sacrificate Domino Deo vestro: quinam sunt qui ituri sunt?

9. Ait Moyses, Cum parvulis nostris, & senioribus pergemus, cum filiis & filiabus, cum ovibus & armentis: est enim solennitas Domini Dei nostri.

10. Et respondit Pharao: Sic Dominus sit vobiscũ, quomodo ego dimittam vos, & parvulos vestros. cui dubium est quòd pessimè cogitetis?

11. Non fiet ita, sed ite tantùm viri, & sacrificate Domino: hoc enim & ipsi petistis. Statimque eiecti sunt de conspectu Pharaonis.

12. Dixit autem Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super Terram Aegypti ad locustam, ut ascendat super terram, & devoret omnem herbam quæ residua fuerit grandini.

Das X. Capitel.

5. Daß sie das Land bedecken / also / daß mann das Landt nicht sehen könne / vnnd sollen fressen was euch übrig vnd errettet ist für dem Hagel / vnd sollen alle ewre grünende Bäume fressen auff dem Felde.

6. Vnnd sollen erfüllen dein Hauß / aller deiner Knechte häuser / vnnd aller Egypter Häuser / deßgleichen nicht gesehen haben deine Väter vnnd deiner Väter Väter / sindt der zeit sie auff Erden gewesen / biß auff diesen tag / vnnd er wandt sich / vnnd gieng von Pharao hinauß.

7. Da sprachen die Knechte Pharao zu jhm: Wie lang sollen wir damit geplagt sein? Laß die Leute ziehen / daß sie dem HERREN jhrem Gott dienen / Wilt du zuvor erfahren / daß Egypten vntergangen sey?

8. Mose vnnd Aaron worden wider zu Pharao bracht / der sprach zu jhnen: Gehet hin vnd dienet dem HERRN ewrem Gott. Welche sindt sie aber / die hinziehen sollen?

9. Mose sprach: Wir wöllen ziehen mit Jung vnd Alt / mit Söhnen vnnd Töchtern / mit Schafen vnnd Rindern / Denn wir haben ein Fest des HERRN.

10. Er sprach zu jhnen: Awe ja / der HErr sey mit euch / Solt ich euch vnd ewre Kinder dazu ziehen lassen / Sehet da / ob jhr nicht böses fürhabt?

11. Nicht also / sondern jhr Männer ziehet hin / vnnd dienet dem HErrn / denn daß habt jhr auch gesucht. Vnnd man stieß sie herauß von Pharao.

12. Da sprach der HErr zu Mose: Recke deine handt über Egyptenland / vmb die Hewschrecken / daß sie auff Egyptenlandt kommen / vnnd fressen alles Kraut im Lande auff / sampt allem / das dem Hagel überblieben ist.

CAP. X.

5. E copriranno la superficie de la terra, & alcuno non potrà vedere la terra, e mangeranno il resto di quel chè è scappato, e che vi è stato lasciato da la gragniuola: mangiaranno ancora ogni albero che vi germoglia nel campo.

6. E riempiranno le tue case, e le case di tutti i tuoi seruitori, e le case di tutti gli Egittii; il che non hanno veduto i tuoi padri, ne i padri de i tuoi padri da che furono sopra la terra insino à questo giorno: e si riuolto, e partissi da Pharaone.

7. Ora i seruitori di Pharaone gli dissero, Perinsino à quanto ci sarà costui in danno? lascia andare questi huomini, à fin che seruino al Signore Dio loro: non vuoi tu ancora conoscere, che lo Egitto è ruinato?

8. Allhora fu richiamato Moise & Aharon à Pharaone, à iquali egli disse, Andate, seruite al Signore Dio vostro, Quali son quelli che deono andare?

9. E Moise rispose, Noi andaremo co i nostri fanciulli, e co i nostri vecchii; co i nostri figliuoli e con le nostre figliuole: co i nostri bestiami piccoli, e co i nostri bestiami grossi noi andaremo, perche noi habbiamo la solennità del Signore.

10. Egli adunque disse loro, Cosi il Signore sia con esso voi, come io lasciarò andare voi & i vostri fanciulli, Guardate che l male è contra la vostra faccia.

11. Non sarà cosi, Andate hora huomini, seruite al Signore: perche questo è quel che voi cercate, e gli scacciò da la presenza sua.

12. Et il Signore disse à Moise, Distendi la tua mano sopra la terra di Egitto per le cauallette, e ascendino sopra il paese di Egitto, e mangino ogni herba de la terra, ci è, tutto quel che vi ha lasciato la gragniuola.

י

13 וַאֲרִים מֹשֶׁה יָת חֻטְרֵיהּ עַל אַרְעָא דְמִצְרַיִם וַיְיָ דַּבַּר רוּחַ קִידוּמָא בְּאַרְעָא כָּל יוֹמָא הַהוּא וְכָל לֵילְיָא צַפְרָא הֲוָה וְרוּחַ קִידוּמָא נְטַל יָת גּוֹבָא׃

14 וּסְלִיק גּוֹבָא עַל כָּל אַרְעָא דְמִצְרַיִם וּשְׁרָא בְּכֹל תְּחוּם מִצְרַיִם תַּקִּיף לַחֲדָא קֳדָמוֹהִי לָא הֲוָה כֵּן גּוֹבָא דִּכְוָתֵיהּ וּבָתְרוֹהִי לָא יְהֵי כֵן׃

15 וַחֲפָא יָת עֵין שִׁמְשָׁא דְאַרְעָא וַחֲשׁוֹכַת אַרְעָא וַאֲכַל יָת כָּל עִסְבָּא דְאַרְעָא וְיָת כָּל פֵּרֵי אִילָנָא דְּאַשְׁאַר בַּרְדָא וְלָא אִשְׁתְּאַר כָּל יָרוֹק בְּאִילָנָא וּבְעִסְבָּא דְחַקְלָא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

16 וְאוֹחִי פַרְעֹה לְמִקְרֵי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר חָבִית קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וּלְכוֹן׃

17 וּכְעַן שְׁבוֹק כְּעַן חוֹבִי בְּרַם זִימְנָא הָדֵין וְצַלּוֹ קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְיַעְדֵּי מִנִּי לְחוֹד יָת מוֹתָא הָדֵין׃

18 וּנְפַק מִלְּוָת פַּרְעֹה וְצַלִּי קֳדָם יְיָ׃

19 וַהֲפַךְ יְיָ רוּחַ מַעַרְבָא תַּקִּיף לַחֲדָא וּנְטַל יָת גּוֹבָא וּרְמָהִי לְיַמָּא דְסוּף לָא אִשְׁתְּאַר גּוֹבָא חַד בְּכָל תְּחוּם מִצְרָיִם׃

20 וְאַתְקֵיף יְיָ יָת לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

21 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרֵים יְדָךְ עַל צֵית שְׁמַיָּא וִיהֵי חֲשׁוֹכָא עַל אַרְעָא דְמִצְרָיִם בָּתַר דְּיַעְדֵּי קְבַל לֵילְיָא׃

---

13 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיהוָה נִהַג רוּחַ קָדִים בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא אֶת־הָאַרְבֶּה׃

14 וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־הָיָה כֵן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃

15 וַיְכַס אֶת־עֵין כָּל־הָאָרֶץ וַתֶּחְשַׁךְ הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאֵת כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא־נוֹתַר כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃

16 וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם׃

17 וְעַתָּה שָׂא נָא חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם וְהַעְתִּירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה׃

18 וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה׃

19 וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יָמָּה סּוּף לֹא נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם׃

20 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וִיהִי חֹשֶׁךְ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ׃

ι.

13. Καὶ ἐπῆρε Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα. τὸ πρωῒ ἐγενήθη, ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα.

14. Καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου· καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα. προτέρα αὐτῆς οὐ γέγονε τοιαύτη ἀκρίς, καὶ μετὰ ταύτην οὐκ ἔσται οὕτως.

15. Καὶ ἐκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ, καὶ κατέφαγε πᾶσαν τὴν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης. οὐ κατελείφθη χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις, καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

16. Κατέσπευσε δὲ Φαραὼ καλέσαι Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων· ἡμάρτηκα ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εἰς ὑμᾶς.

17. Προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον.

18. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραώ, καὶ ηὔξατο πρὸς κύριον.

19. Καὶ μετέβαλε κύριος ἀπὸ θαλάσσης ἄνεμον σφοδρόν, καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρὶς μία ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.

20. Καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

21. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆς αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκότος.

CAP. X.

13. Et extendit Moyses virgam super Terram-Aegypti: & Dominus induxit ventum tota die illa, & nocte: & mane facto, ventus urens levavit locustas.

14. Quæ ascenderunt super universam Terram-Ægypti: & sederunt in cunctis finibus Ægyptiorum innumerabiles, quales ante illud tẽpus non fuerant, nec postea futuræ sunt.

15. Operueruntq; universam superficiem terræ, vastantes omnia. Devorata est igitur herba terræ, & quidquid pomorum in arboribus fuit, quæ grando dimiserat: nihil quoque omnino virens relictum est in lignis, & in herbis terræ, in cuncta Ægypto.

16. Quam ob rem festinus Pharao vocavit Moysen & Aaron, & dixit eis: Peccavi in Dominum Deum vestrum & in vos.

17. Sed nunc dimittite peccatum mihi etiam hac vice, & rogate Dominum Deum vestrum, ut auferat à me mortem istam.

18. Egressusq; est Moyses de conspectu Pharaonis, & oravit Dominum.

19. Qui flare fecit ventum ab occidente vehementissimum, & arreptam locustam proiecit in Mare-rubrum: non remansit ne una quidẽ in cunctis finibus Ægypti.

20. Et induravit Dominus cor Pharaonis, nec dimisit filios Israel.

21. Dixit autem Dominus ad Moysen: Extende manũ tuam in cœlum: & sint tenebræ super Terram-Aegypti tam densæ, ut palpari queant.

Das X. Capitel.

13. Mose recket seinen stab vber Egyptenland/vnd der HERR treib einen Ostwind ins land den gantzen tag vnd die gantze nacht/Vnnd des Morgens füret der Ostwind die Heuschrecken her.

14. Vnnd sie kamen vber gantz Egyptenland/vnnd liessen sich nieder an allen örtern in Egypten/so sehr viel/daß zuuor deßgleichen nie gewesen ist/noch hinfort sein wird.

15. Denn sie bedeckten das Land vnd verfinstertens. Vnnd sie frassen alles kraut im lande auff/vnnd alle Früchte auff den bäumen/die dem Hagel waren vberblieben/vnnd liessen nichts grünes vberig an den bäumen/vnnd am kraut auff dem Felde inn gantz Egyptenland.

16. Da fordert Pharao eilend Mose vnd Aaron/vnnd sprach: Ich hab mich versündigt an dem HERRN eurem Gott/vnd an euch.

17. Vergebt mir meine sünde dißmal auch/vnd bittet den HERRN euren Gott/daß er doch nur disen Todt von mir wegneme.

18. Vnd er gieng auß von Pharao/vnd bat den HERRN.

19. Da wendet der HERR ein sehr starcken Westwind/vnd hub die Heuschrecken auff/vnnd warff sie inns Schilffmeer/das nicht eine vberig blieb an allen orten Egypti.

20. Aber der HERR verstockt Pharao hertz/daß er die kinder Israel nicht ließ.

21. Der HERR sprach zu Mose: Recke deine hand gen Himel/daß so finster werde inn Egyptenland das mans greiffen mag.

CAP. X.

13. *E così Moise distese la sua bacchetta sopra la terra di Egitto, & il Signore per tutto quel giorno e tutta la notte menò vn vento Orientale sopra la terra: venuta la mattina il vento d' Oriente leuò de le cauallette.*

14. *Lequali montorono sopra tutto il paese di Egitto, e le mandò molto graui per tutti i confini di lo Egitto: auanti à quelle cauallette non ne furono mai vedute tali, ne dopo quelle ne saranno di tali.*

15. *E copersero la superficie di tutto il paese, e la terra fu oscurata; e mangiorono tutta l' herba de la terra, & ogni frutto de gli alberi, che la gragniuola haueua lasciato e: non restò cosa alcuna di verde sopra gli alberi e le herbe del campo in tutto il paese di Egitto.*

16. *Allhora Pharaone incontinente fece chiamar Moise & Aharon, e disse, Io ho peccato contra il Signore Dio vostro, e contra voi.*

17. *Ora dunque io prego, che tu mi perdoni il mio peccato ancora per questa volta: e pregate il Signore Dio vostro, & egli leui da me solamente questa morte.*

18. *E Moise si partì da Pharaone, e pregò il Signore.*

19. *Et il Signore fece voltare il vento Occidentale molto forte, e leuò le cauallette; e le spinse nel mar rosso, e non restò pur vna caualletta in tutto il paese di Egitto.*

20. *Et il Signore indurò il cuore di Pharaone, e non lasciò andare i figliuoli d' Israel.*

21. *Et il Signore disse à Moise, Distendi la tua mano al cielo, e saranno le tenebre sopra la terra di Egitto, e l' huomo toccarà le tenebre.*

י

22 וַאֲרֵים מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ עַל צֵית שְׁמַיָּא וַהֲוָה חֲשׁוֹךְ קְבַל בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרַיִם תְּלָתָא יוֹמִין׃

23 לָא חֲזוֹ גְּבַר יָת אֲחוּהִי וְלָא קָמוּ אֱנָשׁ מִתְּחוֹתוֹהִי תְּלָתָא יוֹמִין וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲוָה נְהוֹרָא בְּמוֹתְבָנֵיהוֹן׃

24 וּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וַאֲמַר אֱזִילוּ פְּלַחוּ קֳדָם יְיָ לְחוֹד עָנְכוֹן וְתוֹרֵיכוֹן שְׁבוּקוּ אַף טַפְלֵיכוֹן יֵיזִיל עִמְּכוֹן׃

25 וַאֲמַר מֹשֶׁה אַף אַתְּ תִּתֵּן בִּידָנָא נִכְסַת קוּדְשִׁין וַעֲלָוָן וְנַעְבֵּיד קֳדָם יְיָ אֱלָהַנָא׃

26 וְאַף בְּעִירָנָא יֵיזִיל עִמַּנָא לָא נַשְׁאַר מִדַּעַם אֲרֵי מִנֵּיהּ אֲנַחְנָא נָסְבִין לְמִפְלַח קֳדָם יְיָ אֱלָהַנָא וַאֲנַחְנָא לֵית אֲנַחְנָא יָדְעִין מָה נִפְלַח קֳדָם יְיָ עַד מֵיתָנָא לְתַמָּן׃

27 וְאַתְקֵיף יְיָ יָת לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא אֲבָא לְשַׁלָּחוּתְהוֹן׃

28 וַאֲמַר לֵיהּ פַּרְעֹה אֱזֵיל מֵעִלָּוַי אִסְתְּמַר לָךְ לָא תוֹסֵיף לְמִחְזֵי אַפַּי אֲרֵי בְּיוֹמָא דְתִחְזֵי אַפַּי תְּמוּת׃

29 וַאֲמַר מֹשֶׁה יָאוּת מַלֵּילְתָּא לָא אוֹסֵיף עוֹד לְמִחְזֵי אַפָּךְ׃

יא

1 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹד מַכְתָּשׁ חַד אַיְתֵי עַל פַּרְעֹה וְעַל מִצְרַיִם בָּתַר כֵּן יְשַׁלַּח יָתְכוֹן מִכָּא כְּשַׁלָּחוּתֵיהּ גְּמִירָא תָּרָכָא יְתָרֵיךְ יָתְכוֹן מִכָּא׃

י

22 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַשָּׁמָיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ־אֲפֵלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃

23 לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם׃

24 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהֹוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג גַּם־טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם׃

25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִּתֵּן בְּיָדֵנוּ זְבָחִים וְעֹלֹת וְעָשִׂינוּ לַיהֹוָה אֱלֹהֵינוּ׃

26 וְגַם־מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא־נֵדַע מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהֹוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה׃

27 וַיְחַזֵּק יְהֹוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם׃

28 וַיֹּאמֶר־לוֹ פַרְעֹה לֵךְ מֵעָלָי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל־תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי בְּיוֹם רְאֹתְךָ פָנַי תָּמוּת׃

29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֹסִף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ׃

יא

1 וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ כָּלָה גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה׃

ι.

22. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο σκότος, γνόφος, θύελλα, ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας.

23. Καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας, πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἦν φῶς, ἐν πᾶσιν οἷς κατεγίνοντο.

24. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων. Βαδίζετε, λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε, καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν.

25. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς, οὔ. ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ἃ ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν.

26. Καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ὁπλήν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληψόμεθα λατρεῦσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ.

27. Ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐτούς.

28. Καὶ λέγει αὐτῷ Φαραώ· ἄπελθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόσεχε σεαυτῷ ἔτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον. ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀποθανῇ.

29. Λέγει δὲ Μωϋσῆς καθὼς εἴρηκας, οὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόσωπον.

ΚΕΦΑΛ. ια'.

1. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἔτι μίαν πληγὴν ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραὼ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν. ὅταν δὲ ἐξαποστείλῃ ὑμᾶς, σὺν πάσῃ ἐκβολῇ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς.

22. Exten-

CAP. X.

22. Extenditque Moyses manum in cœlum: & factæ sunt tenebræ horribiles in universa Terra-Aegypti tribus diebus.

23. Nemo vidit fratrem suum, nec movit se de loco in quo erat: ubicunq; autem habitabant filii Israel, lux erat.

25. Vocavitq; Pharao Moysen & Aaron, & dixit eis: Ite, sacrificate Domino: oves tantum vestræ, & armenta remaneant, parvuli vestri eant vobiscum.

26. Ait Moyses: Hostias quoque & holocausta dabis nobis, quæ offeramus Domino Deo nostro.

26. Cuncti greges pergent nobiscum: non remanebit ex eis ungula, quæ necessaria sunt in cultum Domini Dei nostri: præsertim cùm ignoremus quid debeat immolari, donec ad ipsum locum perveniamus.

27. Induravit autem Dominus cor Pharaonis, & noluit dimittere eos.

28. Dixitq; Pharao ad Moysen. Recede a me, & cave ne ultrà videas faciem meam: quocunque die apparueris mihi, morieris.

29. Respondit Moyses: Ita fiat ut locutus es, non videbo ultrà faciem tuam.

CAP. XI.

1. Et dixit Dominus ad Moysen: Adhuc una plaga tangam Pharaonem & Aegyptum, & post hæc dimittet vos, & exire compellet.

Das X. Capitel.

22. Vnd Mose recket seine hand gen Himel / Da ward ein dicke Finsterniß in gantz Egyptenland drey tage.

23. Daß niemand den andern sahe / noch aufffstund von dem ort da er war / inn dreyen tagen. Aber bey allen kindern Jsrael war es liecht inn jhren Wonungen.

24. Da fordert Pharao Mosen vnd sprach: Zihet hin vnd dienet dem HErren / Allein euer Schaffe vnnd Rinder lasset hie / Lasst auch eure kindlein mit euch ziehen.

25. Mose sprach: Du must vns auch Opffer vnnd Brandopffer geben / das wir vnserm GOtt dem HERRN thun mügen.

26. Vnser Vieh sol mit vns gehen / vnd nicht eine klaue dahinden bleiben / Denn von dem vnsern werden wir nemen zum dienst vnsers GOttes des HERrn / Denn wir wissen nicht wemit wir dem HErrn dienen sollen / biß daß wir dahin kommen.

27. Aber der HErr verstockt das hertz Pharao / daß er sie nicht lassen wolt.

28. Vnd Pharao sprach zu jm: Gehe von mir / vnd hüte dich / daß du nicht mehr für meine augen kommest / Denn welches Tags du für meine Augen kommist solt du sterben.

29. Mose antwortet: Wie du gesaget hast / Jch wil nicht mehr für deine augen kommen.

Das XI. Capitel.

VNd der HErr sprach zu Mose: Jch wil noch eine plage vber Pharao vnd Egypten kommen lassen / darnach wird er euch lassen von hinnen / vnnd wirdt nicht allein alles lassen / sondern euch auch von hinnen treiben.

CAP. X.

22. E Moise distese le la sua mano al cielo, e furono le tenebre oscure sopra tutto il paese di Egitto per tre giorni.

23. Talche l'uno non vedeua l'altro, ne alcuno si mosse dal suo luogo per tre giorni: ma à tutti i figliuoli d'Israel fu la luce ne le loro stanze.

24. Allhora Pharaone mandò à chiamar Moise, e disse, Andate, seruite al Signore: solamente restarà il vostro bestiame piccolo & il grosso, ancora i vostri fanciulli venghino con esso voi.

25. Allhora Moise rispose, Tu ci darai ancora ne le nostre mani i sacrificii e gli holocausti, che noi faremo al Signore Dio nostro.

26. Inoltre i nostri bestiami verranno con esso noi, senza che vi resti pure vna vnghia: perche noi pigliaremo di quelli per seruire al Signore Dio nostro: ancora noi non sappiamo con che noi debbiamo seruire à Dio, insino à tanto che noi arriuaremo lì.

27. Et il Signore indurò il cuore di Pharaone, e non volse lasciargli andare.

28. E così Pharaone gli disse, Parteti da me, e guardati di non venirr piu dinanzi à la mia faccia: perche tu morrai quel giorno che tu vedrai la mia faccia.

29. Moise rispose, Tu hai detto bene il vero, io non vedrò piu la tua faccia.

GAP. XI.

1. Inoltre il Signore disse à Moise, Io manderò ancora vna piaga sopra Pharaone, e sopra l'Egitto, dipoi vi lasciarà andar di quì: quando vi lasciarà de tutto andare, vi scacciarà de quì.

יא

2 דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב׃

3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם׃

4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרָיִם׃

5 וּמֵת כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחָיִם וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃

6 וְהָיְתָה צְעָקָה גְדֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָתָה וְכָמֹהוּ לֹא תֹסִף׃

7 וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ־כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תֵּדְעוּן אֲשֶׁר יַפְלֶה יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃

8 וְיָרְדוּ כָל־עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרְעֹה בָּחֳרִי־אָף׃

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃

יא

2 מַלֵּיל כְּעַן קֳדָם עַמָּא וְיִשְׁאֲלוּן גְּבַר מִן חַבְרֵיהּ וְאִתְּתָא מִן חַבְרְתַהּ מָנִין דִּכְסַף וּמָנִין דִּדְהַב׃

3 וִיהַב יְיָ יָת עַמָּא לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאֵי אַף גַּבְרָא מֹשֶׁה רַב לַחֲדָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עַמָּא׃

4 וַאֲמַר מֹשֶׁה כִּדְנַן אֲמַר יְיָ בְּפַלְגּוּת לֵילְיָא אֲנָא מִתְגְּלֵי בְּגוֹ מִצְרָאֵי׃

5 וִימוּת כָּל בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבּוּכְרָא דְּפַרְעֹה דַּעֲתִיד לְמִיתַּב עַל כָּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ עַד בּוּכְרָא דְּאַמְתָא דִּי בָּתַר רֵחַיָּא וְכֹל בּוּכְרָא דִּבְעִירָא׃

6 וּתְהֵי צְוָחְתָא רַבְּתָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם דִּכְוָתַהּ לָא הֲוָת וְדִכְוָתַהּ לָא תוֹסִיף׃

7 וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יְנַזֵּיק כַּלְבָּא בְּלִישָׁנֵיהּ לְמִנְבַּח לְמֵאֱנָשָׁא וְעַד בְּעִירָא בְּדִיל דְּתִדְּעוּן אֲרֵי אַפְרֵישׁ יְיָ בֵּין מִצְרָאֵי וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃

8 וְיֵיחֲתוּן כָּל עַבְדָּךְ אִלֵּין לְוָתִי וְיִבְעוֹן מִנִּי לְמֵימַר פּוּק אַתְּ וְכָל עַמָּא דְּעִמָּךְ וּבָתַר כֵּן אֶפּוֹק וּנְפַק מִן קֳדָם פַּרְעֹה בִּתְקוֹף רְגַז׃

9 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לָא יְקַבֵּיל מִנְּכוֹן פַּרְעֹה בְּדִיל לְאַסְגָּאָה מוֹפְתַי בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עֲבַדוּ יָת כָּל מוֹפְתַיָּא הָאִלֵּין קֳדָם פַּרְעֹה וְאַתְקֵיף יְיָ יָת לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעֵיהּ׃

ια.

2. Λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν.

3. Κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς. καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωϋσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ.

4. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· τάδε λέγει κύριος· περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύσομαι εἰς μέσον αἰγύπτου.

5. Καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτου, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἕως τοῦ πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους.

6. Καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονε, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται.

7. Ἐν δὲ πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ὅπως εἰδῇς ὅσα παραδοξάσει κύριος ἀνὰ μέσον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

8. Καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδές σου οὗτοι πρός με, καὶ προσκυνήσουσί με, λέγοντες· ἔξελθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου, οὗ σὺ ἀφηγῇ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ Φαραὼ μετὰ θυμοῦ.

9. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραὼ, ἵνα πληθύνων πληθύνω τὰ σημεῖά μου, τὰ τέρατά μου ἐν γῇ αἰγύπτῳ.

10. Μωϋσῆς δὲ καὶ Ἀαρὼν, ἐποίησαν τὰ σημεῖα, καὶ πάντα τὰ τέρατα ταῦτα ἐναντίον Φαραώ. ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου.

CAP. XI.

2. Dices ergo omni plebi ut postulet vir ab amico suo, & mulier à vicina sua vasa argentea, & aurea.

3. Dabit autem Dominus gratiam populo suo coram Ægyptiis. Fuitq; Moyses vir magnus valde in Terra-Ægypti coram servis Pharaonis, & omni populo.

4. Et ait, Hæc dicit Dominus: Media nocte ingrediar in Ægyptum:

5. Et morietur omne primogenitum in Terra-Ægyptiorum, à primogenito Pharaonis qui sedet in solio eius, usque ad primogenitum ancillæ quæ est ad molam, & omnia primogenita iumentorum.

6. Eritque clamor magnus in universa Terra-Aegypti, qualis nec antè fuit, nec postea futurus est.

7. Apud omnes autem filios Israël non mutiet canis ab homine usque ad pecus: ut sciatis quanto miraculo dividat Dominus Aegyptios & Israël.

8. Descendentque omnes servi tui isti ad me, & adorabunt me, dicentes: Egredere tu & omnis populus qui subiectus est tibi: post hæc egrediemur. Et exivit à Pharaone iratus nimis.

9. Dixit autem Dominus ad Moysen: Non audiet vos Pharao ut multa signa fiant in Terra-Aegypti.

10. Moyses autem & Aaron fecerunt omnia signa & ostẽta quæ scripta sunt, coram Pharaone: & induravit Dominus cor Pharaonis, nec dimisit filios Israël de terra sua.

Das XI. Capitel.

2. So sage nun für dem volck / daß ein jeglicher von seinem nechsten / vnnd eine jegliche von jhrer nechstin silbern vnd gülden Gefeß fordere.

3. Denn der HERR wird dem volck gnade geben für den Egyptern. Vnd Mose war sehr ein grosser Mann inn Egyptenland / für den Knechten Pharao / vnd für dem Volck.

4. Vnd Mose sprach: So saget der HErr: Jch will zu Mitternacht außgehen / in Egyptenland.

5. Vnd alle Erstegeburt in Egyptenland soll sterben / von dem ersten Sohn Pharao an / der auff seinem stul sitzt / biß an den ersten Sohn der magd / die hinder der Müle ist / vnd alle Erstegeburt vnter dem vieh.

6. Vnd wird ein groß geschrey sein in gantz Egyptenland / deßgleichen nie gewesen ist / noch werden wird.

7. Aber bey allen kindern Jsrael soll nicht ein hund mucken / beide vnter menschen vnd vieh / Auff daß jr erfaret / wie der HERR Egypten vnd Jsrael scheide.

8. Denn werden zu mir herab kommen alle dise deine knechte / vnd mir zu füssen fallen / vnnd sagen: Zeuch auß du vnnd alles volck daß vnter dir ist / Darnach wil ich außziehen. Vnnd er gieng von Pharao mit grimmigem zorn.

9. Der HERR aber sprach zu Mose: Pharao höret euch nicht / auff das vil Wunder geschehen inn Egyptenland.

10. Vnd Mose vnd Aaron haben dise Wunder alle gethan für Pharao / Aber der HERR verstockt jhm sein hertz / daß er die Kinder Jsrael nicht lassen wolt auß seinem lande.

CAP. XI.

2. Parla hora ne le orecchie del popolo, e ciascuno domandi dal suo vicino, e ciascuna da la sua vicina i vasi d'argento & i vasi d'oro.

3. Et il Signore fece grato il popolo appresso gli Egittii: Moise ancora era gran personaggio nel paese di Egitto appresso i seruitori di Pharaone, & appresso il popolo.

4. E Moise disse, Il Signore dice cosi, Quando sarà mezza notte, io entrarò per mezzo l'Egitto.

5. E morrà ogni primogenito ne la terra di Egitto, incominciando dal primogenito di Pharaone, il qual sederà sopra la sua sedia regale, per insino al primogenito de la serua che volta la macina, & à ogni primogenito de gli animali.

6. E sarà vn gran grido per tutto il paese di Egitto, quale giamai fu, ne è per essere.

7. Ma fra tutti i figliuoli d'Israel, il cane non mouerà la sua lingua, da l'huomo insino à le bestie: à fin che sappiate che'l Signore ha fatto separatione fra gli Egittii e gl'Israeliti.

8. Allhora tutti questi tuoi seruitori verranno à me, e s'ingenocchiaranno dinanzi à me, dicendo, Esci tu e tutto il popolo che è sotto di te, dopoi io vscirò. e si partì da Pharaone molto adirato.

9. Et il Signore disse à Moise, Pharaone non vi obedirà, à fin che io moltiplichi i miei miracoli ne la terra di Egitto.

10. Ora Moise & Aharon fecero tutti questi miracoli dinanzi à Pharaone, ma il Signore induró il cuore di Pharaone, e non lasciò partire i figliuoli d'Israel del suo paese.

יב

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃

2 הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃

3 דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת׃

4 וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיֹת מִשֶּׂה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ תָּכֹסּוּ עַל־הַשֶּׂה׃

5 שֶׂה תָמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים וּמִן־הָעִזִּים תִּקָּחוּ׃

6 וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם׃

7 וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם׃

8 וְאָכְלוּ אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל־מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃

9 אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ׃

10 וְלֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנֹּתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃

יב

1 וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה וּלְאַהֲרֹן בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמֵימָר׃

2 יַרְחָא הָדֵין לְכוֹן רֵישׁ יַרְחַיָּא קַדְמַאי הוּא לְכוֹן לְיַרְחֵי שַׁתָּא׃

3 מַלִּילוּ עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בְּעַסְרָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִסְּבוּן לְהוֹן גְּבַר אִימַּר לְבֵית אֲבָהָן אִימְּרָא לְבֵיתָא׃

4 וְאִם זְעֵיר בֵּיתָא מִלְּאִתְמְנָאָה עַל אִימְּרָא וְיִסַּב הוּא וְשִׁיבָבֵיהּ דְּקָרִיב לְבֵיתֵיהּ בְּמִנְיַן נַפְשָׁתָא גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ תִּתְמְנוּן עַל אִימְּרָא׃

5 אִימַּר שְׁלִים דְּכַר בַּר שַׁתֵּיהּ יְהֵי לְכוֹן מִן אִמְּרַיָּא וּמִן בְּנֵי עִזַּיָּא תִּסְּבוּן׃

6 וִיהֵי לְכוֹן לְמַטְּרָא עַד אַרְבְּעָא עֲסַר יוֹמָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִכְּסוּן יָתֵיהּ כָּל קְהָל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל בֵּין שִׁמְשַׁיָּא׃

7 וְיִסְּבוּן מִן דְּמָא וְיִתְּנוּן עַל תְּרֵין סִפַּיָּא וְעַל שַׁקְפָא עַל בָּתַּיָּא דְּיֵיכְלוּן יָתֵיהּ בְּהוֹן׃

8 וְיֵיכְלוּן יָת בִּסְרָא בְּלֵילְיָא הָדֵין טְוֵי נוּר וּפַטִּיר עַל מְרָרִין יֵיכְלוּנֵּיהּ׃

9 לָא תֵיכְלוּן מִנֵּיהּ כַּד חַי וְאַף לָא כַּד מְבַשַּׁל מְבַשַּׁל בְּמַיָּא אֱלָהֵין טְוֵי נוּר רֵישֵׁיהּ עַל כְּרָעוֹהִי וְעַל גַּוֵּיהּ׃

10 וְלָא תַשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וּדְיִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא בְּנוּרָא תּוֹקְדוּן׃

ιβ.

1. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ αἰγύπτου λέγων.

2. Ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτος ὑμῖν ἐστιν ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.

3. Λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, λέγων· τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, πρόβατον κατ' οἰκίαν.

4. Ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ ἱκανοὺς εἶναι εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ' ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ, κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν, ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον.

5. Πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἄμωμον, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε.

6. Καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν.

7. Καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν φλιὰν ἐν τοῖς οἴκοις, ἐν οἷς φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς.

8. Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρί, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται.

9. Οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμὸν, οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ' ὀπτὰ πυρί, κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις.

10. Οὐκ ἀπολείψεται ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ· τὰ δὲ καταλείμματα ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, ἐν πυρὶ κατακαύσετε.

CAP. XII.

1. Dixit quoque Dominus ad Moysen & Aaron in Terra Aegypti:

2. Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni.

3. Loquimini ad universum cœtum filiorum Israël, & dicite eis: Decima die mensis huius tollat unusquisque agnum per familias & domos suas.

4. Sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum qui coniunctus est domui suæ, iuxta numerum animarum quæ sufficere possunt ad esum agni.

5. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus: iuxta quem ritum tolletis & hœdum.

6. Et servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis huius: immolabitque eum universa multitudo filiorum Israel ad vesperam.

7. Et sument de sanguine eius, ac ponent super utrunque postem, & in superliminaribus domorum in quibus comedent illum.

8. Et edent carnes nocte illa assas igni, & azymos panes, cum lactucis agrestibus.

9. Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed assum tantùm igni: caput cum pedibus eius & intestinis vorabitis.

10. Nec remanebit quicquam ex eo usque manè, si quid residuum fuerit, igne comburetis.

Das XII. Capitel.

DEr HERR aber sprach zu Mose vnd Aaron in Egyptenlandt:

2. Dieser Mondt sol bey euch der erste Mond sein/ vnd von jhm solt jhr die Monden des jars anheben.

3. Sagt der gantzen Gemeine Israel/ vnnd sprecht: Am zehenden tag dieses Monden/ neme ein jeglicher ein Lamm/ wo ein Haußvater ist/ ja ein Lamm zu einem Hauß.

4. Wo jhr aber in einem Hause zum Lamm zu wenig sindt/ so neme ers/ vnd sein nechster Nachbar an seinem Hause/ biß jhr so viel wird / daß sie das Lamm auffessen mögen.

5. Jhr solt aber ein solch Lamm nemen/ da kein feil an ist/ ein Männlein/ vnd eins jahrs alt/ von den Lämmern vnd Ziegen solt jhrs nemen.

6. Vnnd solts behalten biß auff den vierzehenden tag des Monden/ Vnnd ein jeglichs heufflein im gantzen Israel sols schlachten zwischen Abends.

7. Vnnd solt seines Bluts nemen/ vnnd beyde Pfosten an der Thür/ vnnd die öberste Schwelle damit bestreichen/ an den Häusern/ da sie es innen essen.

8. Vnnd solt also Fleisch essen in derselben Nacht/ am Fewer gebraten/ vnd vngesewrt Brodt/ vnd solt es mit bitter Salsen essen.

9. Jhr solts nicht roh essen/ noch mit Wasser gesotten/ sondern am Fewer gebraten/ sein haupt mit seinen schenckeln vnd eingeweide.

10. Vnd solt nichts davon überlassen biß morgen. Wo aber etwas überbleibt biß morgen/ solt jhrs mit Fewer verbrennen.

CAP. XII.

1. Allhora il Signore disse à Moise & à Aharon nel paese di Egitto in questo modo.

2. Queste mese vi sarà il principio de mesi, sarà à voi il primo fra i mesi de l'anno.

3. Parlate à tutta la congregatione d'Israel, dicendo, Nel decimo giorno di questo mese ciascuno di voi si pigliarà vno agnello secondo le case de' padri vno agnello per famiglia.

4. E se la famiglia sarà minore che non basti per mangiare vno agnello: ella pigliarà il suo vicino ancora, ch'e presso à la sua casa, secondo il numero de le presone: voi contarete le persone ciascuno secondo il suo mangiare per causa de lo agnello.

5. Lo agnello sia intiero, maschio, di vno anno, ilqual voi pigliarete da le pecore, e da le capre.

6. E lo guardarete per insino al quartodecimo giorno di questo mese: e tutto il rauno de la congregatione d'Israel lo sacrificarà fra le due sere:

7. E pigliaranno del sangue, e lo metteranno sopra i due stipite, e sopra il soglio ne le case, ne lequali lo mangiaranno.

8. Et in quella notte stessa mangiaranno la carne arrostita al fuoco, & il pane senza lieuito, con herbe amare.

9. Voi non mangiarete niente crudo di esso, ne di lessato ne l'acqua, ma arrostito al fuoco: mangiarete il suo capo insieme con le sue gambe e le sue interiora.

10. E non ne lasciarete di esso per la mattina, e se ne sarà restata qualche cosa insino à la mattina, voi l'abbrusciarete al fuoco.

יב

11 וכדין תיכלון יתיה חרציכון יהון אסירין מסניכון ברגליכון וחטריכון בידיכון ותיכלון יתיה בבהילו פסחא הוא קדם יי:

12 ואתגלי בארעא דמצרים בליליא הדין ואקטול כל בוכרא בארעא דמצרים מאנשא ועד בעירא ובכל טעות מצראי אעביד דינין אנא יי:

13 ויהי דמא לכון לאת על בתיא דאתון תמן ואחזי ית דמא ואחוס עליכון ולא יהא לכון מותא לחבלא במקטלי בארעא דמצרים:

14 ויהי יומא הדין לכון לדכרנא ותחגון יתיה חגא קדם יי לדריכון קים עלם תחגוניה:

15 שבעא יומין פטיר תיכלון ברם ביומא קדמאה תבטלון חמירא מבתיכון ארי כל דיכול חמיע וישתיצי אנשא ההוא מישראל מיומא קדמאה עד יומא שביעאה:

16 וביומא קדמאה מערע קדיש וביומא שביעאה מערע קדיש יהא לכון כל עבידא לא יתעביד בהון ברם דמתאכל לכל נפש הוא בלחודוהי יתעביד לכון:

17 ותטרון ית פטיריא ארי בכרן יומא הדין אפיקית ית חיליכון מארעא דמצרים ותטרון ית יומא הדין לדריכון קים עלם:

יב

11 וְכָכָה תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמַקֶּלְכֶם בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח הוּא לַיהֹוָה:

12 וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהֹוָה:

13 וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:

14 וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהֹוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תְּחָגֻּהוּ:

15 שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְּׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם כִּי׀ כָּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשֹׁן עַד־יוֹם הַשְּׁבִעִי:

16 וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא־יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל־נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם:

17 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַמַּצּוֹת כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם:

ιβ'.

11. Οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ὑμῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. πάσχα ἐστὶ κυρίῳ.

12. Καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ αἰγύπτου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτῳ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν. ἐγὼ κύριος.

13. Καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς ἐστε ἐκεῖ, καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ, τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παίω ἐν γῇ αἰγύπτῳ.

14. Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα αὕτη ὑμῖν μνημόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ. εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον, ἑορτάσετε αὐτήν.

15. Ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης.

16. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κληθήσεται ἁγία, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν.

17. Καὶ φυλάξεσθε τὴν ἐντολὴν ταύτην. ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου, καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον.

CAP. XII.

11. Sic autem comedetis illum, Renes vestros accingetis, & calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, & comedetis festinantes: est enim Phase (id est transitus) Domini.

12. Et transibo per Terram-Ægypti nocte illa, percutiamque omne primogenitum in Terra-Ægypti ab homine usque ad pecus: & in cunctis diis Ægypti faciam iudicia, ego Dominus.

13. Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus in quibus eritis: & videbo sanguinem, & transibo vos: nec erit in vobis plaga disperdens quando percussero Terram-Ægypti.

14. Habebitis autem hunc diem in monumentum: & celebrabitis eam solennem Domino in generationibus vestris cultu sempiterno.

15. Septem diebus azyma comedetis: in die primo non erit fermentum in domibus vestris: quicumque comederit fermentum, peribit anima illa de Israël, à primo die usque ad diem septimum.

16. Dies prima erit sancta atque solennis, & dies septima eadem festivitate venerabilis: nihil operis facietis in eis, exceptis his quæ ad vescendum pertinent.

17. Et observabitis azyma: in eadem enim ipsa die educam exercitum vestrum de Terra-Ægypti, & custodietis diem istum in generationes vestras ritu perpetuo.

Das XII. Capitel.

11. Also solt jrs aber essen: Vmb ewer Lenden solt jhr gegürtet sein/vnnd ewre Schuch an ewren Füssen haben/ vnnd stäbe in ewren Henden/vnd solts essen/ als die hinweg eilen / Denn es ist des HERRN Passah.

12. Denn ich wil in derselben Nacht durch Egyptenlandt gehen/ vnnd alle Erstegeburt schlagen in Egyptenland/ beide vnter Menschen vnd Vieh/Vnnd wil meine straffe beweisen an allen göttern der Egypter/Jch der HERR.

13. Vnnd das Blut sol ewer Zeichen sein/an den Häusern/ darinn jhr seydt/ daß/ wenn ich das Blut sehe/ für euch übergehe/ vnnd euch nicht die plag widerfare die euch verderbe/ wenn ich Egyptenlandt schlage.

14. Vnnd solt diesen tag haben zum gedechtniß/vnnd solt jhn feyren dem HERRN zum Fest/jhr vnd alle ewre nachkommen/zur ewigen weise.

15. Sieben tag solt jhr vngesewrt Brodt essen/nemlich/am ersten tag solt jhr auffhören mit gesewrtem Brodt in ewren Häusern. Wer gesewrt Brodt isset/vom ersten tag an / biß auff den siebenden / des Seele sol außgerottet werden von Jsrael.

16. Der erste tag sol heilig sein / daß jhr zusammen kommt/vnd der siebend sol auch heilig sein/ daß jhr zusammen kommt / Kein arbeit solt jhr drinnen thun / ohn was zur Speise gehöret für allerley Seelen / dasselb allein möcht jhr für euch thun.

17. Vnnd haltet ob dem vngesewrten Brodt denn eben an demselben tage/ hab ich ewer Heer auß Egyptenlandt geführet. Darumb solt jhr diesen tag halten / vnnd alle ewer nachkommen/ zur ewigen weise.

CAP. XII.

11. Voi adunque lo mangiarete in questo modo, le vostre reni siano cinte, le vostre scarpe siano ne vostri piedi, & il vostro bastone ne la vostra mano: e lo mangiarete presto, percioche è la Pasca del Signore.

12. Imperoche io in questa notte passarò per mezzo la terra di Egitto, e percotirò ogni primogenito nel paese di Egitto da l'huomo insino à le bestie, & di tutti gli dii di Egitto io ne farò il giuditio, Io sono IEHOVA.

13. E quel sangue vi sarà per segnale ne le case, ne le quali voi sarete: e quando io vedrò il sangue, vi lasciarò; e non sarà piaga in voi à perditione, quando io percoterò lo Egitto.

14. E questo giorno vi sarà per memoria, e lo celebrarete solenne al Signore ne le vostre generationi: voi lo celebrarete dunque per ordinatione perpetua.

15. Voi mangiarete per sette giorni del pane azimo tuttauolta nel primo giorno voi farete leuare il lieuito de le vostre case: percioche chiunque mangiarà del pane leuato dal primo giorno insino al settimo, la vita di colui sarà esterminata nel mezzo d'Israel.

16. E nel primo giorno voi hauerete la santa congregatione, nel settimo giorno ancora voi hauerete la santa inuocatione: Non si farà cosa alcuna in essi, solamente voi potrete fare quel che sarà per mangiare da ciascuna persona.

17. E guardarete il pane senza lieuito, perche in questo stesso giorno io cauarò fuori le vostre squadre del paese di Egitto: Guardarete dico questo giorno ne le vostre generationi con ordinatione perpetua.

יב

18 בניסן בארבעה עשרא יומא לירחא ברמשא תיכלון פטירין עד יומא חד ועשרין לירחא ברמשא:

19 שבעא יומין חמיר לא ישתכח בבתיכון ארי כל דיכול מחמעא וישתיצי אנשא ההוא מכנשתא דישראל בגיורא ובייציבא דארעא:

20 כל מחמעא לא תיכלון בכל מותבניכון תיכלון פטירין:

21 וקרא משה לכל סבי ישראל ואמר להון אתנגידו וסיבו לכון מבני ענא לזרעיתכון וכוסו פסחא:

22 ותסבון אסרת אזובא ותטבלון בדמא די במנא ותדון לשקפא ולתרין סיפיא מן דמא די במנא ואתון לא תפקון אנש מתרע ביתיה עד צפרא:

23 ואתגלי ייי למימחי ית מצראי ויחזי ית דמא על שקפא ועל תרתין סיפיא ויחוס ייי על תרעא ולא ישבוק מחבלא למיעל לבתיכון למימחי:

24 ותטרון ית פתגמא הדין לקים לך ולבנך עד עלמא:

25 ויהי ארי תיעלון לארעא דיתן ייי לכון כמא דמליל ותטרון ית פלחנא הדא:

26 ויהי ארי יימרון לכון בניכון מה פלחנא הדא לכון:

יב

18 בראשן בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב:

19 שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ:

20 כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

21 ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח:

22 ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזת מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר:

23 ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזת ופסח יהוה על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף:

24 ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם:

25 והיה כי תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כאשר דבר ושמרתם את העבדה הזאת:

26 והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם:

ιβ.

18. Ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ᾽ ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς, καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς ἕως ἑσπέρας.

19. Ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτὸν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς υἱῶν Ισραήλ, ἔν τε τοῖς γειώραις, καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς.

20. Πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα.

21. Ἐκάλεσε δὲ Μωϋσῆς πᾶσαν τὴν γερουσίαν Ισραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς· ἀπελθόντες, λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατα κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα.

22. Καὶ λήψεσθε δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, καθίξετε ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος, ὅ ἐστι παρὰ τὴν θύραν. καὶ ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἕως πρωΐ.

23. Καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν. καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι.

24. Καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον αἰώνιον σεαυτῷ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου, ἕως τοῦ αἰῶνος.

25. Ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησε. φυλάξασθε τὴν λατρείαν ταύτην.

26. Καὶ ἔσται ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, τίς ἡ λατρεία αὕτη;

CAP. XII.

18. Primò mense, quartâdecima die mensis ad vesperam comedetis azyma usque ad diem vicesimam primam eiusdem mensis ad vesperam.

19. Septem diebus fermentatum non invenietur in domibus vestris: qui comederit fermentatum, peribit anima eius de cœtu Israël, tam de advenis quàm de indigenis terræ.

20. Omne fermentatum non comedetis: in cunctis habitaculis vestris edetis azyma.

21. Vocavit autem Moyses omnes seniores filiorum Israel, & dixit ad eos: Ite tollentes animal per familias vestras, & immolate Phase.

22. Fasciculumque hyssopi tingite in sanguine qui est in limine, & aspergite ex eo superliminare, & utrunque postem: nullus vestrum egrediatur ostium domus suæ usque mane.

23. Transibit enim Dominus percutiens Ægyptios: cumque viderit sanguinem in superliminari & in utroque poste, transcendet ostium domus, & non sinet percussorem ingredi domos vestras & lædere.

24. Custodi verbum istud legitimum tibi & filiis tuis usque in æternum,

25. Cumque introieritis terram quam Dominus daturus est vobis ut pollicitus est, observabitis ceremonias istas.

26. Et cùm dixerint vobis filii vestri. Quæ est ista religio?

Das XII. Capitel.

18. Am vierzehenden tag des Monden / des Abendts / solt jhr vngesewrt Brodt essen / biß an den ein vnd zweintzigsten tag des Monden an den Abend.

19. Daß man sieben tage kein gesewrt Brodt finde in ewern Häusern. Denn wer gesewrt Brodt isset / des Seele sol außgerottet werden von der Gemeine Israel / es sey ein Frembdlinger oder Einheimischer im Lande.

20. Darumb so esset kein gesewrt Brodt / sondern eitel vngesewrt Brodt / in allen ewren Wonungen.

21. Vnd Mose foddert alle Eltesten in Israel / vnd sprach zu jhnen: Leset auß / vnnd nemet Schafe / jederman für sein Gesinde vnd schlachtet das Passah.

22. Vnnd nemet ein büschel Isopen / vnd tuncket inn das Blut inn dem Becken / vnd berüret damit die überschwelle / vnd die zwen pfosten / Vnd gehe kein Mensch zu seiner Haußthür herauß / biß an den Morgen.

23. Denn der HERR wird vmbher gehen / vnd die Egypter plagen. Vnnd wenn er das Blut sehen wird an der überschwelle / vnnd an den zweyen pfosten / wird er für der Thür übergehen / vnd den Verderber nicht in ewer Häuser kommen lassen zu plagen.

24. Darumb so halt diese weise für dich vnd deine Kinder ewiglich.

25. Vnnd wenn jhr ins Landt kommet / das euch der HERR geben wird / wie er geredt hat / so haltet diesen dienst.

26. Vnnd wenn ewer Kinder werden zu euch sagen: Was habt jhr da für ein dienst.

CAP. XII.

18. Nel quartodecimo giorno del primo mese voi mangiarete, la sera del pane azimo per insino al vigesimo primo giorno del mese su la sera.

19. Per sette giorni non si trouarà lieuito ne le vostre case: perche chiunque mangiarà pan leuato, la vita di colui sarà estirpata della congregatione d'Israel, tanto i forestieri, quanto quelli del paese.

20. Voi non mangiarete niente di pan leuato, per tutte le vostre case voi mangiarete pane azimo.

21. Moise dunque chiamò tutti i vecchii d'Israel, e disse loro, Ritirate, e pigliate de li agnelli secondo le vostre famiglie, e sacrificate la pasca.

22. Pigliarete ancora vn fascetto d'isopo, e lo intignerete nel sangue, che sarà nel vaso, & aspergerete il soglio & i due stipiti di quel sangue che sarà nel vaso: & alcuno di voi non vscirà de la porta de la sua casa per fino à la mattina.

23. Et il Signore passarà per percotere gli Egitii, e quando vedrà il sangue sopra il soglio & i due stipiti, il Signore passarà appresso la porta, e non permetterà che il distruttore entri ne le vostre case per offenderui.

24. Tu guardarai dunque questa cosa come vna ordinatione à te & à i tuoi figliuoli in sempiterno.

25. E quando sarete entrati ne la terra, che il Signore vi darà, si come ha promesso: allhora osseruarete questo culto.

26. E quando i vostri figliuoli vi diranno, Che culto è questo, che voi fate?

יב

27 וְתֵימְרוּן דְּבַח חַיִּיס הוּא קֳדָם יְיָ דְּחָס עַל בָּתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם כַּד מְחָא יָת מִצְרָאֵי וְיָת בָּתָּנָא שֵׁיזִיב וּכְרַע עַמָּא וּסְגִידוּ׃

28 וַאֲזַלוּ וַעֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן עֲבַדוּ׃

29 וַהֲוָה בְּפַלְגוּת לֵילְיָא וַיְיָ קְטַל כָּל בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבּוּכְרָא דְּפַרְעֹה דַּעֲתִיד לְמֵיתַב עַל כֻּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ עַד בּוּכְרָא דְּשִׁבְיָא דִּי בְּבֵית אֲסִירֵי וְכֹל בּוּכְרָא דִּבְעִירָא׃

30 וְקָם פַּרְעֹה בְּלֵילְיָא הוּא וְכָל עַבְדוֹהִי וְכָל מִצְרָאֵי וַהֲוָת צְוָחְתָא רַבְּתָא בְּמִצְרַיִם אֲרֵי לֵית בֵּיתָא דְּלָא הֲוָה בֵיהּ מִיתָא׃

31 וּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן בְּלֵילְיָא וַאֲמַר קוּמוּ פּוּקוּ מִגּוֹ עַמִּי אַף אַתּוּן אַף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִזִּילוּ פְּלַחוּ קֳדָם יְיָ כְּמָא דַּהֲוֵיתוּן אָמְרִין׃

32 אַף עָנְכוֹן אַף תּוֹרֵיכוֹן דְּבַרוּ כְּמָא דְּמַלֵּילְתּוּן וְאִזִּילוּ וְצַלּוֹ אַף עֲלָי׃

33 וּתְקִיפוּ מִצְרָאֵי עַל עַמָּא לְאוֹחָאָה לְשַׁלָּחוּתְהוֹן מִן אַרְעָא אֲרֵי אֲמַרוּ כֻּלָּנָא מֵיתִין׃

34 וּנְטַל עַמָּא יָת לֵישְׁתְּהוֹן עַד לָא חֲמַע מוֹתַר אַצְוָתְהוֹן צְרִיר בִּלְבוּשֵׁיהוֹן עַל כַּתְפֵיהוֹן׃

35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבַדוּ כְּפִתְגָּמָא דְּמֹשֶׁה וּשְׁאִילוּ מִמִּצְרָאֵי מָנִין דִּכְסַף וּמָנִין דִּדְהַב וּלְבוּשִׁין׃

יב

27 וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃

28 וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃

29 וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה הִכָּה כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃

30 וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה גְדֹלָה בְּמִצְרָיִם כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת׃

31 וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְּאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם׃

32 גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וָלֵכוּ וּבֵרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי׃

33 וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים׃

34 וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל־שִׁכְמָם׃

35 וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת׃

ιβ'.

27. Καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς· θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν γῇ αἰγύπτῳ, ἡνίκα ἐπάταξε τοὺς αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐρρύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησε.

28. Καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ καὶ Ααρών, οὕτως ἐποίησαν.

29. Ἐγενήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκτὸς, καὶ κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕως τοῦ πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον κτηνοῦς.

30. Καὶ ἀνέστη Φαραὼ νυκτὸς, καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ αἰγύπτιοι, καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτῳ. οὐ γὰρ ἦν οἰκία, ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς.

31. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ααρὼν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀνάστητε καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, βαδίζετε λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε.

32. Καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε, εὐλογήσατε δὲ κἀμέ.

33. Καὶ κατεβιάζοντο οἱ αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. εἶπαν γὰρ, ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν.

34. Ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν, ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων.

35. Οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἐποίησαν, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωϋσῆς, καὶ ᾔτησαν παρὰ τῶν αἰγυπτίων σκεύη ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν.

CAP. XII.

27. Dicetis eis, Victima transitus Domini est, quādo transivit super domos filiorum Israël in Ægypto, percutiens Ægyptios, & domos nostras liberans. Incurvatusq; populus adoravit.

28. Et egressi filii Israël fecerunt sicut præceperat Dominus Moysi & Aaron.

29. Factum est autem in noctis medio, percussit Dominus omne primogenitum in Terra Ægypti, à primogenito Pharaonis, qui in solio eius sedebat, usque ad primogenitum captivæ quæ erat in carcere, & omne primogenitum iumentorum.

30. Surrexitq; Pharao nocte & omnes servi eius, cunctaque Ægyptus: & ortus est clamor magnus in Ægypto: neque enim erat domus in qua non iacēret mortuus.

31. Vocatisq; Pharao Moyse & Aaron nocte, ait: Surgite & egredimini à populo meo, vos & filii Israël: ite, immolate Domino sicut dicitis.

32. Oves vestras & armenta assumite ut petieratis, & abeuntes benedicite mihi.

33. Vrgebantque Aegyptii populum de terra exire velociter, dicentes: Omnes moriemur.

34. Tulit igitur populus conspersam farinam antequam fermentaretur: & ligans in palliis, posuit super humeros suos.

35. Feceruntq; filii Israël sicut præceperat Dominus Moysi: & petierunt ab Aegyptiis vasa argentea & aurea, vestemque plurimam.

Das XII. Capitel.

27. Solt jr sagen: Es ist das Passahopffer des HERREN der für den Kindern Israel vbergieng in Egypten / Da er die Egypter plaget / vnnd vnser häuser errettet. Da neiget sich das Volck / vnnd bucket sich.

28. Vnnd die kinder Israel giengen hin / vnnd thetten / wie der HERR Mose vnd Aaron gebotten hatte.

29. Vnd zur Mitternacht schlug der HERR alle Erstegeburt in Egyptenland von dem ersten sohn Pharao an / der auff seinem Stul saß / biß auff den ersten sohn des gefangenen im gefengniß / vnnd alle Erstegeburt des viehs.

30. Da stund Pharao auff / vnd alle seine knechte / in derselben nacht / vnd alle Egypter / vnnd ward ein groß geschrey inn Egypten / denn es war kein hauß da nicht ein Toder inne were.

31. Vnd er fodert Mose vnd Aaron in der nacht vnd sprach: Machet euch auff / vnnd ziehet auß von meinem Volck / jhr vnnd die kinder Israel / gehet hin / vnd dienet dem HERRN / wie jr gesagt habt.

32. Nemet auch mit euch eure schaffe vnd rinder / wie jr gesagt habt / Gehet hin vnd segenet mich auch.

33. Vnnd die Egypter drungen das Volck / daß sie es eilend auß dem lande trieben. Denn sie sprachen: Wir sindt alle des todes.

34. Vnnd das Volck trug den rohen Teig / ehe denn er verseuret war / zu jrer speise / gebunden in jhren kleidern / auff jhren achseln.

35. Vnd die kinder Israel hätten gethan / wie Moses gesagt hatte / vnnd von den Egyptern gefordert silbern vnd gülden gerethe vnd kleider.

CAP. XII.

27. *Allhora voi direte, Questo è il sacrifitio del passaggio al Signore, ilquale passo in Egitto per le case de figliuoli d'Israel, quando percosse gli Egittii, e preseruò le nostre case: Allhora il popolo s'incchinoebiò, & adorò.*

28. *E cosi i figliuoli d'Israel si partirono, e fecero si come il Signore hauea comandato à Moise & Aharon, cosi dico fecero.*

29. *Et auuenne, che à mezza notte il Signore percosse tutti i primogeniti di Egitto, nel paese di Egitto, dal primogenito di Pharaone, che sedeua sopra la sua sedia regale, insino al primogenito, del prigioniero: che era ne la prigione; & ogni primogenito de gli animali.*

30. *E Pharaone in quella notte si leuò, & tutti i suoi seruitori e tutti gli Egittii: e fu fatto vn gran grido in Egitto, perche non vi era casa alcuna, ne laquale non fosse vn morto.*

31. *E chiamò di notte Moise & Aharon, e disse, Leuateui, partiteui del mezzo del mio popolo, e voi & i figliuoli d'Israel: & andate, e seruite al Signore, come voi dite.*

32. *Dipiu pigliate i vostri bestiami piccoli & i grossi, si come hauete domandato, & andateuene, e benedite ancora me.*

33. *E gli Egittii aggrauauano il popolo, per farlo prestamente partire del paese: perche diceuano Noi siami tutti morti.*

34. *Et il poppolo prese la sua pasta auanti che leuasse, e la inuolse ne i suoi vestimenti, e la messe sopra le sue spalle.*

35. *Ora i figliuoli d'Israel fecero secondo la parole di Moise, imperoche presero in presto da gli Egittii de i vasi d'argento, de vasi d'oro, e de le vesti.*

יב

36 וַייָ יְהַב יָת עַמָּא לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאֵי וְאַשְׁאֵלוּנוּן וְרוֹקִינוּ יָת מִצְרָאֵי׃

37 וּנְטַלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס לְסֻכּוֹת כְּשִׁית מְאָה אַלְפִין רִגְלָאִין בַּר מִן טַפְלָא׃

38 וְאַף נֻכְרָאִין סַגִּיאִין סְלִיקוּ עִמְּהוֹן וְעָאן וְתוֹרֵי גֵּיתֵי תַּקִּיף לַחֲדָא׃

39 וַאֲפוֹ יָת לֵישָׁא דְּאַפִּיקוּ מִמִּצְרַיִם גְּרִיצָן פַּטִּירָן אֲרֵי לָא חֲמִיעַ אֲרֵי אִתָּרְכוּ מִמִּצְרַיִם וְלָא יְכִילוּ לְאִתְעַכָּבָא וְאַף זְוָדִין לָא עֲבַדוּ לְהוֹן׃

40 וּמוֹתְבָנֵיהוֹן דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיתִיבוּ בְּמִצְרַיִם אַרְבַּע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין׃

41 וַהֲוָה מִסּוֹף אַרְבַּע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וַהֲוָה בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין נְפַקוּ כָּל חֵילַיָּא דַייָ מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

42 לֵיל נְטִיר הוּא קֳדָם יְיָ לְאַפָּקוּתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם הוּא לֵילְיָא הָדֵין קֳדָם יְיָ נְטִיר לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדָרֵיהוֹן׃

43 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן דָּא גְזֵירַת פִּסְחָא כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל דְּאִשְׁתְּמַד לָא יֵיכוֹל בֵּיהּ׃

44 וְכָל עֲבֵד גְּבַר זְבִינֵי כַסְפָּא וְתִגְזַר יָתֵיהּ בְּכֵן יֵיכוֹל בֵּיהּ׃

45 תּוֹתָבָא וַאֲגִירָא לָא יֵיכוֹל בֵּיהּ׃

46 בַּחֲבוּרָא חֲדָא יִתְאֲכֵל לָא תַפְּקוּן מִן בֵּיתָא מִן בִּסְרָא לְבָרָא וְגַרְמָא לָא תְתַבְּרוּן בֵּיהּ׃

יב

36 וַיהוָה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרָיִם׃

37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף׃

38 וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד׃

39 וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם׃

40 וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃

41 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

42 לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם׃

43 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן־נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃

44 וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כָּסֶף וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ׃

45 תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃

46 בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא־תִשְׁבְּרוּ־בוֹ׃

ιβ.

36. Καὶ κύριος ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς, καὶ ἐσκύλευσαν τοὺς αἰγυπτίους.

37. Ἀπάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ ῥαμεσσῆ εἰς σοκχὼθ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν, οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς.

38. Καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, καὶ βόες, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα.

39. Καὶ ἔπεψαν τὸ σταῖς, ὃ ἐξενήνοχαν ἐξ αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἀζύμους. οὐ γὰρ ἐζυμώθη. ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἐδυνάσθησαν ὑπομεῖναι, οὐδὲ ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν.

40. Ἡ δὲ παροίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν παρῴκησαν ἐν γῇ αἰγύπτῳ, καὶ ἐν γῇ χανάαν. αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα.

41. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ δύναμις κυρίου ἐκ γῆς αἰγύπτου. νυκτὸς προφυλακή ἐστι τῷ κυρίῳ, ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου.

42. Ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη προφυλακὴ κυρίῳ, ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν.

43. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα· πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.

44. Καὶ πάντα οἰκέτην τινὸς ἢ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτὸν, καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ.

45. Πάροικος καὶ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.

46. Ἐν οἰκίᾳ μιᾷ βρωθήσεται, οὐ καταλείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τὸ πρωΐ, οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἔξω, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ.

CAP. XII.

36. Dominus autem dedit gratiam populo coram Aegyptiis ut cōmodarent eis: & spoliauerunt Aegyptios.

37. Profectiq; sunt filii Israël de Ramese in Socoth, sexcenta ferè millia peditum virorum, absque parvulis & mulieribus.

38. Sed & vulgus promiscuum innumerabile ascendit cum eis, oves & armenta & animantia diversi generis multa nimis.

39. Coxeruntq; farina quam dudum de Aegypto conspersam tulerāt: & fecerunt subcineritios panes azymos: neque enim poterat fermentari cogentibus exire Aegyptiis, & nullam facere sinentibus moram: nec pulmenti quicquam occurrerat præparare.

40. Habitatio autem filiorum Israël qua manserunt in Aegypto, fuit quadringentorum triginta annorum.

41. Quibus expletis, eadem die egressus est omnis exercitus Domini de Terra-Aegypti.

42. Nox ista est observabilis Domini, quando eduxit eos de Terra-Aegypti: hanc observare debent omnes filii Israel in generationibus suis.

43. Dixitque Dominus ad Moysen & Aaron: Hæc est religio Phase: Omnis alienigena non comedet ex eo.

44. Omnis autem servus emptitius circumcidetur, & sic comedet.

45. Advena & mercenarius non edent ex eo.

46. In una domo comedetur: nec efferetis de carnibus eius foras, nec os illius confringetis.

Das XII. Capitel.

36. Dazu hatte der HERR dem volck gnad gegeben für den Egyptern / daß sie jnen leiheten / vnd entwandtens den Egyptern.

37. Also zogen auß die kinder Jsrael von Raemses gen Suchoth / sechshundert tausent mann zu fuß / ohn die Kinder.

38. Vnnd zoch auch mit jnen vil pöbelvolcks / vnnd Schaff vnd Rinder / vnd fast vil viehs.

39. Vnnd sie buchen auß dem rohen Teig / den sie auß Egypten brachten / vngeseurte kuchen. Denn es war nicht geseurt / weil sie auß Egypten gestossen wurden / vnd kondten nicht verziehen / vnd hatten jhnen sonst keine zerung zubereittet.

40. Die zeit aber / die die kinder Jsrael inn Egypten gewohnet haben / ist vier hundert vnd dreissig jahr.

41. Da dieselben vmb waren / gieng das gantze Heer des HERREN auff einen tag auß Egyptenland.

42. Darumb wird dise nacht dem HERRN gehalten / daß er sie auß Egyptenland gefüret hat / vnd die kinder Jsrael sollen sie dem HErren halten / sie vnd jhre nachkommen.

43. Vnnd der HERR sprach zu Mose vnnd Aaron: Diß ist die weise Passah zu halten / Kein frembder soll dauon essen.

44. Aber wer ein erkauffter knecht ist / den beschneide man / vnnd denn esse er dauon.

45. Ein haußgenoß vnnd Mietling sollen nicht dauon essen.

46. Jn einem hause sol mans essen / Jhr solt nichts von seinem Fleisch hinauß für das hauß tragen / Vnnd solt kein bein an jm zubrechen.

CAP. XII.

36. Et il Signore fece grato il popolo appresso gli Egittii, e gli accommodorono e così spogliorono gli Egittii.

37. Et i figliuoli d' Israel partirono di Rameses verso Suchot, circa seicento milia huomini à piedi solamente, senza i fanciulli.

38. Et ancora montò con essi vna gran mescolanza di persone, le pecore ancora, i buoi, & assai molto bestiame.

39. E cossero la pasta, che haueuano portata di Egitto, facendo delle focaccie senza lieuito, perche non era leuata: imperoche erano stati scacciati di Egitto, e non poterono indugiare, & ancora non si haueuano messo in ordine il mangiare pel camino.

40. Il tempo de l' habitatione de figliuoli d' Israel, nelquale stettero in Egitto, fu quattrocento trenta anni.

41. Et occorse, che nel fine di quattrocento trenta anni, in quello stesso giorno tutti gli esserciti del Signore si partirono del paese di Egitto.

42. Questa notte debbe essere osseruata al Signore, per hauergli cauati del paese di Egitto: questa notte dunque sarà osseruata al Signore da tutti i figliuoli d' Israel per le loro generationi.

43. Allhora il Signore disse à Moise & à Aharon, Tale sia la ordinatione della Pasca: Niuno forastiero mangiarà di quello agnello.

44. E tu circonciderai ogni seruitore comprato da huomo per denari, & allhora ne mangiarà.

45. Il forastiero, & il mercenario non mangiarà di esso.

46. E si mangiarà in vna medesima casa, non cauarai fuori de la casa la carne, e non romperete osso alcuno di quello.

שמהת	שמות	ΕΞΟΔΟΣ.
יב	יב	ιβ΄.
47 כָּל כְּנִישְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ׃	47 כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃	47. Πᾶσα συναγωγὴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ποιήσει τοῦτο.
48 וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן גִּיּוֹרָא וְיַעְבֵּיד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ יִגְּזַר לֵיהּ כָּל דְּכוּרָא וּבְכֵן יִקְרַב לְמֶעְבְּדֵיהּ וִיהֵי כְּיַצִּיבָא דְאַרְעָא וְכָל חִילוֹנִי לָא יֵכוּל בֵּיהּ׃	48 וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָל־זָכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃	48. Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος, καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, περιτμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν. καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτό, καὶ ἔσται ὥσπερ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς. πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.
49 אוֹרַיְתָא חֲדָא תְּהֵא לְיַצִּיבָא וּלְגִיּוֹרָא דְיִתְגַּיַּר בֵּינֵיכוֹן׃	49 תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃	49. Νόμος εἷς ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν.
50 וַעֲבַדוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וְיָת אַהֲרֹן כֵּן עֲבַדוּ׃	50 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃	50. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραήλ, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν.
51 וַהֲוָה בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין אַפֵּיק יְיָ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם עַל חֵילֵיהוֹן׃	51 וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתָם׃	51. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε κύριος τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, σὺν δυνάμει αὐτῶν.
יג	יג	ΚΕΦΑΛ. ιγ΄.
1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃	1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃	1. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων.
2 אַקְדֵּישׁ קֳדָמַי כָּל בּוּכְרָא פָּתַח כָּל וַלְדָּא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּאֱנָשָׁא וּבִבְעִירָא דִּילִי הוּא׃	2 קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃	2. Ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενές, καὶ διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ὅτι ἐμοί ἐστιν.
3 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא הֱווֹ דְּכִירִין יָת יוֹמָא הָדֵין דִּנְפַקְתּוּן מִן מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא אֲרֵי בִּתְקוֹף יְדָא אַפֵּיק יְיָ יָתְכוֹן מִכָּא וְלָא יִתְאֲכֵל חֲמִיעַ׃	3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃	3. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐντεῦθεν, καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη.
4 יוֹמָא דֵין אַתּוּן נָפְקִין בְּיַרְחָא דַאֲבִיבָא׃	4 הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃	4. Ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων.
5 וִיהֵי אֲרֵי יַעֲלִינָךְ יְיָ לַאֲרַע כְּנַעֲנָאָה וְחִתָּאָה וֶאֱמוֹרָאָה וְחִוָּאָה וִיבוּסָאָה דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ לְמִיתַּן לָךְ אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ וְתִפְלַח יָת פּוּלְחָנָא הָדָא בְּיַרְחָא הָדֵין׃	5 וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃	5. Καὶ ἔσται ἐὰν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Φερεζαίων· ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ.
6 שִׁבְעָא יוֹמִין תֵּיכוּל פַּטִּירָן וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה חַגָּא קֳדָם יְיָ	6 שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה׃	6. Ἓξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ κυρίου.

CAP. XII.

47. Omnis cœtus filiorum Israël faciet illud.

48. Quòd si quis peregrinorum in vestrã voluerit transire coloniam, & facere Phase Domini, circuncidetur prius omne masculinum eius, & tunc ritè celebrabit: eritque sicut indigena terræ: si quis autem circuncisus non fuerit, non vescetur ex eo.

49. Eadem lex erit indigenæ & colono qui peregrinatur apud vos.

50. Feceruntq; omnes filii Israël sicut præceperat Dominus Moysi & Aaron.

51. Et eadem die eduxit Dominus filios Israël de Terra Aegypti per turmas suas.

Das XII. Capitel.

47. Die gantze Gemeine Jsrael soll solchs thun.

48. So aber ein Frembdling bey dir wonet / vnnd dem HERREN das Passah halten wil / der beschneide alles was Männlich ist / als denn mache er sich herzu / das er solches thu / vnnd sey wie ein einheimischer des Lands / denn kein vnbeschnittener sol dauon essen.

49. Einerley Gesetz sey dem einheimischen / vnnd dem Frembdlingen der vnter euch wonet.

50. Vnnd alle Kinder Jsrael theten / wie der HERR Mose vnnd Aaron hatte gebotten.

51. Also führet der HERR auff einen tag die kinder Jsrael auß Egyptenland mit jrem Heer.

CAP. XII.

47. Tutte le congregationi d'Israel l'apparecchiaranno.

48. E quando il peregrino starà conesso teco, e farà la pasca al Signore, ogni maschio appartenente à lui sarà circonciso: & albora si accostarà à farlo, e sarà come il natiuo de la terra; non mangiarà di quello veruno che hauerà il preputio.

49. Perciochè vna sola Legge sarà al natiuo & al forastiero, che starà fra voi.

50. Tutti adunque i figliuoli d'Israel fecero si come il Signore haueua comandato à Moise & à Aharon, e cosi fecero.

51. Et in questo medesimo giorno il Signore cauò i figliuoli d'Israel del paese di Egitto, secondo le loro squadre.

CAP. XIII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Sanctifica mihi omne primogenitum quod aperit vulvam in filiis Israël, tam de hominibus quàm de iumentis: mea sunt enim omnia.

3. Et ait Moyses ad populũ: Memẽtote diei huius in qua egressi estis de Ægypto & de domo servitutis, quoniam in manu forti eduxit vos Dominus de loco isto: ut non comedatis fermentatum panem.

4. Hodie egredimini mense novarum frugum.

5. Cumque introduxerit te Dominus in Terram Chananæi & Hethæi & Amorrhæi & Hevæi & Iebusæi, quã iuravit patribus tuis ut daret tibi, terram fluentem lacte & melle, celebrabitis hunc morem sacrorum mense isto.

6. Septem diebus vescêris azymis: & in die septimo erit solennitas Domini.

Das XIII. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose vnd sprach:

2. Heilige mir alle Erstegeburt / die allerley Muter bricht bey den kindern Jsrael / beide vnter den menschen vnnd dem vieh / denn sie sind mein.

3. Da sprach Mose zum volck: Gedencket an diesen Tag / an dem jhr auß Egypten / auß dem diensthause gegangen seydt / daß der HERR euch mit mechtiger hand von hinnen hat außgeführet / darumb soltu nicht Saurteig essen.

4. Heute seid jr auß gegangen in dem Mond Abib.

5. Wenn dich nun der HERR bringen wird in das Land der Cananiter / Hethiter / Amoriter / Heuiter vnnd Jebusiter / das er deinen vätern geschworen hat / dir zu geben / ein Land / da milch vnd honig innen fleusst / so solt du disen dienst halten inn disem Mond.

6. Sieben Tage solt du vngeseuert Brod essen / vnnd am siebenden tage ist des HERRN Fest.

CAP. XIII.

1. Dipoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Santificami ogni primogenito, tutto quel che apre la matrice fra i figliuoli d'Israel, tanto de gli huomini, quanto de le bestie, perche è mio.

3. Moise dunque disse al popolo, Habbiate memoria di questo giorno, nelquale sete vsciti di Egitto, de la casa di seruitù: perche il Signore vi ha cauati di la con la forza de le sue mani, e non si mangiarà pan leuato,

4. Hoggi voi partite nel mese de i nuoui frutti.

5. E quando il Signore ti hauerà condutto ne la terra de Cananei, de gli Hethei, de gli Amorrhei, de gli Heuei, e de gli Iebusei (per laquale ha giurato à i tuoi padri, ch'egli ti è per dare vna terra abondãte di latte di mele) allhora tu farai questo seruitio in questo mese.

6. Tu mangiarai per sette giorni del pane azimo, & il settimo giorno sarà la solennità al Signore.

יג

7 פטיר יתאכל ית
שבעא יומין ולא יתחזי
לך חמיע ולא יתחזי לך
חמירא בכל תחומך:

8 ותחוי לברך ביומא
ההוא למימר בדיל דא
עבד יי לי במפקי מ
ממצרים:

9 ויהי לך לאת על ידך
ולדוכרן בין עינך בדיל
דתהי אוריתא דיי
בפומך ארי בידא תקיפא
אפקך יי ממצרים:

10 ותיטר ית קימא
הדא לזמנה מזמן ל
לזמן:

11 ויהי ארי יעלינך יי
לארע כנענאה כמא
דקיים לך ולאבהתך
ויתנינה לך:

12 ותעבר כל פתח ולדא
קדם יי וכל פתח ולד
בעירא דיהון לך דכרין
תקדיש קדם יי:

13 וכל בוכרא דחמרא
תפרוק באמרא ואם לא
תפרוק ותקפיה וכל
בוכרא דאנשא בבנך
תפרוק:

14 ויהי ארי ישאלינך
ברך מחר למימר מה
דא ותימר ליה בתקוף
ידא אפקנא יי ממצרים
מבית עבדותא:

15 והוה כד אקשי פרעה
לשלחותנא וקטל יי כל
בוכרא בארעא דמצרים
מבוכרא דאנשא ועד
בוכרא דבעירא על כן
אנא דבח קדם יי כל
פתח ולדא דוכריא וכל
בוכרא דבני אפרוק:

16 ויהי לאת על ידך
ולתפילין בין עינך ארי
בידא תקיפא אפקנא יי
ממצרים:

יג

7 מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים
וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה
לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ:

8 וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי
בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם:

9 וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ
וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה
תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה
הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם:

10 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה:

11 וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־
אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ
וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ:

12 וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם
לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר
יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה:

13 וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה
וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל
בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה:

14 וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר
לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים:

15 וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ
וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה
עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־
פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר
בָּנַי אֶפְדֶּה:

16 וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה
וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק
יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם:

ιγ.

7. Ἄζυμα ἔδεσθε τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζυμωτὸν, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου.

8. Ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων· διὰ τοῦτο ἐποίησε κύριος ὁ θεός μοι, ὡς ἐξεπορευόμην ἐξ αἰγύπτου.

9. Καὶ ἔσται σοι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ αἰγύπτου.

10. Καὶ φυλάξασθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὡρῶν, ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.

11. Καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῷ σοι αὐτήν. καὶ ἀφελεῖς πᾶν διανοῖγον μήτραν τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ.

12. Πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ βουκολίων, ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ὅσα ἂν γένηταί σοι, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ.

13. Πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνου, ἀλλάξεις αὐτὸ προβάτῳ. ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, λυτρώσῃ αὐτό. καὶ πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ.

14. Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα, λέγων, τί τοῦτο; ἐρεῖς αὐτῷ· ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

15. Ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνε φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτου ἀπὸ πρωτοτόκου ἀνθρώπων, ἕως πρωτοτόκου κτηνῶν. διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω τῷ κυρίῳ πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι.

16. Καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ αἰγύπτου.

CAP. XIII.

7. Azyma comedetis septẽ diebus: non apparebit apud te aliquid fermentatum, nec in cunctis finibus tuis.

8. Narrabisque filio tuo in die illo, dicẽs: Hoc est quod fecit mihi Dominus quando egressus sum de Aegypto.

9. Et erit quasi signum in manu tua, & quasi monumentum ante oculos tuos: & ut lex Domini semper sit in ore tuo, in manu enim forti eduxit te Dominus de Aegypto.

10. Custodies huiuscemodi cultum statuto tempore à diebus in dies.

11. Cumque introduxerit te Dominus in Terrã-Chananei sicut iuravit tibi & patribus tuis, & dederit tibi eam:

12. Separabis omne quod aperit vulvam Domino, & quod primitivum est in pecoribus tuis: quicquid habueris masculini sexus, consecrabis Domino.

13. Primogenitum asini mutabis ove: quòd si non redemeris, interficies. Omne autem primogenitũ hominis de filiis tuis, pretio redimes.

14. Cumq; interrogaverit te filius tuus cras dicens: Quid est hoc? respõdebis ei: In manu forti eduxit nos Dominus de Terra-Aegypti, de domo servitutis.

15. Nam cùm induratus esset Pharao, & nollet nos dimittere, occidit Dominus omne primogenitum in Terra Agypti: à primogenito hominis usq; ad primogenitũ iumentorum: idcirco immolo Domino omne quod aperit vulvam masculini sexus, & omnia primogenita filiorum meorum redimo.

16. Erit igitur quasi signum in manu tua, & quasi appensum quid ob recordationẽ, ante oculos tuos: eo quod in manu forti eduxit nos Dominus de Aegypto.

Das XIII. Capitel.

7. Darumb solt du sieben tage vngeseẃrt Brodt essen / daß bey dir kein Saẃrteig noch geseẃrt Brodt gesehen werde / an allen deinen orten.

8. Vnd solt eẃren Söhnen sagen / an demselbigen tage / Solchs halten wir vmb des willen / das vns der HERR gethan hat / da wir auß Egypten zogen.

9. Darumb sol dirs sein ein Zeichen in deiner handt / vnd ein Denckmal für deinen augen / auff daß des HERRN Gesetz sey in deinem munde / daß der HERR dich mit mechtiger handt auß Egypten gefüret hat.

10. Darumb halt diese weise zu seiner zeit järlich.

11. Wenn dich nun der HERR ins Landt der Cananiter bracht hat / wie er dir vnnd deinen Vätern geschworen hat / vnd dirs gegeben.

12. So solt du außsondern dem HERRN alles was die Mutter bricht / vnnd Erstegeburt vnter dem Vieh / das ein Männlin ist.

13. Die Erstegeburt vom Esel solt du lösen mit einem Schaf / wo du es aber nicht lösest / so brich jm das genick / Aber alle erste Menschengeburt vnter deinen Kindern solt du lösen.

14. Vnd wenn dich heut oder morgen dein Kindt wird fragen: Was ist das? Solt du jhm sagen: Der HErr hat vns mit mechtiger handt auß Egypten von dem diensthause gefüret.

15. Denn da Pharao hart war vns loß zu lassen / erschlug der HErr alle Erstegeburt in Egyptenlandt / von der Menschen Erstengeburt an / biß an die Erstegeburt des Viehs. Darumb Opffer ich dem HErren alles was die Mutter bricht / das ein Männlein ist / vnd die Erstegeburt meiner Kinder löse ich.

16. Vnnd das sol dir ein Zeichen inn deiner handt sein / ein Denckmal für deinen augen / daß vns der HErr hat mit mechtiger handt auß Egypten gefüret.

CAP. XIII.

7. Per sette giorni si mangiarà del pane senze lieuito, e non si vedra pane leuato appresso di te per sette giorni: ne si vedrà lieuito appresso di te in tutti i tuoi quartieri

8. Et in quel giorno tu annuntiarai al tuo figliuolo, dicendo, Per questo che mi ha fatto il Signore, quando io mi partii di Egitto.

9. E ti sarà per segno sopra la tua mano, e per memoriale fra gli occhii tuoi: à fin che la legge del Signore sia ne la tua bocca, percioche il Signore ti ha cauato de lo Egitto in man forte.

10. Et osseruarai questa ordinatione ogni anno al suo tempo.

11. E quando il Signore ti hauerà introdotto ne la terra de Cananei, si come hai giurato à te & à i tuoi padri, e te l'hauerà data:

12. Allhora tu metterai da parte al Signore tutto quel che apre la matrice: parimente ogni primogenito che apre la matrice de le bestie, che sono tue, i maschii saranno del Signore.

13. Ma tu riscattarai ogni primogenito del asino col capretto, e se tu non lo riscattarai, gli romparai il collo. Riscattarai ancora ogni primogenito de l'huomo ne i tuoi figliuoli.

14. E quando il tuo figliuolo domane ti domandarà dicendo, Che vuolo dir questo? allhora tu gli dirai, Il Signore, ci ha cauato di Egitto de le casa di seruitù ne la fortezza de la sua mano.

15. Et occorse che quando Pharaone s'indurò, di sorte che non ci lasciaua andare, il Signore vcise tutti i primogeniti nel paese di Egitto, dal primogenito de l'huomo insino al primogenito de gli animali: per questo io sacrifico al Signore ogni primogenito di maschio che apre la matrice, ma io riscatto ogni primogenito de i miei figliuoli.

16. E sarà per segno sopra la tua mano, e per sigillo scritto fra i tuoi occhii: perche il Signore ci ha cauati di Egitto ne la fortezza de la sua mano.

יג

17 והוה כד שלח פרעה ית עמא ולא דברינון יי אורח ארע פלשתאי ארי קריבא הוא ארי אמר יי דילמא יזועון עמא במחזיהון קרבא ויתובון למצרים:

18 ואסחר יי ית עמא אורח מדברא ימא דסוף ומזרזין סליקו בני ישראל מארעא דמצרים:

19 ואסיק משה ית גרמי יוסף עמיה ארי אומאה אומי ית בני ישראל למימר מדכר דכיר יי יתכון ותסקון ית גרמי מכא עמכון:

20 ונטלו מסכות ושרו באיתם דבסטר מדברא:

21 ויי מדבר קדמיהון בימם בעמודא דעננא לאשריותהון בארחא ובליליא בעמודא דאשתא לאנהרא להון למיהך בימם ובליליא:

22 לא עדי עמודא דעננא בימם ועמודא דאשתא בליליא קדם עמא:

יג

17 ויהי בשלח פרעה את־העם ולא־נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן־ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה:

18 ויסב אלהים את־העם דרך המדבר ים־סוף וחמשים עלו בני־ישראל מארץ מצרים:

19 ויקח משה את־עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את־בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את־עצמתי מזה אתכם:

20 ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר:

21 ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה:

22 לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם:

ιγ.

17. Ὡς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς Φυλιστιείμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν. εἶπε γὰρ ὁ θεός, μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον.

18. Καὶ ἐκύκλωσεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. πέμπτῃ δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

19. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ μεθ' ἑαυτοῦ. ὅρκῳ γὰρ ὥρκισεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγων· ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς κύριος, καὶ συνανοίσετέ μου τὰ ὀστᾶ ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν.

20. Ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοκχώθ, ἐστρατοπέδευσαν ἐν Ὀθὼμ παρὰ τὴν ἔρημον.

21. Ὁ δὲ θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν, τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός.

22. Οὐκ ἐξέλιπε δὲ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στῦλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ.

יד

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 מליל עם בני ישראל ויתובון וישרון קדם פום חירתא בין מגדלא ובין ימא קדם טעות צפון לקבליהון תשרון על ימא:

3 ויימר פרעה על בני ישראל מעורבלין אינון בארעא אחד עליהון מדברא:

יד

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

2 דבר אל־בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על־הים:

3 ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר:

ΚΕΦΑΛ. ιδ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδευσάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως ἀνὰ μέσον Μαγδόλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης ἐξ ἐναντίας Βεελσεπφών. ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

3. Καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ. συγκέκλεικε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἔρημος.

CAP. XIII.

17. Igitur cùm emisisset Pharao populum, non eos duxit Dominus per viam Terræ-Philisthiim quæ vicina est: reputans ne fortè pœniteret eum, si vidisset adversum se bella consurgere, & reverteretur in Ægyptum.

18. Sed circunduxit per viam deserti, quæ est iuxta Mare-rubrum & armati ascenderant filii Israël de Terra-Ægypti.

19. Tulit quoque Moyses ossa Ioseph secum: eo quòd adiurasset filios Israël, dicēs: Visitabit vos Deus, efferte ossa mea hinc vobiscum.

20. Profectique de Socoth castrametati sunt in Etham in extremis finibus solitudinis.

21. Dominus autem præcedebat eos ad ostendendam viam per diem in columna nubis: & per noctem in columna ignis: ut dux esset itineris utroque tempore.

22. Nunquam defuit columna nubis per diem, nec columna ignis per noctem, coram populo.

Das XIII. Capitel.

17. Da nun Pharao das Volck gelassē hatte/füret sie Gott nicht auff der strassen/durch d Philister land/die am nechsten war. Denn Gott gedacht/es möcht das Volck gereuen/wenn sie den streit sehen/vnnd wider inn Egypten vmbkeren.

18. Darumb füret er das volck vmb auff die strasse durch die Wüsten am Schilffmeer/ Vnnd die Kinder Jsrael zogen gerüstet auß Egyptenland.

19. Vnnd Moses nam mit sich das gebeine Joseph/denn er hatte einen Eid von den kindern Jsrael genommen/vnd gesprochen: GOTT wird euch heim suchen/so füret meine Gebeine mit euch von hinnen.

20. Also zogen sie auß von Suchoth/vnd lagerten sich in Etham/forn an der Wüsten.

21. Vnnd der HERR zog für jhnen her/des tages in einer Wolckenseulen/daß er sie den rechten weg füret/vnnd des nachts in einer Feuerseulen/daß er jhnen leuchtet/zu raisen tag vnd nacht.

22. Die Wolckenseule weich nimer von dem volck des tags/noch die Feuerseule des nachts.

CAP. XIII.

17. Et auuenne, che quando Pharaone hebbe lasciato andare il popolo, Dio non gli condosse per la via del paese de Philistei, ch'era vicino; perche Dio diceua, A fin che perauentura il popolo non si penta, quando vedrà la guerra, e se ne ritorni in Egitto.

18. Dio adunque menò il popolo à torno per la via del diserto del mar rosso; & i figliuoli d'Israel armati montarono del paese di Egitto.

19. Moise portò ancora le ossa di Ioseph conesso seco, perche hauea fatto giurare à i figliuoli d'Israel, dicendo, Dio vi visiterà, e voi portarete le mie ossa conesso voi di qui.

20. E cosi essi si partirono di Sucheth, e si fermorono in Etham nel fine del diserto.

21. Et il Signore andaua auanti à loro di giorno in colonna di nuuola, per condur gli per la via: e di notte in colonna di fuoco, per far lor lume, à fin che caminassero di giorno, e di notte.

22. E cosi non leuò di giorno la colonna di nuuola, ne di notte la colonna di fuoco dauanti al popolo.

CAP. XIIII.

1. Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens,

2. Loquere filiis Israël, Reversi castrametentur è regione Phi-hahiroth quæ est inter Magdalum & mare contra Beel-sephon: in conspectu eius castra ponetis super mare.

3. Dicturusq; est Pharao super filiis Israël, Coarctati sunt in terra, conclusit eos desertum.

Das XIIII. Capitel.

1. VNnd der HERR redet mit Mose/ vnnd sprach:

2. Rede mit denn kindern Jsrael/vnd sprich/daß sie sich rumb lencken/vnnd sich lagern gegen dem thal Hiroth/ zwischen Migdol vnd dem Meer/gegen Baal Zephon/vnd daselbs gegen über sich lagern ans Meer.

3. Denn Pharao wird sagen von den kindern Jsrael: Sie sind verirret im lande/die Wüste hat sie beschlossen.

CAP. XIIII.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Dì à i figliuoli d'Israel che ritornino, e che fermino il lor campo dirimpetto à Phi-hahiroth fra Magdal & il mare, per contra à Baalsephon: voi mettere i vostri campi dinanzi à lui appresso il mare.

3. E Pharaone dirà de i figliuoli d'Israel, Essi sono rinchiusi nel paese, il diserto ha serrato loro la via.

יד

4 ואתקיף ית לבא דפרעה וירדוף בתריהון ואתיקר בפרעה ובכל משריתיה וידעון מצראי ארי אנא יי ועבדו כן:

5 ואתחוא למלכא דמצרים ארי אזל עמא ואתהפך לבא דפרעה ועבדוהי לעמא ואמרו מה דא עבדנא ארי שלחנא ית ישראל מלמפלחנא:

6 וטקיס ית רתיכוהי וית עמיה דבר עמיה:

7 ודבר שית מאה רתיכין בחירן וכל רתיכי מצראי וגברין ממנן על כולהון:

8 ואתקיף יי ית לבא דפרעה מלכא דמצרים ורדף בתר בני ישראל ובני ישראל נפקין בריש גלי:

9 ורדפו מצראי בתריהון ואדביקו יתהון כד שרן על ימא כל סוסון רתיכי פרעה ופרשוהי ומשריתיה על פום חירתא קדם בעל צפון:

10 ופרעה קריב וזקפו בני ישראל ית עיניהון והא מצראי נטלין בתריהון ודחילו לחדא וזעיקו בני ישראל קדם יי:

11 ואמרו למשה המדלית קברין במצרים דברתנא לממת במדברא מה דא עבדת לנא לאפקותנא ממצרים:

12 הלא דין פתגמא דמלילנא עמך במצרים למימר פסק מיננא ונפלח ית מצראי ארי טב לנא דנפלח ית מצראי ממימת במדברא:

יד

4 וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃

5 וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ׃

6 וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ׃

7 וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ׃

8 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה׃

9 וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל־הַיָּם כָּל־סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ עַל־פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן׃

10 וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה׃

11 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין־קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם׃

12 הֲלֹא־זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת־מִצְרָיִם כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר׃

ιδ.

4. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ. καὶ γνώσονται πάντες οἱ αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

5. Καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν αἰγυπτίων ὅτι πέφευγεν ὁ λαός. καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπον· τί τοῦτο πεποιήκαμεν, ἐξαποστείλαντες τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν.

6. Ἔζευξε δὲ Φαραὼ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ συναπήγαγε μεθ' ἑαυτοῦ.

7. Καὶ ἔλαβεν ἑξακόσια ἅρματα ἐκλεκτά, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν αἰγυπτίων, καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων.

8. Καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ισραήλ. οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἐπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ.

9. Καὶ κατεδίωξαν οἱ αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν. καὶ εὗρον αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ πᾶσα ἡ ἵππος καὶ τὰ ἅρματα Φαραώ, καὶ οἱ ἱππεῖς, καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ, ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως ἐξεναντίας Βεελσεπφῶν.

10. Καὶ Φαραὼ προσῆγε. καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρῶσι. καὶ ἰδοὺ οἱ αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον.

11. Καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν· παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν αἰγύπτῳ, ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, ἐξαγαγὼν ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου.

12. Οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν πρὸς σέ, λέγοντες· πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς αἰγυπτίοις. κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς αἰγυπτίοις, ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ.

CAP. XIIII.

4. Etindurabo cor eius, ac persequetur vos: & glorificabor in Pharaone, & in omni exercitu eius: scientq; Aegyptii quia ego sum Dominus. Feceruntque ita.

5. Et nuntiatum est regi Aegyptiorum quod fugisset populus: immutatumq; est cor Pharaonis & servorum eius super populum, & dixerunt: Quid voluimus facere ut dimitteremus Israel, ne serviret nobis?

6. Iunxit ergo currum, & omnem populum suum assumpsit secum.

7. Tulitq; sexcentos currus electos, & quicquid in Aegypto curruum fuit: & duces totius exercitus.

8. Induravitque Dominus cor Pharaonis regis Aegypti, & persecutus est filios Israel: at illi egressi erant in manu excelsa.

9. Cumq; persequerentur Aegyptii vestigia praecedentium, repererunt eos in castris super mare: omnis equitatus & currus Pharaonis, & universus exercitus erant in Phi-hahiroth contra Beelsephon.

10. Cumq; appropinquasset Pharao, levantes filii Israel oculos, viderunt Aegyptios post se: & timuerunt valde, clamaveruntque ad Dominum,

11. Et dixerunt ad Moysen: Forsitan non erant sepulcra in Aegypto, ideò tulisti nos ut moreremur in solitudine: quid hoc facere voluisti, ut educeres nos ex Aegypto?

12. Nonne iste est sermo quem loquebamur ad te in Aegypto, dicentes, Recede à nobis, ut serviamus Aegyptiis? multò enim melius erat servire eis, quam mori in solitudine.

Das XIIII. Capitel.

4. Vnnd ich wil sein hertz verstocken/ das er jnen nachjage/ vnd wil an Pharao/ vnnd an alle seiner Macht ehre einlegen/ vnnd die Egypter sollen innen werden/ daß ich der HErr bin. Vnd sie theten also.

5. Vnd da es dem König in Egypten ward angesagt/ daß das Volck war geflohen/ ward sein hertz verwandelt/ vnnd seiner Knechte gegen dem Volck/ vnd sprachen: Warumb haben wir das gethan/ daß wir Israel haben gelassen/ daß sie vns nicht dieneten?

6. Vnd er spannet seinen Wagen an/ vnd nam sein Volck mit jhm.

7. Vnd nam sechshundert außerlesen Wagen/ vnnd was sonst von Wagen in Egypten war/ vnnd die Häuptleute über alle sein Heer.

8. Denn der HErr verstockt das hertz Pharao des Königes in Egypten/ daß er den Kindern Israel nachjaget. Aber die Kinder Israel waren durch eine hohe handt außgegangen.

9. Vnnd die Egypter jagten jhnen nach/ vnd ereileten sie (da sie sich gelagert hatten am Meer) mit Rossen vnd Wagen vnnd Reutern vnd allem Heer des Pharao/ im thal Hiroth gegen BaalZephon.

10. Vnnd da Pharao nahe zu jhnen kam/ huben die Kinder Israel jhre augen auff/ vnnd sihe/ die Egypter zogen hinder jhnen her/ vnnd sie forchten sich sehr/ vnd schryen zu dem HErrn.

11. Vnd sprachen zu Mose: Waren nicht Gräber in Egypten/ daß du vns mustest wegfüren/ daß wir in der Wüsten sterben? Warumb hast du vns das gethan/ daß du vns auß Egypten gefüret hast?

12. Ists nicht das/ daß wir dir sagten in Egypten/ Höre auff/ vnnd laß vns den Egyptern dienen? Denn es were vns je besser/ den Egyptern dienen/ denn in der Wüsten sterben.

CAP. XIIII

4. Et io indurarò il cuore di Pharaone, e gli perseguitarà; & io sarò glorificato ne la psona de Pharaone, e nel suo esercito tutto. E gli Egittii conosceranno, ch'io sono Iehoua. E fecero così.

5. Ora fu annunciato al re di Egitto che'l popolo era fuggito, & il cuore di Pharao e de i suoi seruitori fu voltato contra del popolo, e dissero, Che è quel che noi habbiamo fatto, che habbiamo lasciato andare Israel, si che non ci seruirà più?

6. Allhora attaccò il suo carro, e prese il popolo con esso seco:

7. E menò seicento carri scielti, e tutti i carri di Egitto, & i gouernatori sopra ciascuno di essi.

8. Et il Signore indurò il cuore di Pharaone re di Egitto, e perseguitò i figliuoli d'Israel erano vsciti con gran possanza.

9. E gli Egittii perseguitoron quelli, e gli arriuorono che si accampauano appresso il mare: tutti i caualli, i carri di Pharaone, & i suoi huomini à cauallo, & il suo esercito si fermò appresso Phi-hahiroth dirimpetto à Baalsephon.

10. E quando Pharaone si fu appressato, i figliuoli d'Israel alzorono gli occhii loro, & ecco che gli Egittii gli seguitauano, e temettero grandemente, & i figliuoli d'Israel gridorono al Signore.

11. E dissero à Moise, Non vi erano forse de le sepolture in Egitto che tu ci hai menati à morire nel diserto? Che è questo, che tu ci hai fatto di cauarci di Egitto?

12. Non è egli questo, che noi ti diceuamo in Egitto, dicendo, Lasciaci stare, à fin che noi seruiamo à gli Egittii? imperoche à noi era meglio seruire à gli Egittii, che morire nel diserto.

יד

13 ואמר משה לעמא
לא תדחלון אתעתדו
וחזו ית פורקנא דיוי
דיעביד לכון יומא דין
ארי כמא דחזיתון ית
מצראי יומא דין לא
תוספון למחזיהון עוד עד
עלמא׃

14 יוי יגיח לכון קרב
ואתון תשתקון׃

15 ואמר יוי למשה
קבילית צלותך מליל עם
בני ישראל ויטלון׃

16 ואת טול ית חטרך
וארים ית ידך על ימא
ובזעהי ויעלון בני ישראל
בגו ימא ביבשתא׃

17 ואנא הא אנא
מתקיף ית לבא דמצראי
ויעלון בתריהון ואתיקר
בפרעה ובכל משריתיה
ברתיכוהי ובפרשוהי׃

18 וידעון מצראי ארי
אנא יוי באתיקרותי
בפרעה ברתיכוהי וב
ובפרשוהי׃

19 ונטל מלאכא דיוי
דמדבר קדם משריתא
דישראל ואזל מבתריהון
ונטל עמודא דעננא מן
קדמיהון ושרא מב
מבתריהון׃

20 ועאל בין משריתא
דמצראי ובין משריתא
דישראל והוה עננא
וקבלא למצראי ול
ולישראל נהר כל ליליא
ולא אתקריבו דין לות
דין כל ליליא׃

21 וארים משה ית ידיה
על ימא ודבר יוי ית ימא
ברוח קדומא תקיף כל
ליליא ושוי ית ימא
ליבשתא ואתבזעו מיא׃

22 ועלו בני ישראל בגו
ימא ביבשתא ומיא להון
שורין מימיניהון ומ
ומסמאליהון׃

יד

13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־
תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת
יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי
אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם
לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד־עוֹלָם׃
14 יְהוָה יִלָּחֵם לָכֶם וְאַתֶּם
תַּחֲרִשׁוּן׃
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
מַה־תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ׃
16 וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וּנְטֵה
אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃
17 וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב
מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ
וּבְפָרָשָׁיו׃
18 וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃
19 וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ
לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ
מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן
מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם׃
20 וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם
וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן
וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה וְלֹא־קָרַב
זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלָּיְלָה׃
21 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־
הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם
בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה
וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחָרָבָה
וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם׃
22 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ
הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה
מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃

ιδ.

13. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· θαρσεῖτε, στῆτε, καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου, ἣν ποιήσει ἡμῖν σήμερον. ὃν τρόπον γὰρ ἑωράκατε τοὺς αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον.

14. Κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσετε.

15. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· τί βοᾷς πρός με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, καὶ ἀναζευξάτωσαν.

16. Καὶ σὺ ἔπαρον τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν, καὶ εἰσελθέτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραήλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν.

17. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ τῶν αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραώ, καὶ πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ.

18. Καὶ γνώσονται πάντες οἱ αἰγύπτιοι ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραώ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ.

19. Ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὄπισθεν. ἐξῆρε δὲ καὶ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν.

20. Καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ισραήλ. καὶ ἐγένετο σκότος, καὶ γνόφος, καὶ διῆλθεν ἡ νύξ, καὶ οὐ συνέμιξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα.

21. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ὑπήγαγε κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα. καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν ξηράν, καὶ διεσχίσθη τὸ ὕδωρ.

22. Καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ισραήλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων.

CAP. XIIII.

13. Et ait Moyſes ad populum: Nolite timere: ſtate, & videte magnalia Domini quæ facturus eſt hodie: Aegyptios enim quos nunc videtis, nequaquam ultrà videbitis uſque in ſempiternum.

14. Dominus pugnabit pro vobis, & vos tacebitis.

15. Dixitque Dominus ad Moyſen, Quid clamas ad me? Loquere filiis Iſraël ut proficiſcantur.

16. Tu autem eleva virgam tuam, & extende manum tuam ſuper mare, & divide illud: ut gradiantur filii Iſraël in medio maris per ſiccum.

17. Ego autem indurabo cor Aegyptiorum ut perſequantur vos: & glorificabor in Pharaone, & in omni exercitu eius, & in curribus & in equitibus illius.

18. Et ſcient Aegyptii quia ego ſum Dominus: cum glorificatus fuero in Pharaone, & in curribus atque in equitibus eius.

19. Tollenſq; ſe angelus Domini qui præcedebat caſtra Iſraël, abiit poſt eos: & cum eo pariter columna nubis, priora dimittens poſt tergum.

20. Stetit inter caſtra Aegyptiorũ & caſtra Iſrael: & erat nubes tenebroſa, & illuminans noctem, ita ut ad ſe invicem toto noctis tempore accedere non valerent.

21. Cumque extendiſſet Moyſes manum ſuper mare, abſtulit illud Dominus, flante vento vehementi & urente tota nocte, & vertit in ſiccum: diviſaq; eſt aqua.

22. Et ingreſſi ſunt filii Iſrael per medium ſicci maris: erat enim aqua quaſi murus à dextera eorum & læva.

Das XIV. Capitel.

13. Moſe ſprach zum Volck: Förchtet euch nicht / ſtehet veſt / vnd ſehet zu / was für ein Heil der HERR heute an euch thun wird. Denn diſe Egypter / die jhr heute ſehet / werdet jr nimmermehr ſehen ewiglich.

14. Der HERR wird für euch ſtreiten / vnnd jr werdet ſtill ſein.

15. Der HERR ſprach zu Moſe: Was ſchreyeſt du zu mir? Sage den kindern Jſrael / daß ſie ziehen.

16. Du aber heb deinen Stab auff / vnnd recke deine hand über das Meer / vnd theil es von einander / daß die kinder Jſrael hinein gehen / mitten hindurch / auff dem trocken.

17. Sihe / ich wil das hertz der Egypter verſtocken / daß ſie euch nachfolgen / So wil ich ehre einlegen an dem Pharao / vnnd an aller ſeiner Macht / an ſeinen Wagen vnd Reutern.

18. Vnnd die Egypter ſollens innen werden / daß ich der HERR bin / wenn ich ehre eingelegt habe an Pharao / vnd an ſeinen Wagen vnnd Reutern.

19. Da erhub ſich der Engel Gottes / der für dem Heer Jſrael her zoch / vnnd macht ſich hinder ſie / vnd die Wolckenſeule machet ſich auch von jhrem angeſicht / vnd trat hinder ſie.

20. Vnd kam zwiſchen daß Heer der Egypter vnd das Heer Jſrael. Es war aber ein Finſter Wolcken / vnd erleuchtet die nacht / daß ſie die gantze nacht / diſe vnd jene / nicht zuſammen kommen kondten.

21. Da nun Moſe ſeine hand recket über das Meer / ließ es der HERR hinweg faren durch ein ſtarcken Oſtwind / die gantze nacht / vnnd machet das Meer trocken vnd die waſſer theileten ſich von einander.

22. Vnnd die kinder Jſrael giengen hinein mitten ins Meer auffm trucken / vnnd das waſſer war jhnen für Mauren / zur rechten vnd zur lincken.

CAP. XIIII.

13. Allhora Moiſe diſſe al popolo, Non temiate, aſpettate, e vedrete la ſalute del Signore, laquale vi è per fare hoggi: perche voi non vedrete piu in eterno gli Egittii, che hoggi hauete veduti.

14. Il Signore cambatterà per voi, e voi tacerete.

15. Et il Signore diſſe à Moiſe, Perche gridi tu à me? Di à i figliuoli d' Iſrael che vadino auanti.

16. E tu alza la tua bacchetta, e diſtendi la tua mano ſopra il mare, e diuidelo; & i figliuoli d' Iſrael andaranno pel mezzo del mare ſu lo aſciutto.

17. Et ecco, ch' io indurarò il cuore de gli Egittii, e verranno doppo loro, e ſarò glorificato in Pharaone, & in tutto il ſuo eſercito, ne i ſuoi carri, e nei ſuoi caualliери.

18. E gli Egittii conoſceranno, ch' io ſono Iehoua, quando ſarò glorificato in Pharaone, ne i ſuoi carri, e ne i ſuoi caualliери.

19. E l' Angelo di Dio, che andaua auanti al campo d' Iſrael, ſi partì, & andò dietro à loro: e la colonna de la nuuola, ch' era dauanti à loro, ſi partì, e ſtette dietro à quelli.

20. E venne fra il campo de gli Egittii & il campo d' Iſrael: e fu nuuola e tenebre, & illuminò la notte, e l' vno non s' appreſſo à l' altro per tutta la notte.

21. E Moiſe diſteſe la ſua mano ſopra il mare, & il Signore fece ritornare il mare per tutta la notte con vno impetuoſo vento d' Oriente: e meſſe il mare in ſecco, e l' acque furono diuiſe.

22. I figliuoli d' Iſrael dunque entrorono nel mezzo del mare per lo aſciutto: e le acque erano loro per muraglia da la man deſtra e da la ſiniſtra di eſſi.

יד

23 וּרְדַפוּ מִצְרָאֵי וְעַלוּ בָּתְרֵיהוֹן כֹּל סוּסַוָת פַּרְעֹה רְתִיכוֹהִי וּפָרָשׁוֹהִי לְגוֹ יַמָּא׃

24 וַהֲוָת בְּמַטְרַת צַפְרָא וְאִסְתְּכֵי יְיָ לְמַשְׁרִיתָא דְמִצְרָאֵי בְּעַמּוּדָא דְאִישָׁתָא וַעֲנָנָא וְשַׁגֵּשׁ יָת מַשְׁרִיתָא דְמִצְרָאֵי׃

25 וְאַעְדִּי יָת גַּלְגַּלֵּי רְתִיכוֹהִי וּמְדַבְּרִין לְהוֹן בְּתָקוֹף וַאֲמַרוּ מִצְרָאֵי אֶעְרוֹק מִן קֳדָם יִשְׂרָאֵל אֲרֵי דָא הִיא גְּבוּרְתָּא דַיְיָ דַּעֲבַד לְהוֹן קְרָבִין בְּמִצְרָיִם׃

26 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרֵים יָת יְדָךְ עַל יַמָּא וִיתוּבוּן מַיָּא עַל מִצְרָאֵי עַל רְתִיכֵיהוֹן וְעַל פָּרָשֵׁיהוֹן׃

27 וַאֲרֵים מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ עַל יַמָּא וְתָב יַמָּא לְעִידָּן צַפְרָא לְתוּקְפֵיהּ וּמִצְרָאֵי עָרְקִין לְקַדְמוּתֵיהּ וְשַׁנִּיק יְיָ יָת מִצְרָאֵי בְּגוֹ יַמָּא׃

28 וְתָבוּ מַיָּא וַחֲפוֹ יָת רְתִיכַיָּא וְיָת פָּרָשַׁיָּא לְכֹל מַשְׁרִיַת פַּרְעֹה דְּעַלוּ בָּתְרֵיהוֹן בְּיַמָּא לָא אִשְׁתְּאַר בְּהוֹן עַד חַד׃

29 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַלִּיכוּ בְּיַבֶּשְׁתָּא בְּגוֹ יַמָּא וּמַיָּא לְהוֹן שׁוּרִין מִימִּינֵיהוֹן וּמִסְּמָאלֵיהוֹן׃

30 וּפְרַק יְיָ בְּיוֹמָא הַהוּא יָת יִשְׂרָאֵל מִיְּדָא דְמִצְרָאֵי וַחֲזוֹ יִשְׂרָאֵל יָת מִצְרָאֵי מֵיתִין עַל כֵּיף יַמָּא׃

31 וַחֲזוֹ יִשְׂרָאֵל יָת גְּבוּרַת יְדָא רַבְּתָא דַּעֲבַד יְיָ בְּמִצְרַיִם וּדְחִילוּ עַמָּא מִן קֳדָם יְיָ וְהֵימִינוּ (בְּמֵימְרָא) דַיְיָ וּבִנְבִיאוּת מֹשֶׁה עַבְדֵּיהּ׃

יד

23 וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כֹּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם׃

24 וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֵת מַחֲנֵה מִצְרָיִם׃

25 וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם׃

26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו׃

27 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם׃

28 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד׃

29 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃

30 וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם׃

31 וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃

ιδʹ.

23. Κατεδίωξαν δὲ οἱ αἰγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν, πᾶσα ἡ ἵππος Φαραώ, καὶ τὰ ἅρματα, καὶ οἱ ἀναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης.

24. Ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἑωθινῇ, καὶ ἐπέβλεψε κύριος εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν.

25. Καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμάτων αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν οἱ αἰγύπτιοι· Φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ, ὁ γὰρ κύριος πολεμεῖ ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς αἰγυπτίοις.

26. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπικαλυψάτω τοὺς αἰγυπτίους, ἐπί τε τὰ ἅρματα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναβάτας.

27. Ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ χώρας· οἱ δὲ αἰγύπτιοι ἔφυγον ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξετίναξε κύριος τοὺς αἰγυπτίους εἰς μέσον τῆς θαλάσσης.

28. Καὶ ἐπαναστραφὲν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἅρματα, καὶ τοὺς ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραώ, τοὺς εἰσπεπορευμένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν, οὐκ ἀπελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

29. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων.

30. Καὶ ἐρρύσατο κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν αἰγυπτίων. Καὶ εἶδον υἱοὶ Ἰσραὴλ τοὺς αἰγυπτίους τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

31. Εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησε κύριος τοῖς αἰγυπτίοις, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν κύριον, καὶ ἐπίστευσαν τῷ θεῷ καὶ Μωϋσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

CAP. XIIII.

23. Persequentesq; Ægyptii ingressi sunt post eos, & omnis equitatus Pharaonis, currus eius & equites per medium maris.

24. Jamq; advenerat vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus supra castra Ægyptiorum per columnā ignis & nubis, interfecit exercitū eorum,

25. Et subvertit rotas curruum, ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii, Fugiamus Israëlem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos.

26. Et ait Dominus ad Moysen, Extende manum tuam super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios super currus & equites eorum.

27. Cumque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo diluculo ad priorem locum: fugientibusque Aegyptiis occurrerunt aquæ, & involuit eos Dominus in mediis fluctibus.

28. Reversæq; sunt aquæ, & operuerunt currus & equites cuncti exercitus Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare, nec unus quidem superfuit ex eis.

29. Filii autem Israël perrexerunt per medium sicci maris, & aquæ eis erant quasi pro muro à dextris & à sinistris:

30. Liberavitq; Dominus in die illa Israël de manu Aegyptiorum. Et viderunt Aegyptios mortuos super littus maris,

31. Et manū magnam quam exercuerat Dominus cōtra eos: timuitq; populus Dominum, & crediderunt Domino, & Moysi servo eius.

Das XIIII. Capitel.

23. Vnd die Egypter folgeten / vnnd giengen hinein jhnen nach alle roß Pharao / vnnd Wagen vnnd Reuter / mitten ins Meer.

24. Als nun die Morgenwache kam / schauet der HERR auff der Egypter Heer / auß der Feuerseulen vnnd Wolcken / vnnd machet ein schrecken in jrem Heer.

25. Vnd stieß die räder von jren wagen / stürtzet sie mit vngestümm. Da sprachen die Egypter: Lasst vns fliehen von Israel / der HERR streittet für sie / wieder die Egypter.

26. Aber der HERR sprach zu Mose: Recke deine hand auß vber das Meer / daß das wasser wider herfalle vber die Egypter / vber jre Wagen vnd Reuter.

27. Da recket Mose seine hand auß vber das Meer / vnnd das Meer kam wider für morgens in seinen stromm / vnnd die Egypter flohen jhm entgegen. Also stürtzet sie der HERR mitten ins Meer.

28. Daß das Wasser wider kam / vnnd bedecket Wagen vnnd Reuter / vnnd alle macht des Pharao / die jhnen nachgefolget waren inns meer / daß nicht einer auß jnen vberbleib.

29. Aber die kinder Israel giengen trocken mitten durchs meer / vnd das Wasser war jhnen für mauren / zur rechten vnd zur lincken.

30. Also halff der HERR Israel an dem tage / von der Egypter hand. Vnnd sie sahen die Egypter Todt am Vfer des meers:

31. Vnnd die grosse hand / die der HErr an den Egyptern erzeiget hatte. Vnd das volck förchtet den HERRN / vnnd glaubeten jm / vnd seinem Knecht Mose.

CAP. XIIII.

23. Egli Egittii seguitorono, & entrorono dopo loro tutti i caualli di Pharaone e suoi carri & i suoi caualieri nel mezzo del mare.

24. Et auuenne, ne la guardia de la mattina, il Signore risguardò sopra il campo de gli Egittii da la colonna di fuoco e di nuuola, e percosse il campo de gli Egittii.

25. E leuò le ruote de i lor carri, e gli precipitò impetuosamente. Allhora gli Egittii dissero, Fuggiamo da la faccia d'Israele, perche il Signore combatte per loro contra gli Egittii.

26. Et il Signore disse à Moise, Disten di la tua mano sopra il mare, e le acque ritornoranno sopra gli Egittii, sopra i lor carri, e sopra i loro caualieri.

27. E Moise distese la sua mano sopra il mare, e ritornò il mare sul far del giorno nel suo vigore. E gli Egittii fuggiuano à lo incontro di esso & il Signore rinuersò gli Egittii nel mezzo del mare.

28. E cosi le acque ritornorono, e coprirono i carri, i cauallieri, e tutto lo esercito di Pharaone, ch' era entrato dietro à quelli nel mare, non vi restò di quelli pure vno.

29. Ma i figliuoli d'Israel andorono pel secco in mezzo il mare, e le acque erano loro per muraglia da la man destra e da la sinistra loro.

30. Et il Signore in quel giorno saluò Israel da le mani de gli Egittii & Israel vidi glie morti su la ripa del mare.

31. Vide inoltre Israel la gran possanza, che il Signore vsò contra gli Egittii, & il popolo temette il Signore, e credettero al Signore, & à Moise suo seruitore.

שמהת	שמות	ΕΞΟΔΟΣ.
טו	טו	ιε.
1 בכן שבח משה ובני ישראל ית תשבחתא הדא קדם יי ואמרו למימר נשבח ונודה קדם יי ארי אתגאי על גיותניא וגאותא דיליה היא סוסיא ורוכביה רמא בימא׃	1 אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים׃	1. Τόδε ᾖσε Μωϋσῆς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν ταύτην τῷ κυρίῳ, καὶ εἶπαν τῷ λέγειν. ᾄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται, ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.
2 תוקפי ותשבחתי דחילא יי אמר (במימריה) והוה לי לפריק דין אלהי ואבנה ליה מקדשא אלהא דאבהתי ואפלח קדמוהי׃	2 עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארממנהו׃	2. Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν· οὗτός μου θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν, θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν.
3 יי מרי נצחן קרביא יי שמיה׃	3 יהוה איש מלחמה יהוה שמו׃	3. Κύριος συντρίβων πολέμους, κύριος ὄνομα αὐτῷ.
4 רתיכי פרעה ומשריתיה שדי בימא ושפר גברוהי אטבעו בימא דסוף׃	4 מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים סוף׃	4. Ἅρματα Φαραώ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν, ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.
5 תהומיא חפו עליהון נחתו לעמקיא כאבנא׃	5 תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו אבן׃	5. Πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς, κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.
6 ימינך יי אדירא בחילא ימינך יי תברת סנאה׃	6 ימינך יהוה נאדרי בכח ימינך יהוה תרעץ אויב׃	6. Ἡ δεξιά σου κύριε δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ. ἡ δεξιά σου χεὶρ κύριε ἔθραυσεν ἐχθρούς.
7 ובסגיות תוקפך תברתינון לדקמו על עמך שלחת רגזך תשיצינון כנורא לקשא׃	7 וברב גאונך תהרס קמיך תשלח חרנך יאכלמו כקש׃	7. Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους, ἀπέστειλας τὴν ὀργήν σου, κατέφαγεν αὐτοὺς ὡσεὶ καλάμην.
8 ובמימר פומך חכימו מיא קמו כשור אזליא קפו תהומין בלבא דימא׃	8 וברוח אפיך נערמו מים נצבו כמו נד נזלים קפאו תהמת בלב ים׃	8. Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ. ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη καὶ τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.
9 דהוה אמר סנאה ארדף אדביק אפליג ביזתא תסבע מנהון נפשי אשלוף חרבי תשיצינון ידי׃	9 אמר אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי תורישמו ידי׃	9. Εἶπεν ὁ ἐχθρός, διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω τὴν ψυχήν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.
10 אמרת (במימרך) חפא עליהון ימא אשתקעו כאברא במיין תקיפין׃	10 נשפת ברוחך כסמו ים צללו כעופרת במים אדירים׃	10. Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα, ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιβδος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.
11 לית בר מנך דאת הוא אלהא יי לית בר מנך אדיר בקודשא דחיל תשבחן עביד פרישן׃	11 מי כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא׃	11. Τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς κύριε; τίς ὅμοιός σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

1. Tunc

CAP. XV.

1. Tunc cecinit Moyses & filii Israël carmen hoc Domino, & dixerűt, Cantemus Domino: gloriose enim magnificatus est, equum & ascensorem deiecit in mare.

2. Fortitudo mea, & laus mea Dominus, & factus est mihi in salutem: iste Deus meus, & glorificabo eum; Deus patris mei, & exaltabo eum.

3. Dominus quasi vir pugnator, omnipotens nomē eius.

4. Currus Pharaonis & exercitum eius proiecit in mare: electi principes eius submersi sunt in Mari-rubro.

5. Abyssi operuerunt eos, descenderunt in profundum quasi lapis.

6. Dextera tua Domine magnificata est in fortitudine: dextera tua Domine percussit inimicum.

7. Et in multitudine gloriæ tuæ deposuisti adversarios meos: misisti iram tuam quę devoravit eos sicut stipulā.

8. Et in spiritu furoris tui congregatæ sunt aquæ: stetit unda fluens, congregatæ sunt abyssi in medio mari.

9. Dixit inimicus: Persequar & comprehendam, dividam spolia, implebitur anima mea: evaginabo gladium meum, interficiet eos manus mea.

10. Flavit spiritus tuus, & operuit eos mare: submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus.

11. Quis similis tui in fortibus Domine: quis similis tui, magnificus in sanctitate, terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia?

Das XV. Capitel.

DA sang Mose vnd die kinder Jsrael diß lied dem HERRN / vnnd sprachen: Jch wil dem HERREN singen / Denn er hat eine herrliche that gethan / Roß vnnd Wagen hat er ins Meer gestürtzt.

2. Der HERR ist mein stercke vnd lobgesang / vnnd ist mein heil. Das ist mein GOTT / Jch wil jhn preisen / Er ist meines Vaters Gott / ich wil jn erheben.

3. Der HERR ist der rechte Kriegsmann / HERR ist sein Namen.

4. Die Wagen Pharao vnnd seine macht warff er ins Meer. Seine außerwehlten Hauptleute versuncken im Schilffmeer.

5. Die tieffe hat sie bedeckt / Sie fielen zu grund wie die Stein.

6. HERR deine rechte hand thut grosse wunder / HERR deine rechte hand hat die Feinde zuschlagen.

7. Vnnd mit deiner grossen Herrligkeit hast du deine widerwertigen gestürtzet / denn da du deinen grimm auß liessest / verzehret er sie wie stoppeln.

8. Durch dein blasen theten sich die wasser auff / vnd die flut stunden auff hauffen / die Tieffe wallet voneinander mitten im Meer.

9. Der Feind gedacht / Jch wil jhnen nachjagen vnnd erhaschen / vnnd den raub außtheilen / vnd meinen muth an jnen külen. Jch wil mein Schwert außziehen vnnd meine hand soll sie verderben.

10. Da liessest du deinen Wind blasen / vnnd das Meer bedeckt sie / vnnd suncken vnter wie Bley im mechtigen Wasser.

11. HErr wer ist dir gleich vnter den Göttern? Wer ist dir gleich / der so mechtig / heilig / schrecklich / löblich vnd wunderthetig sey?

CAP. XV.

1. *Allhora Moisè cantò, & i figliuoli d'Israël questo cantico al Signore, e dissero: Io cantarò al Signore, perche marauigliosamente è magnificato, egli ha gettato nel mare il cauallo & il suo caualcatore.*

2. *Il Signore è la mia forza e la mia gloria: percioche mi è stato in salute. Questo è il mio Dio di mio padre, & io lo essaltarò.*

3. *Il Signore è huomo di guerra: il suo nome è Iehoua.*

4. *Egli ha gettato nel mare i carri di Pharaone & il suo essercito, & i suoi capitani esquisiti sono sommersi nel mar rosso.*

5. *Le voragini gli hanno coperti; sono discesi nel profondo come vna pietra.*

6. *Signore la tua destra è stata magnificata in fortezza, la tua destra, ò Signore, ha rotto il nimico.*

7. *E tu hai distrutti i tuoi nimici ne la moltitudine de la tua maestà, tu hai mandato la tua ira, che gli ha deuorati come festuca.*

8. *Et al sofflio del tuo naso, le acque si sono adunate, e le onde correnti si sono fermate come vn mucchio; e le voragini si sono congelate nel cuor del mare.*

9. *Il nimico disse, Io seguitarò, pigliarò, e partirò le spoglie; l'anima mia sarà di esse satia: sguainarò la mia spada, e la mia mano gli ruinarà.*

10. *Tu hai soffiato col tuo vento, & il mare gli ha coperti: sono stati inghiottiti come il piombo ne le grandi acque.*

11. *O Signore, chi è come tu fra gli dii? Chi è come tu magnifico in santità, e terribile in laudi, facendo cose miracolose?*

טו

12 אֲרֵימְתָּא יְמִינָךְ בְּלַעֲתִנּוּן אַרְעָא׃

13 דַּבַּרְתָּא בְמֵימְרָךְ לְעַמָּא דְנָן דִּפְרַקְתָּא סוֹבַרְתָּא בְתוּקְפָךְ לְדֵירָא דְקוּדְשָׁךְ׃

14 שְׁמַעוּ עַמְמַיָּא וְזָעוּ דַּחְלָא אֲחַדְתִּינוּן כָּל דְּהָווֹ יָתְבִין בִּפְלֶשֶׁת׃

15 בְּכֵן אִתְבְּהִילוּ רַבְרְבֵי אֱדוֹם תַּקִּיפֵי מוֹאָב אֲחַדְתִּינוּן רְתִיתָא אִתְּבָרוּ כָּל דְּהָווֹ יָתְבִין בִּכְנָעַן׃

16 תִּפֵּיל עֲלֵיהוֹן אֵימְתָא וְדַחַלְתָּא בִּסְגֵיאוּת תּוּקְפָךְ יִשְׁתְּקוּן כְּאַבְנָא עַד דְּיֶעְבַּר עַמָּךְ יְיָ עַד דְּיֶעְבַּר עַמָּא דְנָן דִּפְרַקְתָּא׃

17 תַּעֲלֵינוּן וְתַשְׁרֵינוּן בְּטוּרָא דְאַחְסַנְתָּךְ אֲתַר בֵּית שְׁכִינְתָּךְ אַתְקֵינְתָּא יְיָ מַקְדְּשָׁא יְיָ אַתְקְנוּהִי יְדָךְ׃

18 יְיָ מַלְכוּתֵיהּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃

19 כַּד עַל סוּסָוָת פַּרְעֹה בִּרְתִיכוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי בְּיַמָּא וַאֲתֵיב יְיָ עֲלֵיהוֹן יָת מֵי יַמָּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלִיכוּ בְיַבֶּשְׁתָּא בְּגוֹ יַמָּא׃

20 וּנְסֵיבַת מִרְיָם נְבִיאֲתָא אֲחָתֵיהּ דְּאַהֲרֹן יָת תּוּפָּא בִּידַהָא וּנְפַקָא כָל נְשַׁיָּא בַּתְרַהָא בְּתוּפִּין וּבְחִינְגִּין׃

21 וּמְעַנְיָא לְהוֹן מִרְיָם שַׁבַּחוּ וְאוֹדוּ קֳדָם יְיָ אֲרֵי אִתְגָּאִי עַל גֵּיוְתָנַיָּא וְגֵאוּתָא דִּילֵיהּ הִיא סוּסְיָא וְרָכְבֵיהּ רְמָא בְיַמָּא׃

22 וְאַטֵּיל מֹשֶׁה יָת יִשְׂרָאֵל מִיַּמָּא דְסוּף וּנְפַקוּ לְמַדְבְּרָא דְחַגְרָא וַאֲזַלוּ תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא וְלָא אַשְׁכַּחוּ מַיָּא׃

טו

12 נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃

13 נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃

14 שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃

15 אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃

16 תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ׃

17 תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃

18 יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

19 כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם׃

20 וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֶאןָ כָל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלֹת׃

21 וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃

22 וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ מָיִם׃

ιε.

12. Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ.

13. Ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω, παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου.

14. Ἤκουσαν ἔθνη καὶ ὠργίσθησαν, ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιείμ.

15. Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες ἐδώμ, καὶ ἄρχοντες μωαβιτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες χαναάν.

16. Ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος. μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος ὃν ἐκτήσω.

17. Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατειργάσω κύριε, ἁγίασμα κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.

18. Κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι.

19. Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος φαραὼ σὺν ἅρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

20. Ἔλαβε δὲ μαριὰμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν.

21. Ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν μαριὰμ λέγουσα· ᾄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

22. Ἐξῆρε δὲ Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον σουρ, καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ εὕρισκον ὕδωρ ὥστε πιεῖν.

CAP. XV.

12. Extendisti manum tuã, & devoravit eos terra.

13. Dux fuisti in misericordia tua populo quem redemisti: & portasti eum in fortitudine tua, ad habitaculũ sanctum tuum.

14. Ascenderunt populi, & irati sunt: dolores obtinuerũt habitatores Philisthiim.

15. Tunc conturbati sunt Principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor: obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

16. Irruat super eos formido & pavor in magnitudine brachii tui, fiant immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus tuus Domine, donec pertranseat populus tuus iste quem possedisti.

17. Introduces eos, & plantabis in monte hæreditatis tuæ, firmissimo habitaculo tuo quod operatus es Domine: sanctuarium tuum Domine, quòd firmaverunt manus tuæ.

18. Dominus regnabit in æternum & ultrà.

19. Ingressus est enim eques, Pharao cum curribus & equitibus eius in mare: & reduxit super eos Dominus aquas maris: filii autẽ Israël ambulaverunt per siccum in medio eius.

20. Sumpsit ergo Maria prophetissa soror Aaron tympanum in manu sua: egressæque sunt omnes mulieres post eam cum tympanis & choris, quibus præcinebat, dicens:

21. Cantemus Domino, gloriosè enim magnificatus est, equum & ascensorem eius deiecit in mare.

22. Tulit autem Moyses Israel de Mari rubro, & egressi sunt in desertum Sur: ambulaverũtq; tribus diebus per solitudinem, & non inveniebant aquam.

Das XV. Capitel.

12. Da du deine rechte handt außrecktest/ verschlang sie die Erde.

13. Du hast geleitet durch deine barmhertzigkeit dein Volck/ das du erlöset hast/ Vnnd hast sie gefüret durch deine stercke zu deiner heiligen Wonung.

14. Da das die Völcker höreten erbebeten sie/ angst kam die Philister an.

15. Da erschracken die Fürsten Edom/ zittern kam die gewaltigen Moab an/ alle einwoner Canaan wurden feig.

16. Laß über sie fallen erschrecken vnd forcht/ durch deinen grossen arm/ daß sie erstarren wie die Steine/ biß dein Volck HERR hindurch komme/ biß daß Volck hindurch komme/ das du erworben hast.

17. Bringe sie hinein/ vnd pflantze sie auff dem Berg deines Erbtheils/ den du HERR dir zur wonung gemacht hast/ Zu deinem Heiligthumb HErr/ das deine Handt bereitet hat.

18. Der HErr wird König sein immer vnd ewig.

19. Denn Pharao zoch hinein ins Meer mit Rossen vnnd Wagen vnnd Reutern/ vnd der HErr ließ das Meer wider über sie fallen. Aber die Kinder Jsrael giengen trocken mitten durchs Meer.

20. Vnnd MirJam die Prophetin/ Aarons Schwester/ nam eine Paucken in jhre handt/ vnd alle Weiber folgeten jhr nach hinauß mit Paucken am Reigen.

21. Vnnd MirJam sang jhnen für: Lasst vns dem HErrn singen/ denn er hat eine Herrliche that gethan/ Mann vnd Roß hat er ins Meer gestürtzt.

22. Mose ließ die Kinder Jsrael ziehen vom Schilffmeer hinauß zu der Wüsten Sur/ vnd sie wanderten drey tage inn der Wüsten/ daß sie kein wasser funden.

CAP. XV.

12. Tu hai disteso la tua mano, e la terra gli ha inghiottiti.

13. Tu condurai per tua benignità questo popolo che tu hai salvato, tu lo condurrai ne la tua fortezza à la tua santa habitatione.

14. I popoli lo intenderanno, si commoueranno; & il dolore pigliarà gli habitanti di Palestina.

15. Allhora saranno turbati i principi di Edom; il timore assalirà i gagliardi di Moab: tutti gli habitatori di Canaan saranno consumati.

16. Terrore e timore caderà sopra di quelli, ma taceranno come la pietra à la grandezza del tuo braccio, insino à tanto che il tuo popolo sarà passato, ò Signore, insino à tanto che sarà passato questo popolo, che tu possedi.

17. Tu gl' introdurrai, e gli piantirai nel monte de la tua heredità, nel luogo che tu hai apparecchiato, ò Signore per risederui: Le tue mani, ò Signore, stabiliranno il santuario.

18. Allhora il Signore regnarà in sempiterno, & in perpetuo.

19. Percioche i caualli di Pharaone co i suoi carri & i suoi caualieri sono entrati nel mare, & il Signore fece ritornare le acque del mare sopra di loro; ma i figliuoli d' Israel andorono nel mezo del mare per il secco.

20. E Maria profetessa sorella di Aharon portò vn tamburo ne la sua mano, e tutte le donne vscirono dopo lei con tamburi e cori.

21. E Maria rispose loro, Cantate al Signore, perche è magnificamente magnificato, & ha gettato nel mare il cauallo & il suo caualcatore.

22. E Moise fece partire Israel dal mar rosso, & entrorono nel diserto di Sur, e caminorono per tre giorni nel diserto, e non ritrouorono acque.

טו

23 וַאֲתוֹ לְמָרָה וְלָא יְכִילוּ לְמִשְׁתֵּי מַיָּא מִמָּרָה אֲרֵי מְרִירִין אִנּוּן עַל כֵּן קְרָא שְׁמַהּ מָרָה׃

24 וְאִתְרַעַמוּ עַמָּא עַל מֹשֶׁה לְמֵימַר מָה נִשְׁתֵּה׃

25 וְצַלִּי קֳדָם יְיָ וְאַלְפֵיהּ יְיָ אָעָא וּרְמָא לְמַיָּא וּבְסִימוּ מַיָּא תַּמָּן גְּזַר לֵיהּ קְיָם וְדִין וְתַמָּן נַסְיֵהּ׃

26 וַאֲמַר אִם קַבָּלָא תְקַבֵּיל (בְּמֵימְרָא) דַּייָ אֱלָהָךְ וּדְכָשַׁר קֳדָמוֹהִי תַּעְבֵּיד וְתַצֵּית לְפִקּוֹדוֹהִי וְתִטַּר כָּל קְיָמוֹהִי כָּל מַרְעִין דְּשַׁוֵּיתִי בְּמִצְרָאֵי לָא אֲשַׁוֵּינּוּן עֲלָךְ אֲרֵי אֲנָא יְיָ אָסְיָךְ׃

27 וַאֲתוֹ לְאֵלִים וְתַמָּן תַּרְתָּא עֶשְׂרֵה מַבּוּעִין דְּמַיִן וְשִׁבְעִין דִּקְלִין וּשְׁרוֹ תַמָּן עַל מַיָּא׃

יו

1 וּנְטַלוּ מֵאֵילִים וַאֲתוֹ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַדְבְּרָא דְּסִין דְּבֵין אֵילִים וּבֵין סִינַי בְּחַמְשָׁא עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא תִּנְיָנָא לְמִפַּקְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

2 וְאִתְרַעַמוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בְּמַדְבְּרָא׃

3 וַאֲמַרוּ לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְוַי דְּמִיתְנָא עַל (מֵימְרָא) דַּייָ בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם כַּד הֲוֵינָא יָתְבִין עַל דּוּדֵי בִסְרָא כַּד הֲוֵינָא אָכְלִין לַחְמָא וְשָׂבְעִין אֲרֵי אַפֵּקְתּוּן יָתָנָא לְמַדְבְּרָא הָדֵין לְקַטָּלָא יָת כָּל קְהָלָא הָדֵין בְּכַפְנָא׃

טו.

23 וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מָרָה׃

24 וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה׃

25 וַיִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ׃

26 וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ׃

27 וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וְשָׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמָּיִם׃

יו

1 וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

2 וַיִּלּוֹנוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר׃

3 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל־סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע כִּי־הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה בָּרָעָב׃

ιε.

23. Ἦλθον δὲ εἰς μεῤῥὰν, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἐκ μεῤῥᾶς, πικρὸν γὰρ ἦν. διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πικρία.

24. Καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς κατὰ Μωυσῆ, λέγοντες· τί πιόμεθα;

25. Ἐβόησε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη. ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα, καὶ κρίσεις. καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασε.

26. Καὶ εἶπεν· ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ ἐνωτίσῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον ἣν ἐπήγαγον τοῖς αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος, ὁ ἰώμενός σε.

27. Καὶ ἤλθοσαν εἰς ἐλείμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων. παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα.

ΚΕΦΑΛ. ιϛ'.

1. Ἀπῆραν δὲ ἐξ ἐλείμ, καὶ ἦλθον πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ εἰς τὴν ἔρημον σίν, ὅ ἐστιν ἀνὰ μέσον ἐλείμ καὶ ἀνὰ μέσον σινά. τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ, τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐξεληλυθότων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου.

2. Διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών.

3. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ισραήλ· ὤφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ αἰγύπτου, ὅταν ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν, ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ.

CAP. XV.

23. Et venerunt in Mara, nec poterant bibere aquas de Mara, eo quòd essent amaræ: unde & congruum loco nomen imposuit, vocans illum Mara, id est, amaritudinem.

24. Et murmuravit populus contra Moysen, dicens, Quid bibemus?

25. At ille clamavit ad Dominum: qui ostendit ei lignum: quod cùm misisset in aquas, in dulcedinem versæ sunt. ibi constituit ei præcepta, atque iudicia, & ibi tentavit eum,

26. Dicens, Si audieris vocem Domini Dei tui, & quod rectum est coram eo feceris, & obedieris mandatis eius, custodierisq; omnia præcepta illius: cunctum languorem quem posui in Ægypto, non inducam super te: ego enim sum Dominus Deus sanator tuus.

27. Venerunt autem in Elim filii Israël, ubi erant duodecim fontes aquarum, & septuaginta palmæ; & castrametati sunt iuxta aquas.

CAP. XVI.

1. Profectiq; sunt de Elim, & venit omnis multitudo filiorum Israel in desertum Sin, quod est inter Elim & Sinai: quinto decimo die mensis secundi, postquam egressi sunt de Terra-Ægypti.

2. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen & Aaron in solitudine.

3. Dixeruntq; filii Israël ad eos: Vtinam mortui essemus per manum Domini in Terra-Ægypti, quando sedebamus super ollas carnium, & comedebamus panem in saturitate: cur induxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame?

Das XV. Capitel.

23. Da kamen sie gen Mara / Aber sie kondten des wassers zu Mara nicht trincken / den es war fast bitter / Daher hieß man den ort Mara.

24. Da murret das volck wider Mose / vnnd sprach: Was sollen wir trincken?

25. Er schrey zum HERRN / vnd der HERR weiset jm einen baum / den thet er ins wasser / da ward es süß. Daselbs stellet er jnen ein gesetz vnnd ein Recht / vnd versucht sie.

26. Vnnd sprach: Wirst du der stimm des HERRN deines Gottes gehorchen / vnnd thun was recht ist für jhm: vnd zu ohren fassen seine Gebot / vnnd halten alle seine Gesetz / so wil ich der kranckheit keine auff dich legen / die ich auff Egypten gelegt habe / Denn ich bin der HERR dein Artzt.

27. Vnd sie kamen inn Elim / da waren zwölff Wasserbrunnen / vnd siebenzig Palmbäume / vnd lagerten sich daselbs ans Wasser.

Das XVI. Capitel.

VOn Elim zogen sie / vnnd kam die gantze Gemeine der Kinder Jsrael inn die Wüsten Sin / die da ligt zwischen Elim vnd Sinai / am funffzehenden tag des andern Monden / nach dem sie aus Egypten gezogen waren.

2. Vnd es murret die gantze Gemeine der Kinder Jsrael wider Mosen vnd Aaron in der Wüsten.

3. Vnnd sprachen: Wolt Gott / wir weren in Egypten gestorben / durch des HERRN hand / da wir bey den fleischtöpffen sassen / vnnd hatten die fülle Brodt zu essen / Denn jhr habt vns darumb außgeführet in diese Wüsten / daß jhr diese gantze Gemeine hungers sterben lasset.

CAP. XV.

23. *E quando fuorono arriuati in Merah, non poterono bere de le acque di Merah, perche erano amore: per questo chiamò il nome suo, Merah.*

24. *Allhora il popolo mormorò contra di Moise, dicendo, Che beremo noi?*

25. *Et egli gridò al Signore, & il Signore gl' insegnò vn legno, ilquale lo gettò ne le acque, e si addolcirono: e quiui egli pose lo statuto & il giuditio, e quiui ancora lo tentò:*

26. *Dicendogli, Se con obediena obedirai à, la voce del Signore Dio tuo, e farai quel che è retto nel cospetto suo, e porgerai le orecchie à i suoi comandamenti, & osseruarai tutti i suoi statuti: io non metterò sopra di te alcuna infermità di quelle ch' io ho poste sopra le Egitto: perciochè io sono Iehoua che ti guarisce.*

27. *E vennero in Elim, e quiui erano dodici fonti di acque, e settanta palme, e si fermorono quiui appresso le acque.*

CAP. XVI.

1. *Dapoi tutti figliuoli d' Israel si partorono di Elim, & andorono nel diserto di Sin (che è fra Elim e Sinai) nel decimoquinto giorno del secondo mese, dapoi che si furono partiti di Egitto.*

2. *E tutta la congregatione de figliuoli d' Israel mormorò contra Moise & Aharon nel diserto.*

3. *Et i figliuoli d' Israel disser loro, Dio volesse, che noi fossimo morti per la mano del Signore ne la terra di Egitto quando stauamo à sedere appresso le pentole de le carni, e quando mangiauamo del pane in abondanza: perciochè voi ci hauete condotti in questo diserto, per far morir di fame tutta questa compagnia.*

יו

4 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אֲנָא מַחֵית לְכוֹן לַחְמָא מִן שְׁמַיָּא וְיִפְּקוּן עַמָּא וְיִלְקְטוּן פִּתְגָּם יוֹם בְּיוֹמֵיהּ בְּדִיל דַּאֲנַסֵּינוּן הַיְהָכוּן בְּאוֹרָיְתִי אִם לָא׃

5 וִיהֵי בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה וִיתַקְּנוּן יָת דְּיַיְתוּן וִיהֵי עַל חַד תְּרֵין עַל דְּיִלְקְטוּן יוֹם יוֹם׃

6 וַאֲמַר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרַמְשָׁא וְתִדְּעוּן אֲרֵי יְיָ אַפֵּיק יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

7 וּבְצַפְרָא וְתֶחֱזוּן יָת יְקָרָא דַּייָ כַּד שְׁמִיעַ יָת תּוּרְעֲמוּתְכוֹן קֳדָם יְיָ וְנַחְנָא מָה אֲרֵי אִתְרַעַמְתּוּן עֲלָנָא׃

8 וַאֲמַר מֹשֶׁה בְּדִיתֵּן יְיָ לְכוֹן בְּרַמְשָׁא בִּשְׂרָא לְמֵיכַל וְלַחְמָא בְּצַפְרָא לְמִסְבַּע כַּד שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת תּוּרְעֲמוּתְכוֹן דְּאַתּוּן מִתְרַעֲמִין עֲלוֹהִי וְנַחְנָא מָה לָא עֲלָנָא תּוּרְעֲמוּתְכוֹן אֱלָהֵין עַל (מֵימְרָא) דַּייָ׃

9 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵימַר לְכָל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל קְרִיבוּ קֳדָם יְיָ אֲרֵי שְׁמִיעַ קֳדָמוֹהִי תּוּרְעֲמוּתְכוֹן׃

10 וַהֲוָה כַּד מַלֵּיל אַהֲרֹן לְכָל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתְפְּנִיאוּ לְמַדְבְּרָא וְהָא יְקָרָא דַּייָ אִתְגְּלִי בַּעֲנָנָא׃

11 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

12 שְׁמִיעַ קֳדָמַי יָת תּוּרְעֲמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַלֵּיל עִמְּהוֹן לְמֵימַר בֵּין שִׁמְשַׁיָּא תֵּיכְלוּן בִּשְׂרָא וּבְצַפְרָא תִּשְׂבְּעוּן לַחְמָא וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

יו

4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא׃

5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם׃

6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

7 וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם עַל־יְהוָה וְנַחְנוּ מָה כִּי תַלִּינוּ עָלֵינוּ׃

8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לִשְׂבֹּעַ בִּשְׁמֹעַ יְהוָה אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ תְלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל־יְהוָה׃

9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה כִּי שָׁמַע אֵת תְּלֻנֹּתֵיכֶם׃

10 וַיְהִי כְּדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד יְהוָה נִרְאָה בֶּעָנָן׃

11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

12 שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּלוּנֹּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ־לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

ις.

4. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαός, καὶ συλλέξουσι τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτούς, εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου, ἢ οὔ.

5. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, καὶ ἑτοιμάσουσιν ὃ ἂν εἰσενέγκωσι, καὶ ἔσται διπλοῦν ὃ ἂν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν.

6. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ· ἑσπέρας γνώσεσθε ὅτι κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

7. Καὶ πρωῒ ὄψεσθε τὴν δόξαν κυρίου, ἐν τῷ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θεῷ. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν, ὅτι γογγύζετε καθ' ἡμῶν;

8. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· ἐν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἑσπέρας κρέα φαγεῖν, καὶ ἄρτους τὸ πρωῒ εἰς πλησμονήν, διὰ τὸ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἐστιν, ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦ θεοῦ.

9. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρών· εἰπὸν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραήλ· προσέλθετε ἐναντίον τοῦ θεοῦ, εἰσακήκοε γὰρ τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν.

10. Ἡνίκα δὲ ἐλάλει Ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ.

11. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

12. Εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, λάλησον πρὸς αὐτοὺς λέγων· τὸ πρὸς ἑσπέραν ἔδεσθε κρέα, καὶ τὸ πρωῒ πλησθήσεσθε ἄρτων, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

CAP. XVI.

4. Dixit autem Dominus ad Moysen, Ecce ego pluam vobis panes de cœlo: egrediatur populus, & colligat quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum utrum ambulet in lege mea, an non.

5. Die autem sexto parent quod inferant: & sit duplum quàm colligere solebant per singulos dies.

6. Dixeruntque Moyses & Aaron ad omnes filios Israël, Vespere scietis quòd Dominus eduxerit vos de Terra Ægypti:

7. Et mane videbitis gloriam Domini: audivi enim murmur vestrum contra Dominum: nos verò quid sumus, quia mussitastis contra nos?

8. Et ait Moyses, Dabit vobis Dominus vesperè carnes edere, & manè panes in saturitate: eo quòd audierit murmurationes vestras, quibus murmurati estis cõtra eum. nos enim quid sumus? nec cõtra nos est murmur vestrũ, sed contra Dominum.

9. Dixit quoque Moyses ad Aaron, Dic universæ congregationi filiorum Israël, Accedite coram Domino: audivit enim murmur vestrum.

10. Cumq; loqueretur Aaron ad omnem cœtum filiorum Israël, respexerunt ad solitudinem: & ecce gloria Domini apparuit in nube.

11. Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens.

12. Audivi murmurationes filiorum Israël, loquere ad eos: Vespere comedetis carnes, & manè saturabimini panibus: scietisq; quòd ego sum Dominus Deus vester.

Das XVI. Capitel.

4. Da sprach der HERR zu Mose: Sihe ich wil euch Brodt vom Himmel regenen lassen / vnd das Volck sol hinauß gehen / vnnd sammlen täglich / was es des tags darff / daß ichs versuche / obs inn meinem Gesetz wandele oder nicht.

5. Des sechsten tages aber sollen sie sich schicken / daß sie zwifeltig eintragen weder sie sonst täglich sammlen.

6. Mose vnd Aaron sprachen zu allen Kindern Israel: Am abendt solt jhr innen werden / daß euch der HErr auß Egyptenlandt gefüret hat.

7. Vnd des morgens werdet jhr des HErrn Herrligkeit sehen / Denn er hat ewer murren wider den HErren gehöret. Was sind wir / daß jhr wider vns murret?

8. Weiter sprach Mose: Der HErr wird euch am abend Fleisch zu essen geben / vnd am morgen Brodts die fülle / darumb daß der HErr ewer murren gehöret hat / daß jhr wider jn gemurret habt. Denn was sindt wir? Ewer murren ist nicht wider vns / sondern wider den HErrn.

9. Vnd Mose sprach zu Aaron: Sage der gantzen Gemeine der Kinder Israel / Kommt herbey für den HErrn denn er hat ewer murren gehöret.

10. Vnnd da Aaron also redet zu der gantzen Gemeine der Kinder Israel / wandten sie sich gegen der Wüsten / vnd sihe die Herrligkeit des HErrn erschein in einer Wolcken.

11. Vnd der HErr sprach zu Mose:

12. Ich hab der Kinder Israel murren gehöret / Sage jhnen: Zwischen Abendt solt jhr Fleisch zu essen haben / vnnd am morgen Brots satt werden / vnd innen werden / das ich der HERR ewer Gott bin.

CAP. XVI.

4. Allhora il Signore disse à Moise ecco ch' io farò piouere à voi del pane dal cielo, & il popolo vscirà fuori, e ne raccoglierà quanto gli bastarà di giorno in giorno, accioch' io lo tenti, se è per caminare ne la mia legge, ò nò.

5. Ma nel sesto giorno prepararanno quel che han da portare in casa: e sarà il doppio piu di quello che raccoglierano ogni giorno.

6. Moise dunque disse & Aharon, à tutti i figliuoli d' Israel, Voi conoscerete questa sera, che il Signore vi ha cauati del paese di Egitto.

7. E domattina vedrete la gloria del Signore, imperoche egli ha vdite le vostre mormorationi contra di se: e che siamo noi, che voi mormorate contra di noi?

8. Dinuouo Moise disse, il Signore vi darà la sera de la carne per mangiarla, e la mattina del pane per satiarui: imperoche il Signore ha vdite le vostre mormorationi, ne le quali voi mormorate contra di lui: e che siamo noi? le vostre mormorationi non sono contra di noi, ma contra il Signore.

9. E Moise disse à Aharon, Dì à tutta la congregatione de figliuoli d' Israel: accostatiui à la presenza del Signore, perche egli ha vdite le vostre mormorationi.

10. Ma occorse, che quando Aharon parlaua à tutta la congregatione de figliuoli d' Israel, risguardorono verso il diserto, & ecco che la gloria del Signore apparue ne la nuuola.

11. E digia il Signore hauea detto à Moise in questo modo.

12. Io ho vdite le mormorationi de figliuoli d' Israel, parla à loro, dicendo: Fra le due sere voi mangiarete de la carne, e la mattina voi sarete satiati di pane; e conoscerete ch' io sono Iehoua Dio vostro.

ιϛʹ.

13. Ἐγένετο δὲ ἑσπέρα, καὶ ἀνέβη ὀρτυγομήτρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν. τὸ πρωῒ δὲ ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς.

14. Καὶ ἰδοὺ ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον λευκὸν, ὡσεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς.

15. Ἰδόντες δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ· τί ἐστι τοῦτο; οὐ γὰρ ᾔδεσαν τί ἦν. εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς αὐτούς· οὗτος ὁ ἄρτος ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φαγεῖν.

16. Καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος, συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας γομὸρ κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος ἐν ταῖς σκηνώσεις ὑμῶν συλλέξατε.

17. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καὶ συνέλεξαν ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον.

18. Καὶ ἐμέτρησαν τὸ γομὸρ, καὶ οὐκ ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον, οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν.

19. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς αὐτοὺς· μηδεὶς καταλειπέτω εἰς τὸ πρωῒ ἀπ' αὐτοῦ.

20. Καὶ οὐκ ἤκουσαν Μωϋσῆ, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ, καὶ ἐξέζεσε σκώληκας, καὶ ἐπώζεσε. καὶ ἐπικράνθη Μωϋσῆς ἐπ' αὐτοῖς.

21. Καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωῒ πρωῒ, ἕκαστος τὸ καθῆκον αὐτῷ. ἡνίκα δὲ διεθέρμανεν ὁ ἥλιος, ἐτήκετο.

13 וַיְהִי בָעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו וַתְּכַס אֶת־הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃

14 וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטָּל וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל־הָאָרֶץ׃

15 וַיִּרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה׃

16 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגֻּלְגֹּלֶת מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃

17 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט׃

18 וַיָּמֹדּוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי־אָכְלוֹ לָקָטוּ׃

19 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל־יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃

20 וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וַיָּרֻם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃

21 וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃

13 וַהֲוָה בְרַמְשָׁא וּסְלֵיקַת שְׂלָו וַחֲפָאַת יָת מַשְׁרִיתָא וּבְצַפְרָא הֲוָת נַחְתַּת טַלָּא סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁרִיתָא׃

14 וּסְלֵיקַת נַחְתַּת טַלָּא וְהָא עַל אַפֵּי מַדְבְּרָא דַּעְדַּק מְקַלַּף דַּעְדַּק כִּגְלִידָא עַל אַרְעָא׃

15 וַחֲזוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרוּ גְּבַר לַאֲחוּהִי מַנָּא הוּא אֲרֵי לָא יְדַעוּ מַה הוּא וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן הוּא לַחְמָא דִּיהַב יְיָ לְכוֹן לְמֵיכַל׃

16 דֵּין פִּתְגָּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְקוּטוּ מִנֵּיהּ גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ עוּמְרָא לְגֻלְגַּלְתָּא מִנְיַן נַפְשָׁתֵיכוֹן גְּבַר לְדִי בְּמַשְׁכְּנֵיהּ תִּסְּבוּן׃

17 וַעֲבַדוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְקַטוּ דְּאַסְגִּי וּדְאַזְעַר׃

18 וְכָלוּ בְעוּמְרָא וְלָא אוֹתַר דְּאַסְגִּי וּדְאַזְעַר לָא חֲסַר גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ לְקַטוּ׃

19 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן גְּבַר לָא יַשְׁבַּק מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא׃

20 וְלָא קַבִּילוּ מִן מֹשֶׁה וְאַשְׁאַרוּ גֻּבְרִין מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וּרְחֵישׁ רִחְשָׁא וּסְרִי וּרְגֵיז עֲלֵיהוֹן מֹשֶׁה׃

21 וּלְקַטוּ יָתֵיהּ בִּצְפַר בִּצְפַר גְּבַר כְּפוּם מֵיכְלֵיהּ וּדְאִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ עַל אַפֵּי חַקְלָא כַּד חֲמָא עֲלוֹהִי שִׁמְשָׁא פָּשַׁר׃

13. Factum

CAP. XVI.

13. Factum est ergo vespere, & ascendens coturnix, cooperuit castra; manè quoque ros iacuit per circuitum castrorum.

14. Cumq; operuisset superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum, & quasi pilo tusum in similitudinem pruinæ super terram.

15. Quod cùm vidissent filii Israel, dixerunt ad invicem, Man-hu? (quod significat, Quid est hoc) ignorabant enim quid esset. Quibus ait Moyses, Iste est, panis quem Dominus dedit vobis ad vescendum.

16. Hic est sermo quem præcepit Dominus: Colligat unusquisque ex eo quantum sufficit ad vescendum: gomor per singula capita, iuxta numerum animarum vestrarum quæ habitant in tabernaculo, sic tolletis.

17. Feceruntq; ita filii Israël: & collegerunt, alius plus, alius minus.

18. Et mensi sunt ad mensuram gomor: nec qui plus collegerat, habuit amplius; nec qui minus paraverat, reperit minus: sed singuli iuxta id quod edere poterant congregaverunt.

19. Dixitq; Moyses ad eos, nullus relinquat ex eo in manè.

20. Qui non audierunt eum, sed dimiserunt quidam ex eis usque mane, & scatere cœpit vermibus, atque computruit, & iratus est contra eos Moyses.

21. Colligebant autem manè singuli, quantum sufficere poterat ad vescendum: cumque incaluisset Sol, liquefiebat.

Das XVI. Capitel.

13. Vnd am abend kamen Wachteln herauff vnnd bedeckten das Heer/vnnd am morgen lag der thau vmb das Heer her.

14. Vnd als der Thau weg war/sihe/da lags in der Wüsten rund vnnd klein/ wie der reiff auff dem lande.

15. Vnnd da es die kinder Israel sahen/sprachen sie vnter einander: Das ist Man/ Denn sie wusten nicht was es war. Mose aber sprach zu jnen: Es ist das brod/das euch der HERR zu essen gegeben hat.

16. Das ists aber daß der HERR gebotten hat: Ein jeglicher samle des/ so vil er für sich essen mag/ vnd nehme ein Gomor auff ein jeglich haupt/nach der zal der Seelen in seiner Hütten.

17. Vnd die kinder Israel theten also/vnnd sammleten/einer vil/der ander wenig.

18. Aber da mans mit dem Gomor maß/fand der nicht drüber der vil gesammlet hatte/vnnd der nicht drunter der wenig gesammlet hatte/ sondern ein jeglicher hatte gesammlet/so vil er für sich essen mocht.

19. Vnd Mose sprach zu jhnen: Niemand lasse etwas dauon vber biß morgen.

20. Aber sie gehorchten Mose nicht/ vnnd etliche liessen etwas dauon vber biß morgen/da wuchsen würme drinnen/vnd ward stinckend. Vnnd Mose ward zornig auff sie.

21. Sie sammleten aber desselben alle morgen/so vil ein jeglicher für sich essen mocht. Wenn aber die Sonne heiß schien/verschmeltzt es.

CAP. XVI.

13. Ne la sera dunque auuenne che le quaglie ascesero, e coprirono il campo: e la mattina fu vna rugiada intorno al campo.

14. E quando restò di cader la rugiada, ecco, che ne la superficie del diserto vi era vna piccola cosa rotonda, minuta come la brinata sopra la terra.

15. Quando cio videro i figliuoli d'Israel, dissero l'vno à l'altro · E Man, perche non sapeuano quel che si fosse. Allhora Moise disse loro. Questo è il pane, che'l Signore vi ha dato per mangiare.

16. Questo è quel che ha comandato il Signore, Ricoglietene di quello, ciascuno quanto ne può mangiare, vno Omer per testa, secondo il numero de le anime vostre: ciascuno ne pigliai per quelli, che sono nel suo pauiglione.

17. Cosi dunque fecero i figliuoli d'Israel, e ne ricolsero, altri piu, altri meno.

18. Dapoi misurorono con l'Omero, di sorte che non ne restò piu à chi piu ne raccolse, ne manco à ne meno: ma ne raccolsero quanto ciascun ne poteua mangiare.

19. E Moise disse loro: Nessuno lasci di quello insino à la mattina.

20. Et essi non obedirono à Moise: imperoche alcuni lasciorono di esso insino à la mattina, e cominciò à inuerminire, e puzzare: donde Moise s'adirò contra di essi.

21. E cosi lo raccolsero ciascun giorno la mattina, ciascuno quanto poteua mangiare: e quando il sole riscaldaua, si liquefaceua.

יו

22 וַהֲוָה בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה לְקַטוּ לַחְמָא עַל חַד תְּרֵין תְּרֵין עוּמְרִין לְחַד וַאֲתוֹ כָּל רַבְרְבֵי כְּנִישְׁתָּא וְחַוִּיאוּ לְמֹשֶׁה׃

23 וַאֲמַר לְהוֹן הוּא דְמַלֵּיל יְיָ נְיָח שַׁבְּתָא קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ מְחַר יָת דְּאַתּוּן עֲתִידִין לְמֵיפֵא אֲפוֹ וְיָת דְּאַתּוּן עֲתִידִין לְבַשָּׁלָא בַּשִּׁילוּ וְיָת כָּל מוֹתָרָא אַצְנַעוּ לְכוֹן לְמַטְרָא עַד צַפְרָא׃

24 וְאַצְנַעוּ יָתֵיהּ עַד צַפְרָא כְּמָא דְפַקֵּיד מֹשֶׁה וְלָא סְרִי וְרִחְשָׁא לָא הֲוָה בֵּיהּ׃

25 וַאֲמַר מֹשֶׁה אֲכֻלוּהִי יוֹמָא דֵין אֲרֵי שַׁבְּתָא יוֹמָא דֵין קֳדָם יְיָ יוֹמָא דֵין לָא תַשְׁכְּחוּנֵּיהּ בְּחַקְלָא׃

26 שִׁיתָּא יוֹמִין תִּלְקְטוּנֵּיהּ וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא לָא יְהֵא בֵיהּ׃

27 וַהֲוָה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה נְפַקוּ מִן עַמָּא לְמִלְקַט וְלָא אַשְׁכַּחוּ׃

28 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עַד אֵימָתַי אַתּוּן מְסָרְבִין לְמִטַּר פִּקּוּדַי וְאוֹרָיְתָי׃

29 חֲזוֹ אֲרֵי יְיָ יְהַב לְכוֹן שַׁבְּתָא עַל כֵּן הוּא יָהֵיב לְכוֹן בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה לְחֵים תְּרֵין יוֹמִין תִּיבוּ אֱנָשׁ תְּחוֹתוֹהִי לָא יִפּוֹק גְּבַר מֵאַתְרֵיהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה׃

30 וְנָחוּ עַמָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה׃

31 וּקְרוֹ בֵית יִשְׂרָאֵל יָת שְׁמֵיהּ מַנָּא וְהוּא כְּבַר זְרַע גִּידָא חִוָּר וְטַעְמֵיהּ כְּאִסְקְרִיטָון בִּדְבָשׁ׃

יו

22 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה׃

23 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר־תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר׃

24 וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה לֹא־הָיְתָה בּוֹ׃

25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה׃

26 שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ׃

27 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצָאוּ׃

28 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃

29 רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו אַל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃

30 וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי׃

31 וַיִּקְרְאוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת בִּדְבָשׁ׃

ιϛʹ.

22. Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γομὸρ τῷ ἑνί. εἰσήλθοσαν δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Μωϋσῇ.

23. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς αὐτοὺς· τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν ὃ ἐλάλησε κύριος· σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ, αὔριον· ὅσα ἂν πέσσητε πέσσετε, καὶ ὅσα ἂν ἕψητε ἕψετε, καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην τὸ πρωΐ.

24. Καὶ κατέλιπον ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωϋσῆς, καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ.

25. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Μωϋσῆς· φάγετε σήμερον, ἔστι γὰρ σάββατα ἀνάπαυσις τῷ κυρίῳ, σήμερον οὐχ εὑρήσετε ἐν τῷ πεδίῳ.

26. Ἓξ ἡμέρας συλλέξετε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ὅτι οὐχ εὑρήσετε ἐν αὐτῇ.

27. Ἐγένετο δὲ ἑβδόμῃ ἡμέρα, καὶ ἐξῆλθόν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐχ εὗρον.

28. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἕως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὸν νόμον μου;

29. Ἴδετε, ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν ὑμῖν σάββατα τὴν ἡμέραν ταύτην, διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρτους δύο ἡμερῶν. καθήσεσθε ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν μηδεὶς ὑμῶν ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ.

30. Καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ.

31. Καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μάν. ἦν δὲ ὡσεὶ σπέρμα κορίου λευκόν, τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ, ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι.

22. In die

CAP. XVI.

22. In die autem ſexta collegerunt cibos duplices, id eſt, duo gomor per ſingulos homines: venerunt autem omnes principes multitudinis, & narraverunt Moyſi.

23. Qui ait eis, Hoc eſt quod locutus eſt Dominus: Requies ſabbathi ſanctificata eſt Domino cras. quodcunque operandum eſt, facite: & quæ coquenda ſunt, coquite: quicquid autem reliquum fuerit, reponite uſque in mane.

24. Feceruntq; ita ut præceperat Moyſes, & nõ computruit, neque vermis inventus eſt in eo.

25. Dixitque Moyſes, Comedite illud hodie, quia ſabbathum eſt Domini: non invenietur hodie in agro.

26. Sex diebus colligite: in die autem ſeptimo ſabbathum eſt Domini: idcirco non invenietur.

27. Venitq; ſeptima dies: & egreſſi de populo ut colligerent, non invenerunt.

28. Dixit autem Dominus ad Moyſen, Vſquequo non vultis cuſtodire mandata mea, & legem meam?

29. Videte quòd Dominus dederit vobis ſabbathum, & propter hoc die ſexta tribuit vobis cibos duplices: maneat unuſquiſque apud ſemetipſum, nullus egrediatur de loco ſuo die ſeptimo.

30. Et ſabbathizavit populus die ſeptimo.

31. Appellavitq; domus Iſrael nomen eius Man: quod erat quaſi ſemen coriandri album, guſtuſq; eius quaſi ſimilæ cum melle.

Das XVI. Capitel.

22. Vnd des ſechſten tages ſammleten ſie des brots zwifeltig/ ja zwey Gomer für einen/ vnnd alle Oberſten der gemeine kamen hinein vnd verkündigtens Moſe.

23. Vnnd er ſprach zu jhnen: Das iſts/ Das der HERR geſagt hat/ Morgen iſt der Sabbath der heiligen ruhe des HERREN/ Was jhr backen wolt das backet/ vnnd was jhr kochen wolt das kochet/ Was aber vbrig iſt/ das laſſet bleiben/ daß es behalten werde biß morgen.

24. Vnd ſie lieſſens bleiben biß morgen/ wie Moſe gebotten hatte/ Da wards nicht ſtinckend/ vnnd war auch kein Wurm drinnen.

25. Da ſprach Moſe: Eſſet das heute/ denn es iſt heute der Sabbath des HERRN/ jhr werdets heute nicht finden auff dem Felde.

26. Sechs tage ſolt jhr ſammlen/ Aber der ſiebend tag iſt der Sabbath/ darinnen wirds nicht ſein.

27. Aber am ſiebenden tage giengen etliche vom volck hinauß zu ſammlen/ vnd funden nichts.

28. Da ſprach der HERR zu Moſe: Wie lange wegert jhr euch zu halten mein Gebot vnnd Geſetze?

29. Sehet/ der HERR hat euch den Sabbath gegeben/ darumb gibt er euch am ſechſten tag zweyer tage brot/ So bleibe nun ein jeglicher in dem ſeinen/ vnnd niemand gehe herauß von ſeinem ort des ſiebenden tags.

30. Alſo feirete das volck des ſiebenden tags.

31. Vnnd das Hauß Iſrael hieß es Man/ Vnnd es war wie Coriander Samen/ vnd weiß/ vnnd hatte einen ſchmack/ wie ſemel mit honig.

CAP. XVI.

22. *Et auuenne che nel ſeſto giorno ricolſero il doppio del pane, cioè due Omeri per ciaſcuno, tutti i principali dunque de la congregatione andorono, e lo diſſero à Moiſe.*

23. *Et egli diſſe loro: Queſto è quel che ha detto il Signore; Domane ſarà la vacatione ſanta del Signore, cuocete quel che voi douete cuocere; & hoggi leſſate quel che voi volete leſſare: e quel che auanzarà, mettetelo in guardia per inſino à domane.*

24. *E ſaluorono quello inſino à la mattina, ſi come Moiſe hauea comandato; e non puzzo, ne verme alcuno fu in eſſo.*

25. *Allhora Moiſe diſſe, Mangiate hoggi quello, perche hoggi è il Sabbato del Signore, voi hoggi non ne trouarete nel campo.*

26. *Per ſei giorni ne ricoglierete, il ſettimo giorno è il ſabbato, nel quale non vene ſarà.*

27. *Ora occorſe nel ſettimo giorno, che alcuni del popolo uſcirono per coglierne, e non ne trouorono.*

28. *Et il Signore diſſe à Moiſe; Inſino à quanto ricuſarete voi di cuſtodire i miei comandamenti, e le mie leggi?*

29. *Vedete che'l Signore vi ha dato il Sabbato, e per queſto nel ſeſto giorno vi dà del pane per due giorni: ciaſcuno ſtia nel ſuo luogo, e non eſca alcuno nel ſettimo giorno del ſuo luogo.*

30. *Si riposoron dunque il ſettimo giorno.*

31. *E la caſa d'Iſrael chiamò il ſuo nome Man: ilquale era come ſemenza di coriandro bianca, & il ſuo guſto era come intinto nel mele.*

יו

32 ואמר משה דין פתגמא דפקיד יי מלי עומרא מניה למטרא לדריכון בדיל דיחזון ית לחמא דאוכלית יתכון במדברא באפקותי יתכון מארעא דמצרים:

33 ואמר משה לאהרן סב צלוחית חדא והב תמן מלי עומרא מנא ואצנע יתיה קדם יי למטרא לדריכון:

34 כמא דפקיד יי ית משה ואצנעיה אהרן קדם סהדותא למטרא:

35 ובני ישראל אכלו ית מנא ארבעין שנין עד מיתיהון לארעא יתיבתא ית מנא אכלו עד מיתיהון לסיפי ארעא דכנען:

36 ועומרא חד מן עשרא בתלת סאין הוא:

יו

32 ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציאי אתכם מארץ מצרים:

33 ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת לדרתיכם:

34 כאשר צוה יהוה אל משה ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת:

35 ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען:

36 והעמר עשרית האיפה הוא:

ις'.

32. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Μωϋσῆς· τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξεν ὁ κύριος, πλήσατε τὸ γομὸρ τοῦ μάν. εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς αἰγύπτου.

33. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρών· λάβε στάμνον χρυσοῦν ἕνα, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλῆρες τὸ γομὸρ τοῦ μὰν καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

34. Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, καὶ ἀπέθηκεν Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν.

35. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον τὸ μὰν ἔτη τεσσαράκοντα, ἕως ἦλθον εἰς γῆν οἰκουμένην, τὸ μὰν ἔφαγον, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης.

36. Τὸ δὲ γομὸρ, τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

יז

1 ונטלו כל כנשתא דבני ישראל ממדברא דסין למטלניהון על (מימרא) דיי ושרו ברפידים ולית מיא למשתי לעמא:

2 ונצא עמא עם משה ואמרו הבו לנא מיא ונשתי ואמר להון משה מה נצן אתון עמי מה מנסן אתון קדם יי:

3 וצחי תמן עמא למיא ואתרעם עמא על משה ואמר למה דנן אסקתנא ממצרים לקטלא יתי וית בני וית בעירי בצחותא:

יז

1 ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם:

2 וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוה:

3 ויצמא שם העם למים וילן העם על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת מקני בצמא:

ΚΕΦΑΛ. ιζ.

1. Καὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου σὶν, κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν διὰ ῥήματος θεοῦ. καὶ παρενέβαλον ἐν ῥαφιδεῖν. οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν.

2. Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν, καὶ ἔλεγον· δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· τί λοιδορεῖσθέ μοι, καὶ τί πειράζετε κύριον;

3. Ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωϋσῆν, λέγοντες· ἵνα τί τοῦτο ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν τῷ δίψει

32. Dixit

CAP. XVI.

32. Dixit autem Moyses, Iste est sermo quem præcepit Dominus, Imple gomor ex eo, & custodiatur in futuras retrò generationes: ut noverint panem quo alui vos in solitudine, quando educti estis de Terra-Ægypti.

33. Dixitq; Moyses ad Aaron, Sume vas unum, & mitte ibi Man, quantum potest capere gomor: & repone coram Domino ad servandum in generationes vestras, sicut præcepit Dominus Moysi.

34. Posuitq; illud Aaron in tabernaculo reservandum.

35. Filii autem Israël comederunt Man quadraginta annis, donec venirent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt, usquequo tangerent fines Terræ-Chanáan.

36. Gomor autem decima pars est Ephi.

CAP. XVII.

1. Igitur profecta omnis multitudo filiorum Israël de deserto Sin, per mansiones suas, iuxta sermonem Domini, castrametati sunt in Raphidim, ubi non erat aqua ad bibendum populo.

2. Qui iurgatus contra Moysen, ait, Da nobis aquam, ut bibamus. Quibus respondit Moyses, Quid iurgamini contra me? cur tentatis Dominum?

3. Sitivit ergo ibi populus præ aquæ penuria, & murmuravit contra Moysen, dicens, Cur fecisti nos exire de Aegypto, ut occideres nos, & liberos nostros, ac iumenta siti?

Das XVI. Capitel.

32. Vnnd Mose sprach: Das ists/ das der HErr gebotten hatt/ Fülle ein Gomor davon/ zu behalten auff euer nachkommen/ auff daß man sehe das brot/ damit ich euch gespeiset habe in der Wüsten/ da ich euch auß Egyptenlande fürete.

33. Vnnd Mose sprach zu Aaron: Nimb ein krüglein/ vnd thu ein Gomor vol Man drein/ vnnd laß es für dem HErrn/ zu behalten auff eure Nachkommen

34. Wie der HErr Mose gebotten hat. Also ließ es Aaron daselbs für dem Zeugnuß zu behalten.

35. Vnd die kinder Jsrael assen Man viertzig jahr/ biß daß sie zu dem Lande kamen/ da sie wonen solten/ biß an die grentze des lands Canaan assen sie Man.

36. Ein Gomor aber/ ist das zehende theil eins Epha.

Das XVII. Capitel.

VND die gantze Gemein der kinder Jsrael zoch auß der Wüsten Sin/ jhre tagreise/ wie jhnen der HErr befahl/ vnnd lägerten sich in Raphidim. Da hatte das volck kein Wasser zu trincken.

2. Vnnd sie zanckten mit Mose/ vnnd sprachen: Gebt vns wasser/ das wir trincken. Mose sprach zu jhnen: Was zancket jhr mit mir? Warumb versucht jhr den HErrn?

3. Da aber das Volck daselbs dürstet nach wasser/ murreten sie wider Mose/ vnd sprachen: Warumb hast du vnns lassen auß Egypten ziehen/ daß du vns vnser kinder vnd vieh durst sterben liessest?

CAP. XVI.

32. *E Moise disse, Questo è quel che ha comandato il Signore; Empie vno omero di Man per conseruarlo ne le vostre generationi; à fin che vedano il cibo, colquale io vi ho nutriti nel diserto, dapoi ch' io vi caui fuora del paese di Egitto.*

33. *E Moise disse ad Aharon: Piglia vn vaso, e metteui dentro vn pieno omero di Man; e mettelo dinanzi al Signore, per conseruarlo ne le vostre generationi.*

34. *Aharon lo ripose dinanzi al testimonio per guardarlo, si come il Signore haueua comandato à Moise.*

35. *Ora i figliuoli d' Israel mangiorono Man per quaranta anni, insino che entrono ne la terra habitato; mangioron Man per fin che vennero al confino de la terra di Canaan.*

36. *Et vno Omero è la decima parte de l' Epha.*

CAP. XVII.

1. *E così tutta la congregatione de i figliuoli d' Israel si partì del diserto di Sin per i suoi viaggi secondo il comandamento del Signore, e si posorono in Raphidim; oue non erano acque da bere pel popolo.*

2. *Per il che il popolo contese con Moise, e disse: Dateci de l' acqua, à fin che noi beuiamo. E Moise disse loro: Perche contendete voi con esso meco? perche tentate il Signore?*

3. *Il popolo adunque hebbe quiui sete per le acque, mormorò contra Moise, e disse Perche ci has tu fatti montare di Egitto per far morir noi, & i nostri figliuoli, & i nostri bestiami di sete?*

יז

4 וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לְמֵימַר מָה אַעְבֵּיד לְעַמָּא הָדֵין עוֹד זְעֵיר פּוֹן וְיִרְגְּמֻנַּנִי׃

5 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עֱבַר קֳדָם עַמָּא וּדְבַר עִמָּךְ מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל וְחֻטְרָךְ דִּמְחֵיתָא בֵיהּ יָת נַהְרָא טוֹל בִּידָךְ וְתֵיזֵיל׃

6 הָא אֲנָא קָאֵים קֳדָמָךְ תַּמָּן עַל טִנָּרָא בְּחֹרֵב וְתִמְחֵי בְטִנָּרָא וְיִפְּקוּן מִנֵּיהּ מַיָּא וְיִשְׁתֵּי עַמָּא וַעֲבַד כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי סָבֵי יִשְׂרָאֵל׃

7 וּקְרָא שְׁמָא דְאַתְרָא נִסֵּיתָא וּמַצּוּתָא עַל דִּנְצוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל דְּנַסִּיאוּ קֳדָם יְיָ לְמֵימַר הַאִית שְׁכִינְתָּא דַיְיָ שָׁרְיָא בֵּינָנָא אִם לָא׃

8 וַאֲתָא עֲמָלֵק וַאֲגִיחַ קְרָבָא עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִים׃

9 וַאֲמַר מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנָא גֻּבְרִין וּפוֹק אֲגִיחַ קְרָבָא בַּעֲמָלֵק מְחַר אֲנָא קָאֵים עַל רֵישׁ רָמָתָא וְחֻטְרָא דְּאִתְעֲבִידוּ בֵיהּ נִסִּין מִן קֳדָם יְיָ בִּידִי׃

10 וַעֲבַד יְהוֹשֻׁעַ כְּמָא דַּאֲמַר לֵיהּ מֹשֶׁה לַאֲגָחָא קְרָבָא בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר סְלִיקוּ לְרֵישׁ רָמָתָא׃

11 וְהָוֵי כַּד מְרִים מֹשֶׁה יְדוֹהִי וּמִתְגַּבְּרִין דְּבֵית יִשְׂרָאֵל וְכַד מַנַּח יְדוֹהִי וּמִתְגַּבְּרִין דְּבֵית עֲמָלֵק׃

12 וִידֵי מֹשֶׁה יְקָרָן וּנְסִיבוּ אַבְנָא וְשַׁוִּיאוּ תְחוֹתוֹהִי וִיתֵיב עֲלַהּ וְאַהֲרֹן וְחוּר סְעִידִין לִידוֹהִי מִכָּא חַד וּמִכָּא חַד וַהֲווֹ יְדוֹהִי פְּרִישָׁן בִּצְלוֹ עַד דְּעַל שִׁמְשָׁא׃

יז

4 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהֹוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם הַזֶּה עוֹד מְעַט וּסְקָלֻנִי׃

5 וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיְאֹר קַח בְּיָדְךָ וְהָלָכְתָּ׃

6 הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָּׁם עַל־הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בַצּוּר וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

7 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל־רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נַסֹּתָם אֶת־יְהֹוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהֹוָה בְּקִרְבֵּנוּ אִם־אָיִן׃

8 וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃

9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃

10 וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה׃

11 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק׃

12 וִידֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ׃

ιζ.

4. Ἐβόησε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον λέγων· τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν καὶ καταλιθοβολήσουσί με.

5. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου, λάβε δὲ μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν ποταμόν, λάβε ἐν τῇ χειρί σου, καὶ πορεύσῃ.

6. Ὧδε ἐγὼ ἕστηκα πρὸ τοῦ ἐκεῖσε ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς πέτρας ἐν Χωρήβ, καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ισραήλ.

7. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πειρασμὸς καὶ λοιδόρησις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον λέγοντας, εἰ ἔστι κύριος ἐν ἡμῖν ἢ οὔ.

8. Ἦλθε δὲ ἀμαλὴκ, καὶ ἐπολέμει τὸν Ισραὴλ ἐν ῥαφιδεῖν.

9. Εἶπε δὲ Μωϋσῆς τῷ ἰησοῦ· ἐπίλεξαι σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῷ ἀμαλὴκ αὔριον. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρί μου.

10. Καὶ ἐποίησεν ἰησοῦς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωϋσῆς, καὶ παρετάξατο τῷ ἀμαλήκ. καὶ Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρὼν, καὶ ὢρ, ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ.

11. Καὶ ἐγένετο ὅταν ἐπῆρε Μωϋσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, κατίσχυεν Ισραήλ. ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, κατίσχυεν ἀμαλήκ.

12. Αἱ δὲ χεῖρες Μωϋσῆ βαρεῖαι· καὶ λαβόντες λίθον ὑπέθηκαν ὑπ' αὐτὸν καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ, καὶ Ἀαρὼν καὶ ὢρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐντεῦθεν εἷς, καὶ ἐντεῦθεν εἷς. καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωϋσέως ἐστηριγμέναι, ἕως δυσμῶν ἡλίου.

CAP. XVII.

4. Clamavit autem Moyses ad Dominum, dicens, Quid faciam populo huic? adhuc paululum, & lapidabit me.

5. Et ait Dominus ad Moysen, Antecede populum, & sume tecum de senioribus Israël: & virgam qua percussisti fluvium, tolle in manu tua, & vade.

6. En ego stabo ibi coram te, supra petram Horeb: percutiesque petram, & exibit ex ea aqua, ut bibat populus. Fecit Moyses ita coram senioribus Israel.

7. Et vocavit nomen loci illius Tentatio, propter iurgium filiorum Israel, & quia tentaverunt Dominum, dicentes: Est ne Dominus in nobis, an non?

8. Venit autem Amalec, & pugnabat contra Israël in Raphidim.

9. Dixitque Moyses ad Iosue, Elige viros, & egressus pugna contra Amalec: cras ego stabo in vertice collis, habens virgam Dei in manu mea.

10. Fecit Iosue ut locutus erat Moyses, & pugnavit cōtra Amalec: Moyses autem, & Aaron, & Hur ascenderunt super verticem collis.

11. Cumque levaret Moyses manus, vincebat Israël: sin autem paululum remisisset, superabat Amalec.

12. Manus autem Moysi erant graves: sumentes igitur lapidem, posuerunt subter eum, in quo sedit: Aaron autem & Hur sustentabant manus eius ex utraque parte. Et factum est, ut manus illius non lassarentur usque ad occasum solis.

Das XVII. Capitel.

4. Mose schrey zum HErrn / vnnd sprach: Wie sol ich mit dem Volck thun? Es fehlet nicht weit / sie werden mich noch steinigen.

5. Der HERR sprach zu jhm: Gehe vor hin für dem Volck / vnd nimm etliche Eltesten von Jsrael mit dir / vnnd nimm deinen stab inn deine handt / damit du das Wasser schlugest / vnd gehe hin.

6. Sihe / Jch wil daselbs stehen für dir auff einem Felß in Horeb / da solt du den Felß schlagen / so wird Wasser herauß lauffen / daß das Volck trincke. Mose thet also für den Eltesten von Jsrael.

7. Da hieß man den ort / Massa vnd Meriba / vmb des zancks willen der Kinder Jsrael / vnd das sie den HERREN versucht / vnd gesagt hatten: Jst der HERR vnter vns oder nicht?

8. Da kam Amalek / vnd streit wider Jsrael in Raphidim.

9. Vnd Mose sprach zu Josua: Erwehle vns Männer / zeuch auß / vnnd streit wider Amalek / Morgen wil ich auff des Hügels spitzen stehen / vnd den stab Gottes in meiner hand haben.

10. Vnnd Josua thet wie Mose jhm saget / daß er wider Amalek stritte. Mose aber vnnd Aaron vnnd Hur giengen auff die spitzen des Hügels.

11. Vnd dieweil Mose seine hende empor hielt / siegte Jsrael / wenn er aber seine hende nider ließ / siegte Amalek.

12. Aber die hende Mose waren schweer / darumb namen sie einen stein / vnnd legten jhn vnter jhn / daß er sich drauff satzt. Aaron aber vnnd Hur vnterhielten jhm seine hende / auff jeglicher seiten einer / Also blieben seine hende steiff / biß die Sonne vntergieng.

CAP. XVII.

4. *Allhora Moise gridò al Signore, dicendo; Che farò io à questo popolo? Ancora vi è poco, e mi lapidaranno.*

5. *Il Signore dunque disse à Moise Passa auanti al popolo, e piglia conesso teco de i vecchii d'Israel: piglia ancora la tua bacchetta, con laquale tu percotesti il fiume, ne la tua mano, e parteti.*

6. *Ecco ch'io starò quiui dinanti à te sopra vna pietra in Horeb, e tu percoterai la pietra, e di quella ne vsciranno acque, che'l popolo le bera. E Moise fece cosi à la presenza de vecchii d'Israel.*

7. *E chiamò il nome del luogo, Massah e Meribah per la contentione de figliuoli d'Israel, e perche haueuano tentato il Signore, dicendo: Il Signore è egli fra noi ò nò?*

8. *Allhora venne Amalec, e combattè con Israel in Raphidim.*

9. *E Moise disse à Iosue: Scieglici de gli huomini, & esce, combatte con Amalec: io domane starò sopra la cima del colle, e la verga di Dio sarà ne la mia mano.*

10. *E Iosue fece come gli haueua detto Moise; combattendo conesso Amalec: ma Moise Aharon, & Hur montorono su la cima del colle.*

11. *Et auuenne, che quando Moise alzaua la sua mano, Israel vinceua: ma quando l'abbassaua, Amalec vinceua.*

12. *Ora le mani di Moise erano graui, presero dunque vna pietra, e la messero sotto di lui, e vi sedette sopra. Et Aharon & Hur sosteneuano le sue mani, l'uno di quà, e l'altro di là: & le sue mani, furono ferme insino che'l sole tramontò.*

יז

13 ותבר יהושע ית עמלק וית עמיה לפתגם דחרב:
14 ואמר יי למשה כתוב דא דכרנא בספרא ושוי קדם יהושע ארי ממחא אמחי ית דכרנא דעמלק מתחות שמיא:
15 ובנא משה מדבחא ופלח עלוהי קדם יי דעבד ליה נסין:
16 ואמר בשבועה דא אמירא דא מן קדם דחילא דשכינתיה על כרסיה יקרא לאתגחא קרבא מן קדם יי בדבית עמלק לשציותהון מדרי עלמא:

יז

13 ויחלש יהושע את־עמלק ואת־עמו לפי־חרב:
14 ויאמר יהוה אל־משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע כי־מחה אמחה את־זכר עמלק מתחת השמים:
15 ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה נסי:
16 ויאמר כי־יד על־כס יה מלחמה ליהוה בעמלק מדר דר:

ιζ.

13. Καὶ ἔτρεψεν Ἰησοῦς τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἐν φόνῳ μαχαίρας.

14. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον ἐν βιβλίῳ, καὶ δὸς εἰς τὰ ὦτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιφῇ ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

15. Καὶ ᾠκοδόμησε Μωϋσῆς θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κύριός μου καταφυγή.

16. Ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ πολεμεῖ κύριος ἐπὶ Ἀμαλὴκ, ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

יח

1 ושמע יתרו רבא דמדין חמוהי דמשה ית כל דעבד יי למשה ולישראל עמיה ארי אפיק יי ית ישראל ממצרים:
2 ודבר יתרו חמוהי דמשה ית צפורא איתת משה בתר דפטרה:
3 וית תרין בנהא דשום חד גרשם ארי אמר דייר הויתי בארעא נכראה:
4 ושום חד אליעזר ארי אלהא דאבא (במימריה) הוה בסעדי ושזבני מחרבא דפרעה:
5 ואתא יתרו חמוהי דמשה ובנוהי ואתתיה לות משה למדברא דהוא שרי תמן לטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי:
6 ואמר למשה אנא חמוך יתרו אתי לותך ואיתתך ותרין בנהא עמה:
7 ונפק משה לקדמות חמוהי וסגיד ונשיק ליה ושאילו גבר לחבריה לשלם ועלו למשכנא:

יח

1 וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל־אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי־הוציא יהוה את־ישראל ממצרים:
2 ויקח יתרו חתן משה את־צפרה אשת משה אחר שלוחיה:
3 ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה:
4 ושם האחד אליעזר כי־אלהי אבי בעזרי ויצלני מחרב פרעה:
5 ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל־משה אל־המדבר אשר־הוא חנה שם הר האלהים:
6 ויאמר אל־משה אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה:
7 ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק־לו וישאלו איש־לרעהו לשלום ויבאו האהלה:

ΚΕΦΑΛ. ιη.

1. Ἤκουσε δὲ Ἰοθὼρ ἱερεὺς Μαδιὰμ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ, πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγε γὰρ κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.

2. Ἔλαβε δὲ Ἰοθὼρ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ, Σεπφώραν τὴν γυναῖκα Μωϋσῆ, μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς.

3. Καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς, ὄνομα τῷ ἑνὶ Γηρσάμ, λέγων· πάροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ.

4. Καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλιέζερ, λέγων· ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου, βοηθός μου, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Φαραώ.

5. Καὶ ἦλθεν Ἰοθὼρ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ, καὶ οἱ υἱοὶ, καὶ ἡ γυνὴ πρὸς Μωϋσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὗ παρενέβαλεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ.

6. Ἀνηγγέλη δὲ Μωϋσῇ, λέγοντες ἰδοὺ Ἰοθὼρ ὁ πενθερός σου παραγίνεται πρὸς σὲ, καὶ οἱ δύο υἱοί σου μετ᾽ αὐτοῦ.

7. Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς εἰς συνάντησιν τῷ πενθερῷ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνήν.

CAP. XVII.

13. Fugavitq; Iosue Amalec, & populum eius in ore gladii.

14. Dixit autem Dominus ad Moysen: Scribe hoc ob monumentum in libro, & trade auribus Iosue: delebo enim memoriam Amalec sub cœlo.

15. Ædificauitq; Moyses altare: & vocavit nomen eius, Dominus-exaltatio-mea, dicens;

16. Quia manus solii Domini, & bellum Domini erit contra Amalec, à generatione in generationem.

CAP. XVIII.

1. Cumque audisset Iethro sacerdos Madian, cognatus Moysi, omnia quæ fecerat Deus Moysi, & Israëli populo suo, & quòd eduxisset Dominus Israël de Ægypto:

2. Tulit Sephoram uxorem Moysi quam remiserat:

3. Et duos filios eius: quorum unus vocabatur Gersam, dicente patre, Advena fui in terra aliena.

4. Alter verò Eliézer: Deus enim, ait, patris mei adiutor meus, & eruit me de gladio Pharaonis.

5. Venit ergo Iethro cognatus Moysi, & filii eius, & uxor eius ad Moysen in desertum, ubi erat castrametatus iuxta Montem-Dei.

6. Et mandavit Moysi, dicens, Ego Iethro cognatus tuus venio ad te, & uxor tua, & duo filii tui cum ea.

7. Qui egressus in occursum cognati sui, adoravit, & osculatus est eum: salutaveruntq; se mutuò verbis pacificis. Cumque intrasset tabernaculum.

Das XVII. Capitel.

13. Vnd Josua dempfft den Amalek vnnd sein Volck/ durch des Schwerts scherpffe.

14. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Schreibe das zum gedechtniß in ein Buch/ vnnd befilchs in die ohren Josua/ Denn ich wil den Amalek vnter dem Himmel außtilgen/ daß mann sein nicht mehr gedencke.

15. Vnnd Mose bawet einen Altar/ vnd hieß jhn/ Jehovah/ Nissi/ Das ist/ Der HERR ist mein Panir.

16. Denn er sprach: Es ist ein Malzeichen bey dem Stul des HERRN/ daß der HERR streitten wird wider Amalek/ von Kind zu Kindskind.

Das XVIII. Capitel.

Vnd da Jethro der Priester inn Midian/ Moses Schweher/ höret alles/ was Gott gethan hatte mit Mose/ vnnd seinem Volck Jsrael/ daß der HERR Jsrael hette auß Egypten geführet.

2. Nam er Zipora Moses Weib/ die er hatte zu rück gesandt.

3. Sampt jhren zween Söhnen/ der einer hieß Gersom/ denn er sprach: Jch bin ein Gast worden inn Frembdem Lande.

4. Vnnd der ander Eliezer/ denn er sprach: Gott meines Vaters ist meine hülffe gewesen/ vnnd hat mich errettet von dem Schwert Pharao.

5. Da nun Jethro Moses Schweher vnnd seine Söhne vnnd sein Weib zu jhm kamen inn die Wüsten/ an den Berg Gottes/ da er sich gelagert hatte.

6. Ließ er Mose sagen: Jch Jethro/ dein Schweher/ bin zu dir kommen/ vnd dein Weib/ vnd jhre beide Söhne mit jhr.

7. Da gieng jhm Mose entgegen hinauß/ vnd neiget sich für jhm/ vnnd küsset jhn. Vnd da sie sich vntereinander gegrüsset hatten/ giengen sie in die Hütten.

CAP. XVII.

13 E Iosue fracassò Amalec & il suo popolo à fil di spada.

14. Et il Signore disse à Moise, Scriue questo per memoriale nel libro, e mettelo ne le orechie di Iosue, per cioche io scancellarò la memoria di Amalec di sotto il cielo.

15. E Moise edificò uno altare, e chiamò il suo nome Iehoua, mia essaltatione:

16. Dicendo, Perche è la mano sopra il trono del Signore, è la guerra del Signore contra Amalec di generatione in generatione.

CAP. XVIII.

1. Ora Iethro sacerdote di Madian suocero di Moise intese tutte le cose, che'l Signore haueà fatte à Moise, & à Israel suo popolo: come il Signore hauea cauato Israel di Egitto.

2. Iethro dunque prese Sephora moglie di Moise, poi che l' hebbe rimandata.

3. Et i suoi due figliuoli: il nome de l' uno era Gersom, perche haueà detto, Io sono stato pellegrino in terra d' altri.

4. Il nome de l' altro, era Eleazar: perche lo Dio di mio padre, disse egli, mi è stato in soccorso, e mi ha liberato dal coltello di Pharaone.

5. Iethro dunque suocero di Moise arriuò nel diserto à Moise co i suoi figliuoli, e con la sua moglie, oue si posaua ne la montagna di Dio.

6. E disse à Moise, Ecco io tuo socero Iethro vengo à te, e la tua moglie, & i tuoi figliuoli con essa.

7. E Moise vscì per andare incontro al suo suocero, e s' inchinò e lo baciò: e si domandorono l' un l' altro del bene stare; dopoi vennero al pauiglione.

יח

8 ואשתעי משה לחמוהי ית כל דעבד יי לפרעה ולמצראי על עיסק ישראל ית כל עקתא דאשכחתנון באורחא ושיזבינון יי:

9 וחדי יתרו על כל טבתא דעבד יי לישראל דשיזבינון מידא דמצראי:

10 ואמר יתרו בריך יי דשיזיב יתכון מידא דמצראי ומידא דפרעה דשיזיב ית עמא מתחות מרות מצראי:

11 כען ידענא ארי רב יי ולית אלהא בר מניה ארי בפתגמא דחשיבו מצראי למידן ית ישראל ביה דנינון:

12 וקריב יתרו חמוהי דמשה עלון ונכסת קודשין קדם יי ואתא אהרן וכל סבי ישראל למיכל לחמא עם חמוהי דמשה קדם יי:

13 והוה מיומא דבתרוהי ויתיב משה למידן ית עמא וקם עמא עלוהי דמשה מן צפרא עד רמשא:

14 וחזא חמוהי דמשה ית כל דהוא עביד לעמא ואמר מה פתגמא הדין דאת עביד לעמא מה דין את יתיב בלחודך וכל עמא קימין עלך מן צפרא עד רמשא:

15 ואמר משה לחמוהי ארי אתן לותי עמא למתבע אולפן מן קדם יי:

16 כד הוי להון דינא אתן לותי ודאין אנא בין גברא ובין חבריה ומהודענא להון ית קימיא דיי וית אוריתיה:

יח

8 ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יהוה לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה:

9 ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה יהוה לישראל אשר הצילו מיד מצרים:

10 ויאמר יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים:

11 עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם:

12 ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים:

13 ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב:

14 וירא חתן משה את כל אשר הוא עשה לעם ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב:

15 ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש אלהים:

16 כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלהים ואת תורתיו:

ιη΄.

8. Καὶ διηγήσατο Μωϋσῆς τῷ πενθερῷ αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῷ Φαραὼ, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις ἕνεκεν τοῦ Ἰσραήλ. καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξείλετο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς Φαραὼ, καὶ ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων.

9. Ἐξέστη δὲ Ἰωθὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἐποίησε κύριος αὐτοῖς, ὅτι ἐξείλετο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ.

10. Καὶ εἶπεν Ἰωθώρ· Εὐλογητὸς κύριος, ὅτι ἐξείλετο τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ.

11. Νῦν ἔγνων ὅτι μέγας κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεούς, ἕνεκεν τούτου ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς.

12. Καὶ ἔλαβεν Ἰωθὼρ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ, ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ. παρεγένετο δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ πενθεροῦ Μωϋσῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ.

13. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε Μωϋσῆς κρίνειν τὸν λαόν. παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωϋσῇ ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας.

14. Καὶ ἰδὼν Ἰωθὼρ πάντα ὅσα ἐποίει τῷ λαῷ, λέγει· τί τοῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διατί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρέστηκέ σοι ἀπὸ πρωῒ ἕως δείλης.

15. Καὶ λέγει Μωϋσῆς τῷ πενθερῷ, ὅτι παραγίνεται ὁ λαὸς πρός με, ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ θεοῦ.

16. Ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία, καὶ ἔλθωσι πρός με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ.

CAP. XVIII.

8. Narravit Moyses cognato suo cuncta quæ fecerat Dominus Pharaoni & Ægyptiis propter Israël: universumq; laborem qui accidisset eis in itinere, & quòd liberaverat eos Dominus.

9. Lætatusque est Iethro super omnibus bonis quæ fecerat Dominus Israëli, eo quòd eruisset eum de manu Ægyptiorum,

10. Et ait: Benedictus Dominus qui liberavit vos de manu Ægyptiorum, & de manu Pharaonis, qui eruit populum suum de manu Ægypti.

11. Nunc cognovi, quia magnus Dominus super omnes deos: eo quòd superbè egerint contra illos

12. Obtulit ergo Iethro cognatus Moysi holocausta & hostias Domino: veneruntque Aaron & omnes seniores Israël, ut comederent panem cum eo coram Deo.

13. Altera autem die sedit Moyses ut iudicaret populum, qui assistebat Moysi a mane usque ad vesperam.

14. Quòd cùm vidisset cognatus eius, omnia scilicet quæ agebat in populo, ait: Quid est hoc quod facis in plebe? cur solus sedes, & omnis populus præstolatur de mane usque ad vesperam?

15. Cui respondit Moyses: Venit ad me populus quærens sententiam Dei.

16. Cumq; acciderit eis aliqua disceptatio, veniunt ad me ut iudicem inter eos, & ostendam præcepta Dei, & leges eius.

Das XVIII. Capitel.

8. Da erzehlet Mose seinem Schweher alles was der HERR Pharao vnnd den Egyptern gethan hatte / Israels halben / vnnd alle die mühe / die jnen auff dem wege begegnet war / vnd daß sie der HERR errettet hette.

9. Jethro aber frewet sich alle des guten / das der HERR Israel gethan hatte / daß er sie errettet hatte von der Egypter handt.

10. Vnnd Jethro sprach: Gelobt sey der HERR / der euch errettet hat von der Egypter vnnd Pharao handt / der weiß sein Volck von der Egypter handt zu erretten.

11. Nun weiß ich / daß der HERR grösser ist / denn alle Götter / darumb daß sie hochmut an jnen geübt haben.

12. Vnnd Jethro Moses Schweher nam Brandopffer / vnd opfferte Gott / da kam Aaron vnnd alle Eltesten inn Israel / mit Moses Schweher / das Brodt zu essen für Gott.

13. Des andern morgens satzt sich Mose / das Volck zu richten / vnnd das Volck stundt vmb Mose her von morgen an biß zu abendt.

14. Da aber sein Schweher sahe alles was er mit dem Volck thet / sprach er: Was ists / das du thust mit dem Volck? Warumb sitzest du allein / vnd alles Volck stehet vmb dich her / von morgen an biß zu abendt?

15. Mose antwortet jhm? Das Volck kommt zu mir / vnd fragen Gott vmb rath.

16. Denn wo sie was zu schaffen haben / kommen sie zu mir / daß ich richte zwischen einem jeglichen vnnd seinem Nechsten / vnd zeige jnen Gottes Rechte vnd seine Gesetz.

CAP. XVIII.

8. E Moise raccontò al suo suocero tutte le cose chè l Signore hauea fatte à Pharaone, & à gli Egittii per Israel: e tutto il disturbo ch'era loro incontrato per la via, e chè l Signore gli hauea liberati.

9. E Iethro si rallegrò sopra il bene chè l Signore hauea fatto à Israel che l' ha liberato da le mani de gli Egittii.

10. E Iethro disse: Benedetto sia il Signore, che vi ha liberati da le mani de gli Egittii, e da le mani di Pharaone, ilquale ha liberato il popolo da le mani de gli Egittii.

11. Ora io conosco, chè l Signore è grande sopra tutti gli dii: perche ha distrutti quelli nel medesimo modo, col quale essi superbamente si portorono contra di loro.

12. E Iethro suocero di Moise offerì holocausti e sacrifitii à Dio: dipo venne Aharon e tutti i vecchii d' Israel per mangiar del pane con il suocero di Moise dinanzi à Dio.

13. Et auuenne, chè l giorno seguente Moise si messe à sedere per giudicare il popolo: & il popolo si presentò dinanzi à Moise da la mattina insino à la sera.

14. Ora il suocero di Moise vedendo le cose ch' egli faceua al popolo, disse: Che cosa e questa, che tu fai al popolo, perche tu solo sedi, e tutto il popolo stà appresso à te da la mattina insino à la sera?

15. E Moise ripose al suo suocero: Perche il popolo viene à me per ricercare Dio.

16. Quando essi hanno qualche causa, vengono à me, & io giudico fra l' vno e l' altro, e notifico le ordinationi di Dio, e le sue leggi.

יח

17 ואמר חמוהי דמשה
ליה לא תקין פתגמא
דאת עביד׃
18 מלאה תלאי אף את
אף עמא הדין דעמך
ארי יקיר מנך פתגמא
לא תיכול למעבדיה
בלחודך׃
19 כען קביל מני א
אמלכנך ויהי (מימרא)
דיי בסעדך הוי את ל
לעמא תבע אולפן מן
קדם יי ותהי מיתי את
ית פתגמיהון קדם יי׃
20 ותזהר יתהון ית
קימיא וית אוריתא
ותהודע להון ית ארחא
דיהכון בה וית עובדא
דיעבדון׃
21 ואת תחזי מכל עמא
גברין דחילא דחלין
דיי גברין דקשוט דסנן
לקבלא ממון ותמני
עליהון רבני אלפי רבני
מאותא רבני חמשין
רבני עשרותא׃
22 וידונון ית עמא בכל
עידן ויהי כל פתגם רב
ייתון לותך וכל פתגם
זעיר ידונון אינון ויקלון
מינך ויסוברון עמך׃
23 אם ית פתגמא הדין
תעביד ויפקדינך יי ו
ותיכול למיקם ואף כל
עמא הדין על אתריה
יהך בשלם׃
24 וקביל משה למימר
חמוהי ועבד כל דאמר׃
25 ובחר משה גברין
דחילא מכל ישראל
ומני יתהון רישין על
עמא רבני אלפי רבני
מאותא רבני חמשין
ורבני עשרותא׃
26 ודינין ית עמא בכל
עידן ית פתגמא קשיא
מיתן לות משה וכל
פתגם זעיר דינין אינון׃
27 ושלח משה ית
חמוהי ואזל ליה לארעיה׃

יח

17 ויאמר חתן משה אליו לא־
טוב הדבר אשר אתה עשה׃
18 נבל תבל גם־אתה גם־העם
הזה אשר עמך כי־כבד ממך
הדבר לא־תוכל עשהו לבדך׃
19 עתה שמע בקלי איעצך ויהי
אלהים עמך היה אתה לעם מול
האלהים והבאת אתה את־
הדברים אל־האלהים׃
20 והזהרתה אתהם את־החקים
ואת־התורת והודעת להם
את־הדרך ילכו בה ואת־
המעשה אשר יעשון׃
21 ואתה תחזה מכל־העם
אנשי־חיל יראי אלהים אנשי
אמת שנאי בצע ושמת עלהם
שרי אלפים שרי מאות שרי
חמשים ושרי עשרת׃
22 ושפטו את־העם בכל־עת
והיה כל־הדבר הגדל יביאו
אליך וכל־הדבר הקטן ישפטו־
הם והקל מעליך ונשאו אתך׃
23 אם את־הדבר הזה תעשה
וצוך אלהים ויכלת עמד וגם
כל־העם הזה על־מקמו יבא
בשלום׃ 24 וישמע משה לקול
חתנו ויעש כל אשר אמר׃
25 ויבחר משה אנשי־חיל מכל־
ישראל ויתן אתם ראשים על־
העם שרי אלפים שרי מאות
שרי חמשים ושרי עשרת׃
26 ושפטו את־העם בכל־עת
את־הדבר הקשה יביאון אל־
משה וכל־הדבר הקטן ישפוטו
הם׃ 27 וישלח משה את־
חתנו וילך לו אל־ארצו׃

ιη'.

17. Εἶπε δὲ ὁ πενθερὸς Μωυσῆ πρὸς αὐτόν· οὐκ ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο;

18. Φθορᾷ καταφθαρήσῃ καὶ σύ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὅς ἐστι μετὰ σοῦ. βαρύ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος.

19. Νῦν οὖν ἄκουσόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν θεόν.

20. Καὶ διαμαρτύρῃ αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ σημανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιήσουσι.

21. Καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνατούς, καὶ θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μισοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκαδάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς.

22. Καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ, τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν αὐτοί, καὶ κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήψονταί σοι.

23. Ἐὰν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, κατισχύσει σε ὁ θεός, καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ἥξει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης.

24. Ἤκουσε δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε πάντα ὅσα εἶπεν αὐτῷ.

25. Καὶ ἐπέλεξε Μωυσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκαδάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς.

26. Καὶ ἐκρίνοσαν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνέφερον ἐπὶ Μωυσῆν, πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἔκρινον αὐτοί.

27. Ἐξαπέστειλε δὲ Μωυσῆς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

CAP. XVIII.

17. At ille, Non bonam, inquit rem facis:

18. Stulto labore consumeris & tu, & populus iste qui tecum est: ultra vires tuas est negotium, solus illud non poteris sustinere.

19. Sed audi verba mea atque consilia, & erit Dominus tecum. Esto tu populo in his quæ ad Deum pertinent, ut referas quæ dicuntur ad eum:

20. Ostendasq; populo ceremonias & ritum colendi, viamque per quam ingredi debeant, & opus quod facere debeant.

21. Provide autem de omni plebe viros sapientes & timentes Deum, in quibus sit veritas, & qui oderint avaritiam, & constitue ex eis tribunos, & centuriones, & quinquagenarios, & decanos.

22. Qui iudicent populum omni tempore: quicquid autem maius fuerit, referant ad te, & ipsi minora tantummodo iudicent: leviusque sit tibi, partito in alios onere.

23. Si hoc feceris, implebis imperium Dei, & præcepta eius poteris sustentare: & omnis hic populus revertetur ad loca sua cum pace.

24. Quibus auditis Moyses fecit omnia quæ ille suggesserat.

25. Et electis viris strenuis de cuncto Israel, constituit eos principes populi, tribunos, & centuriones, & quinquagenarios, & decanos.

26. Qui iudicabant plebem omni tempore: quicquid autem gravius erat, referebant ad eum, faciliora tantummodo iudicantes.

27. Dimisitque cognatum suum qui reversus abiit in terram suum.

Das XVIII. Capitel.

17. Sein Schwecher sprach zu jhm: Es ist nicht gut das du thust.

18. Du machest dich zu müde/dazu das volck auch/das mit dir ist. das geschefft ist dir zu schweer/du kanst es allein nicht außrichten.

19. Aber gehorche meiner stimm/ich wil dir rathen/vnd Gott wird mit dir sein. Pflege du des volcks für Gott/vnd bringe die geschaffte für Gott.

20. Vnd stelle jhnen Rechte vnd Gesetze/daß du sie lehrest den weg/darinn sie wandeln/vnd die werck die sie thun sollen.

21. Sihe dich aber vmb vnter allem volck nach redlichen leuten/die GOtt förchten/waarhafftig vnd dem Geitz feind sindt/die setze vber sie/Etliche über tausent/vber hundert/vber funfftzig/vnd vber zehen.

22. Daß sie das volck allezeit richten. Wo aber eine grosse sache ist/daß sie dieselb an dich bringen/vnnd sie alle geringe sachen richten/so wirdt dirs leichter werden/vnnd sie mit dir tragen.

23. Wirst du das thun/so kanst du außrichten was dir Gott gebeut/vnd alle diß volck kan mit friden an seinen ort kommen.

24. Mose gehorcht seines Schwehers wort/vnnd thet alles was er saget.

25. Vnnd erwehlet redliche leute auß gantzem Jsrael/vnd macht sie zu Häuptern vber das volck/Etliche vber tausent/vber hundert/vber funfftzig/vnd vber zehen.

26. Daß sie das volck allezeit richten/Was aber schwere sachen weren/zu Mose brechten/vnnd die kleinen sachen sie richten.

27. Also ließ Mose seinen Schwehher in sein Land ziehen.

CAP. XVIII.

17. Allhora il suocero di Moise gli disse: Non è buona la cosa, che tu fai.

18. Mancando tu restarai sotto, e questo popolo ancora ch'è con esso teco: percioche l'impresa i sopra le tue forze, e tu solo non lo potrai fare.

19. Ora ascolta la mia voce, io ti consigliarò, & Dio sarà con esso teco: tu sarai per il popolo verso Dio, e rapportarai le cause difficili à Dio.

20. Et insegnarai loro le ordinationi e le leggi, e mostrarai loro la via, per laquale deono caminare, e l'opra che deono fare.

21. E tu sciegliérai fra tutto il popolo huomini virtuosi, che temino Dio, huomini di verità, e che habbiano, in odio l'auaritia, e costituise egli principi sopra mille, cento, cinquanta, e dieci.

22. I quali giudicaranno il popolo in ogni tempo: ma rapportino à te ogni cosa grande, & essi giudicaranno tutte le cose piccole: e cosi essi ti alleggieriranno il peso, portandolo con esso teco.

23. Se tu farai questo, e Dio te lo comandarà, tu potrai sopportare: e tutto questo popolo ancora sen' andarà pacificamente al suo luogo.

24. Moise dunque obedì à la voce di suo suocero, e fece tutto quel che haueua detto.

25. E Moise scielse de gli huomini virtuosi di tutto Israel, e gli constituì capi sopra il popolo, principi sopra mille, cento, cinquanta e dieci.

26. I quali giudicauano il popolo in ogni tempo: le cose difficili le rapportauano à Moise; ma tutte le cose piccole essi le giudicauano.

27. E Moise lasciò il suo suocero, ilquale se n' andò nel suo paese.

יט

1 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃

2 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃

3 וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

4 אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃

5 וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ׃

6 וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

7 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה׃

8 וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם־בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃

יט

1 בְּיַרְחָא תְלִיתָאָה לְמִפַּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם בְּיוֹמָא הָדֵין אֲתוֹ לְמַדְבְּרָא דְסִינָי׃

2 וּנְטַלוּ מֵרְפִידִים וַאֲתוֹ לְמַדְבְּרָא דְסִינַי וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא וּשְׁרָא תַמָּן יִשְׂרָאֵל לָקֳבֵיל טוּרָא׃

3 וּמֹשֶׁה סְלֵיק לָקֳדָמוּת (מֵימְרָא) דַייָ וּקְרָא לֵיהּ יְיָ מִן טוּרָא לְמֵימַר כִּדְנַן תֵּימַר לְבֵית יַעֲקֹב וּתְחַוֵּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

4 אַתּוּן חֲזֵיתוּן דַּעֲבָדִית לְמִצְרָאֵי וְאַטֵּלִית יָתְכוֹן כִּדְעַל גַּדְפֵּי נִשְׁרִין וְקָרֵבִית יָתְכוֹן לְפֻלְחָנִי׃

5 וּכְעַן אִם קַבָּלָא תְקַבְּלוּן (בְּמֵימְרִי) וְתִטְּרוּן יָת קְיָמִי וּתְהוֹן קֳדָמַי חֲבִיבִין מִכָּל עַמְמַיָּא אֲרֵי דִילִי כָּל אַרְעָא׃

6 וְאַתּוּן תְּהוֹן קֳדָמַי מַלְכִין כָּהֲנִין וְעַם קַדִּישׁ אִלֵּין פִּתְגָּמַיָּא דִּתְמַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

7 וַאֲתָא מֹשֶׁה וּקְרָא לְסָבֵי עַמָּא וְסַדַּר קֳדָמֵיהוֹן יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין דְּפַקְדֵיהּ יְיָ׃

8 וַאֲתִיבוּ כָל עַמָּא כַּחֲדָא וַאֲמָרוּ כֹּל דְּמַלֵּיל יְיָ נַעְבֵּיד וַאֲתֵיב מֹשֶׁה יָת פִּתְגָּמֵי עַמָּא קֳדָם יְיָ׃

9 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אֲנָא מִתְגְּלֵי לָךְ בְּעֵיבָא דַעֲנָנָא בְּדִיל דְּיִשְׁמַע עַמָּא בְּמַלָּלוּתִי עִמָּךְ וְאַף בָּךְ יְהֵימְנוּן לְעָלַם וְחַוִּי מֹשֶׁה יָת פִּתְגָּמֵי עַמָּא קֳדָם יְיָ׃

ιθ.

1. Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ.

2. Καὶ ἐξῆραν ἐκ Ῥαφιδεὶν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ὄρους.

3. Καὶ Μωϋσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους λέγων· τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

4. Αὐτοὶ ἑωράκατε ὅσα πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς ὡς ἐπὶ πτερύγων ἀετῶν, καὶ προσηγαγόμην ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν.

5. Καὶ νῦν ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. ἐμὴ γάρ ἐστι πᾶσα ἡ γῆ.

6. Ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα, καὶ ἔθνος ἅγιον. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

7. Ἦλθε δὲ Μωϋσῆς, καὶ ἐκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπε, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ θεός.

8. Ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν, καὶ εἶπαν· πάντα ὅσα εἶπεν ὁ θεὸς ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. ἀνήνεγκε δὲ Μωϋσῆς τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν θεόν.

9. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν. Ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σὲ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σὲ, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀνήγγειλε δὲ Μωϋσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν κύριον.

CAP. XIX.

1. Mense tertio egressionis Israel de Terra-Ægypti, in die hac venerunt in solitudinem Sinai.

2. Nam profecti de Raphidim, & pervenientes usque in desertum Sinai, castrametati sunt in eodem loco, ibique Israel fixit tentoria è regione montis.

3. Moyses autem ascendit ad Deum; vocavitque eum Dominus de monte, & ait, Hæc dices domui Iacob, & annuntiabis filiis Israel.

4. Vos ipsi vidistis quæ fecerim Ægyptiis, quomodo portaverim vos super alas aquilarum, & assumpserim mihi.

5. Si ergo audieritis vocem meam, & custodieritis pactum meum, eritis mihi in peculium de cunctis populis: Mea est enim omnis terra.

6. Et vos eritis mihi in regnum sacerdotale, & gens sancta. hæc sunt verba quæ loqueris ad filios Israel.

7. Venit Moyses: & convocatis majoribus natu populi, exposuit omnes sermones quos mandaverat Dominus.

8. Responditque omnis populus simul, Cuncta quæ locutus est Dominus, faciemus. Cumque retulisset Moyses verba populi ad Dominum,

9. Ait ei Dominus: iam nunc veniam ad te in caligine nubis, ut audiat me populus loquentem ad te, & credat tibi in perpetuum. Nuntiavit ergo Moyses verba populi ad Dominum.

Das XIX. Capitel.

IM dritten Mond nach dem außgang der kinder Israel auß Egyptenland / Kamen sie dieses tages in die Wüsten Sinai.

2. Denn sie waren außgezogen von Raphidim vnnd wolten in die Wüsten Sinai / vnnd lagerten sich in der Wüsten daselbs / gegen dem berg.

3. Vnd Mose steig hinauff zu Gott. Vnnd der HERR rieff jhm vom Berge / vnd sprach: So solt du sagen zu dem hause Jacob / vnd verkündigen den kindern Israel.

4. Ihr habt gesehen / was ich den Egyptern gethan hab / vnd wie ich euch getragen habe auff Adeler flügeln / vnd hab euch zu mir bracht.

5. Werdet jr nun meiner stimme gehorchen / vnd meinen Bund halten / so solt jr mein Eigenthumb sein / für allen Völckern / Denn die gantze Erde ist mein.

6. Vnnd jhr solt mir ein Priesterlich Königreich / vnd ein heiliges volck sein. Das sind die wort / die du den kindern Israel sagen solt.

7. Mose kam / vnd fordert die Eltesten im volck / vnnd leget jhnen alle dise wort für / die der HERR gebotten hatte.

8. Vnnd alles volck antwortet zu gleich / vnd sprachen: Alles was der HERR geredt hatt / Wollen wir thun. Vnnd Mose sagt die rede des volcks dem HERREN wider.

9. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Sihe / ich wil zu dir kommen in einer dicken Wolcken / auff daß diß volck meine wort höre / die ich mit dir rede / vnnd glaube dir ewiglich. Vnnd Mose verkündiget dem HERRN die rede des volcks.

CAP. XIX.

1. Nel terzo mese, da che i figliuoli d' Israel erano vsciti de la terra d' Egitto, in quel giorno vennero nel diserto di Sinai.

2. E si erano partiti di Raphidim, e vennero nel diserto di Sinai, e si fermorono nel diserto, si fermò, dico Israel quiui di contra al monte.

3. E Moise montò: imperoche il Signore lo haueua chiamato del monte, dicendo, Così dirai à la casa di Iacob, & annuntiarai à i figliuoli d' Israel.

4. Voi hauete vedute le cose ch' io ho fatte à gli Egittii, e che io vi habbia portati sopra le ali de le aquile, e v' habbia tirati à me.

5. Ora dunque se voi obedendo, obedirete à la mia voce, & osseruarete il mio patto, voi mi sarete fra tutti i popoli il tesero diletto: perche tutta la terra è mia.

6. Voi mi sarete vn reame sacerdotale, e gente santa: queste sono le parole che tu dirai à i figliuoli d' Israel.

7. Moise dunque andò, e chiamò i Vecchii del popolo, e propose loro tutte queste cose che il Signore gli haueua comandate.

8. E tutto il popolo insieme rispose, e dissero, Noi faremo tutto quel che il Signore ha comandato. E Moise riferì le parole del popolo al Signore.

9. Et il Signore disse à Moise, Ecco ch' io vengo à te in oscurità de la nuuola, à fin che il popolo intenda, mentre ch' io parlarò con esso teco, e credino ancora à te in sempiterno. Imperoche Moise haueua annuntiate le parole del popolo al Signore.

יט

10 ואמר יי למשה איזיל לות עמא ותזמנינון יומא דין ומחר ויחורון לבושיהון:

11 ויהון זמינין ליומא תליתאה ארי ביומא תליתאה יתגלי יי לעיני כל עמא על טורא דסיני:

12 ותתחים ית עמא סחור סחור למימר אסתמרו לכון מלמיסק לטורא ולמקרב בסופיה כל דיקרב בטורא אתקטלא יתקטיל:

13 לא תקרב ביה ידא ארי אתרגמא יתרגם או אשתדאה ישתדי אם בעירא אם אנשא לא יתקיים במיגד שופרא אינון מרשן למיסק לטורא:

14 ונחת משה מן טורא לות עמא וזמין ית עמא וחורו לבושיהון:

15 ואמר לעמא הוו זמינין לתלתא יומין לא תקרבון לצד איתתא:

16 והוה ביומא תליתאה במהויהון בצפרא והוו קלין וברקין ועננא תקיף על טורא וקל שופרא תקיף לחדא וזע כל עמא די במשריתא:

17 ואפיק משה ית עמא לקדמות (מימרא) דיי מן משריתא ואתעתדו בשפולי טורא:

18 וטורא דסיני תנן כוליה מן קדם דאתגלי עלוהי יי באשתא וסליק תנניה כתננא דאתונא וזע כל טורא לחדא:

יט

10 ויאמר יהוה אל־משה לך אל־העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם:

11 והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלשי ירד יהוה לעיני כל־העם על־הר סיני:

12 והגבלת את־העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל־הנגע בהר מות יומת:

13 לא־תגע בו יד כי־סקול יסקל או־ירה יירה אם־בהמה אם־איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר:

14 וירד משה מן־ההר אל־העם ויקדש את־העם ויכבסו שמלתם:

15 ויאמר אל־העם היו נכנים לשלשת ימים אל־תגשו אל־אשה:

16 ויהי ביום השלישי בהית הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על־ההר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל־העם אשר במחנה:

17 ויוצא משה את־העם לקראת האלהים מן־המחנה ויתיצבו בתחתית ההר:

18 והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יהוה באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל־ההר מאד:

ιθ.

10. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, καὶ ἅγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια.

11. Καὶ ἔστωσαν ἕτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ.

12. Καὶ ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλῳ, λέγων· προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ θιγεῖν τι αὐτοῦ. πᾶς ὁ ἁψάμενος τοῦ ὄρους, θανάτῳ τελευτήσει.

13. Οὐχ ἅψεται αὐτοῦ χείρ, ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται. ἐάν τε κτῆνος, ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. ὅταν δὲ αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες, καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος.

14. Κατέβη δὲ Μωϋσῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς, καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν.

15. Καὶ εἶπε τῷ λαῷ· γίνεσθε ἕτοιμοι, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθητε γυναικί.

16. Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γενηθέντος πρὸς ὄρθρον, ἐγίνοντο φωναί, καὶ ἀστραπαί, καὶ νεφέλαι γνοφώδεις ἐπ᾽ ὄρους σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα. καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαός, ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ.

17. Καὶ ἐξήγαγε Μωϋσῆς τὸν λαὸν εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ θεοῦ, ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος.

18. Τὸ ὄρος τὸ σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι τὸν θεὸν ἐπ᾽ αὐτὸ ἐν πυρί. ἀνέβαινε δὲ ὁ καπνός, ὡσεὶ καπνὸς καμίνου, καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα.

CAP. XIX. | Das XIX. Capitel. | CAP. XIX.

10. Qui dixit ei: Vade ad populum, & sanctifica illos hodie,& cras, lauentque vestimenta sua.

10. Der HERR sprach zu Mose: Gehe hin zum volck/ vnnd heilige sie heut vnnd morgen/ daß sie jhre kleider waschen.

10. Dinnouo il Signore disse à Moise, Và, al popolo, e santificagli hoggi e domane, e lauino i loro vestimenti.

11. Et sint parati in diem tertium. in die enim tertia descendet Dominus coram omni plebe super montem Sinai.

11. Vnd bereitt seyen auff den dritten tag/ Denn am dritten tage wird der HERR für allem volck herab fahren auff den berg Sinai.

11. E siano presti al terzo giorno: perche nel terzo giorno discenderà il Signore dinanzi à gli occhi di tutto il popolo sopra il monte Sinai.

12. Constituesque terminos populo per circuitum, & dices ad eos, Cauete ne ascẽdatis in montem, nec tangatis fines illius: omnis qui tetigerit montem, morte morietur.

12. Vnd mache dem volck ein gehege vmbher vnnd sprich zu jhnen: Hütet euch/ daß jr nicht auff den berg steiget/ noch sein ende anrüret/ Denn wer den Berg anrüret/ soll des tods sterben.

12. E tu constituirai il termine al popolo à l'intorno, dicendo, Guardateui di non montare sul monte, e di non toccare il suo termine: chiunque toccarà il monte, morrà di morte.

13. Manus non tanget eum, sed lapidibus opprimetur, aut confodietur iaculis: siue iumentum fuerit, siue homo, non viuet. Cum cœperit clangere buccina, tunc ascendant in montem.

13. Keine hand sol jhn anrüren/ sondern er soll gesteinigt oder mit geschoß erschossen werden/ es sey ein thier oder mensch/ so sol er nicht leben. Wenn es aber lange dohnen wird/ denn sollen sie an den Berg gehen.

13. Nessuna mano lo toccarà, altrimenti sarà lapidato con pietre, ò con frezze saettato; ò sia animale, ò huomo, non viuerà. Quando la tromba hauerà durato à sonare, essi montaranno sul monte.

14. Descenditque Moyses de monte ad populum, & sanctificauit eum. Cumque lauissent vestimenta sua,

14. Mose steig vom Berge zum volck/ vnd heiliget sie/ vnnd sie waschen jhre kleider.

14. Ora Moise discese del monte al popolo, e santificò il popolo, e lauorono i loro vestimenti.

15. Ait ad eos, Estote parati in diem tertium, & ne appropinquetis uxoribus vestris.

15. Vnnd er sprach zu jhnen: Seydt bereitt auff den dritten tage/ vnd keiner nahe sich zum Weibe.

15. E disse al popolo, Siate preparati al terzo giorno; non vi accostate à le moglii.

16. Iamque aduenerat tertius dies,& mane inclaruerat: & ecce cœperunt audiri tonitrua, ac micare fulgura, & nubes densissima operire montem, clangorque buccinę vehementius perstrepebat: & timuit populus qui erat in castris.

16. Als nun der dritte tag kam/ vnd morgen war/ da hub sich ein donnern vnd blitzen/ vnd ein dicke Wolcken auff dem berge/ vnd ein dohn einer sehr starcken Posaunen. Das gantze volck aber das im lager war/ erschrack.

16. E venne il terzo giorno, e su la mattina furono fatti tuoni, folgori, & vna nuuola oscurissima sopra il monte, & vno intensissimo suono de la tromba: e tutto il popolo ch' era nel campo, hebbe paura.

17. Cumque eduxisset eos Moyses in occursum Dei de loco castrorum, steterunt ad radices montis.

17. Vnd Mose füret das volck auß dem Lager/ Gott entgegen/ vnnd sie tratten vnten an den berg.

17. Allhora Moise menò fuora il popolo del campo à l' incontro di Dio: ilquale si fermò sotto il monte.

18. Totus autem mons Sinai fumabat: eo quòd descendisset Dominus super eum in igne, & ascenderet fumus ex eo quasi de fornace: eratque omnis mons terribilis.

18. Der gantze Berg aber Sinai rauchet/ Darumb daß der HERR herab auff den Berg fuhre mit feur/ vnnd sein Rauch gieng auff/ wie ein Rauch vom offen/ das der gantze Berg sehr bebete.

18. E tutto il monte si fumaua, perche il Signore era discesso sopra di esso in fuoco: & il fuomo di quello ascendeua come il fumo de la fornace; tutto il monte fu grandemente commosso.

יט

19 וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׃

20 וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃

21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב׃

22 וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה׃

23 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ׃

24 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ־בָּם׃

25 וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם׃

כ

1 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר׃

2 אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃

3 לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃

4 לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃

יט

19 וַהֲוָה קָל שׁוֹפָרָא אָזֵיל וְתָקֵיף לַחֲדָא מֹשֶׁה מְמַלֵּיל וּמִן קֳדָם יְיָ מִתְעֲנֵי לֵיהּ בְּקָל׃

20 וְאִתְגְּלִי יְיָ עַל טוּרָא דְסִינַי לְרֵישׁ טוּרָא וּקְרָא יְיָ לְמֹשֶׁה לְרֵישׁ טוּרָא וּסְלֵיק מֹשֶׁה׃

21 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה חוּת אַסְהֵיד בְּעַמָּא דִּלְמָא יִפְגְּרוּן קֳדָם יְיָ לְמִיחְזֵי וְיִפֵּל מִנְּהוֹן סַגִּי׃

22 וְאַף כָּהֲנַיָּא דְּקָרִיבִין לְשַׁמָּשָׁא קֳדָם יְיָ יִתְקַדְּשׁוּן דִּלְמָא יִתְקוֹף בְּהוֹן יְיָ׃

23 וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לָא יְכוֹל עַמָּא לְמִיסַּק לְטוּרָא דְסִינַי אֲרֵי אַתְּ אַסְהֵידְתָּ בַּנָא לְמֵימַר תַּחֵים יָת טוּרָא וְקַדְּשֵׁיהּ׃

24 וַאֲמַר לֵיהּ יְיָ אֱזֵיל חוּת וְתִיסַּק אַתְּ וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְכָהֲנַיָּא וְעַמָּא לָא יִפְגְּרוּן לְמִיסַּק לִקְדָם יְיָ דִּלְמָא יִתְקוֹף בְּהוֹן׃

25 וּנְחַת מֹשֶׁה לְעַמָּא וַאֲמַר לְהוֹן׃

כ

1 וּמַלֵּיל יְיָ יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין לְמֵימָר׃

2 אֲנָא יְיָ אֱלָהָךְ דְּאַפֵּקְתָּךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃

3 לָא יְהֵא לָךְ אֱלָהּ אָחֳרָן בַּר מִנִּי׃

4 לָא תַעְבֵּיד לָךְ צֶלֶם וְכָל דְּמוּ דִּבִשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָא וְדִי בְאַרְעָא מִלְּרַע וְדִי בְמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא׃

ιθ.

19. Ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι, ἰσχυρότεραι σφόδρα. Μωϋσῆς ἐλάλει, ὁ δὲ θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ.

20. Κατέβη δὲ κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἐκάλεσε κύριος Μωϋσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς.

21. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς αὐτὸν λέγων· καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μή ποτε ἐγγίζωσι πρὸς τὸν θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πλῆθος.

22. Οἱ δὲ ἐγγίζοντες ἱερεῖς κυρίῳ τῷ θεῷ ἁγιασθήτωσαν, μή ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ᾽ αὐτῶν κύριος.

23. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν. οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι εἰς τὸ ὄρος τὸ σινᾶ. σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν, λέγων· ἀφόρισαι τὸ ὄρος, καὶ ἁγίασαι αὐτό.

24. Καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος· βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ Ααρὼν μετὰ σοῦ, οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θεόν, μή ποτε ἀπολέσῃ ἀπ᾽ αὐτῶν κύριος.

25. Κατέβη δὲ Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

ΚΕΦΑΛ. κ´.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

3. Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ.

4. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς.

CAP. XIX.

19. Et sonitus buccinæ paulatim crescebat in maius, & prolixius tendebatur: Moyses loquebatur, & Deus respondebat ei.

20. Descenditq; Dominus super montem Sinai in ipso montis vertice, & vocavit Moysen in cacumen eius. Quò cùm ascendisset,

21. Dixit ad eum: Descende, & contestare populum: ne fortè velit transcendere terminos ad videndum Dominum, & pereat ex eis plurima multitudo.

22. Sacerdotes quoque qui accedunt ad Dominum, sanctificentur, ne percutiat eos.

23. Dixitq; Moyses ad Dominum: Non potent vulgus ascendere in montem Sinai: tu enim testificatus es, & iussisti, dicens: Pone terminos circa montem, & sanctifica illum.

24. Cui ait Dominus, Vade, descende: ascendesque tu, & Aaron tecum: sacerdotes autem & populus ne transeant terminos, nec ascendant ad Dominum, ne fortè interficiat illos.

25. Descenditq; Moyses ad populum, & omnia narravit eis.

CAP. XX.

1. Locutusq; est Dominus cunctos sermones hos:

2. Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de Terra Ægypti, de domo servitutis.

3. Non habebis deos alienos coram me.

4. Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem quæ est in cœlo desuper, & quæ in terra deorsum, nec eorum quæ sunt in aquis sub terra.

Das XIX. Capitel.

19. Vnnd der Posaunen dohn ward immer stercker, Mose redet/ vnd GOtt antwortet jhm laut.

20. Als nun der HERR ernider kommen war/ auff dem Berge Sinai/ oben auff seine spitzen/ fordert er Mose oben auff die spitze des Bergs/ vnnd Mose steig hinauff.

21. Da sprach der HERR zu jhm: Steig hinab/ vnnd zeuge dem Volck/ daß sie nicht herzu brechen zum HERREN/ daß sie jhn sehen/ vnnd viel auß jhnen fallen.

22. Dazu die Priester/ die zum HERRN nahen/ sollen sich heiligen/ daß sie der HERR nicht zuschmettere.

23. Mose aber sprach zum HErrn: Das Volck kan nicht auff den Berg Sinai steigen/ denn du hast vns bezeuget/ vnd gesagt: Mache ein gehege vmb den Berg/ vnd heilige jhn.

24. Vnd der HERR sprach zu jhm: Gehe hin/ steige hinab/ Du vnd Aaron mit dir solt herauff steigen/ Aber die Priester vnd das Volck sollen nicht herzu brechen/ daß sie hinauff steigen zu dem HERRN/ daß er sie nicht zuschmettere.

25. Vnnd Mose steig herunter zum Volck/ vnd sagts jhnen.

Das XX. Capitel.

VNd Gott redete alle diese wort.

2. Ich bin der HErr dein GOtt der ich dich auß Egyptenland/ auß dem Diensthause gefüret habe.

3. Du solt kein andere Götter neben mir haben.

4. Du solt dir kein Bildniß noch irgend ein gleichniß machen/ weder deß das oben im Himmel/ noch des das vnten auff Erden/ oder des das im Wasser vnter der Erden ist.

CAP. XIX.

19. *Inoltre il suono de la tromba seguitaua, e cresceua grandemente: Moise parlaua, e Dio gli rispondeua in voce.*

20. *Ora il Signore era disceso sopra il monte Sinai, sopra la cima del monte: & il Signore chiamò Moise à la cima del monte, e Moise vi salì.*

21. *Et il Signore disse à Moise, Discendi, protesta al popolo, che non passi il confine per montare al Signore, per vedere, e perisca una moltitudine di essi.*

22. *Inoltre, i Sacerdoti che s'accostaranno al Signore; si santifichino, à fin che perauentura il Signore non gli dissipi.*

23. *E Moise disse al Signore, Il popolo non potrà montare sul monte Sinai, perche tu ci hai protestato, dicendo, Metti dei termini al monte, e santificalo.*

24. *Et il Signore gli disse, Và, discendi, e dipoi montarai tu, & Aharon con esso teco: ma i sacerdoti & il popolo non rompino i termini per montare al Signore, à fin che perauentura io non gli distruggi.*

25. *E Moise discese al popolo, e parlò con loro.*

CAP. XX.

1. *Allhora Dio proferì tutte queste parole, dicendo,*

2. *Io sono Iehoua Dio tuo, che t'ho cauato fuora de la terra d'Egitto, de la casa di seruitù.*

3. *Tu non hauerai altri dii dinanzi à me.*

4. *Tu non ti farai scoltura, ne alcuna similitudine di cose che sono là sù nel cielo, ne di quelle cose, che sono di sotto ne la terra, nè ne le acque sotto la terra.*

כ

5 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא־
תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־
בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים
לְשֹׂנְאָי׃

6 וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָי׃

7 לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה
אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃

8 זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ׃

9 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃

10 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה
אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ
וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃

11 כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה
יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ
אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם
וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ
יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃

12 כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ
לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃

13 לֹא תִרְצָח׃

14 לֹא תִנְאָף׃

15 לֹא תִגְנֹב׃

16 לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר׃

17 לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא־
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ
וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃

כ

5 לָא תִסְגּוּד לְהוֹן וְלָא
תִפְלְחִינּוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ
אֱלָהָךְ אֵל קַנָּא מַסְעַר
חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין מָרָדִין
עַל דָּר תְּלִיתָאֵי וְעַל דָּר
רְבִיעָאֵי לְסָנְאָי כַּד מ
מַשְׁלְמִין בְּנַיָּא לְמֶחְטֵי
בָּתַר חוֹבֵי אֲבָהָתְהוֹן׃

6 וְעָבֵיד טֵיבוּ לְאַלְפֵי
דָרִין לְרָחֲמַי וּלְנָטְרֵי פ
פִּקּוֹדָי׃

7 לָא תֵימֵי יָת שְׁמָא
דַּייָ אֱלָהָךְ לְמַגָּנָא אֲרֵי
לָא יְזַכֵּי יְיָ יָת דְּיֵימֵי
בִּשְׁמֵיהּ לְשִׁקְרָא׃

8 הֱוֵי דְכִיר יָת יוֹמָא
דְּשַׁבְּתָא לְקַדָּשׁוּתֵיהּ׃

9 שִׁתָּא יוֹמִין תִּפְלַח
וְתַעְבֵּיד כָּל עִיבִידְתָּךְ׃

10 וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא
תַעְבֵּיד כָּל עִיבִידְתָּא אַתְּ
וּבְרָךְ וּבְרַתָּךְ עַבְדָּךְ וא
וְאַמְתָךְ וּבְעִירָךְ וְגִיּוֹרָךְ דִּי
בְּקִרְוָךְ׃

11 אֲרֵי שִׁתָּא יוֹמִין עֲבַד
יְיָ יָת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא
יָת יַמָּא וְיָת כָּל דִּי בְהוֹן
וְנָח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עַל
כֵּן בָּרֵךְ יְיָ יָת יוֹמָא
דְּשַׁבְּתָא וְקַדְּשֵׁיהּ׃

12 יַקַּר יָת אֲבוּךְ וְיָת
אִמָּךְ בְּדִיל דְּיוֹרְכוּן יוֹמָךְ
עַל אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ
יָהֵיב לָךְ׃

13 לָא תִקְטוֹל נְפַשׁ׃

14 לָא תְּגוּף׃

15 לָא תִגְנוֹב׃

16 לָא תַסְהִיד בְּחַבְרָךְ
סַהֲדוּתָא דְשִׁקְרָא׃

17 לָא תַחְמֵיד בֵּיתָא
דְחַבְרָךְ לָא תַחְמֵיד אִיתַּת
חַבְרָךְ וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵיהּ
וְתוֹרֵיהּ וַחֲמָרֵיהּ וְכָל דִּי
לְחַבְרָךְ׃

κ'.

5. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτὴς, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με.

6. Καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου.

7. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

8. Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, ἁγιάζειν αὐτήν.

9. Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου.

10. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί.

11. Ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τόντε οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. διὰ τοῦτο εὐλόγησε κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν.

12. Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου· ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

13. Οὐ φονεύσεις.

14. Οὐ μοιχεύσεις.

15. Οὐ κλέψεις.

16. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

17. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

CAP. XX.

5. Non adorabis ea, neque coles: ego sum Dominus Deus tuus fortis, zelotes, visitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam & quartam generationem eorum qui oderunt me:

6. Et faciens misericordiam in millia his qui diligunt me, & custodiunt præcepta mea.

7. Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum: nec enim habebit insontem Dominus eum qui assumpserit nomen Domini Dei sui frustra.

8. Memento ut diem Sabbathi sanctifices.

9. Sex diebus operaberis; & facies omnia opera tua.

10. Septimo autem die Sabbathum Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo, tu, & filius tuus, & filia tua, servus tuus & ancilla tua, iumentum tuum, & advena qui est intra portas tuas.

11. Sex enim diebus fecit Dominus cœlum & terram, & mare, & omnia quæ in eis sunt, & requievit in die septimo, idcirco benedixit Dominus diei Sabbathi, & sanctificavit eum.

12. Honora patrem tuum & matrem tuam, ut sis longævus super terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi.

13. Non occides.

14. Non mœchaberis.

15. Non furtum facies.

16. Non loquêris contra proximum tuum falsum testimonium.

17. Non concupisces domum proximi tui: Nec desiderabis uxorem eius, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec omnia quæ illius sunt.

Das XX. Capitel.

5. Bete sie nicht an / vnd diene jhnen nicht. Denn ich der HERR dein GOtt / bin ein eiferiger GOtt / der da heimsuchet der Väter missethat an den Kindern / biß in das dritte vnnd vierdte Glied / die mich hassen.

6. Vnnd thu barmhertzigkeit an vilen tausenten / die mich lieb haben / vnd meine Gebot halten.

7. Du solt den Namen des HErrn deines Gottes nicht mißbrauchen / Denn der HERR wird den nicht vngestrafft lassen / der seinen Namen mißbraucht.

8. Gedencke des Sabbaths tags / daß du jhn heiligest.

9. Sechs tage solt du arbeiten / vnnd alle dein ding beschicken.

10. Aber am siebenden tag ist der Sabbath des HERREN deines Gottes / da solt du kein werck thun / noch dein Sohn / noch dein Tochter / noch dein Knecht / noch dein Magd / noch dein Vieh / noch dein Frembdlinger / der in deinen Thoren ist.

11. Denn sechs tage hat der HERR Himmel vnd Erden gemacht / vnd das Meer / vnd alles was drinnen ist / vnnd ruhete am siebenden tage / Darumb segenet der HERR den Sabbathtag / vnd heiliget jhn.

12. Du solt deinen Vater vnnd deine Mutter ehren / auff daß du lang lebest im Lande / daß dir der HErr dein Gott gibt.

13. Du solt nicht tödten.

14. Du solt nicht ehebrechen.

15. Du solt nicht stelen.

16. Du solt kein falsche zeugniß reden wider deinen Nechsten.

17. Laß dich nicht gelüsten deines Nechsten Hauß. Laß dich nicht gelüsten deines Nechsten Weibs / noch seines Knechts / noch seiner Magd / noch seines Ochsen / noch seines Esels / noch alles das dein Nechster hat.

CAP. XX.

5. Tu non ti inginochiarai à quella, ne le seruirai: percioche io sono Iehoua, Dio tuo, Dio geloso, che visito l'iniquità de i padri sopra i figliuoli insino ne la terza e quarta generatione, di quelli che mi hanno in odio:

6. E faccio misericordia à mille generationi di quelli che mi amano & osseruano i miei comandamenti.

7. Non pigliarai il Nome del Signore Dio tuo in vano: perche il Signore non hauerà per innocente colui, che hauerà preso il suo Nome in vano.

8. Ricordati del giorno del sabbato, per santificarlo.

9. Sei giorni operarai, e farai ogni opera tua.

10. Ma il settimo giorno sarà il riposo del Signore Dio tuo: Non farai opera alcuna ne tu ne, il tuo figliuolo, ne la tua figliuola, ne il tuo seruitore, ne la tua seruente, ne il tuo bestiame, ne il tuo forastiero ch'è dentro à le tue porte.

11. Imperoche il Signore in sei giorni fece il cielo e la terra, e'l mare, e tutto quel che in essi si ritroua: & il settimo giorno si riposò. Per laqual cosa il Signore benedisse il giorno del riposo, e santificollo.

12. Honora tuo padre e tua madre, accioche i tuoi giorni siano prolongati sopra la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà.

13. Tu non occiderai:

14. Tu non commetterai adulterio:

15. Tu non rubbarai:

16. Tu non dirai falso Testimonio contra il tuo prossimo.

17. Tu non desiderarai la casa del tuo prossimo; non desiderarai la moglie del tuo prossimo, ne il suo seruitore, ne la sua seruente, ne il suo bue, ne il suo asino, ne cosa alcuna che sia sua.

כ

18 וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק׃
19 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת׃
20 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ׃
21 וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים׃
22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃
23 לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם׃
24 מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־בְּקָרֶךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃
25 וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ׃
26 וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ עָלָיו׃

18 וְכָל עַמָּא חָזַן יָת קָלַיָּא וְיָת בְּעוּרַיָּא וְיָת קָל שׁוֹפָרָא וְיָת טוּרָא תָּנַן וַחֲזָא עַמָּא וְזָעוּ וְקָמוּ מֵרַחִיק׃
19 וַאֲמַרוּ לְמשֶׁה מַלֵּיל אַתְּ עִמָּנָא וּנְקַבֵּיל וְלָא יִתְמַלֵּיל עִמָּנָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ דִּלְמָא נְמוּת׃
20 וַאֲמַר משֶׁה לְעַמָּא לָא תִדְחֲלוּן אֲרֵי בְּדִיל לְנַסָּאָה יָתְכוֹן אִתְגְּלִי יְקָרָא דַיְיָ וּבְדִיל דִּתְהֵי דַחַלְתֵּיהּ עַל אַפֵּיכוֹן בְּדִיל דְּלָא תְחוּבוּן׃
21 וְקָם עַמָּא מֵרַחִיק וּמשֶׁה קְרֵיב לְצֵית אַמִּטְתָּא דְּתַמָּן יְקָרָא דַיְיָ׃
22 וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה כִּדְנַן תֵּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אַתּוּן חֲזֵיתוּן אֲרֵי מִן שְׁמַיָּא מַלֵּלִית עִמְּכוֹן׃
23 לָא תַעְבְּדוּן קֳדָמַי דַּחֲלָן דִּכְסַף וְדַחֲלָן דִּדְהַב לָא תַעְבְּדוּן לְכוֹן׃
24 מַדְבַּח אַדְמְתָא תַּעְבֵּיד קֳדָמַי וְתִיכּוֹס עֲלוֹהִי יָת עֲלָוָתָךְ וְיָת נִכְסַת קוּדְשָׁךְ מִן עָנָךְ וּמִן תּוֹרָךְ בְּכָל אַתְרָא דְּאַשְׁרֵי שְׁכִנְתִּי לְתַמָּן אֶשְׁלַח בִּרְכְתִי לָךְ וַאֲבָרְכִנָּךְ׃
25 וְאִם מַדְבַּח אַבְנִין תַּעְבֵּיד קֳדָמַי לָא תִבְנֵי יָתְהֵן פְּסִילָן דִּלְמָא תָּרִים חַרְבָּךְ עֲלָהָא וְתַחְלְלִינַּהּ׃
26 וְלָא תִסַּק בְּדַרְגִּין עַל מַדְבְּחִי דְּלָא תִתְגְּלֵי עֶרְיְתָךְ עֲלוֹהִי׃

κ'.

18. Πᾶς δὲ ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν, καὶ τὰς λαμπάδας καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος καπνίζον. φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν.

19. Καὶ εἶπε πρὸς Μωϋσῆν· λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεὸς, μήποτε ἀποθάνωμεν.

20. Καὶ λέγει αὐτοῖς Μωϋσῆς· θαρσεῖτε, ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ἡμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε.

21. Εἱστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωϋσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον οὗ ἦν ὁ θεός.

22. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ιακὼβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ· ὑμεῖς ἑωράκατε ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς·

23. Οὐ ποιήσετε ἑαυτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς.

24. Θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτῷ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. καὶ ἥξω πρὸς σὲ, καὶ εὐλογήσω σε.

25. Ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιήσῃς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητούς. τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτὸ, καὶ μεμίανται.

26. Οὐκ ἀναβήσῃ ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

כא

1 וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃
2 כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃

1 וְאִלֵּין דִּינַיָּא דְּתְסַדַּר קֳדָמֵיהוֹן׃
2 אֲרֵי תִזְבּוֹן עַבְדָּא בַּר יִשְׂרָאֵל שִׁית שְׁנִין יִפְלַח וּבִשְׁבִיעֵיתָא יִפּוֹק לְבַר חוֹרִין מַגָּן׃

ΚΕΦΑΛ. κά.

1. Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα ἃ παραθήσεις ἐνώπιον αὐτῶν.

2. Ἐὰν κτήσῃ παῖδα ἑβραῖον, ἓξ ἔτη δουλεύσει σοι, τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον δωρεάν.

CAP. XX.

18. Cunctus autem populus videbat voces & lampades, & sonitum buccinæ, montemque fumantem: & perterriti ac pavore concussi, steterunt procul.

19. Dicentes Moysi, Loquere tu nobis, & audiemus: non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur.

20. Et ait Moyses ad populum, Nolite timere: ut enim probaret vos venit Deus, & ut terror illius esset in vobis, & non peccaretis.

21. Stetitque populus de longè. Moyses autem accessit ad caliginem in qua erat Deus.

22. Dixit præterea Dominus ad Moysen, Hæc dices filiis Israël: Vos vidistis quòd de cœlo locutus sim vobis.

23. Non facietis deos argenteos, nec deos aureos facietis vobis.

24. Altare de terra facietis mihi, & offeretis super eo holocausta & pacifica vestra, oves vestras & boves in omni loco in quo memoria fuerit nominis mei: veniam ad te, & benedicam tibi.

25. Quòd si altare lapideum feceris mihi, non ædificabis illud de sectis lapidibus: si enim levaveris cultrum super eum, polluetur.

26. Non ascendes per gradus ad altare meum, ne reveletur turpitudo tua.

CAP. XXI.

1. Hæc sunt iudicia quæ propones eis:

2. Si emeris servum Hebræum, sex annis serviet tibi: in septimo egredietur liber gratis.

Das XX. Capitel.

18. Unnd alles Volck sahe den Donner und blitz/unnd den dohn der Posaunen/unnd den Berg rauchen. Da sie aber solches sahen/flohen sie und tratten von ferne.

19. Und sprachen zu Mose: Rede du mit uns/wir wollen gehorchen/unnd laß Gott nicht mit uns reden/wir möchten sonst sterben.

20. Mose aber sprach zum Volck: Förchtet euch nicht/denn Gott ist kommen/daß er euch versuchte/und daß seine forcht euch für augen were/daß jhr nicht sündiget.

21. Also trat das Volck von ferne/Aber Mose macht sich hinzu ins tunckel/da Gott innen war.

22. Und der HERR sprach zu jhm: Also solt du den Kindern Israel sagen/Ihr habt gesehen/daß ich mit euch vom Himmel geredt habe.

23. Darumb solt jr nichts neben mir machen/Silbern unnd Güldene Götter solt jhr nicht machen.

24. Einen Altar von Erden mache mir/darauff du dein Brandopffer und Danckopffer/deine Schaf unnd Rinder opfferst. Denn an welchem ort ich meines Namens gedechtniß stifften werde/da wil ich zu dir kommen/unnd dich segenen.

25. Unnd so du mir einen steinern Altar wilt machen/solt du jhn nicht von gehawen steinen bawen/Denn wo du mit deinem messer drüber fürest/so wirstu jhn entweihen.

26. Du solt auch nicht auff stuffen zu meinem Altar steigen/daß nicht deine schame auffgedeckt werde für jhm.

Das XXI. Capitel.

Diß sindt die Rechte/die du jhnen solt fürlegen.

2. So du ein Ebreischen Knecht kauffest/der sol dir sechs Jar dienen/im siebenden Jahr sol er frey ledig außgehen.

CAP. XX.

18. Tutto il popolo udiua i tuoni, i lampi, & il romor de la tromba, & il monte che fumaua: e vidde, dico, il popolo, e tremò, e stette discosto.

19. E dissero à Moise, Parla tu conesso noi, e noi obediremo; & il Signore non parli conesso noi, à fin che per auuentura non muoiamo.

20. Allhora Moise rispose al popolo, Non temiate: perche Dio è venuto per tentarui, e perche il suo timore sia dinanzi à voi, acciò che voi non pechiate.

21. Il popolo dunqre stette discosto: ma Moise si appressò à la oscurità, ne laquale era Dio.

22. Et il Signore disse à Moise, Tu dirai cosi à i figliuoli d' Israel, Voi hauete veduto ch' io ho parlato conesso voi dal cielo

23. Voi non farete conesso meco de dii d' argento, ne vi farete dii d' oro.

24. Tu mi farai uno altare di terra, e sacrificarai sopra quello i tuoi holocausti, e le tue oblationi pacifiche; le tue pecore, & i tuoi buoi. In ogni luogo nel quale io farò far memoria del mio Nome, io verrò à te, e ti benedirò.

25. E se tu mi farai uno altare di pietre, non lo edificarai di intagliate perche se tu alzarai il tuo coltello sopra di quello, tu lo contaminarai.

26. Tu non montarai per i scaloni al mio altarè à fin che non sia scoperta la tua vergogna sopra quello.

CAP. XXI.

1. E questi sono i giuditii che tu metterai dinanzi à quelli.

2. Si tu comprarai un seruitore Hebreo, seruirà sei anni, e nel settimo anno se ne uscirà libero per niente.

כא

3 אם בלחודוהי ייעול בלחודוהי יפוק אם בעיל אתתא הוא ותפוק אתתיה עמיה׃

4 אם רבוניה יתן ליה אתתא ותליד ליה בנין או בנן אתתא ובנהא תהי לרבונהא והוא יפוק בלחודוהי׃

5 ואם מימר יימר עבדא רחמנא ית רבוני ית אתתי וית בני לא אפוק בר חורין׃

6 ויקרביניה רבוניה לקדם דייניא ויקרביניה לות דשא או לות מזוזתא וירצע רבוניה ית אודניה במרצעא ויהי ליה עביד פלח לעלם׃

7 וארי יזבין גבר ית ברתיה לאמהו לא תיפוק כמפקנות עבדיא׃

8 אם בישתא בעיני רבונהא דקימה ליה ויפרקינה לגבר אחרן ליתיה רשי לזבנה במשלטיה בה׃

9 ואם לבריה יקימינה כהלכת בנת ישראל יעביד לה׃

10 אם אחריתא יסב ליה זיונה כסותה ועונתה לא ימנע׃

11 ואם תלת אלין לא יעביד לה ותפוק מגן בלא כסף׃

12 דימחי גבר וימות אתקטלא יתקטיל׃

13 ודלא כמן ליה ומן קדם יי אתמסר לידיה ואשוי לך אתרא דיערוק לתמן׃

כא

3 אִם־בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃

4 אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וִילָדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ׃

5 וְאִם־אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃

6 וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃

7 וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃

8 אִם־רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לֹא יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ־בָהּ׃

9 וְאִם־לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ׃

10 אִם־אַחֶרֶת יִקַּח־לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׃

11 וְאִם־שְׁלָשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף׃

12 מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת׃

13 וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃

κά.

3. Ἐὰν δὲ αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· ἐὰν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ συνεξελεύσεται μετ᾽ αὐτοῦ.

4. Ἐὰν δὲ ὁ κύριος δῷ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκνοι αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται μετ᾽ αὐτοῦ.

5. Ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς, ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ παιδία μου, οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος.

6. Προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σταθμόν, καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα.

7. Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται ὥσπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι.

8. Ἐὰν μὴ εὐαρεστήσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς τῷ κυρίῳ αὐτῆς, ἣν οὐ καθωμολογήσατο αὐτήν, ἀπολυτρώσει αὐτήν. ἔθνει δὲ ἀλλοτρίῳ οὐ κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, διότι ἠθέτησεν ἐν αὐτῇ.

9. Ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ αὐτοῦ καθομολογήσηται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ.

10. Ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα, καὶ τὸν ἱματισμόν, καὶ τὴν ὁμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει.

11. Ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, ἐξελεύσεται δωρεὰν ἄνευ ἀργυρίου.

12. Ἐὰν δὲ πατάξῃ τίς τινα, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.

13. Εἰ δὲ οὐχ ἑκών, ἀλλὰ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον, οὗ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας.

CAP. XXI.

3. Cum quali veste intraverit, cum tali exeat: si habens uxorem, & uxor egredietur simul.

4. Sin autem dominus dederit illi uxorem, & peperit filios & filias: mulier & liberi eius erunt domini sui, ipse verò exibit cum vestitu suo.

5. Quòd si dixerit servus, diligo dominum meum & uxorem ac liberos, non egrediar liber:

6. Offeret eum dominus diis, & applicabitur ad ostium & postes, perforabitque aurem eius subula, & erit ei servus in sæculum.

7. Si quis vendiderit filiam suam in famulam, non egredietur sicut ancillæ exire consueverant.

8. Si displicuerit oculis domini sui cui tradita fuerat, dimittet eam: populo autem alieno vendendi non habebit potestatem, si spreverit eam.

9. Sin autem filio suo desponderit eam, iuxta morem filiarum faciet illi.

10. Quod si alteram ei acceperit, providebit puellæ nuptias, & vestimenta, & pretium pudicitiæ non negabit.

11. Si tria ista non fecerit, egredietur gratis absque pecunia.

12. Qui percusserit hominem volens occidere, morte moriatur.

13. Qui autem non est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus eius: constituam tibi locum in quem fugere debeat.

Das XXI. Capitel.

3. Ist er ohn Weib kommen/ so sol er auch ohn Weib außgehen/ Ist er aber mit Weib kommen/ so sol sein Weib mit jm außgehen.

4. Hat jm aber sein Herr ein weib gegeben/ vnnd hat söhne oder töchter gezeuget/ so sol das weib vnnd die kinder seines herrn sein/ er aber sol ohn weib außgehen.

5. Spricht aber der knecht: Ich hab meinen herrn lieb/ vnd mein weib vnnd kind/ ich wil nicht frey werden.

6. So bringe jhn sein Herr für die götter/ vnnd halt jhn an die thür oder pfosten/ vnd bore jn mit einen pfrimen durch sein ohre/ vnd er sey sein Knecht ewig.

7. Verkaufft jemand seine Tochter zur Magd/ so soll sie nicht außgehen wie die knechte.

8. Gefellet sie aber jhrem herrn nicht/ vnd wil jhr nicht zur Ehe helffen/ so sol er sie zu lösen geben/ Aber vnter ein frembd volck sie zuverkauffen hat er nicht macht/ weil er sie verschmehet hat.

9. Vertrauet er sie aber seinem sohn/ so sol er Tochterrecht an jhr thun.

10. Gibt er jm aber ein andere/ so sol er jr an jrem futter/ decke vnd Eheschuld nicht abbrechen.

11. Thut er dise drey nicht/ so sol sie frey außgehen/ ohn Lösegelt.

12. Wer einen menschen schlegt daß er stirbt/ der sol des tods sterben.

13. Hat er jhm aber nicht nachgestellet/ sondern GOtt hat jhn lassen ohn gefehr inn seine hende fallen/ so wil ich dir einen Ort bestimmen/ dahin er fliehen sol.

CAP. XXI.

3. *Se sarà venuto col suo corpo solo, solo col suo corpo se ne vscirà: se egli hauerà moglie, ei se n' vscirà e la sua moglie ancora con esso seco.*

4. *Se il suo padrone gli hauerà dato moglie, egli hauerà partoriti de figliuoli e de le figliuole, la moglie & i suoi figliuoli saranno del suo padrone; ma egli se n' vscirà col suo corpo solo.*

5. *E se il seruitore dirà, Io amo il mio padrone, la mia moglie & i miei figliuoli, io non vscirò libero:*

6. *Allhora il suo padrone lo faccia comparire dinanzi à i giudici, & appressare à la porta, ò à gli stipiti; & il suo padrone forarà i suoi orecchi con la lesina, e gli seruirà in perpetuo.*

7. *E quando qualcuno venderà la sua figliuola per serua, non vscerà come sogliono vscire i seruitori.*

8. *Se dispiacerà al suo padrone, ilquale se l' habbia sposata, la riscattarà con denari, non hauerà potestà di venderla à popolo straniero, poi che l' hauerà disprezzata.*

9. *Ma se l' hauerà maritata al suo figliuolo, la tratterà secondo il costume ne de le figliuole.*

10. *Se n' hauerà presa vn' altra per lui, non gli sminuirà il suo nutrimento, ne il suo vestimento, ne il premio de la sua virginità corrotta.*

11. *E se non le farà queste tre cose, se ne vscirà per niente senza denari.*

12. *Colui che percuoterà vn' huomo, e morrà, egli muoia di morte.*

13. *Ma colui che non gli hauerà fatte insidie, ma Dio l' hauerà fatto venire à le mani con quello: allhora io ti proporrò vn luogo, alquale ricorrerà.*

כא

14 וארי ירשע גבר על חבריה למקטליה בנכילו מן קדם מדבחי ת תדבריניה למקטל:

15 ודימחי לאבוהי ו ולאמיה אתקטלה יתקטיל:

16 ודיגנוב נפשה מן בני ישראל ויזבניניה וישתכח בידיה אתקטלא יתקטל:

17 ודילוט לאבוהי ול ולאמיה אתקטלה י יתקטל:

18 וארי ינצון גברין וי וימחי גבר ית חבריה באבנא או בכורמיזה ולא ימות ויפול לביטלן:

19 אם יקום ויתהלך בברה על בוריה ויהי זכאה מחיה לחוד בוטליניה יתן ואגר אסיא ישלם:

20 וארי ימחי גבר ית עבדיה או ית אמתיה בשלטן וימות תחות ידיה איתדנא יתדן:

21 ברם אם יומא חד או תרין יומין יתקיים לא יתדן ארי כספיה הוא:

22 וארי ינצון גברין ו וימחון איתתא מעדיא ויפקון ולדהא ולא יהי מותא אתגבאה יתגבי כמא דישוי עלוהי בעלא דאיתתא ויתן על מימר דיניא:

23 ואם מותא יהי ותתן נפשא חלף נפשה:

24 עינא חלף עינה שינא חלף שינא ידא חלף ידא רגלא חלף רגלא:

כא

14 וְכִי־יָזִד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת:

15 וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת:

16 וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת:

17 וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת:

18 וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב:

19 אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא:

20 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט וּמֵת תַּחַת יָדוֹ נָקֹם יִנָּקֵם:

21 אַךְ אִם־יוֹם אוֹ יוֹמַיִם יַעֲמֹד לֹא יֻקַּם כִּי כַסְפּוֹ הוּא:

22 וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ כַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בִּפְלִלִים:

23 וְאִם־אָסוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ:

24 עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רָגֶל:

κά.

14. Ἐὰν δέ τις ἐπιθῆται τῷ πλησίον ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ, ἐὰν καταφύγῃ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θανατῶσαι.

15. Ὃς τύπτει πατέρα αὐτοῦ, ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω.

16. Ὃς ἐὰν κλέψῃ τίς τινα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, καὶ εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτάτω.

17. Ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ, ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ τελευτάτω.

18. Ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τὴν κλίνην.

19. Ἐὰν ἐξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ ῥάβδου, ἀθῶος ἔσται ὁ πατάξας. πλὴν τῆς ἀργίας αὐτοῦ ἀποτίσει, καὶ τὰ ἰατρεῖα.

20. Ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκῃ ἐκδικηθήσεται.

21. Ἐὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν, ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήσεται. τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἐστιν.

22. Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται, καθότι ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς, καὶ δώσει μετὰ ἀξιώματος.

23. Ἐὰν δὲ ἐξεικονισμένον ἦ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς.

24. Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός.

CAP. XXI.

14. Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias: ab altari meo evelles eum, ut moriatur.

15. Qui percusserit patrem suum aut matrem, morte moriatur.

16. Qui furatus fuerit hominem, & vendiderit eum, convictus noxæ, morte moriatur.

17. Qui maledixerit patri suo vel matri, morte moriatur.

18. Si rixati fuerint viri, & percusserit alter proximum suum lapide vel pugno, & ille mortuus non fuerit, sed iacuerit in lectulo:

19. Si surrexerit & ambulaverit foris super baculum suum, innocens erit qui percusserit, ita tamen ut operas eius, & impensas in medicos, restituat.

20. Qui percusserit servum suum, vel ancillam virga, & mortui fuerint in manibus eius, criminis reus erit.

21. Sin autem vno die vel duobus supervixerit, non subiacebit pœnæ, quia pecunia illius est.

22. Si rixati fuerint viri, & percusserit quis mulierem prægnantem, & abortivum quidem fecerit, sed ipsa vixerit: subiacebit damno quantum maritus mulieris expetierit, & arbitri iudicaverint.

23. Sin autem mors eius fuerit subsecuta, reddet animam pro anima.

24. Oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede.

Das XXI. Capitel.

14. Wo aber jemand an seinem nechsten frefelt / vnd jhn mit list erwürget / so solt du denselben von meinem Altar nemen / daß man jn tödte.

15. Wer seinen Vater oder Mutter schlegt / der soll des todts sterben.

16. Wer einen menschen stilt / vnnd verkaufft / daß man jhn bey jm findet / der sol des todts sterben.

17. Wer Vater vnd Muter fluchet / der soll des todts sterben.

18. Wenn sich Männer miteinander hadern / vnnd einer schlegt den andern mit einem Stein / oder mit einer Faust / daß er nicht stirbt / sondern zu bette ligt.

19. Kompt er auff / daß er außgehet an seinem stabe / so sol der jhn schlug / vnschuldig sein / ohn daß er jm bezale / was er verseumet hat / vnd das Artztgelt gebe.

20. Wer seinen Knecht oder Magd schlegt mit einem Stabe / daß er stirbt vnter seinen henden / der sol darumb gestrafft werden.

21. Bleibt er aber einen oder zwen tag / so soll er nicht darumb gestrafft werden / denn es ist sein gelt.

22. Wenn sich Männer hadern / vnd verletzen ein schwanger Weib / daß jhr die frucht abgehet / vnnd jr kein schade widerferet / so soll man jhn vmb gelt straffen / wie vil des Weibs Mann jm aufflegt / vnd sols geben nach der Theidingsleute erkennen.

23. Komt jr aber ein schaden drauß / so sol er lassen Seele vmb Seele.

24. Auge vmb auge / Zan vmb Zan / Hand vmb hand / Fuß vmb fuß.

CAP. XXI.

14. *Ma se alcuno si sarà portato superbamente contra del suo prossimo, di modo che con inganno l'ammazzi, tu lo leuarai dal mio altare, à fin che muoia.*

15. *E colui che hauerà battuto suo padre ò sua madre, muoia di morte.*

16. *E colui che hauerà rubbato qualche huomo, e lo hauerà venduto, e sarà ritrouato ne le sue mani, muoia di morte.*

17. *E colui che maledirà suo padre sua madre, muoia di morte.*

18. *E quando alcuni haueranno conteso, e l'uno hauerà percosso il suo prossimo con la pietra, ò col pugno, e non sarà morto, ma starà nel letto:*

19. *Se si leuarà, & andarà fuori sopra il suo bastone; colui che l'hauerà percosso sarà liberato: solamente gli rifarà il suo tempo perduto, e lo farà medicare.*

20. *E se alcuno percotrrà il suo seruitore ò la sua seruente col bastoncello, e morrà sotto la sua mano, sarà punito.*

21. *Tuttauolta se soprauiuerà per vn giorno ò per due giorni, non sarà punito: per che è suo danaro.*

22. *E quando gli huomini contenderanno, e perceteranno vna donna grauida, di sorte che i suoi figliuoli eschino fuori, e non ne segua morte: sia punito secondo che il marito de la donna gl'imporrà, e darà secondo la sentenza de giudici.*

23. *Ma se ne sarà seguita morte, allora darà la vita per la vita.*

24. *L'occhio per l'occhio, il dente per il dente, la mano per la mano, & il piede per il piede.*

כא

25 כואה חלף כואה פידעא חלף פידעא משקופי חלף משקופי :

26 וארי ימחי גבר ית עינא דעבדיה או ית עינא דאמתיה ויחבלנה לבר חורין יפטריניה חלף עיניה :

27 ואם שנא דעבדיה או שנא דאמתיה יפיל לבר חורין יפטריניה חלף שניה :

28 וארי יגח תור ית גברא או ית אתתא וימות אתרגמא יתרגם תורא ולא יתאכל ית בשריה ומריה דתורא יהי זכאה :

29 ואם תור נגח הוא מאתמלי ומדקדמוהי ויתסהיד במריה ולא נטריה ויקטול גבר או אתתא תורא יתרגם ואף מריה יתקטיל :

30 אם ממון ישוון עלוהי ויתן פירקן נפשיה בכל דישוון עלוהי :

31 או בר ישראל יגח תורא או בת ישראל יגח תורא כדינא הדין יתעביד ליה :

32 אם עבדא יגח תורא או אמתא כסף תלתין סלעין יתן לרבוניה ותורא יתרגם :

33 וארי יפתח גבר גוב או ארי יכרה גבר גוב ולא יכסיניה ויפול תמן תורא או חמרא :

34 מריה דגובא ישלם כספא יתיב למרוהי ומיתא יהי דיליה :

35 וארי יגוף תור דגבר ית תורא דחבריה וימות ויזבנון ית תורא חיא ויפלגון ית דמיה ואף ית דמי מיתא יפלגון :

כא

25 כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה פֶּצַע תַּחַת פָּצַע חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה :

26 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ־אֶת־עֵין אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ :

27 וְאִם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שִׁנּוֹ :

28 וְכִי־יִגַּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי :

29 וְאִם שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת :

30 אִם־כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עָלָיו :

31 אוֹ־בֵן יִגָּח אוֹ־בַת יִגָּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יֵעָשֶׂה לּוֹ :

32 אִם־עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אָמָה כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן לַאדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל :

33 וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי־יִכְרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל־שָׁמָּה שּׁוֹר אוֹ חֲמוֹר :

34 בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ :

35 וְכִי־יִגֹּף שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יֶחֱצוּן :

κα.

25. Κατάκαυμα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος.

26. Ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν.

27. Ἐὰν δέ τις τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου, ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν.

28. Ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα, καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ, ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῷος ἔσται.

29. Ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστὴς ᾖ πρὸ τῆς χθὲς, καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσαποθανεῖται.

30. Ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἐὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ.

31. Ἐὰν δὲ υἱὸν ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ποιήσουσιν αὐτῷ.

32. Ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος, ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται.

33. Ἐὰν δέ τις ἀνοίξῃ λάκκον, ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ αὐτὸν, ἐμπέσῃ δὲ ἐκεῖ μόσχος ἢ ὄνος.

34. Ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, τὸ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται.

35. Ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ πλησίον, καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦνται τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται.

25 Adulti-

CAP. XXI.

25. Adustionem pro adustione, vulnus pro vulnere, livorem pro livore.

26. Si percusserit quispiam oculum servi sui aut ancillæ, & luscos eos fecerit, dimittet eos liberos pro oculo quem eruit.

27. Dentem quoque si excusserit servo vel ancillæ suæ, similiter dimittet eos liberos.

28. Si bos cornu percusserit virum aut mulierem, & mortui fuerint, lapidibus obruetur: & non comedentur carnes eius: dominus quoquè bovis innocens erit.

29. Quòd si bos cornupeta fuerit ab heri & nudiustertius, & contestati sunt dominũ eius, nec recluserit eum Dominus, occideritq; virum aut mulierem: & bos lapidibus obruetur, & dominum eius occident,

30. Quòd si pretium fuerit ei impositum, dabit pro anima sua quicquid fuerit postulatus.

31. Filium quoque & filiam si cornu percusserit, simili sententiæ subiacebit.

32. Si servum ancillamque invaserit, triginta siclos argenti domino dabit, bos vero lapidibus opprimetur.

33. Si quis aperuerit cisternam, & foderit, & non operuerit eam, cecideritq; bos aut asinus in eam,

34. Reddet dominus cisternæ pretium iumentorum: quod autem mortuum est, ipsius erit.

35. Si bos alienus bovem alterius vulneraverit, & ille mortuus fuerit: vendent bovem vivum, & divident pretium, cadaver autem mortui inter se dispertient.

Das XXI. Capitel.

25. Brand vmb Brand / Wund vmb wund / Beule vmb beule.

26. Wenn jemand seinen Knecht od seine Magd in ein auge schlegt vnd verderbts / der soll sie frey loß lassen / vmb das auge.

27. Desselbigen gleichen / wenn er seinem knecht oder magd ein Zan außschlegt / soll er sie frey loß lassen vmb den zan.

28. Wenn ein Ochse einen Mann oder Weib stösset / daß er stirbt / so soll man den Ochsen steinigen / vnnd sein fleisch nicht essen / So ist der Herr des ochsen vnschüldig.

29. Ist aber der Ochs vorhin stössig gewesen / vnnd seinem Herrn ists angesagt / vnd er jn nicht verwaret hat / vnd tödtet darüber einen man oder weib / so soll man den ochsen steinigen / vnnd sein Herr soll sterben.

30. Wird man aber ein geld auff jhn legen / so sol er geben sein leben zu lösen / was man jhm aufflegt.

31. Desselbigen gleichen soll man mit jm handeln / wenn er Sohn oder Tochter stösset.

32. Stösset er aber einen Knecht oder Magd / so sol er jhrem Herren dreissig silbern Sekel geben / vnd den ochsen soll man steinigen.

33. So jemand eine gruben auffthut / oder grebt eine grube / vnnd decket sie nicht zu / vnnd fellet darüber ein Ochs oder Esel hinein.

34. So solls der Herr der gruben mit geld dem andern wider bezahlen / das aaß aber soll sein seyn.

35. Wenn jemands Ochse eines andern Ochsen stösset daß er stirbt / so sollen sie den lebendigen Ochsen verkauffen / vnd das gelt theilen / vnd das aaß auch theilen.

CAP. XXI.

25. L' abbrugiatura per l' abbrugiatura, la ferita per la ferita, il liuido per il liuido.

26. E se alcuno percuoterà l' occhio del suo seruitore, ò l' occhio de la sua seruente, e ne lo corromperà, egli lo lasciarà andare libero per il suo occhio.

27. Ma se hauerà cauato vn dente al suo seruitore, ò il dente à la sua seruente, lo lasciarà andare libero per il suo dente.

28. E se il bue hauerà percosso col corno vn' huomo, ò vna donna, di sorte che muoia; il bue sarà lapidato, e non si mangiarà de la sua carne, ma il padrone del bue sarà libero.

29. E se il bue per lo passato cozzaua, e sia stato notificato al suo padrone, e non l' hauerà custodito, & hauerà vcciso vn' huomo, ò vna donna, quel bue sarà lapidato, & il suo padrone ancora morrà.

30. Ma se gli sarà imposto la potestà del riscatto, allhora darà quanto gli sarà stato imposto per riscattare la vita sua.

31. Se il bue hauerà cozzato col corno, ò il figliuolo, ò la figliuola, gli sarà fatto secondo questo giuditio.

32. Se il bue hauerà cozzato col corno il seruitore, ò la seruẽte, darà trenta sicli d' argento al suo padrone, e quel bue sarà lapidato.

33. Se alcuno aprirà qualche cisterna, ouero se cauerà vn pozzò, e non lo coprirà, e quiui caschi vn bue, ò vn' asino;

34. Il padrone di quella cisterna renderà l' argento, e ricompensarà il padrone del bue; e quel che è morto sarà suo.

35. E se il bue di qualcuno percuoterà il bue del suo prossimo, e sarà morto, allhora venderanno quel bue viuo, e partiranno il denaro & partiranno ancora il morto.

כא

36 אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ׃

כב

1 כִּי יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה׃

2 אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְהֻכָּה וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים׃

3 אִם־זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ׃

4 אִם־הִמָּצֵא תִמָּצֵא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד־חֲמוֹר עַד־שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵּם׃

5 כִּי יַבְעֶר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בְּעִירֹה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטַב שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם׃

6 כִּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִר אֶת־הַבְּעֵרָה׃

7 כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם׃

8 אִם־לֹא יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּעַל־הַבַּיִת אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ׃

כא

36 אוֹ אִתְיְדַע אֲרֵי תוֹר נַגָּח הוּא מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַדְמוֹהִי וְלָא נַטְרֵיהּ מָרֵיהּ שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם תּוֹרָא חֲלָף תּוֹרָא וּמִיתָא יְהֵי דִּילֵיהּ׃

כב

1 אֲרֵי יִגְנוֹב גְּבַר תּוֹר אוֹ אִימַּר וְיִכְּסִינֵּיהּ אוֹ יְזַבְּנִינֵּיהּ חַמְשָׁא תוֹרִין יְשַׁלֵּם חֲלָף תּוֹרָא וְאַרְבַּע עָנָא חֲלָף אִימְּרָא׃

2 אִם בְּמַחְתַּרְתָּא יִשְׁתְּכַח גַּנָּבָא וְיִתְמְחֵי וִימוּת לֵית לֵיהּ דְּמָא׃

3 אִם עֵינָא דְסָהֲדַיָּא נְפַלַת עֲלוֹהִי דְּמָא לֵיהּ שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם וְאִם לֵית לֵיהּ וְיִזְדַּבַּן בִּגְנֵיבְתֵיהּ׃

4 וְאִם אִשְׁתְּכָחָא תִשְׁתְּכַח בִּידֵיהּ גְּנֵבְתָּא מִתּוֹר עַד חֲמָר עַד אִימַּר כַּד אִינּוּן קַיָּמִין עַל חַד תְּרֵין יְשַׁלֵּם׃

5 אֲרֵי יוֹכֵיל גְּבַר חֲקַל אוֹ כְּרַם וִישַׁלַּח יָת בְּעִירֵיהּ וְיֵיכוֹל בַּחֲקַל אָחֳרָן שְׁפַר חַקְלֵיהּ וּשְׁפַר כַּרְמֵיהּ יְשַׁלֵּם׃

6 אֲרֵי תִיפּוֹק נוּר וְתַשְׁכַּח כּוּבִין וְתֵיכוֹל גְּדִישִׁין אוֹ קָמְתָא אוֹ חַקְלָא שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם דְּאַדְלֵיק יָת דְּלֵיקְתָא׃

7 אֲרֵי יִתֵּן גְּבַר לְחַבְרֵיהּ כְּסַף אוֹ מָנִין לְמִטַּר וְיִתְגַּנְּבוּן מִבֵּית גַּבְרָא אִם יִשְׁתְּכַח גַּנָּבָא יְשַׁלֵּם עַל חַד תְּרֵין׃

8 אִם לָא יִשְׁתְּכַח גַּנָּבָא וְיִתְקְרֵיב מָרֵיהּ דְּבֵיתָא לִקְדָם דַּיָּנַיָּא אִם לָא אוֹשֵׁיט יְדֵיהּ בְּמָא דִּמְסַר לֵיהּ חַבְרֵיהּ׃

κά.

36. Ἐὰν δὲ γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστής ἐστι πρὸ τῆς χθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὦσι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει ταῦρον ἀντὶ ταύρου, τὸ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσαι.

ΚΕΦΑΛ. κβ'.

1. Ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον, ἢ πρόβατον, καὶ σφάξῃ αὐτό, καὶ ἀποδῶται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου.

2. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγεὶς ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος.

3. Ἐὰν δὲ ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ ἐπ᾽ αὐτῷ, ἔνοχός ἐστιν, ἀνταποθανεῖται. ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος.

4. Ἐὰν δὲ καταληφθῇ, καὶ εὑρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπὸ ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα, διπλᾶ αὐτὰ ἀποτίσει.

5. Ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπελῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γένημα αὐτοῦ. ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτίσει.

6. Ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εὕρῃ ἀκάνθας, καὶ προσεμπρήσῃ ἅλωνας, ἢ στάχυς, ἢ πεδίον, ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας.

7. Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ἀργύριον, ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει τὸ διπλοῦν.

8. Ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ὀμεῖται ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ᾽ ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα.

CAP. XXI.

36. Si autem ſciebat quòd bos cornupeta eſſet ab heri & nudiuſtertius, & non cuſtodivit eum dominus ſuus: reddet bovem pro bove, & cadaver integrum accipiet.

CAP. XXII.

1. Si quis furatus fuerit bovem, aut ovem, & occiderit, vel vendiderit: quinq; boves pro uno bove reſtituet, & quatuor oves pro una ove.

2. Si effringens fur domum ſive ſuffodiens fuerit inventus, & accepto vulnere mortuus fuerit: percuſſor non erit reus ſanguinis.

3. Quòd ſi orto ſole hoc fecerit, homicidium perpetravit, & ipſe morietur. Si non habuerit quod pro furto reddat, ipſe venundabitur.

4. Si inventum fuerit apud eum quod furatus eſt, vivens, ſive bos, ſive aſinus, ſive ovis: duplum reſtituet.

5. Si læſerit quiſpiam agrum vel vineam, & dimiſerit iumentum ſuum ut depaſcatur aliena: quicquid optimum habuerit in agro ſuo, vel in vinea, pro damni æſtimatione reſtituet.

6. Si egreſſus ignis invenerit ſpinas & comprehenderit acervos frugum, ſive ſtantes ſegetes in agris: reddet damnum qui ignem ſuccenderit.

7. Si quis commendaverit amico pecuniam, aut vas in cuſtodiam, & ab eo qui ſuſceperat, furto ablata fuerint: ſi invenitur fur, duplum reddet:

8. Si latet fur, dominus domus applicabitur ad deos, & iurabit quòd non extenderit manum in rem proximi ſui.

Das XXI. Capitel.

36. Iſts aber kundt geweſen/ daß der Ochs ſtöſſig vorhin geweſen iſt/ vnnd ſein Herr hat jhn nicht verwaret/ ſo ſol er einen Ochſen vmb den andern vergelten/ vnd das aaß haben.

Das XXII. Capitel.

Wenn jemandt einen Ochſen oder Schaf ſtilet/ vnnd ſchlachts oder verkauffts/ der ſol fünff Ochſen für einen Ochſen wider geben/ vnnd vier Schaf für ein Schaf.

2. Wenn ein Dieb ergrieffen wird/ daß er einbricht/ vnd wird drob geſchlagen/ daß er ſtirbt/ ſo ſol man kein Blutgericht über jenen laſſen gehen.

3. Iſt aber die Sonne über jhn auffgegangen/ ſo ſol man das Blutgericht gehen laſſen. Es ſol aber ein Dieb widerſtatten. Hat er nichts/ ſo verkauff man jhn vmb ſeinen Diebſtal.

4. Findet man aber bey im den diebſtal lebendig/ es ſey Ochſe/ Eſel oder Schaf/ ſo ſol ers zwifeltig wider geben.

5. Wenn jemandt einen Acker oder Weinberg beſchedigt. Daß er ſein Vieh leſſet ſchadẽ thun/ in eines andern Acker/ der ſol von dem beſten auff ſeinem Acker vnnd Weinberge widerſtatten.

6. Wenn ein Fewer außkommt/ vnd ergreifft die Dornen/ vnnd verbrennet die Garben oder Getreide das noch ſtehet/ oder den Acker/ ſol der widerſtatten/ der das Fewer angezündet hat.

7. Wenn jemandt ſeinem Nechſten Geldt oder Gerethe zu behalten thut/ vnd wird demſelbigen auß ſeinem Hauſe geſtolen/ Findet man den dieb/ ſo ſol ers zwifeltig wider geben.

8. Findet man aber den dieb nicht/ ſo ſol mann den Haußwirt für die götter bringen/ ob er nicht ſeine handt hab an ſeines Nechſten haabe gelegt.

CAP. XXI.

36. Ma ſe ſarà manifeſto, che il bue per auanti cozzaua, & il ſuo padrone non l' hauerà cuſtodito, egli reſtituirà bue per bue, & il morto ſarà ſuo.

CAP. XXII.

1. Se alcuno hauerà rubbato vn bue, ò vna pecora, e l hauerà ſcannata, o venduta, reſtituirà cinque buoi per quel bue, e quattro pecore per quella pecora.

2. Se il ladro ſarà ritrouato ne lo ſconficcare, e ſarà ſtato percoſſo, e morto chi l'hauerà percoſſo, non ſarà colpeuole di morte.

3. Se il ſole ſarà leuato ſopra di lui, ſarà colpeuole di morte, e reſtituirà; e ſe non ha di che, ſarà venduto pel ſuo furto.

4. Se il furto ſarà ritrouato ne la ſua mano, dal bue inſino à l' aſino, & à la pecora, ne renderà due viui.

5. Se alcuno hauerà fatto paſcere vn campo, ò vna vigna, e vi hauerà meſſo dentro il ſuo beſtiame, & hauerà paſciuto nel campo d' altrui, reſtituirà del miglior del ſuo campo, e de la ſua vigna.

6. Se ſarà vſcito il fuoco, & hauerà ritrouato de le ſpine, e ſarà conſumato il mucchio, ouero le biade, ò il campo: colui che hauerà acceſo il fuoco, ricompenſarà lo abbbrugiamento.

7. Se alcuno hauerà dato al ſuo proſſimo argento, ò vaſi per guardargli, e ſaranno rubbati de la caſa di quell' huomo; ſe il ladro ſarà ritrouato, reſtituirà il doppio.

8. Se il ladro non ſarà ritrouato, il padrone de la caſa ſarà chiamato dinanzi à i giudici per giurare, s' egli hauerà meſſo la ſua mano ne la ſoſtanza del ſuo proſſimo.

כב

9 על כל פתגם דחוב על תור על חמר על אימר על כסו על כל אבדתא דיימר ארי הוא דין לקדם דייניא ייעול דין תרויהון דיחייבון דייניא ישלם על חד תרין לחבריה:

10 ארי יתן גבר לחבריה חמר או תור או אימר וכל בעירא למיטר וימות או אתבר או אשתבי לית דחזי:

11 מומתא דיי תהי בין תרויהון אם לא אושיט ידיה במא דמסר ליה חבריה ויקביל מריה מניה מומתא ולא ישלם:

12 אם אתגנבא יתגנב מעמיה ישלם למרוהי:

13 אם אתברא יתבר ייתי סהדין דתבירא לא ישלם:

14 וארי ישאל גבר מן חבריה ויתבר או ימות מריה לית עמיה שלמא ישלם:

15 אם מריה עמיה לא ישלם אם אגירא הוא על באגריה:

16 וארי ישדל גבר בתולתא דלא מארסא וישכוב עמה קימא יקיימינה ליה לאנתו:

17 אם מסרב לא יצבי אבוהא למתנה ליה כספא יתקול כמוהרי בתולתא:

כב

9 על כל דבר פשע על שור על חמור על שה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיען אלהים ישלם שנים לרעהו:

10 כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה:

11 שבעת יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם:

12 ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו:

13 אם טרף יטרף יבאהו עד הטרפה לא ישלם:

14 וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם:

15 אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר הוא בא בשכרו:

16 וכי יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה:

17 אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולת:

κβ.

9. Περὶ τε μόσχου, καὶ ὑποζυγίου καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου, καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης, ὅτι ἐὰν ἐμῇ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων. καὶ ὁ ἁλοὺς, διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον.

10. Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ὑποζύγιον, ἢ μόσχον, ἢ πρόβατον, ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ συντριβῇ, ἢ τελευτήσῃ, ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ μηδεὶς γνῷ.

11. Ὅρκος ἔσται ἐκ τοῦ θεοῦ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι μεταξὺ καθ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον, καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποτίσῃ.

12. Ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ.

13. Ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται, ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει.

14. Ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ συντριβῇ, ἢ ἀποθάνῃ, ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύριος μὴ ᾖ μετ' αὐτοῦ, ἀποτίσει.

15. Ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ ᾖ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

16. Ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ φερνιεῖ αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα.

17. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ, καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει αὐτῷ τῷ πατρὶ, καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων.

9. Ad

CAP. XXII.

9. Ad perpetrandam fraudem, tam in bove, quam in asino, & ove ac vestimento, & quicquid damnum inferre potest: ad deos utriusque causa perveniet: & si illi iudicaverint, duplum restituet proximo suo.

10. Si quis commendaverit proximo suo asinum, bovem, ovem, & omne iumentum ad custodiam, & mortuum fuerit, aut debilitatum, vel captum ab hostibus, nullusque hoc viderit,

11. Iusiurandum erit in medio, quod non extenderit manum ad rem proximi sui; suscipietque Dominus iuramentum & ille reddere non cogetur.

12. Quod si furto ablatum fuerit, restituet damnum domino.

13. Si comestum à bestia, deferat ad eum quod occisum est, & non restituet.

14. Qui à proximo suo quicquid horum mutuo postulaverit, & debilitatum aut mortuum fuerit domino non præsente: reddere compelletur.

15. Quod si impræsentiarum dominus fuerit, non restituet, maximè si conductum venerat pro mercede operis sui.

16. Si seduxerit quis virginem necdum desponsatam, dormieritque cum ea, dotabit eam, & habebit eam uxorem.

17. Si pater virginis dare noluerit, reddet pecuniam iuxta modum dotis, quam virgines accipere consueverunt.

Das XXII. Capitel.

9. Wo einer den andern schuldigt vmb einicherley vnrecht / es sey vmb Ochsen oder Esel / oder Schaf / oder Kleider / oder allerley das verloren ist / So sollen beider sache für die götter kommen / Welchen die götter verdammen / der sols zwifeltig seinem Nechsten widergeben.

10. Wenn jemand seinem nechsten ein Esel oder Ochsen / oder Schaf / oder irgend ein Vieh zu behalten thut / vnnd stirbt jhm / oder wird beschedigt / oder wird jhm weggetrieben / daß niemant sihet,

11. So sol mans vnter jnen auff einen Eid bey dem HERRN kommen lassen / ob er nicht habe seine hand an seines Nechsten haabe gelegt / Vnd des guts HERr solls annemen / daß jener nicht bezalen müsse.

12. Stilets jm aber ein Dieb / so soll ers seinem HERRN bezalen.

13. Wirds aber zurissen / sol er zeugniß davon bringen / vnd nicht bezalen.

14. Wenn jemand von seinem Nechsten entlehnet / vnd wird beschedigt oder stirbet / daß sein HERR nicht dabey ist / so soll ers bezalen.

15. Ist aber sein HERR dabey / soll ers nicht bezalen / weil ers vmb sein gelt gedingt hat.

16. Wenn jemand ein Jungfraw beredt / die noch nit vertrauet ist / vnnd beschlefft sie / der soll jhr geben jre Morgengab / vnd sie zum Weibe haben.

17. Wegert sich aber jr Vater sie jm zu geben / soll er gelt darwegen / wie viel einer Jungfraw zur Morgengabe gebüret.

CAP. XXII.

9. *Sopra ogni cosa che vi è falta, sopra il bue, sopra l' asino, sopra la pecora, sopra il vestimento, e sopra ogni cosa perduta; se alcuno dirà, questa esser la sua, la causa di amendue verrà insino à i giudici: e colui, che i giudici lo haueranno condannato, restituirà il doppio al suo prossimo.*

10. *Se qualcuno hauerà dato al suo prossimo vn asino, ò vn bue ò vna pecora, ò qualsiuoglia animale per guardarlo, e che sarà morto, ò debilitato, ò menato via da gl' inimici senza esser veduto da persona:*

11. *Il giuramento del Signore interuerrà fra amendue, s' egli hauerà messo la mano sua ne la sostanza del suo prossimo; & il padrone di quella pigliarà il giuramento, e non la restituirà.*

12 *Ma se gli sarà stati rubbata, la restituirà al suo padrone.*

13. *E se gli sarà stata deuorata, produca à quello il testimõio, e non restituirà la rapina.*

14. *Se alcuno l' hauerà presa in presto dal suo prossimo, e gli sarà indebelita, ò morta, in assenza del suo padrone, la restituirà.*

15. *Se il padrone di quella sarà con lui, non la restituirà: se ella sarà allogata, andarà per la sua mercede.*

16. *Se alcuno hauerà subornata vna vergine, che non è sposata, & hauerà dormito con essa, la dotarà, e l' hauerà per sua moglie.*

17. *Se il padre di quella ricusarà di dargliela, sborsarà il denarò secondo le doti de le vergini.*

כב

18 חרשא לא תחיי׃

19 כל דישכוב עם בעירא אתקטלא יתקטיל׃

20 דידבח לטעות עממיא יתקטיל אלהין לשמא דיי בלחודוהי׃

21 וגיורא לא תונון ולא תעיקינון ארי דיירין הויתון בארעא דמצרים׃

22 כל ארמלא ויתום לא תענון׃

23 אם ענאה תעני יתיה ארי אם מקבל יקבל קדמי קבלא אקביל קבילתיה׃

24 ויתקוף רגזי ואקטול יתכון בחרבא ויהון נשיכון ארמלן ובניכון יתמין׃

25 אם כספא תוזיף לעמי לענינא דעמך לא תהי ליה כרשיא לא תשוון עלוהי חבוליא׃

26 אם משכונא תיסב כסותא דחברך עד מיעל שמשא תתיבינה ליה׃

27 ארי היא כסותיה בלחודהא היא תותביה למשכיה במה ישכוב ויהי ארי יקביל קדמי ואקביל קבילתיה ארי חננא אנא׃

28 דיינא לא תיקיל ורבא בעמך לא תלוט׃

29 מליך ודמעך לא תאחר בוכרא דבנך תפריש קדמי׃

30 כן תעביד לתורך לענך שבעא יומין יהי עם אמיה וביומא תמינאה תפרשיניה קדמי׃

כב

18 מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה׃

19 כָּל־שֹׁכֵב עִם־בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת׃

20 זֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי לַיהוָה לְבַדּוֹ׃

21 וְגֵר לֹא־תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

22 כָּל־אַלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא תְעַנּוּן׃

23 אִם־עַנֵּה תְעַנֶּה אֹתוֹ כִּי אִם־צָעֹק יִצְעַק אֵלַי שָׁמֹעַ אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ׃

24 וְחָרָה אַפִּי וְהָרַגְתִּי אֶתְכֶם בֶּחָרֶב וְהָיוּ נְשֵׁיכֶם אַלְמָנוֹת וּבְנֵיכֶם יְתֹמִים׃

25 אִם־כֶּסֶף תַּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא־תְשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ׃

26 אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃

27 כִּי הִוא כְסוּתֹה לְבַדָּהּ הִוא שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ בַּמֶּה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי־חַנּוּן אָנִי׃

28 אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא תָאֹר׃

29 מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּתֶּן־לִי׃

30 כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוֹ־לִי׃

κβ'.

18. Φαρμακοὺς οὐ περιβιώσετε.

19. Πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους, θανάτῳ ἀποκτενεῖτε.

20. Ὁ θυσιάζων θεοῖς, ἐξολοθρευθήσεται, πλὴν κυρίῳ μόνῳ.

21. Καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε, οὐδὲ μὴ θλίψητε αὐτόν· ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτου.

22. Πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώσετε.

23. Ἐὰν δὲ κακίᾳ κακώσητε αὐτούς, καὶ κεκράξαντες καταβοήσωσι πρός με, ἀκοῇ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν.

24. Καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ, καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ παιδία ὑμῶν ὀρφανά.

25. Ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ τῷ παρὰ σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον.

26. Ἐὰν δὲ ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις αὐτῷ.

27. Ἔστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ μόνον, τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; ἐὰν οὖν καταβοήσῃ πρός με, εἰσακούσομαι αὐτοῦ, ἐλεήμων γάρ εἰμι.

28. Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.

29. Ἀπαρχὰς ἅλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις. τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί.

30. Οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου, καὶ τὸ πρόβατόν σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀποδώσεις μοι αὐτό.

CAP. XXII.

18. Maleficos non patieris vivere.

19. Qui coierit cum iumento, morte moriatur.

20. Qui immolat diis, occidetur, præterquam Domino soli.

21. Advenam non contristabis, neque affliges eum: advenæ enim & ipsi fuistis in Terra Ægypti.

22. Viduæ & pupillo non nocebitis.

23. Si læseritis eos, vociferabuntur ad me, & ego audiam clamorem eorum:

24. Et indignabitur furor meus, percutiamq; vos gladio, & erunt uxores vestræ viduæ, & filii vestri pupilli.

25. Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi qui habitat tecum, non urgebis eum quasi exactor, nec usuris opprimes.

26. Si pignus à proximo tuo acceperis vestimentum, ante solis occasum reddes ei.

27. Ipsum enim est solũ quo operitur, indumentum carnis eius, nec habet aliud in quo dormiat: si clamaverit ad me, exaudiam eum, quia misericors sum.

28. Diis non detrahes, & principi populi tui non maledices.

29. Decimas tuas & primitias tuas non tardabis reddere: primogenitum filiorum tuorum dabis mihi.

30. De bobus quoque, & ovibus similiter facies: septem diebus sit cum matre sua, die octava reddes illum mihi.

Das XXII. Capitel.

18. Die Zauberinnen solt du nicht leben lassen.

19. Wer ein Vieh beschlefft/ der sol des tods sterben.

20. Wer den göttern opffert/ ohn den HERREN alleine/ der sey verbannet.

21. Die Frembdlingen solt du nicht schinden/ noch vnterdrucken/ Denn jhr seydt auch Frembdlinge inn Egyptenlandt gewesen.

22. Jr solt keine Widwen vnnd Waisen beleidigen.

23. Wirstu sie beleidigen/ so werden sie zu mir schreyen/ vnnd ich werde jhr schreyen erhören.

24. So wird mein zorn ergrimmen/ daß ich euch mit dem Schwerdt tödte/ vnd ewre Weiber Widwen/ vnd ewre Kinder Waisen werden.

25. Wenn du Geldt leihest meinem Volck/ das arm ist bey dir/ Solt du jn nicht zu schaden dringen/ vnnd keinen Wucher auff jhn treiben.

26. Wenn du von deinem Nechsten ein Kleid zum pfande nimmst/ solt du es jhm widergeben/ ehe die Sonne vntergehet.

27. Denn sein Kleidt ist sein einige decke seiner haut/ darinn er schlefft. Wird er aber zu mir schreyen/ so werde ich jhn erhören/ denn ich bin gnedig.

28. Den göttern solt du nicht fluchen/ vnd den Obersten in deinem Volck solt du nicht lestern.

29. Deine fülle vnnd threnen solt du nicht verziehen. Deinen ersten Sohn solt du mir geben.

30. So solt du auch thun mit deinem Ochsen vnnd Schafe/ Sieben tag laß es bey seiner Mutter sein/ am achten tage solt du mirs geben.

CAP. XXII.

18. Tu non lasciarai viuere l'incantatrice.

19. Chiunque hauerà giaciuto con animale, morrà.

20. Chiunque sacrificarà ad altri dii, fuor che al solo Iehoua, sarà occiso.

21. Tu non farai violenza al forestiero, ne l'aggrauarai; perche voi sete statt forestieri nel paese d'Egitto.

22. Voi non affliggerete alcuna vedoua, ò pupillo:

23. Perche se voi l'affliggerete. & esclamara à me, io udirò il suo grido.

24. Et io mi corrucciarò, e v'ammazzarò con la spada, e le vostre mogli saranno vedoue, & i vostri figliuoli, pupilli.

25. Se tu prestarai denari al mio popolo pouero, ch'è conesso teco, tu non gli sarai come usuraro, ne gl'imporrai l'usura.

26. Se tu riceuerai per pegno il vestimento del tuo prossimo, tu glielo restituirai auanti che il sole tramonti:

27. Perche questo è la sua sola coperta, quello è il vestimento de la sua pelle, nel quale ei debbe dormire: & auuerrà, che quando egli gridarà à me, io l'esaudirò: percioche io sono misericordioso.

28. Tu non dirai male dei giudici; ne dirai male del principe nel tuo popolo.

29. Tu non differirai di dare l'abondanza tua, e la lachrima & il liquore del tuo olio e vino: Tu mi darai il primogenito de i tuoi figliuoli.

30. Così tu farai del tuo bue, e de la tua pecora: starà per sette giorni con sua madre, ma l'ottauo giorno tu me la darai.

כב

31 וַאֲנָשִׁין קַדִּישִׁין תְּהוֹן קֳדָמַי וּבְשַׂר תְּלִישׁ מִן חֵיוָא בָּרָא לָא תֵיכְלוּן לְכַלְבָּא תִּרְמוֹן יָתֵיהּ׃

כג

1 לָא תְקַבֵּיל שְׁמַע דִּשְׁקַר לָא תְשַׁוֵּי יְדָךְ עִם חַיָּבָא לְמִהְוֵי לֵיהּ סָהִיד שְׁקַר׃

2 לָא תְהֵי בָתַר סַגִּיאֵי לְאַבְאָשָׁא וְלָא תִתְמְנַע מִלְּאַלָּפָא מָה דִּי בְעֵינָךְ עַל דִּינָא בָּתַר סַגִּיאֵי שַׁלֵּים דִּינָא׃

3 וְעַל מִסְכֵּינָא לָא תְרַחֵם בְּדִינֵיהּ׃

4 אֲרֵי תְעָרַע תּוֹרָא דְסַנְאָךְ אוֹ חֲמָרֵיהּ דְּטָעֵי אָתָבָא תְתֵיבִנֵּיהּ לֵיהּ׃

5 אֲרֵי תֶחֱזֵי חֲמָרָא דְסַנְאָךְ רְבִיעַ תְּחוֹת טָעֲנֵיהּ וְתִתְמְנַע מִלְּמִשְׁבַּק לֵיהּ מִשְׁבַּק תִּשְׁבּוֹק מָה דִּי בְלִבָּךְ עֲלוֹהִי וְתִפְרוֹק עִמֵּיהּ׃

6 לָא תַצְלֵי דִּין מִסְכֵּינָךְ בְּדִינֵיהּ׃

7 מִפִּתְגָּמִין בְּטֵלִין תְּהֵי רָחִיק וּדְזַכַּאי וּדְיִפּוֹק זַכַּי מִן דִּינָא לָא תִקְטוֹל אֲרֵי לָא אֲזַכֵּי חַיָּבָא׃

8 וְשֹׁחֲדָא לָא תְקַבֵּל אֲרֵי שֹׁחֲדָא מְעַוַּר עֵינֵי חַכִּימִין וּמְקַלְקֵל פִּתְגָּמִין תְּרִיצִין׃

9 וְגִיּוֹרָא לָא תְעִיקוּן וְאַתּוּן יְדַעְתּוּן יָת נַפְשָׁא דְגִיּוֹרָא אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוּן בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

10 וְשִׁית שְׁנִין תִּזְרַע יָת אַרְעָךְ וְתִכְנוֹשׁ יָת עֲלַלְתַּהּ׃

כב

31 וְאַנְשֵׁי־קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ׃

כג

1 לֹא תִשָּׂא שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְךָ עִם־רָשָׁע לִהְיֹת עֵד חָמָס׃

2 לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־תַעֲנֶה עַל־רִב לִנְטֹת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת׃

3 וְדָל לֹא תֶהְדַּר בְּרִיבוֹ׃

4 כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ אוֹ חֲמֹרוֹ תֹּעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃

5 כִּי־תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׂנַאֲךָ רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ׃

6 לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט אֶבְיֹנְךָ בְּרִיבוֹ׃

7 מִדְּבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג כִּי לֹא־אַצְדִּיק רָשָׁע׃

8 וְשֹׁחַד לֹא תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים׃

9 וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

10 וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃

κβ'.

31. Καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι, καὶ κρέας θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀπορρίψατε αὐτό.

ΚΕΦΑΛ. κγ'.

1. Οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν, οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου, γενέσθαι μάρτυς ἄδικος.

2. Οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ, οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους, ἐκκλῖναι μετὰ τῶν πλειόνων, ὥστε ἐκκλῖναι κρίσιν.

3. Καὶ πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει.

4. Ἐὰν δὲ συναντήσῃς τῷ βοῒ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ τῷ ὑποζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποδώσεις αὐτῷ.

5. Ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτωκὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συνεγερεῖς αὐτὸ μετ' αὐτοῦ.

6. Οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ.

7. Ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκου ἀποστήσῃ. ἀθῷον, καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς, καὶ οὐ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων.

8. Καὶ δῶρα οὐ λήψῃ. τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλεπόντων, καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια.

9. Καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε, οὐδὲ μὴ θλίψετε· ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσηλύτου. αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

10. Ἓξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου, καὶ συνάξεις τὰ γεννήματα αὐτῆς.

CAP. XXII.

31. Viri sancti eritis mihi: carnem quæ à bestiis fuerit prægustata, non comedetis, sed proiicietis canibus.

Das XXII. Capitel.

31. Jr solt heilige leute für mir sein / Darumb solt jhr kein fleisch essen / das auff dem felde von den thieren zurissen ist / sondern für die hunde werffen.

CAP. XXII.

31. E voi sarete à me huomini santi; e voi non mangiarete carne rapita nel campo, ma voi la gettarete al cane.

CAP. XXIII.

1. Non suscipies vocem mendacii: nec iunges manum tuam ut pro impio dicas falsum testimonium.

2. Non sequeris turbam ad faciendum malum: nec in iudicio, plurimorum acquiesces sententiæ, ut à vero devies.

3. Pauperis quoque non misereberis in iudicio.

4. Si occurreris bovi inimici tui, aut asino erranti, reduc ad eum.

5. Si videris asinum odientis te iacere sub onere, non pertransibis, sed sublevabis cum eo.

6. Non declinabis in iudicium pauperis.

7. Mendacium fugies. Insontem & iustum non occides, quia aversor impium.

8. Nec accipies munera, quæ etiam excæcant prudentes, & subvertunt verba iustorum.

9. Peregrino molestus non eris, scitis enim advenarum animas: quia & ipsi peregrini fuistis in Terra Ægypti.

10. Sex annis seminabis terram tuam, & congregabis fruges eius.

Das XXIII. Capitel.

DU solt falscher anklage nicht glauben / das du einem gottlosen beystand thust / vnnd ein falscher Zeuge seyest.

2. Du solt nicht folgen der menge zum bösen / vnnd nicht antworten für Gericht / daß du / der menge nach / vom Rechten weichest.

3. Du solt den geringen nicht schmücken in seiner sache.

4. Wenn du deines feindes Ochsen oder Esel begegnest / daß er jrret / so solt du jm denselben wider zuführen.

5. Wenn du des / der dich hasset / Esel sihest vnter seiner last ligen / Hüt dich / vnd laß jn nicht / sondern versäume gerne das deine vmb seinen willen.

6. Du solt das Recht deines armen nicht beugen in seiner sache.

7. Sey ferne von falschen sachen. Den Vnschüldigen vnnd Gerechten solt du nicht erwürgen / denn ich laß den Gottlosen nicht recht haben.

8. Du solt nicht geschenck nemen / denn geschenck machen die sehenden blind / vnnd verkehren die sachen der Gerechten.

9. Die frembdlingen solt jhr nicht vnterdrucken / Denn jhr wisset vmb der frembdlingen hertz / dieweil jhr auch seydt frembdlinge in Egyptenland gewesen.

10. Sechs jahr solt du dein land beseen / vnnd seine früchte einsammlen.

CAP. XXIII.

1. Tu non ascoltarai la falsità del mendacio: Tu non metterai la tua mano con l'empio, per esser falso testimonio.

2. Tu non seguitarai molti à mal fare, ne prometterai in alcuna causa, per ritirarti appresso di molti à peruertire il giuditio.

3. Tu non preferirai il pouero ne la sua causa.

4. Se tu rincontrarai il bue di quello che ti è inimico, o il suo asino disperso, tu lo condurrai à lui.

5. Se tu vedrai l'asino di quello che t'ha in odio, inclinato sotto il suo carico, tu ti fermarai per aiutarlo; tu l'aiutarai insieme con quello:

6. Tu non rinuersarai il giuditio del tuo pouero ne la sua causa.

7. Tu ti discostarai dal falso parlare, ne occiderai l'innocente, ne il giusto, perche io non giustificarò l'empio.

8. Tu non pigliarai il presente; perche il presente acceca quelli che vedeno, e rinuersa la le parole de giusti.

9. Tu non affliggerai il forestiero; imperoche voi hauete conosciuti li affetti del forestiero, perche voi sete stati forestieri ne la terra di Egitto.

10. Per sei anni tu seminarai la tua terra, e raccoglierai l'entrata di essa:

כג

11 ושביעיתא תשמטינה ותרטשינה ויכלון מסכיני עמך ושארהון תיכול חית ברא כדין תעביד לכרמך לזיתך׃

12 שתא יומין תעביד עיבידתך וביומא שביעאה תנוח בדיל דינוח תורך וחמרך וישקוט בר אמתך וגיורא׃

13 ובכל דאמרית לכון תסתמרון ושום טעות עממיא לא תדכרון לא ישתמע על פומכון׃

14 תלת זמנין תחגון קדמי בשתא׃

15 ית חגא דפטיריא תיטר שבעא יומין תיכול פטירא כמא דפקדתך לזמן ירחא דאביבא ארי ביה נפקתא ממצרים ולא יתחזון קדמי ריקנין׃

16 וחגא דחצדא ביכורי עובדך דתזרע בחקלא וחגא דכנשא במפקא דשתא במכנשך ית עובדך מן חקלא׃

17 תלת זמנין בשתא יתחזון כל דכורך קדם רבון עלמא ייי׃

18 לא תכוס על חמיע דם פסחי ולא יביתון בר מן מדבחא תרבי נכסת חגא עד צפרא׃

19 ריש בכורי ארעך תיתי לבית מקדשא דייי אלהך לא תיכול בסר בחלב׃

כג

11 והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן־תעשה לכרמך לזיתך׃

12 ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן־אמתך והגר׃

13 ובכל אשר־אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על־פיך׃

14 שלש רגלים תחג לי בשנה׃

15 את־חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתך למועד חדש האביב כי־בו יצאת ממצרים ולא־יראו פני ריקם׃

16 וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך את־מעשיך מן־השדה׃

17 שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך אל־פני האדן יהוה׃

18 לא־תזבח על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין חלב־חגי עד־בקר׃

19 ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו׃

κγ.

11. Τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις, καὶ ἀνήσεις αὐτήν, καὶ ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου, τὰ δὲ ὑπολελειμμένα ἔδονται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. οὕτω ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου.

12. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνάπαυσις, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου, καὶ ὁ προσήλυτος.

13. Πάντα ὅσα λελάληκα πρὸς ὑμᾶς φυλάξασθε. καὶ ὄνομα θεῶν ἑτέρων οὐκ ἀναμνησθήσεσθε, οὐδὲ μὴ ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

14. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάσατέ μοι.

15. Τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξασθε, ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων. ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.

16. Καὶ ἑορτὴν τοῦ θερισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἐὰν σπείρῃς ἐν τῷ ἀγρῷ σου. καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ᾽ ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου, τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου.

17. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. (ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὅριά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου.)

18. Οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυσιάσματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ στέαρ τῆς ἑορτῆς μου ἕως πρωΐ.

19. Τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

CAP. XXIII.

11. Anno autem ſeptimo dimittes eam, & requieſcere facies, ut comedant pauperes populi tui: & quicquid reliquum fuerit, edant beſtiæ agri ita facies in vinea, & in oliveto tuo.

12. Sex diebus operaberis: ſeptimo die ceſſabis, ut requieſcat bos & aſinus tuus: & refrigeretur filius ancillæ tuæ, & advena.

13. Omnia quæ dixi vobis, cuſtodite. Et per nomen externorum deorum non iurabitis, neque audietur ex ore veſtro.

14. Tribus vicibus per ſingulos annos mihi feſta celebrabitis.

15. Solennitatem azymorum cuſtodies. Septem diebus comedes azyma, ſicut præcepi tibi, tempore menſis novorum, quando egreſſus es de Ægypto: non apparebis in cōſpectu meo vacuus.

16. Et ſolennitatem meſſis primitivorum operis tui, quæcunque ſeminaveris in agro: ſolennitatem quoque in exitu anni, quando congregaveris omnes fruges tuas de agro.

17. Ter in anno apparebit omne maſculinum tuum coram Domino Deo tuo.

18. Non immolabis ſuper fermento ſanguinem victimæ tuæ, nec remanebit adeps ſolennitatis meæ uſque mane.

19. Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum Domini Dei tui. Non coques hœdum in lacte matris ſuæ.

Das XXIII. Capitel.

11. Im ſiebenden jar ſoltu es ruhen vnd ligen laſſen / daß die armen vnter deinem volck davon eſſen / vnnd was vberbleibt laß das Wild auff dem felde eſſen. Alſo ſolt du auch thun mit deinem Weinberge vnd Oelberge.

12. Sechs tage ſolt du deine arbeit thun / Aber des ſiebenden tags ſolt du feyren / auff daß dein Ochs vnnd Eſel ruhen / vnnd deiner magd ſohn vnnd frembdling ſich erquicken.

13. Alles was ich euch geſagt habe / das haltet. Vnd anderer götter namen ſolt jr nicht gedencken / vnnd auß eurem munde ſollen ſie nicht gehöret werden.

14. Dreymal ſolt jhr mir Feſt halten im jahr.

15. Nemlich / das Feſt der vngeſeuerten Brod ſolt du halten / daß du ſieben tag vngeſeurt bröt eſſeſt (wie ich dir geboten hab) vmb die zeit des Monden Abib / denn in demſelbigen biſt du auß Egypten gezogen. Erſcheinet aber nicht leer für mir.

16. Vnd das Feſt der erſten Erndten / der frücht die du auff dem felde geſeet haſt / vnd das Feſt der Einſammlung / im außgang des Jars / wenn du deine arbeit eingeſammlet haſt vom felde.

17. Drey mal im Jar ſollen erſcheinen für dem HERREN dem Herrſcher / alle deine Mannsbilde.

18. Du ſolt das blut meines Opffers nit neben den Saurteig opffern / vnnd das fette von meinem Feſt ſol nicht bleiben biß auff morgen.

19. Das Erſtling von der erſten frucht auff deinem felde / ſolt du bringen inn das hauß deß HERREN deines Gottes / Vnd ſolt das Böcklein nicht kochen / Dieweil es an ſeiner muter milch iſt.

CAP. XXIII.

11 *Ma nel ſettimo anno tu la laſciarai, e non la lauorarai; & i poueri del tuo popolo mangiaranno; e del reſto che auanzarà loro, ne mangiara la beſtia del campo; coſi farai à la tua vigna, & al tuo olineto.*

12. *Tu farai per ſei giorni le opere tue, ma nel ſettimo giorno tu ti riposarai, à fin che il tuo bue ſi riposi, & il tuo aſino, & il figliuolo de la tua ſerua ſi ricrei, & il foreſtiero.*

13. *E voi metterete cura in tutte le coſe che io vi ho dette: E non farete mentione del nome di altri dii, e non ſarà udito ne la tua bocca.*

14. *Tu mi farai feſta tre volte in ciaſcuno anno.*

15. *Tu oſſeruarai la ſolennità de gli azimi. Tu mangiarai ſette giorni del pane ſenza lieuito, ſi come io t' ho comandato nel tempo del meſe de nuoui frutti, per che in eſſo tu ſei vſcito di Egitto, ne ſi vedranno voti dinanzi à me.*

16. *Et oſſeruarai la ſolennità de la ricolta de i primi frutti de le tue opere, i quali hauerai ſeminati nel campo; e la ſolennità de la ricolta che ſi fà nel fine de l' anno, quando tu hauerai ricolto le tue opere del campo.*

17. *Ne le tre volte di ciaſcuno anno tutti i tuoi maſchii compariranno à la preſenza del Signore.*

18. *Tu non ſacrificarai il ſangue del mio ſacrifitio co'l lieuito, ne il graſſo del mio Agnello ſacrificato reſtarà inſino à la mattina.*

19. *Tu portarai le primitie de i primi frutti de la tua terra ne la caſa del Signore Dio tuo. Tu non cuocerai il capretto nel latte di ſua madre.*

כג

20 הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי:

21 השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו:

22 כי אם שמע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את איביך וצרתי את צרריך:

23 כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני החוי והיבוסי והכחדתיו:

24 לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר תשבר מצבתיהם:

25 ועבדתם את יהוה אלהיכם וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך:

26 לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא:

27 את אימתי אשלח לפניך והמתי את כל העם אשר תבא בהם ונתתי את כל איביך אליך ערף:

28 ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך:

29 לא אגרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית השדה:

כג

20 הא אנא שלח מלאכא קדמך למטרך באורחא ולאעלותך לאתרא דאתקינית:

21 אסתמר מן קדמוהי וקביל במימריה לא תסרב לקבליה ארי לא ישבוק לחוביכון ארי בשמי (מימריה:)

22 ארי אם קבלא תקביל (במימריה) ותעביד כל דאמליל ואסני ית סנאך ואעיק לדמעיקין לך:

23 ארי יהך מלאכי קדמך ויעלינך לאמוראי וחתאי ופריזאי וכנענאי חואי ויבוסאי ואשיצינון:

24 לא תסגדון לטעותהון ולא תפלחינון ולא תעביד כעובדיהון ארי פגרא תפגרינון ותברא תתבר קמתהון:

25 ותפלחון קדם יי אלהכון ויברך ית מיכלך וית משתיך ואעדי מרעין בישין מבינך:

26 לא תהי מתכלא ועקרא בארעך ית מנין יומך אשלם:

27 ית אימתי אשלח קדמך ואתבר ית כל עממיא דאת אתי לאגחא בהון ואמסר ית כל בעלי דבבך קדמך מחזרי קדל:

28 ואשלח ית ערעיתא קדמך ותתריך ית חואי ית כנענאי וית חתאי מן קדמך:

29 לא אתרכינון מן קדמך בשתא חדא דלמא תהי ארעא צדיא ויסגון עלך חית ברא:

κγ'.

20. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασά σοι.

21. Πρόσεχε σὺ αὐτῷ, καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπείθει· οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληταί σε. τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ.

22. Ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἂν εἴπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείσομαι τοῖς ἀντικειμένοις σοι.

23. Πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.

24. Οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς, καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν.

25. Καὶ λατρεύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑμῶν.

26. Οὐκ ἔσται ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς σου. τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρῶν ἀναπληρώσω.

27. Καὶ τὸν φόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς. καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας.

28. Καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου, καὶ ἐκβαλεῖ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ.

29. Οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐν ἐνιαυτῷ ἑνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς.

CAP. XXIII.

20. Ecce ego mittam angelum meum, qui præcedat te, & custodiat in via, & introducat in locum quem præparavi.

21. Observa eum, & audi vocem eius, nec contemnendum putes: quia non dimittet cum peccaveris, & est nomen meum in illo.

22. Quòd si audieris vocem eius, & feceris omnia quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, & affligam affligentes te.

23. Præcedetque te angelus meus, & introducet te ad Amorrhæum, & Hethæum, & Pherezæum, Chananæumque, & Hevæum, & Iebusæum, quos ego conteram.

24. Non adorabis deos eorum, nec coles eos: non facies opera eorum, sed destrues eos, & confringes statuas eorum.

25. Servietisque Domino Deo vestro, ut benedicam panibus tuis & aquis, & auferam infirmitatem de medio tui.

26. Nó erit infœcunda, nec sterilis in terra tua: numerum dierum tuorum implebo.

27. Terrorem meum mittam in præcursum tuum, & occidam omnem populum, ad quem ingredieris: cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga vertam:

28. Emittens crabrones prius, qui fugabunt Hevæum, & Chananæum, & Hethæum, antequam introeas.

29. Non eiiciam eos à facie tua anno uno: ne terra in solitudinem redigatur, & crescant contra te bestiæ.

Das XXIII. Capitel.

20. Sihe/ich sende einen Engel für dir her/der dich behüte auff dem weg/ vnd bringe dich an den ort/den ich bereitt habe.

21. Darumb hüte dich für seinem angesicht/ vnnd gehorche seiner stimme/ vnnd erbittere jhn nicht/ denn er wirdt euer vbertretten nicht vergeben/ vnnd mein Name ist in jm.

22. Wirst du aber seine stimme hören/ vnd thun alles was ich dir sagen werde/ so wil ich deiner feinde feind/ vnnd deiner Widerwertigen Widerwertiger sein.

23. Wenn nun mein Engel für dir hergehet/vnd dich bringet an die Amoriter/ Hethiter/ Pheresiter/ Cananiter/ Heviter vnd Jebusiter/ vnd ich sie vertilge.

24. So solt du jre götter nicht anbeten/ noch jnen dienen/ vnnd nicht thun wie sie thun/ sondern du solt jhre götzen vmbreissen vnd zubrechen.

25. Aber dem HERRN euwrem GOtt solt jhr dienen/ so wird er dein brot vnd dein wasser segenen. Vnd ich will alle kranckheit von dir wenden.

26. Vnd soll nichts vntrechtig noch vnfruchtbars sein in deinem lande/vnd will dich lassen alt werden.

27. Ich wil mein schrecken für dir her senden/vnd alles volck verzagt machen/ dahin du kommest/ vnnd wil dir geben alle deine feinde in die flucht.

28. Ich wil Hornissen für dir her senden/ die für dir herauß jagen die Heuiter/Cananiter/ vnd Hethiter.

29. Ich will sie nicht auff ein jahr außstossen für dir/ auff daß nicht das land wüst werde/ vnd sich wilde Thier wider dich mehren.

CAP. XXIII.

20. Ecco ch'io mando l'Angelo dinanzi à te, à fin che ti guardi nel camino, e ti introduca nel luogo, che io ho apparecchiato.

21. Guardati da la sua faccia, & obedisci à la sua voce, e non lo esacerbarai: perche non perdonarà à la vostra trasgressione; il Nome mio e in esso.

22. Imperoche se tu ascoltarai la sua voce, e farai tutto quello ch'io ti dirò: allhora io odiarò quelli che t'odiano, & affliggerò tutti quelli che t'affliggeno.

23. E così il mio Angelo andarà auanti à te, e t'introdurrà à l'Amorreo, à l'Hettheo, al Phereseo, al Cananeo, à l'Hiueo, & al Iebuseo, & io gli dissiparò.

24. Tu non adorarai i loro dii, ne farai loro seruitio, ne farai secondo le operationi loro: anzi tu gli distruggerai, e spezzarai le statue loro.

25. Ma voi seruirete al Signore Dio vostro, e benedirà il vostro pane, e le vostre acque, & io leuarò la infermità del mezzo di voi.

26. Ne la tua terra non vi sarà donna che disperda, ne sterile, io compirò il numero de i tuoi giorni.

27. Io mandarò auanti à te il mio timore, & ammazzarò ogni popolo, alquale tu andarai; e ti darò tutti tuoi nimici che volteranno le spalle.

28. Inoltre io mandarò il scalabrone auanti à te, ilquale scacci lo Hiueo, il Cananeo, e lo Hettheo da la tua faccia.

29. Io non gli scacciarò da te in vno anno à fin che la terra non sia desolata, e la bestia del campo sia moltiplicata contra di te.

כג

30 מְעַט מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרֶה וְנָחַלְתָּ אֶת־הָאָרֶץ׃

31 וְשַׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ מִיַּם־סוּף וְעַד־יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר עַד־הַנָּהָר כִּי אֶתֵּן בְּיֶדְכֶם אֵת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְגֵרַשְׁתָּמוֹ מִפָּנֶיךָ׃

32 לֹא־תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית׃

33 לֹא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ פֶּן־יַחֲטִיאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ׃

כג

30 זְעֵיר זְעֵיר אֲתָרְכִינֵּיהּ מִן קֳדָמָךְ עַד דְּתִפֵּישׁ וְתַחְסִין יָת אַרְעָא׃

31 וְאֶשַּׁוֵּי יָת תְּחוּמָךְ מִיַּמָּא דְסוּף עַד יַמָּא דִפְלִשְׁתָּאֵי וּמִמַּדְבְּרָא עַד פְּרָת אֲרֵי אֶמְסַר בִּידְכוֹן יָת יָתְבֵי אַרְעָא וְתִתָרְכִינּוּן מִן קֳדָמָךְ׃

32 לָא תִגְזַר לְהוֹן וּלְטַעֲוָתְהוֹן קְיָם׃

33 לָא יִתְּבוּן בְּאַרְעָךְ דִּלְמָא יְחַיְּבוּן יָתָךְ קֳדָמַי וְלָא תִפְלַח יָת טַעֲוָתְהוֹן אֲרֵי לְתַקְלָא יְהוֹן לָךְ׃

κγ'.

30. Κατὰ μικρὸν μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς, καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν.

31. Καὶ θήσω τὰ ὅριά σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιείμ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου. καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ.

32. Οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην.

33. Καὶ οὐκ ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρός με. ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονταί σοι πρόσκομμα.

כד

1 וְאֶל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל־יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק׃

2 וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ׃

3 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה׃

4 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה לִשְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃

5 וַיִּשְׁלַח אֶת־נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים׃

כד

1 וּלְמֹשֶׁה אֲמַר סַק לָקֳדָם ייי אַתְּ וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל וְתִסְגְּדוּן מֵרָחִיק׃

2 וְיִתְקָרַב מֹשֶׁה בִּלְחוֹדוֹהִי לָקֳדָם ייי וְאִינּוּן לָא יִתְקָרְבוּן וְעַמָּא לָא יִסְּקוּן עִמֵּיהּ׃

3 וַאֲתָא מֹשֶׁה וְאִשְׁתָּעִי לְעַמָּא יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַייי וְיָת כָּל דִּינַיָּא וַאֲתִיבוּ כָּל עַמָּא כַּחֲדָא וַאֲמַרוּ כָּל פִּתְגָמַיָּא דְמַלֵּיל ייי נַעְבֵּיד׃

4 וּכְתַב מֹשֶׁה יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַייי וְאַקְדֵּים בְּצַפְרָא וּבְנָא מַדְבְּחָא בְּשִׁפּוֹלֵי טוּרָא וּתְרַתָּא עַסְרֵי קָמָא לִתְרֵי עֲסַר שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל׃

5 וּשְׁלַח יָת בּוּכְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַסִּיקוּ עֲלָוָן וְנַכִּסוּ נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם ייי תּוֹרִין׃

ΚΕΦΑΛ. κδ'.

1. Καὶ τῷ Μωϋσῇ εἶπεν· ἀνάβηθι πρὸς τὸν κύριον, σὺ καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ, καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ κυρίῳ.

2. Καὶ ἐγγιεῖ Μωϋσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιοῦσιν. ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν.

3. Εἰσῆλθε δὲ Μωϋσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα. ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ λέγοντες· πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα.

4. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς πάντα τὰ ῥήματα κυρίου. ὀρθρίσας δὲ Μωϋσῆς τοπρωῒ, ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

5. Καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου κυρίῳ τῷ θεῷ μοσχάρια.

CAP. XXIII.

30. Paulatim expellam eos de conspectu tuo, donec augearis, & possideas Terram.

31. Ponam autem terminos tuos à Mari rubro usque ad mare Palæsthinorum, & à deserto usque ad fluvium: tradam in manibus vestris habitatores Terræ, & eiiciam eos de conspectu vestro.

32. Non inibis cum eis fœdus, nec cum diis eorum.

33. Non habitent in terra tua, ne fortè peccare te faciant in me, si servieris diis eorum. quod tibi certè erit in scandalum.

Das XXIII. Capitel.

30. Einzelen nach einander wil ich sie für dir herauß stossen/ biß daß du wechsest/ vnd das Land besitzest.

31. Vnd wil deine Grentze setzen/ das Schilffmeer vnd das Philister Meer/ vnnd die Wüsten biß an das wasser/ Denn ich will dir in deine hand geben/ die Einwoner des Lands/ daß du sie solt außstossen für dir her.

32. Du solt mit jnen oder mit jhren Göttern keinen Bund machen.

33. Sondern laß sie nicht wonen inn deinem lande/ daß sie dich nit verfüren wider mich. Denn wo du jhren göttern dienest/ wird dirs zum ergernuß gerathen.

CAP. XXIII.

30. A poco à poco io gli scacciarò da te, per fino à tanto che tu cresca, & pigli la terra per heredità.

31. Et io metterò il tuo confine dal mar rosso insino al mare de Philistei, e dal diserto insino al fiume: imperoche io darò ne le mani vostre gli habitatori de la terra e tu gli scacciarai da la tua faccia.

32. Tu non farai lega con loro ne co i loro dii.

33. Essi non habitaranno ne la tua terra, à fin che perauentura non ti facciano peccare contra ai me, mentre che tu seruissi à i loro dii, perche questo ti sarebbe in scandalo.

CAP. XXIIII.

1. Moysi quoque dixit, Ascende ad Dominum tu & Aaron, Nadab & Abiu, & septuaginta senes ex Israël, & adorabitis procul.

2. Solusq; Moyses ascendet ad Dominum, & illi non appropinquabunt: nec populus ascendet cum eo.

3. Venit ergo Moyses & narravit plebi omnia verba Domini, atque iudicia: respondítque omnis populus una voce, Omnia verba Domini quæ locutus est faciemus.

4. Scripsit autem Moyses universos sermones Domini: & manè consurgens ædificavit altare ad radices montis, & duodecim titulos per duodecim tribus Israël.

5. Misítque iuvenes de filiis Israël, & obtulerunt holocausta, immolaveruntque victimas pacificas Domino, vitulos duodecim.

Das XXIIII. Capitel.

1. VNnd zu Mose sprach er: Steig herauff zum HERRN/ du vnd Aaron/ Nadab vnd Abihu/ vnd die siebentzig Eltesten Jsrael/ vnd betet an von ferne.

2. Aber Mose alleine nahe sich zum HERREN/ vnnd laß jene sich nicht herzu nahen/ vnnd das volck komme auch nicht mit jm herauff.

3. Mose kam vnnd erzehlet dem volck alle wort des HERRN/ vnnd alle Rechte/ Da antwortet alles volck mit einer stimm/ vnd sprachen: Alle wort/ die der HERR gesagt hat/ wollen wir thun.

4. Da schreib Mose alle wort des HERREN/ vnd macht sich des morgens frü auff/ vnnd bauet einen Altar vnten am Berge/ mit zwölff Seulen/ nach den zwölff Stämmen Jsrael.

5. Vnd sandte hin Jüngling auß den Kindern Jsrael/ daß sie Brandopffer drauff opfferten/ vnd Danckopffer dem HERRN von Farren.

CAP. XXIIII.

1. E Disse à Moise, Monta al Signore, tu & Aharon, Nadab & Abiu, e settanta de vecchii d'Israel, e vi inchinarete da lontano.

2. Ma solamente Moise si accosti al Signore: e quelli non si accostino, ne il popolo monti con seco.

3. Moise dunque venne, e narrò al popolo tutte le parole del Signore, e tutti i suoi giudicii. E tutto il popolo rispose ì vna voce, e dissero, Noi faremo tutte le cose, che ha detto il Signore.

4. E Moise scrisse tutte le parole del Signore; e leuandosi la mattina edificò vno altare sotto il monte, e dodici titoli secondo le dodici tribu d'Israel.

5. E mandò i giouani dei figliuoli d'Israel, i quali offerirono holocausti, e sacrificorono de vitelli, sacrifitii pacifichi al Signore.

כד

6 ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על־המזבח׃

7 ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר־דבר יהוה נעשה ונשמע׃

8 ויקח משה את־הדם ויזרק על־העם ויאמר הנה דם־הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל־הדברים האלה׃

9 ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל׃

10 ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר׃

11 ואל־אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את־האלהים ויאכלו וישתו׃

12 ויאמר יהוה אל־משה עלה אלי ההרה והיה־שם ואתנה לך את־לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם׃

13 ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל־הר האלהים׃

14 ואל־הזקנים אמר שבו־לנו בזה עד אשר־נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי־בעל דברים יגש אלהם׃

15 ויעל משה אל־ההר ויכס הענן את־ההר׃

16 וישכן כבוד־יהוה על־הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל־משה ביום השביעי מתוך הענן׃

כד

6 ונסיב משה פלגות דמא ושוי במזרקיא ופלגות דמא זרק על מדבחא׃

7 ונסיב ספרא דקימא וקרא קדם עמא ואמרו כל דמליל יי נעביד ונקבל׃

8 ונסיב משה ית דמא וזרק על מדבחא לכפרא על עמא ואמר הא דם קימא דגזר יי עמכון על כל פתגמיא האלין׃

9 וסליק משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעין מסבי ישראל׃

10 וחזו ית יקר אלהא דישראל ותחות כרסי יקריה כעובד אבן טבא וכמחזי שמיא לברירו׃

11 ולרברבי בני ישראל לא הות נזקא וחזו ית יקרא דיי והוו חדן בקרבניהון דיתקבלו כאלו הוו אכלין ושתן׃

12 ואמר יי למשה סק לקדמי לטורא והוי תמן ואתן לך ית לוחי אבנא ואוריתא ותפקדתא דכתבית לאלופיהון׃

13 וקם משה ויהושע משמשניה וסליק משה לטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי׃

14 ולסביא אמר אוריכו לנא הכא עד דנתוב לותכון והא אהרן וחור עמכון מאן דאית ליה דינא יתקרב לקדמיהון׃

15 וסליק משה לטורא וחפא ענגא ית טורא׃

16 ושרא יקרא דיי על טורא דסיני וחפהי ענגא שיתא יומין וקרא למשה ביומא שביעאה מגו ענגא׃

κδ.

6. Λαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος, ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας, τὸ δὲ ἥμισυ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον.

7. Καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης, ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν· πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα.

8. Λαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὸ αἷμα, κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς διέθετο κύριος πρὸς ἡμᾶς, περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων.

9. Καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ.

10. Καὶ εἶδον τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ἐκεῖ ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὥσπερ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαριότητι.

11. Καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς. Καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.

12. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἀνάβηθι πρὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ. καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς, ἃς ἔγραψα, νομοθετῆσαι αὐτοῖς.

13. Καὶ ἀναστὰς Μωϋσῆς, καὶ Ἰησοῦς, ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ.

14. Καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον· ἡσυχάζετε αὐτοῦ ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν, καὶ Ὢρ μεθ' ὑμῶν. ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς.

15. Καὶ ἀνέβη Μωϋσῆς εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος.

16. Καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἓξ ἡμέρας. καὶ ἐκάλεσε κύριος τὸν Μωϋσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης.

CAP. XXIIII.

6. Tulit itaque Moyses dimidiam partem sanguinis, & misit in crateras: partem autem residuam fudit super altare.

7. Assumensque volumen fœderis, legit audiente populo: qui dixerunt, Omnia quæ locutus est Dominus faciemus, & erimus obedientes.

8. Ille verò sumptum sanguinem respersit in populum, & ait, Hic est sanguis fœderis quod pepigit Dominus vobiscum super cunctis sermonibus his.

9. Ascenderuntq; Moyses & Aaron, Nadab & Abiu, & septuaginta de senioribus Israël:

10. Et viderunt Deum Israel & sub pedibus eius quasi opus lapidis sapphirini, & quasi cœlum cum serenum est.

11. Nec super eos qui procul recesserant de filiis Israël, misit manum suam: videruntque Deum, & comederunt ac biberunt.

12. Dixit autem Dominus ad Moysen, Ascende ad me in montem, & esto ibi: daboque tibi tabulas lapideas, & legem, ac mandata quæ scripsi: ut doceas eos.

13. Surrexerunt Moyses, & Iosue minister eius: ascendensq; Moyses in montem Dei,

14. Senioribus ait: Exspectate hic, donec revertamur ad vos: habetis Aaron & Hur vobiscum: si quid natum fuerit quæstionis, referetis ad eos.

15. Cumq; ascendisset Moyses, operuit nubes montem.

16. Et habitavit gloria Domini super Sinai, tegens illum nube sex diebus: Septimo autem die vocavit eum de medio caliginis.

Das XXIIII. Capitel.

6. Vnnd Mose nam die helffte des Bluts/ vnd thets in ein Becken/ die ander helfft sprenget er auff den Altar.

7. Vnd nam das Buch des Bunds/ vnnd laß es für den ohren des volcks. Vnnd da sie sprachen: Alles was der HERR gesagt hat/ wollen wir thun vnnd gehorchen:

8. Da nam Mose das Blut/ vnnd sprenget das volck damit/ vnnd sprach: Sehet/ das ist Blut des Bunds/ den der HERR mit euch macht/ über allen disen worten.

9. Da stiegen Mose/ Aaron/ Nadab vnd Abihu/ vnnd die siebentzig Eltesten Jsrael hinauff.

10. Vnd sahen den Gott Jsrael: Vnter seinen füssen war es wie ein schöner Saphir/ vnd wie die gestalt des Himmels/ wenns klar ist.

11. Vnnd er ließ seine hand nit über dieselben Obersten in Jsrael. Vnnd da sie Gott geschauet hatten/ assen vnnd truncken sie.

12. Vnd der HERR sprach zu Mose: Kom̃ herauff zu mir auff den Berg/ vnd bleib daselbs/ daß ich dir gebe steinern Tafeln/ vnd Gesetz/ vnnd Gebot/ die ich geschrieben habe/ die du sie lehren solt.

13. Da macht sich Mose auff/ vnnd sein Diener Josua/ vnnd steig auff den berg Gottes.

14. Vnnd sprach zu den Eltesten: Bleibt hie/ biß wir wider zu euch kommen/ Sihe/ Aaron vnnd Hur sind bey euch/ hat jemand eine sache/ der komme für dieselben.

15. Da nun Mose auff den Berg kam/ bedeckt eine wolcke den Berg.

16. Vnnd die Herrligkeit des HERREN wonete auff dem berge Sinai/ vnnd decket jhn mit der Wolcken sechs tage/ vnd rieff Mose am siebenden tage auß der Wolcken.

CAP. XXIIII.

6. E Moise prese la metà del sangue, e lo messe ne le tazze; e l'altra metà del sangue la sparse sopra lo altare.

7. Prese in oltre il libro del patto, e lo lesse, che popolo l'vdiua, il quale disse, Noi faremo tutto quel che ha detto il Signore, & obediremo.

8. Prese ancora Moise il sangue, e lo sparse sopra il popolo, dicendo, Ecco il sangue del patto che'l Signore ha fatto con voi sopra tutte, queste cose.

9. Dipoi Moise & Aharon, Nadab & Abiu, e settanta de vecchii d'Israel montorono.

10. E videro lo Dio d'Israel: e sotto i suoi piedi vi era come vno lauorierò di pietra di zaphiro, e come il riguardo del cielo sereno.

11. Ma non distese la sua mano à i principi de figliuoli d'Israel, e videro Dio, e mangiorono e beuuero.

12. Et il Signore disse à Moise, Monta à me à la montagna, e starai quiui, & io ti darò le tauole di pietra, & la Legge, & i comandamenti ch'io ho scritti per insegnar loro.

13. Moise dunque si leuò su & Iosue suo ministro, e Moise salì al monte di Dio.

14. E disse à i vecchii, Aspettate quì, per fin che noi ruorniamo à voi: & ecco Aharon & Hur sono con voi: chiunque hauerà de le controuersie, andarà à loro.

15. Allhora Moise salì sul monte, & vna nuuola coprì il monte.

16. E la gloria del Signore stette sopra il monte Sinai, e la nuuola lo coprì per sei giorni: e nel settimo giorno chiamò Moise del mezzo de la nuuola.

כד

17 וחיזו יקרא דיי כאשא אכלא בריש טורא לעיני בני ישראל׃

18 ועל משה בגו ענגא וסליק לטורא והוה משה בטורא ארבעין יממין וארבעין לילון׃

כה

1 ומליל יי עם משה למימר׃

2 מליל עם בני ישראל ויפרשון קדמי אפרשותא מן כל גבר דיתרעי לביה תסבון ית אפרשותי׃

3 ודא אפרשותא דתסבון מנהון דהבא וכספא ונחשא׃

4 ותכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי׃

5 ומשכי דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא ואעי שטין׃

6 משחא לאנהרותא בוסמיא למשח רבותא ולקטורת בוסמיא׃

7 אבני בורלא ואבני אשלמותא לשקעא באפודא ובחושנא׃

8 ויעבדון קדמי מקדשא ואשרי שכנתי ביניהון׃

9 בכול דאנא מחזי יתך ית דמות משכנא וית דמות כל מנוהי וכן תעבדון׃

10 ויעבדון ארונא דאעי שטין תרתין אמין ופלגא אורכיה ואמתא ופלגא פותיה ואמתא ופלגא רומיה׃

11 ותחפי יתיה דהב דכי מגו ומברא תחפיניה ותעביד עלוהי זיר דדהב סחור סחור׃

כד

17 ומראה כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל׃

18 ויבא משה בתוך הענן ויעל אל־ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה׃

כה

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃

2 דבר אל־בני ישראל ויקחו־לי תרומה מאת כל־איש אשר ידבנו לבו תקחו את־תרומתי׃

3 וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת׃

4 ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים׃

5 וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים׃

6 שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים׃

7 אבני־שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן׃

8 ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם׃

9 ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל־כליו וכן תעשו׃

10 ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו׃

11 וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב׃

κδ´.

17. Τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης κυρίου ὡσεὶ πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἔναντι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

18. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

ΚΕΦΑΛ. κέ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λάλησον. λάβετέ μοι ἀπαρχὰς παρὰ πάντων, οἷς ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λήψεσθε τὰς ἀπαρχάς μου.

3. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ ἣν λήψεσθε παρ᾽ αὐτῶν, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν.

4. Ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας.

5. Καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, (καὶ λίθους σαρδίους.)

6. Καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος,

7. Καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη.

8. Καὶ ποιήσεις μοι ἁγίασμα, καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν.

9. Καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ παράδειγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς, οὕτω ποιήσεις.

10. Καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος.

11. Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν, καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια χρυσᾶ στρεπτὰ κύκλῳ.

17. Erat

CAP. XXIIII.

17. Erat autem species gloriæ Domini, quasi ignis ardens super verticem montis in conspectu filiorum Israël.

18. Ingressusq; Moyses medium nebulæ, ascendit in montem: & fuit ibi quadraginta diebus, & quadraginta noctibus.

CAP. XXV.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere filiis Israël, ut tollant mihi primitias: ab omni homine qui offert ultroneus, accipietis eas.

3. Hæc sunt autem quæ accipere debetis, Aurum, & argentum, & æs.

4. Hyacinthum & purpuram, coccumq; bis tinctum, & byssum, pilos caprarum.

5. Et pelles arietum rubricatas, pellesq; ianthinas, & ligna setim:

6. Oleum ad luminaria concinnanda; aromata in vnguentum, & thymiamata boni odoris:

7. Lapides onychinos, & gemmas ad ornandum ephod, ac rationale.

8. Facientq; mihi sanctuarium, & habitabo in medio eorum.

9. Iuxta omnem similitudinem tabernaculi quod ostendam tibi, & omnium vasorum in cultum eius; sicque facietis illud:

10. Arcam de lignis setim compingite, cuius longitudo habeat duos & semis cubitos, latitudo cubitum & dimidium, altitudo cubitum similiter ac semissem.

11. Et deaurabis eam auro mundissimo intus & foris: faciesq; suprà coronam auream per circuitum:

Das XXIIII. Capitel.

17. Vnd das ansehen der Herrligkeit des HERRN war wie ein verzehrent Fewer/ auff der spitze des Bergs/ für den Kindern Jsrael.

18. Vnnd Mose gieng mitten inn die Wolcken/ vnd steig auff den Berg/ vnd bleib auff dem Berge viertzig tage vnd viertzig Nacht.

Das XXV. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Sage den Kindern Jsrael/ daß sie mir ein Hebopffer geben/ vnnd nemet dieselben von jedermann der es williglich gibt.

3. Das ist aber das Hebopffer/ das jhr von jhnen nemen solt/ Goldt/ Silber/ Ertz.

4. Gele Seiden/ Scharlacken/ Rosinrot/ weisse Seiden/ Zigenhaar.

5. Röttliche Widerfell/ Dachsfell/ Förnholtz.

6. Oele zur Lampen/ specerey zur Salben vnd gutem Reuchwerck.

7. Onychstein vnd eingefaste steine/ zum Leibrock/ vnd zum Schildtlein.

8. Vnd sie sollen mir ein Heiligthumb machen/ daß ich vnter jhnen wone.

9. Wie ich dir ein Fürbilde der Wonunge vnd alles seines Geräths zeigen werde/ so solt jrs machen.

10. Machet eine Lade von Förnholtz/ dritthalb ellen sol die lenge sein/ anderhalb ellen die breite/ vnnd anderhalb ellen die höhe.

11. Vnnd solt sie mit feinem Goldt überziehen/ innwendig vnnd auswendig/ vnnd mache einen Gülden Krantz oben vmbher.

CAP. XXIIII.

17. El'aspetto de la gloria del Signore era come vn fuoco ardente in cima de la montagna, dinanzi à gli occhii de figliuoli d'Israel.

18. E Moise entrò nel mezzo de la nuuola, e salì sul monte: e Moise stette nel monte per quaranta giorni e quaranti notti.

CAP. XXV.

1. Et il Signore parlò à Moise dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, che piglino l'offerta per me. Voi riceuerete la mia offerta da ogni huomo, il cuor del quale la darà volontariamente.

3. Ora questa è l'offerta, che voi riceuerete da quelli, cioè, oro, argento, e rame.

4. Hiacintho, porpora, scarlatto, bisso, peli di capra:

5. Pelli di montoni tinte in rosso, pelli di tassi, e legni di Sittim:

6. Oglio per il luminare, spetiarie per l'oglio de la vnttione, e per il profumo de gli arromati:

7. Pietre di Onich; e pietre da legare per l'Ephod, e per il pettorale.

8. Et essi mi faranno il Santuario, à fin che io habiti nel mezzo di loro.

9. Voi così farete apunto secondo la similitudine de lo habitacolo, e la similitudine di tutti i suoi vasi, ch' io ti mostrarò.

10. Feranno ancora l'Arca di legni di Sittim, la sua lunghezza sarà di due gomiti e mezzo, la sua larghezza di vn gomito e mezzo, e la sua altezza di vn gomito e mezzo.

11. E tu la coprirai d'oro puro, di dentro e di fuori; e farai sopra di essa à l'interno vna corona d'oro.

כה

12 וְתַתִּיךְ לֵיהּ אַרְבַּע עִזְקָן דִּדְהַב וְתִתֵּן עַל אַרְבַּע זָוְיָתֵיהּ וְתַרְתֵּין עִזְקָן עַל סִטְרֵיהּ חַד וְתַרְתֵּין עִזְקָן עַל סִטְרֵיהּ תִּנְיָנָא׃

13 וְתַעְבֵּיד אֲרִיחֵי דְאָעֵי שִׁטִּין וְתַחְפֵּי יָתְהוֹן דַּהֲבָא׃

14 וְתַעֵיל יָת אֲרִיחַיָּא בְּעִזְקָתָא עַל סִטְרֵי אֲרוֹנָא לְמִשַּׁל יָת אֲרוֹנָא בְּהוֹן׃

15 בְּעִזְקָת אֲרוֹנָא יְהוֹן אֲרִיחַיָּא לָא יְעִדּוֹן מִנֵּיהּ׃

16 וְתִתֵּן בַּאֲרוֹנָא יָת סַהֲדוּתָא דְּאֶתֵּן לָךְ׃

17 וְתַעְבֵּיד כַּפּוּרְתָּא דִדְהַב דְּכֵי תַּרְתֵּין אַמִּין וּפַלְגָּא אֻרְכַּהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָּא פּוּתְיַהּ׃

18 וְתַעְבֵּיד תְּרֵין כְּרוּבִין דִּדְהַב נְגִיד תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן מִתְּרֵין סִטְרֵי כַּפּוּרְתָּא׃

19 וַעֲבֵד כְּרוּבָא חַד מִסִּטְרָא מִכָּא וּכְרוּבָא חַד מִסִּטְרָא מִכָּא מִן כַּפּוּרְתָּא תַּעְבְּדוּן יָת כְּרוּבַיָּא עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי׃

20 וִיהוֹן כְּרוּבַיָּא פְּרִיסָן גַּדְפֵיהוֹן לְעֵילָא מְטַלְּלִין בְּגַדְפֵיהוֹן עַל כַּפּוּרְתָּא וְאַפֵּיהוֹן חַד לָקֳבֵיל חַד לָקֳבֵיל כַּפּוּרְתָּא יְהוֹן אַפֵּי כְרוּבַיָּא׃

21 וְתִתֵּן יָת כַּפּוּרְתָּא עַל אֲרוֹנָא מִלְּעֵילָא וּבַאֲרוֹנָא תִּתֵּן יָת סַהֲדוּתָא דְּאֶתֵּן לָךְ׃

22 וְאֶזְדַּמַּן (מֵימְרִי) לָךְ תַּמָּן וַאֲמַלֵּיל עִמָּךְ מִעֵלָּוֵי כַפּוּרְתָּא מִבֵּין תְּרֵין כְּרוּבַיָּא דְּעַל אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא יָת כָּל דַּאֲפַקֵּיד יָתָךְ לְוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

כה

12 וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃

13 וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃

14 וְהֵבֵאתָ אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן בָּהֶם׃

15 בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֻרוּ מִמֶּנּוּ׃

16 וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן אֵת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃

17 וְעָשִׂיתָ כַפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ׃

18 וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃

19 וַעֲשֵׂה כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו׃

20 וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים׃

21 וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל־הָאָרֹן תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃

22 וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל־אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

κέ.

12. Καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἓν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον.

13. Ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ.

14. Καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους, τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ· αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς.

15. Ἐν τοῖς δακτυλίοις τῆς διαθήκης ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι.

16. Καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι.

17. Καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος.

18. Καὶ ποιήσεις δύο χερουβεὶμ χρυσᾶ τορευτὰ, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου.

19. Ποιηθήσονται δὲ χερουβεὶμ, εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ποιήσεις τοὺς δύο χερουβεὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη.

20. Ἔσονται οἱ δύο χερουβεὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν χερουβείμ.

21. Καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια ἅπερ δῶ σοι.

22. Καὶ γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ἀνὰ μέσον τῶν δύο χερουβεὶμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

CAP. XXV.

12. Et quatuor circulos aureos, quos pones per quatuor arcæ angulos: duo circuli sint in latere uno, & duo in altero.

13. Facies quoque vectes de lignis setim, & operies eos auro.

14. Inducesque per circulos qui sunt in arcæ lateribus, ut portetur in eis:

15. Qui semper erunt in circulis, nec vnquam extrahentur ab eis.

16. Ponesque in arca testificationem quam dabo tibi.

17. Facies & propitiatorium de auro mundissimo: duos cubitos & dimidium tenebit longitudo eius, & cubitum ac semissem latitudo.

18. Duos quoque Cherubim aureos, & productiles facies, ex utraque parte oraculi.

19. Cherub unus sit in latere uno, & alter in altero.

20. Vtrumque latus propitiatorii tegant expandentes alas, & operientes oraculum, respiciantque se mutuò versis vultibus in propitiatorium quo operienda est arca.

21. In qua pones testimonium quod dabo tibi.

22. Inde præcipiam, & loquar ad te supra propitiatorium, ac de medio duorum Cherubim, qui erunt super arcam testimonii, cuncta quæ mandabo per te filiis Israel.

Das XXV. Capitel.

12. Vnd geuß vier gülden Rincken/ vnnd mache sie an jhre vier ecken/ also daß zwen rincken seyen auff einer seyten/ vnd zwen auff der andern seiten.

13. Vnnd mache stangen von Förnholtz/ vnd vberzeuch sie mit golde.

14. Vnd steck sie in die rincken an der Laden seyten/ daß man sie dabey trage.

15. Vnd sollen in den rincken bleiben/ vnd nicht herauß gethan werden.

16. Vnnd solt in die Lade das Zeugnuß legen/ das ich dir geben werde.

17. Du solt auch einen Gnadenstul machen von feinem golde/ dritthalb ellen sol seine lenge sein/ vnnd anderthalb ellen seine breite.

18. Vnd solt zwen Cherubim machen von dichtem golde/ zu beiden enden des Gnadenstuls.

19. Daß ein Cherub sey an disem ende/ der ander an dem andern ende/ vnd also zwen Cherubim seyen an des Gnadenstuls enden.

20. Vnd die Cherubim sollen jre flügel außbreiten oben über her/ daß sie mit jren flügeln den Gnadenstul bedecken/ vnd eines jeglichen Antlitz gegen dem andern stehe/ vnd jre Antlitz sollen auff den Gnadenstul sehen.

21. Vnnd solt den Gnadenstul oben auff die Lade thun/ vnnd inn die Lade das Zeugnuß legen/ das ich dir geben werde.

22. Von dem ort wil ich dir zeugen vnnd mit dir reden/ nemlich/ von dem Gnadenstul zwischen den zweyen Cherubim/ der auff der Laden des Zeugniß ist/ alles was ich dir gebieten wil an die kinder Jsrael.

CAP. XXV.

12. *Gli fonderai ancora quattro anelli d'oro, iquali metterai à i quattro suoi cantoni: cioè, due anelli in vno de' suoi lati, e due anelli ne l'altro suo lato.*

13. *Farai in oltre le stanghe di legni di Sittim, lequali coprirai d'oro.*

14. *E farai entrare le stanghe negli anelli che sono ne i lati di quella Arca per portar l'Arca con quelle*

15. *Le stanghe saranno ne gli anelli di quella Arca, e non si leuaranno da essa.*

16. *E tu metterai ne l'Arca il testimonio ch'io ti darò.*

17. *Tu farai ancora al Propitiatorio di oro puro, la sua lunghezza sarà di due gomiti e mezzo, la sua larghezza di vn gomito e mezzo*

18. *Tu farai ancora due Cherubini d'oro tirati col martello per metterglì ne le due estremità del Propitiatorio.*

19. *E farai vn Cherubino da lo estremo di quà, & vn altro da lo estremo di là: del Propitiatorio voi farete i Cherubini ne le sue due estremità.*

20. *Et i Cherubini distenderanno le due ali in alto, coprendo il Propitiatorio con le loro ali, e si guardaranno l'vn l'altro; & i Cherubini riguardaranno verso il Propitiatorio.*

21. *E tu metterai il Propitiatorio in alto sopra l'Arca, e ne l'Arca metterai il testimonio, ch'io ti darò.*

22. *E quiui conuerrò teco, e parlaro con esso teco del Propitiatorio, ch'è fra due Cherubini sopra l'Arca del testimonio, tutte quelle cose, ch'io ti comandarò per i figliuoli d'Israel.*

כה

23 וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים
אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה
וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃
24 וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ
לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃
25 וְעָשִׂיתָ לּוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב
וְעָשִׂיתָ זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃
26 וְעָשִׂיתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב
וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע
הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃
27 לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיןָ
הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים לְבַדִּים לָשֵׂאת
אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃
28 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי
שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא־
בָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃
29 וְעָשִׂיתָ קְּעָרֹתָיו וְכַפֹּתָיו
וּקְשׂוֹתָיו וּמְנַקִּיֹּתָיו אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֵן
זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃
30 וְנָתַתָּ עַל־הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם
פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד׃
31 וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר
מִקְשָׁה תֵּיעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה יְרֵכָהּ
וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ
מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃
32 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ
שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד
וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ
הַשֵּׁנִי׃
33 שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד
כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים
הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃

כה

23 ותעביד פתורא דאעי
שטין תרתין אמין א
אורכיה ואמתא פותיה
ואמתא ופלגא רומיה׃
24 ותחפי יתיה דהב
דכי ותעביד ליה זיר דדהב
סחור סחור׃
25 ותעביד ליה גדנפא
רומיה פושכא סחור
סחור ותעביד זיר דדהב
לגדנפיה סחור סחור׃
26 ותעביד ליה ארבע
עזקן דדהב ותתן ית
עזקתא על ארבע זויתא
די לארבע רגלוהי׃
27 לקביל גדנפא
תהוין עזקתא לאתרא
לאריחיא למיטל ית
פתורא׃
28 ותעביד ית אריחיא
דאעי שטין ותחפי יתהון
דהבא ויהון נטלין בהון
ית פתורא׃
29 ותעביד מגיסוהי
ובזיכוהי וקסותיה ומ
ומכילתיה דיתנסך בהון
דהב דכי תעביד יתהון׃
30 ותתן על פתורא
לחם אפיא קדמי
תדירא׃
31 ותעביד מנרתא דדהב
דכי נגיד תתעביד מנרתא
שדהא וקנהא כלידהא
חיזורהא ושושנהא מינה
יהון׃
32 ושתא קנין נפקין
מסטרהא תלתא קני
מנרתא מסטרה חד
ותלתא קני מנרתא
מסטרה תנינא׃
33 תלתא כלידין מצירין
בקניא חד חיזור ושושן
ותלתא כלידין מצירין
בקניא חד חיזור ושושן
כן לשתא קנין דנפקין מן
מנרתא׃

κέ.

23. Καὶ ποιήσεις τράπεζαν ἐκ ξύλου ἀσήπτου, δύο πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος.

24. Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ κύκλῳ.

25. Καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ, καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυμάτιον τῇ στεφάνῃ κύκλῳ.

26. Καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην.

27. Καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν.

28. Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα.

29. Καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τοὺς κυάθους ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς, ἐκ χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά.

30. Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου διαπαντός.

31. Καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν, ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσονται.

32. Ἓξ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ ἑνὸς αὐτῆς, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου.

33. Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους ἐν καλαμίσκῳ τῷ ἑνί, σφαιρωτὴρ, καὶ κρίνον· οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.

CAP. XXV.

23 Facies & mensam de lignis setim, habentem duos cubitos longitudinis, & in latitudine cubitum, & in altitudine cubitum ac semissem.

24. Et inaurabis eam auro purissimo: facietque illi labium aureum per circuitum.

25 Et ipsi labio coronam interrasilem, altam quatuor digitis & super illam, alteram coronam aureolam.

26. Quatuor quoque circulos aureos præparabis, & pones eos in quatuor angulis eiusdem mensæ per singulos pedes.

27. Subter coronam erunt circuli aurei, ut mittantur vectes per eos, & possit mensa portari.

28. Ipsosque vectes facies de lignis setim, & circundabis auro ad subvehendam mensam.

29. Parabis acetabula, ac phialas, thuribula, & cyathos, in quibus offerenda sunt libamina, ex auro purissimo.

30. Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper.

31. Facies & candelabrum ductile de auro mundissimo, hastile eius, & calamos, scyphos & sphærulas, ac lilia ex ipso procedentia.

32. Sex calami egredientur de lateribus, tres ex uno latere, & tres ex altero.

33. Tres scyphi quasi in nucis modum per calamos singulos, sphærulæq; simul, & lilia: & tres similiter scyphi instar nucis in calamo altero, sphærulæq; simul & lilia. hoc erit opus sex calamorũ, qui producendi sunt de hastili.

Das XXV. Capitel.

23. Du solt auch einen Tisch machen von fören holtz / zwo Ellen sol seine lenge sein / vnnd eine elle seine breite / vnnd anderhalb ellen seine höhe.

24. Vnd solt jn vberziehen mit feinem Golde / vnd einen gülden krantz vmbher machen.

25. Vnnd eine Leisten vmbher / einer hand breit hoch / vnnd einen gülden krantz vmb die leisten her.

26. Vnnd solt vier gülden Ringe daran machen / an die vier ört an seinen vier füssen.

27. Hart vnter der leisten sollen die ringe sein / daß man stangen drein thu / vnd den Tisch trage.

28. Vnd solt die stangen von fören holtz machen / vnnd sie mit gold vberziehen / daß der Tisch damit getragen werde.

29. Du solt auch seine Schüsseln / bächer / kannen / schalen / auß feinem golde machen / damit man auß vnnd einschencke.

30. Vnnd solt auff den Tisch allzeit Schaubrot legen für mir.

31. Du solt auch einen Leuchter von feinem dichten Golde machen / daran sol der Schafft mit rhören / schalen / kneuffen vnd blumen sein.

32. Sechs rhören sollen auß dem Leuchter zun seiten außgehen / auß jeglicher seiten drey rhören.

33. Ein jegliche rhöre soll drey offen schalen / kneuff vnnd blumen haben / Das sollen sein die sechs rhören auß dem Leuchter.

CAP. XXV.

23. Farai ancora vna tauola di legni di Sittim, la sua lunghezza sarà di due gomiti: e la sua larghezza, di vn gomito; e la sua altezza di vn gomito e mezzo.

24. E la coprirai d'oro fino, e le farai vna corona d'oro à l'intorno:

25. E le farai ancora vna aggiunta à l'intorno larga quattro dita, e farai vna corona d'oro à l'intorno di quella agiunta.

26. Le farai inoltre quattro anelli d'oro, iquali metterai ne i quattro cantoni che sono ne i suoi piedi.

27. Dirimpetto à quella aggiunta saranno anelli, pe iquali si metteranno le stanghe per portar la tauola.

28. E farai quelle stanghe di legni di Sittim, e le coprirai d'oro, e con quelle si portarà la tauola.

29. Tu farai ancora le sue scodelle, & i suoi turribili, e le sue coperte e le sue tazze, con lequali sia coperto; quale cosi le farai d'oro fino.

30. Et metterai sopra quella tauola il pane de le propositioni continuamente dinanzi à me.

31. Farai parimente vn candeliero d'oro fino battuto, il suo fusto, il suo cannone, i suoi calici, i suoi pomi, & i suoi fiori saranno del medesimo.

32. E sei cannoni vsciranno da i suoi lati, tre cannoni del candeliero da l'altro suo lato.

33. In vn cannone saranno tre calici formati à guisa di vna mandola, vn pomo, & vn fiore: e tre calici formati à guisa di vna mandola ne l'altro connone, vn pomo, & vn fiore: e cosi farai ne i sei cannoni che escono del candeliero.

כה

34 ובמנרתא ארבעא כלידין מציירין חיורהא ושושנהא:

35 וחיור תחות תרין קנין דמינה וחיור תחות תרין קנין דמינה וחיור תחות תרין קנין דמינה כן לשתא קנין דנפקין מן מנרתא:

36 חיוריהון וקניהון מינה יהון כולה נגידא חדא דדהב דכי:

37 ותעביד ית בוצינהא שבעא ותדליק ית בוצינהא ויהון מנהרין לקביל אפהא:

38 וצבתהא ומחתיתהא דדהב דכי:

39 ככרא דדהב דכי יעביד יתה ית כל מניא האלין:

40 וחזי ועביד בדמותהון דאת מתחזי בטורא:

כו

1 וית משכנא תעביד עשר יריען דבוץ שזיר ותכלא וארגונא וצבע זהורי צורת כרובין עובד אומן תעביד יתהון:

2 אורכא דיריעתא חדא עשרין ותמני אמין ופותיא ארבע אמין דיריעתא חדא משחתא חדא לכל יריעתא:

3 חמש יריען יהוין מלפפן חדא עם חדא וחמש יריען מלפפן חדא עם חדא:

4 ותעביד ענובין דתכלא על ספתא דיריעתא חדא מסטרא בבית לופי וכן תעביד בספתא דיריעתא דבית לופי תנינא:

כה

34 ובמנרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה:

35 וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים מן המנרה:

36 כפתריהם וקנתם ממנה יהיו כלה מקשה אחת זהב טהור:

37 ועשית את נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה:

38 ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור:

39 ככר זהב טהור יעשה אתה את כל הכלים האלה:

40 וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר:

כו

1 ואת המשכן תעשה עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותלעת שני כרבים מעשה חשב תעשה אתם:

2 ארך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת לכל היריעת:

3 חמש היריעת תהיין חברת אשה אל אחתה וחמש יריעת חברת אשה אל אחתה:

4 ועשית ללאת תכלת על שפת היריעה האחת מקצה בחברת וכן תעשה בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית:

κέ.

34. Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκοις, ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς.

35. Ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας, καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκοι.

36. Οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν, ὅλη τορευτὴ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ.

37. Καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς προσώπου.

38. Καὶ τὸν ἐπαρυστῆρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις.

39. Τάλαντον χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις πάντα τὰ σκεύη ταῦτα.

40. Ὅρα, ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

ΚΕΦΑΛ. κϛʹ.

1. Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου χερουβεὶμ, ἐργασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς.

2. Μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πηχέων, καὶ εὖρος τεσσάρων πηχέων, ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσται, μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς αὐλαίαις.

3. Πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας, καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας.

4. Καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν, καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ.

CAP. XXV.

34. In ipſo autem candelabro erunt quatuor ſcyphi in nucis modum, ſpherulæque per ſingulos, & lilia.

35. Sphærulæ ſub duobus calamis per tria loca, quę ſimul ſex fiunt, procedentes de haſtili uno.

36. Et ſphærulæ igitur & calami ex ipſo erunt, univerſa ductilia ex auro puriſſimo.

37. Facies & lucernas ſeptẽ, & pones eas ſuper candelabrum, ut luceant ex adverſo.

38. Emunctoria quoque, & ubi ea quæ emuncta ſunt extinguantur, fiant de auro puriſſimo.

39. Omne pondus candelabri cum univerſis vaſis ſuis habebit talentum auri puriſſimi.

40. Inſpice, & fac ſecundum exemplar quod tibi in monte monſtratum eſt.

CAP. XXVI.

1. Tabernaculum verò ita facies, Decem cortinas de byſſo retorta, & hyacintho, ac purpura, coccoque bis tincto, variatas opere plumario facies.

2. Longitudo cortinæ unius habebit viginti octo cubitos: latitudo, quatuor cubitorũ erit. Unius menſuræ fient univerſa tentoria.

3. Quinque cortinæ ſibi iungentur mutuò, & aliæ quinque nexu ſimili cohærebunt.

4. Anſulas hyacinthinas in lateribus ac ſummitatibus facies cortinarum, ut poſſint invicem copulari.

Das XXV. Capitel.

34. Aber der Schafft am Leuchter ſoll vier offen ſchalen mit knenffen vnd blumen haben.

35. Vnnd ja einen knauff vnter zwo rhören / welcher ſechs auß dem Leuchter gehen.

36. Denn beide jre knenffe vnd rhören ſollen auß jm gehen / alles ein dicht lauter gold.

37. Vnd ſolt ſieben Lampen machen oben auff / daß ſie gegen einander leuchten.

38. Vnd Liechtſchneutzen vnd Leſchnepffe von feinem golde.

39. Auß einem Centner feines golds ſolt du das machen / mit allem dieſem Gerethe.

40. Vnnd ſihe zu / daß du es macheſt nach jhrem bilde / das du auff dem berge geſehen haſt.

Das XXVI. Capitel.

Die Wonung ſolt du machen von zehen Teppichen / von weiſſer gezwirnter Seiden / von geler ſeiden / von Scharlacken vnd Roſinrot / Cherubim ſolt du dran machen künſtlich.

2. Die lenge eines teppichs ſol acht vnd zwantzig Ellen ſein / die breite vier ellen / vnd ſollen alle zehen gleich ſein.

3. Vnd ſollen ja fünff zuſammen gefüget ſein / eine an die andern.

4. Vnd ſolt ſchleufflein machen von geler Seiden / an ieglichs teppichs orten / da ſie ſollen zuſammen gefügt ſein / daß ja zwen vnd zwen an jhren orten zuſammen gehefftet werden.

CAP. XXV.

34. *E nel candeliero ſaranno quattro calici formati à guiſa d' vna mandola, i ſuoi pomi, & i ſuoi fiori.*

35. *Et vn pomo ſarà ſotto i due cannoni di eſſo, e l' altro pomo ſotto gli altri due cannoni: & vnaltro pomo ſotto i due altri cannoni di eſſo: e coſi vſciranno ſei cannoni del candeliero.*

36. *I pomi & i cannoni di eſſo ſaranno del medeſimo: tutto il candeliero ſarà d' oro fino battuto.*

37. *Tu gli farai ancora le ſette ſue lucerne lequali metterai in alto, à fin che faſciano lume ciaſcuna dal ſuo lato.*

38. *E farai i ſuoi ſmocholatoi, & i ſuoi ricettacoli ſaranno d' oro fino.*

39. *Con vn talento d' oro fino ci ſi farà con tutti queſti vaſi.*

40. *Riguarda dunque di fare ſecondo la ſimilitudine ſua, che ti è ſtata moſtrata nel monte.*

CAP. XXVI.

1. *Inoltre tu farai il Tabernacolo di dieci cortine di biſſo filato, di hiacintho, di porpora, e di ſcarlatto: i Cherubini gli farai di opera artifitioſa.*

2. *La lunghezza di vna cortina ſarà di ventiotto gomiti, la larghezza di vna cortina di quattro gomiti: tutte le cortine ſaranno d' vna miſura.*

3. *Cinque cortine ſaranno congiunte, l' vna con l' altra, e cinque altre cortine ſaranno congiunte l' vna con l' altra,*

4. *Farrai ancora i cappii di iacintho nel fine di vna cortina, ne la eſtremità de la congiuntione, e coſi farai nel fine de l' vltima cortina, ne la ſeconda congiuntione.*

כו

5 חַמְשִׁין עֲנוּבִין תַּעֲבֵיד בִּירִיעֲתָא חֲדָא וְחַמְשִׁין עֲנוּבִין תַּעֲבֵיד בְּסִטְרָא דִּירִיעֲתָא דְּבֵית לוֹפֵי תִּנְיָנָא מְכַוְּנָן עֲנוּבַיָּא חֲדָא לָקֳבֵיל חֲדָא׃

6 וְתַעֲבֵיד חַמְשִׁין פּוּרְפִּין דִּדְהַב וּתְלָפֵיף יָת יְרִיעֲתָא חֲדָא עִם חֲדָא בְּפוּרְפַּיָּא וִיהֵי מַשְׁכְּנָא חָד׃

7 וְתַעֲבֵיד יְרִיעָן דְּמַעְזֵי לִפְרָסָא עַל מַשְׁכְּנָא חֲדַ עֶסְרֵי יְרִיעָן תַּעֲבֵיד יָתְהוֹן׃

8 אוּרְכָּא דִּירִיעֲתָא חֲדָא תְּלָתִין אַמִּין וּפוּתְיָא אַרְבַּע אַמִּין דִּירִיעֲתָא חֲדָא מִשְׁחֲתָא חֲדָא לְחַד עֶסְרֵה יְרִיעָן׃

9 וּתְלָפֵיף יָת חֲמֵשׁ יְרִיעָן לְחוֹד וְיָת שִׁית יְרִיעָן לְחוֹד וְתַעִיף יָת יְרִיעֲתָא שְׁתִיתָאָה לָקֳבֵיל אַפֵּי מַשְׁכְּנָא׃

10 וְתַעֲבֵיד חַמְשִׁין עֲנוּבִין עַל סִפְּתָא דִּירִיעֲתָא חֲדָא מִסִּטְרָא דְּבֵית לוֹפֵי וְחַמְשִׁין עֲנוּבִין עַל סִפְּתָא דִּירִיעֲתָא דְּבֵית לוֹפֵי תִּנְיָנָא׃

11 וְתַעֲבֵיד פּוּרְפִּין דִּנְחָשָׁא חַמְשִׁין וְתַעֵיל יָת פּוּרְפַּיָּא בַּעֲנוּבַיָּא וּתְלָפֵיף יָת מַשְׁכְּנָא וִיהֵי חָד׃

12 וְסִירְחָא דְּיָתִיר בִּירִיעַת מַשְׁכְּנָא פַּלְגוּת יְרִיעֲתָא דְּיָתִירַת תִּסְרַח עַל אֲחוֹרֵי מַשְׁכְּנָא׃

13 וְאַמְּתָא מִכָּא וְאַמְּתָא מִכָּא בִּדְיָתִיר בְּאוֹרֶךְ יְרִיעָת מַשְׁכְּנָא יְהֵי סְרִיחַ עַל סִטְרֵי מַשְׁכְּנָא מִכָּא וּמִכָּא לְכַסָּיוּתֵיהּ׃

14 וְתַעֲבֵיד חוֹפָאָה לְמַשְׁכְּנָא דְּמַשְׁכֵי דִּדְכְרֵי מְסַמְּקֵי וְחוֹפָאָה דְּמַשְׁכֵי דְּסַסְגּוֹנָא מִלְּעֵילָּא׃

כו

5 חֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ׃

6 וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת־הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד׃

7 וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃

8 אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת׃

9 וְחִבַּרְתָּ אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְכָפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל׃

10 וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לֻלָאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצֹנָה בַּחֹבָרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחֹבֶרֶת הַשֵּׁנִית׃

11 וְעָשִׂיתָ קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים וְהֵבֵאתָ אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלָאֹת וְחִבַּרְתָּ אֶת־הָאֹהֶל וְהָיָה אֶחָד׃

12 וְסֶרַח הָעֹדֵף בִּירִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה הָעֹדֶפֶת תִּסְרַח עַל אֲחֹרֵי הַמִּשְׁכָּן׃

13 וְהָאַמָּה מִזֶּה וְהָאַמָּה מִזֶּה בָּעֹדֵף בְּאֹרֶךְ יְרִיעֹת הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ עַל־צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסֹּתוֹ׃

14 וְעָשִׂיתָ מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה׃

κϛ.

5. Πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλήλας ἑκάστῃ.

6. Καὶ ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς. καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις. καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία.

7. Καὶ ποιήσεις δέρρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς. ἕνδεκα δέρρεις ποιήσεις αὐτάς.

8. Τὸ μῆκος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, ἔσται τριάκοντα πηχῶν. καὶ τεσσάρων πηχῶν ἔσται τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς. μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται ταῖς ἕνδεκα δέρρεσι.

9. Καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέρριν τὴν ἕκτην κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς.

10. Καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, τῆς ἀνὰ μέσον κατὰ τὴν συμβολήν. καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς συναπτούσης τῇ δευτέρᾳ.

11. Καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν τῶν κεφαλίδων. καὶ συνάψεις τὰς δέρρεις, καὶ ἔσται ἕν.

12. Καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέρρεσι τῆς σκηνῆς, τὸ ἥμισυ τῆς δέρρεως τὸ ὑπολελειμμένον ὑποκαλύψεις, τὸ πλεονάζον τῶν δέρρεων τῆς σκηνῆς ἐπικαλύψεις ὀπίσω τῆς σκηνῆς.

13. Πῆχυν ἕνα ἐκ τούτου καὶ πῆχυν ἐξ ἐκείνου, ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέρρεων ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέρρεων τῆς σκηνῆς, ἔσται συγκαλύπτον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα καλύπτῃ.

14. Καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν.

CAP. XXVI.

5. Quinquagenas ansulas cortina habebit in utraque parte, ita insertas; ut ansa contra ansam veniat, & altera alteri possit adaptari.

6. Facies & quinquaginta circulos aureos, quibus cortinarum vela iungenda sunt, ut unum tabernaculum fiat.

7. Facies & saga cilicina undecim, ad operiendum tectum tabernaculi.

8. Longitudo sagi unius habebit triginta cubitos, & latitudo, quatuor: æqua erit mensura sagorum omnium.

9. E quibus quinque iunges seorsum, & sex sibi mutuò copulabis, ita ut sextum sagum in fronte tecti duplices.

10. Facies & quinquaginta ansas in ora sagi unius, ut coniungi cum altero queat: & quinquaginta ansas in ora sagi alterius, ut cum altero copuletur.

11. Facies & quinquaginta fibulas æneas quibus iungantur ansæ, ut unum ex omnibus operimentum fiat.

12. Quod autem superfuerit in sagis quæ parantur tecto, id est unum sagum quod amplius est, ex medietate eius operies posteriora tabernaculi.

13. Et cubitus ex una parte pendebit, & alter ex altera qui plus est in sagorum longitudine, utrunque latus tabernaculi protegens.

14. Facies & operimentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis & super hoc rursum aliud operimentum de ianthinis pellibus.

Das XXVI. Capitel.

5. Funfftzig schleuflein an jeglichem Teppich / daß einer den andern zusammen fasse.

6. Vnd solt fünfftzig Güldene hefftе machen / damit mann die Teppich zusammen heffte / einen an den andern / auff daß es eine Wonung werde.

7. Du solt auch eine Decke auß Zigenhaar machen / zur Hütten über die Wonunge von eilff Teppichen.

8. Die lenge eines Teppichs sol dreissig ellen sein / die breite aber vier ellen / vnd sollen alle eilff gleich groß sein.

9. Fünffe soltu aneinander fügen / vnd sechse auch aneinander / daß du den sechsten Teppich zwifeltig machest forn an der Hütten.

10. Vnnd solt an einem jeglichen Teppich funfftzig schleufflein machen an jhren orten / daß sie aneinander bey den enden gefüget werden.

11. Vnd solt funfftzig ehrne hefftе machen / vnnd die hefftе inn die schleufflein thun / daß die Hütte zusammen gefüget / vnd eine Hütte werde.

12. Aber daß überlenge an den Teppichen der Hütten / solt du die helfft lassen überhangen an der Hütten.

13. Auff beyden seiten eine ellen lang / daß das übrige sey an der Hütten seiten / vnd auff beiden seiten sie bedecke.

14. Vber diese Decke solt du eine Decke machen / von röttlichen Widerfellen / Darzu über sie / eine Decke von Dachsfellen.

CAP. XXVI.

5. *Tu farai cinquanta cappii in vna cortina; e farai cinquanta cappii ne la estremità de la cortina, che è ne la seconda congiuntione: i cappii saranno opposti l'vno à l'altro.*

6. *Farai parimente cinquanta vncini d'oro, e così congiugnerai le cortine l'vna con l'altra con gli vncini: e così si farà vn tabernacolo.*

7. *Farai di piu de le cortine di peli di capre per il pauiglione sopra il tabernacolo; tu farai vndici cortine.*

8. *La lunghezza di vna cortina sarà di trenta gomiti; e la larghezza di vna cortina, di quattro gomiti: vna medesima misura sarà à le vndici cortine.*

9. *E congiugnerai cinque cortine da per loro, e sei cortine da per loro: e raddoppiarai la sesta cortina dirimpetto à la faccia del tabernacolo.*

10. *E farai cinquanta cappietti à l'orlo de l'vna cortina ne la estremità de la congiuntione, e congiugnerai i cappietti nel fine de l'orlo de la cortina de la seconda congiuntione.*

11. *Farai parimente cinquanta vncini di rame, i quali metterai ne cappietti, e congiugnerai il pauiglione, e sarà fatto vno.*

12. *Ma il superfluo di quelche auanza ne le cortine del pauiglione, cioè la metà di vna cortina che auanza, restarà dietro al tabernacolo.*

13. *Et hauerà vn gomito di quà, & vn gomito di là, ilquale auanza ne la lunghezza del pauiglione del tabernacolo; restarà sopra i lati del tabernacolo di quà e di là per coprirlo.*

14. *Tu farai ancora vna coperta al pauiglione di pelli di mõtoni tinte rosse: e parimente vna coperta di pelli di tassi per di sopra.*

כו

15 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים׃
16 עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃
17 שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן׃
18 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ לִפְאַת נֶגְבָּה תֵימָנָה׃
19 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקָּרֶשׁ שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו׃
20 וּלְצֶלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים קָרֶשׁ׃
21 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כָּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃
22 וּלְיַרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים׃
23 וּשְׁנֵי קְרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לִמְקֻצְעֹת הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם׃
24 וְיִהְיוּ תֹאֲמִם מִלְּמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תַמִּים עַל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת הָאֶחָת כֵּן יִהְיֶה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת יִהְיוּ׃
25 וְהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃
26 וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד׃

כו

15 וְתַעְבֵּיד יָת דַּפַּיָא לְמַשְׁכְּנָא דְּאָעֵי שִׁטִּין קָיְמִין׃
16 עֲשַׂר אַמִּין אוּרְכָּא דְּדַפָּא וְאַמְּתָא וּפַלְגוּת אַמְּתָא פּוּתְיָא דְּדַפָּא חֲדָא׃
17 תַּרְתֵּין צִירִין לְדַפָּא חַד מְשַׁלְּבִין חֲדָא עִם חֲדָא כֵּן תַּעְבֵּיד לְכָל דַּפֵּי מַשְׁכְּנָא׃
18 וְתַעְבֵּיד יָת דַּפַּיָא לְמַשְׁכְּנָא עַסְרִין דַּפִּין לְרוּחַ עֵיבַר דָּרוֹמָא׃
19 וְאַרְבְּעִין סַמְכִין דִּכְסַף תַּעְבֵּיד תְּחוֹת עַסְרִין דַּפִּין תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד לִתְרֵין צִירוֹהִי וּתְרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד לִתְרֵין צִירוֹהִי׃
20 וְלִסְטַר מַשְׁכְּנָא תִּנְיָנָא לְרוּחַ צִפּוּנָא עַסְרִין דַּפִּין׃
21 וְאַרְבְּעִין סַמְכֵיהוֹן דִּכְסַף תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חֲדָא וּתְרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד׃
22 וְלִסְיָפֵי מַשְׁכְּנָא מַעְרְבָא תַּעְבֵּיד שִׁתָּא דַפִּין׃
23 וּתְרֵין דַּפִּין תַּעְבֵּיד לְזָוְיָת מַשְׁכְּנָא בְּסוֹפֵיהוֹן׃
24 וִיהוֹן מְכַוְּנִין מִלְּרַע וְכַחְדָא יְהוֹן מְכַוְּנִין בְּרֵישֵׁיהוֹן לְעִזְקְתָא חֲדָא כֵּן יְהֵי לִתְרֵיהוֹן לִתְרֵין זָוְיָן יְהוֹן׃
25 וִיהוֹן תְּמָנְיָא דַפִּין וְסַמְכֵיהוֹן דִּכְסַף שִׁתָּא עֲסַר סַמְכִין תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד וּתְרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד׃
26 וְתַעְבֵּיד עַבְּרִין דְּאָעֵי שִׁטִּין חַמְשָׁא לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא חַד׃

κϛ'.

15. Καὶ ποιήσεις στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων.

16. Δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στῦλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός.

17. Δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. οὕτω ποιήσεις ἐπὶ πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς.

18. Καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ εἴκοσι ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς Βορρᾶν.

19. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις. δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

20. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς νότον, εἴκοσι στύλους.

21. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτοῖς ἀργυρᾶς. δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

22. Καὶ ἐκ τοῦ ὀπίσω τῆς σκηνῆς, κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν, ποιήσεις ἓξ στύλους.

23. Καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων.

24. Καὶ ἔσονται ἐξ ἴσου κάτωθεν, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλίδων εἰς σύμβλησιν μίαν. οὕτω ποιήσεις ἀμφοτέραις ταῖς δυσὶ γωνίαις· ἴσαι ἔστωσαν.

25. Καὶ ἔσονται ὀκτὼ στύλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ, δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

26. Καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε μοχλοὺς τῷ ἑνὶ στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς.

CAP. XXVI.

15. Facies & tabulas ſtantes tabernaculi de lignis ſetim.

16. Quæ ſingulæ denos cubitos in longitudine habeãt, & in latitudine ſingulos ac ſemiſſem.

17. In lateribus tabulæ, duæ incaſtraturę fient, quibus tabula alteri tabulæ connectatur: atque in hunc modum cunctæ tabulæ parabuntur.

18. Quarum viginti erunt in latere meridiano quod vergit ad Auſtrum.

19. Quibus quadraginta baſes argenteas fundes, ut binę baſes ſingulis tabulis per duos angulos ſubiiciantur.

20. In latere quoque ſecundo tabernaculi quod vergit ad Aquilonem, viginti tabulæ erunt.

21. Quadraginta habentes baſes argenteas, binæ baſes ſingulis tabulis ſupponentur.

22. Ad occidentalem verò plagam tabernaculi facies ſex tabulas.

23. Et rurſum alias duas quę in angulis erigantur, poſt tergum tabernaculi.

24. Eruntq; ſibi coniunctæ à deorſum uſque ſurſum, & una omnes compago retinebit. Duabus quoque tabulis quæ in angulis ponendæ ſunt, ſimilis iunctura ſervabitur.

25. Et erunt ſimul tabulæ octo, baſes earum argenteæ ſedecim, duabus baſibus per unam tabulam ſupputatis.

26. Facies & vectes de lignis ſetim quinque ad continendas tabulas in uno latere tabernaculi.

Das XXVI. Capitel.

15. Du ſolt auch bretter machen zu der Wonung/ von Förn holtz/ die ſtehen ſollen.

16. Zehen ellen lang ſol ein bret ſein/ vnd anderhalb ellen breit.

17. Zween zapffen ſol ein brett haben/ das eins an das ander müge geſetzt werden/ Alſo ſolt du alle bretter der Wonung machen.

18. Zweintzig ſollen jhr ſtehen gegen dem Mittag.

19. Die ſollen viertzig Silbern füſſe vnten haben/ ja zween füſſe vnter jeglichem bret/ an ſeine zween zapffen.

20. Alſo auff der andern ſeyten/ gegen Mitternacht/ ſollen auch zweintzig bret ſtehen.

21. Vnnd viertzig Silbern füſſe/ ja zween füſſe vnter jeglichem bret.

22. Aber hinden an der Wonung/ gegen dem Abendt/ ſolt du ſechs bret machen.

23. Dazu zwey bret hinden an die zwo ecken der Wonung.

24. Daß ein jeglichs der beider ſich mit ſeinem ortbret/ von vnten auff geſelle/ vnd oben am haupt gleich zuſammen komme mit einer klammer.

25. Daß acht bretter ſeyen mit jhren Silbern füſſen/ der ſollen ſechzehen ſein/ ja zween vnter einem bret.

26. Vnd ſolt Rigel machen von Förn holtz/ fünffe zu den brettern auff einer ſeiden der Wonunge.

CAP. XXVI.

15. *Tu farai ſimilmente al tabernacolo de le tauole di legni di Sittim, che ſtiano dritte.*

16. *La lunghezza de la tauola ſarà di dieci gomiti: ma la larghezza di vna tauola ſarà di vno gomito e mezzo.*

17. *Due ſoſtegni ſaranno à vna tauola, incaſtrati l'vn contra l'altro à guiſa d' iſcaloni de la ſcala: coſi farai à tutte le tauole del tabernacolo.*

18. *Farai dunque le tauole del tabernacolo, venti tauole dal lato del Mezzodì verſo l' Auſtro.*

19. *E farai quaranta baſe d'argento ſotto le venti tauole, due baſe ſotto ciaſcuna tauola ſecondo i ſuoi due ſoſtegni: e due baſe ſotto l'altra tauola ſecondo i ſuoi due ſoſtegni.*

20. *Et venti tauole ſiano da l'altro lato del tabernacolo verſo la parte di Aquilone.*

21. *E le quaranta baſe di eſſe di argento, due baſe ſotto vna tauola, e due baſe ſotto l'altra tauola.*

22. *E dal lato del tabernacolo verſo Occidente tu farai ſei tauole.*

23. *E farai due tauole à i cantoni del tabernacolo nel lato verſo Occidente.*

24. *Le quali ſaranno congiunte di ſotto, e ſaranno congiunte inſieme ne la ſommità di quello à vno anello: coſi ſarà di quelle due che ſaranno ne i due cantoni.*

25. *Saranno dunque otto tauole, è le loro baſe di argento, ſedeci, due baſe ſaranno ſotto vna tauola, e due ſotto l'altra tauola.*

26. *Tu farai ancora cinque ſtanghe di legni di Sittim à le tauole per vn lato del tabernacolo.*

כו

27 וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה:

28 והבריח התיכן בתוך הקרשים מברח מן הקצה אל הקצה:

29 ואת הקרשים תצפה זהב ואת טבעתיהם תעשה זהב בתים לבריחם וצפית את הבריחים זהב:

30 והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר:

31 ועשית פרכת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב יעשה אתה כרבים:

32 ונתתה אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים זהב וויהם זהב על ארבעה אדני כסף:

33 ונתתה את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדות והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים:

34 ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש הקדשים:

35 ושמת את השלחן מחוץ לפרכת ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה והשלחן תתן על צלע צפון:

36 ועשית מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם:

37 ועשית למסך חמשה עמודי שטים וצפית אתם זהב וויהם זהב ויצקת להם חמשה אדני נחשת:

כו

27 וחמשא עברין לדפי סטר משכנא תנינא וחמשא עברין לדפי סטר משכנא לסופיהון מערבא:

28 ועברא מציעאה בגו דפיא מעבר מן סיפי לסיפי:

29 וית דפיא תחפי דהבא וית עזקתהון תעביד דהבא אתרא לעבריא ותחפי ית עבריא דהבא:

30 ותקים ית משכנא כהלכתיה דאת מתחזי בטורא:

31 ותעביד פרוכתא דתכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד אומן עבידת כרובין:

32 ותתן יתה על ארבעא עמודי שטין מחפן דהבא וויהון דהבא על ארבעא סמכין דכסף:

33 ותתן ית פרוכתא תחות פורפיא ותעיל לתמן מגיו לפרוכתא ית ארונא דסהדותא ותפריש פרוכתא לכון בין קודשא ובין קדש קודשיא:

34 ותתן ית כפורתא על ארונא דסהדותא בקדש קודשיא:

35 ותשוי ית פתורא מברא לפרוכתא וית מנרתא לקביל פתורא על סטר משכנא דרומא ופתורא תתן על סטר ציפונא:

36 ותעביד פרסא לתרע משכנא דתכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר עובד צייר:

37 ותעביד לפרסא חמשא עמודי שטין ותחפי יתהון דהבא וויהון דהבא ותתיך להון חמשא סמכין דנחשא:

κϛ.

27. Καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν.

28. Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀνὰ μέσον τῶν στύλων διικνείσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους, εἰς τὸ ἕτερον κλίτος.

29. Καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ, καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς, καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσῷ.

30. Καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

31. Καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νενησμένης. ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ χερουβείμ.

32. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ.

33. Καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τοὺς στύλους, καὶ εἰσοίσεις ἐκεῖ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀνὰ μέσον τοῦ ἁγίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων.

34. Καὶ κατακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων.

35. Καὶ θήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον, καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν.

36. Καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ.

37. Καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους ἀσήπτους, καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

CAP. XXVI.

27. Et quinque alios in altero, & eiuſdem numeri ad occidentalem plagam.

28. Qui mittentur per medias tabulas à ſummo uſque ad ſummum.

29. Ipſas quoque tabulas deaurabis, & fundes in eis annulos aureos per quos vectes tabulata contineant; quos operies laminis aureis.

30. Et eriges tabernaculum iuxta exemplar quod tibi in Monte monſtratum eſt.

31. Facies & velum de hyacintho & purpura, coccóq; bis tincto, & byſſo retorta, opere plumario & pulchra varietate contextum:

32. Quod appendes ante quatuor columnas de lignis ſetim, quæ ipſæ quidem deauratæ erunt, & habebunt capita aurea, ſed baſes argenteas.

33. Inſeretur autem velum per circulos, intra quod pones arcam teſtimonii, quo & Sanctuarium, & Sanctuarii ſanctuaria dividentur.

34. Pones & propitiatorium ſuper arcam teſtimonii in Sancta ſanctorum:

35. Menſamq; extra velum: & contra menſam candelabrum in latere tabernaculi meridiano: menſa enim ſtabit in parte Aquilonis.

36. Facies & tentorium in introitu tabernaculi de hyacintho, & purpura, coccoq; bis tincto, & byſſo retorta, opere plumarii.

37. Et quinque columnas deaurabis lignorum ſetim, ante quas ducetur tentorium, quarum erunt capita aurea, & baſes æneæ.

Das XXVI. Capitel.

27. Vnnd fünffe zu den brettern auff der andern ſeiten der Wonunge/vnnd fünffe zu den brettern hinden an der Wonung gegen dem Abendt.

28. Vnd ſolt die Rigel mitten an den brettern durch hin ſtoſſen/vnd alles zuſammeu faſſen/ von einem ort zu dem andern.

29. Vnd ſolt die bret mit Goldt überziehen/vnd jre Rincken von Goldt machen/ daß mann die Rigel drein thu/ vnnd die Rigel ſolt du mit Goldt überziehen.

30. Vnnd alſo ſolt du denn die Wonung auffrichten/nach der weiſe/wie du geſehen haſt auff dem Berge.

31. Vnd ſolt einen Fürhang machen von geler Seyden/Scharlacken vnnd Roſinrot/vnd gezwirnter weiſſer Seiden/ vnnd ſolt Cherubim dran machen künſtlich.

32. Vnd ſolt jhn hengen an vier Seulen von Förn holtz/die mit Goldt überzogen ſindt/vnd Güldene Kneuffe/vnd vier Silberne Füſſe haben.

33. Vnnd ſolt den Fürhang mit hefften anhefften/vnd die Lade des zeugniß inwendig des Fürhangs ſetzen/daß er euch ein vnterſcheidt ſey zwiſchen dem Heiligen/vnd dem Allerheiligſten.

34. Vnnd ſolt den Gnadenſtul thun auff die Lade des Zeugniß inn dem Allerheiligſten.

35. Den Tiſch aber ſetze auſſer dem Fürhang/vnd den Leuchter gegen dem Tiſch über/zu Mittagwerts der Wonunge/daß der Tiſch ſtehe gegen Mitternacht.

36. Vnd ſolt ein Tuch machen/in die Thür der Hütten/ gewürckt von geler Seyden/ Roſinrot/ Scharlacken vnd gezwirnter weiſſer Seyden.

37. Vnnd ſolt demſelben Tuch fünff Seulen machen von Förn holtz mit Goldt überzogen/mit Gülden kneuffen/vnd ſolt jhnen fünff Ehrnen Füſſe gieſſen.

CAP. XXVI.

27. E cinque ſtanghe à le tauole per l'altro lato del tabernacolo: e cinque ſtanghe à le tauole per il lato verſo Occidente.

28. E la ſtangha di mezzo paſſarà per mezzo de le tauole da vna eſtremità à l'altra.

29. E coprirai le tauole d'oro, e farai i loro anelli d'oro, per i quali paſſaranno le ſtanghe, e coprirai le ſtanghe di oro.

30. E coſi adrizzarai il tabernacolo ſecondo la ſua diſpoſitione, che ti è ſtata moſtrata ſul monte.

31. Tu farai ancora vn velo di biacintho, di porpora, di ſcarlatto, e di biſſo filato: e lo farai con opera artificioſa à figure di cherubini.

32. E lo metterai ſopra quattro antenne di Sittim coperte d'oro, co i loro vncini di oro, poſte ſopra quattro baſe di argento.

33. E metterari il velo ſotto gli vncini, e farai condur là dentro al velo l'arca del teſtimonio: e quel velo vi ſarà ſeparatione fra il ſanto & il ſantiſſimo.

34. Metterai in oltre il propitiatorio ſopra l'arca del teſtimonio nel ſantiſſimo.

35. Metterai ancora quella tauola fuori del velo, & il candeliero dirimpetto à la tauola nel lato del tabernacolo verſo mezzodì, e metterai la tauola ne la parte di Aquilone.

36. Et à la entrata del tabernacolo tu farai il velo di biacintho, di porpora, di ſcarlatto, e di biſſo filato con opera di raccamatore.

37. Et al velo farai cinque antenne di Sittim, le quali coprirai d'oro co i loro vncini d'oro: e fonderai per eſſe cinque baſe di rame.

כז

1 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אֹרֶךְ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רֹחַב רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃

2 וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ תִּהְיֶיןָ קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃

3 וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו לְדַשְּׁנוֹ וְיָעָיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת׃

4 וְעָשִׂיתָ לּוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו׃

5 וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְּמָטָּה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ׃

6 וְעָשִׂיתָ בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃

7 וְהוּבָא אֶת־בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בִּשְׂאֵת אֹתוֹ׃

8 נְבוּב לֻחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֶרְאָה אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃

9 וְעָשִׂיתָ אֵת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגֶב־תֵּימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃

10 וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃

11 וְכֵן לִפְאַת צָפוֹן בָּאֹרֶךְ קְלָעִים מֵאָה אֹרֶךְ וְעַמֻּדָו עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃

כז

1 וְתַעְבֵּיד יָת מַדְבְּחָא דְּאָעֵי שִׁטִּין חֲמֵשׁ אַמִּין אוּרְכָּא וַחֲמֵשׁ אַמִּין פּוּתְיָא מְרַבַּע יְהֵי מַדְבְּחָא וּתְלָת אַמִּין רוּמֵיהּ׃

2 וְתַעְבֵּיד קַרְנוֹהִי עַל אַרְבַּע זָוְיָתֵיהּ מִינֵּיהּ יְהֶוְיָן קַרְנוֹהִי וְתַחֲפֵי יָתֵיהּ נְחָשָׁא׃

3 וְתַעְבֵּיד פְּסַכְתְּוָתֵיהּ לְמִסְפֵּי קִטְמֵיהּ וּמַגְרוֹפְיָתֵיהּ וּמִזְרְקוֹהִי וְצִנּוֹרְיָתֵיהּ וּמַחְתְּיָתֵיהּ לְכָל מָנוֹהִי תַּעְבֵּיד נְחָשָׁא׃

4 וְתַעְבֵּיד לֵיהּ סְרָדָא עוֹבַד מְצַדְתָּא דִּנְחָשָׁא וְתַעְבֵּיד עַל מְצַדְתָּא אַרְבַּע עִזְקָן דִּנְחָשָׁא עַל אַרְבַּע סִטְרוֹהִי׃

5 וְתִתֵּן יָתַהּ תְּחוֹת סוֹבֵב מַדְבְּחָא מִלְּרַע וּתְהֵי מְצַדְתָּא עַד פַּלְגוּת מַדְבְּחָא׃

6 וְתַעְבֵּיד אֲרִיחַיָּא לְמַדְבְּחָא אֲרִיחֵי דְּאָעֵי שִׁטִּין וְתַחֲפֵי יָתְהוֹן נְחָשָׁא׃

7 וְיִתָּעֲלוּן יָת אֲרִיחוֹהִי בְּעִזְקָתָא וִיהוֹן אֲרִיחַיָּא עַל תְּרֵין סִטְרֵי מַדְבְּחָא בְּמִיטַּל יָתֵיהּ׃

8 חֲלִיל לוּחִין תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ כְּמָא דְּאַחֲזִי יָתָךְ בְּטוּרָא כֵּן יַעְבְּדוּן׃

9 וְתַעְבֵּיד יָת דָּרַת מַשְׁכְּנָא לְרוּחַ עֵיבַר דָּרוֹמָא סְרָדִין לְדָרְתָא דְּבוּץ שְׁזִיר מְאָה אַמִּין אוּרְכָּא לְרוּחָא חֲדָא׃

10 וְעַמּוּדוֹהִי עַשְׂרִין וְסַמְכֵיהוֹן עַשְׂרִין דִּנְחָשָׁא וָוֵי עַמּוּדַיָּא וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דִּכְסַף׃

11 וְכֵן לְרוּחַ צִפּוּנָא בְּאוּרְכָּא סְרָדִין מְאָה בְּאוּרְכָּא וְעַמּוּדוֹהִי עַשְׂרִין וְסַמְכֵיהוֹן עַשְׂרִין דִּנְחָשָׁא וָוֵי עַמּוּדַיָּא וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דִּכְסַף׃

κζ.

1. Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος. τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ.

2. Καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν. ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ.

3. Καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ.

4. Καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν, καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη.

5. Καὶ ὑποθήσεις αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου.

6. Καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ.

7. Καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους, καὶ ἔστωσαν οἱ φορεῖς κατὰ τὰ δύο πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν αὐτό.

8. Κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό. κατὰ τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιήσεις.

9. Καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ, εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς νότον, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. μῆκος ἑκατὸν πήχεων τῷ ἑνὶ κλίτει.

10. Καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

11. Οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς βορρᾶν ἱστία ἑκατὸν πήχεων μῆκος, καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων, καὶ αἱ βάσεις περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ.

CAP. XXVII.

1. Facies & altare de lignis setim, quod habebit quinque cubitos in longitudine, & totidem in latitudine, id est quadrum & tres cubitos in altitudine.

2. Cornua autem per quatuor angulos ex ipso erunt: & operies illud ære.

3. Faciesque in usus eius lebetes ad suscipiendos cineres & forcipes atque fuscinulas, & ignium receptacula. Omnia vasa ex ære fabricabis.

4. Craticulamque in modum retis æneam: per cuius quatuor angulos erunt quatuor annuli ænei.

5. Quos pones subter arulam altaris: eritque craticula usque ad altaris medium.

6. Facies & vectes altaris de lignis setim duos, quos operies laminis æneis:

7. Et induces per circulos, eruntque ex utroque latere altaris ad portandum.

8. Non solidum, sed inane & cavum intrinsecus facies illud, sicut tibi in Monte monstratum est.

9. Facies & atrium tabernaculi, in cuius australi plaga contra meridiem erunt tentoria de bysso retorta: centum cubitos unum latus tenebit in longitudine.

10. Et columnas viginti cum basibus totidem æneis, quæ capita cum cœlaturis suis habebunt argentea.

11. Similiter & in latere aquilonis per longum erunt tentoria centum cubitorum, columnæ viginti, & bases æneæ eiusdem numeri, & capita earum cum cœlaturis suis argentea.

Das XXVII. Capitel.

VND solt einen Altar machen von förn holtz/ fünff ellen lang vnnd breit/daß er gleich viereckt sey/vnnd drey ellen hoch.

2. Hörner solt du auff seinen vier ecken machen/vnnd solt jn mit ertz vberziehen.

3. Mache auch Aschentöpffe/Schaufeln/Becken/Kreuel/Kolpfannen/alle seine Gerete solt du von ertz machen.

4. Du solt auch ein ehern Gitter machen/wie ein Netz/vnnd vier ehrne Ringe an seine vier ort.

5. Du solts aber von vnten auff vmb den Altar machen/daß das Gitter reiche biß mitten an den Altar.

6. Vnnd solt auch Stangen machen zu dem Altar von förn holtz/mit ertz überzogen.

7. Vnnd solt die Stangen inn die Ringe thun/daß die Stangen seyen an beiden seiten des Altars/damit man jhn tragen möge.

8. Vnnd solt jhn also von Brettern machen/daß er inwendig hol sey/wie dir auff dem berge gezeigt ist.

9. Du solt auch der Wonung einen Hof machen/einen Vmbhang von Gezwirnter weisser seiten/auff einer seiten hundert ellen lang/gegen dem Mittag.

10. Vnnd zweintzig Seulen/auff zweintzig ehern füssen/vnd ehrne knenffe/mit jren reiffen von silber.

11. Also auch gegen Mitternacht/soll sein ein Vmbhang hundert Ellen lang/zweintzig Seulen auff zweintzig ehren füssen/vnnd jre Knauffe mit jhren reiffen von silber.

CAP. XXVII.

1. Tu farai ancora vno altare di legni di Sittim: la lunghezza sarà di cinque gomiti, e la larghezza di cinque gomiti: lo altare sarà quadrato, e la sua altezza di tre gomiti.

2. Egli farai le corna à i quattro suoi cantoni: e saranno del medesimo, e lo coprirai di rame.

3. Farai inoltre i suoi calderoni per nettare le sue ceneri, e le sue granatelle, e le sue tazze, & il suo forcone, e le sue palette: tutti i suoi vasi gli farai di rame.

4. Tu gli farai ancora vn criuello fatto à rete di rame, & in quella rete quattro anelli ne le sue quattro estremità.

5. E metterai quello sotto il circuito de lo altare à basso, e quella rete sarà per fino à mezzo lo altare.

6. Dipoi tu farai le stanghe à lo altare di legno di Sittim, e le coprirai di rame.

7. E le sue stanghe si metteranno in quelli anelli, e quelle stanghe saranno nel l'vno e l'altro lato de lo altare mentre che si portara.

8. Tu lo farai di tauole cauato, si come ti è stato mostrato sul monte, cosi faranno.

9. Farai inoltre il cortile del tabernacolo verso la parte del Mezzodì il l'Austro, le cortine del cortile saranno di bisso f lato, la lunghezza di vn cantone sarà di cento gomiti.

10. E le sue colonne saranno venti, e le base di esse venti, di rame: i capitelli de le colonne & i circuli di esse, di argento.

11. E cosi ne la lunghezza del corti le verso la parte d'Aquilone le cortine saranno cento, e le sue colonne venti, e le lor base venti, di rame: i capitelli de le colonne & i lor lacci saranno d'argento.

כז

12 וּפוּתְיָא דְדָרְתָא לְרוּחַ מַעַרְבָא סְרָדִין חַמְשִׁין אַמִּין עַמּוּדֵיהוֹן עַסְרָא וְסַמְכֵיהוֹן עַסְרָא׃

13 וּפוּתְיָא דְדָרְתָא לְרוּחַ קִדּוּמָא מַדִּינְחָא חַמְשִׁין אַמִּין׃

14 וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמִּין סְרָדִין לְעִבְרָא עַמּוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא׃

15 וּלְעִבְרָא תִנְיָנָא חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה סְרָדִין עַמּוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא׃

16 וְלִתְרַע דָּרְתָא פְּרָסָא עַשְׂרִין אַמִּין דִּתְכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד צַיָּר עַמּוּדֵיהוֹן אַרְבְּעָה וְסַמְכֵיהוֹן אַרְבְּעָה׃

17 כָּל עַמּוּדֵי דָרְתָא סְחוֹר סְחוֹר מְכַבְּשִׁין כְּסַף וָוֵיהוֹן כְּסַף וְסַמְכֵיהוֹן דִּנְחָשָׁא׃

18 אוּרְכָּא דְדָרְתָא מְאָה אַמִּין וּפוּתְיָא חַמְשִׁין בְּחַמְשִׁין וְרוּמָא חֲמֵשׁ אַמִּין דְּבוּץ שְׁזִיר וְסַמְכֵיהוֹן דִּנְחָשָׁא׃

19 לְכָל מָנֵי מַשְׁכְּנָא בְּכָל פּוּלְחָנֵיהּ וְכָל סִכּוֹהִי וְכָל סִכֵּי דָרְתָא דִּנְחָשָׁא׃

20 וְאַתְּ תְּפַקֵּיד יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְּבוּן לָךְ מְשַׁח זֵיתָא דַּכְיָא כְּתִישָׁא לְאַנְהָרָא לְאַדְלָקָא בּוֹצִינַיָּא תְּדִירָא׃

21 בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא מִבָּרָא לְפָרוּכְתָּא דְּעַל סָהֲדוּתָא יְסַדַּר יָתֵיהּ אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי מֵרַמְשָׁא עַד צַפְרָא קֳדָם יְיָ קְיָם עָלַם לְדָרֵיהוֹן מֵעִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

כז

12 וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת־יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה׃

13 וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה׃

14 וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה קְלָעִים לַכָּתֵף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃

15 וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃

16 וּלְשַׁעַר הֶחָצֵר מָסָךְ עֶשְׂרִים אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה׃

17 כָּל־עַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וָוֵיהֶם כָּסֶף וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃

18 אֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה בָאַמָּה וְרֹחַב חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים וְקֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃

19 לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכֹל עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יְתֵדֹתָיו וְכָל־יִתְדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת׃

20 וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃

21 בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

κζ.

12. Τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς, τὸ κατὰ θάλασσαν, ἱστία πεντήκοντα πήχεων. οἱ στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα.

13. Καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ πρὸς ἀνατολάς, ἱστία πεντήκοντα πηχῶν, στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα.

14. Καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ ὕψος τῶν ἱστίων τῷ κλίτει τῷ ἑνί, στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

15. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον δεκαπέντε πήχεων, τῶν ἱστίων τὸ ὕψος, στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

16. Καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα, εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νενησμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδευτοῦ. στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες.

17. Πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ.

18. Τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν, καὶ τὸ εὖρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα, καὶ τὸ ὕψος πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ.

19. Καὶ πᾶσα ἡ κατασκευή, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα, καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ. (καὶ ποιήσεις ἱμάτια ὑακίνθινα, καὶ πορφυρᾶ, καὶ κόκκινα τοῦ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις.)

20. Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν ἄτρυγον, καθαρὸν, κεκομμένον εἰς φῶς, ἵνα καίηται λύχνος διαπαντός.

21. Ἐπὶ τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης, καύσει αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ᾽ ἑσπέρας ἕως πρωὶ ἐναντίον κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

CAP. XXVII.

12. In latitudine verò atrii quod respicit ad occidentem, erunt tētoria per quinquaginta cubitos, & columnæ decem, basesque totidem.

13. In ea quoque atrii latitudine quæ respicit ad orientem, quinquaginta cubiti erunt.

14. In quibus quindecim cubitorum tentoria lateri uno deputabuntur, columnæque tres & bases totidem:

15. Et in latere altero erunt tentoria cubitos obtinentia quindecim, columnæ tres, & bases totidem.

16. In introitu verò atrii fiet tentorium cubitorum viginti ex hyacintho & purpura, coccoq; bis tincto, & bysso retorta, opere plumarii: columnas habebit quatuor, cum basibus totidem.

17. Omnes columnæ atrii per circuitum vestitæ erunt argenteis laminis, capitibus argenteis, & basibus æneis.

18. In longitudine occupabit atrium cubitos centum, in latitudine quinquaginta, altitudo quinque cubitorū erit, fietq; de bysso retorta, & habebit bases æneas.

19. Cuncta vasa tabernaculi in omnes usus & ceremonias, tam paxillos eius quàm atrii, ex ære facies.

20. Præcipe filiis Israël ut afferant tibi oleum de arboribus olivarum purissimum, piloq; contusum: ut ardeat lucerna semper.

21. In tabernaculo testimonii, extra velum quod oppansum est testimonio. Et collocabunt eam Aaron & filii eius, ut usque manè luceat coram Domino. Perpetuus erit cultus per successiones eorum coram filiis Israel.

Das XXVII. Capitel.

12. Aber gegen dem Abend soll die breite des Hofs haben einen vmbhang fünfftzig ellen lang/ zehen Seulen auff zehen füssen.

13. Gegē dem Morgen aber soll die breite des Hofs haben fünfftzig ellen.

14. Also daß der Vmbhang habe auff einer seiten fünfftzehen Ellen/ dazu drey seulen auff dreyen füssen.

15. Vnnd aber fünfftzehen ellen auff der andern seiten/ dazu drey seulen auff dreyen füssen.

16. Aber in dem Thor des Hofs/ soll ein tuch sein zweintzig ellen breit/ gewirckt von geler seiden/ Scharlacken/ Rosinrot/ vñ gezwirnter weisser seiden Dazu vier seulen auff jren vier füssen.

17. Alle Seulen vmb den Hof her/ sollen silbern reiffe vnnd silbern knauffe vnnd eherne füsse haben.

18. Vnnd die lenge des Hofs sol hundert ellen sein/ die breite fünfftzig ellen/ die höhe fünff ellē von gezwirnter weisser seiden/ vnnd seine füsse sollen ehern sein.

19. Auch alle Gerete der Wonung zu allerley ampt/ vnnd alle seine negel vnnd alle negel des Hofs sollen ehern sein.

20. Gebeut den kindern Israel/ daß sie zu dir bringen das allerreinest lauter öle/ von ölbäumen gestossen/ zur Leuchten/ das man allezeit oben inn die Lampen thue.

21. In der Hütten des Stiffts/ ausser dem Vorhang/ der für dem Zeugniß hanget. Vnd Aaron vnd seine söhne sollen sie zurichten/ beide des Morgens vnd des Abends fur dem HERREN/ Das sol euch ein ewige Weise sein auff eure nachkommen/ vnter den kindern Israel.

CAP. XXVII.

12. E ne la larghezza del cortile verso il lato Occidentale saranno le cortine di cinquanta gomiti, e le lor colonne di dieci, e le lor base di dieci.

13. E ne la larghezza del cortile da la parte Orientale saranno di cinquanta gomiti.

14. Et à vn lato saranno le cortine di quindici gomiti, le loro colonne, tre, e le loro base, tre.

15. Et al secondo lato saranno quindici cortine, le loro colonne tre, e le loro base tre.

16. E à la porta del cortile sarà messo vn tappeto di venti gomiti fatto di raccamo, di hiacinto di porpora, di scarlatto, e di bisso filato: e le sue colonne saranno quattro, e le loro base quattro.

17. Tutte le colonne del cortile à torno il cortile saranno coperte di argento: & i loro capitelli saranno di argento, e le loro base di rame.

18. La lunghezza del cortile sarà di cento gomiti, e la larghezza di cinquanta da ciascun lato, e la sua altezza di cinque gomiti sarà di bisso filato, e le loro base di rame.

19. Tutti i vasi del tabernacolo in ogni suo vso, e tutti i suoi chiodi, e tutti i chiodi del cortile saranno di rame.

20. Tu ancora comanda à i figliuoli d'Israel che ti portino de l'oglio di oliua puro premuto, per il luminare: à fin che facciano del continuo stare accese le lucerne.

21. Nel tabernacolo de la congregatione fuora del velo, che è sopra l'arca del testimonio: Et Abaron co i suoi figliuoli le ordinarà dinanzi al Signore da la sarà in fino à la mattina. Questa sarà vna ordinatione perpetua per le generatione loro frà i figliuoli d'Israel.

כח

1 וְאַתְּ קָרֵיב לְוָתָךְ יָת אַהֲרֹן אֲחוּךְ וְיָת בְּנוֹהִי עִמֵּיהּ מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃

2 וְתַעְבֵּיד לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן אֲחוּךְ לִיקָר וּלְתֻשְׁבְּחָא׃

3 וְאַתְּ תְּמַלֵּיל עִם כָּל חַכִּימֵי לִבָּא דְּאַשְׁלֵמִית עִמְּהוֹן רוּחַ חָכְמְתָא וְיַעְבְּדוּן יָת לְבוּשֵׁי אַהֲרֹן לְקַדָּשׁוּתֵיהּ לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמָי׃

4 וְאִלֵּין לְבוּשַׁיָּא דְּיַעְבְּדוּן חוּשְׁנָא וְאֵפוֹדָא וּמְעִילָא וְכִתּוּנִין מְרַמְּצָן מִצְנְפָן וְהִמְיָנִין וְיַעְבְּדוּן לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן אֲחוּךְ וְלִבְנוֹהִי לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמָי׃

5 וְאִנּוּן יִסְּבוּן יָת דַּהֲבָא וְיָת תִּכְלָא וְיָת אַרְגְּוָנָא וְיָת צְבַע זְהוֹרִי וְיָת בּוּצָא׃

6 וְיַעְבְּדוּן יָת אֵפוֹדָא דִּדְהַבָא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד אוּמָן׃

7 תַּרְתֵּין כִּתְפִין מְלָפְפָן יְהוֹן לֵיהּ עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי וְיִתְלַפַּף׃

8 וְהִמְיַן תִּקּוּנֵיהּ דַּעֲלוֹהִי כְּעוֹבָדֵיהּ מִנֵּיהּ יְהֵי דַּהֲבָא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר׃

9 וְתִיסַּב יָת תַּרְתֵּין אַבְנֵי בּוּרְלָא וְתִגְלוֹף עֲלֵיהוֹן שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

10 שִׁיתָא מִשְּׁמָהָתְהוֹן עַל אַבְנָא חֲדָא וְיָת שְׁמָהָת שִׁיתָא דְּיִשְׁתַּאֲרוּ עַל אַבְנָא תִּנְיֵיתָא כְּתוּלְדָתְהוֹן׃

כח

1 וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃

2 וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃

3 וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי׃

4 וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי׃

5 וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃

6 וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃

7 שְׁתֵּי כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר׃

8 וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃

9 וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

10 שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמוֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם׃

κη'.

1. Καὶ σὺ προσαγοῦ πρὸς σεαυτὸν, τόν τε Ααρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἱερατεύειν μοι, Ααρὼν καὶ Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὺς Ααρών.

2. Καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν Ααρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.

3. Καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως, καὶ ποιήσουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ααρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι.

4. Καὶ αὗται αἱ στολαὶ ἃς ποιήσουσι, τὸ περιστήθιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη, καὶ χιτῶνα κοσυμβωτὸν, καὶ κίδαριν, καὶ ζώνην. καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι.

5. Καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον.

6. Καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντοῦ ποικιλτοῦ.

7. Δύο ἐπωμίδες ἔσονται αὐτῷ, συνέχουσαι αὐτῷ ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς δυσὶ μέρεσιν ἐξηρτημέναι.

8. Καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων ὅ ἐστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται, ἐκ χρυσίου καθαροῦ καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

9. Καὶ λήψῃ σὺ δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψεις ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

10. Ἓξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἓξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν.

CAP. XXVIII.

1. Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum cum filiis ſuis de medio filiorum Iſraël, ut ſacerdotio fungantur mihi: Aaron, Nadab, & Abiu, Eleazar, & Ithamar.

2. Facieſq; veſtem ſanctam Aaron fratri tuo in gloriam & decorem.

3. Et loquêris cunctis ſapientibus corde, quos replevi ſpiritu prudentiæ, ut faciant veſtes Aaron, in quibus ſanctificatus miniſtret mihi.

4. Hæc autem erunt veſtimenta quæ facient, Rationale & ſuperhumerale, tunicam & lineam ſtrictam, cidarim & balteum Facient veſtimenta ſancta fratri tuo Aaron & filiis eius, ut ſacerdotio fungantur mihi.

5. Accipientque aurum & hyacinthum & purpuram, coccumque bis tinctum, & byſſum.

6. Facient autem ſuperhumerale de auro & hyacintho & purpura, coccoque bis tincto, & byſſo retorta, opere polymito.

7. Duas oras iunctas habebit in utroque latere ſummitatum, ut in unum redeant.

8. Ipſa quoque textura & cuncta operis varietas erit ex auro & hyacintho, & purpura, coccoque bis tincto, & byſſo retorta.

9. Sumeſque duos lapides onychinos, & ſculpes in eis nomina filiorum Iſraël:

10. Sex nomina in lapide uno, & ſex reliqua in altero, iuxta ordinem nativitatis eorum.

Das XXVIII. Capitel.

VNd ſolt Aaron deinen Bruder vnd ſeine Söhne zu dir nemen/ auß den kindern Iſrael/ Daß er mein Prieſter ſey/ nemlich/ Aaron vnnd ſeine ſöhne/ Nadab/ Abihu/ Eleaſar vnnd Ithamar.

2. Vnd ſolt Aaron deinem Bruder heilige Kleider machen/ die herrlich vnd ſchön ſeyen.

3. Vnd ſolt reden mit allen die eines Weiſen hertzen ſindt/ die ich mit dem Geiſt der Weißheit erfüllet habe/ daß ſie Aaron kleider machen zu ſeiner weihe/ daß er mein Prieſter ſey.

4. Das ſind aber die kleider die ſie machen ſollen/ das Schildlein/ Leibrock/ Seidenrock/ Engenrock/ Hut vnd Gürtel. Alſo ſollen ſie heilige kleider machen deinem Bruder Aaron/ vnnd ſeinen Söhnen/ das er mein Prieſter ſey.

5. Dazu ſollen ſie nehmen Goldt/ Gele ſeiden/ Scharlacken/ Roſinrot/ vnd Weiſſe ſeiden.

6. Den Leibrock ſollen ſie machen von Gold/ Geler ſeiden/ Scharlacken/ Roſinrot/ vnd gezwirnter weiſſer Seiden/ künſtlich.

7. Daß er auff beiden achſeln zuſammen gefügt/ vnnd an beiden ſeiten zuſammen gebunden werde.

8. Vnnd ſeine Gurt drauff/ ſoll derſelben kunſt vnd wercks ſein/ von Gold/ Geler Seiden/ Scharlacken/ Roſinrot vnd Gezwirnter weiſſer ſeiden.

9. Vnnd ſolt zwen Onicherſtein nehmen/ vnnd drauff graben die Namen der kinder Iſrael.

10. Auff jeglichen ſechs nahmen/ nach dem orden jhres alters.

CAP. XXVIII.

1. *E tu fa venire à te Aharon tuo fratello, & i ſuoi figliuoli con ſeco del mezzo de figliuoli d'Iſrael: accioche Aharon mi amminiſtri il ſacerdotio con Nadab Abiu, Eleazar, & Ithamar ſuoi figliuoli.*

2. *E farai ad Aharon tuo fratello de veſtimenti ſanti à gloria & ornamento.*

3. *E tu parlarai à tutti quelli, che ſono ſaggi di cuore, i quali io ho riempiti di ſpirito di ſapienza, à fin che facciano de veſtimenti ad Aharon per ſantificarlo: accioche mi amminiſtri il ſacerdotio.*

4. *Queſte ſono le veſte che faranno: il Pettorale, l'Ephod, il pallio, vna tonaca lauorata, vna mitria, & vna cinturà: faranno dico queſte veſte ſante ad Aharon tuo fratello & à i ſuoi figliuoli; à fin che mi amminiſtrino il ſacerdotio.*

5 *Eſſi pigliaranno de l'oro, del hiacintho, de la porpora, de lo ſcarlatto, e del biſſo.*

6. *E faranno l'Ephod di oro, de hiacintho, di porpora, di ſcarlatto, e di biſſo filato con opera artificioſa.*

7. *Le due aperture ſaranno congiunte ne le due ſue eſtremità, e coſi ſarà congiunto.*

8. *La banda del'Ephod che ſarà in eſſo, ſarà de la medeſima fattione, e del medeſimo, cioè d'oro hiacintho, di porpora, di ſcarlatto, e di biſſo filato.*

9. *Pigliarai ancora due pietre di Onich, & intagliarai in eſſe i nomi de i figliuoli d'Iſrael.*

10. *Sei de nomi loro in vna pietra, e gli altri ſei nomi ne l'altra pietra ſecondo le loro generationi.*

כח

11 עוֹבַד אוּמָן דְּאֶבֶן טָבָא כְּתַב מְפָרַשׁ כִּגְלוֹף דְּעִזְקָן תִּגְלוֹף יָת תַּרְתֵּין אַבְנַיָּא עַל שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁקְּעָן מְרַמְּצָן בִּדְהַב תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן׃

12 וּתְשַׁוֵּי יָת תַּרְתֵּין אַבְנַיָּא עַל כִּתְפֵי אֵפוֹדָא אַבְנֵי דוּכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטּוֹל אַהֲרֹן יָת שְׁמָהָתְהוֹן קֳדָם יְיָ עַל תְּרֵין כִּתְפּוֹהִי לְדוּכְרָנָא׃

13 וְתַעְבֵּיד מְרַמְּצָן דִּדְהַב׃

14 וּתְרֵין תִּיכִּין דִּדְהַב דְּכֵי מְתַחְמָן תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן עוֹבַד גְּדִילוּ וְתִתֵּן יָת תִּיכַיָּא גְּדִילָתָא עַל מְרַמְּצָתָא׃

15 וְתַעְבֵּיד חֹשֶׁן דִּינָא עוֹבַד אוּמָן כְּעוֹבַד אֵפוֹדָא תַּעְבְּדִינֵּיהּ דִּדְהַבָא תַּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ׃

16 מְרַבַּע יְהֵי עִיף זַרְתָּא אוּרְכֵּיהּ וְזַרְתָּא פּוּתְיֵהּ׃

17 וְתַשְׁלֵם בֵּיהּ אַשְׁלָמוּת אֶבֶן טָבָא אַרְבְּעָה סִדְרִין דְּאֶבֶן טָבָא סִדְרָא קַדְמָאָה סַמְקָן יַרְקָן וּבַרְקָן סִדְרָא חַד׃

18 וְסִדְרָא תִּנְיָנָא אִזְמַרַגְדִּין וְשַׁבְזֵיז וְסַבְהֲלוֹם׃

19 וְסִדְרָא תְּלִיתָאָה קַנְכֵּרֵי טַרְקְיָא וְעֵין עִגְלָא׃

20 וְסִדְרָא רְבִיעָאָה כְּרוּם יַמָּא וּבוּרְלָא וּפַנְתֵּירֵי מְרַמְּצָן בִּדְהַב יְהוֹן בְּאַשְׁלָמוּתְהוֹן׃

21 וְאַבְנַיָּא תְּהֶוְיָן עַל שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּרְתָּא עַשְׂרֵה עַל שְׁמָהָתְהוֹן כְּתַב מְפָרַשׁ כִּגְלוֹף דְּעִזְקָא גְּבַר עַל שְׁמֵיהּ תְּהֶוְיָן לִתְרֵי עֲשַׂר שִׁבְטִין׃

כח

11 מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃

12 וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן׃

13 וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת זָהָב׃

14 וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת׃

15 וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃

16 רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ׃

17 וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלֻּאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד׃

18 וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃

19 וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃

20 וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מְשֻׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם׃

21 וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיןָ עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶיןָ לִשְׁנֵי עָשָׂר שָׁבֶט׃

κή.

11. Ἔργον λιθουργικῆς τέχνης, γλύμμα σφραγῖδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ισραήλ.

12. Καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος, λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ισραήλ. καὶ ἀναλήψεται Ααρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἔναντι κυρίου, ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ αὐτῶν.

13. Καὶ ποιήσεις ἀσπίδας ἐκ χρυσίου καθαροῦ,

14. Καὶ ποιήσεις δύο κροσσωτὰ ἐκ χρυσίου καθαροῦ καταμεμιγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς, καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν, ἐκ τῶν ἐμπροσθίων.

15. Καὶ ποιήσεις λόγιον τῶν κρίσεων, ἔργον ποικιλτοῦ. κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτό, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης ποιήσεις αὐτό.

16. Τετράγωνον ἔσται, διπλοῦν, σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος.

17. Καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον, στίχος λίθων ἔσται σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς.

18. Καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ, καὶ σάπφειρος, καὶ ἴασπις.

19. Καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον, καὶ ἀχάτης, καὶ ἀμέθυστος.

20. Καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος, καὶ βηρύλλιον, καὶ ὀνύχιον, περικεκαλυμμένα χρυσίῳ καὶ συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ ἔστωσαν κατὰ τὸν στίχον αὐτῶν.

21. Καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ισραὴλ δώδεκα κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. γλυφαὶ σφραγίδων ἕκαστος κατὰ τὸ ὄνομα ἔστωσαν εἰς τὰς δώδεκα φυλάς.

CAP. XXVIII.

11. Opere sculptoris & cælatura gemmarii, sculpes eos nominibus filiorum Israël, inclusos auro atque circundatos:

12. Et pones in utroque latere superhumeralis; memoriale filiis Israël. Portabitq; Aaron nomina eorum corã Domino super utrumque humerum, ob recordationem.

13. Facies & uncinos ex auro.

14. Et duas catenulas auri purissimi sibi invicem cohærentes, quas inseres vncinis.

15. Rationale quoque iudicii facies opere polymito iuxta texturam superhumeralis ex auro, hyacintho, & purpura, coccoque bis tincto, & bysso retorta.

16. Quadrangulum erit & duplex: mensuram palmi habebit tam in longitudine quàm in latitudine.

17. Ponesq; in eo quatuor ordines lapidum. in primo versu erit lapis sardius, & topazius, & smaragdus.

18. In secundo: carbunculus, sapphirus, & iaspis.

19. In tertio: ligurius, achates, & amethystus.

20. In quarto: chrysolithus, onychinus, & beryllus, inclusi auro erunt per ordines suos.

21. Habebuntque nomina filiorum Israël: duodecim nominibus cælabuntur, singuli lapides nominibus singulorum per duodecim tribus.

Das XXVIII. Capitel.

11. Das solt du thun durch die Steinschneider / die da Siegel graben / also daß sie mit Goldt vmbher gefasset werden.

12. Vnnd solt sie auff die Schultern des Leibrocks hefften / daß es Steine seyen zum gedechtniß für die Kinder Israel / daß Aaron jhre Namen auff seinen beyden Schultern trage für dem HERREN zum Gedechtniß.

13. Vnd solt Güldene Spangen machen.

14. Vnd zwo Ketten von feinem Golde mit zwey enden / aber die Gelied inn einander hengendt / vnnd solt sie an die Spangen thun.

15. Das Amptschildtlein solt du machen nach der kunst / wie den Leibrock / von Goldt / geler Seiden / Scharlacken / Rosinrot vnnd gezwirnter weisser Seiden.

16. Vierecket sol es sein / vnd zwifach / eine handt breit sol seine lenge sein / vnd ein handtbreit seine breite.

17. Vnnd solts füllen mit vier rigen vol stein / Die erste rige sey ein Sarder / Topaser / Smaragd.

18. Die ander ein Rubin / Saphir / Demand.

19. Die dritte / ein Lincurer / Achat / Amethist.

20. Die vierdte ein Türckiß / Onich / Jaspis. Inn Goldt sollen sie gefasset sein in allen rigen.

21. Vnnd sollen nach den zwölff Namen der Kinder Israel stehen / gegraben vom Steinschneider / ein jeglicher seines Namens nach den zwölff Stämmen.

CAP. XXVIII.

11. Tu scolpirai in quelle due pietre con opera di scultore di pietre, e con sculture di sigilli i nomi de figliuoli d' Israel: Tu farai loro à l'intorno incastrature d'oro.

12. E metterai quelle due pietre ne le spalliere del Ephod per memoria à figliuoli d' Israel: & Aharon portarà i nomi loro dinanzi al Signore sopra le sue due spalle per memoria.

13. Tu farai dunque le incastrature d'oro.

14. E due catene d'oro fino d' vna certa grandezza intrecciate, e metterai le catene intrecciate in quelle incastrature.

15. Dipoi tu farai il pettorale del giudicio con opera sottile: e lo farai d' oro, di hiacintho, di porpora, di scarlatto, e di bisso filato si come il sopra spalle.

16. Egli sarà quadrato e raddoppiato: la sua lunghezza sarà di vn palmo, e la sua larghezza di vn palmo.

17. E lo riempierai di pietre, facendo quattro ordini di pietre: il primo ordine sarà di vn rubino, di vn topatio e di vn carbonchio.

18. Il secondo ordine sarà di vno smiraldo, di vn zaphiro, e di vn diamente.

19. Il terzzo ordine sarà di vna turchina, di vn' agata, e di vno amatista.

20. Il quarto & vltimo ordine sarà d' vn chrisolito, d' vno onichino, & d' vn berillo: e saranno legati in oro secondo le loro riempiture.

21. E quelle pietre saranno dodici secondo i nomi de figliuoli d' Israel, ciascuna secondo i nomi loro: e ciascun sigillo sarà scolpito secondo il nome suo per le dodici tribu d' Israel.

כח

22 ועשית על החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור:
23 ועשית על החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי הטבעות על שני קצות החשן:
24 ונתתה את שתי עבתת הזהב על שתי הטבעת אל קצות החשן:
25 ואת שתי קצות שתי העבתת תתן על שתי המשבצות ונתתה על כתפות האפד אל מול פניו:
26 ועשית שתי טבעות זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה:
27 ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד:
28 וירכסו את החשן מטבעתו אל טבעת האפוד בפתיל תכלת להיות על חשב האפוד ולא יזח החשן מעל האפוד:
29 ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרן לפני יהוה תמיד:
30 ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו לפני יהוה ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני יהוה תמיד:

כח

22 ותעביד על חושנא תיכין מתחמן עובד גדילו דדהב דכי:
23 ותעביד על חושנא תרתין עזקן דדהב ותתן ית תרתין עזקתא על תרין סטרי חושנא:
24 ותתן ית תרתין גדילן דדהב על תרתין עזקתא בסטרי חושנא:
25 וית תרתין גדילן דעל תרין סטרוהי תתן על תרתין מרמצתא ותתן על כתפי אפודא לקביל אפוהי:
26 ותעביד תרתין עזקן דדהב ותשוי יתהון על תרין סטרי חושנא על שפתיה די לעברא דאפודא מלגו:
27 ותעביד תרתין עזקן דדהב ותתן יתהון על תרין כתפי אפודא מלרע מלקבל אפוהי לקבל בית לופי מעילוי להמין אפודא:
28 ויחדון ית חושנא מעזקתיה לעזקת אפודא בחוטא דתכלתא למהוי על המין אפודא ולא יתפרק חושנא מעילוי אפודא:
29 ויטול אהרן ית שמהת בני ישראל בחושן דינא על לביה במיעליה לקודשא לדכרנא קדם יי תדירא:
30 ותתן בחושן דינא ית אוריא וית תומיא ויהון על לבא דאהרן במיעליה לקדם יי ויטול אהרן ית דין בני ישראל על לביה קדם יי תדירא:

κή.

22. Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον κροσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἁλυσιδωτὸν χρυσίου καθαροῦ.

23. Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ᾽ ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου.

24. Καὶ ἐπιθήσεις τοὺς κροσσοὺς τὰ ἁλυσιδωτὰ χρυσία ἐπ᾽ ἀμφοτέρων δακτυλίων, τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου.

25. Καὶ δύο κλίτη τῶν δύο κροσσῶν ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο ἐμπλόκια. καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον.

26. Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια τοῦ λογείου, ἐπὶ τὸ ἄκρον, ἀπὸ ἄκρου τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν.

27. Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν, ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος.

28. Καὶ σφίγξεις τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος.

29. Καὶ λήψεται Ααρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιὼν εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ θεοῦ.

30. Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως, τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ααρὼν, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἐναντίον κυρίου. καὶ οἴσει Ααρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἐναντίον κυρίου διαπαντός.

CAP. XXVIII.

22. Facies in rationali catenas sibi invicem cohærentes ex auro purissimo:

23. Et duos annulos aureos quos pones in utraque rationalis summitate:

24. Catenasque aureas iunges annulis qui sunt in marginibus eius:

25. Et ipsarum catenarum extrema duobus copulabis uncinis in utroque latere superhumeralis quod rationale respicit.

26. Facies & duos annulos aureos quos pones in summitatibus rationalis, in oris quæ è regione sunt superhumeralis, & posteriora eius aspiciunt.

27. Nec non & alios duos annulos aureos qui ponendi sunt in utroque latere superhumeralis deorsum, quod respicit contra faciem iuncturæ inferioris, ut aptari possit cum superhumerali.

28. Et stringatur rationale annulis suis cum annulis superhumeralis vitta hyacinthina, ut maneat iunctura fabrefacta, & a se invicem rationale & superhumerale nequeant separari.

29. Portabitque Aaron nomina filiorum Israel in rationali iudicii super pectus suum, quando ingredietur Sanctuariũ memoriale coram Domino in æternum.

30. Pones autem in rationali iudicii Doctrinam & Veritatem, quæ erunt in pectore Aaron quando ingredietur coram Domino: & gestabit iudicium filiorum Israel in pectore suo, in conspectu Domini semper.

Das XXVIII. Capitel.

22. Vnd solt Ketten zu dem Schildtlein machen/ mit zwey enden/ Aber die gelied in einander hengend/ von feinem Golde.

23. Vnnd zween Gülden Ringe an das Schildtlein/ Also/ daß du dieselben zween Ringe hefftest an zwo ecken des Schildtleins.

24. Vnd die zwo Gülden Ketten inn dieselben zween Ringe an den beiden ecken des Schildtleins thust.

25. Aber die zwey ende der zwo Ketten/ solt du in zwo Spangen thun/ vnd sie hefften auff die Schultern am Leibrock gegeneinander über.

26. Vnnd solt zween ander Gülden Ringe machen/ vnnd an die zwo ander ecken des Schildtleins hefften an seinem ort/ innwendig gegen dem Leibrock.

27. Vnnd solt aber zween Güldene Ringe machen/ vnnd an die zwo ecken vnten am Leibrock gegeneinander hefften/ da der Leibrock zusammen gehet oben an den Leibrock künstlich.

28. Vnd man sol das Schildtlein mit seinen Ringen/ mit einer gelen schnur an die Ringe des Leibrocks knüpffen/ daß es auff dem künstlich gemachten Leibrock hart anlige/ vnd das Schildtlein sich nicht von dem Leibrock loß mache.

29. Also sol Aaron die Namen der Kinder Jsrael tragen inn dem Amptschildtlein/ auff seinem hertzen/ wenn er inn das heilige gehet/ zum gedechtniß für dem HERREN allezeit.

30. Vnnd solt in das Amptschildtlein thun Liecht vnd Recht/ daß sie auff dem hertzen Aarons seyen/ wenn er eingehet für den HERREN/ vnd trage das Ampt der Kinder Jsrael auff seinem hertzen/ für dem HERRN allwege.

CAP. XXVIII.

22. Farai ancora nel pettorale de le catene di vna misura terminata, intrecciate, d'oro fino,

23. Farai di più sopra il pettorale due anelli d'oro, e quei due anelli d'oro gli metterai ne le due estremità del pettorale.

24. Metterai parimente le due catene d'oro dentro à due anelli ne l'estremità del pettorale.

25. E cacciarai le due estremità de le due catene ne le due incassature, e le metterai ne le spalliere de l'Ephod ne la sua parte dauanti.

26. Farai ancora due anelli d'oro, iquali metterai ne le due estremità del pettorale sopra la sua apertura, che è dal lato de l'Ephod di dentro.

27. Farai similmente due altri anelli d'oro, iquali metterai ne i due lati de l'Ephod di sotto, dinanzi à lui, percontra à la sua con missura sopra la banda de l'Ephod.

28. E in tal modo si congiugneranno co i suoi anelli àgli anelli de l'Ephod con filo di hiacintho che stia sopra la banda del Ephod e non sia separato il pettorale dal Ephod.

29. E così Aharon portarà i nomi de' figliuoli d'Israel nel pettorale del giudicio, sopra il cuor suo, quando entrarà nel santuario, in memoria dinanzi al Signore sempre.

30. E metterai nel pettorale del giudicio Vrim & Thummim, i quali siano sopra il cuore di Aharon, quando andarà dinanzi al Signore: & Aharon portarà il giudicio de figliuoli d'Israel sopra il cuor suo dinanzi al Signore sempre.

כח

31 וְתַעְבֵּיד יָת מְעִיל אֵפוֹדָא גְמִיר תִּכְלָא׃

32 וִיהֵי פוּם רֵישֵׁיהּ כְּפִיל לְגַוֵּיהּ תּוֹרָא יְהֵי מַקַּף לְפוּמֵיהּ סְחוֹר סְחוֹר עוֹבַד מָחֵי כְּפוּם שִׁרְיָן יְהֵי לֵיהּ דְּלָא יִתְבְּזַע׃

33 וְתַעְבֵּיד עַל שִׁפּוּלוֹהִי רִמּוֹנֵי דִתְכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי עַל שִׁפּוּלוֹהִי סְחוֹר סְחוֹר וְזַגִּין דִּדְהַב בֵּינֵיהוֹן סְחוֹר סְחוֹר׃

34 זַגָּא דִדְהַבָא וְרִמּוֹנָא זַגָּא דִדְהַבָא וְרִמּוֹנָא עַל שִׁפּוּלֵי מְעִילָא סְחוֹר סְחוֹר׃

35 וִיהֵי עַל אַהֲרֹן לְשַׁמָּשָׁא וְיִשְׁתְּמַע קָלֵיהּ בְּמֵיעֲלֵיהּ לְקוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ וּבְמִפְּקֵיהּ וְלָא יְמוּת׃

36 וְתַעְבֵּיד צִיצָא דִּדְהַב דְּכֵי וְתִגְלוֹף עֲלוֹהִי כְּתָב מְפָרַשׁ קֹדֶשׁ לַייָ׃

37 וּתְשַׁוֵּי יָתֵיהּ עַל חוּטָא דִּתְכִלְתָּא וִיהֵי עַל מִצְנֶפְתָּא לָקֳבֵיל אַפֵּי מִצְנֶפְתָּא יְהֵי׃

38 וִיהֵי עַל בֵּית עֵינוֹהִי דְּאַהֲרֹן וְיִטּוֹל אַהֲרֹן יָת עֲוָיַת קוּדְשַׁיָּא דִּיקַדְּשׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מַתְּנַת קוּדְשֵׁיהוֹן וִיהֵי עַל בֵּית עֵינוֹהִי תְּדִירָא לְרַעֲוָא לְהוֹן קֳדָם יְיָ׃

39 וּתְרַמֵּיץ כִּתּוּנָא דְבוּצָא וְתַעְבֵּיד מִצְנֶפְתָּא דְבוּצָא וְהֶמְיָן תַּעְבֵּיד עוֹבַד צַיָּר׃

40 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעְבֵּיד כִּתּוּנִין וְתַעְבֵּיד לְהוֹן הֶמְיָנִין וְקוֹבְעִין תַּעְבֵּיד לְהוֹן לִיקָר וּלְתֻשְׁבְּחָא׃

כח

31 וְעָשִׂיתָ אֶת־מְעִיל הָאֵפוֹד כְּלִיל תְּכֵלֶת׃

32 וְהָיָה פִי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי תַחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרֵעַ׃

33 וְעָשִׂיתָ עַל־שׁוּלָיו רִמֹּנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב׃

34 פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב׃

35 וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשָׁרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת׃

36 וְעָשִׂיתָ צִּיץ זָהָב טָהוֹר וּפִתַּחְתָּ עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה׃

37 וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנָפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה׃

38 וְהָיָה עַל־מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃

39 וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃

40 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃

κη.

31. Καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη ὅλον ὑακίνθινον.

32. Καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ᾤ ἀνέχον κύκλῳ τοῦ περιστομίου, ἔργον ὑφάντου τὴν συμπλοκὴν συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ.

33. Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡσεὶ ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ. Τὸ δὲ αὐτὸ εἶδος ῥοΐσκους χρυσοῦς, καὶ κώδωνας ἀνὰ μέσον τούτων περικύκλῳ.

34. Παρὰ ῥοΐσκον χρυσοῦν κώδωνα καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ.

35. Καὶ ἔσται Ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστὴ ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ.

36. Καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρὸν, καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγῖδος, ἁγίασμα κυρίου.

37. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης. καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται.

38. Καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρών. καὶ ἐξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διὰ παντὸς δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου.

39. Καὶ οἱ κόσυμβοι τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου. καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην, καὶ ζώνην ποιήσεις ἔργον ποικιλτοῦ.

40. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας. καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.

CAP. XXVIII.

31. Facies & tunicam superhumeralis totam hyacinthinam.

32. In cuius medio suprà erit caput, & ora per gyrum eius textilis, sicut fieri solet in extremis vestium partibus, ne facilè rumpatur.

33. Deorsum verò, ad pedes eiusdem tunicæ, per circuitum, quasi mala punica facies, ex hyacintho, & purpura, & cocco bis tincto, mistis in medio tintinnabulis.

34. Ita ut tintinnabulum sit aureum & malum punicum: rursumque tintinnabulum aliud aureum & malum punicum.

35. Et vestietur ea Aaron in officio ministerii, ut audiatur sonitus quando ingreditur & egreditur Sanctuarium in conspectu Domini, & non moriatur.

36. Facies & laminam de auro purissimo: in qua sculpes opere cælatoris, Sanctum Domino.

37. Ligabisq; eam vitta hyacinthina, & erit super tiaram.

38. Imminens fronti pontificis. Portabitq; Aaron iniquitates eorum, quæ obtulerunt & sanctificaverunt filii Israël, in cunctis muneribus & donariis suis. Erit autem lamina semper in fronte eius, ut placatus sit ei Dominus.

39. Stringesq; tunicam bysso, & tiaram byssinam facies, & balteum opere plumarii.

40. Porrò filiis Aaron tunicas lineas parabis & balteos ac tiaras in gloriam & decorem:

Das XXVIII. Capitel.

31. Du solt auch den Seidenrock vnter den Leibrock machen / gantz von geler Seiden.

32. Vnd oben mitten inn / sol ein Loch sein / vnnd ein Borte vmb das Loch her zusammen gefalten / daß nicht zureisse.

33. Vnd vnten an seinem Saum solt du Granatöpffel machen von geler Seiden / Scharlacken / Rosinrot / vmb vnd vmb / vnnd zwischen dieselben Gülden Schellen / auch vmb vnd vmb.

34. Daß ein Gülden Schelle sey / darnach ein Granatapffel / vnnd aber ein Gülden Schelle / vnnd wider ein Granatapffel / vmb vnnd vmb / an dem Saum desselben Seidenrocks.

35. Vnd Aaron sol jn anhaben / wenn er dienet / das mann seinen klang höre / wenn er auß vnd eingehet inn das Heilige für dem HERRN / auff daß er nicht sterbe.

36. Du solt auch ein Stirnblat machen von feinem Golde / vnnd außgraben / wie man die Sigel außgrebt / die Heiligkeit des HERREN.

37. Vnnd solts hefften an eine gele schnur / fornen an den Hut auff der Stirn Aaron.

38. Daß also Aaron trage die missethat des Heiligen / daß die Kinder Israel Heiligen in allen Gaben jrer Heiligung / vnnd es sol alleweg an seiner Stirne sein / daß er sie versöne für dem HERREN.

39. Du solt auch den Engenrock machen von weisser Seiden / vnnd einen Hut von weisser Seiden machen / vnnd einen gestickten Gürtel.

40. Vnd den Söhnen Aaron solt du Röcke / Gürtel vnnd Hauben machen / die Herrlich vnd Schön seyen.

CAP. XXVIII.

31. Farai ancora lo ammanto del Ephod tutto di hiacinto.

32. E l'apertura per doue passa il capo, sarà nel mezzo di esso: à l'intorno di quella apertura sarà vno orlo tessuto, e sarà come l'apertura d'vna corazza; à cio che non si rompa.

33. Farai ancora ne le frangie di esso come melagrani di hiacinto, di porpora, e di grana, à l'intorno dico de le frangie, di quello e de sonagli d'oro fra quelli à l'intorno.

34. Farai vn sonaglio d'oro & vn pomogranato, vn sonaglio d'oro & vn pomogranato ne le frangie del maniello à l'intorno.

35. E quello sarà sopra Aharon, quando amministrarà, e si vdirà il suo suono, quando entrarà nel santuario dinanzi al Signore, e quando vscirà; e non morrà.

36. Farai dipiu vna lamina d'oro fino, e scolpirai in essa con scoltura di sigillo, La santità al Signore.

37. La quale tu metterai in vn cordone di hiacinto, e starà sopra la mitria, dinanzi à essa.

38. E sarà sopra la fronte di Aharon: & Aharon portarà la iniquità de le oblationi, che offeriranno i figliuoli d'Israel in tutti i doni de le loro oblationi: sarà dico del continuo sopra la sua fronte, per rendergli grati dinanzi al Signore.

39. E farai vna tonaca di bisso increspata: farai parimente la mitria di bisso; farai ancora la cintura con opera di raccamo.

40. Farai parimente de le veste à i figliuoli di Aharon, farai ancora loro de cinti e de cappelli à gloria & ornamento.

כח

41 וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ לִי׃

42 וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְנְסֵי־בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד־יְרֵכַיִם יִהְיוּ׃

43 וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עָוֹן וָמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃

כח

41 ותלביש יתהון ית אהרן אחוך וית בנוהי עמיה ותרבי יתהון ותקריב ית קורבנהון ותקדיש יתהון וישמשון קדמי׃

42 ועביד להון מכנסין דבוץ לכסאה בסר עריה מחרצין ועד ירכן יהון׃

43 ויהון על אהרן ועל בנוהי במיעלהון למשכן זימנא או במקרבהון למדבחא לשמשא בקודשא ולא יקבלון חובא ולא ימותון קים עלם ליה ולבנוהי בתרוהי׃

κη´.

41. Καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ χρίσεις αὐτοὺς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας. καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἵνα ἱερατεύωσί μοι.

42. Καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκελῆ λινᾶ καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν, ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσται.

43. Καὶ ἕξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου. καὶ οὐκ ἐπάξονται ἐφ' ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

כט

1 וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנַיִם תְּמִימִם׃

2 וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן סֹלֶת חִטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃

3 וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסָּל וְאֶת־הַפָּר וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִם׃

4 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃

5 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וְאֵת מְעִיל הָאֵפֹד וְאֶת־הָאֵפֹד וְאֶת־הַחֹשֶׁן וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃

6 וְשַׂמְתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת־נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל־הַמִּצְנָפֶת׃

כט

1 ודין פתגמא דתעביד להון לקדשא יתהון לשמשא קדמי סב תור חד בר תורי ודכרין תרין שלמין׃

2 ולחם פטיר וגריצן פטירן דפילן במשח ואספוגין פטירין דמשיחין במשח סלת חיטין תעביד יתהון׃

3 ותתן יתהון על סלא חדא ותקריב יתהון בסלא וית תורא וית תרין דכרין׃

4 וית אהרן וית בנוהי תקריב לתרע משכן זימנא ותסחי יתהון במיא׃

5 ותיסב ית לבושיא ותלביש ית אהרן ית כתונא וית מעיל אפודא וית אפודא וית חושנא ותתקין ליה בהמין אפודא׃

6 ותשוי מצנפתא על רישיה ותתן ית כלילא דקודשא על מצנפתא׃

ΚΕΦΑΛ. κθ´.

1. Καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις αὐτοῖς ἁγιάσαι αὐτοὺς, ὥστε ἱερατεύειν μοι αὐτούς. λήψῃ μοσχάριον ἐκ βοῶν ἓν, καὶ κριοὺς ἀμώμους δύο.

2. Καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, σεμίδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά.

3. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἕν. Οἴσεις καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ, καὶ τὸ μοσχάριον, καὶ τοὺς δύο κριούς.

4. Καὶ Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι.

5. Καὶ λαβὼν τὰς στολὰς, ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λόγιον. καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λόγιον πρὸς τὴν ἐπωμίδα.

6. Καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν.

CAP. XXVIII.

41. Vestiesque his omnibus Aaron fratrem tuum & filios eius cum eo. Et cunctorum consecrabis manus, sanctificabisque illos, ut sacerdotio fungantur mihi.

42. Facies & fœminalia linea, ut operiant carnem turpitudinis suæ, à renibus usque ad femora:

43. Et utentur eis Aaron & filii eius quando ingredientur tabernaculum testimonii, vel quando appropinquant ad altare ut ministrẽt in sanctuario, ne iniquitatis rei moriantur. Legitimum sempiternum erit Aaron, & semini eius post eum.

CAP. XXIX.

1. Sed & hoc facies, ut mihi in sacerdotio consecrentur. Tolle vitulum de armento, & arietes duos immaculatos.

2. Panesque azymos, & crustulam absque fermẽto quæ conspersa sint oleo, lagana quoque azyma oleo lita: de simila triticea cuncta facies.

3. Et posita in canistro offeres: vitulum autem & duos arietes,

4. Et Aaron, ac filios eius applicabis ad ostium tabernaculi testimonii. Cumque laveris patrem cum filiis suis aqua.

5. Indues Aaron vestimentis suis, id est, linea & tunica, & superhumerali & rationali, quod constringes balteo.

6. Et pones tiaram in capite eius, & laminam sanctam super tiaram.

Das XXVIII. Capitel.

41. Vnnd solt sie deinem bruder Aaron sampt seinen Söhnen anziehen vnd solt sie salben/vnd jre hende füllen/ vnnd sie weihen/daß sie meine Priester seyen.

42. Vnnd solt jhnen leinen niderkleid machen / zu bedecken das fleisch der Scham / von den lenden biß an die hüfften.

43. Vnnd Aaron vnd seine Söhne sollen sie anhaben / wenn sie in die hütten des Stiffts gehen/oder hinzu tretten zum Altar / daß sie dienen in dem Heiligthumb / daß sie nicht jhre missethat tragen/vnnd sterben müssen / das sol jhm vnnd seinem Samen nach jhm ein ewige weise sein.

Das XXIX. Capitel.

Das ists auch / daß du jhnen thun solt / daß sie mir zu Priester geweihet werden. Nimm einen jungen Farren/ vnd zwen Wider ohn wandel.

2. Vngeseurt Brod vnnd vngeseurte Kuchen mit Ole gemenget/vnnd vngeseurte fladen mit öle gesalbet / von weitzen mehl solt du solchs alles machen.

3. Vnd solts in einen korb legen/vnd in dem korbe herzu bringen sampt den Farren vnd zweyen Widern.

4. Vnnd solt Aaron vnnd seine söhne für die thür der Hütten des Stiffts füren/vnd mit wasser waschen.

5. Vnd die kleider nemen. Vnnd Aaron anziehen den Engenrock/vnnd den Seidenrock / vnnd den Leibrock/ vnnd das Schildlein zu dem Leibrock. Vnd solt jn gürten aussen auff den Leibrock.

6. Vnd den Hut auff sein Haupt setzen/ vnd die heilige Kron an den Hut.

CAP. XXVIII.

41. *E vestirai di quelle Aharon tuo fratello, & i suoi figliuoli con seco: e gli vngerai; & consacrarai le loro mani, e gli santificarai à finche mi amministrino il sacerdotio.*

42. *Farai loro ancora de le brachezze di lino per coprire la vergognosa carne da le reni insino à le coscie.*

43. *E saranno sopra Aharon & i suoi figliuoli, quando entraranno nel tabernacolo de la cõgregatione, o vero quando si accostaranno à lo altare per amministrare in santità: e non portaranno la iniquità, ne morranno. Questo sarà à lui vna ordinatione perpetua, & alla sua semenza dopo lui.*

CAP. XXIX.

1. *E questo ancora tu farai loro quando tu gli santificarai per amministrarmi il sacerdotio: Pigliarai vn vitello giouene, e due montoni senza macchia.*

2. *Dipoi del pane azimo, e de le focaccie senza lieuito mescolate con l'oglio, e lazagne senza lieuito vnte con l'oglio: tu le farai di fior di farina.*

3. *E le metterai in vn canestro, e le offerirai nel canestro insieme col vitello & i due montoni.*

4. *Allhora tu farai appressare Aharon & i suoi figliuoli à la porta del tabernacolo de la congregatione, e gli lauarai con acqua.*

5. *E pigliarai le veste e metterai ad Aharon la tonaca e lo ammanto del soprapalle, il soprapalle, & il pettorale, e lo cingerai col cinto del soprapalle.*

6. *Dapoi tu metterai la mitria sopra il suo capo, e metterai sopra la mitria la corona di santità.*

כט

7 ולקחת את שמן המשחה ויצקת על ראשו ומשחת אתו׃
8 ואת בניו תקריב והלבשתם כתנת׃
9 וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם ומלאת יד אהרן ויד בניו׃
10 והקרבת את הפר לפני אהל מועד וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש הפר׃
11 ושחטת את הפר לפני יהוה פתח אהל מועד׃
12 ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל יסוד המזבח׃
13 ולקחת את כל החלב המכסה את הקרב ואת היתרת על הכבד ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן והקטרת המזבחה׃
14 ואת בשר הפר ואת ערו ואת פרשו תשרף באש מחוץ למחנה חטאת הוא׃
15 ואת האיל האחד תקח וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל׃
16 ושחטת את האיל ולקחת את דמו וזרקת על המזבח סביב׃
17 ואת האיל תנתח לנתחיו ורחצת קרבו וכרעיו ונתת על נתחיו ועל ראשו׃
18 והקטרת את כל האיל המזבחה עלה הוא ליהוה ריח ניחוח אשה ליהוה הוא׃

כט

7 ותיסב ית משח רבותא ותריק על רישיה ותרבי יתיה׃
8 וית בנוהי תקריב ותלבשינון כתונין׃
9 ותזרז יתהון המינין אהרן ובנוהי ותתקן להון קובעין ותהי להון כהונתא לקים עלם ותקריב קורבנא דאהרן וקורבנא דבנוהי׃
10 ותקריב ית תורא לקדם משכן זימנא ויסמוך אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש תורא׃
11 ותכוס ית תורא קדם יי בתרע משכן זימנא׃
12 ותסב מן דמא דתורא ותתן על קרנת מדבחא באצבעך וית כל דמא תשוד ליסודא דמדבחא׃
13 ותיסב ית כל תרבא דחפי ית גוא וית חצרא דעל כבדא וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהון ותסיק למדבחא׃
14 וית בשרא דתורא וית משכיה וית אוכליה תוקיד בנורא מברא למשריתא חטאתא הוא׃
15 וית דכרא חד תיסב ויסמכון אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש דכרא׃
16 ותכוס ית דכרא ותיסב ית דמיה ותזרוק על מדבחא סחור סחור׃
17 וית דכרא תפלג לאיברוהי ותחליל גויה וכרעוהי ותתן על איברוהי ועל רישיה׃
18 ותסיק ית כל דכרא למדבחא עלתא הוא קדם יי לאתקבלא ברעוא קורבנא קדם יי הוא׃

κθ'.

7. Καὶ λήψῃ τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος, καὶ ἐπιχεεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν.

8. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας.

9. Καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις, καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία ἐμοὶ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τελειώσεις τὰς χεῖρας Ἀαρὼν καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

10. Καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

11. Καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

12. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου, τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

13. Καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

14. Τὰ δὲ κρέατα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα, καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις πυρὶ, ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ἁμαρτίας γάρ ἐστι.

15. Καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

16. Καὶ σφάξεις τὸν κριὸν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχεεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

17. Καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη, καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ.

18. Καὶ ἀνοίσεις τὸν κριὸν ὅλον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. θυσίασμα κυρίῳ ἐστί.

CAP. XXIX.

7. Et oleum unctionis fundes super caput eius, atque hoc ritu consecrabitur.

8. Filios quoque illius applicabis, & indues tunicis lineis.

9. Cingesq; balteo Aaron scilicet & liberos eius, & impones eis mitras: eruntque sacerdotes mihi religione perpetua. Postquam initiaveris manus eorum,

10. Applicabis & vitulum coram tabernaculo testimonii. Imponentq; Aaron & filii eius manus super caput illius.

11. Et mactabis eum in conspectu Domini, iuxta ostium tabernaculi testimonii.

12. Sumptumq; de sanguine vituli, pones super cornua altaris digito tuo, reliquum autem sanguinē fundes iuxta basim eius.

13. Sumes & adipem totum qui operit intestina, & reticulum iecoris, ac duos renes, & adipem qui super eos est, & offeres incensum super altare.

14. Carnes verò vituli & corium & fimum combures foris extra castra, eo quòd pro peccato sit.

15. Vnum quoque arietem sumes, super cuius caput ponent Aaron & filii eius manus.

16. Quem cùm mactaveris, tolles de sanguine eius, & fundes circa altare.

17. Ipsum autem arietem secabis in frusta: lotaq; intestina eius ac pedes pones super concisas carnes, & super caput illius.

18. Et offeres totum arietem in incensum super altare: oblatio est Domino, odor suavissimus victimæ Domini.

Das XXIX. Capitel.

7. Vnd solt nemen das Salböle/vnd auff sein haupt schütten/vnnd jhn salben.

8. Vnd seine söhne solt du auch herzu füren/vnd den Engenrock jnen anziehen.

9. Vnd beide Aaron vnd auch sie mit gürteln gürten/ vnd jhnen die hauben auffbinden/das sie das Priesterthumb haben zu ewiger weise. Vnd solt Aaron vnd seinen söhnen die hende füllen.

10. Vnd den Farren herzu füren/für die Hütten des Stiffts/ vnnd Aaron sampt seinen söhnen sollen jhre hende auff des Farren haubt legen.

11. Vnnd solt den Farren schlachten für dem HERREN/für der thür der Hütten des Stiffts.

12. Vnd solt seines bluts nemen/vnd auff des Altars Hörner thun/mit deinem finger/vnd alles ander blut an des Altars boden schütten.

13. Vnd solt alles fett nemen am eingeweide/vnnd das Netze vber der Lebber/vnnd die zwo Nieren/mit dem fett das drüber ligt/vnnd solts auff dem Altar anzünden.

14. Aber des Farren fleisch/fell vnd mist/solt du aussen für dem Lager mit feuer verbrennen/denn es ist ein Sündopffer.

15. Aber den einen Wider solt du nemen/vnnd Aaron sampt seinen sönen sollen jhre hende auff sein haupt legen.

16. Denn solt du jhn schlachten/vnd seines bluts nemen/vnd auff den Altar sprengen rings rumb.

17. Aber den Wider solt du zulegen in stück/vnd sein eingeweide vnd schenckel waschen/vnnd solts auff seine stück vnd haupt legen.

18. Vnd den gantzen Wider anzünden auff dem Altar/ denn es ist dem HERREN ein Brandopffer/ein süsser geruch/ein feuer des HERRN.

CAP. XXIX.

7. Finalmente tu pigliarai l'oglio de la vntione, e lo spargerai sopra il capo suo, e lo vngerai.

8. Dopo questo, tu farai appressare i suoi figliuoli, e metterai loro le tonache.

9. Egli cignerai col cinto, cioè, Aharon & i suoi figliuoli, & accommodarai loro i cappelli: e sarà loro il Sacerdotio per ordinatione perpetua, & empierai le mani di Aharon e de' suoi figliuoli di sacrifitii.

10. Et offerirai il vitello dinanzi al tabernacolo del testimonio, & Aharon & i suoi figliuoli metteranno le loro mani sopra il capo del vitello.

11. Et allhora tu ammazzarai il vitello dinanzi al Signore, à l'entrata del tabernacolo de la congregatione.

12. E pigliarai del sangue del vitello, e lo metterai col tuo dito sopra i corni de lo altare, ma il resto del sangue tu lo spargerai sopra la basa de lo altare.

13. E pigliarai tutto il grasso. che cuopre gl'interiori, e la rete ch'è sopra il fegato, & i due lombi, & il grasso, ch'è sopra essi, e vi attaccarai il fuoco sopra lo altare.

14. Ma la carne del vitello, e la sua pelle, & il suo sterco gli abbrugiarai al fuoco fuori del campo: questo è sacrificio p il peccato.

15. pigliarai ancora vn'altro montone, & Aharon & i suoi figliuoli metteranno le loro mani sopra il capo del montone.

16. E tu ammazzarai il montone, e pigliarai il suo sangue, e lo spargarai sopra lo altare à l'intorno.

17. Dapoi tu tagliarai il montone ne i suoi pezzi, e lauarai le sue interiora, e le sue gambe, e le metterai sopra i suoi pezzi, e sopra il suo capo.

18. Dapoi tu abbrugiarai tutto il montone sopra lo altare: impereche è holocausto al Signore in odore di riposo, & oblatione affocata al Signore.

כט

19 ולקחת את האיל השני
וסמך אהרן ובניו את־ידיהם
על־ראש האיל׃

20 ושחטת את־האיל ולקחת
מדמו ונתתה על־תנוך אזן
אהרן ועל־תנוך אזן בניו הימנית
ועל־בהן ידם הימנית ועל־
בהן רגלם הימנית וזרקת את־
הדם על־המזבח סביב׃

21 ולקחת מן־הדם אשר על־
המזבח ומשמן המשחה והזית
על־אהרן ועל־בגדיו ועל־בניו
ועל־בגדי בניו אתו וקדש הוא
ובגדיו ובניו ובגדי בניו אתו׃

22 ולקחת מן־האיל החלב
והאליה ואת־החלב המכסה
את־הקרב ואת יתרת הכבד
ואת שתי הכלית ואת־החלב
אשר עליהן ואת שוק הימין כי
איל מלאים הוא׃

23 וככר לחם אחת וחלת לחם
שמן אחת ורקיק אחד מסל
המצות אשר לפני יהוה׃

24 ושמת הכל על כפי אהרן
ועל כפי בניו והנפת אתם
תנופה לפני יהוה׃

25 ולקחת אתם מידם והקטרת
המזבחה על־העלה לריח ניחוח
לפני יהוה אשה הוא ליהוה׃

26 ולקחת את־החזה מאיל
המלאים אשר לאהרן והנפת
אתו תנופה לפני יהוה והיה
לך למנה׃

כט

19 ותיסב ית דכרא
תנינא ויסמוך אהרן
ובנוהי ית ידיהון על ריש
דכרא׃

20 ותיכוס ית דכרא
ותיסב מדמיה ותתן על
רום אודנא דאהרן ועל
רום אודנא דבנוהי
דימינא ועל אליון
ידיהון דימינא ועל אליון
רגליהון דימינא ותזרוק
ית דמא על מדבחא
סחור סחור׃

21 ותיסב מן דמא דעל
מדבחא וממשחא
דרבותא ותדי על אהרן
ועל לבושוהי ועל בנוהי
ועל לבושי בנוהי עמיה
ויתקדש הוא ולבושוהי
ובנוהי ולבושי בנוהי ע
עמיה׃

22 ותיסב מן דכרא
תרבא ואליתא וית תרבא
דחפי ית גוא וית חצר
כבדא וית תרתין כוליין
וית תרבא דעליהון וית
שקא דימינא ארי דכר
קורבניא הוא׃

23 ופיתא דלחם חדא
וגריצתא דלחם משח
חדא ואספוג חד מסלא
דפטיריא די קדם יי׃

24 ותשוי כולא על ידי
אהרן ועל ידי בנוהי
ותרים יתהון ארמא
קדם יי׃

25 ותיסב יתהון מידהון
ותסיק למדבחא על
עלתא לאתקבלא
ברעוא קדם יי קורבנא
הוא קדם יי׃

26 ותיסב ית חדיא
מדכר קורבניא די לאהרן
ותרים יתיה ארמא קדם
יי ויהי לך לחולק׃

κη.

19. Καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

20. Καὶ σφάξεις αὐτὸν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν.

21. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἁγιασθήσεται αὐτὸς, καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ στολαὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ.

22. Τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν αὐτοῦ, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ἔστι γὰρ τελείωσις αὕτη.

23. Καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάγανον ἓν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύμων τῶν προτεθειμένων ἔναντι κυρίου.

24. Καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖς αὐτοὺς ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρών.

25. Καὶ δέξῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ἔναντι κυρίου. κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

26. Καὶ λήψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὅ ἐστιν Ἀαρὼν, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου, καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι.

CAP. XXIX.

19. Tolles quoque arietem alterum, super cuius caput Aaron & filii eius ponent manus.

20. Quem cùm immolaveris, sumes de sanguine eius, & pones super extremum auriculæ dextræ Aaron & filiorum eius, & super pollices manus eorum ac pedis dextri, fundesque sanguinem super altare per circuitum.

21. Cumque tuleris de sanguine qui est super altare, & de oleo unctionis, asperges Aaron & vestes eius, filios, & vestimenta eorum. Consecratisque ipsis & vestibus,

22. Tolles adipem de ariete, & caudam & aruinam quæ operit vitalia, ac reticulum iecoris, & duos renes, atque adipem qui super eos est, armumq; dextrum, eo quod sit aries consecrationis:

23. Tortamque panis unius, crustulam conspersam oleo, laganum de canistro azymorum, quod positum est in conspectu Domini:

24. Ponesq; omnia super manus Aaron & filiorum eius, & sanctificabis eos elevans coram Domino.

25. Suscipiesq; universa de manibus eorum: & incendes super altare in holocaustum, odorem suavissimum in conspectu Domini, quia oblatio eius est.

26. Sumes quoque pectusculum de ariete quo initiatus est Aaron, sanctificabisque illud elevatum coram Domino, & cedet in partem tuam.

Das XXIX. Capitel.

19. Den andern Wider aber solt du nemen/ vnnd Aaron sampt seinen söhnen sollen jhre hende auff sein haubt legen.

20. Vnd solt jn schlachten/ vnd seines bluts nemen/ vnnd Aaron vnnd seinen söhnen auff den rechten Ohrknörbel thun/ vnd auff den daumen jhrer rechten hand/ vnnd auff den grossen Zehe jhres rechten fusses/ vnnd solt das blut auff den Altar sprengen rings rumb.

21. Vnd solt das blut auff dem Altar nemen/ vnd Salböle/ vnd Aaron vnnd seine kleider/ seine Söne vnd jre kleider besprengen/ so wird er vnd seine kleider/ seine söne vnd jre kleider geweihet.

22. Darnach solt du nemen das fett von dem Wider/ den schwantz/ vnd das fett am eingeweide/ das netz vber der lebber/ vnd die zwo nieren mit dem fette drüber/ vnd die rechte schulter (denn es ist ein Wider der fülle.)

23. Vnd ein Brot/ vnd ein ölkuchen/ vnnd ein fladen auß dem korbe des vngeseürten brots/ der für dem HERREN stehet.

24. Vnnd legs alles auff die hende Aaron vnd seiner Söne/ vnnd webe es dem HERREN.

25. Darnach nimms von jhren henden/ vnnd zünde es an auff dem Altar zum Brandopffer/ zum süssen geruch für dem HERREN/ denn das ist ein feuer des HERREN.

26. Vnnd solt die Brust nemen vom Wider der fülle Aarons/ vnd solts für dem HERRN weben/ das sol dein theil sein.

CAP. XXIX.

19. Pigliarai inoltre l' altro montone, & Aharon & i suoi figliuoli metteranno le loro mani sopra il capo del montone.

20. E tu ucciderai il montone, e pigliarai del suo sangue, e lo metterai sopra il tenero de l' orecchio di Aharon, e sopra il tenero de l' orecchio destro de i suoi figliuoli, e sopra il dito grosso de la loro mano destra, e sopra il dito grosso del lor pie destro; e spargerai il sangue sopra lo altare à l intorno.

21. E pigliarai del sangue che sarà sopra lo altare, e de l' olio de la vntione, e lo spargerai sopra di Aharon e sopra le sue veste, e sopra i suoi figliuoli, e sopra le loro veste con esso seco & egli sarà santificato, le sue veste, i suoi figliuoli, e le veste de suoi figliuoli con lui.

22. Dipoi tu pigliarai del grasso del montone, e la coda, & il grasso che copre le interiora, e la rete del fegato, & i due rognoni, & il grasso che è sopra di essi, e la spalla destra: perche è il montone di consacratione.

23. E vn pezzo di pane, & vna focaccia di pane con l' oglio, & vna lazagna senza lieuito del canestro, che è dinanzi al Signore.

24. E metterai tutte quelle cose ne le mani di Aharon, e ne le mani de i suoi figliuoli, e le eleuarai, muouendole in sacrificio quà e là dinanzi al Signore.

25. Dipoi ripigliandole da le mani loro, le abbruggiarai sopra lo altare di là da l' holocausto, in odore di riposo dinanti al Signore, & è oblatione affocata al Signore.

26. Tu pigliarai parimente il petto del montone di consacratione, che è per Aharon e lo eleuerai, muouendolo quà è là in sacrificio dinanzi al Signore; e sarà la tua parte.

ותקדיש · 27

כט

27 ותקדיש ית חדיא דארמותא וית שקא דאפרשותא דיתרם ודיתפרש מדכר קורבניא מדי לאהרן ומדי לבנוהי:

28 ויהי לאהרן ולבנוהי לקים עלם מן בני ישראל ארי אפרשותא הוא ואפרשותא יהי מן בני ישראל מנכסת קודשיהון אפרשותהון קדם יי:

29 ולבושי קודשא די לאהרן יהון לבנוהי בתרוהי לרבאה בהון ולקרבא בהון ית קרבניהון:

30 שבעא יומין ילבשינון כהנא דיתרבא תחותוהי מבנוהי דיעול למשכן זמנא לשמשא בקודשא:

31 וית דכר קרבניא תיסב ותבשיל ית בסריה באתר קדיש:

32 וייכול אהרן ובנוהי ית בשר דכרא וית לחמא די בסלא לתרע משכן זמנא:

33 וייכלון יתהון דיתכפר בהון לקרבא ית קרבניהון לקדשא יתהון וחלוני לא יכול ארי קודשא אינון:

34 ואם ישתאר מבשר קרבניא ומן לחמא עד צפרא ותוקיד ית דישתאר בנורא לא יתאכל ארי קודשא הוא:

35 ותעביד לאהרן ולבנוהי כדין ככל דפקדית יתך שבעא יומין תקריב קרבניהון:

כט

27 וְקִדַּשְׁתָּ אֵת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוּנַף וַאֲשֶׁר הוּרָם מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לְבָנָיו׃

28 וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הוּא וּתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לַיהוָה׃

29 וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמָשְׁחָה בָהֶם וּלְמַלֵּא־בָם אֶת־יָדָם׃

30 שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ׃

31 וְאֵת אֵיל הַמִּלֻּאִים תִּקָּח וּבִשַּׁלְתָּ אֶת־בְּשָׂרוֹ בְּמָקֹם קָדֹשׁ׃

32 וְאָכַל אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־בְּשַׂר הָאַיִל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסָּל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

33 וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא־יֹאכַל כִּי־קֹדֶשׁ הֵם׃

34 וְאִם־יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמִּלֻּאִים וּמִן־הַלֶּחֶם עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ אֶת־הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל כִּי־קֹדֶשׁ הוּא׃

35 וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֹתָכָה שִׁבְעַת יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם׃

κθ'.

27. Καὶ ἁγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται, καὶ ὃς ἀφῄρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρὼν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

28. Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ἔστι γὰρ ἀφαίρεμα τοῦτο, καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων ἀφαίρεμα τῷ κυρίῳ.

29. Καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου ἥ ἐστιν Ἀαρὼν, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτὸν χρισθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν.

30. Ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ᾽ αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ.

31. Καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ, καὶ ἑψήσεις τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἁγίῳ.

32. Καὶ ἔδονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ. Καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

33. Ἔδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἁγιάσαι αὐτούς. καὶ ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ᾽ αὐτῶν. ἔστι γὰρ ἅγια.

34. Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως, καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωῒ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί, οὐ βρωθήσεται, ἁγίασμα γάρ ἐστι.

35. Καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι ἑπτὰ ἡμέρας τελειώσεις τὰς χεῖρας αὐτῶν.

27. Sancti-

CAP. XXIX.

27. Sanctificabisq; & pectusculum consecratum, & armum quem de ariete separasti. Quo initiatus est Aaron & filii eius.

28. Cedentque in partem Aaron & filiorum eius iure perpetuo à filiis Israël, quia primitiva sunt & initia de victimis eorum pacificis quæ offerunt Domino.

29. Vestem autem sanctam qua utetur Aaron, habebūt filii eius post eum, ut ungantur in ea, & consecrentur manus eorum.

30. Septem diebus utetur illa qui pontifex pro eo fuerit constitutus de filiis eius, & qui ingredietur tabernaculum testimonii ut ministret in Sanctuario.

31. Arietem autem consecrationis tolles, & coques carnes eius in loco sancto.

32. Quibus vescetur Aaron & filii eius. Panes quoque qui sunt in canistro, in vestibulo tabernaculi testimonii comedent.

33. Vt sit placabile sacrificium, & sanctificentur offerentium manus. Alienigena non vescetur ex eis, quia sancti sunt.

34. Quod si remanserit de carnibus consecratis sive de panibus usque manè, combures reliquias igni: non comedentur, quia sanctificata sunt.

35. Omnia quę pręcepi tibi, facies super Aaron & filiis eius. Septem diebus consecrabis manus eorum:

Das XXIX. Capitel.

27. Vnd solt also Heiligen die Webebrust/vnd die Hebeschulter. Die gewebet vnnd gehebet sindt von dem Wider der fülle Aarons vnd seiner Söhne.

28. Vnd sol Aarons vnnd seiner Söne sein/ewiger weise/von den Kindern Jsrael/denn es ist ein Hebopffer/vnnd die Hebopffer sollen des HERREN sein/von den Kindern Jsrael/an jhren Danckopffern vnd Hebopffern.

29. Aber die Heiligen Kleider Aaron sollen seine Söne haben nach jhm/daß sie darinnen Gesalbet/vnd jhre Hende Gefüllet werden.

30. Welcher vnter seinen Sönen/an seine statt Priester wirdt/der sol sie sieben tage anziehen/daß er gehe inn die Hütten des Stiffts/zu dienen im Heiligen.

31. Du solt aber nemen den Wider der Füllung/vnnd sein Fleisch an eim Heiligen ort Kochen.

32. Vnnd Aaron mit seinen Söhnen sol desselben Widers Fleisch essen/sampt dem Brodt im Korbe/für der Thür der Hütten des Stiffts.

33. Denn es ist versöhnung damit geschehen/zu Füllen jhre Hende/daß sie geweihet werden/Kein ander sol es essen/denn es ist Heilig.

34. Wo aber etwas überbleibet von dem Fleisch der Füllung/vnd von dem Brodt/biß an den morgen/das solt du mit Fewer verbrennen/vnd nicht essen lassen/Denn es ist Heilig.

35. Vnd solt also mit Aaron vnnd seinen Söhnen thun alles/was ich dir gebotten habe/Sieben tage solt du jhre Hende Füllen.

CAP. XXIX.

27. Sacrificarai ancora il petto de la eleuatione, e la spalla de la eleuatione, ch' è stata eleuata e tolta dal montone de la consacratione per Abaron & i suoi figliuoli.

28. E questo sarà à Abaron & à i suoi figliuoli in perpetua ordinatione, da i figliuoli d' Israel: perche è eleuation offerita; e l'eleuatione offerita sarà da i figliuoli d'Israel pe i loro sacrificii pacifici, e la loro eleuatione sarà offerta al Signore.

29. E le veste sante, che sono di Abaron, saranno dopo lui de suoi figliuoli per essere unti con esse, e per consacrare le loro mani con esse.

30. Il sacerdote che succederà nel suo luogo fra i suoi figliuoli (il quale entrarà nel tabernacolo de la congregatione per amministrare in santificatione) se le metterà per sette giorni:

31. Tu pigliarai il montone di consacratione, e cuocerai la sua carne nel luogo santo.

32. Et Abaron & i suoi figliuoli mangiaranno la carne del montone, & il pane ch' è nel canestro à la entrata del tabernacolo de la congregatione.

33. Essi mangiaranno dico quelle cose, con lequali è stata fatta la espiatione per consacrare le loro mani, e santificargli, & il forastiero non ne mangi, perche sono sante.

34. Ma se auanzarà de la carne di consacratione, e del pane insino à la mattina, tu abbrugiarai al fuoco quel che restarà: non se ne mangiarà, perche è cosa santa.

35. Tu dunque cosi farai à Abaron & à i suoi figliuoli, secondo tutte le cose ch' io ti ho comandate: per sette giorni tu consacrarai le loro mani.

כט

36 וּפַר חַטָּאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכִּפֻּרִים וְחִטֵּאתָ עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפֶּרְךָ עָלָיו וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃

37 שִׁבְעַת יָמִים תְּכַפֵּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ׃

38 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד׃

39 אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם׃

40 וְעִשָּׂרֹן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן כָּתִית רֶבַע הַהִין וְנֵסֶךְ רְבִיעִת הַהִין יָיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃

41 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכָּהּ תַּעֲשֶׂה־לָּהּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃

42 עֹלַת תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם׃

43 וְנֹעַדְתִּי שָׁמָּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי׃

44 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי׃

45 וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃

46 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

כט

36 וְתוֹרָא דְחַטָּאתָא תַּעֲבֵיד לְיוֹמָא עַל כִּפּוּרַיָּא וּתְדַכֵּי יָת מַדְבְּחָא בְּכַפָּרוּתָךְ עֲלוֹהִי וּתְרַבֵּי יָתֵיהּ לְקַדָּשׁוּתֵיהּ׃

37 שִׁבְעָא יוֹמִין תְּכַפַּר עַל מַדְבְּחָא וּתְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ וִיהֵי מַדְבְּחָא קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין כָּל דְּיִקְרַב בְּמַדְבְּחָא יִתְקַדַּשׁ׃

38 וְדֵין דְּתַעֲבֵיד עַל מַדְבְּחָא אִימְּרִין בְּנֵי שַׁתָּא תְּרֵין לְיוֹמָא תְּדִירָא׃

39 יָת אִימְּרָא חַד תַּעֲבֵיד בְּצַפְרָא וְיָת אִימְּרָא תִנְיָנָא תַּעֲבֵיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא׃

40 וְעֶשְׂרוֹנָא סוּלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח כְּתִישָׁא רַבְעוּת הִינָא וְנִסְכָּא רַבְעוּת הִינָא חַמְרָא לְאִימְּרָא חַד׃

41 וְיָת אִימְּרָא תִנְיָנָא תַּעֲבֵיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא כְּמִנְחַת צַפְרָא וּכְנִסְכַּהּ תַּעֲבֵיד לַהּ לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃

42 עֲלַת תְּדִירָא לְדָרֵיכוֹן בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִימְנָא קֳדָם יְיָ דַּאֲזַמֵּין (מֵימְרִי) לְכוֹן תַּמָּן לְמַלָּלָא עִמָּךְ תַּמָּן׃

43 וַאֲזַמֵּין (מֵימְרִי) תַּמָּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶתְקַדַּשׁ בִּיקָרִי׃

44 וַאֲקַדֵּישׁ יָת מַשְׁכַּן זִימְנָא וְיָת מַדְבְּחָא וְיָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי אֲקַדֵּישׁ לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי׃

45 וְאַשְׁרֵי שְׁכִנְתִּי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶהֱוֵי לְהוֹן לֶאֱלָהָא׃

46 וְיִדְעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲהוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתִּי בֵּינֵיהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲהוֹן׃

κθ΄.

36. Καὶ τὸ μοσχάριον τὸ τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ. καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἁγιάζειν σε ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἁγιάσαι αὐτό.

37. Ἑπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἁγιάσεις αὐτό, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου, ἁγιασθήσεται.

38. Καὶ ταῦτά ἐστιν ὅσα ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ.

39. Τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωΐ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν.

40. Καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ εἴν, καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ εἴν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί.

41. Καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινὸν κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωϊνήν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, ποιήσεις εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ.

42. Θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ, ὥστε λαλῆσαί σοι.

43. Καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου.

44. Καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἁγιάσω ἱερατεύειν μοι.

45. Καὶ ἐπικληθήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός.

46. Καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐπικληθῆναι αὐτοῖς, καὶ εἶναι αὐτῶν θεός.

CAP. XXIX.

36. Et vitulum pro peccato offeres per singulos dies ad expiandum. Mundabisq; altare cùm immolaveris expiationis hostiam, & unges illud in sanctificationem.

37. Septem diebus expiabis altare & sanctificabis, & erit Sanctum sanctorum. omnis qui tetigerit illud, sanctificabitur.

38. Hoc est quod facies in altari, Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter.

39. Vnum agnum manè, & alterum vesperè.

40. Decimam partem similæ conspersæ oleo tuso, quod habeat mensuram quartam partem hin, & vinum ad libandum eiusdem mensuræ in agno uno.

41. Alterum verò agnum offeres ad vesperam iuxta ritum matutinæ oblationis, & iuxta ea quæ diximus, in odorem suavitatis.

42. Sacrificium est Domino, oblatione perpetua in generationes vestras, ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino, ubi constituam ut loquar ad te.

43. Ibique præcipiam filiis Israel, & sanctificabitur altare in gloria mea.

44. Sanctificabo & tabernaculum testimonii cum altari, & Aarôn cum filiis suis, ut sacerdotio fungantur mihi.

45. Et habitabo in medio filiorum Israël, eroque eis Deus.

46. Et scient quia ego Dominus Deus eorum, qui eduxi eos de Terra Ægypti, ut manerem inter illos, ego Dominus Deus ipsorũ.

Das XXIX. Capitel.

36. Vnnd täglich einen Farren zum Sündopffer schlachten zur versönung. Vnd solt den Altar entsündigen / wenn du jhn versöhnest / vnnd solt jhn salben / daß er geweihet werde.

37. Sieben tage solt du den Altar versöhnen / vnnd jhn weihen / daß er sey ein Altar das allerheiligste. Wer den Altar anrüren wil / der sol geweihet sein.

38. Vnnd das solt du mit dem Altar thun / zwey järige Lämmer solt du allewege des tages drauff opffern.

39. Ein Lamb des morgens / das ander zwischen abends.

40. Vnd zu einem Lamb ein zehenden Semelmehls / gemenget mit eim viertel von eim Hin gestossen Oeles / vnnd ein viertel vom Hin Weins / zum Tranckopffer.

41. Mit dem andern Lamb zwischen abends solt du thun / wie mit dem Speißopffer vnnd Tranckopffer des morgens / zu süssem Geruch / ein Fewer dem HERRN.

42. Das ist das tägliche Brandopffer bey ewrem Nachkommen für der Thür der Hütten des Stiffts für dem HERREN / Da ich euch zeugen / vnd mit dir reden wil.

43. Daselbs wil ich den Kindern Jsrael erkandt vnd geheiliget werden inn meiner Herrligkeit.

44. Vnd wil die Hütten des Stiffts mit dem Altar heiligen / vnnd Aaron vnnd seine Söhne mir zu Priestern weihen.

45. Vnd wil vnter den Kindern Jsrael wohnen / vnd jhr Gott sein.

46. Daß sie wissen sollen / Jch sey der HERR jhr Gott / der sie auß Egyptenlandt füret / daß ich vnter jnen wone / Jch der HERR jhr Gott.

CAP. XXIX.

36. Et offerirai ogni giorno vn vitello per il peccato, in propitiatione: e nettarai lo altare per purgarlo, e l'vngerai per santificarlo.

37. Per sette giorni mondarai lo altare, e lo santificarai, e lo altare sarà santißimo: tutto quel che toccarà lo altare, sarà santificato.

38. E questo è quel che tu farai à lo altare: tu gli offerirai ogni giorno due agnelli d'vno anno.

39. I no ne sacrificarai la mattina, e l'altro verso la sera.

40. La decima parte di fior di farina mescolata con oglio premutó, il quarto d'vno Hin, e l'aspersione, la quarta parte d'vno Hin di vino per ciascuno agnello.

41. Tu sacrificarai dico l'altro agnello verso la sera come la offerta de la mattina, e gli farai la medesima aspersione in odore di riposo, oblatione affocata al Signore.

42 E sarà l'holocausto perpetuo per le vostre generationi à l'entrata del tabernacolo de la congregatione, dinanzi al Signore, oue io mi ritrouarò conesso voi per parlarti quiui.

43. Et io mi ritrouarò lì coi figliuoli d'Israel, e sarà santificato il luogo in mia gloria.

44. Io santificarò dico il tabernacolo de la congregatione e lo altare, santificarò ancora Aharon & i suoi figliuoli, à fin che mi amministrino il sacerdotio.

45. Et io habitarò nel mezzo de i figliuoli d'Israel, e sarò loro Dio.

46. Et eßi conosceranno, ch'io sono il Signore Dio loro, ilquale li ho cauati de la terra di Egitto per stare nel mezzo di loro, io sono il Signore Dio loro.

ל

1 ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים תעשה אתו:
2 אמה ארכו ואמה רחבו רבוע יהיה ואמתים קמתו ממנו קרנתיו:
3 וצפית אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ועשית לו זר זהב סביב:
4 ושתי טבעת זהב תעשה לו מתחת לזרו על שתי צלעתיו תעשה על שני צדיו והיה לבתים לבדים לשאת אתו בהמה:
5 ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב:
6 ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על ארן העדת לפני הכפרת אשר על העדת אשר אועד לך שמה:
7 והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה:
8 ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני יהוה לדרתיכם:
9 לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו:
10 וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליהוה:
11 וידבר יהוה אל משה לאמר:

ל

1 ותעביד מדבחא לאסקא עלוהי קטורת בוסמין דאעי שטין תעביד יתיה:
2 אמתא אורכיה ואמתא פותיה מרבע יהי ותרתין אמין רומיה מיניה קרנוהי:
3 ותחפי יתיה דהב דכי ית איגריה וית כותלוהי סחור סחור וית קרנוהי ותעביד ליה זיר דדהב סחור סחור:
4 ותרתין עזקן דדהב תעביד ליה מלרע לזיריה על תרתין זויתיה תעביד על תרין סטרוהי ויהי לאתרא לאריחיא למיטל יתיה בהון:
5 ותעביד ית אריחיא דאעי שטין ותחפי יתהון דהבא:
6 ותתן יתיה קדם פרוכתא דעל ארונא דסהדותא לקדם כפורתא דעל סהדותא דאיזמן (מימרי) לך תמן:
7 ויסיק עלוהי אהרן קטורת בוסמין בצפר בצפר באתקנותיה ית בוציניא יקטרינה:
8 ובאדלקות אהרן ית בוציניא בין שמשיא יקטרינה קטורת בוסמין תדירא קדם יי לדריכון:
9 לא תסקון עלוהי קטורת בוסמין נוכראין ועלתא ומנחתא ונסכא לא תנסכון עלוהי:
10 ויכפר אהרן על קרנוהי חדא בשתא מדם חטאת כפוריא חדא בשתא יכפר עלוהי לדריכון קדש קודשין הוא קדם יי:
11 ומליל יי עם משה למימר:

λ'.

1. Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων.

2. Καὶ ποιήσεις αὐτὸ πήχεως τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος. Τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο πήχεων τὸ ὕψος. ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ.

3. Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ.

4. Καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις αὐτῷ ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς. καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις, ὥστε αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς.

5. Καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ.

6. Καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ.

7. Καὶ θυμιάσει Ἀαρὼν ἐπ᾽ αὐτοῦ θυμίαμα σύνθετον λεπτὸν τὸ πρωῒ πρωΐ. ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ᾽ αὐτοῦ.

8. Καὶ ὅταν ἐξάπτῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους ὀψὲ, θυμιάσει ἐπ᾽ αὐτοῦ θυμίαμα ἐνδελεχισμοῦ διαπαντὸς ἔναντι κυρίου, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

9. Καὶ οὐκ ἀνοίσεις ἐπ᾽ αὐτοῦ θυμίαμα ἕτερον. κάρπωμα, θυσίαν, καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ᾽ αὐτοῦ.

10. Καὶ ἐξιλάσεται Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἐξιλασμοῦ, ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ἅγιον τῶν ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ.

11. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

CAP. XXX.

1. Facies quoque altare ad adolendum thymiama, de lignis setim.

2. Habens cubitum longitudinis, & alterum latitudinis, id est quadrangulum, & duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipso procedent.

3. Vestiesq; illud auro purissimo, tam craticulam eius, quàm parietes per circuitũ, & cornua. Faciesq; ei coronam aureolam per gyrum.

4. Et duos annulos aureos sub corona per singula latera, ut mittantur in eos vectes, & altare portetur.

5. Ipsos quoque vectes facies de lignis setim, & inaurabis.

6. Ponesq; altare contra velum, quod ante arcam pendet testimonii coram propitiatorio quo tegitur testimonium, ubi loquar tibi.

7. Et adolebit incensum super eo Aaron, suave fragrans manè. Quando componet lucernas, incendet illud.

8. Et quando collocabit eas ad vesperum, uret thymiama sempiternũ coram Domino in generationes vestras.

9. Non offeretis super eo thymiama compositionis alterius, nec oblationem & victimam, nec libabitis libamina.

10. Et deprecabitur Aaron super cornua eius semel per annum, in sanguine quod oblatum est pro peccato, & placabit super eo in generationibus vestris. Sanctum sanctorum erit Domino.

11. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

Das XXX. Capitel.

DV solt auch einen Reuchaltar machen zu reuchern von Förnholtz.

2. Einer Ellen lang vnd breit/ gleich viereckct/ vnnd zwo Ellen hoch/ mit seinen Hörnern.

3. Vnnd solt jhn mit feinem Golde überziehen/ sein Dach vnd seine Wende rings vmbher/ vnnd seine Hörner. vnd solt einen Krantz von Goldt vmbher machen.

4. Vnd zween Gülden Ringe vnter dem Krantz zu beiden seiten/ daß mann stangen drein thue/ vnd jn damit trage.

5. Die stangen solt du auch von Förn holtz machen/ vnnd mit Goldt überziehen.

6. Vnnd solt jhn setzen für den Fürhang/ der für der Laden des Zeugniß hangt/ vnnd für dem Gnadenstul der auff dem Zeugniß ist/ Von dannen ich dir werde zeugen.

7. Vnnd Aaron sol drauff räuchern gut räuchwerck/ alle morgen/ wenn er die Lampen zuricht.

8. Desselbigen gleichen wenn er die Lampen anzündet zwischen Abends/ sol er solch Geruch auch reuchern. Das sol das täglich Geräuch sein für dem HERREN bey ewren Nachkommen.

9. Jhr solt kein frembd Geräuch drauff thun/ auch kein Brandopffer/ noch Speißopffer/ vnnd kein Tranckopffer drauff opffern.

10. Vnnd Aaron sol auff seinen Hörnern versönen ein mal im Jar/ mit dem Blut des Sönopffers zur versönung/ Solch versönung sol järlich ein mal geschehen bey ewren Nachkommen/ denn das ist dem HERREN das allerheiligste.

11. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

CAP. XXX.

1. *Tu farai ancora lo altare del profumo d'incenso, e lo farai di legni di Sittim.*

2. *La sua lunghezza sarà di vn gomito, la sua larghezza di vn gomito, sarà quadrato: e la sua altezza di due gomiti, & i suoi corni del medesimo legno.*

3. *E tu lo coprirai d'oro fino, & il suo couerchio, i suoi lati à l'intorno, & i suoi corni; e gli farai vna corona d'oro à l'intorno.*

4. *Inoltre gli farai due anelli d'oro sotto la sua corona ne i suoi due cantoni, de l'vno e l'altro suo lato; e per quelli si metteranno le stanghe per portarlo con esse.*

5. *E farai le stanghe di legno di Sittim, e le coprirai d'oro.*

6. *E lo metterai dinanzi al velo, ch'è appresso l'arca del testimonio, dinanzi al propitiatorio, ch'è sopra il testimonio, oue io mi ritrouarò teco.*

7. *Et Aharon farà ogni mattina sopra di quello fumare odore di aromati, quando acconciarà le lucerne, lo farà fumare.*

8. *Quando Aharon, dico, accenderà le lucerne verso la sera, farà continuamente quel profumo dinanzi al Signore ne le vostre generationi.*

9. *Voi non offerirete sopra di esso profumo forastiero, ne holocausto, ne sacrifitio: e non spargerete ancora alcuna aspersione sopra di esso.*

10. *Et Aharon farà la riconciliatione vna volta l'anno sopra le sue corna, col sangue offerto per la riconciliatione del peccato; vna volta l'anno, dico, farà la riconciliatione sopra di quello ne le vostre generationi, ch'è la santità santissima al Signore.*

11. *Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.*

ל

12 אֲרֵי תְקַבֵּיל יָת חוּשְׁבַּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִנְיָנֵיהוֹן וְיִתְּנוּן גְּבַר פּוּרְקַן נַפְשֵׁיהּ קֳדָם יְיָ כַּד תִּמְנֵי יָתְהוֹן וְלָא יְהֵי בְהוֹן מוֹתָא כַּד תִּמְנֵי יָתְהוֹן׃

13 דֵּין יִתְּנוּן כָּל דְּעָבַר עַל מִנְיָנַיָּא פַּלְגוּת סִלְעָא בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא עַשְׂרִין מָעִין סִלְעָא פַּלְגוּת סִלְעָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃

14 כָּל דְּעָבַר עַל מִנְיָנַיָּא מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא יִתֵּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃

15 דְּעַתִּיר לָא יַסְגֵּי וּדְמִסְכֵּן לָא יַזְעֵר מִפַּלְגוּת סִלְעָא לְמִתַּן יָת אַפְרָשׁוּתָא דַּיְיָ לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן׃

16 וְתִסַּב יָת כְּסַף כִּפּוּרַיָּא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתֵּן יָתֵיהּ עַל פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא וִיהֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְדָכְרָנָא קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן׃

17 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

18 וְתַעְבֵּיד כִּיּוֹרָא דִּנְחָשָׁא וּבְסִיסֵיהּ דִּנְחָשָׁא לְקִדּוּשׁ וְתִתֵּן יָתֵיהּ בֵּין מַשְׁכַּן זִמְנָא וּבֵין מַדְבְּחָא וְתִתֵּן תַּמָּן מַיָּא׃

19 וִיקַדְּשׁוּן אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי מִנֵּיהּ יָת יְדֵיהוֹן וְיָת רַגְלֵיהוֹן׃

20 בְּמֵיעַלְהוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא יְקַדְּשׁוּן מַיָּא וְלָא יְמוּתוּן אוֹ בְּמִקְרַבְהוֹן לְמַדְבְּחָא לְשַׁמָּשָׁא לְאַסָּקָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃

21 וִיקַדְּשׁוּן יְדֵיהוֹן וְרַגְלֵיהוֹן וְלָא יְמוּתוּן וּתְהֵי לְהוֹן קְיָם עָלַם לֵיהּ וְלִבְנוֹהִי לְדָרֵיהוֹן

ל

12 כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָֹה בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בִּפְקֹד אֹתָם׃

13 זֶה יִתְּנוּ כָּל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָֹה׃

14 כֹּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָֹה׃

15 הֶעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשָּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָֹה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃

16 וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָֹה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃

17 וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

18 וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם׃

19 וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃

20 בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָֹה׃

21 וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃

λ.

12. Ἐὰν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ισραηλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτῶσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν.

13. Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσουσιν. ὅσοι ἂν παραπορεύωνται τὴν ἐπίσκεψιν, τὸ ἥμισυ τοῦ διδράγμου, κατὰ τὸ δίδραγμον τὸ ἅγιον. εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραγμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδράγμου εἰσφορὰ κυρίῳ.

14. Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ.

15. Ὁ πλουτῶν οὐ προσθήσει, καὶ ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ διδράγμου ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ, περὶ τῶν υἱῶν Ισραηλ. ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

16. Καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ισραηλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ισραηλ μνημόσυνον ἐναντίον κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

17. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων.

18. Ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ὥστε νίπτεσθαι, καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ἐκχεεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ.

19. Καὶ νίψεται Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ τοὺς πόδας.

20. Ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν. ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, καὶ ἀναφέρειν τὰ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ.

21. Νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν

CAP. XXX.

12. Quando tuleris summã filiorum Israël iuxta numerum, dabunt singuli pretium pro animabus suis Domino; & non erit plaga in eis, cùm fuerint recensiti.

13. Hoc autem dabit omnis qui transit ad nomen, dimidium sicli iuxta mensuram templi. Siclus, viginti obolos habet. Media pars sicli offeretur Domino.

14. Qui habetur in numero, à viginti annis & suprà, dabit pretium.

15. Dives non addet ad medium sicli, & pauper nihil minuet.

16. Susceptámq; pecuniam, quæ collata est à filiis Israël, trades in usus tabernaculi testimonii, ut sit monumentum eorum coram Domino, & propitietur animabus eorum.

17. Locutúsq; est Dominus ad Moysen, dicens.

18. Facies & labium æneum cum basi sua ad lavandum: ponesq; illud inter tabernaculum testimonii & altare.

19. Et missa aqua lavabunt in ea Aaron, & filii eius manus suas ac pedes.

20. Quando ingressuri sunt tabernaculum testimonii, & quando accessuri sunt ad altare, ut offerant in eo thymiama Domino.

21. Ne forte moriantur. legitimum sempiternum erit ipsi & semini eius per successiones.

Das XXX. Capitel.

12. Wenn du die häupt der kinder Israel zehlest/ so sol ein jeglicher dem HERREN geben die versöhnung seiner seele/ auff daß jnen nicht eine plage widerfare/ Wenn sie gezehlet werden.

13. Es soll aber ein jedlicher/ der mit inn der zal ist/ ein halben Sekel geben/ nach dem Sekel des Heiligthumbs. Ein Sekel gilt zweintzig Gera. Solcher halber Sekel sol das Hebopffer des HERRN sein.

14. Wer in der zal ist/ von zweintzig Jaren vnnd drüber der soll solch Hebopffer dem HERRN geben.

15. Der reiche sol nicht mehr geben/ vnnd der arme nicht weniger/ an dem halben Sekel/ den man dem HErrn zur Hebe gibt/ für die versönung jhrer seelen.

16. Vnnd du solt solch gelt der versönung nemen von den kindern Israel vnnd an den Gottesdienst der Hütten des Stiffts legen/ daß es sey den kindern Israel ein Gedechtniß für dem HERRN/ daß er sich vber jhre seele versöhnen lasse.

17. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

18. Du solt auch ein ehern Handfaß machen/ mit eim ehern fuß/ zu waschen. Vnd solts setzen zwischen der Hütten des Stiffts vnnd dem Altar/ vnd wasser darein thun.

19. Daß Aaron vnnd seine söhne jhre hende vnnd füsse darauß waschen.

20. Wenn sie inn die Hütten des Stiffts gehen/ oder zum Altar/ daß sie dienen mit räuchen/ einem feuer des HERRN.

21. Auff daß sie nicht sterben. Das soll ein ewige weise sein/ jm vnd seinem Samen bey jren nachkommen.

CAP. XXX.

12. Quando tu pigliarai la somma de i figliuoli d'Israel, secondo i numerati fra loro: esti daranno, sciascuno il riscatto de la sua vita al Signore, quando tu gli hauerai contati, e quando tu gli contarai non sarà piaga in essi.

13. E daranno questo, Ciascuno che passarà fra i contati, darà la metà di vn siclo, secondo il siclo del santuario: il siclo è di venti oboli, il mezzo siclo dunque sarà l'offerta de la terra al Signore.

14. Chiunque passarà frà i contati da venti anni in su, darà la offerta al Signore.

15. Il ricco non accrescerà, & il pouero non sminuirà de la metà del siclo, quando daranno la offerta al Signore per redentione de le vostre persone.

16. E tu pigliarai lo argento de la redentione da figliuoli d'Israel, e lo applicarai al seruitio del tabernacolo de la congregatione, e sarà in memoria à i figliuoli d'Israel dinanzi al Signore per purgare le vostre persone.

17. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

18. Tu farai parimente vno lauatoio di rame, e la sua basa di rame per lauare; e lo metterai fra il tabernacolo de la congregatione e lo altare, e vi metterai dentro de l'acqua.

19. Et Aharon & i suoi figliuoli si lauaranno con quella le loro mani & i loro piedi.

20. Quando entraranno nel tabernacolo de la congregatione, si lauaranno con l'acqua, e non morranno: ouero quando si accostaranno à lo altare per amministrare, cioè, per fare profumare la offerta affocata al Signore.

21. Si lauaranno, dico, le loro mani & i loro piedi, à fin che non muorano, e sarà loro ordinatione perpetua, à lui, & al suo seme per le sue generationi.

ל

22 ומליל יי עם משה למימר׃
23 ואת סב לך בוסמין רישא מירא דכיא מתקל חמש מאה וקנמן בשם פלגותיה מתקל מאתן וחמשין וקנה בוסמא מתקל מאתן וחמשין׃
24 וקציעתא מתקל חמש מאה בסלעי קודשא ומשח זיתא מלי הינא׃
25 ותעביד יתיה משח רבות קודשא בוסם מבסם עובד בוסמנו משח רבות קודשא יהי׃
26 ותרבי ביה ית משכן זמנא וית ארונא דסהדותא׃
27 וית פתורא וית כל מנוהי וית מנרתא וית מנהא וית מדבחא דקטורת בוסמיא׃
28 וית מדבחא דעלתא וית כל מנוהי וית כיורא וית בסיסיה׃
29 ותקדיש יתהון ויהון קדש קודשין כל דיקרב בהון יתקדש׃
30 וית אהרן וית בנוהי תרבי ותקדיש יתהון לשמשא קדמי׃
31 ועם בני ישראל תמליל למימר משח רבות קודשא יהי דין קדמי לדריכון׃
32 על בשרא דאנשא לא יתסך ובדמותיה לא תעבדון כותיה קודשא הוא קודשא יהי לכון׃
33 גבר דיבסם כותיה ודיתין מיניה על חילוני וישתיצי מעמיה׃
34 ואמר יי למשה סב לך בוסמין נטופא וטופרא וחלבנתא בוסמין ולבונתא דכיתא מתקל במתקל יהי׃
35 ותעביד יתה קטורת בוסמין בוסם עובד בוסמנו מערב דכי לקודשא׃

ל

22 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃
23 ואתה קח־לך בשמים ראש מר־דרור חמש מאות וקנמן־בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה־בשם חמשים ומאתים׃
24 וקדה חמש מאות בשקל הקדש ושמן זית הין׃
25 ועשית אתו שמן משחת־קדש רקח מרקחת מעשה רקח שמן משחת־קדש יהיה׃
26 ומשחת בו את־אהל מועד ואת ארון העדת׃
27 ואת־השלחן ואת־כל־כליו ואת־המנרה ואת־כליה ואת מזבח הקטרת׃
28 ואת־מזבח העלה ואת־כל־כליו ואת־הכיר ואת־כנו׃
29 וקדשת אתם והיו קדש קדשים כל־הנגע בהם יקדש׃
30 ואת־אהרן ואת־בניו תמשח וקדשת אתם לכהן לי׃
31 ואל־בני ישראל תדבר לאמר שמן משחת־קדש יהיה זה לי לדרתיכם׃
32 על־בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם׃
33 איש אשר ירקח כמהו ואשר יתן ממנו על־זר ונכרת מעמיו׃
34 ויאמר יהוה אל־משה קח־לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה׃
35 ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש׃

λ'.

22. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

23. Καὶ σὺ λάβε ἡδύσματα, τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥμισυ τούτου διακοσίους καὶ πεντήκοντα σίκλους, καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πεντήκοντα.

24. Καὶ ἴρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν εἶν.

25. Καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμα ἅγιον, μύρον μυρεψικὸν τέχνῃ μυρεψοῦ. ἔλαιον χρίσμα ἅγιον ἔσται.

26. Καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου. (καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς.)

27. Καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ τὴν λυχνίαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος.

28. καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη. καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ.

29. Καὶ ἁγιάσεις αὐτά, καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων. πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῶν, ἁγιασθήσεται.

30. Καὶ Ααρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἱερατεύειν μοι.

31. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις λέγων· ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως ἅγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

32. Ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως. ἅγιόν ἐστι, καὶ ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν.

33. Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῷ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

34. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτήν, καὶ ὄνυχα, καὶ χαλβάνην ἡδυσμοῦ, καὶ λίβανον διαφανῆ. ἴσον ἴσῳ ἔσται.

35. Καὶ ποιήσουσιν αὐτὸ θυμίαμα μυρεψικὸν ἔργον μυρεψοῦ συνθέσεως, καθαρόν, ἔργον ἅγιον.

22. Locu-

CAP. XXX.

22. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

23. Sume tibi aromata, primæ myrrhæ & electæ quingentos siclos, & cinnamomi medium, id est ducentos quinquaginta siclos, calami similiter ducentos quinquaginta.

24. Casiæ autem quingentos siclos in pondere sanctuarii, olei de olivetis mensuram hin:

25. Faciesq; unctionis oleum sanctum, unguentum compositum opere unguentarii:

26. Et unges ex eo tabernaculum testimonii, & arcam testamenti.

27. Mensamque cum vasis suis, candelabrum, & vtensilia eius, altaria thymiamatis.

28. Et holocausti, & universam supellectilem quæ ad cultum eorum pertinet.

29. Sanctificabisq; omnia, & erunt Sancta sanctorum: qui tetigerit ea, sanctificabitur.

30. Aaron & filios eius unges, sanctificabisq; eos, ut sacerdotio fungantur mihi.

31. Filiis quoque Israël dices, Hoc oleum unctionis sanctum erit mihi in generationes vestras.

32. Caro hominis non ungetur ex eo, & iuxta compositionem eius non facietis aliud, quia sanctificatum est, & sanctum erit vobis.

33. Homo quicunque tale composuerit, & dederit ex eo alieno, exterminabitur de populo suo.

34. Dixitque Dominus ad Moysen, Sume tibi aromata, stacten & onychā galbanum boni odoris, & thus lucidissimum, æqualis ponderis erunt omnia:

35. Faciesq; thymiama compositum opere unguentarii, mistum diligenter, & purum, & sanctificatione dignissimum.

Das XXX. Capitel.

22. Vnnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

23. Nimm zu dir die besten Speccerey/ die edelsten Myrrhen / fünffhundert (Seckel)vnd Cinamet die helffte so vil/ zwey hundert vnd funfftzig. Vnd Kalmes auch zwey hundert vnd funfftzig.

24. Vnnd Casien fünff hundert/nach dem Sekel des Heiligthumbs/vnd öle von ölbaum ein Hin.

25. Vnnd mache ein Heiliges Salböle nach der Apotecker kunst.

26. Vnd solt damit salben die Hütten des Stiffts/vnd die Laden des Zeugniß.

27. Den Tisch mit alle seinem gerete/den Leuchter mit seinem gerete/ den Reuchaltar.

28. Den Brandopffers altar mit alle seinem gerete/vnnd das Handfaß mit seinem fuß.

29. Vnd solt sie also weihen/daß sie das allerheiligst seyen/Denn wer sie anrüren will/der soll geweihet sein.

30. Aaron vnd seine Söhne solt du auch salben / vnnd sie mit zu Priester weihen.

31. Vnnd solt mit den kindern Jsrael reden/vnnd sprechen: Diß öl sol mir ein heilige Salbe sein bey euren nachkommen.

32. Auff menschen leib solls nicht gegossen werden/ Solt auch seines gleichen nicht machen/denn es ist heilig/ darumb sols euch heilig sein.

33. Wer ein solchs macht/oder einem andern davon gibt/ der soll von seinem volck außgerottet werden.

34. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Nimm zu dir speccerey/Balsam/ Stacten/Galben vnnd reinen Weyrauch/eins so vil als des andern.

35. Vnd mache Reuchwerck drauß/ nach Apotecker kunst/gemenget/ das es rein vnd heilig sey.

CAP. XXX.

22. Et il Signore parlò ancora à Moise dicendo.

23. E tu pigliarai de gli aromati migliori; de la mirra eletta cinquecento sicli, del cinamomo odorifero la metà, cioè, dugento cinquanta, e del calamo aromatico dugento cinquanta:

24. Ma de la cassia cinquecento sicli à peso del santuario, & vno Hin d'oglio di oliua.

25. E farai di quello l'oglio de la santa vntione, vnguento di vnguento fatto dal profumiero: così sarà l'oglio de la santa vntione.

26. Con esso vngerai il tabernacolo de la congregatione, e l'arca del testimonio.

27. E la tauola con tutti i suoi vasi, & il candeliero con tutti i suoi vasi, e lo altare de lo incensamento.

28. Lo altare de l'holocausto ancora, e tutti i suoi vasi, & il lauatoio con la sua basa.

29. E così li santificarai, e saranno la santità santissima: tutto quel che li toccorà, sarà santificato

30. Inoltre vngerai Aharon & i suoi figliuoli, e gli santificarai, à fin che mi amministrino il sacerdotio.

31. E parlarai à figliuoli d'Israel, dicendo, Questo oglio mi sarà l'olio de la santa vntione ne le vostre generationi;

32. Non se ne vngerà la carne de l'huomo, nè nè farete di somigliante secondo la sua compositione: percioche è santo, & à voi sarà santo.

33. Chiunque farà vn tal vnguento, e che di esso ne metterà sopre il forastiero, sarà estermінato del suo popolo.

34. Dipoi il Signore disse à Moise, Pigliati de gli aromati, de la mirra statte, de la Onicha, e del galbano odoriferi, e del lo incenso puro: Il peso di ciascuno sarà vguale.

35. E farai di esso vn profumo odorifero secondo l'arte del profumiero, mescolato Puramente, e santamente.

ל

36 וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃

37 וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה׃

38 אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כָמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃

לא

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה׃

3 וָאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה׃

4 לַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃

5 וּבַחֲרֹשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה׃

6 וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי אִתּוֹ אֵת אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן וּבְלֵב כָּל־חֲכַם־לֵב נָתַתִּי חָכְמָה וְעָשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ׃

7 אֵת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֹן לָעֵדֻת וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֵת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל׃

8 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֵת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃

ל

36 ותשחוק מינה ותדיק ותתן מינה קדם סהדותא במשכן זמנא דאיזמין (מימרי) לך תמן קדש קודשין תהי לכון׃

37 וקטורת בוסמין דתעביד בדמותה לא תעבדון לכון קודשא תהי לך קדם יי׃

38 גבר דיעביד דכותה לארחא בה וישתיצי מעמיה׃

לא

1 ומליל יי עם משה למימר׃

2 חזי דרביתי בשום בצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה׃

3 ואשלמית עמיה רוחא מן קדם יי בחכמתא ובסכלתנו ובמדע ובכל עבידא׃

4 לאלפא אומנון למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא׃

5 ובאומנות אבן טבא לאשלמא ובנגרות אעא למעבד בכל עבידתא׃

6 ואנא הא יהבית עמיה ית אהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן ובלב כל חכימי לבא יהבית חכמתא ויעבדון ית כל דפקדתך׃

7 ית משכן זמנא וית ארונא לסהדותא וית כפורתא דעלוהי וית כל מני משכנא׃

8 וית פתורא וית מנוהי וית מנרתא דכיתא וית כל מנהא וית מדבח קטורת בוסמין׃

λ.

36. Καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις ἀπέναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν θυμίαμα.

37. Κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς. ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν κυρίῳ.

38. Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. λα΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Ἰδοὺ ἀνακέκληκα ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ οὐρὶ υἱὸν ὤρ, ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα.

3. Καὶ ἐνέπλησα αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας, καὶ συνέσεως, καὶ ἐπιστήμης ἐν παντὶ ἔργῳ.

4. Διανοεῖσθαι, καὶ ἀρχιτεκτονεῖν, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκόν, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον τὸ νηστόν, καὶ τὴν βύσσον τὴν κεκλασμένην.

5. Καὶ τὰ λιθουργικὰ εἰς τὰ ἔργα, καὶ τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα.

6. Καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτόν, καὶ τὸν ἐλιὰβ τὸν τοῦ ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς δάν. καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν. καὶ ποιήσουσι, καὶ ποιήσουσι πάντα ὅσα συνέταξά σοι.

7. Τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς.

8. Καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαράν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος.

CAP. XXX.

36. Cumq; in tenuissimum pulverem universa contuderis, pones ex eo coram tabernaculo testimonii in quo loco apparebo tibi. Sanctum sanctorum erit vobis thymiama.

37. Talem compositionem non facietis in usus vestros, quia sanctum est Domino.

38. Homo quicunque fecerit simile, ut odore illius perfruatur, peribit de populis suis.

CAP. XXXI.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Ecce, vocavi ex nomine Beseleel filium Vri filii Hur de tribu Iuda.

3. Et implevi eum spiritu Dei, sapientia, & intelligentia, & scientia in omni opere.

4. Ad excogitandum quidquid fabrefieri potest ex auro, & argento, & ære.

5. Marmore, & gemmis, & diversitate lignorum.

6. Dediq; ei socium Ooliab filium Achisamech de tribu Dan. Et in corde omnis eruditi posui sapientiam: ut faciant cuncta quæ præcepi tibi.

7. Tabernaculum fœderis, & arcam testimonii, & propitiatorium quod super eam est, & cuncta vasa tabernaculi.

8. Mensamq; & vasa eius, candelabrum purissimum cum vasis suis, & altaria thymiamatis.

Das XXX. Capitel.

36. Vnd solts zu pulver stossen / vnd solt desselben thun für das Zeugniß in der Hütten des Stiffts / von dannen ich dir zeugen werde / das soll euch das allerheiligst sein.

37. Vnnd diß gleichen Reuchwerck solt jhr euch nicht machen/sondern es sol dir heilig sein dem HERREN.

38. Wer ein solches machen wird/ daß er damit räuche / der wird außgerottet werden von seinem volck.

Das XXXI. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Sihe/Jch hab mit namen beruffen Bezaleel/den son Vri/des sohns Hur/ vom stamm Juda.

3. Vnnd hab jhn erfüllet mit dem Geist Gottes / mit weißheit vnnd verstandt vnd erkenntniß.

4. Vnd mit allerley werck künstlich zu arbeiten am Goldt/ Silber/ Ertz.

5. Künstlich stein zuschneiden / vnnd einzusetzen / vnd künstlich zimmern am holtz/zu machen allerley werck.

6. Vnd sihe/ Jch hab jhm zugegeben Ahaliab den sohn Ahisamach / vom stamm Dan/vnd hab allerley Weisen die weißheit ins hertz gegeben/daß sie machen sollen alles was ich dir gebotten habe.

7. Die hütte des Stiffts/ die Lade des zeugniß/ den Gnadenstul drauff/ vnd alle gerete der Hütten.

8. Den Tisch vnnd sein gerethe/ den feinen Leuchter vnnd alle sein gerethe: Den Reuchaltar.

CAP. XXX.

36. E quando tu l'hauerai ben tritato e pesto, ne metterai di esso dinanzi al tabernacolo del testimonio de la congregatione; nel quale io conuerrò con esso teco; sarà à voi la santità santissima.

37. Il profumo che tu farai secondo la sua compositione, non lo farete per voi; perche sarà consecrato da te al Signore.

38. Chiunque ne farà di somigliante per odorarlo, sarà esterminato dei suoi popoli.

CAP. XXXI.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Riguarda, io ho chiamato per nome Bezaleel figliuolo di Vri figliuolo di Hur de la tribu di Iuda.

3. E l'ho riempito de lo Spirito di Dio, di sapienza, d'intelligenza, di scienza e d'ogni arte;

4. Per ritrouare tutto quel che si può fare d'oro, e di argento, e di rame.

5. E ne l'arte de le pietre pretiose per legarle; e ne l'arte di legname per farne ogni sorte d opera.

6. Et io gli ho dato per compagno ancora Aholiab figliuolo di Ahisamac de la tribu di Dan, & ho messo sapienza nel cuore d'ogni ingegnoso, à fin che facciano le cose ch'io ti ho comandate:

7. Cioè, il tabernacolo de la congregatione, e l'arca del testimonio; & il propitiatorio, ch'è sopra di essa, e tutti i vasi del Tabernacolo:

8. E la tauola & i suoi vasi, & il candeliere puro, e tutti i suoi vasi, e lo altare de lo incensamento.

לא

9 וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־
כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ׃
10 וְאֵת בִּגְדֵי הַשְּׂרָד וְאֶת־
בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־
בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃
11 וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־
קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוִּיתִךָ יַעֲשׂוּ׃
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵּאמֹר׃
13 וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
כִּי אוֹת הִוא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
לְדֹרֹתֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה
מְקַדִּשְׁכֶם׃
14 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי
קֹדֶשׁ הִוא לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת
יוּמָת כִּי כָּל־הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ׃
15 שֵׁשֶׁת יָמִים יֵעָשֶׂה מְלָאכָה
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ
לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת מוֹת יוּמָת׃
16 וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת
לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם׃
17 בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת
הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה
יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃
18 וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ
לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינַי שְׁנֵי לֻחֹת
הָעֵדֻת לֻחֹת אֶבֶן כְּתֻבִים
בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים׃

לא

9 וְיַת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא
וְיַת כָּל מָנוֹהִי וְיַת כִּיוֹרָא
וְיַת בְּסִיסֵיהּ׃
10 וְיַת לְבוּשֵׁי שִׁמּוּשָׁא
וְיַת לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא ל
לְאַהֲרֹן כַּהֲנָא וְיַת לְבוּשֵׁי
בְּנוֹהִי לְשַׁמָּשָׁא׃
11 וְיַת מִשְׁחָא דִרְבוּתָא
וְיַת קְטוֹרֶת בּוּסְמַיָּא
לְקוּדְשָׁא כְּכֹל דְּפַקֵּדְתָּךְ
יַעְבְּדוּן׃
12 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
לְמֵימָר׃
13 וְאַתְּ מַלֵּיל עִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בְּרַם יַת
יוֹמֵי שַׁבַּיָּא דִילִי תִּטְּרוּן
אֲרֵי אָת הִיא בֵּין (מֵימְרִי)
וּבֵינֵיכוֹן לְדָרֵיכוֹן לְמִידַּע
אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃
14 וְתִטְּרוּן יַת שַׁבְּתָא
אֲרֵי קוּדְשָׁא הִיא לְכוֹן
דְּיַחֲלִינַּהּ אִתְקְטָלָא
יִתְקְטִיל אֲרֵי כָּל דְּיַעְבֵּיד
בַּהּ עֲבִידְתָּא וְיִשְׁתֵּיצֵי
אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃
15 שִׁתָּא יוֹמִין תִּתְעֲבֵיד
עֲבִידְתָּא וּבְיוֹמָא
שְׁבִיעָאָה שַׁבַּת שַׁבְּתָא
קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ כָּל דְּיַעְבֵּיד
עֲבִידְתָּא בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא
אִתְקְטָלָא יִתְקְטִיל׃
16 וְיִטְּרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת
שַׁבְּתָא לְמֶעְבַּד יַת שַׁבְּתָא
לְדָרֵיהוֹן קְיָם עָלַם׃
17 בֵּין (מֵימְרִי) וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אָת הִיא לְעָלַם
אֲרֵי בְשִׁתָּא יוֹמִין עֲבַד יְיָ
יַת שְׁמַיָּא וְיַת אַרְעָא
וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבַת
וְנָח׃
18 וִיהַב לְמֹשֶׁה כַּד שֵׁיצֵי
לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ בְּטוּרָא
דְסִינַי תְּרֵין לוּחֵי סַהֲדוּתָא
לוּחֵי אַבְנָא כְּתִיבִין ב
בְּאֶצְבְּעָא דַיְיָ׃

λα.

9. (Καὶ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ.) Καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ.

10. Καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρών, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι.

11. Καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἁγίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέταλμαί σοι, ποιήσουσι.

12. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων.

13. Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ὁρᾶτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξασθε. ἔστι γὰρ σημεῖον παρ' ἐμοὶ, καὶ ἐν ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς.

14. Καὶ φυλάξασθε τὸ σάββατον, ὅτι ἅγιον τοῦτο κυρίῳ καὶ ὑμῖν. ὁ βεβηλῶν αὐτὸ, θανάτῳ θανατωθήσεται. πᾶς ὃς τις ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

15. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶς ὃς ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, θανάτῳ θανατωθήσεται.

16. Καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα, ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

17. Διαθήκη αἰώνιος ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ σημεῖόν ἐστιν αἰώνιον. ὅτι ἐν ἓξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐπαύσατο, καὶ κατέπαυσε.

18. Καὶ ἔδωκε Μωϋσεῖ, ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ, τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

CAP. XXXI.

9. Et holocausti, & omnia vasa eorum, labium cum basi sua.

10. Vestes sanctas in ministerio Aaron sacerdoti, & filiis eius, ut fungantur officio suo in sacris

11. Oleum unctionis, & thymiama aromatū in sanctuario. omnia quæ præcepi tibi, facient.

12. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens, Loquere filiis Israël, & dices ad eos.

13. Videte ut sabbathum meum custodiatis: quia signum est inter me & vos in generationibus vestris: ut sciatis quia ego Dominus qui sanctifico vos.

14. Custodite sabbathum meum, sanctum est enim vobis: qui polluerit illud, morte morietur: qui fecerit in eo opus, peribit anima illius de medio populi sui.

15. Sex diebus facietis opus: in die septimo sabbathū est, requies sancta Domino, omnis qui fecerit opus in hac die, morietur.

16. Custodiant filii Israël sabbathum, & celebrent illud in generationibus suis.

17. Pactum est sempiternum inter me & filios Israël, signumque perpetuum. sex enim diebus fecit Dominus cœlum & terram, & in septimo ab opere cessavit.

18. Deditq; Dominus Moysi, completis huiuscemodi sermonibus in monte Sinai, duas tabulas testimonii lapideas, scriptas digito Dei.

Das XXXI. Capitel.

9. Denn Brandopffers Altar / mit alle seinem gerethe / das Handfaß mit seinem fuß.

10. Die Amptskleider vnd die heiligen kleider des Priesters Aarons / vnnd die Kleider seiner Söhne zum Priesterthumb.

11. Das Salböl / vnnd das Reuchwerck von Specerey zum Heiligthumb. Alles was ich dir gebotten habe / werden sie machen.

12. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

13. Sage den Kindern Jsrael / vnnd sprich: Haltet meinen Sabbath / Denn derselb ist ein Zeichen zwischen mir vnd euch / auff ewre Nachkommen / daß jr wisset / daß ich der HERR bin / der euch Heiliget.

14. Darumb so haltet meinen Sabbath / denn er sol euch Heilig sein / Wer jhn entheiliget / der sol des Todts sterben / denn wer ein arbeit drinnen thut / deß Seel sol außgerottet werden von seinem Volck.

15. Sechs tage sol mann arbeiten / Aber am siebenden tag ist Sabbath / die Heilige ruhe des HERRN / Wer ein arbeit thut am Sabbath tage / sol des tods sterben.

16. Darumb sollen die Kinder Jsrael den Sabbath halten / daß sie jhn auch bey jren Nachkommen halten zum ewigen Bundt.

17. Er ist ein ewig Zeichen zwischen mir vnnd den Kindern Jsrael. Denn sechs tage machet der HERR Himel vnnd Erden. Aber am siebenden tage ruhet er / vnd erquicket sich.

18. Vnd da der HERR außgeredt hatte mit Mose auff dem Berge Sinai / gab er jhm zwo Tafeln deß Zeugniß / die waren Steinern / vnd geschrieben mit dem Finger Gottes.

CAP. XXXI.

9. E lo altare de l'holocausto, e tutti i suoi vasi, & il lauatoio, e la sua basa.

10. E le veste del ministerio, e le veste de la santità à Aharon sacerdote, e le veste de suoi figliuoli, per amministrare il sacerdotio.

11. E l'oglio de la vntione, & il profumo odorifero per il santuario: faranno dunque tutte le cose, secondo ch'io te le ho comandate.

12. Parlò dipiu il Signore à Moise, dicendo.

13. Ora tu parlarai à i figliuoli d'Israel, dicendo Voi, non ostante, guardarete i miei Sabbati, peroche è vn signo fra me e voi ne le vostre generationi, à fin che voi sappiate, ch'io sono il Signore che vi santifico.

14. Voi dunque osseruarete il Sabbato, percioche è santo à voi, chiunque lo profanarà, morrà di morte: imperoche ogniuno che farà opera in esso, la sua vita sarà esterminata del mezzo del suo popolo.

15. Per sei giorni tu farai l'opera tua, ma nel settimo giorno è il Sabbato de la santa vacatione al Signore, chiunque farà opera nel giorno del Sabbato, morrà di morte.

16. I figliuoli d'Israel dunque osseruaranno il Sabbato, per guardarlo ne le loro generationi; percioche è mio patto perpetuo.

17. Egli è vn segno perpetuo fra me & i figliuoli d'Israel, imperoche il Signore fece in sei giorni il cielo e la terra, ma nel settimo giorno cessò, e si riposò.

18. E dette à Moise, quando hebbe finito di parlar seco nel monte Sinai, due tauole del testimonio, tauole dico di pietra scritte col dito di Dio.

לב

1 וַחֲזָא עַמָּא אֲרֵי אוֹחַר
מֹשֶׁה לְמֵיחַת מִן טוּרָא
וְאִתְכְּנִישׁ עַמָּא עַל אַהֲרֹן
וַאֲמַרוּ לֵיהּ קוּם עֲבֵד
לַנָא דַּחְלָן דִּיהָכוּן קֳדָמָנָא
אֲרֵי דֵין מֹשֶׁה גַּבְרָא
דְּאַסְקָנָא מֵאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם לָא יְדַעְנָא מָה
הֲוָה לֵיהּ׃

2 וַאֲמַר לְהוֹן אַהֲרֹן פ
פָּרִיקוּ קָדָשֵׁי דְּדַהֲבָא דִּי
בְּאוּדְנֵי נְשֵׁיכוֹן בְּנֵיכוֹן ו
וּבְנָתֵיכוֹן וְאַיְתִיאוּ לְוָתִי׃

3 וְאִתְפָּרִיקוּ כָּל עַמָּא
יָת קָדָשֵׁי דְּדַהֲבָא דִּי
בְּאוּדְנֵיהוֹן וְאַיְתִיוּ לְוָת
אַהֲרֹן׃

4 וּנְסֵיב מִידֵיהוֹן וְצָר י
יָתֵיהּ בְּזִיפָא וְעַבְדֵיהּ עֵגֶל
מַתְּכָא וַאֲמַרוּ אִלֵּין
דַּחְלָתָךְ יִשְׂרָאֵל דְּאַסְּקוּךְ
מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

5 וַחֲזָא אַהֲרֹן וּבְנָא
מַדְבְּחָא קֳדָמוֹהִי וּקְרָא
אַהֲרֹן וַאֲמַר חַגָּא קֳדָם
יְיָ מְחַר׃

6 וְאַקְדִּימוּ בְּיוֹמָא
דְּבַתְרוֹהִי וְאַסִּיקוּ עֲלָוָן
וְקָרִיבוּ נִכְסִין וְאַסְתְּחַר
עַמָּא לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי
וְקָמוּ לְחַיָּכָא׃

7 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
אִיזֵיל חוּת אֲרֵי חַבִּילוּ
עַמָּךְ דְּאַסֵּיקְתָּא מֵאַרְעָא
דְּמִצְרָיִם׃

8 סְטוֹ בִּפְרִיעַ מִן אוֹרְחָא
דְּפַקֵּדְתִּינוּן עֲבַדוּ לְהוֹן ע
עֵגֶל מַתְּכָא וּסְגִידוּ לֵיהּ
וְדַבַּחוּ לֵיהּ וַאֲמַרוּ אִלֵּין
דַּחְלָתָךְ יִשְׂרָאֵל דְּאַסְּקוּךְ
מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

9 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה גְּלֵי
קֳדָמַי יָת עַמָּא הָדֵין וְהָא
עַם קְשֵׁי קְדַל הוּא׃

10 וּכְעַן אַנַּח בָּעוּתָךְ מִן
קֳדָמַי וְיִתְקוֹף רֻגְזִי בְּהוֹן
וַאֲשֵׁיצֵינוּן וְאַעְבֵּיד יָתָךְ
לְעַם סַגִּי׃

לב

1 וַיַּרְא הָעָם כִּי־בֹשֵׁשׁ מֹשֶׁה
לָרֶדֶת מִן־הָהָר וַיִּקָּהֵל הָעָם עַל־
אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה־
לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ
כִּי־זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־
הָיָה לוֹ׃

2 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ
נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם
בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלָי׃

3 וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל־הָעָם אֶת־
נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ
אֶל־אַהֲרֹן׃

4 וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיָּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט
וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃

5 וַיַּרְא אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו
וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמַר חַג לַיהוָה
מָחָר׃

6 וַיַּשְׁכִּימוּ מִמָּחֳרָת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת
וַיַּגִּשׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל
וְשָׁתוֹ וַיָּקֻמוּ לְצַחֵק׃

7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֶךְ־
רֵד כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

8 סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה
וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ
אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רָאִיתִי
אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה־
עֹרֶף הוּא׃
10 וְעַתָּה הַנִּיחָה לִּי
וְיִחַר־אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלֵּם וְאֶעֱשֶׂה
אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל׃

λβ.

1. Καὶ ἰδὼν ὁ λαὸς ὅτι κεχρόνικε Μωϋσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν. ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος ὁ ἀνὴρ, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.

2. Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρών· περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν, καὶ τῶν θυγατέρων, καὶ ἐνέγκατε πρός με.

3. Καὶ περιείλοντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ, τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρών.

4. Καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι, καὶ ἐποίησαν αὐτὰ μόσχον χωνευτὸν, καὶ εἶπαν· οὗτοι οἱ θεοί σου Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς αἰγύπτου.

5. Καὶ ἰδὼν Ἀαρὼν, ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν Ἀαρὼν λέγων· ἑορτὴ τοῦ κυρίου αὔριον.

6. Καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν ὁλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκε θυσίαν σωτηρίου. καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.

7. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων. βάδιζε, τὸ τάχος κατάβηθι ἐντεῦθεν, ἠνόμησε γὰρ ὁ λαός σου ὃν ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου.

8. Παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς. ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ, καὶ εἶπαν· οὗτοι οἱ θεοί σου Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς αἰγύπτου.

9. (Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλος αὐτός.)

10. Καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτοὺς ἐκτρίψω αὐτοὺς, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα.

CAP. XXXII.

1. Videns autem populus quòd moram faceret descẽdendi de monte Moyses; cõgregatus adversus Aaron, dixit, Surge, fac nobis deos qui nos præcedant: Moysi enim huic viro, qui nos eduxit de Terra-Ægypti, ignoramus quid acciderit.

2. Dixitque ad eos Aaron, Tollite inaures aureas de uxorum, filiorumq; & filiarum vestrarum auribus, & afferte ad me.

3. Fecitq; populus, quæ iusserat, deferens inaures ad Aaron.

4. Quas cùm ille accepisset, formavit opere fusorio, & fecit ex eis vitulum conflatilem. Dixeruntq;, Hi sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de Terra-Ægypti.

5. Quod cùm vidisset Aaron, ædificavit altare coram eo, & præconis voce clamavit dicens: Cras solennitas Domini est.

6. Surgentesq; manè, obtulerunt holocausta, & hostias pacificas, & sedit populus manducare, & bibere, & surrexerunt ludere.

7. Locutus est autem Dominus ad Moysen; dicens, Vade, descende: peccavit populus tuus quem eduxisti de Terra-Ægypti.

8. Recesserunt citò de via, quàm ostendisti eis: feceruntq; sibi vitulum conflatilem, & adoraverunt, atque immolantes ei hostias, dixerunt, Isti sunt dii tui Israël, qui te eduxerunt de Terra-Ægypti.

9. Rursumq; ait Dominus ad Moysen, Cerno quòd populus iste, duræ cervicis sit:

10. Dimitte me, ut irascatur furor meus contra eos, & deleam eos, faciamq; te in gentem magnam.

Das XXXII. Capitel.

1. DA aber das Volck sahe/ daß Mose verzog von dem Berge zu kommen/ samlet sichs wider Aaron/ vnnd sprach zu jhm: Auff vnd mach vns götter/ die für vns her gehen/ Denn wir wissen nicht/ was disem Mann Mose widerfaren ist/ der vns auß Egyptenlandt gefüret hat.

2. Aaron sprach zu jhnen: Reisset ab die Gülden Ohrenringe an den Ohren ewer Weiber/ ewer Söhnen/ vnd ewer Töchtern/ vnd bringt sie zu mir.

3. Da reiß alles Volck seine Gülden Ohrenringe von jhren Ohren/ vnnd brachten sie zu Aaron.

4. Vnd er nam sie von jhren henden/ vnnd entwarffs mit eim Griffel/ vnnd machte ein gegossen Kalb/ vnd sie sprachen: Das sindt deine Götter Jsrael/ die dich auß Egyptenlandt gefüret haben.

5. Da das Aaron sahe/ bawet er einen Altar für jhm/ vnd ließ außruffen/ vnnd sprach: Morgen ist des HERREN Fest.

6. Vnnd stunden des morgens frue auff/ vnd opfferten Brandopffer/ vnnd brachten dazu Danckopffer/ Darnach satzt sich das Volck zu essen vnd zu trincken/ vnd stunden auff zu spilen.

7. Der HERR sprach aber zu Mose: Gehe/ steig hinab/ denn dein Volck/ das du auß Egyptenland gefüret hast/ hats verderbet.

8. Sie sindt schnell von dem wege getretten/ den ich jnen gebotten habe/ Sie haben jhnen ein gegossen Kalb gemachet/ vnnd habens angebetet/ vnd jhm geopffert/ vnd gesagt: Das sindt deine götter Jsrael/ die dich auß Egyptenlandt gefüret haben.

9. Vnd der HERR sprach zu Mose: Jch sehe/ das ein halßstarrig Volck ist.

10. Vnd nun laß mich/ daß mein zorn über sie ergrimme/ vnnd sie auffresse/ so wil ich dich zum grossen Volck machen.

CAP. XXXII.

1. *Ora vedendo il popolo che Moise tardauà à discendere dal monte, si adunò contra di Aharon, e gli dissero, Leuati, facci de gli dii che vadino auanti à noi: imperoche noi non sappiamo quello che sia interuenuto à Moise, à quello huomo che ci ha cauati de la terra di Egitto.*

2. *Et Aharon disse loro, Istacchate i pendenti d'oro, che sono ne le orecchie de le vostre mogli; de vostri figliuoli, e de le vostre figliuole, e portateli à me.*

3. *Tutto il popolo dunque istaccò i pendenti ch'erano ne le loro orecchie, e gli portorono ad Aharon:*

4. *Iquali egli prese da le mani loro, e ne formò vna massa col scarpello, e ne fece vn vitello di getto, e dissero, O Israel questi sone i tuoi dii, iquali ti hanno cauato de la terra di Egitto.*

5. *Quando cio vide Aharon, edificò vno altare dinanzi à lui, & Aharon gridò, dicendo, Domane sarà la solennita al Signore.*

6. *E la mattina à buon'hora del giorno seguente si leuoronno, & offerirono gli holocausti, e presentorono le oblationi pacifiche: & il popolo si messe à sedere per mangiare per bere; e dipoi si leuorono per giocare.*

7. *Ora il Signore parlò à Moise, dicendo, Và, discendi; perciochè il tuo popolo, che tu hai cauato de la terra d'Egitto, s'è corrotto.*

8. *Presto si sono partiti de la via ch'io ho loro comandato; s'hanno fatto vn vitello di getto, e l'hanno adorato: e gli hanno sacrificato, e detto, Questi sono i tuoi dii, ò Israel, che t'hanno cauato de la terra d'Egitto.*

9. *Disse inoltre il Signore à Moise, io ho considerato questo popolo, & ecco ch'è vn popolo di duro collo.*

10. *Ora dunque lasciami, à fin che s'accenda la mia colera contra di loro, & io gli consumi; ma io ti farò crescere in vna gran gente.*

לב

11 וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ אֱלָהֵיהּ וַאֲמַר לְמָה יְיָ יִתְקוֹף רֻגְזָךְ בְּעַמָּךְ דְּאַפֵּיקְתָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּחֵיל רַב וּבִידָא תַקִּיפָא׃

12 לְמָה יֵימְרוּן מִצְרָאֵי לְמֵימַר בְּבִישָׁא אַפֵּיקִינוּן לְקַטָּלָא יָתְהוֹן בְּגוֹ טוּרַיָּא וּלְשֵׁיצָיוּתְהוֹן מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא תּוּב מִתְּקוֹף רֻגְזָךְ וְאָתִיב מִן בִּישְׁתָא דְּחַשֵּׁיבְתָּא לְמֶעְבַּד לְעַמָּךְ׃

13 הֱוֵי דְכִיר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדָּךְ דְּקַיֵּימְתָּ לְהוֹן (בְּמֵימְרָךְ) וּתְמַלֵּילְתָּא עִמְּהוֹן אַסְגֵּי יָת בְּנֵיכוֹן כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא וְכָל אַרְעָא הָדָא דַּאֲמָרִית אֶתֵּן לִבְנֵיכוֹן וְיַחְסְנוּן לְעָלַם׃

14 וְתָב יְיָ מִן בִּישְׁתָא דְּחַשֵּׁיב לְמֶעְבַּד לְעַמֵּיהּ׃

15 וְאִתְפְּנִי וּנְחַת מֹשֶׁה מִן טוּרָא וּתְרֵין לוּחֵי סַהֲדוּתָא בִּידֵיהּ לוּחִין כְּתִיבִין מִתְּרֵין עִבְרֵיהוֹן מִכָּא וּמִכָּא אִינוּן כְּתִיבִין׃

16 וְלוּחַיָּא עוֹבָדָא דַיְיָ אִינּוּן וּכְתָבָא כְּתָבָא מִן קֳדָם יְיָ הוּא מְפָרַשׁ עַל לוּחַיָּא׃

17 וּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ יָת קָל עַמָּא כַּד מְיַבְּבִין וַאֲמַר לְמֹשֶׁה קָל קְרָבָא בְּמַשְׁרִיתָא׃

18 וַאֲמַר לָא קָל גִּבָּרִין דְּנָצְחִין בִּקְרָבָא וְאַף לָא קָל חַלָּשִׁין דְּמִתַּבְּרִין קָל דִּמְחַיְּכִין אֲנָא שָׁמַע׃

19 וַהֲוָה כַּד קְרֵיב לְמַשְׁרִיתָא וַחֲזָא יָת עֶגְלָא וְחִנְגִּין וּתְקֵיף רֻגְזָא דְמֹשֶׁה וּרְמָא מִידוֹהִי יָת לוּחַיָּא וְתַבַּר יָתְהוֹן בְּשִׁפּוֹלֵי טוּרָא׃ 20 וּנְסֵיב יָת עֶגְלָא דַעֲבַדוּ וְאוֹקֵיד בְּנוּרָא וְשָׁף עַד דַּהֲוָה דַּקִּיק וּדְרָא עַל אַפֵּי מַיָּא וְאַשְׁקִי יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

לב

11 וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה׃

12 לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃ 13 זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם׃

14 וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ׃

15 וַיִּפֶן וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ לֻחֹת כְּתֻבִים מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים׃

16 וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת׃

17 וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל הָעָם בְּרֵעֹה וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה׃ 18 וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה קוֹל עַנּוֹת אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃

19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל וּמְחֹלֹת וַיִּחַר־אַף מֹשֶׁה וַיַּשְׁלֵךְ מִיָּדָו אֶת־הַלֻּחֹת וַיְשַׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר׃

20 וַיִּקַּח אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד אֲשֶׁר־דָּק וַיִּזֶר עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

λϐ΄.

11. Καὶ ἐδεήθη Μωϋσῆς κατέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἵνα τί κύριε θυμοῖ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

12. Μήποτε εἴπωσιν οἱ αἰγύπτιοι λέγοντες, μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἵλεως γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου.

13. Μνησθεὶς ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, καὶ ἰακὼβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς ὤμοσας αὐτοῖς κατὰ σεαυτοῦ, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων· πολὺ πληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν, ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, ἣν εἶπας δοῦναι τῷ σπέρματι αὐτῶν, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Καὶ ἱλάσθη κύριος περὶ τῆς κακίας, ἧς εἶπε ποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ.

15. Καὶ ἀποστρέψας Μωϋσῆς, κατέβη ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἦσαν καταγεγραμμέναι.

16. Καὶ αἱ πλάκες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ, γραφὴ θεοῦ ἐστι κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξί.

17. Καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέγει πρὸς Μωϋσῆν· Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ.

18. Καὶ λέγει Μωϋσῆς. οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχὺν, οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω.

19. Ἡνίκα δὲ ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ, ὁρᾷ τὸν μόσχον, καὶ τοὺς χορούς. καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωϋσῆς, ἔρριψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος.

20. Καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν, κατέκαυσεν αὐτὸν πυρὶ, καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτὸν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

CAP. XXXII.

11. Moyses autem orabat Dominum Deum suum, dicens, Cur Domine irascitur furor tuus contra populum tuum, quem eduxisti de Terra-Ægypti, in fortitudine magna, & in manu robusta?

12. Ne quæso dicant Ægyptii, Callidè eduxit eos, ut interficeret in montibus, & deleret è terra: quiescat ira tua, & esto placabilis super nequitia populi tui.

13. Recordare Abraham, Isaac, & Israel servorum tuorum, quibus iurasti per temetipsum, dicens. Multiplicabo semen vestrum sicut stellas cœli: & universam terram hanc, de qua locutus sum, dabo semini vestro, & possidebitis eam semper.

14. Placatusq; est Dominus ne faceret malum quod locutus fuerat adversus populum suum.

15. Et reversus est Moyses de monte, portans duas tabulas testimonii in manu sua, scriptas ex utraq; parte.

16. Et factas opere Domini: scriptura quoque Dei erat sculpta in tabulis.

17. Audiens autem Iosue tumultum populi vociferātis, dixit ad Moysen: Vlulatus pugnæ auditur in castris.

18. Qui respondit, Non est clamor adhortātium ad pugnam, neque vociferatio compellentium ad fugam: sed vocem cantantium ego audio.

19. Cumq; appropinquasset ad castra, vidit vitulum, & choros: iratusq; valde, proiecit de manu tabulas, & confregit eas ad radicem montis.

20. Arripiensque vitulum quem fecerant, combussit, & contrivit usque ad pulverem quem sparsit in aquam, & dedit ex eo potum filiis Israel.

Das XXXII. Capitel.

11. Mose aber flehet für dem HERRN seinem Gott/ vnnd sprach: Ach HERR/ Warumb wil dein zorn ergrimmen über dein Volck/ das du mit grosser krafft vnnd starcker handt hast auß Egyptenlandt gefüret?

12. Warumb sollen die Egypter sagen vnd sprechen: Er hat sie zu jhrem vnglück außgefüret/ daß er sie erwürget im Gebirge/ vnnd vertilget sie von dem Erdboden. Kere dich von dem grimm deines zorns/ vnnd sey gnedig über die boßheit deines Volcks.

13. Gedenck an deine Diener Abraham/ Jsaac vnnd Jsrael/ denen du bey dir selbs geschworen/ vnd jnen verheissen hast: Jch wil ewren Samen mehren/ wie die Stern am Himmel/ vnnd alles Landt/ das ich verheissen habe/ wil ich ewrem Samen geben/ vnnd sollens besitzen ewiglich.

14. Also gerewet den HERREN das übel/ das er drohete seinem Volck zu thun.

15. Mose wandt sich/ vnnd steig vom Berge/ vnnd hatte zwo Tafeln des Zeugniß in seiner handt/ die waren geschrieben auff beiden seiten.

16. Vnd Gott hatte sie selbs gemacht/ vnd selber die Schrifft drein gegraben.

17. Da nun Josua höret des Volcks geschrey/ daß sie jauchtzeten/ sprach er zu Mose: Es ist ein Geschrey im Lager wie im Streit.

18. Er antwortet: Es ist nicht ein geschrey gegen einander/ dere die obligen vnd vnterligen/ sondern ich höre ein geschrey eines singentantzs.

19. Als er aber nahe zum Lager kam/ vnd das Kalb/ vnd den Reyen sahe/ ergrimmet er mit zorn/ vnd warff die Tafel auß seiner handt/ vnnd zubrach sie vnten am Berge.

20. Vnnd nam das Kalb/ daß sie gemacht hatten/ vnnd verbrandts mit Fewer/ vnd zumalmets zu pulver/ vnd steubts auffs Wasser/ vnnd gabs den Kindern Jsrael zu trincken.

CAP. XXXII.

11. *Allhora Moise supplicò dinanzi al Signore Dio suo, dicendo, Perche, ò Signore, s'accenderà la tua ira contra il tuo popolo, che tu hai cauato de la terra d'Egitto in gran virtù e man forte?*

12. *Perche diranno li Egittii, Egli l'ha malitiosamente cauati per occiderli fra i monti, e per consumargli da la superficie de la terra? Ritirati dal furore de la tua ira, e pentiti sopra il male del tuo popolo.*

13. *Ricordati d'Abraham, d'Ishac, e d'Israel tuoi serui, à iquali tu hai per te stesso giurato, & hai detto loro, Io moltiplicarò il vostro seme come le stelle del cielo; & io darò tutta questa terra, che ho detto al vostro seme; & la riceueranno in perpetua heredità.*

14. *Et il Signore si pentì del male, che haueua detto di fare al suo popolo.*

15. *Allhora Moise si riuoltò, e discese dal monte, & erano ne le sue mani le due tauole del testimonio, scritte da l'uno e l'altro lato di esse, cioè, scritte di quà e di là.*

16. *E le tauole erano opera di Dio; la scrittura ancora era scrittura di Dio scolpita sopra le tauole.*

17. *Allhora Iosue intendendo la voce del popolo che gridaua, disse à Moise, Ne gli steccati vi è strepito di battaglia.*

18. *Moise rispose, Non è grido di vittoria; ne grido di rotta; ma io odo voce di canto.*

19. *Ora auuenne, che quando s'auuicinò al campo, vidde il vitello, e le danze, e Moise s'accese d'ira, e gettò de le sue mani quelle tauole, e le spezzò sotto il monte.*

20. *Prese dipoi il vitello che haueuano fatto, e l'abbrugiò nel fuoco, e lo sminuzzò, per fin che lo ridusse in poluere; dipoi la sparse sopra le acque, e la dette à bere à i figliuoli d'Israel.*

לב

21 ואמר משה לאהרן מה עבד לך עמא הדין ארי איתיתא עלוהי חובא רבא:
22 ואמר אהרן לא יתקוף רגזא דרבוני את ידעת ית עמא ארי בביש הוא:
23 ואמרו לי עבד לנא דחלן דיהכון קדמנא ארי דין משה גברא דאסקנא מארעא דמצרים לא ידענא מה הוה ליה:
24 ואמרית להון למן דהבא פריקו ויהבו לי ורמיתיה בנורא ונפק עגלא הדין:
25 וחזא משה ית עמא ארי בטיל הוא ארי בטלינון אהרן לאסאבותהון שום ביש לדריהון:
26 וקם משה בתרע משריתא ואמר מן דחליא דיי ייתון לותי ואתכנשו לותיה כל בני לוי:
27 ואמר להון כדנן אמר יי אלהא דישראל שוו גבר חרביה על ירכיה עברו ותובו מתרע לתרע במשריתא וקטולו גבר ית אחוהי וגבר ית חבריה וגבר ית קריביה:
28 ועבדו בני לוי כפתגמא דמשה ונפל מן עמא ביומא ההוא כתלתא אלפין גברא:
29 ואמר משה קריבו קורבניכון יומא דין קדם יי ארי גבר בבריה ובאחוהי ולמיתן עליכון יומא דין ברכן:
30 והוה מיומא דבתרוהי ואמר משה לעמא אתון חבתון חובא רבא וכען איסק לקדם יי מאים אכפר על חוביכון:

לב

21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מֶה־עָשָׂה לְךָ הָעָם הַזֶּה כִּי־הֵבֵאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה:
22 וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אַל־יִחַר אַף אֲדֹנִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הָעָם כִּי בְרָע הוּא:
23 וַיֹּאמְרוּ לִי עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ:
24 וָאֹמַר לָהֶם לְמִי זָהָב הִתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וָאַשְׁלִכֵהוּ בָאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה:
25 וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם כִּי פָרֻעַ הוּא כִּי־פְרָעֹה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהֶם:
26 וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי לֵוִי:
27 וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ אִישׁ־חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ עִבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לָשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהִרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחִיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קְרֹבוֹ:
28 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ:
29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מִלְאוּ יֶדְכֶם הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בִּבְנוֹ וּבְאָחִיו וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה:
30 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה אוּלַי אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתְכֶם:

λϐ.

21. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν Ἀαρών· τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτῶν ἁμαρτίαν μεγάλην.

22. Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν. Μὴ ὀργίζου κύριε. σὺ γὰρ οἶδας τοῦ λαοῦ τούτου τὸ ὅρμημα.

23. Λέγουσι γάρ μοι· ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν. ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.

24. Καὶ εἶπα αὐτοῖς. τίνι ὑπάρχει χρυσία, περιέλεσθε. καὶ περιείλοντο. καὶ ἔδωκάν μοι, καὶ ἔρριψα αὐτὰ εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος.

25. Καὶ ἰδὼν Μωϋσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται (διεσκέδασε γὰρ αὐτοὺς Ἀαρὼν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν)

26. Ἔστη Μωϋσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἶπε· τίς πρὸς κύριον, ἴτω πρός με. συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ λευΐ.

27. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραήλ· θέσθε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρῶν, καὶ διέλθετε, καὶ ἀνακάμψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἔγγιστα αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ λευῒ καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωϋσῆς. καὶ ἔπεσον ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τρισχιλίους ἄνδρας.

29. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς ἐκπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογίαν.

30. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπαύριον, εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν· ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλην· καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεὸν ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν.

CAP. XXXII.

21. Dixitq; ad Aaron, Quid tibi fecit hic populus, ut induceres super eum peccatum maximum?

22. Cui ille respondit, Ne indignetur dominus meus: tu enim nosti populum istũ, quòd pronus sit ad malum.

23. Dixerunt mihi, Fac nobis deos, qui nos præcedant: huic enim Moysi, qui nos eduxit de Terra-Ægypti, nescimus quid acciderit.

24. Quibus ego dixi, Quis vestrûm habet aurum? Tulerunt, & dederunt mihi: & proieci illud in ignem, egressusque est hic vitulus.

25. Videns ergo Moyses populum quòd esset nudatus (spoliaverat enim eum Aaron propter ignominiam sordis, & inter hostes nudum constituerat.)

26. Et stans in porta castrorum, ait, Si quis est Domini, iungatur mihi. Congregatique sunt ad eum omnes filii Levi:

27. Quibus ait, Hæc dicit Dominus Deus Israël: Ponat vir gladium super femur suum: ite, & redite de porta usque ad portam per medium castrorum, & occidat unusquisq; fratrem, & amicũ, & proximum suum.

28. Feceruntq; filii Levi iuxta sermonem Moysi, cecideruntq; in die illa quasi (*triginta*) tria millia hominum.

29. Et ait Moyses, Consecrastis manus vestras hodie Domino, unusquisque in filio, & in fratre suo, ut detur vobis benedictio.

30. Facto autem altero die, locutus est Moyses ad populum, Peccastis peccatum maximum: ascendam ad Dominum, si quo modo quivero eum deprecari pro scelere vestro.

Das XXXII. Capitel.

21. Vnnd sprach zu Aaron: Was hat dir das volck gethan / das du so eine grosse sünde vber sie bracht hast?

22. Aaron sprach: Mein Herr laß seinen zorn nicht ergrimmen / du weissest daß diß volck böse ist.

23. Sie sprachen zu mir: Mache vns götter / die für vns hergehen / denn wir wissen nicht / wie es diesem Mann Mose gehet / der vns auß Egyptenland gefüret hat.

24. Jch sprach zu jhnen: Wer hat Golt / der reiß es abe / vnd geb mirs / Vnnd ich warffs ins Feuer / darauß ist das Kalb worden.

25. Da nun Mose sahe / daß das volck loß worden war / (Denn Aaron hatte sie loß gemacht / durch ein geschwetz / damit er sie fein wolt anrichten.)

26. Trat er in das Thor des Lagers / vnd sprach: Her zu mir / wer den Herrn angehöret. Da sammleten sich zu jm alle kinder Levi.

27. Vnnd er sprach zu jhnen: So spricht der HERR der Gott Jsrael: Gürte ein jedlicher sein Schwert auff seine lenden / vnnd durchgehet hin vnnd wider / von einem thor zum andern im Lager / vnd erwürge ein jeglicher seinen Bruder / Freund vnd Nechsten.

28. Die kinder Levi theten wie jhnen Mose gesagt hatte / vnnd fiel des tags vom Volck drey tausent Mann.

29. Da sprach Mose: Füllet heute eure hende dem HERREN / ein jeglicher an seinem sohn vnd bruder / daß heute vber euch der Segen gegeben werde.

30. Des morgens sprach Mose zum volck: Jhr habt eine grosse sünde gethan / Nun wil ich hinauff steigen zu dem HERRN / ob ich villeicht euer sünde versönen müge.

CAP. XXXII.

21. E Moise disse ad Aharon, Che cosa t' ha fatto questo popolo, che tu hai fatto venire sopra di lui vn peccato così grande?

22. Aharon rispose, Signor mio, non ti corrucciare; tu hai conosciuto questo popolo, che è dedito al male.

23. Imperoche m'hanno detto, Facci de gli dii che vadino auanti à noi; percioche noi non sappaimo quel che sia occorso à questo huomo Moise, che ci ha cauato de la terra di Egitto.

24. Allhora io risposi loro, Chi di voi ha de l'oro, se lo istacchi: e me lo dettero; & io lo gettai nel fuoco, e ne è vscito questo vitello.

25. Ora Moise vedendo che'l popolo era scoperto (perche Aharon l'haueua scoperto in vergogna tra i loro nimici.)

26. Si fermò su la porta del campo, e disse, Chi è dal Signore, venga à me: e tutti i figliuoli di Leui s'adunorono verso lui.

27. A i quali egli disse, il Signore Dio d'Israel ha detto così, Mettete, ciascuno il suo coltello sopra il suo fianco; passate, e ritornate di porta in porta nel campo; & occidete, ciascuno il suo fratello, e ciascuno il suo amico, e ciascuno il suo parente.

28. Et i figliuoli di Leui fecero secondo la parola di Moise: & in quel giorno morirono del popolo quasi tre milia huomini.

29. E Moise disse, Voi hauete hoggi consacrate le vostre mani al Signore; perche ciascuno ha consacrata la sua mano nel suo figliuolo, e nel suo fratello; à fin che hoggi vi dia la beneditione.

30. Venuto l'altro giorno, Moise disse al popolo, Voi hauete peccato & commesso vn gran peccato: hora dunque io montarò al Signore, e forse lo placarò sopra il vostro peccato.

לב

31 וישב משה אל יהוה ויאמר
אנא חטא העם הזה חטאה
גדלה ויעשו להם אלהי זהב:
32 ועתה אם תשא חטאתם
ואם אין מחני נא מספרך
אשר כתבת:
33 ויאמר יהוה אל משה מי
אשר חטא לי אמחנו מספרי:
34 ועתה לך נחה את העם
אל אשר דברתי לך הנה מלאכי
ילך לפניך וביום פקדי ופקדתי
עליהם חטאתם: 35 ויגף יהוה
את העם על אשר עשו את
העגל אשר עשה אהרן:

לב

31 ותב משה לקדם יי ואמר בבעו חב עמא הדין חובא רבא ועבדו להון דחלן דדהב:

32 וכען אם תשבוק לחוביהון ואם לא מחני כען מספרך דכתבתא:

33 ואמר יי למשה מן דחב קדמי אמחיניה מספרי:

34 וכען איזיל דבר ית עמא לאתרא דמלילית לך הא מלאכי יהך קדמך וביום אסערותי ואסער עליהון חוביהון:

35 ומחא יי ית עמא על דאשתעבידו לעגלא דעבד אהרן:

λβ.

31. Ὑπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον, καὶ εἶπε· δέομαι κύριε, ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς.

32. Καὶ νῦν, εἰ μὲν ἀφῇς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν, ἄφες. εἰ δὲ μή, ἐξάλειψόν με ἐκ τῆς βίβλου ἧς ἔγραψας.

33. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. εἴ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτὸν ἐκ τῆς βίβλου μου.

34. Νυνὶ δὲ βάδιζε καὶ κατάβηθι καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον, ὃν εἶπά σοι. ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου. ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν.

35. Καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, οὗ ἐποίησεν Ἀαρών.

לג

1 וידבר יהוה אל משה לך
עלה מזה אתה והעם אשר העלית
מארץ מצרים אל הארץ אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב
לאמר לזרעך אתננה:
2 ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי
את הכנעני האמרי והחתי והפרזי
החוי והיבוסי:
3 אל ארץ זבת חלב ודבש
כי לא אעלה בקרבך כי עם
קשה ערף אתה פן אכלך
בדרך:
4 וישמע העם את הדבר
הרע הזה ויתאבלו ולא שתו
איש עדיו עליו:
5 ויאמר יהוה אל משה אמר
אל בני ישראל אתם עם קשה
ערף רגע אחד אעלה בקרבך
וכליתיך ועתה הורד עדיך מעליך
ואדעה מה אעשה לך:

לג

1 ומליל יי עם משה איזיל סק מכא את ועמא דאסקתא מארעא דמצרים לארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב למימר לבנך אתנינה:

2 ואשלח קדמך מלאכא ואתריך ית כנענאי אמוראי וחתאי ופריזאי חואי ויבוסאי:

3 לארעא עבדא חלב ודבש ארי לא אסליק שכינתי מבינך ארי עם קשי קדל את דלמא אשיצינך בארחא:

4 ושמע עמא ית פתגמא בישא הדין ואתאבלו ולא שויאו גבר תקון זיניה עלוהי:

5 ואמר יי למשה אמר לבני ישראל אתון עם קשי קדל שעה חדא אסליק שכינתי מבינך ואשיצינך וכען אעדי תקון זינך מנך וגלי קדמי מה אעביד לך:

ΚΕΦΑΛ. λγ.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· προπορεύου, ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, λέγων· τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν.

2. Καὶ συναποστελῶ πρὸ προσώπου σου τὸν ἄγγελόν μου. καὶ ἐκβαλεῖς τὸν Χαναναῖον, τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον.

3. Καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. οὐ γὰρ μὴ συναναβῶ μετὰ σοῦ διὰ τὸ τὸν λαὸν σκληροτράχηλον εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ.

4. Καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένθησαν ἐν πενθικοῖς.

5. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος, ὁρᾶτε μὴ πληγὴν ἄλλην ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς. νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς στολὰς τῶν δοξῶν ὑμῶν, καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω ἃ ποιήσω σοι.

CAP. XXXII.

31. Reversusque ad Dominum,ait, Obsecro, peccavit populus iste peccatum maximum,feceruntq; sibi deos aureos:

32. Aut dimitte eis hanc noxam;aut si non facis, dele me de libro tuo quem scripsisti.

33. Cui respondit Dominus, Qui peccaverit mihi, delebo eum de libro meo:

34. Tu autem vade, & duc populum istum quò locutus sum tibi,angelus meus præcedet te. Ego autem in die ultionis visitabo & hoc peccatum eorum.

35. Percussit ergo Dominus populum pro reatu vituli quem fecerat Aaron.

Das XXXII. Capitel.

31. Als nun Mose wider zum HERRN kam/ sprach er: Ach/ das volck hat eine grosse sünde gethan/ vnnd haben jhnen güldene Götter gemachet.

32. Nun vergib jhnen jre sünde/ Wo nicht/ so tilge mich auch auß deinem Buch/ das du geschrieben hast.

33. Der HERR sprach zu Mose: Was? Jch wil den auß meinem Buch tilgen/ der an mir sündiget.

34. So gehe nun hin/ vnnd füre das volck/ dahin ich dir gesagt habe/ Sihe/ mein Engel sol für dir her gehen. Jch werde jre sünde wol heimsuchen/ wenn meine zeit kompt heimzusuchen.

35. Also straffte der HERR das volck/ daß sie das Kalb hetten gemacht/ welches Aaron gemachet hatte.

CAP. XXXII.

31. E così Moisè ritornò al Signore, e disse, Io ti prego, questo popolo ha commesso vn gran peccato; imperoche s'hanno fatto de gli dii d'oro;

32. Ma hora rimetti il peccato loro;e se nò, scancellami,io ti prego del tuo libro che tu hai scritto.

33. Allhora il Signore disse à Moisè, Colui che hauerà peccato contra di me,io lo scancellarò del mio libro.

34. Ora dunque và, e conduce il popolo al luogo delquale io t'ho parlato: ecco il mio Angelo andarà auanti à te; ma nel giorno de la mia visitatione io visitarò sopra di loro il peccato loro.

35. E così il Signore percosse il popolo; percioche haueuano fatto fare il vitello, che Aaron haueua fatto.

CAP. XXXIII.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens, Vade, ascende de loco isto, tu & populus tuus quem eduxisti de Terra-Ægypti,in terram quā iuravi Abraham, Isaac, & Iacob,dicens, Semini tuo dabo eam:

2. Et mittam præcursorem tui angelum, ut eiiciā Chananæum, & Amorrhæum, & Hethæum, & Pherezæum,& Hevæum, & Iebusæum.

3. Et intres in terram fluentem lacte & melle. Nō enim ascendam tecum, quia populus duræ cervicis est: ne forté disperdam te in via.

4. Audiensq; populus sermonem hunc pessimum, luxit:& nullus ex more indutus est cultu suo.

5. Dixitque Dominus ad Moysen: Loquere filiis Israel,Populus duræ cervicis es, semel ascendam in medio tui, & delebo te. Iam nunc depone ornatum tuum, ut sciam quid faciam tibi.

Das XXXIII. Capitel.

DEr HERR sprach zu Mose: gehe zeuch von dannen du vnd das volck das du auß Egyptenland gefüret hast/ ins Land/ das ich Abraham/ Jsaac vnnd Jacob geschworen hab/ vnnd gesagt: Deinem Samen wil ichs geben.

2. Vnnd wil für dir her senden einen Engel/ vnd außstossen die Cananiter/ Amoriter/ Hethiter/ Pheresiter/ Heuiter vnnd Jebusiter.

3. Jns Land/ da milch vnnd honig innen fleust. Jch wil nicht mit dir hinauff ziehen/ denn du bist ein halßstarrig volck/ Jch möcht dich vnterwegen aufffressen.

4. Da das volck dise böse rede höret/ trugen sie leide/ vnd niemand trug seinen schmuck an jhm.

5. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Sage zu den kindern Jsrael: Jhr seyd ein halßstarrig Volck/ Jch werde ein mal plötzlich vber dich kommen/ vnd dich vertilgen/ Vnnd nun lege deinen schmuck von dir/ daß ich wisse was ich dir thun soll.

CAP. XXXIII.

1. Et il Signore disse à Moisè, Và,mōta di qui tu& il popolo,che tu hai cauato de la terra d'Egitto,ne la terra ch'io ho giurato ad Abraham, Ishac, & Iacob, dicendo, Io la darò à la tua semenza.

2. E mandarò auanti à te l'Angelo, e scacciarò il Cananeo, lo Amorrheo, lo Hettheo, il Pherezeo, lo Hiueo, & il Iebuseo:

3. Per condurti ne la terra abondante di latte e di mele: imperoche io non montarò pel mezzo di te; perche tu sei vn popolo di duro collo, à fin che perauuentura io non ti distruggessi nel camino.

4. Ora il popolo vdendo questa mala parola, si lamentò, ne alcuno messe il suo ornamento sopra di se.

5. Il Signore disse ancora à Moisè, Di à i figliuoli d'Israel, Voi sete vn popolo di duro collo, in vn momento io montarò nel mezzo di te, e ti consumarò. Ora dunque metti giù il tuo ornamento da te, à fin che io sappia quel ch'io ti farò.

לג

6 ואעדיו בני ישראל ית תקון זיניהון מטורא דחורב׃

7 ומשה נסיב ית משכנא ופרסיה ליה מברא למשריתא ארחק מן משריתא וקרי ליה משכן בית אולפנא והוה כל דתבע אולפן מן קדם יי נפיק למשכן בית אולפנא דמברא למשריתא׃

8 והוה כד נפיק משה למשכנא קימין כל עמא ומתעתדין גבר בתרע משכניה ומסתכלין אחורי משה עד דעליל למשכנא׃

9 והוה כד עליל משה למשכנא נחית עמודא דעננא וקאים בתרע משכנא ומתמליל עם משה׃

10 וחזן כל עמא ית עמודא דעננא קאים בתרע משכנא וקימין כל עמא וסגדין גבר בתרע משכניה׃

11 וממליל יי עם משה ממלל עם ממלל כמא דממליל גבר עם חבריה ותאיב למשריתא ומשומשניה יהושע בר נון עולימא לא עדי מגו משכנא׃

12 ואמר משה קדם יי חזי דאת אמר לי אסיק ית עמא הדין ואת לא אודעתני ית דתשלח עמי ואת אמרת רביתך בשום ואף אשכחת רחמין קדמי׃

13 וכען אם כען אשכחית רחמין קדמך אודעני כען ית אורח טובך ואדע רחמך בדיל דאשכח רחמין קדמך וגלי קדמך ארי עמך עמא הדין׃

14 ואמר שכנתי תהך ואניח לך׃

לג

6 וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב׃

7 וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת־הָאֹהֶל וְנָטָה־לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל־מְבַקֵּשׁ יְהוָה יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃

8 וְהָיָה כְּצֵאת מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יָקוּמוּ כָּל־הָעָם וְנִצְּבוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד־בֹּאוֹ הָאֹהֱלָה׃

9 וְהָיָה כְּבֹא מֹשֶׁה הָאֹהֱלָה יֵרֵד עַמּוּד הֶעָנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדִבֶּר עִם־מֹשֶׁה׃

10 וְרָאָה כָל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל־הָעָם וְהִשְׁתַּחֲווּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ׃

11 וְדִבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל־הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל׃

12 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ בְשֵׁם וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי׃

13 וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדִעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה׃

14 וַיֹּאמַר פָּנַי יֵלֵכוּ וַהֲנִחֹתִי לָךְ׃

λγ.

6. Καὶ περιείλοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν, καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ.

7. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἔπηξεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ζητῶν κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

8. Ἡνίκα δ᾽ ἂν εἰσεπορεύετο Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, εἱστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωϋσῆ, ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνήν.

9. Ὡς δ᾽ ἂν εἰσῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνήν, κατέβαινεν ὁ στύλος τῆς νεφέλης, καὶ ἵστατο ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωϋσεῖ.

10. Καὶ ἑώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στύλον τῆς νεφέλης ἑστῶτα ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς, καὶ στάντες πᾶς ὁ λαὸς προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡς εἴ τις λαλήσαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ νέος, οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς.

12. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς κύριον· Ἰδοὺ σύ μοι λέγεις, ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον. σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι ὃν συναποστελεῖς μετ᾽ ἐμοῦ. σὺ δέ μοι εἶπας, οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ᾽ ἐμοί.

13. Εἰ οὖν εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν. γνωστῶς ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὑρηκὼς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γνῶ ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος τοῦτο.

14. Καὶ λέγει· αὐτὸς προπορεύσομαί σου, καὶ καταπαύσω σε.

CAP. XXXIII.

6. Deposuerunt ergo filii Israël ornatum suum à monte Horeb.

7. Moyses quoque tollens tabernaculum, tetendit extra castra procul, vocavitque nomen eius Tabernaculum fœderis. Et omnis populus qui habebat aliquam quæstionem, egrediebatur ad Tabernaculum fœderis, extra castra.

8. Cumque egrederetur Moyses ad tabernaculum, surgebat universa plebs, & stabat unusquisque in ostio papilionis sui, aspiciebantq; tergum Moysi, donec ingrederetur tentorium.

9. Ingresso autem illo Tabernaculum fœderis, descēdebat columna nubis, & stabat ad ostium, loquebaturq; cum Moyse.

10. Cernentibus universis quòd columna nubis staret ad ostium tabernaculi. Stabantque ipsi, & adorabant per fores tabernaculorum suorum.

11. Loquebatur autem Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut solet loqui homo ad amicum suum. Cumque ille reverteretur in castra, minister eius Iosue filius Nun, puer, non recedebat de Tabernaculo.

12. Dixit autem Moyses ad Dominum, Præcipis ut educam populum istum: & non indicas mihi quem missurus es mecum, præsertim cùm dixeris, Novi te ex nomine, & invenisti gratiam coram me.

13. Si ergo inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi faciem tuam, ut sciam te, & inveniam gratiam ante oculos tuos: respice populum tuum gentem hanc.

14. Dixitq; Dominus, Facies mea præcedet te, & requiem dabo tibi.

Das XXXIII. Capitel.

6. Also theten die kinder Israel jhren schmuck von sich für dem berge Horeb.

7. Mose aber nam die Hütten / vnnd schlug sie auff / aussen ferne für dem Lager / vnnd hieß sie eine Hütten des Stiffts / vnnd wer den HErrn fragen wolt / muste herauß gehen zur Hütten des Stiffts für das Lager.

8. Vnnd wenn Mose außgieng zur Hütten / so stund alles volck auff / vnnd trat ein jeglicher in seiner Hütten thür / vnd sahen jm nach / biß er in die Hütten kam.

9. Vnnd wenn Mose in die Hütten kam / so kam die Wolckenseule hernider / vnd stund in der Hütten thür / vnd redet mit Mose.

10. Vnd alles volck sahe die Wolckenseule in der Hütten thür stehen / vnnd stunden auff vnnd neigeten sich / ein jeglicher in seiner Hütten thür.

11. Der HErr aber redet mit Mose / von angesicht zu angesicht / wie ein Mann mit seinem freunde redet / Vnnd wenn er widerkeret zum Lager / so weich sein Diener Josua / der sohn Nun / der Jüngling / nicht auß der Hütten.

12. Vnd Mose sprach zu dem HErrn: Sihe / du sprichst zu mir / Füre das volck hinauf / vñ lesst mich nicht wissen / wen du mit mir senden wilt / So du doch gesagt hast / Ich kenne dich mit namen / vnd hast gnade für meinen augen funden.

13. Hab ich denn gnade für deinen augen funden / so laß mich deinen weg wissen / damit ich dich kenne / vnnd gnade für deinen augen finde / vnnd sihe doch / daß diß volck dein volck ist.

14. Er sprach: Mein angesicht sol gehen / damit wil ich dich leiten.

CAP. XXXIII.

6. Et i figliuoli d'Israel si spogliorono de i loro ornamenti da la montagna d'Horeb.

7. E Moise prese il tabernacolo, e se lo distese fuori del campo, lungi dal campo: e chiamò quello, il Tabernacolo de la congregatione: e chiunque ricercaua il Signore, entraua nel Tabernacolo de la congregatione, ch'era fuori del campo.

8. Inoltre, quando Moise entraua nel Tabernacolo, tutto il popolo si leuaua sù, e ciascuno staua à l'entrata del suo pauiglione, e guardaua dietro à Moise per fin che fosse entrato nel Tabernacolo.

9. Et occorreua, che quando Moise entraua nel Tabernacolo, discendeua vna colonna di nuuola, e staua à l'entrata del Tabernacolo, e parlaua con Moise.

10. E tutto il popolo vedendo la colonna de la nuuola, che staua à l'entrata del Tabernacolo, si leuaua sù tutto il popolo, e ciascuno adoraua da la porta del suo pauiglione.

11. Et il Signore parlaua à Moise à faccia à faccia, si come qualcuno parla con vn suo amico, dipoi ritornaua al campo; ma il suo ministro Iosue, giouane, figliuolo di Num, non si ritiraua dal Tabernacolo.

12. E Moise disse al Signore, Ecco, tu mi dici, Conduce questo popolo, e tu non m'hai fatto conoscere colui, che tu sei per mandare conesso meco: & hai pure detto, Io ti ho conosciuto per nome, & hai ritrouato ancora gratia dinanzi à me.

13. Ora dunque, se pure io ho trouato gratia dinanzi à te, mostrami ti prego la tua via, à fin che io ti conosca, e ritroui gratia ne gli occhii tuoi: e riguarda che questa gente è il tuo popolo.

14. Et ei disse, La mia faccia andarà auanti, e ti farò riposare.

לג

15 ואמר קדמוהי אם לית שכנתך מהלכא בינתא לא תסקיננא מכא:

16 ובמא יתידע הכא ארי אשכחנא רחמין קדמך אנא ועמך הלא במיהך שכנתך עמנא ויתעבדן לנא פרישן לי ולעמך משנין מכל עמא דעל אפי ארעא:

17 ואמר יי למשה ברם ית פתגמא הדין דמלילתא אעביד ארי אשכחת רחמין קדמי וארביתך בשום:

18 ואמר אחזיני כען ית יקרך:

19 ואמר אנא אעיבר כל יקרי על אפך ואקרי בשמא דיי קדמך ואיחון על מן דאיחון וארחים על מן דארחם:

20 ואמר לא תיכול למחזי ית אפי יקרי ארי לא יחזינני אינשא ויתקיים:

21 ואמר יי הא אתר מתקן קדמי ותתעתד על טינרא:

22 ויהי במעיבר יקרי ואשוינך במערת טינרא ואגין (במימרי) עלך עד דאיעבר:

23 ואעדי (ית דברת) יקרי ותחזי ית דבתרי ודקדמי לא יתחזון:

לג

15 ויאמר אליו אם־אין פניך הלכים אל־תעלנו מזה:

16 ובמה יודע אפוא כי־מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל־העם אשר על־פני האדמה:

17 ויאמר יהוה אל־משה גם את־הדבר הזה אשר דברת אעשה כי־מצאת חן בעיני ואדעך בשם:

18 ויאמר הראני נא את־כבדך:

19 ויאמר אני אעביר כל־טובי על־פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את־אשר אחן ורחמתי את־אשר ארחם:

20 ויאמר לא תוכל לראת את־פני כי לא־יראני האדם וחי:

21 ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על־הצור:

22 והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד־עברי:

23 והסרתי את־כפי וראית את־אחרי ופני לא יראו:

λγ΄.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· εἰ μὴ σὺ αὐτὸς συμπορεύῃ μεθ' ἡμῶν, μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν.

16. Καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς, ὅτι εὕρηκα χάριν παρὰ σοί, ἐγώ τε, καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν; καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγώ τε, καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐστιν.

17. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν· καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον ὃν εἴρηκας, ποιήσω. εὕρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας.

18. Καὶ λέγει· δεῖξόν μοι τὴν σεαυτοῦ δόξαν.

19. Καὶ εἶπεν ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω τῷ ὀνόματι κυρίου ἐναντίον σου, καὶ ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω.

20. Καὶ εἶπεν οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται.

21. Καὶ εἶπε κύριος· ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, καὶ στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας.

22. Ἡνίκα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρί μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω.

23. Καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρά μου, καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί σοι.

לד

1 ואמר יי למשה פסל לך תרין לוחי אבניא כקדמאי ואכתוב על לוחיא ית פתגמיא דהוו על לוחיא קדמאי דתברתא:

2 והוי זמין לצפרא ותיסק בצפרא לטורא דסיני ותתעתד קדמי תמן על ריש טורא:

לד

1 ויאמר יהוה אל־משה פסל־לך שני־לחת אבנים כראשנים וכתבתי על־הלחת את־הדברים אשר היו על־הלחת הראשנים אשר שברת:

2 והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל־הר סיני ונצבת לי שם על־ראש ההר:

ΚΕΦΑΛ. λδ΄.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθὼς καὶ αἱ πρῶται, καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐπὶ ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, ἃς συνέτριψας.

2. Καὶ γίνου ἕτοιμος εἰς τὸ πρωῒ καὶ ἀναβήσῃ εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους.

CAP. XXXIII.

15. Et ait Moyses, Si non tu ipse præcedas, ne educas nos de loco isto.

16. In quo enim scire poterimus ego & populus tuus invenisse nos gratiam in cõspectu tuo, nisi ambulaveris nobiscum, ut glorificemur ab omnibus populis qui habitant super terram?

17. Dixit autem Dominus ad Moysen, Et verbum istud quod locutus es, faciam: invenisti enim gratiam coram me, & teipsum novi ex nomine.

18. Qui ait, Ostende mihi gloriam tuam.

19. Respondit, Ego ostendam omne bonum tibi, & vocabo in nomine Domini coram te: & miserebor cui voluero; & clemens ero in quem mihi placuerit.

20. Rursumq; ait, Non poteris videre faciem meam: non enim videbit me homo, & viuet.

21. Et iterum, Ecce, inquit, est locus apud me, & stabis supra petram.

22. Cumq; transibit gloria mea, ponam te in foramine petræ, & protegam dextera mea, donec transeam:

23. Tollamque manum meam, & videbis posteriora mea, faciem autem meam videre non poteris.

Das XXXIII. Capitel.

15. Er aber sprach zu jhm: Wo nicht dein Angesicht gehet / so füre vns nicht von dannen hinauff.

16. Denn wobey sol doch erkandt werden / daß ich vnd dein Volck für deinen Augen Gnade funden haben / On weñ du mit vns gehest? Auff daß ich vnnd dein Volck gerühmet werden / für allem Volck das auff dem Erdboden ist.

17. Der HERR sprach zu Mose: Was du jetzt geredt hast / wil ich auch thun / denn du hast Gnade für meinen Augen funden / vnnd ich kenne dich mit Namen.

18. Er aber sprach: So laß mich deine Herrligkeit sehen.

19. Vnd er sprach: Ich wil für deinem angesicht her alle meine Güte gehen lassen / vnnd wil lassen predigen des HERREN Namen für dir. Wem ich aber Gnedig bin / dem bin ich Gnedig / Vnd wes ich mich erbarme / deß erbarme ich mich.

20. Vnd sprach weiter: Mein Angesicht kanst du nicht sehen / Denn kein Mensch wird leben / der mich sihet.

21. Vnd der HERR sprach weiter: Sihe / Es ist ein raum bey mir / da solt du auff dem Felß stehen.

22. Wenn denn nun meine Herrligkeit fürüber gehet / wil ich dich inn der Felßklufft lassen stehen / vnnd meine Handt sol ob dir halten / biß ich fürüber gehe.

23. Vnnd wenn ich meine Handt von dir thue / wirst du mir hinden nach sehen / Aber mein Angesicht kan mann nicht sehen.

CAP. XXXIII.

15. Moise gli rispose, Se la tua faccia non và auanti, non ci cauare di quì.

16. Et in che cosa si conoscerà quì, ch'io habbia trouata gratia dinanzi à te, & il tuo popolo? Non sarà egli questo quando tu verrai conesso noi, & io & il tuo popolo saremo separati da ogni popolo che è sopra la faccia de la terra?

17. Et il Signore disse à Moise. Ancora io farò questa cosa, che tu hai detto perciochè tu hai ritrouato gratia dinanzi à me, e t'ho conosciuto per nome.

18. E Moise soggiunse, Mostrami, io ti prego la tua gloria.

19. Dio rispose; io farò passare tutto il mio bene dinanzi à la tua faccia, e chiamarò il nome del Signore auanti à te: & hauerò misericordia di colui che hauerò misericordia, e sarò misericordioso verso di quello, delquale io hauerò compassione.

20. Disse di piu, Tu non potrai vedere la mia faccia: imperoche non mi vedrà huomo, e viuerà.

21. Finalmente il Signore disse, Ecco il luogo è appresso di me, e tu ti fermarai sopra la pietra.

22. E quando la mia gloria passarà, io ti metterò ne la cauerna de la pietra, e ti coprirò con la mia mano, per fin ch'io sarò passato.

23. Dipoi ritirarò la mia mano, e tu vedrai le mie parti di dietro; ma la mia faccia non sarà veduta.

CAP. XXXIIII.

1. Ac deinceps, Præcide, ait, tibi duas tabulas lapideas instar priorum, & scribam super eas verba quæ habuerunt tabulæ quas fregisti.

2. Esto paratus manè, ut ascendas statim in montem Sinai, stabisque mecum super verticem montis.

Das XXXIIII. Capitel.

VNd der HERR sprach zu Mose: Hawe dir zwo Steinern Tafeln / wie die ersten waren / daß ich die wort darauff schreibe / die inn den ersten Tafeln waren / welche du zubrochen hast.

2. Vnnd sey Morgen bereit / daß du frűe auff den Berg Sinai steigest / vnd daselbs zu mir trettest auff des Berges spitzen.

CAP. XXXIIII.

1. Et il Signore disse à Moise, Pianati due tauole di pietra simili à le prime: & io scriuerò sopra quelle tauole le parole ch'erano sopra le prime tauole, lequali tu hai rotte.

2. Domane dunque sarai presto, e montarai sul monte Sinai, e mi aspettarai quiui sopra la sommità del monte.

לד

3 וגבר לא יסק עמך ואף אנש לא יתחזי בכל טורא אף ענא ותורי לא ירעון לקביל טורא ההוא:

4 ופסל תרין לוחי אבניא כקדמאי ואקדים משה בצפרא וסליק לטורא דסיני כמא דפקיד יי יתיה ונסיב בידיה תרין לוחי אבניא:

5 ואתגלי יי בעננא ואתעתד עמיה תמן וקרא בשמא דיי:

6 ואעבר יי שכינתיה על אפוהי וקרא יי יי אלהא רחמנא וחננא מרחיק רגז ומסגי למעבד טבון וקשוט:

7 נטיר טיבו לאלפי דרין שביק לעוין ולמרוד ולחובין סלח לדתיבין לאוריתיה ודלא תיבין לא מזכי מסער חובי אבהן על בנין ועל בני בנין מרדין על דר תליתאי ועל דר רביעאי:

8 ואוחי משה וכרע על ארעא וסגיד:

9 ואמר אם כען אשכחית רחמין קדמך יי תהך כען שכינתא דיי בינגא ארי עם קשי קדל הוא ותשבוק לעויננא ולחובנא ותחסיננא:

10 ואמר הא אנא גזר קים קדם כל עמך אעביד פרישן דלא אתבריאו בכל ארעא ובכל עממיא ויחזי כל עמא דאת ביניהון ית עובדא דיי ארי דחיל הוא דאנא עביד עמך:

לד

3 וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃

4 וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃

5 וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃

6 וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃

7 נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֺן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֺן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃

8 וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃

9 וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃

10 וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃

λδ'.

3. Καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ, καὶ μηδεὶς ὀφθήτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα, καὶ οἱ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου.

4. Καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ καὶ αἱ πρῶται. καὶ ὀρθρίσας Μωϋσῆς τὸ πρωῒ, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, καθὰ συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας.

5. Καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίου.

6. Καὶ παρῆλθε κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε κύριος, κύριος ὁ θεὸς οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινὸς, καὶ δικαιοσύνην τηρῶν.

7. Καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἔνοχον οὐ καθαριεῖ, ἐπάγων ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν.

8. Καὶ σπεύσας Μωϋσῆς κύψας ἐπὶ τὴν γῆν, προσεκύνησε.

9. Καὶ εἶπεν· εἰ εὕρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω κύριός μεθ᾽ ἡμῶν. ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστι, καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἁμαρτίας, καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθά σοι.

10. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἰδοὺ ἐγὼ τίθημί σοι διαθήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ποιήσω ἔνδοξα ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει. καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαὸς ἐν οἷς εἶ σὺ τὰ ἔργα κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστι, ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι.

3 Nullus

CAP. XXXIIII.

3. Nullus ascendat tecum, nec videatur quispiam per totum montem, boves quoque & oves non pascantur econtra.

4. Excidit ergo duas tabulas lapideas, quales antea fuerant: & de nocte consurgens ascendit in montem Sinai, sicut præceperat ei Dominus, portans secum tabulas.

5. Cumque descendisset Dominus per nubem, stetit Moyses cum eo, invocans nomen Domini.

6. Quo transeunte coram eo, ait, Dominator Domine Deus, misericors & clemēs, patiens & multæ miserationis, ac verax.

7. Qui custodis misericordiam in millia: qui aufers iniquitatem, & scelera, atque peccata, nullusq; apud te per se innocens est. Qui reddis iniquitatem patrum filiis, ac nepotibus in tertiam & quartam progeniem.

8. Festinusque Moyses, curvatus est pronus in terram, & adorans.

9. Ait: Si inveni gratiam in conspectu tuo Domine, obsecro ut gradiaris nobiscum: populus enim duræ cervicis est, & auferas iniquitates nostras atque peccata, nosque possideas.

10. Respondit Dominus, Ego inibo pactum videntibus cunctis, signa faciam quæ nunquam visa sunt super terram, nec in ullis gentibus: ut cernat populus iste, in cuius es medio, opus Domini terribile quod facturus sum.

Das XXXIIII. Capitel.

3. Vnd laß niemand mit dir hinauff steigen/ daß niemand gesehen werde vmb den gantzen berg her/ auch kein Schaf noch Rind laß weiden gegen diesem Berge.

4. Vnd Mose hieb zwo steinern Tafeln/ wie die ersten waren. Vnnd stund des morgens frűe auff/ vnd steig auff den berg Sinai/ wie jhm der HERR gebotten hatte/ vnd nam die zwo Steinern Tafeln in seine handt.

5. Da kam der HERR hernieder in einer Wolcken/ vnd trat daselbs bey jhn/ vnd prediget von des HERRN Namen.

6. Vnnd da der HERR fűr seinem Angesicht űbergieng/ rieff er: HERR/ HERR GOtt/ Barmhertzig vnnd Gnedig vnd Gedultig/ vnd von grosser Gnad vnd Trew.

7. Der du beweisest Gnade inn tausendt Gelied/ vnd vergibst Missethat/ Vbertrettung vnd Sűnde. Vnd fűr welchem niemandt Vnschuldig ist/ der du die Missethat der Våter heimsuchest auff Kinder vnd Kindskinder/ biß ins dritte vnd vierdte Gelied.

8. Vnnd Mose neiget sich eilendt zu der Erden/ vnd betet jhn an.

9. Vnd sprach: Hab ich HERR Gnade fűr deinen Augen funden/ so gehe der HERR mit vns/ Denn es ist ein halßstarrig Volck/ Daß du vnser Missethat vnnd Sűnden Gnedig seyest/ vnnd lassest vns dein Erbe sein.

10. Vnd er sprach: Sihe ich wil einen Bundt machen fűr alle deinem Volck/ vnd wil wunder thun/ dergleichen nicht geschaffen sindt inn allen Landen/ vnd vnter allen Vőlckern/ vnd alles Volck/ darunter du bist/ sol sehen des HERREN werck/ Denn wunderbarlich sols sein/ das ich bey dir thun werde.

CAP. XXXIIII.

3. *Ma non salisca persona con esso teco, ne ancora sia veduto alcuno in tutto l'monte, ne pecore, ne buoi paschino à l'incontro di questo monte.*

4. *Moise dunque pianò due tauole di pietra, simili à le prime: e la mattina si leuò, e salì sul monte Sinai, si come il Signore gli haueua comandato: e prese ne la sua mano le due tauole di pietra.*

5. *Allhora il Signore discese ne la nuuola, e stette quiui con esso seco, e grido nominatamente, è Iehoua.*

6. *Et il Signore passando dinanzi à lui, gridò, Iehoua, Iehoua, forte, misericordioso, clemente, tardo à l'ira, & abondante in misericordia e verità.*

7. *Facendo misericordia à mille, leuando la iniquità, la preuaricatione, & il peccato, e che non assolue quel che è nocente, visitando la iniquità de i padri sopra i figliuoli, e sopra i figliuoli de figliuoli insino à la terza e quarta generatione.*

8. *E Moise incontinente inchinò il capo in terra, e s'inginocchiò.*

9. *Dicendo, O Signore, io ti prego, se hò ritrouato gratia dinanzi à te, ti prego, dico, che'l Signore vada nel mezzo di noi perche questo è vn popolo di duro collo; e perdona à la nostra iniquità, & al peccato nostro, e possede noi.*

10. *Et egli rispose, Io sono per fare vn patto con esso teco à la presenza di tutto il tuo popolo: e farò cose miracolose, che non sono state fatte in tutta la terra, ne in tutte le genti: e tutto'l popolo (nel mezzo del quale tu sei) vedrà l'opera del Signore: percioche quello, ch'io sono per far teco, sarà cosa terribile.*

לד

11 טַר לָךְ יָת דַאֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵין הָא אֲנָא מְתָרֵיךְ מִן קֳדָמָךְ יָת אֱמוֹרָאֵי וּכְנַעֲנָאֵי וְחִתָּאֵי וּפְרִיזָאֵי וְחִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי׃

12 אִסְתְּמַר לָךְ דִּילְמָא תִּגְזַר קְיָם לְיָתְבֵי אַרְעָא דְאַתְּ עָלֵיל עֲלַהּ דִּילְמָא יְהֵי לְתַקְלָא בֵּינָךְ׃

13 אֲרֵי יָת אֱגוֹרֵיהוֹן תְּתָרְעוּן וְיָת קָמָתְהוֹן תְּתַבְּרוּן וְיָת אֲשֵׁרֵיהוֹן תְּקַצְּצוּן׃

14 אֲרֵי לָא תִסְגּוֹד לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא אֲרֵי יְיָ קַנָּא שְׁמֵיהּ אֵל קַנָּא הוּא׃

15 דִּילְמָא תִּגְזַר קְיָם לְיָתְבֵי אַרְעָא וְיִטְעוֹן בָּתַר טַעֲוָתְהוֹן וְיִדְבְּחוּן לְטַעֲוָתְהוֹן וְיִקְרוֹן לָךְ וְתֵיכוֹל מִדִּבְחֵיהוֹן׃

16 וְתִיסַב מִבְּנָתְהוֹן לִבְנָךְ וְיִטְעוֹן בְּנָתֵיהּ בָּתַר טַעֲוָתְהֵן וְיַטְעְיָן יָת בְּנָךְ בָּתַר טַעֲוָתְהֵן׃

17 דַּחֲלָן דְּמַתְּכָא לָא תַעְבֵּיד לָךְ׃

18 יָת חַגָּא דְפַטִּירַיָּא תִּיטַר שִׁבְעָא יוֹמִין תֵּיכוֹל פַּטִּירָן כְּמָא דְפַקֵּידְתָּךְ לִזְמַן יַרְחָא דַאֲבִיבָא אֲרֵי בְּיַרְחָא דַאֲבִיבָא נְפַקְתָּא מִמִּצְרָיִם׃

19 כָּל פָּתַח וַלְדָּא דִּילִי וְכָל בְּעִירָךְ תַּקְדֵּישׁ דִּיכְרִין בְּכוֹר תּוֹר וְאִמַּר׃

20 וּבוּכְרָא דַחֲמָרָא תִּפְרוֹק בְּאִמְּרָא וְאִם לָא תִפְרוֹק וְתִנְקְפֵיהּ וְכָל בּוּכְרָא דִבְנָךְ תִּפְרוֹק וְלָא יִתַּחֲזוֹן קֳדָמַי רֵיקָנִין׃

לד

11 שְׁמָר־לְךָ אֵת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֶיךָ אֶת־הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

12 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֶיהָ פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ׃

13 כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם תִּתֹּצוּן וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו תִּכְרֹתוּן׃

14 כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא׃

15 פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ׃

16 וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן׃

17 אֱלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ׃

18 אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם׃

19 כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ תִּזָּכָר פֶּטֶר שׁוֹר וָשֶׂה׃

20 וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ כֹּל בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃

λδ'.

11. Πρόσεχε σὺ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλω ἀπὸ προσώπου ὑμῶν τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν χαναναῖον, καὶ τὸν χετταῖον, καὶ τὸν φερεζαῖον, καὶ τὸν εὐαῖον καὶ τὸν γεργεσαῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον.

12. Πρόσεχε σεαυτῷ, μήποτε θῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτήν, μήποτε γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν.

13. Τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί.

14. Οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε θεῷ ἑτέρῳ. ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ζηλωτὸν ὄνομα, θεὸς ζηλωτής ἐστι.

15. Μήποτε θῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε, καὶ φάγῃς τῶν θυσιῶν αὐτῶν,

16. Καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσι τοὺς υἱούς σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν.

17. Καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ.

18. Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, κατὰ τὸν καιρὸν ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων. ἐν γὰρ τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ αἰγύπτου.

19. Πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά, πρωτότοκον μόσχου, καὶ πρωτότοκον προβάτου.

20. Καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ. ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτό, τιμὴν δώσεις αὐτοῦ. πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.

CAP. XXXIIII.

11. Observa cuncta quæ hodie mandavi tibi, ego ipse eiciam ante faciem tuam Amorthæum, & Chananæum, & Hethæum, Pherezæum quoque, & Hevæum, & Iebusæum.

12. Cave ne unquam cum habitatoribus terræ illius iungas amicitias, quæ sint tibi in ruinam:

13. Sed & aras eorum destrue, confringe statuas, lucosque succide.

14. Noli adorare Deum alienum. Dominus zelótes nomen eius, Deus est æmulator.

15. Ne ineas pactum cum hominibus illarum regionũ: ne cùm fornicati fuerint cum diis suis, & adoraverint simulachra eorum, vocet te quispiam ut comedas de immolatis.

16. Nec uxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis: ne postquam ipsæ fuerint fornicatæ, fornicari faciant & filios tuos in deos suos.

17. Deos conflatiles non facies tibi.

18. Solennitatem azymorum custodies. Septem diebus vescéris azymis, sicut præcepi tibi, in tempore mensis novorum, mense enim verni temporis egressus es de Ægypto.

19. Omne quod aperit vulvam generis masculini, meum erit. De cunctis animantibus tam de bobus, quam de ovibus, meum erit.

20. Primogenitum asini redimes ove: sin autem nec pretium pro eo dederis, occidetur. Primogenitum filiorum tuorum redimes: nec apparebis in conspectu meo vacuus.

Das XXXIIII. Capitel.

11. Halt / was ich dir heute gebiete / Sihe / Ich wil für dir her außstossen die Amoriter / Cananiter / Hethiter / Pheresiter / Heviter / vnd Jebusiter.

12. Hüt dich / daß du nicht einen Bund machest mit den Einwohnern des Lands / da du einkommest / daß sie dir nicht ein ergerniß vnter dir werden.

13. Sondern jhre Altar solt du vmbstürtzen / vnd jre götzen zubrechen / vnnd jhre Haine außrotten.

14. Denn du solt kein andern Gott anbeten / Denn der HERR heisst ein Eiferer / darumb daß er ein eiferiger Gott ist.

15. Auff daß / wo du ein Bund mit des Landes einwonern machest / vnnd wenn sie huren jren göttern nach / vnnd opffern jren göttern / daß sie dich nicht laden / vnd du von jhrem opffer essest.

16. Vnnd nemest deinen sönen jhre töchter zu weibern / vnnd dieselben denn huren jren göttern nach / vnnd machen deine söhne auch jren göttern nach huren.

17. Du solt dir keine gegossen götter machen.

18. Das Fest der vngeseurten Brot solt du halten / Sieben tag solt du vngeseurt Brot essen / wie ich dir gebotten habe / vmb die zeit des Monds Abib / denn inn dem Mond Abib bist du auß Egypten gezogen.

19. Alles was seine Muter am ersten bricht / ist mein / was Männlich sein wird / in deinem Vieh / das seine Muter bricht / es sey Ochsen oder Schaf.

20. Aber den Erstling des Esels solt du mit eim Schaf lösen / Wo du es aber nicht lösest / so brich jm das genick Alle Erstgeburt deiner Söne solt du lösen. Vnnd daß niemand für mir leer erscheine.

CAP. XXXIIII.

11. Conserua appresso di te quello che hoggi io ti comando: ecco io scacciarò dinanzi à te lo Amorrheo, il Cananeo, lo Hettheo, il Phezeo, lo Hiueo, & il Iebuseo.

12. Guardati che perauentura tu non faccia lega con gli habitatori di quel paese, nelqual sei per andare, à fin che per sorte essi non ti stanò in scandalo nel mezzo di te.

13. Anzi voi rouinarete i loro altari, e spezzarete le loro statue, e tagliarete i loro boschi.

14. Imperoche tu non t'inchinarai ad altro Dio; perche il Signore ha il nome di geloso; e dunque Dio geloso.

15. A fin che per auentura tu non faccia lega con gli habitatori di quel paese; e facendo fornicatione dietro à i loro dii, e sacrificando à i loro dii, qualcuno ti chiami, e tu mangi del suo sacrifitio.

16. E perauentura tu non pigli de le loro figliuole per i tuoi figliuoli, e le loro figliuole facciano fornicatione dietro à i loro dii, e facciano fare fornicatiõe à i tuoi figliuoli dietro à gli dii di quelle.

17. Tu non ti farai dii di getto.

18. Tu osseruarai la solennità de gli azimi per sette giorni mangiarai del pane senza lieuito nel mese de nuoui frutti, come io t'ho comandato: perche tu ti sei partito d'Egitto nel mese de nuoui frutti.

19. Tutto quel che aprirà la matrice è mio, e del suo bestiame tutto quel che sarà primogenito, e de buoi, e de le pecore.

20. Ma tu riscattarai il primogenito de l'asino con la pecora; e se tu non lo riscattarai, tu gli tagliarai la testa. Tu riscattarai ogni primogenito de i tuoi figliuoli: e non si vedrà alcuno vacuo dinanzi à me.

לד

21 שתא יומין תפלח וביומא שביעאה תנוח בזרועא ובחצדא תנוח:

22 וחגא דשבועיא תעביד לך בכורי חצד חטין וחגא דכנשא במפקה דשתא:

23 תלת זמנין בשתא יתחזון כל דכורך קדם רבון עלמא יי אלהא דישראל:

24 ארי אתריך עממין מן קדמך ואפתי ית תחומך ולא יחמיד אנש ית ארעך במסקך לאתחזאה קדם יי אלהך תלת זמנין בשתא:

25 לא תכוס על חמיע דם פסחי ולא יביתון בר מן מדבחא תרבי נכסת חגא עד צפרא:

26 ריש בכורי ארעך תיתי לבית מקדשא דיי אלהך לא תיכול בסר בחלב:

27 ואמר יי למשה כתב לך ית פתגמיא האלין ארי על מימר פתגמיא האלין גזרית עמך קים ועם ישראל:

28 והוה תמן עם יי ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכל ומיא לא שתי וכתב על לוחיא ית פתגמי קימא עשרא פתגמין:

29 והוה כד נחית משה מן טורא דסיני ותרין לוחי סהדותא בידא דמשה במחתיה מן טורא ומשה לא ידע ארי סגי זיו יקרא דאפוהי במללותיה עמיה:

לד

21 ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת:

22 וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה:

23 שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני האדן יהוה אלהי ישראל:

24 כי־אוריש גוים מפניך והרחבתי את־גבלך ולא־יחמד איש את־ארצך בעלתך לראות את־פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה:

25 לא־תשחט על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין לבקר זבח חג הפסח:

26 ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו:

27 ויאמר יהוה אל־משה כתב־לך את־הדברים האלה כי על־פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת־ישראל:

28 ויהי־שם עם־יהוה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה ויכתב על־הלחת את דברי הברית עשרת הדברים:

29 ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לחת העדת ביד־משה ברדתו מן־ההר ומשה לא־ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו:

λδ.

21. Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καταπαύσεις τῷ σπόρῳ, καὶ τῷ ἀμητῷ καταπαύσεις.

22. Καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι, ἀρχὴν θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ.

23. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ.

24. Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὅριά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἡνίκα ἂν ἀναβαίνῃς ὀφθῆναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

25. Οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυσιασμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωῒ θῦμα ἑορτῆς τοῦ πάσχα.

26. Τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

27. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα. ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι διαθήκην, καὶ τῷ Ἰσραήλ.

28. Καὶ ἦν ἐκεῖ Μωϋσῆς ἔναντι κυρίου, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε. καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους.

29. Ὡς δὲ κατέβαινε Μωϋσῆς ἐκ τοῦ ὄρους σινᾶ, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωϋσῆ, καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ Μωϋσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ, ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ.

CAP. XXXIIII.

21. Sex diebus operaberis, die septimo cessabis arare & metere.

22. Solennitatem hebdomadarum facies tibi in primitiis frugum messis tuæ triticeæ, & solennitatem quando redeunte anni tempore cuncta conduntur.

23. Tribus temporibus anni apparebit omne masculinum tuum in conspectu omnipotentis Domini Dei Israel.

24. Cum enim tulero gentes à facie tua, & dilatavero terminos tuos; nullus insidiabitur terræ tuæ, ascendéte te & apparente in conspectu Domini Dei tui ter in anno.

25. Non immolabis super fermento sanguinem hostiæ meæ: neque residebit manè de victima solennitatis Phase.

26. Primitias frugum terræ tuæ offeres in domo Domini Dei tui. Non coques hœdum in lacte matris suæ.

27. Dixitque Dominus ad Moysen; Scribe tibi verba hæc, quibus & tecum & cum Israël pepigi fœdus.

28. Fuit ergo ibi cum Domino quadraginta dies & quadraginta noctes: panem non comedit, & aquam non bibit, & scripsit in tabulis verba fœderis decem.

29. Cumque descenderet Moyses de monte Sinai, tenebat duas tabulas testimonii, & ignorabat quòd cornuta esset facies sua ex consortio sermonis Domini.

Das XXXIV. Capitel.

21. Sechs tage solt du arbeiten / am siebenden tage soltu feyren / beide mit pflügen vnd mit erndten.

22. Das Fest der Wochen solt du halten mit den Erstlingen der Weitzenerndte / Vnnd das Fest der Einsammlung / wenn das jahr vmb ist.

23. Drey mal im jar sol alle Mannsnahmen erscheinen für dem Herrscher / dem HERRN vnd Gott Israel.

24. Wenn ich die Heiden für dir außstossen / vnnd deine Grentze weitern werde / sol niemand deines Lands begeren / dieweil du hinauff gehest drey mal im jhar / zu erscheinen für dem HERRN deinem Gott.

25. Du solt das blut meines Opffers nicht opffern auff dem geseurten brot. Vnnd das Opffer des Osterfests / soll nicht vber nacht bleiben biß an den morgen.

26. Das Erstling von den ersten Früchten deines Ackers solt du in das hauß des HERRN deines Gottes bringen. Du solt das Böcklein nicht kochen / wenns noch an seiner mutter Milch ist.

27. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Schreib dise wort / denn nach disen worten hab ich mit dir vnnd mit Israel einen Bund gemacht.

28. Vnd er war allda bey dem HErren viertzig tag vnd viertzig nacht / vnd aß kein brot vnnd tranck kein wasser. Vnd er schreib auff die Taffeln solchen Bund / die zehen wort.

29. Da nun Mose vom Berge Sinai gieng / hatte er die zwo Tafeln des Zeugniß inn seiner hand / vnnd wuste nicht daß die haut seines Angesichts glentzet davon / daß er mit jhm geredt hatte.

CAP. XXXIIII.

21. Per sei giorni tu operarai, ma nel settimo giorno ti riposarai, e cessarai di arare, e di mietere.

22. Tu farai la solennità de le settimane ne le primitie de la mietitura del grano, e la festa de la ricolta nel uscita de l'anno.

23. Tre volte l'anno comparirà ciascuno tuo maschio dinanzi al Dominatore Signore d'Israel.

24. Imperoche io scacciarò le Genti dinanzi à te, & allargarò i tuoi confini; & alcuno non desiderarà la tua terra, quando tu salirai per comparire dinanzi al Signore Dio tuo tre volte l'anno

25. Tu non sacrificarai il sangue del mio sacrifitio sopra il pane leuato, & il sacrifitio de la solennità del passaggio non restarà la notte insino à la mattina.

26. Tu portarai il cominciamento de le primitie de la tua terra ne la casa del Signore Dio tuo: Tu non cocerai il capretto nel latte de la sua madre.

27. Dipoi il Signore disse à Moise, Scriueti queste parole; imperoche io ho fatto lega con teco e con Israel sopra queste parole.

28. E Moise stette quiui col Signore per quaranta giorni e quaranta notti: non mangiò pane, e non beuue acqua, e scrisse ne le tauole le parole del patto, cioè, le dieci parole.

29. Et auuenne, che discendendo Moise dal monte Sinai, hauendo le due tauole del testimonio ne la sua mano; mentre che discendeua, dico, del monte, non conobbe che la pelle de la sua faccia risplendeua, quando parlaua con Dio.

לד

30 וחזא אהרן וכל בני ישראל ית משה והא סגי זיו יקרא דאפוהי ודחילו מלאתקרבא לותיה׃

31 וקרא להון משה ותבו לותיה אהרן וכל רברביא דכנשתא ומליל משה עמהון׃

32 ובתר כן אתקריבו כל בני ישראל ופקידנון ית כל דמליל יי עמיה בטורא דסיני׃

33 ושיצי משה מלממללא עמהון ויהב על אפוהי בית אפי׃

34 וכד עליל משה לקדם יי למללא עמיה מעדי ית בית אפי עד מפקיה ונפיק וממליל עם בני ישראל ית דמתפקד׃

35 וחזן בני ישראל ית סבר אפי משה ארי סגי זיו יקרא דאפי משה ומתיב משה ית בית אפי על אפוהי עד דעליל למללא עמיה׃

לד

30 וירא אהרן וכל־בני ישראל את־משה והנה קרן עור פניו וייראו מגשת אליו׃

31 ויקרא אלהם משה וישבו אליו אהרן וכל־הנשאים בעדה וידבר משה אלהם׃

32 ואחרי־כן נגשו כל־בני ישראל ויצום את כל־אשר דבר יהוה אתו בהר סיני׃

33 ויכל משה מדבר אתם ויתן על־פניו מסוה׃

34 ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את־המסוה עד־צאתו ויצא ודבר אל־בני ישראל את אשר יצוה׃

35 וראו בני־ישראל את־פני משה כי קרן עור פני משה והשיב משה את־המסוה על־פניו עד־באו לדבר אתו׃

λδ´.

30. Καὶ εἶδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Μωϋσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτῷ.

31. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωϋσῆς, καὶ ἀπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς αὐτούς.

32. Καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

33. Καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτοὺς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα.

34. Ἡνίκα δ᾽ ἂν εἰσεπορεύετο Μωϋσῆς ἔναντι κυρίου, λαλεῖν αὐτῷ, περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι, καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος.

35. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον Μωϋσέως ὅτι δεδόξασται· καὶ περιέθηκε Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰσέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

לה

1 ואכניש משה ית כל כנשתא דבני ישראל ואמר להון אלין פתגמיא דפקיד יי למעבד יתהון׃

2 שתא יומין תתעביד עבידתא וביומא שביעאה יהי לכון קודשא שבת שבתא קדם יי כל דיעביד ביה עבידתא יתקטיל׃

3 לא תבערון אשתא בכל מותבניכון ביומא דשבתא׃

4 ואמר משה לכל כנשתא דבני ישראל למימר דין פתגמא דפקיד יי למימר׃

לה

1 ויקהל משה את־כל־עדת בני־ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר־צוה יהוה לעשת אתם׃

2 ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל־העשה בו מלאכה יומת׃

3 לא־תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת׃

4 ויאמר משה אל־כל־עדת בני־ישראל לאמר זה הדבר אשר־צוה יהוה לאמר׃

ΚΕΦΑΛ. λέ.

1. Καὶ συνήθροισε Μωϋσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· οὗτοι οἱ λόγοι οὓς εἶπε κύριος ποιῆσαι αὐτούς.

2. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατάπαυσις, ἅγια σάββατα ἀνάπαυσις τῷ κυρίῳ. πᾶς ὁ ποιῶν ἔργον ἐν αὐτῇ, τελευτάτω.

3. Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. (ἐγὼ κύριος.)

4. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγων· τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος λέγων.

CAP. XXXIIII.

30. Videntes autem Aaron & filii Israël cornutam Moysi faciem, timuerunt propè accedere.

31. Vocatique ab eo, reversi sunt tam Aaron quam principes synagogæ. Et postquā locutus est ad eos.

32. Veneruntad eum etiam omnes filii Israël: quibus præcepit cuncta quæ audierat à Domino in monte Sinai.

33. Impletisque sermonibus posuit velamen super faciem suam.

34. Quod ingressus ad Dominum, & loquens cum eo, auferebat donec exiret, & tunc loquebatur ad filios Israel omnia quæ sibi fuerant imperata.

35. Qui videbant faciem egredientis Moysi esse cornutam, sed operiebat ille rursus faciem suam, si quando loquebatur ad eos.

CAP. XXXV.

1. Igitur congregata omni turba filiorum Israël, dixit ad eos: Hæc sunt quæ iussit Dominus fieri.

2. Sex diebus facietis opus: septimus dies erit vobis sanctus, sabbathum, & requies Domini, qui fecerit opus in eo, occidetur.

3. Non succendetis ignem in omnibus habitaculis vestris per diem sabbathi.

4. Et ait Moyses ad omnem catervam filiorum Israël: Iste est sermo, quem præcepit Dominus, dicens.

Das XXXIIII. Capitel.

30. Vnnd da Aaron vnd alle Kinder Israel sahen/ daß die haut seines angesichts glentzet/ forchten sie sich zu jm zu nahen.

31. Da rieff jnen Mose / Vnnd sie wandten sich zu jm / beide Aaron vnnd alle Obersten der Gemeine/ vnd er redte mit jhnen.

32. Darnach naheten alle Kinder Israel zu jm/ Vnnd er gebot jhnen alles/ was der HERR mit jhm geredt hatte auff dem berge Sinai.

33. Vnnd wenn er solches alles mit jhnen redte / legt er eine Decke auff sein angesicht.

34. Vnnd wenn er hinein gieng fur den HERRN / mit jm zu reden / thet er die Decke abe / biß er wider herauß gieng/ Vnd wenn er herauß kam/ vnnd redet mit den kindern Israel was jhm gebotten war.

35. So sahen denn die kinder Israel sein angesicht an / wie daß die haut seines angesichts glentzet / So thet er die Decke wider auff sein angesicht / biß er wider hinein gieng/ mit jhm zu reden.

Das XXXV. Capitel.

1. VNnd Mose versammlet die gantze Gemeine der kinder Israel / vnnd sprach zu jhnen: Das ists / das der HErr gebotten hat/ das jhr thun solt.

2. Sechs tage solt jhr arbeiten / den siebenden tag aber solt jr heilig halten/ ein Sabbath der ruhe des HERRN/ Wer drinnen arbeit sol sterben.

3. Jhr solt kein feuer anzünden am Sabbathtag / in allen euren Wonungen.

4. Vnd Mose sprach zu der gantzen Gemeine der kinder Israel: Das ists/ das der HERR gebotten hat.

CAP XXXIIII.

30. Et Aharon e tutti figliuoli d' Israel viddero Moise, & ecco che la pelle de la sua faccia risplendeua, e temetiero di appressarsi à lui.

31. E Moise gli chiamò, & Aharon e tutti i principali de la sinagoga ritornorono à lui: e Moise parlò loro.

32. Dapoi ancora si appressorono tutti i figliuoli d' Israel, à quali comandò tutte quelle cose, chè'l Signore gli haueua dette sopra il Monte Sinai.

33. E quando Moise hebbe finito di parlare conesso loro, messe vn velo sopra la sua faccia.

34. E quando Moise andaua dinanzi al Signore per parlare conesso lui, si leuaua il velo per fin che vsciua fuora: & vscito fuora, diceua à i figliuoli d' Israel quel che gli era stato comandato.

35. I figliuoli d' Israel dunque vedeuano la faccia di Moise, cioè, che la pelle de la faccia di Moise risplendeua: e Moise rimetteua il velo supra la sua faccia, per fin che entraua à parlar con Dio.

CAP. XXXV.

1. DIpoi Moise adunò tutta la cōgregatione di figliuoli d' Israel, e disse loro, Queste sono le cose che'l Signore ha comandato, che voi facciate.

2. Tu lauorarai per sei giorni: ma il settimo giorno vi sarà santo, il sabbato del riposo al Signore, chiunque farà opera in esso, morrà.

3. Voi non accenderete fuoco in tutte le vostre case nel giorno del Sabbato.

4. E Moise parlò à tutta la congregatione de i figliuoli d' Israel, dicendo, Questo è quel che ha comandato il Signore, dicendo.

לה

5 סִיבוּ מִנְּכוֹן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ כֹּל דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ יַיְתֵינַהּ יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ דַּהֲבָא וְכַסְפָּא וּנְחָשָׁא׃

6 וְתִכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ וּמְעַזֵּי׃

7 וּמַשְׁכֵי דְדִכְרֵי מְסַמְּקֵי וּמַשְׁכֵי סַסְגּוֹנָא וְאָעֵי שִׁטִּין׃

8 וּמִשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא בּוּסְמַיָּא לִמְשַׁח רְבוּתָא וְלִקְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא׃

9 וְאַבְנֵי בּוּרְלָא וְאַבְנֵי אַשְׁלָמוּתָא לְשַׁקָּעָא בְּאֵפוֹדָא וּבְחוּשְׁנָא׃

10 וְכָל חַכִּימֵי לִבָּא דִּבְכוֹן יֵיתוֹן וְיַעְבְּדוּן יָת כָּל דְּפַקֵּיד יְיָ׃

11 יָת מַשְׁכְּנָא יָת פְּרָסֵיהּ וְיָת חוֹפָאֵיהּ יָת פּוּרְפוֹהִי וְיָת דַּפּוֹהִי יָת עַבְרוֹהִי יָת עַמּוּדוֹהִי וְיָת סַמְכוֹהִי׃

12 יָת אֲרוֹנָא וְיָת אֲרִיחוֹהִי וְיָת כַּפּוּרְתָּא וְיָת פָּרוֹכְתָּא דִפְרָסָא׃

13 יָת פָּתוֹרָא וְיָת אֲרִיחוֹהִי וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְיָת לְחֵם אַפַּיָּא׃

14 וְיָת מְנַרְתָּא דְאַנְהוֹרֵי וְיָת מָנָהָא וְיָת בּוֹצִינַהָא וְיָת מִשְׁחָא דְאַנְהָרוּתָא׃

15 וְיָת מַדְבְּחָא דִקְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וְיָת אֲרִיחוֹהִי וְיָת מִשְׁחָא דִרְבוּתָא וְיָת קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וְיָת פְּרָסָא דְתַרְעָא לִתְרַע מַשְׁכְּנָא׃

16 יָת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא וְיָת סְרָדָא דִנְחָשָׁא דִילֵיהּ יָת אֲרִיחוֹהִי וְיָת כָּל מָנוֹהִי יָת כִּיּוֹרָא וְיָת בְּסִיסֵיהּ׃

17 יָת סְרָדֵי דַרְתָּא יָת עַמּוּדָהָא וְיָת סַמְכָהָא וְיָת פְּרָסָא דִתְרַע דַּרְתָּא׃

18 יָת סִכֵּי מַשְׁכְּנָא וְיָת סִכֵּי דַרְתָּא וְיָת אֲטוּנֵיהוֹן׃

לה

5 קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃

6 וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃

7 וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃

8 וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃

9 וְאַבְנֵי שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃

10 וְכָל חֲכַם לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃

11 אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶת אָהֳלוֹ וְאֶת מִכְסֵהוּ אֶת קְרָסָיו וְאֶת קְרָשָׁיו אֶת בְּרִיחָו אֶת עַמֻּדָיו וְאֶת אֲדָנָיו׃

12 אֶת הָאָרֹן וְאֶת בַּדָּיו אֶת הַכַּפֹּרֶת וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ׃

13 אֶת הַשֻּׁלְחָן וְאֶת בַּדָּיו וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים׃

14 וְאֶת מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת כֵּלֶיהָ וְאֶת נֵרֹתֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃

15 וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת בַּדָּיו וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן׃

16 אֵת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ אֶת בַּדָּיו וְאֶת כָּל כֵּלָיו אֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ׃

17 אֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת עַמֻּדָיו וְאֶת אֲדָנֶיהָ וְאֵת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃

18 אֶת יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת מֵיתְרֵיהֶם׃

λε.

5. Λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ. πᾶς ὁ καταδεχόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ, οἴσουσι τὰς ἀπαρχὰς κυρίῳ, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν.

6. Ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν διανενησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας.

7. Καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα.

8. Καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, καὶ θυμίαμα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος.

9. Καὶ λίθους σαρδίους, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα. καὶ τὸν ποδήρη.

10. Καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν ὑμῖν, ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξε κύριος.

11. Τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ παραρύματα, καὶ τὰ καλύμματα, καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους.

12. Καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα.

13. Καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως.

14. Καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς, καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός.

15. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς.

16. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ὁλοκαυτώματος, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ.

17. Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς.

18. Τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῶν.

5. Separate

CAP. XXXV.

5. Separate apud vos primitias Domino. Omnis voluntarius & prono animo offerat eas Domino: aurum & argentum, & æs.

6. Hyacinthum & purpuram, coccumq; bis tinctum, & byssum, pilos caprarum;

7. Pellesq; arietum rubricatas, & ianthinas, ligna setim.

8. Et oleum ad luminaria concinnanda, & ut conficiatur unguentum, & thymiama suavissimum.

9. Lapides onychinos, & gemmas ad ornatum superhumeralis & rationalis.

10. Quisquis vestrûm sapiens est, veniat, & faciat quod Dominus imperavit.

11. Tabernaculum scilicet, & tectum eius, atque operimentum, annulos & tabulata cum vectibus, paxillos & bases:

12. Arcam & vectes, propitiatorium, & velum quod ante illud oppanditur:

13. Mensam cum vectibus & vasis, & propositionis panibus:

14. Candelabrum ad luminaria sustentanda, vasa illius & lucernas, & oleum ad nutrimenta ignium:

15. Altare thymiamatis, & vectes, & oleum unctionis & thymiama ex aromatibus: Tentorium ad ostium tabernaculi:

16. Altare holocausti, & craticulam eius æneam cum vectibus & vasis suis: labrum & bases eius:

17. Cortinas atrii cum columnis & basibus, tentorium in foribus vestibuli.

18. Paxillos tabernaculi & atrii cum funiculis suis:

Das XXXV. Capitel.

5. Gebt vnter euch Hebopffer dem HERREN/ also/ daß das Hebopffer des HERREN ein jedlicher williglich bringe/ gold/ silber/ ertz.

6. Gele seiden/ scharlacken/ rosinrot/ weisse seiden/ vnd Zigenhaar.

7. Rötlich Widerfell/ Dachsfell/ vnd förnholtz.

8. Oele zur Lampen/ vnd specerey zur Salben/ vnnd zu gutem Reuchwerck.

9. Onich vnnd eingefasste Steine zum Leibrock/ vnd zum Schildlein.

10. Vnd wer vnter euch verstendig ist/ der komm/ vnnd mache was der HErr gebotten hat.

11. Nemlich/ die Wonung mit jhrer Hütten/ vnnd Decken/ Rincken/ Bretter/ Rigel/ Seulen vnd Füssen.

12. Die Lade mit jhren stangen/ den Gnadenstul vnd Fürhang.

13. Den Tisch mit seinen stangen/ vnd alle seinem gerethe/ vnd die Schawbrot.

14. Den Leuchter zu leuchten/ vnnd sein gerethe/ vnnd seine Lampen/ vnnd das öle zum liecht.

15. Den Reuchaltar mit seinen stangen. Die Salbe vnnd specerey zum reuchwerck. Das Tuch für der Wonunge thür.

16. Den Brandopffers altar mit seinen ehrnen gitter/ stangen vnd alle seinem gerethe. Das Handfaß mit seinem fusse.

17. Den Vmbhang des Vorhoffs/ mit seinen Seulen vnd füssen/ vnd das tuch des Thors am Vorhoff.

18. Die negel der Wonung vnd des Vorhoffs mit jhren Seylen.

CAP. XXXV.

5. *Pigliate da voi l'offerià al Signore, Chiunque sarà d'vn cuor volontario, la portarà al Signore, cioè, oro, argento, e rame;*

6. *Hiacintho, porpora, granà bisso, e peli di capre.*

7. *E pelli di montoni tinte in rosso, e pelli di tassi, e legni di Sittim.*

8. *E l'olio per il luminare, e le spetiarie per l'olio de l'vntione, e per fare il profumo odorifero.*

9. *E le pietre di Onich, e le pietre da legare per il soprasspalle e per il pettorale.*

10. *E tutti i sauii di cuore fra voi verranno, e faranno tutto quello che ha comandato il Signore:*

11. *Cioè, il Tabernacolo, il suo pauiglione, e la sua coperta, & i suoi anelli, e le sue tauole, le sue stanghe, le sue colonne, e le sue base:*

12. *L'Arca, e le sue stanghe, il propitiatorio & il velo del pauiglione.*

13. *La tauola e le sue stanghe, e tutti i suoi vasi, & il pane de la propositione.*

14. *Il candeliero del luminare, e tutti i suoi vasi, e le sue lucerne, e l'olio del luminare.*

15. *E l'altare de l'incensamento, e le sue stanghe, e l'olio de l'vntione, e'l profumo aromatico, & il tappeto de la porta per la entrata del tabernacolo.*

16. *L'Altare de l'holocausto; & il suo criuello di rame, e le sue stanghe, e tutti i suoi vasi, & il lauatoio, e la sua basa:*

17. *Le cortine del cortile, le sue colonne e base, & il tappeto de la porta del cortile.*

18. *I chiodi del Tabernacolo, & i chiodi del cortile, & i loro cappii*

לה

19 אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת
בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃
20 וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה׃
21 וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־נְשָׂאוֹ
לִבּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ
הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לִמְלֶאכֶת
אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי
הַקֹּדֶשׁ׃ 22 וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים
עַל־הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ
חָח וָנֶזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־כְּלִי
זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת
זָהָב לַיהוָה׃
23 וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אִתּוֹ
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים
וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ׃
24 כָּל־מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף
וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה
וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים
לְכָל־מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ׃
25 וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ
טָווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־הַתְּכֵלֶת
וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי
וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃ 26 וְכָל־הַנָּשִׁים
אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה
טָווּ אֶת־הָעִזִּים׃ 27 וְהַנְּשִׂאִם
הֵבִיאוּ אֵת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֵת אַבְנֵי
הַמִּלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃
28 וְאֶת־הַבֹּשֶׂם וְאֶת־הַשֶּׁמֶן לְמָאוֹר
וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃
29 כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם
אֹתָם לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה
הֵבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה׃

לה

19 יָת לְבוּשֵׁי שִׁמּוּשָׁא
לְשַׁמָּשָׁא בְּקוּדְשָׁא יָת
לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן
כַּהֲנָא וְיָת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי
לְשַׁמָּשָׁא׃ 20 וּנְפַקוּ כָּל
כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן
קֳדָם מֹשֶׁה׃ 21 וַאֲתוֹ כָּל
גְּבַר דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ וְכֹל
דְּאַשְׁלֵמַת רוּחֵיהּ עִמֵּיהּ
אַיְתִיוּ יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם
יְיָ לַעֲבִידַת מַשְׁכַּן זִמְנָא
וּלְכָל פּוּלְחָנֵיהּ וְלִלְבוּשֵׁי
קוּדְשָׁא׃ 22 וּמַיְתַן
גֻּבְרַיָּא עִם נְשַׁיָּא כֹּל
דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ אַיְתִיוּ שֵׁירִין
וְשַׁבְּבִין עִזְקָן וּמָחוֹךְ כָּל
מָאן דִּדְהַב וְכָל גְּבַר דַּאֲרֵים
אֲרָמוּת דַּהֲבָא קֳדָם יְיָ׃
23 וְכָל גְּבַר דְּיִשְׁתְּכַח
עִמֵּיהּ תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא
וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ
וּמַעְזֵי וּמַשְׁכֵי דְּדִכְרֵי
מְסַמְּקֵי וּמַשְׁכֵי דְּסַסְגּוֹנָא
אַיְתִיוּ׃ 24 כָּל דַּאֲרֵים
אֲרָמוּת כַּסְפָּא וּנְחָשָׁא
אַיְתִיוּ יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם
יְיָ וְכָל דְּאִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ
אָעֵי שִׁטִּין לְכָל עֲבִידַת
פּוּלְחָנָא אַיְתִיוּ׃
25 וְכָל אִתְּתָא חַכִּימַת
לִבָּא בִּידָהָא עֲזָלָא וּמַיְתָן
כַּד עֲזִיל יָת תִּכְלָא וְיָת
אַרְגְּוָנָא וְיָת צְבַע זְהוֹרִי
וְיָת בּוּצָא׃
26 וְכָל נְשַׁיָּא דְּיִתְרְעֵי
לִבְּהוֹן יָתְהֵן בְּחָכְמְתָא
עֲזָלָן יָת מַעְזַיָּא׃
27 וְרַבְרְבַיָּא אַיְתִיוּ יָת
אַבְנֵי בּוּרְלָא וְיָת אַבְנֵי
אַשְׁלָמוּתָא לְשַׁקָּעָא
בְּאֵפוֹדָא וּבְחוּשְׁנָא׃
28 וְיָת בּוּסְמָא וְיָת
מִשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא
וּלְמִשַׁח רְבוּתָא וְלִקְטֹרֶת
בּוּסְמַיָּא׃
29 כָּל גְּבַר וְאִתְּתָא
דְּאִתְרְעֵי לִבְּהוֹן עִמְּהוֹן
לְאַיְתָאָה לְכָל עֲבִידְתָּא
דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֶעְבַּד בִּידָא
דְמֹשֶׁה אַיְתִיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
נְדַבְתָּא קֳדָם יְיָ׃

λέ.

19. Καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ σὺν χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατείας.

20. Καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Μωϋσέως.

21. Καὶ ἤνεγκεν ἕκαστος ὧν ἔφερεν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ οἷς ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ἤνεγκαν ἀφαίρεμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου.

22. Καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν, πᾶς ᾧ ἔδοξε τῇ διανοίᾳ, ἤνεγκαν σφραγῖδας, καὶ ἐνώτια, καὶ δακτυλίους, καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν. Καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσίου κυρίῳ.

23. Καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη βύσσος παρ' αὐτῷ, καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα ἤνεγκαν, καὶ δέρματα ὑακίνθινα.

24. Πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαίρεμα, ἀργύριον, καὶ χαλκὸν ἤνεγκαν, τὰ ἀφαιρέματα κυρίῳ. καὶ παρ' οἷς εὑρέθη ξύλα ἄσηπτα, εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν.

25. Καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶ νήθειν, ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον.

26. Καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας.

27. Καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου, καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ εἰς τὸ λόγιον.

28. Καὶ εἰς τὰς συνθέσεις, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος.

29. Καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ, ὧν ἔφερεν ἡ διάνοια αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωϋσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαίρεμα κυρίῳ.

CAP. XXXV.

19. Vestimenta quorum usus est in ministerio sanctuarii, vestes Aaron pontificis ac filiorum eius, ut sacerdotio fungantur mihi.

20. Egressaq; omnis multitudo filiorum Israel de conspectu Moysi.

21. Obtulerunt mente promptissima atque devota primitias Domino, ad faciendum opus tabernaculi testimonii. Quicquid ad cultum & ad vestes sanctas necessarium erat.

22. Viri cum mulieribus præbuerũt; armillas & inaures, annulos & dextralia: omne vas aureum in donaria Domini separatum est.

23. Si quis habebat hyacinthum, & purpuram, coccũque bis tinctum, byssum & pilos caprarum, pelles arietum rubricatas, & ianthinas.

24. Argenti ærisque metalla obtulerunt Domino, lignáque setim in varios usus.

25. Sed & mulieres doctæ, quæ neverant, dederunt hyacinthum, purpuram, & vermiculum ac byssum.

26. Et pilos caprarum, sponte propria cuncta tribuentes.

27. Principes verò obtulerunt lapides onychinos, & gemmas ad superhumerale & rationale.

28. Aromataq; & oleum ad luminaria concinnanda, & ad præparandum unguentum, ac thymiama odoris suavissimi componendum.

29. Omnes viri & mulieres mente devota obtulerunt donaria, ut fierent opera quæ iusserat Dominus per manum Moysi. Cuncti filii Israel voluntaria Domino dedicaverunt.

Das XXXV. Capitel.

19. Die Kleider des Ampts zum dienst im Heiligen/ die Heiligen Kleider Aarons des Priesters mit den Kleidern seiner Söhne zum Priesterthumb.

20. Da gieng die gantze Gemeine der Kinder Israel auß von Mose.

21. Vnd alle die es gerne vnnd williglich gaben/ kamen vnnd brachten das Hebopffer dem HERREN/ zum Werck der Hütten des Stiffts/ vnd zu alle seinem dienst/ vnnd zu den Heiligen Kleidern.

22. Es brachten aber beyde Mann vnd Weib/ wers williglich thet/ Hefftе/ Ohrenrincken/ Ringe vnnd Spangen/ vnd allerley Gülden Gerete/ dazu bracht jedermann Goldt zu Webe dem HERRN.

23. Vnd wer bey jm fandt Gele Seiden/ Scharlacken/ Rosinrot/ Weisse Seiden/ Zigenhaar/ Röttlich Widerfell/ vnd Dachsfell/ der bracht es.

24. Vnd wer Silber vnnd Ertz hub/ der bracht es zur Hebe dem HERRn/ Vnnd wer Förn Holtz bey jhm fandt/ der brachts zu allerley werck des Gottesdiensts.

25. Vnnd welche verstendige Weiber waren/ die wirckten mit jhren Henden/ vnd brachten jre werck von Geler Seiden/ Scharlacken/ Rosinrot/ vnnd Weisser Seiden.

26. Vnd welche Weiber solche Arbeit kondten/ vnnd willig dazu waren/ die wirckten Zigenhaar.

27. Die Fürsten aber brachten Onych vnnd eingefasste Steine zum Leibrock/ vnd zum Schildtlein.

28. Vnnd Specerey vnnd Oele zun Liechtern vnd zur Salben/ vnnd zu gutem Reuchwerck.

29. Also brachten die Kinder Israel williglich/ beide Mann vnnd Weib/ zu allerley werck/ das der HERR gebotten hatte durch Mose/ daß mans machen solt.

CAP. XXXV.

19. *Le veste del ministerio per amministrare nel santuario, e le veste sante di Aharon Sacerdote, e le veste de i suoi figliuoli, per essercitare il Sacerdotio.*

20. *Allhora tutta la congregatione de i figliuoli d'Israel sen' andò da la presenza di Moise:*

21. *Et ogni huomo secondo ch' era mosso dal suo cuore, e che haueua l'animo pronto appresso di se andò, e portò l'offerta al Signore, per far l' opera del Tabernacolo de la congregatione, e per ogni sua opera, e per le veste sante*

22. *Et andorono gli huomini con le donne, ciascuno secondo ch'era di cuor volontario, portando le fibbie, i pendenti, gli anelli, e le maniglie, e tutti i vasi d'oro: e ciascuno offerse l oblatione d'oro al Signore.*

23. *Ogni huomo, appresso delquale si ritrouaua hiacintho, porpora, scarlatto, bisse, peli di capre, pelli di montoni tinte in rosso, e pelli di tassi, le portò.*

24. *Ciascuno che pigliaua l'offerta d'argento, ò di rame, portaua l'oblatione al Signore. Parimente ciascuno, appresso delquale si ritrouauano de legni di Sittim, gli portò per tutto il seruitio de l'opera.*

25. *Inoltre tutte le donne sauie di cuore, filorono con le loro mani, e portorono quel che haueuano filato, hiacintho, porpora, scarlatto, e bisso.*

26. *Tutte le donne ancora, lequali furono mosse nel cuore in sapienza, filorono i peli de le capre.*

27. *Parimente i principali portorono le pietre di Onich, e le pietre da legare per il sopraspalle & il pettorale.*

28. *Cose aromatiche ancora, e l'olio per il luminare, e per l'olio de la vntione, e per il profumo odorifero.*

29. *Ogni huomo & ogni donna, che haueua in se vn cuor volontario à portare per fare tutte le opere che'l Signore haueua comandate che facessero, per la mano di Moise, i figliuoli d'Israel portorono l'offerta spontanea al Signore.*

לה

30 ואמר משה לבני ישראל חזו דרבי יי בשום בצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה:
31 ואשלם עמיה רוחא מן קדם יי בחכמתא ובסכלתנו ובמדע ובכל עבידתא:
32 ולאלפא אומנון למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא:
33 ובאומנות אבן טבא לאשלמא ובנגרות אעא למעבד בכל עבידת אומנון:
34 ולאלפא יהב בלביה הוא ואהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן:
35 אשלים עמהון חכימות לבא למעבד כל עבידת נגר ואומן וצייר בתכלא ובארגונא בצבע זהורי ובבוצא ומחי עבדי כל עבידתא ומלפי אומנון:

30 ויאמר משה אל־בני ישראל ראו קרא יהוה בשם בצלאל בן־אורי בן־חור למטה יהודה:
31 וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל־מלאכה:
32 ולחשב מחשבת לעשת בזהב ובכסף ובנחשת:
33 ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל־מלאכת מחשבת:
34 ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן־אחיסמך למטה־דן:
35 מלא אתם חכמת־לב לעשות כל־מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש וארג עשי כל־מלאכה וחשבי מחשבת:

λε'.

30. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ· ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρὶ υἱὸν Ὢρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ιούδα.

31. Καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας, καὶ συνέσεως, καὶ ἐπιστήμης πάντων.

32. Ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκόν.

33. Καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας.

34. Καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε, καὶ τῷ Ἐλιάβ τῷ τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν.

35. Καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας, συνέσεως, διανοίας, πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ ὑφαντὰ, καὶ ποικιλτὰ ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ τῇ βύσσῳ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας.

לו

1 ויעבד בצלאל ואהליאב וכל גבר חכים לבא דיהב יי חכמתא וסכלתנו בהון למידע למעבד ית כל עבידת פולחן קודשא לכל דפקיד יי:
2 וקרא משה לבצלאל ולאהליאב ולכל גבר חכים לבא דיהב יי חכמתא בלביה כל דאתרעי לביה למקרב לעבידתא למעבד יתה:
3 ונסיבו מן קדם משה ית כל אפרשותא דאיתיו בני ישראל לעבידת פולחן קודשא למעבד יתה ואינון איתיו ליתיה עוד נדבתא בצפר בצפר:

1 ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם־לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה לדעת לעשת את־כל־מלאכת עבדת הקדש לכל אשר־צוה יהוה:
2 ויקרא משה אל־בצלאל ואל־אהליאב ואל כל־איש חכם־לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל אשר נשאו לבו לקרבה אל־המלאכה לעשת אתה:
3 ויקחו מלפני משה את כל־התרומה אשר הביאו בני ישראל למלאכת עבדת הקדש לעשת אתה והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר:

ΚΕΦΑΛ. λς'.

1. Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἐδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα τὰ κατὰ τὰ ἅγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος.

2. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, εἰς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἑκουσίως θέλοντας προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτά.

3. Καὶ ἔλαβον παρὰ Μωϋσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἐνήνοχαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου ποιεῖν αὐτά. καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων πρωῒ πρωΐ.

30 Dixitq;

CAP. XXXV.

30. Dixitque Moyses ad filios Israel, Ecce, vocavit Dominus ex nomine Beseleel filium Vri filii Hur de tribu Iuda.

31. Implevitque eum spiritu Dei, sapientia & intelligentia, & scientia, & omni doctrina ad excogitandum.

32. Et faciendum opus in auro & argento, & ære.

33. Sculpendisque lapidibus, & opere carpentario quicquid fabrè adinveniri potest.

34. Dedit in corda eius: Ooliab quoq; filium Achisamech de tribu Dan:

35. Ambos erudivit sapientia, ut faciant opera abietarii, polymitarii, ac plumarii de hyacintho ac purpura, coccoque bis tincto, & bysso, & texant omnia, ac nova quæque reperiant.

CAP. XXXVI.

1. Fecit ergo Beseleel, & Ooliab, & omnis vir sapiens, quibus dedit Dominus sapientiam & intellectum, ut scirent fabrè operari quæ in usus sanctuarii necessaria sunt, & quæ præcepit Dominus.

2. Cumque vocasset eos Moyses, & omnem eruditum virum cui dederat Dominus sapientiam, & qui sponte sua obtulerant se ad faciendum opus.

3. Tradidit eis universa donaria filiorum Israël. Qui cùm instarent operi, quotidie manè vota populus offerebat.

Das XXXV. Capitel.

30. Vnd Mose sprach zu den Kindern Jsrael: Sehet/ der HERR hat mit namen beruffen den Bezaleel/ den Sohn Vri/ des Sohns Hur/ vom Stamm Juda.

31. Vnd hat jn erfüllet mit dem Geist GOttes/ daß er Weise/ Verstendig/ Geschickt sey zu allerley werck.

32. Künstlich zu Arbeiten am Goldt/ Silber vnd Ertz.

33. Edelstein schneiden vnd einsetzen/ Holtz Zimmern/ zu machen allerley Künstlich Arbeit.

34. Vnd hat jhm sein Hertz vnterweiset/ sampt Ahaliab dem Sohn Ahisamach vom Stamm Dan.

35. Er hat jhr hertz mit Weißheit erfüllet/ zu machen allerley Werck/ zu Schneiden/ Wircken vnd zu Sticken/ mit geler Seiden/ Scharlacken/ Rosinrot/ vnd weisser Seyden/ vnnd mit Weben/ daß sie machen allerley werck/ vnd Künstliche Arbeit erfinden.

Das XXXVI. Capitel.

DA arbeitten Bezaleel vnd Ahaliab vnd alle Weise Männer/ denen der HERR Weißheit vnd verstandt gegeben hatte/ zu wissen/ wie sie allerley werck machen solten zum Dienst des Heiligthumbs/ nach allem das der HERR gebotten hatte.

2. Vnd Mose rieff dem Bezaleel vnd Ahaliab/ vnd allen Weisen Männern/ denen der HErr Weißheit gegeben hatte in jhr hertz/ nemlich/ alle die sich willig dar erbotten/ vnd hinzu tratten/ zu Arbeiten an dem werck.

3. Vnd sie namen zu sich von Mose alle Hebe/ die die Kinder Jsrael brachten zum wercke des diensts des Heiligthumbs/ daß es gemacht würde. Denn sie brachten alle morgen jre willige Gabe zu jhm.

CAP. XXXV.

30. *E Moise disse à i figliuoli d'Israel, Riguardate, il Signore ha chiamato per nome Besaleel, figliuolo di Vri, figliuolo di Hur, de la tribu di Iuda.*

31. *E l'ha ripieno de lo Spirito di Dio, di sapienza, d'intelligenza, di scienza, e d'ogni arte.*

32. *Per ritrouare inuentioni per operare ne l'oro, ne lo argento, e nel rame:*

33. *Et in artificio di gioie per legarle, e ne l'artificio di legname per operare in ogni artificio d'inuentione.*

34. *Ha dato di piu nel suo cuore, che posi insegnare, egli & Aholiab figliuolo di Ahisamach, de la trib u di Dan:*

35. *E gli ha riempiti di sapienza di cuore per fare ogni opera di architettura, di lauor sottile, e di raccamo in hiacintho, porpora, scarlatto, e bisso, ancora in tessere; facendo ogni opera, e ritrouando de le inuentioni.*

CAP. XXXVI.

1. *Besaleel dunque & Aholiab, & ogni huomo sauio di cuore, à iquali il Signore haueua dato sapienza & intelligenza à saper fare ogni opera pel seruitio del santuario; fecero, dico, tutte le cose che'l Signore haueua comandato.*

2. *E Moise haueua chiamato Besaleel, & Aholiab, e tutti gli huomini sauii di cuore, nel cuore dequali il Signore haueua messa la sapienza; & ogniuno, che'l suo cuore l'haueua eccitato per andare à far quella opera.*

3. *Essi adunque presero dinanzi à Moise tutta l'offerta che i figliuoli d'Israel haueano portata per l'opera del seruitio del santuario per farlo, & essi ogni giorno portauano à lui ancora l'offerta volontaria.*

לו

4 ויבאו כל־החכמים העשים את כל־מלאכת הקדש איש־איש ממלאכתו אשר־המה עשים:

5 ויאמרו אל־משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר־צוה יהוה לעשת אתה:

6 ויצו משה ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה אל־יעשו־עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא:

7 והמלאכה היתה דים לכל־המלאכה לעשות אתה והותר:

8 ויעשו כל־חכם־לב בעשי המלאכה את־המשכן עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים מעשה חשב עשה אתם:

9 ארך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת לכל־היריעת:

10 ויחבר את־חמש היריעת אחת אל־אחת וחמש יריעת חבר אחת אל־אחת:

11 ויעש ללאת תכלת על שפת היריעה האחת מקצה במחברת כן עשה בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית:

12 חמשים ללאת עשה ביריעה האחת וחמשים ללאת עשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית מקבילת הללאת אחת אל־אחת:

לו

4 ואתון כל חכימיא דעבדין ית כל עבידת קודשא גבר גבר מעבידתיה דאינון עבדין:

5 ואמרו למשה למימר מסגן עמא לאיתאה מיסת פולחנא לעבידתא דפקיד יי למעבד יתה:

6 ופקיד משה ואעברו כרוז במשריתא למימר גבר ואתתא לא יעבדון עוד עבידתא לאפרשות קודשא ופסק עמא מלאיתאה:

7 ועבידתא הות מיסת לכל עבידתא למעבד יתה ואשתאר:

8 ועבדו כל חכימי לבא בעבדי עבידתא ית משכנא עשר יריען דבוץ שזיר ותכלא וארגונא וצבע זהורי צורת כרובין עובד אומן עבד יתהון:

9 אורכא דיריעתא חדא עשרין ותמני אמין ופותיא ארבע אמין דיריעתא חדא משחתא חדא לכל יריעתא:

10 ולפיף ית חמש יריען חדא עם חדא וחמש יריען לפיף חדא עם חדא:

11 ועבד ענובין דתכלא על שפתא דיריעתא חדא מסטרא דבית לופי כן עבד בשפתא דיריעתא בסיטרא דבית לופי תנינא:

12 חמשין ענובין עבד ביריעתא חדא וחמשין ענובין עבד בסיטרא דיריעתא דבית לופי תנינא מכוונן ענוביא חדא לקביל חדא:

λς.

4. Καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔργον ὃ αὐτοὶ εἰργάζοντο.

5. Καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν, ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς παρὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι.

6. Καὶ προσέταξε Μωϋσῆς, καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ λέγων, ἀνὴρ καὶ γυνὴ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου· καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν.

7. Καὶ τὰ ἔργα ἦν αὐτοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι αὐτὰ, καὶ προσκατέλιπον.

8. Καὶ ἐποίησε πᾶς σοφὸς ἐν τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὴν σκηνὴν δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου· χερουβὶμ ἐργασίᾳ ὑφάντου ἐποίησεν αὐτάς.

9. Τὸ μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πηχέων, καὶ τὸ εὖρος τεσσάρων πηχέων ἡ αὐλαία ἡ μία ἦν· μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις ταῖς αὐλαίαις.

10. Πέντε τὰς αὐλαίας ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας· καὶ πέντε αὐλαῖαι ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας.

11. Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτως ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ.

12. Πεντήκοντα τὰς ἀγκύλας ἐποίησε τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλήλας ἑκάστῃ.

CAP. XXXVI.

4. Vnde artifices venire compulsi, dixerunt Moysi,

5. Plus offert populus quàm necessarium est.

6. Iussit ergo Moyses præconis voce cantari: Nec vir nec mulier quicquam offerat ultra in opere sanctuarii. Sicque cessatum est à muneribus offerendis.

7. Eo quòd oblata sufficerent & superabundarent.

8. Feceruntq; omnes corde sapientes ad explendum opus tabernaculi, cortînas decem de bysso retorta, & hyacintho, & purpura coccoque bis tincto, opere vario, & arte polymita:

9. Quarum una habebat in longitudine viginti octo cubitos, & in latitudine quatuor. una mensura erat omnium cortinarum.

10. Coniunxitque cortînas quinque, alteram alteri, & alias quinque sibi invicem copulavit.

11. Fecit & ansas hyacinthinas in ora cortînæ unius ex utroq; latere, & in ora cortinæ alterius similiter.

12. Vt contra se invicem venirent ansæ, & mutuò iungerentur.

Das XXXVI. Capitel.

4. Da kamen alle Weisen / die am werck des Heiligthumbs arbeiten / ein jeglicher seines wercks / daß sie machten.

5. Vnnd sprachen zu Mose: Das Volck bringt zu viel / mehr denn zum werck dieses Diensts not ist / das der HERR zu machen gebotten hat.

6. Da gebot Mose / daß man ruffen ließ durchs Lager: Niemand thu mehr zur Hebe des Heiligthumbs. Da höret das Volck auff zu bringen.

7. Denn des dings war gnug zu allerley werck / das zu machen war / vnnd noch übrig.

8. Also machten alle Weise Männer vnter den arbeitern am werck / die Wonung / zehen Teppiche von gezwirnter weisser Seiden / geler Seiden / Scharlacken / Rosinrot / Cherubim künstlich.

9. Die leng eines Teppichs war acht vnd zweintzig ellen / vnnd die breit vier ellen / vnd waren alle in einer maß.

10. Vnnd er hefftet ja fünff Teppich zusammen / einen an den andern.

11. Vnd machet gele schleufflein an eines jeglichen Teppichs ort / da sie zusammen gefüget werden.

12. Ja funfftzig schleufflein an einem Teppich / damit einer den andern fasset.

CAP. XXXVI.

4. Pertanto tutti i sapienti, i quali faceuano tutta l'opera del santuario, andorono, lasciando ciascuno l'opera che faceua.

5. E parlorono à Moise, dicendo: Il popòlo offerendo porta piu che non fa bisogno al ministerio per far l'opera che'l Signore hà comandata che si faccia.

6. Moise dunque comandò che si bandisse nel campo, dicendo: Che huomo e donna non faccia no piu opere per offerirle al santuario: è cosi fu vietato al popolo di offerire.

7. Perche la sostanza era lor sufficiente per fare tutta quella opera, e ne auanzaua.

8. Ora tutti i sauii di cuore fra quelli che faceuano l'opera, fecero il tabernacolo de le dieci cortine di bisso filato, di hiacintho, di porpora e di scarlatto; le fecero co i Cherubini di artifitio sottile.

9. La lunghezza di vna cortina era di ventiotto gomiti, e la larghezza di vna cortina di quattro gomiti: vna medesima misura era à tutte le cortine.

10. Dipoi congiunse cinque cortine l'vna con l'altra, e le altre cinque le congiunse l'vna con l'altra.

11. Fece ancoro i cappietti di hiacintho su l'orlo d'vna cortina ne la estremità de la congiuntione, cosi fece ne l'orlo de l'vltima cortina ne la congiuntione de la seconda.

12. Fece cinquanta cappietti in vna cortina e cinquanta cappietti ne la estremità de l'altra cortina, che era ne la congiuntura de la seconda: i cappietti erano opposti l'vno à l'altro.

לו

13 ועבד חמשין פורפין דדהב ולפיף ית יריעתא חדא עם חדא בפורפיא והוה משכנא חד׃
14 ועבד יריען דמעזי לפרסא על משכנא חד עשרי יריען עבד יתהון׃
15 אורכא דיריעתא חדא תלתין אמין וארבע אמין פותיא דיריעתא חדא משחתא חדא לחד עשרי יריען׃
16 ולפיף ית חמש יריען לחוד וית שית יריען לחוד׃
17 ועבד ענובין חמשין על ספתא דיריעתא בסיטרא דבית לופי וחמשין ענובין עבד על ספתא דיריעתא דבית לופי תנינא׃
18 ועבד פורפין דנחשא חמשין ללפיף ית משכנא למהוי חד׃
19 ועבד חופאה למשכנא דמשכי דדכרי מסמקי וחופאה דמשכי ססגונא מלעילא׃
20 ועבד ית דפיא למשכנא דאעי שטין קימין׃
21 עשר אמין אורכא דדפא ואמתא ופלגות אמתא פותיא דדפא חד׃
22 תרתין צירין לדפא חד משלבין חד לקביל חד כן עבד לכל דפי משכנא׃
23 ועבד ית דפיא למשכנא עשרין דפין להות עיבר דרומא׃
24 וארבעין סמכין דכסף עבד תחות עשרין דפין תרין סמכין תחות דפא חד לתרין צירוהי ותרין סמכין תחות דפא חד לתרין צירוהי׃

לו

13 ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעת אחת אל אחת בקרסים ויהי המשכן אחד׃
14 ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת עשה אתם׃
15 ארך היריעה האחת שלשים באמה וארבע אמות רחב היריעה האחת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת׃
16 ויחבר את חמש היריעת לבד ואת שש היריעת לבד׃
17 ויעש ללאת חמשים על שפת היריעה הקיצנה במחברת וחמשים ללאת עשה על שפת היריעה החברת השנית׃
18 ויעש קרסי נחשת חמשים לחבר את האהל להית אחד׃
19 ויעש מכסה לאהל ערת אילם מאדמים ומכסת ערת תחשים מלמעלה׃
20 ויעש את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים׃
21 עשר אמת ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד׃
22 שתי ידת לקרש האחד משלבת אחת אל אחת כן עשה לכל קרשי המשכן׃
23 ויעש את הקרשים למשכן עשרים קרשים לפאת נגב תימנה׃
24 וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו׃

λϛ.

13. Καὶ ἐποίησε κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς· καὶ συνῆψε τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις, καὶ ἐγένετο ἡ σκηνὴ μία.

14. Καὶ ἐποίησε δέρρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τὴν σκηνήν· ἕνδεκα δέρρεις ἐποίησεν αὐτάς.

15. Τὸ μῆκος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς ἦν τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς· μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν ταῖς ἕνδεκα δέρρεσι.

16. Καὶ συνῆψε τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό.

17. Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ χείλους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς τῆς ἀνὰ μέσον, κατὰ τὴν συμβολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας.

18. Καὶ ἐποίησε κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ συνῆψε τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκύλων, καὶ συνῆψε τὰς δέρρεις· καὶ ἐγένετο ἕν.

19. Καὶ ἐποίησε κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν.

20. Καὶ ἐποίησε στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων.

21. Δέκα πήχεων τὸν στῦλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός.

22. Δύο ἀγκωνίσκοι τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ ἀντιπίπτοντες ἕτερος τῷ ἑτέρῳ. Οὕτως ἐποίησε πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς.

23. Καὶ ἐποίησε τοὺς στύλους τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς νότον.

24. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ἐποίησε τοῖς εἴκοσι στύλοις. δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

CAP. XXXVI.

13. Vnde & quinquaginta fudit circulos aureos, qui morderent cortinarum ansas, & fieret unum tabernaculum.

14. Fecit & saga undecim, de pilis caprarum ad operiendum tectum tabernaculi:

15. Vnum sagum in longitudine habebat cubitos triginta, & in latitudine cubitos quatuor, unius mensuræ erant omnia saga.

16. Quorum quinque iunxit seorsum, & sex alia separatim.

17. Fecitq; ansas quinquaginta in ora sagi unius, & quinquaginta in ora sagi alterius ut sibi invicem iungerentur.

18. Et fibulas æneas quinquaginta, quibus necteretur tectum, ut unum pallium ex omnibus sagis fieret.

19. Fecit & opertorium tabernaculi de pellibus arietum rubricatis: aliudque desuper velamentum de pellibus ianthinis.

20. Fecit & tabulas tabernaculi de lignis setim stantes.

21. Decem cubitorum erat longitudo tabulæ unius: & unum ac semis cubitum latitudo retinebat.

22. Binæ incastraturæ erant per singulas tabulas, ut altera alteri iungeretur, Sic fecit in omnibus tabernaculi tabulis.

23. E quibus viginti ad plagam meridianam erant cõtra Austrum.

24. Cum quadraginta basibus argenteis, Duæ bases sub una tabula ponebantur ex utraq; parte angulorum, ubi incastraturæ laterum in angulis terminantur.

Das XXXVI. Capitel.

13. Vnd machet funfftzig gülden hecklein/vnnd fuget die Teppich mit den hecklein einen an den andern zusammen/daß eine Wonung würde.

14. Vnd er macht eilff Teppich von Zigenhaaren / zur Hütten vber die Wonung.

15. Dreissig ellen lang/vnnd vier ellen breit / alle in einer maß.

16. Vnnd füget jhr fünff zusammen auff ein theil/vnnd sechs zusammen auffs ander theil.

17. Vnd macht ja fünfftzig schleufflein an jeglichen Teppich am ort / damit sie zusammen geheftet würden.

18. Vnnd macht ja funfftzig ehrne Hecklein / damit die Hütte zusammen inn eins gefüget würde.

19. Vnnd macht eine decke vber die Hütten von rötlichen Widerfellen/vnd vber die noch eine Decke von Dachsfellen.

20. Vnd machet bretter zur Wonung von förn holtz/die stehen sollen.

21. Ein jeglichs zehen ellen lang/vnd anderthalb ellen breit.

22. Vnd an jeglichem zwen zapffen / damit eins an das ander gesetzt würde. Also macht er alle bretter zur Wonung.

23. Das derselben bretter zweintzig gegen Mittag stunden.

24. Vnd macht viertzig silbern füsse drunter/vnter jeglich bret zwen füsse / an seine zwen zapffen.

CAP. XXXVI.

13. Fece ancora cinquanta vncini di oro, e congiunse le cortine, l'vna con l'altra congli vncini: e cosi fu fatto vn tabernacolo.

14. Fece inoltre le cortine di pelli di capre per pauiglione sopra il tabernacolo, e furono vndici cortine.

15. La lunghezza di vna cortina era di trenta gomiti e la larghezza di vna cortina di quattro gomiti: vna medesima misura era à le vndici cortine.

16. E congiunse cinque cortine à parte, e sei cortine à parte.

17. Fece ancor cinquanta cappietti ne l'orlo de la cortina nel fine de la congiuntura: fece parimente cinquanta cappietti ne l'orlo de la congiuntura de la seconda cortina.

18. Fece dipiu cinquanta vncini di rame per congiugnere il pauiglione, à fin che fusse vno.

19. Oltra di questo fece la coperta al pauiglione di pelli di montoni tinte in rosso, e la coperta di sopra di pelli di tassi.

20. Fece ancora de le tauole al tabernacolo di legni di Sittim, che stauano ritte.

21. La lunghezza di vna tauola era di dieci gomiti, e la larghezza di ciascuna tauola di vn gomito e mezza.

22. Due sostegni erano à ciascuna tauola disposti à guisa di scaloni di scale, l'vno di rimpetto à l'altro: cosi fece à tutte le tauole del tabernacolo.

23. Fece, dico, le tauole al tabernacolo, cioè, venti tauole dal lato del Mezzo giorno australe.

24. E fece quaranta base di argento sotto le venti tauole, due base sotto vna tauola per, le sue due incastrature, e due base sotto l'altra tauola per le sue due incastrature.

לו

25 ולסטר משכנא ת
תנינא לרוח צפונא עבד
עשרין דפין:
26 וארבעין סמכיהון
דכסף תרין סמכין תחות
דפא חד ותרין סמכין
תחות דפא חד:
27 ולסיפי משכנא
מערבא עבד שתא דפין:
28 ותרין דפין עבד לזוית
משכנא בסופיהון:
29 והוו מכוונין מלרע
וכחדא הוו מכוונין
ברישיהון אל עזקתא
חדא כן עבד לתרויהון
לתרתין זוין:
30 והוו תמניא דפין
וסמכיהון דכסף שתא
עשר סמכין תרין סמכין
תרין סמכין תחות דפא
חד:
31 ועבד עברי דאעי
שטין חמשא לדפי סטר
משכנא חד:
32 וחמשא עברין לדפי
סטר משכנא תנינא
וחמשא עברין לדפי סטר
משכנא לסופיהון מ
מערבא:
33 ועבד ית עברא
מציעאה לאעברא בגו
דפיא מן סיפי לסיפי:
34 וית דפיא חפא
דהבא וית עזקתהון עבד
דהבא אתרא לעבריא
וחפא ית עבריא דהבא:
35 ועבד ית פרוכתא
תכלא וארגונא וצבע
זהורי ובוץ שזיר עובד
אומן עבד יתהון צורת
כרובין:
36 ועבד לה ארבעה
עמודי שטין וחפינון דהבא
ווירון דהבא ואתיך להון
ארבעה סמכין דכסף:
37 ועבד פרסא לתרע
משכנא דתכלא וארגונא
וצבע זהורי ובוץ שזיר
עובד צייר:

לו

25 ולצלע המשכן השנית לפאת
צפון עשה עשרים קרשים:
26 וארבעים אדניהם כסף שני
אדנים תחת הקרש האחד ושני
אדנים תחת הקרש האחד:
27 ולירכתי המשכן ימה עשה
ששה קרשים: 28 ושני קרשים
עשה למקצעת המשכן בירכתים:
29 והיו תואמם מלמטה ויחדו
יהיו תמים אל־ראשו אל־הטבעת
האחת כן עשה לשניהם לשני
המקצעת: 30 והיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה עשר
אדנים שני אדנים שני אדנים
תחת הקרש האחד: 31 ויעש
בריחי עצי שטים חמשה לקרשי
צלע־המשכן האחת:
32 וחמשה בריחם לקרשי צלע־
המשכן השנית וחמשה בריחם
לקרשי המשכן לירכתים ימה:
33 ויעש את־הבריח התיכן
לברח בתוך הקרשים מן־הקצה
אל־הקצה:
34 ואת־הקרשים צפה זהב ואת־
טבעתם עשה זהב בתים לבריחם
ויצף את־הבריחם זהב:
35 ויעש את־הפרכת תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש
משזר מעשה חשב עשה אתה
כרבים:
36 ויעש לה ארבעה עמודי
שטים ויצפם זהב וויהם זהב
ויצק להם ארבעה אדני־כסף:
37 ויעש מסך לפתח האהל
תכלת וארגמן ותולעת שני
ושש משזר מעשה רקם:

λϛ.

25. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς βορρᾶν εἴκοσι στύλους.

26. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς, δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

27. Καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς, κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν, ἐποίησεν ἓξ στύλους.

28. Καὶ δύο στύλους ἐποίησεν ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων.

29. Καὶ ἦσαν ἐξ ἴσου κάτωθεν, καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἦσαν ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν. οὕτως ἐποίησεν ἀμφοτέραις ταῖς γωνίαις ταῖς δυσί.

30. Καὶ ἦσαν ὀκτὼ στῦλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

31. Καὶ ἐποίησε μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τοῖς στύλοις, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς.

32. Καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ. καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν.

33. Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀνὰ μέσον τῶν στύλων διικνεῖτο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. καὶ τοὺς στύλους κατεχρύσωσεν χρυσίῳ.

34. Καὶ τοὺς δακτυλίους αὐτῶν ἐποίησε χρυσοῦς εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσι καὶ κατεχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ.

35. Καὶ ἐποίησε καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησεν αὐτὸ χερουβίμ.

36. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ. καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ.

37. Καὶ ἐποίησεν ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ.

CAP. XXXVI.

25. Ad plagam quoque tabernaculi quæ respicit ad Aquilonem, fecit viginti tabulas.

26. Cum quadraginta basibus argenteis, duas bases per singulas tabulas.

27. Contra Occidentem verò (id est, ad eam partem tabernaculi quæ mare respicit) fecit sex tabulas.

28. Et duas alias per singulos angulos tabernaculi retrò:

29. Quæ iunctæ erant à deorsum usque sursum, & in unam compaginem pariter ferebantur. Ita fecit ex utraque parte per angulos:

30. Vt octo essent simul tabulæ, & haberent bases argenteas sedecim, binas scilicet bases sub singulis tabulis.

31. Fecit & vectes de lignis setim, quinque ad continendas tabulas unius lateris tabernaculi.

32. Et quinque alios ad alterius lateris coaptandas tabulas: & extra hos, quinque alios vectes ad occidẽtalem plagam tabernaculi contra mare.

33. Fecit quoque vectem alium, qui per medias tabulas ab angulo usque ad angulum perveniret.

34. Ipsa autem tabulata deauravit, fusis basibus earum argenteis, Et circulos eorum fecit aureos, per quos vectes induci possent: quos & ipsos laminis aureis operuit.

35. Fecit & velum de hyacintho, & purpura, vermiculo, ac bysso retorta, opere polymitario, varium atque distinctum:

36. Et quatuor columnas de lignis setim, quas cum capitibus deauravit, fusis basibus earum argenteis.

37. Fecit & tentorium in introitu tabernaculi ex hyacintho, purpura, vermiculo, byssoq; retorta, opere plumarii.

Das XXXVI. Capitel.

25. Also zur andern seiten der Wonung / gegen mitternacht / macht er auch zweintzig Bretter.

26. Mit viertzig silbern füssen / vnter jeglich bret zwen füsse.

27. Aber hinden an der Wonung gegen dem abend / machet er sechs bretter.

28. Vnnd zwey ander hinden an den zwo ecken der Wonung.

29. Daß ein jeglichs der beider / sich mit seinen ortbret von vnten auff gesellet / vnnd oben am haupt zusammen keme / mit einer klammer.

30. Das der bret acht würden / vnnd sechtzehen silbern füsse / vnter jedlichem zwen füsse.

31. Vnd er machet rigel von förnholtz / fünff zu den Brettern auff der einen seiten der Wonung.

32. Vnd fünffe auff der andern seiten / vnd fünff hinden an gegen dem abend.

33. Vnd machet die rigel / daß sie mitten an den brettern durchhin gestossen würden / von einem ende zum andern.

34. Vnnd vberzog die bretter mit golde / Aber jhre rincken macht er von gold zu den Rigeln / vnnd überzog die rigel mit golde.

35. Vnnd machet den Fürhang mit den Cherubim dran / künstlich mit geler seiden / Scharlacken / Rosinrot / vnd gezwirnter weisser seiden.

36. Vnnd machte zu dem selben vier Seulen von förnholtz / vnnd überzog sie mit gold / vnnd jre köpffe von golde / vnd goß dazu vier silbern füsse.

37. Vnd machet ein tuch inn der thür der Hütten von geler Seiden / Scharlacken / Rosinrot / vnd gezwirnter weisser Seiden gestickt.

CAP. XXXVI.

25. *Nel'altro lato del tabernacolo cioè nel lato verso Aquilone fece venti tauole.*

26. *E le quaranta base di argento di quelle; due base sotto vna tauola, e due base sotto l'altra tauola.*

27. *Ma nel lato del tabernacolo verso Occidente fece sei tauole.*

28. *E fece due tauole su i cantoni del tabernacolo ne due lati.*

29. *Et erano congiunte di sotto, e parimente congiunte di sopra con vno anello: cosi fece à l'vna & à l'altra ne due cantoni.*

30. *Furono dunque otto tauole e base di argento; cioè due base sotto ciascuna tauola.*

31. *Fece ancora le stanghe di legni di Sittim, cinque per le tauole di vn lato del tabernacolo;*

32. *E cinque stanghe per le tauole de l'altro lato del tabernacolo, e cinque stanghe per le tauole del lato del tabernacolo ne due lati verso Occidente.*

33. *Fece parimente la stanga del mezzo, ac cioche passasse pel mezzo de le tauole da l'vn lato à l'altro.*

34. *E coprì le tauole d'oro, e fece i loro anelli d'oro, pe i quali si mettessero le stanghe, e coprì le stanghe d'oro.*

35. *Fece ancora il velo di hiacintho, di porpora, di scarlatto, e di bisso filato, facendolo d'opra sottile con Cherubini.*

36. *E gli fece quattro antenne di legni di Sittim, e le coprì d'oro: ma i loro vncini erano d'oro; e fuse per esso quattro base di argento.*

37. *Fece encora il velo à l'entrata del tabernacolo, di hiacintho, di porpora, di scarlatto e di bisso filato con opera sottile.*

לו

38 וְאֶת־עַמּוּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת־וָוֵיהֶם וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם זָהָב וְאַדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת׃

לו

38 וְיָת עַמּוּדוֹהִי חַמְשָׁא וְיָת וָוֵיהוֹן וַחֲפָא רֵישֵׁיהוֹן וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דַּהֲבָא וְסַמְכֵיהוֹן חַמְשָׁא דִּנְחָשָׁא׃

λϛ.

38. Καὶ τοὺς στύλους αὐτοῦ πέντε, καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν· καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν χρυσίῳ. καὶ ἐχώνευσεν αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

לז

1 וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃

2 וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃

3 וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃

4 וַיַּעַשׂ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃

5 וַיָּבֵא אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן׃

6 וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ׃

7 וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃

8 כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה אֶת־הַכְּרֻבִים מִשְּׁנֵי קְצוֹוֹתָו׃

9 וַיִּהְיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים׃

10 וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃

לז

1 וַעֲבַד בְּצַלְאֵל יָת אֲרוֹנָא דְּאָעֵי שִׁטִּין תַּרְתֵּין אַמִּין וּפַלְגָּא אוּרְכֵּיהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָּא פּוּתְיֵהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָּא רוּמֵיהּ׃

2 וַחֲפָהִי דְּהַב דְּכֵי מִגַּו וּמִבָּרָא וַעֲבַד לֵיהּ זֵיר דִּדְהַב סְחוֹר סְחוֹר׃

3 וְאַתֵּיךְ לֵיהּ אַרְבַּע עִזְקָן דִּדְהַב עַל אַרְבַּע זָוְיָתֵיהּ וְתַרְתֵּין עִזְקָן עַל סִטְרֵיהּ חַד וְתַרְתֵּין עִזְקָן עַל סִטְרֵיהּ תִּנְיָנָא׃

4 וַעֲבַד אֲרִיחֵי דְּאָעֵי שִׁטִּין וַחֲפָא יָתְהוֹן דַּהֲבָא׃

5 וְאַעֵיל יָת אֲרִיחַיָּא בְּעִזְקָתָא עַל סִטְרֵי אֲרוֹנָא לְמִטַּל יָת אֲרוֹנָא׃

6 וַעֲבַד כַּפֻּרְתָּא דִּדְהַב דְּכֵי תַּרְתֵּין אַמִּין וּפַלְגָּא אוּרְכַּהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָּא פּוּתְיַהּ׃

7 וַעֲבַד תְּרֵין כְּרוּבִין דִּדְהַב נְגִיד עֲבַד יָתְהוֹן מִתְּרֵין סִטְרֵי כַּפֻּרְתָּא׃

8 כְּרוּב חַד מִסִּטְרָא מִכָּא וּכְרוּב חַד מִסִּטְרָא מִכָּא מִן כַּפֻּרְתָּא עֲבַד יָת כְּרוּבַיָּא מִתְּרֵין סִטְרוֹהִי׃

9 וַהֲווֹ כְרוּבַיָּא פְּרִיסָן גַּדְפֵיהוֹן לְעֵילָא מְטַלִּין בְּגַדְפֵיהוֹן עַל כַּפֻּרְתָּא וְאַפֵּיהוֹן חַד לָקֳבֵיל חַד לָקֳבֵיל כַּפֻּרְתָּא הֲווֹ אַפֵּי כְרוּבַיָּא׃

10 וַעֲבַד יָת פָּתוֹרָא דְּאָעֵי שִׁטִּין תַּרְתֵּין אַמִּין אוּרְכֵּיהּ וְאַמְּתָא פּוּתְיֵהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָּא רוּמֵיהּ׃

ΚΕΦΑΛ. λζ'.

1. Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πήχεων καὶ ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος.

2. Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον στρεπτὸν χρυσοῦν κύκλῳ.

3. Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς. δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον.

4. Καὶ ἐποίησεν ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ.

5. Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς.

6. Καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων καὶ ἡμίσεος τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος.

7. Καὶ ἐποίησε δύο χερουβὶμ χρυσοῦ τορευτά, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου.

8. Χερουβ ἕνα ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ χερουβ ἕνα ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ἐποίησε τοὺς δύο χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ.

9. Καὶ ἦσαν οἱ δύο χερουβὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα· εἰς τὸ ἱλαστήριον ἦσαν τὰ πρόσωπα τῶν χερουβίμ.

10. Καὶ ἐποίησε τράπεζαν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος.

CAP. XXXVI.

38. Et columnas quinque cum capitibus ſuis, quas operuit auro, baſeſque earum fudit æneas.

CAP. XXXVII.

1. Fecit autem Beſeleel & arcam de lignis ſetim, habentem duos ſemis cubitos in longitudine, & cubitum ac ſemiſſem in latitudine, altitudo quoque unius cubiti fuit & dimidii:

2. Veſtivitq; eam auro puriſſimo intus ac foris. Et fecit illi coronam auream per gyrum.

3. Conflans quatuor annulos aureos per quatuor angulos eius: duos annulos in latere uno, & duos in altero.

4. Vectes quoque fecit de lignis ſetim, quos veſtivit auro.

5. Et quos miſit in annulos qui erant in lateribus arcæ, ad portandum eam.

6. Fecit & propitiatorium, id eſt, oraculum, de auro mundiſſimo, duorum cubitorum & dimidii in longitudine, & cubiti ac ſemis in latitudine.

7. Duos etiam Cherubim ex auro ductili, quos poſuit ex utraque parte propitiatorii:

8. Cherub unum in ſummitate unius partis, & Cherub alterum in ſummitate partis alterius: duos Cherubim in ſingulis ſummitatibus propitiatorii.

9. Extendentes alas, & tegentes propitiatorium, ſeq; mutuò & illud reſpicientes.

10. Fecit & menſam de lignis ſetim in longitudine duorum cubitorum, & in latitudine unius cubiti, quæ habebat in altitudine cubitum ac ſemiſſem.

Das XXXVI. Capitel.

38. Vnd fünff Seulen dazu mit jren köpffen/vnnd vberzog jhre köpffe vnnd reiffe mit golde / vnd fünff ehrne füſſe dran.

Das XXXVII. Capitel.

VNnd Bezaleel machet die Lade von förnholtz/dritthalb ellen lang/anderthalb ellen breit vnd hoch.

2. Vnd vberzoch ſie mit feinem golde/inwendig vnd außwendig. Vnd macht jhr einen gülden krantz vmbher.

3. Vnnd goß vier gülden rincken an jhre vier ecken / auff jeglicher ſeiten zwen.

4. Vnnd machet ſtangen von förnholtz/vnd vberzoch ſie mit golde.

5. Vnnd thet ſie in die rincken an der Laden ſeiten/daß man ſie tragen kont.

6. Vnd machet den Gnadenſtul von feinem Golde/dritthalb ellen lang vnd anderthalb ellen breit.

7. Vnd machet zwen Cherubim/von dichtem Golde / an die zwey ende des Gnadenſtuls.

8. Einen Cherub an diſem ende/den andern an jenem ende.

9. Vnnd die Cherubim breitten jhre flügel auß/von oben her/vnnd deckten damit den Gnadenſtul. Vnd jhr antlitz ſtunden gegen ander/vnnd ſahen auff den Gnadenſtul.

10. Vnnd er macht den Tiſch von förn holtz / zwo ellen lang / eine ellen breit / vnd anderthalb ellen hoch.

CAP. XXXVI.

38. E le ſue cinque colonne & i loro vncini, e coprì i capitelli di quelle & i loro circuli d'oro; ma coprì di rame le loro cinque baſe.

CAP. XXXVII

1. Dapoi Beſaleel fece l'arca di legni di Sittim: la ſua lunghezza era di due gomiti e mezzo, e la ſua larghezza di vn gomito e mezzo, e la ſua altezza ancora di vn gomito e mezzo.

2. E la coperſe d'oro fino di dentro e di fuori, e le fece à l'intorno vna corona d'oro.

3. E le fuſe quattro anelli d'oro à i quattro ſuoi cantoni: cioè due anelli in vno de ſuoi lati, e due anelli ne l'altro ſuo lato.

4. Fece ancora le ſtanghe di legni di Sittim, e le coperſe d'oro.

5. E cacciò le ſtanghe ne gli anelli de lati de l'arca per portarla.

6. Fece ancora il propitiatorio d'oro puro, la ſua lunghezza era di due gomiti e mezzo, e la ſua larghezza di vn gomito e mezzo.

7. E fece i due Cherubini d'oro battuto de ne le due eſtremità del propitiatorio.

8. Cioè vn Cherubino da la eſtremità di quà e l'altro Cherubino da la eſtremità di là: fece i Cherubini ne le due eſtremità del propitiatorio.

9. Et i Cherubini diſtendeuano le loro ali in alto, coprendo il propitiatorio con le loro ale: e le loro faccie l'vna verſo l'altra: e le faccie de Cherubini erano verſo il propitiatorio.

10. Fece inoltre la tauola di legni di Sittim, la ſua lunghezza era di due gomiti, e la ſua larghezza di vn gomito, ma la ſua altezza di vn gomito e mezzo.

לז

11 וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃
12 וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וַיַּעַשׂ זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃
13 וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃
14 לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ הַטַּבָּעֹת בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃
15 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃
16 וַיַּעַשׂ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשֻּׁלְחָן אֶת־קְעָרֹתָיו וְאֶת־כַּפֹּתָיו וְאֵת מְנַקִּיֹּתָיו וְאֶת־הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֵן זָהָב טָהוֹר׃
17 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ׃
18 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃
19 שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנֶה אֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃
20 וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃
21 וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה׃

לז

11 וַחֲפָא יָתֵיהּ דְּהַב דְּכֵי וַעֲבַד לֵיהּ זֵיר דִּדְהַב סְחוֹר סְחוֹר׃
12 וַעֲבַד לֵיהּ גְּדַנְפָא רוּמֵיהּ פּוּשְׁכָּא סְחוֹר סְחוֹר וַעֲבַד זֵיר דִּדְהַב לִגְדַנְפֵיהּ סְחוֹר סְחוֹר׃
13 וְאַתִּיךְ לֵיהּ אַרְבַּע עִזְקָן דִּדְהַב וִיהַב יָת עִזְקָתָא עַל אַרְבַּע זָוְיָתֵיהּ דִּלְאַרְבַּע רַגְלוֹהִי׃
14 לָקֳבֵיל גְּדַנְפָא הֲווֹ עִזְקָתָא אַתְרָא לַאֲרִיחַיָּא לְמִטַּל יָת פָּתוֹרָא׃
15 וַעֲבַד יָת אֲרִיחַיָּא דְּאָעֵי שִׁטִּין וַחֲפָא יָתְהוֹן דַּהֲבָא לְמִטַּל יָת פָּתוֹרָא׃
16 וַעֲבַד יָת מָנַיָּא דְּעַל פָּתוֹרָא יָת מְגִיסוֹהִי וְיָת בָּזִיכּוֹהִי וְיָת מְכִילָתֵיהּ וְיָת קַסְוָתָא דְּיִתְנְסַךְ בְּהוֹן דִּדְהַב דְּכֵי׃
17 וַעֲבַד יָת מְנַרְתָּא דִּדְהַב דְּכֵי נְגִיד עֲבַד יָת מְנַרְתָּא שִׁדַּהּ וּקְנַהּ כַּלִּידַהָא חֵיזוּרַהָא וְשׁוֹשַׁנַּהָא מִינַּהּ הֲווֹ׃
18 וְשִׁיתָּא קְנִין נָפְקִין מִסִּטְרָהָא תְּלָתָא קְנֵי מְנַרְתָּא מִסִּטְרַהּ חַד וּתְלָתָא קְנֵי מְנַרְתָּא מִסִּטְרַהּ תִּנְיָנָא׃
19 תְּלָתָא כַּלִּידִין מְצַיְּרִין בְּקָנְיָא חַד חֵיזוּר וְשׁוֹשָׁן וּתְלָתָא כַּלִּידִין מְצַיְּרִין בְּקָנְיָא חַד חֵיזוּר וְשׁוֹשָׁן כֵּן לְשִׁיתָּא קְנִין דְּנָפְקִין מִן מְנַרְתָּא׃
20 וּבִמְנַרְתָּא אַרְבְּעָא כַּלִּידִין מְצַיְּרִין חֵיזוּרַהָא וְשׁוֹשַׁנַּהָא׃
21 וְחֵיזוּר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַּהּ וְחֵיזוּר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַּהּ וְחֵיזוּר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַּהּ לְשִׁיתָּא קְנִין דְּנָפְקִין מִינַּהּ׃

λζʹ.

11. Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ.

12. Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ, καὶ ἐποίησε στρεπτὸν κυμάτιον κύκλῳ τῇ στεφάνῃ.

13. Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπέθηκε τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς.

14. Ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην. ἦσαν οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν.

15. Καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν.

16. Καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσίου καθαροῦ.

17. Καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ἐποίησε τὴν λυχνίαν. ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἦσαν.

18. Ἓξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων· τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους αὐτῆς τοῦ ἑνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου.

19. Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ, σφαιρωτὴρ, καὶ κρίνον. καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ, σφαιρωτὴρ, καὶ κρίνον. οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.

20. Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ, οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς.

21. Ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.

CAP. XXXVII.

11. Circumdeditq́ue eam auro mundiſſimo, & fecit illi labium aureum per gyrum

12. Ipſiq́ue labio coronam auream interraſilem quatuor digitorum, & ſuper eandem alteram coronam auream.

13. Fudit & quatuor circulos aureos, quos poſuit in quatuor angulis per ſingulos pedes menſæ contra coronam:

14. Miſitq́ue in eos vectes, ut poſſit menſa portari.

15. Ipſos quoque vectes fecit de lignis ſetim, & circumdedit eos auro.

16. Et vaſa ad diverſos uſus menſæ, acetabula, phialas, & cyathos, & thuribula, ex auro puro, in quibus offerenda ſunt libamina.

17. Fecit & candelabrum ductile de auro mundiſſimo. De cuius vecte calami, ſcyphi, ſphærulæq́ue ac lilia procedebant:

18. Sex in utroque latere, tres calami ex parte una; & tres ex altera:

19. Tres ſcyphi in nucis modum per calamos ſingulos, ſphærulæq́ue ſimul & lilia: & tres ſcyphi inſtar nucis in calamo altero, ſphærulæq́ue ſimul & lilia. Æquum erat opus ſex calamorum, qui procedebant de ſtipite candelabri.

20. In ipſo autem vecte erāt quatuor ſcyphi in nucis modum, ſphærulæq́ue per ſingulos ſimul & lilia:

21. Et ſphærulæ ſub duobus calamis per loca tria, qui ſimul ſex fiant calami procedentes de vecte uno.

Das XXXVII. Capitel.

11. Vnd überzoch jn mit feinem Golde/vnd macht jm einen Gülden Krantz vmbher.

12. Vnd macht jhm eine Leiſten vmbher einer handtbreit hoch/vnnd macht einen Gulden Krantz vmb die Leiſten her.

13. Vnd goß dazu vier Gülden Rincken/vnd thet ſie an die vier ort/ an ſeinen vier Füſſen.

14. Hart an der Leiſten/daß die Stangen drinnen weren/ damit mann den Tiſch trüge.

15. Vnnd machet die Stangen von Förnholtz/vnd überzog ſie mit Goldt/ daß man den Tiſch damit trüge.

16. Vnd macht auch von feinem Golde das Gerete auff den Tiſch/ Schüſſeln/Becher/Kannen vnnd Schalen/ damit man auß vnd einſchencket.

17. Vnd macht den Leuchter von feinem dichten Goldt/ daran waren der Schafft mit Rhören/Schalen/Kneuffen vnd Blumen.

18. Sechs Rhören giengen zu ſeinen ſeiten auß/ zu jeglicher ſeiten drey Rhören.

19. Drey Schalen waren an jeglichem Rhor mit Kneuffen vnnd Blumen.

20. An dem Leuchter aber waren vier Schalen mit Kneuffen vnd Blumen.

21. Ja vnter zwo Rhören ein Knauff/ daß alſo ſechs Rhören auß jhm giengen.

CAP. XXXVII.

11. E la copri di oro fino e le fece vna corona d'oro à l'intorno.

12. Le fece ancora vna aggiunta à l'intorno di vn palmo: & à l'intorno di quella aggiunta, fece vna corona d'oro.

13. Le fuſe ancora quattro anelli d'oro, i quali meſſe ne quattro cantoni, ch' erano ne quattro ſuoi piedi.

14. Contra à quella aggiunta erano li anelli per i quali ſi metteſſero le ſtanghe per portar la tauola.

15. Fece inoltre le ſtanghe di legni di Sittim, lequali copri d'oro per portar la tauola.

16. E fece i vaſi, ch' erano ſopra la tauola, le ſue ſcodelle, i ſuoi cucchiali, le ſue tazze e le mappe d'oro puro, con lequali ſi douea verſare.

17. Fece ancora il candeliero d'oro fino battuto, il ſuo fuſto, & il ſuo cannone, i ſuoi calici i ſuoi pomi, i ſuoi fiori erano del medeſimo.

18. E ſei cannoni vſciuano da i lati di quello; tre cannoni del candeliero dal' uno de ſuoi lati, e tre cannoni da l'altro de ſuoi lati.

19. Tre calici in forma di mandola fatti erano in vn cannone, il pomo, & i fiori: e tre calici à guiſa di mandola fatti ne l'altro cannone il pomo & il fiore: e coſi à i ſei cannoni che vſciuano del candeliero.

20. E nel candeliero vi erano quattro calici fatti à guiſa di mandola, il ſuo pomo & i ſuoi fiori.

21. Et il pomo ſotto i due cannoni era del medeſimo, & l'altro pomo ſotto i due cannoni del medeſimo: & il terzo pomo ſotto i due cannoni del medeſimo: e coſi à i ſei cannoni che vſciuano di eſſo.

לז

22 חיזוריהון וקניהון מניה הוו כולה נגידא חדא דדהב דכי׃

23 ועבד ית בוציניה שבעא וציבתהא ומחתיתהא דדהב דכי׃

24 ככרא דדהב דכי עבד יתה וית כל מנהא׃

25 ועבד ית מדבח קטורת בוסמיא דאעי שטין אמתא אורכיה ואמתא פותיה מרבע ותרתין אמין רומיה מניה הוו קרנוהי׃

26 וחפא יתיה דהב דכי ית איגריה וית כותלוהי סחור סחור וית קרנוהי ועבד ליה זיר דדהב סחור סחור׃

27 ותרתין עיזקן דדהב עבד ליה מלרע לזיריה על תרתין זויתיה על תרין סטרוהי לאתרא לאריחיא למיטל יתיה בהון׃

28 ועבד ית אריחיא דאעי שטין וחפא יתהון דהבא׃

29 ועבד ית משחא דרבותא קודשא וית קטורת בוסמיא דכי עובד בוסמנו׃

לח

1 ועבד ית מדבח עלתא דאעי שטין חמש אמין אורכיה וחמש אמין פותיה מרבע ותלת אמין רומיה׃

2 ועבד קרנוהי על ארבע זויתיה מניה הואה קרנוהי וחפא יתיה נחשא׃

3 ועבד ית כל מאני מדבחא ית פסכתרותא וית מגרופיתא וית מזרקיא וית צנוריתא וית מחתיתא כל מנוהי עבד נחשא׃

לז

22 כפתריהם וקנתם ממנה היו כלה מקשה אחת זהב טהור׃

23 ויעש את נרתיה שבעה ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור׃

24 ככר זהב טהור עשה אתה ואת כל כליה׃

25 ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו היו קרנתיו׃

26 ויצף אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ויעש לו זר זהב סביב׃

27 ושתי טבעת זהב עשה לו מתחת לזרו על שתי צלעתיו על שני צדיו לבתים לבדים לשאת אתו בהם׃

28 ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב׃

29 ויעש את שמן המשחה קדש ואת קטרת הסמים טהור מעשה רקח׃

לח

1 ויעש את מזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו רבוע ושלש אמות קמתו׃

2 ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת׃

3 ויעש את כל כלי המזבח את הסירת ואת היעים ואת המזרקת את המזלגת ואת המחתת כל כליו עשה נחשת׃

λζ.

22. Καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες ἐξ αὐτῆς ἦσαν, ὅλοι τορευτοὶ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ.

23. Καὶ ἐποίησε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά· καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς χρυσίου καθαροῦ.

24. Τάλαντον χρυσίου καθαροῦ ἐποίησεν αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς.

25. Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πήχεως τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ πήχεως τὸ εὖρος αὐτοῦ τετράγωνον, καὶ δύο πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ· ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα αὐτοῦ.

26. Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ.

27. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ὑπὸ τὴν στεφάνην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ εἰς τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς αὐτοῦ εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐτοῖς.

28. Καὶ ἐποίησε τοὺς μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ.

29. Καὶ ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ.

ΚΕΦΑΛ. λη.

1. Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον ὁλοκαυτώματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος, τετράγωνον ἴσον τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ.

2. Καὶ ἐποίησε τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα· καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ χαλκῷ.

3. Καὶ ἐποίησε στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐποίησε χαλκᾶ.

CAP. XXXVII.

22. Et sphærulæ igitur, & calami ex ipso erant, universa ductilia ex auro purissimo.

23. Fecit & lucernas septem cum emunctoriis suis, & vasa ubi ea quæ emuncta sunt, extinguantur, de auro mundissimo.

24. Talentum auri appendebat candelabrum cum omnibus vasis suis.

25. Fecit & altare thymiamatis de lignis setim, per quadrum singulos habens cubitos, & in altitudine duos: è cuius angulis procedebant cornua.

26. Vestivitque illud auro purissimo cum craticula ac parietibus & cornibus.

27. Fecitque ei coronam aureolam per gyrum, & duos annulos aureos sub corona per singula latera, ut mittantur in eos vectes, & possit altare portari.

28. Ipsos autem vectes fecit de lignis setim, & operuit laminis aureis.

29. Composuit & oleum ad sanctificationis unguentum, & thymiamata de aromatibus mundissimis opere pigmentarii.

CAP. XXXVIII.

1. Fecit & altare holocausti de lignis setim, quinque cubitorum per quadrum, & trium in altitudine:

2. Cuius cornua de angulis procedebant, operuitque illud laminis æneis.

3. Et in usus eius paravit ex ære vasa diversa; lebetes, forcipes, fuscinulas, uncinos, & ignium receptacula.

Das XXXVII. Capitel.

22. Vnnd jhre Kneuffe vnnd Rhören daran/ vnd war alles auß dichtem feinem Goldt.

23. Vnnd macht die sieben Lampen/ mit jhren Liechtschneutzen/ vnd Leschnepffen/ von feinem Goldt.

24. Auß einem Centner feines Golds macht er jhn/ vnd alle seine Gerete.

25. Er macht auch den Reuchaltar von Förnholtz/ ein ellen lang vnd breit/ gleich viereckt/ vnd zwo ellen hoch/ mit seinen Hörnern.

26. Vnd überzog jn mit feinem Golde/ sein Dach vnnd seine Wende rings vmbher/ vnd seine Hörner.

27. Vnd macht jhm ein Krantz vmbher von Golde/ vnnd zween Gülden Rincken vnter dem Krantz/ zu beiden seiten/ daß mann Stangen drein thet/ vnd jhn damit trüge.

28. Aber die Stangen macht er von Förnholtz/ vnd überzog sie mit Golde.

29. Vnd macht die heilige Salbe vnd Reuchwerck/ von reiner Specerey nach Apotecker kunst.

Das XXXVIII. Capitel.

VNnd machte den Brandopfferaltar von Förnholtz/ fünff ellen lang vnd breit/ gleich viereckt/ vnnd drey ellen hoch.

2. Vnnd machte vier Hörner die auß jhm giengen/ auff seinen vier ecken/ vnd überzog jhn mit Ertz.

3. Vnnd macht allerley Gerethe zu dem Altar/ Aschentöpffe/ Schauffeln/ Becken/ Krewel/ Kolpfannen/ alles von Ertz.

CAP. XXXVII.

22. I loro pomi & i cannoni di quelli erano del medesimo: tutto il candeliero era vna massa, fatto col martello, d'oro fino.

23. Fece ancora le sue sette lucerne, e i suoi smoccolatoi co i suoi ricettacoli d'oro fino.

24. E con vn talento d'oro fino fece quello e tutti i suoi vasi.

25. Fece ancora lo altare de lo incensamento di legni di Sittim, la sua lunghezza di vn gomito, la sua larghezza di vn gomito quadrato: ma la sua altezza di due gomiti, i suoi corni erano del medesimo.

26. E lo coprì d'oro fino, cioè la sua coperta, e le sue cortine à l'intorno, & i suoi corni: e gli fece vn fregio d'oro à l'intorno.

27. Parimente gli fece due anelli d'oro sotto'l suo fregio ne suoi due cantoni de i suoi due lati per i quali si mettessero le stanghe per portarlo con esse.

28. E fece le stanghe di legni di Sittim, e le coprì d'oro.

29. Fece ancora l'oglio de la vntion santa, & il profumo di aromati eletti con opera di profumiero.

CAP. XXXVIII.

1. Fece ancora lo altare de l'holocausto di legni di Sittim: la sua lunghezza di cinque gomiti, e la sua larghezza di cinque gomiti, quadrato: e la sua altezza di tre gomiti.

2. E fece i suoi corni ne suoi quattro cantoni, & erano del medesimo: e lo coprì di rame.

3. Fece dipoi tutti i vasi de lo altare, cioè i calderoni, le granare, i bacini, la forchetta, e le bacinette: fece tutti i suoi vasi di rame.

לח

4 ועבד למדבחא סרדא עובד מצדתא דנחשא תחות סובביה מלרע עד פלגיה:

5 ואתיך ארבע עזקתא בארבע זויתא לסרדא דנחשא אתרא לאריחיא:

6 ועבד ית אריחיא דאעי שטין וחפא יתהון דנחשא:

7 ואעיל ית אריחיא בעזקתא על סטרי מדבחא למיטל יתיה בהון חליל לוחין עבד יתיה:

8 ועבד ית כיורא דנחשא וית בסיסיה דנחשא במחזית נשיא דאתין לצלאה בתרע משכן זמנא:

9 ועבד ית דרתא לרוח עיבר דרומא סרדי דרתא דבוץ שזיר מאה אמין:

10 עמודיהון עשרין וסמכיהון עשרין דנחשא ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף:

11 ולרוח ציפונא מאה אמין עמודיהון עשרין וסמכיהון עשרין דנחשא ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף:

12 ולרוח מערבא סרדין חמשין אמין עמודיהון עשרא וסמכיהון עשרא ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף:

13 ולרוח קידומא מדינחא חמשין אמין:

14 סרדין חמש עשרה אמין לעיברא עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא:

15 ולעיברא תנינא מיכא ומיכא לתרע דרתא סרדין חמש עשרה אמין עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא:

לח

4 ויעש למזבח מכבר מעשה רשת נחשת תחת כרכבו מלמטה עד חציו:

5 ויצק ארבע טבעת בארבע הקצות למכבר הנחשת בתים לבדים:

6 ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם נחשת:

7 ויבא את הבדים בטבעת על צלעת המזבח לשאת אתו בהם נבוב לחת עשה אתו:

8 ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד:

9 ויעש את החצר לפאת נגב תימנה קלעי החצר שש משזר מאה באמה:

10 עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף:

11 ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף:

12 ולפאת ים קלעים חמשים באמה עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה ווי העמדים וחשקיהם כסף:

13 ולפאת קדמה מזרחה חמשים אמה:

14 קלעים חמש עשרה אמה אל הכתף עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה:

15 ולכתף השנית מזה ומזה לשער החצר קלעים חמש עשרה אמה עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה:

λη'.

4. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν.

5. Καὶ ἐποίησε τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη· καὶ ὑπέθηκεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. καὶ ἦν ἡ ἐσχάρα ἕως ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου.

6. Καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιεχάλκωσεν αὐτοὺς χαλκῷ.

7. Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀναφορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν αὐτό. κοῖλον σανιδωτὸν ἐποίησεν αὐτό.

8. Καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

9. Καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν.

10. Καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

11. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

12. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πηχῶν, στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ.

13. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, πεντήκοντα πηχῶν.

14. Ἱστία πέντε καὶ δέκα πηχῶν τὸ κατὰ νώτου. καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

15. Καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πέντε καὶ δέκα πηχῶν· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς.

CAP. XXXVIII.

4. Craticulamque eius in modum retis fecit æneã, & subter eam in altaris medio arulam.

5. Fusis quatuor annulis per totidem retiaculi summitates, ad immittendos vectes ad portandum:

6. Quos & ipsos fecit de lignis setim, & operuit laminis æneis:

7. Induxitque in circulos qui in lateribus altaris eminebant. Ipsum autem altare non erat solidum, sed cavum tabulatis, & intus vacuũ

8. Fecit & labrum æneum cum basi sua de speculis mulierum quæ excubabant in ostio tabernaculi.

9. Fecit & atrium, in cuius australi plaga erant tentoria de bysso retorta, cubitorum centum;

10. Columnæ æneæ viginti cum basibus suis, capita columnarum & tota operis cælatura, argentea.

11. Æque ad septentrionalem plagam tentoria, columnæ, basesque, & capita columnarum eiusdem mensuræ, & operis ac metalli, erãt.

12. In ea verò plaga quæ ad Occidentem respicit; fuerunt tentoria cubitorum quinquaginta, columnæ decem cum basibus suis æneæ, & capita columnarum, & tota operis cælatura, argentea.

13. Porrò contra Orientem quinquaginta cubitorum parauit tentoria.

14. E quibus, quindecim cubitos, columnarum trium, cum basibus suis unum tenebant latus:

15. Et in parte altera (quia inter utraque introitum tabernaculi fecit) quindecim æquè cubitorum erant tentoria, columnæque tres, & bases totidem.

Das XXXVIII. Capitel.

4. Vnd macht am Altar ein Gitter/ wie ein Netze/ von Ertz vmbher/ von vnten auff biß an die helfft des Altars.

5. Vnnd goß vier Rincken / an die vier ort des Ehernen Gitters zu stangen.

6. Dieselben macht er von Förnholtz/ vnd überzog sie mit Ertz.

7. Vnd thet sie in die Rincken an den seiten des Altars / daß man jhn damit trüge. Vnd machet jhn inwendig hol.

8. Vnd machet das Handtfaß von Ertz/ vnd seinen Fuß auch von Ertz/ gegen den Weibern / die für der thür der Hütten des Stiffts dieneten.

9. Vnd er machet einen Vorhoff gegen Mittag mit einem vmbhang/ hundert ellen lang / von gezwirnter weisser Seiden.

10. Mit jhren zweintzig Seulen / vnd zweintzig Füssen von Ertz / aber jhre Kneuffe vnd Reiffe von Silber.

11. Desselben gleichen gegen Mitternacht hundert Ellen / mit zweintzig Seulen vnnd zweintzig Füssen / von Ertz / aber jhre Kneuffe vnd Reiffe von Silber.

12. Gegen dem Abendt aber funfftzig ellen/ mit zehen Seulen/ vnd zehen Füssen / aber jhre Kneuffe vnd Reiffe von Silber.

13. Gegen dem Morgen aber funfftzig ellen.

14. 15. Funfftzehen ellen auff jeglicher seiten des Thors am Vorhoff / ja mit drey Seulen/ vnd dreyen Füssen.

CAP. XXXVIII.

4. *Fece inoltre il criuello di rame à lo altare fatto à rete sotto il suo circuito di sotto insino al mezzo.*

5. *Fuse parimente quattro anelli ne le quattro estremità al criuello di rame, ne quali si mettessero le stanghe.*

6. *E fece le stanghe di legni di Sittim; e le coperse di rame.*

7. *E cacciò le stanghe in quelli anelli à i lati de lo altare per portarlo con esse; e lo fece cauato di tauole.*

8. *Fece similmente la coua di rame, e la sua basa di rame de gli specchi de le donne che si ritrouauano insieme à la porta del tabernacolo de la congregatione.*

9. *Finalmente fece il cortile ne la parte de lo Austro verso Mezzodi: le cortine del cortile erano di bisso filato, di cento gomiti.*

10. *Le colonne di quelle, venti, e venti le loro base di rame: i capitelli de le colonne e gli orli che le circondauano, di argento.*

11. *Et à la parte di Aquilone le cortine erano di cento gomiti, e le loro colonne venti, e venti le loro base, di rame: i capitelli de le colonne & gli orli che le circondauano, di argento.*

12. *E à la parte di Occidente le cortine erano di cinquanta gomiti, le loro colonne dieci, e le loro base dieci: i capitelli de le colonne e gli orli che le circondauano, di argento.*

13. *Et à la parte di Oriente le cortine di cinquanta gomiti.*

14. *In vn lato erano le cortine di quindici gomiti: le loro colonne tre, e le loro base tre.*

15. *E nel'altro lato di quà e di là de la porta del cortile, le cortine erano di quindici gomiti: le lor colonne tre, e le lor base tre.*

לח

16 כָּל סְרָדֵי דָרְתָא סְחוֹר סְחוֹר דְבוּץ שְׁזִיר׃

17 וְסַמְכַיָא לְעַמּוּדַיָא דִנְחָשָׁא וָוֵי עַמּוּדַיָא וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דִכְסַף וְחִפּוּי רֵישֵׁיהוֹן דִכְסַף וְאִנּוּן מְכַבְּשִׁין דִכְסַף כָּל עַמּוּדֵי דָרְתָא׃

18 וּפְרָסָא דִתְרַע דָרְתָא עוֹבַד צַיָּר תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר וְעֶשְׂרִין אַמִּין אוּרְכֵּיהּ וְרוּמֵיהּ בְּפוּתְיֵהּ חֲמֵשׁ אַמִּין לָקֳבֵיל סְרָדֵי דָרְתָא׃

19 וְעַמּוּדֵיהוֹן אַרְבְּעָא וְסַמְכֵיהוֹן אַרְבְּעָא דִנְחָשָׁא וָוֵיהוֹן דִכְסַף וְחִפּוּי רֵישֵׁיהוֹן וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דִכְסַף׃

20 וְכָל סִכַּיָא לְמַשְׁכְּנָא וּלְדָרְתָא סְחוֹר סְחוֹר דִנְחָשָׁא׃

21 אִלֵּין מִנְיָנֵי מַשְׁכְּנָא מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא דְאִתְמְנִיאוּ עַל מֵימְרָא דְמֹשֶׁה עַל פּוּלְחַן לֵיוָאֵי בִּידָא דְאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא׃

22 וּבְצַלְאֵל בַּר אוּרִי בַר חוּר לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה עֲבַד יָת כָּל דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

23 וְעִמֵּיהּ אָהֳלִיאָב בַּר אֲחִיסָמָךְ לְשִׁבְטָא דְדָן נַגָּר וְאוּמָן וְצַיָּר בְּתִכְלָא וּבְאַרְגְּוָנָא וּבִצְבַע זְהוֹרִי וּבְבוּצָא׃

24 כָּל דַהֲבָא דְאִתְעֲבֵיד לַעֲבִידְתָּא בְּכֹל עֲבִידַת קוּדְשָׁא וַהֲוָה דְהַב אֲרָמוּתָא עֶשְׂרִין וּתְשַׁע כִּכְּרִין וּשְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא

לח

16 כָּל־קַלְעֵי הֶחָצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃

17 וְהָאֲדָנִים לָעַמֻּדִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשׁוּקֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם כָּסֶף וְהֵם מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כֹּל עַמֻּדֵי הֶחָצֵר׃

18 וּמָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ וְקוֹמָה בְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קַלְעֵי הֶחָצֵר׃

19 וְעַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃

20 וְכָל־הַיְתֵדֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב נְחֹשֶׁת׃

21 אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃

22 וּבְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

23 וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃

24 כָּל־הַזָּהָב הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכֹל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃

λή.

16. Πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης.

17. Καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στύλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐλῆς.

18. Καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, εἴκοσι πηχέων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος, καὶ τὸ εὖρος πέντε πηχέων, ἐξισούμενον τοῖς ἱστίοις τῆς αὐλῆς.

19. Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ.

20. Καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ.

21. Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθὰ συνετάγη Μωϋσῇ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

22. Καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ Οὐρὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἐποίησε καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.

23. Καὶ Ἐλιὰβ ὁ τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, ὃς ἠρχιτεκτόνευσε τὰ ὑφαντὰ, καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ, καὶ τὰ ποικιλτὰ, ὑφᾶναι τῷ ὑακίνθῳ, καὶ πορφύρᾳ, καὶ κοκκίνῳ νενησμένῳ, καὶ βύσσῳ.

24. Πᾶν τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

CAP. XXXVIII.

16. Cuncta atrii tentoria byssus retorta texuerat.

17. Bases columnarum fuêre æneæ, capita autem earum cum cunctis cælaturis suis argentea: sed & ipsas columnas atrii vestivit argento.

18. Et in introitu eius opere plumario fecit tentorium ex hyacintho, purpura, vermiculo, ac bysso retorta, quod habebat viginti cubitos in longitudine, altitudo verò quinque cubitorum erat, iuxta mensuram quam cunsta atrii tentoria habebant.

19. Columnæ autem in ingressu fuêre quatuor cum basibus æneis, capitaque earum & cælaturæ argenteæ.

20. Paxillos quoque tabernaculi & atrii per gyrum fecit æneos.

21. Hæc sunt instrumenta tabernaculi testimonii, quæ enumerata sunt iuxta præceptum Moysi, in ceremoniis Levitarum, per manum Ithamar filii Aaron sacerdotis.

22. Quæ Beseleel filius Vri filii Hur de tribu Iuda, Domino per Moysen iubente, compleverat.

23. Iuncto sibi socio Ooliab filio Achisamech de tribu Dan: qui & ipse artifex lignorum egregius fuit, & polymitarius atque plumarius ex hyacintho, purpura, vermiculo, & bysso.

24. Omne aurum quod expensum est in opere sanctuarii, & quod oblatum est in donariis, viginti novem talentorum fuit, & septingentorum triginta siclorum ad mensuram sanctuarii.

Das XXXVIII. Capitel.

16. Daß alle vmbheng des Vorhofs waren von gezwirnter weisser seiden.

17. Vnnd die füsse der Seulen von ertz/vnd jre kneuffe vnd reiffe von silber/ also daß jhre köpffe überzogen waren mit silber. Aber jhre reiffe waren silbern/an allen Seulen des Vorhofs.

18. Vnd das tuch inn dem Thor des Vorhofs/ macht er gestickt von geler Seiden / Scharlacken / Rosinrot/ vnd gezwirnter weisser Seiden/zwentzig ellen lang/ vnnd fünff ellen hoch/ nach der maß der vmbhenge des Vorhofs.

19. Dazu vier Seulen/vnd vier füsse von ertz/ vnnd jhre kneuffe von silber/ vnnd jhre köpffe überzogen/ vnnd jhre reiffe silbern.

20. Vnd alle negel der Wonung vnd des Vorhofs rings rumb waren von ertz.

21. Das ist nun die summa zu der Wonung des Zeugniß/die erzehlet ist/ wie Mose gesagt hat/ zum Gottesdienst der Leviten/vnter der hand Ithamar Aarons des Priesters son.

22. Die Bezaleel der sohn Vri/des sohns Hur/von stamm Juda /machte/ alles wie der HERR Mose gebotten hatte.

23. Vnnd mit jhm Ahaliab/der sohn Ahisamach / vom stamm Dan / ein Meister zu schneiden/zu wircken/ vnnd zusticken/ mit geler Seiden / Scharlacken / Rosinrot / vnnd weisser Seiden.

24. Alles Gold / das verarbeit ist in disem gantzen werck des Heiligthumbs das zur Webe gegeben ward / ist neun vnd zweintzig Centner / sieben hundert vnd dreyssig Sekel / nach dem Sekel des Heiligthumbs.

CAP. XXXVIII.

16. Tutte le cortine del cortile à l'intorno erano di bisso filato.

17. E le base de le colonne di rame, i capitelli de le colonne e gli orli che le circondauano, di argento: e le coperte de capitelli di quelle, di argento: ancora le colonne del cortile erano circondate di argento.

18. Il portale de la porta del cortile fatto con opera di raccamo era di hiacintho, di porpora, di scarlatto e di bisso filato: la sua lunghezza era di venti gomiti, e l'altezza come la larghezza di cinque gomiti secondo le cortine del cortile.

19. E le loro colonne quattro, e le loro base quattro, di rame, i loro vncini di argento, e le coperte de i capitelli di quelle, e gli orli che le circondauano, di argento.

20. E tutti i chiodi del tabernacolo e del cortile à l'intorno erano di rame.

21. Queste sono le parti numerate del tabernacolo, cioè del tabernacolo del testimonio, lequali sono state numerate pel comandamento di Moise per mano d'Ithamar figliuolo di Aharon Sacerdote, pel ministerio de Leuiti.

22. E Basaleel figliuolo di Vri figliuolo di Hur de la tribu di Iuda fece tutte quelle cose, ch'l Signore hauea comandate à Moise.

23. E con lui Aholiab figliuolo di Ahisamach de la tribu di Dan maestro di legnami ingegnoso, raccamatore in hiacinto, porpora, scarlatto, e bisso.

24. Tutto l'oro che si impiegò in quello edificio, cioè in tutto il magisterio del santuario (che fu oro di offerte) ascesi à ventinoue talenti, e settecento trenta sicli, secondo il siclo del santuario.

לח

25 וכסף מנייני כנישתא מאת ככר ואלף ושבע מאה ושבעין וחמש סלעין בסלעי קודשא׃
26 תקלא לגלגלתא פלגות סלעא בסלעי קודשא לכל דעבר על מניניא מבר עשרין שנין ולעילא לשית מאה ותלתא אלפין וחמש מאה וחמשין׃
27 והוה מאה ככרין דכספא לאתכא ית סמכי קודשא וית סמכי פרוכתא מאה סמכין למאה ככרין ככרא לסמכא׃
28 וית אלפא ושבע מאה ושבעין וחמש עבד ווין לעמודיא וחפא רישיהון וכבש יתהון׃
29 ונחשא דארמותא שבעין ככרין ותרין אלפין וארבע מאה סלעין׃
30 ועבד בה ית סמכי תרע משכן זמנא וית מדבחא דנחשא וית סרדא דנחשא דיליה וית כל מאני מדבחא׃
31 וית סמכי דרתא סחור סחור וית סמכי תרע דרתא וית כל סיכי משכנא וית כל סיכי דרתא סחור סחור׃

לח

25 וכסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש׃
26 בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים׃
27 ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים למאת הככר ככר לאדן׃
28 ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה ווים לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם׃
29 ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל׃
30 ויעש בה את אדני פתח אהל מועד ואת מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו ואת כל כלי המזבח׃
31 ואת אדני החצר סביב ואת אדני שער החצר ואת כל יתדת המשכן ואת כל יתדת החצר סביב׃

λη'.

25. Καὶ ἀργυρίου ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε σίκλοι, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

26. Δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ, τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, (κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον) Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας καὶ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεντήκοντα.

27. Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος· ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι.

28. Καὶ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομήκοντα πέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῶν στύλων, καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς.

29. Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος τετρακόσια ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι.

30. Καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν σὺν τῇ ἐσχάρᾳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου.

31. Καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ.

לט

1 ומן תכלא וארגונא וצבע זהורי עבדו לבושי שמושא לשמשא בקודשא ועבדו ית לבושי קודשא די לאהרן כמא דפקיד יי ית משה׃
2 ועבד ית אפודא דדהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר׃
3 ורדידו ית טסי דדהבא וקציצו חוטין למעבד בגו תכלא ובגו ארגונא ובגו צבע זהורי ובגו בוצא עובד אומן׃

לט

1 ומן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את משה׃
2 ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר׃
3 וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילם לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב׃

ΚΕΦΑΛ. λθ'.

1. Καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρών, εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

2. Καὶ ἐποίησαν τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

3. Καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τρίχες, ὥστε συνυφᾶναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ, καὶ σὺν τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ, ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησαν αὐτό.

CAP. XXXVIII.

25. Et argenti & separatio à recensitis viris congregationis centum talenta, & mille septingenti septuaginta quinque sicli secundum siclum sanctum.

26. Drachma una capiti dimidium sicli, oblatum est autem ab his qui transierunt ad numerum à viginti annis & suprà de sexcentis tribus millibus, & quingentis quinquaginta armatorum.

27. Fuerunt præterea centum talenta argenti, è quibus conflatæ sunt bases sanctuarii, & introitus ubi velum pendet. Centum bases factæ sunt de talentis centũ, singulis talentis per bases singulas supputatis.

28. De mille autem septingentis, & septuaginta quinque fecit capita columnarũ, quas & ipsas vestivit argẽto.

29. Æris quoq; oblata sunt talenta septuaginta duo millia, & quadringenti suprà sicli.

30. Ex quibus fusæ sunt bases in introitu tabernaculi testimonii, & altare æneum cum craticula sua, omniaq; vasa quæ ad usum eius pertinent.

31. Et bases atrii tam in circuitu quàm in ingressu eius, & paxilli tabernaculi atque atrii, per gyrum.

CAP. XXXIX.

1. De hyacintho verò & purpura, vermiculo ac bysso fecit vestes, quibus indueretur Aaron quando ministrabat in sanctis, sicut præcepit Dominus Moysi.

2. Fecit igitur superhumerale de auro, hyacintho, & purpura, coccoq; bis tincto, & bysso retorta, opere polymitario.

3. Inciditq; bracteas aureas, & extenuavit in fila, ut possent torqueri cum priorum colorum subtegmine.

Das XXXVIII. Capitel.

25. Des Silbers aber/ das von der Gemeine kam/ war hundert Centner/ tausent sieben hundert fünff vnd siebentzig Seckel/ nach dem Seckel des Heiligthumbs.

26. So manch haupt/ so manch halber Seckel/ nach dem Seckel des Heiligthumbs/ von allen die gezehlet wurden/ von zweintzig jahren an vnd drüber/ Sechs hundert mal tausent/ drey tausent/ fünffhundert vnd funfftzig.

27. Auß den hundert Centner silbers/ goß man die Füsse des Heiligthumbs/ vnnd die füsse des Fürhangs/ hundert füsse auß hundert Centner/ ja einen Centner zum fuß.

28 Aber auß den tausenten/ sieben hundert vnd fünff vnnd siebentzig Seckel/ wurden gemacht der Seulen kneuffe/ vnd jre köpffe überzogen/ vnnd jre reiffe.

29. Die Webe aber des Ertzs war/ siebentzig Centner/ zwey tausen vnnd vier hundert Sekel.

30. Darauß wurden gemacht die füsse/ inn der thür der hütten des Stiffts. Vnd der ehrne Altar/ vnd das ehrne Gitter dran/ vnd alles gerethe des Altars.

31. Dazu die füsse des Vorhoffs rings rumb vmb die füsse des Thors am Vorhoffe/ alle nägel der Wonung/ vñ alle nägel des Vorhoffs rings rum.

Das XXXIX. Capitel.

Aber von der gelen Seiden/ Scharlacken vnnd Rosinrot/ machten sie Aaron Amptkleider/ zu dienen im Heiligthumb/ wie der HERR Mose gebotten hatte.

2. Vnnd er macht den Leibrock mit Goldt/ geler Seiden/ Scharlacken/ Rosinrot/ vnnd gezwirnter Weisser Seiden.

3. Vnd schlug das Gold/ vnd schnelts zu faden/ daß mans künstlich wircken kondte/ vnter die gele Seiden/ Scharlacken/ Rosinrot vnnd weisse Seiden.

CAP. XXXVIII.

25. E lo argento di quelli, che furono numerati ne la congregatione, fu di cento talenti e mille settecento settanta cinque sicli, secondo il siclo del santuario:

26. Vn mezzo siclo per testa, cioè vn mezzo siclo secondo il siclo del santuario, di tutti quelli che passauano per i contati; da quello che haueua vẽti anni e più; furono sei cento tre milia cinquecento cinquanta.

27. Et andorono cento talenti d argento per fare le base del santuario, e le base del velo: cento base di cento talenti, vn talento per basa.

28. E di mille settecento settanta cinque sicli fece gli vncini à le colonne, e coprì i loro capitelli, e le circondò.

29. Il rame de la offerta fu di due milia settanta talenti, e quattro cento sicli.

30. E di quello ne fece le base de la porta del tabernacolo de la congregatione, e lo altare di rame, & il suo criuello di rame, e tutti i vasi de lo altare.

31. E le base del cortile à l'intorno e le base de la porta del cortile: inoltre tutti i chiodi del tabernacolo, e tutti i chiodi del cortile à l'intorno.

CAP. XXXIX.

1. E fecero di hiacintho, di porpora, e di scarlatto le veste del ministerio per amministrare nel santuario: fecero parimente le veste sante di Aharan, come il Signore haueua comandato à Moisè.

2. Fece ancora il soprasspalle d'oro, di hiacintho, di porpora, di scarlatto, e di bisso filato.

3. E stesero le mine d'oro, e le taglierono in fili per tesserli fra il hiacintho, fra la porpora, fra lo scarlatto, e fra il bisso con opera sottile.

לט

4 כְּתֵפִין עֲבַדוּ לֵיהּ מְלַפְּפָן עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי מְלַפֵּיף׃

5 וְהֶמְיַן תִּקּוּנֵיהּ דְּעִלּוֹהִי מִנֵּיהּ הוּא כְּעוֹבָדוֹהִי דַּהֲבָא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

6 וַעֲבַדוּ יָת אַבְנֵי בוּרְלָא מְשַׁקְּעָן מְרַמְּצָן דִּדְהַב כְּתַב מְפָרַשׁ כִּגְלוֹף דְּעִזְקָא עַל שְׁמָהַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

7 וְשַׁוִּי יָתְהוֹן עַל כִּתְפֵי אֵיפוֹדָא אַבְנֵי דָּכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

8 וַעֲבַד יָת חוּשְׁנָא עוֹבַד אוּמָּן כְּעוֹבַד אֵיפוֹדָא דַּהֲבָא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר׃

9 מְרַבַּע הֲוָה עִיף עֲבַדוּ יָת חוּשְׁנָא זַרְתָּא אוּרְכֵּיהּ וְזַרְתָּא פּוּתְיֵהּ עִיף׃

10 וְאַשְׁלִימוּ בֵיהּ אַרְבְּעָה סִדְרִין דְּאֶבֶן טָבָא סִדְרָא קַדְמָאָה סַמְקָן יַרְקָן וּבַרְקָן סִדְרָא חַד׃

11 וְסִדְרָא תִּנְיָנָא אִזְמָרַגְדִּין וְשַׁבְזֵיז וְסַבְהֲלוֹם׃

12 וְסִדְרָא תְּלִיתָאָה כַּנְקְרֵי תַּרְקְיָא וְעֵין עִגְלָא׃

13 וְסִדְרָא רְבִיעָאָה כְּרוּם יַמָּא וּבוּרְלָא וּפַנְתֵּירֵי מְשַׁקְּעָן מְרַמְּצָן דִּדְהַב בְּאַשְׁלָמוּתְהוֹן׃

14 וְאַבְנַיָּא עַל שְׁמָהַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִנִּין תַּרְתָּא עַשְׂרֵי עַל שְׁמָהַתְהוֹן כְּתַב מְפָרַשׁ כִּגְלוֹף דְּעִזְקָא גְּבַר עַל שְׁמֵיהּ לִתְרֵי עֲשַׂר שִׁבְטִין׃

לט

4 כְּתֵפֹת עָשׂוּ־לוֹ חֹבְרֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָו חֻבָּר׃

5 וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

6 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב מְפֻתָּחֹת פִּתּוּחֵי חוֹתָם עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

7 וַיָּשֶׂם אֹתָם עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

8 וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃

9 רָבוּעַ הָיָה כָּפוּל עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ כָּפוּל׃

10 וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד׃

11 וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃

12 וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃

13 וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מוּסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב בְּמִלֻּאֹתָם׃

14 וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט׃

λθ.

4. Ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

5. Ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγμένον καθ' ἑαυτό. ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

6. Καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορπημένους καὶ περισιαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ κεκολαμμένους ἐκκόλαμμα σφραγῖδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

7. Καὶ ἐπέθηκαν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος. λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

8. Καὶ ἐποίησαν λόγιον, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλίᾳ, κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

9. Τετράγωνον, διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λόγιον. σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος, διπλοῦν.

10. Καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατὰ λίθον τετράστιχον. στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς.

11. Καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις.

12. Καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος.

13. Καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, περικεκυκλωμένα χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα χρυσίῳ.

14. Καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα, ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμέναι σφραγῖδες, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς.

CAP. XXXIX.

4. Dualq; oras sibi invicem copulatas in utroque latere summitatum.

5. Et balteum ex eisdem coloribus, sicut præceperat Dominus Moysi.

6. Paravit & duos lapides onychinos, astrictos & inclusos auro, & sculptos arte gemmaria, nominibus filiorum Israel.

7. Posuitq; eos in lateribus superhumeralis in monumentum filiorum Israel, sicut præceperat Dominus Moysi.

8. Fecit & rationale opere polymito iuxta opus superhumeralis, ex auro, hyacintho, purpura, coccoque bis tincto, & bysso retorta:

9. Quadrangulum, duplex, mensura palmi.

10. Et posuit in eo gemmarum ordines quatuor. in primo versu erat sardius, topazius, smaragdus.

11. In secundo, carbunculus, sapphirus & iaspis.

12. In tertio ligyrius, achates & amethystus.

13. In quarto, chrysolithus, onychinus, & beryllus, circumdati & inclusi auro per ordines suos.

14. Ipsique lapides duodecim, sculpti erant nominibus duodecim tribuum Israel, singuli per nomina singulorum.

Das XXXIX. Capitel.

4. Daß mans auff briden achseln zusammen fügt/ vnd an beiden seiten zusammen bünde.

5. Vnd seine Gurt war nach derselben kunst vnd werck/ von gold/ geler seiden/ scharlacken/ rosinrot/ vnnd gezwirnter weisser seiden/ wie der HErr Mose gebotten hatte.

6. Vnd sie machten zwen Onicherstein/ vmbher gefasset mit golde/ gegraben durch die Steinschneider/ mit den namen der kinder Jsrael.

7. Vnd hefftet sie auff die Schultern des Leibrocks/ das es steine seyen zum gedechtniß der Kinder Jsrael/ wie der HERR Mose gebotten hatte.

8. Vnd sie machten das Schildlein nach der kunst vnnd werck des Leibrocks/ von gold/ geler seiden/ scharlacken/ rosinrot/ vnd gezwirnter weisser seiden.

9. Daß es viereckt vnd zwifach war/ einer hand lang vnd breit.

10. Vnnd fülleten es mit vier riegen Steinen/ Die erste riege war ein Sarder/ Topaser vnd Smaragd.

11. Die ander/ ein Rubin/ Saphir vnd Demant.

12. Die dritte/ ein Lyncurer/ Achat vnd Ametist.

13. Die vierdte ein Türckis/ Onicher vnd Jaspis/ vmbher gefasset mit gold in allen riegen.

14. Vnd die Steine stunden nach den zwölff nahmen der kinder Jsrael/ gegraben durch die Steinschneider/ ein jeglicher seines nahmens/ nach den zwölff Stämmen.

CAP. XXXIX.

4. *E gli fecero de fregi, che si congiungeuano ne le due sue estremità.*

5. *Et il cinto del soprapalle, ch'era sopra quello, era del medesimo secondo la sua opera, di oro, di hiacintho, di porpora, di scarlatto, e di bisso filato, si come il Signore haueа comandato à Moise.*

6. *Et accommodorono le pietre onichine circondate di branche d'oro, intagliate d'intagliature di sigillo co i nomi de figliuoli d'Israel.*

7. *E le messe ne i lati del soprapalle, per pietre memoriali à figliuoli d'Israel, si come il Signore haueа comandato à Moise.*

8. *Fece ancora il pettorale con artifitiosa arte, come il sopraspalle di oro, di hiacintho, di porpora, di scarlatto, e di bisso filato.*

9. *Fecero il pettorale quadrato e doppio, la sua lunghezza di vn palmo, e la sua larghezza di vn palmo raddoppiato.*

10. *E lo riempirono di quattro ordini di pietre: nel primo ordine vi era vn rubino, vn topatio, & vn carbone.*

11. *Nel secondo ordine, vno smiraldo, vn zaphiro, & vno diaspro.*

12. *Nel terzo ordine vna turchina, vna agata, & vno ametisto.*

13. *Nel quarto & vltimo ordine vno crisolito, vno onichino, & vn berillo, circondati di branche d'oro ne le loro legature.*

14. *Ora quelle pietre erano dodici secondo i nomi de figliuoli d'Israel, intagliate come sigilli, ciascuna col suo nome secondo le dodici tribu.*

לט

15 ויעשו על החשן שרשרת גבלת מעשה עבת זהב טהור:

16 ויעשו שתי משבצת זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את שתי הטבעת על שני קצות החשן:

17 ויתנו שתי העבתת הזהב על שתי הטבעת על קצות החשן:

18 ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו על שתי המשבצת ויתנם על כתפת האפד אל מול פניו:

19 ויעשו שתי טבעת זהב וישימו על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה:

20 ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על שתי כתפת האפד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד:

21 וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת להית על חשב האפד ולא יזח החשן מעל האפד כאשר צוה יהוה את משה:

22 ויעש את מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת:

23 ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה לפיו סביב לא יקרע:

24 ויעשו על שולי המעיל רמוני תכלת וארגמן ותולעת שני משזר:

25 ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו את הפעמנים בתוך הרמנים על שולי המעיל סביב בתוך הרמנים:

לט

15 ועבדו על חושנא תיכין מתחמן עובד גדילו דדהב דכי:

16 ועבדו תרתין מרמצן דדהב ותרתין עיזקן דדהב ויהבו ית תרתין עיזקתא על תרין סטרי חושנא:

17 ויהבו תרתין גדילן דדהבא על תרתין עיזקתא על סטרי חושנא:

18 וית תרתין גדילן דעל תרין סיטרוהי יהבו על תרתין מרמצתא ויהבינון על כתפי איפודא לקביל אפוהי:

19 ועבדו תרתין עיזקן דדהב ושויו על תרין סיטרי חושנא על ספתיה די לעברא דאיפודא מלגיו:

20 ועבדו תרתין עיזקן דדהב ויהבינון על תרתין כתפי איפודא מלרע מלקביל אפוהי לקביל בית לופיה מעלוי להמיין איפודא:

21 ואחדו ית חושנא מעזקתיה לעיזקת איפודא בחוטא דתכלתא למהוי על המיין איפודא ולא מתפריק חושנא מעלוי איפודא כמא דפקיד יי ית משה:

22 ועבדו ית מעילא דאיפודא עובד מחי גמיר תכלא:

23 ופום מעילא בגויה כפום שרין תורא מקף לפומיה סחור סחור דלא יתבזע:

24 ועבדו על שיפולי מעילא רמוני תכלא וארגונא וצבע זהורי שזיר:

25 ועבדו זגין דדהב דכי ויהבו ית זגיא בגו רמוניא על שיפולי מעילא סחור סחור בגו רמוניא:

λθ.

15. Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λόγιον κρωσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθαροῦ.

16. Καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ᾽ ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογίου.

17. Καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογίου.

18. Καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια. καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος. ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον.

19. Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ λογίου ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν.

20. Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος.

21. Καὶ συνέσφιγξε τὸ λόγιον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον, ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

22. Καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὑφαντὸν, ὅλον ὑακίνθινον.

23. Τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διυφασμένον συμπλεκτὸν, ᾧ ἀνέχων κύκλῳ τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον.

24. Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡσεὶ ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.

25. Καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὰ λώματα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ μέσον τῶν ῥοΐσκων.

CAP. XXXIX.

15. Fecerunt in rationali & catenulas sibi invicem cohærētes, de auro purissimo:

16. Et duos uncinos, totidemq; annulos aureos. Porrò annulos posuerunt in utroque latere rationalis.

17. E quibus pendérent duę catenæ aureæ, quas inseruerunt uncinis qui in superhumeralis angulis eminebant.

18. Hæc & antè & retrò ita conveniebant sibi, ut superhumerale & rationale mutuò necterentur.

19. Et fecerunt duos annulos aureos, & imposuerunt super duas alas à summitate rationalis ad summitatem posterioris partis superhumeralis ab intus.

20. Et fecerunt duos annulos aureos & imposuerunt super utrosque humeros superhumeralis ab infra eius, secundum faciem secundum connexionem desuper contexturam superhumeralis.

21. Stricta ad balteum & annulis fortiùs copulata, quos iungebat vitta hyacinthina, ne laxa fluerent, & à se invicem moverentur, sicut præcepit Dominus Moysi.

22. Fecerunt quoque tunicam superhumeralis totam hyacinthinam.]

23. Et capitium in superiori parte cōtra medium, oramque per gyrum capitii textilem:

24. Deorsum autem ad pedes mala punica ex hyacintho, purpura, vermiculo, ac bysso retorta:

25. Et tintinnabula de auro purissimo, quæ posuerunt inter malogranata in extrema parte tunicæ per gyrum:

Das XXXIX. Capitel.

15. Vnd sie machten am Schildtlein Ketten mit zwey enden von feinem Goldt.

16. Vnd zwo Gülden Spangen/vnd zween Gülden Ringe/vnnd hefften die zween Ringe auff die zwo ecken des Schildtleins.

17. Vnd die zwo Gülden Ketten theten sie inn die zween Ringe auff den ecken des Schildtleins.

18. Aber die zwey ende der Ketten theten sie an die zwo Spangen/vnnd hefften sie auff die ecken des Leibrocks gegen ander über.

19. Vnnd machten zween ander Gülden Ringe/vnnd hefften sie an die zwo ander ecken des Schildtleins an seinen ort/daß es fein anlege auff dem Leibrock.

20. Vnnd machten zween ander Gülden Ringe/die theten sie an die zwo ecken/vnten am Leibrock/gegenander über/da der Leibrock vnten zusammen gehet.

21. Daß das Schildtlein mit seinen Ringen an die Ringe des Leibrocks geknüpfft würde/mit einer gelen Schnur/daß es auff dem Leibrock hart anlag/vnd nicht von dem Leibrock loß würde/wie der HERR Mose gebotten hatte.

22. Vnnd er macht den Seidenrock zum Leibrock/gewircket gantz von geler Seiden.

23. Vnd sein Loch oben mitten innen/vnd ein Borte vmbs Loch her gefalten/daß er nicht zurisse.

24. Vnd sie machten an seinem saum Granatöpffel von geler Seiden/Scharlacken/Rosinrot/vnd gezwirnter weisser Seiden.

25. Vnnd machten Schellen von feinem Golde/die theten sie zwischen die Granatöpffel rings vmbher am saum des Seidenrocks.

CAP. XXXIX.

15. E fecero sopra il pettorale le catenette d'oro fino ne le estremità con opere d'intrecciatura.

16. Fecero ancora due fibbie d'oro, e due anelli d'oro, e messero quei due anelli ne le due estremità del pettorale.

17. Et attaccorono le due catene d'oro, ch' erano à quei due anelli, ne le due estremità del pettorale.

18. E le due estremita de le due catene attaccorono à quelle due fibbie, e le posero ne i fregi del sopra spalle dinanzi.

19. Fecero parimente due anelli d'oro, iquali messerò ne le due estremità del pettorale nel suo fregio dal lato del soprasspalle di dentro.

20. Fecero inoltre due altri anelli d'oro, iquali messero dinanzi ne i due fregi del soprasspalle di sotto per contra la sua congiuntura, sopra la cintura del soprasspalle.

21. E legorono il pettorale co i suoi anelli à gli anelli del soprasspalle con filo di hiacintho, à fin che fosse sopra il cinto del pettorale, & il pettorale non fosse separato dal soprasspalle, si come il Signore hauea comandato à Moise.

22. Fece inoltre il manto del soprasspalle con opera di testore, tutto di hiacintho.

23. Et l'apertura del manto nel mezzo, come l'apertura de la corazza l'orlo era nel collare a l'interno, à fin che non si rompesse.

24. E fecero ne le frangie del manto melagrani di hiacinto, di porpora, di scarlatto, e di bisso filato.

25. Fecero ancora i sonagli d'oro fino, e gli messero nel mezzo de i melagrani ne le frangie del manto à la intorno nel mezzo dico de i melagrani.

לט

26 זגא ורמונא זגא ורמונא על שיפולי מעילא סחור סחור לשמשא כמא דפקיד יי ית משה׃

27 ועבדו ית כתונין דבוצא עובד מחי לאהרן ולבנוהי׃

28 וית מצנפתא דבוצא וית שבח קובעיא דבוצא וית מכנסין דבוץ בוץ שזיר׃

29 וית המינא דבוץ שזיר דתכלא וארגונא וצבע זהורי עובד צייר כמא דפקיד יי ית משה׃

30 ועבדו ית ציצא כלילא דקודשא דדהב דכי וכתבו עלוהי כתב מפרש קדש ליי׃

31 ויהבו עלוהי חוטא דתכלתא למיתן על מצנפתא מלעילא כמא דפקיד יי ית משה׃

32 ושלימת כל עיבידת פולחן משכן זימנא ועבדו בני ישראל ככל דפקיד יי ית משה כן עבדו׃

33 ואיתיו ית משכנא לות משה ית משכנא וית כל מנוהי פורפוהי דפוהי עברוהי ועמודוהי וסמכוהי׃

34 וית חופאה דמשכי דדיכרי מסמקי וית חופאה דמשכי דססגונא וית פרוכתא דפרסא׃

35 ית ארונא דסהדותא וית אריחוהי וית כפורתא׃

36 ית פתורא וית כל מנוהי וית לחם אפיא׃

37 ית מנרתא דכיתא וית בוצינהא בוציני סדרא וית כל מנהא וית משחא דאנהורתא׃

לט

26 פעמן ורמן פעמן ורמן על־שולי המעיל סביב לשרת כאשר צוה יהוה את־משה׃

27 ויעשו את־הכתנת שש מעשה ארג לאהרן ולבניו׃

28 ואת המצנפת שש ואת־פארי המגבעת שש ואת־מכנסי הבד שש משזר׃

29 ואת־האבנט שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את־משה׃

30 ויעשו את־ציץ נזר־הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה׃

31 ויתנו עליו פתיל תכלת לתת על־המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה את־משה׃

32 ותכל כל־עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את־משה כן עשו׃

33 ויביאו את־המשכן אל־משה את־האהל ואת־כל־כליו קרסיו קרשיו בריחו ועמדיו ואדניו׃

34 ואת־מכסה עורת האילם המאדמים ואת־מכסה ערת התחשים ואת פרכת המסך׃

35 את־ארון העדת ואת־בדיו ואת הכפרת׃

36 את־השלחן את־כל־כליו ואת לחם הפנים׃

37 את־המנרה הטהרה את־נרתיה נרת המערכה ואת־כל־כליה ואת שמן המאור׃

λς.

26. Κώδωνας χρυσοῦς καὶ ῥοΐσκους ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

27. Καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὑφαντὸν, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ.

28. Καὶ τὰς κιδάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ βύσσου, καὶ τὰ περισκελῆ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης.

29. Καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ἐκ βύσσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, ἔργον ποικιλτοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

30. Καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἔγραψαν ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγῖδος, ἁγίασμα κυρίῳ.

31. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸ λῶμα τὸ ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

32. Καὶ συνετελέσθη πᾶν ἔργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

33. Καὶ ἤνεγκαν τὴν σκηνὴν πρὸς Μωϋσῆν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς δακτυλίους αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς.

34. Καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ τὰ κατακαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα. καὶ τὸ καταπέτασμα.

35. Καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον.

36. Καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως.

37. Καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός.

CAP. XXXIX.

26. Tintinnabulum autem aureum, & malum punicũ, quibus ornatus incedebat pontifex quando ministerio fungebatur, ſicut præceperat Dominus Moſi.

27. Fecerunt & tunicas byſſinas opere textili Aaron & filiis eius:

28. Et mitras cum coronulis ſuis ex byſſo: feminalia quoque linea, byſſina:

29. Cingulum verò de byſſo retorta, hyacintho, purpura, ac vermiculo distinctũ arte plumaria, ſicut præceperat Dominus Moyſi.

30. Fecerunt & laminam ſacræ venerationis de auro puriſſimo, ſcripſeruntque in ea opere gemmario, Sanctum Domini:

31. Et ſtrinxerunt eam cum mitra vitta hyacinthina, ſicut præceperat Dominus Moyſi.

32. Perfectum eſt igitur omne opus tabernaculi & tecti teſtimonii: feceruntque filii Iſraël cuncta quæ præceperat Dominus Moyſi.

33. Et obtulerunt tabernaculum & tectum & univerſam ſupellectilem, annulos, tabulas, vectes, columnas ac baſes.

34. Opertorium de pellibus arietum rubricatis, & aliud operimentum de ianthinis pellibus, velum.

35. Arcam, vectes, propitiatorium.

36. Menſam cum vaſis ſuis & propoſitionis panibus:

37. Candelabrum, lucernas, & utenſilia earum cum oleo:

Das XXXIX. Capitel.

26. Ja ein Granatapffel vnnd eine Schelle vmb vnnd vmb am ſaum/ darinn zu dienen/ Wie der HERR Moſe gebotten hatte.

27. Vnnd machten auch die Engenröck/ von weiſſer Seiden gewirckt/ Aaron vnd ſeinen Söhnen.

28. Vnd den Hut von weiſſer Seiden/ vnnd die ſchönen Hauben von weiſſer Seiden/ vnd Niderkleidt von gezwirntem weiſſem Leinwad.

29. Vnnd den geſtickten Gürtel von gezwirnter weiſſer Seiden/ geler Seiden/ Scharlacken/ Roſinrot/ wie der HERR Moſe gebotten hatte.

30. Sie machten auch das Stirnblat/ nemlich die Heilige Kron von feinem Gold/ vnd gruben Schrifft drein/ Die Heiligkeit des HERRN.

31. Vnd bunden eine gele ſchnur dran/ daß ſie an den Hut von oben her geheff-tet würde/ wie der HERR Moſe gebotten hatte.

32. Alſo ward volendet das gantze werck der Wonung/ der Hütten des Stiffts. Vnd die Kinder Iſrael theten alles/ was der HERR Moſe gebotten hatte.

33. Vnnd brachten die Wonung zu Moſe/ die Hütten/ vnd alle jhre Geretе/ Häcklein/ Bretter/ Rigel/ Seulen/ Füſſe.

34. Die Decke von rötlichen Widerfellen/ die Decke von Dachsfellen/ vnd den Fürhang.

35. Die Lade des Zeugniß mit jhren Stangen/ den Gnadenſtul.

36. Den Tiſch vnd alle ſein Gerethe/ vnd die Schawbrodt.

37. Den ſchönen Leuchter mit den Lampen zubereitet/ vnd alle ſeinem gerethe/ vnd öle zu Liechten.

CAP. XXXIX.

26. *Cioè un ſonaglio & un melagrano, un ſonaglio & un melagrano ne le frangie del manto à lo intorno per amminiſtrare, come il Signore hauea comandato à Moiſe.*

27. *Dopo queſte coſe fecero le tonache di biſſo con operà teſſuta ad Aharon & à ſuoi figliuoli.*

28. *La mitria ancora di biſſo, e gli ornamenti de cappelli di biſſo, e le mutande line di biſſo filato.*

29. *Inoltre il cinto di biſſo filato, di hiacintho, di porpora, e di ſcarlatto con opera ſottile, come il Signore hauea comandato à Moiſe.*

30. *Fecero finalmente una lamina de la ſanta corona, d'oro fino, e ſcriſſero in eſſa ſcrittura come ſcoltura di ſigillo, Santita al Signore.*

31. *E attaccarono à quella un cordone per metterla ne la mitria per di ſopra, come il Signore hauea comandato à Moiſe.*

32. *E coſi fu finita tutta l'opera del tabernacolo, del tabernacolo dico de la congregatione: & i figliuoli d'Iſrael fecero tutto quel chè'l Signore hauea comandato à Moiſe, e coſi fecero.*

33. *E portorono quel tabernacolo à Moiſe, il tabernacolo e tutti i ſuoi vaſi, i ſuoi anelli, le ſue tauole, le ſue ſtanghe, e le ſue colonne, e le ſue baſe.*

34. *La coperta ancora de le pelli de montoni tinte in roſſo, e la coperta de le pelli di taſſi, & il velo del pauiglione:*

35. *L'Arca del teſtimonio, e le ſue ſtanghe, il Propitiatorio:*

36. *La tauola: tutti i ſuoi vaſi, & il pane de la propoſitione.*

37. *Il candeliero puro, e le ſue lucerne ne la loro diſpoſitione, e tutti i ſuoi vaſi e l'oglio del luminare.*

לט

38 וית מדבחא דדהבא וית משחא דרבותא וית קטורת בוסמיא וית פרסא דתרע משכנא׃

39 ית מדבחא דנחשא וית סרדא דנחשא דיליה ית אריחוהי וית כל מנוהי ית כיורא וית בסיסיה׃

40 ית סרדי דרתא ית עמודהא וית סמכהא וית פרסא לתרע דרתא ית אטונוהי וסיכהא וכל מאני פולחן משכנא למשכן זימנא׃

41 ית לבושי שמושא לשמשא בקודשא ית לבושי קודשא לאהרן כהנא וית לבושי בנוהי לשמשא׃

42 ככל דפקיד יי ית משה כן עבדו בני ישראל ית כל פולחנא׃

43 וחזא משה ית כל עבידתא והא עבדו יתה כמא דפקיד יי כן עבדו ובריך יתהון משה׃

לט

38 ואת מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל׃

39 את מזבח הנחשת ואת־מכבר הנחשת אשר־לו את־בדיו ואת־כל־כליו את־הכיר ואת־כנו׃

40 את קלעי החצר את־עמדיה ואת־אדניה ואת־המסך לשער החצר את־מיתריו ויתדתיה ואת כל־כלי עבדת המשכן לאהל מועד׃

41 את־בגדי השרד לשרת בקדש את־בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת־בגדי בניו לכהן׃

42 ככל אשר־צוה יהוה את־משה כן עשו בני ישראל את כל־העבדה׃

43 וירא משה את־כל־המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה כן עשו ויברך אתם משה׃

λθ.

38. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως. Καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς.

39. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ.

40. Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

41. Καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, στολὰς τοῦ ἁγίου, αἵ εἰσιν Ααρων, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν.

42. Κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ πᾶσαν τὴν παρασκευήν.

43. Καὶ ἴδε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. οὕτως ἐποίησαν αὐτά. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωϋσῆς.

מ

1 ומליל יי עם משה למימר׃

2 ביומא דירחא קדמאה בחד לירחא תקים ית משכנא דמשכן זימנא׃

3 ותשוי תמן ית ארונא דסהדותא ותחפי על ארונא ית פרוכתא׃

4 ותעיל ית פתורא ותסדר ית סידריה ותעיל ית מנרתא ותדליק ית בוצינהא׃

5 ותתן ית מדבחא דדהבא לאסקא קטורת בוסמין קדם ארונא דסהדותא ותשוי ית פרסא דתרעא למשכנא׃

6 ותתן ית מדבחא דעלתא קדם תרע משכנא דמשכן זימנא׃

מ

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃

2 ביום־החדש הראשון באחד לחדש תקים את־משכן אהל מועד׃

3 ושמת שם את ארון העדות וסכת על־הארן את־הפרכת׃

4 והבאת את־השלחן וערכת את־ערכו והבאת את־המנרה והעלית את־נרתיה׃

5 ונתתה את־מזבח הזהב לקטרת לפני ארון העדת ושמת את־מסך הפתח למשכן׃

6 ונתתה את מזבח העלה לפני פתח משכן אהל־מועד׃

ΚΕΦΑΛ. μ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, νουμηνίᾳ, στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

3. Καὶ θήσεις τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι.

4. Καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς, καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχνίαν. καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς.

5. Καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, εἰς τὸ θυμιᾶν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπιθήσεις τὸ κάλυμμα τοῦ καταπετάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

38. Altare

CAP. XXXIX.

38. Altare aureum, & unguentum, & thymiama ex aromatibus: Et tentorium in introitu tabernaculi:

39. Altare æneum, retiaculum, vectes & vasa eius omnia: labrum cum basi sua.

40. Tentoria atrii, & columnas cum basibus suis: tentorium in introitu atrii, funiculosque illius & paxillos. Nihil ex vasis defuit quæ in ministerium tabernaculi, & in tectum fœderis iussa sunt fieri.

41. Vestes quoque quibus sacerdotes utuntur in sanctuario, Aaron scilicet & filii eius.

42. Obtulerunt filii Israël, sicut præceperat Dominus.

43. Quæ postquam Moyses cuncta vidit completa, benedixit eis.

CAP. XL.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Mense primo, prima die mensis, enges tabernaculum testimonii.

3. Et pones in eo arcam, demittesque ante illam velum:

4. Et illata mensa pones super eam quæ ritè præcepta sunt. Candelabrum stabit cum lucernis suis.

5. Et altare aureum in quo adoletur incensum, coram arca testimonii. Tentorium in introitu tabernaculi testimonii pones.

6. Et ante illud altare holocausti:

Das XXXIX. Capitel.

38. Den Gülden Altar vnd die Salbe/vnd gut Reuchwerck/das Tuch im der Hütten thür.

39. Den Ehrnen Altar / vnnd sein Ehrne Gitter mit seinen Stangen / vnd alle seinem Gerethe/Das Handtfaß mit seinem Fuß.

40. Die Vmbhenge des Vorhoffs mit seinen Seulen vnnd Füssen / Das Tuch im Thor des Vorhoffs mit seinen Seylen vnd Nägel / vnd allem Gerete zum dienst der Wonung der Hütten des Stiffts.

41. Die Amptkleider des Priesters Aaron / zu dienen im Heiligthumb / vnd die Kleider seiner Söhne / daß sie Priesterampt theten.

42. Alles wie der HERR Mose gebotten hatte / theten die Kinder Israel/an allem diesem dienst.

43. Vnnd Mose sahe an alle diß Werck/daß sie es gemacht hatten/ wie der HERR Mose gebotten hatte/ vnd segnet sie.

Das XL. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose / vnd sprach.

2. Du solt die Wonung der Hütten des Stiffts auffrichten am Ersten tage des ersten Monden.

3. Vnd solt darein setzen die Laden des Zeugniß / vnnd für die Lade den Fürhang hengen.

4. Vnnd solt den Tisch darbringen / vnnd jhn zubereiten/vnnd den Leuchter darstellen / vnnd die Lampen drauff setzen.

5. Vnd solt den Gülden Reuchaltar setzen für die Lade des Zeugniß / vnnd das Tuch inn der Thür der Wonung auffhengen.

6. Den Brandopffersaltar aber / solt du setzen herauß für die Thür der Wonung der Hütten des Stiffts.

CAP. XXXIX.

38. Lo altare d'oro, e l'oglio de la vntione & il profumo odorifero, & il portale per la porta del tabernacolo.

39. Lo altare di rame, il suo criuello di rame, le sue stanghe, e tutti i suoi vasi col lauatoio e la sua basa.

40. Le cortine del cortile, e le sue colonne e le sue base, & il portale per la porta del cortile, le sue corde, & i suoi chiodi e tutti i vasi del ministerio del tabernacolo, del tabernacolo dico de la congregatione.

41. Le veste del ministerio per ministrare nel Santuario · le veste sante di Aharon Sacerdote, e le veste di suoi figliuoli per amministrare il sacerdotio.

42. I figliuoli dunque d'Israel fecero tutta l'opera, che'l Signore haueua comandato à Moise.

43. Ora Moise vedendo che haueuano interamente finita tutta quella opera secondo ch'l Signore hauea comandato, gli benedì.

CAP. XL.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Nel primo giorno del primo mese tu farai dirizzare il tabernacolo, il tabernacolo de la congregatione.

3. E metterai quiui l'arca del testimonio, laquale tu coprirai col velo.

4. E vi metterai dentro quella tauola, e la disporrai nel suo ordine: dipiu metterai dentro il candeliero, & accenderai le sue lucerne.

5. Inoltre tu metterai lo altare d'oro, per l'incensamento di contra à l'arca del testimonio e metterai il portale à la porta del tabernacolo.

6. Dapoi metterai lo altare de l'holocausto dinanzi à la porta del tabernacolo del tabernacolo de la congregatione.

מ

7 ותתן ית כיורא בין משכן זמנא ובין מדבחא ותתן תמן מיא:

8 ותשוי ית דרתא סחור סחור ותתן ית פרסא דתרע דרתא:

9 ותיסב ית משחא דרבותא ותרבי ית משכנא וית כל דביה ותקדיש יתיה וית כל מאנוהי ויהא קודשא:

10 ותרבי ית מדבחא דעלתא וית כל מנוהי ותקדיש ית מדבחא ויהא מדבחא קדש קודשין:

11 ותרבי ית כיורא וית בסיסיה ותקדיש יתיה:

12 ותקריב ית אהרן וית בנוהי לתרע משכן זמנא ותסחי יתהון במיא:

13 ותלביש ית אהרן ית לבושי קודשא ותרבי יתיה ותקדיש יתיה וישמש קדמי:

14 וית בנוהי תקריב ותלביש יתהון כתונין:

15 ותרבי יתהון כמא דרבית ית אבוהון וישמשון קדמי ותהי למהוי להון רבותהון לכהנות עלם לדריהון:

16 ועבד משה ככל דפקיד יי יתיה כן עבד:

17 והוה בירחא קדמאה בשתא תניתא בחד יומא לירחא אתקם משכנא:

18 ואקים משה ית משכנא ויהב ית סמכוהי ושוי ית דפוהי ויהב ית עברוהי ואקים ית עמודוהי:

19 ופרש ית פרסא על משכנא ושוי ית חופאה דמשכנא עלוהי מלעילא כמא דפקיד יי ית משה:

מ

7 וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מָיִם:

8 וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר:

9 וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ:

10 וּמָשַׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים:

11 וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ:

12 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם: 13 וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אֵת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִהֵן לִי:

14 וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כֻּתֳּנֹת: 15 וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ אֶת־אֲבִיהֶם וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לִהְיֹת לָהֶם מָשְׁחָתָם לִכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם:

16 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה:

17 וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן:

18 וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת־קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּקֶם אֶת־עַמּוּדָיו:

19 וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

μ΄.

7. Καὶ θήσεις τὸν λουτῆρα ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ θήσεις ἐν αὐτῷ ὕδωρ.

8. Καὶ περιθήσεις τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἁγιάσεις κύκλῳ.

9. Καὶ λήψῃ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἁγιάσεις αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔσται ἁγία.

10. Καὶ χρίσεις τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων.

11. Καὶ χρίσεις τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν.

12. Καὶ προσάξεις Ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι.

13. Καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς τὰς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτόν, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν, καὶ ἱερατεύσει μοι.

14. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας,

15. Καὶ ἀλείψεις αὐτούς, ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι. καὶ ἔσται ὥστε εἶναι αὐτοῖς χρῖσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

16. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησε.

17. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, νουμηνίᾳ, ἐστάθη ἡ σκηνή.

18. Καὶ ἔστησε Μωϋσῆς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας αὐτῆς, καὶ διέβαλε τοὺς μοχλούς. Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους αὐτῆς.

19. Καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

CAP. XL.

7. Labrum inter altare & tabernaculum, quod implebis aqua.

8. Circumdabiſque atrium tentoriis, & ingreſſum eius.

9. Et aſſumpto unctionis oleo, unges tabernaculum cũ vaſis ſuis, ut ſanctificentur:

10. Altare holocauſti & omnia vaſa eius:

11. Labrum cum baſi ſua: omnia unctionis oleo conſecratis, ut ſint ſancta ſanctorum.

12. Applicabiſque Aaron & filios eius ad fores tabernaculi teſtimonii, & lotos aqua.

13. *Indues Aaron veſtes ſanctas, & unges eum & ſanctificabis eum, & ſacerdotio fungetur mihi.*

14. *Et filios eius applicabis & indues eos tunicas.*

15. *Et unges eos ſicut unxiſti patrem eorum, & ſacerdotio fungentur mihi:* Et unctio eorum in ſacerdotium ſempiternum proficiat.

16. Fecitque Moyſes omnia quæ præceperat Dominus.

17. Igitur menſe primo anni ſecundi, prima die menſis, collocatum eſt tabernaculum.

18. Erexitq; Moyſes illud, & poſuit tabulas ac baſes & vectes, ſtatuitque columnas.

19. Et expandit tectum ſuper tabernaculum, impoſito deſuper operimento, ſicut Dominus imperaverat.

Das XL. Capitel.

7. Vnnd das Handfaß zwiſchen der Hütten des Stiffts vnnd dem Altar/ vnd waſſer drein thun.

8. Vnnd den Vorhof ſtellen vmbher/ vnd das tuch in der thür des Vorhofs auffhengen.

9. Vnd ſolt die Salbe nemen/ vnnd die Wonung/ vnnd alles was drinnen iſt/ ſalben/ vnnd ſolt ſie weihen mit alle jhrem Gerethe/ daß ſie heilig ſey.

10. Vnd ſolt den Brandopffersaltar ſalben mit allem ſeinem gerethe/ vnnd weihen/ daß er allerheiligſt ſey.

11. Solt auch das Handfaß vnd ſeinen fuß ſalben vnd weihen.

12. Vnd ſolt Aaron vnd ſeine Söhne für die thür der Hütten des Stiffts füren/ vnd mit Waſſer waſchen.

13. Vnd Aaron die heilige kleider anziehen/ vnd ſalben vnnd weihen/ daß er mein Prieſter ſey.

14. Vnd ſeine ſöne auch herzu füren/ vnd jhnen die enge Röcke anziehen.

15. Vnd ſie ſalben/ wie du jren Vater geſalbet haſt/ daß ſie meine Prieſter ſeyen/ vnd diſe ſalbung ſollen ſie haben zum ewigen Prieſterthumb bey jhren nachkommen.

16. Vnd Moſe thet alles wie jhm der HERR geboten hatte.

17. Alſo ward die Wonung auffgerichtet im andern Jar am erſten Tage des erſten Monds.

18. Vnd da Moſe ſie auffrichtet/ ſetzet er die Füſſe vnd die Bretter vnd Rigel/ vnd richtet die Seulen auff.

19. Vnnd breitet die Hütten auß zur Wonung/ vnnd leget die Decken der Hütten oben drauf/ wie der HERR jm gebotten hatte.

CAP. XL.

7. *Dapoi metterai il lauatoio fra il tabernacolo de la congregatione, e lo altare: nelquale metterai de l'acqua.*

8. *Finalmente tu metterai il cortile à l'intorno, & il portale de la porta del cortile.*

9. *Allhora tu pigliarai l'oglio de la vntione, & vngerai il tabernacolo, e tutte le coſe che ſono in eſſo: lo ſantificarai con tutti i ſuoi vaſi, e ſarà ſanto.*

10. *Vngerai ancora lo altare de l'holocauſto, e tutti i ſuoi vaſi, e ſantificarai lo altare, e ſarà lo altare ſantiſſimo.*

11. *Vngerai ancora il lauatoio e la ſua baſa, e la ſantificarai.*

12. *Allhora farai accoſtare Aharon & i ſuoi figliuoli à la porta del tabernacolo de la congregatione, e gli lauarai con l'acqua.*

13. *E dapoi farai mettere ad Aharon le veſte ſante, e l'vngerai, e lo ſantificarai, à fin che mi amminiſtri il ſacerdotio.*

14. *Farai ancora accoſtare i ſuoi figliuoli, e metterai loro le tonache.*

15. *E gli vngerai ſi come hai vnto lor padre, e mi amminiſtraranno il ſacerdotio: e la loro vntione ſarà loro in perpetuo ſacerdotio per le loro generationi.*

16. *Moiſe dunque coſi fece, ſecondo tutte le coſe che'l Signore gli haueа comandate.*

17. *E nel primo giorno del primo meſe del ſecondo anno fu drizzato il tabernacolo.*

18. *Moiſe dunque drizzò il tabernacolo, e meſſe le ſue baſe, e le ſue tauole, e le ſue ſtanghe, & drizzò le ſue colonne.*

19. *Dapoi ſteſe il pauiglione ſopra il tabernacolo, e meſſe la coperta del pauiglione ſopra quello per d'alto, come il Signore haueа comandato à Moiſe.*

מ

20 וּנְסֵיב וִיהַב יָת
סַהֲדוּתָא בַּאֲרוֹנָא וְשַׁוִּי
יָת אֲרִיחַיָּא עַל אֲרוֹנָא
וִיהַב יָת כַּפּוּרְתָּא עַל
אֲרוֹנָא מִלְּעֵילָא׃
21 וְאַעֵיל יָת אֲרוֹנָא
לְמַשְׁכְּנָא וְשַׁוִּי יָת
פָּרוּכְתָּא דִּפְרָסָא וְאַטֵּיל
עַל אֲרוֹנָא דְּסַהֲדוּתָא
כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃
22 וִיהַב יָת פָּתוּרָא
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא עַל צִדָּא
דְּמַשְׁכְּנָא צִיפּוּנָא מִבָּרָא
לְפָרוּכְתָּא׃
23 וְאַסְדַּר עֲלוֹהִי סִדְרִין
דִּלְחֵם קֳדָם יְיָ כְּמָא
דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃
24 וְשַׁוִּי יָת מְנָרְתָּא
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא לָקֳבֵיל
פָּתוּרָא עַל צִדָּא
דְּמַשְׁכְּנָא דָּרוֹמָא׃
25 וְאַדְלֵיק בּוֹצִינַיָּא
קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ
יָת מֹשֶׁה׃
26 וְשַׁוִּי יָת מַדְבְּחָא
דְּדַהֲבָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא
קֳדָם פָּרוּכְתָּא׃
27 וְאַסֵּיק עֲלוֹהִי קְטֹרֶת
בּוּסְמִין כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ
יָת מֹשֶׁה׃
28 וְשַׁוִּי יָת פְּרָסָא
דִּתְרַעָא לְמַשְׁכְּנָא׃
29 וְיָת מַדְבְּחָא דַּעֲלָתָא
שַׁוִּי בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא
דְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וְאַסֵּיק
עֲלוֹהִי יָת עֲלָתָא וְיָת
מִנְחָתָא כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ
יָת מֹשֶׁה׃
30 וְשַׁוִּי יָת כִּיּוֹרָא בֵּין
מַשְׁכַּן זִמְנָא וּבֵין
מַדְבְּחָא וִיהַב תַּמָּן מַיָּא
לְקִדּוּשׁ׃
31 וִיקַדְּשׁוּן מִינֵּיהּ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת יְדֵיהוֹן
וְיָת רַגְלֵיהוֹן׃
32 בְּמֵיעַלְהוֹן לְמַשְׁכַּן
זִמְנָא וּבְמִקְרַבְהוֹן
לְמַדְבְּחָא מְקַדְּשִׁין כְּמָא
דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

מ

20 וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־
הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים עַל־
הָאָרֹן וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־
הָאָרֹן מִלְמָעְלָה׃
21 וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכָּן
וַיָּשֶׂם אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ
עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
22 וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל
מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן צָפֹנָה
מִחוּץ לַפָּרֹכֶת׃
23 וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
24 וַיָּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ
הַמִּשְׁכָּן נֶגְבָּה׃
25 וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
26 וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב
בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת׃
27 וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
28 וַיָּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
לַמִּשְׁכָּן׃
29 וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח
מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
30 וַיָּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל
מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה
מַיִם לְרָחְצָה׃
31 וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃
32 בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

μ΄.

20. Καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια, ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ ὑπέθηκε τοὺς διωστῆρας ὑπὸ τὴν κιβωτόν, καὶ ἐπέθηκε τὸ ἱλαστήριον ἐπάνω τῆς κιβωτοῦ.

21. Καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

22. Καὶ ἐπέθηκε τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὸ πρὸς βορρᾶν, ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς.

23. Καὶ προσέθηκεν ἐπ' αὐτῆς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἐναντίον κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

24. Καὶ ἐπέθηκε τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐναντίον τῆς τραπέζης, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον.

25. Καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἐναντίον κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

26. Καὶ ἐπέθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος.

27. Καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

28. Καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς.

29. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἐπέθηκε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνήνεγκεν ἐν αὐτῷ ὁλοκαύτωμα καὶ θυσίαν. καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

30. Καὶ ἔστησε τὸν λουτῆρα ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπέθηκεν ἐν αὐτῷ ὕδωρ.

31. Ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας.

32. Εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

CAP. XL.

20. Poſuit & teſtimonium in arca, ſubditis infrà vectibus, & oraculum deſuper.

21. Cumque intuliſſet arcam in tabernaculum, appendit ante eam velum, ut expleret Domini iuſſionem.

22. Poſuit & menſam in tabernaculo teſtimonii ad plagam Septentrionalem extra velum.

23. Ordinatis coram propoſitionis panibus, ſicut præceperat Dominus Moyſi.

24. Poſuit & candelabrum in tabernaculo teſtimonii è regione menſæ in parte auſtrali.

25. Locatis per ordinem lucernis, iuxta præceptum Domini.

26. Poſuit & altare aureum ſub tecto teſtimonii contra velum.

27. Et adolevit ſuper eo incenſum aromatum, ſicut iuſſerat Dominus Moyſi.

28. Poſuit & tentorium in introitu tabernaculi teſtimonii.

29. Et altare holocauſti in veſtibulo teſtimonii, offerens in eo holocauſtum & ſacrificia, ut Dominus imperaverat.

30. Labrum quoque ſtatuit inter tabernaculum teſtimonii & altare, implens illud aqua.

31. Laveruntque Moyſes & Aaron, ac filii eius manus ſuas & pedes.

32. Cùm ingrederentur tectum fœderis, & accederent ad altare, ſicut præceperat Dominus Moyſi.

Das XL. Capitel.

20. Vnnd nam das Zeugniß/ vnnd legts in die Laden/ vnd thet die ſtangen an die Laden/ vnd thet den Gnadenſtul oben auff die Lade.

21. Vnnd bracht die Laden inn die Wonung/ vnd hieng den Fürhang für die Lade des Zeugniß/ wie jhm der HERR gebotten hatte.

22. Vnnd ſetzet den Tiſch in die Hütten des Stiffts/ inn den Winckel der Wonung gegen Mitternacht/ hauſſen für dem Fürhang.

23. Vnd bereitet Brot drauff für dem HERRN/ wie jhm der HERR gebötten hatte.

24. Vnd ſetzet den Leuchter auch hinein gegen dem Tiſch vber/ in den winckel der Wonung gegen Mittag.

25. Vnd thet Lampen drauff für dem HERRN/ wie jhm der HERR gebotten hatte.

26. Vnnd ſetzt den gülden Altar hinein/ für den Fürhang.

27. Vnd reucherte drauff mit gutem reuchwerck/ wie jhm der HERR gebotten hatte.

28. Vnnd hieng das tuch in die thur der Wonung.

29. Aber den Brandopffers altar ſetzt er für die Thür der Wonung der Hütten des Stiffts/ vnnd opfferte darauff Brandopffer vnd Speißopffer/ wie jhm der HERR gebotten hatte.

30. Vnd das Handfaß ſetzet er zwiſchen der Hütten des Stiffts vnd dem Altar/ vnnd thet waſſer drein zu waſchen.

31. Vnd Moſe/ Aaron vnd ſeine ſöne wuſchen jhre hende vnd füſſe drauß.

32. Denn ſie müſſen ſich waſchen/ wenn ſie in die Hütten des Stiffts gehen/ oder hinzu tretten zum Altar/ wie jm der HERR gebotten hatte.

CAP. XL.

20. Parimente preſe e poſe ne l'arca il teſtimonio, meſſe ancora le ſtanghe à l'arca, & il propitiatorio ſopra l'arca per d'alto.

21. E meſſe l'arca dentro nel tabernacolo, e meſſe il velo del padiglione, e coprì l'arca del teſtimonio, come il Signore hauea comandato à Moiſe.

22. Poſe ancora la tauola nel tabernacolo de la congregatione da la parte del tabernacolo verſo Aquilone fuora del velo.

23. E diſpoſe ſopra quella la preparatione de pani dinanzi al Signore, ſi come il Signore hauea comandato à Moiſe.

24. E meſſe il candeliero nel tabernacolo de la congregatione per contra, dal lato del tabernacolo verſo Mezzodi.

25. Et acceſe le lucerne dinanzi al Signore, come il Signore hauea comandato à Moiſe.

26. Poſe ancora lo altar d'oro nel tabernacolo de la congregatione dinanzi al velo.

27. E fece abbrugiare ſopra quelle vn profumo di coſe odorifere, come il Signore hauea comandato à Moiſe.

28. Meſſe dapoi il portale de la porta del tabernacolo.

29. E poſe lo altare de l'holocauſto à la porta del tabernacolo, del tabernacolo de la congregatione: & offerì l'holocauſto ſopra quello, & il ſacrifitio come il Signore hauea comandato à Moiſe.

30. E poſe la conca fra il tabernacolo de la congregatione e lo altare, ne laquale meſſe l'acqua per lauarſi:

31. E con quella Moiſe, Aharon & i ſuoi figliuoli lauauano le loro mani & i loro piedi.

32. Quando entrauano nel tabernacolo de la congregatione e quando ſi accoſtauano à lo altare, ſi lauauano, come il Signore hauea comandato à Moiſe.

מ

33 ויקם את־החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את־מסך שער החצר ויכל משה את־המלאכה:

34 ויכס הענן את־אהל מועד וכבוד יהוה מלא את־המשכן:

35 ולא־יכל משה לבוא אל־אהל מועד כי־שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את־המשכן:

36 ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם:

37 ואם־לא יעלה הענן ולא יסעו עד־יום העלתו:

38 כי ענן יהוה על־המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל־בית־ישראל בכל־מסעיהם:

תם ונשלם

מ

33 ואקים ית דרתא סחור סחור למשכנא ולמדבחא ויהב ית פרסא דתרע דרתא ושיצי משה ית עיבידתא:

34 וחפא עננא ית משכן זימנא ויקרא דיי אתמלי ית משכנא:

35 ולא יכיל משה למיעל למשכן זימנא ארי שרא עלוהי עננא ויקרא דיי אתמלי ית משכנא:

36 ובאסתלקות עננא מעילוי משכנא נטלין בני ישראל בכל מטלניהון:

37 ואם לא מסתלק עננא ולא נטלין עד יומא דאסתלקותיה:

38 ארי עננא דיי על משכנא ביממא ואישתא תהי ליליא ביה לעיני כל בית ישראל בכל מטלניהון:

חזק

λδ´.

33. Καὶ ἔστησε τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς. καὶ συνετέλεσε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα.

34. Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή.

35. Καὶ οὐκ ἠδυνήθη Μωϋσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ᾽ αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή.

36. Ἡνίκα δ᾽ ἂν ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεζεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν.

37. Εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνέβη ἡ νεφέλη.

38. Νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ᾽ αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραήλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

ΤΕΛΟΣ.

CAP. XL.

33. Erexit & atrium per gyrum tabernaculi & altaris, ducto in introitu eius tentorio. Postquam omnia perfecta sunt.

34. Operuit nubes tabernaculum testimonii, & gloria Domini implevit illud.

35. Nec poterat Moyses ingredi tectum fœderis, nube operiente omnia, & maiestate Domini coruscante; quia cuncta nubes operuerat.

36. Si quando nubes tabernaculum deserebat, proficiscebantur filii Israël per turmas suas:

37. Si pendebat desuper, manebant in eodem loco.

38. Nubes quippe Domini incubabat per diem tabernaculo, & ignis in nocte, videntibus cunctis populis Israël per cunctas mansiones suas.

FINIS.

Das XL. Capitel.

33. Vnd er richtet den Vorhoff auff/ vmb die Wonung vnd vmb den Altar her/ vnd hieng den Fürhang inn das thor des Vorhoffs. Also volendet Mose das gantze Werck.

34. Da bedeckt eine Wolcke die Hütte des Stiffts/ vnd die Herrligkeit des HERRN füllet die Wonung.

35. Vnd Mose kondt nit in die Hütten des Stiffts gehen/ weil die Wolcken drauff bleib/ vnnd die Herrligkeit des HERRN die Wohnung füllet.

36. Vnd wenn die Wolcke sich auffhub von der Wonung/ so zogen die kinder Israel/ so offt sie reiseten.

37. Wenn sich aber die Wolcke nicht auffhub/ so zogen sie nicht biß an den tag/ daß sie sich auffhub.

38. Denn die Wolcke des HERRN war des tages auff der Wonung/ vnd des nachts war sie feurig für den augen des gantzen hauß Israel/ so lange sie reiseten.

ENDE.

CAP. XL.

33. *Finalmente drizzò il cortile à l'intorno del tabernacolo e de lo altare, e messe il portale à la porta del cortile; e così Moise finì l'opera.*

34. *E la nuuola coprì il tabernacolo de la congregatione, e la gloria del Signore riempì il tabernacolo.*

35. *E Moise non poteua entrare nel tabernacolo de la congregatione, percioche la nuuola staua sopra di quello, e la gloria del Signore riempiua il tabernacolo.*

36. *E quando la nuuola si ritiraua dal tabernacolo, i figliuoli d'Israel se n' andauano per tutti i loro viaggi:*

37. *Ma se la nuuola non si ritiraua, non si partiuano per fino al giorno che si ritiraua.*

38. *Percioche di giorno la nuuola del Signore era sopra il tabernacolo, e di notte era il fuoco in esso à la presenza di tutta la casa d'Israel per tutti i loro viaggi.*

FINE.

LEVITICVS,

EBRAICE.

CHALDAICE.

GRÆCE.

LATINE.

GERMANICE.

ITALICE.

Ex

Diſpoſitione & Adornatione

ELIAE HVTTERI

GERMANI.

א

וקרא למשה ומליל יי עמיה ממשכן זמנא למימר:

2 מליל עם בני ישראל ותימר להון אנש ארי יקרב מנכון קורבנא קדם יי מן בעירא מן תורי ומן ענא תקרבון ית קורבנכון:

3 אם עלתא קורבניה מן תורי דכר שלים יקרביניה לתרע משכן זמנא יקרב יתיה לרעוא ליה קדם יי:

4 ויסמוך ידיה על ריש עלתא ויתרעי ליה לכפרא עלוהי:

5 ויכוס ית בר תורי קדם יי ויקרבון בני אהרן כהניא ית דמא ויזרקון ית דמא על מדבחא סחור סחור דבתרע משכן זמנא:

6 וישלח ית עלתא ויפלג יתה לאברהא:

7 ויתנון בני אהרן כהנא אישתא על מדבחא ויסדרון אעיא על אישתא:

8 ויסדרון בני אהרן כהניא ית איבריא ית רישא וית תרבא על אעיא דעל אישתא דעל מדבחא:

א

וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם׃

3 אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃

4 וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו׃

5 וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

6 וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ׃

7 וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־הָאֵשׁ׃

8 וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃

ΚΕΦΑΛ. α´.

Καὶ ἐκάλεσε κύριος Μωϋσῆν, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς· ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἐὰν προσαγάγῃ δῶρα τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν.

3. Ἐὰν ὁλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἄμωμον προσάξει πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον κυρίου.

4. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ.

5. Καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἐναντίον κυρίου, καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσχεοῦσι τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ ἐκδείραντες τὸ ὁλοκαύτωμα, μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη.

7. Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπιστοιβάσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ.

8. Καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς, τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

CAP. I.

Vocavit autem Moysen, & locutus est ei Dominus de tabernaculo testimonii, dicens.

2. Loquere filiis Israel, & dices ad eos, Homo qui obtulerit ex vobis hostiam Domino: de pecoribus, id est, de bobus & ovibus offerens victimas.

3. Si holocaustum fuerit eius oblatio, ac de armento: masculum immaculatũ offeret ad ostium tabernaculi testimonii, ad placandum sibi Dominum:

4. Ponetque manus super caput hostiæ, & acceptabilis erit, atque in expiationem eius proficiens.

5. Immolabitque vitulum coram Domino, & offerent filii Aaron sacerdotis sanguinem eius fundentes per altaris circuitum, quod est ante ostium tabernaculi:

6. Detractaq; pelle hostiæ, artus in frusta concident.

7. Et subiicient in altari ignem, strue lignorum antè composita:

8. Et membra quæ sunt cæsa, desuper ordinantes, caput videlicet, & cuncta quæ adhærent iecori.

Das I. Capitel.

Vnd der HERR rieff Mose/ vnd redet mit jm von der Hütten des Stiffts/ vnd sprach:

2. Rede mit den Kindern Israel/ vnd sprich zu jhnen: Welcher vnter euch dem HERREN ein Opffer thun wil/ der thue es von dem Vieh/ von Rindern vnd Schafen.

3. Wil er ein Brandopffer thun von Rindern/ so opffer er ein Männlein/ das ohn Wandel sey für der Thür der Hütten des Stiffts/ daß es dem HErren angeneme sey von jhm.

4. Vnnd lege seine handt auff des Brandopffers haupt/ so wird es angeneme sein/ vnd jn versöhnen.

5. Vnnd sol das jung Rindt schlachten für dem HErrn/ vnnd die Priester/ Aarons Söhne/ sollen das Blut herzu bringen/ vnd auff den Altar vmbher sprengen/ der für der thür der Hütten des Stiffts ist.

6. Vnd mann sol dem Brandopffer die Haut abziehen/ vnnd es sol in stück zuhawen werden.

7. Vnd die Söhne Aaron des Priesters sollen ein Fewer auff den Altar machen/ vnd holtz oben drauff legen.

8. Vnnd sollen die stück/ nemlich/ den Kopff vnd das Fett auff das Holtz legen/ das auff dem Fewer auff dem Altar ligt.

CAP. I.

Il Signore chiamò Moise, e parlò con lui dal tabernacolo de la congregatione, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, Quando l'huom c'fra voi offerirà la oblatione al Signore, offerirà la sua offerta de le bestie, de i buoi, e de le pecore.

3. Se la sua offerta sarà holocausto, egli offerirà de buoi vn maschio senza macchia: e l'offerirà volontariamente à la porta del tabernacolo de la congregatione dinanzi al Signore.

4. E metterà la sua mano sopra il capo de l'holocausto, e gli sarà accettabile per placare Dio.

5. Et ammazzarà vn vitello dinanzi al Signore, & i figliuoli di Aharon sacerdote offeriranno il sangue, e lo spargeranno sopra lo altare à l'intorno, ilquale sarà à la porta del tabernacolo de la congregatione.

6. E scorticarà l'holocausto, e lo tagliarà ne suoi pezzi.

7. Et i filigliuoli di Aharon sacerdote metteranno il fuoco sopra lo altare, e disporanno le legna sopra il fuoco.

8. Dapoi i figliuoli di Aharon, sacerdoti, ordinaranno quei pezzi, il capo & il grasso sopra le legna poste sul fuoco, ch'è sopra lo altare.

א

9 וְגַוֵּיהּ וּכְרָעוֹהִי יְחַלֵּל בְּמַיָּא וְיַסֵּק כָּהֲנָא יָת כּוֹלָא לְמַדְבְּחָא עֲלָתָא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

10 וְאִם מִן בְּנֵי עָנָא קֻרְבָּנֵיהּ מִן אִמְּרַיָּא אוֹ מִן בְּנֵי עִזַּיָּא לַעֲלָתָא דְּכַר שְׁלִים יְקָרְבִנֵּיהּ׃

11 וְיִכּוֹס יָתֵיהּ עַל שִׁדָּא דְּמַדְבְּחָא צִפּוּנָא קֳדָם יְיָ וְיִזְרְקוּן בְּנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא יָת דְּמֵיהּ עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃

12 וִיפַלֵּיג יָתֵיהּ לְאֵיבָרוֹהִי וְיָת רֵישֵׁיהּ וְיָת תַּרְבֵּיהּ וִיסַדַּר כָּהֲנָא יָתְהוֹן עַל אָעַיָּא דְּעַל אֶשָּׁתָא דְּעַל מַדְבְּחָא׃

13 וְגַוָּא וּכְרָעַיָּא יְחַלֵּל בְּמַיָּא וִיקָרֵיב כָּהֲנָא יָת כּוֹלָא וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא עֲלָתָא הוּא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

14 וְאִם מִן עוֹפָא עֲלָתָא קוּרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ וִיקָרֵיב מִן שַׁפְנִינַיָּא אוֹ מִן בְּנֵי יוֹנָה יָת קֻרְבָּנֵיהּ׃

15 וִיקָרְבִנֵּיהּ כָּהֲנָא לְמַדְבְּחָא וְיִמְלוֹק יָת רֵישֵׁיהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא וְיִתְמְצֵי דְּמֵיהּ עַל כּוֹתֶל מַדְבְּחָא׃

16 וְיַעְדֵּי יָת זְפָקֵיהּ בְּאוּכְלֵיהּ וְיִרְמֵי יָתֵיהּ בִּסְטַר מַדְבְּחָא קִדּוּמָא לַאֲתַר דְּמוֹשְׁדִין קִטְמָא׃

17 וִיפָרֵיק יָתֵיהּ בְּגַדְפּוֹהִי לָא יַפְרֵישׁ וְיַסֵּיק יָתֵיהּ כָּהֲנָא לְמַדְבְּחָא עַל אָעַיָּא דְּעַל אֶשָּׁתָא עֲלָתָא הוּא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

ב

1 וֶאֱנָשׁ אֲרֵי יְקָרֵיב קוּרְבַּן מִנְחָתָא קֳדָם יְיָ סוּלְתָּא יְהֵי קֻרְבָּנֵיהּ

א

9 וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחוֹחַ לַיהוָה׃

10 וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃

11 וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

12 וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃

13 וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

14 וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ׃

15 וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה דָמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ׃

16 וְהֵסִיר אֶת־מֻרְאָתוֹ בְּנֹצָתָהּ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל־מְקוֹם הַדָּשֶׁן׃

17 וְשִׁסַּע אֹתוֹ בִכְנָפָיו לֹא יַבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

ב

1 וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ

α.

9. Τὰ δὲ ἐγκοίλια, καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι, θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

10. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπό τε τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων εἰς ὁλοκαύτωμα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτό, (καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.)

11. Καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς βορρᾶν ἐναντίον κυρίου, καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

12. Καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ στέαρ αὐτοῦ, καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς, τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

13. Καὶ τὰ ἐγκοίλια, καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι. καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. κάρπωμά ἐστι, θυσία, ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

14. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πτηνῶν ὁλοκάρπωμα προσφέρῃ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ.

15. Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον (ὁ ἱερεὺς,) καὶ στραγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

16. Καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὰ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς, εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ.

17. Καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερύγων, καὶ οὐ διελεῖ· καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός. κάρπωμά ἐστι θυσία, ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛ. β.

1. Ἐὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ,

9. Intesti-

CAP. I.

9. Intestinis & pedibus lotis aqua: adolebitq; ea sacerdos super altare in holocaustum & suavem odorem Domino.

10. Quòd si de pecoribus oblatio est, de ovibus sive de capris holocaustum: agnum anniculum & absque macula offeret:

11. Immolabitque ad latus altaris quod respicit Aquilonem, coram Domino: sanguinem verò illius fundent super altare filii Aaron per circuitum:

12. Dividentq; membra, caput, & omnia quæ adhærent iecori: & imponent super ligna, quibus subiiciendus est ignis:

13. Intestina verò & pedes lavabunt aqua. Et oblata omnia adolebit sacerdos super altare in holocaustum & odorem suavissimum Domino.

14. Si autem de avibus, holocausti oblatio fuerit Domino: de turturibus & pullis columbæ.

15. Offeret eam sacerdos ad altare: & retorto ad collum capite, ac rupto vulneris loco, decurrere faciet sanguinem super crepidinem altaris:

16. Vesiculam verò gutturis & plumas proiiciet prope altare ad orientalem plagam, in loco in quo cineres effundi solent.

17. Confringetque ascellas eius, & non secabit, neque ferro dividet eam, & adolebit super altare, lignis igne supposito. Holocaustum est & oblatio suavissimi odoris Domino.

CAP. II.

1. Anima cùm obtulerit oblationem sacrificii Domino, simila erit eius oblatio:

Das I. Capitel.

9. Das Eingeweide aber vnnd die Schenckel sol mann mit Wasser waschen/vnd der Priester sol das alles anzünden auff dem Altar zum Brandopffer/das ist ein Fewer zum süssen geruch dem HERRN.

10. Wil er aber von Schafen oder Zigen ein Brandopffer thun/so Opffer er ein Männlein das on wandel sey.

11. Vnnd sol es schlachten zur seiten des Altars gegen Mitternacht für dem HERRN/vnd die Priester/Aarons Söhne/sollen sein Blut auff dem Altar vmbher sprengen.

12. Vnd man sol es in stücke zuhawen/vnd der Priester sol den Kopff vnd das Feit auff das Holtz vnnd Fewer/das auff dem Altar ist/legen.

13. Aber das Eingeweide/vnnd die Schenckel sol mann mit Wasser waschen/Vnd der Priester sol es alles opffern vnd anzünden auff dem Altar zum Brandopffer/das ist ein Fewer zum süssen geruch dem HERRN.

14. Wil er aber von Vögeln dem HERREN ein Brandopffer thun/so thue ers von Turteltauben oder von jungen Tauben.

15. Vnd der Priester sols zum Altar bringen/vnd jhm den Kopff abkneipen/daß es auff dem Altar angezündet werde/vnd sein Blut außbluten lassen an der wand des Altars.

16. Vnnd seinen kropff mit seinen federn sol mann neben dem Altar gegen dem morgen auff den aschenhauffen werffen.

17. Vnd sol seine flügel spalten/aber nicht abbrechen/vnd also sols der Priester auff dem Altar anzünden auff dem Holtz auff dem Fewer zum Brandopffer. Das ist ein Fewr zum süssen geruch dem HERREN.

Das II. Capitel.

WEnn eine Seele dem HERREN ein Speißopffer thun wil/so sol es von Semelmehl sein/

CAP. I.

9. E lauarà con l'acqua le sue interiora e le sue gambe, & il Sacerdote farà profumo di tutte queste cose sopra lo altare: perochè è holocausto, oblatione affocata in odore di quiete al Signore.

10. Ma se la sua offerta sarà di bestiame piccolo, cioè, di pecore ò di capre per l'holocausto, offerirà vn maschio senza macchia:

11. E lo ammazzarà dal lato de lo altare verso Aquilone dinanzi al Signore, & i figliuoli di Aharon, sacerdoti, spargeranno il sangue di quello sopra lo altare à l'intorno.

12. E lo tagliarà ne suoi pezzi, & il capo & il grasso di quello, & il sacerdote l'ordinarà sopra le legna poste sul fuoco, ch'è sopra lo altare.

13. E lauarà con l'acqua le interiora e le gambe, & il sacerdote offerirà tutte le cose, e ne farà profumo sopra lo altare: percioche è holocausto, oblatione in odore di quiete al Signore.

14. Ma se l'holocausto sarà di vcelli, offerito al Signore, offerirà la sua oblatione di tortore, ò di colombi.

15. Et il Sacerdote l'offerirà sopra lo altare, e con l'vgna le tagliarà il capo, e ne farà profumo sopra l'altare, & il suo sangue sarà premuto sopra il lato de lo altare.

16. E leuarà il gozzo di quella con le penne, e lo buttarà appresso lo altare verso Oriente nel luogo de la cenere.

17. E la fenderà con le sue ale, e non là diuiderà, & il Sacerdote ne farà profumo sopra le legna che furono messe sul fuoco: perochè è holocausto, & oblatione affocata in odore di quiete al Signore.

CAP. II.

1. Quando la persona offerirà l'offerta, in sacrifitio al Signore; la sua offerta sarà fior di farina,

ב

ויריק עלה משחא ויתן עלה לבונתא׃

2 וייתינה לות בני אהרן כהניא ויקמוץ מתמן מלי קומציה מסלתה וממשחה על כל לבונתה ויסק כהנא ית אדכרתה למדבחא קרבן דמתקבל ברעוא קדם ייי׃

3 ודאשתאר מן מנחתא לאהרן ולבנוהי קדש קודשין מקרבניא דייי׃

4 וארי תקריב קורבן מנחתא מאפה תנורא סלת גריצן פטירן דפילן במשח ואספוגין פטירין דמשיחין במשח׃

5 ואם מנחתא על מסריתא קורבנך סולתא דפילא במשח פטיר תהא׃

6 בצע יתה ביצועין ותריק עלה משחא מנחתא היא׃

7 ואם מנחתא דרדתא קורבנך סולתא במשח תתעבד׃

8 ותיתי ית מנחתא דיתעביד מאילין קדם ייי ויקרבינה לות כהנא ויקרבינה למדבחא׃

9 ויפריש כהנא מן מנחתא ית אדכרתה ויסק למדבחא קורבן דמתקבל ברעוא קדם ייי׃

10 ודאשתאר מן מנחתא לאהרן ולבנוהי קדש קודשין מקרבניא דייי׃

11 כל מנחתא דיתקרבון קדם ייי לא תתעבד חמיע ארי כל חמיר וכל דבש לא תסקון מניה קורבנא קדם ייי׃

ב

ויצק עליה שמן ונתן עליה לבנה׃

2 והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה׃

3 והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה׃

4 וכי תקרב קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן׃

5 ואם מנחה על המחבת קרבנך סלת בלולה בשמן מצה תהיה׃

6 פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה הוא׃

7 ואם מנחת מרחשת קרבנך סלת בשמן תעשה׃

8 והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה ליהוה והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח׃

9 והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה׃

10 והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה׃

11 כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה׃

β.

καὶ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον. θυσία ἐστί.

2. Καὶ οἴσει αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς ἱερεῖς. καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

3. Καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρὼν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων, ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου.

4. Ἐὰν δὲ προσφέρῃς δῶρον, θυσίαν πεπεμμένην ἐν κλιβάνῳ ἐκ σεμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ.

5. Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμένη ἐν ἐλαίῳ, ἄζυμα ἔσται.

6. Καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον. θυσία ἐστὶ κυρίῳ.

7. Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται.

8. Καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν ἣν ἂν ποιῇ ἐκ τούτων τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον.

9. Ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς· καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

10. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων, ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου.

11. Πᾶσαν θυσίαν ἣν ἂν προσφέρητε κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν. Πᾶσαν γὰρ ζύμην καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ, καρπῶσαι κυρίῳ δῶρον.

CAP. II.

fundetque super eam oleum, & ponet thus.

2. Ac deferet ad filios Aaron sacerdotis: quorum unus tollet pugillum plenum similæ & olei, ac totum thus, & ponet memoriale super altare in odorem suavissimam Domino.

3. Quod autem reliquum fuerit de sacrificio, erit Aaron & filiorum eius, sanctum sanctorum de oblationibus Domini.

4. Cùm autem obtuleris sacrificium coctum in clibano: de simila, panes scilicet absque fermento, conspersos oleo, & lagana azyma oleo lita.

5. Si oblatio tua fuerit de sartagine, similæ conspersæ oleo & absque fermento.

6. Divides eam minutatim, & fundes super eam oleum.

7. Sin autem de craticula fuerit sacrificium, æquè simila oleo conspergetur.

8. Quam offerens Domino, trades manibus sacerdotis.

9. Qui cùm obtulerit eam, tollet memoriale de sacrificio, & adolebit super altare in odorem suavitatis Domino.

10. Quicquid autem reliquum est, erit Aaron, & filiorum eius, sanctum sanctorum de oblationibus Domini.

11. Omnis oblatio quæ offertur Domino, absque fermento fiet, nec quicquam fermenti ac mellis adolebitur in sacrificio Domini.

Das II. Capitel.

vnd sol öle drauff giessen / vnnd Weyrauch drauff legen.

2. Vnd also bringen zu den Priestern Aarons sönen. Da sol der Priester seine hand vol nemen von dem selben Semelmehl / vnnd öle / sampt dem gantzen Weyrauch / vnnd anzünden zum gedechtnis auff dem Altar / das ist ein feuer zum süssen geruch dem HERREN.

3. Das vbrige aber vom Speißopffer soll Aarons vnnd seiner Söhne sein / das sol das allerheiligst sein von den feuern des HERREN.

4. Will er aber sein Speißopffer thun vom gebacken im ofen / so neme er kuchen von Semelmehl / vngeseurt / mit öle gemenget / vnnd vngeseurte fladen mit öle bestrichen.

5. Ist aber dein Speißopffer etwas vom gebacken in der Pfannen / so sols von vngeseurtem semelmehl / mit öle gemenget sein.

6. Vnd solts in stück zutheilen / vnnd öle darauff giessen / so ists ein speißopffer.

7. Ist aber dein Speißopffer etwas auff dem Rost geröstet / so solt du es von Semelmehl mit öle machen.

8. Vnnd solt das Speißopffer / das du von solcherley machen wilt / dem HERREN / zu dem Priester bringen. Der sols zu dem Altar bringen.

9. Vnnd desselben Speißopffer Heben zum gedechtniß / vnnd anzünden auff dem altar / das ist ein feuer zum süssen geruch dem HERRN.

10. Das vbrige aber sol Aarons vnd seiner Söhne sein / das sol das allerheiligst sein von den feurn des HERRN.

11. Alle Speißopffer die jhr dem HERREN opffern wolt / solt jhr ohn Sauerteig machen / Denn kein Sauerteig / noch Honig sol drunter dem HERRN zum feur angezündet werden.

CAP. II.

e versarà de l'oglio sopra quella, e vi metterà sopra de lo incenso.

2. E la portarà à i figliuoli di Aharon sacerdoti, e pigliarà vn pien pugno de i suoi del fior di farina di colui, e del suo oglio con tutto il suo incenso, & il sacerdote ne farà profumo in sua commemoratione sopra lo altare: imperoche è sacrifitio affocato in odore di quiete al Signore.

3. E quel che vi restà del sacrifitio: sarà di Aharon e de suoi figliuoli: peroche è cosa santissima de le offerte affocate al Signore.

4. E quando tu presentarai l'offerta del sacrifitio, cotta al forno, saranno focacce di fior di farina senza lieuito mescolata con l'oglio, e lazagne senza lieuito vnte con l'oglio.

5. Ma se la tua offerta sarà sacrifitio de la padella, sarà fior di farina bagnata con l'oglio senza lieuito.

6. Tu la pagliarai in pezzi, e versarai de l'oglio sopra di quella: peroche questo è sacrifitio.

7. E se la tua offerta sarà sacrifitio di caldaia tu la farai di fior di farina con l'oglio.

8. Dapoi portarai il sacrifitio, che si farà di queste cose al Signore: e l'offerirai al Sacerdote, il quale lo metterà su lo altare.

9. Et il Sacerdote pigliarà del sacrifitio il memoriale di quello, e ne farà profumo sopra lo altare: percioche è oblatione affocata in odore di quiete al Signore.

10. E quel che vi restarà del sacrifitio, sarà di Aharon e de suoi figliuoli: peroche è cosa santissima de sacrifitii affocati al Signore.

11. Qualunque sacrifitio, che voi offerirete al Signore, non si farà con lieuito: imperoche voi non profumarete il sacrifitio affocato al Signore di alcuna cosa lieuitata, ne di alcuna cosa che habbia mele.

ב

12 קורבן קדמי תקרבון יתהון קדם יי ולמדבחא לא יסקון לאתקבלא ברעוא׃

13 וכל קורבן מנחתך במלחא תמלח ולא תבטל מלח קיים אלהך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלחא׃

14 ואם תקריב מנחת בכורין קדם יי אביב קלי בנור פרוכן דכיכן תקריב ית מנחת בכורך׃

15 ותתן עלה משחא ותשוי עלה לבונתא מנחתא היא׃

16 ויסק כהנא ית אדכרתה מגרשה ומן משחה על כל לבונתה קורבנא קדם יי׃

ב

12 קרבן ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח׃

13 וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח׃

14 ואם תקריב מנחת בכורים ליהוה אביב קלוי באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריך׃

15 ונתת עליה שמן ושמת עליה לבנה מנחה הוא׃

16 והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה ליהוה׃

β'.

12. Ἀπ' ἀρχῆς προσοίσετε αὐτὰ κυρίῳ· ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

13. Καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἁλὶ ἁλισθήσεται, καὶ οὐ διαπαύσεται ἅλας διαθήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν. ἐπὶ παντὸς δώρου προσοίσετε ἅλας.

14. Ἐὰν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, νέα πεφρυγμένα χίδρα ἐρικτὰ τῷ κυρίῳ καὶ προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων.

15. Καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὴν λίβανον. θυσία ἐστί.

16. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων, σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

ג

1 ואם נכסת קודשיא קורבניה אם מן תורי הוא מקריב אם דכר אם נוקבא שלים יקרביניה קדם יי׃

2 ויסמוך ידיה על ריש קרבניה ויכסיניה בתרע משכן זימנא ויזרקון בני אהרן כהניא ית דמא על מדבחא סחור סחור׃

3 ויקרב מניכסת קודשיא קורבנא קדם יי ית תרבא דחפי ית גווא וית כל תרבא די על גווא׃

4 וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהן דעל גיססיא וית חצרא דעל כבדא על כוליתא יעדינה׃

5 ויסקון יתיה בני אהרן למדבחא על עלתא דעל אעיא דעל אישתא

ג

1 ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני יהוה׃

2 וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב׃

3 והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב׃

4 ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה׃

5 והקטירו אתו בני אהרן המזבחה על העלה אשר על העצים אשר על האש

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Ἐὰν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν βοῶν αὐτὸ προσάγῃ, ἐάν τε ἄρσεν, ἐάν τε θῆλυ, ἄμωμον προσάξει ἔναντι κυρίου.

2. Καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

3. Καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας.

4. Καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ.

5. Καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός,

CAP. II.

12. Primitias tantùm eorum offeretis ac munera: super altare verò non imponentur in odorem suavitatis.

13. Quicquid obtuleris sacrificii, sale condies, nec auferes sal fœderis Dei tui de sacrificio tuo. In omni oblatione offeres sal.

14. Si autem obtuleris munus primitiarum frugum tuarum Domino, de spicis adhuc virentibus torrebis igni, & confringes in morem farris, & sic offeres primitias tuas Domino.

15. Fundens super ea oleum, & thus imponens, quia oblatio Domini est.

16. De qua adolebit sacerdos in memoriam muneris partem farris fracti & olei, ac totum thus.

Das II. Capitel.

12. Aber zum Erstling solt jhr sie dem HERRN bringen / aber auff keinen Altar sollen sie kommen zum süssen geruch.

13. Alle deine Speißopffer solt du saltzen / vnd dein Speißopffer sol nimmer ohn saltz des Bundes deines Gottes sein / Denn in alle deinem Opffer solt du saltz opffern.

14. Wilt du aber ein Speißopffer dem HERRN thun von den ersten früchten / solt du die Sangen am feuer gedörret klein zustossen / vnnd also das Speißopffer deiner ersten Früchte opffern.

15. Vnnd solt öle drauff thun / vnnd Weyrauch drauff legen / so ists ein Speißopffer.

16. Vnd der Priester sol von dem zustossen / vnd vom Ole mit dem gantzen Weyrauch anzünden zum gedechtniß das ist ein feur dem HERRN.

CAP. II.

12. Ne la oblatione de le primitie voi offerirete quelle al Signore: ma non saranno abbrugiate sopra lo altare in odore di quiete.

13. Et ogni offerta del tuo sacrifitio, tu la salarai col sale, e non lasciarai mancare il sale del patto del tuo Dio nel tuo sacrifitio: in ogni tuo sacrifitio offerirai il sale.

14. Ma se tu presentarai l'offerta de primi frutti al Signore: tu offerirai la spiga secca al fuoco, il grano de la spiga battuto per sacrifitio de tuoi primi frutti.

15. E vi metterai l'oglio di sopra, e de lo incenso, percioche è sacrifitio.

16. Et il Sacerdote farà abbrugiare del grano battuto di quello, e del suo oglio con tutto il suo incenso, per sua commemoratione: percioche è sacrifitio affocato al Signore.

CAP. III.

1. Quòd si hostia pacificorum fuerit eius oblatio, & de bobus voluerit offerre, marem sive feminam, immaculata offeret coram Domino.

2. Ponetque manum super caput victimæ suæ, quæ immolabitur in introitu tabernaculi testimonii, fundentq; filii Aaron sacerdotis, sanguinem per altaris circuitum.

3. Et offerent de hostia pacificorum in oblationem Domino, adipem qui operit vitalia, & quicquid pinguedinis est intrinsecus:

4. Duos renes cum adipe quo teguntur ilia; & reticulum iecoris cum renunculis.

5. Adolebuntque ea super altare in holocaustum, lignis igne supposito:

Das III. Capitel.

IST aber sein opffer ein danckopfer / von Rindern / es sey ein Ochs oder Kue / sol ers opffern für dem HERREN / daß ohn wandel sey.

2. Vnnd sol seine hand auff desselben haupt legen / vnnd schlachten für der thür der Hütten des Stiffts. Vnd die Priester / Aarons Söhne / sollen das Blut auff dem Altar vmbher sprengen.

3. Vnnd sol von dem Danckopffer dem HERREN opffern / nemlich / alles fett am eingeweide.

4. Vnd die zwo nieren / mit dem fett das dran ist an den Lenden / vnnd das Netz vmb die Lebber / an den nieren abgerissen.

5. Vnd Aarons söne sollens anzünden auff dem Altar zu Brandopffer / auff dem holtz das auff dem Feuer ligt /

CAP. III.

1. E se sarà l'offerta di qualcuno, sacrifitio de pacifici, s'egli offerirà de buoi ò vn maschio, ò vna femina, l'offerirà senza macchia nel cospetto del Signore.

2. Metterà la sua mano sopra il capo del suo sacrifitio, e lo ammazzarà à la porta del tabernacolo de la congregatione: i figliuoli di Aharon, sacerdoti spargeranno il sangue sopra lo altare à l'intorno.

3. Dapoi offerirà del sacrifitio de pacifici la offerta affocata al Signore, il grasso che copre l'interiora, e tutto il grasso ch'è sopra quelle:

4. Et i due rognoni, & il grasso ch'è sopra essi, e quel che è sopra i fianchi, e leuarà la rete col fegato e co i rognoni.

5. Et i figliuoli di Aharon ne faranno profumo sopra lo altare insieme con l'holocausto, che sarà sopra le legna poste sul fuoco,

ג

קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי׃

6 ואם מן בני ענא קרבניה לנכסת קודשיא קדם יי דכר או נוקבא שלים יקרביניה׃

7 אם אימר הוא מקריב ית קרבניה ויקריב יתיה קדם יי׃

8 ויסמוך ית ידיה על ריש קרבניה ויכוס יתיה קדם משכן זימנא ויזרקון בני אהרן ית דמיה על מדבחא סחור סחור׃

9 ויקרב מנכסת קודשיא קרבנא קדם יי תרביה אליתא שלמתא לקבל שזרתא יעדינה וית תרבא דחפי ית גווא וית כל תרבא די על גווא׃

10 וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהן דעל גיססיא וית חצרא דעל כבדא על כולייתא יעדינה׃

11 ויסקיניה כהנא למדבחא לחים קרבנא קדם יי׃

12 ואם מן בני עיזי קורבניה ויקרביניה קדם יי׃

13 ויסמוך ית ידיה על רישיה ויכוס יתיה לקדם משכן זימנא ויזרקון בני אהרן ית דמיה על מדבחא סחור סחור׃

14 ויקריב מניה קורבניה קורבנא קדם יי ית תרבא דחפי ית גווא וית כל תרבא דעל גווא׃

15 וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהן דעל גיססיא וית חצרא דעל כבדא על כולייתא יעדינה׃

ג

אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

6 וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר אוֹ נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃

7 אִם־כֶּשֶׂב הוּא־מַקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃

8 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

9 וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה חֶלְבּוֹ הָאַלְיָה תְמִימָה לְעֻמַּת הֶעָצֶה יְסִירֶנָּה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃

10 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃

11 וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה׃

12 וְאִם־עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃

13 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

14 וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃

15 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃

γʹ.

κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

6. Ἐὰν ᾖ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ θυσία σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρσεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό.

7. Ἐὰν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναντι κυρίου.

8. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

9. Καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ κυρίῳ, τὸ στέαρ, καὶ τὴν ὀσφὺν ἄμωμον, σὺν ταῖς ψόαις περιελεῖ αὐτό, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν. καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας.

10. Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελών.

11. Ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα τῷ κυρίῳ.

12. Ἐὰν ᾖ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσάξει ἔναντι κυρίου.

13. Καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἔναντι κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

14. Καὶ ἀνοίσει ἀπ' αὐτοῦ κάρπωμα τῷ κυρίῳ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας.

15. Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ.

CAP. III.

in oblationem ſuauiſſimi odoris Domino.

6. Si verò de ovibus fuerit eius oblatio & pacificorum hoſtia, ſive maſculum obtulerit, ſive fœminam, immaculata erunt.

7. Si agnum obtulerit coram Domino.

8. Ponet manum ſuam ſuper caput victimæ ſuæ: quæ immolabitur in veſtibulo tabernaculi teſtimonii: fundentque filii Aaron ſanguinem eius per circuitum altaris.

9. Et offerent de pacificorum hoſtia ſacrificium Domino: adipem & caudam totam.

10. Cum renibus, & pinguedinem quæ operit ventrem atque univerſa vitalia, & utrumq; renunculum cum adipe quæ eſt iuxta ilia, reticulumq; iecoris cum renunculis.

11. Et adolebit ea ſacerdos ſuper altare in pabulū ignis & oblationis Domini.

12. Si capra fuerit eius oblatio, & obtulerit eam Domino.

13. Ponet manum ſuam ſuper caput eius, immolabitq; eam in introitu tabernaculi teſtimonii. Et fundent filii Aaron ſanguinem eius per altaris circuitum.

14. Tollentq; ex ea in paſtum ignis dominici, adipem qui operit ventrem, & qui tegit univerſa vitalia:

15. Duos renunculos cum reticulo quod eſt ſuper eos iuxta ilia, & arvinam iecoris cum renunculis:

Das III. Capitel.

Das iſt ein feuer zum ſuſſen geruch dem HERRN.

6. Wil er aber dem HERRN ein Danckopffer von kleinem Vieh thun/ es ſey ein Scheps oder Schaff/ ſo ſoll es ohn wandel ſein.

7. Iſts ein Lämmlein / ſol ers für den HERREN bringen.

8. Vnd ſoll ſeine hand auff deſſelben haupt legen/ vnnd ſchlachten für der Hütten des Stiffts vnnd die Söhne Aarons ſollen ſein blut auff den Altar vmbher ſprengen.

9. Vnnd ſoll alſo von dem Danckopffer dem HERREN opffern zum feuer / nemlich ſein fett / den gantzen ſchwantz. Von dem rücken abgeriſſen/ vnd alles fett am eingeweide.

10. Die zwo nieren mit dem fett das dran iſt an den lenden/ vnnd das netz vmb die Lebber/ an den nieren abgeriſſen.

11. Vnnd der Prieſter ſols anzünden auffm Altar/ zur ſpeiſe des feurs dem HERRN.

12. Iſt aber ſein Opffer ein Zige/ vnd bringets für den HERRN.

13. Sol er ſeine hand auff jhr haupt legen/ vnd ſie ſchlachten für der Hütten des Stiffts/ vnd die Söhne Aarons ſollen das blut auff den Altar vmbher ſprengen.

14. Vnd ſol dauon opffern ein opffer dem HERRN/ nemlich/ das fett am eingeweide.

15. Die zwo nieren mit dem fett das dran iſt an den Lenden / vnnd das netz vber der Leber / an den nieren abgeriſſen.

CAP. III.

perche è ſacrifitio affocato in odore di quiete al Signore.

6. Ma ſe l' offerta di quello ſarà di pecore pel ſacrifitio de pacifici al Signore, la offerirà ò maſchia ò femina ſenza macchia.

7. Se offerirà uno agnello pel ſuo ſacrifitio, l' offerirà dinanzi al Signore.

8. E metterà la ſua mano ſopra il capo del ſuo ſacrifitio, dapoi l' ammazzarà dinanzi al tabernacolo de la congregatione: & i figliuoli di Aharon ſpargeranno il ſangue di quello ſopra lo altare à l' intorno.

9. Et offerirà del ſacrifitio de pacifici l' offerta affocata al Signore, e leuarà il graſſo di quello, la coda intera di contra al filo de la ſchiena: ancore il graſſo che cuopre le interiora, e tutto il graſſo che è ſopra eſſe.

10. E leuarà i due rognoni, & il graſſo che è ſopra quelli, e quel che è ſopra i fianchi, e la rete ch' è ſopra il fegato co i rognoni.

11. Et il Sacerdote le farà profumare ſopro lo altare: peroche è per cibo di oblatione affocata al Signore.

12. Ma ſe la offerta ſarà una capra la offerirà dinanzi al Signore.

13. E metterà la ſua mano ſopra il capo di quella, e l' ammazzarà dinanzi al tabernacolo de la congregatione: & i figliuoli di Aharon ſpargeranno il ſangue di quella ſopra lo altare à l' intorno.

14. Dapoi ne offerirà la ſua oblatione, ſacrifitio affocato al Signore, cioè, il graſſo che copre le interiora, e tutto il graſſo che è ſopra quelle.

15. E leuarà i due rognoni & il graſſo ch' è ſopra eſſi, e quel che è ſopra i fianchi, e la rete ch' è ſopra i fegato co i rognoni.

ג

16 ויסקינון כהנא
למדבחא לחם קורבנא
לאתקבלא ברעוא כל
תרבא קדם יי׃

17 קים עלם לדריכון
בכל מותבניכון כל תרבא
וכל דמא לא תיכלון׃

ג

16 והקטירם הכהן המזבחה
לחם אשה לריח ניחח כל־
חלב ליהוה׃

17 חקת עולם לדרתיכם בכל
מושבתיכם כל־חלב וכל־דם
לא תאכלו׃

γ'.

16. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα, ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. Πᾶν στέαρ τῷ κυρίῳ.

17. Νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

ד

1 ומליל יי עם משה
למימר׃

2 מליל עם בני ישראל
למימר אנש ארי יחוב
בשלו מכל פקודיא דיי
דלא כשרין לאתעבדא
ויעבד מן חד מנהון׃

3 אם כהנא רבא יחוב
לחובת עמא ויקרב על
חובתיה דחב תור בר תורי
שלים קדם יי לחטאתא׃

4 וייתי ית תורא לתרע
משכן זמנא קדם יי
ויסמוך ית ידיה על ריש
תורא ויכוס ית תורא
קדם יי׃

5 ויסב כהנא רבא
מדמא דתורא וייתי יתיה
למשכן זמנא׃

6 ויטבול כהנא ית
אצבעיה בדמא וידי מן
דמא שבע זמנין קדם יי
קדם פרוכתא דקודשא׃

7 ויתן כהנא מן דמא
על קרנת מדבחא
דקטורת בוסמיא דקדם
יי די במשכן זמנא וית
כל דמא דתורא ישוד
ליסודא דמדבחא
דעלתא דבתרע משכן
זמנא׃

8 וית כל תרבא
דתורא דחטאתא יפריש
מניה ית תרבא דחפי ית
גוא וית כל תרבא דעל
גוא׃

ד

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃
2 דבר אל־בני ישראל לאמר
נפש כי־תחטא בשגגה מכל
מצות יהוה אשר לא תעשינה
ועשה מאחת מהנה׃
3 אם הכהן המשיח יחטא
לאשמת העם והקריב על
חטאתו אשר חטא פר בן־בקר
תמים ליהוה לחטאת׃
4 והביא את־הפר אל־פתח
אהל מועד לפני יהוה וסמך
את־ידו על־ראש הפר ושחט
את־הפר לפני יהוה׃
5 ולקח הכהן המשיח מדם הפר
והביא אתו אל־אהל מועד׃
6 וטבל הכהן את־אצבעו
בדם והזה מן־הדם שבע
פעמים לפני יהוה את־פני
פרכת הקדש׃
7 ונתן הכהן מן־הדם על־
קרנות מזבח קטרת הסמים
לפני יהוה אשר באהל מועד ואת
כל־דם הפר ישפך אל־יסוד
מזבח העלה אשר־פתח אהל
מועד׃ 8 ואת־כל־חלב פר
החטאת ירים ממנו את־החלב
המכסה על־הקרב ואת כל־
החלב אשר על־הקרב׃

ΚΕΦΑΛ. δ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγων· ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ ἔναντι κυρίου ἀκουσίως, ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμάτων κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν καὶ ποιήσῃ ἕν τι ἀπ' αὐτῶν.

3. Ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτῃ, τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε, μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας.

4. Καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον κυρίου.

5. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς, ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας, ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ εἰσοίσει αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἑπτάκις τῷ δακτύλῳ ἔναντι κυρίου, κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον.

7. Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἔναντι κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαρπώσεως ὅ ἐστι παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

8. Καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας, περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ· τὸ στέαρ τὸ ἐπικαλύπτον τὰ ἐνδόθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοθίων.

CAP. III.

16. Adolebitque ea super altare sacerdos in alimoniam ignis, & suavissimi odoris. Omnis adeps Domini erit.

17. Iure perpetuo in generationibus, & cunctis habitaculis vestris: nec sanguinem nec adipem omnino comedetis.

CAP. IIII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere filiis Israël, Anima cùm peccaverit per ignorantiam, & de universis mandatis Domini quæ præcepit ut non fierent, quippiam fecerit:

3. Si sacerdos qui unctus est peccaverit, delinquere faciens populum, offeret pro peccato suo vitulum immaculatum, Domino.

4. Et adducet illum ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino, ponetque manum super caput eius, & immolabit eum Domino,

5. Hauriet quoque de sanguine vituli, inferens illum in tabernaculum testimonii.

6. Cumque intinxerit digitum in sanguinem, asperget eo septies coram Domino contra velum sanctuarii:

7. Ponetque de eodem sanguine super cornua altaris thymiamatis gratissimi Domino, quod est in tabernaculo testimonii. omnem autem reliquum sanguinem fundet in basim altaris holocausti in introitu tabernaculi.

8. Et adipem vituli offeret pro peccato, tam eum qui vitalia operit, quam omnia quæ intrinsecus sunt:

Das III. Capitel.

16. Vnd der Priester sols anzünden auff dem Altar/ zur speise des Fewers zum süssen geruch. Alles fett ist des HERRN.

17. Das sey ein ewiger sitte bey ewren Nachkommen in allen ewren Wonungen/ das jr kein Fett noch Blut esset.

Das IIII. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Rede mit den Kindern Jsrael/ vnd sprich: Wenn eine Seele sündigen würde auß versehen/ an jrgendt einem Gebot des HERRN/ daß sie nicht thun solt.

3. Nemlich/ so ein Priester/ der gesalbet ist/ sündigen würde/ daß er das Volck ergert/ der sol für seine sünde/ die er gethan hat/ einen jungen Farren bringen/ der on wandel sey dem HERREN zum Sündopffer.

4. Vnnd sol den Farren für die thür der Hütten des Stifftes bringen/ für den HERRN/ vnd seine handt auff desselben Haupt legen/ vnnd schlachten für dem HERREN.

5. Vnd der Priester/ der gesalbet ist/ sol des Farren Bluts nemen/ vnd inn die Hütten des Stiffts bringen:

6. Vnnd sol seine finger in das Blut duncken/ vnnd damit sieben mal sprengen für dem HERREN/ für dem Fürhang im Heiligen.

7. Vnd sol desselben Bluts thun auff die Hörner des Reuchaltars/ der für dem HERRN inn der Hütten des Stiffts stehet/ vnnd alles Blut giessen an den boden des Brandopfferaltars/ der für der Hütten thür des Stiffts stehet.

8. Vnd alles Fett des Sündopffers sol er heben/ nemlich/ das Fett am eingeweide.

CAP. III.

16 Et il Sacerdote ne farà profumare lo altare, per la viuanda di oblatione affocata in odore di quiete, perche tutto il grasso è del Signore.

17 Questa è vna ordinatione pepetua ne le vostre generationi per tutte le vostre habitationi, ch voi non magiarete alcun grasso ne alcun sangue.

CAP. IIII.

1 INoltre il Signore parlò à Moise, dicendo.

2 Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, Quando vna persona hauerà peccato per ignoranza in qualcuno de comandamenti del Signore, ch non si debbe fare, & hauerà fatto qualche cosa contra vno di quelli.

3. Se il Sacerdote, che è vnto, hauerà peccato secondo il peccato del popolo, offerirà il sacrificio pel suo peccato che ha commesso, cioè, vn vitello giouane senza macchia al Signore, pel peccato.

4. E menarà quel vitello à la porta del tabernacolo de la congregatione dinanzi al Signore, e metterà la sua mano sopra il capo del vitello, & ammazzara il vitello dinanzi al Signore.

5. Et il Sacerdote vnto, pigliarà del sangue del vitello, e lo portara nel tabernacolo de la congregatione.

6. Dapoi il Sacerdote intignerà il suo dito nel sangue, e spargerà sette volte di quel sangue dinanzi al Signore per contra il velo del santuario.

7. E il Sacerdote metterà di questo sangue sopra i corni de lo altare de lo incensamento odorifero dinanzi al Signore, ch'è nel tabernacolo de la congregatione. Ma spargerà tutto il resto del sangue del vitello à la base de lo altare de l'holocausto, che è à la porta del tabernacolo de la congregatione.

8. Dapoi leuarà tutto il grasso del vitello sacrificato pel peccato, da quello cioè il grasso che cuopre le interiora, e tutto il grasso, ch'è sopra di esse.

ד

9 וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהן די על גססיא וית חצרא דעל כבדא על כולייתא יעדינה:

10 כמא דמתפרש מתור נכסת קודשיא ויסקינון כהנא על מדבחא דעלתא:

11 וית משכא דתורא וית כל בשריה על רישיה ועל כרעוהי וגויה ואוכליה:

12 ויפק ית כל תורא למברא למשריתא לאתר דכי לאתר בית מישד קטמא ויוקד יתיה על אעיא בנורא על אתר בית מישד קטמא יתוקד:

13 ואם כל כנישתא דישראל ישתלון ויתכסי פתגמא מעיני קהלא ויעבדון חד מכל פקודיא דיי דלא כשרין לאתעבדא ויחובון:

14 ותתידע חובתא דחבו עלה ויקרבון קהלא תור בר תורי לחטאתא וייתון יתיה לקדם משכן זמנא:

15 ויסמכון סבי כנישתא ית ידיהון על ריש תורא קדם יי ויכוס ית תורא קדם יי:

16 ויעיל כהנא רבא מדמא דתורא למשכן זמנא:

17 ויטבול כהנא אצבעיה מן דמא וידי שבע זמנין קדם יי לקדם פרוכתא:

18 ומן דמא יתן על קרנת מדבחא די קדם יי די במשכן זמנא וית כל דמא ישוד ליסודא דמדבחא דעלתא דבתרע משכן זמנא:

ד

9 ואת שתי הכלית ואת־החלב אשר עליהן אשר על־הכסלים ואת־היתרת על־הכבד על־הכליות יסירנה:

10 כאשר יורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העלה:

11 ואת־עור הפר ואת־כל־בשרו על־ראשו ועל־כרעיו וקרבו ופרשו:

12 והוציא את־כל־הפר אל־מחוץ למחנה אל־מקום טהור אל־שפך הדשן ושרף אתו על־עצים באש על־שפך הדשן ישרף:

13 ואם כל־עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל־מצות יהוה אשר לא־תעשינה ואשמו:

14 ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן־בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד:

15 וסמכו זקני העדה את־ידיהם על־ראש הפר לפני יהוה ושחט את־הפר לפני יהוה:

16 והביא הכהן המשיח מדם הפר אל־אהל מועד:

17 וטבל הכהן אצבעו מן־הדם והזה שבע פעמים לפני יהוה את־פני הפרכת:

18 ומן־הדם יתן על־קרנת המזבח אשר לפני יהוה אשר באהל מועד ואת־כל־הדם ישפך אל־יסוד מזבח העלה אשר־פתח אהל מועד:

δ'.

9. Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν ὅ ἐστιν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτόν,

10. Ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοῦ μόσχου τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως.

11. Καὶ τὸ δέρμα τοῦ μόσχου, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις, καὶ τῇ κοιλίᾳ, καὶ τῇ κόπρῳ.

12. Καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, οὗ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιὰν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρὶ ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται.

13. Ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀγνοήσῃ, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσουσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσωσι.

14. Καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

15. Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου. Καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου.

16. Καὶ εἰσοίσει ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

17. Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ ἑπτάκις ἔναντι κυρίου κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγίου.

18. Καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων τῆς συνθέσεως, ὅ ἐστιν ἐνώπιον κυρίου ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν καρπώσεων τοῦ ὄντος πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

CAP. IIII.

9. Duos renunculos & reticulum quod est super eos iuxta ilia, & adipem iecoris cum renunculis.

10. Sicut offertur de vitulo hostiæ pacificorum: & adolebit ea super altare holocausti.

11. Pellem verò & omnes carnes cum capite & pedibus & intestinis & fimo.

12. Et reliquo corpore efferet extra castra in locum mundum, ubi cineres effundi solent: incendetque ea super lignorum struem, quæ in loco effusorum cinerum cremabuntur.

13. Quòd si omnis turba Israel ignoraverit, & per imperitiam fecerit quod contra mandatum Domini est.

14. Et postea intellexerit peccatum suum, offeret pro peccato suo vitulum, adducetque eum ad ostium tabernaculi.

15. Et ponent seniores populi manus super caput eius coram Domino. Immolatoque vitulo in conspectu Domini.

16. Inferet sacerdos qui unctus est, de sanguine eius in tabernaculum testimonii.

17. Tincto digito aspergens septies contra velum.

18. Ponetque de eodem sanguine in cornibus altaris, quod est coram Domino in tabernaculo testimonii: reliquum autem sanguinem fundet iuxta basim altaris holocaustorum, quod est in ostio tabernaculi testimonii.

Das IIII. Capitel.

9. Die zwo Nieren mit dem Fett das dran ist an den Lenden / vnnd das Netz über der Leber / an den Nieren abgerissen.

10. Gleich wie ers hebt vom Ochsen im Danckopffer / vnnd sols anzünden auff dem Brandopffersaltar.

11. Aber das Fell des Farren / mit allem Fleisch / sampt dem kopff vnd schenckel / vnd das eingeweide / vnd den mist.

12. Das sol er alles hinauß füren ausser dem Lager / an eine reine stete / da man die aschen hin schüttet / vnnd sols verbrennen auff dem Holtz mit Fewer.

13. Wenns eine gantze Gemeine inn Israel versehen würde / vnd die that für jhren augen verborgen were / daß sie jrgendt wider ein Gebot des HErrn gethan hetten / daß sie nicht thun solten / vnd sich also verschuldeten.

14. Vnd darnach jhrer Sünde innen würden / die sie gethan hetten / sollen sie einen jungen Farren darbringen zum Sündopffer / vnd für die thür der Hütten des Stiffts stellen.

15. Vnd die Eltesten von der Gemeine sollen jhre hende auff sein haupt legen für dem HErren / vnnd den Farren schlachten fur dem HErrn.

16. Vnd der Priester / der gesalbet ist / sol des Bluts vom Farren inn die Hütten des Stiffts bringen.

17. Vnnd mit seinem Finger drein duncken / vnnd sieben mal sprengen für dem HErrn für dem Fürhang.

18. Vnd sol des Bluts auff die hörner des Altars thun / der für dem HErrn stehet in der Hütten des Stiffts. Vnd alles ander Blut an den boden des Brandopffersaltar giessen / der für der thür der Hütten des Stiffts stehet.

ÇAP: IIII.

9. Leuarà i due rognoni ancora, & il grasso ch'è sopra quelli, e quel che è sopra i fianchi, e la rete che è sopra il fegato co i lombi.

10. Si come si leua dal bue del sacrificio de pacifici: & il Sacerdote ne farà profumo, sopra lo altare del holocausto.

11. Dapoi la pelle del vitello, e tutta la sua carne col suo capo e con le gambe, & le sue interiora, & il suo sterco.

12. E portarà tutto il vitello fuor del campo in vn luogo netto, oue si spande la cenere, e lo abbrusciarà sopra le legna al fuoco; si abbrusciarà dico nel luogo oue si sparge la cenere.

13. Ma se tutta la congregatione d'Israel hauerà peccato per ignoranza, & il caso sarà occulto à la congregatione, & haueranno fatte intorno à vno di tutti i comandamenti del Signore quelle cose, che non sono da fare, & haueranno errato.

14. Ma dapoi sarà noto il peccato che haueranno commesso; Allhora la congregatione offerirà vn vitello giouano in sacrificio pel peccato, e lo menaranno dinanzi al tabernacolo de la congregatione.

15. Et i vecchii de la congregatiõe metteranno le loro mani sopra il capo del vitello dinanzi al Signore; e si sacrificarà il vitello dinanzi al Signore.

16. Et il Sacerdote, quel che e vnto portarà del sangue del vitello nel tabernacolo de la congregatione.

17. E quel Sacerdote intignerà il suo dito nel sangue, e lo spargerà per sette volte dinanzi al Signore dirimpetto al velo.

18. Metterà ancora di quel sangue sopra i corni de lo altare, ch'e dinanzi al Signore nel tabernacolo de la congregatione: dopo questo spargerà tutto il sangue che vi resta verso la basa de lo altare de l'holocausto, che e à la porta del tabernacolo de la congregatione.

ד

19 וְאֵת כָּל־חֶלְבּוֹ יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃

20 וְעָשָׂה לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה־לּוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם׃

21 וְהוֹצִיא אֶת־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֵת הַפָּר הָרִאשׁוֹן חַטַּאת הַקָּהָל הוּא׃

22 אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם׃

23 אוֹ־הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים׃

24 וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חַטָּאת הוּא׃

25 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה׃

26 וְאֶת־כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ׃

27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ בַּעֲשֹׂתָהּ אַחַת מִמִּצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם׃

28 אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃

ד

19 וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יַפְרֵישׁ מִנֵּיהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא׃

20 וְיַעְבֵּד לְתוֹרָא כְּמָא דַעֲבַד לְתוֹרָא דְחַטָּאתָא כֵּן יַעְבֵּיד לֵיהּ וִיכַפַּר עֲלֵיהוֹן כַּהֲנָא וְיִשְׁתְּבֵק לְהוֹן׃

21 וְיַפֵּק יָת תּוֹרָא לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְיוֹקֵד יָתֵיהּ כְּמָא דְאוֹקֵיד יָת תּוֹרָא קַדְמָאָה חַטַּאת קְהָלָא הוּא׃

22 דְּרַבָּא יְחוּב וְיַעְבֵּד חַד מִכָּל פִּקּוּדַיָּא דַּיְיָ אֱלָהֵיהּ דְּלָא כָשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא בְּשָׁלוּ וְיֵחוּב׃

23 אוֹ אִתְיְדַע לֵיהּ חוֹבְתֵיהּ דְּחָב בַּהּ וְיַיְתֵי יָת קֻרְבָּנֵיהּ צְפִיר בַּר עִזֵּי דְּכַר שְׁלִים׃

24 וְיִסְמוֹךְ יְדֵיהּ עַל רֵישׁ צְפִירָא וְיִכּוֹס יָתֵיהּ בְּאַתְרָא דְּיִכּוֹס יָת עֲלָתָא קֳדָם יְיָ חַטָּאתָא הוּא׃

25 וְיִסַּב כַּהֲנָא מִדְּמָא דְחַטָּאתָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְיִתֵּן עַל קַרְנַת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא וְיָת דְּמֵיהּ יֵשׁוֹד לִיסוֹדָא דְּמַדְבְּחָא דַעֲלָתָא׃

26 וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יַסֵּק לְמַדְבְּחָא כִּתְרַב נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא מֵחוֹבְתֵיהּ וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃

27 וְאִם אֱנָשׁ חַד יְחוּב בְּשָׁלוּ מֵעַמָּא דְאַרְעָא בְּמֶעְבְּדֵיהּ חַד מִפִּקּוּדַיָּא דַּיְיָ דְּלָא כָשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא וְיֵחוּב׃

28 אוֹ יִתְיְדַע לֵיהּ חוֹבְתֵיהּ דְּחָב וְיַיְתֵי יָת קֻרְבָּנֵיהּ צְפִירַת עִזִּין שַׁלְמְתָא נֻקְבְּתָא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּחָב׃

δ.

19. Καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

20. Καὶ ποιήσει τὸν μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, οὕτω ποιηθήσεται, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία.

21. Καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον, ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον, ἁμαρτία συναγωγῆς ἐστίν.

22. Ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ἣ οὐ ποιηθήσεται ἀκουσίως, καὶ πλημμελήσῃ.

23. Καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἄρσεν ἄμωμον περὶ ἁμαρτίας.

24. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου, ὑπὲρ ἁμαρτίας ἐστί.

25. Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων.

26. Καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὥσπερ τὸ στέαρ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

27. Ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ.

28. Καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, ἄμωμον θήλειαν οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε.

19. Omnem-

CAP. IIII.

19. Omnemq; eius adipem tollet, & adolebit super altare:

20. Sic faciens & de hoc vitulo quomodo fecit & prius: & rogante pro eis sacerdote, propitius erit eis Dominus.

21. Ipsum autem vitulum efferet extra castra, atque comburet sicut & priorem vitulum: quia est pro peccato multitudinis.

22. Si peccaverit princeps, & fecerit unum è pluribus per ignorantiam, quod Domini lege prohibetur:

23. Et postea intellexerit peccatum suum, offeret hostiam Domino, hircum de capris immaculatum.

24. Ponetq; manum suam super caput eius: cumq; immolaverit eum in loco ubi solet mactari holocaustum coram Domino, quia pro peccato est,

25. Tinget sacerdos digitum in sanguine hostiæ pro peccato, tangens cornua altaris holocausti, & reliquum fundens ad basim eius,

26. Adipem verò adolebit supra, sicut in victimis pacificorum fieri solet: rogabitq; pro eo sacerdos, & pro peccato eius, & dimittetur ei.

27. Quòd si peccaverit anima per ignorantiam, de populo terræ, ut faciat quicquam de his quæ Domini lege prohibentur, atque delinquat,

28. Et cognoverit peccatum suum, offeret capram immaculatam.

Das IIII. Capitel.

19. Alles sein Fett aber sol er Heben/ vnd auff dem Altar anzünden.

20. Vnnd sol mit dem Farren thun/ wie er mit dem Farren des Sündopffers gethan hat/ vnd sol also der Priester sie versöhnen/ so wirds jhnen vergeben.

21. Vnnd sol den Farren ausser dem Lager füren vnd verbrennen/ wie er den vorigen Farren verbrandt hat/ das sol das Sündopffer der Gemeine sein.

22. Wenn aber ein Fürst sündiget/ vnd jrgendt wider des HERREN seines Gottes gebot thut/ das er nicht thun solt/ vnd versihets/ daß er sich verschuldet.

23. Vnnd wird seiner sünde innen/ die er gethan hat: Der sol zum opffer bringen/ einen Zigenbock ohn wandel.

24. Vnd seine handt auff des Bocks haupt legen/ vnd jhn schlachten an der stat/ da man die Brandtopffer schlachtet für dem HERREN/ das sey sein Sündopffer.

25. Da sol denn der Priester des Bluts von dem Sündopffer nemen mit seinen finger/ vnnd auff die hörner des Brandopffersaltar thun/ vnd das ander Blut an den boden des Brandopffersaltar giessen.

26. Aber alles sein Fett sol er auff dem Altar anzünden/ gleich wie das Fett des Danckopffers/ Vnnd sol also der Priester seine Sünde versöhnen/ so wirds jhm vergeben.

27. Wenns aber eine Seele vom gemeinen Volck versihet/ vnnd sündiget/ daß sie jrgendt wider der Gebot des HERRN eines thut/ das sie nicht thun solt/ vnd sich also verschuldet.

28. Vnnd jhrer sünde innen wird/ die sie gethan hat/ die sol zum Opffer eine Zigen bringen on wandel/ für die sünde/ die sie gethan hat.

CAP. IIII.

19. E pigliarà tutto il grasso di quello, e ne farà profumo sopra lo altare.

20. Et così farà di quel vitello, come fece del vitello offerito pel peccato, e così il Sacerdote farà la riconciliatione per quelli, e sarà loro perdonato.

21. Dapoi menarà il vitello fuor del campo, e lo abbrusciarà, come abbrusciò il primo vitello; peroche questa è l'offerta pel peccato de la congregatione.

22. Se il principe hauerà peccato, & hauerà fatto intorno à vno di tutti i comandamenti del suo Dio, quelle cose che non sono da fare per ignoranza, & hauerà errato.

23. E poi qualcuno gli hauerà mostrato il suo peccato, che ha fatto: allhora portarà per sua offerta, vn becco maschio senza macchia.

24. E metterà la sua mano sopra il capo del capretto, e l'ammazzarà nel luogo nelquale si suole ammazzare l'holocausto dinanzi al Signore: peroche è offerta pel peccato.

25. Et il Sacerdote pigliarà del sangue de la offerta pel peccato col suo dito, e lo metterà sopra le corna de lo altare de l'holocausto: e il resto del sangue di quello, lo spargerà à torno la base de lo altare de l'holocausto.

26. Ma farà profumo di tutto il grasso di quello sopra l'altare, come del grasso del sacrifitio de pacifici: e così il Sacerdote purgarà quello dal suo peccato, e gli sarà perdonato.

27. Ma se qualche persona del popolo de la terra hauerà per ignoranza peccato, facendo intorno à vno comandamenti del Signore le cose, che non sono da fare, & hauerà errato.

28. E poi qualcuno gli hauerà mostrato il suo peccato che ha commesso, egli portarà la sua offerta, vna capretta femina senza macchia pel suo peccato che ha commesso.

ד

29 וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום העלה׃

30 ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח׃

31 ואת כל חלבה יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן ונסלח לו׃ 32 ואם כבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה׃ 33 וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה׃

34 ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח׃ 35 ואת כל חלבה יסיר כאשר יוסר חלב הכשב מזבח השלמים והקטיר הכהן אתם המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא ונסלח לו׃

ד

29 ויסמוך ית ידיה על ריש חטאתא ויכוס ית חטאתא באתר עלתא׃

30 ויסב כהנא מדמה באצבעיה ויתן על קרנת מדבחא דעלתא וית כל דמה ישוד ליסודא דמדבחא׃

31 וית כל תרבה יעדי כמא דאתעדא תרב מעל נכסת קודשיא ויסק כהנא למדבחא לאתקבלא ברעוא קדם יי ויכפר עלוהי כהנא וישתבק ליה׃

32 ואם אימר ייתי קורבניה לחטאתא נוקבא שלמתא ייתינה׃

33 ויסמוך ית ידיה על ריש חטאתא ויכוס יתה לחטאתא באתר דיכוס ית עלתא׃

34 ויסב כהנא מדמא דחטאתא באצבעיה ויתן על קרנת מדבחא דעלתא וית כל דמה ישוד ליסודא דמדבחא׃

35 וית כל תרבה יעדי כמא דאתעדא תרב אימרא מנכסת קודשיא ויסק כהנא יתהון למדבחא על קורבניא דיי ויכפר עלוהי כהנא על חובתיה דחב וישתבק ליה׃

δ.

29. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάξουσι τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ, οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα.

30. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων.

31. Καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

32. Ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας, θῆλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό.

33. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ, οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα, ἐν τόπῳ ἁγίῳ.

34. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως, καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως.

35. Καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

ה

1 ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לוא יגיד ונשא עונו׃

3 או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם׃

ה

1 ואנש ארי יחוב וישמע קל מומי והוא סהיד או חזא או ידע אם לא יחוי ויקביל חוביה׃

2 או אנש דיקרב בכל מדעם מסאב או בנבלת חיתא מסאבא או בנבלת בעירא מסאבא או בנבלת רחיש מסאב ויהא מכסי מניה והוא מסאב וחב׃

ΚΕΦΑΛ. ε.

1. Ἐὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτῃ, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὁρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἢ ἑώρακεν, ἢ συνοιδεν, ἐὰν μὴ ἀπαγγείλῃ, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ.

2. Ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἥτις ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου, ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἢ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, καὶ λάθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μεμίανται.

CAP. IV.

29. Ponetque manus super caput hostiæ quæ pro peccato est, & immolabit eam in loco holocausti.

30. Tolletque sacerdos de sanguine in digito suo: & tangens cornua altaris holocausti, reliquum fundet ad basim eius.

31. Omnem autem adipem auferens, sicut auferri solet de victimis pacificorum, adolebit super altare in odorem suavitatis Domino: rogabitque pro eo, & dimittetur ei.

32. Sin autem de pecoribus obtulerit victimam pro peccato, ovem scilicet immaculatam.

33. Ponet manum super caput eius, & immolabit eam in loco ubi solent cædi holocaustorum hostiæ.

34. Sumetque sacerdos de sanguine eius digito suo, & tangens cornua altaris holocausti, reliquum fundet ad basim eius.

35. Omnem quoque adipem auferens, sicut auferri solet adeps arietis qui immolatur pro pacificis; cremabit super altare incensum Domini: rogabitque pro eo & pro peccato eius, & dimittetur ei.

CAP. V.

1. Si peccaverit anima, & audierit vocem iurantis, testisque fuerit quòd aut ipse vidit, aut conscius est: nisi indicaverit, portabit iniquitatem suam.

2. Anima quæ tetigerit aliquid immundum, sive quod occisum a bestia est, aut per se mortuum, aut quodlibet aliud reptile: & oblita fuerit, immunditiæ suæ rea est, & deliquit.

Das IIII. Capitel.

29. Vnnd soll jhre hand auff des Sündopffers haupt legen vnd schlachten an der stete des Brandopffers.

30. Vnd der Priester sol des Bluts mit seinem finger nemen/ vnnd auff die hörner des Altars des Brandopffers thun/ vnnd alles Blut an des Altars boden giessen.

31. Alle sein fett aber sol er abreissen/ wie er das fett des Danckopffers abgerissen hat/ vnnd sols anzünden auff dem Altar zum süssen geruch dem HERRN/ vnnd sol also der Priester sie versöhnen/ so wirds jr vergeben.

32. Wird er aber ein Schaff zum Sündopffer bringen/ so bringe er daß eine Sie ist/ ohn wandel.

33. Vnnd lege seine hand auff des Sündopffers haupt/ vnd schlachte es zum Sündopffer/ an der stete/ da man die Brandopffer schlachtet.

34. Vnd der Priester soll des Bluts mit seinem finger nemen/ vnnd auff die hörner des Brandopffers altar thun/ vnnd alles blut an den boden des Altars giessen.

35. Aber alle sein fett soll er abreissen/ wie er das fett vom Schaff des Danckopffers abgerissen hat/ vnnd solls auff dem Altar anzünden/ zum feuer dem HERRN/ vnnd sol also der Priester versöhnen seine sünde die er gethan hat so wirds jm vergeben.

Das V. Capitel.

WEnn eine Seele sündigen würde/ daß er einen fluch höret/ vnd er des Zeuge ist/ oder gesehen oder erfahren hat/ vnnd nicht angesagt/ der ist einer missethat schuldig.

2. Oder wenn eine Seele etwas vnreines anrüret/ es sey ein aaß eines vnreinen Thiers oder Viehs/ oder Gewürms/ vnd wiste es nicht/ der ist vnrein vnd hat sich verschuldet.

CAP. IIII.

29. E metterà la sua mano sopra il capo de la offerta pel peccato, & ammazzarà l'offerta del peccato nel luogo de l'holocausto.

30. Dipoi il Sacerdote pigliarà del sangue col suo dito, e lo metterà sopra i corni de lo altare de l'holocausto: ma spargera tutto il resto del sangue a la basa de lo altare.

31. Inoltre leuarà tutto il grasso di quella, come fu leuato il grasso dal sacrifitio de pacifici: & il sacerdote ne profumarà lo altare in odore di quiete al Signore: & in questo modo il Sacerdote farà la riconciliation per lui, e gli sarà perdonato.

32. E se presentarà l'offerta sua d'vna pecora, pel peccato, la presentarà femina senza macchia.

33. E metterà la sua mano sopra il capo de la sua offerta pel peccato, e l'ammazzarà pel sacrifitio del peccato nel luogo, nel quale si suole ammazzare l'holocausto.

34. Dapoi il Sacerdote pigliarà del sangue de la offerta pel peccato col suo dito, e lo metterà sopra i corni de lo altare de l'holocausto: e tutto il resto del sangue lo spargerà à la basa de lo altare.

35. Inoltre pigliarà tutto il suo grasso, come si suol pigliare il grasso de lo agnello dal sacrifitio de pacifici, & il Sacerdote ne farà profumo sopra lo altare in sacrifitio affocata al Signore: & cosi il Sacerdote lo purgarà dal suo peccato che ha commesso, e gli sarà perdonato.

CAP. V.

1. Quando la persona hauerà peccato, cioè che hauerà vdito la voce del giuramento, & ella sia stata testimonio che, ò habbia veduto, ò habbia saputo: se non la dinuntiarà, portarà la pena de la sua iniquità.

2. Ouero se la persona hauerà toccata qualche cosa immonda, ò sia vn corpo morto d'vna bestia immonda, ò vn corpo morto d'vn animale immondo, vn corpo morto di vno reptibile immondo, e non l'hauerà saputo, ella sarà imbrattata, & hauerà peccato

ה

3 אוֹ אֲרֵי יִקְרַב בְּסוֹאֲבַת אֱינָשָׁא בְּכֹל סוֹבְתֵיהּ דְּיִסְתָּאַב בַּהּ וִיהֵא מְכַסָּא מִנֵּיהּ וְהוּא יְדַע וְחָב:

4 אוֹ אֱנָשׁ אֲרֵי יְקַיֵּים לְפָרָשָׁא בְסִפְוָן לְאַבְאָשָׁא אוֹ לְאוֹטָבָא לְכֹל דִּיפָרֵישׁ אֱינָשָׁא בְּקִיּוּם וִיהֵא מְכַסָּא מִנֵּיהּ וְהוּא יְדַע וְחָב לַחֲדָא מֵאִלֵּין:

5 וִיהֵי אֲרֵי יְחוֹב לַחֲדָא מֵאִלֵּין וִיוַדֵּי דְּחָב עֲלַהּ:

6 וְיַיְתֵי יָת אֲשָׁמֵיהּ לִקְדָם יְיָ עַל חוֹבְתֵיהּ דְּחָב נוּקְבָא מִן עָנָא אִימַּרְתָּא אוֹ צְפִירַת עִזִּין לְחַטָּאתָא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא מֵחוֹבְתֵיהּ:

7 וְאִם לָא תִמְטֵי יְדֵיהּ כְּמִיסַת שֵׂיתָא וְיַיְתֵי יָת אֲשָׁמֵיהּ דְּחָב תַּרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ תְרֵין בְּנֵי יוֹנָה קֳדָם יְיָ חַד לְחַטָּאתָא וְחַד לַעֲלָתָא:

8 וְיַיְתֵי יָתְהוֹן לְוָת כַּהֲנָא וִיקָרֵיב יָת דִּי לְחַטָּאתָא קַדְמֵיתָא וְיִמְלוֹק יָת רֵישֵׁיהּ מִקֳּבֵל קְדָלֵיהּ וְלָא יַפְרֵישׁ:

9 וְיַדֵּי מִדְּמָא דְחַטָּאתָא עַל כּוֹתֶל מַדְבְּחָא וּדְיִשְׁתְּאַר מִדְּמָא יִתְמְצֵי לִיסוֹדָא דְמַדְבְּחָא חַטָּאתָא הוּא:

10 וְיָת תִּנְיָנָא יַעֲבֵד עֲלָתָא כִּדְחָזֵי וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא מֵחוֹבְתֵיהּ דְּחָב וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ:

11 וְאִם לָא תַדְבֵּיק יְדֵיהּ לְתַרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ לִתְרֵין בְּנֵי יוֹנָה וְיַיְתֵי יָת קֻרְבָּנֵיהּ דְּחָב חַד מִן עַסְרָא בִּתְלָת סְאִין סוֹלְתָּא לְחַטָּאתָא לָא יְשַׁוֵּי עֲלַהּ מִשְׁחָא וְלָא יִתֵּן עֲלַהּ לְבוֹנְתָא אֲרֵי חַטָּאתָא הִיא:

ה

3 אוֹ כִי יִגַּע בְּטֻמְאַת אָדָם לְכֹל טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם:

4 אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע אוֹ לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם בִּשְׁבֻעָה וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא־יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה:

5 וְהָיָה כִי־יֶאְשַׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְוַדָּה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ:

6 וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נְקֵבָה מִן־הַצֹּאן כִּשְׂבָּה אוֹ־שְׂעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ:

7 וְאִם־לֹא תַגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שֶׂה וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ־שְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה לַיהוָה אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה:

8 וְהֵבִיא אֹתָם אֶל־הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת־אֲשֶׁר לַחַטָּאת רִאשׁוֹנָה וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל:

9 וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל־קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִמָּצֵה אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא:

10 וְאֶת־הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ:

11 וְאִם־לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא־יָשִׂים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִוא:

έ.

3. Ἢ ἅψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἧς ἂν ἁψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν. μετὰ δὲ τοῦτο γνῷ, καὶ πλημμελήσῃ.

4. Ἡ ψυχή, ἡ ἄνομος, ἡ διαστέλλουσα τοῖς χείλεσι κακοποιῆσαι, ἢ καλοποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος μεθ᾽ ὅρκου, καὶ λάθῃ αὐτόν, καὶ οὗτος γνῷ, καὶ ἁμάρτῃ ἕν τι τούτων.

5. Καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν περὶ ἧς ἡμάρτηκε κατ᾽ αὐτῆς.

6. Καὶ οἴσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα, ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία.

7. Ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν τῷ κυρίῳ, ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα.

8. Καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας πρότερον, καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ.

9. Καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου. τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· ἁμαρτία γάρ ἐστι.

10. Καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὁλοκαύτωμα ὡς καθήκει· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

11. Ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἥμαρτε τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμιδάλεως περὶ ἁμαρτίας, οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ᾽ αὐτῇ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ᾽ αὐτῇ λίβανον, ὅτι περὶ ἁμαρτίας ἐστί.

3 Etsi

CAP. V.

3. Et ſi tetigerit quicquam de immunditia hominis iuxta omnem impuritatem qua pollui ſolet, oblitaque cognoverit poſtea, ſubiacebit delicto.

4. Anima quæ iuraverit, & protulerit labiis ſuis ut vel male quid faceret, vel bene, & idipſum iuramento & ſermone firmaverit, oblitaque poſtea intellexerit delictum ſuum.

5. Agat pœnitentiam pro peccato.

6. Et offerat de gregibus agnam ſive capram, orabitq; pro ea ſacerdos & pro peccato eius:

7. Sin autem non potuerit offerre pecus, offerat duos turtures, vel duos pullos columbarum Domino, unum pro peccato, & alterum in holocauſtum.

8. Dabitque eos ſacerdoti: qui primum offerens pro peccato, retorquebit caput eius ad pennulas, ita ut collo adhæreat, & non penitus abrumpatur.

9. Et aſperget de ſanguine eius parietem altaris: quicquid autem reliquum fuerit, faciet diſtillare ad fundamentum eius, quia pro peccato eſt.

10. Alterum verò in holocauſtum adolebit ut fieri ſolet: rogabitque pro eo ſacerdos & pro peccato eius, & dimittetur ei.

11. Quòd ſi non quiverit manus eius duos offerre turtures, aut duos pullos columbarum, offeret pro peccato ſuo ſimilæ partem ephi decimam. non mittet in eam oleum, nec thuris aliquid imponet, quia pro peccato eſt.

Das V. Capitel.

3. Oder wenn er einen vnreinen menſchen anrüret / inn waſerley vnreinigkeit der Menſch vnrein werden kan / vnnd wiſſte es nicht / vnd wirds innen / der hat ſich verſchuldet.

4. Oder wenn eine Seele ſchweret / daß jhm auß dem munde entferet / ſchaden oder guts zu thun / wie den einem menſchen ein ſchwur entfarẽ mag / vnd ers bedecht / vnnd wirds innen / der hat ſich an der einem verſchuldet.

5. Wenns nun geſchicht daß er ſich der eines verſchuldet / vnd erkennet ſich / daß er daran geſündiget hat.

6. So ſol er für ſeine Schuld diſer ſeiner ſünde / die er gethan hat / dem HERRN bringen von der Herd / ein Schaf oder Zigenmutter / zum Sündopffer / ſo ſol jm der Prieſter ſeine ſünde verſöhnen.

7. Vermag er aber nicht ein Schaf / ſo bringe er dem HERRN für ſeine ſchuld / die er gethan hat / zwo Turteltauben / oder zwo junge Tauben / Die erſte zum Sündopffer / die ander zum Brandopffer.

8. Vnnd bringe ſie dem Prieſter / der ſol die erſte zum Sündopffer machen / vnd jr den kopff abkneupen hinder dem genick / vnd nicht abbrechen.

9. Vnnd ſprenge mit dem Blut des Sündopffers / an die Seite des Altars / vnnd laſſe das vbrige blut außbluten / an des Altars boden / daß iſt das Sündopffer.

10. Die ander aber ſoll er zum Brandopffer machen nach ſeinem recht / vnnd ſoll alſo der Prieſter jm ſeine ſünde verſönen / die er gethan hat / ſo wird es jm vergeben.

11. Vermag er aber nicht zwo Torteltauben / oder zwo junge Tauben / ſo bringe er für ſeine ſünde ſein Opffer / ein zehenden theil Ephi Semelmehl zum Sündopffer. Er ſoll aber kein öle darauff legen / noch Weyrauch drauff thun / denn es iſt ein Sündopffer.

CAP. V.

3. *Ouero ſe toccarà la ſporcitia de l'huomo, ſecondo qualunque immonditia, ne laquale è imbrattato; e non lo hauerà ſaputo, e dipoi l'hauerà conoſciuto, ha peccato.*

4. *Ouero ſe la perſona hauerà giurato proferendo con la bocca di mal fare, ò di ben fare, ſecondo tutto quel che l'huomo giurando pronuntia, e gli ſarà occulto & ei dipoi lo conoſcerà; egli ſarà delinquente in uno di queſti.*

5. *E quando hauerà peccato in vno di queſti, & hauerà confeſſato, che ha peccato ſopra queſto:*

6. *Portarà l'offerta del ſuo delitto al Signore pel ſuo peccato, che hauerà commeſſo: vna agnella del branco, ò vna capretta pel peccato: & il ſacerdote farà la riconciliation per lui del ſuo peccato.*

7. *Ma s'egli non hauerà la poſſibilità di offerire la pecora, allhora portarà due tortore ò due pipponi al Signore pel peccato che ha commeſſo; l'vno pel peccato, e l'altro per l'holocauſto.*

8. *Egli portarà al ſacerdote, ilquale offerirà prima quello ch'è pel peccato, e con l'vnghia tagliarà il ſuo capo da la parte del collo, e non lo ſepararà.*

9. *E ſpargerà del ſangue de l'offerta pel peccato ſopra vn lato de lo altare: e quel che vi reſtarà del ſangue, lo premerà à la baſa delo altare; peroche è oblatione pel peccato.*

10. *E de l'altro ne farà l'holocauſto ſecondo il coſtume: e coſi il ſacerdote lo riconciliarà dal ſuo peccato che ha commeſſo, e gli ſara perdonato.*

11. *Ma ſe non hauerà la poſſibilità di portare due tortore, ò due pipponi; allhora colui che hauerà peccato, portarà per la ſua offerta la decima parte di vno Epha di fior di farina pel ſuo peccato: e non vi metterà oglio ai ſopra, ne incenſo perche è l'oblatione pel peccato.*

ה

12 וְיַיְתִינַהּ לְוָת כַּהֲנָא וְיִקְמוֹץ כַּהֲנָא מִינַהּ מְלֵי קֻמְצֵיהּ יָת אַדְכָּרְתַהּ וְיַסֵּיק לְמַדְבְּחָא עַל קֻרְבָּנַיָּא דַייָ חַטָּאתָא הִיא׃

13 וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּחָב מֵחֲדָא מֵאִלֵּין וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ וּתְהֵי לְכַהֲנָא כְּמִנְחָתָא׃

14 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃

15 אֱנָשׁ אֲרֵי יְשַׁקַּר שְׁקַר וְיֵחוֹב בְּשָׁלוּ מִקּוּדְשַׁיָּא דַייָ וְיַיְתֵי יָת אֲשָׁמֵיהּ לִקְדָם יְיָ דְּכַר שְׁלִים מִן עָנָא בְּפֻרְסָנֵיהּ כְּסַף סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא לַאֲשָׁמָא׃

16 וְיָת דְּחָב מִן קוּדְשָׁא יְשַׁלֵּים וְיָת חֻמְשֵׁיהּ יוֹסֵף עֲלוֹהִי וְיִתֵּן יָתֵיהּ לְכַהֲנָא וְכַהֲנָא יְכַפַּר עֲלוֹהִי בְּדִכְרָא דַאֲשָׁמָא וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃

17 וְאִם אֱנָשׁ אֲרֵי יֵחוֹב וְיַעְבֵּד חֲדָא מִכָּל פִּקּוּדַיָּא דַייָ דְּלָא כָשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא וְלָא יְדַע וְחָב וִיקַבֵּיל חוֹבֵיהּ׃

18 וְיַיְתֵי דְּכַר שְׁלִים מִן עָנָא בְּפֻרְסָנֵיהּ לַאֲשָׁמָא לְוָת כַּהֲנָא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא עַל שָׁלוּתֵיהּ דְּאִשְׁתְּלִי וְהוּא לָא יְדַע וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃

19 אֲשָׁמָא הוּא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּהוּא חָב אֲשָׁמָא יְקָרֵיב קֳדָם יְיָ׃

ה

12 וֶהֱבִיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה מְלוֹא קֻמְצוֹ אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה חַטָּאת הִוא׃

13 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהָיְתָה לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה׃

14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

15 נֶפֶשׁ כִּי־תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף־שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל־הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם׃

16 וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן־הַקֹּדֶשׁ יְשַׁלֵּם וְאֶת־חֲמִישִׁתוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהַכֹּהֵן יְכַפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם וְנִסְלַח לוֹ׃

17 וְאִם־נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא־יָדַע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֺנוֹ׃

18 וְהֵבִיא אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־הַכֹּהֵן וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר־שָׁגָג וְהוּא לֹא־יָדַע וְנִסְלַח לוֹ׃

19 אָשָׁם הוּא אָשֹׁם אָשַׁם לַיהוָה׃

έ.

12. Καὶ οἴσει αὐτὴν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δραξάμενος ὁ ἱερεὺς, ἀπ᾽ αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα αὐτοῦ, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ, ἁμαρτίας ἐστί.

13. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτεν, ἀφ᾽ ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ· τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς ἡ θυσία τῆς σεμιδάλεως.

14. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

15. Ψυχὴ ἣ ἂν λάθῃ αὐτὴν λήθῃ, καὶ ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων κυρίου. καὶ οἴσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου σίκλων τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ.

16. Περὶ οὗ ἐπλημμέλησε, καὶ ὃ ἥμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποτίσει, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

17. Καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ.

18. Καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου, εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ ἧς ἠγνόησε, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

19. Ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμελείᾳ πλημμέλησιν ἔναντι κυρίου.

CAP. V.

12. Tradetq; eam sacerdoti: qui plenum ex ea pugillum hauriens, cremabit super altare in monimentum eius qui obtulerit.

13. Rogans pro illo & expians, reliquam verò partem ipse habebit in munere.

14. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens,

15. Anima si prævaricans ceremonias, per errorem in his quæ Domino sunt sanctificata peccaverit, offeret pro delicto suo arietem immaculatum de gregibus, qui emi potest duobus siclis iuxta pondus sanctuarii:

16. Ipsumq; quod intulit damni restituet, & quintam partem ponet suprà, tradens sacerdoti, qui rogabit pro eo offerens arietem, & dimittetur ei.

17. Anima si peccaverit per ignorātiam, feceritq; unum ex his quæ Domini lege prohibentur, & peccati reaintellexerit iniquitatem suam.

18. Offeret arietem immaculatum de gregibus sacerdoti, iuxta mensuram æstimationemq; peccati: qui orabit pro eo, quia nesciens fecerit: & dimittetur ei.

19. Quia per errorem deliquit in Domino.

Das V. Capitel.

12. Vnd solls zum Priester bringen / der Priester aber soll eine Handvol davon nemen zum gedechtniß / vnnd anzünden auff dem Altar zum feur dem HERRN / das ist ein Sündopffer.

13. Vnd der Priester sol also seine sünde / die er gethan hat / jm versöhnen / so wirds jhm vergeben / vnd soll des Priesters sein / wie ein Speißopffer.

14. Vnnd der HERR redet mit Mose / vnnd sprach:

15. Wenn sich eine Seele vergreifft / das sie es versihet / vnd sich versündiget / an dem / das dem HErrn geweihet ist / sol sie jr Schuldopffer dem HErrn bringen / einen Wider on wandel von der Herd / der zwen Seckel silbers werth sey / nach dem Seckel des Heiligthumbs / zum Schuldopffer.

16. Dazu was er gesündiget hat an dem geweiheten / soll er widergeben / vnnd das fünffte theil darüber geben / vnd sols dem Priester geben / Der soll jhn versöhnen mit dem Wider des Schuldopffers / so wirds jhm vergeben.

17. Wenn eine Seele sündigt / vnnd thut wider irgendt ein Gebot des HERRN / daß sie nicht thun solt / vnd hats nicht gewust / die hat sich verschuldet / vnnd ist einer missethat schuldig.

18. Vnnd sol bringen einen Wider von der Herd ohn wandel / der eines Schuldopffers werth ist / zum Priester / der sol jm seine vnwissenheit versöhnen / die er gethan hat vnnd wuste es nicht / so wirds jm vergeben.

19. Das ist das Schuldopffer / daß er dem HERREN verfallen ist.

CAP. V.

12. Egli la portarà, dico, al Sacerdote: & il Sacerdote ne piglierà vno de suoi pugni pieno per sua commemoratione: e ne farà profumo sopra lo altare con le altre offerte affocate al Signore: percioche è oblatione pel peccato.

13. Et il sacerdote lo riconciliarà dal peccato suo, che ha commesso in vno di questi, e gli sarà perdonato: e sarà al sacerdote come oblatione di sacrifitio.

14. Di nuouo il Signore parlò à Moise, dicendo:

15. Quando la persona hauerà preuaricato, e peccato per ignoranza in cose santificate al Signore; portarà l'offerta pel suo peccato al Signore, cioè vn montone del bestiame senza macchia secondo la tua stima di due sicli d'argento secondo il siclo del santuario, pel peccato.

16. E se qualcuno hauerà peccato in cosa santa, la restituirà, e le aggiugnerà la quinta parte, e la darà al Sacerdote: & il Sacerdote lo riconciliarà per vn montone de l'offerta pel delitto, e gli sarà perdonato.

17. Ma se la persona hauerà peccato, & hauerà fatte intorno à vno de comandamenti del Signore quelle cose che non sono da fare; e non l'hauerà conosciuto, & hauerà peccato; portarà la sua iniquità.

18. Portarà dunque al Sacerdote vn montone del branco senza macchia, secondo la tua stima per l'offerta del delitto: & il Sacerdote lo riconciliarà dal suo peccato, che ha commesso per ignoranza, e non l'ha conosciuto; e gli sarà perdonato.

19. Percioche è oblatione del peccato, che ha commesso, peccando contra il Signore.

ו

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

2 נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה וכחש בעמיתו בפקדון או־בתשומת יד או בגזל או עשק את־עמיתו:

3 או־מצא אבדה וכחש בה ונשבע על־שקר על־אחת מכל אשר־יעשה האדם לחטא בהנה:

4 והיה כי־יחטא ואשם והשיב את־הגזלה אשר גזל או את־העשק אשר עשק או את־הפקדון אשר הפקד אתו או את־האבדה אשר מצא:

5 או מכל אשר־ישבע עליו לשקר ושלם אתו בראשו וחמשתיו יסף עליו לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו:

6 ואת־אשמו יביא ליהוה איל תמים מן־הצאן בערכך לאשם אל־הכהן:

7 וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על־אחת מכל אשר־יעשה לאשמה בה:

8 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

9 צו את־אהרן ואת־בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על־המזבח כל־הלילה עד־הבקר ואש המזבח תוקד בו:

10 ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על־בשרו והרים את־הדשן אשר תאכל האש את־העלה על־המזבח ושמו אצל המזבח:

ו

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 אנש ארי יחוב וישקר שקר קדם יי ויכדב בחבריה בפוקדנא או בשותפות ידא או בגזילא או עשק ית חבריה:

3 או אשכח אבידתא וכדיב בה ואשתבע על שקרא על חדא מכל דיעבד אנשא למיחב בהון:

4 ויהי ארי יחטי ויחוב ויתיב ית גזילא דגזל או ית עשקא דעשק או ית פקדנא דאתפקד לותיה או ית אבדתא דאשכח:

5 או מכל דאשתבע עלוהי לשקרא וישלם יתיה ברישיה וחומשיה יוסף עלוהי לדהוא דיליה יתניניה ביומא דחובתיה:

6 וית אשמיה ייתי לקדם יי דכר שלים מן ענא בפרסניה לאשמא לות כהנא:

7 ויכפר עלוהי כהנא קדם יי וישתבק ליה על חדא מכל דיעביד למיחב בה:

8 ומליל יי עם משה למימר:

9 פקיד ית אהרן וית בנוהי למימר דא אוריתא דעלתא היא עלתא דמתוקדא על מדבחא כל ליליא עד צפרא ואישתא דמדבחא תהי יקדא ביה:

10 וילבש כהנא לבושין דבוץ ומכנסין דבוץ ילבש על בשריה ויפריש ית קיטמא דתיכול אישתא ית עלתא על מדבחא וישויניה בסטר מדבחא:

ϛ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων.

2. Ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ, καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου, καὶ ψεύσηται πρὸς τὸν πλησίον ἐν παραθήκῃ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἁρπαγῆς, ἢ ἠδίκησέ τι τὸν πλησίον,

3. Ἢ εὗρεν ἀπώλειαν, καὶ ψεύσηται περὶ αὐτῆς, καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἂν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ὥστε ἁμαρτάνειν ἐν τούτοις.

4. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἁμάρτῃ, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἅρπαγμα ὃ ἥρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην ἥτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν ἣν εὗρεν ἀπὸ παντὸς πράγματος.

5. Οὗ ὤμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτό. τίνος ἐστὶν, αὐτῷ ἀποδώσει ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ.

6. Καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσει τῷ κυρίῳ κριὸν ἀπὸ τῶν προβάτων ἄμωμον, τιμῆς εἰς ὃ ἐπλημμέλησε.

7. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ.

8. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων.

9. Ἔντειλαι τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων· οὗτος ὁ νόμος τῆς ὁλοκαυτώσεως· αὐτὴ ἡ ὁλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὅλην τὴν νύκτα καυθήσεται ἕως τὸ πρωΐ, οὐ σβεσθήσεται τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου αὐτοῦ.

10. Καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν, ἣν ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν ὁλοκαύτωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ παραθήσει αὐτὴν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου.

CAP. VI.

1. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens

2. Anima quæ peccaverit, & contempto Domino, negaverit proximo suo depositum, quod fidei eius creditum fuerat, vel vi aliquid extorserit, aut calumniam fecerit.

3. Sive rem perditam invenerit & inficians insuper peieraverit, & quodlibet aliud ex pluribus fecerit, in quibus solent peccare homines.

4. Convicta delicti, reddet omnia quæ per fraudem voluit obtinere.

5. Integra, & quintam insuper partem domino cui damnum intulerat.

6. Pro peccato autem suo offeret arietem immaculatum de grege, & dabit eum sacerdoti, iuxta æstimationem mensuramque delicti:

7. Qui rogabit pro eo coram Domino, & dimittetur illi pro singulis quæ faciendo peccavit.

8. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

9. Præcipe Aaron & filiis eius, Hæc est lex holocausti: Cremabitur in altari tota nocte usque mane: ignis in eodem altari erit.

10. Vestietur tunica sacerdos & feminalibus lineis: tolletque cineres, quos vorans ignis exussit, & ponens iuxta altare..

Das VI. Capitel.

1. Vnnd der HERR redet mit Mose/vnnd sprach:

2. Wenn eine Seele sündigen würde/vnnd sich an dem HERRN vergreiffen/daß er seinem nebenmenschen verleugnet/was er jhm befohlen hat/oder das jhm zu trewer handt gethan ist/oder daß er mit gewalt genommen/oder mit vnrecht zu sich bracht.

3. Oder das verloren ist/funden hat/vnnd leugnet solchs mit einem falschen Eidt/wie es der eines ist/darinn ein Mensch wider seinen Nechsten sünde thut.

4. Wenns nun geschicht/daß er also sündiget/vnd sich verschuldet. So sol er wider geben/was er mit gewalt genomen/oder mit vnrecht zu sich bracht/oder was jhm befohlen ist/oder was er funden hat.

5. Oder warüber er den falschen Eid gethan hat/das sol er alles gantz widergeben/dazu das fünffte theil drüber geben/dem des gewest ist/des tages/wenn er sein Schuldtopffer gibt.

6. Aber für seine schuldt sol er dem HERRN zu dem Priester einen Wider/von der Herd ohn wandel bringen/der eines Schuldtopffers werth ist.

7. So sol jhn der Priester versöhnen für dem HERRN/so wirdt jhm vergeben/alles was er gethan hat/daran er sich verschuldet hat.

8. Vnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

9. Gebeut Aaron vnnd seinen Söhnen/vnd sprich: Diß ist das Gesetz des Brandopffers. Das Brandopffer sol brennen auff dem Altar/die gantze nacht/biß an den morgen/Es sol aber allein des Altars Fewer drauff brennen.

10. Vnd der Priester sol seinen leinen Rock anziehen/vnnd die leinen Niderwad an seinen Leib/vnnd sol die aschen auffheben/die das Fewer des Brandtopffers auff dem Altar gemacht hat/vnd sol sie neben den Altar schütten.

CAP. VI.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Quando la persona hauerà peccato e preuaricato contra il Signore, cioè, hauerà negato al suo prossimo il deposito, ò la cosa messa ne le sue mani, ò che l'hauerà rapito, ò che hauerà fatto violenza al suo prossimo:

3. Ouero hauerà trouata qualche cosa perduta, e la ngarà, ò che hauerà giurato falsamente in vna di quelle cose, che l'huomo suol fare, peccando in esse:

4. Quando dunque hauerà peccato & offeso, egli renderà la cosa rapita, che ha rapita, ò la cosa presa per forza, che l'ha presa per forza, ò il deposito, che è stato deposto appresso di lui: ouero hauerà ritrouata qualche cosa perduta:

5. O qualche cosa di tutte le cose, de lequali egli habbia giurato falsamente: Allhora ei la restituirà intera, e le agiugnerà il quinto di sopra à colui delquale era, rendendo glie la nel giorno de l'offerta pel suo peccato.

6. Portarà ancora al Sacerdote l'offerta pel Signore d'vn montone del gregge senza macchia pel suo peccato, secondo la tua stima, per farne il sacrifitio pel peccato.

7. Et il Sacerdote lo rinconciliarà dinanzi al Signore, e gli sarà perdonato, in ogna cosa che l'huomo peccando, suole in essa mancare.

8. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

9. Comanda ad Aharon & à suoi figliuoli, e di loro, Questa è la legge de l'holocausto (e si di, e holocausto per l'arsione sopra o altare in tutta la notte per fino à la mattina, & il fuoco de lo altare arderà sopra quello.)

10. Il Sacerdote si vestirà di veste di lino parimente si metterà le mutande di lino sopra la sua carne: e pigliarà la cenere de lo altare, quando il fuoco hauerà consumato l'holocausto, e la metterà appresso de lo altare.

ו

11 וישלח ית לבושוהי וילבש לבושין אוחרנין ויפק ית קטמא למברא למשריתא לאתר דכי:

12 ואשתא על מדבחא תהי יוקדא ביה לא תיטפי ויבער עלה כהנא אעין בצפר בצפר ויסדר עלה עלתא ויסק עלה תרבי נכסת קודשיא:

13 אשתא תדירא תהי יקדא על מדבחא לא תטפי:

14 ודא אוריתא דמנחתא דיקרבון יתה בני אהרן קדם יוי לקדם מדבחא:

15 ויפריש מניה בקמציה מסלתא דמנחתא וממשחה וית כל לבונתא דעל מנחתא ויסק למדבחא לאתקבלא ברעוא אדכרתה קדם יוי:

16 ודאשתאר מינה ייכלון אהרן ובנוהי פטיר תתאכל באתר קדיש בדרת משכן זימנא ייכלונה:

17 לא תתאפי חמיע חולקהון יהבית יתה מקרבני קדש קודשין היא כחטאתא וכאשמא:

18 כל דכורא בבני אהרן ייכלנה קים עלם לדריכון מקרבניא דיוי כל דיקרב בהון יתקדש:

19 ומליל יוי עם משה למימר:

20 דין קרבנא דאהרן ובנוהי דיקרבון קדם יוי ביומא דרבי יתיה חד מן עשרא בתלת סאין סלתא מנחתא תדירא פלגותא בצפרא ופלגותא ברמשא:

ו

11 ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור:

12 והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים:

13 אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:

14 וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח:

15 והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבנה אשר על המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח אזכרתה ליהוה:

16 והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוה:

17 לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם:

18 כל זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי יהוה כל אשר יגע בהם יקדש:

19 וידבר יהוה אל משה לאמר:

20 זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליהוה ביום המשח אתו עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב:

ϛʹ.

11. Καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην, καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν.

12. Καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ σβεσθήσεται. καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τὸ πρωῒ πρωΐ. καὶ στοιβάσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου.

13. Καὶ πῦρ διὰ παντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ σβεσθήσεται.

14. Οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας ἣν προσοίσουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς, ἀπέναντι κυρίου, ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου.

15. Καὶ ἀφελεῖ ἀπ' αὐτῆς ὁ ἱερεὺς τῇ δρακὶ, ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς, καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς, τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ κυρίῳ.

16. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτῆς, ἔδεται Ααρὼν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν.

17. Οὐ πεφθήσεται ἐζυμωμένη. μερίδα αὐτὴν δέδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. ἅγια ἁγίων ἐστὶν, ὥσπερ τὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας.

18. Πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτήν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. πᾶς ὃς ἐὰν ἅψηται αὐτῶν, ἁγιασθήσεται.

19. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων·

20. Τοῦτο τὸ δῶρον Ααρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προσοίσουσι τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν χρίσῃς αὐτόν, τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διὰ παντὸς, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ πρωϊνὸν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ δειλινόν.

CAP. VI.

11. Spoliabitur prioribus vestimentis, indutisque aliis, efferet eos extra castra, in loco mundissimo.

12. Ignis autem in altari semper ardebit, quem nutriet sacerdos subiiciens ligna manè per singulos dies, & imposito holocausto, desuper adolebit adipes pacificorum.

13. Ignis est iste perpetuus, qui nunquam deficiet in altari.

14. Hæc est lex sacrificii & libamentorum, quæ offerent filii Aaron coram Domino, & coram altari.

15. Tollet sacerdos pugillum similæ, quæ conspersa est oleo, & totum thus quod super similam positum est: adolebitq; illud in altari in monimentum odoris suavissimi Domino.

16. Reliquam autem partem similæ comedet Aaron cum filiis suis, absque fermento: & comedet in loco sancto in atrio tabernaculi.

17. Ideò autem non fermẽtabitur, quia pars eius in Domini offertur incẽsum: Sanctum sanctorum erit, sicut pro peccato atque delicto.

18. Mares tantum stirpis Aaron comedent illud. Legitimum ac sempiternum erit in generationibus vestris de sacrificiis Domini, omnis qui tetigerit illa, sanctificabitur.

19. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

20. Hæc est oblatio Aaron, & filiorum eius, quam offerre debent Domino in die unctionis suæ. Decimã partem ephi offerent similæ in sacrificio sempiterno, medium eius manè, & medium eius vespere:

Das VI. Capitel.

11. Vnd sol seine Kleider darnach außziehen/vnd ander Kleider anziehen/vnd die aschen hinauß tragen/ ausser dem Lager an eine reine stete.

12. Das Fewer auff dem Altar sol brennen/ vnnd nimmer verleschen/ der Priester sol alle morgen holtz drauff anzünden/vnnd oben drauff das Brandopffer zurichten / vnnd das fett der Danckopffer drauff anzünden.

13. Ewig sol das Fewer auff dem Altar brennen/ vnd nimmer verleschen.

14. Vnnd das ist das Gesetz des Speißopffers / das Aarons Söhne Opffern sollen für dem HERREN auff dem Altar.

15. Es sol einer Heben seine handt vol Semelmehls vom Speißopffer/vnnd des öles/ vnnd den gantzen Weyrauch der auff dem Speißopffer ligt/ vnnd sols anzünden auff dem Altar zum süssen geruch / ein gedechtniß dem HERRN.

16. Das übrige aber sollen Aaron vnd seine Söhne verzehren/vnnd solls vngesewrt essen/ an heiliger stete/ im Vorhoff der Hütten des Stiffts.

17. Sie sollen nichts mit Sawerteig backen/denn es ist jr theil/ das ich jnen gegeben hab von meinem Opffer/ Es sol jhnen das allerheiligst sein/ gleich wie das Sündopffer vnnd Schuldtopffer.

18. Was Männlich ist vnter den Kindern Aaron/ sollens essen. Das sey ein ewigs Recht ewren Nachkommen/an den Opffern des HERRN/ Es sol sie niemand anrüren / er sey denn geweihet.

19. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

20. Das sol das Opffer sein/Aarons vnd seiner Söhne/daß sie dem HERREN Opffern sollen am tage seiner salbunge: Das zehende theil Ephi von Semelmehl des täglichen Speißopffers/eine helfft des morgens/die ander helfft des abendts.

CAP. VI.

11. *Dipoi si cauarà le sue vesti, e si vestirà di altre vesti, e portarà la cenere fuor del campo in vn luogo netto.*

12. *Et il fuoco che abbrugiarà sopra lo altare, non si estinguerà: & il Sacerdote farà abbrugiare in esso le legna ogni mattina; e disporrà sopra quello la vittima de l'holocausto: e farà sopra quello il profumo de grassi de l'oblationi de pacifici.*

13. *Il fuoco arderà continuamente sopra lo altare, e non si spegnarà.*

14. *E questa è la legge de l'oblatione che offeriranno i figliuoli di Aharon dinanzi al Signore à lo altare.*

15. *Egli pigliarà col suo pugno del fior di farina de la offerta, e del suo oglio, e tutto lo incenso, che sarà sopra la offerta, e ne farà profumo sopra lo altare in odore di quiete, per sua commemoratione al Signore.*

16. *Ma quel che di quella auanzarà, Aharon & i suoi figliuoli ne mangiaranno: si mangiarà ne gli azimi in luogo santo, la mangiaranno nel cortile del tabernacolo de la congregatione.*

17. *Non si cocerà con lieuito: io ho dato loro quella portione de le mie oblationi fatte per fuoco: perche è cosa santissima come la offerta pel peccato, e la offerta per l'offesa.*

18. *Ogni maschio dei figliuoli d'Aharon la mangiarà questa è ordinatione perpetua ne le vostre generationi di le oblationi affuocate al Signore: tutto quelle che le toccarà, sarà santificato.*

19. *Dinuouo il Signore parlò à Moise, dicendo:*

20. *Questa è l'offerta di Aharon e de suoi figliuoli, laquale offeriranno al Signore nel giorno, nel quale egli sarà vnto, cioè, la decima parte di vno Epha di fior di farina, per oblatione continua: la metà di quella la mattina, e la metà la sarà.*

ו

21 עַל מַסְרֵיתָא בִּמְשַׁח תִּתְעֲבֵיד רְבִיכָא תַּיְתִינַהּ תּוּפִינֵי מִנְחַת בִּצוּעִין תְּקָרֵב לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

22 וְכַהֲנָא דְיִתְרַבָּא תְחוֹתוֹהִי מִבְּנוֹהִי יַעְבֵּיד יָתַהּ קְיָם עָלַם קֳדָם יְיָ גְּמִיר תִּתַּסַּק׃

23 וְכָל מִנְחָתָא דְכַהֲנָא גְּמִיר תְּהֵי לָא תִתְאֲכֵל׃

24 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

25 מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי לְמֵימַר דָא אוֹרָיְתָא דְחַטָּאתָא בְּאַתְרָא דִי תִתְנְכֵס עֲלָתָא תִּתְנְכֵס חַטָּאתָא קֳדָם יְיָ קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין הִיא׃

26 כַּהֲנָא דִמְכַפַּר בִּדְמַהּ יֵיכְלִנַּהּ בַּאֲתַר קַדִּישׁ תִּתְאֲכֵל בְּדָרַת מַשְׁכַּן זִמְנָא׃

27 כֹּל דְיִקְרַב בִּבְשָׂרַהּ יִתְקַדַּשׁ וּדְיַדֵּי מִן דְמַהּ עַל לְבוּשׁוֹהִי דְיַדֵּי עֲלַהּ תִּתְחַוַּר בַּאֲתַר קַדִּישׁ׃

28 וּמָאן דַּחֲסַף דְתִתְבַּשַּׁל בֵּיהּ יִתְּבַר וְאִם בְּמָנָא דִנְחָשָׁא תִּתְבַּשַּׁל וְיִתְמְרֵיק וְיִשְׁתְּטֵיף בְּמַיָּא׃

29 כָּל דְכוּרָא בְּכַהֲנַיָּא יֵיכוֹל יָתַהּ קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין הִיא׃

30 וְכָל חַטָּאתָא דִי יִתָּעַל מִדְּמַהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְכַפָּרָא בְּקֻדְשָׁא לָא תִתְאֲכֵל בְּנוּרָא תִּתּוֹקַד׃

ז

1 וְדָא אוֹרָיְתָא דַאֲשָׁמָא קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין הוּא׃

ו

21 עַל־מַחֲבַת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מֻרְבֶּכֶת תְּבִיאֶנָּה תֻּפִינֵי מִנְחַת פִּתִּים תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהֹוָה׃

22 וְהַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חָק־עוֹלָם לַיהֹוָה כָּלִיל תָּקְטָר׃

23 וְכָל־מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל׃

24 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

25 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהֹוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃

26 הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ תֵּאָכֵל בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃

27 כֹּל אֲשֶׁר־יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל־הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזֶּה עָלֶיהָ תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃

28 וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל־בּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם־בִּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשָּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם׃

29 כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃

30 וְכָל־חַטָּאת אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃

ז

1 וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃

ϛ'.

21. Ἐπὶ τηγάνου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυραμένην οἴσει αὐτὴν ἑλικτὰ θυσίαν ἐκ κλασμάτων, θυσίαν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

22. Ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ ἀντ' αὐτοῦ, ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ποιήσει αὐτὴν νόμιμον αἰώνιον. ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται.

23. Καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως ὁλόκαυτος ἔσται, καὶ οὐ βρωθήσεται.

24. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

25. Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων· οὗτος ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα, σφάξουσι καὶ τὰ τῆς ἁμαρτίας ἔναντι κυρίου. ἅγια ἁγίων ἐστίν.

26. Ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὴν, ἔδεται αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

27. Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς ἁγιασθήσεται, καὶ ᾧ ἐὰν ἐπιρραντισθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, ὃ ἐὰν ῥαντισθῇ ἐπ' αὐτὸ, πλυθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ.

28. Καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἐὰν ἑψηθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται. ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἑψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ, καὶ κλύσει ὕδατι.

29. Πᾶς ἄρσην ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐτά· ἅγια ἁγίων ἐστὶ τῷ κυρίῳ.

30. Καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν ἂν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

ΚΕΦΑΛ. ζ.

1. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας, ἅγια ἁγίων ἐστίν.

CAP. VI.

21. Quæ in sartagine oleo conspersa frigetur. Offeret autem eam calidam in odorem suavissimum Domino

22. Sacerdos, qui iure patri successerit, *statuto perpetuo* tota cremabitur in altari.

23. Omne enim sacrificium sacerdotum igne consumetur, nec quisquam comedet ex eo.

24. Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens.

25. Loquere Aaron & filiis eius: Ista est lex hostiæ pro peccato: In loco ubi offertur holocaustum, immolabitur coram Domino. Sanctum sanctorum est.

26. Sacerdos qui offert, comedet eam in loco sancto, in atrio tabernaculi.

27. Quicquid tetigerit carnes eius, sanctificabitur. Si de sanguine illius, vestis fuerit aspersa, lavabitur in loco sancto.

28. Vas autem fictile in quo cocta est, cõfringetur. quòd si vas æneum fuerit, defricabitur, & lavabitur aqua.

29. Omnis masculus de genere sacerdotali vescetur de carnibus eius, quia Sanctum sanctorum est.

30. Hostia enim quæ cæditur pro peccato, cuius sanguis infertur in tabernaculum testimonii ad expiandum in sanctuario, non comedetur, sed comburetur igni.

CAP. VII.

1. Hæc quoque est lex hostiæ pro delicto, Sancta sanctorum est.

Das VI. Capitel.

21. Inn der pfannen mit öle soltu es machen/ vnd geröstet darbringen/ vnd inn stücken gebacken/ solt du solchs opffern/ zum süssen geruch dem HERREN.

22. Vnd der Priester/ der vnter seinen Söhnen an seine statt gesalbet wirdt/ sol solchs thun. Das ist ein ewigs Recht dem HERRN/ Es sol gantz verbrandt werden.

23. Denn alle Speißopffer eines Priesters/ sol gantz verbrandt/ vnnd nicht gessen werden.

24. Vnnd der HErr redet mit Mose/ vnd sprach:

25. Sage Aaron vnd seinen Sönen/ vnnd sprich: Diß ist das Gesetz des Sündopffers. An der stet/ da du das Brandtopffer schlachtest/ soltu auch das Sündopffer schlachten für dem HErrn/ das ist das allerheiligst.

26. Der Priester/ der das Sündopffer thut/ solls essen an heiliger stett/ im Vorhoff der Hütten des Stiffts.

27. Niemand sol seines Fleischs anrüren/ er sey denn geweyhet. Vnnd wer von seinem blut ein Kleidt besprenget/ der sol das besprengte stück waschen an heiliger stet.

28. Vnnd das töpffen/ darinn es gekochet ist/ sol man zubrechen. Ists aber ein ehern topff/ so sol man jhn schewren/ vnd mit wasser spülen.

29. Was Männlich ist vnter den Priestern/ sollen dauon essen/ denn es ist das allerheiligste.

30. Aber alle das Sündopffer/ des blut in die Hütten des Stiffts bracht wirdt/ zu versöhnen im Heiligen/ soll mann nicht essen/ sondern mit Fewer verbrennen.

Das VII. Capitel.

VNd diß ist das Gesetze des Schuldopffers/ vnnd das ist das allerheiligst.

CAP. VI.

21. *E si farà ne la padella con l'oglio, tu la portarai fritta; & offerirai i pezzi cotti de la oblatione in odore di quiete al Signore.*

22. *Et il Sacerdote vnto in luogo di quello fra i suoi figliuoli la farà per ordinatione perpetua al Signore: e di tutta se ne farà profumo.*

23. *E tutta la offerta del Sacerdote sarà abbrusciata, e non si mangiarà.*

24. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo.*

25. *Parla ad Aharon & à suoi figliuoli, dicendo: Questa è la legge de la oblatione pel peccato. Ne luogo, nel quale si ammazzarà la offerta de l'holocausto, si ammazzarà la oblatione pel peccato dinanzi al Signore; perche è cosa santissima.*

26. *Il Sacerdote che offerirà quella oblatione pel peccato, la mangiarà: si mangiarà in luogo santo, nel cortile del tabernacolo de la congregatione.*

27. *Tutto quel che toccarà la sua carne, sarà santificato: e se cascarà del sangue di quella sopra la vesta, tu lauarai doue sarà cascato nel luogo santo.*

28. *E si romperà il vaso di terra, nel quale si cuocerà: ma se si sarà cotta in vaso di rame, si fregarà, e si lauarà con l'acqua.*

29. *Tutti i maschii fra i sacerdoti ne mangiaranno: perche è cosa santissima.*

30. *Et ogni oblatione pel peccato (del sangue de la quale se ne portare nel tabernacolo de la congregatione per la reconciliatione al santuario) non sarà mangiata, ma sarà abbrusciata al fuoco.*

CAP. VII.

1. *E questa è la legge de la oblatione pel peccato; laquale è cosa santissima.*

ז

2 בְּאַתְרָא דְיִכְּסוּן יָת עֲלָתָא יִכְּסוּן יָת אֲשָׁמָא וְיָת דְּמֵיהּ יִזְרוֹק עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃

3 וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יְקָרֵיב מִינֵּיהּ יָת אַלְיְתָא וְיָת תַּרְבָּא דְּחָפֵי יָת גַּוָּא׃

4 וְיָת תַּרְתֵּין כּוֹלְיָן וְיָת תַּרְבָּא דַּעֲלֵיהֶן דְּעַל גִּסְסַיָּא וְיָת חַצְרָא דְּעַל כַּבְדָּא עַל כּוֹלְיָתָא יֶעְדִּינַּהּ׃

5 וְיַסֵּיק יָתְהוֹן כַּהֲנָא לְמַדְבְּחָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ אֲשָׁמָא הוּא׃

6 כָּל דְּכוּרָא בְּכַהֲנַיָּא יֵיכְלִנֵּיהּ בַּאֲתַר קַדִּישׁ יִתְאֲכֵל קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין הוּא׃

7 כְּחַטָּאתָא כַּאֲשָׁמָא אוֹרַיְתָא חֲדָא לְהוֹן כַּהֲנָא דִּיכַפַּר בֵּיהּ דִּילֵיהּ יְהֵי׃

8 וְכַהֲנָא דִּמְקָרֵב יָת עֲלַת גְּבַר מְשַׁךְ עֲלָתָא דִּיקָרֵב לְכַהֲנָא דִּילֵיהּ יְהֵי׃

9 וְכָל מִנְחָתָא דְּתִתְאֲפֵי בְּתַנּוּרָא וְכָל דְּתִתְעֲבֵד בְּרִדְתָּא וְעַל מַסְרֵיתָא לְכַהֲנָא דִּמְקָרֵב יָתַהּ דִּילֵיהּ תְּהֵי׃

10 וְכָל מִנְחָתָא דְּפִילָא בִמְשַׁח וּדְלָא פִילָא לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תְּהֵי גְּבַר כְּאָחוּהִי׃

11 וְדָא אוֹרַיְתָא דְּנִכְסַת קֻדְשַׁיָּא דִּיקָרֵב קֳדָם יְיָ׃

12 אִם עַל תּוֹדְתָא יְקָרְבִנֵּיהּ וִיקָרֵב עַל נִכְסַת תּוֹדְתָא גְּרִיצָן פַּטִּירָן דְּפִילָן בִּמְשַׁח וְאֶסְפּוֹגִין פַּטִּירִין דִּמְשִׁיחִין בִּמְשַׁח וְסוֹלְתָּא רְבִיכָא גְּרִיצָן דְּפִילָן בִּמְשָׁח׃

13 עַל גְּרִיצָן דִּלְחֵם חֲמִיעַ יְקָרֵיב קֻרְבָּנֵיהּ עַל נִכְסַת תּוֹדַת קֻדְשׁוֹהִי׃

ז

2 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

3 וְאֵת כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֵת הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב׃

4 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃

5 וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם הוּא׃

6 כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃

7 כַּחַטָּאת כָּאָשָׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ לוֹ יִהְיֶה׃

8 וְהַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֶת־עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃

9 וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַּתַּנּוּר וְכָל־נַעֲשָׂה בַמַּרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבַת לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִהְיֶה׃

10 וְכָל־מִנְחָה בְלוּלָה־בַשֶּׁמֶן וַחֲרֵבָה לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו׃

11 וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיהוָה׃

12 אִם עַל־תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן׃

13 עַל־חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃

ζ.

2. Ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα, σφάζουσι τὸν κριὸν τῆς πλημμελείας ἐναντίον κυρίου, καὶ τὸ αἷμα προσχεεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ.

3. Καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀσφύν, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων.

4. Καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων. Καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτά.

5. Καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, περὶ πλημμελείας ἐστί.

6. Πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά. ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἅγια ἁγίων ἐστίν.

7. Ὥσπερ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας νόμος εἷς αὐτῶν. ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται.

8. Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὁλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς ὁλοκαυτώσεως ἧς προσάγει αὐτός, αὐτῷ ἔσται.

9. Καὶ πᾶσα θυσία ἥτις ποιηθήσεται ἐν κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἥτις ποιηθήσεται ἐπ᾽ ἐσχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτὴν αὐτοῦ ἔσται.

10. Καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ααρὼν ἔσται, ἑκάστῳ τὸ ἴσον.

11. Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου ἣν προσοίσουσι κυρίῳ.

12. Ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ.

13. Ἐπ᾽ ἄρτοις ἀζύμοις προσοίσει τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσίᾳ αἰνέσεως σωτηρίου αὐτοῦ.

2. Idcir-

CAP. VII.

2. Idcirco ubi immolabitur holocaustum, mactabitur & victima pro delicto: sanguis eius per gyrum altaris fundetur.

3. Offerent ex ea caudam & adipem qui operit vitalia.

4. Duos renunculos, & pinguedinem quæ iuxta ilia est, reticulumq; iecoris cum renunculis.

5. Et adolebit ea sacerdos super altare: incensum est Domini pro delicto.

6. Omnis masculus de sacerdotali genere, in loco sancto vescetur his carnibus, quia Sanctum sanctorum est.

7. Sicut pro peccato offertur hostia, ita & pro delicto: utriusque hostiæ lex una erit: ad sacerdotem qui eam obtulerit, pertinebit.

8. Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit pellem eius.

9. Et omne sacrificium similæ, quod coquitur in clibano, & quicquid in craticula, vel in sartagine præparatur, eius erit sacerdotis à quo offertur:

10. Sive oleo conspersa, sive arida fuerint, cunctis filiis Aaron mensura æqua per singulos dividetur.

11. Hæc est lex hostiæ pacificorum quæ offertur Domino.

12. Si pro gratiarum actione oblatio fuerit, offerent panes absque fermento conspersos oleo, & lagana azyma uncta oleo, coctamque similam, & collyridas olei admistione conspersas:

13. Panes quoque fermentatos cum hostia gratiarum, quæ immolatur pro pacificis:

Das VII. Capitel.

2. An der stett/ da man das Brandopffer schlachtet soll man auch das Schuldopffer schlachten/ vnnd seines bluts auff den Altar vmbher sprengen.

3. Vnd alle sein fett sol man opffern/ den schwantz vnnd das fett am eingeweide.

4. Die zwo Nieren/ mit dem fett das dran ist an den lenden/ vnnd das Netz vber der Leber an den Nieren abgerissen.

5. Vnnd der Priester solls auff dem Altar anzünden zum feuer dem HERREN/ das ist ein Schuldopffer.

6. Was Männlich ist vnter dem Priestern/ sollen das essen an heiliger stet/ denn es ist das allerheiligst.

7. Wie das Sündopffer/ also soll auch das Schuldopffer sein/ aller beider sol einerley Gesetz sein/ vnd soll des Priesters sein/ der dadurch versöhnet.

8. Welcher Priester jemands Brandopffer opffert/ deß sol desselben Brandopffers fell sein/ das er geopffert hat.

9. Vnnd alles Speißopffer/ das im ofen/ oder auff dem rost/ oder inn der Pfannen gebacken ist/ sol des Priesters sein/ der es opffert.

10. Vnnd alle Speißopffer/ das mit öle gemengt oder treuge ist/ sol aller Aarons kinder sein/ eines wie des andern.

11. Vnd diß ist das Gesetz des Danckopffers/ das man dem HERRN opffert.

12. Wöllen sie ein Lobopffer thun/ so sollen sie vngeseurte Kuchen opffern/ mit öle gemenget/ vnnd vngeseurte fladen mit öle bestrichen/ vnnd geröstet Semelkuchen mit öle gemenget.

13. Sie sollen aber solchs opffer thun/ auff einem kuchen vom geseurten brot/ zum Lobopffer seines Danckopffers.

CAP. VII.

2. *In quel luogo che ammazzaranno la oblatione de l'holocausto, ammazzaranno l'offerta pel peccato; & il sacerdote spargerà il suo sangue sopra lo altare à l'intorno.*

3. *Et di quella offerirà tutto il suo grasso, la coda, & il grasso che cuopre le interiora.*

4. *Leuarà ancora i due rognoni, & il grasso che è sopra quelli appresso à fianchi, e la rete ch'è sopra il fegato co i rognoni.*

5. *Et il sacerdote ne farà profumo sopra lo altare per oblatione affocata al Signore: perche è sacrifitio pel peccato.*

6. *Ciascun maschio fra i sacerdoti la mangiarà; si mangiarà in luogo santo; percioche è cosa santissima.*

7. *Come il sacrifitio pel peccato, cosi è il sacrifitio pel delitto; la medesima legge sarà loro: quel di che hauerà fatto la riconciliatione, sarà del sacerdote.*

8. *Et il sacerdote, che offerirà la offerta de l'holocausto di qualcuno, hauerà la pelle de l'holocausto, che hauerà offerito.*

9. *Inoltre ogni sacrifitio, che si cocerà nel forno & tutto quel che si apparchiarà ne la padella, e ne la caldaia, sarà del sacerdote che l'offerisce.*

10. *Parimente ogni offerta mescolata con oglio, e secca; s'apparterrà à tutti i figliuoli di Aharon; à ciascuno come à vn suo fratello.*

11. *Or questa è la legge del sacrifitio de pacifici, ilquale offerirà al Signore.*

12. *Se l'offerirà per il rendimento di gratie, allhora offerirà pel sacrifitio del rendimento di gratie, de le focaccie senza lieuito riuoltate ne l'oglio e de le lazagne senza lieuito vnte con l'oglio, e del fior di farina fritto, con quelle focaccie riuoltate ne l'oglio.*

13. *Egli offerirà la sua offerta di focaccie di pan leuato pel sacrifitio del rendimento di gratie de suoi pacifici.*

ז

14 וִיקָרֵב מִינֵּיהּ חַד מִכָּל קָרְבָּנָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְכַהֲנָא דְּזָרֵיק יָת דַּם נִכְסַת קֻדְשַׁיָּא דִּילֵיהּ יְהֵי׃

15 וּבְשַׂר נִכְסַת תּוֹדַת קֻדְשׁוֹהִי בְּיוֹם קֻרְבָּנֵיהּ יִתְאֲכֵל לָא יַצְנַע מִינֵּיהּ עַד צַפְרָא׃

16 וְאִם נְדַר אוֹ נְדַבְתָּא נִכְסַת קֻרְבָּנֵיהּ בְּיוֹמָא דִּיקָרֵיב יָת נִכְסְתֵיהּ יִתְאֲכֵל וּבְיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי וּד וּדְאִשְׁתְּאַר מִינֵּיהּ יִת יִתְאֲכֵל׃

17 וּדְאִשְׁתְּאַר מִבְּשַׂר נ נִכְסְתָא בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה בְּנוּרָא יִתּוֹקַד׃

18 וְאִם אִתְאֲכָלָא יִתְאֲכֵל מִבְּשַׂר נִכְסַת קֻדְשׁוֹהִי בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה לָא יְהֵי לְרַעֲוָא דִּי מְקָרֵיב יָתֵיהּ לָא יִתְחַשַּׁב לֵיהּ מְרַחַק יְהֵי וֶאֱנָשׁ דְּיֵיכוֹל מִינֵּיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל׃

19 וּבְשַׂר קֻדְשָׁא דִּיקְרַב בְּכָל מְסָאַב לָא יִתְאֲכֵל בְּנוּרָא יִתּוֹקַד וּבְשַׂר קֻדְשָׁא כָּל דִּידְכֵי לְקֻדְשָׁא יֵיכוֹל בְּשַׂר קֻדְשָׁא׃

20 וֶאֱנָשׁ דְּיֵיכוֹל בִּשְׂרָא מִנִּכְסַת קֻדְשַׁיָּא דִּי קֳדָם יְיָ וְסוֹבְתֵיהּ עֲלוֹהִי וי וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃

21 וֶאֱנָשׁ אֲרֵי יִקְרַב בְּכָל מְסָאַב בְּסָאֲבַת אֱנָשָׁא אוֹ בִּבְעִירָא מְסָאֲבָא אוֹ בְּכָל שִׁקְצָא מְסָאַב וְיֵיכוֹל מִבְּשַׂר נִכְסַת קֻדְשַׁיָּא דִּי קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃

22 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃

23 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר כָּל תְּרַב תּוֹר וְאִימַּר וְעֵז לָא תֵיכְלוּן׃

ז

14 וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל־קָרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה׃

15 וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא־יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃

16 וְאִם־נֶדֶר אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל׃

17 וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזָּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃

18 וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר־זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֺנָהּ תִּשָּׂא׃

19 וְהַבָּשָׂר אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל־טָהוֹר יֹאכַל בָּשָׂר׃

20 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃

21 וְנֶפֶשׁ כִּי־תִגַּע בְּכָל־טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל־שֶׁקֶץ טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃

22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

23 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז לֹא תֹאכֵלוּ׃

ζ.

14. Καὶ προσάξει ἀπ' αὐτοῦ ἓν, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου αὐτῷ ἔσται.

15. Καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ δωρεῖται, βρωθήσεται, οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς πρωΐ.

16. Καὶ ἐὰν εὐχὴν ἢ ἑκούσιον θυσιάσῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ προσαγάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον.

17. Καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας, ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

18. Ἐὰν δὲ φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται τῷ προσφέροντι αὐτό, οὐ λογισθήσεται αὐτῷ· μίασμα γάρ ἐστιν. ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπ' αὐτοῦ, τὴν ἁμαρτίαν λήψεται.

19. Καὶ κρέα ὅσα ἐὰν ἅψηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα.

20. Καὶ ἡ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὅ ἐστι κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

21. Καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὅ ἐστι τοῦ κυρίου, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

22. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

23. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων· πᾶν στέαρ βοῶν καὶ προβάτων καὶ αἰγῶν οὐκ ἔδεσθε.

CAP. VII.

14. Ex quibus unus, pro primitiis offertur Domino, & erit sacerdotis, qui fundet hostiæ sanguinem.

15. Cuius carnes eadem comedentur die, nec remanebit ex eis quicquam usque manè.

16. Si voto, vel sponte quispiam obtulerit hostiam, eadem similiter edetur die: sed & si quid in crastinum remanserit, vesci licitum est:

17. Quicquid autem tertius invenerit dies, ignis absumet.

18. Si quis de carnibus victimæ pacificorum die tertio comederit, irrita fiet oblatio, nec proderit offerenti: quin potius quæcunque anima tali se edulio contaminaverit, prævaricationis rea erit.

19. Caro quæ aliquid tetigerit immundum, non comedetur, sed comburetur igni: qui fuerit mundus, vescetur ex ea.

20. Anima polluta, quæ ederit de carnibus hostiæ pacificorum, quæ oblata est Domino, peribit de populis suis.

21. Et quæ tetigerit immunditiam hominis, vel iumenti, sive omnis rei quæ polluere potest, & comederit de huiuscemodi carnibus, interibit de populis suis.

22. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

23. Loquere filiis Israël, Adipem ovis, & bovis, & capræ non comedetis.

Das VII. Capitel.

14. Vnnd sol einen von den allen dem HERRN zur Hebe opffern/ vnd soll des Priesters sein/ der das Blut des Danckopffers sprenget.

15. Vnnd das fleisch des Lobopffers in seinem Danckopffer/ soll des selben tags gessen werden/ da es geopffert ist vnd nichts übergelassen werden biß an den morgen.

16 Vnd es sey ein Gelübd oder Freywillig opffer/ so sol es desselben tags/ da es geopffert ist/ gessen werden/ So aber etwas überbleibt auff den andern tag/ sol manns doch essen.

17. Aber was von geopffertem Fleisch überbleibt am dritten tage/ soll mit feuer verbrennet werden.

18. Vnd wo ie[illegible]and am dritten tage wird essen von dem geopffertem fleisch seines Danckopffers/ so wird er nicht angenem sein/ der es geopffert hat/ Es wird jhm auch nicht zugerechnet werden/ sondern es wird ein greuel sein/ vnnd welche Seele davon essen wird/ die ist einer missethat schuldig.

19. Vnnd das fleisch/ das etwas vnreines anrüret/ sol nit gessen/ sondern mit feuer verbrennet werden. Wer reines Leibs ist/ sol des fleischs essen.

20. Vnd welche Seele essen wird von dem fleisch des Danckopffers/ das dem HERRN zugehöret/ derselben vnreinigkeit sey auff jr/ vnd sie wird außgerottet werden von jrem Volck.

21. Vnd wenn eine seele etwas vnreines anrüret/ es sey vnrein Mensch/ Vich/ oder was sonst greulich ist/ vnnd vom fleisch des Danckopffers isset/ das dem HERRN zugehöret/ die wird außgerottet werden von jhrem Volck.

22. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnnd sprach:

23. Rede mit den kindern Jsrael/ vnd sprich: Jhr solt kein fett essen vom Ochsen/ Lämmer/ Zigen.

CAP. VII.

14. E ne offerirà vno di tutta la offerta per oblatione al Signore; e sarà del sacerdote che sparge il sangue de pacifici.

15. E la carne del sacrifitio del rendimento di gratie de suoi pacifici, si mangiarà nel giorno de la sua offerta: e non ve ne lasciarà insino à la mattina.

16. Ma se il sacrifitio de la sua offerta sarà per voto, ouero volontario; se si mangiarà nel giorno, nel quale egli hauerà offerito il suo sacrifitio; nel giorno seguente si mangiarà quello che di esso sarà auanzato.

17. E quel che sarà auanzato de la carne del sacrifitio nel terzo giorno, si abbrusciarà al fuoco

18. Ma se si mangiarà de la carne del sacrifitio de suoi pacifici nel terzo giorno, quel che l'offerirà non sarà accetto, ne gli sarà imputato; anzi sarà abominatione: e la persona che di quello mangarà, portarà la sua iniquità.

19. E non si mangiarà la carne, che hauerà toccata qualche cosa immonda, ma si abbrugiarà al fuoco: & ogni persona netta mangiarà di quelle carni.

20. Imperoche la persona che mangiarà le carni del sacrifitio de pacifici, ch'è del Signore, e la sua immonditia sarà sopra di lui: allhora quello persona sarà esterminata del suo popolo.

21. Similmente la persona che hauerà toccata qualche cosa immonda, cioè de la immonditia de l'huomo, ò vno animale immondo, ò qualche reptibile immondo; & hauerà mangiato de le carni del sacrifitio de pacifici, ch'è al Signore: quella persona sarà esterminata del suo popolo.

22. Et il Signore parlò à Moise, dicendo:

23. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro: Voi non Mangiarete alcun grasso di bue, ne di agnello, ne di capra.

ז

24 וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה ואכל לא תאכלהו:
25 כי כל אכל חלב מן הבהמה אשר יקריב ממנה אשה ליהוה ונכרתה הנפש האכלת מעמיה:
26 וכל דם לא תאכלו בכל מושבתיכם לעוף ולבהמה:
27 כל נפש אשר תאכל כל דם ונכרתה הנפש ההוא מעמיה:
28 וידבר יהוה אל משה לאמר:
29 דבר אל בני ישראל לאמר המקריב את זבח שלמיו ליהוה יביא את קרבנו ליהוה מזבח שלמיו:
30 ידיו תביאינה את אשי יהוה את החלב על החזה יביאנו את החזה להניף אתו תנופה לפני יהוה:
31 והקטיר הכהן את החלב המזבחה והיה החזה לאהרן ולבניו:
32 ואת שוק הימין תתנו תרומה לכהן מזבחי שלמיכם:
33 המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה:
34 כי את חזה התנופה ואת שוק התרומה לקחתי מאת בני ישראל מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם מאת בני ישראל:

ז

24 ותרב נבילא ותרב תבירא יתעבד לכל עבידא ומיכל לא תיכלוניה:
25 ארי כל דייכול תרבא מן בעירא דיקרב מינה קרבנא קדם יי וישתיצי אינשא דייכול מעמיה:
26 וכל דמא לא תיכלון בכל מותבניכון לעופא ולבעירא:
27 כל אינש דייכול כל דמא וישתיצי אנשא ההוא מעמיה:
28 ומליל יי עם משה למימר:
29 מליל עם בני ישראל למימר דמקריב ית נכסת קודשוהי קדם יי ייתי ית קורבניה קדם יי מנכסת קודשוהי:
30 ידוהי ייתיין ית קורבניא דיי ית תרבא על חדיא ייתיניה ית חדיא לארמא יתיה ארמא קדם יי:
31 ויסק כהנא ית תרבא למדבחא ויהי חדיא לאהרן ולבנוהי:
32 וית שוקא דימינא תתנון אפרשותא לכהנא מנכסת קודשיכון:
33 דמקריב ית דם נכסת קודשיא וית תרבא מבני אהרן דיליה תהי שוקא דימינא לחולק:
34 ארי ית חדיא דארמותא וית שוקא דאפרשותא נסיבית מן בני ישראל מנכסת קודשיהון ויהבית יתהון לאהרן כהנא ולבנוהי לקים עלם מן בני ישראל:

ζ.

24. Καὶ στέαρ θνησιμαῖον, καὶ θηριάλωτον ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον καὶ εἰς βρῶσιν οὐ βρωθήσεται.

25. Πᾶς ὁ ἐσθίων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν ὧν προσάξετε αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

26. Πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπό τε τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν.

27. Πᾶσα ψυχὴ ἐὰν φάγῃ αἷμα, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

28. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

29. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις λέγων· ὁ προσφέρων θυσίαν σωτηρίου αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ.

30. Αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρπώματα τῷ κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος προσοίσει αὐτά, ὥστε ἐπιθεῖναι δόμα ἐναντίον κυρίου.

31. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ στηθύνιον Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ.

32. Καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ, ἀπὸ τῶν θυσιῶν τῶν σωτηρίων ὑμῶν.

33. Ὁ προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ στέαρ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ααρών, αὐτοῦ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι.

34. Τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ααρὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ισραήλ.

24. Adipem

CAP. VII.

24. Adipem cadaveris morticini, & eius animalis quod a bestia captum est, habebitis in varios usus.

25. Si quis adipem, qui offerri debet in incensum Domini, comederit, peribit de populo suo.

26. Sanguinem quoque omnis animalis non sumetis in cibo, tam de avibus, quàm de pecoribus.

27. Omnis anima quæ ederit sanguinem, peribit de populis suis.

28. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

29. Loquere filiis Israël, dicens: Qui offert victimam pacificorum Domino, offerat simul & sacrificium, id est, libamenta eius.

30. Tenebit manibus adipem hostiæ, & pectusculum: cumq; ambo oblata Domino consecraverit, tradet sacerdoti.

31. Qui adolebit adipem super altare, pectusculum autem erit Aaron, & filiorum eius.

32. Armus quoque dexter de pacificorum hostiis cedet in primitias sacerdotis.

33. Qui obtulerit sanguinem, & adipem filiorum Aaron, ipse habebit & armum dextrum in portione sua.

34. Pectusculum enim elevationis, & armum separationis tuli à filiis Israël de hostiis eorum pacificis, & dedi Aaron sacerdoti, & filiis eius lege perpetua, ab omni populo Israel.

Das VII. Capitel.

24. Aber das fett vom aaß/vnd was vom Wilt zurissen ist/macht euch zu allerley nutz/aber essen solt jhrs nicht.

25. Denn wer das fett isset vom Vieh/das dem HERREN zum opffer gegeben ist/dieselb Seel sol außgerottet werden von jhrem volck.

26. Ihr solt auch kein Blut essen/weder vom Vieh/noch von Vögeln/wo jhr wonet.

27. Welche Seele würde jrgend ein Blut essen/die soll außgerottet werden von jrem volck.

28. Vnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

29. Rede mit den kindern Israel/vnd sprich: Wer dem HErrn sein Danckopffer thun wil/der sol auch mitbringen was zum Danckopffer dem HErrn gehört.

30. Er sols aber mit seiner hand herzu bringen/zum opffer des HERrn/nemlich/das fett an der Brust soll er bringen/sampt der Brust/daß sie ein Webe werden für dem HErrn.

31. Vnd der Priester sol das fett anzünden auff dem Altar/vnd die Brust sol Aaron vnd seiner Söne sein.

32. Vnnd die rechte Schultern sollen sie dem Priester geben zur Hebe von jren Danckopffern.

33. Vnnd welcher vnter Aarons Söhnen das Blut der Danckopffer opffert/vnd das fett/des soll die rechte Schulter sein zu seinem theil.

34. Denn die Webebrust/vnnd die Hebeschultern/hab ich genommen von den kindern Israel von jhren Danckopffern/vnd hab sie dem Priester Aaron vnd seinen Söhnen gegeben/zum ewigen recht.

CAP. VII.

24. Il grasso de la bestia morta, & il grasso de la bestia lacerata s'adoperarà ad ogni opera: ma voi non lo mangiareté.

25. Imperoche chiunque mangiarà il grasso de lo animale, il quale s'offerirà in sacrifitio affocato al Signore: allhorà la persona che ne hauerà mangiato, sarà esterminata del suo popolo.

26. Voi non mangiarete ancora sangue alcuno ne le vostre case, tanto di vccelli quanto di bestie.

27. Ogin persona che mangiarà qualche sangue, sarà esterminata del suo popolo.

28. Dinuouo il Signore parlò à Moise, dicendo.

29. Parla à figliuoli d'Israel, e di loro Colui che offerirà il sacrifitio de suoi pacifici al Signore, offerirà la sua oblatione al Signore, del sacrifitio de suoi pacifici.

30. Le sue mani portaranno i sacrifitii affocati al Signore, portarà il grasso con la pettorina, la pettorina dico per eleuarla dinanti al Signore.

31. Et il sacerdote ne profumarà lo altare: e quella pettorina sarà di Aharon e de suoi figliuoli.

32. E la spalla destra voi la darete al Sacerdote, per eleuatione de sacrifitii de vostri pacifici.

33. Colui che offerirà il sangue de pacifici, & il grasso fra i figliuoli di Aharon, hauerà la spalla destra per sua parte.

34. Perche io ho ritenuto la pettorina & la spalla de la eleuatione da i figliuoli d'Israel, tra i sacrifitii de i loro pacifici: e le ho date ad Aharon sacerdote, & à suoi figliuoli per ordinatione perpetua tra i figliuoli d'Israel.

ז

35 דָּא רְבוּת אַהֲרֹן וּרְבוּת בְּנוֹהִי מִקֻּרְבָּנַיָּא דַּייָ בְּיוֹמָא דִּיקָרְבִין יָתְהוֹן לְשַׁמָּשָׁא קֳדָם יְיָ׃
36 דְּפַקֵּיד יְיָ לְמִתַּן לְהוֹן בְּיוֹמָא דְּרַבִּי יָתְהוֹן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְיָם עָלַם לְדָרֵיהוֹן׃
37 דָּא אוֹרַיְתָא לַעֲלָתָא וּלְמִנְחָתָא וּלְחַטָּאתָא וְלַאֲשָׁמָא וּלְקֻרְבָּנַיָּא וּלְנִכְסַת קֻדְשַׁיָּא׃
38 דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְּסִינַי בְּיוֹמָא דְּפַקְּדֵיהּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקָרָבָא יָת קֻרְבָּנֵיהוֹן קֳדָם יְיָ בְּמַדְבְּרָא דְּסִינָי׃

ז

35 זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם הִקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה׃
36 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מָשְׁחוֹ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃
37 זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃
38 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי׃

ζ.

35. Αὕτη ἡ χρῖσις Ἀαρὼν καὶ ἡ χρῖσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων τοῦ κυρίου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεύειν κυρίῳ.

36. Καθότι ἐνετείλατο κύριος δοῦναι αὐτοῖς, ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν.

37. Οὗτος ὁ νόμος τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τῆς πλημμελείας, καὶ τῆς τελειώσεως, καὶ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου.

38. Ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

ח

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
2 קָרֵיב יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי עִמֵּיהּ וְיָת לְבוּשַׁיָּא וְיָת מִשְׁחָא דִּרְבוּתָא וְיָת תּוֹרָא דְּחַטָּאתָא וְיָת תְּרֵין דִּכְרִין וְיָת סַלָּא דְּפַטִּירַיָּא׃
3 וְיָת כָּל כְּנִשְׁתָּא כְּנוֹשׁ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִימְנָא׃
4 וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ וְאִתְכְּנִישַׁת כְּנִשְׁתָּא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִימְנָא׃
5 וַאֲמַר מֹשֶׁה לִכְנִשְׁתָּא דֵּין פִּתְגָּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֶעְבַּד׃
6 וְקָרֵיב מֹשֶׁה יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי וְאַסְחִי יָתְהוֹן בְּמַיָּא׃
7 וִיהַב עֲלוֹהִי יָת כִּתּוּנָא וְזָרֵיז יָתֵיהּ בְּהֶמְיָנָא וְאַלְבֵּישׁ יָתֵיהּ יָת מְעִילָא וִיהַב עֲלוֹהִי יָת אֵפוֹדָא וְזָרֵיז יָתֵיהּ בְּהֶמְיַן אֵפוֹדָא וְאַתְקֵין לֵיהּ בֵּיהּ׃

ח

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
2 קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת׃
3 וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
4 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃
6 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם׃
7 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפֹּד לוֹ בּוֹ׃

ΚΕΦΑΛ. η'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάβε τὸν Ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοὺς δύο κριοὺς καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων.

3. Καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

4. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς, ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἐξεκκλησίασε πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

5. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τῇ συναγωγῇ· τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος ποιῆσαι.

6. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι.

7. Καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν ὑποδύτην, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ.

CAP. VII.

35. Hæc est unctio Aaron & filiorum eius in ceremoniis Domini in die quo obtulit eos Moyses, ut sacerdotio fungerentur.

36. Et quæ præcepit eis dari Dominus à filiis Israël religione perpetua in generationibus suis.

37. Ista est lex holocausti, & sacrificii pro peccato atque delicto, & pro consecratione & pacificorum victimis:

38. Quam constituit Dominus Moysi in monte Sinai, quando mandavit filiis Israël ut offerrent oblationes suas Domino in deserto Sinai.

CAP. VIII.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Tolle Aaron cum filiis suis, vestes eorum, & unctionis oleum, vitulum pro peccato, duos arietes, canistrum cum azymis.

3. Et congregabis omnem cœtum ad ostium tabernaculi.

4. Fecitque Moyses ut Dominus imperaverat. Congregatáq; omni turba ante fores tabernaculi.

5. Ait, Iste est sermo quem iussit Dominus fieri.

6. Statimque obtulit Aaron & filios eius. Cumq; lavisset eos.

7. Vestivit pontificem subucula linea, accingens eum balteo, & induens eum tunica hyacinthina, & désuper humerale imposuit.

Das VII. Capitel.

35. Diß ist die salbung Aarons vnd seiner Söhne von den Opffern des HERRN/des tags/da sie überantwortet worden / Priester zu sein dem HERRN.

36. Da der HERR gebot am tage da er sie salbet / daß jm gegeben werden solt von den Kindern Jsrael / zum ewigen Recht/allen jhren Nachkommen.

37. Vnnd diß ist daß Gesetze des Brandopffers/des Speißopffers/des Sündtopffers/des Schuldtopffers/der Fülleopffer/vnd der Danckopffer.

38. Das der HERR Mose gebot auff dem Berge Sinai/des tages / da er jhm gebot an die Kinder Jsrael zu Opffern jhr Opffer dem HERRN/ in der Wüsten Sinai.

Das VIII. Capitel.

VNd der HErr redet mit Mose / vnd sprach:

2. Nim Aaron vnd seine Söhne mit jhm/sampt jhren Kleidern / vnnd das Salböle/vnd einen Farren zum sündopffer/zween Wider/ vnnd einen Korb mit vngeseẘrtem Brodt.

3. Vnd versammle die gantze Gemeine für die thür der Hütten des Stiffts.

4. Mose thet wie jhm der HErr gebot/vnd versammlet die Gemeine für der thür der Hütten des Stifft.

5. Vnnd sprach zu jhnen: Das ists/ das der HErr geboten hat zu thun.

6. Vnd nam Aaron vnnd seine Söne/vnd wusch sie mit Wasser.

7. Vnd legt jhm den leinen Rock an/ vnnd gürtet jhn mit dem Gürtel/vnnd zoch jhm den Seidenrock an / vnd thet jhm den Leibrock an/vnd gürtet jn über den Leibrock her.

CAP. VII.

35. Questa è la vntione di Aharon, e la vntione de suoi figliuoli per le oblationi affocate al Signore, dal giorno che gli presentò per fare amministrare il Sacerdotio al Signore.

36. Lequali comandò il Signore che dessero loro dal giorno che gli vnse tra i figliuoli d'Israel con ordinatione perpetua ne le loro generationi.

37. Questa è la legge de l'holocausto, de l'oblatione, del sacrifitio pel peccato, e del sacrifitio pel delitto, de le consacrationi, e del sacrifitio de pacifici.

38. Laquale il Signore comandò à Moise sul monte Sinai, nel giorno che comandò à figliuoli d'Israel, che offerissero le loro oblationi al Signore nel diserto di Sinai.

CAP. VIII.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo:

2. Piglia Aharon & i suoi figliuoli con lui, e le viste, e l'oglio de la vntione, & il vitello del sacrifitio pel peccato, e due montoni, & il canestro de gli azimi.

3. Et aduna tutta la congregatione à la porta del tabernacolo de la chiesa.

4. E Moise fece come il Signore gli hauea comandato: e la congregatione s'adunò à la porta del tabernacolo de la chiesa.

5. Allhora Moise disse à la congregatione Questo è quel che'l Signore ha comandato, che voi facciate.

6. E Moise fece accostare Aharon & i suoi figliuoli, i quali lauò con l'acqua:

7. E messe à quello la tonaca, e lo cinse col cinto: dapoi lo vestì del manto, e pose sopra di lui il soprassalle, e lo cinse col cinto del soprassalle, lo cinse dico con quello.

ח

8 וְשַׁוִּי עֲלוֹהִי יָת חוּשְׁנָא וִיהַב בְּחוּשְׁנָא יָת אוּרַיָּא וְיָת תּוּמַיָּא׃

9 וְשַׁוִּי יָת מִצְנֶפְתָּא עַל רֵישֵׁיהּ וְשַׁוִּי עַל מִצְנֶפְתָּא לָקֳבֵל אַפּוֹהִי יָת צִיצָא דְדַהֲבָא כְּלִילָא דְקֻדְשָׁא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

10 וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת מִשְׁחָא דִרְבוּתָא וְרַבִּי יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל דְּבֵיהּ וְקַדֵּישׁ יָתְהוֹן׃

11 וְאַדִּי מִנֵּיהּ עַל מַדְבְּחָא שְׁבַע זִמְנִין וְרַבִּי יָת מַדְבְּחָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְיָת כִּיּוֹרָא וְיָת בְּסִיסֵיהּ לְקַדָּשׁוּתְהוֹן׃

12 וַאֲרֵיק מִמִּשְׁחָא דִרְבוּתָא עַל רֵישׁ אַהֲרֹן וְרַבִּי יָתֵיהּ לְקַדָּשׁוּתֵיהּ׃

13 וְקָרֵיב מֹשֶׁה יָת בְּנֵי אַהֲרֹן וְאַלְבֵּישִׁינּוּן כִּתּוּנִין וְזָרֵיז יָתְהוֹן הֶמְיָנִין וְאַתְקֵין לְהוֹן קוֹבְעִין כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

14 וְקָרֵיב יָת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא וּסְמַךְ אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרָא דְחַטָּאתָא׃

15 וּנְכַס וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת דְּמָא וִיהַב עַל קַרְנָת מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְדַכִּי יָת מַדְבְּחָא וְיָת דְּמָא אֲרֵיק לִיסוֹדָא דְמַדְבְּחָא וְקַדְּשֵׁיהּ לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי׃

16 וּנְסֵיב יָת כָּל תַּרְבָּא דְעַל גַּוָּא וְיָת חֲצַר כַּבְדָּא וְיָת תַּרְתֵּין כּוּלְיָן וְיָת תַּרְבֵּיהֶן וְאַסֵּיק מֹשֶׁה לְמַדְבְּחָא׃

17 וְיָת תּוֹרָא וְיָת מַשְׁכֵּיהּ וְיָת בִּסְרֵיהּ וְיָת אֻכְלֵיהּ אוֹקֵיד בְּנוּרָא מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

ח

8 וַיָּשֶׂם עָלָיו אֶת־הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים׃

9 וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פָּנָיו אֵת צִיץ הַזָּהָב נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

10 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם׃

11 וַיַּז מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ לְקַדְּשָׁם׃

12 וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃

13 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

14 וַיַּגֵּשׁ אֵת פַּר הַחַטָּאת וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת׃

15 וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו׃

16 וַיִּקַּח אֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה׃

17 וְאֶת־הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

η΄.

8. Καὶ ἐπέθηκεν ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ λόγιον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λόγιον, τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν.

9. Καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς μίτρας κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

10. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἡγίασεν αὐτήν.

11. Καὶ ἔρρανεν ἐπ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἑπτάκις, καὶ ἔχρισεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἡγίασεν αὐτά.

12. Καὶ ἐπέχεε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ααρὼν, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτόν.

13. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ααρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιδάρεις, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

14. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐπέθηκεν Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας.

15. Καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ, τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, καὶ ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον. καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ᾽ αὐτοῦ.

16. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκε Μωϋσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

17. Καὶ τὸν μόσχον, καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ, κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

CAP. VIII.

8. Quod astringens cingulo aptavit rationali, in quo erat Doctrina & Veritas.

9. Cidari quoque texit caput: & super eam contra frõtem, posuit laminam auream consecratam in sanctificatione, sicut præceperat ei Dominus.

10. Tulit & unctionis oleum, quo linivit tabernaculum cum omni supellectili sua. Cumque sanctificans.

11. Aspersisset altare septem vicibus, unxit illud, & omnia vasa eius, labrumque cum basi sua sanctificavit oleo.

12. Quod fundens super caput Aaron, unxit eum, & consecravit:

13. Filios quoque eius oblatos vestivit tunicis lineis, & cinxit balteis, imposuitq; mitras, ut iusserat Dominus.

14. Obtulit & vitulum pro peccato. cumq; super caput eius posuisset Aaron & filii eius manus suas,

15. Immolavit eum: hauriens sanguinem, & tincto digito, tetigit cornua altaris per gyrum, quo expiato & sanctificato, fudit reliquum sanguinem ad fundamenta eius.

16. Adipem verò qui erat super vitalia, & reticulum iecoris, duosque renunculos cum arvinulis suis adolevit super altare:

17. Vitulum cum pelle, & carnibus, & fimo cremans extra castra, sicut præceperat Dominus.

Das VIII. Capitel.

8. Vnd thet jhm das Schildtlein an / vnnd inn das Schildtlein Liecht vnnd Recht.

9. Vnnd setzt jhm den Hut auff sein Haupt / vnnd setzt an den Hut oben an seiner Stirn das Gülden blat der heiligen Kron / wie der HERR Mose gebotten hatte.

10. Vnnd Mose nam das Salböle / vnd salbet die Wonung / vnd alles was drinnen war / vnd weihet es.

11. Vnnd sprenget damit sieben mal auff den Altar / vnnd salbet den Altar / mit alle seinem gerethe / das handtfaß mit seinem fuß / daß es geweihet würde.

12. Vnd goß des Salböles auff Aarons Haupt / vnnd salbet jhn daß er geweihet würde.

13. Vnd bracht herzu Aarons Söhne / vnd zog jhnen leinen Röcke an / vnd gürtet sie mit dem gürtel / vnnd bandt jhnen hauben auff / wie jm der HERR gebotten hatte.

14. Vnd ließ herzu führen einen Farren zum Sündopffer / vnd Aaron mit seinen Söhnen / legten jhre Hende auff sein haupt.

15. Da schlachtet man es. Vnd Mose nam des Bluts / vnnd thets auff die Hörner des Altars vmbher / mit seinem finger / vnd entsündiget den Altar / vnnd goß das Blut an des Altars boden / vnd weihet jhn / daß er jn versönet.

16. Vnd nam alles Fett am eingeweide / das Netz über der Leber / vnnd die zwo Nieren mit dem Fett daran / vnnd zündets an auff dem Altar.

17. Aber den Farren mit seinem Fell / Fleisch vnnd Mist / verbrandt er mit Fewer / ausser dem Lager / wie jhm der HERR gebotten hatte.

CAP. VIII.

8. E messe sopra quello il pettorale, e pose nel pettorale Vrim & thummim.

9. Dapoi messe la mitria sopra il suo capo, mettendo sopra la mitria dinanzi à la sua faccia vna lamina d'oro, e la corona santa, si come il Signore hauea comandato à Moise.

10. Moise prese ancora l'oglio de la vntione, & vnse il tabernacolo, e tutte le cose ch'erano in esso, e le consacrò.

11. E sparse di quello sette volte sopra lo altare, & vnse lo altare e tutti i suoi vasi, & il lauatoio, e la sua basa per consacrarli.

12. Sparse ancora de l'oglio de la vntione sopra il capo di Aharon, & l'unse per consacrarlo.

13. Dapoi Moise fece accostare i figliuoli d'Aharon, e gli vesti con le tonache, e gli cinse col cinto, e legò loro le mitrie, come il Signore haueua comandato à Moise.

14. Fece accostare ancore il vitello del sacrifitio pel peccato: & Aharon & i suoi figliuoli messero le mani loro sopra il capo del vitello, sacrifitio pel peccato.

15. E lo ammazzò; e Moise prese il sangue, lo pose sopra i corni de lo altare à l'interno col suo dito, e purgò lo altare; ma il resto del sangue lo sparse à la basa de lo altare, e lo santificò per riconciliarlo.

16. Inoltre prese tutto il grasso, ch'era sopra l'interiora, e la rete del fegato, & i due rognoni & il lor grasso; e Moise ne fece pro fumo sopra lo altare.

17. Ma fece abbrusciare al fuoco fuor del campo, il vitello la sua pelle, la sua carne & il suo sterco, si come il Signore hauea comandato à Moise.

ח

18 וקריב ית דכר עלתא וסמכו אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש דיכרא׃

19 ונכיס וזרק משה ית דמא על מדבחא סחור סחור׃

20 וית דיכרא פלג לאיברוהי ואסיק משה ית רישא וית איבריא וית תרבא׃

21 וית גווא וית כרעיא חליל במיא ואסיק משה ית כל דיכרא למדבחא עלתא הוא לאתקבלא ברעוא קורבנא הוא קדם יי כמא דפקיד יי ית משה׃

22 וקריב ית דיכרא תנינא דכר קורבניא וסמכו אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש דיכרא׃

23 ונכיס ונסיב משה מדמיה ויהב על רום אודנא דאהרן דימינא ועל אליון ידיה דימינא ועל אליון רגליה דימינא׃

24 וקריב ית בני אהרן ויהב משה מן דמא על רום אודניהון דימינא ועל אליון ידיהון דימינא ועל אליון רגליהון דימינא וזרק משה ית דמא על מדבחא סחור סחור׃

25 ונסיב ית תרבא וית אליתא וית כל תרבא דעל גווא וית חצר כבדא וית תרתין כוליין וית תרבהן וית שקא דימינא׃

26 ומסלא דפטיריא די קדם יי נסיב גריצתא פטירתא חדא וגריצתא דלחם משח חדא ואספוג חד ושוי על תרביא ועל שקא דימינא׃

ח

18 וַיַּקְרֵב אֵת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃

19 וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

20 וְאֶת־הָאַיִל נִתַּח לִנְתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנְּתָחִים וְאֶת־הַפָּדֶר׃

21 וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעַיִם רָחַץ בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לְרֵיחַ־נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

22 וַיַּקְרֵב אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃

23 וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃

24 וַיַּקְרֵב אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

25 וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאַלְיָה וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין׃

26 וּמִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין׃

η'.

18. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

19. Καὶ ἔσφαξε Μωϋσῆς τὸν κριόν, καὶ προσέχεε Μωϋσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

20. Καὶ τὸν κριὸν ἐκρεανόμησε κατὰ μέλη αὐτοῦ. καὶ ἀνήνεγκε Μωϋσῆς τὴν κεφαλήν, καὶ τὰ μέλη, καὶ τὸ στέαρ.

21. Καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ τοὺς πόδας ἔπλυνεν ὕδατι. καὶ ἀνήνεγκε Μωϋσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὁλοκαύτωμά ἐστιν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

22. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὸν κριόν, τὸν δεύτερον κριὸν τῆς τελειώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

23. Καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ.

24. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρών, καὶ ἐπέθηκε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. καὶ προσέχεε Μωϋσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

25. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφῦν, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν.

26. Καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως τοῦ ὄντος ἐναντίον τοῦ κυρίου. καὶ ἔλαβεν ἄρτον ἕνα ἄζυμον, καὶ ἄρτον ἐξ ἐλαίου ἕνα, καὶ λάγανον ἕν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν.

CAP. VIII.

18. Obtulit & arietem in holocaustum: super cuius caput cùm imposuissent Aaron & filii eius manus suas.

19. Immolavit eum, & fudit sanguinem eius per circuitum altaris.

20. Ipsumq; arietem in frusta concidens, caput eius, & artus, & adipem adolevit igni.

21. Lotis prius intestinis & pedibus. totumque simul arietem incendit super altare, eo quòd esset holocaustum suavissimi odoris Domino, sicut præceperat ei.

22. Obtulit & arietem secundum, in cõsecrationem sacerdotum: posueruntque super caput eius Aaron & filii eius manus suas.

23. Quem cùm immolasset Moyses, sumens de sanguine eius, tetigit extremum auriculæ dextræ Aaron, & pollicem manus eius dextræ, similiter & pedis.

24. Obtulit & filios Aaron. cumque de sanguine arietis immolati tetigisset extremũ auriculæ singulorũ dextræ, & pollices manus ac pedis dextri, reliquum fudit super altare per circuitum:

25. Adipem verò, & caudam, omnemque pinguedinem quæ operit intestina, reticulumq; iecoris, & duos renes cum adipibus suis, & armo dextro separavit.

26. Tollens autem de canistro azymorum, quod erat coram Domino, panem absque fermento, & collyridam conspersam oleo, laganumque posuit super adipes, & armum dextrum.

Das VIII. Capitel.

18. Vnnd brachte herzu einen Wider zum Brandopffer / vnd Aaron mit seinen Söhnen legten jhre hende auff sein haupt.

19. Da schlachtet man jhn. Vnd Mose sprenget des bluts auff den Altar vmbher.

20. Zerhieb den Wider in stücke / vnd zündet an das haupt / die stücke vnnd den strumpff.

21. Vnnd wusch die eingeweide vnnd schenckel mit wasser / vnnd zündet also den gantzen Wider an auff dem Altar / das war ein Brandopffer zum süssen geruch / ein Fewer dem HERRN / wie jhm der HERR gebotten hatte.

22. Er bracht auch herzu den andern Wider des Füllopffers / vnnd Aaron mit seinen Söhnen legten jhre hende auff sein haupt.

23. Da schlachtet man jn. Vnd Mose nam seines bluts / vnnd thets Aaron auff den knörbel seines rechten ohrs / vnnd auff den daumen seiner rechten handt / vnd auff den grossen zehe seines rechten fusses.

24. Vnd bracht herzu Aarons Söhne / vnd thet des bluts auff den knörbel jhres rechten ohrs / vnd auff den daumen jhrer rechten handt / vnd auff den grossen zehe jhres rechten fusses. Vnnd sprenget das blut auff den Altar vmbher.

25. Vnnd nam das fett vnnd den schwantz / vnd alles fett am eingeweide / vnd das netz über der Leber / die zwo nieren mit dem fett daran / vnd die rechte schulder.

26. Dazu nam er von dem Korb des vngesewrten Brodts für dem HErrn / einen vngesewrten Kuchen / vnnd ein Kuchen geöltes Brodts / vnnd ein Fladen / vnd legts auff das fette / vnnd auff die rechten schulder.

CAP. VIII.

18. Dipoi menò il montone de l'holocausto, & Aharon & i suoi figliuoli appoggiorno le loro mani sopra il capo del montone.

19. E lo ammazzò, e Moise sparse il sangue sopra lo altare à l'intorno.

20. Tagliò ancora il montone ne suoi pezzi, e Moise fece profumo del capo, de pezzi, e del grasso.

21. Ma lauò le interiora e le gambe con l'acqua, e Moise fece abbrusciare tutto il montone sopra lo altare: peroche è holocausto in odore di quiete, e sacrifitio affocato al Signore, come il Signore haueua comandato à Moise.

22. Fece similmente accostare il secondo montone, il montone de le consacrationi, & Aharon & i suoi figliuoli messero le loro mani sopra il capo del montone.

23. E lo ammazzò, e Moise prese del suo sangue, e lo messe sopra il tenero de l' orecchio destro di Aharon, e sopra il dito grasso de la sua man destra, e sopra il dito grosso del suo pie destro.

24. Fece ancora appressare i figliuoli di Aharon; e Moise messe del sangue sopra il tenero de loro orecchio destro, e sopra il dito grasso de la loro man destra, e sopra il dito grosso del lor pie destro: e Moise sparse il sangue sopra lo altare à l'intorno.

25. Dapoi prese il grasso e la coda, e tutto il grasso ch' era sopra l'interiora, e la rete del fegato, & i due rognoni con il lor grasso, e la spalla destra.

26. Prese ancora del canestro de gli azimi, ch' erano dinanzi al Signore, vna focaccia azima, & vna focaccia di pane ogliato, & vna lasagna e, le messe con il grasso e con la spalla destra.

ח

27 וַיִּתֵּן אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיָּנֶף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃

28 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה׃

29 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

30 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן עַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ׃

31 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת־הַבָּשָׂר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ׃

32 וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלָּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃

33 וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד־יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת־יֶדְכֶם׃

34 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃

35 וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי־כֵן צֻוֵּיתִי׃

ח

27 וִיהַב יָת כּוֹלָא עַל יְדֵי אַהֲרֹן וְעַל יְדֵי בְנוֹהִי וַאֲרֵים יָתְהוֹן אֲרָמָא קֳדָם ייי׃

28 וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָתְהוֹן מֵעַל יְדֵיהוֹן וְאַסֵּיק לְמַדְבְּחָא עַל עֲלָתָא קֻרְבָּנַיָּא אִינוּן לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֻרְבָּנָא הוּא קֳדָם ייי׃

29 וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת חַדְיָא וַאֲרָמֵיהּ אֲרָמָא קֳדָם ייי מִדְּכַר קֻרְבָּנַיָּא לְמֹשֶׁה הֲוָה לְחוּלָק כְּמָא דְפַקֵּיד ייי יָת מֹשֶׁה׃

30 וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִמִּשְׁחָא דִרְבוּתָא וּמִן דְּמָא דְעַל מַדְבְּחָא וְאַדֵּי עַל אַהֲרֹן וְעַל לְבוּשׁוֹהִי וְעַל בְּנוֹהִי וְעַל לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ וְקַדֵּישׁ יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשׁוֹהִי וְיָת בְּנוֹהִי וְיָת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ׃

31 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי בַּשִּׁילוּ יָת בִּסְרָא בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְתַמָּן תֵּיכְלוּן יָתֵיהּ וְיָת לַחְמָא דִּי בְסַל קֻרְבָּנַיָּא כְּמָא דְפַקֵּידִית לְמֵימַר אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יֵיכְלוּנֵיהּ׃

32 וּדְאִשְׁתְּאַר בְּבִסְרָא וּבְלַחְמָא בְּנוּרָא תּוֹקְדוּן׃

33 וּמִתְּרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לָא תִפְּקוּן שִׁבְעָא יוֹמִין עַד יוֹם מִשְׁלַם יוֹמֵי קֻרְבָּנֵיכוֹן אֲרֵי שִׁבְעָא יוֹמִין יְקָרֵיב יָת קֻרְבָּנְכוֹן׃

34 כְּמָא דַעֲבַד בְּיוֹמָא הָדֵין פַּקֵּיד ייי לְמֶעְבַּד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃

35 וּבִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא תִּתְּבוּן יְמָם וְלֵילֵי שִׁבְעָא יוֹמִין וְתִטְּרוּן יָת מַטְּרַת (מֵימְרָא) דַייי וְלָא תְמוּתוּן אֲרֵי כֵן אִתְפַּקְּדִית׃

η'.

27. Καὶ ἐπέθηκε τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ααρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου.

28. Καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Μωϋσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὀσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ.

29. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὸ στηθύνιον, ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθημα ἔναντι κυρίου ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο Μωϋσεῖ ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

30. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέρρανεν ἐπὶ Ααρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡγίασε τὸν Ααρὼν καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

31. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. ἑψήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συντέτακταί μοι λέγων· Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται αὐτά.

32. Καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακαύσατε.

33. Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἕως ἡμέρα πληρωθῇ ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν. ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν.

34. Καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐνετείλατο κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

35. Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. οὕτω γὰρ ἐνετείλατό μοι κύριος.

CAP. VIII.

27. Tradens simul omnia Aarō & filiis eius. Qui postquam levaverunt ea coram Domino.

28. Rursum suscepta de manibus eorum, adolevit super altare holocausti, eo quòd consecrationis esset oblatio, in odorem suavitatis, sacrificii Domino.

29. Talitque pectusculum elevans illud coram Domino, de ariete consecrationis in partem suam, sicut præceperat ei Dominus.

30. Assumensque unguentum, & sanguinem qui erat in altari, aspersit super Aarō & vestimenta eius, & super filios illius ac vestes eorum. Cumq; sanctificasset eos in vestitu suo,

31. Præcepit eis, dicens, Coquite carnes ante fores tabernaculi, & ibi comedite eas. panes quoque consecrationis edite, qui positi sunt in canistro, sicut præcepit mihi Dominus, dicens, Aaron & filii eius comedent eos:

32. Quicquid autem reliquum fuerit de carne & panibus, ignis absumet.

33. De ostio quoque tabernaculi non exibitis septem diebus, usque ad diem quo complebitur tempus consecrationis vestræ. septē enim diebus finitur consecratio:

34. Sicut impræsentiarum factum est, ut ritus sacrificii compleretur.

35. Die ac nocte manebitis in tabernaculo observantes custodias Domini, ne moriamini: sic enim mihi præceptum est.

Das VIII. Capitel.

27. Vnd gab das allesampt auff die hende Aaron vnd seiner Söhne/ vnnd webts zur Webe für dem HERRN.

28. Vnd nams alles wider von jren henden/ vnnd zündets an auff dem Altar/ oben auff dem Brandopffer/ denn es ist ein Füllopffer zum süssen geruch/ ein feuer dem HERRN.

29. Vnd Mose nam die Brust/ vnd webt ein Webe für dem HERRN/ von dem Wider des Füllopffers/ die ward Mose zu seinem theil/ wie jm der HERR gebotten hatte.

30. Vnd Mose nam des Salböles/ vnnd des bluts auff dem Altar/ vnnd sprenget auff Aaron vnd seine kleider/ auff seine Söne/ vnd auff jhre kleider/ vnd weihet also Aaron vnnd seine kleider/ seine Söhne vnd jre kleider mit jm.

31. Vnnd sprach zu Aaron vnd seinen Söhnen: Kochet das fleisch für der thür der Hütten des Stiffts/ vnd esset es daselbs. Dazu auch das Brot im korbe des Füllopffers/ wie mir gebotten ist/ vnd gesagt daß Aaron vnd seine Söhne sollens essen.

32. Was aber vberbleibt vom fleisch vnd brot/ das solt jr mit feuer verbrennen.

33. Vnd solt in sieben tagen nit außgehen/ von der thür der Hütten des Stiffts/ biß an den tag/ da die tage ewers Füllopffers auß sind/ denn sieben tage sind ewer hende gefüllet.

34. Wie es an diesem tage geschehen ist/ Der HERR hats gebotten zu thun/ auff daß jhr versönet seyet.

35. Vnnd solt für der Hütten des Stiffts tag vnnd nacht bleiben sieben tage lang/ vnnd solt auff die hut des HERRN warten/ daß jhr nicht sterbet/ Denn also ist mirs gebotten.

CAP. VIII.

27. E pose tutte queste cose ne le mani di Aharon, e ne le mani de suoi figliuoli, e le fece alzare con eleuatione dinanzi al Signore.

28. Dapoi Moise prese quelle cose de le mani loro, e ne fece profumo sopra lo altare in holocausto: imperoche sono consacrationi in odore di quiete, & oblatione affocata al Signore.

29. E Moise prese il petto, e lo alzò con eleuatione dinanti al Signore, e Moisè hebbe la parte del montone de le consacrationi, come il Signore hauea comandato à Moise.

30. Prese ancora Moise de l'oglio de l'untione, e del sangue, ch' era sopra lo altare, e ne fece l'aspersione sopra Aharon, sopra le sue veste, e sopra i suoi figliuoli, e sopra le veste de suoi figliuoli con lui: e consacrò Aharon e le sue veste; & i suoi figliuoli, e le veste de suoi figliuoli con lui.

31. E Moise disse ad Aharon & à suoi figliuoli, Cocete le carni à la porta del tabernacolo de la congregatione, e quiui mangiate le; e del pane ch' è nel canestro de le consacrationi come io ho comandato, dicendo, Aharon & i suoi figliuoli mangiaranno quelle.

32. Ma quello che vi auanzarà de la carne e del pane, l'abbrugiarete nel fuoco.

33. E voi non vscirete per sette giorni de la porta del Tabernacolo de la congregatione, insino al giorno che sarà compiuto il tempo de vostre consacrationi. Imperoche in sette giorni si consacraranno le vostre mani.

34. Si come è stato fatto in questo giorno, così il Signore ha comandato che si faccia per la vostra riconciliatione.

35. E starete per sette giorni la notte e'l dì à la porta del tabernacolo de la congregatione: & osseruarete la guardia del Signore, accioche non muoiate; per che così m'è stato comandato.

ט

9 וְקָרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן יָת דְּמָא לֵיהּ וּטְבַל אֶצְבְּעֵיהּ בִּדְמָא וִיהַב עַל קַרְנָת מַדְבְּחָא וְיָת דְּמָא אֲרִיק לִיסוֹדָא דְּמַדְבְּחָא׃

10 וְיָת תַּרְבָּא וְיָת כָּלְיָתָא וְיָת חַצְרָא מִן כַּבְדָּא מִן חַטָּאתָא אַסֵּיק לְמַדְבְּחָא כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

11 וְיָת בִּשְׂרָא וְיָת מַשְׁכָּא אוֹקֵיד בְּנוּרָא מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא׃

12 וּנְכַס יָת עֲלָתָא וְאַמְטִיוּ בְּנֵי אַהֲרֹן לֵיהּ יָת דְּמָא וּזְרָקֵיהּ עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃

13 וְיָת עֲלָתָא אַמְטִיוּ לֵיהּ לְאֵבָרַהָא וְיָת רֵישָׁא וְאַסֵּיק עַל מַדְבְּחָא׃

14 וְחַלֵּיל יָת גַּוָּא וְיָת כְּרָעַיָּא וְאַסֵּיק עַל עֲלָתָא לְמַדְבְּחָא׃

15 וְקָרֵיב יָת קוּרְבַּן עַמָּא וּנְסֵיב יָת צְפִירָא דְּחַטָּאתָא דִּי לְעַמָּא וְנַכְסֵיהּ וְכַפַּר בִּדְמֵיהּ כְּקַדְמָאָה׃

16 וְקָרֵיב יָת עֲלָתָא וַעֲבַדַהּ כִּדְחָזֵי׃

17 וְקָרֵיב יָת מִנְחָתָא וּמְלָא יְדֵיהּ מִנַּהּ וְאַסֵּיק עַל מַדְבְּחָא בַּר מֵעֲלַת צַפְרָא׃

18 וּנְכַס יָת תּוֹרָא וְיָת דִּכְרָא נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא דִּי לְעַמָּא וְאַמְטִיוּ בְּנֵי אַהֲרֹן יָת דְּמָא לֵיהּ וּזְרָקֵיהּ עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃

19 וְיָת תַּרְבַּיָּא מִן תּוֹרָא וּמִן דִּכְרָא אַלְיְתָא וְחָפֵי גַוָּא וְכוּלְיָתָא וְחַצַר כַּבְדָּא׃

20 וְשַׁוִּיאוּ יָת תַּרְבַּיָּא עַל חַדְיָתָא וְאַסֵּיק תַּרְבַּיָּא לְמַדְבְּחָא׃

ט

9 וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃

10 וְאֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהֹוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

11 וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃

12 וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה וַיַּמְצִאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

13 וְאֶת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃

14 וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעָיִם וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה׃

15 וַיַּקְרֵב אֵת קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן׃

16 וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט׃

17 וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְמַלֵּא כַפּוֹ מִמֶּנָּה וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר׃

18 וַיִּשְׁחַט אֶת־הַשּׁוֹר וְאֶת־הָאַיִל זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לָעָם וַיַּמְצִאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

19 וְאֶת־הַחֲלָבִים מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַכְּלָיֹת וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד׃

20 וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַחֲלָבִים עַל־הֶחָזוֹת וַיַּקְטֵר הַחֲלָבִים הַמִּזְבֵּחָה׃

θ.

9. Καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ ἔβαψε τὸν δάκτυλον αὐτοῦ εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεε παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

10. Καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

11. Καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέκαυσε πυρὶ, ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

12. Καὶ ἔσφαξε τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτὸν καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

13. Καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτῷ, καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

14. Καὶ ἔπλυνε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπέθηκε τὸ ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

15. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ. καὶ ἔλαβε τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτὸν καθὰ καὶ τὸν πρῶτον.

16. Καὶ προσήνεγκε τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει.

17. Καὶ προσήνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ πρωϊνοῦ.

18. Καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον, καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ, καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτὸν, καὶ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

19. Καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὴν ὀσφὺν, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος.

20. Καὶ ἐπέθηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύνια, καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

9. Cuius

CAP. IX.

9. Cuius ſanguinem obtulerunt ei filii ſui: in quo tingẽs digitum, tetigit cornua altaris, & fudit reſiduum ad baſim eius.

10. Adipemq́ue & renunculos, ac reticulum iecoris, quæ ſunt pro peccato, adolevit ſuper altare, ſicut præceperat Dominus Moyſi:

11. Carnes verò & pellem eius, extra caſtra combuſſit igni.

12. Immolavit & holocauſti victimam. obtuleruntq́ue ei filii ſui ſanguinem eius, quem fudit per altaris circuitum.

13. Ipſam etiam hoſtiam in fruſta conciſam, cum capite & membris ſingulis obtuleruntq́ue omnia ſuper altare cremavit igni.

14. Lotis aqua prius inteſtinis & pedibus.

15. Et pro peccato populi offerens, mactavit hircum: expiatoq́ue altari.

16. Fecit holocauſtum.

17. Addens in ſacrificio libamenta, quæ pariter offeruntur, & adolens ea ſuper altare, abſque ceremoniis holocauſti matutini.

18. Immolavit & bovem atque arietem hoſtias pacificas populi: obtuleruntq́ue ei filii ſui ſanguinem, quem fudit ſuper altare in circuitum.

19. Adipem autem bovis, & caudam arietis, renunculoſq́ue cum adipibus ſuis, & reticulum iecoris.

20. Poſuerunt ſuper pectora. cumque cremati eſſent adipes ſuper altare.

Das IX. Capitel.

9. Vnnd ſeine Söhne brachten das blut zu jhm/vnnd er duncket mit ſeinem finger inns blut/vnnd thets auff die Hörner des Altars/vnd goß das blut an des Altars boden.

10. Aber das fett vnd die nieren/vnd das Netz von der Leber am Sündopffer/zündet er an auff dem Altar/wie der HERR Moſe gebotten hatte.

11. Vnnd das Fleiſch vnnd das Fell verbrandt er mit feuer auſſer dem Lager.

12. Darnach ſchlachtet er das Brandopffer/vnnd Aarons Söne brachten das blut zu jhm/vnnd er ſprenget es auff den Altar vmbher.

13. Vnnd ſie brachten das Brandopffer zu jhm zuſtücket vnnd den kopff/vnd er zündets an auff dem Altar.

14. Vnnd er wuſch das eingeweide vnd die ſchenckel/vnd zündets an/oben auff dem Brandopffer auff dem Altar.

15. Darnach bracht er herzu des Volcks Opffer/vnnd nam den Bock/das Sündopffer des volcks/vnnd ſchlachtet jn.

16. Vnnd macht ein Sündopffer drauß wie das vorige/vnd bracht das Brandopffer herzu/vnnd that jm ſein recht.

17. Vnnd bracht herzu das Speißopffer/vnnd nam ſeine hand vol/vnnd zündets an auff dem Altar/auſſer des morgens Brandopffer.

18. Darnach ſchlachtet er den Ochſen vnnd Wider zum Danckopffer des volcks/vnnd ſeine ſöhne brachten jhm das blut/das ſprenget er auff den Altar vmbher.

19. Aber das fett vom Ochſen vnnd vom Wider/den ſchwantz/vnd das fett am eingeweide/vnnd die Nieren/vnnd das Netze vber der Leber.

20. Alles ſolchs fett legten ſie auff die bruſt/vnd zündet das fett an auff dem Altar.

CAP. IX.

9. Et i figliuoli di Aharon gli preſentorono il ſangue; & ei intinſe il ſuo dito nel ſangue, e lo poſe ſopra i corni de l' altare, & il reſto del ſangue lo ſparſe à la baſa de l' altare.

10. Dapoi abbrugiò ſopra l'altare il graſſo, & i rognoni, e la rete del fegato del ſacrifitio pel peccato, come il Signore haueua comandato à Moiſe.

11. Ma abbrugiò al fuoco la carne e la pelle fuor del campo

12. Ammazzò ancora l'offerta per l' holocauſto, & i figliuoli di Aharon gli preſentorono il ſangue, ilquale ſparſe ſopra l' altare à l'intorno.

13. Gli preſentorono ancora l' holocauſto co i ſuoi pezzi & il capo, e ne fece profumo ſopra l' altare.

14. Dapoi lauò l'interiora e le gambe, e ne fece profumo ſopra l' altare con l'holocauſto.

15. Offerì ancora l' oblatione del popolo, e conduſſe il becco de l' offerta del peccato del popolo, e l' ammazzò, e l' offerì pel peccato come il primo.

16. Offerì ancora l'holocauſto, e l'apparecchiò ſecondo il coſtume.

17. Offerì dipoi il ſacrifitio, e di eſſo n' empì la ſua mano, e ne fece profumo ſopra l'altare, oltre l'holocauſto de la mattina.

18. Inoltre ammazzò vn bue & vn montone pel ſacrifitio de pacifici, ch' era del popolo: & i figliuoli di Aharon preſentorono il ſangue, ilquale ſparſe ſopra l' altare à l'intorno.

19. E portorono i graſſi del bue e del montone, la coda, & il graſſo che cuopre l'interiora, & i rognoni, e la rete del fegato.

20. E meſſero il graſſo ſopra le pettorine, e fece profumo del graſſo ſopra l'altare.

ט

21 וְיַת חַדְיָתָא וְיַת שׁוֹקָא דְיַמִּינָא אֲרִים אַהֲרֹן אֲרָמָא קֳדָם יְיָ כְּמָא דְפַקֵּיד מֹשֶׁה:

22 וַאֲרִים אַהֲרֹן יַת יְדוֹהִי לְעַמָּא וּבָרֵכִנּוּן וּנְחַת מִלְּמֶעְבַּד חַטָּאתָא וַעֲלָתָא וְנִכְסַת קֻדְשַׁיָּא:

23 וְעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וּנְפַקוּ וּבָרִיכוּ יַת עַמָּא וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַיְיָ לְכָל עַמָּא:

24 וּנְפַקַת אִישָּׁתָא מִן קֳדָם יְיָ וַאֲכַלַת עַל מַדְבְּחָא יַת עֲלָתָא וְיַת תַּרְבַּיָּא וַחֲזוֹ כָּל עַמָּא וְשַׁבַּחוּ וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן:

ט

21 וְאֵת הֶחָזוֹת וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה:

22 וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת־יָדָו אֶל־הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים:

23 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיֵּרָא כְבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעָם:

24 וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַחֲלָבִים וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם:

θ'.

21. Καὶ τὸ στηθύνιον καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφεῖλεν Ἀαρὼν ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Μωϋσῆς.

22. Καὶ ἐξάρας Ἀαρὼν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαὸν εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου.

23. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν. καὶ ὤφθη δόξα κυρίου παντὶ τῷ λαῷ.

24. Καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τά τε ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα. καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαός, καὶ ἐξέστη καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον.

י

1 וּנְסִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא גְּבַר מַחְתִּיתֵיהּ וִיהַבוּ בְהוֹן אִישָּׁתָא וְשַׁוִּיוּ עֲלַהּ קְטֹרֶת בּוּסְמִין ו וְקָרִיבוּ קֳדָם יְיָ אִישָּׁתָא נוּכְרֵיתָא דְּלָא פַקֵּיד יָתְהוֹן:

2 וּנְפַקַת אִישָּׁתָא מִן קֳדָם יְיָ וַאֲכַלַת יָתְהוֹן וּמִיתוּ קֳדָם יְיָ:

3 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן הוּא דְמַלֵּיל יְיָ לְמֵימַר בְּקָרִיבַי אֶתְקַדַּשׁ וְעַל אַפֵּי כָּל עַמָּא אֶתְיַקַּר וּשְׁתִיק אַהֲרֹן:

4 וּקְרָא מֹשֶׁה לְמִישָׁאֵל וּלְאֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל אַחְבּוּהִי דְאַהֲרֹן וַאֲמַר לְהוֹן קְרִיבוּ טוּלוּ יַת אֲחֵיכוֹן מִן קֳדָם אַפֵּי קֻדְשָׁא לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא:

5 וּקְרִיבוּ וּנְטַלוּנוּן בְּכִתּוּנֵיהוֹן לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא כְּמָא דְמַלֵּיל מֹשֶׁה:

י

1 וַיִּקְחוּ בְנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֵן אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיַּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם:

2 וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי יְהוָה:

3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם אַהֲרֹן:

4 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־מִישָׁאֵל וְאֶל אֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל דֹּד אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ שְׂאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי־הַקֹּדֶשׁ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה:

5 וַיִּקְרְבוּ וַיִּשָּׂאֻם בְּכֻתֳּנֹתָם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה:

ΚΕΦΑΛ. Ι.

1. Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρὼν Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, ἐπέθηκαν ἐπ᾽ αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ᾽ αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσήνεγκαν ἔναντι κυρίου πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσέταξε κύριος αὐτοῖς.

2. Καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι κυρίου.

3. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρών· τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπε κύριος λέγων· ἐν τοῖς ἐγγίζουσί μοι ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι. καὶ κατενύχθη Ἀαρών.

4. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς τὸν Μισαὴλ καὶ τὸν Ἐλισαφὰν υἱοὺς Ὀζιὴλ, υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρών, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· προσέλθετε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων, ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

5. Καὶ προσῆλθον, καὶ ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον εἶπε Μωϋσῆς.

21 Pectora

CAP. IX.

21. Pectora eorum, & armos dextros separavit Aaron, elevans coram Domino, sicut præceperat Moyses.

22. Et extendens manum ad populum, benedixit ei. Sicq; completis hostiis pro peccato, & holocaustis, & pacificis, descendit.

23. Ingressi autem Moyses & Aaron in tabernaculum testimonii, & deinceps egressi benedixerunt populo. Apparuitq; gloria Domini omni multitudini:

24. Et ecce egressus ignis à Domino, devoravit holocaustum, & adipes qui erant super altare. Quod cùm vidissent turbæ, laudaverunt Dominum, ruentes in facies suas.

Das IX. Capitel.

21. Aber die brust / vnnd die rechte schulter webt Aaron zur Webe für dem HERRN / wie der HERR Mose gebotten hatte.

22. Vnd Aaron hub seine handt auff zu dem Volck / vnd segenet sie / vnd steig herab / da er das Sündopffer / Brandopffer vnd Danckopffer gemacht hatte.

23. Vnd Mose vnd Aaron giengen in die Hütten des Stiffts / vnd da sie wider herauß giengen / segneten sie das Volck. Da erschein die Herrligkeit des HERRN allem Volck.

24. Denn das Fewer kam auß von dem HERRN / vnnd verzehret auff dem Altar das Brandopffer vnd das fett. Da das alles Volck sahe / frolockten sie / vnd fielen auff jhr Antlitz.

CAP. IX.

21. Et Aharon eleuò le pettorine, e la spalla destra con eleuatione dinanzi al Signore, come il Signore haueua comandato à Moise.

22. Dapoi Aharon eleuò la sua mano al popolo e lo benedì, e discese poi ch'hebbe fatta l'oblatione pel peccato, e l holocausto, e'l sacrifitio de pacifici.

23. E Moise & Aharon andorono al tabernacolo de la congregatione, e dipoi vscirono, e benedissero il popolo; e la gloria del Signore apparue à tutto'l popolo.

24. Et vscì il fuoco da la faccia del Signore, e consumò l'holocausto sopra l'altare, & i grassi: ilche vedendo tutto'l popolo, tutti laudorono, e caddero sopra le loro faccie.

CAP. X.

1. Arreptisque Nadab, & Abiu filii Aaron thuribulis, imposuerunt ignem & incensum desuper, offerentes coram Domino ignem alienum, quod eis præceptum non erat.

2. Egressusq; ignis à Domino, devoravit eos, & mortui sunt coram Domino.

3. Dixitq; Moyses ad Aaron, Hoc est quod locutus est Dominus, Sanctificabor in iis qui appropinquant mihi, & in conspectu omnis populi glorificabor. Quod audiens tacuit Aaron.

4. Vocatis autem Moyses Misaële, & Elisaphã filiis Oziel, patrui Aaron, ait ad eos: Ite, & tollite fratres vestros de conspectu sanctuarii, & asportate extra castra.

5. Confestimq; pergentes, tulerunt eos sicut iacebant, vestitos lineis tunicis, & eiecerunt foras, ut sibi fuerat imperatum.

Das X. Capitel.

VNnd die Söhne Aarons / Nadab vnd Abihu / namen ein jeglicher seinen Napff / vnnd theten Fewer drein / vnnd legten Reuchwerck drauff / vnnd brachten das frembd Fewer für den HERRN / das er jhnen nicht gebotten hatte.

2. Da fuhr ein Fewer auß von dem HERRN / vnd verzehret sie / daß sie sturben für dem HERREN.

3. Da sprach Mose zu Aaron: Das ists / das der HERR gesagt hat / Jch werde geheiliget werden an denen die zu mir nahen / vnd für allem Volck werde ich Herrlich werden. Vnnd Aaron schweig still.

4. Mose aber rieff Misael vnd Elzaphan den Sönen Vsiel / Aarons Vettern / vnd sprach zu jhnen: Trett hinzu / vnnd traget ewre Brüder von dem Heiligthumb hinauß für das Lager.

5. Vnd sie tratten hinzu / vnd trugen sie hinauß / mit jhren leinen Röcken / für das Lager / wie Mose gesagt hat.

CAP. X.

1. Ora i figliuoli di Aharon, Nadab & Abiu, presero, ciascuno il suo turribile, e vi messero del fuoco, e di sopra posero de l'incenso, & offerirono dinanzi al Signore il fuoco straniero; ilche non haueua comandato loro.

2. Allhora vscì il fuoco da la faccia del Signore, e gli consumò, e morirono dinanzi al Signore.

3. E Moise disse ad Aharon, Questo è quelche ha detto il Signore, dicendo, Io sarò santificato in quelli che mi s'appressaranno, e sarò glorificato nel cospetto di tutto'l popolo, & Aharon stette cheto.

4. E Moise chiamò Misael & Elisapha, figliuoli di Huziel zio di Aharon, e disse loro, accostateui, portate via i vostri fratelli dinanzi dal santuario, fuor del campo.

5. Essi dunque si accostorono, e portorono via quelli con le loro tonache fuor del campo, come Moise haueua detto.

י

6 ויאמר משה אל־אהרן ולאלעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל־תפרעו ובגדיכם לא־תפרמו ולא תמתו ועל כל־העדה יקצף ואחיכם כל־בית ישראל יבכו את־השרפה אשר שרף יהוה׃

7 ומפתח אהל מועד לא תצאו פן־תמתו כי־שמן משחת יהוה עליכם ויעשו כדבר משה׃

8 וידבר יהוה אל־אהרן לאמר׃

9 יין ושכר אל־תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל־אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם׃

10 ולהבדיל בין הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הטהור׃

11 ולהורת את־בני ישראל את כל־החקים אשר דבר יהוה אליהם ביד־משה׃

12 וידבר משה אל־אהרן ואל־אלעזר ואל־איתמר בניו הנותרים קחו את־המנחה הנותרת מאשי יהוה ואכלוה מצות אצל המזבח כי קדש קדשים הוא׃

13 ואכלתם אתה במקום קדוש כי חקך וחק־בניך הוא מאשי יהוה כי־כן צויתי׃

14 ואת חזה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובנתיך אתך כי־חקך וחק־בניך נתנו מזבחי שלמי בני ישראל׃

י

6 ואמר משה לאהרן ולאלעזר ולאיתמר בנוהי רישיכון לא תרבון פרוע ולבושיכון לא תבזעון ולא תמותון ועל כל כנשתא יהי רוגזא ואחיכון כל בית ישראל יבכון ית יקידתא דאוקיד ייי׃

7 ומתרע משכן זימנא לא תפקון דילמא תמותון ארי משח רבות קודשא דייי עליכון ועבדו כפתגמא דמשה׃

8 ומליל ייי עם אהרן למימר׃

9 חמר ומרוי לא תשתי את ובנך עמך במיעלכון למשכן זימנא ולא תמותון קים עלם לדריכון׃

10 ולאפרשא בין קודשא ובין חולא ובין מסאבא ובין דכיא׃

11 ולאלפא ית בני ישראל ית כל קימיא דמליל ייי להון בידא דמשה׃

12 ומליל משה עם אהרן ועם אלעזר ועם איתמר בנוהי דאשתארו סבו ית מנחתא דאשתארת מקורבניא דייי ואכלוה פטיר בסטר מדבחא ארי קודש קודשין היא׃

13 ותיכלון יתה באתר קדיש ארי חולקך וחולק בנך היא מקורבניא דייי ארי כן אתפקדית׃

14 וית חדיא דארמותא וית שוקא דאפרשותא תיכלון באתר דכי את ובנך ובנתך עמך ארי חולקך וחולק בנך אתיהיבו מנכסת קודשיא דבני ישראל׃

ι.

6. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους· τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός. οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμὸν, ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ κυρίου.

7. Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως τὸ παρὰ κυρίου ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστι. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωϋσῆ.

8. Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἀαρὼν λέγων.

9. Οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα ἐὰν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

10. Διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἁγίων, καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν καθαρῶν.

11. Καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, πάντα τὰ νόμιμα ὅσα ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς Μωϋσῆ.

12. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ καὶ πρὸς Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλειφθέντας· λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, καὶ φάγετε ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον, ἅγια ἁγίων ἐστί.

13. Καὶ φάγεσθε αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ. νόμιμον γάρ σοί ἐστι, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. οὕτω γὰρ ἐντέταλταί μοι κύριος.

14. Καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ. νόμιμον γάρ σοι καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη, ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

CAP. X.

6. Locutuſq; eſt Moyſes ad Aaron,& ad Eleazar,& Ithamar filios eius: Capita veſtra nolite nudare,& veſtimenta nolite ſcindere, ne fortè moriamini, & ſuper omnem cœtum oriatur indignatio. Fratres veſtri, & omnis domus Iſraël plangant incendium quod Dominus ſuſcitavit:

7. Vos autem non egrediemini fores tabernaculi, alioquin peribitis: oleum quippe ſanctæ unctionis eſt ſuper vos. Qui fecerunt omnia iuxta præceptum Moyſi.

8. Dixitque Dominus ad Aaron:

9. Vinum & omne quod inebriare poteſt, non bibetis tu & filii tui, quando intrabitis in tabernaculum teſtimonii, ne moriamini: quia præceptum ſempiternũ eſt in generationes veſtras:

10. Et ut habeatis ſcientiam diſcernendi inter ſanctum & profanum, inter pollutum & mundum.

11. Doceatiſque filios Iſraël omnia legitima mea quæ locutus eſt Dominus ad eos per manum Moyſi.

12. Locutuſq; eſt Moyſes ad Aaron,& ad Eleazar,& Ithamar filios eius, qui erant reſidui: Tollite ſacrificium quod remanſit de oblatione Domini, & comedite illud abſque fermento iuxta altare, quia Sanctum ſanctorum eſt.

13. Comedetis autem in loco ſancto: quod datum eſt tibi & filiis tuis de oblationibus Domini, ſicut præceptum eſt mihi.

14. Pectuſculum quoque quod oblatum eſt,& armum qui ſeparatus eſt, edetis in loco mundiſſimo tu & filii tui, & filiæ tuæ tecum: tibi enim ac liberis tuis repoſita ſunt de hoſtiis ſalutaribus filiorum Iſraël:

Das X. Capitel.

6. Da ſprach Moſe zu Aaron vnnd ſeinen Söhnen Eleazar vnd Jthamar: Jhr ſolt ewre Häupter nicht blöſſen / noch ewre Kleider zureiſſen/ daß jr nicht ſterbet / vnnd der zorn vber die gantze Gemeine komme / Laſſt ewre Brüder des gantzen Hauſes Jſrael weinen vber dieſen Brandt / den der HERR gethan hat.

7. Jhr aber ſolt nicht außgehen von der Thür der Hütten des Stiffts / jhr möchtet ſterben/ denn das Salböle des HERRN iſt auff euch/ vnnd ſie thetten/ wie Moſe ſaget.

8. Der HERR aber redet mit Aaron/ vnd ſprach:

9. Du vnd deine Söhne mit dir/ ſolt keinen Wein noch ſtarck getrenck trincken/ wenn jr in die Hütten des Stiffts gehet/ auff daß jhr nicht ſterbet/ das ſey ein ewiges Recht/ allen ewren Nachkommen.

10. Auff daß jhr könt vnterſcheiden was Heilig vnd vnheilig/ was vnrein vnd rein iſt.

11. Vnd daß jhr die Kinder Jſrael leret alle Rechte / die der HERR zu euch geredt hat durch Moſe.

12. Vnd Moſe redet mit Aaron / vnd mit ſeinen vbrigen Söhnen Eleazar vnd Jthamar. Nemet das vberblieben iſt vom Speißopffer / an den Opffern des HERRN/ vnd eſſets vngeſewrt bey dem Altar/ denn es iſt das allerheiligſt.

13. Jr ſolts aber an Heiliger ſtet eſſen/ Denn das iſt dein Recht / vnnd deiner Söhne Recht / an den Opffern des HERREN/ Denn ſo iſt mirs gebotten.

14. Aber die Webebruſt / vnd die Hebeſchulter / ſolt du vnnd deine Söhne vnnd deine Töchter mit dir eſſen an reiner ſtete / denn ſolch Recht iſt dir vnnd deinen Kindern gegeben / an den Danckopffern der Kinder Jſrael.

CAP X.

6. E Moiſe diſſe à Aharon, & à Eleazar, & à Ithamar ſuoi figliuoli, Voi non ſcoprirete i voſtri capi, e non ſtracciarete le voſtre veſti, à fin che voi non muoiate, e l'ira non venga ſopra tutta la congregatione: & i voſtri fratelli, cioè, tutta la caſa d'Iſrael piangerà l'incendio, che ha fatto il Signore.

7. E non uſcirete de la porta del Tabernacolo de la congregatione, à fin che voi non muoiate; percioche l'olio de l'untione del Signore è ſopra di voi. E fecero ſecondo che Moiſe diſſe.

8. Dipoi il Signore parlò ad Aharon, dicendo.

9. Tu, & i tuoi figliuoli non beuerete del vino, ne de la ceruogia, quando ſete per entrare nel tabernacolo de la congregatione, e non morrete: e ſia ordinatione perpetua ne le voſtre generationi

10. Si per diſcernere fra la coſa ſanta e la profana, e fra la coſa immonda e la monda.

11. Si perche voi inſegniate à i figliuoli d'Iſrael tutte l'ordinationi che'l Signore ha dette loro per mezzo di Moiſe.

12. E Moiſe parlo ad Aharon & ad Eleazar, & ad Ithamar ſuoi figliuoli, ch'erano reſtati, Pigliate il ſacrifitio ch'è reſtato de le oblationi affocate al Signore, e mangiatelo con gli azimi appreſſo l'altare; peroche è coſa ſantiſſima.

13. Voi lo mangiarete, dico, in luogo ſanto: imperoche è ordinatione à te & à i tuoi figliuoli, de i ſacrifitii affocati al Signore: perche coſi m'è ſtato comandato.

14. E mangiarete, la pettorina e la ſpalla de l'eleuatione in luogo netto, tu & i tuoi figliuoli, e le tue figliuole conesſo teco: percioche ſono date per ordinatione à te & à i tuoi figliuoli, de i ſacrifitii de pacifici de i figliuoli d'Iſrael.

י

15 שׁוֹקָא דְאַפְרָשׁוּתָא וְחַדְיָא דַאֲרָמוּתָא עַל קֻרְבָּנֵי תַרְבַּיָּא יַיְתוּן לַאֲרָמָא אֲרָמוּתָא קֳדָם יְיָ וִיהֵי לָךְ וְלִבְנָךְ עִמָּךְ לִקְיָם עָלַם כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ׃

16 וְיָת צְפִירָא דְחַטָּאתָא מִבְעָא תְבָעֵיהּ מֹשֶׁה וְהָא אִתּוֹקַד וּרְגִיז עַל אֶלְעָזָר וְעַל אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן דְּאִשְׁתְּאָרוּ לְמֵימַר׃

17 מָדֵין לָא אֲכַלְתּוּן יָת חַטָּאתָא בַּאֲתַר קַדִּישׁ אֲרֵי קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין הוּא וְיָתַהּ יְהַב לְכוֹן לְסַלָּחָא עַל חוֹבֵי כְנִשְׁתָּא לְכַפָּרָא עֲלֵיהוֹן קֳדָם יְיָ׃

18 הָא לָא אִתָּעַל מִדְּמַהּ לְבֵית קֻדְשָׁא גַּוָּאָה מֵיכַל תֵּיכְלוּן יָתַהּ בְּקֻדְשָׁא כְּמָא דְפַקֵּדִית׃

19 וּמַלֵּיל אַהֲרֹן עִם מֹשֶׁה הָא יוֹמָא דֵין קָרִיבוּ יָת חַטָּאתְהוֹן וְיָת עֲלָוָתְהוֹן קֳדָם יְיָ וַעֲרַעָן יָתִי עָקָן כְּאִלֵּין וְאִלּוּ אֲכַלִית חַטָּאתָא יוֹמָא דֵין הֲתַקֵּין קֳדָם יְיָ׃

20 וּשְׁמַע מֹשֶׁה וּשְׁפַר בְּעֵינוֹהִי׃

15 שׁוֹק הַתְּרוּמָה וַחֲזֵה הַתְּנוּפָה עַל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים יָבִיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ וּלְבָנֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃

16 וְאֵת שְׂעִיר הַחַטָּאת דָּרֹשׁ דָּרַשׁ מֹשֶׁה וְהִנֵּה שֹׂרָף וַיִּקְצֹף עַל־אֶלְעָזָר וְעַל־אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן הַנּוֹתָרִם לֵאמֹר׃

17 מַדּוּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם אֶת־הַחַטָּאת בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא וְאֹתָהּ נָתַן לָכֶם לָשֵׂאת אֶת־עֲוֺן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃

18 הֵן לֹא־הוּבָא אֶת־דָּמָהּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה אָכוֹל תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי׃

19 וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה הֵן הַיּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַטָּאתָם וְאֶת־עֹלָתָם לִפְנֵי יְהוָה וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כָּאֵלֶּה וְאָכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם הַיִּיטַב בְּעֵינֵי יְהוָה׃

20 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו׃

ι.

15. Τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων προσοίσουσιν ἀφόρισμα ἀφορίσαι ἔναντι κυρίου. καὶ ἔσται σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

16. Καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ζητῶν ἐξεζήτησε Μωϋσῆς, καὶ ὅδε ἐνεπεπύριστο. καὶ ἐθυμώθη Μωϋσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλελειμμένους, λέγων.

17. Διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστὶ, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς. καὶ ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου.

18. Οὐ γὰρ εἰσηνέχθη τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον κατὰ πρόσωπον. ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον συνετάγη μοι.

19. Καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν λέγων· εἰ σήμερον προσαγηόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι ταῦτα, καὶ φάγομαι τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται τῷ κυρίῳ;

20. Καὶ ἤκουσε Μωϋσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ.

יא

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר לְהוֹן׃

2 מַלִּילוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דָּא חַיְתָא דְתֵיכְלוּן מִכָּל בְּעִירָא דְעַל אַרְעָא׃

3 כֹּל דִּסְדִיקָא פַרְסְתָא וּמְטַלְפָא טִלְפִין פַּרְסָתָא מַסְּקָא פִשְׁרָא בִּבְעִירָא יָתַהּ תֵּיכְלוּן׃

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם׃

2 דַּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃

3 כֹּל מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע פְּרָסֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃

ΚΕΦΑΛ. ια.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων·

2. Λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγοντες· ταῦτα τὰ κτήνη ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

3. Πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε.

CAP. X.

15. Eo quòd armum & pectus, & adipes qui cremãtur in altari, elevaverunt coram Domino, & pertineant ad te, & ad filios tuos lege perpetua, sicut præcepit Dominus.

16. Inter hæc hircum qui oblatus fuerat pro peccato cum quæreret Moyses, exustum reperit: iratusque contra Elezar & Ithamar filios Aaron qui remanserant, ait:

17. Cur non comedistis hostiam pro peccato in loco sancto, quæ Sancta sanctorum est, & data vobis ut portetis iniquitatem multitudinis, & rogetis pro ea in conspectu Domini.

18. Præsertim cùm de sanguine illius non sit illatum intra sancta, & comedere debueratis eam in sanctuario, sicut præceptum est mihi?

19. Respondit Aaron, Oblata est hodie victima pro peccato, & holocaustum coram Domino: mihi autem accidit quod vides, quomodo potui comedere eam, aut placere Domino in ceremoniis mente lugubri?

20. Quòd cùm audisset Moyses, recepit satisfactionem.

Das X. Capitel.

15. Denn die Hebeschulter vnnd die Webebrust zu den Opffern des fetts / werden gebracht / daß sie zur Webe gewebt werden für dem HERREN / Darumb ists dein vnnd deiner Kinder zum ewigen Recht / wie der HERR gebotten hat.

16. Vnnd Mose suchte den Bock des Sündopffers / vnd fand jn verbrandt / vnd er ward zornig vber Eleazar vnnd Jthamar Aarons Söhne / die noch vberig waren / vnd sprach:

17. Warumb habt jhr das Sündopffer nicht gessen an heiliger stete / denn es das allerheiligste ist / vnnd er hats euch gegeben / daß jhr die missethat der Gemeine tragen solt / daß jhr sie versönet für dem HERRN?

18. Sihe / sein blut ist nicht kommen in das Heilige hinein / jhr solts im Heiligen gessen haben / wie mir gebotten ist.

19. Aaron aber sprach zu Mose: Sihe / heute haben sie jr Sündopffer vnd jhr Brandopffer für dem HERRN geopffert / vnnd es ist mir also gangen / wie du sihest / vnnd ich solte essen heute vom Sündopffer / solte das dem HERRN gefallen?

20. Da das Moses höret / ließ ers jhm gefallen.

CAP. X.

15. *Ti portaranno la spalla de l'eleuatione, e la pettorina co i sacrifitii affocati al Signore, perche tu gli eleui con eleuatione dinanzi al Signore; e cio sarà à te & à i tuoi figliuoli concesso teco per ordinatione perpetua, si come il Signore ha comandato.*

16. *Dapoi Moise ricercò il becco offerito pel peccato, & ecco ch'era abbrugiato: allhora s'adirò contra Eleazar & Ithamar, figliuoli di Aharon, ch'erano restati, dicendo.*

17. *Perche non hauete voi mangiata l'oblatione pel peccato in luogo santo? Imperoche è cosa santissima; hauendola data à voi per portare l'iniquità de la congregatione, è per riconciliargli dinanzi al Signore.*

18. *Ecco che'l suo sangue non è stato portato dentro al santuario: voi la doueuate mangiare nel santuario, si come io haueua comandato.*

19. *Et Aharon rispose à Moise Ecco, hoggi hanno offerito il lor sacrifitio pel peccato, & il loro holocausto dinanzi al Signore; ma sono interuenute à me queste cose: e se io haueßi hoggi mangiato il sacrifitio pel peccato, sarebbe egli piaciuto al Signore?*

20. *Quando Moise hebbe cio inteso, piacque dinanzi à lui.*

CAP. XI.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens.

2. Dicite filiis Israël: Hæc sunt animalia quæ comedere debetis de cunctis animantibus terræ:

3. Omne quod habet divisam ungulam, & ruminat in pecoribus, comedetis.

Das XI. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose vnd Aaron / vnd sprach zu jhnen:

2. Redet mit den Kindern Jsrael / vnd sprecht: Das sindt die Thier / die jhr essen solt vnter allen Thieren auff Erden.

3. Alles was die Klawen spaltet / vnd widerkewet vnter den Thieren / das solt jhr essen.

CAP. XI.

1. *Dapoi il Signore parlò à Moise & Aharon dicendo loro.*

2. *Parlate à i figliuoli d'Israel, e dite loro, Questi sono gli animali che voi mangiarete fra tutte gli animali, che sono sopra la terra.*

3. *Voi mangiarete ogni animale che ha l'vnghia diuisa, e che ha la fessura à l'vnghie, e rumina fra gli animali.*

יא

4 ברם ית דין לא תיכלון ממסקי פשרא ומסדיקי פרסתא ית גמלא ארי מסיק פשרא הוא ופרסתא לא סדיקא מסאב הוא לכון:

5 וית טפזא ארי מסיק פשרא הוא ופרסתא לא סדיקא מסאב הוא לכון:

6 וית ארנבא ארי מסקא פשרא היא ופרסתא לא סדיקא מסאבא היא לכון:

7 וית חזירא ארי סדיק פרסתא הוא ומטלפא טלפין פרסתא והוא פשרא לא פשר מסאב הוא לכון:

8 מבסריהון לא תיכלון ובנבלתהון לא תקרבון מסאבין אנון לכון:

9 ית דין תיכלון מכל די במיא כל דליה ציצין וקלפין במיא בימייא ובנחליא יתהון תיכלון:

10 וכל דלית ליה ציצין וקלפין בימייא ובנחליא מכל רחשא דמיא ומכל נפשא חיתא די במיא שקצא אינון לכון:

11 ושקצא יהון לכון מבסריהון לא תיכלון וית נבלתהון תשקצון:

12 כל דלית ליה ציצין וקלפין במיא שקצא הוא לכון:

13 וית אלין תשקצון מן עופא לא יתאכלון שקצא אנון נשרא ועור ועזיא:

14 ודיתא וטרפיתא לזנה:

15 ית כל עורבא לזניה:

יא

4 אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה את הגמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפריס טמא הוא לכם:

5 ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפריס טמא הוא לכם:

6 ואת הארנבת כי מעלת גרה הוא ופרסה לא הפריסה טמאה הוא לכם:

7 ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם:

8 מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם:

9 את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אתם תאכלו:

10 וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שקץ הם לכם:

11 ושקץ יהיו לכם מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו:

12 כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקץ הוא לכם:

13 ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו שקץ הם את הנשר ואת הפרס ואת העזניה:

14 ואת הדאה ואת האיה למינה:

15 את כל ערב למינו:

ιά.

4. Πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε, ἀπὸ τῶν μὴ ἀναγόντων μηρυκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν μὴ διχηλούντων τὰς ὁπλὰς, καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας. τὸν κάμηλον, ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν.

5. Καὶ τὸν χοιρογρύλλιον ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν.

6. Καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν.

7. Καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν.

8. Ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε. ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν.

9. Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι· πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε.

10. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασιν ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς τῆς ζώσης ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστι.

11. Καὶ βδέλυγμα ἔσονται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε, καὶ τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσθε.

12. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, καὶ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα τοῦτό ἐστιν ὑμῖν.

13. Καὶ ταῦτα βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρωθήσεται, βδέλυγμά ἐστι. τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἁλιάετον.

14. Καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἴκτινον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

15. Καὶ πάντα κόρακας καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

CAP. XI.

4. Quicquid autem ruminat quidem, & habet ungulam, sed non dividit eam, sicut camelus & cætera, non comedetis illud, & inter immunda reputabitis.

5. Chœrogryllus qui ruminat, ungulamq; non dividit, immundus est.

6. Lepus quoque: nam & ipse ruminat, sed ungulam non dividit.

7. Et sus qui cùm ungulam dividat, non ruminat.

8. Horum carnibus non vescemini, nec cadavera contingetis, quia immunda sunt vobis.

9. Hæc sunt quæ gignuntur in aquis, & vesci licitum est. Omne quod habet pinnulas & squamas, tam in mari quam in fluminibus & stagnis, comedetis.

10. Quicquid autem pinnulas & squamas non habet eorum quæ in aquis moventur & vivunt, abominabile vobis.

11. Execrandumque erit. carnes eorum non comedetis, & morticina vitabitis.

12. Cuncta quæ non habent pinnulas & squamas in aquis, polluta erunt.

13. Hæc sunt quæ de avibus comedere non debetis, & vitanda sunt vobis, Aquilam, & gryphem, & haliæetum,

14. Et milvum & vulturem iuxta genus suum.

15. Et omne corvini generis in similitudinem suam.

Das XI. Capitel.

4. Was aber widerkeuet / vnnd hat klauen / vnnd spaltet sie doch nicht / als das Kameel / das ist euch vnrein / vnnd solts nicht essen.

5. Die Caninichen widerkeuen wol / aber sie spalten die klauen nicht / darum̃ sind sie vnrein.

6. Die Hase widerkeuet auch / aber er spaltet die klauen nicht / darumb ist er euch vnrein.

7. Vnd ein Schwein spaltet wol die klauen / aber es widerkeuet nicht / darumb solls euch vnrein sein.

8. Von diser fleisch solt jr nicht essen / noch jr aaß anrůren / denn sie sind euch vnrein.

9. Diß solt jr essen vnter dem das in wassern ist. Alles was floßfedern vnnd schuppen hat in wassern / im Meer vnd Båchen / solt jr essen.

10. Alles aber was nicht floßfedern vnnd schuppen hat / im Meer vnd Båchen / vnter allem das sich reget in wassern / vnd allem was lebt im wasser / sol euch eine scheu sein.

11. Daß jhr von jhrem fleisch nicht esset / vnd fůr jhrem aaß euch scheuet.

12. Denn alles was nicht floßfedern vnnd schuppen hat in wassern / solt jhr scheuen.

13. Vnd diß solt jhr scheuen vnter den Vôgeln / daß jrs nicht esset. Denn Adeler / den Habicht / den Fischar.

14. Den Geyer / den Weihe / vnnd was seiner art ist.

15. Vnd alle Raben mit jhrer art.

CAP. XI.

4. *Tuttauolta fra quelli che ruminano, ò che hanno l'unghia diuisa, voi non mangiarete il camello: perche rumina, e non ha l'unghia diuisa: per il che vi sarà immondo.*

5. *Et il coniglio, perche rumina, e non ha l'unghia diuisa, per il che vi sarà immondo.*

6. *E la lepre, perche rumina, e non ha l'unghia diuisa, per il che vi sarà immonda.*

7. *Il porco ancora, perche hà l'unghia diuisa, e fessa ma non rumina; à voi sarà immondo.*

8. *Voi non mangiarete de la loro carne, ne toccarete il lor corpo morto, perche à voi saranno immondi.*

9. *Voi mangiarete di tutte le cose che sono ne le acque, di tutte le cose, dico, che hanno pennole e scaglie, tanto ne l'acque del mare, quanto ne i fiumi.*

10. *Ma tutte le cose, che non hanno pennole e scaglie, e nel mare, e ne i fiumi, tanto di ogni animale acquatico rettibile, quanto d'ogni cosa viuente, ch'è ne le acque saranno à voi abominatione*

11. *Vi saranno, dico, abominatione: voi non mangiarete de la loro carne, & hauerete in abominatione il lor corpo morto.*

12. *Tutto quel che non ha alette e scaglie ne le acque, sarà à voi abominatione.*

13. *Fra i volatili, voi hauerete questi in abominatione (non ne mangiarete, percioche sono abominatione) cioè l'aquila, il grifone, & il falcone.*

14. *Lo auoltore, & il nibbio secondo la sua spetie.*

15. *Et ogni corbo secondo la sua spetie.*

יא

16 וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃
17 וְאֶת־הַכּוֹס וְאֶת־הַשָּׁלָךְ וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף׃
18 וְאֶת־הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת־הַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָם׃
19 וְאֵת הַחֲסִידָה הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֶת־הַדּוּכִיפַת וְאֶת־הָעֲטַלֵּף׃
20 כֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם׃
21 אַךְ אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע אֲשֶׁר־לֹא כְרָעַיִם מִמַּעַל לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֵן עַל־הָאָרֶץ׃
22 אֶת־אֵלֶּה מֵהֶם תֹּאכֵלוּ אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינוֹ וְאֶת־הַסָּלְעָם לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת־הֶחָגָב לְמִינֵהוּ׃
23 וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלָיִם שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם׃
24 וּלְאֵלֶּה תִּטַּמָּאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
25 וְכָל־הַנֹּשֵׂא מִנִּבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃
26 לְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוּא מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֶׁסַע אֵינֶנָּה שֹׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה מַעֲלָה טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִטְמָא׃
27 וְכֹל הוֹלֵךְ עַל־כַּפָּיו בְּכָל־הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל־אַרְבַּע טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
28 וְהַנֹּשֵׂא אֶת־נִבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם

יא

16 וְיָת בַּת נַעֲמִיתָא וְצִיצָא וְצִפַּר שַׁחְפָּא וְנַצָּא לִזְנוֹהִי׃
17 וְקַדְיָא וְשָׁלֵינוּנָא וְקִיפּוֹפָא׃
18 וּבוֹתָא וְקָתָא וִירַקְרְקָא׃
19 וְחַוָּרִיתָא וְאִיבּוֹ לִזְנַהּ וְנַגַּר טוּרָא וַעֲטַלֵּפָא׃
20 כֹּל רִחְשָׁא דְעוֹפָא דִּמְהַלֵּךְ עַל אַרְבַּע שִׁקְצָא הוּא לְכוֹן׃
21 בְּרַם יָת דֵּין תֵּיכְלוּן מִכֹּל רִחְשָׁא דְעוֹפָא דִּמְהַלֵּךְ עַל אַרְבַּע דְּלֵיהּ קַרְסוּלִין מֵעֵלָּוֵי רַגְלוֹהִי לְקַפָּצָא בְהוֹן עַל אַרְעָא׃
22 יָת אִלֵּין מִנְּהוֹן תֵּיכְלוּן יָת גּוֹבָא לִזְנֵיהּ וְיָת רְשׁוֹנָא לִזְנוֹהִי וְיָת חַרְגְּלָא לִזְנוֹהִי וְיָת חַגָּבָא לִזְנוֹהִי׃
23 וְכֹל רִחְשָׁא דְעוֹפָא דְּלֵיהּ אַרְבַּע רַגְלִין שִׁקְצָא הוּא לְכוֹן׃
24 וּלְאִלֵּין תִּסְתָּאֲבוּן כָּל דְּיִקְרַב בִּנְבִלְתְּהוֹן יְהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃
25 וְכָל דְּיִטּוֹל מִנְּבִלְתְּהוֹן יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וִיהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃
26 לְכָל בְּעִירָא דְּהִיא סְדִיקָא פַּרְסְתָא וְטִלְפִין לֵיתָהָא מְטַלְּפָא וּפִשְׁרָא לָא אִיתָהָא מַסְּקָא מְסָאֲבִין אִינּוּן לְכוֹן כָּל דְּיִקְרַב בִּנְבִלְתְּהוֹן יְהֵי מְסָאָב׃
27 וְכֹל דִּמְהַלֵּךְ עַל יְדוֹהִי בְּכָל חַיְתָא דִּמְהַלְּכָא עַל אַרְבַּע מְסָאֲבִין אִינּוּן לְכוֹן כָּל דְּיִקְרַב בִּנְבִלְתְּהוֹן יְהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃
28 וּדְיִטּוֹל יָת נִבְלַתְּהוֹן יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וִיהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא מְסָאֲבִין אִינּוּן לְכוֹן׃

ιά

16. Καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

17. Καὶ νυκτικόρακα, καὶ καταρράκτην, καὶ ἶβιν.

18. Καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκᾶνα, καὶ κύκνον.

19. Καὶ ἐρωδιὸν, καὶ χαραδριὸν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα.

20. Καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, βδελύγματά ἐστιν ὑμῖν.

21. Ἀλλ' ἢ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν πάντων τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς.

22. Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν, τὸν βροῦχον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὸν ἀττάκην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὸν ὀφιομάχην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὴν ἀκρίδα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ.

23. Καὶ πᾶν ἑρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν οἷς εἰσὶ τέσσαρες πόδες, βδέλυγμα ὑμῖν ἐστι.

24. Καὶ ἐν τούτοις μιανθήσεσθε· Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

25. Καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

26. Ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὃ ἐστι διχηλοῦν ὁπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζει, καὶ μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται (ἕως ἑσπέρας.)

27. Καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, ἀκάθαρτα ἔστιν ὑμῖν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

28. Καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ἀκάθαρτα ταῦτα ἐστιν ὑμῖν.

CAP. XI.

16. Struthionem, & noctuam, & larum, & accipitrem iuxta genus suum:

17. Bubonem, & mergulum, & ibin.

18. Et cygnum, & onocrotalum, & porphyrionem.

19. Herodionem & charadrion iuxta genus suum, upupam quoque & vespertilionem.

20. Omne de volucribus quod graditur super quatuor pedes, abominabile erit vobis.

21. Quicquid autem ambulat quidẽ super quatuor pedes, sed habet lõgiora retro crura, per quæ salit super terram, comedere debetis.

22. Ut est bruchus in genere suo, & attacus atq; ophiomachus, ac locusta, singula iuxta genus suum.

23. Quicquid autem ex volucribus quatuor tãtùm habet pedes, execrabile erit vobis:

24. Et quicunque morticina eorum tetigerit, polluetur, & erit immundus usque ad vesperum:

25. Et si necesse fuerit ut portet quippiam horũ mortuum, lavabit vestimẽta sua, & immundus erit usque ad occasum solis.

26. Omne animal quod habet quidem ungulam, sed non dividit eam nec ruminat, immundũ erit: & quicquid tetigit illud, contaminabitur.

27. Quod ambulat super manus ex cunctis animantibus, quæ incedunt quadrupedia, immundum erit: qui tetigerit morticina eorum, polluetur usq; ad vesperum.

28. Et qui portaverit huiuscemodi cadavera, lavabit vestimẽta sua, & immundus erit usque ad vesperum: quia omnia hæc immunda sunt vobis.

Das XI. Capitel.

16. Den Strauß/ die Nächteule/ den Kuckuk/ den Sperber/ mit seiner art.

17. Das Keutzlein/ den Schwan/ den Huhu.

18. Die Fledermauß/ die Rhordomel.

19. Den Storck/ den Reiger/ den Heher mit seiner art/ den Widhop/ vnd die Schwalbe.

20. Alles auch was sich reget vnter den Vögeln/ vnd gehet auff vier füssen/ das sol euch eine scheu sein.

21. Doch das solt jhr essen von Vögeln/ das sich reget vnd gehet auff vier füssen/ vnd nit mit zweyen beinen auff erden hupffet.

22. Von denselben möget jhr essen/ als da ist Arbe mit seiner art/ vnd Selaam mit seiner art/ vnnd Hargol mit seiner art/ vnd Hagab mit jrer art.

23. Alles aber was sonst vier füsse hat vnter den Vögeln/ soll euch eine scheu sein/ vnd solt sie vnrein achten.

24. Wer solcher aaß anrüret/ Der wird vnrein sein/ biß auff den abend.

25. Vnnd wer diser aaß eines tragen wird/ sol seine kleider waschen/ vnnd wird vnrein sein/ biß auff den abend.

26. Darumb alles Thier das klauen hat/ vnnd spaltet sich nicht/ vnd widerkeuet nicht/ das soll euch vnrein sein/ Wer es anrüret/ wird vnrein sein.

27. Vnnd alles was auff tappen gehet/ vnter den thieren/ die auff vier füssen gehen/ soll euch vnrein sein/ Wer jhr aaß anrüret/ wird vnrein sein biß auff den abend.

28. Vnnd wer jhr aaß treget/ soll seine kleider waschen/ vnnd vnrein sein/ biß auff den abend/ Denn solche sind euch vnrein.

CAP. XI.

16. E la figliuola de lo struzzo, e la ciuetta, & il cuculo, e lo sparuiero secondo la sua spetie.

17. Il tazzuolo, lo smergo, & il barbagianni:

18. Il Porphirione, il pellicano & il cigno:

19. La cicogna, & il gargulo secondo la sua spetie; la vpupa & il pilistrello.

20. Ogni animale terribile che habbia ale, e vada sopra quattro piedi, sarà à voi abominatione.

21. Tuttauolta voi mangiarete fra tutti i reptibili alati quel che camina sopra quattro piedi, ilquale ha le gambe sopra i suoi piedi per andare sopra la terra.

22. Fra quelli voi mangiarete questi, la caualletta secondo la sua spetie, e l'attacco secondo la sua spetie, e l'ophiomaco secondo la sua spetie, & il brucio secondo la sua spetie.

23. Et ogni reptibile che habbia ale, e che ha quattro piedi, sarà à voi abominatione.

24. E per questi voi vi cõtaminarete: chiunque toccarà le loro carogne, sarà immondo insino à la sera.

25. E chiunque portarà le loro carogne, si lauarà i suoi vestimenti, e sarà immondo insino à la sera.

26. Ogni animale che ha l'vnghia diuisa, ma non l'ha fessa, e non rumina; à voi sarà immondo: chiunque lo toccarà, sarà immondo.

27. E tutti gli animali che vanno sopra le loro palme fra tutte le bestie, che vanno sopra quattro piedi, saranno à voi immondi: chiunque toccarà le loro carogne, sarà immondo insino à la sera.

28. E colui che portarà le loro carogna, lauarà i suoi vestimenti, e sarà immondo insino à la sera; percbe elle vi sono bruttezze.

יא

29 וְדֵין לְכוֹן דִּמְסָאַב בְּרִחְשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא חוּלְדָּא וְעַכְבְּרָא וְצַבָּא לִזְנוֹהִי׃

30 וְיַלָּא וְכוֹחָא וְחַלְטָתָא וְחוֹמְטָא וְאַשּׁוּתָא׃

31 אִלֵּין דִּמְסָאֲבִין לְכוֹן בְּכָל רִחְשָׁא כָּל דְּיִקְרַב בְּהוֹן בְּמוֹתְהוֹן יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

32 וְכֹל דְּיִפֵּל עֲלוֹהִי מִנְּהוֹן בְּמוֹתְהוֹן יְהֵי מְסָאַב מִכָּל מָאן דְּאָע אוֹ לְבוּשׁ אוֹ מְשַׁךְ אוֹ שַׂק כָּל מָאן דְּיִתְעֲבֵיד עֲבִידְתָּא בְּהוֹן בְּמַיָּא יִתָּעַל וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא וְיִדְכֵּי׃

33 וְכָל מָאן דַּחֲסַף דְּיִפֵּל מִנְּהוֹן לְגַוֵּיהּ כֹּל דִּי בְגַוֵּיהּ יִסְתָּאַב וְיָתֵיהּ תְּתַבְּרוּן׃

34 מִכָּל מֵיכַל דְּמִתְאֲכִל דְּיֵעוֹל עֲלוֹהִי מַיָּא יְהֵי מְסָאַב וְכָל מַשְׁקֵי דְּיִשְׁתְּתֵי בְּכָל מָאן יְהֵי מְסָאַב׃

35 וְכֹל דְּיִפֵּיל מִנְּבִלְתְּהוֹן עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאַב תַּנּוּר וְכִירַיִם יִתַּרְעוּן מְסָאֲבִין אִינּוּן וּמְסָאֲבִין יְהוֹן לְכוֹן׃

36 בְּרַם מַעְיָן וְגוֹב בֵּית כְּנִישׁוּת מַיָּא יְהֵי דְּכֵי וּדְיִקְרַב בִּנְבִלְתְּהוֹן יְהֵי מְסָאַב׃

37 וַאֲרֵי יִפֵּל מִנְּבִלְתְּהוֹן עַל כָּל בַּר זְרַע זֵרוּעַ דְּיִזְדְּרַע דְּכֵי הוּא׃

38 וַאֲרֵי יִתְיְהַבוּן מַיָּא עַל בַּר זַרְעָא וְיִפֵּל מִנְּבִלְתְּהוֹן עֲלוֹהִי מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃

39 וַאֲרֵי יְמוּת מִן בְּעִירָא דְּהִיא לְכוֹן לְמֵיכַל דְּיִקְרַב בִּנְבִלְתַּהּ יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

יא

29 וְזֶה לָכֶם הַטָּמֵא בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר וְהַצָּב לְמִינֵהוּ׃

30 וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְּטָאָה וְהַחֹמֶט וְהַתִּנְשָׁמֶת׃

31 אֵלֶּה הַטְּמֵאִים לָכֶם בְּכָל־הַשָּׁרֶץ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

32 וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל־עָלָיו מֵהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל־כְּלִי־עֵץ אוֹ בֶגֶד אוֹ־עוֹר אוֹ שָׂק כָּל־כְּלִי אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב וְטָהֵר׃

33 וְכָל־כְּלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם אֶל־תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ׃

34 מִכָּל־הָאֹכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו מַיִם יִטְמָא וְכָל־מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל־כְּלִי יִטְמָא׃

35 וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עָלָיו יִטְמָא תַּנּוּר וְכִירַיִם יֻתָּץ טְמֵאִים הֵם וּטְמֵאִים יִהְיוּ לָכֶם׃

36 אַךְ מַעְיָן וּבוֹר מִקְוֵה־מַיִם יִהְיֶה טָהוֹר וְנֹגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא׃

37 וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל־כָּל־זֶרַע זֵרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ טָהוֹר הוּא׃

38 וְכִי יֻתַּן־מַיִם עַל־זֶרַע וְנָפַל מִנִּבְלָתָם עָלָיו טָמֵא הוּא לָכֶם׃

39 וְכִי יָמוּת מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־הִיא לָכֶם לְאָכְלָה הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

ιά.

29. Καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

30. Μυγάλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ ἀσκαλαβώτης, καὶ σαῦρα, καὶ ἀσπάλαξ.

31. Ταῦτα ἀκάθαρτα ἔσται ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

32. Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται, ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου, ἢ ἱματίου ἢ δέρματος, ἢ σάκκου. πᾶν σκεῦος ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδωρ βαφήσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρὸν ἔσται.

33. Καὶ πᾶν ἄγγος ὀστράκινον εἰς ὃ ἂν ἐμπέσῃ ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἂν ἔνδον ᾖ, ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται.

34. Καὶ πᾶν βρῶμα ὃ ἔσθεται εἰς ὃ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται ὑμῖν. καὶ πᾶν ποτὸν ὃ πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσται.

35. Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐμπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται, κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται, ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστι καὶ ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν.

36. Πλὴν πηγῶν ὑδάτων, καὶ λάκκου, καὶ συναγωγῆς ὕδατος, ἔσται καθαρόν. ὁ δὲ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται.

37. Ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον ὃ σπείρεται, καθαρὸν ἔσται.

38. Ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν.

39. Ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν ὃ ἐστιν ὑμῖν φαγεῖν τοῦτο, ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

29. Hæc quoque inter pólluta reputabuntur de his quæ moventur in terra, muſtela & mus & crocodilus, ſingula iuxta genus ſuum.

30. Mygale & chamæleon, & ſtellio, & lacerta, & talpa:

31. Omnia hæc immunda ſunt. Qui tetigerit morticina eorum, immundus erit uſque ad veſperum:

32. Et ſuper quod ceciderit quicquam de morticinis eorum, polluetur tam vas ligneum & veſtimentum, quam pelles & cilicia: & in quocumque fit opus, tingentur aqua, & polluta erũt uſque ad veſperum, & ſic poſtea mundabuntur.

33. Vas autem fictile in quod horum quicquam intrò ceciderit, polluetur, & idcirco frangendum eſt.

34. Omnis cibus quem comedetis, ſi fuſa fuerit ſuper eum aqua, immundus erit: & omne liquens quod bibitur de univerſo vaſe, immundum erit.

35. Et quicquid de morticinis huiuſcemodi ceciderit ſuper illud, immundum erit: ſive clibani, ſive chytropodes, deſtruentur, & immundi erunt.

36. Fontes verò & ciſternæ, & omnis aquarum congregatio munda erit. Qui morticinum eorum tetigerit, polluetur.

37. Si ceciderit ſuper ſemẽtem, non polluet eam.

38. Si autem quiſpiam aqua ſementem perfuderit, & poſtea morticinis tacta fuerit, illico polluetur.

39. Si mortuum fuerit animal quod licet vobis comedere, qui cadaver eius tetigerit, immundus erit uſque ad veſperum.

29. Diſe ſollen euch auch vnrein ſein vnter den Thieren/ die auff erden kriechen: Die Wiſel/ die Mauß/ die Kröte/ ein jeglichs mit ſeiner art.

30. Der Igel/ der Molch/ die Eyder/ der Blindſchleich/ vnd der Maulworff.

31. Die ſind euch vnrein vnter allem das da kreucht/ Wer jhr aaß anrüret/ der wird vnrein ſein/ biß an den abend.

32. Vnd alles worauff ein ſolch todt aaß fellet/ das wird vnrein/ es ſey allerley hültzen gefeß/ oder kleider/ oder fell/ oder ſack/ vnd alles gerethe/ damit man etwas ſchaffet/ ſoll man ins waſſer thun/ vnnd iſt vnrein/ biß auff den abend/ als denn wirds rein.

33. Allerley erden gefeß/ wo ſolcher aaß eines drein fellet/ wird alles vnrein was drinnen iſt/ vnnd ſolts zubrechen.

34. Alle ſpeiſe die man iſſet/ ſo ſolch waſſer drein kommet/ iſt vnrein. Vnnd aller tranck den man trinckt/ in allerley ſolchem gefeß/ iſt vnrein.

35. Vnd alles worauff ein ſolch aaß fellet/ wird vnrein/ es ſey ofen oder keſſel/ ſo ſol mans zubrechen/ denn es iſt vnrein/ vnd ſol euch vnrein ſein.

36. Doch die Brünne vnnd Kolke/ vnd Teiche/ ſind rein. Wer aber jr aaß anrüret iſt vnrein.

37. Vnd ob ein ſolch aaß fiel auff Samen/ den man geſeet hat/ ſo iſt er doch rein.

38. Wenn man aber waſſer vber den Samen göſſe/ vnnd fiele darnach ein ſolch aaß darauff/ ſo würde er euch vnrein.

39. Wenn ein Thier ſtirbt/ das jr eſſen müget/ wer das aaß anrüret/ der iſt vnrein biß an den abend.

29. E fra i reptibili, che s' aggrappano ſopra la terra, queſti à voi ſaranno immondi; cioè, la bellora, il topo, e la bodda ſecondo la ſua ſpetie.

30. Il topo ragno, il camàleonte, la tarantola, e la lucertola, e la talpa.

31. Queſti ſaranno à voi immondi fra tutti i reptibili: chiunque gli toccarà poi che ſaranno morti, ſarà immondo inſino à la ſera.

32. Et ogni coſa, ſopra laquale caſcarà vno di quelli, poi che ſaranno morti, ſarà immonda tanto il vaſo di legno, quando la veſte, ò la pelle, ò il ſacco: ciaſcun vaſo, nel quale ſi ſuol fare l' opera, ſi metterà ne l'acqua, e ſarà immondo inſino à la ſera, e ſarà purgato.

33. Inoltre ogni vaſo di terra, nelquale ſarà caſcato qualcuno di quelli, tutto quello che vi ſarà dentro, ſarà immondo, e lo romperete.

34. Ogni viuanda che ſi mangia, ſopra laquale ſarà ſparſa quell' acqua, ſarà immonda, & ogni beuanda, che ſi beue in ogni vaſo brutto, ſarà immonda.

35. Et ogni coſa, ſopra laquale ſara caſcata qualche coſa de le loro carogne, ſarà immonda: il forno & il focolare immondo, ſaranno ruinati; perche à voi ſaranno immondi.

36. Tuttauolta la fontana ò il pozzo di qualche raccolta d'acque, ſarà netto; ma quel che toccarà le loro carogne, ſarà immondo.

37. Oltra di queſto, ſe qualche coſa de le loro carogne caſcarà ſopra qualche ſemenza da ſeminare, quel che ſi ſeminarà, ſarà netto.

38. Ma quando ſarà ſpanduta de l' acqua ſopra la ſemenza, e qualche coſa de le loro carogne caſcarà ſopra quella, ſarà à voi immonda.

39. E quando ſarà morto qualche animale, che à voi ſia per cibo; colui che toccarà la ſua carogna, ſarà immondo inſino à la ſera.

יא

40 ודייכול מנבלתה יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא ודיטול ית נבלתה יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא:

41 וכל רחשא דרחיש על ארעא שקצא הוא לא יתאכל:

42 כל דמהלך על מעוהי וכל דמהלך על ארבע עד כל סגיאות רגלין לכל רחשא דרחיש על ארעא לא תיכלונון ארי שקצא אנון:

43 לא תשקצון ית נפשתיכון בכל רחשא דרחיש ולא תסתאבון בהון ותסתאבון בהון:

44 ארי אנא יי אלהכון ותתקדשון ותהון קדישין ארי קדיש אנא ולא תסאבון ית נפשתיכון בכל רחשא דרחיש על ארעא:

45 ארי אנא יי דאסיקית יתכון מארעא דמצרים למהוי לכון לאלה ותהון קדישין ארי קדיש אנא:

46 דא אוריתא דבעירא ודעופא ודכל נפשא חיתא דרחשא במיא ולכל נפשא דרחשא על ארעא:

47 לאפרשא בין מסאבא ובין דכיא ובין חיתא דמתאכלא ובין חיתא דלא מתאכלא:

יא

40 והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד־הערב והנשא את־נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד־הערב:

41 וכל־השרץ השרץ על־הארץ שקץ הוא לא יאכל:

42 כל הולך על־גחון וכל הולך על־ארבע עד כל־מרבה רגלים לכל־השרץ השרץ על־הארץ לא תאכלום כי־שקץ הם:

43 אל־תשקצו את־נפשתיכם בכל־השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם:

44 כי־אני יהוה אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את־נפשתיכם בכל־השרץ הרמש על־הארץ:

45 כי אני יהוה המעלה אתכם מארץ מצרים להית לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני:

46 זאת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים ולכל־נפש השרצת על־הארץ:

47 להבדיל בין הטמא ובין הטהר ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל:

ιά.

40. Καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

41. Καὶ πᾶν ἑρπετὸν ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμά ἐστι τοῦτο ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται.

42. Καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τεσσάρων διὰ παντός, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτό, ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἐστι.

43. Καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν τούτοις.

44. Ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἅγιοι ἔσεσθε ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς, τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς.

45. Ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἀνάγων ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν θεός· καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγώ.

46. Οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης ψυχῆς ἑρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς.

47. Διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν καθαρῶν καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀνὰ μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

יב

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 מליל עם בני ישראל למימר אתתא ארי תעדי ותליד דכר ותהי מסאבא שבעא יומין כיומי ריחוק סובתה תהי מסאבא:

יב

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

2 דבר אל־בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא:

ΚΕΦΑΛ. ιβ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς λέγων· γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ καὶ τέκῃ ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται.

CAP. XI.

40. Et qui comederit ex eo quippiam, sive portaverit: lavabit vestimenta sua, & immundus erit usque ad vesperum.

41. Omne quod reptat super terram, abominabile erit, nec assumetur in cibum.

42. Quicquid super pectus quadrupes graditur, & multos habet pedes, sive per humum trahitur, non comedetis, quia abominabile est.

43. Nolite contaminare animas vestras, nec tangatis quicquam eorum, ne immundi sitis.

44. Ego enim sum Dominus Deus vester: sancti estote, quia ego sanctus sum. Ne polluatis animas vestras in omni reptili, quod movetur super terram.

45. Ego enim sum Dominus, qui eduxi vos de Terra Ægypti, ut essem vobis in Deum. Sancti eritis, quia ego sanctus sum.

46. Ista est lex animantium ac volucrum, & omnis animæ viventis quæ movetur in aqua, & reptat in terra.

47. Ut differentias noveritis mundi & immundi, & sciatis quid comedere & quid respuere debeatis.

CAP. XII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere filiis Israël, & dices ad eos: Mulier si suscepto semine pepererit masculum, immunda erit septem diebus, iuxta dies separationis menstruæ.

Das XI. Capitel.

40. Wer von solchem Aaß isset/ der sol sein Kleidt waschen/ vnnd wirdt vnrein sein biß an den Abendt. Also wer auch tregt ein solch Aaß/ sol sein Kleidt waschen/ vnnd wird vnrein sein biß an den Abendt.

41. Was auff Erden schleicht/ das sol euch eine schew sein/ vnd man sols nicht essen.

42. Vnd alles was auff dem Bauch kreucht/ vnnd alles was auff vier oder mehr füssen gehet/ vnter allem das auff Erden schleichet/ solt jhr nicht essen/ Denn es sol euch eine schew sein.

43. Macht ewre Seelen nicht zum schewsal/ vnnd verunreinigt euch nicht an jhnen/ daß jhr euch besudelt.

44. Denn ich bin der HERR ewer Gott/ Darumb solt jhr euch Heiligen/ daß jr Heilig seydt/ denn ich bin Heilig. Vnnd solt nicht ewer Seelen verunreinigen an jrgendt einem kriechenden Thier/ das auff erden schleicht.

45. Denn ich bin der HERR/ der euch auß Egyptenlandt geführet hat/ daß ich ewer Gott sey/ Darumb solt jr Heilig sein/ denn ich bin Heilig.

46. Diß ist das Gesetz von den Thieren vnd Vögeln/ vnd allerley kriechenden Thieren im Wasser/ vnnd allerley Thieren die auff Erden schleichen.

47. Daß jhr vnterscheiden köndet/ was vnrein vnnd rein ist/ vnnd welchs Thier mann essen/ vnnd welchs mann nicht essen sol.

Das XII. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Rede mit den Kindern Israel/ vnd sprich: Wenn ein Weib besamet wird/ vnd gebirt ein Knäblein/ so sol sie sieben tage vnrein sein/ so lange sie jre Kranckheit leidet.

CAP. XI.

40. E colui che mangiarà de la sua carogna, lauarà i suoi vestimenti, e sarà immondo insino à la sera: colui ancora che hauerà portato fuora il corpo morto di quella, lauarà i suoi vestimenti, e sarà immondo insino à la sera.

41. Et ogni reptibile che s'aggrappa sopra la terra, è abominatione, e non se ne mangiarà.

42. Ogni cosa che camina sopra il petto, e tutto quel che và sopra quattro piedi, ò piu fra tutti gli animali reptibili che s'aggrappano sopra la terra, voi non ne mangiarete; percioche sono abominatione.

43. Non contaminarete le vostre persone in ogni reptibile, che s'aggrappa; ne vi macchiarete in essi, ne vi renderete immondi per quelli.

44. Imperoche io sono Iehouà Dio vostro: vi santificarete dunque, e sarete santi, percioche io sono santo: e non imbrattarete le vostre persone con qualche reptibile che s'aggrappa sopra la terra.

45. Imperoche io sono Iehoua che v'ho cauati de la terra d'Egitto, per essere à voi in Dio, e perche voi siate santi, conciosia che io sono santo.

46. Questa è la Legge de gli animali terrestri, e volatili, e di tutti gli animali che viueno e si muoueno nel'acqua, e tutti gli animali che s'aggrappano sopra la terra.

47. Per distinguere fra l'immondo & il netto, e fra le bestie che si possono mangiare, e le bestie che non si possono mangiare.

CAP. XII.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, La donna, se poi che hauerà riceuuto il seme concepirà, e partorirà vn figliuolo maschio, sarà immonda per sette giorni: secondo il tempo che suole hauere le sue purgationi, sarà immonda.

יב

3 וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה יִתְגְּזַר בְּשַׂר עָרְלְתֵיהּ׃

4 וּתְלָתִין וּתְלָתָא יוֹמִין תְּתֵיב בִּדְמָא דְכֵי בְּכָל קֻדְשָׁא לָא תִקְרַב וּלְמַקְדְּשָׁא לָא תֵעוֹל עַד מִשְׁלַם יוֹמֵי דְכוּתַהּ׃

5 וְאִם נֻקְבָּא תְלִיד וּתְהֵי מְסָאֲבָא אַרְבְּעַת עֲשַׂר יוֹמִין כְּרִיחוּקַהּ וְשִׁתִּין וְשִׁתָּא יוֹמִין תְּתֵיב עַל דַּם דְּכוּ׃

6 וּבְמִשְׁלַם יוֹמֵי דְכוּתַהּ לִבְרָא אוֹ לִבְרַתָּא תַּיְתֵי אִמַּר בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא וּבַר יוֹנָה אוֹ שַׁפְנִינָא לְחַטָּאתָא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לְוָת כַּהֲנָא׃

7 וִיקָרְבִנֵּיהּ קֳדָם יְיָ וִיכַפַּר עֲלַהּ וְתִדְכֵּי מִסּוֹאֲבַת דְּמַהָא דָא אוֹרָיְתָא דְּיָלְדְתָא לִדְכַר אוֹ לְנֻקְבָּא׃

8 וְאִם לָא תַשְׁכַּח יְדַהּ כְּמִיסַת אִימְּרָא וְתִסַּב תְּרֵין שַׁפְנִינִין אוֹ תְּרֵין בְּנֵי יוֹנָה חַד לַעֲלָתָא וְחַד לְחַטָּאתָא וִיכַפַּר עֲלַהּ כַּהֲנָא וְתִדְכֵּי׃

יג

1 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃

2 אֱנָשׁ אֲרֵי יְהֵי בִמְשַׁךְ בִּסְרֵיהּ עַמְקָא אוֹ עַדְיָא אוֹ בַהֲרָא וִיהֵי בִמְשַׁךְ בִּסְרֵיהּ לְמַכְתַּשׁ סְגִירוּ וְיִתֵּתֵי לְוָת אַהֲרֹן כַּהֲנָא אוֹ לְוָת חַד מִבְּנוֹהִי כַּהֲנַיָּא׃

3 וְיִחְזֵי כַהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא בִּמְשַׁךְ בִּסְרָא וּשְׂעָרָא בְמַכְתָּשָׁא אִתְהֲפֵךְ לְמִחְוַר וּמִחְזֵי מַכְתָּשָׁא עָמִיק מִמְּשַׁךְ בִּסְרֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא וְיִחְזִינֵּיהּ כַּהֲנָא וִיסָאֵיב יָתֵיהּ׃

יב

3 וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃

4 וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃

5 וְאִם־נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהֳרָה׃

6 וּבִמְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃

7 וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃

8 וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃

יג

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵּאמֹר׃

2 אָדָם כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃

3 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃

η΄.

3. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.

4. Καὶ τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι καθαρισμοῦ αὐτῆς. παντὸς ἁγίου οὐχ ἅψεται, καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς.

5. Ἐὰν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δὶς ἑπτὰ ἡμέρας κατὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, καὶ ἑξήκοντα ἡμέρας καὶ ἓξ καθήσεται ἐν αἵματι καθαρῷ αὐτῆς.

6. Καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς, ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρί, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, πρὸς τὸν ἱερέα.

7. Καὶ προσοίσει αὐτὸν ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς. οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ.

8. Ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται.

ΚΕΦΑΛ. ιγ΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων.

2. Ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας, ἢ τηλαυγής, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἁφὴ λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων.

3. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θρὶξ ἐν τῇ ἁφῇ μεταβάλλῃ λευκή, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, ἁφὴ λέπρας ἐστί, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς καὶ μιανεῖ αὐτόν.

CAP. XII.

3. Et die octavo circuncidetur infantulus.

4. Ipsa verò triginta tribus diebus manebit in sanguine purificationis suæ: Omne sanctum non tanget, nec ingredietur in sanctuarium, donec impleantur dies purificationis suæ.

5. Sin autem fœminam pepererit, immunda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum fluxus menstrui, & sexaginta sex diebus manebit in sanguine purificationis suæ.

6. Cumque expleti fuerint dies purificationis suæ, pro filio, sive pro filia, deferet agnum anniculum in holocaustum, & pullum columbæ sive turturem pro peccato, ad ostium tabernaculi testimonii, & tradet sacerdoti.

7. Qui offeret illa coram Domino, & orabit pro ea, & sic mundabitur à profluvio sanguinis sui. ista est lex parientis masculum aut fœminam.

8. Quod si non invenerit manus eius, nec potuerit offerre agnum, sumet duos turtures vel duos pullos columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccato. orabitque pro ea sacerdos, & sic mundabitur.

CAP. XIII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen & Aaron, dicēs.

2. Homo in cuius cute & carne ortus fuerit diversus color sive pustula, aut quasi lucens quippiam, id est plaga lepræ, adducetur ad Aaron sacerdotē, vel ad unum quemlibet filiorum eius.

3. Qui cum viderit lepram in cute, & pilos in albū mutatos colorem, ipsamq; speciem lepræ humiliorem cute & carne reliqua, plaga lepræ est, & ad arbitrium eius separabitur.

Das XII. Capitel.

3. Vnd am achten tage sol mann das Fleisch seiner Vorhaut beschneiden.

4. Vnnd sie sol daheim bleiben drey vnnd dreissig tag / im blut jhrer reinigung / Kein Heiligs sol sie anrüren / vnd zum Heiligthumb sol sie nicht kommen / biß daß die tage jhrer reinigung auß sindt.

5. Gebirt sie aber ein Mägdlein / so sol sie zwo Wochen vnrein sein / so lange sie jhre kranckheit leidet / vnd sol sechs vnd sechtzig tage daheim bleiben in dem blut jhrer reinigung.

6. Vnd wenn die tage jhrer reinigung auß sindt für den Sohn oder für die Tochter / sol sie ein järig Lamb bringen zum Brandopffer / vnnd eine junge Taube / oder Torteltauben zum Sündopffer / dem Priester für die Thür der Hütten des Stiffts.

7. Der sol es Opffern für dem HERRN / vnd sie versönen / so wird sie rein von jhrem blutgang. Das ist das Gesetz für die / so ein Knäblin oder Mägdlein gebirt.

8. Vermag aber jhre handt nicht ein Schaf / so neme sie zwo Turteltauben / oder zwo junge Tauben / eine zum Brandopffer / die ander zum Sündopffer / so sol sie der Priester versöhnen / daß sie rein werde.

Das XIII. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose vnd Aaron / vnd sprach:

2. Wenn einem Menschen an der haut seines fleischs etwas aufferet / oder schebicht / oder eiterweiß wird / als wolt ein Aussatz werden / an der haut seines fleisches / sol man jhn zum Priester Aaron führen / oder zu seiner Söhne einem vnter den Priestern.

3. Vnnd wenn der Priester das mal an der haut des fleisches sihet / daß die haar inn weiß verwandelt sindt / vnnd das ansehen an dem ort tieffer ist / denn die ander haut seines fleischs / so ists gewiß der Außsatz / Darumb sol jn der Priester beschen / vnd für vnrein vrtheilen.

CAP. XII.

3. *E ne l'ottauo giorno, si circoncidera la carne del preputio del fanciullo.*

4. *Et ella starà trentatre giorni nel sangue de la sua purificatione: non toccarà cosa alcuna santa, e non andarà al santuario, per fin che non siano compiti i giorni de la sua purificatione.*

5. *Ma se hauerà partorita vna figliuola, sarà immonda per due settimane secondo il corso del suo flusso: e starà in casa per sessanta e sei giorni nel sangue de la sua purificatione.*

6. *E quando saranno finiti i giorni de la sua purificatione pel figliuolo, ò per la figliuola, portarà al Sacerdote vn agnello d'vn anno per l'holocausto, & vn pippione ò vna tortora in oblatione pel peccato à la porta del tabernacolo de la congregatione.*

7. *Et ei l'offerirà dinanzi al Signore, e la riconciliarà, e sarà mondata dal flusso del suo sangue. Questa è la Legge de la donna che partorisce il maschio ò la femina.*

8. *Ma se non hauerà potuto offerire vn'agnello, pigliarà due tortore, à due pippioni, vno per holocausto, e l'altro oblatione pel peccato: & il sacerdote la riconciliarà, e sarà monda.*

CAP. XIII.

1. *Dapoi il Signore parlò à Moise & ad Aharon, dicendo.*

2. *Quando ne la pelle de la carne de l'huomo sarà enfiagione, ò rogna, ò macchia bianca, e sarà sopra la pelle de la sua carne come piaga di lebbra: allhora sarà menato ad Aharon Sacerdote, ouero à vno de suoi figliuoli sacerdoti.*

3. *Et il Sacerdote guardarà la piaga ne la pelle de la carne, se il pelo de la piaga sarà conuertito in biancore, e la piaga apparirà piu profonda de la pelle de la carne sua; è piaga di lebbra: e cosi il Sacerdote la considerarà, e giudicarà quello contaminato.*

יג

4 וְאִם בַּהֲרָא חִוָּרָא הִיא בִּמְשַׁךְ בִּסְרֵיהּ וַעֲמִיק לֵית מֶחֱזָהָא מִן מַשְׁכָּא וְשַׂעְרָהּ לָא אִתְהֲפֵךְ לְמִחְוַר וְיַסְגַּר כַּהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא שִׁבְעָא יוֹמִין׃

5 וְיִחְזְוִנֵּיהּ כַּהֲנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְהָא מַכְתָּשָׁא קָם כַּד הֲוָה לָא אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בְּמַשְׁכָּא וְיַסְגְּרִנֵּיהּ כַּהֲנָא שִׁבְעָא יוֹמִין תִּנְיָנוּת׃

6 וְיִחְזֵי כַּהֲנָא יָתֵיהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תִּנְיָנוּת וְהָא עָמָא מַכְתָּשָׁא וְלָא אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בְּמַשְׁכָּא וִידַכֵּינֵּיהּ כַּהֲנָא עֲדִיתָא הִיא וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִדְכֵּי׃

7 וְאִם אוֹסָפָא תוֹסֵיף עֲדִיתָא בְּמַשְׁכָּא בָּתַר דְּאִתַּחְזֵי לְכַהֲנָא לְדַכָּיוּתֵיהּ וְיִתַּחְזֵי תִּנְיָנוּת לְכַהֲנָא׃

8 וְיִחְזֵי כַּהֲנָא וְהָא אוֹסֵיפַת עֲדִיתָא בְּמַשְׁכָּא וִיסָאֵיבִנֵּיהּ כַּהֲנָא סְגִירוּתָא הוּא׃

9 מַכְתָּשׁ סְגִירוּ אֲרֵי תְהֵי בֶּאֱנָשָׁא וְיִתֵּיתֵי לְוָת כַּהֲנָא׃

10 וְיִחְזֵי כַּהֲנָא וְהָא עֲמִיק חִוָּרָא בְּמַשְׁכָּא וְהִיא הֲפַכַת שַׂעֲרָא לְמִחְוַר וְרוֹשֶׁם בִּסְרָא חַיָּא בַּעֲמִיקְתָּא׃

11 סְגִירוּת עַתִּיקָא הִיא בִּמְשַׁךְ בִּסְרֵיהּ וִיסָאֵיבִנֵּיהּ כַּהֲנָא לָא יַסְגְּרִנֵּיהּ אֲרֵי מְסָאַב הוּא׃

12 וְאִם מִסְגָּא תִסְגֵּי סְגִירוּתָא בְּמַשְׁכָּא וְתַחֲפֵי סְגִירוּתָא יָת כָּל מְשַׁךְ מַכְתָּשָׁא מֵרֵישֵׁיהּ וְעַד רַגְלוֹהִי לְכָל חֵיזוּ עֵינֵי כַהֲנָא׃

יג

4 וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃

5 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃

6 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה כֵּהָה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן מִסְפַּחַת הִוא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר׃

7 וְאִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן לְטָהֳרָתוֹ וְנִרְאָה שֵׁנִית אֶל־הַכֹּהֵן׃

8 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן צָרַעַת הִוא׃

9 נֶגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃

10 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־לְבָנָה בָּעוֹר וְהִיא הָפְכָה שֵׂעָר לָבָן וּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בַּשְׂאֵת׃

11 צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא הוּא׃

12 וְאִם־פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת בָּעוֹר וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֵת כָּל־עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־רַגְלָיו לְכָל־מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן׃

ιγ'.

4. Ἐὰν δὲ καὶ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ᾖ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλε λευκὴν, αὐτὴ δέ ἐστιν ἀμαυρὰ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἑπτὰ ἡμέρας.

5. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφὴ μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον.

6. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτὸν, τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ ἡ ἀφὴ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, σημασία γάρ ἐστι· καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται.

7. Ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα, τοῦ καθαρίσαι αὐτὸν, καὶ ὀφθήσεται τὸ δεύτερον τῷ ἱερεῖ.

8. Καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καὶ ἰδοὺ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, λέπρα ἐστί.

9. Καὶ ἀφὴ λέπρας ἐὰν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα.

10. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλε τρίχα λευκὴν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρκὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ.

11. Λέπρα παλαιουμένη ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν.

12. Ἐὰν δὲ ἐξανθοῦσα ἐξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τῆς ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν αὐτοῦ, καθ' ὅλην τὴν ὅρασιν τοῦ ἱερέως.

CAP. XIII.

4. Sin autem lucens candor fuerit in cute, nec humilior carne reliqua, & pili coloris pristini, recludet eum sacerdos septem diebus.

5. Et considerabit die septimo: & siquidem lepra ultrà non creverit, nec transierit in cute priores terminos, rursum recludet eum septem diebus aliis.

6. Et die septimo contemplabitur: si obscurior fuerit lepra, & non creverit in cute, mundabit eum, quia scabies est: lavabitq; homo vestimenta sua, & mundus erit.

7. Quòd si postquam à sacerdote visus est, & redditus munditiæ, iterum lepra creverit: adducetur ad eum.

8. Et immunditiæ condemnabitur.

9 Plaga lepræ si fuerit in homine, adducetur ad sacerdotem,

10. Et videbit eum. Cumq; color albus in cute fuerit, & capillorum mutaverit aspectum, ipsa quoque caro viva apparuerit:

11. Lepra vetustissima iudicabitur, atque inolita cuti. Contaminabit itaque eum sacerdos, & non recludet, quia perspicuæ immunditiæ est,

12. Sin autem effloruerit discurrens lepra in cute, & operuerit omnem carnem à capite usque ad pedes, quicquid sub aspectum oculorum cadit.

Das XIII. Capitel.

4. Wenn aber etwas eiterweiß ist an der haut seines fleisches/ vnd doch das ansehen nicht tieffer denn die ander haut des fleisches/ vnnd die haar nicht inn weiß verwandelt sindt/ so sol der Priester denselben verschliessen sieben tage.

5. Vnnd am siebenden tag besehen. Ists daß das mal bleibt/ wie ers vor gesehen hat/ vnd hat nicht weiter gefressen an der haut/ so sol jhn der Priester abermal sieben tag verschliessen.

6. Vnd wenn er jhn zum andern mal am siebenden tag besihet/ vnnd findet/ daß das mal verschwunden ist/ vnnd nicht weiter gefressen hat an der haut/ so sol er jhn rein vrtheilen/ denn es ist grind/ vnd er sol seine Kleider waschen/ so ist er rein.

7. Wenn aber der grind weiter frisst in der haut/ nach dem er vom Priester besehen vnnd rein gesprochen ist/ vnnd wird nun zum andern mal vom Priester besehen.

8. Wenn denn da der Priester sihet/ daß der grindt weiter gefressen hat inn der haut/ sol er jhn vnrein vrtheilen/ denn es ist gewiß aussatz.

9. Wenn ein mal des außsatzs am Menschen sein wird/ den sol mann zum Priester bringen.

10. Wenn derselb sihet vnd findet/ daß weiß auffgefahren ist an der haut/ vnd die haar weiß verwandelt/ vnnd roh fleisch im geschwür ist.

11. So ists gewiß ein alter aussatz in der haut seines fleischs. Darumb sol jhn der Priester vnrein vrtheilen/ vnnd nicht verschliessen/ denn er ist schon vnrein.

12. Wenn aber der außsatz blühet inn der haut/ vnnd bedeckt die gantze haut/ von dem haupt an biß auff die füsse/ alles was dem Priester für augen sein mag.

CAP. XIII.

4. *Ma se sarà la macchia bianca ne la pelle de la sua carne, e non apparirà piu profonda de la sua pelle, ne il suo pelo sarà conuertito in biancore, allhora il sacerdote lo rinchiuderà per sette giorni.*

5. *Dapoi il Sacerdote nel settimo giorno lo considerarà e se la piaga apparirà dinanzi à i suoi occhii, e non crescerà ne la pelle, il Sacerdote lo rinchiuderà la seconda volta per sette giorni.*

6. *Allhora il Sacerdote lo considerarà dopo sette altri giorni; e se la piaga sarà vn poco nera, nè crescerà ne la pelle, allhora il Sacerdote lo dichiararà puro, percioche è rogna: e lauarà i suoi vestimenti, e sarà mondo.*

7. *Ma se la rogna andarà crescendo ne la pelle, poi che sarà stato mostrato al sacerdote ne la sua purificatione, sarà monstrato la seconda volta al sacerdote.*

8. *E cosi il sacerdote considerarà; e se quella rogna crescerà ne la pelle, il sacerdote lo dichiarerà immondo, percioche è lebbra.*

9. *Quando sarà piaga di lebbra in qualche huomo, sara menato al sacerdote:*

10. *Il sacerdote considerara; e se l'enfiagione sara bianca ne la pelle, e conuertira il pelo in biancore, e sara carne viua ne l'enfagione.*

11. *La lebbra è inuecchiata ne la pelle de la carne di colui; per ilche il sacerdote lo dichiarera immondo, e non lo rinchiudera, perche è immondo.*

12. *Ma se germogliara la lebbra ne la pelle, e la piaga de la lebbra coprira tutta la pelle dal suo capo insino a i suoi piedi secondo ogni riguardo de gli occhii del sacerdote:*

יג

13 ויחזי כהנא והא חפת סגירותא ית כל בשריה וידכי ית מכתשא כליה אתהפך למחור דכי הוא:

14 וביומא דאתחזי ביה בשרא חייא יהי מסאב:

15 ויחזי כהנא ית בשרא חייא ויסאיביניה בשרא חייא מסאב הוא סגירותא הוא:

16 או ארי יתוב בשרא חייא ויתהפך למחור וייתי לות כהנא:

17 ויחזיניה כהנא והא אתהפך מכתשא למחור וידכי כהנא ית מכתשא דכי הוא:

18 ואינש ארי יהי ביה במשכיה שחנא ויתסי:

19 ויהי באתר שחנא עמקא חורא או בהרא חורא סמקא ויתחזי לכהנא:

20 ויחזי כהנא והא מחזהא מכיך מן משכא ושערה אתהפך למחור ויסאיביניה כהנא מכתש סגירותא הוא בשחנא סגיאת:

21 ואם יחזינה כהנא והא לית בה שער חוור ומכיכא ליתהא מן משכא והיא עמיא ויסגריניה כהנא שבעא יומין:

22 ואם אוספא תוסף במשכא ויסאיב כהנא יתיה מכתשא הוא:

23 ואם באתרהא קמת בהרתא לא אוסיפת רושם שחנא הוא וידכיניה כהנא:

24 או אנש ארי יהי במשכיה כואה דנור ותהי רושם כואה בהרא חורא סמקא או חורא:

יג

13 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטִהַר אֶת־הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ לָבָן טָהוֹר הוּא׃

14 וּבְיוֹם הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא׃

15 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַבָּשָׂר הַחַי וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר הַחַי טָמֵא הוּא צָרַעַת הוּא׃

16 אוֹ כִי־יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן וּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃

17 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא׃

18 וּבָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בוֹ־בְעֹרוֹ שְׁחִין וְנִרְפָּא׃

19 וְהָיָה בִּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדָּמֶת וְנִרְאָה אֶל־הַכֹּהֵן׃

20 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֶהָ שָׁפָל מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָהּ הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע־צָרַעַת הִוא בַּשְּׁחִין פָּרָחָה׃

21 וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִוא כֵהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃

22 וְאִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע הִוא׃

23 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא פָשָׂתָה צָרֶבֶת הַשְּׁחִין הִוא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן׃

24 אוֹ בָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בְעֹרוֹ מִכְוַת־אֵשׁ וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת אוֹ לְבָנָה׃

ιγ'.

13. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ὅτι πᾶν μετέβαλε λευκὸν, καθαρόν ἐστι.

14. Καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇ ἐν αὐτῷ χρὼς ζῶν, μιανθήσεται.

15. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸν χρῶτα τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ αὐτόν. ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς, ἀκάθαρτός ἐστι, λέπρα ἐστίν.

16. Ἐὰν δὲ ἀποκαταστῇ ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς, καὶ μεταβάλῃ λευκὸν, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα.

17. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἁφὴ εἰς τὸ λευκὸν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν, καθαρός ἐστι.

18. Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ ἕλκος, καὶ ὑγιασθῇ,

19. Καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἕλκους οὐλὴ λευκὴ, ἢ τηλαυγὴς, λευκαίνουσα ἢ πυρρίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἱερεῖ.

20. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις ταπεινοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκὴν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστὶν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν.

21. Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ θρὶξ λευκὴ, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς, καὶ αὐτὴ ᾖ ἀμαυρὰ, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας.

22. Ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστὶν, (ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν.)

23. Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν αὐτοῦ μείνῃ τὸ τηλαύγημα, καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἕλκους ἐστὶ, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς.

24. Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ κατάκαυμα πυρὸς, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ἀσθενὲς τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύματος αὐγάζον τηλαυγὲς λευκὸν, ἢ πυρρίζον, ἢ ἔκλευκον.

CAP. XIII.

13. Conſiderabit eum ſacerdos, & teneri lepra mundiſſima iudicabit: eo quòd omnis in candorem verſa ſit, & idcirco homo mundus erit.

14. Quando verò caro vivens in eo apparuerit.

15. Tunc ſacerdotis iudicio polluetur, & inter immundos reputabitur. caro enim viva ſi lepra aſpergitur, immunda eſt.

16. Quòd ſi rurſum verſa fuerit in alborem, & totum hominem operuerit.

17. Conſiderabit eum ſacerdos, & mundum eſſe decernet.

18. Caro autem & cutis in qua hulcus natum eſt, & ſanatum.

19. Et in loco hulceris cicatrix alba apparuerit, ſive ſubrufa, adducetur homo ad ſacerdotem:

20. Qui cum viderit locum lepræ humiliorem carne reliqua, & pilos verſos in candorem, contaminabit eum: plaga enim lepræ orta eſt in hulcere.

21. Quòd ſi pilus, coloris eſt priſtini, & cicatrix ſubobſcura, & vicina carne non eſt humilior, recludet eum ſeptem diebus.

22. Et ſi quidem creverit, adiudicabit eum lepræ.

23. Sin autem ſteterit in loco ſuo, hulceris eſt cicatrix, & homo mundus erit.

24. Caro autem & cutis quã ignis exuſſerit, & ſanata albam ſive rufam habuerit cicatricem,

Das XIII. Capitel.

13. Wenn denn der Prieſter beſihet vnd findet/daß der Außſatz das gantze fleiſch bedeckt hat / ſo ſol er denſelben rein vrtheilen/dieweil es alles an jm in weiß verwandelt iſt/denn er iſt rein.

14. Iſt aber roh fleiſch da/des tages wenn er beſehen wird / ſo iſt er vnrein.

15. Vnnd wenn der Prieſter das roh fleiſch beſihet / ſoll er jhn vnrein vrtheilen/ denn er iſt vnrein/vnd es iſt gewiß außſatz.

16. Verkehret ſich aber das roh fleiſch wider / vnd verwandelt ſich in weiß/ſo ſol er zum Prieſter kommen.

17. Vnnd wenn der Prieſter beſihet / vnnd findet / daß das mal iſt inn weis verwandelt / ſoll er jhn rein vrtheilen/ denn er iſt rein.

18. Wenn in jemands fleiſch an der haut eine drüß wird/vnd wieder heilet.

19. Darnach an demſelben ort etwas weiß aufferet / oder rötlicht eiterweiß wird/ſol er vom Prieſter beſehen werden.

20. Wenn den der Prieſter ſihet/ daß das anſehen tieffer iſt / denn die ander haut/ vnnd das haar inn weiß verwandelt / ſo ſoll er jhn vnrein vrtheilen denn es iſt gewiß ein Außſatzmal auß der drüß worden.

21. Sihet aber der Prieſter/vnd findet/daß die haar nicht weiß ſind/vnnd iſt nicht tieffer denn die ander haut/vnd iſt verſchwunden/ſo ſol er jn ſieben tage verſchlieſſen.

22. Friſſet es weiter in der haut/ſo ſol er jn vnrein vrtheilen/denn es iſt gewiß ein Außſatzmal.

23. Bleibet aber das eiterweiß alſo ſtehen / vnnd friſſet nicht weiter/ſo iſts die narbe von der drüß/vnd der Prieſter ſol jn rein vrtheilen.

24. Wenn ſich jemands an der haut am feuer brennet/vnd das Brandmal rötlicht oder weiß iſt.

CAP. XIII.

13. Allhora il ſacerdote conſiderarà; e ſe la lebbra hauerà coperta tutta la ſua carne, egli giudicarà la piaga eſſer netta; perche s'è conuertita tutta in biancore, e per queſto è monda.

14. Ma nel giorno che ſi ſarà veduta in eſſa la carne viua, ſarà immonda.

15. Et il ſacerdote conſiderarà quella carne viua, e la dichiararà immonda: perche la carne viua è immonda & è lebbra.

16. O quando ſarà ritornata la carne viua, e ſarà conuertita in biancore, allhora andarà al ſacerdote.

17. Et il ſacerdote conſiderarà; e ſe la piaga ſarà conuertita in biancore, il ſacerdote dichiararà monda quella piaga, perche è monda.

18. Ma quando ſarà vno vlcere ne la pelle de la ſua carne, e ſarà ſanato:

19. E nel luogo de l'vlcere vi ſarà reſtato vn tumor bianco, ò vna macchia bianca roſſeggiante, ſarà moſtrato al ſacerdote.

20. Allhora il ſacerdote conſiderarà: e ſe la ſua apparenza ſarà piu baſſa de la pelle, e'l ſuo pelo ſarà conuertito in biancore, il ſacerdote lo dichiararà immondo; perche è piaga di lebbra, che ha pululato ne l'vlcere.

21. Ma ſe il ſacerdote l'hauerà conſiderata, e non ſarà pelo bianco in eſſa, ne ſarà piu caua de la pelle, ma ſarà vn poco oſcura: allhora il ſacerdote rinchiuderà colui per ſette giorni.

22. E ſe creſcendo, creſcerà per la pelle, il ſacerdote la dichiararà immonda; perche è piaga di lebbra;

23. Ma ſe quiui ſarà quella macchia bianca, e non creſcerà; è aduſtione di vlcere, & il ſacerdote la dichiararà monda.

24. Ouero quando ne la pelle de la ſua carne ſarà ſcottatura di fuoco, e ſarà ne la cicatrice de la ſcottatura la macchia bianca, roſſetta, ò pallida.

יג

25 וְיֶחֱזֵי יָתַהּ כָּהֲנָא וְהָא אִתְהֲפַךְ שַׂעְרָא לְמִחְוַר בְּבַהַרְתָּא וּמֶחֱזָהָא עֲמִיק מִן מַשְׁכָּא סְגִירוּתָא הִיא בִּכְוָאָה סְגִיאַת וִיסָאֵיב יָתֵיהּ כָּהֲנָא מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא׃

26 וְאִם יֶחֱזִינַּהּ כָּהֲנָא וְהָא לֵית בְּבַהַרְתָּא שְׂעַר חִוָּר וּמַכִּיכָא לֵיתַהָא מִן מַשְׁכָּא וְהִיא עַמְיָא וְיַסְגְּרִינֵּיהּ כָּהֲנָא שִׁבְעָא יוֹמִין׃

27 וְיֶחֱזִינֵּיהּ כָּהֲנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה אִם אוֹסָפָא תוֹסִיף בְּמַשְׁכָּא וִיסָאֵיב כָּהֲנָא יָתֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא׃

28 וְאִם בְּאַתְרַהָא קָמַת בַּהַרְתָּא לָא אוֹסִיפַת בְּמַשְׁכָּא וְהִיא עַמְיָא עוֹמֶק כְּוָאָה הִיא וִידַכֵּינֵּיהּ כָּהֲנָא אֲרֵי רוֹשֶׁם כְּוָאָה הוּא׃

29 וּגְבַר אוֹ אִתְּתָא אֲרֵי יְהֵי בֵיהּ מַכְתָּשָׁא בְּרֵישׁ אוֹ בִדְקַן׃

30 וְיֶחֱזֵי כָהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא וְהָא מֶחֱזוֹהִי עֲמִיק מִן מַשְׁכָּא וּבֵיהּ שְׂעַר סוּמָּק דַּעְדָּק וִיסָאֵיב יָתֵיהּ כָּהֲנָא נִתְקָא הוּא סְגִירוּת רֵישָׁא אוֹ דִקְנָא הוּא׃

31 וַאֲרֵי יֶחֱזֵי כָּהֲנָא יָת מַכְתַּשׁ נִתְקָא וְהָא לֵית מֶחֱזוֹהִי עֲמִיק מִן מַשְׁכָּא וּשְׂעַר אוּכָּם לֵית בֵּיהּ וְיַסְגַּר כָּהֲנָא יָת מַכְתַּשׁ נִתְקָא שִׁבְעָא יוֹמִין׃

32 וְיֶחֱזֵי כָהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְהָא לָא אוֹסִיף נִתְקָא וְלָא הֲוָא בֵיהּ שְׂעַר סוּמָּק וּמֶחֱזֵי נִתְקָא לֵית עֲמִיק מִן מַשְׁכָּא׃

33 וִיגַלַּח סַחְרָנֵי נִתְקָא וּדְעִם נִתְקָא לָא יְגַלַּח וְיַסְגַּר כָּהֲנָא יָת נִתְקָא שִׁבְעָא יוֹמִין תִּנְיָנוּת׃

יג

25 וְרָאָה אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר לָבָן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן־הָעוֹר צָרַעַת הִוא בַּמִּכְוָה פָּרָחָה וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת הִוא׃

26 וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בַּבַּהֶרֶת שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִוא כֵהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃

27 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע צָרַעַת הִוא׃

28 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא־פָשְׂתָה בָעוֹר וְהִוא כֵהָה שְׂאֵת הַמִּכְוָה הִוא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן כִּי־צָרֶבֶת הַמִּכְוָה הִוא׃

29 וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בוֹ נָגַע בְּרֹאשׁ אוֹ בְזָקָן׃

30 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וּבוֹ שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶתֶק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן הוּא׃

31 וְכִי־יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין־מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים׃

32 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק וְלֹא־הָיָה בוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה הַנֶּתֶק אֵין עָמֹק מִן־הָעוֹר׃

33 וְהִתְגַּלָּח וְאֶת־הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃

ιγ´.

25. Καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μεταβέβληκε θρὶξ λευκὴ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστὶν, ἐν τῷ κατακαύματι ἐξήνθησε, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστίν.

26. Ἐὰν δὲ ἴδῃ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐγάζοντι θρὶξ λευκὴ, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρματος, αὐτὸ δὲ ἀμαυρὸν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας.

27. Καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστιν, (ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν.)

28. Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον, καὶ μὴ διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ ἀμαυρὰ ᾖ, οὐλὴ τοῦ κατακαύματός ἐστι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ὁ γὰρ χαρακτὴρ τοῦ κατακαύματός ἐστι.

29. Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ, ᾧ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς ἁφὴ λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ, ἢ ἐν τῷ πώγωνι.

30. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν. καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς κοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρὶξ ξανθίζουσα λεπτή. καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. θραῦσμά ἐστι. λέπρα τῆς κεφαλῆς, ἢ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστι.

31. Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος, καὶ ἰδοὺ οὐχ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν θραύσματος ἑπτὰ ἡμέρας.

32. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος.

33. Καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ ξυρηθήσεται· καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον.

CAP. XIII.

25. Considerabit eam sacerdos, & ecce versa est in albo-rem, & locus eius reliqua cute est humilior: contaminabit eum, quia plaga lepræ in cicatrice orta est.

26. Quòd si pilorum color non fuerit immutatus, nec humilior plaga carne reliqua, & ipsa lepræ species fuerit subobscura, recludet eum septem diebus.

27. Et die septimo contemplabitur, si creverit in cute lepra, contaminabit eum.

28. Sin autem in loco suo candor steterit non satis clarus, plaga combustionis est, & idcirco mundabitur, quia cicatrix est combusturæ.

29. Vir sive mulier in cuius capite vel barba germinaverit lepra.

30. Videbit eos sacerdos, & siquidem humilior fuerit locus carne reliqua, & capillus flavus solitoque subtilior: cōtaminabit eos, quia lepra capitis ac barbæ est.

31. Sin autem viderit locum maculæ æqualem vicinæ carni, & capillum nigrum: recludet eum septem diebus.

32. Et die septimo intuebitur. Si non creverit macula, & capillus sui coloris est, & locus plagæ carni reliquæ æqualis:

33. Radetur homo absque loco maculæ, & includetur septem diebus aliis.

Das XIII. Capitel.

25. Vnd der Priester jhn besihet/vnd findet das haar inn weiß verwandelt/ an dem brandmal/vnnd das ansehen tieffer denn die ander haut/so ists gewiß Außsatz auß dem Brandmal worden/Darumb soll jn der Priester vnrein vrtheilen/Denn es ist ein außsatzmal.

26. Sihet aber der Priester vnd findet/daß die haar am brandmal nicht in weiß verwandelt/vnd nicht tieffer ist denn die ander haut/vnd ist darzu verschwunden. Sol er jhn sieben tage verschliessen.

27. Vnd am siebenden tage sol er jhn besehen/Hats weiter gefressen an der haut so soll er jn vnrein vrtheilen/denn es ist außsatz.

28. Ists aber gestanden an dem Brandmal/vnd nicht weiter gefressen an der haut/vnnd ist dazu verschwunden/so ist ein geschwür des brandmals vnnd der Priester sol jn rein vrtheilen/ Denn es ist ein Narbe des Brandmals.

29. Wenn ein Mann oder Weib auff dem haupt oder am bart schebicht wird.

30. Vnd der Priester das mal besihet/vnd findet/daß das ansehen tieffer ist denn die ander haut/vnnd das haar daselbs gülden vnd dünne/so sol er jhn vnrein vrtheilen/dem es ist außsetziger grind des haupts oder des barts.

31. Sihet aber der Priester/daß der grind nicht tieffer anzusehen ist denn die haut/vnnd das haar nicht falb ist/ soll er denselben sieben tage verschliessen.

32. Vnnd wenn er am siebenden tag besihet/vnd findet/das der grind nicht weiter gefressen hat/vnnd kein gülden haar da ist/vnnd das ansehen des grinds nicht tieffer ist/denn die ander haut.

33. Sol er sich bescheren/doch daß er den grind nicht beschere. Vnd soll jhn der Priester abermal sieben tage verschliessen.

CAP. XIII.

25. Il Sacerdote la considerarà; e se il pelo sarà conuertito in biancore in quella macchia, e la sua apparenza sarà piu profonda de la pelle, è lebbra, laquale ha pululato ne la scottatura, & il sacerdote la giudicarà immonda; perche è piaga di lebbra.

26. Ma se il sacerdote l'hauerà veduta, e non sarà ne la macchia pelo bianco, ne sarà piu bassa de la pelle; ma sarà negretta; il sacerdote lo rinchiuderà per sette giorni.

27. E nel settimo giorno il sacerdote la contemplarà: se sarà cresciuta ne la pelle, il sacerdote la dichiarerà immonda; perche è piaga di lebbra.

28. Ma se quella macchia starà nel suo luogo, ne crescerà ne la pelle, e sia netta, è postema di scottatura: & il sacerdote la dichiarerà monda; perche è scottatura di abbrugiato.

29. E quando sarà nata vna piaga sopra il capo à vna donna ò à vno huomo, ò ne la barba:

30. Il Sacerdote allhora considerarà quella piaga, e se la sua apparenza sarà piu profonda de la pelle, & in quella sarà il pelo biondo sottile; il Sacerdote la dichiararà immonda: percioche è macchia nerà, & è lebbra del capo ò de la barba.

31. E quando il Sacerdote considerarà la piaga de la macchia nerà, e la sua apparenza non sarà piu profonda de la pelle, e non sarà in esso pelo nero; il Sacerdote rinchiuderà quello per sette giorni.

32. E nel settimo giorno il Sacerdote considerarà la piaga, e se quella macchia nera non sarà cresciuta, nè sarà in essa pelo biondo, e lo aspetto de la macchia nera non sarà piu basso de la pelle:

33. Allhora si raderà, ma non raderà la macchia, & il Sacerdote lo rinchiuderà la seconda volta per sette giorni.

יג

34 ויחזי כהנא ית נתקא ביומא שביעאה והא לא אוסיף נתקא במשכא ומחזוהי ליתוהי עמיק מן משכא וידכי יתיה כהנא ויצבע לבושוהי וידכי׃

35 ואם אוספא יוסיף ניתקא במשכא בתר דכותיה׃

36 ויחזיניה כהנא והא אוסיף נתקא במשכא לא יבקר כהנא לשער סומק מסאב הוא׃

37 ואם כד הוה קם נתקא ושער אוכם צמח ביה אתסי נתקא דכי הוא וידכיניה כהנא׃

38 וגבר או אתתא ארי יהי במשך בסריהון בהרן בהרן חורן׃

39 ויחזי כהנא והא במשך בסריהון בהרן עמיין חורן בוהקא הוא סגי במשכא דכי הוא׃

40 וגבר ארי יתר שער רישיה קרח הוא דכי הוא׃

41 ואם מלקבל אפוהי יתר שער רישיה גלוש הוא דכי הוא׃

42 וארי יהי בקרחותא או בגלושותא מכתש חיור סמוק סגירות סגיא היא בקרחותיה או בגלושותיה׃

43 ויחזי יתיה כהנא והא עמקא מכתשא חיור סמוק בקרחותיה או בגלושותיה כמחזי סגירותא משך בשרא׃

44 גבר סגיר הוא מסאב הוא סאבא יסאבניה כהנא ברישיה מכתשיה׃

45 וסגירא דביה מכתשא לבושוהי יהון מבזעין ורישיה יהי פריע ועל שפם כאבילא יתעטף ולא תסתאבון לא תסתאבון יקרי׃

יג

34 וראה הכהן את־הנתק ביום השביעי והנה לא־פשה הנתק בעור ומראהו איננו עמק מן־העור וטהר אתו הכהן וכבס בגדיו וטהר׃

35 ואם־פשה יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו׃

36 וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא־יבקר הכהן לשער הצהב טמא הוא׃

37 ואם־בעיניו עמד הנתק ושער שחר צמח־בו נרפא הנתק טהור הוא וטהרו הכהן׃

38 ואיש או־אשה כי־יהיה בעור־בשרם בהרת בהרת לבנת׃

39 וראה הכהן והנה בעור־בשרם בהרת כהות לבנת בהק הוא פרח בעור טהור הוא׃

40 ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא׃

41 ואם מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא׃

42 וכי־יהיה בקרחת או בגבחת נגע לבן אדמדם צרעת פרחת הוא בקרחתו או בגבחתו׃

43 וראה אתו הכהן והנה שאת־הנגע לבנה אדמדמת בקרחתו או בגבחתו כמראה צרעת עור בשר׃

44 איש־צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן בראשו נגעו׃

45 והצרוע אשר־בו הנגע בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע ועל־שפם יעטה וטמא טמא יקרא׃

ιγ.

34. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος· καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια, καθαρὸς ἔσται.

35. Ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν,

36. Καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι. Οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς τῆς ξανθιζούσης, ἀκάθαρτός ἐστιν.

37. Ἐὰν δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ μείνῃ ἐπὶ χώρας τὸ θραῦσμα, καὶ θρὶξ μέλαινα ἀνατείλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίακε τὸ θραῦσμα, καθαρός ἐστι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς.

38. Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ᾧ ἂν γένηται ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα.

39. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα, ἀλφός ἐστιν, ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καθαρός ἐστιν.

40. Ἐὰν δέ τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλακρός ἐστι, καθαρός ἐστιν.

41. Ἐὰν δὲ κατὰ πρόσωπον μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἐστι, καθαρός ἐστιν.

42. Ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ἁφὴ λευκὴ ἢ πυρρίζουσα, λέπρα ἐξανθοῦσά ἐστιν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ.

43. Καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς λευκή, ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ, ὡς εἶδος λέπρας ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκός.

44. Ἄνθρωπος λεπρός ἐστι, μιάνσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ ἁφὴ αὐτοῦ.

45. Καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφή, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔσται παραλελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκατακάλυπτος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται.

CAP. XIII.

34. Si die ſeptimo viſa fuerit ſteti ſſe plaga in loco ſuo, nec humilior carne reliqua, mundabit eum, lotiſq; veſtibus ſuis mundus erit.

35. Sin autem poſt emundationem rurſus creverit macula in cute.

36. Non quæret amplius utrum capillus in flavum colorem ſit commutatus, quia aperte immundus eſt.

37. Porrò ſi ſteterit macula, & capilli nigri fuerint, noverit hominem ſanatum eſſe, & confidenter eum pronunciet mundum.

38. Vir ſive mulier in cuius cute candor apparuerit.

39 Intuebitur eos ſacerdos, ſi deprehenderit ſub obſcurum alborem lucere in cute, ſciat non eſſe lepram, ſed maculam coloris candidi, & hominem mundum.

40. Vir de cuius capite capilli fluunt, calvus & mundus eſt:

41. Et ſi à fronte ceciderint pili, recalvaſter & mundus eſt.

42. Sin autem in calvitio ſive in recalvatione albus vel rufus color fuerit exortus.

43. Et hoc ſacerdos viderit, cōdemnabit eum haud dubiè lepræ, quæ orta eſt in calvitio.

44. Quicunque ergo maculatus fuerit lepra, & ſeparatus eſt ad arbitrium ſacerdotis,

45. Habebit veſtimenta diſſuta, caput nudum, os veſte contectum, contaminatum ac ſordidum ſe clamabit.

Das XIII. Capitel.

34. Vnnd wenn er jhn am ſiebenden tage beſihet / vnd findet daß der grind nicht weiter gefreſſen hat in der haut / vnnd das anſehen iſt nicht tieffer denn die ander haut / ſo ſoll jhn der Prieſter rein ſprechen / vnnd er ſoll ſeine kleider waſchen / denn er iſt rein.

35. Friſſet aber der grind weiter an der haut / nach dem er rein geſprochen iſt,

36. Vnd der Prieſter beſihet vnd findet / daß der grind alſo weiter gefreſſen hat an der haut / ſo ſol er nicht mehr darnach fragen / ob die haar gülden ſind / denn er iſt vnrein.

37. Iſt aber für augen der grind ſtill geſtanden / vnd falb haar daſelbs auffgangen iſt / ſo iſt der grind heil / vnnd er rein / Darumb ſoll jn der Prieſter rein ſprechen.

38. Wenn einem Mann oder Weib an der haut jhres fleiſches etwas eiterweiß iſt.

39. Vnnd der Prieſter ſihet daſelbs / daß das eiterweiß ſchwindet / das iſt ein weiſſer grind / inn der haut auffgegangen / vnd er iſt rein.

40. Wenn einem Mann die Hauptharr außfallen / daß er kahl wird / der iſt rein.

41. Fallen ſie jhm fornen am haupt auß / vnd wird ein glatze ſo iſt er rein.

42. Wird aber an der glatzen / oder da er kahl iſt / ein weiß oder rötlicht mahl / ſo iſt jhm außſatz an der glatze oder am kahlkopff auffgangen.

43. Darumb ſol jhn der Prieſter beſehen / vnnd wenn er findet / daß weiß oder rötlicht mahl auffgelauffen an ſeiner glatze oder kahlkopff / daß es ſihet wie ſonſt der außſatz an der haut.

44. So iſt er außſetzig vnd vnrein / vnnd der Prieſter ſoll jhn vnrein ſprechen / ſolchs mals halben auff ſeinem haupt.

45. Wer nun außſetzig iſt / des kleider ſollen zuriſſen ſein / vnnd das haupt blos / vnd die lippen verhüllet / vnnd ſoll allerding vnrein genennet werden.

CAP: XIII.

34. E nel ſettimo giorno il Sacerdote conſiderarà quella macchia nera, e ſe non ſarà creſciuta la macchia nera ne la pelle; & il ſuo aſpetto non ſarà piu baſſo de la pelle: il Sacerdote la dichiarerà monda, e lauarà i ſuoi veſtimenti, e ſarà mondo.

35. Ma ſe quella macchia nera ſarà creſciuta ne la pelle dopo la ſua purificatione:

36. Il Sacerdote allhora la guardarà, e ſe quella macchia nera ſarà creſciuta ne la pelle: il Sacerdote non ricercarà il capello giallo, percioche è immonda.

37. E ſe à i ſuoi occhii apparirà la macchia nera, e ſarà nato in quella pelo nero, quella macchia nera è guarita; peroche è monda, & il Sacerdote la dichiararà monda.

38. E quando ne la pelle de la carne de l'huomo, ò de la donna ſaranno de le macchie, macchie dico bianche;

39. Il Sacerdote le guardarà, e ſe ſaranno ne la pelle de la lor carne macchie bianche nerette, e macchia bianche che è ſiorita ne la pelle, è dunque monda.

40. E ſe vno huomo hauerà pelato il capo, e che ſia caluo, è netto.

41. Ma ſe'l ſuo capo ſarà pelato da la parte dinanzi, è caluo, & è netto.

42. E quando nel caluitio di dietro, ò nel caluitio dinanzi ſarà la piaga bianca, roſſetta, è lebbra germogliante nel ſuo caluitio ò di dietro, ò vero nel ſuo caluitio dinanzi.

43 Allhora il Sacerdote la conſiderarà, e ſe il tumore de la piaga è bianco e roſſetto nel ſuo caluitio di dietro, ò nel ſuo caluitio dinanzi, e come lo aſpetto de la lebbra ne la pelle de la carne:

44. E huomo lebbroſo, & è immondo; & il Sacerdote lo dichiararà immondo; perche nel ſuo capo è la ſua piaga.

45. Et i veſtimenti di quel lebbroſo, nel quale ſarà quella piaga, ſaranno ſtracciati, & il ſuo capo ſarà ſcoperto: & i moſtacci de la barba lo copriranno, e gridarà; Io ſono immondo, io ſono immond,

יג

46 כָּל יוֹמִין דְּמַכְתָּשָׁא בֵּיהּ יְהֵי מְסָאַב מְסָאַב הוּא בִּלְחוֹדוֹהִי יְתֵב מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא יְהֵי מוֹתְבֵיהּ׃

47 וּלְבוּשָׁא אֲרֵי יְהֵי בֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּ בִּלְבוּשׁ עֲמַר אוֹ בִּלְבוּשׁ כִּיתָּן׃

48 אוֹ בְשִׁתְיָא אוֹ בְעַרְבָא לְכִיתָּנָא וּלְעַמְרָא אוֹ בְמַשְׁכָּא אוֹ בְכָל עֲבִידַת מְשַׁךְ׃

49 וִיהֵי מַכְתָּשָׁא יָרוֹק אוֹ סָמוֹק בִּלְבוּשָׁא אוֹ בְמַשְׁכָּא אוֹ בְשִׁתְיָא אוֹ בְעַרְבָא אוֹ בְכָל מָאן דִּמְשַׁךְ מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא וְיִתְחֲזֵי לְכַהֲנָא׃

50 וְיֶחֱזֵי כַהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא וְיַסְגַּר יָת מַכְתָּשָׁא שִׁבְעָא יוֹמִין׃

51 וְיֶחֱזֵי יָת מַכְתָּשָׁא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה אֲרֵי אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בִּלְבוּשָׁא אוֹ בְשִׁתְיָא אוֹ בְעַרְבָא אוֹ בְמַשְׁכָּא לְכֹל דְּיִתְעֲבֵד מַשְׁכָּא לַעֲבִידְתָּא סְגִירוּת מְחַסְרָא מַכְתָּשָׁא מְסָאַב הוּא׃

52 וְיוֹקֵיד יָת לְבוּשָׁא אוֹ יָת שִׁתְיָא אוֹ יָת עַרְבָא בַּעֲמְרָא אוֹ בְכִיתָּנָא אוֹ יָת כָּל מָאן דִּמְשַׁךְ דִּיהֵי בֵיהּ מַכְתָּשָׁא אֲרֵי סְגִירוּת מְחַסְרָא הִיא בְּנוּרָא תִּתּוֹקַד׃

53 וְאִם יֶחֱזֵי כַהֲנָא וְהָא לָא אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בִּלְבוּשָׁא אוֹ בְשִׁתְיָא אוֹ בְעַרְבָא אוֹ בְּכָל מָאן דִּמְשַׁךְ׃

54 וִיפַקֵּיד כַּהֲנָא וִיחַוְּרוּן יָת דְּבֵיהּ מַכְתָּשָׁא וְיַסְגְּרִינֵּיהּ שִׁבְעָא יוֹמִין תִּנְיָנוּת׃

55 וְיֶחֱזֵי כַהֲנָא בָּתַר דְּחַוַּרוּ יָת מַכְתָּשָׁא וְהָא לָא שְׁנָא מַכְתָּשָׁא מִן כַּד הֲוָה וּמַכְתָּשָׁא לָא אוֹסֵיף מְסָאַב הוּא בְּנוּרָא תּוֹקְדִינֵּיהּ תַּבְרָא הוּא בִּשְׁחִיקוּתֵיהּ אוֹ בַחֲדָתוּתֵיהּ׃

יג

46 כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ׃

47 וְהַבֶּגֶד כִּי־יִהְיֶה בוֹ נֶגַע צָרָעַת בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים׃

48 אוֹ בִשְׁתִי אוֹ בְעֵרֶב לַפִּשְׁתִּים וְלַצָּמֶר אוֹ בְעוֹר אוֹ בְּכָל־מְלֶאכֶת עוֹר׃

49 וְהָיָה הַנֶּגַע יְרַקְרַק אוֹ אֲדַמְדָּם בַּבֶּגֶד אוֹ בָעוֹר אוֹ־בַשְּׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר נֶגַע צָרַעַת הוּא וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן׃

50 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנָּגַע וְהִסְגִּיר אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃

51 וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְּׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בָעוֹר לְכֹל אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה הָעוֹר לִמְלָאכָה צָרַעַת מַמְאֶרֶת הַנֶּגַע טָמֵא הוּא׃

52 וְשָׂרַף אֶת־הַבֶּגֶד אוֹ אֶת־הַשְּׁתִי אוֹ אֶת־הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אוֹ בַפִּשְׁתִּים אוֹ אֶת־כָּל־כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה בוֹ הַנָּגַע כִּי־צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃

53 וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְּׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ בְּכָל־כְּלִי־עוֹר׃

54 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר־בּוֹ הַנָּגַע וְהִסְגִּירוֹ שִׁבְעַת־יָמִים שֵׁנִית׃

55 וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא־הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת־עֵינוֹ וְהַנֶּגַע לֹא־פָשָׂה טָמֵא הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת הִוא בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ׃

ιγ.

46. Πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτὸν ἡ ἁφή, ἀκάθαρτος ὤν, ἀκάθαρτος ἔσται, κεχωρισμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἔσται αὐτοῦ ἡ διατριβή.

47. Καὶ ἱματίῳ ἐὰν γένηται ἁφὴ ἐν αὐτῷ λέπρας, ἐν ἱματίῳ ἐρεῷ, ἢ ἐν ἱματίῳ στιππυΐνῳ.

48. Ἢ ἐν στήμονι, ἢ ἐν κρόκῃ, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν τοῖς ἐρεοῖς, ἢ ἐν δέρματι, ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι.

49. Καὶ γένηται ἡ ἁφὴ χλωρίζουσα, ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ δέρματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει ἐργασίμῳ δέρματος, ἁφὴ λέπρας ἐστί, καὶ δείξει τῷ ἱερεῖ.

50. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας.

51. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν, ἡ ἁφὴ ἀκάθαρτός ἐστι.

52. Κατακαύσει τὸ ἱμάτιον ἢ τὸν στήμονα, ἢ τὴν κρόκην, ἢ ἐν τοῖς ἐρεοῖς, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ἡ ἁφή, ὅτι λέπρα ἔμμονός ἐστι, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

53. Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ.

54. Καὶ συντάξει ὁ ἱερεύς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἁφή, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον.

55. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ τὴν ἁφήν, καὶ ἥδε οὐ μὴ μεταβάλῃ ἡ ἁφὴ τὴν ὄψιν αὐτῆς, καὶ ἡ ἁφὴ οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ἐστήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ.

CAP. XIII.

46. Omni tempore quo leprosus est, & immundus, solus habitabit extra castra.

47. Vestis lanea sive linea, quæ lepram habuerit.

48. In stamine atque subtegmine, aut certè pellis, vel quicquid ex pelle confectum est.

49. Si alba vel rufa macula fuerit, infecta lepra reputabitur, ostendeturque sacerdoti,

50. Qui consideratam recludet septem diebus:

51. Et die septimo rursus aspiciens si deprehenderit crevisse, lepra perseverans est: pollutum iudicabit vestimentum, & omne in quo fuerit inventa:

52. Et idcirco comburetur flammis.

53. Quòd si eam viderit non crevisse.

54. Præcipiet, & lavabunt id in quo lepra est, recludetque illud septem diebus aliis.

55. Et cùm viderit faciem quidem pristinam non reversam, nec tamen creuisse lepram, immundum iudicabit, & igne comburet, eo quòd infusa sit in superficie vestimenti vel per totum, lepra.

Das XIII. Capitel.

46. Vnd so lang das mal an jhm ist/ sol er vnrein sein/ alleine wohnen/ vnd seine Wohnung sol ausser dem Lager sein.

47. Wenn an einem Kleidt eines Aussatzs mal sein wird/ es sey wüllen oder leinen.

48. Am werfft oder am eintracht/ es sey leinen oder wüllen/ oder an einem fell/ oder an allem das auß fellen gemacht wirdt.

49. Vnnd wenn das mal bleich oder röttlicht ist/ am Kleid oder am fell/ oder am werfft/ oder am eintracht/ oder an einicherley ding das von fellen gemacht ist/ das ist gewiß ein mal des aussatzs. Darumb sols der Priester besehen.

50. Vnnd wenn er das mal sihet/ sol ers einschliessen sieben tag.

51. Vnnd wenn er am siebenden tage sihet/ daß das mal hat weiter gefressen/ am Kleidt/ am werfft/ oder am eintracht/ am fell/ oder an allem das man auß fellen macht/ so ists ein fressendt mal des aussatzs/ vnd ist vnrein.

52. Vnnd sol das Kleidt verbrennen/ oder den werfft/ oder den eintracht/ es sey wüllen oder leinen/ oder allerley fellwerck/ darinn solch mal ist/ denn es ist ein mal des aussatzs/ vnnd solts mit Fewer verbrennen.

53. Wird aber der Priester sehen/ daß das mal nicht weiter gefressen hat am Kleidt/ oder am werfft/ oder am eintracht/ oder an allerley fellwerck.

54. So sol er gebieten/ daß manns wasche darinn das mal ist/ vnnd sols einschliessen ander sieben tag.

55. Vnnd wenn der Priester sehen wird/ nach dem das mal gewaschen ist/ daß das mal nicht verwandelt ist für seinen augen/ vnnd auch nicht weiter gefressen hat/ so ists vnrein/ vnd solts mit Fewer verbrennen/ denn es ist tieff eingefressen/ vnnd hats beschaben gemacht.

CAP. XIII.

46. E sarà immondo e contaminato per tutti quei giorni, ne iquali sarà la piaga in lui habitarà solo, e la sua stanza sarà fuor del campo.

47. E quando la piaga de la lebbra sarà nel vestimento, ò di lana ò di lino.

48. Ouero nel ripieno, ò ne l'ordito di lino, ò di lana; ò ne la pelle, ò in qual si voglia cosa impelicciata;

49. E sarà quella piaga verde, ò gialla ne la veste ò ne la pelle, ò nel ripieno, ò ne l'ordito, ò in qual si voglia veste di pelle; questa è piaga di lebbra, e sarà mostrata al Sacerdote.

50. Et il sacerdote considererà la piaga, e rinchiuderà per sette giorni colui che ha la piaga.

51. E nel settimo giorno considerarà quella piaga, se sarà cresciuta la piaga ne la vesta, ò ne l'ordito, ò nel ripieno, ò ne la pelle, ò in qual si voglia cosa che si fa di pelle, quella piaga è lebbra che corrode & è immonda.

52. Et abbrusciarà la vesta, ò l'ordito, ò il ripieno di lana, ò di lino, ouero tutte le cose di pelle, ne lequali sarà quella piaga: perche è lebbra che corrode, e si debbe abbrugiare al fuoco.

53. Ma se il Sacerdote hauerà considerato, e quella piaga non sarà cresciuta ne la vesta, ò ne l'ordito, ò nel ripieno, ouero in ogni cosa di pelle:

54. Allhora il Sacerdote comandarà, che si laui quella cosa, ne laquale è la piaga: e rinchiuderà quella cosa la seconda volta per sette giorni.

55. Et il Sacerdote, poi che sarà leuata la piaga, considerarà; e ben che quella piaga non habbia mutato il suo colore, ne sia cresciuta: tuttauolta è immonda, l'abbrugiarai al fuoco: perche è rosicatura nel suo caluitio, ò nel suo ripelarsi.

יג

56 וְאִם חֲזָא כַהֲנָא וְהָא עֲמָא מַכְתָּשָׁא בָּתַר דְּחַוָּרוּ יָתֵיהּ וְיִבְזַע יָתֵיהּ מִן לְבוּשָׁא אוֹ מִן מַשְׁכָּא אוֹ מִן שִׁתְיָא אוֹ מִן עִרְבָא׃

57 וְאִם תִּתַּחְזֵי עוֹד בִּלְבוּשָׁא אוֹ בְשִׁתְיָא אוֹ בְעִרְבָא אוֹ בְכָל מָאן דִּמְשַׁךְ סְגַיָא הִיא בְּנוּרָא תוֹקְדִינֵּיהּ יָת דְּבֵיהּ מַכְתָּשָׁא׃

58 וּלְבוּשָׁא אוֹ שִׁתְיָא אוֹ עִרְבָא אוֹ כָל מָאן דִּמְשַׁךְ דְּתִתְחַוַּר וְיִעְדֵּי מִנְּהוֹן מַכְתָּשָׁא וְיִצְטַבַּע תִּנְיָנוּת וְיִדְכֵּי׃

59 דָּא אוֹרַיְתָא דְמַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְבוּשׁ עֲמַר אוֹ כִיתָּנָא אוֹ שִׁתְיָא אוֹ עִרְבָא אוֹ כָל מָאן דִּמְשַׁךְ לְדַכָּאוּתֵיהּ אוֹ לְסָאָבוּתֵיהּ׃

יג

56 וְאִם רָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כֵּהָה הַנֶּגַע אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס אֹתוֹ וְקָרַע אֹתוֹ מִן־הַבֶּגֶד אוֹ מִן־הָעוֹר אוֹ מִן־הַשְּׁתִי אוֹ מִן־הָעֵרֶב׃

57 וְאִם־תֵּרָאֶה עוֹד בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְּׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר פֹּרַחַת הִוא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ אֵת אֲשֶׁר־בּוֹ הַנָּגַע׃

58 וְהַבֶּגֶד אוֹ־הַשְּׁתִי אוֹ־הָעֵרֶב אוֹ־כָל־כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר תְּכַבֵּס וְסָר מֵהֶם הַנָּגַע וְכֻבַּס שֵׁנִית וְטָהֵר׃

59 זֹאת תּוֹרַת נֶגַע־צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר אוֹ הַפִּשְׁתִּים אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ כָּל־כְּלִי־עוֹר לְטַהֲרוֹ אוֹ לְטַמְּאוֹ׃

ιγ'.

56. Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ᾖ ἀμαυρὰ ἡ ἁφὴ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ, καὶ ἀπορρήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης, ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος.

57. Ἐὰν ἢ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, λέπρα ἐξανθοῦσά ἐστιν. ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφή.

58. Καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρόκη, ἢ πᾶν σκεῦος δερμάτινον ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἁφὴ, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον καὶ καθαρὸν ἔσται.

59. Οὗτος ὁ νόμος ἁφῆς λέπρας ἱματίου ἐρεοῦ, ἢ στυππυίνου, ἢ στήμονος, ἢ κρόκης, ἢ παντὸς σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ, ἢ μιᾶναι αὐτό.

יד

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃

2 דָּא תְּהֵי אוֹרַיְתָא דִּסְגִירָא בְּיוֹמָא דִּדְכוּתֵיהּ וְיִתֵּיתֵי לְוָת כַּהֲנָא׃

3 וְיִפּוֹק כַּהֲנָא לְמִבְּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְיֶחֱזֵי כַּהֲנָא וְהָא אִתַּסִּי מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא מִן סְגִירָא׃

4 וִיפַקֵּיד כַּהֲנָא וְיִסַּב לְמִדַּכֵּי תַּרְתֵּין צִפְּרִין חַיָּין דַּכְיָן וְאָעָא דְאַרְזָא וּצְבַע זְהוֹרִי וְאֵיזוֹבָא׃

5 וִיפַקֵּיד כַּהֲנָא וְיִכּוֹס יָת צִפַּרְתָּא חֲדָא לְמָאן דַּחֲסַף עַל מֵי מַבּוּעַ׃

6 יָת צִפַּרְתָּא חַיְתָא יִסַּב יָתַהּ וְיָת אָעָא דְאַרְזָא וְיָת צְבַע זְהוֹרִי וְיָת אֵיזוֹבָא וְיִטְבּוֹל יָתְהוֹן וְיָת צִפַּרְתָּא חַיְתָא בִּדְמָא דְצִפַּרְתָּא דִּנְכִיסְתָּא עַל מֵי מַבּוּעַ׃

יד

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃

3 וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ׃

4 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃

5 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃

6 אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֵת הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים׃

ΚΕΦΑΛ. ιδ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ, ᾗ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ· καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα.

3. Καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰᾶται ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ;

4. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον.

5. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ σφάξουσι τὸ ὀρνίθιον, τὸ ἓν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι.

6. Καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτὸ, καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον, καὶ τὸ ὕσσωπον καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι ζῶντι.

CAP. XIII.

56. Sin autem obscurior fuerit locus lepræ postquam vestis est lota, abrumpet eum, & à solido dividet.

57. Quòd si ultra apparuerit in his locis quæ priùs immaculata erant, lepra volatilis & vaga: debet igne comburi.

58. Si cessaverit, lavabit aqua ea quæ pura sunt, secundò, & munda erunt.

59. Ista est lex lepræ vestimenti lanei & linei, staminis atque subtegminis, omnisq; supellectilis pelliceæ, quomodo mundari debeat, vel contaminari.

Das XIII. Capitel.

56. Wenn aber der Priester sihet/daß das mal verschwunden ist nach seinem waschen/so sol ers abreissen vom kleid/ vom fell / vom werfft / oder vom eintracht.

57. Wirds aber noch gesehen am kleidt / am werfft / am eintracht / oder allerley fellwerck / so ists ein fleck/vnnd solts mit Fewer verbrennen / darinn solch mal ist.

58. Das kleid aber/ oder werfft/oder eintracht/ oder allerley fellwerck das gewaschen ist/vnd das mal von jm gelassen hat / sol mann zum andern mal waschen/ so ists rein.

59. Das ist das Gesetz vber die mal des aussatzs an kleidern / sie seyen wůllen oder leinen/am werfft vnnd am eintracht vnnd allerley fellwerck/rein oder vnrein zu sprechen.

CAP. XIII.

56. *Ma se il Sacerdote hauerà guardato, e vedrà che la piaga sia vn poco oscura, poi che sarà lauata, la spiccarà da la vesta, ò da la pelle, ò da l'ordito, ò dal ripieno*

57. *E se sarà piu veduta ne la vesta, ò ne l'ordito, ò nel ripieno, ò in ogni cosa di pelle: è lebbra che fiorisce, tu abbrugiarai al fuoco doue sarà stata quella piaga.*

58. *E la vesta, ò l'ordito, ò il ripieno, ò qual si voglia cosa di pelle, che tu hauerai lauata, e ne sarà andata da quella, la piaga, si lauarà la seconda volta, & allhora sarà monda.*

59. *Questa è la legge de la piaga de la lebbra del vestimento di lana, ò di lino, ò de l'ordito, ò del ripieno, ò di qual si sia cosa di pelle, per giudicarlo netto, ouero per dichiararlo immondo.*

CAP. XIIII.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens,

2. Hic est ritus leprosi quãdo mundandus est: Adducetur ad sacerdotem:

3. Qui egressus de castris cùm invenerit lepram esse mundatam,

4. Præcipiet ei qui purificatur ut offerat duos passeres vivos pro se, quos vesci licitum est; & lignum cedrinum, vermiculumque & hyssopum.

5. Et unum ex passeribus immolari iubebit in vase fictili super aquas viventes:

6. Alium autem vivum cum ligno cedrino, & cocco & hyssopo tinget in sanguine passeris immolati,

Das XIIII. Capitel.

1. VNd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Das ist das Gesetz vber den Aussetzigen / wenn er sol gereiniget werden. Er sol zum Priester kommen.

3. Vnnd der Priester sol auß dem Lager gehen / vnnd besehen / wie das mal des aussatzs am aussetzigen heil worden ist.

4. Vnnd sol gebieten/ dem/der zu reinigen ist/daß er zween lebendige Vögel neme / die da rein sindt / vnnd Cedern holtz/vnd rosinfarb wolle vnd Isop.

5. Vnd sol gebieten den einen Vogel zu schlachten inn einem erden gefeß am fliessenden wasser.

6. Vnd sol den lebendigen Vogel nemen mit dem Cedernholtz / rosinfarb wolle vnd Isop / vnnd in des geschlachten Vogels blut duncken am fliessenden wasser.

CAP. XIIII.

1. *Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.*

2. *Questa sarà legge del lebbroso nel giorno de la sua purificatione; sarà menato al Sacerdote.*

3. *Et il Sacerdote vscira fuor del campo, e contemplarà quelli: e se la piaga de la lebbra sarà guarita dal lebbroso,*

4. *Allhora il Sacerdote commandarà che qualcuno pigli per quello ch' è mondato due passeri viui, e netti, e del legno di cedro, e de la grana, e del bisopo:*

5. *Et il Sacerdote comandara che ammazzi vn passere sopra vn vaso di terra ne l'acque viue.*

6. *Pigliarà il passere viuo, & il legno di cedro, e la grana, e l'bisopo: e le tingerà co'l passere viuo ancora nel sangue del passere ammazzato sopra l'acqua viua.*

יד

7 ויהי על דמדכי מן סגירותא שבע זמנין וידכיניה וישלח ית צפרא חיתא על אפי חקלא:

8 ויצבע דמדכי ית לבושוהי ויגלח ית כל שעריה ויסחי במיא וידכי ובתר כן יעול למשריתא ויתב למברא למשכניה שבעא יומין:

9 ויהי ביומא שביעאה יגלח ית כל שעריה ית רישיה וית דקניה וית גביני עינוהי וית כל שעריה יגלח ויצבע ית לבושוהי ויסחי ית בסריה במיא וידכי:

10 וביומא תמינאה יסב תרין אמרין שלמין ואמרתא חדא בת שתה שלמתא ותלתא עשרונין סלתא מנחתא דפילא במשח ולגא חד משחא:

11 ויקים כהנא דמדכי ית גברא דמידכי ויתהון קדם יי בתרע משכן זימנא:

12 ויסב כהנא ית אימרא חד ויקריב יתיה לאשמא וית לוגא דמשחא וירים יתהון ארמא קדם יי:

13 ויכוס ית אימרא באתרא דיכוס ית חטאתא וית עלתא באתר קדיש ארי כחטאתא אשמא הוא לכהנא קדש קדשין הוא:

14 ויסב כהנא מדמא דאשמא ויתן כהנא על רום אדנא דמדכי דימינא ועל אליון ידיה דימינא ועל אליון רגליה דימינא:

15 ויסב כהנא מלוגא דמשחא ויריק על ידא דכהנא דשמאלא:

יד

7 והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר החיה על פני השדה:

8 וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים:

9 והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו ואת כל שערו יגלח וכבס את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר:

10 וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן:

11 והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני יהוה פתח אהל מועד:

12 ולקח הכהן את הכבש האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן והניף אתם תנופה לפני יהוה:

13 ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ואת העלה במקום הקדש כי כחטאת האשם הוא לכהן קדש קדשים הוא:

14 ולקח הכהן מדם האשם ונתן הכהן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית:

15 ולקח הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית:

ιδ.

7. Καὶ περιρρανεῖ ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἑπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδίον.

8. Καὶ πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας.

9. Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ξυρήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρήσεται. Καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται.

10. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους. καὶ πρόβατον ἓν ἄμωμον ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν.

11. Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον, καὶ ταῦτα ἔναντι κυρίου, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

12. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα, καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου. καὶ ἀφοριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου.

13. Καὶ σφάξουσι τὸν ἀμνὸν ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ἔστι γὰρ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἔστι τῷ ἱερεῖ. ἅγια ἁγίων ἐστί.

14. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ.

15. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου, ἐπιχεεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν.

CAP. XIIII.

7. Quo asperget illum qui mundandus est, septies, ut iure purgetur; & dimittet passerem vivum, ut in agrum avolet.

8. Cumque laverit homo vestimenta sua, radet omnes pilos corporis, & lavabitur aqua: purificatusque ingredietur castra, ita duntaxat ut maneat extra tabernaculum suum septem diebus.

9. Et die septimo radet capillos capitis, barbamque & supercilia, ac totius corporis pilos. Et lotis rursum vestibus & corpore.

10. Die octauo assumet duos agnos immaculatos, & ouem anniculam absque macula, & tres decimas similæ in sacrificium quæ cõspersa sit oleo, & seorsum olei sextarium.

11. Cumque sacerdos purificans hominem, statuerit eum, & hæc omnia coram Domino in ostio tabernaculi testimonij,

12. Tollet agnum, & offeret eum pro delicto, oleiq; sextarium, & oblatis ante Dominum omnibus.

13. Immolabit agnum vbi solet immolari hostia pro peccato & holocaustum, id est, in loco sancto. Sicut enim pro peccato, ita & pro delicto ad Sacerdotem pertinet hostia: sancta sanctorum est.

14. Assumensq; sacerdos de sanguine hostiæ quæ immolata est pro delicto, ponet super extremum auriculæ dextræ eius qui mundatur & super pollices manus dextræ & pedis:

15. Et de olei sextario mittet in manum suam sinistram.

Das XIIII. Capitel.

7. Vnd besprengen den/der vom außsatz zu reinigen ist/siebenmal/vnnd reinige jn also/vnnd lasse den lebendigen Vogel ins freye feld fliegen.

8. Der gereinigte aber sol seine kleider waschen/vnnd alle seine haar abscheren/vnd sich mit wasser baden/so ist er rein. Darnach gehe er ins Lager/Doch soll er ausser seiner Hütten sieben tage bleiben.

9. Vnnd am siebenden tage sol er alle seine haar abscheren auff dem haupt/am bart/an den augbrauen/das alle haar abgeschoren seyen/Vnnd sol seine kleider waschen/vnd sein fleisch im wasser baden/so ist er rein.

10. Vnnd am achten tag sol er zwey Lämmer nemen ohn wandel/vnnd ein järig Schaf ohn wandel/vnnd drey zehenden semelmehl zum Speißopffer/mit öle gemenget/vnd ein Log öles.

11. Da sol der Priester denselben Gereinigten/vnnd dise ding stellen für den HERRN/für der Thür der Hütten des Stiffts.

12. Vnnd sol das eine Lamb nemen/vnd zum Schuldopffer opffern mit dem Log öle/vnd sol solchs für den HErrn weben.

13. Vnd darnach das Lamb schlachten/da man das Sündopffer vnnd Brandopffer schlachtet/nemlich an heiliger stet/Deñ wie das sündopffer/also ist auch das Schuldopffer des Priesters/Denn es ist das allerheiligst.

14. Vnnd der Priester sol des bluts nemen vom Schuldopffer/vnnd dem Gereinigten auff den knörbel des rechten ohrs thun/vnnd auff den daumen seiner rechten hand/vnd auff den grossen Zehe seines rechten fusses.

15. Darnach sol er des öls auß dem Log nemen/vnd in seine(des Priesters) lincke hand giessen.

CAP. XIIII.

7. E farà l'aspersione per sette volte sopra colui che debbe essere mondato da la lebbra e lo mondarà, e lasciarà andare il passere viuo per mezzo il campo.

8. E colui che sarà mondato, lauarà i suoi vestimenti, e si raderà tutti i suoi pelli, e si lauarà nel acqua, e sarà netto: dopoi entrara nel campo, & habitarà fuori del suo paguilione per sette giorni.

9. E nel settimo giorno si raderà tutti i suoi peli, il suo capo, e la sua barba, & i sopracigli de suoi occhii, & ogni suo pelo: lauarà ancora i suoi vestimenti, poi che hauerà lauato la sua carne con l'acqua, e sarà purificato.

10. E nel ottauo giorno pigliarà due agneli senza macchia, & vna agnella d' vno anno senza macchia, e tre decime di fior di farina mescolata con l'oglio pel sacrifitio, & vn sestario d' oglio.

11. Et il Sacerdote che fa la purgatione metterà l' huomo che debbe esser mondato, e quelle cose dinanzi al Signore à la porta del tabernacolo de la congregatione.

12. Et il Sacerdote pigliarà vno agnello, ilquale offerirà in sacrifitio pel peccato, & vn sestario d' oglio, & eleuarà quelle cose con eleuatione dinanzi al Signore.

13. Et ammazzarà lo agnello nel luogo, nelquale si suole ammazzare l' oblatione pel peccato, e l holocausto; cioè, nel santuario: percioche si come la oblatione pel peccato, è del sacerdote, cosi l'oblatione pel delitto: imperoche è cosa santissima.

14. Et il Sacerdote pigliarà del sangue de l' oblatione pel peccato e lo metterà sopra la parte tenera de l'orecchio destro di colui, che debbe esser mondato, e sopra il dito grosso de la sua man destra, e sopra il dito grosso del suo pie destro.

15. Dapoi il Sacerdote pigliarà del sestario de l'oglio, e lo spanderà sopra la sua man sinistra.

יד

16 וְיִטְבּוֹל כָּהֲנָא יָת אֶצְבְּעֵיהּ דְּיַמִּינָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ סְמָאלִיתָא וְיַדֵּי מִן מִשְׁחָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ׃

17 וּמִשְּׁאָר מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ יִתֵּן כָּהֲנָא עַל רוּם אוּדְנָא דְּמִדַּכֵּי דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּיַמִּינָא עַל דְּמָא דַּאֲשָׁמָא׃

18 וּדְאִשְׁתְּאַר בְּמִשְׁחָא דְּעַל יְדָא דְּכָהֲנָא יִתֵּן עַל רֵישָׁא דְּמִדַּכֵּי וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא קֳדָם יְיָ׃

19 וְיַעְבֵּד כָּהֲנָא יָת חַטָּאתָא וִיכַפַּר עַל דְּמִדַּכֵּי מִסּוֹאַבְתֵיהּ וּבָתַר כֵּן יִכּוֹס יָת עֲלָתָא׃

20 וְיַסֵּק כָּהֲנָא יָת עֲלָתָא וְיָת מִנְחָתָא לְמַדְבְּחָא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא וְיִדְכֵּי׃

21 וְאִם מִסְכֵּן הוּא וְלֵית יְדֵיהּ מַדְבְּקָא וְיִסַּב אִמַּר חַד אֲשָׁמָא לַאֲרָמָא לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי וְעִשְׂרוֹנָא סֻלְתָּא חַד דְּפִיל בִּמְשַׁח לְמִנְחָתָא וְלוֹגָא דְמִשְׁחָא׃

22 וְתַרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ תְּרֵין בְּנֵי יוֹנָה דְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ וִיהֵי חַד חַטָּאתָא וְחַד עֲלָתָא׃

23 וְיַיְתֵי יָתְהוֹן בְּיוֹמָא תְמִינָאָה לִדְכוּתֵיהּ לְוָת כָּהֲנָא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא קֳדָם יְיָ׃

24 וְיִסַּב כָּהֲנָא יָת אִמְּרָא דַּאֲשָׁמָא וְיָת לוֹגָא דְמִשְׁחָא וִירִים יָתְהוֹן כָּהֲנָא אֲרָמָא קֳדָם יְיָ׃

יד

16 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃

17 וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם׃

18 וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה׃

19 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל־הַמִּטַּהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה׃

20 וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר׃

21 וְאִם־דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן׃

22 וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה׃

23 וְהֵבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה׃

24 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃

ιδ'.

16. Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ τὸν δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς, καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἑπτάκις ἔναντι κυρίου.

17. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ὂν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας.

18. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.

19. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο, σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα,

20. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

21. Ἐὰν δὲ πένης ᾖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὑρίσκῃ, λήψεται ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς ἀφαίρεμα, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σεμιδάλεως ἐμπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν.

22. Καὶ δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν ὅσα εὗρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὁλοκαύτωμα.

23. Καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸν, πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου.

24. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου.

16. Tingetque digitum dextrum in eo, & asperget coram Domino septies.

17. Quod autem reliquum est olei in læva manu, fundet super extremum auriculæ dextræ eius qui mundatur, & super pollices manus ac pedis dextri, & super sanguinem qui effusus est pro delicto.

18. Et super caput eius. Rogabitque pro eo coram Domino.

19. Et faciet sacrificium pro peccato, tunc immolabit holocaustum.

20. Et ponet illud in altari cum libamentis suis, & homo ritè mundabitur.

21. Quòd si pauper est, & non potest manus eius invenire quæ dicta sunt, pro delicto assumet agnum ad oblationem, ut roget pro eo sacerdos, decimamque partem similæ conspersæ oleo in sacrificium, & olei sextarium.

22. Duosque turtures sive duos pullos columbæ, quorum unus sit pro peccato, & alter in holocaustum:

23. Offeretque ea die octavo purificationis suæ sacerdoti, ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino.

24. Qui suscipiens agnum pro delicto, & sextarium olei, levabit simul:

16. Vnd mit seinem rechten finger in das öle tuncken / das in seiner lincken hand ist/vnnd sprengen mit seinem finger das öle sieben mal für dem HErrn.

17. Das überige öle aber inn seiner hand soll er dem Gereinigten auff den knörbel des rechten ohrs thun/vnd auff den rechten Daumen / vnnd auff den grossen Zehe seines rechten fusses/oben auff das blut des Schuldopffer.

18. Das überige öle aber in seiner hand sol er auff des Gereinigten haupt thun/vnd jn versönen für dem HErrn.

19. Vnnd sol das Sündopffer machen / vnnd den Gereinigten versönen seiner vnreinigkeit halben. Vnd sol darnach das Brandopffer schlachten.

20. Vnd sol es auf den Altar opffern/ sampt dem Speißopffer / vnnd jn versönen/so ist er rein.

21. Ist er aber arm / vnnd mit seiner hand nicht so viel erwirbt / so neme er ein Lamb zum Schuldopffer zu Weben/jhn zuversönen/vnnd ein zehenden Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer/vnd ein Log öle.

22. Vnnd zwo Torteltauben / oder zwo junge Tauben/ die er mit seiner hand erwerben kan/Das eine sey ein Sündopffer / die ander ein Brandopffer.

23. Vnd bring sie am achten tag seiner reinigung zum Priester / für der Thür der Hütten des Stiffts/ für dem HERRN.

24. Da sol der Priester das Lamb zum Schuldopffer nemen/ vnnd das Log öle/ vnd sols alles weben für dem HERRN.

16. Et intignerà il suo dito destro nel'oglio, ch'è ne la sua mano sinistra, e spargerà de l'oglio col suo dito per sette volte dinanzi al Signore.

17. E del resto de l'oglio, ch'è ne la sua mano, il Sacerdote ne metterà sopra la parte tenera de l orecchio destro di colui che debbe esser mondato, e sopra il dito grosso de la sua man destra, e sopra il dito grosso del suo pie destro, con il sangue de la oblation pel peccato.

18. E quel che vi auanzarà de l'oglio ch'è ne la sua mano, lo metterà sopra il capo di colui che dee esser mondato; & il Sacerdote lo riconciliarà dinanzi al Signore.

19. Similmente il Sacerdote farà la oblatione pel peccato, e mondarà colui, che debbe esser mondato da la sua immonditia, e dapoi ammazzara à l'holocausto.

20. Et il Sacerdote farà montar l'holocausto e la oblatione sopra lo altare, & il Sacerdote lo purgarà, e sarà netto.

21. Ma se sarà pouero, e non potrà ciò hauere ne la sua mano: allhora pigliarà vno agnello per l'oblatione pel peccato, in eleuatione per riconciliarlo; & vna decima di fior di farina mescolata con l'oglio pel sacrifitio, & vn sestario d'oglio.

22. Inoltre due tortore, ò due pippioni, qualunque cosa potrà hauere; e vno sarà in sacrifitio pel peccato, e l'altro per l'holocausto.

23. E portarà quelle cose ne l'ottauo giorno de la sua purificatione, al Sacerdote à la porta del tabernacolo de la congregatione.

24. Et il Sacerdote pigliarà lo agnello de la oblatione pel peccato, & il sestario de l'oglio; & il Sacerdote l'eleuarà con eleuatione dinanzi al Signore.

יד

25 וְיִכּוֹס יָת אִימְּרָא דַּאֲשָׁמָא וְיִסַּב כָּהֲנָא מִדְּמָא דַּאֲשָׁמָא וְיִתֵּן עַל רוּם אוּדְנָא דְּמִדַּכֵּי דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּיַמִּינָא׃

26 וּמִן מִשְׁחָא יְרִיק כָּהֲנָא עַל יְדָא דְּכָהֲנָא שְׂמָאלִיתָא׃

27 וְיַדֵּי כָהֲנָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ דְּיַמִּינָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ שְׂמָאלִיתָא שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ׃

28 וְיִתֵּן כָּהֲנָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ עַל רוּם אֻדְנָא דְּמִדַּכֵּי דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּיַמִּינָא עַל אֲתַר דְּמָא דַּאֲשָׁמָא׃

29 וּדְיִשְׁתְּאַר מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדָא דְּכָהֲנָא יִתֵּן עַל רֵישָׁא דְּמִדַּכֵּי לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי קֳדָם יְיָ׃

30 וְיַעְבֵּיד יָת חַד מִן שַׁפְנִינַיָּא אוֹ מִן בְּנֵי יוֹנָה מִדְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ׃

31 יָת דְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ יָת חַד חַטָּאתָא וְיָת חַד עֲלָתָא עַל מִנְחָתָא וִיכַפַּר כָּהֲנָא עַל דְּמִדַּכֵּי קֳדָם יְיָ׃

32 דָּא אוֹרָיְתָא דְּבֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּ דְּלָא תַדְבֵּיק יְדֵיהּ בְּדָכוּתֵיהּ׃

33 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃

34 אֲרֵי תֵיעֲלוּן לְאַרְעָא דִּכְנַעַן דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן לְאַחְסָנָא וְאֶתֵּן מַכְתַּשׁ סְגִירוּ בְּבֵית אֲרַע אַחְסַנְתְּכוֹן׃

יד

25 וְשָׁחַט אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃

26 וּמִן־הַשֶּׁמֶן יִצֹק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃

27 וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהֹוָה׃

28 וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם׃

29 וְהַנּוֹתָר מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְהֹוָה׃

30 וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתֹּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ׃

31 אֵת אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־הַמִּטַּהֵר לִפְנֵי יְהֹוָה׃

32 זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא־תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ׃

33 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

34 כִּי תָבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם׃

ιδ.

25. Καὶ σφάξει τὸν ἀμνὸν τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ.

26. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν ἀριστεράν.

27. Καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ τῷ δεξιῷ, ἀπὸ τοῦ ἐλαίου πάλιν τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἑπτάκις ἐναντίον κυρίου.

28. Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας.

29. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ὂν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.

30. Καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν νεοσσῶν τῶν περιστερῶν καθότι εὗρεν αὐτοῦ ἡ χείρ.

31. Τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι κυρίου.

32. Οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ εὑρίσκοντος τῇ χειρὶ αὐτοῦ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων.

34. Ὡς ἂν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἁφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς ἐγκτήτου ὑμῶν.

25 Immo-

CAP. XIIII.

25. Immolatoque agno, de sanguine eius ponet super extremum auriculæ dextræ illius qui mundatur, & super pollices manus eius ac pedis dextri:

26. Olei verò partem mittet in manum suam sinistram,

27. In quo tingens digitum dextræ manus asperget septies coram Domino.

28. Tangetque extremum dexteræ auriculæ illius qui mundatur, & pollices manus ac pedis dextri in loco sanguinis qui effusus est pro delicto.

29. Reliquam autem partem olei quæ est in sinistra manu, mittet super caput purificati, ut placet pro eo Dominum:

30. Et turturem sive pullum columbæ offeret.

31. Vnum pro delicto, & alterum in holocaustum cum libamentis suis,

32. Hoc est sacrificium leprosi, qui habere non potest omnia in emundationem sui.

33. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens:

34. Cùm ingressi fueritis Terram Chanáan, quam ego dabo vobis in possessionem, si fuerit plaga lepræ in ædibus.

Das XIV. Capitel.

25. Vnnd das Lamb des Schuldopffers schlachten/ Vnnd des bluts nemen von demselben Schuldopffer/ vnd dem Gereinigten thun auff den knörbel seines rechten ohrs/ vnd auff den daumen seiner rechten hand/ vnnd auff den grossen Zehe seines rechten fusses.

26. Vnnd des öles in seine (des Priesters) lincke hand giessen.

27. Vnnd mit seinem rechten finger das öle/ das in seiner lincken hand ist/ siebenmal sprengen für dem HErrn.

28. Des übrigen aber in seiner hand sol er dem Gereinigten auff den knörbel seines rechten ohrs/ vnnd auff den daumen seiner rechten hand/ vnnd auff den grossen Zehe seines rechten fusses thun/ oben auff das blut des Schuldopffers.

29. Das übrige öle aber in seiner hand sol er dem Gereinigten auff das haupt thun/ jn zuversönen für dem HERRN.

30. Vnnd darnach auß der einen Torteltauben oder jungen Tauben/ wie seine hand hat mögen erwerben.

31. Ein Sündopffer/ Auß der andern ein Brandopffer machen/ sampt dem Speißopffer/ vnnd sol der Priester den Gereinigten also versönen für dem HERRN.

32. Das sey das Gesetz für den Aussetzigen/ der mit seiner hand nicht erwerben kan/ was zu seiner reinigung gehört.

33. Vnd der HERR redet mit Mose vnd Aaron/ vnd sprach:

34. Wenn jhr ins Land Canaan kompt/ das ich euch zur besitzigung gebe/ vnnd werde jrgend inn einem hause ewer besitzung ein außsatzmal geben.

CAP. XIIII.

25. Et ammazzarà lo agnello de la oblatione pel peccato, & il Sacerdote pigliarà del sangue de la oblatione pel delitto, e lo metterà sopra la parte tenera de l'orecchio destro di colui che debbe esser mondato, e sopra il dito grosso de la sua man destra, e sopra il dito grosso del suo pie destro.

26. Il Sacerdote spanderà ancora de l'oglio ne la sua man sinistra.

27. Et il Sacerdote col suo dito destro spargerà de l'olio ch'è ne la sua man sinistra, sette volte dinanzi al Signore.

28. Et il Sacerdote metterà ancora de l'oglio ch'è ne la sua mano sopra la parte tenera de l'orecchio destro di colui che debbe esser mondato, e sopra il dito grosso de la sua man destra, e sopra il dito grosso del suo pie destro nel luogo del sangue de la oblatione pel delitto.

29. E quel che vi auanzarà de l'oglio, ch'è ne la mano del Sacerdote, lo metterà sopra il capo di colui, che debbe esser mondato, per purificarlo dinanzi al Signore.

30. Il sacerdote similmente farà di vna de le tortore, ò de pippioni, dico, che hauerà preso ne la sua mano:

31. O di quel ne sacrificarà, di quel dico ch' hauerà preso ne la sua mano, vno pel peccato, e l'altro in holocausto pel sacrifitio: & il Sacerdote purificarà colui che debbe esser purgato dinanzi al Signore.

32. Questa è la legge di colui, nel quale sarà stata la piaga de la lebbra; ne le mani delquale non porta essere quel che si ricerca à la sua purificatione.

33. Et il Signore parlò à Moise & ad Aharon, dicendo.

34. Quando voi sarete entrati ne la terra di Canaan; laquale io vi darò per heredità, & io hauerò mandata la piaga de la lebbra in qualche casa de la terra da la vostra possessione.

יד

35 וּבָא אֲשֶׁר־לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת׃

36 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת־הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַבָּיִת׃

37 וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת שְׁקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפָל מִן־הַקִּיר׃

38 וְיָצָא הַכֹּהֵן מִן־הַבַּיִת אֶל־פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים׃

39 וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבָּיִת׃

40 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֵן הַנָּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֶתְהֶן אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃

41 וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת סָבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת־הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃

42 וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר יִקַּח וְטָח אֶת־הַבָּיִת׃

43 וְאִם־יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחַר חִלֵּץ אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת אֶת־הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטּוֹחַ׃

44 וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע בַּבָּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא בַּבַּיִת טָמֵא הוּא׃

יד

35 וְיֵיתֵי דְּדִילֵיהּ בֵּיתָא וִיחַוֵּי לְכַהֲנָא לְמֵימַר כְּמַכְתָּשָׁא אִתְחֲזִי לִי בְּבֵיתָא׃

36 וִיפַקֵּיד כַּהֲנָא וִיפַנּוֹן יָת בֵּיתָא עַד לָא יֵיעוֹל כַּהֲנָא לְמִחְזֵי יָת מַכְתָּשָׁא וְלָא יִסְתָּאַב כָּל דִּי בְּבֵיתָא וּבָתַר כֵּן יֵיעוֹל כַּהֲנָא לְמִחְזֵי יָת בֵּיתָא׃

37 וְיִחְזֵי יָת מַכְתָּשָׁא וְהָא מַכְתָּשָׁא בְּכוֹתְלֵי בֵיתָא פַּחְתִּין יָרְקָן אוֹ סַמְקָן וּמֶחֱזֵיהֶן מַכִּיךְ מִן כּוֹתְלָא׃

38 וְיִפּוֹק כַּהֲנָא מִן בֵּיתָא לִתְרַע בֵּיתָא וְיַסְגַּר יָת בֵּיתָא שִׁבְעָא יוֹמִין׃

39 וִיתוּב כַּהֲנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְיִחְזֵי וְהָא אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בְּכוֹתְלֵי בֵיתָא׃

40 וִיפַקֵּיד כַּהֲנָא וִישַׁלְפוּן יָת אַבְנַיָּא דִּי בְהֵן מַכְתָּשָׁא וְיִרְמוֹן יָתְהֵן לְמִבָּרָא לְקַרְתָּא לַאֲתַר מְסָאַב׃

41 וְיָת בֵּיתָא יְקַלְּפוּן מִגָּיו סְחוֹר סְחוֹר וְיִרְמוֹן יָת עַפְרָא דְּקַלִּיפוּ לְמִבָּרָא לְקַרְתָּא לַאֲתַר מְסָאַב׃

42 וְיִסְּבוּן אַבְנִין אָחֳרָנִין וְיָעֲלוּן בַּאֲתַר אַבְנַיָּא וְעַפַר אוֹחֲרָן יִסַּב וְיִשׁוּעַ יָת בֵּיתָא׃

43 וְאִם יְתוּב מַכְתָּשָׁא וְיִסְגֵּי בְּבֵיתָא בָּתַר דְּשַׁלִּיפוּ יָת אַבְנַיָּא וּבָתַר דְּקַלִּיפוּ יָת בֵּיתָא וּבָתַר דְּאִתְּשַׁע׃

44 וְיֵיעוֹל כַּהֲנָא וְיִחְזֵי וְהָא אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בְּבֵיתָא סְגִירוּת מְחַסְּרָא הִיא בְּבֵיתָא מְסָאַב הוּא׃

ιδʹ.

35. Καὶ ἥξει τινὸς αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεῖ, λέγων· ὥσπερ ἁφὴ ἑώραταί μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ.

36. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν πρὸ τοῦ εἰσελθόντα τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἁφήν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα ἂν ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν.

37. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν· καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας χλωριζούσας, ἢ πυρριζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινοτέρα τῶν τοίχων.

38. Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας.

39. Καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, Καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας.

40. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεύς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστιν ἡ ἁφή, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον.

41. Καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν ἔξωθεν κύκλῳ, καὶ ἐκχεοῦσι τὸν χοῦν τὸν ἀπεξυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον.

42. Καὶ λήψονται λίθους ἀπεξυσμένους ἑτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων, καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται καὶ ἐξαλείψουσι τὴν οἰκίαν.

43. Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἁφή, καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι.

44. Καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεύς, καὶ ὄψεται εἰ διακέχυται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστι.

CAP. XIIII.

35. Ibit cuius est domus, nuntians sacerdoti, & dicet; Quasi plaga lepræ videtur mihi esse in domo mea.

36. At ille præcipiet ut efferant universa de domo, priusquam ingrediatur eam, & videat utrum leprosa sit, ne immũda fiant omnia quæ in domo sunt. Intrabitque postea ut consideret lepram domus:

37. Et cùm viderit in parietibus illius quasi valliculas pallore sive rubore deformes, & humiliores superficie reliqua.

38. Egredietur ostium domus, & statim claudet illam septem diebus.

39. Reversusque die septimo, considerabit eam; si invenerit crevisse lepram,

40. Iubebit erui lapides in quibus lepra est, & proiici eos extra civitatem in locum immundum:

41. Domum autem ipsam radi intrinsecus per circuitum, & spargi pulverem rasuræ extra urbem in locum immundum.

42. Lapidesq; alios reponi prò his qui ablati fuerint, & luto alio liniri domum.

43. Sin autem postquam eruti sunt lapides, & pulvis elatus, & alia terra lita.

44. Ingressus sacerdos viderit reversam lepram, & parietes respersos maculis, lepra est perseverans, & immunda domus:

Das XIV. Capitel.

35. So sol der kommen deß das haus ist/dem Priester ansagen/vnnd sprechen: Es sihet mich an/als sey ein aussetzig mal an meim hause.

36. Das sol der Priester heissen/daß sie das hauß außreumen/ehe denn der Priester hinein gehet/das mal zu besehen/auff das nicht vnrein werde alles was im hause ist/darnach sol der Priester hinein gehen/das hauß zu besehen.

37. Wenn er nun das mal besihet/vnnd findet/daß an der wand des hauses gele oder rötliche grüblein sind/vnd jr ansehen tieffer den sonst die wand ist.

38. So sol er zum hauß zur thür herauß gehen/vnnd das hauß sieben tage verschliessen.

39. Vnnd wenn er am siebenden tage widerkommt/vnnd sihet daß das mal weiter gefressen hat/an des hauses wand.

40. So soll er die steine heissen außbrechen/darinn das mal ist/vnnd hinauß für die Stadt an einen vnreinen ort werffen.

41. Vnd das hauß sol man inwendig rings rumb schaben/vnd sollen den abgeschabenen Leimen hinauß für die Stadt an einen vnreinen ort schütten.

42. Vnd andere steine nemen/vnnd an jener stat thun/vnnd andern Leimen nemen/vnd das hauß bewerffen.

43. Wenn denn das mal widerkomt/vnnd außbricht am hause/nach dem man die steine außgerissen/vnnd das hauß anders beworffen hat.

44. So sol der Priester hinein gehen. Vnd wenn er sihet/daß das mal weiter gefressen hat am hause/so ists gewiß ein fressender Aussatz am hause/vnnd ist vnrein.

CAP. XIIII.

35. *Colui, delquale sarà la casa, verrà, e lo denuntiarà al Sacerdote, dicendo, Mi è parso che in casa mia vi sia come piaga di lebbra.*

36. *Allhora il Sacerdote comandarà, che nettino la casa auanti che vi entri per giudicar la piaga; à fin che nòn sia contaminata alcuna cosa che sia in quella casa: dapoi il Sacerdote vi entrarà per contemplar la casa.*

37. *E considerarà la piaga, e se la piaga, ch' è ne muri de la casa, sarà nera, gialla, ò rosseggiante; e lo aspetto suo sarà piu basso del muro.*

38. *Il Sacerdote vscirà de la casa à la porta di essa, e serrarà la casa per sette giorni.*

39. *Dapoi il sacerdote ritornarà nel settimo giorno, e considerarà; e se la piaga sarà cresciuta ne i muri de la casa:*

40. *Allhora il Sacerdote comandarà, che si scauino le pietre, ne lequali sarà stata quella piaga, e le gettaranno fuor de la città in luogo immondo.*

41. *E comandarà che la casa si raschii di dentro à l'intorno, e spargeranno la poluere, che haueranno raschiata fuora de la città in luogo immondo.*

42. *E pigliaranno de le altre pietre, lequali metteranno ne luogo de le pietre scauate: e pigliarà de l'altra calcina, e sciarbarà la casa.*

43. *Ma se la piaga ritornarà, e fiorirà in quella casa dapoi che fece scauare le pietre, e raschiare la casa, e poi che sarà stata sciarbata:*

44. *Allhora il Sacerdote entrarà, e considerarà; e se la piaga sarà cresciuta ne la casa, è lebbra che rosica ne la casa; ella dunque è immonda.*

45 וְיִתְרַע יָת בֵּיתָא יָת אַבְנוֹהִי וְיָת אָעוֹהִי וְיָת כָּל עֲפַר בֵּיתָא וְיַפֵּיק לְמִבָּרָא לְקַרְתָּא לַאֲתַר מְסָאַב׃

46 וּדְיֵיעוֹל לְבֵיתָא כָּל יוֹמִין דִּסְגַר יָתֵיהּ יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

47 וּדְיִשְׁכּוּב בְּבֵיתָא יְצַבַּע יָת לְבוּשׁוֹהִי וּדְיֵיכוֹל בְּבֵיתָא יְצַבַּע יָת לְבוּשׁוֹהִי׃

48 וְאִם מֵיעַל יֵיעוֹל כַּהֲנָא וְיֶחֱזֵי וְהָא לָא אוֹסֵף מַכְתָּשָׁא בְּבֵיתָא בָּתַר דְּאִתְּשַׁע יָת בֵּיתָא וִידַכֵּי כַּהֲנָא יָת בֵּיתָא אֲרֵי אִתַּסֵּי מַכְתָּשָׁא׃

49 וְיִסַּב לְדַכָּאָה יָת בֵּיתָא תַּרְתֵּין צִפְּרִין וְאָעָא דְאַרְזָא וּצְבַע זְהוֹרִי וְאֵזוֹבָא׃

50 וְיִכּוֹס יָת צִפַּרְתָּא חֲדָא לְמָאן דַּחֲסַף עַל מֵי מַבּוּעַ׃

51 וְיִסַּב יָת אָעָא דְאַרְזָא וְיָת אֵזוֹבָא וְיָת צְבַע זְהוֹרִי וְיָת צִפַּרְתָּא חַיְתָא וְיִטְבּוֹל יָתְהוֹן בִּדְמָא דְצִפַּרְתָּא דִנְכִיסְתָּא וּבְמֵי מַבּוּעַ וְיַדֵּי לְבֵיתָא שְׁבַע זִמְנִין׃

52 וִידַכֵּי יָת בֵּיתָא בִּדְמָא דְצִפַּרְתָּא וּבְמֵי מַבּוּעַ וּבְצִפַּרְתָּא חַיְתָא וּבְאָעָא דְאַרְזָא וּבְאֵזוֹבָא וּבִצְבַע זְהוֹרִי׃

53 וִישַׁלַּח יָת צִפַּרְתָּא חַיְתָא לְמִבָּרָא לְקַרְתָּא לְאַפֵּי חַקְלָא וִיכַפַּר עַל בֵּיתָא וְיִדְכֵּי׃

54 דָּא אוֹרַיְתָא לְכָל מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא וּלְנִתְקָא׃

55 וּלְסְגִירוּת לְבוּשָׁא וּלְבֵיתָא׃

56 וּלְעַמְקָא וּלְעַדְיָא וּלְבַהַקָא׃

57 לְאַלָּפָא בְּיוֹמָא מְסָאֲבָא וּבְיוֹמָא דְכֵיָא דָּא אוֹרַיְתָא דִסְגִירוּתָא׃

45 וְנָתַץ אֶת־הַבַּיִת אֶת־אֲבָנָיו וְאֶת־עֵצָיו וְאֵת כָּל־עֲפַר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃

46 וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת כָּל־יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

47 וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו׃

48 וְאִם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִטֹּחַ אֶת־הַבָּיִת וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע׃

49 וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃

50 וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפֹּר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃

51 וְלָקַח אֶת־עֵץ־הָאֶרֶז וְאֶת־הָאֵזֹב וְאֵת ׀ שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֵת הַצִּפֹּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתָם בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל־הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים׃

52 וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז וּבָאֵזֹב וּבִשְׁנִי הַתּוֹלָעַת׃

53 וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר׃

54 זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת וְלַנָּתֶק׃

55 וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת׃

56 וְלַשְׂאֵת וְלַסַּפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת׃

57 לְהוֹרֹת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת הַצָּרָעַת׃

45. Καὶ καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν χοῦν τῆς οἰκίας ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον.

46. Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἀφωρισμένη ἐστὶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

47. Καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ ἐσθίων ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

48. Ἐὰν δὲ παραγινόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ὅτι ἰάθη ἡ ἁφή.

49. Καὶ λήψεται ἀφαγνίσαι τὴν οἰκίαν, δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ ὕσσωπον.

50. Καὶ σφάξει τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι.

51. Καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ τὴν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν, καὶ βάψει αὐτὰ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι, καὶ περιρρανεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἑπτάκις.

52. Καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑσσώπῳ, καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κοκκίνῳ.

53. Καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἔσται.

54. Οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἁφὴν λέπρας καὶ θραύσματος.

55. Καὶ τῆς λέπρας ἱματίου καὶ οἰκίας.

56. Καὶ οὐλῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ αὐγάζοντος.

57. Καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ᾗ ἡμέρᾳ ἀκάθαρτον, καὶ ᾗ ἡμέρᾳ καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

CAP. XIIII.

45. Quam statim destruent, & lapides eius ac ligna, atq; universum pulverem proiicient extra oppidum in locum immundum.

46. Qui intraverit domum quando clausa est, immundus erit usque ad vesperum:

47. Et qui dormierit in ea, & comederit quippiam, lavabit vestimenta sua.

48. Quòd si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in domo, postquam denuo lita fuerit, purificabit eam reddita sanitate:

49. Et in purificatione eius sumet duos passeres, lignúque cedrinum, & vermiculum atque hyssopum:

50. Et immolato uno passere in vase fictili super aquas vivas.

51. Tollet lignum cedrinum, & hyssopum, & coccum, & passerem vivum, & tingent omnia in sanguine passeris immolati, atque in aquis viventibus: & asperget domum septies.

52. Purificabitq; eam tam in sanguine passeris quàm in aquis viventibus, & in passere vivo, lignoque cedrino & hyssopo atque vermiculo.

53. Cumque dimiserit passerem auolare in agrum liberè, orabit pro domo, & iure mundabitur.

54. Ista est lex omnis lepræ & percussuræ.

55. Lepræ vestium & domorum.

56. Cicatricis & erumpentium papularum, lucentis maculæ, & in varias species coloribus immutatis.

57. Vt possit sciri quo tempore mundum quid vel immundum sit.

Das XIIII. Capitel.

45. Darumb sol man das Hauß abbrechen/ Stein vnnd Holtz/ vnnd allen Leimen am Hause/ vnnd sols hinauß füren für die Stadt an einen vnreinen ort.

46. Vnnd wer in das Hauß gehet/ so lang es verschlossen ist/ der ist vnrein biß an den Abendt.

47. Vnd wer drinnen ligt/ oder drinnen isset/ der sol seine Kleider waschen.

48. Wo aber der Priester/ wenn er hinein gehet/ sihet/ daß diß mal nicht weiter am Hause gefressen hat/ nach dem das Hauß beworffen ist/ so sol ers rein sprechen/ denn das mal ist heil worden.

49. Vnd sol zum Sündopffer für das Hauß nemen zween Vögel/ Cedern holtz/ vnnd Rosinfarbe Wolle/ vnnd Isop.

50. Vnnd den einen Vogel schlachten inn einem erden gefeß/ an einem fliessenden Wasser.

51. Vnd sol nemen das Cedern holtz/ die Rosinfarbe Wolle/ den Isop/ vnnd den lebendigen Vogel/ vnnd inn des geschlachten Vogels blut duncken/ an dem fliessenden Wasser/ vnd das hauß siebenmal besprengen.

52. Vnd sol also das Hauß entsündigen mit dem blut des Vogels/ vnd mit fliessenden wasser/ mit dem lebendigen Vogel/ mit dem Cedern holtz/ mit Isopen/ vnd mit Rosinfarbe Wolle.

53. Vnnd sol den lebendigen Vogel lassen hinauß für die Stadt ins frey Feldt fliegen/ vnd das Hauß versönen/ so ists rein.

54. Das ist das Gesetz vber allerley mal des Aussatzs vnd Grinds.

55. Vber den Aussatz der Kleider/ vnd der Häuser.

56. Vber die beulen/ grindt vnnd eiterweiß.

57. Auff daß man wisse/ wenn etwas vnrein oder rein ist. Das ist das Gesetz vom Aussatz.

CAP. XIIII.

45. E distruggerà la casa, le sue pietre, & i suoi legni, e tutta la calcina de la casa, e la portarà fuorà de la città in luogo immondo.

46. E colui che sarà entrato in quella casa per tutti quei giorni, che si sarà comandato che si serri, sarà immondo insino a la sera.

47. E colui che hauerà dormito in quella casa, lauarà i suoi vestimenti.

48. Ma se il sacerdote vi sarà entrato, e contemplando hauerà veduto, che la piaga non sarà cresciuta in quella casa, dopoi che fu scarbata: il Sacerdote la giudicarà monda, perche quella piaga è risanata.

49. E per purificar la casa, pigliarà due passeri, e del legno di cedro e de la grana e de l'hisopo.

50. Et ammazzarà vn passere viuo sopra vn vaso di terra, sopra l'acqua viua.

51. E pigliarà il legno di cedro, e lo hisopo, e la grana, & il passere viuo, e tingerà quelle cose nel sangue del passere ammazzato, e ne l'acqua viua: e ne bagnarà la casa per sette volte.

52. E purificarà quella casa col sangue del passere, e con l'acqua viua, e col passere viuo e col legno di cedro, con l'hisopo, e con la grana.

53. Dipoi lasciarà andare il passere viuo fuor de la città pel mezzo del campo, e purificarà la casa, e sarà monda.

54. Questa è la legge di ciascuna piaga di lebbra, e de la macchia nera:

55. E de la lebbra de la veste, e de la casa:

56. E de l'infiatura, de la rogna, e de la macchia bianca.

57. Per insegnare quelche si debbe fare, & in qual giorno debbe esser dichiarito immondo, & in qual giorno mondo.

טו

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃

2 מַלִּילוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימְרוּן לְהוֹן גְּבַר גְּבַר אֲרֵי יְהֵי דָּאֵיב מִבִּשְׂרֵיהּ דּוֹבֵיהּ מְסָאַב הוּא׃

3 וְדָא תְּהֵי סוֹבְתֵיהּ בְּדוֹבֵיהּ דָּיֵיר בִּשְׂרֵיהּ יָת דּוֹבֵיהּ אוֹ חָתִים בִּשְׂרֵיהּ מִדּוֹבֵיהּ סוֹבְתֵיהּ הִיא׃

4 כָּל מִשְׁכְּבָא דְּיִשְׁכּוּב עֲלוֹהִי דּוֹבָנָא יְהֵי מְסָאַב וְכָל מָנָא דְּיִתֵּיב עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאַב׃

5 וּגְבַר דְּיִקְרַב בְּמִשְׁכְּבֵיהּ יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

6 וּדְיִתֵּיב עַל מָנָא דְּיִתֵּיב עֲלוֹהִי דּוֹבָנָא יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

7 וּדְיִקְרַב בִּבְשַׂר דּוֹבָנָא יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

8 וַאֲרֵי יָרוֹק דּוֹבָנָא בְּדַכְיָא וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

9 וְכָל מַרְכְּבָא דְּיִרְכּוּב עֲלוֹהִי דּוֹבָנָא יְהֵי מְסָאַב׃

10 וְכָל דְּיִקְרַב בְּכָל דִּיהֵי תְּחוֹתוֹהִי יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא וּדְיִטּוֹל יָתְהוֹן יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

11 וְכָל דְּיִקְרַב בֵּיהּ דּוֹבָנָא וִידוֹהִי לָא שָׁטַף בְּמַיָּא וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

12 וּמָאן דַּחֲסַף דְּיִקְרַב בֵּיהּ דּוֹבָנָא יִתַּבַּר וְכָל מָאן דְּאָע יִשְׁתְּטִיף בְּמַיָּא׃

טו

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

2 דַּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ טָמֵא הוּא׃

3 וְזֹאת תִּהְיֶה טֻמְאָתוֹ בְּזוֹבוֹ רָר בְּשָׂרוֹ אֶת־זוֹבוֹ אוֹ־הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ טֻמְאָתוֹ הִוא׃

4 כָּל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו הַזָּב יִטְמָא וְכָל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא׃

5 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

6 וְהַיֹּשֵׁב עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

7 וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

8 וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

9 וְכָל־הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב עָלָיו הַזָּב יִטְמָא׃

10 וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה תַחְתָּיו יִטְמָא עַד־הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

11 וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע־בּוֹ הַזָּב וְיָדָיו לֹא־שָׁטַף בַּמָּיִם וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

12 וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַזָּב יִשָּׁבֵר וְכָל־כְּלִי־עֵץ יִשָּׁטֵף בַּמָּיִם׃

ιε.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀνδρὶ ἀνδρί, ᾧ ἐὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἡ ῥύσις αὐτοῦ ἀκάθαρτός ἐστι.

3. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ. ῥέων γόνον ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως ἧς συνέστηκε, τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. (πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ αἷς συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐστι.)

4. Πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ᾗ ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽ αὐτῆς γονορρυής, ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ᾽ ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτὸ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτον ἔσται.

5. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

6. Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ᾽ ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτῷ γονορρυής, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

7. Καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορρυοῦς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

8. Ἐὰν δὲ προσσιαλίσῃ ὁ γονορρυὴς ἐπὶ τὸν καθαρόν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

9. Καὶ πᾶν ἐπίσαγμα, ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπιβῇ ἐπ᾽ αὐτὸ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας.

10. Καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος ἀπὸ πάντων ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων αὐτά, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

11. Καὶ ὅσων ἂν ἅψηται ὁ γονορρυής, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ οὐ νένιπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

12. Καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἂν ἅψηται ὁ γονορρυής, συντριβήσεται, καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται ὕδατι, καὶ καθαρὸν ἔσται.

CAP. XV.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens.

2. Loquimini filiis Israël, & dicite eis, Vir qui patitur fluxum seminis, immundus erit.

3. Et tunc iudicabitur huic vitio subiacere, cum per singula momenta adhæserit carni eius, atque concreverit fœdus humor.

4. Omne stratum in quo dormierit, immundum erit, & ubicunque sederit.

5. Si quis hominum tetigerit lectum eius, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

6. Si sederit ubi ille sederat, & ipse lavabit vestiměta sua: & lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

7. Qui tetigerit carnem eius, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

8. Si salivam huiuscemodi homo iecerit super eum qui mundus est, lavabit vestimenta sua: & lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

9. Sagma super quod sederit, immundum erit:

10. Et quicquid sub eo fuerit qui fluxum seminis patitur, pollutum erit usque ad vesperum. Qui portaverit horum aliquid, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

11. Omnis quem tetigerit qui talis est, non lotis antè manibus, lavabit vestimenta sua: & lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

12. Vas fictile quod tetigerit, confringetur: vas autem ligneum lavabitur aqua.

Das XV. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose vnd Aaron/ vnd sprach:

2. Redet mit den Kindern Israel/ vnd sprecht zu jhnen: Wenn ein Mann an seinem Fleisch ein fluß hat/ derselb ist vnrein.

3. Denn aber ist er vnrein an diesem fluß/ wenn sein fleisch vom fluß eittert oder verstopfft ist.

4. Alle lager/ darauff er ligt/ vnd alles darauff er sitzt/ wird vnrein werden.

5. Vnd wer sein Lager anrüret/ der sol seine kleider waschen/ vnnd sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abendt.

6. Vnnd wer sich setzt/ da er gesessen ist/ der sol seine kleider waschen/ vnnd sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abendt.

7. Wer sein fleisch anrüret/ der sol seine kleider waschen/ vnd sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abendt.

8. Wenn er seinen speichel wirfft auff den der rein ist/ der sol seine Kleider waschen/ vnd sich mit wasser baden/ vnnd vnrein sein biß auff den abendt.

9. Vnd der Sattel darauff er reitet/ wirdt vnrein werden.

10. Vnd wer anrüret jrgendt etwas/ das er vnter sich gehabt hat/ der wird vnrein sein biß auff den abendt. Vnnd wer solchs tregt/ der sol seine Kleider waschen/ vnnd sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abendt.

11. Vnd welchen er anrüret/ ehe er die hende wescht/ der sol seine kleider waschen/ vnd sich mit wasser baden/ vnnd vnrein sein biß auff den abendt.

12. Wenn er ein erden gefeß anrüret/ das sol man zubrechen/ Aber das hültzen faß sol man mit wasser spülen.

CAP XV.

1. Et il Signore parlò à Moise & ad Aharon, dicendo.

2. Parlate à i figliuoli d'Israel, e dite loro; Ciascuno è immondo, quando il seme scola da la carne sua.

3. Or questa sarà la sua immonditia nel suo seme: se la sua carne distillarà il suo seme, ò verò hauerà serrato il suo membro col suo seme, questa è la sua immonditia.

4. Ogni letto, sopra il quale hauerà giaciuto colui, che patisce il flusso del seme, sarà immondo: & ogni cosa, sopra laquale hauerà seduto, sarà immonda.

5. Similmente chiunque hauerà toccato il suo letto, lauarà i suoi vestimenti, poi che ei si sarà lauato ne l'acqua: e sarà immondo insino à la serà.

6. E quel che hauerà seduto sopra la cosa, sopra laquale hauerà seduto colui che ha il flusso del seme, lauarà i suoi vestimenti, poi che si sarà lauato ne l'acqua; e sarà immondo insino à la sera.

7. Ma chi hauerà toccato a la carne di quelche ha il flusso del seme, lauarà i suoi vestimenti, poi ch'ei si sarà lauato ne l'acqua. e sarà immondo insino à la sera.

8. E se colui, che ha la scolatura, hauerà sputato sopra quel che è netto, egli lauarà i suoi vestimenti, poi che si sarà lauato ne l'acqua: e sarà immondo insino à la sera.

9. Et ogni sella, sopra laquale hauerà caualcato quel che ha la scolatura, sarà immonda.

10. E ciascuno che hauerà toccato qual si voglia cosa, che sia stata sotto di quello, sarà immondo insino à la sera: e colui che hauerà portate quelle cose, lauarà i suoi vestimenti, poi che si sarà lauato ne l'acqua, e sarà immondo insino à la sera:

11. E ciascuno, che colui che ha la scolatura, l'hauerà toccato, e non hauerà lauate le sue mani con l'acqua: lauarà i suoi vestimenti, poi che si sarà lauato ne l'acqua: e sarà immondo insino à la sera.

12. Et il vaso di terra, che colui che ha la scolatura, lo hauera toccato, sara spezzato; ma ogni vaso di legno si lauara cō l'acqua.

טו

13 וַאֲרֵי יִדְכֵּי דּוֹבָנָא מִדּוֹבֵיהּ וְיִמְנֵי לֵיהּ שִׁבְעָה יוֹמִין לִדְכוּתֵיהּ וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בִּשְׂרֵיהּ בְּמֵי מַבּוּעַ וְיִדְכֵּי׃

14 וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה יִסַּב לֵיהּ תַּרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ תְּרֵין בְּנֵי יוֹנָה וְיֵיתֵי לִקְדָם יְיָ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִתְּנִנּוּן לְכַהֲנָא׃

15 וְיַעְבֵּיד יַתְהוֹן כַּהֲנָא חַד חַטָּאתָא וְחַד עֲלָתָא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא קֳדָם יְיָ מִדּוֹבֵיהּ׃

16 וּגְבַר אֲרֵי תִפּוֹק מִנֵּיהּ שִׁכְבַת זַרְעָא וְיַסְחֵי בְמַיָּא יָת כָּל בִּשְׂרֵיהּ וִיהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃

17 וְכָל לְבוּשׁ וְכָל מְשַׁךְ דִּיהֵי עֲלוֹהִי שִׁכְבַת זַרְעָא וְיִצְטַבַּע בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃

18 וְאִתְּתָא דְּיִשְׁכּוּב גְּבַר יָתַהּ שִׁכְבַת זַרְעָא וְיַסְחוּן בְּמַיָּא וִיהוֹן מְסָאֲבִין עַד רַמְשָׁא׃

19 וְאִתְּתָא אֲרֵי תְהֵי דַּיְבָא דַּם יְהֵי דּוֹבַהּ בִּבְסְרַהּ שִׁבְעָה יוֹמִין תְּהֵי בְרִיחוּקַהּ וְכָל דְּיִקְרַב בַּהּ יְהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃

20 וְכֹל דְּתִשְׁכּוּב עֲלוֹהִי בְּרִיחוּקַהּ יְהֵי מְסָאָב וְכֹל דְּתֵיתֵיב עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאָב׃

21 וְכָל דְּיִקְרַב בְּמִשְׁכְּבַהּ יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְמַיָּא וִיהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃

22 וְכָל דְּיִקְרַב בְּכָל מָנָא דְּתֵיתֵיב עֲלוֹהִי יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְמַיָּא וִיהֵי מְסָאָב עַד רַמְשָׁא׃

טו

13 וְכִֽי־יִטְהַ֤ר הַזָּב֙ מִזּוֹב֔וֹ וְסָ֨פַר ל֜וֹ שִׁבְעַ֥ת יָמִ֛ים לְטָהֳרָת֖וֹ וְכִבֶּ֣ס בְּגָדָ֑יו וְרָחַ֧ץ בְּשָׂר֛וֹ בְּמַ֥יִם חַיִּ֖ים וְטָהֵֽר׃

14 וּבַיּ֣וֹם הַשְּׁמִינִ֗י יִֽקַּֽח־לוֹ֙ שְׁתֵּ֣י תֹרִ֔ים א֥וֹ שְׁנֵ֖י בְּנֵ֣י יוֹנָ֑ה וּבָ֣א ׀ לִפְנֵ֣י יְהוָ֗ה אֶל־פֶּ֙תַח֙ אֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד וּנְתָנָ֖ם אֶל־הַכֹּהֵֽן׃

15 וְעָשָׂ֤ה אֹתָם֙ הַכֹּהֵ֔ן אֶחָ֣ד חַטָּ֔את וְהָאֶחָ֖ד עֹלָ֑ה וְכִפֶּ֨ר עָלָ֧יו הַכֹּהֵ֛ן לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה מִזּוֹבֽוֹ׃

16 וְאִ֕ישׁ כִּֽי־תֵצֵ֥א מִמֶּ֖נּוּ שִׁכְבַת־זָ֑רַע וְרָחַ֥ץ בַּמַּ֛יִם אֶת־כָּל־בְּשָׂר֖וֹ וְטָמֵ֥א עַד־הָעָֽרֶב׃

17 וְכָל־בֶּ֣גֶד וְכָל־ע֔וֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶ֥ה עָלָ֖יו שִׁכְבַת־זָ֑רַע וְכֻבַּ֥ס בַּמַּ֖יִם וְטָמֵ֥א עַד־הָעָֽרֶב׃

18 וְאִשָּׁ֕ה אֲשֶׁ֨ר יִשְׁכַּ֥ב אִ֛ישׁ אֹתָ֖הּ שִׁכְבַת־זָ֑רַע וְרָחֲצ֣וּ בַמַּ֔יִם וְטָמְא֖וּ עַד־הָעָֽרֶב׃

19 וְאִשָּׁ֣ה כִּֽי־תִהְיֶ֣ה זָבָ֔ה דָּ֛ם יִהְיֶ֥ה זֹבָ֖הּ בִּבְשָׂרָ֑הּ שִׁבְעַ֤ת יָמִים֙ תִּהְיֶ֣ה בְנִדָּתָ֔הּ וְכָל־הַנֹּגֵ֥עַ בָּ֖הּ יִטְמָ֥א עַד־הָעָֽרֶב׃

20 וְכֹל֩ אֲשֶׁ֨ר תִּשְׁכַּ֥ב עָלָ֛יו בְּנִדָּתָ֖הּ יִטְמָ֑א וְכֹ֛ל אֲשֶׁר־תֵּשֵׁ֥ב עָלָ֖יו יִטְמָֽא׃

21 וְכָל־הַנֹּגֵ֖עַ בְּמִשְׁכָּבָ֑הּ יְכַבֵּ֧ס בְּגָדָ֛יו וְרָחַ֥ץ בַּמַּ֖יִם וְטָמֵ֥א עַד־הָעָֽרֶב׃

22 וְכָל־הַנֹּגֵ֔עַ בְּכָל־כְּלִ֖י אֲשֶׁר־תֵּשֵׁ֣ב עָלָ֑יו יְכַבֵּ֧ס בְּגָדָ֛יו וְרָחַ֥ץ בַּמַּ֖יִם וְטָמֵ֥א עַד־הָעָֽרֶב׃

ιε΄.

13. Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονοῤῥυὴς ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐξαριθμήσεται ἑαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ζῶντι, καὶ καθαρὸς ἔσται.

14. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ ἔναντι κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ.

15. Καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεύς, μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ.

16. Καὶ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

17. Καὶ πᾶν ἱμάτιον καὶ πᾶν δέρμα ἐφ᾽ ὃ ἂν ᾖ ἐπ᾽ αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας.

18. Καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ᾽ αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται ἕως ἑσπέρας.

19. Καὶ γυνὴ ἥτις ἂν ᾖ ῥέουσα αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ῥύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς. πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

20. Καὶ πᾶν ἐφ᾽ ὃ ἂν κοιτάζηται ἐπ᾽ αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, ἀκάθαρτον ἔσται. καὶ πᾶν ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ ἐπ᾽ αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται.

21. Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

22. Καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος παντὸς σκεύους ἐφ᾽ ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτὸ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

CAP. XV.

13. Si sanatus fuerit qui huiuscemodi sustinet passionem, numerabit septem dies post emundationem sui, & lotis vestibus & toto corpore in aquis viventibus, erit mundus.

14. Die autem octavo sumet duos turtures, aut duos pullos columbæ, & veniet in conspectum Domini ad ostium tabernaculi testimonii, dabitq; eos sacerdoti.

15. Qui faciet unum pro peccato, & alterum in holocaustum: rogabitque pro eo coram Domino, ut emundetur à fluxu seminis sui.

16. Vir de quo egredietur semen coitus, lavabit aqua omne corpus suum: & immundus erit usque ad vesperum.

17. Vestem & pellem quam habuerit, lavabit aqua, & immunda erit usque ad vesperum.

18. Mulier cum qua coierit, lavabitur aqua, & immunda erit usque ad vesperum.

19. Mulier quæ redeunte mense patitur fluxum sanguinis, septem diebus separabitur. Omnis qui tetigerit eam, immundus erit usque ad vesperum:

20. Et locus in quo dormierit vel sederit diebus separationis suæ, polluetur.

21. Qui tetigerit lectum eius, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

22. Omne vas super quod illa sederit, quisquis attigerit, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua pollutus erit usque ad vesperum.

Das XV. Capitel.

13. Vnd wenn er rein wird von seinem fluß / so sol er sieben tage zehlen nach dem er rein worden ist / vnd seine kleider waschen/vnd sein fleisch mit fliessendem wasser baden/so ist er rein.

14. Vnnd am achten tage sol er zwo Torteltauben oder zwo junge Tauben nemen / vnd für den HERRN bringen für der Thür der Hütten des Stiffts/vnd dem Priester geben.

15. Vnd der Priester sol auß einer ein Sündopffer / auß der andern ein Brandopffer machen / vnd jn versönen für dem HERRN seines fluß halben.

16. Wenn einem Mann im schlaf der samen entgehet / der sol sein gantzes fleisch mit wasser baden / vnnd vnrein sein biß auff den abend.

17. Vnd alles kleid vnd alles fell/das mit solchem samen befleckt ist / sol er waschen mit wasser / vnnd vnrein sein biß auff den abend.

18. Ein Weib/bey welchem ein solcher ligt/die sollen sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abend.

19. Wenn ein Weib jres leibs Blutfluß hat / die sol sieben tage bey seyt gethan werden / Wer sie anrüret / der wird vnrein sein biß auff den abend.

20. Vnnd alles worauff sie ligt / so lang sie jre zeit hat / wird vnrein sein/ vnd worauff sie sitzt/wird vnrein sein.

21. Vnd wer jr Lager anrüret / der sol seine kleider waschen/ vnd sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abend.

22. Vnnd wer anrüret irgend was/ darauff sie gesessen hat/soll seine kleider waschen / vnnd sich mit wasser baden/ vnd vnrein sein biß auff den abend. 23.

CAP. XV.

13. *E quando quel che ha la scolatura sarà mondato dal suo flusso, contarà sette giorni, dapoi che sarà mondato; e lauarà i suoi vestimenti, poi che hauerà lauato ancora la sua carne ne l'acqua viua, e sarà mondo.*

14. *E ne l'ottauo giorno pigliarà due tortore, e due pippioni; & andarà dinanzi al Signore à la porta del tabernacolo de la congregatione, e gli darà al Sacerdote:*

15. *Et il Sacerdote gli sacrificarà, vno pel peccato, & l'altro per l'holocausto: & il Sacerdote lo purificarà dinanzi al Signore dal suo flusso.*

16. *E quando da qualcuno sarà vscita vna effusione di seme, lauarà con l'acqua tutta la sua carne, e sarà immondo insino à la sera.*

17. *Et ogni veste, & ogni pelle, sopra laquale sarà de la effusione di seme, si lauarà ne l'acqua e sarà immonda insino à la sera.*

18. *La donna ancora, con laquale habbia dormito l'huomo che pate effusion di seme, si lauaranno con l'acqua, e saranno immondi insino à la sera.*

19. *E quando la donna hauerà il flusso di sangue, & il suo flusso sarà per la sua carne, starà per sette giorni separata, & ogniuno, che l'hauerà toccata, sarà immondo insino à la sera.*

20. *Et ogni cosa, sopra laquale hauerà giaciuto, stando separata sarà immonda: & ogni cosa, sopra laquale hauerà seduto, sarà immonda.*

21. *Inoltre ogniuno, che hauerà toccato il suo letto, lauarà i suoi vestimenti, e lauarà se stesso ne l'acqua, e sarà immondo insino à la sera.*

22. *Ciascuno ancora, che hauerà toccato qual si voglia sedia, sopra la quale hauerà seduto, lauarà i suoi vestimenti, poi che si sarà lauato ne l'acqua, e sarà immondo insino à la sera.*

טו

23 ואם על משכבא הוא או על מנא דהיא יתבא עלוהי במקרביה ביה יהי מסאב עד רמשא:

24 ואם משכב ישכב גבר יתה ותהי ריחוקה עלוהי ויהי מסאב שבעא יומין וכל משכבא דישכב עלוהי יהי מסאב:

25 ואתתא ארי ידוב דוב דמה יומין סגיאין בלא עידן ריחוקה או ארי תדוב על ריחוקה כל יומי דוב סובתה כיומי ריחוקה תהי מסאבא היא:

26 כל משכבא דתשכב עלוהי כל יומי דובה כמשכב ריחוקה יהי לה וכל מנא דתתב עלוהי מסאב יהי כסואבת ריחוקה:

27 וכל דיקרב בהון יהי מסאב ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא:

28 ואם דכיאת מדובה ותמני לה שבעא יומין ובתר כן תדכי:

29 וביומא תמינאה תיסב לה תרין שפנינין או תרין בני יונה ותיתי יתהון לות כהנא לתרע משכן זמנא:

30 ויעביד כהנא ית חד חטאתא וית חד עלתא ויכפר עלה כהנא קדם יי מדוב סובתה:

31 ותפרשון ית בני ישראל מסובתהון ולא ימותון בסואבתהון ב
בסאוביהון ית משכני דביניהון:

טו

23 ואם על המשכב הוא או על הכלי אשר הוא ישבת עליו בנגעו בו יטמא עד הערב:

24 ואם שכב ישכב איש אתה ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא:

25 ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה כימי נדתה תהיה טמאה הוא:

26 כל המשכב אשר תשכב עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה יהיה לה וכל הכלי אשר תשב עליו טמא יהיה כטמאת נדתה:

27 וכל הנוגע בם יטמא וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב:

28 ואם טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר:

29 וביום השמיני תקח לה שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם אל הכהן אל פתח אהל מועד:

30 ועשה הכהן את האחד חטאת ואת האחד עלה וכפר עליה הכהן לפני יהוה מזוב טמאתה:

31 והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את משכני אשר בתוכם:

15.

23. Ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης, ἢ ἐπὶ τοῦ σκεύους οὗ ἂν αὐτὴ κάθηται ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐν τῷ ἅπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

24. Ἐὰν δὲ κοίτῃ κοιμηθῇ τις μετ᾽ αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ἣν ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽ αὐτήν, ἀκάθαρτος ἔσται.

25. Καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ ῥύσει αἵματος ἡμέρας πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος.

26. Καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ἣν ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽ αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως αὐτῆς, κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἔσται αὐτῇ. καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ᾽ ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται, κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου αὐτῆς.

27. Πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

28. Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτῆς, καὶ ἐξαριθμήσεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται.

29. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῇ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

30. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωσιν. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς.

31. Καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ισραηλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς.

23. Sive

CAP. XV.

23. *Sive ergo super lecto fuerit, sive super vase super quo sederit illa, cum tetigerit illud, immundus erit usque ad vesperum.*

24. Si coierit cum ea vir tempore sanguinis menstrualis, immundus erit septem diebus: & omne stratum in quo dormierit, polluetur.

25. Mulier quæ patitur multis diebus fluxum sanguinis non in tempore menstruali, vel quæ post menstruum sanguinem fluere non cessat, quamdiu subiacet huic passioni, immmunda erit quasi sit in tempore menstruo.

26. Omne stratum in quo dormierit, & vas in quo sederit, pollutum erit.

27. Quicunque tetigerit eam, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

28. Si steterit sanguis, & fluere cessaverit, numerabit septem dies purificationis suæ.

29. Et die octavo offeret pro se sacerdoti duos turtures, aut duos pullos columbarum ad ostium tabernaculi testimonii:

30. Qui unum faciet pro peccato, & alterum in holocaustum, rogabitque pro ea coram Domino, & pro fluxu immunditiæ eius.

31. Docebitis ergo filios Israel ut caveant immunditias, & non moriantur in sordibus suis, cum polluerint tabernaculum meum quod est inter eos.

Das XV. Capitel.

24. Vnd wenn ein Mann bey jr ligt / vnd es kommt sie jre zeit an bey jm / der wird sieben tage vnrein sein / vnnd das Lager / darauff er gelegen ist / wird vnrein sein.

25. Wenn aber ein Weib jren blutfluß eine lange zeit hat / nicht allein zur gewönlichen zeit / sondern auch über die gewönliche zeit / so wird sie vnrein sein / so lange sie fleusst / wie zur zeit jrer absonderung / so soll sie auch hie vnrein sein.

26. Alles lager / darauff sie ligt die gantze zeit jhres fluß / sol sein wie das lager jhrer absonderung. Vnnd alles worauff sie sitzt / wird vnrein sein / gleich der vnreinigkeit jhrer absonderung.

27. Wer der etwas anrüret / der wird vnrein sein / vnnd sol seine Kleider waschen / vnd sich mit wasser baden / vnnd vnrein sein biß auff den abendt.

28. Wird sie aber rein von jrem fluß / so sol sie sieben tage zehlen / darnach sol sie rein sein.

29. Vnnd am achten tage sol sie zwo Turteltauben oder zwo junge Tauben nemen / vnd zum Priester bringen / für die thür der Hütten des Stiffts.

30. Vnnd der Priester sol auß einer machen ein Sündopffer / auß der andern ein Brandopffer / vnnd die versönen für dem HERREN vber dem fluß jhrer vnreinigkeit.

31. So solt jhr die Kinder Israel warnen für jhrer vnreinigkeit / daß sie nicht sterben in jhrer vnreinigkeit / wenn sie meine Wonunge verunreinigen / die vnter euch ist.

CAP. XV.

23. E se qualche cosa sarà stato sopra il letto, ò sopra la sedia, sopra laquale hauerà seduto, quandò qualcuno toccarà quella cosa, sarà immondo insino à la sera.

24. Ma se qualcuno hauerà con essa dormito, e la immonditia di quella sia sopra di lui, sarà immondo per sette giorni: & ogni letto, sopra il quale hauerà dormito, sarà immondo.

25. Ma la donna, quando hauerà il flusso del suo sangue per molti giorni, fuor del tempo del suo menstruo, ò vero quando patirà flusso di sangue fuor de suoi menstrui, ella è immonda in tutti i giorni del flusso de la sua immonditia, si come ne giorni de suoi menstrui.

26. Ogni letto, nel quale hauerà dormito per tutti i giorni del suo flusso, gli sarà come il letto del suo menstruo: & ogni sedia, sopra laquale hauerà seduto, sarà immonda secondo la immonditia del suo menstruo.

27. Chiunque toccarà quelle cose, sarà immondo e lauarà i suoi vestimenti, e si lauarà ne l'acqua, e sarà immondo insino à la sera.

28. E se sarà mondata dal suo flusso, allhora contarà sette giorni, e dopoi sarà mondata.

29. E ne l'ottauo giorno piglierà due tortore, ò due pippioni, e gli portarà al sacerdote à la porta del tabernacolo de la congregatione.

30. Et il Sacerdote ne offerirà vno in sacrifitio pel peccato, e l'altro per l'holocausto: & il sacerdote la purificarà dinanzi al Signore dal flusso de la sua immonditia.

31. E voi separarete i figliuoli d'Israel da le loro immonditie, a fin che non muoino per le loro immonditie, contaminando il mio tabernacolo, ch'è nel mezzo di loro.

טו

32 זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זֶרַע לְטָמְאָה־בָהּ׃

33 וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ וְהַזָּב אֶת־זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם־טְמֵאָה׃

טו (Targum)

32 דא אוריתא דדובנא ודתפוק מניה שכבת זרעא לאסתאבא בה׃

33 ולדסובתא בריחוקה ולדדאיב ית דוביה לדכר ולנוקבא ולגבר דישכוב עם מסאבא׃

ιε΄.

32. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονοῤῥυοῦς, καὶ ἐάν τινι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ.

33. Καὶ τῇ αἱμοῤῥοούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονοῤῥυὴς ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσενι, ἢ τῇ θηλείᾳ, καὶ τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθημένης.

טז

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃

2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃

3 בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃

4 כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃

5 וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃

6 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃

7 וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

טז (Targum)

1 ומליל יי עם משה בתר דמיתו תרין בני אהרן בקרוביהון אשתא נוכריתא קדם יי ומיתו׃

2 ואמר יי למשה מליל עם אהרן אחוך ולא יהי עליל בכל עידן לקודשא מגו לפרוכתא לקדם כפורתא דעל ארונא ולא ימות ארי בענני יקרי אנא מתגלי על בית כפורתא׃

3 בדא יהי עליל אהרן לקודשא בתור בר תורי לחטאתא ודכר לעלתא׃

4 כתונא דבוצא דקודשא ילבש ומכנסין דבוץ יהון על בשריה ובהמיינא דבוצא יסר ובמצנפתא דבוצא יחית ברישיה לבושי קודשא אינון ויסחי במיא ית בשריה וילבשינון׃

5 ומן כנשתא דבני ישראל יסב תרין צפירי עיזין לחטאתא ודכר חד לעלתא׃

6 ויקריב אהרן ית תורא דחטאתא דיליה ויכפר עלוהי ועל אנש ביתיה׃

7 ויסב ית תרין צפירין ויקים יתהון קדם יי בתרע משכן זמנא׃

ΚΕΦΑΛ. ιϛ΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ααρών, ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου, καὶ ἐτελεύτησαν.

2. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. Λάλησον πρὸς Ααρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορευέσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου.

3. Οὕτως εἰσελεύσεται Ααρὼν εἰς τὸ ἅγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὁλοκαύτωμα.

4. Καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαριν λινῆν περιθήσεται, ἱμάτια ἅγιά ἐστι, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται αὐτά.

5. Καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ισραὴλ λήψεται δύο τράγους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα.

6. Καὶ προσάξει Ααρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

7. Καὶ λήψεται τοὺς δύο τράγους, καὶ παραστήσει αὐτοὺς ἔναντι κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

CAP. XV.

32. Ista est lex eius qui patitur fluxum seminis, & qui polluitur coitu.

33. Et quæ menstruis temporibus separatur, vel quæ iugi fluit sanguine, & hominis qui dormierit cum ea,

CAP. XVI.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen post mortem duorum filiorum Aaron, quando offerentes ignem alienum interfecti sunt:

2. Et præcepit ei, dicens, Loquere ad Aaron fratrem tuum, ne omni tempore ingrediatur sanctuariũ, quod est intra velum coram propitiatorio quo tegitur arca, ut non moriatur (quia in nube apparebo super oraculum.)

3. Nisi hæc antè fecerit. Vitulum pro peccato offeret, & arietem in holocaustum.

4. Tunica linea vestietur, feminalibus lineis verenda celabit: accingetur zona linea, cidarim lineam imponet capiti: hæc enim vestimenta sunt sancta: quibus cunctis, cùm lotus fuerit, induetur.

5. Suscipietq; ab universa multitudine filiorum Israël duos hircos pro peccato, & unum arietem in holocaustum,

6. Cumque obtulerit vitulum, & oraverit pro se & pro domo sua.

7. Duos hircos stare faciet coram Domino in ostio tabernaculi testimonii:

Das XV. Capitel.

32. Das ist das Gesetz über den / der einen fluß hat / vnnd dem der same im schlaf entgehet / daß er vnrein davon wird.

33. Vnd über die / die jhren Blutfluß hat. Vnnd wer einen fluß hat / es sey Man oder Weib / vnd wenn ein Man bey einer vnreinen ligt.

Das XVI. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose / (nach dem die zween söhne Aarons gestorben waren / da sie für dem HErrn opfferten)

2. Vnd sprach: Sage deinem bruder Aaron / daß er nicht allerley zeit in das innwendige Heiligthumb gehe hinder dem Fürhang / für dem Gnadenstul / der auff der Laden ist / daß er nit sterbe / Denn ich wil in einer Wolcken erscheinen auff dem Gnadenstul.

3. Sondern damit soll er hinein gehen / Mit einem jungen Farren zum Sündopffer / vnnd mit einem Wider zum Brandopffer.

4. Vnnd sol den heiligen leinen Rock anlegen / vnnd leinen Niderwad an seinem Fleisch haben / vnnd sich mit einem leinen Gürtel gürten / vnnd den leinen Hut auffhaben / Denn das sind die heiligen Kleider / vnnd sol sein fleisch mit wasser baden / vnd sie anlegen.

5. Vnnd sol von der Gemeine der kinder Jsrael zween Zigenbock nemen zum Sündopffer / vnd einen Wider zum Brandopffer.

6. Vnnd Aaron sol den Farren / sein Sündopffer herzu bringen / vnnd sich vnd sein hauß versönen.

7. Vnnd darnach die zwen Böcke nemen / vnnd für den HERRN stellen für der thür der Hütten des Stiffts.

CAP. XV.

32. *Questa è la legge di colui, che patisce il flusso del seme, e di quello dal quale esce effusione di seme, per laquale è immondo.*

33. *E di quella che si ammala nel suo flusso, e di quel che spande il suo flusso, ò sia maschio ò femina, e di huomo che hauerà dormito con donna immonda.*

CAP. XVI.

1. *Parimente il Signore parlò à Moise, poiche furono morti due de figliuoli di Aharon, i quali morirono mentre che offeriuano dinanzi al Signore.*

2. *Et il Signore disse à Moise: Parla ad Aharon tuo fratello e di che non entri in ogni tempo nel santuario dentro al velo dinanzi al propitiatorio, ch'è sopra l'arca; à fin che non muoia: imperoche io apparirò ne la nuuola sopra il propitiatorio.*

3. *Aharon entrarà nel santuario in questo modo, cioè con vn vitello giouane per sacrifitio pel peccato, e con vn montone per l'holocausto.*

4. *E si vestira de la santa tonaca di lino, e le mutande di lino saranno sopra la sua carne, e si cingerà con cinto di lino, e si coprirà col capello di lino; che sono veste sante: e lauarà la sua carne con l'acqua, e si vestirà di quelle.*

5. *E pigliarà da la congregatione de figliuoli d'Israel due becchi in sacrificio pel peccato; & vn montone per l'holocausto.*

6. *Et Aharon offerirà il suo vitello in sacrificio pel peccato, e farà la purgatione per se e per la sua casa.*

7. *Dipoi pigliarà i due becchi, iquali metterà dinanzi al Signore à la porta del tabernacolo de la congregatione.*

יו

8 ויתן אהרן על תרין צפירין עדבין עדבא חד לשמא דיי ועדבא חד לעזאזל:

9 ויקריב אהרן ית צפירא דסליק עלוהי עדבא לשמא דיי ויעבדיניה חטאתא:

10 וצפירא דסליק עלוהי עדבא לעזאזל יתקם כד חי קדם יי לכפרא עלוהי לשלחא יתיה לעזאזל למדברא:

11 ויקריב אהרן ית תורא דחטאתא דיליה ויכפר עלוהי ועל אינש ביתיה ויכוס ית תורא דחטאתא דיליה:

12 ויסב מלי מחתיתא גומרין דאשתא מעלוי מדבחא מקדם יי ומלי חפנוהי קטורת בסמין דקיקין ויעיל מגו לפרוכתא:

13 ויתן ית קטורת בסמיא על אשתא קדם יי ויחפי ענן קטרתא ית כפורתא דעל סהדותא ולא ימות:

14 ויסב מדמא דתורא וידי באצבעיה על אפי כפורתא קדומא וקדם כפורתא ידי שבע זמנין מן דמא באצבעיה:

15 ויכוס ית צפירא דחטאתא די לעמא ויעיל ית דמיה למגיו לפרוכתא ויעביד ית דמיה כמא דעבד לדמא דתורא וידי יתיה על כפורתא וקדם כפורתא:

16 ויכפר על קדשא מסואבת בני ישראל וממרדיהון לכל חטאיהון וכן יעביד למשכן זמנא דשרי עמהון בגו סואבתהון:

יו

8 וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל׃

9 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃

10 וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃

11 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃

12 וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃

13 וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃

14 וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃

15 וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃

16 וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃

ιϛ.

8. Καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο τράγους κλήρους, κλῆρον ἕνα τῷ κυρίῳ, καὶ κλῆρον ἕνα τῷ ἀποπομπαίῳ.

9. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν τράγον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει περὶ τῆς ἁμαρτίας.

10. Καὶ τὸν τράγον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κυρίου, ὥστε ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν. καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον (καὶ λήψεται ὁ τράγος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς ἀνομίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον.)

11. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου ἑαυτοῦ, καὶ σφάξει τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ.

12. Καὶ λήψεται πλῆρες τὸ πυρεῖον ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἀπέναντι κυρίου. καὶ πληρώσει τὰς χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς. καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος.

13. Καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι κυρίου, καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται.

14. Καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κατὰ ἀνατολάς. κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἑπτάκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ.

15. Καὶ σφάξει τὸν τράγον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου. καὶ εἰσοίσει ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου. καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου.

16. Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν.

8. Mittens-

CAP. XVI.

8. Mittensque super utrunque sortem, unam Domino, & alteram capro emissario.

9. Cuius exierit sors Domino, offeret illum pro peccato:

10. Cuius autem in caprum emissarium, statuet eum vivum corã Domino, ut fundat preces super eum, & emittat eum in solitudinem.

11. His ritè celebratis, offeret vitulum, & rogans pro se & pro domo sua, immolabit eum:

12. Assumptoque thuribulo, quod de prunis altaris impleverit, & hauriens manu compositum thymiama in incensum, ultra velum intrabit in Sancta:

13. Vt positis super ignem aromatibus, nebula eorum & vapor operiat oraculum, quod est supra testimonium, & non moriatur.

14. Tollet quoque de sanguine vituli, & asperget digito septies contra propitiatorium ad orientem.

15. Cumq; mactaverit hircum pro peccato populi, inferet sanguinem eius intra velum, sicut præceptum est de sanguine vituli, ut aspergat è regione oraculi.

16. Et expiet sanctuarium ab immunditiis filiorum Israël, & à prævaricationibus eorum, cunctisque peccatis. Iuxta hunc ritum faciet tabernaculo testimonii, quod fixum est inter eos in medio sordium habitationis eorum.

Das XVI. Capitel.

8. Vnd sol das Loß werffen vber zwen Böck / ein Loß dem HERRN / vnd das ander dem ledigen Bock.

9. Vnd sol den Bock auff welchen des HERREN Loß fellet / opffern zum Sündopffer.

10. Aber den Bock / auff welchen das Loß des ledigen fellet / soll er lebendig für den HERRN stellen / daß er jhn versöhne / vnd lasse den ledigen Bock in die Wüste.

11. Vnd also sol er denn den Farren seines Sündopffers herzu bringen / vnd sich vnd sein hauß versöhnen / vnd sol jn schlachten.

12. Vnd sol einen napff vol glut vom Altar nemen / der für dem HERRN stehet / vnnd die hand voll zustossens Reuchwercks / vnnd hinein hinder den Fürhang bringen.

13. Vnd das Reuchwerck auffs feuer thun für dem HERREN / daß der Nebel vom Reuchwerck den Gnadenstul bedecke / der auff dem Zeugniß ist / daß er nicht sterbe.

14. Vnnd soll des bluts vom Farren nemen / vnnd mit seinem finger gegen dem Gnadenstul sprengen fornen an / Siebenmal soll er also für dem Gnadenstul mit seinem finger vom blut sprengen.

15. Darnach soll er den Bock / des volcks Sündopffer schlachten / vnd seines bluts hinein bringen hinder den Fürhang / vnnd soll mit seinem blut thun / wie er mit des Farren blut gethan hat / vnnd damit auch sprengen forne gegen dem Gnadenstul.

16. Vnnd sol also versönen das Heiligthumb von der vnreinigkeit der kinder Jsrael / vnd von jhrer vbertretung im allen jhren sünden / Also sol er thun der Hütten des Stiffts / denn sie sind vnrein die vmbher ligen.

CAP. XVI.

8. Et Aharon getterà le sorti sopra quei due becchi, una sorte al Signore, e l'altra sorte per Azazel.

9. Et Aharon offerirà il becco, sopra il quale sarà caduta la sorte pel Signore, e lo sacrificarà pel peccato.

10. Ma il becco, sopra il quale sarà caduta la sorte per Azazel, lo porrà vivo dinanzi al Signore, per far riconciliation per lui, e per mandarlo in Azazel nel diserto.

11. Et Aharon offerirà il suo vitello per [illegible] sitto pel peccato, e farà la purgatione per se e per la sua casa: [illegible] suo vitello pel sacrifitio pel peccato.

12. Pigliarà ancora il turribile pieno di carboni accesi di su lo altare dinanzi al Signore; & i suoi pugni pieni di incenso odorifero pesto, e lo portarà dentro al velo.

13. E metterà lo incenso sopra il fuoco dinanzi al Signore: & il fumo de lo incenso cuoprirà il propitiatorio, ch'è sopra l'arca del testimonio, e non morrà.

14. Dapoi pigliarà del sangue del vitello, e col suo dito ne farà l'aspersione dinanzi al propitiatorio verso Oriente; dinanzi al propitiatorio, dico, farà l'aspersione sette volte di quel sangue col suo dito.

15. Ammazzarà dapoi il becco in sacrifitio pel peccato del popolo, e portarà il suo sangue dentro al velo: e farà del sangue di quello, come fece del sangue del vitello: cioè lo spargerà sopra il propitiatorio, e dinanzi al propitiatorio.

16. E purgarà il santuario da le immonditie de figliuoli d'Israel, e da le loro preuaricationi, e da tutti i loro peccati: così ancora farà al tabernacolo de la congregatione, ilquale sta con loro nel mezzo de le loro immonditie.

יו

17 וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־
צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ
וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל׃
18 וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־
לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח מִדַּם
הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־
קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
19 וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ
שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ
מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
20 וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ
וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וְהִקְרִיב אֶת־הַשָּׂעִיר הֶחָי׃
21 וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו
עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה
עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם
וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר
וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה׃
22 וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת־כָּל־
עֲוֹנֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח
אֶת־הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר׃
23 וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר
לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם
שָׁם׃
24 וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַמַּיִם
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו
וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־
עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד
הָעָם׃
25 וְאֵת חֵלֶב הַחַטָּאת יַקְטִיר
הַמִּזְבֵּחָה׃

יו

17 וְכָל אֱנָשׁ לָא יְהֵי
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא בְּמֵיעֲלֵיהּ
לְכַפָּרָא בְקֻדְשָׁא עַד
מִפְּקֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל
אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ וְעַל כָּל קְהָלָא
דְיִשְׂרָאֵל׃
18 וְיִפּוֹק לְמַדְבְּחָא דִי
קֳדָם יְיָ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי
וְיִסַּב מִדְּמָא דְתוֹרָא
וּמִדְּמָא דִצְפִירָא וְיִתֵּן עַל
קַרְנָת מַדְבְּחָא סְחוֹר
סְחוֹר׃
19 וְיַדֵּי עֲלוֹהִי מִן דְּמָא
בְּאֶצְבְּעֵיהּ שְׁבַע זִמְנִין ו
וִידַכֵּינֵיהּ וִיקַדְּשִׁנֵּיהּ מ
מְסוֹאֲבַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
20 וִישֵׁיצֵי מִלְּכַפָּרָא עַל
קֻדְשָׁא וְעַל מַשְׁכַּן זִמְנָא
וְעַל מַדְבְּחָא וִיקָרֵיב יָת
צְפִירָא חַיָּא׃
21 וְיִסְמוֹךְ אַהֲרֹן יָת
תַּרְתֵּין יְדוֹהִי עַל רֵישׁ
צְפִירָא חַיָּא וִיוַדֵּי עֲלוֹהִי
יָת כָּל עֲוָיָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיָת כָּל מְרָדֵיהוֹן לְכָל
חֲטָאֵיהוֹן וְיִתֵּן יָתְהוֹן עַל
רֵישׁ צְפִירָא וִישַׁלַּח בְּיַד
גְּבַר דִּזְמִין לִמְהָךְ לְמ
לְמַדְבְּרָא׃
22 וְיִטּוֹל צְפִירָא עֲלוֹהִי
יָת כָּל עֲוָיָתְהוֹן לַאֲרַע
דְּלָא יָתְבָא וִישַׁלַּח יָת
צְפִירָא בְּמַדְבְּרָא׃
23 וְיֵעוֹל אַהֲרֹן לְמַשְׁכַּן
זִמְנָא וְיַשְׁלַח יָת לְבוּשֵׁי
בוּצָא דִּילְבֵשׁ בְּמֵיעֲלֵיהּ
לְקֻדְשָׁא וְיַצְנְעִינּוּן תַּמָּן׃
24 וְיַסְחֵי יָת בִּשְׂרֵיהּ
בְּמַיָּא בַּאֲתַר קַדִּישׁ
וְיִלְבַּשׁ יָת לְבוּשׁוֹהִי וְיִפּוֹק
וְיַעְבֵּיד יָת עֲלָתֵיהּ וְיָת
עֲלַת עַמָּא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי
וְעַל עַמָּא׃
25 וְיָת תַּרְבָּא דְחַטָּאתָא
יַסֵּיק לְמַדְבְּחָא׃

ιϛ'.

17. Καὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ, ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου ἑαυτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς Ισραήλ.

18. Καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὂν ἀπέναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τράγου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ.

19. Καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἑπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτὸ, καὶ ἁγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ισραήλ.

20. Καὶ συντελέσει ἐξιλασκόμενος τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ, καὶ προσάξει τὸν τράγον τὸν ζῶντα.

21. Καὶ ἐπιθήσει Ααρὼν τὰς δύο χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τράγου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τράγου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς τὴν ἔρημον.

22. Καὶ λήψεται ὁ τράγος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς ἀνομίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον, καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν τράγον εἰς τὴν ἔρημον.

23. Καὶ εἰσελεύσεται Ααρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν ἣν ἐνδεδύκει εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ.

24. Καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὰ ὁλοκαρπώματα αὐτοῦ καὶ τὰ ὁλοκαρπώματα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ ὡς περὶ τῶν ἱερέων.

25. Καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

CAP. XVI.

17. Nullus hominum sit in tabernaculo quando pontifex sanctuarium ingreditur, ut roget pro se & pro domo sua, & pro universo cœtu Israël (donec egrediatur *tabernaculum.*)

18. Cùm autem exierit ad altare quod coram Domino est, oret pro se, & sumptum sanguinem vituli atque hirci fundat super cornua eius per gyrum:

19. Aspergensque digito septies, expiet, & sanctificet illud ab immunditiis filiorum Israël.

20. Postquam emundaverit sanctuarium & tabernaculum, & altare, tunc offerat hircum viventem:

21. Et posita utraque manu super caput eius, confiteatur omnes iniquitates filiorum Israël, & universa delicta atque peccata eorum: quæ imprecans capiti eius, emittet illum per hominem paratum, in desertum.

22. Cumq; portaverit hircus omnes iniquitates eorum in terram solitariam, & dimissus fuerit in deserto,

23. Revertetur Aaron in tabernaculum testimonii, & depositis vestibus quibus prius indutus erat cùm intraret sanctuarium, relictisque ibi,

24. Lavabit carnem suam in loco sancto, induceturque vestibus suis. Et postquam egressus obtulerit holocaustum suum ac plebis, rogabit tam pro se quàm pro populo:

25. Et adipem qui oblatus est pro peccatis, adolebit super altare.

Das XVI. Capitel.

17. Kein mensch sol in der Hütten des Stiffts sein / wenn er hinein gehet zuversöhnen im Heiligthumb / biß er herauß gehe / vnnd sol also versönen sich vnd sein hauß / vnnd die gantze gemeine Israel.

18. Vnd wenn er herauß gehet zum Altar / der für dem HERRN stehet / soll er jn versönen / vnnd sol des bluts vom Farren / vnnd des Bluts vom Bock nemen / vnd auff des Altars hörner vmbher thun.

19. Vnd sol mit seinem finger vom blut darauff sprengen sieben mal / vnd jn reinigen / vnnd heiligen von der vnreinigkeit der kinder Israel.

20. Vnd wenn er volbracht hat das versönen des Heiligthumbs / vnnd der Hütten des Stiffts / vnd des Altars / so soll er den lebendigen Bock herzu bringen.

21. Da sol den Aaron seine beide hende auff sein haupt legen / vnd bekennen auff jn alle missethat der kinder Israel / vnd alle jre vbertretung / inn alle jhren sünden / vnd sol sie dem Bock auff das haupt legen / vnd jn durch einen Mann der fürhanden ist / inn die Wüsten lauffen lassen.

22. Daß also der Bock alle jre missethat auff jhm inn eine Wildniß trage / vnd lasse jhn in die Wüste.

23. Vnd Aaron sol in die Hütten des Stiffts gehen / vnnd außziehen die leinen kleider / die er anzog / da er inn das Heiligthumb gieng / vnd sol sie daselbs lassen.

24. Vnnd soll sein Fleisch mit wasser baden an heiliger stete / vnnd sein eigen kleider anthun / vnd herauß gehen / vnd sein Brandopffer vnnd des volcks Brandopffer machen / vnnd beide sich vnd das volck versönen.

25. Vnnd das fett vom Sündopffer auff dem Altar anzünden.

CAP. XVI.

17. *E nessuno huomo sì nel tabernacolo de la congregatione, quando egli entrarà nel santuario per purgarlo, insino à tanto che n'esca; e che hauerà fatto là riconciliatione per se e per la casa sua, e per tutta la congregatione d'Israel.*

18. *Egli si ritirarà à lo altare ch'è dinanzi al Signore, farà la riconciliatione, e pigliarà del sangue del vitello, e del sangue del becco, e lo metterà sopra i corni de lo altare a l'intorno:*

19. *E farà l'aspersionè sopra quello per sette volte di quel sangue col suo dito; e lo purgarà, e santificarà da le immonditie de figliuoli d'Israel.*

20. *E quando hauerà finito di purgare il santuario, & il tabernacolo de la congregatione, e lo altare; allhora offerirà il becco vivo.*

21. *Et Aharon metterà amendue le sue mani sopra il capo del becco vivo; e confessarà sopra quello tutte le iniquità de figliuoli d'Israel e tutte le loro preuaricationi, con tutti i loro peccati e gli metterà sopra il capo del becco, e lo mandarà nel diserto per le mani di uno huomo a ciò ordinato.*

22. *E quel becco portarà sopra di se tutte le iniquità loro in paese inhabitabile, e lasciarà andare quel becco nel diserto.*

23. *Dopo queste cose Aharon verrà al tabernacolo de la congregatione, e si spogliarà de le vesti di lino, le quali s'hauea messe per tanto ch'entraua nel santuario, e le metterà quiui.*

24. *E lauarà la sua carne con l'acqua in luogo santo, e si vestirà de le sue veste: & uscirà fuora, e farà il suo holocausto, e l'holocausto del popolo; e farà la purgatione per se, e pel popolo.*

25. *E del grasso del sacrifitio pel peccato ne farà profumo sopra lo altare.*

יו

26 ודמוביל ית צפירא לעזאזל יצבע לבושוהי ויסחי ית בסריה במיא ובתר כן יעול למשריתא׃

27 וית תורא דחטאתא וית צפירא דחטאתא דאתעל מדמהון לכפרא בקודשא יתפקון למברא למשריתא ויוקדון בנורא ית משכיהון וית בסריהון וית אוכליהון׃

28 ודמוקיד יתהון יצבע לבושוהי ויסחי ית בסריה במיא ובתר כן יעול למשריתא׃

29 ותהי לכון לקים עלם בירחא שביעאה בעסרא לירחא תענון ית נפשתיכון וכל עבידא לא תעבדון יציבא וגיורא דיתגיירון ביניכון׃

30 ארי ביומא הדין יכפר עליכון לדכאה יתכון מכל חוביכון קדם ייי תדכון׃

31 שבת שבתא היא לכון ותענון ית נפשתיכון קים עלם׃

32 ויכפר כהנא דירבי יתיה ודיקריב ית קרבניה לשמשא תחות אבוהי וילבש ית לבושי בוצא לבושי קודשא׃

33 ויכפר על מקדש קודשא ועל משכן זמנא ועל מדבחא יכפר ועל כהניא ועל כל עמא דקהלא יכפר׃

34 ותהי דא לכון לקים עלם לכפרא על בני ישראל מכל חוביהון חדא בשתא ועבד כמא דפקיד ייי ית משה׃

יו

26 וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃

27 וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם׃

28 וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃

29 וְהָיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃

30 כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ׃

31 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם׃

32 וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃

33 וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר׃

34 וְהָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

ιϛʹ.

26. Καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν τράγον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

27. Καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν τράγον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν τὸ αἷμα αὐτῶν εἰσηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρί, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν, καὶ τὰ κρέα αὐτῶν, καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν.

28. Ὁ δὲ κατακαίων αὐτά, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

29. Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός, ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, ὁ αὐτόχθων, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν.

30. Ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν καθαρίσαι ὑμᾶς, ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἔναντι κυρίου, καὶ καθαρισθήσεσθε.

31. Σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις ἔσται αὕτη ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον.

32. Ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτόν, καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, τοῦ ἱερατεύειν αὐτὸν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν αὐτοῦ στολὴν τὴν ἁγίαν.

33. Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καὶ περὶ πάσης τῆς συναγωγῆς ἐξιλάσεται.

34. Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν υἱῶν Ισραήλ, ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

CAP. XVI.

26. Ille verò qui dimiserit caprum emissarium, lavabit vestimenta sua & corpus aqua,& sic ingredietur in castra.

27. Vitulum autem & hircum qui pro peccato fuerāt immolati, & quorū sanguis illatus est in sanctuarium ut expiatio cōpleretur, asportabunt foras castra, & comburēt igni tam pelles quàm carnes eorum ac fimum:

28. Et quicunque cōmbusserit ea, lavabit vestimenta sua,& carnem aqua,& sic ingredietur castra.

29. Eritq; vobis hoc legitimum sempiternum: Mense autem septimo, decima die mensis affligetis animas vestras,nullumq; opus facietis, sive indigena, sive advena qui peregrinatur inter vos.

30. In hac die expiatio erit vestri atque mundatio ab omnibus peccatis vestris coram Domino mundabimini.

31. Sabbathum enim requietionis est,& affligetis animas vestras religione perpetua.

32. Expiabit autem sacerdos qui unctus fuerit, & cuius manus initiatæ sunt ut sacerdotio fungatur pro patre suo:indueturq; stola linea & vestibus sanctis.

33. Et expiabit sanctuarium & tabernaculum testimonii atque altare,sacerdotes quoque & universum populum.

34. Eritq; vobis hoc legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis Israël, & pro cunctis peccatis eorum semel in anno. Fecit igitur sicut præceperat Dominus Moysi.

Das XVI. Capitel.

26. Der aber den ledigen Bock hat außgefürt/ soll seine kleider waschen/ vnd sein Fleisch mit wasser baden/ vnd darnach ins Lager kommen.

27. Den Farren des Sündopffers/ vnd den Bock des Sündopffers/ welcher blut in das Heiligthumb zuversönen gebracht wird/ sol man hinauß füren für das Lager/ vnnd mit feuer verbrennen/ beide jhr haut/ fleisch vnnd mist.

28. Vnnd der sie verbrennet/ sol seine kleider waschen/ vnnd sein fleisch mit wasser baden/ vnnd darnach ins Lager kommen.

29. Auch soll euch das ein ewiges Recht sein. Am zehenden tage des siebenden Monden solt jhr euren leib casteyen/ vnnd kein werck thun/ er sey ein Einheimischer oder Frembder vnter euch.

30. Denn an disem tag geschicht euer versöhnung/ das jr gereinigt werdet/ von allen euren sünden werdet jhr gereinigt für dem HERREN.

31. Darumb solls euch der gröste Sabbath sein/ vnd jr solt euern leib demütigen/ Ein ewig Recht sey das.

32. Es soll aber solche versöhnung thun ein Priester/ den man geweihet/ vnnd deß hand man gefüllet hat zum Priester an seines vaters stat. Vnd sol die leinen kleider anthun/ nemlich die heiligen kleider.

33. Vnd sol also versönen das heilige Heiligthumb/ vnnd die Hütten des Stiffts/ vnd den Altar/ vnd die Priester/ vnd alles volck der Gemeine.

34. Das soll euch ein ewigs Recht sein/ daß jhr die kinder Israel versönet von allen jhren sünden/ im jar einmal. Vnnd Mose thet wie jhm der HERR gebotten hatte.

CAP. XVI.

26. E colui che hauerà condotto il becco in Azazel, lauarà i suoi vestimenti, poi che hauerà lauato la sua carne ne l' acqua, e dapoi entrarà nel campo.

27. E tirarà fuor del campo il vitello pel peccato, & il becco pel delitto, il sangue de quali sarà stato portato al santuario per la purificatione: & abbrugiaranno nel fuoco la lor pelle, la loro carne & il loro sterco.

28. E colui, che le abbrugiarà, poiche hauerà lauato la sua carne ne l'acqua: lauarà i suoi vestimenti, e dapoi entrarà nel campo

29. E questo vi sarà per ordinatione sempiterna: nel decimo giorno del settimo mese voi affliggerete le anime vostre; e non farete opera alcuna, ò sia nato nel paese, ò sia forastiero che stia fra voi:

30. Perciochè in questo giorno il sacerdote vi riconciliarà per purgarui: e cosi sarete mondati da tutti i vostri peccati dinanzi al Signore.

31. Questo sarà à voi vn sabbato di riposo, e voi affliggerete le anime vostre per ordinatione perpetua.

32. Et il sacerdote, che sarà stato vnto, e le mani del quale saranno state consacrate per fare il sacerdotio in luogo di suo padre, farà la riconciliatione, e si vestirà de le veste di lino, cioè de le veste sante.

33. E purificarà il santo santuario e'l tabernacolo de la congregatione, & ancora lo altare, & i sacerdoti; e riconciliarà tutto il popolo de la congregatione.

34. E questo sarà à voi in ordinatione perpetua, per purgare i figliuoli d' Israel da tutti i loro peccati, vna volta l' anno. E Moise fece secondo che'l Signore gli hauea comandato.

יז

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 מליל עם אהרן ועם בנוהי ועם כל בני ישראל ותימר להון דין פתגמא דפקיד יי למימר:

3 גבר גבר מבית ישראל דיכוס תור או אימר או עזא במשריתא או דיכוס מברא למשריתא:

4 ולתרע משכן זמנא לא איתיה לקרבא קרבנא קדם יי קדם משכנא דיי דמא יתחשיב לגברא ההוא דמא אשד וישתיצי אנשא ההוא מגו עמיה:

5 בדיל דייתון בני ישראל ית דבחיהון דאינון דבחין על אפי חקלא וייתנון לקדם יי לתרע משכן זמנא לות כהנא ויכסון נכסת קדשין קדם יי יתהון:

6 ויזרוק כהנא ית דמא על מדבחא דיי בתרע משכן זמנא ויסיק תרבא לאתקבלא ברעוא קדם יי:

7 ולא ידבחון עוד ית דבחיהון לשדין דאינון טען בתריהון קים עלם תהי דא להון לדריהון:

8 ולהון תימר גבר גבר מבית ישראל ומן גיוריא דיתגיירון ביניהון דיסיק עלתא או נכסת קדשיא:

9 ולתרע משכן זמנא לא ייתיניה למעבד יתיה קדם יי וישתיצי אנשא ההוא מגו עמיה:

יז

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

2 דבר אל־אהרן ואל־בניו ואל כל־בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר אשר־צוה יהוה לאמר:

3 איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או־כשב או־עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה:

4 ואל־פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו:

5 למען אשר יביאו בני ישראל את־זבחיהם אשר הם זבחים על־פני השדה והביאם ליהוה אל־פתח אהל מועד אל־הכהן וזבחו זבחי שלמים ליהוה אותם:

6 וזרק הכהן את־הדם על־מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה:

7 ולא־יזבחו עוד את־זבחיהם לשעירם אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה־זאת להם לדרתם:

8 ואלהם תאמר איש איש מבית ישראל ומן־הגר אשר־יגור בתוכם אשר־יעלה עלה או־זבח:

9 ואל־פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש ההוא מעמיו:

ιζ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος λέγων.

3. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἐὰν σφάξῃ μόσχον, ἢ πρόβατον, ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

4. Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ, ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς ὁλοκαύτωμα, ἢ σωτήριον κυρίῳ δεκτὸν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτό, ὥστε προσενέγκαι δῶρον τῷ κυρίῳ, ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, αἷμα λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, αἷμα ἐξέχεεν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

5. Ὅπως ἂν φέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅσας ἂν αὐτοὶ σφάξωσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴσουσιν αὐτὰ τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ θύσουσι θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ αὐτά.

6. Καὶ προσχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

7. Καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

8. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν ποιήσῃ ὁλοκαύτωμα ἢ θυσίαν.

9. Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ τῷ κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

1 Et locu-

CAP. XVII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Loquere Aaron & filiis eius, & cunctis filiis Israël, dicens ad eos, Iste est sermo quem mandavit Dominus, dicens.

3. Homo quilibet de domo Israël, si occiderit bovem aut ovem, sive capram in castris vel extra castra.

4. Et non obtulerit ad ostium tabernaculi oblationem Domino, sanguinis reus erit: quasi si sanguinem fuderit, sic peribit de medio populi sui.

5. Ideò sacerdoti offerre debent filii Israël hostias suas quas occident in agro, ut sanctificentur Domino ante ostium tabernaculi testimonii, & immolent eas hostias pacificas Domino.

6. Fundetque sacerdos sanguinem super altare Domini ad ostium tabernaculi testimonii, & adolebit adipem in odorem suavitatis Domino:

7. Et nequaquam ultrà immolabunt hostias suas dæmonibus, cum quibus fornicati sunt. Legitimum sempiternum erit illis & posteris eorum.

8. Et ad ipsos dices: Homo de domo Israël & de advenis qui peregrinantur apud vos, qui obtulerit holocaustum sive victimam.

9. Et ad ostium tabernaculi testimonii non adduxerit eam, ut offeratur Domino, interibit de populo suo.

Das XVII. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Sage Aaron vnnd seinen sönen/ vnd allen kindern Jsrael/ vnd sprich zu jhnen: Das ists/ das der HERR gebotten hat.

3. Welcher auß dem Hauß Jsrael ein Ochsen oder Lamb/ oder Zigen schlacht inn dem Lager/ oder aussen für dem Lager.

4. Vnd nicht für die Thür der Hütten des Stiffts bringet/ daß dem HERRN zum Opffer gebracht werde für der Wonung des HErrn/ der sol des bluts schuldig sein/ als der Blut vergossen hat/ vnnd solcher Mensch sol außgerottet werden auß seinem volck.

5. Darumb sollen die kinder Jsrael jhre opffer/ die sie auff dem freyen feld opffern wollen/ für den HERRN bringen/ für die Thür der Hütten des Stiffts zum Priester/ vnnd alda jhre Danckopffer dem HERRN opffern.

6. Vnd der Priester sol das blut auff den Altar des HERRN sprengen/ für der Thür der Hütten deß Stiffts/ vnd das fett anzünden zum süssen geruch dem HERRN.

7. Vnd mit nicht jhre Opffer hinfort den feldteufeln opffern/ mit den sie huren. Das sol jhnen ein ewiges Recht sein bey jren nachkommen.

8. Darumb solt du zu jhnen sagen: Welcher mensch auß dem hauß Jsrael/ oder auch ein Frembdlinger der vnter euch ist/ der ein Opffer oder Brandopffer thut.

9. Vnnd bringts nicht für die Thür der Hütten des Stiffts/ daß ers dem HERRN thue/ der sol außgerottet werden von seinem Volck.

CAP. XVII.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo:

2. Parla ad Aharon & à suoi figliuoli, & à tutti i figliuoli d'Israel, e di loro: Questo è quel che ha comandato il Signore, dicendo.

3. Chiunque de la casa d'Israel hauerà ammazzato vn bue, ò vno agnello, ò vna capra nel campo, ò che l'hauera ammazzato fuor del campo:

4. E non l'hauerà portato à la porta del tabernacolo de la congregatione, per offerire il sacrifitio al Signore al tabernacolo del Signore: il sangue sarà imputato à quello huomo, percioche egli hà sparto il sangue, e quello huomo sarà esterminato del mezzo del suo popolo.

5. A fin che i figliuoli d'Israel conduchino i loro sacrifitii, che sono per sacrificare sopra il campo, à fin che gli portino, dico, al sacerdote à la porta del tabernacolo de la congregatione pel Signore: e sacrifichino i sacrifitii de pacifici al Signore.

6. Et il sacerdote spargera il sangue à lo altare del Signore, à la porta del tabernacolo de la congregatione: e farà profumare il grasso in odore di quiete al Signore.

7. E non santificaranno piu i loro sacrificii à demonii, co i quali hanno fatto fornicatione: e questo sarà loro in ordinatione perpetua ne le loro generationi.

8. Inoltre dirai loro, Chiunque de la casa d'Israel, ò de forastieri che stanno fra voi, hauerà offerito l'holocausto, ò il sacrifitio:

9. E non lo hauerà condutto à la porta del tabernacolo de la congregatione, per sacrificarlo al Signore: allhora quello huomo sarà esterminato del suo popolo.

יז

10 ואיש איש מבית ישראל ומן־הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל־דם ונתתי פני בנפש האכלת את־הדם והכרתי אתה מקרב עמה׃

11 כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על־המזבח לכפר על־נפשתיכם כי־הדם הוא בנפש יכפר׃

12 על־כן אמרתי לבני ישראל כל־נפש מכם לא־תאכל דם והגר הגר בתוככם לא־יאכל דם׃

13 ואיש איש מבני ישראל ומן־הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או־עוף אשר יאכל ושפך את־דמו וכסהו בעפר׃

14 כי־נפש כל־בשר דמו בנפשו הוא ואמר לבני ישראל דם כל־בשר לא תאכלו כי נפש כל־בשר דמו הוא כל־אכליו יכרת׃

15 וכל־נפש אשר תאכל נבלה וטרפה באזרח ובגר וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד־הערב וטהר׃

16 ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו׃

יח

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃

2 דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם אני יהוה אלהיכם׃

יז

10 וגבר גבר מבית ישראל ומן גיוריא דיתגיירון ביניהון דיכול כל דמא ואתן רגזי באנשא דייכול ית דמא ואשיצי יתיה מגו עמיה׃

11 ארי נפש בשרא בדמא היא ואנא יהבתיה לכון על מדבחא לכפרא על נפשתיכון ארי דמא הוא על נפשא מכפר׃

12 על כן אמרית לבני ישראל כל אנש מנכון לא יכול דמא וגיוריא דיתגיירון בניכון לא ייכלון דמא׃

13 וגבר גבר מבני ישראל ומן גיוריא דיתגיירון ביניהון דיצוד ציד חיתא או עופא דמתאכיל וישוד ית דמיה ויכסיניה בעפרא׃

14 ארי נפש כל בשרא דמיה בנפשיה היא ואמרית לבני ישראל דם כל בשרא לא תיכלון ארי נפש כל בשרא דמיה היא כל דייכליניה ישתיצי׃

15 וכל אנש דייכול נבילא ותבירא ביציביא ובגיוריא ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא וידכי׃

16 ואם לא יצבע ובשריה לא יסחי ויקבל חוביה׃

יח

1 ומליל יי עם משה למימר׃

2 מליל עם בני ישראל ותימר להון אנא יי אלהכון׃

ιζ.

10. Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἐσθίουσαν τὸ αἷμα, καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

11. Ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι. καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν, ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξιλάσεται.

12. Διὰ τοῦτο εἴρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα.

13. Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα θηρίον, ἢ πετεινὸν ὃ ἔσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ, καὶ κατακαλύψει αὐτὸ τῇ γῇ.

14. Ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι. καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι. πᾶς ὁ ἐσθίων αὐτό, ἐξολοθρευθήσεται.

15. Καὶ πᾶσα ψυχὴ ἥτις φάγεται θνησιμαῖον, ἢ θηριάλωτον ἐν τοῖς αὐτόχθοσιν, ἢ ἐν τοῖς προσηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται.

16. Ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ μὴ λούσηται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. ιη'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

CAP. XVII.

10. Homo quilibet de domo Israël, & de advenis qui peregrinantur inter vos, si comederit sanguinẽ, obfirmabo faciem meam contra animam illius, & disperdã eam de populo suo.

11. Quia anima carnis in sanguine est: & ego dedi illum vobis, ut super altare in eo expietis pro animabus vestris, & sanguis pro animæ placulo sit.

12. Idcirco dixi filiis Israël: Omnis anima ex vobis non comedet sanguinem, nec ex advenis qui peregrinantur apud vos.

13. Homo quicunque de filiis Israel, & de advenis qui peregrinantur apud vos, si venatione atque aucupio ceperit feram vel avem, quibus vesci licitum est, fundat sanguinem eius, & operiat illum terra.

14. Anima enim omnis carnis in sanguine est: unde dixi filiis Israel, Sanguinem universæ carnis non comedetis, quia anima carnis in sanguine est: & quicunque comederit illum, interibit.

15. Anima quæ comederit morticinum vel captum à bestia, tam de indigenis quã de advenis, lavabit vestiméta sua & semetipsum aqua, & contaminatus erit usque ad vesperum: & hoc ordine mundus fiet.

16. Quòd si non laverit vestimenta sua vel corpus, portabit iniquitatem suam.

Das XVII. Capitel.

10. Und welcher Mensch / er sey vom Hauß Jsrael / oder ein Frembdlinger unter euch / jrgend blut jsset / wider den wil ich mein Antlitz setzen / und wil jhn mitten auß seinem Volck rotten.

11. Denn des Leibs leben ist im blut / und ich habs euch zum Altar gegeben / das ewre Seelen damit versöhnet werden / denn das blut ist die versönung fürs leben.

12. Darumb hab ich gesagt den Kindern Jsrael: Keine Seele unter euch sol blut essen / auch kein Frembdlinger der unter euch wonet.

13. Und welcher Mensch / er sey vom Hauß Jsrael oder ein Frembdlinger unter euch / der ein Thier oder Vogel fehet / auff der jaget / daß man jsset / der sol desselben blut vergiessen und mit Erden zuscharren.

14. Denn des Leibs leben ist im seinem blut / so lang es lebet / unnd ich hab den Kindern Jsrael gesagt: Jhr solt keins Leibs blut essen / denn des Leibs leben ist in seinem blut / wer es isset / der sol außgerottet werden.

15. Unnd welche Seele ein Aaß / oder was vom Wildt zurissen ist / isset / er sey ein Einheimischer oder Frembdlinger / der sol sein Kleidt waschen / und sich mit wasser baden / und unrein sein biß auff den abend / so wird er rein.

16. Wo er seine Kleider nicht waschen / noch sich baden wird / so sol er seiner missethat schuldig sein.

CAP. XVII.

10. *E chiunque de la casa d'Israel, e de forastieri, che stanno fra loro, haverà mangiato di qualche sangue; io metterò la mia faccia sopra la persona che mangia il sangue, e la diradicarò del mezzo del suo popolo.*

11. *Imperoche l'anima de la carne è nel sangue, & io l'ho dato à voi, sopra l'altare per riconciliar l'anime vostre; percioche questo sangue purificarà l'anima.*

12. *Per questo io ho detto à figliuoli d'Israel; Nessuna persona fra voi mangiarà del sangue, & il forastiero che sta fra voi, non mangiarà del sangue.*

13. *E chiunque de figliuoli d'Israel, e de forastieri, che stanno fra loro, haverà cacciando preso qualche bestia, ò uccello, che si mangia; all'hora spanderà il suo sangue, e lo coprirà di poluere.*

14. *Imperoche l'anima di ciascuna carne è il suo sangue, ch'è ne l'anima stessa. Et io ho detto à figliuoli d'Israel voi non mangiarete del sangue di ogni carne; e peroche l'anima di ciascuna carne è il suo sangue: chiunque lo mangiarà, sarà esterminato.*

15. *Et ogni persona, che haverà mangiato la carogna, ò cosa rapita tanto de paesani quanto de forastieri, lavarà i suoi vestimenti, poi ch'si sarà lavata ne l'acqua, e sarà immondo insino à la sera, poi sarà mondo.*

16. *Ma se non li haverà lavati, ne haverà lavata la sua carne; allhora portarà la sua iniquità.*

CAP. XVIII.

1. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Loquere filiis Israël, & dices ad eos: Ego Dominus Deus vester:

Das XVIII. Capitel.

UNd der HERR redet mit Mose / und sprach:

2. Rede mit den Kindern Jsrael / und sprich zu jhnen / Jch bin der HERR ewer Gott.

CAP. XVIII.

1. *Dinuovo il Signore parlò à Moise, dicendo:*

2. *Parla à figliuoli d'Israel, e di loro: Io sono Iehova Dio vostro.*

3 כְּעוֹבָדֵי עַמָּא דְאַרְעָא דְמִצְרַיִם דִּיתֵבְתּוּן בַּהּ לָא תַעְבְּדוּן וּכְעוֹבָדֵי עַמָּא דְאַרְעָא דִכְנַעַן דַּאֲנָא מַעֵיל יָתְכוֹן לְתַמָּן לָא תַעְבְּדוּן וּבְנִימוֹסֵיהוֹן לָא תְהָכוּן׃

4 יָת דִּינַי תַּעְבְּדוּן וְיָת קְיָמַי תִּטְּרוּן לְהַלָּכָא בְהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

5 וְתִטְּרוּן יָת קְיָמַי וְיָת דִּינַי דִּיַעְבֵּיד יַתְהוֹן אֲנָשָׁא וְיֵחֵי בְהוֹן לְחַיֵּי עָלְמָא אֲנָא יְיָ׃

6 גְּבַר גְּבַר לְכָל קָרִיב בִּשְׂרֵיהּ לָא תִקְרְבוּן לְגַלָּאָה עֶרְיָא אֲנָא יְיָ׃

7 עֶרְיַת אֲבוּךְ וְעֶרְיַת אִמָּךְ לָא תְגַלֵּי אִמָּךְ הִיא לָא תְגַלֵּי עֶרְיְתַהּ׃

8 עֶרְיַת אִתַּת אֲבוּךְ לָא תְגַלֵּי עֶרְיְתָא דַאֲבוּךְ הוּא׃

9 עֶרְיַת אֲחָתָךְ בַּת אֲבוּךְ אוֹ בַת אִמָּךְ דִּילִידָא מִן אֲבוּךְ מִן אִתְּתָא אוֹחֲרִי אוֹ מִן אִמָּךְ מִן גְּבַר אוֹחֲרָן לָא תְגַלֵּי עֶרְיַתְהֵן׃

10 עֶרְיַת בַּת בְּרָךְ אוֹ בַת בְּרַתָּךְ לָא תְגַלֵּי עֶרְיַתְהֵן אֲרֵי עֶרְיְתָךְ אִינִּין׃

11 עֶרְיַת בַּת אִתַּת אֲבוּךְ דִּילִידָא מִן אֲבוּךְ אֲחָתָךְ הִיא לָא תְגַלֵּי עֶרְיְתַהּ׃

12 עֶרְיַת אֲחָת אֲבוּךְ לָא תְגַלֵּי קְרִיבָא דַאֲבוּךְ הוּא׃

13 עֶרְיַת אֲחָת אִמָּךְ לָא תְגַלֵּי אֲרֵי קְרִיבָא דְאִמָּךְ הוּא׃

14 עֶרְיַת אֲחָבוּךְ לָא תְגַלֵּי לְאִתְּתֵיהּ לָא תִקְרַב אִתַּת אֲחָבוּךְ הוּא׃

3 כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ׃

4 אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

5 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה׃

6 אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה אֲנִי יְהוָה׃

7 עֶרְוַת אָבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃

8 עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת אָבִיךָ הִוא׃

9 עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַת־אָבִיךָ אוֹ בַת־אִמֶּךָ מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן׃

10 עֶרְוַת בַּת־בִּנְךָ אוֹ בַת־בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ הֵנָּה׃

11 עֶרְוַת בַּת־אֵשֶׁת אָבִיךָ מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃

12 עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא׃

13 עֶרְוַת אֲחוֹת־אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה כִּי־שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃

14 עֶרְוַת אֲחִי־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה אֶל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתְךָ הִוא׃

3. Κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῆς αἰγύπτου, ἐν ᾗ παρῳκήσατε ἐπ᾽ αὐτῆς οὐ ποιήσετε, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῆς γῆς χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ. οὐ ποιήσετε, καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν οὐ πορεύεσθε.

4. Τὰ κρίματά μου ποιήσετε, καὶ τὰ προστάγματά μου φυλάξεσθε, καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

5. Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

6. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, πρὸς πάντα οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ, οὐ προσελεύσεται ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην. ἐγὼ κύριος.

7. Ἀσχημοσύνην τοῦ πατρός σου, καὶ ἀσχημοσύνην τῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις. μήτηρ γάρ σου ἐστίν. οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

8. Ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστίν.

9. Ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου, ἢ ἐκ μητρός σου ἐνδογενοῦς, ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν.

10. Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου, ἢ θυγατρὸς θυγατρός σου, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν.

11 Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις. ὁμοπατρία ἀδελφή σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

12. Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις. οἰκεία γὰρ πατρός σου ἐστίν.

13. Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις. οἰκεία γὰρ μητρός σου ἐστίν.

14. Ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ, συγγενὴς γάρ σου ἐστίν.

CAP. XVIII.

3. Iuxta consuetudinē Terræ Ægypti in qua habitastis, non facietis: & iuxta morem Regionis Chanáan, ad quā ego introducturus sum vos, non agetis, nec in legitimis eorum ambulabitis.

4. Facietis iudicia mea, & præcepta mea servabitis, & ambulabitis in eis. Ego Dominus Deus vester.

5. Custodite leges meas atque iudicia, quæ faciens homo, vivet in eis. Ego Dominus.

6. Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet, ut revelet turpitudinem eius. Ego Dominus.

7. Turpitudinem patris tui & turpitudinem matris tuæ non discooperies: mater tua est; non revelabis turpitudinem eius.

8. Turpitudinem uxoris patris tui non discooperies: turpitudo enim patris tui est.

9. Turpitudinem sororis tuæ ex patre sive ex matre quæ domi vel foris genita est, non revelabis.

10. Turpitudinem filiæ filii tui vel neptis ex filia non revelabis: quia turpitudo tua est.

11. Turpitudinem filiæ uxoris patris tui quam peperit patri tuo, & est soror tua, non revelabis.

12. Turpitudinem sororis patris tui non discooperies: quia caro est patris tui.

13. Turpitudinem sororis matris tuæ non revelabi, eo quòd caro sit matris tuæ.

14. Turpitudinem patrui tui non revelabis, nec accedes ad uxorem eius quæ tibi affinitate coniungitur.

Das XVIII. Capitel.

3. Ihr solt nicht thun nach den wercken des Lands Egypten / darinnen jr gewohnet habt / Auch nicht nach den wercken des Lands Canaan / darein ich euch füren wil. Jhr solt auch euch nach jhrer weise nicht halten.

4. Sondern nach meinen Rechten solt jhr thun / vnnd meine Satzung solt jhr halten / daß jhr drinnen wandelt / denn ich bin der HERR ewer Gott.

5. Darumb solt jr meine Satzunge halten / vnnd meine Rechte / denn welcher Mensch dieselben thut / der wird dadurch leben / denn ich bin der HErr.

6. Niemand sol sich zu seiner nechsten Blutfreundin thun / jhre Scham zu blössen / denn ich bin der HERR.

7. Du solt deines Vaters vnnd deiner Mutter scham nicht blössen / Es ist deine Mutter / darumb solt du jhre scham nicht blössen.

8. Du solt deines Vaters Weibes scham nicht blössen / denn es ist deines Vaters scham.

9. Du solt deiner Schwester scham / die deines Vaters oder deiner Mutter Tochter ist / daheim oder draussen geborn / nicht blössen.

10. Du solt deines Sons oder deiner Tochter Tochter scham nicht blössen / denn es ist deine scham.

11. Du solt der Tochter deines Vaters Weibs / die deinem Vater geborn ist / vnd deine Schwester ist / scham nicht blössen.

12. Du solt deines Vatern Schwester scham nicht blössen / denn es ist deines Vaters nechste Blutfreundin.

13. Du solt deiner Mutter Schwester scham nicht blössen / denn es ist deiner Mutter nechste Blutfreundin.

14. Du solt deines Vatern Bruders scham nicht blössen / daß du sein Weib nemest / denn sie ist deine Base.

CAP. XVIII.

3. *Voi non farete secondo il modo del paese di Egitto, nel quale sete habitati: e non farete secondo il modo de la terra di Canaan, ne laquale io vi sono per condurre: e non caminarete secondo le loro ordinationi.*

4. *Voi farete i mei giudicii, & osseruarete le mie ordinationi; à fin che caminate in esse: io sono Iehoua Dio vostro.*

5. *E custodirete i miei statuti, & i miei giudicii, i quali se l huomo farà, viuerà in essi: io sono Iehoua.*

6. *Nessuno si accostarà ad alcuna parente de la sua carne, per scoprire la sua vergogna: percioche io sono Iehoua.*

7. *Tu non scoprirai la vergogna di tuo padre, ne la vergogna di tua madre: peroche è tua madre, non scoprirai la sua vergogna.*

8. *Tu non scoprirai la vergogna de la moglie di tuo padre: percioche è vergogna di tuo padre.*

9. *Tu non scoprirai la vergogna de la tua sorella, figliuola di tuo padre, ouero figliuola di tua madre, che è generata in casa ò fuora; tu non scoprirai le vergogne loro.*

10. *Tu non scoprirai la vergogna de la figliuola del tuo figliuolo, ò de la figliuola de la tua figliuola, peroche questa è tua vergogna.*

11. *Tu non scoprirai la vergogna de la figliuola de la moglie di tuo padre, che è generata de tuo padre, laquale è tua sorella.*

12. *Tu non scoprirai la vergogna de la sorella di tuo padre; peroche è parente di tuo padre.*

13. *Tu non scoprirai la vergogna de la sorella di tua madre; percioche è parente di tua madre.*

14. *Tu non scoprirai la vergogna del fratello di tuo padre; tu non t' accostarai à la sua moglie; imperoche è moglie del fratello di tuo padre.*

יח

15 ערית כלתך לא תגלי איתת ברך היא לא תגלי עריתה:

16 ערית אתת אחוך לא תגלי עריתא דאחוך היא:

17 ערית אתתא וברתה לא תגלי ית בת ברה וית בת ברתה לא תסב לגלאה עריתה קריבן איניין עצת חטאין היא:

18 ואיתתא עם אחתה לא תיסב לאעקא לה לגלאה עריתה עלה בחייהא:

19 ולאיתתא בריחוק סובתה לא תקרב לגלאה עריתה:

20 ולאיתת חברך לא תתין שכבתך לזרעא לאיסתאבא בה:

21 ומזרעך לא תתין לאעברא למולך ולא תחיל ית שמא דאלהך אנא יי:

22 וית דכורא לא תשכוב משכבי איתתא תועבתא היא:

23 ובכל בעירא לא תתין שכבתך לאיסתאבא בה ואיתתא לא תקום קדם בעירא למשלט בה תבלא הוא:

24 לא תסתאבון בכל אילין ארי בכל אילין איסתאבו עממיא דאנא מגלי מן קדמיכון:

25 ואסתאבת ארעא ואסערית חובה עלה ורוקינת ארעא ית יתבהא:

26 ותטרון אתון ית קימי וית דיני ולא תעבדון מכל תועבתא האילין יציביא וגיוריא דיתגיירון ביניכון:

יח

15 ערות כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה:

16 ערות אשת־אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא:

17 ערות אשה ובתה לא תגלה את־בת־בנה ואת־בת־בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא:

18 ואשה אל־אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה:

19 ואל־אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה:

20 ואל־אשת עמיתך לא־תתן שכבתך לזרע לטמאה־בה:

21 ומזרעך לא־תתן להעביר למלך ולא תחלל את־שם אלהיך אני יהוה:

22 ואת־זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא:

23 ובכל־בהמה לא־תתן שכבתך לטמאה־בה ואשה לא־תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא:

24 אל־תטמאו בכל־אלה כי בכל־אלה נטמאו הגוים אשר־אני משלח מפניכם:

25 ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את־ישביה:

26 ושמרתם אתם את־חקתי ואת־משפטי ולא תעשו מכל התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוככם:

ιή.

15. Ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις, γυνὴ γὰρ υἱοῦ σου ἐστὶν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

16. Ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σου ἐστίν.

17. Ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις, τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψη, ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν· οἰκεῖαι σου εἰσὶν, ἀσέβημά ἐστι.

18. Γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον, ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἔτι ζώσης αὐτῆς.

19. Καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, οὐκ εἰσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.

20. Καὶ πρὸς γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου, ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτήν.

21. Καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον, ἐγὼ κύριος.

22. Καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικείαν, βδέλυγμα γάρ ἐστι.

23. Καὶ πρὸς πᾶν τετράπουν οὐ δώσεις τὴν κοίτην σου, εἰς σπερματισμὸν, ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό, καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι, μυσαρὸν ἐστι.

24. Μὴ μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν.

25. Καὶ ἐξεμιάνθη ἡ γῆ, καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς δι' αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς.

26. Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ νόμιμά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὁ ἐγχώριος καὶ ὁ προσγινόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν.

CAP. XVIII.

15. Turpitudinem nurus tuæ non revelabis, quia uxor filii tui est: nec discooperies ignominiam eius.

16. Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis: quia turpitudo fratris tui est.

17. Turpitudinem uxoris tuæ & filiæ eius non revelabis. Filiam filii eius, & filiam filiæ illius non sumes, ut reveles ignominiam eius: quia caro illius sunt, & talis coitus incestus est.

18. Sororem uxoris tuæ in pellicatum illius non accipias, nec revelabis turpitudinem eius adhuc illa vivente.

19. Ad mulierem quæ patitur menstrua, non accedes, nec revelabis fœditatem eius.

20. Cum uxore proximi tui non coibis, nec seminis cōmistione maculaberis.

21. De semine tuo non dabis ut cōsecretur idolo Moloch, nec pollues nomen Dei tui: ego Dominus.

22. Cum masculo non commisceaaris coitu fœmineo, quia abominatio est.

23. Cum omni pecore non coibis, nec maculaberis cum eo. Mulier non succumbet iumento, nec miscebitur ei: quia scelus est.

24. Nec polluamini in omnibus his quibus contaminatæ sunt universæ gentes, quas ego eiiciam antè conspectum vestrum.

25. Et quibus polluta est terra: cuius ego scelera visitabo, ut evomat habitatores suos.

26. Custodite legitima mea atque iudicia, ut non faciatis ex omnibus abominationibus istis, tam indigena quam colonus qui peregrinatur apud vos.

Das XVIII. Capitel.

15. Du solt deiner Schnur scham nicht blössen / denn es ist deines Sons Weib / darumb solt du jhre scham nicht blössen.

16. Du solt deines Bruders Weibs scham nicht blössen / denn es ist deines Bruders scham.

17. Du solt deines Weibs sampt jrer Tochter scham nicht blössen / noch jhres Sohns Tochter / oder Tochter Tochter nemen / jhre scham zu blössen / denn es ist jhre Nechste Blutfreundin / vnnd ist ein laster.

18. Du solt auch deines Weibs schwester nicht nemen neben jhr / jre scham zu blössen / jr zu wider / weil sie noch lebt.

19. Du solt nicht zum Weibe gehen / weil sie jhre kranckheit hat / in jhrer vnreinigkeit / jre scham zu blössen.

20. Du solt auch nicht bey deines Nechsten Weib ligen / sie zu besamen / damit du dich an jhr verunreinigst.

21. Du solt auch deines Samens nicht geben / daß es dem Molech verbrandt werde / Daß du nicht entheiligest den Namen deines Gottes / denn ich bin der HERR.

22. Du solt nicht beym Knaben ligen / wie beym Weibe / Denn es ist ein grewel.

23. Du solt auch bey keinem Thier ligen / daß du mit jhm verunreinigt werdest. Vnd kein Weib sol mit eim Thier zu schaffen haben / Denn es ist ein grewel.

24. Jhr solt euch in dieser keinem verunreinigen / denn in diesem allen haben sich verunreiniget die Heiden / die ich für euch her wil außstossen.

25. Vnnd das Landt dadurch verunreinigt ist / vnd ich wil jhre missethat an jhnen heimsuchen / daß das Landt seine Einwoner außspeye.

26. Darumb haltet meine Satzung vnd Rechte / vnd thut dieser grewel keine / weder der Einheimische noch der Frembdling vnter euch.

CAP. XVII.

15. Tu non scoprirai la vergogna de la tua nora; percioche è moglie del tuo figliuolo, non scoprirai la sua vergogna.

16. Tu non scoprirai la vergogna de la moglie del tuo fratello; peroche è vergogna del tuo fratello.

17. Tu non scoprirai la vergogna de la moglie, ne de la sua figliuola: Tu non pigliarai la figliuola del suo figliuolo, ne la figliuola de la sua figliuola per scoprire la sua vergogna, perche sono parenti è dunque sceleratezza.

18. Tu non pigliarai ancora la moglie con la sua sorella, perche ella sia afflitta, e per scoprire la sua vergogna, mentre ch' ella viuerà.

19. Inoltre tu non ti accostarai à la donna nel tempo de la sua immonditia del menstruo, per scoprire la sua vergogna.

20. Tu non dormirai con la moglie del tuo prossimo, per contaminarti con essa col tuo seme.

21. E tu non darai del tuo seme, per farlo passare à Moloch, e non contaminarai il nome del tuo Dio: io sono Iehoua.

22. Tu non giacerai con maschio con giacimento di donna, perche è abominatione.

23. E non ti mescolarai con alcuno animale, per contaminarti con esso: nè la donna starà dinanzi à lo animale per giacer con esso; perche è bruttezza.

24. Voi non vi contaminarere in tutte queste cose imperoche le genti si sono contaminate in tutte queste cose, lequali io sono per scacciar dinanzi à voi.

25. Imperoche la terra è contaminata, & io ho visitato la sua iniquità sopra di essa; e la terra ha buttato fuora i suoi habitatori.

26. Voi dunque guardarete i miei statuti, & i miei giudicii, e non farete alcuna di tutte queste abominationi, tanto il cittadino; quanto il forastiero, ch' è fra voi.

יח

27 אֲרֵי יָת כָּל תּוֹעֵבָתָא הָאִלֵּין עֲבַדוּ אֱנָשֵׁי אַרְעָא דִּי קֳדָמֵיכוֹן וְאִסְתָּאֲבַת אַרְעָא׃
28 וְלָא תְרוֹקֵין אַרְעָא יָתְכוֹן בְּסָאוֹבֵיכוֹן יָתַהּ כְּמָא דְרוֹקִינַת יָת עַמְמַיָּא דִּי קֳדָמֵיכוֹן׃
29 אֲרֵי כָּל דְּיַעְבֵּד מִכֹּל תּוֹעֵבָתָא הָאִלֵּין וְיִשְׁתֵּיצְיָן נַפְשָׁתָא דְּיַעְבְּדָן מִגּוֹ עַמְּהוֹן׃
30 וְתִטְּרוּן יָת מַטְּרַת (מֵימְרִי) בְּדִיל דְּלָא לְמֶעְבַּד מִנִּימוּסֵי תּוֹעֵבָתָא דְּאִתְעֲבִידָא קֳדָמֵיכוֹן וְלָא תִסְתָּאֲבוּן בְּהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

יח

27 כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ׃
28 וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם׃
29 כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם׃
30 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

ιη'.

27. Πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς οἱ ὄντες πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ.

28. Καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν.

29. Ὅτι πᾶς ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

30. Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιῆτε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς. ὅτι ἐγώ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

יט

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
2 מַלֵּיל עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן קַדִּישִׁין תְּהוֹן אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
3 גְּבַר מִן אִמֵּיהּ וּמִן אֲבוּהִי תְּהוֹן דָּחֲלִין וְיָת יוֹמֵי שַׁבַּיָּא דִּילִי תִּטְּרוּן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
4 לָא תִתְפְּנוֹן בָּתַר טַעֲוָן וְדַחֲלָן דְּמַתְּכָא לָא תַעְבְּדוּן לְכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
5 וַאֲרֵי תִכְּסוּן נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ לְרַעֲוָא לְכוֹן תִּכְּסֻנֵּיהּ׃
6 בְּיוֹמָא דְּתִתְנְכֵס יִתְאֲכֵל וּמִיּוֹמָא דְּבַתְרוֹהִי וּדְיִשְׁתְּאַר עַד יוֹמָא תְּלִיתָאָה בְּנוּרָא יִתּוֹקַד׃
7 וְאִם אִתְאֲכָלָא יִתְאֲכֵיל בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה מְרַחַק הוּא לָא יְהֵא לְרַעֲוָא׃
8 וּדְיֵיכְלִנֵּיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל אֲרֵי יָת קוּדְשָׁא דַּייָ אַחֵיל וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃

יט

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
2 דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
3 אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
4 אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
5 וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ׃
6 בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃
7 וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃
8 וְאֹכְלָיו עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃

ΚΕΦΑΛ. ιθ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον πάσῃ τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

3. Ἕκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω. καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

4. Οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

5. Καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε.

6. Ἧ ἂν ἡμέρᾳ θύσητε, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

7. Ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἄθυτόν ἐστιν, οὐ δεχθήσεται.

8. Ὁ δὲ ἔσθων αὐτό, ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐβεβήλωσε, καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἐσθίουσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

CAP. XVIII.

27. Omnes enim execrationes istas fecerunt accolę terræ qui fuerunt ante vos, & polluerunt eam.

28. Cavete ergo ne & vos similiter evomat, cùm paria feceritis, sicut evomuit gentem quæ fuit ante vos.

29. Omnis anima quæ fecerit de abominationibus his quippiam, peribit de medio populi sui.

30. Custodite mādata mea. Nolite facere quæ fecerunt hi qui fuerunt ante vos, & ne polluamini in eis: ego Dominus Deus vester.

Das XVIII. Capitel.

27. Denn alle solche Greuel haben die Leute dises Lands gethan / die vor euch waren / vnd haben das Land verunreinigt.

28. Auff das euch nicht auch das Land außspeye / wenn jhr es verunreinigt / gleich wie es die Heiden hat außgespeyet / die vor euch waren.

29. Denn welche dise Greuel thun / derer Seelen sollen außgerottet werden von jrem volck.

30. Darumb haltet meine satzunge / das jhr nicht thut nach den greulichen sitten die vor euch waren / das jr nicht damit verunreinigt werdet / Denn ich bin der HERR euer Gott.

CAP. XVIII.

27. (Perciochè gli huomini de la terra, che sono stati auanti à voi, hanno fatte tutte queste abominationi, e la terra fu contaminata.)

28. Acciochè la terra non vi vomiti, perche l'hauete contaminata, si come ha vomitata la gente, ch'è stata auanti à voi.

29. Perciochè, ciascuno che hauerà fatto alcuna di tutte queste abominationi; allhora le persone che l'haueran fatte, saranno esterminate del mezzo del lor popolo.

30. Guardarete dunque la mia osseruatione, à fin che voi non facciate veruna de le ordinationi abomineuoli, che sono state fatte auanti à voi; e voi non vi contaminate in quelle: perciochè io sono Iehoua Dio vostro.

CAP. XIX.

1. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere ad omnem cœtum filiorum Israël, & dices ad eos. Sancti estote, quia ego sanctus sum Dominus Deus vester.

3. Vnusquisque patrem suum, & matrem suam timeat. Sabbatha mea custodite. Ego Dominus Deus vester.

4. Nolite converti ad idôla, nec deos conflatiles faciatis vobis. ego Dominus Deus vester.

5. Si immolaveritis hostiam pacificorum Domino ut sit placabilis:

6. Eo die quo fuerit immolata, comedetis eam, & die altero: quicquid autem residuum fuerit in diem tertium, igne comburetis.

7. Si quis post biduum comederit ex ea, profanus erit, & impietatis reus.

8. Portabitque iniquitatem suam, quia sanctum Domini polluit, & peribit anima illa de populo suo.

Das XIX. Capitel.

1. VNd der HERR redet mit Mose / vnnd sprach:

2. Rede mit der gantzen Gemeine der kinder Jsrael / vnd sprich zu jhnen: Jhr solt heilig sein / Denn ich bin heilig der HERR euer Gott.

3. Ein jeglicher fôrchte seine Mutter vnd seinen Vater. Haltet meine Feyertage / denn ich bin der HERR euer Gott.

4. Jhr solt euch nicht zu den Gôtzen wenden / vnnd solt euch keine gegossene Gôtter machen / Denn ich bim der HERR euer Gott.

5. Vnd wenn jr dem HERRN wolt Danckopffer thun / so solt jhr opffern / daß jm gefallen kôndte.

6. Aber jr solt es desselben tages essen da jrs opffert / vnd des andern Tags / Was aber auff den dritten tag vberbleibt / soll man mit feuer verbrennen.

7. Wird aber jemand am dritten tage dauon essen / so ist er ein greuel / vnd wird nicht angeneme sein.

8. Vnd derselbe Esser wird seine misſethat tragen / daß er das Heiligthumb des HERRN entheiliget / vnd solche Seele wird außgerottet werden von jrem volck.

CAP. XIX.

1. Or il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Parla à tutta la congregatione de figliuoli d'Israel, e di loro: Siate santi, perciochè io sono Iehoua Dio vostro, son santo.

3. Ciascuno temerà la sua madre e'l suo padre; e guardate i miei riposi, imperochè io sono Iehoua Dio vostro.

4. Non vi voltarete à gl'idoli, ne vi farete de gli dii di getto: perochè io sono Iehoua Dio vostro.

5. E quando voi sacrificarete il sacrifitio de pacifici al Signore, voi lo sacrificarete secondo il vostro beneplacito.

6. Si mangiarà nel giorno, nel quale voi lo sacrificarete, e nel giorno seguente: ma quel che vi restarà insino al terzo giorno si abbrusciarà nel fuoco.

7. E se nel terzo giorno sarà mangiato, sarà cosa profana, e non piacerà.

8. E colui che l'hauerà mangiato, portarà la pena de la sua iniquità: perche ha contaminato la cosa santa del Signore, e sarà quella persona esterminata del suo popolo.

יט

9 וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם
לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר
וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט׃
10 וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט
כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר
תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
11 לֹא תִּגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ
וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ׃
12 וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר
וְחִלַּלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי
יְהוָה׃
13 לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא
תִגְזֹל לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר
אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר׃
14 לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר
לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ
אֲנִי יְהוָה׃
15 לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט
לֹא־תִשָּׂא פְנֵי־דָל וְלֹא תֶהְדַּר
פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ׃
16 לֹא־תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ לֹא
תַעֲמֹד עַל־דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה׃
17 לֹא־תִשְׂנָא אֶת־אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ
הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת־עֲמִיתֶךָ וְלֹא־
תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא׃
18 לֹא־תִקֹּם וְלֹא־תִטֹּר אֶת־
בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ
אֲנִי יְהוָה׃
19 אֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ
לֹא־תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם שָׂדְךָ לֹא־
תִזְרַע כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם
שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ׃

יט

9 וּבְמֶחְצַדְכוֹן יָת חֲצָדָא
דְאַרְעֲכוֹן לָא תְשֵׁיצֵי
פָּאתָא דְחַקְלָךְ לְמֶחְצַד
וּלְקָטָא דַחֲצָדָךְ לָא
תְלַקֵּט׃
10 וְכַרְמָךְ לָא תְעַלֵּיל
וְנִתְרָא דְכַרְמָךְ לָא תְלַקֵּט
לַעֲנִיֵּי וּלְגִיּוֹרֵי תִּשְׁבּוֹק
יָתְהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
11 לָא תִּגְנְבוּן וְלָא
תְכַדְּבוּן וְלָא תְשַׁקְּרוּן
אֱנָשׁ בְּחַבְרֵיהּ׃
12 וְלָא תִשְׁתַּבְעוּן בִּשְׁמִי
לְשִׁקְרָא וּתְחֵיל יָת שְׁמָא
דֶאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ׃
13 לָא תַעְשׁוֹק יָת חַבְרָךְ
וְלָא תֵינוֹס לָא תְבִית
אַגְרָא דַאֲגִירָא לְוָתָךְ עַד
צַפְרָא׃
14 לָא תְלוּט דְּלָא שָׁמַע
וְקֳדָם דְּלָא חָזֵי לָא תְשִׂים
תַּקְלָא וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ
אֲנָא יְיָ׃
15 לָא תַעְבְּדוּן שְׁקַר
בְּדִינָא לָא תִסַּב אַפֵּי
מִסְכְּנָא וְלָא תְהַדַּר אַפֵּי
רַבָּא בְּקוּשְׁטָא תְּדִינֵיהּ
לְחַבְרָךְ׃
16 לָא תֵיכוּל קֻרְצִין
בְּעַמָּךְ לָא תְקוּם עַל דְּמָא
דְחַבְרָךְ אֲנָא יְיָ׃
17 לָא תִסְנֵי יָת אֲחוּךְ
בְּלִבָּךְ אוֹכָחָא תוֹכַח יָת
חַבְרָךְ וְלָא תְקַבֵּל עַל
דִּילֵיהּ חוֹבָא׃
18 לָא תִקּוֹם וְלָא תִטַּר
דְּבָבוּ לִבְנֵי עַמָּךְ וּתְרַחֵם
לְחַבְרָךְ כְּוָתָךְ אֲנָא יְיָ׃
19 יָת קְיָמַי תִּטְּרוּן
בְּעִירָךְ לָא תַרְכֵּיב עֵירוּבִין
חַקְלָךְ לָא תִזְרַע עֵירוּבִין
וּלְבוּשׁ עֵירוּבִין שַׁעַטְנְזָא
לָא יִסַּק עֲלָךְ׃

ιθ.

9. Καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις.

10. Καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ τοὺς ῥῶγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις, τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

11. Οὐ κλέψετε, καὶ οὐ ψεύσεσθε, οὐδὲ συκοφαντήσει ἕκαστος τὸν πλησίον.

12. Καὶ οὐκ ὀμεῖσθε τῷ ὀνόματί μου ἐπ᾽ ἀδίκῳ, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

13. Οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον, καὶ οὐχ ἁρπάσεις καὶ οὐ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ.

14. Οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

15. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει. οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ, οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου. ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου.

16. Οὐ πορεύσῃ δόλῳ ἐν τῷ ἔθνει σου. οὐκ ἐπισυστήσῃ ἐφ᾽ αἷμα τοῦ πλησίον σου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

17. Οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου, ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου, καὶ οὐ λήψῃ δι᾽ αὐτὸν ἁμαρτίαν.

18. Καὶ οὐκ ἐκδικᾶταί σου ἡ χείρ, καὶ οὐ μηνιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

19. Τὸν νόμον μου φυλάξεσθε, καὶ τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγῳ, καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον. καὶ ἱμάτιον ἐκ δύο ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ.

CAP. XIX.

9. Cumque messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque ad solum superficiem terræ: nec remanentes spicas colliges.

10. Neque in vinea tua racemos & grana decidentia cógregabis, sed pauperibus & peregrinis carpenda dimittes: ego Dominus Deus uester.

11. Non facietis furtum. Nō mentiemini, nec decipiet unusquisque proximum suū.

12. Non periurabis in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui: ego Dominus.

13. Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii tui apud te usque manè.

14. Non maledices surdo, nec coram cæco pones offendiculum: sed timebis Dominum Deum tuum, quia ego sum Dominus.

15. Non facies quod iniquū est, nec iniustè iudicabis. Nō consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Iustè iudica proximo tuo.

16. Non eris criminator, nec susurro in populo. Non stabis contra sanguinem proximi tui: ego Dominus.

17. Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publicè argue eum, ne habeas super illo peccatum.

18. Non quæras ultionem, nec memor eris iniuriæ civium tuorum. Diliges amicum tuum sicut teipsum: ego Dominus.

19. Leges meas custodite. Iumentum tuum non facies coire cum alterius generis animantibus. Agrum tuum non feres diverso semine. Veste, quæ ex duobus texta est, non induêris.

Das XIX. Capitel.

9. Wenn du dein Land einerndtest/ solt du es nicht an den enden vmbher abschneiden / auch nicht alles genau auffsamlen.

10. Also auch solt du deinen Weinberg nicht genau lesen / noch die abgefallen beer aufflesen/ sondern dem Armen vnd Frembdlingen solt du es lassen / Denn ich bin der HERR euer Gott.

11. Jhr solt nicht stelen noch liegen/ noch felschlich handeln einer mit dem andern.

12. Jhr solt nicht falsch schweren bey meinem Namen/ vnnd entheiligen den Namen deines Gottes / Denn ich bin der HERR.

13. Du solt deinem Nechsten nicht vnrecht thun / noch berauben. Es soll des Taglöhners lohn nicht bey dir bleiben / biß an den morgen.

14. Du solt dem Tauben nicht fluchen / Du solt für dem Blinden kein anstoß setzen/ Denn du solt dich für deinem GOTT förchten / Denn ich bin der HERR.

15. Jhr solt nicht vnrecht handeln am Gericht / vnnd solt nicht fürziehen den Geringen / noch den Grossen ehren / Sondern du solt deinen Nechsten recht richten.

16 Du solt kein verleumbder sein vnter deinem Volck / Du solt auch nicht stehen wider deines Nechsten blut/ Denn ich bin der HERR.

17. Du solt deinen Bruder nicht hassen in deinem hertzen / Sondern du solt deinen Nechsten straffen/ auff das du nicht seinet halben schuld tragen müssest.

18. Du solt nicht Rachgirig sein/ noch zorn halten gegen die kinder deines Volcks. Du solt deinen Nechsten lieben wie dich selbs/ Denn ich bin der HERR.

19. Meine Satzung solt jhr halten/ daß du dein Vieh nit lassest mit anderley Thier zu schaffen haben. Vnd dein Feld nicht beseest mit mancherley Samen. Vnnd kein kleid an dich komme / das mit Wolle vnnd Lein gemenget ist.

CAP. XIX.

9. *Quando voi mieterete la mietitura del vostro paese, voi non finirete di mietere l'angolo del vostro campo, e non raccoglierete quel che resta de la ricolta de la vostra mietitura.*

10. *E non raspollarai la tua vigna, ne ricoglierai le granella de la tua vigna; tu le lasciarai al pouero, & al forastiero: perciochè io sono Iehoua Dio vostro.*

11. *Voi non rubbarete, e non negarete, ne mentirete, alcuno di voi contra il suo prossimo.*

12. *E non giurarete falsamente nel mio nome: e non contaminarai il nome del tuo Dio, perochè io sono Iehoua.*

13. *Tu non farai violenza al tuo prossimo, ne lo spogliarai. Il salario del tuo mercennario non starà appresso di te insino à la mattina.*

14. *Tu non maladirai il sordo, ne metterai impedimento dinanzi al vecchio; ma temerai il tuo Dio; perche io sono Iehoua.*

15. *Tu non farai iniquità nel giudicio: Tu non accettarai la persona del pouero, ne honorarai la persona del grande: tu giudicarai il tuo prossimo in giustitia.*

16. *Tu non caminarai fraudolentemente fra il tuo popolo: e non ti indirizzarai contra il sangue del tuo prossimo, perche io sono Iehoua.*

17. *Tu non odiarai nel tuo cuore il tuo fratello, ma correggerai il tuo prossimo, e non gli apporrai peccato.*

18. *Tu non ti vendicarai, ne riterrai l'odio contra i figliuoli del tuo popolo; ma amarai il tuo prossimo come te stesso: perche io sono Iehoua.*

19. *Voi osseruarete le mie ordinationi; Tu non farai mescolare il tuo bestiame con altri di diuersa sorte. Tu non seminarai il tuo campo di semenza diuersa, e vesta di diuerse sorti di lana e di lino non sarà sopra di te.*

יט

20 ואיש כי־ישכב את־אשה שכבת־זרע והוא שפחה נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה או חפשה לא נתן־לה בקרת תהיה לא יומתו כי־לא חפשה׃

21 והביא את־אשמו ליהוה אל־פתח אהל מועד איל אשם׃

22 וכפר עליו הכהן באיל האשם לפני יהוה על־חטאתו אשר חטא ונסלח לו מחטאתו אשר חטא׃

23 וכי־תבאו אל־הארץ ונטעתם כל־עץ מאכל וערלתם ערלתו את־פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל׃

24 ובשנה הרביעת יהיה כל־פריו קדש הלולים ליהוה׃

25 ובשנה החמישת תאכלו את־פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם׃

26 לא תאכלו על־הדם לא תנחשו ולא תעוננו׃

27 לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך׃

28 ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה׃

29 אל־תחלל את־בתך להזנותה ולא־תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה׃

30 את־שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה׃

יט

20 וגבר ארי ישכוב ית אתתא שכבת זרעא והיא אמתא אחידא לגבר ואתפרקא לא אתפרקת בכספא או חירותא לא אתיהיבת לה בשטר בקורתא תהי בה לא ימותון ארי לא אתחרת׃

21 וייתי ית אשמיה לקדם יי לתרע משכן זימנא דכרא לאשמא׃

22 ויכפר עלוהי כהנא בדיכרא דאשמא קדם יי על חובתיה דחב וישתביק ליה מחובתיה דחב׃

23 וארי תעלון לארעא ותצבון כל אילן דמיכל ותרחקון רחקא ית איביה תלת שנין יהי לכון מרחק לאבדא לא יתאכיל׃

24 ובשתא רביעתא יהי כל איביה קדש תושבחן קדם יי׃

25 ובשתא חמישתא תיכלון ית איביה לאוספא לכון עללתיה אנא יי אלהכון׃

26 לא תיכלון על דמא לא תנחשון ולא תעננון׃

27 לא תקפון פאתא רישכון ולא תחבל ית פאתא דדיקנך׃

28 וחיבול על מית לא תתנון בבשרכון ורושמין חריתין לא תתנון בכון אנא יי׃

29 לא תחיל ית ברתך לאטעיותה ולא תטעי ארעא ותתמלי ארעא עצת חטאין׃

30 ית יומי שבייא דילי תטרון ולבית מקדשי תהון דחלין אנא יי׃

ιθ.

20. Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὐτὴ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὐτὴ λύτροις οὐ λελύτρωται, ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῆς. οὐκ ἀποθανοῦνται, ὅτι οὐκ ἀπηλευθερώθη.

21. Καὶ προσάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κριὸν πλημμελείας.

22. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι κυρίου περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ ἣν ἥμαρτεν.

23. Ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύσητε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ. ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀπερικάθαρτος, οὐ βρωθήσεται.

24. Καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰνετὸς τῷ κυρίῳ.

25. Ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ, φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτοῦ. πρόσθεμα ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

26. Μὴ ἔσθετε ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ οὐκ οἰωνιεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε.

27. Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν.

28. Καὶ ἐντομίδας οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

29. Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου, ἐκπορνεῦσαι αὐτήν. καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ πλησθήσεται ἡ γῆ ἀνομίας.

30. Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε. ἐγὼ κύριος.

CAP. XIX.

20. Homo si dormierit cum muliere coitu seminis, quæ sit ancilla etiam nobilis, & tamen pretio nõ redempta, nec libertate donata: vapulabunt ambo, & non morientur, quia non fuit libera.

21. Pro delicto autem suo offeret Domino ad ostium tabernaculi testimonii arietem:

22. Orabitque pro eo sacerdos, & pro peccato eius, coram Domino, & repropitiabitur ei, dimitteturque peccatum.

23. Quando ingressi fueritis terram, & plantaveritis in ea ligna pomifera, auferetis præputia eorum: poma quæ germinant, immunda erunt vobis, nec edetis ex eis.

24. Quarto autem anno omnis fructus eorum sanctificabitur laudabilis Domino.

25. Quinto autem anno comedetis fructus, congregantes poma quæ proferũt, ego Dominus Deus vester.

26. Non comedetis cum sanguine. Non augurabimini, nec observabitis somnia.

27. Neque in rotundum attondebitis comam: nec radetis barbam.

28. Et super mortuo non incidetis carnes vestras, neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis: Ego Dominus.

29. Ne prostituas filiam tuam, ne contaminetur terra, & impleatur piaculo.

30. Sabbatha mea custodite, & sanctuarium meum metuite: Ego Dominus.

Das XIX. Capitel.

20. Wenn ein Mann bey einem Weibe ligt / vnd sie beschlefft / die eine leibeigen Magd / vnnd von dem Mann verschmehet ist / doch nicht erlöset / noch freiheit erlangt hat / das sol gestrafft werden / Aber sie sollen nicht sterben / denn sie ist nicht frey gewesen.

21. Er sol aber für seine schuld dem HERRN für die thür der Hütten des Stiffts / einen Wider zum Schuldopffer bringen.

22. Vnd der Priester sol jhn versönen mit dem Schuldopffer / für dem HErrn / über der sünden die er gethan hat / so wird jhm GOTT gnedig sein über seine sünde / die er gethan hat.

23. Wenn jhr ins Land kommt / vnd allerley bäume pflantzet / davon man isset / solt jr derselben vorhaut beschneiden vnd jre Früchte. Drey jar solt jhr sie vnbeschnitten achten / daß jhr sie nicht esset.

24. Im vierdten jar aber sollen alle jhre Früchte heilig vnnd gepreiset sein dem HERRN.

25. Im fünfften jahr aber solt jhr die Früchte essen vnnd sie einsammlen / Denn ich bin der HERR euer Gott.

26. Jhr solt nichts mit blut essen. Jr solt nicht auff Vogelgeschrey achten / noch tage wehlen.

27. Jr solt euer haar am haupt nicht rund vmbher abschneiden / noch euern Bart gar abscheren.

28. Jhr solt kein mal vmb eins toden willen an eurem leibe reissen / Noch buchstaben an euch pfetzen / denn ich bin der HERR.

29. Du solt deine Töchter nicht zur hurerey halten / daß nicht das Land hurerey treibe / vnd werde vol lasters.

30. Meine feire haltet / vnnd förchtet euch für meinem Heiligthumb / denn ich bin der HERR.

CAP. XIX.

20. E l' huomo che hauerà hauuto à fare con la donna per coito di seme, e sia vna serua promessa à vn huomo, e non sarà stata riscattata, ò vero non le sarà stata data la libertatione; saranno battuti: ma, non morranno, percioche non è stata liberata.

21. E portarà l' oblatione pel suo peccato al Signore à la porta del tabernacolo de la congregatione, cioè vn montone per sacrificarlo pel delitto.

22. Et il Sacerdote lo riconciliarà per l' offerta del montone pel peccato, dinanzi al Signore pel suo peccato, che ha commesso; e gli sarà perdonato il peccato che ha commesso.

23. E quando sarete entrati ne la terra, & hauerete piantato d' ogni sorte d' albero fruttifero; allhora circonciderete i primi suoi frutti, come il preputio: per tre anni voi lo imputarete circonciso, e non si mangiarà del suo frutto.

24. Ma nel quarto anno tutto il suo frutto sarà santità di laudi al Signore.

25. E nel quinto anno voi mangiarete il suo frutto, à fin che moltiplichi a voi il suo frutto imperoche io sono Iehoua Dio vostro.

26. Voi non mangiarete le carni col sangue voi non pigliarete augurii, ne osseruarete i tempi.

27. Voi non vi raderete la zazzara de la vostra testa à l' intorno, ne vi dissiparete l' estremità de le vostre barbe:

28. Voi non farete per persona morta incisione ne la carne vostra, e non farete sopra di voi scrittura scolpita: imperoche io sono Iehoua.

29. Tu non contaminarai la tua figliuola, mettendola à guadagno, accioche la terra non faccia fornicatione e sia ripiena di sceleratezza.

30. Voi osseruarete i miei sabbati, e temerete il mio santuario: perochè io sono Iehoua.

יט

31 לָא תִתְפְּנוּן בָּתַר בִּידִין וּזְכוּרוּ לָא תִתְבְּעוּן לְאִסְתַּאָבָא בְהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
32 מִן קֳדָם דְּסָבַר בְּאוֹרָיְתָא תְּקוּם וּתְהַדַּר אַפֵּי סָבָא וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ׃
33 וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן גִּיּוֹרָא בְּאַרְעֲכוֹן לָא תוֹנוּן יָתֵיהּ׃
34 כְּיַצִּיבָא מִנְּכוֹן יְהֵי לְכוֹן גִּיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן וְתִרְחַם לֵיהּ כְּוָתָךְ אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוֹן בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
35 לָא תַעְבְּדוּן שְׁקַר בְּדִין בִּמְשַׁחְתָּא בְּמַתְקָלָא וּבִמְכִילְתָּא׃
36 מֹאזְנָוָן דִּקְשׁוֹט מַתְקָלִין דִּקְשׁוֹט מְכִילָן דִּקְשׁוֹט וְהִינִין דִּקְשׁוֹט יְהוֹן לְכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃
37 וְתִטְּרוּן יָת כָּל קְיָמַי וְיָת כָּל דִּינַי וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן אֲנָא יְיָ׃

כ

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
2 וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל תֵּימַר גְּבַר גְּבַר מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן בְּיִשְׂרָאֵל דְּיִתֵּן מִזַּרְעֵיהּ לְמֹלֶךְ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל עַמָּא דְבֵית יִשְׂרָאֵל יִרְגְּמֻנֵּיהּ בְּאַבְנָא׃
3 וַאֲנָא אֶתֵּן יָת רוּגְזִי בְּגַבְרָא הַהוּא וְאֵשֵׁיצֵי יָתֵיהּ מִגּוֹ עַמֵּיהּ אֲרֵי מִזַּרְעֵיהּ יְהַב לְמֹלֶךְ בְּדִיל לְסָאָבָא יָת מַקְדְּשִׁי וּלְאַחָלָא יָת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי׃
4 וְאִם מִכְבַּשׁ יִכְבְּשׁוּן עַמָּא בֵית יִשְׂרָאֵל יָת עֵינֵיהוֹן מִן גַּבְרָא הַהוּא בְּדִיְהַבֵיהּ מִזַּרְעֵיהּ לְמֹלֶךְ בְּדִיל דְּלָא לְמִקְטַל יָתֵיהּ׃

יט

31 אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים אַל־תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
32 מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהֹוָה׃
33 וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ׃
34 כְּאֶזְרָח מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמוֹךָ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
35 לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה׃
36 מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק אֵיפַת צֶדֶק וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
37 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהֹוָה׃

כ

1 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
2 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ מוֹת יוּמָת עַם הָאָרֶץ יִרְגְּמֻהוּ בָאָבֶן׃
3 וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת־מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃
4 וְאִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ עַם הָאָרֶץ אֶת־עֵינֵיהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ לְבִלְתִּי הָמִית אֹתוֹ׃

ιθ.

31. Οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

32. Ἀπὸ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

33. Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ ὑμῖν προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν.

34. Ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν· ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ αἰγύπτῳ. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

35. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις, καὶ ἐν σταθμίοις, καὶ ἐν ζυγοῖς.

36. Ζυγὰ δίκαια, καὶ στάθμια δίκαια, καὶ μέτρα δίκαια, καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ἐν ὑμῖν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου.

37. Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ἐγὼ κύριος.

ΚΕΦΑΛ. κ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων. ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἢ τῶν προσγεγενημένων προσηλύτων ἐν Ἰσραήλ, ὃς ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω. τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις.

3. Καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιαίνῃ τὰ ἅγιά μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἡγιασμένων μοι.

4. Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν.

CAP. XIX.

31. Non declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per eos, ego Dominus Deus vester.

32. Coram cano capite consurge, & honora personam senis: & time Dominum Deum tuum, ego sum Dominus.

33. Si habitaverit advena in terra vestra, & moratus fuerit inter vos, non exprobretis ei:

34. Sed sit inter vos quasi indigena: & diligetis eum quasi vosmetipsos: fuistis enim & vos advenæ in Terra-Ægypti, ego Dominus Deus vester.

35. Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in mensura.

36. Statêra iusta, & æqua sint pondera, iustus modius, æquusque sextarius. ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de Terra-Ægypti.

37. Custodite omnia præcepta mea, & universa iudicia, & facite ea. ego Dominus.

CAP. XX.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Hæc loquêris filiis Israel, Homo de filiis Israel, & de advenis qui habitant in Israel, si quis dederit de semine suo idolo Moloch, morte moriatur: populus terræ lapidabit eum,

3. Et ego ponam faciem meam contra illum, succidamq; eum de medio populi sui, eo quòd dederit de semine suo, Moloch, & contaminaverit sanctuarium meum, ac polluerit nomen sanctũ meum.

4. Quòd si negligens populus terræ, & quasi parvipendens imperium meum, dimiserit hominem qui dedit pe semine suo, Moloch, nec voluerit eum occidere:

Das XIX. Capitel.

31. Ihr solt euch nicht wenden zu den Waarsagern/ vnnd forschet nicht von den Zeichendeutern/ daß jhr nicht an jnen verunreiniget werdet/ denn ich bin der HERR ewer Gott.

32. Für eim grawen Haupt solt du auffstehen/ vnnd die Alten ehren/ denn du solt dich förchten für deinem Gott/ denn ich bin der HERR.

33. Wenn ein Frembdling bey dir in ewrem Lande wonen wird/ den solt jhr nicht schinden.

34. Er sol bey euch wohnen/ wie ein Einheimischer vnter euch/ vnd solt jhn lieben wie dich selbs/ denn jr seydt auch Frembdling gewesen in Egyptenland/ Ich bin der HERR ewer Gott.

35. Jr solt nicht vngleich handeln am Gericht/ mit der Ellen/ mit gewicht/ mit maß.

36. Rechte wage/ rechte pfundt/ rechte scheffel/ rechte kandel sol bey euch sein/ Denn ich bin der HERR ewer Gott/ der euch auß Egyptenland gefüret hat.

37. Daß jhr alle meine Satzung/ vnd alle meine Rechte haltet vnd thut/ denn ich bin der HErr.

Das XX. Capitel.

Vnd der HErr redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Sage den Kindern Jsrael: Welcher vnter den Kindern Jsrael/ oder ein Frembdlinger der in Jsrael wonet/ seines Samens dem Molech gibt/ der sol des todts sterben/ das Volck im Lande sol jhn steinigen.

3. Vnd ich wil mein Antlitz setzen wider solchen Menschen/ vnd wil jhn auß seinem Volck rotten/ daß er dem Molech seines Samens gegeben/ vnnd mein Heiligthumb verunreinigt/ vnnd meinen heiligen Namen entheiliget hat.

4. Vnnd wo das Volck im Lande durch die finger sehen würde/ dem Menschen/ der seines Samens dem Molech gegeben hat/ daß es jhn nicht tödtet.

CAP. XIX.

31. *Voi non vi voltarete à gl' incantatori, & à gl' indouini, e non vi consigliarete con loro per contaminarui con essi: imperoche io sono Iehoua Dio vostro.*

32. *Tu ti leuarai su dinanzi à chi ha il capo bianco, & honorarai la faccia del vecchio; e temerai lo Dio tuo: peroche io sono Iehouá.*

33. *E se il forastiero sarà stato con voi nel vostro paese, voi non lo aggrauarete.*

34. *Il forastiero che sta appresso di voi, sarà à voi come vn cittadino de vostri, & amatelo come voi stessi: imperoche ancora voi sete stati forastieri ne la terra di Egitto: io sono Iehoua Dio vostro.*

35. *Voi non farete ingiustitia nel giudicio, ne la misura grande, e nel peso e ne la misura piccola.*

36. *Voi hauerete la bilancia giusta: pesi giusti, l'Epha giusto, & l' Hin giusto: percioche io sono Iehoua Dio vostro, il quale vi ho cauati de la terra di Egitto.*

37. *Guardate dunque tutte le mie ordinationi, e tutti i miei giudicii, e fategli: imperoche io sono Iehoua.*

CAP. XX.

1. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo.*

2. *Inoltre tu dirai à figliuoli d' Israel; Chiunque de figliuoli d' Israel, e de forastieri che stanno in Israel, hauerà dato de la sua generatione à Moloch, morrà di morte il popolo de la terra lo lapidarà con le pietre.*

3. *Imperoche io metterò la mia faccia contra quello huomo, e lo esterminarò del mezzo del suo popolo; percioche hauerà dato de la sua generatione à Moloch, per contaminare il mio santuario; e macchiare il mio santo nome.*

4. *Ma se 'l popolo de la terra ascodendosi ritirarà suoi occhii da quello huomo, mentre che dà il suo seme à Moloch, non ammazzando quello.*

כ

5 וְאֱשַׁוֵּי אֲנָא יָת רוּגְזִי בְּגַבְרָא הַהוּא וּבְסַעֲדוֹהִי וְאֵישֵׁיצֵי יָתֵיהּ וְיָת כָּל דְּטָעַן בַּתְרוֹהִי לְמִטְעֵי בָּתַר מוֹלֶךְ מִגּוֹ עַמְּהוֹן׃

6 וֶאֱנָשׁ דְּיִתְפְּנֵי בָּתַר בִּידִין וּזְכוּרוּ לְמִטְעֵי בַּתְרֵיהוֹן וְאֶתֵּן יָת רוּגְזִי בַּאֲנָשָׁא הַהוּא וְאֵשֵׁיצֵי יָתֵיהּ מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃

7 וְתִתְקַדְּשׁוּן וּתְהוֹן קַדִּישִׁין אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

8 וְתִטְּרוּן יָת קְיָמַי וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃

9 אֲרֵי גְּבַר גְּבַר דִּילוּט יָת אֲבוּהִי וְיָת אִמֵּיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ לָט קְטָלָא חַיָּב׃

10 וּגְבַר דִּיגוּף יָת אִיתַּת גְּבַר דִּיגוּף יָת אִיתַּת חַבְרֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל גַּיָּפָא וְגַיַּפְתָּא׃

11 וּגְבַר דְּיִשְׁכּוּב יָת אִיתַּת אֲבוּהִי עֶרְיְתָא דַּאֲבוּהִי גַּלִּי אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן תַּרְוֵיהוֹן קְטָלָא חַיָּבִין׃

12 וּגְבַר דְּיִשְׁכּוּב יָת כַּלָּתֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן תַּרְוֵיהוֹן תִּבְלָא עֲבַדוּ קְטָלָא חַיָּבִין׃

13 וּגְבַר דְּיִשְׁכּוּב יָת דְּכוּרָא מִשְׁכְּבֵי אִיתְּתָא תּוֹעֶבְתָּא עֲבַדוּ תַּרְוֵיהוֹן אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן קְטָלָא חַיָּבִין׃

14 וּגְבַר דְּיִסַּב יָת אִיתְּתָא וְיָת אִמַּהּ עֵיצַת חִטְאִין הִיא בְּנוּרָא יוֹקְדוּן יָתֵיהּ וְיָתְהֶן וְלָא תְהֵי עֵיצַת חִטְאִין בֵּינֵיכוֹן׃

15 וּגְבַר דְּיִתֵּן שְׁכוּבְתֵּיהּ בִּבְעִירָא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל וְיָת בְּעִירָא תִּקְטְלוּן׃

כ

5 וְשַׂמְתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֵת כָּל־הַזֹּנִים אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי הַמֹּלֶךְ מִקֶּרֶב עַמָּם׃

6 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים לִזְנוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הַהִוא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ׃

7 וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃

9 כִּי־אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יְקַלֵּל אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו בּוֹ׃

10 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ מוֹת־יוּמַת הַנֹּאֵף וְהַנֹּאָפֶת׃

11 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת אָבִיו גִּלָּה מוֹת־יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם בָּם׃

12 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כַּלָּתוֹ מוֹת יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם תֶּבֶל עָשׂוּ דְּמֵיהֶם בָּם׃

13 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם׃

14 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֶת־אִמָּהּ זִמָּה הִוא בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ וְאֶתְהֶן וְלֹא־תִהְיֶה זִמָּה בְּתוֹכְכֶם׃

15 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת וְאֶת־הַבְּהֵמָה תַּהֲרֹגוּ׃

κ.

5. Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς ὁμονοοῦντας αὐτῷ ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

6. Καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις, ἢ ἐπαοιδοῖς, ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

7. Καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

8. Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά, ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς.

9. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν, ἔνοχος ἔσται.

10. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη.

11. Καὶ ὃς ἐὰν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἀμφότεροι ἔνοχοί εἰσι.

12. Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἠσέβησαν, ἔνοχοί εἰσι.

13. Καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικός, βδέλυγμα ἐποίησαν ἀμφότεροι, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν.

14. Ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἐστιν. ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνόμημα ἐν ὑμῖν.

15. Καὶ ὃς ἂν δῷ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε.

CAP. XX.

5. Ponam faciem meam super hominem illum, & cognationem eius, succidamq; & ipsum, & omnes qui consenserunt ei ut fornicaretur cum Moloch, de medio populi sui.

6. Anima quæ declinaverit ad magos & ariolos, & fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, & interficiam illam de medio populi sui.

7. Sanctificamini, & estote sancti, quia ego sum Dominus Deus vester.

8. Custodite præcepta mea, & facite ea: Ego Dominus qui sanctifico vos.

9. Qui maledixerit patri suo, aut matri, morte moriatur, patri matriq; qui maledixerit, sanguis eius sit super eum.

10. Si mœchatus quis fuerit cum uxore alterius, & adulterium perpetraverit cum coniuge proximi sui, morte moriantur & mœchus & adultera.

11. Qui dormierit cum noverca sua, & revelaverit ignominiam patris sui, morte moriantur ambo: sanguis eorum sit super eos.

12. Si quis dormierit cum nuru sua, uterque moriatur, quia scelus operati sunt: sanguis eorum sit super eos.

13. Qui dormierit cum masculo coitu fœmineo, uterque operatus est nefas, morte moriantur: sit sanguis eorum super eos.

14. Qui supra uxorem filiam, duxerit matrem eius, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantum nefas in medio vestri.

15. Qui cum iumento & pecore coierit, morte moriatur: pecus quoque occidite.

Das XX. Capitel.

5. So wil doch ich mein Antlitz wider denselben Menschen setzen/ vnd wider sein Geschlecht/ vnnd wil jhn/ vnnd alle die jm nachgehuret haben/ mit dem Molech/ auß jhrem Volck rotten.

6. Wenn eine Seele sich zu den Waarsagern vnd Zeichendeutern wenden wird/ daß sie jnen nachhuret/ so wil ich mein Antlitz wider dieselbe Seele setzen/ vnd wil sie auß jhrem Volck rotten.

7. Darumb heiliget euch vnnd seydt heilig/ denn ich bin der HERR ewer Gott.

8. Vnd haltet meine Satzung/ vnnd thut sie/ denn ich bin der HERR der euch heiliget.

9. Wer seinem Vater oder seiner Mutter fluchet/ der sol des todts sterben/ Sein blut sey auff jhm/ daß er seinem Vater oder Mutter geflucht hat.

10. Wer die Ehe bricht mit jemands Weibe/ der sol des todts sterben/ beide Ehebrecher vnnd Ehebrecherin/ Darumb/ daß er mit seines Nechsten Weib die Ehe gebrochen hat.

11. Wenn jemands bey seines Vaters Weib schlefft/ daß er seines Vaters scham geblösset hat/ die sollen beide des todes sterben/ Jr blut sey auff jnen.

12. Wenn jemand bey seiner Schnur schlefft/ so sollen sie beyde des todts sterben/ denn sie haben eine schande begangen/ jhr blut sey auff jhnen.

13. Wenn jemandt beym Knaben schlefft/ wie beym Weibe/ die haben einen Grewel gethan/ vnnd sollen beide des todts sterben/ jr blut sey auff jnen.

14. Wenn jemandt ein Weib nimmt/ vnd jre Mutter dazu/ der hat ein laster verwirckt/ Man sol jn mit Fewer verbrennen/ vnnd sie beyde auch/ daß kein laster sey vnter euch.

15. Wenn jemandt beym Vieh ligt/ der sol des todts sterben/ vnd das Vieh sol man erwürgen.

CAP. XX.

5. *Allhora io metterò la mia faccia contra di quello huomo, e contra la sua famiglia, & estinguerò del mezzo del suo popolo lui e tutti quelli, che dopo lui haueranno fatto fornicatione appresso Moloch.*

6. *E la persona, che si voltarà à i magi, & à gl' indouini per far fornicatione con loro; io metterò la mia faccia contra quella persona, e la esterminarò del mezzo del suo popolo.*

7. *Voi dunque santificateui, e state santi; perche io sono Iehoua Dio vostro.*

8. *E custodite i miei statuti, e gli farete [illegible] che io sono Iehoua che vi [illegible].*

9. *Se qualcuno hauerà maladito suo padre ò sua madre, morrà di morte; & hauendo maladito suo padre e sua madre, il suo sangue sarà contra di lui.*

10. *E l'huomo che hauerà commesso adulterio con la moglie di qualcuno, ilquale dico hauerà commesso adulterio con la moglie del suo prossimo; lo adultero e l'adultera morranno di morte.*

11. *E chiunque hauerà dormito con la moglie di suo padre, ha discoperto la vergogna di suo padre: amendue morranno di morte, il sangue loro sarà sopra di loro.*

12. *E l'huomo che hauerà giaciuto con la sua nora, amendue morranno di morte: essi hanno fatta abominatione, il lor sangue sopra di loro.*

13. *Oltra di questo chiunque hauerà hauuto à fare con maschio, come con le donne; hanno amendue fatta abominatione: morranno di morte; il lor sangue sarà sopra di loro.*

14. *E colui che hauerà preso la moglie, e la madre di quella, è sceleratezza: abbrugino quello e quella nel fuoco; à finche non sia sceleratezza nel mezzo di voi.*

15. *E se alcuno hauerà giaciuto con una bestia, morrà di morte, & ammazzarete la bestia.*

כ

16 ואיתתא דתקרב
לכל בעירא למשלט בה
ותקטול ית איתתא וית
בעירא איתקטלא
יתקטלון קטלא חייבין:

17 וגבר דיסב ית אחתיה
בת אבוהי או בת אמיה
ויחזי ית עריתה והיא
תחזי ית עריתיה קלנא
הוא וישתיצון לעיני בני
עמהון ערית אחתיה גלי
חוביה יקבל:

18 וגבר דישכב ית
איתתא מסאבא ויגלי ית
עריתה ית קלנה גלי
והיא תגלי ית סואבת
דמהא וישתיצון תרויהון
מגו עמהון:

19 וערית אחת אימך
ואחת אבוך לא תגלי ארי
ית קריבתיה גלי חוביהון
יקבלון:

20 וגבר דישכב ית
איתת אחבוהי ערית
דאחבוהי גלי חובהון
יקבלון בלא ולד
ימותון:

21 וגבר דיסב ית איתת
אחוהי מרחקא היא
ערית דאחוהי גלי בלא
ולד יהון:

22 ותטרון ית כל קימי
וית כל דיני ותעבדון
יתהון ולא תרוקן יתכון
ארעא דאנא מעיל יתכון
לתמן למיתב בה:

23 ולא תהכון בנימוסי
עממיא דאנא מגלי
מקדמיכון ארי ית כל
אלין עבדו ורחיק (מימרי)
יתהון:

כ

16 ואשה אשר תקרב אל
כל בהמה לרבעה אתה והרגת
את האשה ואת הבהמה מות
יומתו דמיהם בם:

17 ואיש אשר יקח את אחתו
בת אביו או בת אמו וראה
את ערותה והיא תראה את
ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני
בני עמם ערות אחתו גלה
עונו ישא:

18 ואיש אשר ישכב את
אשה דוה וגלה את ערותה
את מקרה הערה והוא גלתה
את מקור דמיה ונכרתו שניהם
מקרב עמם:

19 וערות אחות אמך ואחות
אביך לא תגלה כי את שארו
הערה עונם ישאו:

20 ואיש אשר ישכב את
דדתו ערות דדו גלה חטאם
ישאו ערירים ימתו:

21 ואיש אשר יקח את אשת
אחיו נדה הוא ערות אחיו
גלה ערירים יהיו:

22 ושמרתם את כל חקתי
ואת כל משפטי ועשיתם
אתם ולא תקיא אתכם הארץ
אשר אני מביא אתכם שמה
לשבת בה:

23 ולא תלכו בחקת הגוי אשר
אני משלח מפניכם כי את
כל אלה עשו ואקץ בם:

κ'.

16 Καὶ γυνὴ ἥτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος βιβασθῆναι αὐτὴν ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτῆνος, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν.

17. Ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ, ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἐστιν, ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν. ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν αὐτῶν λήψονται.

18. Καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης, καὶ ἀποκάλυψε τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐξολοθρευθήτωσαν ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν.

19. Καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς τοῦ πατρός σου, καὶ ἀδελφῆς τοῦ μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν ἀποίσονται.

20. Ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται.

21. Καὶ ἀνὴρ ὃς ἐὰν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν, ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται.

22. Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς.

23. Καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν οὓς ἐγὼ ἐξαποστέλλω ἀφ' ὑμῶν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς.

CAP. XX.

16. Mulier quæ succubuerit cuilibet iumento, simul interficietur cum eo: sanguis eorum sit super eos.

17. Qui acceperit sororem suam filiam patris sui, vel filiam matris suæ, & viderit turpitudinem eius, illaque conspexerit fratris ignominiam: nefariam rem operati sunt: occidentur in conspectu populi sui, eo quòd turpidinem suam mutuo revelaverint, & portabunt iniquitatem suam.

18. Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo, & revelaverit turpitudinē eius, ipsaq; aperuerit fontem sanguinis sui, interficientur ambo de medio populi sui.

19. Turpitudinem materteræ, & amitæ tuæ non discoperies, qui hoc fecerit, ignominiam carnis suæ nudavit, portabunt ambo iniquitatem suam.

20. Qui coierit cum uxore patrui, vel auunculi sui, & revelaverit ignominiam cognationis suæ, portabunt ambo peccatum suum: absque liberis morientur.

21. Qui duxerit uxorem fratris sui, rem facit illicitam, turpitudinem fratris sui revelavit: absque liberis erunt.

22. Custodite leges meas, atque iudicia, & facite ea: ne & vos evomat terra quam intraturi estis & habitaturi.

23. Nolite ambulare in legitimis nationum, quas ego expulsurus sum ante vos. Omnia enim hæc fecerunt, & abominatus sum eas.

Das XX. Capitel.

16. Wenn ein Weib sich jrgendt zu einem Vieh thut / daß sie mit jhm zu schaffen hat/ die solt du tödten/ vnd das Vieh auch/ des todts sollen sie sterben / jhr blut sey auff jhnen.

17. Wenn jemandt seine Schwester nimmt / seines Vaters Tochter / oder seiner Mutter Tochter/ vnd jhre scham beschawet / vnnd sie wider seine scham/ das ist ein blutschande / die sollen außgerottet werden für den Leuten jhres Volcks / denn er hat seiner Schwester scham entblösset / er sol seine missethat tragen.

18. Wenn ein Mann beym Weibe schlefft zur zeit jrer kranckheit / vnd entblösset jhre scham/ vnd deckt jren brunn auff / vnd sie entblösset den brunn jres bluts / die sollen beide auß jhrem Volck gerottet werden.

19. Deiner Mutter Schwester scham/ vnd deines Vaters Schwester scham solt du nicht blössen/ denn ein solcher hat seine nechste Blutfreundin auffgedeckt / vnd sie sollen jre missethat tragen.

20. Wenn jemandt bey seines Vaters Bruders Weib schlefft / der hat seines Vettern scham geblösset / sie sollen jhre sünde tragen/ ohn Kinder sollen sie sterben.

21. Wenn jemandt seines Bruders Weib nimmt / das ist eine schendtliche that/ sie sollen on Kinder sein/ darumb/ das er hat seines Bruders scham geblösset.

22. So haltet nun alle meine Satzung vnd meine Rechte / vnd thut darnach / auff daß euch nicht das Landt außspeye/ darein ich euch füre / daß jhr drinnen wonet.

23. Vnnd wandelt nicht inn den Satzungen der Heiden / die ich für euch her werde außstossen / denn solches alles haben sie gethan / vnnd ich hab einen grewel an jhnen gehabt.

CAP. XX.

16. *Similmente la donna, che si sarà accostata à qualche animale per hauere à far con esso, ella sarà ammazzata, e lo animale ancora: morranno di morte, il lor sangue sarà sopra di loro.*

17. *E chiunque hauerà presa la sua sorella figliuola di sua padre, ò figliuola di sua madre; hauerà veduto la sua vergogna, & ella hauerà veduta la vergona di quello, è sceleratezza: perilche saranno estirpati nel conspetto de figliuoli del lor popolo: perciochè ha scoperto la vergogna de la sua sorella, e portarà la sua iniquità.*

18. *E chiunque hauerà dormito con la donna mal disposta pe i mestrui, & hauerà scoperta la vergogna di quella, & hauerà scoperto il suo flusso; & essa ancora hauerà riuelato il flusso del suo sangue: saranno amendue esterminati del mezzo del lor popolo.*

19. *Tu non discoprirai la vergogna de la sorella di tua madre, nè de la sorella di tuo padre: perche ha scoperta la sua parente, portaranno la loro iniquità.*

20. *E chiunque hauerà dormito con la moglie del fratello di suo padre, ha scoperto la vergogna del fratello di suo padre: portaranno la loro iniquità, e morranno senza figliuoli.*

21. *Colui parimente che hauerà preso la moglie di suo fratello, è obbrobrio: ha scoperto la vergogna del suo fratello, morranno senza figliuoli.*

22. *Voi dunque guardarete tutti i miei statuti, e tutti i miei giudicii, e gli farete: e la terra, ne laquale io vi sono per condurre ad habitare in essa, non vi vomitarà.*

23. *E non caminarete secondo gli statuti de la gente, che io sono per scacciare dinanzi à voi: imperochè essi hanno fatte tutte queste cose, & io gli ho hauuti in horrore.*

כ

24 ואמרית לכון אתון תירתון ית ארעהון ואנא אתנינה לכון למירת יתה ארע עבדא חלב ודבש אנא יי אלהכון דאפרשית יתכון מן עממיא:

25 ותפרשון בין בעירא דכיא למסאבא ובין עופא מסאב לדכי ולא תשקצון ית נפשתכון בבעירא ובעופא ובכל דתרחש ארעא דאפרשית לכון לסאבא:

26 ותהון קדמי קדישין ארי קדיש אנא יי ואפרשית יתכון מן עממיא למהוי פלחין קדמי:

27 וגבר או איתתא ארי יהי בהון בידין או זכורו איתקטלא יתקטלון באבנא ירגמון יתהון קטלא חייבין:

כ

24 וָאֹמַר לָכֶם אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אַדְמָתָם וַאֲנִי אֶתְּנֶנָּה לָכֶם לָרֶשֶׁת אֹתָהּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים:

25 וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה לַטְּמֵאָה וּבֵין־הָעוֹף הַטָּמֵא לַטָּהֹר וְלֹא־תְשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי לָכֶם לְטַמֵּא:

26 וִהְיִיתֶם לִי קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה וָאַבְדִּל אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי:

27 וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ אֹתָם דְּמֵיהֶם בָּם:

κ.

24. Καὶ εἶπα ὑμῖν. ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆ ἥ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν.

25. Καὶ ἀφοριεῖτε ἑαυτοὺς ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ τῶν ἀκαθάρτων· καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς, ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.

26. Καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν εἶναί μοι.

27. Καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος, ἢ ἐπαοιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, λίθοις λιθοβολήσετε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι.

כא

1 ואמר יי למשה אמר לכהניא בני אהרן ותימר להון על מית לא יסתאב בעמיה:

2 אלהן לקריביה דקריב ליה לאימיה ולאבוהי ולבריה ולברתיה ולאחוהי:

3 ולאחתיה בתולתא דקריבא ליה דלא הות לגבר לה יסתאב:

4 לא יסתאב רבא בעמיה לאתחלותיה:

5 לא ימרטון מרט ברישיהון ופאתא דדיקנהון לא יגלחון ובבשרהון לא יחבלון חבול:

6 קדישין יהון קדם אלההון ולא יחלון שמא דאלההון ארי ית קורבניא דיי קורבן אלההון אינון מקרבין ויהון קדישין:

כא

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו:

2 כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו:

3 וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ יִטַּמָּא:

4 לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו לְהֵחַלּוֹ:

5 לֹא־יִקְרְחֻה קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת:

6 קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם וְהָיוּ קֹדֶשׁ:

ΚΕΦΑΛ. κα.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν εἶπον τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρών. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς· ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν.

2. Ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ, ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρί, καὶ ἐπὶ υἱοῖς καὶ θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῷ.

3. Καὶ ἐπ' ἀδελφῇ αὐτοῦ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ, τῇ μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρί. ἐπὶ τούτοις μιανθήσονται.

4. Οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ.

5. Καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ, καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται, καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας.

6. Ἅγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν. τὰς γὰρ θυσίας κυρίου, δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτῶν, αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι.

CAP. XX.

24. Vobis autem loquor, Poſſidete terram eorum, quam dabo vobis in hæreditatem, terram fluentem lacte & melle. ego Dominus Deus veſter, qui ſeparavi vos à cæteris populis.

25. Separate ergo & vos iumentum mundum ab immundo, & avem mundam ab immunda: ne polluatis animas veſtras in pecore & avibus, & cunctis quæ moventur in terra, & quæ vobis oſtendi eſſe polluta.

26. Eritis mihi ſancti, quia ſanctus ſum ego Dominus, & ſeparavi vos à cæteris populis, ut eſſetis mei.

27. Vir ſive mulier, in quibus pythonicus, vel divinationis fuerit ſpiritus, morte moriantur; lapidibus obruent eos: ſanguis eorum ſit ſuper illos.

Das XX. Capitel.

24. Euch aber ſage ich / Jr ſolt jener land beſitzen / Denn ich wil euch ein Land zum Erbe geben / darinn Milch vnd Honig fleuſſt. Ich bin der HErr euer Gott / der euch von den Völckern abgeſondert hat.

25. Daß jr auch abſondern ſolt / das reine Vieh vom vnreinen / vnd vnreine Vögel von den reinen / vnd eure Seelen nicht verunreiniget am Vieh / an Vögeln / vnnd an allem das auff Erden kreucht / daß ich euch abgeſondert habe / daß es vnreine ſey.

26. Darumb ſolt jhr mir heilig ſein / Denn ich der HERR bin heilig / der euch abgeſondert hat von den Völckern / daß jhr mein weret.

27. Wenn ein Mann oder Weib ein Waarſager oder Zeichendeuter ſein wird / die ſollen des todts ſterben / man ſoll ſie ſteinigen / jhr blut ſey auff jnen.

CAP. XX.

24. Ma io vi ho detto, Voi poſſederete la lor terra, & io la ſono per dare à voi: à fin che poſſediate in heredità quella terra abondante di lette e di mele: perche io ſono Iehoua Dio voſtro, che vi ho ſeparati da i popoli.

25. Voi dunque farete là differenza fra lo animale mondo e fra lo immondo, e fra l'uccello mondo e fra lo immondo: à fin che voi non rendiate le perſone voſtre abomineuoli negli animali e negli uccelli, & in ogni coſa, che s'agrappa ſopra la terra; lequali coſe io v'ho ſeparate come immonde.

26. E voi ſarete à me ſanti, percioche io Iehoua ſono ſanto; e vi ho ſeparati da i popoli, à fin che voi ſiate miei.

27. E l'huomo ò la donna, che hauerà lo ſpirito d'indouinare, ò di augurare, morranno di morte: ſaranno lapidati con le pietre, & il lor ſangue ſarà ſopra di eſſi.

CAP. XXI.

1. Dixit quoque Dominus ad Moyſen, Loquere ad ſacerdotes filios Aaron, & dices ad eos, Ne contaminetur ſacerdos in mortibus civium ſuorum.

2. Niſi tantum in conſanguineis, ac propinquis, id eſt, ſuper patrem & matrem & filium & filiam, fratrem quoque.

3. Et ſororem virginem quæ non eſt nupta viro:

4. Sed nec in principe populi ſui contaminabitur.

5. Nec radent caput, nec barbam, neque in carnibus ſuis facient inciſuras.

6. Sancti erunt Deo ſuo, & non polluent nomen eius: incenſum enim Domini, & panes Dei ſui offerunt & ideo ſancti erunt.

Das XXI. Capitel.

VNnd der HERR ſprach zu Moſe: Sage den Prieſtern / Aarons Söhnen / vnd ſprich zu jnen. Ein Prieſter ſoll ſich an keinem todten ſeines Volcks verunreinigen.

2. On an ſeinem Blutfreunde / der jn am nechſten angehöret / Als an ſeiner Muter / an ſeinem Vater / an ſeinem Sone / an ſeiner Tochter / an ſeinem Bruder.

3. Vnd an ſeiner Schweſter / die noch eine Jungfrau / vnd noch bey jm iſt / vnd keins Mans Weib geweſen iſt / an der mag er ſich verunreinigen.

4. Sonſt ſol er ſich nit verunreinigen an jrgend einem der jm zugehört vnter ſeinem volck / daß er ſich entheilige.

5. Er ſol auch keine platten machen auff ſeinem haupt / noch ſeinen Bart abſcheren / vnnd an jrem leibe kein mal pſetzen.

6. Sie ſollen jhrem Gott heilig ſein / vnd nicht entheiligen den Namen jres Gottes / Denn ſie opffern des HErrn Opffer / das Brot jhres Gottes / darumb ſollen ſie heilig ſein.

CAP. XXI.

1. Et il Signore diſſe à Moiſe, Parla à i figliuoli d'Aharon, ſacerdoti, e dirai loro, Alcuno di voi non ſi contaminarà ſopra il corpo morto del ſuo popolo.

2. Ma ſopra il ſuo parente, ſuo parente dico, cioè, ſopra la ſua madre, e ſopra il ſuo padre, e ſopra il ſuo figliuolo, e ſopra la ſua figliuola, e ſopra il ſuo fratello.

3. Sopra la ſua ſorella vergine, che gli è parente, e non ſia ſtata maritata, ſopra queſti ſi contaminarà.

4. Non ſi contaminarà ſopra il principe del ſuo popolo per imbrattarſi:

5. Non ſi toſaranno per fare vna parte de la lor teſta calua, e non ſi raderanno la eſtremità de la lor barba, e non faranno tagliatura ne la lor carne.

6. Saranno ſanti à lo Dio loro, e non contaminaranno il nome de lo Dio loro: percioche eſſi offeriranno i ſacrifitii affocati al Signore; & il pane de lo Dio loro, e per queſto ſaranno ſanti.

כא

7 אִיתְּתָא מְטַעְיָא וּמְחַלְּלָא לָא יִסְבוּן וְאִיתְּתָא דְמִתָּרְכָא מִבַּעְלַהּ לָא יִסְבוּן אֲרֵי קַדִּישׁ הוּא קֳדָם אֱלָהֵיהּ:

8 וּתְקַדְּשִׁנֵּיהּ אֲרֵי יָת קֻרְבַּן אֱלָהָךְ הוּא מְקָרֵב קַדִּישׁ יְהֵי לָךְ אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן:

9 וּבַת גְּבַר כָּהֵין אֲרֵי תִתַּחֵל לְמִטְעֵי מִקַּדִּישׁוּת אֲבוּהָא הִיא מִתַּחְלָא בְּנוּרָא תִּתּוֹקַד:

10 וְכַהֲנָא דְּיִתְרַבָּא מֵאֲחוֹהִי דְּיִתְרַק עַל רֵישֵׁיהּ מִשְׁחָא דִרְבוּתָא וִיקָרֵיב יָת קֻרְבָּנֵיהּ לְמִלְבַּשׁ יָת לְבוּשַׁיָּא יָת רֵישֵׁיהּ לָא יְרַבֵּי פֵירוּעַ וּלְבוּשׁוֹהִי לָא יְבַזַּע:

11 וְעַל כָּל נַפְשַׁת מֵיתָא לָא יֵיעוֹל לַאֲבוּהִי וּלְאִמֵּיהּ לָא יִסְתָּאָב:

12 וּמִן מַקְדְּשָׁא לָא יִפּוֹק וְלָא יַחֵל יָת מַקְדְּשָׁא דֶּאֱלָהֵיהּ אֲרֵי כְּלִיל מְשַׁח רְבוּת אֱלָהֵיהּ עֲלוֹהִי אֲנָא יְיָ:

13 וְהוּא אִתְּתָא בִּבְתוּלַהָא יִסַּב:

14 אַרְמְלָא וּמִתָּרְכָא וְחִלֵּילָא מְטַעְיָא יָת אִלֵּין לָא יִסַּב אֱלָהֵן בְּתוּלְתָא מֵעַמֵּיהּ יִסַּב אִתְּתָא:

15 וְלָא יַחֵיל זַרְעֵיהּ בְּעַמֵּיהּ אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדְּשֵׁיהּ:

16 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר:

17 מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן לְמֵימָר גְּבַר מִבְּנָךְ לְדָרֵיהוֹן דִּיהֵי בֵיהּ מוּמָא לָא יִקְרַב לְקָרָבָא קֻרְבַּן אֱלָהֵיהּ:

18 אֲרֵי כָּל גְּבַר דְּבֵיהּ מוּמָא לָא יִקְרַב גְּבַר עֲוִיר אוֹ חֲגִיר אוֹ חֲרִים אוֹ שְׂרִיעַ:

כא

7 אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו:

8 וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם:

9 וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תֵחֵל לִזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף:

10 וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם:

11 וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא:

12 וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֵת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה:

13 וְהוּא אִשָּׁה בִבְתוּלֶיהָ יִקָּח:

14 אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה:

15 וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ:

16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

17 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזַּרְעֲךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם לֹא יִקְרַב לְהַקְרִיב לֶחֶם אֱלֹהָיו:

18 כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב אִישׁ עִוֵּר אוֹ פִסֵּחַ אוֹ חָרֻם אוֹ שָׂרוּעַ:

κά.

7. Γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλ μένην οὐ λήψονται, καὶ γυναῖ ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐ τῆς οὐ λήψονται, ὅτι ἅγιός ἐστι κυρί τῷ θεῷ αὐτοῦ.

8. Καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. τὰ δῶρ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφ ρει, ἅγιος ἔσται, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κ ριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἁγιάζων αὐ τούς.

9. Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέ ως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτὴ βε βηλοῖ, ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσετα

10. Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τ ἀδελφῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐπικεχυμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χρι στοῦ, καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθα τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀπο κιδαρώσει, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διαρρήξει.

11. Καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετε λευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται ἐπὶ πα τρὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ μιανθήσεται.

12. Καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύ σεται, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ὄνομα τ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅ γιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. ἐγὼ κύριος.

13. Οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται.

14. Χήραν δὲ, καὶ ἐκβεβλη μένην, καὶ βεβηλωμένην, καὶ πό ρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψετ γυναῖκα.

15. Καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἁγιάζων αὐτόν.

16. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

17. Εἶπον πρὸς Ααρὼν λέγων, ἄν θρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γε νεὰς ὑμῶν, ἐάν τινι ᾖ ἐν αὐτῷ μῶ μος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.

18. Πᾶς ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται, ἄνθρωπος τυφλὸς ἢ χωλὸς, ἢ κολο βόρριν, ἢ ὠτότμητος.

CAP. XXI.

7. Scortum, & vile prostibulum non ducet uxorem, nec eam quæ repudiata est à marito: quia consecratus est Deo suo.

8. Et panes propositionis offert. Sit ergo sanctus, quia & ego sanctus sum Dominus, qui sanctifico vos.

9. Sacerdotis filia si deprehensa fuerit in stupro, & violaverit nomen patris sui, flãmis exuretur.

10. Pontifex, id est, sacerdos maximus inter fratres suos, super cuius caput fusum est unctionis oleum, & cuius manus in sacerdotio consecratæ sunt, vestitusq; est sanctis vestibus, caput suum non discooperiet, vestimenta non scindet.

11. Et ad omnem mortuum non ingredietur omninò. super patre quoque suo, & matre non contaminabitur.

12. Nec egredietur de sanctis, ne polluat sanctuarium Domini, quia oleum sanctæ unctionis Dei sui super eum est: Ego Dominus.

13. Virginem ducet uxorem:

14. Viduam autem & repudiatam, & sordidam, atque meretricem non accipiet, sed puellam de populo suo:

15. Ne commisceat stirpem generis sui vulgo gentis suæ: quia ego Dominus qui sanctifico eum.

16. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

17. Loquere ad Aaron: Homo de semine tuo per familias qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo:

18. Nec accedet ad ministerium eius: si cæcus fuerit, si claudus, si vel paruo vel grãdi vel torto naso.

Das XXI. Capitel.

7. Sie sollen keine Hure nemen/ noch keine geschwechte / oder die von jrem Mann verstossen ist / Denn er ist heilig seinem Gott.

8. Darumb solt du jhn heilig halten / Denn er opffert das brot deines Gottes / Er sol dir heilig sein / denn ich bin heilig / der HERR der euch heiliget.

9. Wenn eines Priesters tochter anfehet zu huren / die soll man mit feuer verbrennen / Denn sie hat jhren Vater geschendet.

10. Welcher Hoherpriester ist vnter seinen brüdern / auff des haupt dz Salböle gegossen / vnd seine hand gefüllet ist / daß er angezogen würde mit den kleidern / der soll sein haupt nicht blössen / vnd seine kleider nicht zuschneiden.

11. Vnnd soll zu keinem todten kommen / vnd sol sich weder vber Vater noch vber Mutter verunreinigen.

12. Auß dem Heiligthumb sol er nicht gehen / daß er nicht entheilige das Heiligthumb seines Gottes / Denn die heilige Krone / das Salböle seines Gottes ist auff jm / Ich bin der HErr.

13. Eine Jungfrau sol er zum Weibe nemen.

14. Aber keine Witwe / noch verstossene / noch geschwechte / noch Hure / sondern eine Jungfrau seines Volcks sol er zum Weibe nemen.

15. Auff daß er nicht seinen Samen entheilige vnter seinem Volck / Denn ich bin der HERR der jn heiliget.

16. Vnnd der HErr redet mit Mose / vnd sprach:

17. Rede mit Aaron vnnd sprich: Wenn an jemands deines Samens inn euren Geschlechten ein feil ist / der sol nicht herzu tretten / daß er das brot seines Gottes opffere.

18. Denn keiner / an dem ein fehl ist / sol herzu tretten / er sey blind / lahm / mit einer seltzamen nasen / mit vngewönlichem Gelied.

CAP. XXI.

7. Non pigliaranno donna meretrice o profana, ne donna che sia stata rifiutata dal suo marito, perche son santi à lo Dio loro.

8. E tu gli santificarai; perchè offeriranno il pane del tuo Dio: & à te sarà santo: perchè io Iehoua son santo che vi santifico.

9. E quando la figliuola del sacerdote hauerà cominciato à fornicare, contamina suo padre, e sarà abbrugiata al fuoco.

10. Parimente il grân Sacerdote tra i suoi fratelli, sopra il capo delquale sarà stato sparso l'oglio de la vntione, & hauerà consacrate le sue mani per mettersi le veste; non scoprirà il suo capo, e non stracciarà le sue veste.

11. E non entrarà à nessuna persona morta, à fin che non si contamini, ancora sopra suo padre e sua madre.

12. E non vscirà del Santuario, ne contaminarà il santuario del suo Dio; percioche sopra di lui è la corona de l'oglio de la vntione del suo Dio: io sono Iehoua.

13. Egli ancora pigliarà vna moglie vergine.

14. La vedoua, e la rifiutata, e la profana, e la meretrice, non pigliarà, dicô, quelle, ma pigliarà vna vergine del suo popolo per moglie.

15. E non contaminarà il suo seme nel suo popolo: perche io sono Iehoua che lo santifico.

16. Dapoi parlò il Signore à Moise, dicendo.

17. Parla à figliuoli di Aharon, e di loro: L'huomo del tuo seme ne le sue generationi, nel quale sarà qualche macchia, non si accostarà per offerire il pane del suo Dio.

18. Percioche nessun huomo, nel quale sarà macchia, si accostarà, sia huomo cieco, ò zoppo, ò diminuto, ò superfluo in membri.

כא

19 או גבר דיהי ביה תבר רגלא או תבר ידא׃

20 או גבין או דוקא או חיליז בעיניה או גרבן או חזן או מריס פחדין׃

21 כל גבר דביה מומא מזרעא דאהרן כהנא לא יקרב לקרבא ית קרבניא דיי מומא ביה ית קורבן אלהיה לא יקרב לקרבא׃

22 קורבן אלהיה מקודשי קודשיא ומן קודשיא יכול׃

23 ברם לפרוכתא לא ייעול ולמדבחא לא יקרב ארי מומא ביה ולא יחיל ית מקדשי ארי אנא יי מקדשהון׃

24 ומליל משה עם אהרן ועם בנוהי ועם כל בני ישראל׃

כא

19 אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בוֹ שֶׁבֶר רָגֶל אוֹ שֶׁבֶר יָד׃

20 אוֹ־גִבֵּן אוֹ־דַק אוֹ תְּבַלֻּל בְּעֵינוֹ אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת אוֹ מְרוֹחַ אָשֶׁךְ׃

21 כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם מִזֶּרַע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב אֶת־אִשֵּׁי יְהֹוָה מוּם בּוֹ אֵת לֶחֶם אֱלֹהָיו לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב׃

22 לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקָּדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וּמִן־הַקֳּדָשִׁים יֹאכֵל׃

23 אַךְ אֶל־הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי־מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשַׁי כִּי אֲנִי יְהֹוָה מְקַדְּשָׁם׃

24 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

κα´.

19. Ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς, ἢ σύντριμμα ποδὸς.

20. Ἢ κυρτὸς, ἢ ἔφηλος, ἢ πτίλος τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λειχὴν, ἢ μόνορχις.

21. Πᾶς ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ προσενεγκεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ, οὐ προσελεύσεται προσενεγκεῖν.

22. Τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται.

23. Πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶμον ἔχει, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

24. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

כב

1 ומליל יי עם משה למימר׃

2 מליל עם אהרן ועם בנוהי ויתפרשון מקודשיא דבני ישראל ולא יתלון ית שמא דקודשי דאינון מקדשין קדמי אנא יי׃

3 אמר להון לדריכון כל גבר דיקרב מכל זרעכון לקודשיא דיקדשון בני ישראל קדם יי וסובתיה עלוהי וישתיצי אינשא ההוא מקדמי אנא יי׃

4 גבר גבר מזרעא דאהרן והוא סגיר או דאיב בקודשיא לא ייכול עד דידכי ודיקרב בכל טמא נפשא או גבר דתפוק מיניה שכבת זרעא׃

כב

1 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּשִׁים לִי אֲנִי יְהֹוָה׃

3 אֱמֹר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרַב מִכָּל־זַרְעֲכֶם אֶל־הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהֹוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלְּפָנַי אֲנִי יְהֹוָה׃

4 אִישׁ אִישׁ מִזֶּרַע אַהֲרֹן וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע׃

ΚΕΦΑΛ. κβ´.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Εἶπον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιάζουσί μοι. ἐγὼ κύριος.

3. Εἶπον αὐτοῖς· εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν, πρὸς τὰ ἅγια ὅσα ἂν ἁγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ᾽ ἐμοῦ. ἐγὼ κύριος.

4. Καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρᾷ ἢ γονορρυῇ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ. καὶ ὁ ἁπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος.

CAP. XXI.

19. Si fracto pede, si manu, si gibbus.

20. Si lippus, si albuginem habens in oculo, si iugem scabiem, si impetiginem in corpore, vel herniosus.

21. Omnis qui habuerit maculam de semine Aaron sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino, nec panes Deo suo:

22. Vescetur tamen panibus qui offeruntur in sanctuario.

23. Ita duntaxat ut intra velum non ingrediatur, nec accedat ad altare, qui maculam habet, & contaminare nõ debet sanctuarium meũ. Ego Dominus qui sanctifico eos.

24. Locutus est ergo Moyses ad Aaron, & ad filios eius, & ad omnem Israël cuncta quæ fuerant sibi imperata.

Das XXI. Capitel.

19. Oder der an einem Fuß oder hand gebrechlich ist.

20. Oder höckericht ist / oder ein Fell auff dem Auge hat / oder Scheel ist / oder Grindicht / oder Schebicht / oder der gebrochen ist.

21. Welcher nun von Aarons des Priesters Samen einen Feil an jhm hat / der soll nicht herzu tretten / zu opffern die Opffer des HERREN / Denn er hat einen fehl / darumb sol er zu den Broten seines Gottes nicht nahen / daß er sie opffere.

22. Doch soll er das Brot seines Gottes essen / beide von den Heiligen vnd vom Allerheiligsten.

23. Aber doch zum Fürhang soll er nicht kommen / noch zum Altar nahen / weil der feil an jhm ist / daß er nicht entheilige mein Heiligthumb / Denn ich bin der HERR der sie heiliget.

24 Vnd Mose redet solchs zu Aaron vnnd seinen Sönen / vnnd zu allen kindern Jsrael.

CAP. XXI.

19. Ouero huomo, nel quale sia rottura di piede, ò rottura di mano;

20. Ouero gobbo, ò cisposo, ò che habbia qualche macchia nel suo occhio; rogna, ò scabbia, ò il testicolo stiacciato.

21. Ogni huomo del seme di Aharon Sacerdote, nel quale sarà macchia, non si accostarà à offerire i sacrifitii affocati al Signore; se hauerà dico macchia, non si accostarà per offerire il pane del suo Dio.

22. Et egli mangiarà del pane del suo Dio e de le cose santificate, e de le cose sante.

23. Tuttauolta ei non entrarà dentro al velo e non si accostarà à lo altare; percioche in esso è macchia; è non imbrattarà il mio santuario imperoche io sono Iehoua, che gli santifico.

24. E così Moisè disse queste cose ad Aharon, & à suoi figliuoli, & à tutti i figliuoli d'Israel.

CAP. XXII.

1. Locutus quoque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere ad Aaron & ad filios eius, ut caveant ab his quæ cõsecrata sunt filiorum Israël, & non contaminent nomen sanctificatorũ mihi, quæ ipsi offerunt: Ego Dominus.

3. Dic ad eos, & ad posteros eorum: Omnis homo qui accesserit de stirpe vestra ad ea quæ consecrata sunt, & quæ obtulerunt filii Israël Domino, in quo est immunditia, peribit coram Domino: Ego sum Dominus.

4. Homo de semine Aaron qui fuerit leprosus, aut patiens fluxum seminis, non vescetur de his quæ sanctificata sunt mihi, donec sanetur. Qui tetigerit immundum super mortuo, & ex quo egreditur semen quasi coitus.

Das XXII. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

2. Sage Aaron / vnnd seinen Söhnen das sie sich enthalten von dem Heiligen der kinder Jsrael / welchs sie mir heiligen / vnd meinen heiligen Namen nicht entheiligen / denn ich bin der HERR.

3. So sage nun jnen auff jre nachkommen: Welcher eurs Samens herzu tritt zu dem Heiligen / das die kinder Jsrael dem HERrn heiligen / vnd verunreinigt sich also vber demselben / des Seele sol auß gerottet werden für meinem Antlitz / denn ich bin der HErr.

4. Welcher des Samens Aarons außsetzig ist / oder einen fluß hat / der sol nicht essen von dem Heiligen biß er rein werde. Wer etwa einen vnreinen leib anrüret / oder welchem der Samen entgehet im schlaff.

CAP. XXII.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Dirai ad Aharon & à i suoi figliuoli, che si astenghino da le cose sante de i figliuoli d'Israel: e che nõ contaminino il mio sãto nome, ne le cose ch'essi mi santificano; perche io sono Iehoua.

3. Dirai loro, Ne le vostre generationi ogni huomo de la vostra stirpe, che si accostarà à le cose sante, lequali i figliuoli d'Israel haueranno santificate al Signore; e la immonditia sua sarà sopra di lui; l'anima sua sarà esterminata da la mia presenza, io sono Iehoua.

4. Chiunque del seme di Aharon sarà lebbroso, ò sfilato, non mangiarà de le cose sante perfino che si mondi: e colui che hauerà toccato qualche huomo immondo sopra vn morto, ò l'huomo dal quale esce effusion di seme.

כב

5 או גבר דיקרב בכל רחשא דיסתאב ליה או באנשא דיסתאב ליה לכל סובתיה:

6 אנש דיקרב ביה ויהי מסאב עד רמשא ולא ייכול מן קודשיא אלהין אסחי בשריה במיא:

7 ובמיעל שמשא וידכי ובתר כן ייכול מן קודשיא ארי לחמיה הוא:

8 נבילא ותבירא לא ייכול לאסתאבא בה אנא יי:

9 ויטרון ית מטרת (מימרי) ולא יקבלון עלוהי חובא וימותון ביה ארי יחלונה אנא יי מקדשהון:

10 וכל חלוני לא ייכול קודשא תותבא דכהנא ואגירא לא ייכול קודשא:

11 וכהין ארי יקני נפש קנין כספיה הוא ייכול ביה ויליד ביתיה אינון ייכלון בלחמיה:

12 ובת כהין ארי תהי לגבר חלוני היא באפרשות קודשיא לא תיכול:

13 ובת כהין ארי תהי ארמלא ומתרכא ובר לית לה ותתוב לבית אבוהא כרביותהא מלחמא דאבוהא תיכול וכל חלוני לא ייכול ביה:

14 וגבר ארי ייכול קודשא בשלו ויוסף חומשיה עלוהי ויתין לכהנא ית קודשא:

כב

5 אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ לְכֹל טֻמְאָתוֹ׃

6 נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעָרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם׃

7 וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא׃

8 נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה׃

9 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃

10 וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ תּוֹשַׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ׃

11 וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וִילִיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ׃

12 וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃

13 וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה אֶל־בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃

14 וְאִישׁ כִּי־יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף חֲמִשִׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ׃

κβ'.

5. Ἢ ὅστις ἂν ἅψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου ὃ μιανεῖ αὐτὸν, ἢ ἀπὸ ἀνθρώπου ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ.

6. Ψυχὴ ἥτις ἐὰν ἅψηται αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι.

7. Καὶ δύῃ ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσται, καὶ τότε φάγεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἐστι.

8. Θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος.

9. Καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι δι' αὐτὰ, ἐὰν βεβηλώσωσιν αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

10. Καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια. πάροικος ἱερέως, ἢ μισθωτὸς. οὐ φάγεται ἅγια.

11. Ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται τῶν ἄρτων αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ.

12. Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων οὐ φάγεται.

13. Καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἦν αὐτῇ, ἀπαναστρέψει εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτῆς, κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται. καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῶν.

14. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον.

CAP. XXII.

5. Et qui tangit reptile, & quodlibet immundum, cuius tactus est sordidus.

6. Immundus erit usque ad vesperum, & non vescetur de his quæ sanctificata sunt: sed cùm laverit carnem suam aqua.

7. Et occubuerit sol, tunc mundatus vescetur de sanctificatis, quia cibus illius est.

8. Morticinum & captum à bestia non comedent, nec polluentur in eis: Ego sum Dominus.

9. Custodiant præcepta mea, ut non subiaceant peccato, & moriantur in sanctuario, cùm polluerint illud: Ego Dominus qui sanctifico eos.

10. Omnis alienigena non comedet de sanctificatis, inquilinus sacerdotis, & mercenarius non vescentur ex eis.

11. Quem autem sacerdos emerit, & qui vernaculus domus eius fuerit, hi comedent ex eis.

12. Si filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta fuerit: de his quæ sanctificata sunt, & de primitiis non vescetur.

13. Si autem vidua, vel repudiata, & absque liberis reversa fuerit ad domum patris sui: sicut puella consueverat, aletur cibis patris sui. Omnis alienigena comedendi ex eis non habet potestatem.

14. Qui comederit de sanctificatis per ignorantiam, addet quintam partem cum eo quòd comedit, & dabit sacerdoti in sanctuarium.

Das XXII. Capitel.

5. Vnd welcher jrgend ein Gewürm anrüret das jm vnrein ist / Oder einen Menschen der jhm vnrein ist/vnd alles was jhn verunreinigt.

6. Welche Seele der eins anrüret / die ist vnrein biß auff den abend. Vnd sol von dem Heiligen nicht essen / sondern sol zuvor seinen Leib mit Wasser baden.

7. Vnd wenn die Sonne vntergangen/vnd er rein worden ist/denn mag er davon essen/denn es ist seine narung.

8. Ein Aaß / vnnd was von wilden Thieren zurissen ist / sol er nicht essen / auff daß er nicht vnrein dran werde / denn ich bin der HERR.

9. Darumb sollen sie meine Satze halten / daß sie nicht sünde auff sich laden/vnd dran sterben/wenn sie sich entheiligen / Denn ich bin der HERR der sie heiliget.

10. Kein ander sol von dem Heiligen essen/noch deß Priesters Haußgenoß / noch Taglöner.

11. Wenn aber der Priester eine Seele vmb sein gelt kaufft / der mag davon essen/vnnd was jm in seinem Hause geborn wird / das mag auch von seinem Brot essen.

12. Wenn aber des Priesters Tochter eins Frembden Weib wird/die sol nicht von der heiligen Hebe essen.

13. Wird sie aber eine Widwe oder außgestossen/ vnd hat keinen Samen/ vnnd kommt wider zu jhres Vaters Hause/so sol sie essen von jhres Vaters Brot / als da sie noch eine Magd war. Aber kein Frembdlinger sol davon essen.

14. Wers versihet/vnd sonst von dem Heiligen isset / der sol das fünffte theil dazu thun / vnnd dem Priester geben sampt dem Heiligen.

CAP. XXII.

5. O l'huomo che hauerà toccato qual si voglia reptibile, pel quale ei sarà immondo: ò l'huomo pel quale sarà immondo secondo tutta la sua bruttezza:

6. La persona dico, che lo hauerà toccato, sarà immonda insino à la sera; e non mangiarà de le cose sante, se non hauerà lauata la sua carne con l'acqua.

7. E quando il sole sarà tramontato, allhora sarà mondo; e di poi mangiarà de le cose sante, perche sono il suo cibo.

8. Non mangiarà carogna nè rapina, per contaminar se stessa in quella; io sono Iehoua.

9. E guardaranno i miei comandamenti, à fin che non portino il peccato sopra quello, è per cio muoino, quando gli haueranno profanati, io sono Iehoua che gli santifico.

10. E nessuno forastiero mangiarà de le cose sante: Il domestico del Sacerdote, & il mercennario non mangiarà de le cose sante.

11. Ma se'l Sacerdote hauerà comprato vno huomo co i suoi denari, egli ne mangiarà, & il suo domestico; essi mangiaranno del suo cibo.

12. E la figliuola del Sacerdote, quando sarà maritata à vno huomo forastiero, ella non mangiarà de le offerte de le cose sante:

13. Ma la figliuola del Sacerdote, quando sarà vedoua ò rifiutata, e non hauerà figliuoli, e sarà ritornata à casa di suo padre, come ne la sua fanciullezza, mangiarà del cibo di suo padre; ma forastiero alcuno non ne mangiarà.

14. E se qualcuno hauerà mangiato de le cose sante per ignoranza, aggiugnerà la quinta parte sopra quel che ha mangiato, e la darà al Sacerdote con la cosa santa.

15 וְלָא יַחְלוּן יָת קוּדְשַׁיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת דְּיַפְרְשׁוּן קֳדָם יְיָ׃

16 וִיקַבְּלוּן עֲלֵיהוֹן עֲוָיָן וְחוֹבִין בְּמֵיכַלְהוֹן בִּסְאוֹבָא יָת קוּדְשֵׁיהוֹן אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁהוֹן׃

17 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃

18 מַלֵּיל עִם אַהֲרוֹן וְעִם בְּנוֹהִי וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא בְּיִשְׂרָאֵל דִּיקָרֵיב קֻרְבָּנֵיהּ לְכָל נִדְרֵיהוֹן וּלְכָל נִדְבָתְהוֹן דִּיקָרְבוּן קֳדָם יְיָ לַעֲלָתָא׃

19 לְרַעֲוָא לְכוֹן שְׁלִים דְּכַר בְּתוֹרֵי בְּאִמְּרַיָּא וּבְעִזַּיָּא׃

20 כֹּל דְּבֵיהּ מוּמָא לָא תְקָרְבוּן אֲרֵי לָא לְרַעֲוָא יְהֵי לְכוֹן׃

21 וּגְבַר אֲרֵי יְקָרֵיב נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ לְפָרָשָׁא נִדְרָא אוֹ לִנְדַבְתָּא בְּתוֹרֵי אוֹ בְעָנָא שְׁלִים יְהֵי לְרַעֲוָא כָּל מוּמָא לָא יְהֵי בֵיהּ׃

22 עֲוִיר אוֹ תְבִיר אוֹ פְסִיק אוֹ יַבְּלָן אוֹ גַרְבָן אוֹ חֲזָזָן לָא תְקָרְבוּן אִלֵּין קֳדָם יְיָ וְקֻרְבָּנָא לָא תִתְּנוּן מִנְּהוֹן עַל מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ׃

23 וְתוֹר וְאִימַּר יַתִּיר וְחַסִּיר נִדְבְתָא תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ וּלְנִדְרָא לָא יִתְרְעֵי׃

24 וּדְמְרִיס וּדְרְסִיס וּדְשְׁלִיף וּדְגְזִיר לָא תְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ וּבְאַרְעֲכוֹן לָא תַעְבְּדוּן׃

25 וּמִיַּד בַּר עַמְמִין לָא תְקָרְבוּן יָת קוּרְבַּן אֱלָהֲכוֹן מִכָּל אִלֵּין אֲרֵי חִבּוּלְהוֹן בְּהוֹן מוּמָא בְהוֹן לָא לְרַעֲוָא יְהוֹן לְכוֹן׃

15 וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה׃

16 וְהִשִּׂיאוּ אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת־קָדְשֵׁיהֶם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃

17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

18 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה׃

19 לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבָּקָר בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים׃

20 כֹּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי־לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם׃

21 וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ לִנְדָבָה בַּבָּקָר אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם לֹא יִהְיֶה־בּוֹ׃

22 עַוֶּרֶת אוֹ שָׁבוּר אוֹ־חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה׃

23 וְשׁוֹר וָשֶׂה שָׂרוּעַ וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנֵדֶר לֹא יֵרָצֶה׃

24 וּמָעוּךְ וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ׃

25 וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם׃

15. Καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἃ αὐτοὶ ἀφαιροῦσι τῷ κυρίῳ.

16. Καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' αὑτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας, ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

17. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

18. Λάλησον Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πάσῃ συναγωγῇ Ισραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραήλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐν Ισραήλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ δῶρα κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσι τῷ κυρίῳ εἰς ὁλοκαύτωμα.

19. Δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἀρσενικὰ ἐκ τῶν βουκολίων, ἢ ἐκ τῶν προβάτων, καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν.

20. Πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτῷ, οὐ προσάξουσι κυρίῳ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν.

21. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ διαστείλας εὐχὴν κατὰ αἵρεσιν, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰς δεκτόν, πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ.

22. Τυφλὸν, ἢ συντετριμμένον, ἢ γλωσσότμητον, ἢ μυρμηκιῶντα, ἢ ψωραγριῶντα, ἢ λειχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσι ταῦτα τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

23. Καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολοβόκερκον, σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ εὐχήν σου οὐ δεχθήσεται.

24. Θλαδίαν, καὶ ἐκτεθλιμμένον, καὶ ἐκτομίαν, καὶ ἀπεσπασμένον οὐ προσάξετε αὐτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐν τῇ γῇ ὑμῶν οὐ ποιήσετε.

25. Καὶ ἐκ χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων, ὅτι φθάρματά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν.

CAP. XXII.

15. Nec cõtaminabunt ſanctificata filiorum Iſraël, quæ offerunt Domino:

16. Ne fortè ſuſtineant iniquitatem delicti ſui, cùm ſanctificata comederint: ego Dominus qui ſanctifico eos.

17. Locutúſque eſt Dominus ad Moyſen, dicens.

18. Loquere ad Aaron, & filios eius, & ad omnes filios Iſrael, diceſque ad eos, Homo de domo Iſrael, & de advenis qui habitant apud vos, qui obtulerit oblationem ſuam vel vota ſoluens, vel ſponte offerens, quicquid illud obtulerit in holocauſtum Domini.

19. Vt offeratur per vos, maſculus immaculatus erit ex bobus, & ovibus, & ex capris.

20. Si maculam habuerit, non offeretis, neque erit acceptabile.

21. Homo qui obtulerit victimam pacificorum Domino, vel vota ſoluens, vel ſpõte offerens, tam de bobus quam de ovibus, immaculatum offeret, ut acceptabile ſit: omnis macula non erit in eo.

22. Si cæcum fuerit, ſi fractum, ſi cicatricem habens, ſi papulas, aut ſcabiem, aut impetiginem: non offeretis ea Domino, nec adolebitis ex eis ſuper altare Domini.

23. Bovem & ovem aure & cauda amputatis, voluntariè offerre potes, votum autem ex eis ſolui non poteſt.

24. Omne animal quod vel contritis, vel tunſis, vel ſectis ablatiſque teſticulis eſt, non offeretis Domino, & in terra veſtra hoc omnino ne faciatis.

25. De manu alienigenæ nõ offeretis panes Deo veſtro, & quicquid aliud dare voluerit: quia corrupta, & maculata ſunt omnia: non ſuſcipietis ea.

Das XXII. Capitel.

15. Auff daß ſie nicht entheiligen das Heilige der Kinder Iſrael/ daß ſie dem HERREN heben.

16. Auff daß ſie ſich nicht mit miſſethat vnd ſchuld beladen/ wenn ſie jhr Geheiligtes eſſen/ Denn ich bin der HErr der ſie heiliget.

17. Vnd der HERR redet mit Moſe/ vnd ſprach:

18. Sage Aaron vnd ſeinen Sönen/ vnnd allen Kindern Iſrael: Welcher Iſraeliter oder Frembdlinger in Iſrael ſein Opffer thun wil/ es ſey jrgend jhr gelübd/ oder von freyem willen/ daß ſie dem HERRN ein Brandopffer thun wollen.

19. Daß jhm von euch angeneme ſey. Das ſol ein Männlein vnd ohn wandel ſein/ von Rindern oder Lämmern oder Zigen.

20. Alles was einen fehl hat/ ſolt jhr nicht opffern/ Denn es wird für euch nicht angeneme ſein.

21. Vnnd wer ein Danckopffer dem HERREN thun wil/ ein ſonderlich gelübd/ oder von freyem willen/ von Rindern oder Schafen/ das ſol ohn wandel ſein/ daß es angeneme ſey/ Es ſol keinen fehl haben.

22. Iſts blind/ oder gebrechlich/ oder geſchlagen/ oder dürre/ oder reudicht/ oder ſchebicht/ ſo ſolt jhr ſolchs dem HErrn nicht Opffern/ vnnd davon kein Opffer geben auff den Altar des HErrn.

23. Ein Ochſen oder Schaf/ das vngewönlich gelied/ oder wandelbar gelied hat/ magſt du von freyem willen Opffern/ Aber angeneme mags nicht ſein zum gelübd.

24. Du ſolt auch dem HErrn kein zuſtoſſens/ oder zuriebens/ oder zuriſſens/ oder das verwundt iſt/ opffern/ vnnd ſolt in ewrem Lande ſolchs nicht thun.

25. Du ſolt auch ſolcher keins von eines Frembdlingen handt neben dem Brodt ewers Gottes Opffern/ Denn es taug nicht/ vnnd hat einen feil/ Darumb wirds nicht angeneme ſein für euch.

CAP. XXII.

15. E non contaminaranno le coſe ſante de figliuoli d'Iſrael, che haueranno offerite al Signore.

16. Negli faranno portare la pena del peccato, mentre che haueranno mangiate le loro coſe ſante: imperoche io ſono Iehoua che gli ſantifico.

17. Inoltre il Signore parlò à Moiſe, dicendo.

18. Parla ad Aharon & à i ſuoi figliuoli, & à tutti i figliuoli d'Iſrael, e dirai loro, Chiunque de la caſa d Iſrael, e de foraſtieri, che ſono in Iſrael, hauerà offerito la ſua oblatione per tutti i ſuoi voti, e per tutte le ſue volontarie offerte, che l'hauerà offerite al Signore per l'holocauſto:

19. Voi offerirete di voſtra volontà vn maſchio ſenza macchia fra i buoi, fra gli agnelli, e fra le capre.

20. Voi non offerirete coſa alcuna, che habbia macchia, percioche non ſarà grata per voi.

21. E l'huomo quando hauerà offerito il ſacrifitio de pacifici al Signore, per ſatisfare al voto, ò per offerirlo volontariamente, di vn bue, ò di vna pecora ſenza macchia ſarà grato, e non ſarà mancamento alcuno in eſſo.

22. Voi non offerirete al Signore animal cieco, ò rotto, ò feſſo di labbra, ò pien di porri, ò rognoſo, ò ſcabbioſo; e non darete di queſti pel ſacrifitio affocato ſopra lo altare del Signore.

23. Tu potrai per l'oblatione volontaria ſacrificare vn bue & vna pecora accreſciuta, ò ritirata; ma pel voto non ſarà grata.

24. Voi non offerirete al Signore animal percoſſo ò peſto, rotto ò tagliato; e non gli ſacrificarete nel paeſe voſtro.

25. Voi non offerirete de la mano del foraſtiero il pane de lo Dio voſtro fra tutte queſte coſe, perciothe è corruttione in quelle e macchia: e non ſaranno grate per voi.

כב

26 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
27 שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהֹוָה׃
28 וְשׁוֹר אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד׃
29 וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהֹוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ׃
30 בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהֹוָה׃
31 וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֺתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהֹוָה׃
32 וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהֹוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃
33 הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה׃

כב

26 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃
27 תּוֹר אוֹ אִמַּר אוֹ עֵז אֲרֵי יִתְיְלִיד וִיהֵי שִׁבְעָא יוֹמִין בָּתַר אִמֵּיהּ וּמִיּוֹמָא תְמִינָאָה וּלְהַלָּא יִתְרְעֵי לְקָרָבָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃
28 וְתוֹרְתָא אוֹ שֵׂיתָא לַהּ וְלִבְרַהּ לָא תִכְּסוּן בְּיוֹמָא חַד׃
29 וַאֲרֵי תִכְּסוּן נִכְסַת תּוֹדְתָא קֳדָם יְיָ לְרַעֲוָא לְכוֹן תִּכְּסוּן׃
30 בְּיוֹמָא הַהוּא יִתְאֲכֵיל לָא תַשְׁאֲרוּן מִינֵּיהּ עַד צַפְרָא אֲנָא יְיָ׃
31 וְתִטְּרוּן פִּקּוֹדַי וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן אֲנָא יְיָ׃
32 וְלָא תְחַלְּלוּן יָת שְׁמָא דְּקוּדְשִׁי וְאִתְקַדַּשׁ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃
33 דְּאַפֵּיק יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמֶהֱוֵי לְכוֹן לֶאֱלָהּ אֲנָא יְיָ׃

κβʹ.

26. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

27. Μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα αὐτοῦ· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα τῷ κυρίῳ.

28. Καὶ μόσχον, καὶ πρόβατον αὐτὴν, καὶ τὸ παιδίον αὐτῆς, οὐ σφάξετε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.

29. Ἐὰν δὲ θύσῃς θυσίαν, εὐχὴν χαρμοσύνης κυρίῳ, εἰς δεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό.

30. Αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται, οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τὸ πρωΐ. ἐγὼ κύριος.

31. Καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσετε αὐτάς. ἐγὼ κύριος.

32. Καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραήλ. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς.

33. Ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος.

כג

1 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהֹוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי׃
3 שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הִוא לַיהֹוָה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃
4 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהֹוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם׃
5 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבָּיִם פֶּסַח לַיהֹוָה׃

כג

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃
2 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ דִּתְעָרְעוּן יָתְהוֹן מְעָרַע קַדִּישׁ אִלֵּין אִינּוּן מוֹעֲדָי׃
3 שִׁתָּא יוֹמִין תִּתְעֲבֵד עֲבִידְתָּא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבָת שַׁבְּתָא מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל עֲבִידָא לָא תַעְבְּדוּן שַׁבְּתָא הִיא קֳדָם יְיָ בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן׃
4 אִלֵּין מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ מְעָרַע קַדִּישׁ דִּיתְעָרְעוּן יָתְהוֹן בְּזִמְנֵיהוֹן׃
5 בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא לְיַרְחָא בֵּין שִׁמְשַׁיָּא פִּסְחָא קֳדָם יְיָ׃

ΚΕΦΑΛ. κγʹ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. αἱ ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, αὗταί εἰσιν αἱ ἑορταί μου.

3. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, σάββατά ἐστι τῷ κυρίῳ, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

4. Αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ κληταὶ ἅγιαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

5. Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν, πάσχα τῷ κυρίῳ.

CAP. XXII.

26. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

27. Bos, ovis, & capra cùm genita fuerint, septem diebus erunt sub hubere matris suæ: die autem octavo, & deinceps offerri poterunt Domino.

28. Sive illa bos, sive ovis, non immolabuntur una die cum fœtibus suis.

29. Si immolaveritis hostiam pro gratiarum actione Domino, ut possit esse placabilis.

30. Eodem die comedetis eam, non remanebit quicquam in mane alterius diei: ego Dominus.

31. Custodite mandata mea, & facite ea, Ego Dominus.

32. Ne polluatis nomen meum sanctum, ut sanctificer in medio filiorum Israël. Ego Dominus qui sanctifico vos.

33. Et eduxi de Terra-Ægypti, ut essem vobis in Deum. Ego Dominus.

Das XXII. Capitel.

26. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

27. Wenn ein Ochs oder Lamb/ oder Zige geborn ist/ so sol es sieben tage bey seiner Mutter sein/ vnd am achten tage/ vnd darnach mag mans dem HErren opffern/ so ists angenem.

28. Es sey ein Ochs oder Lamb / so sol mans nicht mit seinem jungen auff einen tag schlachten.

29. Wenn jhr aber wolt dem HErrn ein Lobopffer thun / das für euch angeneme sey.

30. So solt jhrs desselbigen tages essen / vnnd solt nichts vbrigs biß auff den morgen behalten / denn ich bin der HERR.

31. Darumb haltet meine Gebot/ vnd thut darnach/ denn ich bin der HErr.

32. Daß jhr meinen heiligen Namen nicht entheiliget / vnnd ich geheiliget werde vnter den Kindern Jsrael/ denn ich bin der HERR der euch heiliget.

33. Der euch auß Egyptenlandt geführet hat/ daß ich ewer Gott were / ich der HERR.

CAP. XXII.

26. Dinuouo il Signore parlò à Moise, dicendo.

27. Quando il bue, ò l'agnello, ò la capra sarà nata, starà per sette giorni sotto la sua madre: dal giorno ottauo in poi, sarà grata per l'offerta del sacrifitio affocato al Signore.

28. Voi non ammazzarete in vn giorno il bue ò la pecora co'l suo figliuolo.

29. E quando voi sacrificarete il sacrifitio del rendimento di gratie al Signore, voi lo sacrificarete di vostra libera volontà.

30. Si mangiarà in quel giorno, non ne lasciarete di esso per fino à la mattina: io sono Iehoua.

31. Et osseruarete i miei comandamenti, e gli farete, perche io sono Iehoua.

32. E non contaminarete il mio santo nome, & io sarò sacrificato nel mezzo de i figliuoli d'Israel, imperoche io sono il Signore che vi santifico;

33. Ilquale vi ho cauato de la terra di Egitto, per essere vostro Dio; io sono Iehoua.

CAP. XXIII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere filiis Israël, & dices ad eos: Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis sanctas.

3. Sex diebus facietis opus: dies septimus, quia sabbathi requies est, vocabitur Sanctus. omne opus non facietis in eo. sabbathum Domini est in cunctis habitationibus vestris.

4. Hæ sunt ergo feriæ Domini sanctæ, quas celebrare debetis temporibus suis.

5. Mense primo, quartadecima die mensis ad vesperum, Phase Domini est.

Das XXIII. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

2. Sage den Kindern Jsrael / vnnd sprich zu jhnen: Diß sindt die Feste des HERRN / die jhr Heilig / vnd meine Feste heissen solt / da jhr zusammen kommt.

3. Sechs tage soltu arbeiten/ der siebende tag aber ist der grosse heilige Sabbath / da jhr zusammen kommt/ keine arbeit solt jhr drinnen thun/ denn es ist der Sabbath des HERRN/ in allen ewren Wonungen.

4. Diß sind aber die Feste des HErren/ die jhr heilige Fest heissen solt / da jhr zusammen kommt.

5. Am vierzehenden tag des ersten Monden / zwischen abends/ ist des HErrn Passah.

CAP. XXIII.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, Lè solennità del Signore, che voi celebrarete, sono sante conuocationi; queste sono le mie solennità.

3. Per sei giorni si lauorarà, nel settimo giorno è il Sabbato del riposo, santa conuocatione, voi non farete alcuna opera; peroche è il Sabbato del Signore in tutte le vostre habitationi.

4. Queste sono lè solennità del Signore, conuocationi sante, lequali voi celebrarete al suo tempo.

5. Nel decimoquarto giorno del primo mese fra le due sere, sarà il Passaggio del Signore.

כג

6 ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו:

7 ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו:

8 והקרבתם אשה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו:

9 וידבר יהוה אל משה לאמר:

10 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן:

11 והניף את העמר לפני יהוה לרצנכם ממחרת השבת יניפנו הכהן:

12 ועשיתם ביום הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה ליהוה:

13 ומנחתו שני עשרנים סלת בלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח ונסכה יין רביעת ההין:

14 ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם:

15 וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה:

כג

6 ובחמשת עסרא יומא לירחא הדין חגא דפטיריא קדם יי שבעא יומין פטירא תיכלון:

7 ביומא קדמאה מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פולחנא לא תעבדון:

8 ותקרבון קורבנא קדם יי שבעא יומין ביומא שביעאה מערע קדיש כל עבידת פולחנא לא תעבדון:

9 ומליל יי עם משה למימר:

10 מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי תיעלון לארעא דאנא יהיב לכון ותחצדון ית חצדה ותיתון ית עומרא ריש חצדכון לות כהנא:

11 וירים ית עומרא קדם יי לרעוא לכון מבתר יומא טבא ירימיניה כהנא:

12 ותעבדון ביומא ארמותכון ית עומרא אמר שלים בר שתיה לעלתא קדם יי:

13 ומנחתיה תרין עשרונין סולתא דפילא במשח קורבנא קדם יי לאתקבלא ברעוא ונסכיה חמרא רבעות הינא:

14 ולחם וקלי ופירוכן לא תיכלון עד כרן יומא הדין עד איתואיכון ית קורבן אלהכון קים עלם לדריכון בכל מותבניכון:

15 ותמנון לכון מבתר יומא טבא מיום איתואיכון ית עומרא דארמותא שבע שבוען שלמן תהוין:

κγ΄.

6. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἑορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ κυρίῳ. ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

7. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

8. Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

9. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν λέγων.

10. Εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὰ δράγματα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα.

11. Καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης τῶν σαββάτων ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεύς.

12. Καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἂν φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον, εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ.

13. Καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, θυσία τῷ κυρίῳ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τέταρτον τοῦ ἲν οἴνου.

14. Καὶ ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα οὐ φάγεσθε, ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

15. Καὶ ἀριθμήσετε ὑμεῖς ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε δράγματος τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἀριθμήσεις.

CAP. XXIII.

6. Et quintadecimá die mẽsis huius, solennitas azymorum Domini est. Septem diebus azyma comedetis.

7. Dies primus erit vobis celeberrimus, sanctusque omne opus servile non facietis in eo:

8. Sed offeretis sacrificium in igne Domino septem diebus, dies autem septimus erit celebrior & sanctior: nullumque servile opus facietis in eo.

9. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

10. Loquere filiis Israel, & dices ad eos, Cùm ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis, & messueritis segetem, feretis manipulos, spicarum primitias messis vestræ ad sacerdotem.

11. Qui elevabit fasciculum coram Domino, ut acceptabile sit pro vobis, altero die sabbathi; & sanctificabit illum.

12. Atque in eodem die quo manipulus consecratur, cædetur agnus immaculatus anniculus in holocaustum Domini.

13. Et libamenta offerentur cum eo, duæ decimæ similæ conspersæ oleo in incensum Domini, odoremq; suavissimum: liba quoque vini, quarta pars hin.

14. Panem, & polentam, & pultes non comedetis ex segete, usque ad diem qua offeratis ex ea Deo vestro. Præceptum est sempiternũ in generationibus, cunctisq; habitaculis vestris.

15. Numerabitis ergo ab altero die Sabbathi in quo obtulistis manipulum primitiarum septem hebdomadas plenas.

Das XXIII. Capitel.

6. Vnnd am funffzehenden desselben Monden ist das Fest der vngeseurten Brod des HERRN/ Da solt jhr sieben tage vngeseurt Brod essen.

7. Der erste tag sol heilig vnter euch heissen/ da jr zusammen kommt/ da solt jr keine dienstarbeit thun.

8. Vnnd dem HERRN opffern sieben tage/ der siebende tag soll auch heilig heissen/ da jr zusammen kommt/ da solt jr auch kein Dienstarbeit thun.

9. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

10. Sage den kindern Israel/ vnnd sprich zu jhnen: Wenn jhr inns Land kommet/ das ich euch geben werde/ vnd werdets erndten/ so solt jr eine Garben der erstlinge euer erndten zu dem Priester bringen.

11. Da sol die Garbe gewebt werden für dem HERRN/ das von euch angeneme sey. Solchs soll aber der Priester thun des andern tags nach dem Sabbath.

12. Vnnd solt des tages/ da euer Garben gewebt wird/ ein Brandopffer dem HERREN thun/ von einem Lamb/ das on wandel vnd järig sey.

13. Sampt dem Speißopffer/ zwo zehenden Semelmehl mit öle gemenget/ zum opffer dem HERRN eines süssen geruchs/ Dazu das Tranckopffer/ ein viertel Hin weins.

14. Vnd solt kein neu brot noch sangen noch korn zuvor essen/ biß auff den tag/ da jr eurem Gott opffer bringet/ Das soll ein Recht sein/ euren nachkommen/ in allen euren wonungen.

15. Darnach solt jhr zehlen vom andern tage des Sabbaths/ da jhr die Webegarben brachtet/ sieben gantzer Sabbath.

CAP. XXIII.

6. E nel quintodecimo giorno del detto mese sarà la solennità de gli azimi al Signore, voi mangiarete per sette giorni de gli azimi.

7. Nel primo giorno sarà à voi la santa conuocatione, voi non farete opera alcuna seruile.

8. Et offerirete per sette giorni l'oblatione affocata al Signore, nel settimo giorno sarà la santa conuocatione, voi non farete opera alcuna seruile.

9. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

10. Parla ad Israel, e di loro, Quando voi sarete entrati ne la terra, ch'io vi darò, & hauerete fatta la vostra mietitura, allhora offerirete al Sacerdote vno Omero de le primitie de la vostra mietitura.

11. Colui che offerirà vno Omero dinanzi al Signore, à fin che sia grato per voi, il Sacerdote l'offerirà nel giorno seguente del riposo.

12. E sacrificarete nel giorno che voi offerirete l'Omero, vno agnello senza macchia di vno anno, per l'holocausto del Signore.

13. E la oblatione di colui sarà di due decime di fior di farina mescolata con l'oglio, pel sacrifitio affocato al Signore, in odore di quiete: e la sua aspersione del vino, sarà la quarta parte di vno Hin.

14. E voi non mangiarete del pane, ne de la polenta, ne de la spiga piena insino à questo giorno, per fin che voi hauerete portata l'offerta del vostro Dio: il che sarà à voi per ordinatione perpetua ne le vostre generationi, in tutte le vostre habitationi.

15. Voi contarete i giorni da l'altro giorno del Sabbato, dal giorno che voi hauerete offerito l'Omero de la eleuatione; saranno sette settimane intiere.

כג

16 עד ממחרת השבת השביעת
תספרו חמשים יום והקרבתם
מנחה חדשה ליהוה׃
17 ממושבתיכם תביאו לחם
תנופה שתים שני עשרנים
סלת תהיינה חמץ תאפינה
בכורים ליהוה׃
18 והקרבתם על־הלחם שבעת
כבשים תמימם בני שנה ופר בן־
בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה
ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה
ריח־ניחח ליהוה׃
19 ועשיתם שעיר־עזים אחד
לחטאת ושני כבשים בני שנה
לזבח שלמים׃
20 והניף הכהן אתם על לחם
הבכרים תנופה לפני יהוה
על־שני כבשים קדש יהיו
ליהוה לכהן׃ 21 וקראתם
בעצם היום הזה מקרא־קדש
יהיה לכם כל־מלאכת עבדה
לא תעשו חקת עולם בכל־
מושבתיכם לדרתיכם׃
22 ובקצרכם את־קציר ארצכם
לא־תכלה פאת שדך בקצרך
ולקט קצירך לא תלקט לעני
ולגר תעזב אתם אני יהוה
אלהיכם׃
23 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃
24 דבר אל־בני ישראל לאמר
בחדש השביעי באחד לחדש
יהיה לכם שבתון זכרון תרועה
מקרא־קדש׃
25 כל־מלאכת עבדה לא
תעשו והקרבתם אשה ליהוה׃

כג

16 עד מבתר שבועתא שביעיתא תמנון חמשין יומין ותקרבון מנחתא חדתא קדם יי׃

17 ממותבניכון תיתון לחם ארמותא תרתין גריצן תרין עשרונין ס סולתא יהוין חמיע יתאפין בכורין קדם יי׃

18 ותקרבון על לחמא שבעא אמרין שלמין בני שנה ותור בר תורי חד ודכרין תרין יהון עלתא קדם יי ומנחתהון ונסכיהון קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי׃

19 ותעבדון צפיר בר עזין חד לחטאתא ותרין אמרין בני שנה לנכסת קודשיא׃

20 וירים כהנא יתהון על לחם בכוריא ארמא קדם יי על תרין אמרין קודשא יהון קדם יי לכהנא׃

21 ותערעון בכרן יומא הדין מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פולחנא לא תעבדון קים עלם בכל מותבניכון לדריכון׃

22 ובמחצדכון ית חצדא דארעכון לא תשיצי פאתא דחקלך במחצדך ולקטא דחצדך לא תלקט לעניי ולגיורי תשבוק יתהון אנא יי אלהכון׃

23 ומליל יי עם משה למימר׃

24 מליל עם בני ישראל למימר בירחא שביעאה בחד לירחא יהי לכון ניחא דוכרן יבבא מערע קדיש׃

25 כל עבידת פולחנא לא תעבדון ותקרבון קורבנא קדם יי׃

κγʹ.

16. Ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδόμης ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας. Καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ.

17. Ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους, ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς. ἐζυμωμένοι πεφθήσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ.

18. Καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἔσονται ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.]

19. Καὶ ποιήσετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος.

20. Καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος, ἐπίθεμα ἐναντίον κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν, ἅγιοι ἔσονται τῷ κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτά, αὐτῷ ἔσται.

21. Καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

22. Καὶ ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

23. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, λέγων·

24. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων· τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου, μιᾷ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων, κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ.

25. Πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ.

CAP. XXIII.

16. Vsque ad alteram diem expletionis hebdomadæ septimæ, id est, quinquaginta dies: & sic offeretis sacrificium novum Domino.

17. Ex omnibus habitaculis vestris, panes primitiarum duos de duabus decimis similæ fermentatæ, quos coquetis in primitias Domini.

18. Offeretisque cum panibus septem agnos immaculatos anniculos, & vitulum de armento unum, & arietes duos, & erunt in holocaustum cum libamentis suis, in odorem suavissimum Domino.

19. Facietis & hircum pro peccato, duosque agnos anniculos hostias pacificorum.

20. Cumque elevaverit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram Domino, cedent in usum eius.

21. Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atque sanctissimum: omne opus servile non facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis, & generationibus vestris.

22. Postquam autem messueritis segetem terræ vestræ, non secabitis eam usque ad solum: nec remanentes spicas colligetis, sed pauperibus & peregrinis dimittetis eas, ego sum Dominus Deus vester:

23. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

24. Loquere filiis Israël: Mense septimo, prima die mensis erit vobis sabbathũ, memoriale, clangentibus tubis, & vocabitur sanctum:

25. Omne opus servile non facietis in eo, & offeretis holocaustum Domino.

Das XXIII. Capitel.

16. Biß an den andern tag deß siebenden Sabbaths / nemlich / funfftzig tage solt jhr zehlen / vnnd neu Speißopffer dem HERRN opffern.

17. Vnnd solts auß allen euren Wonungen opffern / nemlich / zwey Webebrot von zwo zehenden Semelmehl / gesëurt vnnd gebacken zun erstlingen dem HERRN.

18. Vnnd solt herzu bringen neben eurem brot / sieben järige Lämmer ohn wandel / vnd einen jungen Farren / vnd zwen Wider / Das soll des HERren Brandopffer / Speißopffer vnnd Tranckopffer sein / Das ist ein opffer eines süssen geruchs dem HErrn.

19. Dazu solt jr machen einen Zigenbock zum Sündopffer / vnd zwey järige Lämmer zum Danckopffer.

20. Vnnd der Priester sols weben / sampt dem brot der Erstlinge für dem HErrn vnnd den zweyen Lämmern / vnnd sol dem HErrn heilig / vnnd des Priesters sein.

21. Vnnd solt diesen tag außruffen / denn er soll vnter euch heilig heissen / da jhr zusammen kommet / keine dienstarbeit solt jhr thun. Ein ewigs Recht sol das sein bey euren Nachkommen inn allen euren Wonungen.

22. Wenn jr aber euer Land erndtet / solt jhrs nicht gar auff dem Felde einschneiden / auch nicht alles gnau aufflesen / Sondern solts den armen vnnd frembdlingen lassen / Ich binn der HErr euer Gott.

23. Vnnd der HErr redet mit Mose / vnd sprach:

24. Rede mit den kindern Jsrael / vnd sprich: Am ersten tage des siebenden Monden solt jr den heiligen Sabbath des blasens zum gedechtniß halten / da jhr zusammen kommt.

25. Da solt jhr keine dienstarbeit thun / vnnd solt dem HErrn opffern.

CAP. XXIII.

16. Insino à l'altro giorno del settimo Sabbato voi contarete cinquanta giorni, & offerirete la nuoua oblatione al Signore.

17. Voi de le vostre habitationi, offerirete il pane de la oblatione, cioè, due decime di fior di farina: e le primitie del Signore si coceranno col lieuito.

18. E con quel pane voi offerirete sette agnelli d'vno anno senza macchia, & vn vitello giouane, e due montoni, che saranno in holocausto al Signore: e l'oblation loro, e l'aspersioni loro, lequali saranno il sacrifitio affocato in odor di quiete al Signore.

19. Voi sacrificarete ancora vn becco de le capre pel peccato e due agnelli di vno anno pel sacrifitio de pacifici.

20. Et il Sacerdote offerirà quelle cose col pane de le primitie, eleuandole dinanzi al Signore co i due agnelli, e saranno sante al Signore pel sacerdote.

21. Et in questo stesso giorno voi celebrarete la solennità, e sarà à voi la santa conuocatione: voi non farete alcuna opera seruile, e sarà in ordinatione perpetua in tutte le vostre habitationi, ne le vostre generationi.

22. E quando voi farete la mietitura de la vostra terra, non finirete di mietere tutto il campo; ne raccoglierete le spighe de la vostra mietitura: voi le lasciarete al pouero & al forastiero; io sono Iehoua Dio vostro.

23. Et il Signore parlò à Moise, dicendo;

24. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, Il primo giorno del settimo mese sarà à voi il Sabbato, per memoriale di giubilatione di trombe, nel quale si farà la santa conuocatione.

25. Voi non farete alcuna opera seruile, & offerirete l'oblatione affocata al Signore.

כג

26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

27 אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה:

28 וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

29 כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ:

30 וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ:

31 כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם:

32 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם:

33 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

34 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה:

35 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

36 שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

כג

26 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר:

27 בְּרַם בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין יוֹמָא דְכִפּוּרַיָּא הוּא מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וּתְעַנּוּן יָת נַפְשָׁתְכוֹן וּתְקָרְבוּן קוּרְבְּנָא קֳדָם יְיָ:

28 וְכָל עֲבִידָא לָא תַעְבְּדוּן בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין אֲרֵי יוֹמָא דְכִפּוּרַיָּא הוּא לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן:

29 אֲרֵי כָּל אֱנָשׁ דְּלָא מִתְעַנֵּי בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין וְיִשְׁתֵּצֵי מֵעַמֵּיהּ:

30 וְכָל אֱנָשׁ דְּיַעְבֵּד כָּל עֲבִידָא בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין וְאוֹבֵיד יָת אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּיהּ:

31 כָּל עֲבִידָא לָא תַעְבְּדוּן קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן:

32 שְׁבָת שַׁבְּתָא הִיא לְכוֹן וּתְעַנּוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן בְּתִשְׁעָא לְיַרְחָא בְּרַמְשָׁא מֵרַמְשָׁא עַד רַמְשָׁא תְּנוּחוּן נְיָחַכוֹן:

33 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר:

34 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בַּחֲמֵשַׁת עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין חַגָּא דִמְטַלַּיָּא שִׁבְעָא יוֹמִין קֳדָם יְיָ:

35 בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל עֲבִידַת פָּלְחָן לָא תַעְבְּדוּן:

36 שִׁבְעָא יוֹמִין תְּקָרְבוּן קֻרְבְּנָא קֳדָם יְיָ בְּיוֹמָא תְמִינָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וּתְקָרְבוּן קֻרְבְּנָא קֳדָם יְיָ כְּנִישִׁין תְּהוֹן כָּל עֲבִידַת פָּלְחָן לָא תַעְבְּדוּן:

κγ.

26. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

27. Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἡμέρα ἐξιλασμοῦ κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ.

28. Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

29. Πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

30. Καὶ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

31. Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν.

32. Σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἑσπέρας, ἕως δεκάτης τοῦ μηνὸς ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν.

33. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

34. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων. τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυρίῳ.

35. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

36. Ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. ἐξόδιόν ἐστι. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

CAP. XXIII.

26. Locutuſq; eſt Dominus ad Moyſen, dicens.

27. Decimo die menſis huius ſeptimi, dies expiationum erit celeberrimus, & vocabitur ſanctus: affligetiſque animas veſtras in eo, & offeretis holocauſtum Domino.

28. Omne opus ſervile non facietis in tempore diei huius: quia dies propitiationis eſt, ut propitietur vobis Dominus Deus veſter.

29. Omnis anima quæ afflicta non fuerit die hac, peribit de populis ſuis:

30. Et quæ operis quippiam fecerit, delebo eam de populo ſuo.

31. Nihil ergo operis facietis in eo: legitimum ſempiternum erit vobis in cunctis generationibus, & habitationibus veſtris.

32. Sabbathum requietionis eſt, & affligetis animas veſtras die nono menſis. A veſpera uſque ad veſperam celebrabitis ſabbatha veſtra.

33. Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens.

34. Loquere filiis Iſraël, A quintodecimo die menſis huius ſeptimi, erunt feriæ tabernaculorũ ſeptem diebus Domino.

35. Dies primus vocabitur celeberrimus atque ſanctiſſimus: omne opus ſervile non facietis in eo.

36. Et ſeptem diebus offeretis holocauſta Domino. dies quoque octavus erit celeberrimus atque ſanctiſſimus, & offeretis holocauſtum Domino: eſt enim cœtus atque collectæ: omne opus ſervile non facietis in eo.

Das XXIII. Capitel.

26. Vnnd der HERR redet mit Moſe/vnd ſprach:

27. Des zehenden tages inn diſem ſiebenden Monden/iſt der Verſönetag/ der ſoll bey euch heilig heiſſen/daß jhr zuſammen kommet/da ſolt jhr euren leib caſteyen/vnnd dem HERREN opffern.

28. Vnd ſolt keine arbeit thun an diſem tag/Denn es iſt der Verſönetag/ daß jhr verſönet werdet für dem HErrn eurem Gott.

29. Denn wer ſeinen Leib nicht caſteyet an diſem tage der ſol auß ſeinem volck gerottet werden.

30. Vnnd wer diſes tags jrgend eine arbeit thut/den wil ich vertilgen auß ſeinem volck.

31. Darumb ſolt jr keine arbeit thun/ Das ſoll ein ewigs Recht ſein/eurn nachkommen/in allen euren Wonungen.

32. Es iſt euer groſſer Sabbath/daß jr eure leibe caſteyet/Am neundten tage des Monden zu abend ſolt jhr diſen Sabbath halten/von abend an biß wider zu abend.

33. Vnd der HERR redet mit Moſe vnd ſprach:

34. Rede mit den kindern Iſrael/ vnd ſprich: Am funffzehenden tage diſes ſiebenden Mondes iſt das Feſt der Laubhütten ſieben tage dem HErrn.

35. Der erſte tag ſoll heilig heiſſen/ daß jr zuſammen kommt/keine dienſtarbeit ſolt jhr thun.

36. Sieben tage ſolt jr dem HErrn opffern/der achte tag ſoll auch heilig heiſſen/daß jhr zuſammen kommt/vnd ſolt euer Opffer dem HErrn thun/ Denn es iſt der verſammlung tag/keine Dienſtarbeit ſolt jhr thun.

CAP. XXIII.

26. Inoltre il Signore parlò à Moiſe, dicendo.

27. Tuttauolta nel decimo giorno del ſettimo meſe, ſarà il giorno de la riconciliatione: ſarà à voi la ſanta conuocatione: e voi affliggerete le anime voſtre, & offerirete il ſacrifitio affocato al Signore.

28. In queſto giorno voi non farete alcuna opera, percioche è il giorno de le riconciliationi, per riconciliarui dinanzi al Signore Dio voſtro:

29. Imperoche ogni perſona che non ſarà ſtata afflitta in quel giorno, ſarà eſterminata del ſuo popolo.

30. E colui che hauerà fatto ciaſcuna opera in quel giorno, io diſtruggerò quella perſona del mezzo del ſuo popolo.

31. Voi non farete dunque alcuna opera, e cio ſarà per ordinatione perpetua ne le voſtre generationi, in tutte le voſtre habitationi.

32. Queſto è il Sabbato del riposo à voi, & affliggerete l'anime voſtre, ne la ſera del nono giorno del meſe, voi vi riposarete da la ſera inſino à l'altra ſera nel voſtro riposo.

33. Il Signore ancorà parlò à Moiſe, dicendo.

34. Parla à i figliuoli d'Iſrael, e di loro, Nel decimo quinto giorno di queſto ſettimo meſe, ſarà per ſette giorni la ſolennità de tabernacoli al Signore.

35. Nel primo giorno ſarà la ſanta conuocatione, voi non farete opera alcuna ſeruile.

36. Voi offerirete per ſette giorni il ſacrifitio affocato al Signore, ne l'ottauo giorno voi hauerete la ſanta conuocatioe; & offerirete il ſacrifitio affocato al Signore: è ſolennità, e non farete opera alcuna ſeruile.

כג

37 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃

38 מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃

39 אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃

40 וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃

41 וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃

42 בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃

43 לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

44 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

כד

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃

כג

37 אלין מועדיא דייי דתערעון יתהון מערע קדיש לקרבא קרבנא קדם ייי עלתא ומנחתא נכסת קדשין ונסוכין פתגם יום ביומיה׃

38 בר משביא דייי ובר ממתנתכון ובר מכל נדריכון ובר מכל נדבתכון דתתנון קדם ייי׃

39 ברם בחמשת עשרא יומא לירחא שביעאה במכנשכון ית עללת ארעא תחגון ית חגא קדם ייי שבעא יומין ביומא קדמאה נייחא וביומא תמינאה נייחא׃

40 ותסבון לכון ביומא קדמאה פירי אילנא אתרוגין ולולבין והדסין וערבין דנחל ותחדון קדם ייי אלהכון שבעא יומין׃

41 ותחגון יתיה חגא קדם ייי שבעא יומין בשתא קים עלם לדריכון בירחא שביעאה תחגון יתיה׃

42 במטליא תתבון שבעה יומין כל יציביא בישראל יתבון במטליא׃

43 בדיל דידעון דריכון ארי במטלת ענני אותיבית ית בני ישראל באפקותי יתהון מארעא דמצרים אנא ייי אלהכון׃

44 ומליל משה ית סדר מועדיא דייי ואליפינון לבני ישראל׃

כד

1 ומליל ייי עם משה למימר׃

2 פקיד ית בני ישראל ויסבון לך משח זיתא דכיא כתישא לאנהרא לאדלקא בוציניא תדירא׃

κγ'.

37. Αὗται ἑορταὶ κυρίῳ, ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, ὥστε προσενέγκαι καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα τὰς θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν, τὸ καθ' ἡμέραν, εἰς ἡμέραν.

38. Πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν τῶν ἑκουσίων ὑμῶν ἃ ἂν δῶτε τῷ κυρίῳ.

39. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσετε τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις.

40. Καὶ λήψεσθε ἑαυτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον, καὶ κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας.

41. Καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσετε αὐτήν.

42. Ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραήλ, κατοικήσει ἐν σκηναῖς.

43. Ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

44. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛ. κδ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλάινον καθαρὸν, κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνον διὰ παντός.

CAP. XXIII.

37. Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis celeberrimas atque sanctissimas, offeretisque in eis oblationes Domino, holocausta & libamenta iuxta ritum uniuscuiusque diei:

38. Exceptis sabbathis Domini, donisque vestris, & quę offeretis ex voto, vel quæ sponte tribuetis Domino.

39. A quintodecimo ergo die mensis septimi, quando congregaveritis omnes fructus terræ vestræ, celebrabitis ferias Domini septem diebus: die primo & die octavo erit sabbathum, id est requies.

40. Sumetisq; vobis die primo fructus arboris pulcherrimæ, spatulasq; palmarum, & ramos ligni densarū frondium, & salices de torrente, & lætabimini coram Domino Deo vestro.

41. Celebrabitisq; solennitatem eius septem diebus per annum. legitimum sempiternum erit in generationibus vestris. Mense septimo festa celebrabitis.

42. Et habitabitis in umbraculis septem diebus. omnis qui de genere est Israel, manebit in tabernaculis:

43. Vt discant posteri vestri quòd in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cùm educerem eos de Terra Ægypti. Ego Dominus Deus vester.

44. Locutusque est Moyses super solemnitatibus Domini ad filios Israel.

CAP. XXIIII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Præcipe filiis Israel, ut afferant tibi oleum de olivis purissimum ac lucidum, ad concinnandas lucernas iugiter.

Das XXIII. Capitel.

37. Das sindt die Feste des HERREN/ die jhr solt für heilig halten/ daß jhr zusammen kommet/ vnnd dem HERRN Opffer thut/ Brandopffer/ Speißopffer/ Tranckopffer vnnd ander Opffer/ ein jeglichs nach seinem tage.

38. Ohn was der Sabbath des HERREN vnd ewre Gaben/ vnnd Gelübden vnnd freywillige Gaben sind/ die jhr dem HERREN gebt.

39. So solt jr nun am fünfftzehenden tage des siebenden Mondens/ wenn jr das einkom̃en vom Lande eingebracht habt/ das Fest des HERRN halten sieben tage lang. Am ersten tage ist es Sabbath/ vnnd am achten tag ist es auch Sabbath.

40. Vnd solt am ersten tage Früchte nemen von schönen Bäumen/ Palmenzweige/ vnnd Meyen von dichten Bäumen vnd Bachweiden/ vnd sieben tage frölich sein für dem HErrn ewrem Gott.

41. Vnnd solt also dem HErrn des Jars das Fest halten sieben tage. Das sol ein ewigs Recht sein bey ewren Nachkommen/ daß sie im siebenden Monden also feyren.

42. Sieben tage solt jhr in Laubhütten wohnen/ wer einheimisch ist in Israel/ der sol in Laubhütten wohnen.

43. Daß ewre Nachkommen wissen/ wie ich die Kinder Jsrael hab lassen in hütten wonen/ da ich sie auß Egyptenlandt führet. Jch bin der HErr ewer Gott.

44. Vnnd Mose saget den Kindern Jsrael solche Feste des HErrn.

Das XXIIII. Capitel.

VNd der HErr redet mit Mose/ vnnd sprach:

2. Gebeut den Kindern Jsrael/ daß sie zu dir bringen gestossen lauter Baumöl zu Liechten/ daß oben im̃ die Lampen täglich gethan werde.

CAP. XXIII.

37. Queste sono le solennità del Signore, lequali voi celebrarete, e le chiamarete sante conuocationi: à fin che in esse voi offeriate il sacrifitio affocato al Signore, l holocausto, e l'oblatione, il sacrifitio, & l' aspersioni in ciascun giorno:

38. Oltre i riposi del Signore, & i vostri doni, e tutti i vostri voti, & oltre tutte le vostre volontarie offerte, che voi darete al Signore.

39. Tuttauolta, nel decimoquinto giorno del settimo mese, quando voi hauerete adunato il frutto de la terra: voi celebrarete la solennità del Signore per sette giorni: e el primo giorno sarà il Sabbato, e l' ottauo giorno ancorà sarà il Sabbato.

40. E nel primo giorno voi pigliarete il frutto d' un bello albero, e de rami di palme, e de rami di alberi, che hanno le frondi spesse, e de salci del fiume; e vi rallegrarete dinanzi al Signore Dio vostro per sette giorni.

41. Voi celebrarete, dico, questa solennità al Signore per sette giorni ogni anno: laquale sarà per ordinatione perpetua ne le vostre generationi, voi la celebrarete nel settimo mese.

42. Voi habitarete per sette giorni ne i pauiglioni, ciascuno cittadino in Israel habitarà ne pauiglioni.

43. Afin che le vostre generationi sappiano, ch'io ho fatto habitare ne pauiglioni i figliuoli d' Israel, quando vi cauai de la terra di Egitto, io sono Iehoua Dio vostro.

44. E così Moise parlò à i figliuoli d' Israel de le solennità del Signore.

CAP. XXIIII.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Comanda à i figliuoli d' Israel, che ti portino de l' oglio puro di vliua premato, per tener sempre accese le lucerne del luminare

כד

3 מברא לפרוכתא דסהדותא במשכן זימנא יסדר יתיה אהרן מרמשא עד צפרא קדם יי תדירא קים עלם לדריכון:

4 על מנרתא דכיתא יסדר ית בוציניא קדם יי תדירא:

5 ותסב סולתא ותיפי יתה תרתא עשרי גריצן תרין עשרונין תהי גריצתא חדא:

6 ותשוי יתהון תרין סדרין שית בסדרא על פתורא דכיא קדם יי:

7 ותתן על סדרא לבונתא דכיתא ותהי ללחם לאדכרתא קרבנא קדם יי:

8 ביומא דשבתא ביומא דשבתא יסדרניה קדם יי תדירא מן בני ישראל קים עלם:

9 ותהי לאהרן ולבנוהי ויכלוניה באתר קדיש ארי קדש קודשין הוא ליה מקרבניא דיי קים עלם:

10 ונפק בר איתתא בת ישראל והוא בר גבר מצראי בגו בני ישראל ואתנציו במשריתא בר איתתא בת ישראל וגברא בר ישראל:

11 ופריש בר איתתא בת ישראל ית שמא וארגיז ואיתיאו יתיה לות משה ושום אמיה שלומית בת דברי לשבטא דדן:

12 ואסרוהי בבית מטרא עד דיתפרש להון על גזירת (ממרא) דיי:

13 ומליל יי עם משה למימר:

כד

3 מחוץ לפרכת העדת באהל מועד יערך אתו אהרן מערב עד בקר לפני יהוה תמיד חקת עולם לדרתיכם:

4 על המנרה הטהרה יערך את הנרות לפני יהוה תמיד:

5 ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה האחת:

6 ושמת אותם שתים מערכות שש המערכת על השלחן הטהר לפני יהוה:

7 ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה:

8 ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם:

9 והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חק עולם:

10 ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי:

11 ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי למטה דן:

12 ויניחהו במשמר לפרש להם על פי יהוה:

13 וידבר יהוה אל משה לאמר:

κδʹ.

3. Ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ ἐνώπιον κυρίου ἐνδελεχῶς, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

4. Ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντίον κυρίου, ἕως εἰς τὸ πρωΐ.

5. Καὶ λήψεσθε σεμίδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους. δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς.

6. Καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέμα, ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυρίου.

7. Καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ ἓν θέμα λίβανον καθαρὸν, καὶ ἅλα, καὶ ἔσονται οἱ ἄρτοι εἰς ἀνάμνησιν προκείμενοι τῷ κυρίῳ.

8. Τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προθήσετε ἔναντι κυρίου διὰ παντὸς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον.

9. Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦτο αὐτῷ ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ κυρίῳ νόμιμον αἰώνιον.

10. Καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ἰσραηλίτης.

11. Καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτιδος τὸ ὄνομα κατηράσατο, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωϋσῆν· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμίθ, θυγάτηρ Δαβρὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν.

12. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, διακρῖναι αὐτὸν διὰ προστάγματος κυρίου.

13. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

CAP. XXIIII.

3. Extra velum testimonii in tabernaculo fœderis. Ponetque eas Aaron à vespere usque in manè coram Domino, cultu rituque perpetuo in generationibus vestris.

4. Super candelabrum mūdissimum ponentur semper in conspectu Domini.

5. Accipies quoque similam, & coques ex ea duodecim panes, qui singuli habebunt duas decimas:

6. Quorum senos altrinsecus super mensam purissimam coram Domino, statues;

7. Et pones super eos thus lucidissimum, ut sit panis in monimentū oblationis Domini.

8. Per singula sabbatha mutabuntur coram Domino suscepti à filiis Israël fœdere sempiterno:

9. Eruntque Aaron & filiorum eius, ut comedant eos in loco sancto: quia sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini iure perpetuo.

10. Ecce autem egressus filius mulieris Israëlitidis, quem pepererat de viro Ægyptio inter filios Israel, iurgatus est in castris cum viro Israelita.

11. Cumque blasphemasset nomen Domini, & maledixisset ei, adductus est ad Moysen. (Vocabatur autem mater eius Salumith filia Dabri de tribu Dan.)

12. Miseruntq; eum in carcerem, donec nossent quid iuberet Dominus.

13. Qui locutus est ad Moysen, dicens.

Das XXIIII. Capitel.

3. Haussen für dem Fürhang des Zeugniß inn der Hütten des Stiffts. Vnd Aaron sols zurichten / des abends vnd des morgens / für dem HERRN täglich / das sey ein ewigs Recht ewren Nachkommen.

4. Er sol aber die Lampen auff dem feinen Leuchter zurichten für dem HERRN täglich.

5. Vnd solt Semelmehl nemen / vnnd dauon zwölff kuchen bachen / zwo zehende sol ein kuche haben.

6. Vnd solt sie legen / ja sechs auff eine schicht / auff den feinen Tisch für dem HERRN.

7. Vnnd solt auff dieselben legen reinen Weyrauch / daß es seyen Denckbrot zum Fewer dem HERRN.

8. Alle Sabbath für vnnd für sol er sie zurichten für dem HERREN / von den Kindern Israel zum ewigen Bundt.

9. Vnnd sollen Aarons vnnd seiner Söhne sein / die sollen sie essen an heiliger stette / denn das ist sein allerheiligst von den Opffern des HERRN / zum ewigen Recht.

10. Es gieng aber auß eines Israelitischen Weibs Son / der eines Egyptischen Manns Kindt war / vnter den Kindern Israel / vnnd zancket sich im Lager mit einem Israelitischen Mann.

11. Vnd lestert den Namen vnnd fluchet. Da brachten sie jn zu Mose (Seine Mutter aber hieß Selomith / eine Tochter Dibri vom Stamm Dan.)

12. Vnd legten jhn gefangen / biß jnen klare antwort würde durch den mund des HERRN.

13. Vnnd der HErr redet mit Mose / vnd sprach:

CAP. XXIIII.

3. Aharon le ordinarà fuori del velo del testimonio nel tabernacolo de la congregatione, da la sera insino à la mattina del continuo dinanzi al Signore: e sarà ordinatione perpetua ne le vostre generationi.

4. Disporrà del continuo le lucerne sopra il candeliero dinanzi al Signore.

5. E tu piglierai del fior di farina, e di quella ne cuocerai dieci focaccie, ciascuna focaccia sarà di due decime.

6. E le metterai in due ordini sopra la tauola netta dinanzi al Signore, sei per ciascuno ordine.

7. Metterai ancora sopra l' vno e l'altro ordine, de lo incenso puro: afin che sia al pane in odore e profumo al Signore.

8. In ciascun sabbato ordinerà quei pani del continuo dinanzi al Signore, riceuuti da i figliuoli d' Israel per confederatione sempiterna.

9. E saranno di Aharon e dei suoi figliuoli, i quali gli mangiaranno in luogo santo: perciochè è cosa santissima à lui de l' oblationi affocate al Signore per ordinatione perpetua.

10. Ora vscì vn figliuolo d' vna donna Israelita (ilquale era figliuolo d' vn' huomo di Egitto) nel mezzo dei i figliuoli d' Israel: & il figliuolo de l' Israelita, & vn' huomo Israelita contesero nel campo.

11. Et il figliuolo de la donna Israelita espliò il suo nome, e maledisse: e lo menorono à Moise, & il nome di sua madre era Salomit, figliuola di Dabri, de la tribu di Dan.

12. E lo messero in guardia, per dichiarar loro secondo la parola del Signore.

13. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

כד

14 אפיק ית דארגיז
למברא למשריתא
ויסמכון כל דשמעין ית
ידיהון על רישיה וירגמון
יתיה כל כנישתא׃
15 ועם בני ישראל
תמליל למימר גבר גבר
ארי ירגיז קדם אלהיה
ויקבל חוביה׃
16 ודיפריש שמא דיוי
אתקטלא יתקטל מרגם
ירגמון ביה כל כנישתא
כגיורא כיציבא ב
בפרשותיה שמא יתקטל׃
17 וגבר ארי יקטול כל
נפשא דאנשא אתקטלא
יתקטל׃
18 ודיקטול נפש בעירא
ישלמינה נפשא חלף
נפשא׃
19 וגבר ארי יתן מומא
בחבריה כמא דעבד כן
יתעבד ליה׃
20 תברא חלף תברא
עינא חלף עינא שינא
חלף שינא כמא דיתן
מומא באנשא כן יתיהב
ביה׃
21 ודיקטול בעירא
ישלמינה ודיקטול א
אינשא יתקטיל׃
22 דינא חד יהי לכון
כגיורא כיציבא יהי ארי
אנא יוי אלהכון׃
23 ומליל משה עם בני
ישראל ואפיקו ית ד
דארגיז למברא למ
למשריתא ורגמו יתיה
באבניא ובני ישראל עבדו
כמא דפקיד יוי ית משה׃

כה

1 ומליל יוי עם משה
בטורא דסיני למימר׃
2 מליל עם בני ישראל
ותימר להון ארי תעלון
לארעא דאנא יהיב לכון
ותשמיט ארעא שמטתא
קדם יוי׃

כד

14 הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־
הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ
וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה׃
15 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר
לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יְקַלֵּל אֱלֹהָיו
וְנָשָׂא חֶטְאוֹ׃
16 וְנֹקֵב שֵׁם־יְהֹוָה מוֹת יוּמָת
רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה כַּגֵּר
כָּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת׃
17 וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָּל־נֶפֶשׁ
אָדָם מוֹת יוּמָת׃
18 וּמַכֵּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה
נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ׃
19 וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה כֵּן יֵעָשֶׂה לּוֹ׃
20 שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת
עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר יִתֵּן מוּם
בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ׃
21 וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה וּמַכֵּה
אָדָם יוּמָת׃
22 מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם
כַּגֵּר כָּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהֹוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ 23 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ
אָבֶן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהֹוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

כה

1 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר
סִינַי לֵאמֹר׃
2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה
הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהֹוָה׃

κδ.

14. Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθή σουσι πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χ ρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν α τοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν π σα ἡ συναγωγή.

15. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λάλησ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς.

16. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐ καταράσηται θεὸν αὐτοῦ, ἁμαρτ λήψεται. ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κ ρίου, θανατούσθω θανάτῳ, λιθ λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συνα γωγή. ἐάν τε προσήλυτος, ἐάν αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν ὄνομα κυρίου, τελευτάτω.

17. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν πα τάξῃ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου, κ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.

18. Καὶ ὃς ἂν πατάξῃ κτῆνος ἀποθάνῃ, ἀποτισάτω ψυχὴν ἀ ψυχῆς.

19. Καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον. ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύ τως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ.

20. Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμ ματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον ἀνθρώπῳ, οὕτω δοθήσεται αὐ τῷ.

21. * Ὃς ἂν πατάξῃ ἄνθρωπο ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.

22. Δικαίωσις μία ἔσται τῷ προ σηλύτῳ, καὶ τῷ ἐγχωρίῳ. ὅτι ἐγ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

23. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τ υἱοῖς Ισραήλ, καὶ ἐξήγαγον τὸν κατη ρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις πᾶσα συναγωγή. καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐποί ησαν, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

ΚΕΦΑΛ. κέ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μω ϋσῆν ἐν τῷ ὄρει σινᾶ λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, κα ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅταν εἰσέλ θητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δί δωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, σάββατα τ κυρίῳ.

CAP. XXIIII.

14. Educ blasphêmum extra castra, & ponant omnes qui audierunt, manus suas super caput eius, & lapidet eum populus universus.

15. Et ad filios Israël loquêris, Homo qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum suum:

16. Et qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur: lapidibus opprimet eum omnis multitudo populi, sive ille civis, sive peregrinus fuerit. Qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur.

17. Qui percusserit, & occiderit hominem, morte moriatur.

18. Qui percusserit animal, reddet vicarium, id est animam pro anima.

19. Qui irrogaverit maculã cuilibet civium suorum: sicut fecit, sic fiet ei:

20. Fracturam pro fractura, oculum pro oculo, dentem pro dente restituet, qualem inflixerit maculam, talem sustinere cogetur.

21. Qui percusserit iumentum, reddet aliud. Qui percusserit hominẽ, punietur.

22. Æquum iudicium sit inter vos, sive peregrinus, sive civis peccaverit: quia ego sum Dominus Deus vester.

23. Locutusq; est Moyses ad filios Israël, & eduxerunt eum qui blasphemaverat, extra castra, ac lapidibus oppresserunt. Feceruntque filii Israël sicut præceperat Dominus Moysi.

CAP. XXV.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen in monte Sinai, dicens:

2. Loquere filiis Israel, & dices ad eos, Quando ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis, sabbathizetis sabbathum Domini.

Das XXIIII. Capitel.

14. Führe den Flucher hinauß für das Lager/vnd laß alle/die es gehöret haben/jre hende auff sein haupt legen/vnd laß jhn die gantze Gemeine steinigen.

15. Vnnd sags den Kindern Israel: Welcher seinem Gott fluchet/der sol seine sünde tragen.

16. Welcher des HERREN Namen lestert/der sol des todts sterben/die gantze Gemeine sol jhn steinigen/Wie der Frembdlinge/so sol auch der Einheimische sein/Wenn er den Namen lestert/so sol er sterben.

17. Wer jrgend einen Menschen erschlegt/der sol des todts sterben.

18. Wer aber ein Vieh erschlegt/der sols bezalen/Leib vmb Leib.

19. Vnd wer seinen Nechsten verletzt/dem sol man thun/wie er gethan hat.

20. Schade vmb Schade/auge vmb auge/zan vmb zan/wie er hat einen Menschen verletzt/so sol man jm wider thun.

21. Also/daß wer ein Vieh erschlegt/der sols bezalen/Wer aber einen Menschen erschlegt/der sol sterben.

22. Es sol einerley Recht vnter euch sein/dem Frembdlingen wie dem Einheimischen/Denn ich bin der HERR ewer Gott.

23. Mose aber sagts den Kindern Israel/vnnd füreten den flucher auß für das Lager/vnnd steinigeten jhn/Also theten die Kinder Israel/wie der HErr Mose gebotten hatte.

Das XXV. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose auff dem Berge Sinai/vnd sprach:

2. Rede mit den Kindern Israel/vnd sprich zu jhnen: Wenn jhr ins Landt kommt/das ich euch geben werde/so sol das Landt seine Feyre dem HERRN feyren.

CAP. XXIIII.

14. Manda fuor del campo il bastemmiatore, e tutti quelli che l'hanno udito mettino la lor mano sopra il suo capo, e tutta la congregatione lo lapidi.

15. E parlerai à i figliuoli d'Israel, dicendo, Chiunque maledirà il suo Dio, porterà la sua iniquità.

16. E chiunque hauerà bastemmiato il nome del Signore, morrà di morte tutta la congregatione lo lapiderà; tanto il forastiero quanto quel del paese; quando hauerà bastemmiato il Nome del Signore, morrà.

17. E l'huomo che hauerà tolto la vita à qualche huomo, morrà di morte.

18. Colui che hauerà tolta la vita à l'animale, lo restituirà, bestia per bestia.

19. E l'huomo che hauerà fatto qualche oltraggio al suo prossimo, sarà fatto à lui secondo ch'egli ha fatto.

20. Cioè, rottura per rottura, occhio per occhio, dente per dente: e come hauerà fatto oltraggio à l'huomo, così sarà fatto à lui.

21. Colui che hauerà percosso vn'animale, lo restituirà; ma colui che hauerà percosso vn'huomo, morrà.

22. Voi non hauerete che vn giuditio solo, come il forestiero, così quel del paese; per cioche io sono Iehoua Dio vostro.

23. E Moise parlò à i figliuoli d'Israel, e cauorono il bastemmiatore fuor del campo, e lo lapidorono con le pietre: & i figliuoli d'Israel fecero secondo che'l Signore haueua comandato à Moise.

CAP. XXV.

1. Et il Signore parlò à Moise sul monte Sinai, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, e dì loro, Quando voi sarete entrati ne la terra ch'io vi darò, allhora la terra si riposerà del riposo del Signore.

כה

3 שית שנין תזרע חקלך ושית שנין תכסח כרמך ותכנוש ית עללתה:

4 ובשתא שביעתא נייח שמטתא יהי לארעא שמטתא קדם יי חקלך לא תזרע וכרמך לא תכסח:

5 ית כתי חצדך לא תחצד וית עינבי שבקך לא תקטוף שנת שמיטתא יהי לארעא:

6 ותהי שמיטת ארעא לכון למיכל לך ולעבדך ולאמתך ולאגירך ולתותבך דדיירין עמך:

7 ולבעירך ולחיתא די בארעך תהי כל עללתה למיכל:

8 ותמני לך שבע שמטין דשנין שבע שנין שבע זמנין ויהון לך יומי שבע שמטין דשנין ארבעין ותשע שנין:

9 ותעבר שופר יבבא בירחא שביעאה בעשרא לירחא ביומא דכפוריא תעברון שופרא בכל ארעכון:

10 ותקדשון ית שנת חמשין שנין ותקרון חירותא בארעא לכל יתבהא יובלא היא תהי לכון ותתובון גבר לאחסנתיה וגבר לזרעיתיה תתובון:

11 יובלא היא שנת חמשין שנין תהי לכון לא תזרעון ולא תחצדון ית כתהא ולא תקטפון ית שבקהא:

12 ארי יובלא היא קודשא תהי לכון מן חקלא תיכלון ית עללתה:

13 בשתא דיובלא הדא תתובון גבר לאחסנתיה:

כה

3 שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את־תבואתה:

4 ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר:

5 את ספיח קצירך לא תקצור ואת־ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ:

6 והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך:

7 ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל־תבואתה לאכל:

8 וספרת לך שבע שבתת שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים שנה:

9 והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל־ארצכם:

10 וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל־ישביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל־אחזתו ואיש אל־משפחתו תשבו:

11 יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את־ספיחיה ולא תבצרו את־נזריה:

12 כי יובל הוא קדש תהיה לכם מן־השדה תאכלו את־תבואתה:

13 בשנת היובל הזאת תשבו איש אל־אחזתו:

κέ.

3. Ἓξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς.

4. Ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα, ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ κυρίῳ. τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς.

5. Καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερίσεις, καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἁγιάσματός σου οὐκ ἐκτρυγήσεις, ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ.

6. Καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου καὶ τῇ παιδίσκῃ σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς σέ.

7. Καὶ τοῖς κτήνεσί σου· καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσται πᾶν τὸ γένημα αὐτοῦ εἰς βρῶσιν.

8. Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις, καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες ἐτῶν, ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη.

9. Καὶ διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐξιλασμοῦ, διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν.

10. Καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτόν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασίας αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ἀπελεύσεται εἷς ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε.

11. Ἀφέσεως σημασίας αὕτη ἔσται ὑμῖν, τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστόν, ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν. οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ μὴ ἀμήσητε τὰ αὐτόματα τὰ ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς.

12. Ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν, ἅγιον ἔσται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γενήματα αὐτῆς.

13. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς, ἐπανελεύσεται ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ.

CAP. XXV.

3. Sex annis ſeres agrum tuum, & ſex annis putabis vineam tuam, colligeſque fructus eius:

4. Septimo autem anno ſabbathum erit terræ, requietionis Domini: agrum non ſeres, & vineam non putabis.

5. Quæ ſponte gignet humus, non metes: & uvas primitiarum tuarum non colliges, quaſi vindemiam: annus enim requietionis terræ eſt:

6. Sed erunt vobis in cibum, tibi & ſervo tuo, ancillæ & mercenario tuo, & advenæ qui peregrinatur apud te:

7. Iumentis tuis & pecoribus omnia quæ naſcuntur, præbebunt cibum.

8. Numerabis quoque tibi ſeptem hebdomadas annorum, id eſt, ſepties ſeptem, quæ ſimul faciũt annos quadraginta novem:

9. Et clanges buccina menſe ſeptimo, decima die menſis, propitiationis tempore in univerſa terra veſtra.

10. Sanctificabiſque annum quinquageſimum, & vocabis remiſſionem cunctis habitatoribus terræ tuæ, ipſe eſt enim iubileus. Revertetur homo ad poſſeſſionem ſuam, & unuſquiſque rediet ad familiam priſtinam:

11. Quia iubileus eſt & quinquageſimus annus. Non ſeretis atque metetis ſponte in agro naſcentia, & primitias vindemiæ non colligetis,

12. Ob ſanctificationem iubilei, ſed ſtatim oblata comedetis.

13. Anno iubilei redient omnes ad poſſeſſiones ſuas.

Das XXV. Capitel.

3. Daß du ſechs jahr dein Feld beſeeſt/ vnnd ſechs jar deinen Weinberg beſchneideſt/ vnnd ſammleſt die Früchte ein.

4. Aber im ſiebenden Jar/ ſoll das Landt ſeine groſſe Feyer dem HERREN feyren/ darinn du dein Feld nicht beſeen/ noch deinen Weinberg beſchneiden ſolt.

5. Was aber von jhm ſelber nach deiner Erndten wechſt/ ſolt du nicht erndten/ vnd die Drauben/ ſo ohn deine arbeit wachſen/ ſolt du nicht leſen/ dieweil es ein Feyrjar iſt des Lands.

6. Sondern die Feyer des Lands ſolt jhr darumb halten/ daß du dauon eſſeſt/ dein Knecht/ deine Magd/ dein Tagelöhner/ dein Haußgenoß/ dein Frembdlinger bey dir.

7. Dein Vieh/ vnd die Thier in deinem Lande/ Alle früchte ſollen ſpeiſe ſein.

8. Vnd du ſolt zehlen ſolcher Feyrjar ſieben/ daß ſieben jar ſieben mal gezehlet werden/ vnd die zeit der ſieben Feyrjar machen neunvndviertzig jar.

9. Da ſolt du die Poſaunen laſſen blaſen durch alle euer Land/ am zehenden tage des ſiebenden Monden/ eben am tage der verſönung.

10. Vnd jr ſolt das fünfftzigſt Jahr heiligen/ vnd ſolts ein Erlaßjar heiſſen im Lande/ allen die drinnen wohnen/ Denn es iſt euer Halljar/ da ſoll ein jedlicher bey euch wider zu ſeiner Haabe/ vnd zu ſeinem Geſchlecht kommen.

11. Denn das funfftzigſt jar iſt euer Halljar. Jhr ſolt nicht ſeen/ auch was von jhm ſelber wechſt/ nicht erndten/ auch was ohn arbeit wechſt im Weinberge nicht leſen.

12. Denn das Halljar ſoll vnter euch heilig ſein/ Jhr ſolt aber eſſen was das Feld tregt.

13. Das iſt das Halljar/ da jederman wider zu dem ſeinen kommen ſoll.

CAP. XXV.

3. Per ſei anni tu ſeminerai il tuo campo, e per ſei anni potarai la tua vigna, e raccoglierai i ſuoi frutti:

4. E nel ſettimo anno ſarà il ſabbato del riposo de la terra, che è il riposo del Signore: Tu non ſeminarai il tuo campo, e non potarai la tua vigna.

5. E quelle coſe che da ſe ſteſſe naſceranno ne la tua mietitura, tu non le mieterai, e non vendemmierai le vue de la tua ſeparatione; perciocheè l'anno del riposo de la terra:

6. Ma il riposo de la terra ſarà à voi in cibo, à te, & al tuo ſeruitore, & à la tua ſeruente, & al tuo mercennario, & al tuo foreſtiero, che ſtanno appreſſo di te:

7. Et al tuo animale, & à la beſtia che ſarà ne la tua terra, ſarà, dico, tutto il frutto di eſſa per cibo.

8. Tu contarai ancora ſette ſettimane di anni, cioè, ſette anni per ſette volte: i quali giorni di ſette ſettimane di anni, faranno quarantanoue anni.

9. Allhora tu farai ſonare la tromba de la giubilatione, nel decimo giorno del ſettimo meſe, cioè, nel giorno de le riconciliationi: tu farai, dico, ſonare la tromba de la giubilatione per tutta la voſtra terra.

10. E voi ſantificarete l'anno quinquageſimo, & anuntiarete la libertà ne la terra à tutti gli habitatori ſuoi: voi hauerete il giubileo: e ciaſcuno ritornarà à la ſua poſſeſſione, & à la ſua famiglia.

11. Il giubileo ſarà à voi nel cinquanteſimo anno. Voi non ſeminarete ne mieterete quelle coſe che la terra hauerà da ſe prodotte; ne vendemmiarete le ſue ſeparationi:

12. Perche è il giubileo, à voi ſarà ſanto, e mangiarete del frutto del campo.

13. In queſt' anno del giubileo ritornarete, ciaſcuno à la ſua poſſeſſione.

כה

14 וְכִי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל תּוֹנוּ אִישׁ אֶת אָחִיו׃

15 בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ בְּמִסְפַּר שְׁנֵי תְבוּאֹת יִמְכָּר לָךְ׃

16 לְפִי רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעֹט הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ׃

17 וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

18 וַעֲשִׂיתֶם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וִישַׁבְתֶּם עַל הָאָרֶץ לָבֶטַח׃

19 וְנָתְנָה הָאָרֶץ פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח עָלֶיהָ׃

20 וְכִי תֹאמְרוּ מַה נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת תְּבוּאָתֵנוּ׃

21 וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשָׂת אֶת הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים׃

22 וּזְרַעְתֶּם אֵת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת וַאֲכַלְתֶּם מִן הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד בּוֹא תְּבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ יָשָׁן׃

23 וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי לִי הָאָרֶץ כִּי גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי׃

24 וּבְכֹל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לָאָרֶץ׃

25 כִּי יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא גֹאֲלוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו וְגָאַל אֵת מִמְכַּר אָחִיו׃

כה

14 וַאֲרֵי תְזַבְּנוּן זְבִינִין לְחַבְרָךְ אוֹ תִזְבּוֹן מִן יַד חַבְרָךְ לָא תוֹנוֹן גְּבַר יָת אֲחוּהִי׃

15 בְּמִנְיַן שְׁנַיָּא בָּתַר יוֹבֵלָא תִּזְבּוֹן מִן חַבְרָךְ בְּמִנְיַן שְׁנֵי עֲלַלְתָּא יְזַבֵּן לָךְ׃

16 לְפוּם סְגִיוּת שְׁנַיָּא תַּסְגֵּי זְבִינוֹהִי וּלְפוּם זְעֵירוּת שְׁנַיָּא תַּזְעַר זְבִינוֹהִי אֲרֵי מִנְיַן עֲלַלְתָּא הוּא מְזַבֵּן לָךְ׃

17 וְלָא תוֹנוֹן גְּבַר יָת חַבְרֵיהּ וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

18 וְתַעְבְּדוּן יָת קְיָמַי וְיָת דִּינַי תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְתִתְּבוּן עַל אַרְעָא לְרוֹחְצָן׃

19 וְתִתֵּן אַרְעָא אִבַּהּ וְתֵיכְלוּן לְמִשְׂבַּע וְתִתְּבוּן לְרוֹחְצָן עֲלַהּ׃

20 וַאֲרֵי תֵימְרוּן מָה נֵיכוּל בְּשַׁתָּא שְׁבִיעֵתָא הָא לָא נִזְרַע וְלָא נִכְנוֹשׁ יָת עֲלַלְתָּנָא׃

21 וַאֲפַקֵּד יָת בִּרְכְתִי לְכוֹן בְּשַׁתָּא שְׁתִיתֵתָא וְתַעְבֵּד יָת עֲלַלְתָּא לִתְלָת שְׁנִין׃

22 וְתִזְרְעוּן יָת שַׁתָּא תְמִינֵתָא וְתֵיכְלוּן מִן עֲלַלְתָּא עַתִּיקָא עַד שַׁתָּא תְשִׁיעֵתָא עַד מֵיעַל עֲלַלְתַּהּ תֵּיכְלוּן עַתִּיקָא׃

23 וְאַרְעָא לָא תִזְדַּבַּן לַחֲלוּטִין אֲרֵי דִילִי אַרְעָא אֲרֵי דַיָּרִין וְתוֹתָבִין אַתּוּן קֳדָמָי׃

24 וּבְכֹל אֲרַע אַחְסָנַתְכוֹן פֻּרְקָנָא תִתְּנוּן לְאַרְעָא׃

25 אֲרֵי יִתְמַסְכַּן אֲחוּךְ וִיזַבֵּן מֵאַחְסָנְתֵיהּ וְיֵיתֵי פָּרִיקֵיהּ דְּקָרִיב לֵיהּ וְיִפְרוֹק יָת זְבִינֵי דַאֲחוּהִי׃

κε.

14. Ἐὰν δὲ ἀποδῷ πρᾶσιν τῷ πλησίον σου, ἐὰν δὲ καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον.

15. Κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν, κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν τῶν γενημάτων ἀποδώσεταί σοι.

16. Καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν, πληθυνεῖ τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον τῶν ἐτῶν, ἐλαττονήσει τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, ὅτι ἀριθμὸν γενημάτων αὐτὸς ἀποδώσεταί σοι.

17. Μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον, καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

18. Καὶ ποιήσετε πάντα δικαιώματά μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες.

19. Καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονήν· καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ᾽ αὐτῆς.

20. Ἐὰν δὲ λέγητε, τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν, καὶ μὴ συναγάγωμεν τὰ γενήματα ἡμῶν.

21. Καὶ ἀποστελῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γενήματα αὐτῆς εἰς τρία ἔτη.

22. Καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γενημάτων παλαιά, ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ γενήματα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν.

23. Καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν. ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ γῆ· διότι προσήλυτοι, καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστὲ ἐναντίον ἐμοῦ.

24. Καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν, λύτρα δώσετε τῆς γῆς.

25. Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγχιστεύων ὁ ἄγγιστα αὐτοῦ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

CAP. XXV.

14. Quando vendes quippiam civi tuo, vel emes ab eo, ne contristes fratrem tuum, sed iuxta numerum annorum iubilei emes ab eo.

15. Et iuxta supputationem frugum vendet tibi.

16. Quanto plures anni remanserint post iubileum, tanto crescet & pretium: & quanto minus temporis numeraveris, tanto minoris & emptio constabit. tempus enim frugum vendet tibi.

17. Nolite affligere contribules vestros, sed timeat unusquisque Deum suũ, quia ego Dominus Deus vester.

18. Facite præcepta mea, & iudicia custodite, & implete ea ut habitare possitis in terra absque ullo pavore.

19. Et gignat vobis humus fructus suos, quibus vescamini usque ad saturitatem, nullius impetum formidantes.

20. Quòd si dixeritis, Quid comedemus anno septimo, si non severimus, neque collegerimus fruges nostras?

21. Dabo benedictionem meam vobis anno sexto, & faciet fructus trium annorũ:

22. Seretisque anno octavo, & comedetis veteres fruges usque ad nonum annum: donec nova nascantur, edetis vetera.

23. Terra quoque non vendetur in perpetuum: quia mea est, & vos advenæ & coloni mei estis.

24. Vnde cuncta regio possessionis vestræ sub redemptionis conditione vendetur.

25. Si attenuatus frater tuus vendiderit possessiunculam suã, & voluerit propinquus eius, potest redimere quod ille vendiderat.

Das XXV. Capitel.

14. Wenn du nun etwas deinem nechsten verkauffest/ oder jm etwas abkauffest/ soll keiner seinen Bruder vberfortheilen.

15. Sondern nach der zal vom Halljar an/ solt du es von jm kauffen. Vnd was die jahre hernach tragen mögen/ so hoch sol er dirs verkauffen.

16. Nach der menge der jahr solt du den Kauff steigern/ vnd nach der wenige der jahr solt du den kauff ringern/ denn er soll dirs/ nach dem es tragen mag/ verkauffen.

17. So vberfortheile nun keiner seinen nechsten/ sondern förchte dich für deinem Gott/ denn ich bin der HERR euer Gott.

18. Darumb thut nach meinen Satzungen/ vnd haltet meine Rechte/ daß jr darnach thut/ Auff daß jhr im Lande sicher wohnen möcht.

19. Denn das Land soll euch seine früchte geben/ daß jhr zu essen gnug habt/ vnd sicher darinnen wonet.

20. Vnd ob du würdest sagen: Was sollen wir essen im siebenden jar: Denn wir seen nicht/ so sammlen wir auch kein Getreide ein.

21. Da wil ich meinem Segen vber euch im sechsten jahr gebieten/ daß er soll dreyer jar Getreide machen.

22. Das jr seet im achten jahr/ vnnd von dem alten getr[illegible]de esset/ biß in daß neundte jar/ daß jr vom alten esset/ biß wider neu getreide kommt.

23. Darumb solt jhr das Land nicht verkauffen ewiglich/ Denn das Land ist mein/ vnd jr seydt Frembdlinge vnd Geste für mir.

24. Vnd solt in alle eurem Lande das Land zu lösen geben.

25. Wenn dein Bruder verarmet vnd verkaufft dir seine Haabe/ vnd sein nechster freund kommt zu jm/ daß ers löse/ so soll ers lösen was sein Bruder verkaufft hat.

CAP. XXV.

14. E quando tu hauerai venduto qualche cosa al tuo prossimo, ouero tu l' habbia comprata da la mano del tuo prossimo non ingannate alcun di voi il suo fratello.

15. Dopo il giubileo tu ricomprarai dal tuo prossimo secondo il numero de gli anni: e venderà à te secondo il numero de gli anni de frutti.

16. Tu accrescerai la compra di quello secondo la moltitudine de gli anni; e sminuirai la compra di esso secondo la diminuttione de gli anni: imperoche egli ti venderà il numero de l' entrate.

17. Nessuno di voi dunque ingannarà il suo prossimo; ma temerà del suo Dio; perche io sono Iehoua Dio vostro.

18. Ora fate le mie ordinationi, & osseruate i miei giuditii, e fategli e cosi voi habitarete sicuramente sopra quella terra.

19. E la terra darà il suo frutto e voi mangiarete à bastanza; & habitarete sicuramente sopra quella.

20. E se voi direte; Che cosa mangiaramo noi nel settimo anno? ecco, noi non seminaremo, ne ricoglieremo i nostri frutti.

21. Allhora io comandarò à la mia benedittione, per voi nel sesto anno, e vi farà de frutti per tre anni.

22. E voi seminarete ne l' ottauo anno, e mangiarete il frutto vecchio insino al nono anno; e mangiarete del vecchio per fin che sarà venuto il suo frutto.

23. E la terra non si venderà liberamente, percioche la terra è mia; ma voi sette peregrini e forestieri appresso di me.

24. In tutta la terra de la vostra possessione voi darete il riscatto de la terra.

25. Quando il tuo fratello sarà impouerito; & hauerà venduto qualche cosa de la sua possessione; allhora verrà il riscattatore di quella suo prossimo & riscatterà la cosa venduta del suo fratello.

כה

26 וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה־לּוֹ גֹּאֵל וְהִשִּׂגָה יָדוֹ וּמָצָא כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ׃

27 וְחִשַּׁב אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ וְהֵשִׁיב אֶת־הָעֹדֵף לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לוֹ וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃

28 וְאִם־לֹא מָצְאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל וְיָצָא בַּיֹּבֵל וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃

29 וְאִישׁ כִּי־יִמְכֹּר בֵּית־מוֹשַׁב עִיר חוֹמָה וְהָיְתָה גְּאֻלָּתוֹ עַד־תֹּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תִּהְיֶה גְאֻלָּתוֹ׃

30 וְאִם לֹא־יִגָּאֵל עַד־מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְמִימָה וְקָם הַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לֹא חֹמָה לַצְּמִיתֻת לַקֹּנֶה אֹתוֹ לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיֹּבֵל׃

31 וּבָתֵּי הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם חֹמָה סָבִיב עַל־שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ וּבַיֹּבֵל יֵצֵא׃

32 וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה לַלְוִיִּם׃

33 וַאֲשֶׁר יִגְאַל מִן־הַלְוִיִּם וְיָצָא מִמְכַּר־בַּיִת וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ בַּיֹּבֵל כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הִוא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

34 וּשְׂדֵה מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכֵר כִּי־אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם׃

35 וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ׃

כה

26 וּגְבַר אֲרֵי לָא יְהֵי לֵיהּ פָּרִיק וְתַדְבֵּק יְדֵיהּ וְיִשְׁכַּח כְּמִסַּת פֻּרְקָנֵיהּ׃

27 וִיחַשֵּׁב יָת שְׁנֵי זְבִינוֹהִי וְיָתֵב יָת מוֹתָרָא לִגְבַר דְּזַבִּן לֵיהּ וִיתוּב לְאַחְסַנְתֵּיהּ׃

28 וְאִם לָא אַשְׁכַּחַת יְדֵיהּ כְּמִסַּת דְּיָתֵיב לֵיהּ וִיהוֹן זְבִינוֹהִי בְּיַד דִּזְבַן יָתֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וְיִפּוֹק בְּיוֹבֵלָא וִיתוּב לְאַחְסַנְתֵּיהּ׃

29 וּגְבַר אֲרֵי יְזַבֵּן בֵּית מוֹתַב קַרְתָּא מַקְּפָא שׁוּר וִיהֵי פֻּרְקָנֵיהּ עַד מִשְׁלַם שַׁתָּא דִּזְבִינוֹהִי עִדָּן בְּעִדָּן יְהֵי פֻּרְקָנֵי׃

30 וְאִם לָא יִתְפְּרִיק עַד מִשְׁלַם לֵיהּ שַׁתָּא שְׁלֶמְתָּא וִיקוּם בֵּיתָא דִּי בְקַרְתָּא דְּלֵיהּ שׁוּרָא לַחֲלוּטִין לִדְזַבֵּן יָתֵיהּ לְדָרוֹהִי לָא יִפּוֹק בְּיוֹבֵלָא׃

31 וּבָתֵּי פַצְחַיָּא דְּלֵית לְהוֹן שׁוּר מַקַּף סְחוֹר סְחוֹר עַל חֲקַל אַרְעָא יִתְחַשְׁבוּן פֻּרְקָנָא יְהֵי לְהוֹן וּבְיוֹבֵלָא יִפְּקוּן׃

32 וְקִרְוֵי לֵיוָאֵי בָּתֵּי קִרְוֵי אַחְסַנְתְּהוֹן פֻּרְקַן עָלַם יְהֵי לְלֵיוָאֵי׃

33 וּדְיִפְרוֹק מִן לֵיוָאֵי וְיִפְּקוּן זְבִינֵי בֵיתָא וְקִרְוֵי אַחְסַנְתֵּיהּ בְּיוֹבֵלָא אֲרֵי בָּתֵּי קִרְוֵי לֵיוָאֵי הִיא אַחְסַנְתְּהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

34 וַחֲקַל רְוַח קִרְוֵיהוֹן לָא יִזְדַּבַּן אֲרֵי אַחְסָנַת עָלַם הוּא לְהוֹן׃

35 וַאֲרֵי יִתְמַסְכַּן אֲחוּךְ וְתִמּוֹט יְדֵיהּ עִמָּךְ וְתַתְקֵיף בֵּיהּ דַּיָּר וְתוֹתָב וְיֵחֵי עִמָּךְ׃

κε.

26. Ἐὰν μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων, καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ, καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ.

27. Καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ ᾧ ἀπέδοτο αὐτὸν ἑαυτῷ, καὶ ἐπανελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ.

28. Ἐὰν δὲ μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ, τὸ ἱκανὸν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ ἕκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἐπανελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ.

29. Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειχισμένῃ, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς ἕως πληρωθῇ ἐνιαυτὸς, ἡμερῶν ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς.

30. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ, ἕως ἂν πληρωθῇ ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν τῇ πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος, βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν, εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει.

31. Αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς οὐκ ἔστιν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται, λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται αὐταῖ, καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται.

32. Καὶ αἱ πόλεις τῶν λευιτῶν οἰκίαι τῶν πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς λευίταις.

33. Καὶ ὃς ἂν λυτρώσηται παρὰ τῶν λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει. ὅτι αἱ οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ.

34. Καὶ οἱ ἀγροὶ οἱ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰώνιος τοῦτο αὐτῶν ἐστιν.

35. Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶ παρὰ σοὶ, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.

CAP. XXV.

16. Sin autem non habuerit proximum, & ipse pretium ad redimendum potuerit invenire:

27. Computabuntur fructus ex eo tempore quo vẽdidit: & quod reliquum est, reddet emptori, sicque recipiet possessionem suam.

28. Quòd si non invenerit manus eius ut reddat pretium; habebit emptor quod emerat, usque ad annum iubileum. In ipso enim omnis venditio redibit ad dominum, & ad possessorem pristinum.

29. Qui vendiderit domum intra urbis muros, habebit licentiam redimendi, donec unus impleatur annus.

30. Si non redemerit, & anni circulus fuerit evolutus, emptor possidebit eam, & posteri eius in perpetuum, & redimi non poterit, etiam in iubileo.

31. Sin autem in villa fuerit domus, quæ muros non habet, agrorum iure vendetur. Si ante redempta non fuerit, in iubileo revertetur ad dominum.

32. Ædes Levitarum quæ in urbibus sunt, semper possunt redimi:

33. Si redemptæ non fuerint, in iubileo revertentur ad dominos, quia domus urbium Levitarum pro possessionibus sunt inter filios Israël.

34. Suburbana autem eorum non veneant, quia possessio sempiterna est.

35. Si attenuatus fuerit frater tuus, & infirmus manu, & susceperis eum quasi advenam & peregrinum, & vixerit tecum.

Das XXV. Capitel.

26. Wenn aber jemand keinen Löser hat/ vnnd kan mit seiner hand so vil zu wegen bringen/ daß ers ein theil löse.

27. So sol man rechen von dem jar/ da ers hat verkaufft/ vnd dem verkauffer die übrigen jahr wider einreumen/ daß er wider zu seiner Haabe komme.

28. Kan aber seine hand nicht so vil finden/ daß eins theils jhm wider werde/ so sol/ das er verkaufft hat/ in der hand des kauffers sein/ biß zum Halljar/ In demselbigen sol es außgehen vnd er wider zu seiner Haabe kommen.

29. Wer ein Wohnhauß verkaufft in der Stadtmauren/ der hat ein gantz Jahr frist/ dasselbe wider zu lösen/ das soll die zeit sein/ darinnen er es lösen mag.

30. Wo ers aber nicht löset/ ehe denn das gantze jar vmb ist/ so sols der Kauffer ewiglich behalten vnnd seine Nachkommen/ vnd sol nicht loß außgehen im Halljar.

31. Ists aber ein Hauß auff dem Dorffe/ da keine Mauer vmb ist/ das soll man dem feld des Lands gleich rechen/ vnd soll loß werden/ vnd im Halljar ledig außgehen.

32. Die Städte der Leviten vnnd die Häuser in den Städten/ da jhre Haabe innen ist/ mögen jmmerdar gelöset werden.

33. Wer etwas von den Leviten löset/ der solls verlassen im Halljar/ es sey Hauß oder Stadt/ das er besessen hat/ denn die Häuser in Städten der Leviten sind jhre Haabe vnter den kindern Jsrael.

34. Aber das feld vor jhren Städten sol man nicht verkauffen/ denn das ist jhr eigenthumb ewiglich.

35. Wenn dein Bruder verarmet/ vnd neben dir abnimbt/ so solt du jhn auffnemen/ als einen Frembdlingen oder Gast/ daß er lebe neben dir.

CAP. XXV.

26. *E se quell' huomo non hauerà riscattatore, ma con la sua mano hauerà guadagnato e ritrouato tanto che basti per riscattarla.*

27. *Allhora contarà gli anni de la sua vendita, e restituirà quel che v' e di piu à l' huomo che l' ha venduta, e ritornerà à la sua possessione.*

28. *Ma se con le sue mani non hauerà ritrouatto tanto che basti per restituire à quello, allhora la sua vendita sarà ne la mano di colui che l' ha comprata insino à l' anno del giubileo, e nel giubileo n' uscirà, & egli ritornerà à la sua possessione.*

29. *E l' huomo, quando hauerà venduta la casa de la sua habitatione posta in città murata, il riscatto di essa sarà per fin che sia finito l' anno de la sua vendita; il suo riscatto dunque sarà per un' anno.*

30. *Ma se non sarà riscattata poi chi sarà compiuto l' anno intiero, la casa che sarà in città murata, restarà liberamente à colui che l' ha comprata, ne le sue generationi; e nel giubileo non n' uscirà.*

31. *Ma la casa de le ville, che non hanno muraglia à l' intorno, sarà stimata secondo la terra del campo: & hauerà riscatto, e nel giubileo n' uscirà.*

32. *Ma de le città de i Leuiti, e de le case de le ville de le loro possessioni, il riscatto sarà loro perpetuo.*

33. *E colui che hauerà comprato da i Leuiti, la vendita de la casa de la città e de la sua possessione spirerà nel giubileo; perche la casa de le città de i Leuiti è la loro possessione nel mezzo de i figliuoli d' Israel.*

34. *Ma non si venderà il campo de borghi de le loro città: perche è loro perpetua possessione.*

35. *E quando il tuo fratello sarà impouerito, e se ne verrà appresso di te, tu lo riceuerai, e viuerà teco come pellegrino e forestiero.*

כה

36 לא תיסב מיניה חבוליא ורביתא ותדחל מאלהך ויחי אחוך עמך:

37 ית כספך לא תתן ליה בחבוליא וברביתא לא תתן מיכלך:

38 אנא יי אלהכון דאפיקית יתכון מארעא דמצרים למתן לכון ית ארעא דכנען למהוי לכון לאלה:

39 וארי יתמסכן אחוך עמך ויזדבן לך לא תפלח ביה פלחן עבדין:

40 כאגירא כתותבא יהי עמך עד שתא דיובלא יפלח עמך:

41 ויפוק מעמך הוא ובנוהי עמיה ויתוב לזרעיתיה ולאחסנת אבהתוהי יתוב:

42 ארי עבדי אינון דאפיקית יתהון מארעא דמצרים לא יזדבנון זבון עבדין:

43 לא תפלח ביה בקשיו ותדחל מאלהך:

44 ועבדך ואמתך דיהון לך מן בני עממיא דבסחרניכון מנהון תקנון עבדין ואמהן:

45 ואף מבני תותביא ערליא דדירין עמכון מנהון תקנון ומזרעיתהון דעמכון דאתילידו בארעכון ויהון לכון לאחסנא:

46 ותחסנון יתהון לבניכון בתרכון למירת אחסנא לעלם בהון תפלחון ובאחיכון בני ישראל גבר באחוהי לא תפלח ביה בקשיו:

כה

36 אל־תקח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך:

37 את־כספך לא־תתן לו בנשך ובמרבית לא־תתן אכלך:

38 אני יהוה אלהיכם אשר־הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את־ארץ כנען להיות לכם לאלהים:

39 וכי־ימוך אחיך עמך ונמכר־לך לא־תעבד בו עבדת עבד:

40 כשכיר כתושב יהיה עמך עד־שנת היבל יעבד עמך:

41 ויצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל־משפחתו ואל־אחזת אבתיו ישוב:

42 כי־עבדי הם אשר־הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד:

43 לא־תרדה בו בפרך ויראת מאלהיך:

44 ועבדך ואמתך אשר יהיו־לך מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה:

45 וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה:

46 והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם בני־ישראל איש באחיו לא־תרדה בו בפרך:

κε'.

36. Οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον οὐδὲ ἐπὶ πλήθει, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κύριος. καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.

37. Τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου.

38. Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός.

39. Ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοί, καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου.

40. Ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι. ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως ἐργᾶται παρὰ σοί.

41. Καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ ἀναδραμεῖται.

42. Διότι οἰκέταί μου εἰσὶν οὗτοι, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου.

43. Οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ. καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου.

44. Καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὅσα κύκλῳ σου εἰσίν, ἀπ' αὐτῶν κτήσεσθε δοῦλον καὶ δούλην.

45. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν. ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν.

46. Καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα. τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ισραήλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις.

CAP. XXV.

36. Ne accipias uſuras ab eo, nec amplius quàm dediſti. time Deum tuum, ut vivere poſſit frater tuus apud te.

37. Pecuniam tuam non dabis ei ad uſuram, & frugum ſuperabundantiam non exiges.

38. Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de Terra-Ægypti, ut darem vobis Terram-Chanaán, & eſſem veſter Deus.

39. Si paupertate compulſus vendiderit ſe tibi frater tuus, non eum opprimes ſervitute famulorum.

40. Sed quaſi mercenarius & colonus erit: uſque ad annum iubileum operabitur apud te.

41. Et poſtea egredietur cum liberis ſuis, & revertetur ad cognationem & ad poſſeſſionem patrum ſuorum.

42. Mei enim ſervi ſunt, & ego eduxi eos de Terra-Ægypti. non veneant conditione ſervorum.

43. Ne affligas eum per potentiam, ſed metuito Deum tuum.

44. Servus & ancilla ſint vobis de nationibus quæ in circuitu veſtro ſunt.

45. Et de advenis qui peregrinantur apud vos, vel qui ex his nati fuerint in terra veſtra, hos habebitis famulos:

46. Et hæreditario iure tranſmittetis ad poſteros, ac poſſidebitis in æternum: fratres autem veſtros filios Iſraël ne opprimatis per potentiam.

Das XXV. Capitel.

36. Vnnd ſolt nicht wucher von jhm nemen noch überſatz / ſondern ſolt dich für deinem Gott förchten / auff das dein Bruder neben dir leben könne.

37. Denn du ſolt jm dein geld nicht auff wucher thun/noch deine ſpeiſe auff überſatz außthun.

38. Denn ich bin der HERR euer Gott / der euch auß Egyptenland geführet hat / daß ich euch das Land Canaan gebe/vnd euer Gott were.

39. Wenn dein Bruder verarmet neben dir/vnd verkaufft ſich dir/ ſo ſolt du jn nicht laſſen dienen als einen Leibeigen.

40. Sondern wie ein Taglöhner vnd Gaſt ſol er bey dir ſein/ vnd biß an das Halljar bey dir dienen.

41. Denn ſol er von dir loß außgehen/vnd ſeine Kinder mit jhm/vnnd ſol widerkommen zu ſeinem Geſchlecht vnd zu ſeiner Väter haabe.

42. Denn ſie ſind meine Knechte/die ich auß Egyptenlandt geführet habe / darumb ſol mann ſie nicht auff Leibeigen weiſe verkauffen.

43. Vnnd ſolt nicht mit der ſtrenge vber ſie herrſchen / ſondern dich förchten für deinem Gott.

44. Wilt du aber leibeigen Knechte vnnd Mägde haben/ſo ſolt du ſie kauffen von den Heiden/die vmb euch her ſind.

45. Von den Geſten / die Frembdlinge vnter euch ſind / vnd von jren Nachkommen/die ſie bey euch in ewrem Lande zeugen. Dieſelben ſolt jhr zu eigen haben.

46. Vnnd ſolt ſie beſitzen / vnnd ewre Kinder nach euch/zum eigenthumb für vnnd für/die ſolt jhr Leibeigen Knecht ſein laſſen. Aber vber ewer Brüder die Kinder Jſrael / ſol keiner des andern herrſchen mit der ſtrenge.

CAP. XXV.

36. E tu non piglierai da lui vſura ne creſcimento, ma temerai del tuo Dio, & il fratello viuerà appreſſo di te.

37. Tu non gli darai ad vſura il tuo denaro, ne gli darai il tuo cibo con creſcimento.

38. Io ſono Iehoua Dio voſtro, ilquale v'ho cauati de la terra d' Egitto, per darui la terra di Canaan, e per eſſer voſtro Dio.

39. Ma ſe il tuo fratello ſarà impouerito appreſſo di te, diſorte che ti ſi venda; tu non vſerai l' opera del ſeruitore.

40. Starà coneſſo teco come mercennario, e come foreſtiero, ti ſeruirà per fino à l' anno del giubileo.

41. Allhora egli ſi partirà da te, & i ſuoi figliuoli coneſſo ſeco, e ſe ne ritornerà à la ſua famiglia, & à la poſſeſſione de i ſuoi padri:

42. Percioche ſono miei ſeruitori, i quali io ho cauati de la terra d' Egitto: non ſaranno venduti di vendita di ſerui.

43. Tu non ſignoreggierai aſpramente ſopra di lui; ma temerai il tuo Dio.

44. Et il tuo ſeruitore e la tua ſeruente, chè tu hauerai, ſaranno de le genti che ſono à l' intorno di voi, da quelle voi comprerete il ſeruitore e la ſeruente.

45. Et ancora comprerete de i figliuoli di quelli che habitano appreſſo di voi, e da le famiglie di quelli che ſtanno fra voi, i quali gli hanno generati ne la voſtra terra, e ſaranno à voi in poſſeſſione.

46. E voi poſſederete quelli per ragione hereditaria, per i voſtri figliuoli dopo voi: afin che gli poſſedino per heredità: voi vſerete l' opera loro in perpetuo: ma ſopra i voſtri fratelli, figliuoli d' Iſrael, neſſuno di voi ſignoreggierà aſpramente al ſuo fratello.

כה

47 וַאֲרֵי תַדְבֵּיק יַד עָרֵל וְתוֹתָב עִמָּךְ וְיִתְמַסְכַּן אֲחוּךְ עִמֵּיהּ וְיִזְדַּבַּן לְעָרֵל תּוֹתָב דְּעִמָּךְ אוֹ לְאַרְמַאי מִזַּרְעִית גִּיּוֹרָא׃

48 בָּתַר דְּאִזְדַּבַּן פֻּרְקָנָא יְהֵי לֵיהּ חַד מֵאֲחוֹהִי יִפְרְקִנֵּיהּ׃

49 אוֹ אֲחְבּוּהִי אוֹ בַר אֲחְבּוּהִי יִפְרְקִנֵּיהּ אוֹ מִקָּרִיב בִּשְׂרֵיהּ מִזַּרְעִיתֵיהּ יִפְרְקִנֵּיהּ אוֹ תַדְבֵּיק יְדֵיהּ וְיִתְפְּרִיק׃

50 וִיחַשֵּׁב עִם זָבְנֵיהּ מִשַּׁתָּא דְּאִזְדַּבַּן לֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וִיהֵי כְּסַף זְבִינוֹהִי בְּמִנְיַן שְׁנַיָּא כְּיוֹמֵי אֲגִירָא יְהֵי עִמֵּיהּ׃

51 אִם עוֹד סַגִּיאוּת בִּשְׁנַיָּא לְפוּמְהוֹן יָתֵיב פֻּרְקָנֵיהּ מִכְּסַף זְבִינוֹהִי׃

52 וְאִם זְעֵיר אִשְׁתְּאַר בִּשְׁנַיָּא עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וִיחַשֵּׁב לֵיהּ כְּפוּם שְׁנוֹהִי יָתֵיב יָת פֻּרְקָנֵיהּ׃

53 כַּאֲגִיר שְׁנָה בִּשְׁנָה יְהֵי עִמֵּיהּ לָא יִפְלַח בֵּיהּ בְּקַשְׁיוּ לְעֵינָךְ׃

54 וְאִם לָא יִתְפְּרִיק בְּאִלֵּין וְיִפּוֹק בְּשַׁתָּא דְיוֹבֵלָא הוּא וּבְנוֹהִי עִמֵּיהּ׃

55 אֲרֵי דִילִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִין עַבְדַי אִנּוּן דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

כו

1 לָא תַעְבְּדוּן לְכוֹן טַעֲוָן וְצֶלֶם וְקָמָא לָא תְקִימוּן לְכוֹן וְאֶבֶן סִגְדָּא לָא תִתְּנוּן בְּאַרְעֲכוֹן לְמִסְגַּד עֲלַהּ אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

כה

47 וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשָׁב עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר׃

48 אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ׃

49 אוֹ־דֹדוֹ אוֹ בֶן־דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־הִשִּׂיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל׃

50 וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ׃

51 אִם־עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ׃

52 וְאִם־מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ׃

53 כִּשְׂכִיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדֶּנּוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃

54 וְאִם־לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ׃

55 כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

כו

1 לֹא־תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִם וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא־תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

κε.

47. Ἐὰν δὲ εὕρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου, ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοὶ, καὶ ἀπορηθεὶς ὁ ἀδελφός σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ, ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοὶ, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ.

48. Μετὰ τὸ πραθῆναι αὐτὸν, λύτρωσις ἔσται αὐτῷ. εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν.

49. Ἀδελφὸς πατρὸς αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ἐὰν δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς χερσὶ λυτρώσεται ἑαυτόν.

50. Καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον ἑαυτὸν, ἀπὸ τοῦ ἔτους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ, ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς ἡμέρα μισθωτοῦ, ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ᾽ αὐτοῦ.

51. Ἐὰν δέ τινι πλεῖον τῶν ἐτῶν ᾖ πρὸς ταῦτα, ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ.

52. Ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ.

53. Καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ὡς μισθωτὸς, ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ᾽ αὐτοῦ. οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν μόχθῳ ἐνώπιόν σου.

54. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται κατὰ ταῦτα, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως, αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ.

55. Ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἰκέται παῖδές μου οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛ. κϛ.

1. Οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα. οὐδὲ γλυπτὰ, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν. οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

CAP. XXV.

47. Si invaluerit apud vos manus advenæ atque peregrini, & attenuatus frater tuus vendiderit se ei, aut cuiquam de stirpe eius:

48. Post venditionem potest redimi. Qui voluerit ex fratribus suis, redimet eum.

49. Et patruus, & patruelis, & consanguineus, & affinis. Sin autem & ipse potuerit, redimet se.

50. Supputatis duntaxat annis a tempore venditionis suæ usque in annum iubileum: & pecunia qua venditus fuerat, iuxta annorum numerum & rationem mercenarii supputata.

51. Si plures fuerint anni qui remanent usque ad iubileum, secundum hos reddet & pretium.

52. Si pauci, ponet rationem cum eo iuxta annorum numerum, & reddet emptori, quod reliquum est annorum.

53. Quibus antè servivit mercedibus imputatis: non affliget eum violenter in conspectu tuo:

54. Quòd si per hæc redimi non potuerit, anno iubileo egredietur cum liberis suis.

55. Mei enim sunt servi, filii Israël, quos eduxi de Terra Ægypti: Ego Dominus Deus vester.

Das XXV. Capitel.

47. Wenn jrgend ein Frembdling oder Gast bey dir zunimmt/ vnnd dein Bruder neben jhm verarmet/ vnd sich dem Frembdlingen oder Gast bey dir/ oder jemand von seinem Stamm verkaufft.

48. So soll er nach seinem verkauffen recht haben/ wider loß zu werden. Vnnd es mag jn jemand vnter seinen Brüdern lösen.

49. Oder sein Vetter/ oder Vetters son/ oder sonst sein nechster Blutfreund seines Geschlechts/ oder so seine selbe hand so vil erwirbt/ so sol er sich lösen.

50. Vnd sol mit seinem Kauffer rechen vom jar an/ da er sich verkaufft hatte/ biß auffs Halljar/ vnnd das gelt sol nach der zal der jar seines verkauffens gerechnet werden/ vnd sol sein Taglohn der gantzen zeit mit einrechen.

51. Sind noch vil jar biß an das Halljar/ so sol er nach denselben deste mehr zu lösen geben/ darnach er gekaufft ist.

52. Sind aber wenig jar überig biß ans Halljar/ so sol er auch darnach widergeben zu seiner lösung.

53. Vnd sol sein Taglohn von jar zu jar mit einrechen/ vnnd solt nicht lassen mit der strenge über jhn herrschen für deinen augen.

54. Wird er aber auff dise weise sich nicht lösen/ so sol er im Halljar loß außgehen/ vnd seine kinder mit jm.

55. Denn die kinder Israel sind meine knechte/ die ich auß Egyptenland gefüret habe/ ich bin der HERR euer Gott.

CAP. XXV.

47. E se il peregrino e forestiro ch'è appresso di te, sarà arricchito, & il tuo fratello che stà appresso di quello, sarà impouerito; & egli si sarà venduto al peregrino & al forestiero, che stà appresso di te; ouero al parentado de la famiglia del forestiero:

48. Poi che si sarà venduto, egli hauerà il riscatto, uno dei i suoi fratelli lo ricomprarà.

49. O il suo zio, ò il figliuolo del suo zio le ricomprarà, ò vn suo parente carnale de la sua famiglia lo ricomprarà, ouero se con le sue mani hauerà acquistato qualche cosa, allhora si riscatterà à se stesso.

50. E conterà con colui che lo comprò, da l'anno che se gli vendette insino à l'anno del giubileo; & il denaro de la sua vendita sarà stimato secondo il numero de gli anni, e s'accordarà conesso lui secondo il tempo del mercennario.

51. Se vi saranno ancora molti anni, gli restituirà il suo riscatto secondo quelli del denaro de la sua vendita.

52. Ma se vi resteranno pochi anni insino al giubileo; allhora contarà conesso lui, e restituirà il suo riscatto secondo i suoi anni.

53. E sarà conesso lui come mercennario, anno per anno; e non signoreggiarà aspramente sopra di lui in tua presenza.

54. Ma se non si sarà riscattato in quelli anni; sen' uscirà ne l'anno del giubileo, egli & i suoi figliuoli conesso lui:

55. Percioche i figliuoli d'Israel mi sono seruitori, sono miei seruitori quelli ch' io ho cauati de la terra d'Egitto; Io sono Iehoua Dio vostro.

CAP. XXVI.

1. Non facietis vobis idolum & sculptile, nec titulos erigetis, nec insignem lapidem ponetis in terra vestra, ut adoretis eum: Ego enim sum Dominus Deus vester.

Das XXVI. Capitel.

Ihr solt euch keinen Götzen machen noch Bilde/ vnnd solt euch keine Seulen auffrichten/ noch keine Malstein setzen in eurem Lande/ daß jhr dafür anbetet/ Denn ich bin der HERR euer Gott.

CAP. XXVI.

1. Voi non vi farete de gl'idoli, ne de le imagini intagliate; voi non vi drizzarete statue, ne metterete pietra dipinta ne la terra vostra per inchinaruegli: imperoche io sono Iehoua Dio vostro:

כו

2 יָת יוֹמֵי שַׁבְּיָא דִּילִי תִּטְּרוּן וּלְבֵית מַקְדְּשִׁי תְּהוֹן דָּחֲלִין אֲנָא יְיָ׃

3 אִם בִּקְיָמַי תְּהָכוּן וְיָת פִּקּוֹדַי תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן׃

4 וְאֶתֵּן מִטְרֵיכוֹן בְּעִדָּנְהוֹן וְתִתֵּן אַרְעָא עֲלַלְתַּהּ וְאִילָן חַקְלָא יִתֵּן אִבֵּיהּ׃

5 וְיַעְרַע לְכוֹן דַּיָּשָׁא לִקְטָפָא וּקְטָפָא יַעְרַע לְאַפּוֹקֵי בַר זַרְעָא וְתֵיכְלוּן לַחְמְכוֹן לְמִשְׂבַּע וְתִתְּבוּן לְרוּחְצָן בְּאַרְעֲכוֹן׃

6 וְאֶתֵּן שְׁלָמָא בְּאַרְעָא וְתִשְׁרוּן וְלֵית דְּמַנִּיד וַאֲבַטֵּל חַיְתָא בִּישְׁתָּא מִן אַרְעָא וּדְקָטְלִין בְּחַרְבָּא לָא יֶעְדּוּן בְּאַרְעֲכוֹן׃

7 וְתִרְדְּפוּן יָת בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן וְיִפְּלוּן קֳדָמֵיכוֹן לְחַרְבָּא׃

8 וְיִרְדְּפוּן מִנְּכוֹן חַמְשָׁא לִמְאָה וּמְאָה מִנְּכוֹן לְרִבּוֹתָא יַעְרְקוּן וְיִפְּלוּן בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן קֳדָמֵיכוֹן לְחַרְבָּא׃

9 וְאֶתְפְּנֵי (בְּמֵימְרִי) לְאוֹטָבָא לְכוֹן וְאַפֵּישׁ יָתְכוֹן וְאַסְגֵּי יָתְכוֹן וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן׃

10 וְתֵיכְלוּן עַתִּיקָא דְּעַתִּיק וְעַתִּיקָא מִן קֳדָם חַדְתָּא תְּפַנּוּן׃

11 וְאֶתֵּן מַשְׁכְּנִי בֵּינֵיכוֹן וְלָא יְרַחֵק (מֵימְרִי) יָתְכוֹן׃

12 וְאַשְׁרֵי שְׁכִינְתִּי בֵּינֵיכוֹן וֶאֱהֵוֵי לְכוֹן לֶאֱלָהּ וְאַתּוּן תְּהוֹן קֳדָמַי לְעַם׃

13 אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִלְּמֶהֱוֵי לְהוֹן עַבְדִּין וְתַבְרֵית נִיר עַמְמַיָּא מִנְּכוֹן וְדַבָּרִית יָתְכוֹן בְּחֵירוּתָא׃

14 וְאִם לָא תְקַבְּלוּן (לְמֵימְרִי) וְלָא תַעְבְּדוּן יָת כָּל פִּקּוֹדַיָּא הָאִלֵּין׃

כו

2 אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃

3 אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃

4 וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ׃

5 וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם׃

6 וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם׃

7 וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃

8 וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רְבָבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃

9 וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם וַהֲקִימֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃

10 וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ׃

11 וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃

12 וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם׃

13 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהְיֹת לָהֶם עֲבָדִים וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת׃

14 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה׃

κϛʹ.

2. Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε. ἐγώ εἰμι κύριος.

3. Ἐὰν τοῖς προστάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε, καὶ ποιήσητε αὐτάς.

4. Καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν.

5. Καὶ καταλήψεται ὑμῖν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον, καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε μετ' ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, (καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν.)

6. Καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν. καὶ ἀπολῶ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν.

7. Καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐνώπιον ὑμῶν φόνῳ.

8. Καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατόν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας, καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν μαχαίρᾳ.

9. Καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εὐλογήσω ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν.

10. Καὶ φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε.

11. Καὶ θήσω τὴν διαθήκην μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχή μου ὑμᾶς.

12. Καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός.

13. Ἐγώ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων, καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παρρησίας.

14. Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστάγματά μου ταῦτα.

CAP. XXVI.

2. Cuſtodite ſabbatha mea, & pavete ad ſanctuarium meum: Ego Dominus.

3. Si in præceptis meis ambulaveritis, & mandata mea cuſtodieritis, & feceritis ea.

4. Dabo vobis pluvias temporibus ſuis, & terra gignet germen ſuum, & pomis arbores replebuntur.

5. Apprehendet meſſium tritura vindemiam, & vindemia occupabit ſemẽtem: & comedetis panem veſtrum in ſaturitate, & abſque pavore habitabitis in terra veſtra.

6. Dabo pacem in finibus veſtris: dormietis, & non erit qui exterreat. Auferam malas beſtias: & gladius non tranſibit terminos veſtros.

7. Perſequemini inimicos veſtros, & corruent coram vobis.

8. Perſequentur quinque de veſtris centum alienos, & centum de vobis decem millia: cadent inimici veſtri gladio in conſpectu veſtro.

9. Reſpiciam vos, & creſcere faciam: multiplicabimini, & firmabo pactum meum vobiſcum.

10. Comedetis vetuſtiſſima veterum, & vetera novis ſupervenientibus proiicietis.

11. Ponam tabernaculum meum in medio veſtri, & nõ abiiciet vos anima mea.

12. Ambulabo inter vos, & ero Deus veſter, voſque eritis populus meus.

13. Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de Terra Ægyptiorum, ne ſerviretis eis, & qui confregi catenas cervicum veſtrarum, ut incederetis erecti.

14. Quod ſi non audieritis me, nec feceritis omnia mãdata mea:

Das XXVI. Capitel.

2. Haltet meine Sabbath / vnnd förchtet euch für meinem Heiligthumb/ Ich bin der HERR.

3. Werdet jhr in meinen Satzungen wandeln/vnd meine Gebot halten vnd thun.

4. So wil ich euch Regen geben zu ſeiner zeit / vnnd das Landt ſol ſein gewechs geben/vnd die Bäume auff dem Felde jhre früchte bringen.

5. Vnnd die Dreſchezeit ſol reichen biß zur Weinerndten / vnnd die Weinerndte ſol reichen biß zur zeit der Saat/ vnd ſollet Brodts die fülle haben/vnnd ſolt ſicher in ewrem Lande wohnen.

6. Ich wil fried geben in ewrem Lande/daß jhr ſchlaffet / vnd euch niemand ſchrecke. Ich wil die böſen Thier auß ewrem Lande thun / vnnd ſol kein Schwerdt durch ewer Landt gehen.

7. Ihr ſolt ewre Feinde jagen / vnnd ſie ſollen für euch her ins Schwerdt fallen.

8. Ewer fünffe ſollen hundert jagen/ vnnd ewer hundert ſollen zehen tauſent jagen / Denn ewre Feinde ſollen für euch her fallen ins Schwerdt.

9. Vnd ich wil mich zu euch wenden/ vnd wil euch wachſen vnnd mehren laſſen/vnd wil meinen bundt euch halten.

10. Vnnd ſolt von dem Firnen eſſen / vnd wenn das newe kompt/das firnen wegthun.

11. Ich wil meine wonung vnter euch haben/vnnd meine Seele ſol euch nicht verwerffen.

12. Vnd wil vnter euch wandeln/vnd wil ewer Gott ſein / ſo ſolt jhr mein Volck ſein.

13. Denn ich bin der HERR ewer Gott/der euch auß Egyptenland geführet hat / daß jhr nicht jhre Knechte weret/vnd hab ewer Joch zubrochen / vnd hab euch auffgericht wandeln laſſen.

14. Werdet jhr aber mir nicht gehorchen / vnd nicht thun dieſe Gebot alle.

CAP. XXVI.

2. *Voi guardarete i miei ſabbati; e temerete il mio ſantuario: io ſono Iehoua.*

3. *Se voi caminarete ne le mie ordinationi, & oſſeruarete i miei comandamenti, e gli farete.*

4. *Ia vi darò le pioggie al ſuo tempo, e la terra darà il ſuo frutto, e gli alberi de campi daranno il lor frutto.*

5. *E la battitura ſoprauuerrà à la vendemmia, e la vendemmia ſoprauuerrà à la ſemenza; e mangiarete il voſtro pane à baſtanza; & habitarete ſicuramente ne la voſtra terra,*

6. *Imperoche io darò la pace ne la terra, e dormirete, e non vi ſarà chi vi ſpauenti: e leuarò le maluagie beſtie de la terra, e non paſſarà il coltello per la terra voſtra.*

7. *E voi perſeguitarete voſtri nimici; e cadranno pel coltello dinanzi à voi*

8. *E cinque di voi ancora ne perſeguitaranno cento; e cento di voi ne perſeguitaranno dieci milia: & i voſtri nimici caſcaranno per il coltello dinanzi à voi.*

9. *Imperoche io mi voltarò à voi, e vi farò creſcere, e vi moltiplicarò, e ſtabilirò il mio patto con eſſo voi.*

10. *E voi mangiarete le coſe inuecchiate, e cauarete fuora il vecchio per il nuouo.*

11. *Et io metterò il mio tabernacolo nel mezzo di voi; e l'anima mia non vi rigettarà.*

12. *Et io caminarò nel mezzo di voi, e ſarò voſtro Dio, e voi ſarete il mio popolo.*

13. *Io ſono Iehoua Dio voſtro, che v'ho cauati de la terra d'Egitto, perche voi non foſte ſerui à quelli: & ho ſpezzato i legami del voſtro giogo, e v'ho fatto andare à faccia alta.*

14. *Ma ſe voi non mi aſcoltarete, e non farete tutti queſti comandamenti:*

כו

15 ואם בקימי תקוצון
ואם ית דיני תרחיק
נפשכון בדיל דלא למעבד
ית כל פקודי לאשניותכון
ית קימי:
16 אף אנא אעבד דא
לכון ואסער עליכון בי
ביהולתא ית שחפתא וית
קדחתא מחשכן עינין
ומפחן נפש ותזרעון ל
לריקנו זרעכון וייכלוניה
סנאיכון:
17 ואתן רגזי בכון ות
ותתברון קדם בעלי
דבביכון וירדון בכון ס
סנאיכון ותערקון ולית
דרדיף יתכון:
18 ואם עד אלין לא
תקבלון (למימרי) ואוסיף
למרדי יתכון שבע על
חוביכון:
19 ואתבר ית יקר
תקפכון ואתן ית שמיא
דעליכון תקיפין כפרזלא
מלאחתא מטרא וארעא
די תחותיכון חסינא
כנחשא מלמעבד פירין:
20 ויסוף לריקנו חילכון
ולא תתן ארעכון ית
עללתה ואילן ארעא לא
יתן איביה:
21 ואם תהכון קדמי
בקשיו ולא תבון לקבלא
(למימרי) ואוסיף לא
לאיתאה עליכון מחא
שבע כחוביכון:
22 ואיגרי בכון ית חית
ברא ותתכל יתכון ותשיצי
ית בעירכון ותזער יתכון
ויצדון אורחתכון:
23 ואם באלין לא
תתרדון (למימרי) ותהכון
קדמי בקשיו:
24 ואהך אף אנא
עמכון בקשיו ואלקי
יתכון אף אנא שבע על
חוביכון: 25 ואיתי עליכון
דקטלין בחרבא ויתפרעון
מנכון פורענותא על
דעברתון על פתגמי א
אוריתא ותתכנשון ל
לקרויכון ואיגרי מותנא
ביניכון ותתמסרון ביד
סנאה:

כו

15 וְאִם־בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ וְאִם
אֶת־מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי
לְהַפְרְכֶם אֶת־בְּרִיתִי׃
16 אַף־אֲנִי אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם
וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה אֶת־
הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלּוֹת
עֵינַיִם וּמְדִיבֹת נָפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לָרִיק
זַרְעֲכֶם וַאֲכָלֻהוּ אֹיְבֵיכֶם׃
17 וְנָתַתִּי פָנַי בָּכֶם וְנִגַּפְתֶּם
לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם
וְנַסְתֶּם וְאֵין־רֹדֵף אֶתְכֶם׃
18 וְאִם־עַד־אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ
לִי וְיָסַפְתִּי לְיַסְּרָה אֶתְכֶם שֶׁבַע
עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃
19 וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן עֻזְּכֶם
וְנָתַתִּי אֶת־שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת־
אַרְצְכֶם כַּנְּחֻשָׁה׃
20 וְתַם לָרִיק כֹּחֲכֶם וְלֹא־תִתֵּן
אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ
לֹא יִתֵּן פִּרְיוֹ׃
21 וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי וְלֹא
תֹאבוּ לִשְׁמֹעַ לִי וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם
מַכָּה שֶׁבַע כְּחַטֹּאתֵיכֶם׃
22 וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם אֶת־חַיַּת
הַשָּׂדֶה וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם וְהִכְרִיתָה
אֶת־בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם
וְנָשַׁמּוּ דַּרְכֵיכֶם׃ 23 וְאִם־בְּאֵלֶּה
לֹא תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי׃
24 וְהָלַכְתִּי אַף־אֲנִי עִמָּכֶם
בְּקֶרִי וְהִכֵּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אָנִי
שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃
25 וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם חֶרֶב נֹקֶמֶת
נְקַם־בְּרִית וְנֶאֱסַפְתֶּם אֶל־
עָרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דֶבֶר בְּתוֹכְכֶם
וְנִתַּתֶּם בְּיַד־אוֹיֵב׃

κϛ.

15. Ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς· καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου.

16. Καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν, καὶ ἐπισυστήσω ἐφ᾽ ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, τήν τε ψώραν, καὶ τὸν ἴκτερον σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτήκουσαν, καὶ σπερεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν.

17. Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς.

18. Καὶ ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω παιδεῦσαι ὑμᾶς πληγαῖς ἑπτάκις ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

19. Καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν, καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν ὡς σιδηροῦν, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλκῆν.

20. Καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχὺς ὑμῶν, καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα πορεύησθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε ὑπακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

22. Καὶ ἀποστελῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ ἄγρια τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστοὺς ποιήσω ὑμᾶς, καὶ ἔρημοι ἔσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν.

23. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐὰν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πορεύησθε πρός με πλάγιοι.

24. Πορεύσομαι κἀγὼ μεθ᾽ ὑμῶν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ πατάξω ὑμᾶς κἀγὼ ἑπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν.

25. Καὶ ἐπάξω ἐφ᾽ ὑμᾶς μάχαιραν, ἐκδικοῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν, καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

CAP. XXVI.

15. Sed spreveritis leges meas, & iudicia mea contẽpseritis, ut non faciatis ea quæ à me constituta sunt, & ad irritum perducatis pactum meum.

16. Ego quoque hæc faciam vobis, Visitabo vos velociter in egestate & ardore, qui conficiat oculos vestros, & consumat animas vestras. Frustra seretis sementẽ, quæ ab hostibus devorabitur.

17. Ponam faciem meam contra vos, & corruetis coram hostibus vestris, & subiiciemini his qui oderunt vos. fugietis nemine persequente.

18. Sin autem nec sic obedieritis mihi, addam correptiones vestras septuplum propter peccata vestra.

19. Et conteram superbiam duritiæ vestrę. Daboq́ue vobis cœlum desuper sicut ferrum, & terram æneam.

20. Consumetur incassum labor vester, non proferet terra germen, nec arbores poma præbebunt.

21. Si ambulaveritis ex adverso mihi, nec volueritis audire me, addam plagas vestras usque in septuplum propter peccata vestra:

22. Immittamque in vos bestias agri, quæ consumant vos, & pecora vestra, & ad paucitatem cuncta redigãt, desertæque fiant viæ vestræ.

23. Quòd si nec sic volueritis recipere disciplinam, sed & ambulaveritis ex adverso mihi:

24. Ego quoque contra vos adversus incedam, & percutiam vos septies propter peccata vestra:

25. Inducamq́ue super vos gladium ultorem fœderis mei. Cumq; confugeritis in urbes, mittam pestilentiam in medio vestri, & trademini in manibus hostium.

Das XXVI. Capitel.

15. Vnd werdet meine Satzunge verachten / vnnd eure Seele meine Rechte verwerffen / daß jr nicht thut alle meine Gebot / vnd werdet meinen Bund lassen anstehen.

16. So wil ich euch auch solchs thun / Ich wil euch heimsuchen mit Schrecken / Schwulst vnnd Fieber / das euch die Angesicht verfallen / vnnd der Leib verschmachte. Ihr solt vmb sonst euren Samen seen / vnd eure Feinde sollen jn fressen.

17. Vnd ich will mein Antlitz wider euch stellen / vnd solt geschlagen werden für euren feinden / vnd die euch hassen / sollen vber euch herrschen / vnd solt fliehen da euch niemand jagt.

18. So jr aber vber das noch nicht mir gehorchet / so wil ichs noch sieben mal mehr machen / euch zu straffen vmb eure sünde.

19. Das ich euren stoltz vnnd halßstarrigkeit breche. Vnnd wil euren Himel wie Eisen / vnd eure Erden wie Ertz machen.

20. Vnnd eure müh vnnd arbeit soll verlohren sein / das euer Land sein gewechs nicht gebe / vnd die Bäume im Lande jhre früchte nicht bringen.

21. Vnd wo jr mir entgegen wandelt / vnnd mich nicht hören wolt / so wil ichs noch sieben mahl mehr machen / auff euch zu schlagen vmb eurer sünde willen.

22. Vnd wil wilde Thier vnter euch senden / die sollen eure Kinder fressen / vnd euer Vich zureissen / vnd euer weniger machen / vnd eure strassen sollen wüste werden.

23. Werdet jhr euch aber damit noch nicht von mir züchtigen lassen / vnd mir entgegen wandeln.

24. So wil ich euch auch entgegen wandeln / vnd wil euch noch sibenmal mehr schlagen vmb euer sünde willen.

25. Vnnd wil ein Rachschwert über euch bringen / das meinen Bund rechen sol. Vnnd ob jhr euch in euere Städte versammlet / wil ich doch die Pestilentz vnter euch senden / vnd wil euch in eurer feinde hende geben.

CAP. XXVI.

15. E se voi disprezzarete le mie ordinationi, e l'anima vostra hauerà in abominatione i miei giuditii; di sorte che voi non facciate tutti i miei comandamenti, annullando il mio patto:

16. Ancora io vi farò queste cose: Io metterò sopra di voi spauento, infermità, e febbre, che vi consumeranno gli occhii, & affliggeranno l'anima: & in darno voi farete la vostra semenza; percioche i vostri nimici la mangiaranno.

17. Oltre di questo, io voltaro il mio furore contra di voi, e sarete ammazzati dinanzi à i vostri nimici: e quelli che v'hanno in odio, vi signoreggiaranno: e fuggirete senza che alcun vi perseguiti.

18. Ma se insino à queste cose voi non m'ascoltarete, io n'aggiugnerò sette volte piu per castigarui pe i vostri peccati.

19. Et abbatterò l'orgoglio de la vostra fortezza, e renderò il vostro cielo come ferro, e la vostra terra come rame.

20. E la vostra virtu sarà consumata in vano, e la vostra terra non darà il suo frutto, e gli alberi del vostro paese non daranno il frutto loro.

21. E se voi caminarete meco à l'auentura, e non mi vorrete ascoltare, io aggiugnerò sette volte piu di piaghe sopra di voi secondo i vostri peccati:

22. E mandarò contra di voi la bestia del campo, vi priuerà di figliuoli, e disfarà il vostro bestiame, è vi lasciaranno pochi, e le vostre vie saranno disnabitate.

23. Ma se per queste cose voi non accettarete la mia dottrina, anzi caminarete à l'auentura conesso meco.

24. Ancora io caminarò à l'auentura conesso voi, e vi percoterò sette volte piu per li vostri peccati.

25. E farò venire sopra di voi il coltello vendicatrice, per la vendetta del mio patto: e quando voi sarete congregati ne le vostre città, allhora io mandarò la pesta fra voi, e sarete dati ne le mani de i nimici.

כו

26 בְּדְאִתְבַּר לְכוֹן סְעִיד
מֵיכְלָא וְיֵיפְיָן עֲשַׂר נְשִׁין
לַחְמְכוֹן בְּתַנּוּרָא חַד
וִיתִיבָן לַחְמְכוֹן בְּמַתְקְלָא
וְתֵיכְלוּן וְלָא תִשְׂבְּעוּן׃

27 וְאִם בְּדָא לָא
תְקַבְּלוּן (לְמֵימְרִי) וּתְהָכוּן
קֳדָמַי בְּקַשְׁיוּ׃

28 וְאֵיהָךְ עִמְּכוֹן בִּתְקוֹף
רְגַז וְאַרְדֵּי יָתְכוֹן אַף אֲנָא
שְׁבַע עַל חוֹבֵיכוֹן׃

29 וְתֵיכְלוּן בְּשַׂר בְּנֵיכוֹן
וּבְשַׂר בְּנָתֵיכוֹן תֵּיכְלוּן׃

30 וְאֵישֵׁיצֵי יָת בָּמָתְכוֹן
וְאֵיקַצֵּץ יָת חֲנִיסְנְסֵיכוֹן
וְאֶתֵּין יָת פִּגְרֵיכוֹן עַל פִּגְרֵי
טַעֲוָתְכוֹן וִירַחֵיק (מֵימְרִי)
יָתְכוֹן׃

31 וְאֶתֵּין יָת קִרְוֵיכוֹן
חָרְבָא וְאַצְדֵּי יָת
מַקְדְּשֵׁיכוֹן וְלָא אֲקַבֵּל
בְּרַעֲוָא קֻרְבַּן כְּנִשְׁתְּכוֹן׃

32 וְאַצְדֵּי אֲנָא יָת אַרְעָא
וְיִצְדּוּן עֲלַהּ בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן
דְּיָתְבִין בַּהּ׃

33 וְיָתְכוֹן אֲבַדַּר בֵּינֵי
עַמְמַיָּא וְאַגְרֵי בָתְרֵיכוֹן
דְּקָטְלִין בְּחַרְבָּא וּתְהֵי
אַרְעֲכוֹן צָדְיָא וְקִרְוֵיכוֹן
יְהוֹן חָרְבָא׃

34 בְּכֵן תִּרְעֵי אַרְעָא יָת
שְׁמִטָּהָא כָּל יוֹמִין דִּ
צְדִיאַת וְאַתּוּן בְּאֲרַע
בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן בְּכֵן תַּשְׁמֵט
אַרְעָא וְתִרְעֵי יָת
שְׁמִטָּהָא׃

35 כָּל יוֹמִין דִּצְדִיאַת
תַּשְׁמֵיט יָת דְּלָא שְׁמִיטַת
בִּשְׁמִטֵּיכוֹן כַּד הֲוֵיתוּן י
יָתְבִין בַּהּ׃

כו

26 בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לֶחֶם
וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר
אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל
וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׂבָּעוּ׃

27 וְאִם־בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי
וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי׃

28 וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי
וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם אַף־אָנִי שֶׁבַע
עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃

29 וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר
בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃

30 וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם
וְהִכְרַתִּי אֶת־חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת־
פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי גִּלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה
נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃

31 וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה
וַהֲשִׁמּוֹתִי אֶת־מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא
אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃

32 וַהֲשִׁמֹּתִי אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ
וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים
בָּהּ׃

33 וְאֶתְכֶם אֱזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי
אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם
שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה׃

34 אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־
שַׁבְּתֹתֶיהָ כֹּל יְמֵי הֳשַּׁמָּה וְאַתֶּם
בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם אָז תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ
וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ׃

35 כָּל־יְמֵי הֳשַּׁמָּה תִּשְׁבֹּת
אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם
בְּשִׁבְתְּכֶם עָלֶיהָ׃

κς'.

26. Ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδείᾳ ἄρτων, καὶ πέψουσι δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνὶ, καὶ ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε.

27. Ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου, ἀλλὰ πορεύησθε πρός με πλάγιοι.

28. Καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς, καὶ ἐγὼ ἑπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

29. Καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε.

30. Καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθιεῖ ἡ ψυχή μου ὑμῖν.

31. Καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ τῆς ὀσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν.

32. Καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

33. Καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἔρημοι.

34. Τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει τὰ σάββατα αὐτῆς.

35. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἡνίκα κατῳκεῖτε αὐτήν.

CAP. XXVI. | Das XXVI. Capitel. | CAP. XXVI.

26. Postquam confregero baculum panis vestri: ita ut decem mulieres in uno clibano coquant panes, & reddant eos ad pondus; & comedetis, & nō saturabimini.

27. Sin autem nec per hæc audieritis me, sed ambulaveritis contra me:

28. Et ego incedam adversus vos in furore contrario, & corripiam vos septem plagis propter peccata vestra.

29. Ita ut comedatis carnes filiorum vestrorum & filiarum vestrarum:

30. Destruam excelsa vestra, & simulachra confringam. Cadetis inter ruinas idolorum vestrorum, & abominabitur vos anima mea.

31. In tantum ut urbes vestras redigam in solitudinem, & deserta faciam sanctuaria vestra, nec recipiam ultrà odorem suauissimum.

32. Disperdamque terram vestram, & stupebunt super ea inimici vestri, cùm habitatores illius fuerint.

33. Vos autem dispergam in Gentes, & evaginabo post vos gladium, eritq; terra vestra deserta, & civitates vestræ dirutæ.

34. Tunc placebunt Terræ sabbatha sua cunctis diebus solitudinis suæ: quando fueritis in terra hostili, sabbathizabit.

35. Et requiescet in sabbathis solitudinis suæ, eo quòd non requieverit in sabbathis vestris quando habitabatis in ea.

26. Denn wil ich euch den Vorrath des brots verderben / das zehen Weiber sollen euer brot inn einem ofen backen / vnd euer brot sol man mit gewicht außwegen / vnnd wenn jhr esset solt jhr nicht satt werden.

27. Werdet aber jhr dadurch mir noch nicht gehorchen / vnnd mir entgegen wandeln.

28. So wil ich auch euch im Grimm entgegen wandeln / vnnd wil euch siben mal mehr straffen vmb euer sünde.

29. Daß jr solt eurer Söhne vnnnd Töchter fleisch fressen.

30. Vnnd wil eure Höhen vertilgen / vnd eure Bilder außrotten / vnnd will eure Leichnam auff eure Götzen werffen / vnd meine Seele wird an euch eckel haben.

31. Vnnd wil eure Städte wüste machen / vnnd euers Heiligthumbs Kirchen einreissen / vnd wil euren süssen geruch nicht riechen.

32. Also wil ich das Land wüste machen / das eure feinde / so drinnen wohnen / sich dafür entsetzen werden.

33. Euch aber wil ich vnter die Heiden streuen / vnd das Schwert außziehen hinder euch her / daß euer Land soll wüste sein / vnd eure Städte verstöret.

34. Als denn wird das Land jm seine Feire gefallen lassen / so lange es wüste ligt / vnnd jhr in der Feinde Land seydt. Ja denn wird das Land feiren / vnd jm seine Feyer gefallen lassen.

35. So lange es wüste ligt / darumb / das es nicht feyren kondt / da jhrs soltet feyren lassen / da jr drinnen wonetet.

26. Quando io v'hauerò rotto il bastone del pane; dieci donne coceranno il vostro pane in vn forno, e vi renderanno il vostro pane à peso: e voi ne mangiarete, ma non sarete satiati.

27. E se in questo voi non m' ascoltarete, anzi caminarete à caso contesso meco:

28. Io caminarò contesso voi con furore à caso; & ancora vi correggerò sette volte piu per li vostri peccati.

29. E voi mangiarete la carne de i vostri figliuoli, e la carne de le vostre figliuole.

30. Parimente io distruggerò i vostri alti luoghi, e mandarò à terra le vostre imagini, e metterò i vostri corpi morti sopra le carogne de i vostri idoli, e l' anima mia v' hauerà in abominatione.

31. E metterò le vostre città in desolatione, e distruggerò i vostri santuarii; e non odorarò il vostro odore di quiete.

32. Io, dico, distruggerò la terra di sorte che si stupiranno sopra di essa gl' inimici vostri, che habitano in essa.

33. E voi vi disperderò per mezzo le genti, e sguainarò la spada dietro à voi: e la vostra terra sarà desolata, e le vostre città saranno distrutte.

34. Allhora la terra farà i suoi riposi in tutto il tempo, nelquale sarà desolata, e voi starete nel paese de i vostri nimici: allhora, dico, si riposarà la terra, e farà i suoi riposi.

35. Si riposarà per tutti i giorni, ne i quali sarà desolata: perche non si riposò ne' vostri sabbati, mentre che voi habitaui in essa.

19

כו | כו | κϛʹ.

36 ודישתארון בכון ואעיל תברא בלבהון בארעתא דסנאיהון ויִרדוף יתהון קל טרפא דשקיף ויערקון כמיערק מן קדם דקטלין בחרבא ויפלון ולית דרדיף׃

36 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי מֹרֶךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיהֶם וְרָדַף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ מְנֻסַת־חֶרֶב וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף׃

36. Καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς διώκοντος.

37 ויתקלון גבר באחוהי כמקדם דקטלין בחרבא ורדיף לית ולא תהי לכון תקומא קדם בעלי דבביכון׃

37 וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְּנֵי־חֶרֶב וְרֹדֵף אָיִן וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃

37. Καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν, ὡσεὶ ἐν πολέμῳ μηδενὸς κατατρέχοντος. καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν.

38 ותיבדון ביני עממיא ותגמר יתכון ארע בעלי דבביכון׃

38 וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם וְאָכְלָה אֶתְכֶם אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם׃

38. Καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

39 ודישתארון בכון יתמסון בחוביהון בארעתא דסנאיכון ואף בחובי אבהתהון בישיא דאחידין בידיהון עמהון יתמסון׃

39 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם יִמַּקּוּ בַּעֲוֺנָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם וְאַף בַּעֲוֺנֹת אֲבֹתָם אִתָּם יִמָּקּוּ׃

39. Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ᾽ ὑμῶν, καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακήσονται.

40 ויודון ית חוביהון וית חובי אבהתהון בשקריהון דשקרו במ (במימרי) ואף דהליכו קדמי בקשיו׃

40 וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֺנָם וְאֶת־עֲוֺן אֲבֹתָם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי בְּקֶרִי׃

40. Καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι.

41 אף אנא איהך עמהון בקשיו ואעיל יתהון בארע בעלי דבביהון או בכן יתבר לבהון טפשא ובכן ירעון ית חוביהון׃

41 אַף־אֲנִי אֵלֵךְ עִמָּם בְּקֶרִי וְהֵבֵאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אוֹ־אָז יִכָּנַע לְבָבָם הֶעָרֵל וְאָז יִרְצוּ אֶת־עֲוֺנָם׃

41. Καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ᾽ αὐτῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

42 ודכירנא ית קימי דעם יעקוב ואף ית קימי דעם יצחק ואף ית קימי דעם אברהם אנא דכיר וארעא אנא דכיר׃

42 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר׃

42. Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακὼβ, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαὰκ, καὶ τῆς διαθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι. Καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι.

43 וארעא תתרטיש מנהון ותרעי ית שמטהא בדצדיאת מנהון ואינון ירעון ית חוביהון לווטין חלף ברכן איתי עליהון די בדיני קצו וית קימי רחיקת נפשהון׃

43 וְהָאָרֶץ תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתִרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ בָּהְשַׁמָּה מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ אֶת־עֲוֺנָם יַעַן וּבְיַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעֲלָה נַפְשָׁם׃

43. Καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ὑπ᾽ αὐτῶν. τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι᾽ αὐτούς. καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς ἑαυτῶν ἀνομίας, ἀνθ᾽ ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον, καὶ τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶν.

CAP. XXVI.

36. Et qui de vobis remanserint, dabo pavorem in cordibus eorum in regionibus hostium, terrebit eos sonitus folii volantis, & ita fugient quasi gladium: cadent nullo persequente.

37. Et corruent singuli super fratres suos, quasi bella fugientes, nemo vestrum inimicis audebit resistere.

38. Peribitis inter Gentes, & hostilis vos terra consumet.

39. Quòd si de iis aliqui remanserint, tabescent in iniquitatibus suis, in terra inimicorum suorum, & propter peccata patrum suorum & sua affligentur:

40. Donec confiteantur iniquitates suas, & maiorum suorum, quibus prævaricati sunt in me, & ambulaverunt ex adverso mihi.

41. Ambulabo igitur & ego contra eos, & inducam illos in terram hostilem, donec erubescat incircumcisa mẽs eorum: tunc orabunt pro impietatibus suis.

42. Et recordabor fœderis mei quod pepigi cum Iacob, & Isaac, & Abraham. Terræ quoque memor ero:

43. Quæ cum relicta fuerit ab eis, complacebit sibi in sabbathis suis, patiens solitudinem propter illos. Ipsi verò rogabunt pro peccatis suis, eo quòd abiecerint iudicia mea, & leges meas despexerint.

Das XXVI. Capitel.

36. Vnd denen/die von euch überbleiben/ wil ich ein feig hertz machen in jrer feinde Land/ daß sie sol ein rauschend blat jagen/vnd sollen fliehen dafür/als jaget sie ein Schwerd/vnnd fallen/ da sie niemand jaget.

37. Vnd sol einer über den andern hin fallen/gleich als für dem schwert/ vnd doch sie niemand jagt. Vnd jr solt euch nicht aufflehnen dörffen wider ewre Feinde.

38. Vnnd jhr solt vmbkommen vnter den Heiden/ vnnd euer Feinde Land sol euch fressen.

39. Welche aber von euch überbleiben/die sollen in jhrer missethat verschmachten/ in der feinde Land/ auch inn jrer Vätter missethat sollen sie verschmachten.

40. Da werden sie dann bekennen jre missethat/vnd jrer Väter missethat/damit sie sich an mir versündiget/vnd mir entgegen gewandelt haben.

41. Darumb wil ich auch jnen entgegen wandeln/ vnnd wil sie in jhrer feinde Land wegtreiben/ da wird sich ja jhr vnbeschnittens hertz demütigen/ vnd denn werden sie jnen die straffe jrer missethat gefallen lassen.

42. Vnd ich werde gedencken an meinen Bund mit Jacob/vnnd an meinen Bund mit Jsaac/ vñ an meinen Bund mit Abraham/vnd werde an das Land gedencken.

43. Das von jhnen verlassen ist. Vnnd jhm seine Feire gefallen lesst/ dieweil es wüste von jnen ligt/ vnnd sie jnen die straffe jrer missethat gefallen lassen/Darumb/daß sie meine Rechte verachtet/ vnnd jhre Seele an meinen Satzungen eckel gehabt hat.

CAP. XXVI.

36. E quelli di uoi che restaranno, io indurrò vna codardia ne i loro cuori ne le terre de i loro nimici: & il romor d' vna foglia mossa gli perseguitarà, e fuggiranno à fuga di coltello, e cascaranno senza che alcuno gli perseguiti.

37. E l' vno vrtarà contra l' altro, come dinanzi al coltello, senza che alcuno gli perseguiti: nè potrete far resistenza dinanzi à i vostri nimici.

38. E morrete fra le genti; e la terra de' vostri nimici vi consumarà.

39. E quelli che fra voi rimarranno, languiranno per l' iniquità loro, ne le terre de i vostri nimici; & ancora per le iniquità de i loro padri, languiranno, dico, con essi.

40. Insino à tanto che confessino la loro iniquità, e l' iniquità de i loro padri secondo la loro preuaricatione, con laquale hanno preuaricato contra di me: e perche ancora hanno à caso caminato con esso meco.

41. Per ilche anco io hauerò caminato con essi à l' auentura, e gli hauerò condotti nel paese de i loro nimici, & allhora s' humiliarà il lor cuore incirconciso e portaranno la lor pena con l' animo riposato.

42. Allhora io mi ricordarò del mio patto con Iacob & ancora del mio patto con Ishac, & inoltre mi ricordarò del mio patto con Abraham, hauerò ancora memoria de la terra.

43. In questo mezzo la terra sarà da loro abandonata, e farà i suoi riposi, poi che sarà desolata per essi: iquali pagaranno la lor pena, perche, dico, hanno disprezzati i miei giuditii, e l' anime loro hanno hauuto in abominatione le mie ordinationi.

כו

44 ואף בְּרַם דָּא בְּמִהְוֵיהוֹן בַּאֲרַע בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן לָא אַרְטֵישִׁנוּן וְלָא אַרְחֵיקִנוּן לְשֵׁיצָיוּתְהוֹן לְאַשְׁנָאָה קְיָמִי עִמְּהוֹן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲהוֹן׃

45 וְדָכִירְנָא לְהוֹן קְיָם קַדְמָאֵי דְּאַפֵּיקִית יַתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְעֵינֵי עַמְמַיָּא לְמֶהֱוֵי לְהוֹן לֶאֱלָהּ אֲנָא יְיָ׃

46 אִלֵּין קְיָמַיָּא וְדִינַיָּא וְאוֹרָיָתָא דִּיהַב יְיָ בֵּין מֵימְרֵיהּ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְסִינַי בִּידָא דְמֹשֶׁה׃

כו

44 וְאַף־גַּם־זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

45 וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃

46 אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד־מֹשֶׁה׃

κϛ.

44. Καὶ οὐδ᾽ ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν οὐχ ὑπερεῖδον αὐτοὺς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς, ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν.

45. Καὶ μνησθήσομαι διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἔναντι τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός, ἐγὼ κύριος.

46. Ταῦτα τὰ κρίματα, καὶ τὰ προστάγματα, καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε κύριος ἀνὰ μέσον αὐτοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ισραηλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

כז

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃

2 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר אֲרֵי יְפָרֵשׁ נְדַר בְּפֻרְסַן נַפְשָׁתָא קֳדָם יְיָ׃

3 וִיהֵי פֻּרְסָנֵיהּ דִּדְכוּרָא מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וְעַד בַּר שִׁתִּין שְׁנִין וִיהֵי פֻּרְסָנֵיהּ חַמְשִׁין סִלְעִין דִּכְסַף בְּסִלְעֵי קֻדְשָׁא׃

4 וְאִם נֻקְבָּא הִיא וִיהֵי פֻּרְסָנַהּ תְּלָתִין סִלְעִין׃

5 וְאִם מִבַּר חֲמֵשׁ שְׁנִין וְעַד בַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וִיהֵי פֻּרְסָנֵיהּ דִּדְכוּרָא עַשְׂרִין סִלְעִין וּלְנֻקְבְּתָא עֲשַׂר סִלְעִין׃

6 וְאִם מִבַּר יַרְחָא וְעַד בַּר חֲמֵשׁ שְׁנִין וִיהֵי פֻּרְסָנֵיהּ דִּדְכוּרָא חֲמֵשׁ סִלְעִין דִּכְסַף וּלְנֻקְבְּתָא פֻּרְסָנַהּ תְּלָת סִלְעִין דִּכְסַף׃

7 וְאִם מִבַּר שִׁתִּין שְׁנִין וּלְעֵילָא אִם דְּכוּרָא וִיהֵי פֻּרְסָנֵיהּ חֲמֵשׁ עַשְׂרֵה סִלְעִין וּלְנֻקְבְּתָא עֲשַׂר סִלְעִין׃

כז

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת לַיהוָה׃

3 וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃

4 וְאִם־נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים שָׁקֶל׃

5 וְאִם מִבֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים׃

6 וְאִם מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כָּסֶף וְלַנְּקֵבָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף׃

7 וְאִם מִבֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וָמַעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שָׁקֶל וְלַנְּקֵבָה עֲשָׂרָה שְׁקָלִים׃

ΚΕΦΑΛ. κζ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραηλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς λέγων. ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ.

3. Ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἕως ἑξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδραγμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ.

4. Τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραγμα.

5. Ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς, ἕως εἰκοσαετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος, εἴκοσι δίδραγμα, τῆς δὲ θηλείας δέκα δίδραγμα.

6. Ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε δίδραγμα ἀργυρίου, τῆς δὲ θηλείας τρία δίδραγμα ἀργυρίου.

7. Ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξηκονταετῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραγμα ἀργυρίου, τῆς δὲ θηλείας δέκα δίδραγμα.

CAP. XXVI.

44. Attamen etiam cum essent in terra hostili, non penitus abieci eos, neque sic despexi ut consumerentur, & irritum facerem pactum meum cum eis. Ego enim sum Dominus Deus eorum.

45. Et recordabor fœderis mei pristini, quando eduxi eos de Terra-Ægypti in cõspectu Gentium, ut essem Deus eorum. Ego Dominus Deus.

46. Hæc sunt iudicia atque præcepta & leges, quas dedit Dominus inter se & inter filios Israël in monte Sinai per manum Moysi.

Das XXVI. Capitel.

44. Auch wenn sie schon in der Feinde Landt sindt / habe ich sie gleichwol nicht verworffen / vnnd eckelt mich jhr nicht also / daß mit jhnen auß sein solt / vnnd mein Bundt mit jhnen solt nicht mehr gelten / Denn ich bin der HERR jhr Gott.

45. Vnd wil vber sie an meinen ersten Bundt gedencken / da ich sie auß Egyptenlandt füret / für den augen der Heiden / daß ich jhr Gott were / Ich der HERR.

46. Diß sindt die Satzunge vnnd Recht vnnd Gesetz / die der HERR zwischen jhm vnnd den Kindern Jsrael gestellet hat / auff dem Berge Sinai / durch die handt Mose.

CAP. XXVI.

44. E tuttauolta essendo essi ancora stati à questo modo nel paese de i loro nimici, io non gli ho riprouati, ne gli ho hauuti in abominatione per consumargli, facendo vano il mio patto statuito con esso loro: percioche io sono Iehouà Dio loro.

45. Ma io mi ricordarò di loro pel patto de i predecessori, i quali ho cauati del paese d'Egitto dinanzi à le genti, per esser loro Dio: io sono Iehoua.

46. Queste sono le ordinationi & i giuditii, e le leggi che il Signore dette fra se & i figliuoli d'Israel nel monte Sinai per la mano di Moise.

CAP. XXVII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere filiis Israël, & dices ad eos, Homo qui votum fecerit, & spoponderit Deo animam suam, sub æstimatione dabit pretium.

3. Si fuerit masculus à vicesimo anno usque ad sexagesimum annum, dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram sanctuarii:

4. Si mulier, triginta.

5. A quinto autem anno usque ad vicesimum, masculus dabit viginti siclos: fœmina, decem.

6. Ab uno mense usque ad annum quintum, pro masculo dabuntur quinque sicli: pro fœmina tres.

7. Sexagenarius & ultrà masculus dabit quindecim siclos: fœmina, decem.

Das XXVII. Capitel.

Vnnd der HERR redet mit Mose vnd sprach:

2. Rede mit den Kindern Jsrael / vnd sprich zu jhnen. Wenn jemandt dem HERREN ein besonder gelübde thut / daß er seinen leib schätzet / so sol das die Schatzung sein.

3. Ein Mannsbilde zweintzig jahr alt / biß ins sechtzigst jahr / solt du schätzen auff funfftzig silbern Sekel / nach dem Sekel des Heiligthumbs.

4. Ein Weibsbilde auff dreissig Sekel.

5. Von fünff jahren biß auff zweintzig jahr / solt du jhn schätzen auff zweintzig Sekel / wenns ein Mannsbilde ist / ein Weibsbilde aber auff zehen Sekel.

6. Von einem Monden an biß auff fünff jahr / solt du jn schätzen auff fünff silbern Sekel / wenns ein Mannsbilde ist / ein Weibsbilde aber auff drey silbern Seckel.

7. Ist er aber sechtzig jahr alt vnnd drüber / so solt du jn schätzen auff fünfftzehen Sekel / wenns ein Mannsbilde ist / ein Weibsbilde aber auff zehen Sekel.

CAP. XXVII.

1. Il Signore parlò ancora à Moise, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, L'huomo quando hauerà specificato il voto secondo la estimatione di qualche persona al Signore.

3. Sarà secondo la tua estimatione: la tua estimatione pel maschio sarà dal figliuolo di venti anni insino al figliuolo di sessanta, di cinquanta sicli d'argento, secondo il siclo del santuario.

4. Ma se sarà femina, la stima sarà di trenta sicli.

5. E se è del figliuolo di cinque anni insino al figliuolo di venti anni, la tua stima sarà, per il maschio, di venti sicli, per la femina, di dieci sicli.

6. Ma se sarà dal figliuolo d'vn mese, insino al figliuolo di cinque anni, la tua stima sarà, per il maschio di cinque sicli d'argento, per la femina, di tre sicli d'argento.

7. E se sarà dal figliuolo di sessanta anni in sù, se per il maschio la tua stima sarà di quindici sicli, e per la femina di dieci sicli.

כז

8 ואם מסכן הוא מפרסניה ויקימניה קדם כהנא ויפרוס יתיה כהנא על מימר דתדבק יד נדרא יפרסניה כהנא׃

9 ואם בעירא דיקרבון מינה קרבנא קדם יי כל דיתן מיניה קדם יי יהי קודשא׃

10 לא יחלפיניה ולא יעבר יתיה טב בביש או ביש בטב ואם חלפא יחלף בעירא בבעירא ויהי הוא וחלופיה יהי קודשא׃

11 ואם כל בעירא מסאבא דלא יקרבון מינה קרבנא קדם יי ויקים ית בעירא קדם כהנא׃

12 ויפרוס כהנא יתה בין טב ובין ביש כפורסן כהנא כן יהי׃

13 ואם מפרק יפרקניה ויוסיף חומשיה על פורסניה׃

14 וגבר ארי יקדש ית ביתיה קודשא קדם יי ויפרסניה כהנא בין טב ובין ביש כמא דיפרוס יתיה כהנא כן יקום׃

15 ואם דאקדיש יפרוק ית ביתיה ויוסף חומש כסף פורסניה עלוהי ויהי ליה׃

16 ואם מחקל אחסנתיה יקדש גבר קדם יי ויהי פורסניה לפום זרעיה בית זרע כור שערין בחמשין סלעין דכסף׃

17 אם משתא דיובלא יקדש חקליה כפורסניה יקום׃

כז

8 ואם מך הוא מערכך והעמידו לפני הכהן והעריך אתו הכהן על פי אשר תשיג יד הנדר יעריכנו הכהן׃

9 ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו ליהוה יהיה קדש׃

10 לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המר ימיר בהמה בבהמה והיה הוא ותמורתו יהיה קדש׃

11 ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני הכהן׃

12 והעריך הכהן אתה בין טוב ובין רע כערכך הכהן כן יהיה׃

13 ואם גאל יגאלנה ויסף חמישתו על ערכך׃

14 ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליהוה והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר יעריך אתו הכהן כן יקום׃

15 ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישית כסף ערכך עליו והיה לו׃

16 ואם משדה אחזתו יקדיש איש ליהוה והיה ערכך לפי זרעו זרע חמר שערים בחמשים שקל כסף׃

17 אם משנת היבל יקדיש שדהו כערכך יקום׃

κζ.

8. Ἐὰν δὲ ταπεινὸς ᾖ τῇ τιμῇ αὐτοῦ, στήσεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ τοῦ εὐξαμένου, οὕτω τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς.

9. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ κυρίῳ, ἔσται ἅγιον.

10. Οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα, ἅγια.

11. Ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆνος ἐναντίον τοῦ ἱερέως.

12. Καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀνὰ μέσον καλοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πονηροῦ, καὶ καθότι ἂν τιμήσηται αὐτὸ ὁ ἱερεύς, οὕτω στήσεται.

13. Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτό, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ.

14. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἁγίαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσηται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀνὰ μέσον καλῆς, καὶ ἀνὰ μέσον πονηρᾶς, ὡς ἂν τιμήσηται αὐτὴν ὁ ἱερεύς, οὕτω σταθήσεται.

15. Ἐὰν δὲ ὁ ἁγιάσας αὐτὴν λυτρῶται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ.

16. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν, πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου.

17. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται.

8. Si

CAP. XXVII.

8. Si pauper fuerit, & æstimationem reddere non valebit, stabit coram sacerdote; & quantum ille æstimaverit, & viderit eum posse reddere, tantum dabit.

9. Animal autem quod immolari potest Domino, si quis voverit, sanctum erit.

10. Et mutari non poterit, id est, nec melius malo, nec peius bono. quòd si mutaverit: & ipsum quod mutatum est, & illud pro quo mutatum est, consecratum erit Domino.

11. Animal immundũ quod immolari Domino non potest, si quis voverit, adducetur ante sacerdotem:

12. Qui diiudicans utrum bonum an malum sit, statuet pretium.

13. Quòd si dare voluerit is qui offert, addet super æstimationem quintam partem.

14. Homo si voverit domum suam, & sanctificaverit Domino, considerabit eam sacerdos utrum bona an mala sit, & iuxta pretium quod ab eo fuerit constitutum, venundabitur:

15. Sin autem ille qui voverat, voluerit redimere eam, dabit quintam partem æstimationis suprà, & habebit domum.

16. Quòd si agrum possessionis suæ voverit, & consecraverit Domino: iuxta mẽsuram sementis æstimabitur pretium. si triginta modiis hordei seritur terra, quinquaginta siclis venundetur argenti.

17. Si statim ab anno incipientis iubilei voverit agrum, quanto valere potest, tanto æstimabitur.

Das XXVII. Capitel.

8. Ist er aber zu arm zu solcher schatzung/ so sol er sich für den Priester stellen/ vnd der Priester sol jhn schätzen/ Er sol jhn aber schätzen / nach dem seine hand / des / der gelobt hat / erwerben kan.

9. Ists aber ein Vieh/ das man dem HERREN opffern kan/ alles was man deß dem HERRN gibt / ist heilig.

10. Man sols nicht wechseln noch wandeln/ ein guts vmb ein böses/ oder ein böses vmb ein guts. Wirds aber jemand wechseln / ein Vieh vmb das ander / so sollen sie beide dem HErrn heilig sein.

11. Ist aber das Thier vnrein / daß mans dem HERREN nicht opffern darf / so soll mans für den Priester stellen.

12. Vnnd der Priester sols schätzen/ obs gut oder böse sey/ vnd es sol bey des Priesters schätzen bleiben.

13. Wills aber jemand lösen / der soll den fünfften über die schatzung geben.

14. Wenn jemand sein Hauß heiliget/ daß dem HERREN heilig sey/ das sol der Priester schätzen/ obs gut oder böse sey/ vnnd darnach es der Priester schätzet/ so sols bleiben.

15. So es aber der/ so es geheiliget hat/ wil lösen/ so sol er den fünfften theil des gelts/ über das es geschätzt ist/ drauff geben/ so sols sein werden.

16. Wenn jemand ein stück Ackers von seinem erbgut dem HERRn heiliget / so sol er geschätzt werden nach dem er tregt / Treget er ein Homor gersten/ so sol er fünfftzig Sekel silbers gelten.

17. Heiliget er aber seinen Acker vom Halljar an/ so sol er nach seiner werthe gelten.

CAP. XXVII.

8. Ma se sarà pui pouero de la tua stima, allhora lo metterà dinanzi al sacerdote, & il sacerdote lo stimarà secondo la possibilità di colui che fa il voto.

9. E se hauerà fatto voto d' vn' animale di quelli che offeriscono in oblàtione al Signore: tutto quel che hauerà dato al Signore, sarà santo.

10. Non permutarà dunque, ne cambiarà il migliore per vn peggiore ne il peggiore p vn migliore; ma se hauerà cambiato animale con animale, e questo e quel che è permutato, sarà santo.

11. Ma se sarà qualche animale immondo, del quale non s' offerisca l' oblatione al Signore; allhora lo metterà dinanzi al sacerdote.

12. Et il sacerdote lo stimarà buono cattiuo che sia, secondo la tua stima, o sacerdote, cosi sarà fatta.

13. E se l' hauerà riscattato: aggiugnerà la quinta parte sopra la tua stima.

14. E l' huomo quando hauerà santificata la sua casa in santificatione al Signore, il sacerdote la stimarà, ò buona, ò cattiua che sia. cosi starà secondo che il saceridote l' hauerà stimata.

15. Ma colui che santificando hauerà riscosso la sua casa, aggiugnerà la quinta parte del denaro de la sua stima sopra di essa, e sarà sua.

16. E se alcuno hauerà consacrato al Signore qualche cosa del campo de la sua possessione, la tua stima sarà secondo la sua semenza la semenza di vn Coro d' orzo, sarà stimata cinquanta sicli di argento.

17. E se hauerà santificato il suo campo da l' anno del giubileo, sarà confermato secondo la tua stima.

כז

18 וְאִם אַחַר הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ׃

19 וְאִם גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ׃

20 וְאִם לֹא יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה וְאִם מָכַר אֶת הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד׃

21 וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ׃

22 וְאִם אֶת שְׂדֵה מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ לַיהוָה׃

23 וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֵת מִכְסַת הָעֶרְכְּךָ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנָתַן אֶת הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃

24 בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל יָשׁוּב הַשָּׂדֶה לַאֲשֶׁר קָנָהוּ מֵאִתּוֹ לַאֲשֶׁר לוֹ אֲחֻזַּת הָאָרֶץ׃

25 וְכָל עֶרְכְּךָ יִהְיֶה בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה הַשָּׁקֶל׃

26 אַךְ בְּכוֹר אֲשֶׁר יְבֻכַּר לַיהוָה בִּבְהֵמָה לֹא יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם שׁוֹר אִם שֶׂה לַיהוָה הוּא׃

27 וְאִם בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ׃

28 אַךְ כָּל חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם אִישׁ לַיהוָה מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר וְלֹא יִגָּאֵל כָּל חֵרֶם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה׃

כז

18 וְאִם בָּתַר יוֹבֵלָא יַקְדֵּשׁ חַקְלֵיהּ וִיחַשֵּׁב לֵיהּ כָּהֲנָא יָת כַּסְפָּא עַל פּוּם שְׁנַיָּא דְּאִשְׁתָּאֲרָא עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וְיִתְמְנַע מִפֻּרְסָנֵיהּ׃

19 וְאִם מִפְרַק יִפְרוֹק יָת חַקְלָא דְּאַקְדֵּשׁ יָתֵיהּ וְיוֹסֵף חוּמֵשׁ כְּסַף פֻּרְסָנֵיהּ עֲלוֹהִי וִיקוּם לֵיהּ׃

20 וְאִם לָא יִפְרוֹק יָת חַקְלָא וְאִם זַבֵּין יָת חַקְלָא לִגְבַר אָחֳרָן לָא יִתְפְּרֵק עוֹד׃

21 וִיהֵי חַקְלָא בְּמִפְּקֵיהּ בְּיוֹבֵלָא קֻדְשָׁא קֳדָם יְיָ כַּחֲקַל חֶרְמָא לְכָהֲנָא תְּהֵי אַחְסַנְתֵּיהּ׃

22 וְאִם יָת חֲקַל זְבִינוֹהִי דְּלָא מֵחֲקַל אַחְסַנְתֵּיהּ יַקְדֵּשׁ קֳדָם יְיָ׃

23 וִיחַשֵּׁב לֵיהּ כָּהֲנָא יָת סְכוּם פֻּרְסָנֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וְיִתֵּן יָת פֻּרְסָנֵיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא קֻדְשָׁא קֳדָם יְיָ׃

24 בְּשַׁתָּא דְיוֹבֵילָא יְתוּב חַקְלָא לִדְזַבְנֵיהּ מִינֵּיהּ לִדְדִילֵיהּ אַחְסָנַת אַרְעָא׃

25 וְכָל פֻּרְסָנֵיהּ יְהֵי בְּסִלְעֵי קֻדְשָׁא עַשְׂרִין מָעִין הָוְיָא סִלְעָא׃

26 בְּרַם בְּכְרָא דְּיִתְבַּכַּר קֳדָם יְיָ בִּבְעִירָא לָא יַקְדֵּשׁ גְּבַר יָתֵיהּ אִם תּוֹר אִם אִמַּר דַּייָ הוּא׃

27 וְאִם בִּבְעִירָא מְסָאֲבָא וְיִפְרוֹק בְּפֻרְסָנֵיהּ וְיוֹסֵף חֻמְשֵׁיהּ עֲלוֹהִי וְאִם לָא יִתְפְּרֵק וְיִזְדַּבַּן בְּפֻרְסָנֵיהּ׃

28 בְּרַם כָּל חֶרְמָא דְּיַחֲרִים גְּבַר קֳדָם יְיָ מִכָּל דְּלֵיהּ מֵאֱנָשָׁא וּבְעִירָא וּמֵחֲקַל אַחְסַנְתֵּיהּ לָא יִזְדַּבַּן וְלָא יִתְפְּרֵק כָּל חֶרְמָא קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין הוּא קֳדָם יְיָ׃

κζ.

18. Ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἄφεσιν ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον, ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ.

19. Καὶ ἐὰν λυτρῶται τὸν ἀγρὸν ὁ ἁγιάσας αὐτόν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ.

20. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται τὸν ἀγρόν, καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσηται αὐτόν.

21. Ἀλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθυίας τῆς ἀφέσεως ἅγιον αἰνετὸς τῷ κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεῖ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ.

22. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτηται, ὅς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἁγιάσῃ τῷ κυρίῳ.

23. Λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἁγίαν τῷ κυρίῳ.

24. Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ, παρ' οὗ κέκτηται αὐτόν, οὗ ἦν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς.

25. Καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμοῖς ἁγίοις. εἴκοσι ὀβολοὶ ἔσται τὸ δίδραχμον.

26. Καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδείς, ἐάν τε μόσχος, ἐάν τε πρόβατον, τῷ κυρίῳ ἐστίν.

27. Ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἀλλάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσῃ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ καὶ ἔσται αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, πραθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ.

28. Πᾶν δὲ ἀνάθημα ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, ἀπὸ πάντων τῶν ὅσα αὐτῷ ἐστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται, οὐδὲ λυτρώσεται. πᾶν ἀνάθημα ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ.

CAP. XXVII.

18. Sin autem post aliquantulum temporis, supputabit sacerdos pecuniā iuxta annorum, qui reliqui sunt, numerum usque ad iubileum, & detrahetur ex pretio.

19. Quòd si voluerit redimere agrum ille qui voverat, addet quintam partem æstimatæ pecuniæ, & possidebit eum.

20. Sin autem noluerit redimere, sed alteri cuilibet fuerit venūdatus, ultra eum qui voverat redimere non poterit:

21. Quia cùm iubilei venerit dies, sanctificatus erit Domino, & possessio consecrata ad ius pertinet sacerdotum.

22. Si ager emptus est, & nō de possessione maiorum sanctificat is fuerit Domino.

23. Supputabit sacerdos iuxta annorum numerum usque ad iubileum, pretium: & dabit ille qui voverat eum, Domino.

24. In iubileo autem revertetur ad priorem dominum qui vendiderat eum, & habuerat in sorte possessionis suæ.

25. Omnis æstimatio siclo sanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obolos habet.

26. Primogenita quæ ad Deum pertinent, nemo sanctificare poterit & vovere, sive bos sive ovis fuerit: Domini sunt.

27. Quòd si immundum est animal, redimet qui obtulit iuxta æstimationem suam, & addet quintam partem pretii. si redimere noluerit, vendetur alteri quantumcunque fuerit ante æstimatum.

28. Omne quod Domino consecratur, sive homo fuerit, sive animal, sive ager, nō veneat, nec redimi poterit. Quicquid semel fuerit consecratum, sanctum sanctorum erit Domino.

Das XXVII. Capitel.

18. Hat er jhn aber nach dem Halljar geheiliget/so sol jn der Priester rechnen nach den übrigen jaren zum Halljar/ vnd darnach geringer schätzen.

19. Wil aber der / so jhn geheiliget hat/den Acker lösen/so sol er den fünfften theil des Geldts/vber das er geschätzt ist / drauff geben/ so sol er sein werden.

20. Wil er jhn aber nicht lösen/ sondern verkaufft jhn einem andern/ so sol er jhn nicht mehr lösen.

21. Sondern derselb Acker/ wenn er im Halljar loß außgehet / sol dem HERREN heilig sein/ wie ein verbannet Acker/ vnnd sol des Priesters Erbgut sein.

22. Wenn aber jemand einen Acker dem HERREN heiliget/den er gekaufft hat/vnd nicht sein Erbgut ist.

23. So sol jn der Priester rechen/was er gilt biß an das Halljahr/ vnnd er sol desselben tages solche schätzung geben/ daß er dem HERRN heilig sey.

24. Aber im Halljar sol er wider gelangen an denselben/von dem er jhn gekaufft hat/ daß er sein Erbgut im Lande sey.

25. Alle wirderung sol geschehen nach dem Seckel des Heiligthumbs. Ein Seckel aber macht zweintzig Gera.

26. Die Erstengeburt vnter dem Vieh/die dem HERREN sonst gebürt/ sol niemand dem HERREN heiligen/es sey ein Ochs oder Schaf/ denn es ist des HERREN.

27. Ist aber an dem Vieh etwas vnreines/ so sol mans lösen nach seiner wirde/vnd drüber geben den fünfften/ Wil ers nicht lösen/ so verkauffe mans nach seiner wirde.

28. Mann sol kein verbanntes verkauffen/ noch lösen/ das jemand dem HERREN verbannet/von allem das sein ist/es sey Menschen/ Vieh oder Erbacker.

CAP. XXVII.

18. Ma se hauerà santificato il suo campo doppo il giubileo; allhora il sacerdote contara il danaio à quello, secondo gli anni che vi restano insino à l'anno del giubileo, e si sbatterà de la tua stima.

19. E se colui che santificò il campo, l'hauerà riscattato, agiugnerà la quinta parte del danaio de la tua stima sopra di essa, e restarà à lui.

20. Ma se non hauerà riscosso il campo, e se lo hauerà venduto à vn altro huomo, non lo riscoterà piu:

21. Ma il campo, quando sarà passato il giubileo, sarà santo al Signore. La possessione di esso sarà al Sacerdote come il campo de lo interdetto.

22. E se hauerà santificato al Signore il campo ch'egli ha comprato, ilquale non era del campo de la sua possessione:

23. Allhora il Sacerdote gli contarà la somma de la tua stima insino à l'anno del giubileo, & in quel giorno darà la tua stima, cioè la cosa santificata al Signore.

24. Ne l'anno del giubileo il capo ritornarà à colui, dal quale lo hauea comprato: à colui dico del quale era la possessione de la terra.

25. Et ogni tua stima sarà secondo il siclo del santuario: il siclo è di venti oboli.

26. Tuttauolta nessuno sacrificarà il primogenito de gli animali, che per ragione de la primogenitura è del Signore: percioche ò sia bue, ò sia pecora è del Signore.

27. Ma se sarà de gli animali immondi, e gli lo riscattarà secondo la tua stima, e vi aggiugnerà di piu la sua quinta parte: e se non si riscattarà, vendasi secondo la tua stima.

28. Nientedimeno ogni cosa interdetta, che qualcuno la consacrarà al Signore, di tutto quel che ha di huomini, e di animali, e di campi de la sua possessione; non si venderà, ne si riscattarà: perche ogni cosa interdetta sarà santissima al Signore.

כז

29 כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יָחֳרַם מִן־הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה מוֹת יוּמָת׃

30 וְכָל־מַעְשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃

31 וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אִישׁ מִמַּעַשְׂרוֹ חֲמִשִׁיתוֹ יֹסֵף עָלָיו׃

32 וְכָל־מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ לַיהוָה׃

33 לֹא יְבַקֵּר בֵּין־טוֹב לָרַע וְלֹא יְמִירֶנּוּ וְאִם־הָמֵר יְמִירֶנּוּ וְהָיָה־הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל׃

34 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינָי׃

תם ונשלם

כז

29 כל חרמא דיתחרם מן אנשא לא יתפריק אתקטלא יתקטל׃

30 וכל מעשר ארעא מזרעא דארעא מפירי אילנא דיי הוא קודשא קדם יי׃

31 ואם מפרק יפרוק גבר ממעשריה חומשיה יוסיף עלוהי׃

32 וכל מעשר תורין ועאן כל דיעבר תחות חוטרא עשראה יהי קודשא קדם יי׃

33 לא יבקר בין טב לביש ולא יחלפיניה ואם חלפא יחלפיניה ויהי הוא וחלופיה יהי קודשא לא יתפריק׃

34 אלין פיקודיא דפקיד יי ית משה לות בני ישראל בטורא דסיני׃

חזק

κζ

29. Καὶ πᾶν ἀνάθημα ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται.

30. Πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου τῷ κυρίῳ, ἅγιον ἐστι τῷ κυρίῳ.

31. Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρῶται ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτήν, καὶ ἔσται αὐτῷ.

32. Καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν διέλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ.

33. Οὐκ ἀλλάξεις αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃς, αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται.

34. Αὗταί εἰσιν αἱ ἐντολαί, ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

ΤΕΛΟΣ.

CAP. XXVII.

29. Et omnis consecratio quæ offertur ab homine, non redimetur, sed morte morietur.

30. Omnes decimæ terræ, sive de frugibus, sive de pomis arborum, Domini sunt, & illi sanctificantur.

31. Si quis autem voluerit redimere decimas suas, addet quintam partem earum.

32. Omnium decimarum bovis & ovis & capræ, quæ sub pastoris virga transeunt, quicquid decimum venerit, sanctificabitur Domino.

33. Non eligetur nec bonum nec malum, nec altero commutabitur. si quis mutaverit: & quod mutatum est, & pro quo mutatum est, sanctificabitur Domino, & non redimetur.

34. Hæc sunt præcepta quæ mandavit Dominus Moysi ad filios Israël in monte Sinai.

FINIS.

Das XXVII. Capitel.

29. Denn alles verbannte ist das allerheiligst dem HERRN. Man sol auch keinen verbannten Menschen lösen / sondern er sol des todes sterben.

30. Alle Zehenden im Lande / beide von Samen des Lands / vnnd von Früchten der Bäume / sind des HERREN / vnd sollen dem HERREN heilig sein.

31. Will aber jemand seinen Zehenden lösen / der sol den fünfften drüber geben.

32. Vnd alle zehenden von den Rindern vnd Schafen / vnd was vnter der ruten gehet / das ist ein heiliger Zehende dem HERREN.

33. Mann sol nicht fragen obs gut / oder böß sey / man sols auch nicht wechseln / wirds aber jemand wechseln so sols beides heilig sein / vnd nicht gelöset werden.

34. Diß sind die Gebot / die der HERR Mose gebot an die kinder Israel auff dem berg Sinai.

ENDE.

CAP. XXVII.

29. Ogni cosa interdetta, che degli huomini sarà consacrata, non si riscattarà morrà di morte.

30. E tutte le decime de la terra, ò del seme de la terra, ò del frutto de gli alberi sono del Signore: perche è cosa santa al Signore.

31. Ma se l'huomo hauerà riscattato qualche cosa de le sue decime, aggiugnerà sopra quella la sua quinta parte:

32. Et ogni decima de buoi, e de le pecore, cioè di tutti quelli, che passauano sotto la bacchetta; la decima parte dico sarà cosa santa al Signore.

33. Non ricertarà se gli e buono ò cattiuo, ne permutarà quello: ma se lo hauerà permutato, tanto quello quanto questo, ch'è stato permutato sarà, sarà dico, santificato senz'esser riscattato.

34. Questi sono i comandamenti che il Signore commandò à Moise su'l monte Sinai per i figliuoli d'Israel.

FINE.

NVMERI,

EBRAICE.
CHALDAICE.
GRÆCE.
LATINE.
GERMANICE.
ITALICE.

Ex
Dispositione & Adornatione
ELIAE HVTTERI
GERMANI.

א

ומליל יי עם משה במדברא דסיני במשכן זמנא בחד לירחא תנינא בשתא תניתא למפקהון מארעא דמצרים למימר׃

2 קבילו ית חשבן כל כנשתא דבני ישראל לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן כל דכורא לגלגלתהון׃

3 מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא בישראל תמנון יתהון לחיליהון את ואהרן׃

4 ועמכון יהון גברא גברא לשבטא גבר ריש לבית אבהתוהי הוא׃

5 ואלין שמהת גבריא דיקומון עמכון לראובן אליצור בר שדיאור׃

6 לשמעון שלמיאל בר צורישדי׃

7 ליהודה נחשון בר עמינדב׃

8 ליששכר נתנאל בר צוער׃

9 לזבולן אליאב בר חילון׃

10 לבני יוסף לאפרים אלישמע בר עמיהוד למנשה גמליאל בר פדהצור׃

11 לבנימין אבידן בר גדעוני׃

12 לדן אחיעזר בר עמישדי׃

13 לאשר פגעיאל בר עכרן׃

א

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃

2 שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת כָּל־זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם׃

3 מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן׃

4 וְאִתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא׃

5 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃

6 לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃

7 לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב׃

8 לְיִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃

9 לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃

10 לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃

11 לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃

12 לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃

13 לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃

α.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου, ἔτους τοῦ δευτέρου, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου λέγων.

2. Λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν.

3. Πᾶς ἄρσην ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν τῇ δυνάμει αὐτῶν, σὺ καὶ Ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς.

4. Καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται σὺν δυνάμει αὐτῶν ἕκαστος, ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἑκάστου ἀρχόντων κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται.

5. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν, τῶν ῥουβὴν, ἐλισοὺρ, υἱὸς σεδιούρ.

6. Τῶν συμεὼν, σαλαμιὴλ, υἱὸς σουρισαδαί.

7. Τῶν Ἰούδα, ναασσὼν, υἱὸς ἀμιναδάβ.

8. Τῶν Ἰσσάχαρ, ναθαναὴλ, υἱὸς σωχάρ.

9. Τῶν ζαβουλὼν, ἐλιὰβ, υἱὸς χαιλών.

10. Τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ τῶν ἐφραὶμ, ἐλισαμὰ, υἱὸς σεμιούδ. τῶν μανασσῆ, γαμαλιὴλ, υἱὸς φαδασσούρ.

11. Τῶν βενιαμὶν, ἀβιδὰν, υἱὸς γαδεωνί.

12. Τῶν δὰν, ἀχιέζερ, υἱὸς ἀμισαδαί.

13. Τῶν ἀσὴρ, φαγαιὴλ, υἱὸς ἐχράν.

1. Locu-

CAP. I.

Locutusq; est Dominus ad Moysen in deserto Sinai in tabernaculo fœderis, prima die mensis secundi, anno altero egressionis eorum ex Ægypto, dicens:

2. Tollite summam universæ congregationis filiorum Israël per cognationes & domos suas, & nomina singulorum, quicquid sexus est masculini.

3. A vicesimo anno & suprà, omnium virorum fortium ex Israël, & numerabitis eos per turmas suas, tu & Aaron.

4. Eruntq; vobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus suis.

5. Quorum ista sunt nomina, De Ruben, Elisur filius Sedeur.

6. De Simeon, Salamiel filius Surisaddai.

7. De Iuda, Nahasson filius Aminadab.

8. De Issachar, Nathanael filius Suar.

9. De Zabulon, Eliab filius Helon.

10. Filiorum autem Ioseph, de Ephraim, Elisama filius Ammiud. de Manasse, Gamaliel filius Phadassur.

11. De Ben-iamin, Abidam filius Gedeonis.

12. De Dan, Ahiézer filius Ammisaddai.

13. De Aser, Phegiel filius Ochran.

Das I. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose in der Wüsten Sinai / in der Hütten des Stiffts / am ersten tag des andern Monden / im andern Jar / da sie aus Egyptenland gegangen waren / vnd sprach:

2. Nemet die Summa der gantzen gemeine der kinder Israel / nach jhren Geschlechten / vnnd jhrer Väter häuser vnnd namen / Alles was Männlich ist von haupt zu haupt.

3. Von zweintzig jaren an vnnd drüber / was ins Heer zu ziehen taug im Israel / Vnnd solt sie zehlen nach jhren Heeren / du vnd Aaron.

4. Vnnd solt zu euch nemen ja vom Geschlecht einen Hauptmann vber seines Vaters hauß.

5. Diß sind aber die Namen der Hauptleute / die neben euch stehen sollen. Von Ruben sey Elizur der Sohn Zedeur.

6. Von Simeon sey Selumiel der Son Zuri Sadai.

7. Von Juda sey Nahesson der Son Amminadab.

8. Von Isaschar sey Nethaneel der son Zuar.

9. Von Sebulon sey Eliab der Son Helon.

10. Von den kindern Joseph / von Ephraim sey Elisama der Son Ammihud. Von Manasse sey Gamliel der Son Pedazur.

11. Von BenJamin sey Abidan der Son Gideoni.

12. Von Dan sey Ahieser der Sohn AmmiSadai.

13. Von Asser sey Pagiel der Sohn Ochran.

CAP. I.

IL SIGNORE parlò à Moise nel diserto di Sinai, nel tabernacolo de la congregatione, nel primo giorno del secondo mese, ne l'anno secondo che si furono partiti de la terra di Egitto, dicendo:

2. Pigliate la somma di tutta la congregatione de figliuoli d'Israel secondo le famiglie loro, secondo le case de i loro padri, co'l numero de nomi: cioè ogni maschio secondo i loro capi.

3. Dal figliuolo di venti anni in su; ciascuno che và à la guerra in Israel: tu & Aharon gli numerarete secondo le loro squadre.

4. E con esso voi siano huomini di tutte le tribu, ciascuno de quali sia capo de la casa de suoi padri.

5. Questi sono i nomi de gli huomini, che saranno con esso voi. Di Ruben, Elizur figliuolo di Sedeur.

6. Di Simeon, Salamiel figliuolo di Surisaddai.

7. Di Iuda, Nahason figliuolo di Amminadab.

8. D'Issachar, Nathanael figliuolo di Suar.

9. Di Zabulon, Eliab figliuolo di Helon.

10. De figliuoli di Ioseph, di Ephraim, Elisama figliuolo d'Ammiud. Di Manasse, Gamaliel figliuolo di Phadassur.

11. Di Beniamin, Abidan figliuolo di Gedeone.

12. Di Dan, Abiezer figliuolo di Ammisaddai.

13. Di Aser, Phegiel figliuolo di Ocran.

א	א	α΄.
14 לְגָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל׃	14 לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃	14. Τῶν γάδ, ἐλισὰφ, υἱὸς δαγουήλ.
15 לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃	15 לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃	15. Τῶν νεφθαλεὶμ, ἀχιρὲ, υἱὸς αἰνάν.
16 אִלֵּין מְעַרְעֵי כְנִשְׁתָּא רַבְרְבֵי שִׁבְטֵי אֲבָהָתְהוֹן רֵישֵׁי אַלְפַיָּא דְיִשְׂרָאֵל אִינוּן׃	16 אֵלֶּה קְרוּאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם׃	16. Οὗτοι οἱ ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριὰς αὐτῶν χιλίαρχοι Ισραήλ εἰσι.
17 וּדְבַר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יָת גֻּבְרַיָּא הָאִלֵּין דְּאִתְפָּרַשׁוּ בִּשְׁמָהָן׃	17 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת׃	17. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἄνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος.
18 וְיָת כָּל כְּנִשְׁתָּא כְּנַשׁוּ בְּחַד לְיַרְחָא תִנְיָנָא וְאִתְיַחֲסוּ עַל זַרְעִיַּתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא לְגֻלְגְּלָתְהוֹן׃	18 וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְגֻלְגְּלֹתָם׃	18. Καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους, καὶ ἐπεσκέπτησαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν.
19 כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּמְנָנוּן בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי׃	19 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר סִינָי׃	19. Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ, καὶ ἐπεσκέπησαν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ σινᾶ.
20 וַהֲווֹ בְנֵי רְאוּבֵן בֻּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיַּתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן לְגֻלְגְּלָתְהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃	20 וַיִּהְיוּ בְנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃	20. Καὶ ἐγένοντο υἱοὶ ῥουβὴν πρωτοτόκου Ισραήλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.
21 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן אַרְבְּעִין וְשִׁתָּא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃	21 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃	21. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ῥουβὴν, ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.
22 לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיַּתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן מִנְיָנוֹהִי בְּמִנְיַן שְׁמָהָן לְגֻלְגְּלָתְהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃	22 לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם פְּקֻדָיו בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃	22. Καὶ τοῖς υἱοῖς συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν. πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.
23 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְשִׁמְעוֹן חַמְשִׁין וְתִשְׁעָא אַלְפִין וּתְלָת מְאָה׃	23 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃	23. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς συμεὼν, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

CAP. I.

14. De Gad, Eliasaph filius Duel.

15. De Nephthali, Ahira filius Enan.

16. Hi nobilissimi principes multitudinis per tribus & cognationes suas, & capita exercitus Israël:

17. Quos tulerunt Moyses & Aaron cum omni vulgi multitudine.

18. Et congregaverunt primo die mensis secundi, recensentes eos per cognationes & domos ac familias & capita & nomina singulorum à vicesimo anno & suprà,

19. Sicut præceperat Dominus Moysi. Numeratiq; sunt in deserto Sinai.

20. De Ruben primogenito Israëlis per generationes & familias ac domos suas, & nomina capitum singulorum, omne quod sexus est masculini à vicesimo anno & suprà, procedentium ad bellum.

21. Quadraginta sex millia quingenti.

22. De filiis Simeon per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina & capita singulorum, omne quod sexus est masculini à vicesimo anno & suprà, procedentium ad bellum.

23. Quinquaginta novem millia trecenti.

Das I. Capitel.

14. Von Gad sey Eliasaph der Son Deguel.

15. Von Naphthali sey Ahira der Son Enan.

16. Das sind die Fürnemesten der Gemeine / die Hauptleute vnter den Stämmen jrer Väter/die da Häupter vnd Fürsten in Jsrael waren.

17. Vnnd Mose vnnd Aaron namen sie zu sich/wie sie da mit namen genennet sind.

18. Vnd sammleten auch die gantzen Gemeine/am ersten tage des andern Monden/vnnd rechneten sie nach jhrer Geburt/nach jhren Geschlechten/vnd Väter Häuser vnd Namen/von zweintzig jaren an vnd drüber / von haupt zu haupt.

19. Wie der HERR Mose gebotten hatte / vnnd zeleten sie in der Wüsten Sinai.

20. Der Kinder Ruben des ersten Sohns Jsrael/nach jrer Geburt/Geschlechte/jhrer Väter Häuser vnd Namen/von haupt zu haupt/ alles was Männlich war / von zweintzig jahren vnd druber/vnnd inns Heer zu ziehen tochte.

21. Wurden gezehlet zum Stamm Ruben/sechs vnd viertzig tausent vnd fünff hundert.

22. Der Kinder Simeon nach jhrer Geburt/Geschlechte/jrer Väter Häuser/zahl vnnd Namen/von haupt zu haupt/alles was Männlich war/von zweintzig jahren vnnd drüber/vnd ins Heer zu ziehen tochte.

23. Wurden gezehlet zum Stamm Simeon neun vnnd funfftzig tausent vnd drey hundert.

CAP. I.

14. Di Gad, Eliasaph figliuolo di Duel.

15. Di Nephtali, Ahira figliuolo di Enan.

16. Questi sono i famosi de la congregatione, principi de le tribu de i loro padri: iquali erano capitani di mille d'Israel.

17. Moise dunque & Aharon preser questi huomini, iquali si sono dichiarati per i nomi.

18. Et nel primo giorno del secondo mese adunorono tutta la congregatione: e mostrorono le loro genealogie per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de' nomi, dal figliuolo di venti anni in su, per testa.

19. E Moise gli numerò nel diserto di Sianai, si come il Signore gli haueua comandato.

20. E furono i figliuoli di Ruben primogenito d'Israel, per de lor generationi, secondo le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de i loro nomi per testa ogni maschio, dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

21. Furono dico contati de la tribu di Ruben quaranta sei milia e cinquecento.

22. De figliuoli di Simeon secondo le loro generationi, le loro famiglie e le case de i padri loro i numerati di quello secondo il numero de i loro nomi per testa, ogni maschio dal figliuolo di venti anni in su, & ogniuno che và à la guerra:

23. I numerati, dico de la tribu di Simeon furono cinquanta noue milia e tre cento.

א

24 לִבְנֵי גָד תּוּלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃

25 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְגָד אַרְבְּעִין וַחֲמְשָׁא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה וְחַמְשִׁין׃

26 לִבְנֵי יְהוּדָה תּוּלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃

27 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה שִׁבְעִין וְאַרְבְּעָה אַלְפִין וְשִׁית מְאָה׃

28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוּלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃

29 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְיִשָּׂשכָר חַמְשִׁין וְאַרְבְּעַת אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃

30 לִבְנֵי זְבוּלֹן תּוּלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃

31 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִזְבוּלֹן חַמְשִׁין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃

32 לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוּלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃

33 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְאֶפְרַיִם אַרְבְּעִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

א

24 לִבְנֵי גָד תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

25 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָד חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃

26 לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

27 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃

28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

29 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃

30 לִבְנֵי זְבוּלֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

31 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֹן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃

32 לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

33 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרָיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

α'.

24. Τοῖς υἱοῖς γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατ' ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

25. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς γὰδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες, καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

26. Τοῖς υἱοῖς ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

27. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

28. Τοῖς υἱοῖς Ισάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν. κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

29. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἰσάχαρ, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες, καὶ τετρακόσιοι.

30. Τοῖς υἱοῖς ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

31. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ζαβουλὼν, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

32. Τοῖς υἱοῖς ἰωσὴφ υἱοῖς ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

33. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς ἐφραὶμ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

CAP. I.

24. De filiis Gad per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum à viginti annis & suprà, omnes qui ad bella procederent.

25. Quadragintaquinque millia sexcenti quinquaginta.

26. De filiis Iuda per generationes & familias ac domos cognationum suarum, per nomina singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere,

27. Recensiti sunt septuaginta quatuor millia sexcẽti.

28. De filiis Issachar, per generationes & familias ac domos cognationum suarum, per nomina singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui ad bella procederent.

29. Recensiti sunt quinquaginta quatuor millia quadringenti.

30. De filiis Zabulon per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

31. Quinquaginta septem millia quadringenti.

32. De filiis Ioseph, filiorum Ephráim per generationes, familias, ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

33. Quadraginta millia quingenti.

Das I. Capitel.

24. Der Kinder Gad nach jhrer Geburt/Geschlechte/jhrer Väter Häuser vnd Namen/von zweintzig jahren vnd drüber/was ins Heer zu ziehen tochte.

25. Wurden gezehlet zum Stamm Gad/fünff vnd viertzig tausent/sechs hundert vnd funfftzig.

26. Der Kinder Juda nach jhrer geburt/Geschlechte/jhrer Väter Häuser vnd Namen/von zweintzig jahren vnd drüber/was ins Heer zu ziehen tochte.

27. Wurden gezehlet zum Stamm Juda/vier vnd siebentzig tausent vnnd sechs hundert.

28. Der Kinder Jsaschar nach jhrer Geburt/Geschlechte/jrer Väter Häuser vnnd Namen/von zweintzig jahren vnnd drüber/was ins Heer zu ziehen tochte.

29. Wurden gezehlet zum Stamm Jsaschar/vier vnnd funfftzig tausent vnd vier hundert.

30. Der Kinder Sebulon nach jhrer Geburt/Geschlechte/jrer Väter Häuser vnnd Namen/von zweintzig jahren vnnd drüber/was ins Heer zu ziehen tochte.

31. Wurden gezehlet zum Stamm Sebulon/sieben vnd funfftzig tausent vnd vier hundert.

32. Der Kinder Joseph von Ephraim/nach jhrer Geburt/Geschlechte/jhrer Väter Häuser vnd Namen/von zweintzig jahren vnnd drüber/was ins Heer zu ziehen tochte.

33. Wurden gezehlet zum Stamm Ephraim/viertzig tausent vnnd fünff hundert.

CAP. I.

24. De figliuoli di Gad, secondo le loro generationi, le loro famiglie e le case de i loro padri secondo il numero de nomi, dal figliuolo di venti anni in su, ogniuno che andaua à combattere.

25. I numerati di quelli de la tribu di Gad, furono quaranta cinque milia, e seicento cinquanta.

26. De figliuoli di Iuda per le loro generationi, & per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi, dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

27. I numerati di quelli de la tribu di Iuda furono settanta quattro milia e seicento.

28. De figliuoli d'Isachar per le loro generationi & per loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de i nomi dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à comb...tere.

29. I numerati di quelli de la tribu d'Isacchar furono cinquanta quattro milia e quattrocento.

30. De figliuoli di Zabulon per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi; dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

31. I numerati di quelli de la tribu di Zabulon furono cinquanta settemilia e quattrocento

32. De figliuoli di Ioseph; de figliuoli di Ephraim per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi, dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che va à combattere.

33. I numerati di quelli de la tribu di Ephraim furono quaranta milia e cinquecento.

א

34 לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַסְרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃

35 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה תְּלָתִין וּתְרֵין אַלְפִין וּמָאתָן׃

36 לִבְנֵי בִנְיָמִין תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַסְרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃

37 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְבִנְיָמִין תְּלָתִין וַחֲמִשָּׁא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃

38 לִבְנֵי דָן תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַסְרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃

39 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְדָן שִׁתִּין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה׃

40 לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַסְרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃

41 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְאָשֵׁר אַרְבְּעִין וְחַד אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

42 בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַסְרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃

43 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְנַפְתָּלִי חַמְשִׁין וּתְלָתָא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃

44 אִלֵּין מִנְיָנַיָּא דִּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְרַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר גֻּבְרִין גַּבְרָא חַד לְבֵית אֲבָהָתוֹהִי הֲווֹ׃

א

34 לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

35 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃

36 לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

37 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃

38 לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

39 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃

40 לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

41 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

42 בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

43 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃

44 אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ אִישׁ־אֶחָד לְבֵית־אֲבֹתָיו הָיוּ׃

α.

34. Τοῖς υἱοῖς μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

35. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι.

36. Τοῖς υἱοῖς βενιαμεὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

37. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς βενιαμὶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

38. Τοῖς υἱοῖς δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

39. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς δὰν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες, καὶ ἑπτακόσιοι.

40. Τοῖς υἱοῖς ἀσὴρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

41. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς ἀσὴρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

42. Τοῖς υἱοῖς νεφθαλεὶμ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει.

43. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς νεφθαλεὶμ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

44. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις ἣν ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄνδρες, ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν. κατὰ φυλὴν οἴκων πατριᾶς αὐτῶν ἦσαν.

CAP. I.

34. Porrò filiorum Manasse per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum à viginti annis & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

35. Triginta duo millia ducenti.

36. De filiis Ben-iamin per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt nominibus singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

37. Triginta quinque millia quadringenti.

38. De filiis Dan per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt nominibus singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

39. Sexaginta duo millia septingenti.

40. De filiis Aser per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

41. Quadraginta millia & mille quingenti.

42. De filiis Nephthali per generationes & familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt nominibus singulorum à vicesimo anno & suprà, omnes qui poterant ad bella procedere.

43. Quinquaginta tria millia quadringenti.

44. Hi sunt quos numeraverunt Moyses & Aaron, & duodecim principes Israël, singulos per domos cognationum suarum.

Das I. Capitel.

34. Der Kinder Manasse nach jhrer Geburt / Geschlechte / jhrer Väter Häuser vnd Namen / von zweintzig jaren vnnd drüber / was ins Heer zu ziehen tochte.

35. Wurden zum Stamm Manasse gezehlet / zwey vnd dreissig tausent vnd zweyhundert.

36. Der Kinder BenJamin nach jhrer Geburt / Geschlechte / jhrer Väter Häuser vnd Namen / von zweintzig jaren vnd drüber / was ins Heer zu ziehen tochte.

37. Wurden zum Stamm BenJamin gezehlet / fünff vnd dreissig tausent vnd vier hundert.

38. Der Kinder Dan nach jhrer Geburt / Geschlechte / jhrer Väter Häuser vnd Namen / von zweintzig jahren vnd drüber / was ins Heer zu ziehen tochte.

39. Wurden gezehlet zum Stamm Dan / zwey vnnd sechtzig tausent vnnd sieben hundert.

40. Der Kinder Asser nach jhrer Geburt / Geschlechte / jhrer Väter Häuser vnd Namen / von zweintzig jaren vnnd drüber / was ins Heer zu ziehen tochte.

41. Wurden zum Stamm Asser gezehlet / ein vnnd viertzig tausent vnnd fünff hundert.

42. Der Kinder Naphthali nach jrer Geburt / Geschlechte / jrer Väter Häuser vnnd Namen / von zweintzig jahren vnnd drüber / was ins Heer zu ziehen tochte.

43. Wurden zum Stam̃ Naphthali gezehlet / drey vnd funfftzig tausent vnd vier hundert.

44. Diß sind / die Mose vnd Aaron zehleten / sampt den zwölff Fürsten Jsrael / der ja einer vber ein Hauß jhrer Väter war.

CAP. I.

34. De figliuoli di Manasse per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi, dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

35. I numerati di quelli de la tribu di Manasse, furono trenta due milia e dugento.

36. De figliuoli di Beniamin per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri secondo il numero de nomi, dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

37. I numerati di quelli de la tribu di Beniamin furono trenta cinque milia e quattro cento.

38. De figliuoli di Dan, per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi; dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

39. I numerati di quelli de la tribu di Dan furono sessanta due milia e settecento.

40. De figliuoli di Aser per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi; dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

41. I numerati di quelli de la tribu di Aser furono quaranta un milia e cinquecento.

42. De figliuoli di Nephthali per le loro generationi, per le loro famiglie, per le case de i loro padri, secondo il numero de nomi; dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che andaua à combattere.

43. I numerati di quelli de la tribu di Nephthali furono cinquanta tre milia e quattrocento.

44. Questi sono i numerati, che Moise & Aharon contorono: & i dodici huomini principali d'Israël, ciascuno era per la casa de suoi padri.

Targum (Aramaic)

א

45 וַהֲווֹ כָּל מִנְיָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל׃

46 וַהֲווֹ כָּל מִנְיָנַיָּא שִׁית מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃

47 וְלֵיוָאֵי לְשִׁבְטָא דַאֲבָהָתְהוֹן לָא אִתְמְנִיאוּ בֵּינֵיהוֹן׃

48 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

49 בְּרַם יָת שִׁבְטָא דְלֵוִי לָא תִמְנֵי וְיָת חֻשְׁבַּנְהוֹן לָא תְקַבֵּל בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

50 וְאַתְּ מַנִּי יָת לֵיוָאֵי עַל מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא וְעַל כָּל מָנוֹהִי וְעַל כָּל דְּלֵיהּ אִנּוּן יִטְּלוּן יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְאִנּוּן יְשַׁמְּשֻׁנֵּיהּ וּסְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא יִשְׁרוֹן׃

51 וּבְמִטַּל מַשְׁכְּנָא יְפָרְקוּן יָתֵיהּ לֵיוָאֵי וּבְמִשְׁרֵי מַשְׁכְּנָא יְקִימוּן יָתֵיהּ לֵיוָאֵי וְחִלּוֹנַי דְּיִקְרַב יִתְקְטֵל׃

52 וְיִשְׁרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר עַל מַשְׁרוֹהִי וּגְבַר עַל טִקְסֵיהּ לְחֵילֵיהוֹן׃

53 וְלֵיוָאֵי יִשְׁרוֹן סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא וְלָא יְהֵי רֻגְזָא עַל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטְּרוּן לֵיוָאֵי יָת מַטְּרַת מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא׃

54 וַעֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַדוּ׃

ב

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃

Hebrew

א

45 וַיִּהְיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃

46 וַיִּהְיוּ כָּל־הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃

47 וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹכָם׃

48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

49 אַךְ אֶת־מַטֵּה לֵוִי לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

50 וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל־כֵּלָיו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהֵם יְשָׁרְתֻהוּ וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃

51 וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבַחֲנֹת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃

52 וְחָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ לְצִבְאֹתָם׃

53 וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף עַל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁמְרוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדוּת׃

54 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ׃

ב

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

Greek

α'.

45. Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ισραὴλ σὺν τῇ δυνάμει αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ισραήλ.

46. Ἑξακόσιαι χιλιάδες, καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

47. Οἱ δὲ λευῖται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν, οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ.

48. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

49. Ὅρα τὴν φυλὴν τοῦ λευὶ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραήλ.

50. Καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ. ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι.

51. Καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνήν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβαλεῖν τὴν σκηνὴν ἀναστήσουσι αὐτήν, καὶ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανεῖται.

52. Καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραήλ, ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν σὺν δυνάμει αὐτῶν.

53. Οἱ δὲ λευῖται, παρεμβαλέτωσαν ἐναντίον κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἁμάρτημα ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ· καὶ φυλάξουσιν οἱ λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

54. Καὶ ἐποίησαν υἱοὶ Ισραὴλ κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ, καὶ Ααρών, οὕτως ἐποίησαν.

ΚΕΦΑΛ. β'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ααρὼν λέγων.

45 Fuerunt.

CAP. I.

45. Fueruntque omnis numerus filiorum Israël per domos & familias suas à vicesimo anno & suprà, qui poterant ad bella procedere.

46. Sexcenta tria millia virorum quingenti quinquaginta,

47. Levitæ autem in tribu familiarum suarum, non sunt numerati cum eis.

48. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

49. Tribum Levi noli numerare, neque pones summam eorum cum filiis Israel:

50. Sed constitue eos super tabernaculum testimonii & cuncta vasa eius, & quicquid ad ceremonias pertinet. Ipsi portabunt tabernaculum & omnia utensilia eius: & erũt in ministerio, ac per gyrum tabernaculi metabuntur.

51. Cùm proficiscendum fuerit, deponent Levitæ tabernaculum: cùm castra metanda, erigent. quisquis externorum accesserit, occidetur.

52. Metabuntur autem castra filii Israël unusquisque per turmas & cuneos atque exercitum suum.

53. Porrò Levitæ per gyrum tabernaculi figent tentoria, ne fiat indignatio super multitudinem filiorum Israel, & excubabunt in custodiis tabernaculi testimonii.

54. Fecerunt ergo filii Israel iuxta omnia quæ præceperat Dominus Moysi.

Das I. Capitel.

45. Vnd die summa der kinder Israel nach jhrer Väter häuser/von zweintzig jahren vnnd drüber/ was ins Heer zu ziehen tochte in Israel.

46. Der war sechsmalhundert tausent/ vnnd drey tausent/ fünffhundert vnd funfftzig.

47. Aber die Leviten nach jrer Väter Stamm wurden nicht mit vnter gezehlet.

48. Vnd der HERR redet mit Mose vnnd sprach:

49. Den Stamm Levi solt du nicht zelen/noch jre summa nemen vnter den kindern Israel.

50. Sondern du solt sie ordenen zur Wonung bey dem Zeugnis/ vnd zu allem gerethe vnd allem was dazu gehöret/Vnd sie sollen die Wonung tragen vnd alles Gerethe/vnd sollen sein pflegen/vnd vmb die Wonung her sich lagern.

51. Vnd wenn man reisen sol/so sollen die Leviten die Wonung abnemen/ Wenn aber das Heer zu lägern ist/sollen sie die Wonung auffschlagen/ vnd wo ein Frembder sich dazu machet/ der sol sterben.

52. Die kinder Israel sollen sich lägern/ein jeglicher in sein Lager/vnd bey das Panir seiner schar.

53. Aber die Leviten sollen sich vmb die wonung des Zeugniß her lägern/ auff daß nicht ein zorn über die Gemeine der kinder Israel komme/ Darumb sollen die Leviten der hut warten an der wonung des Zeugniß.

45. Vnd die kinder Israel theten alles/ wie der HErr Mose gebotten hatte.

CAP. I.

45. E furono tutti i numerati de figliuoli d'Israel, & per le case de i loro padri, dal figliuolo di venti anni in su, ciascuno che in Israel andaua à combattere.

46. Furono dico, tutti i numerati, seicento tre milia è cinquecento cinquanta.

47. Ma i Leuiti non furono numerati fra quelli secondo la tribu de i loro padri.

48. Hor il Signore parlò à Moise, dicendo:

49. Solamente tu non numerarai la tribu di Leui, ne raccorrai la loro somma fra i figliuoli d'Israel:

50. Ma tu costituirai i Leuiti sopra il tabernacolo del testimonio, e sopra tutti i suoi vasi, e sopra tutte le cose che à esso si appertengono: Essi portaranno il tabernacolo, e tutti i suoi vasi, & essi gli amministraranno, e si accamparanno à torno al tabernacolo.

51. Ma quando il tabernacolo si partirà, i Leuiti lo metteranno giu: e quando si fermarà, i Leuiti lo drizzaranno: & il forastiero che si accostarà morrà.

52. Et i figliuoli d'Israel si accamparanno: ciascuno ne la sua squadra, & appresso la sua insegna secondo le loro squadre.

53. Ma i Leuiti si accamparanno à torno al tabernacolo del testimonio; e non sarà l'ira di Dio sopra la congregatione de figliuoli d'Israel: & il Leuiti faranno la guardia al tabernacolo del testimonio.

54. I figliuoli d'Israel dunque fecero secondo tutto quel che il Signore hauea comandato à Moise, così fecero.

CAP. II.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens.

Das II. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose vnd Aaron/vnd sprach:

CAP. II.

1. Et il Signore parlò à Moise, & ad Aharon, dicendo.

ב

2 גבר על טקסיה באתין
לבית אבהתהון ישרון
בני ישראל מקבל סחור
סחור למשכן זמנא
ישרון:
3 ודשרן קידומא מ
מדינחא טקס משרית
יהודה לחיליהון ורבא
לבני יהודה נחשון בר
עמינדב:
4 וחיליה ומנינהון ש
שבעין וארבעה אלפין
ושית מאה:
5 ודשרן סמיכין עלוהי
שבטא דיששכר ורבא
לבני יששכר נתנאל בר
צוער:
6 וחיליה ומנינוהי מ
חמשין וארבעה אלפין
וארבע מאה:
7 שבטא דזבולן ורבא
לבני זבולן אליאב בר
חלון:
8 וחיליה ומנינוהי ח
חמשין ושבעה אלפין
וארבע מאה:
9 כל מנינא למשרית
יהודה מאה ותמנן
ושיתא אלפין וארבע
מאה לחיליהון בק
בקדמיתא נטלין:
10 טקס משרית ראובן
דרומא לחיליהון ורבא
לבני ראובן אליצור בר
שדיאור:
11 וחיליה ומנינוהי א
ארבעין ושיתא אלפין
וחמש מאה:
12 ודשרן סמיכין עלוהי
שבטא דשמעון ורבא
לבני שמעון שלמיאל
בר צורי שדי:
13 וחיליה ומנינהון ח
חמשין ותשעה אלפין
ותלת מאה:
14 ושבטא דגד ורבא
לבני גד אליסף בר ר
רעואל:
15 וחיליה ומניניהון א
ארבעין וחמשא אלפין
ושית מאה וחמשין:

ב

2 אִישׁ עַל־דִּגְלוֹ בְאֹתֹת לְבֵית
אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד
סָבִיב לְאֹהֶל־מוֹעֵד יַחֲנוּ:
3 וְהַחֹנִים קֵדְמָה מִזְרָחָה דֶּגֶל
מַחֲנֵה יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא
לִבְנֵי יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב:
4 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה
וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
5 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה יִשָּׂשכָר
וְנָשִׂיא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל
בֶּן־צוּעָר:
6 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
7 מַטֵּה זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי
זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן:
8 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
9 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה
מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנִים אֶלֶף וְשֵׁשֶׁת־
אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת לְצִבְאֹתָם
רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ:
10 דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן תֵּימָנָה
לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן
אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר:
11 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים
אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
12 וְהַחוֹנִם עָלָיו מַטֵּה שִׁמְעוֹן
וְנָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל
בֶּן־צוּרִישַׁדָּי:
13 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם תִּשְׁעָה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת:
14 וּמַטֵּה גָּד וְנָשִׂיא לִבְנֵי גָד
אֶלְיָסָף בֶּן־רְעוּאֵל:
15 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים:

β'.

2. Ἄνθρωπος ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτοῦ, κατὰ τὰς σημασίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐναντίον κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραήλ.

3. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι, κατ' ἀνατολάς, τάγμα παρεμβολῆς ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα ναασσὼν υἱὸς ἀμιναδάβ.

4. Δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

5. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς ἰσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἰσάχαρ ναθαναὴλ υἱὸς ζωγάρ.

6. Δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες, καὶ τετρακόσιοι.

7. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς ζαβουλὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ζαβουλὼν, ἐλιὰβ υἱὸς χαιλών.

8. Δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

9. Πάντες οἱ ἠριθμημένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα, ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι. σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτοι ἐξαροῦσιν.

10. Τάγμα τῆς παρεμβολῆς ῥουβὴμ πρὸς νότον σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ῥουβὴμ ἐλισοὺρ υἱὸς σεδιούρ.

11. Δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες, καὶ πεντακόσιοι.

12. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς συμεὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν συμεὼν, σαλαμιὴλ υἱὸς σουρισαδαί.

13. Δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

14. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ, φυλὴ γὰδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν γὰδ, ἐλιασὰφ υἱὸς ῥαγουήλ.

15. Καὶ δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες, καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

CAP. II.

2. Singuli, per turmas, signa, atque vexilla, & domos cognationum suarum, castrametabuntur filiorum Israël, per gyrum tabernaculi fœderis.

3. Ad Orientem Iudas figet tentoria per turmas exercitus sui: eritq; princeps filiorum eius Nahasson filius Aminadab.

4. Et omnis de stirpe eius summa pugnantium, septuagintaquatuor millia sexcentorum.

5. Iuxta eum castrametati sunt de tribu Issachar, quorum princeps fuit Nathanaël filius Suar.

6. Et omnis numerus pugnatorum eius quinquagintaquatuor millia quadringenti.

7. In tribu Zabulon princeps fuit Eliab filius Helon.

8. Omnisque de stirpe eius exercitus pugnatorũ, quinquaginta septem millia quadringenti.

9. Vniversi qui in castris Iudæ annumerati sunt, fuerunt centum octoginta sex millia quadringenti: & per turmas suas primi egredientur.

10. In castris filiorum Ruben ad meridianam plagam erit princeps Elisur filius Sedeur.

11. Et cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadraginta sex millia quingenti.

12. Iuxta eum castrametati sunt de tribu Simeon: quorum princeps fuit Salamiel filius Surisaddai.

13. Et cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, quinquagintanovem millia trecenti.

14. In tribu Gad princeps fuit Eliasaph filius (Duel.)

15. Et cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadragintaquinque millia sexcẽti quinquaginta.

Das II. Capitel.

2. Die kinder Jsrael sollen für der Hütten des Stiffts vmbher sich lagern ein jeglicher vnter seinem Panir vnnd Zeichen nach jhrer Väter hauß.

3. Gegen Morgen sol sich lagern Juda/mit seinem Panir vnd Heer/jhr Hauptman Nahesson der Sohn Amminadab.

4. Vnd sein Heer/an der Summa viervndsiebentzig tausent vnnd sechs hundert.

5. Neben jhm sol sich lagern der Stamm Jsaschar/jhr Hauptman Nethaneel der Son Zuar.

6. Vnd sein Heer an der summa/viervndfunfftzig tausent vnd vier hundert.

7. Darzu der Stamm Sebulon/jr Hauptman Eliab der Son Helon.

8. Sein Heer an der summa/siebenvndfunfftzig tausent vnd vier hundert.

9. Daß alle/die ins Lager Juda gehören/seyen an der summa/hundert vnd sechsvndachtzig tausent/vnd vier hundert/die zu jhrem Heer gehören/vnd sollen forn anziehen.

10. Gegen Mittag sol ligen das Gezelt vnd Panir Ruben mit jhrem Heer/jhr Hauptman EliZur der Sohn Sedeur.

11. Vnnd sein Heer an der summa sechsvnndviertzig tausent/fünff hundert.

12. Neben jm sol sich legern der Stamm Simeon/jr Hauptman Selumiel der Sohn Zuri Sadai.

13. Vnnd sein Heer an der summa/neunvndfünfftzig tausent/drey hundert.

14. Dazu der Stamm Gad/jhr Hauptman Eliasaph der Sohn Reguel.

15. Vnnd sein Heer an der summa/fünffvndviertzig tausent/sechshundert vnd funfftzig.

CAP. II.

2. Ciascuno de figliuoli d'Israel si posarà appresso à la sua insegna: secondo i segni de la casa de' i loro padri: si posaranno lungi, à l'intorno del tabernacolo de la congregatione.

3. Ma questi de la insegna de la squadra di Iuda si posaranno verso Oriente secondo le loro squadre: & il principe de figliuoli di Iuda sarà Nahason figliuolo di Amminadab.

4. Et il suo esercito, e quelli che di esso furono contati, settanta quattro milia e seicento.

5. Appresso à lui si posera la tribu d'Issachar: & il principe de figliuoli d'Issachar sarà Nathanael figliuolo di Suar.

6. Et il suo esercito & i numerati di esso cinquanta quattro milia e quattrocento.

7. Dapoi la tribu di Zabulon, & il principe de figliuoli di Zabulon sarà Eliab figliuolo di Helon.

8. Et il suo esercito, & i suoi numerati, cinquanta sette milia e quattrocento.

9. Tutti i numerati ne lo esercito di Iuda, furono cento ottanta seimilia e quattrocento secondo le loro squadre; i quali partiranno primi.

10. La bandiera del campo di Ruben sarà verso mezzo giorno secondo le sue squadre, & il capitano de figliuoli de Ruben sarà Elisur figliuolo di Sedeur.

11. Et il suo esercito, & i numerati di quello furono quaranta sei milia e cinquecento.

12. Et appresso à lui si accamparà la tribu di Simeon; & il capitano de figliuoli di Simeon sarà Salamiel figliuolo di Suri sad dai.

13. Et il suo esercito & i suoi numerati furono cinquanta noue milia e trecento.

14. Dipoi la tribu di Gad: & il capitano de figliuoli di Gad, sarà Eliasaph figliuolo di Reuel.

15. Et il suo esercito, & i suoi numerati furono quaranta cinque milia e seicento cinquanta.

ב

16 כָּל מִנְיָנַיָּא לְמַשְׁרִית רְאוּבֵן מְאָה וְחַמְשִׁין וְחַד אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה וְחַמְשִׁין לְחֵילֵיהוֹן בְּתִנְיֵתָא נָטְלִין׃

17 וְיִטַּל מַשְׁכַּן זִמְנָא מַשְׁרִית לֵיוָאֵי בְּגוֹ מַשְׁרְיָתָא כְּמָא דְשָׁרַן כֵּן נָטְלִין גְּבַר עַל אַתְרֵיהּ לְטִקְסֵיהוֹן׃

18 טִקַּס מַשְׁרִית אֶפְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן מַעַרְבָא וְרַבָּא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד׃

19 וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

20 וְדִסְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה וְרַבָּא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָה צוּר׃

21 וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן תְּלָתִין וּתְרֵין אַלְפִין וּמָאתָן׃

22 וְשִׁבְטָא דְבִנְיָמִן וְרַבָּא לִבְנֵי בִנְיָמִין אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי׃

23 וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן תְּלָתִין וַחֲמְשָׁא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃

24 כָּל מִנְיָנַיָּא לְמַשְׁרִית אֶפְרַיִם מְאָה וּתְמַנְיָא אַלְפִין וּמְאָה לְחֵילֵהוֹן בִּתְלִיתֵיתָא נָטְלִין׃

25 טִקַּס מַשְׁרִית דָּן צִפּוּנָא לְחֵילֵיהוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּי שַׁדָּי׃

26 וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה׃

27 וְדִשְׁרַן סְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דְאָשֵׁר וְרַבָּא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃

28 וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין וְחַד אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

ב

16 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וּשְׁנִיִּם יִסָּעוּ׃

17 וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל־יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם׃

18 דֶּגֶל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃

19 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

20 וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃

21 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃

22 וּמַטֵּה בִּנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃

23 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃

24 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת־אֲלָפִים וּמֵאָה לְצִבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים יִסָּעוּ׃

25 דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפֹנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּי שַׁדָּי׃

26 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃

27 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר וְנָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃

28 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

β'.

16. Πάντες οἱ ἠριθμημένοι τῆς παρεμβολῆς ῥουβὴν, μία καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα σὺν δυνάμει αὐτῶν. δεύτεροι ἐξαροῦσι.

17. Καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν λευιτῶν, μέσον τῶν παρεμβολῶν ὡς παρεμβαλοῦσιν, οὕτω καὶ ἐξαροῦσιν, ἕκαστος ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτῶν.

18. Τάγματα παρεμβολῆς ἐφραὶμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἐφραὶμ, ἐλισαμὰ υἱὸς ἐμιοὺδ.

19. Δύναμις αὐτοῦ. οἱ ἐπεσκεμμένοι, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

20. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλὴ μανασσῆ. καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαμαλιὴλ υἱὸς, φαδδασούρ.

21. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι.

22. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλὴ βενιαμείν. καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν βενιαμεὶν ἀβιδὰν υἱὸς γαδεωνί.

23. Δύναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

24. Πάντες οἱ ἠριθμημένοι τῆς παρεμβολῆς ἐφραὶμ, ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν. σὺν δυνάμει αὐτῶν.

25. Τρίτοι ἐξαροῦσι. τάγμα παρεμβολῆς δὰν πρὸς βοῤῥᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν δὰν ἀχιέζερ υἱὸς ἀμισαδαΐ.

26. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

27. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ, φυλὴ ἀσήρ. καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἀσὴρ φαγαιὴλ υἱὸς ἐχράν.

28. Δύναμις αὐτῶν, οἱ ἐπεσκεμμένοι, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.]

CAP. II.

16. Omnes qui recēsiti sunt in castris Ruben, centum quinquaginta millia & mille quadringenti quinquaginta per turmas suas: in secundo loco proficiscentur.

17. Levabitur autem tabernaculum testimonii per officia Levitarum & turmas eorum. quomodo erigetur, ita & deponetur. Singuli per loca & ordines suos proficiscentur.

18. Ad Occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephráim, quorum princeps fuit Elisama filius Ammiud.

19. Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadraginta millia quingenti.

20. Et cum eis tribus filiorum Manasse, quorum princeps fuit Gamaliel filius Phadasur.

21. Cunctusq; exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, triginta duo millia ducenti.

22. In tribu filiorum Beniamin princeps fuit Abidam filius Gedeônis.

23. Et cunctus exercitus pugnatorum eius, qui recensiti sunt, trigintaquinque millia quadringenti.

24. Omnes qui numerati sunt in castris Ephráim. centum octo millia centum per turmas suas: tertii proficiscentur.

25. Ad Aquilonis partem castrametati sunt filii Dan: quorum princeps fuit Ahiézer filias Ammi-saddai.

26. Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, sexagintaduo millia septingenti.

27. Iuxta eum fixêre tentoria de tribu Aser: quorum princeps fuit Phegiel filius Ochran.

28. Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadraginta millia & mille quingenti.

Das II. Capitel.

16. Daß alle/die ins Lager Ruben gehören/seyen an der summa/hundert vnnd ein vndfunfftzig tausent/vierhundert vnnd funfftzig/ die zu jhrem Heer gehören/vnd sollen die andern im außziehen sein.

17. Darnach soll die Hütten des Stiffts ziehen/mit dem Lager der Leviten mitten vnter den Lägern/Vnnd wie sie sich lägern/so sollen sie auch ziehen/ ein jeglicher an seinem ort vnter seinem Panir.

18. Gegen abend soll ligen das Gezelt vnnd Panir Ephraim mit jhrem heer/jr Hauptman sol sein Elisama der Son Amihud.

19. Vnd sein Heer an der Summa/ viertzig tausent vnd fünffhundert.

20. Neben jm soll sich lägern der stam̃ Manasse/ihr Hauptman Gamliel der Son Pedazur.

21. Sein Heer an der Summa zwey vnd dreissig tausent vnd zwey hundert.

22. Dazů der stamm BenJamin/jr Hauptman Abidan der son Gideoni.

23. Sein Heer an der summa/ fünffvnddreissig tausent vnd vier hundert.

24. Daß alle/ die ins Lager Ephraim gehören/seyen an der summa/hundert vnd acht tausent/ vnd ein hundert/ die zu seinem Heer gehören/Vnd sollen die dritten im außziehen sein.

25. Gegen Mitternacht sol ligen das Gezelt vnnd Panir Dan/ mit jhrem Heer/ jr Hauptman Ahieser der Son AmmiSadai.

26. Sein heer an der summa/zweyvnd sechtzig tausent vnd siebenhundert.

27. Neben jm sol sich lagern der stam̃ Asser/ihr Hauptman Pagiel der sohn Ochran.

28. Sein heer an der summa einvnd viertzig tausent vnd fünff hundert.

CAP. II.

16. Tutti i numerati del campo di Ruben furono cento cinquanta vn milia e quattrocento cinquanta, secondo le loro squadre: e saranno i secondi à partirsi.

17. Dapoi andarà il tabernacolo de la congregatione, cioè, la squadra de Leuiti, nel mezzo del campo: e si come si accamparanno, cosi andaranno, ciascuno nel suo luogo, secondo le sue bandiere.

18. La bandiera de lo esercito di Ephraim secondo le sue squadre, sarà verso Occidente, & il capitano de i figliuoli di Ephraim sarà Elisama figliuolo di Ammihud.

19. Et il suo esercito, & i suoi numerati, furono quaranta milia e cinquecento.

20. Et appresso à lui sarà la tribu di Manasse, & il capitano de figliuoli di Manasse sarà Gamaliel figliuolo di Phadassur.

21. Et il suo esercito, & i suoi numerati furono trenta due milia e dugento.

22. Dipoi sarà la tribu di Beniamin. Et il capitano de figliuoli di Beniamin, sarà Abidan, figliuolo di Gedeone.

23. Et il suo esercito & i suoi numerati furono trenta cinque milia e quattrocento.

24. Tutti i numerati nel campo di Ephraim, furono cento otto milia e cento, secondo le loro squadre: e saranno i terzi à partire.

25. La bandiera del campo di Dan sarà verso Aquilone seconde le sue squadre. Et il capitano de figliuoli di Dan sarà Ahiezer figliuolo di Ammisaddai.

26. Et il suo esercito, & i suoi numerati furono sessanta due milia e settecento.

27. Appresso à lui si accamparà la tribu di Asar. Et il capitano de figliuoli di Asar sarà Phegiel figliuolo di Ochran.

28. Et il suo esercito, & i suoi numerati furono quaranta vn milia e cinquecento.

ב

29 וְשִׁבְטָא דְנַפְתָּלִי וְרַבָּא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃

30 וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְלָתָא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃

31 כָּל מִנְיָנַיָּא לְמַשְׁרִיתָא דְדָן מְאָה וְחַמְשִׁין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְשִׁית מְאָה בְּבַתְרֵיתָא נָטְלִין לְטִקְסֵיהוֹן׃

32 אִלֵּין מִנְיָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן כָּל מִנְיָנֵי מַשְׁרִיתָא לְחֵילֵיהוֹן שִׁית מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃

33 וְלֵיוָאֵי לָא אִתְמְנִיאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

34 וַעֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן שָׁרַן לְטִקְסֵיהוֹן וְכֵן נָטְלִין גְּבַר לְזַרְעִיתֵיהּ עַל בֵּית אֲבָהָתוֹהִי׃

ב

29 וּמַטֵּה נַפְתָּלִי וְנָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃

30 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃

31 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃

32 אֵלֶּה פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃

33 וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

34 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן־חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן נָסָעוּ אִישׁ לְמִשְׁפְּחֹתָיו עַל־בֵּית אֲבֹתָיו׃

β.

29. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες, ἐχόμενοι φυλῆς νεφθαλείμ. καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν νεφθαλεὶμ ἀχιρὲ, υἱὸς αἰνάν.

30. Δύναμις αὐτῶν οἱ ἐπεσκεμμένοι, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

31. Πάντες οἱ ἠριθμημένοι τῆς παρεμβολῆς δὰν, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι σὺν δυνάμει αὐτῶν. ἔσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν.

32. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

33. Οἱ δὲ λευῖται, οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ.

34. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ· οὕτως παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῆρον ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

ג

1 וְאִלֵּין תּוּלְדָת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹמָא דְּמַלֵּיל יְיָ יָת מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְסִינָי׃

2 וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי אַהֲרֹן בּוּכְרָא נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃

3 אִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי אַהֲרֹן כַּהֲנַיָּא דְּאִתְרַבִּיאוּ דְּאִתְקָרַב קֻרְבָּנְהוֹן לְשַׁמָּשָׁא׃

4 וּמִית נָדָב וַאֲבִיהוּא קֳדָם יְיָ בְּקָרָבוּתְהוֹן אֶשָּׁתָא נֻכְרֵיתָא קֳדָם יְיָ בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי וּבְנִין לָא הֲווֹ לְהוֹן וְשַׁמֵּישׁ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר עַל אַפֵּי אַהֲרֹן אֲבוּהוֹן׃

ג

1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי׃

2 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכֹר נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃

3 אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן׃

4 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבַּר סִינַי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן אֲבִיהֶם׃

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ααρὼν καὶ Μωϋσῆ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωϋσῇ ἐν ὄρει σινᾶ.

2. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ααρών. πρωτότοκος ναδὰβ, καὶ ἀβιοὺδ, καὶ ἐλεάζαρ, καὶ ἰθάμαρ.

3. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ααρών, οἱ ἱερεῖς οἱ ἠλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ ἱερατεύειν.

4. Καὶ ἐτελεύτησαν ναδὰβ καὶ ἀβιοὺδ ἔναντι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς. καὶ ἱεράτευσαν ἐλεάζαρ καὶ ἰθάμαρ, μετὰ Ααρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

CAP. II.

29. De tribu filiorũ Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan.

30. Cunctus exercitus pugnatorum eius, quinquaginta tria millia quadringenti.

31. Omnes qui numerati sunt in castris Dan, fuerunt centum quinquagintaseptẽ millia sexcenti: & novissimi proficiscentur.

32. Hic numerus filiorum Israël, per domos cognationum suarum & turmas divisi exercitus, sexcẽtatria millia quingenti quinquaginta.

33. Levitæ autem non sunt numerati inter filios Israël: sic enim præceperat Dominus Moysi.

34. Feceruntque filii Israël iuxta omnia quæ mandaverat Dominus. Castrametati sunt per turmas suas, & profecti per familias ac domos patrum suorum.

Das II. Capitel.

29. Dazu der Stamm Naphthali / jr Hauptman Ahira der Son Enon.

30. Sein Heer an der summa / drey vnd funfftzig tausent vnd vier hundert.

31. Daß alle / die ins Lager Dan gehören / seyen an der summa hundert sieben vnnd funfftzig tausent vnd sechs hundert / vnnd sollen die letzten sein im außziehen mit jhrem Panir.

32. Das ist die Summa der Kinder Israel nach jrer Väter Häuser vnd Läger mit jren Heeren / sechs hundert tausent vnnd drey tausent / fünff hundert vnd funfftzig.

33. Aber die Leviten wurden nicht in die summa vnter die Kinder Israel gezehlet / wie der HERR Mose gebotten hatte.

34. Vnd die Kinder Israel theten alles / wie der HERR Mose gebotten hatte / vnnd lägerten sich vnter jhre Panir / vnnd zogen auß / ein jeglicher inn seinem Geschlecht / nach jhrer Väter Hauß.

CAP. II.

29. Dipoi sarà la tribu di Nephtali. Et il capitano de figliuoli di Nephtali sarà Ahira figliuolo di Enan.

30. Et il suo esercito & i suoi numerati furono cinquanta tre milia e quattrocento.

31. Tutti i numerati nel campo di Dan furono cento cinquantasette milia e seicento: questi saranno gli vltimi à partirsi con le loro insegne.

32. Questi sono i numerati de figliuoli d'Israel per le case de i loro padri; Tutti i numerati ch'erano nel campo, secondo le loro bandiere; erano seicento tre mila e cinquecento cinquanta.

33. Ma i Leuiti non furono numerati fra i figliuoli d'Israel, si come il Signore haueua comandato à Moise.

34. E i figliuoli d'Israel fecero secondo tutto quel che'l Signore comandò à Moise: così si accamporono secondo le loro squadre, e così si partirono, ciascuno per le sue famiglie, e secondo la casa de i loro padri.

CAP. III.

1. Hæ sunt generationes Aaron & Moysi in die qua locutus est Dominus ad Moysen in monte Sinai.

2. Et hæc nomina filiorum Aaron: primogenitus eius Nadab, deinde Abiu, & Eleazar, & Ithamar.

3. Hæc nomina filiorũ Aaron sacerdotum qui uncti sunt, & quorum repletæ & consecratæ manus ut sacerdotio fungerentur.

4. Mortui sunt enim Nadab & Abiu cùm offerrẽt ignem alienum in conspectu Domini in deserto Sinai, absque liberis: functique sunt sacerdotio Eleazar & Ithamar coram Aaron patre suo.

Das III. Capitel.

DJß ist das Geschlecht Aaron vnnd Mose / zu der zeit / da der HERR mit Mose redet / auff dem Berge Sinai.

2. Vnd diß sind die Namen der Söne Aaron. Der Erstgeborne Nadab / darnach Abihu / Eleazar vnnd Ithamar.

3. Das sind die Namen der Söhne Aaron / die zu Priestern gesalbet waren / vnnd jhre hende gefüllet zum Priesterthumb.

4. Aber Nadab vnd Abihu storben für dem HERRN / daß sie frembd Fewer opfferten für dem HERRN in der Wüsten Sinai / vnd hatten keine Söhne. Eleasar aber vnnd Ithamar pflegten des Priesterampts vnter jrem Vater Aaron:

CAP. III.

1. Seguitano le generationi di Aharon e di Moise dal tempo ch'l Signore parlò à Moise su'l monte Sinai.

2. Questi sono i nomi de figliuoli di Aharon: il primogenito Nadab, Abihu, Eleazar, & Ithamar.

3. Questi sono i nomi de figliuoli di Aharon, Sacerdoti vnti, le mani de quali furono consacrate per amministrare il Sacerdotio.

4. E Nadab & Abihu morirono, quando offerirono il fuoco forastiero dinanzi al Signore nel diserto di Sinai; e non hebbero figliuoli: & Eleazar & Ithamar amministrorono il Sacerdotio in presenza di Aharon lor padre.

ג

5 ומליל יי עם משה למימר:

6 קריב ית שבטא דלוי ותקים יתיה קדם אהרן כהנא וישמשון יתיה:

7 ויטרון ית מטרתיה וית מטרת כל כנישתא קדם משכן זמנא למפלח ית פלחן משכנא:

8 ויטרון ית כל מני משכן זמנא וית מטרת בני ישראל למפלח ית פלחן משכנא:

9 ותתן ית ליואי לאהרן ולבנוהי מסירין יהיבין אינון ליה מן בני ישראל:

10 וית אהרן וית בנוהי תמני ויטרון ית כהנתהון וחלוני דיקרב יתקטל:

11 ומליל יי עם משה למימר:

12 ואנא הא קריבית ית ליואי מגו בני ישראל חלף כל בוכרא פתח ולדא מבני ישראל ויהון משמשין קדמי ליואי:

13 ארי דילי כל בוכרא ביומא דקטלית כל בוכרא בארעא דמצרים אקדישית קדמי כל בוכרא בישראל מאנשא עד בעירא דילי יהון אנא יי:

14 ומליל יי עם משה במדברא דסיני למימר:

15 מני ית בני לוי לבית אבהתהון לזרעיתהון כל דכורא מבר ירחא ולעילא תמנינון:

16 ומנא יתהון משה על (מימרא) דיי כמא דאתפקד:

ג

5 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

6 הַקְרֵב אֶת־מַטֵּה לֵוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ:

7 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן:

8 וְשָׁמְרוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן:

9 וְנָתַתָּה אֶת־הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו נְתוּנִם נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

10 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת:

11 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

12 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם:

13 כִּי לִי כָּל־בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהֹוָה:

14 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי לֵאמֹר:

15 פְּקֹד אֶת־בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה תִּפְקְדֵם:

16 וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עַל־פִּי יְהֹוָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה:

γ'.

5. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

6. Λάβε τὴν φυλὴν τὴν λευΐ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ.

7. Καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς αὐτοῦ. καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς.

8. Καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς.

9. Καὶ δώσεις τοὺς λευΐτας Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσι. δόμα δεδομένοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

10. Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ φυλάξουσι τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, καὶ τὰ ἔσω τοῦ καταπετάσματος, καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος ἀποθανεῖται.

11. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

12. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς λευΐτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ λευῖται.

13. Ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον· ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν τῇ γῇ αἰγύπτου, ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ἰσραὴλ· ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται. ἐγὼ κύριος.

14. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ λέγων.

15. Ἐπίσκεψαι τοὺς υἱοὺς λευΐ, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἐπισκέψῃ αὐτούς.

16. Καὶ ἐπεσκέψαντο αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς κύριος.

5 Locu-

CAP. III.

5. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens,

6. Applica tribum Levi, & fac stare in conspectu Aaron sacerdotis ut ministrent ei.

7. Et excubent, & observẽt quicquid ad cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo testimonii.

8. Et custodiant vasa tabernaculi, servientes in ministerio eius.

9. Dabisque dono Levitas Aaron & filiis eius, quibus traditi sunt à filiis Israël.

10. Aaron autem & filios eius constitues super cultum sacerdotii. Externus qui ad ministrandum accesserit, morietur.

11. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

12. Ego tuli Levitas à filiis Israel pro omni primogenito qui aperit vulvam in filiis Israel, eruntque Levitæ mei.

13. Meum est enim omne primogenitum ex quo percussi primogenitos in Terra Ægypti: sanctificavi mihi quicquid primum nascitur in Israel ab homine usque ad pecus, mei sunt: Ego Dominus.

14. Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, dicens:

15. Numera filios Levi per domos patrum suorum & familias, omnem masculum ab uno mense & suprà.

16. Numeravit Moyses ut præceperat Dominus.

Das III. Capitel.

5. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

6. Bringe den Stamm Levi herzu/ vnnd stelle sie für den Priester Aaron/ daß sie jhm dienen.

7. Vnnd seiner vnnd der gantzen Gemeine hut warten/ für der Hütten des Stiffts/ vnd dienen am dienst der Wonunge.

8. Vnnd warten alles Gereths der Hütten des Stiffts/ vnnd der hut der Kinder Jsrael/ zu dienen am dienst der Wonunge.

9. Vnd solt die Leviten Aaron vnnd seinen Söhnen zuordenen/ zum geschenck von den Kindern Jsrael.

10. Aaron aber vnd seine Söhne solt du setzen/ daß sie jhres Priesterthumbs warten/ wo ein Frembder sich herzu thut/ der sol sterben.

11. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

12. Sihe/ Jch habe die Leviten genommen vnter den Kindern Jsrael/ für alle Erstegeburt/ die die Mutter brechen vnter den Kindern Jsrael/ also/ daß die Leviten sollen mein sein.

13. Denn die Erstengeburt sind mein/ sind der zeit ich alle Erstegeburt schlug in Egyptenland/ da heiliget ich mir alle Erstegeburt inn Jsrael/ von Menschen an biß auff das Vieh/ daß sie mein sein sollen/ Jch der HERR.

14. Vnd der HERR redet mit Mose in der Wüsten Sinai/ vnd sprach:

15. Zele die Kinder Levi nach jhrer Väter Häuser vnd Geschlechten/ alles was Männlich ist/ eins Monden alt vnd drüber.

16. Also zehlet sie Mose nach dem Wort des HERRN/ wie er gebotten hatte.

CAP. III.

5. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

6. Fa accostare la tribu di Leui, e fa la fermare dinanzi ad Aharon sacerdote; à fin che gli amministrino.

7. E guardino il suo culto, e veglino sopra tutta la congregatione dinanzi al tabernacolo de la chiesa, per fare il seruitio del tabernacolo.

8. Custodischino ancora tutte le appertenenze del tabernacolo de la congregatione, e le guardie de figliuoli d'Israel; à fin che amministrino il culto del tabernacolo.

9. Cosi tu darai ad Aharon & à suoi figliuoli i Leuiti; imperoche son dati, dati dico à lui tra i figliuoli d'Israel.

10. E tu costituirai Aharon & i suoi figliuoli, i quali esercitaranno il loro sacerdotio: & il forastiero, che si accostarà, morrà.

11. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo;

12. Io veramente ho preso i Leuiti tra i figliuoli d'Israel in luogo di ciascun primo genito che apre la matrice tra i figliuoli d'Israel, & i Leuiti saranno miei.

13. Imperoche ogni primogenito è mio: io mi ho santificato ogni primogenito in Israel dal dì ch'io percossi tutti i primogeniti nel paese di Egitto: e saranno miei tanto quei de gli huomini, quanto de gli animali: perche io sono Iehoua.

14. Inoltre il Signore parlò à Moise nel diserto di Sinai, dicendo:

15. Numera i figliuoli di Leui per le case de i loro padri, per le loro famiglie: tu numerarai ogni maschio da vn mese in su.

16. Moise dunque gli numerò secondo la parola del Signore, si come gli era stato comandato.

ג

17 והוו אלין בני לוי בשמהתהון גרשון וקהת ומררי:

18 ואלין שמהת בני גרשון לזרעיתהון לבני ושמעי:

19 ובני קהת לזרעיתהון עמרם ויצהר וחברון ועזיאל:

20 ובני מררי לזרעיתהון מחלי ומושי אלין אינון זרעית ליואי לבית אבהתהון:

21 לגרשון זרעית לבני וזרעית שמעי אלין אינון זרעית גרשון:

22 מניניהון במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא מניניהון שבעא אלפין וחמש מאה:

23 זרעית גרשון אחורי משכנא ישרון מערבא:

24 ורב בית אבא לבית גרשון אליסף בר לאל:

25 ומטרת בני גרשון במשכן זמנא משכנא ופרסא חופאיה ופרסא דתרע משכן זמנא:

26 וסרדי דרתא וית פרסא דתרע דרתא דעל משכנא ועל מדבחא סחור סחור וית אטונוהי לכל פלחניה:

27 ולקהת זרעית עמרם וזרעית יצהר וזרעית חברון וזרעית עזיאל אלין אינון זרעית קהת:

28 במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא תמניא אלפין (ושית) מאה נטרין מטרת קדשא:

ג

17 ויהיו אלה בני לוי בשמתם גרשון וקהת ומררי:

18 ואלה שמות בני גרשון למשפחתם לבני ושמעי:

19 ובני קהת למשפחתם עמרם ויצהר חברון ועזיאל:

20 ובני מררי למשפחתם מחלי ומושי אלה הם משפחת הלוי לבית אבתם:

21 לגרשון משפחת הלבני ומשפחת השמעי אלה הם משפחת הגרשני:

22 פקדיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה פקדיהם שבעת אלפים וחמש מאות:

23 משפחת הגרשני אחרי המשכן יחנו ימה:

24 ונשיא בית אב לגרשני אליסף בן לאל:

25 ומשמרת בני גרשון באהל מועד המשכן והאהל מכסהו ומסך פתח אהל מועד:

26 וקלעי החצר ואת מסך פתח החצר אשר על המשכן ועל המזבח סביב ואת מיתריו לכל עבדתו:

27 ולקהת משפחת העמרמי ומשפחת היצהרי ומשפחת החברני ומשפחת העזיאלי אלה הם משפחת הקהתי:

28 במספר כל זכר מבן חדש ומעלה שמנת אלפים ושש מאות שמרי משמרת הקדש:

γ.

17. Καὶ ἦσαν οὗτοι υἱοὶ λευΐ, ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν γερσὼμ, καὰθ, καὶ μεραρί.

18. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν γερσὼμ, κατὰ δήμους αὐτῶν, λοβενὶ καὶ σεμεεί.

19. Καὶ υἱοὶ καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν, ἀμρὰμ καὶ ἰσαὰρ, χεβρὼν καὶ ὀζιήλ.

20. Καὶ υἱοὶ μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν μοολεὶ καὶ μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

21. Τῷ γερσὼμ δῆμος ὁ λοβενὶ καὶ δῆμος ὁ σεμεεὶ, οὗτοι δῆμοι τῷ γερσώμ.

22. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι.

23. Καὶ οἱ υἱοὶ γερσὼμ ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι κατὰ θάλασσαν.

24. Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δήμου τοῦ γερσὼμ, ἐλισαφὰ υἱὸς λαήλ.

25. Καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν γερσὼμ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κατακάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

26. Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοιπα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.

27. Τῷ καὰθ δῆμος ὁ ἀμρὰμ εἷς, καὶ δῆμος ὁ ἰσαὰρ εἷς, καὶ δῆμος ὁ χεβρὼν εἷς, καὶ δῆμος ὁ ὀζιὴλ εἷς.

28. Οὗτοί εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ καὰθ κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ (ἑξακόσιοι.) φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων

17 Etin-

CAP. III. | Das III. Capitel. | CAP. III.

17. Et inventi sunt filii Levi per nomina sua, Gerson & Caath & Merari.

18. Filii Gerson: Lebni & Semei.

19. Filii Caath: Amram, & Iessaar, Hebron, & Oziel.

20. Filii Merari: Moholi, & Musi.

21. De Gerson fuêre familiæ duæ, Lebnitica, & Semeitica:

22. Quarum numeratus est populus sexus masculini ab uno mense & suprà, septem millia quingenti.

23. Hi post tabernaculum metabuntur ad Occidentem.

24. Sub principe Heliasaph. filio Lael.

25. Et habebunt excubias in tabernaculo fœderis. Ipsum tabernaculum & operimentum eius, tentorium quod trahitur ante fores tecti fœderis.

26. Et cortinas atrii: tentorium quoq; quod appenditur in introitu atrii tabernaculi, & quicquid ad ritum altaris pertinet, funes tabernaculi & omnia utensilia eius.

27. Cognatio Caath habebit populos Amramitas & Iessaaritas & Hebronitas & Ozielitas. Hæ sunt familiæ Caathitarum, recensitæ per nomina sua:

28. Omnes, generis masculini ab uno mense & suprà, octo millia (sexcenti.) habebunt excubias sanctuarii.

17. Vnnd waren diß die Kinder Levi mit Namen / Gerson / Kahath / Merari.

18. Die Namen aber der Kinder Gerson inn jhrem Geschlecht waren / Libni vnd Simei.

19. Die Kinder Kahath in jrem Geschlecht waren / Amram / Jezehar / Hebron vnd Vsiel.

20. Die Kinder Merari in jrem Geschlecht waren / Maheli vnnd Musi. Diß sind die Geschlecht Levi nach jrer Väter Hause.

21. Diß sind die Geschlechte von Gerson / die Libniter vnd Simeiter.

22. Dere summa war an der zal funden / sieben tausent vnd fünff hundert / alles was Männlich war eins Monden alt vnd drüber.

23. Vnnd dasselb Geschlecht der Gersoniter sollen sich lägern hinder der Wonung gegen dem Abend.

24. Jhr Oberster sey Eliasaph / der Son Lael.

25. Vnnd sie sollen warten an der Hütten des Stiffts. Nemlich / der wonung vnd der Hütten vnd jrer Decken / vnnd des tuchs inn der thür der Hütten des Stiffts.

26. Des Vmbhangs am Vorhoff / vnnd des tuchs inn der thür des Vorhoffs / welcher vmb die Wonung vnnd vmb den Altar her gehet / vnnd seinen seylen / vnd alles was zu seinem dienst gehöret.

27. Diß sind die Geschlechte von Kahath / die Amramiten / die Jezehariten / die Hebroniten vnd Vsieliten.

28. Was Männlich war / eins Monden alt vnnd drüber / An der zahl acht tausent vnd (sechs hundert /) die der hut des Heiligthumbs warten.

17. Questi fuoono i figliuoli di Leui per i loro nomi; cioè Gerson, Cahath, e Merari.

18. Questi sono i nomi de figliuoli di Gerson per le loro famiglie, Lebni, e Semei.

19. Parimente i figliuoli di Cahath per le loro famiglie furono, Amram, Iezahar, Hebron, & Oziel.

20. Et i figliuoli di Merari per le loro famiglie furono, Moholi, e Musi. Queste sono le famiglie di Leui per le case de i loro padri.

21. Di Gerson fu la famiglia de Lebni, e la famiglia di Semei: queste sono le famiglie Gersonite.

22. I numerati fra quelli secondo il numero di tutti i maschi dal figliuolo di vn mese in su, i numerati dico di quelli furono sette milia cinquecento.

23. Le famiglie Gersonite s'accamparanno dietro al tabernacolo verso l'Occidente.

24. Et il principe de la casa del padre de Gersoniti era Eliasaph figliuolo di Lael.

25. Et i figliuoli di Gerson haueranno in guardia nel tabernacolo, de la congregatione il tabernacolo il pauiglione, la sua coperta, & il portale de la porta del tabernacolo de la congregatione:

26. Parimente le cortine del cortile, & il portale de la porta del cortile, ch'era appresso il tabernacolo, & appresso lo altare à l'intorno, le sue corde ancora per tutto il suo ministerio.

27. E di Cahath sarà la famiglia Amramita, e la famiglia Isaharita, e la famiglia Hebronita, e la famiglia Ozielita; queste sono le famiglie Cahathite.

28. Secondo il numero di tutti i maschi, dal figliuolo di vn mese in su furono otto milia seicento, i quali faceuano la guardia al santuario.

ג

29 זרעית בני קהת ישרון על שידא דמשכנא דרומא:

30 ורב בית אבא לזרעית קהת אליצפן בר עזיאל:

31 ומטרתהון ארונא ופתורא ומנרתא ומדבחיא ומאני קדשא דישמשון בהון ופרסא וכל פלחניה:

32 ואמרכלא דממנא על רברבי ליואי אלעזר בר אהרן כהנא מתחות ידוהי ממנן נטרי מטרת קדשא:

33 למררי זרעית מחלי וזרעית מושי אלין אינון זרעית מררי:

34 ומניניהון במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא שיתא אלפין ומאתן:

35 ורב בית אבא לזרעית מררי צוריאל בר אביחיל על שידא דמשכנא ישרון ציפונא:

36 ודמסיר למיטר בני מררי דפי משכנא עברוהי עמודוהי וסמכוהי וכל מנוהי וכל פלחניה:

37 ועמודי דרתא סחור סחור וסמכיהון וסיכיהון ואטוניהון:

38 ודשרן קדם משכנא קידומא קדם משכן זמנא מדינחא משה ואהרן ובנוהי נטרין מטרת מקדשא למטרת בני ישראל וחלוני דיקרב יתקטל:

39 כל מניני ליואי דמנא משה ואהרן על (מימרא) דיי לזרעיתהון כל דכורא מבר ירחא ולעילא עשרין ותרין אלפין:

ג

29 מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה׃

30 וּנְשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן־עֻזִּיאֵל׃

31 וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָּהֶם וְהַמָּסָךְ וְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃

32 וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃

33 לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃

34 וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃

35 וּנְשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי צוּרִיאֵל בֶּן־אֲבִיחָיִל עַל־יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ צָפֹנָה׃

36 וּפְקֻדַּת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃

37 וְעַמֻּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם׃

38 וְהַחֹנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִזְרָחָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃

39 כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃

γ.

29. Οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν καὰθ παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ νότον.

30. Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῶν δήμων τοῦ καὰθ, ἐλισαφὰν υἱὸς ὀζιήλ.

31. Καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν, ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου, ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.

32. Καὶ ὁ ἄρχων ὁ ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν λευιτῶν, ἐλεάζαρ υἱὸς ἀαρὼν τοῦ ἱερέως καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων.

33. Τῷ μεραρὶ δῆμος ὁ μοολὶ, καὶ δῆμος ὁ μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ μεραρί.

34. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν. πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ διακόσιοι πεντήκοντα.

35. Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ μεραρὶ, σουριὴλ υἱὸς ἀβιχαίλ. ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς βορρᾶν.

36. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν μεραρὶ, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.

37. Καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν.

38. Οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῶν μωϋσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου, εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανεῖται.

39. Πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν λευιτῶν, οὓς ἐπεσκέψατο μωϋσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

CAP. III.

29. Et caſtrametabuntur ad meridianam plagam.

30. Princepſque eorum erit Eliſaphan filius Oziel:

31. Et cuſtodient Arcam, menſamq; & candelabrum, altaria & vaſa ſanctuarii, in quibus miniſtratur, & velum, cunctamque huiuſcemodi ſupellectilem.

32. Princeps autem principum Levitarum Eleazar filius Aaron ſacerdotis, erit ſuper excubitores cuſtodiæ ſanctuarii.

33. At verò de Merari erunt populi Moholitæ & Muſitæ recenſiti per nomina ſua:

34. Omnes generis maſculini ab uno menſe & ſuprà, ſex millia ducenti.

35. Princeps eorum Suriel filius Abihail: in plaga ſeptẽtrionali caſtrametabuntur.

36. Erunt ſub cuſtodia eorum tabulæ tabernaculi, & vectes, & columnæ ac baſes earum, & omnia quæ ad cultum huiuſcemodi pertinẽt:

37. Columnæq; atrii per circuitum cum baſibus ſuis, & paxilli cum funibus.

38. Caſtrametabuntur ante tabernaculum fœderis, id eſt ad Orientalem plagã, Moyſes & Aaron cum filiis ſuis, habẽtes cuſtodiam ſanctuarii in medio filiorum Iſrael, quiſquis alienus acceſſerit, morietur.

39. Omnes Levitæ quos numeraverunt Moyſes & Aaron iuxta præceptum Domini per familias ſuas in genere maſculino à menſe uno & ſuprà, fuerunt vigintiduo millia.

Das III. Capitel.

29. Vnd ſollen ſich lägern an die ſeiten der Wonung gegen Mittag.

30. Jhr Oberſter ſey Elizaphan der ſohn Vſiel.

31. Vnd ſie ſollen warten der Laden/ des Tiſchs/ des Leuchters/ des Altars/ vnd alles gereths des Heiligthumbs/ daran ſie dienen/ vnd des tuchs/ vnnd was zu ſeinem dienſt gehört.

32. Aber der Oberſt vber alle Oberſten der Leviten ſoll Eleaſar ſein/ Aarons ſohn des Prieſters/ vber die verordnet ſind zu warten der hut des Heiligthumbs.

33. Diß ſind die Geſchlecht Merari/ die Maheliter vnd Muſiter.

34. Die an der zal waren/ ſechs tauſent vnnd zwey hundert. Alles was Männlich war/ eins Monden alt vnd drüber.

35. Jr Oberſter ſey Zuriel der Sohn Abihail. Vnd ſollen ſich lägern an die ſeiten der Wonung gegen Mitternacht.

36. Vnd jr Ampt ſol ſein zu warten der bret vnd rigel/ vnd ſeulen/ vnd füſſe der Wonung/ vnd alles ſeines gerehts vnd ſeines Dienſts.

37. Darzu der ſeulen vmb den Vorhoff her/ mit den füſſen/ vnnd negeln vnnd ſeylen.

38. Aber für der Wonung vnd für der Hütten des Stiffts/ gegen Morgen ſollen ſich lägern Moſe vnd Aaron vnnd ſeine Söhne/ daß ſie des Heiligthumbs warten/ vnd der kinder Jſrael/ Wenn ſich ein frembder herzu thut/ der ſol ſterben.

39. Alle Leuiten inn der ſumma/ die Moſe vnd Aaron zehleten/ nach jhren Geſchlechten/ nach dem wort des HErren/ eitel Männlein/ eines Monden alt vnd drüber/ waren zwey vnd zweintzigtauſent.

CAP. III.

29. Le famiglie de figliuoli di Cahath ſi poſaranno dal lato del tabernacolo verſo Mezzodì.

30. Et il principe de la caſa del padre de le famiglie de Gahatiti era Elizaphan figliuolo di Oziel.

31. Eſſi hauranno in guardia l'arca, la tauola, il candeliero, gli altari & vaſi ſanti, ne quali miniſtraranno, & il velo, e tutto il ſuo ſeruitio.

32. Et il principe de principi de Leuiti ſarà Eleazar figliuolo di Aharon Sacerdote; & egli ſarà ſopra quelli, che fanno la guardia al ſantuario.

33. Di Merari ſarà la famiglia Moholita, e la famiglia Muſita. queſte ſono le famiglie di Merari

34. I numerati di quelli ſecondo il numero di tutti i maſchii da vn meſe in ſu, furono ſei mila dugento.

35. Et il principe de la caſa del padre de le famiglie di Merari, ſarà Suriel figliuolo di Abihael: e ſi poſaranno dal lato del tabernacolo verſo Aquilone.

36. E la commeſſione de la guardia de figliuoli di Merari, ſarà de le tauole del tabernacolo, de le ſue ſtanghe, de le ſue colonne, de le ſue baſe, di tutti i ſuoi vaſi, e di tutto il ſuo ſeruito.

37. Ancora de le colonne del cortile, de le loro baſe, de i loro chiodi, e de le loro corde.

38. Ma quelli che ſi accamparanno dinanzi al tabernacolo verſo Oriente, ne la parte dice dauanti al tabernacolo de la congregatione verſo Oriente, ſaranno Moiſe & Aharon & i ſuoi figliuoli, iquali faranno la guardia al ſantuario per la guardia de figliuoli d'Iſrael. Et il foraſtiero che ſi accoſtarà, morrà.

39. Tutti i numerati de Leuiti, iquale numerò Moiſe & Aharon ſecondo il comandamento del Signore per le loro famiglie, tutti i maſchii da vn meſe in ſu, furono venti due milia.

ג

40 ואמר ייי למשה מני כל בוכריא דכריא בבני ישראל מבר ירחא ולעילא וקביל ית חושבן שמהתהון:

41 ותקרב ית ליואי קדמי אנא ייי חלף כל בוכרא בבני ישראל וית בעירא דליואי חלף כל בוכרא בבעירא דבני ישראל:

42 ומנא משה כמא דפקיד ייי יתיה ית כל בוכרא בבני ישראל:

43 והוו כל בוכריא דכריא במנין שמהן מבר ירחא ולעילא למניניהון עשרין ותרין אלפין מאתן ושבעין ותלתא:

44 ומליל ייי עם משה למימר:

45 קריב ית ליואי חלף כל בוכרא בבני ישראל וית בעירת דליואי חלף בעירהון ויהון משמשין קדמי ליואי אנא ייי:

46 וית פריקי מאתן ושבעין ותלתא דיתירין על ליואי מבוכריא דבני ישראל:

47 ותיסב חמש חמש סלעין לגלגלתא בסלעי קודשא תיסב עשרין מעין סלעא:

48 ותתין כספא לאהרן ולבנוהי פריקי דיתירין בהון:

49 ונסיב משה ית כסף פרקנהון מן דיתירין על פריקי ליואי:

50 מן בוכריא דבני ישראל נסיב ית כספא אלף ותלת מאה ושתין וחמש סלעין בסלעי קודשא:

ג

40 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה וְשָׂא אֵת מִסְפַּר שְׁמֹתָם:

41 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵת בֶּהֱמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בְּבֶהֱמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

42 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

43 וַיְהִי כָל־בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף שְׁלֹשָׁה וְשִׁבְעִים וּמָאתָיִם:

44 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

45 קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֶּהֱמַת הַלְוִיִּם תַּחַת בְּהֶמְתָּם וְהָיוּ־לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה:

46 וְאֵת פְּדוּיֵי הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשִּׁבְעִים וְהַמָּאתָיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

47 וְלָקַחְתָּ חֲמֵשֶׁת חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקָּח עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשָּׁקֶל:

48 וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פְּדוּיֵי הָעֹדְפִים בָּהֶם:

49 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֵת כֶּסֶף הַפִּדְיוֹם מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם:

50 מֵאֵת בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכָּסֶף חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וָאֶלֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:

γ'.

40. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων. ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, καὶ λάβε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐξ ὀνόματος.

41. Καὶ λήψῃ τοὺς λευίτας ἐμοὶ ἐγὼ κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ισραήλ.

42. Καὶ ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος αὐτῷ, πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ.

43. Καὶ ἐγένετο πάντα τὰ πρωτότοκα ἀρσενικά, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ τρεῖς, καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι.

44. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

45. Λάβε τοὺς λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν· καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ λευῖται, ἐγὼ κύριος.

46. Καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων, οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς λευίτας, ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραήλ.

47. Καὶ λήψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ τὸ δίδραγμον τὸ ἅγιον λήψῃ, εἴκοσι ὀβολοὶ ὁ σίκλος.

48. Καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς.

49. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὸ ἀργύριον, τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν λευιτῶν.

50. Παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραήλ, ἔλαβε τὸ ἀργύριον πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους καὶ χιλίους σίκλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

CAP. III.

40. Et ait Dominus ad Moyſen, Numera primogenitos ſexus maſculini de filiis Iſräël ab uno menſe & ſuprà; & habebis ſummam eorum.

41. Tolleſq; Levitas mihi pro omni primogenito filiorum Iſraël; ego ſum Dominus: & pecora eorum pro univerſis primogenitis pecorum filiorum Iſrael.

42. Recenſuit Moyſes ſicut præceperat Dominus primogenitos filiorum Iſraël.

43. Et fuerunt maſculi per nomina ſua, à menſe uno & ſuprà, vigintiduo millia ducenti ſeptuagintatres.

44. Locutuſque eſt Dominus ad Moyſen, dicens:

45. Tolle Levitas pro primogenitis filiorum Iſraël, & pecora Levitarum pro pecoribus eorum; eruntq; Levitę mei. Ego ſum Dominus.

46. In pretio autem ducentorum ſeptuagintatrium qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis filiorum Iſrael,

47. Accipies quinque ſiclos per ſingula capita ad menſuram ſanctuarii: Siclus habet viginti obolos:

48. Dabiſq; pecuniam Aaron & filiis eius pretium eorum qui ſuprà ſunt.

49. Tulit igitur Moyſes pecuniam eorum qui fuerant ampliùs, & quos redemerat à Levitis:

50. Pro primogenitis filiorum Iſrael, mille trecentorum ſexaginta quinque ſiclorum iuxta pondus ſanctuarii:

Das III. Capitel.

40. Vnnd der HERR ſprach zů Moſe: Zele alle Erſtegeburt / was Männlich iſt vnter den kindern Jſrael / eines Monden alt vnd drüber / vnd nimm die zal jhrer namen.

41. Vnnd ſolt die Leviten mir / dem HERRN / außſondern für alle Erſtegeburt der kinder Jſrael / vnnd der Leviten Vieh für alle Erſtegeburt vnter dem vieh der kinder Jſrael.

42. Vnnd Moſe zehlet / wie jhm der HERR gebotten hatte / alle Erſtegeburt vnter den kindern Jſrael.

43. Vnd fand ſich an der zal der namen aller Erſtegeburt / was Männlich war / eins Monden alt vnnd drüber / in jhrer ſumma zweyvnndzweintzig tauſent / zwey hundert vnd dreyvndſiebenzig.

44. Vnnd der HERR redet mit Moſe / vnnd ſprach:

45. Nimm die Leviten für alle Erſtegeburt vnter den kindern Jſrael / vnd das Vieh der Leviten für jhr Vieh / daß die Leviten mein / des HERRN / ſeyen.

46. Aber das Löſegelt von den zwey hundert dreyvndſiebentzig / vberlengen Erſtengeburten der kinder Jſrael / vber der Leviten zal.

47. Solt du ja fünff Sekel nemen von haupt zů haupt / nach dem Sekel des Heiligthumbs (zweintzig Gera gilt ein Sekel.)

48. Vnnd ſolt daſſelb gelt das überleng iſt vber jhre zal / geben Aaron vnd ſeinen Söhnen:

49. Da nam Moſe das Löſegelt / das überlenge war vber der Leviten zal:

50. Von den Erſtengeburten der kinder Jſrael / tauſent drey hundert vnnd fünffvndſechtzig Sekel / nach dem Sekel des Heiligthumbs.

CAP. III.

40. Allhora il Signore diſſe à Moiſe, Numera tutti i primogeniti maſchii de figliuoli d'Iſrael, da vn meſe in ſu, e raccoglie il numero de i loro nomi.

41. E pigliarai per me (io ſono Iehoua) i Leuiti in luogo di tutti i primogeniti de figliuoli d'Iſrael, e le beſtie de Leuiti, in luogo di tutti i primogeniti de le beſtie de figliuoli d'Iſrael.

42. Moiſe dunque numerò tutti i primogeniti de figliuoli d'Iſrael, ſi come il Signore gli haueua comandato.

43. E tutti i primogeniti maſchii, ſecondo il numero de nomi, dal figliuolo de vn meſe in ſu, ſecondo i contati fra quelli, furono venti due milia e dugento ſettanta tre.

44. Et il Signore parlò à Moiſe, dicendo.

45. Piglia i Leuiti in luogo di tutti i primogeniti fra i figliuoli d'Iſrael e le beſtie de Leuiti per le loro beſtie; & i Leuiti ſaranno mei, io ſono Iehoua.

46. E per il riſcatto de i dugento ſettanta tre, che ſono dauantaggio à i Leuiti.

47. Tu riceuerai da i figliuoli d'Iſrael, riceuerai dico cinque ſicli per ciaſcuna teſta ſecondo il ſiclo del ſantuario: il ſiclo è di venti oboli.

48. E darì quei denari ad Aharon & à i ſuoi figliuoli, per riſcatto di quelli, che ſono dauantaggio fra loro.

49. Moiſe dunque riceuue il denaro del riſcatto da quelli, che vi erano dauantaggio oltra li riſcattati de Leuiti.

50. Egli riceuue da i primogeniti de i figliuoli d'Iſrael il denaro, cioè, mille trecento ſettanta cinque ſicli, ſecondo il ſiclo del ſantuario.

ג

51 וִיהַב מֹשֶׁה יָת כְּסַף פֻּרְקָנָא לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי עַל (מֵימְרָא) דַּייָ כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

ד

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לְמֵימָר׃

2 קַבִּילוּ יָת חֻשְׁבַּן בְּנֵי קְהָת מִגּוֹ בְּנֵי לֵוִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃

3 מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח פָּלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃

4 דֵּין פָּלְחַן בְּנֵי קְהָת בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא קֹדֶשׁ קֻדְשַׁיָּא׃

5 וְיֵיעוֹל אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי בְּמִיטַּל מַשְׁרִיתָא וְיַפְרְקוּן יָת פָּרוֹכְתָּא דִפְרָסָא וִיכַסּוּן בַּהּ יָת אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא׃

6 וְיִתְּנוּן עֲלוֹהִי חוֹפָאָה דִּמְשַׁךְ סַסְגּוֹנָא וְיִפְרְסוּן לְבוּשׁ גְּמִיר תִּכְלָא מִלְּעֵילָּא וִישַׁוּוֹן אֲרִיחוֹהִי׃

7 וְעַל פָּתוֹרָא דִּלְחֵים אַפַּיָּא יִפְרְסוּן לְבוּשׁ תִּכְלָא וְיִתְּנוּן עֲלוֹהִי יָת מְגִיסַיָּא וְיָת בָּזִיכַיָּא וְיָת מְכִילָתָא וְיָת קַסְוָת נִסּוּכִין וּלְחֵים תְּדִירָא עֲלוֹהִי יְהֵי׃

8 וְיִפְרְסוּן עֲלֵיהוֹן לְבוּשׁ צְבַע זְהוֹרִי וִיכַסּוּן יָתֵהּ בְּחוֹפָאָה דִּמְשַׁךְ סַסְגּוֹנָא וִישַׁוּוֹן יָת אֲרִיחוֹהִי׃

9 וְיִסְּבוּן לְבוּשׁ תִּכְלָא וִיכַסּוּן יָת מְנָרְתָא דְּאַנְהוֹרֵי וְיָת בּוֹצִינַהָא וְיָת צִבְתָהָא וְיָת מַחְתְּיָתָהָא וְיָת כָּל מָנֵי שִׁמּוּשַׁהּ דִּישַׁמְּשׁוּן לַהּ בְּהוֹן׃

ג

51 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדֻיִם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

ד

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

2 נָשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם׃

3 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־בָּא לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃

4 זֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃

5 וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בִּנְסֹעַ הַמַּחֲנֶה וְהוֹרִדוּ אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וְכִסּוּ־בָהּ אֵת אֲרֹן הָעֵדֻת׃

6 וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תַּחַשׁ וּפָרְשׂוּ בֶגֶד־כְּלִיל תְּכֵלֶת מִלְמָעְלָה וְשָׂמוּ בַּדָּיו׃

7 וְעַל שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעָרֹת וְאֶת־הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמְּנַקִּיֹּת וְאֵת קְשׂוֹת הַנָּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה׃

8 וּפָרְשׂוּ עֲלֵיהֶם בֶּגֶד תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו׃

9 וְלָקְחוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת־מַלְקָחֶיהָ וְאֶת־מַחְתֹּתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי שַׁמְנָהּ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־לָהּ בָּהֶם׃

γ.

51. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ἀαρὼν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

ΚΕΦΑΛ. δ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων.

2. Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευὶ, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

3. Ἀπὸ (εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν) καὶ ἐπάνω, ἕως πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

4. Καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καὰθ, ἐκ μέσου υἱῶν Λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἅγιον τῶν ἁγίων.

5. Καὶ εἰσελεύσονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὅταν ἐξαίρῃ ἡ παρεμβολή. καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου.

6. Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς.

7. Καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει. καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντὸς ἐπ' αὐτῆς ἔσονται.

8. Καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπὶ αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς.

9. Καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐλαίου αὐτῆς, οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς.

51. Et

CAP. III.

51. Et dedit eam Aaron & filiis eius iuxta verbũ quod præceperat sibi Dominus.

CAP. IIII.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens.

2. Tolle summam filiorum Caath de medio Levitarum per domos & familias suas.

3. A tricesimo anno & supra usque ad quinquagesimum annum, omnium qui ingrediuntur ut stent & ministrent in tabernaculo fœderis.

4. Hic est cultus filiorum Caath, Tabernaculum fœderis & sanctum sanctorum.

5. Ingredientur Aaron & filii eius, quando movenda sunt castra, & deponent velum quod pendet ante fores, involuentque eo arcam testimonii.

6. Et operient rursum velamine ianthinarum pellium, extendentq; desuper pallium totum hyacinthinum, & inducent vectes.

7. Mensam quoque propositionis involuent hyacinthino pallio, & ponent cum ea thuribula & mortariola, cyathos, & crateras ad liba fundenda: panes semper in ea erunt:

8. Extendentque desuper pallium coccineum, quod rursum operient velamento ianthinarum pellium, & inducent vectes.

9. Sument & pallium hyacinthinum quo operient candelabrum cum lucernis & forcipibus suis & emunctoriis & cunctis vasis olei, quæ ad concinnandas lucernas necessaria sunt:

Das III. Capitel.

51. Vnd gabs Aaron vnnd seinen söhnen/ nach dem wort des HERRN/ wie der HERR Mose gebotten hat.

Das IIII. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose vnd Aaron/ vnd sprach:

2. Nimm die summa der kinder Kahath auß den kindern Levi/ nach jrem geschlecht vnd Väter häuser.

3. Von dreyssig jar an vnnd drüber/ biß ins fünfftzigst jar/ alle die zum Heer tügen/ daß sie thün die werck in der Hütten des Stiffts.

4. Das soll aber das Ampt der kinder Kahath in der Hütten des Stiffts sein/ daß das allerheiligst ist.

5. Wenn das Heer auffbricht/ so soll Aaron vnd seine Söhne hinein gehen/ vnnd den Fürhang abnemen/ vnnd die Lade des Zeugniß drein winden.

6. Vnnd drauff thun die Decke von Dachsfellen/ vnnd oben drauff ein gantz gele Decke breitten/ vnnd seine stangen dazu legen.

7. Vnd über den Schautisch auch eine gele Decke breiten/ vnnd dazu legen die Schüssel/ Löffel/ Schalen vnd Kannen auß vnd einzugiessen/ vnd das tägliche Brot sol dabey ligen.

8. Vnnd sollen drüber breiten ein rosinrote Decke/ vnd dieselb bedecken mit einer Decke von Dachs fellen/ vnnd seine Stangen dazu legen.

9. Vnd sollen eine gele Decke nemen/ vnnd drein winden den Leuchter des Liechts/ vnnd seine Lampen mit seinen Schneutzen vnd Nepffen/ vnnd alle öle gefeß die zum Ampt gehören.

CAP. III.

51. E Moise dette il denaro del riscatto ad Aharon, & à i suoi figliuoli, secondo la parola del Signore, e si come il Signore gli hauea comandato.

CAP. IIII.

1. Et il Signore parlò à Moise & ad Aharon, dicendo.

2. Raccoglie la somma de figliuoli di Cahath fra i figliuoli di Leui per le loro famiglie, e per le case de i loro padri.

3. Incominciando da quello che ha trenta anni in su, per fino à quel che ha cinquanta anni, tutti quelli ch' entrano ne la compagnia per fare l' offitio nel tabernacolo de la congregatione.

4. Questo sarà il seruitio de figliuoli di Cahath nel tabernacolo de la congregatione del luogo santissimo.

5. Quando si hauerà da partire il campo Aharon & i suoi figliuoli andaranno, e leuaranno il velo del pauiglione, e con quello copriranno l' arca del testimonio.

6. E metteranno sopra quella la coperta de la pelle di tasso, e stenderanno di sopra vn drappo tutto di hiacinto, e metteranno le sue stanghe.

7. E sopra la tauola de le propositioni distenderanno vn panno di hiacinto, e sopra di essa vi metteranno le scodelle, i cuchiali, le tazze, e le coperte da coprire; & il pane sarà continuamente sopra di essa.

8. E distenderanno sopra quella vn panno di scarlatto, e lo copriranno d' vna coperta di pelle di tasso, dapoi metteranno le sue stanghe.

9. Oltra di questo pigliaranno vn panno di hiacintho, e copriranno il candeliero del luminare, e le sue lucerne, & i suoi smoccolatoi, & i suoi ricettacoli, e tutti i suoi vasi de l' oglio, co i quali gli amministraranno.

ד

10 וְיִתְּנוּן יָתַהּ וְיָת כָּל מָנַהָא לְחוֹפָאָה דִּמְשַׁךְ סַסְגוֹנָא וְיִתְּנוּן עַל אֲרִיחָא׃

11 וְעַל מַדְבְּחָא דְּדַהֲבָא יִפְרְסוּן לְבוּשׁ תִּכְלָא וִיכַסּוּן יָתֵיהּ בְּחוֹפָאָה דִּמְשַׁךְ סַסְגוֹנָא וִישַׁוּוֹן יָת אֲרִיחוֹהִי׃

12 וְיִסְּבוּן יָת כָּל מָנֵי שִׁמּוּשָׁא דִּישַׁמְּשׁוּן בְּהוֹן בְּקֻדְשָׁא וְיִתְּנוּן לִלְבוּשׁ תִּכְלָא וִיכַסּוּן יָתְהוֹן בְּחוֹפָאָה דִּמְשַׁךְ סַסְגוֹנָא וְיִתְּנוּן עַל אֲרִיחָא׃

13 וְיִסְפּוּן יָת קִטְמָא דְּמַדְבְּחָא וְיִפְרְסוּן עֲלוֹהִי לְבוּשׁ אַרְגְּוָנָא׃

14 וְיִתְּנוּן עֲלוֹהִי יָת כָּל מָנוֹהִי דִּישַׁמְּשׁוּן עֲלוֹהִי בְּהוֹן יָת מַחְתְּיָתָא וְיָת צִנּוֹרְיָתָא וְיָת מַגְרֵפְיָתָא וְיָת מִזְרְקַיָּא כָּל מָנֵי מַדְבְּחָא וְיִפְרְסוּן עֲלוֹהִי חוֹפָאָה דִּמְשַׁךְ סַסְגוֹנָא וִישַׁוּוֹן אֲרִיחוֹהִי׃

15 וִישֵׁיצֵי אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי לְכַסָּאָה יָת קֻדְשָׁא וְיָת כָּל מָנֵי קֻדְשָׁא בְּמִטַּל מַשְׁרִיתָא וּבָתַר כֵּן יֵעֲלוּן בְּנֵי קְהָת לְמִטַּל וְלָא יִקְרְבוּן לְקֻדְשָׁא וְלָא יְמוּתוּן אִלֵּין מַטּוּל בְּנֵי קְהָת בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃

16 וְדִמְסִיר לְמִטַּר אֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא מִשְׁחָא דְאַנְהָרוּתָא וּקְטֹרֶת בֻּסְמַיָּא וּמִנְחָתָא תְּדִירָא וּמִשְׁחָא דִרְבוּתָא מַטְּרַת כָּל מַשְׁכְּנָא וְכָל דְּבֵיהּ בְּקֻדְשָׁא וּבְמָנוֹהִי׃

17 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃

18 לָא תְשֵׁיצוּן יָת שִׁבְטָא זַרְעִיַּת קְהָת מִגּוֹ לֵיוָאֵי׃

ד

10 וְנָתְנוּ אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ אֶל־מִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט׃

11 וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו׃

12 וְלָקְחוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם בַּקֹּדֶשׁ וְנָתְנוּ אֶל־בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט׃

13 וְדִשְּׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו בֶּגֶד אַרְגָּמָן׃

14 וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כֵּלָיו אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתֹּת אֶת־הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת כֹּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ בַדָּיו׃

15 וְכִלָּה אַהֲרֹן־וּבָנָיו לְכַסֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בִּנְסֹעַ הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ בְנֵי־קְהָת לָשֵׂאת וְלֹא־יִגְּעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ אֵלֶּה מַשָּׂא בְנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃

16 וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדַּת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבְכֵלָיו׃

17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

18 אַל־תַּכְרִיתוּ אֶת־שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם׃

δ'.

10. Καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων.

11. Καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπιθήσουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ ἐπικαλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ.

12. Καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' ἀναφορεῖς.

13. Καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον.

14. Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὸν καλυπτῆρα, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. (καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν, καὶ συγκατακαλύψουσι τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὰ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' ἀναφορεῖς.)

15. Καὶ συντελέσουσιν Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καλύπτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ Κααθ αἴρειν, καὶ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. Ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Κααθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

16. Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ααρὼν τοῦ ἱερέως. τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.

17. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ααρὼν λέγων·

18. Μὴ ὀλοθρεύσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Κααθ ἐκ μέσου τῶν λευιτῶν.

CAP. IIII.

10. Et super omnia ponent operimentum ianthinarum pellium, & inducent vectes:

11. Necnon & altare aureum involvent hyacinthino vestimento, & extendent desuper operimentum ianthinarum pellium, inducentque vectes.

12. Omnia vasa quibus ministratur in sanctuario involvent hyacinthino pallio, & extendent desuper operimentum ianthinarum pellium, inducentque vectes:

13. Sed & altare mundabunt cinere, & involvent illud purpureo vestimento,

14. Ponentque cum eo omnia vasa quibus in ministerio eius utuntur, id est, ignium receptacula, fuscinulas ac tridentes, uncinos & batilla. Cuncta vasa altaris operient simul velamine ianthinarum pellium, & inducent vectes.

15. Cumque involverint Aaron & filii eius sanctuarium & omnia vasa eius in commotione castrorũ, tunc intrabunt filii Caath ut portent involuta & non tangent vasa sanctuarii, ne moriantur. Ista sunt onera filiorum Caath in tabernaculo fœderis:

16. Super quos erit Eleazar filius Aaron sacerdotis, ad cuius curam pertinet oleum ad concinnandas lucernas, & compositionis incensum, & sacrificium quod semper offertur, & oleum unctionis: & quicquid ad cultum tabernaculi pertinet, omniumque vasorum quæ in sanctuario sunt.

17. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens:

18. Nolite perdere populum Caath de medio Levitarum:

Das IIII. Capitel.

10. Vnd sollen vmb das alles thun eine Decke von Dachsfellen / vnd sollen sie auff stangen legen.

11. Also sollen sie auch vber den Gülden Altar eine gele Decke breiten / vnd dieselb bedecken mit der Decke von Dachsfellen / vnnd seine stangen dazu thun.

12. Alle Gerethe / damit sie schaffen im Heiligthumb / sollen sie nemen / vnd gele Decke drüber thun / vnnd mit einer Decke von Dachsfellen decken / vnnd auff stangen legen.

13. Sie sollen auch die aschen vom Altar fegen / vnd eine Scharlacken Decke drüber breiten.

14. Vnd alle sein Gerethe dazu legen / damit sie drauff schaffen / kolpfannen / krewel / schauffeln / becken / mit allem gerethe des Altars / vnnd sollen drüber breiten eine Decke von Dachsfellen / vnd seine stangen dazu thun.

15. Wenn nun Aaron vnd seine Söne solchs außgericht haben / vnd das Heiligthumb vnd alle sein Gerethe bedeckt / wenn das Heer auffbricht / Darnach sollen die Kinder Kahath hinein gehen / daß sie es tragen / vnd sollen das Heiligthumb nicht anrüren / daß sie nicht sterben. Diß sindt die Last der Kinder Kahath an der Hütten des Stiffts.

16. Vnd Eleasar / Aarons des Priesters Sohn / sol das Ampt haben / daß er ordene das öle zum Liecht / vnnd die specerey zum Reuchwerck / vnd das täglich Speißopffer vnnd das Salböle / daß er beschicke die gantze Wonung / vnnd alles was drinnen ist im Heiligthumb vnd seinem gerethe.

17. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd mit Aaron / vnd sprach:

18. Ihr solt den Stamm des Geschlechts der Kahathiter nicht lassen verderben vnter den Leviten.

CAP. IIII.

10. E lo metteranno con tutti i suoi vasi ne la coperta di pelle di tasso, e lo metteranno sopra le stanghe.

11. E sopra lo altare d'oro stenderanno vn panno di hiacintho; e lo copriranno con vna coperta di pelle di tasso, e metteranno le sue stanghe.

12. Pigliaranno ancora tutti i vasi del ministerio, co i quali ministraranno nel santuario, e gli metteranno dentro à vn panno di hiacintho, e li copriranno con vna coperta di pelle di tasso, e gli metteranno sopra le stanghe.

13. Leuaranno ancor la cenere di su lo altare e stenderanno sopra quello vn panno di porpora.

14. E metteranno sopra quello tutti i suoi vasi, co i quali ministrano, i ricettacoli, i forconi, le granate, i calderoni, e tutti i vasi de lo altare: e distenderanno sopra quello la coperta de la pelle di tasso, e metteranno le sue stanghe.

15. E quando Aharon & i suoi figliuoli haueranno finito di coprire il santuario, e tutti i vasi del santuario, quando si hauerà da mutare il campo: allhora i figliuoli di Cahath verranno per portare, ma non tocchino il Santuario, à fin che non muoiano: Questi sono i carichi de figliuoli di Cahath nel tabernacolo de la congregatione.

16. L'offitio di Eleazar figliuolo di Aharon sacerdote sarà l'oglio del luminare, il profumo odorifero, e la continua oblatione, e l'oglio de la vntione & il carico di tutto il tabernacolo, e di tutte le cose che sono in esso, nel santuario, e ne suoi vasi.

17. Dipoi il Signore parlò à Moise & ad Aharon, dicendo.

18. Voi non distruggerete la tribu de le famiglie de Cahatiti fra i Leuiti.

ד

19 ודא עבידו להון ויחון ולא ימותון במקרבהון לקדש קודשיא אהרן ובנוהי יעלון וימנון יתהון גבר גבר על פלחניה ולמטוליה:

20 ולא יעלון למחזי כד מכסן ית מני קודשא ולא ימותון:

21 ומליל יי עם משה למימר:

22 קבל ית חושבן בני גרשון אף אינון לבית אבהתהון לזרעיתהון:

23 מבר תלתין שנין ולעילא עד בר חמשין שנין תמנון יתהון כל דאתי לחילא חילא למפלח פלחנא במשכן זמנא:

24 דין פלחן זרעית גרשון למפלח ולמטל:

25 ויטלון ית יריעת משכנא וית משכן זמנא חופאיה וחופאה דססגונא דעלוהי מלעילא וית פרסא דתרע משכן זמנא:

26 וית סרדי דרתא וית פרסא דמעלנא דתרע דרתא דעל משכנא ועל מדבחא סחור סחור וית אטוניהון וית כל מאני פלחנהון וית כל דיתמסר להון ויפלחון:

27 על מימר אהרן ובנוהי תהי כל פלחן בני גרשון לכל מטולהון ולכל פלחנהון ותמנון עליהון במטרת ית כל מטולהון:

28 דין פלחן זרעית בני גרשון במשכן זמנא ומטרתהון בידא דאיתמר בר אהרן כהנא:

ד

19 וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מַשָּׂאוֹ׃

20 וְלֹא־יָבֹאוּ לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ׃

21 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

22 נָשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

23 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃

24 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃

25 וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

26 וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃

27 עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם׃

28 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃

δ.

19. Τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς καὶ ζήσονται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰσπορευέσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ.

20. Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθανοῦνται.

21. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

22. Λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν Γεργεσὼν καὶ τούτους, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν.

23. Ἀπὸ (πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς) καὶ ἐπάνω, ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

24. Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσών, λειτουργεῖν καὶ αἴρειν.

25. Καὶ ἀρεῖ τὰς δέρρεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς. καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὂν ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

26. Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ, καὶ τὰ περισσὰ αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι.

27. Κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται πᾶσα ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεργεσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνομάτων, πάντα τὰ ἔργα τὰ δι' αὐτῶν.

28. Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τῶν υἱῶν Γεργεσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

CAP. IIII.

19. Sed hoc facite eis, ut vivant, & non moriantur, si tetigerint Sancta sanctorum. Aaron & filii eius intrabunt, ipsique disponent opera singulorum, & divident quid portare quis debeat.

20. Alii nulla curiositate videant quæ sunt in sanctuario priusquam involuãtur, alioquin morientur.

21. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

22. Tolle summam etiam filiorum Gerson per domos ac familias & cognationes suas.

23. A triginta annis & supra, usque ad annos quinquaginta. Numera omnes qui ingrediuntur & ministrant in tabernaculo fœderis.

24. Hoc est officium familiæ Gersonitarum.

25. Vt portent cortinas tabernaculi & tectum fœderis operimentum aliud, & super omnia velamen ianthinum, tentoriumq; quod pendet in introitu tabernaculi fœderis.

26. Cortinas atrii, & velum in introitu quod est ante tabernaculum. Omnia quæ ad altare pertinent, funiculos & vasa ministerii.

27. Iubente Aaron & filiis eius, portabunt filii Gerson: & scient singuli cui debeant oneri mancipari.

28. Hic est cultus familiæ Gersonitarum in tabernaculo fœderis, eruntque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

Das IIII. Capitel.

19. Sondern das solt jhr mit jhnen thun/daß sie leben vnnd nicht sterben/ wo sie würden anrüren das allerheiligst. Aaron vnnd seine Söhne sollen hinein gehen/vnnd ein jeglichen stellen zu seinem Ampt vnd Last.

20. Sie aber sollen nicht hinein gehen zu schawen vnbedeckt das Heiligthumb/daß sie nicht sterben.

21. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

22. Nim die summa der Kinder Gerson auch/nach jhrer Väter Hauß vnd Geschlechte.

23. Von dreissig jahren an vnnd drüber/biß ins funffzigst jahr/vnnd ordne sie alle/die da zum Heer tüchtig sind/ das sie ein Ampt haben in der Hütten des Stiffts.

24. Das sol aber des Geschlechts der Gersoniter Ampt sein/ daß sie schaffen vnd tragen.

25. Sie sollen die Teppich der Wonung vnd der Hütten des Stiffts tragen/vnnd seine Decke/vnnd die Decke von Dachsfellen/die oben drüber ist/ vnd das Tuch in der Thür der Hütten des Stiffts.

26. Vnnd die Vmbhenge des Vorhofs/vnnd das Tuch inn der Thür des Thors am Vorhof/welcher vmb die Wonung vnd Altar her gehet/vnd jre Seyle vnnd alle Gerete jhres Ampts/ vnd alles was zu jrem Ampt gehört.

27. Nach dem wort Aaron vnd seiner Söne/sol alles Ampt der Kinder Gerson gehen/alles was sie tragen vnnd schaffen sollen/vnd jhr solt zusehen/daß sie aller jrer Last warten.

28. Das sol das Ampt des Geschlechts der Kinder der Gersoniter sein in der Hütten des Stiffts/vnd jhr hut sol vnter der hand Jthamar sein des Sons Aarons des Priesters.

CAP. IIII.

19. Ma farete loro questo, à fin che viuino, e non muoino. Quando si accostaranno al luogo santissimo, Aharon & i suoi figliuoli andaranno, e costituiranno quelli, ciascuno sopra l'opera sua e sopra il suo carico.

20. Non entrino per vedere, quando si coprirà il santuario, e muoino.

21. Inoltre il Signore parlò à Moise, dicendo.

22. Raccoglie la somma de figliuoli di Gerson, ancora essi per le case de i loro padri, e per le loro famiglie.

23. Egli numerarai, incominciando da quel che ha trent' anni in su per fino à quello che ha cinquanta anni: quanti n'entrano nella compagnia di quelli per seruire nel tabernacolo de la congregatione:

24. Questo sarà l'offitio de le famiglie de Gersoniti ad amministrare e portare.

25. Portaranno le cortine del tabernacolo, & il tabernacolo de la congregatione, la sua coperta, e la coperta de la pelle di tasso, che è sopra quello d'alto, & il portale de la porta del tabernacolo de la congregatione.

26. Parimente le cortine del cortile, il portale de la porta del cortile, ch'è appresso il tabernacolo, & appresso lo altare à l'intorno, e le loro corde, e tutti i vasi del loro seruitio, e tutte le cose che sono fatte per loro; e così seruiranno.

27. Tutto il ministerio de figliuoli de Gersoniti sarà secondo il comandamento di Aharon e de suoi figliuoli, in tutti i loro carichi, & in tutto il loro seruitio: e commetterete in guardia à loro tutti i lor carichi:

28. Questo e il seruitio de le famiglie de figliuoli de i Gersoniti nel tabernacolo de la congregatione, e la loro guardia sarà sotto la mano d'Ithamar figliuolo di Aharon Sacerdote.

ד

29 בְּנֵי מְרָרִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תִּמְנֵי יָתְהוֹן׃

30 מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין תִּמְנִינּוּן כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח יָת פֻּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃

31 וְדָא מַטְּרַת מַטּוּלְהוֹן לְכָל פֻּלְחָנְהוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא דַּפֵּי מַשְׁכְּנָא וְעַבְּרוֹהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְסַמְכוֹהִי׃

32 וְעַמּוּדֵי דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר וְסַמְכֵיהוֹן וְסִכֵּיהוֹן וְאַטּוּנֵיהוֹן לְכָל מָנֵיהוֹן וּלְכֹל פֻּלְחָנְהוֹן וּבִשְׁמָהָן תִּמְנוּן יָת מָנֵי מַטְּרַת מַטּוּלְהוֹן׃

33 דֵּין פֻּלְחַן זַרְעֲיַת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל פֻּלְחָנְהוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא בִּידָא דְּאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא׃

34 וּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְרַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא יָת בְּנֵי קְהָת לְזַרְעֲיָתְהוֹן וּלְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃

35 מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְפֻלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃

36 וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן תְּרֵין אַלְפִין שְׁבַע מְאָה וְחַמְשִׁין׃

37 אִלֵּין מִנְיָנֵי זַרְעֲיַת קְהָת כָּל דְּפָלַח בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא דִּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל (מֵימְרָא) דַּייָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃

38 וּמִנְיָנֵי בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃

ד

29 בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם׃

30 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃

31 וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו׃

32 וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃

33 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃

34 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃

35 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃

36 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃

37 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃

38 וּפְקוּדֵי בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃

δ.

29. Οἱ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμ αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶ

30. Ἐπισκέψασθαι αὐτοὺς (πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς) καὶ ἐπάνω ὡς πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασ αὐτοὺς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λ τουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μα τυρίου.

31. Καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάν τὰ ἔργα αὐτῶν, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μα τυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλ αὐτῆς· καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, (κατακάλυμμα, καὶ αἱ βάσεις αὐτ καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κατακα λυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς.)

32. Καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆ κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλη τῆς αὐλῆς· καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κα λους αὐτῶν. καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐ τῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματ αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθ αὐτοὺς, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυ λακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν.

33. Αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶ Μεραρὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν, ἐ τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν χειρ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

34. Καὶ ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς Ἀαρὼν, καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺ υἱοὺς Κααθ, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

35. Ἀπὸ (πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς) κ ἐπάνω, ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

36. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, δισχίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα.

37. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Κααθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὼς ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

38. Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Γερ σὼμ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

CAP. IIII.

29. Filios quoque Merari per familias & domos patrum suorum recensebis.

30. A triginta annis & suprà, usque ad annos quinquaginta, omnes qui ingrediuntur ad officium ministerii sui & cultum fœderis testimonii.

31. Hæc sunt onera eorum: Portabunt tabulas tabernaculi & vectes eius, columnas ac bases earum.

32. Columnas quoque atrii per circuitum cum basibus & paxillis & funibus suis. Omnia vasa & supellectilem ad numerum accipient, sicque portabunt.

33. Hoc est officium familiæ Meraritarum & ministerium in tabernaculo fœderis: eruntque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

34. Recensuerunt igitur Moyses & Aaron & principes synagogæ filios Caath per cognationes & domos patrum suorum.

35. A triginta annis & suprà, usque ad annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur ad ministerium tabernaculi fœderis.

36. Et inventi sunt duo millia septingenti quinquaginta.

37. Hic est numerus populi Caath qui intrant tabernaculum fœderis: hos numeravit Moyses & Aaron iuxta sermonem Domini per manum Moysi.

38. Numerati sunt & filii Gerson per cognationes, & domos patrum suorum.

Das IIII. Capitel.

29. Die Kinder Merari nach jhrem Geschlecht vnnd Väter Hause / solt du auch ordnen.

30. Von dreissig jahren vnnd drüber / biß ins funfftzigst jar / alle die zum Heer tügen / daß sie ein Ampt haben inn der Hütten des Stiffts.

31. Auff diese Last aber sollen sie warten / nach alle jrem Ampt in der Hütten des Stiffts / daß sie tragen die bretter der Wonung vnnd Rigel vnd Seulen vnd Füsse.

32. Dazu die Seulen des Vorhoffs vmbher / vnnd Füsse vnnd Negel vnnd Seyle mit alle jrem Gerethe / nach allem jhrem Ampt / Einem jeglichen solt jhr sein theil der Last am Gerethe zu warten verordenen.

33. Das sey das Ampt der Geschlechte der Kinder Merari / alles das sie schaffen sollen inn der Hütten des Stiffts / vnter der hand Jthamar des Priesters Aarons Son.

34. Vnd Mose vnd Aaron / sampt den Hauptleuten der Gemeine / zeleten die Kinder der Kahathiter / nach jren Geschlechten vnd Väter Häuser.

35. Von dreissig jahren vnnd drüber / biß ins funfftzigst / alle die zum Heer tochten / daß sie Ampt inn der Hütten des Stiffts hetten.

36. Vnnd die summa war zwey tausent sieben hundert vnd funfftzig.

37. Das ist die summa der Geschlecht der Kahathiter / die alle zu schaffen hatten in der Hütten des Stiffts / die Mose vnd Aaron zehleten nach dem Wort des HERRN durch Mose.

38. Die Kinder Gerson wurden auch gezehlet in jhren Geschlechten vnd Väter Häuser.

CAP. IIII.

29. Dapoi tu numerarai i figliuoli di Merari per le loro famiglie, e per le case de i loro padri:

30. Incominciando da quello che ha trenta anni in su, per fino à quello, che ha cinquanta anni: numerarai tutti quelli, quanti n' entrano in quella compagnia, per far il seruitio del tabernacolo de la congregatione.

31. E questa sarà la guardia del lor carico per il lor seruitio nel tabernacolo de la congregatione, cioè, le tauole del tabernacolo, le sue stanghe, le sue colonne, e le sue base.

32. Parimente le colonne del cortile à l'intorno, e le loro base, i loro chiodi, e le loro corde con tutti i loro istrumenti, e tutto il loro lauoro; e contarete per nome i vasi de la guardia del lor carico.

33. Questo sarà l'offitio de le famiglie de figliuoli di Merari, in tutto il seruitio loro nel tabernacolo de la congregatione, sotto la mano d'Ithamar figliuolo di Aharon Sacerdote.

34. E Moise & Aharon numerorono co i principali de la congregatione, i figliuoli di Cahath per le loro famiglie, e per le case de i loro padri;

35. Incominciando da quello che haueua trenta anni in su, insino à quello che haueua cinquanta anni, quanti n' entrauono in quella compagnia, per fare il seruitio nel tabernacolo de la congregatione.

36. E furono i numerati di quelli per le loro famiglie, due milia settecento cinquanta.

37. Questi sono i numerati de le famiglie Cahatite, tutti quelli che amministrauano nel tabernacolo de la congregatione, i quali numerò Moise & Aharon secondo il comandamento del Signore per mano di Moise.

38. I numerati de figliuoli di Gerson per le loro famiglie, e per la casa de i loro padri.

ד

39 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא לפלחנא במשכן זמנא:

40 והוו מניניהון לזרעיתהון לבית אבהתהון תרין אלפין ושית מאה ותלתין:

41 אלין מניני זרעית בני גרשון כל דפלח במשכן זמנא דמנא משה ואהרן על (מימרא) דיי:

42 ומניני זרעית בני מררי לזרעיתהון ולבית אבהתהון:

43 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא לפלחנא במשכן זמנא:

44 והוו מניניהון לזרעיתהון תלתא אלפין ומאתן:

45 אלין מניני זרעית בני מררי דמנא משה ואהרן על (מימרא) דיי בידא דמשה:

46 כל מניניא דמנא משה ואהרן ורברבי ישראל ית ליואי לזרעיתהון ולבית אבהתהון:

47 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי למפלח פלחן פלחנא ופלחן מטול במשכן זמנא:

48 והוו מניניהון תמניא אלפין וחמש מאה ותמנן:

49 על (מימרא) דיי מנא יתהון בידא דמשה גבר גבר על פלחניה ועל מטוליה ומנינוהי דפקיד יי ית משה:

ד

39 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד:

40 וַיִּהְיוּ פְּקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים:

41 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה:

42 וּפְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם:

43 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד:

44 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם:

45 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

46 כָּל־הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם:

47 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבֹדָה וַעֲבֹדַת מַשָּׂא בְּאֹהֶל מוֹעֵד:

48 וַיִּהְיוּ פְּקֻדֵיהֶם שְׁמֹנַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים:

49 עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד אוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־מַשָּׂאוֹ וּפְקֻדָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

δ.

39. Ἀπὸ (πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς) καὶ ἐπάνω, ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

40. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα.

41. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσών, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου (ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.)

42. Ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

43. Ἀπὸ (πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς) καὶ ἐπάνω, ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

44. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις τῆς συγγενείας αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, (κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,) τρισχίλιοι καὶ διακόσιοι.

45. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Μεραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

46. Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι οὓς ἐπεσκέψατο Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ οἱ ἄρχοντες υἱῶν Ἰσραὴλ τοὺς Λευΐτας, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

47. Ἀπὸ (πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς) καὶ ἐπάνω, ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

48. Ἐγενήθησαν οἱ ἐπεσκεμμένοι, ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα.

49. Διὰ φωνῆς κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωϋσῆ, ἄνδρα κατὰ ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ ὧν αἴρουσιν αὐτοί. καὶ ἐπεσκέπησαν ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

CAP. IIII.

39. A triginta annis & suprà usque ad quinquagesimum annum, omnes qui ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo fœderis:

40. Et inventi sunt duo millia sexcenti triginta.

41. Hic est populus Gersonitarum, quos numeraverunt Moyses & Aaron iuxta verbum Domini.

42. Numerati sunt & filii Merari per cognationes & domos patrum suorum.

43. A triginta annis & suprà, usque ad annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur ad explendos ritus tabernaculi fœderis:

44. Et inventi sunt tria millia ducenti.

45. Hic est numerus filiorũ Merari, quos recensuerunt Moyses & Aaron iuxta imperium Domini per manum Moysi.

46. Omnes qui recensiti sunt de Levitis, & quos fecit ad nomen Moyses & Aaron, & principes Israel per cognationes & domos patrum suorum.

47. A triginta annis & suprà, usque ad annum quinquagesimum, ingredientes ad ministerium tabernaculi, & onera portanda.

48. Fuerunt simul octo millia quingenti octoginta.

49. Iuxta verbum Domini recẽsuit eos Moyses, unumquemque iuxta officium & onera sua, sicut præceperat ei Dominus.

Das IIII. Capitel.

39. Von dreissig jahren vnd drüber/ biß ins funfftzigst/ alle die zum Heer tochten/ daß sie Ampt inn der Hütten des Stiffts hetten.

40. Vnd die summa war zwey tausent sechs hundert vnd dreissig.

41. Das ist die summa der Geschlechte der kinder Gerson/ die alle zuschaffen hatten in der Hütten des Stiffts/ welche Mose vnd Aaron zehleten nach dem wort des HERRN.

42. Die kinder Merari wurden auch gezehlet nach jhren Geschlechten vnnd Väter häuser.

43. Von dreissig jahren vnd drüber/ biß ins funfftzigst/ alle die zum Heer tochten/ daß sie Ampt inn der Hütten des Stiffts hetten.

44. Vnd die summa war drey tausent vnd zwey hundert.

45. Das ist die Summa der Geschlecht der kinder Merari die Mose vnd Aaron zeleten nach dem wort des HERRN durch Mose.

46. Die summa aller Leviten/ die Mose vnnd Aaron sampt den Hauptleuten Jsrael zehleten/ nach jhren geschlechten vnd Väter häuser.

47. Von dreissig jahren vnd drüber biß ins funfftzigst/ aller die eingiengen zu schaffen/ ein jeglicher sein Ampt/ zu tragen die Last inn der Hütten des Stiffts.

48. War acht tausent/ fünffhundert vnd achtzig.

49. Die gezehlet wurden nach dem wort des HERRN durch Mose/ ein jeglicher zu seinem Ampt vnd Last/ wie der HERR Mose geboten hatte.

CAP. IIII.

39. Da quello che haueua trenta anni in su, insino à quello che haueua cinquanta anni; quanti n'entrano in quella compagnia per seruire nel tabernacolo de la congregatione:

40. I numerati dico di quelli per lo loro famiglie, e per la casa de i loro padri, furono due milia seicento trenta.

41. Questi sono i numerati de le famiglie de figliuoli di Gerson, iquali tutti seruiuano nel tabernacolo de la cougregatione, e Moise & Aharon gli numerorono secondo la parola del Signore.

42. Et i numerati de le famiglie de figliũoli di Merari per le loro famiglie, e per le case de i loro padri;

43. Incominciando da quello che haueua trenta anni in su, per fino à quel che haueua cinquanta anni, quanti n' entrauano in quella compagnia per seruire nel tabernacolo de la congregatione:

44. I numerati dico di quelli per le loro famiglie furono tre milia dugento.

45. Questi sono i numerati de le famiglie de figliuoli di Merari, iquali numerò Moise & Aharon secondo la parola del Signore per mano di Moise.

46. Tutti i numerati, che Moise & Aharon numerorono, & i principali d' Israel, de i Leuiti, per le loro famiglie, e per le case de i loro padri;

47. Incominciando da quello, che haueua trenta anni in su, per fino à quel che haueua cinquanta anni, quanti n' entrauano à fare il seruitio del culto, e l' opera del carico nel tabernacolo de la congregatione.

48. I numerati dico di quelli furono otto milia e cinquecento ottanta.

49. E furono contati per mano di Moise secondo la parola del Signore, ciascnno secondo il suo offitio, e secondo il suo carico: & i nnmerati da Moise furono questi chè l Signore gli haueua comandato.

ה

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 פקיד ית בני ישראל וישלחון מן משריתא כל דסגיר וכל דדאיב וכל דמסאב לטמא נפשא:

3 מדכר עד נקבא תשלחון למברא למשריתא תשלחנון ולא יסאבון ית משריתהון דשכינתי שריא ביניהון:

4 ועבדו כן בני ישראל ושלחו יתהון למברא למשריתא כמא דמליל יי עם משה כן עבדו בני ישראל:

5 ומליל יי עם משה למימר:

6 מליל עם בני ישראל גבר או אתתא ארי יעבדון מכל חובי אנשא לשקרא שקר קדם יי ויחוב אנשא ההוא:

7 ויודון ית חוביהון דעבדו ויתיב ית חובתיה בריש̇יה וחומשיה יוסף עלוהי ויתן לדחב ליה:

8 ואם לית לגברא פריק לאתבא חובתא ליה חובתא דמתיב קדם יי לכהנא בר מדכר כפוריא דיכפר ביה עלוהי:

9 וכל אפרשותא לכל קודשיא דבני ישראל דיקרבון לכהנא דיליה יהי:

10 וגבר ית מעשר קודשוהי דיליה יהון גבר דיתן לכהנא דיליה יהי:

11 ומליל יי עם משה למימר:

ה

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִישַׁלְּחוּ מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ׃

3 מִזָּכָר עַד־נְקֵבָה תְּשַׁלֵּחוּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה תְּשַׁלְּחוּם וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָם׃

4 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

6 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל מַעַל בַּיהוָה וְאָשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא׃

7 וְהִתְוַדּוּ אֶת־חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת־אֲשָׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִישִׁתוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ׃

8 וְאִם־אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַיהוָה לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ עָלָיו׃

9 וְכָל־תְּרוּמָה לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃

10 וְאִישׁ אֶת־קֳדָשָׁיו לוֹ יִהְיוּ אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃

11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

ε΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐξαποστειλάτωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν, καὶ πάντα γονορρυῆ καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ.

3. Ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς.

4. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καθὰ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

5. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

6. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων· ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅστις ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ παριδὼν παρίδῃ κυρίῳ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη.

7. Ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν ἣν ἐποίησε, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν, τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ, καὶ ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ.

8. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτὸν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον τῷ κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ, δι᾽ οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ.

9. Καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ, καὶ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅσα ἐὰν προσφέρωσι κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔσται.

10. Καὶ ἑκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ἔσται. καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται.

11. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

CAP. V.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Præcipe filiis Israël, ut eiiciant de castris omnem leprosum, & qui semine fluit, pollutusq; est super mortuo:

3. Tam masculum quàm fœminam eiicite de castris, ne contaminent ea, cùm habitaverint vobiscum.

4. Feceruntq; ita filii Israël, & eiecerunt eos extra castra, sicut locutus erat Dominus Moysi.

5. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

6. Loquere ad filios Israël, Vir sive mulier cum fecerint ex omnibus peccatis quæ solent hominibus accidere, & per negligentiam transgressi fuerint mandatum Domini, atque deliquerint.

7. Confitebuntur peccatum suum, & reddent ipsum caput, quintamq; partem desuper ei in quem peccaverint.

8. Sin autem non fuerit qui recipiat, dabunt Domino, & erit sacerdotis, excepto ariete qui offertur pro expiatione, ut sit placabilis hostia.

9. Omnes quoque primitiæ quas offerunt filii Israel, ad sacerdotem pertinent:

10. Et quicquid in sanctuarium offertur a singulis, & traditur manibus sacerdotis, ipsius erit.

11. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

Das V. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

2. Gebeut den kindern Israel / daß sie auß dem Lager thun alle Außsetzigen / vnd alle die Eiterflüsse haben / vnd die an todten vnrein worden sind.

3. Beide Mann vnd Weib sollen sie hinauß thun für das Lager / daß sie nicht jhre Lager verunreinigen / darinnen ich vnter jnen wone.

4. Vnd die kinder Israel theten also / vnnd theten sie hinauß für das Lager / wie der HERR zu Mose geredt hatte.

5. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

6. Sage den kindern Israel vnnd sprich zu jhnen: Wenn ein Mann oder Weib irgend eine sünde wider einen Menschen thut / vnd sich an dem HERren damit versündiget / so hat die Seele eine schuld auff jhr.

7. Vnnd sie sollen jre sünde bekennen / die sie gethan haben / vnnd sollen jhre schuld versönen mit der Hauptsumma / vnnd darüber das fünffte theil dazu thun / vnnd dem geben / an dem sie sich verschuldiget haben.

8. Ist aber niemand da / dem mans bezalen solte / so sol mans dem HERREN geben für dem Priester / vber den Wider der versönung / damit er versönet wird.

9. Deßgleichen soll alle Hebe / von allem das die kinder Israel heiligen vnd dem Priester opffern / sein seyn.

10. Vnd wer etwas heiliget / sol auch sein seyn / vnd wer etwas dem Priester gibt das sol auch sein seyn.

11. Vnd der HERR redet mit Mose vnd sprach:

CAP. V.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Comanda à i figliuoli d'Israel, che scaccino tutti i lebbrosi del campo, & ogniuno che ha il flusso di seme & ciascuno che s'è contaminato sopra il morto.

3. E tanto i maschii quanto le femine, le mandarete fuora del campo, gli scacciarete fuora dico à fin che non contaminino il campo di quelli, nel mezzo de quali io habito.

4. E cosi fecero i figliuoli d'Israel, e gli scacciorono fuori del campo, si come il Signore hauea comandato à Moise, cosi fecero i figliuoli d'Israel.

5. Di nuouo il Signore parlò à Moise, dicendo.

6. Parla à i figliuoli d'Israel, L'huomo ò la donna quando haueranno fatto qualche peccato humano, commettendo preuaricatione contra del Signore, e quel la persona hauerà peccato:

7. Confesseranno il lor peccato, che hanno fatto, e restituirà l'intiero del suo, delitto e aggiugnerà sopra quello la quinta parte di esso, e la darà à colui, contra del quale hauerà peccato.

8. Ma se quello huomo non hauerà riscattatore, al quale restituisca il delitto; si restituirà il delitto al Signore, e sarà del Sacerdote oltre il montone de le purgationi, col quale lo riconciliarà.

9. Ora ogni oblatione di tutte le cose sante de figliuoli d'Israel, laquale offeriranno al Sacerdote sarà sua.

10. E le cose santificate di ciascuno saranno sue, e quando l'huomo hauerà dato qualche cosa al Sacerdote sarà sua.

11. Inoltre, il Signore parlò à Moise, dicendo.

ה | ה | ε'.

12 מליל עם בני ישראל ותימר להון גבר גבר ארי תסטי אתתיה ותשקר ביה שקר:

12 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל:

12. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ὑπεριδοῦσα παρίδῃ αὐτόν.

13 וישכוב גבר יתה שכבת זרעא ויהא מכסא מעיני בעלה ומטמרא והיא מסאבא וסהיד לית בה והיא לא איתאחדת:

13 ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה:

13. Καὶ κοιμηθῇ τις μετ᾽ αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ᾖ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ᾖ κατ᾽ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μὴ ᾖ συνειλημμένη.

14 ויעבר עלוהי רוח קנאה ויקני ית אתתיה והיא מסאבא או עבר עלוהי רוח קנאה ויקני ית איתתיה והיא לא מסאבא:

14 ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה:

14. Καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίανται· ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ᾖ μεμιασμένη.

15 וייתי גברא ית אתתיה לות כהנא וייתי ית קרבנה עלה חד מן עשרא בתלת סאין קמח שערין לא יריק עלוהי משחא ולא יתן עלוהי לבונתא ארי מנחת קנאתא הוא מנחת דכרנא מדכרת חובין:

15 והביא האיש את אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת עון:

15. Καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ ἄλευρον κρίθινον, οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ᾽ αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ λίβανον· ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν.

16 ויקריב יתה כהנא ויקימנה קדם יוי:

16 והקריב אתה הכהן והעמדה לפני יהוה:

16. Καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι κυρίου.

17 ויסב כהנא מי כיור במאן דחסף ומן עפרא דיהי ביסודי משכנא יסב כהנא ויתן למיא:

17 ולקח הכהן מים קדשים בכלי חרש ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל המים:

17. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ.

18 ויקים כהנא ית אתתא קדם יוי ויפרע ית רישא דאתתא ויתן על ידהא ית מנחת דכרנא מנחת קנאתא הוא ובידא דכהנא יהון מיא מרירא מלטטיא:

18 והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ופרע את ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא וביד הכהן יהיו מי המרים המאררים:

18. Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς τῆς γυναικὸς, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας· ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ.

CAP. V.

12. Loquere ad filios Israël, & dices ad eos: Vir cuius uxor erraverit, maritumque contemnens.

13. Dormierit cum altero viro, & hoc maritus deprehendere non quiverit, sed latet adulterium, & testibus argui non potest, quia non est inventa in stupro:

14. Si spiritus zelotypiæ concitaverit virum contra uxorem suam, quæ vel polluta est, vel falsa suspicione appetitur:

15. Adducet eam ad sacerdotem, & offeret oblationem pro illa, decimam partem Sati farinæ hordeaceæ: non fundet super eam oleum, nec imponet thus: quia sacrificium zelotypiæ est, & oblatio investigans adulterium.

16. Offeret igitur eam sacerdos, & statuet coram Domino,

17. Assumetq; aquam sanctam in vase fictili, & pauxillum terræ de pavimento tabernaculi mittet in eam.

18. Cumque steterit mulier in conspectu Domini, discooperiet caput eius, & ponet super manus illius sacrificium recordationis, & oblationem zelotypiæ: ipse autem tenebit aquas amarissimas, in quibus cum execratione maledicta congessit,

Das V. Capitel.

12. Sage den kindern Israel vnnd sprich zu jhnen: Wenn jrgend eins Mannes Weib sich verlieff / vnnd sich an jhm versündiget.

13. Vnnd jemand sie fleischlich beschlefft / vnnd würde doch dem Mann verborgen für seinen augen / vnnd würde verdeckt / daß sie vnrein worden ist / vnnd kan sie nicht überzeugen / denn sie ist nicht drinne begriffen.

14. Vnd der Eifergeist entzündet jhn / daß er vmb sein weib eifert / sie sey vnrein oder nicht vnrein.

15. So sol er sie zum Priester bringen / vnnd ein Opffer vber sie bringen / den zehenden Epha Gerstenmehls / vnnd sol kein öle darauff giessen / noch Weyrauch drauff thun / Denn es ist Eiferopffer vnd Rügeopffer / das mißsethat rüget.

16. Da sol sie der Priester herzu füren / vnd für den HERRN stellen.

17. Vnd des heiligen wassers nemen in ein erden Gefeß / vnnd staub vom boden der Wonung ins wasser thun.

18. Vnd sol das Weib für den HErrn stellen / vnd jhr haupt entblössen / vnnd das Rügeopffer / das ein Eiferopffer ist / auff jhr hand legen. Vnnd der Priester sol in seiner hand bitter verflucht wasser haben.

CAP. V.

12. Parla à i figliuoli d'Israel, e dì loro, Quando la moglie di qualcuno hauerà fallito, & hauerà commesso preuaricatione contra di lui.

13. E qualcuno hauerà dormito con essa, con abbracciamento di seme: e cio sarà occulto al suo marito, e non si saprà, & ella sarà contaminata, e non si trouarà testimonio contra di essa, ne sarà stata colta:

14. E s'egli sarà mosso da spirito di gelosia, e sarà fatto geloso de la sua moglie, essa sarà contaminata: ouero sarà venuto sopra di quello lo spirito di gelosia, & hauerà hauuto gelosia de la sua moglie, laquale non sarà contaminata:

15. Allhora l'huomo condurrà la sua moglie al Sacerdote, e portarà la sua offerta con essa, cioè, la decima parte di vno Epha di farina d'orzo: non spargerà oglio sopra di quella, ne metterà incenso sopra di essa, perche è oblatione di gelosia, oblatione di ricordo che riduce in memoria la iniquità.

16. Et il Sacerdote la farà accostare, e la metterà dinanzi al Signore.

17. Et il Sacerdote pigliarà l'acqua santa dal vaso di terra, pigliarà ancora de la poluere che sarà nel pauimento del tabernacolo, e la metterà in quella acqua

18. Dapoi il Sacerdote farà star la donna dinanzi al Signore, e scoprirà il capo di quella donna, e porrà sopra le sue mani, l'oblatione del ricordo, ch'è oblatione di gelosia: e ne le mani del Sacerdote saranno le acque amare maladette.

ה

19 ויימי יתה כהנא ויימר לאתתא אם לא שכיב גבר יתיך ואם לא סטית לאסתאבא בר מבעליך הוי זכאה ממיא מריריא מלטטיא האלין:

20 ואת ארי סטית בר מבעליך וארי אסתאבת ויהב גבר ביך ית שכובתיה בר מבעליך:

21 ויימי כהנא ית אתתא במומתא דלוטא ויימר כהנא לאתתא יתן יי יתיך ללוט ולמומי בגו עמיך בדיתן יי ית ירכיך מסיא וית מעיכי נפיחין:

22 ויעלון מיא מלטטיא האלין במעיכי לאפחא מעין ולאמסאה ירך ותימר אתתא אמן אמן:

23 ויכתוב ית לוטיא האלין כהנא בספרא וימחוק למיא מריריא:

24 וישקי ית אתתא ית מיא מריריא מלטטיא ויעלון בה מיא מלטטיא ללוט:

25 ויסב כהנא מידא דאתתא ית מנחת קנאתא וירים ית מנחתא קדם יי ויקרב יתה למדבחא:

26 ויקמוץ כהנא מן מנחתא ית אדכרתה ויסיק למדבחא ובתר כן ישקי ית אתתא ית מיא:

27 וישקינה ית מיא ותהי אם אסתאבת ושקרת שקר בבעלה ויעלון בה מיא מלטטיא ללוט ויפחון מעהא ותתמסי ירכה ותהי אתתא ללוט בגו עמה:

ה

19 וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ וְאִם־לֹא שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה:

20 וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ:

21 וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה וְאָמַר הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ בְּתֵת יְהוָה אֶת־יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבָה:

22 וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבּוֹת בֶּטֶן וְלַנְפִּל יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן:

23 וְכָתַב אֶת־הָאָלֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר וּמָחָה אֶל־מֵי הַמָּרִים:

24 וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים לְמָרִים:

25 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה אֵת מִנְחַת הַקְּנָאֹת וְהֵנִיף אֶת־הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיב אֹתָהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ:

26 וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְאַחַר יַשְׁקֶה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־הַמָּיִם:

27 וְהִשְׁקָהּ אֶת־הַמַּיִם וְהָיְתָה אִם־נִטְמְאָה וַתִּמְעֹל מַעַל בְּאִישָׁהּ וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים לְמָרִים וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה יְרֵכָהּ וְהָיְתָה הָאִשָּׁה לְאָלָה בְּקֶרֶב עַמָּהּ:

ε.

19. Τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο, καὶ ὁρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί· εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου.

20. Εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὕπανδρος οὖσα, ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ, πλὴν τοῦ ἀνδρός σου.

21. Καὶ ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί, δῴη σε κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα, καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην.

22. Καὶ εἰσελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου, πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ ἐρεῖ ἡ γυνή, γένοιτο γένοιτο.

23. Καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ. τοῦ ἐπικαταρωμένου.

24. Καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου. καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦ ἐλεγμοῦ.

25. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναικὸς τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου, καὶ προσοίσει αὐτὴν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

26. Καὶ δράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. Καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ.

27. Καὶ ἔσται ἐὰν ᾖ μεμιασμένη, καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν ἐν τῷ λαῷ αὐτῆς.

19 Adiu-

CAP. V.

19. Adiurabitq; eam, & dicet: Si non dormivit vir alienus tecum, & si non polluta es deserto mariti thoro, non te nocebunt aquæ istæ amarissimæ, in quas maledicta congessi.

20. Sin autem declinasti à viro tuo, atque polluta es, & concubuisti cum altero viro:

21. His maledictionibus subiacebis: Det te Dominus in maledictionem, exemplumque cunctorum in populo suo. putrescere faciat femur tuum, & tumens uterus tuus dirumpatur.

22. Ingrediantur aquæ maledictæ in ventrem tuum, & utero tumescente putrescat femur. Et respondebit mulier, Amen, amen.

23. Scribetq; sacerdos in libello ista maledicta, & delebit ea aquis amarissimis, in quas maledicta congessit.

24. Et dabit ei bibere. Quas cùm exhauserit.

25. Tollet sacerdos de manu eius sacrificium zelotypiæ, & elevabit illud coram Domino, imponetq; illud super altare:

26. Ita duntaxat ut priùs, pugillum sacrificii tollat de eo quod offertur, & incendat super altare: & sic potum det mulieri aquas amarissimas.

27. Quas cùm biberit, si polluta est, & contempto viro adulterii rea est, pertrãsibunt eam aquę maledictionis, & inflato ventre computrescet femur: eritq; mulier in maledictionem, & in exemplum omni populo.

Das V. Capitel.

19. Vnnd sol das Weib beschweren / vnd zu jhr sagen: Hat kein Mann dich beschlaffen / vnd hast dich nicht von deinem Mann verlauffen / daß du dich verunreiniget hast / so sollen dir diese bitter verfluchte wasser nicht schaden.

20. Wo du aber dich von deinem Mann verlauffen hast / daß du vnrein bist / vnnd hat jemand dich beschlaffen / ausser deinem Mann.

21. So sol der Priester das Weib beschweren mit solchem fluche / vnd sol zu jhr sagen: Der HERR setze dich zum fluch vnnd zum schwur vnter deinem Volck / daß der HERR deine Hüffte schwinden / vnnd deinen bauch schwellen lasse.

22. So gehe nun das verfluchte Wasser inn deinen Leib / das dein bauch schwelle / vnd deine hüffte schwinde / vnd das Weib sol sagen: Amen / Amen.

23. Also sol der Priester diese flüche auff einen Zettel schreiben / vnd mit dem bittern wasser abwaschen.

24. Vnd sol dem Weibe von dem bittern verfluchten wasser zu trincken geben. Vnnd wenn das verfluchte bitter wasser in sie gegangen ist.

25. Sol der Priester von jhrer hand das Eiferopffer nemen / vnnd zum Speißopffer für dem HERRN weben / vnd auff dem Altar opffern.

26. Nemlich / er sol eine hand vol des Speißopffers nemen zu jhrem Rügeopffer / vnnd auff dem Altar anzünden / vnd darnach dem Weibe das wasser zu trincken geben:

27. Vnd wenn sie das wasser getruncken hat / Ist sie vnrein / vnd hat sich an jhrem Mann versündigt / so wird das verfluchte wasser in sie gehen / vnnd jhr bitter sein / daß jhr der bauch schwellen vnnd die Hüffte schwinden wird / vnnd wird das Weib ein fluch sein vnter jhrem Volck.

CAP. V.

19. Et il Sacerdote la scongiurarà e le dirà, Se alcuno non hauerà dormito conesso teco, e se tu non ti sarai, lasciato il tuo marito, data à immonditia, tu sarai esente da queste acque amare maladette.

20. Ma se tu, lasciato il tuo marito, hauerai declinato, e ti sarai imbrattata; e qualcuno fuori del tuo marito ti hauerà dato il suo seme.

21. Il Sacerdote, dico, farà giurar quella donna con giuramento di maladittione, e dirà à la donna, Il Signore ti dia in maladittione & in esecratione nel mezzo del tuo popolo, facendoti cascar la tua coscia, e facendoti crepare il tuo ventre enfiato.

22. E queste acque maladette entrino ne le tua interiora, à fin che ti facciano gonfiare il ventre e ti facciano cadere la coscia. E quella donna dirà, Amen, amen.

23. Et il Sacerdote scriuerà nel libro queste maladittioni, e da poi le scancellarà con l'acque amare.

24. E darà da bere à la donna de le acque amare maladette, & entraranno in quella l'acque maladette e si conuertiranno in amare.

25. Dapoi il Sacerdote pigliarà di mano de la donna la oblatione de la gelosia, e la eleuarà dinanzi al Signore, e la offerirà sopra lo altare.

26. Il Sacerdote pigliarà ancora del profumo de la sua oblatione, e ne farà profumo sopra lo altare, e dapoi darà da bere le acque à la donna.

27. Le darà, dico, da bere quelle acque; & auuerrà, se sarà imbrattata, & hauerà commessa qualche preuaricatione contra il suo marito, che allhora le acque maladette conuertite in amaritudine, entraranno in essa, & il suo ventre si gonfiarà, e cascarà la sua coscia; e quella donna sarà in maladittione nel mezzo del suo popolo.

ה

28 וְאִם לָא אִסְתְּאָבַת אִתְּתָא וְדַכְיָא הִיא וְתִפּוֹק זַכָּאָה וְתִתְעַדַּר עִדּוּי׃

29 דָּא אוֹרָיְתָא דְקִנְאֲתָא דְתִסְטֵי אִתְּתָא בַּר מִבַּעְלַהּ וְתִסְתָּאַב׃

30 אוֹ גְבַר דְּיִעְבַּר עֲלוֹהִי רוּחַ קִנְאָה וִיקַנֵּי יָת אִתְּתֵיהּ וִיקִים יָת אִתְּתָא קֳדָם יְיָ וְיַעְבֵּד לַהּ כַּהֲנָא יָת כָּל אוֹרָיְתָא הָדָא׃

31 וִיהֵא גַּבְרָא זַכַּאי מֵחוֹבִין וְאִתְּתָא הַהִיא תְּקַבֵּל יָת חוֹבַהּ׃

ו

1 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

2 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר אוֹ אִתְּתָא אֲרֵי יַפְרֵישׁ לְמִדַּר נְדַר נְזִירָא לְמִיזַר קֳדָם יְיָ׃

3 מֵחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק יְזַר חַל דַּחֲמַר חֲדַת וְחַל דַּחֲמַר עַתִּיק לָא יִשְׁתֵּי וְכָל מַתְרוּת עִנְבִין לָא יִשְׁתֵּי וְעִנְבִין רַטִּיבִין וִיבִישִׁין לָא יֵיכוֹל׃

4 כֹּל יוֹמֵי נְזִירֵיהּ מִכֹּל דְּיִתְעֲבֵד מִגֻּפְנָא דְחַמְרָא מִפֻּרְצְנִין וְעַד עִיצוּרִין לָא יֵיכוֹל׃

5 כָּל יוֹמֵי נְדַר נְזִירֵיהּ מְסַפַּר לָא יִעְבַּר עַל רֵישֵׁיהּ עַד מִשְׁלַם יוֹמַיָּא דִּינְזַר קֳדָם יְיָ קַדִּישׁ יְהֵי מְרַבֵּי פְרוּעַ שְׂעַר רֵישֵׁיהּ׃

6 כָּל יוֹמִין דִּינְזַר קֳדָם יְיָ עַל נַפְשָׁא דְמִיתָא לָא יֵיעוֹל׃

ה

28 וְאִם־לֹא נִטְמְאָה הָאִשָּׁה וּטְהֹרָה הִוא וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה זָרַע׃

29 זֹאת תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר תִּשְׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ וְנִטְמָאָה׃

30 אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהֶעֱמִיד אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה לָהּ הַכֹּהֵן אֵת כָּל־הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃

31 וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעָוֺן וְהָאִשָּׁה הַהִוא תִּשָּׂא אֶת־עֲוֺנָהּ׃

ו

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר לְהַזִּיר לַיהוָה׃

3 מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל׃

4 כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד־זָג לֹא יֹאכֵל׃

5 כָּל־יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא־יַעֲבֹר עַל־רֹאשׁוֹ עַד־מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־יַזִּיר לַיהוָה קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ׃

6 כָּל־יְמֵי הַזִּירוֹ לַיהוָה עַל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא׃

ε´.

28. Ἐὰν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνή, καὶ καθαρὰ ᾖ, καὶ ἀθῴα ἔσται, καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα.

29. Οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας· ᾧ ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ ὕπανδρος οὖσα καὶ μιανθῇ.

30. Ἢ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον.

31. Καὶ ἀθῷος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛ. ς´.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀνὴρ ἢ γυνή, ὃς ἂν μεγάλως εὔξηται εὐχήν, ἀφαγνίσασθαι ἁγνείαν, κυρίῳ.

3. Ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερας ἁγνισθήσεται, καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίεται, καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται, καὶ σταφυλὴν πρόσφατον, καὶ σταφίδα οὐ φάγεται.

4. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὅσα γινόμενα ἐξ ἀμπέλου οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρτου οὐ πίεται, οὐδ᾽ οὐ μὴ φάγεται ἐξ αὐτῶν.

5. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς προσευχῆς τοῦ ἁγνισμοῦ αὐτοῦ, ξυρὸς οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι ὅσας ηὔξατο κυρίῳ, ἅγιος ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς.

6. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρίῳ, ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται.

CAP. V.

28. Quòd si polluta nō fuerit, erit innoxia, & faciet liberos.

29. Ista est lex zelotypiæ. Si declinaverit à viro suo, & si polluta fuerit.

30. Maritusq; zelotypiæ spiritu concitatus adduxerit eam in conspectu Domini, & fecerit ei sacerdos iuxta omnia quæ scripta sunt.

31. Maritus absque culpa erit, & illa recipiet iniquitatem suam.

Das V. Capitel.

28. Ist aber ein solch Weib nicht verunreinigt / sondern rein / so wirds jhr nicht schaden / daß sie kan schwanger werden.

29. Diß ist das Eifer gesetz / wenn ein Weib sich von jhrem Mann verleufft vnd vnrein wird.

30. Oder wenn einen Mann der Eifergeist entzündt / daß er vmb sein Weib eifert / das ers stelle für den HERRN / vnd der Priester mit jhr thu alles nach diesem Gesetze.

31. Vnnd der Mann sol vnschuldig sein an der missethat / Aber das Weib sol jre missethat tragen.

CAP. V.

28. E se la donna non sarà contaminata, ma netta, sarà assoluta, e generarà figliuoli.

29. Questa è la legge de la gelosia quando la donna si sarà ritirata dal suo marito, e si sarà contaminata.

30. Ouero de l'huomo sopra il quale sarà mosso lo spirito di gelosia, & hauerà hauuto gelosia de la sua moglie, & hauerà costituito la donna dinanzi al Signore, & il Sacerdote hauerà fatto à quello secondo tutta questa legge.

31. E quello huomo sarà innocente da la iniquità, ma quella donna portarà la sua iniquità.

CAP. VI.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Loquere ad filios Israel, & dices ad eos: Vir sive mulier cùm fecerint votum ut sanctificētur, & se voluerint Domino consecrare.

3. A vino, & omni quod inebriare potest, abstinebunt. Acetum ex vino, & ex qualibet alia potione, & quicquid de uva exprimitur, non bibent: uvas recentes siccasque non comedent.

4. Cunctis diebus quibus ex voto Domino consecrātur: quicquid ex vinea esse potest, ab uva passa usque ad acinum non comedent.

5. Omni tempore separationis suæ novacula non transibit per caput eius usque ad completum diem quo Domino consecratur. Sanctus erit, crescente cæsarie capitis eius.

6. Omni tempore consecrationis suæ super mortuum non ingredietur.

Das VI. Capitel.

VNd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

2. Sage den Kindern Jsrael / vnd sprich zu jhnen: Wenn ein Mann oder Weib ein sonderlich gelübd thut dem HERREN sich zu enthalten.

3. Der sol sich Weins vnnd starcks getrencks enthalten / Weinessig oder starcks getrancks Essig sol er auch nicht trincken / auch nichts das auß Weinbeeren gemachet wird / er sol weder frische noch dürre Weinbeer essen.

4. So lange solch sein gelübd weret / Auch sol er nichts essen / das man vom Weinstock macht / weder Weinkern noch hülsen.

5. So lange die zeit solches seines gelübds weret / sol kein Scheermesser vber sein haupt fahren / biß daß die zeit auß sey / die er dem HERRN gelobt hat / Denn er ist heilig / vnnd sol das haar auff seinem haupt lassen frey wachsen.

6. Die gantze zeit vber / die er dem HERRN gelobt hat / sol er zu keinem todten gehen.

CAP. VI.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Israel, e di loro, Quando l'huomo ò la donna hauerà fatto il voto di Nazareo, per separarsi al Signore.

3. Si asterrà dal vino, e da la ceruogia: non beuerà aceto di vino, ne aceto di ceruogia; ne berà cosa alcuna inzuppata ne le vue, ne mangiarà ancora vue fresche, ne secche.

4. Per tutti i giorni de la sua separatione non mangiarà di cosa alcuna, che sia fatta de la vite del vino, da i noccioli insino à la scorza.

5. Per tutti i giorni de la sua separatione non passarà rasoio sopra la sua testa, infino che non saranno finiti i giorni, ne quali si è consacrato al Signore: sarà santo, è lasciarà crescere i capelli del suo capo.

6. Per tutti i giorni, ne quali si separarà al Signore, non andarà à la porsona del morto.

ו

7 לאבוהי ולאמיה לאחוהי ולאחתיה לא יסתאב להון במותהון ארי כלילא דאלהיה על רישיה׃

8 כל יומי נזריה קדיש הוא קדם יי׃

9 וארי ימות מיתא עלוהי בתכף שלו ויסאב ריש נזריה ויגלח רישיה ביומא דדכותיה ביומא שביעאה יגלחיניה׃

10 וביומא תמינאה ייתי תרין שפנינין או תרין בני יונה לות כהנא לתרע משכן זימנא׃

11 ויעבד כהנא חד לחטאתא וחד לעלתא ויכפר עלוהי מדחב על מיתא ויקדש ית רישיה ביומא ההוא׃

12 ויזר קדם יי ית יומי נזריה וייתי אמר בר שתיה לאשמא ויומיא קדמאי יבטלון ארי מסאב נזריה׃

13 ודא אוריתא דנזירא ביום משלם יומי נזריה ייתי יתיה לתרע משכן זימנא׃

14 ויקריב ית קרבניה קדם יי אמר בר שתיה שלים חד לעלתא ואמרתא חדא בת שתה שלמתא לחטאתא ודכר חד שלים לנכסת קודשיא׃

15 וסל פטיר סלת גריצן דפילן במשח ואספוגין פטירין דמשיחין במשח ומנחתהון ונסכיהון׃

16 ויקרב כהנא קדם יי ויעביד ית חטאתיה וית עלתיה׃

17 וית דכרא יעביד נכסת קודשיא קדם יי על סלא דפטיריא ויעביד כהנא ית מנחתיה וית נסכיה׃

ו

7 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ לֹא־יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל־רֹאשׁוֹ׃

8 כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַיהוָה׃

9 וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ׃

10 וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

11 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל־הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃

12 וְהִזִּיר לַיהוָה אֶת־יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ׃

13 וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

14 וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תָמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה לְחַטָּאת וְאַיִל־אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים׃

15 וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם׃

16 וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת־חַטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ׃

17 וְאֶת־הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת־נִסְכּוֹ׃

ϛ'.

7. Ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρὶ, καὶ ἐπ' ἀδελφῷ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ' αὐτοῖς, ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ.

8. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἅγιος ἔσται κυρίῳ.

9. Ἐὰν δέ τις θανάτῳ ἀποθάνῃ ἐξάπινα ἐπ' αὐτῷ παραχρῆμα, μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ. τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ξυρηθήσεται.

10. Τῇ ὀγδόῃ οἴσει δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

11. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, περὶ ὧν ἥμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

12. Ἡ ἡγιάσθη τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς, καὶ προσάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμέλειαν. καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότερον ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ.

13. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

14. Καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἀμνάδα ἐνιαύσιον μίαν ἄμωμον εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄμωμον εἰς σωτήριον.

15. Καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. καὶ θυσίαν αὐτοῦ, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ.

16. Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ.

17. Καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

7. Nec

CAP. VI.

7. Nec super patris quidem & matris & fratris sororisq; funere cõtaminabitur, quia consecratio Dei sui super caput eius est.

8. Omnibus diebus separationis suæ sanctus erit Domino.

9. Sin autem mortuus fuerit subitò quispiam coram eo, polluetur caput consecrationis eius: quod radet ilico in eadem die purgationis suæ, & rursum septima.

10. In octava autem die offeret duos turtures, vel duos pullos columbæ sacerdoti in introitu fœderis testimonii:

11. Facietq; sacerdos unum pro peccato, & alterum in holocaustum, & deprecabitur pro eo, quia peccavit super mortuo: sanctificabitq; caput eius in die illo:

12. Et consecrabit Domino dies separationis illius, offerens agnum anniculum pro peccato: ita tamen ut dies priores irriti fiant, quoniam polluta est sanctificatio eius.

13. Ista est lex consecrationis. Cùm dies quos ex voto decreverat, complebuntur: adducet eum ad ostium tabernaculi fœderis.

14. Et offeret oblationem eius Domino, agnum anniculum immaculatum in holocaustum, & ovem anniculam immaculatam pro peccato, & arietem immaculatum, hostiam pacificam,

15. Canistrum quoque panum azymorum qui conspersi sint oleo, & lagana absque fermento uncta oleo, ac libamina singulorum:

16. Quæ offeret sacerdos coram Domino, & faciet tam pro peccato quam in holocaustum.

17. Arietem verò immolabit hostiam pacificam Domino, offerens simul canistrum azymorum, & libamenta quæ ex more debentur.

Das VI. Capitel.

7. Er sol sich auch nicht verunreinigen an dem todt seines Vaters / seiner Mutter / seines Bruders oder seiner Schwester / denn das Gelübd seines Gottes ist auff seinem haupt.

8. Vnd die gantze zeit vber seines Gelübds sol er dem HErrn heilig sein.

9. Vnnd wo jemand für jhm vnuersehens plötzlich stirbt / da wird das haupt seines Gelübds verunreiniget / Darumb sol er sein haupt bescheren am tage seiner reinigung / das ist am siebenden tage.

10. Vnnd am achten tage sol er zwo Torteltauben bringen / oder zwo junge Tauben / zum Priester / für die Thür der Hütten des Stiffts.

11. Vnnd der Priester sol eine zum Sündopffer / vnnd die ander zum Brandopffer machen / vnd jn versönen / daß er sich an einem todten versündiget hat / vnd also sein haupt desselben tags heiligen.

12. Daß er dem HERRN die zeit seines Gelübds außhalte / Vnd sol ein järig Lamb bringen zum Schuldopffer. Aber die vorigen tage sollen vmb sonst sein / Darumb daß sein Gelübd verunreinigt ist.

13. Diß ist das Gesetz des Verlobten: Wenn die zeit seines Gelübds auß ist / so sol mann jhn bringen für die Thür der Hütten des Stiffts.

14. Vnnd er sol bringen sein Opffer dem HERRN / ein järig Lamb / ohn wandel zum Brandopffer / vnnd ein järig Schaf ohn wandel zum Sündopffer / vnd einen Wider ohn wandel zum Danckopffer.

15. Vnd einen Korb mit vngesewrten Kuchen von Semelmehl mit öle gemenget / vnd vngesewrte fladen mit öle bestrichen / vnnd jhr Speißopffer vnnd Tranckopffer.

16. Vnnd der Priester sols für den HERREN bringen / vnd sol sein Sündopffer vnnd sein Brandopffer machen.

17. Vnd den Wider sol er zum Danckopffer machen dem HErrn / sampt dem Korbe mit dem vngesewrten Brot / vnd sol auch sein Speißopffer vnnd sein Tranckopffer machen.

CAP. VI.

7. Egli non si contaminarà sopra suo padre, ò sopra sua madre, sopra il suo fratello, ò sopra la sua sorella quando saranno morti; perche la consecratione del suo Dio è sopra di lui.

8. Per tutto il tempo de la sua separatione sarà santo al Signore.

9. Ma se qualcuno sarà morto subito appresso di lui per caso fortuito, & hauerà contaminato il capo de la sua separatione: si raderà il suo capo nel giorno de la sua purificatione, se lo raderà nel settimo giorno.

10. E nel' ottauo giorno portarà due tortore, ò due colombi piccoli al Sacerdote, la porta del tabernacolo de la congregatione.

11. Et il Sacerdote ne sacrificarà vno per il peccato, e l'altro in holocausto: e lo riconciliarà da quello che ha peccato sopra il corpo morto, e santificarà in quel giorno il suo capo.

12. E dedicarà al Signore i giorni de la sua separatione, e portarà vno agnello d' vno anno pel delitto: & i primi giorni saranno annulati, percioche la sua separatione è stata macchiata.

13. Tale è la legge del Nazareo. Al giorno nel quale sarà finito il tempo de la sua separatione, se n' andarà à la porta del tabernacolo de la congregatione.

14. Et offerirà al Signore la sua oblatione d' vno agnello di vno anno senza macchia in holocausto, & vna agnella d' vno anno senza macchia in sacrifitio pel peccato, & vn montone senza macchia in sacrifitio de pacifici.

15. Inoltre vn canestro di azimi, de le focaccie di fior di farina bagnate con l' oglio, e de le lazagne senza lieuito vnte con l' oglio, e la loro oblatione, e le loro aspersioni.

16. Et il Sacerdote le offerirà dinanzi al Signore, e farà il sacrifitio pel peccato di colui, & il suo holocausto.

17. Et offerirà ancora il montone al Signore pel sacrifitio de pacifici, insieme col canestro de gli azimi parimente il Sacerdote farà la oblatione, e l' aspersione di colui.

ו

18 וִיגַלַּח נְזִירָא בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא יָת רֵישׁ נְזִרֵיהּ וְיִסַּב יָת שְׂעַר רֵישׁ נְזִרֵיהּ וְיִתֵּן עַל אִשָּׁתָא דִּתְחוֹת דּוּדָא דְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃

19 וְיִסַּב כַּהֲנָא יָת דְּרָעָא בְּשִׁילָא מִן דִּכְרָא וּגְרִיצְתָּא פַּטִּירְתָּא חֲדָא מִן סַלָּא וְאֶסְפּוֹג פַּטִּיר חַד וְיִתֵּן עַל יְדֵי נְזִירָא בָּתַר דִּיגַלַּח יָת נְזִרֵיהּ׃

20 וִירִים יָתְהוֹן כַּהֲנָא אֲרָמָא קֳדָם יְיָ קֻדְשָׁא הִיא לְכַהֲנָא עַל חַדְיָא דַּאֲרָמוּתָא וְעַל שָׁקָא דְאַפְרָשׁוּתָא וּבָתַר כֵּן יִשְׁתֵּי נְזִירָא חַמְרָא׃

21 דָּא אוֹרָיְתָא דִּנְזִירָא דְּיִדַּר קֻרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ עַל נְזִרֵיהּ בַּר מִדְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ כְּפוּם נִדְרֵיהּ דְּיִדַּר כֵּן יַעְבֵּד עַל אוֹרָיְתָא דִּנְזִרֵיהּ׃

22 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

23 מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי לְמֵימַר כְּדֵין תְּבָרְכוּן יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּד תֵּימְרוּן לְהוֹן׃

24 יְבָרְכִנָּךְ יְיָ וְיִטְּרִנָּךְ׃

25 יַנְהַר יְיָ שְׁכִינְתֵיהּ לְוָתָךְ וִירַחֵם עֲלָךְ׃

26 יִסַּב יְיָ רַעֲוֵיהּ לְוָתָךְ וִישַׁוֵּי לָךְ שְׁלָם׃

27 וִישַׁווּן יָת בִּרְכַּת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנָא אֲבָרְכִנּוּן׃

ז

1 וַהֲוָה בְּיוֹמָא דְּשֵׁיצִי מֹשֶׁה לַאֲקָמָא יָת מַשְׁכְּנָא וְרַבִּי יָתֵיהּ וְקַדִּישׁ יָתֵיהּ וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְיָת מַדְבְּחָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְרַבִּינוּן וְקַדִּישׁ יָתְהוֹן׃

ו

18 וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים׃

19 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן־הָאַיִל וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן־הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְגַּלְּחוֹ אֶת־נִזְרוֹ׃

20 וְהֵנִיף אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן׃

21 זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־נִזְרוֹ מִלְּבַד אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ׃

22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

23 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם׃

24 יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃

25 יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ׃

26 יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃

27 וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃

ז

1 וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם׃

ς'.

18. Καὶ ξυρήσεται ὁ ηὐγμένος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ, ὅ ἐστιν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου.

19. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἑφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγανον ἄζυμον ἕν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ηὐγμένου, μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

20. Καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου, ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος, καὶ μετὰ ταῦτα. πίεται ὁ ηὐγμένος οἶνον.

21. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἂν εὔξηται δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἧς ἂν εὔξηται κατὰ τὸν νόμον ἁγνείας.

22. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

23. Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων· οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγοντες αὐτοῖς.

24. Εὐλογήσαι σε κύριος, καὶ φυλάξαι σε.

25. Ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ ἐλεήσαι σε.

26. Ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ δώῃ σοι εἰρήνην.

27. Καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς.

ΚΕΦΑΛ. ζ.

1. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ συνετέλεσε Μωϋσῆς, ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνήν, καὶ ἔχρισεν αὐτήν, καὶ ἡγίασεν αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτά, καὶ ἡγίασεν αὐτά.

CAP. VI.

18. Tunc radetur nazaræus ante ostium tabernaculi fœderis cæsarie consecrationis suæ: tolletq; capillos eius, & ponet super ignem, qui est suppositus sacrificio pacificorum.

19. Et armum coctum arietis, tortamq; absque fermento unam de canistro, & laganum azymum unum, & tradet in manus nazaræi, postquam rasum fuerit caput eius.

20. Susceptaq; rursum ab eo, elevabit in conspectu Domini: & sanctificata sacerdotis erunt, sicut pectusculum quod separari iussum est, & femur: post hæc potest bibere nazaræus vinum.

21. Ista est lex nazaræi, cum voverit oblationem suam Domino tempore cõsecrationis suæ, exceptis his quæ invenerit manus eius: iuxta quod mente devoverat, ita faciet ad perfectionem sanctificationis suæ.

22. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

23. Loquere Aaron & filiis eius, Sic benedicetis filiis Israël, & dicetis eis:

24. Benedicat tibi Dominus, & custodiat te.

25. Ostendat Dominus faciem suam tibi, & misereatur tui.

26. Convertat Dominus vultum suum ad te, & det tibi pacem.

27. Invocabuntque nomen meum super filios Israel, & ego benedicam eis.

Das VI. Capitel.

18. Vnd sol dem Verlobten das haupt seines gelübds bescheren / für der Thür der Hütten des Stiffts / vnnd sol das Haupthaar seines Gelübds nemen vnd auff das feuer werffen / das vnter dem Danckopffer ist.

19. Vnd sol den gekochten bug nemen von dem Wider / vnd einen vngeseurten Kuchen auß dem korbe / vnnd einen vngeseurten Fladen / vnd sols dem verlobten auff seine hende legen.

20. Nach dem er sein gelübd abgeschoren hat / vnd sols für dem HERREN weben. Das ist heilig dem Priester / sampt zu der Webebrust vnd der Hebeschultern / Darnach mag der verlobte Wein trincken.

21. Das ist das Gesetz des Verlobten / der sein Opffer dem HERREN gelobt / von wegen seines Gelübds ausser dem / was er sonst vermag / wie er gelobet hat / sol er thun nach dem Gesetz seines gelübds.

22. Vnd der HERR redet mit Mose vnd sprach:

23. Sage Aaron vnnd seinen Sönen / vnnd sprich: Also solt jr sagen zu den kindern Jsrael / wenn jr sie segnet.

24. Der HERR segene dich vnnd behüte dich.

25. Der HERR lasse sein angesicht leuchten vber dir / vnd sey dir gnedig.

26. Der HERR hebe sein angesicht vber dich / vnd gebe dir Friede.

27. Denn jr solt meinen Namen auff die kinder Jsrael legen / daß ich sie segene.

CAP. VI.

18. *Allhora il Nazareo si raderà il capo de la sua consacratione à la porta del tabernacolo de la congregatione, e pigliarà la zazzara del capo de la sua separatione, e la metterà sopra il fuoco, ch'è sotto il sacrifitio de pacifici.*

19. *Dapoi il Sacerdote pigliarà vna spalla cotta di quel montone, & vna focaccia azima del canestro, & vna lazagna senza lieuito, e le metterà sopra le mani del Nazareo, poi che si hauerà tagliata la sua consacratione.*

20. *Et il Sacerdote l'eleuarà con eleuatione dinanzi al Signore, le cose sante saranno del Sacerdote oltre la pettorina de la eleuatione, e la spalla de la esaltatione; e dapoi il Nazareo beua del vino.*

21. *Questa è la legge del Nazareo che si farà auotito, e de la sua offerta al Signore per la sua dedicatione, oltre à quel che la sua mano potrà hauere, secondo il voto che hauerà fatto, così farà secondo la legge de la sua consecratione.*

22. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo.*

23. *Parla ad Aharon & à i suoi figliuoli, e dì loro, in questo modo voi benedirete i figliuoli d'Israel, dicendo loro.*

24. *Il Signore ti benedica, e ti conserua.*

25. *Il Signore faccia risplendere la sua faccia sopra di te, & habbia misericordia di te.*

26. *Il Signore leui la sua faccia verso di te, e metta in te pace.*

27. *Et essi metteranno il mio nome sopra i figliuoli d'Israel, & io gli benedirò.*

CAP. VII.

1. Factum est autem in die qua complevit Moyses tabernaculum, & erexit illud: unxitq; & sanctificavit cum omnibus vasis suis, altare similiter & omnia vasa eius:

Das VII. Capitel.

VNnd da Mose die Wonung auffgerichtet hatte / vnd sie gesalbet vnnd geheiliget mit alle irem Gerethe / dazu auch den Altar mit alle seinem Gerethe gesalbet vnd geheiliget.

CAP. VII.

1. *Et auuenne la tempo che Moise hebbe finito di dirizzare il tabernacolo, L'vnse, e lo santificò con tutti i suoi vasi, è lo altare ancora, e tutti i suoi vasi, gli vnse, dico e lo santificò.*

ז

2 וקריבו רברבי ישראל רישי בית אבהתהון אנון רברבי שבטיא אנון דקימין על מניניא:

3 ואיתיו ית קורבנהון קדם יי שית עגלן כד מחפן ותרי עשר תורין עגלתא על תרין רברביא ותורא לחד וקריבו יתהון קדם משכנא:

4 ואמר יי למשה למימר:

5 קביל מנהון ויהון למפלח ית פלחן משכן זמנא ותתן יתהון לליואי גבר כמיסת פלחניה:

6 ונסיב משה ית עגלתא וית תוריא ויהב יתהון לליואי:

7 ית תרתין עגלתא וית ארבעת תורי יהב לבני גרשון כמיסת פלחנהון:

8 וית ארבע עגלן וית תמניא תורי יהב לבני מררי כמיסת פלחנהון בידא דאיתמר בר אהרן כהנא:

9 ולבני קהת לא יהב ארי פלחן קודשא עליהון בכתפא נטלין:

10 וקריבו רברביא ית חנכת מדבחא ביומא דרביאו יתיה וקריבו רברביא ית קורבנהון קדם מדבחא:

11 ואמר יי למשה רבא חד ליומא רבא חד ליומא יקרבון ית קורבנהון לחנוכת מדבחא:

12 והוה דמקריב ביומא קדמאה ית קורבניה נחשון בר עמינדב לשבטא דיהודה:

ז

2 וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים:

3 וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלֹת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן:

4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

5 קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ:

6 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם:

7 אֵת ׀ שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם:

8 וְאֵת ׀ אַרְבַּע הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן:

9 וְלִבְנֵי קְהָת לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ:

10 וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִם אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ:

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ:

12 וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה:

ζ.

2. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν. οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς.

3. Καὶ ἤνεγκαν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, ἓξ ἁμάξας λαμπηνικὰς καὶ δώδεκα βόας, ἅμαξαν παρὰ δύο ἀρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου, καὶ προσήνεγκαν ἐναντίον τῆς σκηνῆς.

4. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

5. Λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, ἑκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν.

6. Καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις.

7. Τὰς δύο ἁμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Γερσὼν κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν.

8. Καὶ τὰς τέσσαρας ἁμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας, ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

9. Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν, ἐπ' ὤμων ἀροῦσιν αὐτά.

10. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἔχρισεν αὐτὸ, καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου.

11. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἄρχων εἷς καθ' ἡμέραν, ἄρχων πρὸς ἡμέραν, προσοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν, εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἦν ὁ προσφέρων.

12. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ δῶρον αὐτοῦ, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδὰβ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰούδα.

CAP. VII.

2. Obtulerunt principes Israël & capita familiarum, qui erant per singulas tribus, præfecti eorum qui numerati fuerant.

3. Munera coram Domino sex plaustra tecta cum duodecim bobus. Vnum plaustrum obtulêre duo duces, & unum bovem singuli, obtuleruntq; ea in conspectu tabernaculi.

4. Ait autem Dominus ad Moysen.

5. Suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi, & trades ea Levitis iuxta ordinem ministerii sui.

6. Itaque cum suscepisset Moyses plaustra, & boves, tradidit eos Levitis.

7. Duo plaustra & quatuor boves dedit filiis Gerson, iuxta id quod habebant necessarium.

8. Quatuor alia plaustra, & octo boves dedit filiis Merari secundum officia & cultum suum, sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

9. Filiis autem Caath non dedit plaustra & boves: quia in sanctuario serviũt, & onera propriis portant humeris.

10. Igitur obtulerũt duces in dedicationem altaris, die qua unctum est, oblationem suam ante altare.

11. Dixitque Dominus ad Moysen, Singuli duces per singulos dies offerant munera in dedicationem altaris.

12. Primo die obtulit oblationem suam Nahasson filius Aminadab de tribu Iuda:

Das VII. Capitel.

2. Da opfferten die Fürsten Israel / die Häupter waren in jhrer Väter häuser / Denn sie waren die Obersten vnter den Stämmen / vnnd stunden oben an vnter denen die gezehlet waren.

3. Vnnd sie brachten jhre Opffer für den HERRN / sechs bedeckte Wagen vnd zwölff Rinder / ja ein Wagen für zwen Fürsten / vnd ein Ochsen für einen / vnnd brachten sie für die Wonung.

4. Vnnd der HERR sprach zu Mose:

5. Nimms von jhnen / daß es diene zum dienst der Hütten des Stiffts / vnnd gibs den Leviten / einem jeglichen nach seinem Ampt.

6. Da nam Mose die Wagen vnnd Rinder / vnd gab sie den Leviten.

7. Zwen Wagen vnnd vier Rinder gab er den kindern Gerson nach jhrem Ampt.

8. Vnd vier Wagen vnd acht Ochsen gab er den kindern Merari nach jhrem Ampt / vnter der hand Jthamar Aarons des Priesters Son.

9. Den kindern aber Kahath gab er nichts / Darumb das sie ein heilig Ampt auff jhnen hatten / vnd auff jren achseln tragen müsten.

10. Vnd die Fürsten opfferten zur einweihung des Altars an dem tage da er geweihet ward / vnd opfferten jhre gabe für dem Altar.

11. Vnd der HERR sprach zu Mose: Laß einen jeglichen Fürsten an seinem tage sein Opffer bringen zur einweihung des Altars.

12. Am ersten tage opfferte seine gabe Nahesson der Sohn Amminadab des Stamms Juda.

CAP. VII.

2. *Allhora i principali d'Israel, capi de le case de i loro padri si accostorono: questi sono i principi, questi sopra stauano à i numerati*

3. *Et offerirono la loro oblatione dinanzi al Signore, cioè, sei carri coperti, è dodici buoi, vn carro per due principi, & vn bue per ciascuno; & offerirono quelle cose dinanzi al tabernacolo.*

4. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo:*

5. *Pigliali da quelli, e seruiranno nel seruitio del tabernacolo de la congregatione, e gli darai à i Leuiti, à ciascuno secondo l offitio suo.*

6. *Moise dunque prese i carri & i buoi, e gli dette à i Leuiti.*

7. *A i figliuoli di Gerson dette due carri e quattro buoi secondo il lor seruitio:*

8. *Et à i figliuoli di Merari dette quattro carri, & otto buoi secondo il lor seruitio; sotto la mano d'Ithamar figliuolo di Aharon Sacerdote.*

9. *Et à i figliuoli di Cahath non dette niente; perche à essi s'apparteneua il seruitio del santuario, che lo portauano sopra le spalle.*

10. *I principi dunque per la consecratione de lo altare nel giorno che fu vnto; offerirono; dico, i principi la loro oblatione dinanzi à lo altare.*

11. *Et il Signore disse à Moise, Ciascun principe offerirà ogni giorno la sua offerta per la consecratione de lo altare.*

12. *E nel primo giorno Nahasson figliuolo di Amminadab de la tribu di Iuda offerì la sua oblatione:*

ז

13 וקרבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קדשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא׃
14 בזכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטרת בסמין׃
15 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא׃ 16 צפיר בר עזין חד לחטאתא׃
17 ולנכסת קדשיא תורין תרין דכרין חמשא גדיין חמשא אמרין בני שנא חמשא דין קרבן נחשון בר עמינדב׃ 18 ביומא תנינא קרב נתנאל בר צוער רבא דיששכר׃
19 קריב ית קרבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קדשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא׃
20 בזכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטרת בסמין׃
21 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא׃ 22 צפיר בר עזין חד לחטאתא׃
23 ולנכסת קדשיא תורין תרין דכרין חמשא גדיין חמשא אמרין בני שנא חמשא דין קרבן נתנאל בר צוער׃
24 ביומא תליתאה רבא לבני זבולן אליאב בר חלון׃
25 קרבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קדשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא׃

ז

13 וקרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה׃
14 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת׃
15 פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה׃
16 שעיר עזים אחד לחטאת׃
17 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב׃
18 ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר׃
19 הקרב את קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה׃ 20 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת׃
21 פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה׃
22 שעיר עזים אחד לחטאת׃
23 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער׃
24 ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חלן׃
25 קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה׃

ζ.

13. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

14. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

15. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

16. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

17. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ Ἀμιναδάβ.

18. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναήλ, υἱὸς Σωγὰρ, ὁ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ.

19. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

20. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

21. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

22. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

23. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε, τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ.

24. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν Ἐλιάβ, υἱὸς Χαιλών.

25. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

CAP. VII.

13. Fueruntq; in ea acetabulum argenteum pondo centum triginta siclorum, phiala argentea habens septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarii, utrumq; plenum simila conspersa oleo in sacrificium.

14. Mortariolum ex decem siclis aureis plenum incenso:

15. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

16. Hircumq; pro peccato:

17. Et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc est oblatio Nahasson filii Aminadab.

18. Secundo die obtulit Nathanaël filius Suar, dux de tribu Issachar.

19. Acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habētem septuaginta siclos, iuxta pondus sanctuarii, utrumq; plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

20. Mortariolum aureum habēs decem siclos plenum incenso:

21. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

22. Hircumq; pro peccato:

23. Et in sacrificio pacificorū boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Nathanael filii Suar.

24. Tertio die princeps filiorum Zabulon Eliab filius Helon.

25. Obtulit acetabulum argenteum appēdens centum triginta siclos; phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii; utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

Das VII. Capitel.

13. Vnd ſeine gabe war eine Silberne Schüſſel/ hundert vnnd dreiſſig Sekel werth/ eine ſilberne Schale/ ſiebentzig Sekel werth/ nach dem Sekel des Heiligthumbs/ beide voll Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

14. Dazu einen gülden Löffel/ zehen ſekel golds werth/ vol Reuchwercks.

15. Einen Farren auß den Rindern/ einen Wider/ ein järig Lamb/ zum Brandopffer.

16. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

17. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder/ fünff Wider/ fünff Böcke/ vnd fünff järige Lämmer. Das iſt die gabe Naheſſon/ des Sons Amminadab.

18. Am andern tage opfferte Nethaneel/ der Sohn Zuar der Fürſt Iſaſchar.

19. Seine Gabe war eine ſilberne Schüſſel/ hundert vnnd dreiſſig Sekel werth/ eine ſilberne Schale/ ſiebentzig Seckel werth/ nach dem Sekel des Heiligthumbs/ beide vol Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

20. Dazu einen gülden Löffel/ zehen Sekel golds werth vol reuchwercks.

21. Einen Farren auß den Rindern/ einen Wider/ ein järig Lamb zum Brandopffer.

22. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

23. Vnd zum Danckopffer zwey Rinder/ fünff Wider/ fünff Böcke/ vnnd fünff järige Lämmer. Das iſt die gabe Nethaneel des Sons Zuar.

24. Am dritten tage der Fürſt der Kinder Sebulon/ Eliab der Sohn Helon.

25. Seine gabe war eine Silberne Schüſſel/ hundert vnd dreyſſig Sekel werth/ eine ſilberne Schale/ ſiebentzig Sekel werth/ nach dem ſekel des Heiligthumbs/ beide vol Semelmehl mit öle gemenget/ zum Speißopffer.

CAP. VII.

13. E la sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario, amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per l'oblatione.

14. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.

15. Vn vitello giouane, vn montone, vno agnello di vno anno per l'holocausto.

16. Vn beccho de le capre pel peccato:

17. E due buoi pel sacrifitio de pacifici, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offerta di Nahasson figliuolo di Amminadab.

18. Il secondo giorno offerì Nathanael figliuolo di Suar, principe d'Issachar.

19. Offerì ne la sua offerta vna scodella di argento di peso di cento trenta sicli di argento: vna guastara di argento di settanta sicli secondo il siclo del santuario: amendue piene di fior di farina bagnata ne l'oglio per l'oblatione.

20. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.

21. Vn vitello giouane, vn montone, vno agnello d'vno anno per l'holocausto:

22. Vn becco de le capre pel peccato:

23. E due buoi pel sacrifitio de pacifici, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa è la offerta di Nathanael figliuolo di Suar.

24. Il terzo giorno offerì il principe de figliuoli di Zabulon, cioè, Eliab, figliuolo di Helon.

25. E la sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli secondo il siclo del santuario; amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per l'oblatione.

ז

26 בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב מְלֵיָא קְטוֹרֶת בֻּסְמִין׃
27 תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃
28 צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃
29 וּלְנִכְסַת קֻדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרֵי חַמְשָׁה גַדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קֻרְבַּן אֱלִיאָב בַּר חֵלוֹן׃
30 בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה רַבָּא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃
31 קֻרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִּכְסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה מַתְקָלַהּ מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קֻדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סֻלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃
32 בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב מְלֵיָא קְטוֹרֶת בֻּסְמִין׃
33 תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃
34 צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃
35 וּלְנִכְסַת קֻדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרֵי חַמְשָׁא גַדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קֻרְבַּן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃
36 בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה רַבָּא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי׃
37 קֻרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִּכְסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה מַתְקָלַהּ מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קֻדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סֻלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃
38 בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב מְלֵיָא קְטוֹרֶת בֻּסְמִין׃
39 תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃

ז

26 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃
27 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃
28 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
29 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃
30 בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃
31 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃
32 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃
33 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃
34 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
35 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃
36 בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃
37 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃
38 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃
39 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃

ζ.

26. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

27. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

28. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

29. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλιὰβ υἱοῦ χαιλών.

30. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ῥουβὴν ἐλισοὺρ, υἱὸς σεδιούρ.

31. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

32. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος,

33. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

34. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

35. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισοὺρ υἱοῦ σεδιούρ.

36. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν συμεὼν, σαλαμιὴλ, υἱὸς σουρισαδαΐ.

37. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

38. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

39. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

CAP. VII.

26. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso:

27. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

28. Hircumq; pro peccato.

29. Et in sacrificio pacificorũ boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc est oblatio Eliab filii Helon.

30. Die quarto princeps filiorum Ruben, Elisur filius Sedeur.

31. Obtulit acetabulum argenteum appendens cẽtum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

32. Mortariolum aureum appẽdens decem siclos plenum incenso:

33. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

34. Hircumq; pro peccato:

35. Et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Elisur filii Sedeur.

36. Die quinto princeps filiorum Simeon Salamiel filius Suri-saddai.

37. Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

38. Mortariolum aureum appẽdens decem siclos plenum incenso:

39. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

Das VII. Capitel.

26. Einen gülden Löffel zehen Sekel golds werth / vol Reuchwercks.

27. Einen Farren aus den Rindern / einen Wieder / ein järig Lamm zum Brandopffer.

28. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

29. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Eliab des Sohns Helon.

30. Am vierdten tage der Fürst der kinder Ruben Elizur der Son Sedeur.

31. Seine gabe war eine silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig Sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide vol semelmehl mit öle gemenget / zum Speißopffer.

32. Einen gülden Löffel / zehen Sekel golds werth / vol Reuchwercks.

33. Einen Farren auß den Rindern / einen Wider / ein järig Lamm zum Brandopffer.

34. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

35. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Elizur des Sons Sedeur.

36. Am fünfften tage der Fürst der Kinder Simeon / Selumiel der Sohn ZuriSadai.

37. Seine gabe war eine silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide voll Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

38. Einen gülden Löffel / zehen Sekel Golds werth / vol Reuchwercks.

39. Einen Farren auß den Rindern / einen Wider / ein järig Lamm zum Brandopffer.

CAP. VII.

26. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.

27 Vn vitello figliuolo del bue, vn montone, vno agnello di vno anno per l'holocausto.

28. Vn becco de le capre pel peccato.

29. E due buoi pel sacrifitio de pacifici, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa è la offertà di Eliab figliuolo di Helon.

30. Il quarto giorno offerì Elisur figliuolo de Sedeur principe de figliuoli di Ruben.

31. La sua offerta fu vna scodella di argento di peso di cento trenta sicli: vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario; amendue piene di fior di farina bagnata ne l'oglio, per l'oblatione.

32. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo;

33. Vn vitello figliuolo del bue, vn montone, vno agnello di vno anno per l'holocausto.

34. Vn becco de le capre pel peccato.

35. E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli d'vno anno. Questa fu la offerta di Elisur figliuolo di Sedeur.

36. Il quinto giorno offerì Salamiel figliuolo di Surisaddai, principe de figliuoli di Simeon.

37. La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli; vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario; amendue piene di fior di farina bagnata ne l'oglio, per l'oblatione.

38. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.

39. Vn giouenco figliuolo del buoi, vn montone, vnò agnello d'vno anno per l'holocausto.

ז

40 צפיר בר עזין חד לחטאתא׃ 41 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין חמשא גדיין חמשא אמרין בני שנה חמשא דין קורבן שלמיאל בר צורישדי׃ 42 ביומא שתיתאה רבא לבני גד אליסף בר דעואל׃

43 קורבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סולתא דפילא במשח למנחתא׃

44 בזיכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטורת בוסמין׃ 45 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא׃

46 צפיר בר עזין חד לחטאתא׃ 47 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין חמשא גדיין חמשא אמרין בני שנה חמשא דין קורבן אליסף בר דעואל׃ 48 ביומא שביעאה רבא לבני אפרים אלישמע בר עמיהוד׃ 49 קורבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סולתא דפילא במשח למנחתא׃ 50 בזיכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטורת בוסמין׃

51 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא׃ 52 צפיר בר עזין חד לחטאתא׃

53 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין חמשא גדיין חמשא אמרין בני שנה חמשא דין קורבן אלישמע בר עמיהוד׃

ז

40 שעיר עזים אחד לחטאת׃
41 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן שלמיאל בן צורישדי׃
42 ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל׃
43 קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה׃
44 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת׃
45 פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה׃
46 שעיר עזים אחד לחטאת׃
47 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל׃
48 ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד׃
49 קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה׃ 50 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת׃
51 פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה׃
52 שעיר עזים אחד לחטאת׃
53 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלישמע בן עמיהוד׃

ζ.

40. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

41. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε, τοῦτο τὸ δῶρον σαλαμιὴλ υἱοῦ σουρισαδαΐ.

42. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν γὰδ ἐλισὰφ, υἱὸς ῥαγουήλ.

43. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

44. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

45. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

46. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

47. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισὰφ υἱοῦ ῥαγουήλ.

48. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν ἐφραὶμ ἐλισαμὰ, υἱὸς σεμιούδ.

49. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

50. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

51. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

52. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

53. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε, τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισαμὰ υἱοῦ σεμιούδ.

CAP. VII.

40. Hircumq; pro peccato.

41. Et in hostias pacificorũ boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Salamiel filii Surisaddai.

42. Die sexto princeps filiorum Gad, Eliasaph filius Duel.

43. Obtulit acetabulum argenteum appendens cẽtum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

44. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso:

45. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

46. Hircumq; pro peccato:

47. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Eliasaph filii Duel.

48. Die septimo princeps filiorum Ephraim, Elisama filius Ammiud.

49. Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

50. Mortariolum aureum appẽdens decem siclos plenum incenso:

51. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

52. Hircumq; pro peccato:

53. Et in hostias pacificorũ, boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Elisama filii Ammiud.

Das VII. Capitel.

40. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

41. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Selumiel des Sohns ZuriSadai.

42. Am sechsten tage der Fürst der kinder Gad/Eliasaph der Son Deguel.

43. Seine gabe war eine silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig Sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide vol semelmehl mit öle gemenget / zum Speißopffer.

44. Einen gülden Löffel / zehen Sekel golds werth / vol Reuchwercks.

45. Einen Farren auß den Rindern / einen Wider / ein järig Lamm zum Brandopffer.

46. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

47. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Eliasaph des Sons Deguel.

48. Am siebenden tage der Fürst der Kinder Ephraim / Elisama der Sohn Amihud.

49. Seine gabe war eine silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide voll Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

50. Einen gülden Löffel / zehen sekel Golds werth / vol Reuchwercks.

51. Einen Farren auß den Rindern / einen Wider / ein järig Lamm zum Brandopffer.

52. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

53. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Elisama des Sons Amihud.

CAP. VII.

40. Vn becco da la capre pel peccato.

41. E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offerta di Salamiel figliuolo di Surisaddai.

42. Il sesto giorno offerì Eliasaph figliuolo di Duel principe de figliuoli di Gad.

43. La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario: amendue piene di fior di farina bagnata ne l'oglio per la oblatione.

44. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.

45. Vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, vno agnello di vno anno per l'holocausto.

46. Vn becco de le capre pel peccato.

47. E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offertà di Eliasaph figliuolo di Duel.

48. Il settimo giorno offerì Elisama figliuolo di Ammihud, principe de figliuoli di Ephraim.

49. La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli secondo il siclo del santuario: amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per l'oblatione.

50. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo;

51. Vn vitello figliuolo del bue, ò vn montone, vno agnello di vno anno per holocausto.

52. Vn becco de le capre pel peccato.

53. E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offerta di Elisamar figliuolo di Ammihud.

ז

54 ביומא תמינאה רבא לבני מנשה גמליאל בר פדהצור:
55 קרבניה מגסתא דכסף חד מאה ותלתין סלעין הויה מתקלה מורקא חד דכסף מ מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא:
56 בזכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטורת בסמין:
57 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא:
58 צפיר בר עזין חד לחטאתא:
59 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה חמשא דין קרבן גמליאל בר פדהצור:
60 ביומא תשיעאה רבא לבני בנימן אבידן בר גדעוני:
61 קרבניה מגסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הויה מתקלה מורקא חד דכסף מ מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא:
62 בזיכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטורת בסמין:
63 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא:
64 צפיר בר עזין חד לחטאתא:
65 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה חמשא דין קרבן אבידן בר גדעוני:
66 ביומא עשיראה רבא לבני דן אחיעזר בר עמישדי:

ז

54 ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן־פדהצור:
55 קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
56 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
57 פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה:
58 שעיר־עזים אחד לחטאת:
59 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה זה קרבן גמליאל בן־פדהצור:
60 ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אבידן בן־גדעני:
61 קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
62 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
63 פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה:
64 שעיר־עזים אחד לחטאת:
65 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה זה קרבן אבידן בן־גדעני:
66 ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן־עמישדי:

ί.

54. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν μανασσῆ γαμαλιὴλ, υἱὸς φαδασοὺρ.

55. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

56. Θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

57. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

58. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

59. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. Τοῦτο τὸ δῶρον γαμαλιὴλ υἱοῦ φαδασούρ.

60. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν βενιαμεὶν, ἀβιδὰν, υἱὸς γαδεωνί.

61. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

62. Θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

63. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

64. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

65. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. Τοῦτο τὸ δῶρον ἀβιδὰν υἱοῦ γαδεωνί.

66. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν δὰν, ἀχιέζερ, υἱὸς ἀμισαδαί.

54. Die

CAP. VII.

54. Die octavo princeps filiorum Manasse Gamaliel filius Phadassur.

55. Obtulit acetabulum argenteum appendens cẽtum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

56. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso:

57. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

58. Hircumq; pro peccato:

59. Et in hostias pacificorũ boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Gamaliel filii Phadassur.

60. Die nono princeps filiorum Ben-iamin Abidan filius Gedeônis.

61. Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

62. Mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso:

63. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

64. Hircumq; pro peccato:

65. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Abidan filii Gedeônis.

66. Die decimo princeps filiorum Dan, Ahiézer filius Ammi-saddai.

Das VII. Capitel.

54. Am achten tage der Fürst der Kinder Manasse/ Gamliel/ der Son PedaZur.

55. Seine gabe war eine Silberne Schüssel/ hundert vnnd dreissig Sekel werth/ eine silberne Schale/ siebentzig Sekel werth/ nach dem Sekel des Heiligthumbs/ beide voll Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

56. Einen gülden Löffel/ zehen Sekel golds werth/ vol Reuchwercks.

57. Einen Farren auß den Rindern/ einen Wider/ ein järig Lamb / zum Brandopffer.

58. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

59. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider/ fünff Böcke/ vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Gamliel des Sons PedaZur.

60. Am neundten tage der Fürst der Kinder BenJamin/ Abidan der Son Gideoni.

61. Seine Gabe war eine silberne Schüssel/ hundert vnnd dreissig Sekel werth/ eine silberne Schale / siebentzig Sekel werth/ nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide vol Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

62. Einen gülden Löffel/ zehen Sekel golds werth vol reuchwercks.

63. Einen Farren auß den Rindern/ einen Wider / ein järig Lamb zum Brandopffer.

64. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

65. Vnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Abidan des Sons Gideoni.

66. Am zehenden tage der Fürst der Kinder Dan / AhiEser der Son AmmiSadai.

CAP. VII.

54. *L'ottauo giorno offerì Gamaliel figliuolo di Phadassur, principe de figliuoli di Manasse.*

55. *La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli secondo il siclo del santuario; amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per l'oblatione.*

56. *Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.*

57. *Vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, vno agnello di vno anno in holocausto.*

58. *Vn becco de le capre pel peccato.*

59. *E pel sacrifitio de pacifici due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli d'vno anno. Questa fu la offerta di Gamaliel figliuolo di Phadassur.*

60. *Il nono giorno offerì Abidan figliuolo di Gedeone, principe de figliuoli di Beniamin.*

61. *La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario, amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per l'oblatione.*

62. *Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.*

63. *Vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, vno agnello d'vno anno per l'holocausto:*

64. *Vn beccho de le capre pel peccato:*

65. *E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offerta di Abidan figliuolo di Gedeone.*

66. *Il decimo giorno offerì Ahiezer figliuolo di Ammisaddai, principe de figliuoli di Dan.*

ז

67 קרבנו קערת־כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן
למנחה׃ 68 כף אחת עשרה
זהב מלאה קטרת׃
69 פר אחד בן־בקר איל אחד
כבש־אחד בן־שנתו לעלה׃
70 שעיר־עזים אחד לחטאת׃
71 ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני־שנה חמשה זה
קרבן אחיעזר בן־עמישדי׃
72 ביום עשתי־עשר יום נשיא
לבני אשר פגעיאל בן־עכרן׃
73 קרבנו קערת־כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה׃
74 כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת׃
75 פר אחד בן־בקר איל אחד
כבש־אחד בן־שנתו לעלה׃
76 שעיר־עזים אחד לחטאת׃
77 ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני־שנה חמשה זה
קרבן פגעיאל בן־עכרן׃
78 ביום שנים־עשר יום נשיא
לבני נפתלי אחירע בן־עינן׃
79 קרבנו קערת־כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה׃

ז

67 קרבניה מגיסתא
דכסף חדא מאה ותלתין
סלעין הוה מתקלה
מזרקא חד דכסף מ
מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קדשא תרויהון
מלן סלתא דפילא במשח
למנחתא׃
68 בזיכא חדא מתקל
עשר סלעין דדהב מליא
קטורת בסמין׃
69 תור חד בר תורי דכר
חד אמר חד בר שתיה
לעלתא׃
70 צפיר בר עזין חד
לחטאתא׃
71 ולנכסת קדשיא תורין
תרין דכרי חמשא גדיי
חמשא אמרין בני שנה
חמשא דין קרבן אחיעזר
בר עמישדי׃
72 ביומא חד עשר יומין
רבא לבני אשר פגעיאל
בר עכרן׃
73 קרבניה מגסתא
דכסף חדא מאה ותלתין
סלעין הוה מתקלה
מזרקא חד דכסף מ
מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קדשא תרויהון
מלן סלתא דפילא במשח
למנחתא׃ 74 בזיכא
חדא מתקל עשר סלעין
דדהב מליא קטרת
בסמין׃ 75 תור חד בר
תורי דכר חד אמר חד בר
שתיה לעלתא׃ 76 צפיר
בר עזין חד לחטאתא׃
77 ולנכסת קדשיא תורין
תרין דכרי חמשא גדיי
חמשא אמרין בני שנה
חמשא דין קרבן פגעיאל
בר עכרן׃ 78 ביומא
תרי עשר יומין רבא לבני
נפתלי אחירע בר עינן׃
79 קרבניה מגסתא
דכסף חד מאה ותלתין
סלעין הוה מתקלה
מזרקא חד דכסף מ
מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קדשא תרויהון
מלן סלתא דפילא
במשח למנחתא׃

ζ.

67. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

68. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

69. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

70. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

71. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. Τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισαδαί.

72. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσὴρ, Φαγεὴλ, υἱὸς Ἐχράν.

73. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

74. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος.

75. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα.

76. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

77. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. Τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεὴλ υἱοῦ Ἐχράν.

78. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλὶμ, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν.

79. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν.

CAP. VII.

67. Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenũ simila conspersa oleo in sacrificium.

68. Mortariolum aureum appendẽs decem siclos plenum incenso.

69. Bovem de armento, & arietem & agnum anniculum in holocaustum:

70. Hircumque pro peccato.

71. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Ahi-ézer filii Ammi-saddai.

72. Die undecimo princeps filiorum Aser, Phegiel filius Ochran.

73. Obtulit acetabulum argenteum appendens cẽtum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumq; plenum simila conspersa oleo in sacrificium:

74. Mortariolum aureum appẽdens decem siclos plenum incenso.

75. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

76. Hircumq; pro peccato.

77. Et in hostias pacificorũ boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Phegiel filii Ochran.

78. Die duodecimo princeps filiorum Nephthali Ahira filius Enan.

79. Obtulit acetabulum argenteum appendens cẽtum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila oleo conspersa in sacrificium.

Das VII. Capitel.

67. Seine gabe war eine Silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig Sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide voll semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

68. Einen gülden Löffel / zehen Sekel golds werth / vol reuchwercks.

69. Einen Farren auß den Rindern / einen Wider / ein järig Lamm zum Brandopffer.

70. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

71. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / vnd fünff järige Lämmer. Das ist die gabe AhiEser des Sons AmmiSadai.

72. Am eilfften tage der Fürst der kinder Asser / Pagiel der Sohn Ochran.

73. Seine gabe war eine silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide voll Semelmehl mit öle gemenget zum Speißopffer.

74. Einen gülden Löffel / zehen sekel Golds werth / vol Reuchwercks.

75. Einen Farren auß den Rindern / einen Wider / ein järig Lamm zum Brandopffer.

76. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

77. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Pagiel des Sohns Ochran.

78. Am zwölfften tage der Fürst der kinder Naphthali / Ahira der Sohn Enan.

79. Seine gabe war eine silberne Schüssel / hundert vnd dreissig Sekel werth / eine silberne Schale / siebentzig Sekel werth / nach dem Sekel des Heiligthumbs / beide vol semelmehl mit öle gemenget / zum Speißopffer.

CAP. VII.

67. La tua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario, amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per la oblatione.

68. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.

69. Vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, vno agnello di vno anno per l'holocausto.

70. Vn becco de le capre pel peccato.

71. E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offertà di Ahiezer figliuolo di Ammisaddai.

72. L'vndecimo giorno offerì Phegiel figliuolo di Ochran, prin cipe de figliuoli di Asser.

73. La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli secondo il siclo del santuario: amendue piene di fior di farina bagnata con l'oglio per la oblatione.

74. Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo;

75. Vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, vno agnello di vno anno per l holocausto.

76. Vn becco de le capre pel peccato.

77. E pel sacrifitio de pacifici, due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offerta di Phegiel figliuolo di Ochran.

78. Il duodecimo giorno offerì Ahira figliuolo di Enan, principe de figliuoli di Nephtali.

79. La sua offerta fu vna scodella di argento, che pesaua cento trenta sicli, vna guastara di argento di settanta sicli, secondo il siclo del santuario: amendue piene di fior di farina distemperata con l'oglio per la oblatione.

ז

80 בזיכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטרת בוסמין׃
81 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא׃
82 צפיר בר עזין חד לחטאתא׃
83 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנא חמשא דין קרבן אחירע בר עינן׃
84 דא חנכת מדבחא ביומא דרביאו יתיה מן רברבי ישראל מגיסי כסף תרתא עשרי מזרקי כסף תרי עשר בזיכי דדהבא תרתא עשרי׃
85 מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה דמגיסתא חדא דכסף ושבעין דמזרקא חד כל כסף מאניא תרי אלפין וארבע מאה בסלעי קודשא׃
86 בזיכי דדהבא תרתא עשרי מלין קטרת בוסמין מתקל עשר סלעין הוה מתקלה דבזיכא בסלעי קודשא כל דהב בזיכיא מאה ועשרין׃
87 כל תורי לעלתא תרי עשר תורין דכרין תרי עשר אמרין בני שנה תרי עשר ומנחתהון וצפירי עזין תרי עשר לחטאתא׃
88 וכל תורי לנכסת קודשיא עשרין וארבעה תורין דכרי שתין גדיי שתין אמרין בני שנה שתין דא חנכת מדבחא בתר דרביאו יתיה׃
89 וכד עליל משה למשכן זמנא למללא עמיה ושמע ית קלא דמתמלל עמיה מעלוי כפורתא דעל ארונא דסהדותא מבין תרין כרוביא ומתמליל עימיה׃

ז

80 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת׃
81 פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה׃
82 שעיר עזים אחד לחטאת׃
83 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אחירע בן עינן׃
84 זאת חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי ישראל קערת כסף שתים עשרה מזרקי כסף שנים עשר כפות זהב שתים עשרה׃
85 שלשים ומאה הקערה האחת כסף ושבעים המזרק האחד כל כסף הכלים אלפים וארבע מאות בשקל הקדש׃
86 כפות זהב שתים עשרה מלאת קטרת עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כל זהב הכפות עשרים ומאה׃
87 כל הבקר לעלה שנים עשר פרים אילם שנים עשר כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת׃
88 וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אילם ששים עתדים ששים כבשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח אחרי המשח אתו׃
89 ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארן העדת מבין שני הכרבים וידבר אליו׃

ζ.

80. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος.

81. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

82. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

83. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε, τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν.

84. Οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ἡ ἡμέρα ἔχρισεν αὐτό, παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα. θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα.

85. Τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἕν, καὶ ἑβδομήκοντα σίκλων ἡ φιάλη μία. πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν, δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι, σίκλοι ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ.

86. Θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα, πλήρεις θυμιάματος, δέκα χρυσῶν ἡ θυΐσκη ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυΐσκων εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ.

87. Πᾶσαι αἱ βόες εἰς ὁλοκαύτωσιν, μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας.

88. Πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἑξήκοντα, τράγοι ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνάδες ἐνιαύσιοι ἄμωμοι ἑξήκοντα. αὕτη ἡ ἐγκαίνισις τοῦ θυσιαστηρίου, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ χρῖσαι αὐτό.

89. Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωυσῆν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ, καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτόν, ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἀνὰ μέσον τῶν δύο χερουβεὶμ καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

CAP. VII.

80. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso:

81. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum:

82. Hircumq; pro peccato:

83. Et in hostias pacificorũ boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. hæc fuit oblatio Ahira filii Enan.

84. Hæc in dedicatione altaris oblata sunt à principibus Israël, in die qua consecratum est. acetabula argentea duodecim: phialę argenteæ duodecim: mortariola aurea duodecim:

85. Ita ut centum triginta siclos argenti haberet unum acetabulum, & septuaginta siclos haberet una phiala: id est, in commune vasorum omnium ex argento sicli duo millia quadringenti, pondere sanctuarii.

86. Mortariola aurea duodecim plena incenso, denos siclos appendentia pondere sanctuarii: id est, simul auri sicli centum viginti:

87. Boves de armento in holocaustum duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, & libamenta eorum: hirci duodecim pro peccato.

88. In hostias pacificorum, boves vigintiquatuor, arietes sexaginta, hirci sexaginta, agni anniculi sexaginta. Hæc oblata sunt in dedicatione altaris, quando unctum est.

89. Cumque ingrederetur Moyses tabernaculum fœderis, ut consuleret oraculum, audiebat vocem loquentis ad se de propitiatorio quod erat super arcam testimonii inter duos Cherubim, unde & loquebatur ei.

Das VII. Capitel.

80. Einen gülden Löffel zehen Sekel golds werth / vol Reuchwercks.

81. Einen Farren aus den Rindern / einen Wieder / ein järig Lamm zum Brandopffer.

82. Einen Zigenbock zum Sündopffer.

83. Vnnd zum Danckopffer zwey Rinder / fünff Wider / fünff Böcke / fünff järige Lämmer. Das ist die gabe Ahira des Sons Enan.

84. Das ist die einweihung des Altars zur zeit da er geweihet war / dazu die Fürsten Jsrael opfferten diese zwölff silbere Schüsseln / zwölff silberne Schalen / zwölff guldene Löffel.

85. Also daß ja eine Schüssel hundert vnd dreyßig Sekel silbers / vnd ja eine Schale siebentzig Sekel hatte. Daß die summa alles silbers am gefeß trug / zwey tausent / vier hundert Sekel / nach dem Sekel des Heiligthumbs.

86. Vnd der zwölff güldene Löffel vol reuchwercks / hatte ja einer zehen Sekel nach dem Sekel des Heiligthumbs / daß die summa golds an den Löffeln trug / hundert vnd zweintzig Sekel.

87. Die Summa der Rinder zum Brandopffer war / zwölff Farren / zwölff Wider / zwölff järige Lämmer / sampt jhren Speißopffern / vnd zwölff Zigenböck zum Sündopffer.

88. Vnd die summa der Rinder zum Danckopffer / war viervnndzweintzig Farren / sechtzig Wider / sechtzig Böcke / sechtzig järige Lämmer. Das ist die einweihung des Altars / da er geweihet ward.

89. Vnd wenn Mose inn die Hütten des Stiffts gieng / daß mit jhm geredt würde / so höret er die stimme mit jhm reden von dem Gnadenstul / der auff der Laden des Zeugniß war / zwischen den zweyen Cherubim / von dannen ward mit jhm geredt.

CAP. VII.

80. *Vn cucchiale d'oro di dieci sicli, pieno di profumo.*

81. *Vn giouencò figliuolo del bue, vn montone, vno agnello d'vno anno per l'holocausto:*

64. *Vn becchò de le capre pel peccato:*

83. *E pel sacrifitiò de pacifici due buoi, cinque montoni, cinque becchi, cinque agnelli di vno anno. Questa fu la offerta di Ahira figliuolo di Enan.*

84. *Questa fu la dedicatione de l'altare, nel giorno che fu vnto da i principi d'Israel: dodici scodelle di argento, dodici guastare di argento, dodici cucchiali d'oro.*

85. *Vna scodella di argento era di cento trenta sicli, e ciascuna guastara di settenta sicli. Tutto lo argento de i vasi ascese à due milia quaranta sicli, secondo il siclo del santuario.*

86. *I dodici cucchiali d'oro pieni di profumo, ciascuno di dieci sicli secondo il peso del santuario; tutto l'oro de cucchiali ascese à centi sicli.*

87. *E tutti i buoi per l'holocausto, furono dodici giouenchi, dodici montoni, dodici agnelli di vno anno con la loro oblatione, e dodici becchi de le capre pel peccato.*

88. *E tutti i buoi del sacrifitio de pacifici, furono venti quattro giouenchi, sessanta montoni, sessanta becchi, sessanta agnelli di vno anno. Questa fu la consacratione de lo altare, poi che fu vnto.*

89. *E quando Moisè entraua nel tabernacolo de la congregatione per parlar con Dio, vdiua la voce di quel che gli parlaua dal propitiatorio, ilquale era sopra l'arca del testimonio fra i due Cherubini, e parlaua à lui.*

ח

1 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימַר׃

2 מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְתֵימַר
לֵיהּ בְּאַדְלָקוּתָךְ יָת
בּוֹצִינַיָּא לָקֳבֵל אַפֵּי
מְנָרְתָא יְהוֹן מְנַהֲרִין
שִׁבְעָא בּוֹצִינַיָּא׃

3 וַעֲבַד כֵּן אַהֲרֹן לָקֳבֵל
אַפֵּי מְנָרְתָא אַדְלֵיק
בּוֹצִינַהָא כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ
יָת מֹשֶׁה׃

4 וְדֵין עוֹבַד מְנָרְתָא
נְגִידָא דִּדְהַב עַד שִׁדַּהּ עַד
שׁוֹשַׁנַּהּ נְגִידָא הִיא כְּחֵזוּ
דְּאַחְזֵי יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן
עֲבַד יָת מְנָרְתָא׃

5 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימַר׃

6 קָרֵיב יָת לֵיוָאֵי מִגּוֹ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּתְדַכֵּי יָתְהוֹן׃

7 וּכְדֵין תַּעְבֵּיד לְהוֹן
לְדַכּוֹאֵיהוֹן אַדִּי עֲלֵיהוֹן
מַיָּא דְחַטָּאתָא וְיַעְבְּרוּן
מִסְפַּר עַל כָּל בִּסְרֵיהוֹן
וִיחַוְּרוּן לְבוּשֵׁיהוֹן וְיִדְכּוֹן׃

8 וְיִסְּבוּן תּוֹר בַּר תּוֹרֵי
וּמִנְחָתֵיהּ סֻלְתָּא דְּפִילָא
בִּמְשַׁח וְתוֹר תִּנְיָן בַּר תּוֹרֵי
תִּסַּב לְחַטָּאתָא׃

9 וּתְקָרֵיב יָת לֵיוָאֵי
קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא
וְתִכְנוֹשׁ יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא
דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

10 וּתְקָרֵיב יָת לֵיוָאֵי קֳדָם
יְיָ וְיִסְמְכוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יָת יְדֵיהוֹן עַל לֵיוָאֵי׃

11 וִירִים אַהֲרֹן יָת לֵיוָאֵי
אֲרָמָא קֳדָם יְיָ מִן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וִיהוֹן לְמִפְלַח יָת
פָּלְחָנָא דַּייָ׃

12 וְלֵיוָאֵי יִסְמְכוּן יָת
יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרֵי וְעַבֵּיד
יָת חַד חַטָּאתָא וְיָת חַד
עֲלָתָא קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא
עַל לֵיוָאֵי׃

ח

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃
3 וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל
פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
4 וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה
זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה
הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃
5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵּאמֹר׃
6 קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃
7 וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם
הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ
תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ
בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ׃
8 וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי
בֶן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת׃
9 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי
אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־
עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
10 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי
יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם׃
11 וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
יְהוָה׃
12 וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם
עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־
הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה
לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם׃

η'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον τῷ Ἀαρών, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν ὅταν ἐπιθῇς τοὺς λύχνους ἐκ μέρους, κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας, φωτιοῦσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι.

3. Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρών, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

4. Καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας, στερεὰ χρυσῆ, ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς, στερεὰ ὅλη. κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν.

5. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

6. Λάβε τοὺς λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς.

7. Καὶ οὕτω ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἁγνισμὸν αὐτῶν. περιρρανεῖς αὐτοὺς ὕδωρ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐπελεύσεται ξυρὸν ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται.

8. Καὶ λήψονται μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βοῶν λήψῃ περὶ ἁμαρτίας.

9. Καὶ προσάξεις τοὺς λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συνάξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραήλ.

10. Καὶ προσάξεις τοὺς λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς λευίτας.

11. Καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς λευίτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, παρὰ τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου.

12. Οἱ δὲ λευῖται, ἐπιθήσουσι τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων, καὶ ποιήσεις τὸν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν.

CAP. VIII.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Loquere Aaron, & dices ad eum, Cùm posueris septē lucernas, candelabrum in australi parte erigatur. Hoc igitur præcipe ut lucernæ contra boream è regione respiciant ad mensam panum propositionis, contra eam partem quam candelabrum respicit, lucere debebunt.

3. Fecitq; Aaron, & imposuit lucernas super candelabrum, ut præceperat Dominus Moysi.

4. Hæc autem erat factura candelabri, Ex auro ductili, tam medius stipes quàm cuncta quæ ex utroque calamorum latere nascebantur: iuxta exemplum quod ostēdit Dominus Moysi, ita operatus est candelabrum.

5. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens.

6. Tolle Levitas ex medio filiorum Israel, & purificabis eos,

7. Iuxta hunc ritum: Aspergantur aqua lustrationis, & radant omnes pilos carnis suæ, Cumque laverint vestimenta sua, & mundati fuerint.

8. Tollent bovem de armētis, & libamentum eius similam oleo consperlam; bovē autem alterum de armento tu accipies pro peccato:

9. Et applicabis Levitas coram tabernaculo fœderis, convocata omni multitudine filiorum Israel:

10. Cumque Levitæ fuerint coram Domino, ponent filii Israël manus suas super eos.

11. Et offeret Aaron Levitas, munus in conspectu Domini à filiis Israel, ut serviant in ministerio eius,

12. Levitæ quoque ponent manus suas super capita boū, è quibus unum facies pro peccato, & alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro eis.

Das VIII. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose vnd sprach:

2. Rede mit Aaron / vnnd sprich zu jm: Wenn du die Lampen auffsetzest / solt du sie also setzen / daß sie alle sieben fürwerts dem Leuchter scheinen.

3. Vnnd Aaron thet also vnd setzt die Lampen auff fürwerts dem Leuchter zu scheinen / wie der HERR Mose gebotten hatt.

4. Der Leuchter aber war dichte gold / beide sein Schafft vnd seine Blumen / nach dem gesicht / das der HERR Mose gezeigt hatte / Also macht er den Leuchter.

5. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

6. Nimm die Leviten auß den kindern Israel vnd reinige sie.

7. Also solt du aber mit jnen thun daß du sie reinigest: Du solt Sündwasser auff sie sprengen / vnd sollen alle jre hare rein abscheren / vnnd jhre kleider waschen / so sind sie rein.

8. Denn sollen sie nemen einen jungen Farren / vnnd sein Speißopffer / semelmehl mit öle gemenget / Vnd einen andern jungen Farren solt du zum Sündopffer nemen.

9. Vnd solt die Leviten für die Hütten des Stiffts bringen / vnd die gantze Gemeine der kinder Israel versammlen.

10. Vnd die Leviten für den HERREN bringen. Vnd die kinder Israel sollen jre hende auff die Leviten legen.

11. Vnd Aaron sol die Leviten für dem HERREN weben von den kindern Israel / Auff daß sie dienen mügen an dem Ampt des HERRN.

12. Vnd die Leviten sollen jhre hende auffs haupt der Farren legen / vnnd einer sol zum Sündopffer / der ander zum Brandopffer dem HERREN gemacht werden / die Leviten zu versöhnen.

CAP. VIII.

1. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo.*

2. *Parla ad Aharon, e digli, Quando tu accenderai le lucerne, sette lucerne risplenderanno dirimpetto à la faccia del candeliero.*

3. *E cosi fece Aharon accese dirimpetto à la faccia del candeliero le sue lampade, come il Signore haueua comandato à Moise.*

4. *Ora questa è la fattione del candeliero. Egli era d'oro battuto dal suo fusto insino à suoi fiori, secondo il modello ch' el Signore haueua mostrato à Moise, cosi fece il candeliero:*

5. *Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo:*

6. *Piglia i Leuiti del mezzo de figliuoli d'Israel, e gli purificarai.*

7. *E farai loro in questo modo per purificargli: sparge sopra di loro l'acqua de la purificatione, e facciano passare il rasoio sopra tutta la lor carne, e lauino i loro vestimenti, e si purificaranno.*

8. *Dapoi pigliaranno vn giouenco figliuolo del bue, e la sua offerta di fior di farina mescolata con l'oglio: e tu pigliarai vno altro giouenco figliuolo del bue in sacrifitio pel peccato.*

9. *Allhora tu presentarai i Leuiti dinanzi al tabernacolo de la congregatione, & adunarai tutta la congregatione de figliuolo d'Israel.*

10. *Presentarai dico i Leuiti dinanzi al Signore, e i figliuoli d'Israel metteranno le loro mani sopra i Leuiti.*

11. *Et Aharon offerirà i Leuiti fra i figliuoli d'Israel in oblatione dinanzi al Signore, & amministraranno il seruitio al Signore*

12. *Et i Leuiti metteranno le loro mani sopra il capo de giouenchi dapoi ne sacrificarai vno pel peccato, e l'altro per l'holocausto al Signore per riconciliare i Leuiti.*

ח

13 ותקים ית ליואי קדם אהרן וקדם בנוהי ותרים יתהון ארמא קדם יי׃
14 ותפריש ית ליואי מגו בני ישראל ויהון משמשין קדמי ליואי׃
15 ובתר כן יעלון ליואי למפלח ית משכן זמנא ותדכי יתהון ותרים יתהון ארמא׃
16 ארי אפרשא מפרשין אינון לי מגו בני ישראל חלף פתח כל ולדא בוכרא כולהון מבני ישראל קריבית יתהון לפלחני׃
17 ארי דילי כל בוכרא בבני ישראל באנשא ובבעירא ביומא דקטלית כל בוכרא בארעא דמצרים אקדישית יתהון קדמי׃
18 וקריבית ית ליואי חלף כל בוכרא בבני ישראל׃
19 ויהבית ית ליואי יהיבין לאהרן ולבנוהי מגו בני ישראל למפלח ית פלחן בני ישראל במשכן זמנא ולכפרא על בני ישראל ולא יהא בבני ישראל מותא במקרב בני ישראל לקודשא׃
20 ועבד משה ואהרן וכל כנשתא דבני ישראל לליואי ככל דפקיד יי ית משה לליואי כן עבדו להון בני ישראל׃
21 ואדכיאו ליואי וחורו לבושיהון וארים אהרן יתהון ארמא קדם יי וכפר עליהון אהרן לדכואיהון׃
22 ובתר כן עלו ליואי למפלח ית פלחנהון במשכן זמנא קדם אהרן וקדם בנוהי כמא דפקיד יי ית משה על ליואי כן עבדו להון׃

ח

13 וְהַעֲמַדְתָּ֙ אֶת־הַלְוִיִּ֔ם לִפְנֵ֥י אַהֲרֹ֖ן וְלִפְנֵ֣י בָנָ֑יו וְהֵנַפְתָּ֥ אֹתָ֛ם תְּנוּפָ֖ה לַיהוָֽה׃
14 וְהִבְדַּלְתָּ֙ אֶת־הַלְוִיִּ֔ם מִתּ֖וֹךְ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְהָ֥יוּ לִ֖י הַלְוִיִּֽם׃
15 וְאַֽחֲרֵי־כֵן֙ יָבֹ֣אוּ הַלְוִיִּ֔ם לַעֲבֹ֖ד אֶת־אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וְטִהַרְתָּ֙ אֹתָ֔ם וְהֵנַפְתָּ֥ אֹתָ֖ם תְּנוּפָֽה׃
16 כִּי֩ נְתֻנִ֨ים נְתֻנִ֥ים הֵ֙מָּה֙ לִ֔י מִתּ֖וֹךְ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל תַּחַת֩ פִּטְרַ֨ת כָּל־רֶ֜חֶם בְּכ֥וֹר כֹּל֙ מִבְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לָקַ֥חְתִּי אֹתָ֖ם לִֽי׃
17 כִּ֣י לִ֤י כָל־בְּכוֹר֙ בִּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בָּאָדָ֖ם וּבַבְּהֵמָ֑ה בְּי֗וֹם הַכֹּתִ֤י כָל־בְּכוֹר֙ בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם הִקְדַּ֥שְׁתִּי אֹתָ֖ם לִֽי׃
18 וָאֶקַּח֙ אֶת־הַלְוִיִּ֔ם תַּ֥חַת כָּל־בְּכ֖וֹר בִּבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃
19 וָאֶתְּנָ֨ה אֶת־הַלְוִיִּ֜ם נְתֻנִ֣ים ׀ לְאַהֲרֹ֣ן וּלְבָנָ֗יו מִתּוֹךְ֮ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵל֒ לַעֲבֹ֞ד אֶת־עֲבֹדַ֤ת בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ בְּאֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד וּלְכַפֵּ֖ר עַל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְלֹ֨א יִהְיֶ֜ה בִּבְנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ נֶ֔גֶף בְּגֶ֥שֶׁת בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל אֶל־הַקֹּֽדֶשׁ׃
20 וַיַּ֨עַשׂ מֹשֶׁ֧ה וְאַהֲרֹ֛ן וְכָל־עֲדַ֥ת בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל לַלְוִיִּ֑ם כְּכֹל֩ אֲשֶׁר־צִוָּ֨ה יְהוָ֤ה אֶת־מֹשֶׁה֙ לַלְוִיִּ֔ם כֵּן־עָשׂ֥וּ לָהֶ֖ם בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃
21 וַיִּֽתְחַטְּא֣וּ הַלְוִיִּ֗ם וַֽיְכַבְּסוּ֙ בִּגְדֵיהֶ֔ם וַיָּ֨נֶף אַהֲרֹ֥ן אֹתָ֛ם תְּנוּפָ֖ה לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיְכַפֵּ֧ר עֲלֵיהֶ֛ם אַהֲרֹ֖ן לְטַהֲרָֽם׃
22 וְאַחֲרֵי־כֵ֞ן בָּ֣אוּ הַלְוִיִּ֗ם לַעֲבֹ֤ד אֶת־עֲבֹֽדָתָם֙ בְּאֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד לִפְנֵ֥י אַהֲרֹ֖ן וְלִפְנֵ֣י בָנָ֑יו כַּאֲשֶׁ֩ר צִוָּ֨ה יְהוָ֤ה אֶת־מֹשֶׁה֙ עַל־הַלְוִיִּ֔ם כֵּ֖ן עָשׂ֥וּ לָהֶֽם׃

η.

13. Καὶ στήσεις τοὺς λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι Ααρών, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπόδομα ἔναντι κυρίου.

14. Καὶ διαστελεῖς τοὺς λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ ἔσονταί μοι·

15. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ καθαριεῖς αὐτοὺς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἔναντι κυρίου.

16. Ὅτι ἀπόδομα ἀποδεδομένοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ισραήλ. ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν, πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν Ισραήλ, εἴληφα αὐτοὺς ἐμοί.

17. Ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐξ υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ᾗ ἡμέρα ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτου, ἡγίασα αὐτοὺς ἐμοί.

18. Καὶ ἔλαβον τοὺς λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ισραήλ.

19. Καὶ ἀπέδωκα τοὺς λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ααρών, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἐκ μέσου υἱῶν Ισραὴλ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια.

20. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ααρών, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ τοῖς λευίταις, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ περὶ τῶν λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ισραήλ.

21. Καὶ ἡγνίσαντο οἱ λευῖται, καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ααρὼν ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ααρών. ἀφαγνίσασθαι αὐτούς.

22. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσήλθοσαν οἱ λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἔναντι Ααρών, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν λευιτῶν οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς.

CAP. VIII.

13. Statuesq; Levitas in cõspectu Aaron & filiorum eius, & consecrabis oblatos Domino.

14. Ac separabis de medio filiorum Israël, ut sint mei:

15. Et postea ingrediantur tabernaculum fœderis, ut serviãt mihi. Sicque purificabis & consecrabis eos in oblationem Domini:

16. Quoniam dono donati sunt mihi à filiis Israël, pro primogenitis quæ aperiunt omnem vulvam in Israël, accepi eos.

17. Mea sunt enim omnia primogenita filiorum Israel, tam ex hominibus quam ex iumentis. Ex die quo percussi omne primogenitum in Terra Ægypti, sanctificavi eos mihi:

18. Et tuli Levitas pro cunctis primogenitis filiorum Israel.

19. Tradidiq; eos dono Aaron & filiis eius de medio populi, ut serviant mihi pro Israel in tabernaculo fœderis, & orent pro eis ne sit in populo plaga, si aussi fuerint accedere ad sanctuarium.

20. Feceruntque Moyses & Aaron & omnis multitudo filiorum Israel super Levitis quæ præceperat Dominus Moysi:

21. Purificatiq; sunt, & laverunt vestimenta sua. Elevavitq; eos Aaron in cõspectu Domini, & oravit pro eis, ut purificati

22. Ingrederentur ad officia sua in tabernaculum fœderis coram Aaron & filiis eius. Sicut præceperat Dominus Moysi de Levitis, ita factum est.

Das VIII. Capitel.

13. Vnnd solt die Leviten für Aaron vnd seine Söhne stellen/ vnnd für dem HERRN weben.

14. Vnd solt sie also sondern von den Kindern Jsrael/ daß sie mein seyen.

15. Darnach sollen sie hinein gehen/ daß sie dienen inn der Hütten des Stiffts. Also solt du sie reinigen vnnd Weben.

16. Denn sie sind mein Geschenck von den Kindern Jsrael/ vnnd hab sie mir genommen für alles das seine Mutter bricht/ nemlich/ für die Erstengeburt aller Kinder Jsrael.

17. Denn alle Erstegeburt vnter den Kindern Jsrael ist mein/ beide der Menschen vnnd des Viehs/ sind der zeit ich alle Erstegeburt inn Egyptenlandt schlug/ vnd heiligete sie mir.

18. Vnnd nam die Leviten an für alle Erstegeburt vnter den Kindern Jsrael.

19. Vnd gab sie zum Geschencke Aaron vnnd seinen Söhnen auß den Kindern Jsrael/ daß sie dienen am Ampt der Kinder Jsrael inn der Hütten des Stiffts/ die Kinder Jsrael zu versönen/ Auff daß nicht vnter den Kindern Jsrael sey eine plage/ so sie sich nahen wolten zum Heiligthumb.

20. Vnnd Mose mit Aaron/ sampt der gantzen Gemeine der Kinder Jsrael/ theten mit den Leviten alles/ wie der HERR Mose gebotten hatte.

21. Vnnd die Leviten entsündigeten sich/ vnnd wuschen jhre Kleider/ vnnd Aaron webet sie für dem HErrn/ vnnd versönet sie/ daß sie rein wurden.

22. Darnach giengen sie hinein/ daß sie jhr ampt theten inn der Hütten des Stiffts/ für Aaron vnd seinen Sönen/ Wie der HERR Mose gebotten hatte vber die Leviten/ also theten sie mit jhnen.

CAP. VIII.

13. E porrai i Leuiti dinanzi ad Aharon e dinanzi à i suoi figliuoli, e gli offerirai in oblatione al Signore.

14. E così separarai i Leuiti fra i figliuoli d'Israel, & i Leuiti saranno mei.

15. Dapoi i Leuiti veranno per amministrarmi nel tabernacolo de la congregatione, e egli riconcilarai, e gli offerirai in oblatione.

16. Perciecheche mi sono stati dati e donati fra i figliuoli d'Israel per quel che apre ogni matrice; & io gli ho presi per mei in luogo di tutti i primogeniti de figliuoli d'Israel.

17. Imperoche ogni primogenito fra i figliuoli d'Israel è mio, tanto de gli huomini, quanto de le bestie; & io me gli ho santificati dal giorno ch'io percossi tutti i primogeniti ne la terra di Egitto

18. Ma ho preso i Leuiti in luogo di tutti i primogeniti tra i figliuoli d'Israel.

19. Et ho dato in dono i Leuiti ad Aharon, & à suoi figliuoli fra i figliuoli d'Israel; à fin che facciano l'offitio de figliuoli d'Israel nel taberacolo de la congregatione, e facciano la riconciliatione per i figliuoli d'Israel; e non sia piaga tra i figliuoli d'Israel, quando essi si accostaranno al santuario.

20. Così fece Moise & Aharon, e tutta la congregatione de figliuoli d'Israel intorno à i Leuiti, secondo tutto quel che il Signore haueua comandato à Moise de i Leuiti; così fecero loro i figliuoli d'Israel.

21. Et i Leuiti si purificorono, e lauorono i loro vestimenti, & Aharon gli offerò in oblatione dinanzi al Signore, e gli riconciliò, per purificargli.

22. Fatte queste cose i Leuiti incominciorono à fare il loro offitio nel tabernacolo de la congregatione, à la presenza di Aharon e de suoi figliuoli; come il Signore haueua comandato à Moise de i Leuiti, così fecero loro.

ח

23 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

24 דָּא דִּי לְלֵיוָאֵי מִבַּר עַשְׂרִין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וּלְעֵלָּא יֵיתֵי לְחַיָּלָא חֵילָא בְּפָלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃

25 וּמִבַּר חַמְשִׁין שְׁנִין יְתוּב מֵחֵיל פָּלְחָנָא וְלָא יִפְלַח עוֹד׃

26 וִישַׁמֵּשׁ עִם אֲחוֹהִי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא לְמִטַּר מַטְּרָא וּפָלְחַן לָא יִפְלַח כְּדֵין תַּעְבֵּיד לְלֵיוָאֵי בְּמַטְּרַתְהוֹן׃

ח

23 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

24 זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבֹא צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃

25 וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד׃

26 וְשֵׁרֵת אֶת־אֶחָיו בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כָּכָה תַּעֲשֶׂה לַלְוִיִּם בְּמִשְׁמְרֹתָם׃

η'.

23. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

24. Τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν. ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, εἰσελεύσονται λειτουργεῖν λειτουργίαν ἐν ἔργοις ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

25. Καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας, καὶ οὐκ ἐργᾶται ἔτι.

26. Καὶ λειτουργήσει μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν τὰς φυλακάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

ט

1 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי בְּשַׁתָּא תִנְיָתָא לְמִפַּקְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּיַרְחָא קַדְמָאָה לְמֵימַר׃

2 וְיַעְבְּדוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת פִּסְחָא בְּזִמְנֵיהּ׃

3 בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא יוֹמָא בְּיַרְחָא הָדֵין בֵּין שִׁמְשַׁיָּא תַּעְבְּדוּן יָתֵיהּ בְּזִמְנֵיהּ כְּכָל גְּזֵירָתֵיהּ וּכְכָל דִּחְזֵי לֵיהּ תַּעְבְּדוּן יָתֵיהּ׃

4 וּמַלִּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּד פִּסְחָא׃

5 וַעֲבַדוּ יָת פִּסְחָא בְּנִיסָן בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא בֵּין שִׁמְשַׁיָּא בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

6 וַהֲווֹ גֻּבְרַיָּא דַּהֲווֹ מְסָאֲבִין לִטְמֵי נַפְשָׁא דֶּאֱנָשָׁא וְלָא יְכִילוּ לְמֶעְבַּד פִּסְחָא בְּיוֹמָא הַהוּא וּקְרִיבוּ קֳדָם מֹשֶׁה וּקְדָם אַהֲרֹן בְּיוֹמָא הַהוּא׃

7 וַאֲמַרוּ גֻּבְרַיָּא הָאִנּוּן לֵיהּ אֲנַחְנָא מְסָאֲבִין לִטְמֵי נַפְשָׁא דֶּאֱנָשָׁא לְמָה נִתְמְנַע בְּדִיל דְּלָא לְקָרָבָא יָת קֻרְבָּנָא דַּייָ בְּזִמְנֵיהּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

ט

1 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה בְמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר׃

2 וְיַעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפָּסַח בְּמוֹעֲדוֹ׃

3 בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר־יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמֹעֲדוֹ כְּכָל־חֻקֹּתָיו וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ׃

4 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפָּסַח׃

5 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר סִינָי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהֹוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

6 וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשֹׂת־הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא׃

7 וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת־קָרְבַּן יְהֹוָה בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

ΚΕΦΑΛ. θ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέγων· εἰπόν.

2. Καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα κατ' ὥραν αὐτοῦ.

3. Τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν, καὶ ποιήσει τὸ αὐτὸ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό.

4. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα.

5. Ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

6. Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῆς ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωϋσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

7. Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτούς. ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου. μὴ οὖν ὑστερήσωμεν, ὥστε προσενέγκαι τὸ δῶρον κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ, ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ.

CAP. VIII.

23. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

24. Hæc est lex Levitarum, (A viginti quinque annis) & suprà, ingredientur ut ministrent in tabernaculo fœderis.

25. Cumq; quinquagesimũ annum ætatis impleverint, servire cessabunt.

26. Eruntq; ministri fratrum suorum in tabernaculo fœderis, ut custodiant quæ sibi fuerint commendata, opera autem ipsa non faciant. Sic dispones Levitis in custodiis suis.

CAP. IX.

1. Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai anno secundo, postquã egressi sunt de Terra-Ægypti, mẽse primo, dicens.

2. Faciant filii Israël Phase in tempore suo.

3. Quartadecima die mensis huius ad vesperam, iuxta omnes ceremonias & iustificationes eius.

4. Præcepitq; Moyses filiis Israël ut facerent Phase.

5. Qui fecerunt tempore suo: quartadecima die mensis ad vesperam in monte Sinai. Iuxta omnia quæ mandaverat Dominus Moysi, fecerunt filii Israël.

6. Ecce autem quidam immundi super anima hominis, qui non poterant facere Phase in die illo, accedentes ad Moysen & Aaron.

7. Dixerunt eis, Immundi sumus super anima hominis. quare fraudamur ut non valeamus oblationem offerre Domino in tempore suo inter filios Israël?

Das VIII. Capitel.

23. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

24. Das ists / das den Leviten gebürt: Von fünff vnnd zweintzig jahren vnnd drüber / tügen sie zum Heer vnnd dienst in der Hütten des Stiffts.

25. Aber von dem funfftzigsten jar an sollen sie ledig sein vom Ampt des diensts / vnd sollen nicht mehr dienen.

26. Sondern auff den dienst jhrer Brüder warten inn der Hütten des Stiffts / des Ampts aber sollen sie nicht pflegen. Also solt du mit den Leviten thun / daß ein jeglicher seiner Hut warte.

Das IX. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose inn der Wüsten Sinai / im andern jar / nach dem sie auß Egyptenland gezogen waren / im ersten Monden / vnd sprach:

2. Laß die Kinder Jsrael Passah halten zu seiner zeit.

3. Am vierzehenden tage dieses Monden zwischen abends / Zu seiner zeit sollen sie es halten / nach aller seiner Satzung vnd Recht.

4. Vnd Mose redet mit den Kindern Jsrael / daß sie das Passah hielten.

5. Vnnd sie hielten Passah am vierzehenden tage des ersten Monden zwischen abends / inn der Wüsten Sinai / Alles wie der HERR Mose gebotten hatte / so theten die Kinder Jsrael.

6. Da waren etliche Männer vnrein vber einen todten Menschen / daß sie nicht kondten Passah halten des tages / die tratten für Mose vnd Aaron desselbigen tags.

7. Vnd sprachen zu jhm: Wir sindt vnrein vber einem todten Menschen / Warumb sollen wir geringer sein / daß wir vnsere Gabe dem HERREN nicht bringen müssen zu seiner zeit vnter den Kindern Jsrael.

CAP. VIII.

23. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

24. Questo è quanto s'appartiene à Leuiti; da venti cinque anni in su entraranno à esercitare l'offitio per il culto del tabernacolo de la congregatione.

25. Ma da cinquanta anni in su, ritornarà ciascuno dal seruitio del culto, e non amministrarà piu.

26. Et egli amministrarà co i suoi fratelli nel tabernacolo de la congregatione, à fin che essi facciano l'offitio loro: ma non essercitarà il ministerio. E cosi farai de Leuiti quanto à le loro guardie.

CAP. IX.

1. Et il Signore parlò à Moise nel diserto di Sinai, l'anno secondo che si furono partiti del paese di Egitto, nel primo mese, dicendo:

2. I figliuoli d'Israel faranno la Pasqua al suo tempo.

3. Cioè nel decimo quarto giorno di questo mese, voi la celebrarete fra le due sere à la sua stagione: voi la celebrarete secondo tutte le sue ordinationi, e tutte le sue ceremonie.

4. Moise dunque disse à figliuoli d'Israel che facessero la Pasqua.

5. E fecero la Pasqua nel decimo quarto giorno del primo mese fra le due sere, nel diserto di Sinai: cosi fecero i figliuoli d'Israel, secondo tutto quel che'l Signore haueua comandato à Moise.

6. Ora vi furono alcuni immondi sopra vno huomo morto, i quali non poterono celebrare la pasqua in quel giorno; si presentorono dinanzi à Moise & ad Aharon in quel medesimo giorno;

7. E dissero loro quelli huomini Noi siamo immondi sopra vn' huomo morto per che siamo noi impediti di non offereire la oblatione al Signore nel suo tempo, nel mezzo de figliuoli d'Israel?

ט

8 וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה אוֹרִכוּ עַד דְּאֶשְׁמַע מָה דְּיִתְפַּקַּד מִן קֳדָם יְיָ עַל דִּלְכוֹן ׃

9 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר ׃

10 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר גְּבַר גְּבַר אֲרֵי יְהֵי מְסָאַב לִטְמֵאַת נַפְשָׁא דֶּאֱנָשָׁא אוֹ בְּאֹרַח רְחִיקָה לְכוֹן אוֹ לְדָרֵיכוֹן וְיַעְבֵּיד פִּיסְחָא קֳדָם יְיָ ׃

11 בְּיַרְחָא תִנְיָנָא בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא יוֹמִין בֵּין שִׁמְשַׁיָּא יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ עַל פַּטִּיר וּמְרָרִין יֵיכְלֻנֵּיהּ ׃

12 לָא יַשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וְגַרְמָא לָא יְתַבְּרוּן בֵּיהּ כְּכָל גְּזֵירַת פִּיסְחָא יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ ׃

13 וְגַבְרָא דְּהוּא דְכֵי וּבְאֹרַח לָא הֲוָה וְיִתְמְנַע מִלְּמֶעְבַּד פִּיסְחָא וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ אֲרֵי קֻרְבָּנָא דַּיְיָ לָא קָרֵיב בְּזִמְנֵיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל גַּבְרָא הַהוּא ׃

14 וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן גִּיּוֹרָא וְיַעְבֵּיד פִּיסְחָא קֳדָם יְיָ כִּגְזֵירַת פִּסְחָא וְכִדְחָזֵי לֵיהּ כֵּן יַעְבֵּד קְיָמָא חַד יְהֵי לְכוֹן וּלְגִיּוֹרַיָּא וּלְיַצִּיבַיָּא דְאַרְעָא ׃

15 וּבְיוֹמָא דְּאִתָּקַם יָת מַשְׁכְּנָא חֲפָא עֲנָנָא יָת מַשְׁכְּנָא לְמַשְׁכְּנָא דְּסָהֲדוּתָא וּבְרַמְשָׁא הֲוֵי עַל מַשְׁכְּנָא כְּחֵיזוּ אֶשָּׁתָא עַד צַפְרָא ׃

16 כֵּן הֲוֵי תְּדִירָא עֲנָנָא חָפֵי לֵיהּ וְחֵיזוּ אֶשָּׁתָא בְּלֵילְיָא ׃

17 וּלְפוּם אִסְתַּלָּקוּת עֲנָנָא מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא וּבָתַר כֵּן נָטְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְאַתְרָא דְּשָׁרֵי תַּמָּן עֲנָנָא תַּמָּן שָׁרַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃

18 עַל (מֵימְרָא) דַּיְיָ נָטְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל (מֵימְרָא) דַּיְיָ שָׁרַן כָּל יוֹמִין דְּשָׁרֵי עֲנָנָא עַל מַשְׁכְּנָא שָׁרַן ׃

ט

8 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם ׃

9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר ׃

10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה טָמֵא לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה ׃

11 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ ׃

12 לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ ׃

13 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא ׃

14 וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ ׃

15 וּבְיוֹם הָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל הָעֵדֻת וּבָעֶרֶב יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר ׃

16 כֵּן יִהְיֶה תָמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ וּמַרְאֵה־אֵשׁ לָיְלָה ׃

17 וּלְפִי הֵעָלֹת הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכָּן־שָׁם הֶעָנָן שָׁם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃

18 עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ ׃

θʹ.

8. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωϋσῆς· στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται κύριος περὶ ὑμῶν.

9. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

10. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων· ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν, ἢ ἐν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν. καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυρίῳ.

11. Ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ, πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτὸ, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό.

12. Οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ. κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό.

13. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καθαρὸς ᾖ. καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστι, καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίου οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

14. Ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, οὕτω ποιήσει αὐτό. νόμος εἷς ἔσται ἐν ὑμῖν. καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς.

15. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνὴ, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς, ἕως πρωΐ.

16. Οὕτως ἐγίνετο διαπαντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα.

17. Καὶ ἡνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

18. Διὰ προστάγματος κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. πάσας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

CAP. IX.

8. Quibus respondit Moyses, State ut consulam quid præcipiat Dominus de vobis.

9. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

10. Loquere filiis Israël, Homo qui fuerit immundus super anima, sive in via procul in gente vestra, faciat Phase Domino.

11. In mense secundo, quartadecima die mensis ad vesperam: cum azymis & lactucis agrestibus comedent illud.

12. Non relinquent ex eo quippiam usque manè, & os eius non confringent, omnē ritum Phase observabunt.

13. Si quis autem & mundus est, & in itinere non fuit, & tamen non fecit Phase, exterminabitur anima illa de populis suis, quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo: peccatum suum ipse portabit.

14. Peregrinus quoque & advena si fuerint apud vos, facient Phase Domino iuxta ceremonias & iustificationes suas. Præceptum idem erit apud vos tam aduenæ, quàm indigenæ.

15. Igitur die qua erectū est tabernaculum, operuit illud nubes. A vespere autem super tėtorium erat quasi species ignis usque mane.

16. Sic fiebat iugiter. per diē operiebat illud nubes, & per noctem quasi species ignis.

17. Cumq; ablata fuisset nubes quæ tabernaculum protegebat, tunc proficiscebantur filii Israël: & in loco ubi stetisset nubes, ibi castrametabantur.

18. Ad imperium Domini proficiscebantur, & ad imperium illius figebant tabernaculum. Cunctis diebus quibus stabat nubes super tabernaculum, manebant in eodem loco:

Das IX. Capitel.

8. Mose sprach zu jhnen: Harret/ich wil hören/was euch der HErr gebeut.

9. Vnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

10. Sage den Kindern Jsrael/vnnd sprich: Wenn jemand vnrein vber einem todten/oder ferne von euch vber Feld ist/ oder vnter ewren Freunden/ der sol dennoch dem HERRN Passah halten.

11. Aber doch im andern Monden am vierzehenden tage zwischen abends/ vnd sols neben vngesewrtem Brot vnd Salsen essen.

12. Vnnd sollen nichts dran vber lassen biß morgen / Auch kein bein dran zubrechen / vnd sollens nach aller weise des Passah halten.

13. Wer aber rein vnd nicht vber Feld ist / vnnd lest anstehen das Passah zu halten / des Seele sol außgerottet werden von seinem Volck / darumb daß er seine gabe dem HERREN nicht gebracht hat zu seiner zeit / Er sol seine sünde tragen.

14. Vnd wenn ein Frembdlinger bey euch wonet/der sol auch dem HERRn Passah halten / vnnd sols halten nach der Satzung vnnd Recht des Passah. Diese satzung sol euch gleich sein / dem Frembden / wie des Lands einheimischen.

15. Vnnd des tages/da die Wonung auffgerichtet ward / bedeckt sie eine Wolcken auff der Hütten des Zeugniß/ vnd des abends / biß an den morgen/ war vber der Wonung eine gestalt des Fewers.

16. Also geschachs immerdar/daß die Wolcke sie bedeckte/vnd des nachts die gestalt des Fewers.

17. Vnnd nach dem sich die Wolcke auffhub von der Hütten / so zogen die Kinder Jsrael/vnd an welchem ort die Wolcke blieb/da lägerten sich die Kinder Jsrael.

18. Nach dem Wort des HERRN zogen die Kinder Jsrael/vnnd nach seinem Wort lägerten sie sich. So lange die Wolcke auff der Wonung bleib / so lange lagen sie stille.

CAP. IX.

8. E Moisè disse loro, Fermateui, & io intenderò quelche comandarà il Signore per voi.

9. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

10. Parlà à figliuoli d'Israel, dicendo, Chiunque fra voi, ò ne le vostre generationi, si sarà contaminato sopra vn morto, ò sarà stato in viaggio lontano, farà la pasqua al Signore.

11. E la faranno nel decimo quarto giorno del Secondo mese fra le due sere: e la mangiaranno con gli azimi e con le herbe amare.

12. Non vi lasciaranno cosa alcuna di essa insino à la mattina ne spezzaranno osso in essa: la faranno secondo tutte le ordinationi de la pasqua.

13. Ma l'huomo, che è netto, ò che non sarà per viaggio, e restarà di fare la pasqua; quella persona sarà esterminata del suo popolo: percioche non ha offerita la oblatione al Signore nel suo tempo; quello huomo portarà il suo peccato.

14. Ma se il forastiero sarà stato con voi, & hauerà celebrato la Pasqua al Signore; egli farà secondo l'ordinationi de la Pasqua, e secondo le sue cerimonie: vna medesima ordinatione sarà fra vo, tanto al forastiero, quanto al terrazzano.

15. Hor nel giorno, che'l tabernacolo fu drizzato, la nuuola coprì il tabernacolo di sopra la coperta del testimonio: e ne la sera era sopra il tabernacolo come vna apparenza di fuoco, infino à la mattina.

16. Cosi era del continuo. La nuuola lo copriua, e di notte in apparenza di fuoco.

17. Ma quando la nuuola si partiua dal tabernacolo, allhora i figliuoli d'Israel si partiuano: e doue la nuuola si fermaua, quiui si accampauano i figliuoli d'Israel.

18. I figliuoli d'Israel andauano secondo la parolà del Signore, e si posauano, secondo la parola del Signore: e essi si fermauano per tutti i giorni, ne quali la nuuola staua sopra il tabernacolo.

ט

19 ובאורכות עננא על משכנא יומין סגיאין ונטרין בני ישראל ית מטרת (מימרא) דיי ולא נטלין:

20 ואית דהוי עננא יומין דמנין על משכנא על (מימרא) דיי שרן ועל (מימרא) דיי נטלין:

21 ואית דהוי עננא מרמשא עד צפרא ומסתלק עננא בצפרא ונטלין או יממם ולילי ומסתלק עננא ונטלין:

22 או תרין יומין או ירחא או עידן בעידן באורכות עננא על משכנא למשרי עלוהי שרן בני ישראל ולא נטלין ובאסתלקותיה נטלין:

23 על (מימרא) דיי שרן ועל (מימרא) דיי נטלין ית מטרת (מימרא) דיי נטרין על (מימרא) דיי בידא דמשה:

ט

19 וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסָּעוּ:

20 וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים מִסְפָּר עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ:

21 וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר וְנַעֲלָה הֶעָנָן בַּבֹּקֶר וְנָסָעוּ אוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה וְנַעֲלָה הֶעָנָן וְנָסָעוּ:

22 אוֹ־יֹמַיִם אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו יַחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסָּעוּ וּבְהֵעָלֹתוֹ יִסָּעוּ:

23 עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שָׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

θʹ.

19. Καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι.

20. Καὶ ἔσται, ὅταν σκεπάζῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἐξαροῦσι.

21. Καὶ ἔσται ὅταν γίνηται ἡ νεφέλη ἀφ᾽ ἑσπέρας ἕως πρωῒ, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τοπρωῒ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἐὰν ἀναβῇ ἡ νεφέλη ἀπαροῦσιν.

22. Ἢ ἡμέρας, ἢ μηνὸς, ἢ ἡμέρας πλεοναζούσης, τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπ᾽ αὐτῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν. ἐν τῷ ἀναχθῆναι αὐτὴν ἐξῆραν.

23. Ὅτι διὰ προστάγματος κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἐξαροῦσι, τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφύλαξαν διὰ προστάγματος κυρίου, ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

י

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 עבד לך תרתין חצוצרן דכסף נגיד תעבד יתהין ויהוין לך לערעא כנשתא ולאטלא ית משריתא:

3 ויתקעון בהון ויזדמנון לותך כל כנשתא לתרע משכן זמנא:

4 ואם בחדא יתקעון ויזדמנון לותך רברביא רישי אלפיא דישראל:

5 ותתקעון יבבתא ויטלן משריתא דשרן קדומא:

6 ותתקעון יבבתא תנינות ויטלן משריתא דשרן דרומא יבבא יתקעון למטלניהון:

י

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

2 עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרֹת כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת־הַמַּחֲנוֹת:

3 וְתָקְעוּ בָּהֵן וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

4 וְאִם־בְּאַחַת יִתְקָעוּ וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל:

5 וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה:

6 וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקְעוּ לְמַסְעֵיהֶם:

ΚΕΦΑΛ. ιʹ.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυρᾶς, ἐλατὰς ποιήσεις αὐτὰς, καὶ ἔσονταί σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς.

3. Καὶ σαλπίσεις ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται πρὸς σὲ πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

4. Ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σάλπιγγι σαλπίσωσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ χιλίαρχοι Ισραήλ.

5. Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατολάς.

6. Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι νότον. (καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς βορρᾶν.) σημασίᾳ σαλπιοῦσιν ἐπὶ τῇ ἐξάρσει αὐτῶν.

CAP. IX.

19. Et si evenisset ut multo tempore maneret super illud, erant filii Israel in excubiis Domini, & non proficiscebantur.

20. Quotquot diebus fuisset nubes super tabernaculū. Ad imperium Domini erigebant tentoria, & ad imperium illius deponebant.

21. Si fuisset nubes à vespere usque mane, & statim diluculo tabernaculum reliquisset, proficiscebantur: & si post diem & noctem recessisset, dissipabant tentoria.

22. Si verò biduo aut uno mense vel longiori tempore fuisset super tabernaculum, manebant filii Israel in eodem loco, & non proficiscebantur: statim autem ut recessisset, movebant castra.

23. Per verbum Domini figebant tentoria, & per verbum illius proficiscebantur: erantq; in excubiis Domini iuxta imperium eius per manum Moysi.

Das IX. Capitel.

19. Vnnd wenn die Wolcke vil tage verzog auff der Wonung/ so warten die kinder Jsrael auff die Hut des HERREN/ vnd zogen nicht.

20. Vnd wenns war/ das die Wolcke auff der Wonung war/ etliche anzal der tage/ so lägerten sie sich nach dem wort des HERRN/ vnd zogen nach dem wort des HERRN.

21. Wenn die Wolcke da war/ von Abend biß an den Morgen/ vnnd sich denn erhub/ so zogen sie/ Oder wenn sie sich des tages oder des nachts erhub/ so zogen sie auch.

22. Wenn sie aber zwen tage/ oder einen Monden/ oder etwa lange auff der Wonung bleib/ so lagen die kinder Jsrael vnd zogen nicht/ Vnd wenn sie sich denn erhub so zogen sie.

23. Denn nach des HERREN mund lagen sie/ vnnd nach des HErrn mund zogen sie/ Daß sie auff des HErrn Hut wartten/ nach des HErrn wort durch Mose.

CAP. IX.

19. Ma quando la nuuola dimoraua sopra il tabernacolo per molti giorni, allhora i figliuoli d'Israel faceuano la guardia del Signore, e non caminauano.

20. Ma quando la nuuola staua per pochi giorni sopra il tabernacolo; essi si fermauano à la parola del Signore, e si partiuano à la parola del Signore.

21. Similimente quando la nuuola staua da la sera insino à la mattina, e la mattina si partiua la nuuola; allhora andauano auanti: ò vero quando staua il giorno e la notte, e poi si partiua; allora si partiuano.

22 Ouero quando la nuuola dimorando sopra il tabernacolo staua per due giorni, ò per vn mese, ò per vno anno; i figliuoli d'Israel si fermauano, e non andauano auanti: ma quando ella si partiua, essi si partiuano.

23. Si posauano secondo la parola del Signore, & andauano secondo la parola del Signore, e custodiuano la guardia del Signore secondo la parola del Signore per mano di Moise.

CAP. X.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Fac tibi duas tubas argenteas ductiles, quibus convocare possis multitudinem quando movēda sunt castra.

3. Cumq; increpueris tubis, congregabitur ad te omnis turba ad ostium tabernaculi fœderis.

4. Si semel clangueris, venient ad te principes, & capita multitudinis Israel.

5. Si autem prolixior atque concisus clangor increpuerit, movebunt castra primi qui sunt ad orientalem plagam.

6. In secundo autem sonitu, & pari ululatu tubæ, levabūt tentoria qui habitant ad meridiem. & iuxta hunc modum reliqui facient ululantibus tubis in profectionem.

Das X. Capitel.

VNd der HErr redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Mache dir zwo Drometen von dichtem Silber/ daß du jhr brauchest/ die Gemeine zu beruffen/ vnnd wenn das Heer auffbrechen sol.

3. Wenn mann mit beiden schlecht bleset/ sol sich zu dir versammlen die gantze Gemeine/ für die thür der Hütten des Stiffts.

4. Wenn man nur mit einer schlecht bläset/ so sollen sich zu dir versammlen die Fürsten vnnd die Obersten vber die tausent in Jsrael.

5. Wenn jhr aber Drometet/ so sollen die Läger auffbrechen die gegen Morgen ligen.

6. Vnnd wenn jhr zum andern mal Drometet/ so sollen die Läger auffbrechen die gegen Mittag ligen/ Denn wenn sie reisen sollen/ so solt jhr Drometen.

CAP. X.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Fa due trombe di argento, e le farai con opera di martello: le quali vsarai à conuocare la congregatione, & à muouere il campo.

3. E quando si adunarà dinanzi à te tutta la moltitudine, si sonaranno quelle à la porta del tabernacolo de la congregatione.

4. Ma se si sonarà con vna, all'hora si adunaranno appresso di te i principi capi de le compagnie d'Israel.

5. E se si sonarà taratantara, allhora si mouerà il campo di quelli, che si saranno accampati verso Oriente.

6. E quando si sonarà la seconda volta taratantara; allhora si mouerà il campo di quelli, che si saranno posati verso Mezzo dì; se si sonarà dico taratantara ne le loro partite.

י

7 וּבְמִכְנַשׁ יָת קְהָלָא תִּתְקְעוּן וְלָא תְיַבְּבוּן׃

8 וּבְנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא יִתְקְעוּן בַּחֲצוֹצְרָתָא וִיהוֹן לְכוֹן לִקְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן׃

9 וַאֲרֵי תֵיעֲלוּן לְאַגָּחָא קְרָבָא בְּאַרְעֲכוֹן עַל מְעִיקֵי דִּמְעִיקִין לְכוֹן וּתְיַבְּבוּן בַּחֲצוֹצְרָתָא וְיֵעוֹל דָּכְרָנְכוֹן לְטָבָא קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְתִתְפָּרְקוּן מִסָּנְאֵיכוֹן׃

10 וּבְיוֹם חֶדְוַתְכוֹן וּבְמוֹעֲדֵיכוֹן וּבְרֵישֵׁי יַרְחֵיכוֹן וְתִתְקְעוּן בַּחֲצוֹצְרָתָא עַל עֲלָוָתְכוֹן וְעַל נִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן וִיהוֹן לְכוֹן לְדָכְרָנָא קֳדָם אֱלָהֲכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

11 וַהֲוָה בְּשַׁתָּא תִנְיֵתָא בְּיַרְחָא תִנְיָנָא בְּעַשְׂרִין בְּיַרְחָא אִסְתַּלַּק עֲנָנָא מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא דְּסָהֲדוּתָא׃

12 וּנְטַלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַטְּלָנֵיהוֹן מִמַּדְבְּרָא דְסִינַי וּשְׁרָא עֲנָנָא בְּמַדְבְּרָא דְפָארָן׃

13 וּנְטַלוּ בְּקַדְמֵיתָא עַל (מֵימְרָא) דַּיְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃

14 וּנְטַל טֵקַס מַשְׁרִית בְּנֵי יְהוּדָה בְּקַדְמֵיתָא לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב׃

15 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בַּר צוּעָר׃

16 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר חֵלוֹן׃

17 וּמִתְפָּרַק מַשְׁכְּנָא וְנָטְלִין בְּנֵי גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נָטְלֵי מַשְׁכְּנָא׃

18 וּנְטַל טֵקַס מַשְׁרִית רְאוּבֵן לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃

י

7 וּבְהַקְהִיל אֶת־הַקָּהָל תִּתְקְעוּ וְלֹא תָרִיעוּ׃

8 וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃

9 וְכִי־תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל־הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרוֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם׃

10 וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

11 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ נַעֲלָה הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת׃

12 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן הֶעָנָן בְּמִדְבַּר פָּארָן׃

13 וַיִּסְעוּ בָּרִאשֹׁנָה עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃

14 וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב׃

15 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃

16 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃

17 וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ בְנֵי־גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן׃

18 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃

ί.

7. Καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλπιεῖτε, καὶ οὐ σημασίᾳ.

8. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ἐν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

9. Ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, καὶ σαλπιεῖτε, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι κυρίου, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

10. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ὑμῶν, σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασι, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν, καὶ ἔσται ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

11. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

12. Καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν, ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν.

13. Καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

14. Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ναασσὼν υἱὸς ἀμιναδάβ.

15. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ, ναθαναὴλ υἱὸς σωγάρ.

16. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν ζαβουλὼν, ἐλιὰβ υἱὸς χαιλών.

17. Καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ μεραρὶ οἱ αἴροντες τὴν σκηνήν.

18. Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐλισοὺρ υἱὸς σεδιούρ.

CAP. X.

7. Quando autem congregandus est populus, simplex tubarum clangor erit,& non concisé ululabunt.

8. Filii autem Aaron sacerdotis clangent tubis: eritque hoc legitimum sempiternũ in generationibus vestris.

9. Si exieritis ad bellum de terra vestra contra hostes qui dimicant adversum vos, clangetis ululantibus tubis, & erit recordatio vestri coram Domino Deo vestro, ut eruamini de manibus inimicorum vestrorum.

10. Si quando habebitis epulum, & dies festos, & calendas, canetis tubis super holocaustis,& pacificis victimis, ut sint vobis in recordationem Dei vestri. ego Dominus Deus vester.

11. Anno secundo, mense secundo, vicesima die mensis elevata est nubes de tabernaculo fœderis:

12. Profectiq; sunt filii Israël per turmas suas de deserto Sinai, & recubuit nubes in solitudine Pharan.

13. Moveruntq; castra primi iuxta imperium Domini per manum Moysi.

14. Filii Iuda per turmas suas; quorum princeps erat Nahasson filius Aminadab.

15. In tribu filiorũ Issachar fuit princeps Nathanael filius Suar.

16. In tribu Zabulon erat princeps Eliab filius Helon.

17. Depositumq; est tabernaculum; quod portantes egressi sunt filii Gerson & Merari.

18. Profectique sunt & filii Ruben, per turmas & ordinem suum; quorum princeps erat Helisur filius Sedeur.

Das X. Capitel.

7. Wenn aber die Gemeine zu versammlen ist/ solt jhr schlecht blasen/ vnd nicht Drometen.

8. Es sollen aber solch blasen mit den Drometen die Söne Aarons die Priester thun/ vnd sol ewer Recht sein ewiglich bey ewren Nachkommen.

9. Wenn jhr in einen Streitt ziehet inn ewrem Lande/ wider ewre Feinde/ die euch beleidigen/ so solt jhr drometen mit den Drometen/ daß ewer gedacht werde für dem HERRN ewrem Gott/ vnnd erlöst werdet von ewren Feinden.

10. Desselbigen gleichen/ wenn jr frölich seidt/ an ewren Festen vnd in ewren Newmonden/ solt jhr mit den Drometen blasen vber ewer Brandopffer vnd Danckopffer/ daß es sey euch zum gedechtniß für ewrem Gott/ Ich bin der HERR ewer Gott.

11. Am zweintzigsten tage im andern Monden des andern jahrs/ erhub sich die Wolcke von der Wonung des Zeugniß.

12. Vnnd die Kinder Jsrael brachen auff/ vnnd zogen auß der Wüsten Sinai/ vnnd die Wolcke bleib in der Wüsten Paran.

13. Es brachen aber auff die ersten/ nach dem Wort des HERRN durch Mosen.

14. Nemlich/ das Panir des Lagers der Kinder Juda zoch am ersten mit jrem Heer/ vnd vber jhr Heer war Nahesson der Sohn Amminadab.

15. Vnd vber das Heer des Stam̃s der Kinder Jsaschar war Nethaneel der Sohn Zuar.

16. Vnd vber das Heer des Stam̃s der Kinder Sebulon war Eliab der Sohn Helon.

17. Da zulegt mann die Wonung/ vnd zogen die Kinder Gerson vnd Merari/ vnd trugen die Wonung.

18. Darnach zog das Panir des Lagers Ruben mit jhrem Heer/ vnd vber jhr Heer war Elizur/ der Sohn Sedeur.

CAP. X.

7. Ma quando voi congregarete la congregatione, sonarete e non farete taratantara.

8. Et i figliuoli di Aharon, sacerdoti sonaranno con quelle trombe, e cio sarà à voi per ordinatione perpetua ne le vostre generationi.

9. E quando voi verrete à la battaglia ne la vostra terra contra il nimico che v'affliggerà, voi farete taratantara con quelle trombe, & il Signore Dio vostro si ricordarà di voi, e sarete saluati dà i vostri nimici.

10. Inoltre nel giorno de la vostra allegrezza, e ne le vostre solennità, e ne i principii de vostri mesi, voi sonarete con quelle trombe sopra i vostri holocausti, e sopra i sacrifitii de i vostri pacifici: e sarà à voi per commemoratione dinanzi al vostro Dio; perche io sono Iehoua Dio vostro.

11. Orà occorse ne l'anno secondo al vigesimo giorno del secondo mese, che la nuuola si partì dal tabernacolo del testimonio.

12. Et i figliuoli d'Israel si partirono del diserto di Sinai, secondo i loro viaggi: e la nuuola si fermò nel diserto di Pharan.

13. Si partirono dunque principalmente secondo la parola del Signore per mano di Moise.

14. E nel primo luogo si partì lo stendardo del campo de figliuoli di Iudà secondo le loro squadre: e Nahasson figliuolo di Amminadab era sopra quello essercito.

15. E Nathanael, figliuolo di Suar era sopra l'essercito de figliuoli d'Issachar.

16. Et Eliab figliuolo di Elon era sopra l'essercito de la tribu de figliuoli di Zabulon:

17. Et il tabernacolo fu messo giù: & i figliuoli di Gerson e di Merari, portando il tabernacolo, si partirono.

18. Dapoi cominciò à partirsi lo stendardo del campo di Ruben secondo le sue squadre: e sopra il suo essercito era Elisur, figliuolo di Sedeur.

י

19 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי׃

20 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל׃

21 וְנָטְלִין בְּנֵי קְהָת נָטְלֵי מַקְדְּשָׁא וּמְקִימִין יָת מַשְׁכְּנָא עַד מֵיתֵיהוֹן׃

22 וְנָטֵל טְקַס מַשְׁרִית בְּנֵי אֶפְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד׃

23 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָהצוּר׃

24 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי בִנְיָמִין אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי׃

25 וְנָטֵל טְקַס מַשְׁרִית בְּנֵי דָן מְכַנֵּשׁ לְכָל מַשְׁרְיָתָא לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי׃

26 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃

27 וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃

28 אִלֵּין מַטְּלָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֵילֵיהוֹן וּנְטַלוּ׃

29 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בַּר רְעוּאֵל מִדְיָנָאָה חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה נָטְלִין אֲנַחְנָא לְאַתְרָא דַּאֲמַר יְיָ יָתֵיהּ אֶתֵּין לְכוֹן אֱתָא עִמַּנָא וְנוֹטֵיב לָךְ אֲרֵי יְיָ מַלֵּיל לְאוֹטָבָא עַל יִשְׂרָאֵל׃

30 וַאֲמַר לֵיהּ לָא אֵיזִיל אֱלָהֵין לְאַרְעִי וּלְיַלָּדוּתִי אֵיזִיל׃

31 וַאֲמַר לָא כְעַן תִּשְׁבּוֹק יָתָנָא אֲרֵי עַל כֵּן יְדַעְתָּא כַּד הֲוֵינָא שָׁרַן בְּמַדְבְּרָא גְּבוּרָן דְּאִתְעֲבִידָא לָנָא חֲזֵיתָא בְּעֵינָךְ׃

י

19 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃

20 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי־גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃

21 וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן עַד־בֹּאָם׃

22 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃

23 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃

24 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי׃

25 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃

26 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃

27 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃

28 אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ׃

29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל׃

30 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ׃

31 וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם׃

ι.

19. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν συμεὼν, σαλαμιὴλ υἱὸς σουρισαδαΐ.

20. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν γὰδ, ἐλισαφὲτ ὁ τοῦ (ῥαγουὴλ.)

21. Καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ καὰθ αἴροντες τὰ ἅγια, καὶ στήσουσι τὴν σκηνὴν ἕως παραγίνωνται.

22. Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς ἐφραὶμ σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐλισαμὰ υἱὸς σεμιοὺδ.

23. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν μανασσῆ γαμαλιὴλ ὁ τοῦ φαδασσούρ.

24. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν βενιαμεὶν ἀβιδὰν υἱὸς γαδεωνί.

25. Καὶ ἐξαροῦσι τάγματι παρεμβολῆς υἱῶν δὰν, ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ἀχιεζὲρ ὁ τοῦ ἀμισαδαΐ.

26. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν ἀσὴρ, φαγαιὴλ υἱὸς ἐχράν.

27. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν νεφθαλεὶμ, ἀχιρὲ υἱὸς αἰνάν.

28. Αὗται αἱ στρατιαὶ υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν.

29. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τῷ ἰωβὰβ υἱῷ ῥαγουὴλ τῷ μαδιανίτῃ γαμβρῷ Μωϋσῆ, ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, τοῦτον δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν, ὅτι κύριος ἐλάλησε καλὰ περὶ ἰσραήλ.

30. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὐ πορεύσομαι, ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου καὶ εἰς τὴν γενεάν μου.

31. Καὶ εἶπε, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς οὗ ἕνεκεν ἦσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης.

CAP. X.

19. In tribu autem filiorum Simeon, princeps fuit Salamiel filius Suri saddai.

20. Porrò in tribu Gad erat princeps Eliasaph filius Duel.

21. Profectique sunt & Caathitæ portãtes sanctuarium. Tamdiu tabernaculum portabatur, donec venirent ad erectionis locum.

22. Moverunt castra & filii Ephraim per turmas suas, in quorum exercitu princeps erat Elisama filius Ammiud.

23. In tribu autem filiorum Manasse princeps fuit Gamaliel filius Phadassur.

24. Et in tribu Ben-iamin erat dux Abidan filius Gedeonis.

25. Novissimi castrorum omnium profecti sunt filii Dan per turmas suas, in quorum exercitu princeps fuit Ahiezer filius Ammi-saddai.

26. In tribu autem filiorum Aser erat Princeps Phegiel filius Ochran.

27. Et in tribu filiorum Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan.

28. Hæc sunt castra, & profectiones filiorum Israël per turmas suas quando egrediebantur.

29. Dixitque Moyses Hobab filio Raguel Madianitæ cognato suo; Proficiscimur ad locum quem Dominus daturus est nobis: veni nobiscum, ut benefaciamus tibi: quia Dominus bona promisit Israeli.

30. Cui ille respondit, Non vadam tecum, sed revertar in terram meam, in qua natus sum.

31. Et ille; Noli, inquit, nos relinquere: tu enim nosti in quibus locis per desertum castra ponere debeamus, & eris ductor noster.

Das X. Capitel.

19. Vnnd vber das heer des stamms der kinder Simeon war Selumiel/der son ZuriSadai.

20. Vnnd Eliasaph der son Deguel vber das Heer des stamms der kinder Gad.

21. Da zogen auch die Kahathiten/ vnd trugen das Heiligthumb/vnd jene richteten die Wonung auff/ biß diese hernach kamen.

22. Darnach zog das Panir des Lagers der Kinder Ephraim mit jhrem Heer/vnnd vber jhr Heer war Elisama der son Ammihud.

23. Vnnd Gamliel der son PedaZur vber das Heer des stamms der kinder Manasse.

24. Vnnd Abidan der son Gideoni vber das Heer des stamms der kinder BenJamin:

25. Darnach zog das Panir des Lagers der kinder Dan/mit jhrem Heer/ vnd so waren die Lager alle auff/ vnnd AhiEser der sohn AmmiSadai war vber jhr Heer.

26. Vnd Pagiel der son Ochran vber das heer des stamms der kinder Asser.

27. Vnnd Ahira der son Enan vber das Heer des stamms der Kinder Naphthali.

28. So zogen die Kinder Jsrael mit jhrem Heer.

29. Vnnd Mose sprach zu seinem Schwager Hobab/dem Son Reguel auß Midian: Wir ziehen dahin an die Städt/davon der HERR gesagt hat/ Jch wil sie euch geben/ So komm nun mit vns/so wollen wir das beste bey dir thun/ Denn der HERR hat Jsrael guts zugesagt.

30. Er aber antwortet: Jch wil nicht mit euch/sondern in mein land zu meiner freundschafft ziehen.

31. Er sprach: Lieber verlaß vns nit/ denn du weissest/wo wir inn die Wüsten vns lägern sollen/ vnnd solt vnser Auge sein.

CAP. X.

19. *E sopra l'esercito de la tribu de figliuoli di Simeon, era Salamiel, figliuolo di Surisaddai.*

20. *E sopra l'esercito de la tribu de figliuoli di Gad, era Elisaph, figliuolo di Duel.*

21. *Et i Cahatiti cominciorono à partirsi, portando il santuario: e quelli drizzorono il tabernacolo, per fin che questi furono venuti.*

22. *Dapoi com[illegible] stendardo del ca[illegible] di Ephraim; secon[illegible] dre: e sopra il suo es[illegible]to, era Elisama, figliuolo di Am[illegible]ihud.*

23. *E sopra l'esercito de la tribu de figliuoli di Ma[illegible] maliel, figliuolo di [illegible]*

24. *E sopra l'esercito de la tribu de figliuoli di Beniamin, era Abidan, figliuolo di Gedeone.*

25. *Dapoi cominciò à partirsi lo stendardo del campo de figliuoli di Dan; raccogliendo tutti i campi secondo le loro squadre: e sopra il suo esercito, era Ahiezer, figliuolo di Ammisaddai.*

26. *E sopra l'esercito de la tribu de figliuoli d'Aser, era Phegiel, figliuolo di Ochran.*

27. *E sopra l'esercito de la tribu de figliuoli di Nephtali, era Abira, figliuolo di Enà.*

28. *Queste sono le partite de figliuoli d'Israel secondo le loro squadre, e così si partirono.*

29. *Hor Moise disse à Hobab, figliuolo di Raguel Madianite, suo suocero, Noi andiamo al luogo, delquale il Signore ha detto, Io ve lo darò. Vien con esso noi, e noi ti faremo del bene; percioche il Signore ha parlato cose buone ad Israel.*

30. *Et ei gli rispose, io non verrò, ma andarò à la mia terra, & à la mia parentela.*

31. *Et disse, Non ci abondonare, ti prego: imperoche tu hai conosciute le nostre dimore nel diserto, e ci sei stato per guida.*

י

32 ויהי ארי תיזיל עמנא ויהי טבא ההוא דיוטב ייי עמנא ונוטיב לך:

33 ונטלו מטורא דאתגלי עלוהי יקרא דייי מהלך תלתא יומין וארון קימא דייי נטיל קדמיהון מהלך תלתא יומין לאתקנא להון אתר בית משרא:

34 ועננא יקרא דייי מטיל עליהון ביממא במטלהון מן משריתא:

35 והוה במיטל ארונא ואמר משה אתגלי ייי ויתבדרון סנאך ויערקון בעלי דבבך מן קדמך:

36 ובמשרוהי יימר תוב ייי שרי ביקרך בגו רבבת אלפיא דישראל:

יא

1 והוו עמא כד מסתקפין ביש קדם ייי ושמיע קדם ייי ותקיף רוגזיה ודליקת בהון אשתא מן קדם ייי ושיציאת בסיפי משריתא:

2 וצוח עמא למשה וצלי משה קדם ייי ואשתקעת אשתא:

3 וקרא שמיה דאתרא ההוא דלקתא ארי דליקת בהון אשתא מן קדם ייי:

4 וערברבין דביניהון שאילו שאלתא ותבו ובכו אף בני ישראל ואמרו מן יוכלננא בסרא:

5 דכירין אנחנא ית נוניא דהוינא אכלין במצרים מגן ית בוציניא וית אבטיחיא וכרתי ובוצלי ותומי:

6 וכען נפשנא תאיבא לית כל מדעם אלהין למנא עיננא:

י

32 והיה כי תלך עמנו והיה הטוב ההוא אשר ייטיב יהוה עמנו והטבנו לך:

33 ויסעו מהר יהוה דרך שלשת ימים וארון ברית יהוה נסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה:

34 וענן יהוה עליהם יומם בנסעם מן המחנה:

35 ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יהוה ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך:

36 ובנחה יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל:

יא

1 ויהי העם כמתאננים רע באזני יהוה וישמע יהוה ויחר אפו ותבער בם אש יהוה ותאכל בקצה המחנה:

2 ויצעק העם אל משה ויתפלל משה אל יהוה ותשקע האש:

3 ויקרא שם המקום ההוא תבערה כי בערה בם אש יהוה:

4 והאספסף אשר בקרבו התאוו תאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר:

5 זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים:

6 ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו:

ι.

32. Καὶ ἔσαι ἐὰν πορευθῇς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσαι τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ κύριος ὑμᾶς, εὖ σε ποιήσομεν.

33. Καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου, ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρα αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, κατασκέψασθαι αὐτῆς ἀνάπαυσιν.

34. Καὶ ἡ νεφέλη κυρίου ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

35. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν, καὶ εἶπε Μωϋσῆς· ἐξεγέρθητι κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε.

36. Καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν, ἐπίστρεφε κύριε χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛ. ια΄.

1. Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι κυρίου, καὶ ἤκουσε κύριος καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς.

2. Καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν. καὶ ηὔξατο Μωϋσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ.

3. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐμπυρισμὸς, ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς παρὰ κυρίου.

4. Καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν, καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ εἶπον· τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα;

5. Ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν γῇ Αἰγύπτου δωρεὰν, καὶ τοὺς σικύας, καὶ τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα, καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ τὰ σκόροδα;

6. Νυνὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν κατάξηρος οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

CAP. X.

32. Cumque nobiscum veneris, quicquid optimum fuerit ex opibus quas nobis traditurus est Dominus, dabimus tibi.

33. Profecti sunt ergo de monte Domini viam trium dierum, arcaque fœderis Domini præcedebat eos, per dies tres prouidens castrorum locum.

34. Nubes quoque Domini super eos erat per diem cùm incederent.

35. Cumque elevaretur arca, dicebat Moyses, Surge Domine, & dissipentur inimici tui, & fugiant qui oderunt te, à facie tua.

36. Cùm autem deponeretur, aiebat, Revertere Domine ad multitudinem exercitus Israël.

CAP. XI.

1. Intereà ortum est murmur populi, quasi dolētium pro labore, contra Dominū. Quod cùm audisset Dominus, iratus est. Et accensus in eos ignis Domini devoravit extremam castrorum partē.

2. Cumq; clamasset populus ad Moysen, oravit Moyses ad Dominum, & absorptus est ignis.

3. Vocavitq; nomen loci illius Incensio: eo quòd succensus fuisset cōtra eos ignis Domini.

4. Vulgus quippe promiscuum quod ascēderat cum eis, flagravit desiderio sedēs & flens, iunctis sibi pariter filiis Israël, & ait, Quis dabit nobis ad vescēdum, carnes?

5. Recordamur pisciū quos comedebamus in Ægypto gratis: in mentem nobis veniunt cucumeres, & pepones, porriq;, & cepe, & allia.

6. Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi Man.

Das X. Capitel.

32. Vnnd wenn du mit vns zeuchst/ was der HERR guts an vns thut/ das wollen wir an dir thun.

33. Also zogen sie von dem Berge des HERRN drey tagreise/ vnd die Lade des Bunds des HERREN zoch für jhnen her die drey tagreise/ jhnen zu weisen wo sie ruhen solten.

34. Vnd die Wolcke des HERRN war des tages vber jnen/ wenn sie auß dem Lager zogen.

35. Vnd wenn die Lade zoch/ so sprach Mose: HERR/ Stehe auff/ Laß deine feinde zurstrewet/ vnnd die dich hassen/ flüchtig werden für dir.

36. Vnd wenn sie ruhet/ so sprach er: Komm wider HERR zu der menge der tausent Jsrael.

Das XI. Capitel.

Vnnd da sich das Volck vngedultig macht/ gefiel es vbel für den ohren des HERRN/ Vnd als der HErr hörete/ ergrimmet sein zorn/ vnnd zündet das fewer des HErrn vnter jhnen an/ das verzehret die eussersten Lager.

2. Da schrey das Volck zu Mose/ vnd Mose bat den HERREN/ da verschwand das fewer.

3. Vnnd man hieß die stet Tabeera/ darumb/ daß sich vnter jnen des HErren fewer angezündet hatte.

4. Denn das Pöbelvolck vnter jnen war lüstern worden/ vnnd sassen vnnd weineten sampt den Kindern Jsrael/ vnnd sprachen: Wer wil vns fleisch zu essen geben?

5. Wir gedencken der fische/ die wir in Egypten vmb sonst assen/ vnnd der körbis/ pfeben/ lauch/ zwiebel vnnd knoblauch.

6. Nun aber ist vnser Seele matt denn vnser augen sehen nichts denn das Man.

CAP. X.

32. Ora se, tu verrai conesso noi, & à noi auerrà quel bene, che il Signore ti è per fare: allhora noi ti faremo del bene.

33. Così si partirono de la montagna del Signore, & andorono pel camino di tre giorni; e l'arca de la confederatione del Signore andaua innanzi à loro per lo spatio di tre giorni, à trouar loro riposo.

34. E la nuuola del Signore era di giorno sopra quelli, mentre che si partiuano del campo.

35. E quando l'arca si partiua, Moise diceua, Leuati Signore, e gli nimici tuoi siano dispersi e fuggano da la tua faccia quelli che t'hanno in odio.

36. E quando s'era posata, diceua, Ritorna Signore à la gran moltitudine d'Israel.

CAP. XI.

1. Et auenne allhora, che il popolo si lamentaua ingiustamente di qualche cosa, e dispiacque al Signore: imperoche il Signore vdì & il suo furore s'accese: & il suo fuoco s'accese fra quelli, e consumò la parte estrema del campo.

2. Il popolo dunque gridò à Moisè è Moise pregò il Signore, & il fuoco fu estinto.

3. E chiamo il nome di quel luogo, Thaberati, percioche il fuoco del Signore s'era acceso contra di quelli.

4. Et il volgo, ch'era nel mezzo di quel popolo, desiderò molto, e si riuoltorono indietro; & i figliuoli d'Israel piansero ancora, e dissero, Chi ci farà mangiar de la carne.

5. Noi ci ricordiamo de i pesci, che mangiauamo per niente in Egitto, de cocomeri, de poponi, de porri, de le cipolle, e de li agli.

6. Ma hora le anime nostre sono secche, e gli occhii nostri non vedeno altra cosa che manna.

יא

7 ומנא כבר זרע גדא הוא וחזויה כחיזו בדולחא׃

8 שיטין עמא ולקטין וטחנין בריחיא ודייכין במדוכתא ומבשלין ליה בקדירא ועבדין יתיה גריצן והוי טעמיה כטעים דליש במשחא׃

9 וכד נחית טלא על משריתא בליליא נחית מנא עלוהי׃

10 ושמע משה ית עמא בכן לזרעיתהון גבר בתרע משכניה ותקיף רוגזא דייי לחדא ובעיני משה ביש׃

11 ואמר משה קדם ייי למא אבאישתא לעבדך ולמה לא אשכחית רחמין קדמך לשואה ית מטול כל עמא הדין עלי׃

12 האב אנא לכל עמא הדין אם בני אנון דתימר לי סוברהי בתקפך כמא דמסובר תרביא ית ינקא על ארעא דקיימתא לאבהתוהי׃

13 מנן לי בשרא למיתן לכל עמא הדין ארי בכן עלי למימר הב לנא בישרא וניכול׃

14 לית אנא יכיל בלחודי לסוברא לכל עמא הדין ארי יקיר מני׃

15 ואם כדין את עביד לי קטולני כען קטול אם אשכחית רחמין קדמך ולא אחזי בבשתי׃

16 ואמר ייי למשה כנוש קדמי שבעין גברא מסבי ישראל דידעת ארי אנון סבי עמא וסרכוהי ותדבר יתהון למשכן זמנא ויתעתדון תמן עמך׃

יא

7 וְהַמָּן כִּזְרַע־גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח׃

8 שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתוֹ עֻגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן׃

9 וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל־הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו׃

10 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ לְפֶתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר־אַף יְהוָה מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע׃

11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לָמָה הֲרֵעֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא־מָצָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת־מַשָּׂא כָּל־הָעָם הַזֶּה עָלָי׃

12 הֶאָנֹכִי הָרִיתִי אֵת כָּל־הָעָם הַזֶּה אִם־אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת־הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָיו׃

13 מֵאַיִן לִי בָּשָׂר לָתֵת לְכָל־הָעָם הַזֶּה כִּי־יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תְּנָה־לָּנוּ בָשָׂר וְנֹאכֵלָה׃

14 לֹא־אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי׃

15 וְאִם־כָּכָה אַתְּ־עֹשֶׂה לִּי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל־אֶרְאֶה בְּרָעָתִי׃

16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶסְפָה־לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי־הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ׃

ια.

7. Τὸ δὲ μάννα, ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐστὶ, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου.

8. Καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συνέλεγον, καὶ ἤλεθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλωνι, καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυΐᾳ, καὶ ἥψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποίουν αὐτὸ ἐγκρυφίας· καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ, ὡσεὶ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου.

9. Καὶ ὅταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτὸς, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ᾽ αὐτῆς.

10. Καὶ ἤκουσε Μωϋσῆς κλαιόντων αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφόδρα, καὶ ἔναντι Μωϋσῆ ἦν πονηρόν.

11. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς κύριον· ἵνα τί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διὰ τί οὐχ εὕρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ᾽ ἐμέ;

12. Μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τοῦτον, ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς; ὅτι λέγεις μοι, λάβε αὐτοὺς εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν;

13. Πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ, ὅτι κλαίουσιν ἐπ᾽ ἐμὲ λέγοντες· δὸς ἡμῖν κρέα ἵνα φάγωμεν.

14. Οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι βαρύ μοί ἐστι τὸ ῥῆμα τοῦτο.

15. Εἰ δὲ οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὕρηκα ἔλεος παρὰ σοὶ, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου.

16. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ οὓς σὺ αὐτὸς οἶδας, ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, καὶ γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ.

CAP. XI.

7. Erat autem Man quasi semen coriandri, coloris bdellii.

8. Circuibatq; populus, & colligens illud, frangebat mola, sive terebat in mortario, coquens in olla, & faciens ex eo tortulas saporis quasi panis oleati.

9. Cumq; descenderet nocte super castra ros, descendebat pariter & Man.

10. Audivit ergo Moyses flentem populum per familias, singulos per ostia tentorii sui. Iratusq; est furor Domini valde: sed & Moysi intoleranda res visa est:

11. Et ait ad Dominum, Cur afflixisti servũ tuum? quare non invenio gratiam coram te? & cur imposuisti pondus universi populi huius super me?

12. Nunquid ego concepi omnem hanc multitudinẽ, vel genui eam, ut dicas mihi, Porta eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix infantulum, & defer in terram pro qua iurasti patribus eorum?

13. Unde mihi carnes ut dem tantæ multitudini? flent contra me, dicẽtes, Da nobis carnes ut comedamus.

14. Non possum solus sustinere omnem hunc populũ, quia gravis est mihi.

15. Sin aliter tibi videtur, obsecro ut interficias me, & inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis afficiar malis.

16. Et dixit Dominus ad Moysen, Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israël, quos tu nosti quòd senes populi sint ac magistri: & duces eos ad ostium tabernaculi fœderis, faciesque ibi stare tecum.

Das XI. Capitel.

7. Es war aber Man wie Coriander samen/vnd anzusehen wie Bedellion.

8. Vnd das Volck lieff hin vnnd her/ vnd sammlete/vnnd stieß mit Mülen/ vnd zureibs in Mörsern/vnnd kochets in Töpffen/ vnnd machet jm Aschenkuchen drauß / vnnd es hatte einen geschmack wie ölkuche.

9. Vnnd wenn des nachts der thaw vber die Läger fiel/so fiel das Man mit drauff.

10. Da nun Mose das Volck höret weinen vnter jren Geschlechten/ vnd einen jeglichen in seiner Hütten thür/ da ergrimmet der zorn des HERREN sehr/vnd Mose ward auch bange.

11. Vnd Mose sprach zu dem HErrn: Warumb bekümerst du deinen Knecht? vnnd warumb finde ich nicht gnade für deinen augen / daß du die last dieses gantzen volcks auff mich legest?

12. Hab ich nun alles volck empfangen oder geborn / dz du zu mir sagen magst: Trag es in deinen armen (wie eine Amme ein kind tregt) in das Land/das du jren Vätern geschworen hast?

13 Woher sol ich fleisch nemen/daß ich alle diesem Volck gebe? Sie weinen für mir vnd sprechen: Gib vns fleisch/daß wir essen.

14. Ich vermag das Volck nicht allein alles ertragen / denn es ist mir zu schwer.

15. Vnd wilt du also mit mir thun / so erwürge mich lieber / hab ich anders gnade für deinen augen funden / daß ich nicht mein vnglück so sehen müsse.

16. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Sammle mir sibentzig Männer vnter den Eltesten Israel / die du weist / daß die Eltesten im Volck vnnd seine Amptleute sind / vnnd nim sie für die Hütten des Stiffts / vnnd stelle sie daselbs für dich.

CAP. XI.

7. *Hor la manna era come semenza di coriandro, & il suo colore come colore di Bdelio.*

8. *Et il popolo si spargeui, e raccoglieua, e macinaua con le macine, ouero tritaua nel mortaro, e cuoceua ne la caldaia, e faceua di essa de le focaccie sotto la cenere: & il suo sapore era come il sapore d'olio fresco.*

9. *Ma quando era cascata di notte la rugiada sopra il campo, la manna discendeua sopra di essa.*

10. *Moise dunque intese che il popolo piangeua per le sue famiglie, ciascuno à la porta dal suo padiglione: d'onde il Signore fu grandemente adirato; ancora questo dispiacque à Moise.*

11. *E Moise disse al Signore, Perche hai tu fatto male al tuo seruitore? e perche non ho io ritrouato gratia dinanzi à te che tu hai messo il carico di tutto questo popolo sopra di me?*

12. *Ho io forse concepato tutto questo popolo, l'ho io generato? che tu mi dici, Portalo nel tuo seno, si come il balio suol portare il fanciullino, ne la terra, de laquale tu hai giurato à i suoi padri.*

13. *D'onde hauerò io la carne, per darla à tutto questo popolo? imperoche piangeno contra di me, dicendo, Dacci de le carni per mangiare.*

14. *Io non posso solo sostenere tutto questo popolo, perche, e sopra le mie forze.*

15. *Ma se tu vuoi farmi cosi, occidemi, ti prego, s'io ho ritrouato gratia dinanzi à te, e fa ch'io non veda il mio male.*

16. *Il Signore dunque disse à Moise, Adunami settanta huomini de vecchii d'Israel, iquali tu conoscerai che siano i Vecchii del popolo, & il loro principi: e gli condurrai à la porta del tabernacolo de la congregatione, e quiui stiano concesso teco.*

יא

17 ואתגלי ואמליל עמך תמן וארבי מן רוחא דעלך ואשוי עליהון ויסוברון עמך במטול עמא ולא תסובר את בלחודך:

18 ולעמא תימר אזדמנו למחר ותיכלון בישרא ארי בכיתון קדם יי למימר מן יוכלננא בישרא ארי טב לנא במצרים ויתן יי לכון בישרא ותיכלון:

19 לא יומא חד תיכלון ולא תרין יומין ולא חמשא יומין ולא עשרא יומין ולא עשרין יומין:

20 עד ירח יומין עד דתקוצון ביה ויהי לכון לתקלא חלף דקצתון (במימרא) דיי דשכנתיה שריא ביניכון ובכיתון קדמוהי למימר למא דנן נפקנא ממצרים:

21 ואמר משה שית מאה אלפין גברא רגלאה עמא דאנא ביניהון ואת אמרת בשרא אתן להון וייכלון ירח יומין:

22 הען ותורין יתנכסון להון היספקון להון אם ית כל נוני ימא יתכנשון להון היספקון להון:

23 ואמר יי למשה (המימרא) דיי יתעכב כען תחזי היערענך פתגמי אם לא:

24 ונפק משה ומליל עם עמא ית פתגמיא דיי וכנש שבעין גברא מסבי עמא ואקים יתהון סחור סחור למשכנא:

יא

17 וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי מן־הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו אתך במשא העם ולא־תשא אתה לבדך:

18 ואל־העם תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי בכיתם באזני יהוה לאמר מי יאכלנו בשר כי־טוב לנו במצרים ונתן יהוה לכם בשר ואכלתם:

19 לא יום אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה ימים ולא עשרה ימים ולא עשרים יום:

20 עד חדש ימים עד אשר־יצא מאפכם והיה לכם לזרא יען כי־מאסתם את־יהוה אשר בקרבכם ותבכו לפניו לאמר למה זה יצאנו ממצרים:

21 ויאמר משה שש־מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים:

22 הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את־כל־דגי הים יאסף להם ומצא להם:

23 ויאמר יהוה אל־משה היד יהוה תקצר עתה תראה היקרך דברי אם־לא:

24 ויצא משה וידבר אל־העם את דברי יהוה ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד אתם סביבת האהל:

ιά.

17. Καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτοὺς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ. καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος.

18. Καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς· ἁγνίσασθε εἰς τὴν αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα, ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου, λέγοντες. τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα, ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστιν ἐν αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε κρέα.

19. Οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας.

20. Ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν, καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν· ὅτι ἠπειθήσατε κυρίῳ ὅς ἐστιν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ λέγοντες· ἵνα τί ἡμῖν ἐξελθεῖν ἐξ αἰγύπτου.

21. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν οἷς εἰμὶ ἐν αὐτοῖς· καὶ σὺ εἶπας· κρέα δώσω αὐτοῖς, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν;

22. Μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς;

23. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· μὴ ἡ χεὶρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἤδη γνώσῃ, εἰ ἐπικαταλήψεταί σε ὁ λόγος μου.

24. Καὶ ἐξῆλθε Μωϋσῆς καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου, καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς.

CAP. XI.

17. Vt descendam & loquar tibi: & auferã de spiritu tuo, tradamq; eis, ut sustentent tecum onus populi, & nõ tu solus graveris.

18. Populo quoque dices, Sanctificamini cras: comedetis carnes. ego enim audivi vos dicere, Quis dabit nobis escas carnium? bene nobis erat in Ægypto. Vt det vobis Dominus carnes, & comedatis.

19. Non uno die, nec duobus, vel quinque aut decem, nec viginti quidem.

20. Sed usque ad mensem dierum, donec exeat per nares vestras, & vertatur in nauseam: eo quòd repuleritis Dominum qui in medio vestri est, & fleveritis coram eo, dicentes Quare egressi sumus ex Ægypto?

21. Et ait Moyses ad Dominum, Sexcenta millia peditum huius populi sunt: & tu dicis, Dabo eis esum carnium mense integro?

22. Nunquid oviũ & boum multitudo cædetur, ut possit sufficere ad cibũ? vel omnes pisces maris in unum congregabuntur, ut eos satient?

23. Cui respondit Dominus, Nunquid manus Domini invalida est? Iam nunc videbis utrum meus sermo opere compleatur.

24. Venit igitur Moyses, & narravit populo verba Domini, congregans septuaginta viros de senibus Israël, quos stare fecit circa tabernaculum.

Das XI. Capitel.

17. So wil ich hernieder kommen / vnd mit dir daselbs reden / vnnd deines Geists / der auff dir ist / nemen / vnnd auff sie legen / daß sie mit dir die last des Volcks tragen / daß du nicht allein tragest.

18. Vnnd zum Volck solt du sagen: Heiliget euch auff morgen / daß jr fleisch esset / denn ewer weinen ist für die ohren des HERRn kommen / die jr sprecht: Wer gibt vns fleisch zu essen / Denn es gieng vns wol in Egypten? Darumb wird euch der HERR fleisch geben / daß jhr esset.

19. Nicht einen tag / nicht zween / nicht fünffe / nicht zehen / nicht zweintzig tage lang.

20. Sondern einen Monden lang / biß daß euch zur nasen außgehe / vnnd euch ein eckel sey / Darumb daß jhr den HERRN verworffen habt / der vnter euch ist / vnd für jhm geweinet / vnnd gesagt: Warumb sindt wir auß Egypten gegangen?

21. Vnnd Mose sprach: Sechs hundert tausent Mann fußvolcks ist des darunter ich bin / vnnd du sprichst: Ich wil euch fleisch geben / daß jr esset einen Monden lang.

22. Sol mann Schaf vnnd Rinder schlachten / daß jhnen gnug sey? Oder werden sich alle Fische des Meers herzu versammlen / daß jhnen gnug sey?

23. Der HERR aber sprach zu Mose: Ist denn die hand des HERRN verkürtzt: Aber du solt jetzt sehen / ob meine wort können dir etwas gelten oder nicht.

24. Vnnd Mose gieng herauß / vnnd saget dem Volck des HERREN Wort / vnnd versammlet die siebentzig Männer vnter den Eltesten des Volcks / vnnd stellet sie vmb die Hütten her.

CAP. XI.

17. Allhora io discenderò, e parlarò quiui teco: & io separarò de lo spirito che è in te, e lo metterò in essi, e sosterranno con esso teco il carico del popolo, e non lo sosterrai tu solo.

18. Or tu dirai al popolo, Santificateui per domane, e mangiarete de le carni: imperoche voi hauete pianto ne le orecchie del Signore, dicendo, Chi ci farà mangiare de le carni? Veramente che noi stauamo meglio in Egitto, e così il Signore vi darà de le carni, e la mangiarete:

19. Voi non ne mangiarete vn giorno, ne due giorni, ne cinque giorni, ne dieci giorni, ne venti giorni solamente.

20. Ma insino à vn mese intiero, tanto che esca per i vostri nasi, e vi venga in abominatione; percioche voi hauete disprezzato il Signore, ch'è nel mezzo di voi, & hauete pianto dinanzi à lui, dicendo, Perche cosa siamo noi venuti quà d'Egitto?

21. E Moise disse, Il popolo è di seicento milia pedoni, nel mezzo de quali io sono, e tu dici, Io darò loro de la carne, e ne mangiaranno vn mese intiero.

22. Ammazzarannosi loro de le pecore e de buoi, e bastaranno loro? Tutti i pesci del mare congregati per loro, bastaranno loro?

23. Allhora il Signore disse à Moise, E forse la mano del Signore abbreuiata? hora tu vedrai, se la mia parola auerrà à te ò nò.

24. E Moise vscì fuora, e pronuntiò al popolo le parole del Signore: & ad uno settanta huomini de i vecchii del popolo, i quali fece stare à l'intorno del tabernacolo.

יא

25 וירד יהוה בענן וידבר
אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו
ויתן על שבעים איש הזקנים
ויהי כנוח עליהם הרוח ויתנבאו
ולא יספו:

26 וישארו שני אנשים במחנה
שם האחד אלדד ושם השני
מידד ותנח עלהם הרוח והמה
בכתבים ולא יצאו האהלה
ויתנבאו במחנה:

27 וירץ הנער ויגד למשה ויאמר
אלדד ומידד מתנבאים במחנה:

28 ויען יהושע בן נון משרת
משה מבחריו ויאמר אדני משה
כלאם:

29 ויאמר לו משה המקנא
אתה לי ומי יתן כל עם יהוה
נביאים כי יתן יהוה את רוחו
עליהם:

30 ויאסף משה אל המחנה
הוא וזקני ישראל:

31 ורוח נסע מאת יהוה ויגז
שלוים מן הים ויטש על
המחנה כדרך יום כה וכדרך יום
כה סביבות המחנה וכאמתים
על פני הארץ:

32 ויקם העם כל היום
ההוא וכל הלילה וכל יום
המחרת ויאספו את השלו
הממעיט אסף עשרה חמרים
וישטחו להם שטוח סביבות
המחנה:

33 הבשר עודנו בין שניהם
טרם יכרת ואף יהוה חרה
בעם ויך יהוה בעם מכה
רבה מאד:

יא

25 ואתגלי יי בעננא
ומליל עימיה ורבי מן
רוחא דעלוהי ויהב על
שבעין גברא סביא והוה
כד שרת עליהון רוח
נבואה ומתנבן ולא
פסקין:

26 ואשתארו תרין גברין
במשריתא שום חד אלדד
ושום תנינא מידד ושרת
עליהון רוח נבואה ואנון
בכתיביא ולא נפקו
למשכנא ומתנבן ב
במשריתא:

27 ורהט עולימא וחוי
למשה ואמר אלדד
ומידד מתנבן במשריתא:

28 ואתיב יהושע בר נון
משמשניה דמשה מ
מעולמותיה ואמר רבוני
משה אסרינון:

29 ואמר ליה משה
הקנאתי את מקני רעינא
פון דיהון כל עמא דיי
נביאין ארי יתן יי ית
רוח נבואתיה עליהון:

30 ואתכניש משה ל
למשריתא הוא וסבי
ישראל:

31 ורוחא נטל מן קדם
יי ואפרח שליו מן ימא
ורמא על משריתא
כמהלך יומא לכא
וכמהלך יומא לכא
סחור סחור למשריתא
וכרום תרתין אמין על
אפי ארעא:

32 וקם עמא כל יומא
ההוא וכל ליליא וכל
יומא דבתרוהי וכנשו
ית שליו דאזער כניש עסר
כורין ושטחו להון מ
משטיחין סחור סחור
למשריתא:

33 בישרא עד דהוא בין
שניהון עד לא פסק ורוגזא
דיי תקיף בעמא וקטל
יי בעמא קטול סגי
לחדא:

ιά.

25. Καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους. ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι προσέθεντο.

26. Καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἑνὶ ἐλδάδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ μωδάδ· καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοῖς τὸ πνεῦμα, καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἦλθον εἰς τὴν σκηνήν. καὶ ἐπροφήτευον ἐν τῇ παρεμβολῇ.

27. Καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος, ἀπήγγειλε τῷ Μωϋσῇ, καὶ εἶπε λέγων· ἐλδὰδ καὶ μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ.

28. Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυὴ ὁ παρεστηκὼς μωϋσῇ, ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ, εἶπε· κύριέ μου Μωϋσῆ, κώλυσον αὐτούς.

29. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς αὐτῷ· μὴ ζηλοῖς σύ μοι; καὶ τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς.

30. Καὶ ἀπῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ.

31. Καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ ἐξεπέρασεν ὀρτυγομήτραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡσεὶ δίπηχυ ἀπὸ τῆς γῆς.

32. Καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, συνήγαγον τὴν ὀρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον, συνήγαγε δέκα (κόρους) καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς.

33. Τὰ κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν, πρὶν ἢ ἐκλείπειν· καὶ κύριος ἐθυμώθη (καὶ ἔδρα εἰς) τὸν λαόν, καὶ ἐπάταξε κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην (σφόδρα).

CAP. XI.

25. Descenditq; Dominus per nubem,& locutus est ad eum,auferens de spiritu qui erat in Moyse, & dans septuaginta viris. Cumque requievisset in eis Spiritus, prophetaverunt: nec ultrà cessaverunt.

26. Remanserant autem in castris duo viri, quorū unus vocabatur Eldad, & alter Medad, super quos requievit Spiritus. nam & ipsi descripti fuerant, & non exierant ad tabernaculū. Cumq; prophetarent in castris.

27. Cucurrit puer, & nuntiavit Moysi, dicens, Eldad & Medad prophetant in castris.

28. Statim Iosue filius Nun, minister Moysi, & electus è pluribus, ait, Domine mi Moyses prohibe eos.

29. At ille, Quid, inquit, æmularis pro me? quis tribuat ut omnis populus prophetet, & det eis Dominus spiritum suum?

30. Reversusq; est Moyses, & maiores natu Israel in castra.

31. Ventus autem egrediens à Domino arreptas trans mare coturnices detulit, & demisit in castra itinere quātum uno die confici potest, ex omni parte castrorum per circuitum, volabantque in aëre duobus cubitis altitudine super terram.

32. Surgens ergo populus toto die illo, & nocte, ac die altero, congregavit coturnicum multitudinem: qui parum, decem Soros: & siccaverunt eas per gyrum castrorum:

33. Adhuc carnes erant in dentibus eorum, nec defecerat huiuscemodi cibus: & ecce furor Domini concitatus in populum, percussit eum plaga magna nimis.

Das XI. Capitel.

25. Da kam der HErr hernider inn der Wolcken/vnd redet mit jhm. Vnd nam des Geists/der auff jm war/vnd legt jhn auff die siebentzig Eltesten Männer/Vnd da der Geist auff jhnen ruhete/weissagten sie/vnnd höreten nicht auff.

26. Es waren aber noch zween Männer im Lager blieben/der eine hieß Eldad/der ander Medad/vnnd der Geist ruhet auff jhnen/Denn sie waren auch angeschrieben/vnnd doch nicht hinauß gegangen zu der Hütten/vnnd sie weissagten im Lager.

27. Da lieff ein Knabe hin/vnd sagts Mose an/vnd sprach: Eldad vnd Medad weissagen im Lager.

28. Da antwortet Josua der Sohn Nun/Mose diener/den er erwehlet hatte/vnd sprach: Mein Herr Mose wehre jhnen.

29. Aber Mose sprach zu jhm: Bist du der Eiferer für mich? Wolt Gott/daß alle das Volck des HErrn weissaget/vnd der HErr seinen Geist vber sie gebe.

30. Also sammlet sich Mose zum Lager vnd die Eltesten Israel.

31. Da fuhr auß der wind von dem HErren/vnnd ließ Wachteln kommen vom Meer/vnd strewet sie vber das Lager/hie ein Tagreise lang/da eine Tagreise lang/vmb das Lager her/ zwo ellen hoch vber der Erden.

32. Da macht sich das Volck auff/denselben gantzen tag/vnd die gantze nacht/vnd den andern gantzen tag/vnd sammlete Wachteln/vnnd welcher am wenigsten sammlet/der sammlet zehen Homor/vnnd hengeten sie auff vmb das Lager her.

33. Da aber das fleisch noch vnter jhren zänen war/vnd ehe es auff war/da ergrimmet der zorn des HERRN vnter dem volck/vnnd schlug sie mit einer sehr grossen plage.

CAP. XI.

25. *Allhora il Signore disse ne la nuuola, e gli parlò; e separò de lo spirito ch'era in lui, e lo messe ne i settanta huomini vecchii. Orà auenne, che quando lo spirito si riposò in quelli, profetizorono; e non cessorono.*

26. *Ma restorono due huomini nel campo, il nome de l'vno era Eldad, & il nome de l'altro, Medad; sopra iquali si riposò ancora lo spirito (imperoche erano fra gli scritti, ma non erano andati al tabernacolo) e comintiorono à profetare nel campo.*

27. *Et vn fanciullo corse, e l'annuntiò à Moise, dicendo, Eldad e Medad profetizano nel campo.*

28. *Allhora Iosue, figliuolo di Num ministro di Moise, fra i suoi giouani, rispose, e disse, Moise signor mio, impediscegli.*

29. *Moise gli rispose, Vuoi tu essere inuidioso per me? e piacesse à Dio, che tutto il popolo del Signore fosse profeta, e che il Signore desse il suo Spirito sopra di loro*

30. *Moise dunque si ritirò al campo co i Vechii d'Israel.*

31. *Et vscì vn vento dal Signore, e menò de le quaglie dal mare, e le lasciò sopra il campo pel camino d'vn giorno di quà, e pel camino d'vn giorno di là, à l'intorno del campo; & erano alte quasi due gomiti sopra la faccia de la terra.*

32. *Allhora il popolo si leuò per tutto quel giorno, e tutta la notte, e tutto'l giorno seguente; e si raccolsero de le quaglie, colui che ne raccolse manco, ne raccolse dieci monticelli, e le distesero per loro intorno al campo.*

33. *E la carne era per ancora fra i loro denti, auanti che fosse masticata, & il furor del Signore s'accese contra il popolo, & il Signore percosse il popolo con vna piaga grandißima.*

יא

34 וקרא ית שמיה דאתרא ההוא קברי דמשאלי ארי תמן קברו ית עמא דשאילו:

35 מקברי דמשאלי נטלו עמא חצרות והוו בחצרות:

יב

1 ומלילת מרים ואהרן במשה על עיסק אתתא שפירתא דנסיב ארי אתתא שפירתא דנסיב רחיק:

2 ואמרו הלחוד ברם במשה מליל יי הלא אף עמנא מליל ושמיע קדם יי:

3 וגברא משה ענותן לחדא מכל אנשא דעל אפי ארעא:

4 ואמר יי בתכיף למשה ולאהרן ולמרים פוקו תלתיכון למשכן זמנא ונפקו תלתיהון:

5 ואתגלי יי בעמודא דעננא וקם בתרע משכנא וקרא אהרן ומרים ונפקו תרויהון:

6 ואמר שמעו כען פתגמי אם יהון לכון נביאין אנא יי בחזוין אנא מתגלי להון בחלמין אנא ממליל עמהון:

7 לא כן עבדי משה בכל עמי מהימן הוא:

8 ממלל עם ממלל מליל אנא עמיה בחיזו ולא בחדון ודמות יקרא דיי מסתכל ומדין לא דחילתון למללא בעבדי במשה:

9 ותקיף רוגזא דיי בהון ואסתלק:

יא

34 ויקרא את־שם־המקום ההוא קברות התאוה כי־שם קברו את־העם המתאוים:

35 מקברות התאוה נסעו העם חצרות ויהיו בחצרות:

יב

1 ותדבר מרים ואהרן במשה על־אדות האשה הכשית אשר לקח כי־אשה כשית לקח:

2 ויאמרו הרק אך־במשה דבר יהוה הלא גם־בנו דבר וישמע יהוה:

3 והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על־פני האדמה:

4 ויאמר יהוה פתאם אל־משה ואל־אהרן ואל־מרים צאו שלשתכם אל־אהל מועד ויצאו שלשתם:

5 וירד יהוה בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם:

6 ויאמר שמעו־נא דברי אם־יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע בחלום אדבר־בו:

7 לא־כן עבדי משה בכל־ביתי נאמן הוא:

8 פה אל־פה אדבר־בו ומראה ולא בחידת ותמנת יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה:

9 ויחר־אף יהוה בם וילך:

ιά.

34. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, μνήματα τῆς ἐπιθυμίας, ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν.

35. Ἀπὸ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς ἀσειρώθ, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν ἀσηρώθ.

ΚΕΦΑΛ. ιβ'.

1. Καὶ ἐλάλησε μαριὰμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωϋσῆ, ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς αἰθιοπίσσης, ἣν ἔλαβε Μωϋσῆς, ὅτι γυναῖκα αἰθιόπισσαν ἔλαβε.

2. Καὶ εἶπαν. Μὴ Μωϋσῇ μόνῳ ἐλάλησε κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε κύριος.

3. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωϋσῆς πραῢς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς.

4. Καὶ εἶπε κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ μαριάμ· ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.

5. Καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν καὶ μαριάμ, καὶ ἐξῆλθον ἀμφότεροι.

6. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. Ἀκούσατε τῶν λόγων μου· ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι, καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ.

7. Οὐχ οὕτως ὡς ὁ θεράπων μου Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστι.

8. Στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἴδει, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν κυρίου εἶδε. καὶ διὰ τί οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωϋσῆ.

9. Καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον.

CAP. XI.

34. Vocatusq; est ille locus Sepulchra concupiscentiæ: ibi enim sepelierunt populum qui desideraverat.

35. Egressi autem de Sepulchris-concupiscentiæ, venerunt in Haseroth, & manserunt ibi.

CAP. XII.

1. Locutaque est Maria & Aaron contra Moysen propter uxorem eius Æthiopissam.

2. Et dixerunt, Num per solum Moysen locutus est Dominus? nónne & nobis similiter est locutus? Quod cùm audisset Dominus, iratus est.

3. Erat enim Moyses vir mitissimus super omnes homines qui morabantur in terra.

4. Statim locutus est Dominus ad eum, & ad Aaron & Mariam, Egredimini vos tantùm tres ad tabernaculum fœderis.

5. Cumque fuissent egressi, descendit Dominus in columna nubis, & stetit in introitu tabernaculi, vocans Aaron & Mariam. Qui cùm issent.

6. Dixit ad eos, Audite sermones meos, Si quis fuerit inter vos propheta Domini, in visione apparebo ei, vel per somnium loquar ad illum.

7. At non talis servus meus, Moyses, qui in omni domo mea fidelissimus est:

8. Ore enim ad os loquor ei: palam, & non per ænigmata & figuras Dominum videt. Quare ergo non timuistis detrahere servo meo Moysi?

9. Iratusq; contra eos, abiit.

Das XI. Capitel.

34. Daher dieselbige stette heist Lustgräber/ darumb daß mann daselbs begrub das lüstern Volck.

35. Von den Lustgräbern aber zoch das Volck auß gen Hazeroth/ vnd blieben zu Hazeroth.

Das XII. Capitel.

1. VNd MirJam vnd Aaron redet wider Mose/ vmb seines Weibs willen/ der Mörinnen/ die er genommen hatte/ darumb daß er eine Mörinne zum Weibe genommen hatte.

2. Vnnd sprachen: Redet denn der HERR alleine durch Mose? Redet er nicht auch durch vns? Vnd der HErr hörets.

3. Aber Mose war ein sehr geplagter mensch vber alle menschen auff erden.

4. Vnd plötzlich sprach der HERR zu Mose vnnd zu Aaron vnd zu MirJam: Gehet herauß jhr drey zu der Hütten des Stiffts. Vnd sie giengen alle drey herauß.

5. Da kam der HERR hernider in der Wolckenseule/ vnd tratt in der Hütten thür/ vnnd rieff Aaron vnnd MirJam/ vnd die beide giengen hinauß.

6. Vnd er sprach: Höret meine wort/ Ist jemand vnter euch ein Prophet des HERRN/ dem wil ich mich kunth machen inn einem gesicht/ oder wil mit jhm reden in einem Traum.

7. Aber nicht also mein Knecht Mose/ der inn meinem gantzen Hause trew ist.

8. Mündlich rede ich mit jhm/ vnnd er sihet den HERREN in seiner gestalt/ nicht durch dunckele wort oder gleichniß. Warumb habt jr euch denn nicht geförchtet/ wider meinen Knecht Mose zu reden.

9. Vnd der zorn des HErrn ergrimmet vber sie/ vnd wandt sich weg.

CAP. XI.

34. *Et il nome di quel luogo fu chiamato, Cibroth hathaauah: perche sepellirono quiui il popolo, che haueua desiderato.*

35. *E di Cibroth-hathaauah il popolo se n' andò in Haseroth, e si fermorono in quel luogo.*

CAP. XII.

1. *E Maria & Aharon parlorono contra di Moise per causa de la moglie Etiopessa, laquale haueua preso: imperoche egli haueua preso vna moglie Ethiopessa;*

2. *E dissero, Il Signore ha egli parlato solamente per Moise? non ha ancora egli parlato per noi? Et il Signore vdì.*

3. *(Ora Moise era mansuetissimo fra tutti gli huomini ch'erano sopra la faccia de la terra.)*

4. *Incontinente dunque il Signore disse à Moise, à Aharon, & à Maria, Andate voi tre al tabernacolo de la congregatione. Et andorono lor tre.*

5. *Allhora il Signore parlò ne la colonna de la nuuola, e si fermò à la porta del tabernacolo; e chiamò Aharon e Maria, & vscirono amendue.*

6. *A iquali disse, Ascoltate hora le mie parole, Se vi è qualche Propheta fra voi, io Iehoua gli apparirò in visione, e parlarò in sogno con lui.*

7. *Non è tale Moise mio seruitore, ilquale è fedele in tutta la mia casa.*

8. *Io parlo con lui à bocca à bocca, & in visione: e non vedrà il Signore per enigma ne per similitudine: perche dunque non hauete temuto di parlare contra il mio seruitore Moise?*

9. *Et il furor del Signor s'accese contra di quelli, e si parti.*

יב

10 וַעֲנָנָא אִסְתַּלַּק מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא וְהָא מִרְיָם חִוְּרָא כְּתַלְגָּא וְאִתְפְּנִי אַהֲרֹן לְמִרְיָם וְהָא סְגִירָא׃

11 וַאֲמַר אַהֲרֹן לְמֹשֶׁה בְּבָעוּ רִבּוֹנִי לָא כְעַן תְּשַׁוֵּי עֲלָנָא חוֹבָא דִּיטְפַשְׁנָא וְדִיסְרַחְנָא׃

12 לָא כְעַן תִּתְרַחַק דָּא מִבֵּינָנָא אֲרֵי אֲחָתָנָא הִיא צַלִּי כְעַן עַל בִּשְׂרָא מִיתָא הָדֵין דְּבַהּ וְיִתַּסֵּי׃

13 וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לְמֵימַר אֱלָהָא בְּבָעוּ אַסִּי כְעַן יָתַהּ׃

14 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וְאִילּוּ אֲבוּהָא מִנְזַף נְזַף בַּהּ הֲלָא תִתְכְּלַם שִׁבְעָה יוֹמִין תִּסְתְּגַר שִׁבְעָא יוֹמִין מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וּבָתַר כֵּן תִּתְכְּנֵשׁ׃

15 וְאִסְתְּגַרַת מִרְיָם מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא שִׁבְעָא יוֹמִין וְעַמָּא לָא נְטַל עַד דְּאִתְכְּנִישַׁת מִרְיָם׃

יב

10 וְהֶעָנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל־מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֹרָעַת׃

11 וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי אַל־נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ׃

12 אַל־נָא תְהִי כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ וַיֵּאָכֵל חֲצִי בְשָׂרוֹ׃

13 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ׃

14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ הֲלֹא תִכָּלֵם שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תֵּאָסֵף׃

15 וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָם לֹא נָסַע עַד־הֵאָסֵף מִרְיָם׃

ιβ.

10. Καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ ἰδοὺ μαριὰμ λεπρῶσα, ὡσεὶ χιών. καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν πρὸς μαριὰμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα.

11. Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν, δέομαί σου κύριε, μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠγνοήσαμεν, καθ' ὅτι ἡμάρτομεν.

12. Μὴ γένηται ὡσεὶ ἴσον θανάτῳ, ὡσεὶ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς.

13. Καὶ ἐβόησε Μωϋσῆς πρὸς κύριον λέγων. ὁ θεὸς δέομαί σου, ἴασαι αὐτήν.

14. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται; ἑπτὰ ἡμέρας ἀφορισθήτω ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται.

15. Καὶ ἀφωρίσθη μαριὰμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, ἕως ἐκαθαρίσθη μαριάμ.

יג

1 וּבָתַר כֵּן נְטַלוּ עַמָּא מֵחֲצֵרוֹת וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְּפָארָן׃

2 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

3 שְׁלַח לָךְ גֻּבְרִין וִיאַלְּלוּן יָת אַרְעָא דִּכְנַעַן דַּאֲנָא יָהֵיב לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל גַּבְרָא חַד גַּבְרָא חַד לְשִׁבְטָא דַּאֲבָהָתוֹהִי תִּשְׁלְחוּן כֹּל רַבָּא דִּבְהוֹן׃

4 וּשְׁלַח יָתְהוֹן מֹשֶׁה מִמַּדְבְּרָא דְּפָארָן עַל (מֵימְרָא) דַּיְיָ כּוּלְּהוֹן גֻּבְרִין רֵישֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִנּוּן׃

5 וְאִלֵּין שְׁמָהָתְהוֹן לְשִׁבְטָא דִּרְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בַּר זַכּוּר׃

6 לְשִׁבְטָא דְּשִׁמְעוֹן שָׁפָט בַּר חוֹרִי׃

יג

1 וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר פָּארָן׃

2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

3 שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם׃

4 וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃

5 וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃

6 לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי׃

ΚΕΦΑΛ. ιγ.

1. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν.

2. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

3. Ἀπόστειλον σεαυτῷ ἄνδρας καὶ κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν. ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν, κατὰ δήμους πατριῶν αὐτῶν ἀποστελεῖς αὐτοὺς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν.

4. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαρὰν διὰ φωνῆς κυρίου. πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι·

5. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. τῆς φυλῆς ῥουβὴν, σαμουὴλ υἱὸς ζακχούρ.

6. Τῆς φυλῆς συμεὼν, σαφὰτ υἱὸς σουρί.

CAP. XII.

10. Nubes quoque recessit quæ erat super tabernaculũ: & ecce Maria apparuit candens lepra quasi nix. Cumq; respexisset eam Aaron, & vidisset perfusam lepra.

11. Ait ad Moysen, Obsecro domine mi, ne imponas nobis hoc peccatum quod stultè commisimus.

12. Ne fiat hæc quasi mortua, & ut abortivum quod proiicitur de vulua matris suæ. ecce iam mediũ carnis eius devoratum est à lepra.

13. Clamavitque Moyses ad Dominum, dicens, Deus obsecro sana eam.

14. Cui respõdit Dominus, Si pater eius spuisset in faciem illius, nónne debuerat saltem septem diebus rubore suffundi? Separetur septẽ diebus extra castra, & postea revocabitur.

15. Exclusa est itaque Maria extra castra septem diebus: & populus non est motus de loco illo, donec revocata est Maria.

Das XII. Capitel.

10. Dazu die Wolcke weich auch von der Hütten / Vnnd sihe / da war MirJam aussetzig wie der schnee. Vnd Aaron wandt sich zu MirJam / vnd wird gewar / daß sie aussetzig ist.

11. Vnnd sprach zu Mose: Ach mein HERR laß die sünde nicht auff vns bleiben / damit wir nerrisch gethan / vnd vns versündiget haben.

12. Daß dise nicht sey wie ein todes / das von seiner Muter leibe kompt / es hat schon die helfft jhres fleischs gefressen.

13. Mose aber schrey zu dem HERREN / vnnd sprach: Ach Gott heile sie.

14. Der HERR sprach zu Mose: Wenn jhr Vater jhr ins angesicht gespeyet hette / solt sie nicht sieben tage sich schemen? Laß sie verschliessen sieben tage ausser dem Lager / darnach laß sie wider auffnemen.

15. Also ward MirJam sieben tage verschlossen ausser dem Lager / vnd das volck zoch nicht fürder / biß MirJam auffgenommen ward.

CAP. XII.

10. E la nuuola si partì dal tabernacolo: & ecco che Maria fu lebbrosa, come la nieue. Et Aharon guardò Maria, & ecco ch'era lebbrosa.

11. Aharon dunque disse à Moise, io ti prego Signor mio, che tu non metta hora il peccato sopra di noi, perche noi habiamo stoltamente fatto, e perche habiamo peccato.

12. Io ti prego ch'ella non sia come il morto, che mentre esce del ventre di sua madre, è consumata la metà de la sua carne.

13. Moise dunque gridò al Signore, dicendo, O Dio, ti prego che hora tu risani quella.

14. Il Signore rispose à Moise, E se il padre di quella sputando, hauesso sputato ne la sua faccia, non si vergogneria per sette giorni? Sia esclusa fuori del campo per sette giorni, e dapoi sarà richiamata.

15. E così Maria fu per sette giorni sequestrata fuor del campo, & il popolo non si parti per fin che Maria non fu richiamata.

CAP. XIII.

1. Profectusque est populus de Haseroth, fixis tentoriis in deserto Pharan.

2. Ibiq; locutus est Dominus ad Moysen, dicens.

3. Mitte viros qui considerent Terram-Chanáan, quã daturus sum filiis Israel, singulos de singulis tribubus, ex principibus.

4. Fecit Moyses quod Dominus imperaverat, de deserto Pharan mittens principes viros.

5. Quorum ista sunt nomina. De tribu Ruben, Sammua filium Zechur.

6. De tribu Simeon, Saphat filium Huri.

Das XIII. Capitel.

DArnach zoch das Volck von Hazeroth / vnd lägert sich in die Wüsten / Paran.

2. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

3. Sende Männer auß / die das Land Canaan erkunden / das ich den kindern Jsrael geben wil / Auß iglichem Stamm jhrer Väter einen fürnemlichen Mann.

4. Mose der sandte sie auß der Wüsten Paran nach dem wort des HERREN / die alle fürnemliche Männer waren vnter den kindern Jsrael.

5. Vnnd hiessen also: Sammua der Son Zacur des Stamms Ruben.

6. Saphat der Son Hori des stam̃s Simeon.

CAP. XIII.

1. Dapoi il popolo si partì di Haseroth, e s'accampò nel diserto di Pharen.

2. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

3. Manda de gli huomini, che vadino à spiare la terra di Canaan, laquale io son per dare à i figliuoli d'Israel. Voi mandarete vn'huomo per ciascuna tribu de i loro padri, ciascuno che tenga il principato fra quelli.

4. Moise dunque mandò quelli del diserto di Pharan, secondo la parola del Signore: e tutti quelli huomini erano principi de' figliuoli d'Israel.

5. E questi sono i nomi loro: De la tribu di Ruben, Sammua, figliuolo di Zachur.

6. De là tribu di Simeon, Saphat, figliuolo di Hori.

יג

7 לשבטא דיהודה כלב בר יפנה׃

8 לשבטא דיששכר יגאל בר יוסף׃

9 לשבטא דאפרים הושע בר נון׃

10 לשבטא דבנימין פלטי בר רפוא׃

11 לשבטא דזבולן גדיאל בר סודי׃

12 לשבטא דיוסף לשבטא דמנשה גדי בר סוסי׃

13 לשבטא דדן עמיאל בר גמלי׃

14 לשבטא דאשר סתור בר מיכאל׃

15 לשבטא דנפתלי נחבי בר ופסי׃

16 לשבטא דגד גאואל בר מכי׃

17 אלין שמהת גבריא דשלח משה לאללא ית ארעא וקרא משה להושע בר נון יהושע׃

18 ושלח יתהון משה לאללא ית ארעא דכנען ואמר להון סקו דא בדרומא ותסקון לטורא׃

19 ותחזון ית ארעא מה היא וית עמא דיתיב עלה התקיף הוא אם חלש הזעיר הוא אם סגיא׃

20 ומה ארעא דהוא יתיב בה הטבא היא אם בישא ומה קרויא דהוא יתיב בהן הבפצחין אם בכרכין׃

21 ומא ארעא העתירא היא אם מסכינא האית בה אילנין אם לא ותתקפון ותסבון מאיבא דארעא ויומיא יומי בכורי ענבין׃

22 וסליקו ואלילו ית ארעא ממדברא דצין עד רחוב למטי חמת׃

יג

7 לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃

8 לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף׃

9 לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃

10 לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא׃

11 לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃

12 לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי׃

13 לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃

14 לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃

15 לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶּן־וָפְסִי׃

16 לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי׃

17 אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃

18 וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃

19 וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃

20 וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים׃

21 וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים׃

22 וַיַּעֲלוּ וַיָּתֻרוּ אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר־צִן עַד־רְחֹב לְבֹא חֲמָת׃

ιγ.

7. Τῆς φυλῆς ἰούδα, χάλεβ υἱὸς ἰεφοννή.

8. Τῆς φυλῆς ἰσσάχαρ, ἰγαὰδ υἱὸς ἰωσήφ.

9. Τῆς φυλῆς ἐφραΐμ, αὐσῆς υἱὸς ναυή.

10. Τῆς φυλῆς βενιαμεὶν, φαλτὶ υἱὸς ῥαφού.

11. Τῆς φυλῆς ζαβουλὼν, γουδιὴλ υἱὸς σουδί.

12. Τῆς φυλῆς ἰωσὴφ τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαδδὶ υἱὸς σουσί.

13. Τῆς φυλῆς δὰν, ἀμιὴλ υἱὸς γαμαλί.

14. Τῆς φυλῆς ἀσὴρ, σαθοὺρ, υἱὸς μιχαήλ.

15. Τῆς φυλῆς νεφθαλεὶμ, ναβὶ, υἱὸς σαβί.

16. Τῆς φυλῆς γὰδ, γουδιὴλ υἱὸς μαχί.

17. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οὓς ἀπέστειλε Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐπωνόμασε Μωϋσῆς τὸν αὐσὴ υἱὸν ναυὴ, Ἰησοῦν.

18. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου φαρὰν, κατασκέψασθαι τὴν γῆν χαναάν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀνάβητε ταύτῃ τῇ ἐρήμῳ.

19. Καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος· καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς, εἰ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενὴς, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί,

20. Καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλή ἐστιν, ἢ πονηρά, καὶ τίνες αἱ πόλεις ἃς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχήρεσιν, ἢ ἐν ἀτειχίστοις.

21. Καὶ τίς ἡ γῆ ἢ πίων, ἢ παρειμένη εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὔ. καὶ προσκαρτερήσαντες, λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς.

22. Καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου σὶν, ἕως ῥοώβ, εἰσπορευομένων αἱμάθ.

7. De

CAP XIII.

7. De tribu Iudá, Caleb filium Iephone.

8. De tribu Issachar, Igal filium Ioseph.

9. De tribu Ephraim, Osee filium Nun.

10. De tribu Ben-iamin, Phalti filium Raphu.

11. De tribu Zabulon, Geddiel filium Sodi.

12. De tribu Ioseph, sceptri Manasse, Gaddi filium Susi.

13. De tribu Dan, Ammiel filium Gemalli.

14. De tribu Aser, Sthur filium Michaël:

15. De tribu Nephthali, Nahabi filium Vapsi.

16. De tribu Gad, Guel filium Machi.

17. Hæc sunt nomina virorum quos misit Moyses ad considerandam Terram: vocavitque Osee filium Nun, Iosue.

18. Misit ergo eos Moyses ad considerandam Terram Chanáan, & dixit ad eos, Ascendite per meridianam plagam. Cumque veneritis ad montes.

19. Considerate Terram, qualis sit: & populum qui inhabitator est eius, utrũ fortis sit an infirmus, pauci numero an plures.

20. Ipsa terra, bona an mala: urbes quales, muratæ an absque muris:

21. Humus, pinguis an sterilis, nemorosa an absque arboribus. Confortamini, & afferte nobis de fructibus Terræ. Erat autem tempus quando iam præcoquæ uvæ vesci possunt.

22. Cumq; ascendissent, exploraverunt Terram à deserto Sin, usque Rohob intrantibus Emath.

Das XIII. Capitel.

7. Caleb der Sohn Jephunne des Stamms Juda.

8. Igeal der Sohn Joseph des Stamms Isaschar.

9. Hosea der Son Nun des Stam̃s Ephraim.

10. Palti der Sohn Raphu des Stamms BenJamin.

11. Gadiel der Sohn Sodi des Stamms Sebulon.

12. Gaddi der Sohn Susi des Stamms Josephs von Manasse.

13. Ammiel der Sohn Gemalli des Stamms Dan.

14. Sethur der Sohn Michael des Stamms Asser.

15. Nahebi der Sohn Vaphsi des Stamms Naphthali.

16. Guel der Sohn Machi des Stamms Gad.

17. Das sind die namen der Männer / die Mose außsandte zu erkunden das Landt / Aber den Hosea / den Son Nun / nandte Mose Josua.

18. Da sie nun Mose sandte das Landt Canaan zu erkunden / sprach er zu jhnen. Ziehet hinauff an den Mittag / vnd gehet auff das Gebirge.

19. Vnd besehet das Land / wie es ist / vnd das Volck das drinen wonet / obs starck oder schwach / wenig oder viel ist.

20. Vnd waß für ein Landt ist / darinnen sie wohnen / obs gut oder böse sey / vnnd was für Städte sind / darinnen sie wohnen / ob sie in Gezelten oder Vestungen wohnen.

21. Vnd was für Landt sey / obs fett oder mager sey / vnnd ob Bäwme drinnen sind oder nicht / Seydt getrost / vnd nemet der früchte des Lands. Es war aber eben vmb die zeit der ersten Weindrauben.

22. Sie giengen hinauff vnnd erkundigten das Land / von der Wüsten Zin / bis gen Rehob / da man gen Hamath geht.

CAP. XIII

7. *D la tribu di Iuda, Chaleb, figliuoli di Iephunneh.*

8. *De la tribu d'Issachar, Igal, figliuolo di Ioseph.*

9. *De la tribu di Ephraim, Hosea, figliuolo di Nun.*

10. *De la tribu di Beniamin, Palti, figliuolo di Raphu.*

11. *De la tribu Zabulon, Gaddiel, figliuolo di Sodi.*

12. *De la tribu di Ioseph, de la tribu di Manasse, Gaddi, figliuolo di Scosi.*

13. *De la tribu di Dan, Ammiel, figliuolo di Gemalli.*

14. *De la tribu di Aser, Sethur, figliuolo di Mihhael.*

15. *De la tribu di Nephtali, Nahbi, figliuolo di Vophsi.*

16. *De la tribu di Gad, Guel, figliuolo di Machi.*

17. *Questi sono i nomi de gli huomini che mandò Moise à spiare la terra: e Moise chiamò Hosea, figliuolo di Nun, Iosue.*

18. *Moise dunque gli mandò à spiara le terra di Canaan, dicendo loro: Montate per quà verso Mezzodi, e salite sopra i monti.*

19. *E considerate la terra, quale sia; & il popolo che habita in quella s'egli è forte, ò debile: s'egli è piccolo, ò grande.*

20. *Quale, dico, sia la terra, ne laquale sia habitatore; se gli è buona, ò cattiua: e quali siano le città, ne lequali siano habitatori, cioè, se habitano ne campi, ò ne luoghi forti.*

21. *Dinuouo, quale sia la terra se è grassa, ò magra: se in essa siano albers, ò nò, E siate d'animo coraggioso, e pigliate del frutto de la terra. Et allhora era il tempo de le vue primaticcie.*

22. *Saliron dunque, e spiorono la terra, dal diserto di Sin, insino à Rohob per entrare à Hemath.*

יג

23 וַיַּעֲלוּ בַנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד־חֶבְרוֹן וְשָׁם אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק וְחֶבְרוֹן שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לִפְנֵי צֹעַן מִצְרָיִם׃

24 וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זְמוֹרָה וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ בַמּוֹט בִּשְׁנָיִם וּמִן־הָרִמֹּנִים וּמִן־הַתְּאֵנִים׃

25 לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא נַחַל אֶשְׁכּוֹל עַל אֹדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

26 וַיָּשֻׁבוּ מִתּוּר הָאָרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם׃

27 וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר פָּארָן קָדֵשָׁה וַיָּשִׁיבוּ אֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיַּרְאוּם אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ׃

28 וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא וְזֶה־פִּרְיָהּ׃

29 אֶפֶס כִּי־עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־יְלִדֵי הָעֲנָק רָאִינוּ שָׁם׃

30 עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן׃

31 וַיַּהַס כָּלֵב אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל נוּכַל לָהּ׃

32 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ׃

יג

23 וּסְלִיקוּ בִדְרוֹמָא וַאֲתוֹ עַד חֶבְרוֹן וְתַמָּן אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי בְּנֵי גִבָּרַיָּא וְחֶבְרוֹן שְׁבַע שְׁנִין אִתְבְּנִיאַת קֳדָם טָנֵיס דְּמִצְרָיִם׃

24 וַאֲתוֹ עַד נַחְלָא דְאַתְכָּלָא וּקְצוֹ מִתַּמָּן עוֹבַרְתָּא וְאַתְכַּל עִנְּבִין חַד וּנְטַלוּהִי בַּאֲרִיחָא בִּתְרֵין וּמִן רִמּוֹנַיָּא וּמִן תְּאֵנַיָּא׃

25 לְאַתְרָא הַהוּא קְרָא נַחְלָא דְאַתְכָּלָא עַל עֵיסַק אַתְכָּלָא דִּקְצוֹ מִתַּמָּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

26 וְתָבוּ מִלְּאַלָּלָא יָת אַרְעָא מִסּוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין׃

27 וַאֲזַלוּ וַאֲתוֹ לְוָת מֹשֶׁה וּלְוָת אַהֲרֹן וּלְוָת כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַדְבְּרָא דְפָארָן לִרְקָם וַאֲתִיבוּ יַתְהוֹן פִּתְגָמָא וְיָת כָּל כְּנִשְׁתָּא וְאַחְזְיוּנוּן יָת אִבָּא דְאַרְעָא׃

28 וְאִשְׁתַּעִיוּ לֵיהּ וַאֲמַרוּ אֲתֵינָא לְאַרְעָא דִּשְׁלַחְתָּנָא וְאַף עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ הִיא וְדֵין אִבַּהּ׃

29 לְחוֹד אֲרֵי תַקִּיף עַמָּא דְיָתֵיב בְּאַרְעָא וְקִרְוַיָּא כְּרִיכָן רַבְרְבָן לַחֲדָא וְאַף בְּנֵי גִבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַמָּן׃

30 עֲמַלְקָאָה יָתֵיב בַּאֲרַע דָּרוֹמָא וְחִתָּאָה וִיבוּסָאָה וֶאֱמוֹרָאָה יָתֵיב בְּטוּרָא וּכְנַעֲנָאָה יָתֵיב עַל יַמָּא וְעַל כֵּיף יַרְדְּנָא׃

31 וְאַצֵּית כָּלֵב יָת עַמָּא לְוָת מֹשֶׁה וַאֲמַר מִסַּק נִסַּק וְנֵירַת יָתַהּ אֲרֵי מִכָּל נִיכוּל לַהּ׃

32 וְגֻבְרַיָּא דִּסְלִיקוּ עִמֵּיהּ אֲמַרוּ לָא נִיכּוּל לְמִיסַּק לְוָת עַמָּא אֲרֵי תַקִּיף הוּא מִנָּנָא׃

ιγ.

23. Καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον, καὶ ἀπῆλθον ἕως χεβρὼν καὶ ἐκεῖ ἀχιμὰν καὶ σεσσὶ, καὶ θελαμὶ γενεαὶ ἐνάκ. καὶ χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη πρὸ τοῦ τάνιν αἰγύπτου.

24. Καὶ ἤλθοσαν ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν, καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα, καὶ βότρυν σταφυλῆς ἕνα ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἦραν αὐτὸν ἐπ᾽ ἀναφορεῦσι, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν.

25. Καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν, φάραγξ βότρυος, διὰ τὸν βότρυν ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

26. Καὶ ἐπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν, μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

27. Καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον φαρὰν κάδης, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πάσῃ τῇ συναγωγῇ. καὶ ἔδειξαν αὐτοῖς τὸν καρπὸν τῆς γῆς.

28. Καὶ διηγήσαντο αὐτῷ καὶ εἶπαν· ἤλθομεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς.

29. Ἀλλ᾽ ἢ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν τὴν γῆν, καὶ αἱ πόλεις ὀχυραὶ τετειχισμέναι, μεγάλαι σφόδρα. καὶ τὴν γενεὰν ἐνὰκ ἑωράκαμεν ἐκεῖ.

30. Καὶ ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον, καὶ ὁ χετταῖος, καὶ ὁ εὑαῖος, καὶ ὁ ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὀρεινῇ. καὶ ὁ χαναναῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ τὸν ἰορδάνην ποταμόν.

31. Καὶ κατεσιώπησε χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωϋσῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· οὐχὶ, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβησόμεθα, καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνατοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς.

32. Καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες μετ᾽ αὐτοῦ, εἶπαν, οὐκ ἀναβαινόμεθα. ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστι μᾶλλον.

CAP. XIII.

23. Ascenderuntq; ad meridiem, & venerunt in Hebron, ubi erant Achiman & Sisai & Tholmai filii Enac. nam Hebron septem annis ante Tanim urbem Ægypti condita est.

24. Pergentesque usque ad Torrentem-botri, absciderunt palmitem cum uva sua, quem portaverunt in vecte duo viri. De malis quoque granatis & de ficis loci illius tulerunt:

25. Qui appellatus est Nehel-escol, id est Torrens-botri, eo quòd botrum portassent inde filii Israël.

26. Reversique exploratores Terræ post quadraginta dies, omni regione circuita.

27. Venerũt ad Moysen & ad Aaron & ad omnem cœtum filiorum Israël in desertum Pharan, quod est in Cades. Locutique eis & omni multitudini, ostenderunt fructus Terræ.

28. Et narraverunt, dicẽtes, Venimus in Terram ad quã misisti nos, quæ revera fluit lacte & melle, ut ex his fructibus cognosci potest:

29. Sed cultores fortissimos habet, & urbes grãdes atque muratas: Stirpem Enac vidimus ibi.

30. Amalec habitat in meridie, Hethæus & Iebusæus & Amorrhæus in montanis. Chananæus verò moratur iuxta mare & circa fluenta Iordanis.

31. Inter hæc Caleb compescens murmur populi qui oriebatur cõtra Moysen, ait, Ascẽdamus, & possideamus Terram, quoniam poterimus obtinere eam.

32. Alii verò qui fuerant cum eo, dicebant, Nequaquam ad hunc populum valemus ascendere, quia fortior nobis est.

Das XIII. Capitel.

23. Sie giengen auch hinauff gegen dem Mittag/vnnd kamen biß gen Hebron/da war Ahiman/Sesai vnnd Thalmai/die kinder Enak. Hebron aber war sieben Jar gebawet vor Zoan in Egypten.

24. Vnd sie kamen biß an bach Escol/vnnd schnitten daselbs eine Reben ab mit einer Weindrauben/vnd liessen sie zweene auff einem stecken tragen/dazu auch Granatöpffel vnd Feigen.

25. Der ort heist Bach Escol/vmb des Draubens willen/den die Kinder Jsrael daselbs abschnitten.

26. Vnnd sie kereten vmb/da sie das Landt erkundet hatten nach viertzig tagen/giengen hin.

27. Vnd kamen zu Mose vnd Aaron vnd zu der gantzen Gemeine der Kinder Jsrael inn die Wüsten Paran gen Kades/vnnd sagten jhnen wider vnnd der gantzen Gemeine/wie es stünde/vnnd liessen sie die Früchte des Lands sehen.

28. Vnd erzeleten inen/vnd sprachen: Wir sind ins Land kommen/dahin jhr vns sandtet/da milch vnnd Honig innen fleusst/vnd diß ist jre frucht.

29. Ohn daß starck Volck drinnen wonet/vnd sehr grosse vnd feste Stedte sind/vnd sahen auch Enaks kinder daselbs.

30. So wohnen die Amalekiter im Lande gegen Mittag/die Hethiter vnd Jebusiter vnnd Amoriter wohnen auff dem gebirge/die Cananiter aber wohnen am Meer vnd vmb den Jordan.

31. Caleb aber stillet das Volck gegen Mose/vnnd sprach: Lasst vns hinauff ziehen vnd das Landt einnemen/denn wir mügen es vberweltigen.

32. Aber die Männer/die mit jm waren hinauff gezogen/sprachen: Wir vermögen nicht hinauff zu ziehen gegen das Volck/denn sie sind vns zu starck.

CAP. XIII.

23. *E salirono verso Mezzodi, & andorono insino à Hebron, oue erano Ahiman, Sesai, e Thalmai, figliuoli di Anac. Hor Hebron fu edificata sette anni auanti Soan di Egitto.*

24. *Andorono dunque per fino al fiume di Escol, e di là taglirono vn palmite con vna pigna d'vua: e la portorono con vna stanga, e de melagrani, e de fichi.*

25. *Quel luogo fu chiamato Nahal Escol, per la pigna d'vua, che taglorono di quiui i figliuoli d'Israel.*

26. *E ritornorono di spiar la terra nel fine di quaranta giorni*

27. *E si partirono, & arriuorono à Moise, & ad Aharon, & à tutta la moltitudine d'Israel nel diserto di Pharan, ch'è in Cades: e raccontorono à loro & à tutta la congregatione il fatto; e mostroron loro il frutto de la terra.*

28. *E quelli raccontorono, e dissero: Noi siamo arriuati in quel paese, al quale tu ci hai mandati: e certamente, egli è abondante di latte e di mele, e questo è il frutto di quello.*

29. *Ma il popolo, che habita in quel paese è forte; e le città sono munite, e molto grandi; inoltre noi habbiamo veduto quiui i figliuoli di Anac.*

30. *Gli Amalechiti habitano ne la terra meridionale: e gl' Hethei, gli Iebusei, e gli Emorrei habitano ne i monti; ma i Cananei habitano appresso al mare, & à la ripa del Giordano.*

31. *In questo mezzo Caleb fece tacere il popolo contra Moise, e disse: Or su montiamo, e possediamola: imperoche noi superaremo quella.*

32. *Ma gli huomini, che montorono con lui, dissero: Noi non potremo salire contra quel popolo, perche è piu forte di noi.*

יג

33 ואפיקו שום ביש על ארעא דאלילו יתה לבני ישראל למימר ארעא דעברנא בה לאללא יתה ארעא מקטלא יתבהא היא וכל עמא דחזינא בגוה אינשין דמשחא׃

34 ותמן חזינא ית גבריא בני ענק מן גבריא והוינא בעיני נפשנא כקמצין וכן הוינא בעיניהון׃

33 וַיֹּצִיאוּ דִּבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מִדּוֹת׃

34 וְשָׁם רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִילִים בְּנֵי עֲנָק מִן־הַנְּפִלִים וַנְּהִי בְעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם׃

ιγ.

33. Καὶ ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς ἣν κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγοντες· τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατεσθίουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ᾽ αὐτῆς ἐστι· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἑωράκαμεν ἐπ᾽ αὐτῆς, ἄνδρες ὑπερμήκεις.

34. Καὶ ἐκεῖ ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

יד

1 וארימת כל כנשתא ויהבו ית קלהון ובכו עמא בליליא ההוא׃

2 ואתרעמו על משה ועל אהרן כל בני ישראל ואמרו להון כל כנשתא לוי דמיתנא בארעא דמצרים או במדברא הדין לוי דמיתנא׃

3 ולמא יי מעיל יתנא לארעא הדא למפל בחרבא נשנא וטפלנא יהון לביזא הלא טב לנא דנתוב למצרים׃

4 ואמרו גבר לאחוהי נמני רישא ונתוב למצרים׃

5 ונפל משה ואהרן על אפיהון קדם כל קהל כנשתא דבני ישראל׃

6 ויהושע בר נון וכלב בר יפנה מן אללי ארעא בזעו לבושיהון׃

7 ואמרו לכל כנשתא דבני ישראל למימר ארעא דעברנא בה לאללא יתה טבא ארעא לחדא לחדא׃

1 וַתִּשָּׂא כָּל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא׃

2 וַיִּלֹּנוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה לוּ־מַתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ־מָתְנוּ׃

3 וְלָמָה יְהוָה מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לִנְפֹּל בַּחֶרֶב נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ יִהְיוּ לָבַז הֲלוֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרָיְמָה׃

4 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו נִתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרָיְמָה׃

5 וַיִּפֹּל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל־קְהַל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

6 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאָרֶץ קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם׃

7 וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד׃

ΚΕΦΑΛ. ιδ.

1. Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἔδωκε φωνὴν, καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

2. Καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή· ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, εἰ ἀπεθάνομεν.

3. Καὶ ἵνα τί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ τὰ παιδία ἡμῶν ἔσονται εἰς διαρπαγήν. νῦν οὖν βέλτιον ἡμῖν ἐστιν ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον.

4. Καὶ εἶπεν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ· δῶμεν ἀρχηγὸν, καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον.

5. Καὶ ἔπεσε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ.

6. Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννῆ, τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν, διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν.

7. Καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγοντες· ἡ γῆ ἣν κατεσκεψάμεθα αὐτὴν, ἀγαθή ἐστι σφόδρα σφόδρα.

33. Detraxe-

CAP. XIII.

33. Detraxeruntque Terræ quam inspexerant, apud filios Israël, dicentes, Terra quam lustravimus, devorat habitatores suos. populus quem aspeximus, proceræ staturæ est:

34. Ibi vidimus monstra quædam filiorum Enac de genere giganteo. quibus comparati quasi locustæ videbamur.

CAP. XIIII.

1. Igitur vociferans omnis turba, flevit nocte illa.

2. Et murmurati sunt contra Moysen & Aaron cuncti filii Israël, dicentes, Vtinam mortui essemus in Ægypto, & non in hac vasta solitudine! Vtinam pereamus.

3. Et non inducat nos Dominus in Terram istam, ne cadamus gladio, & uxores ac liberi nostri ducantur captivi! Nónne melius est reverti in Ægyptum?

4. Dixeruntque alter ad alterum, Constituamus nobis ducem, & revertamur in Ægyptum.

5. Quo audito Moyses & Aaron ceciderunt proni in terram coram omni multitudine filiorum Israël.

6. At verò Iosue filius Nun, & Caleb filius Iephone, qui & ipsi lustraverant terram, sciderunt vestimenta sua.

7. Et ad omnem multitudinem filiorum Israel locuti sunt. Terra quam circuivimus, valde bona est.

Das XIII. Capitel.

33. Vnd machten dem Lande / das sie erkundet hatten / ein böß geschrey vnter den Kindern Israel / vnnd sprachen: Das Land dadurch wir gegangen sind zu erkunden / frisset seine Einwoner / vnnd alles Volck das wir drinnen sahen / sind Leute von grosser lenge.

34. Wir sahen auch Risen daselbs / Enaks Kinder von den Risen / vnd wir waren für vnsern augen als die Hewschrecken / vnd also waren wir auch für jhren augen.

Das XIIII. Capitel.

DA fuhr die gantze Gemeine auff / vnd schrey / vnd das Volck weinete die Nacht.

2. Vnd alle Kinder Israel murreten wider Mosen vnd Aaron / vnd die gantze Gemeine sprach zu jhnen: Ach daß wir in Egyptenland gestorben weren / oder noch stürben in dieser Wüsten.

3. Warumb füret vns der HERR in diß Land / daß vnsere Weiber durchs schwert fallen / vnnd vnser Kinder ein raub werden? Ists nicht besser wir ziehen wider in Egypten?

4. Vnnd einer sprach zu dem andern: Lasst vns einen Hauptman auffwerffen / vnd wider in Egypten ziehen.

5. Mose aber vnd Aaron fielen auff jr Angesicht / für der gantzen versammlung der Gemeine der Kinder Israel.

6. Vnd Josua der Son Nun / vnnd Caleb der Sohn Jephunne / die auch das Landt erkundet hatten / zurissen jre Kleider.

7. Vnd sprachen zu der gantzen Gemeine der Kinder Israel. Das Land / das wir durchwandelt haben zu erkunden / ist sehr gut.

CAP. XIII.

33. E dissero male de la terra, che haueuano spiata, appresso de figliuoli d'Israel; dicendo. La terra, per laquali noi siamo passati per spiarla, è vna terra, che consuma i suoi habitatori, e tutto il popolo, che noi habbiamo in essa veduto, sono huomini di grande statura.

34. Inoltre noi habbiamo quiui veduti i giganti figliuoli di Anac, de la razza di giganti: & noi pareuamo dinanzi à loro, come cauallette.

CAP. XIIII.

1. Allhora tutta la congregatione si leuò su, e gettò il suo grido, il popolo pianse in quella notte

2. E tutti i figliuoli d'Israel, mormororono contra Moise, e contra Aharon e disse loro tuttta la congregatione, Volesse Dio, che noi fossemo morti nel paese di Egitto, ò in questo diserto, volesse Dio dico, che noi fossemo morti.

3. E perche cosa il Signore c'introduce in questo paese per farci cadere co'l coltello, e le nostre moglii, & i nostri i figliuoli siano in preda? non sarebbe egli meglio per noi di ritornare in Egitto?

4. E dissero, l'vno à l'altro, Facciamo vn capitano, e ritorniamocene in Egitto.

5. Allhora Moise & Aharon si gettorono sopra le loro faccie dinanzi à tutto il rauno de la congregatione de i figliuoli d'Israel,

6. E Iosue figliuolo di Num, e Caleb figliuolo di Iephuneh, che haueano spiata la terra, si straccirono i loro vestimenti;

7. E parlorono à tutta la congregatione de figliuoli d'Israel, dicendo, La terra per laquale noi siamo passati, per ispiarla, è vna ottima terra.

יד

8 אִם רַעֲוָא בָנָא דַּיְיָ וְיָעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא הָדָא וְיִתְּנִנַּהּ לָנָא אַרְעָא דְּהִיא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃

9 בְּרַם (בְּמֵימְרָא) דַּייָ לָא תִמְרְדוּן וְאַתּוּן לָא תִדְחֲלוּן מִן עַמָּא דְאַרְעָא אֲרֵי בִידָנָא מְסִירִין אִינּוּן עֲדָא תָּקָפְהוֹן מִנְּהוֹן (וּמֵימְרָא) דַּייָ בְּסַעְדָּנָא לָא תִדְחֲלוּן מִנְּהוֹן׃

10 וַאֲמַרוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא לְמִרְגַּם יָתְהוֹן בְּאַבְנַיָּא וִיקָרָא דַייָ אִתְגְּלִי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

11 וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה עַד אִימָתַי יְהוֹן מַרְגְּזִין קֳדָמַי עַמָּא הָדֵין וְעַד אִימָתַי לָא יְהֵימְנוּן (בְּמֵימְרִי) בְּכָל אָתַיָּא דַּעֲבָדִית בֵּינֵיהוֹן׃

12 אֶמְחֵינּוּן בְּמוֹתָנָא וַאֲשֵׁיצֵינּוּן וְאֶעְבֵּד יָתָךְ לְעַם סַגִּיא וְתַקִּיף מִנְּהוֹן׃

13 וַאֲמַר משֶׁה קֳדָם יְיָ וְיִשְׁמְעוּן מִצְרָאֵי אֲרֵי אַסֵּיקְתָּא בְחֵילָךְ יָת עַמָּא הָדֵין מִבֵּינֵיהוֹן׃

14 וְיֵימְרוּן לְדָיְתַב בְּאַרְעָא הָדָא דִּשְׁמָעוּ אֲרֵי אַתְּ יְיָ דִּשְׁכִנְתָּךְ שַׁרְיָא בְּגוֹ עַמָּא הָדֵין דִּבְעֵינֵיהוֹן חֲזוֹ שְׁכִינַת יְקָרָךְ יְיָ וַעֲנָנָךְ מְטַלֵּל עֲלֵיהוֹן וּבְעַמּוּדָא דַעֲנָנָא אַתְּ מְדַבַּר קֳדָמֵיהוֹן בִּימָמָא וּבְעַמּוּדָא דְאֶשָּׁתָא בְּלֵילְיָא׃

15 וְתִקְטוֹל יָת עַמָּא הָדֵין כִּגְבַר חַד וְיֵימְרוּן עַמְמַיָּא דִּשְׁמָעוּ יָת שֵׁמַע גְּבוּרְתָּךְ לְמֵימַר׃

16 מִדְּלֵית יוּכְלָא קֳדָם יְיָ לְאַעָלָא יָת עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דְּקַיֵּים לְהוֹן וְקַטְלִינּוּן בְּמַדְבְּרָא׃

יד

8 אִם־חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּנְתָנָהּ לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר־הִוא זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

9 אַךְ בַּיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאַתֶּם אַל־תִּירְאוּ אֶת־עַם הָאָרֶץ כִּי לַחְמֵנוּ הֵם סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם וַיהוָה אִתָּנוּ אַל־תִּירָאֻם׃

10 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעֵדָה לִרְגּוֹם אֹתָם בָּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה יְנַאֲצֻנִי הָעָם הַזֶּה וְעַד־אָנָה לֹא־יַאֲמִינוּ בִי בְּכֹל הָאֹתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ׃

12 אַכֶּנּוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרִשֶׁנּוּ וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי־גָּדוֹל וְעָצוּם מִמֶּנּוּ׃

13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי־הֶעֱלִיתָ בְכֹחֲךָ אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ׃

14 וְאָמְרוּ אֶל־יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה אַתָּה יְהוָה וַעֲנָנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבְעַמֻּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לָיְלָה׃

15 וְהֵמַתָּה אֶת־הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ לֵאמֹר׃

16 מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת יְהוָה לְהָבִיא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר׃

ιδ´.

8. Εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν· γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι.

9. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε. ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ἡμῖν ἐστιν. ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ᾽ αὐτῶν, ὁ δὲ κύριος ἐν ἡμῖν. μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

10. Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ, καταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις. καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ισραήλ.

11. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς;

12. Πατάξω αὐτοὺς θανάτῳ, καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς, καὶ ποιήσω σὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο.

13. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον· καὶ ἀκούσεται αἴγυπτος ὅτι ἀνήγαγες ἐν ἰσχύϊ σου τὸν λαόν σου τοῦτον ἐξ αὐτῶν.

14. Ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν, ὅτι σὺ εἶ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλμοῖς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς ὀπτάζῃ κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα.

15. Καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα; καὶ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου λέγοντες.

16. Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

CAP. XIIII.

8. Si propitius fuerit Dominus, inducet nos in eam, & tradet humum lacte & melle manantem.

9. Nolite rebelles esse contra Dominũ: neque timeatis populum terræ huius; quia sicut panem ita eos possumus devorare, recessit ab eis omne præsidium: Dominus nobiscum est, nolite metuere.

10. Cumq; clamaret omnis multitudo, & lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Domini super tectum fœderis cunctis videntibus filiis Israel.

11. Et dixit Dominus ad Moysen, Vsquequò detrahet mihi populus iste? Quousque non credent mihi in omnibus signis quæ feci coram eis?

12. Feriam igitur eos pestilentia, atque consumam: te autem faciam principem super gentem magnam, & fortiorem quàm hæc est.

13. Et ait Moyses ad Dominum, Vt audiant Ægyptii de quorum medio eduxisti populum istum.

14. Et habitatores Terræ huius qui audierunt quòd tu Domine in populo isto sis, & facie videaris ad faciem, & nubes tua protegat illos, & in columna nubis præcedas eos per diem, & in columna ignis per noctem:

15. Quòd occideris tantam multitudinem quasi unum hominem, & dicant.

16. Non poterat introducere populum in Terram pro qua iuraverat: idcirco occîdit eos in solitudine.

Das XIIII. Capitel.

8. Wenn der HERR vns gnedig ist / so wird er vns inn dasselbe Land bringen / vnd vns geben / das ein Land ist / da milch vnd honig innen fleust.

9. Fallet nicht ab vom HERRN / vnd förchtet euch für dem Volck dieses Lands nicht / denn wir wollen sie wie brot fressen / es ist jhrer schutz von jhnen gewichen / Der HERR aber ist mit vns / fürchtet euch nicht für jhnen.

10. Da sprach das gantze Volck / man solt sie steinigen. Da erschein die herrligkeit des HERREN inn der Hütten des Stiffts allen kinden Israel.

11. Vnd der HERR sprach zu Mose: Wie lang lestert mich das Volck? Vnd wie lang wollen sie nicht an mich glauben durch allerley zeichen / die ich vnter jnen gethan habe?

12. So wil ich sie mit Pestilentz schlagen vnd vertilgen / vnnd dich zum grössern vnnd mechtigern volck machen / denn diß ist.

13. Mose aber sprach zu dem HErrn: So werdens die Egypter hören / denn du hast diß volck mit deiner krafft mitten auß jnen gefürt.

14. Vnd man wird sagen zu den Einwonern dises Lands / die da gehöret haben / daß du der HErr vnter disem volck seyest / daß du von angesicht gesehen werdest / vnd deine wolcke stehe vber jnen / vnd du HErr gehest für jhnen her inn der Wolckenseule des tags vnnd Feurseulen des nachts.

15. Vnnd würdest dis Volck tödten wie einen Mann / So würden die Heiden sagen / die solch geschrey von dir höreten / vnnd sprechen:

16. Der HErr kondte mit nichten das volck inn das Land bringen / das er jhnen geschworen hatte / Darumb hat er sie geschlachtet inn der Wüsten.

CAP. XIIII.

8. Perche il Signore ha buona volontà verso di noi, egli ci introdurrà in questa terra, e la darà à noi, cioe, vna terra abondante di latte e di mele.

9. Non vogliate adunque esser ribelli contra il Signore, ne temiate il popolo di questa terra, perche e come il nostro pane, la loro protettione si è partita da loro; ma il Signore è con esso noi, non vogliate dunque temere quelli.

10. Allhora tutta la congregatione disse di lapidar quelli con le pietre, e la gloria del Signore apparue nel tabernacolo de la congregatione à tutti i figliuoli d' Israel.

11. Et il Signore disse à Moise Insino à quanto mi irritarà questo popolo? insino à quanto, dico, non mi crederanno con tutti i segni, ch' io ho fatti nel mezzo di loro?

12. Io lo percoterò con la peste e lo scacciarò ma io ti faro crescere in vna gran gente e piu robusta di quello.

13. E Moise disse al Signore, E gli Egittii vdiranno (imperoche tu hai cauato del mezzo di loro questo popolo con la tua forza.)

14. E diranno male de gli habitatori di questa terra, i quali intenderanno, che tu, ò Signore, eri nel mezzo di questo popolo: e che tu à occhio à occhio, ò Signore, apparivi, e la tua nuuola stata sopra di loro; & andaui in colonna di nuuola di giorno auanti à loro, e di notte in colonna di fuoco.

15. E nondimeno tu hai fatto morire questo popolo, come vno huomo; e le genti, che haueranno intesa la tua fama, diranno in questo modo:

16. Perche il Signore non ha potuto introdurre questo popolo ne la terra, de la quale haueua giurato loro, ci gli ammazzò nel diserto.

יד

17 וּכְעַן סְגֵי כְעַן חֵילָא קֳדָמָךְ יְיָ כְּמָא דְמַלֵּילְתָּא לְמֵימָר׃

18 יְיָ מַרְחִיק רְגַז וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן שָׁבִיק לַעֲוָיָן וְלִמְרוֹד וּלְחוֹבִין סָלַח לִדְתָיְבִין לְאוֹרָיְתֵיהּ וּלְדְלָא תָיְבִין לָא מְזַכֵּי מַסְעַר חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין מָרָדִין עַל דָּר תְּלִיתַי וְעַל דָּר רְבִיעַי׃

19 שְׁבוֹק כְּעַן לְחוֹבֵי עַמָּא הָדֵין כִּסְגִיאוּת טַיבוּתָךְ וּכְמָא דִשְׁבַקְתָּא לְעַמָּא הָדֵין מִמִּצְרַיִם וְעַד כְּעַן׃

20 וַאֲמַר יְיָ שְׁבַקִית כְּפִתְגָמָךְ׃

21 וּבְרַם קַיָּם אֲנָא וּמַלְיָא יְקָרָא דַיְיָ יָת כָּל אַרְעָא׃

22 אֲרֵי כָּל גֻּבְרַיָּא דַחֲזוֹ יָת יְקָרִי וְיָת אָתְוָתִי דַעֲבַדִית בְּמִצְרַיִם וּבְמַדְבְּרָא וְנַסִּיאוּ קֳדָמַי דְּנַן עֲשַׂר זִמְנִין וְלָא קַבִּילוּ (בְּמֵימְרִי׃)

23 אִם יֶחֱזוּן יָת אַרְעָא דְּקַיֵּימִית לַאֲבָהָתְהוֹן וְכָל דְּאַרְגִּיזוּ קֳדָמַי לָא יֶחֱזוּנַהּ׃

24 וְעַבְדִּי כָּלֵב חֲלָף דַּהֲוָת רוּחַ אוֹחֲרִי עִמֵּיהּ וְאַשְׁלֵים בָּתַר דַּחַלְתִּי וְאַעֲלִינֵיהּ לְאַרְעָא דְעָל לְתַמָּן וּבְנוֹהִי יְתָרְכִנַּהּ׃

25 וַעֲמַלְקָאָה וּכְנַעֲנָאָה יָתֵיב בְּמֵישְׁרָא מְחַר אִתְפְּנוֹ וְטוּלוּ לְכוֹן לְמַדְבְּרָא אוֹרַח יַמָּא דְסוּף׃

26 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃

27 עַד אֵמָתַי לִכְנִשְׁתָּא בִּישְׁתָּא הָדָא דְּאִנּוּן מִתְרַעֲמִין עֲלַי יָת תְּתַרְעֲמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוּן מִתְרַעֲמִין עֲלַי שְׁמִיעַ קֳדָמַי׃

28 אֵימַר לְהוֹן קַיָּם אֲנָא אֲמַר יְיָ אִם לָא כְּמָא דְמַלֵּילְתּוּן קֳדָמַי כֵּן אַעְבֵּיד לְכוֹן׃

יד

17 וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃

18 יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד נֹשֵׂא עָוֹן וָפָשַׁע וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃

19 סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה׃

20 וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ׃

21 וְאוּלָם חַי־אָנִי וְיִמָּלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ׃

22 כִּי כָל־הָאֲנָשִׁים הָרֹאִים אֶת־כְּבֹדִי וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי׃

23 אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם וְכָל־מְנַאֲצַי לֹא יִרְאוּהָ׃

24 וְעַבְדִּי כָלֵב עֵקֶב הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ וַיְמַלֵּא אַחֲרָי וַהֲבִיאֹתִיו אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בָּא שָׁמָּה וְזַרְעוֹ יוֹרִשֶׁנָּה׃

25 וְהָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב בָּעֵמֶק מָחָר פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם הַמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃

26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

27 עַד־מָתַי לָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלָי אֶת־תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי שָׁמָעְתִּי׃

28 אֱמֹר אֲלֵהֶם חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנָי כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃

ιδ.

17. Καὶ νῦν ὑψωθήτω ἡ ἰσχύς σου κύριε, ὃν τρόπον εἶπας λέγων·

18. Κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινὸς, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς.

19. Ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καθάπερ ἵλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν.

20. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἵλεως αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

21. Ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ (καὶ ἀεὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου,) καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν.

22. Ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου.

23. Ἦ μὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ἀλλ᾽ ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἅ ἐστι μετ᾽ ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν ἢ κακόν. πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν γῆν. πάντες δὲ οἱ παροξύναντές με, οὐκ ὄψονται αὐτήν.

24. Ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπηκολούθησέ μοι, καὶ εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν.

25. Ὁ δὲ Ἀμαλὴκ, καὶ ὁ Χαναναῖος, κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι. αὔριον ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θαλάσσης ἐρυθρᾶς.

26. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων·

27. Ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν ἀκήκοα.

28. Εἰπὸν αὐτοῖς· ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος, ἦ μὴν ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν.

CAP. XIIII.

17. Magnificetur ergo fortitudo Domini sicut iurasti, dicens:

18. Dominus patiens & multæ misericordiæ, auferens iniquitatem & scelera, nullumque innoxium derelinquens: qui visitas peccata patrum in filios in tertiam & quartam generationem,

19. Dimitte obsecro peccatum populi huius secundum magnitudinem misericordiæ tuæ, sicut propitius fuisti egredientibus de Ægypto usque ad locum istũ.

20. Dixitque Dominus, Dimisi iuxta verbum tuum.

21. Vivo ego: & implebitur gloria Domini universa terra.

22. Attamen omnes homines qui viderunt maiestatem meam, & signa quæ feci in Ægypto & in solitudine, & tentaverunt me iam per decem vices, nec obedierũt voci meæ.

23. Non videbunt Terram pro qua iuravi patribus eorum, nec quisquam ex illis qui detraxit mihi, intuebitur eam.

24. Servum meum Caleb qui plenus alio spiritu secutus est me, inducam in Terram hanc quam circuivit, & semen eius possidebit eam.

25. Quoniam Amalecites & Chananæus habitant in vallibus, cras movete castra, & revertimini in solitudinem per viam Maris rubri.

26. Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens.

27. Vsquequò multitudo hæc pessima murmurat contra me? querelas filiorum Israël audivi.

28. Dic ergo eis, Vivo ego, ait Dominus: sicut locuti estis audiente me, sic faciam vobis.

Das XIIII. Capitel.

17. So laß nun die krafft des HERREN groß werden / wie du gesagt hast / vnnd gesprochen:

18. Der HErr ist gedultig vnd von grosser barmhertzigkeit / vnnd vergibt missethat vnd vbertrettung / vnnd lest niemand vngestrafft / Sondern heimsucht die missethat der Väter vber die kinder / ins dritte vnnd vierdte Gelied.

19. So sey nun gnedig der missethat dises volcks / nach deiner grossen barmhertzigkeit / wie du auch vergeben hast disem Volck auß Egypten / biß hieher.

20. Vnd der HErr sprach: Ich habs vergeben / wie du gesagt hast.

21. Aber so war als ich lebe / so soll alle Welt der Herrligkeit des HErrn vol werden.

22. Denn alle die Männer / die meine Herrligkeit vnnd meine zeichen gesehen haben / die ich gethan habe in Egypten / vnnd in der Wüsten / vnnd mich nun zehenmal versucht / vnnd meiner stimme nicht gehorchet haben.

23. Derer soll keiner das Land sehen / das ich jhren Vätern geschworen hab / Auch keiner soll es sehen / der mich verlestert hat.

24. Aber meinen knecht Caleb / darumb / daß ein ander Geist mit jhm ist / vnnd hat mir treulich nachgefolget / den wil ich in das Land bringen darein er kommen ist / vnd sein same sol es einnemen.

25. Dazu die Amalekiter vnnd Cananiter / die im grunde wonen. Morgen wendet euch / vnd ziehet inn die Wüsten auff dem wege zum Schilffmeer.

26. Vnnd der HErr redet mit Mose vnd Aaron / vnd sprach:

27. Wie lange murret dise böse Gemeine wieder mich? Denn ich habe das murren der kinder Israel / daß sie wider mich gemurret haben / gehöret.

28. Darumb sprich zu jnen: So war ich lebe / spricht der HErr: ich wil euch thun / wie jhr für meinen ohren gesagt habt.

CAP. XIIII.

17. Ora dunque io prego, che la virtù del Signore sia magnificata, si come tu hai parlato, dicendo

18. Il Signore è tardo à l'ira, & è grande in misericordia, rimettendo la iniquità e la preuaricatione e tutta volta mondando non monda l'impenitente visitando la iniquità de padri sopra i figliuoli insino ne la terza e quarta generatione.

19. Perdona, io ti prego, à la iniquità di questo popolo secondo la tua grande misericordia, e si come tu hai perdonato à questo popolo da lo Egitto insino à qui.

20. Allhora il Signore disse, Io ho perdonato secondo la tua parola.

21. Certamente io viuo, e la mia gloria riempie tutta la terra.

22. Che tutti quelli, che hanno veduta la mia gloria, & i miei segni, ch'io ho fatti in Egitto, è nel diserto, e mi hanno tentato gia per dieci volte, e non hanno obedito à la mia voce:

23. Non vedranno la terra, de laquale io ho giurato à i loro padri: ne alcuno di quelli che mi hanno irritato, la vedranno.

24. Ma il mio seruitore Caleb (perche egli ha hauuto vn altro spirito con lui, & ha perseuerato di seguitarmi) io lo introdurrò ne la terra, ne laquale di già è stato, il suo seme la possederà per heredità.

25. Ora gli Amalechiti & i Cananei habitano ne la pianura: domane voi ritornarete, & andarete nel diserto per la via del mar rosso.

26. Dapoi il Signore parlò à Moise, & ad Aharon, dicendo.

27. Insino à quanto sopportarò io questa congregatione maligna, che mormora contra di me? Vdirò io le mormorationi de figliuoli d'Israel, i quali mormorano contra di me?

28. Tu dirai loro, Io viuo, ha detto il Signore, Si come voi hauete parlato in mia presenza, cosi io farò à voi.

יד

29 במדברא הדין יפלון פגריכון וכל מנייניכון לכל חשבנכון מבר עשרין שנין ולעילא דא דאתרעמתון עלי:

30 אם אתון תעלון לארעא דקיימית (במימרי) לאשראה יתכון בה אלהין כלב בר יפנה ויהושע בר נון:

31 וטפלכון דאמרתון לבזא יהי ואעיל יתהון וידעון ית ארעא דקצתון בה:

32 ופגריכון דלכון יפלון במדברא הדין:

33 ובניכון יהון מאחרין במדברא ארבעין שנין ויקבלון ית חוביכון עד דיסופון פגריכון במדברא:

34 במנין יומיא דאללתון ית ארעא ארבעין יומין יומא לשתא יומא לשתא תקבלון ית חוביכון ארבעין שנין ותדעון ית דאתרעמתון עלי:

35 אנא יי גזרית (במימרי) אם לא ית דא אעביד לכל כנשתא בישתא הדא דאזדמנו עלי במדברא הדין יסופון ותמן ימותון:

36 וגבריא די שלח משה לאללא ית ארעא ותבו וארעימו עלוהי ית כל כנישתא לאפקא שום ביש על ארעא:

37 ומיתו גבריא דאפיקו שום ביש על ארעא במותנא קדם יי:

38 ויהושע בר נון וכלב בר יפנה אתקימו מן גבריא האינון דאזלו לאללא ית ארעא:

יד

29 במדבר הזה יפלו פגריכם וכל־פקדיכם לכל־מספרכם מבן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי:

30 אם־אתם תבאו אל־הארץ אשר נשאתי את־ידי לשכן אתכם בה כי אם־כלב בן־יפנה ויהושע בן־נון:

31 וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה והביאתי אתם וידעו את־הארץ אשר מאסתם בה:

32 ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה:

33 ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו את־זנותיכם עד־תם פגריכם במדבר:

34 במספר הימים אשר־תרתם את־הארץ ארבעים יום יום לשנה יום לשנה תשאו את־עונתיכם ארבעים שנה וידעתם את־תנואתי:

35 אני יהוה דברתי אם־לא זאת אעשה לכל־העדה הרעה הזאת הנועדים עלי במדבר הזה יתמו ושם ימתו:

36 והאנשים אשר־שלח משה לתור את־הארץ וישבו וילינו עליו את־כל־העדה להוציא דבה על־הארץ:

37 וימתו האנשים מוצאי דבת־הארץ רעה במגפה לפני יהוה:

38 ויהושע בן־נון וכלב בן־יפנה חיו מן־האנשים ההם ההלכים לתור את־הארץ:

ιδ.

29. Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν, καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν, καὶ οἱ κατηριθμημένοι ὑμῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυζον ἐπ' ἐμοί.

30. Εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν, ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ.

31. Καὶ τὰ παιδία ἃ εἴπατε εἰς διαρπαγὴν ἔσεσθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς.

32. Καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ.

33. Οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορνείαν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξαναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

34. Κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου.

35. Ἐγὼ κύριος ἐλάλησα ὑμῖν· οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ τῇ ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται.

36. Καὶ οἱ ἄνθρωποι οὓς ἀπέστειλε Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν, ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς.

37. Καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατειπόντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου.

38. Καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν.

CAP. XIIII.

29. In solitudine hac iacebũt cadavera vestra. Omnes qui numerati estis à viginti annis & suprà, & murmurastis contra me.

30. Non intrabitis Terram super quam levavi manum meam ut habitare vos facerem, præter Caleb filium Iephone, & Iosue filium Nun.

31. Parvulos autem vestros de quibus dixistis quòd prædæ hostibus forent: introducam: ut videãt Terram quæ vobis displicuit.

32. Vestra cadavera iacebunt in solitudine.

33. Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, & portabunt fornicationem vestram, donec consumantur cadavera patrum in deserto.

34. Iuxta numerum quadraginta dierum quibus cõsiderastis Terram: annus pro die imputabitur. Et quadraginta annis recipietis iniquitates vestras, & scietis ultionem meam:

35. Quoniam sicut locutus sum, ita faciam omni multitudini huic pessimæ quæ cõsurrexit adversum me: in solitudine hac deficiet, & morietur.

36. Igitur omnes viri quos miserat Moyses ad contemplandam Terram, & qui reversi murmurare fecerant contra eum omnem multitudinem, detrahentes Terræ quòd esset mala,

37. Mortui sunt atque percussi in conspectu Domini.

38. Iosue autem filius Nun, & Caleb filius Iephone vixerunt ex omnibus qui perrexerant ad considerandam Terram.

Das XIIII. Capitel.

29. Eure leibe sollen in diser Wüsten verfallen/ vnd alle die jr gezehlet seydt/ von zweintzig jahren vnnd drüber/ die jr wider mich gemurret habt.

30. Solt nicht in das Land kommen/ darüber ich meine hand gehebt habe/ daß ich euch drinnen wonen liesse/ On Caleb der Son Jephunne/ vnd Josua der Son Nun.

31. Eure kinder/ dauon jr sagetet/ sie werden ein Raub sein/ die wil ich hinein bringen/ das sie erkennen sollen das Land/ das jhr verwerfft.

32. Aber jhr sampt euren leiben sollen in diser Wüsten verfallen.

33. Vnd eure kinder sollen Hirten sein inn der Wüsten viertzig jar/ vnnd eure hurerey tragen/ biß daß eure leibe alle werden in der Wüsten.

34. Nach der zal der viertzig tagen/ darinn jhr das Land erkundet habt/ Ja ein tag sol ein Jar gelten/ daß sie viertzig jar eure Missethat tragen/ daß jhr innen werdet/ was sey/ wenn ich die hand abziehe.

35. Ich der HERR habs gesagt/ das will ich auch thun/ aller dieser bösen Gemeine/ die sich wider mich empöret hat/ inn diser Wüsten sollen sie all werden/ vnd daselbs sterben.

36. (Also storben durch die plage für dem HERRN alle die Männer/ Die Mose gesandt hatte das Land zu erkunden/ vnd widerkommen waren/ vnd dawider murren machteten die gantze Gemeine.

37. (Damit/ daß sie dem Lande ein geschrey machten/ daß es böse were.)

38. Aber Josua der Sohn Nun/ vnd Caleb der sohn Jephunne/ blieben lebendig auß den Männern die gegangen waren das Land zu erkunden.

CAP. XIIII.

29. I vostri corpi morti caderanno in questo diserto, e tutti i numerati fra voi, secondo il numero vostro, dal figliuolo di vente anni in su, i quali hauete mormorato contra di me.

30. Voi non entrarete ne la terra, per laquale io ho leuata la mia mano per faruí habitare in essa, eccetto Caleb figliuolo di Iephunneh, e Iosue figliuolo di Num.

31. Et vostri figliuoli (dequali voi hauete detto, che saranno per preda) io gli introdurrò, & essi conosceranno la terra, che voi hauete disprezzata.

32. Et i vostri corpi morti cascaranno in questo diserto.

33. Et i vostri figliuoli saranno pastori in questo diserto per quaranta anni, e portaranno la pena de le vostre fornicationi, insino à tanto che i vostri corpi morti siano consumati nel diserto.

34. Secondo il numero de giorni ne quali voi hauete spiata la terra, cioè, quaranta giorni, ciascun giorno per ciascuno anno. Voi portarete per quaranta anni la pena de le vostre iniquità, e conoscerete se io sono mendace.

35. Io Iehoua ho parlato, se io non farò questo à tutta questa peruersa congregatione, ch'è adunata contra di me, essi saranno consumati in questo diserto; & morranno quiui.

36. Gli huomini dunque, che Moise hauea mandati à spiar la terra, & erano ritornati, & haueuano fatto mormorare contra di lui tutta la congregatione, dicendo mal de la terra:

37. Morranno, dico, quelli huomini, che han detto male de la terra, percossi dal Signore.

38. Ma Iosue figliuolo di Num, e Caleb figliuolo di Iephunneh restarà viuo fra quelli huomini, ch'erano andati à spiar la terra.

יד

39 ומליל משה ית פתגמיא האלין עם כל בני ישראל ואתאבלו עמא לחדא׃

40 ואקדימו בצפרא וסליקו לריש טורא למימר הא אנחנא וסלקין לאתרא דאמר יי ארי חבנא׃

41 ואמר משה למא דנן אתון עברין על גזירת (מימרא) דיי והיא לא תצלח׃

42 לא תסקון ארי לית שכינתא דיי ביניכון ולא תתברון קדם בעלי דבביכון׃

43 ארי עמלקאה וכנענאה תמן קדמיכון ותפלון בחרבא ארי על כן תבתון מבתר פלחנא דיי ולא יהי (מימרא) דיי בסעדכון׃

44 וארשעו למיסק לריש טורא וארון קימא דיי ומשה לא עדו מגו משריתא׃

45 ונחת עמלקאה וכנענאה דיתיב בטורא ההוא ומחונון וטרדונון עד חרמה׃

יד

39 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד׃

40 וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל־רֹאשׁ־הָהָר לֵאמֹר הִנֶּנּוּ וְעָלִינוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה כִּי חָטָאנוּ׃

41 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהִוא לֹא תִצְלָח׃

42 אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִּנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃

43 כִּי הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם בֶּחָרֶב כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם׃

44 וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה׃

45 וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא וַיַּכּוּם וַיַּכְּתוּם עַד־הַחָרְמָה׃

ιδ΄.

39. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα.

40. Καὶ ὀρθρίσαντες τὸ πρωῒ, ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους λέγοντες· ἰδοὺ οἵδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν.

41. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· ἵνα τί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὔοδα ἔσται ὑμῖν.

42. Μὴ ἀναβαίνετε· οὐ γάρ ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

43. Ὅτι ὁ ἀμαλὴκ καὶ ὁ χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ· οὗ εἵνεκεν ἀπεστράφητε, ἀπειθοῦντες κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν.

44. Καὶ διαβιασάμενοι, ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ Μωϋσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς.

45. Καὶ κατέβη ἀμαλὴκ καὶ ὁ χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ ἐτρέψαντο αὐτοὺς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως ἑρμὰ, καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

טו

1 ומליל יי עם משה למימר׃

2 מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי תעלון לארע מותבניכון דאנא יהיב לכון׃

3 ותעבדון קרבנא קדם יי עלתא או נכסת קודשיא לפרשא נדרא או בנדבתא או במועדיכון למעבד לאתקבלא ברעוא קדם יי מן תורי או מן ענא׃

4 ויקרב דמקרב קורבניה קדם יי מנחתא סולתא עשרונא דפיל ברבעות הינא משחא׃

טו

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם׃

3 וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה מִן־הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן׃

4 וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן׃

ΚΕΦΑΛ. ιε΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν.

3. Καὶ ποιήσετε κάρπωμα τῷ κυρίῳ ὁλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχὴν, ἢ καθ' ἑκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ· εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων.

4. Καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ θυσίαν σεμιδάλεως, δέκατον τοῦ οἰφὶ πεφυραμένης ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ ἲν ἐν ἐλαίῳ.

39. Locu-

CAP. XIIII.

39. Locutusque eſt Moyſes univerſa verba hæc ad omnes filios Iſraël, & luxit populus nimis.

40. Et ecce manè primo ſurgentes, aſcenderunt verticem montis, atque dixerunt, Parati ſumus aſcendere ad locum de quo Dominus locutus eſt: quia peccavimus.

41. Quibus Moyſes, Cur, inquit, tranſgredimini verbũ Domini, quod vobis non cedet in proſperum?

42. Nolite aſcendere: non enim eſt Dominus vobiſcũ: ne corruatis coram inimicis veſtris.

43. Amalecites & Chananæus ante vos ſunt, quorum gladio corruetis, eò quòd nolueritis acquieſcere Domino, nec erit Dominus vobiſcum.

44. At illi contenebrati aſcenderũt in verticem montis. Arca autem teſtamenti Domini & Moyſes non receſſerunt de caſtris.

45. Deſcenditq; Amalecites & Chananæus qui habitabat in monte: & percutiens eos atque concidens, perſecutus eſt eos uſque Horma.

Das XIIII. Capitel.

39. Vnd Moſe redet dieſe wort zu allen Kindern Iſrael / da trawret das Volck ſehr.

40. Vnd machten ſich des morgens frůe auff / vnnd zogen auff die hȯhe des Gebirges / vnd ſprachen: Hie ſind wir / vnnd wollen hinauff ziehen an die ſtet / davon der HERR geſagt hat / denn wir haben geſündiget.

41. Moſe aber ſprach: Warumb vbergehet jhr alſo das Wort des HERRN? Es wird euch nicht gelingen.

42. Ziehet nicht hinauff / denn der HERR iſt nicht vnter euch / daß jhr nicht geſchlagen werdet für ewren feinden.

43. Denn die Amalekiter vnd Cananiter ſind für euch daſelbs / vnd jr werdet durchs Schwerdt fallen / darumb daß jhr euch von dem HERRN gekeret habt / vnnd der HErr wird nicht mit euch ſein.

44. Aber ſie waren ſtȯrrig hinauff zu ziehen auff die hȯhe des Gebirges / Aber die Lade des Bunds des HErrn vnnd Moſe kamen nicht auß dem Lager.

45. Da kamen die Amalekiter vnnd Cananiter / die auff dem Gebirge woneten / herab / vnnd ſchlugen vnnd zuſchmiſſen ſie biß gen Horma.

CAP. XIIII.

39. Moiſe dunque diſſe queſte parole à tutti figliuoli d'Iſrael, & il popolo pianſe grandemente.

40. E la mattina ſi leuorono, e ſalirono ſu la cima del monte, dicendo, Eccoci qui, per ſalire al luogo, del quale il Signore ha parlato, perche noi habbiamo peccato.

41. Allhora Moiſe diſſe, Perche traſgredite voi la parola del Signore: e queſto non vi ſorcirà bene.

42. Non vogliate montare, perche il Signore non è nel mezzo di voi, à fin che voi non ſiate percoſſi dinanzi à i voſtri nimici.

43. Imperoche quiui ſono gli Amalechiti, & i Cananei auanti à voi, e caderete pel coltello: conciosia che, eſſendoui voi riuoltati per non ſeguitare il Signore, il Signore non ſarà con eſſo voi.

44. Et eſſi ſi sforzorono di ſalire ſu la cima del monte; ma l'arca de la confederatione del Signore e Moiſe non ſi partirono del mezzo del campo.

45. E coſi gli Amalechiti, & i Cananei che habitauano in quel monte, diſceſſero: e percoſſero quelli, e gli ſeguitorono peſtandogli inſino à Horma.

CAP. XV.

1. Locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens

2. Loquere ad filios Iſrael, & dices ad eos, Cùm ingreſſi fueritis Terram habitationis veſtræ quam ego dabo vobis.

3. Et feceritis oblationem Domino in holocauſtũ aut victimam pacificam vota ſoluentes, vel ſponte offerentes munera, aut in ſollemnitatibus veſtris adolentes odorem ſuavitatis Domino, de bobus ſive de ovibus:

4. Offeret quicunque immolaverit victimam, ſacrificium ſimilæ, decimam partem ephi conſperſam oleo, quod menſuram habebit quartam partem Hin:

Das XV. Capitel.

VNd der HErr redet mit Moſe / vnnd ſprach:

2. Rede mit den Kindern Iſrael / vnd ſprich zu jhnen: Wenn jhr ins Landt ewer wonung kommt / das ich euch geben werde.

3. Vnnd wolt dem HErrn Opffer thun / es ſey ein Brandopffer / oder ein Opffer zum beſondern Gelůbd / oder ein freywillig Opffer / oder ewer Feſteopffer / auff daß jhr dem HErrn ein ſůſſen geruch machet / von Rindern oder von Schafen.

4. Wer nun ſeine gabe dem HErrn opffern wil / der ſol das Speißopffer thun / ein zehenden Semelmehls gemenget mit ȯle eins vierdten theils vom Hin.

CAP. XV.

1. Hor il Signore parlò à Moiſe, dicendo.

2. Parla à i figliuoli d'Iſrael, e di loro, Quando voi ſarete entrati ne la terra de le voſtre habitationi, ch'io vi ſono per dare:

3. E voi vorrete ſacrificare la oblatione affocata al Signore, in holocauſto ò ſacrifitio, per ſatisfare il voto, ò per voſtra libera volontà: ò vero ne le voſtre ſolennità, per fare l'odore del riposo al Signore, de buoi, ò de le pecore:

4. Allhora colui che vorrà offerire, offerirà pel ſacrifitio la ſua oblatione al Signore, la decima perte di fior di farina con la quarta parte di vno Hin d'oglio:

טו

5 וְחַמְרָא לְנִסְכָּא רַבְעוּת הִינָא תַּעְבֵּד עַל עֲלָתָא אוֹ לְנִכְסַת קֻדְשַׁיָּא לְאִמְּרָא חַד׃

6 אוֹ לְדִכְרָא תַּעְבֵּד מִנְחָתָא סֻלְתָּא תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין דְּפִילָא בִּמְשַׁח תִּלְתּוּת הִינָא׃

7 וְחַמְרָא לְנִסְכָּא תִּלְתּוּת הִינָא תְּקָרֵב לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

8 וַאֲרֵי תַעְבֵּד בַּר תּוֹרֵי עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קֻדְשַׁיָּא לְפָרָשָׁא נִדְרָא אוֹ נִכְסַת קֻדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ׃

9 וִיקָרֵב עַל בַּר תּוֹרֵי מִנְחָתָא סֻלְתָּא תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין דְּפִילָא בִּמְשַׁח פַּלְגוּת הִינָא׃

10 וְחַמְרָא תְּקָרֵב לְנִסְכָּא פַּלְגוּת הִינָא קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

11 כְּדֵין יִתְעֲבֵד לְתוֹרָא חַד אוֹ לְדִכְרָא חַד אוֹ לְאִמַּר בְּאִמְּרַיָּא אוֹ בְעִזַּיָּא׃

12 כְּמִנְיָנָא דְּתַעְבְּדוּן כְּדֵין תַּעְבְּדוּן לְחַד כְּמִנְיָנְהוֹן׃

13 כָּל יַצִּיבָא יַעְבֵּיד כְּדֵין יָת אִלֵּין לְקָרָבָא קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

14 וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן גִּיּוֹרָא אוֹ דְּבֵינֵיכוֹן לְדָרֵיכוֹן וְיַעְבֵּיד קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּתַעְבְּדוּן כֵּן יַעְבֵּד׃

15 קְהָלָא קְיָמָא חַד לְכוֹן וּלְגִיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן כְּוָתְכוֹן כְּגִיּוֹרָא יְהֵי קֳדָם יְיָ׃

16 אוֹרַיְתָא חֲדָא וְדִינָא חַד יְהֵי לְכוֹן וּלְגִיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן עִמְּכוֹן׃

17 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

טו

5 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה אוֹ לַזָּבַח לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃

6 אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין׃

7 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ שְׁלִשִׁית הַהִין תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃

8 וְכִי־תַעֲשֶׂה בֶן־בָּקָר עֹלָה אוֹ־זָבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה׃

9 וְהִקְרִיב עַל־בֶּן־הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין׃

10 וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי הַהִין אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃

11 כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל הָאֶחָד אוֹ־לַשֶּׂה בַכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים׃

12 כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה תַּעֲשׂוּ לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם׃

13 כָּל־הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃

14 וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֵּן יַעֲשֶׂה׃

15 הַקָּהָל חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה׃

16 תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם׃

17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

ιε

5. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἲν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὁλοκαρπώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί. (ποιήσεις τοσοῦτον κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ.)

6. Καὶ τῷ κριῷ ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωμα, ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, τὸ τρίτον τοῦ ἴν.

7. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἴν, προσοίσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

8. Ἐὰν δὲ ποιῆτε ἀπὸ τῶν βοῶν εἰς ὁλοκαύτωσιν, ἢ εἰς θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχὴν, ἢ εἰς σωτήριον τῷ κυρίῳ.

9. Καὶ προσοίσετε ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν, σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, ἥμισυ τοῦ ἴν.

10. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ἴν, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

11. Οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἑνί, ἢ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ἐκ τῶν προβάτων, ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν.

12. Κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἐὰν ποιήσητε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἑνὶ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

13. Πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

14. Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσῃ κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτω ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ.

15. Νόμος εἷς ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ὡς ὑμεῖς καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἔναντι κυρίου.

16. Νόμος εἷς ἔσται, καὶ δικαίωμα ἓν ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν.

17. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

CAP. XV.

5. Et vinum ad liba fundenda eiusdem mensuræ dabit in holocaustum sive in victimam. Per agnos singulos.

6. Et arietes erit sacrificium similæ duarum decimarum quæ conspersa sit oleo tertiæ partis Hin.

7. Et vinum ad libamentum tertiæ partis eiusdem mensuræ offeret in odorem suavitatis Domino.

8. Quando verò de bobus feceris holocaustum aut hostiam, ut impleas votum vel pacificas victimas.

9. Dabis per singulos boves similę tres decimas conspersæ oleo, quod habeat medium mensuræ Hin.

10. Et vinum ad liba fundēda eiusdem mensuræ in oblationem suavissimi odoris Domino.

11. Sic facies per singulos boves & arietes & agnos & hœdos.

12. *Iuxta numerum eorum quæ feceritis, sic facietis uni, iuxta numerum eorum.*

13. Tam indigenæ quàm peregrini eodem ritu offerent sacrificia.

14. *Si verò advena in vobis fuerit in terra vestra, aut quicunque fuerit inter vos in generationibus vestris, & faciet oblationem odorem suavitatis Domino, quemadmodum facitis vos, sic faciet.*

15. Vnum præceptum erit atque iudicium tam vobis quàm advenis terræ.

16. *Lex una erit & iustificatio una erit vobis & advenæ apposito inter vos.*

17. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens.

Das XV. Capitel.

5. Vnd Wein zum Tranckopffer/ auch eins vierdten theils vom Hin / zum Brandopffer oder sonst zum opffer/ da ein Lamm geopffert wird.

6. Da aber ein Wider geopffert wird/ solt du das Speißopffer machen zween zehenden Semelmehls / mit öle gemenget eines dritten theils vom Hin.

7. Vnnd Wein zum Tranckopffer auch des dritten theils vom Hin / das solt du dem HERRN zum süssen geruch opffern.

8. Wilt du aber ein Rind zum Brandopffer/ oder zum besondern Gelübdopffer/ oder zum Danckopffer dem HERREN machen.

9. So solt du zu dem Rinde ein Speißopffer thun / drey zehenden Semelmehls / gemenget mit öle eins halben Hin.

10. Vnnd Wein zum Tranckopffer / auch ein halb Hin / das ist ein Opffer dem HERREN zum süssen geruch.

11. Also solt du thun mit einem Ochsen / mit einem Wider / mit einem Schaf von Lämmern vnd Zigen.

12. Darnach die zal ist dieser opffer / darnach sol auch die zal der Speißopffer vnd Tranckopffer sein.

13. Wer ein Einheimischer ist / der sol solches thun/ daß er dem HERRN opffere ein Opffer zum süssen geruch.

14. Vnd ob ein Frembdlinger bey euch wohnet / oder vnter euch bey ewren Freunden ist/ vnd wil dem HERRN ein Opffer zum süssen geruch thun/ der sol thun / wie sie thun.

15. Der gantzen Gemeine sey eine Satzunge/ beide euch vnd den Frembdlingen. Ein ewige Satzunge sol das sein ewren Nachkommen/ daß für dem HErrn der Frembdling sey wie jhr.

16. Ein Gesetz / ein Recht sol euch vnnd dem Frembdlingen sein / der bey euch wohnet.

17. Vnnd der HErr redet mit Mose vnd sprach:

CAP. XV.

5. E la quarta parte di vno Hin di vino, per versare sopra l' holocausto, ò l sacrifitio per vno agnello.

6. Ouerò per vn montone tu farai la oblatione del fior di farina di due decime, mescolata con la terza parte di vno Hin d'oglio.

7. Et offerirai la terza parte di vno Hin di vino per l'aspersione in odor di riposo al Signore.

8. Ma se tu vorrai offerire vn giouenco in holocausto, ò in sacrifitio, per pagare il voto, ò i pacifici del Signore:

9. Tu offerirai insieme col giouenco la oblatione, cioè, tre decime di fior di farina mescolata con la metà di vno Hin d'oglio,

10. Ancora tu offerirai del vino per far l'aspersione, cioè, la metà di vno Hin, pel sacrifitio affocato in odor di quiete al Signore.

11. Cosi si farà à ciascun bue, ò à ciascuno montone, ò al parto tanto de le pecore quanto de le capre.

12. Secondo il numero che voi santificarete, voi farete cosi à ciascuno secondo il numero di quelli.

13. Ciascun cittadino cosi farà queste cose, offerendo la oblatione affocata in odore di quiete al Signore.

14. E quando il forastiero sarà stato con voi, ò chiunque sarà fra voi, per le vostre generationi, & hauerà sacrificato la oblatione affocata in odor di quiete al Signore, cosi egli farà, si come voi farete.

15. O congregatione, vna ordinatione sarà à voi & al forastiero, che sta con voi: ordinatione, dico, perpetua per le vostre generationi: come voi, cosi ancora il forastiero sarà dinanzi al Signore.

16. Vna legge, dico, & vna regola sarà à voi & al forastiero, che sta appresso di voi.

17. Inoltre il Signore parlò à Moise, dicendo

טו

18 מליל עם בני ישראל ותימר להון במיעלכון לארעא דאנא מעיל יתכון לתמן:

19 ויהי במיכלכון מלחמא דארעא תפרשון אפרשותא קדם יי:

20 ריש עצותכון חלתא תפרשון אפרשותא כמא דמפרשין מן אדרא כן תפרשון יתה:

21 מריש עצותכון תתנון קדם יי אפרשותא לדריכון:

22 וארי תשתלון ולא תעבדון ית כל פיקודיא האלין דמליל יי עם משה:

23 ית כל דפקיד יי יתכון בידא דמשה מן יומא דפקיד יי ולהלא לדריכון:

24 ויהי אם מעיני כנשתא אתעבידת לשלו ויעבדון כל כנשתא תור בר תורי חד לעלתא לאתקבלא ברעוא קדם יי ומנחתיה ונסכיה כדחזי וצפיר בר עזי חד לחטאתא:

25 ויכפר כהנא על כל כנשתא דבני ישראל וישתבק להון ארי שלותא היא ואינון איתיו ית קורבנהון קורבנא קדם יי וחטאתהון קדם יי על שלותהון:

26 וישתבק לכל כנשתא דבני ישראל ולגיורא דיתגיירון ביניהון ארי לכל עמא בשלותא:

27 ואם אנש חד יחוב בשלו ויקרב עיזא בת שתא לחטאתא:

טו

18 דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם בבאכם אל־הארץ אשר אני מביא אתכם שמה:

19 והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליהוה:

20 ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה כתרומת גרן כן תרימו אתה:

21 מראשית ערסתיכם תתנו ליהוה תרומה לדרתיכם:

22 וכי תשגו ולא תעשו את כל־המצות האלה אשר־דבר יהוה אל־משה:

23 את כל־אשר צוה יהוה אליכם ביד־משה מן־היום אשר צוה יהוה והלאה לדרתיכם:

24 והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו כל־העדה פר בן־בקר אחד לעלה לריח ניחח ליהוה ומנחתו ונסכו כמשפט ושעיר־עזים אחד לחטת:

25 וכפר הכהן על־כל־עדת בני ישראל ונסלח להם כי־שגגה הוא והם הביאו את־קרבנם אשה ליהוה וחטאתם לפני יהוה על־שגגתם:

26 ונסלח לכל־עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל־העם בשגגה:

27 ואם־נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת־שנתה לחטאת:

ιε.

18. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ.

19. Καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα τῷ κυρίῳ.

20. Ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, ἄρτον ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐτῷ· ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἅλωνος. Οὕτως ἀφελεῖτε αὐτόν.

21. Ἄρτον ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

22. Ὅταν δὲ διαμάρτητε, καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν.

23. Καθὰ συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωϋσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

24. Καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

25. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι. καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτοῦ κάρπωμα κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου, περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν.

26. Καὶ ἀφεθήσεται πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ισραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον.

27. Ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως, προσάξει αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας.

CAP. XV.

18. Loquere filiis Israël, & dices ad eos, Cùm veneritis in terram quam dabo vobis.

19 Et comederitis de panibus regionis illius, separabitis primitias Domino.

20. De cibis vestris. Sicut de areis primitias separabitis.

21. Ita & de pulmentis dabitis primitiva Domino.

22. Quòd si per ignorantiam prætericritis quicquam horum quæ locutus est Dominus ad Moysen.

23. Et mandavit per eum ad vos, à die qua cœpit iubere, & ultrà.

24. Oblitaque fuerit facere multitudo: offeret vitulum de armento, holocaustum in odorem suavissimum Domino, & sacrificium eius ac liba, ut ceremoniæ postulāt, hircumque pro peccato.

25. Et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum Israel: & dimittetur eis, quoniam non sponte peccaverunt, nihilominus offerentes incensum Domino pro se & pro peccato atque errore suo:

26. Et dimittetur universæ plebi filiorum Israël, & advenis qui peregrinantur inter eos: quoniam culpa est omnis populi per ignorantiam.

27. Quòd si anima una nesciens peccaverit, offeret capram anniculam pro peccato suo:

Das XV. Capitel.

18. Rede mit den Kindern Israel/ vnd sprich zu jhnen: Wenn jhr ins Landt kommet/ darein ich euch bringen werde.

19. Daß jr esset des Brodts im Lande/ solt jr dem HERREN ein Hebe geben.

20. Nemlich/ ewers Teigs erstling solt jhr einen Kuchen zur Hebe geben. Wie die Hebe von der Scheunen.

21. Also solt jhr auch dem HERRN ewers teigs erstling zur Hebe geben/ bey ewren Nachkommen.

22. Vnd wenn jhr durch vnwissenheit dieser Gebot jrgend eins nicht thut/ die der HERR zu Mose geredt hat.

23. Vnd alles was der HERR euch durch Mose gebotten hat/ von dem tage an/ da er anfieng zu gebieten auff ewre Nachkommen.

24. Wenn nun die Gemeine etwas vnwissend thet/ so sol die gantze Gemeine einen jungen Farren auß den Rindern zum Brandopffer machen/ zum süssen geruch dem HERREN/ sampt seinem Speißopffer vnd Tranckopffer/ wie es recht ist/ vnnd ein Zigenbock zum Sündopffer.

25. Vnd der Priester sol also die gantze Gemeine der Kinder Israel versöhnen/ so wirds jhnen vergeben sein/ denn es ist ein vnwissenheit/ Vnnd sie sollen bringen solch jre gaben zum opffer dem HErrn/ vnd jhre Sündopffer für den HErrn vber jhre vnwissenheit.

26: So wirds vergeben der gantzen Gemeine der Kinder Israel/ Dazu auch dem Frembdlingen der vnter euch wohnet/ weil das gantze Volck ist im solcher vnwissenheit.

27. Wenn aber eine Seele durch vnwissenheit sündigen wird/ die sol eine järige Zige zum Sündopffer bringen.

CAP. XV.

18. Parla à i figliuoli d'Israel, e dì loro, Quando voi sarete entrati ne la terra, ne laquale io vi sono per introdurre:

19. Et hauerete cominciato à mangiar del pane del paese, allhora voi eleuarete la oblatione al Signore.

20. Voi offerirete de le primitie de la vostra pasta, vna focaccia in oblatione, voi la offerirete cosi, come la offerta de l'aia.

21, Voi darete al Signore de le primitie de le vostre paste in oblatione per le vostre generationi

22. E se voi hauerete errato, e non hauerete fatti tutti questi comandamenti, chè l Signore ha detto à Moise.

23. Tutte le cose, dico, chè l Signore vi ha comandate per la mano di Moise, dal giorno chè l Signore le ha comandate, e poi per le vostre generationi:

24. Allhora occorrerà, se sarà stata fatta da la congregatione qualche cosa per ignoranza, tutta la congregatione sacrificarà vn giouenco figliuolo del bue per holocausto in odor di quiete al Signore, con la sua offertà ancora, e la sua aspersione, secondo la regola; & vn becco de le capre in sacrifitio pel peccato.

25. Et il Sacerdote farà riconciliatione per tutta la congregatione de i figliuoli d'Israel, e sarà loro perdonato, perche e ignoranza: e quelli offeriranno la loro offerta in oblatione affocata al Signore, & in oblatione pel peccato loro dinanzi al Signore, per la loro ignoranza.

26. E sarà perdonato à tutta la congregatione de i figliuoli d'Israel, & al forastiero che sta fra loro, percioche è ignoranza di tutto il popolo.

27. Ma se vna persona peccarà per ignoranza, offerirà vna capra di vno anno in sacrifitio pel peccato.

טו

28 ויכפר כהנא על אנשא דאשתלי במחביה בשלו קדם יי לכפרא עלוהי וישתביק ליה:

29 יציבא בבני ישראל ולגיוריא דמתגיירין ביניהון אוריתא חדא תהי לכון לדיעביד בשלו:

30 ואנש דיעביד בריש גלי מן יציביא ומן גיוריא קדם יי הוא מרגיז וישתיצי אנשא ההוא מגו עמיה:

31 ארי על פתגמא דיי בסר וית פקודוהי אשני אשתיצאה ישתיצי אנשא ההוא חוביה ביה:

32 והוו בני ישראל במדברא ואשכחו גבר כד מגבב אעין ביומא דשבתא:

33 וקריבו יתיה דאשכחו יתיה כד מגבב אעין לות משה ולות אהרן ולות כל כנשתא:

34 ואסרו יתיה במטרא ארי לא איתפרש מה יתעבד ליה:

35 ואמר יי למשה אתקטלא יתקטיל גברא ירגמון יתיה באבניא כל כנשתא מברא למשריתא:

36 ואפיקו יתיה כל כנשתא למברא למשריתא ורגמו יתיה באבניא ומית כמא דפקיד יי ית משה:

37 ואמר יי למשה למימר:

38 מליל עם בני ישראל ותימר להון ויעבדון להון כרוספדין על גדפי כסותהון לדריהון ויתנון על כרוספדא דגדפא חוטא דתכלתא:

טו

28 וכפר הכהן על־הנפש השגגת בחטאה בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו:

29 האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה:

30 והנפש אשר־תעשה ביד רמה מן־האזרח ומן־הגר את־יהוה הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה:

31 כי דבר־יהוה בזה ואת־מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה:

32 ויהיו בני־ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת:

33 ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל־משה ואל־אהרן ואל כל־העדה:

34 ויניחו אתו במשמר כי לא פרש מה־יעשה לו:

35 ויאמר יהוה אל־משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים כל־העדה מחוץ למחנה:

36 ויציאו אתו כל־העדה אל־מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר צוה יהוה את־משה:

37 ויאמר יהוה אל־משה לאמר:

38 דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על־כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על־ציצת הכנף פתיל תכלת:

ιε΄.

28. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης, καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

29. Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ισραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, νόμος εἷς ἔσται ἐν αὐτοῖς ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἀκουσίως.

30. Καὶ ψυχὴ ἥτις ποιήσει ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων, ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος παροξυνεῖ, καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

31. Ὅτι τὸ ῥῆμα κυρίου ἐφαύλισε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν· ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ.

32. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

33. Καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὑρόντες αὐτὸν συλλέγοντα τὰ ξύλα πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραήλ.

34. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν. οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσουσιν αὐτῷ.

35. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων. θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. λιθοβολήσετε αὐτὸν λίθοις πᾶσα συναγωγή.

36. Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐν λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καθὰ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν.

37. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

38. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα, ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον.

CAP. XV.

28. Et deprecabitur pro ea ſacerdos, quod inſcia peccaverit coram Domino: impetrabitq́; ei veniam, & dimittetur illi.

29. Tam indigenis quam advenis una lex erit omnium qui peccaverint ignorantes.

30. Anima verò quæ per ſuperbiam aliquid commiſerit, ſive civis ſit ille, ſive peregrinus; quoniam adverſus Dominũ rebellis fuit, peribit de populo ſuo:

31. Verbum enim Domini contempſit, & præceptum illius fecit irritum: idcirco delebitur, & portabit iniquitatem ſuam.

32. Factum eſt autem, cùm eſſent filii Iſraël in ſolitudine, & inveniſſent hominem colligentẽ ligna in die Sabbathi.

33. Obtulerunt eum Moyſi & Aaron & univerſæ multitudini.

34. Qui recluſerunt eum in carcerem, neſcientes quid ſuper eo facere deberent.

35. Dixitque Dominus ad Moyſen, Morte moriatur homo iſte, obruat eum lapidibus omnis turba extra caſtra.

36. Cumq́; eduxiſſent eum foras, obruerunt eum lapidibus, & mortuus eſt ſicut præceperat Dominus.

37. Dixit quoque Dominus ad Moyſen.

38. Loquere filiis Iſraël, & dices ad eos ut faciant ſibi fimbrias per angulos palliorum, ponentes in eis vittas hyacinthinas.

Das XV. Capitel.

28. Vnnd der Prieſter ſoll verſönen ſolche vnwiſſende ſeele mit dem Sündopffer / für die vnwiſſenheit für dem HERRN / daß er ſie verſöhne / ſo wirds jhr vergeben werden.

29. Vnd es ſol ein Geſetz ſein / das jr für die vnwiſſenheit thun ſolt / beide dem Einheimiſchen vnter den kindern Iſrael / vnd dem Frembdlingen der vnter euch wonet.

30. Wenn aber eine Seele auß frevel etwas thut / es ſey ein Einheimiſcher oder Frembdlinger / der hat den HERRN geſchmecht / Solche Seele ſoll außgerottet werden auß jhrem Volck.

31. Denn ſie hat des HERREN wort verachtet / vnnd ſein gebot laſſen faren / ſie ſoll ſchlecht außgerottet werden / die ſchuld ſey jr.

32. Als nun die kinder Iſrael in der wüſten waren / funden ſie einen Mann holtz leſen am Sabbathtage.

33. Vnnd die jn drob funden hatten / da er holtz laß / brachten jhn zu Moſe vnnd Aaron / vnnd für die gantze Gemeine.

34. Vnd ſie legten jn gefangen / denn es war nicht klar außgedruckt / was man mit jhm thun ſolte.

35. Der HErr aber ſprach zu Moſe: Der Mann ſoll des tods ſterben / die gantze Gemeine ſol jhn ſteinigen auſſer dem Lager.

36. Da füret die gantze Gemeine jhn hinauß für das Lager / vnd ſteinigten jhn / daß er ſtarb / wie der HErr Moſe gebotten hatte.

37. Vnd der HErr ſprach zu Moſe:

38. Rede mit den kindern Iſrael / vnd ſprich zu jhnen / das ſie jhnen lepplein machen an den fittichen jrer kleider / vnter alle eure nachkommen / vnnd gele ſchnürlein auff die lepplein an die fittig thun.

CAP. XV.

28. Et il Sacerdote purificarà la perſona, che hauera peccato per ignoranza, quando hauerà peccato per ignoranza dinanza al Signore, la purificarà, dico, e le ſarà perdonato.

29. Vna medeſima legge ſarà al cittadino fra i figliuoli d'Iſrael, & al foraſtiero, che ſta fra quelli, quando hauerà peccato per ignoranza.

30. E quella perſona, che hauerà malfatto per ſuperbia, tanto il cittadino quanto il foraſtiero; ha vituperato il Signore, e quella perſona ſarà eſterminata del mezzo del ſuo popolo.

31. Percioche ha diſprezzato la parola del Signore, & ha rotto il ſuo comandamento, quella perſona ſarà eſteterminata, e la ſua iniquità ſarà in eſſa.

32. Ora eſſendo i figliuoli d'Iſrael, nel diſerto, ritrouorono vno huomo, che coglieua de le legna nel giorno del Sabbato:

33. E menoron quello, che l'haueano trouato à coglier legna, à Moiſe & ad Aharon, & à tutta la congregatione.

34. E lo meſſero in prigione; perche non era determinato, quel che gli ſi doueua fare.

35. Et il Signore diſſe à Moiſe Quello huomo muoia di morte, tutta la congregatione lo lapidi fuor del campo con le pietre.

36. La congregatione dunque lo menò fuor del campo, e lo lapidò con le pietre, e morì, ſi come il Signore haueua comandato à Moiſe.

37. Et il Signore parlò à Moiſe dicendo.

38. Parla à i figliuoli d'Iſrael, e di loro, che ſi facciano de le frangie ne le eſtremità de i loro veſtimenti per le loro generationi, e mettino ne le frangie de l'eſtremità vna benda di hiacinto.

טו

39 וִיהֵי לְכוֹן לִכְרוּסְפְּדִין וְתֶחֱזוּן יָתֵיהּ וְתִדְכְּרוּן יָת כָּל פִּקּוֹדַיָּא דַיְיָ וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְלָא תְטְעוֹן בָּתַר הִרְהוּר לִבְּכוֹן וּבָתַר חֵיזוּ עֵינֵיכוֹן דְּאַתּוּן טָעַן בָּתְרֵיהוֹן׃

40 בְּדִיל דְּתִדְכְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יָת כָּל פִּקּוֹדַי וּתְהוֹן קַדִּישִׁין קֳדָם אֱלָהֲכוֹן׃

41 אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמֶהֱוֵי לְכוֹן לֶאֱלָהּ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

טו

39 וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃

40 לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃

41 אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

ιε΄.

39. Καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις, καὶ ὄψεσθε αὐτὰ, καὶ ἀναμνησθήσεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτὰς, καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ἐπὶ ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, καὶ ὀπίσω τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν.

40. Ὅπως ἂν μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν.

41. Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

יז

1 וְאִתְפְּלִיג קוֹרַח בַּר יִצְהָר בַּר קְהָת בַּר לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בַּר פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃

2 וְקָמוּ לְאַפֵּי מֹשֶׁה וְגֻבְרַיָּא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מָאתַן וְחַמְשִׁין רַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא מְעַרְעֵי זְמַן אֻנָשִׁין דִּשְׁמָא׃

3 וְאִתְכְּנִשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַאֲמַרוּ לְהוֹן סַגִּיאַת לְכוֹן אֲרֵי כָל כְּנִשְׁתָּא כּוּלְּהוֹן קַדִּישִׁין וּבֵינֵיהוֹן שַׁרְיָא שְׁכִינְתָּא דַיְיָ וּמָה דֵין אַתּוּן מִתְרַבְרְבִין עַל קְהָלָא דַיְיָ׃

4 וּשְׁמַע מֹשֶׁה וּנְפַל עַל אַפּוֹהִי׃

5 וּמַלֵּיל עִם קֹרַח וְעִם כָּל כְּנִשְׁתֵּיהּ לְמֵימַר בְּצַפְרָא וִיהוֹדַע יְיָ יָת דְּכָשַׁר לֵיהּ וְיָת דְּקַדִּישׁ וִיקָרֵב לְקֳדָמוֹהִי וְיָת דְּיִתְרְעֵי בֵיהּ יְקָרֵב לְשִׁמּוּשֵׁיהּ׃

6 דָּא עֲבִידוּ סַבוּ לְכוֹן מַחְתְּיָן קֹרַח וְכָל כְּנִשְׁתֵּיהּ׃

טז

1 וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃

2 וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרִאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם׃

3 וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהֹוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהֹוָה׃

4 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו׃

5 וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהֹוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃

6 זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מַחְתּוֹת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃

ΚΕΦΑΛ. ιϛ΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κορὲ υἱὸς Ισαὰρ, υἱοῦ χαὰθ, υἱοῦ λευὶ, καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν υἱοὶ ἐλιὰμ, καὶ αὐνὰν υἱὸς φαλὲθ υἱοῦ ῥουβὴν.

2. Καὶ ἀνέστησαν ἔναντι Μωϋσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ισραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί.

3. Συνέστησαν ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ααρὼν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς. ἐχέτω ἐν ὑμῖν, ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος, καὶ διὰ τί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου;

4. Καὶ ἀκούσας Μωϋσῆς, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον.

5. Καὶ ἐλάλησε πρὸς κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν λέγων. ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἁγίους προσηγάγετο πρὸς ἑαυτὸν, καὶ οὓς οὐκ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, οὐ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν.

6. Τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πυρεῖα, κορὲ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ.

CAP. XV.

39. Quas cùm viderint, recordentur omnium mandatorum Domini, nec sequantur cogitationes suas & oculos per res varias fornicantes.

40. Sed magis memores præceptorum Domini faciant ea, sintque sancti Deo suo.

41. Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de Terra Ægypti, ut essem Deus vester.

Das XV. Capitel.

39. Vnnd sollen euch die Lepplein dazu dienen/ daß jhr sie ansehet/ vnnd gedenckt aller Gebot des HErrn/ vnnd thut sie/ daß jr nicht euers hertzen duncken nachrichtet/ noch euren augen nachhuret.

40. Darumb solt jr gedencken vnnd thun alle meine Gebot/ vnd heilig sein eurem Gott.

41. Jch der HERR euer GOtt/ der euch auß Egyptenland gefüret hat/ daß ich euer Gott were/ Jch der HErr euer Gott.

CAP. XV.

39. E sarà à voi per fimbria; e voi la vederete, e vi ricordarete di tutti i comandamenti del Signore per fargli: e andarete dietro al cuor vostro, à gli occhi vostri, appresso di quali voi fate fornicatione.

40. A fin che, dico, voi vi ricordiate, e facciate tutti i miei comandamenti, e siate santi al vostro Dio.

41. Io sono Iehoua Dio vostro, ilquale vi ho cauato de la terra di Egitto, per esser vostro Dio; Io dico sono Iehoua Dio vostro.

CAP. XVI.

1. Ecce autem Core filius Isaar, filii Caath, filii Leui, & Dathan atque Abiron filii Eliab, Hon quoque filius Pheleth de filiis Ruben.

2. Surrexerunt contra Moysen, aliique filiorum Israel ducenti quinquaginta viri proceres synagogæ, & qui tempore consilii per nomina vocabantur.

3. Cumque stetissent adversum Moysen & Aaron, dixerunt, Sufficiat vobis, quia omnis multitudo sanctorum est, & in ipsis est Dominus: cur elevamini super populum Domini?

4. Quod cùm audisset Moyses, cecidit pronus in faciem:

5. Locutusq; ad Core & ad omnem multitudinem, Mane, inquit, notum faciet Dominus qui ad se pertineant, & sanctos applicabit sibi, & quos elegerit, appropinquabunt ei.

6. Hoc igitur facite, Tollat unusquisque thuribula sua, tu Core & omne concilium tuum:

Das XVI. Capitel.

VNnd Korah/ der Sohn Jezehar/ des Sohns Kahath/ des Sohns Levi/ sampt Dathan vnnd Abiram/ den söhnen Eliab/ vnnd On/ dem sohn Peleth/ den Söhnen Ruben.

2. Die empöreten sich wider Mose/ sampt etlichen Männern vnter den kindern Jsrael/ zwey hundert vnnd funfftzig/ fürnemesten in der Gemeine/ Rathsherren vnd ehrliche Leute.

3. Vnnd sie versammleten sich wider Mosen vnnd Aaron/ vnnd sprachen zu jnen: Jr machts zu vil/ denn die gantze Gemeine ist vberal heilig/ vnnd der HERR ist vnter jhnen/ Warumb erhebt jhr euch vber die Gemeine des HERrn?

4. Da das Mose höret/ fiel er auff sein Angesicht.

5. Vnd sprach zu Korah vnnd zu seiner gantzen Rotte: Morgen wirdt der HErr kunth thun/ wer sein sey/ wer heilig sey/ vnd jhm opffern soll/ welchen er erwehlet/ der sol jm opffern.

6. Das thut/ nemet euch pfannen/ Korah vnd seine gantze Rotte.

CAP. XVI.

1. Ora Corah figliuolo d'Isahar figliuolo di Cahath, figliuolo di Leui, e Datan & Abiron figliuoli di Eliab, & On figliuolo di Pheleth figliuolo di Ruben si separorono.

2. E si leuorono contra Moise con dugento cinquanta huomini de figliuoli d'Israel, principali de la congregatione, maggiori de la congregatione, & huomini famosi.

3. E si adunorono contra Moise & Aharon, e disser loro, Ora bastiui, imperoche tutta la congregatione è totalmente santa, & il Signore è nel mezzo di essa; perche cosa dunque vi inalzate voi sopra la congregatione del Signore.

4. Moise quando hebbe cio inteso, si getto sopra la sua faccia:

5. E parlò à Corah, & à tutta la sua congregratione, dicendo, Di mattina il Signore mostrarà quali siano suoi, e chi è santo, e chi vuole che si accosti à lui; e farà accostare à se colui che hauerà eletto.

6. Fate adunque questo, Pigliate de turribili, Corah e tutta la sua congregatione.

יז

7 והבו בהון אשתא ושוו עליהון קטורת בסמין קדם יי מחר ויהי גברא דיתרעי יי הוא דקדיש סגי לכון בני לוי:

8 ואמר משה לקרח שמעו כען בני לוי:

9 הזער לכון ארי אפריש אלהא דישראל יתכון מכנשתא דישראל לקרבא יתכון לקדמוהי למפלח ית פלחן משכנא דיי ולמקם קדם כנשתא לשמשותהון:

10 וקרב יתך וית כל אחך בני לוי עמך ובען אתון אף כהונתא רבתא:

11 בכן את וכל כנשתך דאזדמנתון על יי ואהרן מה הוא ארי אתרעמתון עלוהי:

12 ושלח משה למקרי לדתן ולאבירם בני אליאב ואמרו לא נסק:

13 הזעיר ארי אסקתנא מארע עבדא חלב ודבש לקטלותנא במדברא ארי אתרברבת עלנא אף אתרברבא:

14 ברם לא לארע עבדא חלב ודבש אעלתנא ויהבת לנא אחסנת חקלין וכרמין העיני גבריא האנון תשלח לעורא לא ניסק:

15 ותקיף למשה לחדא ואמר קדם יי לא תקבל ברעוא קורבנהון לא חמרא דחד מנהון שחרית ולא אבאשית לחד מנהון:

16 ואמר משה לקרח את וכל כנשתך הוו זמינין קדם יי את ואנון ואהרן מחר:

יז

7 וּתְנוּ בָהֵן אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי׃

8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי לֵוִי׃

9 הַמְעַט מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם׃

10 וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבִקַּשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה׃

11 לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה וְאַהֲרֹן מַה־הוּא כִּי תַלּוֹנוּ עָלָיו׃

12 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה׃

13 הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׂתָּרֵר׃

14 אַף לֹא אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ וַתִּתֶּן־לָנוּ נַחֲלַת שָׂדֶה וָכָרֶם הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא נַעֲלֶה׃

15 וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה אַל־תֵּפֶן אֶל־מִנְחָתָם לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם׃

16 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ הֱיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וָהֵם וְאַהֲרֹן מָחָר׃

ις.

7. Καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτῷ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὔριον· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος, οὗτος ἅγιος· ἱκανούσθω ὑμῖν υἱοὶ Λευΐ.

8. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κορέ, εἰσακούσατέ μου υἱοὶ Λευΐ.

9. Μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν, ὅτι διέστειλεν ὑμᾶς ὁ θεὸς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραήλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι ἔναντι τῆς συναγωγῆς κυρίου, λατρεύειν αὐτῷ;

10. Καὶ προσηγάγετό σε, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς Λευΐ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε ἱερατεύειν;

11. Οὕτως σὺ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου, ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν. καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστιν, ὅτι διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ;

12. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὺς Ἐλιάβ, καὶ εἶπαν. οὐκ ἀναβαίνομεν.

13. Μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις ἡμῶν; ἄρχων εἶ.

14. Καὶ σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ, καὶ ἀμπελῶνας; τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἀπέκοψας· οὐκ ἀναβαίνομεν.

15. Καὶ ἐβαρυθύμησε Μωϋσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον· μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα. οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν.

16. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κορέ, ἁγίασον τὴν συναγωγήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι κυρίου σὺ καὶ Ἀαρών, καὶ αὐτοὶ αὔριον.

CAP. XVI.

7. Et hausto cras igne ponite désuper thymiama coram Domino: & quemcunque elegerit, ipse erit sanctus, multum erigimini filii Levi.

8. Dixitq; rursum ad Coré, Audite filii Levi.

9. Num parum vobis est quòd separavit vos Deus Israël ab omni populo, & iunxit sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi, & staretis coram frequentia populi, & ministraretis ei?

10. Idcirco ad se fecit accedere te & omnes fratres tuos filios Levi, ut vobis etiam sacerdotium vendicetis.

11. Et omnis globus tuus stet contra Dominum? quis est enim Aaron ut murmuretis contra eum?

12. Misit ergo Moyses ut vocaret Dathan & Abîron filios Eliab. Qui responderũt, Non venîmus.

13. Nunquid parum est tibi quòd eduxisti nos de terra quæ lacte & melle manabat, ut occideres in deserto, nisi & dominatus fueris nostri?

14. Revera induxisti nos in terram quæ fluit rivis lactis & mellis, & dedisti nobis possessiones agrorum & vinearum? an & oculos nostros vis eruere? non venîmus.

15. Iratusq; Moyses valde, ait ad Dominum, Ne respicias sacrificia eorum: tu scis quòd nec asellum quidẽ unquam acceperim ab eis, nec afflixerim quempiam eorum.

16. Dixitque ad Core, Tu, & omnis congregatio tua state seorsum coram Domino, & Aaron die crastino separatim.

Das XVI. Capitel.

7. Vnnd legt feur drein / vnnd thut Reuchwerck drauff für dem HERREN morgen / welchen der HERR erwehlet / der sey heilig / jhr machts zu vil jr kinder Levi.

8. Vnnd Mose sprach zu Korah: Lieber höret doch jr kinder Levi.

9. Ists euch zu wenig / daß euch der Gott Jsrael außgesondert hat von der gemeine Jsrael / daß jr jm opffern sollet / daß jhr dienet im Ampt der Wonung des HERRN / vnd für die Gemeine trettet jr zu dienen?

10. Er hat dich vnd alle deine Brüder / die kinder Levi / sampt dir zu sich genommen / vnnd jhr sucht nun auch das Priesterthumm.

11. Du vnd dein gantze Rotte macht ein Auffruhr wider den HERRN. Was ist Aaron / daß jr wider jhn murret?

12. Vnnd Mose schickt hin / vnnd ließ Dathan vnd Abiram ruffen / die Söne Eliab. Sie aber sprachen: Wir kommen nicht hinauff.

13. Ists zu wenig / daß du vns auß dem Lande gefüret hast / da Milch vnd Honig innen fleust / daß du vns tödtest inn der Wüsten / Du must auch noch vber vns herrschen?

14. Wie fein hast du vns bracht inn ein Land / da Milch vnnd Honig innen fleust / vnd hast vns Ecker vnd Weinberge zu erbtheil gegeben / Wilt du den Leuten auch die augen außreissen? Wir kommen nicht hinauff.

15. Da ergrimmet Mose sehr / vnnd sprach zu dem HErrn: Wende dich nicht zu jhrem Speißopffer. Jch habe nicht einen Esel von jhnen genommen / vnd habe jr keinem nie kein leid gethan.

16. Vnnd er sprach zu Korah: Du vnd deine gantze Rotte solt morgen für dem HErren sein / du / sie auch / vnnd Aaron.

CAP. XVI.

7. *E mettete in essi del fuoco, e mettete do mane sopra essi de lo incenso dinanzi al Signore: & auuerrà, l'huomo, che il Signore hauerà eletto, quello sarà santo. O figliuoli di Leui questo vi basti*

8. *E Moise disse à Corah, Ascoltate vi prego, figliuoli di Leui.*

9. *Pare à voi forse questo poco, che lo Dio d'Israel habbia separati voi de la congregatione d'Israel, per farui appressare à lui: à fin che voi amministriate nel seruitio del tabernacolo al Signore: & à fin che voi stiate dinanzi à la congregatione, per amministrar per quella?*

10. *Egli ha fatto appressare ancora te, e tutti i tuoi fratelli figliuoli di Leui con esso teco, e voi cercate ancora il sacerdotio?*

11. *Per questo tu, e tutta la tua compagnia sete adunati contra il Signore: Ma che è Aharon che voi hauete mormorato contra di lui?*

12. *Moise dunque mandò à chiamare Dathan & Abiron figliuoli de Eliab: i quali risposero, Noi non montaremo.*

13. *E egli questo poco, che tu ci habbia fatti partire di vn paese abondante di latte e di mele, per farci morire nel diserto: che tu signoreggiando ti vuoi ancora far nostro Signore?*

14. *Oltra di questo tu non ci hai introdutti ne la terra abondante di latte di mele, e non ci hai dati in hereditá campi ne vigne: cauarai tu gli occhii di questi huomini? noi non saltremo.*

15. *Moise dunque fu grandemente adirato, e disse al Signore, Non risguardare à la loro oblatione: io non ho riceuuto da loro pure vno asinello, ne ho afflitto alcuno di essi.*

16. *Dapoi Moise disse à Corah: Tu e tutta la tua compagnia domane siate dinanzi al Signore, tu dico, e quelli & Aharon.*

יו

17 וְסַבוּ גְּבַר מַחְתִּיתֵיהּ וְתִתְּנוּן עֲלֵיהוֹן קְטֹרֶת בֻּסְמִין וּתְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ גְּבַר מַחְתִּיתֵיהּ מָאתָן וְחַמְשִׁין מַחְתְּיָן וְאַתְּ וְאַהֲרֹן גְּבַר מַחְתִּיתֵיהּ׃

18 וּנְסִיבוּ גְּבַר מַחְתִּיתֵיהּ וִיהַבוּ עֲלֵיהוֹן אִישָׁתָא וְשַׁוִּיאוּ עֲלֵיהוֹן קְטֹרֶת בֻּסְמִין וְקָמוּ בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

19 וּכְנַשׁ עֲלֵיהוֹן קֹרַח יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַיְיָ לְכָל כְּנִשְׁתָּא׃

20 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃

21 אִתְפְּרַשׁוּ מִגּוֹ כְּנִשְׁתָּא הָדָא וַאֲשֵׁיצֵי יָתְהוֹן כְּשַׁעְתָּא׃

22 וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן וַאֲמַרוּ אֵל אֱלָהָא רוּחַיָּא לְכָל בִּשְׂרָא הֲגַבְרָא חַד יְחוֹב וְעַל כָּל כְּנִשְׁתָּא יְהֵי רָגְזָא׃

23 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

24 מַלֵּיל עִם כְּנִשְׁתָּא לְמֵימַר אִסְתַּלַּקוּ מִסְּחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא דְקֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם׃

25 וְקָם מֹשֶׁה וַאֲזַל לְוָת דָּתָן וַאֲבִירָם וַאֲזַלוּ בַּתְרוֹהִי סָבֵי יִשְׂרָאֵל׃

26 וּמַלִּיל עִם כְּנִשְׁתָּא לְמֵימַר זוּרוּ כְעַן מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנֵי גֻבְרַיָּא חַיָּבַיָּא הָאִלֵּין וְלָא תִקְרְבוּן בְּכָל דִּילְהוֹן דִּלְמָא תִלְקוּן בְּכָל חוֹבֵיהוֹן׃

27 וְאִסְתַּלַּקוּ מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא דְקֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסְּחוֹר סְחוֹר וְדָתָן וַאֲבִירָם נְפַקוּ קָיְמִין בִּתְרַע מַשְׁכְּנֵיהוֹן וּנְשֵׁיהוֹן וּבְנֵיהוֹן וְטַפְלְהוֹן׃

יו

17 וּקְחוּ אִישׁ מַחְתָּתוֹ וּנְתַתֶּם עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וְהִקְרַבְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אִישׁ מַחְתָּתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַחְתֹּת וְאַתָּה וְאַהֲרֹן אִישׁ מַחְתָּתוֹ׃

18 וַיִּקְחוּ אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

19 וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת־כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא כְבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעֵדָה׃

20 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

21 הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרָגַע׃

22 וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יֶחֱטָא וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצֹף׃

23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

24 דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר הֵעָלוּ מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם׃

25 וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

26 וַיְדַבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאַל־תִּגְּעוּ בְּכָל־אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן־תִּסָּפוּ בְּכָל־חַטֹּאתָם׃

27 וַיֵּעָלוּ מֵעַל מִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסָּבִיב וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם׃

ις.

17. Καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ᾽ αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἔναντι κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ααρὼν, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ.

18. Καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον ἑαυτοῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ᾽ αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ᾽ αὐτὰ θυμίαμα. καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, Μωϋσῆς καὶ Ααρών.

19. Καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ᾽ αὐτοὺς κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ.

20. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ααρὼν λέγων·

21. Ἀποσχίσθητε ἕκαστος ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ.

22. Καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ εἶπον θεὲ θεὲ τῶν πατέρων καὶ πάσης σαρκὸς, εἰ ἄνθρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἡ ὀργὴ κυρίου;

23. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

24. Λάλησον τῇ συναγωγῇ λέγων· ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς κορὲ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρών.

25. Καὶ ἀνέστη Μωϋσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς δαθὰν καὶ ἀβειρών· καὶ συνεπορεύθησαν μετ᾽ αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραήλ.

26. Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων· ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ πάντων ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν.

27. Καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κορὲ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν κύκλῳ· καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν ἐξῆλθον καὶ εἱστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν.

17 Tollite

CAP. XVI.

17. Tollite singuli thuribula vestra, & ponite super ea incensum, offerentes Domino, ducenta quinquaginta thuribula: Aaron quoque teneat thuribulum suum.

18. Quod cùm fecissent, stantibus Moyse & Aaron.

19. Et coacervassent adversum eos omnem multitudinem ad ostium tabernaculi, apparuit cunctis gloria Domini.

20. Locutusq; Dominus ad Moysen & Aaron ait.

21. Separamini de medio congregationis huius, ut eos repentè disperdam.

22. Qui ceciderunt proni in faciem, atque dixerũt, Fortissime Deus spirituum universæ carnis, num uno peccante, contra omnes ira tua delæviet?

23. Et ait Dominus ad Moysen.

24. Præcipe universo populo ut separetur à tabernaculis Core & Dathan & Abîron.

25. Surrexitque Moyses, & abiit ad Dathan & Abîron: & sequentibus eum senioribus Israël.

26. Dixit ad turbam, Recedite à tabernaculis hominũ impiorum, & nolite tangere quæ ad eos pertinent, ne involvamini in peccatis eorum.

27. Cumque recessissent à tentoriis eorum per circuitum, Dathan & Abîron egressi stabant in introitu papilionum suorum cum uxoribus & liberis, omnique frequentia.

Das XVI. Capitel.

17. Vnd ein jeglicher neme seine Pfanne/ vnnd lege reuchwerck drauff/ vnnd trettet herzu fur den HERRN/ ein jeglicher mit seiner pfanne/ das sind zweyhundert vnd funfftzig pfannen.

18. Vnd ein jeglicher nam seine pfanne/ vnnd legte fewer drein/ vnnd thet Reuchwerck drauff/ vnnd tratten für die thür der Hütten des Stiffts/ vnnd Mose vnd Aaron auch.

19. Vnd Korah versammlet wider sie die gantze Gemeine für der thür der Hütten des Stiffts. Aber die Herrligkeit des HERRN erschein für der gantzen Gemeine.

20. Vnd der HERR redet mit Mose vnd Aaron/ vnd sprach:

21. Scheidet euch von dieser Gemeine/ daß ich sie plötzlich vertilge.

22. Sie fielen aber auff jr angesicht/ vnnd sprachen: Ach Gott/ der du bist ein Gott der geister alles fleischs/ Ob ein Mann gesündiget hat/ wilt du darumb vber die gantze Gemeine wüten.

23. Vnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

24. Sage der Gemein/ vnnd sprich: weichet rings rumb von der Wonung Korah vnd Dathan/ vnd Abiram.

25. Vnd Mose stund auff/ vnd gieng zu Dathan vnd Abiram/ vnd die Eltesten Israel folgeten jhm nach.

26. Vnd redet mit der Gemeine vnnd sprach: Weichet von der Hütten dieser Gottlosen Menschen/ vnd rüret nichts an was jhr ist/ daß jhr nicht vielleicht vmbkommet in jrgend jrer sünden eine.

27. Vnnd sie giengen herauff von der Wonung Korah/ Dathan vnnd Abiram. Dathan aber vnd Abiram giengen herauß/ vnnd tratten an die thür jhrer Hütten/ mit jhren Weibern vnnd Söhnen vnd Kindern.

CAP. XVI.

17. E pigliate ciascuno il suo turribile, e mettete in quello de lo incenso, e vi presentarete dinanzi al Signore, ciascuno col suo turribile, che saranno dugento cinquanta turribili: tu ancora & Aharon, ciascuno con il suo turribile.

18. Presero dunque, ciascuno il suo turribile, e vi posero del fuoco, e messero ancora in essi del profumo: e si presentorono à la porta del tabernacolo de la congregatione: Moise ancora & Aharon.

19. E di già Corah haueua adunata tutta la compagnia contra di quelli à la porta del tabernacolo de la congregatione; & apparue la gloria del Signore à tutta la congregatione.

20. Et il Signore parlò à Moise, & ad Aharon, dicendo:

21. Separateuì del mezzo di questa moltitudine, & io la consumarò in vn momento.

22. Et essi si gettorono sopra le loro faccie e dissero: O Dio, Dio de gli spiriti di ogni carne, non hà egli peccato vno huomo solo, e tu ti corruci contra tutta la compagnia?

23. Allhora il Signore parlò à Moise, dicendo.

24. Parlà à la congregatione, e di: Partiteui da l'intorno del pauiglione di Corah, di Dathan, e di Abiron.

25. Cosi Moise si leuò su, & andò à Dathan & Abiron: & i vecchii de Israel lo seguitorono.

26. E parlò à la congregatione, dicendo; Partiteui, io vi prego, da pauiglioni di questi huomini empii, ne vogliate toccare cosa alcuna, che s'appartenga à loro; à fin che per auentura voi non muoiate in tutti i loro peccati.

27. Et essi si partirono dal pauiglione di Corah, di Dathan, e di Abiron da l'intorno: ma Dathan & Abiron vscirono, stando à la porta de i loro pauiglioni, e le loro moglii, & i loro figliuoli, & i loro fancullini.

יו

28 ואמר משה בדא תדעון ארי יי שלחני למעבד ית כל עובדיא האלין ארי לא מרעותי:
29 אם כמותא דכל אנשא ימותון אלין וסערא דכל אנשא יסתער עליהון לא יי שלחני:
30 ואם בריאה יברא יי ותפתח ארעא ית פומהא ותבלע יתהון וית כל די להון ויחתון כד חיין לשאול ותדעון ארי ארגיזו גבריא האלין קדם יי:
31 והוה כד שיצי למללא ית כל פתגמיא האלין ואתבזעת ארעא די תחותיהון:
32 ופתחת ארעא ית פומהא ובלעת יתהון וית אנש בתיהון וית כל אנשא די לקורח וית כל קנינא:
33 ונחתו אנון וכל די להון כד חיין לשאול וחפת עליהון ארעא ואובדו מגו קהלא:
34 וכל ישראל די בסחרניהון ערקו לקלהון ארי אמרו דלמא תבלעיננא ארעא:
35 ואשתא נפקת מן קדם יי ואכלת ית מאתן וחמשין גברא מקרבי קטרת בוסמיא:
36 ומליל יי עם משה למימר:
37 אמר לאלעזר בר אהרן כהנא ויפרש ית מחתיתא מבין יקידיא וית אשתא זרי להלא ארי אתקדשו:
38 ית מחתית חיביא האלין דאתחיבו בנפשתהון ויעבדון יתהון טסין רדידין חופאה למדבחא ארי קריבנון קדם יי ואתקדשו ויהוין לאת לבני ישראל:

יו

28 ויאמר משה בזאת תדעון כי יהוה שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי:
29 אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני:
30 ואם בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את יהוה:
31 ויהי ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם:
32 ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש: 33 וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל:
34 וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו פן תבלענו הארץ:
35 ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת:
36 וידבר יהוה אל משה לאמר:
37 אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחתת מבין השרפה ואת האש זרה הלאה כי קדשו:
38 את מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל:

ιϛ'.

28. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς· ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι κύριος ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα. ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ.

29. Εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων, ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος ἀπέσταλκέ με.

30. Ἀλλ' ἢ ἐν χάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ γνώσεσθε ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον.

31. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη ἡ γῆ ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶν.

32. Καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

33. Καὶ κατέβησαν αὐτοὶ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ. καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς.

34. Καὶ πᾶς Ισραὴλ, καὶ οἱ κύκλῳ αὐτῶν, ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, ὅτι εἶπαν λέγοντες· μήποτε καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ.

35. Καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα.

36. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

37. Λάλησον πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον, τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασε τὰ πυρεῖα τῶν ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν.

38. Καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς, περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι κυρίου, καὶ ἡγιάσθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ισραήλ.

28. Et ait

CAP. XVI.

28. Et ait Moyses, In hoc scietis quòd Dominus miserit me ut facerem universa quæ cernitis; & non ex proprio ea corde protulerim:

29. Si consueta hominum morte interierint, & visitaverit eos plaga, qua & cęteri visitari solent: non misit me Dominus.

30. Sin autem novam rem fecerit Dominus, ut aperiēs terra os suum deglutiat eos & omnia quæ ad illos pertinent, descenderintq; viventes in infernum: scietis quòd blasphemaverint Dominū.

31. Confestim igitur ut cessavit loqui, dirupta est terra sub pedibus eorum:

32. Et aperiens os suum, devoravit illos cum tabernaculis suis & universa substantia eorum.

33. Descenderuntque vivi in infernum operti humo, & perierunt de medio multitudinis.

34. At verò omnis Israël qui stabat per gyrum, fugit à clamore pereuntium, dicens, Ne fortè & nos terra deglutiat.

35. Sed & ignis egressus à Domino, interfecit ducentos quinquaginta viros qui offerebant incensum.

36. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

37. Præcipe Eleazaro filio Aaron sacerdoti ut tollat thuribula quæ iacent in incendio, & ignem huc illucq; dispergat: quoniam sanctificata sunt.

38. In mortibus peccatorū: producatq; ea in laminas, & affigat altari, eo quòd oblatum sit in eis incensum Domino, & sanctificata sint, ut cernant ea pro signo & monimento filii Israël.

Das XVI. Capitel.

28. Vnnd Mose sprach: Dabey solt jr mercken/ das mich der HErr gesandt hat/ daß ich alle diese werck thet/ vnnd nicht auß meinem hertzen.

29. Werden sie sterben/ wie alle Menschen sterben/ oder heimgesucht wie alle Menschen heimgesucht werden/ so hat mich der HERR nicht gesandt.

30. Wird aber der HERR etwas newes schaffen/ daß die Erde jhren Mund auffthut/ vnnd verschlinget sie mit allem das sie haben/ daß sie lebendig hinunter in die helle fahren/ so werdet jhr erkennen/ daß diese Leute den HERREN gelestert haben.

31. Vnnd als er diese wort hatte alle außgeredt/ zureiß die Erden vnter jhnen.

32. Vnd thet jhren mund auff/ vnnd verschlang sie/ mit jhren Häusern/ mit allen Menschen die bey Korah waren/ vnd mit aller jhrer Haabe.

33. Vnnd furen hinunter lebendig inn die helle/ mit allem das sie hatten/ vnd die Erde decket sie zu/ vnd kamen vmb auß der Gemeine.

34. Vnd gantz Jsrael/ das vmb sie her war/ floh für jhrem geschrey/ Denn sie sprachen: Daß vns die Erde nicht auch verschlinge.

35. Dazu fuhr das Fewr auß von dem HErrn/ vnd fraß die zwey hundert vnd funfftzig Männer/ die das Reuchwerck opfferten.

36. Vnnd der HErr redet mit Mose/ vnd sprach:

37. Sage Eleasar dem Sone Aaron des Priesters/ daß er die pfannen auffhebe auß dem brandt/ vnnd strewe das fewer hin vnnd her. Denn die pfannen solcher sünder sindt geheiliget.

38. Durch jre Seele/ daß man sie zu breiten blech schlage/ vnnd den Altar damit behenge/ Denn sie sind geopffert für dem HErrn/ vnd geheiliget/ vnd sollen den Kindern Jsrael zum zeichen sein.

CAP. XVI.

28. Allhora Moise disse; In questo voi conoscerete ch'el Signore mi ha mandato per fare tutte queste opere, e che non le faccio di mia fantasia.

29. Se questi morranno, come muoiano tutti gli huomini, saranno visitati de la visitatione di tutti gli huomini: il Signore non mi ha mandato.

30. Ma se'l Signore hauerà creato qualche cosa, e la terra hauerà aperta la sua bocca, & hauerà inghiottiti quelli, e tutte le cose che à quelli si appartengono; & discenderanno vivi ne lo inferno: allhora voi conoscerete che questi huomini hanno irritato il Signore.

31. Ora occorse, che quando hebbe finito di dire tutte queste parole, la terra, ch'era sotto di quelli, si aperse.

32. E la terra aprì la sua bocca, & inghiottì quelli e le case loro, e tutti gli huomini, che erano di Corah, e tutte le facoltà.

33. Et essi con quanti si appartenevano à loro discesero vivi ne lo inferno, e la terra gli coperse; e morirono del mezzo de la congregatione.

34. Ora tutto Israel, ch'era à l'intorno di loro, fuggì al lor gridò; perche diceuano, Fuggiamo, à fin che perauentura la terra non ci inghiottisca.

35. Appresso vscì vn fuoco dal Signore, e consumò quei dugento cinquanta huomini, che offeriuano lo incenso.

36. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

37. Di à Eleazar figliuolo di Aharon sacerdote, che pigli i turribili del mezzo de lo incendio, e sparga il fuoco di quà e di là, percioche sono santificati:

38. I turribili, dico, di questi peccatori siano sopra le anime loro; à fin che di essi ne facciano de le piastre larghe per coprire lo altare: percioche hanno sacrificato con essi dinanzi al Signore, e sono santificati, e saranno per segno à i figliuoli d'Israel.

יו

39 ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרפים וירקעום צפוי למזבח:

40 זכרון לבני ישראל למען אשר לא־יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר קטרת לפני יהוה ולא־יהיה כקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה ביד־משה לו:

41 וילנו כל־עדת בני־ישראל ממחרת על־משה ועל־אהרן לאמר אתם המתם את־עם יהוה:

42 ויהי בהקהל העדה על־משה ועל־אהרן ויפנו אל־אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה:

43 ויבא משה ואהרן אל־פני אהל מועד:

44 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

45 הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על־פניהם:

46 ויאמר משה אל־אהרן קח את־המחתה ותן־עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל־העדה וכפר עליהם כי־יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף:

47 ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל־תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את־הקטרת ויכפר על־העם:

48 ויעמד בין־המתים ובין החיים ותעצר המגפה:

יו

39 ונסיב אלעזר כהנא ית מחתית נחשא דקריבו יקידיא ורדדינון חופאה למדבחא:

40 דכרנא לבני ישראל בדיל דלא יקרב גבר חלוני דלא מזרעא דאהרן הוא לאסקא קטרת בסמין קדם יי ולא יהי כקרח וכבנשתיה כמא דמליל יי בידא דמשה ליה:

41 ואתרעמו כל כנשתא דבני ישראל מיומא דבתרוהי על משה ועל אהרן למימר אתון גרמתון דמית עמא דיי:

42 והוה באתכנשות כנשתא על משה ועל אהרן ואתפניאו למשכן זמנא והא חפהי ענגא ואתגלי יקרא דיי:

43 ועל משה ואהרן לקדם משכן זמנא:

44 ומליל יי עם משה למימר:

45 אתפרשו מגו כנשתא הדא ואשיצי יתהון כשעה ונפלו על אפיהון:

46 ואמר משה לאהרן סב ית מחתיתא והב עלה אישתא מעלוי מדבחא ושוי קטרת בסמין ואוביל בפריע לכנשתא וכפר עליהון ארי נפק רגזא מן קדם יי שרי מותנא:

47 ונסיב אהרן כמא דמליל משה ורהט לגו קהלא והא שרי מותנא בעמא ויהב ית קטרת בסמיא וכפר על עמא:

48 וקם בין מיתיא ובין חייא ואתכלי מותנא:

ιϛ'.

39. Καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ.

40. Μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδεὶς ἀλλογενής, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρών, ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὥσπερ Κορὲ, καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

41. Καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, λέγοντες· ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαὸν κυρίου.

42. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ τήνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου.

43. Καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

44. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων·

45. Ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἅπαξ. καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν·

46. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Ἀαρών· λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν. ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἦρκται θραύειν τὸν λαόν.

47. Καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωϋσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἤδη ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ λαοῦ.

48. Καὶ ἔστη ἀνὰ μέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

CAP. XVI.

39. Tulit ergo Eleazar sacerdos thuribula ænea in quibus obtulerant hi quos incendium devoravit, & produxit ea in laminas, affigens altari:

40. Vt haberent postea filii Israël quibus commonerentur, ne quis accedat alienigena, & qui non est de semine Aaron ad offerendum incensum Domino, ne patiatur sicut passus est Core, & omnis congregatio eius, loquente Domino ad Moysen.

41. Murmuravit autem omnis multitudo filiorum Israël sequenti die contra Moysen & Aaron, dicens, Vos interfecistis populum Domini.

42. Cumque oriretur seditio, & tumultus increſceret. Moyses & Aaron fugerunt ad tabernaculum fœderis.

43. Quod postquam ingressi sunt, operuit nubes, & apparuit gloria Domini.

44. Dixitque Dominus ad Moysen.

45. Recedite de medio huius multitudinis, etiam nunc delebo eos. Cumq; iacerent in terra.

46. Dixit Moyses ad Aaron, Tolle thuribulum, & hausto igne de altari mitte incensum desuper, pergens citò ad populum ut roges pro eis: iam enim egressa est ira à Domino, & plaga desævit.

47. Quod cùm fecisset Aaron, & cucurrisset ad mediam multitudinē, quam iam vastabat incendium, obtulit thymiama:

48. Et stans inter mortuos ac viventes, pro populo deprecatus est, & plaga cessavit.

Das XVI. Capitel.

39. Vnnd Eleasar der Priester / nam die ehernen Pfannen / die die verbrandten geopffert hatten / vnnd schlug sie zu blechen / den Altar zu behengen.

40. Zum gedechtniß der Kinder Jsrael / daß nicht jemand frembds sich herzu mache / der nicht ist des Samens Aaron / zu opffern reuchwerck für dem HERRN / auff daß jhm nicht gehe / wie Korah vnnd seiner Rotte / wie der HERR jhm geredt hatte durch Mose.

41. Des andern Morgens aber murrete die gantze gemeine der kinder Jsrael wider Mosen vnd Aaron / vnnd sprachen: Jhr habt des HERRN Volck getödtet.

42. Vnd da sich die gemeine versamlet wider Mose vnnd Aaron / wandten sie sich zu der Hütten des Stiffts / vnd sihe / da bedecket es die Wolcken / vnnd die Herrligkeit des HERREN erschein.

43. Vnnd Mose vnd Aaron giengen hinein zu der Hütten des Stiffts.

44. Vnnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

45. Hebt euch auß dieser Gemein / ich wil sie plötzlich vertilgen / vnd sie fielen auff jhr angesicht.

46. Vnnd Mose sprach zu Aaron: Nimm die pfanne / vnd thu fewer drein vom Altar / vnnd lege Reuchwerck drauff / vnnd gehe eilend zu der Gemeine / vnd versöne sie / denn das wüten ist von dem HERRN außgegangen / vnd die plage ist angangen.

47. Vnd Aaron nam / wie jhm Mose gesagt hatte / vnnd lieff mitten vnter die Gemeine (vnnd sihe die plage war angangen vnter dem Volck.) Vnd reucherte vnd versönete das Volck.

48. Vnnd stundt zwischen den todten vnd lebendigen / da ward der Plage gewehret.

CAP. XVI.

39. Eleazar adunque Sacerdote prese i turribili di rame (coi quali haueuano offerito quelli ch' erano stati abbrugiati) egli stesero per la coperta de lo altare.

40. Questo è vn memoriale à i figliuoli d' Israel, che alcuno forastiero, il quale non è del seme di Aharon, non si accosti per offerire lo incenso dinanzi al Signore, à fin che non sia come Corah, e come la sua compagnia, secondo chè l Signore haueua detto ad Eleazar per mezzo di Moise.

41. E tutta la congregatione de i figliuoli d' Israel mormorò il giorno seguente contra Moise & Aharon dicendo, Voi hauete ammazzato il popolo del Signore.

42. Ora auenne, che quando la congregatione si adunò contra Moise & Aharon, allhora voltorono la faccia al tabernacolo de la congregatione: & ecco che quella nuuola lo coperse, & apparue la gloria del Signore.

43. Venne ancora Moise & Aharon dinanzi al tabernacolo de la congregatione.

44. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

45. Partiteui del mezzo di questa congregatione, & io la consumarò in vn momento: Essi si gettorono sopra le loro faccie.

46. Moise dunque disse ad Aharon; Piglia il turribile, e metteui del fuoco de lo altare e metteui di sopra de lo incenso, e va presto à la congregatione, per purificarla. Imperoche è vscito il furore da la faccia del Signore, la piaga è digia incominciata.

47. Aharon adunque lo prese, come hauea detto, Moise, e corse nel mezzo de la congregatione, & ecco che era incominciata la piaga nel popolo: vi mise lo incenso, e riconciliò il popolo.

48. E si fermò fra i morti & i viui, e quella piaga fu estinta.

יו

49 וַהֲווֹ דְמִיתוּ בְּמוֹתָנָא אַרְבְּעַת עֲסַר אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה בַּר מִדְּמִיתוּ עַל פְּלֻגְתָּא דְקֹרַח׃

50 וְתָב אַהֲרֹן לְמֹשֶׁה לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וּמוֹתָנָא אִתְכְּלִי׃

יו

49 וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת מִלְּבַד הַמֵּתִים עַל־דְּבַר־קֹרַח׃

50 וַיָּשָׁב אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַמַּגֵּפָה נֶעֱצָרָה׃

ιϛ΄.

49. Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει, τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορέ.

50. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωϋσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

יז

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

2 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְסַב מִנְּהוֹן חֻטְרָא חֻטְרָא לְבֵית אַבָּא מִן כָּל רַבְרְבֵיהוֹן לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן תְּרֵי עֲסַר חֻטְרִין גְּבַר יָת שְׁמֵיהּ תִּכְתּוֹב עַל חֻטְרֵיהּ׃

3 וְיָת שְׁמָא דְאַהֲרֹן תִּכְתּוֹב עַל חֻטְרָא דְלֵוִי אֲרֵי חֻטְרָא חַד לְרֵישׁ בֵּית אֲבָהַתְהוֹן׃

4 וְתַצְנְעִינּוּן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא קֳדָם סַהֲדוּתָא דַּאֲזַמֵּן (מֵימְרִי) לְכוֹן תַּמָּן׃

5 וִיהֵי גֻּבְרָא דְּאֶתְרְעֵי בֵיהּ חֻטְרֵיהּ יַנְעֵי וְאֲנִיחַ מִן קֳדָמַי יָת תֻּרְעֲמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוּן מִתְרַעֲמִין עֲלֵיכוֹן׃

6 וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהַבוּ לֵיהּ כָּל רַבְרְבֵיהוֹן חֻטְרָא לְרַבָּא חַד חֻטְרָא לְרַבָּא חַד לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן תְּרֵי עֲסַר חֻטְרִין וְחֻטְרָא דְאַהֲרֹן בְּגוֹ חֻטְרֵיהוֹן׃

7 וְאַצְנַע מֹשֶׁה יָת חֻטְרַיָּא קֳדָם יְיָ בְּמַשְׁכְּנָא דְּסַהֲדוּתָא׃

8 וַהֲוָה מִיּוֹמָא דְבָתְרוֹהִי וְעַל מֹשֶׁה לְמַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא וְהָא נְעָא חֻטְרָא דְאַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וְאַפֵּיק לַבְלְבִין וְאָנֵיץ נֵץ וְכַפִּית שְׁקֵדִין׃

יז

1 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאִתָּם מַטֶּה מַטֶּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל־נְשִׂיאֵהֶם לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת אִישׁ אֶת־שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּהוּ׃

3 וְאֵת שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּה לֵוִי כִּי מַטֶּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם׃

4 וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה׃

5 וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר־בּוֹ מַטֵּהוּ יִפְרָח וַהֲשִׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם׃

6 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל־נְשִׂיאֵיהֶם מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת וּמַטֵּה אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מַטּוֹתָם׃

7 וַיַּנַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֹּת לִפְנֵי יְהֹוָה בְּאֹהֶל הָעֵדֻת׃

8 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָּרַח מַטֵּה־אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וַיֹּצֵא פֶרַח וַיָּצֵץ צִיץ וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים׃

ΚΕΦΑΛ. ιζ΄.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λάβε παρ᾽ αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν δώδεκα ῥάβδους, καὶ ἑκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

3. Καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευΐ. ἔστι γὰρ ῥάβδος μία. κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐτῶν δώσουσι.

4. Καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου κατέναντι τοῦ μαρτυρίου ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ.

5. Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει, καὶ περιελῶ ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅσα αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς.

6. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον, τῷ ἄρχοντι τῷ ἑνὶ ῥάβδον κατ᾽ ἄρχοντα, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους. καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀνὰ μέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν.

7. Καὶ ἀπέθηκε Μωϋσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

8. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευΐ, καὶ ἐξήνεγκε βλαστόν, καὶ ἐξήνθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλάστησε κάρυα.

CAP. XVI.

49. Fuerunt autem qui percussi sunt, quatuordecim millia hominum & septingenti, absque his qui perierant in seditione Core.

50. Reversusque est Aaron ad Moysen ad ostium tabernaculi fœderis postquam quievit interitus.

CAP. XVII.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens, Loquere ad filios Israël,

2. Et accipe ab eis virgas singulas per cognationes suas, à cunctis principibus tribuum, virgas duodecim, & uniuscuiusque nomen superscribes virgæ suæ.

3. Nomen autem Aaron erit in tribu Levi, & una virga cunctas eorum familias continebit:

4. Pònesq; eas in tabernaculo fœderis coram testimonio, ubi loquar ad te.

5. Quem ex his elegero, germinabit virga eius: & cohibebo à me querimonias filiorum Israël, quibus contra vos murmurant.

6. Locutusq; est Moyses ad filios Israel: & dederunt ei omnes principes virgas per singulas tribus: fueruntque virgæ duodecim absque virgà Aaron.

7. Quas cùm posuisset Moyses coram Domino in tabernaculo testimonii.

8. Sequenti die regressus invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi: & turgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis, in amygdalas deformati sunt.

Das XVI. Capitel.

49. Der aber / die an der Plage gestorben waren / war vierzehen tausent vnd sieben hundert / Ohn die so mit Korah storben.

50. Vnd Aaron kam wider zu Mose für die thür der hütten des Stiffts / vnd der Plage ward gewehret.

Das XVII. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

2. Sage den kindern Israel / vnnd nimm von jhnen zwölff Stecken / von jeglichem Fürsten seines Vaters hauß einen / vnnd schreib eines jeglichen Namen auff seinen stecken.

3. Aber den namen Aaron solt du schreiben auff den stecken Levi. Denn ja für ein haupt jhrer Väter hauß sol ein stecke sein.

4. Vnnd lege sie inn die hütten des Stiffts / für dem Zeugniß da ich euch zeuge.

5. Vnd welchen ich erwehlen werde / des stecken wird grünen / daß ich das murren der kinder Israel / daß sie wider euch murren / stille.

6. Mose redet mit den kindern Israel / vnd alle jhre Fürsten gaben jm zwölff stecken / ein jeglicher Fürst einen stecken / nach dem Hause jrer Väter / vnnd der stecke Aaron war auch vnter jhren stecken.

7. Vnd Mose legt die stecken für den HERREN inn der Hütten des Zeugniß.

8. Des morgens aber / Da Mose in die Hütten des Zeugniß gieng / fand er den stecken Aaron des hauses Levi grünen / vnd die blüt auffgangen vnnd Mandeln tragen.

CAP. XVI.

49. E quelli che morirono di quella piaga furono quattordici milia settecento, oltre i morti per cagion di Corah.

50. Dapoi Aharon si ne ritornò à Moise à la porta del tabernacolo de la congregatione, e la piagà cessò.

CAP. XVII.

1. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Parla à figliuoli d'Israel, e piglia da loro tutte le bacchette, secondo le case de i padri; cioè dodici bacchette da ciascun de' principi secondo le case de i loro padri; & scriuera il nome di ciascuno sopra la sua bacchetta.

3. Ma tu scriuerai il nome di Aharon sopra la bacchetta di Leui: perche ciascuna bacchetta; sarà per ciascun principe de la casa de suoi padri.

4. E tu le metterai nel tabernacolo de la congregatione dinanzi al testimonio, oue io conuerrò con voi.

5. Et auerrà che la bacchetta di quello huomo, ch'io eleggerò fiorirà: e cosi farò cessare d'intorno à me le mormorationi de figliuoli d'Israel; con le quali mormorano contra di me.

6. Moise dunque parlò à figliuoli d'Israel: e tutti i principi di quelli gli dettero le loro bacchette; ciascun principe la sua bacchetta secondo le case de i loro padri; e furono dodeci bacchette: è la bacchetta di Aharon era nel mezzo di quelle loro bacchette.

7. E Moise pose le bacchette dinanzi al Signore nel tabernacolo del testimonio:

8. Et occorse, che'l giorno seguente venendo Moise al tabernacolo del testimonio; ecco che la bacchetta di Aharon de la casa di Leui haueua pululato, & haueua produtti bottoni, e mandati fuora de fiori & haueua condutte de le mandole à la maturità.

יז

9 ואפיק משה ית כל חטריא מן קדם יי לכל בני ישראל ואשתמודעו ונסיבו גבר חטריה׃

10 ואמר יי למשה אתיב ית חטרא דאהרן קדם סהדותא למטרא לאת לעמא סרבנא ויסופן תורעמתהון מן קדמי ולא ימותון׃

11 ועבד משה כמא דפקיד יי יתיה כן עבד׃

12 ואמרו בני ישראל למשה למימר הא מננא קטלת חרבא והא מננא בלעת ארעא והא מננא דמיתו במותנא׃

13 כל דקריב מקרב למשכנא דיי מאית הא אנחנא ספן לממת׃

9 וַיֹּצֵא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַטֵּהוּ׃

10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הָשֵׁב אֶת־מַטֵּה אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לִבְנֵי־מֶרִי וּתְכַל תְּלוּנֹּתָם מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ׃

11 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה׃

12 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן גָּוַעְנוּ אָבַדְנוּ כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ׃

13 כֹּל הַקָּרֵב הַקָּרֵב אֶל־מִשְׁכַּן יְהוָה יָמוּת הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃

ιζ.

9. Καὶ ἐξήνεγκε Μωϋσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ εἶδον, καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ.

10. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἀπόθες τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων, καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι.

11. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν.

12. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωϋσῆν λέγοντες· ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, ἀπολώλαμεν, παρανηλώμεθα.

13. Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς κυρίου ἀποθνήσκει, ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν.

יח

1 ואמר יי לאהרן את ובנך ובית אבוך עמך תקבלון על חובי מקדשא ואת ובנך עמך תקבלון על חובי כהונתכון׃

2 ואף ית אחך שבטא דלוי שבטא דאבוך קריב לותך ויתוספון עלך וישמשונך ואת ובנך עמך קדם משכנא דסהדותא׃

3 ויטרון מטרתך ומטרת כל משכנא ברם למאני קודשא ולמדבחא לא יקרבון ולא ימותון אף אנון אף אתון׃

4 ויתוספון עלך ויטרון ית מטרת משכן זמנא לכל פלחן משכנא וחלוני לא יקרב לותכון׃

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֺן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֺן כְּהֻנַּתְכֶם׃

2 וְגַם אֶת־אַחֶיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ הַקְרֵב אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ וִישָׁרְתוּךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת׃

3 וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתְּךָ וּמִשְׁמֶרֶת כָּל־הָאֹהֶל אַךְ אֶל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ וְלֹא־יָמֻתוּ גַם־הֵם גַּם־אַתֶּם׃

4 וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד לְכֹל עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא־יִקְרַב אֲלֵיכֶם׃

ΚΕΦΑΛ. ιη΄.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν λέγων· σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου μετὰ σοῦ, λήψεσθε τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν.

2. Καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευΐ, δῆμον τοῦ πατρός σου προσαγάγου πρὸς σεαυτόν, καὶ προστεθήτωσάν σοι, καὶ λειτουργείτωσάν σοι, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

3. Καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς, πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς.

4. Καὶ προστεθήσονται πρὸς σέ, καὶ φυλάξονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς. Καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ.

CAP. XVII.

9. Protulit ergo Moyses omnes virgas de conspectu Domini ad cunctos filios Israël: videruntque & receperunt singuli virgas suas.

10. Dixitque Dominus ad Moysen, Refer virgam Aarón in tabernaculum testimonii, ut servetur ibi in signum rebellium filiorum Israël, & quiescant querelæ eorum à me ne moriantur.

11. Fecitque Moyses sicut præceperat Dominus.

12. Dixerunt autem filii Israël ad Moysen, Ecce consumpti sumus, omnes perimus.

13. Quicunque accedit ad tabernaculum Domini, moritur. num usque ad internecionem cuncti delendi sumus?

Das XVII. Capitel.

9. Vnd Mose trug die Stecken alle herauß von dem HERRN für alle Kinder Jsrael / daß sie es sahen / vnnd ein jeglicher nam seinen stecken.

10. Der HERR sprach aber zu Mose: Trage den stecken Aaron wider für das Zeugniß / daß er verwaret werde / zum zeichen den vngehorsamen Kindern / daß jr murren von mir auffhöre / daß sie nicht sterben.

11. Mose thet / wie jhm der HERR gebotten hatte.

12. Vnnd die Kinder Jsrael sprachen zu Mose: Sihe / wir verderben vnnd kommen vmb / wir werden alle vertilget vnd kommen vmb.

13. Wer sich nahet zu der Wonung des HERRN / der stirbt / sollen wir denn gar vntergehen.

CAP. XVII.

9. Allhora Moise ritirò da la presenza del Signore tutte quelle bacchette di tutti i figliuoli d'Israel: iquali viddero, e presero, ciascuno la sua bacchetta.

10. Ora il Signore disse à Moise, Riporta la bacchetta di Aharon dinanzi al tabernacolo del testimonio in guardia, per segno a i figliuoli ribelli: e farai cessare le mormorationi di quelli intorno à me, à finche non muoino.

11. E Moise fece, come il Signore gli haueua comandato,

12. Et i figliuoli d'Israel parlorono à Moise dicendo: Ecco noi siamo morti, noi periamo, tutti noi periamo.

13. Chiunque si accostarà, chi s'accostara dico al tabernacolo del Signore, colui dico morrà habbiamo noi da esser consumati insino à la morte?

CAP. XVIII.

1. Dixitq; Dominus ad Aaron, Tu, & filii tui, & domus patris tui tecum portabitis iniquitatem sanctuarii: & tu & filii tui simul sustinebitis peccata sacerdotii vestri.

2. Sed & fratres tuos de tribu Levi, & sceptrum patris tui sume tecum, præstoque sint, & ministrent tibi: tu autem & filii tui ministrabitis in tabernaculo testimonii.

3. Excubabuntq; Levitæ ad præcepta tua, & ad cuncta opera tabernaculi: ita duntaxat, ut ad vasa sanctuarii & altare non accedant, ne & illi moriantur, & vos pereatis simul.

4. Sint autem tecum, & excubent in custodiis tabernaculi, & in omnibus ceremoniis eius. Alienigena non miscebitur vobis.

Das XVIII. Capitel.

VNnd der HERR sprach zu Aaron: Du vnnd deine Söhne vnnd deines Vaters Hauß mit dir / solt die missethat des Heiligthumbs tragen / vnd du vnd deine Söhne mit dir sollen die missethat ewers Priesterthumbs tragen.

2. Aber deine Brüder des Stamms Levi / deines Vaters / solt du zu dir nemen / daß sie bey dir seyen vnnd dir dienen / Du aber vnd deine Söne mit dir für der Hütten des Zeugnis.

3. Vnd sie sollen deines diensts / vnd des diensts der gantzen Hütten warten / doch zu dem gerethe des Heiligthumbs vnnd zu dem Altar sollen sie sich nicht machen / daß nicht beide sie vnd jhr sterbet.

4. Sondern sie sollen bey dir sein / daß sie des diensts warten an der Hütten des Stiffts inn allem Ampt der Hüten / Vnd kein Frembder sol sich zu euch thun.

CAP. XVIII.

1. Et il Signore disse ad Aharon, Tu & i tuoi figliuoli, e la famiglia di tuo padre con esso teco portarete la iniquità del santuario: ancora i tuoi figliuoli con teco portarete la iniquità del vostro sacerdotio.

2. Et ancora farai venire à te i tuoi fratelli la tribu di Levi, la tribu di tuo padre, e ti si accompagnaranno, e ti assistino: ma tu & i tuoi figliuoli con teco starete dinanzi al tabernacolo del testimonio.

3. E guardaranno la tua custodia, e la custodia di tutto il tabernacolo: tuttauolta non si appressaranno à i vasi del santuario, ne à lo altare; à fin che non muoino tanto essi quanto voi.

4. E saranno congiunti con teco, e faranno la guardia del tabernacolo de la congregatione in tutti i seruitii del tabernacolo, & il forastiero non si accostarà à voi.

יח

5 ותטרון ית מטרת קודשא וית מטרת מדבחא ולא יהי עוד רוגזא על בני ישראל:

6 ואנא הא קריבית ית אחיכון ליואי מגו בני ישראל לכון מתנא יהיבין קדם יי למפלח ית פולחן משכן זמנא:

7 ואת ובנך עמך תטרון ית כהונתכון לכל פתגם מדבחא ולמגו לפרכתא ותפלחון פולחן מתנא אתין ית כהונתכון וחילוני דיקרב יתקטל:

8 ומליל יי עם אהרן ואנא הא יהבית לך ית מטרת אפרשותי לכל קודשיא דבני ישראל לך יהבתינון לרבו ולבנך לקים עלם:

9 דין יהי לך מקודש קודשיא מותר מן אשתא כל קורבנהון לכל מנחתהון ולכל חטאתהון ולכל אשמהון דיתיבון קדמי קודש קודשין דילך הוא ולבנך:

10 בקודש קודשיא תיכלניה כל דכורא ייכול יתיה קודשא יהי לך:

11 ודין לך אפרשות מתנתהון לכל ארמות בני ישראל לך יהבתינון ולבנך ולבנתך עמך לקים עלם כל דדכי בביתך ייכול יתיה:

12 כל טוב משח וכל טוב חמר ועיבור רישיתהון דיתנון קדם יי לך יהבתינון:

יח

5 וּשְׁמַרְתֶּם אֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

6 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֶם מַתָּנָה נְתֻנִים לַיהֹוָה לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃

7 וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם עֲבֹדַת מַתָּנָה אֶתֵּן אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃

8 וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת־מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה וּלְבָנֶיךָ לְחָק־עוֹלָם׃

9 זֶה־יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים מִן־הָאֵשׁ כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם וּלְכָל־חַטָּאתָם וּלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ׃

10 בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל־זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה־לָּךְ׃

11 וְזֶה־לְּךָ תְּרוּמַת מַתָּנָם לְכָל־תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכַל אֹתוֹ׃

12 כֹּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל־חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לַיהֹוָה לְךָ נְתַתִּים׃

ιη'.

5. Καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἔτι θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ.

6. Καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ισραήλ, δόμα δεδομένον κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

7. Καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανεῖται.

8. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ααρών· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν μου, ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι, παρὰ τῶν υἱῶν Ισραήλ. σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σὲ νόμιμον αἰώνιον.

9. Καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόασί μοι, ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων. σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου.

10. Ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά. πᾶν ἀρσενικὸν φάγεται αὐτά, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, ἅγια ἔσται σοι.

11. Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ισραήλ. σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά.

12. Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ τοῦ οἴνου καὶ σίτου ἀπαρχή, αὐτῶν ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά.

CAP. XVIII.

5. Excubate in custodia sanctuarii, & in ministerio altaris: ne oriatur indignatio super filios Israël.

6. Ego dedi vobis fratres vestros Levitas de medio filiorum Israël, & tradidi donum Domino, ut serviant in ministeriis tabernaculi eius.

7. Tu autem & filii tui custodite sacerdotium vestrũ: & omnia quæ ad cultum altaris pertinent, & intra velum sunt, per sacerdotes administrabuntur, si quis externus accesserit, occidetur.

8. Locutusque est Dominus ad Aaron, Ecce dedi tibi custodiam primitiarũ mearum. Omnia quæ sanctificantur à filiis Israël, tradidi tibi & filiis tuis pro officio sacerdotali legitima sempiterna.

9. Hæc ergo accipies de his quæ sanctificantur, & oblata sunt Domino. Omnis oblatio, & sacrificium, & quicquid pro peccato atque delicto redditur mihi, & cedit in Sancta sanctorum, tuum erit, & filiorum tuorum.

10. In sanctuario comedes illud: mares tantùm edent ex eo: quia consecratum est tibi.

11. Primitias autem quas voverint & obtulerint filii Israël, tibi dedi, & filiis tuis, ac filiabus tuis iure perpetuo. qui mundus est in domo tua, vescetur eis.

12. Omnem medullam olei, & vini, ac frumenti, quicquid offerunt primitiarum Domino, tibi dedi.

Das XVIII. Capitel.

5. So wartet nun des diensts des Heiligthumbs / vnnd des diensts des Altars / daß fort nicht mehr ein wüten komme vber die Kinder Jsrael.

6. Denn sihe / ich habe die Leviten ewre Brüder genommen auß den Kindern Jsrael / vnnd euch gegeben dem HERRN zum geschenck / daß sie des Ampts pflegen an der Hütten des Stiffts.

7. Du aber vnnd deine Söhne mit dir / solt ewers Priesterthumbs warten / daß jhr dienet in allerley gescheffte des Altars / vnd inwendig hinder dem Fürhang / Denn ewer Priesterthumb gebe ich euch zum ampt zum geschencke / Wenn ein Frembder sich herzu thut / der sol sterben.

8. Vnnd der HERR sagt zu Aaron: Sihe ich habe dir gegeben meine Hebopffer / von allem das die Kinder Jsrael heiligen / für dein Priesterlich Ampt / vnd deinen Söhnen / zum ewigen Recht.

9. Daß solt du haben von dem Allerheiligsten das sie opffern / alle jhre Gabe mit alle jhrem Speißopffer / vnd mit alle jhrem Sündopffer / vnnd mit alle jhrem Schuldopffer / das sie mir geben / das sol dir vnd deinen Sönen das allerheiligst sein.

10. Am allerheiligsten ort solt du es essen / was Männlich ist / sol davon essen / denn es sol dir heilig sein.

11. Jch habe auch das Hebopffer jrer gabe / an allen Webeopffern der Kinder Jsrael / dir vnd deinen Sönen vnd deinen Töchtern gegeben / sampt dir zum ewigen Recht / Wer rein ist in deinem hause / sol davon essen.

12. Alles beste öle / vnnd allen besten Möst / vnd Korn jhrer Erstling / die sie dem HERREN geben / hab ich dir gegeben.

CAP. XVIII.

5. Voi dunque osseruarete la guardia del santuario, e la guardia de lo altare à fin che per lo auenire non sia l'ira contra de figliuoli d'Israel.

6. Imperoche io ho presi i vostri fratelli Leuiti del mezzo de figliuoli d'Israel, che vi sono dati in dono al Signore, à cioche seruino nel ministerio del tabernacolo de la congregatione.

7. Ma tù & i tuoi figliuoli con teco custodirete il vostro sacerdotio in tutte quelle cose, che sia appartengono à lo altare, e dentro il velo, [illegible] amministrarete: Io vi ho dato [illegible] l'amministratione del sacerdotio, per questo il forastiero che si accostarà, morrà.

8. Inoltre il Signore parlò ad Aaron, Io veramente ti ho dato da guardia de le mie oblationi: ho dato ancora tutte le cose santificate de figliuoli de Israel per la vntione, à te & à tuoi figliuoli in ordinatione perpetua.

9. Questo sarà tuo de le cose santificate per fuoco: Ogni loro offerta ò sia loro oblatione, ò sia sacrifitio pel peccato loro, ò sacrifitio pel delitto loro: quel che mi offeriranno, sarà cosa santissima per te e per i tuoi figliuoli.

10. Tù la mangiarai in luogo santissimo: Ogni maschio ne mangiarà; perche sarà santificata.

11. Questo ancora sarà tuo de la oblation del lor dono: io ho date tutte le oblationi de figliuoli d'Israel à te & à i tuoi figliuoli, & à le tue figliuole con esso teco per ordinatione perpetua: ogniuno che sarà netto in casa tua, ne mangiarà.

12. Io ti ho date le primitie di quelli che le offeriranno al Signore, di tutto il grasso de l'oglio, di tutto il grasso del vino, e del grano.

יח

13 בִּכּוּרֵי כָּל דִּי בְאַרְעֲהוֹן דְּיַיְתוּן קֳדָם ייי דִּילָךְ יְהֵי כָּל דִּדְכֵי בְּבֵיתָךְ יֵיכְלִנֵּיהּ׃

14 כָּל חֶרְמָא בְּיִשְׂרָאֵל דִּילָךְ יְהֵי׃

15 כָּל פָּתַח וַלְדָּא לְכָל בִּסְרָא דִּיקָרְבוּן קֳדָם ייי בַּאֲנָשָׁא וּבִבְעִירָא יְהֵי דִּילָךְ בְּרַם מִפְרַק תִּפְרוֹק יָת בּוּכְרָא דַאֲנָשָׁא וְיָת בּוּכְרָא דִבְעִירָא מְסָאֲבָא תִּפְרוֹק׃

16 וּפֻרְקָנֵיהּ מִבַּר יַרְחָא תִּפְרוֹק בְּפֻרְקָנֵיהּ כְּסַף חֲמֵשׁ סִלְעִין בְּסִלְעֵי קֻדְשָׁא עַשְׂרִין מָעִין הוּא׃

17 בְּרַם בּוּכְרָא דְתוֹרָא אוֹ בוּכְרָא דְאִמְּרָא אוֹ בוּכְרָא דְעִזָּא לָא תִפְרוֹק קֻדְשָׁא אִנּוּן יָת דִּמְהוֹן תִּזְרוֹק עַל מַדְבְּחָא וְיָת תַּרְבְּהוֹן תַּסֵּיק דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם ייי׃

18 וּבִסְרְהוֹן יְהֵי לָךְ כְּחַדְיָא דַאֲרָמוּתָא וּכְשָׁקָא דְיַמִּינָא דִּילָךְ יְהֵי׃

19 כֹּל אַפְרָשׁוּת קֻדְשַׁיָּא דְּיַפְרְשׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם ייי יְהָבִית לָךְ וְלִבְנָךְ וְלִבְנָתָךְ עִמָּךְ לִקְיָם עָלַם קְיָם מְלַח עָלַם הוּא קֳדָם ייי לָךְ וְלִבְנָךְ עִמָּךְ׃

20 וַאֲמַר ייי לְאַהֲרֹן בְּאַרְעֲהוֹן לָא תַחְסִין וְחוּלָק לָא יְהֵי לָךְ בֵּינֵיהוֹן מַתְּנָן דִּיהָבִית לָךְ אִנּוּן חוּלָקָךְ וְאַחְסָנְתָּךְ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

21 וְלִבְנֵי לֵוִי הָא יְהָבִית כָּל מַעְשְׂרָא בְיִשְׂרָאֵל לְאַחְסָנָא חֲלַף פֻּלְחָנְהוֹן דְּאִנּוּן פָּלְחִין יָת פֻּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃

יח

13 בִּכּוּרֵי כָּל־אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר־יָבִיאוּ לַיהֹוָה לְךָ יִהְיֶה כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ׃

14 כָּל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְךָ יִהְיֶה׃

15 כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהֹוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה־לָּךְ אַךְ פָּדֹה תִפְדֶּה אֵת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֵת בְּכוֹר־הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה׃

16 וּפְדוּיָו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא׃

17 אַךְ בְּכוֹר־שׁוֹר אוֹ־בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ־בְכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהֹוָה׃

18 וּבְשָׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה׃

19 כֹּל תְּרוּמֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהֹוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהֹוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ׃

20 וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־אַהֲרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל וְחֵלֶק לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

21 וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל־מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֵלֶף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־הֵם עֹבְדִים אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃

ιη.

13. Τὰ πρωτογεννήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ σοὶ ἔσται. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά.

14. Πᾶν ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ισραὴλ, σοὶ ἔσται.

15. Καὶ πᾶν διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκὸς, ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται. ἀλλ' ἢ λύτροις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ.

16. Καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ, ἀπὸ μηνιαίου, ἡ συντίμησις, πέντε σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, εἴκοσι ὀβολοί εἰσι.

17. πλὴν πρωτότοκα μόσχων, καὶ πρωτότοκα προβάτων, καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ, ἅγια ἐστί. καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

18. Καὶ τὰ κρέα ἔσται σοὶ, καθὰ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος, καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν σοὶ ἔσται.

19. Πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κυρίῳ, δέδωκά σοι, καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον. διαθήκη ἁλὸς αἰωνίου ἐστὶν ἔναντι κυρίου σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ.

20. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ααρὼν· ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραήλ.

21. Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ισραὴλ ἐν κλήρῳ, ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

CAP. XVIII.

13. Vniversa frugum initia, quæ gignit humus, & Domino deportantur, cedent in usus tuos: qui mundus est in domo tua, vescetur eis.

14. Omne quod ex voto reddiderint filii Israel, tuum erit.

15. Quicquid primùm erūpit è vulva cunctæ carnis, quam offerunt Domino, sive ex hominibus, sive de pecoribus fuerit, tui iuris erit: ita duntaxat, ut pro hominis primogenito pretium accipias, & omne animal quod immundum est redimi facias.

16. Cuius redemptio erit post unum mensem, siclis argenti quinque, pondere sanctuarii. Siclus viginti obolos habet.

17. Primogenitum autem bovis & ovis & capræ non facies redimi, quia sanctificata sunt Domino. sanguinē tantum eorum fundes super altare, & adipes adolebis in suavissimum odorem Domino.

18. Carnes verò in usum tuū cedent, sicut pectusculum consecratum, & armus dexter, tua erunt.

19. Omnes primitias sanctuarii quas offerunt filii Israel Domino, tibi dedi & filiis, ac filiabus tuis iure perpetuo. Pactum salis est sempiternum coram Domino, tibi ac filiis tuis.

20. Dixitque Dominus ad Aaron. In terra eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem inter eos: ego pars & hæreditas tua in medio filiorum Israel.

21. Filiis autem Levi dedi omnes decimas Israelis in possessionem pro ministerio quo serviunt mihi in tabernaculo fœderis:

Das XVIII. Capitel.

13. Die erste Frucht alle des / das in jrem Lande ist / das sie dem HERRN bringen / sol dein sein / Wer rein ist im deinem hause / sol dauon essen.

14. Alles verbannete in Jsrael sol dein sein.

15. Alles das seine Mutter bricht vnter allem fleisch / das sie dem HErren bringen / es sey Mensch oder Vieh / soll dein sein / Doch das du die erste Menschenfrucht lösen lassest / vnd die erste frucht eines vnreinen Viehs auch lösen lassest.

16. Sie sollens aber lösen / wenns eines Monden alt ist / Vnd solts zu lösen geben vmb gelt / vmb fünff Sekel / nach dem Sekel des Heiligthumbs / der gilt zweintzig Gera.

17. Aber die erste Frucht eines Ochsen oder Lambs / oder Zigen / solt du nicht zu lösen geben / denn sie sind heilig / Jhr blut solt du sprengen auff den Altar / vnnd jhr fett solt du anzünden zum opffer des süssen geruchs dem HERREN.

18. Jhr fleisch sol dein sein / wie auch die Webebrust vnnd die rechte Schulder dein ist.

19. Alle Hebopffer / die die kinder Jsrael heiligen dem HERRN / habe ich dir gegeben / vnnd deinen Söhnen vnnd deinen Töchtern sampt dir / zum ewigen Recht. Das sol ein vnverwesenlich Bund sein ewig für dem HErren / dir vnd deinem Samen sampt dir.

20. Vnnd der HERR sprach zu Aaron: Du solt in jhrem Lande nichts besitzen / auch kein theil vnter jhnen haben / Denn ich bin dein Theil / vnnd dein Erbgut vnter den kindern Jsrael.

21. Den kindern aber Levi hab ich alle Zehenden gegeben im Jsrael zum Erbgut / für jhr Ampt / daß sie mir thun an der Hütten des Stiffts.

CAP. XVIII.

13. Saranno tue le primitie di tutte quelle cose, che sono ne la lor terra; lequali portaranno al Signore: ogniuno ch' è netto in casa tua, ne mangiarà.

14. Ciascuna cosa interdetta in Israel sarà tua.

15. Ogni cosa che apre la matrice d'ogni creatura che offeriscono al Signore, tanto di huomini quanto di animali, sarà tua: mà riscattarai il primogenito de l'huomo, ancora farai riscattare il primogenito de lo animale immondo.

16. Et il riscatto del primogenito tu lo farai de la età di vn mese secondo la tua stima del danaio di cinque sicli di argento, secondo il siclo del santuario: il siclo è di venti oboli.

17. Tuttauolta tu non riscattarai il primogenito del bue, ò il primogenito de la pecora, ò il primogenito de la capra: percioche sono santificati: tu spargerai il lor sangue appresso lo altare e farai profumo del lor grasso, ch' è l'oblatione affocata in odor di quiete al Signore.

18. E la loro carne sarà tua; come la pettorina de la eleuatione, e come la spalla destra sarà tua.

19. Tutte le oblationi de le cose santificate, lequali i figliuoli d'Israel haueranno offerite al Signore, io le ho date à te & à tuoi figliuoli, & à le tue figliuole con esso teco in ordinatione perpetua: Il patto del sale è perpetuo dinanzi al Signore à te & al tuo seme con teco.

20. Et il Signore disse ad Aharon, Tu non hauerai heredità ne la lor terra: nè hauerai portione fra loro: Io sono la tua portione, e la tua heredità nel mezzo de figliuoli d'Israel.

21. Quanto à figliuoli di Leui, eccò ch' io ho date loro tutte le decime d'Israel in heredità per il loro ministerio ch' essi fanno nel seruitio del tabernacolo de la congregatione.

יח

22 וְלָא יִקְרְבוּן עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְקַבָּלָא חוֹבָא לִמְמָת׃

23 וְיִפְלְחוּן לֵיוָאֵי אִנּוּן יָת פָּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא וְאִנּוּן יְקַבְּלוּן חוֹבֵיהוֹן קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן וּבְגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יַחְסְנוּן אַחְסָנָא׃

24 אֲרֵי יָת מַעְשְׂרָא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּיַפְרְשׁוּן קֳדָם יְיָ אַפְרָשׁוּתָא יְהָבֵית לְלֵיוָאֵי לְאַחְסָנָא עַל כֵּן אֲמָרִית לְהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יַחְסְנוּן אַחְסָנָא׃

25 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

26 וּלְלֵיוָאֵי תְּמַלֵּיל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תִסְּבוּן מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מַעְשְׂרָא דִּיהָבֵית לְכוֹן מִנְּהוֹן בְּאַחְסָנַתְכוֹן וְתַפְרְשׁוּן מִנֵּיהּ אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מַעְשְׂרָא מִן מַעְשְׂרָא׃

27 וְתִתְחַשַּׁב לְכוֹן אַפְרָשׁוּתְכוֹן כַּעֲבוּרָא מִן אִדְּרָא וּכְמַלְיָתָא מִן מַעְצַרְתָּא׃

28 כֵּן תַּפְרְשׁוּן אַף אַתּוּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מִכֹּל מַעְשְׂרַתְכוֹן דְּתִסְּבוּן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתְּנוּן מִנֵּיהּ יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְאַהֲרֹן כַּהֲנָא׃

29 מִכֹּל מַתְּנָתְכוֹן תַּפְרְשׁוּן יָת כָּל אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מִכָּל שׁוּפְרֵיהּ יָת מַקְדְּשֵׁיהּ מִנֵּיהּ׃

30 וְתֵימַר לְהוֹן בְּאַפְרָשׁוּתְכוֹן יָת שׁוּפְרֵיהּ מִנֵּיהּ וְיִתְחַשַּׁב לְלֵיוָאֵי כַּעֲלַלַת אִדְּרָא וּכַעֲלַלַת מַעְצַרְתָּא׃

יח

22 וְלֹא־יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת׃

23 וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃

24 כִּי אֶת־מַעְשַׂר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃

25 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

26 וְאֶל־הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם וַהֲרֵמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן־הַמַּעֲשֵׂר׃

27 וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן־הַגֹּרֶן וְכַמְלֵאָה מִן־הַיָּקֶב׃

28 כֵּן תָּרִימוּ גַם־אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃

29 מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֵת כָּל־תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל־חֶלְבּוֹ אֶת־מִקְדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ׃

30 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן וְכִתְבוּאַת יָקֶב׃

ιη΄.

22. Καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον.

23. Καὶ λειτουργήσει ὁ λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν.

24. Ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ισραήλ, ὅσα ἐὰν ἀφορίσωσι κυρίῳ ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς λευίταις ἐν κλήρῳ. διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον.

25. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

26. Καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου αὐτοῦ.

27. Καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος ἀφ' ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ.

28. Οὕτως ἀφελεῖτε καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν, ἀφαίρεμα κυρίῳ, Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ.

29. Ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ, ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ.

30. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὅταν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Λευίταις, ὡς γένημα ἀφ' ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ.

CAP. XVIII.

22. Vt non accedant ultrà filii Israël ad tabernaculum, nec committant peccatum mortiferum.

23. Solis filiis Levi mihi in tabernaculo servientibus,& portantibus peccata populi. legitimum sempiternũ erit in generationibus vestris. Nihil aliud possidebunt.

24. Decimarum oblatione cõtenti, quas in usus eorum & necessaria separavi.

25. Locutusque est Dominus ad Moysen,dicens.

26. Præcipe Levitis, atque denuntia, Cùm acceperitis à filiis Israël decimas quas dedi vobis, primitias earum offerte Domino,id est,decimam partem decimæ;

27. Vt reputetur vobis in oblationem primitivorum, tam de areis quàm de torcularibus;

28. Et universis quorum accipitis primitias, offerte Domino, & date ea Aaron sacerdoti.

29. Omnia quæ offeretis ex decimis, & in donaria Domini separabitis, optima & electa erunt cuncta.

30. Dicesque ad eos,Si præclara & meliora quæque obtuleritis ex decimis, reputabitur vobis quasi de area & torculari dederitis primitias.

Das XVIII.Capitel.

22. Das hinfort die kinder Israel nicht zur Hütten des Stiffts sich thun sünde auff sich zu laden/vnd sterben.

23. Sondern die Leviten sollen des Ampts pflegen an der Hütten des Stiffts/vnnd sie sollen jener missethat tragen zu ewigem Recht/ bey euren Nachkommen. Vnnd sie sollen vnter den kindern Israel kein erbgut besitzen.

24. Denn den Zehenden der kinder Israel/den sie dem HERRN heben/ hab ich den Leviten zum Erbgut gegeben/Darumb hab ich zu jhnen gesagt/ daß sie vnter den kindern Israel kein erbgut besitzen sollen.

25. Vnnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

26. Sage den Leviten/vnd sprich zu jhnen: Wenn jhr den Zehenden nemet von den kindern Israel/die ich euch von jnen gegeben habe zu eurem Erbgut/so solt jhr davon ein Hebopffer dem HErren thun/ Ja den Zehenden von dem Zehenden.

27. Vnnd solt solch ewer Hebopffer achten/als gebt jr Korn aus der scheunen/vnd Fülle auß der Kelter.

28. Also solt auch jhr das Hebopffer dem HERRN geben von allen euren Zehenden/die jr nemet von den kindern Israel/daß jr solch Hebopffer des Herren dem Priester Aaron gebet.

29. Von allem/das euch gegeben wird / solt jr dem HERRN allerley Hebopffer geben/von allem besten das davon geheiliget wird.

30. Vnd sprich zu jhnen: Wenn jhr also das beste davon Hebt / so sols den Leviten gerechnet werden / wie ein einkommen der Scheunen / vnnd wie ein einkommen der Kelter.

CAP. XVIII.

22. E per lo auenire i figliuoli d'Israel non si accosteranno al tabernacolo de la congregatione àfinche non portino la pena del peccato,e muoino.

23. Ma i Leuiti faranno l'opera del tabernacolo de la congregatione, & essi porteranno la loro iniquità per ordinatione perpetua ne le generationi vostre: e non possederanno heredità fra i figliuoli d'Israel.

24. Imperoche io ho date à Leuiti in heredità le decime de figliuoli d Israel lequali offeriranno al Signore in oblatione: per questo io ho detto di loro,Essi non possederanno heredità nel mezzo de figliuoli d'Israel.

25. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

26. E tu parlarai à Leuiti,e dirai loro: Quando voi hauerete riceuute da figliuoli d'Israel le decime, lequal io vi ho date da quelli per vostra heredità; allhora voi offerirete di quelle al Signore,cioè, le decime de le decime,

27. E la vostra offerta vi sarà reputata come il grano de l'aia,e come l'abondanza del torcolo.

28. Cosi voi ancora offerirete la oblatione al Signore di tutte le vostre decime, che voi riceuerete da figliuoli d'Israel; e darete di quella la oblatione del Signore ad Aharon Sacerdote.

29. Di tutti i vostri doni voi offerirete ogni oblatione al Signore, del migliore di quella per la sua santificatione.

30. Inoltre tu dirai loro: Quando voi hauerete offerito il miglio re di quella,sarà riputato à Leuiti come il frutto de l aia,e come il frutto del torcolo.

יח

31 וְתֵיכְלוּן יָתֵיהּ בְּכָל אֲתַר אַתּוּן וֶאֱנָשׁ בָּתֵּיכוֹן אֲרֵי אַגְרָא הוּא לְכוֹן חֳלַף פָּלְחָנְכוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃

32 וְלָא תְקַבְּלוּן עֲלוֹהִי חוֹבָא בְּאַפְרָשׁוּתְכוֹן יָת שׁוּפְרֵיהּ מִנֵּיהּ וְיָת קוּדְשַׁיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא תְחַלְּלוּן וְלָא תְמוּתוּן׃

יט

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃

2 דָּא גְּזֵירַת אוֹרָיְתָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֵימַר מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְּבוּן לָךְ תּוֹרְתָא סוּמַּקְתָּא שַׁלְמְתָא דְּלֵית בַּהּ מוּמָא דְּלָא סְלֵיק עֲלַהּ נִירָא׃

3 וְתִתְּנוּן יָתַהּ לְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְיַפֵּק יָתַהּ לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְיִכּוֹס יָתַהּ קֳדָמוֹהִי׃

4 וְיִסַּב אֶלְעָזָר כָּהֲנָא מִדְּמַהּ בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְיַדֵּי לָקֳבֵל אַפֵּי מַשְׁכַּן זִמְנָא מִדְּמַהּ שְׁבַע זִמְנִין׃

5 וְיוֹקֵיד יָת תּוֹרְתָא לְעֵינוֹהִי יָת מַשְׁכַּהּ וְיָת בִּשְׂרַהּ וְיָת דְּמַהּ עַל אוּכְלַהּ יוֹקֵיד׃

6 וְיִסַּב כָּהֲנָא אָעָא דְאַרְזָא וְאֵיזוֹבָא וּצְבַע זְהוֹרִי וְיִרְמֵי לְגוֹ יְקִידַת תּוֹרְתָא׃

7 וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי כָּהֲנָא וְיַסְחֵי בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וּבָתַר כֵּן יֵיעוֹל לְמַשְׁרִיתָא וִיהֵי מְסָאַב כָּהֲנָא עַד רַמְשָׁא׃

8 וּדְמוֹקֵיד יָתַהּ יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי בְּמַיָּא וְיַסְחֵי בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

יח

31 וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל־מָקוֹם אַתֶּם וּבֵיתְכֶם כִּי־שָׂכָר הוּא לָכֶם חֵלֶף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃

32 וְלֹא־תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלְּלוּ וְלֹא תָמוּתוּ׃

יט

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃

2 זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃

3 וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃

4 וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים׃

5 וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף׃

6 וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃

7 וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב׃

8 וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃

ιη.

31. Καὶ ἔδεσθε αὐτὸ ἐν παντὶ τόπῳ, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστιν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

32. Καὶ οὐ λήψεσθε δι᾽ αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

ΚΕΦΑΛ. ιθ´

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων·

2. Αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε κύριος λέγων· λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυῤῥὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ ᾗ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ᾽ αὐτὴν ζυγός.

3. Καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, καὶ σφάξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ.

4. Καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἑπτάκις.

5. Καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ τὸ δέρμα αὐτῆς καὶ τὰ κρέα καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται.

6. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον, καὶ ὕσσωπον, καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως.

7. Καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας.

8. Καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

CAP. XVIII.

31. Et comedetis eas in omnibus locis vestris, tam vos quàm familiæ vestræ: quia pretium est pro ministerio quo servitis in tabernaculo testimonii.

32. Et non peccabitis super hoc, egregia vobis & pinguia reservantes: ne polluatis oblationes filiorum Israël, & moriamini.

Das XVIII. Capitel.

31. Vnd mügets essen an allen steten jr vnd eure kinder/denn es ist euer lohn/ für euer ampt im der Hütten des Stiffts.

32. So werdet jhr nicht sünde auff euch laden an demselben/wenn jhr das beste davon hebt/vnd nicht entweihen das geheiligete der kinder Jsrael/vnnd nicht sterben.

CAP. XVIII.

31. *E voi e la vostra famiglia mangiarete quello in ogni luogo percioche è vostra mercede pel vostro ministerio nel tabernacolo de la congregatione.*

32. *E voi per questo non portarete il peccato, quando l'auerete offerito il migliore, e cosi voi non contaminarete le cose sante de' figliuoli d' Israel, non morrete.*

CAP. XIX.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens.

2. Ista est religio victimæ, quam constituit Dominus. Præcipe filiis Israël, ut adducant ad te vaccam rufam ætatis integræ, in qua nulla sit macula, nec portaverit iugum:

3. Tradetisq; eam Eleazaro sacerdoti. qui eductam extra castra, immolabit in conspectu omnium:

4. Et tingens digitum in sanguine eius, asperget contra fores tabernaculi septem vicibus.

5. Comburetq; eam cunctis videntibus, tam pelle & carnibus eius, quàm sanguine & fimo flammæ traditis.

6. Lignum quoque cedrinum, & hyssopum, coccumque bis tinctum sacerdos mittet in flammam quæ vaccam vorat.

7. Et tunc demum, lotis vestibus, & corpore suo ingredietur in castra, commaculatusque erit usque ad vesperum.

8. Sed & ille qui combusserit eam, lavabit vestimenta sua & corpus, & immundus erit usque ad vesperum.

Das XIX. Capitel.

1. VNd der HERR redet mit Mose vnd Aaron/vnd sprach:

2. Dise Weise sol ein Gesetz sein/das der HERR gebotten hat/vnnd gesagt: Sage den kindern Jsrael/daß sie zu dir füren eine rötliche-Kue ohn wandel/an der kein feil sey/vnd auff die noch nie kein Joch kommen ist.

3. Vnd gebet sie dem Priester Eleasar/der sol sie hinauß für das Lager füren/vnd daselbs für jm schlachten lassen.

4. Vnd Eleasar der Priester sol jhres Bluts mit seinem Finger nemen/vnd stracks gegen der Hütten deß Stiffts siebenmal sprengen.

5. Vnd die Kue für jhm verbrennen lassen/ beide jhr fell vnd jhr fleisch/ dazu jhr Blut sampt jhrem Mist.

6. Vnd der Priester sol Cedern Holtz vnd Jsopen vnd rosinrote Wollen nehmen/vnd auff die brennende Kue werffen.

7. Vnnd sol seine Kleider waschen vnd seinen Leib mit wasser baden/vnd darnach ins Lager gehen/vnnd vnrein sein biß an den abend.

8. Vnd der sie verbrand hat/sol auch seine Kleider mit Wasser waschen/vnd seinen Leib mit Wasser baden/vnnd vnrein sein biß an den abend.

CAP. XIX.

1. *Appresso il Signore parlò à Moise & ad Aharon, dicendo:*

2. *Questa è l' ordinatione de la legge, che ha comandato il Signore, dicendo: Dì à figliuoli d' Israel, che ti portino vna vaccha rossa, intiera, ne laquale non sia macchia, e sopra laquale non sia stato il giogo.*

3. *E voi la darete ad Eleazar Sacerdote, ilquale la menarà fuor del campo, e procurarà che sia ammazzata dinanzi à se.*

4. *Et Eleazar Sacerdote pigliarà col suo dito del sangue di essa, e spargerà di rimpetto à la faccia del tabernacolo de la congregatione per sette volte, del sangue di quella.*

5. *Dapoi farà che sia abbrusciata la vaccha dinanzi à gli occhii suoi; si abbrusciarà la sua pelle, la sua carne, & il suo sangue insieme co'l suo sterco.*

6. *Allhora il sacerdote pigliarà del legno di cedro, de lo hisopo, e de la grana, e li gettarà nel mezzo de lo incendio de la vaccha.*

7. *Et il Sacerdote lauarà le sue veste lauarà ancora la sua carne con l'acqua, e dipoi entrarà nel campo, & il sacerdote sarà immondo per fino à la sera.*

8. *Colui ancora, che hauerà abbrusciato quella, lauarà i suoi vestimenti con l'acqua, lauarà etiandio la sua carne con l'acqua e sarà immondo insino à la sera.*

יט

9 ויכנוש גבר דכי ית קטמא דתורתא ויצנע למברא למשריתא באתר דכי ותהי לכנשתא דבני ישראל למטרא למי אדיותא חטאתא הוא׃

10 ויצבע דמכניש ית קטמא דתורתא ית לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא ותהי לבני ישראל ולגיורא דיתגיירון ביניהון לקים עלם׃

11 דיקרב במיתא לכל נפשא דאנשא ויהי מסאב שבעא יומין׃

12 הוא ידי עלוהי ביומא תליתאה וביומא שביעאה ידכי ואם לא ידי עלוהי ביומא תליתאה וביומא שביעאה לא ידכי׃

13 כל דיקרב במיתא בנפשא דאנשא דימות ולא ידי ית משכנא דיי סאיב וישתיצי אנשא ההוא מישראל ארי מי אדיותא לא אזדריקו עלוהי מסאב יהי עוד סובתיה ביה׃

14 דא אוריתא אנש ארי ימות במשכנא כל דעליל למשכנא וכל די במשכנא יהי מסאב שבעא יומין׃

15 וכל מאן דחסף פתיח דלית מגופת שיע מקף עלוהי מסאב הוא׃

16 וכל דיקרב על אפי חקלא בקטיל חרבא או במיתא או בגרמא דאנשא או בקברא יהי מסאב שבעא יומין׃

17 ויסבון לדמסאב מ מעפר יקידת חטאתא ויתן עלוהי מי מבוע למן׃

יט

9 וְאָסַף אִישׁ טָהוֹר אֵת אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃

10 וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם׃

11 הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃

12 הוּא יִתְחַטָּא־בוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר׃

13 כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהֹוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ׃

14 זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃

15 וְכֹל כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא׃

16 וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקָבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃

17 וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃

ιθ'.

9. Καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ισραὴλ εἰς διατήρησιν, ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἅγνισμά ἐστι.

10. Καὶ ὁ συνάγων τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν μέσῳ ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον.

11. Ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας.

12. Οὗτος ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται.

13. Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ ἁγνισθῇ, τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου ἐμίανεν, ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ισραήλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτὸν ἀκάθαρτός ἐστιν. ἔτι ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστι.

14. Καὶ οὗτος ὁ νόμος. ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας.

15. Καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον, ὅσα οὐχὶ δεσμὸν καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτόν ἐστι.

16. Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ, ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου, ἢ μνήματος, ἑπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται.

17. Καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος,

CAP. XIX.

9. Colliget autem vir mundus cineres vaccæ, & effundet eos extra castra in loco purissimo, ut sint multitudini filiorum Israël in custodiam, & in aquam aspersionis: quia pro peccato vacca combusta est.

10. Cumq; laverit qui vaccæ portaverat cineres vestimenta sua, immundus erit usq; ad vesperum. Habebunt hoc filii Israel & advenæ, qui habitant inter eos, sanctum iure perpetuo.

11. Qui tetigerit cadaver hominis, & propter hoc septem diebu; fuerit immundus:

12. Aspergetur ex hac aqua die tertio & septimo, & sic mũdabitur. Si die tertio aspersus non fuerit, septimo non poterit emundari.

13. Omnis qui tetigerit humanæ animæ morticinum, & aspersus hac commistione non fuerit, polluet tabernaculum Domini, & peribit ex Israel: quia aqua expiationis non est aspersus, immundus erit, & manebit spurcitia eius super eum.

14. Ista est lex hominis qui moritur in tabernaculo: Omnes qui ingrediuntur tentorium illius, & vniuersa vasa quæ ibi sunt, polluta erunt septem diebus.

15. Vas quod non habuerit operculum, nec ligaturam desuper, immundum erit.

16. Si quis in agro tetigerit cadaver occisi hominis, aut per se mortui, siue os illius, vel sepulchrum, immundus erit septem diebus.

17. Tollentq; de cineribus combustionis atq; peccati, & mittent aquas vivas super eos in vas.

Das XIX. Capitel.

9. Vnnd ein reiner Mann soll die Aschen von der Kue auffraffen/vnd sie schütten ausser dem Lager an eine reine stete/daß sie daselbs verwaret werde/ für die Gemeine der kinder Jsrael/ zum sprengwasser / Denn es ist ein Sündopffer.

10. Vnnd derselbe/der die aschen der Kue auffgerafft hat/soll seine kleider waschen/vnnd vnrein sein biß an den Abend. Diß sol ein ewiges Recht sein den kindern Jsrael/vnd den Frembdlingen/die vnter euch wonen.

11. Wer nun irgend einen Todten Menschen anrüret/der wird sieben tage vnreine sein.

12. Der soll sich hiemit entsündigen am dritten tage/vnd am siebenden tage/so wird er rein/vñ wo er sich nit am dritten tage vnd am siebenden tage entsündiget/so wird er nicht rein werden.

13. Wenn aber jemand jrgend einen todten menschen anrüret / vnnd sich nicht entsündigen wolt / der verunreiniget die Wonunge des HERRN/ vnd solche Seele sol außgerottet werden auß Jsrael / Darumb daß das Sprengwasser nicht vber jn gesprenget ist / so ist er vnreine/so lang er sich nicht dauon reinigen lesst.

14. Das ist das Gesetz/wenn ein Mensch in der Hütten stirbt: Wer inn die Hütten gehet/vnd alles was in der Hütten ist/sol vnreine sein sieben tage.

15. Vnd alles offen gerethe/das kein deckel noch band hat/ist vnrein.

16. Auch wer anrüret auff dem felde einen Erschlagenen mit dem Schwerd oder einen todten/eines menschen bein/ oder Grab/ der ist vnrein sieben tage.

17. So sollen sie nun für den vnreinen nemen der aschen dises verbrendten Sündopffers/vnd fliessend wasser drauff thun in ein gefeß.

CAP. XIX.

9. Et vno huomo netto raccoglierà la cenere di quella vaccha, e la mettera fuor del campo in luogo netto; e sarà à la congregatione de figliuoli d'Israel in guardia per l'acqua de la purificatione; imperoche è la riconciliatione

10. E colui che hauerà raccolto la cenere de la vaccha, lauarà i suoi vestimenti, e sarà immondo per fino à la sera: e questo sarà per ordinatione perpetua à figliuoli d'Israel, & al forastiero che sta fra loro.

11. Colui che hauerà toccato il corpo morto di qual si uoglia huomo, sarà immondo per sette giorni.

12. Egli si purificarà con quella nel terzo giorno, & il settimo giorno sarà netto. Ma se non sarà purificato nel terzo giorno, non sarà netto nel settimo giorno.

13. Chiunque toccarà vn corpo morto, cioè la persona di vno huomo, che sarà morto, e non sarà purificato; ha contaminato il tabernacolo del Signore; e quella persona sarà esterminata d'Israel: perche non è stata sparsa l'acqua de la purificatione sopra di quello, sarà immondo; per ancora la sua immonditia è in lui.

14. Questa è la legge: Quando sarà morto qualcuno nel tabernacolo, sarà immondo per sette giorni.

15. Parimente ogni vaso aperto, sopra il quale non sarà stato messo il coperchio, è immondo.

16. Inoltre chiunque hauerà toccato nel mezzo del campo colui, che sarà stato occiso col coltello ò il morto, ò l'osso d'vno huomo, ò il sepolchro; sarà immondo per sette giorni.

17. E per lo immondo piglia-ranno de la poluere de lo incendio de la oblatione pel peccato, e metteranno sopra di quella de l'acqua viua in vn vaso.

יט

18 וְיִסַּב אֵיזוֹבָא וְיִטְבּוֹל בְּמַיָּא גְּבַר דְּכֵי וְיַדֵּי עַל מַשְׁכְּנָא וְעַל כָּל מָאנַיָּא וְעַל נַפְשָׁתָא דַּהֲוָאָה תַמָּן וְעַל דְּיִקְרַב בְּגַרְמָא אוֹ בִקְטִילָא אוֹ בְמִיתָא אוֹ בְקִבְרָא׃

19 וְיַדֵּי דַּכְיָא עַל מְסָאֲבָא בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וִידַכֵּינֵּיהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בְמַיָּא וְיִדְכֵּי בְרַמְשָׁא׃

20 וּגְבַר דְּיִסְתָּאַב וְלָא יַדֵּי עֲלוֹהִי וְיִשְׁתֵּצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ קְהָלָא אֲרֵי יָת מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ סָאֵיב מֵי אַדָּיוּתָא לָא אִזְדְּרִיקוּ עֲלוֹהִי מְסָאַב הוּא׃

21 וּתְהֵי לְהוֹן לִקְיָם עָלַם וּדְיַדֵּי מֵי אַדָּיוּתָא יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וּדְיִקְרַב בְּמֵי אַדָּיוּתָא יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

22 וְכֹל דְּיִקְרַב בֵּיהּ מְסָאֲבָא יְהֵי מְסָאַב וַאֲנָשׁ דְּיִקְרַב בֵּיהּ יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃

יט

18 וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ טָהוֹר וְהִזָּה עַל־הָאֹהֶל וְעַל־כָּל־הַכֵּלִים וְעַל־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־שָׁם וְעַל־הַנֹּגֵעַ בַּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר׃

19 וְהִזָּה הַטָּהֹר עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטְּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר בָּעָרֶב׃

20 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה טִמֵּא מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא׃

21 וְהָיְתָה לָּהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה מֵי־הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

22 וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

ιθ'.

18. Καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρὸς, καὶ περιῤῥανεῖ ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχὰς, ὅσαι ἂν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμμένον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου, ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος.

19. Καὶ περιῤῥανεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἀφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

20. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεῤῥαντίσθη ἐπ' αὐτὸν ἀκάθαρτός ἐστι.

21. Καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. καὶ ὁ περιῤῥαίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

22. Καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἅψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον ἔσται. καὶ ψυχὴ ἡ ἁπτομένη, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

כ

1 וַאֲתוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל כְּנִשְׁתָּא לְמַדְבְּרָא דְצִין בְּיַרְחָא קַדְמָאָה וִיתֵיב עַמָּא בִּרְקַם וּמִיתַת תַּמָּן מִרְיָם וְאִתְקְבַרַת תַּמָּן׃

2 וְלָא הֲווֹ מַיָּא לִכְנִשְׁתָּא וְאִתְכְּנִשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן׃

3 וּנְצָא עַמָּא עִם מֹשֶׁה וַאֲמַרוּ לְמֵימַר וּלְוַי דְּמִיתְנָא בְּמוֹתָא דַאֲחָנָא קֳדָם יְיָ׃

4 וּלְמָה אַיְתִיתוּן יָת קְהָלָא דַּיְיָ לְמַדְבְּרָא הָדֵין לְמֵימַת תַּמָּן אֲנַחְנָא וּבְעִירָנָא׃

כ

1 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֵר שָׁם׃

2 וְלֹא־הָיָה מַיִם לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן׃

3 וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלוּ גָוַעְנוּ בִּגְוַע אַחֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃

4 וְלָמָה הֲבֵאתֶם אֶת־קְהַל יְהוָה אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירֵנוּ׃

ΚΕΦΑΛ. κ'.

1. Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ, εἰς τὴν ἔρημον σὶν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν κάδης, καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ μαριὰμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ;

2. Καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ. καὶ συνηθροίσθησαν ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών.

3. Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν λέγοντες. ὄφελον ἀπωλόμεθα ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἔναντι κυρίου.

4. Καὶ ἵνα τί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

CAP. XIX.

18. In quibus cùm homo mundus tinxerit hyssopum, asperget ex eo omne tentorium, & cunctam supellectilem, & homines huiuscemodi contagione pollutos.

19. Atque hoc modo mundus lustrabit immundum tertio & septimo die, expiatusque die septimo, lavabit & se & vestimenta sua, & immundus erit usque ad vesperum.

20. Si quis hoc ritu non fuerit expiatus, peribit anima illius de medio ecclesiæ: quia sanctuarium Domini polluit, & non est aqua lustrationis aspersus.

21. Erit hoc præceptum legitimum sempiternum. Ipse quoque qui aspergit aquas, lavabit vestimenta sua: Omnis qui tetigerit aquas expiationis, immundus erit usque ad vesperum.

22. Quicquid tetigerit immundus, immundum faciet: & anima quæ horum quippiam tetigerit, immunda erit usque ad vesperum.

CAP. XX.

1. Veneruntque filii Israël, & omnis multitudo in desertum Sin, mense primo: & mansit populus in Cades. Mortuaque est ibi Maria, & sepulta in eodem loco.

2. Cumque indigeret aqua populus, convenerunt adversum Moysen & Aaron.

3. Et versi in seditionem, dixerunt, Vtinam periissemus inter fratres nostros coram Domino.

4. Cur eduxistis ecclesiam Domini in solitudinem, ut & nos & nostra iumenta moriamur?

Das XIX. Capitel.

18. Vnd ein reiner Mann sol Jsopen nemen/vnnd ins wasser duncken/vnnd die Hütten besprengen/vnnd alle gerethe/vnnd alle Seelen die drinnen sind. Also auch den der eins todten bein/oder erschlagenen/oder todten/oder grab angerüret hat.

19. Es sol aber der reine den vnreinen am dritten tage vnnd am siebenden tage besprengen/vnd jn am siebenden tage entsündigen/vnnd sol seine kleider waschen/vnnd sich in wasser baden/so wird er am abend rein.

20. Welcher aber vnrein sein wird/vnnd sich nicht entsündigen wil/deß Seele sol außgerottet werden auß der Gemeine. Denn er hat das Heiligthumb des HERREN verunreiniget/vnnd ist mit sprengwasser nicht besprenget/darumb ist er vnreine.

21. Vnnd diß sol jhnen ein ewiges Recht sein. Vnd der auch/der mit dem Sprengwasser gesprenget hat/sol seine Kleider waschen. Vnnd wer das Sprengwasser anrüret/der sol vnrein sein/bis an den abend.

22. Vnd alles was er anrüret/wird vnrein werden/vnnd welche Seele er anrüren wird/sol vnrein sein biß an den abend.

Das XX. Capitel.

VNnd die Kinder Jsrael kamen mit der gantzen Gemeine inn die Wüsten Zin/im ersten Monden/vnnd das Volck lag zu Kades/vnnd MirJam starb daselbs/vnnd ward daselbs begraben.

2. Vnd die Gemeine hatte kein wasser/vnd versammleten sich wider Mosen vnd Aaron.

3. Vnd das Volck haddert mit Mose/vnd sprachen: Ach/daß wir vmbkommen weren/da vnsere Brüder vmbkamen für dem HERRN.

4. Warumb habt jhr die Gemeine des HERREN inn diese Wüste bracht/daß wir hie sterben mit vnserm Vieh?

CAP. XIX.

18. Pigliarà similmente de lo hisopo, e l'huomo netto lo intignerà ne l'acqua, e la spargerà sopra il tabernacolo, e sopra tutti i vasi, e sopra le persone, che quiui saranno state, e sopra colui, che ha toccato quello osso, ò lo ammazzatō ò il morto, ò il sepolchro:

19. Il mondo, dicò, farà l'aspersione sopra lo immondo nel ter- terzo giorno, e settimo giorno, e nel settimo giorno lo mondarà: dipoi lauarà i suoi vestimenti: si lauarà ancora ne l'acqua, e la sera sarà netto.

20. Ma l'huomò, che sarà immondo, e non si sarà purificato; quella persona sarà esterminata del mezzo de la congregatione; perciochè ha contaminato il Santuario del Signore. L'acqua de la purificatione non è sparsa sopra di lui: egli dunque è immondo.

21. E questo sarà loro in ordinatione perpetua. E colui, che hauerà sparso l'acqua de la purificatione, lauarà i suoi vestimenti: e colui, che hauerà toccato l'acqua de la purificatione, sarà immondo insino à la sera.

22. E tutto quel che hauerà toccato lo immondo, sarà immondo: e la persona, che lo toccarà, sarà immonda insino à la sera.

CAP. XX.

1. Ora nel primo mese i figliuoli d'Israel con tutta la moltitudine arriuorono nel diserto di Sin, & il popolo restò in Cades, oue morì Maria, e fu sepolta quiui.

2. Ma non essendoui de l'acqua per la congregatione, si messero insieme contra Moise & Aharon

3. Et il popolo contese con Moise, e dissero in questo modo, O piacesse à Dio, che noi fossimo morti, quando morirono i nostri fratelli dinanzi al Signore.

4. E perche cosa hauete voi fatta venire la congregatione del Signore in questo diserto, à fin che muoiamo qui noi, e le nostre bestie?

כ

5 וּלְמָא אַסֶּקְתּוּנָא מִמִּצְרַיִם לְאַיְתָאָה יָתָנָא לְאַתְרָא בִּישָׁא הָדֵין לָא אֲתַר כְּשַׁר לְבֵית זְרַע וְאַף לָא תְאֵנִין וְגֻפְנִין וְרִמּוֹנִין וּמַיָּא לָא אִית לְמִשְׁתֵּי׃

6 וַעֲלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִן קֳדָם קְהָלָא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַייָ לְהוֹן׃

7 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

8 סַב יָת חֻטְרָא וּכְנוֹשׁ יָת כְּנִשְׁתָּא אַתְּ וְאַהֲרֹן אֲחוּךְ וּתְמַלְּלוּן עִם כֵּיפָא לְעֵינֵיהוֹן וְיִתֵּן מֵימוֹהִי וְתַפֵּיק לְהוֹן מַיָּא מִן כֵּיפָא וְתַשְׁקֵי יָת כְּנִשְׁתָּא וְיָת בְּעִירְהוֹן׃

9 וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת חֻטְרָא מִן קֳדָם יְיָ כְּמָא דְפַקְּדֵיהּ׃

10 וּכְנַשׁוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יָת קְהָלָא לִקֳדָם כֵּיפָא וַאֲמַר לְהוֹן שְׁמַעוּ כְּעַן סָרְבָנַיָּא הֲמִן כֵּיפָא הָדֵין נַפֵּיק לְכוֹן מַיָּא׃

11 וַאֲרֵים מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ וּמְחָא יָת כֵּיפָא בְּחֻטְרֵיהּ תַּרְתֵּין זִמְנִין וּנְפַקוּ מַיָּא סַגִּיאֵי וּשְׁתִיאַת כְּנִשְׁתָּא וּבְעִירְהוֹן׃

12 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן חֲלַף דְּלָא הֵימַנְתּוּן (בְּמֵימְרִי) לְקַדָּשׁוּתִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֵין לָא תַעֲלוּן יָת קְהָלָא הָדֵין לְאַרְעָא דִּיהַבִית לְהוֹן׃

13 אִנּוּן מֵי מַצּוּתָא דִּנְצוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ וְאִתְקַדַּשׁ בְּהוֹן׃

14 וּשְׁלַח מֹשֶׁה אִזְגַּדִּין מֵרְקָם לְוָת מַלְכָּא דֶאֱדוֹם כִּדְנַן אֲמַר אֲחוּךְ יִשְׂרָאֵל אַתְּ יְדַעַתְּ יָת כָּל עָקְתָא דְּאַשְׁכַּחְתָּנָא׃

כ

5 וְלָמָה הֶעֱלִיתֻנוּ מִמִּצְרַיִם
לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע
הַזֶּה לֹא מְקוֹם זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן
וְרִמּוֹן וּמַיִם אַיִן לִשְׁתּוֹת׃
6 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי הַקָּהָל
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־
פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְבוֹד־יְהוָה אֲלֵיהֶם׃
7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
8 קַח אֶת־הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל אֶת־
הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם
אֶל־הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו
וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן־הַסֶּלַע
וְהִשְׁקִיתָ אֶת־הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם׃
9 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ׃
10 וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת־
הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסָּלַע וַיֹּאמֶר לָהֶם
שִׁמְעוּ־נָא הַמֹּרִים הֲמִן־הַסֶּלַע
הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם מָיִם׃
11 וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיַּךְ אֶת־
הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ
מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ הָעֵדָה וּבְעִירָם׃
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
אַהֲרֹן יַעַן לֹא־הֶאֱמַנְתֶּם בִּי
לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן
לֹא תָבִיאוּ אֶת־הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם׃
13 הֵמָּה מֵי מְרִיבָה אֲשֶׁר־
רָבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה
וַיִּקָּדֵשׁ בָּם׃
14 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ
אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם כֹּה אָמַר אָחִיךָ
יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־
הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ׃

κ'.

5. Καὶ ἱνατί τοῦτο ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου, παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον; τόπος οὗ οὐ σπείρεται, οὐδὲ συκαῖ, οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε ῥοαί, οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πιεῖν.

6. Καὶ ἦλθε Μωϋσῆς καὶ Ααρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτούς.

7. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

8. Λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ααρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγήν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

9. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον ἀπέναντι κυρίου, καθὰ συνέταξε κύριος.

10. Καὶ ἐξεκκλησίασε Μωϋσῆς καὶ Ααρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀκούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς, μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ.

11. Καὶ ἐπάρας Μωϋσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ῥάβδῳ δίς. καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολύ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

12. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ααρών· ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ἁγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ισραήλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα αὐτοῖς.

13. Τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔναντι κυρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς.

14. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ λέγων· τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ισραήλ· σὺ ἐπίστῃ πάντα τὸν μόχθον τὸν εὑρόντα ἡμᾶς.

CAP. XX.

5. Quare nos fecistis ascendere de Ægypto, & adduxistis in locum istum pessimũ, qui seri non potest, qui nec ficum gignit, nec vineas, nec malogranata, insuper & aquã non habet ad bibendum?

6. Ingressusque Moyses & Aaron dimissa multitudine in tabernaculum fœderis, corruerunt proni in terram, (Clamaveruntque ad Dominum, atque dixerunt, Domine Deus audi clamorem huius populi, & aperi eis thesaurum tuum fontem aquæ vivæ, ut satiati cesset murmuratio eorum.) Et apparuit gloria Domini super eos.

7. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

8. Tolle virgam, & congrega populum tu & Aaron frater tuus, & loquimini ad petram coram eis, & illa dabit aquas. Cumq; eduxeris aquã de petra, bibet omnis multitudo & iumenta eius.

9. Tulit igitur Moyses virgã, quæ erat in conspectu Domini, sicut præceperat ei.

10. Congregata multitudine ante petram, dixitq; eis, Audite rebelles & increduli, Num de petra hac vobis aquam poterimus eiicere?

11. Cumq; elevasset Moyses manum, percutiens virga bis silicem, egressæ sunt aquæ largissimæ, ita ut populus biberet & iumenta.

12. Dixitque Dominus ad Moysen & Aaron. Quia non credidistis mihi, út sanctificaretis me corã filiis Israel, non introducetis hos populos in terram quam dabo eis.

13. Hæc est aqua contradictionis, ubi iurgati sunt filii Israel contra Dominum, & sanctificatus est in eis.

14. Misit interea nuntios Moyses de Cades ad regem Edom, qui dicerent, Hæc mandat frater tuus Israel: Nosti omnem laborem qui apprehendit nos.

Das XX. Capitel.

5. Vnnd warumb habt jhr vns auß Egypten gefürt an diesen bösen ort/da mann nicht seen kan/ da noch feigen/ noch Weinstöcke/ noch Granatöpffel sindt/ vnd ist dazu kein wasser zu trincken.

6. Mose vnd Aaron giengen von der Gemeine zur thür der Hütten des Stiffts/ vnd fielen auff jhr angesicht/ vnd die Herrligkeit des HERREN erschein jhnen.

7. Vnd der HERR redet mit Mose vnd sprach:

8. Nim den stab/ vnd versammle die Gemeine/ du vnd dein bruder Aaron/ vnd redet mit den Felß für jren augen/ der wird sein wasser geben/ Also solt du jhnen wasser auß dem Felß bringen/ vnnd die Gemeine trencken vnnd jhr Vieh.

9. Da nam Mose den stab für dem HERREN/ wie er jhm gebotten hatte.

10. Vnd Mose vnd Aaron versamleten die Gemeine für den Felß/ vnnd sprach zu jhnen: Höret jhr vngehorsamen/ werden wir euch auch wasser bringen auß diesem Felß?

11. Vnnd Mose hub seine hand auff/ vnd schlug den Felß mit dem stab zwey mal/ da gieng viel wassers herauß/ daß die Gemeine tranck vnd jhr Vieh.

12. Der HERR aber sprach zu Mose vnd Aaron: Darumb daß jhr nicht an mich geglaubet habt/ daß jhr mich heiliget et für den kindern Jsrael/ solt jhr diese Gemeine nicht ins Landt bringen/ das ich jhnen geben werde.

13. Das ist das Hadderwasser/ darüber die Kinder Jsrael mit dem HERREN hadderten/ vnnd er geheiliget ward an jhnen.

14. Vnnd Mose sandte Botschafft auß Kades zu dem Könige der Edomiter. Also lesst dir dein Bruder Jsrael sagen: Du weisst alle die mühe/ die vns betretten hat.

CAP. XX.

5. E perche cosa ci hauete voi fatti salir di Egitto, per farci venire à questo cattiuo luogo, che non è luogo da seminarui, ne vi son fichi, ne vigne, ne melagrani; e doue non è pure acqua per bere?

6. E Moise dunque & Aharon si partirono dalla presenza de la congregatione à la porta del tabernacolo de la chiesa, e si gettorono sopra le loro faccie, e la gloria del Signore apparue sopra di loro.

7. Et il Signore parlò à Moise, dicendo:

8. Piglia la bacchetta, & aduna la congregatione, tu & Aharon tuo fratello; e parlate à la pietra ne la presenza loro, e darà la sua acqua; e cauarai l'acqua de la pietra per loro, e darai da bere à la moltitudine & à i loro bestiami.

9. Moise dunque prese la bacchetta dinanzi al Signore, si come gli haueua comandato.

10. E Moise & Aharon adunorono la congregatione dinanzi à la pietra, e disser loro, Ascoltate hora, ò ribelli; cauaremo noi de l'acqua di questa pietra per voi?

11. E Moise alzò la sua mano, e percosse la pietra due volte con la sua bacchetta: allhora ne vscirono molte acque, e tutta la congregatione beuue co i loro bestiami.

12. Et il Signore disse à Moise & ad Aharon: Perche voi non hauete creduto à me, per essere io santificato da voi dinanzi à figliuoli d'Israel; per questo voi non introdurrete questa congregatione ne la terra, laquale io ho dato loro.

13. Queste sono le acque de la contentione per lequali i figliuoli d'Israel hanno conteso col Signore, ilquali si è santificato se stesso in quelli.

14. Moise ancora mandò messaggieri di Cades al Re di Edom, dicendo: Il tuo fratello Israel dice cosi, Tu sai tutto il trauaglio che ci è auuenuto.

כ

15 וַיֵּרְדוּ אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ לָנוּ מִצְרַיִם וְלַאֲבֹתֵינוּ׃

16 וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ וַיֹּצִאֵנוּ מִמִּצְרָיִם וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְקָדֵשׁ עִיר קְצֵה גְבוּלֶךָ׃

17 נַעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ לֹא נִטֶּה יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ׃

18 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱדוֹם לֹא תַעֲבֹר בִּי פֶּן־בַּחֶרֶב אֵצֵא לִקְרָאתֶךָ׃

19 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמְסִלָּה נַעֲלֶה וְאִם־מֵימֶיךָ נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנַי וְנָתַתִּי מִכְרָם רַק אֵין־דָּבָר בְּרַגְלַי אֶעֱבֹרָה׃

20 וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא אֱדוֹם לִקְרָאתוֹ בְּעַם כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה׃

21 וַיְמָאֵן אֱדוֹם נְתֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו׃

22 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה הֹר הָהָר׃

23 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל־גְּבוּל אֶרֶץ־אֱדוֹם לֵאמֹר׃

24 יֵאָסֵף אַהֲרֹן אֶל־עַמָּיו כִּי לֹא יָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־מְרִיתֶם אֶת־פִּי לְמֵי מְרִיבָה׃

כ

15 וּנְחַתוּ אֲבָהָתַנָא לְמִצְרַיִם וִיתֵבְנָא בְּמִצְרַיִם יוֹמִין סַגִּיאִין וְאַבְאִישׁוּ לָנָא מִצְרָאֵי וְלַאֲבָהָתַנָא׃

16 וְצַלֵּינָא קֳדָם יְיָ וְקַבֵּל צְלוֹתַנָא וּשְׁלַח מַלְאֲכָא וְאַפְּקַנָא מִמִּצְרַיִם וְהָא אֲנַחְנָא בִּרְקָם קַרְתָּא דִּבְסְטַר תְּחוּמָךְ׃

17 נֶעְבַּר כְּעַן בְּאַרְעָךְ לָא נֶעְבַּר בַּחֲקַל וּבִכְרַם וְלָא נִשְׁתֵּי מֵי גוֹב אוֹרַח מַלְכָּא נֵיזִיל לָא נִסְטֵי לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא עַד דְּנֶעְבַּר תְּחוּמָךְ׃

18 וַאֲמַר לֵיהּ אֱדוֹמָאָה לָא תֶעְבַּר בִּתְחוּמִי דִּילְמָא בִּקְטָלִין בְּחַרְבָּא אֶפּוֹק לִקְדָמוּתָךְ׃

19 וַאֲמַרוּ לֵיהּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאוֹרַח כְּבִישָׁא נִיסַּק וְאִם מַיָּךְ נִשְׁתֵּי אֲנָא וּבְעִירַי וְאֶתֵּן דְּמֵיהוֹן לְחוֹד לֵית פִּתְגָּם דְּבִישׁ בְּרַגְלַי אֶעִיבַּר׃

20 וַאֲמַר לָא תֶעְבַּר וּנְפַק אֱדוֹמָאָה לִקְדָמוּתֵיהּ בְּחֵיל רַב וּבִידָא תַּקִּיפָא׃

21 וְסָרֵיב אֱדוֹמָאָה לְמִשְׁבַּק יָת יִשְׂרָאֵל לְמִעְבַּר בִּתְחוּמֵיהּ וּסְטָא יִשְׂרָאֵל מִלְּוָתֵיהּ׃

22 וּנְטַלוּ מֵרְקָם וַאֲתוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל כְּנִשְׁתָּא לְהוֹר טוּרָא׃

23 וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה וּלְאַהֲרֹן בְּהוֹר טוּרָא עַל תְּחוּם אַרְעָא דֶאֱדוֹם לְמֵימָר׃

24 יִתְכְּנֵישׁ אַהֲרֹן לְעַמֵּיהּ אֲרֵי לָא יֵיעוֹל לְאַרְעָא דִּיהָבֵית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּסָרֵבְתּוּן עַל (מֵימְרִי) לְמֵי מַצּוּתָא׃

κά.

15. Καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς αἴγυπτον, καὶ παρῳκήσαμεν ἐν αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους· καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν.

16. Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἄγγελον ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου· καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν κάδης πόλει ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου.

17. Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου, οὐ διελευσόμεθα δι᾽ ἀγρῶν, οὐδὲ δι᾽ ἀμπελώνων, οὐδὲ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου. ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου.

18. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐδώμ, οὐ διελεύσῃ δι᾽ ἐμοῦ· εἰ δὲ μή, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι.

19. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πίωμεν ἐγώ τε, καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμήν σοι. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἐστι παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα.

20. Ὁ δὲ εἶπεν· οὐ διελεύσῃ δι᾽ ἐμοῦ. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῷ εἰς συνάντησιν ἐδώμ, ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ.

21. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ισραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ ἐξέκλινεν Ισραὴλ ἀπ᾽ αὐτοῦ.

22. Καὶ ἀπῆραν ἐκ κάδης καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς ὢρ τὸ ὄρος.

23. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν ὢρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς γῆς ἐδὼμ λέγων.

24. Προστεθήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, ἐν κατασχέσει. διότι παρωξύνατέ με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς ἀντιλογίας.

CAP. XX.

15. Quomodo descenderint patres nostri in Ægyptum, & habitaverimus ibi multo tempore; afflixerintque nos Ægyptii, & patres nostros:

16. Et quomodo clamaverimus ad Dominum, & exaudierit nos, miseritque angelum qui eduxerit nos de Ægypto. Ecce in urbe Cades, quæ est in extremis finibus tuis, positi.

17. Obsecramus ut nobis transire liceat per terram tuam. Nō ibimus per agros, nec per vineas, non bibemus aquas de puteis tuis, sed gradiemur via publica, nec ad dexteram, nec ad sinistram declinantes, donec transeamus terminos tuos.

18. Cui respondit Edom, Non transibis per me, alioquin armatus occurram tibi.

19. Dixeruntque filii Israel, Per tritam gradiemur viam: & si biberimus aquas tuas nos & pecora nostra, dabimus quod iustum est: nulla erit in pretio difficultas, tantum velociter transeamus.

20. At ille respondit, Non transibitis. Statimq; egressus est obvius, cum infinita multitudine, & manu forti,

21. Nec voluit acquiescere deprecanti, ut concederet transitum per fines suos. quā obrem divertit ab eo Israel.

22. Cumque castra movissent de Cades, venerunt in montem Hor, qui est in finibus terræ Edom:

23. Vbi locutus est Dominus ad Moysen,

24. Pergat, inquit, Aaron ad populos suos: non enim intrabit terram quam dedi filiis Israel, eo quòd incredulus fuerit ori meo ad Aquas contradictionis.

Das XX. Capitel.

15. Das unser Väter inn Egypten hinab gezogen sind/ vnd wir lange zeit inn Egypten gewonet haben/ vnnd die Egypter handelten vns vnd vnser Väter vbel.

16. Vnd wir schryen zu dem HErren/ der hat vnser stimme erhöret/ vnnd einen Engel gesandt/ vnd auß Egypten gefürt/ vnd sihe/ wir sind zu Kades in der Stadt an deinen grentzen.

17. Laß vns durch dein Land ziehen/ wir wollen nicht durch äcker noch Weinberge gehen/ auch nicht Wasser aus den Brunnen trincken/ die landstrasse wollen wir ziehen/ weder zur rechten noch zur lincken weichen/ biß wir durch deine Grentze kommen.

18. Die Edomiter aber sprachen zu jnen: Du solt nicht durch mich ziehen/ oder ich wil dir mit dem Schwert entgegen ziehen.

19. Die kinder Israel sprachen zu jhm: Wir wollen auff der gebänten strassen ziehen/ vnnd so wir deins wassers trincken/ wir vnd vnser Vieh/ so wollen wirs bezalen/ Wir wollen nichts denn nur zu fusse hindurch ziehen.

20. Er aber sprach: Du solt nicht herdurch ziehen. Vnnd die Edomiter zogen auß/ jhnen entgegen mit mächtigem volck vnd starcker hand.

21. Also wegerten die Edomiter Israel zu vergönnen durch jre Grentze zu ziehen/ vnd Israel weich von jhnen.

22. Vnnd die kinder Israel brachen auff von Kades/ vnnd kamen mit der gantzen gemeine gen Hor am gebirge.

23. Vnd der HERR redet mit Mose vnnd Aaron zu Hor am gebirge/ an den Grentzen des Landes der Edomiter/ vnd sprach:

24. Laß sich Aaron sammlen zu seinem Volck/ Denn er sol nicht inn das Land kommen/ das ich den kindern Israel gegeben habe/ Darumb/ daß jr meinem Munde vngehorsam gewest seydt/ bey dem Haderwasser.

CAP. XX.

15. Imperoche i nostri padri discesero in Egitto, e noi siamo stati in Egitto per molti giorni, ma gli Egittii afflissero noi & i nostri padri.

16. E noi habbiamo gridato al Signore ilquale esaudì la nostra voce, e mandato lo Angelo, ci cauò fuora di Egitto: & ecco che noi siamo in Cades, città de l'ultimo tuo confine.

17. Di gratia siaci lecito di passare per la tua terra: Noi non passaremo per i campi, ò per le vigne; ne beueremo de l'acqua del pozzo di alcuno, noi andaremo per la via publica, e non declinaremo à la destra ò à la sinistra, per fin che noi haueremo passato il tuo confine.

18. Alquale Edom rispose, Tu non passarai pel mio paese; à fin che perauentura io non esca con le armi incontro à te.

19. Allhora i figliuoli d'Israel gli dissero: Noi montaremo per la via: e se io & il mio bestiame beueremo de le tue acque, io ti darò il prezzo di quelle. Solamente io passarò co i miei piedi, purche non vi sia qualche impedimento.

20. Egli disse, Tu non passarai: Et Edom uscì fuori ad incontrarlo con gran popolo e con man forte.

21. Edom dunque non volse permettere à Israel, che passasse pel suo confine, e cosi Israel si ritirò indietro da quello.

22. E si partirono di Cades: & i figliuoli d'Israel con tutta quella moltitudine andorono al monte Hor.

23. Et il Signore parlò à Moise, & ad Aharon nel monte Hor, nel confine de la terra di Edom, dicendo:

24. Aharon sarà ridotto col suo popolo: imperoche egli non entrarà ne la terra, laquale io ho data à figliuoli d'Israel: percioche voi sete stati ribelli à la mia parola à le acque de la contentione.

כ

25 דבר ית אהרן וית
אלעזר בריה ואסיק יתהון
להור טורא:

26 ואשלח ית אהרן ית
לבושוהי ותלבישינון ית
אלעזר בריה ואהרן י
יתכניש וימות תמן:

27 ועבד משה כמא
דפקיד ייי וסליקו להור
טורא לעיני כל כנשתא:

28 ואשלח משה ית
אהרן ית לבושוהי ואלביש
יתהון ית אלעזר בריה
ומית אהרן תמן בריש
טורא ונחת משה ואלעזר
מן טורא:

29 וחזו כל כנשתא
דמית אהרן ובכו ית
אהרן תלתין יומין כל
בית ישראל:

כ

25 קח את־אהרן ואת־אלעזר
בנו והעל אתם הר ההר:

26 והפשט את־אהרן את־
בגדיו והלבשתם את־אלעזר בנו
ואהרן יאסף ומת שם:

27 ויעש משה כאשר צוה
יהוה ויעלו אל־הר ההר לעיני
כל־העדה:

28 ויפשט משה את־אהרן
את־בגדיו וילבש אתם את־
אלעזר בנו וימת אהרן שם
בראש ההר וירד משה ואלעזר
מן־ההר:

29 ויראו כל־העדה כי גוע
אהרן ויבכו את־אהרן שלשים
יום כל בית ישראל:

κ.

25. Λάβε τὸν Ααρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ Ελεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς ὢρ τὸ ὄρος ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς.

26. Καὶ ἔκδυσον Ααρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἔνδυσον Ελεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Ααρὼν προστεθεὶς ἀποθανέτω ἐκεῖ.

27. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καθὰ συνέταξε κύριος αὐτῷ, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς εἰς ὢρ τὸ ὄρος, ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς.

28. Καὶ ἐξέδυσεν τὸν Ααρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ελεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν Ααρὼν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, καὶ κατέβη Μωϋσῆς καὶ Ελεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους.

29. Καὶ εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπελύθη Ααρὼν, καὶ ἔκλαυσαν τὸν Ααρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ισραήλ.

כא

1 ושמע כנענאה מלכא
דערד יתיב דרומא ארי
אתא ישראל אורח מ
מאלליא ואגח קרבא
בישראל ושבא מנהון
שביא:

2 וקיים ישראל קיים
קדם ייי ואמר אם ממסר
תמסר ית עמא הדין
בידי ואגמר ית קרויהון:

3 וקביל ייי צלותיה ד
דישראל ומסר ית כ
כנענאה וגמר יתהון וית
קרויהון וקרא שמא
דאתרא חרמה:

4 ונטלו מהור טורא
אורח ימא דסוף לאקפא
ית ארעא דאדום ועקת
נפשא דעמא באורחא:

5 ואתרעם עמא קדם
ייי ועם משה נצו למא
אסקתונא ממצרים
לממת במדברא ארי לית
לחמא ולית מיא ונפשנא
עקת במנא הדין ב
במיכליה קליל:

כא

1 וישמע הכנעני מלך־ערד ישב
הנגב כי בא ישראל דרך האתרים
וילחם בישראל וישב ממנו שבי:

2 וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר
אם־נתן תתן את־העם הזה בידי
והחרמתי את־עריהם:

3 וישמע יהוה בקול ישראל
ויתן את־הכנעני ויחרם אתהם
ואת־עריהם ויקרא שם־המקום
חרמה:

4 ויסעו מהר ההר דרך ים־
סוף לסבב את־ארץ אדום ותקצר
נפש־העם בדרך:

5 וידבר העם באלהים ובמשה
למה העליתנו ממצרים למות
במדבר כי אין לחם ואין מים
ונפשנו קצה בלחם הקלקל:

ΚΕΦΑΛ κά.

1. Καὶ ἤκουσεν ὁ Χαναναῖος βασιλεὺς Ἀρὰδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον, ὅτι ἦλθεν Ισραὴλ ὁδὸν Ἀθαρεὶμ, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ισραὴλ, καὶ κατεπροενόμευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν.

2. Καὶ ηὔξατο Ισραὴλ εὐχὴν κυρίῳ, καὶ εἶπεν· ἐάν μοι παραδῷς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ.

3. Καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς Ισραὴλ, καὶ παρέδωκε τὸν Χαναναῖον ὑποχείριον αὐτοῦ, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀνάθεμα.

4. Καὶ ἀπάραντες ἐξ ὢρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν, περιεκύκλωσαν τὴν γῆν Εδώμ, καὶ ὠλιγοψύχησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ ὁδῷ.

5. Καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ Μωϋσῆν λέγοντες· ἵνα τί ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος, οὐδὲ ὕδωρ· ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ.

CAP XX.

25. Tolle Aaron & filium eius cum eo, & duces eos in montem Hor.

26. Cumque nudaveris patrem veste sua, indues ea Eleazarum filium eius, & Aaron colligetur, & morietur ibi.

27. Fecit Moyses ut præceperat Dominus, & ascenderunt in montem Hor coram omni multitudine.

28. Cumque Aaron spoliasset vestibus suis, induit eis Eleazarum filium eius. Illo mortuo in montis supercilio, descendit cum Eleazaro.

29. Omnis autē multitudo vidēs occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus per cunctas familias suas.

Das XX. Capitel.

25. Nimm aber Aaron vnnd seinen Son Eleasar / vnnd füre sie auff Hor am Gebirge.

26. Vnnd zeuch Aaron seine kleider auß / vnd zeuch sie Eleasar an seinem Sohne / vnnd Aaron soll sich daselbs samlen vnd sterben.

27. Da thet Mose wie jhm der HERR gebotten hatte / vnd stiegen auff Hor am gebirge für der gantzen gemeine.

28. Vnnd Mose zog Aaron seine kleider auß / vnd zog sie Eleasar an seinem Sone. Vnd Aaron starb daselbs oben auff dem berge. Mose aber vnnd Eleasar stiegen herab vom berge.

29. Vnd da die gantze Gemeine sahe / daß Aaron dahin war / beweineten sie jhn dreissig tage / das gantze hauß Israel.

CAP. XX.

25. Pigliá Aharon & Eleazar suo figliuolo e fagli montare sul monte Hor:

26. E spoglia Aharon de le sue veste, e mette quelle, à Eleazar suo figliuolo, imperoche Aharon sarà raccolto, e morrà quiui.

27. E Moise fece si come il Signore haueua comandato, e saliorono sul monte Hor nel cospetto di tutta la congregatione.

28. E Moise cauò ad Aharon le sue veste; e le messe à Eleazar suo figliuolo: & Aharon morì quiui ne la cima del monte: Dipoi Moise & Eleazar discesero del monte.

29. Ora tutta la congregatione vedendo che Aharon era morto, lo piansero per trenta giorni in tutte le case d'Israel.

CAP. XXI.

1. Quod cùm audisset Chananæus rex Arad, qui habitabat ad meridiem, venisse scilicet Israël per exploratorum viam, pugnavit contra illum, & victor existens, duxit ex eo prædam.

2. At Israël voto se Domino obligans, ait, Si tradideris populum istū in manu mea, delebo urbes eius.

3. Exaudivitque Dominus preces Israël, & tradidit Chananæum, quem ille interfecit subversis urbibus eius: & vocavit nomen loci illius Horma, id est anáthema.

4. Profecti sunt autem & de monte Hor, per viam quæ ducit ad mare-rubrum, ut circumirent terram Edom. Et tædere cœpit populum itineris ac laboris:

5. Locutusque contra Dominum & Moysen, ait, Cur eduxisti nos de Ægypto, ut moreremur in solitudine? Deest panis, non sunt aquæ: anima nostra iam nauseat super cibo isto levissimo.

Das XXI. Capitel.

Vnnd da der Cananiter / der König Arad / der gegen Mittag wonet / hörete / Daß Israel herein kommet durch den weg der Kundschaffer / streit er wider Israel / vnd füret etliche gefangen.

2. Da gelobt Israel dem HERRN ein gelübd / vnnd sprach: Wenn du diß volck vnter meine hand gibst / so wil ich jhre Städte verbannen.

3. Vnnd der HERR erhöret die stimme Israel / vnnd gab die Cananiter / vnnd verbannten sie sampt jhren Städten / vnd hieß die stet Harma.

4. Da zogen sie von Hor am gebirge auff dem wege vom Schilffmeer / daß sie vmb der Edomiter land hinzogen.

5. Vnd das Volck ward verdrossen auff dem wege / vnd redet wider Gott vnd wider Mosen: Warumb hast du vns auß Egypten gefüret daß wir sterben inn der Wüsten? Denn es ist kein brot noch wasser hie / vnnd vnser Seele ekelt vber diser losen speise.

CAP. XXI.

1. Quando il Cananeo Re di Arad, che habitaua verso Mezzodi intese che Israel veniua per la via de le spie, combattè con Israel, e prese de prigioni di quello.

2. Israel dunque si auotò di vn voto al Signore, e disse: Se tu darai questo popolo ne le mie mani, io rouinarò le loro città.

3. Et il Signore esaudì la voce d'Israel, e gli dette il Cananeo, e rouinò quelli con le loro città: e chiamò il nome di quel luogo, Hormah.

4. Dapoi se ne andorono del monte Hor per la via del mar rosso, per circuire la terra di Edom: & il popolo si infastidì nel camino.

5. Et il popolo parlò contra Dio e Moise: Perche ci hauete voi fatti salire di Egitto, per farci morire nel diserto? Imperoche non vi è pane, non vi è acqua e le nostre anime sono infastidite di questo pane tanto leggiero.

כא

6 וְגָרֵי יְיָ בְּעַמָּא יָת חִיְוָן קָלַן וּנְכִיתוּ יָת עַמָּא וּמִית עַם סַגִּי מִיִּשְׂרָאֵל׃

7 וַאֲתָא עַמָּא לְוָת מֹשֶׁה וַאֲמַרוּ חַבְנָא אֲרֵי אִתְרַעַמְנָא קֳדָם יְיָ וְעִמָּךְ נְצֵינָא צַלִּי קֳדָם יְיָ וְיַעְדֵּי מִנַּנָּא יָת חִיְוָא וְצַלִּי מֹשֶׁה עַל עַמָּא׃

8 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עֲבֵיד לָךְ קַלְיָא וְשַׁוִּי יָתֵיהּ עַל אָת וִיהֵי כָּל דְּיִתְנְכֵית וְיֶחֱזֵי יָתֵיהּ וְיִתְקַיָּם׃

9 וַעֲבַד מֹשֶׁה חִוְיָא דִנְחָשָׁא וְשַׁוְּיֵיהּ עַל אָת וַהֲוֵי כַּד נָכֵית חִוְיָא יָת גַּבְרָא וּמִסְתַּכַּל בְּחִוְיָא דִנְחָשָׁא וּמִתְקַיָּם׃

10 וּנְטַלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׁרוֹ בְּאוֹבוֹת׃

11 וּנְטַלוּ מֵאוֹבוֹת וּשְׁרוֹ בִּמְגִזַּת עִבְרָאֵי בְּמַדְבְּרָא דְּעַל אַפֵּי מוֹאָב מִמַּדְנַח שִׁמְשָׁא׃

12 מִתַּמָּן נְטַלוּ וּשְׁרוֹ בְּנַחֲלָא דְזָרֶד׃

13 מִתַּמָּן נְטַלוּ וּשְׁרוֹ מֵעִבְרָא דְאַרְנוֹן דִּי בְמַדְבְּרָא דְּנָפֵיק מִתְּחוּם אֱמוֹרָאָה אֲרֵי אַרְנוֹן תְּחוּם מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין אֱמוֹרָאָה׃

14 עַל כֵּן יִתְאֲמַר בְּסִפְרָא קְרָבִין דַּעֲבַד יְיָ עַל יַמָּא דְסוּף וּגְבוּרָן עַל נַחֲלֵי אַרְנוֹן׃

15 וְשָׁפוֹךְ נַחֲלַיָּא דְּמִדַּבְּרִין לְקָבֵל לְחָיַת וּמִסְתְּמִיךְ לִתְחוּם מוֹאָב׃

16 וּמִתַּמָּן אִתְיְהִיבַת לְהוֹן בֵּירָא הִיא בֵּירָא דַּאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּנוֹשׁ יָת עַמָּא וְאֶתֵּן לְהוֹן מַיָּא׃

17 בְּכֵן שַׁבַּח יִשְׂרָאֵל יָת תֻּשְׁבַּחְתָּא הָדָא סְקִי בֵירָא שַׁבַּחוּ לַהּ׃

כא

6 וַיְשַׁלַּח יְהֹוָה בָּעָם אֵת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים וַיְנַשְּׁכוּ אֶת־הָעָם וַיָּמָת עַם־רָב מִיִּשְׂרָאֵל׃

7 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי־דִבַּרְנוּ בַיהֹוָה וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל־יְהֹוָה וְיָסֵר מֵעָלֵינוּ אֶת־הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם׃

8 וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל־נֵס וְהָיָה כָּל־הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי׃

9 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֹשֶׁת וַיְשִׂמֵהוּ עַל־הַנֵּס וְהָיָה אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת־אִישׁ וְהִבִּיט אֶל־נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת וָחָי׃

10 וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃

11 וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃

12 מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד׃

13 מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אַרְנוֹן אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר הַיֹּצֵא מִגְּבֻל הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֱמֹרִי׃

14 עַל־כֵּן יֵאָמַר בְּסֵפֶר מִלְחֲמֹת יְהֹוָה אֶת־וָהֵב בְּסוּפָה וְאֶת־הַנְּחָלִים אַרְנוֹן׃

15 וְאֶשֶׁד הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה לְשֶׁבֶת עָר וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב׃

16 וּמִשָּׁם בְּאֵרָה הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהֹוָה לְמֹשֶׁה אֱסֹף אֶת־הָעָם וְאֶתְּנָה לָהֶם מָיִם׃

17 אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת עֲלִי בְאֵר עֱנוּ־לָהּ׃

κά.

6. Καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαὸν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν Ισραήλ.

7. Καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν ἔλεγον· ἡμαρτήκαμεν ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ σοῦ. εὖξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ηὔξατο Μωϋσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ.

8. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ποίησον σεαυτῷ ὄφιν, καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου, καὶ ἔσται ἐὰν δάκῃ ὁ ὄφις ἄνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται.

9. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου. καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακνεν ὄφις ἄνθρωπον καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη.

10. Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν ὠβώθ.

11. Καὶ ἐξάραντες ἐξ ὠβὼθ, παρενέβαλον ἐν ἀχελγαὶ τῷ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον μωὰβ, κατ' ἀνατολὰς ἡλίου.

12. Καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆραν, καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγγα ζαρέδ.

13. Καὶ ἐκεῖθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν ἀμορραίων. ἔστι γὰρ ἀρνῶν ὅρια μωὰβ, ἀνὰ μέσον μωὰβ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀμορραίου.

14. Διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βιβλίῳ, πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν ζωὸβ ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χειμάῤῥους ἀρνῶν.

15. Καὶ τοὺς χειμάῤῥους κατέστησε κατοικίσαι ἢρ, καὶ πρόσκειται τοῖς ὁρίοις μωάβ.

16. Καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ. τοῦτό ἐστι φρέαρ, ὃ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, συνάγαγε τὸν λαὸν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πιεῖν.

17. Τότε ᾖσεν Ισραὴλ τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος, ἐξάρχετε αὐτῷ.

CAP. XXI.

6. Quamobrem misit Dominus in populum ignitos serpentes, ad quorum plagas & mortes plurimorum.

7. Venerunt ad Moysen, atque dixerunt, Peccavimus, quia locuti sumus contra Dominum & te: ora ut tollat à nobis serpentes. Oravitque Moyses pro populo.

8. Et locutus est Dominus ad eum, Fac serpentem æneum, & pone eum pro signo, qui percussus aspexerit eum, vivet.

9. Fecit ergo Moyses serpentem æneum, & posuit eum pro signo, quem cum percussi aspicerent, sanabantur.

10. Profectiq; filii Israel castrametati sunt in Oboth.

11. Vnde egressi fixêre tentoria in Ieabarim, in solitudine quæ respicit Moab cõtra Orientalem plagam.

12. Et inde moventes, venerunt ad Torrentem-Zared.

13. Quem relinquentes castrametati sunt contra Arnon, quæ est in deserto, & prominet in finibus Amorrhæi, siquidem Arnon terminus est Moab, dividens Moabitas & Amorrhæos.

14. Vnde dicitur in libro bellorum Domini, Sicut fecit in Mari-rubro, sic faciet in torrentibus Arnon.

15. Scopuli torrentium inclinati sunt, ut requiescerẽt in Arnon, & recumberent in finibus Moabitarum.

16. Et ex eo loco apparuit puteus, super quo locutus est Dominus ad Moysen, Congrega populum, & dabo ei aquam.

17. Tunc cecinit Israel carmen istud, Ascendat puteus. Concinebant.

Das XXI. Capitel.

6. Da sandte der HERR fewrige Schlangen vnter das Volck / die bissen das Volck / daß ein groß Volck inn Israel starb.

7. Da kamen sie zu Mose / vnd sprachen: Wir haben gesündigt / daß wir wider den HERREN vnnd wider dich geredt haben / Bitte den HERrn / daß er die Schlangen von vns neme. Mose bat für das Volck.

8. Da sprach der HERR zu Mose: Mache dir ein ehrne Schlange / vnd richte sie zum Zeichen auff / Wer gebissen ist / vnd sihet sie an / der sol leben.

9. Da macht Mose ein eherne Schlange / vnnd richtet sie auff zum Zeichen / vnd wenn jemand eine schlange beiß / so sahe er die eherne schlange an / vnd bleib leben.

10. Vnnd die Kinder Israel zogen auß / vnd lägerten sich in Oboth.

11. Vnnd von Oboth zogen sie auß / vnnd lägerten sich in Jim am gebirge Abarim / in der Wüsten gegen Moab vber / gegen der Sonnen auffgang.

12. Von dannen zogen sie / vnd lägerten sich am bach Sared.

13. Von dannen zogen sie / vnd lägerten sich disseid am Arnon / welcher ist in der Wüsten / vnd herauß reicht / von der grentze der Amoriter. Denn Arnon ist die grentze Moab / zwischen Moab / vnd den Amoritern.

14. Daher spricht man in dem Buch von den streiten des HERRN: Das Vaheb in Supha / vnd die bäche am Arnon.

15. Vnnd die quelle der bäche / welche reichet hinan zur Stadt Ar / vnnd lencket sich / vnd ist die grentze Moab:

16. Vnnd von dannen zogen sie zum Brunnen / das ist der Brunn davon der HERR zu Mose saget: Sammle das Volck: Ich wil jhnen Wasser geben.

17. Da sang Israel dieses Lied / vnd sangen vmb einander vber dem Brunnen.

CAP. XXI.

6. Il Signore adunque mandò de serpenti di fuoco contra del popolo, i quali morsero il popolo: di sorte che morì molto popolo in Israel.

7. Allhora il popolo andò à Moise dicendo: Noi habbiamo peccato; perche noi habbiamo parlato contra il Signore, e contra te: Prega il Signore, che leui questi serpenti da noi. E Moise pregò pel popolo.

8. Et il Signore disse à Moise: Fa vn serpente ardente, e mettelo sopra vna hasta: e chiunque sarà morso, e lo guardarà, viuerà

9. Moise dunque fece vn serpente di rame, ilquale pose sopra vna hasta: & occorse, che quando il serpente hauea morso qualcuno, egli guardaua verso il serpente di rame, e viueua.

10. Et i figliuoli d'Israel si partirono, e si accamporono in Oboth.

11. E partitisi di Oboth, si posorono in Ieabarim, nel diserto, ch'era dirimpetto à Moab, verso Leuante.

12. Partitisi di quiui, si accamporono ne la valle di Zared.

13. Dapoi partitisi di quiui, si posorono di qua da Arnon, ch'era nel diserto, vscendo de confini de gli Ammorrhei: imperoche Arnon è il confine di Moab, fra i Moabiti e gli Ammorrhei.

14. E per questo si dirà nel libro de le guerre del Signore, quel che fece nel mar rosso con grande impeto, e nel fiume di Arnon.

15. Et il corso de fiumi, che vanno per posarsi in Ar, toccando il confine de Moabiti.

16. E di là se ne andorono in Beer. questo è il pozzo, del quale il Signore hauea detto à Moise, Aduna il popolo, & io darò loro de l'acqua.

17. Allhora Israel cantò questo cantico. O pozzo eleuati, cantate di lui.

כא

18 בירא דחפרוה רברביא כרוהא רישי עמא ספריא בחטריהון וממדברא אתיהיבת להון:

19 ומדאתיהיבת להון נחתא עמהון לנחליא ומנחליא סלקא עמהון לרמתא:

20 ומרמתא לחילתא די בחקלי מואב ריש רמתא ומסתכיא על אפי בית ישימות:

21 ושלח ישראל אזגדין לות סיחון מלכא דאמוראה למימר:

22 אעיבר בארעך לא נסטי בחקל ובכרם לא נשתי מי גוב באורח מלכא נזיל עד דנעיבר תחומך:

23 ולא שבק סיחון ית ישראל למעבר בתחומיה וכנש סיחון ית כל עמיה ונפק לקדמות ישראל למדברא ואתא ליהץ ואגח קרבא בישראל:

24 ומחהי ישראל לפתגם דחרב ויריתו ית ארעיה מארנונא עד יובקא עד בני עמון ארי תקיף תחום דבני עמון:

25 וכבש ישראל ית כל קרויא האלין ויתב ישראל בכל קרוי אמוראה בחשבון ובכל כפרנהא:

26 ארי חשבון קרתא דסיחון מלכא דאמוראה היא והוא אגח קרבא במלכא דמואב קדמאה ונסיב ית כל ארעיה מידיה עד ארנונא:

27 על כן יאמרון מתליא עולו לחשבון תתבני ותשתכלל קרתא דסיחון:

28 ארי קידום תקיף כאשא נפק מחשבון ועבדי קרבא כשלהוביתא מקרתא דסיחון קטילו עמא דשרו בלחית מואב כומריא דפלחין בית דחלת רמתא דארנון:

כא

18 באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחקק במשענתם וממדבר מתנה:

19 וממתנה נחליאל ומנחליאל במות:

20 ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש הפסגה ונשקפה על־פני הישימן:

21 וישלח ישראל מלאכים אל־סיחן מלך־האמרי לאמר:

22 אעברה בארצך לא נטה בשדה ובכרם לא נשתה מי באר בדרך המלך נלך עד אשר־נעבר גבלך:

23 ולא־נתן סיחן את־ישראל עבר בגבלו ויאסף סיחן את־כל־עמו ויצא לקראת ישראל המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל:

24 ויכהו ישראל לפי־חרב ויירש את־ארצו מארנן עד־יבק עד־בני עמון כי עז גבול בני עמון:

25 ויקח ישראל את כל־הערים האלה וישב ישראל בכל־ערי האמרי בחשבון ובכל־בנתיה:

26 כי חשבון עיר סיחן מלך האמרי הוא והוא נלחם במלך מואב הראשון ויקח את־כל־ארצו מידו עד־ארנן:

27 על־כן יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון:

28 כי־אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחן אכלה ער מואב בעלי במות ארנן:

κά.

18. Φρέαρ, ὤρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς μανθαναεὶν.

19. Καὶ ἀπὸ μανθαναεὶν εἰς νααλιὴλ, καὶ ἀπὸ νααλιὴλ εἰς βαμὼθ.

20. Καὶ ἀπὸ βαμὼθ εἰς νάπην, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ μωὰβ, ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου.

21 Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς πρέσβεις πρὸς σηὼν βασιλέα τῶν ἀμορραίων λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων.

22. Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου, τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα. οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν οὔτε εἰς ἀμπελῶνα, οὐ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατός σου. ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου.

23. Καὶ οὐκ ἔδωκε σηὼν τῷ Ισραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ συνήγαγε σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ Ισραὴλ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς ιασσὰ, καὶ παρετάξατο τῷ Ισραήλ.

24. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ισραὴλ φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ, ἀπὸ ἀρνῶν ἕως ιαβὸκ, ἕως υἱῶν ἀμμὰν, ὅτι ιαζὴρ ὅρια υἱῶν ἀμμάν ἐστι.

25. Καὶ ἔλαβεν Ισραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας· καὶ κατῴκησεν Ισραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν ἀμορραίων, ἐν ἐσεβὼν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ.

26. Ἔστι γὰρ ἐσεβὼν, πόλις σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν ἀμορραίων. καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα μωὰβ τὸ πρότερον, καὶ ἔλαβε πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, ἀπὸ ἀροὴρ ἕως ἀρνῶν.

27. Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί· ἔλθετε εἰς ἐσεβὼν, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις σηών.

28. Ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ ἐσεβὼν, καὶ φλὸξ ἐκ πόλεως σηὼν, καὶ κατέφαγεν ἕως μωὰβ, καὶ κατέφαγε στήλας ἀρνῶν.

18 Afcendat

CAP. XXI.

18. Puteus quem foderunt principes, & paraverunt duces multitudinis in datore legis, & in baculis suis. Profectique sunt de solitudine, Mathana:

19. De Mathana in Nahaliel: de Nahaliel, in Bamoth.

20. Bamoth, vallis est in regione Moab, in vertice Phasga, quod respicit contra desertum.

21. Misit autem Israel nuntios ad Sehon regem Amorrhæorum, dicens.

22. Obsecro ut trāsire mihi liceat per terram tuam: non declinabimus in agros & vineas, non bibemus aquas ex puteis. via regia gradiemur, donec transeamus terminos tuos.

23. Qui concedere noluit ut transiret Israel per fines suos: quin potius exercitu congregato, egressus est obviam in desertum, & venit in Iasa, pugnavitq; contra eum.

24. A quo percussus est in ore gladii, & possessa est terra eius ab Arnon usque Ieboc, & filios Ammon: quia forti præsidio tenebantur termini Ammonitarum.

25. Tulit ergo Israel omnes civitates eius, & habitavit in urbibus Amorrhæi, in Hesebon scilicet, & viculis eius.

26. Vrbs Hesebon fuit Sehon regis Amorrhæi, qui pugnavit contra regē Moab: & tulit omnem terram quæ ditionis illius fuerat, usque Arnon.

27. Idcirco dicitur in proverbio, Venite in Hesebon, ædificetur, & construatur civitas Sehon:

28. Ignis egressus est de Hesebon, flamma de oppido Sehon, & devoravit Ar Moabitarum, & habitatores excelsorum Arnon.

Das XXI. Capitel.

18. Das ist der Brunn den die Fürsten gegraben haben / die Edlen im Volck haben jhn gegraben / durch den Lehrer vnd jhre stäbe. Vnnd von dieser Wüsten zogen sie gen Mathana.

19. Vnd von Mathana gen Nahaliel / vnd von Nahaliel gen Bamoth.

20. Vnd von Bamoth inn das Thal das im Felde Moab ligt / zu dem hohen Berge Pißga / der gegen die Wüsten sihet.

21. Vnd Jsrael sandte Boten zu Sihon dem Könige der Amoriter / vnnd ließ jm sagen:

22. Laß mich durch dein Land ziehen / wir wöllen nicht weichen in die äcker / noch in die Weingärten / wöllen auch des Brunnwassers nicht trincken / die Landstrassen wöllen wir ziehen / biß wir durch deine Grentze kommen.

23. Aber Sihon gestattet den Kindern Jsrael den zug nicht durch seine Grentze / sondern sammlet alle sein Volck / vnnd zoch auß Jsrael entgegen in die Wüsten / vnd als er gen Jachza kam / streit er wider Jsrael.

24. Jsrael aber schlug jhn mit der scherpffe des Schwerdts / vnnd nam sein Landt ein / von Arnon an biß an den Jabok / vnd biß an die Kinder Ammon / Denn die Grentze der Kinder Ammon waren veste.

25. Also nam Jsrael alle diese Städte / vnnd wohnete in allen Städten der Amoriter / zu Hesbon vnd allen jhren Töchtern.

26. Denn Hesbon die Stadt war Sihons des Königs der Amoriter / vnd er hatte zuvor mit dem Könige der Moabiter gestritten / vnd jhm alle sein Land angewonnen / biß gen Arnon.

27. Daher sagt mann im Sprichwort: Kommt gen Hesbon / daß man die Stadt Sihon bawe vnnd auffrichte.

28. Denn Fewer ist auß Hesbon gefaren / ein flamme von der Stadt Sihon / die hat gefressen Ar der Moabiter / vnnd die Bürger der Höhe Arnon.

CAP. XXI.

18. *O pozzo che i principi cauòrono, i principi del popolo lo cauarono con il Legislatore con essi i loro bastoni. E del diserto in Mathanah.*

19. *E di Mathanah in Nahaliel: e di Nahaliel in Bamoth.*

20. *E di Bamoth in Aagaie, che è nel campo di Moab in cima del colle, e riguarda contra la faccia del diserto di Iesimon.*

21. *Israel mandò ambasciatori à Sehon Re degli Amorrhei; dicendo:*

22. *Siami lecito ch'io passi per la tua terra, noi non andaremo per i campi, ne per le vigne: non beueremo de l'acqua de pozzi; noi andaremo per la via maestra; per fino à tanto che noi hauerémo passato il tuo confine.*

23. *E Sehon non concesse à Israel di passare pel suo confine: anzi Sehon adunò tutto il suo popolo, & uscì contra Israel nel diserto; & andò in Iahas, e combattè con Israel.*

24. *Et Israel lo percosse à taglio di spada, e conquistò il suo paese da Arnon insino à Iabboc, cioè insino à figliuoli di Ammon: imperoche il confine de figliuoli di Ammon era forte.*

25. *Et Israel prese tutte queste città, & Israel habitò in tutte le città degli Amorrhei in Hesbon; & in tutti i suoi villaggi.*

26. *Imperciòche Hesbon era la città di Sehon Re degli Amorrhei: ilquale haueà perauanti combattuto contra il Re di Moab, & haueà preso tutto il suo paese de la man di quello; insino à Arnon.*

27. *Per questo quelli che parlano per parabole, dicono, Venite in Hesbon riedifichisi, e rifaccisi la città di Sehon:*

28. *Perche il fuoco uscì di Hesbon, e la fiamma de la città di Sehon, laquale consumò Ar de Moabiti, & i gran principi di Arnon.*

כא

29 אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ עַם־כְּמוֹשׁ נָתַן בָּנָיו פְּלֵיטִם וּבְנֹתָיו בַּשְּׁבִית לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי סִיחוֹן׃
30 וַנִּירָם אָבַד חֶשְׁבּוֹן עַד־דִּיבֹן וַנַּשִּׁים עַד־נֹפַח אֲשֶׁר עַד־מֵידְבָא׃
31 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃
32 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת־יַעְזֵר וַיִּלְכְּדוּ בְּנֹתֶיהָ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־שָׁם׃
33 וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתָם הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי׃
34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃
35 וַיַּכּוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ׃

כא

29 וַי לְכוֹן מוֹאֲבָאֵי אֲבַדְתּוּן עַמָּא דְּפָלְחִין לִכְמוֹשׁ מְסַר בְּנוֹהִי גַּלָּן וּבְנָתֵיהּ בְּשִׁבְיָא לְמַלְכָּא דֶּאֱמוֹרָאָה סִיחוֹן׃
30 וּמַלְכוּ פְּסַקַת מֵחֶשְׁבּוֹן עֲדָת שׁוּלְטָן מִדִּיבוֹן וְצַדִּיאוּ עַד נֹפַח דִּסְמִיךְ עַד מֵידְבָא׃
31 וִיתֵיב יִשְׂרָאֵל בַּאֲרַע אֱמוֹרָאָה׃
32 וּשְׁלַח מֹשֶׁה לְאַלָּלָא יָת יַעְזֵר וּכְבַשׁוּ כַּפְרָנַהָא וְתָרִיךְ יָת אֱמוֹרָאָה דְּתַמָּן׃
33 וְאִתְפְּנִיאוּ וּסְלִיקוּ לְאוֹרַח מַתְנָן וּנְפַק עוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן לִקְדָמוּתְהוֹן הוּא וְכָל עַמֵּיהּ לְאַגָּחָא קְרָבָא לְאֶדְרֶעִי׃
34 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לָא תִדְחַל מִנֵּיהּ אֲרֵי בִידָךְ מְסָרִית יָתֵיהּ וְיָת כָּל עַמֵּיהּ וְיָת אַרְעֵיהּ וְתַעְבֵּד לֵיהּ כְּמָא דַעֲבַדְתְּ לְסִיחוֹן מַלְכָּא דֶאֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן׃
35 וּמְחוֹ יָתֵיהּ וְיָת בְּנוֹהִי וְיָת כָּל עַמֵּיהּ עַד דְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ מְשֵׁיזֵיב וִירִיתוּ יָת אַרְעֵיהּ׃

κά.

29. Οὐαί σοι Μωάβ, ἀπώλου λαὸς Χαμώς, ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν ἀμορραίων Σηών.

30. Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται, Ἐσεβὼν ἕως Δαιβών. καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἔτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ.

31. Κατῴκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν ἀμορραίων.

32. Καὶ ἀπέστειλε Μωϋσῆς κατασκέψασθαι τὴν Ἰαζήρ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν ἀμορραῖον τὸν ὄντα ἐκεῖ.

33. Καὶ ἐπιστρέψαντες, ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν, καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραείν.

34. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· μὴ φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών.

35. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρείαν καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ.

כב

1 וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃
2 וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃
3 וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
4 וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃

כב

1 וּנְטַלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׁרוֹ בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא דִירִיחוֹ׃
2 וַחֲזָא בָלָק בַּר צִפּוֹר יָת כָּל דַּעֲבַד יִשְׂרָאֵל לֶאֱמוֹרָאָה׃
3 וּדְחִיל מוֹאֲבָאָה מִן קֳדָם עַמָּא לַחֲדָא אֲרֵי סַגִּי הוּא וַעֲקַת לְמוֹאֲבָאָה מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
4 וַאֲמַר מוֹאָב לְסָבֵי מִדְיָן כְּעַן יְשֵׁיצוֹן קְהָלָא יָת כָּל סַחְרָנָנָא כְּמָא דִמְלַחֵךְ תּוֹרָא יָת יָרוֹקָא דְחַקְלָא וּבָלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא לְמוֹאֲבָאָה בְּעִדָּנָא הַהוּא׃

ΚΕΦΑΛ. κβʹ.

1. Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ.

2. Καὶ ἰδὼν Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ ἀμορραίῳ.

3. Καὶ ἐφοβήθη Μωὰβ τὸν λαὸν σφόδρα ὅτι πολλοὶ ἦσαν. καὶ προσώχθισε Μωὰβ ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

4. Καὶ εἶπε Μωὰβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιάμ· νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ ἡμῶν, ὡσεὶ ἐκλείξαι ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. καὶ Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωὰβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον.

CAP. XXI.

29. Væ tibi Moab, peristi popule Chamos. Dedit filios eius in fugam, & filias in captivitatem regi Amorrhæorum Sehon.

30. Iugum ipsorum disperiit ab Hesebon usque Dibon, lassi pervenerunt in Nophe, & usque Medaba.

31. Habitavit itaque Israel in terra Amorrhæi.

32. Misitq; Moyses qui explorarent Iaser: cuius ceperunt viculos, & possederunt habitatores.

33. Verteruntq; se, & ascenderunt per viam Basan, & occurrit eis Og rex Basan cum omni populo suo, pugnaturus in Edrai.

34. Dixitque Dominus ad Moysen: Ne timeas eũ, quia in manu tua tradidi illum, & omnem populum, ac terram eius: faciesq; illi sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum habitatori Hesebon.

35. Percusserunt igitur & hunc cum filiis suis, universumq; populum eius usque ad internecionem, & possederunt terram illius.

Das XXI. Capitel.

29. Weh dir Moab / du Volck Camos bist verlorn / Man hat seine Söne inn die flucht geschlagen / vnnd seine Töchter gefangen gefürt Sihon dem Könige der Amoriter.

30. Jhre herrligkeit ist zu nicht worden von Hesbon biß gen Dibon / Sie ist verstöret biß gen Nophâ / die da langet biß gen Medba.

31. Also wonete Jsrael im Lande der Amoriter.

32. Vnnd Mose sandte auß Kundtschaffer gen Jaeser / vnd gewonnen jhre Töchter / vnd namen die Amoriter ein die drinnen waren.

33. Vnd wandten sich vnd zogen hinauff des wegs zu Basan / Da zog auß jhnen entgegen Og der König zu Basan mit alle seinem Volck zu streitten in Edrei.

34. Vnnd der HERR sprach zu Mose: Förchte dich nicht für jm / denn ich hab jhn inn deine hand gegeben mit Land vnnd Leuten / Vnnd solt mit jhm thun / wie du mit Sihon dem Könige der Amoriter gethan hast / der zu Hesbon wonete.

35. Vnnd sie schlugen jhn vnnd seine Söhne vnnd alle sein Volck / biß daß keiner vberbleib / vnd namen das Land ein.

CAP. XXI.

29. Guai à te Moab, tu sei rouinato ò popolo di Chamos: i suoi figliuoli sono stati messi in fuga, e le sue figliuole sono venute prigioniere di Sehon Re de gli Amorrhei.

30. Et il regno loro è perduto da Hesbon insino à Dibon, & habbiamo distrutto insino à Nophad, che arriua insino à Medeba.

31. Israel dunque habitò ne la terra de gli Amorrhei.

32. E Moise mandò à spiare Iahazer, e presero le sue ville, e scacciò gli Amorrhei ch'erano quiui.

33. E voltatisi montorono per la via di Basan: & Og Re di Basan vscì incontra à loro, egli e tutto il suo popolo per combattere in Edrei.

34. Allhora il Signore disse à Moise: Non lo temere; percioche io ho dato ne la man tua lui e tutto il suo popolo, e la sua terra, e farai à lui come tu hai fatto à Sehon Re de gli Amorrhei, ilquale habitaua in Hesbon.

35. E percossero quello & i suoi figliuoli, e tutto il suo popolo; tal che non gliene restò vno saluo, e posséderono la sua terra.

CAP XXII.

1. Profectique castrametati sunt in campestribus Moab, ubi trans Iordanem Iericho sita est.

2. Videns autem Balac filius Sephor omnia quæ fecerat Israël Amorrhæo.

3. Et quod pertimuissent eum Moabitæ, & impetum eius ferre non possent.

4. Dixit ad maiores natu Madian, Ita delebit hic populus omnes qui in nostris finibus commorantur, quomodo solet bos herbas usque ad radices carpere. Ipse autem erat eo tempore rex in Moab.

Das XXII. Capitel.

DArnach zogen die Kinder Jsrael / vnnd lägerten sich inn das Gefilde Moab / jenseydt dem Jordan gegen Jeriho.

2. Vnnd da Balak der Sohn Zipor sahe / alles was Jsrael gethan hatte den Amoritern.

3. Vnnd daß sich die Moabiter sehr förchten für dem Volck / das so groß war / vnd daß den Moabitern grawet für den Kindern Jsrael.

4. Vnd sprachen zu den Eltesten der Midianiter: Nun wird dieser hauffe aufffretzen was vmb vns ist / wie ein Ochs kraut auff dem Felde auffretzet. Balak aber / der Sohn Zipor / war zu der zeit König der Moabiter.

CAP. XXII.

1. Dapoi i figliuoli d'Israel si partirono, e si accamporono ne le campagne di Moab di là dal Giordano verso Ierico.

2. Ora Balac figliuolo di Sephor hauendo vedute le cose, che Israel haueua fatte à gli Amorrhei,

3. Moab ancora temè assai del popolo, per ch'era grande: e Moab fu conturbato per causa de' figliuoli d'Israel.

4. Moab dunque disse à i vecchi di Madian; Questa moltitudine hora leccarà tutti i nostri contorni; si come il bue lecca l'herba del campo. Or a Balac figliuolo di Sephor era Re di Moab in quel tempo.

כב

5 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃

6 וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר׃

7 וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃

8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃

9 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃

10 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי׃

11 הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה קָבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃

12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא׃

13 וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרֵי בָלָק לְכוּ אֶל־אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן יְהוָה לְתִתִּי לַהֲלֹךְ עִמָּכֶם׃

כב

5 וּשְׁלַח אִזְגַּדִּין לְוָת בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר לִפְתוֹר אֲרָם דְּעַל פְּרָת אֲרַע בְּנֵי עַמֵּיהּ לְמִקְרֵי לֵיהּ לְמֵימַר הָא עַמָּא נְפַק מִמִּצְרַיִם הָא חֲפָא יָת עֵין שִׁמְשָׁא דְאַרְעָא וְהוּא שָׁרֵי מִלְּקִבְלִי׃

6 וּכְעַן אֱתָא כְּעַן לוּט לִי יָת עַמָּא הָדֵין אֲרֵי תַקִּיף הוּא מִנִּי מָאִים אִיכּוּל לַאֲגָחָא בֵיהּ קְרָב וְאֶתָרְכִנֵּיהּ מִן אַרְעָא אֲרֵי יְדַעְנָא יָת דִּתְבָרֵךְ מְבָרַךְ וּדְתָלוּט לִיט׃

7 וַאֲזַלוּ סָבֵי מוֹאָב וְסָבֵי מִדְיָן וְקִסְמַיָּא בִידֵיהוֹן וַאֲתוֹ לְוָת בִּלְעָם וּמַלִּילוּ עִמֵּיהּ פִּתְגָמֵי בָלָק׃

8 וַאֲמַר לְהוֹן בִּיתוּ הָכָא בְּלֵילְיָא וְאָתֵיב יָתְכוֹן פִּתְגָמָא כְּמָא דִּימַלֵּיל יְיָ עִמִּי וְאוֹרִיכוּ רַבְרְבֵי מוֹאָב עִם בִּלְעָם׃

9 וַאֲתָא(מֵימַר)מִן קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם וַאֲמַר מַן גֻּבְרַיָּא הָאִלֵּין דְּעִמָּךְ׃

10 וַאֲמַר בִּלְעָם קֳדָם יְיָ בָּלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא דְמוֹאָב שְׁלַח לְוָתִי׃

11 הָא עַמָּא נְפַק מִמִּצְרַיִם וַחֲפָא יָת עֵין שִׁמְשָׁא דְאַרְעָא כְּעַן אֱתָא לוּט לִי יָתֵיהּ מָאִים אִיכּוּל לַאֲגָחָא בֵיהּ קְרָב וְאֶתָרְכִנֵּיהּ׃

12 וַאֲמַר יְיָ לְבִלְעָם לָא תֵיזֵיל עִמְּהוֹן לָא תְלוּט יָת עַמָּא אֲרֵי בְרִיךְ הוּא׃

13 וְקָם בִּלְעָם בְּצַפְרָא וַאֲמַר לְרַבְרְבֵי בָלָק אִיזִילוּ לְאַרְעֲכוֹן אֲרֵי לֵית רַעֲוָא קֳדָם יְיָ לְמִשְׁבְּקִי לְמֵיזַל עִמְּכוֹן׃

κβ'.

5. Καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ Φαθουρὰ, ὅς ἐστιν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτὸν λέγων· ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου.

6. Καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἰσχυρότερός μου ἐστὶν, εἰ ἄρα δυνησόμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς. ὅτι οἶδα οὓς ἂν εὐλογήσῃς σὺ, εὐλόγηνται, καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σὺ, κεκατήρανται.

7. Καὶ ἐξεπορεύθη ἡ γερουσία μωὰβ, καὶ ἡ γερουσία μαδιὰμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰμ, καὶ εἶπον αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ.

8. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα ἃ ἂν λαλήσῃ κύριος πρός με. καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες μωὰβ παρὰ Βαλαάμ.

9. Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί.

10. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς τὸν θεόν· Βαλὰκ υἱὸς σεπφὼρ βασιλεὺς Μωὰβ, ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρός με, λέγων·

11. Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἐκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου, καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτὸν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτὸν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτὸν ἐκ τῆς γῆς.

12. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ· οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος.

13. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ πρωῒ, εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ· ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· οὐκ ἀφίησί με ὁ θεὸς πορεύεσθαι μεθ' ὑμῶν.

CAP. XXII.

5. Misit ergo nuntios ad Balaam filium Beor ariolum, qui habitabat super flumen terræ filiorum Ammon, ut vocarent eum, & dicerent, Ecce egressus est populus ex Ægypto, qui operuit superficiem terræ, sedens contra me.

6. Veni igitur, & maledic populo huic, quia fortior me est: si quo modo possim percutere & eiicere eum de terra mea, novi enim, quòd benedictus sit cui benedixeris, & maledictus in quem maledicta congesseris.

7. Perrexeruntque seniores Moab, & maiores natu Madian, habentes divinationis pretium in manibus. Cumq; venissent ad Balaam, & narrassent ei omnia verba Balac.

8. Ille respondit, Manete hîc nocte, & respondebo quicquid mihi dixerit Dominus. Manentibus autem illis apud Balaam.

9. Venit Deus, & ait ad eum, Quid sibi volunt homines isti apud te?

10. Respondit, Balac filius Sephor rex Moabitarum misit ad me.

11. Dicens: Ecce populus qui egressus est de Ægypto, operuit superficiem terræ: veni, & maledic ei, si quo modo possim pugnans abigere eum.

12. Dixitq; Deus ad Balaam, Noli ire cum eis, neque maledicas populo: quia benedictus est.

13. Qui manè consurgens dixit ad principes, Ite in terram vestram, quia prohibuit me Dominus venire vobiscum.

Das XXII. Capitel.

5. Vnnd er sandte Boten auß zu Bileam dem Son Beor/ gen Pethor/ der wohnet an dem wasser im Lande der Kinder seines Volcks/ daß sie jhn foderten/ vnd ließ jm sagen: Sihe/ es ist ein Volck auß Egypten gezogen/ das bedeckt das angesicht der Erden/ vnnd ligt gegen mir.

6. So komm nun/ vnd verfluch mir das Volck/ denn es ist mir zu mechtig/ ob ichs schlagen möchte/ vnd auß dem Lande vertreiben/ denn ich weiß/ daß/ welchen du segnest/ der ist gesegnet/ vnd welchen du verfluchest/ der ist verflucht.

7. Vnnd die Eltesten der Moabiter giengen hin/ mit den Eltesten der Midianiter/ vnd hatten das lohn des Waarsagens inn jhren henden/ vnnd giengen zu Bileam ein/ vnd sagten jm die wort Balak.

8. Vnnd er sprach zu jhnen: Bleibt hie vber nacht/ so wil ich euch wider sagen/ wie mir der HERR sagen wird. Also blieben die Fürsten der Moabiter bey Bileam.

9. Vnd Gott kam zu Bileam/ vnnd sprach: Wer sind die Leute/ die bey dir sind?

10. Bileam sprach zu Gott: Balak der Sohn Zipor der Moabiter König hat zu mir gesandt:

11. Sihe/ ein Volck ist auß Egypten gezogen/ vnd bedeckt das angesicht der Erden/ So komm nun vnd fluch jhm/ ob ich mit jhm streitten müge vnnd sie vertreiben.

12. GOtt aber sprach zu Bileam: Gehe nicht mit jhnen/ verfluch das Volck auch nicht/ denn es ist gesegnet.

13. Da stund Bileam des morgens auff/ vnnd sprach zu den Fürsten Balak: Gehet hin in ewer Land/ denn der HERR wils nicht gestatten/ daß ich mit euch ziehe.

CAP. XXII.

5. Mandò dunque ambasciatori à Balaam figliuolo di Beor in Pethor (ch'è appresso al fiume ne la terra de figliuoli del suo popolo) à chiamarlo, dicendo: Ecco vn popolo ch'è vscito di Egitto, ecco che ha coperta la superficie de la terra, e sta dirimpetto à me.

6. Ora dunque io ti prego, che tu venga, e maladicemi questo popolo; percioche è piu forte di me: e forse io lo potrò superare, & lo percoterò, e lo scacciarò del paese: imperoche io so che sarà benedetto colui che tu benedirai; e colui che tu maladirai, sarà maladetto.

7. I vecchii dunque di Moab & i vecchii di Madian andorono, & haueuano ne le loro mani il prezzo de la diuinatione: & arriuorono à Balaam, e gli dissero le parole di Balac.

8. Ma egli disse loro, State qui questa notte, & io vi darò la risposta secondo che'l Signore parlarà à me. Et i principi di Moab stettero con Balaam.

9. Allhora Dio andò à Balaam, è disse; Chi sono questi huomini, che sono appresso di te?

10. Balaam rispose à Dio, Balac figliuolo di Sephor Re di Moab hà mandato à me:

11. Ecco questo popolo, ch'è vscito di Egitto, ha coperto la superficie de la terra: hora dunque, vieni, e maladicemelo: forse ch'io potrò combattere con lui, è scacciarlo.

12. Allhora Dio disse à Balaam, Tu non andarai con quelli, ne maladirai il popolo: percioche è benedetto.

13. La mattina dunque Balaam si leuò, e disse à principi di Balac: Ritornate nel vostro paese: perche il Signore non mi ha voluto concedere, ch'io venga con voi.

כב

14 וְקָמוּ רַבְרְבֵי מוֹאָב וַאֲתוֹ לְוָת בָּלָק וַאֲמַרוּ סָרֵיב בִּלְעָם לְמֵיתֵי עִמָּנָא׃

15 וְאוֹסֵיף עוֹד בָּלָק לְמִשְׁלַח רַבְרְבִין סַגִּיאִין וְיַקִּירִין מֵאִלֵּין׃

16 וַאֲתוֹ לְוָת בִּלְעָם וַאֲמַרוּ לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר בָּלָק בַּר צִפּוֹר לָא כְעַן תִּתְמְנַע מִלְּמֵיתֵי לְוָתִי׃

17 אֲרֵי יַקָּרָא אֲיַקְּרִינָּךְ לַחְדָּא וְכֹל דְּתֵימַר לִי אַעְבֵּד וְאֵתָא כְעַן לוּט לִי יָת עַמָּא הָדֵין׃

18 וַאֲתֵיב בִּלְעָם וַאֲמַר לְעַבְדֵי בָלָק אִם יִתֵּן לִי בָלָק מְלֵי בֵּיתֵיהּ כְּסַף וּדְהַב לֵית לִי רְשׁוּ לְמֶעְבַּר עַל גְּזֵירַת (מֵימְרָא) דַּיְיָ אֱלָהִי לְמֶעְבַּד זְעֵירְתָא אוֹ רַבְּתָא׃

19 וּכְעַן אוֹרִיכוּ כְעַן הָכָא אַף אַתּוּן בְּלֵילְיָא וְאִידַּע מָה יוֹסֵף יְיָ לְמַלָּלָא עִמִּי׃

20 וַאֲתָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם בְּלֵילְיָא וַאֲמַר לֵיהּ אִם לְמִקְרֵי לָךְ אֲתוֹ גֻבְרַיָּא קוּם אֱזֵיל עִמְּהוֹן וּבְרַם יָת פִּתְגָמָא דְּאֵימַלֵּיל עִמָּךְ יָתֵיהּ תַּעְבֵּד׃

21 וְקָם בִּלְעָם בְּצַפְרָא וְזָרֵיז יָת אֲתָנֵיהּ וַאֲזַל עִם רַבְרְבֵי מוֹאָב׃

22 וּתְקֵיף רוּגְזָא דַּיְיָ אֲרֵי אָזֵיל הוּא וְאִתְעַתַּד מַלְאָכָא דַּיְיָ בְּאוֹרְחָא לְסָטָן לֵיהּ וְהוּא רָכֵיב עַל אֲתָנֵיהּ וּתְרֵין עוּלֵימוֹהִי עִמֵּיהּ׃

23 וַחֲזָת אֲתָנָא יָת מַלְאָכָא דַּיְיָ מְעַתַּד בְּאוֹרְחָא וְחַרְבֵּיהּ שְׁלִיפָא בִּידֵיהּ וּסְטַת אֲתָנָא מִן אוֹרְחָא וַאֲזָלַת בְּחַקְלָא וּמְחָא בִלְעָם יָת אֲתָנָא לְאַסְטָיוּתַהּ בְּאוֹרְחָא׃

כב

14 וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל־בָּלָק וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בִּלְעָם הֲלֹךְ עִמָּנוּ׃

15 וַיֹּסֶף עוֹד בָּלָק שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה׃

16 וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אַל־נָא תִמָּנַע מֵהֲלֹךְ אֵלָי׃

17 כִּי־כַבֵּד אֲכַבֶּדְךָ מְאֹד וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה וּלְכָה־נָּא קָבָה־לִּי אֵת הָעָם הַזֶּה׃

18 וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדֵי בָלָק אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה׃

19 וְעַתָּה שְׁבוּ נָא בָזֶה גַּם־אַתֶּם הַלָּיְלָה וְאֵדְעָה מַה־יֹּסֵף יְהוָה דַּבֵּר עִמִּי׃

20 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־לִקְרֹא לְךָ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוּם לֵךְ אִתָּם וְאַךְ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תַעֲשֶׂה׃

21 וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־אֲתֹנוֹ וַיֵּלֶךְ עִם־שָׂרֵי מוֹאָב׃

22 וַיִּחַר־אַף אֱלֹהִים כִּי־הוֹלֵךְ הוּא וַיִּתְיַצֵּב מַלְאַךְ יְהוָה בַּדֶּרֶךְ לְשָׂטָן לוֹ וְהוּא רֹכֵב עַל־אֲתֹנוֹ וּשְׁנֵי נְעָרָיו עִמּוֹ׃

23 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַתֵּט הָאָתוֹן מִן־הַדֶּרֶךְ וַתֵּלֶךְ בַּשָּׂדֶה וַיַּךְ בִּלְעָם אֶת־הָאָתוֹן לְהַטֹּתָהּ הַדָּרֶךְ׃

κβ'.

14. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες μωὰβ, ἦλθον πρὸς Βαλὰκ, καὶ εἶπον αὐτῷ, οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μεθ' ἡμῶν.

15. Καὶ προσέθετο ἔτι Βαλὰκ ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους καὶ ἐντιμοτέρους τούτων.

16. Καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· τάδε λέγει Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφώρ· ἀξιῶ σε μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός με.

17. Ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς μοι ποιήσω σοι, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον.

18. Καὶ ἀπεκρίθη Βαλαὰμ καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ, ἐὰν δῷ μοι Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου.

19. Καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ τὴν νύκτα ταύτην καὶ ὑμεῖς, καὶ γνώσομαι τί προσθήσει κύριος λαλῆσαι πρός με.

20. Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ καλέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σὲ, τοῦτο ποιήσεις.

21. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τὸ πρωῒ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων μωάβ.

22. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεὸς ὅτι ἐπορεύετο αὐτὸς πρὸς αὐτόν. καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐνδιαβάλλειν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

23. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ.

CAP XXII.

14. Reverſi principes dixerunt ad Balac, Noluit Balaam venire nobiſcum.

15. Rurſum ille multò plures & nobiliores quàm antè miſerat, miſit.

16. Qui cùm veniſſent ad Balaam, dixerunt, Sic dicit Balac filius Sephor, Ne cunctéris venire ad me:

17. Paratus ſum honorare te, & quicquid volueris dabo tibi: veni, & maledic populo iſti.

18. Reſpondit Balaam, Si dederit mihi Balac plenam domum ſuam argenti & auri, non potero immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus, vel minus loquar.

19. Obſecro ut hîc maneatis etiam hac nocte, & ſcire queam quid mihi rurſum reſpondeat Dominus.

20. Venit ergo Deus ad Balaam nocte, & ait ei, Si vocare te venerint homines iſti, ſurge, & vade cum eis: ita duntaxat, ut quod tibi præcepero facias.

21. Surrexit Balaam manè, & ſtrata aſina ſua profectus eſt cum eis.

22. Et iratus eſt Deus. Stetitq; angelus Domini in via contra Balaam, qui inſidebat aſinæ, & duos pueros habebat ſecum.

23. Cernens aſina angelum ſtantem in via euaginato gladio, avertit ſe de itinere, & ibat per agrum. Quam cùm verberaret Balaam, & vellet ad ſemitam reducere,

Das XXII. Capitel.

14. Vnnd die Fürſten der Moabiter machten ſich auff/ kamen zu Balak/ vnd ſprachen: Bileam wegert ſich mit vns zu ziehen.

15. Da ſandte Balak noch gröſſer vnd herrlicher Fürſten den jene waren.

16. Da die zu Bileam kamen/ ſprachen ſie zu jm: Alſo leſt dir ſagen Balak der ſohn Zipor: Lieber wehre dich nicht zu mir zu ziehen.

17. Denn ich wil dich hoch ehren/ vnnd was du mir ſageſt/ das wil ich thun/ Lieber kom vnd fluche mir diſem volck.

18. Bileam antwortet/ vnd ſprach zu den Dienern Balak: Wenn mir Balak ſein hauß vol ſilbers vnd golds gebe/ ſo köndt ich doch nicht vbergehen das wort des HERREN meines Gottes/ kleines oder groſſes zu thun.

19. So bleibt doch nun hie auch jhr diſe nacht / daß ich erfare / was der HERR weiter mit mir reden werde.

20. Da kam GOtt des nachts zu Bileam/ vnd ſprach zu jhm: Sind die Männer kommen dir zu ruffen/ ſo mache dich auff/ vnd zeuch mit jnen / doch was ich dir ſagen werde/ ſolt du thun.

21. Da ſtund Bileam des Morgens auff/ vnd ſattelt ſeine Eſelin / vnd zoch mit den Fürſten der Moabiter.

22. Aber der zorn Gottes ergrimmet daß er hin zoch. Vnd der Engel des HERREN trat in den weg/ daß er jm widerſtünde/ Er aber reit auff ſeiner Eſelin / vnd zwen Knaben waren mit jhm.

23. Vnnd die Eſelin ſahe den Engel des HERRN im wege ſtehen / vnnd ein bloß Schwert in ſeiner hand/ Vnd die Eſelin weich auß dem wege / vnnd gieng auff dem Felde/ Bileam aber ſchlug ſie daß ſie in den weg ſolt gehen.

CAP. XXII.

14. Et i principi di Moab ſi leuorono, & ritornorono à Balac, e diſſero: Balaam non ha voluto venir conesſo noi.

15. E Balac mandò dinuouo molti principi e piu nobili di queſti.

16. I quali arriuando à Balaam gli diſſero Balac figliuolo di Sephor coſi dice: Non volere, io ti prego impedir te ſteſſo, che tu non venga à me.

17. Imperoche io ti honorarò grandemente: & farò tutto quello che tu mi dirai: vieni dunque, ti prego, e maladiccmi queſto popolo

18. Ora Balaam riſpondendo diſſe à ſeruitori di Balac: Ancora che Balac mi foſſe per dare la ſua caſa piena di argento e di oro, io non poſſo traſgredire la parola del Signore Dio mio, per far coſa ò piccola, ò grande.

19. Ora dunque, io vi prego, che voi ſtiate qui ancora queſta notte, à finche io ſappia, che coſa dinuouo mi dirà il Signore.

20. Allhora Dio andò à Balaam di notte, e gli diſſe: Se queſti huomini ti verranno à chiamare, leuati, e và con loro: tuttauolta tu farai quel ch' io ti dirò.

21. E coſi Balaam ſi leuò la mattina, e meſſe il baſto à la ſua aſina, & andò co i principi di Moab.

22. E Dio fu corrucciato, perche egli andaua con quelli. E l' Angelo del Signore ſi preſentò ne la via per impedirlo: ma egli caualcaua ſopra la ſua aſina, e due ſuoi ſeruitori con lui.

23. Ora l' aſina vedendo lo Angelo del Signore che ſtaua ne la via, e la ſua ſpada ſſoderata ne la ſua mano, ella declinò dal camino, & andò nel campo: e coſi Balaam percoſſe l' aſina, per farla ritornar nel camino.

כב

24 וְקָם מַלְאָכָא דַייָ בִּשְׁבִיל כַּרְמַיָּא אַתְרָא דְגַדֵּרָא מִכָּא וְאַתְרָא דְגַדֵּירָא מִכָּא׃

25 וַחֲזָת אֲתָנָא יָת מַלְאָכָא דַייָ וְאִדְחֵקַת עִם כּוֹתְלָא וּדְחֵיקַת יָת רַגְלָא דְבִלְעָם לְכוֹתְלָא וְאוֹסֵף לְמִמְחַהּ׃

26 וְאוֹסֵף מַלְאָכָא דַייָ לְמֶעְבַּר וְקָם בַּאֲתַר עָק דְּלֵית אוֹרַח לְמִסְטֵי לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא׃

27 וַחֲזָת אֲתָנָא יָת מַלְאָכָא דַייָ וּרְבַעַת תְּחוֹת בִּלְעָם וּתְקֵיף רוּגְזָא דְבִלְעָם וּמְחָא יָת אֲתָנָא בְּחֻטְרָא׃

28 וּפְתַח יְיָ יָת פּוּמָא דַאֲתָנָא וַאֲמָרַת לְבִלְעָם מָה עֲבָדִית לָךְ אֲרֵי מְחֵיתַנִי דְּנַן תְּלָת זִמְנִין׃

29 וַאֲמַר בִּלְעָם לַאֲתָנָא אֲרֵי חַיֵּכְתְּ בִּי אִלּוּ אִית חַרְבָּא בִּידִי אֲרֵי כְעַן קְטַלְתִּיךְ׃

30 וַאֲמָרַת אֲתָנָא לְבִלְעָם הֲלָא אֲנָא אֲתָנָךְ דִּרְכֵבְתְּ עֲלַי מִדְּאִיתָךְ עַד יוֹמָא הָדֵין הֲמֵילַף אֲלֵיפְנָא לְמֶעְבַּד לָךְ כְּדֵין וַאֲמַר לָא׃

31 וּגְלָא יְיָ יָת עֵינֵי בִלְעָם וַחֲזָא יָת מַלְאָכָא דַייָ מְעַתַּד בְּאוֹרְחָא וְחַרְבֵּיהּ שְׁלִיפָא בִּידֵיהּ וּכְרַע וּסְגִיד לְאַפּוֹהִי׃

32 וַאֲמַר לֵיהּ מַלְאָכָא דַייָ עַל מָה מְחֵיתָא יָת אֲתָנָךְ דְּנַן תְּלָת זִמְנִין הָא אֲנָא נְפָקִית לְמִסְטַן אֲרֵי גְלֵי קֳדָמַי דְּאַתְּ רָעֵי לְמֵיזַל בְּאוֹרְחָא לְקִבְלִי׃

33 וַחֲזַתְנִי אֲתָנָא וּסְטָת מִן קֳדָמַי דְּנַן תְּלָת זִמְנִין וְאִילוּפוֹן לָא סְטָת מִן קֳדָמַי אֲרֵי כְעַן אַף יָתָךְ קְטֵילִית וְיָתַהּ קַיֵּימִית׃

כב

24 וַיַּעֲמֹד מַלְאַךְ יְהוָה בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרָמִים גָּדֵר מִזֶּה וְגָדֵר מִזֶּה׃

25 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּלָּחֵץ אֶל־הַקִּיר וַתִּלְחַץ אֶת־רֶגֶל בִּלְעָם אֶל־הַקִּיר וַיֹּסֶף לְהַכֹּתָהּ׃

26 וַיּוֹסֶף מַלְאַךְ־יְהוָה עֲבוֹר וַיַּעֲמֹד בְּמָקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין־דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאול׃

27 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּרְבַּץ תַּחַת בִּלְעָם וַיִּחַר־אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אֶת־הָאָתוֹן בַּמַּקֵּל׃

28 וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם מֶה־עָשִׂיתִי לְךָ כִּי הִכִּיתַנִי זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים׃

29 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לָאָתוֹן כִּי הִתְעַלַּלְתְּ בִּי לוּ יֶשׁ־חֶרֶב בְּיָדִי כִּי עַתָּה הֲרַגְתִּיךְ׃

30 וַתֹּאמֶר הָאָתוֹן אֶל־בִּלְעָם הֲלוֹא אָנֹכִי אֲתֹנְךָ אֲשֶׁר־רָכַבְתָּ עָלַי מֵעוֹדְךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת לְךָ כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא׃

31 וַיְגַל יְהוָה אֶת־עֵינֵי בִלְעָם וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלֻפָה בְּיָדוֹ וַיִּקֹּד וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו׃

32 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה עַל־מָה הִכִּיתָ אֶת־אֲתֹנְךָ זֶה שָׁלוֹשׁ רְגָלִים הִנֵּה אָנֹכִי יָצָאתִי לְשָׂטָן כִּי־יָרַט הַדֶּרֶךְ לְנֶגְדִּי׃

33 וַתִּרְאַנִי הָאָתוֹן וַתֵּט לְפָנַי זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים אוּלַי נָטְתָה מִפָּנַי כִּי עַתָּה גַּם־אֹתְכָה הָרַגְתִּי וְאוֹתָהּ הֶחֱיֵיתִי׃

κβ'.

24. Καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς αὔλαξι τῶν ἀμπελώνων, φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν.

25. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, προσέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψε τὸν πόδα Βαλαὰμ πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν.

26. Καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν ἢ ἀριστεράν.

27. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ. καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ, καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ.

28. Καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, καὶ λέγει τῷ Βαλαάμ· τί πεποίηκά σοι ὅτι πέπαικάς με τρίτον τοῦτο;

29. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῇ ὄνῳ, ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρί μου, ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε.

30. Καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ, οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν, οὐχί.

31. Ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Βαλαάμ, καὶ ὁρᾷ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ.

32. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἵνα τί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου.

33. Καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος, ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον τοῦτο. καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ, νῦν σὲ μὲν ἂν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιεποιησάμην.

CAP. XXII.

24. Stetit angelus in angustiis duarum maceriarum, quibus vineæ cingebantur.

25. Quem videns asina, iunxit se parieti, & attrivit sedẽtis pedem. At ille iterum verberabat eam:

26. Et nihilominus angelus ad locum angustum transiens, ubi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deviari, obvius stetit.

27. Cumque vidisset asina stantem angelum, concidit sub pedibus sedentis. qui iratus, vehementiùs cædebat fuste latera eius.

28. Aperuitq; Dominus os asinæ, & locuta est: Quid feci tibi? cur percutis me ecce iam tertiò?

29. Respõdit Balaam, Quia cõmeruisti, & illusisti mihi: utinam haberem gladium, ut te percuterem.

30. Dixit asina, Nonne animal tuum sum, cui semper sedere consuevisti usque in præsentem diem? dic quid simile unquam fecerim tibi. At ille ait, Nunquam.

31. Protinus aperuit Dominus oculos Balaam, & vidit angelum stantem in via evaginato gladio, adoravitque eum pronus in terram.

32. Cui angelus, Cur, inquit, tertiò verberas asinam tuã? Ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via tua, mihique contraria.

33. Et nisi asina declinasset de via, dans locum resistenti, te occidissem, & illa viveret.

Das XXII. Capitel.

24. Da trat der Engel des HERREN in den pfad bey den Weinbergen / da auff beiden seiten wende waren.

25. Und da die Eselin den Engel des HERREN sahe / drenget sie sich an die wand / vnnd klemmet Bileam den fuß an der wand / vnd er schlug sie noch mehr.

26. Da gieng der Engel des HErren weiter / vnnd trat an einen engen ort / da kein weg war zu weichen / weder zur rechten noch zur lincken.

27. Und da die Eselin den Engel des HERREN sahe / fiel sie auff jhre knie vnter dem Bileam. Da ergrimmet der zorn Bileam / vnnd schlug die Eselin mit dem stabe.

28. Da thet der HERR der Eselin den Mund auff / vnnd sie sprach zu Bileam: Was hab ich dir gethan / daß du mich geschlagen hast nun drey mal?

29. Bileam sprach zur Eselin: Daß du mich hönest. Ach / daß ich jetzt ein Schwert inn der hand hette / ich wolt dich erwürgen.

30. Die Eselin sprach zu Bileam: Bin ich nicht dein Eselin / darauff du geritten hast / zu deiner zeit biß auff disen tag? Hab ich auch je gepflegt dir also zu thun? Er sprach: Nein.

31. Da öffnete der HERR Bileam die augen / daß er den Engel des HErren sahe im wege stehen / vnnd ein bloß Schwert inn seiner hand / vnnd neiget vnd bücket sich mit seinem angesicht.

32. Und der Engel des HERRN sprach zu jm: Warumb hast du deine Eselin geschlagen nu drey mal? Sihe / ich bin außgegangen / daß ich dir widerstehe / denn der weg ist für mir verkeret.

33. Und die Eselin hat mich gesehen / vnd mir dreymal gewichen / Sonst wo sie nicht für mir gewichen hette / so wolt ich dich auch jetzt erwürget / vnd die Eselin lebendig behalten haben.

CAP. XXII.

24. E l'Angelo del Signore si fermò in un sentiero de le vigne, che haueuano una chiusa di quà, & un altra chiusa di là.

25. Ora l'asina vedendo la seconda volta l'Angelo del Signore, si ristrinse à la muraglia, strinse ancora un pie di Balaam contra la muraglia: per questo dinuouo la percosse.

26. In oltre l'Angelo del Signore dinuouo passò, e si fermò in un luogo stretto, oue non era via alcuna per andare ò à destra, ò à sinistra.

27. Ora quando l'asina di Balaam hebbe veduto l'Angelo del Signore, s'aggiaccò sotto di Balaam, per il che Balaam si accese d'ira, e percosse l'asina col bastone

28. Allhora il Signore aprì la bocca de l'asina, & ella disse à Balaam: Che cosa ti ho fatto io, che di gia tre volte tu mi hai battuta?

29. Allhora Balaam disse à l'asina: Perche tu mi hai uccellato: piacesse à Dio che io hauessi il coltello ne la mia mano certamente ch'io hora ti ammazzarei.

30. E l'asina disse à Balaam: Non sono io la tua asina? tu hai caualcato sopra di me da che tu sei al mondo infino à questo giorno: sono io solita di farti così? Egli rispose, Nò.

31. Et il Signore scoprì gli occhii di Balaam, e vide l'Angelo del Signore, che staua ne la via, e la sua spada sfoderata ne la sua mano. Allhora abbassato il capo, s'inchinò sopra la sua faccia.

32. E l'Angelo del Signore gli disse, Perche hai tu battuta la tua asina gia tre volte? Ecco ch'io sono uscito per impedirti: percioche tu sei uscito de la via contra di me.

33. E l'asina mi ha veduto, e si è ritirata de la via gia tre volte dinanzi à me. E se non si fosse ritirata da la mia faccia, sappia che di gia io ti haurei ammazzato, & essa l'haurei saluata.

כב

34 וַאֲמַר בִּלְעָם לְמַלְאֲכָא דַייָ חָבֵית אֲרֵי לָא יְדַעִית אֲרֵי אַתְּ מְעַתַּד לְקַדְמוּתִי בְּאוֹרְחָא וּכְעַן אִם בִּישׁ קֳדָמָךְ אֲתוּב לִי׃

35 וַאֲמַר מַלְאֲכָא דַייָ לְבִלְעָם אֱזֵיל עִם גֻּבְרַיָּא וּלְחוֹד יָת פִּתְגָּמָא דְּאֵימַלֵּיל עִמָּךְ יָתֵיהּ תְּמַלֵּיל וַאֲזַל בִּלְעָם עִם רַבְרְבֵי בָלָק׃

36 וּשְׁמַע בָּלָק אֲרֵי אֲתָא בִלְעָם וּנְפַק לְקַדְמוּתֵיהּ לְקִרְתָּא דְמוֹאָב דְּעַל תְּחוּם אַרְנוֹן דִּבְסְטַר תְּחוּמָא׃

37 וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם הֲלָא מִשְׁלַח שְׁלָחִית לְוָתָךְ לְמִקְרֵי לָךְ לְמָא לָא אֲתֵיתָא לְוָתִי הַבְקֻשְׁטָא הֲוֵיתָא אָמַר לֵית אֲנָא יָכֵיל לְיַקָּרוּתָךְ׃

38 וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק הָא אֲתֵיתִי לְוָתָךְ כְּעַן הֲמִיכַל יָכֵילְנָא לְמַלָּלָא מִדָּעַם פִּתְגָּמָא דִּישַׁוֵּי יְיָ בְּפוּמִי יָתֵיהּ אֲמַלֵּיל׃

39 וַאֲזַל בִּלְעָם עִם בָּלָק וַאֲתוֹ לְקִרְיַת מָחוֹזְוֹהִי׃

40 וּנְכֵיס בָּלָק תּוֹרִין וְעָאן וְשַׁדַּר לְבִלְעָם וּלְרַבְרְבַיָּא דְּעִמֵּיהּ׃

41 וַהֲוָה בְצַפְרָא וּדְבַר בָּלָק יָת בִּלְעָם וְאַסְּקֵיהּ לְרָמַת דַּחַלְתֵּיהּ וַחֲזָא מִתַּמָּן קְצָת מִן עַמָּא׃

כג

1 וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק בְּנֵה לִי הָכָא שִׁבְעָא מַדְבְּחִין וְאַתְקֵין לִי הָכָא שִׁבְעָא תוֹרִין וְשִׁבְעָה דִכְרִין׃

2 וַעֲבַד בָּלָק כְּמָא דְּמַלֵּיל בִּלְעָם וְאַסֵּיק בָּלָק וּבִלְעָם תּוֹר וּדְכַר עַל כָּל מַדְבְּחָא׃

כב

34 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה חָטָאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נִצָּב לִקְרָאתִי בַּדָּרֶךְ וְעַתָּה אִם־רַע בְּעֵינֶיךָ אָשׁוּבָה לִּי׃

35 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־בִּלְעָם לֵךְ עִם־הָאֲנָשִׁים וְאֶפֶס אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תְדַבֵּר וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם עִם־שָׂרֵי בָלָק׃

36 וַיִּשְׁמַע בָּלָק כִּי בָא בִלְעָם וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ אֶל־עִיר מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־גְּבוּל אַרְנֹן אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַגְּבוּל׃

37 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם הֲלֹא שָׁלֹחַ שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לִקְרֹא־לָךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ אֵלָי הַאֻמְנָם לֹא אוּכַל כַּבְּדֶךָ׃

38 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הִנֵּה־בָאתִי אֵלֶיךָ עַתָּה הֲיָכֹל אוּכַל דַּבֵּר מְאוּמָה הַדָּבָר אֲשֶׁר יָשִׂים אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃

39 וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם עִם־בָּלָק וַיָּבֹאוּ קִרְיַת חֻצוֹת׃

40 וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וָצֹאן וַיְשַׁלַּח לְבִלְעָם וְלַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃

41 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם וַיַּעֲלֵהוּ בָּמוֹת בָּעַל וַיַּרְא מִשָּׁם קְצֵה הָעָם׃

כג

1 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים׃

2 וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בִּלְעָם וַיַּעַל בָּלָק וּבִלְעָם פַּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃

κβ'.

34. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ ἀ-
γέλῳ κυρίου· ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἠ-
στάμην ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας εἰς συ-
άντησίν μοι ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ νῦ-
μή σοι ἀρέσκῃ, ἀποστραφήσομαι.

35. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος
θεοῦ πρὸς Βαλαάμ· συμπορεύθ-
μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλὴν τὸ ῥῆμ-
ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλ-
ξῃ λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλα-
μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλάκ.

36. Καὶ ἀκούσας Βαλὰκ ὅτι ἥ-
Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντη-
αὐτῷ, εἰς πόλιν Μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ
ὁρίων Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους
ὁρίων.

37. Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βα-
λαάμ· οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σὲ κ-
λέσαι σε; διατί οὐκ ἤρχου πρὸς μ-
ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί σε;

38. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βα-
λάκ· ἰδοὺ ἥκω πρὸς σὲ νῦν· δυνατ-
ἔσομαι λαλῆσαι τί; τὸ ῥῆμα ὃ ἐ-
ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦ-
λαλήσω.

39. Καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μ-
Βαλάκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαυ-
λεων.

40. Καὶ ἔθυσε Βαλὰκ πρόβα-
καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βα-
λαάμ, καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μ-
αὐτοῦ.

41. Καὶ ἐγενήθη πρωΐ, καὶ παρα-
λαβὼν Βαλὰκ τὸν Βαλαάμ, ἀνεβί-
βασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τ-
Βαάλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέ-
ρος τι τοῦ λαοῦ.

ΚΕΦΑΛ. κγ'.

1. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ Βαλὰκ-
οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βω-
μούς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ
μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς.

2. Καὶ ἐποίησε Βαλάκ, ὃν τρόπ-
εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκ-
μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

34. Dixit

CAP. XXII.

34. Dixit Balaam, Peccavi, nesciens quòd tu stares contra me: & nunc si displicet tibi ut vadam, revertar.

35. Ait Angelus, Vade cum istis; & cave ne aliud quàm præcepero tibi, loquaris. Ivit igitur cum principibus.

36. Quod cùm audisset Balac, egressus est in occursum eius in oppido Moabitarum, quod situm est in extremis finibus Arnon.

37. Dixitq; ad Balaam, Misi nuntios ut vocarent te, cur non statim venisti ad me? an quia mercedem adventui tuo reddere nequeo?

38. Cui ille respondit, Ecce adsum: nunquid loqui potero aliud, nisi quod Deus posuerit in ore meo?

39. Perrexerūt ergo simul, & venerunt in urbem quæ in extremis regni eius finibus erat.

40. Cumq; occidisset Balac boves, & oves, misit ad Balaam, & principes qui cum eo erant, munera.

41. Mane autem facto duxit eum ad excelsa Baal, & intuitus est extremam partem populi.

CAP. XXIII.

1. Dixitque Balaam ad Balac, Ædifica mihi hîc septē aras, & para totidem vitulos, eiusdemque numeri arietes.

2. Cumque fecisset iuxta sermonem Balaam, imposuerunt simul vitulum & arietem super aram.

Das XXII. Capitel.

34. Da sprach Bileam zu dem Engel des HERRN: Ich hab gesündiget/denn ich habs nicht gewust/daß du mir entgegen stundest im wege/vnd nun so dirs nicht gefellet/wil ich wider vmbkeren.

35. Der Engel des HERREN sprach zu jm: Zeuch hin mit den Mänern/Aber nichts anders/denn was ich zu dir sagen werde/solt du reden. Also zoch Bileam mit den Fürsten Balak.

36. Da Balak hörete/daß Bileam kam/zoch er auß jhm entgegen inn die Stadt der Moabiter/die da ligt an der grentze Arnon/welcher ist an der eusserstem grentze.

37. Vnnd sprach zu jhm: Hab ich nicht zu dir gesandt/vnd dich fordern lassen? Warumb bist du denn nicht zu mir kommen? Meinst du/ich köndte dich nicht ehren?

38. Bileam antwortet jm: Sihe/ich bin kommen zu dir/Aber wie kan ich etwas anders reden/denn das mir Gott in den Mund gibt/daß mus ich reden?

39. Also zog Bileam mit Balak/vnd kamen in die Gassenstadt.

40. Vnnd Balak opfferte Rinder vnd schaff/vnnd sandte nach Bileam/vnnd nach den Fürsten die bey jhm waren.

41. Vnd des Morgens nam Balak den Bileam/vnd füret jhn hin auff die höhe Baal/daß er von dannen sehen köndte biß zu ende des Volcks.

Das XXIII. Capitel.

Vnnd Bileam sprach zu Balak: Baue mir hie sieben Altar/vnnd schaffe mir her sieben Farren vnnd sieben Wider.

2. Balak thet wie jhm Bileam sagt. Vnd beide Balak vnd Bileam opfferten/ja auff ein Altar einen Farren vnd einen Wider.

CAP. XXII.

34. Balaam dunque disse à lo Angelo del Signore: Io ho peccato: imperoche io non sapeua, che tu stessi contra di me ne la via; hora se ti dispiace, io ritornarò à casa.

35. E l'Angelo del Signore disse à Balaam: Va con questi huomini: Tuttauolta tu dirai loro le parole che io ti dirò. Balaam dunque andò co i principi di Balac.

36. Ora Balac intendendo, che Balaam veniua, usci per andargli incontro in vna città di Moab, laquale era appresso il confine di Arnon, che e nel fine de le frontiere.

37. E Balac disse à Balaam: Non ho io mandato verso te, per farti venire? perche dunque non sei tu venuto à me? non posso io veramente farti honore?

38. E Balaam rispose à Balac, Ecco che io sono venuto à te: non potrò hora io dire qualche cosa? Io dirò quelle parola, ch'el Signore Dio ha posta ne la mia bocca.

39. Balaam andò con Balac, & arriuorono ne la città spatiosa.

40. Ora Balac ammazzò de buoi e de le pecore, e le mandò à Balaam, & i principi ch' erano con lui.

41. Et il giorno seguente Balac prese Balaam, e le fece montare ne gli alti luoghi di Baal, e di là vidde la estrema parte del popolo.

CAP. XXIII.

1. E Balaam disse à Balac: Edificami qui sette altari, & apparecchiami ancora qui sette vitelli e sette montoni.

2. E Balac fece, si come Balaam haueua detto. E Balac e Balaam offertrono vn vitello & vn montone à ciascuno altare.

כג

3 ואמר בלעם לבלק
אתעתד על עלתך ואיהך
מאים יזרע מימר מן
קדם יי לקדמותי ו
ופתגמא דיחוינני ואיחוי
לך ואזל יחידי׃
4 וארע (מימר) מן קדם
יי לות בלעם ואמר ליה
ית שבעא מדבחין סדרית
ואסיקית תור ודכר על כל
מדבחא׃
5 ושוי יי פתגמא בפום
בלעם ואמר תוב לות
בלק וכדין תמליל׃
6 ותב לותיה והא הוא
מעתד על עלתיה הוא
וכל רברבי מואב׃
7 ונטל מתליה ואמר
מן ארם דברני בלק
מלכא דמואב מטורי
מדינחא איתא לוט לי
יעקב ואתא תריך לי ית
ישראל׃
8 מה אלוטיה לא לטייה
אל ומה אתריך דלא
תרכיה יי׃
9 ארי מריש טוריא
חזיתיה ומרמתא סכתיה
הא עמא בלחודיהון
עתידין דיחסנון עלמא
ובעממיא לא יתדנון
גמירא׃ 10 מאן יכול
לממני דעדקיא דבית
יעקב דאמיר עליהון י
יסגון כעפרא דארעא או
חדא מארבע משריתא
דישראל תמות נפשי
מותא דקשיטוהי ויהי
סופי כותהון׃
11 ואמר בלק לבלעם
מה עבדת לי למילט
סנאי דברתך והא ברכא
ברכת להון׃
12 ואתיב ואמר הלא
ית דישוי יי בפומי יתיה
איטר למללא׃
13 ואמר ליה בלק אתא
כען עמי לאתר אוחרן
דתחזיניה מתמן להוד
קצתיה תחזי וכוליה לא
תחזי ותלוטיה לי מתמן׃

כג

3 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לְבָלָק הִתְיַצֵּב
עַל־עֹלָתֶךָ וְאֵלְכָה אוּלַי יִקָּרֵה
יְהוָה לִקְרָאתִי וּדְבַר מַה־יַּרְאֵנִי
וְהִגַּדְתִּי לָךְ וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי׃
4 וַיִּקָּר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶת־שִׁבְעַת הַמִּזְבְּחֹת
עָרַכְתִּי וָאַעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃
5 וַיָּשֶׂם יְהוָה דָּבָר בְּפִי בִלְעָם
וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה
תְדַבֵּר׃
6 וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה נִצָּב עַל־
עֹלָתוֹ הוּא וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב׃
7 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר מִן־אֲרָם
יַנְחֵנִי בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב מֵהַרְרֵי־
קֶדֶם לְכָה אָרָה־לִּי יַעֲקֹב וּלְכָה
זֹעֲמָה יִשְׂרָאֵל׃
8 מָה אֶקֹּב לֹא קַבֹּה אֵל וּמָה
אֶזְעֹם לֹא זָעַם יְהוָה׃
9 כִּי־מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ
וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֶן־עָם לְבָדָד
יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב׃
10 מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב וּמִסְפָּר
אֶת־רֹבַע יִשְׂרָאֵל תָּמֹת נַפְשִׁי מוֹת
יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי כָּמֹהוּ׃
11 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה
עָשִׂיתָ לִי לָקֹב אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה
בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ׃
12 וַיַּעַן וַיֹּאמַר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר
יָשִׂים יְהוָה בְּפִי אֹתוֹ אֶשְׁמֹר
לְדַבֵּר׃
13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־נָּא אִתִּי
אֶל־מָקוֹם אַחֵר אֲשֶׁר תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם
אֶפֶס קָצֵהוּ תִרְאֶה וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה
וְקָבְנוֹ־לִי מִשָּׁם׃

κγ´.

3. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ· παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι, εἴ πως μοι φανεῖται ὁ θεὸς ἐν συναντήσει· καὶ ῥῆμα ὃ ἐάν μοι δείξῃ, ἀναγγελῶ σοι. (Καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ, καὶ Βαλαὰμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν.) καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν.

4. Καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ· τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμακα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

5. Καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαάμ, καὶ εἶπεν· ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλὰκ οὕτω λαλήσεις·

6. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἀφειστήκει ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ᾽ αὐτοῦ. (καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ.)

7. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν· ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλὰκ βασιλεὺς Μωάβ, ἐξ ὀρέων ἀπ᾽ ἀνατολῶν, λέγων· δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ.

8. Τί ἀράσωμαι ὃν μὴ ἀρᾶται κύριος; ἢ τί καταράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ θεός;

9. Ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν· ἰδοὺ λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται.

10. Τίς ἐξηκριβώσατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ; καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰσραήλ; ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων.

11. Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· τί πεποίηκάς μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλόγησας εὐλογίαν.

12. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ· οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλάκ· δεῦρο ἔτι μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον, ἐξ οὗ οὐκ ὄψει αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ᾽ ἢ μέρος τι αὐτοῦ ὄψει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ κατάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν.

CAP. XXIII.

3. Dixitq; Balaam ad Balac: Sta paulisper iuxta holocaustum tuum, donec vadam, si fortè occurrat mihi Dominus, & quodcunque imperaverit, loquar tibi. Cumque abiisset velociter.

4. Occurrit illi Deus. Locutusq; ad eum Balaam, Septem, inquit, aras erexi, & imposui vitulum & arietem desuper.

5. Dominus autem posuit verbum in ore eius, & ait, Revertere ad Balac, & hæc loquêris.

6. Reversus invenit stātem Balac iuxta holocaustum suum, & omnes principes Moabitarum:

7. Assumptaq; parabola sua, dixit: De Aran adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus Orientis. Veni, inquit, & maledic Iacob: propera, & detestare Israël.

8. Quomodo maledicam, cui nō maledixit Deus? Qua ratione detester, quem Dominus non detestatur?

9. De summis silicibus videbo eum, & de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit, & inter gentes non reputabitur.

10. Quis dinumerare possit pulverem Iacob, & nosse numerum stirpis Israël? Moriatur anima mea morte iustorum, & fiant novissima mea horum similia.

11. Dixitq; Balac ad Balaam, Quid est hoc quod agis? Vt malediceres inimicis meis, vocavi te: & tu econtrario benedicis eis.

12. Cui ille respondit, Num aliud possum loqui, nisi quod iusserit Dominus?

13. Dixit ergo Balac, Veni mecum in alterum locum unde partem Israël videas, & totum videre non possis, inde maledicito ei.

Das XXIII. Capitel.

3. Vnnd Bileam sprach zu Balak: Tritt bey dein Brandopffer / Ich wil hin gehen/ob villeicht mir der HERR begegene / daß ich dir ansage / was er mir zeiget/Vnd gieng hin eilend.

4. Vnd Gott begegnet Bileam. Er aber sprach zu jhm: Sieben Altar hab ich zugericht / vnnd ja auff einen Altar einen Farren vnd einen Wider geopffert.

5. Der HERR aber gab das wort dem Bileam in den mund / vnnd sprach: Gehe wider zu Balak vnd rede also.

6. Vnd da er wider zu jhm kam / Sihe / da stund er bey seinem Brandopffer / sampt allen Fürsten der Moabiter.

7. Da hub er an seinen Spruch / vnnd sprach: Auß Syrien hat mich Balak der Moabiter König holen lassen / von dem Gebirge gegen dem auffgang / Komm / verfluch mir Jacob / komm / schilt Jsrael.

8. Wie sol ich fluchen dem GOTT nicht fluchet? Wie sol ich schelten den der HERRE nicht schilt.

9. Denn von der höhe der Felsen sehe ich jhn wol / vnnd von den Hügeln schawe ich jhn. Sihe / das Volck wird besonders wonen / vnnd nicht vnter die Heiden gerechnet werden.

10. Wer kan zehlen den staub Jacob / vnd die zal des vierdten theils Jsrael? Meine Seele müsse sterben des todts der Gerechten / vnnd mein ende werde wie dieser ende.

11. Da sprach Balak zu Bileam: Was thust du an mir? Jch hab dich holen lassen zu fluchen meinen feinden / vnd sihe / du segenest.

12. Er antwortet / vnd sprach: Muß ich nicht das halten vnnd reden / das mir der HERR in den mund gibt?

13. Balak sprach zu jhm: Kom doch mit mir an einen andern ort / von dannen du sein ende schest / vnnd doch nicht gantz schest / vnnd fluche mir jhm daselbs.

CAP. XXIII.

3. *Dapoi Balaam disse à Balac, Fermati appresso il tuo holocausto, & io andarò, se perauentura il Signore venisse incontro à me, & io ti annuntiarò tutto quello che mi mostrarà: così se n' andò solo.*

4. *E Dio incontrò Balaam, e Balaam gli disse: Io ho ordinati sette altari, & ho offerito vn giouenco & vn montone per ciascuno altare.*

5. *Et il Signore pose la parola ne la bocca di Balaam, dicendo: Ritorna à Balac, e dirai gli così.*

6. *E ritornò à lui; & ecco che staua appresso del suo holocausto, egli e tutti i principi di Moab.*

7. *Et incominciò la sua parabola, dicendo: Balac Re di Moab mi ha fatto venire di Aram, de monti Orientali, dicendo, Vieni, maledicemi Iacob, e vieni, detesta Israel.*

8. *Perche maladirò io colui che Dio non ha maladetto? e perche cosa detestarò io colui ch' el Signore non ha detestato?*

9. *Imperoche io l' ho veduto di su la cima de le rocche: e l'ho contemplato di su i colli. Ecco il popolo che habitarà sicuramente, e non sarà reputato fra le genti.*

10. *Chi contarà la poluere di Iacob, e numerarà la quarta parte d' Israel? L'anima mia muoia de la morte de giusti, & il mio fine sia come il loro.*

11. *E Balac disse à Balaam, Che è quel che tu mi hai fatto? Io ti ho preso, perche tu maladicesti i miei nimici & ecco che tu benedicendo gli hai beneditti.*

12. *Egli rispondendo disse, Non cercarò io di dire quel che il Signore ha posto ne la mia bocca.*

13. *Inoltre Balac gli disse, Vieni, io ti prego, con esso meco in vn altro luogo, donde tu veda quello (imperoche tu hai solamente veduto la sua parte estrema, e non l'hai veduto tutto) e di là tu me lo maladirai.*

כג.

14 וְדַבְּרֵיהּ לַחֲקַל סְכוּתָא לְרֵישׁ רָמָתָא וּבְנָא שִׁבְעָה מַדְבְּחִין וְאַסֵּיק תּוֹר וּדְכַר עַל כָּל מַדְבַּח:
15 וַאֲמַר לְבָלָק אִתְעַתַּד הָכָא עַל עֲלָתָךְ וַאֲנָא אִתְמְטֵי עַד כָּא:
16 וְעָרַע מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְבִלְעָם וְשַׁוִּי פִּתְגָמָא בְּפוּמֵיהּ וַאֲמַר תּוּב לְוָת בָּלָק וּכְדֵין תְּמַלֵּיל:
17 וַאֲתָא לְוָתֵיהּ וְהָא מְעַתַּד עַל עֲלָתֵיהּ וְרַבְרְבֵי מוֹאָב עִמֵּיהּ וַאֲמַר לֵיהּ בָּלָק מָה מַלֵּיל יְיָ:
18 וּנְטַל מַתְלֵיהּ וַאֲמַר קוּם בָּלָק וּשְׁמַע אַצֵּית לְמֵימְרִי בַּר צִפּוֹר:
19 לָא כְּמִלֵּי בְּנֵי אֱנָשָׁא (מֵימַר) אֱלָהָא בְּנֵי אֱנָשָׁא אָמְרִין וּמְכַדְּבִין וְאַף לָא כְּעוֹבָדֵי בְּנֵי בִשְׂרָא דְּאִינוּן גָּזְרִין לְמֶעְבַּד וְתָיְבִין וּמִתְמַלְּכִין דְּהוּא אָמַר וְלָא יַעְבֵּד וְכָל (מִמְרֵיהּ) מִתְקַיַּם:
20 הָא בִרְכָן קַבֵּילִית וַאֲבָרְכִינּוּן לְיִשְׂרָאֵל וְלָא אָתִיב בִּרְכָתִי מִנְּהוֹן:
21 אִסְתַּכַּלִית לֵית פָּלְחֵי גִלּוּלִין בִּדְבֵית יַעֲקֹב וְאַף לֵית עָבְדֵי לֵאוּת שְׁקַר בְּיִשְׂרָאֵל (מֵימְרָא) דַּייָ אֱלָהֲהוֹן בְּסַעְדֵּיהוֹן וּשְׁכִינַת מַלְכֵּיהוֹן בֵּינֵיהוֹן:
22 אֱלָהָא דְּאַפֵּיקִינּוּן מִמִּצְרַיִם תְּקְפָא וְרוּמָא דִּילֵיהּ:
23 אֲרֵי לָא נַחֲשַׁיָּא צָבַן דְּיֵיטַב בִּדְבֵית יַעֲקֹב וְאַף לָא קָסָמַיָּא רָעַן בִּרְבוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּעִידָּן יִתְאֲמַר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מָה עֲבַד אֱלָהָא:
24 הָא עַמָּא כְּלֵיתָא שָׁרֵי וּכְאַרְיָא יִתְנַטַּל לָא יִשְׁרֵי בְּאַרְעֵיהּ עַד דְּיִקְטוֹל קְטָל וְנִכְסֵי עַמְמַיָּא יֵרַת:
25 וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם אַף מֵילַט לָא תְלוּטִינֵּיהּ אַף בָּרָכָא לָא תְבָרְכִינֵּיהּ:

כג

14 וַיִּקָּחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים אֶל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ:
15 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה עַל־עֹלָתֶךָ וְאָנֹכִי אִקָּרֶה כֹּה:
16 וַיִּקָּר יְהוָה אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם דָּבָר בְּפִיו וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר:
17 וַיָּבֹא אֵלָיו וְהִנּוֹ נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ וְשָׂרֵי מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק מַה־דִּבֶּר יְהוָה:
18 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר קוּם בָּלָק וּשְׁמָע הַאֲזִינָה עָדַי בְּנוֹ צִפֹּר:
19 לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב וּבֶן־אָדָם וְיִתְנֶחָם הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדִבֶּר וְלֹא יְקִימֶנָּה:
20 הִנֵּה בָרֵךְ לָקָחְתִּי וּבֵרֵךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה:
21 לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ:
22 אֵל מוֹצִיאָם מִמִּצְרָיִם כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ:
23 כִּי לֹא־נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא־קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה־פָּעַל אֵל:
24 הֶן־עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה:
25 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תִקֳּבֶנּוּ גַּם־בָּרֵךְ לֹא תְבָרְכֶנּוּ:

κγ΄.

14. Καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν λελαξευμένου, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμοὺς καὶ ἀνεβίβασε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

15. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ. παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν;

16. Καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἀποστράφηθι πρὸς Βαλάκ; καὶ τάδε λαλήσεις.

17. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ὁ δὲ ἐφεστήκει ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλάκ· τί ἐλάλησε κύριος.

18. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν ἀνάστηθι Βαλάκ, καὶ ἄκουε, ἐνώτισαι μάρτυς υἱὸς Σεπφώρ.

19. Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι; οὐδ᾽ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι. αὐτὸς εἴπας οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ.

20. Ἰδοὺ εὐλογεῖν παρείλημμαι, εὐλογήσω, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω.

21. Οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραήλ. κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, τὰ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ.

22. Θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ.

23. Οὐ γάρ ἐστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραήλ, κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακώβ, καὶ τῷ Ἰσραήλ, τί ἐπιτελέσει ὁ θεός.

24. Ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γαυρωθήσεται· οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται.

25. Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ. οὔτε κατάραις καταράσῃ μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν.

CAP. XXIII.

14. Cumq; duxiſſet eum in locum ſublimem, ſuper verticem montis Phaſga, ædificavit Balaam ſeptem aras, & impoſitis ſuprà vitulis atque arietibus.

15. Dixit ad Balac, Sta hîc iuxta holocauſtum tuum, donec ego obvius pergam.

16. Cui cùm Dominus occurriſſet, poſuiſſetq; verbum in ore eius, ait, Revertere ad Balac, & hæc loquêris ei.

17. Reverſus invenit eum ſtantem iuxta holocauſtum ſuum, & principes Moabitarum cum eo. Ad quem Balac, Quid, inquit, locutus eſt Dominus?

18. At ille aſſumpta parabola ſua, ait, Sta Balac, & auſculta, audi fili Sephor:

19. Non eſt Deus quaſi homo, ut mentiatur; nec ut filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo, & non faciet? locutus eſt, & non implebit?

20. At benedicendum adductus ſum, benedictionem prohibere non valeo.

21. Nō eſt idôlum in Iacob, nec videtur ſimulachrum in Iſraël. Dominus Deus eius cum eo eſt, & clangor victoriæ regis in illo.

22. Deus eduxit illum de Ægypto, cuius fortitudo ſimilis eſt rhinocerôtis.

23. Non eſt augurium in Iacob, nec divinatio in Iſrael. Temporibus ſuis dicetur Iacob & Iſraeli, quid operatus ſit Deus.

24. Ecce populus ut leæna conſurget, & quaſi leo erigetur: non accubabit donec devoret prædam, & occiſorum ſanguinem bibat.

25. Dixitq; Balac ad Balaam: Nec maledicas ei, nec benedicas.

Das XXIII. Capitel.

14. Vnd er füret jhn auff einen freyen platz auff der höhe Pisga / vnnd baweten ſieben Altar / vnnd opfferte ja auff einem Altar einen Farren / vnd einen Wider.

15. Vnd ſprach zu Balak: Tritt alſo bey dein Brandopffer / ich wil dort warten.

16. Vnd der HERR begegnet Bileam / vnd gab jhm das wort in ſeinen mund / vnd ſprach: Gehe wider zu Balak / vnd rede alſo:

17. Vnnd da er wider zu jhm kam / Sihe / da ſtund er bey ſeinem Brandopffer / ſampt den Fürſten der Moabiter. Vnd Balak ſprach zu jhm: Was hat der HERR geſagt?

18. Vnnd er hub an ſeinen Spruch / vnd ſprach: Stehe auff Balak / vnnd höre / nimm zu ohren was ich ſage du Sohn Zipor.

19. GOtt iſt nicht ein Menſch daß er liege / noch ein Menſchenkind / daß jhn etwas gerewe. Solt er etwas ſagen vnd nicht thun? Solt er etwas reden vnd nicht halten?

20. Sihe / zu ſegenen bin ich herbracht / Ich ſegene vnd kans nicht wenden.

21. Man ſihet keine mühe in Jacob / vnd keine arbeit in Iſrael / Der HErr ſein Gott iſt bey jhm / vnd das drometen des Königs vnter jhm.

22. Gott hat ſie auß Egypten geführet / ſeine freidigkeit iſt wie eins Einhorns.

23. Denn es iſt kein Zäuberer in Jacob / vnd kein Waarſager in Iſrael. Zu ſeiner zeit wird man von Jacob ſagen vnd von Iſrael / welche wunder GOtt thut.

24. Sihe / das Volck wird aufſtehen wie ein junger Löwe / vnnd wird ſich erheben wie ein Löwe / Es wird ſich nicht legen / biß es den Raub freſſe / vnd das blut der erſchlagenen ſauffe.

25. Da ſprach Balak zu Bileam: Du ſolt jhm weder fluchen noch ſegenen.

CAP. XXIII.

14. E lo conduſſe in Sedeſophim ſu la cima di Piſgah; & edificò ſette altari, & offerì vn vitello, & vn montone per ciaſcuno altare.

15. E diſſe à Balac, Stà qui preſſo al tuo holocauſto, & io andarò là incontro al Signore.

16. Il Signore adunque incontrò Balaam, e poſe la parola ne la ſua boccà, dicendo: Ritorna à Balac, e di gli coſi.

17. Coſi andò à quello, & ecco ch'egli ſtaua appreſſo al ſuo holocauſto, & i principi di Moab con lui. E Balac gli diſſe; Che coſa ha detto il Signore?

18. Allhora Balaam preſa la ſua parabola diſſe, Leuati Balac, & odi; aſcolta figliuolo di Sephor le mie parole.

19. Dio non è come l'huomo, che mentiſca; ne come il figliuolo de l'huomo, che ſi penta. Dirà egli, e non farà? parlarà, e non eſequirà.

20. Ecco, io ſono ſtato condutto per benedire: e poiche egli ha benedito, io non riuocarò la benedittione.

21. Non ha riguardato la iniquità di Iacob, ne ha veduto la preuaricatione in Iſrael. Il Signore Dio ſuo è coneſſo lui, & il trionfo del Re è con lui.

22. Dio ha cauati, quelli de lo Egitto, la ſua forza è come quella del liocorno.

23. Perche in Iacob non è augurio, ne in Iſrael è diuinatione, ſecondo queſto tempo ſarà detto di Iacob & Iſrael: Che è quel che Dio ha fatto?

24. Ecco il popolo, che ſi leuarà come vn gran leone, e ſarà eleuato come vn leoncello: non ſi porrà à giacere infinche non habbia mangiato la preda, e beuuto il ſangue de morti.

25. Allhora Balac diſſe à Balaam, Se tu non lo vuoi maladire, al meno non lo benedirai.

כג

26 ויען בלעם ויאמר אל־בלק הלא דברתי אליך לאמר כל אשר־ידבר יהוה אתו אעשה׃

27 ויאמר בלק אל־בלעם לכה נא אקחך אל־מקום אחר אולי יישר בעיני האלהים וקבתו לי משם׃

28 ויקח בלק את־בלעם ראש הפעור הנשקף על־פני הישימן׃

29 ויאמר בלעם אל־בלק בנה־לי בזה שבעה מזבחת והכן לי בזה שבעה פרים ושבעה אילם׃

30 ויעש בלק כאשר אמר בלעם ויעל פר ואיל במזבח׃

כג (במדברא)

26 ואתיב בלעם ואמר לבלק הלא מלילית עימך למימר כל די ימליל יי יתיה אעביד׃

27 ואמר בלק לבלעם אתא כען אדברינך לאתרא אוחרי מאים יהי רעוא מן קדם יי ותלוטיה לי מתמן׃

28 ודבר בלק ית בלעם ריש רמתא דפעור דאסתכיא על אפי בית ישימון׃

29 ואמר בלעם לבלק בני לי הכא שבעה מדבחין ואתקין לי הכא שבעה תורין ושבעה דכרין׃

30 ועבד בלק כמא דאמר בלעם ואסיק תור ודכר על כל מדבח׃

κγ´.

26. Ἀποκριθεὶς δὲ Βαλαάμ, εἶπε τῷ Βαλάκ· οὐκ ἐλάλησά σοι λέγων, τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεός, τοῦτο ποιήσω;

27. Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ κατάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν.

28. Καὶ παρέλαβε Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ Φογώρ, τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον.

29. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ· οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς.

30. Καὶ ἐποίησε Βαλὰκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

כד

1 וירא בלעם כי טוב בעיני יהוה לברך את־ישראל ולא־הלך כפעם־בפעם לקראת נחשים וישת אל־המדבר פניו׃

2 וישא בלעם את־עיניו וירא את־ישראל שכן לשבטיו ותהי עליו רוח אלהים׃

3 וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם הגבר שתם העין׃

4 נאם שמע אמרי־אל אשר מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים׃

5 מה־טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל׃

6 כנחלים נטיו כגנת עלי נהר כאהלים נטע יהוה כארזים עלי־מים׃

7 יזל־מים מדליו וזרעו במים רבים וירם מאגג מלכו ותנשא מלכתו׃

כד (במדברא)

1 וחזא בלעם ארי טב קדם יי לברכא ית ישראל ולא הליך כזמן בזמן עלהין לקדמות נחשיא ושוי לעגלא דעבדו ישראל במדברא אפוהי׃

2 וזקף בלעם ית עינוהי וחזא ית ישראל שרן לשבטוהי ושרת עלוהי רוח נבואה מן קדם יי׃

3 ונטל מתליה ואמר אמר בלעם בר בעור ואימר גברא דשפיר חזי׃

4 אימר דשמע מימר מן קדם אל דחזו קדם שדי חזי שכיב ומתגלי ליה׃

5 מה טבא ארעך יעקב בית מותבך ישראל׃

6 כנחלין דמדברין כ כגינת שקיא דעל פרת כבסמיא דנציב יי כארזין דנציבין על מיא׃

7 יסגי מלכא דיתרבא מבנוהי וישלוט בעממין סגיאין ויתקוף מאגג מלכיה ותתנשל מל מלכותיה׃

ΚΕΦΑΛ. κδ´.

1. Καὶ ἰδὼν Βαλαὰμ ὅτι καλόν ἐστιν ἐναντίον κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.

2. Καὶ ἐξάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καθορᾷ τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς, καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ. καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ.

3. Εἶπε· φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεώρ· φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινός.

4. Φησὶν ἀκούων λόγια ἰσχυρά, ὁρῶν ὅς τις ὅρασιν θεοῦ εἶδεν, ἐν ὕπνῳ ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.

5. Ὡς καλοί σου οἱ οἶκοι Ἰακώβ, αἱ σκηναί σου Ἰσραήλ.

6. Ὡσεὶ νάπαι σκιάζουσαι, καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῶν, καὶ ὡσεὶ σκηναὶ ἃς ἔπηξε κύριος, καὶ ὡσεὶ κέδροι παρ᾽ ὕδατα.

7. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν, καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γὼγ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ αὐξηθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ.

CAP. XXIII.

26. Et ille ait: Nonne dixi tibi quòd quicquid mihi Deus imperaret, hoc facerē.

27. Et ait Balac ad eum, Veni, & ducam te ad alium locum: si fortè placeat Deo ut inde maledicas eis.

28. Cumq; duxisset eum super verticem montis Phogor, qui respicit solitudinē.

29. Dixit ei Balaam, Ædifica mihi hîc septem aras, & para totidem vitulos, eiusdemque numeri arietes.

30. Fecit Balac ut Balaam dixerat: imposuitq; vitulos & arietes per singulas aras.

Das XXIII. Capitel.

26. Bileam antwortet vnd sprach zu Balack: Hab ich dir nicht gesagt: Alles was der HERR reden würde/ das würde ich thun?

27. Balack sprach zu jm: Komm doch/ ich wil dich an einen andern ort füren/ obs villeicht Gott gefalle/ das du daselbs mir sie verfluchest.

28. Vnd er füret jhn auff die höhe des berges Peor/ welcher gegen die Wüsten sihet.

29. Vnd Bileam sprach zu Balak: Bawe mir hie sieben Altar/ vnd schaffe mir sieben Farren vnd sieben Wider.

30 Balak thet wie Bileam sagt/ vnd opffert ja auff einen Altar einen Farren vnnd einen Wider.

CAP. XXIII.

26. Balaam gli rispose, dicendo, Non ti ho io detto, che farò tutto, quello che' l Signore mi dirà?

27. E Balac disse à Balaam, Vieni, io ti prego, ti menarò in vn altro luogo, donde perauentura sarà grato à Dio, che tu me lo maladica.

28. Balac dunque menò Balaam su la cima di Peor, che risguarda verso Iesimon.

29. Allhora Balaam disse à Balac, Edificami quì sette altari, & apparecchiami sette vitelli e sette montoni.

30. E così Balac fece si come Balaam hauea detto, & offerì vn vitello & vn montone in ciascuno altare.

CAP. XXIIII.

1. Cumque vidisset Balaam quòd placeret Domino ut benediceret Israëli, nequaquam abiit ut antè perrexerat, ut augurium quæreret: sed dirigens contra desertū vultum suum.

2. Et elevans oculos vidit Israël in tentoriis commorantem per tribus suas: & irruente in se spiritu Dei,

3. Assumpta parabola ait, Dixit Balaam filius Beor, dixit homo cuius obthuratus est oculus.

4. Dixit auditor sermonū Dei, qui visionem Omnipotentis intuitus est, qui cadit, & sic aperiuntur oculi eius.

5. Quàm pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria tua Israel!

6. Vt valles nemorosæ, ut horti iuxta fluvios irrigui, ut tabernacula quæ fixit Dominus, quasi cedri prope aquas.

7. Fluet aqua de situla eius, & semen illius erit in aquas multas. Tolletur propter Agag, rex eius, & auferetur regnum illius.

Das XXIIII. Capitel.

DA nun Bileam sahe/ daß es dem HERRN gefiel/ daß er Israel segenet/ gieng er nicht hin/ wie vormals/ nach den Zauberern/ sondern richtet sein angesicht stracks zu der Wüsten.

2. Hub auff seine augen/ vnnd sahe Jsrael wie sie lagen nach jhren Stämmen. Vnd der Geist Gottes kam auff jhn.

3. Vnd er hub an seinen spruch vnnd sprach: Es saget Bileam der Sohn Beor/ Es saget der Mann/ dem die augen geöffnet sind.

4. Es saget der hörer Göttlicher rede/ der des Allmechtigen offenbarung sihet/ dem die Augen geöffnet werden/ wenn er niderkniet.

5. Wie fein sind deine Hütten Jacob/ vnd deine Wonung Jsrael.

6. Wie sich die Bäche außbreiten/ wie die Garten an den wassern/ wie die Hütten die der HERR pflantzt/ wie die Cedern an den wassern.

7. Es wird wasser aus seinem Eimer fliessen/ vnnd sein Same wird ein groß wasser werden/ sein König wirdt höher werden denn Agag/ vnnd sein Reich wird sich erheben.

CAP. XXIIII.

1. Ora Balaam conoscendo, che piaceua al Signore, ch' ei benedicesse Israel, non si partì come la prima e seconda volta, per andare incontro à gli augurii; ma dirizzò la sua faccia verso il diserto.

2. Ilquale hauendo alzati gli occhii suoi, vide Israel, che habitaua la secondo le sue tribu; e lo Spirito di Dio fu sopra di lui.

3. Allhora riprese la sua parabola, è disse, Balaam figliuolo di Beor disse, disse dico, l'huomo che ha l'occhio aperto;

4. Colui che ha vdito le parole di Dio, ilquale ha veduto la visione de lo Onnipotente, e giacendo hauea gli occhii aperti, disse.

5. Quanto son belli i tuoi pauiglioni, ò Iacob & i tuoi tabernacoli ò Israel.

6. Sono distesi come fiumi, come horti appresso al fiume, come alberi di Aloe, che il Signore ha piantati, come cedri appresso le acque.

7. L'acqua distilarà de la sua secchia, & il suo seme sarà in molte acque: & il suo Re sarà essaltato piu che Agag, & il suo regno sarà eleuato.

כד

8 אלהא דאפקינון ממצרים תקפא ורומא דליה ייכלון בית ישראל נכסי עממיא סנאיהון ובביזת מלכיהון יתפנקון וארעהון יחסנון׃

9 ינוח ישרי בתקוף כאריא וכליתא ולית מלכו דיזעזעיניה מברכך יהון בריכין ולטך יהון לטין׃

10 ותקיף רוגזא דבלק לבלעם וספקינון לידוהי ואמר בלק לבלעם למילט שנאי דברתיך והא ברכא מברכת להון דנן תלת זמנין׃

11 וכען איזיל לך לאתרך אמרית יקרא איקרינך והא מנעך יי מן יקר׃

12 ואמר בלעם לבלק הלא אף לאזגדך דשלחת לותי מלילית למימר׃

13 אם יתן לי בלק מלי ביתיה כסף ודהב לית לי רשו למעבר על גזירת (מימרא) דיי למעבד טבא או בישא מרעותי דמליל יי יתיה אימליל׃

14 וכען הא אנא אזיל לעמי איתא אמלכנך דתעביד ואחוי לך דיעביד עמא הדין לעמך בסוף יומיא׃

15 ונטל מתליה ואמר אמר בלעם בר בעור ואמר גברא דשפיר חזי׃

16 אמר דשמע מימר מן קדם אל וידע מדע מן קדם עילאה דחיזו מן קדם שדי חזי שכיב ומתגלי ליה׃

17 חזיתיה ולא כען סכיתיה ולא איתוהי קריב כד יקום מלכא מדבית יעקב ויתרבא (משיחא) מדבית ישראל ויקטול רברבי מואב וישלוט בכל בני אנשא׃

כד

8 אל מוציאו ממצרים כתועפת ראם לו יאכל גוים צריו ועצמתיהם יגרם וחציו ימחץ׃

9 כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו מברכיך ברוך וארריך ארור׃

10 ויחר אף בלק אל בלעם ויספק את כפיו ויאמר בלק אל בלעם לקב איבי קראתיך והנה ברכת ברך זה שלש פעמים׃

11 ועתה ברח לך אל מקומך אמרתי כבד אכבדך והנה מנעך יהוה מכבוד׃

12 ויאמר בלעם אל בלק הלא גם אל מלאכיך אשר שלחת אלי דברתי לאמר׃

13 אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את פי יהוה לעשות טובה או רעה מלבי אשר ידבר יהוה אתו אדבר׃

14 ועתה הנני הולך לעמי לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים׃

15 וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם הגבר שתם העין׃

16 נאם שמע אמרי אל וידע דעת עליון מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים׃

17 אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת׃

κδ.

8. Ὁ θεὸς ὡδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν.

9. Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος, τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε εὐλόγηνται, καὶ οἱ καταρώμενοί σε κεκατήρανται.

10. Καὶ ἐθυμώθη Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· καταράσασθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας αὐτὸν τρίτον.

11. Νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου. εἶπα, τιμήσω σε. καὶ νῦν ἐστέρηκέ σε κύριος τῆς δόξης.

12. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ· οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου οὓς ἀπέστειλας πρός με ἐλάλησα λέγων;

13. Ἐάν μοι δῷ Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου, ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἐμαυτοῦ· ὅσα ἂν εἴπῃ μοι ὁ θεός, ταῦτα ἐρῶ.

14. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου· δεῦρο συμβουλεύσω σοι τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν.

15. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε· Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεώρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινὸς ὁρῶν.

16. Ἀκούων λόγια θεοῦ, ἐπιστάμενος ἐπιστήμην ὑψίστου, καὶ ὅρασιν θεοῦ ἰδών, ἐν ὕπνῳ ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.

17. Δείξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίζει· ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ, καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ, καὶ προνομεύσει πάντας υἱοὺς Σήθ.

CAP. XXIIII.

8. Deus eduxit illum de Ægypto, cuius fortitudo similis est rhinocerôtis. Devorabunt gentes hostes illius, ossaque eorum confringent, & perforabunt sagittis.

9. Accubans dormivit ut leo, & quasi leæna, quam suscitare nullus audebit. Qui benedixerit tibi, erit & ipse benedictus: qui maledixerit, in maledictione reputabitur.

10. Iratusque Balac contra Balaam, complosis manibus ait, Ad maledicendum inimicis meis vocavi te, quibus ecōtrariò tertiò benedixisti:

11. Revertere ad locum tuum. Decreveram quidem magnificè honorare te, sed Dominus privavit te honore disposito.

12. Respondit Balaam ad Balac, Nónne nuntiis tuis quos misisti ad me, dixi.

13. Si dederit mihi Balac plenam domum suam argenti & auri, non potero præterire sermonem Domini Dei mei, ut vel boni quid, vel mali proferam ex corde meo: sed quicquid Dominus dixerit, hoc loquar?

14. Veruntamen pergens ad populum meum, dabo consilium, quid populus tuus populo huic faciat extremo tempore.

15. Sumpta igitur parabola, rursum ait, Dixit Balaam filius Beor, dixit homo cuius obthuratus est oculus.

16. Dixit auditor sermonū Dei, qui novit doctrinam Altissimi, & visiones Omnipotentis videt, qui cadens apertos habet oculos.

17. Videbo eum, sed non modò: intuebor illum, sed non propè. Orietur stella ex Iacob, & consurget virga de Israël: & percutiet duces Moab, vastabitq; omnes filios Seth.

Das XXIIII. Capitel.

8. Gott hat jn aus Egypten gefüret/ seine freidigkeit ist wie eines Einhorns. Er wird die Heyden/seine Verfolger fressen/vnnd jhre gebeine zumalmen/vnnd mit seinen pfeilen zuschmettern.

9. Er hat sich nidergelegt wie ein Löwe/ vnd wie ein junger Löwe wer wil sich wider jhn aufflehnen? Gesegenet sey der dich segenet/ vnd verflucht der dir flucht.

10. Da ergrimmet Balak im zorn wider Bileam/ vnnd schlug die hende zusammen/ vnd sprach zu jm: Ich hab dich gefoddert/ daß du meinen feinden fluchen soltest/vnd sihe/du hast sie nun dreymal gesegnet.

11. Vnd nun heb dich an deinen ort/ Ich gedacht ich wolt dich ehren/ Aber der HERR hat dir die ehre verwehret.

12. Bileam antwortet jhm: Hab ich nicht auch zu deinen Boten gesagt/ die du zu mir sandtest/ vnnd gesprochen?

13. Wenn mir Balak sein Hauß vol silber vnd gold gebe/so könt ich doch für des HERREN wort nicht über/ böses oder guts zu thun/nach meinem hertzen/ sondern was der HERR reden würde/ das würde ich auch reden.

14. Vnd nun sihe wenn ich zu meinem volck ziehe/ so komm/so wil ich dir rathen/ was dis Volck deinem Volck thun wird zur letzten zeit.

15. Vnd er hub an seinen spruch vnnd sprach: Es sagt Bileam der Son Beor/Es sagt der Mann dem die Augen geöffnet sind.

16. Es sagt der hörer göttlicher rede/ vnnd der die erkentniß hat des Höhesten/der die offenbarung des Almechtigen sihet/vnd dem die augen geöffnet werden/ wenn er nider kniet.

17. Ich werde jn sehen/aber jetzt nicht/ Ich werde jhn schawen/aber nicht von nahe. Es wird ein Stern auß Jacob auffgehen/vnd ein Scepter auß Israel auffkommen/ vnd wird zuschmettern die Fürsten der Moabiter/ vnd verstören alle kinder Seth.

CAP. XXIIII.

8. Dio lo ha cauato de lo Egitto, egli è forte come il liocorno. Consumarà i Gentili, suoi nimici; e spezzarà le loro ossa, e passarà le loro armi.

9. Se egli s'aggiacerà come il leoncello, e come il leone, chi lo rileuarà? Chiunque ti hauerà benedetto, sarà benedetto; Chiunque ti hauerà maladetto, sarà maladetto.

10. Et il furor di Balac si accese contra Balaam, e percosse le sue mani, e disse à Balaam. Io ti ho chiamato, perche tu maladicessi i miei nimici, & ecco che tu gli hai benediti gia tre volte.

11. Ora dunque fuggetene nel tuo luogo: io haueo detto, che ti haueret fatto honore, ma ecco che' l Signore ti ha priuato de l' honore.

12. Balaam gli rispose, Non ho io parlato a i tuoi ambasciatori, i quali tu mi haueui mandato, dicendo.

13. Se Balac mi desse la sua casa piena di argento e di oro, io non potrei trasgredire la parola del Signore, per fare bene ò male secondo il cuor mio. Io dirò quel che mi dirà il Signore.

14. Pertanto ecco, che io ora me ne vado verso il mio popolo, Or su, io ti consigliarò quel che è per fare questo popolo al tuo popolo ne gli vltimi giorni.

15. Allhora riprese la sua profetia, dicendo, Balaam figliuolo di Beor, quello huomo, dico, che ha l'occhio apperto, disse.

16. Colui che ha vdite le parole di Dio, e che sà la scienza de lo Altissimo, e che ha veduta la visione de l'Onnipotente: e che giacendo ha gli occhii aperti, disse.

17. Io lo vedo, ma non hora; io lo risguardo, ma non da l'appresso Vna stella vscirà di Iacob, e d' Israel si leuarà vno scettro, e percoterà i cantoni di Moab e distruggerà tutti i figliuoli di Seth.

כד

18 וִיהוֹן אֲדוֹמָאֵי יְרוּתָא וִיהוֹן יְרוּתָא שֵׂעִיר לְבַעֲלֵי דְבָבוֹהִי וְיִשְׂרָאֵל יַצְלַח בְּנִכְסִין׃

19 וְיֵיחוֹת חַד מִדְּבֵית יַעֲקֹב וְיוֹבֵד מְשֵׁיזֵיב מִקִּרְיַת עַמְמַיָּא׃

20 וַחֲזָא יָת עֲמָלְקָאָה וּנְטַל מַתְלֵיהּ וַאֲמַר רֵישׁ קְרָבַיָּא דְיִשְׂרָאֵל הֲוָה עֲמָלֵק וְסוֹפֵיהּ לְעָלְמָא יֵיבַד׃

21 וַחֲזָא יָת שַׁלְמָאָה וּנְטַל מַתְלֵיהּ וַאֲמַר תַּקִּיף בֵּית מוֹתְבָךְ וְשַׁוִּי בִּכְרַךְ תַּקִּיף מְדוֹרָךְ׃

22 אֲרֵי אִם יְהֵא לְשֵׁיצָאָה שַׁלְמָאָה אֲתוּרָאָה יִשְׁבְּנָךְ׃

23 וּנְטַל מַתְלֵיהּ וַאֲמַר וַי לְחַיָּבַיָּא דְּיֵיחוֹן כַּד יַעֲבֵד אֱלָהָא יָת אִלֵּין׃

24 וְסִיעָן יִצְטַרְחָן מִן רוֹמָאֵי וִיעַנּוֹן לְאַתּוּר וְיִשְׁתַּעְבְּדוּן לְעֵבֶר פְּרָת וְאַף אִנּוּן לְעָלְמָא יֵיבְדוּן׃

25 וְקָם בִּלְעָם וַאֲזַל וְתָב לְאַתְרֵיהּ וְאַף בָּלָק אֲזַל לְאָרְחֵיהּ׃

כד

18 וְהָיָה אֱדוֹם יְרֵשָׁה וְהָיָה יְרֵשָׁה שֵׂעִיר אֹיְבָיו וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל׃

19 וְיֵרְדְּ מִיַּעֲקֹב וְהֶאֱבִיד שָׂרִיד מֵעִיר׃

20 וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אֹבֵד׃

21 וַיַּרְא אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ וְשִׂים בַּסֶּלַע קִנֶּךָ׃

22 כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֵר קָיִן עַד־מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבֶּךָּ׃

23 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אוֹי מִי יִחְיֶה מִשֻּׂמוֹ אֵל׃

24 וְצִים מִיַּד כִּתִּים וְעִנּוּ אַשּׁוּר וְעִנּוּ־עֵבֶר וְגַם־הוּא עֲדֵי אֹבֵד׃

25 וַיָּקָם בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ׃

κδ'.

18. Καὶ ἔσαι ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσαι κληρονομία ἠσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ. καὶ Ισραὴλ ἐποίησεν ἐν ἰσχύι.

19. Καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ιακὼβ, καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως.

20. Καὶ ἰδὼν τὸν ἀμαλὴκ καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· ἀρχὴ ἐθνῶν ἀμαλὴκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται.

21. Καὶ ἰδὼν τὸν κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν· ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, καὶ ἐὰν θῆς ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσιάν σου.

22. Καὶ ἐὰν γένηται τῷ βεὼρ νοσσιὰ πανουργίας, ἀσσύριοι αἰχμαλωτεύσουσί σε. (καὶ ἰδὼν τὸν ὤγ.)

23. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· ὦ ὦ, τίς ζήσεται, ὅταν θῇ ταῦτα ὁ θεός;

24. Καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρὸς κιτιαίων, καὶ κακώσουσιν ἀσσοὺρ, καὶ κακώσουσιν ἑβραίους. καὶ αὐτοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται.

25. Καὶ ἀναστὰς βαλαὰμ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ βαλὰκ ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν.

כה

1 וִיתֵב יִשְׂרָאֵל בְּשִׁטִּים וְשָׁרִי עַמָּא לְמִטְעֵי בָּתַר בְּנָת מוֹאָב׃

2 וּקְרָאָה לְעַמָּא לְדִבְחֵי טַעֲוָתְהוֹן וַאֲכַל עַמָּא וּסְגִידוּ לְטַעֲוָתְהוֹן׃

3 וְאִתְחַבַּר יִשְׂרָאֵל לְפָלְחֵי בַּעְלָא פְּעוֹר וּתְקֵיף רֻגְזָא דַּייָ בְּיִשְׂרָאֵל׃

4 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה דְּבַר יָת כָּל רֵישֵׁי עַמָּא וְדוּן וּקְטוֹל דְּחַיָּיב קְטוֹל קֳדָם יְיָ לָקֳבֵל שִׁמְשָׁא וִיתוּב תְּקוֹף רֻגְזָא דַייָ מִיִּשְׂרָאֵל׃

כה

1 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת מוֹאָב׃

2 וַתִּקְרֶאןָ לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן׃

3 וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל׃

4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל׃

ΚΕΦΑΛ κέ.

1. Καὶ κατέλυσεν Ισραὴλ ἐν σαττὶμ, καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας Μωάβ.

2. Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.

3. Καὶ ἐτελέσθη Ισραὴλ τῷ βεελφεγώρ. καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ Ισραήλ.

4. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Λάβε τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ παραδειγμάτισον αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, κατέναντι τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ισραήλ.

CAP. XXIIII.

18. Et erit Idumæa possessio eius: hæreditas Seir cedet inimicis suis: Israël verò fortiter aget.

19. De Iacob erit qui dominetur, & perdat reliquias civitatis.

20. Cumque vidisset Amalec; assumens parabolam, ait, Principium Gentium Amalec, cuius extrema perdentur.

21. Vidit quoque Cinæum: & assumpta parabola, ait, Robustum quidem est habitaculum tuum: sed si in petra posueris nidum tuum.

22. Et fueris electus de stirpe Cin, quamdiu poteris permanere? Assur enim capiet te.

23. Assumptaque parabola iterum locutus est, Heu, quis victurus est quando ista faciet Deus?

24. Venient in trieribus de Italia, superabunt Assyrios, vastabuntq; Hebræos, & ad extremum etiam ipsi peribunt.

25. Surrexitque Balaam, & reversus est in locum suum: Balac quoque via qua venerat rediit.

CAP. XXV.

1. Morabatur autem eo tẽpore Israel in Setim, & fornicatus est populus cum filiabus Moab.

2. Quæ vocaverunt eos ad sacrificia sua. At illi comederunt & adoraverunt deos earum.

3. Initiatusq; est Israël Beelphegor: & iratus Dominus.

4. Ait ad Moysen, Tolle cunctos principes populi, & suspende eos contra Solem in patibulis: ut avertatur furor meus ab Israël.

Das XXIV. Capitel.

18. Edom wird er einnemen / vnnd Seir wird seinen Feinden vnterworffen sein / Israel aber wird sieg haben.

19. Auß Jacob wird der Herrscher kommen / vnd vmbbringen / was vbrig ist von den Stedten.

20. Vnnd da er sahe die Amalekiter / hub er an seinen Spruch / vnd sprach: Amaleck die ersten vnter den Heiden / Aber zu letzt wirst du gar vmbkommen.

21. Vnnd da er sahe die Keniter / hub er an seinen spruch / vnnd sprach: Vest ist deine wonung / vnnd hast dein Nest in einen Felß gelegt.

22. Aber o Kain du wirst verbrand werden / Wenn Assur dich gefangen wegfüren wird.

23. Vnnd hub abermal an seinen Spruch / vnd sprach: Ach / Wer wird leben wenn Gott solchs thun wird?

24. Vnd schiffe auß Chitim werden verderben den Assur vnnd Eber / Er aber wird auch vmbkommen.

25. Vnnd Bileam macht sich auff / vnd zoch hin / vnnd kam wider an sein ort / vnd Balak zoch seinen weg.

Das XXV. Capitel.

VNnd Israel wonet in Sitim. Vnd das volck hub an zu huren / mit der Moabiter Töchter.

2. Welche luden das volck zum opffer irer götter / vnd das volck aß / vnd betet ihre götter an.

3. Vnd Israel henget sich an den Baal Peor. Da ergrimmet des HERREN zorn vber Israel.

4. Vnd sprach zu Mose: Nimm alle Obersten des Volcks / vnd henge sie dem HERREN an die Sonne / auff daß der grimmige zorn des HErren von Israel gewandt werde.

CAP. XXIIII.

18. Et Edom sarà posseduta, e Seir sarà posseduta da i suoi nimici: & Israel si portarà valentemente.

19. E colui che signoreggiarà, sarà di Iacob, e rouinarà il resto de la città.

20. Or quando egli hebbe veduto Amalec, riprese la sua profetia, e disse; Amalec il cominciamento de le Genti, per questo il suo fine sarà insino à la morte.

21. Dapoi vedendo il Cineo, riprese la sua profetia, e disse, La tua habitatione, e forte, e mette ne la rocca il tuo nidio.

22. Certamente Cain sarà scacciato, insino à tanto che Asur ti menarà prigione.

23. Riprese parimente la sua profetia, e disse, Guai à chi viuerà, poi che Dio ha ordinato questo.

24. E verranno le naui del mare di Chittim, & affliggeranno Asur affliggeranno ancora Eber, & ancora quello insino à la morte

25. Pertanto Balaam si leuò, e si partì, e ritornò al suo luogo; e Balac ancora se ne andò pel suo camino.

CAP. XXV.

1. Ora essendo Israel dimorato alquanto in Sittim, cominciò il popolo à far fornicatione con le figliuole di Moab.

2. Lequali inuitorono il popolo à i sacrifitii de i loro dii, & il popolo mangiò, & adorò gli dii di quelle.

3. Et il popolo si congiunse con Baal-phegor. Perilche il Signore si corrucciò contra Israel.

4. Et il Signore disse à Moise, Piglia tutti i principi del popolo e fagli sospendere al Signore, dinanzi al sole: e cosi l'ira del furor del Signore sarà rimossa da Israel

כה

5 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְדַיָּנֵי יִשְׂרָאֵל קְטוּלוּ גְּבַר גֻּבְרוֹהִי דְּאִתְחַבַּרוּ לְפַלְחֵי בַּעְלָא פְעוֹר׃

6 וְהָא גַבְרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲתָא וְקָרֵיב לְוָת אֲחוֹהִי יָת מִדְיָנֵיתָא לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִנּוּן בָּכַן בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃

7 וַחֲזָא פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא וְקָם מִגּוֹ כְּנִשְׁתָּא וּנְסֵיב רוּמְחָא בִּידֵיהּ׃

8 וְעַל בָּתַר גַּבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל לְקֻבְּתָא וּבְזַע יָת תַּרְוֵיהוֹן יָת גַּבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל וְיָת אִתְּתָא לִמְעַהָא וְאִתְכְּלִי מוֹתָנָא מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

9 וַהֲווֹ דְּמִיתוּ בְּמוֹתָנָא עֶשְׂרִין וְאַרְבְּעָה אַלְפִין׃

10 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃

11 פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא אֲתִיב יָת חֵימְתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדְקַנֵּי יָת קִנְאָתִי בֵּינֵיהוֹן וְלָא שֵׁיצִיתִי יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי׃

12 בְּכֵן אֱמַר הָא אֲנָא גָזַר לֵיהּ יָת קְיָמִי שְׁלָם׃

13 וּתְהֵי לֵיהּ וְלִבְנוֹהִי בָתְרוֹהִי קְיָם כְּהֻנַּת עָלַם חֲלַף דְּקַנִּי קֳדָם אֱלָהֵיהּ וְכַפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

14 וְשׁוּם גַּבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל קְטִילָא דְּאִתְקְטֵיל עִם מִדְיָנֵיתָא זִמְרִי בַּר סָלוּא רַב בֵּית אַבָּא לְשִׁבְטָא דְשִׁמְעוֹן׃

15 וְשׁוּם אִתְּתָא דְּאִתְקְטִילַת מִדְיָנֵיתָא כָּזְבִּי בַת צוּר רֵישׁ אֻמֵּי בֵּית אַבָּא בְּמִדְיָן הוּא׃

כה

5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אֲנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר׃

6 וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב אֶל־אֶחָיו אֶת־הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃

7 וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ׃

8 וַיָּבֹא אַחַר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֵת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה אֶל־קֳבָתָהּ וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

9 וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃

10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

11 פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי׃

12 לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם׃

13 וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

14 וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־סָלוּא נְשִׂיא בֵית־אָב לַשִּׁמְעֹנִי׃

15 וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי בַת־צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הוּא׃

κέ.

5. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς ταῖς φυλαῖς Ισραήλ· ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγώρ.

6. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐλθὼν προσήγαγε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, πρὸς τὴν μαδιανῖτιν ἐναντίον Μωϋσῆ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραήλ. αὐτοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

7. Καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ Ααρὼν τοῦ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. καὶ ἀναλαβὼν σειρομάστην ἐν τῇ χειρί.

8. Εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ισραηλίτου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνθρωπον τὸν Ισραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα, διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς· καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραήλ.

9. Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ, τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

10. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

11. Φινεὲς ὁ υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ Ααρὼν τοῦ ἱερέως, κατέπαυσε τὸν θυμόν μου ἀπὸ υἱῶν Ισραήλ, ἐν τῷ ζηλῶσαί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου.

12. Οὕτως εἰπόν· Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ τὴν διαθήκην μου εἰρήνης.

13. Καὶ ἔσται αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, διαθήκη ἱερατείας αἰωνίας, ἀνθ' ὧν ἐζήλωσε τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τῶν υἱῶν Ισραήλ.

14. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ισραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς μαδιανίτιδος, ζαμβρὶ υἱὸς σαλώ, ἄρχων οἴκου πατριᾶς συμεών.

15. Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυίᾳ, χασβὶ, θυγάτηρ σοὺρ ἄρχοντος ἔθνους ὁμμὼθ οἴκου πατριᾶς ἐστὶ τῶν μαδιάμ.

5. Dixitq;

CAP. XXV.

5. Dixitq; Moyses ad iudices Israël, Occidat unusquisque proximos suos; qui initiati sunt Beel-Phegor.

6. Et ecce unus de filiis Israël intravit coram fratribus suis ad scortum Madianitidem vidéte Moyse, & omni turba filiorum Israel, qui flebant ante fores tabernaculi.

7. Quod cùm vidisset Phinees filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, surrexit de medio multitudinis, & arrepto pugione.

8. Ingressus est post virum Israëlitem in lupanar, & perfodit ambos simul, virum scilicet & mulierem in locis genitalibus. Cessavitq; plaga à filiis Israël.

9. Et occisi sunt vigintiquatuor millia hominum.

10. Dixitque Dominus ad Moysen.

11. Phinees filius Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram meam à filiis Israël: quia zelo meo commotus est cótra eos, ut non ipse delerem filios Israel in zelo meo.

12. Idcirco loquere ad eum, Ecce do ei pacem fœderis mei.

13. Et erit tam ipsi quàm semini eius pactum sacerdotii sempiternum: quia zelatus est pro Deo suo, & expiavit scelus filiorum Israel.

14. Erat autem nomen viri Israelitæ qui occisus est cum Madianitide, Zambri filius Salu, dux de cognatione & tribu Simeonis.

15. Porrò mulier Madianitis, quę pariter interfecta est, vocabatur Cozbi filia Sur principis nobilissimi Madianitarum.

Das XXV. Capitel.

5. Vnd Mose sprach zu den Richtern Jsrael: Erwürge ein jedlicher seine Leute/ die sich an den Baal Peor geheriget haben.

6. Vnd sihe/ ein Mann auß den kindern Jsrael kam/ vnnd bracht vnter seine Brüder eine Midianitin/ vnnd ließ Mose zusehen/ vnd die gantze Gemeine der kinder Jsrael/ die da weineten für der thür der hütten des Stiffts.

7. Da das sahe Pinehas der Sohn Eleasar des Sons Aarons des Priesters/ stund er auff auß der Gemeine/ vnd nam einen Spieß inn seine hand.

8. Vnd gieng dem Jsraelischen Mann nach hinein in den Hurenwinckel/ vnd durchstach sie beide/ den Jsraelischen Mann vnnd das Weib/ durch jhren bauch/ Da höret die Plage auff von den kindern Jsrael.

9. Vnd es wurden getödtet inn der Plage viervndzweintzig tausent.

10. Vnnd der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

11. Pinehas der Sohn Eleasar des Sons Aaron des Priesters/ hat meinen grimm von den kindern Jsrael gewendet/ durch seinen Eifer vmb mich/ daß nicht ich in meinem Eifer die kinder Jsrael vertilgete.

12. Darumb sage/ sihe/ Jch gebe jm meinen Bund des friedes.

13. Vnd er soll haben vnd sein Same nach jm den Bund eines Ewigen Priesterthumbs/ darumb/ daß er für seinen Gott geeifert/ vnd die kinder Jsrael versünet hat.

14. Der Jsraelische Mann aber/ der erschlagen ward mit der Midianitin/ hieß Simri/ der Son Salu/ ein Fürst im hause des Vaters der Simeoniter.

15. Das Midianitisch Weib/ das auch erschlagen ward/ hieß Casbi/ eine tochter Zur/ der ein Fürst war eines Geschlechts vnter den Midianitern.

CAP. XXV.

5. Moise dunque disse à i giudici d'Israel Ammazzate, ciascuno i suoi huomini, che si sono congiunti con Baal-phegor.

6. Et ecco vno huomo de figliuoli d'Israel venne, & menò vna Madianita à i suoi fratelli à la presenza di Moise, e di tutta la congregatione de figliuoli d'Israel; iquali piangeuano à la porta del tabernacolo de la congregatione.

7. Il che quando Phinees figliuolo di Eleazar figliuolo di Aharon sacerdote hebbe veduto, si leuò del mezzo de la congregatione, e prese vna lancia ne la sua mano.

8. Et entrò dietro à l'huomo Israelita nel tabernacolo, e passo amendue quelli, cioè, l'huomo Israelita, e la donna nel suo ventre; e cessò la piaga de figliuoli d'Israel.

9. E ne morirono di quella piaga venti quattro milia.

10. Allhora il Signore parlò à Moise, dicendo.

11. Phinees figliuolo di Eleazar figliuolo di Aharon sacerdote ha rimosso il mio furore da figliuoli d'Israel, essendo egli stato mosso dal mio zelo nel mezzo di quelli, & io non ho consumato i figliuoli d'Israel nel mio zelo.

12. Pertanto digli, Ecco, io li dò il mio patto de la pace.

13. E sarà à lui & al suo seme doppo lui, il patto del sacerdotio perpetuo; percioche è stato zelante pel suo Dio, & ha riconciliati i figliuoli d'Israel.

14. Ora il nome dell'huomo d'Israel percosso, ilquale è stato percosso con la Madianita, era Zambri figliuolo di Salu, principe de la famiglia de la tribu di Simeon.

15. Et il nome de la donna Madianita morta, era Cosbi, figliuola di Sur principe de popoli, de la casa del padre de Madianiti.

כה

16 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

17 אָעִיק יָת מִדְיָנָאֵי וְתִקְטְלוּן יָתְהוֹן׃

18 אֲרֵי מְעִיקִין אִינּוּן לְכוֹן בְּנִכְלֵיהוֹן דִּנְכִילוּ לְכוֹן עַל עֵיסַק פְּעוֹר וְעַל עֵיסַק כָּזְבִּי בְּרַת רַבָּא דְמִדְיָן אֲחָתְהוֹן דְּאִתְקְטִילַת בְּיוֹמָא דְמוֹתָנָא עַל עֵיסַק פְּעוֹר׃

כה

16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

17 צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהִכִּיתֶם אוֹתָם׃

18 כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נִכְּלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר־פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר פְּעוֹר׃

κέ.

16. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων· λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων·

17. Ἐχθραίνετε τοῖς μαδιηναίοις, καὶ πατάξατε αὐτούς.

18. Ὅτι ἐχθραίνουσιν ὑμῖν αὐτοὶ ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογώρ, καὶ διὰ Χασβὶ θυγατέρα ἄρχοντος μαδιὰμ, ἀδελφὴν αὐτῶν, τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογώρ.

כו

1 וַהֲוָה בָּתַר מוֹתָנָא וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא לְמֵימַר׃

2 קַבִּילוּ יָת חֻשְׁבַּן כָּל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן כָּל נָפֵיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל׃

3 וּמַלֵּיל מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא וַאֲמַרוּ לְמִמְנֵי יָתְהוֹן בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירִיחוֹ לְמֵימַר׃

4 מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָּא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דִּנְפַקוּ מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

5 רְאוּבֵן בּוּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ זַרְעִית חֲנוֹךְ לְפַלּוּא זַרְעִית פַּלּוּא׃

6 לְחֶצְרוֹן זַרְעִית חֶצְרוֹן לְכַרְמִי זַרְעִית כַּרְמִי׃

7 אִלֵּין זַרְעֲיָת רְאוּבֵן וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין וּתְלָתָא אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין׃

8 וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב׃

כו

1 וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃

2 שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃

3 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃

4 מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

5 רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפַלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפַּלֻּאִי׃

6 לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרוֹנִי לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי׃

7 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הָרֻאוּבֵנִי וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃

8 וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב׃

ΚΕΦΑΛ. κϛ΄.

1. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα λέγων·

2. Λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραήλ.

3. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς καὶ ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς μετ᾽ αὐτῶν ἐν ἀραβὼθ μωὰβ, ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου, κατὰ ἱεριχὼ λέγων.

4. Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ· καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἐξελθόντες ἐξ αἰγύπτου.

5. Ῥουβὴν πρωτότοκος Ἰσραὴλ, υἱοὶ δὲ ῥουβὴν· ἐνὼχ, καὶ δῆμος τοῦ ἐνώχ· τῷ Φαλλοὺ, δῆμος τοῦ Φαλλού.

6. Τῷ ἀσρὼν, δῆμος τοῦ ἀσρών. τῷ χαρμὶ, δῆμος τοῦ χαρμί.

7. Οὗτοι δῆμοι τοῦ ῥουβήν. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

8. Καὶ οἱ υἱοὶ Φαλλοὺ, ἐλιάβ.

16. Locu-

CAP. XXV.

16. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

17. Hostes vos sentiant Madianitæ, & percutite eos:

18. Quia & ipsi hostiliter egerunt contra vos, & decepêre insidiis per idôlum Phogor & Cozbi filiam ducis Madian sororem suam, quæ percussa est in die plagæ pro sacrilegio Phogor.

CAP. XXVI.

1. Postquam noxiorum sanguis effusus est, dixit Dominus ad Moysen & Eleazarũ filium Aaron sacerdotem.

2. Numerate omnem summam filiorum Israël à viginti annis & suprà, per domos & cognationes suas, cunctos qui possunt ad bella procedere.

3. Locuti sunt itaque Moyses & Eleazar sacerdos, in campestribus Moab super Iordanem contra Iericho ad eos qui erant.

4. A viginti annis & suprà, sicut Dominus imperaverat, quorum iste est numerus:

5. Ruben primogenitus Israel. huius filius, Henoch, à quo familia Henochitarum: & Phallu, à quo familia Phalluitarum:

6. Et Hesron, à quo familia Hesronitarum: & Charmi, à quo familia Charmitarum.

7. Hæ sunt familiæ de stirpe Ruben: quarum numerus inventus est quadraginta tria milia, & septingenti triginta.

8 Filius Phallu, Eliab.

Das XXV. Capitel.

16. Und der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

17. Thut den Midianitern schaden/ vnd schlaget sie.

18. Denn sie haben euch schaden gethan mit jrem list/ den sie euch gestellet haben durch den Peor/ vnnd durch jhre Schwester Casbi/ die Tochter des Fürsten der Midianiter/ die erschlagen ist/ am tage der Plage/ vmb des Peors willen/ vnd die Plage darnach kam.

Das XXVI. Capitel.

Vnnd der HERR sprach (nach solcher straffe) zu Mose vnnd Eleasar dem Son des Priesters Aaron.

2. Nimm die summa der gantzen Gemeine der kinder Jsrael/ von zweintzig jaren vnd drüber/ nach jhrer Väter häuser/ alle die ins Heer zu ziehen tügen in Jsrael.

3. Vnnd Mose redet mit jnen sampt Eleasar dem Priester/ inn dem gefilde der Moabiter/ an dem Jordan gegen Jericho.

4. Die zweintzig jar alt waren vnd drüber/ wie der HERR Mose gebotten hatte/ vnnd den kindern Jsrael/ die auß Egypten gezogen waren.

5. Ruben der Erstgeborner Jsrael. Die kinder aber Ruben waren/ Hanoch/ von dem das Geschlecht der Hanochiter kommt. Pallu/ von dem das Geschlecht der Palluiter kommt.

6. Hezron/ von dem das Geschlecht der Hezroniter kommt. Charmi/ von dem das geschlecht der Charmiter kommt.

7. Das sind die geschlecht von Ruben/ vnnd jhre zal war dreyvndviertzig tausent/ siebenhundert vnd dreissig.

8. Aber der kinder Pallu/ waren Eliab.

CAP. XXV.

16. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo.*

17. *Affligge i Madianiti, e percote gli:*

18. *Percioche essi hanno afflitti voi co i loro inganni; co i quali si sono fraudolentemente portati contra di voi per causa di Phegor, e per causa di Cosbi figliuola del principe di Madian sua sorella, laquale è stata percossa nel giorno de la piaga per cagion di Phegor.*

CAP. XXVI.

1. *Et auuenne che doppo la piaga, il Signore parlo à Moise & ad Eleazar figliuolo di Aharon sacerdote, dicendo.*

2. *Leuate il conto di tutta la congregatione de figliuoli d'Israel, dal figliuolo di venti anni in su, per le case de i loro padri, di tutti quelli che possono andare à la guerra in Israel.*

3. *Pertanto Moise & Eleazar sacerdote parlorono con quelli ne le campagne di Moab, appresso al Giordano verso Ierico, dicendo.*

4. *Numerate il popolo dal figliuolo di venti anni in su, si come il Signore hauea comandato à Moise, & à i figliuoli d'Israel, iquali erano vsciti de la terra di Egitto.*

5. *Ruben fu il primogenito d'Israel, I figliuoli di Ruben furono alquanti, di Henoch fu la famiglia de gli Henochiti; di Phallu la famiglia de Phalluiti.*

6. *Di Hesron, la famiglia de gli Hesroniti; di Charmi, la famiglia de Charmiti.*

7. *Queste sono le famiglie de i Rubeniti. Et i numerati di quelli furono quaranta tre milia settecento trenta.*

8. *E de figliuoli di Phallu, Eliab.*

כו

9 וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם מְעָרְעֵי כְנִשְׁתָּא דְּאִתְכַּנַּשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בִּכְנִשְׁתָּא דְקֹרַח בְּאִתְכַּנָּשׁוּתְהוֹן עַל יְיָ׃

10 וּפְתַחַת אַרְעָא יָת פּוּמַהּ וּבְלַעַת יָתְהוֹן וְיָת קֹרַח בְּמוֹתָא דִכְנִשְׁתָּא כַּד אֲכָלַת אִישָׁתָא יָת מָאתַן וְחַמְשִׁין גֻּבְרָא וַהֲווֹ לְאָת׃

11 וּבְנֵי קֹרַח לָא מִיתוּ׃

12 בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לִנְמוּאֵל זַרְעִית נְמוּאֵל לְיָמִין זַרְעִית יָמִין לְיָכִין זַרְעִית יָכִין׃

13 לְזֶרַח זַרְעִית זֶרַח לְשָׁאוּל זַרְעִית שָׁאוּל׃

14 אִלֵּין זַרְעֲיָת שִׁמְעוֹן עַשְׂרִין וּתְרֵין אַלְפִין וּמָאתַן׃

15 בְּנֵי גָד לְזַרְעֲיָתְהוֹן לִצְפוֹן זַרְעִית צְפוֹן לְחַגִּי זַרְעִית חַגִּי לְשׁוּנִי זַרְעִית שׁוּנִי׃

16 לְאָזְנִי זַרְעִית אָזְנִי לְעֵרִי זַרְעִית עֵרִי׃

17 לַאֲרוֹד זַרְעִית אֲרוֹד לְאַרְאֵלִי זַרְעִית אַרְאֵלִי׃

18 אִלֵּין זַרְעֲיָת בְּנֵי גָד לְמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

19 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וּמִית עֵר וְאוֹנָן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן׃

20 וַהֲווֹ בְנֵי יְהוּדָה לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְשֵׁלָה זַרְעִית שֵׁלָה לְפֶרֶץ זַרְעִית פֶּרֶץ לְזֶרַח זַרְעִית זָרַח׃

21 וַהֲווֹ בְנֵי פֶרֶץ לְחֶצְרוֹן זַרְעִית חֶצְרוֹן לְחָמוּל זַרְעִית חָמוּל׃

כו

9 וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן
וַאֲבִירָם הוּא־דָתָן וַאֲבִירָם קְרוּאֵי
הָעֵדָה אֲשֶׁר הִצּוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־
אַהֲרֹן בַּעֲדַת־קֹרַח בְּהַצֹּתָם
עַל־יְהוָה׃
10 וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע
אֹתָם וְאֶת־קֹרַח בְּמוֹת הָעֵדָה
בַּאֲכֹל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם
אִישׁ וַיִּהְיוּ לְנֵס׃
11 וּבְנֵי־קֹרַח לֹא־מֵתוּ׃
12 בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִנְמוּאֵל מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּאֵלִי לְיָמִין
מִשְׁפַּחַת הַיָּמִינִי לְיָכִין מִשְׁפַּחַת
הַיָּכִינִי׃
13 לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי לְשָׁאוּל
מִשְׁפַּחַת הַשָּׁאוּלִי׃
14 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַשִּׁמְעֹנִי שְׁנַיִם
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃
15 בְּנֵי גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם לִצְפוֹן
מִשְׁפַּחַת הַצְּפוֹנִי לְחַגִּי מִשְׁפַּחַת
הַחַגִּי לְשׁוּנִי מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּנִי׃
16 לְאָזְנִי מִשְׁפַּחַת הָאָזְנִי לְעֵרִי
מִשְׁפַּחַת הָעֵרִי׃
17 לַאֲרוֹד מִשְׁפַּחַת הָאֲרוֹדִי
לְאַרְאֵלִי מִשְׁפַּחַת הָאַרְאֵלִי׃
18 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־גָד
לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת׃
19 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וַיָּמָת עֵר
וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
20 וַיִּהְיוּ בְנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי לְפֶרֶץ
מִשְׁפַּחַת הַפַּרְצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת
הַזַּרְחִי׃ 21 וַיִּהְיוּ בְנֵי־פֶרֶץ
לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְחָמוּל
מִשְׁפַּחַת הֶחָמוּלִי׃

κϛʹ.

9. Καὶ οἱ υἱοὶ ἐλιάβ, ναμουὴλ καὶ δαθὰν, καὶ ἀβειρών. οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ κόρε, ἐν τῇ ἐπισυστάσει ἐναντίον κυρίου.

10. Καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ κορὲ ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους. καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ.

11. Οἱ δὲ υἱοὶ κορὲ οὐκ ἀπέθανον.

12. Καὶ οἱ υἱοὶ συμεὼν, ὁ δῆμος τῶν υἱῶν συμεών· τῷ ναμουὴλ, δῆμος ὁ ναμουηλί. τῷ ἰαμεὶν, δῆμος ὁ ἰαμινί· τῷ ἀχεὶν, δῆμος ὁ ἀχεινί.

13. Τῷ ζαρὰ, δῆμος ὁ ζαραΐ. τῷ σαοὺλ δῆμος ὁ σαουλί.

14. Οὗτοι δῆμοι συμεὼν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ διακόσιοι.

15. Οἱ υἱοὶ γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ σαφὼν, δῆμος ὁ σαφωνί· τῷ ἀγγὶ, δῆμος ὁ ἀγγί. τῷ σουνὶ, δῆμος ὁ σουνί.

16. Τῷ ἀζενὶ, δῆμος ὁ ἀζενί· τῷ ἀδδὶ, δῆμος ὁ ἀδδί.

17. Τῷ ἀροαδὶ, δῆμος ὁ ἀροαδί· τῷ ἀριὴλ, δῆμος ὁ ἀριηλί.

18. Οὗτοι οἱ δῆμοι τοῦ γὰδ, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν. τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετραχίλιοι καὶ πεντακόσιοι.

19. Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, ἢρ, καὶ αὐνὰν, καὶ σηλὼμ, καὶ φαρὲς, καὶ ζαρά. καὶ ἀπέθανεν ἢρ καὶ αὐνὰν ἐν γῇ χαναάν.

20. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν, τῷ σηλὼν, δῆμος ὁ σηλωνί. τῷ φαρὲς, δῆμος ὁ φαρεσί. τῷ ζαρὰ, δῆμος ὁ ζαραΐ.

21. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ φαρὲς τῷ ἀσρὼν, δῆμος ὁ ἀσρωνί. τῷ ἰαμουὴλ, δῆμος ὁ ἰαμουηλί.

9. Huius

CAP. XXVI.

9. Huius filii Namuel & Dathan & Abîron. Isti sunt Dathan & Abîron principes populi, qui surrexerunt contra Moysen & Aaron in seditione Core, quando adversus Dominum rebellaverunt:

10. Et aperiens terra os suũ devoravit Core morientibus plurimis, quando combussit ignis ducentos quinquaginta viros. Et factum est grande miraculum.

11. Vt Core pereunte, filii illius non perirent.

12. Filii Simeon per cognationes suas: Namuel, ab hoc familia Namuelitarum: & Iamin, ab hoc familia Iaminitarum: Iachin, ab hoc familia Iachinitarum:

13. Zare, ab hoc familia Zareitarum: Saul, ab hoc familia Saulitarum.

14. Hæ sunt familiæ de stirpe Simeon, quarum omnis numerus fuit viginti duo millia ducentorum.

15. Filii Gad per cognationes suas: Sephon, ab hoc familia Sephonitarum: Aggi, ab hoc familia Aggitarum: Suni: ab hoc familia Sunitarum:

16. Ozni, ab hoc familia Oznitarum: Her, ab hoc familia Heritarum:

17. Arod, ab hoc familia Aroditarum: Ariel, ab hoc familia Arielitarum.

18. Istæ sunt familiæ Gad, quarũ omnis numerus fuit quadraginta millia quingentorum.

19. Filii Iuda, Her, & Onan, qui ambo mortui sunt in Terra-Chanáan.

20. Fueruntq; filii Iuda per cognationes suas: Sela, à quo familia Selaitarum: Phares, à quo familia Pharesitarum: Zare, à quo familia Zareitarum.

21. Porrò filii Phares: Hesrõ, a quo familia Hesronitarum: & Hamul, a quo familia Hamulitarum.

Das XXVI. Capitel.

9. Vnnd die Kinder Eliab waren/
Nemuel vnd Dathan vnnd Abiram.
Das ist der Dathan vnnd Abiram/
die fürnemlichen inn der Gemeine/die
sich wider Mosen vnd Aaron aufflehneten in der Rotten Korah/da sie sich
wider den HERRN aufflehneten.
10. Vnnd die Erde jhren mund auffthet/vnd sie verschlang mit Korah/da
die Rotte starb/ da das Fewer zwey
hundert vnd funfftzig Männer fraß/
vnd worden ein Zeichen. 11. Aber
die Kinder Korah storben nicht.
12. Die Kinder Simeon inn jhren
Geschlechten/waren/Nemuel/daher
kommt das Geschlecht der Nemueliter.
Jamin/daher kommt das Geschlecht
der Jaminiter. Jachin/daher das Geschlecht der Jachiniter kommt.
13. Serah/daher das Geschlecht der
Serahiter kommt. Saul/daher das
Geschlecht der Sauliter kommt.
14. Das sind die Geschlecht von
Simeon/zwey vnnd zweintzig tausent
vnd zwey hundert.
15. Die Kinder Gad inn jhren Geschlechten waren/Ziphon/daher das
Geschlecht der Ziphoniter kommt.
Haggi/daher das Geschlecht der Haggiter kommt. Suni/daher das Geschlecht der Suniter kommt.
16. Osni/daher das Geschlecht der
Osniter kommt. Eri/daher das Geschlecht der Eriter kommt.
17. Arod/daher das Geschlecht der
Aroditer kommt. Ariel/daher das Geschlecht der Arieliter kommt.
18. Das sind die Geschlecht der Kinder Gad/an jhrer zahl/viertzig tausent
vnd fünff hundert.
19. Die Kinder Juda/Ger vnnd Onan/welche beide storben im Lande
Canaan.
20. Es waren aber die Kinder Juda
in jren Geschlechten/Sela/daher das
Geschlecht der Selaniter kommt. Perez/daher das Geschlecht der Pereziter kommt. Serah/daher das Geschlecht der Serahiter kommt.
21. Aber die Kinder Perez waren/
Hezron/daher das Geschlecht der Hezroniter kommt. Hamul/daher das
Geschlecht der Hamuliter kommt.

CAP. XXVI.

9. I figliuoli di Eliab, furono Namuel, Dathan, & Abiram. Questi sono Dathan & Abiram principali de la sinagoga, iquali contesero contra Moise & Aharon ne la congregatione di Corah, quando essi contendevano contra il Signore.

10. E la terra aperse la sua bocca, & inghiotti quelli e Corah, quando morì la sua compagnia, mentre che'l fuoco consumò dugento cinquanta huomini, iquali furono per memoriale.

11. Ma i figliuoli di Carah non morirono.

12. I figliuoli di Simeon per le loro famiglie sono questi: di Namuel la famiglia de Namueliti: di Iamin la famiglia de Iaminiti: di Iachin la famiglia de Iachiniti.

13. Di Zara la famiglia de Zeraiti: di Saul la famiglia de Sauliti.

14. Queste sono le famiglie de Simeoniti, cioè venti due milia e dugento.

15. I figliuoli di Gad per le loro famiglie, di Sephon la famiglia de i Sephoniti: di Haggi, la famiglia de gli Haggiti: di Suni, la famiglia di Suniti:

16. Di Oni, la famiglia de gli Oniti: di Eri, la famiglia de gli Eriti:

17. Di Arod, la famiglia de gli Aroditi: di Areli la famiglia de gli Areliti:

18. Queste sono le famiglie de figliuoli di Gad, secondo i loro numerati, quaranta milia e cinque cento.

19. I figliuoli di Iuda furono Er & Onan: ma Er & Onan morirono ne la terra di Canaan.

20. Furono dico i figliuoli di Iuda per le loro famiglie: di Selah, la famiglia de Selaniti: di Phares, la famiglia de Pharesiti: di Zara, la famiglia de Zaraiti.

21. Et i figliuoli di Phares furono di Hesron, la famiglia de gli Hesroniti: di Hamul, la famiglia de gli Hamuliti.

כו

22 אִלֵּין זַרְעֲיָת יְהוּדָה לְמִנְיָנֵיהוֹן שַׁבְעִין וְשִׁתָּא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

23 בְּנֵי יִשָּׂשכָר לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְתוֹלָע זַרְעִית תּוֹלָע לְפֻוָּה זַרְעִית פֻּוָּה׃

24 לְיָשׁוּב זַרְעִית יָשׁוּב לְשִׁמְרוֹן זַרְעִית שִׁמְרוֹן׃

25 אִלֵּין זַרְעֲיָת יִשָּׂשכָר לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין וְאַרְבְּעָא אַלְפִין וּתְלָת מְאָה׃

26 בְּנֵי זְבוּלֻן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְסֶרֶד זַרְעִית סֶרֶד לְאֵלוֹן זַרְעִית אֵלוֹן לְיַחְלְאֵל זַרְעִית יַחְלְאֵל׃

27 אִלֵּין זַרְעֲיָת זְבוּלֻן לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

28 בְּנֵי יוֹסֵף לְזַרְעֲיָתְהוֹן מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃

29 בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר זַרְעִית מָכִיר וּמָכִיר אוֹלִיד יָת גִּלְעָד לְגִלְעָד זַרְעִית גִּלְעָד׃

30 אִלֵּין בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר זַרְעִית אִיעֶזֶר לְחֵלֶק זַרְעִית חֵלֶק׃

31 וְאַשְׂרִיאֵל זַרְעִית אַשְׂרִיאֵל וְשֶׁכֶם זַרְעִית שֶׁכֶם׃

32 וּשְׁמִידָע זַרְעִית שְׁמִידָע וְחֵפֶר זַרְעִית חֵפֶר׃

33 וּצְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר לָא הֲווֹ לֵיהּ בְּנִין אֱלָהֵין בְּנָן וְשׁוּם בְּנַת צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃

34 אִלֵּין זַרְעֲיָת מְנַשֶּׁה וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה׃

35 אִלֵּין בְּנֵי אֶפְרָיִם לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְשׁוּתֶלַח זַרְעִית שׁוּתֶלַח לְבֶכֶר זַרְעִית בֶּכֶר לְתַחַן זַרְעִית תָּחַן׃

כו

22 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יְהוּדָה לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

23 בְּנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם תּוֹלָע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי לְפֻוָה מִשְׁפַּחַת הַפּוּנִי׃

24 לְיָשׁוּב מִשְׁפַּחַת הַיָּשֻׁבִי לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְרֹנִי׃

25 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יִשָּׂשכָר לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃

26 בְּנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד מִשְׁפַּחַת הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי׃

27 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

28 בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃

29 בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת הַמָּכִירִי וּמָכִיר הוֹלִיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃

30 אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי לְחֵלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי׃

31 וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרִאֵלִי וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשִּׁכְמִי׃

32 וּשְׁמִידָע מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֵפֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶפְרִי׃

33 וּצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃

34 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃

35 אֵלֶּה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת הַשֻּׁתַלְחִי לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי לְתַחַן מִשְׁפַּחַת הַתַּחֲנִי׃

κϛʹ.

22. Οὗτοι δῆμοι τοῦ ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

23. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν, τῷ θωλᾶ, δῆμος ὁ θωλαΐ. τῷ φουᾶ, δῆμος ὁ φουαΐ.

24. Τῷ ἰασοὺβ, δῆμος ὁ ἰασουβί. τῷ ἀμβράν, δῆμος ὁ ἀμβραμί.

25. Οὗτοι δῆμοι Ἰσσάχαρ, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες, καὶ τετρακόσιοι.

26. Υἱοὶ ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ σαρὲδ, δῆμος ὁ σαρεδί. τῷ ἀλλὼν, δῆμος ὁ ἀλλωνί. τῷ ἀλλῆλ, δῆμος ὁ ἀλληλί.

27. Οὗτοι δῆμοι ζαβουλὼν, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἑξήκοντα χιλιάδες, καὶ πεντακόσιοι.

28. Υἱοὶ Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν, μανασσῆ καὶ ἐφραίμ.

29. Υἱοὶ μανασσῆ, τῷ μαχὶρ, δῆμος ὁ μαχιρί. καὶ μαχὶρ ἐγέννησε τὸν γαλαάδ. τῷ γαλαάδ, δῆμος ὁ γαλααδί.

30. Καὶ οὗτοι υἱοὶ γαλαὰδ, ἀχιέζερ, δῆμος ὁ ἀχιεζερί. τῷ χελὲκ, δῆμος ὁ χελεκί.

31. Τῷ ἐσριὴλ, δῆμος ὁ ἐσριηλί. τῷ συχὲμ, δῆμος ὁ συχεμί.

32. Τῷ συμαὲρ, δῆμος ὁ συμαερί. καὶ τῷ ὀφὲρ, δῆμος ὁ ὀφερί.

33. Καὶ τῷ σαλπαὰδ υἱῷ ὀφὲρ, οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ υἱοί. ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων σαλπαάδ, μααλὰ, καὶ νουὰ, καὶ αἰγλὰ, καὶ μελχὰ, καὶ θερσά.

34. Οὗτοι δῆμοι μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

35. Καὶ οὗτοι υἱοὶ ἐφραίμ. τῷ σουθαλὰ, δῆμος ὁ σουθαλαΐ. τῷ τανὰχ, δῆμος ὁ τανaχί.

CAP. XXVI.

22. Istæ sunt familiæ Iuda, quarũ omnis numerus fuit septuaginta sex millia quingentorum.

23. Filii Issachar per cognationes suas: Thola, à quo familia Tholaitarum: Phua, à quo familia Phuaitarum:

24. Iasub, à quo familia Iasubitarum: Semran, à quo familia Semranitarum.

25. Hæ sunt cognationes Issachar, quarũ numerus fuit sexaginta quatuor millia trecentorum.

26. Filii Zabulõ per cognationes suas: Sared, à quo familia Sareditarum: Elon, à quo familia Elonitarum: Ialel, à quo familia Ialelitarũ.

27. Hæ sunt cognationes Zabulon, quarum numerus fuit sexaginta millia quingentorum.

28. Filii Ioseph per cognationes suas, Manasse & Ephráim.

29. De Manasse ortus est Machir, à quo familia Machiritarum. Machir genuit Galaad, à quo familia Galaaditarum.

30. Galaad habuit filios: Iezer, à quo familia Iezeritarum: & Helec, à quo familia Helecitarum:

31. Et Asriel, à quo familia Asrielitarum: & Sechem, à quo familia Sechemitarum:

32. Et Semída, à quo familia Semidaitarum: & Hepher, à quo familia Hepheritarum.

33. Fuit autem Hepher pater Salphaad, qui filios non habebát, sed tantùm filias, quarum ista sunt nomina: Maala, & Noa, & Hegla, & Melcha, & Thersa.

34. Hæ sunt familiæ Manasse, & numerus earum, quinquaginta duo millia septingentorum.

35. Filii autem Ephráim per cognationes suas fuerunt hi: Suthala, a quo familia Suthalaitarum: Becher, a quo familia Becheritarum: Thehen, a quo familia Thehenitarum.

Das XXVI. Capitel.

22. Das sind die Geschlechte Juda
an jrer zal sechs vnd siebentzig tausent
vnd fünff hundert.
23. Die Kinder
Jsaschar in jren Geschlechten waren/
Thola/daher das Geschlecht der Tho
laiter kommt. Phuva/daher das Ge
schlecht der Phuvaniter kommt.
24. Jasub/daher das Geschlecht der
Jasubiter kommt. Simron daher das
Geschlecht der Simroniter kommt.
25. Das sind die Geschlecht Jsa-
schar/an der zal vier vnnd sechtzig tau-
sent drey hundert.
26. Die Kinder Sebulon in jren Ge-
schlechten waren/ Sered/ daher das
Geschlecht der Sarditer kom̃t. Elon/
daher das Geschlecht der Eloniter
kommt. Jahelel/daher das Geschlecht
der Jaheleliter kommt.
27. Das sind die Geschlechte Sebu-
lon/an jhrer zal/ sechtzig tausent vnnd
fünff hundert.
28. Die Kinder
Joseph/ in jren Geschlechten waren/
Manasse vnd Ephraim.
29. Die Kinder aber Manasse/ wa-
ren/ Machir/ daher kommt das Ge-
schlecht der Machiriter. Machir zeu-
gete Gilead / daher kommt das Ge-
schlecht der Gileaditer:
30. Diß sind aber die Kinder Gilead/
Hieser/ daher kommt das Geschlecht
der Hieseriter/ Helek/daher kommt das
Geschlecht der Helekiter.
31. Asriel / daher kommt das Ge-
schlecht der Asrieliter. Sichem/daher
kom̃t das Geschlecht der Sichimiter.
32. Smida/daher kommt das Ge-
schlecht der Smiditer. Hepher/daher
kommt das Geschlecht der Hepheriter.
33. Zelaphehad aber war Hepher
Son/ vnd hatte keine Söne/ sondern
Töchter/ die hiessen Mahela/ Noa/
Hagla/ Milca vnd Thirza.
34. Das sind die Geschlechte Ma-
nasse/ an jrer zal/ zwey vnnd funfftzig
tausent vnd sieben hundert.
35. Die Kinder Ephraim inn jren
Geschlechten waren Suthelah/ daher
kommt das Geschlecht der Suthela-
hiter. Becher daher kommt das Ge-
schlecht der Becheriter. Thahan da-
her kommt das Geschlecht der Tha-
haniter.

CAP. XXVI.

22. *Queste sono le famiglie di Iuda secondo i suoi numerati, settanta sei milia e cinquecento.*

23. *I figliuoli d'Issachar per le loro famiglie, di Thola, la famiglia de Tholaiti: di Phua, la famiglia de Phuniti:*

24. *Di Iasub, la famiglia de gli Iasubiti: di Simron, la famiglia de i Simroniti.*

25. *Queste sono le famiglie d'Issachar, secondo i suoi numerati, sessanta quattro milia e trecento.*

26. *I figliuoli di Zabulon per le loro famiglie; di Sared, la famiglia de Sarediti: di Elon, la famiglia de gli Eloniti: di Iahelel, la famiglia de gli Iaheleliti.*

27. *Queste sono le famiglie de Zabuloniti secondo i loro numeràti, sessanta milia e cinquecento.*

28. *I figliuoli di Ioseph per le loro famiglie, furono Manasse & Ephraim.*

29. *I figliuoli di Manasse, di Machir, la famiglia de Machiriti: e Machir generò Galaàd: di Galaad, la famiglia de Galaaditi.*

30. *Questi sono i figliuoli di Galaad; di Iezer la famiglia de Iezeriti: di Helec, la famiglia de gli Heleciti:*

31. *E di Asriel, la famiglia de gli Asrieliti, di Sichem, la famiglia de Sichemiti.*

32. *E di Semida, la famiglia de Semiditi: di Hepher, la famiglia de gli Hepheriti.*

33. *E Selophad figliuolo di Hepher non hebbe figliuoli, ma figliuole; i nomi de lequali sono questi: Mahalah, Noah, Hoglah, Milchah, Tirsah.*

34. *Queste sono le famiglie di Manasse: & i numerati di quelle furono cinquanta due milia e settecento.*

35. *Questi sono i figliuoli di Ephraim, per le loro famiglie: di Suthalah, la famiglia de Suthalaiti: di Becher, la famiglia de Becheriti: di Thahan, la famiglia de Thahaniti:*

כו

36 ואלין בני שותלח לערן זרעית ערן:

37 אלין זרעית בני אפרים למנינהון תלתין ותרין אלפין וחמש מאה אלין בני יוסף לזרעיתהון:

38 בני בנימן לזרעיתהון לבלע זרעית בלע לאשבל זרעית אשבל לאחירם זרעית אחירם:

39 לשפופם זרעית שפופם לחופם זרעית חופם:

40 והוו בני בלע ארד ונעמן זרעית ארד לנעמן זרעית נעמן:

41 אילין בני בנימין לזרעיתהון ומנינהון ארבעין וחמשא אלפין ושית מאה:

42 אילין בני דן לזרעיתהון לשוחם זרעית שוחם אלין זרעית דן לזרעיתהון:

43 כל זרעית שוחם למנינהון שתין וארבעה אלפין וארבע מאה:

44 בני אשר לזרעיתהון לימנה זרעית ימנה לישוי זרעית ישוי לבריעה זרעית בריעה:

45 לבני בריעה לחבר זרעית חבר למלכיאל זרעית מלכיאל:

46 ושום בת אשר שרח:

47 אלין זרעית בני אשר למנינהון חמשין ותלתא אלפין וארבע מאה:

48 בני נפתלי לזרעיתהון ליחצאל זרעית יחצאל לגוני זרעית גוני:

כו

36 ואלה בני שותלח לערן משפחת הערני:

37 אלה משפחת בני־אפרים לפקדיהם שנים ושלשים אלף וחמש מאות אלה בני־יוסף למשפחתם:

38 בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת הבלעי לאשבל משפחת האשבלי לאחירם משפחת האחירמי:

39 לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת החופמי:

40 ויהיו בני־בלע ארד ונעמן משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי:

41 אלה בני־בנימן למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות:

24 אלה בני־דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי אלה משפחת דן למשפחתם:

43 כל־משפחת השוחמי לפקדיהם ארבעה וששים אלף וארבע מאות:

44 בני אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישוי משפחת הישוי לבריעה משפחת הבריעי:

45 לבני בריעה לחבר משפחת החברי למלכיאל משפחת המלכיאלי:

46 ושם בת־אשר שרח:

47 אלה משפחת בני־אשר לפקדיהם שלשה וחמשים אלף וארבע מאות:

48 בני נפתלי למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי לגוני משפחת הגוני:

κς'.

36. Οὗτοι οἱ υἱοὶ Σωθάλα. τοῦ ἐδὲν, δῆμος ὁ ἐδενί.

37. Οὗτοι δῆμοι Ἐφραίμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. οὗτοι δῆμοι τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν.

38. Υἱοὶ Βενιαμὶν, κατὰ δήμους αὐτῶν. τοῦ Βαλὲ, δῆμος ὁ Βαλεΐ. τοῦ ἀσυβὴρ, δῆμος ὁ ἀσυβηρί. τοῦ ἀχιρὰν, δῆμος ὁ ἀχιρανί.

39. Τοῦ Σωφὰν, δῆμος ὁ Σωφανί.

40. Καὶ ἐγένοντο υἱοὶ Βαλὲ, ἀδὲρ καὶ νοεμάν. τοῦ ἀδὲρ, δῆμος ὁ ἀδερί. καὶ τοῦ νοεμὰν, δῆμος ὁ νοεμανί.

41. Οὗτοι υἱοὶ Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι.

42. Καὶ υἱοὶ δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. τοῦ σαμὲ, δῆμος ὁ σαμεΐ. οὗτοι οἱ δῆμοι δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν.

43. Πάντες οἱ δῆμοι σαμεῒ κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

44. Υἱοὶ ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ ἰαμεὶν, δῆμος ὁ ἰαμεινί. τῷ ἰεσσουῒ, δῆμος ὁ ἰεσσουΐ. τῷ βαριὰ, δῆμος ὁ βαριαΐ.

45. Τῷ χοβὲρ, δῆμος ὁ χοβερί. τοῦ μελχιὴλ, δῆμος ὁ μελχιηλί.

46. Καὶ τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς ἀσὴρ, σάρα.

47. Οὗτοι οἱ δῆμοι ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

48. Υἱοὶ νεφθαλεὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν. τοῦ ἀσιὴλ, δῆμος ὁ ἀσιηλί. τοῦ γωυνὶ, δῆμος ὁ γωυνί.

CAP XXVI.

36. Porro filius Suthala fuit Heram, à quo familia Heranitarum.

37. Hæ sunt cognationes filiorum Ephraim: quarum numerus fuit triginta duo millia quingentorũ. Isti sunt filii Ioseph per familias suas.

38. Filii Ben-iamin in cognationibus suis: Bela, à quo familia Belaitarum: Asbel, à quo familia Asbelitarum: Achiram, à quo familia Achiramitarum:

39. Supham, à quo familia Suphamitarum: Hupham, à quo familia Huphamitarũ:

40. Filii Bela: Hered, & Noeman. De Hered, familia Hereditarum: de Noeman, familia Noemanitarum.

41. Hi sunt filii Ben-iamin per cognationes suas, quorũ numerus fuit quadragintaquinque millia sexcenti.

42. Filii Dan per cognationes suas: Suham, à quo familia Suhamitarum. hæ sunt cognationes Dan per familias suas.

43. Omnes fuêre Suhamitæ, quorum numerus erat sexagintaquatuor millia quadringentorum.

44. Filii Aser per cognationes suas: Iemna, à quo familia Iemnaitarũ: Iessui, à quo familia Iessuitarum: Brie, à quo familia Brieitarum.

45. Filii Brie. Heber, à quo familia Heberitarũ: & Melchiel, a quo familia Melchielitarum.

46. Nomen autem filiæ Aser, fuit Sara.

47. Hæ cognationes filiorũ Aser, & numerus eorum quinquaginta tria millia quadringentorum.

48. Filii Nephthali per cognationes suas: Iesiel, a quo familia Iesielitarum: Guni, a quo familia Gunitarum:

Das XXVI. Capitel.

36. Die kinder aber Suthelah waren: Eran/daher kommt das geschlecht der Eraniter.

37. Das sind die Geschlecht der kinder Ephraim/an jhrer zal/Zweyunddreissig tausent unnd fünffhundert. Das sind die kinder Joseph in jren geschlechten.

38. Die kinder BenJamin in jhren Geschlechten waren / Bela / daher kommt das Geschlecht der Belaiter. Asbel/daher kommt das Geschlecht der Asbeliter. Ahiram / daher kommt das Geschlecht der Ahiramiter.

39. Supham/daher kommt das geschlecht der Suphamiter. Hupham / daher kommt das Geschlecht der Huphamiter.

40. Die kinder aber Bela waren / Ard und Naeman/daher kommt das geschlecht der Arditer unnd Naemaniter.

41. Das sind die kinder BenJamin in jhren geschlechten / an der zal fünffundviertzig tausent und sechs hundert.

42. Die kinder Dan inn jhren Geschlechten waren Suham/daher komt das Geschlecht der Suhamiter. Das sind die Geschlechte Dan in jhren Geschlechten.

43. Und (der Suhamiter) waren allesampt an der zal vierundsechtzig tausent unnd vier hundert.

44. Die kinder Asser inn jhren Geschlechten waren/ Jemna/daher komt das Geschlecht der Jemniter. Jeswi/ daher kommt das Geschlecht der Jesswiter. Bria / daher kommt das Geschlecht der Briiter.

45. Aber die kinder Bria waren Heber/daher kommet das Geschlecht der Hebriter. Malchiel/daher kommt das Geschlecht der Malchieliter.

46. Und die tochter Asser hieß Sarah.

47. Das sind die Geschlecht der kinder Asser/an jrer zal/dreyundfunfftzig tausent und vierhundert.

48. Die kinder Naphthali inn jren Geschlechten waren Jaheziel / daher kommt das Geschlecht der Jahezieliter. Guni/daher kompt daß Geschlecht der Guniter.

CAP. XXVI.

36. E questi sono i figliuoli di Suthalah: di Eran, la famiglia de gli Eraniti.

37. Queste sono le famiglie de figliuoli de Ephraim, secondo i loro numerati, cioè, trenta due milia e cinquecento. Questi sono i figliuoli di Ioseph per le loro famiglie.

38. I figliuoli di Beniamin per le loro famiglie, di Bela, la famiglia de Belaiti: di Asbel, la famiglia de gli Asbeliti: di Achiram, la famiglia de gli Achiramiti.

39. Di Sephupha, la famiglia de Sephuphamiti: di Hupha, la famiglia de gli Huphamiti.

40. Et i figliuoli di Bela, furono Arde, e Naaman: di Arde la famiglia de gli Ardeiti: di Naaman, la famiglia de gli Naamaniti.

41. Questi sono i figliuoli di Beniamin, secondo le loro famiglie, & i loro numerati, quarantacinque milia e seicento.

42. Questi sono i figliuoli di Dan, secondo le loro famiglie: di Suham, la famiglia de Suhamiti. Queste sono le famiglie di Dan per le loro famiglie.

43. Tute le famiglie de Suhamiti secondo i loro numerati, furono settantaquattro milia e quattrocento.

44. I figliuoli di Aser per le loro famigle: de Imnah, la famiglia de gl' Imnaiti: di Iesui, la famiglie de gli Iesuiti: di Beriah, la famiglia de Beriaiti.

45. De figliuoli di Beriah: di Heber la famiglia de gli Heberiti: di Malchiel, la famiglia de Malchieliti

46. Il nome de la figliuola di Asar era Sarah.

47. Queste sono le famiglie de figliuoli di Asar, secondo i loro numerati, cinquanta tre milia e quattrocento.

48. I figliuoli di Nephtali per le loro famiglie di Iahseel, la famiglia de gli Iahseeliti: di Guni, la famiglia de Guniti.

כו

49 ליצר זרעית יצר לשלם זרעית שלם׃

50 אלין זרעית נפתלי לזרעיתהון ומנינהון ארבעין וחמשה אלפין וארבע מאה׃

51 אלין מניני בני ישראל שית מאה וחד אלפין ושבע מאה ותלתין׃

52 ומליל יי עם משה למימר׃

53 לאלין תתפליג ארעא באחסנא במנין שמהן׃

54 לסגיאי תסגון אחסנתהון ולזעירי תזערון אחסנתהון גבר לפום מנינוהי תתיהב אחסנתיה׃

55 ברם בעדבא תתפליג ארעא לשמהת שבטי אבהתהון יחסנון׃

56 על פום עדבא תתפליג אחסנתהון בין סגיאי לזעירי׃

57 ואלין מניני ליואי לזרעיתהון לגרשון זרעית גרשון לקהת זרעית קהת למררי זרעית מררי׃

58 אלין זרעית ליואי זרעית לבני זרעית חברון זרעית מחלי זרעית מושי זרעית קרח וקהת אוליד ית עמרם׃

59 ושום איתת עמרם יוכבד בת לוי דילידת יתה ללוי במצרים וילידת לעמרם ית אהרן וית משה וית מרים אחתהון׃

60 ואתיליד לאהרן ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר׃

61 ומית נדב ואביהוא בקרוביהון אישתא נוכריתא קדם יי׃

כו

49 ליצר משפחת היצרי לשלם משפחת השלמי׃

50 אלה משפחת נפתלי למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף וארבע מאות׃

51 אלה פקודי בני ישראל שש־מאות אלף ואלף שבע מאות ושלשים׃

52 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃

53 לאלה תחלק הארץ בנחלה במספר שמות׃

54 לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעיט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו׃

55 אך־בגורל יחלק את־הארץ לשמות מטות־אבתם ינחלו׃

56 על־פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט׃

57 ואלה פקודי הלוי למשפחתם לגרשון משפחת הגרשני לקהת משפחת הקהתי למררי משפחת המררי׃

58 אלה משפחת לוי משפחת הלבני משפחת החברני משפחת המחלי משפחת המושי משפחת הקרחי וקהת הולד את־עמרם׃

59 ושם אשת עמרם יוכבד בת־לוי אשר ילדה אתה ללוי במצרים ותלד לעמרם את־אהרן ואת־משה ואת מרים אחתם׃

60 ויולד לאהרן את־נדב ואת־אביהוא את־אלעזר ואת־איתמר׃

61 וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש־זרה לפני יהוה׃

κϛʹ.

49. Τῷ ἰασιὴλ, δῆμος ὁ ἰασιηλί. τῷ σελλήμ, δῆμος ὁ σελλημί.

50. Οὗτοι δῆμοι νεφθαλεὶμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

51. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες, καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

52. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

53. Τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων.

54. Τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν. ἑκάστῳ καθὼς ἐπεσκέπησαν, δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν.

55. Διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν.

56. Ἐκ τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν, ἀνὰ μέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.

57. Καὶ υἱοὶ λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ γερσὼν, δῆμος ὁ γερσωνί. τῷ κααθ, δῆμος ὁ κααθί. τῷ μεραρὶ, δῆμος ὁ μεραρί.

58. Οὗτοι δῆμοι υἱῶν λευί. δῆμος ὁ λοβενὶ, καὶ δῆμος ὁ χεβρωνὶ, καὶ δῆμος ὁ μοολὶ, καὶ δῆμος ὁ μουσὶ, καὶ δῆμος ὁ κορέ. καὶ κααθ ἐγέννησε τὸν ἀμβρὰμ.

59. Τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς ἀμβρὰμ, ἰωχαβὲθ, θυγάτηρ λευὶ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ λευὶ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ ἀμβρὰμ τὸν Ἀαρὼν καὶ τὸν Μωϋσῆν, καὶ μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.

60. Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὅ,τε ναδὰβ καὶ ἀβιοὺδ καὶ ἐλεάζαρ καὶ ἰθάμαρ.

61. Καὶ ἀπέθανε ναδὰβ καὶ ἀβιοὺδ, ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ.

CAP. XXVI.

49. Ieser, à quo familia Ieseritarum: Sellem, a quo familia Sellemitarum.

50. Hæ sunt cognationes filiorum Nephthali per familias suas: quorum numerus quadraginta quinque millia quadringentorum.

51. Ista est summa filiorum Israël qui recensiti sunt, sexcenta millia, & mille septingenti triginta.

52. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens:

53. Istis dividetur Terra iuxta numerum vocabulorũ in possessiones suas.

54. Pluribus maiorem partem dabis, & paucioribus minorem: singulis sicut nũc recensiti sunt tradetur possessio:

55. Ita duntaxat, ut sors Terram tribubus dividat & familiis.

56. Quicquid sorte contigerit, hoc vel plures accipiãt vel pauciores.

57. Hic quoque est numerus filiorum Levi per familias suas: Gerson, à quo familia Gersonitarum: Caath, à quo familia Caathitarum: Merari, à quo familia Meraritarũ.

58. Hæ sunt familiæ Levi: familia Lobni, familia Hebroni, familia Moholi, familia Musi, familia Core. At verò Caath genuit Amram:

59. Qui habuit uxorem Iochabed filiam Levi, quæ nata est ei in Ægypto. hæc genuit Amram viro suo filios, Aarõ, & Moysen, & Mariam sororem eorum.

60. De Aaron orti sunt Nadab & Abiu & Eleazar & Ithamar.

61. Quorum Nadab & Abiu mortui sunt, cùm obtulissent ignem alienum coram Domino.

Das XXVI. Capitel.

49. Jezer / daher kommt das Geschlecht der Jezeriter. Sillem / daher kommt das geschlecht der Sillemiter.

50. Das sind die geschlechte von Naphthali/an jrer zal/fünff vnd viertzig tausent vnd vier hundert.

51. Das ist die summa der kinder Israel/sechs mal hundert tausent/ein tausent/sieben hundert vnd dreissig.

52. Vnnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

53. Disen solt du das Land außtheilen zum Erbe/nach der zal der Nahmen.

54. Vilen solt du vil zum Erbe geben/vnd wenigen wenig/Jeglichen sol man geben nach jhrer zal.

55. Doch man soll das land durchs loß theilen/nach dem namen der stämme jrer Väter sollen sie erbe nemen.

56. Denn nach dem Loß solt du jhr Erbe außtheilen / zwischen den vilen vnd wenigen.

57. Vnnd das ist die summa der Leviten inn jhren geschlechten / Gerson / daher das geschlecht der Gersoniter. Kahath / daher das geschlecht der Kahathiter. Merari/daher das geschlecht der Merariter.

58. Diß sind die geschlechte Levi: Das geschlecht der Libniter / das Geschlecht der Hebroniter / das geschlecht der Maheliter/das geschlecht der Musiter/das geschlecht der Korahiter. Kahath zeuget Amram.

59. Vnnd Amrams weib hieß Jochebed/eine tochter Levi / die jm geboren war in Egypten/vnd sie gebar dem Amram Aaron vnd Mosen / vnd jhre Schwester MirJam.

60. Dem Aaron aber ward geboren Nadab/Abihu/Eleasar vnd Ithamar.

61. Nadab aber vnd Abihu storben/da sie frembde feuer opfferten für dem HERREN.

CAP. XXVI.

49. Di Ieser, la famiglia de gli Ieseriti: di Sillem, la famiglia de Sileemiti.

50. Queste sono le famiglie di Nephthali per le loro famiglie: & i numerati di quelli furono quaranta cinque milia e quattrocento.

51. Questi sono i numerati de figliuoli d'Israel, cioè; seicento milia, e mille settecento trenta.

52. Et il Signore rispose à Moise, dicendo.

53. La terra sarà diuisa à questi per heredità, secondo il numero de nomi.

54. A quei che sono piu, tu darai maggior possesso; & à quei che sono meno, tu diminuirai loro il lor possesso: A sciascuno sarà data la sua heredità secondo i suoi numerati.

55. Tuttauolta la terra sarà diuisa per sorte, e la pigliaranno per heredità secondo i nomi de le tribu de i loro padri.

56. E la heredità di quella sarà diuisa secondo le sorti fra il piu & il meno.

57. Ora questi sono i numerati de Leuiti per le loro famiglie: di Gerson, la famiglia de Gersoniti: di Cahath, la famiglia de Cahatiti: di Merari, la famiglia de Merariti.

58. Queste sono le famiglie de Leuiti, la famiglia de Libniti, la famiglia de gli Hebroniti, la famiglia de Mahaliti, la famiglia de Musiti, la famiglia de Coriti; ma Cahat generò Amram.

59. Et il nome de la moglie di Amram, fu Iochebed figliuola di Leui, laquale partorì à Leui in Egitto; e laquale partorì ad Amram Aharon, e Moise, e Maria loro sorella.

60. Et ad Aharon nacquero Nadab, & Abihu, Eeleazar, & Ithamar.

61. Ora Nadab & Abihu morirono, mentre che offeriuano il fuoco forastiero dinanzi al Signore

כו

62 והוו מניניהון עסרין
ותלתא אלפין כל דכורא
מבר ירחא ולעילא ארי
לא אתמניאו בגו בני
ישראל ארי לא אתיהב
להון אחסנא בגו בני
ישראל:

63 אלין מניני משה
ואלעזר כהנא דמנו ית
בני ישראל במישריא
דמואב על ירדנא דירחו:

64 ובאלין לא הוה גבר
ממניני משה ואהרן
כהנא דמנו ית בני ישראל
במדברא דסיני:

65 ארי אמר יי להון
מימת ימותון במדברא
ולא אשתאר מנהון גברא
אלהן כלב בר יפנה
ויהושע בר נון:

כו

62 ויהיו פקדיהם שלשה ועשרים
אלף כל־זכר מבן־חדש ומעלה
כי לא התפקדו בתוך בני ישראל
כי לא־נתן להם נחלה בתוך
בני ישראל:

63 אלה פקודי משה ואלעזר
הכהן אשר פקדו את־בני ישראל
בערבת מואב על ירדן ירחו:

64 ובאלה לא־היה איש
מפקודי משה ואהרן הכהן אשר
פקדו את־בני ישראל במדבר
סיני:

65 כי־אמר יהוה להם מות
ימתו במדבר ולא־נותר מהם
איש כי אם־כלב בן־יפנה
ויהושע בן־נון:

κϛ'.

62. Καὶ ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω. οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραήλ.

63. Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωϋσῆ, καὶ ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν ἀραβὼθ μωάβ, ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ.

64. Καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρών, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ.

65. Ὅτι εἶπε κύριος αὐτοῖς, θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλὴν χάλεβ υἱὸς ἰεφονή, καὶ ἰησοῦς υἱὸς ναυή.

כז

1 וקריבא בנת צלפחד
בר חפר בר גלעד בר
מכיר בר מנשה לזרעית
מנשה בר יוסף ואלין
שמהת בנתיה מחלה
נעה וחגלה ומלכה
ותרצה:

2 וקמא קדם משה
וקדם אלעזר כהנא
וקדם רברביא וכל
כנשתא בתרע משכן
זמנא למימר:

3 אבונא מית במדברא
והוא לא הוה בגו
כנשתא דאזדמנו על יי
בכנשתא דקרח ארי
בחוביה מית ובנין לא
הוו ליה:

4 למה יתמנע שמא
דאבונא מגו זרעיתיה
ארי לית ליה בר הב לנא
אחסנא בגו אחי אבונא:

כז

1 ותקרבנה בנות צלפחד בן־
חפר בן־גלעד בן־מכיר בן־
מנשה למשפחת מנשה בן־יוסף
ואלה שמות בנתיו מחלה נעה
וחגלה ומלכה ותרצה:

2 ותעמדנה לפני משה ולפני
אלעזר הכהן ולפני הנשיאם
וכל־העדה פתח אהל־מועד
לאמר:

3 אבינו מת במדבר והוא לא־
היה בתוך העדה הנועדים על־
יהוה בעדת־קרח כי־בחטאו
מת ובנים לא־היו לו:

4 למה יגרע שם־אבינו
מתוך משפחתו כי אין לו בן
תנה־לנו אחזה בתוך אחי
אבינו:

ΚΕΦΑΛ. κζ.

1. Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες σαλπαὰδ υἱοῦ ὀφέρ, υἱοῦ γαλαάδ, υἱοῦ μαχείρ, τοῦ δήμου μανασσῆ, τῶν υἱῶν Ιωσήφ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, μααλά, καὶ νουά, καὶ αἰγλά, καὶ μελχά, καὶ θερσά.

2. Καὶ στᾶσαι ἐναντίον Μωϋσῆ καὶ ἐναντίον ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγουσιν·

3. Ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς, τῆς ἐπισυστάσης ἔναντι κυρίου, ἐν τῇ συναγωγῇ κορέ, ὅτι δι᾽ ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ.

4. Μὴ δὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· δότε ἡμῖν κατάσχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν.

CAP. XXVI.

62. Fueruntq; omnes qui numerati sunt, vigintitria millia generis masculini ab uno mense & suprà: qui non sunt recensiti inter filios Israel, nec eis cum cæteris data possessio est.

63. Hic est numerus filiorũ Israel, qui descripti sunt à Moyse & Eleazaro sacerdote, in campestribus Moab supra Iordanem contra Iericho.

64. Inter quos nullus fuit eorum qui antè numerati sunt à Moyse & Aaron in deserto Sinai.

65. Prædixerat enim Dominus quòd omnes morerentur in solitudine. Nullusque remansit ex eis, nisi Caleb filius Iephone, & Iosue filius Nun.

Das XXVI. Capitel.

62. Vnnd jhr summa war drey vnnd zweintzig tausent/alle Männlein/ von einem Monden an vnd drüber. Denn sie wurden nicht gezehlet vnter die Kinder Jsrael/denn man gab jnen kein erbe vnter den Kindern Jsrael.

63. Das ist die summa der Kinder Jsrael/die Mose vnd Eleasar der Priester zeleten im gefilde der Moabiter an dem Jordan gegen Jeriho.

64. Vnter welchen war keiner auß der summa / da Mose vnnd Aaron der Priester die Kinder Jsrael zeleten in der Wüsten Sinai.

65. Denn der HERR hatte jhnen gesagt/ sie solten des todts sterben inn der Wüsten/ vnd bleib keiner vber/ ohn Caleb der Sohn Jephunne/ vnnd Josua der Sohn Nun.

CAP. XXVI.

62. *Et i loro numerati furono ventitre milia, cioè, tutti i maschii dal figliuolo di vn mese in su: imperoche non furono contati fra i figliuoli d'Israel, percioche non era lor data la heredità fra i figliuoli d'Israel.*

63. *Questi sono i numerati da Moise e da Eleazar Sacerdote; iquali numerorono i figliuoli d'Israel ne le campagne di Moab.*

64. *Ma fra questi non fu alcuno de i numerati di Moise e di Aharon sacerdote, iquali haueuano numerati i figliuoli d'Israel nel diserto di Sinai.*

65. *Imperoche il Signore hauea di loro detto, che morrebbeno nel diserto: e non vi restò alcuno viuo di loro, se non Chaleb figliuolo di Iephunneh, e Iosue figliuolo di Num.*

CAP. XXVII.

1. Accesserunt autem filiæ Salphaad, filii Hepher, filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, qui fuit filius Ioseph: quarum sunt nomina, Maala & Noa & Hegla & Melcha & Thersa.

2. Steteruntq; coram Moyse & Eleazaro sacerdote, & cunctis principibus populi ad ostium tabernaculi fœderis, atque dixerunt.

3. Pater noster mortuus est in deserto, nec fuit in seditione quæ concitata est contra Dominum sub Core, sed in peccato suo mortuus est: hic non habuit mares filios.

4. Cur tollitur nomen illius de familia sua, quia non habet filium? Date nobis possessionem inter cognatos patris nostri.

Das XXVII. Capitel.

1. Vnd die Töchter Zelaphehad des Sohns Hepher / des Sohns Gilead/des Sons Machir/ des Sohns Manasse/ vnter den Geschlechten Manasse / des Sohns Joseph/ mit namen Mahela / Noa / Hagla/ Milca/ vnnd Thirza.

2. Kamen herzu vnnd tratten für Mose vnnd für Eleasar den Priester/ vnd für die Fürsten vnd gantze Gemeine / für die thür der Hütten des Stiffts/ vnd sprachen:

3. Vnser Vater ist gestorben inn der Wüsten/ vnnd war nicht mit vnter der Gemeine/ die sich wider den HERRn empöreten / in der rotten Korah/ sondern ist an seiner Sünde gestorben/ vnd hatte keine Söne.

4. Warumb sol denn vnsers Vaters name vnter seinem Geschlecht vntergehen/ ob er wol keinen Son hat? Gebet vns auch ein Gut vnter vnsers Vaters Brüdern.

CAP. XXVI.

1. *Hor le figliuole di Salphahad figliuolo di Hepher, figliuolo di Galaad, figliuolo di Machir, figliuolo di Manasse de le famiglie di Manasse, figliuolo di Ioseph andorono: questi sono i nomi de le sue figliuole, Mahalah, Noah, Hoglah, Milchah, e Tirsah.*

2. *Queste si presentorono dinanzi à Moise, e dinanzi à Eleazar sacerdote, e dinanzi à i principi, & à tutta la congregatione, à la porta del tabernacolo de la congregatione, dicendo.*

3. *Il nostro padre è morto nel diserto, ilquale non è stato però ne la congregatione, che fu adunata contra il Signore, ne la compagnia di Corah: tuttauolta è morto nel suo peccato, e non hebbe figliuoli.*

4. *Perche cosa sarà egli leuatò il nome di nostro padre del mezzo de la sua famiglia, perche non ha figliuoli? Dà la heredità à noi tra i fratelli di nostro padre.*

כז

5 ויקרב משה את־משפטן
לפני יהוה׃
6 ויאמר יהוה אל־משה לאמר׃
7 כן בנות צלפחד דברת נתן
תתן להם אחזת נחלה בתוך אחי
אביהם והעברת את־נחלת
אביהן להן׃
8 ואל־בני ישראל תדבר לאמר
איש כי־ימות ובן אין לו
והעברתם את־נחלתו לבתו׃
9 ואם־אין לו בת ונתתם
את־נחלתו לאחיו׃
10 ואם־אין לו אחים ונתתם
את־נחלתו לאחי אביו׃
11 ואם־אין אחים לאביו ונתתם
את־נחלתו לשארו הקרב אליו
ממשפחתו וירש אתה והיתה
לבני ישראל לחקת משפט כאשר
צוה יהוה את־משה׃
12 ויאמר יהוה אל־משה עלה
אל־הר העברים הזה וראה את־
הארץ אשר נתתי לבני ישראל׃
13 וראיתה אתה ונאספת אל־
עמיך גם־אתה כאשר נאסף
אהרן אחיך׃
14 כאשר מריתם פי במדבר־
צן במריבת העדה להקדישני
במים לעיניהם הם מי־מריבת
קדש מדבר־צן׃
15 וידבר משה אל־יהוה לאמר׃
16 יפקד יהוה אלהי הרוחת
לכל־בשר איש על־העדה׃
17 אשר־יצא לפניהם ואשר
יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר
יביאם ולא תהיה עדת יהוה
כצאן אשר אין־להם רעה׃

כז

5 וקריב משה ית
דינהן קדם יי׃
6 ואמר יי למשה
למימר׃
7 יאות בנת צלפחד
ממללן מיתן תתן להון
אחודת אחסנא בגו אחי
אבוהן ותעבר ית אחסנת
אבוהן להן׃
8 ועם בני ישראל
תמליל למימר גבר ארי
ימות ובר לית ליה
ותעברון ית אחסנתיה
לברתיה׃
9 ואם לית ליה ברתא
ותתנון ית אחסנתיה
לאחוהי׃
10 ואם לית ליה אחין
ותתנון ית אחסנתיה
לאחי אבוהי׃
11 ואם לית אחין לאבוהי
ותתנון ית אחסנתיה
לקריביה דקריב ליה מ
מזרעיתיה ויירת יתה
ותהי לבני ישראל לגזירת
דין כמא דפקיד יי ית
משה׃
12 ואמר יי למשה סק
לטורא דעבראי הדין וחזי
ית ארעא די יהבית לבני
ישראל׃
13 ותחזי יתה ותתכניש
לעמך אף את כמא
דאתכניש אהרן אחוך׃
14 כמא דסרבתון ב
(במימרי) במדברא דצין
במצות כנשתא לקדשותי
במיא לעיניהון אינון מי
מצות רקם מדברא
דצין׃
15 ומליל משה קדם יי
למימר׃
16 ימני יי אלהא
רוחיא לכל בשרא גברא
על כנשתא׃
17 דיפוק קדמיהון וד
דיעול קדמיהון ודי
יפקינון ודיעלינון ולא
תהי כנשתא דיי כענא
דלית להון רעי׃

κζ'.

5. Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν ἔναντι κυρίου.

6. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

7. Ὀρθῶς θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασι· δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς.

8. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσετε τὸν κλῆρον αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

9. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

10. Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

11. Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομῆσαι τὰ αὐτοῦ. καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

12. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ ὄρους Ναβαὺ, καὶ ἰδὲ τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει.

13. Καὶ ὄψει αὐτὴν καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, καθὰ προσετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει·

14. Διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν τοῦ ἁγιάσαι με. οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἔναντι αὐτῶν. τοῦτο δέ ἐστι τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν.

15. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς κύριον.

16. Ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων, καὶ πάσης σαρκὸς, ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης.

17. Ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις εἰσελεύσεται, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτοὺς, καὶ ὅστις εἰσάξει. καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου, ὡσεὶ πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν.

CAP. XXVII.

5. Retulitq; Moyses causam earum ad iudiciũ Domini.

6. Qui dixit ad eum.

7. Iustam rem postulant filiæ Salphaad: da eis possessionem inter cognatos patris sui, & ei in hæreditatem succedant.

8. Ad filios autem Israël loquêris hæc, Homo cũ mortuus fuerit absque filio, ad filiam eius trãsibit hæreditas.

9. Si filiam non habuerit, habebit successores fratres suos.

10. Quòd si & fratres non fuerint, dabitis hæreditatem fratribus patris eius.

11. Sin autem nec patruos habuerit, dabitur hæreditas his qui ei proximi sunt. eritque hoc filiis Israël sanctum lege perpetua, sicut præcepit Dominus Moysi.

12. Dixit quoque Dominus ad Moysen, Ascende in mõtem istum Abarim, & contemplare inde Terram quã daturus sum filiis Israel.

13. Cumq; videris eam, ibis & tu ad populum tuum, sicut ivit frater tuus Aaron:

14. Quia offendistis me in deserto Sin in contradictione multitudinis, nec sanctificare me voluistis coram ea super aquas. hæ sunt aquæ contradictionis in Cades deserti Sin.

15. Cui respondit Moyses.

16. Provideat Dominus Deus spirituum omnis carnis, hominem qui sit super multitudinem hanc:

17. Et possit exire & intrare ante eos, & educere eos vel introducere: ne sit populus Domini sicut oves absque pastore.

Das XXVII. Capitel.

5. Mose bracht jhre sache für den HERREN.

6. Vnd der HERR sprach zu jhm:

7. Die Töchter Zelaphehad haben recht geredt / du solt jhnen ein Erbgut vnter jres Vaters brüdern geben / vnd solt jhrs Vaters Erbe jnen zuwenden.

8. Vnnd sage den Kindern Jsrael: Wenn jemand stirbt / vnnd hat nicht Söne / so solt jhr sein Erbe seiner Tochter zuwenden.

9. Hat er keine Tochter / solt jhrs seinen Brüdern geben.

10. Hat er keine Brüder / solt jhrs seinen Vettern geben.

11. Hat er nicht Vettern / solt jhrs seinen Nechsten Freunden geben / die jhn angehören im seinem Geschlecht / daß sie es einnemen. Das sol den Kindern Jsrael ein Gesetz vnnd Recht sein / wie der HERR Mose gebotten hatte.

12. Vnd der HERR sprach zu Mose: Steig auff diß gebirge Abarim / vnd besihe das Land / das ich den Kindern Jsrael geben werde.

13. Vnd wenn du es gesehen hast / solt du dich sammlen zu deinem Volck / wie dein Bruder Aaron versammlet ist.

14. Dieweil jhr meinem wort vngehorsam gewesen seydt im der Wüsten Zin / vber dem hadder der Gemeine / da jr mich heiligen soltet / durch das wasser für jnen / Das ist das Hadderwasser zu Kades in der Wüsten Zin.

15. Vnd Mose redet mit dem HERREN / vnd sprach:

16. Der HERR der Gott vber alles lebendiges fleisch / wolt einen Mann setzen vber die Gemeine.

17. Der für jhnen her auß vnnd eingehe / vnnd sie auß vnnd einfüre / Daß die Gemeine des HERREN nicht sey / wie die Schafe on Hirten.

CAP. XXVII.

5. Ora Moise riferì la causa di quelli dinanzi al Signore.

6. Et il Signore ripose à Moise, dicendo.

7. Le figliuole di Salphahad parlano bene, tu darai loro la possessione de la heredità nel mezzo, de fratelli di lor padre, e trasferirai la heredità del lor padre ad esse.

8. Ma parlarai à i figliuoli d' Israel, dicendo, Quando morrà qualcuno, e non hauerà figliuolo; allhora voi trasferirete la heredità di colui à la sua figliuola.

9. Ma se non hauerà figliuola, voi darete la sua heredità à i suoi fratelli.

10. Ma se non hauerà fratelli, allhora voi darete la sua heredità à i fratelli di suo padre.

11. E se suo padre non hauerà fratelli, allhora voi darete la sua heredità al piu propinquo de la sua famiglia, e la pigliarà in heredità: : E cio sarà à i figliuoli d' Israel per ordinatione giudiciale, si come il Signore ha comandato à Moise.

12. Disse dipiu il Signore à Moise, Ascende su questo monte Abarim, e guarda la terra, laquale io ho data à i figliuoli d' Israel:

13. Laquale quando tu hauerai veduta, sarai ancora tu ridotto al tuo popolo, come vi è ridotto Aharon tuo fratello.

14. Si come voi sete stati ribelli, à la mia parola nel diserto di Sin, ne la contesa de la congregatione per santificarmi ne le acque dinanzi à gli occhii loro. Queste sono le acque de la contesa in Cades, nel diserto di Sin.

15. Moise dunque parlò al Signore, dicendo.

16. Il Signore Dio de gli spiriti d' ogni carne, proueda di vno huomo sopra la congregatione:

17. Ilquale esca auanti à loro, & entri auanti à loro: cioè, che conduca quelli, e gli introduca: à fin che la congregatione del Signore non sia come pecore, lequali non hanno pastore alcuno.

כז

18 ואמר יי למשה דבר לך ית יהושע בר נון גבר דרוח נבואה ביה ותסמוך ית ידך עלוהי:

19 ותקים יתיה קדם אלעזר כהנא ולקדם כל כנשתא ותפקיד יתיה לעיניהון:

20 ותתן מזיוך עלוהי בדיל דיקבלון מיניה כל כנשתא דבני ישראל:

21 ולקדם אלעזר כהנא יקום וישאל ליה בדין אוריא קדם יי על מימריה יהון נפקין ועל מימריה יהון עלין הוא וכל בני ישראל עמיה וכל כנשתא:

22 ועבד משה כמא דפקיד יי יתיה ודבר ית יהושע ואקימיה קדם אלעזר כהנא וקדם כל כנשתא:

23 וסמך ית ידוהי עלוהי ופקדיה כמא דמליל יי בידא דמשה:

כז

18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו:

19 וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם:

20 וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

21 וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה:

22 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־הָעֵדָה:

23 וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

κζ.

18. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων· λάβε πρὸς σεαυτὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὴ, ἄνθρωπον ὃς τις ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ᾽ αὐτόν.

19. Καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐντελῇ αὐτῷ ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐντελεῖ περὶ αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν.

20. Καὶ δώσεις τὴν δόξαν σου ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

21. Καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δήλων ἔναντι κυρίου. ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσεται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσεται αὐτὸς, καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή.

22. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς, καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς.

23. Καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

כח

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 פקיד ית בני ישראל ותימר להון ית קרבני לחם סדור לקרבני לאתקבלא ברעוא תטרון לקרבא קדמי בזמניה:

3 ותימר להון דין קרבנא דתקרבון קדם יי אמרין בני שנה שלמין תרין ליומא עלתא תדירא:

4 ית אמרא חד תעביד בצפרא וית אמרא תנינא תעביד בין שמשיא:

5 וחד מן עשרא בתלת סאין סלתא למנחתא דפילא במשח כתישא רבעות הינא:

כח

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ:

3 וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד:

4 אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם:

5 וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין:

ΚΕΦΑΛ. κη'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς λέγων· τὰ δῶρά μου, δόματά μου, καρπώματά μου εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, διατηρήσετε προσφέρειν μοι ἐν ταῖς ἑορταῖς μου.

3. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ταῦτα τὰ καρπώματα ἃ προσάξετε κυρίῳ. ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὁλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς.

4. Τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσετε τὸ πρωῒ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσετε πρὸς ἑσπέραν.

5. Καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμίδαλιν εἰς θυσίαν, ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ εἵν.

18. Dixitq;

CAP. XXVII.

18. Dixitque Dominus ad eum; Tolle Iosue filium Nun virum in quo est Spiritus (Dei,) & pone manum tuam super eum.

19. Qui stabit corám Eleazaro sacerdote & omni multitudine, & dabis ei pręcepta cunctis videntibus.

20. Et partem gloriæ tuę, ut audiat eum omnis synagoga filiorum Israël.

21. Pro hoc si quid agendũ erit, Eleazar sacerdos consulet Dominum. Ad verbum eius egredietur & ingredietur ipse, & omnes filii Israël cũ eo, & cætera multitudo.

22. Fecit Moyses ut præceperat Dominus. Cumq; tulisset Iosue, statuit eum corã Eleazaro sacerdote & omni frequentia populi.

23. Et impositis capiti eius manibus cuncta replicavit quæ mandaverat Dominus.

Das XXVII. Capitel.

18. Vnd der HERR sprach zu Mose: Nim Josua zu dir den Sohn Nun/ der ein Mann ist/ in dem der Geist ist/ vnd lege deine hende auff jhn.

19. Vnd stelle jhn für den Priester Eleasar/ vnnd für die gantze Gemeine. Vnd gebeut jm für jren augen.

20. Vnnd lege deine Herrligkeit auff jhn/ daß jhm gehorche die gantze Gemeine der Kinder Jsrael.

21. Vnd er sol tretten für den Priester Eleasar/ der sol für jhn rath fragen/ durch die weise des Liechts für dem HERRN. Nach desselben mund sollen auß vnd einziehen/ beide er vnnd alle Kinder Jsrael mit jhm/ vnnd die gantze Gemeine.

22. Mose thet wie jhm der HERR gebotten hatte/ vnd nam Josua/ vnnd stellet jhn für den Priester Eleazar/ vnd für die gantze Gemeine.

23. Vnd legt seine hand auff jhn/ vnd gebot jhm/ wie der HERR mit Mose geredt hatte.

CAP. XXVII.

18. *Et il Signore disse à Moise, Piglia Iosue figliuolo di Num, huomo, nelquale è lo Spirito, e mette la tua mano sopra di lui.*

19. *E lo presentarai dinanzi à Eleasar sacerdote & dinanzi à tutta la congregatione: e gli darai i comandamenti dinanzi à gli occhii loro.*

20. *E tu metterai sopra di quello de la tua gloria, à fin che tutta la congregatione de figliuoli d' Israel li obedischano.*

21. *Ilquale dipoi starà dinanzi à Eleazar sacerdote, e lo domandarà del giuditio di Vrim dinanzi al Signore: & à la sua parola vsciranno, & à la sua parola entraranno, egli e tutti i figliuoli d'Israel con lui, e tutta la congregatione.*

22. *Moise dunque fece si come il Signore gli hauea comandato; imperoche prese Iosue, e lo presentò dinanzi à Eleazar sacerdote; e dinanzi à tutta la congregatione.*

23. *E pose le sue mani sopra di quello, e gli dette i comandamenti, si come il Signore hauea detto per mano di Moise.*

CAP. XXVIII.

1. Dixit quoque Dominus ad Moysen.

2. Præcipe filiis Israël, & dices ad eos, Oblationem meam & panes, & incensum odoris suavissimi offerte per tempora sua.

3. Hæc sunt sacrificia quæ offerre debetis, Agnos anniculos immaculatos duos quotidie in holocaustum sempiternum:

4. Vnum offeretis manè, & alterum ad vesperum:

5. Decimam partem ephi similæ, quæ conspersa sit oleo purissimo, & habeat quartam partem hin.

Das XXVIII. Capitel.

VND der HERR redet mit Mose/ vnd sprach:

2. Gebeut den Kindern Jsrael/ vnnd sprich zu jhnen: Die Opffer meines Brodts/ welches mein Opffer des süssen geruchs ist/ solt jhr halten zu seinen zeiten/ daß jhr mirs opffert.

3. Vnd sprich zu jnen: Das sind die Opffer/ die jhr dem HERRN opffern solt/ järige Lämmer die ohn wandel sind/ täglich zwey zum täglichen Brandopffer.

4. Ein Lamm des morgens/ das ander zwischen abends.

5. Dazu einen zehenden Epha Semelmehls zum Speißopffer mit öle gemenget das gestossen ist/ eins vierdten theils vom Hin.

CAP. XXVIII.

1. *Et il Signore parlò à Moise, dicendo.*

2. *Comanda à i figliuoli d'Israel, e di loro, Voi guardarete la mia oblatione, il mio pane nei miei sacrifitii affocati, in odore de la mia quiete, tal che voi me gli offeriate al suo tempo.*

3. *Dirai inoltre loro, Questa è la oblatione affocata, laquale voi offerirete al Signore, cioè, due agnelli di vno anno senza macchia per giorno in holocausto continuo.*

4. *E sacrificarai vno agnello la mattina, e l'altro agnello sacrificarai su la sera.*

5. *Et offerirai la decima parte di vno epha di fior di farina per la offerta mescolata con la quarta parte di vno Hin d' oglio premuto.*

כח

6 עֲלָתָא תְּדִירָא דְּאִתְעֲבִידַת בְּטוּרָא דְסִינַי לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃

7 וְנִסְכֵּיהּ רַבְעוּת הִינָא לְאִימְּרָא חַד בְּקֻדְשָׁא יִתְנְסֵךְ נִיסּוּךְ דַּחֲמַר עַתִּיק קֳדָם יְיָ׃

8 וְיָת אִימְּרָא תִּנְיָנָא תַּעְבֵּיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא כְּמִנְחַת צַפְרָא וּכְנִסְכֵּיהּ תַּעְבֵּיד קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

9 וּבְיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שַׁלְמִין וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין סֻלְתָּא מִנְחֲתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח וְנִסְכֵּיהּ׃

10 עֲלַת שַׁבָּת דְּתִתְעֲבֵיד בְּשַׁבָּת עַל עֲלַת תְּדִירָא וְנִסְכַּהּ׃

11 וּבְרֵישֵׁי יַרְחֵיכוֹן תְּקָרְבוּן עֲלָתָא קֳדָם יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּרֵין וּדְכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שִׁבְעָה שַׁלְמִין׃

12 וּתְלָתָה עֶשְׂרוֹנִין סֻלְתָּא מִנְחֲתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְתוֹרָא חַד וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין סֻלְתָּא מִנְחֲתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְדִכְרָא חַד׃

13 וְעֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא סֻלְתָּא מִנְחֲתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְאִימְּרָא חַד עֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃

14 וְנִסְכֵּיהוֹן פַּלְגוּת הִינָא יְהֵי לְתוֹרָא וְתִלְתוּת הִינָא לְדִיכְרָא וְרַבְעוּת הִינָא לְאִמְּרָא חַמְרָא דָּא עֲלַת רֵישׁ יְרַח בְּאִתְחַדְּתוּתֵיהּ כֵּן לְכָל רֵישֵׁי יַרְחֵי שַׁתָּא׃

15 וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא קֳדָם יְיָ עַל עֲלָתָא תְּדִירָא יִתְעֲבֵד וְנִסְכֵּיהּ׃

כח

6 עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃

7 וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃

8 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

9 וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃

10 עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃

11 וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃

12 וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד׃

13 וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃

14 וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃

15 וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃

κή.

6. Ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γινομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

7. Καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ εἶν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, ἐν τῷ ἁγίῳ σπείσεις σπονδὴν σίκερα κυρίῳ.

8. Καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσεις εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

9. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ καὶ σπονδήν.

10. Ὁλοκαύτωμα σαββάτου ἐν τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὁλοκαύτωμα κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

12. Τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἑνί.

13. Δέκατον σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, θυσίαν ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ.

14. Ἡ σπονδὴ αὐτῶν, τὸ ἥμισυ τοῦ εἶν, ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ τὸ τρίτον τοῦ εἶν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ εἶν ἔσται τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ οἴνου. τοῦτο τὸ ὁλοκαύτωμα, μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

15. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ.

6 Holo-

CAP. XXVIII.

6. Holocaustũ iuge est quod obtulistis in monte Sinai in odorem suavissimum incensi Domini.

7. Et libabitis vini quartam partẽ Hin, per agnos singulos in sanctuario Domino.

8. Alterumq; agnum similiter offeretis ad vesperam iuxta omnem ritum sacrificii matutini, & libamentorũ eius, oblationem suavissimi odoris Domino.

9. Die autem sabbathi offeretis duos agnos anniculos immaculatos, & duas decimas similæ oleo conspersę in sacrificio, & liba.

10. Quæ ritè funduntur per singula sabbatha in holocaustum sempiternum.

11. In calendis autem, id est in mensium exordiis, offeretis holocaustum Domino, vitulos de armento duos, arietem unum, agnos anniculos septem immaculatos.

12. Et tres decimas similæ oleo conspersæ in sacrificio per singulos vitulos: & duas decimas similæ oleo cõspersæ per singulos arietes:

13. Et decimam decimæ similę ex oleo in sacrificio per agnos singulos. holocaustũ suavissimi odoris atque incensi est Domino.

14. Libamenta autem vini quæ per singulas fundenda sunt victimas, ista erunt, Media pars Hin per singulos vitulos, tertia per arietem, quarta per agnum. hoc erit holocaustum per omnes menses, qui sibi anno vertente succedunt.

15. Hircus quoque offeretur Domino pro peccatis in holocaustum sempiternum cum libamentis suis.

Das XXVIII. Capitel.

6. Das ist ein täglich Brandopffer/ das jr am Berge Sinai opffertet/ zum süssen geruch ein fewer dem HErrn.

7. Dazu sein Tranckopffer/ ja zu einem Lamb ein viertel vom Hin/ Im Heiligthumb sol mann den Wein des Tranckopffers opffern dem HERREN.

8. Das ander Lamb solt du zwischen abends machen/ wie das Speißopffer des morgens vnnd sein Tranckopffer zum Opffer des süssen geruchs dem HERREN.

9. Am Sabbathtage aber/ zwey järige Lämmer on wandel/ vnd zwo zehenden Semelmehls zum Speißopffer mit öle gemenget/ vnd sein Tranckopffer.

10. Das ist das Brandopffer eines jeglichen Sabbaths/ vber das tägliche Brandopffer sampt seinem Tranckopffer.

11. Aber des ersten tags ewer Monden solt jr dem HERRN ein Brandopffer opffern/ zween junge Farren/ einen Wider/ sieben järige Lämmer ohn wandel.

12. Vnnd ja drey Zehenden Semelmehls zum Speißopffer mit öle gemenget zu einem Farren/ vnnd zwo zehenden Semelmehls zum Speißopffer mit öle gemenget zu einem Wider.

13. Vnd ja ein Zehenden Semelmehls zum Speißopffer mit öle gemenget/ zu einem Lamb. Das ist das Brandopffer des süssen Geruchs/ ein Opffer dem HERRN.

14. Vnd jhr Tranckopffer sol sein/ ein halb Hin Weins zum Farren/ ein dritheil Hin zum Wider/ ein vierdtheil Hin zum Lamb. Das ist das Brandopffer eines jeglichen Monden im Jar.

15. Dazu sol mann einen Zigenbock zum Sündopffer dem HERREN machen/ vber das tägliche Brandopffer/ vnd sein Tranckopffer.

CAP. XXVIII.

6. Questo è l'holocausto, il quale è stato continuamente fatto sul monte Sinai, in odore di quiete, per oblatione affocata al Signore.

7. E la sua aspersione sia la quarta parte di vno Hin per ciascuno agnello, fa l'aspersione di vino al Signore nel Santuario.

8. E l'altro agnello tu lo sacrificarai fra le due sere, come il sacrifitio de la mattina, e secondo la sua aspersione tu farai il sacrifitio affocato in odore di quiete al Signore.

9. Ma nel giorno del Sabbato tu sacrificarai due agnelli d'vno anno senza macchia, e due decime di vno epha di fior di farina mescolata con l'oglio in oblatione, e la sua aspersione.

10. Questo è l'holocausto del Sabbato nel suo riposo, oltre l'holocausto continuo, & la sua aspersione.

11. Similmente voi ne principii de vostri mesi offerirete l'holocausto al Signore cioè, due giouenchi figliuoli del bue, & vn montone, e sette agnelli di vno anno senza macchia.

12. E tre decime d'vno epha di fior di farina per la offerta, mescolata con l'oglio per ciascun giouenco; e due decime d'vno epha di fior di farina per la oblatione, mescolata con l'oglio, per ciascun montone.

13. E ciascuna decima di fior di farina per l'oblatione in sacrifitio, mescolata con l'oglio, per ciascuno agnello in holocausto di odor di quiete, & in oblatione affocata al Signore.

14. E queste loro aspersioni siano di vino, la metà di vno Hin sarà per ciascun giouenco; e la terza parte di vno Hin per ciascun montone, e la quarta parte di vno Hin per ciascuno agnello. Questo è l'holocausto di ciascun mese per tutti i mesi de l'anno.

15. E si sacrificarà vn capretto de le capre al Signore in sacrifitio pel peccato, oltre il continuo holocausto, e la sua aspersione.

כח

16 ובירחא קדמאה בארבעת עשרא יומא לירחא פסחא קדם יי׃
17 ובחמשא עשרא יומא לירחא הדין חגא שבעא יומין פטיר יתאכל׃
18 ביומא קדמאה מערע קדיש כל עבידת פלחנא לא תעבדון׃
19 ותקרבון קרבנא עלתא קדם יי תורין בני תורי תרין ודכר חד ושבעה אמרין בני שנה שלמין יהון לכון׃
20 ומנחתהון סלתא דפילא במשח תלתא עשרונין לתורא ותרי עשרונין לדכרא תעבדון׃
21 עשרונא עשרונא תעביד לאימרא חד כן לשבעה אמרין׃
22 וצפירא דחטאתא חד לכפרא עליכון׃
23 בר מעלת צפרא די לעלתא תדירא תעבדון ית אלין׃
24 כאלין תעבדון ליומא שבעא יומין לחם קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי על עלתא תדירא יתעבד ונסכיה׃
25 וביומא שביעאה מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פלחנא לא תעבדון׃
26 וביומא דבכוריא בקרוביכון מנחתא חדתא קדם יי בעצרתכון מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פלחנא לא תעבדון׃
27 ותקרבון עלתא לאתקבלא ברעוא קדם יי תורין בני תורי תרין ודכר חד ושבעא אמרין בני שנה׃
28 ומנחתהון סלתא דפילא במשח תלתא עשרונין לתורא חד ותרין עשרונין לדיכרא חד׃

כח

16 ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה׃
17 ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים מצות יאכל׃
18 ביום הראשון מקרא־קדש כל־מלאכת עבדה לא תעשו׃
19 והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני־בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם׃
20 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו׃
21 עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים׃
22 ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם׃
23 מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את־אלה׃
24 כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח־ניחח ליהוה על־עולת התמיד יעשה ונסכו׃
25 וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו׃
26 וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו׃
27 והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני־בקר שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה׃
28 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל האחד׃

κη'.

16. Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, πάσχα κυρίῳ.

17. Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

18. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

19. Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα κάρπωμα κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους. ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν.

20. Καὶ ἡ θυσία αὐτῶν σεμιδάλεως ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ ποιήσετε.

21. Δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς.

22. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

23. Πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς τῆς πρωινῆς, ὅ ἐστιν ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ ποιήσετε ταῦτα.

24. Κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας δῶρον, κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαντὸς ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

25. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

26. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

27. Καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

28. Ἡ θυσία αὐτῶν, σεμιδάλεως ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί.

CAP. XXVIII.

16. Mense autem primo, quartadecima die mensis, Phase Domini erit.

17. Et quintadecima die solennitas: septem diebus vescentur azymis.

18. Quarum dies prima venerabilis & sancta erit: omne opus servile non facietis in ea.

19. Offeretisque incensum holocaustum Domino vitulos de armento duos, arietẽ unum, agnos anniculos immaculatos septem:

20. Et sacrificia singulorum ex simila quæ conspersa sit oleo, tres decimas per singulos vitulos, & duas decimas per arietem.

21. Et decimam decimæ per agnos singulos, id est, per septem agnos.

22. Et hircum pro peccato unũ, ut expietur pro vobis.

23. Præter holocaustum matutinum quod semper offeretis.

24. Ita facietis per singulos dies septem dierum in fomitem ignis, & in odorem suavissimum Domino, qui surget de holocausto & de libationibus singulorum.

25. Dies quoque septimus celeberrimus & sanctus erit vobis: omne opus servile non facietis in eo.

26. Dies etiam primitivorũ quando offeretis novas fruges Domino, expletis hebdomadibus, venerabilis & sancta erit: omne opus servile non facietis in ea.

27. Offeretisq; holocaustũ in odorem suavissimum Domino, vitulos de armento duos, arietẽ unum, & agnos anniculos immaculatos septem:

28. Atque in sacrificiis eorum similæ oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos, per arietes, duas.

Das XXIIX. Capitel.

16. Aber am vierzehenden tage des ersten Monden / ist das Passah dem HERRN.

17. Vnnd am funffzehenden tage desselben Monden / ist Fest / Sieben tage sol man vngeseuert brot essen.

18. Der erste tag sol heilig heissen / daß jr zusammen komt / Kein dienstarbeit solt jr drinnen thun.

19. Vnd solt dem HERRN Brandopffer thun / zwen junge Farren / einen Wider / sieben järige Lämmer ohn wandel.

20. Sampt jrem Speißopffer / drey Zehenden semelmehls mit öle gemenget zu einem Farren / vnnd zwo Zehenden zu dem Wider.

21. Vnnd ja ein Zehenden auff ein Lamm vnter den sieben Lämmern.

22. Dazu einen Bock zum Sündopffer / daß jr versönet werdet / vnd solt solchs thun am morgen.

23. Vber das Brandopffer / welches ein täglich Brandopffer ist.

24. Nach diser weise solt jr alle tage / die sieben tage lang / das Brod opffern zum opffer des süssen geruchs dem HERRN / vber das tägliche Brandopffer / dazu sein Tranckopffer.

25. Vnd der siebende tag sol bey euch heilig heissen / daß jr zusammen komt / kein dienstarbeit solt jr drinnen thun.

26. Vnd der tag der Erstlingen / wenn jhr opffert das neu Speißopffer dem HERRN / wenn euer Wochen vmb sind / sol heilig heissen / daß jr zusammen komt / kein dienstarbeit solt jr drinnen thun.

27. Vnnd solt dem HERREN Brandopffer thun zum süssen geruch / Zwen junge Farren / einen Wider / sieben järige Lämmer.

28. Sampt jrem Speißopffer. Drey Zehenden Semelmehls mit öle gemenget zu einem Farren / Zwo Zehenden zu dem Wider.

CAP. XXVIII.

16. E nel decimoquarto giorno del primo mese è la pasqua del Signore.

17. E nel decimoquinto giorno di questo mese è la solennità, per sette giorni si mangiarà del pane azimo.

18. Nel primo giorno sarà la santa congregatione, voi non farete opera alcuna seruile.

19. Et offerirete il sacrifitio affocato, e l'holocausto al Signore, cioè, due giouenchi figliuoli del bue, & vn montone, e sette agnelli di vno anno: e saranno à voi senza macchia.

20. E la oblatione di quelli sarà fior di farina mescolata con l'oglio, voi offerirete tre decime per ciascun giouenco, e due decime per ciascun montone.

21. Voi offerirete vna decima per ciascuno agnello de i sette agnelli.

22. Et vn becco in sacrifitio pel peccato, per purgarui.

23. Voi farete queste cose oltre l'holocausto de la mattina, ch'è holocausto continuo.

24. Voi farete la carne in ciascun giorno de i sette giorni secondo queste cose, per l'oblatione affocata in odor di quiete al Signore; oltre l'holocausto continuo e la sua aspersione.

25. E nel settimo giorno voi hauerete la santa conuocatione, voi non farete opera alcuna seruile.

26. Ora quando nel giorno de le primitie voi offerirete la nuoua offerta al Signore, ne le vostre settimane, voi hauerete la santa conuocatione, non farete opera alcuna seruile.

27. Et offerirete l'holocausto in odor di quiete al Signore; cioè, due giouenchi figliuoli del bue, vn montone, e sette agnelli d'vno anno.

28. E la loro offerta sarà di fior di farina mescolata con l'oglio, tre decime per ciascun giouenco, due decime per ciascun montone.

כח

29 עֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא לְאִמְּרָא חַד כֵּן לְשִׁבְעָא אִמְּרִין׃

30 צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃

31 בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתֵיהּ תַּעְבְּדוּן שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן׃

כט

1 וּבְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּחַד לְיַרְחָא מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עִיבִידַת פָּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן יוֹם יַבָּבָא יְהֵי לְכוֹן׃

2 וְתַעְבְּדוּן עֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שִׁבְעָא שַׁלְמִין׃

3 וּמִנְחַתְהוֹן סֻלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא׃

4 וְעֶשְׂרוֹנָא חַד לְאִמְּרָא חַד לְשִׁבְעָה אִמְּרִין׃

5 וּצְפִיר בַּר עִזֵּי חַד חַטָּאתָא לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃

6 בַּר מֵעֲלַת יַרְחָא וּמִנְחָתַהּ וַעֲלָתָא תְּדִירָא וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכֵּיהוֹן כִּד חֲזֵי לְהוֹן לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃

7 וּבַעֲשַׂר יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וּתְעַנּוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן כָּל עִיבִידַת פָּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃

8 וּתְקָרְבוּן עֲלָתָא קֳדָם יְיָ לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שִׁבְעָא שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן׃

9 וּמִנְחַתְהוֹן סֻלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא חַד׃

כח

29 עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃

30 שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 31 מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃

כט

1 וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃

2 וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃

3 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃

4 וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃

5 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃

6 מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 7 וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

8 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃

9 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃

κή.

29. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς.

30. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

31. Πλὴν τῆς ὁλοκαυτώματος τοῦ διὰ παντός. καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛ. κθ'.

1. Καὶ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν.

2. Καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

3. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί.

4. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς.

5. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.

6. Πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς νουμηνίας. καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν. καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τὸ διὰ παντὸς, αἱ θυσίαι αὐτοῦ, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

7. Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

8. Καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. κάρπωμα. μόσχον ἐκ βοῶν ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν.

9. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί.

29. Per

CAP. XXVIII.

29. Per agnos decimam decimæ, qui simul sunt agni septem.

30. Hircum quoque qui mactatur pro expiatione.

31. Præter holocaustũ sempiternum & liba eius. Immaculata offeretis omnia cum libationibus suis.

CAP. XXIX.

1. Mensis etiam septimi prima dies venerabilis & sancta erit vobis. omne opus servile non facietis in ea, quia dies clãgoris est & tubarum.

2. Offeretisq; holocaustum in odorem suavissimũ Domino, vitulum de armento unum, arietem unum, & agnos anniculos immaculatos septem:

3. Et in sacrificiis eorum similę oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos, duas decimas per arietem.

4. Vnam decimam per agnum, qui simul sunt agni septem:

5. Et hircum pro peccato, qui offertur in expiationem populi:

6. Præter holocaustum calẽdarum cum sacrificiis suis, & holocaustum sempiternũ cum libationibus solitis. Eisdem ceremoniis offeretis in odorem suavissimum incensum Domino.

7. Decima quoque dies mensis huius septimi erit vobis sancta atque venerabilis, & affligetis animas vestras: omne opus servile non facietis in ea.

8. Offeretisq; holocaustum Domino in odorem suavissimum, vitulum de armento unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos septem:

9. Et in sacrificiis eorum similæ oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos, duas decimas per arietem.

Das XXVIII. Capitel.

29. Vnnd ja einen Zehenden zu eim Lamb der sieben Lämmer.

30. Vnd einen Zigenbock euch zuversönen.

31. Diß solt jhr thun/vber das tägliche Brandopffer/mit seinem Speißopffer/ohn wandel sols sein/dazu jhre Tranckopffer.

Das XXIX. Capitel.

VNd der erste tag des sibenden Monden/sol bey euch heilig heissen/daß jhr zusammen kommt/kein dienstarbeit solt jhr drinnen thun/Es ist ewer drometen tag.

2. Vnnd solt Brandopffer thun zum süssen geruch dem HERREN/einen jungen Farren/einen Wider/sieben järige Lämmer ohn wandel.

3. Dazu jr Speißopffer/drey zehenden Semelmehls mit öle gemenget zu den Farren/zwo Zehenden zu dem Wider.

4. Vnd ein Zehenden auff ein jeglich Lamm der sieben Lämmer.

5. Auch einen Zigenbock zum Sündopffer/euch zu versöhnen über das Brandopffer des Monden vnnd sein Speißopffer.

6. Vnd vber das täglich Brandopffer mit seinem Speißopffer/vnd mit jrem Tranckopffer/nach jrem Rechten zum süssen geruch/Das ist ein opffer dem HERREN.

7. Der zehende tag dises siebenden Monden/sol bey euch auch heilig heissen/daß jr zusammen kommt/vnd solt ewer leibe castteyen/vnnd kein arbeit drinnen thun.

8. Sondern Brandopffer dem HErren zum süssen geruch opffern/Einen jungen Farren/einen Wider/sieben järige Lämmer ohn wandel.

9. Mit jren Speißopffern/drey Zehenden Semelmehls mit öle gemenget zu dem Farren/zwo Zehenden zu dem Wider.

CAP. XXVIII.

29. *Vna decima per ciascuno agnello de i sette agnelli.*

30. *Vn becco de le capre per purgarui.*

31. *Voi sacrificarete oltre l'holocausto continuo, e la sua offerta (e saranno senza macchia) e le loro aspersioni.*

CAP. XXIX.

1. *E nel settimo mese, nel primo di del mese sarà à voi la santa conuocatione: voi non farete opera alcuna seruile, sarà à voi il giorno di giubilatione.*

2. *E sacrificarete l'holocausto in odore di quiete al Signore, cioè, vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, e sette agnelli di vno anno senza macchia.*

3. *E la loro offerta di fior di farina mescolata con l'oglio, tre decime per ciascun giouenco due decime per ciascun montone.*

4. *Et vna decima per ciascuno agnello per i sette agnelli.*

5. *Et vn becco de le capre in sacrifitio, pel peccato per purgarui.*

6. *Oltre l'holocausto del primo di del mese, e la sua offerta, e l'holocausto continuo, e la sua offerta, e le loro aspersioni, secondo la regola, in odore di quiete pel sacrifitio affocato al Signore.*

7. *E nel decimo giorno di questo settimo mese, sarà à voi la santa conuocatione, & affliggerete le anime vostre, non farete alcuna opera.*

8. *Et offerirete l'holocausto al Signore in odor di quiete, vn giouenco figliuolo del bue, vn montone, e sette agnelli di vno anno: quali saranno senza macchia.*

9. *E la loro offerta sarà di fior di farina bagnata con l'oglio, tre decime per ciascun giouenco, due decime per ciascun montone:*

כט

10 עשרונא עשרונא לאמרא חד כן לשבעא אמרין׃

11 צפיר בר עזין חד לחטאתא בר מחטאתא דכפוריא ועלתא תדירא ומנחתה ונסכיהון׃

12 ובחמשה עשרא יומא לירחא שביעאה מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פלחנא לא תעבדון ותחגון חגא קדם יי שבעה יומין׃

13 ותקרבון עלתא קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי תורין בני תורי תלתא עשר דכרין תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמין יהון׃

14 ומנחתהון סלתא דפילא במשח תלתא עשרונין לתורא חד לתלתא עשר תורין תרין עשרונין לדכרא חד לתרין דכרין׃

15 ועשרונא עשרונא לאמרא חד לארבעא עשר אמרין׃

16 וצפיר בר עזין חד חטאתא בר מעלת תדירא מנחתה ונסכה׃

17 וביומא תנינא תורין בני תורי תרי עשר דכרין תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמין׃

18 ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדיכרי ולאמרי במניניהון כד חזי׃

19 וצפיר בר עזין חד חטאתא בר מעלת תדירא ומנחתה ונסכיהון׃

20 וביומא תליתאה תורין חד עשר דכרין תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמין׃

21 ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדכרי ולאמרי במניניהון כד חזי׃

כט

10 עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים׃

11 שעיר־עזים אחד חטאת מלבד חטאת הכפרים ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם׃

12 ובחמשה עשר יום לחדש השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו וחגתם חג ליהוה שבעת ימים׃

13 והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פרים בני־בקר שלשה עשר אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם יהיו׃

14 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד לשלשה עשר פרים שני עשרנים לאיל האחד לשני האילם׃

15 ועשרון עשרון לכבש האחד לארבעה עשר כבשים׃

16 ושעיר־עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה׃

17 וביום השני פרים בני־בקר שנים עשר אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם׃

18 ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט׃

19 ושעיר־עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכיהם׃

20 וביום השלישי פרים עשתי־עשר אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם׃

21 ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט׃

κθʹ.

10. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνούς.

11. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως, καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις ἡ διαπαντός, ἡ θυσία αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς, (κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ.)

12. Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας.

13. Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα, κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν.

14. Αἱ θυσίαι αὐτῶν, σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, τοῖς τρισὶ καὶ δέκα μόσχοις, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ ἐπὶ τοὺς δύο κριούς.

15. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, ἐπὶ τοὺς τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνούς.

16. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

17. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

18. Ἡ θυσία αὐτῶν, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

19. Χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

20. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους.

21. Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

CAP. XXIX.

10. Decimam decimæ per agnos singulos, qui sunt simul agni septem:

11. Et hircum pro peccato: absque his quæ offerri pro delicto solent in expiationē, & holocaustum sempiternum, & sacrificio & libaminibus eorum.

12. Quintadecima verò die mensis septimi, quæ vobis sancta erit atque venerabilis, omne opus servile non facietis in ea, sed celebrabitis solennitatem Domino septem diebus.

13. Offeretisq; holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

14. Et in libamentis eorum similæ oleo conspersæ tres decimas per vitulos singulos, qui sunt simul vituli tredecim: & duas decimas arieti uno, id est simul arietibus duobus.

15. Et decimam decimæ agnis singulis, qui sunt simul agni quatuordecim.

16. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, & sacrificio, & libamine eius.

17. In die altero offeretis vitulos de armēto duodecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

18. Sacrificiaq; & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis,

19. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, sacrificioq; & libamine eius.

20. Die tertio offeretis vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

21. Sacrificiaq; & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis:

Das XXIX. Capitel.

10. Vnd einen Zehenden ja zu einem der sieben Lämmer.

11. Dazu einen Zigenbock zum sündopffer/ vber das sündopffer der versöhnung vnd das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer/ vnd mit jrem Tranckopffer.

12. Der funffzehende tag des siebenden Monden/ sol bey euch heilig heissen/ daß jhr zusammen kommt/ Kein dienstarbeit solt jhr drinnen thun/ vnd solt dem HERREN sieben tage feyren.

13. Vnd solt dem HERRN Brandopffer thun/ zum opffer des süssen geruchs dem HERREN/ Dreyzehen junge Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer on wandel.

14. Sampt jhrem Speißopffer/ drey Zehenden Semelmehls mit öle gemenget/ ja zu einem der dreyzehen Farren/ zween Zehenden/ ja zu einem der zweyen Wider.

15. Vnd einen Zehenden/ ja zu einem der vierzehen Lämmer.

16. Dazu einen Zigenbock zum sündopffer/ vber das tägliche Brandopffer mit seinem Speißopffer/ vnd seinem Tranckopffer.

17. Am andern tage/ zwölff junge Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer on wandel.

18. Mit jhrem Speißopffer vnnd Tranckopffer zu den Farren/ zu den Widern/ vnd zu den Lämmern in jhrer zal nach dem Recht.

19. Dazu einen Zigenbock zum sündopffer/ vber das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer/ vnnd mit jrem Tranckopffer.

20. Am dritten tag/ eilff Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer ohn wandel.

21. Mit jhren Speißopffern vnnd Tranckopffern/ zu den Farren/ zu den Widern/ vnnd zu den Lämmern/ inn jhrer zal nach dem Recht.

CAP. XXIX.

10. Vna decima per ciascuno agnello de i sette agnelli.

11. Vn becco de le capre in sacrifitio pel peccato, oltre la offerta pel peccato de la riconciliatione, & il continuo holocausto, e la sua oblatione, e le loro aspersioni.

12. E nel decimoquinto giorno del settimo mese, sarà à voi la santa conuocatione: voi non farete alcuna opera seruile, e celebrarete la solennita del Signore per sette giorni.

13. Et offerirete l'holocausto e la oblatione affocata al Signore in odor di quiete, cioè, tredici giouenchi figliuoli del bue, due montoni, quattordici agnelli d'vno anno, saranno senza macchia.

14. La loro offerta ancora sarà di fior di farina mescolata con l'oglio, tre decime per ciascun giouenco de i tredici giouenchi; due decime per ciascun montone de i due montoni.

15. Et vna decima per ciascuno agnello de i quattordici agnelli.

16. Et vn becco de le capre in sacrifitio pel peccato, oltre l'holocausto continuo, la sua offerta, e la sua aspersione.

17. E nel secondo giorno voi offerirete dodici giouenchi figliuoli del bue, due montoni, quattordici agnelli di vno anno senza macchia.

18. E la loro offerta, e le loro aspersioni per i giouenchi, per i montoni, e per gli agnelli, secondo il numero di quelli, e secondo l'ordine.

19. Et vn becco in sacrifitio pel peccato, oltre l'holocausto continuo, & la sua offerta, e la sua aspersione.

20. E nel terzo giorno voi sacrificarete vndici giouenchi, due montoni, e quattordici agnelli di vno anno senza macchia.

21. E la loro offerta, e le loro aspersioni per i giouenchi, per i montoni, e per gli agnelli, secondo il lor numero, e secondo il costume.

כט

22 וּצְפִיר חַטָּאתָא חַד בַּר
מֵעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתַהּ
וְנִסְכַּהּ׃
23 וּבְיוֹמָא רְבִיעָאָה
תּוֹרִין עַשְׂרָא דִּכְרִין תְּרֵין
אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה
עֲשַׂר שַׁלְמִין׃
24 מִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן
לְתוֹרֵי לְדִכְרֵי וּלְאִמְּרֵי
בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חָזֵי׃
25 וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד
חַטָּאתָא בַּר מֵעֲלַת
תְּדִירָא מִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהּ׃
26 וּבְיוֹמָא חֲמִישָׁאָה
תּוֹרִין תִּשְׁעָה דִּכְרִין תְּרֵין
אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה
עֲשַׂר שַׁלְמִין׃
27 וּמִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן
לְתוֹרֵי לְדִכְרֵי וּלְאִמְּרֵי ב
בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חָזֵי׃
28 וּצְפִיר חַטָּאתָא חַד
בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא
וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהּ׃
29 וּבְיוֹמָא שְׁתִיתָאָה
תּוֹרִין תְּמַנְיָא דִּכְרִין תְּרֵין
אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה
עֲשַׂר שַׁלְמִין׃
30 וּמִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן
לְתוֹרֵי לְדִכְרֵי וּלְאִמְּרֵי
בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חָזֵי׃
31 וּצְפִיר חַטָּאתָא חַד
בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא
מִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהָא׃
32 וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
תּוֹרִין שִׁבְעָא דִּכְרִין תְּרֵין
אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה
עֲשַׂר שַׁלְמִן׃
33 וּמִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן
לְתוֹרֵי לְדִכְרֵי וּלְאִמְּרֵי
בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חָזֵי לְהוֹן׃
34 וּצְפִירָא דְחַטָּאתָא
חַד בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא
מִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהּ׃
35 בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה
כְּנִישִׁין תְּהוֹן לְכוֹן כָּל עִי
עִיבִידַת פָּלְחָן לָא
תַעְבְּדוּן׃

כט

22 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
23 וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה
אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
24 מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים
לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט׃
25 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
26 וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה
אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
27 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים
לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט׃
28 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
29 וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה
אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
30 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים
לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט׃
31 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ׃
32 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה
אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
33 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּהֶם לַפָּרִים
לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כְּמִשְׁפָּטָם׃ 34 וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ׃ 35 בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת
תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ׃

κθ΄.

22. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

23. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

24. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

25. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

26. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐννέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

27. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

28. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

29. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, μόσχους ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

30. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

31. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

32. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, μόσχους ἑπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

33. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

34. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

35. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

22 Et

CAP. XXIX.

22. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, sacrificioque & libamine eius.

23. Die quarto offeretis vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

24. Sacrificiaq; & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis:

25. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, sacrificioq; eius & libamine.

26. Die quinto offeretis vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

27. Sacrificiaque & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis:

28. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, sacrificioque eius & libamine.

29. Die sexto offeretis vitulos octo, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

30. Sacrificiaq; & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis:

31. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, sacrificioque eius & libamine.

32. Die septimo offeretis vitulos septem, & arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:

33. Sacrificiaq; & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis:

34. Et hircum pro peccato. absque holocausto sempiterno, sacrificioq; eius & libamine.

35. Die octavo qui est celeberrimus, omne opus servile non facietis.

Das XXIX. Capitel.

22. Dazu einen Bock zum Sündopffer/ vber das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer vnnd seinem Tranckopffer.

23. Am vierdten tage/ zehen Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer ohn wandel.

24. Sampt jren Speißopffern vnnd Tranckopffern zu den Farren/ zu den Widern/ vnd zu den Lämmern in jhrer zal nach dem Recht.

25. Dazu einen Zigenbock zum sündopffer/ vber das tägliche brandopffer/ mit seinem Speißopffer vnnd seinem Tranckopffer.

26. Am fünfften tage/ neun Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer ohn wandel.

27. Sampt jren Speißopffern/ vnd Tranckopffern zu den Farren/ zu den Widern/ vnd zu den Lämmern jn jhrer zal nach dem Recht.

28. Dazu einen Bock zum Sündopffer/ vber das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer vnnd seinem Tranckopffer.

29. Am sechsten tage/ acht Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer ohn wandel.

30. Sampt jhren Speißopffern/ vnd Tranckopffern zu den Farren/ zu den Widern/ vnd zu den Lämmern in jhrer zal nach dem Recht.

31. Dazu einen Bock zum Sündopffer/ vber das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer vnnd seinem Tranckopffer.

32. Am siebenden tage/ sieben Farren/ zween Wider/ vierzehen järige Lämmer ohn wandel.

33. Sampt jren Speißopffern vnnd Tranckopffern zu den Farren/ zu den Widern/ vnd zu den Lämmern in jhrer zal/ nach dem Recht.

34. Dazu einen Bock zum Sündopffer/ vber das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer vnnd seinem Tranckopffer.

35. Am achten (tage)/ sol der tag der Versamlung sein/ kein Dienstarbeit solt jhr drinnen thun.

CAP. XXIX.

22. Et vn becco in sacrifitio per il peccato, oltre l'holocausto continuo, e la sua oblatione, e la sua aspersione.

23. Et nel quarto giorno voi offerirete dieci giouenchi, due montoni, e quattordici agnelli di vno anno senza macchia.

24. La loro offertà, e le loro aspersioni per i giouenchi, per i montoni, e per gli agnelli, secondo il numero, di quelli, e secondo l'ordine.

25. Et vn becco de le capre in sacrifitio pel peccato; oltre l'holocausto continuo, la sua offerta, e la sua aspersione.

26. E nel quinto giorno voi offerirete noue giouenchi, due montoni, e quattordici agnelli d'vno anno senza macchia.

27. E la loro offerta, e le loro aspersioni per i giouenchi, per i montoni, e per gli agnelli, secondo il numero loro, e secondo l'ordine.

28. Et vn becco in sacrifitio pel peccato, oltre l'holocausto continuo e la sua offerta, e la sua aspersione.

29. Dipoi nel sesto giorno voi sacrificarete otto giouenchi, due montoni, e quattordici agnelli di vno anno senza macchia:

30. E la loro offerta, e le loro aspersioni per i giouenchi, per i montoni, e per gli agnelli, secondo il numero loro, e secondo l'ordine.

31. Et vn becco in sacrifitio pel peccato; oltre l'holocausto continuo; la sua offerta, e la sua aspersione.

32. E nel settimo giorno voi offerirete sette giouenchi, due montoni, e quattordici agnelli di vno anno senza macchia.

33. E la loro offerta, e le loro aspersioni per i giouenchi; per i montoni, e per gli agnelli secondo il numero loro, e secondo l'ordine loro.

34. Et vn becco in sacrifitio pel peccato oltre l'holocausto continuo; la sua offerta, e la sua aspersione.

35. Ne l'ottauo giorno sarà à voi la solennità: voi non farete alcuna opera seruile.

כט

36 וּתְקָרְבוּן עֲלָתָא קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ תּוֹר חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שִׁבְעָה שַׁלְמִין׃

37 מִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרָא לְדִכְרָא וּלְאִמְּרַיָּא בְּמִנְיָנְהוֹן כִּדְחָזֵי׃

38 וּצְפִירָא דְּחַטָּאתָא חַד בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהּ׃

39 אִלֵּין תַּעְבְּדוּן קֳדָם יְיָ בְּמוֹעֲדֵיכוֹן בַּר מִנִּדְרֵיכוֹן וְנִדְבָתֵיכוֹן לַעֲלָוָתְכוֹן וּלְמִנְחָתֵיכוֹן וּלְנִסְכֵּיכוֹן וּלְנִכְסַת קֻדְשֵׁיכוֹן׃

ל

1 וַאֲמַר מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

2 וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם רֵישֵׁי שִׁבְטַיָּא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דֵּין פִּתְגָּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ׃

3 גְּבַר אֲרֵי יִדַּר נְדַר קֳדָם יְיָ אוֹ יְקַיֵּים קְיָם לְמֵיסַר אֱסָר עַל נַפְשֵׁיהּ לָא יְבַטֵּל פִּתְגָּמֵיהּ כְּכָל דְּיִפּוֹק מִפּוּמֵיהּ יַעְבֵּד׃

4 וְאִתְּתָא אֲרֵי תִדַּר נְדַר קֳדָם יְיָ וְתֵיסַר אֱסָר בְּבֵית אֲבוּהָא בְּרַבְיוּתַהָא׃

5 וְיִשְׁמַע אֲבוּהָא יָת נִדְרַהּ וְאֶסָרַהּ דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ וְיִשְׁתּוֹק לַהּ אֲבוּהָא וִיקוּמוּן כָּל נִדְרַהָא וְכָל אֱסָרֵי דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ יְקוּמוּן׃

כט

36 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃

37 מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃

38 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

39 אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃

ל

1 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

2 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃

3 אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃

4 וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ׃

5 וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם׃

κθ.

36. Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους.

37. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ, καὶ τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.

38. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

39. Ταῦτα ποιήσετε τῷ κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

ΚΕΦΑΛ. κέ.

1. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ.

2. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν Ισραὴλ λέγων· Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος·

3. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὀμόσῃ ὅρκον ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ. πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ποιήσει.

4. Ἐὰν δὲ εὔξηται γυνὴ εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὁρίσηται ὁρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς.

5. Καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ.

CAP. XXIX.

36. Offerentes holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos septem:

37. Sacrificiaq; & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabitis:

38. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioq; eius & libamine.

39. Hæc offeretis Domino in solemnitatibus vestris. præter vota & oblationes spontaneas in holocausto, in sacrificio, in libamine, & in hostiis pacificis.

CAP. XXX.

1. Narravitque Moyses filiis Israël omnia quæ ei Dominus imperarat.

2. Et locutus est ad principes tribuum filiorum Israël, Iste est sermo quem præcepit Dominus.

3. Si quis virorum votum Domino voverit, aut se constrinxerit iuramento: non faciet irritum verbum suum, sed omne quod promisit implebit.

4. Mulier si quippiam voverit, & se constrinxerit iuramento, quæ est in domo patris sui, & in ætate adhuc puellari:

5. Si cognoverit pater votum quod pollicita est, & iuramentum quo obligavit animam suam, & tacuerit, voti rea erit: quicquid pollicita est & iuravit, opere complebit.

Das XXIX. Capitel.

36. Vnnd solt Brandopffer opffern / zum opffer des süssen geruchs dem HERRN/ einen Farren/ einen Wider/ sieben järige Lämmer ohn wandel.

37. Sampt jren Speißopffern vnd Tranckopffern/ zu den Farren / zu den Widern/ vnd zu den Lämmern / in jrer zal / nach dem Recht.

38. Dazu einen Bock zum Sündopffer vber das tägliche Brandopffer/ mit seinem Speißopffer vnnd seinem Tranckopffer.

39. Solchs solt jhr dem HERRN thun auff ewer Fest / außgenommen/ was jhr gelobt vnnd freywillig gebt zu Brandopffern / speißopffern / Tranckopffern vnd Danckopffern.

Das XXX. Capitel.

VNd Mose sagt den Kindern Jsrael alles was jhm der HERR gebotten hat.

2. Vnnd Mose redet mit den Fürsten der Stämme der Kinder Jsrael vnnd sprach: Das ists / das der HERR gebotten hat.

3. Wenn jemand dem HErren ein gelübde thut/ oder einen Eid schweret / daß er seine Seele verbindet / der sol sein wort nicht schwechen / sondern alles thun / wie es zu seinem munde ist außgegangen.

4. Wenn ein Weibsbilde dem HErren ein gelübde thut / vnd sich verbindet/ weil sie in jhres Vaters hause vnd im Magdthumb ist.

5. Vnd jr gelübde vnd verbündnüß/ daß sie thut vber jre Seele / kommt für jhren Vater / vnd er schweiget dazu/ so gilt alle jhr gelübde vnnd alle jhre verbündniß / des sie sich vber jhre Seele verbunden hat.

CAP. XXIX.

36. Et offerirete l'holocausto, & il sacrifitio affocato de l'odor di quiete al Signore, cioè, vn giouenco, vn montone, e sette agnelli di vno anno senza macchia.

37. La loro offerta, e le loro aspersioni pel giouenco, pel montone, e per gli agnelli secondo il numero loro, e secondo l'ordine.

38. Et vn becco in sacrifitio pel peccato; oltre l'holocausto continuo, e la sua offerta, e la sua aspersione.

39. Voi farete queste cose al Signore ne le vostre solennità, oltre i vostri voti, e le vostre cose spontanee ne i vostri holocausti, e ne le vostre offerte, e ne le vostre aspersioni e ne vostri pacifici.

CAP. XXX.

1. E Moise disse à i figliuoli d'Israel, secondo tutto quello che'l Signore haueа comandato à Moise.

2. Inoltre Moise parlò à i capi de le tribu de i figliuoli d'Israel, dicendo, Questo è quel che l Signore hà comandato.

3. Chiunque hauerà auotito vn voto al Signore, ò hauerà giurato vn giuramento; astringendo con obligatione l'anima sua; non violarà la sua parola, farà secondo tutto quello ch'è vscito de la sua bocca.

4. Ma quando la donna hauerà fatta vn voto al Signore, e si sarà con obligatione astretta in casa di suo padre ne la sua puerìtia:

5. Et il padre di quella hauerà inteso del suo voto, e de la obligatione, con laquale ha astretta l'anima sua, e suo padre l'hauerà taciuto: allhora tutti i voti di quella saranno stabili, & ogni obligatione, con laquale hauerà obligata l'anima sua, sarà stabile.

ל

6 וְאִם אַעְדֵּי אֲבוּהָא יָתַהּ בְּיוֹמָא דִשְׁמַע כָּל נִדְרַהָא וְאֶסָּרַהָא דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ לָא יְקוּמוּן וּמִן קֳדָם יְיָ יִשְׁתְּבֵיק לַהּ אֲרֵי אַעְדֵּי אֲבוּהָא יָתַהּ׃

7 וְאִם מֶהֱוָה תְהֵי לִגְבַר וְנִדְרַהָא עֲלַהָא אוֹ פֵּירוּשׁ סִפְוָתַהָא דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ׃

8 וְיִשְׁמַע בַּעְלַהּ בְּיוֹמָא דְיִשְׁמַע וְיִשְׁתּוֹק לַהּ וִיקוּמוּן נִדְרַהָא וְאֶסָּרַהָא דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ יְקוּמוּן׃

9 וְאִם בְּיוֹמָא דְיִשְׁמַע בַּעְלַהּ יַעְדֵּי יָתַהּ וִיבַטֵּל יָת נִדְרַהּ דַּעֲלַהּ וְיָת פֵּירוּשׁ סִפְוָתַהָא דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ וּמִן קֳדָם יְיָ יִשְׁתְּבֵיק לַהּ׃

10 וּנְדַר אַרְמְלָא וּמְתָרְכָא כֹּל דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ יְקוּם עֲלַהּ׃

11 וְאִם בֵּית בַּעְלַהּ נִדְרַת אוֹ אֲסָרַת אֵיסָר עַל נַפְשַׁהּ בִּקְיוֹם׃

12 וְיִשְׁמַע בַּעְלַהּ וְיִשְׁתּוֹק לַהּ לָא אַעְדֵּי יָתַהּ וִיקוּמוּן כָּל נִדְרַהָא וְכָל אֱסָרֵי דַּאֲסָרַת עַל נַפְשַׁהּ יְקוּמוּן׃

13 וְאִם בַּטָּלָא יְבַטֵּיל יָתְהוֹן בַּעְלַהּ בְּיוֹמָא דִשְׁמַע כָּל אַפָּקוּת סִפְוָתַהָא לְנִדְרַהָא וּלְאֵיסָר נַפְשַׁהּ לָא יְקוּמוּן בַּעְלַהּ בַּטֵּלִינּוּן וּמִן קֳדָם יְיָ יִשְׁתְּבֵיק לַהּ׃

14 כָּל נְדַר וְכָל קְיוֹמַת אֱסָר לְסַגָּפָא נְפַשׁ בַּעְלַהּ יְקַיְּמִנּוּן וּבַעְלַהּ יְבַטְּלִינּוּן׃

ל

6 וְאִם־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ׃

7 וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ׃

8 וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקֻמוּ׃

9 וְאִם בְּיוֹם שְׁמֹעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ׃

10 וְנֵדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃

11 וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ־ אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃

12 וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם׃

13 וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ׃

14 כָּל־נֵדֶר וְכָל־שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ׃

λ'.

6. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται, καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς.

7. Ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρί, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, ὅσα ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς.

8. Καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς στήσονται.

9. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν αὐτῆς, καὶ κύριος ἐκαθαριεῖ αὐτήν.

10. Καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης ὅσα ἐὰν εὔξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ.

11. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ εὐχὴ αὐτῆς, ἢ ὁ ὁρισμὸς ὁ κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ' ὅρκου,

12. Καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται κατ' αὐτῆς.

13. Ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ αὐτὰς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πάντα ὅσα ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλε, καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν.

14. Πᾶσα εὐχή, καὶ πᾶς ὅρκος δεσμοῦ κακῶσαι ψυχήν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιελεῖ.

CAP. XXX.

6. Sin autem statim ut audierit, contradixerit pater: & vota & iuramenta eius irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni, eo quòd contradixerit pater.

7. Si maritum habuerit, & voverit aliquid, & semel de ore eius verbum egrediens animam eius obligaverit iuramento:

8. Quo die audierit vir, & non contradixerit, voti rea erit, reddetq; quodcunque promiserat.

9. Sin autem audiens statim contradixerit, & irritas fecerit pollicitationes eius, verbaque quibus obstrinxerat animam suam: propitius erit ei Dominus.

10. Vidua & repudiata quicquid voverint, reddent.

11. Vxor in domo viri cùm se voto constrinxerit, & iuramento.

12. Si audierit vir, & tacuerit, nec contradixerit sponsioni, reddet quodcunque promiserat.

13. Sin autem extemplo cõtradixerit, non tenebitur promissionis rea: quia maritus contradixit, & Dominus ei propitius erit.

14. Si voverit, & iuramento se constrinxerit ut per ieiunium vel cæterarum rerum abstinentiam affligat animam suam: in arbitrio viri erit sive faciat, sive non faciat.

Das XXX. Capitel.

6. Wo aber jhr Vater wehret / des tags wenn ers höret / so gilt kein gelübd noch verbündnis / des sie sich vber jhre Seele verbunden hat / vnnd der HERR wird jhr gnedig sein / weil jhr Vater jr gewehret hat.

7. Hat sie aber einen Mann / vnnd hat ein gelübt auff jhr / oder entferet jhr auß jhren Lippen ein verbündniß vber jhre Seele.

8. Vnd der Mann hörets / vnd schweiget desselben tages stille / so gilt jhr gelübd vnd verbündniß / des sie sich vber jhre Seele verbunden hat.

9. Wo aber jhr Mann wehret / des tages wenn ers höret / so ist jhr gelübd loß / daß sie auff jhr hat / vnnd das verbündniß / das jr auß jhren Lippen entfaren ist / vber jre seele / vnd der HErre wird jr gnedig sein.

10. Das gelübd einer Widwen vnd Verstossenen / alles weß sie sich verbindet vber jre Seele / das gilt auff jr.

11. Wenn jemands gesinde gelobt / oder sich mit einem Eide verbindet vber seine Seele.

12. Vnd der Haußherr hörets / vnnd schweiget dazu / vnnd wehrets nicht / so gilt alle dasselb gelübd / vnd alles weß sie sich verbunden hat vber seine Seele.

13. Machts aber der Haußherr des tages loß / wenn ers höret / so gilts nichts was auß seinen Lippen gegangen ist / daß es gelobt oder sich verbunden hat vber seine Seele / denn der Haußherr hats loß gemacht / vnnd der HERR wird jm gnedig sein.

14. Vnnd alle gelübd vnd eide zuverbinden / den Leib zu casteyen / mag der Haußherr krefftigen oder schwechen also:

CAP. XXX.

6. E se il padre di quella l'hauerà disauetita in quel giorno che hauerà inteso tutti i suoi voti, e le sue obligationi con lequali hauerà obligata l'anima sua; non saranno stabili, & il Signore le perdonarà: percioche il padre di quella l'ha fatto vano.

7. Ma se sarà maritata, & hauerà fatto voto, ò vero hauerà con la sua bocca detta qualche cosa, per laquale hauerà obligata l'anima sua.

8. Et il suo marito l'hauerà inteso, e nel giorno che l'hauerà inteso, hauerà taciuto: i voti di quella saranno stabili, e la obligation sua, con laquale hauerà astretta l'anima sua, sarà stabile.

9. Ma se'l suo marito, nel giorno che l'hauerà inteso l'hauerà annullato: allhora renderà vano il voto che quella ha fatto, e quel che ha detto con la sua bocca, col quale hauea obligata l'anima sua; & il Signore le perdonarà.

10. Et ogni voto de la vedoua ò de la rifiutata, col quale ha obligata l'anima sua, sarà stabile.

11. Ma se si sarà auotita in casa del suo marito, ò vero hauerà astretta & obligata l'anima sua con giuramento:

12. Se il suo marito lo hauerà inteso e taciuto, e non l'hauerà annullato: allhora tutti i voti di quella saranno stabili, & ogni obligatione, con laquale hauerà astretta l'anima sua, sarà stabile.

13. Ma se'l suo marito gli hauerà annullati nel giorno, che l'hauerà inteso; ogni cosa che sarà vscita de la sua bocca per i suoi voti ò per la obligatione de l'anima sua, non sarà stabile: il suo marito gli ha annullati, & il Signore le perdonarà.

14. Ogni voto, & ogni giuramento de la obligatione per affligger l'anima, il marito di quella lo rattificarà, il marito di quella lo romperà.

ל

15 ואם משתק ישתיק
לה בעלה מיום ליום
ויקים ית כל נדרהא או
ית כל איסרהא דעלהא
קים יתהון ארי שתיק לה
ביומא דשמע׃

16 ואם בטלא יבטל
יתהון בתר דשמע ויקבל
ית חובהא׃

17 אלין קימיא דפקיד
יי ית משה בין גברא
לאתתיה בין אבא ל
לברתיה ברביותא בית
אבוהא׃

לא

1 ומליל יי עם משה
למימר׃

2 אתפרע פורענות בני
ישראל מן מדינאי בתר
כן תתכניש לעמך׃

3 ומליל משה עם עמא
למימר זריזו מנכון גברין
לחילא ויהון על מדין
למתן פורענות עמא דיי
במדין׃

4 אלפא לשבטא אלפא
לשבטא לכל שבטיא
דישראל תשלחון לחילא׃

5 ואתבחרו מאלפיא
דישראל אלפא לשבטא
תרי עשר אלפין מזרזי
חילא׃

6 ושלח יתהון משה
אלפא לשבטא לחילא
יתהון וית פינחס בר
אלעזר כהנא לחילא
ומני קודשא וחצוצרת
יבבא בידיה׃

7 ואתחילו על מדין
כמא דפקיד יי ית משה
וקטלו כל דכורא׃

8 וית מלכי מדין קטלו
על קטיליהון ית אוי וית
רקם וית צור וית חור וית
רבע חמשה מלכי מדין
וית בלעם בר בעור קטלו
בחרבא׃

ל

15 ואם־החרש יחריש לה אישה
מיום אל־יום והקים את־כל־
נדריה או את־כל־אסריה
אשר עליה הקים אתם כי־
החרש לה ביום שמעו׃

16 ואם־הפר יפר אתם אחרי
שמעו ונשא את־עונה׃

17 אלה החקים אשר צוה יהוה
את־משה בין איש לאשתו בין־
אב לבתו בנעריה בית אביה׃

לא

1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃
2 נקם נקמת בני ישראל מאת
המדינים אחר תאסף אל־עמיך׃
3 וידבר משה אל־העם לאמר
החלצו מאתכם אנשים לצבא
ויהיו על־מדין לתת נקמת־
יהוה במדין׃
4 אלף למטה אלף למטה לכל
מטות ישראל תשלחו לצבא׃
5 וימסרו מאלפי ישראל אלף
למטה שנים־עשר אלף חלוצי
צבא׃
6 וישלח אתם משה אלף למטה
לצבא אתם ואת־פינחס בן־
אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש
וחצצרות התרועה בידו׃
7 ויצבאו על־מדין כאשר
צוה יהוה את־משה ויהרגו
כל־זכר׃
8 ואת־מלכי מדין הרגו על־
חלליהם את־אוי ואת־רקם
ואת־צור ואת־חור ואת־רבע
חמשת מלכי מדין ואת בלעם
בן־בעור הרגו בחרב׃

λ'.

15. Ἐὰν δὲ σιωπῶν παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐτῇ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἤκουσεν.

16. Ἐὰν δὲ περιαιρῶν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκουσε, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ.

17. Ταῦτα τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ, ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρός

ΚΕΦΑΛ. λα'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Ἐκδίκει τὴν ἐκδίκησιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου.

3. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαὸν λέγων· ἐξοπλίσατε τοὺς ἄνδρας ἐξ ὑμῶν, καὶ παρατάξασθε ἔναντι κυρίου ἐπὶ μαδιάμ, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ κυρίου τῇ μαδιάμ.

4. Χιλίους ἐκ φυλῆς, καὶ χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀποστείλατε παρατάξασθαι.

5. Καὶ ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας ἐνωπλισμένους εἰς παράταξιν.

6. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωϋσῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, καὶ χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ τὸν Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

7. Καὶ παρετάξαντο ἐπὶ μαδιάμ, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ. καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν.

8. Καὶ τοὺς βασιλεῖς μαδιὰμ ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, καὶ τὸν Εὐὶν καὶ τὸν Ῥοκὸμ, καὶ τὸν Σοὺρ, καὶ τὸν Οὔρ, καὶ τὸν Ῥοβὸκ, πέντε βασιλεῖς μαδιὰμ, καὶ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ. (σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν)

CAP. XXX.

15. Quod si audiens vir tacuerit, & in alteram diem distulerit sententiam: quicquid voverat atque promiserat, reddet: quia statim ut audivit, tacuit.

16. Sin autem contradixerit postquam rescivit, portabit ipse iniquitatem eius.

17. Istæ sunt leges quas cõstituit Dominus Moysi inter virum & uxorem, inter patrem & filiã quæ in puellari adhuc ætate est, vel quæ manet in parentis domo.

CAP. XXXI.

1. Locutusq; est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Vlciscere prius filios Israël de Madianitis, & sic colligêris ad populum tuum.

3. Statimque Moyses, Armate, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui possint ultionem Domini expetere de Madianitis.

4. Mille viri de singulis tribubus eligãtur ex Israël, qui mittantur ad bellum.

5. Dederuntq; millenos de singulis tribubus, id est, duodecim millia expeditorum ad pugnam:

6. Quos misit Moyses cum Phinees filio Eleazari sacerdotis, vasaq; sancta, & tubas ad clangendum tradidit ei.

7. Cumq; pugnassent contra Madianitas atque vicissent, omnes mares occiderunt.

8. Et reges eorum Evi & Recem & Sur & Hur & Rebe, quinque principes gentis: Balaam quoque filium Beor interfecerunt gladio.

Das XXX. Capitel.

15. Wenn er dazu schweigt von einem tage zum andern/ so bekrefftiget er alle sein gelübd vnd verbündniß/ die es auff jhm hat/ darumb daß er geschwigen hat des tages/ da ers höret.

16. Wird ers aber schwechen nach dem ers gehöret hat/ so sol er die Mißsethat tragen.

17. Das sind die Satzunge/ die der HERR Mose gebotten hat/ zwischen Mann vnd Weib/ zwischen Vater vnd Tochter/ weil sie noch eine Magd ist in jhres Vaters hause.

Das XXXI. Capitel.

Vnd der HErr redet mit Mose vnd sprach:

2. Reche die kinder Jsrael an den Midianitern / daß du darnach dich samlest zu deinem Volck.

3. Da redet Mose mit dem Volck vnnd sprach: Rüstet vnter euch Leute zum Heer wider die Midianiter/ daß sie den HErrn rechen an den Midianitern.

4. Auß jeglichem stamm tausent/ daß jr auß allen Stämmen Jsrael inn das Heer schickt.

5. Vnd sie namen aus den tausenten Jsrael / ja Tausent eins Stamms / zwölff tausent gerüstet zum Heer.

6. Vnd Mose schickt sie mit Pinehas dem Sohn Eleasar des Priesters ins Heer/ vnnd die heilige kleider/ vnnd die Hallrometen in seine hand.

7. Vnnd sie füreten das Heer wider die Midianiter / wie der HErr Mose gebotten hatte/ vnnd erwürgeten alles was Männlich war.

8. Dazu die Könige der Midianiter erwürgeten sie sampt jhren erschlagenen/ nemlich/ Evi/ Rekem/ Zur/ Hur vnd Reba/ die fünff Könige der Midianiter. Bileam den Son Beor erwürgeten sie auch mit dem Schwert.

CAP. XXX.

15. Ma se'l marito di quella l'haverà di giorno in giorno taciuto; allhora rattificarà tutti i suoi voti, ò tutte le sue obligationi, che sono sopra di essa; le rattificarà, percioche gliele ha taciute nel giorno che le intese.

16. E se poi che le ha udite le haverà annullate, allhora portarà la iniquità di quella.

17. Queste sono ordinationi, lequali il Signore comandò à Moise fra il marito e la sua moglie, fra il padre e la sua figliuola ne la sua pueritia, in casa di suo padre.

CAP. XXXI.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Fa la vendetta de i figliuoli d'Israel sopra de Madianiti, dipoi tu sarai ridotto al tuo popolo.

3. Moise dunque parlò al popolo, dicendo, Gli huomini che sono fra voi mettansi in ordine per combattere, e siano contra i Madianiti, per far la vendetta del Signore contra di loro.

4. Voi mandarete à la guerra mille di ciascuna tribu di tutte le tribu d'Israel.

5. E furono date de le migliaia de la moltitudine d'Israel, mille per ciascuna tribu, dodici milia armati per combattere.

6. E Moise gli mandò à la guerra, mille di ciascuna tribu, mandò dico quelli e Phinees figliuolo di Eleazar sacerdote à la guerra; & i vasi del santuario, e le trombette per sonare erano ne la sua mano

7. E combatterono contra Madian, si come il Signore haueua comandato à Moise, & ammazzarono tutti i maschii.

8. Ammazzorono ancora i Re di Madian co i loro uccisi, cioè, Evi, Recem, Sur, Hur, & Reba, cinque Re di Madian; ammazzorono ancora col coltello Balaam figliuolo di Beor.

לא

9 ושבו בני ישראל ית נשי מדין וית טפלהון וית כל בעירהון וית כל גיתיהון וית כל נכסיהון בזו:
10 וית כל קרויהון במותבניהון וית כל בית סגדתהון אוקידו בנורא:
11 ושבו ית כל עדאה וית כל דברתא באנשא ובבעירא:
12 ואיתיאו לות משה ולות אלעזר כהנא ולות כנשתא דבני ישראל ית שביא וית דברתא וית עדאה למשריתא למישריא דמואב דעל ירדנא דיריחו:
13 ונפקו משה ואלעזר כהנא וכל רברבי כנשתא לקדמותהון למברא למשריתא:
14 ורגיז משה על דממנן על חילא רבני אלפין ורבני מאותא דאתו מחיל קרבא:
15 ואמר להון משה הקימתון כל נקבא:
16 הא אנין הואה לבני ישראל בעצת בלעם לשקרא שקר קדם יוי על עיסק פעור והות מותנא בכנשתא דיוי:
17 וכען קטולו כל דכורא בטפלא וכל איתתא דידעא גבר למשכבי דכורא קטולו:
18 וכל טפלא בנשיא דלא ידעו משכבי דכורא קימו לכון:
19 ואתון שרו מברא למשריתא שבעה יומין כל דקטיל נפשא וכל דיקרב בקטילא תדון עלוהי ביומא תליתאה וביומא שביעאה אתון ושביכון:

לא

9 וישבו בני ישראל את נשי מדין ואת טפם ואת כל בהמתם ואת כל מקנהם ואת כל חילם בזזו:
10 ואת כל עריהם במושבתם ואת כל טירתם שרפו באש:
11 ויקחו את כל השלל ואת כל המלקוח באדם ובבהמה:
12 ויבאו אל משה ואל אלעזר הכהן ואל עדת בני ישראל את השבי ואת המלקוח ואת השלל אל המחנה אל ערבת מואב אשר על ירדן ירחו:
13 ויצאו משה ואלעזר הכהן וכל נשיאי העדה לקראתם אל מחוץ למחנה:
14 ויקצף משה על פקודי החיל שרי האלפים ושרי המאות הבאים מצבא המלחמה:
15 ויאמר אליהם משה החייתם כל נקבה:
16 הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל ביהוה על דבר פעור ותהי המגפה בעדת יהוה:
17 ועתה הרגו כל זכר בטף וכל אשה ידעת איש למשכב זכר הרגו:
18 וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם:
19 ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל הרג נפש וכל נגע בחלל תתחטאו ביום השלישי וביום השביעי אתם ושביכם:

λα´.

9. Καὶ προενόμευσαν τὰς γυναῖκας Μαδιάμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἔγκτητα αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν προενόμευσαν.

10. Καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

11. Καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.

12. Καὶ ἤγαγον πρὸς Μωϋσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ τὰ σκῦλα, καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβὼθ Μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

13. Καὶ ἐξῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

14. Καὶ ὠργίσθη Μωϋσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις, καὶ ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου.

15. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς· ἵνα τί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ.

16. Αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαὰμ τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου ἕνεκεν Φογώρ, καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου.

17. Νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, καὶ πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος, ἀποκτείνατε.

18. Καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἥτις οὐκ οἶδε κοίτην ἄρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς.

19. Καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀνελὼν ψυχὴν, καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ τετρωμένου, ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν.

CAP XXXI.

9. Ceperuntque mulieres eorum & parvulos, omniaq; pecora, & cunctam supellectilem: quicquid habere potuerant, depopulati sunt:

10. Tam urbes, quàm viculos, & castella flamma consumpsit.

11. Et tulerunt prædam, & universa quæ ceperant tam ex hominibus quàm ex iumentis.

12. Et adduxerunt ad Moysen, & Eleazarum sacerdotem, & ad omnem multitudinem filiorum Israël. reliqua autem utensilia portaverunt ad castra in campestribus Moab, iuxta Iordanem contra Iericho.

13. Egressi sunt autem Moyses & Eleazar sacerdos & omnes principes synagogæ in occursum eorum extra castra.

14. Iratusque Moyses principibus exercitus, tribunis & centurionibus qui venerant de bello,

15. Ait, Cur fœminas reservastis?

16. Nonne istæ sunt quæ deceperunt filios Israël ad suggestionem Balaam, & prævaricari vos fecerunt in Dominum super peccato Phogor, vnde & percussus est populus?

17. Ergo cunctos interficite quicquid est generis masculini, etiam in parvulis: & mulieres quæ noverunt viros in coitu, iugulate:

18. Puellas autem & omnes fœminas virgines reservate vobis.

19. Et manete extra castra septem diebus. Qui occiderit hominem, vel occisum tetigerit, lustrabitur die tertio, & septimo. Et de omni præda.

Das XXXI. Capitel.

9. Vnd die Kinder Jsrael namen gefangen die Weiber der Midianiter vnd jre Kinder / alle jhr Vieh / alle jhre Haabe / vnd alle jre güter raubten sie.

10. Vnnd verbrandten mit fewer alle jhre Städte jhrer Wonung vnnd alle Bürge.

11. Vnd namen allen Raub / vnd alles was zu nemen war / beide Menschen vnd Vieh.

12. Vnd brachtens zu Mose vnd zu Eleasar dem Priester / vnnd zu der Gemeine der Kinder Jsrael / nemlich / die gefangenen / vnd das genommen vieh / vnd das geraubt Gut / ins Lager auff der Moabiter gefilde / das am Jordan ligt gegen Jeriho.

13. Vnd Mose vnd Eleasar der Priester vnd alle Fürsten der Gemeine giengen jnen entgegen hinauß für das Lager.

14. Vnd Mose ward zornig vber die Hauptleute des Heers / die Hauptleute vber tausent vnd hundert waren / die auß dem Heer vnd streit kamen.

15. Vnnd sprach zu jhnen: Warumb habt jhr alle Weiber leben lassen?

16. Sihe / haben nicht dieselben die Kinder Jsrael / durch Bileams rath abgewendet sich zu versündigen am HERRN vber dem Peor / vnnd widerfuhr eine plage der Gemeine des HERRN.

17. So erwürget nun alles was Männlich ist vnter den Kindern / vnnd alle Weiber die Männer erkandt vnnd beygelegen haben.

18. Aber alle Kinder die Weibsbilde sind / vnnd nicht Männer erkandt noch beygelegen haben / die lasst für euch leben.

19. Vnnd lagert euch ausser dem Lager sieben tage / alle die jemand erwürget / oder die erschlagene angerüret haben / daß jhr euch entsündiget am dritten vnd siebenden tage. Sampt denen / die jhr gefangen genommen habt.

CAP. XXXI.

9. Et i figliuoli d'Israel menorono prigione le moglie de' Madianiti, i loro figliuoli, e tutte le loro bestie grosse e tutte le piccole; e misero à sacco tutta la loro sostanza.

10. Abbrugiorono ancora col fuoco tutte le loro città per le loro habitationi, e tutte le loro ville.

11. E presero tutte le spoglie e tutta la preda, tanto de gli huomini, quanto de le bestie.

12. E menorono à Moise & à Eleazar sacerdote, & à la congregatione de figliuoli d'Israel, i prigioni, la preda, e le spoglie, al campo, ch'era ne la campagna di Moab, che e appresso al Giordano verso Ierico.

13. Moise dunque & Eleazar Sacerdote vscirono, e tutti i principi de la congregatione per incontrar quelli fuora del campo.

14. E Moise si corrucciò contra i capitani de lo essercito, i tribuni, & i centurioni: i quali ritornauano da la militia de la guerra.

15. E Moise disse loro: Voi hauete saluate tutte le donne?

16. Ecco ch'elle sono state cagione per consiglio di Balaam di far preuaricare i figliuoli d'Israel contra il Signore, pel culto di Phegor; e fu la piaga ne la congregatione del Signore.

17. Ora dunque ammazzate tutti i maschii fra i piccoli, & occidete tutte le donne, che haueranno conosciuto l'huomo per copulatione di maschio.

18 Ma voi saluarete viue per voi tutte le piccole fra le femine, lequali non haueranno conosciuta la congiuntione del maschio.

19. E voi starete per sette giorni fuor del campo: Chiunque hauerà ammazzato qualche persona, e chiunque hauerà toccato l'ucciso, voi purificarete nel terzo giorno e del settimo giorno tanto voi, quanto la vostra preda.

לא

20 וְכָל לְבוּשׁ וְכָל מָאן דִּמְשַׁךְ וְכָל עוֹבַד מַעֲזֵי וְכָל מָאן דְּאָע תַּדּוּן עֲלוֹהִי׃

21 וַאֲמַר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא לְגֻבְרֵי חֵילָא דַּאֲתוֹ לִקְרָבָא דָּא גְּזֵירַת אוֹרָיְתָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

22 בְּרַם יָת דַּהֲבָא וְיָת כַּסְפָּא יָת נְחָשָׁא יָת בַּרְזְלָא יָת אֲבָצָא וְיָת אֲבָרָא׃

23 כָּל מִדַּעַם דְּמִתַּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּן בְּנוּרָא וְיִדְכֵּי בְּרַם בְּמֵי אַדָּיוּתָא יִתַּדֵּי וְכָל דְּלָא מִתַּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּנֵּיהּ בְּמַיָּא׃

24 וּתְחַוְּרוּן לְבוּשֵׁיכוֹן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְתִדְכּוּן וּבָתַר כֵּן תֵּיעֲלוּן לְמַשְׁרִיתָא׃

25 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לְמֵימָר׃

26 קַבֵּל יָת חֻשְׁבַּן דְּבַרְתָּא דְּשִׁבְיָא בֶּאֱנָשָׁא וּבִבְעִירָא אַתְּ וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְרֵישֵׁי אֲבָהָת כְּנִשְׁתָּא׃

27 וּתְפַלֵּיג יָת דְּבַרְתָּא בֵּין גֻּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דִּנְפַקוּ לְחֵילָא וּבֵין כָּל כְּנִשְׁתָּא׃

28 וְתַפְרֵישׁ נְסִיבָא קֳדָם יְיָ מִן גֻּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דִּנְפַקוּ לְחֵילָא חַד נַפְשָׁא מֵחֲמֵשׁ מְאָה מִן אֱנָשָׁא וּמִן תּוֹרֵי וּמִן חֲמָרֵי וּמִן עָנָא׃

29 מִפַּלְגּוּתְהוֹן תִּסְּבוּן וְתִתֵּן לְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃

30 וּמִפַּלְגּוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּסַּב חַד דְּאִתְּחַד מִן חַמְשִׁין מִן אֱנָשָׁא מִן תּוֹרֵי מִן חֲמָרֵי וּמִן עָנָא מִכָּל בְּעִירָא וְתִתֵּן יָתְהוֹן לְלֵיוָאֵי נָטְרֵי מַטְּרַת מַשְׁכְּנָא דַּייָ׃

לא

20 וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־כְּלִי־עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל־כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃

21 וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

22 אַךְ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכָּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל וְאֶת־הָעֹפָרֶת׃

23 כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַמָּיִם׃

24 וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃

25 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

26 שָׂא אֵת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הָעֵדָה׃

27 וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל־הָעֵדָה׃

28 וַהֲרֵמֹתָ מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבָּקָר וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן׃

29 מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה׃

30 וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד אָחֻז מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר מִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה׃

λα'.

20. Καὶ πᾶν περίβλημα, καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας, καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀφαγνιεῖτε.

21. Καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως, τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου· τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου, ὃ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

22. Πλὴν τοῦ χρυσίου, καὶ τοῦ ἀργυρίου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μολίβδου, καὶ κασσιτέρου.

23. Πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν πυρὶ, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἢ τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἁγνισθήσεται· καὶ πάντα ὅσα μὴ διαπορεύηται διὰ πυρὸς, διελεύσεται δι' ὕδατος.

24. Καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν.

25. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

26. Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς.

27. Καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀνὰ μέσον τῶν πολεμιστῶν, τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης τῆς συναγωγῆς.

28. Καὶ ἀφελεῖτε τὸ τέλος κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων.

29. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως αὐτῶν λήψεσθε, καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυρίου.

30. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα ἀπὸ πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευΐταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ κυρίου.

CAP. XXXI.

20. Sive vestimentum fuerit, sive vas, & aliquid in utẽsilia præparatum, de caprarum pellibus & pilis & ligno expiabitur.

21. Eleazar quoque sacerdos ad viros exercitus, qui pugnaverant, sic locutus est, Hoc est præceptum legis quod mandavit Dominus Moysi.

22. Aurum & argentum & æs & ferrum & plumbum & stannum.

23. Et omne quod potest transire per flammas, igne purgabitur. quicquid autem ignem non potest sustinere, aqua expiationis sanctificabitur:

24. Et lavabitis vestimenta vestra die septimo, & purificati postea castra intrabitis.

25. Dixit quoque Dominus ad Moysen.

26. Tollite summam eorum quæ capta sunt, ab homine usque ad pecus, tu & Eleazar sacerdos & principes vulgi:

27. Dividesq; ex æquo prædam inter eos qui pugnaverunt, egressiq; sunt ad bellũ, & inter omnem reliquam multitudinem:

28. Et separabis partem Domino ab his qui pugnaverunt & fuerunt in bello, unam animam de quingentis, tam ex hominibus quàm ex bobus & asinis & ovibus.

29. Et dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia primitię Domini sunt.

30. Ex media quoque parte filiorũ Israël accipies quinquagesimum caput hominum & boum & asinorum & ovium, cunctorumque animantium, & dabis ea Levitis, qui excubant in custodiis tabernaculi Domini.

Das XXXI. Capitel.

20. Vnnd alle Kleider/vnd alle Gerethe von fellen/vnnd alles peltzwerck/vnnd alles hültzen Gefeß/solt jhr entsündigen.

21. Vnd Eleasar der Priester sprach zu dem Kriegsvolck/das in streit gezogen war: Das ist das Gesetz/welches der HERR Mose gebotten hat.

22. Golt/Silber/Ertz/Eisen/Zihn/vnd Bley.

23. Vnd alles was das feuer leidet/solt jr durchs feuer lassen gehen/vnnd reinigen/daß mit dem Sprengwasser entsündiget werde. Aber alles was nicht feuer leidet/solt jhr durchs Wasser gehen lassen.

24. Vnd solt eure kleider waschen am siebenden tage/so werdet jr rein/Darnach solt jhr ins Lager kommen.

25. Vnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

26. Nimm die summa des Raubs der Gefangen/beide am Menschen vnnd Vieh/du vnd Eleasar der Priester/vnnd die obersten Väter der Gemeine.

27. Vnnd gib die helffte/denen/die ins Heer außgezogen sind/vnnd die Schlacht gethan haben/vnd die ander helffte der Gemeine.

28. Vnnd solt dem HERREN heben von den Kriegsleuten die ins Heer gezogen sind/ja von fünffhunderten eine Seele/beide an Menschen/Rindern/Eseln vnnd Schafen/von jrer helffte solt du es nemen.

29. Vnd dem Priester Eleasar geben zur Hebe dem HERREN.

30. Aber von der Helffte der kinder Jsrael/solt du ja von funffzigen nemen ein stück Guts/beide an Menschen/Rindern/Eseln vnnd Schaffen/vnnd von allem Vieh/vnd solts den Leviten geben/die der Hut warten der Wonung des HERRN.

CAP. XXXI.

20. Voi purificarete ancora ogni vestimento, & ogni arnese di pelle, & ogni opera di peli di capre; & ogni vaso di legno.

21. Et Eleazar Sacerdote disse à i soldati, ch' erano andati à la guerra; Questa è la ordinatione de la legge, laquale il Signore ha comandato à Moisè.

22. Cioè, oro, argento, rame, ferro stagno e piombo;

23. E tutto quello ch' entra nel fuoco, voi lo farete passare per il fuoco, e sarà mondato: ma si purificarà con l'acqua de la purificatione: e tutto quello che non entra nel fuoco, lo farete passare per l'acqua.

24. Dipoi voi lauarete i vostri vestimenti nel settimo giorno, e sarete mondi; e dipoi intrarete nel campo.

25. Inoltre il Signore parlò à Moise, dicendo.

26. Leua il conto de la preda de prigioni, tanto de gli huomini quanto de le bestie, tu & Eleazar Sacerdote, & i capi de padri de la congregatione.

27. E partirai la preda in due parti, fra i combattenti, che sono andati à combattere, e fra tutta la congregatione.

28. E pigliarai pel Signore il tributo de gli huomini combattenti, che sono vsciti à combattere, cioè, vna anima di cinquecento, tanto de gli huomini, quanto de buoi, de gli asini, e de le pecore.

29. Tu pigliarai la metà di quelli, e la darai à Eleazar Sacerdote in offerta al Signore.

30. E de la metà de figliuoli d' Israel tu pigliarai vna portione per cinquanta, si de gli huomini, come de buoi, de gli asini, e de le pecore, cioè, di ogni bestia: e gli darai à i Leuiti, che custodiscono la guardia del tabernacolo del Signore.

לא

31 ועבד משה ואלעזר כהנא כמא דפקיד יי ית משה:

32 והוה דברתא שאר ביזא דבזו עמא דנפקו לחילא מנין ענא שית מאה ושבעין וחמשה אלפין:

33 ותורי שבעין ותרין אלפין:

34 וחמרי שתין וחד אלפין:

35 ונפשא דאנשא מן נשיא דלא ידעא משכבי דכורא כל נפשתא תלתין ותרין אלפין:

36 והות פלגותא חולק גבריא דנפקו לחילא מנין ענא תלת מאה ותלתין ושבעה אלפין וחמש מאה:

37 והוה דנסיב קדם יי מן ענא שית מאה ושבעין וחמש:

38 ותורי תלתין ושיתא אלפין ונסיבהון קדם יי שבעין ותרין:

39 וחמרי תלתין אלפין וחמש מאה ונסיבהון קדם יי שתין וחד:

40 ונפשא דאנשא שתא עסר אלפין ונסבהון קדם יי תלתין ותרין נפשן:

41 ויהב משה ית דנסב אפרשותא קדם יי לאלעזר כהנא כמא דפקיד יי ית משה:

42 ומפלגות בני ישראל דפליג משה מן גבריא דנפקו לחילא:

43 והות פלגות כנשתא מן ענא תלת מאה ותלתין ושבעה אלפין וחמש מאה:

44 ותורי תלתין ושיתא אלפין:

45 וחמרי תלתין אלפין וחמש מאה:

46 ונפשא דאנשא שיתא עסר אלפין:

לא

31 ויעש משה ואלעזר הכהן כאשר צוה יהוה את משה:

32 ויהי המלקוח יתר הבז אשר בזזו עם הצבא צאן שש מאות אלף ושבעים אלף וחמשת אלפים:

33 ובקר שנים ושבעים אלף:

34 וחמרים אחד וששים אלף:

35 ונפש אדם מן הנשים אשר לא ידעו משכב זכר כל נפש שנים ושלשים אלף:

36 ותהי המחצה חלק היצאים בצבא מספר הצאן שלש מאות אלף ושלשים אלף ושבעת אלפים וחמש מאות:

37 ויהי המכס ליהוה מן הצאן שש מאות חמש ושבעים:

38 והבקר ששה ושלשים אלף ומכסם ליהוה שנים ושבעים:

39 וחמרים שלשים אלף וחמש מאות ומכסם ליהוה אחד וששים:

40 ונפש אדם ששה עשר אלף ומכסם ליהוה שנים ושלשים נפש:

41 ויתן משה את מכס תרומת יהוה לאלעזר הכהן כאשר צוה יהוה את משה:

42 וממחצית בני ישראל אשר חצה משה מן האנשים הצבאים:

43 ותהי מחצת העדה מן הצאן שלש מאות אלף ושלשים אלף שבעת אלפים וחמש מאות:

44 ובקר ששה ושלשים אלף:

45 וחמרים שלשים אלף וחמש מאות:

46 ונפש אדם ששה עשר אלף:

λα'.

31. Καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

32. Καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ προενόμευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ, ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακισχίλια.

33. Καὶ βόες δύο καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες,

34. Καὶ ὄνοι, μία καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες.

35. Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἳ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἄρσενος, πᾶσα ψυχὴ δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες.

36. Καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων, τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια.

37. Καὶ ἐγένετο τὸ τέλος κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων ἑξακόσια καὶ ἑβδομήκοντα πέντε.

38. Καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ δύο καὶ ἑβδομήκοντα.

39. Καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ εἷς καὶ ἑξήκοντα.

40. Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί.

41. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.

42. Ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὓς διεῖλε Μωϋσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν.

43. Καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα τὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων, τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ ἑπτακισχίλια, καὶ πεντακόσια.

44. Καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες.

45. Καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

46. Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες.

31. Fece-

CAP. XXXI.

31. Feceruntque Moyses & Eleazar, sicut præceperat Dominus.

32. Fuit autem præda, quam exercitus ceperat, ovium sexcenta septuaginta quinque millia.

33. Boum septuaginta duo millia.

34. Asinorũ sexaginta millia, & mille:

35. Animæ hominum sexus fœminei, quæ non cognoverant viros, triginta duo millia.

36. Dataque est media pars his qui in prælio fuerant, ovium trecenta triginta septem millia quingentæ:

37. E quibus in partem Domini supputatæ sunt oves sexcentæ septuagintaquinque.

38. Et de bobus triginta sex millibus, boves septuaginta & duo:

39. De asinis triginta millibus quingentis, asini sexaginta unus:

40. De animabus hominũ sedecim millibus, cesserunt in partem Domini trigintaduæ animæ.

41. Tradiditq; Moyses numerum primitiarum Domini Eleazaro sacerdoti, sicut fuerat ei imperatum.

42. Ex media parte filiorum Israël, quam separaverat his qui in prœlio fuerant.

43. De media verò parte quæ cõtigerat reliquæ multitudini, id est, de ovibus trecentis triginta septem millibus quingentis.

44. Et de bobus triginta sex millibus.

45. Et de asinis triginta millibus quingentis.

46. Et de hominibus sedecim millibus.

Das XXXI. Capitel.

31. Vnd Mose vnd Eleasar der Priester / theten wie der HERR Mose gebotten hatte.

32. Vnd es war der vbrigen Außbeute / die das Kriegsvolck geraubet hatte / sechs mal hundert vnnd fünff vnnd siebentzig tausent Schafe.

33. Zwey vnd siebentzig tausent Rinder.

34. Ein vnd sechtzig tausent Esel.

35. Vnnd der Weibsbilde / die nicht Männer erkandt noch beygelegen hatten / zwey vnd dreissig tausent Seelen.

36. Vnd die helffte / die denen / so inns Heer gezogen waren / gehört / war an der zahl drey hundert mal vnnd sieben vnd dreissig tausent vnd fünff hundert Schafe.

37. Davon wurden dem HERRN sechs hundert fünff vnnd siebentzig Schafe.

38. Item / sechs vnnd dreissig tausent Rinder / Davon wurden dem HErrn zwey vnd siebentzig.

39. Item / dreissig tausent vnd fünff hundert Esel / Davon wurden dem HErren ein vnd sechtzig.

40. Item / Menschen Seelen / sechtzehen tausent Seelen / Davon wurden dem HErren zwo vnnd dreissig.

41. Vnnd Mose gab solch Hebe des HErrn dem Priester Eleasar / wie jhm der HErr gebotten hatte.

42. Aber die ander Helffte / die Mose den Kindern Jsrael zutheilet von den Kriegsleuten.

43. Nemlich / die helffte der Gemeine zustendig / war auch drey hundert mal vnd sieben vnnd dreissig tausent / fünff hundert Schafe.

44. Sechs vnd dreissig tausent Rinder.

45. Dreissig tausent vnd fünff hundert Esel.

46. Vnnd sechzehen tausent Menschenseelen.

CAP. XXXI.

31. E Moise & Elezar sacerdote fecero si come il Signore hauea comandato à Moise.

32. E la preda fu, cioè, quel che vi restò de la preda, che haueuano fatta i soldati, seicento settantacinque milia pecore.

33. E settanta due milia buoi.

34. E settanta un milia asini.

35. E de le anime humane, fra le donne, che non haueuano conosciuto il coito del maschio, erano tutte le anime trenta due milia.

36. E fu la metà, per portione di quelli, ch' erano vsciti à combattere, il numero de le pecore, trecento trentasette milia e cinquecento.

37. Et il tributo de le pecore pel Signore fu seicento settantacinque.

38. E trenta sei milia buoi: & il tributo di quelli pel Signore settantadue.

39. E de gli asini fu trenta milia e cinquecento: & il tributo di quelli pel Signore, sessantauno.

40. E de le anime de gli huomini, sedici milia: & il tributo di quelli pel Signore, trentadue anime.

41. E Moise dette il tributo de la offerta del Signore ad Eleazar sacerdote, si come il Signore hauea comandato à Moise.

42. E de la metà de figliuoli d' Israel, laquale Moise partì da gli huomini, che haueuano combattuto:

43. (E la metà de le pecore de la congregatione fu, trecento trentasette milia e cinquecento;

44. E de buoi trentasei milia.

45. E de gli asini trenta milia e cinquecento.

46. E de le anime de gli huomini, sedici milia.)

לא

47 וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִפַּלְגוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת דְּאִתְּחַד חַד מִן חַמְשִׁין מִן אֱנָשָׁא וּמִן בְּעִירָא וִיהַב יָתְהוֹן לְלֵוָאֵי נָטְרֵי מַטְּרַת מַשְׁכְּנָא דַּייָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

48 וּקְרִיבוּ לְוָת מֹשֶׁה דִּמְמַנַּן דִּי לְאַלְפֵי חֵילָא רַבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מָאוָתָא׃

49 וַאֲמַרוּ לְמֹשֶׁה עַבְדָּךְ קַבִּילוּ יָת חֻשְׁבַּן גֻּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דְּעִמָּנָא וְלָא שְׁגָא מִנַּנָא אֱנָשׁ׃

50 וְקָרֵיבְנָא יָת קֻרְבְּנָא דַּייָ גְּבַר דְּאַשְׁכַּח מָאן דִּדְהַב שֵׁירִין וְשַׁבְּבִין עִזְקָן קְדָשִׁין וּמָחוֹךְ לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתַנָא קֳדָם יְיָ׃

51 וּנְסֵיב מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא יָת דַּהֲבָא מִנְּהוֹן כֹּל מָאן דְּעוֹבָד׃

52 וַהֲוָה כָּל דְּהַב אַפְרָשׁוּתָא דְּאַפְרִישׁוּ קֳדָם יְיָ שִׁתַּת עֲשַׂר אַלְפִין שְׁבַע מְאָה וְחַמְשִׁין סִלְעִין מִן רַבָּנֵי אַלְפִין וּמִן רַבָּנֵי מָאוָתָא׃

53 גֻּבְרִין דְּחֵילָא בְּזוֹ גְּבַר לְנַפְשֵׁיהּ׃

54 וּנְסֵיב מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא יָת דַּהֲבָא מִן רַבָּנֵי אַלְפִין וּמָאוָתָא וְאַיְתִיאוּ יָתֵיהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא דֻּכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ׃

לא

47 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצִת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָאָחֻז אֶחָד מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבְּהֵמָה וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

48 וַיִּקְרְבוּ אֶל־מֹשֶׁה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃

49 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ וְלֹא־נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ׃

50 וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְלִי־זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃

51 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם כֹּל כְּלִי מַעֲשֶׂה׃

52 וַיְהִי כָּל־זְהַב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף שְׁבַע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שָׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃

53 אַנְשֵׁי הַצָּבָא בָּזְזוּ אִישׁ לוֹ׃

54 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד זִכָּרוֹן לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה׃

λα'

47. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευΐταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ.

48. Καὶ προσῆλθον πρὸς Μωϋσῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι.

49. Καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν, οἱ παῖδές σου εἰλήφασι τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῶν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

50. Καὶ προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ, ἀνὴρ ὃ εὗρε σκεῦος χρυσοῦν, καὶ χλίδωνα, καὶ ψέλλιον, καὶ δακτύλιον, καὶ περιδέξιον, καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιλάσασθαι περὶ ἡμῶν ἔναντι κυρίου.

51. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν, πᾶν σκεῦος εἰργασμένον.

52. Καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον, τὸ ἀφαίρεμα ὃ ἀφεῖλον κυρίῳ, ἑκκαίδεκα χιλιάδες, καὶ ἑπτακόσιοι πεντήκοντα σίκλοι, παρὰ τῶν χιλιάρχων, καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων.

53. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ προεπρονόμευσαν ἕκαστος αὐτῶν ἑαυτῷ.

54. Καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων, καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου.

לב

1 וּבְעִיר סַגִּי הֲוָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי גָד תַּקִּיף לַחְדָּא וַחֲזוֹ יָת אַרְעָא דְּיַעְזֵיר וְיָת אַרְעָא דְּגִלְעָד וְהָא אַתְרָא אֲתַר כָּשַׁר לְבֵית בְּעִיר׃

לב

1 וּמִקְנֶה רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי־גָד עָצוּם מְאֹד וַיִּרְאוּ אֶת־אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת־אֶרֶץ גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֶה׃

ΚΕΦΑΛ. λβ'.

1. Καὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ, πλῆθος πολὺ σφόδρα. καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζὴρ, καὶ τὴν χώραν Γαλαὰδ, καὶ ἦν ὁ τόπος τόπος κτήνεσι.

CAP. XXXI.

47. Tulit Moyses quinquagesimum caput, & dedit Levitis qui excubabant in tabernaculo Domini, sicut præceperat Dominus.

48. Cumque accessissent principes exercitus ad Moysen, & tribuni, centurionesque.

49. Dixerunt, Nos servi tui recensuimus numerum pugnatorum, quos habuimus sub manu nostra: & ne unus quidem defuit.

50. Ob hanc causam offerimus in donariis Domini singuli quod in præda auri potuimus invenire, periscelides & armillas, annulos & dextralia ac murænulas, ut depreceris pro nobis Dominum.

51. Susceperuntque Moyses & Eleazar sacerdos omne aurum in diversis speciebus.

52. *(Et fuit omne aurum segregatio quam segregauerunt Domino)* Sedecim millia, septingenti quinquaginta sicli, à tribunis & centurionibus.

53. Vnusquisq; enim quod in præda rapuerat, suum erat.

54. Et susceptum intulerunt in tabernaculum testimonii, in monimentum filiorum Israël coram Domino.

Das XXXI. Capitel.

47. Vnd Mose nam von diser helffte der kinder Israel / ja ein stück von funffzigen / beide des Viehs vnnd der Menschen / vnd gabs den Leviten / die der Hut warteten an der Wonunge des HERRN / wie der HERR Mose gebotten hatte.

48. Vnd es tratten herzu die Hauptleute über die tausent des Kriegsvolcks / nemlich / die vber tausent vnnd vber hundert waren / zu Mose.

49. Vnnd sprachen zu jhm? Deine Knechte haben die summa genommen der Kriegsleute / die vnter vnsern henden gewesen sind / vnnd fehlet nicht einer.

50. Darumb bringen wir dem HErren geschencke / was ein jeglicher funden hat von güldenem Gerethe / Keten / Armgeschmeide / Ring / Ohrenrincken vnd Spangen / das vnser Seelen versönet werden für dem HERREN.

51. Vnd Mose nam von jnen / samt dem Priester Eleasar / das Gold allerley gereths.

52. Vnd alles Golds Hebe / das sie dem HERREN huben / war sechzehen tausent vnd sieben hundert vnnd fünfftzig Sekel / von den Hauptleuten über tausent vnd hundert.

53. Denn die Kriegsleute hatten geraubt ein jeglicher für sich.

54. Vnnd Mose mit Eleasar dem Priester nam das Goldt von den Hauptleuten über tausent vnd hundert / vnd brachtens in die Hütten des Stiffts / zum gedechtnis der kinder Israel für dem HERREN.

CAP. XXXI.

47. De la metà, dico, de figliuoli d'Israel Moise ne prese vna portione per cinquanta, si de gli huomini, come de le bestie, e le dette à i Leuiti che custodiuano la guardia del tabernacolo del Signore, come il Signore haueua comandato à Moise.

48. Et i capitani ch' erano sopra la moltitudine de soldati, & i tribuni e centurioni si accostorono à Moise.

49. E gli dissero, I tuoi seruitori hanno fatto il conto de gli huomini combattenti che sono sotto le nostre mani, e non vi è mancato alcuno di noi.

50. Per questo noi offeriamo la oblatione al Signore, ciascuno quelche ha trouato, cioè vasi d'oro, braccialetti, & ornamenti de le mani, anelli, pendenti, e cinture da donne per purificare le anime nostre dinanzi al Signore.

51. E Moise & Eleazar Sacerdote presero da quelli, l'oro e tutti i vasi lauorati.

52. E tutto l'oro de la offerta, che offerirono al Signore, ascese à la somma di sedicimilia settecento cinquanta sicli, da i tribuni, e da i centurioni.

53. (Imperoche gli huomini de lo esercito haueuano, ciascuno fatto preda per se.)

54. Moise dico & Eleazar sacerdote presero l'oro da i tribuni e da i centurioni, e lo portorono nel tabernacolo de la congregatione per memoriale à figliuoli d'Israel dinanzi al Signore.

CAP. XXXII.

1. Filii autem Ruben & Gad habebant pecora multa, & erat illis in iumentis infinita substantia. Cumque vidissent Iazer & Galaad aptas animalibus alendis terras.

Das XXXII. Capitel.

Die kinder Ruben vnnd die kinder Gad hatten sehr vil Vieh / vnd sahen das land Jaeser vnnd Gilead an / für bequeme stet zu jhrem Vieh.

CAP. XXXII.

1. Et i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad haueuano assai gran quantità di bestiame: & essi videro la terra di Iazer, e la terra di Galaad: & ecco che quel luogo era luogo pel bestiame.

לב

2 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לֵאמֹר׃

3 עֲטָרוֹת וְדִיבֹן וְיַעְזֵר וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה וּשְׂבָם וּנְבוֹ וּבְעֹן׃

4 הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וְלַעֲבָדֶיךָ מִקְנֶה׃

5 וַיֹּאמְרוּ אִם־מָצָאנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ יֻתַּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לַעֲבָדֶיךָ לַאֲחֻזָּה אַל־תַּעֲבִרֵנוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃

6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאַחֵיכֶם יָבֹאוּ לַמִּלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה׃

7 וְלָמָּה תְנִיאוּן אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲבֹר אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃

8 כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ׃

9 וַיַּעֲלוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכּוֹל וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּנִיאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃

10 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃
11 אִם־יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה אֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב כִּי לֹא־מִלְאוּ אַחֲרָי׃

12 בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן כִּי מִלְאוּ אַחֲרֵי יְהוָה׃

לב

2 ואתו בני גד ובני ראובן ואמרו למשה ולאלעזר כהנא ולרברבי כנשתא למימר׃

3 שכללתא ומלבשתא שופן דבירת נמרה ובית חשבני ואלעלה ושבם ונבו ובעון׃

4 ארעא דמחא ייי ית יתבהא קדם כנשתא דישראל ארע כשר לבית בעיר היא ולעבדך אית בעיר׃

5 ואמרו אם אשכחנא רחמין בעינך תתיהב ית ארעא הדא לעבדך לאחסנא לא תעברננא ית ירדנא׃

6 ואמר משה לבני גד ולבני ראובן האחיכון ייעלון לקרבא ואתון תתבון הכא׃

7 ולמה תונון ית ליבא דבני ישראל מלעבר לארעא דיהב להון ייי׃

8 כדין עבדו אבהתכון כד שלחית יתהון מרקם גיאה למחזי ית ארעא׃

9 וסליקו עד נחלא דאתכלא וחזו ית ארעא ואוניאו ית ליבא דבני ישראל בדיל דלא למיעל לארעא דיהב להון ייי׃

10 ותקיף רגזא דייי ביומא ההוא וקיים למימר׃

11 אם יחזון גבריא דסליקו ממצרים מבר עשרין שנין ולעילא ית ארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב ארי לא אשלימו בתר דחלתי׃

12 אלהין כלב בר יפנה קניזאה ויהושע בר נון ארי אשלימו בתר דחלתא דייי׃

λβ'.

2. Καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γάδ, εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν καὶ πρὸς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς λέγοντες.

3. Ἀταρὼθ καὶ δαιβὼν, καὶ ἰαζὴρ, καὶ ναμρὰ, καὶ ἐσεβὼν, καὶ ἐλεαλὴ, καὶ σεβαμὰ, καὶ ναδαὺ, καὶ βαιλιάν.

4. Τὴν γῆν ἣν παρέδωκε κύριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ισραὴλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστί. καὶ τοῖς παισί σου κτήνη ὑπάρχει.

5. Καὶ ἐλέγοσαν, εἰ εὕρομεν χάριν ἐναντίον σου, δοθήτω ἡμῖν ἡ γῆ αὕτη τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβάσῃς ἡμᾶς τὸν Ιορδάνην.

6. Καὶ εἶπε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς ῥουβὴν· οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσατε αὐτοῦ.

7. Καὶ ἵνα τί διαστρέφετε τὰς διανοίας τῶν υἱῶν Ισραὴλ, μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς.

8. (Οὐχ) οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ κάδης βαρνὴ, κατανοῆσαι τὴν γῆν.

9. Καὶ ἀνέβησαν ἕως φάραγγα βότρυος, καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς κύριος.

10. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὤμοσε λέγων·

11. Εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν, τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ ἀβραὰμ, καὶ τῷ ἰσαὰκ, καὶ τῷ ἰακώβ; οὐ γὰρ συνηκολούθησαν ὀπίσω μου.

12. Πλὴν χάλεβ υἱὸς ἰεφοννὴ ὁ διακεχωρισμένος, καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυὴ, ὅτι συνεπηκολούθησαν ὀπίσω κυρίου.

2. Vene-

CAP. XXXII.

2. Venerunt ad Moyſen & ad Eleazarum ſacerdotem, & principes multitudinis, atque dixerunt.

3. Atharoth, & Dibon, & Iazer, & Nemra, Heſebon, & Eleale, & Sabam, & Nebo, & Beon.

4. Terra quam percuſſit Dominus in conſpectu filiorum Iſrael, regionis hubertimæ eſt ad paſtum animalium: & nos ſervi tui habemus iumenta plurima:

5. Precamurque ſi invenimus gratiam coram te, ut des nobis famulis tuis eam in poſſeſſionem, nec facias nos tranſire Iordanem.

6. Quibus reſpondit Moyſes, Nunquid fratres veſtri ibunt ad pugnam, & vos hîc ſedebitis?

7. Cur ſubvertitis mentes filiorum Iſraël, ne tranſire audeant in locum quem eis daturus eſt Dominus.

8. Nonne ita egerunt patres veſtri, quando miſi de Cadeſbarne ad explorandam Terram?

9. Cumq; veniſſent uſque ad Vallem-botri, luſtrata omni regione, ſubverterunt cor filiorum Iſraël, ut non intrarent fines quos eis Dominus dedit.

10. Qui iratus iuravit, dicens.

11. Si videbunt homines iſti qui aſcenderunt ex Ægypto à viginti annis & ſuprà, Terram quam ſub iuramento pollicitus ſum Abraham, Iſaac, & Iacob: & noluerunt ſequi me.

12. Præter Caleb filium Iephone Cenezæum, & Ioſue filium Nun: iſti impleverunt voluntatem meam.

Das XXXII. Capitel.

2. Vnd kamen/ vnd ſprachen zu Moſe vnd dem Prieſter Eleaſar / vnnd zu den Fürſten der gemeine.

3. Das Land Athroth/ Dibon/ Jaeſer/ Nimra/ Hesbon/ Eleale/ Seban/ Nebo vnd Beon.

4. Daß der HErr geſchlagen hat für der gemeine Iſrael/ iſt bequeme zum Vieh. Vnd wir deine Knechte haben Vieh.

5. Vnd ſprachen weiter: Haben wir gnade für dir funden/ ſo gib diß land deinen Knechten zu eigen/ ſo wollen wir nicht über den Jordan ziehen.

6. Moſe ſprach zu jhnen: Eure Brüder ſollen in ſtreit ziehen/ vnd jhr wolt hie bleiben?

7. Warumb macht jhr der Kinder Iſrael hertzen wendig / daß ſie nicht hinüber ziehen in das Land das jhnen der HErr geben wird?

8. Alſo theten auch eure Väter/ da ich ſie außſandte von Kades Barnea das Land zu ſchauen.

9. Vnd da ſie hinauff kommen waren biß an den bach Eſcol/ vnd ſahen das Land / machten ſie das hertz der Kinder Iſrael wendig/ daß ſie nicht in das Land wolten/ das jnen der HErr geben wolt.

10. Vnd des HERRN zorn ergrimmet zur ſelbigen zeit / vnd ſchwur vnnd ſprach:

11. Dieſe Leute/ die auß Egypten gezogen ſind/ von zweintzig jahren vnnd drüber/ ſollen ja das Land nicht ſehen/ das ich Abraham/ Iſaac vnnd Jacob geſchworen habe / darumb/ daß ſie mir nicht trewlich nachgefolget haben.

12. Außgenommen Caleb der Sohn Jephunne des Keniſiters/ vnnd Joſua den Sohn Nun / denn ſie haben dem HErrn trewlich nachgefolget.

CAP. XXXII.

2. Adunque i figliuoli di Gad, & i figliuoli di Ruben andorono, e parlorono à Moiſe & ad Eleazar ſacerdote, & à principi de la congregatione, dicendo:

3. La terrra di Atharoth, di Dibon, di Iazer, di Nimrah, di Hesbon di Helaleh, di Sebam, di Nebo, e di Bebon:

4. Laquale il Signore ha percoſſo dinanzi à la congregatione d'Iſrael, è terra pel beſtiame, & i tuoi ſeruitori hanno del beſtiame.

5. Diſſero, dico: Se noi habbiamo ritrouata gratia dinanzi à te, queſta terra ſia data in poſſeſſione à i tuoi ſeruitori, e non ci far paſſare il Giordano.

6. E Moiſe riſpoſe à figliuoli di Gad, & à figliuoli di Ruben: I voſtri fratelli andaranno eglino à combattere, e voi ſtarete qui?

Perche romperete voi il coraggio de figliuoli d'Iſrael, che non paſsino à la terra che'l Signore ha data loro.

8. Coſi fecero i voſtri padri, quando io gli mandai di Cades di Barne, perche conſideraſſero queſto paeſe.

9. Imperoche montorono inſino à la valle di Eſcol, e viddero la terra; dapoi diuertirono il coraggio de figliuoli d'Iſrael, perche non entraſſeno ne la terra, che'l Signor haueua lor data.

10. La onde il Signore ſi corrucciò molto in quel giorno, e giurò, dicendo:

11. Gli huomini, che ſono montati di Egitto dal figliuolo di venti anni in ſu, non vedranno la terra, de laquale io ho giurato ad Abraham, Iſhac, e Iacob percio che non hanno ſeguitato di venire dietro à me:

12. Eccetto Caleb figliuolo di Iephunneh Cenizeo, e Ioſue figliuolo di Nun: imperoche hanno ſeguitato di venire dietro al Signore.

לב

13 ותקיף רגזא דיי בישראל ואוחרינון במדברא ארבעין שנין עד דסף כל דרא דעבדו דביש קדם יי׃

14 והא קמתון חלף אבהתכון תלמידי גבריא חיביא לאוספא עוד על תקוף רגזא דיי לישראל׃

15 ארי תתובון מבתר דחלתיה ויוסף עוד לאוחרותהון במדברא ותחבלון לכל עמא הדין׃

16 וקריבו לותיה ואמרין חטרין דעאן נבני לבעירנא הכא וקרוין לטפלנא׃

17 ואנחנא נזדרז מבעין קדם בני ישראל עד דנעילנון לאתרהון ויתבון טפלנא בקרוין כריכן מן קדם יתבי ארעא׃

18 לא נתוב לבתנא עד דיתחסנון בני ישראל גבר אחסנתיה׃

19 ארי לא נחסין עמהון מעברא לירדנא ולהלא ארי קבילנא אחסנתנא לנא מעברא דירדנא מדינחא׃

20 ואמר להון משה אם תעבדון ית פתגמא הדין אם תזדרזון קדם עמא דיי לקרבא׃

21 ויעיבר לכון כל דמזרז ית ירדנא קדם עמא דיי עד דיתריך ית בעלי דבבוהי מן קדמוהי׃

22 ותתכביש ארעא קדם עמא דיי ובתר כן תתובון ותהון זכאין מן קדם יי ומישראל ותהי ארעא הדא לכון לאחסנא קדם יי׃

לב

13 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנִעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃

14 וְהִנֵּה קַמְתֶּם תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חַטָּאִים לִסְפּוֹת עוֹד עַל חֲרוֹן אַף־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל׃

15 כִּי תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר וְשִׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה׃

16 וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גִּדְרֹת צֹאן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֹּה וְעָרִים לְטַפֵּנוּ׃

17 וַאֲנַחְנוּ נֵחָלֵץ חֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר אִם־הֲבִיאֹנֻם אֶל־מְקוֹמָם וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃

18 לֹא נָשׁוּב אֶל־בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלָתוֹ׃

19 כִּי לֹא נִנְחַל אִתָּם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָאָה נַחֲלָתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃

20 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אִם־תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה׃

21 וְעָבַר לָכֶם כָּל־חָלוּץ אֶת־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ אֶת־אֹיְבָיו מִפָּנָיו׃

22 וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יְהוָה׃

λβ'.

13. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ κατερρέμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεὰ οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυρίου.

14. Ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύστρεμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

15. Ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ, προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην.

16. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον· ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσωμεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν.

17. Καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι παρελευσόμεθα προφυλακὴ πρότεροι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

18. Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

19. Καὶ οὐκέτι κληρονομήσωμεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωσῆς· ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλίσησθε ἔναντι κυρίου εἰς πόλεμον,

21. Καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὁπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι κυρίου εἰς πόλεμον, ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,

22. Καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἔναντι κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἀθῷοι ἔναντι κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραήλ, καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι κυρίου.

CAP. XXXII.

13. Iratusque Dominus adversum Israël, circumduxit eum per desertum quadraginta annis, donec consumeretur universa generatio quæ fecerat malum in conspectu eius.

14. Et ecce, inquit, vos surrexistis pro patribus vestris, incrementa & alumni hominum peccatorum, ut augeretis furorem Domini contra Israël.

15. Quòd si nolueritis sequi eum, in solitudine populum derelinquet, & vos causa eritis necis omnium.

16. At illi propè accedentes, dixerunt, Caulas ovium fabricabimus, & stabula iumẽtorum, parvulis quoque nostris urbes munitas:

17. Nos autem ipsi armati & accincti pergemus ad prœlium ante filios Israel, donec introducamus eos ad loca sua. Parvuli nostri, & quicquid habere possumus, erũt in urbibus muratis, propter habitatorum insidias:

18. Non revertemur in domos nostros, usque dum possideant filii Israël hæreditatem suam:

19. Nec quicquam quæremus trans Iordanem, quia iam habemus nostram possessionem in orientali eius plaga.

20. Quibus Moyses ait, Si facitis quod promittitis, expediti pergite coram Domino ad pugnam:

21. Et omnis vir bellator armatus Iordanem transeat, donec subvertat Dominus inimicos suos.

22. Et subiiciatur ei omnis Terra: tunc eritis inculpabiles apud Dominum & apud Israël, & obtinebitis regiones quas vultis coram Domino.

Das XXXII. Capitel.

13. Also ergrimmet des HERRN zorn vber Israel / vnd ließ sie hin vnnd her in der Wüsten ziehen viertzig jahr / biß daß ein ende ward alle des Geschlechts daß vbel gethan hatte für dem HERREN.

14. Vnd sihe / Ihr seydt auffgetretten an ewer Väter stat / das der Sündiger desto mehr seyen / vnd jr auch den Zorn vnd Grimm des HERREN noch mehr macht wider Israel.

15. Denn wo jr euch von jm wendet / so wird er auch noch lenger sie lassen in der Wüsten / vnd jr werdet diß volck alles verderben.

16. Da tratten sie herzu / vnnd sprachen: Wir wollen nur Schaffhürten hie bauen für vnser Vieh / vnd Städte für vnser Kinder.

17. Wir aber wollen vns rüsten forn an für die kinder Israel / biß daß wir sie bringen an jhren ort. Vnser kinder sollen inn den verschlossen Städten bleiben / vmb der Einwoner willen des Lands.

18. Wir wollen nicht heimkeren / biß die kinder Israel einnemen ein jeglicher sein Erbe.

19. Denn wir wollen nicht mit jnen erben jenseyd des Jordans / sondern vnser Erbe sol vns disseit des Jordans gegen dem Morgen gefallen sein.

20. Mose sprach zu jhnen: Wenn jr das thun wolt / daß jr euch rüstet zum streit für dem HERREN.

21. So ziehet vber den Jordan für dem HERRN. Wer vnter euch gerüst ist / biß daß er seine Feinde außtreibe von seinem angesicht.

22. Vnd das Land vnterthan werde für dem HErrn / Darnach solt jr vmbwenden / vnd vnschuldig sein dem HErren vnd für Israel / vnnd solt diß Land also haben zu eigen für dem HErrn.

CAP. XXXII.

13. Et il furor del Signore si accese contra d'Israel, e gli fece andar vagabondi pel diserto per quaranta anni, in fino à tanto che fosse consumata tutta quella generatione, laquale hauea fatto male dinanzi al Signore.

14. Et ecco che voi vi sete leuati nel luogo de vostri padri generatione di huomini peccatori, per aggiugnere ancora sopra l'ira del Signore contra Israel.

15. Se voi vi ritirarete da seguitarlo, allhora egli vi lasciarà ancora nel diserto, e voi rouinarete tutto questo popolo.

16. E si accostorono à lui, e dissero, Noi edificaremo qui de le stalle pel nostro bestiame, e de le città per i nostri figliuoli.

17. E noi saremo armati per andare incontinente auanti à i figliuoli d'Israel, finche gli haueremo introdotti nel lor luogo: & i nostri fanciulli staranno ne le città fortificate per cagione de gli habitatori de la terra.

18. Noi non ritornaremo à le case nostre, per finche i figliuoli d'Israel non possedano, ciascuno la sua heredità.

19. Imperoche noi non pigliaremo la heredità con loro di là dal Giordano & oltra; perche la nostra heredità toccarà à noi di quà dal Giordano verso l'Oriente.

20. Allhora Moise disse loro: Se voi farete questo: se voi vi armarete dinanzi al Signore per andare à la guerra:

21. E ciascun di voi armato passarà il Giordano dinanzi al Signore, per fin che hauerà scacciato i suoi nimici da la sua faccia.

22. E quella terra sia soggiogata dinanzi al Signore: Dapoi voi ritornarete, e farete assoluti dal Signore, e da Israel; e questa terra sarà à voi in heredità dinanzi al Signore.

לב

23 ואם לא תעבדון כן
הא חבתון קדם יי ודעו
חובתכון דתשכח יתכון:
24 בנו לכון קרוין ל
לטפלכון וחטרין לענכון
ודיפוק מפומכון תע
תעבדון:
25 ואמרו בני גד ובני
ראובן למשה למימר
עבדך יעבדון כמא
דרבוני מפקד:
26 טפלנא נשנא גיתנא
וכל בעירנא יהון תמן
בקרוי גלעד:
27 ועבדך יעברון כל
דמזרז לחילא קדם
עמא דיי לקרבא כמא
דרבוני ממליל:
28 ופקיד להון משה
ית אלעזר כהנא וית
יהושע בר נון וית רישי
אבהת שבטיא לבני
ישראל:
29 ואמר משה להון אם
יעברון בני גד ובני ראובן
עמכון ית ירדנא כל
דמזרז לקרבא קדם
עמא דיי ותתכבש
ארעא קדמיכון ותתנון
להון ית ארעא דגלעד
לאחסנא:
30 ואם לא יעברון
מזרזין עמכון ויתחסנון
בניכון בארעא דכנען:
31 ואתיבו בני גד ובני
ראובן למימר ית דמליל
יי לעבדך כן נעבד:
32 נחנא נעיבר מזרזין
קדם עמא דיי לארעא
דכנען ועמנא אחסנת
אחסנתנא מעברא
לירדנא:
33 ויהב להון משה לבני
גד ולבני ראובן ולפלגות
שבטא דמנשה בר יוסף
ית מלכות סיחון מלכא
דאמוראה וית מלכות
עוג מלכא דמתנן ארעא
לקרוהא בתחומין קרוי
ארעא סחור סחור:

לב

23 ואם לא תעשון כן הנה
חטאתם ליהוה ודעו חטאתכם
אשר תמצא אתכם:
24 בנו לכם ערים לטפכם
וגדרת לצנאכם והיצא מפיכם
תעשו: 25 ויאמר בני גד
ובני ראובן אל משה לאמר
עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה:
26 טפנו נשינו מקננו וכל
בהמתנו יהיו שם בערי הגלעד:
27 ועבדיך יעברו כל חלוץ
צבא לפני יהוה למלחמה כאשר
אדני דבר:
28 ויצו להם משה את אלעזר
הכהן ואת יהושע בן נון ואת
ראשי אבות המטות לבני
ישראל:
29 ויאמר משה אלהם אם
יעברו בני גד ובני ראובן אתכם
את הירדן כל חלוץ למלחמה
לפני יהוה ונכבשה הארץ
לפניכם ונתתם להם את ארץ
הגלעד לאחזה: 30 ואם לא
יעברו חלוצים אתכם ונאחזו
בתככם בארץ כנען:
31 ויענו בני גד ובני ראובן לאמר
את אשר דבר יהוה אל עבדיך כן
נעשה: 32 נחנו נעבר חלוצים
לפני יהוה ארץ כנען ואתנו אחזת
נחלתנו מעבר לירדן:
33 ויתן להם משה לבני גד
ולבני ראובן ולחצי שבט מנשה
בן יוסף את ממלכת סיחן
מלך האמרי ואת ממלכת עוג
מלך הבשן הארץ לעריה בגבלת
ערי הארץ סביב:

λβ'.

23. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἔναντι κυρίου, καὶ γνώσεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά.

24. Καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν, καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν, καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε.

25. Καὶ εἶπαν υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωϋσῆν λέγοντες· Οἱ παῖδές σου ποιήσουσι καθὰ ὁ κύριος ἡμῶν ἐντέλλεται.

26. Ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν, ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλαάδ.

27. Οἱ δὲ παῖδές σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει.

28. Καὶ συνέστησεν αὐτοῖς Μωϋσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυή, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν τῶν φυλῶν Ἰσραήλ.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωϋσῆς· Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεθ᾽ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ κατακυριεύσετε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ ἐν κατασχέσει.

30. Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεθ᾽ ὑμῶν εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν.

31. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ λέγοντες· Ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, οὕτω ποιήσομεν.

32. Ἡμεῖς διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

33. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασὰν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ.

CAP. XXXII.

23. Sin autem quod dicitis, non feceritis, nulli dubium est quin peccetis in Deum: & scitote quoniam peccatũ vestrum apprehendet vos.

24. Ædificate ergo urbes parvulis vestris, & caulas & stabula ovibus ac iumentis: & quod polliciti estis implete.

25. Dixeruntq; filii Gad & Ruben ad Moysen, Servi tui sumus, faciemus quod iubet dominus noster.

26. Parvulos nostros & mulieres, & pecora, ac iumenta relinquemus in urbibus Galaad:

27. Nos autem famuli tui omnes expediti pergemus ad bellum, sicut tu domine loqueris.

28. Præcepit ergo Moyses Eleazaro sacerdoti, & Iosue filio Nun, & principibus familiarum per tribus Israel.

29. Et dixit ad eos, Si transierint filii Gad, & filii Ruben vobiscum Iordanem omnes armati ad bellum corã Domino, & vobis fuerit Terra subiecta: date eis Galaad in possessionem.

30. Sin autem noluerint transire armati vobiscum in Terram Chanáan, inter vos habitandi accipiant loca.

31. Responderuntque filii Gad, & filii Ruben, Sicut locutus est dominus servis suis, ita faciemus:

32. Ipsi armati pergemus coram Domino in Terram Chanáan, & possessionem iam suscepisse nos confitemur trans Iordanem.

33. Dedit itaque Moyses filiis Gad & Ruben, & dimidiæ tribui Manasse filii Ioseph regnum Sehon regis Amorthæi, & regnum Og regis Basan, & terram eorum cum urbibus suis per circuitum.

Das XXXII. Capitel.

23. Wo jr aber nicht also thun wolt/ sihe/ so werdet jhr euch an dem HERREN versündigen/ vnnd werdet ewer sünden innen werden/ wenn sie euch finden wird.

24. So bauet nun Städte für ewer kinder/ vnd Hürten für ewer Vieh/ vnd thut was jhr geredt habt.

25. Die kinder Gad/ vnd die Kinder Ruben sprachen zu Mose: Deine knechte sollen thun/ wie mein Herr gebotten hat.

26. Vnser Kinder/ Weiber/ Haabe/ vnnd alle vnser Vieh/ sollen inn den Städten Gilead sein.

27. Wir aber deine knechte wollen alle gerüst zum Heer in den streit ziehen für dem HERRN/ wie mein Herr geredt hat.

28. Da gebot Mose jrer halben dem Priester Eleasar vnd Josua dem Son Nun/ vnnd den öbersten Vätern der stämme der kinder Jsrael.

29. Vnd sprach zu jhnen: Wenn die kinder Gad/ vnd die kinder Ruben mit euch vber den Jordan ziehen alle gerüst zum streit für dem HERRN/ vnd das Land euch vnterthan ist/ so gebet jnen das Land Gilead zu eigen.

30. Ziehen sie aber nicht mit euch gerüst/ so sollen sie mit euch erben im Lande Canaan.

31. Die kinder Gad vnnd die kinder Ruben antworteten/ vnnd sprachen: Wie der HERR redet zu deinen knechten/ so wollen wir thun.

32. Wir wollen gerüst ziehen für dem HERRN ins land Canaan/ vnnd vnser Erbgut besitzen disseyd des Jordans.

33. Also gab Mose den Kindern Gad/ vnd den kindern Ruben/ vnd dem halben stamm Manasse des Sohns Joseph/ das Königreich Sihon/ des Königes der Amoriter/ vnnd das Königreich Og/ des Königes zu Basan/ das Land sampt den Städten in der gantzen grentze vmbher.

CAP. XXXII.

23. *Ma se voi non farete cosi, ecco che voi hauete peccato contra il Signore; e considerate il vostro peccato, ilquale vi trouarà.*

24. *Ora edificateui de le città per i vostri figliuoli, e de le cascine per vostri bestiami, e fate quel che è vscito de la vostra bocca.*

25. *Allhora i figliuoli di Gad, & i figliuoli di Ruben risposero à Moise, dicendo: I tuoi seruitori faranno come il nostro Signore ha comandato.*

26. *I nostri figliuoli, le nostre moglii & le nostre bestie piccole, e tutte le nostre, bestie grosse staranno quiui ne le città di Galaad*

27. *Ma i tuoi seruitori tutti armati passaranno à la battaglia dinanzi al Signore per combattere, si come il nostro Signore ha detto.*

28. *Allhora Moise comandò per causa loro ad Eleazar sacerdote, & à Iosue figliuolo di Nun, & à principi de padri de le tribu de figliuoli d Israel;*

29. *E disse loro, Se i figliuoli di Gad, & i figliuoli di Ruben passaranno con voi il Giordano, tutti armati à la battaglia dinanzi al Signore, e la terra sarà soggiogata dinanzi à voi; voi darete loro per heredità terra di Galaad.*

30. *Ma se non passaranno con esso voi armati, allhora haueranno la possessione fra voi ne la terra di Canaan.*

31. *E i figliuoli di Gad, & i figliuoli di Ruben risposero, dicendo: Noi faremo secondo quel che il Signore ha detto à i tuoi seruitori*

32. *Noi armati passaremo à la presenza del Signore ne la terra di Canaan: à finche noi habbiamo la possessione de la nostra heredità di quà dal giordano.*

33. *E Cosi Moise dette à quelli, cioè à figliuoli di Gad, à figliuoli di Ruben, & à la metà de la tribu di Manasse figliuolo di Ioseph, il regno di Sehon Re de gli Amorrhei, & il regno di Og Re di Basan: il paese con le sue città, co i confini, e le ville à l'intorno.*

לב

34 ובנו בני גד ית דיבון וית עטרות וית ערוער:

35 וית עטרות שופן וית יעזר ויגבהה:

36 וית בית נמרה וית בית הרן קרוין כריכן וחוטרין דעאן:

37 ובני ראובן בנו ית חשבון וית אלעלא וית קריתים:

38 וית נבו וית בעל מעון מקפן שמהן וית שבמה וקרו בשמהן ית שמהת קרויא דבנו:

39 ואזלו בני מכיר בר מנשה לגלעד וכבשוהא ותריך ית אמוראה דבה:

40 ויהב משה ית גלעד למכיר בר מנשה ויתיב בה:

41 ויאיר בר מנשה אזל וכבש ית כפרניהון וקרא יתהון כפרני יאיר:

42 ונבח אזל וכבש ית קנת וית כפרנהא וקרא לה נבח בשמיה:

לג

1 אלין מטלני בני ישראל דנפקו מארעא דמצרים לחיליהון בידא דמשה ואהרן:

2 וכתב משה ית מפקניהון למטלניהון על (מימרא) דייי ואלין מטלניהון למפקניהון:

3 ונטלו מרעמסס בירחא קדמאה בחמשה עשרא יומא לירחא קדמאה מבתר פסחא נפקו בני ישראל בריש גלי לעיני כל מצרים:

לב

34 וַיִּבְנוּ בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן וְאֶת־עֲטָרֹת וְאֵת עֲרֹעֵר׃

35 וְאֶת־עַטְרֹת שׁוֹפָן וְאֶת־יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה׃

36 וְאֶת־בֵּית נִמְרָה וְאֶת־בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן׃

37 וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעָלֵא וְאֵת קִרְיָתָיִם׃

38 וְאֶת־נְבוֹ וְאֶת־בַּעַל מְעוֹן מוּסַבֹּת שֵׁם וְאֶת־שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת אֶת־שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃

39 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדֻהָ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־בָּהּ׃

40 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־הַגִּלְעָד לְמָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃

41 וְיָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־חַוֺּתֵיהֶם וַיִּקְרָא אֶתְהֶן חַוֺּת יָאִיר׃

42 וְנֹבַח הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא לָה נֹבַח בִּשְׁמוֹ׃

לג

1 אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

2 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם׃

3 וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם׃

λβ΄.

34. Καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ γὰδ τὴν δαιβὼθ. καὶ τὴν ἀσταρὼθ, καὶ τὴν ἀροήρ.

35. Καὶ τὴν σοφὰν, καὶ τὴν ἰαζὴρ, καὶ ὕψωσαν αὐτάς.

36. Καὶ τὴν ἀμβρὰμ, καὶ τὴν βαιθαρρὰν πόλεις ὀχυρὰς, καὶ ἐπαύλεις προβάτων.

37. Καὶ οἱ υἱοὶ ῥουβὴν ᾠκοδόμησαν τὴν ἐσεβὼν, καὶ ἐλεαλὴ, καὶ καριαθαΐμ.

38. Καὶ τὴν ναβὼ, καὶ τὴν βεελμεὼν περικεκυκλωμένας, καὶ τὴν σεβαμά. καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων ἃς ἐπῳκοδόμησαν.

39. Καὶ ἐπορεύθη υἱὸς μαχὶρ υἱοῦ μανασσῆ εἰς γαλαὰδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσε τὸν ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ.

40. Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὴν γαλαὰδ τῷ μαχὶρ υἱῷ μανασσῆ, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ.

41. Καὶ ἰαῒρ ὁ τοῦ μανασσῆ, ἐπορεύθη καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπαύλεις ἰαΐρ.

42. Καὶ ναβαὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβε τὴν κανάθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ναβώθ, ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. λγ΄.

1. Καὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρών.

2. Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν, διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν.

3. Ἀπῆραν ἐκ ῥαμεσσῆ, τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν αἰγυπτίων.

CAP. XXXII.

34. Igitur exstruxerunt filii Gad, Dibon, & Ataroth, & Aroër.

35. Et Roth, & Sophan, & Iazar, & Iegbaa.

36. Et Beth-nemra, & Beth-aram, urbes munitas, & caulas pecoribus suis.

37. Filii verò Ruben ædificaverunt Hesebon, & Eleale, & Cariatháim.

38. Et Nabo, & Baal-meon versis nominibus, Sabama quoque: imponentes vocabula urbibus quas exstruxerant.

39. Porrò filii Machir, filii Manasse perrexerunt in Galaad, & vastaverunt eam interfecto Amorrhæo habitatore eius.

40. Dedit ergo Moyses Terram-Galaad Machir filio Manasse, qui habitavit in ea.

41. Iair autem filius Manasse abiit, & occupavit vicos eius, quos appellavit Havoth-Iair, id est Villas-Iair.

42. Nobe quoque perrexit, & apprehendit Canath cum viculis suis: vocavitque eam ex nomine suo Nobe.

Das XXXII. Capitel.

34. Da baweten die Kinder Gad/ Dibon/ Atharoth/ Aroer.

35. Atroth/ Sophan/ Jaeser/ Jegabeha.

36. Bethnimra vnnd Betharan verschlossen Städte/ vnd Schafhürten.

37. Die Kinder Ruben baweten/ Hesbon/ Eleale/ Kiriathaim.

38. Nebo/ BaalMeon/ vnd enderten die namen/ vnd Sibama/ vnnd gaben den Städten namen/ die sie baweten.

39. Vnnd die Kinder Machir des Sohns Manasse/ giengen in Gilead vnd gewonnens/ vnd vertrieben die Amoriter die drinnen waren.

40. Da gab Mose dem Machir/ dem Sohn Manasse/ Gilead/ vnnd er wonet drinnen.

41. Jair aber der Sohn Manasse gieng hin/ vnd gewan jre Dörffer/ vnd hieß sie HavothJair.

42. Nobah gieng hin vnnd gewan Knath mit jren Töchtern/ vnd hieß sie Nobah/ nach seinem namen.

CAP. XXXII.

34. Et i figliuoli di Gad edificorono Dibon, Atharoth, Aroer.

35. Atroth, Sophan, Iaazer, Iogbehal.

36. Beth-nimrah e Betharan città forti, e de le stalle per le bestie,

37. Et i figliuoli di Ruben edificorono Hesbon, Elale, Ciriathaim:

38. E Nebo, & Baalmeon, cambiati i nomi, e Sibmah: e posero i nomi à le città, le quali haueuano edificate.

39. Et i figliuoli di Machir figliuolo di Manasse andorono in Galaad, e la presero, e scacciorono gli Amorrhei che quiui erano.

40. E Moise dette Galaad à Machir figliuolo di Manasse, & habitò in essa.

41. Dipoi Iair figliuolo di Manasse andò auanti, e prese i villaggi di quelli, e gli chiamò Hauoth-Iair.

42. Nobah parimente passò auanti, e prese Cenah, e le sue terre: e la chiamò Nobah secondo il suo nome.

CAP. XXXIII.

1. Hæ sunt mansiones filiorum Israël, qui egressi sunt de Ægypto per turmas suas in manu Moysi & Aaron.

2. Quas descripsit Moyses iuxta castrorum loca, quæ Domini iussione mutabant.

3. Profecti igitur de Ramesse mense primo, quintadecima die mensis primi, fecerunt altera die Phase filii Israël in manu excelsa, videntibus cunctis Ægyptiis.

Das XXXIII. Capitel.

1. DAs sind die Reisen der Kinder Israel/ die auß Egyptenland gezogen sind nach jhrem Heer durch Mose vnd Aaron.

2. Vnd Mose beschreib jren außzug/ wie sie zogen/ nach dem befelch des HErrn/ vnd sind nemlich diß die Reisen jhres zugs.

3. Sie zogen auß von Raemses am fünffzehenden tag des ersten Monden/ des andern tags der Ostern/ durch eine hohe hand/ daß alle Egypter sahen.

CAP. XXXIII.

1. Queste sono le dipartenze de figliuoli d'Israel, iquali vscirono de la terra di Egitto secondo le loro squadre, sotto la mano di Moise e di Aharon.

2. E Moise scrisse le loro vscite per le loro dipartenze, secondo la parola del Signore queste dico sono le dipartenze loro per le loro vscite.

3. I figliuoli dunque d'Israel si partirono il decimoquinto giorno del primo mese di Rameses: nel giorno seguente de la Pasqua vscirono in mano eleuata à la presenza di tutti gli Egittii.

לג

4 וּמִצְרָאֵי מְקַבְּרִין יָת דִּקְטַל יְיָ בְּהוֹן כָּל בּוּכְרָא וּבְטַעֲוָתְהוֹן עֲבַד יְיָ דִּינִין׃

5 וּנְטַלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וּשְׁרוֹ בְּסֻכּוֹת׃

6 וּנְטַלוּ מִסֻּכּוֹת וּשְׁרוֹ בְאֵיתָם דִּבְסְטַר מַדְבְּרָא׃

7 וּנְטַלוּ מֵאֵיתָם וְתָבוּ עַל פּוּם חִירָתָא דִּי קֳדָם בְּעֵיל צְפוֹן וּשְׁרוֹ קֳדָם מִגְדּוֹל׃

8 וּנְטַלוּ מִן קֳדָם חִירָתָא וַעֲבַרוּ בְּגוֹ יַמָּא לְמַדְבְּרָא וַאֲזַלוּ מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא דְאֵיתָם וּשְׁרוֹ בְּמָרָה׃

9 וּנְטַלוּ מִמָּרָה וַאֲתוֹ לְאֵילִים וּבְאֵילִים תַּרְתֵּי עֲשַׂר מַבּוּעִין דְּמַיִין וְשִׁבְעִין דִּקְלִין וּשְׁרוֹ תַמָּן׃

10 וּנְטַלוּ מֵאֵילִים וּשְׁרוֹ עַל יַמָּא דְסוּף׃

11 וּנְטַלוּ מִיַּמָּא דְסוּף וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְסִין׃

12 וּנְטַלוּ מִמַּדְבְּרָא דְסִין וּשְׁרוֹ בְּדָפְקָה׃

13 וּנְטַלוּ מִדָּפְקָה וּשְׁרוֹ בְּאָלוּשׁ׃

14 וּנְטַלוּ מֵאָלוּשׁ וּשְׁרוֹ בִּרְפִידִים וְלָא הֲווֹ תַמָּן מַיָּא לְעַמָּא לְמִשְׁתֵּי׃

15 וּנְטַלוּ מֵרְפִידִים וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי׃

16 וּנְטַלוּ מִמַּדְבְּרָא דְסִינַי וּשְׁרוֹ בְּקִבְרֵי דִמְשַׁאֲלֵי׃

17 וּנְטַלוּ מִקִּבְרֵי דִמְשַׁאֲלֵי וּשְׁרוֹ בַּחֲצֵרוֹת׃

18 וּנְטַלוּ מֵחֲצֵרוֹת וּשְׁרוֹ בְּרִתְמָה׃

19 וּנְטַלוּ מֵרִתְמָה וּשְׁרוֹ בְּרִמּוֹן פֶּרֶץ׃

20 וּנְטַלוּ מֵרִמּוֹן פֶּרֶץ וּשְׁרוֹ בְּלִבְנָה׃

21 וּנְטַלוּ מִלִּבְנָה וּשְׁרוֹ בְּרִסָּה׃

לג

4 וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר
הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר
וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים׃
5 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס
וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת׃
6 וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם
אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃
7 וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב עַל־פִּי
הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפוֹן
וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃
8 וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ
בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ
בְּמָרָה׃
9 וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה
וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם
וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃
10 וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־
יַם־סוּף׃ 11 וַיִּסְעוּ מִיַּם
סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־סִין׃
12 וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־סִין וַיַּחֲנוּ
בְּדָפְקָה׃
13 וַיִּסְעוּ מִדָּפְקָה וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ׃
14 וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם
וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת׃
15 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִם וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר
סִינָי׃ 16 וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר
סִינָי וַיַּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתַּאֲוָה׃
17 וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיַּחֲנוּ
בַּחֲצֵרֹת׃
18 וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ בְּרִתְמָה׃
19 וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹּן
פָּרֶץ׃
20 וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן פָּרֶץ וַיַּחֲנוּ
בְּלִבְנָה׃
21 וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה׃

λγ'.

4. Καὶ οἱ αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας ὅσους ἐπάταξε κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν κύριος.

5. Ἀπάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ ῥαμεσσῆ, παρενέβαλον εἰς σοκχώθ.

6. Καὶ ἀπάραντες ἐκ σοκχώθ, παρενέβαλον εἰς βουθάν, ὅ ἐστι μέρος τῆς ἐρήμου.

7. Καὶ ἀπῆραν ἐκ βουθάν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ στόμα εἰρώθ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι βεελσεπφών, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι μαγδώλου.

8. Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι εἰρώθ, καὶ διέβησαν ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοί, καὶ παρενέβαλον ἐν πικρίαις.

9. Καὶ ἀπῆραν ἐκ πικριῶν καὶ ἦλθον εἰς ἐλείμ. καὶ ἐν ἐλεὶμ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ.

10. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ἐλείμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν.

11. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον σίν.

12. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σίν, καὶ παρενέβαλον εἰς ῥαφακά.

13. Καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαφακά, καὶ παρενέβαλον ἐν αἰλούς.

14. Καὶ ἀπῆραν ἐξ αἰλούς, καὶ παρενέβαλον ἐν ῥαφιδείν, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν.

15. Καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαφιδείν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ.

16. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σινᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας.

17. Καὶ ἀπῆραν ἐκ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν ἀσηρώθ.

18. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν ῥαθαμᾶ.

19. Καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαθαμᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν ῥεμμὼν φαρές.

20. Καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥεμμὼν φαρές, καὶ παρενέβαλον εἰς λεμβωνᾶ.

21. Καὶ ἀπῆραν ἐκ λεμβωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς ῥεσσάν.

CAP. XXXIII.

4. Et sepelientibus primogenitos quos percusserat Dominus(nam & in diis eorum exercuerat ultionem.)

5. Castrametati sunt in Socoth.

6. Et de Socoth venerunt in Etham, quæ est in extremis finibus solitudinis.

7. Inde egressi venerunt contra Phi-hahiroth, quæ respicit Beel sephon, & castrametati sunt ante Magdalum

8. Profectique de Phi-hahiroth, transierunt per medium mare in solitudinem: & ambulantes tribus diebus per desertum Etham, castrametati sunt in Mara.

9. Profectique de Mara, venerunt in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum, & palmæ septuaginta: ibiq; castrametati sunt.

10. Sed & inde egressi, fixerunt tentoria super Mare-rubrum.

11. Profectiq; de Mari-rubro, castrametati sunt in deserto Sin.

12. Vnde egressi, venerunt in Daphca.

13. Profectique de Daphca, castrametati sunt in Alus.

14. Egressique de Alus, in Raphidim fixêre tentoria, ubi populo defuit aqua ad bibendum.

15. Profectique de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai.

16. Sed & de solitudine Sinai, egressi, venerunt ad Sepulcra-concupiscentiæ.

17. Profectiq; de Sepulcris-concupiscentiæ, castrametati sunt in Haseroth.

18. Et de Haseroth venerunt in Rethma.

19. Profectiq; de Rethma, castrametati sunt in Remmon-Phares.

20. Vnde egressi, venerunt in Lebna.

21. De Lebna castrametati sunt in Ressa.

Das XXXIII. Capitel.

4. Vnnd begruben eben die Erstgeburt/ die der HERR vnter jhnen geschlagen hatte. Denn der HERR hatte auch an jhren göttern gerichte geübt.

5. Als sie von Raemses außzogen/ lägerten sie sich in Suchoth.

6. Vnnd zogen auß von Suchoth/ vnnd lägerten sich inn Etham welches ligt an dem ende der Wüsten.

7. Von Etham zogen sie auß/ vnnd blieben im grunde Hahiroth/ welches ligt gegen Baal Zephen vnd lägerten sich gegen Migdol.

8. Von Hahiroth zogen sie auß/ vnd giengen mitten durchs Meer inn die Wüsten/ vnd reiseten drey tagreise inn der Wüsten Etham/ vnd lägerten sich inn Marah.

9. Von Marah zogen sie auß/ vnnd kamen gen Elim/ darinn waren zwölff Wasserbrunnen/ vnnd siebentzig Palmen/ vnd lägerten sich daselbs.

10. Von Elim zogen sie auß vnnd lägerten sich an das Schilffmeer.

11. Von dem Schilffmeer zogen sie auß vnnd lägerten sich inn der Wüsten Sin.

12. Von der Wüsten Sin zogen sie auß/ vnd lägerten sich in Daphka.

13. Von Daphka zogen sie auß/ vnd lägerten sich in Alus.

14. Von Alus zogen sie auß/ vnd lägerten sich in Raphidim/ daselbs hatte das Volck kein wasser zu trincken.

15. Von Raphidim zogen sie auß/ vnd lägerten sich in der Wüsten Sinai.

16. Von Sinai zogen sie auß/ vnnd lägerten sich in die Lustgräber.

17. Von den Lustgräbern zogen sie auß/ vnd lägerten sich gen Hazeroth.

18. Von Hazeroth zogen sie auß/ vnd lägerten sich inn Rithma.

19. Von Rithma zogen sie auß/ vnd lägerten sich in Rimon Parez.

20. Von Rimon Parez zogen sie auß/ vnd lägerten sich in Libna.

21. Von Libna zogen sie auß/ vnd lägerten sich in Rissa.

CAP. XXXIII.

4. Allhora gli Egittii sepellivano quelli, che'l Signor haueva frai loro percossi, cioè ogni primogenito: & il Signore haueva fatto il giuditio frai loro dii:)

5. Si partirono dico i figliuoli d'Israel di Rameses, e si accamporono in Suchoth.

6. E partitisi di Suchot, si accamporono in Etham, laquale è nel fine del diserto.

7. E partitisi di Etham, si posero contra Phi-hahiroth, ch'è di rimpetto à Bahal sephon; e si accamperono dinanzi à Migdol.

8. E partitisi di Phi-hahiroth passorono per mezzo del mare, nel diserto, e caminorono per tre giorni pel diserto di Etham, e posorono il campo in Marah:

9. E partitisi di Marah, andarono in Elim, oue erano dodici fonti di acque, e settanta palme; e si posorono quiui.

10. E partitisi di Elim, si accamporono appresso il mar rosso.

11. E partitisi dal mar rosso, si fermorono nel diserto di Sin.

12. E partitisi del diserto di Sin, si posorono in Dophcah.

13. Et essendosi partiti di Dophcah, posorono il campo in Alus.

14. E partitisi di Alus, si accamporono in Rephidim; oue non erano acque da bere pel popolo.

15. Per questo partitisi di Rephidim, si posorono nel diserto di Sinai.

16. E partitisi del diserto di Sinai, si fermorono in Cibroth-athaauah.

17. E partitisi di Cibroth-athaauah, si accamporono in Haseroth.

18. E partitisi di Haseroth, posorono il campo in Rithama.

19. E partitisi di Rithama, si accamperono in Rimon-peres.

20. E partitisi di Rimon-peres, si fermorono in Libnah.

21. Et essendosi partiti di Libnah, si accamporono in Rissah.

לג

22 וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה וַיַּחֲנוּ בִּקְהֵלָתָה׃
23 וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיַּחֲנוּ בְּהַר־שָׁפֶר׃
24 וַיִּסְעוּ מֵהַר־שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה׃
25 וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה וַיַּחֲנוּ בְּמַקְהֵלֹת׃
26 וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלֹת וַיַּחֲנוּ בְּתָחַת׃
27 וַיִּסְעוּ מִתָּחַת וַיַּחֲנוּ בְּתָרַח׃
28 וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה׃
29 וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה וַיַּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה׃
30 וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּמֹסֵרוֹת׃
31 וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בִּבְנֵי יַעֲקָן׃
32 וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן וַיַּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָּד׃
33 וַיִּסְעוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד וַיַּחֲנוּ בְּיָטְבָתָה׃
34 וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה וַיַּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה׃
35 וַיִּסְעוּ מֵעַבְרֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר׃
36 וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַיַּחֲנוּ בְמִדְבַּר־צִן הִוא קָדֵשׁ׃
37 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיַּחֲנוּ בְּהֹר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם׃
38 וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֶל־הֹר הָהָר עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ׃
39 וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה בְּמֹתוֹ בְּהֹר הָהָר׃
40 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרָד וְהוּא־יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
41 וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר וַיַּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה׃

לג

22 וּנְטַלוּ מֵרִסָּה וּשְׁרוֹ בִּקְהֵלָתָה׃
23 וּנְטַלוּ מִקְּהֵלָתָה וּשְׁרוֹ בְּטוּרָא דְשָׁפֶר׃
24 וּנְטַלוּ מִטּוּרָא דְשָׁפֶר וּשְׁרוֹ בַּחֲרָדָה׃
25 וּנְטַלוּ מֵחֲרָדָה וּשְׁרוֹ בְּמַקְהֵלֹת׃
26 וּנְטַלוּ מִמַּקְהֵלֹת וּשְׁרוֹ בְּתָחַת׃
27 וּנְטַלוּ מִתָּחַת וּשְׁרוֹ בְּתָרַח׃
28 וּנְטַלוּ מִתָּרַח וּשְׁרוֹ בְּמִתְקָה׃
29 וּנְטַלוּ מִמִּתְקָה וּשְׁרוֹ בְּחַשְׁמֹנָה׃
30 וּנְטַלוּ מֵחַשְׁמֹנָה וּשְׁרוֹ בְּמֹסֵרוֹת׃
31 וּנְטַלוּ מִמֹּסֵרוֹת וּשְׁרוֹ בִּבְנֵי יַעֲקָן׃
32 וּנְטַלוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן וּשְׁרוֹ בְּחֹר הַגִּדְגָּד׃
33 וּנְטַלוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד וּשְׁרוֹ בְּיָטְבָתָה׃
34 וּנְטַלוּ מִיָּטְבָתָה וּשְׁרוֹ בְּעַבְרֹנָה׃
35 וּנְטַלוּ מֵעַבְרוֹנָה וּשְׁרוֹ בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃
36 וּנְטַלוּ מֵעֶצְיוֹן גָּבֶר וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְצִין הִיא רְקָם׃
37 וּנְטַלוּ מֵרְקָם וּשְׁרוֹ בְּהֹר טוּרָא בִּסְיָפֵי אַרְעָא דֶאֱדוֹם׃
38 וּסְלֵיק אַהֲרֹן כַּהֲנָא לְהֹר טוּרָא עַל (מֵימְרָא) דַיְיָ וּמִית תַּמָּן בִּשְׁנַת אַרְבְּעִין לְמִפַּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּיַרְחָא חֲמִישָׁאָה בְּחַד לְיַרְחָא׃
39 וְאַהֲרֹן בַּר מְאָה וְעֶשְׂרִין וּתְלָת שְׁנִין כַּד מִית בְּהוֹר טוּרָא׃
40 וּשְׁמַע כְּנַעֲנָאָה מַלְכָּא דַעֲרָד וְהוּא יָתֵיב בְּדָרוֹמָא בְּאַרְעָא דִכְנַעַן בְּמֵיתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
41 וּנְטַלוּ מֵהֹר טוּרָא וּשְׁרוֹ בְּצַלְמוֹנָה׃

λγ.

22. Καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥεσσὰν, καὶ παρενέβαλον εἰς μακελλάθ.

23. Καὶ ἀπῆραν ἐκ μακελλὰθ, καὶ παρενέβαλον ἐν ἀρσαφάθ.

24. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ὄρους ἀρσαφάθ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ χαραδάθ.

25. Καὶ ἀπῆραν ἐκ χαραδὰθ, καὶ παρενέβαλον εἰς μακηλώθ.

26. Καὶ ἀπῆραν ἐκ μακηλὼθ, καὶ παρενέβαλον εἰς κατάαθ.

27. Καὶ ἀπῆραν ἐκ κατάαθ, καὶ παρενέβαλον εἰς θαράθ.

28. Καὶ ἀπῆραν ἐκ θαρὰθ, καὶ παρενέβαλον εἰς ματεκκά.

29. Καὶ ἀπῆραν ἐκ ματεκκὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς ἀσελμωνά.

30. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀσελμωνὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς μασουρούθ.

31. Καὶ ἀπῆραν ἐκ μασουροὺθ, καὶ παρενέβαλον εἰς βανακκάν.

32. Καὶ ἀπῆραν ἐκ βανακκὰν, καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος γαδγάδ.

33. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους γαδγὰδ, καὶ παρενέβαλον εἰς ἐτεβαθά.

34. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ἐτεβαθὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς ἑβρωνά.

35. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ἑβρωνὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς γεσιὼν γαβέρ.

36. Καὶ ἀπῆραν ἐκ γεσιὼν γαβὲρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ σιν. (καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σὶν, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον φαρὰν,) αὕτη ἐστὶ κάδης.

37. Καὶ ἀπῆραν ἐκ κάδης, καὶ παρενέβαλον εἰς ὢρ τὸ ὄρος πλησίον τῆς γῆς ἐδώμ.

38. Καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ ὄρος διὰ προστάγματος κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου, τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, μιᾷ τοῦ μηνός.

39. Καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέθνησκεν ἐν ὢρ τῷ ὄρει.

40. Καὶ ἀκούσας ὁ χανανὶς βασιλεὺς ἀρὰδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ χαναὰν, ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

41. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ὢρ τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον εἰς σελμωνά.

CAP. XXXIII.

22. Egressiq; de Ressa, venerunt in Ceelatha,

23. Vnde profecti, castrametati sunt in mõte Sepher.

24. Egressi de mõte Sepher, venerunt in Harada.

25. Inde proficiscentes, castrametati sunt in Maceloth.

26. Profectiq; de Maceloth, venerunt in Thahath.

27. De Thahath castrametati sunt in Thare.

28. Vnde egressi, fixere tentoria in Methca.

29. Et de Methca castrametati sunt in Hesmona.

30. Profectiq; de Hesmona, venerunt in Moseroth.

31. Et de Moseroth castrametati sunt in Bene-iaacan

32. Profectiq; de Bene-iaacan, venerunt in montem Gadgad.

33. Vnde profecti, castrametati sunt in Ietebátha.

34. Et de Ietebátha venerunt in Hebrona.

35. Egressique de Hebrona, castrametati sunt in Asion-gáber.

36. Inde profecti, venerunt in desertum Sin; hæc est Cades.

37. Egressiq; de Cades, castrametati sunt in monte Hor, in extremis finibus Terræ-Edom.

38. Ascenditque Aaron sacerdos in montem Hor iubente Domino: & ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis filiorum Israel ex Ægypto, mense quinto, prima die mensis.

39. Cum esset annorum cẽtum viginti trium.

40. Audivitq; Chananæus rex Arad, qui habitabat ad Meridiem, in Terram-Chanaan venisse filios Israel.

41. Et profecti de monte Hor castrametati sunt in Salmona.

Das XXXIII. Capitel.

22. Von Rissa zogen sie auß / vnd lägerten sich in Kehelatha.

23. Von Kehelatha zogen sie auß / vnd lägerten sich im gebirge Sapher.

24. Vom gebirge Sapher zogen sie auß / vnd lägerten sich in Harada.

25. Von Harada zogen sie auß / vnd lägerten sich in Makheloth.

26. Von Makheloth zogen sie auß / vnd lägerten sich in Tahath.

27. Von Thahath zogen sie auß / vnd lägerten sich in Tharah.

28. Von Tharah zogen sie auß / vnd lägerten sich in Mithka.

29. Von Mithka zogen sie auß / vnd lägerten sich in Hasmona.

30. Von Hasmona zogen sie auß / vnd lägerten sich in Moseroth.

31. Von Moseroth zogen sie auß / vnd lägerten sich in BneJackon.

32. Von BneJackon zogen sie auß / vnd lägerten sich in Horgidgad.

33. Von Horgidgad zogen sie auß / vnd lägerten sich in Jathbatha.

34. Von Jathbatha zogen sie auß / vnd lägerten sich in Abrona.

35. Von Abrona zogen sie auß / vnnd lägerten sich in Ezeongaber.

36. Von Ezeongaber zogen sie auß / vnnd lägerten sich in der Wüsten Zin / das ist Kades.

37. Von Kades zogen sie auß / vnnd lägerten sich an dem berge Hor / an der grentze des Lands Edom.

38. Da gieng der Priester Aaron auff den Berg Hor / nach dem befelch des HERRN / vnd starb daselbs / im viertzigsten jahr des außzugs der Kinder Jsrael auß Egyptenland / im ersten tag des fünfften Monden.

39. Da er hundert vnnd drey vnnd zweintzig jar alt war.

40. Vnd Arad der König der Cananiter / der da wonet gegen Mittag des Lands Canaan / hörete das die Kinder Jsrael kamen.

41. Vnnd von dem Berge Hor zogen sie auß / vnd lägerten sich in Zalmona.

CAP. XXXIII.

22. E partitisi di Rissah, si posorono in Ceelatha.

23. E partendosi di Ceelatha, si posorono nel Monte Sepher.

24. Partitisi ancora del monte Sepher posorono il campo in Haradah.

25. E si partirono di Haradah, è si accamperono in Macheloth.

26. E partitisi di Macheloth, si posero in Thahath.

27. E partitisi di Thahath, si fermorono in Tharah.

28. E partitisi ancora di Tharah, si accamperono in Mithcah.

29. Parimente partitisi di Mithcah, fermorono il campo in Hasmonah.

30. E si partirono di Hasmonah, e si accamperono in Moseroth.

31. E partitisi di Moseroth, si fermorono in Bene-iaacan.

32. Et essendosi partiti di Bene-iaacan, si accamperono in Hor di Gigdad.

33. E partitisi di Hor di Gigdad, si posorono in Iobathah.

34. E partitisi di Iobathah, si fermorono in Abronah.

35. E partitisi di Abronah, posero il campo in Esion gaber.

36. E partitisi di Esion gaber, si fermorono nel diserto di Sin, che è Cades.

37. Et essendosi partiti di Cades, si accamperono in sul monte Hor nel fine de la terra di Edom.

38. Et Aharon Sacerdote montò sul monte Hor, secondo la parola del Signore, è morì quivi l'anno quadragesimo, da che i figliuoli d'Israel uscirono del paese di Egitto, nel quinto mese, nel primo giorno del mese.

39. Et Aharon era di età di cento venti tre anni, quando morì sul monte Hor.

40. Et il Cananeo Re di Arad (ilquale habitaua verso Mezzodì ne la terra di Canaan) intese, quando i figliuoli d'Israel veniuano.

41. E partitisi del monte Hor, si accamperono in Salmonah.

לג

42 וּנְטַלוּ מִצַּלְמוֹנָה וּשְׁרוֹ בְּפוּנֹן׃
43 וּנְטַלוּ מִפּוּנֹן וּשְׁרוֹ בְּאֹבֹת׃
44 וּנְטַלוּ מֵאֹבֹת וּשְׁרוֹ בִּמְגִזַּת עִבְרָאֵי בִּתְחוּם מוֹאָב׃
45 וּנְטַלוּ מֵעִיִּים וּשְׁרוֹ בְּדִיבֹן גָּד׃
46 וּנְטַלוּ מִדִּיבֹן גָּד וּשְׁרוֹ בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה׃
47 וּנְטַלוּ מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה וּשְׁרוֹ בְּטוּרֵי דְעִבְרָאֵי קֳדָם נְבוֹ׃
48 וּנְטַלוּ מִטּוּרֵי דְעִבְרָאֵי וּשְׁרוֹ בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירֵחוֹ׃
49 וּשְׁרוֹ עַל יַרְדְּנָא מִבֵּית יְשִׁימוֹת עַד מֵישַׁר שִׁטִּין בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב׃
50 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירֵחוֹ לְמֵימָר׃
51 מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דִכְנָעַן׃
52 וּתְתָרְכוּן יָת כָּל יָתְבֵי אַרְעָא מִקֳּדָמֵיכוֹן וּתְאַבְּדוּן יָת כָּל בֵּית סִגְדַּתְהוֹן וְיָת כָּל צַלְמֵי מַתְּכָתְהוֹן תְּאַבְּדוּן וְיָת כָּל בָּמָתְהוֹן תְּשֵׁיצוּן׃
53 וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא וְתִיתְּבוּן בַּהּ אֲרֵי לְכוֹן יְהַבִית יָת אַרְעָא לְמֵירַת יָתַהּ׃
54 וְתַחְסְנוּן יָת אַרְעָא בְּעַדְבָא לְזַרְעֲיָתְכוֹן לְסַגִּיאֵי תַּסְגּוֹן יָת אַחְסַנְתְּהוֹן וְלִזְעִירֵי תַּזְעֲרוּן יָת אַחְסַנְתְּהוֹן לִדְיִפּוֹק לֵיהּ תַּמָּן עַדְבָא דִּילֵיהּ יְהֵי לְשִׁבְטַיָּא דַאֲבָהָתְכוֹן תַּחְסְנוּן׃

לג

42 וַיִּסְעוּ מִצַּלְמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן׃
43 וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃
44 וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי
הָעֲבָרִים בִּגְבוּל מוֹאָב׃
45 וַיִּסְעוּ מֵעִיִּים וַיַּחֲנוּ בְּדִיבֹן גָּד׃
46 וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ בְּעַלְמֹן
דִּבְלָתָיְמָה׃
47 וַיִּסְעוּ מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה
וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ׃
48 וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי הָעֲבָרִים וַיַּחֲנוּ
בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃
49 וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן מִבֵּית
הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל הַשִּׁטִּים בְּעַרְבֹת
מוֹאָב׃
50 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת
מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃
51 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־
הַיַּרְדֵּן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן׃
52 וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאִבַּדְתֶּם אֵת
כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָם וְאֵת כָּל־צַלְמֵי
מַסֵּכֹתָם תְּאַבֵּדוּ וְאֵת כָּל־
בָּמוֹתָם תַּשְׁמִידוּ׃
53 וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ וִישַׁבְתֶּם־
בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
לָרֶשֶׁת אֹתָהּ׃
54 וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
בְּגוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם לָרַב תַּרְבּוּ
אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט אֶת־
נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שָׁמָּה
הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה לְמַטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם
תִּתְנֶחָלוּ׃

λγ΄.

42. Καὶ ἀπῆραν ἐκ σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν φ...
43. Καὶ ἀπῆραν ἐκ φινὼν, καὶ παρενέβαλον ἐν ὠβὼθ.
44. Καὶ ἀπῆραν ἐξ ὠβὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν γαΐ, ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὁρίων μωάβ.
45. Καὶ ἀπῆραν ἐκ γαΐ, καὶ παρενέβαλον εἰς δαιβὼν γάδ.
46. Καὶ ἀπῆραν ἐκ δαιβὼν γάδ, καὶ παρενέβαλον εἰς γελμὼν δεβλαθαίμ.
47. Καὶ ἀπῆραν ἐκ γελμὼν δεβλαθαίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ἀβαρείμ ἀπέναντι ναβαύ.
48. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ὀρέων ἀβαρείμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν μωάβ, ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ.
49. (Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ δυσμῶν μωάβ) καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸν ἰορδάνην ἀνὰ μέσον αἰσιμὼθ, ἕως βελσατείμ κατὰ δυσμὰς μωάβ.
50. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐπὶ δυσμῶν μωάβ, παρὰ τὸν ἰορδάνην κατὰ ἱεριχὼ λέγων.
51. Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην εἰς γῆν χαναάν.
52. Καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρεῖτε τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτά, καὶ πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε.
53. (Καὶ ἀπολεῖτε τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.) καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. ὑμῖν γὰρ δέδωκα τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ.
54. Καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν κλήρωτι, κατὰ φυλὰς ὑμῶν. τοῖς πλείοσι πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν. εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται. κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε.

42. Vnde

42. Vndé egressi, venerunt in Phunon.

43. Profectiq; de Phunon, castrametati sunt in Oboth.

44. Et de Oboth venerunt in Ieabarim, quæ est in finibus Moabitarum.

45. Profectiq; de Ie-abarim, fixêre tẽtoria in Dibongad.

46. Vnde egressi, castrametati sunt in Helmon-deblathaim.

47. Egressique de Helmon-deblathéim; venerunt ad montes Abarim contra Nabo.

48. Profectiq; de montibus Abarim, transierunt ad campestria Moab, supra Iordanem, contra Iericho.

49. Ibiq; castrametati sunt de Bethsimoth usque ad Abel-satim in planioribus locis Moabitarum.

50. Vbi locutus est Dominus ad Moysen,

51. Præcipe filiis Israël, & dic ad eos, Quando transieritis Iordanem, intrantes Terram-Chanaan.

52. Disperdite cunctos habitatores terræ illius: confringite titulos, & statuas comminuite, atque omnia excelsa vastate.

53. Mundantes terram, & habitantes in ea. ego enim dedi vobis illam in possessionem.

54. Quam divideti vobis sorte. Pluribus dabitis latiorem, & paucioribus angustiorem. Singulis ut sors ceciderit, ita tribuetur hæreditas. Per tribus & familias possessio dividetur.

42. Von Zalmona zogen sie auß/vnd lågerten sich in Phunon.

43. Von Phunon zogen sie auß/vnd lågerten sich in Oboth.

44. Von Oboth zogen sie auß/vnnd lågerten sich in Jgim/am gebirge Abarim in der Moabiter grentze.

45. Von Jgim zogen sie auß/vnd lågerten sich in Dibongad.

46. Von Dibongad zogen sie auß/vnnd lågerten sich inn Almon Diblathaim.

47. Von Almon Diblathaim zogen sie auß/vnd lågerten sich in dem gebirge Abarim gegen Nebo.

48. Von dem gebirge Abarim zogen sie auß/vnd lågerten sich in das gefilde der Moabiter an dem Jordan gegen Jeriho.

49. Sie lågerten sich aber von Beth-Jesimoth/biß an die breite Sittim des gefildes der Moabiter.

50. Vnd der HERR redet mit Mose in dem gefilde der Moabiter an dem Jordan gegen Jeriho/vnd sprach:

51. Rede mit den kindern Jsrael/vnd sprich zu jhnen: Wenn jr vber den Jordan gegangen seydt in das Land Canaan.

52. So solt jhr alle Einwoner vertreiben für ewrem angesicht/vnd alle jre Seulen/vnd alle jre gegossene Bilder vmbbringen/vnnd alle jhre Håhe vertilgen.

53. Daß jhr also das Land einnemet vnd drinnen wonet/denn euch hab ich das Land gegeben/daß jhrs einnemet.

54. Vnnd solt das Land außtheilen durchs Loß vnter ewre geschlechte/Denen der viel ist/solt jhr deste mehr zutheilen/vnd denen der wenig ist/solt jr deste weniger zutheilen/wie das Loß einem jeglichen daselbs fellt/so sol ers haben/nach dem Stämmen jrer Våter.

42. E partitisi di Salmonah, posero il campo in Punon.

43. E partendosi di Punon, si fermorono in Oboth.

44. Et essendosi partiti di Oboth, si accamporono in Ie-hahabarim, nel confine di Moab.

45. E partitisi di Ie-hahabarim, si posorono in Dibon gad.

46. E partitisi di Dibon-gad, alloggiorono in Almon-diblathaim.

47. Dapoi essendosi partiti di Almon-diblathaim, si fermororono sopra i monti di Abarim, dirimpetto à Nebo.

48. E partitisi del monte di Abarim, si posorono ne la pianura di Moab appresso il Giordano verso Ierico.

49. Finalmente si accamporono appresso al Giordano, da Beth-iesimoth infino ad Abel-sitthim ne le campagne di Moab.

50. Hor il Signore parlò à Moisè ne le campagne di Moab appresso al Giordano verso Ierico, dicendo:

51. Parla à figliuoli d'Israel, e di loro; Quando voi hauerete passato il Giordano à la terra di Canaan.

52. Scacciarete tutti gli habitatori de la terra dinanzi à voi, e rouinarete tutte le loro pitture, e gettarete à terra tutte le loro imagini di getto, e guastarete tutti i loro alti luoghi.

53. Voi scacciarete dico gli habitatori de la terra, & habitarete in quella: percioche io ho dato à voi la terra, à fin che la possediate.

54. E voi possederete quella terra per sorte, secondo le vostre famiglie. A quei che son piu, voi moltiplicarete la loro heredità, & à quei che son pochi, voi sminuirete la loro heredità: oue la sorte vscirà à ciascuno, starà quiui, voi pigliarete la heredità secondo le tribu de i vostri padri.

לג

55 ואם לא תתרכון ית יתבי ארעא מן קדמיכון ויהי דתשארון מנהון לסיען נשלן זין להבליכון ולמשרין מפקניכון ויעיקון לכון על ארעא דאתון יתבין בה:

56 ויהי כמא דחשבית למעבד להון אעבד לכון:

לג

55 ואם לא תורישו את ישבי הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם לשכים בעיניכם ולצנינים בצדיכם וצררו אתכם על הארץ אשר אתם ישבים בה:

56 והיה כאשר דמיתי לעשות להם אעשה לכם:

λγ'.

55. Ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὓς ἐὰν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἐφ᾽ ἣν ὑμεῖς κατοικήσετε.

56. Καὶ ἔσται καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοῖς, ποιήσω ὑμῖν.

לד

1 ומליל יי עם משה למימר:

2 פקיד ית בני ישראל ותימר להון ארי אתון עלין לארעא דכנען דא ארעא דתתפל לכון באחסנא ארעא דכנען לתחומהא:

3 ויהי לכון רוח דרומא ממדברא דצין על ידי אדום ויהי לכון תחום דרומא מסיפי ימא דמלחא קידומא:

4 ויסחר לכון תחומא מדרומא למסקני עקרבים ויעבר לצין ויהון מפקנוהי מדרומא לרקם גיאה ויפוק לחצר אדר ויעבר לעצמון:

5 ויסחר תחומא מעצמון לנחלא דמצרים ויהון מפקנוהי לימא מערבא:

6 ותחום מערבא ויהי לכון ימא רבא ותחומיה דין יהי לכון תחום מערבא:

7 ודין יהי לכון תחום ציפונא מן ימא רבא תכונון לכון להר טורא:

8 מהר טורא תכונון למטי חמת ויהון מפקני תחומא לצדד:

9 ויפוק תחומא לזיפרון ויהון מפקנוהי לחצר עינן דין יהי לכון תחום ציפונא:

לד

1 וידבר יהוה אל משה לאמר:

2 צו את בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם באים אל הארץ כנען זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ כנען לגבלתיה:

3 והיה לכם פאת נגב ממדבר צן על ידי אדום והיה לכם גבול נגב מקצה ים המלח קדמה:

4 ונסב לכם הגבול מנגב למעלה עקרבים ועבר צנה והיה תוצאתיו מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר ועבר עצמנה:

5 ונסב הגבול מעצמון נחלה מצרים והיו תוצאתיו הימה:

6 וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים:

7 וזה יהיה לכם גבול צפון מן הים הגדל תתאו לכם הר ההר:

8 מהר ההר תתאו לבא חמת והיו תוצאת הגבל צדדה:

9 ויצא הגבל זפרנה והיו תוצאתיו חצר עינן זה יהיה לכם גבול צפון:

ΚΕΦΑΛ. λδ'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

2. Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χαναάν, αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ Χαναὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς.

3. Καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ τῆς ἐρήμου σὶν, ἕως ἐχόμενον Ἐδώμ. καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς λίβα, ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν.

4. Καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν ἀκραβείν. καὶ παρελεύσεται ἐννάκ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πρὸς λίβα κάδης τοῦ βαρνή, καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυλιν ἀράθ, καὶ παρελεύσεται ἀσελμωνά.

5. Καὶ κυκλώσει τὰ ὅρια ἀπὸ ἀσελμωνὰ χειμάρρουν αἰγύπτου. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη.

6. Καὶ τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης ἔσται ὑμῖν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης.

7. Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς βορρᾶν. ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος.

8. Καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰσπορευομένων εἰς ἐμάθ. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ, τὰ ὅρια σαδαδά.

9. Καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια ζεφρωνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἀρσεναΐν. τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια ἀπὸ βορρᾶ.

CAP. XXXIII.

55. Sin autem nolueritis interficere habitatores Terræ: qui remãserint erunt vobis quasi clavi in oculis, & lanceæ in lateribus, & adversabuntur vobis in Terra habitationis vestræ:

56. Et quicquid illis cogitaveram facere, vobis faciam.

Das XXXIII. Capitel.

55. Werdet jr aber die Einwoner des Lands nicht vertreiben für eurem angesicht/so werden euch die/so jhr vberbleiben lasst/zu Dornen werden in euren Augen/vnnd zu Stachel inn euern Seiten/vnd werden euch drengen auff dem Lande/da jr innen wonet.

56. So wirds denn gehen/daß ich euch gleich thun werde/was ich gedacht jnen zu thun.

CAP. XXXIII.

55. Ma se voi non scacciarete gli habitatori de la terra da la faccia vostra: allhora auuerrà, che quelli che di loro hauerete lasciati, saranno per chiodi ne gli occhii vostri, e per spine ne vostri fianchi: e vi affliggeranno sopra la terra, ne laquale voi habitarete.

56. Et occorrerà che così farò à voi come ho pensato di fare à loro.

CAP. XXXIIII.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens.

2. Præcipe filiis Israël, & dices ad eos, Cùm ingressi fueritis Terram Chanaán, & in possessionem vobis sorte ceciderit, his finibus terminabitur.

3. Pars meridiana incipiet à solitudine Sin, quæ est iuxta Edom: & habebit terminos contra Orientem mare salsissimum:

4. Qui circuibunt australem plagam per Ascensum scorpionis, ita ut transeant in Senna, & perveniant ad meridiem usque ad Cadesbarne, unde egredientur confinia ad villam nomine Adar, & tendent usque ad Asemona.

5. Ibitq; per gyrum terminus ab Asemona usque ad Torrentem Ægypti, & magni maris litore finietur.

6. Plaga autem occidentalis à mari magno incipiet, & ipso fine claudetur.

7. Porrò ad Septentrionalem plagam à mari magno termini incipient, pervenientes usque ad montem altissimum.

8. A quo venient in Emath usque ad terminos Sedáda:

9. Ibuntque confinia usque ad Sephrona, & villam Enan. hi erunt termini in parte Aquilonis.

Das XXXIIII. Capitel.

VNnd der HERR redet mit Mose/vnd sprach:

2. Gebeut den kindern Jsrael/vnnd sprich zu jnen: Wenn jr ins Land Canaan kompt/so soll das Land/das euch zum Erbtheil fellet im lande Canaan/seine grentze haben.

3. Die ecke gegen Mittag sol anfahen an der Wüsten Zin bey Edom/das euer grentze gegen Mittag sey vom ende des Saltzmeers/das gegen Morgen ligt.

4. Vnd daß dieselb grentze sich lende von Mittag hinauff gen Akrabbim/vnd gehe durch Zinna/vnnd sein ende von Mittag biß gen Kades Barnea. vnd gelange am Dorff Adar/vnd gehe durch Azmon.

5. Vnd lende sich von Azmon an den bach Egypti/vnd sein ende sey an dem Meer.

6. Aber die Grentze gegen dem Abend/sol dise sein/nemlich/das grosse Meer/Das sey euer Grentze gegen dem Abend.

7. Die grentze gegen Mitternacht soll dise sein: Jhr solt messen von dem grossen Meer/an den berg Hor.

8. Vnnd von dem berge Hor messen Biß man kommt gen Hamath/daß sein außgang sey die grentze Zedada.

9. Vnd desselben grentze ende gen Siphron/vnd sey sein ende am Dorff Enan. Das sey euer grentze gegen Mitternacht.

CAP. XXXIIII.

1. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

2. Comanda à i figliuoli d'Israel, e dirai loro, Quando voi sarete entrati ne la terra di Canaan, (questa è la terra che caderà à voi in heredità, cioè, la terra di Canaan per i suoi confini.)

3. Voi hauerete il confine dal lato del Mezzodì verso il diserto di Sin, insino à i confini di Edom: voi hauerete, dico, il confine del Mezzodì da la estremità del mare salato insino à l'Oriente.

4. E questo confine vi circondarà dal Mezzodì verso Maale Acrabim, e passarà per fino à Sin. E le sue vscite saranno dal Mezzodì in Cades-Barne; e di quiui vscirà verso la villa di Addar, e passarà insino ad Asmon.

5. Inoltre questo confine circondarà da Asmon insino al fiume di Egitto; e le sue vscite saranno verso l'Occidente.

6. Et il mar grande sarà à voi il confine Occidentale, questo termine, dico, sarà à voi il confine Occidentale.

7. E questo sarà à voi il confine Aquilonare: Dal mar grande voi circondarete il monte Hor.

8. Dal monte Hor voi circondarete insino à l'entrata di Hamath: e le vscite di quel confine saranno insino à Sedad.

9. E questo confine vscirà insino à Ziphron, e le sue vscite saranno insino à la villa di Enan. Questo sarà à voi il termine di Aquilone

לד

10 וְתַכְוְנוּן לְכוֹן לִתְחוּם קִידוּמָא מֵחֲצַר עֵינָן לִשְׁפָם׃

11 וְיֵחוֹת תְּחוּמָא מִשְּׁפָם לְרִבְלָה מִמַּדְנַח לְעַיִן וְיֵחוֹת תְּחוּמָא וְיִמְטֵי עַל כֵּיף יַם גִּינּוֹסַר קִידוּמָא׃

12 וְיֵחוֹת תְּחוּמָא לְיַרְדְּנָא וִיהוֹן מַפְקָנוֹהִי לְיַמָּא דְמִלְחָא דָּא תְּהֵי לְכוֹן אַרְעָא לִתְחוּמַהָא סְחוֹר סְחוֹר׃

13 וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דָּא אַרְעָא דְּתַחְסְנוּן יָתַהּ בְּעַדְבָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמִתַּן לְתִשְׁעַת שִׁבְטִין וּפַלְגוּת שִׁבְטָא׃

14 אֲרֵי קַבִּילוּ שִׁבְטָא דִבְנֵי רְאוּבֵן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן וְשִׁבְטָא דִבְנֵי גָד לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן וּפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה קַבִּילוּ אַחְסַנְתְּהוֹן׃

15 תְּרֵי שִׁבְטִין וּפַלְגוּת שִׁבְטָא קַבִּילוּ אַחְסַנְתְּהוֹן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא דִּירֵיחוֹ קִידוּמָא מַדְנְחָא׃

16 וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

17 אִלֵּין שְׁמָהַת גֻּבְרַיָּא דְּיַחְסְנוּן לְכוֹן יָת אַרְעָא אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן׃

18 וְרַבָּא חַד רַבָּא חַד מִשִּׁבְטָא תְּדַבְּרוּן לְאַחְסָנָא יָת אַרְעָא׃

19 וְאִלֵּין שְׁמָהַת גֻּבְרַיָּא לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה׃

20 וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בַּר עַמִּיהוּד׃

21 לְשִׁבְטָא דְבִנְיָמִין אֱלִידָד בַּר כִּסְלוֹן׃

22 וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי דָן רַבָּא בֻּקִּי בַּר יָגְלִי׃

23 לִבְנֵי יוֹסֵף לְשִׁבְטָא דִבְנֵי מְנַשֶּׁה רַבָּא חַנִּיאֵל בַּר אֵפוֹד׃

לד

10 וְהִתְאַוִּיתֶם לָכֶם לִגְבוּל קֵדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן שְׁפָמָה׃

11 וְיָרַד הַגְּבֻל מִשְּׁפָם הָרִבְלָה מִקֶּדֶם לָעָיִן וְיָרַד הַגְּבֻל וּמָחָה עַל־כֶּתֶף יָם־כִּנֶּרֶת קֵדְמָה׃

12 וְיָרַד הַגְּבוּל הַיַּרְדֵּנָה וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו יָם הַמֶּלַח זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאָרֶץ לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב׃

13 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃

14 כִּי לָקְחוּ מַטֵּה בְנֵי הָראוּבֵנִי לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְנֵי־הַגָּדִי לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם׃

15 שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ קֵדְמָה מִזְרָחָה׃

16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

17 אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־יִנְחֲלוּ לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃

18 וְנָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד מִמַּטֶּה תִּקְחוּ לִנְחֹל אֶת־הָאָרֶץ׃

19 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃

20 וּלְמַטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בֶּן־עַמִּיהוּד׃

21 לְמַטֵּה בִנְיָמִן אֱלִידָד בֶּן־כִּסְלוֹן׃

22 וּלְמַטֵּה בְנֵי־דָן נָשִׂיא בֻּקִּי בֶּן־יָגְלִי׃

23 לִבְנֵי יוֹסֵף לְמַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה נָשִׂיא חַנִּיאֵל בֶּן־אֵפֹד׃

λδ.

10. Καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς τὰ ὅρια ἀνατολῶν, ἀπὸ ἀρσεναίν, ἕως ἀπὸ σεπφαμά.

11. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ σεπφὰμ ἀρηβλά, ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγάς, καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια βηλά, καὶ συγκρούσει ἐπὶ νώτου θαλάσσης χενερέθ, ἀπὸ ἀνατολῶν.

12. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν ἰορδάνην, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἁλυκή. αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ.

13. Καὶ ἐνετείλατο Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, λέγων· αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ.

14. Ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν ῥουβὴν, καὶ φυλὴ υἱῶν γὰδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ. ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν.

15. Δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς, ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν, πέραν τοῦ ἰορδάνου, κατὰ ἰεριχὼ ἀπὸ νότου πρὸς ἀνατολάς.

16. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων.

17. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἳ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν· ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυή.

18. Καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν.

19. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν. τῆς φυλῆς ἰούδα, χάλεβ υἱὸς ἰεφοννή.

20. Τῆς φυλῆς συμεὼν, σαλαμιὴλ υἱὸς σεμιούδ.

21. Τῆς φυλῆς βενιαμὶν, ἐλδὰδ υἱὸς χασλών.

22. Τῆς φυλῆς δὰν, ἄρχων βοκχὶρ υἱὸς ἰεκλί.

23. Τῶν υἱῶν ἰωσὴφ φυλῆς υἱῶν μανασσῆ, ἄρχων ἀνιὴλ υἱὸς σουφίδ.

CAP. XXXIIII.

10. Inde metabuntur fines contra orientalem plagam de villa Enan usque Sephá-ma.

11. Et de Sepháma descendent termini in Reblátha contra fontem Daphnim: inde pervenient contra Orientem ad mare Ceneret.

12. Et tendent usque ad Iordanem, & ad ultimum salsissimo claudentur mari Hanc habebitis Terram per fines suos in circuitu.

13. Præcepitq; Moyses filiis Israël, dicens, Hæc erit Terra quam possidebitis sorte, & quam iussit Dominus dari novem tribubus, & dimidiæ tribui.

14. Tribus enim filiorum Ruben per familias suas, & tribus filiorum Gad iuxta cognationum numerū, media quoque tribus Manasse.

15. Id est duæ semis tribus, acceperunt partem suā trans Iordanem contra Iericho ad orientalem plagam.

16. Et ait Dominus ad Moysen.

17. Hæc sunt nomina virorum qui Terram vobis divident, Eleazar sacerdos, & Iosue filius Nun.

18. Et singuli principes de tribubus singulis.

19. Quorum ista sunt vocabula: De tribu Iuda, Caleb filius Iephone.

20. De tribu Simeon, Samuel filius Ammiud.

21. De tribu Ben-iamin, Elidad filius Chaselon.

22. De tribu filiorum Dan, Bocci filius Iogli.

23. Filiorum Ioseph de tribu Manasse, Haniel filius Ephod.

Das XXXIIII. Capitel.

10. Vnd solt euch messen die Grentze gegen Morgen/ vom Dorff Enan gen Sepham.

11. Vnnd die grentze gehe herab von Sepham gen Ribla zu Ain von Morgen werts/ darnach gehe sie herab/ vnd lencke sich auff die seiten des Meers Cinereth gegen dem Morgen.

12. Vnd komm herab an den Jordan/ daß sein ende sey das Saltzmeer. Das sey euer Land mit seiner grentze vmbher.

13. Vnd Mose gebot den kindern Israel/ vnd sprach: Das ist das Land das jhr durchs Los vnter euch theilen solt/ daß der HERR gebotten hat den neun stämmen vnnd dem halben Stamm zu geben.

14. Denn der Stamm der kinder Ruben des hauses jres Vaters/ vnnd der Stamm der kinder Gad des hauses jhres Vaters/ vnd der halbe stamm Manasse haben jhr theil genommen.

15. Also haben die zwen Stämme vnnd der halbe Stamm jhr Erbtheil dahin/ disseyd des Jordans gegen Jeriho gegen dem Morgen.

16. Vnd der HERR redet mit Mose vnd sprach:

17. Das sind die namen der Männer/ die das Land vnter euch theilen sollen/ Der Priester Eleasar/ vnd Josua der son Nun.

18. Dazu solt jhr nemen eines jeglichen Stamms Fürsten / das Land außzutheilen.

19. Vnd das sind der Männer nahmen / Caleb der son Jephunne des Stamms Juda.

20. Semuel der sohn Ammihud des Stamms Simeon.

21. Elidad der Sohn Chislon des Stamms Ben Jamin.

22. Buki der son Jagli Fürst des Stamms der kinder Dan.

23. Haniel der Sohn Ephod Fürst des Stamms der kinder Manasse von den kindern Joseph.

CAP. XXXIIII.

10. Dipoi voi disegnarete il [illegible] verso Oriente da la villa Enan insino a Sepham

11. E questo confine [illegible] da Sepham insino a [illegible] Oriente d'Ain: [illegible] discenderà, e perverrà à il lato del mare di Cianereth verso Oriente.

12. E questo termine discenderà insino al Giordano; e le sue uscite saranno verso il mare salato. Questa terra sarà vostra per i suoi confini à l'intorno.

13. Ora Moise comandò à figliuoli d'Israel dicendo, Questa è la terra, laquale [illegible] vi possederete per sorte; laquale il Signore ha comandato, che io la dia à noue tribu, & à vna mezza tribu.

14. Imperoche la tribu de figliuoli di Ruben per le case de i loro padri, e la tribu de figliuoli di Gad, per le case de i loro padri, e la metà de la tribu di Manasse, hanno presa la loro heredità.

15. Due tribu e mezzo hanno presa la loro possessione di quà dal Giordano di Ierico, verso Oriente al nascimento del sole.

16. Dapoi il Signore parlò à Moise, dicendo;

17. Questi sono i nomi de gli huomini, iquali vi partiranno la terra per possederla; Eleazar Sacerdote, & Iosue figliuolo di Nun.

18. E voi pigliarete vn principe di ciascuna tribu, per partir la terra à possederla.

19. E questi sono i nomi de gli huomini. De la tribu di Iuda, Caleb figliuolo di Iephunneh.

20. De la tribu de figliuoli di Simeon, Samuel figliuolo di Ammihud.

21. De la tribu di Beniamin, Elidad figliuolo di Chisson.

22. Et il principe de la tribu de figliuoli di Dan, Bucci figliuolo di Iogli.

23. Il principe de figliuoli di Ioseph: De la tribu de figliuoli di Manasse Haniel, figliuolo di Ephod.

לד

24 ולשבטא דבני אפרים רבא קמואל בר שפטן:

25 ולשבטא דבני זבולן רבא אליצפן בר פרנך:

26 ולשבטא דבני יששכר רבא פלטיאל בר עזן:

27 ולשבטא דבני אשר רבא אחיהוד בר שלומי:

28 ולשבטא דבני נפתלי רבא פדהאל בר עמיהוד:

29 אלין דפקיד יי לאחסנא ית בני ישראל בארעא דכנען:

לד

24 וּלְמַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם נָשִׂיא קְמוּאֵל בֶּן־שִׁפְטָן:

25 וּלְמַטֵּה בְנֵי־זְבוּלֻן נָשִׂיא אֱלִיצָפָן בֶּן־פַּרְנָךְ:

26 וּלְמַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר נָשִׂיא פַּלְטִיאֵל בֶּן־עַזָּן:

27 וּלְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר נָשִׂיא אֲחִיהוּד בֶּן־שְׁלֹמִי:

28 וּלְמַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי נָשִׂיא פְּדַהְאֵל בֶּן־עַמִּיהוּד:

29 אֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְנַחֵל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

λδ'.

24. Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραίμ, ἄρχων Καμουὴλ υἱὸς Σαφτάν.

25. Τῆς φυλῆς Ζαβουλών, ἄρχων Ἐλισαφὰν υἱὸς Φαρνάχ.

26. Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ, ἄρχων Φαλτιὴλ υἱὸς Ὀζά.

27. Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ, ἄρχων Ἀχιὼδ υἱὸς Σελεμί.

28. Τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ἄρχων Φαδαὴλ υἱὸς Ἀμιούδ.

29. Οὗτοι οἷς ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν.

לה

1 ומליל יי עם משה במישריא דמואב על ירדנא דיריחו למימר:

2 פקיד ית בני ישראל ויתנון לליואי מאחסנת אחסנתהון קרוין למיתב ורוח לקרויא די בסחרניהון תתנון לליואי:

3 ויהון קרויא להון למיתב ורוחיהון יהון לבעיריהון ולקנינהון ולכל חיתהון:

4 ורוחי קרויא דתתנון לליואי מכותל קרתא ולברא אלף אמין סחור סחור:

5 ותמשחון מברא לקרתא לרוח קידומא תרין אלפין אמין ולרוח דרומא תרין אלפין אמין ולרוח מערבא תרין אלפין אמין ולרוח ציפונא תרין אלפין אמין וקרתא במציעין דין יהי לכון רוחי קרויא:

לה

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר:

2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתְנוּ לַלְוִיִּם מִנַּחֲלַת אֲחֻזָּתָם עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרָשׁ לֶעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם:

3 וְהָיוּ הֶעָרִים לָהֶם לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם יִהְיוּ לִבְהֶמְתָּם וְלִרְכֻשָׁם וּלְכֹל חַיָּתָם:

4 וּמִגְרְשֵׁי הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם מִקִּיר הָעִיר וָחוּצָה (אֶלֶף) אַמָּה סָבִיב:

5 וּמַדֹּתֶם מִחוּץ לָעִיר אֶת־פְּאַת־קֵדְמָה אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־פְּאַת־נֶגֶב אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־פְּאַת־יָם אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֵת פְּאַת צָפוֹן אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְהָעִיר בַּתָּוֶךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים:

ΚΕΦΑΛ. λε'.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχὼ λέγων·

2. Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων, κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις.

3. Καὶ ἔσονται αἱ πόλεις αὐτοῖς κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐτῶν.

4. Καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω, (δισχιλίους) πήχεις κύκλῳ.

5. Καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν δισχιλίους πήχεις, καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν τὰ ὅμορα τῶν πόλεων.

CAP XXXIIII.

24. De tribu Ephráim, Camuel filius Sephtham.

25. De tribu Zabulon, Elisapham filius Pnarnach.

26. De tribu Issachar, dux Phaltiel filius Ozan.

27. De tribu Aser, Ahiud filius Salomi.

28. De tribu Nephthali, Phedael filius Ammiud.

29. Hi sunt quibus præceperat Dominus ut dividerent filiis Israël Terram Chanáan.

Das XXXIV. Capitel.

24. Kemuel der Sohn Siphthan Fürst des Stamms der kinder Ephraim.

25. Elizaphan der Son Parnach Fürst des Stamms der kinder Sebulon.

26. Paltiel der Sohn Asan Fürst des Stamms der kinder Isaschar.

27. Ahihud der sohn Selomi Fürst des Stamms der kinder Asser.

28. Pedahel der son Ammihud Fürst des Stamms der kinder Naphthali.

29. Diß sind sie/denen der HErr gebot/daß sie den kindern Israel Erbe außtheileten im lande Canaan.

CAP. XXXIIII.

24. Il principe de la tribu de figliuoli di Ephraim, Camuel figliuolo di Siphtan.

25. Et il principe de la tribu de i figliuoli di Zabulon, Elisaph figliuolo di Parnach.

26. Et il principe de la tribu de figliuoli d'Issachar, Paltiel figliuolo di Azzan.

27. Et il principe de la tribu de figliuoli d'Aser, Ahihud figliuolo di Salomi.

28. Et il principe de la tribu de figliuoli di Nephtali, Phedahel figliuolo di Ammihud.

29. Questi sono quelli, à i quali il Signore comandò che partisséro la terra, per possederla, à i figliuoli d'Israel ne la terra di Canaan.

CAP XXXV.

1. Hæc quoque locutus est Dominus ad Moysen in cāpestribus Moab supra Iordanem, contra Iericho.

2. Præcipe filiis Israel ut dent Levitis de possessionibus suis urbes ad habitandū, & suburbana earum per circuitum.

3. Vt ipsi in oppidis maneant, & suburbana sint pecoribus ac iumentis:

4. Quæ à muris civitatum forinsecus, per circuitum, mille passuum spatio tendentur.

5. Contra Orientem duo millia erunt cubiti, & contra Meridiem similiter erunt duo millia: ad mare quoque quod respicit ad Occidentem, eadem mensura erit, & septentrionalis plaga æquali termino finietur. eruntque urbes in medio, & foris suburbana.

Das XXXV. Capitel.

Vnd der HErr redet mit Mose auff dem gefilde der Moabiter/am Jordan gegen Jeriho/vnd sprach:

2. Gebeut den kindern Israel/daß sie den Leviten Stedte geben von jhren Erbgütern / daß sie wonen mügen. Dazu die Vorstädte vmb die Städte her solt jr den Leviten auch geben.

3. Daß sie inn den Städten wonen/ vnd inn den Vorstädten jhr Vieh/vnnd gut/vnd allerley Thier haben.

4. Die weite aber der Vorstädte/die sie den Leviten geben / sol tausent ellen ausser der Stadtmauren vmbher haben.

5. So solt jr nun messen aussen an der Stadt von der ecken gegen dein Morgen zwey tausent ellen / vnnd von der ecken gegen Mittag zwey tausent ellen vnd von der ecken gegen dem Abend zwey tausent ellen/vnnd von der ecken gegen Mitternacht zwey tausent ellen/ daß die Stadt im Mittel sey/ das sollen jhre Vorstedte sein.

CAP. XXXV.

1. Et il Signore parlò à Moise ne le campagne di Moab appresso il Giordano verso Ierico, dicendo;

2. Comanda à i figliuoli d'Israel, che diano à i Leuiti de la heredità de la loro possessione de le città per habitarui: & i borghi de le città à l'intorno di esse voi le darete à i Leuiti.

3. E così quelli haueranno de le città per habitarui. Et i borghi di quelle saranno per i loro animali, per le loro facoltà, e per tutte le loro bestie.

4. Et i borghi di quelle città, che voi darete à i Leuiti, da la muraglia de le città per di fuori, saranno mille gomiti à l'intorno.

5. Inoltre voi misurarete fuor de la città verso la parte d'Oriente, due milia gomiti: e da la parte di Mezzodi due milia gomiti e de la parte di Occidente, due milia gomiti: e dala parte di Aquilone, due milia gomiti; e la città sarà nel mezzo. Questa misura sarà loro quanto à i borghi de le città.

לה

6 וית קרויא דתתנון לליואי ית שית קרוי שיזבותא דתתנון למערוק תמן קטולא ועליהון תתנון ארבעין ותרין קרוין:

7 כל קרויא דתתנון לליואי ארבעין ותמני קרוין יתהן וית רוחיהן:

8 וקרויא דתתנון מאחסנת בני ישראל מן סגיאי תסגון ומן זעירי תזערון גבר כפום אחסנתיה דיחסנון יתן מקרוהי לליואי:

9 ומליל יי עם משה למימר:

10 מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי אתון עברין ית ירדנא לארעא דכנען:

11 ותזמנון לכון קרוין קרוי שיזבותא יהוין לכון ויעירוק לתמן קטולא דיקטול נפשא בשלו:

12 ויהוין לכון קרויא לשיזבא מגאל דמא ולא ימות קטולא עד דיקום קדם כנשתא לדינא:

13 וקרויא דתתנון שית קרוי שיזבותא יהוין לכון:

14 ית תלת קרויא תתנון מעברא לירדנא וית תלת קרויא תתנון בארעא דכנען קרוי שיזבותא יהוין:

15 לבני ישראל ולגיורא ולתותבא דביניהון יהוין שית קרויא האלין לשיזבא למערוק לתמן כל דיקטול נפשא בשלו:

16 ואם במנא דברזלא מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא יתקטיל קטולא:

לה

6 ואת הערים אשר תתנו ללוים את שש ערי המקלט אשר תתנו לנס שמה הרצח ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר:

7 כל הערים אשר תתנו ללוים ארבעים ושמנה עיר אתהן ואת מגרשיהן:

8 והערים אשר תתנו מאחזת בני ישראל מאת הרב תרבו ומאת המעט תמעיטו איש כפי נחלתו אשר ינחלו יתן מעריו ללוים:

9 וידבר יהוה אל משה לאמר:

10 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם עברים את הירדן ארצה כנען:

11 והקריתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה לכם ונס שמה רצח מכה נפש בשגגה:

12 והיו לכם הערים למקלט מגאל ולא ימות הרצח עד עמדו לפני העדה למשפט:

13 והערים אשר תתנו שש ערי מקלט תהיינה לכם:

14 את שלש הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים תתנו בארץ כנען ערי מקלט תהיינה:

15 לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם תהיינה שש הערים האלה למקלט לנוס שמה כל מכה נפש בשגגה:

16 ואם בכלי ברזל הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח:

λε'

6. Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε τοῖς λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις.

7. Πάσας τὰς πόλεις ἃς δώσετε τοῖς λευίταις, τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις, ταύτας καὶ τὰ προάστια αὐτῶν.

8. Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν υἱῶν ισραήλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλά, πολλά· καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, ἐλάττω, ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν κατακληρονομήσουσι, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς λευίταις.

9. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων·

10. Λάλησον τοῖς υἱοῖς ισραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην εἰς γῆν χαναάν.

11. Καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν, φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως.

12. Καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια, ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων, ἕως ἂν στῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

13. Καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε τὰς ἓξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν.

14. Τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ χαναάν.

15. Φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς ισραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν ἔσονται αἱ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον φυγεῖν ἐκεῖ, παντὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως.

16. Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ αὐτὸν καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής.

CAP. XXXV.

6. De ipsis autem oppidis, quæ Levitis dabitis, sex erũt in fugitivorum auxilia separata, ut fugiat ad ea qui fuderit sanguinem: & exceptis his alia quadraginta duo oppida.

7. Id est, simul quadraginta octo cum suburbanis suis.

8. Ipsæq; urbes quæ dabuntur de possessionibus filiorũ Israel, ab his qui plus habẽt, plures auferentur: & qui minus, pauciores. singuli iuxta mensuram hæreditatis suæ dabunt oppida Levitis.

9. Ait Dominus ad Moysen.

10. Loquere filiis Israel, & dices ad eos: Quando transgressi fueritis Iordanem in Terram-Chanáan.

11. Decernite quæ urbes esse debeant in præsidia fugitivorum, qui nolentes, sanguinem fuderint.

12. In quibus cùm fuerit profugus, cognatus occisi non poterit eum occidere, donec stet in cõspectu multitudinis, & causa illius iudicetur.

13. De ipsis autem urbibus quæ ad fugitivorum subsidia separantur.

14. Tres erunt trans Iordanem, & tres in Terra-Chanáan,

15. Tam filiis Israel, quàm advenis atque peregrinis, ut confugiat ad eas qui nolens sanguinem fuderit.

16. Si quis ferro percusserit, & mortuus fuerit qui percussus est: reus erit homicidii, & ipse morietur.

Das XXXV. Capitel.

6. Vnnd vnter den Städten / die jhr den Leviten geben werdet / sollet jr sechs Freystädte geben / daß da hinein fliehe / wer einen todschlag gethan hat. Vber dieselben solt jhr noch zwo vnd viertzig Städte geben.

7. Daß alle Städte / die jhr den Leviten gebt / seyen acht vnnd viertzig mit jhren Vorstädten.

8. Vnd solt derselben deste mehr geben / von denen / die viel besitzen vnter den Kindern Jsrael / vnd deste weniger von denen die wenig besitzen / ein jeglicher nach seinem Erbtheil / das jm zugetheilet wird / sol Städte den Leviten geben.

9. Vnd der HERR redet mit Mose / vnd sprach:

10. Rede mit den Kindern Jsrael / vnd sprich zu jhnen: Wenn jr vber den Jordan ins Land Canaan kommt.

11. Solt jhr Städte außwehlen / das Freystädte seyen / dahin fliehe / der einen Todtschlag vnversehens thut.

12. Vnd sollen vnter euch solche Freystädte sein für dem Bluträcher / daß der nicht sterben müsse / der einen Todtschlag gethan hat / biß daß er für der Gemeine für Gericht gestanden sey.

13. Vnnd der Städte / die jhr geben werdet / sollen sechs Freystädte sein.

14. Drey solt jhr geben disseyd des Jordans / vnd drey im Lande Canaan. Das sind die sechs Freystädte.

15. Beide den Kindern Jsrael vnnd den Frembdlingen vnnd den Haußgenossen vnter euch / daß dahin fliehe / wer einen Todtschlag gethan hat vnversehens.

16. Wer jemand mit einem Eisen schlegt daß er stirbt / der ist ein Todtschläger / vnd sol des todts sterben.

CAP. XXXV.

6. Ma de le città che voi darete à i Leuiti, ve ne saranno sei città de la franchigia: lequali voi darete, accioche l'homicida fugga là: Et oltre à quelle voi darete quaranta due città.

7. Tutte le città, lequali voi darete à i Leuiti, saranno quaranta otto città; e darete loro le città & i borghi di quelle.

8. E le città che voi darete de la possessione de i figliuoli d'Israel, voi ne riceuerete piu da colui, che ne hauerà piu: e da quello che ne hauerà meno, ne pigliarete meno: Ciascuno darà de le sue città à i Leuiti, secondo la quantità de la sua heredità, che possederà.

9. Et il Signore parlò à Moise, dicendo.

10. Parla à i figliuoli d'Israel, e dì loro, Quando voi hauerete passato il Giordano ne la terra di Canaan;

11. Ordinarete le città, che vi saranno città del rifugio; oue l'homicida, che hauerà percosso qualcuno per ignoranza, fuggirà.

12. E quelle città saranno à voi per rifugio dal propinquo de l'ucciso: e l'homicida non morrà, per fin che non sarà stato dinanzi à la congregatione per esser giudicato.

13. E de le città, che voi darete, ve ne saranno sei città pel vostro rifugio.

14. Voi darete tre città di quà dal Giordano, e darete tre città ne la terra di Canaan: saranno le città del rifugio.

15. Quelle sei città saranno pel rifugio à i figliuoli d'Israel, & al forastiero, & à colui che habita fra quelli: à fin che chiunque hauerà percosso qualcuno per ignoranza fugga là.

16. Ma se l'hauerà percosso con istrumento di ferro, e sarà morto, è homicida, e l'homicida morrà di morte.

לה

17 ואם באבנא דמיתנסבא בידיה דהוי כמיסת דימות ביה מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא יתקטל קטולא:

18 או במאן דאע דמתנסב בידיה דהוי כמיסת דימות ביה מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא יתקטל קטולא:

19 גאל דמא הוא יקטול ית קטולא כד אתחייב ליה מן דינא הוא יקטליניה:

20 ואם בסנאה דחהי או רמא עלוהי בכמנא וקטליה:

21 או בדבבו מחהי בידיה וקטליה אתקטלא יתקטל, מחיא קטולא הוא גאל דמא יקטול ית קטולא כד אתחייב ליה:

22 ואם בתכיף בלא דבבו מחהי או רמא עלוהי כל מאן בלא כמן ליה:

23 או בכל אבנא דהיא כמיסת דימות בה בלא חזי ורמא עלוהי וקטליה והוא לא סני ליה ולא תבע בישתיה:

24 וידונון כנשתא בין מחיא ובין גאל דמא על דיניא האלין:

25 וישזבון כנשתא ית קטולא מיד גאל דמא ויתיבון יתיה כנשתא לקרית שיזבותיה דערק לתמן ויתיב בה עד די ימות כהנא רבא דרבי יתיה במשח קודשא:

26 ואם מיפק יפוק קטולא מן תחום קרית שיזבותיה דיערוק לתמן:

27 וישכח יתיה גאל דמא מברא לתחום קרית שיזבותיה ויקטול גאל דמא ית קטולא לית ליה דמא:

לה

17 ואם באבן יד אשר ימות בה הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח:

18 או בכלי עץ יד אשר ימות בו הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח:

19 גאל הדם הוא ימית את הרצח בפגעו בו הוא ימתנו:

20 ואם בשנאה יהדפנו או השליך עליו בצדיה וימת:

21 או באיבה הכהו בידו וימת מות יומת המכה רצח הוא גאל הדם ימית את הרצח בפגעו בו:

22 ואם בפתע בלא איבה הדפו או השליך עליו כל כלי בלא צדיה:

23 או בכל אבן אשר ימות בה בלא ראות ויפל עליו וימת והוא לא אויב לו ולא מבקש רעתו:

24 ושפטו העדה בין המכה ובין גאל הדם על המשפטים האלה:

25 והצילו העדה את הרצח מיד גאל הדם והשיבו אתו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה וישב בה עד מות הכהן הגדל אשר משח אתו בשמן הקדש:

26 ואם יצא יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר ינוס שמה:

27 ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם את הרצח אין לו דם:

λε'.

17. Ἐὰν ᾖ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής.

18. Ἐὰν ᾖ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ ἀποθανέτω ὁ φονευτής.

19. Ὁ ἀγχιστεύων τῷ αἵματι, οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα, ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ, οὗτος ἀποκτενεῖ αὐτόν.

20. Ἐὰν ᾖ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ,

21. Ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτὸν τῇ χειρὶ καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω, ὁ πατάξας φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω φονεύων, ὁ ἀγχιστεύων τῷ αἵματι ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆσαι αὐτῷ.

22. Ἐὰν ᾖ ἐξαπίνης οὐ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν, ἢ ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτὸν, πᾶν σκεῦος οὐκ ἐξ ἐνέδρου.

23. Ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, οὐκ εἰδὼς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν, οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν.

24. Καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀνὰ μέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα.

25. Καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ οὗ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ.

26. Ἐὰν ᾖ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πόλεως εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ.

27. Καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχός ἐστιν.

CAP. XXXV.

17. Si lapidem iecerit, & ictus occubuerit: similiter punietur.

18. Si ligno percussus interierit: percussoris sanguine vindicabitur.

19. Propinquus occisi, homicidam interficiet: statim ut apprehenderit eum, interficietur.

20. Si per odium quis hominem impulerit, vel iecerit quippiam in eum per insidias:

21. Aut cùm esset inimicus, manu percusserit, & ille mortuus fuerit: percussor homicidii reus erit. cognatus occisi statim ut invenerit eum, iugulabit.

22. Quòd si fortuitu, & absque odio, & inimicitiis quicquam horum fecerit.

23. *Aut omni lapide in quo morietur in ipso, non sciens, & inciderit in illum & mortuus fuerit, ipse verò non inimicus eius fuit, neque quærens malefacere ei:*

24. Et hoc audiente populo fuerit comprobatum, atque inter percussorem & propinquum sanguinis quæstio ventilata:

25. Liberabitur innocens de ultoris manu, & reducetur per sententiam in urbem ad quam confugerat, manebitque ibi, donec sacerdos magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur.

26. Si interfector extra fines urbium quæ exulibus deputatæ sunt.

27. Fuerit inventus, & percussus ab eo qui ultor est sanguinis, absque noxa erit qui eum occiderit.

Das XXXV. Capitel.

17. Wirfft er jn mit einem Stein (damit jemand mag getödtet werden) daß er davon stirbt / so ist er ein Todschläger / vnd sol des todts sterben.

18. Schlegt er jn aber mit einem holtz (damit jemand mag todt geschlagen werden) daß er stirbt / so ist er ein todtschläger / vnd sol des todts sterben.

19. Der Rächer des bluts sol den todtschläger zum todt bringen / Wie er geschlagen hat / sol man jhn wider tödten.

20. Stösset er jn auß haß / oder wirffet etwas auff jhn auß list / daß er stirbet.

21. Oder schlegt jn durch feindtschafft mit seiner hand / daß er stirbt / so sol er des todts sterben / der jhn geschlagen hat / denn er ist ein Todtschläger / der Rächer des bluts sol jn zum todt bringen.

22. Wenn er jn aber ohn gefehr stösset ohn feindschafft / oder wirffet jrgend etwas auff jhn vnversehens.

23. Oder jrgend einen stein (davon man sterben mag / vnd hats nicht gesehen) auff jn wirfft / daß er stirbt / vnd er ist nicht sein feind / hat jhm auch kein vbels gewolt.

24. So sol die Gemeine richten zwischen dem der geschlagen hat / vnnd dem Rächer des bluts in diesem Gericht.

25. Vnnd die Gemeine sol den Todtschläger erretten von der hand des bluträchers / vnnd sol jn wider kommen lassen zu der Freystadt / dahin er geflohen war / vnnd sol daselbs bleiben / biß daß der Hohepriester sterbe / den mann mit dem heiligen öle gesalbet hat.

26. Wird aber der Todtschläger auß seiner Freyenstadt grentze gehen / dahin er geflohen ist.

27. Vnnd der Bluträcher findet jhn ausser der grentzen seiner Freyenstadt / vnnd schlegt jhn todt / der sol des bluts nicht schuldig sein.

CAP. XXXV.

17. Ma se lo hauerà percosso con vna pietra, che hauesse in mano, de laquale possa morire, e sarà morto, e homicida: e morrà di di morte.

18. O se l hauerà percosso con vno istrumento de legno, del quale possa morire, e moia, è homicida: morrà di morte.

19. Et il propinquo di sangue ammazzarà, egli stesso l'homicida: quando egli lo rincontrarà, lo ammazzarà.

20. Ma se l'hauerà spinto per odio, ò hauerà lanciato qualche cosa contra di lui per insidie, e sarà morto;

21. Ouero lo hauerà percosso per inimicitia con la sua mano, e sarà morto: il percussore morrà di morte, perche è homicida. Il propinquo di sangue ammazzarà l'homicida, quando ei lo incontrarà.

22. Ma se per caso l'hauerà spinto senza inimicitie, ouero hauerà gettato contra di colui qualche instrumento senza insidie.

23. Ouero qual si voglia pietra, di laquale muoia, non hauendolo prima veduto; e lo hauerà fatto cadere sopra di quello, e sarà morto; & egli non era suo nimico, ne cercaua il male di quello:

24. Allhora la congregatione giudicarà fra il percussore & il propinquo di sangue secondo queste leggi.

25. E la congregatione leuarà l homida de la man del propinquo del sangue, e la congregatione lo farà andare à la città del suo rifugio, à laquale era ricorso: e starà in quella, per fin che muoia il gran Sacerdote, ilquale è stato vnto con l'oglio santo.

26. Ma se l'homicida sarà vscito del confine de la città del suo rifugio, à la quale era ricorso:

27. Et il propinquo di sangue lo hauerà ritrouato fuor del confine de la città del suo rifugio, e quel propinquo di sangue hauerà ammazzato l'homicida; non sarà colpeuole di morte.

לה

28 אֲרֵי בְּקִרְיַת שֵׁיזָבוּתֵיהּ יָתֵיב עַד דִּימוּת כַּהֲנָא רַבָּא וּבָתַר דִּימוּת כַּהֲנָא רַבָּא יְתוּב קָטוֹלָא לַאֲרַע אַחְסַנְתֵּיהּ׃

29 וִיהוֹן אִלֵּין לְכוֹן לִגְזֵירַת דִּין לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן׃

30 כָּל דְּיִקְטוֹל נְפַשׁ לְפוּם סָהֲדִין יִקְטוֹל יָת קָטוֹלָא וְסָהִיד חַד לָא יַסְהֵיד בַּאֲנָשׁ לְמִקְטַל׃

31 וְלָא תְקַבְּלוּן מָמוֹן עַל אֱנָשׁ קָטוֹל דְּהוּא חַיָּב לְמִקְטַל אֲרֵי אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל׃

32 וְלָא תְקַבְּלוּן מָמוֹן לְמֵיעֲרוֹק לְקִרְיַת שֵׁיזָבוּתֵיהּ לְמֵיתוּב לְמִתַּב בְּאַרְעָא עַד דִּימוּת כַּהֲנָא׃

33 וְלָא תְחַיְּבוּן יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן יָתְבִין בַּהּ אֲרֵי דְמָא הוּא מְחַיֵּב יָת אַרְעָא וּלְאַרְעָא לָא יִתְכַּפַּר עַל דַּם זַכַּאי דְּאִתְּשַׁד בַּהּ אֱלָהֵין בִּדְם אַשְׁדֵיהּ׃

34 וְלָא תְסָאֵב יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן יָתְבִין בַּהּ דִּשְׁכִנְתִּי שָׁרְיָא בְּגַוַּהּ אֲרֵי אֲנָא יְיָ שְׁכִינְתִּי שָׁרְיָא בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

לה

28 כִּי בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ׃

29 וְהָיוּ אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃

30 כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת׃

31 וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוּת כִּי־מוֹת יוּמָת׃

32 וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן׃

33 וְלֹא־תַחֲנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ כִּי־אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ׃

34 וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

λεʹ.

28. Ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς αὐτοῦ κατοικείτω, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας. καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

29. Καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν.

30. Πᾶς πατάξας ψυχὴν διὰ μαρτύρων, φονεύσει τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν.

31. Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναιρεθῆναι. θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται.

32. Οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας.

33. Καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσετε τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς. τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχέοντος.

34. Καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ κατασκηνώσω ἐν ὑμῖν. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

לו

1 וּקְרִיבוּ רֵישֵׁי אֲבָהָתָא לְזַרְעִיַּת בְּנֵי גִלְעָד בַּר מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה מִזַּרְעִיַּת בְּנֵי יוֹסֵף וּמַלִּילוּ קֳדָם מֹשֶׁה וּקְדָם רַבְרְבַיָּא רֵישֵׁי אֲבָהָתָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

לו

1 וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי הַנְּשִׂאִים רָאשֵׁי אָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

ΚΕΦΑΛ. λϛʹ.

1. Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες πατριᾶς φυλῆς υἱῶν Γαλαάδ, υἱοῦ Μαχείρ, υἱοῦ Μανασσῆ, ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ελεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

CAP. XXXV.

28. Debuerat enim profugus usque ad mortem Pontificis in urbe residere. postquam autem ille obierit, homicida revertetur in terram suam.

29. Hæc sempiterna erunt, & legitima in cunctis habitationibus vestris.

30. Homicida sub testibus punietur: ad unius testimonium nullus condemnabitur.

31. Non accipietis pretium ab eo qui reus est sanguinis, statim & ipse morietur.

32. Exules & profugi ante mortem Pótificis nullo modo in urbes suas reverti poterunt:

33. Ne polluatis terram habitationis vestræ quæ insontium cruore maculatur: nec aliter expiari potest, nisi per eius sanguinem qui alterius sanguinem fuderit.

34. Atque ita emundabitur vestra possessio me commorante vobiscum. ego enim sum Dominus qui habito inter filios Israël.

Das XXXV. Capitel.

28. Denn er solt in seiner Freyenstadt bleiben / biß an den todt des Hohenpriesters / vnd nach des Hohenpriesters todt wider zum Landt seines erbguts kommen.

29. Das sol euch ein Recht sein bey ewren nachkommen / wo jhr wonet.

30. Den Todschläger sol man tödten nach dem mund zweyer Zeugen / Ein Zeug sol nicht antworten vber eine seele zum tode.

31. Vnnd jhr solt keine versönung nemen vber die Seele des Todtschlägers / denn er ist des todts schuldig / vnd er sol des todts sterben.

32. Vnnd solt keine versönung nemen vber dem / der zur Freystadt geflohen ist / daß er widerkomme zu wonen im Lande / biß der Priester sterbe.

33. Vnnd schendet das Landt nicht / darinnen jhr wohnet / Denn wer blutschuldig ist / der schendet das Landt / vnd das Land kan vom blut nicht versönet werden / das drinnen vergossen wird / ohn durch das blut des / der es vergossen hat.

34. Verunreiniget das Land nicht / darinnen jhr wonet / darinnen ich auch wone / denn ich bin der HERR der vnter den Kindern Jsrael wohnet.

CAP. XXXV.

28. *Imperoche habitarà ne la città del suo rifugio, per fin chè muoia il gran Sacerdote. Ma poiche sarà morto il gran Sacerdote, l'homicida ritornarà ne la terra de la sua heredità*

29. *E queste cose saranno à voi per ordinatione del giuditio per le vostre generationi, in tutte le vostre habitationi.*

30. *Chiunque hauerà percosso qualcuno, sarà ucciso per le parole de testimonii; imperoche vn testimonio solo non testificarà per far morire vna persona.*

31. *Ne pigliarete il prezzo per l'anima del homicida, che è empio; perche muoia, ma morrà di morte.*

32. *Non pigliarete ancora il prezzo, perche fugga à la città del suo rifugio; a finche ritorni ad habitare in quella terra per finche muoia il sacerdote.*

33. *E così voi non contaminarete la terra, ne laquale voi sarete, percioche questo sangue imbrattarà la terra. E la terra non si purificarà pel sangue che è stato sparso in essa; se non pel sangue di colui che lo ha sparso.*

34. *Voi dunque non imbrattarete la terra, ne laquale habitate, e nel mezzo de laquale io habito. Imperoche io Iehoua habito nel mezzo de figliuoli d'Israel.*

CHAP. XXXVI.

1. Accesserunt autem & principes familiarum Galaad filii Machir, filii Manasse de stirpe filiorum Ioseph: locutique sunt Moysi coram principibus Israel, atque dixerunt.

Das XXXVI. Capitel.

VNd die öbersten Väter der geschlechte der kinder Gilead / des Sohns Machir / der Manasse Son war / von dem Geschlecht der Kinder Joseph / tratten herzu vnnd redten für Mose / vnd für den Fürsten / den öbersten Vätern der Kinder Jsrael.

CAP. XXXVI.

1. *Allhora i principi de padri de le famiglie de figliuoli di Galaad figliuolo di Machir figliuolo di Manasse de le famiglie de figliuoli di Ioseph, si appressorono e parlorono dinanzi à Moise, e dinanzi à i capi de figliuoli d'Israel.*

לו

2 וַאֲמַרוּ יָת רִבּוֹנִי פַּקִּיד יְיָ לְמִיתַּן יָת אַרְעָא בְּאַחְסָנָא בְּעַדְבָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְרִבּוֹנִי אִתְפַּקַּד (בְּמֵימְרָא) דַּייָ לְמִיתַּן יָת אַחְסָנַת צְלָפְחָד אֲחוּנָא לִבְנָתֵיהּ׃

3 וִיהוֹיָן לְחַד מִבְּנֵי שִׁבְטֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִנְשִׁין וְתִתְמְנַע אַחְסָנַתְהֵן מֵאַחְסָנַת אֲבָהָתָנָא וְתִתּוֹסַף עַל אַחְסָנַת שִׁבְטָא דִּיהוֹיָן לְהוֹן וּמֵעַדְב אַחְסָנְתָנָא יִתְמְנַע׃

4 וְאִם יְהֵי יוֹבְלָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתּוֹסַף אַחְסָנַתְהֵן עַל אַחְסָנַת שִׁבְטָא דִּיהוֹיָן לְהוֹן וּמֵאַחְסָנַת שִׁבְטָא דַּאֲבָהָתָנָא יִתְמְנַע אַחְסָנַתְהֵן׃

5 וּפַקִּיד מֹשֶׁה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל (מֵימְרָא) דַּייָ לְמֵימַר יָאוּת שִׁבְטָא דִּבְנֵי יוֹסֵף מְמַלְּלִין׃

6 דֵּין פִּתְגָּמָא דְּפַקִּיד יְיָ לִבְנַת צְלָפְחָד לְמֵימַר לִדְתַקִּין בְּעֵינֵיהֵן יְהוֹיָן לִנְשִׁין בְּרַם לְזַרְעִית שִׁבְטָא דַּאֲבוּהֵן יְהוֹיָן לִנְשִׁין׃

7 וְלָא תִסְחַר אַחְסָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִשִּׁבְטָא לְשִׁבְטָא אֲרֵי גְּבַר בְּאַחְסָנַת שִׁבְטָא דַּאֲבָהָתוֹהִי יִדְבְּקוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

8 וְכָל בְּרַתָּא מֵירְתַת אַחְסָנָא מִשִּׁבְטַיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחַד מִזַּרְעִית שִׁבְטָא דַּאֲבוּהָא תְּהֵי לְאִנְתּוּ בְּדִיל דְּיֵירְתוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר אַחְסָנַת אֲבָהָתוֹהִי׃

9 וְלָא תִסְחַר אַחְסַנְתָּא מִשִּׁבְטָא לְשִׁבְטָא אָחֳרָנָא אֲרֵי גְּבַר בְּאַחְסַנְתֵּיהּ יִדְבְּקוּן שִׁבְטַיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

לו

2 וַיֹּאמְרוּ אֶת־אֲדֹנִי צִוָּה יְהֹוָה לָתֵת אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲדֹנִי צֻוָּה בַּיהֹוָה לָתֵת אֶת־נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ לִבְנֹתָיו׃

3 וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת אֲבֹתֵינוּ וְנוֹסַף עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגֹּרַל נַחֲלָתֵנוּ יִגָּרֵעַ׃

4 וְאִם־יִהְיֶה הַיֹּבֵל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִנַּחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתֵינוּ יִגָּרַע נַחֲלָתָן׃

5 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהֹוָה לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה בְנֵי־יוֹסֵף דֹּבְרִים׃

6 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהֹוָה לִבְנוֹת צְלָפְחָד לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אַךְ לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים׃

7 וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתָיו יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

8 וְכָל־בַּת יֹרֶשֶׁת נַחֲלָה מִמַּטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אָבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלַת אֲבֹתָיו׃

9 וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר כִּי־אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

λϛ.

2. Καὶ εἶπαν. τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος, ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ισραήλ. καὶ τῷ κυρίῳ ἡμῶν συνέταξε κύριος, δοῦναι τὴν κληρονομίαν σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν. ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἔσονται ἑνὶ τῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ισραήλ γυναῖκες, καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν, ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ προστεθήσεται εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, ἧς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται.

4. Ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἄφαιρεσις τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, ἧς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν.

5. Καὶ ἐνετείλατο Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ διὰ προστάγματος κυρίου λέγων· οὕτως φυλὴ υἱῶν Ιωσὴφ λέγουσι.

6. Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι σαλπαὰδ λέγων· οὗ ἂν ἀρέσκῃ ἐναντίον αὐτῶν, ἔστωσαν γυναῖκες· πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες, καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται ἡ κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν.

7. Ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ, προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ισραήλ.

8. Καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ισραήλ, ἑνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ισραήλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ.

9. Καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ισραήλ.

CAP XXXVI.

2. Tibi domino nostro præcepit Dominus ut Terram sorti divideres filiis Israël, & ut filiabus Salphaad fratris nostri dares possessionem debitam patri:

3. Quas si alterius tribus homines uxores acceperint, sequetur possessio sua, & translata ad aliam tribum de nostra hæreditate minuetur.

4. Atque ita fiet, ut cum iubilæus, id est, quinquagesimus annus remissionis advenerit, confundatur sortium distributio, & aliorum possessio ad alios transeat.

5. Respondit Moyses filiis Israël, & Domino præcipiente ait, Recté tribus filiorum Ioseph locuta est.

6. Et hæc lex super filiabus Salphaad à Domino promulgata est: Nubant quibus volunt, tantùm ut suæ tribus hominibus.

7. Ne commisceatur possessio filiorum Israel de tribu in tribum. Omnes enim viri ducent uxores de tribu & cognatione sua:

8. Et cunctæ fœminæ de eadem tribu maritos accipiēt: ut hæreditas permaneat in familiis.

9. Nec sibi misceantur tribus, sed ita maneant ut à Domino separatæ sunt.

Das XXXVI. Capitel.

2. Unnd sprachen: Lieber Herr / der HERR hat gebotten / daß man das Land zum Erbtheil geben solt / durchs Loß den kindern Israel / unnd du mein Herr hast gebotten durch den HERREN / das man daß Erbtheil Zelaphehad unsers Bruders / seinen Töchtern geben sol.

3. Wenn sie jemand auß den Stämmen Israel zu Weiber nimmt / so wird unsers Vaters Erbtheil weniger werden / unnd so vil sie haben / wird zu dem Erbtheil kommen des Stamms dahin sie kommen / Also wird das Loß unsers Erbtheils geringert.

4. Wenn denn nun das Halljahr der kinder Israel kommt / so wird jhr Erbtheil zu dem Erbtheil des Stams kommen / da sie sind / Also wird unsers Vaters Erbtheil geringert / so vil sie haben.

5. Mose gebot den kindern Israel nach dem befelch des HERREN / unnd sprach: Der Stamm der kinder Joseph hat recht geredt.

6. Das ists / das der HERR gebeut den Töchtern Zelaphehad / unnd spricht: Laß sie freyen wie es jhnen gefelt / Allein daß sie freyen unter dem Geschlecht des Stamms jhres Vaters.

7. Auff das nicht die Erbtheil der kinder Israel fallen von einem Stam zum andern / denn ein jeglicher unter den kindern Israel soll anhangen an dem Erbe des Stams seines Vaters.

8. Und alle Töchter die Erbtheil besitzen unter den Stämmen der kinder Israel / sollen freyen einen von dem Geschlecht des Stams jres Vaters / Auff daß ein jedlicher unter den kindern Israel seines Vaters erbe behalte.

9. Und nicht sein Erbtheil von einem Stamm falle auff den andern / sondern ein jeglicher hange an seinem erbe unter den Stämmen der kinder Israel.

CAP. XXXVI.

2. E dissero, Il Signore ha comandato al mio Signore che desse la terra i per sorte à figliuoli d'Israel per possederla. Ancora il mio Signore ha comandamento dal Signore, che dia le heredità di Salphaad nostro fratello à le sue figliuole.

3. Lequali se saranno maritate à qualcuno de figliuoli de le altre tribu de figliuoli d'Israel sarà sottratta la loro heredità da la heredità de i nostri padri, e sarà applicata à la heredità de la tribu di quelli, à iquali si maritaranno: e si sminuirà de la sorte de la nostra heredità.

4. E quando sarà il giubileo à figliuoli d'Israel, la heredità di quelli sarà aggiunta à la heredità de la tribu di quelli, à i quali si saranno maritate: e cosi si detrarrà de la heredità de nostri padri la heredità di quelle.

5. Moise dunque comandò à figliuoli d'Israel secondo la parola del Signore, dicendo: La tribu de figliuoli di Ioseph parla rettamente.

6. Questo è quel che il Signore comandò de le figliuole di Salphaad, dicendo: Elle si maritino à quelli che vorranno: tuttauolta elle si maritaranno ne la famiglia de la tribu del lor padre.

7. A finche la heredità de figliuoli d'Israel non sia trasferita da vna tribu à l'altra tribu; imperoche i figliuoli d'Israel si accostaranno, ciascuno à la heredità de la tribu de i loro padri.

8. E ciascuna figliuola, laquale possederà l'heredità de la tribu de figliuoli d'Israel, si maritarà à vno de la famiglia de la tribu di suo padre: à finche i figliuoli d'Israel possedino, ciascuno la heredità de' suoi padri.

9. Accioche non si trasferisca il possesso da vna tribu à l'altra tribu; ma ciascuno de le tribu de figliuoli d'Israel si congiungerà à la sua heredità.

לו

10 כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַדָא בְּנָת צְלָפְחָד׃

11 וַהֲוָאָה מַחְלָה תִרְצָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְנֹעָה בְּנָת צְלָפְחָד לִבְנֵי אֲחֲבוּהֵן לְנָשִׁין׃

12 מִזַּרְעִיַּת בְּנֵי מְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף הֲוָאָה לְנָשִׁין וַהֲוָת אַחְסַנְתְּהֵן עַל שִׁבְטָא דְזַרְעִיַּת אֲבוּהֵן׃

13 אִלֵּין פִּקּוֹדַיָּא וְדִינַיָּא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירֵחוֹ׃

חוק

לו

10 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד׃

11 וַתִּהְיֶינָה מַחְלָה תִרְצָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד לִבְנֵי דֹדֵיהֶן לְנָשִׁים׃

12 מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל־מַטֵּה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן׃

13 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃

תם ונשלם

λϛʹ.

10. Οὕτως ἐποίησαν θυγατέρες σαλπαάδ.

11. Καὶ ἐγένοντο μααλὰ, καὶ θερσὰ, καὶ αἴγλα, καὶ μελχὰ, καὶ νουὰ θυγατέρες σαλπαὰδ, τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν.

12. Ἐκ τοῦ δήμου μανασσῆ υἱῶν ἰωσὴφ ἐγενήθησαν γυναῖκες. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

13. Αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἐπὶ δυσμῶν μωὰβ, ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ.

ΤΕΛΟΣ.

10. Fece-

CAP. XXXVI.

10. Feceruntque filiæ Salphaad ut fuerat imperatum:

11. Et nupserunt Maala, & Thersa, & Hegla, & Melcha, & Noa filiis patrui sui.

12. De familia Manasse, qui fuit filius Ioseph: & possessio quæ illis fuerat attributa, mansit in tribu & familia patris earum.

13. Hæc sunt mandata atque iudicia quæ mandavit Dominus per manum Moysi ad filios Israël, in campestribus Moab supra Iordanem contra Iericho.

FINIS.

Das XXXV. Capitel.

10. Wie der HERR Mose geboten hatte/so theten die töchter Zelaphehad.

11. Mahela/Thirza/Hagla/Milca vnd Noa/vnd freyeten den kindern jrer Vettern.

12. Des Geschlechts der kinder Manasse des Sohns Joseph/Also bleib jhr Erbtheil an dem Stamm des Geschlechts jres Vaters.

31. Das sind die Gebot vnd Rechte/die der HERR gebot durch Mosen den kindern Jsrael/auff dem gefilde der Moabiter/am Jordan gegen Jeriho.

ENDE.

CAP. XXXVI.

10. Le figliuole di Salphaad, cosi fecero come il Signore haueа comandato à Moise.

11. Imperoche Mahalah, Thirsah, Hoglah, Milchah, e Noab: tutte figliuole di Salphaad si maritorono à i figliuoli de i loro Zii.

12. E cosi furono mogli de figliuoli de la famiglia di Manasse figliuolo di Ioseph: e la loro heredità fu ne la tribu de la famiglia del padre loro.

13. Questi sono i comandamenti & i giudicii, iquali il Signore comando per mano di Moise à figliuoli d Israel, ne le campagne di Moab appresso al Giordano verso Ierico.

FINE.

DEVTERO-NOMIVM,

EBRAICE.

CHALDAICE.

GRÆCE.

LATINE.

GERMANICE.

ITALICE.

Ex

Dispositione & Adornatione

ELIAE HVTTERI

GERMANI.

א

אלין פתגמיא דמליל משה עם כל ישראל בעברא דירדנא אוכח יתהון על דחבו במדברא ועל דארגיזו במישרא לקבל ים סוף בפארן אתפלו על מנא ובחצרות ארגיזו על בשרא ועל דעבדו עגל דדהב׃

2 מהלך חד עשר יומין מחורב אורח טורא דשעיר עד רקם גיאה׃

3 והוה בארבעין שנין בחד עשר ירחא בחד לירחא מליל משה עם בני ישראל ככל דפקיד יי יתיה להון׃

4 בתר דמחא ית סיחון מלכא דאמוראה דיתיב בחשבון וית עוג מלכא דמתנן דיתיב בעשתרות באדרעי׃

5 בעברא דירדנא בארעא דמואב שרי משה פריש ית אולפן אוריתא הדא למימר׃

6 יי אלהנא מליל עמנא בחורב למימר סגי לכון דיתבתון בטורא הדין׃

7 אתפנו וטולו לכון ועולו לטורא דאמוראה ולכל מגירוהי במישרא בטורא בשפלתא ובדרומא ובספר ימא ארעא כנענאה ולבנן עד נהרא רבא נהרא פרת׃

8 חזו דיהבית קדמיכון ית ארעא עולו ואחסינו ית ארעא דקיים יי לאבהתכון לאברהם ליצחק וליעקב למתן להון ולבניהון בתריהון׃

א

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב׃

2 אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃

3 וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם׃

4 אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֵת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי׃

5 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר׃

6 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה׃

7 פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת׃

8 רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם׃

ΚΕΦΑΛ. α΄.

Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωϋσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς, πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἀνὰ μέσον φαρὰν τοφολὲν, καὶ λοβὸν, καὶ αὐλῶν, καὶ κατὰ τὰ χρύσεα.

2. Ἕνδεκα ἡμερῶν ἐν χωρὴβ, ὁδὸς ἐπ᾽ ὄρος σηεὶρ ἕως καδὴς βαρνῆ.

3. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει, ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Μωϋσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς.

4. Μετὰ τὸ πατάξαι τὸν σηὼν βασιλέα τῶν ἀμορραίων, τὸν κατοικήσαντα ἐν ἐσεβὼν, καὶ τὸν ὢγ βασιλέα τῆς βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν ἀσταρὼθ καὶ ἐν ἐδραΐ.

5. Ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἐν γῇ Μωὰβ, ἤρξατο Μωϋσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον λέγων·

6. Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν χωρὴβ λέγων· ἱκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ.

7. Ἐπιστράφητε, καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὸ ὄρος ἀμορραίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους ἄραβα, εἰς ὄρος καὶ πεδίον καὶ πρὸς λίβα, καὶ παραλίαν γῆν χαναὰν, καὶ ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου εὐφράτου.

8. Ἴδετε παραδέδωκα ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν· εἰσελθόντες κατακληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τῷ ἀβραὰμ καὶ τῷ ἰσαὰκ καὶ τῷ ἰακὼβ, δοῦναι αὐτοῖς αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς.

CAP. I.

HÆC sunt verba quæ locutus est Moyses ad omnē Israel trans Iordanem in solitudine campestri contra Mare-rubrum, inter Pharan & Thophel & Laban & Haseroth, ubi auri est plurimum:

2. Vndecim diebus de Horeb per viam montis Seir, usque ad Cades-barne.

3. Quadragesimo anno, undeci no mense, prima die mensis locutus est Moyses ad filios Israël omnia quæ præceperat illi Dominus ut diceret eis:

4. Postquam percussit Sehon regem Amorrhęorum, qui habitavit in Hesebon: & Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, & in Edrai.

5. Trans Iordanem in Terra-Moab. Cœpitque Moyses explanare legem, & dicere:

6. Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb, dicens, Sufficit vobis quòd in hoc monte mansistis:

7. Revertimini, & venite ad montem Amorrhæorum, & ad cætera quæ ei proxima sunt campestria atque montana & humiliora loca contra Meridiem, & iuxta littus maris, Terram Chananæorum, & Libani usque ad flumen magnum Euphraten.

8. En, inquit, tradidi vobis: ingredimini & possidete eā, super qua iuravit Dominus patribus vestris Abraham, Isaac, & Iacob, ut daret illam eis, & semini eorum post eos.

Das I. Capitel.

DAs sind die wort / die Mose redet zum gantzen Israel / jenseit dem Jordan / inn der Wüsten auff dem gefilde gegen dem Schilffmeer / zwischen Paran vnnd Thophel / Laban / Hazeroth / vnd Disahab.

2. Eilff tagreise von Horeb / durch den weg des gebirges Seir / biß gen Kades Barnea.

3. Vnnd es geschach im viertzigsten jahr am ersten tage des eilfften Monden / da redet Mose mit den Kindern Israel / alles wie jhm der HERR an sie gebotten hatte.

4. Nach dem er Sihon den König der Amoriter geschlagen hatte / der zu Hesbon wonete / Dazu Og den König zu Basan / der zu Astaroth zu Edrei wonete.

5. Jenseyd des Jordans im Lande der Moabiter fieng an Mose außzulegen diß Gesetz / vnd sprach:

6. Der HERR vnser Gott redet mit vns am berge Horeb / vnd sprach: Jr seydt lang gnugsam an diesem Berge gewesen.

7. Wendet euch vnd ziehet hin / daß jhr zu dem Gebirge der Amoriter kommt / vnd zu allen jhren Nachbarn / im Gefilde / auff Bergen / vnd in Gründen gegen Mittag / vnd gegen dem anfurt des Meers im Lande Canaan / vnnd zum Berge Libanon / biß an das grosse wasser Phrath.

8. Sihe da / Jch habe euch das Land / das da für euch ligt / gegeben / gehet hinein vnnd nemets ein / das der HErr ewern Vätern / Abraham / Isaac vnnd Jacob geschworen hat / daß ers jhnen vnnd jhrem Samen nach jhnen geben wolt.

CAP. I.

QVESTE SONO le parole, lequali Moïse disse à tutto Israel di là dal Giordano nel diserto, ne la pianura, dirimpetto al mar rosso fra Pharan & Thophel, e Laban, e Haseroth e Dizahab.

2. Da Horeb insino à Cades-Barne vi sono undici giornate di camino per la via del monte Seir.

3. Et auuenne nel quadragesimo anno, nel primo giorno de l'undecimo mese, che Moise parlò à i figliuoli d'Israel secondo tutte quelle cose, che'l Signore gli haueua comandato di dir loro.

4. Poiche hebbe percosso Sehon Re de gli Amorrhei, il quale habitaua in Hosbon, & Og Re di Basan, ilquale habitaua in Astaroth & in Edrei:

5. Moise incominciò à dichiarare questa Legge di là dal Giordano ne la terra di Moab, dicendo:

6. Il Signore Dio nostro ha parlato con noi in Horeb dicendo: Voi sete stati assai in questo monte:

7. Voltateui, partiteui, & andate verso il monte de gli Amorrhei, e verso tutti i suoi luoghi vicini nel diserto nel monte, nel piano, nel mezzodi, e ne la ripa del mare, à la terra de Cananei, & à Libano insino al gran fiume Euphrate.

8. Riguardate, io ho data à voi la terra, entrateui, e possedete quella terra, laquale il Signore ha giurato à vostri padri Abraham, Ishac, e Iacob ch'egli la darebbe loro, & al seme loro dopo essi.

א

9 וַאֲמָרִית לְכוֹן בְּעִדָּנָא הַהִיא לְמֵימַר לֵית אֲנָא יָכִיל בִּלְחוֹדִי לְסוֹבָרָא יָתְכוֹן׃

10 יְיָ אֱלָהֲכוֹן אַסְגֵּי יָתְכוֹן וְהָא אִיתֵיכוֹן יוֹמָא דֵין כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לְסָגֵי׃

11 יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתְהוֹן יוֹסֵף עֲלֵיכוֹן כְּוָתְכוֹן אֲלַף זִמְנִין וִיבָרֵךְ יָתְכוֹן כְּמָא דְמַלֵּיל לְכוֹן׃

12 אֶכְדֵין אֲסוֹבַר בִּלְחוֹדִי טָרְחֲכוֹן וְעִסְקֵיכוֹן וְדִינֵיכוֹן׃

13 הַבוּ לְכוֹן גֻּבְרִין חַכִּימִין וְסֻכְלְתָנִין וּמַנְדְּעִין לְשִׁבְטֵיכוֹן וַאֲמַנֵּינוּן רָאשִׁין עֲלֵיכוֹן׃

14 וַאֲתֵיבְתּוּן יָתִי וַאֲמַרְתּוּן תַּקִּין פִּתְגָּמָא דְּמַלֵּילְתָּא לְמֶעְבַּד׃

15 וּדְבָרִית יָת רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן גֻּבְרִין חַכִּימִין וּמַנְדְּעִין וּמַנֵּיתִי יָתְהוֹן רֵישִׁין עֲלֵיכוֹן רַבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מָאוָתָא רַבָּנֵי חַמְשִׁין וְרַבָּנֵי עֲשׂוֹרְיָתָא וְסָרְכִין לְשִׁבְטֵיכוֹן׃

16 וּפַקֵּידִית יָת דַּיָּינֵיכוֹן בְּעִדָּנָא הַהוּא לְמֵימַר שְׁמַעוּ בֵּין אֲחֵיכוֹן וּתְדִינוּן קֻשְׁטָא בֵּין גְּבַר וּבֵין אֲחוּהִי וּבֵין גִּיּוֹרֵיהּ׃

17 לָא תִשְׁתְּמוֹדְעוּן אַפִּין בְּדִינָא מִלֵּי זְעֵירָא כְּרַבָּא תִּשְׁמְעוּן לָא תִדְחֲלוּן מִקֳּדָם אֱנָשׁ אֲרֵי דִינָא דַּייָ הוּא וּפִתְגָּמָא דְיִקְשֵׁי מִנְּכוֹן תְּקָרְבוּן לְוָתִי וְאֶשְׁמְעִנֵּיהּ׃

18 וּפַקֵּידִית יָתְכוֹן בְּעִדָּנָא הַהִיא יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא דְתַעְבְּדוּן׃

19 וּנְטַלְנָא מֵחוֹרֵב וְהַלֵּיכְנָא יָת כָּל מַדְבְּרָא רַבָּא וּדְחִילָא הַהוּא דַּחֲזֵיתוּן אוֹרַח טוּרָא דֶאֱמוֹרָאָה כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ אֱלָהַנָא יָתַנָא וַאֲתֵינָא עַד רְקַם גֵּיאָה׃

א

9 וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם׃

10 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃

11 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃

12 אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טָרְחֲכֶם וּמַשַּׂאֲכֶם וְרִיבְכֶם׃

13 הָבוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וּנְבֹנִים וִידֻעִים לְשִׁבְטֵיכֶם וַאֲשִׂימֵם בְּרָאשֵׁיכֶם׃

14 וַתַּעֲנוּ אֹתִי וַתֹּאמְרוּ טוֹב־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת׃

15 וָאֶקַּח אֶת־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וִידֻעִים וָאֶתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם׃

16 וָאֲצַוֶּה אֶת־שֹׁפְטֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמֹעַ בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין־אִישׁ וּבֵין־אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ׃

17 לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטֹן כַּגָּדֹל תִּשְׁמָעוּן לֹא תָגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים הוּא וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו׃

18 וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃

19 וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ אֵת כָּל־הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ הַר הָאֱמֹרִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֹתָנוּ וַנָּבֹא עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃

α΄.

9. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων· οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς.

10. Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστὲ σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

11. Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χιλιοπλασίως, καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς, καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν.

12. Πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν, καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν, καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν.

13. Δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας, καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ καταστήσω αὐτοὺς ἐφ᾽ ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν.

14. Καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἴπατε, καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι.

15. Καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ᾽ ὑμῶν, χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν.

16. Καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων· διακούσατε ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ κρίνετε δικαίως ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ προσηλύτου αὐτοῦ.

17. Οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει· κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς· οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστι· καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν σκληρὸν ᾖ ἀφ᾽ ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό.

18. Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ποιήσετε.

19. Καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρὴβ, ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην, καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἣν εἴδετε, ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως Καδὴς Βαρνῆ.

CAP. I.

9. Dixiq; vobis illo in tempore, Non possum solus sustinere vos:

10. Quia Dominus Deus vester multiplicavit vos, & estis hodie sicut stellæ cœli, plurimi.

11. (Dominus Deus patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa millia, & benedicat vobis sicut locutus est.)

12. Non valeo solus negotia vestra sustinere, & pondus ac iurgia.

13. Date ex vobis viros sapiêtes & gnaros, & quorum conversatio sit probata in tribubus vestris, ut ponam eos vobis principes.

14. Tunc respondistis mihi, Bona res est quam vis facere.

15. Tulique de tribubus vestris viros sapientes & nobiles, & constitui eos principes, tribunos & centuriones, & quinquagenarios ac decanos, qui docerent vos singula.

16 Præcepique eis, dicens, Audite illos, & quod iustum est iudicate: sive civis sit ille, sive peregrinus.

17. Nulla erit distantia personarum, ita parvum audietis ut magnum: nec accipietis cuiusquam personã, quia Dei iudicium est. Quod si difficile vobis visum aliquid fuerit, referte ad me, & ego audiam.

18. Præcepique omnia quæ facere deberetis.

19. Profecti autem de Horeb, trãsivimus per eremum terribilem & maximam solitudinem quam vidistis, per viam montis Amorrhæi, sicut præceperat Dominus Deus noster nobis. Cumque venissemus in Cades-barne.

Das I. Capitel.

9. Da sprach ich zu derselben zeit zu euch: Ich kan euch nicht allein ertragen.

10. Denn der HERR ewer GOtt hat euch gemehret/ das jr heuts tages seydt wie die menge der Stern am Himmel.

11. (Der HERR ewer Väter Gott mache ewer noch viel tausent mehr/ vnd segene euch/ wie er euch geredt hat.)

12. Wie kan ich allein solche mühe vnd last vnd hadder von euch ertragen?

13. Schaffet her weise/ verstendige vnd erfarne Leute/ vnter ewren Stämmen/ die wil ich vber euch zu Heupter setzen.

14. Da antwortet jr mir/ vnd spracht: Das ist ein gut ding/ davon du sagest/ daß du es thun wilt.

15. Da nam ich die Häupter ewer Stämme/ weise vnd erfarne Männer/ vnd satzt sie vber euch zu Häupter/ vber tausent/ vber hundert/ vber funfftzig/ vnd vber zehen/ vnnd Amptleute vnter ewren Stämmen.

16. Vnnd gebot ewern Richtern zur selben zeit/ vnd sprach: Verhöret ewre Brüder/ vnnd richtet recht zwischen jederman vnd seinem Bruder vnnd dem Frembdlinge.

17. Keine Person solt jhr im Gericht ansehen/ Sondern solt den kleinen hören wie den grossen/ vnd für niemands person euch schewen/ denn das Gericht ampt ist Gottes. Wird aber euch eine sache zu hart sein/ die lasset an mich gelangen/ daß ich sie höre.

18. Also gebot ich euch zu der zeit alles was jhr thün solt.

19. Da zogen wir auß von Horeb/ vnnd wandelten durch die gantze Wüsten (die groß vnd grausam ist/ wie jhr gesehen habt) auff der strasse zum gebirge der Amoriter/ wie vns der HErr vnser Gott gebotten hatte/ vnd kamen biß gen Kades Barnea.

CAP. I.

9. Et io parlai à voi in quel tempo, dicendo: Io non posso solo sostenervi.

10. Il Signore Dio vostro vi ha moltiplicati, di sorte che hoggi sete in moltitudine come le stelle del cielo.

11. (Il Signore Dio de' vostri padri vi accresca mille volte piu di quel che sete, e vi benedica, si come ha parlato à voi.)

12. In che modo potrò io solo portar la vostra fatica, il vostro carico, & le vostre liti?

13. Datemi fra voi de gli huomini savii & intelligenti, e conosciuti in bontà per le vostre tribu; à finche io gli costituisca sopra di voi.

14. E voi mi rispondeste, e diceste: E gli è buon che noi facciamo quel che tu hai detto.

15. Allhora io presi i principali de le vostre tribu, huomini savii e conosciuti, e io gli costituì principi sopra di voi, tribuni, e centurioni, e cinquantanieri, e decurioni, e presidenti à le vostre tribu.

16. Et in quel tempo io comandai à i vostri giudici, dicendo: Ascoltate tra i vostri fratelli, e giudicate giustamente fra l'huomo & il suo fratello, e fra il suo forastiero.

17. Voi non riguardarete à persona nel vostro giudicio: voi ascoltarete cosi il piccolo come il grande. Voi non temerete de la faccia di alcuno, perche il giudicio è di Dio: e voi riferirete à me la cosa, che à voi sarà difficile, & io l'ascoltarò.

18. Et in quel tempo io vi comandai tutte quelle cose, che voi doureste fare.

19. E partendoci di Horeb, noi camminammo per tutto quel gran diserto e terribile, il qual voi havete veduto per la via de là montagna de gli Amorrhei, si come il Signore Dio nostro ci havea comandato: & arrivammo insino à Cades-Barne.

א

20 ואמרית לכון אתיתון עד טורא דאמוראה דיי אלהנא יהיב לנא:

21 חזי דיהב יי אלהך קדמך ית ארעא סק אחסין כמא דמליל יי אלהא דאבהתך לך לא תדחל ולא תתבר:

22 וקריבתון לותי כולכון ואמרתון נשלח גברין קדמנא ויאללון לנא ית ארעא ויתיבון יתנא פתגמא ית אורחא דנסק בה וית קרויא דניעול להון:

23 ושפר בעיני פתגמא ודברית מנכון תרי עסר גברין גברא חד לשבטא:

24 ואתפניאו וסליקו לטורא ואתו עד נחלא דאתכלא ואלילו יתה:

25 ונסיבו בידיהון מאיבא דארעא ואחיתו לותנא ואתיבו יתנא פתגמא ואמרו טבא ארעא דיי אלהנא יהיב לנא:

26 ולא אביתון למיסק וסרבתון על (מימרא) דיי אלהכון:

27 ואתרעמתון במשכניכון ואמרתון בדסני יי יתנא אפקנא מארעא דמצרים לממסר יתנא בידא דאמוראה לשיציותנא:

28 לאן אנחנא סלקין אחנא תברו ית לבנא למימר עם רב ותקיף מננא קרוין רברבן וכריכן עד צית שמיא ואף בני גבראי חזינא תמן:

29 ואמרית לכון לא תתברון ולא תדחלון מנהון:

א

20 ואמר אלכם באתם עד הר האמרי אשר יהוה אלהינו נתן לנו:

21 ראה נתן יהוה אלהיך לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך אל תירא ואל תחת:

22 ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבא אליהן:

23 וייטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים עשר אנשים איש אחד לשבט:

24 ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד נחל אשכל וירגלו אתה:

25 ויקחו בידם מפרי הארץ ויורדו אלינו וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו:

26 ולא אביתם לעלת ותמרו את פי יהוה אלהיכם:

27 ותרגנו באהליכם ותאמרו בשנאת יהוה אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת אתנו ביד האמרי להשמידנו:

28 אנה אנחנו עלים אחינו המסו את לבבנו לאמר עם גדול ורם ממנו ערים גדלת ובצורת בשמים וגם בני ענקים ראינו שם:

29 ואמר אלכם לא תערצון ולא תיראון מהם:

ά.

20. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· ἤλθετε ἕως ὄρους τοῦ ἀμορραίου, ὃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

21. Ἴδετε, παραδέδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν· ἀναβάντες κληρονομεῖτε, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν. μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε.

22. Καὶ προσήλθετέ μοι πάντες, καὶ εἴπατε. ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν, τὴν ὁδὸν δι᾽ ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς.

23. Καὶ ἤρεσεν ἐνώπιόν μου τὸ ῥῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλήν.

24. Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἤλθοσαν ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν.

25. Καὶ ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἔλεγον· ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

26. Καὶ οὐκ ἠθελήσατε ἀναβῆναι, ἀλλ᾽ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

27. Καὶ διεγογγύσατε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἴπατε. Διὰ τὸ μισεῖν κύριον ἡμᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμορραίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς.

28. Ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέστησαν τὴν καρδίαν ὑμῶν λέγοντες· ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι, καὶ τετειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ. ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἑωράκαμεν ἐκεῖ.

29. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· μὴ πτήξητε, μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ᾽ αὐτῶν.

CAP I.

ο. Dixi vobis, Venistis ad
nontem Amorrhæi, quem
Dominus Deus noster da-
rus est nobis.

1. Vide Terram quã Do-
inus Deus tuus dat tibi: a-
cende & posside eam, sicut
ocutus est Dominus Deus
oster patribus tuis: noli ti-
nere, nec quicquam paveas.

2. Et accessistis ad me o-
nnes, atque dixistis, Mitta-
nus viros qui considerent
Terram: & renuntient per
uod iter debeamus ascen-
ere, & ad quas pergere ci-
itates.

3. Cumq; mihi sermo pla-
uisset, misi ex vobis duode-
im viros, singulos de tribu-
us suis.

4. Qui cùm perrexissent,
x ascendissent in monta-
a, venerunt usque ad Val
em-botri: & considerata
erra,

5. Sumentes de fructibus
eius, ut ostenderent huber-
atem, attulerunt ad nos, at-
que dixerunt, Bona est terra
quam Dominus Deus no-
ter daturus est nobis.

26. Et noluistis ascendere,
ed increduli ad sermonem
Domini Dei nostri.

27. Murmurastis in taber-
naculis vestris, atque dixistis,
Odit nos Dominus, & ideir-
co eduxit nos de Terra Æ-
gypti, ut traderet nos in
manu Amorrhæi, atque de-
leret.

28. Quò ascendemus? nun-
tii terruerunt cor nostrum,
dicentes, Maxima multitu-
do est, & nobis statura pro-
cerior: urbes magnæ, & ad
cœlum usque munitæ; filios
Enacim vidimus ibi.

29. Et dixi vobis, Nolite
metuere, nec timeatis eos:

Das I. Capitel.

20. Da sprach ich zu euch: Jhr seydt an das Gebirge der Amoriter kommen/das vns der HERR vnser Gott geben wird.

21. Sihe da das Land für dir / das der HERR dein GOtt dir gegeben hat/zeuch hinauff/vnd nimms ein/wie der HERR deiner Väter GOtt dir geredt hat / Förchte dich nicht/vnd laß dir nicht grawen.

22. Da kamet jhr zu mir alle / vnnd spracht: Lasst vns Männer für vns hin senden / die vns das Land erkunden/vnnd vns wider sagen / durch welchen weg wir hinein ziehen sollen / vnd die Städte / da wir ein kommen sollen.

23. Das gefiel mir wol/vnd nam auß euch zwölff Männer / von jeglichem Stamm einen.

24. Da dieselbigen weg giengen/vnd hinauff zogen auff das Gebirge/ vnnd an den bach Escol kamen / da besahen sie es.

25. Vnnd namen der früchte des Lands mit sich/vnd brachten sie herab zu vns / vnnd sagten vns wider vnnd sprachen: Das Landt ist gut / das der HERR vnser Gott vns gegeben hat.

26. Aber jhr woltet nicht hinauff ziehen / vnnd wurdet vngehorsam dem munde des HERRN ewers Gottes.

27. Vnd murretet in ewren Hütten / vnd spracht: Der HErr ist vns gram/ darumb hat er vns auß Egyptenland gefüret / daß er vns inn der Amoriter hende gebe zu vertilgen.

28. Wo sollen wir hinauff? Vnser Brüder haben vnser hertz verzagt gemacht / vnnd gesagt: Das Volck sey grösser vnd höher denn wir/die Städte seyen groß / vnnd biß an den Himmel vermauret / Dazu haben wir die Kinder Enakim daselbs gesehen.

29. Jch sprach aber zu euch: Entsetzet euch nicht/vnd förcht euch nicht für jhnen.

CAP. I.

20. Allhora io vi dissi: Voi sete arriuati insino al monte de lo Amorrheo, ilquale il Signore Diò nostro lo dà à noi.

21. Riguarda il Signore Dio tuò propone la terra dinanzi à te: monta, e possedela, si come il Signore Dio de tuoi padri ti ha detto: non voler temere, ne hauer paura.

22. Voi tutti veniste à me, e diceste: Mandiamo de gli huomini auanti à noi, iquali ci vadino à spiar la terra, e ci rifirischino il tutto, e la via, per laquale noi saliremmo, e la città, à lequali noi andaremmo.

23. Laqual cosa à me piacque, e presi fra voi dodici huomini, vno huomo per ciascuna tribu.

24. iquali si partirono, e montorono sopra quel monte, & andorono insino à la valle di Eccol, e la spiorono.

25. E presero con la man lor del frutto di quella terra, e ce lo portorono; e ci riferirono il tutto, e dissero: La terra, che'l Signore Dio nostro ci dà, è buona.

26. E tuttauolta voi non vi sete voluti salire, ma vi sete ribellati da la parola del Signore Dio nostro.

27. Et hauete mormorato ne vostri pauiglioni, dicendo: Perche il Signore ci haueua in odio, ci ha cauati de la terra di Egitto per darci ne la mano de gli Amorrhei, e per distruggerci.

28. Doue siamo noi montati? I nostri fratelli hanno debilitati i nostri cuori, dicendo: Questo popolo è maggiore e piu robusto di noi: le città sono grandi e murate insino al cielo: & ancora noi habbiamo quiui veduti i figliuoli di Enacim.

29. Allhora io vi dissi: Non habbiate paura, ne vogliate temer di quelli.

א

30 ייי אלהכון דמדבר
קדמיכון (מימריה) יגיח
לכון קרב ככל דעבד ע
עמכון במצרים לעיניכון:

31 ובמדברא דחזיתא
דסוברך ייי אלהך כמא
דמסובר גברא ית ברה
בכל אורחא דהליכתון עד
מיתיכון עד אתרא הדין:

32 ובפתגמא הדין לי
ליתיכון מהימנין במ
(במימרא) דייי אלהכון:

33 דמדבר קדמיכון ב
באורחא לאתקנאה לכון
אתר בית משרי לא
לאשריותכון בעמודא
דאשתא בליליא ל
לאחזיותכון באורחא
דתהכון בה ובעמודא
(דעננא) ביממא:

34 ושמיע קדם ייי ית
קל פתגמיכון ורגיז וקיים
למימר:

35 אם יחזי גבר בגבריא
האלין דרא בישא הדין ית
ארעא טבתא דקיימית
למיתן לאבהתכון:

36 אלהין כלב בר יפנה
הוא יחזינה וליה אתן ית
ארעא דדרך בה ולבנוהי
חלף דאשלים בתר
(דחלתא) דייי:

37 אף עלי הוה רגז מן
קדם ייי בדילכון למימר
אף את לא תיעול לתמן:

38 יהושע בר נון דקאים
קדמך הוא יעול לתמן
יתיה תקיף ארי הוא
יחסנינה לישראל:

39 וטפלכון דאמרתון
לביזא יהי ובניכון דלא
ידעו יומא דין טב וביש
אינון יעלון לתמן ולהון
אתנינה ואינון ירתונה:

40 ואתון אתפניו לכון
וטולו למדברא אורח
ימא דסוף:

א

30 יהוה אלהיכם ההלך לפניכם
הוא ילחם לכם ככל אשר עשה
אתכם במצרים לעיניכם:

31 ובמדבר אשר ראית אשר
נשאך יהוה אלהיך כאשר ישא־
איש את־בנו בכל־הדרך אשר
הלכתם עד־באכם עד־המקום
הזה:

32 ובדבר הזה אינכם מאמינם
ביהוה אלהיכם:

33 ההלך לפניכם בדרך לתור
לכם מקום לחנתכם באש
לילה לראתכם בדרך אשר תלכו־
בה ובענן יומם

34 וישמע יהוה את־קול
דבריכם ויקצף וישבע לאמר:

35 אם־יראה איש באנשים
האלה הדור הרע הזה את הארץ
הטובה אשר נשבעתי לתת
לאבתיכם:

36 זולתי כלב בן־יפנה הוא
יראנה ולו־אתן את־הארץ אשר
דרך־בה ולבניו יען אשר מלא
אחרי יהוה:

37 גם־בי התאנף יהוה בגללכם
לאמר גם־אתה לא־תבא שם:

38 יהושע בן־נון העמד לפניך
הוא יבא שמה אתו חזק כי־הוא
ינחלנה את־ישראל:

39 וטפכם אשר אמרתם לבז
יהיה ובניכם אשר לא־ידעו
היום טוב ורע המה יבאו שמה
ולהם אתננה והם יירשוה:

40 ואתם פנו לכם וסעו
המדברה דרך ים־סוף:

α'.

30. Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου ἡμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῇ αἰγύπτου.

31. Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἣν εἴδετε ὡς ἐτροφοφόρησέ σε κύριος ὁ θεός σου, ὡς εἴ τις τροφοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἣν ἐπορεύθητε, ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

32. Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν.

33. Ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτὸς δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας.

34. Καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε λέγων·

35. Εἰ ὄψεταί τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην, ἣν ἐγὼ ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

36. Πλὴν χάλεβ υἱὸς ἰεφοννῆ, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἧς ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον.

37. Καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς λέγων· οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ.

38. Ἰησοῦς υἱὸς ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληροδοτήσει αὐτὴν τῷ Ἰσραήλ.

39. Καὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ἃ εἴπατε ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακὸν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ κατακληρονομήσουσιν αὐτήν.

40. Καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες, στρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

30. Domi-

CAP. I.

o. Dominus Deus qui du- or est vester, pro vobis ipse ugnabit, sicut fecit in Ægy- to cunctis videntibus;

. Et in solitudine ipsi vidi- is. Portavit te Dominus Deus tuus, ut solet homo estare parvulũ filiũ suum, n omni via per quam ambu- astis, donec veniretis ad lo- um istum.

2. Et nec sic quidem credi- distis Domino Deo vestro.

3. Qui præcessit vos in via, & metatus est locum in quo entoria figere deberetis, nocte ostendens vobis iter per ignem, & die per colu- mnam nubis.

34. Cumq; audisset Domi- nus vocem sermonum ve- strorum, iratus iuravit & ait.

35. Non videbit quispiam de hominibus generationis hu- ius pessimæ Terram bonam, quam sub iuramento polli- citus sum patribus vestris:

36. Præter Caleb filium Ie- phone ipse enim videbit eã, & ipsi dabo Terram quam calcavit, & filiis eius, quia se- cutus est Dominum.

37. Nec miranda indignatio in populum, cùm mihi quo- que iratus Dominus propter vos, dixerit, Nec tu ingredi- eris illuc:

38. Sed Iosue filius Nun mi- nister tuus, ipse intrabit pro te. hunc exhortare & robo- ra, & ipse sorte Terram di- videt Israeli.

39. Parvuli vestri, de quibus dixistis, quòd captivi duce- rentur, & filii qui hodie bo- ni ac mali ignorant distanti- am, ipsi ingredientur: & ipsis dabo Terram, & posside- bunt eam.

40. Vos autem revertimini & abite in solitudinem per viam Maris-rubri.

Das I. Capitel.

30. Der HERR euer Gott zeucht für euch hin/ vnd wird für euch streiten/ wie er mit euch gethan hat in Egypten für euren augen.

31. Vnnd in der Wüsten/ da du gesehen hast/ wie dich der HERR dein Gott getragen hat/ wie ein Mann seinen Son tregt/ durch allen weg/ daher jr gewandelt habt/ biß jhr an disen ort kommen seyd.

32. Aber das galt nichts bey euch/ daß jr an den HERRN/ euren Gott hettet geglaubt.

33. Der für euch her gieng/ euch die stette zu weisen/ wo jhr euch lägern soltet/ des nachts in feuer/ daß er euch den weg zeigete/ darinnen jhr gehen soltet/ vnd des tags in der Wolcken.

34. Als aber der HErr euer geschrey höret/ ward er zornig/ vnd schwur vnd sprach:

35. Es sol keiner dises bösen Geschlechts/ das gute Land sehen/ daß ich jhren Vätern zu geben geschworen habe.

36. Ohn Caleb der Sohn Jephunne/ der sol es sehen/ vnnd jhm wil ich geben das Land/ darauff er getretten hat/ vnnd seinen kindern/ darumb/ daß er treulich dem HErren gefolget hat.

37. Auch ward der HErr vber mich zornig vmb euert willen/ vnnd sprach: Du solt auch nicht hinein kommen.

38. Aber Josua der Son Nun/ der dein Diener ist/ der sol hinein kommen/ Denselben stercke/ denn er sol Israel das Erbe außtheilen.

39. Vnd eure kinder/ davon jr saget: Sie würden ein Raub werden/ vnnd eure Söne/ die heuts tags weder guts noch böses verstehen/ die sollen hinein kommen/ denselben wil ichs geben/ vnd sie sollens einnemen.

40. Jhr aber wendet euch/ vnd ziehet nach der wüsten den weg zum Schilffmeer.

CAP. I.

30. Il Signore Dio vostro, ilquale và auanti à voi, egli combatterà per voi ne più ne meno chi ei fece in Egitto dinanzi à gli occhii vostri.

31. E come nel diserto, oue hai veduto, che'l Signore Dio tuo ti ha portato isi come l'huomo suol portare il suo figliuolo per tutto il camino, pel quale voi hauete caminato, per fin che sete arriuati à questo luogo.

32. E tuttauolta per questo voi non hauete creduto al Signore Dio vostro.

33. Ilquale andaua auanti à voi nel camino à prouederui il luogo per posare il campo; di notte per fuoco, à fin che vi mostrasse la via per laquale voi caminaste; e di giorno per la nuuola.

34. Allhora il Signore intese la voce de le vostre parole, e si adirò, e giurò, dicendo:

35. Alcuno di quelli huomini di questa peruersa generatione non vedrà la terra buona, laquale io ho giurato di darla à i loro padri.

36. Eccetto Chaleb figliuolo di Iephunneh, egli la vedrà, & à lui io darò quella terra, laquale ha calcata, egli & i suoi figliuoli, percioche ha seguitato continuamente il Signore.

37. Ancora il Signore è adirato contra di me per voi, dicendo: Ancora tu non entrarai là.

38. Iosue figliuolo di Nun, ilquale stà dinanzi à te, egli entrarà là; fortificalo adunque; imperoche diuiderà per sorte quella terra à Israel.

39. Et i vostri piccoli, dequali voi hauete parlato saranno dati in preda: & i vostri figliuoli, iquali hoggi non hanno conosciuto ne ben ne male, essi entraranno là, & io la darò loro, & eglino la possederanno.

40. Ma voi vene tornarete, & andarete nel diserto per la via del mar rosso.

א

41 ואתיבתון ואמרתון לי חבנא קדם יי אנחנא ניסק ונגיח קרב ככל דפקדנא יי אלהנא וזרזתון גבר ית מני קרביה ושריתון למיסק לטורא:

42 ואמר יי לי אמר להון לא תסקון ולא תגיחון קרב ארי לית שכינתי שריא ביניכון ולא תתברון קדם בעלי דבביכון:

43 ומלילית עמכון ולא קבלתון וסריבתון על (מימרא) דיי וארשעתון וסליקתון לטורא:

44 ונפק אמוראה דיתיב בטורא ההוא לקדמותכון ורדפו יתכון כמא דנתזן דבורתא וטרדו יתכון בשעיר עד חרמה:

45 ותבתון ובכיתון קדם יי ולא קביל יי צלותכון ולא אצית למליכון:

46 ויתבתון ברקם יומין סגיאין כיומיא דיתבתון:

ב

1 ואתפנינא ונטלנא למדברא אורח ימא דסוף כמא דמליל יי עמי ואקיפנא ית טורא דשעיר יומין סגיאין:

2 ואמר יי לי למימר:

3 סגי לכון דאקיפתון ית טורא הדין אתפנו לכון לצפונא:

4 וית עמא פקיד למימר אתון עברין בתחום אחיכון בני עשו דיתבין בשעיר וידחלון מנכון ותסתמרון לחדא:

א

41 ותענו ותאמרו אלי חטאנו ליהוה אנחנו נעלה ונלחמנו ככל אשר־צונו יהוה אלהינו ותחגרו איש את־כלי מלחמתו ותהינו לעלת ההרה:

42 ויאמר יהוה אלי אמר להם לא תעלו ולא־תלחמו כי אינני בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם:

43 ואדבר אליכם ולא שמעתם ותמרו את־פי יהוה ותזדו ותעלו ההרה:

44 ויצא האמרי הישב בהר ההוא לקראתכם וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדברים ויכתו אתכם בשעיר עד־חרמה:

45 ותשבו ותבכו לפני יהוה ולא־שמע יהוה בקלכם ולא האזין אליכם:

46 ותשבו בקדש ימים רבים כימים אשר ישבתם:

ב

1 ונפן ונסע המדברה דרך ים־סוף כאשר דבר יהוה אלי ונסב את־הר־שעיר ימים רבים:

2 ויאמר יהוה אלי לאמר:

3 רב־לכם סב את־ההר הזה פנו לכם צפנה:

4 ואת־העם צו לאמר אתם עברים בגבול אחיכם בני־עשו הישבים בשעיר וייראו מכם ונשמרתם מאד:

ά.

41. Καὶ ἀπεκρίθητε καὶ εἴπατέ μοι· ἡμάρτομεν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέντες, ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος.

42. Καὶ εἶπε κύριος πρός με· εἶπον αὐτοῖς· οὐκ ἀναβήσεσθε, οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβῆτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

43. Καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου, καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος.

44. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡσεὶ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ σηεὶρ ἕως ἑρμᾶ.

45. Καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἐναντίον κυρίου, (τοῦ θεοῦ ὑμῶν) καὶ οὐκ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν, οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν.

46. Καὶ ἐνεκάθησθε ἐν κάδης ἡμέρας πολλὰς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

ΚΕΦΑΛ. β.

1. Καὶ ἐπιστραφέντες, ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθρὰν, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρός με, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ σηεὶρ ἡμέρας πολλάς.

2. Καὶ εἶπε κύριος πρός με·

3. Ἱκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο, ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ βορρᾶν.

4. Καὶ τῷ λαῷ (τούτῳ) ἔντειλαι λέγων· ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν ἠσαῦ, οἳ κατοικοῦσιν ἐν σηείρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς, καὶ εὐλαβηθήσονται (ὑμᾶς) σφόδρα.

CAP. I.

1. Et respondistis mihi, eccavimus Domino: ascẽ-emus & pugnabimus, sicut ræcepit Dominus Deus oster. Cumque instructi ar-his pergeretis in montem,

2. Ait mihi Dominus, Dic d eos, Nolite ascendere, neque pugnetis. non enim sum obiscum: ne cadatis coram nimicis vestris.

3. Locutus sum, & non auistis, sed adversantes imperio Domini, & tumentes superbia ascendistis in montẽ.

4. Itaque egressus Amorhęus, qui habitabat in monibus, & obviam veniẽs perecutus est vos, sicut solent pes persequi: & cecidit de eir usque Horma.

5. Cumq; reversi ploraretis coram Domino, non audivit vos, nec voci vestræ voluit acquiescere.

6. Sedistis ergo in Cadesarne multo tempore.

CAP. II.

. Profectiq; inde venimus n solitudinem, quæ ducit ad Mare-rubrum, sicut mihi dixerat Dominus: & circuivimus montem Seir longo tempore.

2. Dixitque Dominus ad me.

3. Sufficit vobis circuire montem istum: ite contra Aquilonem.

4. Et populo præcipe, dicens, Transibitis per terminos fratrum vestrorum filiorum Esau, qui habitant in Seir, & timebunt vos. Videte ergo diligenter.

Das I. Capitel.

41. Da antwortet jr/vnd vnd spracht zu mir: Wir haben an dem HERRN gesündiget / wir wollen hinauff/vnnd streiten / wie vnns der HERR vnser GOtt gebotten hat. Da jhr euch nun rüstet ein jeglicher mit seinem Harnisch vnd ward an dem/daß jr hinauff zöget auff das gebirge.

42. Sprach der HERR zu mir: Sage jhnen / daß sie nicht hinauff ziehen / auch nicht streiten/Denn ich bin nicht vnter euch / Auff daß jr nicht geschlagen werdet für euren feinden.

43. Da ich euch daß sagete / Gehorchtet jr nicht/vnd wurdet vngehorsam dem munde des HERren / vnnd ward vermessen/vnnd zoget hin auffs gebirge.

44. Da zogen die Amoriter auß/die auff dem Gebirge woneten / euch entgegen/vnd jagten euch/wie die Bienen thun/vnnd schlugen euch zu Seir/biß gen Harma.

45. Da jhr nun wider kamet/vnnd weinetet für dem HERren / wolt der HErr ewer stimm nicht hören/vnnd neiget seine ohren nicht zu euch.

46. Also bliebet jhr inn Kades eine lange zeit.

Das II. Capitel.

DA wandten wir vns / vnnd zogen auß zur Wüsten auff der strassen zum Schilffmeer/wie der HErr zu mir sagete,/vnnd vmbzogen das Gebirge Seir eine lange zeit.

2. Vnd der HErr sprach zu mir.

3. Jhr habt diß Gebirge nun gnug vmbzogen/wendet euch gegen Mitternacht.

4. Vnd gebeut dem Volck vnd sprich: Jr werdet durch die Grentze ewer brüder der kinder Esau ziehen/die da wonen zu Seir / vnnd sie werden sich für euch fürchten. Aber verwaret euch mit fleiß.

CAP. I.

41. Allhora voi mi rispondeste, e diceste: Noi habbiamo peccato contra il Signore, noi saliremo, e combatteremo secondo tutto quel che 'l Signore Dio nostro ci ha comandato. E ciascuno di voi sia armato de le sue armi da guerra, e fuste presti per montare sul monte.

42. Ma il Signore mi disse; Di loro, Non montate, ne combattete percioche io non sono nel mezzo di voi: & à finche voi non siate percossi dinanzi à i vostri nimici.

43. Et io dissi queste cose à voi, e voi non ascoltaste, anzi fuste ribelli à la parola del Signore, & audacemente saliste sul monte.

44. Allhora vscì fuora lo Amorrheo, ilquale habitaua in quel monte, contra di voi, e vi perseguitò come sogliono fare le api, e vi fracazzorono in Seir per fino à Hermah.

45. E quando voi ritornaste, piangeste dinanzi al Signore, & il Signore non essaudì la vostra voce, ne vi prestò le orecchie.

46. E voi steste in Cades per molti giorni, secondo il numera de giorni, ne quali per auanti vi eri stati.

CAP. II.

1. Dipoi ritornammo, & andammo in quel diserto per la via del mar rosso, si come il Signore parlò à me; e circondammo il monte Seir per molti giorni.

2. Finalmente il Signore mi disse in questo modo:

3. Voi hauete assai circondato questo monte, Ritornate verso lo Aquilone.

4. E comanda al popolo dicendo: Voi di qui à poco sete per passare per i confini de vostri fratelli, figliuoli di Esau, iquali habitano in Seir; ben che essi temino di voi; guardate nondimeno diligentemente.

ב

5 לָא תִתְגָּרוּן בְּהוֹן אֲרֵי לָא אֶתֵּן לְכוֹן מֵאַרְעֲהוֹן עַד מִדְרַךְ פַּרְסַת רַגְלָא אֲרֵי יְרוּתָּא לְעֵשָׂו יְהָבִית יָת טוּרָא דְשֵׂעִיר׃

6 עִיבוּרָא תִּזְבְּנוּן מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא וְתֵיכְלוּן וְאַף מַיָּא תִּזְבְּנוּן מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא וְתִשְׁתּוֹן׃

7 אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ בְּכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ סַפֵּיק לָךְ צָרְכָךְ בְּמַהֲכָךְ בְּמַדְבְּרָא רַבָּא הָדֵין דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין (מֵימְרָא) דַּיְיָ אֱלָהָךְ עִמָּךְ לָא מְנַעְתָּא מִדַּעַם׃

8 וַעֲבַרְנָא מִלְּוָת אַחָנָא בְנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂעִיר מֵאוֹרַח מֵישְׁרָא מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיוֹן גָּבֶר וְאִתְפְּנֵינָא וַעֲבַרְנָא אוֹרַח מַדְבְּרָא דְמוֹאָב׃

9 וַאֲמַר יְיָ לִי לָא תְצוּר יָת מוֹאֲבָאֵי וְלָא תִתְגָּרֵי לְמֶעְבַּד עִמְּהוֹן קְרָב אֲרֵי לָא אֶתֵּן לָךְ מֵאַרְעֵיהּ יְרוּתָּא אֲרֵי לִבְנֵי לוֹט יְהָבִית יָת לְחָיַת יְרוּתָּא׃

10 אֵמְתָנֵי מִלְּקַדְמִין יְתִיבוּ בַהּ עַם רַב וְסַגִּי וְתַקִּיף כְּגִבָּרַיָּא׃

11 גִּבָּרַיָּא מִתְחַשְׁבִין אַף אִינּוּן כְּגִבָּרַיָּא וּמוֹאֲבָאֵי קָרַן לְהוֹן אֵמְתָנֵי׃

12 וּבְשֵׂעִיר יְתִיבוּ חוֹרָאֵי מִלְּקַדְמִין וּבְנֵי עֵשָׂו תָּרֵיכוּנוּן וְשֵׁיצִיאוּנוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן וִיתִיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן כְּמָא דַעֲבַד יִשְׂרָאֵל לַאֲרַע יְרוּתְּתֵיהּ דִּיהַב יְיָ לְהוֹן׃

13 כְּעַן קוּמוּ וְעִבַרוּ לְכוֹן יָת נַחְלָא דְזֶרֶד וַעֲבַרְנָא יָת נַחְלָא דְזֶרֶד׃

ב

5 אַל־תִּתְגָּרוּ בָם כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר׃

6 אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם׃

7 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר׃

8 וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אַחֵינוּ בְנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַנֵּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב׃

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תָּצַר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־עָר יְרֻשָּׁה׃

10 הָאֵמִים לְפָנִים יָשְׁבוּ בָהּ עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם כָּעֲנָקִים׃

11 רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף־הֵם כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ לָהֶם אֵמִים׃

12 וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים לְפָנִים וּבְנֵי עֵשָׂו יִירָשׁוּם וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה לָהֶם׃

13 עַתָּה קֻמוּ וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת־נַחַל זָרֶד וַנַּעֲבֹר אֶת־נַחַל זָרֶד׃

β.

5. Μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, οὐδὲ βῆμα ποδὸς, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς ἠσαῦ τὸ ὄρος τὸ σηείρ.

6. Ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν, καὶ φάγεσθε· καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψεσθε παρ' αὐτῶν ἀργυρίου, καὶ πίεσθε.

7. Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου, εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην, καὶ τὴν φοβερὰν ταύτην. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος.

8. Καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς ἠσαῦ τοὺς κατοικοῦντας ἐν σηείρ, παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄραβα, ἀπὸ ἐλὼν, καὶ ἀπὸ γασιὼν γαβὲρ, καὶ ἐπιστραφέντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον μωάβ.

9. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς με· μὴ ἐχθραίνετε τοῖς μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν κλήρῳ. τοῖς γὰρ υἱοῖς λὼτ δέδωκα τὴν ἀροὴρ κληρονομεῖν.

10. Οἱ ὀμμεὶν πρότερον ἐνεκάθηντο ἐπ' αὐτῆς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχυρὸν ὥσπερ οἱ ἐνακείμ.

11. Ραφαεὶν λογισθήσονται καὶ οὗτοι, ὥσπερ καὶ οἱ ἐνακείμ, καὶ οἱ μωαβῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς ὀμμείν.

12. Καὶ ἐν σηεὶρ ἐνεκάθητο ὁ χορραῖος πρότερον, καὶ οἱ υἱοὶ ἠσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς. καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν Ισραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν ἔδωκε κύριος αὐτοῖς.

13. Νῦν οὖν ἀνάστητε, καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα ζαρέθ.

5. Ne

CAP. II.

noveamini contra
e enim dabo vobis
eorum quantum
ius pedis calcare
: quia in possessio
u dedi montem

emetis ab eis pe-
omedetis: aquam
aurietis, & bibetis.

nus Deus tuus be-
bi in omni opere
tuarum: novit iter
omodo transieris
em hanc magnam,
raginta annos ha-
cũ Dominus Deus
hil tibi defuit.

que trãsiſlemus fra-
os filios Esau, qui
nt in Seir, per viam
em de Elath, & de
er, venimus ad iter
it in desertũ Moab.

que Dominus ad
on pugnes contra
, nec ineas adver-
rœlium: non enim
quicquam de terra
quia filiis Loth tra-
possessionem.

a primi fuerunt ha-
eius, populus ma-
validus, & tam ex-
de Enacim stirpe.

si gigantes crede-
essent similes filio-
cim. Deniq; Moa-
ellant eos Emim.

eir autem priùs ha-
nt Horrim: quibus
atque deletis habi-
filii Esau, sicut fecit
terra possessionis
m dedit illi Domi-

entes ergo ut tran-
torrentem Zared,
s ad eum.

Das II. Capitel.

5. Daß jr sie nicht bekrieget / Denn ich werde euch jhres Lands nicht einen fußbreit geben / Denn das Gebirge Seir/hab ich den kindern Esau zu besitzen gegeben.

6. Speise solt jr vmbs geld von jnen kauffen/daß jr esset/vnd Wasser solt jr vmbs geld von jhnen kauffen/daß jhr trincket.

7. Denn der HERR dein Gott hat dich gesegnet inn allen wercken deiner hende/Er hat dein raisen zu hertzen genommen/durch dise grosse Wüsten/ Vnd ist viertzig jahr der HERR dein GOtt bey dir gewesen/daß dir nichts gemangelt hat.

8. Da wir nun durch vnser Brüder die kinder Esau gezogen waren/die auff dem Gebirge Seir woneten/auff dem wege des Gefildes von Elath vnd Ezeongaber / wandten wir vns vnnd giengen durch den weg der Wüsten der Moabiter.

9. Da sprach der HERR zu mir: Du solt die Moabiter nicht beleidigen noch bekriegen/Denn ich wil dir jhrs Lands nichts zu besitzen geben / denn ich habe Ar den kindern Lot zu besitzen geben.

10. Die Emim haben vor zeiten drinnen gewonet / das war ein groß/starck vnd hoch volck/wie die Enakim.

11. Man helt sie auch für Risen/ gleich wie Enakim/Vnd die Moabiter heissen sie auch Emim.

12. Auch woneten vor zeiten in Seir die Horiter / vnnd die kinder Esau vertrieben vnd vertilgeten sie für jnen/vnd wohneten an jhr stat/Gleich wie Jsrael dem Land seiner besitzung thet / das jhnen der HERRE gab.

13. So macht euch nun auff/vnnd ziehet durch den bach Sared/vnd wir zogen herdurch.

CAP. II.

5. Di non gl'irritare, imperoche io non sono per dare à voi de la terra di quelli pure vn sol piede; perciochè io ho dato ad Esau per heredità il monte Seir.

6. Voi comprarete da loro con argento il cibo, e mangiarete; & ancora voi comprarete l'acqua da loro con denari, e beuerete.

7. Imperciochè il Signore Dio tuo ti ha benedito in ogni opera de la tua mano, & ha conosciuto, che tu vai per questo gran diserto; digia per quaranta anni il Signore Dio tuo è stato consesso teco, e non hai hauuto bisogno di alcuno cosa.

8. E noi siamo passati da i nostri fratelli figliuoli di Esau, iquali habitauano in Seir per la via del diserto di Elath, e di Esion gaber; e partitici di quiui, noi passammo per la via del diserto di Moab.

9. Et il Signore mi disse, Non molestarai Moab, ne lo prouocarai in guerra; perciochè io non ti darò de la terra sua possessione alcuna; imperoche io ho dato Ar à i figliuoli di Loth in heredità.

10. Gli Emim per auanti habitauano in quella, popolo grande, e molto, & eccelso come gli Anacin.

11. I Giganti ancora erano reputati come gli Anacin; & i Moabiti chiamauano quelli, Emim.

12. Gli Horim perauanti habitorono in Seir, i quali furon scacciati da i figliuoli di Esau, e gli rouinorono dinanzi à loro: & habitorono nel luogo di quelli, si come fece Israel ne la terra de la sua possessione, laquale il Signore gli ha dato.

13. Ora dunque leuateui, e passate il fiume di Zared, e così noi passammo il fiume di Zared.

ב

14 ויומיא דהליכנא
מרקם גיאה עד דעברנא
ית נחלא דזרד תלתין
ותמני שנין עד דסף כל
דרא גברי מגיחי קרבא
מגו משריתא כמא
דקיים יי להון:

15 ואף מחא מן קדם
יי הות בהון לשיציותהון
מגו משריתא עד ד
שלימו:

16 והוה כד שלמו כל
גברי מגיחי קרבא למימת
מגו עמא:

17 ומליל יי לי למימר:

18 את עבר יומא דין
ית תחום מואב ית
לחית:

19 ותתקרב לקביל בני
עמון לא תצור עליהון
ולא תתגרי למעבד ע
עמהון קרב ארי לא אתן
מארע בני עמון לך ירותא
ארי לבני לוט יהבתה י
ירותא:

20 ארע גבריא מתחשבא
אף היא גברין יתיבו בה
מלקדמין ועמונאי קרן
להון חשבני:

21 עם רב וסגי ותקיף
כגבריא ושיצינון יי מן
קדמיהון ותריכנון ויתיבו
באתריהון:

22 כמא דעבד לבני עשו
דיתבין בשעיר דישיצי ית
חוראי מן קדמיהון ות
ותריכינון ויתיבו באתרהון
עד יומא הדין:

23 ועוואי דיתבין ברפיח
עד עזה קפוטקאי דנפקו
מן קפוטקאה שיציאונון
ויתיבו באתרהון:

ב

14 והימים אשר הלכנו מקדש
ברנע עד אשר עברנו את נחל
זרד שלשים ושמנה שנה עד
תם כל הדור אנשי המלחמה
מקרב המחנה כאשר נשבע
יהוה להם:

15 וגם יד יהוה היתה בם
להמם מקרב המחנה עד תמם:

16 ויהי כאשר תמו כל אנשי
המלחמה למות מקרב העם:

17 וידבר יהוה אלי לאמר:

18 אתה עבר היום את גבול
מואב את ער:

19 וקרבת מול בני עמון אל
תצרם ואל תתגר בם כי לא
אתן מארץ בני עמון לך ירשה
כי לבני לוט נתתיה ירשה:

20 ארץ רפאים תחשב אף
היא רפאים ישבו בה לפנים
והעמנים יקראו להם זמזמים:

21 עם גדול ורב ורם כענקים
וישמידם יהוה מפניהם ויירשם
וישבו תחתם:

22 כאשר עשה לבני עשו
הישבים בשעיר אשר השמיד
את החרי מפניהם ויירשם
וישבו תחתם עד היום הזה:

23 והעוים הישבים בחצרים
עד עזה כפתרים היצאים מכפתר
השמידם וישבו תחתם:

β.

14. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ κάδης βαρνῆ, ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα ζαρὲθ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε πᾶσα ἡ γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καθότι ὤμοσε κύριος ὁ θεὸς αὐτοῖς.

15. Καὶ ἡ χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἕως οὗ διέπεσον.

16. Καὶ ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπεσον πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ.

17. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρός με λέγων·

18. Σὺ παραπορεύσῃ σήμερον τὰ ὅρια μωὰβ τὴν ἀροήρ.

19. Καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν ἀμμάν, μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, καὶ μὴ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν ἀμμὰν σοὶ ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς λὼτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ.

20. Γῆ ῥαφαεὶν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς οἱ ῥαφαεὶν κατῴκουν τὸ πρότερον, καὶ οἱ ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς ζομμεΐν.

21. Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχυρὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἐνακείμ. καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

22. Ὥσπερ ἐποίησε τοῖς υἱοῖς ἡσαῦ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν σηεὶρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν χορραῖον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

23. Καὶ οἱ εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν ἀσηρὼθ, ἕως γάζης. καὶ οἱ καππάδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ καππαδοκίας ἐξέτριψαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν.

CAP. II.

14. Tempus autẽ quo ambulavimus de Cades-barne usque ad transitum torrentis Zared, triginta & octo annorum fuit: donec consumeretur omnis generatio hominum bellatorum de castris, sicut iuraverat Dominus:

15. Cuius manus fuit adversum eos, ut interirent de castrorum medio.

16. Postquam autem universi ceciderunt pugnatores.

17. Locutus est Dominus ad me, dicens.

18. Tu transibis hodie terminos Moab, urbem nomine Ar:

19. Et accedens in vicinia filiorum Ammon, cave ne pugnes contra eos, nec movearis ad prœlium: nõ enim dabo tibi de terra filiorum Ammon, quia filiis Loth dedi eam in possessionem.

20. Terra gigantum reputata est: & in ipsa olim habitaverunt gigantes, quos Ammonitæ vocant Zomzommim.

21. Populus magnus, & proceræ longitudinis, sicut Enacim, quos delevit Dominus à facie eorum: & fecit illos habitare pro eis.

22. Sicut fecerat filiis Esau, qui habitant in Seir; delens Horræos, & terram eorum illis tradens, quam possident usque in præsens.

23. Hevæos quoque qui habitabant in Haserim usque Gazan, Cappadoces expulerunt: qui egressi de Cappadocia deleverunt eos, & habitaverunt pro illis.

Das II. Capitel.

14. Die zeit aber / die wir von Kades Barnea zogen / biß wir durch den bach Sared kamen / war acht vnnd dreissig jahr / auff daß alle die Kriegsleute fürben im Lager / wie der HERR jhnen geschworen hatte.

15. Dazu war auch die handt des HERREN wider sie / daß sie vmbkemen auß dem Lager / biß daß jr ein ende würde.

16. Vnnd da alle der Kriegsleute ein ende war / daß sie storben vnter dem Volck.

17. Redet der HERR mit mir / vnd sprach:

18. Du wirst heute durch die Grentze der Moabiter ziehen bey Ar.

19. Vnnd wirst nahe kommen gegen die kinder Ammon / die solt du nicht beleidigen noch bekriegen / Denn ich wil dir des Lands der kinder Ammon nichts zu besitzen geben / denn ich habs den kindern Lot zu besitzen gegeben.

20. Es ist auch geschetzt für der Risen Land / vnd haben auch vorzeiten Risen drinnen gewonet / vnd die Ammoniter heissen sie Samsummim.

21. Das war ein groß starck vnnd hoch Volck / wie die Enakim / vnnd der HERR vertilget sie für jhnen / vnnd ließ sie dieselben besitzen / daß sie an jrer stat da woneten.

22. Gleich wie er gethan hat mit den kindern Esau / die auff dem gebirge Seir wonen / da er die Horiter für jnen vertilget / vnd ließ sie dieselben besitzen / daß sie da an jhrer stat wohneten / biß auff diesen tag.

23. Vnd die Caphthorim zogen auß Caphthor / vnnd vertilgeten die Avim / die zu Hazerim woneten / biß gen Gaza / vnd woneten an jrer stat daselbs.

CAP. II.

14. Et il tempo, nelquale noi caminammo di Cades Barne insino che noi passassemo il fiume Zared, fu trenta otto anni, per finche fosse consumata tutta la generatione de gli huomini combattenti del mezzo del campo, si come il Signore haueà loro giurato.

15. Oltra di questo la mano del Signore fu contra di quelli per distruggergli del mezzo del campo, insinche gli consumasse.

16. Et auuenne, poi che furono consumati tutti gli huomini combattenti, di sorte che mortrono del mezzo del popolo:

17. Allhora il Signore parlò à me, dicendo:

18. Tu hoggi sei per passare il confine di Moab verso Ar.

19. Et andarai dirimpetto à figliuoli di Ammon: non gli assediarai, ne gli disturbarai; percioche io non ti sono per dare de la terra de figliuoli di Ammon possessione alcuna; imperoche io ho dato quella in possessione à i figliuoli di Loth.

20. Ancora quella è stata riputata terra di giganti: i giganti gia habitorono in quella; i quali gli Ammoniti chiamauano Zanzummim.

21. Fu vn popolo grande & in gran numero, & alto come Anacim, & il Signore gli distrusse dinanzi à quelli: e gli possederono, & habitorono in luogo di essi:

22. Si come fece à figliuoli di Esau, i quali habitauano in Seir, per i quali distrusse gli Horei, dinanzi à loro, e gli possederono, & habitorono nel luogo di essi insino à questo giorno.

23. Et i Caphthorim, che vscirono di Caphthor, distrussero gli Euei, i quali habitauano in Haserim insino à Azzah, & habitorono nel luogo loro.

ב

24 קומו טולו ועברו ית נחלא דארנון חזי דמסרית בידך ית סיחון מלכא דחשבון אמוראה וית ארעיה שרי לתרכותיה ואתגרי למעבד עמיה קרב׃

25 יומא הדין אשרי למיתן זיעתך ודחלתך על אפי עממיא דתחות כל שמיא דישמעון שמעך ויזועון ויתברון מן קדמך׃

26 ושלחית אזגדין ממדברא דקדמות לות סיחון מלכא דחשבון פתגמי שלם למימר׃

27 אעיבר בארעך באורחא באורחא איזיל לא אסטי ימינא ושמאלא׃

28 עיבורא בכספא תזבן לי ואיכול ומיא בכספא תתן לי ואשתי לחוד אעיבר ברגלי׃

29 כמא דעבדו לי בני עשו דיתבין בשעיר ומואבאי דיתבין בלחיית עד דאעיבר ית ירדנא לארעא דיי אלהנא יהיב לנא׃

30 ולא אבי סיחון מלכא דחשבון למשבקנא למעבר בתחומיה ארי אקשי יי אלהך ית רוחיה ותקיף ית לביה בדיל למםסריה בידך כיומא הדין׃

31 ואמר יי לי חזי דשריתי למםסר קדמך ית סיחון וית ארעיה שרי לתרכותיה למירת ית ארעיה׃

32 ונפק סיחון לקדמותנא הוא וכל עמיה לאגחא קרבא ליהץ׃

33 ומסריה יי אלהנא קדמנא ומחינא יתיה וית בנוהי וית כל עמיה׃

ב

24 קוּמוּ סְּעוּ וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה׃

25 הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל תֵּת פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ׃

26 וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר׃

27 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול׃

28 אֹכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי׃

29 כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃

30 וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבִרֵנוּ בּוֹ כִּי־הִקְשָׁה יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃

31 וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֵלַי רְאֵה הַחִלֹּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־סִיחֹן וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצוֹ׃

32 וַיֵּצֵא סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה׃

33 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃

β'.

24. Νῦν οὖν ἀνάστητε, καὶ ἀπάρατε, καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα ἀρνῶν. ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβὼν τῶν ἀμορραίων, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐνάρχου κληρονομεῖν. σύναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον.

25. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου, καὶ τὸν φόβον σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν ἀπὸ προσώπου σου.

26. Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου κεδμὼθ πρὸς σηὼν βασιλέα ἐσεβών, λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων·

27. Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου. ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά.

28 Βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσεις μοι καὶ φάγομαι, καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσεις μοι καὶ πίομαι. πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσί μου.

29. Καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ ἠσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν σηείρ, καὶ οἱ μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν ἀρ, ἕως ἂν παρέλθω τὸν ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

30. Καὶ οὐκ ἠθέλησε σηὼν ὁ βασιλεὺς ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

31. Καὶ εἶπε κύριος πρός με· ἰδοὺ ἦργμαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου, τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβὼν τῶν ἀμορραίων, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἔναρξαι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτοῦ.

32. Καὶ ἐξῆλθε σηὼν βασιλεὺς ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς ἰασσά.

33 Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, πρὸ προσώπου ἡμῶν, (εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν,) καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ.

CAP. II.

24. Surgite, & transite torrentem Arnon: ecce tradidi in manu tua Sehon regem Hesebon Amorrhæum, & terram eius incipe possidere, & committe adversus eũ prœlium.

25. Hodie incipiam mittere terrorem atque formidinem tuam in populos qui habitant sub omni cœlo: ut audito nomine tuo paveãt, & in morem parturientium contremiscant, & dolore teneantur.

26. Misi ergo nuntios de solitudine Cademoth ad Sehon regem Hesebon verbis pacificis, dicens.

27. Transibimus per terram tuam, publica gradiemur via: non declinabimus neque ad dexteram, neque ad sinistram.

28. Alimenta pretio vende nobis, ut vescamur: aquam pecunia tribue, & sic bibemus. Tantum est ut nobis concedas transitum.

29. Sicut fecerunt filii Esau, qui habitant in Seir, & Moabitæ qui morantur in Ar: donec veniamus ad Iordanem, & transeamus ad Terram quam Dominus Deus noster daturus est nobis.

30. Noluitque Sehon rex Hesebon dare nobis transitum: quia induraverat Dominus Deus tuus spiritum eius, & obfirmaverat cor illius, ut traderetur in manus tuas, sicut nunc vides.

31. Dixitq; Dominus ad me, Ecce cœpi tibi tradere Sehon, & terram eius, incipe possidere eam.

32. Egressusq; est Sehon obviam nobis cum omñi populo suo ad prœlium in Iasa.

33. Et tradidit eum Dominus Deus noster nobis: percussimusque eum cum filiis suis & omni populo suo.

Das II. Capitel.

24. Macht euch auff/vnd ziehet auß/ vnnd gehet vber den bach bey Arnon/ Sihe/ich habe Sihon den König der Amoriter zu Hesbon in deine hende gegeben mit seinem Lande/Heb an einzunemen vnd streite wider jhn.

25. Heuts tags wil ich anheben/ daß sich für dir förchten vnd erschrecken sollen alle Völcker vnter allen Himmeln/ daß/ wenn sie von dir hören/ jhnen bange vnnd weh werden sol für deiner zukunfft.

26. Da sandte ich boten auß der Wüsten von Morgen werts / zu Sihon dem König zu Hesbon/mit friedlichen worten/ vnd ließ jhm sagen:

27. Ich wil durch dein Land ziehen/ vnd wo die strasse gehet / wil ich gehen/ Ich wil weder zur rechten noch zur lincken außweichen.

28. Speise solt du mir vmbs gelt verkauffen/daß ich esse/ vnd wasser solt du mir vmbs gelt geben/ daß ich trincke/ Ich wil nur zu fuß durchhin gehen.

29. Wie mir die Kinder Esau gethan haben/die zu Seir wohnen / vnnd die Moabiter/die zu Ar wohnen / biß daß ich komme vber den Jordan/ins Land/ das vns der HERR vnser Gott geben wird.

30. Aber Sihon der König zu Hesbon wolte vns nicht durchziehen lassen/Denn der HERR dein GOtt verhertet seinen mut/ vnd verstockt jhm sein hertz/auff daß er jhn in deine hende gebe/wie es jetzt ist am tage.

31. Vnd der HERR sprach zu mir: Sihe/Ich hab angefangen zu geben für dir den Sihon mit seinem Lande/ hebt an einzunemen/ vnnd zu besitzen sein Land.

32. Vnnd Sihon zog auß vns entgegen/mit alle seinem Volck/zum Streit gen Jahza.

33. Aber der HERR vnser GOtt gab jhn für vns/daß wir jhn schlugen/ mit seinen Kindern vnd seinem gantzen Volck.

CAP. II.

24. Leuatevi, mettetevi in camino, e passate il fiume Arnon: riguarda, io ho dato ne la tua mano Sehon Re di Hesbon Amorrheo & il suo paese, incomincia à possederlo, e fa guerra con lui.

25. Hoggi incominciarò à dare il timore e la paura di te sopra i popoli, che sono sotto tutto il cielo, iquali hanno udita la tua fama; & haueranno paura, e temeranno de la tua faccia.

26. Et io mandai ambasciatori dal diserto di Cademot à Sehon Re di Hesbon con parole pacifiche, dicendo:

27. Io passarò pel tuo paese, io non declinarò de la via publica, per laquale io caminarò, ne à destra ne à sinistra.

28. Tu mi venderai da mangiare per danari, & io mangiarò: tu mi darai ancora de l'acqua per denari, & io beuerò: solamente io passarò co i miei piedi:

29. Si come mi hanno fatto i figliuoli di Esau, iquali habitano in Seir, & i Moabiti, iquali habitano in Ar: per fin che io haurò passato il Giordano ne la terra, laquale il Signore Dio nostro ci dà.

30. E Sehon Re di Hesbon non volse, che noi passassimo pel suo paese: imperoche il Signore Dio tuo hauea indurato il suo spirito, & hauea ostinato il suo cuore, per darlo ne la tua mano, si come hoggi è.

31. Ora il Signore mi disse, Riguarda, io ho gia incominciato à dare dinanzi à te Sehon, e la sua terra; incomincia à possedere, à fin che tu posseda il suo paese.

32. E Sehon vscì contra di noi, egli e tutto il suo popolo per combattere in Iahas.

33. Et il Signore Dio nostro lo dette dinanzi à noi; e noi percossemo lui & i suoi figliuoli, e tutto il suo popolo.

ב

34 וּכְבַשְׁנָא יָת כָּל קִרְווֹהִי בְּעִדָּנָא הַהוּא וְגַמַּרְנָא יָת כָּל קִרְוַיָּא גֻּבְרַיָּא וּנְשַׁיָּא וְטַפְלָא לָא אַשְׁאַרְנָא מְשֵׁיזִיב׃

35 לְחוֹד בְּעִירָא בַּזְנָא לָנָא וַעֲדֵי קִרְוַיָּא דִּכְבַשְׁנָא׃

36 מֵעֲרֹעֵר דְּעַל כֵּיף נַחְלָא דְאַרְנוֹן וְקַרְתָּא דִּי בְנַחְלָא וְעַד גִּלְעָד לָא הֲוָת קַרְתָּא דִּתְקֵיפַת מִנַּנָא יָת כּוֹלָּא מְסַר יְיָ אֱלָהַנָא קֳדָמַנָא׃

37 לְחוֹד לְאַרְעָא בְּנֵי עַמּוֹן לָא קְרֵיבְתָּא כָּל כֵּיף נַחַל יוּבְקָא וְקִרְוֵי טוּרָא וְכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהַנָא׃

ג

1 וְאִתְפְּנֵינָא וּסְלֵיקְנָא לְאוֹרַח מַתְנָן וּנְפַק עוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן לְקַדָּמוּתָנָא הוּא וְכָל עַמֵּיהּ לְאַגָּחָא קְרָבָא לְאֶדְרֶעִי׃

2 וַאֲמַר יְיָ לִי לָא תִדְחַל מִינֵּיהּ אֲרֵי בִידָךְ מְסָרִית יָתֵיהּ וְיָת כָּל עַמֵּיהּ וְיָת אַרְעֵיהּ וְתַעְבֵּיד לֵיהּ כְּמָא דַעֲבַדְתְּ לְסִיחוֹן מַלְכָּא דֶאֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן׃

3 וִיהַב יְיָ אֱלָהַנָא בִּידַנָא אַף יָת עוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן וְיָת כָּל עַמֵּיהּ וּמְחֵינֻהִי עַד דְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ מְשֵׁיזִיב׃

4 וּכְבַשְׁנָא יָת כָּל קִרְווֹהִי בְּעִדָּנָא הַהוּא לָא הֲוָת קַרְתָּא דְּלָא נְסֵיבְנָא מִנְּהוֹן שִׁתִּין קִרְוִין כָּל בֵּית פֶּלֶךְ טְרָכוֹנָא מַלְכוּתֵיהּ דְּעוֹג בְּמַתְנָן׃

5 כָּל אִלֵּין קִרְוִין כְּרִיכָן מַקְּפָן שׁוּר רָם דָּשִׁין וְעַבְּרִין בַּר מִקִּרְוֵי פַצְחַיָּא סַגִּיאָן לַחְדָּא׃

ב

34 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת־כָּל־עִיר מְתִם וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד׃

35 רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ וּשְׁלַל הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ׃

36 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בַּנַּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת־הַכֹּל נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ׃

37 רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לֹא קָרָבְתָּ כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק וְעָרֵי הָהָר וְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

ג

1 וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי׃

2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃

3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃

4 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר לֹא־לָקַחְנוּ מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃

5 כָּל־אֵלֶּה עָרִים בְּצֻרֹת חוֹמָה גְבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ לְבַד מֵעָרֵי הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד׃

β'.

34. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ, ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν (ἑξῆς) καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, οὐ κατελίπομεν ζωγρείαν.

35. Πλὴν τὰ κτήνη προενομεύσαμεν ἑαυτοῖς, καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν.

36. Ἐξ Ἀροὴρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαάδ, οὐκ ἐγενήθη πόλις ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς. τὰς πάσας παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν.

37. Πλὴν εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμὰν οὐ προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρου Ἰαβὼκ, καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασὰν, καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, μετ᾽ αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραείν.

2. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, μὴ φοβηθῇς αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὥσπερ ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών.

3. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα.

4. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ᾽ αὐτῶν, ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὸβ, βασιλέως Ὢγ ἐν τῇ Βασάν.

5. Πᾶσαι αἱ πόλεις ὀχυραὶ, τείχη ὑψηλὰ, πύλαι καὶ μοχλοὶ, πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα.

34. Cunctaq;

CAP. II.

34. Cunctasq; urbes in tempore illo cepimus, interfectis habitatoribus earum, viris ac mulieribus & parvulis. non reliquimus in eis quicquam.

35. Absque iumentis, quę in partem venêrę prędantium: & spoliis urbium, quas cepimus.

36. Ab Aroër, quæ est super ripam torrentis Arnon, oppido quod in valle situm est, usque Galaad. Non fuit vicus, & civitas quæ nostras effugeret manus: omnes tradidit Dominus Deus noster nobis.

37. Absque terra filiorum Ammon, ad quam non accessimus: & cunctis quæ adiacent torrenti Ieboc, & urbibus montanis, universisq; locis, à quibus nos prohibuit Dominus Deus noster.

CAP. III.

1. Itaque conversi ascendimus per iter Basan: egressusque est Og rex Basan in occursum nobis cum populo suo ad bellandum in Edrai.

2. Dixitq; Dominus ad me, Ne timeas eũ: quia in manu tua traditus est cum omni populo ac terra sua: faciesq; ei sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum, qui habitavit in Hesebon.

3. Tradidit ergo Dominus Deus noster in manibus nostris etiam Og regem Basan, & universum populũ eius: percussimusque eos usque ad internecionem.

4. Vastantes cunctas civitates illius uno tempore. non fuit oppidum quod nos effugeret: sexaginta urbes, omnem regionem Argob regni Og in Basan.

5. Cunctæ urbes erant munitæ muris altissimis, portisque & vectibus, absque oppidis innumeris quæ non habebant muros.

Das II. Capitel.

34. Da gewonnen wir zu der zeit alle seine Städte / vnnd verbanneten alle Städte/beide Männer/Weiber vnnd Kinder / vnnd liessen niemand vberbleiben.

35. Ohn das Vieh raubeten wir für vns/ vnd die außbeute der Städte/die wir gewonnen.

36. Von Aroer an / die am vfer des bachs bey Arnon ligt / vnnd von der Stadt am wasser/biß gen Gilead. Es war keine Stadt/ die sich für vns schützen kondt / der HERRE vnser Gott gab vns alles für vns.

37. Ohn zu dem Lande der Kinder Ammon kamest du nicht / noch zu allem das am bach Jabok war / noch zu den Städten auff dem gebirge/noch zu allem das vns der HERR vnser Gott verbotten hatte.

Das III. Capitel.

VNnd wir wandten vns/vnnd zogen hinauff den weg zu Basan/vnd Og der König zu Basan zoch auß vns entgegen mit alle seinem Volck zu streiten/bey Edrei.

2. Aber der HERR sprach zu mir: Förchte dich nicht für jm/denn ich hab jn vnd alle sein Volck mit seinem Lande in deine hende gegeben / vnd solt mit jm thun / wie du mit Sihon dem Könige der Amoriter gethan hast/ der zu Hesbon saß.

3. Also gab der HERR vnser Gott auch den König Og zu Basan in vnser hende mit alle seinem Volck/ daß wir jhn schlugen / biß daß jhm nichts vberbleib.

4. Da gewonnen wir zu der zeit alle seine Städte / vnnd war keine Stadt die wir jm nicht namen/sechtzig Städte/die gantze gegend Argob im Königreich Og zu Basan.

5. Alle diese Städte waren vest mit hohen Mawren Thoren vnd Rigeln / On andere sehr viel Flecken on Mawren.

CAP. II.

34. Noi presemo ancora in que tempo tutte le sue città, e distruggemmo tutte le città: gli huomini, e le donne, & i fanciulli: non ne lassammo pur un viuo.

35. Tuttauolta noi predammo i bestiami per noi, e le spoglie de le città, lequali presemo.

36. Da Aroer, laquale è appresso la ripa del fiume Arnon, e da la città; che è ne la valle, infino à Galaad, non vi fu città che scappasse da noi: il Signore Dio nostro le dette tutte dinanzi à noi.

37. Solamente tu non ti accostasti à la terra de figliuoli di Ammon, ne à luogo alcuno del fiume Iabboc, ne à le città murate, ne à tutti i luoghi che l Signore Dio nostro ci ha prohibiti.

CAP. III.

1. Dapoi essendoci riuoltati, noi montammo per la via di Basan: & Og Re di Basan usci contra di noi, egli e tutto il suo popolo a cõbattere in Edrai,

2. Et il Signore mi disse, Non lo temerai: imperoche io ho dato ne la tua mano lui e tutto il suo popolo e la sua terra: e farai à lui si come tu hai fatto à Sehon Re de gli Amorrhei, il quale habitaua in Hesbon.

3. Il Signore Dio nostro dunque dette ne le mani nostre ancora Og Re di Basan e tutto il suo popolo: noi lo percossemo tal che non gliene lassammo pure vn viuo.

4. In quel tempo ancora noi presemo tutte le sue città; non vi fu citta, che noi non la togliessemo loro: cioè sessanta città, e tutto il paese di Argob, dal reame di Og insino in Basan.

5. E tutte queste città erano fortificate di alte muraglie, di porte, e di stanghe, oltre le città non murate, ch' erano assaißime.

ג

6 וְגַמַרְנָא יָתְהוֹן כְּמָא
דַּעֲבַדְנָא לְסִיחוֹן מַלְכָּא
דְּחֶשְׁבּוֹן גַּמַרְנָא כָּל
קִרְוַיָּא גֻּבְרַיָּא נְשַׁיָּא
וְטַפְלָא׃
7 וְכָל בְּעִירָא וַעֲדֵי קִרְוַיָּא
בַּזְנָא לָנָא׃
8 וּנְסִיבְנָא בְּעִדָּנָא הַהוּא
יָת אַרְעָא מִיַּד תְּרֵין מַלְכֵי
אֱמוֹרָאָה דִּי בְּעִבְרָא
דְיַרְדְּנָא מִנַּחְלָא דְאַרְנוֹן
עַד טוּרָא דְחֶרְמוֹן׃
9 צִידוֹנָאֵי קָרָן לְחֶרְמוֹן
שִׂרְיוֹן וֶאֱמוֹרָאֵי קָרָן לֵיהּ
טוּר תַּלְגָּא׃
10 כֹּל קִרְוֵי מֵישְׁרָא וְכָל
גִּלְעָד וְכָל מַתְנָן עַד סַלְכָה
וְאֶדְרֶעִי קִרְוֵי מַלְכוּתֵיהּ
דְּעוֹג בְּמַתְנָן׃
11 אֲרֵי לְחוֹד עוֹג מַלְכָּא
דְמַתְנָן אִשְׁתְּאַר מִשְּׁאָר
גִּבָּרַיָּא הָא עַרְסֵיהּ עַרְסָא
דְּבַרְזְלָא הֲלָא הִיא בְּרַבַּת
בְּנֵי עַמּוֹן תְּשַׁע אַמִּין
אוּרְכַּהּ וְאַרְבַּע אַמִּין
פּוּתְיַהּ בְּאַמַּת מֶלֶךְ׃
12 וְיָת אַרְעָא הָדָא יְרִתְנָא
בְּעִדָּנָא הַהוּא מֵעֲרוֹעֵר
דְּעַל נַחְלָא דְאַרְנוֹן וּפַלְגוּת
טוּרָא דְגִלְעָד וְקִרְווֹהִי
יְהָבִית לְשֵׁבֶט רְאוּבֵן
וּלְשֵׁבֶט גָּד׃
13 וּשְׁאָר גִּלְעָד וְכָל
מַתְנָן מַלְכוּתֵיהּ דְּעוֹג
יְהָבִית לְפַלְגוּת שִׁבְטָא
דִמְנַשֶּׁה כֹּל בֵּית פֶּלֶךְ
טְרָכוֹנָא לְכָל מַתְנָן הַהוּא
מִתְקְרֵי אֲרַע גִּבָּרַיָּא׃
14 יָאִיר בַּר מְנַשֶּׁה נְסֵיב
יָת כָּל בֵּית פֶּלֶךְ טְרָכוֹנָא
עַד תְּחוּם גְּשׁוּרָאָה
וְאַפִּקִירוֹס וּקְרָא יָתְהוֹן
עַל שְׁמֵיהּ יָת מַתְנָן כַּפְרָנֵי
יָאִיר עַד יוֹמָא הָדֵין׃
15 וּלְמָכִיר יְהָבִית יָת
גִּלְעָד׃

ג

6 וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ
לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל־
עִיר מְתִם הַנָּשִׁים וְהַטָּף׃
7 וְכָל־הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הֶעָרִים
בַּזּוֹנוּ לָנוּ׃
8 וַנִּקַּח בָּעֵת הַהִוא אֶת־הָאָרֶץ
מִיַּד שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד־
הַר חֶרְמוֹן׃
9 צִידֹנִים יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן
וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ לוֹ שְׂנִיר׃
10 כֹּל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־הַגִּלְעָד
וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי
עָרֵי מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃
11 כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְׁאַר
מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הִנֵּה עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ
בַּרְזֶל הֲלֹה הִוא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן
תֵּשַׁע אַמּוֹת אָרְכָּהּ וְאַרְבַּע אַמּוֹת
רָחְבָּהּ בְּאַמַּת־אִישׁ׃
12 וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת יָרַשְׁנוּ
בָּעֵת הַהִוא מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר־עַל־
נַחַל אַרְנֹן וַחֲצִי הַר־הַגִּלְעָד וְעָרָיו
נָתַתִּי לָרֻאוּבֵנִי וְלַגָּדִי׃
13 וְיֶתֶר הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן
מַמְלֶכֶת עוֹג נָתַתִּי לַחֲצִי שֵׁבֶט
הַמְנַשֶּׁה כֹּל חֶבֶל הָאַרְגֹּב לְכָל־
הַבָּשָׁן הַהוּא יִקָּרֵא אֶרֶץ רְפָאִים׃
14 יָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לָקַח אֶת־
כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי
וְהַמַּעֲכָתִי וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמוֹ
אֶת־הַבָּשָׁן חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃
15 וּלְמָכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד׃

γʹ.

6. Ἐξωλοθρεύσαμεν αὐτοὺς, ὥσπερ ἐποιήσαμεν τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβὼν, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν (ἑξῆς,) καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα.

7. Καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων προενομεύσαμεν ἑαυτοῖς.

8. Καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν τῶν δύο βασιλέων τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἀπὸ τοῦ χειμάρρου ἀρνῶν, καὶ ἕως ὄρους ἀερμών.

9. Οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ ἀερμὼν, σανιώρ. καὶ ὁ ἀμορραῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸ σανήρ.

10. Πᾶσαι πόλεις μισὼρ, καὶ πᾶσα γαλαὰδ, καὶ πᾶσα βασὰν ἕως ἐλχὰ καὶ ἐδραεὶν, πόλεις βασιλείας τοῦ ὢγ ἐν τῇ βασάν.

11. Ὅτι πλὴν ὢγ βασιλεὺς βασὰν, κατελείφθη ἀπὸ τῶν ῥαφαείν. ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν ἀμμὰν, ἐννέα πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός.

12. Καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου ἀρνῶν. καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους γαλαὰδ, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. ἔδωκα τῷ ῥουβὴν καὶ τῷ γαδδί.

13. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ γαλαὰδ. καὶ πᾶσαν τὴν βασὰν βασιλείας ὢγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον ἀργὸβ, πᾶσαν τὴν βασὰν ἐκείνην. γῆ ῥαφαεὶν λογισθήσεται.

14. Καὶ ἰαεὶρ υἱὸς μανασσῆ, ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον ἀργὸβ, ἕως τῶν ὁρίων γαργασὶ, καὶ ὁ μαχαθὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν βασὰν αὐὼθ ἰαεὶρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

15. Καὶ τῷ μαχὶρ ἔδωκα τὴν γαλαάδ.

6. Et

CAP. III.

6. Et deleuimus eos, ficut feceramus Sehon regi Hesebon, disperdentes omnem ciuitatem, virosque ac mulieres & paruulos:

7. Iumenta autem & spolia urbium diripuimus.

8. Tulimusq; illo in tempore terram de manu duorum regum Amorrhæorum qui erant trans Iordanem: à torrente Arnon vsque ad montem Hermon.

9. Quem Sidonij Sarion vocant, & Amorrhæi Sanir:

10. Omnes ciuitates quæ sitæ sunt in planitie, & vniuersam Terram Galaad & Basan vsque ad Selcha, & Edrai ciuitates regni Og in Basan.

11. Solus quippe Og rex Basan restiterat de stirpe gigantum. Monstratur lectus eius ferreus, qui est in Rabbath filiorũ Ammon, novem cubitos habens longitudinis, & quatuor latitudinis ad mensuram cubiti virilis manus.

12. Terramque possedimus tempore illo ab Aroër, quæ est super ripam torrentis Arnon, vsq; ad mediam partem montis Galaad: & civitates illius dedi Ruben & Gad.

13. Reliquam autem partem Galaad, & omnẽ Basan regni Og, tradidi mediæ tribui Manasse, omnem regionem Argob: cunctaq; Basan vocatur Terra gigantum,

14. Iair filius Manasse possedit omnem regionem Argob vsque ad terminos Gessuri, & Machati. Vocauitque ex nomine suo Basan, Hauoth-Iair, id est, villas-Iair, vsque in præsentem diem.

15. Machir quoque dedi Galaad.

Das III. Capitel.

6. Vnnd verbanneten sie / gleich wie wir mit Sihon dem Könige zu Hesbon thaten. Alle Städte verbanneten wir / beyde mit Männern / Weibern vnd Kindern.

7. Aber alles Vieh vnnd Raub der Stadt/raubeten wir für vns.

8. Also namen wir zu der zeit das Land/auß der Hand der zween Könige der Amoriter/jenseyt dem Jordan/von dem Bach bey Arnon an / biß an den Berg Hermon.

9. Welchen die Zidoniter / Sirion heissen / aber die Amoriter hiessen jhn Senir.

10. Alle Städte auff der Ebene / vnd das gantze Gilead/vnd das gantze Basan / biß gen Salcha vnnd Edrei / die Städte deß Königreichs Og zu Basan.

11. Denn allein der König Og zu Basan / war noch übrig von den Risen. Sihe / sein eysern Bette ist allhie zu Rabbath der Kinder Ammon / neun Ellen lang / vnd vier Ellen breyt/nach eines Manns Ellenbogen.

12. Solch Land namen wir ein zu derselben zeit/ von Aroer an/die am Bach bey Arnon ligt/vnnd ich gab das halbe Gebirge Gilead mit seinen Städten/ den Rubenitern vnd Gadditern.

13. Aber das übrige Gilead/vnd das gantze Basan des Königreichs Og/ gab ich dem halben Stam̃ Manasse/ die gantze gegend Argob zum gantzen Basan/das heißt der Risen Land.

14. Jair der Son Manasse nam die gantze gegend Argob / biß an die grentze Gessuri vnd Maachati/ vnnd hieß das Basan nach seinem Namen Havoth Jair / biß auff den heutigen Tag.

15. Machir aber gab ich Gilead.

CAP. III.

6. Lequali noi guastammo, si come facemmo à Sehon Re di Hesbon, distruggendo tutte le città, gli huomini, le donne & i fanciulli.

7. Ma tutti i bestiami, e tutte le spoglie de le città noi le presemo per noi.

8. E cosi allhora noi presemo la terra de le mani di due Re de gli Amorrhei, laquale era di lì dal Giordano dal fiume Arnon, insino al monte Hermon.

9. (I Sidonii chiamano Hermon, Sirion; e gli Amorrhei lo chiamano Senir.)

10. Tutte le città de la pianura, e tutto Galaad, e tutto Basan insino à Salchah & Edrei, che sono città del regno di Og in Basan.

11. E certamente del restò de giganti vi restò solo Og Re di Basan: Ecco il suo letto, ch'è vn letto di ferro: non è egli in Rabbath de figliuoli di Ammon; la sua lunghezza era di noue gomiti, e la sua larghezza di quattro gomiti, secondo il gomito de l'huomo.

12. E questa terra, che noi habbiamo in quel tempo posseduta da Aroer, che è al fiume Arnon, è la metà del monte di Galaad, e le sue città: le ho date à quelli di Ruben e di Gad.

13. Ma il resto di Galaad, e tutto Basan del reame di Og, io l'ho dato à la metà de la tribu di Manasse cioè, tutto il paese di Argob, e tutto Basan, che si chiamaua terra de Giganti.

14. Iair figliuolo di Manasse prese tutto il paese di Argob, insino à le frontiere di Gesuri e di Mahachathi: e chiamò quelle dal suo nome Basan, Hauoth, Iair insino à questo giorno.

15. Et à Machir io ho dato Galaad.

ג

16 ולשבט ראובן ולשבט
גד יהבית מן גלעד ועד
נחלא דארנון גו נחלא
ותחומיה ועד יובקא
נחלא תחומא דבני עמון:

17 ומישרא וירדנא
ותחומיה מגינוסר ועד
ימא דמישרא ימא
דמלחא תחות משפך
מירמתא מדינחא:

18 ופקידית יתכון ב
בעידנא ההיא למימר ייי
אלהכון יהב לכון ית
ארעא הדא למירתה
מזרזין תעברון קדם
אחיכון בני ישראל כל
מזרזי חילא:

19 לחוד נשיכון וטפלכון
ובעירכון ידענא ארי
בעיר סגי לכון יתבון ב
בקרויכון דיהבית לכון:

20 עד דיניח ייי לאחיכון
כותכון וירתון אף אינון
ית ארעא דייי אלהכון
יהיב להון בעיברא ד
דירדנא ותתובון גבר
לירותתיה דיהבית לכון:

21 וית יהושע פקידית
בעידנא ההוא למימר
עינך חזאן ית כל דעבד
ייי אלהכון לתרין מלכיא
האילין כן יעביד ייי לכל
מלכותא דאת עבר
לתמן:

22 לא תדחלון מנהון
ארי ייי אלהכון (מימריה)
יגיח לכון קרב:

23 וצליתי קדם ייי
בעידנא ההוא למימר:

24 אדוני יהוה את
שריתא לאחזאה ית
עבדך ית רבותך וית ידך
תקיפא דאת הוא אלהא
דשכינתך בשמיא מ
מלעילא ושליט בארעא
מלרע ולית דיעבד כ
כעובדך וכגבורתך:

ג

16 ולראובני ולגדי נתתי מן־
הגלעד ועד־נחל ארנן תוך הנחל
וגבל ועד יבק הנחל גבול בני
עמון:

17 והערבה והירדן וגבל מכנרת
ועד ים הערבה ים המלח תחת
אשדת הפסגה מזרחה:

18 ואצו אתכם בעת ההוא
לאמר יהוה אלהיכם נתן לכם
את־הארץ הזאת לרשתה
חלוצים תעברו לפני אחיכם
בני־ישראל כל־בני־חיל:

19 רק נשיכם וטפכם ומקנכם
ידעתי כי־מקנה רב לכם ישבו
בעריכם אשר נתתי לכם:

20 עד אשר־יניח יהוה לאחיכם
ככם וירשו גם־הם את־הארץ
אשר יהוה אלהיכם נתן להם
בעבר הירדן ושבתם איש לירשתו
אשר נתתי לכם:

21 ואת־יהושוע צויתי בעת
ההוא לאמר עיניך הראת את כל־
אשר עשה יהוה אלהיכם לשני
המלכים האלה כן־יעשה יהוה
לכל־הממלכות אשר אתה
עבר שמה:

22 לא תיראום כי יהוה אלהיכם
הוא הנלחם לכם:

23 ואתחנן אל־יהוה בעת
ההוא לאמר:

24 אדני יהוה אתה החלות
להראות את־עבדך את־גדלך
ואת־ידך החזקה אשר מי־
אל בשמים ובארץ אשר־יעשה
כמעשיך וכגבורתך:

γ'.

16. Καὶ τῷ ῥουβὴν καὶ τῷ γὰδ δέδωκα ἀπὸ τῆς γαλαὰδ ἕως χειμάῤῥου ἀρνῶν, μέσον τοῦ χειμάῤῥου ὅριον, καὶ ἕως τοῦ ἰαβώκ· ὁ χειμάῤῥους ὅριον τοῖς υἱοῖς ἀμμάν.

17. Καὶ ἡ ἄραβα καὶ ὁ ἰορδάνης ὅριον ἀπὸ κινερὲθ, καὶ ἕως θαλάσσης ἄραβα θαλάσσης ἁλυκῆς, ἀπὸ ἀσηδὼθ τὴν φασγὰ ἀπὸ ἀνατολῶν.

18. Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων· κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, δέδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ. ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν Ισραὴλ πᾶς συνετός.

19. Πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοικείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν.

20. Ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσουσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς, ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκα ὑμῖν·

21. Καὶ τῷ ἰησοῦ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων· οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα, ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις, οὕτως ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πάσας τὰς βασιλείας, ἐφ' ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ.

22. Οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, αὐτὸς πολεμήσει ὑπὲρ ὑμῶν.

23. Καὶ ἐδεήθην κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων·

24. Κύριε κύριε, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου καὶ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. τίς γάρ ἐστι θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ ἐποίησας σὺ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου-

CAP. III.

16. Et tribubus Ruben & Gad dedi de Terra-Galaad usque ad torrentem Arnon medium torrentis, & confinium usque ad torrentem Ieboc, qui est terminus filiorum Ammon:

17. Et planitiem solitudinis atque Iordanem, & terminos Cenereth usque ad mare deserti, quod est salsissimum, ad radices montis Phasga contra orientem.

18. Præcepiq; vobis in tempore illo, dicens, Dominus Deus vester dat vobis terrã hanc in hæreditatem, expediti præcedite fratres vestros filios Israel, omnes viri robusti:

19. Absque uxoribus, & parvulis, atque iumentis. Novi enim quòd plura habeatis pecora, & in urbibus remanere debebunt, quas tradidi vobis:

20. Donec requiem tribuat Dominus fratribus vestris, sicut vobis tribuit: & possideant ipsi etiam Terram quam daturus est eis trans Iordanem: tunc revertetur unusquisq; in possessionem suam quam dedi vobis.

21. Iosue quoque in tempore illo præcepi, dicens, Oculi tui viderunt quæ fecit Dominus Deus vester duobus his regibus: sic faciet omnibus regnis ad quæ transiturus es.

22. Ne timeas eos: Dominus enim Deus vester pugnabit pro vobis.

23. Precatusque sum Dominum in tempore illo, dicens.

24. Domine Deus tu cœpisti ostendere servo tuo magnitudinem tuam, manumque fortissimã. neque enim est alius Deus vel in cœlo, vel in terra, qui possit facere opera tua, & comparari fortitudini tuæ.

Das III. Capitel.

16. Vnd den Rubenitern vnd Gaditern gab ich des Gileads ein theil / biß an den Bach bey Arnon / mitten im bach der die Grentze ist / vnd biß an den Bach Jabok / der die Grentze ist der kinder Ammon.

17. Dazu das Gefilde / vnnd den Jordan (der die grentze ist) von Cinereth an biß an das Meer am gefilde / nemlich / das Saltzmeer / vnten am Berge Pisga gegen dem Morgen:

18. Vnnd gebot euch zu derselbigen zeit / vnnd sprach: Der HERR ewer GOtt hat euch diß Land gegeben einzunemen / so ziehet nun gerüstet für ewern brüdern den kindern Israel her / was streitbar ist.

19. On ewer Weiber vnd Kinder vnd Vieh (Denn ich weiß / daß jhr vil Vieh habt) lasst im ewern Städten bleiben / die ich euch gegeben habe.

20. Biß daß der HERR ewer Brüder auch zu ruhe bringe / wie euch / daß sie auch das Land einnehmen / das jhnen der HERR ewer GOTT geben wird / jenseyd dem Jordan / So solt jhr denn widerkeren zu ewer besitzung / die ich euch gegeben habe.

21. Vnnd Josua gebot ich zur selben zeit / vnnd sprach: Deine augen haben gesehen / alles was der HERR ewer Gott disen zwen Königen gethan hat / also wird der HErr auch allen Königreichen thun / da du hin zeuchst.

22. Förchtet euch nicht für jhnen / Denn der HErr ewer Gott streitet für euch.

23. Vnnd ich bat den HErrn zu derselben zeit / vnd sprach:

24. HErr HErr / du hast angehaben zu erzeigen deinem knecht deine Herrligkeit vnnd deine starcke hand / Denn wo ist ein Gott in Himel vnnd Erden / der es deinen Wercken vnd deiner Macht köndte nachthun?

CAP. III.

16. Et à i Rubeniti, & à i Gaditi, io ho dato da Galaad insino al fiume Arnon: il mezzo del fiume & il confine, & insino al fiume Iabboc, confine de figliuoli di Ammon.

17. E la pianura, & il Giordano, & il confine da Chinneret insino al mare de la pianura, al mare salato, sotto le effusioni de l'acque del colle verso Oriente.

18. Et allhora io comandai à voi, dicendo, Il Signore Dio vostro vi ha dato questa terra, perche la possediate; armati dunque voi passarete auanti à i vostri fratelli figliuoli d'Israel, quanti di voi ne sono robusti:

19. Solamente le vostre moglii, & i vostri figliuoli, e le vostre bestie (perche io sò che voi hauete molti bestiami) restaranno ne le vostre città, lequali io vi ho date:

20. Insino à tantò che'l Signore hauerà dato riposo à i vostri fratelli come à voi, & essi ancora haueranno posseduta la terra, laquale il Signore Dio vostro dà loro di là dal Giordano: allhora voi ritornarete, ciascuno à la sua possessione, laquale io vi ho date.

21. Io comandai ancora à Iosue in quel tempo, dicendo, Gli occhii tuoi vedeno tutto quel che'l Signore ha fatto à quei due Re; il medesimo farà il Signore à tutti i regni, à i quali tu passi.

22. Non vogliate temere quelli; imperoche il Signore Dio vostro, egli è quel che combatte per voi.

23. Et in quel tempo io pregai il Signore, dicendo.

24. Signore Dio tu hai cominciato à mostrare al tuo seruitore la tua grandezza, e la tua mano gagliarda. Imperoche, chi è Dio in cielo, ò in terra; ilquale faccia secondo le opere tue e secondo le tue possanze?

ג

25 אֶעְבַּר כְּעַן וְאֶחְזֵי יָת אַרְעָא טָבְתָא דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא טוּרָא טָבָא הָדֵין וּבֵית מַקְדְּשָׁא׃

26 וַהֲוָה רְגַז מִן קֳדָם ייי עֲלַי בְּדִילְכוֹן וְלָא קַבֵּיל מִנִּי וַאֲמַר ייי לִי סַגִּי לָךְ לָא תּוֹסֵף לְמַלָּלָא קֳדָמַי עוֹד בְּפִתְגָּמָא הָדֵין׃

27 סַק לְרֵישׁ רָמָתָא וּזְקוֹף עֵינָךְ לְמַעְרְבָא וּלְצִפּוּנָא וּלְדָרוֹמָא וּלְמַדִּינְחָא וַחֲזֵי בְּעֵינָךְ אֲרֵי לָא תְעִיבַּר יָת יַרְדְּנָא הָדֵין׃

28 וּפַקֵּיד יָת יְהוֹשֻׁעַ וְתַקֵּיפְהִי וְעַלֵּימְהִי אֲרֵי הוּא יְעִיבַּר קֳדָם עַמָּא הָדֵין וְהוּא יַחְסֵין יָתְהוֹן יָת אַרְעָא דְּתֶחְזֵי׃

29 וִיתֵבְנָא בְּחֵילְתָא מְלָקֳבֵל בֵּית פְּעוֹר׃

ג

25 אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנֹן׃

26 וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לָךְ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה׃

27 עֲלֵה רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃

28 וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃

29 וַנֵּשֶׁב בַּגָּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר׃

γ.

25. Διαβὰς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην, τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν, καὶ τὸν Ἀντιλίβανον.

26. Καὶ ὑπερεῖδε κύριος ἐμὲ ἕνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσέ μου. καὶ εἶπε κύριος πρός με, ἱκανούσθω σοι, μὴ προσθήσῃς ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον τοῦτον.

27. Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν, καὶ βορρᾶν, καὶ λίβα, καὶ ἀνατολὰς, καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον.

28. Καὶ ἔντειλαι τῷ Ἰησοῦ, καὶ κατίσχυσον αὐτὸν, καὶ παρακάλεσον αὐτόν. ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ἑώρακας.

29. Καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπῃ, σύνεγγυς οἴκου Φογόρ.

ד

1 וּכְעַן יִשְׂרָאֵל שְׁמַע לִקְיָמַיָּא וּלְדִינַיָּא דַּאֲנָא מַלֵּיף יָתְכוֹן לְמֶעְבַּד בְּדִיל דְּתֵיחוֹן וְתֵיעֲלוּן וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא דַּייי אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְכוֹן יָהֵיב לְכוֹן׃

2 לָא תוֹסְפוּן עַל פִּתְגָּמָא דַּאֲנָא מְפַקֵּיד יָתְכוֹן וְלָא תִמְנְעוּן מִנֵּיהּ לְמִטַּר יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייי אֱלָהֲכוֹן דַּאֲנָא מְפַקֵּיד יָתְכוֹן׃

3 עֵינֵיכוֹן חֲזָאָה יָת דַּעֲבַד ייי בְּפָלְחֵי בַּעְלָא פְעוֹר אֲרֵי כָּל גַּבְרָא דַּהֲלַךְ בָּתַר פָּלְחֵי בַּעְלָא פְעוֹר שֵׁיצְיֵיהּ ייי אֱלָהָךְ מִבֵּינָךְ׃

4 וְאַתּוּן דְּאִדְבַּקְתּוּן בְּדַחְלְתָא דַּייי אֱלָהֲכוֹן קַיָּמִין כּוּלְּכוֹן יוֹמָא דֵין׃

ד

1 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם׃

2 לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃

3 עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַעַל פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ׃

4 וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃

ΚΕΦΑΛ. δ'.

1. Καὶ νῦν Ἰσραὴλ, ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ.

2. Οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ, φυλάσσεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον.

3. Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τῷ Βεελφεγὼρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅς τις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγὼρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν.

4. Ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον.

CAP. III.

25. Transibo igitur, & videbo Terram hanc optimam trans Iordanem, & montem istum egregium, & Libanũ.

26. Iratusque est Dominus mihi propter vos, nec exaudivit me, sed dixit mihi, Sufficit tibi: nequaquam ultrà loquaris de hac re ad me.

27. Ascẽde cacumen Phasgæ, & oculos tuos circumfer ad occidentem, & ad aquilonem, austrumque & orientem; & aspice. nec enim trãsibis Iordanem istum.

28. Præcipe Iosue, & corrobora eum atque conforta: quia ipse præcedet populum istum, & dividet eis Terram quam visurus es.

29. Mansimusque in valle contra phanum Phegor.

Das III. Capitel.

25. Laß mich gehen vnnd sehen das gute Land jenseyd dem Jordan/ diß gute Gebirge vnd den Libanon.

26. Aber der HERR war erzürnet auff mich vmb euert willen/ vnnd erhöret mich nicht/ sondern sprach zu mir/ Laß gnug sein / sage mir davon nicht mehr.

27. Steige auff die höhe des berges Pisga/ vnd hebe deine Augen auff gegen dem Abend/ vnnd gegen Mitternacht/ vnnd gegen Mittag / vnd gegen dem Morgen/ vnd sihe es mit Augen / Denn du wirst nicht vber disen Jordan gehen.

28. Vnnd gebeut dem Josua/ daß er getrost vnnd vnverzagt sey/ denn er soll vber den Jordan ziehen für dem Volck her/ vnnd soll jhnen das Land außtheilen/ das du sehen wirst.

29. Also blieben wir im Thal gegen dem hause Peor.

CAP. III.

25. Lasciami passare ti prego, e veder quella terra buona, laquale è di là dal Giordano, e questo buon monte, e Libanon.

26. Et il Signore s'era corrucciato contra di me per voi, per questo non mi esaudì; ma egli mi disse, Bastiti: per lo auenire non mi parlarai sopra questa cosa.

27. Monta sopra la cima di Pisgha, e dirizza gli occhii tuoi verso Occidente Settentrione, Mezzodì, & Oriente, e risguarda con gli occhii tuoi: percioche tu non passarai questo Giordano.

28. Et instruisce Iosue, e confortalo, e fortificalo: imperoche egli è per passare auanti à questo popolo, & egli darà à quelli in heredità la terra che tu vedrai.

29. Cosi noi dimorammo ne la valle dirimpetto à Beth-phegor.

CAP. IIII.

1. Et nunc Israël audi præcepta & iudicia quæ ego doceo te: ut faciens ea, vivas, & ingrediẽs possideas Terram quam Dominus Deus patrum vestrorum daturus est vobis.

2. Non addetis ad verbum quod vobis loquor, nec auferetis ex eo: custodite mandata Domini Dei vestri, quę ego præcipio vobis.

3. Oculi vestri viderunt omnia quæ fecit Dominus contra Beel-phegor, quomodo contriverit omnes cultores eius de medio vestri.

4. Vos autem qui adhæretis Domino Deo vestro, vivitis universi usque in pręsentem diem.

Das IIII. Capitel.

1. VNd nun höre Jsrael die Gebot vnd Rechte/ die ich euch lehre / daß jr sie thun solt/ Auff daß jr lebet vnnd hinein kommet/ vnnd das Land einnemet daß euch der HERR euer Väter GOtt gibt.

2. Jr solt nichts dazu thun / das ich euch gebiete / vnnd solt auch nichts davon thun / Auff daß jhr bewaren mügt die gebot des HERrn eucrs Gottes/ die ich euch gebiete.

3. Eure augen haben gesehen / was der HErr gethan hat wider den Baal-Peor / Denn alle die dem Baal Peor folgeten / hat der HErr dein Gott vertilget vnter euch.

4. Aber jr die jr dem HERrn euerm GOtt anhienget / lebet alle heutiges tages.

CAP. IIII.

1. Ora dunque, ò Israel, ascolta gli statuti & i giuditii, iquali io vi insegno, à fin che voi gli facciate, e viuiate, & entriate, e possediate la terra, laquale il Signore Dio de vostri padri dà à voi.

2. Voi non aggiugnerete à la parola, ch'io vi comando, ne sminuirete niente di essa: accioche voi custodiate i comandamenti del Signore Dio vostro, iquali io vi comando.

3. Gli occhii vostri hanno veduto quel che ha fatto il Signore per causa di Beelphegor: imperoche il Signore Dio tuo distrusse del mezzo di te ogni huomo che era andato dietro à Beel-phegor.

4. Ma voi, iquali vi appoggiaste al Signore Dio vostro, hoggi viuete tutti.

ד

5 חזו דאליפית יתכון קימין ודינין כמא דפקדני יי אלהי למעבד כן בגו ארעא דאתון עלין לתמן למירתה:

6 ותיטרון ותעבדון ארי היא חכמתכון וסכלתנותכון לעיני עממיא דישמעון ית כל קימיא האלין ויימרון לחוד עם חכים וסכלתן עמא רבא הדין:

7 ארי מאן עם רב דליה אלהא קריב ליה לקבלא צלותיה בעידן עקתיה כיי אלהנא בכל עידן דאנחנא מצלן קדמוהי:

8 ומאן עם רב דליה קימין ודינין קשיטין ככל אוריתא הדא דאנא יהיב קדמיכון יומא דין:

9 לחוד אסתמר לך וטר נפשך לחדא דלמא תתנשי ית פתגמיא דחזאה עינך ודלמא יעידון מלבך כל יומי חייך ותהודעינון לבנך ולבני בנך:

10 יומא דקמתא קדם יי אלהך בחורב כד אמר יי לי כנוש קדמי ית עמא ואשמעינון ית פתגמי דילפון למדחל יתי כל יומיא דאינון קימין על ארעא וית בניהון ילפון:

11 וקרבתון וקמתון בשפולי טורא וטורא בער באשתא עד צית שמיא חשוכא עננא ואמיטתא:

12 ומליל יי עמכון מגו אשתא קל פתגמין אתון שמעין ודמות ליתיכון חזן אלהין קלא:

13 וחוי לכון ית קימיה דפקיד יתכון למעבד עשרא פתגמין וכתבינון על תרין לוחי אבניא:

ד

5 ראה למדתי אתכם חקים
ומשפטים כאשר צוני יהוה אלהי
לעשות כן בקרב הארץ אשר
אתם באים שמה לרשתה:

6 ושמרתם ועשיתם כי הוא
חכמתכם ובינתכם לעיני העמים
אשר ישמעון את כל החקים
האלה ואמרו רק עם חכם
ונבון הגוי הגדול הזה:

7 כי מי גוי גדול אשר לו
אלהים קרבים אליו כיהוה
אלהינו בכל קראנו אליו:

8 ומי גוי גדול אשר לו חקים
ומשפטים צדיקם ככל התורה
הזאת אשר אנכי נתן לפניכם
היום: 9 רק השמר לך ושמר
נפשך מאד פן תשכח את הדברים
אשר ראו עיניך ופן יסורו
מלבבך כל ימי חייך והודעתם
לבניך ולבני בניך:

10 יום אשר עמדת לפני יהוה
אלהיך בחרב באמר יהוה אלי
הקהל לי את העם ואשמעם
את דברי אשר ילמדון ליראה
אתי כל הימים אשר הם חיים
על האדמה ואת בניהם ילמדון:

11 ותקרבון ותעמדון תחת ההר
וההר בער באש עד לב השמים
חשך ענן וערפל:

12 וידבר יהוה אליכם מתוך
האש קול דברים אתם שמעים
ותמונה אינכם ראים זולתי קול:

13 ויגד לכם את בריתו אשר
צוה אתכם לעשות עשרת
הדברים ויכתבם על שני
לחות אבנים:

δ'.

5. Ἴδετε, δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις, καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος ὁ θεός μου, ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

6. Καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε, ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ ἐροῦσιν· ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων, τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο.

7. Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστιν αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα.

8. Καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστιν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια, κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον;

9. Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα, μὴ ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν σου.

10. Ἡμέραν ἐν ᾗ ἔστητε ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι εἶπε κύριος πρός με· ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαόν. καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαί με πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξωσι.

11. Καὶ προσήλθετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, σκότος, γνόφος, θύελλα. φωνὴ μεγάλη.

12. Καὶ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει, ἐκ μέσου τοῦ πυρός. φωνὴν ῥημάτων ὑμεῖς ἠκούσατε, καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε. ἀλλ' ἢ φωνήν.

13. Καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας.

CAP. IIII.

5. Scitis quòd docuerim vos præcepta atque iustitias, sicut mandavit mihi Dominus Deus meus: sic facietis ea in Terra quam possessuri estis:

6. Et observabitis & implebitis opere. Hæc est enim vestra sapiẽtia, & intellectus coram populis, ut audientes universi præcepta hæc, dicant, En populus sapiens & intelligens, gens magna.

7. Nec est alia natio tam grandis, quę habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris.

8. Quæ est enim alia gens sic inclyta, ut habeat ceremonias, iustaque iudicia, & universam legem, quam ego proponam hodie ante oculos vestros?

9. Custodi igitur temetipsum, & animam tuam solicite. Ne obliviscaris verborum quæ viderunt oculi tui, & ne excidant de corde tuo cunctis diebus vitæ tuæ. Docebis ea filios ac nepotes tuos.

10. Diem in quo stetisti coram Domino Deo tuo in Horeb, quando Dominus locutus est mihi, dicens, Cõgrega ad me populum, ut audiant sermones meos, & discant timere me omni tẽpore quo vivunt in terra, doceantque filios suos.

11. Et accessistis ad radices montis qui ardebat usque ad cœlum: erantq; in eo tenebræ, & nubes, & caligo.

12. Locutusq; est Dominus ad vos de medio ignis. Vocẽ verborum eius audistis, & formã penitus non vidistis.

13. Et ostendit vobis pactũ suum quod præcepit ut faceretis, & decem verba quæ scripsit in duabus tabulis lapideis.

Das IIII. Capitel.

5. Sihe/ ich hab euch gelehret Gebot vnd Rechte/ wie mir der HERR mein Gott gebotten hat/ daß jhr also thun solt im Lande/ darein jhr kommen werdet/ daß jhrs einnemet.

6. So behaltets nun vnnd thuts/ Denn das wird ewer weißheit vnnd verstand sein bey allen Völckern/ wenn sie hören werden alle diese Gebot/ daß sie müssen sagen: Ey welch weise vnnd verstendige Leute sind das/ vnnd ein herrlich Volck.

7. Denn wo ist so ein herrlich Volck/ zu dem götter also nahe sich thun/ als der HERR vnser GOtt/ so offt wir jhn anruffen?

8. Vnnd wo ist so ein herrlich Volck/ das so gerechte Sitten vnd Gebot habe/ als alle diß Gesetz/ das ich euch heuts tags fürlege.

9. Hüt dich nun/ vnnd beware deine Seele wol/ daß du nicht vergessest der Geschicht/ die deine augen gesehen haben/ vnd daß sie nicht auß deinem hertzen kommen alle dein lebenlang. Vnd solt deinen Kindern vnd Kindskindern kunth thun.

10. Den tag/ da du für dem HErren deinem Gott stundest an dem Berge Horeb/ da der HERR zu mir sagt: Versammle mir das Volck/ daß sie meine wort hören/ vnnd lernen mich förchten/ alle jhr lebetag auff Erden/ vnd lehren jhre Kinder.

11. Vnd jhr trattet herzu/ vnnd stund vnten an dem Berge/ Der Berg brandte aber biß mitten an den Himmel/ vnd war da finsterniß/ wolcken vnd tunckel.

12. Vnd der HERR redet mit euch mitten auß dem fewer/ Die stimme seiner wort höretet jr/ aber kein gleichniß sahet jr ausser der stimm.

13. Vnnd verkündiget euch seinen Bund/ den er euch gebot zu thun/ nemlich/ die zehen Wort/ vnd schreib sie auff zwo steinern Tafeln.

CAP. IIII.

5. *Guardate, io vi ho insegnati gli statuti & i giudicii, si come il Signore Dio mio mi ha comandato; à fin che voi cosi facciate nel mezzo de la terra, à laquale voi andate per possederla.*

6. *Custodite gli dunque, e fategli percioche questa è la sapienza & intelligenza vostra nel cospetto de popoli, i quali udiranno tutti questi statuti, e diranno – Veramente questo popolo è saggio & intelligente; queste gente è grande.*

7. *Imperoche quale è quella gente cosi grande, che habbia gli dii fauoreuoli, come il Signore Dio nostro in tutte le cose, per lequali noi lo habbiamo inuocato?*

8. *E quale è quella gente cosi grande, laquale habbia gli statuti & i giuditii giusti; si come è tutta questa Legge, laquale io hoggi propongo dinanzi a voi?*

9. *Tuttauolta guardati, è custodisce diligentemente l'anima tua, a fin che tu non ti dimentichi de le cose, che gli occhii tuòi hanno vedute: & à fin che non si partano dal cuor tuo in tutti i giorni de la vita tua, e tu le insegni à i tuoi figliuoli & à i figliuoli de tuoi figliuoli:*

10. *Non ti dimenticarai del giorno, nelquale tu stesti dinanzi al Signore Dio tuo in Horeb. mentre, chè l Signore mi diceua, Aduna il popolo dinanzi à me, à fin che io gli proponga le mie parole, lequali essi impararanno, accioche mi temino in tutti i giorni che viueranno sopra la terra, & insegnino à i loro figliuoli.*

11. *E cosi voi vi accostaste, e steste sotto il monte imperoche quel monte era tutto acceso di fuoco insino à mezzo il cielo, e quiui erano tenebre, nuuole, & oscurita.)*

12. *Et il Signore parlò à voi del mezzo del fuoco: voi odiuate la voce de le parole, ma non vedeuate imagine alcuna eccetto la voce.*

13. *Et egli dichiarò à voi il suo patto, il quale comandò à voi che osseruaste, cioè, le dieci parole, lequali scrisse in due tauole di pietra.*

ד

14 וְיָתִי פַּקֵּיד יְיָ בְּעִידָּנָא
הַהוּא לְאַלָּפָא יָתְכוֹן
קְיָמִין וְדִינִין לְמֶעְבַּדְכוֹן
יָתְהוֹן בְּאַרְעָא דְּאַתּוּן
עָבְרִין לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃

15 וְתִסְתַּמְרוּן לַחְדָא
לְנַפְשָׁתֵיכוֹן אֲרֵי לָא ח
חֲזֵיתוּן כָּל דְּמוּת בְּיוֹמָא
דְּמַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּחֹרֵב
מִגּוֹ אִשָּׁתָא׃

16 דִּילְמָא תְּחַבְּלוּן ו
וְתַעְבְּדוּן לְכוֹן צַלְמָא
דְּמוּת כָּל צוּרָא דְּמוּת
דְּכַר אוֹ נֻקְבָּא׃

17 דְּמוּת כָּל בְּעִירָא דִּי
בְּאַרְעָא דְּמוּת כָּל צִיפַּר
גְּדַפָּא דְּתָעוּף בַּאֲוִיר
רְקִיעַ שְׁמַיָּא׃

18 דְּמוּת כָּל רִחְשָׁא
דִּי בְאַרְעָא דְּמוּת כָּל נוּנֵי
דִּי בְמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא׃

19 וְדִילְמָא תִזְקוֹף עֵינָךְ
לִשְׁמַיָּא וְתֶחֱזֵי יָת שִׁמְשָׁא
וְיָת סִיהֲרָא וְיָת כּוֹכְבַיָּא
כָּל חֵילָא דִשְׁמַיָּא וְתִטְעֵי
וְתִסְגּוֹד לְהוֹן וְתִפְלְחִינּוּן
דִּפְלַג יְיָ אֱלָהָךְ יָתְהוֹן
לְכָל עַמְמַיָּא תְּחוֹת כָּל
שְׁמַיָּא׃

20 וְיָתְכוֹן קָרֵב יְיָ לִדְ
לְדַחְלְתֵיהּ וְאַפֵּיק יָתְכוֹן
מִכּוּרָא דְּפַרְזְלָא מִמ
מִמִּצְרַיִם לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם
אַחְסָנָא כְּיוֹמָא הָדֵין׃

21 וּמִן קֳדָם יְיָ הֲוָה רְגַז
עֲלַי עַל פִּתְגָמֵיכוֹן וְקַיֵּים
בְּדִיל דְּלָא לְמֶעְבַּר יָת
יַרְדְּנָא וּבְדִיל דְּלָא לְמֵיעַל
לְאַרְעָא טָבְתָא דַּייָ אֱלָהָךְ
יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא׃

22 אֲרֵי אֲנָא מָאִית
בְּאַרְעָא הָדָא לֵית אֲנָא
עָבַר יָת יַרְדְּנָא וְאַתּוּן
עָבְרִין וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא
טָבְתָא הָדָא׃

ד

14 וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בָּעֵת הַהִוא
לְלַמֵּד אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

15 וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם
כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל־תְּמוּנָה
בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּחֹרֵב
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃

16 פֶּן־תַּשְׁחִתוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם
פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל־סָמֶל תַּבְנִית
זָכָר אוֹ נְקֵבָה׃

17 תַּבְנִית כָּל־בְּהֵמָה אֲשֶׁר
בָּאָרֶץ תַּבְנִית כָּל־צִפּוֹר כָּנָף אֲשֶׁר
תָּעוּף בַּשָּׁמָיִם׃

18 תַּבְנִית כָּל־רֹמֵשׂ בָּאֲדָמָה
תַּבְנִית כָּל־דָּגָה אֲשֶׁר־בַּמַּיִם
מִתַּחַת לָאָרֶץ׃

19 וּפֶן־תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה
וְרָאִיתָ אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת־הַיָּרֵחַ
וְאֶת־הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא הַשָּׁמַיִם
וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וַעֲבַדְתָּם
אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכֹל
הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם׃

20 וְאֶתְכֶם לָקַח יְהוָה וַיּוֹצִא
אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרָיִם
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃

21 וַיהוָה הִתְאַנֶּף־בִּי עַל־
דִּבְרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע לְבִלְתִּי עָבְרִי
אֶת־הַיַּרְדֵּן וּלְבִלְתִּי־בֹא אֶל־
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃

22 כִּי אָנֹכִי מֵת בָּאָרֶץ הַזֹּאת
אֵינֶנִּי עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם
עֹבְרִים וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃

δ΄.

14. Καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

15. Καὶ φυλάξασθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἴδετε πᾶν ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει, ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

16. Μὴ ἀνομήσητε, καὶ μὴ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα, ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ.

17. Καὶ ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

18. Ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς.

19. Μήποτε ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον, καὶ τὴν σελήνην, καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ.

20. Ὑμᾶς δὲ ἔλαβε κύριος ὁ θεὸς, καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς ἐξ αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν καὶ κλῆρον, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

21. Καὶ κύριος ὁ θεὸς ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων ἐφ᾽ ὑμῶν, καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

22. Ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν ἰορδάνην τοῦτον· ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην.

CAP IIII.

14. Mihiq; mandavit in illo tempore ut docerem vos ceremonias & iudicia quæ facere deberetis in Terra quam possessuri estis.

15. Custodite igitur solicitè animas vestras. Non vidistis aliquam similitudinem in die qua locutus est vobis Dominus in Horeb de medio ignis:

16. Ne forte decepti faciatis vobis sculptam similitudinem aut imaginem Masculi vel fœminæ,

17. Similitudinē omnium iumentorum quæ sunt super terram, vel avium sub cœlo volantium.

18. Atq; reptilium quæ moventur in terra, sive piscium qui sub terra morantur in aquis:

19. Ne fortè elevatis oculis ad cælum, videas Solem & Lunam, & omnia astra cæli, & errore deceptus adores ea & colas, quæ creavit Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus quæ sub cælo sunt.

20. Vos autem tulit Dominus, & eduxit de fornace ferrea Ægypti, ut haberet populum hæreditarium, sicut est in præsenti die.

21. Iratusq; est Dominus contra me propter sermones vestros, & iuravit ut non transirem Iordanem, nec ingrederer Terram optimam quam daturus est vobis.

22. Ecce moriar in hac humo, non transibo Iordanem: vos transibitis & possidebitis terram egregiam.

Das IIII. Capitel.

14. Vnd der HERR gebot mir zur selbigen zeit / daß ich euch lehren solt Gebot vnd Rechte/ daß jr darnach thetet im Lande/ darein jhr ziehet/ daß jrs einnemet.

15. So bewaret nun eure Seelen wol/ denn jhr habt kein gleichniß gesehen des tages / da der HERR mit euch redet auß dem Feuer auff dem berge Horeb.

16. Auff daß jr euch nicht verderbet/ vnd machet euch jrgend ein Bilde/ das gleich sey einem Mann/ oder Weib.

17. Oder Vieh auff Erden/ oder Vogel vnter dem Himel.

18. Oder gewürm auff dem Lande/ oder Fisch im Wasser vnter der Erden.

19. Daß du auch nicht deine augen auffhebest gen Himel/ vnnd sehest die Sonne vnd den Mond / vnd die Sterne/ das gantze Heer des Himels/ vnnd fallest ab/ vnd betest sie an/ vnd dienest jnen / welche der HERR dein Gott verordnet hat / allen Völckern vnter dem gantzen Himel.

20. Euch aber hat der HERR angenommen/ vnd auß dem eisern Ofen/ nemlich / auß Egypten gefüret / daß jr sein Erbvolck solt sein/ wie es ist an disem tag.

21. Vnd der HERR war so erzürnet über mich / vmb euers thuns willen / daß er schwur / ich solt nicht über den Jordan gehen / noch inn das gute Land kommen / daß dir der HERR dein Gott zum Erbtheil geben wird.

22. Sondern ich muß in disem Lande sterben / vnnd werde nicht über den Jordan gehen / jhr aber werdet hinüber gehen / vnnd solch gut Landt einnemen.

CAP. IIII.

14. In quel tempo ancora il Signore mi comandò, che io vi insegnassi le ordinationi & i giudicii, acciochè voi gli osseruaste ne la terra, à laquale voi passate per possederla.

15. Voi dunque diligentemente vi guardarete (imperoche voi non vedeste alcuna imagine in quel giorno, chè l Signore, parlò à voi in Horeb del mezzo del fuoco:)

16. Afin che perauentura voi non vi corrompiate, e non vi facciate scoltura, ò imagine di alcuna rappresentatione, cioè, ritratto di maschio ò di femina:

17. Ne ritratto di alcuno animale, che stia sopra là terra, ne ritratto di alcuno uccello, che voli per l'aria.

18. Ne ritratto di alcuno animale, che si aggrapa su la terra: ne ritratto di alcun pesce, ilquale viua ne l'acqua sotto la terra.

19. Et ancora tu alzando gli occhii tuoi al cielo, e vedendo il sole e la luna, e le stelle, e tutto lo esercito del cielo; non sii indutto ad inchinarti à loro, & à seruir loro, lequali il Signore Dio tuo ha distribuite à tutti i popoli sotto tutto il cielo.

20. Ora il Signore vi ha presi, e vi ha cauati de la fornace di ferro, di Egitto, à fin che voi siate à lui per popolo hereditario, come in questo giorno sete.

21. Et il Signore è corrucciato contra di me per le vostre parole, & ha giurato ch' io non passarò il Giordano, nè entrarò nè la terra ottima, laquale il Signore Dio tuo ti da in heredità.

22. Imperoche io morrò in questa terra, e nō passarò il Giordano; ma voi lo passarete, e possederete questa terra ottima.

ד

23 איסתמרו לכון די דילמא תנשון ית קימא דיי אלהכון דגזר עמכון ותעבדון לכון צלם דמות כולא דפקדך יי אלהך:

24 ארי יי אלהך מי(מימריה) אשא אכלא הוא אל קנא:

25 ארי תולדון בנין ובני בנין ותעתקון בארעא ותחבלון ותעבדון צלמא דמות כולא ותעבדון דביש קדם יי אלהך לארגזא קדמוהי:

26 אסהידית בכון יומא דין ית שמיא וית ארעא ארי מיבד תיבדון בפריע מעל ארעא דאתון עברין ית ירדנא לתמן למירתה לא תורכון יומין עלה ארי אשתצאה תשתצון:

27 ויבדר יהוה יתכון ב ביני עממיא ותשתארון עם דמנין בעממיא דאגלי יי יתכון לתמן:

28 ותפלחון תמן לע לעממיא פלחי טעותא עובד ידי אנשא אעא ואבנא דלא חזן ולא שמעין ולא אכלין ולא מריחין:

29 ותתבעון מתמן ית (דחלתא) דיי אלהך ותשכח ארי תתבעיניה בכל לבך ובכל נפשך:

30 כד יעוק לך ויערעונך כל פתגמיא האלין בסוף יומיא ותתוב עד דת (דחלתא) דיי אלהך ותקבל במימריה:

31 ארי אלהא רחמנא יי אלהך לא ישבקנך ולא יחבלינך ולא ינשי ית קימא דאבהתך דקיים להון:

ד

23 השמרו לכם פן תשכחו את ברית יהוה אלהיכם אשר כרת עמכם ועשיתם לכם פסל תמונת כל אשר צוך יהוה אלהיך:

24 כי יהוה אלהיך אש אכלה הוא אל קנא:

25 כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני יהוה אלהיך להכעיסו:

26 העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ כי אבד תאבדון מהר מעל הארץ אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה לא תאריכן ימים עליה כי השמד תשמדון:

27 והפיץ יהוה אתכם בעמים ונשארתם מתי מספר בגוים אשר ינהג יהוה אתכם שמה:

28 ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עץ ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון ולא יאכלון ולא יריחן:

29 ובקשתם משם את יהוה אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך:

30 בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת בקלו:

31 כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבתיך אשר נשבע להם:

ε.

23. Προσέχετε ὑμεῖς μή ποτε ἐπιλάθησθε τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς. καὶ μὴ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου.

24. Ὅτι κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκον ἐστί, θεὸς ζηλωτής.

25. Ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν παροργίσαι αὐτόν.

26. Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόντε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν, οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἢ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε.

27. Καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς εἰσάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ.

28. Καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται, οὐδὲ μὴ ἀκούσωσιν, οὐδὲ μὴ φάγωσιν, οὔτε μὴ ὀσφρανθῶσι.

29. Καὶ ἐκζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ εὑρήσετε αὐτόν, ὅταν ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου.

30. Καὶ εὑρήσουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

31. Ὅτι θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων κύριος ὁ θεός σου, οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδ' οὐ μὴ ἐκτρίψῃ σε, οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς.

CAP. IIII.

13. Cave ne quando obliviscaris pacti Domini Dei tui, quod pepigit tecum: & facias tibi sculptam similitudinem eorum quæ fieri Dominus prohibuit:

14. Quia Dominus Deus tuus ignis consumens est, Deus æmulator.

15. Si genueritis filios ac nepotes, & morati fueritis in Terra, deceptique feceritis vobis aliquam similitudinē, patrantes malum coram Domino Deo vestro, ut eum ad iracundiam provocetis,

16. Testes invoco hodie cælum & terram, cito perituros vos esse de Terra quā transito Iordane possessuri estis. non habitabitis in ea longo tempore, sed delebit vos Dominus.

17. Atque disperget in omnes gentes & remanebitis pauci in nationibus ad quas vos ducturus est Dominus.

18 Ibique servietis dijs qui hominum manu fabricati sunt ligno & lapidi, qui non vident, nec audiunt, nec comedunt, nec odorantur.

19. Cumque quæsieris, ibi Dominum Deum tuum, invenies eum: si tamen toto corde quæsieris, & tota tribulatione animæ tuæ.

30. Postquam te invenerint omnia quæ prædicta sunt, novissimo autem tempore reverteris ad Dominū Deum tuum, & audies vocem eius.

31. Quia Deus misericors Dominus Deus tuus est: non dimittet te, nec omnino delebit, nec obliviscetur pacti in quo iuravit patribus tuis.

Das IIII. Capitel.

23. So hütet euch nun / daß jhr des Bunds des HERRN euers Gottes nicht vergesset / den er mit euch gemacht hat / vnd nicht Bilder machet einiger gleichniß / wie der HERR dein Gott geboten hat.

24. Denn der HERR dein Gott ist ein verzehrend feuer / vnd ein eiferiger Gott.

25. Wenn jr nun kinder zeuget vnnd Kindskinder / vnd im Lande wohnet / vnd verderbet euch / vnnd macht euch Bilder einicherley gleichniß / daß jhr übel thut für dem HERRN eurem Gott / vnd jhr jhn erzürnet.

26. So ruffe ich heuts tags über euch zu zeugen Himmel vnnd Erden / daß jhr werdet bald vmbkommen von dem Lande / inn welches jhr gehet über den Jordan / daß jhrs einnemet / Jr werdet nicht lange drinnen bleiben / sondern werdet vertilget werden.

27. Vnd der HERR wird euch zustreuen vnter die Völcker / vnnd werdet ein geringe Pöbel übrig sein vnter den Heiden / dahin euch der HERR treiben wird.

28. Daselbs wirst du dienen den Göttern / die Menschen hende werck sind / holtz vnd stein / die weder sehen noch hören / noch essen / noch riechen.

29. Wenn du aber daselbs den HERREN deinen Gott suchen wirst / so wirst du jhn finden / wo du jn wirst von gantzem hertzen / vnd von gantzer Seelen suchen.

30. Wenn du geängstiet sein wirst / vnd dich treffen werden alle dise ding in den letzten tagen / so wirst du dich bekehren zu dem HERRN deinem Gott / vnd seiner stimme gehorchen.

31. Denn der HERr dein GOtt ist ein barmhertziger GOtt / er wird dich nicht lassen noch verderben / wird auch nicht vergessen des Bunds / den er deinen Vätern geschworen hat.

CAP. IIII.

23. Guardateui dunque, à fin che per auentura voi, non vi scordiate del patto del Signore Dio vostro, che ha fatto con voi; e non vi facciate scoltura; ò imagine di qual si voglia cosa, si come il Signore Dio vostro vi ha comandato.

24. Imperioche il signore Dio tuo è vn fuoco che consuma, è Dio geloso.

25. Quando tu hauerai generato figliuoli e nipoti, e voi sarete inuecchiati in quella terra; ma vi sarete corrotti, & hauerete fatte statue ò imagine di qual si voglia cosa, e cosi hauerete fatto male dinanzi a Signore Dio vostro, prouocandolo:

26. Io hoggi chiamo in testimonio il cielo e la terra contra di voi, che perirete ben presto de la terra, à laquale andando voi sete per passare il Giordano, per possederla, voi non starete molti giorni in essa, percioche voi sarete del certo dispersi.

27. Et il Signore vi disperderà fra i popoli, e sarete lasciati poco numero di huomini fra e genti, à lequali il Signore vi condurrà.

28. E quiui voi seruirete à gli dii, che sono opera de le mani de gli huomini, e di pietra, de legn che non vedeno, ne odeno, ne mangiano, ne odorano.

29. E se tu di là ricercarai il Signore Dio tuo, allhora tu lo ritrouarai, se tu lo hauerai ricercato con tutto il cuor tuo, e con tutta l'anima tua.

30. E quando tu sarai in angustia, e tutte queste cose ti haueranno ritrouato: se finalmente ne gli vltimi giorni tu sarai ritornato al Signore Dio tuo, & hauerai obedito à la sua voce:

31. (Percioche il Signore Dio tuo è Dio misericordioso) non ti abandonarà, ne ti rouinarà, ne si scordarà del patto de tuoi padri, che ha giurato loro.

ד

32 אֲרֵי שְׁאֵיל כְּעַן לְיוֹמַיָּא קַדְמָאֵי דַּהֲווֹ קֳדָמָךְ לְמִן יוֹמָא דִּי בְרָא יְיָ אָדָם עַל אַרְעָא וּמִסְּיָפֵי שְׁמַיָּא וְעַד סְיָפֵי שְׁמַיָּא הַהֲוָה כְּפִתְגָּמָא רַבָּא הָדֵין אוֹ הַאִשְׁתְּמַע כְּוָתֵיהּ׃

33 הֲשָׁמַע עַמָּא קָל (מֵימְרָא) דַּיְיָ מְמַלֵּל מִגּוֹ אֶשָּׁתָא כְּמָא דִּשְׁמַעְתְּ אַתְּ וְאִתְקַיַּמְתָּ׃

34 אוֹ נִיסִין דַּעֲבַד יְיָ לְאִתְגְּלָאָה לְמִפְרַק לֵיהּ עַמָּא מִגּוֹ עַמָּא בְּנִיסִין בְּאָתִין וּבְמוֹפְתִין וּבִקְרָבָא וּבִידָא תַקִּיפָא וּבִדְרָעָא מְרָמְמָא וּבְחֶזְוָנִין רַבְרְבִין כְּכֹל דַּעֲבַד לְכוֹן יְיָ אֱלָהֲכוֹן בְּמִצְרַיִם לְעֵינָךְ׃

35 אַתְּ אִתְחֲזֵיתָא לְמִידַע אֲרֵי יְיָ הוּא אֱלָהָא לֵית עוֹד בַּר מִנֵּיהּ׃

36 מִן שְׁמַיָּא אַשְׁמְעָךְ יָת קָל מֵימְרֵיהּ לְאַלָּפוּתָךְ וְעַל אַרְעָא אַחְזְיָךְ יָת אִישָׁתֵיהּ רַבְּתָא וּפִתְגָּמוֹהִי שְׁמַעְתָּא מִגּוֹ אִשָּׁתָא׃

37 וְחָלַף דִּרְחֵים יָת אֲבָהָתָךְ וְאִתְרְעֵי בִּבְנֵיהוֹן בָּתְרֵיהוֹן וְאַפְּקָךְ בְּמֵימְרֵיהּ בְּחֵילֵיהּ רַבָּא מִמִּצְרָיִם׃

38 לְתָרָכָא עַמְמִין רַבְרְבִין וְתַקִּיפִין מִינָּךְ מִקֳּדָמָךְ לְאַעָלוּתָךְ לְמִיתַּן לָךְ יָת אַרְעֲהוֹן אַחְסָנָא כְּיוֹמָא הָדֵין׃

39 וְתִידַע יוֹמָא דֵין וְתָתֵיב לְלִבָּךְ אֲרֵי יְיָ הוּא אֱלָהָא דִּשְׁכִנְתֵּיהּ בִּשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָא וְעַל אַרְעָא מִלְּרַע לֵית עוֹד׃

ד

32 כִּי שְׁאַל־נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים׀ אָדָם עַל־הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמָיִם הֲנִהְיָה כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ׃

33 הֲשָׁמַע עָם קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי׃

34 אוֹ׀ הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ׃

35 אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ׃

36 מִן־הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ לְיַסְּרֶךָּ וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃

37 וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם׃

38 לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃

39 וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃

δ΄.

32. Ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας, τὰς γενομένας προτέρας σου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτισεν ὁ θεὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἤκουσται τοιοῦτον.

33. Εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας.

34. Εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν αἰγύπτῳ, ἐνώπιόν σου βλέποντος.

35. Ὥστε εἰδέναι σε ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ.

36. Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀκουστὴν σοι ἐποίησε τὴν φωνὴν αὐτοῦ παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

37. Διὰ τὸ ἀγαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ᾽ αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ αἰγύπτου.

38. Ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερά σου πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, καθὼς ἔχεις σήμερον.

39. Καὶ γνώσῃ σήμερον, καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ.

CAP. IIII.

32. Interroga de diebus antiquis, qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus hominem super terram, à summo cælo usque ad summum eius, si facta est aliquando huiuscemodi res.

33. Aut unquam cognitum est, ut audiret populus vocẽ Dei loquentis de medio ignis, sicut tu audisti, & vidisti:

34. Si fecit Deus ut ingrederetur, & tolleret sibi Gentem de medio nationum, per tentationes, signa atque portenta, per pugnam & robustam manum, extentumque brachiũ, & horribiles visiones iuxta omnia quę fecit pro vobis Dominus Deus vester in Ægypto, videntibus oculis tuis:

35. Vt scires quoniam Dominus ipse est Deus, & non alius est præter vnum.

36. De cælo te fecit audire vocem suam, vt doceret te: & in terra ostendit tibi ignẽ suum maximũ, & audivisti verba illius de medio ignis.

37. Quia dilexit patres tuos, & elegit semen eorum post eos. Eduxitq; te præcedens in virtute sua magna ex Aegypto,

38. Vt deleret nationes maximas & fortiores te in introitu tuo: & introduceret te, daretque tibi terram earum in possessionem, sicut cernis in præsenti die.

39. Scito ergo hodie, & cogitato in corde tuo quòd Dominus ipse est Deus in cælo sursum, & in terra deorsum, & non sit alius.

Das IIII. Capitel.

32. Denn frage nach den vorigen zeiten / die vor dir gewesen sind / von dem tage an / da Gott den Menschen auff Erden geschaffen hat / von einem ende des Himmels zum andern / Ob je ein solch groß ding geschehen / oder deßgleichen je gehöret sey.

33. Daß ein Volck Gottes stimme gehöret habe auß dem feuer reden / wie du gehöret hast / vnd dennoch lebest?

34. Oder ob Gott versucht habe hinein zu gehen / vnnd jhm ein Volck mitten auß einem Volck zu nemen / durch versuchung / durch zeichen / durch wunder / durch streit / vnd durch eine mächtige Hand / vnd durch einen außgereckten Arm / vnnd durch sehr schreckliche thaten / wie das alles der HErr euer Gott für euch gethan hat inn Egypten für deinen augen.

35. Du hasts gesehen / auff daß du wissest / daß der HErr allein Gott ist / vnd keiner mehr.

36. Vom Himmel hat er dich seine stimme hören lassen / daß er dich züchtiget / vnd auff Erden hat er dir gezeyget sein grosses feuer / vnnd seine wort hast du auß dem feuer gehöret.

37. Darumb daß er deine Väter geliebet / vnd jren Samen nach jhnen erwehlet hat. Vnd hat dich außgeführet mit seinem Angesicht / durch seine grosse krafft auß Egypten.

38. Daß er vertriebe für dir her grosse Völcker / vnnd stercker denn du bist / vnnd dich hinein brechte / daß er dir jhr Land gebe zum Erbtheil / wie es heuts tages stehet.

39. So solt du nun heuts tages wissen vnnd zu hertzen nemen / daß der HERR ein Gott ist oben im Himmel / vnd vnten auff Erden / vnnd keiner mehr.

CAP. IIII.

32. *Imperoche domanda hora de giorni passati, che sono stati auanti à te, dal giorno che Dio creò l'huomo sopra la terra e da vna estremità del cielo insino á l'altra estremità del cielo: se è stata fatta vna cosa simile à questa cosi grande, ò se è stata vdita alcuna cosa tale.*

33. *Vi è egli popolo che habbia vdita la voce del Signore che parlasse del mezzo del fuoco, come tu l'hai vdita, e sia vissuto.*

34. *O vi è stato egli alcun Dio che habbia tentato di andare à pigliarsi qualche gente del mezzo di vn altra gente con tentationi, e con segni, e con miracoli, e con guerra, e con mano potente, e con braccio steso, e con grandi spauenti, si come ha fatto à voi il Signore Dio vostro in Egitto dinanzi à gli occhii vostri.*

35. *A te è stato mostrato, accioche tu conoscessi che* IEHOVA *è Dio, e non ve ne è altro fuor di lui*

36. *Egli ti ha fatto vdire la sua voce dal cielo, Per instruirti: e ti ha mostrato il suo gran fuoco sopra la terra, e tu vdisti le sue parole del mezzo del fuoco.*

37. *E perche ha amato i tuoi padri, ha eletto il suo seme doppo lui: e ti ha cauato in sua presenza di Egitto con la sua grandissima potentia.*

38. *Per scacciare genti grandissime e piu robuste di te, da la tua faccia, per introdurti, e per darti la terra di quelli in heredità, si come hoggi ti dà.*

39. *Conosce dunque hoggi, e riduce nel cuor tuo che l Signore è quello Dio nel cielo di sopra, e di sotto sopra la terra, e non ve ne altro.*

הדברים

ד

40 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֺתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃

41 אָז יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה שָׁמֶשׁ׃

42 לָנֻס שָׁמָּה רוֹצֵחַ אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְנָס אֶל־אַחַת מִן־הֶעָרִים הָאֵל וָחָי׃

43 אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר לָראוּבֵנִי וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן לַמְנַשִּׁי׃

44 וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

45 אֵלֶּה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃

46 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃

47 וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שָׁמֶשׁ׃

48 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃

49 וְכָל־הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה׃

פתגמיא

ד

40 וְתִיטַר יָת קְיָמוֹהִי וְיָת פִּקוֹדוֹהִי דַאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין דְיֵיטַב לָךְ וְלִבְנָךְ בָּתְרָךְ וּבְדִיל דְתוֹרֵךְ יוֹמִין עַל אַרְעָא דַיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ כָּל יוֹמַיָּא׃

41 בְּכֵן יַפְרֵישׁ מֹשֶׁה תְּלָת קִרְוִין בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מִמַּדְנַח שִׁמְשָׁא׃

42 לְמֵעֲרוֹק לְתַמָּן קָטֵל קְטוֹלָא דְיִקְטוֹל יָת חַבְרֵיהּ בְּלָא מַדְּעֵיהּ וְהוּא לָא סָנֵי לֵיהּ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי וְיֵעֲרוֹק לַחֲדָא מִן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וְיִתְקַיַּם׃

43 יָת בֶּצֶר בְּמַדְבְּרָא בְּאַרְעָא דְמֵישְׁרָא לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן וְיָת רָאמוֹת בְּגִלְעָד לְשִׁבְטָא דְגָד וְיָת גּוֹלָן בְּמַתְנָן לְשִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה׃

44 וְדָא אוֹרַיְתָא דְסַדַּר מֹשֶׁה קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

45 אִלֵּין סַהֲדְוָתָא וּקְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִפַּקְהוֹן מִמִּצְרָיִם׃

46 בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא בְּחֵילְתָא לָקֳבֵיל בֵּית פְּעוֹר בְּאַרְעָא דְסִיחוֹן מַלְכָּא דֶאֱמוֹרָאָה דְיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן דִּקְטַל מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִפַּקְהוֹן מִמִּצְרָיִם׃

47 וִירִתוּ יָת אַרְעֵיהּ וְיָת אַרְעָא דְעוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן תְּרֵין מַלְכֵי אֱמוֹרָאָה דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מִמַּדְנַח שִׁמְשָׁא׃

48 מֵעֲרֹעֵר דִּי עַל כֵּיף נַחְלָא דְאַרְנוֹן וְעַד טוּרָא דְשִׂיאוֹן הוּא חֶרְמוֹן׃

49 וְכָל מֵישְׁרָא דְעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מַדִּינְחָא וְעַד יַמָּא דְמֵישְׁרָא תְּחוֹת מַשְׁפַּךְ מֵרָמָתָא׃

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

δ'.

40. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, πάσας τὰς ἡμέρας.

41. Τότε ἀφώρισε μωϋσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

42. Φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτὴν, ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδὼς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων καὶ ζήσεται.

43. Τὴν βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ ῥουβὴν, καὶ τὴν ῥαμὼθ ἐν γαλαὰδ τῷ γαδδὶ, καὶ τὴν γαυλὼν ἐν τῇ βασὰν τῷ μανασσῇ.

44. Οὗτος ὁ νόμος ὃν παρέθετο μωϋσῆς ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

45. Ταῦτα τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐλάλησε μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου.

46. Ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἐν φάραγγι ἐγγὺς οἴκου φογὼρ, ἐν τῇ γῇ σηὼν βασιλέως τῶν ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν ἐσεβὼν οὓς ἐπάταξε μωϋσῆς. Καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου.

47. Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν ὢγ βασιλέως τῆς βασὰν δύο βασιλέων τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου.

48. Ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου ἀρνῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ σηὼν, ὅ ἐστιν ἀερμών.

49. Πᾶσαν τὴν ἀραβὰ πέραν τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ ἀσηδὼθ τὴν λαξευτήν.

CAP. IIII.

40. Custodi præcepta eius atque mandata quæ ego præcipio tibi: vt bene sit tibi, & filiis tuis post te, & permaneas multo tempore super Terram quam Dominus Deus tuus daturus est tibi.

41. Tunc separavit Moyses tres civitates trans Iordanem ad Orientalem plagam.

42. Vt confugiat ad eas qui occiderit nolens proximum suum, nec sibi fuerit inimicus ante unum & alterum diem & ad harum aliquam urbium possit evadere.

43. Bosor in solitudine quæ sita est in terra campestri de tribu Ruben: & Ramoth in Galaad, quæ est in tribu Gad: & Golan in Basan, quæ est in tribu Manasse.

44. Ista est lex quam proposuit Moyses coram filiis Israel.

45. Et hæc testimonia & ceremoniæ atque iudicia quæ locutus est ad filios Israël, quando egressi sunt de Ægypto.

46. Trans Iordanem in valle contra phanum Phogot in terra Sehon regis Amorrhæi, qui habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses Filii quoq; Israël egressi ex Ægypto.

47. Possederunt terram eius, & terram Og regis Basan, duorum regum Amorrhęorum, qui erāt trans Iordanem ad Solis ortum:

48. Ab Aroer quæ sita est super ripam torrentis Arnon, usque ae montem Sion qui est & Hermon,

49. Omnem planitiem trans Iordanem ad Orientalem plagam usque ad mare solitudinis, & usque ad radices montis Phasga.

Das IIII. Capitel.

40. Daß du haltest seine Rechte vnd Gebot die ich dir heut gebiete / so wird dirs vnd deinen Kindern nach dir wolgehē / daß dein leben lange were in dem Lande / daß dir der HERR dein Gott gibt ewiglich.

41. Da sonderte Mose drey Städte auß jenseyd dem Jordan / gegen der Sonnen auffgang.

42. Daß daselbs hinflöhe / wer seinen Nechsten todschlegt vnversehens / vnd jhm vorhin nicht feind gewesen ist / der sol in der Städte eine fliehen / daß er lebendig bleibe.

43. Bezer in der Wüsten im eben Lande vnter den Rubenitern / vnd Ramoth inn Gilead vnter den Gadditern / vnd Golan inn Basan vnter den Manassitern.

44. Das ist das Gesetz / daß Mose den Kindern Israel fürlegte.

45. Das ist das Zeugniß vnd Gebot vnd Rechte / die Mose den Kindern Israel sagte / da sie auß Egypten gezogen waren.

46. Jenseyd dem Jordan im thal gegen dem hause Peor / im Lande Sihon des Königs der Amoriter der zu Hesbon saß / den Mose vnnd die Kinder Israel schlugen / da sie auß Egypten gezogen waren.

47. Vnd namen sein Land ein. Dazu das Land Og des Königs zu Basan / der zweyer Könige der Amoriter / die jenseyd dem Jordan waren gegen der Sonnen auffgang.

48. Von Aroer an / welche an dem Vfer ligt des Bachs bey Arnon / biß an den Berg Sion / das ist der Hermon.

49. Vnd alles Blachfeld jenseyd dem Jordan gegen dem Auffgang der Sonnen / biß an das Meer im Blachfeld vnten am Berge Pisga.

CAP. IIII.

40. Et osserua i suoi statuti & i suoi comandamenti, iquali hoggi io ti comando, à fin che sia bene à te, & à i tuoi figliuoli dopo te: & à fin che tu prolonghi i giorni sopra la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà in tutti i giorni.

41. Allhora Moise separò tre città di là dal Giordano verso l' Oriente.

42. Accioche fuggisse là l'homicida, ilquale hauesse ammazzato il suo prossimo ignorantemente, ilquale non l' hauesse per auanti odiato; fuggisse, dico, ad vna di queste città, e viuesse.

43. Cioè, Beser nel diserto, ne la terra piana de Rubeniti, e Ramoth in Galaad de Gaditi, e Golan in Basan de Manassiti.

44. Questa dunque è la legge, laquale Moise propose dinanzi à i figliuoli d' Israel.

45. Questi sono i testimonii, le ordinationi, & i giudicii, iquali Moise dichiarò à i figliuoli d Israel, essendo vsciti de lo Egitto.

46. Di là dal Giordano ne la pianura, dirimpetto à Beth-phegor, ne la terra di Sehon re de gli Amorrhei, ilquale habitaua in Hesbon; che Moise & i figliuoli d Israel, percosero, quando furono vsciti di Egitto.

47. E possederono il paese di quello, & il paese di Og re di Basan, che son due Re de gli Amorrhei, iquali habitauano di là dal Giordano verso l' Oriente.

48. Da Aroer, ch' era à presso del fiume Arnon, insino al monte Sion, ilquale è Hermon.

49. E tutta la pianura di là dal Giordano verso l' Oriente insino al mare de la pianura, sotto le effusioni de l'acque.

ה

1 וקרא משה לכל ישראל ואמר להון שמעו ישראל ית קימיא וית דיניא דאנא ממליל קדמיכון יומא דין ותלפון יתהון ותטרון למעבדהון:

2 יי אלהנא גזר עמנא קים בחורב:

3 לא עם אבהתנא גזר יי ית קימא הדא אלהין עמנא אנחנא אילין הכא יומא דין כלנא קימין:

4 ממלל עם ממלל מליל יי עמכון בטורא מגו אשתא:

5 אנא הויתי קאים בין (מימרא) דיי וביניכון בעדנא ההוא לחואה לכון ית פתגמא דיי ארי דחלתון מן קדם אשתא ולא סלקתון בטורא למימר:

6 אנא יי אלהך דאפקתך מארעא דמצרים מבית עבדותא:

7 לא יהוי לך אלה אוחרן בר מני:

8 לא תעבד לך צלם כל דמות די בשמיא מלעלא ודי בארעא מלרע ודי במיא מלרע לארעא:

9 לא תסגוד להון ולא תפלחינון ארי אנא יי אלהך אל קנא מסער חובי אבהן על בנין מרדין על דר תליתאי ועל דר רביעאי לשנאי כד משלמין בניא למחטי בתר חובי אבהתהון:

10 ועבד טיבו לאלפי דרין לרחמי ולנטרי פקודי:

11 לא תימי בשמא דיי אלהך למגנא ארי לא יזכי יי ית דימי בשמיה לשקרא:

ה

1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם׃

2 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב׃

3 לֹא אֶת־אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֹה הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים׃

4 פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃

5 אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין־יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם בָּהָר לֵאמֹר׃

6 אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃

7 לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃

8 לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃

9 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֺן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃

10 וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו׃

11 לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃

ΚΕΦΑΛ. ε'.

1. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς πάντα Ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτά, καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά.

2. Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ.

3. Καὶ οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' ἢ πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς δὲ ὧδε πάντες ζῶντες σήμερον.

4. Πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει, ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

5. Κἀγὼ εἱστήκειν ἀνὰ μέσον κυρίου καὶ ἀνὰ μέσον ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων.

6. Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας.

7. Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πρὸ προσώπου μου.

8. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ γλυπτόν, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς.

9. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς. ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτὴς ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με.

10. Καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου.

11. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

CAP. V.

1. Vocauitq; Moyses omnem Israëlem, & dixit ad eum, Audi Israël ceremonias atque iudicia quę ego loquor in auribus vestris hodie: discite ea, & opere complete.

2. Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus in Horeb.

3. Non cum patribus nostris iniit pactum, sed nobiscum qui impræsentiarum sumus, & vivimus.

4. Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis.

5. Ego sequester & medius fui inter Dominum & vos in tempore illo, ut annuntiarem vobis verba eius, timuistis enim ignem, & non ascendistis in montem: & ait,

6. Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti de domo seruitutis.

7. Non habebis deos alienos in conspectu meo.

8. Non facies tibi sculptile, nec similitudinem omnium quæ in cælo sunt désuper, & quæ in terra deorsum, & quæ versantur in aquis sub terra.

9. Non adorabis ea, nec coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus æmulator, reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam & quartam generationem his qui oderunt me.

10. Et faciens misericordiam in multa millia diligentibus me, & custodientibus præcepta mea.

11. Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra: quia non erit impunitus, qui super re vana nomen eius assumserit.

Das V. Capitel.

VND Mose rieff dem gantzen Israel/ vnnd sprach zu jhnen: Höre Israel die Gebott vnnd Rechte/ die ich heute für euren Ohren rede/ vnnd lernet sie/ vnd behaltet sie/ daß jhr darnach thut.

2. Der HErre vnser Gott hat einen Bund mit vns gemacht zu Horeb.

3. Vnnd hat nicht mit vnsern Vätern disen Bund gemacht/ sondern mit vns/ die wir hie sind heutigs Tags/ vnd alle leben.

4. Er hat von Angesicht mit vnns auß dem Fewer auff dem Berge geredt.

5. Jch stund zu derselben zeit zwischen dem HErrn vnd euch/ daß ich euch ansagete deß HERRN Wort/ dann jr förchtet euch für dem Feuer/ vnnd gienget nicht auff den Berg/ Vnnd er sprach:

6. Jch bin der HErr dein GOtt/ der dich auß Egyptenland geführet hat auß dem Diensthause.

7. Du solt kein ander Götter haben für mir.

8. Du solt dir kein Bildnuß machen einicher Gleichnuß/ weder oben im Himmel/ noch vnten auff Erden/ noch im Wasser vnter der Erden.

9. Du solt sie nicht anbeten/ noch jhnen dienen. Denn ich bin der HErr dein Gott/ ein eiferiger Gott/ der die Missethat der Väter heimsucht über die Kinder/ ins dritte vnnd vierdte Glied/ die mich hassen.

10. Vnd Barmhertzigkeit erzeige inn vil tausend/ die mich lieben vnnd meine Gebott halten.

11. Du solt den Namen deß HErren deines GOttes nicht mißbrauchen/ Denn der HERR wirdt den nicht vngestrafft lassen/ der seinen Namen mißbrauchet.

CAP. V.

1. *E Moise chiamò tutto Israel, e disse loro, Ascolta Israel gli statuti & i giudicii, che io hoggi propongo à voi; & imparate gli, e custodite gli con effetto.*

2. *Il Signore Dio nostro fece conesso noi il patto in Horeb.*

3. *Il Signore non solamente fece questo patto co i nostri padri, ma ancora concesso noi, iquali siamo qui, & hoggi tutti noi viuiamo.*

4. *Il Signore parlò à faccia a faccia conesso voi in quel monte del mezzo del fuoco.*

5. *(Io allhora staua fra voi & il Signore per annuntiarui la parola del Signore: imperoche voi temeuate da lo aspetto del fuoco, e non saliste sul monte) dicendo.*

6. *Io sono* IEHOVA *Dio tuo, il quale ti ho cauato de la terra di Egitto de la casa di seruitù:*

7. *Tu non hauerai altri dii dinanzi à me.*

8. *Tu non ti farai scoltura alcuna, ò imagine alcuna di quelle cose che sono disopra, nel ciélo, e di quelle cose che sono disotto, sopra la terra, e di quelle cose che sono ne le acque sotto la terra.*

9. *Tu non ti inchinarai dinanzi à loro, ne farai loro alcuno seruitio: imperoche io sono Iehoua Dio tuo, Dio geloso, ilquale visito la iniquità de padri sopra i figliuoli, insino ne la terza e quarta generatione; in quelli che mi hanno in odio:*

10. *E faccio misericordia à mille generationi, à quelli che mi amano, & osseruano i miei comandamenti.*

11. *Tu non pigliarai il nome del Signore Dio tuo in vano: per cioche il Signore non hauerà per innocente colui, ilquale hauerà preso il suo Nome in vano.*

ה

12 שָׁמוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

13 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃

14 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ־וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃

15 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃

16 כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃

17 לֹא תִּרְצָח׃

18 וְלֹא תִּנְאָף׃

19 וְלֹא תִּגְנֹב׃

20 וְלֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁוְא׃

21 וְלֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃

22 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־קְהַלְכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי׃

ה

12 טַר יָת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא לְקַדָּשׁוּתֵיהּ כְּמָא דְפַקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃

13 שִׁתָּא יוֹמִין תִּפְלַח וְתַעְבֵּיד כָּל עֲבִידְתָּךְ׃

14 וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַעְבֵּיד כָּל עֲבִידָא אַתְּ וּבְרָךְ וּבְרַתָּךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ וְתוֹרָךְ וַחֲמָרָךְ וְכָל בְּעִירָךְ וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְקִרְוָךְ בְּדִיל דִּינוּחַ עַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ כְּוָתָךְ׃

15 וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְאַפְּקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִתַּמָּן בְּיַד תַּקִּיפָא וּבִדְרָעָא מְרָמְמָא עַל כֵּן פַּקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶעְבַּד יָת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא׃

16 יַקַּר יָת אֲבוּךְ וְיָת אִמָּךְ כְּמָא דְפַקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּדִיל דְּיוֹרְכוּן יוֹמָךְ וּבְדִיל דְּיֵיטַב לָךְ עַל אַרְעָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃

17 לָא תִקְטוֹל נְפָשׁ׃

18 וְלָא תְגוּף׃

19 וְלָא תִגְנוֹב׃

20 וְלָא תַסְהֵיד בְּחַבְרָךְ סָהִיד שְׁקַר׃

21 וְלָא תַחְמֵיד אִתַּת חַבְרָךְ וְלָא תִרְגוֹג בֵּית חַבְרָךְ חַקְלֵיהּ וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵיהּ וְתוֹרֵיהּ וַחֲמָרֵיהּ וְכֹל דִּי לְחַבְרָךְ׃

22 יָת פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין מַלֵּיל יְיָ עִם כָּל קְהַלְכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אֶשָּׁתָא עֲנָנָא וְאַמִּיטְתָא קָל רַב וְלָא פְסַק וּכְתַבִינוּן עַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא וִיהַבִינוּן לִי׃

ε.

12. Φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτὴν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου.

13. Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου.

14. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐντὸς τῶν πυλῶν σου, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, ὥσπερ καὶ σύ.

15. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. διὰ τοῦτο συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου, ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, καὶ ἁγιάζειν αὐτήν.

16. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

17. Οὐ φονεύσεις.

18. Οὐ μοιχεύσεις.

19. Οὐ κλέψεις.

20. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

21. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.

22. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει, ἐκ μέσου τοῦ πυρός. σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσέθηκε. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας, καὶ ἔδωκέ μοι.

CAP. V.

12. Observa diem Sabbathi, ut sanctifices eum sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus.
13. Sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua.

14. Septimus dies Sabbathi est, id est requies Domini Dei tui. Non facies in eo quicquam operis, tu, & filius tuus, & filia, servus & ancilla, & bos, & Asinus, & omne iumentum tuum, & peregrinus qui est intra portas tuas: ut requiescat servus tuus, & ancilla tua, sicut & tu.

15. Memento quòd & ipse servieris in Ægypto, & eduxerit te inde Dominus Deus tuus in manu forti, & brachio extento. Idcirco præcepit tibi ut obseruares diem Sabbathi.

16. Honora patrem tuum & matrem, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut longo vivas tempore, & bene sit tibi in Terra quã Dominus Deus tuus daturus est tibi.

17. Non occides.

18. Neq; mœchaberis.

19. Furtumq; non facies.

20. Nec loquêris contra proximum tuum falsum testimonium.
21. Non concupisces vxorem proximi tui, non domũ, non agrum, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum & universa quæ illius sunt.

22. Hæc verba locutus est Dominus ad omnem multitudinem vestram in monte de medio ignis & nubis, & caliginis, voce magna, nihil addês amplius: & scripsit ea in duabus tabulis lapideis quas tradidit mihi.

Das V. Capitel.

12. Den Sabbathtag solt du halten / daß du jn heiligest / wie dir der HErr dein Gott gebotten hat.

13. Sechs tage solt du arbeiten/vnd alle deine werck thun.

14. Aber am siebenden tag ist der Sabbath des HERREN deines Gottes / da solt du kein arbeit thun/ noch dein Sohn/ noch deine Tochter/ noch dein Knecht/ noch deine Magd/ noch dein Ochse/ noch dein Esel/ noch alle dein Vieh / noch der Frembdling der in deinen Thoren ist/ auff daß dein Knecht vnnd deine Magd ruhe / gleich wie du.

15. Denn du solt gedencken/ daß du auch Knecht in Egyptenland warest/ vnd der HERR dein Gott dich von dannen außgefüret hat mit einer mechtigen hand vnd außgerecktem Arm/ Darumb hat dir der HERR dein Gott gebotten/ daß du den Sabbath halten solt.

16. Du solt deinen Vatter vnd deine Mutter ehren/ wie dir der HErr dein Gott gebotten hat/ Auff daß du lange lebest/ vnd daß dirs wol gehe/ inn dem Lande/ daß dir der HErr dein Gott geben wirdt.

17. Du solt nicht tödten.

18. Du solt nicht Ehebrechen.

19. Du solt nicht stelen.

20. Du solt nicht falsche zeugniß reden wider deinen Nechsten.

21. Laß dich nicht gelüsten deines Nechsten Weib. Du solt nicht begeren deines Nechsten Hauß/ Acker/ Knecht Magd/ Ochsen/ Esel/ noch alles was sein ist.

22. Das sind die wort/ die der HErr redet zu euer gantzen Gemeine / auff dem berge / auß dem Feuer vnnd der Wolcken vnd tunckel mit grosser stim/ vnd thet nichts dazu/ vnnd schreib sie auff zwo steinern Tafeln / vnnd gab sie mir.

CAP. V.

12. *Guardarai il giorno del Sabbato per santificarlo, si come il Signore Dio tuo ti ha comandato.*

13. *Sei giorni operarai, e farai ogni opera tua.*

14. *Ma il settimo giorno sarà il riposo del Signore Dio tuo, non farai opera alcuna, tu, nè'l tuo figliuolo, ne la tua figliuola, nè'l tuo seruitore, ne la tua seruente, nè'l tuo bue, nè'l tuo asino, ne alcuna tua bestia, nè'l tuo forastiero, che habitarà dentro à le tue porte: à fin che il tuo seruitore e la tua seruente si riposino come tu.*

15. *E ricorderaiti che tu sei stato seruo nel paese di Egitto, e chè'l Signore Dio tuo ti ha cauato di là con man potente, e con braccio disteso: per questo il Signore Dio tuo ti ha comandato, che tu guardi il giorno del riposo.*

16. *Honora tuo padre e tua madre, si come ti ha comandato il Signore Dio tuo, à fin che i tuoi giorni siano prolongati, e tu habbia bene sopra la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà.*

17. *Tu non farai homicidio.*

18. *Tu non commetterai adulterio.*

19. *Tu non rubbarai:*

20. *Tu non dirai falso testimonio contra del tuo prossimo.*

21. *Tu non desiderarai la moglie del tuo prossimo, tu non desiderarai la casa del tuo prossimo, il suo campo, ò il suo seruitore, ò la sua seruente, il suo bue, ò il suo asino, ne alcuna cosa che sia del tuo prossimo.*

22. *Il Signore disse queste parole à tutta la vostra congregatione sul monte, nel mezzo del fuoco de la nuuola, e de la nebbia con gran voce, e non aggiunse altro: E le scrisse in due tauole di pietra, e le dette à me.*

ה

23 וַהֲוָה כְּשִׁמְעֲכוֹן יָת קָלָא מִגּוֹ חֲשׁוֹכָא וְטוּרָא בָּעֵר בְּאֶשָּׁתָא וְקָרֵבְתּוּן לְוָתִי כָּל רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן וְסָבֵיכוֹן׃

24 וַאֲמַרְתּוּן הָא אַחְזְיָנָא יְיָ אֱלָהָנָא יָת יְקָרֵיהּ וְיָת רְבוּתֵיהּ וְיָת קָל מֵימְרֵיהּ שְׁמַעְנָא מִגּוֹ אֶשָּׁתָא יוֹמָא דֵין חֲזֵינָא אֲרֵי יְמַלֵּיל יְיָ עִם אֱנָשָׁא וְיִתְקַיַּם׃

25 וּכְעַן לְמָה נְמוּת אֲרֵי תֵיכְלִנָּנָא אֶשָּׁתָא רַבְּתָא הָדָא אִם מוֹסְפִין אֲנַחְנָא לְמִשְׁמַע יָת קָל (מֵימְרָא) דַּיְיָ אֱלָהָנָא עוֹד מָיְתִין אֲנַחְנָא׃

26 אֲרֵי מַן כָּל בִּסְרָא דִּשְׁמַע יָת קָל (מֵימְרָא) דַּיְיָ קַיָּמָא מְמַלֵּל מִגּוֹ אֶשָּׁתָא כְּוָתַנָא וְיִתְקַיַּם׃

27 קְרַב אַתְּ וּתְקַבֵּל יָת כָּל דְּיֵימַר יְיָ אֱלָהָנָא וְאַתְּ תְּמַלֵּיל עִמָּנָא יָת כָּל דִּי יְמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָנָא עִמָּךְ וּנְקַבֵּל וְנַעְבֵּיד׃

28 וּשְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת קָל פִּתְגָמֵיכוֹן בְּמַלָּלוּתְכוֹן עִמִּי וַאֲמַר יְיָ לִי שְׁמִיעַ קֳדָמַי יָת קָל פִּתְגָמֵי עַמָּא הָדֵין דְּמַלִּילוּ עִמָּךְ אַתְקִינוּ כָּל דְּמַלִּילוּ׃

29 לְוַי דִּיהֵי לִבָּא הָדֵין לְהוֹן לְמִדְחַל יָתִי וּלְמִטַּר יָת כָּל פִּקּוֹדַי כָּל יוֹמַיָּא בְּדִיל דְּיוֹטַב לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן לְעָלַם׃

30 אֱזֵל אֱמַר לְהוֹן תּוּבוּ לְכוֹן לְמַשְׁכְּנֵיכוֹן׃

31 וְאַתְּ הָכָא הֲוִי קָאֵים קֳדָמַי וַאֲמַלֵּיל עִמָּךְ יָת כָּל תַּפְקֵידְתָּא וּקְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְּתַלְּפִנּוּן וְיַעְבְּדוּן בְּאַרְעָא דַּאֲנָא יָהֵיב לְהוֹן לְמֵירְתַהּ׃

ה

23 וַיְהִי כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם׃

24 וַתֹּאמְרוּ הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבֹדוֹ וְאֶת־גָּדְלוֹ וְאֶת־קֹלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וָחָי׃

25 וְעַתָּה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יֹסְפִים אֲנַחְנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וָמָתְנוּ׃

26 כִּי מִי כָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כָּמֹנוּ וַיֶּחִי׃

27 קְרַב אַתָּה וּשְׁמָע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתְּ תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ׃

28 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שָׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ כָּל־אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ׃

29 מִי־יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לָהֶם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת־כָּל־מִצְוֺתַי כָּל־הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם לְעֹלָם׃

30 לֵךְ אֱמֹר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם׃

31 וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד עִמָּדִי וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֵת כָּל־הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תְּלַמְּדֵם וְעָשׂוּ בָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ׃

έ.

23. Καὶ ἐγένετο ὡς ἠκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ προσήλθετε πρός με πάντες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν.

24. Καὶ ἐλέγετε, Ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἴδομεν, ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται.

25. Καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα.

26. Τίς γὰρ σάρξ, ἥτις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ὡς ἡμεῖς καὶ ζήσεται.

27. Πρόσελθε σὺ καὶ ἄκουσον ὅσα ἂν εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν (καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν) πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα, καὶ ποιήσομεν.

28. Καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρός με, καὶ εἶπε κύριος πρός με· ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου, ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ, ὀρθῶς πάντα ἐλάλησαν.

29. Τίς δώσει εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖσθαί με, καὶ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου, πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ αὐτοῖς γένηται, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι' αἰῶνος;

30. Βάδισον, εἶπον αὐτοῖς, ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν.

31. Σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σὲ τὰς ἐντολὰς πάσας, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ὅσα διδάξεις αὐτούς, καὶ ποιείτωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ.

CAP. V.

23. Vos autem postquam audistis vocem de medio tenebrarum, & montem ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes tribuum & maiores natu.

24. Atq; dixistis, Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem & magnitudinem suam. vocem eius audivimus de medio ignis, & probavimus hodie quòd loquente Deo cū homine, vixerit homo.

25. Cur ergo moriemur, & devorabit nos ignis hic maximus? Si enim audierimus vltrà vocem Domini Dei nostri, moriemur.

26. Quid est omnis caro, ut audiat vocem Dei viventis, qui de medio ignis loquitur sicut nos audivimus, & posit vivere?

27. Tu magis accede: & audi cuncta quę dixerit Dominus Deus noster tibi: loquerisque ad nos, & nos audientes faciemus ea.

28. Quod cum audisset Dominus, ait ad me, Audivi vocem verborum populi huius quæ locuti sunt tibi: bene omnia sunt locuti.

29. Quis det talem eos habere mentem, ut timeant me, & custodiant universa mandata mea in omni tempore, ut bene sit eis & filijs eorum in sempiternum?

30. Vade & dic eis, Revertimini in tentoria vestra.

31. Tu verò hîc sta mecum, & loquar tibi omnia mandata mea, & ceremonias atque iudicia: quæ docebis eos, ut faciant ea in Terra quam dabo illis in possessionem.

Das V. Capitel.

23. Da jr aber die stimm auß der finsterniß höret/ vnnd den berg mit Feuer brennen/ trattet jr zu mir/ alle Obersten vnter euern Stämmen vnnd euer Eltesten.

24. Vnd spracht: Sihe/der HERR vnser Gott hat vns lassen sehen seine Herrligkeit vnnd seine Majestet/ vnd wir haben seine stimme auß dem feuer gehöret. Heuts tages haben wir gesehen/ daß Gott mit Menschen redet/ vnnd sie lebendig bleiben.

25. Vnnd nun/ warumb sollen wir sterben/ daß vns diß grosse feuer verzehre? Wenn wir deß HERRN vnsers Gottes stimme mehr hören/ so müssen wir sterben.

26. Denn was ist alles fleisch/ daß es hören müge die stimme des lebendigen Gottes auß dem feuer reden/ wie wir/vnd lebendig bleibe?

27. Tritt du hinzu/ vnnd höre alles was der HErr vnser Gott saget/ vnnd sags vns/ Alles was der HErr vnser Gott mit dir reden wird/ das wollen wir hören vnd thun.

28. Da aber der HERR eure wort höret/ die jr mit mir redet/ sprach er zu mir: Jch hab gehöret die wort dises Volcks/ die sie mit dir geredt haben/ es ist alles gut/ was sie geredt haben.

29. Ach/ daß sie ein solch hertz hetten/ mich zu förchten/ vnnd zu halten alle meine Gebot/ jhr lebenlang/ auff daß jhnen wolgienge/ vnnd jhren Kindern ewiglich.

30. Gehe hin vnd sage jhnen/ Gehet heim in eure Hütten.

31. Du aber solt hie für mir stehen/ daß ich mit dir rede alle Gesetz vnnd Gebot vnnd Rechte/ die du sie lehren solt/ daß sie darnach thun im Lande/ daß ich jnen geben werde einzunemen.

CAP. V.

23. Et auene, che quando voi haueste vdita la voce del mezzo de le tenebre (imperoche il monte abbrugiaua dal fuoco) voi veniste à me, tutti i capitani de le vostre tribu, & i vostri vecchii.

24. E diceste, Ecco che l Signore Dio nostro ci ha mostrata la sua gloria, e la sua grandezza; e noi habbiamo vdita la sua voce del mezzo del fuoco: hoggi noi habbiamo veduto che l Signore ha parlato con l huomo, & è vissuto.

25. Per qual cagione adunque noi hora morremo? imperoche questo gran fuoco ci consumarà, se noi vdiremo la seconda volta la voce del Signore Dio nostro, noi morremo.

26. Imperoche, che cosa è ogni carne, che oda la voce de lo Dio viuente, ilquale parli del mezzo del fuoco, come noi, e viua?

27. Accostati tu, & ascolta tutto quello che hauerà detto il Signore Dio nostro; e tu dirai à noi tutte quelle cose, che l Signore Dio nostro hauerà dette à te; e noi le ascoltaremo, e le faremo.

28. Et il Signore vdì la voce de le vostre parole, quando voi parlaui con meco, & il Signore mi disse, Io ho vdita la voce de le parole di questo popolo, lequali ti han dette: Hanno detto bene tutto quello che han detto.

29. Piaccia à Dio, ch'essi habbiano vn tal cuore, che mi temino; & osseruino tutti i miei comandamenti in tutti i giorni, à fin che sia bene à loro & à i loro figliuoli in sempiterno.

30. Va, di loro, Ritornate à i vostri pauiglioni.

31. Ma tu sta con esso meco, à fin che io ti dichiari tutti i comandamenti, e le ordinationi, & i giuditii, iquali tu insegnarai à quelli: acciothe gli facciano ne la terra, laquale io dò loro per possederla.

ה

32 ותטרון למעבד כמא דפקיד יי אלהכון יתכון לא תסטון לימינא ולשמאלא:

33 בכל ארחא דפקיד יי אלהכון יתכון תהכון בדיל דתיחון ויוטב לכון ותורכון יומין בארעא דתירתון:

32 וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל׃

33 בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תֵּלֵכוּ לְמַעַן תִּחְיוּן וְטוֹב לָכֶם וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר תִּירָשׁוּן׃

ε'.

32. Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατο σοι κύριος ὁ θεός σου. οὐκ ἐκκλινεῖς δεξιὰ ἢ ἀριστερά.

33. Κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι γένηται, καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἣν κατακληρονομήσετε.

ו

1 ודא תפקדתא קימיא ודיניא דפקיד יי אלהכון לאלפא יתכון למעבד בארעא דאתון עברין לתמן למירתה:

2 בדיל דתדחל ית יי אלהך למטר ית כל קימוהי ופקודוהי דאנא מפקיד לך את וברך ובר ברך כל יומי חייך ובדיל דיורכון יומך:

3 ותקביל ישראל ותטר למעבד דיוטב לך ודתסגון לחדא כמא דמליל יי אלהא דאבהתך לך ארע עבדא חלב ודבש:

4 קביל ישראל יי אלהנא יי חד:

5 ותרחם ית יי אלהך בכל לבך ובכל נפשך ובכל נכסך:

6 ויהון פתגמיא האלין דאנא מפקיד לך יומא דין על לבך:

7 ותתנינון לבנך ותמליל בהון במתבך בביתך ובמהכך בארחא ובמשכבך ובמקימך:

8 ותקטרינון לאת על ידך ויהון לתפלין בין עינך:

1 וְזֹאת הַמִּצְוָה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

2 לְמַעַן תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ׃

3 וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וַאֲשֶׁר תִּרְבּוּן מְאֹד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

4 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד׃

5 וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃

6 וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃

7 וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃

8 וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃

ΚΕΦΑΛ. ς'.

1. Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, διδάξαι ὑμᾶς, ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

2. Ἵνα φοβῆσθε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. φυλάσσεσθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε.

3. Καὶ ἄκουσον Ἰσραήλ, καὶ φύλαξον ποιεῖν, ὅπως εὖ σοι ᾖ, καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. (Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.)

4. Ἄκουε Ἰσραήλ· κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, κύριος εἷς ἐστι.

5. Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης δυνάμεώς σου.

6. Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐπὶ τῆς καρδίας σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου.

7. Καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζόμενος, καὶ ἀνιστάμενος.

8. Καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτα πρὸ ὀφθαλμῶν σου.

CAP. V.

32. Custodite igitur, & facite quæ præcepit Dominus Deus vobis: non declinabitis neq; ad dexteram, neque ad sinistram:

33. Sed per viam quam præcepit Dominus Deus vester ambulabitis, ut vivatis, & bene sit vobis, & protelentur dies in terra possessionis vestræ.

Das V. Capitel.

32. So behaltet nun daß jhr thut/wie euch der HERR euer Gott gebotten hat/vnnd weichet nicht/weder zur rechten noch zur lincken.

33. Sondern wandelt in allen wegen/ die euch der HERR euer Gott gebotten hat/Auff daß jhr leben müget/ vnd euch wolgehe/ Vnd lange lebet im Lande/daß jhr einnemen werdet.

CAP. V.

32. Guardate dunque di fare come il Signore Dio vostro vi ha comandato: non declinate ne à destra ne à sinistra.

33. Voi caminarete per tutte le vie, lequali il Signore Dio vostro vi hauerà comandate; à fin che voi viuiate, e siá bene à voi, e prolonghiate i giorni ne la terra, laquale voi possederete.

CAP. VI.

1. Hæc sunt præcepta, & ceremoniæ atque iudicia quæ mandavit Dominus Deus vester ut docerem vos, & faciatis ea in Terra ad quã transgredimini possidendam.

2. Vt timeas Dominũ Deum tuũ, & custodias omnia mandata & præcepta eius, quæ ego præcipio tibi & filiis ac nepotibus tuis cunctis diebus vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui.

3. Audi Israël, & observa ut facias quæ præcepit tibi Dominus, & bene sit tibi, & multipliceris amplius, sicut pollicitus est Dominus Deus patrum tuorum tibi terram lacte & melle manantem.

4. Audi Israël, Dominus Deus noster, Deus unus est.

5. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua.

6. Eruntq; verba hæc quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo:

7. Et narrabis ea filiis tuis, & meditaberis sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens, atque consurgens.

8. Et ligabis ea quasi signũ in manu tua, eruntq; & movebuntur inter oculos tuos.

Das VI. Capitel.

1. DIß sind aber die Gesetz vnd Gebot vnd Rechte / die der HERR euer Gott gebotten hat / daß jhr sie lernen vnd thun solt im Lande / dahin jr ziehet dasselb einzunemen.

2. Daß du den HERREN deinen GOtt förchtest / vnnd haltest alle seine Rechte vnd Gebot / die ich dir gebiete/ du vnd deine Kinder vnd deine Kindskinder / alle euer lebetag / auff daß jhr lange lebet.

3. Jsrael du solt hören vnd behalten/ daß du es thust/daß dirs wolgehe/ vnd sehr vermehret werdest / wie der HErr deiner Väter GOtt dir geredt hat / ein Land da milch vnd hönig innen fleusst.

4. Höre Jsrael / der HERR vnser Gott ist ein einiger HERR.

5. Vnd solt den HERREN deinen Gott lieb haben von gantzem Hertzen/ von gantzer seele/ von allem vermügen.

6. Vnd dise Wort/die ich dir heute gebiete/solt du zu hertzen nemen.

7. Vnd solt sie deinen kindern scherpffen/vnd davon reden / wenn du inn deinem Hause sitzest / oder auff dem Wege gehest / wenn du dich nider legest oder auffstehest.

8. Vnd solt sie binden zum zeichen auff deine Hand / vnd sollen dir ein Denckmal für deinen Augen sein.

CAP. VI.

1. Questi sono i comandamenti, le ordinationi, & i giuditii, i quali il Signore Dio vostro ha comãdato ch'io gl'insegnassi voi à fin che voi gli osseruiate ne la terra, à laquale voi passate per possederla.

2. Accioche tu tema il Signore Dio tuo, custodendo tutte le sue ordinationi & i suoi precetti, che io ti comando, tu & il tuo figliuolo, & il figliuolo del tuo figliuolo in tutto il tempo de la vita tua, à fin che i tuoi giorni siano prolongati.

3. Ascolta dunque, ò Israel, e cedrai di custodirgli, accioche sia bene à te: & voi siate grandemente moltiplicati, sicome il Signore Dio de tuoi padri ti ha detto, ne la terra, laquale abbonda di latte e di mele.

4. Ascolta Israel, il Signore Dio nostro, è solo Signore.

5. Tu amarai dunque il Signore Dio tuo con tutto il cuor tuo; con tutta l'anima tua, e con tutte le tue forze.

6. E queste parole, lequali hoggi io ti comando, saranno nel cuor tuo.

7. E tu le ridirai à i tuoi figliuoli, e parlarai di quelle quando tu sederai in casa tua; e quando tu andarai per la via, e quando sarai nel letto, e quando ti leuarai.

8. E tu le legarai per segnale ne la tua mano, e saranno come frontali fra gli occhii tuoi.

ו

9 וְתִכְתְּבִינּוּן עַל מְזוּזִין וְתִקְבְּעִינּוּן בְּסִפֵּי בֵּיתָךְ וּבְתַרְעָךְ׃

10 וִיהֵי אֲרֵי יַעֲלִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְעָא דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמִתַּן לָךְ קִרְוִין רַבְרְבָן וְטָבָן דִּי לָא בְנֵיתָא׃

11 וּבָתִּין מַלְיָן כָּל טָב דְּלָא מַלֵּיתָא וְגוּבִּין פְּסִילָן דְּלָא פְסַלְתָּ כַּרְמִין וְזֵיתִין דְּלָא נְצַבְתָּא וְתֵיכוּל וְתִשְׂבַּע׃

12 אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא תִתְנְשֵׁי יָת (דַּחֲלְתָא) דַּייָ דְּאַפְּקָךְ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃

13 יָת יְיָ אֱלָהָךְ תִּדְחַל וְקֳדָמוֹהִי תִּפְלַח וּבִשְׁמֵיהּ תְּקַיֵּים׃

14 לָא תְהָכוּן בָּתַר טָעֲוַת עַמְמַיָּא מִטַּעֲוַת עַמְמַיָּא דִּי בְסַחְרָנֵיכוֹן׃

15 אֲרֵי אֱלָהָא קַנָּא יְיָ אֱלָהָךְ שְׁכִנְתֵּיהּ שָׁרְיָא בֵּינָךְ דִּלְמָא יִתְקַף רֻגְזָא דַּייָ אֱלָהָךְ בָּךְ וִישֵׁיצִינָּךְ מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא׃

16 לָא תְנַסּוּן יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן כְּמָא דְּנַסֵּיתוּן בְּנִסֵּתָא׃

17 מִיטַּר תִּיטְּרוּן יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן וְסַהֲדְוָתֵיהּ וּקְיָמוֹהִי דְּפַקְּדָךְ׃

18 וְתַעְבֵּיד דְּכָשַׁר וּדְתָקִין קֳדָם יְיָ בְּדִיל דְּיוֹטַב לָךְ וְתֵיעוֹל וְתֵירַת יָת אַרְעָא טָבְתָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתָךְ׃

19 לְמִתְבַּר יָת כָּל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ מִן קֳדָמָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ׃

20 אֲרֵי יִשְׁאֲלִנָּךְ בְּרָךְ מְחַר לְמֵימַר מָה סָהֲדְוָתָא וּקְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהַנָא יָתְכוֹן׃

ו

9 וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ
וּבִשְׁעָרֶיךָ׃
10 וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֶת
לָךְ עָרִים גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא־
בָנִיתָ׃ 11 וּבָתִּים מְלֵאִים
כָּל־טוּב אֲשֶׁר לֹא־מִלֵּאתָ וּבֹרֹת
חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־חָצַבְתָּ כְּרָמִים
וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נָטָעְתָּ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ׃
12 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־
יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃
13 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא
וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ׃
14 לֹא תֵלְכוּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם׃
15 כִּי אֵל קַנָּא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּקִרְבֶּךָ פֶּן־יֶחֱרֶה אַף־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה׃
16 לֹא תְנַסּוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כַּאֲשֶׁר נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה׃
17 שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־מִצְוֹת
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו וְחֻקָּיו
אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ 18 וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר
וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ
וּבָאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ׃
19 לַהֲדֹף אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ 20 כִּי־
יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה
הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם׃

ς'.

9. Καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

10. Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, τῷ ἀβραὰμ, καὶ τῷ ἰσαὰκ, καὶ τῷ ἰακὼβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς, ἃς οὐκ ᾠκοδόμησας.

11. Οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐκ ἐφύτευσας, καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθείς.

12. Πρόσεχε σεαυτῷ, (μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου,) καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

13. Κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ.

14. Οὐ μὴ πορευθῆς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν.

15. Ὅτι ὁ θεὸς ζηλωτὴς κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ, μὴ ὀργισθῇ θυμῷ κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ, καὶ ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

16. Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσασθε ἐν τῷ πειρασμῷ.

17. Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι.

18. Καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσελθὼν κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

19. Ἐκδιῶξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος.

20. Καὶ ἔσται, ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον λέγων· τίνα ἐστὶ τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

CAP. VI.

9. Scribesque ea in limine & ostijs domus tuæ.

10. Cumq; introduxerit te Dominus Deus tuus in terram pro qua iuravit patribus tuis Abrahã, Isaac, & Iacob: & dederit tibi civitates magnas & optimas quas non ædificasti.

11. Domos plenas cunctarum opum quas non exstruxisti, cisternas quas non fodisti, vineta & oliveta quæ non plantasti, & comederis, & saturatus fueris:

12. Cave diligenter ne obliviscaris Domini qui eduxit te de Terra Ægypti, de domo servitutis.

13. Dominum Deum tuum timebis, & illi soli servies, ac per nomen illius iurabis.

14. Non ibitis post deos alienos cunctarum Gentium, quæ in circuitu vestro sunt:

15. Quoniam Deus æmulator Dominus Deus tuus in medio tui: ne quando irascatur furor Domini Dei tui contra te, & auferat te de superficie terræ.

16. Non tentabis Dominum Deum tuum, sicut tentasti in loco tentationis.

17. Custodi præcepta Domini Dei tui, ac testimonia & ceremonias, quas præcepit tibi:

18. Et fac quod placitum est & bonum in conspectu Domini, ut bene sit tibi: & ingressus possideas Terram optimam, de qua iuravit Dominus patribus tuis.

19. Vt deleret omnes inimicos tuos coram te, sicut locutus est.

20. Cum interrogaverit te filius tuus cras, dicens, Quid sibi volunt testimonia hæc, & ceremoniæ, atq; iudicia, quæ præcepit Dominus Deus noster nobis?

Das VI. Capitel.

9. Vnd solt sie über deines hauses pfosten schreiben / vnd an die thore.

10. Wenn dich nun der HERR dein Gott in das Land bringen wird / das er deinen Vätern Abraham / Isaac vnnd Jacob geschworen hat / dir zu geben / grosse vnd feine Städte / die du nicht gebawet hast.

11. Vnd Häuser alles guts vol / die du nicht gefüllet hast / vnd außgehauene Brunnen / die du nicht außgehauen hast / vnd Weinberge vnd Oelberge / die du nicht gepflantzt hast / das du essest vnnd satt wirst.

12. So hüte dich / das du nicht des HERRN vergessest / der dich auß Egyptenland / auß dem diensthauß gefüret hat.

13. Sondern solt den HERRN deinen Gott förchten vnd jhm dienen / vnd bey seinem Namen schweren.

14. Vnd solt nicht andern göttern nachfolgen / der völcker die vmb euch her sind.

15. Denn der HERR dein Gott ist ein eiferiger GOtt vnter dir / das nicht der zorn des HERRN deines Gottes über dich ergrimme / vnd vertilge dich von der Erden.

16. Jr solt den HERRN euren Gott nit versuchen / wie jr jn versuchtet zu Massa.

17. Sondern solt halten die Gebot des HERRN euers Gottes / vnnd seine Zeugniß vnnd seine rechte / die er geboten hat.

18. Das du thust was recht vnd gut ist für den augen des HERREN / auff das dirs wolgehe / vnnd eingehest vnd einnemest das gute Landt / das der HERr geschworen hat deinen Vätern.

19. Das er verjage alle deine feinde für dir / wie der HErr geredt hat.

20. Wenn nun dich dein Son heut oder morgen fragen wird / vnnd sagen: Was sind das für Zeugniß / Gebot vnnd rechte / die euch der HErr vnser Gott gebotten hat?

CAP. VI.

9. Tu scriuerai ancora quelle ne gli stipiti de la tua casa, e ne le tue porte.

10. Et auuerra, che quando il Signore Dio tuo ti hauerà introdotto ne la terra, de la quale ha giurato à i tuoi padri Abraham, Isac, & Iacob, ch' egli te la darebbe, con le belle e grandi città, lequali tu non hai edificate:

11. E le case piene d'ogni bene, lequali tu non hai ripiene, e le cisterne cauate, lequali tu non hai cauate: e le vigne e gli oliueti, iquali tu non hai piantati: e mangiarai, e sarài saciato.

12. Guardati di non ti smenticare del Signore ilquale ti ha cauato de la terra di Egitto, de la casa di seruitiu.

13. Tu temerai il Signore Dio tuo, & à lui seruira, e giurarai per il suo nome.

14. Voi non caminarete dietro ad altri dii de gli dii de popoli, iquali sono à l'interno di voi.

15. (Percioche il Signore Dio tuo è Dio geloso nel mezzo di te) à fin che perauentura il furore del Signore Dio tuo non si accenda contra di te, e ti distrugga di sopra la terra.

16. Voi non tentarete il Signore Dio vostro, si come voi lo hauete tentato in Masa.

17. Voi osseruarete i comandamenti, del Signore Dio vostro, & i suoi testimonii, e le sue ordinationi, lequali ti ha comandate.

18. E tu farai dinanzi al Signore, quel che è giusto e buono: à fin che sia bene à te, & entri, e possedi la terra ottima, de laquale il Signore ha giurato à i tuoi padri.

19. Accioche egli scacci tutti i tuoi nimici de la tua faccia, si come il signore ha parlato.

20. E quando il tuo figliuolo domane ti domandarà, dicendo, Che cosa vogliono dire i testimonii, le ordinationi, & i giudicii chè l Signore Dio nostro vi ha comandati?

ו

21 ותימר לברך עבדין הוינא לפרעה במצרים ואפקנא יי ממצרים בידא תקיפא:

22 ויהב יי אתין ומופתין רברבין ובישין במצרים בפרעה ובכל אנש ביתיה לעינגא:

23 ויתנא אפיק מתמן בדיל לאעלא יתנא למתן לנא ית ארעא דקיים לאבהתנא:

24 ופקדנא יי למעבד ית כל קימיא האלין למדחל ית יי אלהנא למיטב לנא כל יומיא לקימותנא כיומא הדין:

25 וזכותא תהי לנא ארי ניטר למעבד ית כל תפקידתא הדא קדם יי אלהנא כמא דפקדנא:

ו

21 ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו יהוה ממצרים ביד חזקה:

22 ויתן יהוה אותת ומפתים גדלים ורעים במצרים בפרעה ובכל ביתו לעינינו:

23 ואותנו הוציא משם למען הביא אתנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבתינו:

24 ויצונו יהוה לעשות את כל החקים האלה ליראה את יהוה אלהינו לטוב לנו כל הימים לחיתנו כהיום הזה:

25 וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני יהוה אלהינו כאשר צונו:

ϛ.

21. Καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου· Οἰκέται ἦμεν τῷ Φαραὼ ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἐκεῖθεν, ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ.

22. Καὶ ἔδωκε κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, ἐνώπιον ἡμῶν.

23. Καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκεῖθεν, ἵνα εἰσαγάγῃ ἡμᾶς δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὤμοσε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν.

24. Καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ἡμῖν ᾖ πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὥσπερ καὶ σήμερον.

25. Καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν, ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς τοῦ νόμου τούτου, ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν.

ז

1 ארי יעלינך יי אלהך לארעא דאת עליל לתמן למירתה ויתריך עממין סגיאין מן קדמך חתאי וגרגשאי ואמוראי וכנענאי ופריזאי וחואי ויבוסאי שבעא עממין סגיאין ותקיפין מינך:

2 וימסרינון יי אלהך קדמך ותמחינון גמרא תגמר יתהון לא תגזר להון קים ולא תרחם עליהון:

3 ולא תתחתן בהון ברתך לא תתן לבריה וברתיה לא תסב לברך:

4 ארי יטעין ית ברך מבתר דחלתי ויפלחון לטעות עממיא ויתקף רגזא דיי בכון וישיצינך בפריע:

ז

1 כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך החתי והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבוסי שבעה גוים רבים ועצומים ממך:

2 ונתנם יהוה אלהיך לפניך והכיתם החרם תחרים אתם לא תכרת להם ברית ולא תחנם:

3 ולא תתחתן בם בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח לבנך:

4 כי יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלהים אחרים וחרה אף יהוה בכם והשמידך מהר:

ΚΕΦΑΛ. ζ.

1. Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν σε κύριον τὸν θεόν σου εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλά, καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν.

2. Καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς, ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς, οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ ἐλεήσητε αὐτούς.

3. Οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς, τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου.

4. Ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις, καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξολοθρεύσει σε τὸ τάχος.

CAP. VI.

21. Dices ei, Servi eramus Pharaonis in Ægypto, & eduxit nos Dominus de Ægypto in manu forti:

22. Fecitq; signa atq; prodigia magna & pessima in Ægypto, contra Pharaonẽ, & omnem domum illius in conspectu nostro,

23. Et eduxit nos inde, ut introductis daret Terram super qua iuravit patribus nostris.

24. Præcepitq; nobis Dominus ut faciamus omnia legitima hæc, & timeamus Dominum Deum nostrum, ut bene sit nobis cunctis diebus vitæ nostræ, sicut est hodie.

25. Eritque nostri misericors, si custodierimus & fecerimus omnia præcepta eius corã Domino Deo nostro, sicut mandavit nobis.

CAP. VII.

1. Cum introduxerit te Dominus Deus tuus in Terram quam possessurus ingrederis, & deleverit Gentes multas coram te, Hethæum & Gergezæũ & Amorrhæum, Chananæum & Pherezæum, & Hevæum & Iebusæum, septem Gentes multo maioris numeri quam tu es, & robustiores te:

2. Tradideritque eas Dominus Deus tuus tibi, percuties eas usque ad internecionem. Non inibis cum eis fœdus, nec misereberis earum.

3. Neque sociabis cum eis coniugia. Filiam tuam non dabis filio eius, nec filiam illius accipies filio tuo:

4. Quia seducet filium tuum, ne sequatur me, & vt magis serviat dijs alienis: irasceturq; furor Domini, & delebit te citò.

Das VI. Capitel.

21. So solt du deinem Sohn sagen: Wir waren Knechte des Pharao in Egypten / vnd der HERR führet vns auß Egypten mit mechtiger hand.

22. Vnd der HErr thet grosse vnnd böse zeichen vnd wunder über Egypten vnd Pharao / vnd alle seinem hause für vnsern Augen.

23. Vnd führet vns von dannen / auff daß er vns einfüret / vnd gebe vns das Land / daß er vnsern Vätern geschworen hatte.

24. Vnd hat vns geboten der HErr zu thun nach allen disen rechten / daß wir den HErrn vnsern Gott förchten / Auff daß vns wolgehe alle vnser lebtage / wie es gehet heuts tags.

25. Vnd es wird vnser Gerechtigkeit sein für dem HErrn vnserm Gott / So wir halten vnnd thun alle dise Gebot / wie er vns gebotten hat.

Das VII. Capitel.

WEnn dich der HErr dein Gott ins Land bringet / darein du kommen wirst dasselb einzunemen / vnd außrottet vil Völcker für dir her / die Hethiter / Girgositer / Amoriter / Cananiter / Pheresiter / Heviter vnd Jebusiter / sieben völcker / die grösser vnd stercker sind denn du.

2. Vnd wenn sie der HErr dein Gott für dir gibt / daß du sie schlegst / so solt du sie verbannen / daß du keinen Bund mit jhnen machest / noch jhnen gunst erzeigest.

3. Vnd solt dich mit jnen nicht befreunden / Ewer Töchter solt du nicht geben jhren Sönen / vnd jhre Töchter solt jhr nicht nemen euren Sönen.

4. Denn sie werden eure Söne mir abfellig machen / daß sie andern Göttern dienen / so wird denn des HErrn zorn ergrimmen über euch / vnnd euch bald vertilgen.

CAP. VI.

21. Allhora tu dirai al tuo figliuolo, noi siamo stati serui di Pharaone ne lo Egitto, & il Signore ci ha cauati di Egitto con man potente.

22. Et il Signore fece segni e miracoli grandi e cattiui in Egitto contra Pharaone, e contra tutta la sua casa dinanzi à gli occhii nostri.

23. E ci ritirò di là per introdurci, e darci la terra, de laquale ha giurato à i nostri padri.

24. Pertanto il Signore ci comandò che noi osseruassimo tutte queste ordinationi, e che temiamo il Signore Dio nostro per tutto il tempo in nostro bene: à fin che ci conserui ne la vita, come hoggi ci conserua.

25. E quando noi haueremo cercato di fare tutti questi comandamenti dinanzi al Signore Dio nostro, come il Signore ci ha comandato, ci sarà imputato à giustitia.

CAP. VII.

1. Quando il Signore Dio tuo ti hauerà introdotto ne la terra, ne laquale tu sei per entrare à possederla, & hauerà scacciate molte genti da la tua faccia: cioè gli Hetthei, i Gergesei, gli Amorrhei, i Cananei, i Pherezei e gl Hiuei e gli Iebusei, sette popoli maggiori e piu robusti di te:

2. Et il Signore Dio tuo le hauerà date dinanzi à te, e tu le haurai percosse e rouinate: tu non farai confederatione con esso loro, ne hauerai compassione di loro.

3. Ne ti congiugnerai con loro in matrimonio, tu non darai la tua figliuola al suo figliuolo, e non pigliarai la sua figliuola pel tuo figliuolo.

4. Imperoche ritirarà il tuo figliuolo da seguitarmi, e seruiranno à dii stranieri: e per questo il furor del Signore si accenderà contra di voi, e presto ti rouinarà.

ז

5 אלהין כדין תעבדון להון אגוריהון תתרעון וקמתהון תתברון ואשיריהון תקצצון וצלמי טעותהון תוקדון בנורא:

6 ארי עם קדיש את קדם יוי אלהך בך אתרעי יוי אלהך למהוי ליה לעם חביב מכל עממיא דעל אפי ארעא:

7 לא מדסגיאין אתון מכל עממיא צבי יוי בכון ואתרעי בכון ארי אתון זעירין מכל עממיא:

8 ארי מדרחים יוי יתכון ומדנטר ית קימא דקיים לאבהתכון אפיק יוי יתכון בידא תקיפא ופרקך מבית עבדותא מיד פרעה מלכא דמצרים:

9 ותדע ארי יוי אלהך הוא אלהים אלהא מהימנא נטיר קימא וחסדא לרחמוהי ולנטרי פקודוהי לאלף דרין:

10 ומשלם לסנאוהי טבון דאינון עבדין קדמוהי בחייהון לאובדיהון ולא מאחר עובד טב לסנאוהי טבון דאינון עבדין קדמוהי בחייהון משלם להון:

11 ותיטר ית תפקדתא וית קימיא וית דיניא דאנא מפקיד לך יומא דין למעבדהון:

12 ויהי חלף דתקבלון ית דיניא האלין ותטרון ותעבדון יתהון ויטר יוי אלהך לך ית קימא וית חסדא דקיים לאבהתך:

13 וירחמינך ויברכינך ויסגינך ויברך ולדא דמעך ואיבא דארעך עיבורך וחמרך ומשחך בקרי תורך ועדרי ענך על ארעא דקיים לאבהתך למיתן לך:

ז

5 כי אם כה תעשו להם מזבחותיהם תתצו ומצבתם תשברו ואשירהם תגדעון ופסיליהם תשרפון באש:

6 כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך בך בחר יהוה אלהיך להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על פני האדמה:

7 לא מרבכם מכל העמים חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי אתם המעט מכל העמים:

8 כי מאהבת יהוה אתכם ומשמרו את השבעה אשר נשבע לאבתיכם הוציא יהוה אתכם ביד חזקה ויפדך מבית עבדים מיד פרעה מלך מצרים:

9 וידעת כי יהוה אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו לאלף דור:

10 ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו:

11 ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוך היום לעשותם:

12 והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתיך:

13 ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על האדמה אשר נשבע לאבתיך לתת לך:

ζ.

5. Ἀλλ' οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς. τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν κατακαύσετε πυρί.

6. Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. καὶ σὲ προείλετο κύριος ὁ θεός σου εἶναι αὐτῷ λαὸν περιούσιον, παρὰ πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

7. Οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη προείλετο κύριος ὑμᾶς, καὶ ἐξελέξατο κύριος ὑμᾶς· ὑμεῖς γάρ ἐστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη.

8. Ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον ὑμᾶς, καὶ διατηρεῖν τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε ἐξ οἴκου δουλείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου.

9. Καὶ γνώσῃ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός, θεὸς ὁ πιστός, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ εἰς χιλίας γενεάς.

10. Καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσιν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς· καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσι· κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς.

11. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποιεῖν.

12. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξητε, καὶ ποιήσετε αὐτὰ, καὶ διαφυλάξει κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην, καὶ τὸ ἔλεος, καθὼς ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

13. Καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι.

CAP. VII.

5. Quin potius hæc facietis eis, Aras eorum subvertite, & confringite statuas, lucosq; succidite & sculptilia comburite.

6. Quia populus sanctus es Domino Deo tuo. Te elegit Dominus Deus tuus, vt sis ei populus peculiaris de cunctis populis qui sunt super terram.

7. Non quia cunctas gentes numero vincebatis, vobis iunctus est Dominus, & elegit vos, cùm omnibus sitis populis pauciores:

8. Sed quia dilexit vos Dominus, & custodivit iuramētum quod iuravit patribus vestris: Eduxitque vos in manu forti, & redemit de domo servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti.

9. Et scies quia Dominus Deus tuus, ipse est Deus fortis & fidelis custodiens pactum & misericordiam diligentibus se, & his qui custodiunt præcepta eius, in mille generationes:

10. Et reddens odientibus se statim, ita ut disperdat eos, & ultra non differat, protinus eis restituens quod merentur.

11. Custodi ergo præcepta & ceremonias atque iudicia quæ ego mando tibi hodie, ut facias.

12. Si postquam audieris hæc iudicia, custodieris ea & feceris, custodiet & Dominus Deus tuus pactum tibi & misericordiam quam iuravit patribus tuis:

13. Et diliget te ac multiplicabit, benedicetque fructui ventris tui, & fructui terræ tuæ, frumento tuo atque vindemiæ, oleo, & armentis, gregibus ovium tuarum super Terram, pro qua iuravit patribus tuis, ut daret eam tibi.

Das VII. Capitel.

5. Sondern also solt jhr mit jhnen thun: Jhre Altar solt jhr zureissen/ jhre Seulen zubrechen/ jre Hayne abhauen vnd jhre Götzen mit feuer verbrennen.

6. Denn du bist ein heilig Volck Gott deinem HERRN. Vnd hat Gott dein HERR erwehlet zum Volck des Eigenthumbs/ auß allen Völckern die auff Erden sind.

7. Nicht hat euch der HERR angenommen vnnd euch erwehlet/ daß euer mehr were denn alle Völcker/ Denn du bist das wenigst vnter allen Völckern.

8. Sondern daß er euch geliebet hat/ vnd daß er seinen eid hielte/ den er euren Vätern geschworen hat/ hat er euch außgeführet mit mechtiger Hand/ vnd hat dich erlöset von dem Hause des diensts/ auß der hand Pharao des Königes in Egypten.

9. So solt du nun wissen/ daß der HERR dein Gott ein Gott ist/ ein treuer Gott/ der den Bund vnd barmhertzigkeit helt/ denen die jn lieben/ vnd seine Gebot halten/ in tausent glied.

10. Vnd vergilt denen die jhn hassen/ für seinem Angesicht/ daß er sie vmbbringe/ vnd seumet sich nicht/ daß er denen vergelte für seinem Angesicht/ die jhn hassen.

11. So behalte nun die Gebot vnnd Gesetz/ vnd Rechte/ die ich dir heute gebiete/ daß du darnach thust.

12. Vnd wenn jr dise Rechte höret vnd haltet sie/ vnd darnach thut/ so wird der HERR dein Gott auch halten den Bund vnd Barmhertzigkeit/ die er deinen Vätern geschworen hat.

13. Vnd wird dich lieben vnd segenen vnd mehren. Vnd wird die Frücht deines leibs segenen/ vnd die frücht deines Landes/ dein Getreide/ Most vnd öle/ die frücht deiner Kühe/ vnnd die frücht deiner Schafe/ auff dem Lande/ daß er deinen Vätern geschworen hat dir zu geben.

CAP. VII.

5. *Ma cosi farete loro, Voi distruggerete i loro altari, e spezzarete le loro statue, e tagliarete i loro boschi, & abbrusciarete al fuoco le loro scolture.*

6. *Imperoche tu sei popolo santo al Signore Dio tuo: Il Signore Dio tuo ti ha eletto, à fin che tu gli sia vn popolo peculiare fra tutti i popoli che sono sopra la terra.*

7. *Il Signore non vi ha cauati & eletti, per che voi foste in maggior numero fra tutti i popoli (perche voi erauate in minor numero di tutti i popoli:*

8. *Ma perche il Signore vi amaua, e voleua osseruare il giuramento, che haueua giurato à i vostri padri: Il Signore vi cauò in man potente, e vi liberò de la casa di seruitù, de la mano di Pharaone Re di Egitto.*

9. *E tu conoscerai che'l Signore Dio tuo è Dio, Dio, dico, fedele, che osserua il patto, e la misericordia à quelli che lo amano, & à quelli che osseruano i suoi comandamenti. insino in mille generationi,*

10. *E che rende il cambio à quello che l'ha in odio dinanzi à le sua faccia, per distruggerlo: e non tardarà, egli renderà il cambio à colui che l'ha in odio dinanzi à la sua faccia.*

11. *Tu dunque custodirai i precetti, le ordinationi, & i giudicii, iquali io hoggi ti comando che tu faccia.*

12. *Et auuerra, per tanto che voi hauerete ascoltati questi giuditii, e gli hauerete custoditi e fatti: il Signore Dio tuo ti osseruarà il patto, e la misericordia, de laquale ha giurato à i tuoi padri.*

13. *Ti amarà ancora, e ti benedirà, e ti moltiplicarà: imperoche benedirà il frutto del tuo ventre, & il frutto de la tua terra, il tuo grano, il tuo mosto, & il tuo oglio, il parto de tuoi buoi, & i branchi de le tue pecore ne la terra, de laquale ha giurato à i tuoi padri di dartela.*

ז

14 בריך תהי מכל עממיא לא יהי בך עקר ועקרא ובבעירך:

15 ויעדי יי מנך כל מרעין וכל מכתשי מצראי בישיא דידעת לא ישוינון בך ויתגנון בכל סנאך:

16 ותגמר ית כל עממיא דיי אלהך יהיב לך לא תחוס עינך עליהון ולא תפלח ית טעותהון ארי תקלא הוא לך:

17 דלמא תימר בלבך סגיאין עממיא האילין מני אכדין איכול לתרכותהון:

18 לא תדחל מנהון מדכר תדכר ית דעבד יי אלהך לפרעה ולכל מצראי:

19 נסין רברבין דחזאה עינך ואתיא ומופתיא וידא תקיפתא ודרעא מרממא דאפקך יי אלהך כן יעביד יי אלהך לכל עממיא דאת דחיל מקדמיהון:

20 ואף ית ערעיתא יגרי יי אלהך בהון עד דיבדון דאשתארו ודאטמרו מקדמך:

21 לא תתבר מקדמיהון ארי יי אלהך שכינתיה בינך אלהא רבא ודחילא:

22 ויתרך יי אלהך ית עממיא האילין מקדמך זעיר זעיר לא תיכול לשיציותהון בפריע דילמא תסגי עלך חיות ברא:

23 וימסרינון יי אלהך קדמך וישגישינון שיגוש רב עד דישתיצון:

ז

14 בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃

15 וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃

16 וְאָכַלְתָּ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ׃

17 כִּי תֹאמַר בִּלְבָבְךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל לְהוֹרִישָׁם׃

18 לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־מִצְרָיִם׃

19 הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם׃

20 וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ׃

21 לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא׃

22 וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה׃

23 וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָמָם מְהוּמָה גְדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם׃

ζ.

14. Καὶ εὐλογητὸς ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα, καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου.

15. Καὶ περιελεῖ κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους αἰγύπτου τὰς πονηράς, ἃς ἑώρακας, καὶ ὅσα ἔγνως οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

16. Καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἐθνῶν, ἃ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ᾽ αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτ᾽ ἔστι σοί.

17. Ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου, ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς;

18. Οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς. μνείᾳ μνησθήσῃ ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός σου τῷ Φαραώ, καὶ πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις.

19. Τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα ἐκεῖνα, καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου, οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

20. Καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι, καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ.

21. Οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, θεὸς μέγας καὶ κραταιός.

22. Καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, κατὰ μικρὸν μικρὸν οὐ δυνήσῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τὸ τάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια.

23. Καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἀπολέσει αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς.

CAP. VII.

14. Benedictus eris inter omnes populos. Non erit apud te sterilis utriusque sexus; tam in hominibus quàm in gregibus tuis.

15. Auferet Dominus à te omnem languorem: & infirmitates Ægypti pessimas quas novisti, non inferet tibi, sed cunctis hostibus tuis.

16. Devorabis omnes populos quos Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non parcet eis oculus tuus, nec servies diis eorum, ne sint in ruinam tui.

17. Si dixeris in corde tuo, Plures sunt Gentes istæ quàm ego, quomodo potero delere eas?

18. Noli metuere, sed recordare quæ fecerit Dominus Deus tuus Pharaoni & cunctis Ægyptijs.

19. Plagas maximas quas viderunt oculi tui, & signa atque portenta, manumq; robustam, & extentum brachium, vt educeret te Dominus Deus tuus. sic faciet cunctis populis quos metuis.

20. Insuper & crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec deleat omnes atque disperdat qui te fugerint, & latere potuerint.

21. Non timebis eos, quia Dominus Deus tuus in medio tui est, Deus magnus & terribilis:

22. Ipse consumet nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes. Non poteris eas delere pariter: ne forte multiplicentur contra te bestiæ terræ.

23. Dabitq; eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo: & interficiet illos donec penitus deleantur.

Das VII. Capitel.

14. Gesegnet wirst du sein über allen Völckern / es wird niemand vnter dir vnfruchtbar sein / noch vnter deinem Vieh.

15. Der HERR wird von dir thun alle Kranckheit / vnnd wird keine böse Seuche der Egypter dir aufflegen / die du erfahren hast/vnd wird sie allen deinen Hässern aufflegen.

16. Du wirst alle Völcker fressen / die der HErr dein GOtt dir geben wird/ du solt jr nicht schönen / vnd jhren Göttern nicht dienen / denn das würde dir ein strick sein.

17. Wirst du aber inn deinem Hertzen sagen: Dises Volcks ist mehr denn ich bin/Wie kan ich sie vertreiben?

18. So förcht dich nicht für jhnen. Gedenck was der HERR dein GOtt Pharao vnnd allen Egyptern gethan hat.

19. Durch grosse versuchung / die du mit augen gesehen hast/ vnd durch Zeichen vnd Wunder/ durch eine mechtige Hand vnnd außgereckten Arm / damit dich der HERR dein Gott außfüret. Also wird der HERR dein Gott allen Völckern thun / für denen du dich förchtest.

20. Dazu wird der HErr dein GOtt Hornissen vnter sie senden / biß vmbbracht werde/was übrig ist / vnnd sich verbirget für dir.

21. Laß dir nit grauen für jnen/Denn der HErr dein GOtt ist vnter dir/ der grosse vnd schröckliche Gott.

22. Er der HErr dein Gott wird dise Leute außrotten für dir/einzelen nach einander / du kanst sie nicht eylend vertilgen / auff daß sich nicht wider dich mehren die Thier auff dem felde.

23. Der HERR dein Gott wird sie für dir geben / vnnd wird sie mit grosser Schlacht erschlagen / biß er sie vertilge.

CAP. VII.

14. E tu sarai benedetto fra tutti i popoli, non sarà in te ne infeconda ne sterile nè le tue bestie.

15. Et il Signore leuarà da te ogni infermità, e tutte le malatie cattiue de lo Egitto, lequali tu hai conosciute: egli non le metterà sopra di te, ma le metterà sopra tutti quelli che ti haueranno in odio:

16. E consumarai tutti i popoli, iquali il Signore Dio tuo ti dà: l'occhio tuo non perdonara loro, ne seruirai à i loro dii, percioche questo ti sarebbe in rouina.

17. Quando tu hauerai nel tuo cuor detto, Quelle genti sono piu che me, in che modo le potrò io scacciare?

18. Tu non temerai di loro, ma ti ricordarai di quelle cose che il Signore dio tuo ha fatte à Pharaone & à tutti gli Egittii.

19. Cioè, de le grandi tentationi, lequali gli occhii tuoi viddero, de segni e de miracoli, de la man gagliarda e del braccio steso col quale il Signore Dio tuo ti cauo fuora: cosi farà il Signore Dio tuo à tuti i popoli, de la presenza de quali tu temi.

20. Oltra di questo il Signore Dio tuo mandarà il calabrone contra quelli, insino à tanto che morranno quei che vi sarãno restati, e quei che si saranno ascosi da la tua faccia.

21. Non voler dunque hauer paura de la faccia di quelli; percioche il Signore Dio tuo è nel mezzo di te, Dio grande e terribile.

22. Et il Signore Dio tuo scaccierà queste genti da la tua faccia à poco à poco: tu non le potarai incontinente consumare, à fin che le bestie del campo non si moltiplichino contra di te.

23. Tuttauolta il Signore Dio tuo le darà dinanzi à te, e le distruggerà con grandissima distrutione, infin che esse siano rouinate.

ז

24 וְיִמְסַר מַלְכֵיהוֹן בִּידָךְ וְתוֹבֵיד יָת שׁוּמְהוֹן מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא לָא יִתְעַתַּד אֱנָשׁ קֳדָמָךְ עַד דִּתְשֵׁיצֵי יָתְהוֹן׃

25 צַלְמֵי טַעֲוָתְהוֹן תּוֹקְדוּן בְּנוּרָא לָא תַחְמֵיד כַּסְפָּא וְדַהֲבָא דַּעֲלֵיהוֹן וְתִסַּב לָךְ דִּלְמָא תִּתְּקַל בֵּיהּ אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ הוּא׃

26 וְלָא תָעֵיל דִּמְרַחַק לְבֵיתָךְ וּתְהֵי חֶרְמָא כְּוָתֵיהּ שַׁקָּצָא תְשַׁקְּצִנֵּיהּ וְרַחָקָא תְּרַחֲקִנֵּיהּ אֲרֵי חֶרְמָא הוּא׃

ז

24 וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמִדְךָ אֹתָם׃

25 פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃

26 וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם הוּא׃

ζ.

24. Καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς.

25. Τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί. καὶ οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον, οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν λαβεῖν σεαυτῷ, μήποτε πταίσῃς διὰ τοῦτο, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστί.

26. Καὶ οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ καὶ τοῦτο. προσοχθίσματι προσοχθιεῖς, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά ἐστι.

ח

1 כָּל תַּפְקֵדְתָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד בְּדִיל דְּתֵיחוּן וְתִסְגּוּן וְתֵיעֲלוּן וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן׃

2 וְתִדְכַּר יָת כָּל אוֹרְחָא דְּדַבְּרָךְ יְיָ אֱלָהָךְ דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין בְּמַדְבְּרָא בְּדִיל לְעַנּוֹיוּתָךְ לְנַסָּיוּתָךְ לְמִדַּע יָת דִּי בְלִבָּךְ הֲתִטַּר פִּקּוֹדוֹהִי אִם לָא׃

3 וְעַנְיָךְ וְאַכְפְּנָךְ וְאוֹכְלָךְ יָת מַנָּא דְּלָא יְדַעְתְּ וְלָא יְדַעוּ אֲבָהָתָךְ בְּדִיל לְאוֹדָעוּתָךְ אֲרֵי לָא עַל לַחְמָא בִלְחוֹדוֹהִי יִתְקַיַּם אֱנָשָׁא אֲרֵי עַל כָּל אַפָּקוּת (מֵימְרָא) דַּייָ יִתְקַיַּם אֱנָשָׁא׃

4 כְּסוּתָךְ לָא בְלִיאַת מִינָּךְ וּמְסָנָךְ לָא יְחִיפוּ דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין׃

5 וְתִידַע עִם לִבָּךְ אֲרֵי כְּמָא דִּמְאַלֵּיף גְּבַר יָת בְּרֵיהּ יְיָ אֱלָהָךְ מְאַלֵּיף לָךְ׃

ח

1 כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם׃

2 וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֺתָו אִם־לֹא׃

3 וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃

4 שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה׃

5 וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יְיַסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָּ׃

ΚΕΦΑΛ. η'.

1. Πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε, καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν ἀγαθήν, ἣν ὤμοσε κύριος ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

2. Καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἤγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἢ οὔ.

3. Καὶ ἐκάκωσέ σε, καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ, ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

4. Τὰ ἱμάτιά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ, οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν, ἰδού, τεσσαράκοντα ἔτη.

5. Καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὡς εἴ τις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕτω κύριος ὁ θεός σου παιδεύσει σε.

CAP. VII.

24. Tradetq; reges eorum in manus tuas, & disperdes nomina eorum sub cælo: nullus poterit resistere tibi, donec conteras eos.

25. Sculptilia eorum igne combures: non concupisces argentum & aurum de quibus facta sunt, neque assumes ex eis tibi quicquam ne offendas, propterea quia abominatio est Domini Dei tui.

26. Nec inferes quippiam ex idôlo in domum tuam, ne fias anáthema, sicut & illud est. Quasi spurcitiam detestaberis, & velut inquinamentum ac sordes abominationi habebis, quia anáthema est.

CAP VIII.

1. Omne mandatum quod ego præcipio tibi hodie, cave diligenter ut facias: ut possitis vivere, & multiplicemini, ingrêssiq; possideatis Terram, pro qua iuravit Dominus patribus vestris.

2. Et recordaberis cuncti itineris per quod adduxit te Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertũ, ut affligeret te, atq; tentaret, & nota fierent quæ in tuo animo versabantur, utrum custodires mandata illius, an non.

3. Afflixit te penuria, & dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas tu & patres tui: ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Domini.

4. Vestimentum tuum quo operiebaris, nequaquam vetustate defecit; & pes tuus non est subtritus, en quadragesimus annus est

5. Vt recogites in corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo, sic Dominus Deus tuus erudiuit te.

Das VII. Capitel.

24. Vnd wird dir ire Könige in deine hende geben/vnd solt jren namen vmbbringen vnter dem Himel/ Es wird dir niemand widerstehen/ biß du sie vertilgest.

25. Die Bilde jrer götter solt du mit feuer verbrennen/vnd solt nicht begeren des silbers oder golds das dran ist/oder zu dir nemen/daß du dich nit drinnen verseheſt. Denn solches ist dem HErren deinem Gott ein greuel.

26. Darumb solt du nicht in dein Hauß den greuel bringẽ/daß du nicht verbannet werdest/wie dasselb ist/ sondern du solt einen eckel vnd greuel daran haben/ denn es ist verbannet.

Das VIII. Capitel.

ALle Gebot/ die ich dir heute gebiete/ solt jr halten/ daß jhr darnach thut/ Auff daß jr lebet vnd gemehret werdet/ vnnd einkommet vnnd einnemet das Land/das der HErr euern Vätern geschworen hat.

2. Vnd gedenckest alle des wegs/durch den dich der HErr dein Gott geleitet hat/ dise viertzig Jar in der Wüsten/ Auff daß er dich demütigte/vnnd versuchte/ das kunth würde/was in deinem hertzen were/ob du sein Gebot halten würdest oder nicht.

3. Er demütiget dich vnd ließ dich hungern/vnd speiset dich mit Man/ daß du vnd deine Väter nie erkant hattest/auff daß er dir kunth thet/Daß der Mensch nicht lebet vom brot allein/ Sondern von allem/ das auß dem Mund des HErren gehet.

4. Deine kleider sind nicht veraltet an dir/ vnnd deine Füsse sind nicht geschwollen dise viertzig Jar.

5. So erkennest du ie inn deinem hertzen/daß der HErr dein Gott dich gezogen hat/ wie ein Mann seinen Son zeucht.

C A P. VII.

24. E darà i Re di quelle ne la tua mano. e tu cancellarai il nome loro di sotto il cielo: e persona non potrà resistere dinanzi à te infin che tu gli hauerai rouinati.

25. Tu abbrugiarai al fuoco le scolture de i loro dii, tu non desiderarai lo argento nè l'oro, che è sopra di quelle; ne le pigliarai per te: à fin che tu non ti incappi in quello, imperoche è abominatione al Signore Dio tuo.

26. E non introdurrai abominatione in casa tua, à fin che tu non sia esecratione come quella: ma tu lo hauerai in horrore & in abominatione, percioche è cosa esecrabile.

C A P. VIII.

1. Guardate di fare tutti i cõmandamenti che hoggi io vi comãdo, à fin che voi viuiate, e siate moltiplicati, & entriate per possedere la terra, de laquale il Signore ha giurato à i vostri padri.

2. E ricordateui di tutto il camino, pel quale il Signore Dio vostro vi ha condutti gia per quaranta anni nel diserto, per affliggerui e tentarui: acciòche vedesse quel che tu haueui nel cuor tuo, se tu eri per osseruare i suoi comandamenti, ò nò.

3. E ti ha afflitto, e ti ha fatto hauer fame, dopoi ti ha pasciuto di manna, laquale tu non haueui conosciuta: à fin che ti facesse conoscere, che l'huom non viue di pan solo, ma l'huomo viue d'ogni cosa che esce de la bocca del Signore.

4. Il tuo vestimento non si è inuecchiato sopra di te, ne il tuo piede s'è gonfiato gia per quaranta anni.

5. E sappia nel tuo cuore, che si come l'huomo instruisce il suo figliuolo, cosi il Signore Dio tuo ti ha instrutto.

פתגמיא

ח

6 ותטר ית פיקודיא דיי אלהך למהך באורחן דתקנן קדמוהי ולמדחל יתיה:

7 ארי יי אלהך מעליך לארעא טבא ארעא נגדא נחלין דמיין ומבועי עינון ותהומין נפקין בבקען ובטורין:

8 ארעא חטין ושערין וגפנין ותאנין ורמונין ארעא דזיתהא עבדין משחא והיא עבדא דבש:

9 ארעא דלא במסכנות תאכול בה לחמא לא תחסר מדעם בה ארעא דאבנהא פרזלא ומן טורהא תפסל נחשא:

10 ותיכול ותשבע ותברך ית יי אלהך על ארעא טבא דיהב לך:

11 אסתמר לך דלמא תנשי ית (דחלתא) דיי אלהך בדיל דלא למטר פקודוהי ודינוהי וקימוהי דאנא מפקד לך יומא דין:

12 דלמא תיכול ותשבע ובתין שפירין תבני ותיתב:

13 ותורך ועאנך יסגון וכספא ודהבא יסגי לך וכל דלך יסגי:

14 ויתקף ליבך ותנשי ית (דחלתא) דיי אלהך דאפקך מארעא דמצרים מבית עבדותא:

15 דדברך במדברא רבא ודחילא אתר חיון קלן ועקרבין ובית צחונא אתר דלית מיא דאפיק לך מיא מן טינרא תקיפא:

16 דאוכלך מנא במדברא דלא ידעו אבהתך בדיל לעניותך ובדיל לנסיותך לאוטבא לך בסופך:

הדברים

ח

6 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ:

7 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר:

8 אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ:

9 אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהֲרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת:

10 וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

11 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְבִלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֺתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם:

12 פֶּן־תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טֹבִים תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ:

13 וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יִרְבְּיֻן וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְבֶּה:

14 וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

15 הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ:

16 הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן נַסֹּתֶךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ:

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

η.

6. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν.

7. Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν, καὶ πολλὴν, οὗ χείμαῤῥοι ὑδάτων, καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν πεδίων, καὶ διὰ τῶν ὀρέων.

8. Γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥοαὶ, γῆ ἐλαίας, ἐλαίου, καὶ μέλιτος.

9. Γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ οὐδὲν ἐπ' αὐτῆς, γῆ ἧς οἱ λίθοι αὐτῆς σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν.

10. Καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου, ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς δέδωκέ σοι.

11. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.

12. Μήποτε φαγὼν, καὶ ἐμπλησθεὶς, καὶ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας, καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς.

13. Καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντων σοι, καὶ πάντων ὅσα σοι ἐστὶ πληθυνθέντων σοι.

14. Ὑψωθῇς τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας.

15. Τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις δάκνων καὶ σκορπίος καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ, τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος.

16. Τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, καὶ ἵνα ἐκπειράσῃ σε, εὖ σε ποιήσαι ἐπ' ἐσχάτων σου.

CAP. VIII.

6. Vt custodias mandata Domini Dei tui, & ambules in vijs eius, & timeas eum.

7. Dominus enim Deus tuus introducet te in terram bonam, terram rivorum, aquarumq; & fontium: in cuius campis & mõtibus erumpunt fluviorum abyßi.

8. Terram frumenti, hordei ac vinearum, in qua ficus & malogranata, & oliveta nascuntur: terram olei ac mellis.

9. Vbi absq; ulla penuria comedes panẽ tuum, & rerum omnium abundantia perfruẽris: cuius lapides ferrum sunt, & de montibus eius æris metalla fodiuntur.

10. Vt cum comederis, & satiatus fueris, benedicas Domino Deo tuo pro Terra optima quam dedit tibi.

11. Observa, & caue ne quando obliviscaris Domini Dei tui, & negligas mandata eius atque iudicia & ceremonias quas ego præcipio tibi hodie:

12. Ne postquam comederis & satiatus fueris, domos pulchras ædificaveris, & habitaveris in eis.

13. Habuerisq; armenta boum, & ouium greges, argenti, & auri, cunctarumque rerum copiam.

14. Elevetur cor tuum, & non reminiscaris Domini Dei tui, qui eduxit te de Terra Aegypti, de domo servitutis.

15. Et ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili, in qua erat serpens flatu adurens, & scorpio ac dipsas, & nullæ omnino aquæ: qui eduxit rivos de petra durißima.

16. Et cibavit te Manna in solitudine, quod nescierunt patres tui. Et postquam afflixit ac probavit, ad extremum misertus est tui.

Das VIII. Capitel.

6. So halt nun die Gebot des HErrn deines Gottes/daß du in seinen wegen wandelst/vnd förchtest jhn.

7. Denn der HERR dein Gott führet dich in ein gut Land/ein Land da bäche vnd Brunnen vnd Seen innen sind/die an den Bergen vnnd inn den auen fliessen.

8. Ein Land/da Weitzen/Gersten/Weinstöck/Feigenbäum vnd Granatöpffel innen sind/Ein Land/da ölbaum vnd Honig innen wechst.

9. Ein Land da du brot gnug zu essen hast/da auch nichts mangelt/Ein land des steine eisen sind/da du ertz auß den Bergen hauest.

10. Vnd wenn du gessen hast/vnd satt bist/daß du den HErrn deinen Gott lobest/für das gute Land/daß er dir gegeben hat.

11. So hüte dich nun/daß du des HERREN deines Gottes nicht vergessest/damit das du seine Gebot/vnd seine Gesetz vnd Rechte/die ich dir heute gebiete/nit haltest.

12. Das/wenn du nun gessen hast vnnd satt bist/vnnd schöne Häuser erbauest/vnd drinnen wonest.

13. Vnd deine Rinder vnd schafe/vnd silber vnd gold/vnd alles was du hast/sich mehret.

14. Daß denn dein hertz sich nit erhebe/vnnd vergessest des HErren deines Gottes/der dich auß Egyptenland geführet hat/auß dem Diensthause.

15. Vnnd hat dich geleitet durch die grosse vnd grausame Wüsten/da feurige Schlangen/vnd Scorpion/vnd eitel dürre/vnd kein wasser war/vnd ließ dir Wasser auß den hartẽ Felsen gehen.

16. Vnnd speiset dich mit Man in der Wüsten/von welchem deine Väter nichts gewust haben/Auff daß er dich demütiget vnd versuchet/daß er dir hernach wolthet.

CAP. VIII.

6. E custodirai i comandamenti del Signore Dio tuo, à fin che tu camini per le sue vie, e lo temà.

7. Imperoche il Signore Dio tuo ti introdurrà in vna terra ottima, terra di fiumi, di acque, di fonti e di voraggini che sorgeno per le valli e per i monti.

8. Vna terra di grano, di horzo, di visi, di fichi, e di melagrani, terra di oglio di vliue e di mele.

9. Vna terra, ne laquale tu non mangiarai il pane in caresția, ne hauerai bisogno in essa di alcuna cosa - vna terra, le pietre de laquale sono ferro, & cauerai il rame dé suoi monti.

10 Tu mangiarai, dico, e sarai satiato, & allhora tu benedirai il Signore Dio tuo per la ottima terra, laquale ti hauerà dato.

11. Ma guardati di non smenticarti del Signore Dio tuo, non osseruando i suoi comandamenti, & i suoi giudicii, e le sue ordinationi, lequali hoggi io te le comando.

12. A fin che perauentura, quando tu hauerai mangiato, e sarai satollo, & hauerai edificate belle case, e vi habitarai.

13. Et i tuoi buoi, e le tue pecore saranno moltiplicate, e lo argento ancora e l'oro ti sarà moltiplicato; ogni cosa, dico che tu hai, ti sarà moltiplicata.

14 Allhora il tuo cuore non si eleui, e tu ti smentichi del Signore Dio tuo, ilquale ti ha cauato de la terra di Egitto, de la casa di seruitù.

15. Ilquale ti ha condotto per il gran diserto e terribile, fra i serpenti che gettauano fuoco, e gli scorpioni, e la sete, nel quale non vi era acqua alcuna: ilquale ti ha fatto vscir de l'aqua, de la pietra durißima.

16. Ilquale ti ha pasciuto nel diserto di manna, laquale i tuoi padri non haueuano conosciuta, per affligerti, e per prouarti; à fin che ne l'vltimo ti facesse bene.

ח

17 וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת־הַחַיִל הַזֶּה׃

18 וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חָיִל לְמַעַן הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃

19 וְהָיָה אִם־שָׁכֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן׃

20 כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה מַאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֹּאבֵדוּן עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

17 וְתֵימַר בְּלִבָּךְ חֵילִי וּתְקוֹף יְדִי קְנוֹ לִי יָת נִכְסַיָּא הָאִלֵּין׃

18 וְתִדְכַּר יָת יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי הוּא דְּיָהֵב לָךְ חֵילָא לְמִקְנֵי נִכְסִין בְּדִיל לְקַיָּמָא יָת קְיָמֵיהּ דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ כְּיוֹמָא הָדֵין׃

19 וִיהֵי אִם מִנְשָׁא תִנְשֵׁי יָת יְיָ אֱלָהָךְ וּתְהָךְ בָּתַר טַעֲוָת עַמְמַיָּא וְתִפְלְחִינּוּן וְתִסְגּוֹד לְהוֹן אַסְהֵידִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין אֲרֵי מֵיבַד תֵּיבְדוּן׃

20 כְּעַמְמַיָּא דַּיְיָ מַגְלֵי מִן קֳדָמֵיכוֹן כֵּן תֵּיבְדוּן חֲלָף דִּי לָא קַבֵּלְתּוּן (בְּמֵימְרָא) דַּיְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

η'.

17. Καὶ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην.

18. Καὶ μνησθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον.

19. Καὶ ἔσται ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόντε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε.

20. Καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ὅσα κύριος ὁ θεὸς ἀπολλύει ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀνθ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

ט

1 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם׃

2 עַם־גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק׃

3 וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא יַשְׁמִידֵם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם מַהֵר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃

4 אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ בַּהֲדֹף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ׃

1 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתְּ עָבַר יוֹמָא דֵין יָת יַרְדְּנָא לְמֵיעַל לְתָרָכָא עַמְמִין רַבְרְבִין וְתַקִּיפִין מִינָּךְ קִרְוִין רַבְרְבָן וּכְרִיכָן עַד צֵית שְׁמַיָּא׃

2 עַם רַב וְתַקִּיף בְּנֵי גִבָּרַיָּא דְּאַתְּ יְדַעְתְּ וְאַתְּ שְׁמַעְתְּ מַן יָכוֹל לְמֵיקָם קֳדָם בְּנֵי גִבָּרַיָּא׃

3 וְתִדַּע יוֹמָא דֵין אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ הוּא דְּעָבַר קֳדָמָךְ (מֵימְרֵיהּ) אֶשָּׁא אָכְלָא הוּא יְשֵׁיצֵינּוּן וְהוּא יְתַבְּרִינּוּן קֳדָמָךְ וּתְתָרֵיכִינּוּן וּתְהוֹבְדִנּוּן בִּפְרִיעַ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ לָךְ׃

4 לָא תֵימַר בְּלִבָּךְ כַּד יְתַבַּר יְיָ אֱלָהָךְ יָתְהוֹן מִן קֳדָמָךְ לְמֵימַר בִּזְכוּתִי אַיְתְיַנִי יְיָ לְמֵירַת יָת אַרְעָא הָדָא וּבְחוֹבֵי עַמְמַיָּא הָאִלֵּין יְיָ מְתָרֵיכִינּוּן מִן קֳדָמָךְ׃

ΚΕΦΑΛ. θ'.

1. Ἄκουε Ἰσραήλ, σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τειχήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ.

2. Λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα, καὶ σὺ ἀκήκοας· τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ;

3. Καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν. οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι κύριος.

4. Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι κύριον τὸν θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου λέγων· διὰ τὰς δικαιοσύνας μου εἰσήγαγέ με κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου.

CAP VIII.

17. Ne diceres in corde tuo, Fortitudo mea, & robur manus meæ, hęc omnia mihi præstiterunt.

18. Sed recorderis Domini Dei tui, quòd ipse vires tibi præbuerit, ut impleret pactum suum, super quo iuravit patribus tuis, sicut præsens indicat dies.

19. Sin autem oblitus Domini Dei tui, secutus fueris deos alienos, colueris que illos & adoraveris: ecce nunc prædico tibi quòd omnino dispereas.

20. Sicut Gentes quas delevit Dominus in introitu tuo, ita & vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini Dei vestri.

CAP. IX.

1. Audi Israël, Tu transgredieris hodie Iordanem, ut possideas nationes maximas & fortiores te, civitates ingentes, & ad cælum usque muratas.

2. Populum magnum atq; sublimem, filios Enacim, quos ipse vidisti, & audisti, quibus nullus potest ex adverso resistere.

3. Scies ergo hodie quòd Dominus Deus tuus ipse transibit ante te, ignis devorans atque consumens, qui conterat eos & deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter, sicut locutus est tibi.

4. Ne dicas in corde tuo cum deleverit eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo, Propter iustitiam meam introduxit me Dominus, vt terram hanc possiderẽ, cum propter impietates suas istæ deletæ sint nationes.

Das VIII. Capitel.

17. Du möchtest sonst sagen in deinem hertzen/Meine krefften vnd meiner hende stercke haben mir diß vermögen außgericht.

18. Sondern daß du gedechtest an den HERRN deinen Gott / Denn er ists/der dir kreffte gibt/solche mechtige thaten zu thun/Auff daß er hielte seinen Bund / den er deinen Vätern geschworen hat/ wie es gehet heuts tages.

19. Wirst du aber des HERRN deines Gottes vergessen/ vnnd andern Göttern nachfolgen / vnnd jnen dienen vnd sie anbeten/so bezeuge ich heute über euch/daß jr vmbkommen werdet.

20. Eben wie die Heiden/die der HErr vmbbringet für eurem angesicht / so werdet jr auch vmbkommen / darumb daß jr nicht gehorsam seyt der stimme des HERRN euers Gottes.

Das IX. Capitel.

Höre Jsrael / Du wirst heute über den Jordan gehen/ das du einkommest einzunemen die Völcker / die grösser vnnd stercker sind denn du / grosse Städte/vermauret biß in den Himel.

2. Ein groß hoch volck/die Kinder Enakim/die du erkandt hast / von denen du auch gehöret hast / Wer kan wider die Kinder Enak bestehen?

3. So soltu wissen heute/daß der HErr dein Gott gehet für dir her / ein verzehrend feur/Er wird sie vertilgen vñ wird sie vnterwerffen für dir her/vnnd wird sie vertreiben vnnd vmbbringen bald/ wie dir der HERR geredt hat.

4. Wenn nun der HERR dein Gott sie auß gestossen hat/ für dir her/ so sprich nicht in deinem hertzen: Der HERR hat mich herein geführet/ diß Land einzunemen/ vmb meiner gerechtigkeit willen/so doch der HERR dise Heiden vertreibt für dir her / vmb jhres Gottlosen wesens willen.

CAP. VIII.

17. E non dirai nel cuor tuo, La mia potenza, e la fortezza de la mia mano mi ha acquistate queste ricchezze.

18. Ma ricordati del Signore Dio tuo, perche egli ti dà la forza per acquistar le ricchezze, per rattificare il suo patto, che ha giurato à i tuoi padri, come in questo giorni si vede.

19. Ma se tu ti scordarai del Signore Dio tuo, e caminarai dietro à gli dii straniero, e seruirai loro, e ti inginocchiarai à loro: io testifico dinanzi à voi hoggi, che voi perirete.

20. E si come il Signore farà perire le gẽti dinanzi à voi, cosi perirete: percioche voi non hauerete obedito à la voce del Signore Dio vostro.

CAP. IX.

1. Ascolta, Israel, tu hoggi passarai il Giordano, & andarai à posseder le genti maggiori e piu forti di te, e gran città, e murate insino al cielo:

2. Vn popolo grande & alto, i figliuoli di Anacim, iquali tu hai conosciuti, e n'hai inteso dire, Chi resisterà dinanzi à i figliuoli di Anacim?

3. Hoggi dunque sappia tu che'l Signore Dio tuo é quel che passa dinanzi à te, come vn fuoco consumante, ilquale distruggerà quelli, & il medesimo gli humiliarà dinãzi à te, e cosi tu gli scacciarai, e presto gli rouinarai, si come il Signore ha detto.

4. Tu non dirai nel cuor tuo, quando il Signore Dio tuo hauerà scacciati quelli da la tua faccia, dicendo, Il Signore mi ha introdotto per la mia giustitia, à fin che io possedà questa terra: e per la impietà di queste genti, il Signore le ha scacciate da la tua faccia.

ט

5 לָא בִּזְכוּתָךְ וּבְקַשִּׁיטוּת לִבָּךְ אַתְּ עָלֵיל לְמֵירַת יָת אַרְעֲהוֹן אֲרֵי בְּחוֹבֵי עַמְמַיָּא הָאִלֵּין יְיָ אֱלָהָךְ מְתָרֵיכִינּוּן מִן קֳדָמָךְ וּבְדִיל לְקַיָּמָא יָת פִּתְגָּמָא דְקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב:

6 וְתִדַּע אֲרֵי לָא בִזְכוּתָךְ יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ יָת אַרְעָא טַבְתָּא הָדָא לְמֵירְתַהּ אֲרֵי עַם קְשֵׁי קְדַל אַתְּ:

7 אִדְּכַר לָא תִנְשֵׁי יָת דְּאַרְגֵּיזְתָּא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּמַדְבְּרָא לְמִן יוֹמָא דִּנְפַקְתָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם עַד מֵיתֵיכוֹן עַד אַתְרָא הָדֵין מְסָרְבִין הֲוֵיתוּן קֳדָם יְיָ:

8 וּבְחוֹרֵב אַרְגֵּיזְתּוּן קֳדָם יְיָ וַהֲוָה רְגַז מִן קֳדָם יְיָ בְּכוֹן לְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן:

9 בְּמִסְּקִי לְטוּרָא לְמִסַּב לוּחֵי אַבְנַיָּא לוּחֵי קְיָמָא דִּגְזַר יְהוָה עִמְּכוֹן וִיתֵיבִית בְּטוּרָא אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן לַחְמָא לָא אֲכַלִית וּמַיָּא לָא שְׁתֵיתִי:

10 וִיהַב יְיָ לִי יָת תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּתִיבִין בְּאֶצְבְּעָא דַּיְיָ וַעֲלֵיהוֹן כְּכָל פִּתְגָּמַיָּא דְּמַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אִשָּׁתָא בְּיוֹמָא דִקְהָלָא:

11 וַהֲוָה מִסּוֹף אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן יְהַב יְיָ לִי יָת תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא לוּחֵי קְיָמָא:

ט

5 לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב:

6 וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה:

7 זְכֹר אַל־תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה:

8 וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם:

9 בַּעֲלֹתִי הָהָרָה לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי:

10 וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל:

11 וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לֻחֹת הָאֲבָנִים לֻחֹת הַבְּרִית:

θ.

5. Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου, σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ ἀνομίαν τῶν ἐθνῶν τούτων κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ.

6. Καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ.

7. Μνήσθητι μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώξυνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐξήλθετε ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύριον.

8. Καὶ ἐν χωρὴβ παρωξύνατε κύριον, καὶ ἐθυμώθη κύριος ἐφ᾽ ὑμᾶς, ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς.

9. Ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος, λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἃς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς, καὶ κατεγινόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον.

10. Καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ᾽ αὐταῖς ἐγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ ἐκκλησίας.

11. Καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσαράκοντα νυκτῶν, ἔδωκε κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης.

CAP. IX.

5. Neque enim propter iustitias tuas, & æquitatem cordis tui ingrederis ut possideas terras earum: sed quia illæ egerunt impiè, introeunte te deletæ sunt: & ut compleret verbum suum Dominus, quod sub iuramento pollicitus est patribus tuis Abraham, Isaac, & Iacob.

6. Scito ergo, quòd non propter iustitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram hanc optimam in possessionem, cum durissimæ cervicis sis populus.

7. Memento, & ne obliviscaris quomodo ad iracundiam provocaveris Dominum Deum tuum in solitudine. Ex eo die quo egressus es ex Ægypto usq; ad locum istum semper adversum Dominum contendisti.

8. Nam & in Horeb provócasti eum, & iratus delere te voluit.

9. Quando ascendi in montem, ut acciperem tabulas lapideas pacti quod pepigit vobiscum Deus; & perseveravi in monte quadraginta diebus & quadraginta noctibus, panem non comedens, & aquam non bibens.

10. Deditque mihi Dominus duas tabulas lapideas scriptas digitó Dei, & continentes omnia verba quę vobis locutus est in monte de medio ignis, quando concio populi congregata est.

11. Cumq; transissent quadraginta dies, & totidem noctes, dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas, tabulas fœderis.

Das IX. Capitel.

5. Denn du kommst nicht herein/ihr Land einzunemen/vmb deiner gerechtigkeit vnd deines auffrichtigen hertzens willen. Sondern der HERR dein Gott vertreibt dise Heiden vmb ihres Gottlosen wesens willen/ daß er das wort halte/daß der HERR geschworen hat deinen Vätern/Abraham/Isaac vnd Jacob.

6. So wisse nun/daß der HERR dein Gott dir nicht vmb deiner gerechtigkeit willen/diß gute Land gibt einzunemen/ Sintemal du ein halßstarrig volck bist.

7. Gedencke vnd vergiß nicht/ wie du den HERRN deinen Gott erzürnetest in der Wüsten. Von dem tage an/ da du auß Egyptenland zogest/ biß ihr kommen seidt an disen Ort/ seydt jr vngehorsam gewesen dem HERRN.

8. Denn in Horeb erzürnetet jhr den HERRN/also/daß er für zorn euch vertilgen wolt.

9. Da ich auff den Berg gegangen war/die steinern Tafeln zu empfahen/ die Tafeln des Bunds/den der HERr mit euch machet/ vnnd ich viertzig tag vnd viertzig nacht auff dem Berge bleib vnnd kein Brot aß/vnnd kein Wasser tranck.

10. Vnnd mir der HErr die zwo steinern Tafeln gab/mit dem finger Gottes beschrieben/vnd darauff alle wort wie der HErr mit euch auß dem feuer auff dem Berge geredt hatte/ am tage der versamlunge.

11. Vnd nach den viertzig tagen vnnd viertzig nachten/gab mir der HERR die zwo steinern Tafeln des Bunds.

CAP. IX.

5. Tu non vai à posseder la terra loro per la tua giustitia, ne per la rettitudine del cuor tuo, ma per la impietà di queste genti il Signore Dio tuo le scaccia da la tua faccia: e per confermare la parola, laquale giurò il Signore à i tuoi padri Abraham, Ishac, & Iacob.

6. Per ilche tu saprai che'l Signore Dio tuo, non ti dà questa terra buona à possederla per la tua giustitia; imperoche tu sei un popolo di duro collo.

7. Ricordaraiti, e non ti smenticarai, che tu hai prouocato ad ira il Signore Dio tuo nel diserto dal giorno che voi sete vsciti de la terra di Egitto, sete stati ribelli al Signore, insino che sete entrati à questo luogo.

8. Ancora in Horeb voi prouocaste il Signore à ira, & il Signore si corruccio contra di voi per distruggerui.

9. Quando io montai su quel monte per pigliare le tauole di pietra, le tauole, dico, del patto, che'l Signore haueua fatto con esso voi; allhora io stetti sul monte per quaranta giorni e quaranta notti, e non mangiai pane, ne beuui acqua.

10. Et il Signore mi dette due tauole di pietra scritte col dito di Dio, ne lequali vi era scritto secondo tutte quelle parole che'l Signore haueua dette à voi nel monte del mezzo del fuoco, nel giorno de la congregatione.

11. Et auenne, che nel fine de quaranta giorni e de le quaranta notti, il Signore mi dette due tauole di pietra, tauole del patto.

פתגמיא

ט

12 ואמר יי לי קום חות בפריע מכא ארי חביל עמך דאפקתא ממצרים סטו בפריע מן אורחא דפקדתינון עבדו להון מתכא:

13 ואמר יי לי למימר גלי קדמי ית עמא הדין והא עם קשי קדל הוא:

14 אנח בעותך מן קדמי ואשיצינון ואמחי ית שמהון מתחות שמיא ואעביד יתך לעם תקיף וסגי מנהון:

15 ואתפניתי ונחתית מן טורא וטורא בער באשתא ותרין לוחי קימא על תרתין ידי:

16 וחזית והא חבתון קדם יי אלהכון עבדתון לכון עיגל מתכא סטיתון בפריע מן אורחא דפקיד יי יתכון:

17 ואחדית בתרין לוחיא ורמיתנון מעל תרתין ידי ותברתינון לעיניכון:

18 ואשתטחית קדם יי כד בקדמיתא ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכלית ומיא לא שתיתי על כל חובתכון דחתבתון למעבד דביש קדם יי לארגזא קדמוהי:

19 ארי דחילית מן קדם רגזא וחימתא דרגז יי עליכון לשיצאה יתכון וקביל יי צלותי אף בזימנא ההיא:

20 ועל אהרן הוה רגז מן קדם יי לחדא לשיצאותיה וצליתי אף על אהרן בעידנא ההוא:

הדברים

ט

12 ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם מסכה:

13 ויאמר יהוה אלי לאמר ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא:

14 הרף ממני ואשמידם ואמחה את שמם מתחת השמים ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו:

15 ואפן וארד מן ההר וההר בער באש ושני לוחת הברית על שתי ידי:

16 וארא והנה חטאתם ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם מהר מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם:

17 ואתפש בשני הלחת ואשלכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניכם:

18 ואתנפל לפני יהוה כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי על כל חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו:

19 כי יגרתי מפני האף והחמה אשר קצף יהוה עליכם להשמיד אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא:

20 ובאהרן התאנף יהוה מאד להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן בעת ההוא:

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

θ'.

12. Καὶ εἶπε κύριος πρός με· ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαός σου οὓς ἐξήγαγες ἐξ αἰγύπτου, παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα.

13. Καὶ εἶπε κύριος πρός με (λελάληκα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ δὶς λέγων·) ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν.

14. Ἔασόν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν, ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ πολὺ μᾶλλον, ἢ τοῦτο.

15. Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ αἱ δύο πλάκες τῆς διαθήκης ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου.

16. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν, καὶ παρέβητε ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατο κύριος ὑμῖν.

17. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν, ἔρριψα αὐτὰς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ συνέτριψα αὐτὰς ἐναντίον ὑμῶν.

18. Καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου δεύτερον, καθάπερ καὶ πρότερον, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἡμάρτετε, ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, τοῦ παροξῦναι αὐτόν.

19. Καὶ ἔκφοβός εἰμι διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργήν, ὅτι παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

20. Καὶ ἐπὶ ἀαρὼν ἐθυμώθη κύριος σφόδρα τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ηὐξάμην καὶ περὶ ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

12. Quin

CAP. IX.

12. Dixitq; mihi, Surge, & descende hinc citò: quia populus tuus quem eduxisti de Ægypto, deseruerunt velociter viam quam demonstrasti eis, feceruntque sibi conflatile.

13. Rursumq; ait Dominus ad me, Cerno quòd populus iste duræ ceruicis sit.

14. Dimitte me vt conteram eum, & deleam nomen eius de sub cælo; & constituam te super Gentem quæ hac maior & fortior sit.

15. Cumq; de monte ardente descenderem, & duas tabulas fœderis utraque tenerem manu,

16. Vidissemque vos peccasse Domino Deo vestro, & fecisse vobis vitulum conflatilem, ac deseruisse velociter viam eius quam vobis ostenderat:

17. Proieci tabulas de manibus meis, confregiq; eas in conspectu vestro.

18. Et procidi ante Dominum sicut prius quadraginta diebus & noctibus panem non comedens, & aquam non bibens, propter omnia peccata vestra quæ gessistis contra Dominum, & eum ad iracundiam provocastis:

19. Timui enim indignationem & iram illius, qua ad versum vos concitatus, delere vos voluit Et exaudiuit me Dominus etiã hac vice.

20. Adversum Aaron quoque vehementer iratus, voluit eum conterere, & pro illo similiter deprecatus sum.

Das IX. Capitel.

12. Vnd sprach zu mir: Mach dich auff / gehe eilend hinab von hinnen / denn dein Volck / daß du auß Egypten geführt hast / hats verderbt. Sie sind schnell getretten von dem wege / den ich jhnen geboten habe / Sie haben jhnen ein gegossen Bild gemacht.

13. Vnd der HERR sprach zu mir Ich sehe / daß diß Volck ein halßstarrig volck ist.

14. Laß ab von mir / daß ich sie vertilge / vnnd jhren namen außtilge vnter dem Himmel / Jch will auß dir ein stercker vnd grösser Volck machen / denn diß ist.

15. Vnnd als ich mich wandte / vnnd von dem Berge gieng / der mit feur brandte / vnnd die zwo Tafeln des Bunds auff meinen beiden henden hatte.

16. Da sahe ich / vnnd sihe / da hattet jr euch an dem HErrn eurem Gott versündiget / daß jr euch ein gegossen Kalb gemacht / vñ bald von dem wege getretten waret / den euch der HERR gebotten hatte.

17. Da fasset ich beide Tafeln / vnnd warff sie auß beiden henden / vnnd zubrach sie für euren augen.

18. Vnnd fiel für den HErrn / wie zu erst / viertzig tag vnd viertzig nacht / vnd aß kein Brot / vnnd tranck kein wasser / vmb alle euer sünde willen / die jr gethan hattet / daß jhr solchs übel thetet für dem HErrn / jn zu erzürnen.

19. Denn ich förchte mich für dem zorn vnd grimm / damit der HErr über euch erzürnet war / daß er euch vertilgẽ wolt / Aber der HErr erhöret mich das mal auch.

20. Auch war der HErr sehr zornig über Aaron / daß er jn vertilgen wolt Aber ich bat auch für Aaron zur selbigen zeit.

CAP. IX.

12. Et il Signore mi disse, Leuati, discende prestamẽte di qui, percioche il tuo popolo ilquale tu hai cauato, di Egitto, si è contaminato: presto si sono dipartiti da la via, laquale io haueuo comandato loro, si hanno fatta vna imagine di getto.

13. Il Signore mi parlò ancora, dicendo io ho riguardato questo popolo, e certo è vn popolo di duro collo.

14. Lassami, à fin che io gli rouini, e scancelli il nome loro di sotto il cielo; & io ti farò crescere in vna gente piu robusta e piu grande di quella

15. Pertanto io mi voltai, è discesi del mõte il qual abbrusciaua pel fuoco) & io haueua ne le mie mani le due tauole del patto,

16. Allhora hauendo io riguardato, ecco che voi haueuate peccato contra il Signore Dio vostro: percioche voi haueuate fatto vn vitello di getto, e prestamente vi erauate partiti de la via laquale il Signore vi haueua comandata.

17. Allhora io presi quelle due tauole, e le gettai de le mie due mani, e le spezza dinanzi à gli ochii vostri.

18. Et io mi gettai dinanzi al Signore come prima, e non mangiai pane per quaranta giorni, e quaranta notti, e non beui acqua per tutti i vostri peccati che voi haueuate commessi facendo male dinanzi al Signore, irritandolo.

19. (Imperoche io temei per il furore e l'ira, de laquale il Signore era crucciato contra di voi, per distruggerui) & il Signore mi esaudi ancora questa volta.

20. Il Signore ancora fu grandemente adirato contra di Aharon, talche voleua rouinarlo: ma io in quel tempo pregai ancora per Aharon.

ט

21 ואת־חטאתכם אשר־עשיתם
את־העגל לקחתי ואשרף אתו
באש ואכת אתו טחון היטב עד
אשר־דק לעפר ואשלך את־עפרו
אל־הנחל הירד מן־ההר:

22 ובתבערה ובמסה ובקברת
התאוה מקצפים הייתם את־
יהוה:

23 ובשלח יהוה אתכם מקדש
ברנע לאמר עלו ורשו את־
הארץ אשר נתתי לכם ותמרו
את־פי יהוה אלהיכם ולא
האמנתם לו ולא שמעתם בקלו:

24 ממרים הייתם עם־יהוה
מיום דעתי אתכם:

25 ואתנפל לפני יהוה את־
ארבעים היום ואת־ארבעים
הלילה אשר התנפלתי כי־אמר
יהוה להשמיד אתכם:

26 ואתפלל אל־יהוה ואמר
אדני יהוה אל־תשחת עמך
ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר־
הוצאת ממצרים ביד חזקה:

27 זכר לעבדיך לאברהם ליצחק
וליעקב אל־תפן אל־קשי העם
הזה ואל־רשעו ואל־חטאתו:

28 פן־יאמרו הארץ אשר
הוצאתנו משם מבלי יכלת
יהוה להביאם אל־הארץ אשר־
דבר להם ומשנאתו אותם
הוציאם להמתם במדבר:

29 והם עמך ונחלתך אשר
הוצאת בכחך הגדל ובזרעך
הנטויה:

ט

21 וית חובתכון דעבדתון
ית עגלא נסיבית ו
ואוקידית יתיה בנורא
ושפית יתיה בשופינא
יאות עד דהוה דקיק לע
לעפרא ורמית ית עפריה
לנחלא דנחית מן טורא:

22 ובדליקתא ובנסיתא
ובקברי דמשאלי מרגזין
הויתון קדם יי:

23 וכד שלח יי יתכון מ
מרקם גיאה למימר סקו
ואחסינו ית ארעא ד
דיהבית לכון וסרבתון על
(מימרא) דיי אלהכון
ולא הימנתון ליה ולא
קבלתון למימריה:

24 מסרבין הויתון קדם
יי מיומא דידעית
יתכון:

25 ואשתטחית קדם
יי ית ארבעין יממין
וית ארבעין לילון דא
דאשתטחית ארי אמר יי
לשיצאה יתכון:

26 וצליתי קדם יי
ואמרית יי אלהים לא
תחבל עמך ואחסנתך
דפרקת בתקפך דפ
דאפקתא ממצרים
בידא תקיפא:

27 אדכר לעבדך לא
לאברהם ליצחק וליעקב
לא תתפני לקשיות עמא
הדין ולחוביהון ול
ולחטאיהון:

28 דלמא יימרון דיירי
ארעא דאפקתנא מתמן
מדלית יוכלא קד
קדם יי לאעלותהון
לארעא דמליל להון
ומדסני יתהון אפיקינון
לקטלותהון במדברא:

29 ואנון עמך ואחסנתך
דאפיקתא בחילך רבא
ובדרעך מרממא:

θʹ.

21. Καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον ἔλαβον αὐτὸν, καὶ κατέκαυσα αὐτὸν ἐν πυρὶ, καὶ συνέκοψα αὐτὸν, καὶ κατήλεσα σφόδρα, ἕως οὗ ἐγένετο λεπτόν. καὶ ἐγενήθη ὡσεὶ κονιορτὸς, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χείμαῤῥουν τὸν καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ ὄρους.

22. Καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας, παροξύνοντες ἦτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν.

23. Καὶ ὅτε ἐξαπέστειλεν ὑμᾶς κύριος ἐκ Κάδης Βαρνὴ λέγων· ἀνάβητε, κληρονομήσατε τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

24. Καὶ ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύριον, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη ὑμῖν.

25. Καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθην. εἶπε γὰρ κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς.

26. Καὶ ηὐξάμην πρὸς τὸν θεὸν, καὶ εἶπα· κύριε κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ ἐξολοθρεύσῃς τὸν λαόν σου, καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἣν ἐλυτρώσω ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ. οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου, (ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ) ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, (καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.)

27. Μνήσθητι ἀβραὰμ, καὶ ἰσαὰκ, καὶ ἰακὼβ τῶν θεραπόντων σου, (οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ,) καὶ μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν.

28. Μήποτε εἴπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες· παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μισῆσαι κύριον αὐτοὺς ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι, ἐν τῇ ἐρήμῳ.

29. Καὶ οὗτος λαός σου, καὶ κλῆρός σου οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

CAP. IX.

21. Peccatum autem vestrum quod feceratis, id est vitulũ, arripiens, igne combussi, & in frusta comminuens, omninoque in pulverem redigens, proieci in torrentem qui de monte descendit.

22. In incendio quoque, & in Tentatione, & in Sepulcris-concupiscentię provocastis Dominum:

23. Et quando misit vos de Cades-barne, dicens, Ascendite, & possidete Terram quam dedi vobis: & contempsistis imperium Domini Dei vestri, & non credidistis ei, neque vocem eius audire voluistis:

24. Sed semper fuistis rebelles à die qua nosse vos cœpi.

25. Et iacui coram Domino quadraginta diebus ac noctibus, quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos ut fuerat comminatus:

26. Et orans dixi, Domine Deus, ne disperdas populum tuum, & hæreditatem tuam, quam redemisti in magnitudine tua, quos eduxisti de Ægypto in manu forti.

27. Recordare servorum tuorum Abraham, Isaac, & Iacob: ne aspicias duritiam populi huius, & impietatem atque peccatum:

28. Ne forte dicant habitatores terræ, de qua eduxisti nos, Nõ poterat Dominus introducere eos in Terram quam pollicitus est eis; & oderat illos: idcirco eduxit, ut interficeret eos in solitudine.

29. Qui sunt populus tuus & hæreditas tua, quos eduxisti in fortitudine tua magna, & in brachio tuo extento.

Das IX. Capitel.

21. Aber euer sünde/ das Kalb/ daß jhr gemacht hattet/ nam ich vnnd verbrannts mit feuer/ vnd zuschlug es/ vnd zu malmet es/ biß es staub ward/ vnnd warff den staub inn den bach der vom Berge fleust.

22. Auch so erzürnetet jr den HErrn zu Tabeera vnd zu Massa/ vnd bey den Lustgräbern.

23. Vnd da er euch auß Kades Barnea sandte/ vnd sprach: Gehet hinauff vnd nemet das Land ein/ das ich euch gegeben habe. Wardt jr vngehorsam des HErren mund euers Gottes/ vnd glaubtet an jn nicht/ vnd gehorchet seiner stimme nicht.

24. Denn jr seyd vngehorsam dem HERREN gewest/ so lang ich euch gekandt habe.

25. Da fiel ich für den HERREN viertzig tage vnd viertzig nacht/ die ich da lag/ Denn der HERR sprach: Er wolt euch vertilgen.

26. Jch aber bat den HERRN/ vnd sprach: HErr HErr/ verderbe dein Volck vnd dein Erbtheil nicht/ daß du durch deine grosse krafft erlöset/ vnd mit mechtiger hand auß Egypten geführet hast.

27. Gedenck an deine Knechte Abraham/ Jsaac vnd Jacob/ Sihe nicht an die hertigkeit vnd das Gottloß wesen vnd sünde diß volcks.

28. Das nicht das Land sage/ darauß du vns geführet hast: Der HErr kondt sie nicht ins Land bringen/ das daß er jhnen geredt hatte/ vnnd hat sie darumb außgeführet/ das er jhnen gram war/ daß er sie tödtet inn der Wüsten.

29. Denn sie sind dein Volck vnd dein Erbtheil/ daß du mit deinen grossen krefften vnnd mit deinem außgereckten Arm hast außgeführet.

CAP. IX.

21. Et io presi il vostro peccato che voi haueuate fatto, cioè il vitello, e l'abbrugiai al fuoco, e lo tritai, sminuzzando lo bene, insino che fosse ridotto in poluere: dapoi gettai la poluere di quello nel fiume, che scendeua da quel monte:

22. In Thaberah ancora, in Massah; & in Cibroth Hatauaah voi prouocaste il Signore ad ira.

23. Et hauendoui il Signore mandato di Cades-Barne, dicendo, Montate, e possedete la terra, laquale io vi ho data: voi vi ribelliste da la parola del Signore Dio vostro, e non credeste, e non obediste à la sua voce.

24. Voi sete stati ribelli al Signore dal giorno ch'io vi ho conosciuti.

25. Et io mi gittai dinanzi al Signore, e stetti così per quaranta giorni e quaranta notti: perche il Signore hauea detto, che vi voleua distruggere.

26. E pregai il Signore, dicendo: Signore Dio, non voler distruggere il tuo popolo e la tua heredità, laquale tu hai riscattata con la tua potenza, ilquale tu hai cauato di Egitto con man potente.

27. Ricordati de tuoi seruitori Abraham, Ishac, e Iacob, non voler risguardare à la durezza di questo popolo, ne à la sua impietà, ne al suo peccato.

28. A fin che perauentura gli habitatori di questa terra, de laquale tu ci hai ritirati non dichino: Perche il Signore non vi ha possuti introdurre ne la terra de laquale hauea parlato loro, ò perche gli haueua hauuti in odio, gli cauò per amazzar gli nel diserto.

29. Et essi sono pure il tuo popolo e la tua heredità laquale tu hai cauato con la tua gran potenza e col tuo braccio steso.

פתגמיא

י

1 בעדנא ההוא אמר ייי לי פסל לך תרין לוחי אבניא כקדמאי וסק לקדמי לטורא ותעבד לך ארונא דאע׃

2 ואכתב על לוחיא ית פתגמיא דהוו על לוחיא קדמאי דתברת ותשוינון בארונא׃

3 ועבדית ארונא דאעי שטין ופסלית תרין לוחי אבניא כקדמאי וסליקית לטורא ותרין לוחיא בידי׃

4 וכתב על לוחיא ככתבא קדמאה ית עסרא פתגמין דמליל ייי עמכון בטורא מגו אשתא ביומא דקהלא ויהבינון ייי לי׃

5 ואתפניתי ונחתית מן טורא ושויתי ית לוחיא בארונא דעבדית והוו תמן כמא דפקדני ייי׃

6 ובני ישראל נטלו מבארות בני יעקן למוסרה תמן מית אהרן ואתקבר תמן ושמש אלעזר בריה תחותוהי׃

7 מתמן נטלו לגדגד ומן גדגד ליטבת ארע נגדא נחלין דמיין׃

8 בעדנא ההיא אפריש ייי ית שבטא דלוי למטל ית ארון קימא דייי למיקם קדם ייי לשמשותיה ולברכא בשמיה עד יומא הדין׃

9 על כן לא הוה ללוי חולק ואחסנא עם אחוהי מתנן דיהב ליה ייי אנון אחסנתיה כמא דמליל ייי אלהך ליה׃

10 ואנא הויתי קאים בטורא כיומיא קדמאי ארבעין יממין וארבעין ליליון וקביל ייי צלותי אף בזמנא הדא לא אבה ייי לחבלותך׃

הדברים

י

1 בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני לוחת אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ׃

2 ואכתב על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת ושמתם בארון׃

3 ואעש ארון עצי שטים ואפסל שני לחת אבנים כראשנים ואעל ההרה ושני הלחת בידי׃

4 ויכתב על הלחת כמכתב הראשון את עשרת הדברים אשר דבר יהוה אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם יהוה אלי׃

5 ואפן וארד מן ההר ואשם את הלחת בארון אשר עשיתי ויהיו שם כאשר צוני יהוה׃

6 ובני ישראל נסעו מבארת בני יעקן מוסרה שם מת אהרן ויקבר שם ויכהן אלעזר בנו תחתיו׃

7 משם נסעו הגדגדה ומן הגדגדה יטבתה ארץ נחלי מים׃

8 בעת ההוא הבדיל יהוה את שבט הלוי לשאת את ארון ברית יהוה לעמד לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד היום הזה׃

9 על כן לא היה ללוי חלק ונחלה עם אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר דבר יהוה אלהיך לו׃

10 ואנכי עמדתי בהר כימים הראשנים ארבעים יום וארבעים לילה וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא לא אבה יהוה השחיתך׃

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ι.

1. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κύριος πρός με· λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, ὥσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίνην·

2. Καὶ γράψω ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα, ὅσα ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν.

3. Καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐξελάξευσα τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας ὥσπερ καὶ πρότερον, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου.

4. Καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. καὶ ἔδωκεν αὐτὰς κύριος ἐμοί.

5. Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν, ἣν ἐποίησα, καὶ ἦσαν ἐκεῖ καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος.

6. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρὼθ υἱῶν Ἰακεὶμ Μισαδαί. ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρὼν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

7. Ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ. καὶ ἀπὸ Γαδγὰδ εἰς Ἰετεβαθὰ γῆ χειμάῤῥοι ὑδάτων.

8. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευὶ αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου λειτουργεῖν, καὶ ἐπεύχεσθαι καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς, οὐδὲ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, κύριος ὁ θεὸς αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς.

10. Κἀγὼ ἔστην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς.

CAP. X.

1. In tempore illo dixit Dominus ad me, Dola tibi duas tabulas lapideas, sicut priores fuerunt, & ascende ad me in montem: faciesq; arcam ligneam.

2. Et scribam in tabulis verba quæ fuerunt in his quas ante confregisti, ponesq; eas in arca.

3. Feci igitur arcam de lignis setim Cumq; dolassem duas tabulas lapideas instar priorum, ascendi in montem, habens eas in manibus.

4. Scripsitq; in tabulis iuxta id quod prius scripserat, verba decem, quæ locutus est Dominus ad vos in monte de medio ignis, quando populus congregatus erat: & dedit eas mihi.

5. Reuersusq; de monte, descendi, & posui tabulas in arcam quam feceram, quæ hucusque ibi sunt, sicut mihi præcepit Dominus.

6. Filii autem Israël moverunt castra ex Beroth-filiorum-Iacan, in Molera, vbi Aaron mortuus & sepultus est, pro quo sacerdotio functus est Eleazar filius eius.

7. Inde venerunt in Gadgad: de quo loco profecti, castrametati sunt in Ietebatha, in Terra-aquarum atq; torrentium.

8. Eo tempore separauit tribum Levi, vt portaret arcam fœderis Domini, & staret coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine illius usque in præsentem diem.

9. Quam ob rem non habuit Leui partem, neq; possessionem cum fratribus suis: quia ipse Dominus possessio eius est, sicut promisit ei Dominus Deus tuus.

10. Ego autem steti in monte, sicut prius, quadraginta diebus ac noctibus: exaudivitq; me Dominus etiam hac vice, & te perdere noluit.

Das X. Capitel.

ZV derselbigen zeit sprach der HERr zu mir: Haue dir zwo steinern Tafeln/ wie die ersten/ vnd komm zu mir auff den Berg/ vnd mache dir eine hültzen Laden.

2. So will ich auff die Tafeln schreiben die wort/ die auff den ersten waren/ die du zubrochen hast/ vnd solt sie in die Laden legen.

3. Also macht ich eine Laden von förn holtz/ vnd hieb zwo steinern Tafeln/ wie die ersten waren/ vnnd gieng auff den Berg/ vnd hatte die zwo Tafeln in meinen henden.

4. Da schreib er auff die Tafeln/ wie die erste schrifft war/ die zehen wort/ die der HERR zu euch redet auß dem feuer auff dem Berge/ zur zeit der versamlung/ vnd der HERR gab sie mir.

5. Vnd ich wandte mich vnd gieng vom Berge/ vnd legt die Tafeln in die Lade/ die ich gemacht hatte/ daß die daselbs weren/ wie mir der HERr gebotten hatte.

6. Vnd die Kinder Israel zogen auß von Beroth Bne Jakan gen Moser (Daselbs starb Aaron/ vnd ist daselbs begraben/ Vnd sein Son Eleasar ward für jn Priester.)

7. Von dannen zogen sie auß gen Gudegoda. Von Gudegoda gen Jathbath ein Land da Bäche sind.

8. Zur selbigen zeit sondert der HErr den stamm Levi auß/ die Lade des Bunds des HERRN zu tragen/ vnnd zustehen für dem HERREN/ jm zu dienen/ vnd seinen Namen zu loben/ biß auff disen tag.

9. Darumb sollen die Leviten kein theil noch erbe haben mit jhren Brüdern/ Denn der HErr ist jhr Erbe/ wie der HErr dein Gott jnen geredt hat.

10. Jch aber stund auff dem Berge/ wie vorhin/ viertzig tage vnnd viertzig nacht/ vnd der HERR erhöret mich auch das mal/ vnd wolte dich nicht verderben.

CAP. X

1. *Inquel tempo il Signore mi disse Pulisceti due tauole di pietra simili à le prime, e salisce sul monte à me, e fatti vna arca di legno.*

2. *Et io scriuero in quelle tauole le parole, lequali erano ne le prime tauole, che tu hai rotte, e le metterai in quella arca.*

3. *E cosi io feci l'arca di legni di Sittim e tagliai due tauole di pietra simili à le prime, e montai sul monte con quelle due tauole ne la mia mano.*

4. *Et egli scrisse in quelle secondo la prima Scrittura cioè, le dieci parole, lequali il Signore ve le haueua dette sul monte del mezzo del fuoco, nel giorno di quella congregatione: & il Signore le dette à me.*

5. *Et io voltatomi discesi da quel monte, e messi quelle tauole ne l'arca, laquale io haueua fatta, e sono state quiui, si come il Signore mi haueua comandato.*

6. *Dapoi i figliuoli d Israel si partirono di Beroth, de i figliuoli di Iaacan in Moserah: quiui mori Aaron, e quiui fu sepolto, & Eleazár suo figliuolo ha amministrato il sacerdotio in luogo suo.*

7. *Di la se ne andorono verso Gudgodah e, di Gudgodah in Iotbath, paese di fiumi correnti.*

8. *In quel tempo il Signore separò la tribu di Leui, Accioche portasse l'arca del patto del Signore, & à fin che stesse dinanzi al Signore per amministrargli, e per benedir nel nome suo infino à questo giorno.*

9. *Per questo i Leuiti non hanno parte ne heredità co i loro fratelli: imperoche il Signore è la loro heredita, si come il Signore Dio tuo haueua lor detto.*

10. *Hor io stetti in quel monte come i primi giorni. cioè, quaranta giorni e quaranta notti, & il Signore mi esaudi ancora questa volta, e non ti volse distruggere.*

י

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ
לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם וְיָבֹאוּ וְיִירְשׁוּ
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם
לָתֵת לָהֶם׃
12 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם־לְיִרְאָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל־
דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
נַפְשֶׁךָ׃
13 לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֺת יְהוָה
וְאֶת־חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ׃
14 הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם
וּשְׁמֵי הַשָּׁמָיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־
בָּהּ׃ 15 רַק בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק
יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר
בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בָּכֶם מִכָּל־
הָעַמִּים כַּיּוֹם הַזֶּה׃
16 וּמַלְתֶּם אֵת עָרְלַת לְבַבְכֶם
וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ עוֹד׃
17 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי
הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל
הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־
יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד׃
18 עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה
וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה׃
19 וַאֲהַבְתֶּם אֶת־הַגֵּר כִּי־גֵרִים
הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
20 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא
אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּק וּבִשְׁמוֹ
תִּשָּׁבֵעַ׃
21 הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּךָ אֶת־הַגְּדֹלֹת וְאֶת־
הַנּוֹרָאֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃

11 וַאֲמַר יְיָ לִי קוּם אֱזֵיל לְמִטּוּל קֳדָם עַמָּא וְיֵעֲלוּן וְיֵירְתוּן יָת אַרְעָא דְּקַיֵּמִית לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן׃

12 וּכְעַן יִשְׂרָאֵל מָה יְיָ אֱלָהָךְ תָּבַע מִנָּךְ אֱלָהֵן לְמִדְחַל יָת יְיָ אֱלָהָךְ לִמְהָךְ בְּכָל אָרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִרְחַם יָתֵיהּ וּלְמִפְלַח קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃

13 לְמִטַּר יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּיְיָ וְיָת קְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין דְּיִיטַב לָךְ׃

14 הָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ שְׁמַיָּא וּשְׁמֵי שְׁמַיָּא אַרְעָא וְכָל דְּבַהּ׃

15 לְחוֹד בַּאֲבָהָתָךְ צְבִי יְיָ לְמִרְחַם יָתְהוֹן וְאִתְרְעִי בִּבְנֵיהוֹן בָּתְרֵיהוֹן בְּכוֹן מִכָּל עַמְמַיָּא כְּיוֹמָא הָדֵין׃

16 וְתַעְדּוֹן יָת טַפְשׁוּת לִבְּכוֹן וְקְדָלְכוֹן לָא תַקְשׁוּן עוֹד׃

17 אֲרֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵי מַלְכִין אֱלָהָא רַבָּא גִּבָּרָא וּדְחִילָא דְּלֵית קֳדָמוֹהִי מַסַּב אַפִּין וְאַף לָא לְקַבָּלָא שׁוֹחְדָא׃

18 עָבֵיד דִּין יַתְמִין וְאַרְמְלָא וְרָחֵם גִּיּוֹרָא לְמִתַּן לֵיהּ מְזוֹן וּכְסוּ׃

19 וְתִרְחֲמוּן יָת גִּיּוֹרָא אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוּן בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃

20 יָת יְיָ אֱלָהָךְ תִּדְחַל וּקְדָמוֹהִי תִּפְלַח וּלְדַחַלְתֵּיהּ תִּתְקָרַב וּבִשְׁמֵיהּ תְּקַיֵּים׃

21 הוּא תֻּשְׁבַּחְתָּךְ וְהוּא אֱלָהָךְ דַּעֲבַד עִמָּךְ יָת רַבְרְבָתָא וְיָת חֲסִינָתָא הָאִלֵּין דַּחֲזָאָה עֵינָךְ׃

ί.

11. Καὶ εἶπε κύριος πρός με· βάδιζε, ἄπαρον ἐναντίον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν, καὶ κατακληρονομείτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς.

12. Καὶ νῦν Ἰσραήλ, τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν, καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

13. Φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ᾖ.

14. Ἰδοὺ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανός, καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ.

15. Πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προείλετο κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτούς, ὑμᾶς, παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

16. Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε ἔτι.

17. Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας, καὶ ὁ ἰσχυρός, καὶ ὁ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, οὐδὲ μὴ λάβῃ δῶρον.

18. Ὁ ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον.

19. Καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον· προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ αἰγύπτου.

20. Κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ.

21. Αὐτὸς καύχημά σου, καὶ αὐτὸς θεός σου, ὅστις ἐποίησέ σοι τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔνδοξα ταῦτα, ἃ εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου.

CAP. X.

11. Dixitq; mihi, Vade, & præcede populum, ut ingrediatur, & possideat Terram quam iuravi patribus eorum ut traderem eis.

12. Et nunc Israël quid Dominus Deus tuus petit à te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum, & ambules in viis eius, & diligas eum, ac servias Domino Deo tuo in toto corde tuo, & in tota anima tua.

13. Custodiasque mandata Domini, & ceremonias eius quas ego hodie præcipio tibi, ut bene sit tibi?

14. En Domini Dei tui cælum est, & cælum cæli, terra, & omnia quę in ea sunt:

15. Et tamen patribus tuis conglutinatus est Dominus, & amavit eos, elegitq; semen eorum post eos, id est vos, de cunctis Gentibus, sicut hodie comprobatur.

16. Circuncidite igitur prępųtium cordis vestri, & cervicem vestram ne induretis amplius:

17. Quia Dominus Deus vester ipse est Deus deorum, & Dominus dominantium, Deus magnus & potens, & terribilis, qui personam non accipit, nec munera.

18. Facit iudicium pupillo, & viduæ, amat peregrinum, & dat ei victũ atq; vestitum.

19. Et vos ergo amate peregrinos, quia & ipsi fuistis advenæ in Terra Ægypti.

20. Dominum Deum tuum timebis, & ei (soli) servies: ipsi adhærebis, iurabisq; in nomine illius.

21. Ipse est laus tua, & Deus tuus, qui fecit tibi hæc magnalia & terribilia quæ viderunt oculi tui.

Das X. Capitel.

11. Er sprach aber zu mir: Mache dich auff / vnd gehe hin / daß du für dem Volck herziehest / daß sie einkommen / vnd das Land einnemen / daß ich jhren Vätern geschworen hab / jnen zugeben.

12. Nun Israel / was foddert der HErr dein GOtt von dir / denn das du den HErren deinen Gott förchtest / daß du in allen seinen wegen wandelst / vnd liebest jn / vnd dienest dem HErrn deinem GOtt / von gantzem hertzen / vnnd von gantzer Seelen.

13. Daß du die Gebot des HErrn haltest vnd seine Rechte / die ich dir heute gebiete / Auff daß dirs wol gehe?

14. Sihe Himel vnd aller Himel Himel vnd Erden / vnd alles was drinnen ist / das ist des HErrn deines Gottes.

15. Noch hat er allein zu deinen Vätern lust gehabt / daß er sie liebet / vnnd hat jren Samen erwehlet nach jhnen / Euch / über alle Völcker / wie es heuts tags stehet.

16. So beschneidet nu euers hertzen Vorhaut / vnd seydt forder nicht halßstarrig.

17. Denn der HErr euer Gott ist ein Gott aller Götter / vnd HErr über alle HErrn / ein grosser Gott / mechtig vñ schröcklich / der keine Person achtet vnd kein geschenck nimmt.

18. Vnnd schafft recht dem Waisen vnnd Witwen / vnnd hat die frembdlingen lieb / daß er jhnen speiß vnd kleider gebe.

19. Darumb solt jr auch die Frembdlingen lieben / Denn jhr seyd auch Frembdlinge gewesen in Egyptenland.

20. Den HErren deinen Gott solt du förchten / jhm solt du dienen / jhm solt du anhangen / vnnd bey seinem Namen schweren.

21. Er ist dein Rhum vnd dein Gott / der bey dir solche grosse vnd schröckliche ding gethan hat / die deine augen gesehen haben.

CAP. X.

11. Finalmente il Signore mi disse, Leuati, va, e camina dauanti al popolo, à fin che entrino e possedino la terra, laquale io ho giurato à i loro padri di dar la loro.

12 Ora dunque ò Israel, che cosa domanda à te il Signore Dio tuo, se non che tu tema il Signore Dio tuo, che tu camini in tutte le vie sue, e che tu lo ami, e che serui al Signore Dio tuo con tutto il cuor tuo, e con tutta l anima tua?

13. E che tu osserui i comandamenti del Signore, e sue ordinationi, lequali io hoggi ti comando, à fin che à te sia bene.

14. Ecco che i cieli, & i cieli de cieli, e la terra, e tutte le cose, che in essa si contengono, sono del Signore Dio tuo.

15. Il Signore si è compiaciuto ne i tuoi padri, solamente per amargli, & ha eletto il seme loro dopo loro, cioè, voi di tutti i popoli, si come hoggi si vede.

16. Circoncidete dunque il preputio del vostro cuore, e non indurate piu il vostro collo.

17. Imperoche il Signore è vostro Dio, Dio de gli dii, e Signore de signori, Dio grande, potente e terribile ilquale non accetta la persona, ne riceue presente.

18. Ilquale fa il douere al pupillo & à la vedoua: ama parimente il forastiero dandogli del pane e di vestimenti.

19. Voi dunque amarete il forastiero, per cioche voi sete stati forastieri ne paese di Egitto.

20. Tu timerai il Signore Dio tuo, lo serruirai, e ti accostarai à lui e giurarai pel suo nome.

21. Egli e la tua gloria, & egli il tuo Dio, ilquale ha fatto con teco queste cose grande e terribili. lequali gli occhii tuoi hanno vedute.

י

22 בְּשַׁבְעִין נַפְשָׁן נְחַתוּ אֲבָהָתָךְ לְמִצְרָיִם וּכְעַן שַׁוְיָךְ יְיָ אֱלָהָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לִסְגֵי׃

22 בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרָיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃

ί.

22. Ἐν ἑβδομήκοντα καὶ πέντε ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου, ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

יא

1 וְתִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ וְתִטַּר מַטְּרַת מֵימְרֵיהּ וּקְיָמוֹהִי וְדִינוֹהִי וּפִקּוֹדוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא׃

2 וְתִדְעוּן יוֹמָא דֵין אֲרֵי לָא יָת בְּנֵיכוֹן דְּלָא יְדַעוּ וּדְלָא חֲזוֹ יָת אֻלְפַּנָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן יָת רְבוּתֵיהּ יָת יְדֵיהּ תַּקִּיפָא וּדְרָעֵיהּ מְרָמְמָא׃

3 וְיָת אָתְוָתֵיהּ וְיָת עוֹבָדוֹהִי דַּעֲבַד בְּגוֹ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה מַלְכָּא דְמִצְרַיִם וּלְכָל אַרְעֵיהּ׃

4 וּדַעֲבַד לְמַשִּׁרְיַת מִצְרָאֵי לְסוּסָוָתְהוֹן וּלְרְתִכֵּיהוֹן דְּאַטֵּיף יָת מֵי יַמָּא דְסוּף עַל אַפֵּיהוֹן בְּמִרְדַּפְהוֹן בַּתְרֵיכוֹן וְאוֹבֵידִינוּן יְיָ עַד יוֹמָא הָדֵין׃

5 וּדַעֲבַד לְכוֹן בְּמַדְבְּרָא עַד מֵיתֵיכוֹן עַד אַתְרָא הָדֵין׃

6 וּדַעֲבַד לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בַּר רְאוּבֵן דִּפְתַחַת אַרְעָא יָת פּוּמַהָא וּבְלַעְתִנּוּן וְיָת אֱנָשׁ בָּתֵּיהוֹן וְיָת מַשְׁכְּנֵיהוֹן וְיָת כָּל יְקוּמָא דְּעִמְּהוֹן בְּגוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל׃

7 אֲרֵי עֵינֵיכוֹן חֲזָאָן יָת כָּל עוֹבָדָא דַּייָ רַבָּא דִּי עֲבַד׃

8 וְתִטְּרוּן יָת כָּל תַּפְקֵידְתָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵין בְּדִיל דְּתִתַּקְּפוּן וְתֵיעֲלוּן וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃

1 וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל־הַיָּמִים׃

2 וִידַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֶת־מוּסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גָּדְלוֹ אֶת־יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ הַנְּטוּיָה׃

3 וְאֶת־אֹתֹתָיו וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וּלְכָל־אַרְצוֹ׃

4 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר הֵצִיף אֶת־מֵי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם וַיְאַבְּדֵם יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

5 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בַּמִּדְבָּר עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃

6 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בֶּן־רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלָעֵם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

7 כִּי עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃

8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

ΚΕΦΑΛ. ιά.

1. Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας.

2. Καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν, οὐδὲ εἶδον τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν.

3. Καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ.

4. Καὶ ὅσα ἐποίησε τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν, καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὄπισω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

5. Καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

6. Καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαθὰν καὶ τῷ Ἀβειρὼν υἱοῖς Ἐλιὰβ, υἱοῦ Ῥουβὴν, ὡς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν, ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραήλ.

7. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑώρων πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον.

8. Καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν.

CAP. X.

22. In septuaginta animabus descenderunt patres tui in Ægyptum: & ecce nunc multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut astra cæli.

CAP. XI.

1. Ama itaque Dominum Deum tuum, & observa præcepta eius & ceremonias, iudicia atque mandata omni tempore.

2. Cognoscite hodie quæ ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam Domini Dei vestri, magnalia eius & robustam manum, extentumq; brachium.

3. Signa & opera quæ fecit in medio Ægypti Pharaoni regi, & universæ terræ eius.

4. Omnique exercitui Ægyptiorum, & equis ac curribus: quomodo operuerunt eos aquæ maris rubri, cùm vos persequerentur, & deleverit eos Dominus usq; in præsentem diem.

5. Vobisq; quæ fecerit in solitudine, donec veniretis ad hunc locum.

6. Et Dathan atque Abiron filiis Eliab; qui fuit filius Ruben: quos aperto ore suo terra absorbuit cum domibus & tabernaculis, & universa substantia eorũ, quam habebant in medio Israël.

7. Oculi vestri viderunt omnia opera Domini magna quæ fecit.

8. Vt custodiatis universa mandata illius, quæ ego hodie præcipio vobis, & possitis introire, & possidere Terram ad quam ingredimini.

Das X. Capitel.

22. Deine Våter zogen hinab in Egypten mit siebentzig Seelen/ Aber nun hat dich der HErr dein Gott gemehret wie die Sternen am Himel.

Das XI. Capitel.

SO solt du nun den HERRN deinen Gott lieben/ vnnd sein Gesetz/ seine Weise/ seine Rechte vnd seine Gebot halten dein Lebenlang.

2. Vnd erkennet heute/ daß euer Kinder nicht wissen noch gesehen haben/ nemlich/ die züchtigung des HERrn euers Gottes/ seine Herrligkeit/ darzu seine mechtige hand vnnd außgereckten Arm.

3. Vnd seine zeichen vnd Werck/ die er gethan hat vnter den Egyptern/ an Pharao dem Könige in Egypten/ vnnd an alle seinem Lande.

4. Vnd was er an der macht der Egypter gethan hat/ an jhren Rossen vnnd Wagen/ da er das Wasser des Schilfmeers über sie führet/ da sie euch nachjagten/ vnd sie der HERr vmbbracht/ biß auff disen tag.

5. Vnnd was er euch gethan hat inn der Wüsten/ biß jr an disen ort kommen seydt.

6. Was er Dathan vnd Abiram gethan hat/ den Kindern Eliab/ des Sohns Ruben/ Wie die Erde jhren Mund auffthet/ vnd verschlang sie/ mit jrem gesinde/ vnd Hütten/ vnd alle jrem gut/ daß sie erworben hatten/ mitten vnter dem gantzen Jsrael.

7. Denn eure augen haben die grossen werck des HERRN gesehen/ die er gethan hat.

8. Darumb solt jr alle die Gebot halten/ die ich dir heute gebiete/ Auff das jr gesterckt werdet einzukommen/ vnd das Land einzunemen/ dahin jhr ziehet daß jrs einnemet.

CAP. X.

22. I tuoi padri discesero in Egitto con settanta anime: ma hora il Signore Dio tuo ti ha moltiplicato come le stelle del cielo.

CAP. XI.

1. Ama adunque il Signore Dio tuo, e guarda le sue osseruationi, e le sue ordinationi, & i suoi giuditii, & i suoi comandamenti in tutti i giorni.

2. E voi hoggi conoscerete (imperoche non parlo co i vostri figliuoli, iquali non hanno saputo ne veduto) la instruttione del Signore Dio vostro, la sua grandezza, la sua man potẽte, & il suo braccio steso.

3. Et i suoi segni, e le sue opere, lequali egli ha fatte nel mezzo di Egitto, à Pharaone re di Egitto, & a tutto il suo paese.

4. E quelle cose che ha fatte a lo esercito degli Egittii, à i suoi caualli, & à i suoi carri: ilquale fece inondare le acque del mar rosso sopra le loro faccie, mentre che vi perseguitauano, & il Signore gli distrusse insino al di d'hoggi.

5. Inoltre quel che vi ha fatto nel diserto, infino che voi sete venuti in questo luogo.

6 E quel che ha fatto à Datham & Abiram figliuoli di Eliab figliuolo di Ruben: quando la terra aperse la sua bocca, & inghiottì essi, le case loro, & i loro padiglioni, e tutta la loro sostanza, laquale era sotto i loro piedi nel mezzo di tutto Israel.

7. Imperoche gli occhi vostri hãno vedute tutte le opere grandi del Signore, lequali ha fatte.

8. Voi guardarete dunque tutti i comandamenti che io hoggi vi comando, à fin che voi siate fortificati, & entriate, e possedate la terra, à laquale voi passate per possederla.

יא

9 וּבְדִיל דְּתוֹרְכוּן יוֹמִין עַל אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן לְמִתַּן לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבָשׁ׃

10 אֲרֵי אַרְעָא דְּאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ לָא כְאַרְעָא דְמִצְרַיִם הִיא דִּנְפַקְתּוּן מִתַּמָּן דְּתִזְרַע יָת זַרְעָךְ וּמַשְׁקֵית לֵיהּ בְּרַגְלָךְ כְּגִנַּת יַרְקָא׃

11 וְאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ אֲרַע טוּרִין וּבִקְעָן לִמְטַר שְׁמַיָּא תִּשְׁתֵּי מַיָּא׃

12 אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ תָּבַע יָתַהּ תְּדִירָא עֵינֵי יְיָ אֱלָהָךְ בַּהּ מֵרֵישׁ שַׁתָּא וְעַד סוֹף שַׁתָּא׃

13 וִיהֵי אִם קַבָּלָא תְקַבְּלוּן לְפִקּוֹדַי דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן וּלְמִפְלַח קֳדָמוֹהִי בְּכָל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן׃

14 וְאֶתֵּן מִטְרָא דְאַרְעֲכוֹן בְּעִידָּנֵיהּ בַּכִּיר וְלַקִּישׁ וּתְכַנּוֹשׁ עִיבוּרָךְ וַחֲמָרָךְ וּמִשְׁחָךְ׃

15 וְאֶתֵּן עִסְבָּא בְּחַקְלָךְ לִבְעִירָךְ וְתֵיכוֹל וְתִשְׂבַּע׃

16 אִסְתַּמַּרוּ לְכוֹן דִּלְמָא יִטְעֵי לִבְּכוֹן וְתִסְטוּן וְתִפְלְחוּן לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא וְתִסְגְּדוּן לְהוֹן׃

17 וְיִתְקַף רוּגְזָא דַּייָ בְּכוֹן וְיֵיחוֹד יָת שְׁמַיָּא וְלָא יְהֵי מִטְרָא וְאַרְעָא לָא תִתֵּן יָת עַלַּלְתַּהּ וְתֵיבְדוּן בִּפְרִיעַ מֵעַל אַרְעָא טָבְתָא דַּייָ יָהֵיב לְכוֹן׃

יא

9 וּלְמַעַן תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

10 כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ בְרַגְלְךָ כְּגַן הַיָּרָק׃

11 וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה־מָּיִם׃

12 אֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה׃

13 וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃

14 וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃

15 וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃

16 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃

17 וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃

ια'.

9. Ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

10. Ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε ὑμεῖς ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, οὐχ ὥσπερ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐξεπορεύθητε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον καὶ ποτίζωσι τοῖς ποσίν, ὡσεὶ κῆπον λαχανείας.

11. Ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινή, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ.

12. Γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτὴν διαπαντός, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ᾽ αὐτῆς ἀπ᾽ ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ ἕως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

13. Ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

14. Καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου, καθ᾽ ὥραν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καὶ συνάξεις τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου.

15. Καὶ δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς τοῖς κτήνεσί σου. Καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθείς.

16. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, καὶ παραβῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς.

17. Καὶ θυμωθεὶς ὀργισθῇ κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν, καὶ συσχῇ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετός, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κύριος ἔδωκεν ὑμῖν.

CAP. XI.

9. Multoque in ea vivatis tempore: quam sub Iuramento pollicitus est Dominus patribus vestris, & semini eorum, lacte & melle manantem.

10. Terra enim ad quam ingrederis possidendã, non est sicut Terra-Ægypti de qua existi, ubi iacto semine in hortorum morem aquæ ducuntur irriguæ.

11. Sed montuosa est & campestris, de cœlo expectans pluvias.

12. Quam Dominus Deus tuus semper invisit, & oculi illius in ea sunt à principio anni usque ad finem eius.

13. Si ergo obedieritis mandatis meis, quæ ego hodie præcipio vobis, ut diligatis Dominum Deum vestrum, & serviatis ei in toto corde vestro, & in tota anima vestra:

14. Dabit pluviam terræ vestræ tẽporaneam & serotinam, ut colligatis frumentum, & vinum, & oleum.

15. Fœnumq; ex agris ad pascenda iumenta, & ut ipsi comedatis ac saturemini.

16. Cavete ne forte decipiatur cor vestrum, & recedatis à Domino, serviatisq; diis alienis, & adoretis eos.

17. Iratusq; Dominus claudat cælum, & pluviæ non descendant, nec terra det germen suum, pereatisq; velociter de terra optima quam Dominus daturus est vobis.

Das XI. Capitel.

9. Vnd daß du lange lebest auff dem Lande/daß der HErr euren Vätern geschworen hat jhnen zugeben/vnnd jrem Samen/ein Land da milch vnd Honig innen fleusst.

10. Denn das Land da du hin kommest/das einzunemen / ist nicht wie Egyptenland/davon jhr außgezogen seydt/da du deinen Samen seen/vnnd selbs trencken mustest/wie ein Kolgarten.

11. Sondern es hat Berge vnd auen/die der Regen vom Himmel trencken muß.

12. Auff welch Land der HERR dein Gott acht hat/vnd die augen des HERRN deines Gottes immerdar drauff sehen/von anfang des jars biß ans ende.

13. Werdet jhr nun meine Gebot hören/die ich euch heute gebiete/daß jhr den HErren euren Gott liebet vnd jhm dienet/von gantzem hertzen / vnnd von gantzer seelen.

14. So will ich eurem Lande Regen geben zu seiner zeit / Frůregen vnnd Spatregen / daß du einsammlest dein getreide/deinen Most/vnnd dein öle.

15. Vnd will deinem Vich graß geben auff deinem Felde/daß jr esset vnnd sat werdet.

16. Hůtet euch aber daß sich euer hertz nit überreden lasse/daß jr abtrettet vnd dienet andern Göttern/vnd betet sie an.

17. Vnd daß denn der zorn des HErrn ergrimme über euch/vnnd schliesse den Himel zu/das kein Regen komme/vnd die Erde jhr gewechse nicht gebe/vnnd bald vmbkommet von dem guten Lande/das euch der HErr gegeben hat.

CAP. XI.

9. Et a fin che voi prolonghiate i giorni sopra la terra, laquale il Signore ha giurato à i vostri padri di dar la loro, & à la loro posterità, terra dico abondante di latte e di mele.

10. Imperoche la terra, ne laquale tu entrarai per possederla, non e come la terra di Egitto, de laquale voi sete vsciti: ne laquale tu seminaui il tuo seme, e l'adacquaui col tuo piede come l'horto de l'herbuccie.

11. Ma la terra, à laquale voi passate per possederla, è terra di montagne e di valli, laquale è abeuerata de l'acqua de la pioggia del cielo.

12. E la terra, laquale il Signore Dio tuo ricerca, e gli occhi del Signore Dio tuo sono sempre in essa, dal principio de l'anno insino al fine de l'anno.

13. E cosi auuerrà, che se voi obedirete à i miei comandamenti, che io hoggi vi comando; tal che voi amiate il Signore Dio vostro, e gli seruiate con tutto il cuor vostro, e con tutta l anima vostra.

14. Io darò la pioggià à la vostra terra al suo tempo, primaticcia e serotina, e cosi tu raccoglierai il tuo grano, & il tuo vino, & il tuo oglio.

15. Et io darò l herba nel tuo campo per le tue bestie, e tu ne mangiarai, e sarai satiato.

16. Guardateui dunque, che perauentura il vostro cuore, non sia disuiato, e vi dipartiate, e seruiate à gli dii stranieri, e vi inginocchiate dinanzi à loro.

17 La onde il furor del Signore si accenda contra di voi, e serri i cieli, e non venga la pioggia, ne la terra dia il suo frutto: e voi prestamente siate dispersi de la terra buona, che 'l Signore vi da.

יא

18 ושמתם את־דברי אלה על־לבבכם ועל־נפשכם וקשרתם אתם לאות על־ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם׃

19 ולמדתם אתם את־בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך׃

20 וכתבתם על־מזוזות ביתך ובשעריך׃

21 למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על־הארץ׃

22 כי אם־שמר תשמרון את־כל־המצוה הזאת אשר אנכי מצוה אתכם לעשתה לאהבה את־יהוה אלהיכם ללכת בכל־דרכיו ולדבקה־בו׃

23 והוריש יהוה את־כל־הגוים האלה מלפניכם וירשתם גוים גדלים ועצמים מכם׃

24 כל־המקום אשר תדרך כף־רגלכם בו לכם יהיה מן־המדבר והלבנון מן־הנהר נהר־פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם׃

25 לא־יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על־פני כל־הארץ אשר תדרכו־בה כאשר דבר לכם׃

26 ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה׃

27 את־הברכה אשר תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום׃

יא

18 ותשוון ית פתגמי אלין על לבכון ועל נפשכון ותקטרון יתהון לאת על ידכון ויהון לתפלין בין עיניכון׃

19 ותלפון יתהון ית בניכון למללא בהון במתבך בביתך ובמהכך באורחא ובמשכבך ובמקמך׃

20 ותכתבינון על מזוזין ותקבעינון בספי ביתך ובתרעך׃

21 בדיל דיסגון יומיכון ויומי בניכון על ארעא דקיים יי לאבהתכון למתן להון כיומי שמיא על ארעא׃

22 ארי אם מטר תטרון ית כל תפקדתא הדא דאנא מפקד יתכון למעבדה למרחם ית יי אלהכון ולמהך בארחן דתקנן קדמוהי ולאתקרבא לדחלתיה׃

23 ויתריך יי ית כל עממיא האלין מקדמיכון ותירתון עממין רברבין ותקיפין מנכון׃

24 כל אתרא דתדרוך פרסת רגלכון ביה דילכון יהי מן מדברא ולבנן מן נהרא נהרא פרת ועד ימא מערבאה יהי תחומכון׃

25 לא יתעתד אנש קדמיכון דחלתכון ואימתכון יתן יי אלהכון על אפי כל ארעא דתדרכון בה כמא דמליל לכון׃

26 חזי דאנא יהיב קדמיכון יומא דין ברכן ולוטין׃

27 ית ברכתא דתקבלון לפקודיא דיי אלהכון דאנא מפקיד יתכון יומא דין׃

ια΄.

18. Καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτα πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν.

19. Καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν, λαλεῖν αὐτὰ καθημένους ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένους ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζομένους, καὶ διανισταμένους.

20. Καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

21. Ἵνα πληθυνθῶσιν αἱ ἡμέραι ὑμῶν, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

22. Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ.

23. Καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς.

24. Πάντα τὸν τόπον οὗ ἂν πατήσῃ τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται, ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἀντιλιβάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ εὐφράτου. καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν.

25. Οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, καὶ τὸν φόβον ὑμῶν, καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ᾽ ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ᾽ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς.

26. Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον εὐλογίαν, καὶ κατάραν.

27. Τὴν εὐλογίαν, ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον.

18. Ponite

CAP. IX.

18. Ponite verba hæc in cordibus & in animis vestris, & suspendite ea pro signo in manibus, & inter oculos vestros collocate.

19. Docete filios vestros, ut illa meditentur quando sederis in domo tua, & ambulaveris in via, & accubueris atque surrexeris.

20. Scribes ea super postes & ianuas domus tuæ.

21. Vt multiplicentur dies tui, & filiorum tuorum in terra quam iuravit Dominus patribus tuis, ut daret eis quamdiu cœlum immineret terræ.

22. Si enim custodieritis mandata quæ ego præcipio vobis, & feceritis ea, ut diligatis Dominum Deum vestrum, & ambuletis in omnibus viis eius, adhærentes ei.

23. Disperdet Dominus omnes gentes istas ante faciem vestram, & possidebitis eas quæ maiores & fortiores vobis sunt.

24. Omnis locus quem calcaverit pes vester, vester erit. A deserto, & á Libano, à flumine magno Euphrate usque ad mare occidentale erunt termini vestri.

25. Nullus stabit contra vos: terrorem vestrum & formidinem dabit Dominus Deus vester super omnẽ terram quam calcaturi estis, sicut locutus est vobis.

26. En propono in conspectu vestro hodie benedictionem & maledictionem:

27. Benedictionem, si obedieritis mandatis Domini Dei vestri, quæ ego hodie præcipio vobis.

Das XI. Capitel.

18. So fasset nun dise wort zu hertzen vnnd in eure Seele/vnnd bindet sie zum zeichen auff eure hand/daß sie ein Denckmal für euren augen seyen.

19. Vnd leret sie eure Kinder/daß du davon redest/wenn du in deinem Hause sitzest/oder auff dem wege gehest/wenn du dich niderlegest/vnnd wenn du auffstehest.

20. Vnnd schreibe sie an die Pfosten deines hauses/vnd an deine thor.

21. Daß du vnnd deine Kinder lange lebest/auff dem Lande/daß der HErr deinen Vätern geschworen hat jnen zu geben/So lange die tage von Himmel auff Erden weren.

22. Denn wo jr dise Gebot alle werdet halten/die ich euch gebiete/daß jhr darnach thut/daß jr den HERREN euren Gott liebet/vnd wandelt in allen seinen wegen/vnd jhm anhanget.

23. So wird der HErr alle dise Völcker für euch her vertreiben/daß jr grösser vnd stercker Völcker einnemet denn jr seydt.

24. Alle örter/darauff euer Fußsolen tritt/soll euer sein/von der Wüsten an/vnd von dem Berge Libanon/vnnd von dem wasser Phrath/biß ans eusserste Meer soll euer grentze sein.

25. Niemand wird euch widerstehen mügen/euer forcht vnd schrecken wirdt der HErr über alle Land kommen lassen/darinn jr reiset/wie er euch geredt hat.

26. Sihe/Jch lege euch heut für den Segen vnd den Fluch.

27. Den Segen so jhr gehorchet den Gebotten des HErrn euers Gottes/die ich euch heute gebiete.

CAP. XI.

18. Ma mettete queste mie parole nel cuor vostro e ne lo animo vostro e legateue le per segnale ne la vostra mano e siano come frõtali fra gli occhii vostri.

19. Et insegnate le à i vostri figliuoli parlando loro di esse, quando voi sederete ne le vostre case, e quando andarete per la via, e quando starete nel letto, e quando vi leuarete

20. Voi scriuerete ancora quelle ne gli stipiti de le vostre case, e ne le vostre porte.

21 Accioche i vostri giorni, & i giorni de i vostri figliuoli siano moltiplicati sopra la terra, laquale il Signore ha giurato à i vostri padri di darla loro, per fin che il cielo starà sopra la terra.

22. Imperoche se voi osseruarete tutti questi comandamenti, ch'io vi comando, e gli farete, cioè che voi amiate il Signore Dio vostro, e che caminiate in tutte le sue vie, e vi accostiate à lui.

23. Allhora il Signore scacciarà tutte queste genti da la faccia vostra, e voi possederete genti maggiori e piu robuste di voi.

24. Ogni luogo, che la pianta del vostro piede hauerà calcato, sarà vostro: dal diserto e da Libano, dal fiume, dal fiume dico Euphrate insino al ultimo mare, sara il vostro termine.

25. Alcuno non resisterà dinanzi à voi: il Signore Dio vostro mettera paura e timore di voi sopra tutta la terra, laquale voi scalcarete, si come vi ha detto.

26. Riguardate io metto hoggi la benedittione e la maladittione dinanzi à voi.

27. La benedittione, se voi obedirete à i comandamenti del Signore Di vostro, iquali io hoggi vi comando.

יא

28 וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃

29 וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃

30 הֲלֹא־הֵמָּה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל אֵצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃

31 כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃

32 וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃

יא

28 וּלְוָטִין אִם לָא תְקַבְּלוּן לְפִקּוֹדַיָּא דַיְיָ אֱלָהֲכוֹן וְתִסְטוּן מִן אָרְחָא דַאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין לִמְהָךְ בָּתַר טַעֲוָת עַמְמַיָּא דְלָא יְדַעְתּוּן׃

29 וִיהֵי אֲרֵי יַעֲלִינָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְעָא דְאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ וְתִתֵּן יָת מְבָרְכַיָּא עַל טוּרָא דִגְרִיזִים וְיָת מְלַטְטַיָּא עַל טוּרָא דְעֵיבָל׃

30 הֲלָא אִנּוּן בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא אֲחוֹרֵי אוֹרַח מֵעָלְנֵי שִׁמְשָׁא בְּאַרַע כְּנַעֲנָאָה דְיָתִיב בְּמֵישְׁרָא לָקֳבֵל גִּלְגְּלָא בִּסְטַר מֵישְׁרֵי מוֹרֶה׃

31 אֲרֵי אַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְמֵיעַל לְמֵירַת יָת אַרְעָא דַיְיָ אֱלָהֲכוֹן יָהֵיב לְכוֹן וְתֵירְתוּן יָתַהּ וְתִתְּבוּן בַּהּ׃

32 וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּד יָת כָּל קְיָמַיָּא וְיָת דִּינַיָּא דַאֲנָא יָהֵיב קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא דֵין׃

ια'.

28. Καὶ τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ εἰσακούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις οἷς οὐκ οἴδατε.

29. Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτὴν, καὶ δώσεις τὴν εὐλογίαν ἐπ' ὄρος γαριζεὶν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος γαιβάλ.

30. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ ἰορδάνου ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου, ἐν γῇ χαναάν; ὁ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ γολγὸλ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς.

31. Ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην εἰσελθόντες κληρονομῆσαι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κληρονομήσετε αὐτὴν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ.

32. Καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

יב

1 אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃

2 אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃

יב

1 אִלֵּין קְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּד בְּאַרְעָא דִיהַב יְיָ אֱלָהָךְ דַאֲבָהָתָךְ לָךְ לְמֵירְתַהּ כָּל יוֹמַיָּא דְאַתּוּן קַיָּמִין עַל אַרְעָא׃

2 אַבָּדָא תְאַבְּדוּן יָת כָּל אַתְרַיָּא דִפְלַחוּ תַמָּן עַמְמַיָּא דְאַתּוּן יָרְתִין יָתְהוֹן יָת טַעֲוָתְהוֹן עַל טוּרַיָּא רָמַיָּא וְעַל רָמָתָא וּתְחוֹת כָּל אִילָן עֲבוֹף׃

ΚΕΦΑΛ. ιβ'.

1. Καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ φυλάξεσθε, τοῦ ποιεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ὑμεῖς ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς.

2. Ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τὰ ἔθνη τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κατακληρονομεῖτε αὐτοὺς, ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν, καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέος.

CAP. XI.

28. Maledictionem, si non obedieritis mandatis Domini Dei vestri; sed recesseritis de via quam ego nunc ostẽdo vobis, & ambulaveritis post deos alienos, quos ignoratis.

29. Cum verò introduxerit te Dominus Deus tuus in terram, ad quã pergis habitandam, pones benedictionem super montem Garizim, maledictionem super montem Hebal.

30. Qui sunt trans Iordanem post viam quæ vergit ad Solis occubitum in Terra-Chananæi, qui habitat in campestribus contra Galgalam, quæ est iuxta vallem tendentem & intrantem procul.

31. Vos enim Transibitis Iordanem, ut possideatis Terram quam Dominus Deus vester daturus est vobis, vt habeatis & possideatis illam.

32. Videte ergo ut impleatis ceremonias atque iudicia quæ ego hodie ponam in conspectu vestro.

Das XI. Capitel.

28. Den Fluch aber / so jhr nicht gehorchen werdet den Gebotten des HERrn euers Gottes/vnd abtrettet von dem wege/den ich euch heute gebiete/daß jhr andern Göttern nachwandelt/die jr nicht kennet.

29. Wenn dich der HErr dein Gott inn das Land bringet / da du einkommest/daß du es einnemest/so solt du den segen sprechen lassen auff dem Berge Grisim. Vnd den Fluch auff dem Berge Ebal.

30. Welche sind jenseyd dem Jordan/ der strassen nach / gegen der Sonnen nidergang / im Lande der Cananiter/ die auff dem Blachfelde wonen gegen Gilgal über/bey dem hain More.

31. Denn du wirst über den Jordan gehen / das du einkommest das Land einzunemen/daß euch der HErr euer Gott gegeben hat/daß jhrs einnemet/ vnd drinnen wonet.

32. So haltet nun/daß jhr thut nach allen Gebotten vnnd Rechten/die ich euch heute fürlege.

CAP. XI.

28. La maleditione, se voi non obedirete à i comandamenti del Signore Dio vostro; anzi vi dipartirete de la via, laquale io hoggi vi comando, tal che voi andiate dietro à gli dii stranieri, i quali voi non hauete co nosciuti.

29. E quando il Signore Dio tuo ti hauerà introdotto ne la terra, ne laquale tu entri per possederla: allhora tu metterai la benedittione sopra la montagna di garizim, e la malédittione sopra la montagna di Ebal.

30. Non sono elle di là dal Giordano appresso la via de l'occaso del sole ne la terra de Cananei, i quali habitano ne la pianura di contra à Gilgal, appresso la campagna di Moreh?

31. Imperoche voi sete per passare il Giordano, per andare à possedere la terra, che il Signore Dio vostro vi dà: e voi la possederete, & habitarete in essa.

32. Guardate dunque che voi facciate tutte queste ordinationi, & i giuditii, i quali hoggi io propongo dinanzi à voi.

CAP. XII.

1. Hæc sunt præcepta atq; iudicia quæ facere debetis in Terra quam Dominus Deus patrum tuorum daturus est tibi, ut possideas eam cunctis diebus quibus super humum gradieris.

2. Subvertite omnia loca in quibus coluerunt gentes, quas possessuri estis, deos suos super montes excelsos, & colles, & subter omne lignum frondosum.

Das XII. Capitel.

DAs sind die Gebot vnd Rechte die jhr halten solt/daß jr darnach thut im Lande/daß der HErr deiner Väter GOtt dir gegeben hat einzunemen/so lange jhr auff Erden lebet.

2. Verstöret alle ört / da die Heiden (die jr einnemen werdet) jren Göttern gedienet haben/es sey auff hohen Bergen / auff Hügeln / oder vnter grünen Bäumen.

CAP. XII.

1. Questi sono li statuti & i giudicii, i quale voi guardarete per fargli ne la terra, laquale il Signore Dio de vostri padri vi è per dare, per posséderla in tutti i giorni, che voi viuerete sopra quella terra.

2. Voi distruggerete tutti i luoghi, ne quali le genti, che voi possederete, hanno seruito à i loro dii, sopra gli alti monti, sopra i colli, è sotto ogni albero verde.

פתגמיא	הדברים	ΔΕΥΤΕΡΟΝ.
יב	יב	ιϛ.
3 ותתרעון ית אגוריהון ותתברון ית קמתהון וא ואשיריהון תוקדון בנורא וצלמי טעותהון תקצצון ותאבדון ית שמהון מן אתרא ההוא:	3 ונתצתם את־מזבחתם ושברתם את־מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את־שמם מן־המקום ההוא:	3. Καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου.
4 לא תעבדון כדין קדם יי אלהכון:	4 לא־תעשון כן ליהוה אלהיכם:	4. Οὐ ποιήσετε οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν.
5 אלהן לאתרא דיתרעי יי אלהכון מכל שבטיכון לאשראה שכנתיה תמן לבית שכנתיה תתבעון ותיתון לתמן:	5 כי אם־אל־המקום אשר־ יבחר יהוה אלהיכם מכל־ שבטיכם לשום את־שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה:	5. Ἀλλ᾽ ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν ὑμῶν, ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐπικληθῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ εἰσελεύσεσθε ἐκεῖ.
6 ותיתון לתמן עלותכון ונכסת קדשיכון וית מעשרתכון וית אפרשות ידכון ונדריכון ונדבתכון ובכורי תוריכון ועניכון:	6 והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם וצאנכם:	6. Καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν, καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν.
7 ותיכלון תמן קדם יי אלהכון ותחדון בכל אושטות ידכון אתון ואנש בתיכון דברכך יי אלהך:	7 ואכלתם־שם לפני יהוה אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם אשר ברכך יהוה אלהיך:	7. Καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, οὗ ἐὰν ἐπιβάλητε τὰς χεῖρας ὑμῶν ὑμεῖς, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου.
8 לא תעבדון ככל דאנחנא עבדין הכא יומא דין גבר כל דכשר בע בעינוהי:	8 לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש כל־ הישר בעיניו:	8. Οὐ ποιήσετε ἐκεῖ πάντα, ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον, ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
9 ארי לא אתיתון עד כען לבית ניחא ולאחסנא דיי אלהך יהיב לך:	9 כי לא־באתם עד־עתה אל־ המנוחה ואל־הנחלה אשר־ יהוה אלהיך נתן לך:	9. Οὐ γὰρ ἥκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν.
10 ותעברון ית ירדנא ותתבון בארעא דיי אלהכון מחסין יתכון וי ויניח לכון מכל בעלי דב דבביכון מסחור סחור ות ותתבון לרוחצן:	10 ועברתם את־הירדן וישבתם בארץ אשר־יהוה אלהיכם מנחיל אתכם והניח לכם מכל־איביכם מסביב וישבתם־בטח:	10. Καὶ διαβήσεσθε τὸν ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατακληρονομήσει ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας.
11 ויהי אתרא דאתרעי יי אלהכון ביה לאשראה שכנתיה תמן לתמן תי תיתון ית כל דאנא מפקד יתכון עלותכון ונכסת קדשיכון מעשרתכון ו ואפרשות ידכון וכל שפר נדריכון דתדרון קדם יי:	11 והיה המקום אשר־יבחר יהוה אלהיכם בו לשכן שמו שם שמה תביאו את כל־אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם וזבחיכם מעשרתיכם ותרמת ידכם וכל מבחר נדריכם אשר תדרו ליהוה:	11. Καὶ ἔσται ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἂν εὔξησθε κυρίῳ (τῷ θεῷ ὑμῶν.)

3. Dissipa

CAP. XII.

3. Dissipate aras earum, & confringite statuas, lucos igne cõburite, & idola comminuite: disperdite nomina earum de locis illis.

4. Non facietis ita Domino Deo vestro.

5. Sed ad locum quem elegerit Dominus Deus vester de cunctis tribubus vestris, vt ponat nomen suum ibi, & habitet in eo, venietis.

6. Et offeretis in loco illo holocausta & victimas vestras, decimas & primitias manuum vestrarum, & vota atque donaria, primogenita boum & ovium.

7. Et comedetis ibi in conspectu Domini Dei vestri: ac lætabimini in cunctis ad quę miseritis manum vos & domus vestræ, in quibus benedixerit vobis Dominus Deus vester.

8. Non facietis ibi quæ nos hic facimus hodie, singuli quod sibi rectum videtur.

9. Neque enim usque in præsens tempus venistis ad requiem, & possessionem quam Dominus Deus vester daturus est vobis.

10. Transibitis Iordanem, & habitabitis in Terra quam Dominus Deus vester daturus est vobis, ut requiescatis à cunctis hostibus per circuitum: & absque vllo timore habitetis.

11. In loco quem elegerit Dominus Deus vester, ut sit nomen eius in eo. Illuc omnia quæ præcipio, cõferetis, holocausta, & hostias, ac decimas, & primitias manuũ vestrarum: & quicquid pręcipuum est in muneribus quæ vovistis Domino.

Das XII. Capitel.

3. Vnd reisset vmb jre Altar/vnnd zubrecht jre Seulen/vnnd verbrennet mit feuer jre Hayne/vnnd die Götzen jhrer Götter thut ab/vnd vertilget jren Namen auß demselben ort.

4. Jhr solt dem HErrn eurem Gott nicht also thun.

5. Sondern an dem ort/den der HErr euer Gott erwehlen wird auß allen euren Stämmen/daß er seinen Namen daselbs lesset wonen/solt jr forschen vnd dahin kommen.

6. Vnd eure Brandopffer/vnnd euer ander opffer/vnd euer Zehenden/vnnd euer hende Hebe/vnnd euer Gelübde/vnd euer freywillige Opffer/vnd die ersten geburt euer Rinder vnnd Schafe/dahin bringen.

7. Vnd solt daselbs für dem HERREN eurem Gott essen vnnd frölich sein/über allem daß jr vnnd euer Hauß bringet/darinnen dich der HERr dein Gott gesegnet hat.

8. Jr solt der keins thun/daß wir heute alhie thun/ein jedlicher was jn recht dúncket.

9. Denn jr seydt bißher noch nicht zu ruhe kommen/noch zu dem Erbtheil/daß dir der HERR dein Gott geben wird.

10. Jhr werdet aber über den Jordan gehen/vnd im Lande wohnen/das euch der HERR euer Gott wird zum Erbe außtheilen/vnnd wird euch ruhe geben von allen euren Feinden vmb euch her/vnd werdet sicher wonen.

11. Wenn nun der HErr dein GOtt einen ort erwehlet/daß sein Name daselbs wone/solt jr daselbs hin bringen/alles was ich euch gebiete/euer Brandopffer/euer ander opffer/euer Zehenden/euer hende Hebe/vnd alle eure freye Gelúbde/die jhr dem HErrn geloben werdet.

CAP. XII.

3. E mandarete à terra i loro altari, e spezzarete le loro statue. e parimente abbrugiarete al fuoco i loro boschi: e voi togliarete le scolture de i loro dii, e scancellarete di quel luogo il nome loro.

4. Voi non farete cosi al Signore Dio vostro.

5. Ma voi ricercarete vn luogo, ilquale il Signore Dio vostro l'hauerà eletto, di tutte le vostre tribu, à fin che metta quiui il nome suo per habitarui, voi lo ricercarete, & andarete là.

6. E portarete là i vostri holocausti, & i vostri sacrificii, e le vostre decime, e la oblatione de la vostra mano & i vostri voti, e le vostre offerte volontare & i primogeniti de vostri buoi e de le vostre pecore.

7. E voi mangiarete quiui dinanzi al Signore Dio vostro, e vi rallegrarete in ogni cosa, ne laquale hauerete messe le vostre mani, voi e le vostre famiglie: nel che il Signore Dio vostro vi benedirà.

8. Voi non farete secondo tutto quel che noi hoggi qui facciamo, cioè, ciascuno tutto quel che gli par giusto appresso di se.

9. Imperoche voi non sete insino ad hora venuti al riposo & à la heredità, laquale il Signore Dio vostro vi dà.

10. Ma passarete il Giordano, & habitarete ne la terra che 'l Signore Dio vostro vi dà à godere per ragione hereditaria: e darà à voi riposo da tutti i vostri nimici à lo intorno, & habitarete sicuramente

11. Allhora voi portarete à quel luogo, che hauerà eletto il Signore Dio vostro, per farui locar quiui il suo nome, tutte le cose che io vi comando, cioè, i vostri holocausti: i vostri sacrificii, le vostre decime, le oblationi de le vostre mani, & ogni electione de vostri voti che voi hauerete fatti al Signore.

יב

12 ותחדון קדם יי אלהכון אתון ובניכון ובנתכון ועבדיכון ואמהתכון וליואה די בקרויכון ארי לית ליה חולק ואחסנא עמכון׃

13 אסתמר לך דלמא תסיק עלותך בכל אתר דתחזי׃

14 אלהין באתרא דיתרעי יי בחד מן שבטך תמן תסיק עלותך ותמן תעביד כל דאנא מפקיד לך׃

15 לחוד בכל רעות נפשך תכוס ותיכול בסרא כבירכתא דיי אלהך דיהב לך בכל קרוך מסאבא ודכיא ייכלניה כבשר טביא ואילא׃

16 לחוד דמא לא תיכלון על ארעא תשדיניה כמיא׃

17 לית לך רשו למיכל בקרוך מעשר עיבורך חמרך ומשחך ובכורי תורך ועאנך וכל נדרך דתדר ונדבתך ואפרשות ידך׃

18 אלהין קדם יי אלהך תיכליניה באתרא דיתרעי יי אלהך ביה את וברך וברתך ועבדך ואמתך וליואה די בקרוך ותחדי קדם יי אלהך בכל אושטות ידך׃

19 אסתמר לך דלמא תשבוק ית ליואה כל יומך על ארעך׃

יב

12 ושמחתם לפני יהוה אלהיכם אתם ובניכם ובנתיכם ועבדיכם ואמהתיכם והלוי אשר בשעריכם כי אין לו חלק ונחלה אתכם׃

13 השמר לך פן תעלה עלתיך בכל־מקום אשר תראה׃

14 כי אם־במקום אשר יבחר יהוה באחד שבטיך שם תעלה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך׃

15 רק בכל־אות נפשך תזבח ואכלת בשר כברכת יהוה אלהיך אשר נתן־לך בכל־שעריך הטמא והטהור יאכלנו כצבי וכאיל׃

16 רק הדם לא תאכלו על־הארץ תשפכנו כמים׃

17 לא־תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך ותירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך וכל־נדריך אשר תדר ונדבתיך ותרומת ידך׃

18 כי אם־לפני יהוה אלהיך תאכלנו במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך ושמחת לפני יהוה אלהיך בכל משלח ידך׃

19 השמר לך פן־תעזב את־הלוי כל־ימיך על־אדמתך׃

ιβʹ.

12. Καὶ εὐφρανθήσεσθε ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς, οὐδὲ κλῆρος μεθ' ὑμῶν.

13. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὁλοκαυτώματά σου, ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἴδῃς.

14. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν, ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ἐκεῖ ἀνοίσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.

15. Ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῇ κρέα, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ, καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ, φάγεται αὐτὸ, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον.

16. Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε· ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

17. Οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πάσας τὰς εὐχὰς ὅσας ἂν εὔξησθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν.

18. Ἀλλ' ἢ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὰ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ λευίτης (σου, καὶ ὁ προσήλυτος). ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐπὶ πάντα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου.

19. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν λευίτην, πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἂν ζῇς ἐπὶ τῆς γῆς.

CAP. XII.

12. Ibi epulabimini coram Domino Deo vestro, vos & filii ac filiæ vestræ, famuli & famulæ atque Levites, qui in urbibus vestris commoratur, neque enim habet aliam partem & possessionem inter vos.

13. Cave ne offeras holocausta tua in omni loco quē videris:

14. Sed in eo quem elegerit Dominus, in una tribuum tuarum offeres hostias, & facies quæcunque præcipio tibi.

15. Si autem comedere volueris, & te esus carnium delectaverit, occide, & comede iuxta benedictionē Domini Dei tui, quam dedit tibi in urbibus tuis: sive immundum fuerit (*hoc est maculatum & debile*) sive mundum (*hoc est integrum & sine macula, quod offerri licet*) sicut capream & cervum, comedes.

16. Absque esu duntaxat sanguinis, quem super terram quasi aquam effundes.

17. Non poteris comedere in oppidis tuis decimam frumenti, & vini, & olei tui, primogenita armentorum & pecorum, & omnia quæ voveris, & sponte offerre volueris & primitias manuum tuarum.

18. Sed coram Domino Deo tuo comedes ea in loco quē elegerit Dominus Deus tuus, tu & filius tuus & filia tua, & servus & famula, atq; Levites, qui manet in urbibus tuis: & lætaberis & reficieris coram Domino Deo tuo in cunctis ad quæ extenderis manum tuam.

19. Cave ne derelinquas Levitem in omni tempore quo versaris in terra.

Das XII. Capitel.

12. Unnd solt frölich sein für dem HERRN eurem Gott/ir unnd euer Söne/unnd euer Töchter/unnd euer Knechte/und euer Mägde/unnd die Leviten/die in euren Thoren sind/denn sie haben kein theil noch erbe mit euch.

13. Hüt dich/daß du nicht deine Brandopffer opfferst an allen orten die du sihest.

14. Sondern an dem ort/den der HErre erwehlet in irgend einem deiner Stämme/da solt du dein Brandopffer opffern/und thun alles was ich dir gebiete.

15. Doch magstu schlachten unnd Fleisch essen in allen deinen Thoren/nach aller lust deiner Seelen/nach dem Segen des HERRN deines Gottes/den er dir gegeben hat/beide der Reine und der Unreine mügens essen/wie ein Rehe oder Hirsch.

16. Ohn das Blut soltu nicht essen/sondern auff die Erde giessen wie wasser.

17. Du magst aber nit essen in deinen Thoren vom zehendē deines Getreids/deines Mosts/deines öles/noch von der erstengeburt deiner Rinder/deiner Schaf/oder von irgend einem deiner Gelübden/die du gelobet hast/oder von deinem freywilligen Opffer/oder von deiner hand Hebe.

18. Sondern für dem HERRN deinem GOtt solt du solchs essen/an dem ort/den der HERR dein GOtt erwehlet/Du unnd deine Söhne/deine Töchter/deine Knechte/deine Mägde/unnd der Levit/der in deinem Thor ist/unnd solt frölich sein für dem HERRN deinem GOtt über allem daß du bringest.

19. Und hüt dich/daß du den Leviten nicht verlassest/so lang du auff Erden lebest.

CAP. XII.

12. *E voi vi rallegrarete dinanzi al Signore Dio vostro, voi & i vostri figliuoli, e le vostre figliuole, & i vostri servitori, e le vostre serve, & i Leuiti che saranno ne le vostre porte: perche essi non hāno parte ne heredità con esso voi.*

13. *Guardati di non offerire i tuoi holocausti in ogni luogo che tu hauerai veduto.*

14. *Ma nel luogo, che'l Signore hauerà eletto, in una de le tue tribu tu offerirai quiui i tuoi holocausti, e farai quiui tutte quelle cose che io ti camando.*

15. *Tuttauolta tu ammazzarài secondo ogni desiderio de l'anima tua, e mangiarai de le carni secondo la benedittione del Signore Dio tuo, laquale ti hauerà data dentro à tutte le tue porte lo immōdo & il mondo mangierà di quelle, come di uno capriolo, ò di uno ceruio.*

16. *Nientedimeno voi non mangiarete del sangue, voi lo spargerete sopra la terra come l'acqua.*

17. *Tu non potrai mangiare dentro le tue porte la decima del tuo grano, del tuo vino, del tuo oglio, & i primogeniti de tuoi buoi e de le tue pecore, e tutti i tuoi voti che tu hauerai fatti: e le tue offerte volontarie, e le oblationi de la tua mano.*

18. *Ma tu le mangiarai dinanzi al Signore Dio tuo, nel luogo che hauerà eletto il Signore Dio tuo, tu & il tuo figliuolo e la tua figliuola, & il tuo seruitore, e la tua seruente. & il Leuità che e dentro à le tue porte. E tu ti rallegrarai dinanzi al Signore Dio tuo in ogni cosa, ne laquale tu hauerai messà la tua mano.*

19. *Guardati di non abandonare il Leuita in tutto il tempo, che tu sarai sopra la tua terra.*

יב

20 ארי יפתי יי אלהך ית תחומך כמא דמליל לך ותימר איכול בשרא ארי תרעי נפשך למיכל בשרא בכל רעות נפשך תיכול בשרא׃

21 ארי יתרחק מנך אתרא דיתרעי יי אלהך לאשראה שכנתיה תמן ותכוס מתורך ומענך דיהב יי לך כמא דפקדתך ותיכול בקרוך בכל רעות נפשך׃

22 ברם כמא דמתאכל בשר טביא ואילא כן תיכלניה מסאבא ודכיא כחדא יכלניה׃

23 לחוד תקיף בדיל דלא למיכל דמא ארי דמא הוא נפשא ולא תיכול נפשא עם בשרא׃

24 לא תיכלניה על ארעא תשדיניה כמיא׃

25 לא תיכלניה בדיל דיוטב לך ולבנך בתרך ארי תעביד דכשר קדם יי׃

26 לחוד מעשרי קודשך דיהון לך ונדרך תטול ותיתי לאתרא דיתרעי יי׃

27 ותעביד עלותך בשרא ודמא על מדבחא דיי אלהך ודם נכסת קודשך יתשפך על מדבחא דיי אלהך ובשרא תיכול׃

28 טר ותקביל ית כל פתגמיא האלין דאנא מפקיד לך בדיל דיוטב לך ולבנך בתרך עד עלם ארי תעביד דתקין ודכשר קדם יי אלהך׃

יב

20 כי ירחיב יהוה אלהיך את גבלך כאשר דבר לך ואמרת אכלה בשר כי תאוה נפשך לאכל בשר בכל אות נפשך תאכל בשר׃

21 כי ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן יהוה לך כאשר צויתך ואכלת בשעריך בכל אות נפשך׃

22 אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל כן תאכלנו הטמא והטהור יחדו יאכלנו׃

23 רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר׃

24 לא תאכלנו על הארץ תשפכנו כמים׃

25 לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחריך כי תעשה הישר בעיני יהוה׃

26 רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך תשא ובאת אל המקום אשר יבחר יהוה׃

27 ועשית עלתיך הבשר והדם על מזבח יהוה אלהיך ודם זבחיך ישפך על מזבח יהוה אלהיך והבשר תאכל׃

28 שמר ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך למען ייטב לך ולבניך אחריך עד עולם כי תעשה הטוב והישר בעיני יהוה אלהיך׃

ιβ'.

20. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου καθάπερ ἐλάλησέ σοι, καὶ εἴπῃς, Φάγομαι κρέα, ἐὰν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχή σου, ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φαγῇ κρέα.

21. Ἐὰν δὲ μακρότερον ἀπέχῃ σου ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσῃς ἀπὸ τῶν βοῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου, ὧν ἂν δῷ σοι κύριος ὁ θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου·

22. Ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτω φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται.

23. Πρόσεχε ἰσχυρῶς, τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι τὸ αἷμα αὐτοῦ ψυχή. οὐ βρωθήσεται ἡ ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν.

24. Οὐ φάγεσθε αὐτό, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

25. Οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σὲ εἰς τὸν αἰῶνα, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

26. Πλὴν τὰ ἅγιά σου, ἃ ἂν γένηταί σοι καὶ τὰς εὐχάς σου λαβών, ἥξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος (ὁ θεός σου αὐτὸν αὐτῷ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.)

27. Καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου, τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῇ.

28. Φυλάσσου, καὶ ἄκουε, καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἐὰν ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

CAP. XII.

20. Quando dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut locutus est tibi, & volueris vesci carnibus quas desiderat anima tua:

21. Locus autem quem elegerit Dominus Deus tuus, ut sit nomen eius ibi, si procul fuerit, occîdes de armẽtis & pecoribus quæ habueris, sicut præcepi tibi, & comedes in oppidis tuis, ut tibi placeat.

22. Sicut comeditur caprea & cervus, ita vescêris eis: & mundus & immundus in commune vescentur.

23. Hoc solum cave, ne sanguinem comedas, sanguis enim eorum pro anima est: & idcirco non debes animam comedere cum carnibus:

24. Sed super terram fundes quasi aquam,

25. Vt bene sit tibi & filiis tuis post te, cùm feceris quod placet in conspectu Domini.

26. Quæ autem sanctificaveris, & voveris Domino, tolles, & venies ad locum quem elegerit Dominus:

27. Et offeres oblationes tuas carnem & sanguinem super altare Domini Dei tui: sanguinem hostiarum fundes in altari: carnibus autem ipse vescêris.

28. Observa & audi omnia quæ ego præcipio tibi, ut bene sit tibi & filiis tuis post te in sempiternũ, cùm feceris quod bonum est, & placitum in conspectu Domini Dei tui.

Das XII. Capitel.

20. Wenn aber der HErr dein Gott deine Grentze weitern wird/ wie er dir geredt hat/ vnd sprichst: Ich will Fleisch essen / weil deine Seele Fleisch zu essen gelüstet/ so iss Fleisch nach aller lust deiner Seele.

21. Ist aber die stet fern von dir/ die der HErr dein Gott erwehlet hat/ daß er seinen Namen daselbs wohnen lasse/ so schlachte von deinen Rindern oder schafen/ die der HERR gegeben hat/ wie ich dir gebotten hab/ vnd iss es inn deinen Thoren nach aller lust deiner seelen.

22. Wie man ein Rehe oder Hirsch isset/ magst du es essen/ beide der Reine vnd der Vnreine mügens zu gleich essen.

23. Allein mercke/ daß du das Blut nicht essest/ denn das Blut ist die Seele darumb solt du die Seele nicht mit dem Fleisch essen.

24. Sondern solts auff die Erden giessen wie wasser.

25. Vnd solts darumb nicht essen/ daß dirs wolgehe/ vnd deinen Kindern nach dir/ daß du gethan hast/ waß recht ist für dem HErrn.

26. Aber wenn du etwas heiligen wilt von dem deinen/ oder geloben/ so solt du es auffladen vnnd bringen an den ort/ den der HERR erwehlet hat.

27. Vnd dein Brandopffer mit fleisch vnd blut thun auff dem Altar des HErren deines Gottes. Das Blut deines Opffers solt du giessen auff den Altar des HERrn deines Gottes/ vnnd das Fleisch essen.

28. Sihe zu vnd höre alle dise wort/ die ich dir gebiete/ auff daß dirs wol gehe/ vnnd deinen Kindern nach dir ewiglich/ daß du gethan hast/ was recht vnd gefellig ist für dem HERRN deinem Gott.

CAP. XII.

20. *Quando il Signore Dio tuo hauerà allargato il tuo confine, si come ti ha detto: e tu dirai, Io mangiaro de la carne: se la tua anima desidera di mangiare de la carne, tu mangiarai de la carne secondo ogni desiderio de l'anima tua.*

21. *E se il luogo, che 'l Signore Dio tuo hauerà eletto, per metter ui il nome suo, sarà lontano da te: tu ammazzarai de tuoi buoi e de le tue pecore, lequali il Signore Dio tuo ti hauerà date, si come io ti ho comandato, e ne mangiarai dentro à le tue porte secondo ogni desiderio de l'anima tua*

22. *Certamente si come si mangia il capriolo, & il ceruio, così tu mangiarai quelle: Lo immondo & il netto parimente ne mangiaranno.*

23 *Solamente tu ti guardarai di non mangiar del sangue perche il sangue è l'anima, e non mangiarai l'anima insieme con le sue carni.*

24. *Tu non lo mangiarai, ma lo spargerai in terra come l'acqua.*

25. *Tu non lo mangiarai, à fin che sia bene à te & à tuoi figliuoli dopo te, quando tu hauerai fatto quelch' è giusto dinanzi al Signore.*

26. *Ma le cose che tu hauerai santificate, & i tuoi voti, tu gli pigliarai, per andare al luogo, che 'l Signore hauerà eletto.*

27. *E sacrificarai, i tuoi holocausti de la carne e del sangue sopra lo altare del Signore Dio tuo: e spargerai il sangue de gli altri tuoi sacrificii sopra lo altare del Signore Dio tuo, mangiarai le carni.*

28. *Osserua & ascolta tutte queste parole, lequali io ti comando: à fin che sia bene à te & à i tuoi figliuoli dopo te in sempiterno, quando tu hauerai fatto quelche è giusto e retto dinanzi al Signore Dio tuo.*

יב

29 אֲרֵי יְשֵׁיצֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת עַמְמַיָּא דְּאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְתָרָכָא יָתְהוֹן מִקֳּדָמָךְ וְתֵירַת יָתְהוֹן וְתִתֵּיב בְּאַרְעֲהוֹן׃

30 אִסְתְּמַר לָךְ דִּלְמָא תִּתָּקַל בָּתְרֵיהוֹן בָּתַר דְּיִשְׁתֵּיצוֹן מִקֳּדָמָךְ וְדִלְמָא תִּתְבַּע לְטַעֲוָתְהוֹן לְמֵימַר אֶכְדֵּין פָּלְחִין עַמְמַיָּא הָאִלֵּין יָת טַעֲוָתְהוֹן וְאַעְבֵּיד כֵּן אַף אֲנָא׃

31 לָא תַעְבֵּיד כְּדֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי כָּל דִּמְרָחַק קֳדָם יְיָ דְּסָנֵי עֲבַדִין לְטַעֲוָתְהוֹן אֲרֵי אַף יָת בְּנֵיהוֹן וְיָת בְּנָתְהוֹן מוֹקְדִין בְּנוּרָא לְטַעֲוָתְהוֹן׃

32 יָת כָּל פִּתְגָמָא דַּאֲנָא מְפַקֵּיד יָתְכוֹן יָתֵיהּ תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד לָא תוֹסְפוּן עֲלוֹהִי וְלָא תִמְנְעוּן מִנֵּיהּ׃

יב

29 כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתָּה בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם מִפָּנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ בְּאַרְצָם׃

30 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ וּפֶן־תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אָנִי׃

31 לֹא־תַעֲשֶׂה כֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל־תּוֹעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם׃

32 אֵת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־תֹסֵף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ׃

ιβ.

29. Ἐὰν δὲ ἐξολοθρεύσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ πορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτοὺς, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.

30. Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς, μετὰ τὸ ἐξολεθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. οὐ μὴ ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν λέγων· πῶς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιήσω καὶ ἐγώ.

31. Οὐ ποιήσεις οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ σου· τὰ γὰρ βδελύγματα ἃ κύριος ἐμίσησεν, ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

32. Πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν· οὐ προσθήσεις ἐπ᾽ αὐτὸ, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ᾽ αὐτοῦ.

יג

1 אֲרֵי יְקוּם בֵּינָךְ נְבִיָּא אוֹ חָלֵים חֶלְמָא וְיִתֵּן לָךְ אָת אוֹ מוֹפֵת׃

2 וְיֵיתֵי אָתָא וּמוֹפְתָא דְּמַלֵּיל עִמָּךְ לְמֵימַר נֵיהַךְ בָּתַר טַעֲוַת עַמְמַיָּא דְּלָא יְדַעְתִּינוּן וְנִפְלְחִינוּן׃

3 לָא תְקַבֵּל לְפִתְגָמֵי נְבִיָּא הַהוּא אוֹ לְחָלֵים חֶלְמָא הַהוּא אֲרֵי מְנַסֵּי יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן לְמִדַּע הַאִיתְכוֹן רָחֲמִין קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן בְּכָל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן׃

4 בָּתַר דַּחְלְתָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן תְּהָכוּן וְיָתֵיהּ תִּדְחֲלוּן וְיָת פִּקּוֹדוֹהִי תִּטְּרוּן וּלְמֵימְרֵיהּ תְּקַבְּלוּן וְקֳדָמוֹהִי תִּפְלְחוּן וּלְדַחְלְתֵיהּ תִּתְקָרְבוּן׃

יג

1 כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֵת׃

2 וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר נֵלְכָה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם׃

3 לֹא תִשְׁמַע אֶל־דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל־חוֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃

4 אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמֹרוּ וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן׃

ΚΕΦΑΛ. ιγ'.

1. Ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος ἐνύπνιον, καὶ δῷ σοι σημεῖον ἢ τέρας.

2. Καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σὲ, λέγων· πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ οἴδατε.

3. Οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμᾶς, τοῦ εἰδέναι εἰ ἀγαπᾶτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

4. Ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορεύεσθε, καὶ αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξεσθε, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ αὐτῷ δουλεύσετε, καὶ πρὸς αὐτὸν προστεθήσεσθε.

CAP. XII.

29. Quando disperdiderit Dominus Deus tuus ante faciem tuam gentes ad quas ingrederis possidendas, & possederis eas, atque habitaveris in terra earum.

30. Cave ne imiteris eas, postquam te fuerint introeunte subversæ, & requiras ceremonias earum, dicens: Sicut coluerunt gentes istæ deos suos, ita & ego colam.

31. Non facies similiter Domino Deo tuo. Omnes enim abominationes quas aversatur Dominus, fecerunt diis suis, offerentes filios & filias, & comburentes igni.

32. Quod præcipio tibi, hoc tantùm facito Domino: nec addas quicquam, nec minuas.

Das XII. Capitel.

29. Wenn der HErr dein Gott für dir her die Heiden außrottet/ daß du hin kommest sie einzunemen/ vnd sie eingenommen hast/ vnnd in jrem Lande wonest.

30. So hütt dich/ daß du nicht in den strick fallest jnen nach/ nach dem sie vertilget sind für dir/ vnnd nicht fragest nach jren Göttern/ vnd sprechest: Wie dise Völcker haben jren Göttern gedienet/ also will ich auch thun.

31. Du solt nicht also an dem HErrn deinem Gott thun/ denn sie haben jren Göttern gethan/ alles was dem HErren ein greuel ist/ vnnd daß er hasset/ Denn sie haben auch jhre Söne vnnd Töchter mit feuer verbrandt jren Göttern.

32. Alles was ich euch gebiete/ das solt jr halten/ daß jr darnach thut/ Jhr solt nicht dazu thun/ noch davon thun.

CAP. XII.

29. *Quanda il Signore Dio tuo haverà esterminato da la faccia tua le genti à lequali tu vai per posséderle; e le possederai, & habitarai ne la terra loro.*

30. *Guardati che tu non t'intrighi, andando dietro à loro, poiche esse saranno state sconfitte dinanzi à la tua faccia. Tu non ricercarai de i loro dii, dicendo; In che modo quelle genti serviuano à i loro dii? & io farò ancora cosi.*

31. *Tu non farai cosi al Signore Dio tuo, imperoche esse hanno fatto à i loro dii tutto quel ch'è abominatione al Signore: imperoche abbrusciauano nel fuoco à i loro dii ancora i loro figliuoli e le loro figliuole.*

32. *Voi dunque guardarete di fare, tutto quello ch'io vi comando: Tu non agiugnerai à quello, ne sminuirai da quello.*

CAP. XIII.

1. Si surrexerit in medio tui propheta, aut qui somnium vidisse se dicat, & prædixerit signum atq; portentum.

2. Et evenerit quod locutus est, & dixerit tibi. Eamus, & sequamur deos alienos quos ignoras, & serviamus eis.

3. Non audies verba prophetæ illius aut somniatoris: quia tentat vos Dominus Deus vester, ut palàm fiat utrum diligatis eum an non, in toto corde, & in tota anima vestra.

4. Dominum Deum vestrum sequimini, & ipsum timete, & mandata illius custodite; & audite vocem eius: ipsi servietis, & ipsi adhærebitis.

Das XIII. Capitel.

WEnn ein Prophet oder Träumer vnter euch wird auffstehen/ vnd gibt dir ein zeichen oder wunder.

2. Vnd das zeichen oder wunder kommet/ davon er dir gesagt hat/ vnnd spricht: Laßt vns andern Göttern folgen/ die jr nicht kennet/ vnnd jhnen dienen.

3. So solt du nicht gehorchen den worten solches Propheten oder Träumers/ denn der HERR euer GOtt versucht euch/ daß er erfahre/ ob jhr in von gantzem hertzen/ vnd von gantzer seelen lieb habt.

4. Denn jr solt dem HERREN ewerm Gott folgen/ vnd jn förchten/ vnnd seine Gebot halten/ vnnd seiner stimm gehorchen/ vnd jm dienen/ vnnd jm anhangen.

CAP. XIII.

1. *Quando si sarà levato nel mezzo di te vn profeta, ò vn sognator di sogni (e t'haverà dato qualche segno ò miracolo.*

2. *E sara avenuto il segno & il miracolo, ch' egli t'haverà detto)dicendo, Andiamo dietro à gli dii stranieri (iquali tu non hai conosciuti e serviamo loro.*

3. *Tu non obedirai à le parole di quel profeta, ò di quel sognatore, perche il Signore Dio vostro vi tenta, per conoscere se voi amate il Signore Dio vostro con tutto il cuor vostro, e con tutta l'anima vostra.*

4. *Voi caminarete dietro al Signore Dio vostro, e lo temerete, & osservarete i suoi comandamenti, & obedirete à la sua voce; & à lui servirete, & à lui v' appoggiarete.*

יג

5 ונביא ההוא או חלם חלמא ההוא יתקטל ארי מליל סטיא על יי אלהכון דאפיק יתכון מארעא דמצרים ודפרקך מבית עבדותא לאטעיותך מן ארחא דפקדך יי אלהך למהך בה ותפלי עביד דביש מביניך:

6 ארי ימלכינך אחוך בר אמך או ברך או ברתך או אתת קימך או חברך דכנפשך בסתרא למימר ניהך ונפלח לטעות עממיא דלא ידעת את ואבהתך:

7 מטעות עממיא די בסחרניכון דקריבין לך או דרחיקין מנך מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא:

8 לא תיבי ליה ולא תקבל מיניה ולא תחוס עינך עלוהי ולא תרחם ולא תכסי עלוהי:

9 ארי מקטל תקטליניה ידך תהי ביה בקדמיתא למקטליה וידא דכל עמא בבתריתא:

10 ותרגמיניה באבניא וימות ארי בעא לאטעיותך מדחלתא דיי אלהך דאפקך מארעא דמצרים מבית עבדותא:

11 וכל ישראל ישמעון וידחלון ולא יוספון למעבד כפתגמא בישא הדין בינך:

12 ארי תשמע בחדא מקרויך דיי אלהך יהיב לך למיתב תמן למימר:

יג

5 והנביא ההוא או חלם החלום ההוא יומת כי דבר סרה על יהוה אלהיכם המוציא אתכם מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צוך יהוה אלהיך ללכת בה ובערת הרע מקרבך:

6 כי יסיתך אחיך בן אמך או בנך או בתך או אשת חיקך או רעך אשר כנפשך בסתר לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך:

7 מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים אליך או הרחקים ממך מקצה הארץ ועד קצה הארץ:

8 לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו:

9 כי הרג תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרנה:

10 וסקלתו באבנים ומת כי בקש להדיחך מעל יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים:

11 וכל ישראל ישמעו ויראון ולא יוספו לעשות כדבר הרע הזה בקרבך:

12 כי תשמע באחת עריך אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבת שם לאמר:

ιγʹ.

5. Καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος, ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος, ἐκεῖνος ἀποθανεῖται. ἐλάλησε γὰρ, πλανῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαί σε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ. καὶ ἀφανιεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6. Ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου, ἐκ πατρός σου, ἢ ἐκ μητρός σου, ἢ υἱός σου, ἢ θυγάτηρ σου, ἢ ἡ γυνή σου ἡ ἐν τῷ κόλπῳ σου, ἢ ὁ φίλος σου ὁ ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάθρᾳ λέγων, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ ᾔδεις σὺ, καὶ οἱ πατέρες σου.

7. Ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν τῶν ἐγγιζόντων σοι, ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σου, ἀπ᾽ ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς.

8. Οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ᾽ αὐτῷ. οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ᾽ αὐτῷ, οὐδὲ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν.

9. (Ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ,) καὶ ἡ χείρ σου ἔσται ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν πρώτοις, ἀποκτεῖναι αὐτὸν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ.

10. Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.

11. Καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσουσι ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

12. Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν σε ἐκεῖ, λεγόντων.

CAP. XIII.

5 Propheta autem ille aut fictor somniorũ interficietur: quia locutus est ut vos averteret á Domino Deo vestro, qui eduxit vos de Terra-Ægypti, & redemit vos de domo servitutis: vt errare te faceret de via quã tibi præcepit Dominus Deus tuus: & auferes malum de medio tui.

6. Si tibi voluerit persuadere frater tuus filius matris tuę, aut filius tuus, vel filia, sive vxor quæ est in sinu tuo, aut amicus quem diligis ut animam tuam, clam dicens: Eamus, & serviamus diis alienis, quos ignoras tu & patres tui,

7. Cunctarum in circuitu gentium quæ iuxta vel procul sunt, ab initio vsque ad finem terræ.

8. Non acquiescas ei, nec audias, neque parcat ei oculus tuus ut miserearis & occultes eum.

9. Sed statim interficies. sit primuum manus tua super eum, & post te omnis populus mittat manum.

10. Lapidibus obrutus necabitur: quia voluit te abstrahere à Domino Deo tuo, qui eduxit te de terra-Ægypti de domo servitutis.

11. Vt omnis Israël audiens timeat, & nequaquam ultra quippiam faciat huius rei simile.

12. Si audieris in una urbium tuarum, quas Dominus Deus tuus dabit tibi ad habitandum, dicentes aliquos.

Das XIII. Capitel.

5. Der Prophet aber oder der Träumer soll sterben / darumb daß er euch von dem HErrn eurem Gott (der euch auß Egyptenland geführet / vnnd dich von dem Diensthauß erlöset hat) abzufallen gelert / vnnd dich auß dem wege verführet hat / den der HERR dein Gott gebotten hat drinnen zu wandeln Auff daß du den bösen von dir thust.

6. Wenn dich dein Bruder / deiner Mutter Son / oder dein Son / oder deine tochter / oder das Weib inn deinen armen / oder dein freund / der dir ist wie dein hertz / überreden würde heimlich / vnd sagen: Laß vns gehen vnd andern Göttern dienen / die du nicht kennest noch deine Väter.

7. Die vnter den Völckern vmb euch her sind / sie seyen dir nahe oder ferne / von einem ende der Erden biß an das ander.

8. So bewillige nicht / vnd gehorche jm nicht. Auch sol dein auge seiner nicht schonen / vnd solt dich seiner nicht erbarmen / noch jn verbergen.

9. Sondern solt jhn erwürgen / deine hand soll die erste über jm sein / daß man jn tödte / vnd darnach die hand des gantzen volcks.

10. Man soll jn zu tode steinigen / denn er hat dich wollen verführen von dem HERRN deinem Gott / der dich auß Egyptenland / von dem Diensthauß geführet hat.

11. Auff daß gantz Israel höre vnnd förchte sich / vnnd nicht mehr solch übel fürneme vnter euch.

12. Wenn du hörest von jrgend einer Stadt / die dir der HERR dein Gott gegeben hat drinnen zu wonen / daß man sagt:

CAP. XIII.

5. *Ma quel profeta, ò quel sognatore sarà ammazzato: perche ha parlato, per ritirarui dal Signore Dio vostro, il quale t'ha cauato de la terra d'Egitto. e t'ha liberato de la casa di seruitù; per rimouerti de la via; de laquale il Signore Dio tuo t'ha comandato, che tu camini per quella: e cosi tu leuarai il male del mezzo di te.*

6. *Se il tuo fratello figliuolo, ò la tua figliuola, ò la moglie del tuo seno, ouero l'amico tuo (il quale sia come l'anima tua) t'hauerà incitato, dicendo secretamente, Andiamo, e seruiamo ad altri dii iquali non hai conosciuti tu ne i padri tuoi.*

7. *Cioè de gli dii de popoli che vi sono à l'intorno, ò de vicini à te, ò de lontani da te, da vna estremità del paese insino à l'altra sua estremità.*

8. *Tu non gli consentirai, ne gli obedirai, & il tuo occhio non gli perdonarà, ne gli hauerai compassione, e non lo coprirai.*

9. *Ma tu l'ammazzarai, la tua mano sarà la prima contra di lui, per amazzarlo: e dapoi le mani di tutto il popolo.*

10. *E tu lo lapidarai con le pietre, e morrà: percioche ha cercato di ritirarti dal Signore Dio tuo, il qaule t'ha cauato de la terra d'Egitto, de la casa di seruitù.*

11. *A fin che tutto Israel oda e tema, e non faccia piu vna cosa simile à questa cattiua nel mezzo di te.*

12. *Se tu intenderai di vna de le tue citta laquale il Signore Dio tuo ti dà per habitarui, che qualcuno dica.*

פתגמיא

יג

13 נְפַקוּ גֻבְרִין בְּנֵי רִשְׁעָא מִבֵּינָךְ וְאַטְעִיאוּ יָת יָתְבֵי קַרְתְּהוֹן לְמֵימַר נֵיהַךְ וְנִפְלַח לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא דְּלָא יְדַעְתּוּן׃

14 וְתִתְבַּע וְתִבְדּוֹק וְתִשְׁאַל יָאוּת וְהָא קֻשְׁטָא כִּוָּן פִּתְגָּמָא אִתְעֲבִידַת תּוֹעֵבְתָּא הָדָא בֵּינָךְ׃

15 מִמְחָא תִמְחֵי יָת יָתְבֵי קַרְתָּא הַהִיא לְפִתְגַּם דְּחָרֶב גַּמַּר יָתַהּ וְיָת כָּל דְּבַהּ וְיָת בְּעִירַהּ לְפִתְגַּם דְּחָרֶב׃

16 וְיָת כָּל עֲדָאַהּ תִּכְנוֹשׁ לְגוֹ פְּתָאַהּ וְתוֹקִיד בְּנוּרָא יָת קַרְתָּא וְיָת כָּל עֲדָאַהּ גְּמִיר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וּתְהֵי תֵּל חָרִיב לְעָלַם לָא תִתְבְּנֵי עוֹד׃

17 וְלָא יִדְבַּק בִּידָךְ מִדַּעַם מִן חֶרְמָא בְּדִיל דִּיתוּב יְיָ מִתְּקוֹף רֻגְזֵיהּ וְיִתֵּן לָךְ רַחֲמִין וִירַחֵם עֲלָךְ וְיַסְגִּינָךְ כְּמָא דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ׃

18 אֲרֵי תְקַבֵּל (בְּמֵימְרָא) דַּיְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר יָת כָּל פִּקּוֹדוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמֶעְבַּד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

יד

1 בְּנִין אַתּוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן לָא תִתְהַמְמוּן וְלָא תְשַׁוּוֹן מְרַט בֵּין עֵינֵיכוֹן עַל מִית׃

2 אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וּבָךְ אִתְרְעֵי יְיָ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חַבִּיב מִכֹּל עַמְמַיָּא דְּעַל אַפֵּי אַרְעָא׃

3 לָא תֵיכוּל כָּל דִּמְרַחַק׃

הדברים

יג

13 יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל מִקִּרְבֶּךָ וַיַּדִּיחוּ אֶת־יֹשְׁבֵי עִירָם לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃

14 וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקִרְבֶּךָ׃

15 הַכֵּה תַכֶּה אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר הַהִוא לְפִי־חָרֶב הַחֲרֵם אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־בְּהֶמְתָּהּ לְפִי־חָרֶב׃

16 וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל־תּוֹךְ רְחֹבָהּ וְשָׂרַפְתָּ בָאֵשׁ אֶת־הָעִיר וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיְתָה תֵּל עוֹלָם לֹא תִבָּנֶה עוֹד׃

17 וְלֹא־יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן־הַחֵרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן־לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃

18 כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

יד

1 בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגֹּדְדוּ וְלֹא־תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת׃

2 כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃

3 לֹא תֹאכַל כָּל־תּוֹעֵבָה׃

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ιγʹ.

13. Ἐξῆλθον ἄνδρες παράνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν πόλιν αὐτῶν, λέγοντες· πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οἷς οὐκ ᾔδειτε.

14. Καὶ ἐτάσεις, καὶ ἐρωτήσεις, καὶ ἐξερευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν.

15. Ἀναιρῶν ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἐν στόματι μαχαίρας.

16. Καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ, ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι.

17. Οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρί σου, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ δώσει σοι ἔλεος, καὶ ἐλεήσει σε καὶ πληθυνεῖ σε, (καθὼς ἐλάλησε σοι) ὃν τρόπον ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου.

18. Ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

ΚΕΦΑΛ. ιδʹ.

1. Υἱοί ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οὐ κοφθήσεσθε, οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ.

2. Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεός σου, λαὸν γενέσθαι αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

3. Οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα.

CAP XIII.

13. Egressi sunt filii Belial de medio tui, & averterunt habitatores urbis suæ, atque dixerunt, Eamus, & serviamus diis alienis quos ignoratis:

14. Quære sollicitè, & diligenter rei veritate perspecta, si inveneris certum esse quod dicitur, & abominationem hanc opere perpetratam.

15. Statim percuties habitatores urbis illius in ore gladii, & delebis eã, omniaque quæ in illa sunt usque ad pecora.

16. Quicquid etiam supellectilis fuerit, cõgregabis in medio platearum eius, & cum ipsa civitate succendes; ita ut universa cõsumas Domino Deo tuo, & sit tumulus sempiternus, non ædificabitur amplius.

17. Et non adhærebit de illo anathemate quicquam in manu tua: ut avertatur Dominus ab ira furoris sui, & misereatur tui, multiplicetq; te, sicut iuravit patribus tuis.

18. Quando audieris vocem Domini Dei tui, custodiens omnia præcepta eius quæ ego pręcipio tibi hodie, ut facias quod placitum est in cõspectu Domini Dei tui.

Das XIII. Capitel.

13. Es sind etliche Kinder Belial außgangen unter dir/und haben die Bürger jhrer Stadt verführt/unnd gesagt: Last uns gehen unnd andern Göttern dienen/die jr nicht kennet.

14. So soltu fleissig suchen/forschen und fragen. Und so sich findet die warheit/das gewiß also ist/daß der greuel unter euch geschehen ist.

15. So soltu die Bürger derselben stadt schlagen mit des schwerts scherpffe/unnd sie verbannen mit allem das drinnen ist/und jr Vieh mit der scherpffe des schwerts.

16. Und allen jren raub soltu samlen mitten auff die gassen/und mit feuer verbrennen/beide Stadt und alle jren raub mit einander/dem HERRN deinem Gott/daß sie auff einem hauffen lige ewiglich/und nimmer gebauet werde.

17. Und laß nichts von dem Bann an deiner hand hangen/auff daß der HErr von dem grimmen seines zorns abgewendet werde/und gebe dir barmhertzigkeit/und erbarme sich deiner/und mehre dich wie er deinen Vätern geschworen hat.

18. Darumb/daß du der stimm des HERRN deines Gottes gehorchet hast/zu halten alle seine Gebot/die ich dir heute gebiete/daß du thust was recht ist für den augen des HErrn deines Gottes.

CAP. XIII.

13. Sono vsciti alcuni huomini peruersi del mezzo di te iquali hanno sedutti gli habitatori de la loro città, dicendo, Andiamo, e seruiamo à gli dii stranieri, iquali voi non hauete conosciuti.

14. Allhora tu ricercarai & inuestigarai, e domandarai diligentemente: e se questa sarà la verità, & il romore sia vero che sia fatta questa abominatione nel mezzo di te.

15. Tù percoterai gli habitatori di quella città à fil di spada, ruinando quella, e tutto quello che sarà in essa, & i suoi bestiami à fil di spada,

16. Et adunarai tutte le spoglie di quella nel mezzo de la sua piazza, & abbrugiarai la città col fuoco, e tutte le sue spoglie in honore del Signore Dio tuo, e sarà vn monticello perpetuo, e non vi si edificarà piu.

17. E non restarà ne la tua mano cosa alcuna de l'escratione, à fin che il Signore sia ritirato da l'ira del suo furore, e ti faccia misericordia, & hàbbia compassione di te, e ti moltiplichi, si come ha giurato a i tuoi padri.

18. Quando tu hauerai obedito à la voce del Signore Dio tuo, osseruando tutti i suoi comandamenti, iquali io hoggi ti comando, à fin che tu faccia quel che e giusto dinanzi al Signore Dio tuo.

CAP. XIIII.

1. Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis, nec facietis calvitium super mortuo.

2. Quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo: & te elegit ut sis ei in populum peculiarem de cunctis gentibus quæ sunt super terram.

3. Nec comedatis quæ immunda sunt,

Das XIIII. Capitel.

JR seydt Kinder des HERrn euers Gottes/Jr solt euch nicht Mal stechen/noch kahl scheren über den augen/über einem Todten.

2. Denn du bist ein heilig Volck dem HERREN deinem Gott. Und der HErr hat dich erwehlet/daß du sein eigenthum seyest/auß allen Völckern die auff Erden sind.

3. Du solt keinen greuel essen.

CAP. XIII.

1. Voi sete figliuoli del Signore Dio vostro: Voi dunque non vi farete tagliatura, ne vi raderete fra gli occhii vostri sopra il morto.

2. Imperoche tu sei il popolo santo del Signore Dio tuo, & il Signore t'ha eletto, perche tu gli sii il popolo peculiare frà tutti popoli che sono sopra la faccia de la terra.

3. Tu non mangiarai abominatiõe alcuna.

יד

4 דֵּין בְּעִירָתָא דְּתֵיכְלוּן תּוֹרִין אִמְּרִין דְּרַחֲלִין וְגַדְיָין דְּעִזִּין׃

5 אַיָּלָא וְטַבְיָא וְיַחְמוּרָא וְיַעְלָא וְרֵימָא וְתוֹרְבָּלָא וְדִיצָּא׃

6 וְכָל בְּעִירָא דְּסְדִיקָא פַּרְסָתָא וּמְטַלְּפָא טִילְפִין תַּרְתֵּין פַּרְסָתָא מַסְּקָא פִּשְׁרָא בִּבְעִירָא יָתַהּ תֵּיכְלוּן׃

7 בְּרַם יָת דֵּין לָא תֵיכְלוּן מִמַּסְּקֵי פִשְׁרָא וּמִסְּדִיקֵי פַרְסָתָא מְטַלְּפֵי טִלְפַיָּא יָת גַּמְלָא וְיָת אַרְנְבָא וְיָת טַפְזָא אֲרֵי מַסְּקֵי פִשְׁרָא אִינּוּן וּפַרְסָתְהוֹן לָא סְדִיקָא מְסָאֲבִין אִינּוּן לְכוֹן׃

8 וְיָת חֲזִירָא אֲרֵי סְדִיק פַּרְסָתָא הוּא וְלָא פָשַׁר מְסָאַב הוּא לְכוֹן מִבְּבִשְׂרְהוֹן לָא תֵיכְלוּן וּבְנִבְלַתְהוֹן לָא תִקְרְבוּן׃

9 יָת דֵּין תֵּיכְלוּן מִכֹּל דִּבְמַיָּא כֹּל דְּלֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִין תֵּיכְלוּן׃

10 וְכֹל דְּלֵית לֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִין לָא תֵיכְלוּן מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃

11 כָּל צִפַּר דְּכֵי תֵּיכְלוּן׃

12 וְדֵין דְּלָא תֵיכְלוּן מִנְּהוֹן נִשְׁרָא וְעָר וְעַזְיָא׃

13 וּבַת כַּנְפָא וְטָרְפִיתָא וְדַיְתָא לִזְנַהּ׃

14 וְיָת כָּל עוֹרְבָא לִזְנֵיהּ׃

15 וְיָת בַּרַת נַעֲמִיתָא וְצִיצָא וְצִיפַּר שַׁחְפָּא וְנַצָּא לִזְנוֹהִי׃

16 יָת קַדְיָא וְקִיפוֹפָא וּבוֹתָא׃

17 וְקָתָא וִירַקְרְקָא וְשָׁלֵינוּנָא׃

יד

4 זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכֵלוּ שׁוֹר שֵׂה כְשָׂבִים וְשֵׂה עִזִּים׃

5 אַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר וְאַקּוֹ וְדִישֹׁן וּתְאוֹ וָזָמֶר׃

6 וְכָל־בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃

7 אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃

8 וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃

9 אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ׃

10 וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם׃

11 כָּל־צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃

12 וְזֶה אֲשֶׁר לֹא־תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה׃

13 וְהָרָאָה וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה לְמִינָהּ׃

14 וְאֵת כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ׃

15 וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃

16 אֶת־הַכּוֹס וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשָׁמֶת׃

17 וְהַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָמָה וְאֶת־הַשָּׁלָךְ׃

ιδʹ.

4. Ταῦτα τὰ κτήνη φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν.

5. Ἔλαφον, καὶ δορκάδα, καὶ βούβαλον, καὶ τραγέλαφον, καὶ πύγαργον, καὶ ὄρυγα καὶ καμηλοπάρδαλιν.

6. Πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε.

7. Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς, καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας, τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ χοιρογρύλλιον, ὅτι ἀνάγουσι μηρυκισμὸν ταῦτα, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ὑμῖν ἐστι.

8. Καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν οὐ μαρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε. καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε.

9. Καὶ ταῦτα, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, φάγεσθε.

10. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε, ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσται ὑμῖν.

11. Πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε.

12. Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν, τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἁλιάετον.

13. Καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἰκτῖνον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

14. Καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

15. Καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.

16. Καὶ ἐρωδιὸν, καὶ κύκνον, καὶ ἶβιν.

17. Καὶ καταῤῥάκτην, καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτικόρακα.

4. Hoc

CAP. XIIII.

4. Hoc est animal quod comedere debetis, Bovem, & ovem, & capram.

5. Cervum, & capream, bubalum, tragelaphum, pygargum, orygem, camelopardalum.

6. Omne animal quod in duas partes findit ungulam, & ruminat, comedetis.

7. De his autem quæ ruminant, & ungulam non findunt, hæc comedere non debetis, camelum, leporem, chœrogryllum: quia ruminant, & non dividunt ungulam, immunda erunt vobis.

8. Sus quoque quoniam dividit ungulam & non ruminat, immunda erit, carnibus eorum non vescemini, & cadavera non tangetis.

9. Hæc comedetis ex omnibus quæ morantur in aquis. Quæ habent pinnulas & squamas comedite:

10. Quæ absque pinnulis & squamis sunt, ne comedatis, quia immunda sunt.

11. Omnes aves mundas comedite.

12. Immundas ne comedatis: aquilam scilicet, & gryphem, & haliæetum.

13. Ixon, & vulturem ac miluum iuxta genus suum.

14. Et omne corvini generis.

15. Et struthionem, ac noctuam, & larum, atque accipitrem iuxta genus suum.

16. Herodium ac cygnum, & ibin.

17. Ac mergulum, porphyrionem, & nycticoracem.

Das XIIII. Capitel.

4. Diß ist aber daß Thier daß jr essen solt/ Ochsen/ Schaff/ Zigen.

5. Hirsch/ Rehe/ Püffel/ Steinbock/ Tendlen/ Aurochß vnd Elend.

6. Vnd alles Thier/ daß seine klauen spaltet vnd wider keuet/ solt jr essen.

7. Das solt jhr aber nicht essen/ das widerkeuet vnnd die Klawen nicht spaltet. Das Camel/ der Hase/ vnd Caninichen/ die da widerkeuen/ vnd doch die klauen nicht spalten/ sollen euch vnrein sein.

8. Das Schwein ob es wol die klauen spaltet/ so widerkeuet es doch nicht/ soll euch vnrein sein/ Jres fleischs solt jr nicht essen/ vnd jr aaß solt jr nicht anrüren.

9. Das ist daß jr essen solt von allem das in Wassern ist. Alles was floßfedern vnd schuppen hat/ solt jr essen.

10. Waß aber kein floßfedern/ noch schuppen hat/ solt jr nicht essen/ denn es ist euch vnrein.

11. Alle reine Vögel esset.

12. Das sind sie aber die jr nicht essen solt. Der Adeler/ der Habicht/ der Fischar.

13. Der Teucher/ der Weihe/ der Geier mit seiner art.

14. Vnd alle Raben mit jrer art.

15. Der Strauß/ die NachtEule/ der Kuckuc/ der Sperber mit seiner art.

16. Das Keutzlein/ der Vhu/ die Fledermauß.

17. Die Rhordomel/ der Storck/ der Schwan.

CAP. XIIII.

4. Questi sono gli animali, che voi mangiarete: cioè, il bue, l'agnello de le pecore, & il capretto de le capre.

5. Il cervio il capriolo, il busalo, il becco saluatico, il daino, il bue saluatico, e la capra saluatica.

6. Voi mangiarete ogni animale che ha l'vnghia diuisa, e che ha l'vnghia fenduta in due parti, e che rumina fra gli animali.

7. Tuttauolta voi non mangiarete questi fra quelli che ruminano, e fra quelli che hanno l'vnghia diuisa, cioè, il camello la lepre, & il coniglio; perche ruminano e non hanno l'vnghia diuisa, à voi saranno immondi.

8. Et il porco, perche ha l'vnghia diuisa, e non rumina, e a voi immondo. Voi non mangiarete de la loro carne, ne toccarete le loro carogne.

9. E di tutte quelle cose che sono ne l'acqua voi mangiarete questo: cioè, voi mangiarete ogni cosa che ha alette e scaglie.

10. Ma voi non mangiarete, quel che non ha alette e scaglie, perche à voi è immondo.

11. E voi mangiarete ogni vecello mondo:

12. Or questi sono quelli, de quali voi non mangiarete cioe l'aquila il grifone, il falcone.

13. Lo smerlo, lo auoltore & il nibbio secondo la sua specie.

14. Et ogni corbo secondo la sua spetie.

15. E la figliuola de lo struzzo, la ciuetta, il guffo, e lo sparuiero secondo la sua spetie.

16. Et il barbagianni, e lo allocco, & il cigno.

17. Et il cuculo, e la putta, & il mergolo.

יד

18 וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת וְהָעֲטַלֵּף׃

19 וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא יֵאָכֵלוּ׃

20 כָּל־עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ׃

21 לֹא־תֹאכְלוּ כָל־נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃

22 עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה׃

23 וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים׃

24 וְכִי־יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

25 וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃

26 וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָּׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃

27 וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃

יד

18 וְחַוָּרִיתָא וְאִבּוּ לִזְנַהּ וְנַגַּר טוּרָא וַעֲטַלֵּפָא׃

19 וְכֹל רִחְשָׁא דְעוֹפָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן לָא יִתְאַכְלוּן׃

20 כָּל עוֹף דְּכֵי תֵּיכְלוּן׃

21 לָא תֵיכְלוּן כָּל נְבֵלָה לְתוֹתַב עָרֵל דִּי בְקִרְוָךְ תִּתְּנִינַהּ וְיֵיכְלִינַהּ אוֹ תְזַבְּנִינַהּ לְבַר עַמְמִין אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תֵיכוּל בְּשַׂר בַּחֲלָב׃

22 עַשָּׂרָא תְעַשַּׂר יָת כָּל עֲלָלַת זַרְעָךְ דְּיִפּוֹק לַחֲקְלָא שַׁתָּא בְשַׁתָּא׃

23 וְתֵיכוּל קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן מַעְשַׂר עִיבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוֹרֵי תוֹרָךְ וְעָנָךְ בְּדִיל דְּתֵילַף לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כָּל יוֹמַיָּא׃

24 וַאֲרֵי יִסְגֵּי מִנָּךְ אוֹרְחָא אֲרֵי לָא תִיכּוֹל לְמִטְלֵיהּ אֲרֵי יִתְרְחֵק מִנָּךְ אַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן אֲרֵי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃

25 וְתִתֵּן בְּכַסְפָּא וּתְצוּר כַּסְפָּא בִּידָךְ וּתְהָךְ לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ׃

26 וְתִתֵּן כַּסְפָּא בְּכֹל דְּיִתְרְעֵי נַפְשָׁךְ בְּתוֹרֵי וּבְעָנָא וּבַחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק וּבְכֹל דְּתִשְׁאֲלִנָּךְ נַפְשָׁךְ וְתֵיכוּל תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וְתֶחְדֵּי אַתְּ וֶאֱנָשׁ בֵּיתָךְ׃

27 וְלֵיוָאָה דִּי בְקִרְוָךְ לָא תִשְׁבְּקִנֵּיהּ אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ׃

ιδʹ.

18. Καὶ πελεκᾶνα, καὶ χαραδριὸν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα καὶ νυκτερίδα.

19. Πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστιν ὑμῖν· οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν.

20. Πᾶν πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε.

21. Καὶ πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε. τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου δοθήσεται καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

22. Δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου, ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν.

23. Καὶ φαγῇ αὐτὸ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, οἴσεις τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας.

24. Ἐὰν δὲ μακρὰν ἀπέχῃ ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ δύνῃ ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου.

25. Καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσί σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν.

26. Καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶν, ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἢ ἐπ' οἴνῳ, ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ, καὶ ὁ οἶκός σου.

27. Καὶ ὁ λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, οὐ καταλείψεις αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ.

CAP. XIIII.

18. Onocrotalum, & charadrium, singula in genere suo: upupam quoque & vespertilionem.
19. Et omne quod reptat & pennulas habet, immundum erit, & non comedetur.
20. Omne quod mundum est comedite.
21. Quicquid autem morticinum est, ne vescamini ex eo. Peregrino qui intra portas tuas est, da ut comedat, aut vende ei: quia tu populus sanctus Domini Dei tui es. Non coques hœdum in lacte matris suæ.

22. Decimam partem separabis de cunctis fructibus tuis qui nascuntur in terra per annos singulos.

23. Et comedes in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit ut in eo nomen illius invocetur, decimam frumenti tui, & vini, & olei, & primogenita de armentis & ovibus tuis: ut discas timere Dominũ Deum tuum omni tempore.

24. Cum autem longior fuerit via, & locus quem elegerit Dominus Deus tuus, tibiq; benedixerit, nec potueris ad eum hæc cuncta portare.

25. Vendes omnia, & in pretium rediges, portabisq; manu tua, & proficiscêris ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus:

26. Et emes ex eadem pecunia quicquid tibi placuerit, sive ex armentis, sive ex ovibus, vinum quoq; & siceram, & omne quod desiderat anima tua: & comedes coram Domino Deo tuo, & epulaberis tu & domus tua:

27. Et Levita qui intra portas tuas est, cave ne derelinquas eum, quia non habet aliam partem in possessione tua.

Das XIIII. Capitel.

18. Der Reiger/der Heher mit seiner art/der Widhop/die Schwalbe.

19. Vnd alles gevögel/das kreucht/ soll euch vnrein sein/vnnd solts nicht essen.

20. Das reine gevögel solt jr essen.

21. Jhr solt kein aaß essen. Dem Frembdlingen in deinem Thor magst dus geben/daß ers esse/oder verkauff es einem Frembden/denn du bist ein heilig volck dem HErrn deinem GOtt. Du solt das Böcklein nicht kochen/weil es noch seine muter seuget.

22. Du solt alle Jar den Zehenden absendern alles einkommens deiner saat/ daß auß deinem Acker kommt.

23. Vnnd solts essen für dem HErrn deinem Gott/an dem ort den er erwehlet/das sein Name daselbs wone/nemlich/vom Zehenden deines Getreides/ deines Mosts/deines öles/vnnd der erstengeburt deiner Rinder vnnd deiner Schaf/auff daß du lernest förchten den HERRN deinen GOtt/dein lebenlang.

24. Wenn aber des weges dir zu viel ist/daß du solchs nicht hintragen kanst/ darumb/daß der ort/dir zu ferne ist/den der HErr dein Gott erwehlet hat/daß er seinen Namen daselbs wonen lasse (denn der HErr dein Gott hat dich gesegnet)

25. So gibs vmbs gelt/vnd fasse das gelt in deine hand/vnd gehe an den ort/ den der HERR dein Gott erwehlet hat.

26. Vnnd gibs Gelt vmb alles was deine Seele gelüstet/es sey vmb Rinder Schaf/Wein/starcken tranck/oder vmb alles daß deine Seele wünschet/ vnnd iß daselbs für dem HERRN deinem Gott/vnnd sey frölich/du vnnd dein Hauß.

27. Vnd der Levit der in deinem Thor ist/Du solt jhn nicht verlassen/denn er hatt kein theil noch erbe mit dir.

CAP. XIIII.

18. E la cicogna, e lo stornello secondo la sua specie, & il picchio & il pilistrello.

19. Et ogni rettibile che habbia ale, à voi è immondo, non se ne mangiarà.

20. Voi mangiarete ogni uccello mondo.

21. Voi non mangiarete alcuna carogna tu la darai al forastiero, che è dentro à le tue porte, e la mangiarà, ouero tu la venderai à vn forastiero: impero che tu sei popolo santo al Signore Dio tuo: Tu non cocerai il capretto nel latte de la sua madre.

22. Tu darai la decima di tutte l'entrate del tuo seme, ilquale sarà uscito del campo, anno per anno.

23. E tu mangiarai dinanzi al Signore Dio tuo nel luogo ch'egli hauerà eletto, per farui habitare il Nome suo, la decima del tuo grano, del tuo vino, e del tuo oglio & i primogeniti de tuoi buoi e de le tue pecore: fin che tu impari à temere il Signore Dio tuo in tutti i giorni.

24. Ma se la via sarà si lunga, che tu non le possa per essa portare, perche sia longi da te quel luogo che l' Signore Dio tuo hauerà eletto, per metterui il suo nome quando il Signore Dio tuo ti hauerà benedito:

25. Allhora tu le darai in denari & aggrupparai i denari ne la tua mano, & andarai al luogo che'l Signore Dio tuo hauerà eletto.

26. E darai denari per tutto quello che desidera l'anima tua, pe i buoi, e per le pecore, e per il vino, e per la ceruogia, e per tutte le cose finalmente che l anima ti hauerà domandate: e mangiarai quiui dinanzi al Signore Dio tuo e ti rallegrarai tu e la tua casa.

27. E tu non abandonarai il Levita, che sarà habitato dentro à le tue porte: perche egli non ha parte ne heredità con teco.

יד

28 מִסּוֹף תְּלָת שְׁנִין תַּפֵּיק יָת כָּל מַעְשַׂר עֲלַלְלָתָךְ בְּשַׁתָּא הַהִיא וְתַצְנַע בְּקִרְוָךְ׃

29 וְיֵיתֵי לֵיוָאָה אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ וְגִיּוֹרָא וְיִתַּמָא וְאַרְמַלְתָּא דִּי בְקִרְוָךְ וְיֵיכְלוּן וְיִשְׂבְּעוּן בְּדִיל דִּיבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל עוֹבָדֵי יְדָךְ דְּתַעְבֵּיד׃

יד

28 מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃

29 וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃

ιδ΄.

28. Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, καὶ θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου.

29. Καὶ ἐλεύσεται ὁ λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανὸς, καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου, ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, οἷς ἐὰν ποιῇς.

טו

1 מִסּוֹף שְׁבַע שְׁנִין תַּעְבֵּיד שְׁמִטְּתָא׃

2 וְדֵין פִּתְגָם שְׁמִטְּתָא דְּיַשְׁמֵט כָּל גְּבַר מָרֵי רְשׁוּ דְּיַרְשֵׁי בְּחַבְרֵיהּ לָא יִתְבַּע מִן חַבְרֵיהּ וּמִן אֲחוּהִי אֲרֵי קְרָא שְׁמִטְּתָא קֳדָם יְיָ׃

3 מִן בַּר עַמְמִין תִּתְבַּע וְדִיהֵי לָךְ עִם אֲחוּךְ תַּשְׁמֵט יְדָךְ׃

4 לְחוֹד אֲרֵי לָא יְהֵי בָךְ מִסְכֵּינָא אֲרֵי בָרָכָא יְבָרְכִנָּךְ יְיָ בְּאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא לְמֵירְתַהּ׃

5 לְחוֹד אִם קַבָּלָא תְקַבֵּל (בְּמֵימְרָא) דַּייָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר לְמֶעְבַּד יָת כָּל תַּפְקֵידְתָּא הָדָא דַּאֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵין׃

6 אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל לָךְ וְתוֹזֵיף לְעַמְמִין סַגִּיאִין וְאַתְּ לָא תְזוּף וְתִשְׁלוֹט בְּעַמְמִין סַגִּיאִין וּבָךְ לָא יִשְׁלְטוּן׃

טו

1 מִקֵּץ שֶׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה׃

2 וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה׃

3 אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃

4 אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ׃

5 רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃

6 כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ׃

ΚΕΦΑΛ. ιε΄.

1. Δι' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν.

2. Καὶ οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως. Ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις, ὅτι ἐπικέκληται ἄφεσις κυρίῳ τῷ θεῷ σου.

3. Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ᾖ σοι παρ' αὐτῷ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου.

4. Ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής. διότι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτήν.

5. Ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας. Ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.

6. Ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέ σε, ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι, καὶ δανείσεις ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν.

CAP. XIIII.

28. Anno tertio separabis aliam decimam ex omnibus quæ nascuntur tibi eo tempore: & repones intra ianuas tuas.

29. Venietque Levites qui aliam non habet partem nec possessionem tecum, & peregrinus ac pupillus & vidua, qui intra portas tuas sunt, & comedent, & saturabuntur: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum quæ feceris.

Das XIIII. Capitel.

28. Vber drey jar/solt du außsondern alle Zehenden deines einkommens desselben Jars/vnnd solts lassen in deinem Thor.

29. So soll kommen der Levit/der kein theil noch erbe mit dir hat / vnnd der Frembdling/vnnd der Wayse/vnnd die Witwen die in deinem Thor sind / vnnd essen/vnd sich settigen/Auff daß dich der HERR dein GOtt segene / inn allen Wercken deiner händ die du thust.

CAP. XIIII.

28. Ogni terzo anno ancora tu ritirarai tutte le decime de la tua entrata nel fine de l'anno, e le metterai dentro à le tue porte.

29. Et il Leuita verrà (perche non ha parte ne heredità teco) & il forastiero, & il pupillo, e la vedoua, iquali sono dentro à le tue porte; e ne mangiaranno, e saranno sattati: à finche il Signore Dio tuo ti benedica in ogni opera de la tua mano, laquale tu farai.

CAP. XV.

1. Septimo anno facies remissionem.

2. Quæ hoc ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac fratre suo, repetere non poterit, quia annus remissionis est Domini.

3. A peregrino & advena exiges: civem & propinquũ repetendi non habebis potestatem.

4. Et omnino indigens & mendicus non erit inter vos: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in Terra quam traditurus est tibi in possessionem.

5. Si tamen audieris vocem Domini Dei tui, & custodieris universa quæ iussit, & quæ ego hodie præcipio tibi.

6. Benedicet tibi, ut pollicitus est. Fœnerabis gentibus multis, & ipse à nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus plurimis, & tui nemo dominabitur.

Das XV. Capitel.

Vber sieben Jar solt du ein Erlaßjar halten.

2. Also sols aber zugehen mit dem Erlaßjar. Wenn einer seinem nechsten etwas borget/der sols jm erlassen/vnnd sols nicht einmahnen von seinem nechsten / oder von seinem Bruder/denn es heist das Erlaßjar dem HERren.

3. Von einem Frembden magst du es einmanen/aber dem der dein Bruder ist/ soltu es erlassen.

4. Es soll aller dinge kein Betler vnter euch sein / denn der HERr wird dich segenen im Lande/daß dir der HERR dein Gott geben wird / zum erbe einzunemen.

5. Allein daß du der stimm des HErren deines Gottes gehorchest/vnd haltest alle dise Gebot/die ich dir heute gebiete/daß du darnach thust.

6. Denn der HErr dein GOtt wird dich segnen/wie er dir geredt hat / So wirstu vilen Völckern leihen / vnnd du wirst von niemand borgen / Du wirst über viel Völcker herrschen/vnnd über dich wird niemand herrschen.

CAP. XV.

1. Nel fine del settimo anno tu farai l' anno de la remissione.

2. E questo è il modo de la remissione: Che chiunque haurà dato con la sua mano in presto, lo rimetta al suo amico; non lo ridomandi dal suo amico, ò dal suo fratello, percioche è proclamato l' anno de la remissione del Signore.

3. Tu potrai ridomandare dal forastiero: ma quel che sarà di tuo appresso del tuo fratello, la tua mano gli te lo rimetterà.

4. Tuttavolta che non sia in te alcun povero; perche il Signore ti benedirà ne la terra, ch'egli Dio tuo ti dà in heredita per possederla.

5. Ma solamente obedirai à la voce del Signore Dio tuo, à si forte che tu osservi tutti questi comandamenti, che io hoggi ti comando.

6. Imperoche il Signore Dio tuo ti ha benedetto, si come ti ha detto, tu darai in presto à molte genti col pegno preso, ma tu non pigliarai in presto; e signoreggarai à molte genti, e non signoreggeranno à te.

טו

7 אֲרֵי יְהֵי בָּךְ מִסְכֵּינָא מֵחַד מֵאַחָךְ בְּחַדָא מִן קִרְוָךְ בְּאַרְעָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לָא תַתְקֵיף יָת לִבָּךְ וְלָא תִקְמוֹט יָת יְדָךְ מֵאָחוּךְ מִסְכֵּינָא:

8 אֱלָהֵין מִפְתַּח תִּפְתַּח יָת יְדָךְ לֵיהּ וְאוֹזָפָא תּוֹזְפִינֵּיהּ, כְּמִיסַּת חֶסְרָנֵיהּ דְּיֶחְסַר לֵיהּ:

9 אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא יְהֵי פִתְגָּם עִם לִבָּךְ בְּרִשְׁעָ לְמֵימַר קְרֵיבַת שְׁנַת שְׁבִיעֵיתָא שַׁתָּא דִשְׁמִיטְתָא וְתִבְאֵישׁ עֵינָךְ בְּאָחוּךְ מִסְכֵּינָא וְלָא תִתֵּן לֵיהּ וְיִקְרֵי עֲלָךְ קֳדָם יְיָ וִיהֵי בָךְ חוֹבָא:

10 מִנְתַּן תִּתֵּן לֵיהּ וְלָא יִבְאַשׁ לִבָּךְ בְּמִתְּנָךְ לֵיהּ אֲרֵי בְּדִיל פִּתְגָּמָא הָדֵין יְבָרְכִינָךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל עוֹבָדָךְ וּבְכֹל אוֹשָׁטוּת יְדָךְ:

11 אֲרֵי לָא יִפְסוֹק מִסְכֵּינָא מִגּוֹ אַרְעָא עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ לְמֵימַר מִפְתַּח תִּפְתַּח יָת יְדָךְ לַאֲחָךְ לְעַנְיָךְ וּלְמִסְכֵּנָךְ בְּאַרְעָךְ:

12 אֲרֵי יִזְדַּבַּן לָךְ אָחוּךְ בַּר יִשְׂרָאֵל אוֹ בַּת יִשְׂרָאֵל וְיִפְלְחִינָּךְ שִׁית שְׁנִין וּבְשַׁתָּא שְׁבִיעֵתָא תִּפְטְרִינֵּיהּ לְבַר חוֹרִין מֵעִמָּךְ:

13 וַאֲרֵי תִפְטְרִינֵּיהּ לְבַר חוֹרִין מֵעִמָּךְ לָא תִפְטְרִינֵּיהּ רֵיקָן:

14 אַפְרָשָׁא תַּפְרֵישׁ לֵיהּ מֵעָנָךְ וּמֵאִדְּרָךְ וּמִמַּעְצַרְתָּךְ דְּבָרְכָךְ יְיָ אֱלָהָךְ תִּתֵּן לֵיהּ:

15 וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּפַרְקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יָת פִּתְגָּמָא הָדֵין יוֹמָא דֵין:

טו

7 כִּי־יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן:

8 כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ:

9 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־יִהְיֶה דָבָר עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא:

10 נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ:

11 כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ:

12 כִּי־יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ:

13 וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם:

14 הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ:

15 וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם:

ιε΄.

7. Ἐὰν δὲ γένηταί σοι ἐνδεὴς ἀδελφὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ἐν τῇ γῇ ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστρέψεις τὴν καρδίαν σου, οὐδ᾽ οὐ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου, ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου.

8. Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δανείζων δανείσεις αὐτῷ ὅσον ἂν ἐπιδέηται, καὶ καθότι ὑστερεῖται.

9. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἀνόμημα λέγων· ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ βοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη.

10. Διδοὺς δώσεις αὐτῷ (καὶ δανείζων δανείσεις αὐτῷ, ὅσον ἂν ἐπιδέηταί σου,) καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου, διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου.

11 Οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς σου. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγων· ἀνοίγων ἀνοίξεις τὴν χεῖρά σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι, καὶ τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου.

12. Ἐὰν δὲ πραθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ ἑβραῖος, ἢ ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔτη, καὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ.

13. Ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν.

14. Ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου, καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. καθότι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ.

15. Καὶ μνησθήσῃ, ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

CAP. XV.

7. Si unus de fratribus tuis qui morantur intra portas civitatis tuæ in Terra quam Dominus Deus tuus daturus est tibi, ad paupertatem devenerit: non obdurabis cor tuum, nec contrahes manum.

8. Sed aperies eam pauperi, & dabis mutuum quo eũ indigere perspexeris.

9. Cave ne fortè subrepat tibi impia cogitatio, & dicas in corde tuo, Appropinquat septimus annus remissionis: & avertas oculos tuos à paupere fratre tuo, nolens ei quod postulat mutuum cõmodare: ne clamet contra te ad Dominum, & fiat tibi in peccatum.

10. Sed dabis ei nec ages quippiam callidè in eius necessitatibus sublevandis: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni tempore, & in cunctis ad quæ manum miseris.

11. Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ: idcirco ego præcipio tibi ut aperias manum fratri tuo egeno & pauperi, qui tecum versatur in terra.

12. Cum tibi venditus fuerit frater tuus Hebræus, aut Hebræa, & sex annis servierit tibi, in septimo anno dimittes eum liberum:

13. Et quem libertate donaveris, nequaquam vacuum abire patieris.

14. Sed dabis viaticum de gregibus, & de area, & torculari tuo, quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi.

15. Memento quod & ipse servieris in Terra Ægypti, & liberaverit te Dominus Deus tuus, & idcirco ego nunc præcipio tibi.

Das XV. Capitel.

7. Wenn deiner Brüder irgend einer arm ist/in irgend einer Stadt in deinem Lande/daß der HERR dein Gott dir geben wird/so soltu dein hertz nicht verherten/noch deine hand zuhalten/gegen deinem armen Bruder.

8. Sondern solt sie jm aufthun/vnd jm leihen nach dem er mangelt.

9. Hütt dich/daß nicht in deinem hertzen ein Belialtück sey/das da spreche: Es nahet herzu das siebende jar/das Erlaßjar/vnnd sehest deinen armen Bruder vnfreundlich an/vnd gebest jm nicht/so wird er über dich zum HERrn ruffen/so wirstu sünde haben.

10. Sondern du solt jm geben/vnnd dein Hertz nicht verdriessen lassen/daß du jm gibst/Denn vmb solchs willen wird dich der HErr dein Gott segenen/inn allen deinen wercken/vnnd was du fürnimmst.

11. Es werden allezeit Armen sein im Lande/darumb gebiete ich dir/vnnd sage/Daß du deine hand auffthust deinem Bruder/der bedrenget vnnd arm ist/in deinem Lande.

12. Wenn sich dein Bruder ein Ebreer oder Ebreerin verkaufft/so soll er dir sechs Jar dienen/im siebenden jar soltu jn frey loß geben.

13. Vnd wenn du jhn frey loß gibest/soltu jn nicht leer von dir gehen lassen.

14. Sondern solt jhm aufflegen von deinen Schafen/von deinem Tennen/von deiner kelter/daß du gebest von dem/daß dir der HERr dein Gott gesegnet hat.

15. Vnd gedencke/daß du auch knecht warest inn Egyptenland/vnd der HErr dein Gott dich erlöset hat/darumb gebiete ich dir solchs heute.

CAP. XV.

7. Se appresso di te sarà qualcuno de tuoi fratelli pouero in vna de le tue case, ne la terra che'l Signore Dio tuo ti dà: tu non indurarai il cuor tuo, ne serrarai la tua mano al tuo fratello pouero.

8. Ma tu gli aprirai la tua mano, e preso il pegno, tu gli prestèrai sofficientemente secondo il suo bisogno.

9. Guardati che nel cuor tuo non sia qualcuna parola impia, dicendo: Il settimo anno, ch'è l'anno de la remissione, è vicino: & il tuo occhio sia maligno contra del tuo fratello pouero, tal che tu non gli dia: & egli gridi contra di te al Signore, e in te farà peccato.

10. Tu gli darai, & il tuo cuore non sarà maligno quando tu gli darai; percioche il Signore Dio tuo per questa cosa ti benedirà in tutte le opere tue, & in tutte le cose che tu maneggiarai.

11. Imperoche sarà sempre il pouero nel mezzo de la terra, per questo io ti comando dicendo: Tu aprirai la tua mano al tuo fratello, cioè al tuo pouero & al tuo mendico ne la tua terra.

12. Se ti sarà venduto il tuo fratello Hebreo ò Hebrea, e ti hauerà seruito sei anni; l'anno settimo tu lo lasciarai andar franco da te.

13. E quando tu lo licentiarai libero da te, tu non lo mandarai voto.

14. Tu lo caricarai, dandogli de le tue pecore; del grano de la tua aia, del vino del tuo torcolo, ne lequali cose il Signore Dio tuo t'hauerà benedetto.

15. E ti ricordarai che tu sei stato seruo nel paese d'Egitto, e che'l Signore Dio tuo t'ha riscattato; perciò io hoggi ti comando questo.

טו

16 וְהָיָה כִּי־יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃

17 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃

18 לֹא־יִקְשֶׁה בְעֵינֶךָ בְּשַׁלֵּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃

19 כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃

20 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃

21 וְכִי־יִהְיֶה בוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר כֹּל מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

22 בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃

23 רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃

טז

1 שָׁמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לָיְלָה׃

2 וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃

טו

16 ויהי ארי יימר לך לא אפוק מעמך ארי רחמך וית אנש ביתך ארי טב ליה עמך׃

17 ותסב ית מרצעא ותתן באודניה ובדשא ויהי לך עבד פלח לעלם ואף לאמתך תעביד כן׃

18 לא יקשי בעינך במפטרך יתיה בר חורין מעמך ארי על חד תרין אגרא דאגירא פלחך שית שנין ויברכינך יי אלהך בכל דתעביד׃

19 כל בוכרא דאתיליד בתורך ובענך דכרין תקדש קדם יי אלהך לא תפלח בבכרא דתורך ולא תיגוז בבכרא דענך׃

20 קדם יי אלהך תיכלניה שנא בשנא באתרא דיתרעי יי את ואנש ביתך׃

21 וארי יהי ביה מומא חגיר או עויר כל מדעם ביש לא תכסיניה קדם יהוה אלהך׃

22 בקרוך תיכלניה מסאבא ודכיא כחדא כבשר טביא ואילא׃

23 לחוד ית דמיה לא תיכול על ארעא תשדיניה כמיא׃

טז

1 טר ית ירחא דאביבא ותעביד פסחא קדם יי אלהך ארי בירחא דאביבא אפקך יי אלהך ממצרים בליליא׃

2 ותכוס פיסחא קדם יי אלהך מן ענא ונכסת קודשיא מן תורי באתרא דיתרעי יי לאשראה שכינתיה תמן׃

ιέ.

16. Ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σὲ· οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ. ὅτι ἠγάπησέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἐστιν αὐτῷ παρὰ σοί.

17. Λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ οὖς αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σταθμὸν, καὶ ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἐπὶ τὴν παιδίσκην σου ὡσαύτως ποιήσεις.

18. Οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου, ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἓξ ἔτη, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιῇς.

19. Πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν τεχθῇ ἐν τοῖς βουσί σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐκ ἐργᾷ ἐν πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρῃς τὸ πρωτότοκον τῶν προβάτων σου.

20. Ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

21. Ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ πᾶς μῶμος πονηρὸς, οὐ θύσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου.

22. Ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτὸ, ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως φάγεται, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον.

23. Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φαγῇ. ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ, ὡς ὕδωρ.

ΚΕΦΑΛ. ιϛʹ.

1. Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐκ γῆς αἰγύπτου νυκτός.

2. Καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

CAP. XV.

16. Sin autem dixerit, Nolo egredi: eo quod diligat te, & domum tuam, & bene sibi apud te esse sentiat:

17. Assumes subulam, & perforabis aurem eius in ianua domus tuæ, & serviet tibi usque in æternum, ancillæ quoque similiter facies.

18. Non avertas ab eis oculos tuos quando dimiseris eos liberos: quoniam iuxta mercedem mercenarii per sex annos servivit tibi: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus quę agis.

19. De primogenitis quæ nascuntur in armentis, & ovibus tuis, quicquid est sexus masculini, sanctificabis Domino Deo tuo. Non operaberis in primogenito bovis, & non tondebis primogenita ovium.

20. In conspectu Domini Dei tui comedes ea per annos singulos in loco quem elegerit Dominus, tu & domus tua.

21. Sin autem habuerit maculam, & vel claudum fuerit vel cæcum, aut in aliqua parte deforme vel debile, non immolabitur Domino Deo tuo.

22. Sed intra portas urbis tuæ comedes illud: tam mūdus quàm immundus similiter vescentur eis quasi caprea, & cervo.

23. Hoc solum observabis, ut sanguinem eorum non comedas, sed effundes in terram quasi aquam.

Das XV. Capitel.

16. Wird er aber zu dir sprechen / ich will nicht außziehen von dir/denn ich hab dich vnd dein Hauß lieb (weil jhm wol bey dir ist)

17. So nimm einen Pfriem / vnnd bore jn durch sein ohr an der Thür/vnd laß jn ewiglich deinen Knecht sein. Mit deiner Magd soltu auch also thun.

18. Vnd laß dichs nicht schwer düncken/daß du jn frey loß gibst/deñ er hat dir/als ein zwifeltig Taglöner/sechs jar gedienet/so wird der HERR dein GOTT dich segenen/in allem was du thust.

19. Alle Erste geburt/die vnter deinen Rindern vnd Schafen geboren wirdt/das ein Männlein ist/soltu dem HErrn deinem Gott heiligen. Du solt nicht ackern mit dem Erstling deiner Ochsen/vnd nicht bescheren die Erstling deiner Schaf.

20. Für dem HERRN deinem Gott soltu sie essen järlich/an der stet/die der HErr erwehlet/du vnd dein Hauß.

21. Wenns aber einen fehl hat / daß hincket oder blind ist/oder sonst irgend ein bösen fehl/so soltu es nicht opffern dem HErrn deinem Gott.

22. Sondern in deinem Thor soltu es essen/(du seyst vnrein oder rein) wie ein Rehe vnd Hirsch.

23. Allein daß du seines Bluts nicht essest / sondern auff die Erden giessest/wie Wasser.

CAP. XV.

16. *Ma se ei ti dirà, Io non mi voglio partire da te; perche egli ami te la tua casa, e che stia bene con esso teco.*

17. *Allhora tu pigliarai vna lesina, e gli forarai l'orecchio contra la porta e sarà tuo seruitore per sempre: il somigliante ancora tu farai à la tua serua.*

18. *Non ti paia graue, quando tu lo mandarai libero da te: perche t'ha seruito per sei anni, cioè, il doppio de la mercede del mercennario: & il Signore Dio tuo ti benedirà in tutte le cose che tu farai.*

19. *Tu santificarai al Signore Dio tuo ogni primogenito maschio che nascerà nel tuo bestiame grosso, e nel tuo piccolo: tu non ti seruirai de l'opera del primogenito del tuo bue, ne tosarai i primogeniti del tuo gregge.*

20. *Tu le mangiarai ogni anno dinanzi al Signore Dio tuo, nel luogo che'l Signore hauerà eletto, tu e la tua famiglia*

21. *Ma se sarà difetto in quello, ò che sia cieco, ò zoppo, ò che habbia qualche altro difetto, tu non lo sacrificarai al Signore Dio tuo.*

22. *Tu lo mangiarai dentro à le tue porte l'immondo & il mondo, lo mangiarai ne piu ne meno come il capriolo & il ceruio.*

23. *Solamente tu non mangiarai il suo sangue, ma lo spanderai sopra la terra come l'acqua.*

CAP. XVI.

1. Observa mensem novarum frugū, & verni primum tēporis, ut facias Phase Domino Deo tuo: quoniam in isto mense eduxit te Dominus Deus tuus de Ægypto nocte.

2. Immolabisq; Phase Domino Deo tuo, de ovibus, & de bobus in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius ibi.

Das XVI. Capitel.

HAlt den Mond Abib / daß du Passah haltest dem HErrn deinē Gott/denn im Mond Abib hat dich der HErr dein Gott auß Egypten geführet / bey der nacht.

2. Vnd solt dem HERREN deinem Gott das Passah schlachten / Schaf vnd Rinder/an der stette die der HErr erwehlen wird/daß sein Name daselbs wone.

CAP. XVI.

1. *Tu guardarai il mese de nuoui frutti, e celebrarai la Pasqua al Signore Dio tuo: perche di notte ti cauò d'Egitto nel mese de nuoui frutti, il Signore Dio tuo.*

2. *E sacrificarai la Pasqua al Signore Dio tuo, de le pecore e de buoi, nel luogo che l' Signore hauerà eletto per farui habitare il Nome suo.*

יו

3 לא תיכול עלוהי חמיע שבעה יומין תיכול עלוהי פטיר לחם עוני ארי בבהילו נפקתא מארעא דמצרים בדיל דתדכר ית יום מפקך מארעא דמצרים כל יומי חייך:

4 ולא יתחזי לך חמיר בכל תחומך שבעא יומין ולא יבית מן בשרא דתיכוס ברמשא ביומא קדמאה לצפרא:

5 לית לך רשו למיכס ית פסחא בחדא מן קרוך דיי אלהך יהיב לך:

6 אלהין לאתרא דיתרעי יי אלהך לאשראה שכינתיה תמן תיכוס ית פסחא ברמשא כמיעל שמשא זמן מפקך ממצרים:

7 ותבשל ותיכול באתרא דיתרעי יי אלהך ביה ותתפני בצפרא ותהך למשכנך:

8 שיתא יומין תיכול פטירא וביומא שביעאה כניש קדם יי אלהך לא תעבד עיבידתא:

9 שבעה שבועין תמני לך משרי מגלא בחצד עומרא דארמותא תשרי למימני שבעה שבועין:

10 ותעבד חגא דשבועיא קדם יי אלהך מיסת נדבת ידך דתתן כמא דיברכינך יי אלהך:

11 ותחדי קדם יי אלהך את וברך וברתך ועבדך ואמתך וליואה די בקרוך וגיורא ויתמא וארמלתא דבינך באתרא דיתרעי יי אלהך לאשראה שכינתיה תמן:

יו

3 לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל־עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

4 וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר:

5 לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפָּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ:

6 כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעָרֶב כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם:

7 וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ:

8 שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה:

9 שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת:

10 וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

11 וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם:

ιϛ'.

3. Οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἐξήλθετε ἐξ αἰγύπτου νυκτός, ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν.

4. Οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν θύσῃς τὸ ἑσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τὸ πρωΐ.

5. Οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

6. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς δυσμὰς ἡλίου, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες ἐκ γῆς αἰγύπτου.

7. Καὶ ἑψήσεις, καὶ ὀπτήσεις, καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, καὶ ἀποστραφήσῃ τὸ πρωΐ, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου.

8. Ἓξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξόδιον ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται τῇ ψυχῇ.

9. Ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ. ἀρξαμένου σου δρέπανον ἐπ' ἀμητόν, ἄρξῃ ἐξαριθμῆσαι ἑπτὰ ἑβδομάδας.

10. Καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἑβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἡ χείρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῷ σοι, καθότι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου.

11. Καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, καὶ ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

CAP. XVI.

3. Non comedes in eo panem fermentatum: Septem diebus comedes absque fermento afflictionis panem, quoniam in pavore egressus es de Ægypto, ut memineris diei egressionis tuæ de Ægypto, omnibus diebus vitæ tuæ.

4. Non apparebit fermentatum in omnibus terminis tuis septem diebus, & non remanebit de carnibus eius quod immolatum est vespere in die primo usque mané.

5. Non poteris immolare Phase in qualibet urbium tuarum, quas Dominus Deus tuus daturus est tibi:

6. Sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius ibi: immolabis Phase vespere ad solis occasum, quando egressus es de Ægypto.

7. Et coques, & comedes in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, manéque consurgens vades in tabernacula tua.

8. Sex diebus comedes azyma: & in die septima, quia collecta est Domini Dei tui, non facies opus.

9. Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcem in segetem miseris:

10. Et celebrabis diem festum hebdomadarum Domino Deo tuo, oblationem spontaneã manus tuæ, quam offeres iuxta benedictionem Domini Dei tui.

11. Et epulaberis coram Domino Deo tuo, tu & filius tuus, & filia tua, & servus tuus, & ancilla tua, & Levites qui est intra portas tuas, & advena ac pupillus & vidua, qui morantur vobiscum: in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius ibi.

Das XVI. Capitel.

3. Du solt kein Geseurts auff das Fest essen. Sieben tage soltu vngeseurt Brot des ellendes essen / Denn mit forcht bistu auß Egyptenland gezogen auff daß du des tags deines außzugs auß Egyptenland gedenckest dein lebenlang.

4. Es soll in sieben tagen kein geseurtē gesehen werden/in alle deinen Grentzen Vnd soll auch nichts vom fleisch / das des abends am ersten tage geschlachtet ist/über nacht bleiben/biß an den morgen.

5. Du kanst nicht Passah schlachten in irgend deiner Thor einem/die dir der HERR dein Gott gegeben hat.

6. Sondern an der stet/die der HErr dein Gott erwehlen wird/das sein Name daselbs wone/da soltu das Passah schlachten/des abends/wenn die Sonne ist vntergangen / zu der zeit als du auß Egypten zogest.

7. Vnd solts kochen vnnd essen an der stet/die dir der HErr dein Gott erwehlen wird/vnd darnach dich wenden des morgens/vnd heimgehē in deine Hüttē.

8. Sechs tage soltu vngeseurtes essen/vnd am sibenden tag ist die versamlung des HErrn deines Gottes/Da soltu kein arbeit thun.

9. Sieben wochen soltu dir zehlen/ vnnd anheben zuzehlen/wenn man anfehet mit der Sichel in der Saat.

10. Vnd solt halten das Fest der Wochen dem HErrn deinem Gott/ daß du ein freywillige gabe deiner hand gebest/ nach dem dich der HErr dein Gott gesegnet hat.

11. Vnd solt frölich sein für Gott deinem HErren / du vnd dein Son vnnd deine Tochter/dein Knecht/dein magd/ vnnd der Levit der in deinem Thor ist/ der Frembdling / der Waise vnnd die Witwen/die vnter dir sind/an der stet die der HErr dein Gott erwehlet hat/ daß sein Name da wohne.

CAP. XVI.

3. Tu non mangiarai pan leuato in quella festa: tu mangiarai in essa per sette giorni de pani azimi, pane d'afflittione. perche tu sei vscito in fretta de la terra d'Egitto. à fin che tu ti ricordi del giorno che tu sei vscito del paese d'Egitto in tutto il tēpo de la vita tua.

4. Et tu non vedrai lieuito per sette giorni in tutti i tuoi confini: ne si lasciaranno le carni che tu hauerai sacrificate su la sera del primo giorno, insino à la mattina.

5. Tu non potrai sacrificare la Pasqua in alcuna de le tue porte, lequali il Signore Dio tuo ti da.

6. Ma nel luogo che hauerà eletto il Signore Dio tuo per farui habitare il nome suo: Tu sacrificarai la Pasqua verso la sera quando andarà sotto il sole, nel tempo che tu vscisti d'Egitto.

7. Tu arrostirai e mangiarai nel luogo, che il Signore Dio tuo hauerà eletto: dapoi la mattina riuoltatoti, te ne tornarai à i tuoi alloggiamenti.

8 Tu mangiarai per sette giorni de gli azimi, & il settimo giorno sarà la solennità al Signore Dio tuo: tu non farai opera alcuna.

9. Tu ti contarai sette settimane, da che si sarà cominciato à mettere la falce ne la mietitura, tu incominciarai à contare sette settimane.

10. Dapoi tu celebrarai la solennità de le settimane al Signore Dio tuo, secondo la sofficienza del offerta spontanea de la tua mano, laquale tu darai, si come il Signore Dio tuo t' hauerà benedetto.

11. E ti rallegrarai dinanzi al Signore Dio tuo. tu & il tuo figliuolo, e la tua figliuola, & il tuo seruitore e la tua serуente, & il Leuita ch'è dentro à le tue porte, & il forestiero & il pupillo, e la vedoua, che saranno nel mezzo di te, nel luogo che hauerà eletto il Signore Dio tuo, per farui habitare il Nome suo.

טז

12 וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָ בְּמִצְרָיִם וְתִטַּר וְתַעְבֵּד יָת קְיָמַיָּא הָאִלֵּין׃

13 חַגָּא דִמְטַלַּיָּא תַּעְבֵּיד לָךְ שִׁבְעָא יוֹמִין בְּמִכְנְשָׁךְ מֵאִדְּרָךְ וּמִמַּעְצַרְתָּךְ׃

14 וְתֶחְדֵּי בְּחַגָּךְ אַתְּ וּבְרָךְ וּבְרַתָּךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ וְלֵיוָאָה וְגִיּוֹרָא וְיַתְמָא וְאַרְמַלְתָּא דִּבְקִרְוָךְ׃

15 שִׁבְעָא יוֹמִין תֵּיחוֹג קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְהֹוָה אֲרֵי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל עֲלַלְתָּךְ וּבְכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ וּתְהֵי בְּרַם חָדֵי׃

16 תְּלָת זִמְנִין בְּשַׁתָּא יִתַּחֲזוֹן כָּל דְּכוּרָךְ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי בְּחַגָּא דְּפַטִּירַיָּא וּבְחַגָּא דְּשָׁבוּעַיָּא וּבְחַגָּא דִמְטַלַּיָּא וְלָא יִתַּחֲזוֹן קֳדָם יְיָ רֵיקָנִין׃

17 גְּבַר כְּמַתְּנַת יְדֵיהּ כְּבִרְכְּתָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ דִּיהַב לָךְ׃

18 דַּיָּנִין וּפוּרְעָנִין תְּמַנֵּי לָךְ בְּכָל קִרְוָךְ דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְשִׁבְטָךְ וִידוּנוּן יָת עַמָּא דִּין דִּקְשׁוֹט׃

19 לָא תַצְלֵי דִין לָא תִשְׁתְּמוֹדַע אַפִּין וְלָא תְקַבֵּל שׁוֹחֲדָא אֲרֵי שׁוֹחֲדָא מְעַוַּר עֵינֵי חַכִּימִין וּמְקַלְקֵל פִּתְגָּמִין תְּרִיצִין׃

20 קֻשְׁטָא קֻשְׁטָא תְּהֵי רָדֵיף בְּדִיל דְּתֵיחֵי וְתֵירַת יָת אַרְעָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃

טז

12 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה׃

13 חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ׃

14 וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃

15 שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהֹוָה כִּי יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ׃

16 שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהֹוָה רֵיקָם׃

17 אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃

18 שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק׃

19 לֹא־תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם׃

20 צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃

ιϛʹ.

12. Καὶ μνησθήσῃ, ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ αἰγύπτῳ, καὶ φυλάξῃς, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς ταύτας.

13. Ἑορτὴν τῶν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας, ἐν τῷ συναγαγεῖν σε ἐκ τῆς ἅλωνός σου, καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου.

14. Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανὸς, καὶ ἡ χήρα ἡ οὖσα ἐν ταῖς πόλεσί σου.

15. Ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ἐὰν δὲ εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου, ἐν πᾶσι τοῖς γεννήμασί σου, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραινόμενος.

16. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου, ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται αὐτὸν κύριος ὁ θεός σου, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός.

17. Ἕκαστος κατὰ τὴν δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι.

18. Κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς καταστήσεις σεαυτῷ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου, αἷς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, κατὰ φυλὰς, καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν.

19. Οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσονται πρόσωπον, οὐδὲ λήψονται δῶρα. τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαίρει λόγους δικαίων.

20. Δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

CAP. XVI.

12. Et recordaberis quoniam servus fueris in Ægypto: custodiesq; ac facies quæ tibi præcepta sunt.

13. Solemnitatem quoque tabernaculorum celebrabis per septem dies, quando collegeris de area & torcuları fruges tuas:

14. Et epulaberis in festivitate tua, tu & filius tuus & filia, & servus tuus & ancilla, Levites quoque & advena, & pupillus ac vidua qui intra portas tuas sunt.

15. Septem diebus Domino Deo tuo festa celebrabis in loco quem elegerit Dominus: benedicetq; tibi Dominus Deus tuus in cunctis frugibus tuis, & in omni opere manuum tuarum, erisque in lætitia.

16. Tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui in loco quē elegerit, in solennitate azymorum, & in solennitate hebdomadarum, & in solennitate tabernaculorū. Non apparebit ante Dominum vacuus:

17. Sed offeret unusquisq; secundum quod habuerit iuxta benedictionem Domini Dei sui, quam dederit ei.

18. Iudices & magistros constitues in omnibus portis tuis, quas Dominus Deus tuus dederit tibi, per singulas tribus tuas: ut iudicent populum iusto iudicio.

19. Nec in alteram partem declinent. Non accipies personam, nec munera: quia munera excæcant oculos sapientum, & mutant verba iustorum.

20. Iuste quod iustum est persequêris: ut vivas, & possideas Terram quam Dominus Deus tuus dederit tibi.

Das XVI. Capitel.

12. Vnd gedenck/daß du Knecht in Egypten gewesen bist/daß du haltest vnd thust nach disen Gebotten.

13. Das Fest der Laubhütten soltu halten sieben tage/wenn du hast eingesamlet von deinem Tenne vnd von deiner Kelter.

14. Vnd solt frölich sein auff dein Fest/du vnnd dein Son/deine Tochter/dein Knecht/dein Magd/der Levit/der Frembdling/der Waise/vnd die Witwe/die in deinem Thor sind.

15. Sieben tage soltu dem HErrn deinem Gott das Fest halten/an der stet/die der HErr erwehlen wird. Denn der HErr dein Gott wird dich segenen inn alle deinem einkommen/vnnd in allen wercken deiner hende/darumb soltu frölich sein.

16. Dreymal des Jars soll alles/was Männlich ist vnter dir/für dem HERren deinem Gott erscheinen/an der stet/die der HERR erwehlen wird. Auffs Fest der vngeseurten Brot/auffs Fest der Wochen/vnd auffs Fest der Laubhütten. Es soll aber nicht leer für dem HERREN erscheinen.

17. Ein jeglicher nach der gabe seiner hand/nach dem segen/den dir der HErr dein Gott gegeben hat.

18. Richter vnd Amptleute soltu dir setzen in allen deinen Thoren/die dir der HERr dein GOtt geben wirdt/vnter deinen Stämmen/daß sie das Volck richten mit rechtem gericht.

19. Du solt das Recht nicht beugen/vnd solt auch kein Person ansehen/noch Geschenck nemen/denn die Geschenck machen die Weisen blind/vnd verkeren die sachen der gerechten.

20. Was recht ist/dem soltu nachjagen/Auff daß du leben vnnd einnemen mügest das Land/daß dir der HERR dein Gott geben wird.

CAP. XVI.

12. E ti ricordarai che tu sei stato seruo ne la terra d'Egitto: e per questo tu custodirai, e farai queste ordinationi.

13. Tu celebrarai la solennità de tabernacoli per sette giorni, quando tu hauerai ricolto il grano de la tua aia, & il vino del tuo torcolo.

14. E ti rallegrarai ne la tua solennità. tu & il tuo figliuolo, e la tua figliuola, & il tuo seruitore e la tua seruente, & il Levita, & il forestiero, & il pupillo, e la vedoua, che saranno dentro à le tue porte.

15. Tu celebrarai per sette giorni la solennità al Signore Dio tuo, nel luogo che'l Signore hauerà eletto: quando il Signore Dio tuo te hauerà benedetto in tutte le tue biade, & in ogni opera de le tue mani, e cosi tu sarai gioioso.

16. Per tre volte ogni anno comparirà ciascuno maschio fra te dinanzi al Signore Dio tuo nel luogo che hauerà eletto, ne la solennità de gli azimi, ne la solennità de le settimane e ne la solennità de tabernacoli: E non si vedrà alcuno voto dinanzi al Signore.

17. Ciascuno, offerirà secondo il dono de la sua possibilità, secondo la benedittione del Signore Dio tuo laquale t'ha data.

18. Tu ti costituirai de giudici e de gouernatori dentro à tutte le tue porte lequali il Signore Dio tuo ti dà ne le tue tribu, iquali giudicaranno il popolo con giusto giuditio.

19. Tu non rinuersarai il giuditio: tu non hauerai rispetto à persona, ne pigliarai presente: perche il presente accieca gli occhii de sauii, e peruerte le parole de giusti.

20. Tu seguitarai in tutto e per tutto la giustitia, à fin che tu viua, e possedi la terrà, laquale il Signore Dio tuo ti dà.

טז

21 לֹא־תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ׃

22 וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

טז

21 לָא תִצּוֹב לָךְ אֲשֵׁירַת כָּל אִילָן בִּסְטַר מַדְבְּחָא דַּייָ אֱלָהָךְ דְּתַעְבֵּד לָךְ׃

22 וְלָא תְקִים לָךְ קָמָא דְּרָחֵיק יְיָ אֱלָהָךְ׃

ιϛ΄.

21. Οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος. πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὃ ποιήσεις σεαυτῷ.

22. Οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ θεός σου.

יז

1 לֹא־תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃

2 כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ׃

3 וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי׃

4 וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃

5 וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ׃

6 עַל־פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד׃

7 יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃

יז

1 לָא תִכּוֹס קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תּוֹר וְאִמַּר דִּיהֵי בֵיהּ מוּמָא כֹּל מִדַּעַם בִּישׁ אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ הוּא׃

2 אֲרֵי יִשְׁתְּכַח בֵּינָךְ בְּחַדָא מִן קִרְוָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ גְּבַר אוֹ אִתְּתָא דְּיַעְבֵּיד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶעְבַּר עַל קְיָמֵיהּ׃

3 וַאֲזַל וּפְלַח לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא וּסְגִיד לְהוֹן וּלְשִׁמְשָׁא וּלְסִיהֲרָא אוֹ לְכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא דְּלָא פַקֵּידִית׃

4 וְאִתְחַוָּא לָךְ וְתִשְׁמַע וְתִתְבַּע יָאוּת וְהָא קֻשְׁטָא כֵּוָן פִּתְגָמָא אִתְעֲבֵידַת תּוֹעֵבְתָּא הָדָא בְּיִשְׂרָאֵל׃

5 וְתַפֵּיק יָת גַּבְרָא הַהוּא אוֹ יָת אִתְּתָא הַהִיא דַּעֲבַדוּ יָת פִּתְגָמָא בִישָׁא הָדֵין לִתְרַעָךְ יָת גַּבְרָא אוֹ יָת אִתְּתָא וְתִרְגְּמִנּוּן בְּאַבְנַיָּא וִימוּתוּן׃

6 עַל מֵימַר תְּרֵין סָהֲדִין אוֹ תְלָתָא סָהֲדִין יִתְקְטֵל דְּמִתְחַיַּב קְטוֹל לָא יִתְקְטֵל עַל מֵימַר סָהִיד חָד׃

7 יְדָא דְסָהֲדַיָּא תְּהֵי בֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא לְמִקְטְלֵיהּ וִידָא דְכָל עַמָּא בְּבָתְרֵיתָא וּתְפַלֵּי עָבֵיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ׃

ιζ.

1. Οὐ προσοίσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον, ἐν ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν· ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ ἐστιν.

2. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνή, ὅστις ποιήσει τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀπελθόντες λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ, ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ προσέταξά σοι.

4. Καὶ ἀναγγελῇ σοι, καὶ ἐκζητήσῃς σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὲς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν Ἰσραήλ.

5. Καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, οἵτινες ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσουσιν.

6. Ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν, ἢ ἐπὶ τρισὶν ἀποθανεῖται ὁ ἀποθνήσκων· οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ᾽ ἑνὶ μάρτυρι.

7. Καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ. καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

CAP. XVI.

21. Non plantabis lucum & omnem arborem iuxta altare Domini Dei tui.

22. Nec facies tibi atque constitues statuam: quæ odit Dominus Deus tuus.

CAP. XVII.

1. Non immolabis Domino Deo tuo bovem & ovem in quo est macula aut quippiam vitii: quia abominatio est Domino Deo tuo.

2. Cum reperti fuerint apud te intra unã portarum tuarũ, quas Dominus Deus tuus dabit tibi, vir aut mulier qui faciant malum in conspectu Domini Dei tui, transgrediantur pactum illius.

3. Vt vadant & serviant diis alienis, & adorent eos, solem & lunam, & omnem militiam cæli, quæ non præcepi:

4. Et hoc tibi fuerit nuntiatum, audiensq́; inquisieris diligenter, & verum esse repereris; & abominatio facta est in Israel:

5. Educes virum ac mulierem, qui rem sceleratissimã perpetrarunt, ad portas civitatis tuæ, & lapidibus obruentur.

6. In ore duorum aut trium testium peribit qui interficietur. Nemo occidatur, vno contra se dicente testimonium.

7. Manus testium prima interficiet eum, & manus reliqui populi extrema mittetur: ut auferas malum de medio tui.

Das XVI. Capitel.

21. Du solt keinen Hayn von Bäumen pflantzen bey den Altar deß HErrn deines Gottes/ den du dir machest.

22. Du solt dir keine Seule auffrichten/ welche der HERR dein Gott hasset.

Das XVII. Capitel.

Du solt dem HERRN deinem Gott kein Ochsen oder Schaf opffern/ das einen feil oder jrgend etwas böß an jhm hat/ denn es ist dem HERRN deinem Gott ein grewel.

2. Wenn vnter dir in der Thor einem/ die der HERR dein Gott geben wird/ funden wird ein Mann oder Weib/ der da vbels thut für den augen deß HErrn deines GOttes/ daß er seinen Bund übergehet.

3. Vnd hingehet/ vnnd dienet andern Göttern/ vnd betet sie an/ es sey Sonn oder Mond/ oder jrgend ein Heer deß Himmels/ das ich nicht gebotten habe.

4. Vnd wird dir angesagt/ vnd hörest es/ so solt du wol darnach fragen/ vnnd wenn du findest/ daß gewiß waar ist/ daß solcher grewel in Jsrael geschehen ist.

5. So solt du denselben Mann/ oder dasselb Weib außführen/ die solchs vbel gethan haben/ zu deinem Thor/ vnd solt sie zu todt steinigen.

6. Auff zwey oder dreyer Zeugẽ mund sol sterben/ wer deß todes werth ist/ Aber auff eines Zeugen Mund sol er nicht sterben.

7. Die Hand der Zeugen sol die erste sein jn zu tödten/ vnd darnach die hand alles Volcks/ daß du den bösen von dir thust.

CAP. XVI.

21. *Tu non ti piantarai bosco di qualsiuoglia albero appresso l'altare del Signore Dio tuo che, tu ti farai.*

22. *Ne ti drizzarai statua: perche il Signore Dio tuo ha questo in odio.*

CAP. XVII.

1. *Tu non sacrificari al Signore Dio tuo, bue ò agnello, nel quale sia qual che macchia, ò qualche difetto: imperoche è abominatione al Signore Dio tuo.*

2. *Se nel mezzo di te in una de le tue porte, che'l Signore Dio tuo t'ha dato, sarà ritrovato un'huomo ò una donna, che haverà fatto il male dinanzi al Signore Dio tuo, trasgredendo il suo patto.*

3 *E sarà andato, & haverà servito à dii stranieri, e si sarà inginocchiato loro, ò al sole, ò à la luna, ò à tutto l'essercito del cielo; il che io non ho comandato.*

4. *E ti sarà rinuntiato, e tu l'haverai inteso, e l'haverai diligentemente ricercato: e se questa è la verità, è la fama è vera che si stata fatta questa abominatione in Israel.*

5. *Allhora tu condurrai fuora quell'huomo, ò quella donna, che haverà fatto questo male, à le tue porte, dico, tu condurrai l'huomo ò la donna, e gli lapidarai con le pietre, e morranno.*

6. *E colui che deue morire, sarà ammazzato per parole di due ò di tre testimonii; non sarà ammazzato per parole d'un testimonio.*

7. *Le mani de i testimonii saranno le prime contra di colui per ammazzarlo; e dapoi le mani di tutto'l popolo; e così tu levarai il male del mezzo di te.*

יז

8 אֲרֵי יִתְכַּסֵּי מִנָּךְ פִּתְגָּמָא לְדִינָא בֵּין דַּם לְדַם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין מַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְמַכְתַּשׁ סְגִירוּ פִּתְגָּמֵי פְּלוּגַת דִּינָא בְּקִרְוָךְ וּתְקוּם וְתִסַּק לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ׃

9 וְתֵיתֵי לְוָת כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי וּלְוָת דַּיָּנָא דִּיהֵי בְּיוֹמַיָּא הָאִנּוּן וְתִתְבַּע וִיחַוּוֹן לָךְ יָת פִּתְגָּמָא דְּדִינָא׃

10 וְתַעְבֵּיד עַל מֵימַר פִּתְגָּמָא דִּיחַוּוֹן לָךְ מִן אַתְרָא הַהוּא דְּיִתְרְעֵי יְיָ וְתִטַּר לְמֶעְבַּד כְּכֹל דְּיַלְּפֻנָּךְ׃

11 עַל מֵימַר אוֹרַיְתָא דִּילַפְּנֻךְ וְעַל דִּינָא דְּיֵימְרוּן לָךְ תַּעְבֵּיד לָא תִסְטֵי מִן פִּתְגָּמָא דִּיחַוּוֹן לָךְ לְיַמִּינָא וְלִסְמָאלָא׃

12 וְגֻבְרָא דְּיַעְבֵּיד בִּרְשַׁע בְּדִיל דְּלָא לְקַבָּלָא מִן כַּהֲנָא דְּקָאֵים לְשַׁמָּשָׁא תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אוֹ מִן דַּיָּנָא וְיִתְקְטֵל גֻּבְרָא הַהוּא וּתְפַלֵּי עָבֵיד דְּבִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל׃

13 וְכָל עַמָּא יִשְׁמְעוּן וְיִדְחֲלוּן וְלָא יַרְשְׁעוּן עוֹד׃

14 אֲרֵי תֵיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ וְתֵירְתַהּ וְתִתֵּב בַּהּ וְתֵימַר אֲמַנֵּי עֲלַי מַלְכָּא כְּכָל עַמְמַיָּא דִּי בִּסְחוֹרָנָי׃

15 מַנָּאָה תְמַנֵּי עֲלָךְ מַלְכָּא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ מִגּוֹ אֲחָךְ תְּמַנֵּי עֲלָךְ מַלְכָּא לֵית לָךְ רְשׁוּ לְמַנָּאָה עֲלָךְ גְּבַר נֻכְרַאי דְּלָא אֲחוּךְ הוּא׃

יז

8 כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃

9 וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט׃

10 וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ׃

11 עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל׃

12 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל׃

13 וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד׃

14 כִּי־תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּה בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי׃

15 שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אָחִיךָ הוּא׃

ιζ.

8. Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει, ἀνὰ μέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀνὰ μέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀνὰ μέσον ἁφὴ ἁφῆς, καὶ ἀνὰ μέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, (ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.)

9. Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς λευίτας, καὶ πρὸς τὸν κριτὴν, ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν.

10. Καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι οἱ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ φυλάξῃ σφόδρα ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι.

11. Κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν, ἣν ἂν εἴπωσί σοι, ποιήσεις. οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος, οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι, δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά.

12. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν, ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ.

13. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσει ἔτι.

14. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ εἴπῃς. καταστήσω ἐπ᾽ ἐμαυτὸν ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ μου.

15. Καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν, ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα. οὐ δυνήσῃ καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί.

CAP. XVII.

8. Si difficile & ambiguum apud te iudicium esse prospexeris inter sanguinē & sanguinē, causam & causam, lepram & non lepram, & iudicum inter portas tuas videris verba variari: surge, & ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus.

9. Veniesque ad sacerdotes Levitici generis, & ad iudicē qui fuerit illo tempore: quæresque ab eis, qui indicabunt tibi iudicij veritatem.

10. Et facies quodcunque dixerint qui præsunt loco quem elegerit Dominus, & & docuerint te.

11. Iuxta legem eius, sequerisque sententiam eorum, nec declinabis ad dexteram neque ad sinistram.

12. Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdotis imperio; qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo: ex decreto iudicis morietur homo ille, & auferes malum de Israël:

13. Cunctusq; populus audiens timebit, ut nullus deinceps intumescat superbia.

14. Cum ingressus fueris Terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, & possederis eam, habitaverisq; in illa, & dixeris, Constituā super me regem, sicut habent omnes per circuitum nationes:

15. Eum constitues quem Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum tuorum. Non poteris alterius gentis hominē regem facere, qui non sit frater tuus.

Das XVII. Capitel.

8. Wenn eine sach für Gericht dir zu schwer sein wird / zwischen Blut vnnd Blut/zwischen handel vnd handel/zwischen schaden vnnd schaden/vnnd was zenckische sachen sind in deinen Thoren/ so soltu dich auffmachen vnd hinauffgehen zu der stet/die dir der HERR dein Gott erwehlen wird.

9. Vnd zu den Priestern/den Leviten/ vnnd zu dem Richter / der zur zeit sein wird/kommen vnd fragen/die sollen dir das vrtheil sprechen.

10. Vnd du solt thun nach dem/daß sie dir sagen/an der stet/die der HERr erwehlet hat/vnnd solts halten / daß du thust nach allem das sie dich lehren werden.

11. Nach dem Gesetz daß sie dich leren/ vnnd nach dem recht daß sie dir sagen/soltu dich halten/daß du von demselben nicht abweichest/ weder zur rechten noch zur lincken.

12. Vnnd wo jemand vermessen handeln würde / daß er dem Priester nicht gehorchet/der daselbs in des HERRn deines Gottes Ampt stehet / oder dem Richter/ der soll sterben/vnd solt den bösen auß Israel thun.

13. Das alles Volck höre vnd förchte sich vnd nicht mehr vermessen sey.

14. Wenn du inß Land kommest/daß dir der HERr dein Gott geben wird/ vnnd nimmst es ein/vnnd wonest darinnen/vnd wirst sagen: Jch will einen König vber mich setzen / wie alle Völcker vmb mich her haben.

15. So soltu den zum König über dich setzen/den der HERR dein GOtt erwehlen wird. Du solt aber auß deinen Brüdern einen zum König über dich setzen. Du kanst nicht jrgend einen frembden/der nicht dein Bruder ist / über dich setzen.

CAP. XVII.

8. *Se qualche cosa à te sarà difficile per giudicarla fra sangue e sangue, fra causa e causa, fra piaga e piaga, & in cose di contentioni dentro à le tue porte; allhora tu ti leuarai su, e montarai al luogo che il Signore Dio tuo hauerà eletto.*

9. *Et andarai à i Sacerdoti Leuiti, & al giudice che sarà in quei giorni, e domandarai, & essi ti mostraranno la parola del giuditio.*

10. *E tu farai secondo la parola ch'essi t'haueranno mostrata da quel luogo che'l Signore hauerà eletto: e vedrai di fare secondo tutto quello che t'haueranno insegnato.*

11. *Tu farai secondo la Legge che t'haueranno insegnata, e secondo il giuditio che t'haueranno detto: tu non declinarai da la parola che t'haueranno mostrata ne à destra ne à sinistra.*

12. *E l'huomo che per superbia non hauerà obedito al Sacerdote, ilquale sarà stato per amministrar quiui dinanzi al Signore Dio tuo, ò al giudice; quello huomo morrà, e cosi leuarai il male d'Israel.*

13. *Acciochè tutto'l popolo oda e tema, e non faccia piu superbamente.*

14. *Quando tu sarai entrato ne la terra, che il Signore Dio tuo ti dà, & hauerai posseduto quella, & in quella habitato, & hauerai detto, Io costituirò vn Re sopra di me; come tutte le genti che sono ne' miei tontorni:*

15. *Tu costituirai sopra di te vn Re, il quale il Signore Dio tuo hauerà eletto: Tu costituirai sopra di te vn Re del mezzo de tuoi fratelli: tu non potrai costituire sopra di te vn'huomo forastiero, ilquale non sia tuo fratello.*

יז

16 לְחוֹד לָא יַסְגֵּי לֵיהּ סוּסָוָן וְלָא יָתֵיב יָת עַמָּא לְמִצְרַיִם בְּדִיל לְאַסְגָּאָה לֵיהּ סוּסָוָן וַיְיָ אֲמַר לְכוֹן לָא תוֹסְפוּן לְמִתַּב בְּאוֹרְחָא הָדֵין עוֹד׃

17 וְלָא יַסְגֵּי לֵיהּ נְשִׁין וְלָא יִסְטֵי לִבֵּיהּ וְכַסְפָּא וְדַהֲבָא לָא יַסְגֵּי לֵיהּ לַחְדָּא׃

18 וִיהֵי כְּמִתְּבֵיהּ עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ וְיִכְתּוֹב לֵיהּ יָת פַּתְשֶׁגֶן אוֹרַיְתָא הָדָא עַל סִפְרָא מִן קֳדָם כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי׃

19 וּתְהֵי עִמֵּיהּ וִיהֵי קָרֵי בֵיהּ כָּל יוֹמֵי חַיּוֹהִי בְּדִיל דְּיֵילַף לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהֵיהּ לְמִטַּר יָת כָּל פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא וְיָת קְיָמַיָּא הָאִלֵּין לְמֶעְבְּדְהוֹן׃

20 בְּדִיל דְּלָא יְרִים לִבֵּיהּ מֵאֲחוֹהִי וּבְדִיל דְּלָא לְמִסְטֵי מִן תַּפְקֶדְתָּא לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא בְּדִיל דְּיוֹרִיךְ יוֹמִין עַל מַלְכוּתֵיהּ הוּא וּבְנוֹהִי בְּגוֹ יִשְׂרָאֵל׃

יז

16 רַק לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־יָשִׁיב אֶת־הָעָם מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַיהֹוָה אָמַר לָכֶם לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד׃

17 וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־לּוֹ מְאֹד׃

18 וְהָיָה כְשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃

19 וְהָיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בוֹ כָּל־יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהָיו לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם׃

20 לְבִלְתִּי רוּם־לְבָבוֹ מֵאֶחָיו וּלְבִלְתִּי סוּר מִן־הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים עַל־מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל׃

ιζ.

16. Πλὴν ὅτι οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, οὐδὲ οὐ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς αἴγυπτον, ὅπως μὴ πληθύνῃ ἑαυτῷ ἵππον. ὁ δὲ κύριος εἶπεν ὑμῖν, οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι.

17. Καὶ οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ σφόδρα.

18. Καὶ ἔσται ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τοῦ δίφρου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει ἑαυτῷ τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον, παρὰ τῶν ἱερέων τῶν λευιτῶν.

19. Καὶ ἔσται μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα, ποιεῖν αὐτά.

20. Ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.

יח

1 לָא יְהֵי לְכָהֲנַיָּא לֵיוָאֵי כָּל שִׁבְטָא דְלֵוִי חוּלָק וְאַחְסָנָא עִם יִשְׂרָאֵל קֻרְבָּנַיָּא דַּיְיָ וְאַחְסַנְתֵּיהּ יֵיכְלוּן׃

2 וְאַחְסָנָא לָא יְהֵי לֵיהּ בְּגוֹ אֲחוֹהִי מַתְּנָן דִּיהַב לֵיהּ יְיָ אִנּוּן אַחְסַנְתֵּיהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל לֵיהּ׃

3 וְדֵין יְהֵי דַּחֲזֵי לְכָהֲנַיָּא מִן עַמָּא מִן נָכְסֵי נִכְסְתָא אִם תּוֹר אִם אִמַּר וְיִתֵּן לְכָהֲנָא דְּרָעָא וְלוֹעָא וְקֵיבְתָא׃

יח

1 לֹא־יִהְיֶה לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כָּל־שֵׁבֶט לֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־יִשְׂרָאֵל אִשֵּׁי יְהֹוָה וְנַחֲלָתוֹ יֹאכֵלוּן׃

2 וְנַחֲלָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו יְהֹוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃

3 וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי הַזֶּבַח אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה׃

ΚΕΦΑΛ. ιη.

1. Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λευίταις, ὅλῃ φυλῇ λευὶ μερίς, οὐδὲ κλῆρος μετὰ ἰσραήλ· καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά.

2. Κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτῷ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθὰ εἶπεν αὐτῷ.

3. Καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ, παρὰ τῶν θυόντων τὰς θυσίας, ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον, καὶ δώσει τὸν βραχίονα τῷ ἱερεῖ, καὶ τὰ σιαγόνια, καὶ τὸ ἔνυστρον.

16. Cum q;

CAP XVII.

16. Cumq; fuerit constitutus, non multiplicabit sibi equos, nec reducet populum in Ægyptum, equitatus numero sublevatus, præsertim cùm Dominus præceperit vobis ut nequaquam amplius per eandem viam revertamini.

17. Non habebit uxores plurimas quæ alliciant animum eius, neque argenti & auri immensa pondera.

18. Postquam autem sederit in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium legis huius in volumine, accipiens exemplar à sacerdotibus Leviticæ tribus.

19. Et habebit secum, legetq; illud omnibus diebus vitæ suæ: ut discat timere Dominum Deum suum, & custodire verba & ceremonias eius, quæ in lege præcepta sunt.

20. Nec elevetur cor eius in superbiam super fratres suos, neque declinet in partem dexteram vel sinistram, ut longo tempore regnet ipse & filius eius super Israël.

Das XVII. Capitel.

16. Allein/daß er nicht vil Rösser halte/vnd führe daß Volck nicht wider inn Egypten/vmb der Rösser menge willen weil der HERR euch gesagt hat/daß jr fort nicht wider durch disen weg kommen solt.

17. Er soll auch nicht viel Weiber nemen / daß sein hertz nicht abgewandt werde. Vnd soll auch nicht vil silber vnd gold sammlen.

18. Vnd wenn er nun sitzen wird auff dem stul seines Königreichs/soll er diß ander Gesetz von den Priestern/den Leviten nemen/vnnd auff ein Buch schreiben lassen.

19. Das soll bey im sein/vnd soll drinnen lesen sein lebenlang / Auff daß er lerne förchten den HErrn seinen Gott/ daß er halte alle Wort dises Gesetzes/ vnd dise Rechte/daß er darnach thu.

20. Er soll sein hertz nicht erheben über seine Brüder/vnd soll nicht weichen von dem Gebot/weder zur rechten noch zur lincken / Auff daß er seine tage verlenge auff seinem Königreich / er vnnd seine Kinder in Jsrael.

CAP. XVII.

16. *Solamente ch' egli non faccia raccolta di caualli, ne rimeni il popolo in Egitto, per moltiplicarsi de caualli: spetialmente hauendoui detto il Signore, Voi non ritornarrete piu per questa via per l'auuenire.*

17. *Non pigliarà molte moglii, acciochè il suo cuore non sia ritirato: ne farà gran cumulo d'argento e d'oro.*

18. *E quando sederà sopra il seggio del suo regno scriuerà per se ancora questa lege in vn libro dà l' esemplare de Sacerdoti Leuiti.*

19. *E starà appresso di quello, e lo leggerà in tutti i giorni de la vita sua: à fin che impari à temere il Signore Dio suo, & osserui tutte le parole di questa legge, e queste ordinationi, e le faccia.*

20. *Et il suo cuore non sia eleuato sopra i suoi fratelli, ne declini dal comandamenti à la destra, ò à la sinistra; à fin che prolunghi i giorni nel suo regno, egli & i suoi figliuoli nel mezzo d' Israel.*

CAP. XVIII.

1. Non habebunt sacerdotes & Levitæ & omnes qui de eadem tribu sunt, partem & hæreditatem cum reliquo Israel, quia sacrificia Domini, & oblationes eius comedent.

2. Et nihil aliud accipient de possessione fratrum suorum: Dominus enim ipse est hæreditas eorum: sicut locutus est illis.

3. Hoc erit iudicium sacerdotum à populo, & ab his qui offerunt victimas: sive bovem, sive ovem immolaverint, dabunt sacerdoti armum ac ventriculum:

Das XVIII. Capitel.

DJe Priester/die Leviten des gantzen Stamms Levi / sollen nicht theil noch erbe haben mit Jsrael / Die Opffer des HErrn vnd sein Erbtheil sollen sie essen.

2. Darumb sollen sie kein Erbe vnter jren Brüdern haben / das der HErr jr Erbe ist/wie er jnen geredt hat.

3. Das soll aber das Recht der Priester sein an dem Volck/ vnnd an denen/ die da opffern/es sey Ochß oder Schafe / Das man dem Priester gebe den Arm vnd beyde backen vnd den Wanst.

CAP. XVIII.

1. *I Sacerdoti Leuiti, e tutta la tribu di Leui non haueranno parte & heredità con Israel: essi mangiaranno le oblationi affocate al Signore, e la sua heredità.*

2. *Et essi non haueranno heredità nel mezzo de i loro fratelli: Il Signore è la loro heredità, si come ha detto loro.*

3. *Ora questo sarà il douere de sacerdoti sopra il popolo: cioè che quelli che sacrificaranno lo vn bue, ò vn' agnello, daranno loro la spalla, e le mascelle, & ventricolo.*

יח

4 רֵישׁ עִיבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וְרֵישׁ גֵּיזַת עָנָךְ תִּתֵּן לֵיהּ׃

5 אֲרֵי בֵיהּ אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ מִכָּל שִׁבְטָךְ לִמְקָם לְשַׁמָּשָׁא בִּשְׁמָא דַייָ הוּא וּבְנוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא׃

6 וַאֲרֵי יֵיתֵי לֵיוָאָה מֵחֲדָא מִן קִרְוָךְ מִכָּל יִשְׂרָאֵל דְּהוּא דָּר תַּמָּן וְיֵיתֵי בְּכָל רְעוּת נַפְשֵׁיהּ לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ׃

7 וִישַׁמֵּשׁ בִּשְׁמָא דַייָ אֱלָהֵיהּ כְּכָל אֲחוֹהִי לֵיוָאֵי דִּמְשַׁמְּשִׁין תַּמָּן קֳדָם יְיָ׃

8 חוּלָק כְּחוּלָק יֵיכְלוּן בַּר מִמַּטַּרְתָּא דְּיֵיתֵי בְּשַׁבְּתָא דְּכֵן אַתְקִינוּ אֲבָהָתָא׃

9 אֲרֵי אַתְּ עָלֵיל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לָא תֵילַף לְמֶעְבַּד כְּתוֹעֲבָתָא דְּעַמְמַיָּא הָאִנּוּן׃

10 לָא יִשְׁתְּכַח בָּךְ מַעְבַּר בְּרֵיהּ וּבְרַתֵּיהּ בְּנוּרָא קָסֵם קִסְמִין מְעַנֵּן וּמְנַחֵשׁ וְחָרָשׁ׃

11 וְרָטֵין רְטָן וְשָׁאֵיל בִּדִּין וְזָכוּרוּ וְתָבַע מִן מֵיתַיָּא׃

12 אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם יְיָ כָּל עָבֵיד אִלֵּין וּבְדִיל תּוֹעֵיבָתָא הָאִלֵּין יְיָ אֱלָהָךְ מְתָרֵיךְ יָתְהוֹן מִן קֳדָמָךְ׃

13 שְׁלִים תְּהֵי בְּדַחַלְתָּא דַייָ אֱלָהָךְ׃

14 אֲרֵי עַמְמַיָּא הָאִלֵּין דְּאַתְּ יָרֵית יָתְהוֹן מִן מְעַנְנַיָּא וּמִן קָסְמַיָּא שָׁמְעִין וְאַתְּ לָא כֵן יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃

יח

4 רֵאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן־לּוֹ׃

5 כִּי בוֹ בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִכָּל־שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד לְשָׁרֵת בְּשֵׁם־יְהוָה הוּא וּבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃

6 וְכִי־יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גָּר שָׁם וּבָא בְּכָל־אַוַּת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה׃

7 וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו כְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי יְהוָה׃

8 חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְכָּרָיו עַל־הָאָבוֹת׃

9 כִּי אַתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם הָהֵם׃

10 לֹא־יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ קֹסֵם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף׃

11 וְחֹבֵר חָבֶר וְשֹׁאֵל אוֹב וְיִדְּעֹנִי וְדֹרֵשׁ אֶל־הַמֵּתִים׃

12 כִּי־תוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפָּנֶיךָ׃

13 תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

14 כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל־מְעֹנְנִים וְאֶל־קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

ιη'.

4. Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ.

5. Ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο κύριος ὁ θεός σου ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας.

6. Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ὑμῶν, ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθ' ὅτι ἐπιθυμεῖ αὐτοῦ ἡ ψυχή, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος.

7. Καὶ λειτουργήσει τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ λευῖται, οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἔναντι κυρίου.

8. Μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς πράσεως τῆς κατὰ πατριάν.

9. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων.

10. Οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἢ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντείαν, καὶ κληδονιζόμενος, καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακός.

11. Ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατοσκόπος καὶ ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς.

12. Ἔστι γὰρ βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, πᾶς ποιῶν ταῦτα· ἕνεκα γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων, κύριος ὁ θεός σου ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου.

13. Τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

14. Τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι κληδονισμάτων καὶ μαντειῶν ἀκούσονται, σοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ θεός σου.

CAP. XVIII.

4. Primitias frumenti, vini & olei, & lanarum partem ex ovium tonsione.

5. Ipsum enim elegit Dominus Deus tuus de cunctis tribubus tuis, ut stet, & ministret nomini Domini ipse & filii eius in sempiternum.

6. Si exierit Levites ex una urbium tuarum ex omni Israël in qua habitat, & voluerit venire, desiderans locum quem elegerit Dominus.

7. Ministrabit in nomine Domini Dei sui, sicut omnes fratres eius Levitæ, qui stabunt eo tempore coram Domino.

8. Partem ciborum eandem accipiet quam & cæteri: excepto eo quod in urbe sua ex paterna ei successione debetur.

9. Quando ingressus fueris Terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, cave ne imitari velis abominationes illarum gentium.

10. Nec inveniatur in te qui lustret filium suum, aut filiam, ducens per ignem: aut qui ariolos sciscitetur, & observet somnia atque auguria, nec sit maleficus.

11. Nec incantator, neque qui pythones consulat, nec divinos, & quærat à mortuis veritatem.

12. Omnia enim hæc abominatur Dominus, & propter istiusmodi scelera delebit eos in introitu tuo.

13. Perfectus eris, & absque macula cum Domino Deo tuo.

14. Gentes istæ quarum possidebis terram, augures & divinos audiunt: tu autem à Domino Deo tuo aliter institutus es.

Das XVIII. Capitel.

4. Vnd das Erstling deines Korns/ deines Mosts/ vnd deines öls/ vnd das Erstling von der schur deiner schafe.

5. Denn der HErr dein Gott hat jn erwehlet/ auß allen deinen Stämmen/ daß er stehe am dienst im Namen des HErrn/ er vnd seine Söne ewiglich.

6. Wenn ein Levit kommt/ auß jrgend einer deiner Thoren/ oder sonst jrgend auß gantz Jsrael/ da er ein Gast ist/ vnd kommet nach aller lust seiner Seele an den ort/ den der HErr erwehlet hat.

7. Das er diene im Namen des HErren seines Gottes/ wie alle seine Brüder die Leviten / die daselbs für dem HERRN stehen.

8. Die sollen gleichen theil zu essen haben/ über daß er hat von dem verkaufften gut seiner Väter.

9. Wenn du in das Land kommst/ daß dir der HERR dein Gott geben wird/ so soltu nicht lernen thun die greuel diser Völcker.

10. Daß nicht vnter dir funden werde/ der seinen Son oder Tochter durchs feuer gehen lasse/ oder ein Weissager/ oder ein Tagwehler/ oder der auff Vogelgeschrey achte/ oder ein Zauberer.

11. Oder beschwerer / oder Waarsager/ oder ein Zeichendeuter/ oder der die Todten frage.

12. Denn wer solches thut/ der ist dem HERren ein greuel/ vnnd vmb solcher greuel willen vertreibt sie der HErr dein Gott für dir her.

13. Du aber solt ohn wandel sein mit dem HErrn deinem Gott.

14. Denn dise Völcker/ die du einnemen wirst/ gehorchen den Tagwehlern vnd Weissagern/ Aber du solt dich nicht also halten gegen dem HErrn deinem Gott.

CAP. XVIII.

4. *Tu darai loro le primitie del tuo grano, del tuo vino, e del tuo olio, e le primitie de la lana de le tue pecore.*

5. *Imperoche il Signore Dio tuo gli ha eletti fra tutte le tue tribu, à fin che, stiano per amministrare al nome del Signore essi, e tutti i loro figliuoli per sempre.*

6. *E quando vn Leuita verra da vna de le tue città di tutto Israel, la doue egli sarà stato forastiero, e sara venuto con tutto il desiderio de l'anima sua al luogo che'l Signore hauerà eletto.*

7. *Egli seruirà al nome del Signore dio suo, si come tutti i suoi fratelli Leuiti, iquali stanno quiui dinanzi al Signore.*

8. *Essi mangiaranno la portion come gli altri, oltre quello che hanno venduto i loro padri.*

9. *Quando tu sarai entrato ne la terra, laqualle il Signore Dio tuo ti da. tu non imparerai à fare secondo le abominationi di quelle genti*

10. *Non si trouarà fra te persona che faccia passare il suo figliuolo, ò la sua figliuola per il fuoco ne indouino, ne huomo che pigli augurii ne maltoso:*

11. *Ne incantatore, ne huomo che ricerchi consiglio da gli spiriti familiari, ne mago, ne persona che ricerchi parere da i morti.*

12. *Imperoche chiunque fa queste cose, e abominatione al Signore e per queste abominationi il Signore Dio tuo lo rigetta dinanzi à te.*

13. *Tu sarai perfetto col Signore Dio tuo.*

14. *Impere'oche queste genti, lequali tu sei per possedere. domandano consiglio à quelli che risguardano al tempo, & à i magici, ma tu non farai così: perche il Signore Dio tuo ti ha data la terra di quelli.*

יח

15 נביאה מבינך מאחך
דכותי יקים לך יי אלהך
מניה תקבלון׃

16 בכל דשאילתא מן
קדם יי אלהך בחורב
ביומא דקהלא למימר
לא אוסף למשמע ית קל
(מימרא) דיי אלהי וית
אשתא רבתא הדא לית
אחזי עוד ולא אמות׃

17 ואמר יי לי אתקינו
דמלילו׃

18 נביא אקים להון מגו
אחיהון דכותך ואתן פת
פתגמי נביאותי בפומיה
וימליל עמהון ית כל
דאיפקדיניה׃

19 ויהי גברא דלא יקבל
מן פתגמי דימליל בשמי
(מימרי) יתבע מיניה׃

20 ברם נביא דירשע
למללא פתגמא בשמי
ית דלא פקדתיה למללא
ודי ימליל בשום טעות
עממיא ויתקטל נביא
ההוא׃

21 וארי תאמר בלבך א
איכדין נידע ית פתגמא
דלא מלליה יי׃

22 די ימליל נביא בשמא
דיי ולא יהי פתגמא
ולא יתקיים הוא פתגמא
דלא מלליה יי ברשע
מלליה נביא לא תדחל
מיניה׃

יט

1 ארי ישיצי יי אלהך
ית עממיא דיי אלהך
יהיב לך ית ארעהון ו
ותירתינון ותתיב בקרויהון
ובבתיהון׃

יח

15 נביא מקרבך מאחיך כמני
יקים לך יהוה אלהיך אליו
תשמעון׃

16 ככל אשר שאלת מעם יהוה
אלהיך בחרב ביום הקהל לאמר
לא אסף לשמע את קול יהוה
אלהי ואת האש הגדלה הזאת
לא אראה עוד ולא אמות׃

17 ויאמר יהוה אלי היטיבו
אשר דברו׃

18 נביא אקים להם מקרב
אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו
ודבר אליהם את כל אשר אצונו׃

19 והיה האיש אשר לא ישמע
אל דברי אשר ידבר בשמי אנכי
אדרש מעמו׃

20 אך הנביא אשר יזיד לדבר
דבר בשמי את אשר לא צויתיו
לדבר ואשר ידבר בשם אלהים
אחרים ומת הנביא ההוא׃

21 וכי תאמר בלבבך איכה
נדע את הדבר אשר לא
דברו יהוה׃

22 אשר ידבר הנביא בשם
יהוה ולא יהיה הדבר ולא
יבא הוא הדבר אשר לא דברו
יהוה בזדון דברו הנביא לא
תגור ממנו׃

יט

1 כי יכרית יהוה אלהיך את
הגוים אשר יהוה אלהיך נתן לך
את ארצם וירשתם וישבת
בעריהם ובבתיהם׃

ιη'.

15. Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμὲ, ἀναστήσει σοι κύριος ὁ θεός σου· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα.

16. Ὅσα ᾐτήσω παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν Χωρὴβ, τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες, οὐ προσθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀψόμεθα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν.

17. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν.

18. Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὥσπερ σέ· καὶ δώσω τὸ ῥῆμά μου ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθ' ὅτι ἂν ἐντείλωμαι αὐτῷ.

19. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τὸν λόγον αὐτοῦ, ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ.

20. Πλὴν ὁ προφήτης ὃς ἂν ἀσεβήσῃ, λαλῆσαι ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥῆμα, ὃ οὐ προσέταξα αὐτῷ λαλῆσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐπ' ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκεῖνος.

21. Ἐὰν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα, ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος;

22. Ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ μὴ γένηται τὸ ῥῆμα, καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος, ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος· οὐκ ἀφέξεσθε ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. ιθ'.

1. Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, ἃ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτοὺς καὶ κατοικήσῃς ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν.

CAP. XVIII.

15. Prophetam de gente tua & de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies,

16. Vt petisti à Domino Deo tuo in Horeb, quando concio congregata est, atq; dixisti, Vltrà non audiam vocem Domini Dei mei, & ignem hunc maximum amplius non videbo, ne moriar.

17. Et ait Dominus mihi, Bene omnia sunt locuti.

18. Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui: & ponam verba mea in ore eius, loqueturq; ad eos omnia quæ præcepero illi.

19. Qui autem verba eius quæ loquetur in nomine meo, audire noluerit, ego ultor existam.

20. Propheta autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in nomine meo, quæ ego non præcepi illi ut diceret, aut ex nomine alienorum deorum, interficietur.

21. Quòd si tacita cogitatione responderis, Quomodo possum intelligere verbum quod Dominus non est locutus?

22. Hoc habebis signum, Quod in nomine Domini Propheta ille prædixerit, & non evenerit: hoc Dominus non est locutus, sed per tumorem animi sui Propheta confinxit: & idcirco non timebis eum.

CAP. XIX.

1. Cum disperdiderit Dominus Deus tuus gentes, quarum tibi traditurus est terram, & possederis eam, habitaverisque in urbibus eius, & in ædibus:

Das XVIII. Capitel.

15. Einen Propheten wie mich/ wird der HERR dein GOtt dir erwecken/ auß dir vnd deinen Brüdern/ Dem solt jr gehorchen.

16. Wie du denn von dem HERrn deinem Gott gebeten hast zu Horeb/ am tage der versamlung/ vnd sprachst: Ich will fort nicht mehr hören die stimm des HErrn meines Gottes/ vnd das grosse feuer nicht mehr sehen / daß ich nicht sterbe.

17. Vnd der HErr sprach zu mir: Sie haben wol geredt.

18. Ich will jnen einen Propheten / wie du bist/ erwecken auß jren Brüdern/ vnd meine wort in seinen mund geben / Der soll zu jnen reden/ alles was ich jhm gebieten werde.

19. Vnd wer meine Wort nicht hören wirdt / die er inn meinem Namen reden wird/ von dem will ichs fordern.

20. Doch wenn ein Prophet vermessen ist zu reden in meinem Namen / daß ich jm nicht gebotten habe zu reden/ vnd welcher redet inn dem Namen anderer Götter/ derselb Prophet sol sterben.

21. Ob du aber inn deinem hertzen sagen würdest: Wie kan ich mercken / welches wort der HErr nicht geredt hat?

22. Wenn der Prophet redet inn dem Namen des HERrn / vnd wird nichts drauß/ vnnd kommt nicht/ Das ist das wort/ daß der HErr nit geredt hat / der Prophet hats auß vermessenheit geredt/ darumb schew dich nicht für jm.

Das XIX. Capitel.

1. WEnn der HERR dein GOtt die Völcker außgerottet hat / welcher Land dir der HERR dein GOtt geben wird/ daß du sie einnemest/ vnd in jhren Städten vnd Häusern wonest.

CAP. XVIII.

15. Il Signore Dio tuo suscitarà del mezzo di te e de tuoi fratelli vn Profeta come me e voi lo ascoltarete.

16. Secondo tutto quello che tu domandasti al Signore Dio tuo in Horeb nel gior no de la cangregatione, dicendo: Da hora inanti io non vdirò la voce del Signore Dio mio, ne vedrò piu questo grã fuoco, acciochè io non moia.

17. Et il Signore mi disse, Essi hanno fatto bene à dir cosi.

18. Io suscitarò loro vn propheta del mezzo de i loro fratelli come tu, e metterò le mie parole ne la sua bocca; e dirà loro tutte quel le chose che io gli comandarò.

19. Et auuerrà, che chiunque non ascoltarà le mie parole, lequali ei dirà in nome mio io domandarò conto da lui.

20. Ma quel profeta che si portarà superbamente, proponendo la parola nel nome mio ch' io non gli hauerò comandato che l' annuntii & il quale parlarà nel nome di altri dii, quel profeta morra.

21. E se tu dirai nel tuo cuore In che modo conosceremo noi la parola, chè l Signore non habbia detta?

22. Quando il profeta parlarà nel nome del Signore, e quella chosa non si trouarà, ne auuerrà; è parola chè l Signore non ha detto; e quel profeta ha annuntiata quella parola per superbia: tu non temerai di lui.

CAP. XIX.

1. Quando il Signore Dio tuo hauerà esterminato le genti, la terra de lequali il Signore Dio tuo ti dà, e tu l' hauerai possedute, e sarai habitato ne le lore città e ne le loro case:

יט

2 תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ בְּגוֹ אַרְעָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתַהּ׃

3 תַּתְקֵין לָךְ אוֹרְחָא וּתְתַלֵּית יָת תְּחוּם אַרְעָךְ דְּיַחְסְנִינָךְ יְיָ אֱלָהָךְ וִיהֵי לְמֵעֲרוֹק לְתַמָּן כָּל קָטוֹלָא׃

4 וְדֵין פִּתְגָּם קָטוֹלָא דְּיֵעֲרוֹק לְתַמָּן וְיִתְקַיַּם דְּיִקְטוֹל יָת חַבְרֵיהּ בְּלָא מַדְּעֵיהּ וְהוּא לָא סָנֵי לֵיהּ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי׃

5 וּדְיֵעוֹל עִם חַבְרֵיהּ בְּחֻרְשָׁא לְמִקַּץ אָעִין וְתִתְמְרֵג יְדֵיהּ בְּבַרְזְלָא לְמִקְצֵי אָעָא וְיִשְׁתְּלֵיף בַּרְזְלָא מִן אָעָא וְיַשְׁכַּח יָת חַבְרֵיהּ וִימוּת הוּא יֵעֲרוֹק לַחֲדָא מִן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וְיִתְקַיַּם׃

6 דִּילְמָא יִרְדּוֹף גָּאֵל דְּמָא בָּתַר קָטוֹלָא אֲרֵי יֵחַם לִבֵּיהּ וְיִדְבְּקִינֵּיהּ אֲרֵי תִסְגֵּי אוֹרְחָא וְיִקְטְלִינֵּיהּ נְפַשׁ וְלֵיהּ לֵית חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל אֲרֵי לָא סָנֵי הוּא לֵיהּ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי׃

7 עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ לְמֵימַר תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ׃

8 וְאִם יַפְתֵּי יְיָ אֱלָהָךְ יָת תְּחוּמָךְ כְּמָא דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ וְיִתֵּן לָךְ יָת כָּל אַרְעָא דְּמַלֵּיל לְמִתַּן לַאֲבָהָתָךְ׃

9 אֲרֵי תִיטַּר יָת כָּל תַּפְקֵידְתָּא הָדָא לְמֶעְבְּדַהּ דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ וּלְמְהָךְ בְּאוֹרְחָן דְּתָקְנָן קֳדָמוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא וְתוֹסֵיף לָךְ עוֹד תְּלָת קִרְוִין עַל תְּלָת אִילֵּין׃

יט

2 שָׁלוֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ׃

3 תָּכִין לְךָ הַדֶּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת־גְּבוּל אַרְצְךָ אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לָנוּס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ׃

4 וְזֶה דְּבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוּס שָׁמָּה וָחָי אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם׃

5 וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ בַיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה יָדוֹ בַגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא יָנוּס אֶל־אַחַת הֶעָרִים־הָאֵלֶּה וָחָי׃

6 פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂיגוֹ כִּי־יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נָפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃

7 עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃

8 וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן לְךָ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃

9 כִּי־תִשְׁמֹר אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו כָּל־הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃

ιθ'.

2. Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ ἐν τῆς γῆς σου, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

3. Στόχασαι σὺ τὴν ὁδὸν, καὶ τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσται ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ φονευτῇ.

4. Τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ καὶ ζήσεται· ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀκουσίως, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς, καὶ πρὸ τῆς τρίτης.

5. Καὶ ὃς ἐὰν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ εἰς τὸν δρυμὸν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ τοῦ κόπτοντος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου, τύχῃ τοῦ πλησίον καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων καὶ ζήσεται.

6. Ἵνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, ἐὰν μακροτέρα ᾖ ἡ ὁδὸς, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ τὴν ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ τούτῳ οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν, πρὸ τῆς χθὲς, καὶ πρὸ τῆς τρίτης.

7. Διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων· τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ.

8. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῷ σοι κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι σου.

9. Ἐὰν εἰσακούσῃς ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας.

2. Tres

CAP. XIX.

2. Tres civitates separabis tibi in medio Terræ, quam Dominus Deus tuus dabit tibi in possessionem.

3. Sternens diligenter viam: & in tres æqualiter partes totã Terræ tuæ provinciam divides: ut habeat è vicino qui propter homicidium profugus est, quò possit evadere.

4. Hæc erit lex homicidæ fugientis, cuius vita servanda est, Qui percusserit proximum suum nesciens, & qui heri & nudiustertius nullum contra eum odium habuisse comprobatur:

5. Sed abiisse cum eo simpliciter in sylvam ad ligna cædenda, & in succisione lignorum securis fugerit manu ferrumq́; lapsum de manubrio amicũ eius percusserit, & occiderit. hic ad unam supra dictarum urbium confugiet, & vivet.

6. Ne forsitan proximus eius, cuius effusus est sanguis, dolore stimulatus, persequatur, & apprehendat eum si longior via fuerit, & percutiat animam eius qui non est reus mortis: quia nullum contra eum, qui occisus est, odium prius habuisse monstratur.

7. Idcirco præcipio tibi, ut tres civitates æqualis inter se spatij dividas.

8. Cum autem dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut iuravit patribus tuis, & dederit tibi cunctam terram quam eis pollicitus est.

9. (Si tamen custodieris mandata eius, & feceris quæ hodie præcipio tibi, ut diligas Dominum Deum tuum. & ambules in viis eius omni tempore) addes tibi tres alias civitates, & supradictarum trium urbium numerum duplicabis.

Das XIX. Capitel.

2. Solt du dir drey Städte außsondern im Lande/ das dir der HERR dein Gott geben wird einzunemmen.

3. Vnd solt gelegene ort wehlen/ vnd die Grentze deines Lands/ das dir der HERR dein Gott außtheilen wird/ in drey Kreiß scheiden/ daß dahin fliehe/ wer einen Todtschlag gethan hat.

4. Vnd das sol die sache sein/ daß dahin fliehe der einen todtschlag gethan hat/ daß er lebendig bleibe.

Wen̄ jemand seinen Nechsten schlegt/ nicht fürsetzlich/ vnnd hat vorhin keinen haß auff jn gehabt.

5. Sondern/ als wenn jemand mit seinem Nechsten inn den Wald gienge/ holtz zu hawen/ vnd holet mit der Hand die axt auß/ das holtz abzuhawen/ vnd das Eisen führe vom stil/ vnd treffe seinen Nechsten/ vnd er stürbe/ Der soll in dieser Städt eine fliehen/ daß er lebendig bleibe.

6. Auff daß nicht der Blutrecher dem Todtschläger nachjage/ weil sein hertz erhitzt ist/ vnd ergreiffe jn/ weil der weg so ferne ist/ vnnd schlage jhm seine Seele/ so doch kein vrtheil deß todts an jhm ist/ weil er keinen haß vorhin zu jm getragen hat.

7. Darumb gebiete ich dir/ daß du drey Städte außsonderst.

8. Vnd so der HErr dein Gott deine Grentze weitern wird/ wie er deinen Vätern geschworen hat/ vnd gibt dir alles Land/ das er geredt hat deinen Vätern zu geben

9. (So du anders alle diese Gebot halten wirst/ daß du darnach thust/ die ich dir heute gebiete/ daß du den HErrn deinen Gott liebest/ vnd in seinen wegen wandelst/ dein lebenlang) So solt du noch drey Städte thun zu diesen dreyen.

CAP. XIX.

2. Tu ti separarai tre città nel mezzo de la tua terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà per possederla.

3. Tu ordinarai il camino, e spartirai in tre parti il termine de la tua terra, laquale il Signore. Dio tuo ti e per dare in heredità; e cio sarà perche ogni homicida possa fuggir là;

4. Ma ecco il caso de l'homicida, ilquale fuggirà là, e viverà. Colui che haverà percosso il suo prossimo per ignoranza; e non lo havea in odio pel passato:

5. E colui che sarà andato col suo prossimo nel bosco per tagliar de le legna, e la sua mano sarà agravata sopra la scura per tagliar legna, & il ferro sarà scappato dal legno, & haverà incontrato nel suo prossimo, e sarà morto: costui fuggirà ad vna di queste città; e viverà.

6. Et il propinquo del sangue, mentre che'l suo cuore è commosso, non perseguitarà quello homicida e le aggiugni, con tutto che la via sia stata lunga, e lo percota à morte etiandio che non sia colpevole di morte, non havendolo peravanti havuto io odio:

7. Per questo io ti comando, dicendo: Tu ti separarai tre città.

8. Ma se'l Signore Dio tuo haverà allargato il tuo confine, sicome ha giurato à i tuoi padri; e ti darà tutta la terra, laquale ha detto di dare à i tuoi padri:

9. Quando tu haverai osservati tutti questi comandamanti per far quelle cose, che io hoggi ti comando, cioè, che tu ami il Signore Dio tuo, e camini per le sue vie in tutti i giorni: Allhora tu ti aggiugnerai ancora tre città oltre à queste tre:

יט

10 ולא ישתפך דם זכאי בגו ארעך דיי אלהך יהיב לך אחסנא ויהי עלך חובת דין דקטול׃

11 וארי יהי גבר סני לחבריה ויכמון ליה ויקום עלוהי ויקטליניה נפש וימות ויערוק לחדא מן קרויא האלין׃

12 וישלחון סבי קרתיה וידברון יתיה מתמן וימסרון יתיה ביד גאל דמא וימות׃

13 לא תחוס עינך עלוהי ותפלי אשדי דם זכי מישראל ויטב לך׃

14 לא תשני תחומא דחברך דתחימו קדמאי באחסנתך דתחסין בארעא דיי אלהך יהיב לך למירתה׃

15 לא יקום סהיד חד בגבר לכל עוין ולכל חובין בכל חטאה דיחטי על מימר תרין סהדין או על מימר תלתא סהדין יתקיים פתגמא׃

16 ארי יקום סהיד שקר בגבר לאסהדא ביה סטיא׃

17 ויקומון תרין גבריא דילהון דינא קדם יי וקדם כהניא ודיניא דיהון ביומיא האנון׃

18 ויתבעון דיניא יאות והא סהיד שקר סהדא שקרא אסהיד באחוהי׃

19 ותעבדון ליה כמא דחשיב למעבד לאחוהי ותפלי עביד דביש מבינך׃

20 ודישתארון ישמעון וידחלון ולא יוספון לְמעבד עוד כפתגמא בישא הדין בינך׃

יט

10 וְלֹא יִשָּׁפֵךְ דָּם נָקִי בְּקֶרֶב אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וְהָיָה עָלֶיךָ דָּמִים׃

11 וְכִי יִהְיֶה אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל־אַחַת הֶעָרִים הָאֵל׃

12 וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת׃

13 לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם־הַנָּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ׃

14 לֹא תַסִּיג גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ׃

15 לֹא־יָקוּם עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עָוֹן וּלְכָל־חַטָּאת בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר יֶחֱטָא עַל־פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יָקוּם דָּבָר׃

16 כִּי־יָקוּם עֵד־חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃

17 וְעָמְדוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַּיָּמִים הָהֵם׃

18 וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד שֶׁקֶר עָנָה בְאָחִיו׃

19 וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃

20 וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃

ιθ'.

10. Καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ γῇ σου, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος.

11. Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτὸν, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ τὴν ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων.

12. Καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀγχιστευόντων τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται.

13. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, ἵνα εὖ σοι γένηται.

14. Οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ πλησίον σου, ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ σου, ἣν κατακληρονομήθης ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ νομῆσαι αὐτήν.

15. Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου, κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν ἣν ἐὰν ἁμάρτῃ. ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.

16. Ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν.

17. Καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι, οἷς ἐστὶν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων, καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν, οἳ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις.

18. Καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν ἄδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

19. Καὶ ποιήσετε αὐτῷ, ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

20. Καὶ οἱ ἐπίλοιποι, ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιεῖν κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

10. Vt

CAP. XIX.

10. Vt non effundatur sanguis innoxius in medio Terræ, quã Dominus Deus tuus dabit tibi possidendam, ne sis, sanguinis reus.

11. Si quis autem odio habens proximum suum, insidiatus fuerit vitæ eius, surgensque percusserit illum, & mortuus fuerit, fugeritq; ad vnam de supradictis urbibus.

12. Mittent seniores ciuitatis illius, & arripient eum de loco effugii, tradentq; in manu proximi, cuius sanguis effusus est, & morietur.

13. Non misereberis eius, & auferes innoxium sanguinem de Israël, ut bene sit tibi.

14. Non assumes & transferes terminos proximi tui quos fixerunt priores in possessione tua, quam Dominus Deus tuus dabit tibi in Terra quam acceperis possidendam.

15. Non stabit testis unus contra aliquem, quicquid illud peccati & facinoris fuerit; sed in ore duorum aut trium testium stabit omne verbum.

16. Si steterit testis mendax contra hominem, accusans eum prævaricationis.

17. Stabunt ambo, quorum causa est, ante Dominum in conspectu sacerdotum & iudicum qui fuerint in diebus illis.

18. Cumq; diligentissimé perscrutantes invenerint falsum testem dixisse contra fratrem suum mendacium:

19. Reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit, & auferes malum de medio tui:

20. Vt audientes cæteri timorem habeant, & nequaquam talia audeant facere.

Das XIX. Capitel.

10. Auff daß nicht vnschuldig Blut in deinem Lande vergossen werde / das dir der HErr dein Gott gibt zum Erbe / vnnd komme Blutschulden auff dich.

11. Wenn aber jemand haß tregt wider seinen Nechsten / vnd lauret auff jn / vnd macht sich über jn / vnd schlegt jhm seine Seele todt / vnnd fleucht inn dieser Städte eine.

12. So sollen die Eltesten inn seiner Stadt hin schicken / vnnd von dannen holen lassen / vnnd jhn in die hände deß Blutrechers geben / daß er sterbe.

13. Dein augen sollen sein nicht verschonen / vnd solt das vnschuldig Blut auß Jsrael thun / daß dirs wolgehe.

14. Du solt deines Nechsten Grentze nicht zu rück treiben / die die vorigen gesetzt haben in deinem Erbtheil / daß du erbest im Lande / das dir der HERR dein Gott gegeben hat einzunemen.

15. Es sol kein einzeler Zeuge wider jemand aufftretten / über jrgend einer Missethat oder Sünde / es sey welcherley Sünd es sey / die man thun kan / sondern inn dem mund zweyer oder dreyer Zeugen soll die Sache bestehen.

16. Wenn ein frefeler Zeuge wider jemand aufftritt / über jhn zu bezeugen eine übertrettung.

17. So sollen die beyde Männer / die eine Sach miteinander haben / für dem HErrn / für den Priestern vnd Richtern stehen / die zur selben zeit sein werden.

18. Vnnd die Richter sollen wol forschen / vnnd wenn der falsche Zeuge hat ein falsch zeugnuß wider seinen Bruder gegeben.

19. So sollet jhr jhm thun / wie er gedacht seinem Bruder zu thun / daß du den bösen von dir wegthust.

20. Auff daß die andern hören / sich förchten / vnd nicht mehr solche böse stück furnemen zu thun vnter dir.

CAP. XIX.

10. *A fin che il sangue innocente non sia sparso nel mezzo de la tua terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà in heredità; e che il sangue non sia sopra di te.*

11. *Ma quando sarà qualcuno che hauerà odiato il suo prossimo, e gli hauerà fatte insidie, e si sarà leuato contra di lui; e lo hauerà percosso à morte, e sarà morto; e sarà fuggito à vna di queste città.*

12. *Allhora i vecchii di quella città mandaranno, e lo leuaranno di là, e lo daranno ne le mani del propinquo del sangue; e morrà.*

13. *Il tuo occhio non perdonarà à colui, e leuarai il sangue innocente, ò Israel, e sarà bene à te.*

14. *Tu non transportarai il confine del tuo prossimo: il quale hanno posto gli antecessori ne la tua heredità, laquale tu possederai ne la terra che il Signore Dio tuo ti dà per possederla.*

15. *Non si leuarà vn testimonio solo contra di alcuno in qual si voglia iniquità & in qual si voglia peccato, In qual si voglia peccato, dico ch' egli hauerà commesso: ma la parola starà ne la bocca di due testimonii, e ne la bocca di tre testimonii.*

16. *Quando si leuarà vn falso testimonio contra di qualcuno, per testificare parola peruersa contra di lui:*

17. *Allhora quei due huomini, fra iquali è la lite, si presentaranno dinanzi al Signore à la presenza de sacerdoti e de giudici, che saranno in quei giorni.*

18. *Et i giudici ricercaranno diligentemente; & se quel testimonio è testimonio falso, & hauerà renduta falsa testimonianza contra del suo fratello:*

19. *Voi farete à lui si come egli ha pensato di fare al suo fratello; e così leuarai il male del mezzo di te.*

20. *E quelli che restaranno, odiranno e temeranno; e non cercaranno di far piu vn simil male à questo nel mezzo di te.*

פתגמיא

יט

21 וְלָא תְחוּס עֵינָךְ נַפְשָׁא חֲלָף נַפְשָׁא עֵינָא חֲלָף עֵינָא שִׁנָּא חֲלָף שִׁנָּא יְדָא חֲלָף יְדָא רִגְלָא חֲלָף רִגְלָא:

כ

1 אֲרֵי תִפּוֹק לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְתֶחֱזֵי סוּסָוָן וּרְתִיכִין עַם סַגִּי מִינָּךְ לָא תִדְחַל מִנְּהוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ (מֵימְרֵיהּ) בְּסַעְדָּךְ דְּאַסְּקָךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם:

2 וִיהֵי כְּמִקְרַבְכוֹן לְאַגָּחָא קְרָבָא וְיִתְקָרַב כַּהֲנָא וִימַלֵּיל עִם עַמָּא:

3 וְיֵימַר לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתּוּן מִתְקָרְבִין יוֹמָא דֵין לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן לָא יְזוּעַ לִבְּכוֹן לָא תִדְחֲלוּן וְלָא תִתְבַּהֲתוּן וְלָא תִתַּבְּרוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן:

4 אֲרֵי יְיָ אֱלָהָכוֹן דִּמְדַבַּר קֳדָמֵיכוֹן לְאַגָּחָא לְכוֹן קְרָב עִם בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן לְמִפְרַק יָתְכוֹן:

5 וִימַלְּלוּן סָרְכַיָּא עִם עַמָּא לְמֵימַר מַן גַּבְרָא דִּי בְנָא בֵּיתָא חַדְתָּא וְלָא חַנְכֵיהּ יְהַךְ וִיתוּב לְבֵיתֵיהּ דִּילְמָא יִתְקְטֵל בִּקְרָבָא וּגְבַר אוֹחֲרָן יְחַנְכִינֵּיהּ:

6 וּמַן גַּבְרָא דִּנְצַב כַּרְמָא וְלָא אַחֲלֵיהּ יְהַךְ וִיתוּב לְבֵיתֵיהּ דִּלְמָא יִתְקְטֵל בִּקְרָבָא וּגְבַר אוֹחֲרָן יְחַלְּלִינֵּיהּ:

7 וּמַן גַּבְרָא דְּאָרֵס אִתְּתָא וְלָא נַסְבַהּ יְהַךְ וִיתוּב לְבֵיתֵיהּ דִּלְמָא יִתְקְטֵל בִּקְרָבָא וּגְבַר אוֹחֲרָן יִסְּבִנַּהּ:

8 וְיוֹסְפוּן סָרְכַיָּא לְמַלָּלָא עִם עַמָּא וְיֵימְרוּן מַן גַּבְרָא דְּדָחִיל וּתְבִיר לִבָּא יְהַךְ וִיתוּב לְבֵיתֵיהּ וְלָא יִתְּבַר יָת לִבָּא דַאֲחוֹהִי כְּלִבֵּיהּ:

הדברים

יט

21 וְלֹא תָחוֹס עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן בְּעַיִן שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל:

כ

1 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶךָ וְרָאִיתָ סוּס וָרֶכֶב עַם רַב מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

2 וְהָיָה כְּקָרָבְכֶם אֶל־הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם:

3 וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם:

4 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם:

5 וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ:

6 וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ:

7 וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקָּחֶנָּה:

8 וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ:

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ιθ΄.

21. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ᾽ αὐτῷ. ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός. (καθ᾽ ὅτι ἂν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, οὕτω δώσεται αὐτῷ.)

ΚΕΦΑΛ. κ΄.

1. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον, καὶ ἀναβάτην, καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς αἰγύπτου.

2. Καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ.

3. Καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς. ἄκουε ἰσραὴλ, ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε σήμερον εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ θραύεσθε, μηδὲ ἐκκλίνητε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

4. Ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ᾽ ὑμῶν, συνεκπολεμῆσαι ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ διασῶσαι ὑμᾶς.

5. Καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαὸν, λέγοντες. τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν.

6. Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτῆς.

7. Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν.

8. Καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἐροῦσι· τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος, καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ ἡ καρδία αὐτοῦ.

CAP. XIX.

21. Non miſereberis eius, ſed animã pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede exiges.

CAP. XX.

1. Si exieris ad bellum contra hoſtes tuos, & videris equitatus & currus, & maiorem quam tu habeas, adverſarij exercitus multitudinem, non timebis eos: quia Dominus Deus tuus tecum eſt, qui eduxit te de Terra Ægypti.

2. Appropinquante autem iam prælio, ſtabit ſacerdos ante aciem, & ſic loquetur ad populum.

3. Audi Iſraël vos hodie contra inimicos veſtros pugnam committitis, non pertimeſcat cor veſtrũ, nolite metuere, nolite cedere, nec formidetis eos:

4. Quia Dominus Deus veſter in medio veſtri eſt, & pro vobis contra adverſarios dimicabit, ut eruat vos de periculo.

5. Duces quoq; per ſingulas turmas audiente exercitu proclamabunt, Quis eſt homo qui ædificavit domũ novam, & non dedicavit eam? vadat & revertatur in domũ ſuam, ne forte moriatur in bello, & alius dedicet eam. 6. Quis eſt homo qui plantavit vineã, & necdũ fecit eam eſſe communem, de qua veſci omnibus liceat? vadat, & revertatur in domum ſuam: ne forte moriatur in bello, & alius homo eius fungatur officio.

7. Quis eſt homo qui deſpondit uxorem, & non accepit eam? vadat & revertatur in domum ſuam; ne fortè moriatur in bello, & alius homo accipiat eam.

8. His dictis addent reliqua & loquentur ad populum. Quis eſt homo formidoloſus, & corde pavido? vadat, & revertatur in domum ſuã, ne pavere faciat corda fratrum ſuorum, ſicut ipſe timore perterritus eſt.

Das XIX. Capitel.

21. Dein auge ſoll ſein nicht ſchonen/ Seel umb Seel / Aug umb Aug/ zan umb zan / hand umb hand / fuß umb fuß.

Das XX. Capitel.

WEnn du in einẽ Krieg zeuchſt/ wider deine Feinde/ und ſiheſt Roß und Wagen des Volcks / das gröſſer ſey denn du/ ſo förchte dich nicht für jhnen/ denn der HERR dein Gott/ der dich auß Egyptenland geführet hat/ iſt mit dir.

2. Wenn jhr nun hinzukommet zum ſtreit / ſo ſoll der Prieſter herzutretten/ und mit dem Volck reden.

3. Und zu jnen ſprechen: Iſrael höre zu/ jr gehet heut in den ſtreit wider ewer Feinde / ewer Hertz verzage nicht/ förchtet euch nicht/ und erſchrecket nicht und laſt euch nicht grauen für jnen.

4. Denn der HERR ewer Gott gehet mit euch/ daß er für euch ſtreite mit euren Feinden/ euch zu helffen.

5. Aber die Amptleute ſollen mit dem Volck reden und ſagen: Welcher ein neu Hauß gebauet hat/ und hats noch nicht eingeweihet/ der gehe hin uñ bleib in ſeinem Hauſe/ auff daß er nicht ſterbe im Krieg/ und ein ander weihe es ein.

6. Welcher einen Weinberg gepflantzet hat/ und hat jhn noch nicht gemein gemacht/ der gehe hin und bleibe daheime / daß er nicht im Kriege ſterbe/ und ein ander mache jn gemein.

7. Welcher ein Weib jhm vertrawet hat/ und hat ſie noch nicht heimgeholet/ der gehe hin und bleibe daheime/ daß er nicht im Krieg ſterbe/ und ein ander hole ſie heim.

8. Und die Amptleute ſollen weiter mit dem Volck reden / und ſprechen: Welcher ſich förchtet und ein verzagt hertz hat/ der gehe hin/ und bleibe daheime/ auff daß er nicht auch ſeiner Brüder hertz feig mache/ wie ſein hertz iſt.

CAP. XIX.

21. E l'occhio tuo non perdonarà, mariſcattarai anima per anima, occhio per occhio, dente per dente mano per mano, & piede per piede.

CAP. XX.

1. Quando tu uſcirai in guerra contra de'tuoi nimici, e vedrai caualli & i carri, & il popolo maggiore di te, tu non gli temerai: imperoche il Signore Dio tuo, che ti ritirò del paeſe de Egitto, è conesſo seco.

2. Et auerrà, che quando voi vi accoſtarete à la battaglia, il ſacerdote ſi accoſtarà, e parlarà al popolo.

3. E dirà loro; Aſcolta Iſrael, io hoggi vi ho accoſtati per combattere contra i voſtri nimici; non ſi auiliſca il cuor voſtro, non vogliate temere ne hauer paura, ne vi ſpauentarete dinanzi a quelli.

4. Imperciochè il Signore Dio voſtro è per venire conesſo voi per combattere per voi co i voſtri nimici; per conſeruarui.

5. Et i commesſari parlaranno al popolo, dicendo: Chi è quello huomo che habbia edificato una caſa nuoua, e non l'ha dedicata? ſe ne parta e ritorni à caſa ſua: à fin che perauentura non muoia ne la ſcaramuccia, e qualcuno altro dedichi quella.

6. E chi è quello huomo che habbia piantato una vigna, e non l'hab bia fatta commune? ſe ne vada, e ritorni à caſa ſua: à fin che perauentura non muoia ne la battaglia, e qualcuno altro faccia quella commune.

7. E chi è quello huomo che habbia promesſo à la donna, e non l'ha preſa? ſe ne parta e ritorni à caſa ſua: à fin che perauentura non muoia ne la battaglia, e qualcuno altro pigli quella.

8. In oltre i commesſarii parlaranno ancora al popolo, dicendo: Chi è huomo timido, & pauroſo? ſe ne parta, e ritorni à caſa ſua, à finche il cuore de ſuoi fratelli non ſia auilito come il ſuo cuore.

פתגמיא

כ

9 ויהי כד ישיצון סרכיא למללא עם עמא וימנון רבני חילא ברים עמא:

10 ארי תקרב לקרתא לאגחא קרבא עלה ותקרי לה מלין דשלם:

11 ויהי אם שלם תתיבינך ותפתח לך ויהי כל עמא דישתכח בה יהון לך למסקי מסין ויפלחונך:

12 ואם לא תשלים עימך ותעביד עמך קרבא ותצור עלה:

13 וימסרינה יי אלהך בידך ותמחי ית כל דכורה לפתגם דחרב:

14 לחוד נשיא וטפלא ובעירא וכל דיהי בקרתא כל עדאה תיבוז לך ותיכול ית עדאה דסנאך דיהב יי אלהך לך:

15 כן תעביד לכל קרויא דרחיקין מינך לחדא דלא מקרוי עממיא האילין אינון:

16 לחוד מקרוי עממיא האלין דיי אלהך יהיב לך אחסנא לא תיחי כל נשמא:

17 ארי גמרא תגמרינון חיתאי ואמוראי כנענאי ופריזאי חיואי ויבוסאי כמא דפקדך יי אלהך:

18 בדיל דלא יילפון יתכון למעבד ככל תועבתהון דעבדין לטעותהון ותחובון קדם יי אלהכון:

הדברים

כ

9 והיה ככלת השטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם:

10 כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום:

11 והיה אם שלום תענך ופתחה לך והיה כל העם הנמצא בה יהיו לך למס ועבדוך:

12 ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה וצרת עליה:

13 ונתנה יהוה אלהיך בידך והכית את כל זכורה לפי חרב:

14 רק הנשים והטף והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל שללה תבז לך ואכלת את שלל איביך אשר נתן יהוה אלהיך לך:

15 כן תעשה לכל הערים הרחקת ממך מאד אשר לא מערי הגוים האלה הנה:

16 רק מערי העמים האלה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לא תחיה כל נשמה:

17 כי החרם תחרימם החתי והאמרי הכנעני והפרזי החוי והיבוסי כאשר צוך יהוה אלהיך:

18 למען אשר לא ילמדו אתכם לעשות ככל תועבתם אשר עשו לאלהיהם וחטאתם ליהוה אלהיכם:

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

κ.

9. Καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς, προηγουμένους τοῦ λαοῦ.

10. Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι αὐτήν, καὶ ἐκκαλέσῃς αὐτοὺς μετ' εἰρήνης.

11. Ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες ἐν τῇ πόλει, ἔσονταί σοι φορολόγητοι, καὶ ὑπήκοοί σοι.

12. Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι, καὶ ποιήσωσι πρὸς σὲ πόλεμον, περικαθιεῖς αὐτήν.

13 Καὶ παραδώσει αὐτὴν κύριος ὁ θεός σου εἰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας.

14. Πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς, καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

15. Οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὔσας ἀπὸ σοῦ σφόδρα, αἳ οὐχὶ ἀπὸ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων.

16. Οὐδὲ ἀπὸ τῶν πόλεων τούτων, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωγρήσετε ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐμπνέον.

17. Ἀλλὰ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν χετταῖον, καὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν χαναναῖον, καὶ τὸν φερεζαῖον, καὶ εὐαῖον, καὶ ἰεβουσαῖον, καὶ γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου.

18. Ἵνα μὴ διδάξωσι ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

CAP. XX.

9. Cumque siluerint duces exercitus, & finem loquendi fecerint, unusquisque suos ad bellandum cuneos præparabit.

10. Si quando accesseris ad expugnandam civitatem offeres ei primùm pacem.

11. Si receperit, & aperuerit tibi portas, cunctus populus qui in ea est, salvabitur, & serviet tibi sub tributo.

12. Sin autem fœdus inire noluerit, & cœperit contra te bellum, oppugnabis eam.

13. Cumq; tradiderit Dominus Deus tuus illam in manu tua, percuties omne quod in ea generis masculini est, in ore gladij,

14. Absque mulieribus & infantibus, iumentis & cæteris quæ in civitate sunt. Omnem prædam exercitui divides, & comedes de spolijs hostium tuorum, quæ Dominus Deus tuus dederit tibi.

15. Sic facies cunctis civitatibus quæ à te procul valde sunt, & non sunt de his urbibus quas in possessionem accepturus es.

16. De his autem civitatibus quæ dabuntur tibi, nullum omnino permittes vivere.

17. Sed interficies in ore gladij, Hethæum videlicet & Amorrhæum, & Chananæum, Pheresæum, & Hevæum, & Iebusæum, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus.

18. Ne forte doceant vos facere cunctas abominationes quas ipsi operati sunt diis suis, & peccetis in Dominum Deum vestrum.

Das XX. Capitel.

9. Vnd wenn die Amptleute außgeredt haben mit dem Volck / so sollen sie die Hauptleute für daß Volck an die spitzen stellen.

10. Wenn du für eine Stadt zeuchst/ sie zubestreiten/ so soltu jr den fried anbieten.

11. Antwortet sie dir friedlich / vnd thut dir auff/ so soll alle das Volck das drinnen funden wirdt / dir zinßbar vnd vnterthan sein.

12. Will sie aber nicht friedlich mit dir handeln/ vnd will mit dir kriegen/ so belägere sie.

13. Vnd wenn sie der HERR dein Gott dir in die hand gibt/ so soltu alles was Männlich drinnen ist / mit des Schwerts scherpffe schlagen.

14. Ohn die Weiber/ kinder vnd vieh/ vnd alles was in der Stadt ist/ vnd allen Raub soltu vnter dich außtheilen/ vnd solt essen von der Außbeut deiner Feinde/ die dir der HERR dein Gott gegeben hat.

15. Also soltu allen Stetten thun/ die sehr fern von dir ligen / vnd nicht hie von den Städten sind diser Völcker.

16. Aber in den Städten diser Völcker/ die dir der HERR dein Gott zum Erbe geben wird/ soltu nichts leben lassen/ was den odem hat.

17. Sondern solt sie verbannen/ Nemlich die Hethiter / Amoriter / Cananiter/ Pheresiter/ Heviter vnd Jebusiter/ wie dir der HERR dein GOtt gebotten hat.

18. Auff daß sie euch nicht leren thun alle die greuel/ die sie jren Göttern thun vnd jr euch versündigt an dem HErrn eurem Gott.

CAP. XX.

9. E quando i commessarii haueranno finito di parlare al popolo, allhora ordinaranno i capitani de le squadre sopra il popolo.

10. Quando tu ti accostarai à qualche città per espugnar la, tu gridando le domandarai la pace.

11. E s'ella ti risponderà in pace, e ti aprirà, tutto il popolo che sarà en essa ritrouato, ti sarà tributario, e tì seruira.

12. Ma se non vorrà far pace teco, anzi vorrà far guerra teco; e tu l'assedierai.

13. Et il Signore Dio tuo la darà ne la tua mano; allhora tu percuoterai tutti i maschii di quella à fil di spada.

14. Solamente le donne & i fanciulli, e gli animali, e tutto quello che sarà ne la città e tutte le sue spoglie, tu le pigliarai per te, e mangiarai le spoglie, de tuoi n:mici, i quali il Signore Dio tuo ti hauerà dati.

15. Tu farai così à tutte le città che sono assai lontane da te, lequali non sono de le città di queste genti.

16. Ma de le città di questi popoli, che'l Signore Dio tuo ti dà in heredità, tu non lasciarai viuere anima alcuna.

17. Anzi tu gli distruggerai, cioè gli Hetthei, gli Amorrhei, i Cananei, i Pherezei, gli Hiuei, & gli Iebusei, si come il Signore Dio tuo ti ha commandato.

18. A fin che non vi insegnino à fare secondo tutte le loro abominationi, lequali fanno à i loro dii; e voi pecchiate contra il Signore Dio vostro.

כ

19 כִּי־תָצוּר אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתָפְשָׂהּ לֹא־תַשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לִנְדֹּחַ עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכֵל וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ בַּמָּצוֹר׃

20 רַק עֵץ אֲשֶׁר־תֵּדַע כִּי־לֹא־עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ תַשְׁחִית וְכָרָתָּ וּבָנִיתָ מָצוֹר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא עֹשָׂה עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ׃

כ

19 אֲרֵי תְצוּר לְקַרְתָּא יוֹמִין סַגִּיאִין לְאַגָּחָא עֲלַהּ לְמִכְבְּשַׁהּ לָא תְחַבֵּל יָת אִילָנַהּ לַאֲרָמָא עֲלוֹהִי בַּרְזְלָא אֲרֵי מִנֵּיהּ תֵּיכוֹל וְיָתֵיהּ לָא תְקוּץ אֲרֵי לָא כַאֲנָשָׁא אִילָן חַקְלָא לְמֵיעַל מִן קֳדָמָךְ בִּצְיָרָא׃

20 לְחוֹד אִילָן דְּתִידַע אֲרֵי לָא אִילַן דְּמֵיכַל הוּא יָתֵיהּ תְּחַבֵּל וְתָקוּץ וְתִבְנֵי כַּרְקוֹמִין עַל קַרְתָּא דְּהִיא עָבְדָא עִמָּךְ קְרָבָא עַד דְּתִכְבְּשַׁהּ׃

κ'.

19. Ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν, ἡμέρας πλείονας ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν, εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλὰ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ δρυμῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου εἰς τὸν χάρακα.

20. Ἀλλὰ τὸ ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ἐξολοθρεύσεις, καὶ ἐκκόψεις, καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

כא

1 כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ׃

2 וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ וּמָדְדוּ אֶל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל׃

3 וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הֶחָלָל וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מָשְׁכָה בְּעֹל׃

4 וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־הָעֶגְלָה בַּנָּחַל׃

5 וְנִגְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נָגַע׃

6 וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל־הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בַנָּחַל׃

כא

1 אֲרֵי יִשְׁתְּכַח קְטִילָא בְּאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתַהּ רְמֵי בְּחַקְלָא לָא יְדִיעַ מַן קַטְלֵיהּ׃

2 וְיִפְּקוּן סָבָךְ וְדַיָּנָךְ וְיִמְשְׁחוּן לְקִרְוַיָּא דִּי בִּסְחָרָנוּת קְטִילָא׃

3 וּתְהֵי קַרְתָּא דְּקָרִיבָא לִקְטִילָא וְיִסְּבוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא עֶגְלַת תּוֹרִין דְּלָא אִתְפְּלַח בַּהּ דְּלָא נְגִידַת בְּנִירָא׃

4 וְיַחְתוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא יָת עֶגְלְתָא לְנַחְלָא בַּיִּיר דְּלָא יִתְפְּלַח בֵּיהּ וְלָא יִזְדְּרַע וְיִקְפוּן תַּמָּן יָת עֶגְלְתָא בְּנַחְלָא׃

5 וְיִתְקָרְבוּן כָּהֲנַיָּא בְּנֵי לֵוִי אֲרֵי בְהוֹן אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְשַׁמָּשׁוּתֵיהּ וּלְבָרָכָא בִּשְׁמָא דַּייָ וְעַל מֵימְרֵיהוֹן יְהֵי כָּל דִּין וְכָל מַכְתַּשׁ סְגִירוּ׃

6 וְכֹל סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא דְּקָרִיבִין לִקְטִילָא יַסְחוּן יָת יְדֵיהוֹן עַל עֶגְלְתָא דִּנְקִיפָא בְנַחְלָא׃

ΚΕΦΑΛ. κά.

1. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, πεπτωκὼς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἴδασι τὸν πατάξαντα.

2. Ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου.

3. Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἴργασται, καὶ ἥτις οὐχ εἵλκυσε ζυγόν.

4. Καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὴν δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ εἴργασται, οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι.

5. Καὶ προσελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο κύριος ὁ θεός σου, παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία, καὶ πᾶσα ἁφή.

6. Καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης, οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ, νίψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νενευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι.

19. Quando

CAP. XX.

19. Quando obsederis civitatem multo tempore, & munitionibus circumdederis ut expugnes eam, non succîdes arbores de quibus vesci potest, nec securibus per circuitum debes vastare regionẽ: quoniam lignum est, & non homo, nec potest bellantium contra te augere numerum.

20. Si qua autem ligna non sunt pomifera, sed agrestia, & in cæteros apta usus, succide, & instrue machinas, donec capias civitatem quæ contra te dimicat.

Das XX. Capitel.

19. Wenn du für einer Stadt lange zeit ligen must/ wider die du streitest sie zuerobern/ so soltu die Bäume nicht verderben/ daß du mit Exten dran fahrest/ denn du kanst davon essen/ darumb soltu sie nicht außrotten/ Ists doch heltz auff dem Felde/ vnnd nicht mensch/ daß es für dir ein Bolwerck sein müge.

20. Welchs aber Bäume sind/ die du weist daß man nicht davon isset/ die solt du verderben vnd außrotten/ vnnd Bolwerck drauß bauen wider die Stadt/ die mit dir krieget/ biß daß du jhr mechtig werdest.

CAP. XX.

19. Quando tu hauerai assediato qualche città per molti giorni, conbattendo contra di essa per pigliarla; tu non rouinarai gli alberi di quella, mettendo in essi la scure: perciochè tu mangiarai de frutti di essi, per questo tu non gli tagliarai (imperochè l'albero del campo è la vita de l'huomo) à fin che venga ne l'assedio dinanzi à te.

20. Tuttauolta tu tagliarai e disperderai gli alberi, iquali tu conoscerai che non sono fruttiferi; e ne edificarai de bastioni contra quella città, laquale combatte teco, per finche rouini.

CAP. XXI.

1. Quando inventum fuerit in terra quam Dominus Deus tuus daturus est tibi, hominis cadaver occisi & ignorabitur cædis reus.

2. Egredientur maiores natu, & iudices tui, & metientur à loco cadaveris singularum per circuitum spatia civitatum:

3. Et quam viciniorem cæteris esse perspexerint, seniores civitatis illius tollent vitulam de armento, quæ non traxit iugum, nec terram scidit vomere.

4. Et ducent eam ad vallem asperam atq; saxosam, quæ nunquam arata est, nec sementẽ recepit: & cædent in ea cervices vitulæ.

5. Accedentq; sacerdotes filij Levi, quos elegerit Dominus Deus tuus ut ministrẽt ei, & benedicant in nomine eius, & ad verbũ eorũ omne negotium pendet: & quicquid mundum vel immundum est, iudicetur,

6. Et venient maiores natu civitatis illius ad interfectum, lavabuntque manus suas super vitulam quæ in valle percussa est.

Das XXI. Capitel.

1. WEnn man einen erschlagenen findet im Lande/ daß dir der HERR dein Gott gebe[illegible] inzunemen/ vnnd ligt im [illegible] vnnd man nicht weiß/ wer jhn ge[illegible]gen hat.

2. [illegible] sollen deine Eltesten vnd Richter hin[illegible]gehen/ vnnd von dem erschlagenen [illegible] an die städte/ die vmbher ligen.

3. Welche Stadt die nechest ist/ derselben Eltesten sollen eine junge Kue von den rindern nemen/ damit man nicht gearbeitet hat/ noch am Joch gezogen hat.

4. Vnnd sollen sie hinab führen in einen kiesichten grund/ der weder gearbeitet noch beseet ist/ vnd daselbs im grund jr den halß abhauen.

5. Da sollen herzu kommen die Priester/ die Kinder Levi (Denn der HERR dein Gott hat sie erwehlet/ daß sie jhm dienen/ vnd seinen Namen loben/ vnnd nach jrem Mund sollen alle sachen vnd alle schäden gehandelt werden.)

6. Vnd alle Eltesten derselben Stadt sollen herzu tretten zu dem erschlagenen/ vnnd jhre hende waschen über die junge Kue/ der im grund der halß abgehauen ist.

CAP. XXI.

1. Quando si sarà ritrouato il corpo morto di vno huomo vcciso ne la terra, laqual il Signore Dio tuo ti dà per posseder là, che sia disteso ne'campo; e non si sappia chi l'hauerà vcciso.

2. Alhora i tuoi vecchii & i tuoi giudici vsciranno, misuraranno insino à le città che sono à l'intorno del corpo morto di quello huomo ammazzato.

3. Et i vecchii de la città piu vicina à quel corpo morto vcciso, pigliaranno vna vitella de la mandria, de laquale alcuno non se ne sia seruito, ne hauerà tirato il giogo.

4. Et i vecchii di quella città menaranno la vitella in vna valle aspra, laquale non sia mai stata arata, ne seminata: & tagliaranno il collo de la vitella quiui ne la valle.

5. Et i sacerdoti figliuoli di Leui si accostaranno (imperochè lo Dio tuo gli ha eletti, perche gli amministrino, e per benedire nel nome del Signore, e secondo le loro parole sarà diffinita ogni lite, & ogni piaga.)

6. E tutti i vecchii di quella città piu vicina al corpo morto de l'huomo vcciso, lauaranno le loro mani sopra la vitella ammazzata ne la valle.

כא

7 ויתיבון ויימרון ידנא לא אשדא ית דמא הדין ועינַנא לא חזַאה:

8 כהניא יימרון כפר לעמך ישראל דפרקתא יהוה ולא תתן חובת דם זכי בגו עמך ישראל ויתכפר להון על דמא:

9 ואת תפלי אשדי דם זכי מבינך ארי תעבד דכשר קדם יי:

10 ארי תפוק לאגחא קרבא על בעלי דבבך וימסרינון יי אלהך בידך ותשבי שביהון:

11 ותחזי בשביא איתתא שפירת חזו ותתרעי בה ותסבה לך לאנתו:

12 ותעלינה לגו ביתך ותגלח ית רישה ותרבי ית טופרהא:

13 ותעדי ית כסות שביה מינה ותתיב בביתך ותבכי ית אבוהא וית אמה ירח יומין ובתר כן תעול לותה ותבעלינה ותהי לך לאנתו:

14 ויהי אם לא תתרעי בה ותפטרינה לנפשה ומזבנא לא תזבנינה בכספא לא תתגר בה חלף דענינתה:

15 ארי יהוין לגבר תרתין נשין חדא רחימתא וחדא שניאתא וילידן ליה בנין רחימתא ושניאתא ויהי ברא בוכרא לסניאתא:

16 ויהי ביומא דיחסין לבנוהי ית דיהי ליה לית ליה רשו לבכרא ית בר רחימתא על אפי בר שניאתא בוכרא:

כא

7 וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכָה אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ:

8 כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל־תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם:

9 וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה:

10 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ:

11 וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה:

12 וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ:

13 וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה:

14 וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכָּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ:

15 כִּי־תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנִיאָה:

16 וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר:

κά.

7. Καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν· αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐχ ἑωράκασιν.

8. Ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, οὓς ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ· καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα.

9. Σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

10. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παραδῷ αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ προνομεύσῃς τὴν προνομὴν αὐτῶν.

11. Καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα.

12. Καὶ εἰσάξῃς αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρήσῃς τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ περιονυχίσῃς αὐτήν.

13. Καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῆς ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ καθίεται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτήν, καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται σου γυνή.

14. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτήν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν.

15. Ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἠγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης.

16. Καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κατακληροδοτῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τὸν υἱὸν τῆς ἠγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον.

CAP. XXI.

7. Et dicent, Manus nostræ non effuderunt sanguinem hunc, nec oculi viderunt.

8. Propitius esto populo tuo Israel, quem redemisti Domine, & ne reputes sanguinem innocentem in medio populi tui Israel. Et auferetur ab eis reatus sanguinis.

9. Tu autem alienus eris ab innocentis cruore, qui fusus est, cùm feceris quod præcepit Dominus.

10. Si egressus fueris ad pugnam contra inimicos tuos, & tradiderit eos Dominus Deus tuus in manu tua, captivosque duxeris.

11. Et videris in numero captivorum mulierem pulchram, & adamaveris eam, volue risque habere vxorem,

12. Introduces eam in domum tuam: quæ radet cæsariem, & circumcîdet ungues,

13. Et deponet vestem in qua capta est: sedensque in domo tua, flebit patrem & matrem suam vno mense: & postea intrabis ad eam, dormiesque cum illa, & erit uxor tua.

14. Si autem postea non sederit animo tuo, dimittes eam liberam, nec vendere poteris pecunia, nec opprimere per potentiam: quia humiliasti eam.

15. Si habuerit homo vxores duas, vnam dilectam, & alteram odiosam genuerintque ex eis liberos, & fuerit filius odiosæ primogenitus,

16. Volueritque substantiam inter filios suos dividere: non poterit filium dilectæ facere primogenitum, & præferre filio odiosæ.

Das XXI. Capitel.

7. Vnd sollen antworten/ vnnd sagen: Vnser hände haben diß Blut nicht vergossen/ so habens auch vnser augen nit gesehen.

8. Sey gnedig deinem Volck Israel/ das du der HErr erlöset hast/ lege nicht das vnschuldige Blut auff dein Volck Israel/ So werden sie über dem Blut versöhnet sein.

9. Also solt du das vnschuldige Blut von dir thun/ daß du thust was recht ist für den augen deß HERRN.

10. Wenn du in einen Streit zeuchst wider deine feinde/ vnd der HErr dein Gott gibt dir sie in deine hände/ daß du jre Gefangen wegführest.

11. Vnd sihest vnter den Gefangenen ein schön Weib/ vnd hast lust zu jr/ daß du sie zum Weibe nemest.

12. So führe sie in dein hauß/ vnd laß jhr das haar abscheren/ vnd jhre negel beschneiden.

13. Vnnd die Kleider ablegen/ darinnen sie gefangen ist/ vnd laß sie sitzen in deinem hause/ vnd beweinē einen Mond lang jhren Vater vnd jre Muter/ darnach schlaff bey jr/ vnd nimm sie zu der Ehe/ vnd laß sie dein Weib sein.

14. Wenn du aber nicht lust zu jr hast/ so solt du sie außlassen/ wo sie hin will/ vñ nicht vmb Gelt verkauffen noch versetzen/ darumb daß du sie gedemütiget hast.

15. Wenn jemand zwey Weiber hat/ Eine die er lieb hat/ vnnd eine die er hasset/ vnd sie jm Kinder geberen/ beyde die liebe vnd die feindselige/ daß der Erstgeborner der feindseligen ist.

16. Vnd die zeit kompt/ daß er seinen Kindern das Erbe außtheile/ So kan er nicht den Son der liebsten zum Erstgebornen Son machen/ für den erstgebornen Son der feindseligen.

CAP. XXI.

7. E testificaranno, e diranno: Le nostre mani non hanno sparto questo sangue, ne gli occhi nostri l'hanno veduto.

8. O Signore perdona al tuo popolo Israel, che tu hai riscattato; e non volere imputare il sangue innocente nel mezzo del tuo popolo Israel. E sarà perdonato loro il sangue di quello.

9. Ma tu leuarai il sangue innocente del mezzo di te, quando tu hauerai fatto quel che è retto nel conspetto del Signore.

10. Quando tu uscirai per far la guerra contra de tuoi nimici & il Signore Dio tuo gli hauerà dati ne la mā tua, e tu ne hauerai menati de prigioni:

11. Se tu vedrai fra i prigioni una donna bella di aspetto, e l'amarai, e te la pigliarai per moglie:

12. Tu la menarai in casa tua, & ella si raderà il suo capo, e si tagliarà le sue unghie.

13. E leuarà di sopra di se il vestimento de la sua prigionia, e starà in casa tua, e piangerà suo padre e sua madre per un mese intero: e dapoi entrarai à quella, e tu sarai suo marito, & ella ti sarà moglie.

14. Ma se tu non ti compiacerai in essa, allhora tu la lasciarai andar libera, non la venderai per danari, ne farai mercantia di essa: perche tu l'hai afflitta.

15. Quando uno houmo hauerà due mogli, una amata, e l'altra odiata, e la diletta e la odiata gli haueranno partorite de figliuoli; & il primogenito sia figliuolo de la odiata:

16. Nel giorno ch'egli vorrà costituire i suoi figliuoli heredi di quelle cose ch'ei hauerà, non potrà dare la ragione de la primogenitura al figliuolo de la diletta, viuente il figliuolo primogenito de la odiata:

כא

17 ארי ית בכרא בר שניאתא יפריש למתן ליה תרין חולקין בכל דישתכח ליה ארי הוא ריש תקפיה ליה חזיא בכירותא:

18 ארי יהי לגבר בר סטי ומרוד ליתוהי מקבל למימר אבוהי ולמימר אמיה ומלפין יתיה ולא מקביל מנהון:

19 ויחדון ביה אבוהי ואמיה ויפקון יתיה לקדם סבי קרתיה ולתרע בית דין אתריה:

20 ויימרון לסבי קרתיה ברנא דין סטי ומרוד ליתוהי מקבל למימרנא זליל בסר וסבא חמר:

21 ויתגמוניה כל אנשי קרתיה באבניא וימות ותפלי עביד דביש מבינך וכל ישראל ישמעון וידחלון:

22 וארי יהי בגבר חובת דין דקטול ויתקטיל ותצלוב יתיה על צליבא:

23 לא תבית נבילתיה על צליבא ארי מקבר תקברניה ביומא ההוא ארי על דחב קדם יהוה אצטלב ולא תסאיב ית ארעך דיי אלהך יהיב לך אחסנא:

כא

17 כי את הבכר בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר ימצא לו כי הוא ראשית אנו לו משפט הבכרה:

18 כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע אליהם:

19 ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אתו אל זקני עירו ואל שער מקמו:

20 ואמרו אל זקני עירו בננו זה סורר ומורה איננו שמע בקלנו זולל וסבא:

21 ורגמהו כל אנשי עירו באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו:

22 וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אתו על עץ:

23 לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא כי קללת אלהים תלוי ולא תטמא את אדמתך אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה:

κα΄.

17. Ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον ὑιὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται, δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὑρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτόκια.

18. Ἐὰν δέ τινι ᾖ ὑιὸς ἀπειθὴς, καὶ ἐρεθιστὴς, οὐχ ὑπακούων φωνὴν πατρὸς αὐτοῦ, καὶ φωνὴν μητρὸς αὐτοῦ, καὶ παιδεύωσιν αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν.

19. Καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ τόπου αὐτοῦ.

20. Καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐτοῦ· ὁ ὑιὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ, καὶ ἐρεθίζει, καὶ οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ.

21. Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται.

22. Ἐὰν δὲ γένηται ἔν τινι ἁμαρτία κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσητε αὐτὸν ἐπὶ ξύλου.

23. Οὐκ ἐπικοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

כב

1 לא תחזי ית תורא דאחוך או ית אמריה דטען ותתכביש מנהון אתבא תתיבינון לאחוך:

2 ואם לא קריב אחוך לותך ולא ידעת ליה ותכנשיניה לגו ביתך ויהי עמך עד דתתבע אחוך יתיה ותתיבניה ליה:

כב

1 לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך:

2 ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אתו והשבתו לו:

ΚΕΦΑΛ. κβ΄.

1. Μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενον ἐν τῇ ὁδῷ, ὑπερίδῃς αὐτά. ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου.

2. Ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ ὁ ἀδελφός σου πρὸς σὲ, μηδὲ ἐπίστῃ αὐτὸν, συνάξεις αὐτὰ ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ, ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτὰ αὐτῷ.

CAP. XXI.

17. Sed filiũ odiosæ agnoscet primogenitum, dabitque ei de his quæ habuerit cuncta duplicia: iste est enim principium liberorum eius, & huic debentur primogenita.

18. Si genuerit homo filium contumacem & protervum, qui non audierit patris ac matris imperium, & coërcitus obedire contempserit:

19. Apprehendent eum, & ducent ad seniores civitatis illius & ad portam iudicij.

20. Dicentq́; ad eos, Filius noster iste protervus & contumax est, monita nostra audire contemnit, commessationibus vacat, & luxuriæ atque convivijs:

21. Lapidibus eum obruet populus civitatis, & morietur, ut auferatis malum de medio vestri, & universus Israël audiens pertimescat.

22. Quando peccaverit homo quod morte plectendum est, & adiudicatus morti appensus fuerit in patibulo:

23. Non permanebit cadaver eius in ligno, sed in eadem die sepelietur: quia maledictus à Deo est qui pendet in ligno; & nequaquam contaminabis Terram tuam quam Dominus Deus tuus dederit tibi in possessionem.

Das XXI. Capitel.

17. Sondern er soll den Son der Feindseligen für den ersten Son erkennen/daß er jm zweyfeltig gebe/alles das für handen ist / denn derselbige ist seine erste krafft vnnd der erstengeburt Recht ist sein.

18. Wenn jemand einen eigenwilligen vnnd vngehorsamen Sohn hat/der seines Vaters vnnd Muter stimm nicht gehorchet / vnnd wenn sie jn züchtigen/ jnen nicht gehorchen will.

19. So soll jhn sein Vater vnd Muter greiffen / vnnd zu den Eltesten der Stadt führen/vnd zu dem Thor desselben orts.

20. Vnnd zu den Eltesten der Stadt sagẽ: Diser vnser Sohn ist eigenwillig vnnd vngehorsam/vnnd gehorcht vnser stimm nicht/vnd ist ein Schlemmer vnd Trunckenbold.

21. So sollen jhn steinigen/alle Leute derselbigen Stadt/daß er sterbe/Vnnd solt also den bösen von dir thun/das es gantz Jsrael höre vnd sich förchte.

22. Wenn jemand eine sünde gethan hat/die des todes wirdig ist/vnnd wird also getödt/das man jn an ein holtz henget.

23. So soll sein Leichnam nicht über nacht an dem holtz bleiben / Sondern solt jn desselben tags begraben / Denn ein gehenckter ist verflucht bey GOtt. Auff daß du dein Land nicht verunreigest/daß dir der HERR dein GOtt gibt zum Erbe.

CAP. XXI.

17. *Ma riconoscerà per primogenito il figliuolo de la odiata, per dargli il doppio di quelle cose ch' egli hauerà: imperoche egli è il principio de la sua fortezza, e sua è la ragione de la primogenitura.*

18. *Quando qualcuno hauerà vn figliuolo disuiato e ribello, il quale non obedisce à la voce di suo padre, ne à la voce di sua madre, e lo haueranno corretto, ne hauerà obedito loro.*

19. *Allhora il padre e la madre di quello lo pigliaranno, e lo menaranno à i vecchii de la loro città, & a la porta del suo luogo.*

20. *E diranno à i vecchii di quella città, Questo nostro figliuolo è disuiato e ribello, non è obediente à la nostra voce; è vn ghiotto & vno imbriaco:*

21. *Allhora tutti gli huomini de la sua città lo lapidaranno con le pietre, e morrà: e cosi tu leuarai il male del mezzo di te, e tutti quelli d' Israel vdiranno, e temeranno.*

22. *Quando qualcuno hauerà peccato, e sarà giudicato à morte, e sarà messo à morte, e sospeso al legno:*

23. *Il corpo morto di colui non starà la notte sopra il legno ma lo sepellirai nel medesimo giorno; percioche lo appiccato è maladittion di Dio: E tu non contaminarai la terra tua, laquale il Signore Dio tuo ti dà in heredità.*

CAP. XXII.

1. Non videbis bovem fratris tui, aut ovem errantem & præteribis: sed reduces fratri tuo.

2. Etiamsi non est propinquus frater tuus, nec nosti eum: duces in domum tuam. & erunt apud te quamdiu quærat ea frater tuus, & recipiat.

Das XXII. Capitel.

WEnn du deines Bruders Ochsen oder Schaf sihest jrre gehen / so soltu dich nicht entziehen von jhnen / sondern solt sie wider zu deinem Bruder führen.

2. Wenn aber dein Bruder dir nicht nahe ist/vnd kennest jn nicht/ so soltu sie in dein Hauß nemen/daß sie bey dir seyẽ/ biß sie dein Bruder suche / vnd denn jhm widergebest.

CAP. XXII.

1. *Se tu vedrai il bue del tuo fratello, ò il suo agnello vagabondi, tu non ti asconderai da loro: ma tu gli rimenarai al tuo fratello.*

2. *Anchora che'l tuo fratello non ti fosse vicino, ne lo hauessi conosciuto; tuttauolta tu gli raccoglierai in casa tua, e staranno con teco insino che il tuo fratello gli ricercarà, tu glieli restituirai.*

כב	כב	κβ'.
3 וכן תעביד לחמריה וכן תעביד לכסותיה וכן תעביד לכל אבדתא דאחוך דתיבד מניה ותשכחינה לית לך רשו לאתכסאה:	3 וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל־אבדת אחיך אשר־תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם:	3. Οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὅσα ἐὰν ἀπόληται παρ' αὐτοῦ, καὶ εὕρῃς αὐτά, οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν αὐτά.
4 לא תחזי ית חמרא דאחוך או תוריה רמן בארחא ותתכבש מנהון אקמא תקים עימיה:	4 לא־תראה את־חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו:	4. Οὐχ ὑπερόψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς αὐτά, ἀνιστῶν ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ.
5 לא יהי תיקון זין דגבר על איתא ולא יתקן גבר בתיקוני איתא ארי מרחק קדם יי אלהך כל עביד אלין:	5 לא־יהיה כלי־גבר על־אשה ולא־ילבש גבר שמלת אשה כי תועבת יהוה אלהיך כל־עשה אלה:	5. Οὐκ ἔσται σκεύη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ ἐνδύσηται ἀνὴρ στολὴν γυναικείαν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ πᾶς ποιῶν ταῦτα.
6 ארי יתערע קינא דצפרא קדמך בארחא בכל אילן או על ארעא אפרוחין או ביעין ואמא רביעא על אפרוחין או על ביעין לא תסב אמא על בניא:	6 כי יקרא קן־צפור לפניך בדרך בכל־עץ או על־הארץ אפרחים או ביצים והאם רבצת על־האפרחים או על־הביצים לא־תקח האם על־הבנים:	6. Ἐὰν δὲ συναντήσῃς νοσσιᾷ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ, ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, νεοσσοῖς ἢ ᾠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλπῃ ἐπὶ τῶν νεοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ᾠῶν, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων.
7 שלחא תשלח ית אמא וית בניא תסב לך בדיל דייטב לך ותוריך יומין:	7 שלח תשלח את־האם ואת־הבנים תקח־לך למען ייטב לך והארכת ימים:	7. Ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ πολυήμερος ἔσῃ.
8 ארי תבני ביתא חדתא ותעביד תיקא לאגרך ולא תשוי חובת קטול בביתך ארי יפול דנפיל מינה:	8 כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא־תשים דמים בביתך כי־יפל הנפל ממנו:	8. Ἐὰν δὲ οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινήν, ποιήσεις στεφάνην τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσεις φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἐὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτῆς.
9 לא תזרע כרמך עירובין דלמא תסתאב דמעת זרעא דתזרע ועללת כרמא:	9 לא־תזרע כרמך כלאים פן־תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם:	9. Οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γένημα, καὶ τὸ σπέρμα, ὃ ἐὰν σπείρῃς μετὰ τοῦ γενήματος τοῦ ἀμπελῶνός σου.
10 לא תרדי בתורא ובחמרא כחדא:	10 לא־תחרש בשור־ובחמר יחדו:	10. Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό.
11 לא תלבש שעטנזא עמר וכיתן מחובר כחדא:	11 לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו:	11. Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλα, ἔρια, καὶ λινοῦ ἐν τῷ αὐτῷ.
12 כרוספדין תעביד לך על ארבע כנפי כסותך דתתכסי בה:	12 גדלים תעשה־לך על־ארבע כנפות כסותך אשר תכסה־בה:	12. Στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἂν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς.
13 ארי יסב גבר איתתא ויעול לותה ויסנינה:	13 כי־יקח איש אשה ובא אליה ושנאה:	13. Ἐὰν λάβῃ τις γυναῖκα, καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτήν.

CAP. XXII.

3. Similiter facies de asino, & de vestimento, & de omni re fratris tui quæ perierit: si inveneris eam, ne negligas quasi alienam.

4. Si videris asinum fratris tui aut bovem cecidisse in via, non despicies, sed sublevabis cum eo.

5. Non induetur mulier veste virili, nec vir utetur veste fœminea: abominabilis enim apud Deum est qui facit hæc.

6. Si ambulans per viam, in arbore vel in terra nidum avis inveneris & matrē pullis vel ovis desuper incubantem: non tenebis eam cum filiis:

7. Sed abire patieris, captos tenens filios: ut bené sit tibi, & longo vivas tempore.

8. Cum ædificaveris domum novam, facies murum tecti per circuitum: ne effundatur sanguis in domo tua, & sis reus labente alio, & in præceps ruente.

9. Non seres vineam tuam altero semine: ne & sementis quam sevisti, & quæ nascuntur ex vinea, pariter sanctificentur.

10. Non arabis in bove simul & asino.

11. Non induêris vestimento quod ex lana linoq; contextum est.

12. Funiculos in fimbriis facies per quatuor angulos pallij tui quo operiris.

13. Si duxerit vir uxorem, & postea odio habuerit eam.

Das XXII. Capitel.

3. Also soltu thun mit seinem Esel/ mit seinem Kleid/vnd mit allem verlornen / daß dein Bruder verleuret/vnd du es findest/du kanst dich nit entziehen.

4. Wenn du deines Bruders Esel oder Ochsen sihest fallen auff dem Wege/so soltu du dich nicht von jhm entziehen/sondern solt jhm auffhelffen.

5. Ein Weib soll nicht Manns geretthe tragen / vnd ein Mann soll nicht Weiberkleider anthun/Denn wer solches thut / der ist dem HERRN deinem Gott ein greuel.

6. Wenn du auff dem wege findest ein Vogelnest/ auff einem Baum oder auff der Erden / mit Jungen oder mit äyern/vnd daß die Muter auff den jungen oder auff den äyern sitzt / so soltu nicht die Muter mit den Jungen nemen.

7. Sondern solt die Muter fliegen lassen/vnd die jungen nemen/ auff daß dirs wolgehe/vnd lang lebest.

8. Wenn du ein neu Hauß bauest/so mache ein lehnen drumb/auff deinem Dache / auff daß du nicht Blut auff dein Hauß ladest/wenn jemandt herab fiele.

9. Du solt deinen Weinberg nicht mit mancherley beseen/daß du nicht zur Fülle heiligest solchen Samen (den du geseet hast) neben dem einkommen des Weinbergs.

10. Du solt nicht Ackern zu gleich mit einem Ochsen vnd Esel.

11. Du solt nicht anziehen ein Kleid/ von Wollen vnd leinen zugleich gemenget.

12. Du solt dir Läplein machen an den vier fittichen deines Mantels / damit du dich bedeckest.

13. Wenn jemand ein Weib nimmt/ vnd wird jr gram/wenn er sie beschlaffen hat.

CAP. XXII.

3. E così farai del suo asino, così farai del suo vestimento, così parimente farai di ogni cosa perduta del tuo fratello, laquale egli hauerà perduta, e tu l'hauerai ritrouata; tu non ti occultarai da esse.

4. Se tu vedrai l'asino del tuo fratello, ò il suo bue che siano cascati su la via, tu non ti asconderai da loro: ma tu gli adrizzarai con esso seco.

5. La donna non portarà le armi de l'huomo, ne l huomo si vestirà di vna veste da donna; percioche chiunque fa queste cose, è abominatione al Signore Dio tuo.

6. Quando tu rincontrarai ne la via vn nido di vccello in qual si voglia albero, ò sopra la terra, e che vi siano gli vccellini, ò gli oui, e la lor madre co gli vccellini ò gli oui, tu non pigliarai la madre co i figliuoli.

7. Tu lasciarai andar la madre, e pigliarai gli vccellini per te; à fin che à te sia bene, e prolunghi i giorni.

8. Quando tu hauerai edificato vna casa nuoua, tu farai, à l'intorno nel tuo tetto vna sbarra: à fin che tu non metta del sangue in casa tua, se qualcuno cascasse da quello.

9. Tu non seminarai la tua vigna di diuerse sorti di seme: à fin che perauentura il frutto del seme che tu hai seminato, & il frutto de la vigna non sia contaminato.

10. Tu non ararai col bue e con l'asino insieme.

11. Tu non ti vestirai di panno di diuerse sorti, cioè, di lana e di lino insieme.

12. Tu ti farai de le frangie ne quattro canti de la tua veste, con laquale tu ti copri.

13. Quando qualcuno hauerà preso moglie, e sarà entrato à lei, e l'hauerà in odio.

כב

14 ושם לה עלילת דברים והוצא עליה שם רע ואמר את־האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה ולא־מצאתי לה בתולים:

15 ולקח אבי הנער ואמה והוציאו את־בתולי הנער אל־זקני העיר השערה:

16 ואמר אבי הנער אל־הזקנים את־בתי נתתי לאיש הזה לאשה וישנאה:

17 והנה־הוא שם עלילת דברים לאמר לא־מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי ופרשו השמלה לפני זקני העיר:

18 ולקחו זקני העיר־ההוא את־האיש ויסרו אתו:

19 וענשו אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו־תהיה לאשה לא־יוכל לשלחה כל־ימיו:

20 ואם־אמת היה הדבר הזה לא־נמצאו בתולים לנער:

21 והוציאו את־הנער אל־פתח בית־אביה וסקלוה אנשי עירה באבנים ומתה כי־עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך:

22 כי־ימצא איש שכב עם־אשה בעלת־בעל ומתו גם־שניהם האיש השכב עם־האשה והאשה ובערת הרע מישראל:

14 וישוי לה תסקופי מלין ויפק עלה שום ביש ויימר ית אתתא הדא נסבית וקריבית לותה ולא אשכחית לה בתולין:

15 ויסב אבוהא דעלימתא ואמה ויפקון ית בתולי עלימתא לקדם סבי קרתא לתרע בית דין אתרא:

16 ויימר אבוהא דעלימתא לסביא ית ברתי יהבית לגברא הדין לאנתו וסניה:

17 והא הוא שוי תסקופי מלין למימר לא אשכחית לברתך בתולין ואלין בתולי ברתי ויפרשון שושיפא קדם סבי קרתא:

18 ויסבון סבי קרתא ההוא ית גברא וילקון יתיה:

19 ויגבון יתיה מאה סלעין דכסף ויתנון לאבוהא דעלימתא ארי אפיק שום ביש על בתולתא דישראל וליה תהי לאנתו לית ליה רשו למפטרה כל יומוהי:

20 ואם קשטא הוה פתגמא הדין לא אשתכחו בתולין לעלימתא:

21 ויפקון ית עלימתא לתרע בית אבוהא ויתרגמונה אנשי קרתה באבניא וימות ארי עבדת קלנא בישראל לזנאה בית אבוהא ותפלי עביד דביש מבינך:

22 ארי ישתכח גבר דשכיב עם אתתא אתת גבר וימותון אף תרויהון גברא דשכיב עם אתתא ואתתא ותפלי עביד דביש מישראל:

κβʹ.

14. Καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν, καὶ λέγῃ· τὴν γυναῖκα ταύτην εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὕρηκα αὐτῆς παρθένια.

15. Καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γερουσίαν ἐπὶ τὴν πύλην.

16. Καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερουσίᾳ· τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτὴν αὐτός.

17. Ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους λέγων· οὐχ εὕρηκα τῇ θυγατρί σου παρθενίαν, καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μου, καὶ ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς πόλεως ἐκείνης.

18. Καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν.

19. Καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους, καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλῖτιν, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον.

20. Ἐὰν δ' ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθενία τῇ νεάνιδι,

21. Καὶ ἐξάξουσι τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὴν λίθοις (οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς,) καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

22. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνῳκισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ.

CAP. XXII.

14. Quæsieritque occasiones quibus dimittat eam; obiiciens ei nomen pessimum, & dixerit, Vxorem hanc accepi, & ingressus ad eam non inveni virginem:

15. Tollent eam pater & mater eius, & ferent secum signa virginitatis eius ad seniores urbis qui in porta sunt:

16. Et dicet pater, Filiam meam dedi huic vxorem: quam quia odit.

17. Imponit ei nomen pessimum, ut dicat, Non inveni filiam tuam virginem: & ecce hæc sunt signa virginitatis filiæ meæ, expandēt vestimenta coram senioribus civitatis.

18. Apprehendentq; senes urbis illius, virum, & verberabunt illum;

19. Condemnantes insuper centum siclis argenti, quos dabit patri puellæ, quoniam diffamavit nomen pessimum super virginem Israël: habebitq; eam uxorem, & non poterit dimittere eam omnibus diebus vitæ suæ.

20. Quòd si verum est quod obijcit, & non est in puella inventa virginitas:

21. Eiicient eam extra fores domus patris sui, & lapidibus obruent viri civitatis illius, & morietur: quoniam fecit nefas in Israël, ut fornicaretur in domo patris sui: & auferes malum de medio tui.

22. Si dormierit vir cum uxore alterius, uterque morietur, id est adulter & adultera: & auferes malum de Israël.

Das XXII. Capitel.

14. Vnd legt jr was schendlichs auff/ vnd bringet ein böß geschrey vber sie auß/vnd spricht: Das Weib hab ich genommen/vnd da ich mich zu jhr thet/ fand ich sie nicht Jungfrau.

15. So sollen der Vater vnd Mûter der Dirnen/sie nemen/vnd für die Eltesten der Stadt in dem Thor herfür bringen/der Dirnen Jungfrauschafft.

16. Vnnd der Dirnen Vatter soll zu den Eltesten sagen / Jch hab disem Mann meine Tochter zum Weibe gegeben/nun ist er jr gram worden.

17. Vnd legt ein schendlich ding auff sie/vnd spricht: Jch habe deine Tochter nicht Jungfrau funden / Hie ist die Jungfrauschafft meiner Tochter. Vnd sollen die Kleider für den Eltesten der Stadt außbreiten.

18. So sollen die Eltesten der Stadt den Mann nemen/vnd zůchtigen.

19. Vnd vmb hundert Seckel silbers bůssen/vnd die selben der Dirnen Vater geben/darumb daß er ein Jungfrau in Jsrael berůchtiget hat / vnnd soll sie zum Weibe haben/daß er sie sein lebenlang nicht lassen můge.

20. Jsts aber die waarheit / daß die Dirne nit ist Jungfrau funden.

21. So soll man sie herauß für die Thür jhres Vaters Hauß führen/ vnnd die Leute der Stadt sollen sie zu todt steinigen/darumb daß sie eine thorheit in Jsrael begangen hat/vnd in jres Vaters Hause gehûret hat / Vnnd solt das böse von dir thun:

22. Wenn jemandt erfunden wirdt/ der bey einem Weibe schlefft / die einen Ehemann hat / so sollen sie beyde sterben/der Mann vnd das Weib/bey dem er geschlaffen hat/vnd solt das böse von Jsrael thun.

CAP. XXII.

14. Et hauerà dato occasione di dirne male, e l'hauerà infamata, & hauerà detto: io ho preso questa moglie, e sono entrato à lei, e non ho ritrouato la verginità in essa.

15. Allhora il padre de la fanciulla e la madre la pigliaranno, e mostraranno i segni de la verginità de la fanciulla à i vecchii de la città su la porta.

16. Et il padre de la fanciulla dirà à i vecchii, Io ho dato la mia figliuola à questo huomo per marito, & egli l'ha in odio.

17. Et ecco ch'ei ha dato occasione di parlare mal di lei, dicendo: Io non ho ritrouato la verginità ne la tua figliuola: & ecco i segni de la verginità ne la mia figliuola. e stendarà il vestimento dinanzi à i vecchii de la città.

18. Allhora i vecchii di quella città pigliaranno l'huomo, e lo flagellaranno.

19. E lo condannaranno in cento pezzi di argento; i quali daranno al padre de la fanciulla, perche ha infamata la fanciulla d'Israel: & hauerà quella per moglie, laquale non potrà lassare in tutti i giorni suoi.

20. Ma se questa accusatione sarà stata vera e non sarà stata trouata la verginità ne la fanciulla:

21. Allhora menaranno la fanciulla à la porta de la casa di suo padre, e gli huomini di quella città la lapidaranno con le pietre, e morrà: perche ha fatto sceleratezza in Israel, commettendo fornicatione in casa di suo padre: e cosi tu leuarai il male del mezzo di te.

22. Quando qualcuno sarà colto à dormire con vna donna maritata à vno huomo, allhora morranno amendue ancora, e l'huomo che hà dormito con quella donna, e la donna: e cosi tu leuarai il male d'Israel.

כב

23 ארי יהי עולימתא בתולתא דמארסא לגבר וישכחנה גברא בקרתא וישכוב עמה:
24 ותפקון ית תרויהון לתרע קרתא ההיא ותרגמון יתהון באבניא וימותון ית עולימתא על עיסק דלא צוחת בקרתא וית גברא על עיסק דעני ית אתת חבריה ותפלי עביד דביש מבינך:
25 ואם בחקלא ישכח גבר ית עולימתא דמארסא ויתקף בה גברא וישכוב עמה וימות גברא דשכיב עמה בלחודוהי:
26 ולעולימתא לא תעביד מדעם לית לעולימתא חובת דין דקטול ארי כמא דיקום גבר על חבריה ויקטליניה נפש כן פתגמא הדין:
27 ארי בחקלא אשכחה צוחת עולימתא דמארסא ולית דפריק לה:
28 ארי ישכח גבר עולימתא בתולתא די לא מארסא ויחדינה וישכוב עמה וישתכחון:
29 ויתן גברא דשכיב עמה לאבוהא דעולימתא חמשין סלעין דכסף וליה תהי לאנתו חלף דעניה לית ליה רשו למפטרה כל יומוהי:

23 כי יהיה נער בתולה מארשה לאיש ומצאה איש בעיר ושכב עמה:
24 והוצאתם את שניהם אל שער העיר ההוא וסקלתם אתם באבנים ומתו את הנער על דבר אשר לא צעקה בעיר ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת רעהו ובערת הרע מקרבך:
25 ואם בשדה ימצא האיש את הנער המארשה והחזיק בה האיש ושכב עמה ומת האיש אשר שכב עמה לבדו:
26 ולנער לא תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה:
27 כי בשדה מצאה צעקה הנער המארשה ואין מושיע לה:
28 כי ימצא איש נער בתולה אשר לא ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו:
29 ונתן האיש השכב עמה לאבי הנער חמשים כסף ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל שלחה כל ימיו:

κβ.

23. Ἐὰν δὲ γένηται παῖς παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει, κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς.

24. Ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβοληθήσονται ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανοῦνται, τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ πόλει· καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

25. Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν ἄνθρωπον τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον.

26. Τῇ δὲ νεάνιδι οὐ ποιήσετε οὐδέν· οὐκ ἔστι τῇ νεάνιδι ἁμάρτημα θανάτου. ὅτι ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυχὴν, οὕτω τὸ πρᾶγμα αὐτό.

27. Ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν. ἐβόησεν ἡ νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη, καὶ ὁ βοηθήσων οὐκ ἦν αὐτῇ.

28. Ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος αὐτὴν κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ.

29. Δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνὴ, ἀνθ' ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν. οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον.

כג

1 לא יסב גבר ית אתת אבוהי ולא יגלי כנפא דאבוהי:
2 לא ידכי דפסיק ודמחבל ודגויר דמשלף למיעל בקהלא דייי:
3 לא ידכי ממזרא למיעל בקהלא דייי אף דרא עשיראה לא ידכי להון למיעל בקהלא דייי:

1 לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו:
2 לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל יהוה:
3 לא יבא ממזר בקהל יהוה גם דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוה:

ΚΕΦΑΛ. κγ.

1. Οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀνακαλύψει συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

2. Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας καὶ ἀποκεκομμένος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.

3. Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου ἕως δεκάτης γενεᾶς.

23. Si

CAP. XXII.

23. Si puellam virginem desponderit vir, & invenerit eam aliquis in civitate, & concubuerit cum ea.

24. Educes vtrumq; ad portam civitatis illius, & lapidibus obruentur: puella, quia non clamavit, cum esset in civitate: vir, quia humiliavit uxorem proximi sui. & auferes malum de medio tui.

25. Sin autem in agro repererit vir puellam quæ desposata est, & apprehendens concubuerit cum ea, ipse morietur solus:

26. Puella nihil patietur, nec est rea mortis: quoniam sicut latro consurgit contra fratrem suum, & occidit animam eius, ita & puella perpessa est.

27. Sola erat in agro: clamavit & nullus affuit qui liberaret eam.

28. Si invenerit vir puellam virginem quæ non habet sponsum, & apprehendens concubuerit cum illa, & res ad iudicium venerit:

29. Dabit qui dormivit cũ ea, patri puellæ quinquaginta siclos argenti, & habebit eam uxorem, quia humiliavit illam: non poterit dimittere eam cunctis diebus vitæ suæ.

Das XXII. Capitel.

23. Wenn eine Dirne jemandt vertrauet ist/ vnd ein Mann krieget sie in der Stadt/ vnd schlefft bey jr.

24. So solt jhr sie alle beide zu der Stadt thor außführen/ vnd solt sie beyde steinigen/ daß sie sterben. Die Dirne darumb / daß sie nicht geschryen hat/ weil sie in der Stadt war/ den Mann darumb/ daß er seines nechsten Weib geschendet hat/ vnd solt das böse von dir thun.

25. Wenn aber jemand eine vertraute Dirne auff dem Felde krieget/ vnd ergreiffet sie/ vnd schläfft bey jr/ so soll der Mann alleine sterben der bey jhr geschlaffen hat.

26. Vnd der Dirne soltu nichts thun/ denn sie hat keine sünde des todts werth gethan. Sondern gleich wie jemandt sich wider seinen nechsten erhübe / vnd schlüge seine Seele tod/ so ist diß auch.

27. Denn er fand sie auff dem Felde / vnd die vertrauete Dirne schrey/ vnd war niemand der jr halff.

28. Wenn jemand an eine Jungfrau kommt die nicht vertrauet ist / vnd ergreifft sie/ vnd schlefft bey jr/ vnd findet sich also.

29. So soll / der sie beschlaffen hat/ jhrem Vater fünfftzig Sekel Silbers geben / vnd soll sie zum Weibe haben/ darumb/ daß er sie geschwechet hat/ Er kan sie nicht lassen sein lebenlang.

CAP. XXII.

23. *Quando vna fanciulla sarà promessa à vno huomo, e qualcuno l'hauerà ritrouata ne la citta, & hauerà vsato con lei.*

24. *Voi menarete l'uno e l'altra à la porta di quella citta, e gli lapidarete con le pietre, e morranno: la fanciulla, perche ella non ha gridato ne la città; e l'huomo, perche ha humiliata la moglie del suo prossimo: e cosi tu leuarai il male del mezzo di te.*

25. *Ma se l'huomo hauerà ritrouata la fanciulla promessa, nel campo, e quello huomo l'hauerà presa & hauera vsato con essa: morra l'huomo solo, che hauerà vsato con essa.*

26. *Et à la fanciulla tu non farai cosa alcuna, imperoche la fanciulla non ha peccato à morte. Perche si come qualcuno si leua contra del suo prossimo, e lo ferisce à morte, cosi è in questo caso.*

27. *Imperoche l'ha ritrouata nel campo, la fanciulla promessa ha gridato, e non vi fu alcuno presente che la saluasse.*

28. *Quando qualcuno trouarà vna giouane vergine, laquale non sia promessa, e la pigliarà, & vsarà con ella, e saranno soprapresi.*

29. *Allhora quello huomo, che hauerà vsato con quella, darà cinquanta pezzi di argento al padre de la fanciulla, e sarà sua moglie, perche l'ha violata: non la potra lasciare in tutti i suoi giorni.*

CAP. XXIII.

1. Non accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit operimentum eius.

2. Non intrabit eunuchus attritis vel amputatis testiculis, & abscisso veretro ecclesiam Domini.

3. Non ingredietur mamzer, hoc est de scorto natus in ecclesiam Domini, usque ad decimam generationem.

Das XXIII. Capitel.

NJemand soll seines Vaters Weib nemen/ vnd nicht auffdecken seines Vaters decke.

2. Es soll kein zerstossener noch verschnittener in die gemeine des HERrn kommen.

3. Es soll auch kein Hurnkind in die gemeine des HERRN kommen/ auch nach dem zehenden Gelied/ sondern soll schlecht nicht in die Gemeine des HErren kommen.

CAP. XXIII.

1. *Nissuno pigliarà la moglie di suo padre, ne scoprirà la coperta di suo padre.*

2. *Colui che hauerà i granelli pesti per contusione, ò strappati. non entrarà ne la congregatione del Signore.*

3. *Il bastardo non entrarà ne la congregatione del Signore: ancora la loro generatione decima non entrarà ne la congregatione del Signore.*

כג

4 לא ידכון עמונאי ומואבאי למיסב אתתא מקהלא דיי אף דרא עשיראה לא ידכון להון למיעל בקהלא דיי עד עלמא:

5 על עיסק דלא ערעו יתכון בלחמא ובמיא בארחא במפקכון ממצרים ודי אגר עלך ית בלעם בר בעור מפתור ארם דעל פרת ללטיותך:

6 ולא אבא יי אלהך לקבלא מן בלעם והפך יי אלהך לך ית לוטיא לברכן ארי רחמך יי אלהך:

7 לא תתבע שלמהון וטבתהון כל יומך לעלם:

8 לא תרחק אדומאה ארי אחוך הוא לא תרחק מצראה ארי דייר הוית בארעיה:

9 בנין דאתילידו להון דרא תליתאה ידכון להון למיעל בקהלא דיי:

10 ארי תפוק למשריתא על בעלי דבבך ותסתמר מכל מדעם ביש:

11 ארי יהי בך גבר די לא יהי דכי מקרה ליליא ויפוק למברא למשריתא לא ייעול לגו משריתא:

12 ויהי לעידן רמשא יסחי במיא ובמיעל שמשא ייעול לגו משריתא:

13 ואתר מתקן תהי לך מברא למשריתא ותפוק תמן לברא:

14 וסיכתא תהי לך על אזנך ויהי במתבך לברא ותחפר בה ותתוב ותכסי ית מפקתך:

כג

4 לא־יבא עמוני ומואבי בקהל יהוה גם דור עשירי לא־יבא להם בקהל יהוה עד־עולם:

5 על־דבר אשר לא־קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את־בלעם בן־בעור מפתור ארם נהרים לקללך:

6 ולא־אבה יהוה אלהיך לשמע אל־בלעם ויהפך יהוה אלהיך לך את־הקללה לברכה כי אהבך יהוה אלהיך:

7 לא־תדרש שלמם וטבתם כל־ימיך לעולם:

8 לא־תתעב אדמי כי אחיך הוא לא־תתעב מצרי כי־גר היית בארצו:

9 בנים אשר־יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל יהוה:

10 כי־תצא מחנה על־איביך ונשמרת מכל דבר רע:

11 כי־יהיה בך איש אשר לא־יהיה טהור מקרה־לילה ויצא אל־מחוץ למחנה לא יבא אל־תוך המחנה:

12 והיה לפנות־ערב ירחץ במים וכבא השמש יבא אל־תוך המחנה:

13 ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ:

14 ויתד תהיה לך על־אזנך והיה בשבתך חוץ וחפרתה בה ושבת וכסית את־צאתך:

κγʹ.

4. Οὐκ εἰσελεύσεται ἀμμανίτης καὶ μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.

5. Παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ ἐκ τῆς μεσοποταμίας, καταράσασθαί σε.

6 Καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεός σου εἰσακοῦσαι τοῦ βαλαάμ, καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας εἰς εὐλογίας, διότι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου.

7. Οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου, εἰς τὸν αἰῶνα.

8. Οὐ βδελύξῃ ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν, οὐ βδελύξῃ αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

9. Υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾷ τρίτῃ εἰσελεύσονται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.

10. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς ῥήματος πονηροῦ.

11. Ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἔστι καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

12. Καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος τοῦ ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

13. Καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω.

14. Καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου· καὶ ἔσται ὅταν διακαθιζάνῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐν αὐτῷ.

CAP. XXIII.

4. Ammonites & Moabites etiam post decimam generationem non intrabunt ecclesiam Domini, in æternum:

5. Quia noluerunt vobis occurrere cum pane & aqua in via quando egressi estis de Ægypto: & quia conduxerunt contra te Balaam filiũ Beor de Mesopotamia Syriæ ut malediceret tibi:

6. Et noluit Dominus Deus tuus audire Balaam, vertitque maledictionem eius in benedictionem tuam, eo quod diligeret te.

7. Non facies cum eis pacem, nec quæras eis bona cunctis diebus vitæ tuæ, in sempiternum.

8. Non abominaberis Idumæum, quia frater tuus est: nec Ægyptium: quia advena fuisti in terra eius.

9. Qui nati fuerint ex eis, tertia generatione intrabunt in ecclesiam Domini.

10. Quando egressus fueris adversus hostes tuos in pugnam, custodies te ab omni re mala.

11. Si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus sit somnio, egredietur extra castra, & non revertetur.

12. Priusquam ad vesperam lavetur aqua: & post solis occasum regredietur in castra.

13. Habebis locum extra castra ad quem egrediaris ad requisita naturæ.

14. Gerens paxillum in balteo, cumq; sederis, fodies per circuitum, & egesta humo operies quo relevatus es:

Das XXIII. Capitel.

4. Die Ammoniter vnnd Moabiter sollen nicht in die Gemeine des HErrn kommen / auch nach dem zehenden gelied/sondern sie sollen nimmermehr hinein kommen.

5. Darumb/daß sie euch nicht zuvorkamen mit brot vnnd wasser/auff dem wege/da jr auß Egypten zoget/vnd dazu wider euch dingeten den Bileam den Son Beor/von Pethor/auß Mesopotamia/daß er dich verfluchen solte.

6. Aber der HERR dein Gott wolt Bileam nicht hören/vnnd wandelt dir den fluch in den segen/darumb daß dich der HERR dein Gott lieb hatte.

7. Du solt jnen weder glück noch guts wünschen/dein lebenlang ewiglich.

8. Die Edomiter soltu nicht fur greuel halten/Er ist dein Bruder. Den Egypter soltu auch nicht für greuel halten denn du bist ein Frembdling inn seinem Lande gewesen.

9. Die Kinder die sie im dritten Gelied zeugen/sollen in die Gemeine des HErren kommen.

10. Wenn du auß dem Lager gehest/wider deine Feinde/so hüte dich für allem bösen.

11. Wenn jemandt vnter dir ist / der nicht rein ist/das jhm des nachts was widerfahren ist/der soll hinauß für das Läger gehen. Vnd nicht wider hinein kommen.

12. Biß er für abends sich mit Wasser bade / Vnd wenn die Sonn vntergangen ist / soll er wider ins Lager gehen.

13. Vnd du solt aussen für dem Läger einen ort haben/dahin du zur noth hinauß gehest.

14. Vnd solt ein scheufflein haben/vnd wenn du dich draussen setzen wilt/soltu damit graben/vnd wenn du gesessen bist soltu zuscharren was von dir gangẽ ist.

CAP. XXIII.

4. Gli Ammoniti & i Moabiti non entraranno ne la congregatione del Signore, ancora la lor decima generatione non entrarà ne la congregatione del Signore in sempiterno.

5. Si perche non vi sono venuti incontra ne la via con pane e con acqua, dapoi che voi vsciste di Egitto: e si perche hanno condutto con mercede contra di voi Balaam figliuolo di Beor di Petor di Mesopotamia de la Soria, per maladirti.

6. Ma il Signore Dio tuo non volse ascoltare Balaam, & il Signore Dio tuo ti conuertì la maladittione in benedittione; percioche il Signore Dio tuo ti amaua.

7. Tu non cercarai la pace loro, ne i beni loro in tutti i tuoi giorni & in sempiterno.

8. Tu non hauerai in abominatione gl' Idumei, perche sono tuoi fratelli: Tu non hauerai in abominatione lo Egitto, perche tu sei stato peregrino nel suo paese.

9. I figliuoli che nasceranno loro ne la terza generatione, entraranno ne la congregatione del Signore.

10. Quando tu sarai vscito nel campo contra i tuoi nimici, guardati da ogni cosa cattiua.

11. Quando sarà fra voi qualcuno che non sarà netto, per qualche cosa auuenutagli di notte, vscirà fuor del campo, e non vi rientrarà.

12. Ma venendo la sera, si lauarà ne l'acqua: e quando il sole sarà andato sotto, entrarà nel campo.

13. E tu hauerai vn luogo fuor del campo, & andarai là fuora.

12. Tu hauerai ancora vn puntone con le tue armi, e quando tu vorrai andar fuora del corpo, scauarai con quello, e ritornandotene coprirai i tuoi escrementi.

כג

15 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא־יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ׃

16 לֹא־תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם אֲדֹנָיו׃

17 עִמְּךָ יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בַּטּוֹב לוֹ לֹא תּוֹנֶנּוּ׃

18 לֹא־תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

19 לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם־שְׁנֵיהֶם׃

20 לֹא־תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ אֹכֶל נֶשֶׁךְ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ׃

21 לַנָּכְרִי תַשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

22 כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃

23 וְכִי תֶחְדַּל לִנְדֹּר לֹא־יִהְיֶה בְךָ חֵטְא׃

24 מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ׃

תרגום — כג

15 ארי יי אלהך שכינתיה מהלכא בגו משריתך לשזבותך ולמסר סנאך קדמך ויהי משריתך קדיש ולא יתחזי בך עבירת פתגם ויתיב (מימריה) מלאוטבא לך׃

16 לא תמסר עבד עממין לרבוניה דישתזיב לותך מלות רבוניה׃

17 עמך יתיב ביניך באתרא דיתרעי בחדא מן קרוך בדיוטב ליה לא תוניניה׃

18 לא תהי אתתא מבנת ישראל לגבר עבד ולא יסב גברא מבני ישראל אתתא אמתא׃

19 לא תעיל אגר זניתא וחלפן כלבא לבית מקדשא דיי אלהך לכל נדרא ארי מרחקא דיי אלהך אף תרויהון׃

20 לא תרבי לאחוך רבית כסף רבית עיבור רבית כל מדעם דיתרבי׃

21 לבר עממין תרבי ולאחוך לא תרבי בדיל די יברכינך יי אלהך בכל אושטות ידך על ארעא דאת עליל תמן למירתה׃

22 ארי תדר נדר קדם יי אלהך לא תאחר לשלמיה ארי מתבע יתבעיניה יי אלהך מינך ויהי בך חובא׃

23 וארי תתמנע למדר לא יהי בך חובא׃

24 אפקות ספותך תטר ותעביד כמא דנדרתא קדם יי אלהך נדבתא דמליל תא בפומך׃

κγ΄.

15. Ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου, ἐξελέσθαι σε, καὶ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου, (εἰς τὰς χεῖράς σου) πρὸ προσώπου σου. καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ.

16. Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειταί σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

17. Μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ, οὐ θλίψεις αὐτόν.

18. Οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. (Οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος πρὸς πᾶσαν εὐχὴν ἀπὸ υἱῶν ἰσραήλ.)

19. Οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης, οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχὴν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἀμφότερα.

20. Οὐκ ἐκτοκιεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν ἐκδανείσῃς.

21. Τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, τῷ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

22. Ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει κύριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία.

23. Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὔξασθαι, οὐκ ἔστι σοι ἁμαρτία.

24. Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις, ὃν τρόπον ηὔξω κυρίῳ τῷ θεῷ σου δόμα, ὃ ἐλάλησας τῷ στόματί σου.

CAP. XXIII.

15. (Dominus enim Deus tuus ambulat in medio castrorum, ut eruat te, & tradat tibi inimicos tuos) & sint castra tua sancta, & nihil in eis appareat fœditatis, ne derelinquat te.

16. Non trades servum domino suo, qui ad te confugerit.

17. Habitabit tecum in loco qui ei placuerit, & in una urbium tuarum requiescet: ne contristes eum.

18. Non erit meretrix de filiabus Israël, nec scortator de filijs Israël.

19. Non offeres mercedem prostibuli, nec pretium canis in domo Domini Dei tui, quicquid illud est quod voverint? quia abominatio est utrumque apud Dominum Deum tuum.

20. Non fœnerabis fratri tuo ad usuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet aliam rem:

21. Sed alieno. Fratri autem tuo absq; usura id quo indiget, commodabis: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in Terra ad quam ingrederis possidendam.

22. Cum votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia requiret illud Dominus Deus tuus, & si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum.

23. Si nolueris polliceri, absq; peccato eris.

24. Quod autem semel egressum est de labiis tuis, observabis, & facies sicut promisisti Domino Deo tuo, & propria voluntate & ore tuo locutus es.

Das XXIII. Capitel.

15. Denn der HErr dein Gott wandelt unter deinem Lager/ daß er dich errette/ unnd gebe deine feinde für dir. Darumb sol dein Lager heilig sein/ daß kein schand unter dir gesehen werde/ und er sich von dir wende.

16. Du solt den Knecht nicht seinem Herrn überantworten/ der von jhm zu dir sich entwandt hat.

17. Er soll bey dir bleiben an dem ort/ den er erwehlet inn deiner Thor einem/ jm zu gut/ und solt jn nicht schinden.

18. Es soll keine Hure sein unter den Töchtern Jsrael/ Und kein Hurer unter den Sönen Jsrael.

19. Du solt kein Hurnlohn noch hundgeld inn das Hauß GOttes deines HErrn bringen/ auß jrgend einem gelübd/ denn das ist dem HERRN deinem Gott beydes ein grewel.

20. Du solt an deinem Bruder nicht wuchern/ weder mit Geld noch mit Speise/ noch mit allem damit man wuchern kan.

21. An dem Frembden magstu wuchern/ aber nicht an deinem Bruder/ auff daß dich der HERR dein Gott segene/ inn allem das du fürnimbst/ im Lande/ dahin du kommest dasselb einzunemen.

22. Wenn du dem HERRN deinem Gott ein gelübd thust/ so solt du es nicht verziehen zu halten/ Denn der HERR dein Gott wirds von dir fordern/ und wird dir Sünde sein.

23. Wenn du das geloben unterwegen lessest/ so ist dirs keine Sünde.

24. Aber was zu deinen Lippen außgangen ist/ solt du halten unnd darnach thun/ wie du dem HErrn deinem Gott freywillig gelobt hast/ das du mit deinem Mund geredt hast.

CAP. XXIII.

15. Imperoche il Signore Dio tuo va per mezzo del tuo campo per liberarti, e per dare i tuoi nimici dinanzi à te. Il tuo campo dunque sia santo, e non veda in te brut tezza alcuna, e si ritiri da te.

16. Tu non darai il servitore al suo padrone, il quale si sarà salvato appresso di te dal suo padrone.

17. Egli habitarà nel mezzo di te, nel luogo che 'l Signore haverà eletto in una de le tue città dovunque gli piacerà, tu non gli farai violenza.

18. Fra le figliuole d'Israel non sarà meretrice, ne fra i figliuoli d'Israel vi sarà scortatore maschio.

19. Tu non portarai ne la casa del Signore Dio tuo la mercede de la meretrice, ne il prezzo di un cane per alcun voto: percioche l'uno e l'altro ancora è abominatione del Signore Dio tuo.

20. Tu non tirarai dal tuo fratello l'usura del denaio, ne la usura del cibo, ne l'usura di alcuna cosa che si suol dare ad usura.

21. Tu darai ad usura à lo straniero, ma al tuo fratello non darai ad usura: a fin che il Signore Dio tuo ti benedica in tutte le cose, à lequali tu stenderai la tua mano sopra la terra, à laquale tu vai per possederla.

22. Quando tu haverai fatto un voto al Signore Dio tuo, non prolongarai di satisfarlo: perche il Signore Dio tuo lo ricercarà da tè, & il peccato sarà in te.

23. Ma se tu ti asterrai di avotirti, non sarà peccato in te.

24. Tu esequirai quel che sarà uscito de la tua bocca, e farai sicome tu hai avotito al Signore Dio tuo di tua volontà, poi che tu hai parlato con la tua bocca.

כג

25 אֲרֵי תִתְּגַר בְּכַרְמָא דְחַבְרָךְ וְתֵיכוּל עִנְּבִין כְּנַפְשָׁךְ לְמִשְׂבְּעָךְ וּלְמָנָךְ לָא תִתֵּן׃

25 אֲרֵי תִתְּגַר בְּקָמְתָא דְחַבְרָךְ וְתִקְטוֹף מְלִילָן בִּידָךְ וּמַגְּלָא לָא תְרִים עַל קָמְתָא דְחַבְרָךְ׃

כד

1 אֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִתְּתָא וְיִבְעֲלִינַּהּ וִיהֵי אִם לָא תַשְׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינוֹהִי אֲרֵי אַשְׁכַּח בַּהּ עֲבֵירַת פִּתְגָם וְיִכְתּוֹב לַהּ גֵּט פִּטּוּרִין וְיִתֵּן בִּידַהּ וְיִפְטְרִינַּהּ מִבֵּיתֵיהּ׃

2 וְתִפּוֹק מִבֵּיתֵיהּ וּתְהָךְ וּתְהֵי לִגְבַר אָחֳרָן׃

3 וְיִסְנֵינַּהּ גַּבְרָא בָתְרָאָה וְיִכְתּוֹב לַהּ גֵּט פִּטּוּרִין וְיִתֵּן בִּידַהּ וְיִפְטְרִינַּהּ מִבֵּיתֵיהּ אוֹ אֲרֵי יְמוּת גַּבְרָא בָתְרָאָה דְּנַסְבַהּ לֵיהּ לְאִנְתּוּ׃

4 לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְבַעְלַהּ קַדְמָאָה דְּפַטְרַהּ לְמֵתוּב לְנַסְבַהּ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְאִנְתּוּ בָּתַר דְּאִסְתְּאָבַת אֲרֵי מְרַחֲקָא הִיא קֳדָם יְיָ וְלָא תְחַיֵּיב יָת אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא׃

5 אֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִתְּתָא חֲדַתָּא לָא יִפּוֹק בְּחֵילָא וְלָא יִעִבַּר עֲלוֹהִי לְכָל מִדָּעַם פְּנֵי יְהֵי לְבֵיתֵיהּ שַׁתָּא חֲדָא וְיַחְדֵּי יָת אִתְּתֵיהּ דְּנְסִיב׃

6 לָא תִסַּב מַשְׁכּוֹנָא רֵחַיָּא וְרִכְבָּא אֲרֵי בְהוֹן מִתְעֲבֵיד מְזוֹן לְכָל נְפַשׁ׃

כג

25 כִּי תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ וְאֶל־כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן׃

26 כִּי תָבֹא בְּקָמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל קָמַת רֵעֶךָ׃

כד

1 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא תִמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו כִּי־מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ׃

2 וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר׃

3 וּשְׂנֵאָהּ הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ אוֹ כִי יָמוּת הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃

4 לֹא־יוּכַל בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמָּאָה כִּי־תוֹעֵבָה הִוא לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃

5 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא־יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל־דָּבָר נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אֶחָת וְשִׂמַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקָח׃

6 לֹא־יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי־נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל׃

κγ'.

25. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλὴν, ὅσον ἂν ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐ μὴ ἐμβάλῃς.

26. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσί σου στάχυας, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπὶ τὸν ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου.

ΚΕΦΑΛ. κδ'.

1. Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὕρηκεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

2. Καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ.

3. Καὶ μισήσῃ αὐτὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει αὐτῇ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὁ ἔσχατος, ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα.

4. Οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν, ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτὴν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ.

5. Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα· ἀθῷος ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐνιαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβεν.

6. Οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει.

CAP. XXIII.

25. Ingressus vineam proximi tui, comede uvas quantum tibi placuerit: foras autem ne efferas tecum.

26. Si intraveris segetem amici tui, franges spicas, & manu conteres: falce autem non metes.

Das XXIII. Capitel.

25. Wenn du inn deines Nechsten Weinberg gehest/ so magst du der drauben essen nach deinem willen/ biß du satt habest/ Aber du solt nichts in dein Gefeß thun.

26. Wenn du in die Saat deines Nechsten gehest/ so magst du mit der Hand Ehern abrupffen/ aber mit der Sicheln solt du nicht drinnen hin vnd her fahren.

CAP. XXIII.

25. *Quando tu sarai entratto ne la vigna del tuo prossimo, mangiarai de le vue secondo la tua volontà, à tua bastanza; ma non ne metterai nel tuo vaso.*

26. *Quando tu entrarai ne la ricolta del tuo prossimo, tu coglierai le spighe con la tua mano ma non alzarai la falce ne la ricolta del tuo prossimo.*

CAP. XXIIII.

1. Si acceperit homo uxorem,& habuerit eam,& non invenerit gratiam ante oculos eius propter aliquam fœditatem: scribet libellum repudij, & dabit in manu illius,& dimittet eam de domo sua.

2. Cumq; egressa alterum maritum duxerit,

3. Et ille quoque oderit eam, dederitq; ei libellum repudij, & dimiserit de domo sua, vel certé mortuus fuerit:

4. Non poterit prior maritus recipere eam in uxorē: quia polluta est, & abominabilis facta est coram Domino: ne peccare facias terram tuam, quam Dominus Deus tuus tradiderit tibi possidendam.

5. Cum acceperit homo nuper uxorem, non procedet ad bellum, nec ei quippiam necessitatis iniungetur publicæ sed vacabit absque culpa domui suæ, ut uno anno lætetur cum uxore sua.

6. Non accipies loco pignoris inferiorem & superiorem molam: quia animam suam apposuit tibi.

Das XXIIII. Capitel.

1. Wenn jemand ein Weib nimpt/ vnd ehelicht sie/ vnd sie nicht gnade findet für seinen augen/ vmb etwa einer vnlust willen/ so soll er einen Scheidbrieff schreiben/ vnd jhr in die hand geben/vnd auß seinem hause lassen.

2. Wenn sie denn auß seinem hause gangen ist/ vnd hingehet/ vnd wird eines andern Weib.

3. Vnd derselbige ander Mann jhr auch gram wird/ vnnd einen Scheidbrieff schreibt/ vnd jhr in die hand gibt/ vnnd sie auß seinem hause lest/ Oder so derselb ander Mann stirbt/ der sie jhm zum Weibe genommen hatte:

4. So kan sie jhr erster Mann der sie außließ/ nicht widerumb nemen/ daß sie sein Weib sey/ nach dem sie ist vnrein/denn solches ist ein grewel für dem HERRN/ auff daß du das Land nicht zu sünden machest/ das dir der HERR dein Gott zum erbe gegeben hat.

5. Wenn jemand newlich ein Weib genommen hat/ der sol nicht in die heerfahrt ziehen/ vnnd man sol jhm nichts aufflegen. Er sol frey in seinem Hause seyn ein Jar lang/ daß er frölich sey mit seinem Weibe das er genommen hat.

6. Du solt nicht zu pfand nemen den vntersten vnd öbersten Mülstein/ Denn er hat dir die Seele zu pfand gesetzt.

CAP. XXIIII.

1. *Se vno huomo hauerà preso moglie, & hauerà dormito con lei, ma occorra che non ritroui gratia negli occhii suoi, perche habbia ritrouato in essa qualche dishonestà; e l'hauerà scritto la lettera del rifiuto, e l'hauerà messa ne la mano di quella, e scacciata de la sua casa.*

2. *E quando ella, vscita de la casa di colui, se ne sarà andata, e si sarà maritata ad vn altro huomo;*

3. *E quel secondo huomo ancora l'hauerà in odio, e le hauerà scritto la lettera del diuortio, e messa ne la mano di quella, e l'hauerà scacciata di casa sua: ò vero se sarà morto quel secondo huomo che se l'hauea presa per moglie.*

4. *Il suo primo marito che l'haueua scacciata, non potrà di nuouo ripigliar quella per sua moglie, poiche è contaminata; perche è abominatione dinanzi al Signore, e tu non contaminarai la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà in heredità.*

5. *Quando qualcuno hauerà preso nuoua moglie, non andarà à la guerra, ne gli sarà imposto alcuno carico: sarà esente in casa sua per vno anno, e contentarà la sua moglie laquale ha preso.*

6. *Niuno pigliarà per pegno la macina di sopra ne la macina di sotto: perche egli pigliarebbe per pegno la vita.*

כד

7 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ וּמְכָרוֹ וּמֵת הַגַּנָּב הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃

8 הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־יוֹרוּ אֶתְכֶם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת׃

9 זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם׃

10 כִּי־תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה לֹא־תָבֹא אֶל־בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ׃

11 בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה נֹשֶׁה בוֹ יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת־הָעֲבוֹט הַחוּצָה׃

12 וְאִם־אִישׁ עָנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב בַּעֲבֹטוֹ׃

13 הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת־הָעֲבוֹט כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרְכֶךָּ וּלְךָ תִּהְיֶה צְדָקָה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

14 לֹא־תַעֲשֹׁק שָׂכִיר עָנִי וְאֶבְיוֹן מֵאַחֶיךָ אוֹ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃

15 בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא־תָבוֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עָנִי הוּא וְאֵלָיו הוּא נֹשֵׂא אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא יִקְרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃

16 לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָתוּ׃

כד

7 אֲרֵי יִשְׁתְּכַח גְּבַר דִּי גָנֵיב נַפְשָׁא מֵאֲחוֹהִי מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתְגַּר בֵּיהּ וִיזַבְּנִנֵּיהּ וְיִתְקְטֵל גַּנָּבָא הַהוּא וּתְפַלֵּי עָבֵיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ׃

8 אִסְתַּמַּר בְּמַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְמִטַּר לַחֲדָא וּלְמֶעְבַּד כְּכֹל דְּיַלְּפוּן יָתְכוֹן כָּהֲנַיָּא לֵוָאֵי כְּמָא דְפַקֵּדְתִּינּוּן תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד׃

9 הֱוֵי דְּכִיר יָת דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהָךְ לְמִרְיָם בְּאָרְחָא בְּמִפַּקְכוֹן מִמִּצְרָיִם׃

10 אֲרֵי תִרְשֵׁי בְּחַבְרָךְ רְשׁוּת מִדַּעַם לָא תֵעוֹל לְבֵיתֵיהּ לְמִסַּב מַשְׁכּוֹנֵיהּ׃

11 בְּבָרָא תְּקוּם וְגַבְרָא דְּאַתְּ רָשֵׁי בֵּיהּ יַפֵּיק לָךְ יָת מַשְׁכּוֹנָא לְבָרָא׃

12 וְאִם גְּבַר מִסְכֵּן הוּא לָא תִשְׁכּוּב בְּמַשְׁכּוֹנֵיהּ׃

13 אָתָבָא תָתֵיב לֵיהּ יָת מַשְׁכּוֹנָא כְּמֵיעַל שִׁמְשָׁא וְיִשְׁכּוּב בִּכְסוּתֵיהּ וִיבָרְכִינָּךְ וְלָךְ תְּהֵי זָכוּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

14 לָא תַעְשׁוֹק אֲגִירָא עַנְיָא וּמִסְכֵּינָא מֵאַחָךְ אוֹ מִגִּיּוֹרָךְ דִּי בְּאַרְעָךְ בְּקִרְוָךְ׃

15 בְּיוֹמֵיהּ תִּתֵּן אַגְרֵיהּ וְלָא תֵעוֹל עֲלוֹהִי שִׁמְשָׁא אֲרֵי מִסְכֵּן הוּא וְלֵיהּ הוּא מָסַר יָת נַפְשֵׁיהּ וְלָא יִקְרֵי עֲלָךְ קֳדָם יְיָ וִיהֵי בָךְ חוֹבָא׃

16 לָא יְמוּתוּן אֲבָהָן עַל פּוּם בְּנִין וּבְנִין לָא יְמוּתוּן עַל פּוּם אֲבָהָן אֱנָשׁ בְּחוֹבֵיהּ יְמוּתוּן׃

κδ΄.

7. Ἐὰν ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

8. Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἁφῇ τῆς λέπρας, καὶ φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον, ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν φυλάξασθαι ποιεῖν.

9. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός σου τῇ Μαριὰμ ἐν τῇ ἐξόδῳ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου.

10. Ἐὰν ᾖ ὀφείλημα ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὁτιοῦν, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον.

11. Ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω.

12. Ἐὰν ᾖ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ.

13. Ἀποδόσει ἀποδώσεις αὐτῷ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ περὶ δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ σοὶ ἔσται ἐλεημοσύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

14. Οὐκ ἀποστερήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου.

15. Αὐθήμερον ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτῷ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ καὶ ἐπ' αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ οὐ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία.

16. Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται.

CAP. XXIIII.

7. Si deprehensus fuerit homo sollicitans fratrem suum de filijs Israel, & vendito eo acceperit pretium: interficietur, & auferes malum de medio tui.

8. Observa diligenter ne incurras plagam lepræ, sed facies quæcumq; docuerint te sacerdotes Levitici generis iuxta id quod præcepi eis, & imple sollicitè.

9. Mementote quæ fecerit Dominus Deus vester Mariæ in via cùm egrederemini de Ægypto.

10. Cùm repetes á proximo tuo rem aliquam quam debet tibi non ingredieris domum eius ut pignus auferas:

11. Sed stabis foris, & ille tibi proferet quod habuerit.

12. Sin autem pauper est, non pernoctabit apud te pignus.

13. Sed statim reddes ei ante solis occasum: ut dormiens in vestimento suo, benedicat tibi, & habeas iustitiam coram Domino Deo tuo.

14. Non negabis mercedem indigentis, & pauperis fratris tui, sive advenæ qui tecum moratur in terra, & intra portas tuas est:

15. Sed eadem die reddes ei pretiũ laboris sui ante Solis occasum, quia pauper est, & ex eo sustentat animam suã: ne clamet contra te ad Dominum, & reputetur tibi in peccatum.

16. Non occidentur patres pro filiis, nec filii pro patribus, sed unusquisq; pro peccato suo morietur.

Das XXIIII. Capitel.

7. Wenn jemandt funden wirdt/der auß seinen Brüdern eine Seele stilet/ auß den Kindern Israel/vnd versetzt oder verkaufft sie / Solcher Dieb soll sterben/daß du das böse von dir thust.

8. Hüte dich für der plage des Außsatzs/daß du mit fleiß haltest vnd thust/ alles daß dich die Priester / die Leviten lehren/Vnd wie sie euch gebieten / das solt jr halten/vnd darnach thun.

9. Bedenckt/was der HERR dein Got thet mit Mir Jam auff dem wege/ da jr auß Egypten zoget.

10. Wenn du deinem Nechsten irgend eine schuld borgest/so soltu nicht in sein Hauß gehen/vnd jm ein pfand nemen.

11. Sondern du solt haussen stehen/ vnd er/dem du borgest/sol sein pfand zu dir herauß bringen.

12. Ist er aber ein dürfftiger / so soltu dich nicht schlaffen legen über seinem pfand.

13. Sondern solt jm sein pfand wider geben/wenn die Sonne vntergehet/daß er in seinem kleide schlaffe / vnd segene dich/daß wird dir für dem HERRN deinem Gott ein gerechtigkeit sein.

14. Du solt dem dürfftigen vnd armen seinen lohn nicht vorhalten / er sey von deinen Brüdern oder Frembdlingen/der in deinem Land vnd in deinem Thor ist.

15. Sondern solt jm seinen Lohn des Tags geben/daß die Sonn nicht drüber vntergehe/denn er ist dürfftig / vnd erhelt seine Seele damit / auff daß er nicht wider dich den HERRN anruffe/vnd sey dir Sünde.

16. Die Väter sollen nicht für die Kinder/noch die Kinder für die Väter sterben / Sondern ein jeglicher soll für seine Sünde sterben.

CAP. XXIIII.

7. Se sarà colto vno huomo che hauerà rubbato vno de suoi fratelli figliuoli d'Israel, e l'hauerà permutato o l'hauera venduto, quel ladro morrà, e cosi tu leuarai il male del mezzo di te.

8. Guardati da la piaga de la lebbra, guardandoti diligentemente, e facendo in tutto secondo che i sacerdoti Leuiti t'insegnaranno, si come io ho comandato loro, voi guardarete di fare.

9. Ricordaraiti di quelle cose, che'l Signore Dio tuo fece à Maria nel camino poi che voi fuste vsciti di Egitto.

10. Quando tu darai qualche cosa in presto al tuo fratello, tu non entrarai in casa sua, per pigliare il suo pegno.

11. Tu ti fermarai di fuori, è l'huomo, al quale tu haurai dato in presto, ti portarà il pegno fuora.

12. Ma se quello huomo sarà pouero tu non dormirai col suo pegno.

13. Tu gli restituirai quel pegno, quando il sole sarà andato sotto; à fin che dormi nel suo vestimento, e ti benedica: e questo ti sarà giustitia dinanzi al Signore Dio tuo.

14. Tu non farai violenza al mercennario pouero, ne al bisognoso, tanto fra i tuoi fratelli, quanto fra i tuoi forastieri, che sono nel tuo paese dentro à le tue porte.

15. Tu gli darai la sua mercede al suo giorno, & il sole non tramonti sopra di essa, percioche è pouero, e con quella sostenta la vita sua: à fin che non gridi contra di te al Signore, e sia peccato in te.

16. I padri non saranno ammazzati pe i figliuoli, ne i figliuoli saranno ammazzati pe i padri; ciascuno morrà pel peccato suo.

כד

17 לא תטה משפט גר יתום ולא תחבל בגד אלמנה:
18 וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך יהוה אלהיך משם על־כן אנכי מצוך לעשות את־הדבר הזה:
19 כי תקצר קצירך בשדך ושכחת עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולאלמנה יהיה למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידיך:
20 כי תחבט זיתך לא תפאר אחריך לגר ליתום ולאלמנה יהיה:
21 כי תבצר כרמך לא תעולל אחריך לגר ליתום ולאלמנה יהיה:
22 וזכרת כי־עבד היית בארץ מצרים על־כן אנכי מצוך לעשות את־הדבר הזה:

כד

17 לא תצלי דין גיור יתים ולא תסב משכונא לבוש ארמלתא:
18 ותדכר ארי עבדא הויתא במצרים ופרקך יי אלהך מתמן על כן אנא מפקיד לך למעבד ית פתגמא הדין:
19 ארי תחצד חצדך בחקלך ותנשי עמרא בחקלא לא תתוב למסביה לגיורא ליתמא ולארמלתא יהי בדיל דיברכינך יי אלהך בכל עובדי ידך:
20 ארי תחבוט זיתך לא תפלי בתרך לגיורא ליתמא ולארמלתא יהי:
21 ארי תקטוף כרמך לא תעלל בתרך לגיורא ליתמא ולארמלתא יהי:
22 ותדכר ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים על כן אנא מפקיד לך למעבד ית פתגמא הדין:

κδʹ.

17. Οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προσηλύτου, καὶ ὀρφανοῦ, (καὶ χήρας) καὶ οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμάτιον χήρας.
18. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.
19. Ἐὰν ἀμήσῃς τὸν ἀμητόν σου ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα (ἐν τῷ ἀγρῷ σου,) οὐκ ἐπαναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό, (τῷ πτωχῷ, καὶ) τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ ὀρφανῷ, καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου.
20. Ἐὰν δὲ ἐλαιολογήσῃς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου, τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ ὀρφανῷ, καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται.
21. Ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπανατρυγήσεις τὰ ὀπίσω σου, (τῷ πτωχῷ, καὶ) τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ ὀρφανῷ, καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται.
22. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

כה

1 כי־יהיה ריב בין אנשים ונגשו אל־המשפט ושפטום והצדיקו את־הצדיק והרשיעו את־הרשע:
2 והיה אם־בן הכות הרשע והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר:
3 ארבעים יכנו לא יסיף פן־יסיף להכתו על־אלה מכה רבה ונקלה אחיך לעיניך:
4 לא־תחסם שור בדישו:

כה

1 ארי יהי דין בין גבריא ויתקרבון לדינא וידינונון ויזכון ית זכאה ויחיבון ית חיבא:
2 ויהי אם בר חייב לאלקאה חייבא וירמיניה דינא וילקיניה קדמוהי כמסת חובתיה במנין:
3 ארבעין ילקיניה לא יוסיף דלמא יוסיף לאלקיותיה על אלין מחא סגי ויקל אחוך לעינך:
4 לא תחיד פום תורא בדישיה:

ΚΕΦΑΛ. κεʹ.

1. Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀνὰ μέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸν δίκαιον, καὶ καταγνῶσι τοῦ ἀσεβοῦς.
2. Καὶ ἔσται ἐὰν ἄξιος ᾖ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καὶ καθιεῖς αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν, κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ ἀριθμῷ.
3. Τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ οὐ προσθήσουσι. ἐὰν δὲ προσθῶσι μαστιγῶσαι αὐτὸν ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου.
4. Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα.

CAP. XXIIII.

17. Non pervertes iudicium advenæ & pupilli, nec auferes pignoris loco viduæ vestimentum.

18. Memento quòd servieris in Ægypto, & eruerit te Dominus Deus tuus inde. Idcirco præcipio tibi ut facias hanc rem.

19. Quando messueris segetem in agro tuo, & oblitus manipulum reliqueris: non revertêris ut tollas illum: sed advenam & pupillum, & viduam auferre patêris, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum.

20. Si fruges collegeris olivarum, quicquid remanserit in arboribus, non reverteris ut colligas: sed relinques advenæ pupillo ac viduæ.

21. Si vindemiaveris vineam tuam, non colliges remanentes racêmos, sed cedent in usus advenæ, pupilli, ac viduæ.

22. Memento quòd & tu servieris in Ægypto, & idcirco præcipio tibi ut facias hanc rem.

CAP. XXV.

1. Si fuerit causa inter aliquos, & interpellaverint iudices: quẽ iustum esse perspexerint illi iustitiæ palmã dabunt: quem impium, cõdemnabunt impietatis.

2. Sin autem eum qui peccavit, dignum viderint plagis: prosternẽt, & coram se facient verberari. Pro mensura peccati, erit & plagarum modus:

3. Ita duntaxat, ut quadragenarium numerum non excedant: ne fœdè laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus.

4. Non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas.

Das XXIIII. Capitel.

17. Du solt das Recht deß Frembdlingen vnd deß Waisen nicht beugen/ vñ solt der Witwen nicht das kleid zum pfand nemen.

18. Denn du solt gedencken/ daß du knecht in Egypten gewesen bist/ vnd der HErr dein Gott dich von dannen erlöset hat. Darumb gebiete ich dir/ daß du solchs thust.

19. Wenn du auff deinem Acker geerndtet hast/ vnd einer Garben vergessen hast auff dem Acker/ so solt du nicht vmbkehren dieselbigen zu holen/ Sondern sie sol deß Frembdlingẽ/ deß Waisen/ vnd der Witwen sein/ auff daß dich der HERR dein Gott segene/ in allen wercken deiner hände.

20. Wenn du deine Oelbäume hast geschüttelt/ so solt du nicht nachschütteln/ es sol deß Frembdlingẽ/ deß Waisen/ vnd der Witwen sein.

21. Wenn du deinen Weinberg gelesen hast/ so solt du nicht nachlesen/ es sol deß Frembdlingen/ deß Waisen/ vnd der Witwen sein.

22. Vnd solt gedencken/ daß du knecht inn Egyptenland gewesen bist/ Darumb gebiete ich dir/ daß du solchs thust.

Das XXV. Capitel.

WEnn ein Hader ist zwischen Männern/ so soll man sie für Gericht bringen/ vnd sie richten/ vnnd den Gerechten recht sprechen/ vnd den Gottlosen verdammen.

2. Vnnd so der Gottlose schlege verdienet hat/ soll jn der Richter heissen niderfallen/ vnd sollen jn für jm schlagen/ nach der maß vnd zal seiner missethat.

3. Wenn man jhm viertzig Schlege gegeben hat/ sol man nicht mehr schlagen/ auff daß nicht/ so man mehr schlege gibt/ er zu viel geschlagen werde/ vnd dein Bruder scheußlich für deinen augen sey.

4. Du solt dem Ochsen der da drischet/ nicht das Maul verbinden.

CAP. XXIIII.

17. Tu non peruertirai la ragione del forastiero e del pupillo, ne pigliarai in pegno il vestimento de la vedoua.

18. Ma ricordati che tu sei stato seruo in Egitto, e che'l Signore Dio tuo ti ha riscattato di là, Per questo io ti comando che tu faccia questa cosa.

19. Quando tu hauerai segato la tua mietitura nel tuo campo, e ti sarai smenticato di qualche fascetto nel campo; tu non ritorrarai à ripigliarlo: sarà del forastiero, del pouero, e de la vedoua: à fin che il Signore Dio tuo ti benedica in ogni opera de le tue mani.

20. Quando tu hauerai scosse le tue oliue, tu non ricercarai dipoi i rami: sarà del forastiero, del pupillo, e de la vedoua.

21. Quando hauerai vendemmiato la tua vigna, non ricoglierai i raspolli che vi sono restati, saranno del forastiero, del pupillo, e de la vedoua.

22. E ricordarai ti che tu sei stato seruo ne la terra di Egitto: per questo io ti comando che tu faccia questa cosa.

CAP. XXV.

1. Se sarà contentione fra alcuni, e saranno anditi in giuditio, e gli haueranno giudicati, giustificando il giusto, e condannando lo empio.

2. Se il cattiuo douerà esser battuto, allhora il giudice lo gettarà à terra, e comandarà che si batti dinanzi à se secondo la sua impietà, secondo il numero.

3. Comandarà che si batti di quaranta battiture, e non piu: à fin che se perauenture seguitando à batterlo di molte battiture oltra à queste, il tuo fratello non sia reso vile dinanzi à gli occhii tuoi.

4. Tu non serrarai la bocca del bue, quando egli batte.

פתגמיא

כה

5 ארי יתבון אחין כחדא וימות חד מנהון ובר לית ליה לא תהי אתת מיתא לברא לגבר חילוני יבמה יעול עלה ויסבינה ליה לאנתו ויבמינה:

6 ויהי בוכרא דתליד יקום על שום אחוהי מיתא ולא יתמחי שמיה מישראל:

7 ואם לא יצבי גברא למסב ית יבמתיה ותסק יבמתיה לתרע בית דינא לקדם סביא ותימר סרב יבמי לאקמא לאחוהי שמא בישראל לא אבי יבמי:

8 ויקרון ליה סבי קרתיה וימללון עמיה ויקום ויימר לא רעיתי למסבה:

9 ותתקרב יבמתיה ליה לקדם סביא ותשרי סניה מעל רגליה ותרוק באנפוהי ותתיב ותימר כדין יתעבד לגברא די לא יבני ית בית אחוהי:

10 ויתקרי שמיה בישראל בית שרי סנא:

11 ארי ינצון גברין כחדא גברא ואחוהי ותתקרב איתת חד לשיזבא ית בעלה מידא דמחוהי ותושיט ידה ותתקיף בבית בהתתיה:

12 ותקוץ ית ידה לא תחוס עינך:

13 לא יהי לך בכיסך מתקל ומתקל רבא וזעירא:

14 לא יהי לך בביתך מכילא ומכילא רבא וזעירא:

הדברים

כה

5 כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה:

6 והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל:

7 ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים ואמרה מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי:

8 וקראו לו זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה:

9 ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו:

10 ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל:

11 כי ינצו אנשים יחדו איש ואחיו וקרבה אשת האחד להציל את אישה מיד מכהו ושלחה ידה והחזיקה במבשיו:

12 וקצתה את כפה לא תחוס עינך:

13 לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה:

14 לא יהיה לך בביתך איפה ואיפה גדולה וקטנה:

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

κέ.

5. Ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ἦ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι. ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὴν, καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει αὐτῇ.

6. Καὶ ἔσται, τὸ παιδίον ὃ ἐὰν τεχθῇ κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος· καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραήλ.

7. Ἐὰν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καὶ ἐρεῖ· οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου.

8. Καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ, καὶ στὰς εἴπῃ· οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν.

9. Καὶ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἔναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἓν, ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ, οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

10. Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, ὁ οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα.

11. Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς αὐτῶν, ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος αὐτὸν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ.

12. Ἀποκόψεις τὴν χεῖρα αὐτῆς, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ.

13. Οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν.

14. Οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα καὶ μικρόν.

5. Quando

CAP. XXV.

5. Quando habitaverint fratres simul, & unus ex eis absque liberis mortuus fuerit, uxor defuncti non nubet alteri: sed accipiet eam frater eius & suscitabit semen fratris sui:

6. Et primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit, ut non deleatur nomen eius ex Israël.

7. Sin autem noluerit accipere uxorem fratris sui, quæ ei lege debetur, perget mulier ad portam civitatis, & interpellabit maiores natu, dicetque: Non vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in Israël: nec me in coniugium sumere.

8. Statimq; accersiri eum facient, & interrogabunt. Si responderit: Nolo eam uxorem accipere:

9. Accedet mulier ad eum coram senioribus, & tollet calceamentũ de pede eius, spuetq; in faciem illius, & dicet: Sic fiet homini qui non ædificat domum fratris sui.

10. Et vocabitur nomen illius in Israël, Domus discalceati.

11. Si habuerint inter se iurgium viri duo, & vnus contra alterum rixari cœperit, volensq; uxor alterius eruere virum suum de manu fortioris, miseritq; manum, & apprehenderit verenda eius.

12. Abscindes manum illius, nec flectêris super eam ulla misericordia.

13. Non habebis in sacculo diversa pondera, maius & minus:

14. Nec erit in domo tua modius maior & minor.

Das XXV. Capitel.

5. Wenn Brüder bey einander wohnen / vnd einer stirbt on Kinder/so soll des verstorbenen Weib nicht einen Frembden Mann draussen nemen/sondern jr Schwager soll sie beschlaffen/ vñd zum Weibe nemen / vnd sie ehelichen.

6. Vnd den ersten Sohn den sie gebirt/soll er bestettigen nach dem Namen seines verstorbenen Bruders / daß sein Name nicht vertilget werde auß Israel.

7. Gefellet aber dem Mann nicht/ daß er seine Schwägerin neme / so soll sie / seine Schwägerin hinauff gehen vnter das Thor für die Eltesten/vnd sagen: Mein Schwager wegert sich seinem Bruder einen Namen zuerwecken in Israel/vnd will mich nicht Ehelichẽ.

8. So sollen jn die Eltesten der Stadt fordern / vnd mit jhm reden. Wenn er denn stehet vnd spricht: Es gefellet mir nicht sie zu nemen.

9. So soll seine Schwägerin zu jhm tretten für den Eltesten/ vnd jhm einen Schuch außziehen von seinen Füssen/ vnd jhn anspeyen/vnd soll antworten/ vnd sprechen: Also soll man thun einem jeden Mañ/der seines Bruders Hauß nicht erbauen will.

10. Vnd sein Name soll in Israel heissen/des Barfüssers hauß.

11. Wenn sich zween Mäñer miteinander hadern/vnd des einẽ Weib laufft zu/daß sie jhren Mann errette von der hand des der jhn schlegt/vnd streckt jhre hand auß / vnd ergreifft jhn bey seiner Scham:

12. So soltu jr die Hand abhauen/vñ dein auge soll jr nicht verschonen.

13. Du solt nicht zweyerley Gewicht in deinem sack/groß vnd klein haben.

14. Vnd in deinem Hause soll nicht zweyerley Scheffel / groß vnd klein sein.

CAP. XXV.

5. Quando i fratelli saranno stati insieme, & vno di loro sarà morto, & ei non hauerà figliuoli la moglie del morto non si maritarà di fuori à huomo straniero: il suo cugnato andarà à lei, e se la pigliarà per moglie, e farà parentela con essa.

6. Et il primogenito ch'ella partorirà, starà in nome del suo fratello morto; à fin che non sia scancellato il nome di quello in Israel.

7. Ma se quello huomo non vorrà pigliare la sua cugnata, allhora la cugnata di colui andarà à la porta a i seniori, e dirà, Il mio cugnato non ha voluto suscitare il seme al suo fratello in Israel: non vuole far parentela con esso meco.

8. Allhora i vecchii di quella città chiamaranno quello, e parlaranno con lui, & egli si presentarà, e dirà, Io non ho voluto pigliarla.

9. Dapoi la sua cugnata si appressarà à lui dinanzi à i seniori, e cauarà la scarpa di colui dal suo piede, e sputarà ne la sua faccia, e parlarà, dicendo, Cosi sarà fatto à l'huomo, ilquale non hauerà edificato la casa del suo fratello.

10. E sarà chiamato il suo nome in Israel, la casa del discalzato.

11. Quando alcuni haueranno conteso insieme, l'vno con l'altro; e la moglie de l'vno si sarà accostata per liberare il suo marito de la mano di quel che lo percote; & hauendo stesa la sua mano, e prese le parti vergognose di colui

12. Allhora tu tagliarai la mano di quella, il tuo occhio non le perdonarà.

13. Tu non hauerai ne la tua saccheta due pesi, vn maggiore & vn minore.

14. Tu non hauerai in casa tua due moggi, vn maggiore & vn minore.

כה

15 מתקלין שלמין דקשוט יהון לך מכילן שלמין דקשוט יהון לך בדיל דיורכון יומך על ארעא דייי אלהך יהיב לך׃

16 ארי מרחקא דייי אלהך כל עביד אלין כל עביד שקר׃

17 הוי דכיר ית דעבד לך עמלק בארחא במפקכון ממצרים׃

18 דערעך בארחא וקטיל בך כל דהוו מתאחרין בתרך ואת משלהי ולאי ולא דחיל יקרא דייי׃

19 ויהי כד יניח ייי אלהך לך מכל בעלי דבבך מסחור סחור בארעא דייי אלהך יהיב לך אחסנא למירתה תמחי ית דכרנא דעמלק מתחות שמיא לא תנשי׃

15 אֶבֶן שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ לְמַעַן יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃

16 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עָוֶל׃

17 זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם׃

18 אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים׃

19 וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִּשְׁכָּח׃

κέ.

15. Στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

16. Ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποιῶν ἄδικον.

17. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένου σου ἐξ αἰγύπτου.

18. Πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκοψέ σου τὴν οὐραγίαν, τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου· σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν θεόν.

19. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ, ἐν τῇ γῇ ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτήν, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάθῃ.

כו

1 ויהי ארי תעול לארעא דייי אלהך יהיב לך אחסנא ותירתה ותתב בה׃

2 ותסב מריש כל אבא דארעא דתיתי מארעך דייי אלהך יהיב לך ותשוי בסלא ותהך לאתרא דיתרעי ייי אלהך לאשראה שכינתיה תמן׃

3 ותיתי לות כהנא די יהי ביומיא האינון ותימר ליה חויתי יומא דין קדם ייי אלהך ארי עלית לארעא דקיים ייי לאבהתנא למתן לנא׃

4 ויסב כהנא סלא מן ידך ויצנעיניה קדם מדבחא דייי אלהך׃

1 וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃

2 וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃

3 וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ׃

4 וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

ΚΕΦΑΛ. κς'.

1. Καὶ ἔσται ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ᾽ αὐτῆς.

2. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

3. Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα, ὃς ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν.

4. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

15. Pondus

CAP. XXV.

15. Pondus habebis iustum & verum, & modius æqualis & verus erit tibi: ut multo vivas tempore super Terram quam Dominus Deus tuus dederit tibi.

16. Abominatur enim Dominus tuus eum qui facit hæc & aversatur omnem iniustitiam.

17. Memento quæ fecerit tibi Amalec in via quando egrediebaris ex Ægypto:

18. Quomodo occurrerit tibi, & extremos agminis tui, qui lassi residebant, ceciderit, quando tu eras fame & labore confectus, & non timuerit Deum.

19. Cùm ergo Dominus Deus tuus dederit tibi requiem, & subiecerit cunctas per circuitum nationes in Terra quã tibi pollicitus est: delebis nomen eius sub cælo. Cave ne obliviscaris.

Das XXV. Capitel.

15. Du solt ein völlig vnd recht gewicht / vnd einen völligen vnd rechten Scheffel haben / auff daß dein Leben lang were in dem Lande / daß dir der HERR dein Gott geben wirt.

16. Denn wer solchs thut/der ist dem HErren deinem GOtt ein greuel / wie alle die übel thun.

17. Gedenck was dir die Amalekiter theten/auff dem wege/da jhr auß Egypten zoget.

18. Wie sie dich angriffen auff dem Wege/vnd schlugen deine hindersten/ alle die schwachen/die dir hinden nachzogen / da du müde vnd matt warest vnd fürchten Gott nicht.

19. Wenn nun der HErr dein Gott dich zu ruhe bringt von allen deinen Feinden vmbher/im Land/daß dir der HErr dein Gott gibt zum Erbe einzunemen/so soltu daß gedechtniß der Amalekiter außtilgen vnter dem Himel. Das vergiß nicht.

CAP. XXV.

15. Tu hauerai il peso intiero e giusto, & hauerai il moggio intero e giusto: à fin che il Signore prolonghi i tuoi giorni sopra la terra, laquale il Signore Dio tuo ti da.

16. Imperoche chiunque fa queste cose, è in abominatione al Signore Dio tuo, e chiunque fa iniquità.

17. Ricordati di quel che Amalec ti fece nel camino, quando voi vsciste di Egitto.

18. Come egli venne contra di te nel camino, e ti percosse ne la coda de lo esercito, cioè, tutti i debili, ch'erano dietro à te, quando tu eri lasso e stracco, & non temè Dio.

19. Quando dunque il Signore Dio ti hauerà dato riposo da tutti i tuoi nimici à l'intorno, ne la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà in heredità per possederla: tu scancellarai la memoria di Amalec di sotto il cielo. Non te ne scordarai.

CAP. XXVI.

1. Cumq; intraveris Terram quam Dominus Deus tuus tibi daturus est possidendam & obtinueris eam, atque habitaveris in ea.

2. Tolles de cunctis frugibus tuis primitias, & pones in cartallo, pergesq; ad locum quem Dominus Deus tuus elegerit, vt ibi invocetur nomen eius:

3. Accedesque ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis, & dices ad eum, Profiteor hodie coram Domino Deo tuo, quòd ingressus sum in Terram pro qua iuravit patribus nostris, ut daret eam nobis.

4. Suscipiensque sacerdos cartallum de manu eius, ponet ante altare Domini Dei tui,

Das XXVI. Capitel.

WEnn du ins Landt kommst/daß dir der HErr dein Gott zum Erbe geben wird/vnd nimmsts ein/vnd wonest drinnen.

2. So soltu nemen allerley erste Früchte des Lands/die auß der Erden kommen/die der HErr dein GOtt dir gibt/ vnd solt sie in einen Korb legen/vnd hin gehen an den ort/den der HERR dein Gott erwehlen wird / daß sein Name daselbs wone.

3. Vnd solt zu dem Priester kommen/ der zu der zeit da ist / vnd zu im sagen: Jch bekenne heut dem HERRN deinem Gott/daß ich kommen bin in das Land/daß der HERR vnsern Vätern geschworen hat vns zu geben.

4. Vnd der Priester soll den Korb nemen von deiner Hand / vnd vor dem Altar des HERRN deines GOttes niderseтzen.

CAP. XXVI.

1. Ma quando tu sarai entrato ne la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà in heredità, e l'hauerai posseduta, e sarai habitato in quella.

2. Allhora tu pigliarai de le primitie di tutti i frutti de la terra, lequali tu portarai de la tua terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà e le metterai nel canestro, & andarai al luogo, che'l Signore Dio tuo hauerà eletto, per farui habitare il suo nome.

3. E tu andarai al Sacerdote che sarà in quei giorni, e gli dirai, Io confesso hoggi al Signore Dio tuo che io sono entrato ne la terra, de laquale il Signore ha giurato à i nostri padri di darla à noi.

4. Et il Sacerdote pigliarà il canestro de la tua mano, e lo mettera dinanzi à l'altare del Signore Dio tuo.

כו

5 וְתָתֵיב וְתֵימַר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָבָן אֲרַמָּאָה בְּעָא לְאוֹבָדָא יָת אַבָּא וּנְחַת לְמִצְרַיִם וְדָר תַּמָּן בְּעַם זְעֵיר וַהֲוָה תַמָּן לְעַם רַב תַּקִּיף וְסַגִּי׃

6 וְאַבְאִישׁוּ לַנָא מִצְרָאֵי וְעַנִּיוּנָא וִיהַבוּ עֲלָנָא פָּלְחָנָא קַשְׁיָא׃

7 וְצַלֵּינָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתַנָא וְקַבֵּיל יְיָ צְלוֹתַנָא וּגְלֵי קֳדָמוֹהִי עַמְלַנָא וּלְאוּתָנָא וְדוּחֲקַנָא׃

8 וְאַפְּקַנָא יְיָ מִמִּצְרַיִם בִּידָא תַקִּיפָא וּבִדְרָעָא מְרָמְמָא וּבְחֶזְוָנָא רַבָּא וּבְאָתִין וּבְמוֹפְתִין׃

9 וְאַיְתִינָנָא לְאַתְרָא הָדֵין וִיהַב לַנָא יָת אַרְעָא הָדָא אַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃

10 וּכְעַן הָא אַיְתֵיתִי יָת רֵישׁ אִבָּא דְאַרְעָא דִּיהַבְתְּ לִי יְיָ וְתַצְנְעִינֵיהּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וְתִסְגּוֹד קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

11 וְתִחְדֵּי בְּכָל טָבְתָא דִּי יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ וּלְאֱנָשׁ בֵּיתָךְ אַתְּ וְלֵיוָאָה וְגִיּוֹרָא דִּי בֵינָךְ׃

12 אֲרֵי תְשֵׁיצֵי לְעַשָּׂרָא יָת כָּל מַעְשַׂר עֲלַלְתָּךְ בְּשַׁתָּא תְלִיתֵיתָא שַׁתָּא דְמַעְשְׂרָא וְתִתֵּן לְלֵיוָאָה לְגִיּוֹרָא לְיִתַּמָּא וּלְאַרְמַלְתָּא וְיֵיכְלוּן בְּקִרְוָךְ וְיִשְׂבְּעוּן׃

13 וְתֵימַר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ פַּלֵּיתִי קֹדֶשׁ מַעַשְׂרָא מִן בֵּיתָא וְאַף יְהַבְתֵּיהּ לְלֵיוָאָה לְגִיּוֹרָא לְיִתַּמָּא וּלְאַרְמַלְתָּא כְּכָל תַּפְקֵידְתָּךְ דִּפְקֵידְתַּנִי לָא עֲבָרִית מִפִּקּוֹדָךְ וְלָא אַנְשֵׁיתִי׃

כו

5 וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב׃

6 וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃

7 וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ׃

8 וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃

9 וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

10 וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

11 וְשָׂמַחְתָּ בְכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ׃

12 כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ׃

13 וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכָל־מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֺתֶיךָ וְלֹא שָׁכָחְתִּי׃

κς'.

5. Καὶ ἀποκριθήσῃ καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῴκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πλῆθος πολὺ καὶ μέγα.

6. Καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά.

7. Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν.

8. Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχύι μεγάλῃ, ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονι αὐτοῦ τῷ ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι.

9. Καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

10. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς, ἧς ἔδωκάς μοι, κύριε, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ ἀφήσεις αὐτὰ ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἐκεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

11. Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ ὁ λευΐτης, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί.

12. Ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων τῆς γῆς σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ λευΐτῃ, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ ὀρφανῷ, καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ἐμπλησθήσονται.

13. Καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐξεκάθαρα τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ λευΐτῃ, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ ὀρφανῷ, καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς σου, ἃς ἐνετείλω μοι, οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ οὐκ ἐπελαθόμην.

CAP. XXVI.

5. Et loquêris in conspectu Domini Dei tui, Syrus persequebatur patrem meum, qui descendit in Ægyptum, & ibi peregrinatus est in paucissimo numero: crevitque in gentem magnam ac robustam & infinitæ multitudinis.

6. Afflixeruntque nos Ægyptij, & persecuti sunt, imponentes onera gravissima:

7. Et clamavimus ad Dominum Deum patrum nostrorum: qui exaudivit nos, & respexit humilitatem nostram, & laborem, atque angustiam:

8. Et eduxit nos de Ægypto in manu forti, & brachio extento, in ingenti pavore, in signis atque portentis:

9. Et introduxit ad locum istum, & tradidit nobis Terram lacte & melle manantem.

10. Et idcirco nunc offero primitias frugum Terræ quam Dominus dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu Domini Dei tui: & adorato Domino Deo tuo,

11. Epulaberis in omnibus bonis quæ Dominus Deus tuus dederit tibi, & domui tuæ, tu & Levites, & advena qui tecum est.

12. Quando compleveris decimam cunctarum frugũ tuarum, anno decimarum tertio dabis Levitæ, & advenæ, & pupillo & viduæ, ut comedant intra portas tuas, & saturentur.

13. Loquerisq; in conspectu Domini Dei tui, Attuli quod sanctificatum est de domo mea, & dedi illud Levitæ & advenæ, & pupillo ac viduæ, sicut iussisti mihi: non præterivi mandata tua, nec sum oblitus imperij tui.

Das XXVI. Capitel.

5. Da solt du antworten/vnd sagen für dem HERRN deinem Gott: Die Syrer wolten meinen Vater vmbbringen/ der zoch hinab in Egypten/ vnd war daselbs ein Frembdling mit geringem Volck/ vnd ward daselbs ein groß starck vnd vil Volck.

6. Aber die Egypter handelten vns übel/vnd zwungen vns/vnd legten einen harten Dienst auff vns.

7. Da schryen wir zu dem HERrn dem Gott vnser Väter/vnd der HERr erhöret vnser schreyen/vnd sahe vnser ellend/angst vnd not.

8. Vnd führet vns auß Egypten/mit mechtiger Hand/ vnd außgerecktem Arm/vnd mit grossem schrecken/durch Zeichen vnd Wunder.

9. Vnd bracht vns an disen ort/vnd gab vns diß Land/da Milch vnd Honig innen fleust.

10. Nun bringe ich die ersten früchte des Lands/die du HERR mir gegeben hast/ vnd solt sie lassen für dem HErrn deinem Gott/vnd anbeten für dem HErrn deinem Gott.

11. Vnd frölich sein über allem Gut/ daß dir der HERr dein Gott gegeben hat/vnd deinem Hause/du vnd der Levit/vnd der Frembdling der bey dir ist.

12. Wenn du alle Zehenden deines einkommens zusamen bracht hast im dritten Jar/das ist ein Zehenden Jar/ so soltu dem Leviten/dem Frembdlinge dem Waisen/vnd den Witwen geben daß sie essen in deinem Thor/ vnd satt werden.

13. Vnd solt sprechen für dem HERREN deinem Gott: Jch hab bracht das geheiliget ist auß meinem Hause/ vnd habs gegeben den Leviten/ den Frembdlingen/ den Waisen vnd den Wittwen/nach alle deinem Gebot/daß du mir gebotten hast/ Jch hab deine Gebot nicht übergangen/ noch vergessen.

CAP. XXVI.

5. *E parlarai, e dirai dinanzi al Signore Dio tuo, il padre mio Sirio, hauendo bisogno discese in Egitto, e stette quiui forastiero con pochi huomini, e quiui crebbe in una gran gente, robusta, e copiosa,*

6. *Ma gli Egittii ci afflissero e ci tormentarono, e ci posero una dura seruitù.*

7. *Perilche noi esclamammo al Signore Dio de nostri padri, & il Signore udi la nostra voce, e risguardò la nostra afflittione, e la nostra fatica, e la nostra oppressione.*

8. *Et il Signore ci cauò di Egitto con man forte, e braccio steso, e con gran terrore, e segni e miracoli.*

9. *E ci ha intrododotti à questo luogo, e ci ha data questa terra abondante di latte e di mele.*

10. *Ora dunque, ecco, io ho portate le primitie de frutti de la terra, laquale, ò Signore, tu mi hai data. E tu lasciarai quello dinanzi al Signore Dio tuo, e ti inchinari dinanzi al Signore Dio tuo.*

11. *E ti rallegrarai in ogni bene che'l Signore Dio tuo hauer à dato à te, & à la tua casa, tu & il Leuita, & il forastiero che è nel mezzo di te.*

12. *Quando tu hauerai finito di dare la decima di tutte le tue entrate nel terzo anno, anno de la decima; & hauerai dato al Leuita, al forastiero, al pupillo, & à la vedoua; & haueranno mangiato dentro à le tue porte, e si saranno satiati:*

13. *Allhora tu dirai dinanzi al Signore Dio tuo, Io ho cauato di casa quel che è santificato, l'ho dato ancora al Leuita, al forastiero, al pupillo, & à la vedoua, secondo i tuoi comandamenti che tu mi hai comandati: io non ho preterito alcuno de tuoi comandamenti; ne me l'hò messo in oblio.*

כו

14 לָא אֲכָלִית בְּאֶבְלִי מִנֵּיהּ וְלָא בַעֲלִית מִנֵּיהּ בִּדְמְסָאַב וְלָא יְהָבִית מִנֵּיהּ עַל מִית קַבֵּילִית (בְּמֵימְרָא) דַּייָ אֱלָהִי עֲבָדִית כְּכֹל דְּפַקֵּדְתָּנִי׃

15 אִסְתְּכִי מִמְּדוֹר קֻדְשָׁךְ מִן שְׁמַיָּא וּבָרֵךְ יָת עַמָּךְ יָת יִשְׂרָאֵל וְיָת אַרְעָא דִּיהַבְתְּ לָנָא כְּמָא דְּקַיֵּימְתָּא לַאֲבָהָתַנָא אַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבָשׁ׃

16 יוֹמָא הָדֵין יְיָ אֱלָהָךְ מְפַקֵּד לָךְ לְמֶעְבַּד יָת קְיָמַיָּא הָאִלֵּין וְיָת דִּינַיָּא וְתִטַּר וְתַעְבֵּד יָתְהוֹן בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃

17 יָת יְיָ חֲטַבְתְּ יוֹמָא דֵין לְמֶהֱוֵי לָךְ לֶאֱלָהּ וּלְמְהָךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִטַּר קְיָמוֹהִי וּפִקּוֹדוֹהִי וְדִינוֹהִי וּלְקַבָּלָא בְּמֵימְרֵיהּ׃

18 וַייָ חַטְבָךְ יוֹמָא דֵין לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חַבִּיב כְּמָא דְּמַלֵּיל לָךְ וּלְמִטַּר כָּל פִּקּוֹדוֹהִי׃

19 וּלְמִתְּנָךְ עִלָּאָה עַל כָּל עַמְמַיָּא דַּעֲבַד לְתֻשְׁבְּחָא וּלְשׁוּם וּלְרִבּוּ וּלְמֶהֱוָךְ עַם קַדִּישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל׃

כו

14 לֹא־אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא־נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃

15 הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

16 הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃

17 אֶת־יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ׃

18 וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ הַיּוֹם לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְלִשְׁמֹר כָּל־מִצְוֹתָיו׃

19 וּלְתִתְּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיֹתְךָ עַם־קָדֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃

κϛ.

14. Καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι, ὑπήκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἐποίησα καθὰ ἐνετείλω μοι.

15. Κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

16. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ τὰ κρίματα· καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

17. Τὸν θεὸν εἵλου σήμερον εἶναί σου θεὸν, καὶ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα, καὶ τὰς ἐντολὰς, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

18. Καὶ κύριος εἵλατό σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπέ σοι, φυλάττειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ.

19. Καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν, καὶ καύχημα, καὶ δοξαστὸν, εἶναί σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

כז

1 וּפַקֵּיד מֹשֶׁה וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל יָת עַמָּא לְמֵימַר טַר יָת כָּל תַּפְקֵדְתָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין׃

2 וִיהֵי בְּיוֹמָא דְּתִעְבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ וּתְקִים לָךְ אַבְנִין רַבְרְבִין וּתְסוּד יָתְהוֹן בְּסִידָא׃

כז

1 וַיְצַו מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר שָׁמֹר אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃

2 וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַהֲקֵמֹתָ לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד׃

ΚΕΦΑΛ. κζ.

1. Καὶ προσέταξε μωϋσῆς, καὶ ἡ γερουσία τῶν Ἰσραὴλ λέγων· φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον.

2. Καὶ ἔσται, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ.

CAP. XXVI.

14. Non comedi ex eis in luctu meo, nec separavi ea in qualibet immunditia, nec expendi ex his quicquam in re funebri. Obedivi voci Domini Dei mei, & feci omnia sicut præcepisti mihi.

15. Respice de sanctuario tuo, & de excelso cælorum habitaculo, & benedic populo tuo Israël, & Terræ quam dedisti nobis, sicut iurasti patribus nostris, terræ lacte & melle mananti.

16. Hodie Dominus Deus tuus præcepit tibi ut facias mandata hæc atque iudicia: ut custodias & impleas ex toto corde tuo, & ex tota anima tua.

17. Dominum elegisti hodie, ut sit tibi Deus, & ambules in viis eius, ut custodias ceremonias illius, & mandata atque iudicia, & obedias eius imperio.

18. En Dominus elegit te hodie ut sis ei populus peculiaris, sicut locutus est tibi, & custodias omnia præcepta illius.

19. Et faciet te excelsiorem cunctis gentibus quas creavit in laudem, & nomen, & gloriam suam: ut sis populus sanctus Domini Dei tui, sicut locutus est,

Das XXVI. Capitel.

14. Ich hab nicht davon gessen in meinem leide/vnd hab nicht davon gethan in vnreinigkeit / ich hab nicht zu den todten davon gegeben. Ich bin der stimm des HERRN meines Gottes gehorsam gewest/vnd habe gethan alles/wie du mir gebotten hast.

15. Sihe herab von deiner heiligen Wonung vom Himel/vnd segene dein Volck Israel / vnd das Land daß du vns gegeben hast / wie du vnsern Vätern geschworen hast/ein land da milch vnd honig innen fleust.

16. Heutes tages gebeut dir der HErr dein Gott/daß du thust nach allen disen Gebotten vnd Rechten/daß du sie haltest/vñ darnach thust von gantzem hertzen/vnd von gantzer seelen.

17. Dem HErrn hastu heute geredt/ daß er dein Gott sey/daß du in allen seinen wegen wandlest / vnd haltest seine Gesetz/Gebott vnd Rechte/ vnd seiner stimme gehorchest.

18. Vnd der HErr hatt dir heute geredt / daß du sein eigen Volck sein solt/ wie er dir geredt hat/Daß du alle seine Gebott haltest.

19. Vnd er dich das höhest mache/ vnd du gerhümet/gepreiset vnd geehret werdest über alle völcker/die er gemacht hat/daß du dem HErrn deinem GOtt ein heilig Volck seyest/wie er geredt hat.

CAP. XXVI.

14. Io non ne ho mangiato nel mio dolore, e non ne ho impiegato in cosa profana; e non ne ho dato niente per il morto: Io ho obedito à la voce del Signore Dio mio, io ho fatto secondo tutto quello che tu mi hai comandato.

15. Riguarda de la tua santa habitatione dal cielo e benedice il tuo popolo Israel, e la terra, laquale tu ci hai data, si come tu giurasti à i nostri padri, la terra, dico, abondante di latte e di mele.

16. Hoggi il Signore Dio tuo ti ha comandato che tu osserui questi statuti e giudicii tu gli osseruarai dunque, e gli farai con tutto il cuor tuo, e con tutta l' anima tua.

17. Tu hai hoggi magnificato il Signore in questo che è Dio, e tu camini ne le sue vie & osserui le sue ordinationi & i suoi giudicii, & obedisca à la sua voce.

18. Il Signore ancora ti ha hoggi esaltato, perche tu gli sia popolo peculiare, si come egli ti ha detto; e perche tu custodisca tuttii suoi precetti.

19. E ti ponga superiore à tutte le genti, lequali ha fatte in laude, in nome, & in gloria: & à fin che tu sia il popolo santo al Signore Dio tuo, si come ti ha detto.

CAP. XXVII.

1 Præcepit autem Moyses & seniores Israël populo, dicentes, Custodite omne mandatum quod præcipio vobis hodie.

2. Cumque transieritis Iordanem in Terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, eriges ingentes lapides & calce levigabis eos.

Das XXVII. Capitel.

VND Mose gebot sampt den Eltesten Israel dem Volck / vnd sprach: Behaltet alle Gebot/die ich euch heute gebiete.

2. Vnd zu der zeit/wenn jhr über den Jordan gehet ins Land / daß dir der HErr dein Gott geben wird/soltu grosse steine auffrichten/vnnd sie mit Kalck tünchen.

CAP. XXVII.

1. Allhora Moise & i Seniori d' Israel comandorono al popolo, dicendo, Guardate tutti i comandamenti che io hoggi comando à voi.

2. Et auuerrà nel giorno che voi hauerete passato il Giordano per andare à la terra, laquale il Signore Dio vostro vi dà, voi adrizzarete de le pietre grandi, lequali implastrarete di calcina.

כז

3 וְתִכְתּוֹב עֲלֵיהוֹן יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא בְּמֶעְבְּרָךְ בְּדִיל דְּתֵיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתָךְ לָךְ׃

4 וִיהֵי בְּמֶעְבַּרְכוֹן יָת יַרְדְּנָא תְּקִימוּן יָת אַבְנַיָּא הָאִלֵּין דַּאֲנָא מְפַקֵּיד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין בְּטוּרָא דְּעֵיבָל וְתָסוּד יָתְהוֹן בְּסִידָא׃

5 וְתִבְנֵי תַמָּן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מַדְבַּח אַבְנִין לָא תְרִים עֲלֵיהוֹן פַּרְזְלָא׃

6 אַבְנִין שַׁלְמָן תִּבְנֵי יָת מַדְבְּחָא דַּייָ אֱלָהָךְ וְתַסֵּיק עֲלוֹהִי עֲלָוָן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

7 וְתִכּוֹס נִכְסַת קֻדְשִׁין וְתֵיכוֹל תַּמָּן וְתִחְדֵּי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

8 וְתִכְתּוֹב עַל אַבְנַיָּא יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא פָּרֵישׁ יָאוּת׃

9 וּמַלֵּיל מֹשֶׁה וְכָהֲנַיָּא לֵוָאֵי עִם כָּל יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אַצֵּית וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל יוֹמָא דֵין הֲוֵיתָא לְעַם קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

10 וּתְקַבֵּיל בְּמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ וְתַעְבֵּיד יָת פִּקּוֹדוֹהִי וְיָת קְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקְּדָךְ יוֹמָא דֵין׃

11 וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת עַמָּא בְּיוֹמָא הַהוּא לְמֵימַר׃

12 אִלֵּין יְקוּמוּן לְבָרָכָא יָת עַמָּא עַל טוּרָא דִּגְרִיזִים בְּמֶעְבַּרְכוֹן יָת יַרְדְּנָא שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃

13 וְאִלֵּין יְקוּמוּן עַל לְוָטַיָּא בְּטוּרָא דְּעֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלוּן דָּן וְנַפְתָּלִי׃

כז

3 וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ לְמַעַן
אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ לָךְ׃
4 וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן
תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם בְּהַר
עֵיבָל וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד׃
5 וּבָנִיתָ שָּׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִזְבַּח אֲבָנִים לֹא־תָנִיף עֲלֵיהֶם
בַּרְזֶל׃
6 אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־
מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו
עוֹלֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
7 וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ שָּׁם
וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
8 וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר הֵיטֵב׃
9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַסְכֵּת׀
וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ
לְעָם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
10 וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְעָשִׂיתָ אֶת־מִצְוֹתָו וְאֶת־חֻקָּיו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃
11 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר׃
12 אֵלֶּה יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ אֶת־
הָעָם עַל־הַר גְּרִזִים בְּעָבְרְכֶם
אֶת־הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה
וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃
13 וְאֵלֶּה יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה
בְּהַר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר
וּזְבוּלֻן דָּן וְנַפְתָּלִי׃

κζ.

3. Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν ἰορδάνην, ἡνίκα ἂν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου σοί.

4. Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἐν ὄρει γαιβάλ, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ.

5. Καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων. οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ᾽ αὐτοὺς σίδηρον.

6. Λίθους ὁλοκλήρους οἰκοδομήσεις τὸ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ᾽ αὐτοῦ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου.

7. Καὶ θύσεις θυσίαν σωτηρίου, καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ ἐκεῖ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

8. Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων τούτων, πάντα τὸν νόμον τοῦτον, σαφῶς σφόδρα.

9. Καὶ ἐλάλησε μωϋσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ λευῖται, παντὶ ἰσραὴλ λέγοντες, σιώπα καὶ ἄκουε ἰσραήλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου.

10. Καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.

11. Καὶ ἐνετείλατο μωϋσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων.

12. Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει γαριζείν, διαβάντες τὸν ἰορδάνην, συμεών, λευΐ, ἰούδας, ἰσσάχαρ, ἰωσήφ, καὶ βενιαμείν.

13. Καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει γαιβάλ, ῥουβὴν, γάδ, καὶ ἀσὴρ, ζαβουλὼν, δὰν, καὶ νεφθαλείμ.

CAP. XXVII.

3. Vt possis in eis scribere omnia verba legis huius, Iordane trãsmisso: ut introeas Terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, terram lacte & melle manantem, sicut iuravit patribus tuis.

4. Quando ergo transieritis Iordanem, erigite lapides quos ego hodie pręcipio vobis in monte Hebal, & levigabis eos calce.

5. Et ædificabis ibi altare Domino Deo tuo de lapidibus quos ferrum nõ tetigit.

6. Et de saxis informibus & impolitis: & offeres super eo holocausta Domino Deo tuo.

7. Et immolabis hostias pacificas, comedesq́; ibi, & epulaberis coram Domino Deo tuo.

8. Et scribes super lapides omnia verba legis huius planè & lucidè.

9. Dixeruntq́; Moyses & sacerdotes Levitici generis ad omnem Israelem, Attende, & audi Israel, Hodie factus es populus Domini Dei tui.

10. Audies vocem eius, & facies mandata atq iustitias quas ego præcipio tibi.

11. Præcepitq́; Moyses populo in die illo, dicens:

12. Hi stabunt ad benedicendũ Domino super montem Garizim, Iordane transmisso: Simeon, Levi, Iudas, Issachar, Ioseph, & Ben-iamin.

13. Et è regione isti stabunt ad maledicendũ in monte Hebal: Ruben, Gad, & Aser, & Zabulon, Dan, & Nephthali.

Das XXVII. Capitel.

3. Vnd drauff schreiben alle wort dises Gesetzes/wenn du hinüber kommest Auff daß du kommest ins Land/daß der HERR dein GOtt dir geben wirdt/ ein Land da Milch vnd Honig innen fleust/wie der HErr deiner Väter Gott dir geredt hat.

4. Wenn jr nun über den Jordan gehet / so solt jhr solche steine auffrichten/ (davon ich euch heute gebiete) auff dem Berge Ebal/vnd mit Kalck tünchen.

5. Vnd solt daselbs dem HERRN deinem Gott einen steinen Altar bauẽ/ darüber kein Eisen feret.

6. Von gantzen Steinen soltu disen Altar dem Herrn deinem Gott bauen/ vnd Brandopffer drauff opffern dem HERRN deinem Gott.

7. Vnd solt Danckopffer opffern/ vnd daselbs essen vnd frölich sein für dem HERRN deinem Gott.

8. Vnd solt auff die steine alle wort dises Gesetzes schreiben klar vnd deutlich.

9. Vnd Mose sampt den Priestern den Leviten redeten mit dem gantzen Jsrael/vnd sprachen: Merck vñ höre zu Jsrael/ Heute dises tages bistu ein volck worden des HErrn deines Gottes.

10. Daß du der stimme des HERREN deines Gottes gehorsam seyest/ vnd thust nach seinen Gebotten vnd Rechten/die ich dir heute gebiete.

11. Vnd Mose gebot dem volck desselben tages/vnd sprach:

12. Dise sollen stehen auff dem Berge Grisim zu segnen das Volck/ wenn jr über den Jordan gangen seyt/Simeon/Levi/ Juda/ Jsaschar/ Joseph vnd BenJamin.

13. Vnd dise sollen stehen auff dem Berge Ebal/zu fluchen/Ruben/ Gad/ Asser/Sebulon/ Dan / vnnd Naphthali.

CAP. XXVII.

3. *E scriuerete in quelle tutte le parole di questa Legge, quando voi sarete passati per entrare ne la terra, la quale il Signore Dio vostro vi dà, terra abondante di latte e di mele, sicome il Signore Dio de vostri padri vi ha detto.*

4. *Quando, dico, voi hauerete passato il Giordano, adrizzarete queste pietre; lequali io hoggi vi comando, sul monte Ebal, e le impiastrarete di calcina.*

5. *Edificarete quiui ancora vno altare al Signore Dio vostro vno altare di pietra non metterete ferro sopra di esse.*

6. *Edificarete lo altare del Signore Dio vostro di pietre intiere, & offerirete sopra quello gli holocausti al Signore Dio vostro.*

7. *E sacrificarete i pacifici, e mangiarete quiui, e vi rallegrarete dinanzi al Signore Dio vostro.*

8. *E cosi scriuerete ne le pietre tutte le parole di questa Legge, distinguendole bene.*

9. *Dipoi Moise & i sacerdoti Leuiti parlorono à tutto Israel, dicendo, Ascolta, & odi, ò Israel hoggi tu sei fatto popolo al Signore Dio tuo.*

10. *Ascolta dunque la voce del Signore Dio tuo, e fa tutti i suoi comandamenti, e tutte le sue ordinationi, lequali io hoggi ti comando.*

11. *E Moise comandò in quel giorno al popolo, dicendo.*

12. *Questi staranno sopra il monte Garizim per benedire il popolo, quando voi hauerete passato il Giordano, cioè, Simeon, e Leui, e Iuda, e Isachar, e Ioseph, e Beniamin.*

13. *Ma questi staranno sul monte Ebal per maladire, cioè, Ruben, Gad, & Zabulon; Dan e Nephtali.*

כז

14 וִיתִיבוּן לֵיוָאֵי וְיֵימְרוּן לְכָל גְּבַר יִשְׂרָאֵל קָלָא רָמָא׃

15 לִיט גַּבְרָא דִּי יַעְבֵּד צְלַם וּמַתְּכָא מְרַחֲקָא קֳדָם יְיָ עוֹבַד יְדֵי אוּמָן וִישַׁוֵּי בְּסִתְרָא וִיתִיבוּן כָּל עַמָּא וְיֵימְרוּן אָמֵן׃

16 לִיט דִּמְקַל אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

17 לִיט דִּישַׁנֵּי תְּחוּמָא דְּחַבְרֵיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

18 לִיט דְּיַטְעֵי עַוִּירָא בְּאָרְחָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

19 לִיט דִּיצַלֵּי דִּין דַּיַּיר יְתַם וְאַרְמְלָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

20 לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם אִתַּת אֲבוּהִי אֲרֵי גַלִּי כַּנְפָא דַּאֲבוּהִי וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

21 לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם כָּל בְּעִירָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

22 לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם אֲחָתֵיהּ בַּת אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמֵּיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

23 לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם חֲמוֹתֵיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

24 לִיט דְּיִמְחֵי חַבְרֵיהּ בְּסִתְרָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

25 לִיט דִּמְקַבֵּל שֹׁחֲדָא לְמִקְטַל נְפַשׁ דַּם זַכַּאי וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

26 לִיט דְּלָא יְקַיֵּים יָת פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא לְמֶעְבַּד יָתְהוֹן וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

כז

14 וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃

15 אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל־הָעָם וְאָמְרוּ אָמֵן׃

16 אָרוּר מַקְלֶה אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

17 אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

18 אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

19 אָרוּר מַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר־יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

20 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֵשֶׁת אָבִיו כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

21 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־כָּל־בְּהֵמָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

22 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

23 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־חֹתַנְתּוֹ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

24 אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

25 אָרוּר לֹקֵחַ שֹׁחַד לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ דָּם נָקִי וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

26 אָרוּר אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה־הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

κζ.

14. Καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ.

15. Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνίτου, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐρεῖ, γένοιτο.

16. Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ, ἢ μητέρα αὐτοῦ. καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

17. Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

18. Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

19. Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου, καὶ ὀρφανοῦ, καὶ χήρας. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

20. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

21. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

22. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς αὐτοῦ, ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

23. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ πενθερᾶς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

24. Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

25. Ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθῴου. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

26. Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὅστις οὐκ ἐμμενεῖ ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου, ποιῆσαι αὐτούς. καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, γένοιτο.

CAP. XXVII.

14. Et pronunciabunt Levitæ, dicentq; ad omnes viros Iſraël excelſa voce,

15. Maledictus homo qui facit ſculptile & conflatile, abominationem Domini, opus manuum artificum, ponetque illud in abſcondito. & reſpondebit omnis populus, & dicet Amen,

16. Maledictus qui non honorat patrem ſuum & matrem, & dicet omnis populus, Amen.

17. Maledictus qui transfert terminos proximi ſui. & dicet omnis populus, Amē,

18. Maledictus qui errare facit cæcum in itinere, & dicet omnis populus, Amen.

19. Maledictus qui pervertit iudiciū advenæ, pupilli, & viduæ. & dicet omnis populus, Amen.

20. Maledictus qui dormit cum uxore patris ſui, & revelat operimentum lectuli eius. & dicet omnis populus, Amen.

21. Maledictus qui dormit cum omni iumento. & dicet omnis populus, Amen.

22. Maledictus qui dormit cum ſorore ſua filia patris ſui, vel matris ſuæ. & dicet omnis populus, Amen.

23 Maledictus qui dormit cum ſocru ſua. & dicet omnis populus, Amen.

24. Maledictus qui clam percuſſerit proximū ſuum. & dicet omnis populus, Amen.

25. Maledictus qui accipit munera, ut percutiat animā ſanguinis innocentis. & dicet omnis populus Amen.

26. Maledictus qui non permanet in ſermonibus legis huius, nec eos opere perficit. & dicet omnis populus Amen,

Das XXVII. Capitel.

14. Vnd die Leviten ſollen anheben/ vnd ſagen zu jederman von Iſrael mit lauter ſtimme.

15. Verflucht ſey/ wer ein götzen oder gegoſſen Bild macht / ein greuel des HERRN/ ein Werck der Werckmeiſter hende / vnd ſetzt es verborgen/ Vnd alles Volck ſol antworten vnd ſagen/ Amen.

16. Verflucht ſey / wer ſeim Vater oder Muter flucht / vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

17. Verflucht ſey/ wer ſeines Nechſten Grentze endert/ vnd alles Volck ſol ſagen: Amen.

18. Verflucht ſey/ wer ein blinden irren macht auff dem wege / vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

19. Verflucht ſey / Wer das Recht des Frembdlingen / des Waiſen vnd der Witwen beuget / Vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

20. Verflucht ſey/ wer bey ſeines Vaters Weibe ligt / daß er auff decke den fittich ſeines Vaters/ Vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

21. Verflucht ſey / wer irgend bey einem Vieh ligt/ vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

22. Verflucht ſey / wer bey ſeiner Schweſter ligt/ die ſeines Vaters oder ſeiner Muter Tochter iſt / Vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

23. Verflucht ſey / wer bey ſeiner Schwiger ligt/ Vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

24. Verflucht ſey/ wer ſeinen Nechſten heimlich ſchlegt/ Vnnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

25. Verflucht ſey/ wer geſchenck nimpt daß er die Seele des vnſchuldigē bluts ſchlegt/ Vnd alles Volck ſoll ſagen: Amen.

26. Verflucht ſey/ wer nicht alle wort diſes Geſetzes erfüllet / daß er darnach thue/ Vnd alles volck ſöll ſagen: Amen.

CAP. XXVII.

14. Et i Leuiti parlaranno, e diranno ad alta voce à tutti gli huomini d'Iſrael.

15. Maladetto ſia quello huomo che farà ſcoltura, ò imagine di getto, e l'hauerà poſta in luogo aſcoſo, perche l'opera de le mani de lo artifice, è abominatione al Signore: e tutto il popolo riſponderà, e dirà; Coſi ſia.

16. Maladetto ſia colui, il quale diſprezza ſuo padre e ſua madre; e tutto il popolo riſponderà, e dirà, Coſi ſia.

17. Maladetto ſia colui, che traſporta i termini del ſuo proſsimo: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

18. Maladetto ſia colui che fa fallire il cieco ne la via: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

19. Maladetto ſia colui, che peruertiſce il giuditio del foraſtiero, del pupillo, e de la vedoua: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

20. Maladetto ſia colui, il quale hauerà dormito con la moglie di ſuo padre, perciòche ha ſcoperta la coperta di ſuo padre, e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

21. Maladetto ſia colui, che hauerà vſato con qual ſi voglia animale: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

22. Maladetto ſia colui che hauerà dormito con la ſua ſorella figliuola di ſuo padre, ò vero figliuola di ſua madre: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

23. Maladetto ſia colui, che hauerà dormito con la ſua ſocera: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

24. Maladetto ſia colui, che hauerà percoſſo il ſuo proſsimo occultamente: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

25. Maladetto ſia colui, che hauerà preſo qualche dono per percotere con piaga de l'anima vi è, il ſangue innocente: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

26. Maladetto ſia colui, il quale non rattificarà le parole di queſta Legge, col farle: e tutto il popolo dirà, Coſi ſia.

כח

1 ויהי אם קבלא תקבל (במימרא) דיי אלהך למיטר למעבד ית כל פקודוהי דאנא מפקיד לך יומא דין ויתנינך יי אלהך עלאה על כל עממי ארעא:

2 וייתון עלך כל ברכתא האלין וידבקינך ארי תקבל (במימרא) דיי אלהך:

3 בריך את בקרתא ובריך את בחקלא:

4 בריך ולדא דמעך ואיבא דארעך וולדא דבעירך בקרי תורך ועדרי ענך:

5 בריך סלך ואצותך:

6 בריך את במעלך ובריך את במפקך:

7 יתן יי ית בעלי דבבך דקימין עלך תבירין קדמך באורחא חד יפקון לותך ובשבעא אורחין יעירקון מן קדמך:

8 יפקד יי עמך ית ברכתא באוצרך ובכל אושטות ידך ויברכינך בארעא דיי אלהך יהיב לך:

9 יקימינך יי ליה לעם קדיש כמא דקיים לך ארי תטר ית פקודיא דיי אלהך ותהך בארחן דתקנן קדמוהי:

10 ויחזון כל עממי ארעא ארי שמא דיי יתקרי עלך וידחלון מינך:

11 ויותרינך יי לטבא בולדא דמעך ובולדא דבעירך ובאיבא דארעך על ארעא דקיים יי לאבהתך למתן לך:

כח

1 וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֺתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּנְתָנְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃

2 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

3 בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃

4 בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ׃

5 בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃

6 בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃

7 יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֹיְבֶיךָ הַקָּמִים עָלֶיךָ נִגָּפִים לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ׃

8 יְצַו יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃

9 יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ לְעַם קָדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לָךְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו׃

10 וְרָאוּ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ׃

11 וְהוֹתִרְךָ יְהוָה לְטוֹבָה בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ׃

ΚΕΦΑΛ. κη'.

1. (Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν) ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ δώσει σε κύριος ὁ θεός σου ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς.

2. Καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται καὶ εὑρήσουσί σε. ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

3. Εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ.

4. Εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου.

5. Εὐλογημέναι αἱ ἀποθῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου.

6. Εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε.

7. Παραδῷ σοι κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι, συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου. ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσονται πρὸς σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου.

8. Ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, καὶ εὐλογήσει σε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

9. Ἀναστήσαι σε κύριος (ὁ θεός σου) ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

10. Καὶ ὄψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονταί σε.

11. Καὶ πληθυνεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθά, ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς γενήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι.

CAP. XXVIII.

1. Si autem audieris vocem Domini Dei tui, ut facias atque custodias omnia mandata eius quæ ego præcipio tibi hodie, faciet te Dominus Deus tuus excelsiorem cunctis gentibus quæ versantur in terra.

2. Venientq; super te universæ benedictiones istæ, & apprehendent te: si tamen præcepta eius audieris.

3. Benedictus tu in civitate, & benedictus in agro.

4. Benedictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, fructusq; iumentorum tuorum, greges armentorum tuorum, & caulæ ovium tuarum.

5. Benedicta horrea tua, & benedictæ reliquiæ tuæ.

6. Benedictus eris ingrediens & egrediens.

7. Dabit Dominus inimicos tuos qui consurgunt adversum te, corruentes in conspectu tuo: per vnam viam venient contra te, & per septem fugient à facie tua.

8. Emittet Dominus benedictionem super cellaria tua, & super omnia opera manuum tuarum: benedicetq; tibi in terra quam acceperis.

9. Suscitabit te Dominus sibi in populum sanctum, sicut iuravit tibi: si custodieris mandata Domini Dei tui, & ambulaveris in viis eius.

10. Videbuntq; omnes terrarum populi quod nomen Domini invocatum sit super te, & timebunt te.

11. Abundare faciet te Dominus omnibus bonis, fructu uteri tui, & fructu iumẽtorum tuorũ, fructu Terræ tuæ quam iuravit Dominus patribus tuis ut daret tibi.

Das XXVIII. Capitel.

VNd wenn du der stimm des HERREN deines GOttes gehorchen wirst/ daß du haltest vnd thust alle seine Gebot/ die ich dir heut gebiete/ so wirdt dich der HERR dein GOtt das höhest machen über alle Völcker auff Erden.

2. Vnd werden über dich kommen alle dise Segen/ vnd werden dich treffen/ darumb/ daß du der stimm des HERREN deines Gottes bist gehorsam gewest.

3. Gesegnet wirstu sein in der Stadt/ gesegnet auff dem Acker.

4. Gesegnet wird sein die Frucht deines Leibs / die Frucht deines Lands/ vnd die Frucht deines Viehs / vnd die Frücht deiner Ochsen / vnd die Frücht deiner Schaff.

5. Gesegnet wirdt sein dein Korb vnd dein übriges.

6. Gesegnet wirstu sein/ wenn du eingehest/ gesegnet wenn du außgehest.

7. Vnd der HErr wird deine Feinde/ die sich wider dich aufflehnen/ für dir schlagen. Durch einen weg sollen sie außziehen wider dich/ vnd durch sieben wege für dir fliehen.

8. Der HERR wirdt gebieten dem Segen / daß er mit dir sey in deinem Keller/ vnd in allem daß du fürnimmst/ vnd wird dich segenen / in dem Lande daß dir der HERR dein Gott gegeben hat.

9. Der HERR wird dich jhm zum heiligen volck auffrichten/ wie er dir geschworen hat / darumb daß du die Gebot des HERRN deines GOttes heltest/ vnd wandelst in seinen wegen.

10. Das alle Völcker auff Erden werden sehen/ daß du nach dem Namen des HERRN genennet bist vnd werden sich für dir förchten.

11. Vnd der HErr wird machen/ daß du überfluß an Gütern haben wirst/ an der Frucht deines Leibs/ an der Frucht deines Viehs / vnd an der Frucht deines Ackers / auff dem Land/ das der HErr deinen Vätern geschworen hat dir zu geben.

CAP. XXVIII.

1. *Et se tu ascoltando obedirai à la voce del Signore Dio tuo, di modo che tu custodisca e faccia tutti i suoi comandamenti, che io ti ho hoggi comandati: allhora il Signore Dio tuo ti costituirà superiore à tutte le genti de la terra.*

2. *E tutte queste beneditioni verranno sopra di te, e ti circonderanno, se tu hauerai obedito à la voce del Signore Dio tuo.*

3. *Tu sarai benedetto ne la città, e sarai benedetto nel campo.*

4. *Sarà benedetto il frutto del tuo ventre, & il frutto de la tua terra, & il frutto del tuo bestiame, & il primogenito de tuoi buoi, & i branchi de le tue pecore.*

5. *Il tuo canestro sarà benedetto, e le tue reliquie.*

6. *Tu sarai benedetto quando entrarai, e sarai benedetto quando vscirai.*

7. *Il Signore darà i tuoi nimici, i quali si leuaranno contra di te, percossi dinanzi à te. Essi vsciranno contra di te per vna via, e per sette vie fuggiranno dinanzi à te.*

8. *Il Signore mandarà teco la beneditione ne tuoi granai, & in ogni cosa, ne laquale tu hauerai messa la tua mano; e ti benedirà ne la terra, laquale il Signore Dio tuo ti dà.*

9. *Et il Signore ti stabilirà per se in vn popolo santo, si come ti ha giurato, quando tu hauerai guardati i comandamenti del Signore Dio tuo, & hauerai caminato ne le sue vie.*

10. *Allhora tutti i popoli de la terra conosceranno che'l nome del Signore è inuocato sopra di te, & haueranno paura di te.*

11. *Et il Signore ti farà abondare in bene, nel frutto del tuo ventre, e nel frutto del tuo bestiame, e nel frutto del tuo paese, sopra la terra che il Signore ha giurato à i tuoi padri di dartela.*

כח

12 יִפְתַּח יְיָ לָךְ יָת אוֹצְרֵיהּ טָבָא יָת שְׁמַיָּא לְמִתַּן מְטַר אַרְעָךְ בְּעִידָּנֵיהּ וּלְבָרָכָא יָת כָּל עוֹבָדֵי יְדָךְ וְתוֹזֵיף לְעַמְמִין סַגִּיאִין וְאַתְּ לָא תְזוּף׃

13 וְיִתְּנִנָּךְ יְיָ לְתַקִּיף וְלָא לְחַלָּשׁ וּתְהֵי לְחוֹד לְעֵילָּא וְלָא תְהֵי לְתַחְתָּא אֲרֵי תְקַבֵּיל לְפִקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהָךְ דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמִטַּר וּלְמֶעְבַּד׃

14 וְלָא תִסְטֵי מִכָּל פִּתְגָמַיָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין יַמִּינָא וּשְׂמָאלָא לִמְהָךְ בָּתַר טַעֲוַת עַמְמַיָּא לְמִפְלְחִינוּן׃

15 וִיהֵי אִם לָא תְקַבֵּל (בְּמֵימְרָא) דַּייָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּקּוֹדוֹהִי וּקְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין וְיֵיתוּן עֲלָךְ כָּל לְוָטַיָּא הָאִלֵּין וְיַדְבְּקוּנָּךְ׃

16 לִיט אַתְּ בְּקַרְתָּא וְלִיט אַתְּ בְּחַקְלָא׃

17 לִיט סַלָּךְ וְאַצְוָתָךְ׃

18 לִיט וַלְדָּא דִּמְעָךְ וְאִיבָּא דְאַרְעָךְ בַּקְרֵי תוֹרָךְ וְעֶדְרֵי עָנָךְ׃

19 לִיט אַתְּ בְּמֵעָלָךְ וְלִיט אַתְּ בְּמִפְּקָךְ׃

20 יְגָרֵי יְיָ בָּךְ יָת מְאֵרְתָא יָת שִׁגּוּשְׁיָא וְיָת מְזוּפִיתָא בְּכָל אוֹשָׁטוּת יְדָךְ דְּתַעְבֵּיד עַד דְּתִשְׁתֵּיצֵי וְעַד דְּתֵיבַד בִּפְרִיעַ מִן קֳדָם בִּישׁוּת עוֹבָדָךְ דִּשְׁבַקְתָּא לְדַחַלְתִּי׃

21 יַדְבֵּק יְיָ בָּךְ יָת מוֹתָנָא עַד דִּישֵׁיצֵי יָתָךְ מֵעַל אַרְעָא דְּאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃

כח

12 יִפְתַּח יְהוָה לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃

13 וּנְתָנְךָ יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ רַק לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמָטָּה כִּי־תִשְׁמַע אֶל־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת׃

14 וְלֹא תָסוּר מִכָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם׃

15 וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֺתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ׃

16 אָרוּר אַתָּה בָּעִיר וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃

17 אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃

18 אָרוּר פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ׃

19 אָרוּר אַתָּה בְּבֹאֶךָ וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃

20 יְשַׁלַּח יְהוָה בְּךָ אֶת־הַמְּאֵרָה אֶת־הַמְּהוּמָה וְאֶת־הַמִּגְעֶרֶת בְּכָל־מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הִשָּׁמֶדְךָ וְעַד־אֲבָדְךָ מַהֵר מִפְּנֵי רֹעַ מַעֲלָלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי׃

21 יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ אֶת־הַדָּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

κη'.

12. Ἀνοίξαι σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθόν, τὸν οὐρανόν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ αὐτοῦ. εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. καὶ δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ. καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσι.

13. Καταστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλήν, καὶ μὴ εἰς οὐράν, καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω, καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω, ἐὰν εἰσακούσῃς τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν.

14. Οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν λόγων ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων λατρεύειν αὐτοῖς.

15. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταλήψονταί σε.

16. Ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ.

17. Ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου.

18. Ἐπικατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου.

19. Ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε.

20. Ἐξαποστείλαι κύριός σοι τὴν ἔνδειαν, καὶ τὴν ἐκλιμίαν, καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα, οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ὅσα ἂν ποιήσῃς, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἐγκατέλιπές με.

21. Προσκολλήσαι κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

CAP. XXVIII.

12. Aperiet Dominus theſaurum ſuum optimum, cælum, ut tribuat pluviam terræ tuæ in tempore ſuo: benedicetque cunctis operibus manuum tuarum. Et fœnerabis gentibus multis, & ipſe à nullo fœnus accipies.

13. Conſtituet te Dominus in caput, & non in caudam: & eris ſemper ſuprà, & non ſubter: ſi tamen audieris mandata Domini Dei tui quæ ego præcipio tibi hodie, & cuſtodieris & feceris.

14. Ac non declinaveris ab eis *quæ ego præcipio tibi hodiè*, nec ad dexteram, nec ad ſiniſtrã, nec ſecutus fueris deos alienos, neq; colueris eos.

15. Quòd ſi audire nolueris vocem Domini Dei tui, ut cuſtodias & facias omnia mandata eius & ceremonias quas ego præcipio tibi hodie, venient ſuper te omnes maledictiones iſtæ, & apprehendent te.

16 Maledictus eris in civitate, maledictus in agro.

17. Maledictum horreum tuum, & maledictæ reliquiæ tuæ.

18. Maledictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, armenta boum tuorum, & greges ovium tuarum.

19. Maledictus eris ingrediens, & maledictus egrediens.

20. Mittet Dominus ſuper te famem & eſuriem, & increpationem in omnia opera tua quæ tu facies donec conterat te, & perdat velociter, propter adinuentiones tuas peſſimas in quibus reliquiſti me.

21. Adiungat tibi Dominus peſtilentiam, donec conſumat te de terra ad quam ingrederis poſſidendam.

Das XXVIII. Capitel.

12. Vnd der HERR wirdt dir ſeinen guten ſchatz auffthun/den Himel/daß er deinem Land Regen gebe zu ſeiner zeit/vnd daß er ſegene alle werck deiner Hende. Vnd du wirſt vielen Völckern leihen / Du aber wirſt von niemand borgen.

13. Vnd der HERR wirdt dich zum haupt machen/vnd nicht zum ſchwantz vnd wirſt oben ſchweben/vnd nicht vnten ligen/darumb daß du gehorſam biſt den Gebotten des HErrn deines Gottes / die ich dir heute gebiete zu halten vnd zu thun.

14. Vnd das du nicht weicheſt/von irgend einem wort / daß ich euch heute gebiete/weder zur rechten noch zur lincken/damit du andern Göttern nachwandelteſt jnen zu dienen.

15. Wenn du aber nicht gehorchen wirſt der ſtimm des HERRN deines Gottes/daß du halteſt vnd thuſt alle ſeine Gebot vnd Rechte/die ich dir heute gebiete/ſo werden alle diſe Flüche über dich kommen vnd dich treffen.

16. Verflucht wirſtu ſein in der Stadt/ verflucht auff dem Acker.

17. Verflucht wird ſein dein Korb vnd dein übrigs.

18. Verflucht wirdt ſein die Frucht deines Leibs/die Frucht deines Lands/ die frucht deiner Ochſen/vnd die frucht deiner Schaf.

19. Verflucht wirſtu ſein / wenn du eingeheſt/verflucht wenn du außgeheſt.

20. Der HERR wirdt vnter dich ſenden vnfall/vnrath vnd vnglück/in allem daß du für die hand nimmſt/daß du thuſt/biß du vertilget werdeſt vnnd bald vntergeheſt/vmb deines böſen weſens willen / daß du mich verlaſſen haſt.

21. Der HERR wirdt dir die ſterbdrüſe anhengen/biß daß er dich vertilge/in dem Lande dahin du kommeſt daſſelbe einzunemen.

CAP. XXVIII.

12. Il Signore ti aprirà il ſu buono tezoro, cioè, il cielo per d. r la pioggia à la tua terra nel ſuo tempo, e per benedire ogni opera de la tua mano: e tu preſtarai à molte genti, ma tu non pigliarai in preſto.

13. Et il Signore ti metterà per capo e non per coda, e ſarai ſolamente in alto. e non à baſſo, ſe pur tu obedirai à i comandamenti del Signore Dio tuo, i quali io hoggi ti comando che tu oſſerui, e gli faccia.

14. E non ti dipartirai da tutte le parole che io vi comando hoggi ne à deſtra ne à ſiniſtra, andando dietro ad altri dii, per render loro il culto.

15. Per lo contrario, ſe tu non obedirai à la voce del Signore Dio tuo; di modo che tu cuſtodiſca e faccia tutti i ſuoi comandamenti, e le ſue ordinationi, lequali io hoggi ti comando; verranno ſopra di te tutte queſte maladittioni, e ti circonderanno.

16. Tu ſarai maladetto ne la città, e maladetto nel campo.

17. Il tuo caneſtro ſarà maladetto, e le tue reliquie.

18. Maladetto ſarà il frutto del tuo ventre, & il frutto de la tua terra, il primogenito de tuoi buoi, et i branchi de le tue pecore.

19. Tu ſarai maladetto quando entrarai, e maladetto quando vſcirai.

20. Il Signore ti mandarà maladittione, rouina, e diſſipatione in ogni coſa che tu hauerai maneggiato e fatto, per fin che tu ſia eſtinto, e periſca preſtamente per la malitia de le tue operationi, per lequali tu mi hauerai abandonato.

21. Il Signore ti accompagnarà la peſte, per fin che ti eſtirpi de la terra, à laquale tu vai per poſſederla.

כח

22 ימחינך יי בשחפתא ובקדחתא ובדלקתא ובחרחורא ובחרבא ובשדפונא ובירקונא וירדפונך עד דתיבד:

23 ויהון שמיא דעלוי רישך חסינין כנחשא מלאחתא מטרא וארעא דתחותך תקיפא כפרזלא מלמעבד פירין:

24 יתן יי ית מטר ארעך אבקא ועפרא מן שמיא יחות עלך עד דתשתיצי:

25 יתנינך יי תביר קדם בעלי דבבך באורחא חד תפוק לותיה ובשבעא אורחין תערוק מן קדמוהי ותהי לזיע לכל מלכות ארעא:

26 ותהי נבלתך משגרא למיכל לכל עופא דשמיא ולבעירא דארעא ולית דמניד:

27 ימחינך יי בשחנא דמצראי ובטחורי ובגרבא ובחרס יביש די לא תיכול לאתסאה:

28 ימחינך יי בטפשותא ובסמאותא ובשעממות לבא:

29 ותהי ממשש בטיהרא כמא דממשש עוירא בקבלא ולא תצלח ית אורחך ותהי לחוד עשיק ואניס כל יומיא ולית דפריק:

30 איתתא תארס וגבר אחרן ישכבינה ביתא תבני ולא תתיב ביה כרמא תצב ולא תחלליניה:

31 תורך יהי נכיס לעינך ולא תיכול מיניה חמרך יהי אניס מן קדמך ולא יתיב לך ענך יהון מסירין לבעלי דבבך ולית לך פריק:

כח

22 יַכְּכָה יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב וּבַשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּרְדָפוּךָ עַד אָבְדֶךָ:

23 וְהָיוּ שָׁמֶיךָ אֲשֶׁר עַל־רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל:

24 יִתֵּן יְהוָה אֶת־מְטַר אַרְצְךָ אָבָק וְעָפָר מִן־הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדָךְ:

25 יִתֶּנְךָ יְהוָה נִגָּף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ:

26 וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד:

27 יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם וּבָעְפָלִים וּבַגָּרָב וּבֶחָרֶס אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא:

28 יַכְּכָה יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן וּבְתִמְהוֹן לֵבָב:

29 וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר בָּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל־הַיָּמִים וְאֵין מוֹשִׁיעַ:

30 אִשָּׁה תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה בַּיִת תִּבְנֶה וְלֹא־תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ:

31 שׁוֹרְךָ טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ נְתֻנוֹת לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ:

κή.

22. Πατάξαι σε κύριος ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ῥίγει, καὶ ἐρεθισμῷ, καὶ φόνῳ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ ὤχρᾳ. καὶ καταδιώξονταί σε, ἕως ἂν ἀπολέσωσί σε.

23. Καὶ ἔσται ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ.

24. Δώῃ κύριος τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου κονιορτόν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε.

25. Δώῃ σε κύριος ἐπὶ κοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν σου. ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτούς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔσῃ ἐν διασπορᾷ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς.

26. Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν.

27. Πατάξαι σε κύριος ἐν ἕλκει αἰγυπτίῳ εἰς τὰς ἕδρας, καὶ ψώρᾳ ἀγρίᾳ, καὶ κνήφῃ, ὥστε μὴ δύνασθαί σε ἰαθῆναι.

28. Πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ, καὶ ἀορασίᾳ, καὶ ἐκστάσει διανοίας.

29. Καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὡσεὶ ψηλαφήσαι ὁ τυφλὸς ἐν τῷ σκότει. καὶ οὐκ εὐοδώσει τὰς ὁδούς σου. καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος, καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας. καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν.

30. Γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἕξει αὐτήν, οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐ κατοικήσεις ἐν αὐτῇ, ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν.

31. Ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐνώπιόν σου, καὶ οὐ φάγῃ ἐξ αὐτοῦ, ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεταί σοι. τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν.

CAP. XXVIII.

22. Percutiat te Dominus egestate, febri & frigore, ardore & æstu, & aere corrupto ac rubigine, & persequatur donec pereas.

23. Sit cælum quod supra te est, æneum: & terra quam calcas, ferrea.

24. Det Dominus imbrem terræ tuæ pulverem, & de cælo descendat super te cinis, donec conteraris.

25. Tradat te Dominus corruentem ante hostes tuos, per unam viam egrediaris contra eos, & per septem fugias, & dispergaris per omnia regna terræ.

26. Sitq; cadaver tuum in escam cunctis volatilibus cæli, & bestiis terræ, & non sit qui abigat.

27. Percutiat te Dominus ulcere Ægypti, & partem corporis per quam stercora egeruntur, scabie quoque & prurigine: ita ut curari nequeas.

28. Percutiat te Dominus amentia & cæcitate ac furore mentis,

29. Et palpes in meridie sicut palpare solet cæcus in tenebris, & non dirigas vias tuas. Omniq; tempore calumniam sustineas, & opprimaris violentia, nec habeas qui liberet te.

30 Vxorem accipias, & alius dormiat cum ea. Domũ ædifices, & non habites in ea. Plantes vineam, & non vindemies eam.

31. Bos tuus immoletur coram te, & non comedas ex eo. Asinus tuus rapiatur in conspectu tuo, & non reddatur tibi. Oves tuæ dentur inimicis tuis, & non sit qui te adiuvet.

Das XXVIII. Capitel.

22. Der HERR wird dich schlagen mit geschwulst/fieber/hitze/brunst/dürre/gifftiger lufft/vnd geelsucht/vñ wirt dich verfolgen/biß er dich vmbbringe.

23. Dein Himmel / der über deinem Haupt ist/wird ehrnen sein/vnd die Erden vnter dir eisern.

24. Der HErr wirdt deinem Lande Staub vnd Aschen für Regen geben vom Himel auff dich / biß du vertilget werdest.

25. Der HERR wirdt dich für deinen Feinden schlagen/durch einen Weg wirstu zu jnen außziehen/vnd durch sieben Wege wirstu für jhnen fliehen/vnd wirst zustreuet werden vnter alle Reich auff Erden.

26. Dein Leichnam wird ein Speise sein allem gevögel des Himels/vnd allem Thier auff Erden / vnd niemandt wird sein der sie scheucht.

27. Der HERR wird dich schlagen mit Drüsen Egypti/mit Feigwartzen/mit grind vnd kretz/daß du nicht kanst heil werden.

28. Der HERR wirdt dich schlagen mit wahnsinn/blindheit vnd rasen des hertzen.

29. Vnd wirst tappen im Mittag/wie ein blinder tappet im dunckeln/vnd wirst auff deinem wege kein glück haben. Vnd wirst gewalt vnd vnrecht leiden müssen dein lebenlang / vnd niemandt wird dir helffen.

30. Ein Weib wirstu dir vertrauen lassen/aber ein ander wird bey jr schlaffen. Ein Hauß wirstu bauen / aber du wirst nicht drinnen wohnen. Einen Weinberg wirstu pflantzen / aber du wirst jn nicht gemein machen.

31. Dein Ochse wird für deinen Augen geschlachtet werden / aber du wirst nicht davõn essen. Dein Esel wird für deinem angesichte mit gewalt genommen/vnd dir nicht wider gegeben werden. Dein Schaf wird deinen Feinden gegeben werden/vnd niemand wird dir helfen.

CAP. XXVIII.

22. Il Signore ti percoterà di tisicume, e di febre, e di malatia ardente, e di caldo, e di coltello, e di siccità; e di vento secco, e di ruggine, e ti perseguitaranno in fino che tu muoia.

23. Et il tuo cielo, che è sopra il tuo capo, sarà di rame, e la terra, laquale è sotto di te sarà di ferro.

24. Il Signore Dio darà per pioggia a la tua terra poluere e cenere, discenderà dal cielo sopra di te per fin che tu sia distrutto.

25. Il Signore ti darà battuto dinanzi à i tuoi nimici: tu uscirai contra quelli per vna via; e fuggirai da loro per sette vie, e sarai in commotione à tutti i reami de la terra.

26. Inoltre il tuo corpo morto sarà per cibo à tutti gli vccelli del cielo, & à gli animali de la terra, e non vi sarà chi gli spauente.

27. Il Signore ti percoterà di piaga de lo Egitto, e d' infermità di hemoroide, di rogna, e di grattugia de lequali tu non potrai guarire.

28. Il Signore ti percoterà di pazzia, di cecità, e di stupore di cuore.

29. E tu andarai attastando di mezzo giorno come attasta il cieco à l' oscuro, e non prosperaranno le tue vie: e sarai solamente oppresso e rubbato in tutto il tempo, e non vi sarà chi ti liberi.

30. Tu pigliarai moglie, & vn altro huomo dormirà con lei: tu edificarai vna casa, e non vi habitarai: tu piantarai vna vigna, e non la vendemmiarai.

31. Il tuo bue sarà ammazzato dinanzi à te, e tu non mangiarai di esso: il tuo asino sarà preso in tua presenza, e non ritornarà à te: le tue pecore saranno date à i tuoi nimici; e non vi sarà chi te le salui.

כח

32 בנך ובנתך מסירין לעם אוחרי ועינך חזין ויסופן בגללהון כל יומא ולית חילא בידך:

33 אבא דארעך וכל ליאותך יאכול עם די לא ידעתא ותהי לחוד עשיק ורציץ כל יומיא:

34 ותהי משתטי מחיזו עינך דתחזי:

35 ימחינך יי בשחנא בישא על רכובין ועל שקין די לא תיכול לאתסאה מפרסת רגלך ועד מוחאך:

36 יגלי יי יתך וית מלכך דתקים עלך לעממיא די לא ידעתא את ואבהתך ותפלח תמן לעממין פלחי טעותא אעא ואבנא:

37 ותהי לצדו למתלא ולשועי בכל עממיא דאגלך יי לתמן:

38 בר זרע סגי תפיק לחקלא וזעיר תכנוש ארי יחסלינה גובאה:

39 כרמין תנציב ותפלח וחמרא לא תשתי ולא תכנוש ארי תיכלינה תולעתא:

40 זיתין יהון לך בכל תחומך ומשחא לא תשוף ארי יתרון זיתך:

41 בנין ובנן תוליד ולא יהון לך ארי יהכון בשביא:

42 כל אילנך ואיבא דארעך יתריך סקאה:

43 תותב ערל די בינך יהי סליק עיל מינך לעילא לעילא ואת תהי נחית לתחתא לתחתא:

כח

32 בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל־הַיּוֹם וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃

33 פְּרִי אַדְמָתְךָ וְכָל־יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ כָּל־הַיָּמִים׃

34 וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃

35 יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין רָע עַל־הַבִּרְכַּיִם וְעַל־הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃

36 יוֹלֵךְ יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת־מַלְכְּךָ אֲשֶׁר תָּקִים עָלֶיךָ אֶל־גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ וְעָבַדְתָּ שָּׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃

37 וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר־יְנַהֶגְךָ יְהוָה שָׁמָּה׃

38 זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט תֶּאֱסֹף כִּי יַחְסְלֶנּוּ הָאַרְבֶּה׃

39 כְּרָמִים תִּטַּע וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא־תִשְׁתֶּה וְלֹא תֶאֱגֹר כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתֹּלָעַת׃

40 זֵיתִים יִהְיוּ לְךָ בְּכָל־גְּבוּלֶךָ וְשֶׁמֶן לֹא תָסוּךְ כִּי יִשַּׁל זֵיתֶךָ׃

41 בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא־יִהְיוּ לָךְ כִּי יֵלְכוּ בַּשֶּׁבִי׃

42 כָּל־עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ יְיָרֵשׁ הַצְּלָצַל׃

43 הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מָּעְלָה וְאַתָּה תֵרֵד מַטָּה מָּטָּה׃

κή.

32. Οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομέναι ἔθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτά, καὶ οὐκ ἰσχύσει ἡ χείρ σου.

33. Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντας τοὺς πόνους σου, φάγεται ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι, καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πάσας τὰς ἡμέρας.

34. Καὶ ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὁράματα τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἃ βλέψῃ.

35. Πατάξαι σε κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα, καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναί σε, ἀπὸ ἴχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου.

36. Ἀπαγάγοι κύριός σε, καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου, οὓς ἂν καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτόν, εἰς ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σύ, καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις.

37 Καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διηγήματι, ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε κύριος ἐκεῖ.

38. Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς.

39. Ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι, οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ.

40. Ἐλαῖαι ἔσονταί σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου.

41. Υἱοὺς καὶ θυγατέρας γεννήσεις, καὶ οὐκ ἔσονταί σοι· ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

42. Πάντα τὰ ξύλινά σου καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη.

43. Ὁ προσήλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοί, ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω.

CAP. XXVIII.

32. Filij tui & filiæ tuæ tradantur alteri populo, videntibus oculis tuis, & deficientibus ad conspectum eorum tota die, & non sit fortitudo in manu tua.

33. Fructus terræ tuæ, & omnes labores tuos comedat populus quem ignoras: & sis semper calumniam sustinens, & oppressus cunctis diebus.

34. Et stupens ad terrorem eorum quæ videbunt oculi tui.

35. Percutiat te Dominus hulcere pessimo in genibus & in suris, sanariq; non possis à planta pedis usque ad verticem tuum.

36. Ducetq; te Dominus, & regem quem constitues super te, in Gentem quam ignoras tu & patres tui: & servies ibi diis alienis, ligno & lapidi.

37. Et eris perditus, in proverbium ac fabulam omnibus populis, ad quos te introduxerit Dominus.

38. Sementem multam iacies in terram, & modicum congregabis: quia locustæ devorabunt omnia.

39. Vineam plantabis, & fodies; & vinum non bibes, nec colliges ex ea quippiam: quoniam vastabitur vermibus.

40. Olivas habebis in omnibus terminis tuis, & non vngêris oleo: quia defluent, & deperibunt.

41. Filios generabis, & filias, & non fruêris eis: quoniam ducentur in captivitatē.

42. Omnes arbores tuas & fruges terræ tuæ rubigo consumet.

43. Advena qui tecum versatur in terra, ascendet super te, eritq; sublimior: tu autē descendes, & eris inferior.

Das XXVIII. Capitel.

32. Deine Söhne vnd deine Töchter werden einem andern Volck gegeben werden/daß deine Augen zusehen vnd verschmachten über jnen täglich. Vnd wird keine stercke in deinen henden sein.

33. Die Früchte deines Lands / vnd alle deine arbeit wird ein Volck verzehren/daß du nicht kennest/vnd wirst vnrecht leiden/vnd zustossen werden dein lebenlang.

34. Vnd wirst vnsinnig werden für dem / daß deine Augen sehen müssen.

35. Der HERR wird dich schlagen mit einer bösen drüß an den knien vnd waden/daß du nicht kanst geheilet werden von den Fußsolen an biß auff die scheitel.

36. Der HErr wird dich vnd deinen König / den du über dich gesetzt hast/ treiben vnter ein volck daß du nicht kennest/noch deine Väter / vnd wirst daselbs dienen andern Göttern/holtz vnd steinen.

37. Vnd wirst ein scheusal / vnd ein Sprichwort vnd spot sein vnter allen Völckern/da dich der HERR hingetrieben hat.

38. Du wirst vil Samens außführen auff das Feld/vnd wenig einsammlen/denn die Heuschrecken werdens abfressen.

39. Weinberge wirstu pflantzen vnd bauen/aber keinen Wein trincken noch lesen/denn die Würme werdens verzehren.

40. Oelbäum wirstu haben in allen deinen Grentzē/aber du wirst dich nicht salben mit öle/deñ dein Oelbaum wird außgerissen werden.

41. Söne vnd Töchter wirstu zeugen vnd doch nicht haben/ denn sie werden gefangen weggeführt werden.

42. Alle deine Bäume vnd Früchte deines Landes wird das vnziser fressen.

43. Der Frembdling/der bey dir ist/ wird über dich steigen/vnd immer oben schweben / Du aber wirst herunder steigen/vnd immer vnterligen.

CAP. XXVIII.

32. *I tuoi figliuoli e le tue figliuole saranno date à vn altro popolo, e gli occhii tuoi vedranno, e mancaranno sopra di essi tutto il giorno, e non sarà forza ne la tua mano.*

33. *Il popolo, che tu non hauerai conosciuto, mangiarà il frutto de la tua terra, & ogni tua fatica; e cosi sarai oppresso e distrutto in ogni tempo.*

34. *E tu ti stupirai per quelle cose che gli occhii tuoi vedranno.*

35. *Il Signore ti percoterà d'vno vlcere cattiuo ne ginocchii e ne le cosce, di sorte che non ne potrai guarire, de la pianta del piede insino à la cima de la tua testa.*

36. *Et il Signore menarà te & il tuo Re, che tu ordinarai sopra di te, à vna gente, laquale non hai conosciuta tu ne i tuoi padri; e quiui seruirai à dii stranieri, di legno e di pietra.*

37. *E tu sarai in merauiglia, in fauola & vn scherno à tutti i popoli, à iquali il Signore ti menerà.*

38. *Tu gettarai molta semenza nel campo, e ne ricoglierai poca; perche le cauallette la consumaranno.*

39. *Tu piantarai de le vigne, e le coltiuarai, e non berai del vino, ne ne ricoglierai: perche il verme lo diuorarà.*

40. *Tu hauerai de le oliue in tutti i tuoi contorni, ma non ti vngerai di oglio; per che la tua oliua cascarà.*

41. *Tu generarai de figliuoli e de le figliuole, e non le hauerai; percioche andarāno in cattiuità.*

42. *Le cauallette consumaranno tutti i tuoi alberi, & il frutto de la terra tua.*

43. *Il forastiero, che è nel mezzo di te montarà sopra di te bene alto; e tu discenderai bene à basso.*

פתגמיא

כח

44 הוא יוזפינך ואת לא תוזפיניה הוא יהי לתקיף ואת תהי לחלש:

45 וייתון עלך כל לוטיא האלין וירדפונך וידבקונך עד דתשתיצי ארי לא קבילתא במימרא דיי אלהך למטר פקודוהי וקימוהי דפקדך:

46 ויהון בך לאתין ולמופתין ובבנך עד עלם:

47 חלף די לא פלחתא קדם יי אלהך בחדוא ובקשיטות לבא מסגיות כולא:

48 ותפלח ית בעלי דבבך דיגרי יי בך בכפנא ובצחותא ובערטליותא ובחסירות כולא ויתן ניר ברזלא על צוארך עד דישיצי יתך:

49 ייתי יי עלך עם מרחיק מסיפי ארעא כמא דישתדי נשרא עם דלא תקבל בלישניה:

50 עם תקיף אפין די לא נסיב אפין לסבא ועל יניקא לא ירחם:

51 וייכול ולדא דבעירך ואיבא דארעך עד דתשתיצי די לא ישאר לך עיבורא חמרא ומשחא בקרי תורך ועדרי ענך עד דיובד יתך:

52 ויעיק לך בכל קירוך עד דיכבש שורך רמיא ותקיפיא דאת רחיץ לאשתזבא בהון בכל ארעך ויעיק לך בכל קירוך בכל ארעך די יהב יי אלהך לך:

הדברים

כח

44 הוא ילוך ואתה לא תלונו הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב:

45 ובאו עליך כל־הקללות האלה ורדפוך והשיגוך עד השמדך כי־לא שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוך:

46 והיו בך לאות ולמופת ובזרעך עד־עולם:

47 תחת אשר לא־עבדת את־יהוה אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל:

48 ועבדת את־איביך אשר ישלחנו יהוה בך ברעב ובצמא ובעירם ובחסר כל ונתן על ברזל על־צוארך עד השמידו אתך:

49 ישא יהוה עליך גוי מרחק מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא־תשמע לשנו:

50 גוי עז פנים אשר לא־ישא פנים לזקן ונער לא יחן:

51 ואכל פרי בהמתך ופרי־אדמתך עד השמדך אשר לא־ישאיר לך דגן תירוש ויצהר שגר אלפיך ועשתרת צאנך עד האבידו אתך:

52 והצר לך בכל־שעריך עד רדת חמתיך הגבהות והבצרות אשר אתה בטח בהן בכל־ארצך והצר לך בכל־שעריך בכל־ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך:

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

κη'.

44. Οὗτος δανειεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς· οὗτος ἔσται εἰς κεφαλήν, σὺ δὲ ἔσῃ εἰς οὐράν.

45. Καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταδιώξονταί σε, καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε, ὅτι οὐκ εἰσήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι.

46. Καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα, καὶ τέρατα, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος.

47. Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ, διὰ τὸ πλῆθος πάντων.

48. Καὶ λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου, οὓς ἐπαποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου ἐπὶ σὲ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δίψει, καὶ ἐν γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων. καὶ ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε.

49. Καὶ ἐπάξει ἐπὶ σὲ κύριος ἔθνος μακρόθεν ἐπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ὡσεὶ ὅρμημα ἀετοῦ, ἔθνος ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

50. Ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει.

51. Καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε.

52. Καὶ ἐκτρίψῃ σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου, ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ τείχη σου τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. καὶ θλίψει σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου, αἷς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου.

CAP. XXVIII.

44. Ipse fœnerabit tibi, & tu non fœnerabis ei. Ipse erit in caput, & tu eris in caudam.

45. Et venient super te omnes maledictiones istæ, & persequentes apprehendẽt te, donec intereas: quia non audivisti vocem Domini Dei tui, nec servasti mandata eius, & cæremonias quas præcepit tibi.

46. Et erunt in te signa atq; prodigia, & in semine tuo usque in sempiternum:

47. Eo quòd non servieris Domino Deo tuo in gaudio, cordisq; lætitia, propter rerum omnium abundantiam.

48. Servies inimico tuo quem emittet tibi Dominus in fame, & siti, & nuditate, & omni penuria; & ponet iugum ferreũ super cervicem tuam, donec te conterat.

49. Adducet Dominus super te gentẽ de longinquo, & de extremis terræ finibus in similitudinẽ aquilæ volãtis cum impetu: cuius linguam intelligere non possis.

50. Gentem procacissimam, quæ non deferat seni, nec misereatur parvuli.

51. Et devoret fructum iumentorum tuorum, ac fruges Terræ tuæ: donec intereas, & non relinquat tibi triticum, vinum, & oleum, armenta boum, & greges ovium; donec te disperdat,

52. Et conterat in cunctis urbibus tuis, & destruantur muri tui firmi atque sublimes, in quibus habebas fiduciam in omni Terra tua. Obsideberis intra portas tuas in omni Terra tua quã dabit tibi Dominus Deus tuus.

Das XXVIII. Capitel.

44. Er wird dir leihen/du aber wirst jm nicht leihen / Er wird das Haupt sein/vnd du wirst der schwantz sein.

45. Vnd werden alle dise Flüche über dich kommen / vnd dich verfolgen vnd treffen / biß du vertilget werdest/ darumb/daß du der stimm des HERREN deines GOttes nicht gehorchet hast / daß du seine Gebot vnd Rechte hieltest/die er dir gebotten hat.

46. Darumb werden Zeichen vnd Wunder an dir sein / vnd an deinem Samen ewiglich.

47. Daß du dem HERRN deinem Gott nicht gedienet hast mit freude vnd lust deines hertzen/da du allerley genug hattest.

48. Vnd wirst deinem Feinde/den dir der HERR zu schicken wird / dienen in hunger vnd durst / in blösse vnd allerley mangel / vnd wird ein Eisern Joch auff deinen halß legen/biß daß er dich vertilge.

49. Der HErr wird ein Volck über dich schicken / von ferne von der Welt ende/wie ein Adeler fleugt/des Sprache du nicht verstehest.

50. Ein frech volck/das nicht ansihet die Person des alten / noch schonet der Jünglingen.

51. Vnd wirdt verzehren die Frucht deines Vichs / vnd die Frucht deines Landes / biß du vertilget werdest/vnd wird dir nichts überlassen an Korn/ most/öle / an früchten der Ochsen vnd Schafen/biß daß dichs vmbbringe.

52. Vnd wird dich ängsten in allen deinen Thoren/ biß daß es niderwerffe deine hohe vnd veste Mauren / darauff du dich verlessest/in alle deinem Lande vnd wirst geängstet werden in allen deinen Thoren/in deinem gantzen Lande/ daß dir der HErr dein Gott gegeben hat.

CAP. XXVIII.

44. Egli darà in presto; e tu non gli darai in presto: egli sarà il capo, e tu sarai la coda.

45. E sopra di te verranno tutte queste maladittioni, e ti perseguitaranno, e ti circondaranno in sin che tu sia rouinato: perche tu non hauerai obedito a la voce del Signore Dio tuo, in osseruare i suoi comandamenti & i suoi statuti, iquali ti ha comandato.

46. E queste cose saranno per segni e per miracolo à te & al tuo seme in sempiterno.

47. Perche tu non hai seruito al Signore Dio tuo in letitia & in prontezza di cuore, per l'abondanza di tutte le cose.

48. E tu seruirai à i tuoi nimici, iquali il tuo Signore hauerà mandati contra di te, in fame, in sete, e nudità, & carestia di tutte le cose: e metterà il giogo di ferro sopra il tuo collo, insino che ti distrugga.

49. Et il Signore condurrà contra di te vna gente da lontano, da lo estremo da la terra, laquale volarà come l'aquila, vna gente, dico la lingua de laquale tu non intenderai:

50. Vna gente sfacciata, laquale non inchinarà la faccia al vecchio, ne perdonarà al fanciullo.

51. E diuorarà il frutto del tuo bestiame, & il frutto de la tua terra; per fin che tu sia disperso laquale non ti lasciarà grano, ne vin nuouo, ne oglio, ne'l primogenito de tuoi buoi, ne i branchi de le tue pecore, per fin che tu ruini.

52. E ti assediarà in tutte le tue città, per fin che i tuoi muri alti e forti caschino, ne iquali tu ti confidi, in tutta la tua terra, e ti assediarà in tutte le tue città, in tutto il tuo paese che il Signore Dio tuo ti ha dato.

כח

53 וְתֵיכוּל וַלְדָּא דִמְעָךְ בְּשַׂר בְּנָךְ וּבְנָתָךְ דִּי יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ בִּצְיָרָא וּבְעָקְתָא דִּי יְעִיק לָךְ סַנְאָךְ׃

54 גַּבְרָא דְּרַכִּיךְ בָּךְ וּדְמְפַנַּק לַחְדָּא תִּבְאַשׁ עֵינֵיהּ בַּאֲחוּהִי וּבְאִתַּת קְיָמֵיהּ וּבִשְׁאָר בְּנוֹהִי דְּיִשְׁתְּאַר׃

55 מִלְּמִתַּן לְחַד מִנְּהוֹן מִבְּשַׂר בְּנוֹהִי דְּיֵיכוּל מִדְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ כּוֹלָא בִּצְיָרָא וּבְעָקְתָא דִּי יְעִיק לָךְ סַנְאָךְ בְּכָל קִרְוָךְ׃

56 דְּרַכִּיכָא בָּךְ וּדְמְפַנְּקָא דִּי לָא נַסִּיאַת פַּרְסַת רִגְלַהּ לְאַחָתָא עַל אַרְעָא מִדְּפַנְּקוּתָא וּמֵרַכִּיכוּ תִּבְאַשׁ עֵינַהּ בִּגְבַר קְיָמַהּ וּבִבְרַהּ וּבִבְרַתַּהּ׃

57 וּבִזְעֵיר בְּנַהָא דְּיִפְּקוּן מִנַּהָא וּבִבְנַהָא דְּתְלִיד אֲרֵי תֵיכְלִינוּן בַּחֲסִירוּת כּוֹלָא בְּסִתְרָא בִּצְיָרָא וּבְעָקְתָא דִּיעִיק לָךְ סַנְאָךְ בְּקִרְוָךְ׃

58 אִם לָא תִטַּר לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא דִּכְתִיבִין בְּסִפְרָא הָדֵין לְמִדְחַל יָת שְׁמָא יַקִּירָא וּדְחִילָא הָדֵין יָת יְיָ אֱלָהָךְ׃

59 וְיַפְרֵישׁ יְיָ יָת מַחְתָּךְ וְיָת מַחַת בְּנָךְ מַחָן סַגִּיאָן וְתַקִּיפָן וּמַרְעִין בִּישִׁין וּמְהֵימְנִין׃

60 וְיָתִיב בָּךְ יָת כָּל מַכְתָּשֵׁי מִצְרָאֵי דְּדָחֵילְתָּא מִן קֳדָמֵיהוֹן וְיִדְבְּקוּן בָּךְ׃

61 אַף כָּל מַרְעִין וְכָל מַחָאן דִּי לָא כְתִיב בִּסְפַר אוֹרַיְתָא הָדֵין יַסְקִינּוּן יְיָ עֲלָךְ עַד דְּתִשְׁתְּצֵי׃

כח

53 וְאָכַלְתָּ פְרִי־בִטְנְךָ בְּשַׂר בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר־יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ׃

54 הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ וְהֶעָנֹג מְאֹד תֵּרַע עֵינוֹ בְאָחִיו וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר יוֹתִיר׃

55 מִתֵּת לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשַׂר בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכֵל מִבְּלִי הִשְׁאִיר־לוֹ כֹּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ׃

56 הָרַכָּה בְךָ וְהָעֲנֻגָּה אֲשֶׁר לֹא־נִסְּתָה כַף־רַגְלָהּ הַצֵּג עַל־הָאָרֶץ מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ תֵּרַע עֵינָהּ בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבִבְנָהּ וּבְבִתָּהּ׃

57 וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵת מִבֵּין רַגְלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי־תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר־כֹּל בַּסָּתֶר בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃

58 אִם־לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתֻבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

59 וְהִפְלָא יְהוָה אֶת־מַכֹּתְךָ וְאֵת מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלֹת וְנֶאֱמָנוֹת וָחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים׃

60 וְהֵשִׁיב בְּךָ אֵת כָּל־מַדְוֵה מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגֹרְתָּ מִפְּנֵיהֶם וְדָבְקוּ בָּךְ׃

61 גַּם כָּל־חֳלִי וְכָל־מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדָךְ׃

κη'.

53. Καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου, καὶ θυγατέρων σου, ἃ ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει, ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου.

54. Ὁ ἁπαλὸς ἐν σοὶ, καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ τὰ καταλελειμμένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῇ αὐτῷ.

55. Ὥστε δοῦναι ἑνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν ἂν κατεσθίῃ, διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ μηδὲν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ ἂν θλίψωσί σε οἱ ἐχθροί σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι σου.

56. Καὶ ἡ ἁπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερὰ σφόδρα, ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβον ὁ ποὺς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὴν τρυφερότητα, καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς.

57. Καὶ τὸ χόριον αὐτῆς, τὸ ἐξελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἐὰν τέκῃ. καταφάγεται γὰρ αὐτὰ, διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ, καὶ ἐν τῇ θλίψει ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου.

58. Ἐὰν μὴ εἰσακούσητε ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἔντιμον καὶ τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, κύριον τὸν θεόν σου.

59. Καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου, καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστὰς, καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς.

60. Καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ σὲ πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν, ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοί.

61. Καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει κύριος ἐπὶ σὲ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε.

CAP. XXVIII.

53. Et comedes fructum uteri tui, & carnes filiorum tuorum & filiarum tuarum quas dederit tibi Dominus Deus tuus in anguſtia & vaſtitate qua opprimet te hoſtis tuus.

54. Homo delicatus in te, & luxurioſus valde invidebit fratri ſuo, & uxori quæ cubat in ſinu ſuo,

55. Ne det eis de carnibus filiorum ſuorum quas comedet, eo quòd nihil aliud habeat in obſidione & penuria qua vaſtaverint te inimici tui intra omnes portas tuas.

56. Tenera mulier & delicata quæ ſuper terrā ingredi non valebat, nec pedis veſtigium figere propter mollitiem & teneritudinem nimiam, invidebit viro ſuo qui cubat in ſinu eius, ſuper filii & filiæ carnibus,

57. Et illuvie ſecundinarum quæ egrediuntur de medio feminum eius, & ſuper liberis qui eadem hora nati ſunt: comedent enim eos clàm propter rerum omnium penuriam, in obſidione & vaſtitate qua opprimet te inimicus tuus intra portas tuas.

58. Niſi cuſtodieris, & feceris omnia verba legis huius quæ ſcripta ſunt in hoc volumine, & timueris nomen eius glorioſum & terribile, hoc eſt Dominum Deum tuum.

59. Augebit Dominus plagas tuas & plagas ſeminis tui, plagas magnas & perſeverantes, infirmitates peſſimas & perpetuas.

60. Et convertet in te omnes afflictiones Ægypti, quas timuiſti, & adhærebunt tibi.

61. Inſuper & univerſos languores, & plagas quæ nō ſunt ſcriptæ in volumine legis huius, inducet Dominus ſuper te, donec te conterat:

Das XXVIII. Capitel.

53. Du wirſt die Frucht deines Leibs freſſen/das Fleiſch deiner Söhne vnd deiner Töchter / die dir der HERR dein GOtt gegeben hat / in der angſt vnd not/damit dich dein Feind drengen wird.

54. Daß ein Mann/der zuvor ſehr zertlich vnd in lüſten gelebt hat vnter euch/wird ſeinem Bruder / vnd dem Weib in ſeinen armen. Vnd dem Son der noch übrig iſt von ſeinen Söhnen.

55. Vergönnen zu geben jemandt vnter jnen/von dem Fleiſch ſeiner Söne/daß er friſſet / Sintemal jm nichts übrig iſt von allem gut / in der angſt vnd not/damit dich dein Feind drengen wird in allen deinen Thoren.

56. Ein Weib vnter euch/das zuvor zertlich vnd in lüſten gelebt hat/ daß ſie nicht verſucht hat jre Fußſolen auff die Erden zuſetzen/für zertligkeit vnd wolluſt/die wird dem Mann in jren armen vnd jhrem Son/vnd jhrer Tochter vergönnen.

57. Die Afftergeburt/die zwiſchen jr eigen beinen ſind außgangen / dazu jre Söhne/die ſie geboren hat/denn ſie werden ſie für allerley mangel heimlich eſſen/in der angſt vnd noth/damit dich dein Feind drengen wird in deinen Thoren.

58. Wo du nicht wirſt halten/daß du thuſt alle wort diſes Geſetzes/die in diſem Buch geſchrieben ſind / daß du förchteſt diſen herzlichen vnd ſchrecklichen Namen/den HErrn deinen Gott.

59. So wirdt der HErr wunderlich mit dir vmbgehen/mit plagen auff dich vnd deinem Samen / mit groſſen vnd langwirigen plagen / mit böſen vnd langwirigen kranckheiten.

60. Vnd wird dir zuwenden alle ſeuche Egypti/dafür du dich förchteſt/ vnd werden dir anhangen.

61. Dazu alle Kranckheiten/vnd alle plagē/die nicht geſchrieben ſind in dem Buch diſes geſetzes/wird der HERR über dich kommen laſſen/biß du vertilget werdeſt.

CAP. XXVIII.

53. E tu mangiarai il frutto del tuo ventre, la carne de tuoi figliuoli e de le tue figliuole (che'l Signore Dio tuo ti ha datò) ne lo aſſedio e ne la ſtrettezza, ne laquale il tuo nimico ti riſtringerà.

54. L'occhio de l'huomo tenero e delicato appreſſo di te ſarà maligno contra il ſuo fratello, e contra la moglie del ſuo ſeno, e contra gli altri ſuoi figliuoli, i quali haverà laſciati

55. E non darà ad alcuno di quelli de la carne de ſuoi figliuoli, che egli mangiarà perche non gli ſarà laſciato altro ne lo aſſedio, e ne la ſtrettezza, con laquale il tuo nimico ti haverà riſtretto in tutte le tue città.

56. L'occhio de la tenera e delicata, laquale non ha tentato di mettere la pianta del ſuo piede ſopra la terra, per la delicatezza ſarà maligno contra il marito del ſuo ſeno, e contra il ſuo figliuolo, e contra la ſua figliuola;

57. E contra le ſue ſecondine che uſciranno fra le ſue gambe, e contra i ſuoi figliuoli, i quali haverà partoriti: perche gli mangiarà ſecretamente per il biſogno di tutte le coſe, ne lo aſſedio, e ne la ſtrettezza, con laquale il tuo nimico ti riſtringerà ne le tue città.

58. Se tu non guardarai di oſſervare tutte le parole di queſta Legge, lequali ſono ſcritte in queſto libro; cioe, che tu tema queſto nome glorioſo e terribile; cioe, il Signore Dio tuo:

59. Il Signore accreſcerà maraviglioſamente le tue piaghe, e le piaghe del tuo ſeme, in piaghe grandi e perſeveranti, & infermità peſſime e continue.

60. E convertirà ſopra di te tutte l'infermità de lo Egitto, de lequali tu hai temuto, e ſi attaccaranno à te.

61. Il Signore mandarà ancora ſopra di te ogni infermità & ogni piaga, laquale non è ſcritta nel libro di queſta Legge, per ſin che tu ſia diſtrutto.

כח

62 ותשתארון עם דמנין
חלף דהויתון ככוכבי ש
שמיא למסגי ארי לא
קבלתא (במימרא) דיי
אלהך:

63 ויהי כמא דחדי יי
עליכון לאוטבא יתכון
ולאסגאה יתכון כן יחדי
יהוה עליכון לאובדא
יתכון ולשיצאה יתכון
ותטלטלון מעל ארעא
דאת עליל לתמן למ
למירתה:

64 ויבדרינך יי בכל
עממיא מסיפי ארעא
ועד סיפי ארעא ותפלח
תמן לעממיא פלחי
טעותא די לא ידעתא
את ואבהתך אעא ו
ואבנא:

65 ובעממיא האלין לא
תנוח ולא יהי מנח ל
לפרסת רגלך ויתן יי לך
תמן לב תהי ותשכי עינין
ומפחן נפש:

66 ויהון חייך תלן לך
מלקבל ותהי פתיד
בליליא וביממא ולא
תהימן בחייך:

67 בצפרא תימר מן יתן
רמשא וברמשא תימר
מן יתן צפרא מתהורת
לבך דתהי תהי ומחיזו
עינך דתחזי:

68 ויתיבנך יי למצרים
בספינן בארחא דאמרית
לך לא תוסף עוד למחזה
ותזדבנון תמן לבעלי דב
דבבך לעבדין ולאמהן ו
ולית דקני:

כח

62 וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת
אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב
כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

63 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם
לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם
כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד
אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

64 וֶהֱפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים
מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ
וְעָבַדְתָּ שָּׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ
עֵץ וָאָבֶן:

65 וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ
וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ וְנָתַן
יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב רַגָּז וְכִלְיוֹן
עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן נָפֶשׁ:

66 וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלֻאִים לְךָ מִנֶּגֶד
וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין
בְּחַיֶּיךָ:

67 בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־יִתֵּן עֶרֶב
וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד
לְבָבְךָ אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמַּרְאֵה
עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה:

68 וֶהֱשִׁיבְךָ יְהוָה מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְךָ לֹא־תֹסִיף
עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם
לְאֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין
קֹנֶה:

κη΄.

62. Καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, ἀνθ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ εἰς πλῆθος, ὅτι οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

63. Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον εὐφράνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν, εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς, καὶ πληθῦναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς, καὶ ἐξαρθήσεσθε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν.

64. Καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου αὐτῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οὓς οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου.

65. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδ' οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει τοῦ ποδός σου. καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἀθυμοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμοὺς, καὶ τηκομένην ψυχήν.

66. Καὶ ἔσται ἡ ζωή σου κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου.

67. Τὸ πρωῒ ἐρεῖς· πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα; καὶ τὸ ἑσπέρας ἐρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο πρωΐ; ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου οὓ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὄψει.

68. Καὶ ἀποστρέψει σε κύριος ὁ θεὸς εἰς αἴγυπτον ἐν πλοίοις, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ εἶπα οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτήν. καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, εἰς παῖδας καὶ εἰς παιδίσκας καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

כט

1 אלין פתגמי קימא
דפקיד יי ית משה
למגזר ית בני ישראל
בארעא דמואב בר מ
מקימא דגזר עמהון
בחורב:

כט

1 אֵלֶּה דִבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית
אֲשֶׁר־כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב:

ΚΕΦΑΛ. κθ΄.

1. Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο κύριος τῷ μωϋσῇ, στῆσαι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ μωὰβ, πλὴν τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν χωρήβ.

CAP. XXVIII.

62. Et remanebitis pauci numero, qui prius eratis sicut astra cæli præ multitudine; quoniam non audisti vocem Domini Dei tui.

63. Et sicut ante lætatus est Dominus super vos, bene vobis faciens, vosq; multiplicans: sic lætabitur disperdens vos atque subvertens, ut auferamini de Terra ad quam ingrederis possidendam.

64. Disperget te Dominus in omnes populos à summitate terræ usque ad terminos eius: & servies ibi diis alienis, quos & tu ignoras & patres tui, lignis & lapidibus.

65. In gentibus quoq; illis non quiesces, neque erit requies vestigio pedis tui. Dabit enim tibi Dominus ibi cor pavidum, & deficientes oculos, & animam consumptam mœrore:

66. Et erit vita tua quasi pendens ante te. Timebis nocte & die, & non credes vitæ tuæ.

67. Mane dices, Quis mihi det vesperum: & vespere, Quis mihi det mane? propter cordis tui formidinem, qua terreberis, & propter ea quæ tuis videbis oculis.

68. Reducet te Dominus classibus in Ægyptum per viã de qua dixit tibi ut eam amplius non videres. Ibi vendêris inimicis tuis in servos & ancillas, & non erit qui emat.

Das XXVIII. Capitel.

62. Vnd wird euer wenig Pöbels überbleiben/die jr vorhin gewesen seydt/ wie die Stern am Himel nach der menge/darumb daß du nicht gehorchet hast der stimm des HERRN deines Gottes.

63. Vnd wie sich der HERR über euch zuvor freuete / daß er euch guts thet/vnd mehret euch/Also wird er sich über euch freuen/daß er euch vmbbringe vnd vertilge. Vnd werdet verstöret werden von dem Land/da du einzeuchst jetzt einzunemen.

64. Denn der HERR wird dich zustreuen vnter alle Völcker/von eim ende der Welt biß ans ander/vnd wirst daselbs andern Göttern dienen/die du nicht kennest / noch deine Väter/holtz vnd steinen.

65. Dazu wirstu vnter denselben Völckern kein bleibend wesen haben/ vnd deine Fußsolen werden keine ruhe haben. Denn der HErr wird dir daselbs ein bebends hertz geben/ vnd verschmachte augen/ vnd verdorrete Seele.

66. Daß dein leben wird für dir schweben. Nacht vnd tag wirstu dich förchten/vnd deines lebens nicht sicher sein.

67. Des morgens wirstu sagen? Ach daß ich den abend erleben möchte/Deß abends wirstu sagen: Ach daß ich den morgen erleben möchte/ für forcht deines hertzen/die dich schrecken wird/vnd für dem/daß du mit deinen augen sehen wirst.

68. Vnd der HERR wirdt dich mit Schif vol wider in Egypten führen/ durch den weg/ davon ich gesagt hab: Du solt jn nicht mehr sehen. Vnd jhr werdet daselbs euren Feinden zu Knechten vnd Mägden verkaufft werden/vnd wird kein kauffer da sein.

CAP. XXVIII.

62. E voi restarete con pochi huomini in luogo di quel che voi erauate in moltitudine come le stelle del cielo, perche voi non hauete obedito à la voce del Signore Dio vostro.

63. Dapoi auuerrà, che si come il Signore si è rallegrato sopra di voi, facendoui bene e moltiplicandoui: cosi il Signore si rallegrarà sopra di voi in ruinarui & estirparui, e sarete estirpati da la terra à laqua le voi andate per possederla.

64. Et il Signore ti disperderà fra tutti i popoli, da vna estremita de la terra insino à l'altra estremità de la terra: e quiui seruirai à dii stranieri, iquali non hai conosciuto tu ne i padri tuoi, cioè, legno, e pietra.

65. E tu non ti riposarai fra queste genti, ne vi hauerai riposo per la pianta del tuo piede. Parimente il Signore ti darà quiui vn cuor pauroso, & occhii defettuosi, e tristezza d'animo.

66. E la vita tua sarà sospesa dinanzi à te, & il giorno e la notte hauerai paura, ne ti confiderai de la tua vita.

67. La mattina tu dirai, Chi mi darà la sera? e la sera dirai, Chi mi dara la mattina? per cagione de la paura del tuo cuore, de laquale tu hauerai paura, e per la visione de gli occhii tuoi, che tu vedrai.

68. Et il Signore ti rimenarà in Egitto ne le naui per la via, de laquale io ti ho detto: Tu non la vedrai piu; e voi vi venderete là à i vostri nimici per seruitori e per seruenti, e non vi sarà chi compri.

CAP. XXIX.

1. Hæc sunt verba fœderis quod præcepit Dominus Moysi ut feriret cum filiis Israël in Terra Moab: præter illud fœdus quod cum eis pepigit in Horeb:

Das XXIX. Capitel.

DJß sind die Wort des Bunds / den der HErr Mose gebotten hat / zu machen mit den Kindern Jsrael/in der Moabiter Lande / zum andern mal/ nach dem er den selben mit jnen gemacht hatte in Horeb.

CAP. XXIX.

1. Queste sono le parole del patto, che il Signore comandò à Moise che facesse conesso i figliuoli d'Israel ne la terra di Moab, oltre il patto che fece con essi in Horeb.

כט

2 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃

3 הַמַּסּוֹת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם׃

4 וְלֹא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

5 וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם מֵעֲלֵיכֶם וְנַעַלְךָ לֹא־בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ׃

6 לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

7 וַתָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃

8 וַנִּקַּח אֶת־אַרְצָם וַנִּתְּנָהּ לְנַחֲלָה לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי׃

9 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃

10 אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃

11 טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃

כט

2 וּקְרָא משֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אַתּוּן חֲזֵיתוּן יָת כָּל דַּעֲבַד יְיָ לְעֵינֵיכוֹן בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עַבְדוֹהִי וּלְכָל אַרְעֵיהּ׃

3 נִסִּין רַבְרְבִין דַּחֲזוֹ עֵינָךְ אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא רַבְרְבַיָּא הָאִנּוּן׃

4 וְלָא יְהַב יְיָ לְכוֹן לִבָּא לְמִדַּע וְאַף לָא עַיְנִין לְמֶחֱזֵי וְאֻדְנִין לְמִשְׁמַע עַד יוֹמָא הָדֵין׃

5 וְדַבָּרִית יָתְכוֹן אַרְבְּעִין שְׁנִין בְּמַדְבְּרָא לָא בְלִיאַת כְּסוּתְכוֹן מִנְּכוֹן וּמְסָנָךְ לָא יְחִיפוּ מֵעַל רַגְלָךְ׃

6 לַחְמָא לָא אֲכַלְתּוּן וַחֲמַר וּמְרַנֵּי לָא שְׁתִיתוּן בְּדִיל דְּתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהָךְ׃

7 וַאֲתֵיתוּן לְאַתְרָא הָדֵין וּנְפַק סִיחוֹן מַלְכָּא דְחֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מַלְכָּא דְמַתְנַן לְקַדָּמוּתָנָא לְאַגָּחָא קְרָבָא וּמְחֵינוּנוּן׃

8 וּכְבַשְׁנָא יָת אַרְעֲהוֹן וִיהַבְנָהּ לְאַחְסָנָא לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא דְגָד וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה׃

9 וְתִטְּרוּן יָת פִּתְגָמֵי קְיָמָא הָדֵין וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן בְּדִיל דְּתִשְׂכְּלוּן יָת כָּל דְּתַעְבְּדוּן׃

10 אַתּוּן קַיָּמִין יוֹמָא דֵין כֻּלְּכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן רֵישֵׁיכוֹן שִׁבְטֵיכוֹן סָבֵיכוֹן וְסַרְכֵיכוֹן כֹּל אֱנָשׁ יִשְׂרָאֵל׃

11 טַפְלְכוֹן נְשֵׁיכוֹן וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְּגוֹ מַשְׁרִיתָךְ מִלָּקֵט אָעָךְ עַד מַלֵי מִימָךְ׃

κθ'.

2. Καὶ ἐκάλεσε Μωϋσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος (ὁ θεὸς ὑμῶν) ἐν γῇ Αἰγύπτου ἐνώπιον ὑμῶν, Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ.

3. Τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, (τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν.)

4. Καὶ οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς βλέπειν, καὶ ὦτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

5. Καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν.

6. Ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὗτος κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

7. Καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου, καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν, καὶ Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν, εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτοὺς (ἐν τῷ πολέμῳ.)

8. Καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γαδδὶ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ.

9. Καὶ φυλάξεσθε (ποιεῖν) πάντας τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ποιεῖν αὐτοὺς, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ἐποιήσατε.

10. Ὑμεῖς ἑστήκατε πάντες σήμερον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν· οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, (καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν.) πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ.

11. Καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν, ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν.

CAP. XXIX.

2. Vocavitque Moyses omnem Israël, & dixit ad eos, Vos vidistis universa quæ fecit Dominus coram vobis in Terra Ægypti Pharaoni, & omnibus servis eius, universæque terræ illius,

3. Tentationes magnas, quas viderunt oculi tui, signa illa portentaque ingentia.

4. Et non dedit vobis Dominus cor intelligens, & oculos videntes, & aures quæ possunt audire, usq; in præsentem diem.

5. Adduxit vos quadraginta annis per desertum: non sunt attrita vestimenta vestra, nec calceamenta pedum vestrorum vetustate consumpta sunt.

6. Panem non comedistis, vinum & siceram non bibistis: ut sciretis quia ipse est Dominus Deus vester.

7. Et venistis ad hunc locum: egressusque est Sehon rex Hesebon, & Og rex Basan occurrentes nobis ad pugnam. Et percussimus eos.

8. Et tulimus terram eorum, ac tradidimus possidendam Ruben & Gad, & dimidiæ tribui Manasse.

9. Custodite ergo verba pacti huius & implete ea: ut intelligatis universa quæ facitis.

10. Vos statis hodie cuncti coram Domino Deo vestro, principes vestri, & tribus, ac maiores natu, atq; doctores, omnis populus Israël,

11. Liberi & uxores vestræ, & advenæ qui tecū morantur in castris, exceptis lignorum cæsoribus, & his qui comportant aquas:

Das XXIX. Capitel.

2. Vnd Mose rieff dem gantzen Israel/ vnd sprach zu jnen: Jr habt gesehen alles/ was der HERR gethan hat in Egypten für ewern augen/ dem Pharao mit alle seinen knechten/ vnd seinem gantzen Lande.

3. Die grossen versuchungen/ die deine augen gesehen haben/ daß es grosse Zeichen vnd Wunder waren.

4. Vnnd der HERR hat euch biß auff diesen heutigen tag noch nicht gegeben ein Hertz/ das verstendig were/ Augen die da sehen/ vnd Ohren die da höreten.

5. Er hat euch viertzig Jar inn der Wüsten lassen wandeln/ Ewer kleider sind an euch nicht veraltet/ vnnd dein Schuch ist nicht veraltet an deinen füssen.

6. Jhr habt kein Brot gessen vnd keinen Wein getruncken/ noch starcke Getrencke/ auff daß du wissest/ daß ich der HErr ewer Gott bin.

7. Vnd da jhr kamet an diesen ort/ zog auß der König Sihon zu Hesbon/ vnd der König Og zu Basan/ vns entgegen mit vns zu streitten.

8. Vnd wir haben sie geschlagen/ vnd jhr Land eingenommen/ vnd zum Erbtheil gegeben den Rubenitern vnnd Gadditern/ vnd dem halben Stamm der Manassiter.

9. So haltet nun die wort dieses Bunds/ vnnd thut darnach/ auff daß jr weißlich handeln möget in alle eurem thun.

10. Jr stehet heute alle für dem HErrn ewrem Gott/ die Obersten ewer stämmen/ ewer Eltesten/ ewer Amptleute/ ein jederman in Jsrael.

11. Ewer Kinder/ ewer Weiber/ dein Frembdling der inn deinem Lager ist/ beyde dein Holtzhauer vnd deine Wasserschöpffer.

CAP. XXIX.

2. *Moise dunque chiamò tutto Israel, e disse loro; Voi istessi hauete vedute tutte le cose che'l Signore ha fatte dinanzi à gli occhii vostri ne la terra di Egitto à Pharaone, & à tutti i suoi seruitori, & à tutto il suo paese.*

3. *Cioè le grandi tentationi, che gli occhi vostri hanno vedute, e quei segni e miracoli grandi.*

4. *E tuttauolta il Signore non vi ha dato cuore per intendere. ne occhii per vedere, ne orecchie per udire insino à questo giorno.*

5. *Et io vi ho per quaranta anni menati pel diserto: vostri vestimenti non sono inuecchiati sopra di voi, e le vostre scarpe non si sono inuecchiate sopra i vostri piedi.*

6. *Voi non hauete mangiate pane, ne hauete beuuto vino ò birra: à finche conosciate io sono il Signore Dio vostro.*

7. *E voi sete peruenuti à questo luogo: e Sehon Re di Hesbon, & Og Re di Basan vscirono fuora contra di noi per combattere, e noi gli percossemo.*

8. *E presemo il paese loro, e lo habbiamo dato in heredità à i Rubeniti, à i Gaditi, & à la metà de la tribu di Manasse.*

9. *Voi guardarete dunque le parole di questo patto, e le farete, à fin che voi prosperiate in tutte le cose che voi sete per fare.*

10. *Voi hoggi tutti sete presenti dinanzi al Signore Dio vostro, i vostri capi de le vostre tribu, i vostri seniori, & i vostri gouernatori, tutti huomini d'Israel.*

11. *I vostri figliuoli, le vostre moglii, & i vostri forestieri che habitano nel mezzo del vostr campo, da tagliatore de vostro legni insino à quello che caua li vostre acque.*

e

כט

12 לאעלותך בקימא דיי אלהך ובמומתיה דיי אלהך גזר עמך יומא דין׃

13 בדיל לקימא יתך יומא דין קדמוהי לעם והוא יהי לך לאלה כמא דמליל לך וכמא דקיים לאבהתך לאברהם ליצחק וליעקב׃

14 ולא עמכון בלחודיכון אנא גזר ית קימא הדא וית מומתא הדא׃

15 ארי ית מן דאיתוהי הכא עמנא קאים יומא דין קדם יי אלהנא וית מן דליתוהי הכא עמנא יומא דין׃

16 ארי אתון ידעתון ית דיתיבנא בארעא דמצרים וית דעברנא ביני עממיא דעברתון׃

17 וחזיתון ית שקוציהון וית טעותהון אעא ואבנא כספא ודהבא דעמהון׃

18 דלמא אית בכון גבר או איתא או זרעית או שבטא דלביה פני יומא דין (מדחלתא) דיי אלהנא למהך למפלח ית טעות עממיא האינון דלמא אית בכון גבר מהרהר חטאין או זדון׃

19 ויהי כמשמעיה ית פתגמי מומתא הדא ויתחשב בלביה למימר שלמא יהי לי ארי בהרהור לבי אנא אזיל בדיל לאוספא ליה חטאי שלותא על זדנותא׃

כט

12 לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃

13 לְמַעַן הָקִים־אֹתְךָ הַיּוֹם לוֹ לְעָם וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃

14 וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃

15 כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם׃

16 כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃

17 וַתִּרְאוּ אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֵת גִּלֻּלֵיהֶם עֵץ וָאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃

18 פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ־שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה׃

19 וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת הָרָוָה אֶת־הַצְּמֵאָה׃

κθ'.

12. Παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ, ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σὲ σήμερον.

13. Ἵνα στήσῃ σε ἑαυτῷ εἰς λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεὸς, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, ἀβραὰμ, καὶ ἰσαὰκ, καὶ ἰακώβ.

14. Καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην, καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην.

15. Ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὖσι μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμερον.

16. Ὅτι ὑμεῖς οἴδατε ὡς κατῳκήσαμεν ἐν γῇ αἰγύπτῳ, ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν. Οὓς παρήλθετε.

17. Καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἅ ἐστι παρ' αὐτοῖς.

18. Μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ, ἢ πατριὰ, ἢ φυλή τινος, ἡ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, πορεύεσθαι λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων, μή τίς ἐστιν ῥίζα ἄνω φύουσα, ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ.

19. Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων· ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον.

12. Vt transeas in fœdere Domini Dei tui, & in iureiurando quod hodie Dominus Deus tuus percutit tecum:

12. Daß du einher gehen solt in dem Bund des HERRN deines Gottes vnd in dem Eide / den der HErr dein Gott heute mit dir macht.

12. A fin che voi paßiate nel patto del Signore Dio vostro, e nel suo giuramento, ilquale il Signore Dio vostro fa hoggi con voi.

13. Vt suscitet te sibi in populum, & ipse sit Deus tuus sicut locutus est tibi, & sicut iuravit patribus tuis Abraham, Isaac & Iacob.

13. Auff daß er dich heute jhm zum Volck auffrichte/vnd er dein Gott sey/ wie er dir geredt hat/ vnd wie er deinen Vätern / Abraham/ Isaac vnd Jacob geschworen hat.

13. A fin che hoggi vi stabilisca per suo popolo, & egli vi sia per Dio, si come ha detto à voi, e come ha giurato à i vostri padri, Abraham, Ishac, e Iacob.

14. Nec vobis solis ego hoc fœdus ferio, & hæc iuramẽta confirmo,

14. Denn ich mache disen Bund vñ disen Eid nicht mit euch alleine.

14. Et io non faccio con voi soli questo patto, e questo giuramento.

15. Sed cunctis præsentibus & absentibus.

15. Sondern beide mit euch / die jhr heute hie seydt/vnd mit vns stehet für dem HERREN vnserm Gott/vnd mit denen / die heute nicht mit vns seynd.

15. Ma con quello che è qui conesso noi, che sta hoggi dinanzi al Signore Dio vostro, e con quello che hoggi non è qui conesso noi.

16. Vos enim nostis quomodo habitaverimus in terra Ægypti, & quomodo transierimus per medium nationũ, quas transeuntes.

16. Denn jr wisset/wie wir in Egyptenland gewohnet haben / vnd mitten durch die Heiden gezogen sindt / durch welche jr zoget.

16. Imperoche voi hauete conosciuto, come noi siamo stati ne la terra di Egitto; e come noi siamo passati per mezzo de le genti, lequali voi hauete passate.

17. Vidistis, abominationes & sordes, id est, idola eorum, lignum & lapidem, argentum & aurum quæ colebant.

17. Vnd sahet jre Greuel vnd jre götzen/holtz vnd stein/silber vnd gold/ die bey jnen waren.

17. E voi hauete vedute de loro abominationi, e gl'idoli di quelle, di legno, di pietra, di gento e di oro, che sono appresso di quelle.

18. Ne fortè sit inter vos vir aut mulier, familia aut tribus cuius cor aversum est hodie à Domino Deo nostro: ut vadat & serviat diis illarum Gentium: & sit inter vos radix germinans fel & amaritudinem.

18. Das nicht villeicht ein Mann oder ein Weib/oder ein Gesind/oder ein Stamm vnter euch sey/des hertze heute sich von dem HERRn vnserm Gott gewandt habe/daß es hingehe vnd diene den Göttern diser Völcker/vnd werde villeicht eine Wurtzel vnter euch/ die da Galle vnd Wermut trage.

18. A fin che perauentura non sia huomo ò donna fra voi, ò famiglia, ò tribu, che hoggi ritiri il cuor suo dal Signore Dio nostro, per andare à seruire à gli dii di queste genti: accioche non sia fra voi radice che fruttifichi veleno & ascenso.

19. Cumque audierit verba iuramenti huius, benedicat sibi in corde suo, dicens. Paxerit mihi, & ambulabo in pravitate cordis mei: & assumat ebria sitientem.

19. Vnd ob er schon höre die Wort dises Fluchs / dennoch sich segene in seinem hertzen/vnd spreche: Es gehet mir wol/weil ich wandele/wie es mein hertz dünckt/Auff daß die trunckene mit der durstigen dahin fahren.

19. Et auuenga, chè quando egli hauerà intese le parole di questa maladittione, si benedica nel suo cuore, dicendo: Io hauerò pace, ancora ch'io camini secondo il pensiero del mio cuore: à fin che aggiunga la imbriachezza à l'assetato.

בתגמיא

כט

20 לָא יֵיבֵי יְיָ לְמִשְׁבַּק לֵיהּ אֲרֵי בְּכֵין יִתְקַף רוּגְזָא דַיְיָ וְחֶמְתֵיהּ בְּגַבְרָא הַהוּא וְיִדְבְּקוּן בֵּיהּ כָּל לְוָטַיָּא דִּכְתִיבִין בְּסִפְרָא הָדֵין וְיִמְחֵי יְיָ יָת שְׁמֵיהּ מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא׃

21 וְיַפְרְשִׁינֵיהּ יְיָ לְבִישָׁא מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכָל לְוָטֵי קְיָמָא דִּכְתִיבִין בְּסִפַר אוֹרָיְתָא הָדֵין׃

22 וְיֵימַר דָּרָא בָתְרָאָה בְּנֵיכוֹן דִּיקוּמוּן מִן בַּתְרֵיכוֹן וּבַר עַמְמִין דְּיֵיתֵי מֵאֲרַע רְחִיקָא וְיֶחֱזוּן יָת מַחְתָּא דְאַרְעָא הַהִיא וְיָת מַרְעֲהָא דְּאַמְרַע יְיָ בַּהּ׃

23 גָּפְרִיתָא וּמִלְחָא יְקִידָא כָּל אַרְעַהּ לָא תִזְדְּרַע וְלָא תַצְמַח וְלָא יִסַּק בַּהּ כָּל עִסְבָּא כְּהַפְכְּתָא סְדוֹם וַעֲמוֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִים דַּהֲפַךְ יְיָ בִּרְגְזֵיהּ וּבְחֶמְתֵּיהּ׃

24 וְיֵימְרוּן כָּל עַמְמַיָּא עַל מָה עֲבַד יְיָ כְּדֵין לְאַרְעָא הָדָא מָה תְּקוֹף רוּגְזָא רַבָּא הָדֵין׃

25 וְיֵימְרוּן עַל דִּשְׁבַקוּ יָת קְיָמָא דַיְיָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְהוֹן דִּגְזַר עִמְּהוֹן בְּאַפָּקוּתֵיהּ יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃

26 וַאֲזַלוּ וּפְלַחוּ לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא וּסְגִידוּ לְהוֹן דַּחֲלָן דְּלָא יְדַעִינוּן וְלָא אוֹטִיבָא לְהוֹן׃

27 וּתְקֵיף רוּגְזָא דַיְיָ בְּאַרְעָא הַהִיא לְאַיְתָאָה עֲלַהּ יָת כָּל לְוָטַיָּא דִּכְתִיבִין בְּסִפְרָא הָדֵין׃

הדברים

כט

20 לֹא־יֹאבֶה יְהוָה סְלֹחַ לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃

21 וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה׃

22 וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנָּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־חִלָּה יְהוָה בָּהּ׃

23 גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֵפָה כָל־אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִחַ וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ׃

24 וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה׃

25 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

26 וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם׃

27 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה׃

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

κθ'.

20. Οὐ μὴ θελήσῃ ὁ θεὸς εὐιλατεῦσαι αὐτῷ· ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὀργὴ κυρίου, καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

21. Καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ, ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τῆς γεγραμμένης ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.

22. Καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν, οἳ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ τὰς νόσους αὐτῆς, ἃς ἀπέστειλε κύριος ἐπ' αὐτήν.

23. Θεῖον καὶ ἅλας κατακεκαυμένον· πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀναβῇ ἐπ' αὐτῆς πᾶν χλωρὸν, ὥσπερ κατεστράφη σόδομα, καὶ γόμορρα, ἀδαμὰ, καὶ σεβωείμ, ἃς κατέστρεψε κύριος ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ αὐτοῦ.

24. Καὶ ἐροῦσι πάντα τὰ ἔθνη· διατί ἐποίησε κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος;

25. Καὶ ἐροῦσιν· ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἣν διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου.

26. Καὶ προσελθόντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, οἷς οὐκ ἠπίσταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς.

27. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης, τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.

20. Et

CAP. XXIX.

20. Et Dominus non ignoscat ei: sed tunc quam maxime furor eius fumet, & zelus contra hominem illum, & sedeant super eum omnia maledicta quæ scripta sunt in hoc volumine: & deleat Dominus nomen eius sub cœlo,

21. Et consumat eum in perditionem ex omnibus tribubus Israël iuxta maledictiones quæ in libro legis huius ac fœderis continentur.

22. Dicetq; sequens generatio, & filii qui nascentur deinceps, & peregrini qui de longe venerint, videntes plagas Terræ illius, & infirmitates quibus eam afflixerit Dominus,

23. Sulphure, & salis ardore comburens, ita ut ultra non seratur, nec virés quippiam germinet, in exemplum subversionis Sodomæ & Gomorrhæ, Adamæ & Seboim quas subvertit Dominus in ira & in furore suo.

24. Et dicent omnes Gentes, Quare sic fecit Dominus Terræ huic? quæ est hæc ira furoris eius immensa.

25. Et respondebunt, Quia dereliquerunt pactum Domini quod pepigit cum patribus eorum, quando eduxit eos de Terra Ægypti:

26. Et servierunt dijs alienis, & adoraverunt eos quos nesciebant, & quibus non fuerant attributi:

27. Idcirco iratus est furor Domini contra Terram istam ut induceret super eam omnia maledicta quæ in hoc volumine scripta sunt.

Das XXIX. Capitel.

20. Da wird der HERR dem nicht gnedig sein/sondern deñ wirdt sein zorn vnd eifer rauchen über solchen Mañ/ vnd werden sich auff jn legen alle Flüche/die in disem Buch geschrieben sind. Vnd der HERR wird seinen Namen außtilgen vnter dem Himel.

21. Vnd wird jn absöndern zum vnglück/auß allen Stem̃en Jsrael/ lauts aller Flüche des Bunds / der in dem Buch dises Gesetzes geschrieben ist.

22. So werden denn sagen die nachkommen euer Kinder/die nach euch aufkommen werden / vnd die Frembden/ die auß fernen Landen kommen / so sie die plagen dises Landes sehen / vnd die Kranckheiten/damit sie der HERR beladen hat.

23. Daß er alle jr Land mit Schwefel vnd Saltz verbrandt hat / daß sie nicht beseet werden mag/ noch wechset/ noch kein kraut driñen auffgehet/gleich wie Sodom/ Gomorra/Adama vnd Zeboim vmgekehret sindt/die der HErr in seinem zorn vnd grimm vmbgekehret hat.

24. So werden alle Völcker sagen: Warumb hat der HErr disem Land also gethan? Was ist das für so grosser grimmiger zorn?

25. So wird man sagen: Darumb daß sie den Bund des HErrn jrer Väter Gott verlassen haben / den er mit jhnen machet / da er sie auß Egypten Land führet.

26. Vnd sind hingegangen/ vnd haben andern Göttern gedienet / vnd sie angebetet / solche Götter die sie nicht kennen/vnd die jnen nichts gegeben haben.

27. Darumb ist des HErren zorn ergrimmet über diß Land/daß er über sie hat kommen lassen alle Flüche die in disem Buch geschrieben stehen.

CAP. XXIX.

20. *Il Signore non vuol perdonare à quello, perche allhora il furore del Signore fumarà, & il suo zelo sarà contra quello huomo; e si poserà in esso ogni maladittione, laquale è scritta in questo libro: & il Signore scancellarà il nome di colui di sotto il cielo.*

21. *Et il Signore la separarà in malhora da tutte le tribu d'Israel secondo tutte le maladittioni del patto scritto in questo libro de la Legge.*

22. *E la generatione auenire dirà, cioè, i vostri figliuoli, iquali succederanno doppo voi; & il forestiero, ilquale verrà di lontan paese: quando haueranno vedute le piaghe di questa terra, e le sue infermità, de le quali il Signore l'hauea fatta in essa languire.*

23. *Imperoche tutto il suo paese sarà solfore, e sale, e combustione: non sarà seminato, ne germoglierà, ne sorgerà in quello herba alcuna, come ne la rouina di Sodoma e Gomorrha, Adama e Seboim, (lequali il Signore distrusse nel suo furore e ne la sua ira.)*

24. *Diranno dico, tutte le genti; Per qual cagione il Signore ha fatto cosi à questa terra? Quale è l'ira di questo gran furore?*

25. *E diranno; Percioche hanno abandonato il patto del Signore Dio de i loro padri, ilquale fece con essi quando gli cauò de la terra di Egitto.*

26. *Et andandosene, han seruito ad altri dii, e si sono inchinati dinanzi à loro, à gli dii, dico, iquali non haueuano conosciuti, & iquali non hanno lor fatto bene alcuno.*

27. *Et il furor del Signore si accese contra la terra, per condur sopra di quella ogni maladittione scritta in questo libro.*

כט

28 ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל־ארץ אחרת כיום הזה:

29 הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד־עולם לעשות את־כל־דברי התורה הזאת:

כט

28 וטלטלינון ייי מעל ארעהון ברגז ובחמה ובתקוף רב ואגלינון לארע אוחרי כיומא הדין:

29 דמטמרן קדם ייי אלהנא ודגליין לנא ולבננא עד עלמא למעבד ית כל פתגמי אוריתא הדא:

κθ.

28. Καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡσεὶ νῦν.

29. Τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

ל

1 והיה כי־יבאו עליך כל־הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל־לבבך בכל־הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה:

2 ושבת עד־יהוה אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר־אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל־לבבך ובכל־נפשך:

3 ושב יהוה אלהיך את־שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל־העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה:

4 אם־יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך:

5 והביאך יהוה אלהיך אל־הארץ אשר־ירשו אבתיך וירשתה והיטבך והרבך מאבתיך:

6 ומל יהוה אלהיך את־לבבך ואת־לבב זרעך לאהבה את־יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־נפשך למען חייך:

7 ונתן יהוה אלהיך את כל־האלות האלה על־איביך ועל־שנאיך אשר רדפוך:

ל

1 ויהי ארי יתון עלך כל פתגמיא האלין ברכן ולווטין דיהבית קדמך ותתיב ללבך בכל עממיא דאגליך ייי אלהך לתמן:

2 ותתוב (לדחלתא) דייי אלהך ותקביל במימריה ככל דאנא מפקיד לך יומא דין את ובנך בכל לבך ובכל נפשך:

3 ויתיב ייי אלהך ית שבי גלותך וירחם עלך ויתוב ויכנשינך מכל עממיא דבדרך ייי אלהך לתמן:

4 אם יהוין גלותך בסיפי שמיא מתמן יכנשינך ייי אלהך ומתמן יקרבינך:

5 ויעלינך ייי אלהך לארעא דירית אבהתך ותירתה ויוטב לך ויסגינך מאבהתך:

6 ויעדי ייי אלהך ית טפשות ליבך וית טפשות ליבא דבנך למרחם ית ייי אלהך בכל לבך ובכל נפשך בדיל חייך:

7 ויתן ייי אלהך ית כל לוטיא האילין על בעלי דבבך ועל סנאך דרדפוך:

ΚΕΦΑΛ. λ'.

1. Καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσέλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν δέδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὗ ἐὰν διασκορπίσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ.

2. Καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου, καὶ ὑπακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

3. Καὶ ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς διεσκόρπισε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ.

4. Ἐὰν ᾖ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεταί σε.

5. Καὶ εἰσάξει σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου, καὶ κληρονομήσεις αὐτήν, καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεονασόν σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου.

6. Καὶ περικαθαριεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἵνα ζήσῃς σύ.

7. Καὶ δώσει κύριος ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε, οἳ ἐδίωξάν σε.

CAP. XXIX.

27. Et eiecit eos de terra sua in ira & in furore, & in indignatione maxima, proiecitq; in terrã alienam, sicut hodie comprobatur.

29. Abscondita, Domino Deo nostro: quæ manifesta sunt, nobis & filiis nostris usque in sempiternum, ut faciamus universa legis huius.

CAP. XXX.

1. Cum ergo venerint super te omnes sermones isti, benedictio sive maledictio quam proposui in conspectu tuo: & ductus pœnitudine cordis tui in universis gentibus, in quas te disperserit Dominus Deus tuus.

2. Et reversus fueris ad eum, & obedieris eius imperijs, sicut ego hodie præcipio tibi, cum filiis tuis, in toto corde tuo, & in tota anima tua:

3. Reducet te Dominus Deus tuus de captivitate tua, ac miserebitur tui, & rursum congregabit te de cunctis populis in quos te antea dispersit.

4. Si ad cardines cæli fueris dissipatus, inde te retrahet Dominus Deus tuus; & assumet.

5. Atq; introducet in Terram quam possederunt patres tui, & obtinebis eam: & benedicens tibi, maioris numeri te esse faciet, quam fuerint patres tui.

6. Circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum, & cor seminis tui: ut diligas Dominum Deum tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua, ut possis vivere.

7. Omnes autem maledictiones has convertet super inimicos tuos, & eos qui oderunt te, & persequuntur.

Das XXIX. Capitel.

28. Und der HERR hat sie auß jrem Lande gestossen/ mit grossem zorn/ grimm und ungnaden / und hat sie in ein ander Land geworffen/ wie es stehet heutiges tages.

29. Das geheimniß des HERRN unsers GOttes ist offenbar / uns und unsern Kindern ewiglich/ daß wir thun sollen alle wort dises Gesetzes.

Das XXX. Capitel.

WEnn nun über dich kommet dis alles/ es sey der Segen oder der fluch/ die ich dir fürgelegt habe / und in dein Hertz gehest / wo du unter den Heiden bist/ da dich der HErr dein GOtt hin verstossen hat.

2. Und bekerest dich zu dem HErrn deinem GOtt / daß du seiner Stimm gehorchest/ du und deine kinder von gantzem hertzen/ und von gantzer Seele / in allem daß ich dir heute gebiete,

3. So wird der HERR dein Gott deine gefengniß wenden/ und sich deiner erbarmen/ und wird dich wider versamlen auß allen Völckern/ dahin dich der HERR dein Gott verstreuet hat.

4. Wenn du biß an der Himel Ende verstossen werest/ so wird dich doch der HErr dein Gott von dannen sammlen/ und dich von dannen holen.

5. Und wirdt dich in das Land bringen / daß deine Väter besessen haben/ und wirst es einnemen / und wird dir guts thun/ und dich mehren über deine Väter.

6. Und der HErr dein Gott wird dein hertz beschneiden/ und das hertz deines Samens/ daß du den HErren deinen Gott liebest von gantzem hertzen / und von gantzer Seelen/ auff daß du leben mügest.

7. Aber dise flüche wird der HERR dein Gott alle auff deine Feinde legen/ und auff die dich hassen und verfolgen.

CAP. XXIX.

28. Et il Signore gli estirpò de là loro terra in ira & in scorruccio, & in gran furore, e gli gettò in vnaltra terra, si come hoggi si vede.

29. Le cose secrete sono del Signore Dio nostro; e le manifeste s'appartengono à noi, & à i nostri figliuoli per fino in sempiterno; à fin che noi facciamo secondo le parole di questa legge.

CAP. XXX.

1 E quando ti saranno auuenute tutte queste cose, cioè, la beneditione e maleditione, lequali io ti ho proposte; e che tu te le hauerai ridotte in memoria fra tutte le genti, à lequali il Signore Dio tuo ti hauerà scacciato;

2. E tu sarai ritornato al Signore Dio tuo, & hauerai obedito à la voce sua in tutte le cose, si come io hoggi ti comando, tu & i tuoi figliuoli, con tutto il cuor tuo, e con tutta l'anima tua;

3. Allhora il Signore Dio tuo rimenarà i tuoi prigioni, & hauerà compassione di te, e riuolta tosi ti racoglierà di tutti i popoli, à i quali il Signore Dio tuo ti hauerà disperso.

4. Se tu sarai stato scacciato ne le estremità del mondo, il Signore Dio tuo ti congregarà di là, e di là ti pigliarà.

5. Et il Signore Dio tuo ti ricondurrà à la terra la quale i tuoi padri hãno posseduta, e tu la posséderai: e ti farà bene, e ti moltiplicarà piu che i tuoi padri.

6. Et il Signore Dio tuo tirconciderà il cuor tuo, & il cuor del tuo seme: à fin che tu ami il Signore Dio tuo con tutto il cuor tuo e con tutta l'anima tua, per la tua vita.

7. Et il signore Dio tuo darà tutte queste maladittioni sopra i tuoi nimici, e sopra quelli che ti hanno in odio, i quali ti hanno perseguitato.

ל

8 ואת תתיב ותקביל למימרא דיי ותעביד ית כל פקודוהי דאנא מפקיד לך יומא דין:

9 ויותרינך יי אלהך בכל עובדי ידך בולדא דמעך ובולדא דבעירך ובאיבא דארעך לטבא ארי יתוב יהוה למחדי עלך לטבא כמא דחדי על אבהתך:

10 ארי תקביל למימרא דיי אלהך למטר פקודוהי וקימוהי דכתיבין בספר אוריתא הדין ארי תתוב לדחלתא דיי אלהך בכל לבך ובכל נפשך:

11 ארי תפקידתא הדא דאנא מפקיד לך יומא דין לא מפרשא היא מינך ולא רחיקא היא:

12 לא בשמיא היא למימר מן יסק לנא לשמיא ויסבה לנא וישמעננא יתה ונעבדינה:

13 ולא מעברא לימא היא למימר מן יעיבר לנא לעברא דימא ויסבה לנא וישמעננא יתה ונעבדינה:

14 ארי קריב לך פתגמא לחדא בפומך ובלבך למעבדיה:

15 חזי דיהבית קדמך יומא דין ית חיי וית טבתא וית מותא וית בישתא:

16 דאנא מפקיד לך יומא דין למרחם ית יי אלהך למהך באורחן דתקנן קדמוהי ולמטר פקודוהי וקימוהי ודינוהי ותיחי ותסגי ויברכינך יי אלהך בארעא דאת עליל לתמן למירתה:

ל

8 ואתה תשוב ושמעת בקול יהוה ועשית את־כל־מצותיו אשר אנכי מצוך היום:

9 והותירך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטובה כי ישוב יהוה לשוש עליך לטוב כאשר שש על־אבתיך:

10 כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה הזה כי תשוב אל־יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־נפשך:

11 כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא־נפלאת הוא ממך ולא רחקה הוא:

12 לא בשמים הוא לאמר מי יעלה־לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה:

13 ולא־מעבר לים הוא לאמר מי יעבר־לנו אל־עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה:

14 כי־קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו:

15 ראה נתתי לפניך היום את־החיים ואת־הטוב ואת־המות ואת־הרע:

16 אשר אנכי מצוך היום לאהבה את־יהוה אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבית וברכך יהוה אלהיך בארץ אשר־אתה בא־שמה לרשתה:

λʹ.

8. Καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.

9. Καὶ πολυωρήσει σε κύριος ὁ θεός σου, ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σὲ εἰς ἀγαθά, καθότι εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου.

10. Ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι (καὶ ποιεῖν πάσας) τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου. ἐὰν ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

11. Ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη, ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστι.

12. Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστι, λέγων· τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν;

13. Οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστί, λέγων· τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν;

14. Ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα (σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ταῖς χερσί σου ποιεῖν αὐτό.

15. Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. (Ἐὰν δὲ εἰσακούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.)

16. Ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

CAP. XXX.

8. Tu autem revertêris, & audies vocem Domini Dei tui: faciesque universa mandata quæ ego præcipio tibi hodie:

9. Et abundare te faciet Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum, in sobole uteri tui, & in fructu iumentorum tuorũ, in hubertate terræ tuæ, & in rerum omniũ largitate. Revertetur enim Dominus, ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus est in patribus tuis:

10. Si tamen audieris vocem Domini Dei tui, & custodieris præcepta eius & ceremonias, quæ in hac lege conscripta sunt: & revertaris ad Dominum Deum tuũ in toto corde tuo, & in tota anima tua.

11. Mandatum hoc quod ego præcipio tibi hodie, non supra te est, neque procul positum.

12. Nec in cœlo situm, ut possis dicere. Quis nostrum valet ad cælum ascendere, ut deferat illud ad nos, ut audiamus, atq; opere compleamus?

13. Neque trans mare positum, ut causeris, & dicas, Quis è nobis poterit transfretare mare, & illud ad nos usque deferre: ut possimus audire, & facere quod præceptum est?

14. Sed iuxta te est sermo valde, in ore tuo & in corde tuo, ut facias illum.

15. Considera quod hodie proposuerim in conspectu tuo vitam & bonum, & ecõtrario mortem & malum:

16. Vt diligas Dominum Deum tuum, & ambules in viis eius, & custodias mandata illius ac ceremonias atque iudicia: & vivas, atque multiplicet te, benedicatq; tibi in Terra ad quam ingrederis possidendam.

Das XXX. Capitel.

8. Du aber wirst dich bekehren/vnd der stimm des HERRN gehorchen/ daß du thust alle seine Gebot/die ich dir heute gebiete.

9. Vnd der HERR dein Gott wird dir glück geben in allen wercken deiner hende/An der Frucht deines Leibs/an der Frucht deines Viehs/an der Frucht deines Landes/daß dirs zu gut komme Denn der HErr wird sich wenden/daß er sich über dir freue dir zu gut/wie er sich über deinen vätern gefreuet hat.

10. Darumb daß du der stimm des HERRN deines Gottes gehorchest/ zuhalten seine Gebot vnd Rechte/die geschrieben stehen im Buch dises Gesetzes/so du dich wirst bekehren zu dem HErrn deinem Gott/von gantzem hertzen/vnd von gantzer Seele.

11. Denn das Gebot daß ich dir heute gebiete/ist dir nicht verborgen/ noch zu ferne.

12. Noch im Himel/daß du möchtest sagen: Wer will vns in den Himel fahren/vnd vns holen/daß wirs hören vnd thun?

13. Es ist auch nicht jenseyt des Meeres/daß du möchtest sagen: Wer will vns über das Meer fahren/vnd vns holen/daß wirs hören vnd thun?

14. Denn es ist das Wort fast nahe bey dir in deinem Munde/vnd in deinem hertzen/daß du es thust.

15. Sihe ich habe dir heute fürgelegt/ das leben vnd das gut/den todt vnd das böse/der ich dir heute gebiete.

16. Daß du den HERRN deinen Gott liebest/vnd wandelst in seinen wegen/vnd seine Gebote/Gesetz vnd Rechte haltest/vnd leben mügest/vnd gemehret werdest/vnd dich der HERr dein Gott segene im Lande/da du einzeuchst/dasselb einzunemen.

CAP. XXX.

8. Tu dunque ritorna, & obedisci à la voce del Signore, e fa tutti i suoi comandamenti, iquali hoggi io ti comando.

9. Et il Signore Dio tuo ti farà abondare in ogni opera de le tue mani, nel frutto del tuo ventre, e nel frutto del tuo bestiame, e nel frutto de la tu terra in bene: per cioche il Signore si riuoltarà per rallegrarsi sopra di te in bene, si come si è rallegrato sopra de i padri tuoi.

10. Se tu obedirai à la voce del Signore Dio tuo, osseruando i suoi precetti & i suoi statuti scritti in questo libro de la Legge: quando tu sarai riuoltato al Signore Dio tuo con tutto il cuor tuo e con tutta l anima tua.

11. Imperoche questo precetto che io hoggi ti comando, non è occulto à te, ne è remoto.

12. Non è in cielo, che tu dica: Chi montarà per noi in cielo, che lo pigli per noi e ce lo reca per adempirlo?

13. Ne è di la dal mare, che tu dica: Chi passarà il mare per noi che ce lo porti; e ce lo reca per adempirlo?

14 Ma questa parola è molto vicina à te ne la tua bocca e nel tuo cuore per farla.

15. Riguarda, io ti ho hoggi proposta la vita, & il bene, & il male parimente, e la morte.

16. Imperciochè io hoggi ti comando che tu ami il Signore Dio tuo, che tu camini ne le sue vie, & osserui i suoi comandamenti & i suoi statuti & i suoi giuditii; à fin che tu viua, sii moltiplicato, & il Signore Dio tuo ti benedica ne la terra, à laquale tu entri per possederla.

ל

17 ואם יתפני ליבך ולא
תקבל ותטעי ותסגיד
לטעות עממיא ו
ותפלחינון:

18 חויתי לכון יומא דין
ארי מיבד תיבדון לא
תורכון יומין על ארעא
דאת עבר ית ירדנא
למיעל לתמן למירתה:

19 אסהדית בכון יומא
דין ית שמיא וית ארעא
חיי ומותא יהבית קדמך
ברכן ולוטין ותתרעי ב
בחיי בדיל דתחי את
ובנך:

20 למרחם ית יי׳ אלהך
לקבלא למימריה ול
ולאתקרבא לדחלתיה
ארי הוא חייך ואורכות
יומך למתב על ארעא
דקיים יי׳ לאבהתך
לאברהם ליצחק וליעקב
למתן להון:

ל

17 וְאִם־יִפְנֶה לְבָבְךָ וְלֹא
תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם:

18 הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד
תֹּאבֵדוּן לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת־
הַיַּרְדֵּן לָבוֹא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

19 הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים
וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה
וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן
תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ:

20 לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה־בוֹ כִּי
הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת
עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
לָתֵת לָהֶם:

λ'.

17. Καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανηθεὶς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς·

18. Ἀναγγέλλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς (ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι,) εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν.

19. Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. καὶ ἔκλεξαι τὴν ζωὴν, ἵνα ζήσῃς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου.

20. Ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ· ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου, καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου, κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου, ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ, δοῦναι αὐτοῖς.

לא

1 ואזל משה ומליל ית
פתגמיא האלין עם כל
ישראל:

2 ואמר להון בר מאה
ועשרין שנין אנא יומא
דין לית אנא יכיל עוד
למפק ולמיעל ויי׳ אמר
לי לא תעבר ית ירדנא
הדין:

3 יי׳ אלהך הוא עבר
קדמך הוא ישיצי ית
עממיא האלין מן ק
קדמך ותירתינון יהושע
הוא עבר קדמך כמא
דמליל יהוה:

4 ויעבד יי׳ להון כמא
דעבד לסיחון ולעוג מלכי
אמוראה ולארעהון ד
דשצי יתהון:

לא

1 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל:

2 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־
אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה
אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן
הַזֶּה:

3 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ
הוּא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר
לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

4 וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם:

ΚΕΦΑΛ. λα'.

1. Καὶ συνετέλεσε μωϋσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσραήλ.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον, οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι, καὶ ἐκπορεύεσθαι. κύριος δὲ εἶπε πρός με, οὐ διαβήσῃ τὸν ἰορδάνην τοῦτον.

3. Κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, αὐτὸς ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κληρονομήσεις αὐτούς, καὶ ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος.

4. Καὶ ποιήσει κύριος αὐτοῖς, καθὼς ἐποίησε σηὼν καὶ ὢγ δυσὶ βασιλεῦσι τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξωλόθρευσεν αὐτούς.

CAP. XXX.

17. Si autem aversum fuerit cor tuum; & audire nolueris, atque errore deceptus adoraveris deos alienos, & servieris eis.

18. Prædico tibi hodie quòd pereas, & parvo tempore morêris in Terra ad quam Iordane transmisso ingredieris possidendam.

19. Testes invoco hodie cælum & terram, quod proposuerim vobis vitam & bonum, benedictionem & maledictionem. Elige ergo vitam, ut & tu vivas, & semen tuum.

20. Et diligas Dominum Deum tuum, atq; obedias voci eius, & illi adhæreas (ipse est enim vita tua, & longitudo dierum tuorum) ut habites in Terra pro qua iuravit Dominus patribus tuis Abraham, Isaac, & Iacob, ut daret eam illis.

Das XXX. Capitel.

17. Wendestu aber dein hertz/vnd gehorchest nicht sondern lessest dich verführen/daß du andere Götter anbetest vnd jnen dienest.

18. So verkündige ich euch heute/ daß jr vmbkommen werdet/vnd nicht lange in dē Lande bleiben/da du hinein zeuchst über den Jordan/dasselbe einzunemen.

19. Jch neme Himel vnd Erden heute über euch zu zeugen / Jch habe euch leben vnd todt/ Segen vnd Fluch fürgelegt/daß du das leben erwehlest/vnd du vnd dein Samen leben mügest.

20. Daß jhr den HERRN euren Gott liebet vnd seiner stimme gehorchet vnd jm anhanget/denn das ist dein leben vnd dein langes alter / daß du im Lande wohnest/daß der HERR deinen Vätern Abraham/Jsaac vnd Jacob geschworen hat jnen zu geben.

CAP. XXX.

17. Ma se'l cuor tuo si distornarà, e tu non obedirai, e sarai spinto, & t'inchinarai dinanzi à dii stranieri, e seruirai loro.

18. Io hoggi vi dinuntiò, che voi morrete e non prolongarete i giorni sopra la terra: à laquale, passato il Giordano; voi andate per possederla.

19. Io hoggi chiamo in testimonio il cielo e la terra contra di voi, che io vi ho proposta la vita e la morte, la benedittione e la maledittione: Tu eleggerai dunque la vita, à fin che viua tu & il seme tuò.

20. E che tu ami il Signore Dio tuo, e che obedisca à la sua voce, e ti accosti à lui. Imperoche egli è la vita tua, e la lunghezza de' tuoi giorni; à finche tu stii sopra la terra, laquale il Signore hà giurato à i padri tuoi Abraham, Ishac, e Iacob che darà loro.

CAP. XXXI.

1. Abiit itaque Moyses, & locutus est omnia verba hæc ad universum Israël.

2. Et dixit ad eos, Centum vigintiannorum sum hodie, non possum ultra egredi & ingredi, præsertim cum & Dominus dixerit mihi, Non transibis Iordanem istum.

3. Dominus ergo Deus tuus trāsibit ante te. ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo, & possidebis eas: & Iosue iste transibit ante te, sicut locutus est Dominus.

4. Facietque Dominus eis: sicut fecit Sehon & Og regibus Amorrhæorum, & terræ eorum, delebitque eos.

Das XXXI. Capitel.

VND Mose gieng hin/vnd redet dise wort mit dem gantzen Jsrael.

2. Vnd sprach zu jnen: Jch bin heute hundert vnd zweintzig Jar alt / Jch kan nicht mehr auß vnd eingehen. Dazu hat der HERr zu mir gesagt: Du solt nicht über disen Jordan gehen.

3. Der HERR dein Gott wird selber für dir hergehen/Er wird selber dise Völcker für dir her vertilgen / daß du sie einnemest/Josua der soll für dir hinüber gehen/wie der HErr geredt hat.

4. Vnd der HERR wird jnen thun/ wie er gethan hat Sihon vnd Og / den Königen der Amoriter/vnd jrem Lande/welche er vertilget hat.

CAP. XXXI.

1. Moise dunque andò, e pronuntio queste parole à tutto Israel:

2. E disse loro, Io hoggi sono di cento venti anni; non posso piu andare ne venire: Inoltre, il Signore mi hà detto: Tu non passarai questo Giordano:

3. Il Signore Dio tuo egli è per passare auanti à te; egli disperderà queste genti dinanzi à la tua faccia, e tu le possederai. Iosue è per andare auanti à te, si come il Signore ti ha detto.

4. Et il Signore farà à quelle, si come ha fatto à Sehon & à Og Re de gli Amorrei, & à la terra di quelli, i quali ha dispersi.

לא

5 וִימְסְרִינּוּן יְיָ קֳדָמֵיכוֹן וְתַעְבְּדוּן לְהוֹן כְּכָל תַּפְקֵידְתָּא דִּפַקֵּידִית יָתְכוֹן:

6 תְּקִיפוּ וְעַלִּימוּ לָא תִדְחֲלוּן וְלָא תִתַּבְּרוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ (מֵימְרֵיהּ) דִּמְדַבַּר קֳדָמָךְ לָא יִשְׁבְּקִינָּךְ וְלָא יִרְחֲקִינָּךְ:

7 וּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַאֲמַר לֵיהּ לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל תְּקִיף וְעַלִּים אֲרֵי אַתְּ תֵּעוֹל עִם עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן וְאַתְּ תַּחְסְנִינַּהּ לְהוֹן:

8 וַיְיָ הוּא מְדַבַּר קֳדָמָךְ (מֵימְרֵיהּ) יְהֵי בְּסַעְדָּךְ לָא יִשְׁבְּקִינָּךְ וְלָא יִרְחֲקִינָּךְ לָא תִדְחַל וְלָא תִתְּבַר:

9 וּכְתַב מֹשֶׁה יָת אוֹרָיְתָא הָדָא וִיהַבַהּ לְכָהֲנַיָּא בְּנֵי לֵוִי דְּנָטְלִין יָת אֲרוֹן קְיָמָא דַּיְיָ וּלְכָל סָבֵי יִשְׂרָאֵל:

10 וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָתְהוֹן לְמֵימָר מִסּוֹף שְׁבַע שְׁנִין בִּזְמַן שַׁתָּא דִּשְׁמִיטְתָא בְּחַגָּא דִּמְטַלַּיָּא:

11 בְּמֵיתֵי כָּל יִשְׂרָאֵל לְאִתַּחֲזָאָה קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי תִּקְרֵי יָת אוֹרָיְתָא הָדָא קֳדָם כָּל יִשְׂרָאֵל וְתַשְׁמְעִינּוּן:

12 כְּנוֹשׁ יָת עַמָּא גֻּבְרַיָּא וּנְשַׁיָּא וְטַפְלָא וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְּקִרְוָךְ בְּדִיל דְּיִשְׁמְעוּן וּבְדִיל דְּיֵילְפוּן וְיִדְחֲלוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְיִטְּרוּן לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא:

לא

5 וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם:

6 חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ:

7 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם:

8 וַיהוָה הוּא הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת:

9 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:

10 וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת:

11 בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם:

12 הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

λά.

5. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ὑμῶν. καὶ ποιήσετε αὐτοῖς, καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν.

6. Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ. μηδὲ δειλιάζης, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, οὐ μή σε ἀνῇ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπῃ.

7. Καὶ ἐκάλεσε μωϋσῆς ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἔναντι παντὸς ἰσραήλ· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε. σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτοῖς αὐτήν.

8. Καὶ κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ οὐκ ἀνήσει σε, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπῃ, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλία.

9. Καὶ ἔγραψε μωϋσῆς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς λευὶ τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις υἱῶν ἰσραήλ.

10. Καὶ ἐνετείλατο μωϋσῆς αὐτοῖς, (ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ) λέγων· μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας.

11. Ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα ἰσραὴλ, ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐκλέξηται κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἔναντι παντὸς ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν.

12. Ἐκκλησιάσατε τὸν λαὸν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα, καὶ τὸν προσήλυτον σου τὸν ἐν ταῖς πόλεσί σου, ἵνα ἀκούσωσι καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ ἀκούσονται, ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου.

CAP. XXXI.

5. Cùm ergo & hos tradiderit vobis, similiter facietis eis sicut præcepi vobis.

6. Viriliter agite, & confortamini: nolite timere, nec paveatis ad conspectum eorum: quia Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus & non dimittet, nec derelinquet te.

7. Vocauitq; Moyses Iosue, & dixit ei coram omni Israël, Confortare, & esto robustus: tu enim introduces populum istum in Terram quam daturum se patribus eorum iuravit Dominus, & tu eam sorte divides.

8. Et Dominus qui ductor est vester, ipse erit tecum: non dimittet, nec derelinquette: noli timere nec paveas:

9. Scripsit itaque Moyses legem hanc, & tradidit eam sacerdotibus filiis Levi, qui portabant arcam fœderis Domini, & cunctis senioribus Israël.

10. Præcepitque eis dicens: Post septem annos, anno remissionis, in solennitate tabernaculorum,

11. Convenientibus cunctis ex Israël, ut appareant in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit Dominus: leges verba legis huius corā omni Israël, audientibus eis,

12. Et in unum omni populo congregato, tam viris quàm mulieribus, parvulis & advenis qui sunt intra portas tuas: ut audientes discant, & timeāt Dominū Deum vestrum, & custodiant impleantque omnes sermones legis huius.

Das XXXI. Capitel.

5. Wenn sie nun der HERR für euch geben wird / so solt ihr jhnen thun nach allem Gebot / daß ich euch geboten habe.

6. Seydt getrost vnd vnverzagt / förchtet euch nicht / vnd last euch nicht für jnen grauen / denn der HErr dein Gott wird selber mit dir wandeln / vnd wirdt die hand nicht abthun / noch dich verlassen.

7. Vnd Mose rieff Josua / vnd sprach zu jm / für den Augen des gantzen Jsrael: Sey getrost vnd vnverzagt / denn du wirst diß Volck ins Land bringen / daß der HERR jhren Vätern geschworen hat jnen zu geben / vnd du wirst es vnter sie außtheilen.

8. Der HErr aber der selber für euch her gehet / der wird mit dir sein / vnd wird die hand nicht abthun noch dich verlassen / förchte dich nicht / vnd erschrick nicht.

9. Vnd Mose schreib diß Gesetz / vnd gabs den Priestern / den Kindern Levi / die die Lade des Bunds des HERRn trugen / vnd allen Eltesten Jsrael.

10. Vnd gebot jhnen / vnd sprach: Ja über sieben jar / zur zeit des Erlaßjars / am Fest der Laubhütten.

11. Wenn das gantze Jsrael kommt zu erscheinen für dem HERRN deinem Gott / an dem ort / den er erwehlen wird / soltu diß Gesetz für dem gantzen Jsrael außruffen lassen / für jhren Ohren.

12. Nemblich / für der versammlung des Volcks beide der Männer vnd Weiber / Kinder / vnd deines Frembdlings der in deinem Thor ist / auff daß sie hören vnd lernen / damit sie den HErrn jren Gott förchten / vnd halten / daß sie thun alle Wort dises Gesetzes.

CAP. XXXI.

5. *Quando il Signore adunque le hauerà date in vostra potestà; allhora voi farete loro totalmente secondo il comandamento ch' io vi ho comandato.*

6. *Siate forti, e fortificateui, non vogliate temere ne hauer paura de la faccia loro: perche il Signore Dio tuo è quello che vien teco, non ti abandonarà, ne ti lasciarà.*

7. *Moise dunque chiamò Iosue, egli disse à la presenza di tutto Israel, Si forte e fortificati: imperoche tu entrarai con questo popolo ne la terra, laquale il Signore ha giurata à i padri loro che ei darà loro: e tu la dividerai loro per sorte.*

8. *Et il Signore è quel che è per andare auanti à te, & egli sarà teco, non ti lasciarà ne ti abondonarà; non temere, ne habbia paura.*

9. *E Moise scrisse questa legge, e la dette à i Sacerdoti figliuoli di Leuì, iquali portano l' arca del patto del Signore, & à tutti i Seniori d' Israel.*

10. *E Moise comandò loro, dicendo, Ogni sette anni, nel tempo de l' anno de la remissione, ne la solennità de tabernacoli;*

11. *Quando tutto Israel sarà venuto per comparire dinanzi al Signore Dio tuo, nel luogo che hauerà eletto, tu leggerai questa Legge dinanzi à tutto Israel ne le loro orecchie.*

12. *Aduna il popolo, gli huomini e le donne, & i fanciulli, & i forastieri tuoi che sono dentro le tue porte; à fin che odano, imparino, e temmino il Signore Dio vostro, e guardino di osseruare tutte le parole di questa Legge.*

לא

13 ובניהון דלא ידעו ישמעון ויילפון למדחל קדם יי אלהכון כל יומיא דאתון קימין על ארעא דאתון עברין ית ירדנא תמן למירתה׃

14 ואמר יי למשה הא קריבו יומך לממת קרי ית יהושע ואתעתדו במשכן זמנא ואיפקדיניה ואזל משה ויהושע ואתעתדו במשכן זמנא׃

15 ואתגלי יי במשכנא בעמודא דעננא וקם עמודא דעננא על תרע משכנא׃

16 ואמר יי למשה הא את שכיב עם אבהתך ויקום עמא הדין ויטעי בתר טעות עממי ארעא דהוא עלל לתמן ביניהון וישבקון (דחלתי) וישנון ית קימי דגזרית עמהון׃

17 ויתקף רגזי בהון ביומא ההוא וארחקינון ואסלק שכינתי מנהון ויהון למיבז ויערען יתהון בישן סגיאן ועקן ויימר ביומא ההיא הלא מדלית שכינת אלהי ביני ערעוני בישתא האילין׃

18 ואנא סלקא אסלק שכינתי מנהון ביומא ההיא על כל בישתא דעבד ארי אתפניאו בתר טעות עממיא׃

19 וכען כתבו לכון ית תשבחתא הדא ואלפה לבני ישראל שויה בפומהון בדיל דתהי קדמי תשבחתא הדא לסהיד בבני ישראל׃

לא

13 ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את יהוה אלהיכם כל הימים אשר אתם חיים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה׃

14 ויאמר יהוה אל משה הן קרבו ימיך למות קרא את יהושע והתיצבו באהל מועד ואצונו וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל מועד׃

15 וירא יהוה באהל בעמוד ענן ויעמד עמוד הענן על פתח האהל׃

16 ויאמר יהוה אל משה הנך שכב עם אבתיך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרבו ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי אתו׃

17 וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתי פני מהם והיה לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה׃

18 ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים׃

19 ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל׃

λα'.

13. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἳ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

14. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωϋσῆν ἰδοὺ ἠγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου. κάλεσον τὸν ἰησοῦν, καὶ στῆτε ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη μωϋσῆς καὶ ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

15. Καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, (καὶ ἔστη ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,) καὶ ἔστη ὁ στῦλος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς.

16. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωϋσῆν ἰδοὺ σὺ κοιμᾶσαι μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς οὗτος ἐκπορνεύσει ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται ἐκεῖ εἰς αὐτήν, καὶ ἐγκαταλείψουσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς.

17. Καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτούς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα. καὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις. καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου ἐν ἐμοί· εὕροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα.

18. Ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, διὰ πάσας τὰς κακίας ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους.

19. Καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ ᾠδὴ αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.

CAP. XXXI.

13. Filii quoque eorum qui nunc ignorant: ut audire possint, & timeant Dominum Deum suum cunctis diebus quibus versantur in terra ad quam vos Iordane transmisso pergitis obtinendam.

14. Et ait Dominus ad Moysen, ecce propè sunt dies mortis tuæ: voca Iosue, & state in tabernaculo testimonii, ut præcipiam ei. Abierunt ergo Moyses & Iosue, & steterunt in tabernaculo testimonii:

15. Apparuitque Dominus ibi in columna nubis, quæ stetit in introitu tabernaculi.

16. Dixitque Dominus ad Moysen, Ecce tu dormies cum patribus tuis, & populus iste consurgens fornicabitur post deos alienos in Terra ad quam ingreditur ut habitet in ea: ibi derelinquet me, & irritum faciet fœdus quod pepigi cum eo.

17. Et irascetur furor meus contra eum in die illo: & derelinquam eum; & abscondam faciem meam ab eo, & erit in devorationem: invenient eum omnia mala & afflictiones; ita ut dicat in illo die; Verè quia Deus non est mecum, invenerunt me hæc mala.

18. Ego autem abscondam, & celabo faciem meam in die illo propter omnia mala quæ fecit; quia secutus est deos alienos.

19. Nunc itaque scribite vobis canticum istud, & docete filios Israël: ut memoriter teneant, & ore decantent, & sit mihi carmen istud pro testimonio inter filios Israël.

Das XXXI. Capitel.

13. Vnd daß jhre Kinder/ die es nicht wissen/ auch hören vnd lernen/ damit sie den HERRN ewern Gott förchten/ alle ewer lebtage/ die jhr auff dem Lande lebet/ darein jhr gehet über den Jordan einzunemen.

14. Vnd der HErr sprach zu Mose: Sihe deine zeit ist herbey kommen/ daß du sterbest/ Ruffe Josua/ vnd trettet in die Hütten deß Stiffts/ daß ich jm befelch thue. Mose gieng hin mit Josua/ vnd tratten in die Hütten deß Stiffts.

15. Der HERR aber erschein in der Hütten/ in einer Wolckenseule/ vnd dieselb Wolckenseule stund in der Hütten Thür.

16. Vnd der HERr sprach zu Mose: Sihe/ du wirst schlaffen mit deinen Vätern/ vnd diß Volck wird auffkommen/ vñ wird frembden Göttern nachhuren deß Lands/ darein sie kommen/ vnd wird mich verlassen/ vñ den Bund fahren lassen/ den ich mit jhm gemacht habe.

17. So wird mein zorn ergrimmen über sie zur selben zeit/ vnnd werde sie verlassen/ vnd mein Antlitz für jnen verbergen/ daß sie verzehret werden. Vnd wenn sie denn viel vnglücks vnd angst treffen wird/ werden sie sagen: Hat mich nicht diß übel alles betretten/ weil mein Gott nicht mit mir ist?

18. Jch aber werde mein Antlitz verbergen zu der zeit/ vmb alles bösen willen/ das sie gethan haben/ daß sie sich zu andern Göttern gewandt haben.

19. So schreibet euch nun diß Lied/ vnd lehret es die Kinder Jsrael/ vnd legets in jhren Mund/ daß mir das Lied ein Zeuge sey vnter den Kindern Jsrael.

CAP. XXXI.

13. Et i filiuoli di quelli che non l'hanno conosciuta, ascoltino, & imparino, à temere il Signore Dio vostro in tutti i giorni, ne i quali voi sete per viuere sopra la terra, à laquale, passato il Giordano, voi andate per possederla.

14. Et il Signore disse à Moise, Ecco che i giorni de la tua morte si sono approssimati: Chiama Iosue, e presentateui nel tabernacolo de la congregatione, & io gli comandarò: Moise dunque e Iosue andorono, e si presentorono nel tabernacolo de la congregatione.

15. Et apparue il Signore nel tabernacolo in colonna di nuuola: e la colonna de la nuuola si posò sopra la porta del tabernacolo.

16. Et il Signore disse à Moise, Ecco che tu dormirai co i tuoi padri: dipoi questo popolo si leuarà, e farà fornicatione appresso gli dii stranieri de la terra, à laquale và per habitare nel mezzo lei: e mi lasciarà, & annullarà il mio patto, che io ho fatto con lui.

17. Onde in quel giorno s'accenderà il mio furore contra di lui: & io lo abandonarò, & ascōderò la mia faccia da lui: e sarà consumato, e molti mali e tribulationi lo trouaranno; e dirà in quel giorno, Questi mali non m'hanno eglino ritrouato, perche il mio Dio non è nel mezzo di me?

18. Ma io in quel giorno asconderò la mia faccia per cagion del male che hauerà fatto; perche si sarà riuolsato à gli dii stranieri.

19 Ora dunque scriueteui questo Cantico; & insegnatelo à i figliuoli d'Israel: mettetelo ne la bocca di tutti; afin che questo Cantico mi sia in testimonio contra de figliuoli d'Israel.

לא

20 ארי אעלינון לארעא דקיימית לאבהתהון עבדא חלב ודבש וייכלון ויסבעון ויתפנקון ויתפנון בתר טעות עממיא ויפלחון להון וירגזון קדמי וישנון ית קימי׃

21 ויהי ארי יערען יתהון בישן סגיאן ועקן ותתיב תשבחתא הדא קדמוהי לסהיד ארי לא תתנשי מפום בניהון ארי גלי קדמי יצרהון דאנון עבדין יומא דין עד לא אעלינון לארעא דקיימית׃

22 וכתב משה ית תשבחתא הדא ביומא ההוא ואלפה ית בני ישראל׃

23 ופקיד ית יהושע בר נון ואמר תקיף ועלים ארי את תעיל ית בני ישראל לארעא דקיימית להון (ומימרי) יהי בסעדך׃

24 והוה כד שיצי משה למכתב ית פתגמי אוריתא הדא על ספרא עד דשלימו׃

25 ופקיד משה ית ליואי נטלי ארון קימא דיי למימר׃

26 סבו ית ספרא דאוריתא הדין ותשוון יתיה בסטר ארון קימא דיי אלהכון ויהי תמן בך לסהיד׃

27 ארי אנא ידענא ית סרבנותך וית קדלך קשיא הא עד דאנא קיים עמכון יומא דין מסרבין הויתון קדם יי ואף ארי בתר דאמות׃

לא

20 כִּי־אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי׃

21 וְהָיָה כִּי־תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבָּעְתִּי׃

22 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

23 וַיְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ׃

24 וַיְהִי כְּכַלּוֹת מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה־הַזֹּאת עַל־סֵפֶר עַד תֻּמָּם׃

25 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לֵאמֹר׃

26 לָקֹחַ אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְשַׂמְתֶּם אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהָיָה־שָׁם בְּךָ לְעֵד׃

27 כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת־מֶרְיְךָ וְאֶת־עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה הֵן בְּעוֹדֶנִּי חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם מַמְרִים הֱיִתֶם עִם־יְהוָה וְאַף כִּי־אַחֲרֵי מוֹתִי׃

λα'.

20. Εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορέσουσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνοῦσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου. (ἣν διεθέμην αὐτοῖς.)

21. Καὶ ἔσται ὅταν εὕρωσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις, καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη, κατὰ πρόσωπον αὐτῶν μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὧδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

22. Καὶ ἔγραψε μωϋσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

23. Καὶ ἐνετείλατο μωϋσῆς Ἰησοῦ τῷ ναυῆ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ.

24. Ἡνίκα δὲ συνετέλεσε μωϋσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος.

25. Καὶ ἐνετείλατο τοῖς λευίταις τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, λέγων.

26. Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον.

27. Ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν. ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ᾽ ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν θεόν, πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου;

CAP. XXXI.

20. Introducam enim eum in Terram pro qua iuravi patribus eius, lacte & melle manantem. Cumq; comederint, & saturati, crassique fuerint, avertentur ad deos alienos, & servient eis detrahentq; mihi; & irritum facient pactum meum.

21. Postquam invenerint eum mala multa & afflictiones, respondebit ei canticū istud pro testimonio, quod nulla delebit oblivio ex ore seminis tui. Scio enim cogitationes eius quæ facturus sit hodie, antequam introducam eum in Terrā quam ei pollicitus sum.

22. Scripsit ergo Moyses canticum, & docuit filios Israël.

23. Præcepitque Dominus Iosue filio Nun, & ait, Confortare, & esto robustus: tu enim introduces filios Israël in Terram quam pollicitus sum, & ego ero tecum.

24. Postquam ergo scripsit Moyses verba legis huius in volumine, atq; complevit,

25. Præcepit Levitis qui portabant arcam fœderis Domini; dicens,

26. Tollite librum istum, & ponite eum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut sit ibi contra te in testimonium.

27. Ego enim scio contentionem tuam, & cervicem tuam durissimam. Adhuc viuente me & ingrediente vobiscum; semper contentiosè egistis contra Dominum: quanto magis cùm mortuus fuero?

Das XXXI. Capitel.

20. Denn ich will sie ins Land bringen / daß ich jhren Vätern geschworen habe/da Milch vnd honig innen fleust. Vnd wenn sie essen/ vnd satt vnd fett werden / so werden sie sich wenden zu andern Göttern/vnd jnen dienen / vnd mich lestern/vnd meinen Bundt fahren lassen.

21. Vnd wenn sie denn vil vnglück vnd angst betretten wird/so sol diß Lied jnen antworten zum zeugniß / denn es soll nicht vergessen werden auß dem Mund jres Samens. Denn ich weiß jre gedancken/damit sie schon jetzt vmbgehen/ehe ich sie ins Land bringe / daß ich geschworen hab.

22. Also schreib Mose diß Lied zur selbigen zeit/ vnd lehret es die Kinder Israel.

23. Vnd befahl Josua dem Sohn Nun/vnd sprach: Sey getrost vnd vnverzagt/denn du solt die Kinder Israel ins Land führen/daß ich jnen geschworen habe/vnd ich will mit dir sein.

24. Da nun Mose die wort dises Gesetzes gantz außgeschrieben hatte in ein Buch.

25. Gebot er den Leviten/ die die Laden des Zeugniß des HERRN trugen/vnd sprach:

26. Nemet das Buch dises Gesetzes vnd legt es in die seite der Laden des Bunds des HErrn euers Gottes/daß es daselbs ein Zeuge sey wider dich.

27. Denn ich kenne deinen vngehorsam vnd halßstarrigkeit. Sihe weil ich noch heute mit euch lebe/seydt jr vngehorsam gewest wider den HERrn/ Wie viel mehr nach meinem todt.

CAP. XXXI.

20. Imperoche io gli introdurrò ne la terra, laquale io ho giurato à i loro padri, abondante di latte e di mele: e ne mangiaranno, e saran satiati, e s'ingrassaranno. Inoltre, si voltaranno à gli dei stranieri, e seruiranno loro, e mi prouocaranno, e ronperanno il mio patto.

21. Ma quando molti mali e tribulationi, haueranno ritrouati; allhora questo Cantico risponderà dinanzi à loro per testimonio; perche non sarà messo in obliuione da la bocca de la loro posterità; imperoche io ho conosciuto il lor pensiero, e quello che hoggi fanno auanti ch'io gli habbia introdotti ne la terra, de laquale io ho giurato.

22. Moise adunque scrisse in quel giorno questo Cantico, e l'insegnò à i figliuoli d'Israel.

23. Dapoi fece comandamento à Iosue figliuolo di Nun, e disse, Sii forte e di buon coraggio; perche tu introdurrai i figliuoli d'Israel ne la terra, de laquale io ho giurato loro; & io sarò teco.

24. E quando Moise hebbe finito di scriuere le parole di questa legge nel libro, per fin che fossero compiute.

25. Moise comandò à i Leuiti, che portauano l'arca del patto del Signore, dicendo.

26. Pigliate questo libro de la Legge, e mettetelo da vn lato de l'arca de la confederatione del Signore Dio vostro, e stia quiui per testimonio contra di voi.

27. Imperoche io ho conosciuto la vostra ribellione, & il vostro collo duro: ecco che essendo ancora io hoggi viuo con esso voi, voi sete stati ribelli al Signore; e quāto maggiormente dapoi ch'io sarò morto?

לא

28 כנשו לותי ית כל סבי שבטיכון וסרכיכון ואמליל קדמיהון ית פתגמיא האלין ואסהיד בהון ית שמיא וית ארעא׃

29 ארי ידענא בתר דאמותי ארי חבלא תחבלון ותסטון מן אורחא דפקידית יתכון ותערע יתכון בישתא בסוף יומיא ארי תעבדון דביש קדם יי לארגזא קדמוהי בעובדי ידיכון׃

30 ומליל משה קדם כל קהלא דישראל ית פתגמי תשבחתא הדא עד דשלימו׃

לב

1 אציתו שמיא ואמליל ותשמע ארעא מימרי פומי׃

2 יבסם כמטרא אלפני יתקבל כטלא מימרי כרוחי מטרא דנשבין על דתאה וכרסיסי מלקושא דעל עשבא׃

3 ארי בשמא דיי אנא מצלי הבו רבותא קדם אלהנא׃

4 תקיפא דשלמין עובדוהי ארי כל ארחתיה דינא אלהא מהימנא דמן קדמוהי עולה לא נפק מן קדם זכי וקשיט הוא׃

5 חבילו להון ולא ליה בניא דפלחו לטעותא דרא דאשניו עובדוהי ואשתניו׃

6 הא קדם יי אתון גמלין דא עמא דקבילו אוריתא ולא חכימו הלא הוא אבוך ואת דיליה הוא עבדך ואתקנך׃

7 אדכר יומין דמן עלמא אסתכלו בשני דר ודר שאל לאבוך ויחוי לך סבך ויימרון לך׃

לא

28 הַקְהִילוּ אֵלַי אֶת־כָּל־זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם וַאֲדַבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָעִידָה בָּם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃

29 כִּי יָדַעְתִּי אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי־הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְקָרָאת אֶתְכֶם הָרָעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־תַעֲשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם׃

30 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תֻּמָּם׃

לב

1 הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי׃

2 יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב׃

3 כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃

4 הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא׃

5 שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל׃

6 הַלַיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָּנֶךָ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ׃

7 זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ׃

λα'.

28. Ἐκκλησιάσατε πρός με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, (καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν, καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν,) ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ διαμαρτύρωμαι αὐτοῖς τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

29. Οἶδα γὰρ ὅτι ἐπ' ἐσχάτου τῆς τελευτῆς μου ἀνομίᾳ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

30. Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης τῆς ἐκκλησίας Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης, ἕως εἰς τέλος.

ΚΕΦΑΛ. λβ'.

1. Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.

2. Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.

3. Ὅτι ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα, δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν.

4. Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις. θεὸς πιστὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ. δίκαιος καὶ ὅσιος ὁ κύριος.

5. Ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά, γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.

6. Ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὕτω λαὸς μωρὸς, καὶ οὐχὶ σοφός. οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ, ἐκτήσατό σε καὶ ἐποίησέ σε, καὶ ἔπλασέ σε.

7. Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε δὴ ἔτη γενεᾶς γενεῶν, ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.

28. Con-

CAP. XXXI.

28. Congregate ad me omnes maiores natu per tribus vestras, atque doctores, & loquar audientibus eis sermones istos, & invocabo contra eos cælum & terram.

29. Novi enim quòd post mortem meam iniquè agetis, & declinabitis citò de via quam præcepi vobis: & occurrent vobis mala in extremo tempore, quando feceritis malum in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera manuum vestrarum.

30. Locutus est ergo Moyses audiente universo cætu Israël verba carminis huius & ad finem usq; complevit.

Das XXXI. Capitel.

28. So versamlet nun für mich alle Eltesten euer Stämme vnd euer amptleute/ daß ich dise Wort für jren Ohren rede/ vnd Himmel vnd Erden wider sie zu Zeugen neme.

29. Denn ich weiß daß jrs nach meinem tode verderben werdet / vnd auß dem Wege tretten/ den ich euch geboten habe/ so wird euch denn vnglück begegnen hernach/ darumb daß jr übel gethan habt für den Augen des HERREN/ daß jhr jhn erzürnet durch euer hende werck.

30. Also redet Mose die Wort dises Lieds gantz auß für den ohren der gantzen Gemeine Israel.

CAP. XXXI.

28. Fate adunare appresso à me tutti i Vecchii de le vostre tribu & i vostri gouernatori: afin che io proferisca queste parole ne le loro orecchie e chiami per testimonii il cielo e la terra contra di loro.

29. Percioche io ho conosciuto, che poi ch'io sarò morto, voi vi corromperete, e vi partirete de la via, laquale io v'hò comandata. D'onde finalmente ve ne auuerrà male, quando voi hauerete fatto male dinanzi al Signore, prouocandolo con l'opera de le vostre mani.

30. E cosi Moise recitò ne l'orecchie di tutta la congregatione d'Israel le parole di questo Cãtico, per fin che furon finite.

CAP. XXXII.

1. Audite cæli quæ loquor, audiat terra verba oris mei.

2. Concrescat in pluviam doctrina mea, fluat ut ros eloquium meum, quasi imber super herbam, & quasi stillæ super gramina.

3. Quia nomen Domini invocabo: date magnificentiam Deo nostro.

4. Dei perfecta sunt opera, & omnes viæ eius iudicia: Deus fidelis, & absque ulla iniquitate, iustus & rectus.

5. Peccaverunt ei & non filii eius in sordibus, generatio prava atque perversa.

6. Hæccine reddis Domino popule stulte & insipiens? nunquid non ipse est pater tuus, qui possedit te, & fecit, & creavit te?

7. Memento dierum antiquorum, cogita generationes singulas: interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi maiores tuos, & dicent tibi.

Das XXXII. Capitel.

Merckt auff jr Himel/ ich will reden/ vnd die Erde höre die rede meines Mundes.

2. Meine lere trieffe wie der Regen/ vnd meine rede fliesse wie der thau. Wie der Regen auff das Graß/ vnd wie die tropffen auff das kraut.

3. Denn ich wil den Namen des HErren preisen/ gebt vnserm Gott allein die ehre.

4. Er ist ein Felß/ seine werck sind vnstrefflich/ denn alles was er thut das ist recht. Treu ist Gott vnd kein böses an jm/ Gerecht vnd fromm ist er.

5. Die verkehrete vnd böse art fellet von jm ab/ sie sind schandflecken / vnd nicht seine Kinder.

6. Danckestu also dem HERRN deinem Got/ du toll vnd thöricht volck? Ist er nicht dein Vater/ vnd dein HErr? Ists nicht er allein / der dich gemacht vnd bereitet hat?

7. Gedenck der vorigen zeit biß daher / vnd betrachte was er gethan hat an den alten Vätern. Frage deinen Vater/ der wirdt dirs verkündigen/ deine Eltesten die werden dirs sagen.

CAP. XXXII.

1. O Cieli ascoltate, & io parlarò; e la terra oda le parole de la mia bocca.

2. Distilli la mia dottrina come la pioggia; distilli come la rugiada il mio parlare, come la pioggia sopra l'herba, e come la tẽpesta sopra la verdura.

3. Imperoche io innocarò il Nome del Signore: rendete la magnificenza à lo Dio nostro.

4. L'opera di Dio è perfetta percioche tutte le sue vie sono giuditio. Dio è verità, e non è in lui iniquità: egli è giusto e retto.

5. Essi si sono corrotti verso di lui, non gia i figliuoli, per i loro vitii; generatione cattiua e peruersa.

6. O popolo stolto e sciocco, è egli questo di che voi ricompensate il Signore? non è egli tuo padre, il quale t'ha posseduto, non t'ha egli fatto e formato?

7. Ricordati de i giorni passati; considera gli anni di tante generationi: domanda à tuo padre, & egli t'annontiarà, & à i tuoi vecchi, e ti diranno.

לב

8 באחסנות עילאה עממיא באפרשותיה בני אנשא קיים תחומי עממיא למנין בני ישראל:

9 ארי חולקא דיי עמיה יעקב עדב אחסנתיה:

10 ספיק צורכיהון בארע מדברא ובית צחונא אתר דלית מיא אשרינון סחור סחור לשכינתיה אליפינון פתגמי אוריתיה נטרינון כבבת עיניהון:

11 כנשרא דמחיש לקניה על בנוהי מתחופף פרס גדפוהי מקבלהון מנטלהון על תקוף אברוהי:

12 יי בלחודיהון עתיד לאשריותהון בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולא יתקיים קדמוהי פלחן טעוון:

13 אשרינון על תקפי ארעא אוכלינון ביזת סנאיהון ויהב להון ביזת שליטי קרוין ונכסי יתבין כרכין תקיפין:

14 יהב להון ביזת מלכיהון ושליטיהון עם עותר רברביהון ותקיפיהון עממיא דארעהון ואחסנתהון עם בינת חילהון ומשריתהון ודם גבריהון אתשד כמיא:

15 ועתר ישראל ובעט אצלח תקוף קנא נכסין שבק פלחן אלהא דעבדיה וארגיז קדם תקיפא דפרקיה:

16 אקניאו קדמוהי בפלחן טעוון בתועבתא ארגיזו קדמוהי:

17 דבחו לשדין דלית בהון צרוך דחלן דלא ידעינון חדתן דמקריב אתעבידא לא אתעסקו בהון אבהתכון:

18 דחלת תקיפא די ברך אתנשית שבקתא פלחן אלהא דברך:

לב

8 בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

9 כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ׃

10 יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ׃

11 כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ׃

12 יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃

13 יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת שָׂדָי וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר׃

14 חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן עִם־חֵלֶב כָּרִים וְאֵילִים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר׃

15 וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַּ עָשָׂהוּ וַיְנַבֵּל צוּר יְשֻׁעָתוֹ׃

16 יַקְנִאֻהוּ בְּזָרִים בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ׃

17 יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם׃

18 צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ׃

λβ'.

8. Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ.

9. Καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ, σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.

10. Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δίψει καύματος, ἐν ἀνύδρῳ. ἐκύκλωσεν αὐτόν, καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

11. Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε, διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.

12. Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.

13. Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς, ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν, ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας.

14. Βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ. καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.

15. Καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος, ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη, καὶ ἐγκατέλιπε θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

16. Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.

17. Ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ, θεοῖς οἷς οὐκ ᾔδεισαν, καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν.

18. Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

CAP. XXXII.

8 Quando dividebat altiſſimus gentes: quando ſeparabat filios Adam, conſtituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Iſraël.

9. Pars autem Domini, populus eius: Iacob funiculus hæreditatis eius.

10. Invenit eum in terra deſerta, in loco horroris, & vaſtæ ſolitudinis: circumduxit eũ & docuit: & cuſtodivit quaſi pupillam oculi ſui.

11. Sicut aquila provocans advolandum pullos ſuos, & ſuper eos volitans, expandit alas ſuas: & aſſumpſit eum, atque portauit in humeris ſuis.

12. Dominus ſolus dux eius fuit: & non erat cum eo Deus alienus.

13. Conſtituit eum ſuper excelſam terram: vt comederet fructus agrorum, vt ſugeret mel de petra, oleũq; de ſaxo duriſſimo:

14. Butyrum de armento, & lac de ovibus cum adipe agnorum, & arietum filiorum Baſan, & hircos cum medulla tritici, & ſanguinẽ vuæ biberet meraciſſimum.

15. Incraſſatus eſt dilectus, & recalcitrauit: incraſſatus, impinguatus, dilatatus, dereliquit Deum factorem ſuum, & receſſit à Deo ſalutari ſuo.

16. Provocaverunt eum in diis alienis, & in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.

17. Immolaverunt dæmoniis & non Deo, diis quos ignorabant: noui recenteſq; venerunt, quos non coluerunt patres eorum.

18. Deum qui te genuit dereliquiſti, & oblitus es Domini creatoris tui.

Das XXXII. Capitel.

8. Da der Allerhöheſt die Völcker zertheilet/vnd zerſtrewet der Menſchen kinder. Da ſetzet er die Grentzen der Völcker/nach der zal der kinder Iſrael.

9. Denn deß HERRn theil iſt ſein Volck/Jacob iſt die ſchnur ſeines Erbs.

10. Er fand jhn in der Wüſten/in der dürren einöde/da es heulet. Er führet jn vnd gab jm das Geſetz/Er behütet jn wie ſein Augapffel.

11. Wie ein Adeler außführet ſeine Jungen/vñ über jnẽ ſchwebet. Er breittet ſeine fittich auß/ vnd nam jhn/ vnd trug ſie auff ſeinen Flügeln.

12. Der HERR allein leitet jn/vnd war kein frembder Gott mit jm.

13. Er ließ jn hoch herfahren auff Erden/ vnd nehret jn mit den früchten deß Feldes. Vnd ließ jhn Honig ſaugen auß den Felſen/ vnnd öle auß den harten Steinen.

14. Butter von den Kühen/ vñ milch von Schafen/ ſampt dem fetten von den Lämmern. Vnd feiſte Wider vnd Böcke mit fetten Nieren/vnd Weitzen/ vnd trencket jhn mit gutem Draubenblut.

15. Da er aber fett vnnd ſatt ward/ ward er geyl. Er iſt fett vnd dick vnnd ſtarck worden/vnd hat den Gott faren laſſen/ der jn gemacht hat. Er hat den Felß ſeines heyls gering geachtet.

16. Vnd hat jn zu eyfer gereitzet durch frembde. Durch die grewel hat er jn erzürnet.

17. Sie haben den Feldteuffeln geopffert/ vnnd nicht jhrem Gott. Den Göttern die ſie nicht kenneten/den newen die vor nicht geweſt ſind/die ewer Väter nicht geehret haben.

18. Deinen Felß/ der dich gezeuget hat/haſt du auß der acht gelaſſen/Vnd haſt vergeſſen GOttes/ der dich gemacht hat.

CAP. XXXII.

8. *Quando l'Altiſsimo diſtribuì l'heredità à le genti, quand. ſeparò i figliuoli de gli huomini aſſegnò i termini de popoli ſecondo il numero de i figliuoli d'Iſrael.*

9. *Imperoche la parte del Signore è il ſuo popolo, e Iacob è la portione de la ſua heredità.*

10. *Egli lo trouò ne la terra del diſerto, e nel grande eſpauenteuole diſerto: lo menò di quà e di là, lo inſtruì, e lo cuſtodì come la pupilla del ſuo occhio.*

11. *Come l'aquila che eccita i ſuoi figliuoli, e giace ſopra i ſuoi figliuoli, diſtende le ſue ale, piglia i figliuoli, e gli porta ſopra le ſue ale.*

12. *Il Signore ſolo l'ha condotto, e non è ſtato con lui dio ſtraniero.*

13. *Et l'ha meſſo ſopra gli alti luoghi de la terra, & ha mangiato de frutti del campo, e l'ha fatto ſucchiare del mele de la pietra, e de l'olio de la pietra dura.*

14. *Il burro de le vacche, & il latte de le pecore col graſſo de gli agnelli, & i montoni di Baſan, & i becchi inſieme col graſſo del grano, & hai beuuto il liquore de l'vua ſchietto.*

15. *Et Iſrael è ſtato ingraſſato, & ha recalcitrato: e tu ſei ingraſſato, & impinguato, e coperto: & ha laſciato lo Dio che l'ha fatto, & ha diſprezzato lo Dio, che è la ſua ſalute.*

16. *L'hanno prouocato per gli dii ſtranieri, e l'hanno irritato per l'abominationi.*

17. *Hanno ſacrificato à i demonii, e non à Dio, à gli dii i quali non haueuano conoſciuti, nuoui, che ſono venuti di freſco, i quali i voſtri padri non hanno temuti.*

18. *Tu ti ſei ſmenticato de lo Dio, il quale t'ha generato: ti ſei ſmenticato, dico, de lo Dio, il quale t'ha generato.*

פתגמיא	הדברים	ΔΕΥΤΕΡΟΝ.
לב	לב	λβ'.
19 וּגְלֵי קֳדָם יְיָ וּתְקֵיף רֻגְזֵיהּ מִדְאַרְגִּיזוּ קֳדָמוֹהִי בְּנִין וּבְנָן׃	19 וַיַּרְא יְהוָה וַיִּנְאָץ מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו׃	19. Καὶ εἶδε κύριος καὶ ἐζήλωσε, καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων.
20 וַאֲמַר אֲסַלֵּיק שְׁכִנְתִּי מִנְּהוֹן גְּלֵי קֳדָמַי מָה יְהֵי בְּסוֹפֵיהוֹן אֲרֵי דָּרָא דְאַשְׁנִיוּ אִנּוּן בְּנַיָּא דְּלֵית בְּהוֹן הֵימָנוּ׃	20 וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה בָּנִים לֹא־אֵמֻן בָּם׃	20. Καὶ εἶπεν· Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω, τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων, ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.
21 אִנּוּן אַקְנִיאוּ קֳדָמַי בְּלָא דַחֲלָא אַרְגִּיזוּ קֳדָמַי בְּפֻלְחַן טַעֲוָתְהוֹן וַאֲנָא אַקְנֵינוּן בְּלָא עַם בְּעַמָּא טַפְשָׁא אַרְגֵּיזִנּוּן׃	21 הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא־אֵל כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם׃	21. Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ, παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.
22 אֲרֵי קִדּוּם תַּקִּיף כְּאֶשָּׁתָא נְפַק מִן קֳדָמַי בִּרְגַז וְשֵׁיצֵי עַד שְׁאוֹל אַרְעִיתָא וְאָסֵיף אַרְעָא וַעֲלַלְתַּהּ וְשֵׁיצֵי עַד סְיָפֵי טוּרַיָּא׃	22 כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים׃	22. Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ᾅδου κατωτάτου, καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων.
23 אֲסֵיף עֲלֵיהוֹן בִּישָׁן מַכְתָּשַׁי אֲגָרֵי בְּהוֹן׃	23 אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת חִצַּי אֲכַלֶּה־בָּם׃	23. Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.
24 נְפִיחֵי כְפַן וַאֲכִילֵי עוֹף וּכְתִישֵׁי רוּחִין בִּישִׁין וְשֵׁן חֵיוַת בָּרָא אֲגָרֵי בְהוֹן עִם חֲמַת תַּנִּינַיָּא דְּזָחֲלִין בְּעַפְרָא׃	24 מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן־בְּהֵמֹת אֲשַׁלַּח־בָּם עִם־חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר׃	24. Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος, ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς.
25 מִבָּרָא תְּתַכֵּל חַרְבָּא וּמִתַּוְנַיָּא חַרְגַּת מוֹתָא אַף עוּלֵימֵיהוֹן אַף עוּלֵימָתְהוֹן יַנְקֵיהוֹן עִם סָבֵיהוֹן׃	25 מִחוּץ תְּשַׁכֶּל־חֶרֶב וּמֵחֲדָרִים אֵימָה גַּם־בָּחוּר גַּם־בְּתוּלָה יוֹנֵק עִם־אִישׁ שֵׂיבָה׃	25. Ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος, νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου.
26 אֲמָרִית יָחוּל רֻגְזִי עֲלֵיהוֹן וַאֲשֵׁיצֵינוּן אֲבַטֵּל מִבְּנֵי אֱנָשָׁא דָּכְרָנְהוֹן׃	26 אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃	26. Εἶπα· Διασπερῶ αὐτούς, καταπαύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
27 אִלּוּלֵי רֻגְזָא דְסָנְאָה כְּנִישׁ דִּילְמָא יִתְרַבְרְבוּן בַּעֲלֵי דְבָבָא דִּילְמָא יֵימְרוּן יְדָנָא תְקֵיפַת לָנָא וְלָא מִן קֳדָם יְיָ הֲוָת כָּל דָּא׃	27 לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר פֶּן־יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פֶּן־יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל־זֹאת׃	27. Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι, μὴ εἴπωσιν, ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλή, καὶ οὐχὶ κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.
28 אֲרֵי עַם מְאַבְּדֵי עֵצָה אִנּוּן וְלֵית בְּהוֹן סֻכְלְתָנוּ׃	28 כִּי־גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה׃	28. Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη.

CAP. XXXII.

19. Vidit Dominus, & ad iracundiam concitatus est: quia provocaverunt eum filii sui & filiæ.

20. Et ait: abscondā faciem meam ab eis, & considerabo novissima eorum; generatio enim perversa est, & infideles filii.

21. Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus, & irritaverunt in vanitatibus suis: & ego provocabo eos in eo qui non est populus, & in gente stulta irritabo illos.

22. Ignis succensus est in furore meo, & ardebit usq; ad inferni novissima: devorabitque terram cum germine suo, & montium fundamenta comburet.

23. Congregabo super eos mala, & sagittas meas complebo in eis.

24. Consumentur fame, & devorabunt eos aves morsu amarissimo: dentes bestiarum immittam in eos, cum furore trahentium super terram, atque serpentium.

25. Foris vastabit eos gladius, & intus pavor, iuvenem simul ac virginem, lactentem cum homine sene.

26. Et dixi, Vbinam sunt? cessare faciam ex hominibus memoriam eorum:

27. Sed propter iram inimicorum distuli: ne fortè superbirent hostes eorum, & dicerent, Manus nostra excelsa, & non Dominus, fecit hæc omnia.

28. Gens absque consilio est: & sine prudentia.

Das XXXII. Capitel.

19. Vnd da es der HERR sahe/ward er zornig über seine Söne vnd Töchter.

20. Vnd er sprach: Ich will mein Antlitz für jhnen verbergen/ vnd sehen was jnen zu letzt widerfahren wird/ deñ es ist ein verkehrete art/ es sind vntreue Kinder.

21. Sie haben mich gereitzt an dem/ daß nicht Gott ist. Mit jhrer Abgötterey haben sie mich erzürnet. Vnd ich wil sie wider reitzen an dem/ das nicht ein Volck ist/ An eim närrichten Volck will ich sie erzürnen.

22. Denn das feuer ist angangen durch meinen zorn/ vnd wird brennen biß in die vntersten helle. Vnd wirdt verzehren das land mit seinem gewechs vnd wird anzünden die Gründveste der Berge.

23. Ich will alles vnglück über sie heuffen/ Ich will alle meine pfeile in sie schiessen.

24. Für hunger sollen sie verschmachten/ vnd verzehret werden vom Fieber/ vnd jehem todt/ Ich will der Thier zäne vnter sie schicken/ vnd schlangengifft.

25. Außwendig wird sie das schwerdt berauben/ vnd inwendig das schrecken/ beyde Jünglinge vnd Jungfrauen/ die Seuglinge mit dem grawen Mann.

26. Ich will sagen/ wo sind sie? Ich werde jr gedechtniß auffheben vnter den Menschen.

27. Wenn ich nicht den zorn der feinde scheuete/ daß nicht jre Feinde stoltz würden/ vnd möchten sagen / Vnser macht ist hoch/ vnd der HERR hat nicht solches alles gethan.

28. Deñ es ist ein Volck da kein rath in ist/ vnd ist kein verstandt in jhnen.

CAP. XXXII.

19. E quando cio vidde il Signore, si esaspero per l'ira contra de suoi figliuoli e de le sue figliuole.

20. E disse, Io asconderò la mia faccia da loro, e vedrò finalmēte quel che auerrà loro: imperoche sono vna generatione peruersa, e figliuoli, ne i quali non è fede alcuna.

21. Essi m'hanno mosso à gelosia verso quel che non è Dio; m'hanno fatto corrucciare per le loro vanità; & io ancora gli prouocarò à inuidia in quel che non è mio popolo io gli prouocarò à ira fra gente stoltà.

22. Imperoche sarà acceso il fuoco nel mio furore, & arderà insino à i luoghi bassi; e diuorarà la terra, & il suo frutto, & abbrugiarà i fondamenti de i monti.

23. Io consumarò sopra di loro de mali, e spedirò le mie frezze fra loro.

24. Essi saranno consumati di fame. & abbrugiati da malattia calda, e da peste amarissima. Io mandarò ancora contra di quelli i denti de le bestie col veleno de serpenti che s'aggrappano sopra la terra.

25. Il coltello gli priuarà de figliuoli di fuora, e sarà spauento ne le stanze loro ancora io distruggerò le giouane, e le vergini, quel che latta con gli huomini vecchii.

26. Io ho detto, Io gli disperderò pe i cantoni; io farò cessare la lor memoria fra gli huomini.

27. Se io non temessi l'ira del nimico, ò fin che perauentura non auenga che i loro nimici non si portino da stranieri, e che per sorte non dicano, Le nostre mani sono alte, il Signore non ha operato tutte queste cose.

28. Imperoche è vna gente senza consiglio, e non hanno intelligenza.

לב:

29 אִילוּ חַכִּימוּ אִסְתַּכַּלוּ בְּדָא סַבְרוּ מָה יְהֵי בְּסוֹפְהוֹן:

30 אֵיכְדֵין יִרְדּוֹף חַד אַלְפָא וּתְרֵין יַעְרְקוּן לְרִבּוֹתָא אֱלָהֵין תַּקִּיפְהוֹן מַסְרִינּוּן וַיהוָה אַשְׁלֵימִינּוּן:

31 אֲרֵי לָא כְתַקְפָנָא תֻּקְפְהוֹן וּבַעֲלֵי דְבָבָנָא הֲווֹ דַיָּנָנָא:

32 אֲרֵי כְּפוּרְעָנוּת עַמָּא דִסְדוֹם פּוּרְעָנוּתְהוֹן וּלְקוּתְהוֹן כְּעַם עֲמוֹרָה מַחְתְּהוֹן בִּישִׁין כְּרֵישֵׁי חִיוָן וְתַשְׁלוּמַת עוֹבָדֵיהוֹן כִּמְרָרוּתְהוֹן:

33 הָא כִמְרַת תַּנִּינַיָּא כַּס פּוּרְעָנוּתְהוֹן וּכְרֵישׁ פִּתְנֵי חִיוָן אַכְזְרָאִין:

34 הֲלָא כָל עוֹבָדֵיהוֹן גְּלַן קֳדָמַי גְּנִיזִין לְיוֹם דִּינָא בְּאוֹצְרָי:

35 קֳדָמַי פּוּרְעָנוּתָא וַאֲנָא אֲשַׁלֵּם לְעִידָּן דְּיִגְלוֹן מִן אַרְעֲהוֹן אֲרֵי קָרִיב יוֹם תַּבְרְהוֹן וּמְבַע דַּעֲתִיד לְהוֹן:

36 אֲרֵי יְדִין יְיָ דִּינָא דְּעַמֵּיהּ וּפוּרְעָנוּת עַבְדוֹהִי צַדִּיקַיָּא יִתְפְּרַע אֲרֵי גְלֵי קֳדָמוֹהִי דִּבְעִידָּן דְּתִתְקוֹף עֲלֵיהוֹן מַחַת סָנְאָה יְהוֹן מְטַלְטְלִין וּשְׁבִיקִין:

37 וְיֵימַר אָן דַּחַלְתְּהוֹן תַּקִּיפָא דַּהֲווֹ רְחִיצִין בֵּיהּ:

38 דִּי תְרַב נִכְסַתְהוֹן הֲווֹ אָכְלִין שָׁתַן חֲמַר נִסְכֵּיהוֹן יְקוּמוּן כְּעַן וְיִסְעֲדוּנְכוֹן יְהוֹן עֲלֵיכוֹן מַגֵּן:

39 חֲזוֹ כְעַן אֲרֵי אֲנָא אֲנָא הוּא וְלֵית אֱלָהּ בַּר מִנִּי אֲנָא מָמִית וּמְחֵי מְחֵינָא וְאַף מַסֵּינָא וְלֵית מִן יְדִי מְשֵׁיזֵיב:

40 אֲרֵי אַתְקֵינִית בִּשְׁמַיָּא בֵּית שְׁכִנְתִּי וַאֲמָרִית קַיָּם אֲנָא לְעָלְמִין:

לב

29 לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם:

30 אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם־לֹא כִּי־צוּרָם מְכָרָם וַיהוָה הִסְגִּירָם:

31 כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים:

32 כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ עִנְּבֵי רוֹשׁ אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ:

33 חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר:

34 הֲלֹא־הוּא כָּמֻס עִמָּדִי חָתֻם בְּאוֹצְרֹתָי:

35 לִי נָקָם וְשִׁלֵּם לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ:

36 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב:

37 וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר חָסָיוּ בוֹ:

38 אֲשֶׁר חֵלֶב זְבָחֵימוֹ יֹאכֵלוּ יִשְׁתּוּ יֵין נְסִיכָם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה:

39 רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל:

40 כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם:

λϐ΄.

29. Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι, ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

30. Πῶς διώξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας; εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς, καὶ ὁ κύριος παρέδωκεν αὐτούς.

31. Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἡμῶν, ὡς οἱ θεοὶ αὐτῶν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

32. Ἐκ γὰρ ἀμπέλου σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ γομόῤῥας. ἡ σταφυλὴ αὐτῶν, σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς.

33. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

34. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα συνῆκται παρ᾽ ἐμοὶ, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;

35. Ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ἐν καιρῷ ὅταν σφαλῇ ὁ πους αὐτῶν, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν. καὶ πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν.

36. Ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ, καὶ παρειμένους.

37. Καὶ εἶπε κύριος· ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ᾽ οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ᾽ αὐτοῖς;

38. Ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν, ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταί.

39. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω, πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

40. Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὀμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου, καὶ ἐρῶ· ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

29. Vtinam

CAP. XXXII.

29. Vtinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent.

30. Quomodo persequebatur unus mille, & duo fugarent decem millia? nonne ideo, quia Deus suus vendidit eos, & Dominus conclusit illos?

31. Non enim est Deus noster ut dii eorum: & inimici nostri sunt iudices.

32. De vinea Sodomorum, vinea eorum, & de suburbanis Gomorrhæ: uva eorum uva fellis & botri amarissimi.

33. Fel draconum vinum eorum, & venenum aspidum insanabile.

34. Nonne hæc condita sunt apud me, & signata in thesauris meis?

35. Mea est ultio, & ego retribuam eis in tempore, ut labatur pes eorum: iuxta est dies perditionis, & adesse festinant tempora.

36. Iudicabit Dominus populum suum, & in servis suis miserebitur: videbit quod infirmata sit manus, & clausi quoque defecerunt, residuique consumpti sunt.

37. Et dicet, Vbi sunt dii eorum, in quibus habebant fiduciam?

38. De quorum victimis comedebant adipes, & bibebāt vinum libaminū: surgant & opitulentur vobis, & in necessitate vos protegant.

39. Videte quod ego sim solus, & non sit alius Deus præter me: ego occidam, & ego vivere faciam: percutiam, & ego sanabo, & non est qui de manu mea possit eruere.

40. Levabo ad cælum manum meam, & dicam, vivo ego in æternum.

Das XXXII. Capitel.

29. O daß sie weise weren vnd vernemen solchs/ daß sie verstünden/ was jhnen hernach begegnen wird.

30. Wie gehets zu/ daß einer wirdt jr tausent jagen/ vnd zween werden zehen tausent flüchtig machen. Ists nicht also/ daß sie jhr Felß verkaufft hat? Vnd der HERR hat sie übergeben.

31. Denn vnser Felß ist nicht wie jrer Felß / Deß sind vnser Feinde selbs Richter.

32. Denn jr Weinstock ist des Weinstocks zu Sodom/ vnd von dem Acker Gomorra/ Jre Drauben sind gall/ sie haben bittere beere.

33. Jr Wein ist Trachengifft/ vnd wütiger Otterngall.

34. Ist solchs nicht bey mir verborgen? vnd versigelt in meinen schätzen?

35. Die Rache ist mein/ ich wil vergelten/ Zu seiner zeit soll jhr Fuß gleiten/ Denn die zeit jhres vnglücks ist nahe/ vnd jr künfftiges eilet herzu.

36. Denn der HERR wirdt sein Volck richten / vnd über seine Knecht wird er sich erbarmen. Denn er wird ansehen/ daß jre macht dahin ist / vnd beide das verschlossen vnd verlassen weg ist.

37. Vnd man wird sagen: Wo sind jre Götter? Jr Felß/ darauff sie trauweten?

38. Von welcher Opffer sie fett assen/ vnd trancken den Wein jhres Tranckopffers/ last sie auffstehen vnd euch helffen/ vnd euch schützen.

39. Sehet jr nun/ daß ichs allein bin/ vnd ist kein GOtt neben mir? Jch kan tödten vnd lebendig machen / Jch kan schlagen vnd kan heylen / vnd ist niemand der auß meiner hand errette.

40. Denn ich will meine hand in den Himel heben/ vnd will sagen: Jch lebe ewiglich.

CAP. XXXII.

29. *Se fossero savii, intenderebbeno questo; e conoscerebbeno il fin loro.*

30. *In che modo uno haverebbe seguitato mille; e due haverebbeno scacciati dieci milia; se lo Dio loro non gli havesse venduti & il Signore nō gli havesse dati?*

31. *Imperoche lo dio di quelli non e come il nostro Dio: & i nostri nimici ne sono giudici.*

32. *Percioche la vigna loro è de la vite di Sodoma, e de le viti di Gomorra. Le vue di quelli sono vue di veleno esi hanno i raspolli de le amaritudini.*

33. *Il lor vino è veleno di dragoni, e veleno crudele di aspiti.*

34. *Non e egli questo riserrato appresso di me e sigillato ne miei tesori?*

35. *La vendetta s'appartiene à me, e la ricompensa, nel tempo che essi scappuccierannno col piede: percioche il giorno de la loro afflittione è vicino; e le cose che sono per avenir loro, s'affrettāo.*

36. *Imperoche il Signore giudicarà il suo popolo, e si pentirà sopra i suoi servitori, quando vedrà che la forza se ne sarà andata, e che non ne sarà rinchiuso ne restato alcuno.*

37. *E si dirà, Ove sono gli dii loro lo Dio nelquale speravano?*

38. *I quali mangiaveno il grasso dei sacrifitii di quelli, e bevevano il vino de la lor aspersione: levinsi e v'aiutino, e siano il vostro ricorso.*

39. *Considerate ora che io sono Dio, e non sono dii con esso meco: io fo morire e fo vivere; io percoto, & io guarisco; e non vi è nessuno che scappi de la mia mano.*

40. *Quando io alzarò la mia mano al cielo, e dirò io vivo in sempiterno.*

לב

41 אם עד חד תרין כמיחזי ברקא מסיף שמיא ועד סוף שמיא תתגלי חרבי ותתקף בדינא ידי אתיב פורענותא לסנאי ולבעלי דבבי אשלם:
42 אררי גירי מדמא וחרבי תקטל בעממיא מדם קטילין ושבין לאעדאה כתרין מריש סנאה ובעל דבבא:
43 שבחו עממיא עמיה ארי פורענות עבדוהי צדיקיא מתפרע ופורענות יתיב לסנאוהי ויכפר על ארעיה ועל עמיה:
44 ואתא משה ומליל ית כל פתגמי תשבחתא הדא קדם עמא הוא והושע בר נון:
45 ושיצי משה למללא ית כל פתגמיא האלין עם כל ישראל:
46 ואמר להון שוו לבכון לכל פתגמיא דאנא מסהיד בכון יומא דין דתפקדונון ית בניכון למטר למעבד ית כל פתגמי אוריתא הדא:
47 ארי לא פתגם ריקן הוא מנכון ארי הוא חייכון ובפתגמא הדין תורכון יומין על ארעא דאתון עברין ית ירדנא לתמן למירתה:
48 ומליל יי עם משה בכרן יומא הדין למימר:
49 סק לטורא דעבראי הדין לטורא דנבו די בארעא דמואב דעל אפי ירחו וחזי ית ארעא דכנען דאנא יהיב לבני ישראל לאחסנא:

לב

41 אם שנותי ברק חרבי ותאחז במשפט ידי אשיב נקם לצרי ולמשנאי אשלם:
42 אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל בשר מדם חלל ושביה מראש פרעות אויב:
43 הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו:
44 ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון:
45 ויכל משה לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל:
46 ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת:
47 כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה:
48 וידבר יהוה אל משה בעצם היום הזה לאמר:
49 עלה אל הר העברים הזה הר נבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו וראה את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה:

λϐ'.

41. Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου, καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.
42. Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα, ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. (Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.)
43. Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, (καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ.) ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσει, καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ (καὶ τοῖς μισοῦσιν αὐτὸν ἀνταποδώσει) καὶ ἐκκαθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. (καὶ ἔγραψε μωϋσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ.)
44 Καὶ εἰσῆλθε μωϋσῆς (πρὸς τὸν λαόν,) καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυή.
45. Καὶ συνετέλεσε μωϋσῆς λαλῶν τοὺς λόγους τούτους παντὶ ἰσραήλ.
46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· προσέχετε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον, ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου.
47. Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν, ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἕνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.
48. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωϋσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ λέγων.
49. Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἀβαρείμ, ὅ ἐστιν ἐν γῇ μωὰβ κατὰ πρόσωπον ἰεριχώ. καὶ ἴδε τὴν γῆν χαναὰν ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν.

CAP. XXXII.

41. Si acuero ut fulgur gladium meum, & arripuerit iudicium manus mea: reddam ultionem hostibus meis, & his qui oderunt me retribuam.

42. Inebriabo sagittas meas sanguine, & gladius meus devorabit carnes, de cruore occisorum, & de captivitate, nudati inimicorum capitis.

43. Laudate gentes populum eius, quia sanguinem servorum suorum ulciscetur: & vindictam retribuet in hostes eorum, & propitius erit terræ populi sui.

44. Venit ergo Moyses, & locutus est omnia verba cantici huius in auribus populi, ipse & Iosue filius Nun.

45. Complevitque omnes sermones istos, loquens ad universum Israel,

46. Et dixit ad eos: Ponite corda vestra in omnia verba quæ ego testificor vobis hodie: ut mandetis ea filiis vestris custodire & facere, & implere universa quæ scripta sunt legis huius:

47. Quia non in cassum præcepta sunt vobis, sed ut singuli in eis viverent: quæ facientes longo perseveretis tempore in Terra ad quam Iordane transmisso ingredimini possidendam.

48. Locutusq; est Dominus ad Moysen in eadem die, dicens,

49. Ascende in montem istum Abarim (id est transituum) in montem Nebo qui est in Terra Moab contra Iericho: & vide Terram Chanáan, quam ego tradam filiis Israel obtinendam.

Das XXXII. Capitel.

41. Wenn ich den blitz meines Schwerts wetzen werde/ vnd meine hand zur straffe greiffen wird/ so will ich mich wider rechen an meinen Feinden / vnd denen die mich hassen/ vergelten.

42. Jch will meine Pfeil mit blut truncken machen/ vnd mein Schwert soll Fleisch fressen/ über dem blut der erschlagenen/ vnd über dem Gefengniß/ vnd über dem entblösseten haupt des Feindes.

43. Jauchtzet alle / die jr sein Volck seydt / Denn er wird das Blut seiner Knechte rechen / Vnd wird sich an seinen Feinden rechen / vnd gnedig sein dem Lande seines Volcks.

44. Vnd Mose kam / vnd redet alle wort dises Liedes/ für den Ohren des Volcks/ er vnd Josua der Son Nun.

45. Da nun Mose solches alles außgeredt hatte zum gantzen Jsrael.

46. Sprach er zu jhnen: Nemet zu hertzen alle wort/ die ich euch heute bezeuge/ daß jr euren kindern befelcht/ daß sie halten vnd thun alle wort dises Gesetzes.

47. Denn es ist nicht ein vergeblich wort an euch/ sondern es ist euer leben/ vnd solch wort wirdt euer leben verlengen auff dem Lande da jr hingehet über den Jordan/ daß jrs einnemet.

48. Vnd der HERR redet mit Mose desselben tages/ vnd sprach:

49. Gehe auff das Gebirge Abarim auff dem Berge Nebo / der da ligt im Moabiter Land / gegen Jericho über/ vnd besihe daß Land Canaan / daß ich den Kindern Jsrael zum eigenthumb geben werde.

CAP. XXXII.

41. S'io hauerò aguzzato il taglio del mio coltello, e la mia mano hauerà presso il giuditio io farò la vendetta de miei nimici, e renderò il cambio à quelli che m' hanno in odio.

42. Io imbriacarò le mie frezze nel sangue, & il mio coltello diuorarà la carne per il sangue dico de gli uccisi, e de prigioni decapitati ne la vendetta del nimico.

43. Voi Genti, lodate il popolo di colui, perche vendicarà il sangue de suoi seruitori, e renderà la vendetta à i suoi nimici, è sarà propitio à la sua terra, & al suo popolo.

44. Allhora Moise andò, e recitò tutte le parole di questo cantico ne l' orecchie del popolo egli e Iosue, figliuolo di Nun.

45. E Moise finì di recitare tutte queste parole à tutto Israel.

46. E disse loro, Considerate nel cuor vostro à tutte le parole ch' io hoggi testifico contra di voi; à finche voi le comandiate à i vostri figliuoli, che custodiscano e facciano tutte le parole di queste Legge.

47. Imperoche questa parola non debbe esser disprezzata da voi come vana, ma è la vita vostra; e per questa parola voi prolongarete i giorni sopra la terra; per possedere laquale voi passate il Giordano:

48. Et il Signore in quello stesso giorno parlò à Moise, dicendo.

49. Saliscce sopra questo monte Abarim, monte di Neboh, ilquale è ne la terra di Moab, di rimpetto à Ierico: e guarda la terra di Canaan, laquale io dò per heredità à i figliuoli d' Israel.

לב

50 ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל־עמיך כאשר־מת אהרן אחיך בהר ההר ויאסף אל־עמיו׃

51 על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי־מריבת קדש מדבר־צן על אשר לא־קדשתם אותי בתוך בני ישראל׃

52 כי מנגד תראה את־הארץ ושמה לא תבוא אל־הארץ אשר־אני נתן לבני ישראל׃

50 ומות בטורא דאת סליק לתמן ואתכנש לעמך כמא דמית אהרן אחוך בהר טורא ואתכנש לעמיה׃

51 על דשקרתון במימרי בגו בני ישראל במי מצות רקם מדברא דצן על דלא קדשתון יתי בגו בני ישראל׃

52 ארי מקביל תחזי ית ארעא ולתמן לא תעול לארעא דאנא יהב לבני ישראל׃

λβ´.

50. Καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν ὧρ τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

51. Διότι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου, ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν. διότι οὐχ ἡγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.

52. Ὅτι ἀπέναντι ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.

לג

1 וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את־בני ישראל לפני מותו׃

2 ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אשדת למו׃

3 אף חבב עמים כל־קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך׃

4 תורה צוה־לנו משה מורשה קהלת יעקב׃

5 ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל׃

6 יחי ראובן ואל־ימת ויהי מתיו מספר׃

7 וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל־עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה׃

1 ודא ברכתא דבריך משה נביא דיי ית בני ישראל קדם מותיה׃

2 ואמר יי מסיני אתגלי וזיהור יקריה משעיר אתחזי לנא אתגלי בגבורתיה על טורא דפארן ועימיה רבוות קדישין כתב ימיניה מגו אישתא אוריתא יהב לנא׃

3 ברם חביבינון לשבטיא כל קדישוהי בית ישראל בגבורא אפיקינון ממצרים ואנון מדברין תחות ענניך נטלין על מימרך׃ 4 אוריתא יהב לנא משה מסרה ירותא לכנשת יעקב׃ 5 והוה בישראל מלכא באתכנשות רישי עמא כחדא שבטיא דישראל׃

6 יחי ראובן לחיי עלמא ומותא תנינא לא ימות ויקבלון בנוהי אחסנתהון במניניהון׃ 7 ודא ליהודה ואמר קביל יי צלותיה דיהודה בנפקיה לקרבא ולעמיה תתיביניה לשלם ידוהי יעבדן ליה פורענותא מסנאוהי וסעיד מבעלי דבבוהי תהי ליה׃

ΚΕΦΑΛ. λγ´.

1. Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία, ἣν ηὐλόγησε μωϋσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

2. Καὶ εἶπε· κύριος ἐκ σινὰ ἥκει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ σηεὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους φαρὰν, σὺν μυριάσι κάδης, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι, ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου, καὶ οὗτοι ὑπό σε εἰσὶ, καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ.

4. Νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν μωϋσῆς, κληρονομίαν συναγωγῆς ἰακώβ.

5. Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν ἅμα φυλαῖς ἰσραήλ.

6. Ζήτω ῥουβὴν, καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ (συμεὼν) ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ.

7. Καὶ αὕτη ἰούδα. εἰσάκουσον κύριε φωνῆς ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, εἰσέλθοισαν, αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινοῦσιν αὐτὸν, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ἔσῃ.

CAP. XXXII.

50. Et morere in monte. Quem conſcendens iungêris populis tuis, ſicut mortuus eſt Aaron frater tuus in monte Hor, & appoſitus populis ſuis.

51. Quia prævaricati eſtis contra me in medio filiorum Iſrael ad Aquas contradictionis in Cades deſerti Sin; & non ſanctificaſtis me inter filios Iſraël.

52. E contra videbis Terram, & non ingrederis in eam quam ego dabo filiis Iſrael.

Das XXXII. Capitel.

50. Vnd ſtirb auff dem Berg / wenn du hinauff kommen biſt / vnd verſamle dich zu deinem Volck / gleich wie dein Bruder Aaron ſtarb auff dem Berge Hor / vnd ſich zu ſeinem Volck verſamlet.

51. Darumb / daß jr euch an mir verſündiget habt vnter den Kindern Iſrael / bey dem Hadderwaſſer zu Kades in der Wüſten Zin / daß jr mich nicht heiligtet vnter den Kindern Iſrael.

52. Denn du ſolt das Land gegen dir ſehen / daß ich den Kindern Iſrael gebe / Aber du ſolt nicht hinein kommen.

CAP. XXXII.

50. E morrai ſopra il monte, alquale tu ſaliſci, e ſarai a giunto co i tuoi popoli, ſi come è morto Aharon tuo fratello nel monte Hor, e fu adunato co i ſuoi popoli.

51. Percioche voi hauete preuaricato contra di me, nel mezzo de figliuoli d' Iſrael à le acque de la contentione in Cades nel diſerto di Sin imperoche voi non mi hauete ſantificato nel mezzo dei figliuoli d' Iſrael.

52. Tu vedrai di contra à te la terra ma non entrarai in quella terra, laquale io dò à i figliuoli d' Iſrael.

CAP. XXXIII.

1. Hæc eſt benedictio qua benedixit Moyſes homo Dei filiis Iſraël ante mortem ſuam.

2. Et ait, Dominus de Sinai venit, & de Seir ortus eſt nobis: apparuit de monte Pharan, & cum eo ſanctorum millia. In dextera eius ignea lex.

3. Dilexit populos, omnes ſancti in manu illius ſunt: & qui appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina illius.

4. Legem præcepit nobis Moyſes, hæreditatem multitudinis Iacob.

5. Erit apud rectiſſimum rex, congregatis principibus populi cum tribubus Iſrael.

6. Vivat Ruben, & non moriatur, & ſit parvus in numero.

7. Hæc eſt Iudæ benedictio, Audi Domine vocem Iudæ, & ad populum ſuum introduc eum: manus eius pugnabunt pro eo, & adiutor illius contra adverſarios eius erit.

Das XXXIII. Capitel.

Diß iſt der Segen / damit Moſe der Mann Gottes / die Kinder Iſrael vor ſeinem Todt ſegenet.

2. Vnd ſprach: Der HERR iſt von Sinai kommen / vnd iſt jhnen auffgangen von Seir / er iſt herfür gebrochen von dem Berge Paran / vnd iſt kommen mit vil tauſent heiligen. Zu ſeiner Rechten hand iſt ein feuriges Geſetz an ſie.

3. Wie hat er die Leute ſo lieb / Alle ſeine Heiligen ſind in deiner hand / Sie werden ſich ſetzen zu deinen Füſſen / vnd werden lernen von deinen worten.

4. Moſe hat vns das Geſetz gebotten / dem Erbe der gemeine Jacob.

5. Vnd er verwaltet das Ampt eines Königs / vnd hielt zuſamen die Häupter des Volcks ſampt den ſtämmen Iſrael.

6. Ruben lebe vnd ſterbe nicht / vnd ſein Pöbel ſey gering.

7. Diß iſt der Segen Juda. Vnd er ſprach: HERR erhöre die ſtimm Juda / mache jhn zum Regenten in ſeinem Volck / vnd laß ſeine macht groß werden / vnd jhm müſſe wider ſeine Feinde geholffen werden.

CAP. XXXIII.

1. Ora queſta è la beneditione, de laquale Moiſe huomo di Dio benedì i figliuoli d' iſrael auanti che moriſſe:

2. E diſſe, Il Signore venne in Sinai, e di Seir apparue loro: riſpleſe del monte Pharan, e venne con dieci milia Santi: da la ſua deſtra era la legge del fuoco à quelli.

3 Ancora egli ama i popoli, tutti i ſuoi ſanti ſono ne la ſua mano: quelli ancora s' accoſtorono à i tuoi piedi, preſero de le tue parole.

4. Moiſe ci ha comandato la Legge, per heredità à la congregatione di Iacob.

5. E fu Iſrael come Re, quando i capi del popolo, e parimente le tribu d' Iſrael s' adunerono à lui.

6. Viua Ruben e non muoia, ne ſi troui il numero de ſuoi huomini.

7. E queſta fu la beneditione di Iuda, dicendo, Aſcolta, ò Signore, la voce di Iuda; & introducello al ſuo popolo: le mani ſue combatteranno per ſe, e tu gli ſarai aiuto da i ſuoi nimici.

לג

8 וּלְלֵוִי אֲמַר תֻּמַּיָּא וְאוּרַיָּא אַלְבֵּשְׁתָּא לִגְבַר דְּאִשְׁתְּכַח חֲסִיד קֳדָמָךְ דְּנַסִּיתָהִי בְנִסֵּתָא וַהֲוָה שְׁלִים בַּחֲנָתֵיהּ עַל מֵי מַצּוּתָא וְאִשְׁתְּכַח מְהֵימָן׃

9 דְּעַל אֲבוּהִי וְעַל אִמֵּיהּ לָא רַחֵים כַּד חַבּוּ מִן דִּינָא וְאַפֵּי אֲחוֹהִי וּבְנוֹהִי לָא נְסֵיב אֲרֵי נְטַרוּ מַטְּרַת מֵימְרָךְ וּקְיָמָךְ לָא אַשְׁנִיוּ׃

10 כָּשְׁרִין אִלֵּין דְּיַלְּפוּן דִּינָךְ לְיַעֲקֹב וְאוֹרָיְתָךְ לְיִשְׂרָאֵל יְשַׁוּוּן קְטֹרֶת בּוּסְמִין קֳדָמָךְ וּגְמִיר לְרַעֲוָא עַל מַדְבְּחָךְ׃

11 בָּרֵךְ יְיָ נִכְסוֹהִי דְּלֵוִי וְקֻרְבַּן יְדוֹהִי קַבֵּיל בְּרַעֲוָא תְּבַר חַרְצָא דְּסַנְאוֹהִי וּדְבַעֲלֵי דְבָבוֹהִי דְּלָא יְקוּמוּן׃

12 לְבִנְיָמִן אֲמַר רְחִימָא דַּייָ יִשְׁרֵי לְרוֹחְצָן עֲלוֹהִי יְהֵי מַגֵּין עֲלוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא וּבְאַרְעֵיהּ תִּשְׁרֵי שְׁכִינְתָּא׃

13 וּלְיוֹסֵף אֲמַר מְבָרְכָא מִן קֳדָם יְיָ אַרְעֵיהּ עָבְדָא מֶגְדָּנִין מִטַּלָּא דִשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָא וּמִמַּבּוּעֵי עֵינָוָת תְּהוֹמַיָּא דְּנָגְדִין מִמַּעֲמַקֵּי אַרְעָא מִלְּרַע׃

14 וְעָבְדָא מֶגְדָּנִין עֲלַלָּן מִבּוּל שִׁמְשָׁא וְעָבְדָא מֶגְדָּנִין מֵרֵישׁ יְרַח בְּיַרַח׃

15 וּמֵרֵישׁ טוּרַיָּא בֻּכִּירַיָּא וּמִטּוּב רָמָן דְּלָא פָּסְקָן׃

16 וּמִטּוּב אַרְעָא וּמְלָאַהּ רַעֲוָא לֵיהּ דִּשְׁכִינְתֵיהּ בִּשְׁמַיָּא וְעַל מֹשֶׁה אִתְגְּלִי בְּאַסְנָא יֵיתְיָן כָּל אִלֵּין לְרֵישָׁא דְיוֹסֵף גַּבְרָא פְּרִישָׁא דַאֲחוֹהִי׃

לג

8 וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל מֵי מְרִיבָה׃

9 הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת בָּנָו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ׃

10 יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל מִזְבְּחֶךָ׃

11 בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן יְקוּמוּן׃

12 לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן׃

13 וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃

14 וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים׃

15 וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם׃

16 וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃

λγ΄.

8. Καὶ τῷ Λευὶ εἶπε· δότε Λευὶ δήλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ, ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ᾽ ὕδατος ἀντιλογίας.

9. Ὁ λέγων τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, οὐχ ἑώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔγνω· ἐφύλαξε τὰ λόγιά σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε.

10. Δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ, ἐπιθήσουσι θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διαπαντὸς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου σου.

11. Εὐλόγησον κύριε τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι, πάταξον ὀσφὺν ἐπανεστηκότων ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν.

12. Καὶ τῷ Βενιαμὶν εἶπεν, ἠγαπημένος ὑπὸ κυρίου, πεποιθὼς κατασκηνώσει, καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ᾽ αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ κατέπαυσε.

13. Καὶ τῷ Ἰωσὴφ εἶπεν· ἀπ᾽ εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, ἀπὸ ὡρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν.

14. Καὶ καθ᾽ ὥραν γενημάτων ἡλίου τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν.

15. Καὶ ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν ἀενάων.

16. Καὶ καθ᾽ ὥραν γῆς πληρώσεως, καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ, ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐν ἀδελφοῖς.

CAP. XXXIII.

8. Levi quoque ait, Perfectio tua, & doctrina tua viro sancto tuo, quem probasti in tentatione, & iudicasti ad Aquas-contradictionis.

9. Qui dixit patri suo; & matri tuæ, Nescio vos: & fratribus suis; ignoro illos: & nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium tuum, & pactum tuum servaverunt.

10. Iudicia tua, ô Iacob, & legem tuam ô Israël: ponent thymiama in furore tuo, & holocaustum super altare tuum.

11. Benedic Domine fortitudini eius, & opera manuum illius suscipe. Percute dorsa inimicorum eius: & qui oderunt eum non consurgant.

12. Et Ben-iamin ait, Amantissimus Domini habitabit confidenter in eo: quasi in thalamo tota die morabitur, & inter humeros illius requiescet.

13. Ioseph quoque ait, De benedictione Domini terra eius, de pomis cæli, & rore, atque abysso subiacente.

14. De pomis fructuum solis ac lunæ

15. De vertice antiquorum montium, de pomis collium æternorum.

16. Et de frugibus terræ, & de plenitudine eius. Benedictio illius qui apparuit in Rubo; veniat super caput Ioseph; & super verticem Nazaræi inter fratres suos.

Das XXXIII. Capitel.

8. Vnnd zu Levi sprach er: Dein Recht vnd dein Liecht bleib bey deinem heiligen Mann / den du versuchet hast zu Massa / da jr hadertet am Haderwasser.

9. Wer zu seinem Vatter vnd zu seiner Mutter spricht: Ich sehe jhn nicht / vnnd zu seinem Bruder / ich kenne jhn nicht / vnd zu seinem Sohn / Ich weiß nicht / die halten deine Rede vnd bewaren deinen Bund.

10. Die werden Jacob deine Rechte lehren / vnnd den Israel dein Gesetze. Die werden Reuchwerck für deine Nasen legen / vnnd gantze Opffer auff deinen Altar.

11. HERR segene sein vermügen / vnnd laß dir gefallen die Werck seiner hende / Zuschlage den rücken dere / die sich wider jhn aufflehnen / vnd dere die jhn hassen / daß sie nicht auffkommen.

12. Vnnd zu BenJamin sprach er: Das liebliche deß HERRN wird sicher wohnen / allezeit wird er über jhm halten / vnd wird zwischen seinen schuldern wohnen.

13. Vnnd zu Joseph sprach er: Sein Land ligt im Segen deß HERRN / Da sind edle früchte vom Himel / vom Thaw / vnd von der Tieffen die hunden ligt.

14. Da sind edle frücht von der Sonnen / vnnd edle reiffe früchte der Monden.

15. Vnnd von den hohen Bergen gegen Morgen / vnd von den Hügeln für vnd für.

16. Vnd edlen früchten von der Erden / vnnd was drinnen ist. Die gnade deß der in dem Busch wohnete / komme auff das Haupt Joseph / vnnd auff den scheitel deß Nasir vnter seinen Brüdern.

CAP. XXXIII.

8. Dapoi disse à Leui, Le tue perfettioni e le tue dottrine sono state verso l'huomo misericordioso, ilquale tu tentasti in Massa, e lo facesti contendere à le acque de la contradittione.

9. Ilquale disse di suo padre e di sua madre, Io non l'ho veduto: e non ha conosciuto i suoi fratelli, e non ha conosciuto i suoi figliuoli: imperoche hanno custodite le tue parole, & hanno osseruato il tuo patto.

10 Essi insegnaranno i tuoi giuditii à Iacob, e la tua Legge ad Israel. Essi metteranno il profumo nel tuo naso, e l'holocausto sopra l'altare.

11. O Signore, benedici la sua facultà, e compiaceti ne l'opera de le sue mani. Trafiggi i lombi de' suoi nimici, e di quelli che l'hanno in odio, afin che non si rilevino.

12. Parimente disse à Beniamin, Lo amato dal Signore habitarà sicuramente appresso di lui, coprendo lo per tutto'l giorno: & habitarà fra le sue spalle,

13. Disse ancora à Ioseph, La terra sua è benedetta dal Signore per la dolcezza del cielo, per la rugiada, e per la voraggine che và à basso.

14. E per le delicatezze de frutti del sole; e per la dolcezza de l'influenza de la luna.

15. E per le delitie de la cima de monti antichi, e per le delitie de colli perpetui.

16. E per le delitie de la terra, e per la sua abondanza, e per la volontà di colui che habitò nel pruno, venga sopra il capo di Ioseph, e sopra la sommità del separato da' suoi fratelli.

לג

17 בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי־אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃

18 וְלִזְבוּלֻן אָמַר שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאֹהָלֶיךָ׃

19 עַמִּים הַר־יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל׃

20 וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁכֵן וְטָרַף זְרוֹעַ אַף־קָדְקֹד׃

21 וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן וַיֵּתֵא רָאשֵׁי עָם צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל׃

22 וּלְדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה יְזַנֵּק מִן־הַבָּשָׁן׃

23 וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה יָם וְדָרוֹם יְרָשָׁה׃

24 וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי רְצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ׃

25 בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶךָ וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ׃

26 אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ וּבְגַאֲוָתוֹ שְׁחָקִים׃

27 מְעֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד׃

לג

17 רבא דבנוהי זיוא ליה וגבורן דאתעבידא ליה מן קדם תקפא ורומא דיליה בגבורתיה עממיא יקטל כחדא עד סיפי ארעא ואינון רבותא דבית אפרים ואינון אלפיא דבית מנשה:

18 ולזבולון אמר חדי זבולן במפקך לאגחא קרבא על בעלי דבבך ויששכר במהכך למעבד ומני מועדיא בירושלם:

19 שבטיא דישראל לטור בית מקדשא יתכנשון תמן יכסון נכסת קודשין לרעוא ארי נכסי עממיא יכלון וסימן דמטמרן בחלא יתגלין להון:

20 ולגד אמר בריך די אפתי לגד כליתא שרי ויקטל שלטונין עם מלכין:

21 ואתקבל בקדמיתא דיליה ארי תמן בא באחסנתיה משה ספרא רבא דישראל קביר והוא נפיק ועאל בריש עמא בזכו קדם יי עבד ודינוהי עם ישראל:

22 ולדן אמר דן תקיף כגור אריון ארעיה שתיא מנחליא דנגדן מן מתנן:

23 ולנפתלי אמר נפתלי שבע רעוא ומלי ברכן מן קדם יי מערב ים גינוסר ודרומא יירת:

24 ולאשר אמר בריך מברכת בניא אשר יהי רעוא לאחוהי ויתרבי בתפנוקי מלכין:

25 תקיף כברזלא וכנחשא מותבך וכיומי עולימותך תקפך:

26 לית אלהא כאלהא דישראל דשכינתיה בשמיא בסעדך ותקפיה בשמי שמיא:

27 מדור אלהך דמלקדמין (ובמימריה) אתעבד עלמא ותריך מן קדמך סנאה ואמר שיצי:

λγ'.

17. Πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ, κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ, ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, αὗται μυριάδες Ἐφραίμ, καὶ αὗται χιλιάδες Μανασσῆ.

18. Καὶ τῷ Ζαβουλὼν εἶπεν. εὐφράνθητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ.

19. Ἔθνη (ἐξολεθρεύσουσι, καὶ) ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης, ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, καὶ ἐμπόρια ἀπὸ ἐθνῶν παράλιον κατοικούντων.

20. Καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν· εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γάδ, ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συντρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα.

21. Καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν. δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραήλ.

22. Καὶ τῷ Δὰν εἶπε· Δὰν σκύμνος λέοντος, καὶ ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασάν.

23. Καὶ τῷ Νεφθαλεὶμ εἶπε· Νεφθαλεὶμ πλησμονὴ δεκτῶν, καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυρίου. θάλασσαν καὶ λίβα κληρονομήσει.

24. Καὶ τῷ Ἀσὴρ εἶπεν· εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ, καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ.

25. Σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται, καὶ ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχύς σου.

26. Οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ θεὸς τοῦ ἠγαπημένου, ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανόν, βοηθός σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος.

27. Καὶ σκεπάσει σε θεοῦ ἀρχῆς, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων, καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρόν, λέγων, ἀπόλοιο.

CAP. XXXIII.

17. Quasi primogeniti tauri pulchritudo eius, cornua rhinocerotis cornua illius: in ipsis ventilabit Gētes usq; ad terminos terræ, hæ sunt multitudines Ephraim, & hæc millia Manasse.

18. Et Zabulon ait, Lætare Zabulō in exitu tuo, & Issachar in tabernaculis tuis.

19. Populos vocabunt ad montem: ibi immolabunt victimas iustitiæ. Quia inundationem maris quasi lac sugent, & thesauros absconditos arenarum.

20. Et Gad ait, benedictus in latitudine Gad: quasi leo requievit, cepitque brachium & verticem.

21. Et vidit principatum suum, quod in parte sua doctor esset repositus: qui fuit cum principibus populi, & fecit iustitias Domini, & iudicium suum cum Israël.

22. Dan quoque ait, Dan catulus leonis, fluet largiter de Basan.

23. Et Nephthali dixit, Naphthali abundantia perfruetur, & plenus erit benedictionibus Domini: mare & meridiem possidebit.

24. Aser quoq; ait, Benedictus in filiis Aser, sit placens fratribus suis, & tingat in oleo pedem suum.

25. Ferrum & æs calceamentum eius. Sicut dies iuventutis tuæ, ita & senectus tua.

26. Non est Deus alius ut Deus rectissimi: ascensor cæli auxiliator tuus. Magnificentia eius discurrunt nubes.

27. Habitaculum eius sursum, & subter brachia sempiterna: eiiciet à facie tua inimicum, dicetque, Contere.

Das XXXIII. Capitel.

17. Seine Herrligkeit ist wie ein erstgeborner Ochse / vnd seine Hörner sind wie Einhörners hörner / Mit denselben wird er die Völcker stossen zu hauff / biß an deß Landes ende. Das sind die tausend Ephraim / vnnd die tausend Manasse.

18. Vnd zu Sebulon sprach er: Sebulon frewe dich deines Außzugs. Aber Jsaschar frewe dich deiner Hütten.

19. Sie werden die Völcker auff den Berg ruffen / vnd daselbs opffern Opffer der Gerechtigkeit. Denn sie werden die menge deß Meers saugen / vnd die versenckte Schätz im Sande.

20. Vnd zu Gad sprach er: Gad sey gesegnet der Raumacher / Er ligt wie ein Löw / vnd raubet den arm vnnd die scheitel.

21. Vnd er sahe / daß jhm ein Haupt gegeben war / ein Lehrer der verborgen ist / welcher kam mit den Obersten deß Volcks / vnnd verschafft die Gerechtigkeit deß HERRN / vnd seine Rechte an Jsrael.

22. Vnnd zu Dan sprach er: Dan ein junger Löwe / er wird fliessen von Basan.

23. Vnnd zu Naphthali sprach er: Naphthali wird genug haben / was er begert / vnd wird vol Segens deß HErrn sein / gegen Abend vnnd Mittag wird sein Besitz sein.

24. Vnd zu Asser sprach er: Asser sey gesegnet mit Sönen / er sey angenem seinen Brüdern / vnd tuncke seinen Fuß in öle.

25. Eisen vnd Ertz sey an seinen Schuhen / Dein alter sey wie deine jugend.

26. Es ist kein Gott / als der GOtt deß Gerechten / der im Himel sitzt / der sey deine hülffe / vnd deß Herrligkeit in Wolcken ist.

27. Das ist die Wohnung Gottes von anfang / vnd vnter den armen ewiglich. Vnnd er wird für dir her deinen feind außtreiben / vnd sagen: Sey vertilget.

CAP. XXXIII.

17. *Il suo splendore gli sarà come il primo genito del bue, & i corni suoi saranno come i corni del liocorno. Con quei corni assaltarà i popoli insieme per fino à l'estremità de la terra. E queste sono le dieci migliara di Ephraim, e queste le migliara di Manasse.*

18. *E disse ancora à Zabulon, Rallegrati Zabulon, quando tu uscirai, e tu Issachar ne i tuoi paviglioni.*

19. *Essi chiamaranno i popoli à i monti, e là sacrificaranno sacrifitii di giustitia, perche succhiaranno l'abondanza del mare e del tesoro coperto nel l'arena.*

20. *E disse poi à Gad, Benedetto colui il quale ha fatto allargare Gad: egli habitarà come un leone, e rapirà il braccio e la testa.*

21. *Et ha veduto il suo principio; perche là era la portione del Legislatore coperta; ma verrà co i principi del popolo, e farà la giustitia del Signore, & i suoi giuditii con Israel.*

22. *E disse à Dan, Dan saltarà di Basan come il leoncello.*

23. *E disse à Nephtali, O Nephtali, satollo di buon piacere, e pieno di benedittione del Signorè, possede l'Occidente & il Mezzodi.*

24. *E disse ad Aser, Benedetto Aser per i figliuoli; egli sarà grato à i suoi fratelli, e lauerà ne l'olio il suo piede.*

25. *La terra che scalcarai sarà ferro e rame: e la tua forza sarà secondo i tuoi giorni.*

26. *Non vi è simile à Dio, O Israel, ilquale è salito sopra il cielo per tuo soccorso; è stà sopra il cielo ne la sua magnificenza.*

27. *Lo Dio eterno è come la tua habitatione: e di sotto, vi sono le braccia sempiterne, & ha scacciato dinanzi à te l'inimico; & hà detto; Distruggetelo.*

פתגמיא

לג

28 וּשְׁרָא יִשְׂרָאֵל לְרוּחְצָן בִּלְחוֹדוֹהִי כְּעֵין בִּרְכְתָא דְּבָרְכִינּוּן יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן בְּאֲרַע עָבְדָא עִיבוּר וַחֲמַר אַף שְׁמַיָּא דְּעִלָּוֵיהוֹן יש יִשַּׁמְשׁוּנוּן בְּטַלָּא׃

26 טוּבָךְ יִשְׂרָאֵל לֵית דִּכְוָתָךְ עַמָּא דְּפִרְקֵיהּ מִן קֳדָם יְיָ תְּקוֹף סַעֲדָךְ וּדְמִן קֳדָמוֹהִי נִצְחָן גב גְּבַרְוָתָךְ וְיִתְכַּדְּבוּן סַנְאָךְ לָךְ וְאַתְּ עַל פְּרִיקַת צַוְּארֵי מַלְכֵיהוֹן תִּדְרוֹךְ׃

לד

1 וּסְלֵיק מֹשֶׁה מִמֵּישְׁרַיָּא דְמוֹאָב לְטוּרָא דִנְבוֹ רֵישׁ רָמָתָא דְּעַל אַפֵּי יְרֵחוֹ וְאַחֲזְיֵיהּ יְיָ יָת כָּל אַרְעָא יָת גִּלְעָד עַד דָּן׃

2 וְיָת כָּל נַפְתָּלִי וְיָת אֲרַע אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְיָת כָּל אֲרַע יְהוּדָה עַד יַמָּא מַעַרְבָאָה׃

3 וְיָת דָּרוֹמָא וְיָת מֵישְׁרָא בִּקְעַת יְרֵחוֹ קַרְתָּא דְדִקְלַיָּא עַד צֹעַר׃

4 וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ דָּא אַרְעָא דְּקַיֵּימִית לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמֵימַר לִבְנָךְ אֶתְּנִנַּהּ אַחֲזֵיתָךְ בְּעֵינָךְ וְתַמָּן לָא תִעְבַּר׃

5 וּמִית תַּמָּן מֹשֶׁה עַבְדָּא דַייָ בְּאַרְעָא דְמוֹאָב עַל (מֵימְרָא) דַייָ׃

6 וּקְבַר יָתֵיהּ בְּחֵילְתָא בְּאַרְעָא דְמוֹאָב לָקֳבֵל בֵּית פְּעוֹר וְלָא יְדַע אֱנָשׁ יָת קְבוּרְתֵּיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין׃

7 וּמֹשֶׁה בַּר מְאָה וְעַשְׂרִין שְׁנִין כַּד מִית לָא כָהֲת עֵינֵיהּ וְלָא שְׁנָא זִיו יְקָרָא דְאַפּוֹהִי׃

8 וּבְכוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב תְּלָתִין יוֹמִין וּשְׁלִימוּ יוֹמֵי בְכִיתָא אֶבְלֵיהּ דְּמֹשֶׁה׃

הדברים

לג

28 וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב אֶל־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף־שָׁמָיו יַעַרְפוּ־טָל׃

29 אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ׃

לד

1 וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן׃

2 וְאֵת כָּל־נַפְתָּלִי וְאֶת־אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃

3 וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃

4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר׃

5 וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל־פִּי יְהוָה׃

6 וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

7 וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא־נָס לֵחֹה׃

8 וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

λγ'.

28. Καὶ κατασκηνώσει ἰσραὴλ μόνος πεποιθὼς, ἐπὶ γῆς ἰακὼβ, ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτῷ συννεφὴς δρόσῳ.

29. Μακάριος σὺ ἰσραήλ. τίς ὅμοιός σοι, λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καύχημά σου. καὶ ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

ΚΕΦΑΛ. λδ'.

1. Καὶ ἀνέβη μωϋσῆς ἀπὸ ἀραβὼθ μωὰβ, ἐπὶ τὸ ὄρος μωὰβ ἐπὶ κορυφὴν φασγά, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον ἱεριχώ. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶσαν τὴν γῆν γαλαὰδ ἕως δάν.

2. Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν νεφθαλὶ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐφραὶμ καὶ μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἰούδα ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης.

3. Καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περίχωρα ἱεριχὼ, πόλιν φοινίκων ἕως σηγώρ.

4. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωϋσῆν· αὕτη ἡ γῆ ἣν ὤμοσα τῷ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ, λέγων· τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν, καὶ ἔδειξα αὐτὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

5. Καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ μωϋσῆς οἰκέτης κυρίου ἐν γῇ μωὰβ, διὰ ῥήματος κυρίου.

6. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν γῇ μωὰβ ἐγγὺς οἴκου φογὼρ, καὶ οὐκ οἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

7. Μωϋσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτῆσαι αὐτὸν, οὐκ ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χελώνια αὐτοῦ.

8. Καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν μωϋσῆν ἐν ἀραβὼθ μωὰβ ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου, κατὰ ἱεριχὼ, τριάκοντα ἡμέρας. καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ μωϋσῆ.

CAP. XXXIII.

28. Habitabit Israël confidenter, & solus. Oculus Iacob in terra frumenti & vini, cæliq; caligabunt rore.

29. Beatus es tu Israel, quis similis tui popule, qui salvaris in Domino? scutum auxilii tui, & gladius gloriæ tuæ. negabunt te inimici tui, & tu eorum colla calcabis.

Das XXXIII. Capitel.

28. Jsrael wird sicher alleine wonen/ der Brunn Jacob wirdt sein auff dem Lande/da Korn vnd Most ist/dazu sein Himmel wird mit thau trieffen.

29. Wol dir Jsrael/wer ist dir gleich? O Volck/daß du durch den HERRN selig wirst/der deiner hülffe Schild/vnd das Schwerdt deines Siegs ist/ Deinen feinden wirds fehlen/aber du wirst auff jrer höhe einher tretten.

CAP. XXXIII.

28. Et Israel fonte di Iacob habitarà sicuramente solo ne la terra del grano e del vino; ancora il suo cielo distillarà rugiada.

29. O Israel, tu sei beato: chi è come tu, O popolo, ilquale sei conseruato per mezzo del Signore, ch'è scudo del tuo aiuto, ilquale è il coltello de la tua magnificenza? E gl'inimici tuoi saranno humiliati e tu andarai sopra le loro altezze.

CAP. XXXIIII.

1. Ascendit ergo Moyses de campestribus Moab super montem Nebo, in verticem Phasga contra Iericho: ostenditque ei Dominus omnē Terram-Galaad usque Dan.

2. Et universum Nephthali, terramque Ephraim & Manasse, & omnem terram usque ad mare novissimum.

3. Et australem partem, & latitudinem campi Iericho civitatis palmarum usque Segor.

4. Dixitque Dominus ad eum, Hæc est terra, pro quā iuravi Abraham, Isaac, & Iacob, dicens, Semini tuo dabo eam. Vidisti eam oculis tuis, & non transibis ad illam.

5. Mortuusq; est ibi Moyses servus Domini, in terra Moab, iubente Domino:

6. Et sepelivit eum in valle Terræ-Moab contra Phogor & non cognovit homo sepulchrum eius usque in præsentem diem.

7. Moyses centum & viginti annorum erat quando mortuus est: non caligavit oculus eius, nec dentes illius moti sunt.

8. Fleveruntq; eum filii Israel in campestribus Moab triginta diebus: & completi sunt dies planctus lugentium Moysen.

Das XXXIIII. Capitel.

1. VND Mose gieng von dem gefilde der Moabiter/ auff dem Berg Nebo/auff die spitze des Gebirges Pißga/ gegen Jericho über/vnd der HErr zeiget jm das gantze Land Gilead biß gen Dan.

2. Vnd das gantze Naphthali/ vnd das Land Ephraim vnd Manasse/vnd das gantze Land Juda/biß an das eusserste Meer.

3. Vnd gegen Mittag/vnd die gegend der breite Jeriho der Palmenstadt/ biß gen Zoar:

4. Vnd der HERR sprach zu jhm: Diß ist das Land/daß ich Abraham/ Jsaac vnd Jacob geschworen habe/vnd gesagt: Jch will es deinem Samen geben/du hast es mit deinen augen gesehen/aber du solt nicht hinüber gehen.

5. Also starb Mose der Knecht des HERREN daselbs / im Lande der Moabiter/nach dem Wort des HERREN.

6. Vnd er begrub jn im Thal im Lande der Moabiter/gegen dem Hause Peor/ vnd hat niemand sein Grab erfahren/ biß auff disen heutigen tag.

7. Vnd Mose war hundert vnd zweintzig Jar alt/da er starb / Seine Augen waren nicht tunckel worden/vnd seine krafft war nicht verfallen.

8. Vnd die Kinder Jsrael beweineten Mose im gefilde der Moabiter/dreissig tage/vnd wurden volendet die tage des weinens vnd klagens über Mose.

CAP. XXXIIII.

1. Moise adunque, de la pianura di Moab salì sul monte Nebo, ne la cima del colle, che è di rimpetto à Ierico: & il Signore gli mostrò tutta la terra di Galaad insino à Dan.

2. E tutta la terra di Nephtali, e la terra d'Ephraim, e di Manasse, e tutta la terra di Iuda insino à l'vltimo mare.

3. Et il mezzodì e la pianura, la valle di Ierico città de le palme insino à Soar.

4. Et il Signore gli disse, Questa è la terra, de laquale ho giurato ad Abraham, Ishac, e Iacob, dicendo, io la darò al tuo seme: io te l'ho fatta vedere con gli occhii tuoi, ma tu non passarai là.

5. E così morì quiui Moise seruo del Signore, nel paese di Moab, secondo la parola del Signore.

6. E fu sepellito in Gai, ne la terra di Moab dirimpetto à Bethphegor: & alcuno non ha saputo la sua sepoltura insino à questo giorno.

7. E Moise quando morì era di età di cento venti anni; non si oscurò il suo occhio, ne si partì il suo colore.

8. Et i figliuoli d'Israel piansero Moise per trenta giorni ne le campagne di Moab: e così fornirono i giorni del pianto dolor di Moise.

לד

9 וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן מְלֵי רוּחַ חָכְמְתָא אֲרֵי סְמַךְ מֹשֶׁה יָת יְדוֹהִי עֲלוֹהִי וְקַבִּילוּ מִנֵּיהּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַעֲבַדוּ כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

10 וְלָא קָם נְבִיָּא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה דְּאִתְגְּלֵי לֵיהּ יְיָ אַפִּין בְּאַפִּין׃

11 לְכָל אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא דְּשַׁלְחֵיהּ יְיָ לְמֶעְבַּד בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עַבְדוֹהִי וּלְכָל אַרְעֵיהּ׃

12 וּלְכָל יְדָא תַקִּיפְתָּא וּלְכָל חֶזְוָנָא רַבָּא דַּעֲבַד מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל׃

חזק

לד

9 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּֽי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל וַֽיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶֽׁה׃

10 וְלֹֽא־קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִֽים׃

11 לְכָל־הָאֹתֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצֽוֹ׃

12 וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵֽל׃

תם ונשלם

λδʹ.

9. Καὶ ἰησοῦς υἱὸς ναυῆ, ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως. ἐπέθηκε γὰρ μωϋσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν, καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ μωϋσῇ.

10. Καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν ἰσραὴλ, ὡς μωϋσῆς, ὃν ἔγνω κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον.

11. Ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ αἰγύπτῳ φαραὼ, καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ τῇ γῇ αὐτοῦ.

12. Καὶ τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, ἃ ἐποίησε μωϋσῆς ἔναντι παντὸς ἰσραήλ.

ΤΕΛΟΣ.

CAP. XXXIIII.

9. Iosue verò filius Nun repletus est Spiritu sapientiæ, quia Moyses posuit super eum manus suas. Et obedierunt ei filii Israel feceruntque sicut præcepit Dominus Moysi.

10. Et non surrexit ultra propheta in Israel sicut Moyses, quem nosset Dominus facie ad faciem.

11. In omnibus signis atque portentis, quæ misit per eum, ut faceret in Terra Ægypti Pharaoni, & omnibus servis eius, universæque terræ illius,

12. Et cunctam manum robustam magnaque mirabilia, quæ fecit Moyses coram universo Israel.

FINIS.

Das XXXIIII. Capitel.

9. Josua aber der Sohn Nun ward erfüllet mit dem Geist der Weißheit. Deñ Mose hatte seine hende auff jn gelegt/ Und die Kinder Jsrael gehorchten jm/ vnd thaten wie der HERR Mose gebotten hatte.

10. Vnd es stund hinfort kein Prophet in Jsrael auff / wie Mose/ den der HERR erkennet hette von angesicht.

11. Zu allerley Zeichen vnd Wunder dazu jhn der HERRE sandte / daß er sie thet in Egyptenland / an Pharao vnd an allen seinen Knechten / vnd an allem seinem Lande.

12. Vnd zu aller diser mechtiger hand vnd grossen gesichten / die Mose thet für den augen des gantzen Jsraels.

ENDE.

CAP. XXXIIII.

9. Allhora Iosue figliuolo di Nun fù ripieno di spirito di sapienza, perche Moise haueua messa le sue mani sopra di lui: & i figliuoli d'Israel gli obbedirono, e fecero si come il Signore haueua comandato à Moise.

10. E dapoi non s'è leuato vn Profeta in Israel come Moise, il quale habbia conosciuto il Signore à faccia à faccia.

11. In tutti i segni e miracoli, per fare iquali il Signore lo haueа mandato nel paese di Egitto à Pharaone & à suoi serui, & à tutto il suo paese.

12. Et in ogni man forte, & in ogni grande spauento, lequali cose Moise fece dinanzi à gli occhii di tutto Israel.

FINE.

IOSVE,

EBRAICE.
CHALDAICE.
GRÆCE.
LATINE.
GERMANICE.
ITALICE.

Ex

Dispositione & Adornatione

ELIAE HVTTERI
GERMANI.

א | א | ΚΕΦΑΛ. α´.

וַהֲוָה בָּתַר דְּמִית מֹשֶׁה עַבְדָּא דַּיְיָ וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן מְשַׁמְּשָׁנֵיהּ דְּמֹשֶׁה לְמֵימָר׃

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωϋσῆ δούλου κυρίου, καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ υἱῷ Ναυῆ, τῷ λειτουργῷ Μωϋσῆ λέγων·

2 מֹשֶׁה עַבְדִּי מִית וּכְעַן קוּם עֲבַר יָת יַרְדְּנָא הָדֵין אַתְּ וְכָל עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דַּאֲנָא יָהֵיב לְהוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

2 מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

2. Μωϋσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν ἀναστὰς διάβηθι τὸν Ἰορδάνην, σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς, (τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ)

3 כָּל אַתְרָא דְּתִדְרוֹךְ פַּרְסַת רַגְלֵיכוֹן בֵּיהּ לְכוֹן יְהַבְתֵּיהּ כְּמָא דְּמַלֵּילִית עִם מֹשֶׁה׃

3 כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה׃

3. Πᾶς ὁ τόπος ἐφ᾽ ὃν ἂν ἐπιβῆτε τῷ ἴχνει τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἴρηκα τῷ Μωϋσῇ.

4 מִמַּדְבְּרָא וְלִבְנָן הָדֵין וְעַד נַהֲרָא רַבָּא נַהֲרָא פְּרָת כֹּל אֲרַע חִתָּאֵי וְעַד יַמָּא רַבָּא מַעֲלְנֵי שִׁמְשָׁא יְהוֹן תְּחוּמְכוֹן׃

4 מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם׃

4. Τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης ἐσχάτης· ἀφ᾽ ἡλίου δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν.

5 לָא יִתְעַתַּד אֱנָשׁ קֳדָמָךְ כֹּל יוֹמֵי חַיָּיךְ כְּמָא דַהֲוָה (מֵימְרִי) בְּסַעְדֵּיהּ דְּמֹשֶׁה כֵּן יְהֵי (מֵימְרִי) בְּסַעְדָּךְ לָא אֶשְׁבְּקִינָךְ וְלָא אֲרַחֲקִינָךְ׃

5 לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ׃

5. Οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ ὥσπερ ἤμην μετὰ Μωϋσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω σε, οὐδὲ ὑπερόψομαί σε.

6 תְּקֵיף וְעֲלַם אֲרֵי אַתְּ תַּחְסֵין יָת עַמָּא הָדֵין יָת אַרְעָא דְּקַיֵּימִית לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן׃

6 חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם׃

6. Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου· σὺ γὰρ ἀποδιαστελεῖς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς.

7 לְחוֹד תְּקֵיף וְעֲלַם לַחֲדָא לְמִטַּר לְמֶעְבַּד כְּכָל אוֹרָיְתָא דְּפַקְדָּךְ מֹשֶׁה עַבְדִּי לָא תִסְטֵי מִינַהּ יַמִּינָא וּשְׂמָאלָא בְּדִיל דְּתַצְלַח בְּכֹל אֲתַר דִּתְהָךְ׃

7 רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃

7. Ἴσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου σφόδρα, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν, καθότι ἐνετείλατό σοι Μωϋσῆς ὁ παῖς μου, καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ἵνα συνῇς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν πράσσῃς.

CAP. I.

ET factum est post mortem Moysi servi Domini, ut loqueretur Dominus ad Iosue filium Nun, ministrum Moysi, & diceret ei.

1. Moyses servus meus mortuus est: surge, & transi Iordanem istum tu & omnis populus tecum, in Terram quam ego dabo filiis Israel.

3. Omnem locum quẽ calcaverit vestigium pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus sum Moysi.

4. A deserto & Libano usque ad fluviũ magnum Euphratẽ, omnis terra Hethæorum usq; ad mare magnum contra solis occasum erit terminus vester.

5. Nullus poterit vobis resistere cunctis diebus vitæ tuæ: sicut fui cum Moyse, ita ero tecum: non dimittam, nec derelinquam te.

6. Confortare & esto robustus: tu enim sorte divides populo huic terram pro qua iuravi patribus tuis ut traderem eam illis.

7. Confortare igitur, & esto robustus valde: ut custodias, & facias omnem legem quã præcepit tibi Moyses servus meus: ne declines ab ea ad dexteram vel ad sinistram, ut intelligas cuncta quæ agis.

Das erste Capitel.

NAch dem tod Mose des Knechts des HERREN/ sprach der HERR zu Josua/ dem Sohn Nun/ Moses Diener.

2. Mein Knecht Mose ist gestorben/ So mach dich nun auff/ vnd zeuch über disen Jordan/ du vnd diß gantze Volck/ in das Land/ daß ich jhnen/ den Kindern Jsrael gegeben habe.

3. Alle stet/ darauff euer Fußsolen tretten werden/ hab ich euch gegeben/ wie ich Mose geredt habe.

4. Von der Wüsten an vnd disem Libano/ biß an das grosse wasser Phrath das gantze Land der Hethiter/ biß an das grosse Meer gegen dem Abend/ sollen euer Grentze sein.

5. Es soll dir niemand widerstehen dein Lebenlang/ Wie ich mit Mose gewesen bin/ also wil ich auch mit dir sein/ Jch will dich nicht verlassen noch von dir weichen.

6. Sey getrost vnd vnverzagt/ denn du solt disem Volck das Land außtheilen/ das ich jhren Vätern geschworen habe/ daß ichs jnen geben wolt.

7. Sey nur getrost vnd sehr freudig/ daß du haltest vnd thust aller ding nach dem Gesetz/ daß dir Mose mein Knecht gebotten hat. Weiche nicht davon weder zur Rechten noch zur Lincken/ Auff daß du weißlich handeln mügest/ in allem daß du thun solt.

CAP. I.

ET auuenne doppo la morte di Moise seruo del Signore, che il Signore parlo à Iosue figliuolo di Nun, ministro di Moise, dicendo:

2. Moise seruitor mio è morto: ora dunque leuati su, passa questo Giordano tu e tutto questo popolo, per andare à la terra laquale io son per dare à quelli, cioè à figliuoli d' Israel.

3. Io vi ho dato ogni luogo, che la pianta del vostro piede calcarà sicome io ho detto à Moise.

4. Il vostro confine sarà dal diserto e da Libano, persino al gran fiume Euphrate: tutta la terra de gli Hetthei insino al mare grande verso Poneute.

5. Non resistarà alcuno dinanzi à te in tutti i giorni de la tua vita: io sarò teco sicome sono stato con Moise: io non ti lasciarò, ne ti abandonarò.

6. Portati virilmente e valorosamente, per che tu farai possedere à questo popolo la terra, de laquale io ho giurato à i loro padri che la darò loro.

7. Non dimeno sia buono animo, e portati coraggiosamente à fin che tu custodisca e faccia secondo tutta la Legge, laquale Moise mio seruo ti ha comandata: tu non declinarai da quella nè à destra nè à sinistra à cioche tu prosperi in tutti i luoghi, à i quali andarai.

א

8 לא יעדי ספרא דאוריתא הדין מפומך ותהי הגי ביה יממא וליליא בדיל דתטר למעבד ככל דכתיב ביה ארי בכן תצלח ית ארחתך ובכן תכשיט:

9 הלא פקידתך תקוף ועלם לא תדחל ולא תתבר ארי בסעדך (מימרא) דיי אלהך בכל אתר דתהך:

10 ופקיד יהושע ית סרכי עמא למימר:

11 עברו בגו משריתא ופקידו ית עמא למימר אתקינו לכון זוודין ארי בסוף תלתא יומין אתון עברין ית ירדנא הדין למיעל למירת ית ארעא דיי אלהכון יהב לכון למירתה:

12 ולשבטא דראובן ולשבטא גד ולפלגות שבטא דמנשה אמר יהושע למימר:

13 הוו דכירין ית פתגמא דפקיד יתכון משה עבדא דיי למימר יי אלהכון מניח לכון ויהב לכון ית ארעא הדא:

14 נשיכון וטפליכון ובעיריכון יתבון בארעא דיהב לכון משה בעברא דירדנא ואתון תעברון מזרזין קדם אחוכון כל גברי חילא ותסעדון יתהון:

15 עד דיניח יי לאחיכון כותכון ויירתון אף אנון ית ארעא דיי אלהכון יהיב לכון ותתובון לארע ירותתכון ותרתון יתה דיהב לכון משה עבדא דיי בעברא דירדנא מדנח שמשא:

א

8 לא־ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל־הכתוב בו כי־אז תצליח את־דרכך ואז תשכיל:

9 הלוא צויתיך חזק ואמץ אל־תערץ ואל־תחת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך:

10 ויצו יהושע את־שטרי העם לאמר:

11 עברו בקרב המחנה וצוו את־העם לאמר הכינו לכם צידה כי בעוד שלשת ימים אתם עברים את־הירדן הזה לבוא לרשת את־הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם לרשתה:

12 ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר:

13 זכור את־הדבר אשר צוה אתכם משה עבד־יהוה לאמר יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן לכם את־הארץ הזאת:

14 נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם:

15 עד־אשר־יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם־המה את־הארץ אשר־יהוה אלהיכם נתן להם ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש:

α΄.

8. Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἵνα συνῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα. ὅτι τότε εὐοδωθήσῃ καὶ εὐοδώσεις τὰς ὁδούς σου, καὶ τότε συνήσεις.

9. Ἰδοὺ ἐντέλλομαί σοι ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα οὗ ἐὰν πορεύῃ.

10. Καὶ ἐνετείλατο ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ λέγων.

11. Εἰσέλθετε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ λέγοντες· ἑτοιμάζεσθε ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι ὑμεῖς διαβήσεσθε τὸν ἰορδάνην τοῦτον εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν.

12. Καὶ τῷ ῥουβὴν καὶ τῷ γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ εἶπεν ἰησοῦς.

13. Μνήσθητε τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν μωϋσῆς ὁ παῖς κυρίου λέγων· κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην.

14. Αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδία ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, κατοικείτωσαν ἐν τῇ γῇ, ᾗ ἔδωκεν ὑμῖν. ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὔζωνοι πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς ὁ ἰσχύων, καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς.

15. Ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς καὶ κληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν μωϋσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἀπ᾽ ἀνατολῶν ἡλίου.

CAP. I.

8. Non recedat volumen legis huius ab ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctibus, ut custodias & facias omnia quæ scripta sunt in eo: tunc diriges viam tuã, & intelliges eam.

9. Ecce præcipio tibi, confortare, & esto robustus. Noli metuere, & noli timere: quoniam tecum est Dominus Deus tuus in omnibus ad quæcunque perrexeris.

10. Præcepitq; Iosue principibus populi, dicens:

11. Transite per medium castrorum, & imperate populo, ac dicite: Præparate vobis cibaria: quoniam post diem tertium transibitis Iordanem, & intrabitis ad possidendam Terram quam Dominus Deus vester daturus est vobis.

12. Rubenitis quoque & Gaditis, & dimidiæ tribui Manasse ait.

13. Mementote sermonis quem præcepit vobis Moyses famulus Domini, dicens: Dominus Deus vester dedit vobis requiem, & omnem Terram.

14. Vxores vestræ & filii, ac iumenta manebunt in Terra quam tradidit vobis Moyses trans Iordanem: vos autem transite armati ante fratres vestros, omnes fortes manu, & pugnate pro eis.

15. Donec det Dominus requiem fratribus vestris sicut & vobis dedit, & possideant ipsi quoque Terram quam Dominus Deus vester daturus est eis: & sic revertimini in Terram possessionis vestræ, & habitabitis in ea quã vobis dedit Moyses famulus Domini trans Iordanem contra Solis ortum.

Das erste Capitel.

8. Vnnd laß das Buch dises Gesetzes nicht von deinem Munde komen/ sondern betracht es tag vnnd nacht/ auff daß du haltest vnnd thust aller ding nach dem/ das drinnen geschrieben stehet. Als denn wird dir gelingen in allem daß du thust/ vnnd wirst weißlich handeln können.

9. Sihe/ Ich hab dir gebotten daß du getrost vnd freudig seyest/ laß dir nicht grauen/ vnd entsetze dich nicht/ denn der HERR dein GOtt ist mit dir/ in allem daß du thun wirst.

10. Da gebot Josua den Hauptleuten des Volcks/ vnnd sprach:

11. Gehet durch das Lager/ vnd gebietet dem Volck/ vnnd sprecht: Schaffet euch vorrath/ denn über drey tage werdet jr über disen Jordan gehen/ daß jhr hinein kommet/ vnnd das Land einnemet/ daß euch der HERR euer Gott geben wird.

12. Vnd zu den Rubenitern/ Gaditern/ vnd dem halben Stamm Manasse/ sprach Josua:

13. Gedencket an das Wort/ daß euch Mose der Knecht des HERRN sagt/ vnnd sprach: der HERR euer Gott hat euch zu ruhe bracht/ vnnd diß Land gegeben.

14. Eure Weiber vnd Kinder vnnd Vieh last im Land bleiben/ daß euch Mose gegeben hat/ disseit des Jordans/ jr aber solt für euren Brüdern her ziehen gerüstet/ was streitbar Männer sindt/ vnd jhnen helffen.

15. Biß daß der HERR euer Brüder auch zu ruhe bringet/ wie euch/ daß sie auch einnemen das Land/ das jhnen der HERR euer GOtt geben wird/ Als denn solt jr wider vmbkehren in euer Land/ das euch Mose der Knecht des HERRN eingegeben hat zu besitzen/ disseyd des Jordans gegen der Sonnen auffgang.

CAP. I.

8. Questo libro de la Legge non si parta da la tua botca, anzi pensarai bene in esso il giorno e la notte; à finche tu custodisca e faccia secondo tutto quello che in esso è scritto: perche allhora tu farai prosperare le tue vie & allhora sarai prudente.

9. Non ti ho io comandato che tu ti dia animo e rincuori; che tu non ti perda d'animo, ne ti spaventi; percioche il Signore Dio tuo è conesso teco per tutto doue andarai.

10. Pertanto Iosue comandò à i presidenti del popolo, dicendo:

11. Passate pel mezzo del campo, e comandate al popolo, dicendo: Apparecchiateui de la prouisione; perche dopo tre giorni voi sete per passare questo Giordano, per andare à posseder la terra, laquale il Signore Dio vostro vi dà per posséderla.

12. E Iosue parlo à i Rubeniti & ai Gaditi, & à la metà de la tribu di Manasse, dicendo:

13. Ricordateui de la parola, laqual Moise seruitor del Signore vi comandò, dicendo: Il Signore Dio vostro vi ha fatto riposare, e vi darà questa terra.

14. Le vostre moglii, i vostri figliuoli, & i vostri bestiami staranno ne la terra laquale Moise vi ha data di quà dal Giordano: ma voi armati passarate auanti à i vostri fratelli, tutti quelli che sono forti, e gli aiutarete.

15. Finche il Signore faccia riposare i vostri fratelli sicome voi; e possedino ancora essi la terra, laquale il Signor Dio vostro dà loro: & allhora ve ne ritornarete à la terra de la vostra possessione, e voi la possederete, cioè quella che Moise seruitor di Dio vi ha data di quà dal Giordano verso l'Oriente.

א

16 ואתיבו ית יהושע למימר ככל דפקדתנא נעביד ולכל אתר דתשלחננא נהך׃

17 ככל דקבלנא מן משה כן נקבל מינך לחוד יהי (מימרא) דיי אלהך בסעדך כמא דהוה בסעדיה דמשה׃

18 כל גבר דיסרב על מימרך ולא יקבל ית פתגמך לכל דתפקדיניה יתקטל לחוד תקף ועלם׃

א

16 ויענו את־יהושע לאמר כל אשר־צויתנו נעשה ואל־כל־אשר תשלחנו נלך׃

17 ככל אשר־שמענו אל־משה כן נשמע אליך רק יהיה יהוה אלהיך עמך כאשר היה עם־משה׃

18 כל־איש אשר־ימרה את־פיך ולא־ישמע את־דבריך לכל אשר־תצונו יומת רק חזק ואמץ׃

α'.

16 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν, ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν ἀποστείλῃς ἡμᾶς, πορευσόμεθα.

17. Κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν μωϋσῆ, ἀκουσόμεθά σου. πλὴν ἔστω κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ μωϋσῆ.

18. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅστις ἂν μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου, καθότι ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω. ἀλλὰ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.

ב

1 ושלח יהושע בר נון מן שיטין תרין גברין מאללין ברז למימר אזילו חזו ית ארעא וית יריחו ואזלו ועלו לבית אתתא פונדקיתא ושמה רחב ושכיבו תמן׃

2 ואתאמר למלכא דיריחו למימר הא גבריא אתו הלכא בליליא מבני ישראל לאללא ית ארעא׃

3 ושלח מלכא דיריחו לות רחב למימר אפיקי גבריא דאתו לותיך דעלו לביתיך ארי לאללא ית כל ארעא אתו׃

4 ודברת אתתא ית תרין גבריא ואטמרתנון ואמרת בקושטא אתו לותי גבריא ולא ידעית אי מנן אינון׃

5 והוה עדן למיחד תרעא בקבלא וגבריא נפקו ולא ידעית לאן אזלו גבריא רדפו בפריע בתריהון א ארי תדבקונון׃

ב

1 וישלח יהושע בן־נון מן־השטים שנים־אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את־הארץ ואת־יריחו וילכו ויבאו בית־אשה זונה ושמה רחב וישכבו־שמה׃

2 ויאמר למלך יריחו לאמר הנה אנשים באו הנה הלילה מבני ישראל לחפר את־הארץ׃

3 וישלח מלך יריחו אל־רחב לאמר הוציאי האנשים הבאים אליך אשר־באו לביתך כי לחפר את־כל־הארץ באו׃

4 ותקח האשה את־שני האנשים ותצפנו ותאמר כן באו אלי האנשים ולא ידעתי מאין המה׃

5 ויהי השער לסגור בחשך והאנשים יצאו לא ידעתי אנה הלכו האנשים רדפו מהר אחריהם כי תשיגום׃

ΚΕΦΑΛ. β'.

1. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς ναυὴ ἐκ σαττὶν δύο νεανίσκους κατασκοπεῦσαι, λέγων· ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν, καὶ τὴν ἱεριχώ. καὶ πορευθέντες οἱ δύο νεανίσκοι ἦλθον εἰς ἱεριχώ, καὶ εἰσῆλθον εἰς οἰκίαν γυναικὸς πόρνης ᾗ ὄνομα ῥαάβ, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ.

2. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ ἱεριχώ· ἰδοὺ ἄνδρες εἰσπεπόρευνται ὧδε τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν.

3. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἱεριχὼ, καὶ εἶπε πρὸς ῥαὰβ λέγων· ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα. κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἥκασι.

4. Καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας, ἔκρυψεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα, εἰσεληλύθασι πρός με οἱ ἄνδρες, καὶ οὐκ οἶδα πόθεν ἦσαν.

5. Ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον· οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται· καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς.

CAP. I. — Das erste Capitel. — CAP. I.

16. Responderunq; ad Iosue, atque dixerunt, Omnia quæ præcipisti nobis, faciemus: & quocunque miseris, ibimus.

16. Vnd sie antworten Josua/vnd sprachen: Alles was du vns gebotten hast/das wollen wir thun/vnnd wo du vns hin sendest/da wollen wir hingehen.

16. Et essi risposero à Iosue, dicendo; Noi faremo tutto quello che tu ci hai comandato; & andaremo ouunque tu ci mandarai.

17. Sicut obedivimus in cunctis Moysi, ita obediemus & tibi: tantum sit Dominus Deus tuus tecum, sicut fuit cum Moyse.

17. Wie wir Mose gehorsam sindt gewesen/so wollen wir dir auch gehorsam sein/Allein daß der HERR dein Gott nur mit dir sey/wie er mit Mose war.

17. Noi obediremo totalmente à te, si come habbiamo obedito à Moise: purche il Segnore Dio tuo sia con teco, si come è stato con Moise.

18. Qui contradixerit ori tuo, & non obedierit cunctis sermonibus quos præceperis ei, moriatur: tu tantum confortare, & viriliter age.

18. Wer deinem Mund vngehorsam ist/vnnd nicht gehorchet deinen Worten/in allem daß du vns gebeutest/der soll sterben/sey nur getrost vnd vnverzagt.

18. Chiunque si ribellarà da la tua parola, è non obedirà à le tue parole, in tutto quello che tu gli hauerai comandato; sia ammazzato; solamente fortificati e portati coraggiosamente.

CAP. II. — Das II. Capitel. — CAP. II.

1. Misit igitur Iosue filius Nun de Setim duos viros exploratores in abscondito: & dixit eis, Ite, & considerate Terram, urbemq; Iericho. Qui pergentes ingressi sunt domum mulieris meretricis, nomine Rahab, & quieverunt apud eam.

Josua aber der Son Nun/hatte zween Kunthschaffer heimlich außgesand von Sittim/vnd jnen gesagt: Gehet hin/besehet das Land vnd Jericho. Die giengen hin/vnd kamen inn das Hauß einer Huren/die hieß Rahab/vnd kehreten zu jr ein.

1. Ora Iosue figliuolo di Nun mandò di Sittim due huomini à spiare secretamente, dicendo, Andate, & considerate il paese, e Ierico. Essi dunque andorono, & entrorono in casa d'vna donna che alloggiaua, il nome de la quale era Rahab; e dormirono quiui.

2. Nuntiatumq; est regi Iericho, & dictum, Ecce viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israel, ut explorarent Terram.

2. Da ward dem Könige zu Jericho gesagt: Sihe es sind in diser Nacht Männer herein kommen von den kindern Jsrael/das Land zu erkunden.

2. Ora fu rapportato al Re di Ierico, dicendo, Ecco che in questa notte sono venuti huomini de i figliuoli d'Israel per spiar la terra.

3. Misitque rex Iericho ad Rahab, dicens: Educ viros qui venerunt ad te, & ingressi sunt domum tuam: exploratores quippe sunt, & omnem terram considerare venerunt.

3. Da sandte der König zu Jericho zu Rahab/vnd ließ jr sagen: Gib die Männer herauß/die zu dir inn dein Hauß kommen sind/denn sie sind kommen das gantze Land zu erkunden.

3. Allhora il Re di Ierico mandò à Rahab, dicendo, Mena fuora gli huomini che sono venuti à te, e sono entrati in casa tua: per cioche sono venuti per spiare tutta la terra.

4. Tollensq; mulier viros, abscondit, & ait, Fateor venerunt ad me, sed nesciebam unde essent.

4. Aber das weib verbarg die zween Männer/vnd sprach also: Es sind ja Männer zu mir herein kommen/aber ich wuste nicht von wannen sie waren.

4. (E la donna haueua presi quei due huomini, e gli haueua nascosi) laquale disse, Veramente sono venuti à me de gli huomini, ma io non gli ho conosciuti d onde si fossero.

5. Cumq; porta clauderetur in tenebris, & illi pariter exierunt, nescio quo abierunt: persequimini citò, & comprehendetis eos.

5. Vnnd da man die Thor wolt zu schliessen/da es finster war/giengen sie hinauß/daß ich nicht weiß/wo sie hingangen sind/Jaget jhnen eilend nach/denn jr werdet sie ergreiffen.

5. Ora è auuenuto, che mentre di notte si serrò la porta, li huomini vscirono; e non so doue quelli sono andati; seguitategli presto, perche voi gli pigliarete.

ב

6 וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃

7 וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל־הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגָרוּ אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃

8 וְהֵמָּה טֶרֶם יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃

9 וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃

10 כִּי שָׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם׃

11 וַנִּשְׁמַע וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת׃

12 וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־נָא לִי בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֱמֶת׃

13 וְהַחֲיִתֶם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אַחַי וְאֶת־אַחְיוֹתַי וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃

14 וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתֵּיכֶם לָמוּת אִם־לֹא תַגִּידוּ אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתֵת־יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃

ב

6 והיא אסקתנון לאגרא ואטמרתנון בסטיעני כיתנא דסדירין לה על איגרא׃

7 וגבריא רדפו בתריהון באורח ירדנא עד מגיזתא ותרעא אחדו בתר דנפקו רדפיא בתריהון׃

8 ואינון עד לא שכיבו והיא סליקת לותהון לאיגרא׃

9 ואמרת לגבריא ידענא ארי יהב יי לכון ית ארעא וארי נפלת אימתכון עלנא וארי איתברו כל יתבי ארעא מן קדמיכון׃

10 ארי שמענא ית דיביש יי ית מי ימא דסוף מן קדמיכון במיפקכון ממצרים ודעבדתון לתרין מלכי אמוראה דבעברא דירדנא לסיחון ולעוג דגמרתון יתהון׃

11 ושמענא ואיתמסי לבנא ולא אשתארת עוד רוח באנש מן קדמיכון ארי יי אלהכון הוא אלהים דשכינתיה בשמיא מלעלא ושליט על ארעא מלרע׃

12 וכען קימו כען לי ב (במימרא) דיי ארי עבדית עמכון טיבו ותעבדון אף אתון עם בית אבא טיבו ותתנון לי את דקשוט׃

13 ותיחון ית אבא וית אמא וית אחי וית אחתי וית כל דילהון ותשיזבון ית נפשתנא ממותא׃

14 ואמרו לה גבריא נפשנא חלף נפשיכון לממת אם לא תחוון ית פתגמנא דין ויהי כד יתן יי לנא ית ארעא ונעביד עמך טיבו וקשוט׃

β'.

6. Αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν λινοκαλάμῃ τῇ ἡτοιμασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος.

7. Καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη ἐκλείσθη, καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω αὐτῶν.

8. Καὶ (αὐτοὶ) πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, καὶ αὐτὴ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα.

9. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκε κύριος τὴν γῆν ὑμῖν. ἐπιπέπτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κατέπτηξαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἀφ' ὑμῶν.

10. Ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι ἐξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ὅσα ἐποιήσατε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν καὶ τῷ Ὤγ, οὓς ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς.

11. Καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω.

12. Καὶ νῦν ὀμόσατέ μοι κύριον τὸν θεόν, ὅτι ἐγὼ ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. καὶ δώσατέ μοι σημεῖον ἀληθινόν.

13. Καὶ ζωγρήσατε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ τὴν μητέρα μου, καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ τὰς ἀδελφάς μου, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου.

14. Καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες· ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον. καὶ αὐτὴ εἶπεν· καὶ ἔσται ὡς ἂν παραδῷ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσατε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν.

CAP. II.

6. Ipsa autem fecit ascendere viros in solatium domus suæ, operuitq; eos stipula lini, quæ ibi erat.

7. Hi autem qui missi fuerant, secuti sunt eos per viã quæ ducit ad vadum Iordanis: illisque egressis statim porta clausa est.

8. Necdum obdormierant qui latebant, & ecce mulier ascendit ad eos.

9. Et ait, Novi quod Dominus tradiderit vobis Terram: etenim irruit in nos terror vester, & elanguerunt omnes habitatores terræ.

10. Audivimus quod siccaverit Dominus aquas Maris-rubri ad vestrum introitum, quando egressi estis ex Ægypto: & quæ feceritis duobus Amorrhæorum regibus qui erant trans Iordanem, Sehon & Og, quos interfecistis.

11. Et hæc audientes pertimuimus, & elanguit cor nostrum, nec remansit in nobis spiritus ad introitum vestrum: Dominus enim Deus vester ipse est Deus in cælo sursum, & in terra deorsum.

12. Nunc ergo iurate mihi per Dominum, ut quo modo ego misericordiam feci vobiscum, ita & vos faciatis cum domo patris mei: detisq; mihi verum signum.

13. Vt salvetis patrem meum & matrem, fratres ac sorores meas, & omnia quæ illorum sunt, & eruatis animas nostras à morte.

14. Qui responderunt ei, Anima nostra sit pro vobis in mortem, si tamen non prodideris nos, cumq; tradiderit nobis Dominus Terram: faciemus in te misericordiam & veritatem.

Das II. Capitel.

6. Sie aber ließ sie auff das Dach steigen / vnd verdecket sie vnter die flachsstengel / den sie jr auff dem Dach außgebreitet hatte.

7. Aber die Männer jagten jhnen nach auff dem wege zum Jordan / biß an die Furt / vnd man schloß das Thor zu / da die hinauß waren / die jnen nachjagten.

8. Vnnd ehe denn die Männer sich schlaffen legten / steig sie zu jnen hinauff auff das Dach.

9. Vnd sprach zu jnen: Ich weiß das der HErr euch das Land gegeben hat / denn ein schrecken ist über vns gefallen für euch / vnd alle Einwohner des Landes sind für euer zukunfft feig worden.

10. Denn wir haben gehört / wie der HErr hat das Wasser im Schilffmeer außgetrocknet für euch her / da jhr auß Egypten zoget / vnd was jhr den zweeen Königen der Amoriter / Sihon vnd Og / jenseydt dem Jordan gethan habt / wie jr sie verbannet habt.

11. Vnd sind wir solches gehört haben / ist vnser hertz verzagt / vnd ist kein muth mehr in jemands für euer zukunfft / Denn der HErr ewer Gott / ist ein Gott / beide oben im Himel / vnd vnten auff Erden.

12. So schweret mir nun bey dem HErren / das / weil ich an euch barmhertzigkeit gethan habe / daß jr auch an meines Vaters Hause barmhertzigkeit thut / vnd gebt mir ein gewiß Zeichen.

13. Daß jr leben lasset meinen Vater meine Muter / meine Brüder / vnd meine Schwester / vnd alles waß sie haben vnd errettet vnser Seelen von dem tode.

14. Die Männer sprachen zu jhr: Thun wir nicht barmhertzigkeit vnd treu an dir / wenn vns der HERR das Land gibt / so soll vnser Seele für euch des todts sein / So fern du vnser Geschefft nicht verräthest.

CAP. II.

6. *Ma ella gli haueua fatti montare sul tetto, e gli haueua nascosi ne gambi del lino ch' ella haueua stesi sopra il tetto.*

7. *E li huomini seguitoron quelli pel camino del Giordano insino al guado; e serrorono la porta vn poco dipoi che vsciro-no questi che seguitauano quelli.*

8. *Ma auanti ch' essi dormissero, ella montò verso loro sopra il tetto;*

9. *E disse à quelli huomini, Io ho conosciuto che'l Signore vi ha data la terra, e che lo spauento di voi è cascato sopra di noi, e che tutti gli habitatori de la terra si sono auiliti per amor di voi.*

10. *Imperoche noi habbiamo inteso come il Signore fece seccare le acque del mar rosso dinanzi à voi, mentre che voi vsciuate de lo Egitto: e quel che voi hauete fatto à i due Re de gli Amorrhei, che erano di la dal Giordano, cioè à Sehon, & à Og; i quali voi hauete ammazzati.*

11. *Noi habbiamo inteso, dico & il nostro cuor è venuto meno, e non è dipoi restatò spirito in alcuno per causa vostra. Impero che il Signore Dio vostro è Dio del cielo in alto, e sopra la terra à basso.*

12. *Ora dunque io vi prego, giuratemi pel Signore, perche io vi ho fatta misericordia. che voi ancora vsiate misericordia con la casa di mio padre, e che voi mi diate vn segno certo.*

13. *Che voi conseruarete viui mio padre e mia madre, & i miei fratelli, e le mie sorelle, e tutti quelli che si appartengono à loro, e liberarete da la morte le nostre anime.*

14. *E gli huomini le dissero, L' anima nostra sarà per voi insino à la morte, se voi non scoprirete questo nostro ragionamento: e quando il Signore ci hauerà data la terra, allhora noi vsaremo realmente verso di te misericordia.*

ב

15 ושלשלתנון באטונא
מן חרכא ארי ביתה
בכותל שורא ובשורא
היא יתבא:

16 ואמרת להון לטורא
אזילו דילמא יערעון
בכון רדפיא ותטמרון
תמן תלתא יומין עד ד
ייתובון רדפיא ובתר כן
תהכון לארחכון:

17 ואמרו לה גבריא
זכאין אנחנא ממומתך
הדא דקיימת עלנא:

18 הא אנחנא עלין
בארעא ית תורא דחוט
זהוריתא הדין תקטרין
בחרכא דשלשלתנא ביה
וית אבוך וית אמך וית
אחך וית כל בית אבוך
תכנשין לותיך לביתא:

19 ויהי כל דיפוק בר
מדשי ביתיך לברא חובת
קטוליה ברישיה ואנחנא
זכאין וכל די יהי עמך
בביתא חובת קטוליה
ברישנא אם יד אנש תהי
ביה:

20 ואם תחוין ית
פתגמנא דין ונהי זכאין
ממומתיך דקיימת ע
עלנא:

21 ואמרת כפתגמיכון
כן הוא ושלחתנון ואזלו
וקטרת ית תורא ד
דזהוריתא בחרכא:

22 ואזלו ועלו לטורא
ויתיבו תמן תלתא יומין
עד דתבו רדפיא ובעו
רדפיא בכל אורחא ולא
אשכחו:

23 ותבו תרין גבריא
ונחתו מן טורא ועברו
ואתו לות יהושע בר נון
ואשתעיאו ליה ית כל
דערעא יתהון:

ב

15 ותורדם בחבל בעד החלון
כי ביתה בקיר החומה ובחומה
היא יושבת:

16 ותאמר להם ההרה לכו פן-
יפגעו בכם הרדפים ונחבתם
שמה שלשת ימים עד שוב
הרדפים ואחר תלכו לדרככם:

17 ויאמרו אליה האנשים
נקים אנחנו משבעתך הזה אשר
השבעתנו:

18 הנה אנחנו באים בארץ
את-תקות חוט השני הזה תקשרי
בחלון אשר הורדתנו בו ואת-
אביך ואת-אמך ואת-אחיך
ואת כל-בית אביך תאספי
אליך הביתה:

19 והיה כל אשר-יצא מדלתי
ביתך החוצה דמו בראשו ואנחנו
נקים וכל אשר יהיה אתך
בבית דמו בראשנו אם-יד
תהיה-בו:

20 ואם-תגידי את-דברנו
זה והיינו נקים משבעתך אשר
השבעתנו:

21 ותאמר כדבריכם כן-הוא
ותשלחם וילכו ותקשר את-
תקות השני בחלון:

22 וילכו ויבאו ההרה וישבו
שם שלשת ימים עד-שבו
הרדפים ויבקשו הרדפים בכל-
הדרך ולא מצאו:

23 וישבו שני האנשים וירדו
מההר ויעברו ויבאו אל-יהושע
בן-נון ויספרו-לו את כל-
המצאות אותם:

β.

15. Καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ διὰ τῆς θυρίδος, ὅτι ὁ οἶκος αὐτῆς ἐν τῷ τείχει, καὶ ἐν τῷ τείχει αὐτὴ κατῴκει.

16. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· εἰς τὴν ὀρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἕως ἀναστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν.

17. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες· ἀθῷοί ἐσμεν τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ.

18. Ἰδοὺ ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον, τοῦτο ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς· τὸν δὲ πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου, συνάξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου.

19. Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἔνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ, καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἔνοχοι ἐσόμεθα, ἐὰν χεὶρ ἅψηται αὐτῶν.

20. Ἐὰν δέ (τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ, καὶ) ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ, ᾧ ὥρκισας ἡμᾶς.

21. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν οὕτως ἔστω. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ ἔδησε τὸ σημεῖον τὸ κόκκινον ἐν τῇ θυρίδι.

22. Καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἤλθοσαν εἰς τὴν ὀρεινήν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἕως ἐπέστρεψαν οἱ διώκοντες. καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδούς, καὶ οὐχ εὗρον.

23. Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς.

CAP. II.

15. Demisit ergo eos per funem de fenestra: domus enim eius hærebat muro.

16. Dixitque ad eos, Ad montana conscendite, ne fortè occurrant vobis revertentes: ibiq; latitatetr ibus diebus, donec redeant; & sic ibitis per viam vestram.

17. Qui dixerunt ad eam, Innoxii erimus à iuramento hoc quo adiurasti nos.

18. Si ingredientibus nobis Terram, signum fuerit funiculus iste coccineus, & ligaveris eum in fenestra, per quam demisisti nos: & patrem tuum, ac matrem, fratresq;, & omnem cognationem tuam congregaveris in domum tuam.

19. Qui ostium domus tuæ egressus fuerit, sanguis ipsius erit in caput eius, & nos erimus alieni. Cunctorum autem sanguis qui tecum in domo fuerint, redundabit in caput nostrum, si eos aliquis tetigerit.

20. Quòd si nos prodere volueris, & sermonem istum proferre in medium, erimus mundi ab hoc iuramento quo adiurasti nos.

21. Et illa respondit, Sicut locuti estis, ita fiat, dimittẽsque eos ut pergerent, appendit funiculum coccineum in fenestra.

22. Illi verò ambulantes pervenerunt ad montana, & manserunt ibi tres dies, donec reverterentur qui fuerant persecuti: quærentes enim per omnem viam, non repererunt eos.

23. Quibus urbem ingressis, reversi sunt, & descenderunt exploratores de monte: & transmisso Iordane, venerunt ad Iosue filiũ Nun, narraveruntq; ei omnia quæ acciderant sibi.

Das II. Capitel.

15. Da ließ sie dieselben am Sail durchs Fenster hernider/ denn jr Hauß war an der Stadtmaure/ vnd sie wohnet auch auff der Mauren.

16. Vnd sie sprach zu jhnen: Gehet auff das Gebirge/ daß euch nicht begegnen die euch nachjagen/ vnd verberget euch daselbs drey tage/ biß daß die wider kommen/ die euch nachjagen/ Darnach gehet euer strasse.

17. Die Männer aber sprachen zu jhr: Wir wollen aber des Eids loß sein/ den du von vns genommen hast.

18. Wenn wir kommen ins Land/ vnd du nicht diß rote Sail in das Fenster knüpffest/ damit du vns hernider gelassen hast/ vnd zu dir ins Hauß versammlest deinen Vater/ deine Muter/ deine Brüder/ vnd deines Vaters gantzes Hauß.

19. Vnd wer zur Thür deines Hauses herauß gehet/ des Blut sey auff seim Haupt/ vnd wir vnschuldig. Aber aller die in deinem Hause sind/ so eine hand an sie gelegt wird/ so soll jhr Blut auff vnserm Haupt sein.

20. Vnd so du etwas von disem vnserm Geschefft wirst nach sagen/ so wollen wir des Eids loß sein/ den du von vns genommen hast.

21. Sie sprach: Es sey wie jhr sagt/ vnd ließ sie gehen/ vnd sie giengen hin/ vnd sie knüpfft das rote Sail ins Fenster.

22. Sie aber giengen hin/ vnd kamen auffs Gebirge/ vnd blieben drey tage daselbs/ biß daß die wider kamen/ die jnen nachjagten/ denn sie hatten sie gesucht auff allen strassen/ vnd doch nicht funden.

23. Also kehreten die zween Männer wider/ vnd giengen vom Gebirge/ vnd fuhren über/ vnd kamen zu Josua dem Son Nun/ vnd erzehleten jm alles/ wie sie es funden hatten.

CAP. II.

15. *E cosi ella gli calò con vna corda da la finestra: imperoche la sua casa era appresso à la muraglia, & essa habitaua appresso la muraglia.*

16. *E disse loro, Andate verso il monte fin che perauentura non vi incontrino quelli che vi seguitano: e state ascosi quiui per tre giorni, per fin che ritornino quelli che vi seguitano; e dipoi voi andarete pel vostro camino.*

17. *E quelli huomini le dissero Noi saremo innocenti da questo tuo giuramento, col quale tu ci hai fatto giurare.*

18. *Ecco, quando noi entraremo ne la terra, tu legarai questo cordone di filo rosso à la finestra, per laquale tu ci hai fatti discendere: & allhora tu adunarai appresso di te tuo padre e tua madre, i tuoi fratelli, e tutta la famiglia di tuo padre ne la tua casa:*

19. *Ma chiunque vscirà fuora de le porte de la tua casa, il suo sangue sarà sopra la sua testa, e noi ne saremo innocenti: e chiunque sarà teco in casa, il sangue di colui sará sopra il nostro capo, se sarà messa mano contra di lui.*

20. *Ma se tu scoprirai questo nostro ragionamento, noi saremo innocenti dal tuo giuramento, col quale tu ci hai fatto giurare*

21. *Allhora ella rispose, Cosi sia come voi hauete detto. E cosi gli mandò, & essi si partirono & ella legò il filo rosso à la finestra.*

22. *E quelli caminando arriuorono al monte, e stettero quiui per tre giorni, per fin che ritornassero i persecutori: iquali cercorono per ogni strada, e non gli trouorono.*

23. *Quei due dunque, poi che scesero del monte, ritornorono; passorono, & arriuorono à Iosue figliuola di Nun, e gli raccontorono tutto quel che era loro occorso.*

ב

24 ואמרו ליהושע ארי מסר יי בידנא ית כל ארעא ואף אתברו כל יתבי ארעא מן קדמנא:

ב

24 ויאמרו אל־יהושע כי־נתן יהוה בידנו את־כל־הארץ וגם־נמגו כל־ישבי הארץ מפנינו:

ϐ.

24. Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, Ὅτι παραδέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ κατέπτηχε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ἡμῶν.

ג

1 ואקדים יהושע בצפרא ונטלו משטין ואתו עד ירדנא הוא וכל בני ישראל ובתו תמן קדם דיעברון:

2 והוה מסוף תלתא יומין ועברו סרכיא בגו משריתא:

3 ופקידו ית עמא למימר במחזיכון ית ארון קימא דיי אלהכון וכהניא ולואי נטלין יתיה ואתון תטלון מאתריכון ותהכון בתרוהי:

4 ברם רחיק יהי ביניכון וביניה כתרין אלפין אמין במשחתא לא תקרבון לותיה בדיל דתידעון ית אורחא דתהכון בה ארי לא עברתון באורחא מאתמלי ומדקדמוהי:

5 ואמר יהושע לעמא אזדמנו ארי מחר יעביד יי ביניכון פרישן:

6 ואמר יהושע לכהניא למימר טולו ית ארונא דקימא ועברו קדם עמא ונטלו ית ארונא דקימא ואזלו קדם עמא:

7 ואמר יי ליהושע יומא דין אשרי לרבותך בעיני כל ישראל בדיל דידעון ארי כמא דהוה (מימרי) בסעדיה דמשה כן יהא (מימרי) בסעדך:

8 ואת תפקיד ית כהניא נטלי ארונא דקימא למימר כמימטיכון עד קצת מי ירדנא בירדנא תקומון:

ג

1 וישכם יהושע בבקר ויסעו מהשטים ויבאו עד־הירדן הוא וכל־בני ישראל וילנו שם טרם יעברו:

2 ויהי מקצה שלשת ימים ויעברו השטרים בקרב המחנה:

3 ויצוו את־העם לאמר כראותכם את ארון ברית־יהוה אלהיכם והכהנים הלוים נשאים אתו ואתם תסעו ממקומכם והלכתם אחריו:

4 אך רחוק יהיה ביניכם ובינו כאלפים אמה במדה אל־תקרבו אליו למען אשר־תדעו את־הדרך אשר תלכו־בה כי לא עברתם בדרך מתמול שלשום:

5 ויאמר יהושע אל־העם התקדשו כי מחר יעשה יהוה בקרבכם נפלאות:

6 ויאמר יהושע אל־הכהנים לאמר שאו את־ארון הברית ועברו לפני העם וישאו את־ארון הברית וילכו לפני העם:

7 ויאמר יהוה אל־יהושע היום הזה אחל גדלך בעיני כל־ישראל אשר ידעון כי כאשר הייתי עם־משה אהיה עמך:

8 ואתה תצוה את־הכהנים נשאי ארון־הברית לאמר כבאכם עד־קצה מי הירדן בירדן תעמדו:

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τὸ πρωΐ, καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαττιείν, καὶ ἦλθον ἕως τοῦ Ἰορδάνου, αὐτὸς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι.

2. Καὶ ἐγενήθη μετὰ τρεῖς ἡμέρας, διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς.

3. Καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ λέγοντες· ὅταν ἴδετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ὑμῶν καὶ τοὺς λευίτας αἴροντας αὐτὴν, ἀπαρεῖτε ἐκ τῶν τόπων ὑμῶν, καὶ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς.

4. Ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον δισχιλίους πήχεις στήσεσθε, μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε τὴν ὁδὸν, ἣν πορεύεσθε αὐτήν. οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθὲς καὶ τρίτης ἡμέρας.

5. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ ἁγνίσασθε εἰς τὴν αὔριον, ὅτι αὔριον ποιήσει κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά.

6. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν· ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ.

7. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἄρχομαι ὑψῶσαί σε κατενώπιον πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶσιν ἐπ καθότι ἤμην μετὰ Μωϋσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ.

8. Καὶ ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης λέγων, ὡς ἂν εἰσέλθητε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ στήσεσθε.

CAP. II.

24. Atq; dixerunt, Tradidit Dominus omnem terram hanc in manus nostras, & timore prostrati sunt cuncti habitatores eius.

CAP. III.

1. Igitur Iosue de nocte consurgens movit castra: egredientesq; de Setim, venerunt ad Iordanem ipse, & omnes filii Israel, & morati sunt ibi per tres dies.

2. Quibus evolutis transierunt præcones per castrorum medium.

3. Et clamare cœperunt Quando videritis arcam fœderis Domini Dei vestri, & sacerdotes stirpis Leviticæ portantes eam, vos quoque consurgite, & sequimini præcedentes.

4. Sitq; inter vos & arcam spatium cubitorum duûm millium: ut procul videre possitis, & nosse per quam viam ingrediamini: quia prius non ambulastis per eam, & cavete ne appropinquetis ad arcam.

5. Dixitq; Iosue ad populum, sanctificamini: cras enim faciet Dominus inter vos mirabilia.

6. Et ait ad sacerdotes, Tollite arcam fœderis, & præcedite populum. Qui iussa cōplentes, tulerunt & ambulaverunt ante eos.

7. Dixitq; Dominus ad Iosue, Hodie incipiam exaltare te coram omni Israel: ut sciant quòd sicut cum Moyse fui, ita & tecum sim.

8. Tu autem præcipe sacerdotibus qui portant arcam fœderis, & dic eis. Cum ingressi fueritis partem aquæ Iordanis, state in ea.

Das II. Capitel.

24. Vnd sprachen zu Josua: Der HERR hat vns alles Land in vnser hende gegeben/ Auch so sind alle einwoner des Lands feig für vns.

Das III. Capitel.

VND Josua macht sich frü auff/vnd sie zogen auß Sittim/ vnd kamen an den Jordan/ er vnd alle Kinder Jsrael/vnd blieben daselbs über nacht/ ehe sie hinüberzogen.

2. Nach dreyen tagen aber giengen die Hauptleute durchs Lager.

3. Vnd gebotten dem Volck / vnd sprachen: Wenn jr sehen werdet die Lade des Bunds des HERRN eures Gottes/vnd die Priester auß den Leviten sie tragen/so ziehet auß von eurem ort/vnd folget jr nach.

4. Doch das zwischen euch vnd jhr raum sey bey zwey tausent ellen/ Jr solt nicht zu jr nahen/auff daß jr wisset auff welchem wege jr gehen sollet/ Denn jhr seyd den weg vorhin nicht gegangen.

5. Vnd Josua sprach zum Volck/ Heiliget euch / denn morgen wird der HERR ein Wunder vnter euch thun.

6. Vnd zu den Priestern sprach er: Tragt die Lade des Bunds/vnd gehet für dem Volck her. Da trugen sie die Lade deß Bunds/vnd giengen für dem Volck her.

7. Vnd der HERR sprach zu Josua: Heute will ich anfahen dich groß zu machen für dem gantzen Jsrael/ daß sie wissen / wie ich mit Mose gewesen bin/also auch mit dir sey.

8. Vnd du gebeut den Priestern / die die Lade des Bunds tragen/vnd sprich: wenn jr kommet forn ins Wasser des Jordans/so stehet stille.

CAP II.

24. E dissero à Iosue, Il Signore ha dato tutta la terra ne le nostre mani: imperoche tutti gli habitatori de la terra si sono impauriti dinanzi à noi.

CAP. III

1. Allhora Iosue si leuò la mattina di buon' hora, e si partirono di Sittim, & andoreno insino al Giordano, egli e tutti i figliuoli d' Israel; e stettero quiui la notte auanti che passassero.

2. Et auuenne, che nel fine de i tre giorni i presidenti passorono per mezzo del campo.

3. E comandorono al popolo, dicendo, Quando voi vedrete l' Arca del patto del Signore Dio vostro, & i Sacerdoti Leuiti che la portaranno, voi vi partirete del vostro luogo, & andarete dietro à quella.

4. Tuttauolta la distantia fra voi e quella sarà quasi di due milia gomiti di misura: voi non vi accostarete à quella; à fin che voi conosciate la via, per laquale andarete, imperoche voi non sete perauanti passati per questa via.

5. Dopoi Iosue disse al popolo Apparecchiateui; perche domane il Signore farà cose mirabili nel mezzo di voi:

6. Parimente Iosue parlò à i Sacerdoti, dicendo Pigliate l' arca del patto, e passate auanti al popolo, e cosi essi presero l' arca del patto, e caminorono auanti al popolo.

7. Et il Signore haueua detto à Iosue; In questo giorno io cominciarò à magnificarti nel cospetto di tutto Israel, à fin che sappiano, che si come io sono stato con Moise, cosi sarò con teco.

8. Tu dunque comandarai à i Sacerdoti che portano l' arca del patto, dicendo, Quando voi sarete peruenuti insino à l' altra ripa del Giordano, voi vi fermarete nel Giordano.

ג

9 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל אִתְקְרִיבוּ הַלְכָא
וּשְׁמַעוּ יָת פִּתְגָמַיָא
דַיְיָ אֱלָהֲכוֹן׃

10 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ בְּדָא
תִדְעוּן אֲרֵי אֱלָהָא קַיָים
יִתְרְעֵי לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵיהּ
בֵּינֵיכוֹן וְתָרָכָא יְתָרֵיךְ מִן
קֳדָמֵיכוֹן יָת כְּנַעֲנָאֵי וְיָת
חִתָּאֵי וְיָת חִוָּאֵי וְיָת
פְּרִזָּאֵי וְיָת גִרְגָשָׁאֵי
וֶאֱמוֹרָאֵי וִיבוּסָאֵי׃

11 הָא אֲרוֹן קְיָמָא
דְרִבּוֹן כָּל עָלְמָא עָבַר
קֳדָמֵיכוֹן בְּיַרְדְנָא׃

12 וּכְעַן דַבָּרוּ לְכוֹן תְּרֵי
עֲשַׂר גֻּבְרִין מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
גַּבְרָא חַד גַּבְרָא חַד
לְשִׁבְטָא׃

13 וִיהֵא כְּמִנַּח פַּרְסַת
רִיגְלֵי כָּהֲנַיָא נָטְלֵי אֲרוֹנָא
דַיְיָ רִבּוֹן כָּל אַרְעָא בְּמֵי
יַרְדְנָא מֵי יַרְדְנָא יִפָּסְקוּן
מַיָא דְנָחֲתִין מִלְעֵילָא
וִיקוּמוּן רוּקְבָא חַד׃

14 וַהֲוָה כַּד נְטַלוּ עַמָא
מִמַּשְׁכְּנֵיהוֹן לְמֶעְבַּר יָת
יַרְדְנָא וְכָהֲנַיָא נָטְלֵי
אֲרוֹנָא דִקְיָמָא קֳדָם
עַמָא׃

15 וּכְמִמְטֵי נָטְלֵי אֲרוֹנָא
עַד יַרְדְנָא וְרַגְלֵי כָהֲנַיָא
נָטְלֵי אֲרוֹנָא טְבִילָא בִּקְצַת
מַיָא וְיַרְדְנָא מְלֵי עַל
כָּל כֵּפּוֹהִי כָּל יוֹמֵי
חַצָּדָא׃

16 וְקָמוּ מַיָא דְנָחֲתִין
מִלְעֵלָא קָמוּ רוּקְבָא
חַד דְרַחִיקִין לַחֲדָא מ
מֵאָדָם קַרְתָּא דְבִסְטַר
צָרְתָן וּדְנָחֲתִין לְיַמָא
דְמֵישְׁרָא לְיַמָא דְמִלְחָא
שְׁלִימוּ בְּפַסְקוּ וְעַמָא
עֲבַרוּ לְקֳבֵיל יְרִיחוֹ׃

ג

9 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
גֹּשׁוּ הֵנָּה וְשִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

10 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת תֵּדְעוּן
כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרִישׁ
מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי
וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־
הַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי וְהַיְבוּסִי׃

11 הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־
הָאָרֶץ עֹבֵר לִפְנֵיכֶם בַּיַּרְדֵּן׃

12 וְעַתָּה קְחוּ לָכֶם שְׁנֵי עָשָׂר
אִישׁ מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד
אִישׁ־אֶחָד לַשָּׁבֶט׃

13 וְהָיָה כְּנוֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי
הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה אֲדוֹן
כָּל־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מֵי הַיַּרְדֵּן
יִכָּרֵתוּן הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה
וְיַעַמְדוּ נֵד אֶחָד׃

14 וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָעָם מֵאָהֳלֵיהֶם
לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי
הָאָרוֹן הַבְּרִית לִפְנֵי הָעָם׃

15 וּכְבוֹא נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד־הַיַּרְדֵּן
וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ
בִּקְצֵה הַמָּיִם וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־
כָּל־גְּדוֹתָיו כֹּל יְמֵי קָצִיר׃

16 וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַיֹּרְדִים
מִלְמַעְלָה קָמוּ נֵד־אֶחָד הַרְחֵק
מְאֹד בְּאָדָם הָעִיר אֲשֶׁר מִצַּד
צָרְתָן וְהַיֹּרְדִים עַל יָם הָעֲרָבָה
יָם־הַמֶּלַח תַּמּוּ נִכְרָתוּ וְהָעָם
עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ׃

γ'.

9. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· προσαγάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

10. (Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς) ἐν τούτοις γνώσεσθε ὅτι κύριος ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλεθρεύων ὀλεθρεύσει ἀπὸ προσώπου ὑμῶν τὸν χαναναῖον καὶ τὸν χετταῖον, καὶ τὸν φερεζαῖον, καὶ τὸν εὐαῖον, καὶ τὸν γεργεσαῖον, καὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον.

11. Ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν ἰορδάνην.

12. Προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς.

13. Καὶ ἔσται ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, ἐν τῷ ὕδατι τοῦ ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου ἐκλείψει. τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον στήσεται.

14. Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν, διαβῆναι τὸν ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ.

15. Ὡς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ τὸν ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν (τῆς διαθήκης κυρίου) ἐβάφησαν εἰς τὸ μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ ἰορδάνου. ὁ δὲ ἰορδάνης ἐπλήρου καθ' ὅλην τὴν κρηπῖδα αὐτοῦ, ὡσεὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν.

16. Καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν· ἔστη πῆγμα ἓν ἀφεστηκὸς μακρὰν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ ἀδαμὶ τῆς πόλεως, ἕως μέρους καριαθιαρίμ. τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν ἀραβά, θάλασσαν τῶν ἁλῶν, ἕως εἰς τέλος ἐξέλιπε, καὶ ὁ λαὸς εἱστήκει ἀπέναντι ἱεριχώ.

CAP. III.

9. Dixitq; Iosue ad filios Israel, Accedite huc, & audite verbum Domini Dei vestri.

10. Et rursum; in hoc; inquit, scietis quòd Dominus Deus vivens in medio vestri est, & disperdet in conspectu vestro Chananæum & Hethæum, Hevæum & Pherezæum, Gergesæum quoque & Iebusæum, & Amorrhæum.

11. Ecce, arca fœderis Domini omnis terræ antecedet vos per Iordanem.

12. Parate duodecim viros de tribubus Israel, singulos per singulas tribus.

13. Et cùm posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes qui portant arcam Domini Dei universæ terræ in aquis Iordanis, aquæ quæ inferiores sunt, decurrent atque deficient: quæ autem desuper veniunt, in una mole consistent.

14. Igitur egressus est populus de tabernaculis suis, ut transiret Iordanem: & sacerdotes qui portabant arcam fœderis pergebant ante eum.

15. Ingressisque eis Iordanem, & pedibus eorum in parte aquæ tinctis (Iordanis autem ripas alvei sui tempore messis impleverat.)

16 Steterunt aquæ descendentes in loco uno, & ad instar montis intumescentes apparebant procul ab urbe quæ vocatur Edom usque ad locum Sarthan; quæ autem inferiores erant, in Mare solitudinis (quod nunc vocatur mortuum) descenderunt, usquequo omnino deficerent. Populus autem incedebat contra (Iordanem.)

Das III. Capitel.

9. Vnd Josua sprach zu den Kindern Jsrael: Herzu/vnd höret die wort des HErrn eures Gottes.

10. Vnd sprach: Dabey solt jr mercken / daß ein lebendiger GOtt vnter euch ist/vnd daß er für euch außtreiben wird die Cananiter/Hethiter/Heviter/Phereſiter / Gergoſiter/Amoriter vnd Jebuſiter.

11. Sihe/die Lade des Bunds des Herrschers über alle welt/wird für euch her gehen in den Jordan.

12. So nemet nun zwölff Männer auß den Stämmen Jsrael / auß jeglichem Stamm einen.

13. Wenn denn die Fußsolen der Priester / die des HERRN Laden / des Herrschers über alle Welt tragen / in des Jordans wasser sich lassen/so wird sich das Wasser / das von oben herab fleust/im Jordan abreissen / das über einem hauffen stehen bleibe.

14. Da nun das Volck außzog auß seinen Hütten/daß sie über den Jordan giengen/ vnd die Priester die Laden des Bunds für dem Volck her trugen.

15. Vnd an den Jordan kamen / vnd jhre Füsse forn ins Wasser dunckten/ (der Jordan aber war voll an allen seinen vfern/die gantzen zeit der Ernden.)

16. Da stund das Wasser/das von oben hernider kam/auffgericht über einem hauffen/sehr ferne von den Leuten der Stadt/die zur seiten Zarthan ligt/ Aber das Wasser/das zum Meer hinunter lieff zum Saltzmeer / das nam abe vnd verfloß. Also gieng das Volck hinüber gegen Jeriho

CAP. III

9. Iosue dunque disse à i figliuoli d'Israel, Venite quà, & ascoltate le parole del Signore Dio vostro,

10. Inoltre Iosue disse, In questo voi conoscerete che lo Dio vivente è nel mezzo di voi, e che scaccierà dinanzi à la vostra faccia i Cananei, gl' Hitthei, gl' Hivei, i Pherezei, i Gergesei, gli Amorrhei, e gli Iebusei.

11. Ecco l'arca del patto del Dominatore di tutta la terra passarà avanti à voi pel Giordano.

12. Ora dunque pigliatevi dodici huomini de le tribu d'Israel uno huomo per ciascuna tribu.

13. E quando le piante de piedi de Sacerdoti, che portano l'arca del Signore Dominatore di tutta la terra si fermaranno ne l'acque del Giordano; le acque del Giordano saranno separate: e le acque che scendeno di sopra, si fermaranno in un mucchio.

14. Et avvenne che quando il popolo usciva de suoi alloggiamenti per passare il Giordano, i Sacerdoti, che portavano l'arca del patto, erano avanti al popolo.

15. E quando quelli che portavano l'arca arrivorono insino al Giordano, & i piedi de Sacerdoti, che portavano l'arca, furono bagnati ne la estremità de l'acqua, (ora il Giordano è pieno sopra tutte le sue ripe per tutto il tempo de la mietitura.)

16. Le acque, che discendevano di alto, si fermorono, e si alzorono in un mucchio molto lontano dà la città Adam, che è à un lato di Sarthan: e quelle che discendevano al mare del diserto cioè, al mare salato, furono consumate, e seccorono; & il popolo passò dirimpetto à Ierico.

ג

17 וקמו כהניא נטלי ארונא דקימא דיי ביבשתא בגו ירדנא מתקניא וכל ישראל עברין ביבשתא עד דשלימו כל עמא למעבר ית ירדנא:

ג

17 ויעמדו הכהנים נשאי הארון ברית יהוה בחרבה בתוך הירדן הכן וכל ישראל עברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן:

γʹ.

17. Καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ ἰορδάνου. καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν ἰορδάνην.

ד

1 והוה כד שלימו כל עמא למעבר ית ירדנא ואמר יי ליהושע למימר:

2 דברו לכון מן עמא תרי עשר גברין גברא חד גברא חד משבטא:

3 ופקידו יתהון למימר טולו לכון מכא מגו ירדנא ממיקם רגלי כהניא מתקניא תרתא עשרה אבנין ותעברון יתהון עמכון ותחתון יתהון בבית מבתא דתביתון ביה בליליא:

4 וקרא יהושע לתרי עשר גברא דאתקין מבני ישראל גברא חד גברא חד משבטא:

5 ואמר להון יהושע עברו קדם ארונא דיי אלהכון לגו ירדנא וארימו לכון גבר אבנא חדא על כתפיה למנין שבטיא דבני ישראל:

6 בדיל דתהא דא את ביניכון ארי ישאלון בניכון מחר למימר מה אבניא האילין לכון:

7 ותימרון להון דפסקו מי ירדנא מן קדם ארון קימא דיי במעבריה בירדנא פסקו מי ירדנא ויהוין אבניא האילין לדכרנא לבני ישראל עד עלמא:

ד

1 ויהי כאשר תמו כל הגוי לעבור את הירדן ויאמר יהוה אל יהושע לאמר:

2 קחו לכם מן העם שנים עשר אנשים איש אחד איש אחד משבט:

3 וצוו אותם לאמר שאו לכם מזה מתוך הירדן ממצב רגלי הכהנים הכין שתים עשרה אבנים והעברתם אותם עמכם והנחתם אותם במלון אשר תלינו בו הלילה:

4 ויקרא יהושע אל שנים העשר איש אשר הכין מבני ישראל איש אחד איש אחד משבט:

5 ויאמר להם יהושע עברו לפני ארון יהוה אלהיכם אל תוך הירדן והרימו לכם איש אבן אחת על שכמו למספר שבטי בני ישראל:

6 למען תהיה זאת אות בקרבכם כי ישאלון בניכם מחר לאמר מה האבנים האלה לכם:

7 ואמרתם להם אשר נכרתו מימי הירדן מפני ארון ברית יהוה בעברו בירדן נכרתו מי הירדן והיו האבנים האלה לזכרון לבני ישראל עד עולם:

ΚΕΦΑΛ. δʹ.

1. Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν ἰορδάνην, εἶπε κύριος τῷ ἰησοῦ λέγων.

2. Παράλαβε ἄνδρας δώδεκα ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἄνδρα ἕνα ἀφ᾽ ἑκάστης φυλῆς.

3. Καὶ σύνταξον αὐτοῖς λέγων· ἀνέλεσθε αὐτοῖς ἐκ μέσου τοῦ ἰορδάνου (ἀπὸ στάσεως ποδῶν τῶν ἱερέων) ἑτοίμους δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς, θήσετε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδίᾳ ὑμῶν, οὗ ἐὰν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα.

4. Καὶ ἀνακαλεσάμενος ἰησοῦς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἕνα ἀφ᾽ ἑκάστης φυλῆς.

5. Εἶπεν αὐτοῖς· προσαγάγετε ἔμπροσθέν μου πρὸ προσώπου κυρίου εἰς μέσον τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν λίθον ἕνα ἕκαστος ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν φυλῶν τοῦ ἰσραήλ.

6. Ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον διαπαντός, ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σου αὔριον λέγων· τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ἡμῖν;

7. Καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου λέγων· ὅτι ἐξέλιπεν ὁ ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαινεν αὐτόν, καὶ ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἔσονται ὑμῖν οἱ λίθοι οὗτοι μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, ἕως τοῦ αἰῶνος.

CAP. III. — Das III. Capitel. — CAP. III.

17. Et sacerdotes qui portabant arcam fœderis Domimini, stabant super siccam humum in medio Iordanis accincti, omnisque populus per arentem alveum transibat.

17. Vnd die Priester/die die Laden des Bunds des HERRN trugen/ stunden also im trocken mitten im Jordan/vnd gantz Israel gieng trocken durch/biß das gantze Volck alles über den Jordan kam:

17. *Et i Sacerdoti, che portauano l'arca del patto del Signore stauano ne lo asciutto, nel mezzo del Giordano col pie fermo; e tutto Israel passaua per l'asciutto, per fin che tutto il popolo finì di passare il Giordano.*

CAP. IIII. — Das IIII. Capitel. — CAP. IIII.

1. Quibus transgressis dixit Dominus ad Iosue.

VND (da alles Volck über den Jordan kommen war:) sprach der HERR zu Josua:

1. *E quando tutto il popolo hebbe finito di passare, il Giordano; & il Signore haueua parlato à Iosue, dicendo.*

2. Elige duodecim viros singulos per singulas tribus.

2. Nemet euch zwölff Männer/auß jedlichem Stamm einen:

2. *Pigliateui dodici huomini del popolo, vno huomo per tribu;*

3. Et præcipe eis ut tollant de medio Iordanis alveo, ubi steterunt pedes sacerdotum, duodecim durissimos lapides, quos ponetis in loco castrorum ubi fixeritis hac nocte tentoria.

3. Vnd gebietet jnen/vnnd sprecht: Hebt auff auß dem Jordan zwölff Steine/von dem ort/da die Füsse der Priester also stehen/vnnd bringet sie mit euch hinüber/daß jhr sie im der Herberge lasset/da jr dise Nacht herbergen werdet:

3. *E comandate loro, dicendo, Pigliate qui del mezzo del Giordano, del luogo doue sono i piedi fermi de Sacerdoti disposti, dodici pietre, e portate le con esso voi e mettete le ne lo alloggiamento, nel quale voi starete questa notte.)*

4. Vocavitque Iosue duodecim viros, quos elegerat de filiis Israel, singulos de singulis tribubus:

4. Da rieff Josua zwölff Männern/die verordnet waren von den Kindern Israel/auß jeglichem Stamm einen.

4. *Allhora Iosue chiamò i dodici huomini, i quali haueua apparecchiati tra i figliuoli d'Israel, vno huomo per tribu;*

5. Et ait ad eos, ite ante arcam Domini Dei vestri ad Iordanis medium, & portate inde singuli singulos lapides in humeris vestris, iuxta numerum filiorum Israel.

5. Vnd sprach zu jnen: Gehet hinüber für die Lade des HERREN euers Gottes mitten in den Jordan/vnd hebe ein jedlicher einen stein auff seine Achseln/nach der zal der Stemme der Kinder Israel:

5. *E disse loro, Passate auanti à l'arca del Signore Dio vostro nel mezzo del Giordano, e pigliateui, ciascuno vna pietra sopra la sua spalla secondo il numero de le tribu de figliuoli d'Israel.*

6. Vt sit signum inter vos. Et quando interrogaverint vos filii vestri cras, dicentes; Quid sibi volunt isti lapides.

6. Daß sie ein Zeichen seyen vnter euch. Wenn eure kinder hernachmals jre Väter fragen werden/vnnd sprechen: Was thun dise Stein da?

6. *Afin che questo sia vn segno fra voi, quando per l'auenire i vostri figliuoli domandaranno à i loro padri, dicendo, Che vi significano queste pietre?*

7. Respondebitis eis, Defecerunt aquæ Iordanis ante arcam fœderis Domini, cùm transiret eum: idcirco positi sunt lapides isti in monimentum filiorum Israel usque in æternum.

7. Daß jr denn jnen saget/wie das Wasser des Jordans abgerissen sey für der Lade des Bunds des HERREN/da sie durch den Jordan gienge/daß dise steine den Kindern Israel ein ewig gedechtniß seyen.

7. *Voi direte loro, che le acque del Giordano si separorono dinanzi à l'arca del patto del Signore (perche mentre passaua il Giordano) furono separate le acque del Giordano e queste pietre saranno in memoriale à i figliuoli d'Israel per sempre.*

ד

8 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ שְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבִרוּם עִמָּם אֶל־הַמָּלוֹן וַיַּנִּחוּם שָׁם׃

9 וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

10 וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן עַד תֹּם כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶל־הָעָם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְמַהֲרוּ הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ׃

11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּם כָּל־הָעָם לַעֲבוֹר וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים לִפְנֵי הָעָם׃

12 וַיַּעַבְרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה חֲמֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה׃

13 כְּאַרְבָּעִים אֶלֶף חֲלוּצֵי הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃

14 בַּיּוֹם הַהוּא גִּדַּל יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃

15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃

16 צַוֵּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הָעֵדוּת וְיַעֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃

17 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר עֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃

ד

8 ועבדו כן בני ישראל כמא דפקיד יהושע ונטלו תרתא עשרי אב אבניא מגו ירדנא כמא דמליל יי עם יהושע למנין שבטיא דבני ישראל ואעברונון עמהון לבית מבתא ואצנעונון תמן:

9 ותרתא עשרי אבניא אקים יהושע בגו ירדנא באתר מיקם רגלי כהניא נטלי ארונא דקימא והוו תמן עד יומא הדין:

10 וכהניא נטלי ארונא קימין בגו ירדנא עד דשליב כל פתגמא דפקיד יי ית יהושע למללא עם עמא ככל דפקיד משה ית יהושע ואוחיאו עמא ועברו:

11 והוה כד שלים כל עמא למעבר ועבר ארונא דיי וכהניא קדם עמא:

12 ועברו בני ראובן ובני גד ופלגות שבטא דמנשה מזרזין קדם בני ישראל כמא דמליל עמהון משה:

13 כארבעין אלפין מזרזי חילא עברו קדם עמא דיי לקרבא למשרי יריחו:

14 ביומא ההוא רבי יי ית יהושע בעיני כל ישראל ודחילו מיניה כמא דהוו דחלין מן משה כל יומי חיוהי:

15 ואמר יי ליהושע למימר:

16 פקיד ית כהניא נטלי ארונא דסהדותא ויסקון מן ירדנא:

17 ופקיד יהושע ית כהניא למימר סקו מן ירדנא:

δ

8. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῦ, ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ διεκόμισαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπέθηκαν αὐτοὺς ἐκεῖ.

9. Ἔστησε δὲ Ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ἰορδάνῃ, ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ, τῷ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

10. Εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν (τῆς διαθήκης κυρίου) ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ἕως συνετέλεσεν (Ἰησοῦς) πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῦ, ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωϋσῆς τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἔσπευσεν ὁ λαός, καὶ διέβη.

11. Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ ἱερεῖς ἔμπροσθεν αὐτῶν.

12. Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβήν, καὶ υἱοὶ Γάδ, καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ, διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωϋσῆς.

13. Τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην διέβησαν ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον, πρὸς τὴν Ἱεριχὼ πόλιν.

14. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ηὔξησε κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντίον παντὸς γένους Ἰσραήλ· καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν, ὥσπερ ἐφοβοῦντο Μωϋσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη.

15. Καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ λέγων·

16. Ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ἰορδάνου.

17. Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι λέγων· ἔκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου.

CAP. IIII.

8. Fecerunt ergo filii Israel sicut præcepit eis Iosue, portantes de medio Iordanis alveo duodecim lapides, ut Dominus ei imperarat, iuxta numerum filiorum Israel, usq; ad locum in quo castrametati sunt, ibique posuerunt eos.

9. Alios quoque duodecim lapides posuit Iosue in medio Iordanis alveo, ubi steterunt sacerdotes, qui portabant arcam fœderis Domini: & sunt ibi usque in præsentem diem.

10. Sacerdotes autem qui portabant arcam, stabant in Iordanis medio, donec omnia complerentur quæ Iosue, ut loqueretur ad populum, præceperat Dominus, & dixerat ei Moyses. Festinavitq; populus, & transiit.

11. Cumque transissent omnes, transivit & arca Domini, sacerdotes quoq; pergebant ante populum.

12. Filii quoque Ruben, & Gad, & dimidia tribus Manasse, armati præcedebant fratres suos filios Israel sicut eis præceperat Moyses.

13. Et quadraginta pugnatorum millia per turmas, & cuneos, incedebant per plana atque campestria urbis Iericho.

14. In die illo magnificavit Dominus Iosue coram omni Israel, ut timerent eum, sicut timuerant Moysen dũ adhuc viveret.

15. Dixitq; ad eum (Dominus.)

16. Præcipe sacerdotibus qui portant arcam fœderis, ut ascendant de Iordane.

17. Qui præcepit eis, dicens: Ascendite de Iordane.

Das IIII. Capitel.

8. Da thaten die Kinder Israel wie jnen Josua gebotten hatte/ vñ trugen zwölff Steine mitten auß dem Jordan/ wie der HERR zu Josua gesagt hatte/ nach der zal der Stämme der Kinder Israel/ vnnd brachten sie mit sich hinüber in die Herberge/ vnd liessen sie daselbs.

9. Vnd Josua richtet zwölff steine auff mitten im Jordan/ da die Füsse der Priester gestanden waren/ die die Lade des Bunds trugen/ vnnd sindt noch daselbs biß auff disen tag.

10. Denn die Priester/ die die Lade trugen/ stunden mitten im Jordan/ biß das alles außgericht ward/ daß der HERr Josua gebotten hatte dem Volck zu sagen/ wie denn Mose Josua gebotten hatte. Vnnd das Volck eilete vnd gieng hinüber.

11. Da nun das Volck gantz hinüber gegangen war/ da gieng die Lade des HERREN auch hinüber/ vnd die Priester für dem Volck her.

12. Vnd die Rubeniter vnd Gadditer/ vnd der halbe Stamm Manasse giengen gerüstet für den Kindern Israel her/ wie Mose zu jhnen geredt hatte.

13. Bey viertzig tausendt gerüster zum Heer/ giengen für dem HERren zum streit auff das gefilde Jeriho.

14. An dem tage machte der HERr Josua groß für dem gantzen Israel/ vnd furchten jn/ wie sie Mose furchten/ sein lebenlang.

15. Vnd der HERR sprach zu Josua:

16. Gebeut den Priestern/ die die Laden des zeugniß tragen/ daß sie auß dem Jordan herauff steigen.

17. Also gebott Josua den Priestern/ vnd sprach: Steiget herauff auß dem Jordan.

CAP. IIII.

8. Et i figliuoli d' Israel fecero cosi come Iosue haueua comandato. Onde presero dodici pietre del Giordano, sicome il Signore haueua detto à Iosue secondo il numero de le tribu de figliuoli d' Israel, e le portorono con loro à lo alloggiamento e le posorono quiui.

9. Ora Iosue drizzò dodici pietre nel mezzo del Giordano, nel luogo doue erano stati i piedi de Sacerdoti che portauano l' arca del patto, e sono state quiui insino à questo giorno.

10. Et i Sacerdoti, che portauano l' arca, stettero nel mezzo del Giordano, per fin che si adempissero tutte le cose che l Signore haueua comandate à Iosue, che le dicesse al popolo, secondo tutto quel che Moise haueua comandato à Iosue; e cosi il popolo passò presto.

11. E quando fu finito di passare tutto il popolo, passò l' arca del Signore, & i Sacerdoti auanti al popolo.

12. E passorono i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad, e la metà de la tribu di Manasse, si come Moise hauea detto loro.

13. E passorono per le campagne di Ierico forse quaranta milia persone armate per combattere dinanzi al Signore

14. In quel giorno il Signore magnificò Iosue nel cospetto di tutto Israel, e lo temerono, si come haueuano temuto Moise in tutto il tempo de la vita sua.

15. Ora il Signore haueua detto à Iosue queste parole:

16. Comanda à i Sacerdoti, che portanò l' arcá del testimonio, che montino del Giordano.

17. E Iosue comandò à i Sacerdoti, dicendo; Montate del Giordano:

ד

18 והוה כד בעו למיסק כהניא נטלי ארון קימא דיוי מגו ירדנא אתנגידא פרסת רגלי כהניא ונחת על יבשתא ותבו מי ירדנא לאתריהון ואזלו כמאתמלי ומדקדמוהי על כל כיפוהי:

19 ועמא סליקו מן ירדנא בעשרא לירחא קדמאה ושרו בגלגלא בסיפי מדנח יריחו:

20 וית תרתי עסרי אבניא האילין דנסיבו מן ירדנא אקים יהושע בגלגלא:

21 ואמר לבני ישראל למימר דישאלון בניכון מחר לאבהתהון למימר מה אבניא האילין:

22 ותהודעון ית בניכון למימר ביבשתא עבר ישראל ית ירדנא הדין:

23 ארי דיבש יוי אלהכון ית מי ירדנא מן קדמיכון עד דעברתון כמא דעבד יוי אלהכון לימא דסוף דיבש מן קדמנא עד דעברנא:

24 בדיל דידעון כל עממי ארעא ית גבורתא דיוי ארי תקיפא היא בדיל דתדחלון קדם יוי אלהכון כל יומיא:

ד

18 ויהי בעלות הכהנים נשאי ארון ברית־יהוה מתוך הירדן נתקו כפות רגלי הכהנים אל החרבה וישבו מי־הירדן למקומם וילכו כתמול־שלשום על־כל־גדותיו:

19 והעם עלו מן־הירדן בעשור לחדש הראשון ויחנו בגלגל בקצה מזרח יריחו:

20 ואת שתים עשרה האבנים האלה אשר לקחו מן־הירדן הקים יהושע בגלגל:

21 ויאמר אל־בני ישראל לאמר אשר ישאלון בניכם מחר את־אבותם לאמר מה האבנים האלה:

22 והודעתם את־בניכם לאמר ביבשה עבר ישראל את־הירדן הזה:
23 אשר־הוביש יהוה אלהיכם את־מי הירדן מפניכם עד־עברכם כאשר עשה יהוה אלהיכם לים־סוף אשר־הוביש מפנינו עד־עברנו:

24 למען דעת כל־עמי הארץ את־יד יהוה כי חזקה היא למען יראתם את־יהוה אלהיכם כל־הימים:

δ΄.

18. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ μέσου τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, καὶ ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν δι' ὅλης τῆς κρηπῖδος.

19. Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς ἱεριχώ.

20. Καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ ἰορδάνου, ἔστησεν ἰησοῦς ἐν γαλγάλοις.

21. Καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, λέγων· ὅταν ἐρωτῶσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν ὑμᾶς λέγοντες· τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι;

22. Ἀναγγείλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς διέβη ἰσραὴλ τὸν ἰορδάνην.

23. Ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ ἰορδάνου ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρις οὗ διέβησαν, καθάπερ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἔμπροσθεν ὑμῶν, ἕως παρήλθομεν.

24. Ὅπως γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι ἡ δύναμις κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε τὸν θεὸν ὑμῶν ἐν παντὶ χρόνῳ.

ה

1 והוה כד שמעו כל מלכי אמוראה די בעברא דירדנא מערבא וכל מלכי כנענאה דעל ימא ית דיבש יוי ית מי ירדנא מן קדם בני ישראל עד דעברו ואתמסי לבהון ולא אשתארת בהון עוד רוח מן קדם בני ישראל:

ה

1 ויהי כשמע כל־מלכי האמרי אשר בעבר הירדן ימה וכל־מלכי הכנעני אשר על־הים את אשר־הוביש יהוה את־מי הירדן מפני בני־ישראל עד־עברנו וימס לבבם ולא־היה בם עוד רוח מפני בני ישראל:

ΚΕΦΑΛ. ε΄.

1. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς φοινίκης, οἳ ἦσαν παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτούς, καὶ κατέβησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν, καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδὲ μία ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

CAP. IIII.

18. Cumque ascendissent portantes arcam fœderis Domini, & siccam humum calcare cœpissent, reversæ sunt aquæ in alveum suum, & fluebant sicut antè consueverant.

19. Populus autem ascendit de Iordane decimo die mensis primi, & castrametati sunt in Galgalis contra Orientalem plagam urbis Iericho.

20. Duodecim quoque lapides, quos de Iordanis alveo sumpserant, posuit Iosue in Galgalis.

21. Et dixit ad filios Israel, Quando interrogaverint filii vestri cras patres suos, & dixerint eis, Quid sibi volunt lapides isti?

22. Docebitis eos, atque dicetis, Per arentem alveum transivit Israel Iordanem istum.

23. Siccante Domino Deo nostro aquas eius in conspectu nostro, donec transiretis: sicut fecerat prius in mari-rubro, quod siccavit donec transiremus.

24. Vt discant omnes terrarum populi fortissimam Domini manum, ut & vos timeatis Dominum Deum vestrum omni tempore.

CAP. V.

1. Postquam ergo audierunt omnes reges Amorrhæorum, qui habitabant trans Iordanem ad Occidẽtalem plagam, & cuncti reges Chanaan, qui propinqua possidebant magni maris loca, quòd siccasset Dominus fluenta Iordanis coram filiis Israel donec transirent, dissolutum est cor eorum, & non remansit in eis spiritus, timentium introitum filiorum Israel.

Das IIII. Capitel.

18. Vnd da die Priester/die die Lade des Bunds des HERRN trugen/ auß dem Jordan herauff stiegen/ vnd mit jren Fußsolen auffs trocken tratten/kam das Wasser des Jordans wider an seine stet/vnd floß wie vorhin an allen seinen Vfern.

19. Es war aber der zehende tag des ersten Monden/da das Volck auß dem Jordan herauff steig/vnd lagerten sich in Gilgal gegen dem Morgen der Stadt Jeriho.

20. Vnd die zwölff Steine/die sie auß dem Jordan genommen hatten/ richtet Josua auff zu Gilgal.

21. Vnd sprach zu den Kindern Jsrael: Wenn eure Kinder hernachmals jre Väter fragen werden/vnd sagen: Was sollen dise steine?

22. So solt jhrs jhnen kunth thun/ vnd sagen: Jsrael gieng trocken durch den Jordan.

23. Da der HERR euer Gott/das Wasser des Jordans vertrockete für euch/biß jr hinüber gienget. Gleich wie der HERR euer GOtt thet in dem Schilffmeer/daß er für vns vertrockne te/biß wir hin durch giengen.

24. Auff das alle Völcker auff Erden die hand des HERRN erkennen/ wie mächtig sie ist/daß jr den HERrn euren Gott förchtet allezeit.

Das V. Capitel.

DA nun alle Könige der Amoriter die jenseydt des Jordans gegen Abend woneten/vnd alle Könige der Cananiter am Meer höreten / wie der HERR das Wasser des Jordans hatte außgetrocknet für den Kindern Jsrael / biß daß sie hinüber giengen/ verzagt jr hertz / vnd war kein Muth mehr in jnen für den Kindern Jsrael.

CAP IIII.

18. E quando i Sacerdoti, che portauano l' arca del patto del Signore, montarono del mezzo del Giordano, e le piante de piedi de Sacerdoti furono ritirate in terra secca; le acque del Giordano ritornarono nel luogo loro, e scorsero come per il passato sopra tutte le sue ripe.

19. Ora il popolo uscì del Giordano nel decimo giorno del primo mese, e si accampò in Gilgal verso la parte orientale di Ierico.

20. E Iosue pose quelle dodici pietre, lequali haueuano portate del Giordano, in Gilgal.

21. E disse à i figliuoli d' Israel in questo modo, Quando per l' auenire i vostri figliuoli domandaranno à i loro padri, dicendo, Che significano queste pietre?

22. Voi lo darete ad intendere à i vostri figliuoli, dicendo, Israel passò per lo asciutto questo Giordano.

23. Imperoche il Signore Dio vostro secco le acque del Giordano dinanzi à voi, fin che voi passaste, sicome il Signore Dio vostro fece al mar rosso, che lo seccò dinanzi à noi per fin che noi passassemo.

24. Afin che tutti i popoli de la terra conoscano la mano del Signore, che è forte; accioche temiate il Signore Dio vostro in tutti i giorni.

CAP. V.

1. Ora auuenne, che quando tutti i Re de gli Amorrhei, che habitauano di là dal Giordano verso l' Occidente, e tutti i Re de Cananei, i quali habitauano appresso il mare, intesero che 'l Signore haueua fatte seccare le acque del Giordano dinanzi à i figliuoli d' Israel per fin che furono passati, il cuor loro fu indebolito, e non fu piu spirito in loro per causa de figliuoli d' Israel.

ה

2 בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃

3 וַיַּעַשׂ־לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת׃

4 וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃

5 כִּי־מֻלִים הָיוּ כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיִּלֹּדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ׃

6 כִּי אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

7 וְאֶת־בְּנֵיהֶם הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃

8 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד חֲיוֹתָם׃

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת־חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

ה

2 בְּעִידָּנָא הַהִיא אֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ עֲבֵד לָךְ אִזְמְלַוָן חֲרִיפִין וְתוּב גְּזַר יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּנְיָנוּת׃

3 וַעֲבַד לֵיהּ יְהוֹשֻׁעַ אִזְמְלַוָן חֲרִיפִין וּגְזַר יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִבְעֲתָא דְּקָרוֹ לָהּ גִּבְעַת עָרְלָתָא׃

4 וְדֵין פִּתְגָּמָא דִּגְזַר יְהוֹשֻׁעַ כָּל עַמָּא דִּנְפַקוּ מִמִּצְרַיִם דְּכוּרַיָּא כָּל גַּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא מִיתוּ בְמַדְבְּרָא בְּאוֹרְחָא בְּמִפַּקְהוֹן מִמִּצְרָיִם׃

5 אֲרֵי גְּזִירִין הֲווֹ כָּל עַמָּא דִּנְפַקוּ וְכָל עַמָּא דְּאִתְיְלִידוּ בְמַדְבְּרָא בְּאוֹרְחָא בְּמִפַּקְהוֹן מִמִּצְרַיִם לָא גְּזַרוּ׃

6 אֲרֵי אַרְבְּעִין שְׁנִין הֲלִיכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא עַד דְּסָף כָּל עַמָּא גַּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דִּנְפַקוּ מִמִּצְרַיִם דְּלָא קַבִּילוּ (לְמֵימְרָא) דַּייָ דְּקַיֵּים יְיָ לְהוֹן בְּדִיל דְּלָא לְאַחֲזָיוּתְהוֹן יָת אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן לָנָא אַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃

7 וְיָת בְּנֵיהוֹן דְּקָמוּ בַּתְרֵיהוֹן יָתְהוֹן גְּזַר יְהוֹשֻׁעַ אֲרֵי עָרְלִין הֲווֹ אֲרֵי לָא גְזַרוּ יָתְהוֹן בְּאוֹרְחָא׃

8 וַהֲוָה כַּד שְׁלִימוּ כָּל עַמָּא לְמִגְזַר וִיתִיבוּ עַמָּא בְאַתְרֵיהוֹן בְּמַשְׁרִיתָא עַד דְּאִתַּסִּיאוּ׃

9 וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ יוֹמָא דֵין אַעֲדִיתִי יָת חִיסוּדֵי מִצְרָאֵי מִנְּכוֹן וּקְרָא שְׁמֵיהּ דְּאַתְרָא הַהוּא גִּלְגָּלָא עַד יוֹמָא הָדֵין׃

ε'.

2. Ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ· ποίησον σεαυτῷ μαχαίρας πετρίνας (ἐκ πέτρας ἀκροτόμου,) καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου.

3. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἰησοῦς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν.

4. (Καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν περιέτεμεν ὁ Ἰησοῦς· πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐκπορευόμενοι ἐξ Αἰγύπτου, τὸ ἀρσενικόν, πάντες ἄνδρες πολέμου οἱ ἀπέθανον ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν τῇ ὁδῷ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου.

5. Ὅτι περιτετμημένοι ἦσαν πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐξελθών· καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ γεννηθέντες ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου οὐ περιετμήθησαν.)

6. Τεσσαράκοντα γὰρ ἔτη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ, οἷς καὶ διώρισε κύριος αὐτοῖς μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι ἡμῖν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

7. Ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοῦς περιέτεμεν, ὅτι ἀκρόβυστοι ἦσαν, διὰ τὸ αὐτοὺς γεγεννῆσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους.

8. Περιτμηθέντες δὲ πᾶν τὸ ἔθνος ἡσυχίαν εἶχον, αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν.

9. Καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ· ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Γάλγαλα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

CAP. V.

2. Eo tempore ait Dominus ad Iosue, Fac tibi cultros lapideos, & circuncide secundò filios Israel.

3. Fecit quoque quod iusserat Dominus, & circumcidit filios Israel in Colle præputiorum.

4. Hæc autem causa est secundæ circumcissionis, Omnis populus qui egressus est de Ægypto generis masculini, universi bellatores viri, mortui sunt in deserto per longissimos viæ circuitus.

5. *Quia circuncisi erant omnis populus qui exivit: & omnis populus nati in deserto in via, egressis eis de terra Aegypti non circumcisi sunt.*

6. *Quidraginta enim annis versatus est Israel in deserto, quapropter incircumcisi erant plurimi ipsorum bellatorum qui egressi sunt de terra Aegypti, qui non obedierunt mãdatis Domini Dei: quibus & determinavit Dominus eis, non videre eos terram, quam iuravit Dominus patribus nostris ut daret nobis terram manantem lacte & melle.*

7. Horum filii in locum successerunt patrum, & circuncisi sunt à Iosue: quia sicut nati fuerant, in præputio erant, nec eos in via aliquis circunciderat.

8. Postquam autem omnes circuncisi sunt, manserunt in eodem castrorum loco, donec sanarentur.

9. Dixitq; Dominus ad Iosue, Hodie abstuli opprobrium Ægypti à vobis. Vocatumq; est nomen loci illius Galgala, usque in præsentem diem.

Das V. Capitel.

2. Zu der zeit sprach der HERR zu Josua: Mache dir steinern Messer/vnd beschneid wider die Kinder Israel zum andern mal.

3. Da macht im Josua steinern Messer/vnd beschneid die Kinder Israel auff dem Hügel Araloth.

4. Vnd das ist die sache/darumb Josua beschneid alles Volck / daß auß Egypten gezogen war/Mannsbilde/denn alle Kriegsleute waren gestorben in der Wüsten auff dem Wege/da sie auß Egypten zogen.

5. Denn alles Volck / das außzog/ war beschnitten. Aber alles Volck das in der Wüsten geboren war / auff dem Wege/da sie auß Egypten zogen / das war nicht beschnitten.

6. Denn die Kinder Israel wandelten viertzig Jar in der Wüsten/biß das das gantze Volck der Kriegsmänner die auß Egypten gezogen waren / vmbkamen / darumb daß sie der Stimme des HERRN nicht gehorcht hatten: Wie denn der HERR jhnen geschworen hatte/daß sie das Land nicht sehen solten/welches der HERR jren Vätern geschworen hatte / vns zu geben/ ein Land da Milch vnd Honig innen fleust.

7. Derselben Kinder/die an jrer stat waren auffkommen / beschneid Josua Denn sie hatten Vorhaut/vnd waren auff dem Wege nicht beschnitten.

8. Vnd da das gantze Volck beschnitten war/blieben sie an jrem ort im Lager/biß sie heil worden.

9. Vnd der HERR sprach zu Josua: Heute hab ich die schande Egypti von euch gewendet / Vnd dieselbe stet ward Gilgal genennet / biß auff disen Tag.

CAP. V.

2. *In quel tempo il Signore disse à Iosue: Fatti fare de coltelli che taglino, e dinuouo circoncide la seconda volta i figliuoli d'Israel.*

3. *E Iosue si fece fare de coltelli taglienti, e circoncise i figliuoli d'Israel ne la montagna de preputii.*

4. *Ora questa fu la cagione, per laquale Iosue gli circoncise. Tutti i maschii del popolo, ch' era vscito de lo Egitto, e tutti gli huomini da combattere erano morti nel diserto pel camino poi che furono vsciti de lo Egitto.*

5. *Imperoche era stato circonciso tutto il popolo ch' era vscito: ma tutto il popolo, ch' era nato nel diserto pel camino poi che furono vsciti di Egitto, non era stato circonciso.*

6. *Conciosia che i figliuoli d'Israel haueano caminato quaranta anni pel diserto per fin che fu consumata tutta la moltitudine de gli huomini da combattere, iquali erano vsciti di Egitto, e non haueano obedito à la voce del Signore: à iquali il Signore hauea giurato che non mostrarebbe loro la terra, de laquale hauea il Signore giurato à i padri loro, ch' ei la darebbe à noi, terra abondante di latte e di mele.*

7. *Ora Iosue circoncise i figliuoli di quelli, che haueua sostituiti in luogo loro, perche erano incirconcisi: imperoche non gli hauea circoncisi pel camino.*

8. *E quando fu circonciso tutto il popolo, stettero tutti ne'l lor luogo nel campo, per fin che fossero sanati.*

9. *Et il Signore disse à Iosue: Hoggi io ho leuata l' obbrobrio di Egitto da voi: e chiamò il nome di quel luogo Gilgal, infino à questo giorno.*

ה

10 ושרו בני ישראל בגלגלא ועבדו ית פסחא בארבעה עשרא יומא לירחא ברמשא במישרי דיריחו:

11 ואכלו מעיבורא דארעא מבתר יומא טבא דפסחא פטיר וקליא בכרן יומא הדין:

12 ופסק מנא ביומא דבתרוהי במיכלהון מעיבורא דארעא ולא הוה עוד לבני ישראל מנא ואכלו מעללת ארעא דכנען בשתא ההיא:

13 והוה כד הוה יהושע ביריחו וזקף עינוהי וחזא והא גברא קאים לקבליה וחרביה שליפא בידיה ואזל יהושע לותיה ואמר ליה הלמסעדנא את אתי אם לבעלי דבבנא:

14 ואמר לא ארי אנא מלאכא דשליח מן קדם יי כען אתיתי ונפל יהושע על אפוהי על ארעא וסגיד ואמר ליה מה רבוני ממליל עם עבדיה:

15 ואמר מלאכא דשליח מן קדם יי ליהושע שרי סינך מעל רגלך ארי אתרא דאת קאים עלוהי קדישא הוא ועבד יהושע כן:

ו

1 ויריחו הית אחידא בדשין דפרזלא ומתקפא בעברין דנחשא מן קדם בני ישראל לית דנפיק מנה ולית דעליל לגוה לית דנפק מינה לאגחא קרבא ולית דעליל לגוה למשאל בשלמא:

2 ואמר יי ליהושע חזי דמסרית בידך ית יריחו וית מלכה גברי חילא:

ה

10 וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ:

11 וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה:

12 וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא:

13 וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ:

14 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ:

15 וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעַלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן:

ו

1 וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא:

2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ וְאֶת־מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל:

έ.

10. Καὶ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν γαλγάλοις, καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, ἀφ' ἑσπέρας ἐπὶ δυσμῶν ἱεριχὼ ἐν τῷ πεδίῳ.

11. Καὶ ἔφαγον ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἄζυμα καὶ νέα ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ.

12 Ἐξέλιπε τὸ μάννα τῇ ἐπαύριον μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ μάννα. ἐκαρπώσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.

13. Καὶ ἐγένετο ὡς ἦν ἰησοῦς ἐν ἱεριχῷ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδεν ἄνθρωπον ἑστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων;

14. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου, νυνὶ παραγέγονα. καὶ ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἶπε· δέσποτα, τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ;

15. Καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς ἰησοῦν. λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ σὺ ἕστηκας ἐπ' αὐτοῦ, ἅγιός ἐστι. καὶ ἐποίησεν ἰησοῦς οὕτως.

ΚΕΦΑΛ. ϛ'.

1. Καὶ ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραήλ. καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς, οὐδὲ εἰσεπορεύετο.

2. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἰησοῦν· ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμί σοι ὑποχείριον τὴν ἱεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ.

10. Manse-

CAP. V.

10. Manseruntq; filii Israel in Galgalis, & fecerunt Phase quattadecima die mensis ad vesperum in campestribus Iericho.

11. Et comederunt de frugibus terrę die altero, & azymos panes, & polentam eiusdem anni.

12. Defecitq; manna postquã comederunt de frugib. Terræ, nec usi sunt ultrà cibo illo filii Israel, sed comederunt de frugibus præsentis anni Terræ Chanaan.

13. Cùm autem esset Iosue in agro urbis Iericho, levavit oculos, & vidit virum stantem contra se, evaginatum tenentem gladium, perrexitq; ad eum, & ait, Noster es, an adversariorum.

14. Qui respondit, Nequaquam, sed sum princeps exercitus Domini, & nunc venio. Cecidit Iosue pronus in terram. Et adorans ait, Quid Dominus meus loquitur ad servum suum?

15. Solve, inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis: locus enim in quo stas, sanctus est. Fecitq; Iosue ut sibi fuerat imperatum.

CAP. VI.

1. Iericho autem clausa erat atque munita, timore filiorum Israel, & nullus egredi audebat aut ingredi.

2. Dixitque Dominus ad Iosue, Ecce dedi in manus tuas Iericho, & regem eius, omnesq; fortes viros,

Das V. Capitel.

10. Vnd als die Kinder Jsrael also in Gilgal das Lager hatten / hielten sie Passah / am vierzehenden tage des Mond am Abend auff dem gefilde Jeriho.

11. Vnd assen vom getreide des Lands / am andern tag Passah / nemlich / vngeseurt Brot vnd Sangen eben desselben tags.

12. Vnd das Mann höret auff des andern tages / da sie des Lands getreid assen / daß die Kinder Jsrael kein Mann mehr hatten / sondern sie assen des Getreides vom Lande Canaan / von demselben jar.

13. Vnd es begab sich / da Josua bey Jeriho war / daß er seine augen auffhub vnd ward gewar / daß ein Mann gegen jm stund / vnd hatte ein bloß Schwerdt in seiner hand. Vnd Josua ging zu jm: vñ sprach zu jm: Gehörest du vns an / oder vnser feinde?

14. Er sprach: nein / sondern ich bin ein Fürst über das Heer des HERREN / vnd bin jetzt kommen. Da fiel Josua auff sein angesicht zur Erden / vnd betet an / vnd sprach zu jm: Was saget mein HERR seinem Knecht?

15. Vnd der Fürst über das Heer des HERREN sprach zu Josua: Zeuch deine Schuch auß von deinen Füssen / denn die stet / darauff du stehest / ist heilig. Vnd Josua thet also.

Das VI. Capitel.

JEriho aber war verschlossen / vnd verwaret für den Kindern Jsrael / das niemand auß oder einkommen kondte.

2. Aber der HERR sprach zu Josua: Sihe da / Jch hab Jeriho sampt jrem Könige vnd Kriegsleuten in deine hand gegeben.

CAP. V.

10. *Ora i figliuoli d' Israel erano accampati in Gilgal: e celebrorono la pasqua il quarto decimo giorno del mese, su là sera, ne le campagne di Ierico.*

11. *E mangiorno del frutto de la terra nel giorno seguente de la pasqua; e de gli azimi, e de la polenta in quello stesso giorno.*

12. *Et il giorno seguente cesso la manna, quando mangiorono del grano de la terra, & i figliuoli d' Israel non hebbero piu manna, ma mangiorno in quello anno del frutto de la terra di Canaan.*

13. *Et auuenne, che mentre Iosue era in Ierico, alzò gli occhii suoi, e risguardò: & ecco vno huomo staua di contra à lui, ne la mano del quale era la sua spada sfoderata e Iosue ando verso lui, e gli disse: Sei tu de nostri, ò de nostri auersarii?*

14. *Egli rispose, Nò: ma io sono il Principe de lo esercito del Signore, ora vieni: E Iosue si gettò sopra la sua faccia in terra, l'adorò, e gli disse, Che cosa, e questa che dice il mio Signore al suo seruitore?*

15. *Allhora il principe de lo esercito del Signore disse à Iosue, Scioglieti le tue scarpe de tuoi piedi: perche il luogo, sopra il quale tu stai, è santo E Iosue così fece.*

CAP. VI.

1. *Ora Ierico era serrata diligentemente per causa de i figliuoli d'Israel, e non vi era chi vscisse fuora, ne chi entrasse.*

2. *Et il Signore disse à Iosue, Riguarda, io ho dato ne la tua mano Ierico & il suo Re, & gli huomini valenti.*

ו

3 ותסחרון ית קרתא
כל גברי חילא דקרבא
אקיף ית קרתא זמנא
חדא כדין תעבד שיתא
יומין:

4 ושבעא כהניא יסבון
שבעא שופריא דקרן ד
דכריא קדם ארונא דיי
וביומא שביעאה תסחרון
ית קרתא שבע זמנין וכ
וכהניא יתקעון בשופריא:

5 ויהא במיגד בקרן דכרא
במשמעכון ית קל ט
שופרא יבבון כל עמא
יבבא רבא ויפול שורא
דקרתא ויתבלע תחותוהי
ויסקון עמא גבר לקבליה:

6 וקרא יהושע בר נון
לכהניא ואמר להון טולו
ית ארון קימא דיי ו
ושבעא כהניא יסבון ט
שבעא שופריא דקרן
דכרא קדם ארונא דיי:

7 ואמר לעמא עברו ו
ואקיפו ית קרתא ומזרזי
חילא יעברון קדם ארונא
דיי:

8 והוה כד אמר יהושע
לות עמא ושבעא כהניא
נסיבו שבעא שופריא
דקרן דכריא קדם ארנא
דיי אזלין ותקעין ב
בשופריא וארון קימא
דיי אזיל בתריהון:

9 ומזרזי חילא אזלין
קדם כהניא תקעי שופריא
ושבטא דבית דן אזיל בתר
ארונא וכהניא אזלין ו
ותקעין בשופריא:

10 וית עמא פקיד יה
יהושע למימר לא תיבבון
ולא תשמעון ית קלכון
ולא יפוק מפומכון פ
פתגמא עד יומא דאימר
לכון יביבו ותיבבון:

ו

3 וסבתם את העיר כל אנשי
המלחמה הקיף את העיר פעם
אחת כה תעשה ששת ימים:

4 ושבעה כהנים ישאו שבעה
שופרות היובלים לפני הארון
וביום השביעי תסבו את העיר
שבע פעמים והכהנים יתקעו
בשופרות:

5 והיה במשך בקרן היובל
כשמעכם את קול השופר
יריעו כל העם תרועה גדולה
ונפלה חומת העיר תחתיה ועלו
העם איש נגדו:

6 ויקרא יהושע בן נון אל
הכהנים ויאמר אלהם שאו את
ארון הברית ושבעה כהנים
ישאו שבעה שופרות יובלים
לפני ארון יהוה:

7 ויאמרו אל העם עברו וסבו
את העיר והחלוץ יעבר לפני
ארון יהוה:

8 ויהי כאמר יהושע אל העם
ושבעה הכהנים נשאים שבעה
שופרות היובלים לפני יהוה
עברו ותקעו בשופרות וארון
ברית יהוה הלך אחריהם:

9 והחלוץ הלך לפני הכהנים תקעו
השופרות והמאסף הלך אחרי
הארון הלוך ותקוע בשופרות:

10 ואת העם צוה יהושע
לאמר לא תריעו ולא תשמיעו
את קולכם ולא יצא מפיכם
דבר עד יום אמרי אליכם
הריעו והריעתם:

ς'.

3. Καὶ κυκλώσατε τὴν πόλιν πάντες ἄνδρες πολέμου κύκλῳ τῆς πόλεως ἅπαξ. οὕτω ποιήσετε ἓξ ἡμέρας.

4. Καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ ἰωβὴλ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κυκλώσατε τὴν πόλιν ἑπτάκις, καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς κερατίναις.

5. Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι τοῦ ἰωβὴλ, ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης ἀνακραγέτωσαν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως· καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν.

6. Καὶ εἰσῆλθεν ἰησοῦς υἱὸς ναυὴ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, λάβετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης. καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ ἰωβὴλ κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ κυρίου.

7. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων παραγγείλατε τῷ λαῷ, περιελθεῖν καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ κυρίου.

8. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶπεν ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου, παραπορευέσθωσαν, καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω.

9. Οἱ δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου, πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις.

10. Τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο ἰησοῦς λέγων· μὴ βοᾶτε, μὴ δὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ὃ διελεύσεται ἐκ στόματος ὑμῶν λόγος· ἕως ἂν ἡμέρᾳ διαγγείλῃ αὐτὸς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσατε.

CAP. VI.

3. Circuite urbem cuncti bellatores semel per diem: sic facietis sex diebus.

4. Septimo autem die sacerdotes tollēt septem buccinas, quarum usus est in iubileo, & præcedent arcam fœderis: septiesque circuibitis civitatem, & sacerdotes clangent buccinis.

5. Cumq; insonuerit vox tubæ longior atq; concisior, & in auribus vestris increpuerit, conclamabit omnis populus vociferatione maxima, & muri funditus corruent civitatis, ingredienturq; singuli per locum contra quem steterint.

6. Vocavit ergo Iosue filius Nun sacerdotes, & dixit ad eos, Tollite arcam fœderis: & septem alii sacerdotes tollant septem iubileorum buccinas, & incedant ante arcam Domini.

7. Ad populum quoq; ait, Ite, & circuite civitatem, armati præcedentes arcam Domini.

8. (Cumq; Iosue verba finisset, & septem sacerdotes septem buccinis clangerent ante arcam fœderis Domini.)

9. Omnisq; præcederet armatus exercitus, reliquum vulgus arcam sequebatur, ac buccinis omnia concrepabant.

10. Præceperat autem Iosue populo, dicens: Non clamabitis, nec audietur vox vestra, neque ullus sermo ex ore vestro egredietur: donec veniat dies in quo dicam vobis Clamate & vociferamini.

Das VI. Capitel.

3. Laß alle Kriegsmänner rings vmb die Stadt hergehen ein mal/vnd thu sechs tage also.

4. Am siebenden Tage aber/ laß die Priester sieben Posaunen des Halljars nemen für der Laden her/ vnd gehet desselben siebenden tages/ sieben mal vmb die Stadt/ vnnd laß die Priester die Posaunen blasen.

5. Vnnd wenn man des Halljars Hörn bleset vnd dönet/daß jr die Posaunen höret/so soll das gantze Volck ein groß Feldgeschrey machen/so werden der Stadt Mauren vmbfallen/ vnd das Volck soll hinein fallen / ein jeglicher stracks für sich.

6. Da rieff Josua der Sohn Nun den Priestern/vnnd sprach zu jhnen: Traget die Lade des Bunds / vnnd sieben Priester lasset sieben Halljars Posaunen tragen für der Lade des HERREN.

7. Zum Volck aber sprach er: Ziehet hin / vnnd gehet vmb die Stadt vnd wer gerüst ist/ gehe für der Lade des HERRN her.

8. Da Josua solches dem Volck gesagt hatte/trugen die sieben Priester die sieben Halljars Posaunen für der Lade des HERRN her/vnd giengen vnd bliesen die Posaunen/vnd die Lade des Bunds des HERRN folgete jnen nach.

9. Vnnd wer gerüst war/gieng für den Priestern her/ die die Posaunen bliesen/ vnd der hauffe folgete der Laden nach/vnd bließ Posaunen.

10. Josua aber gebot dem Volck vnd sprach: Jr solt kein Feldgeschrey machen/vnd eure Stimme hören lassen/ noch ein Wort auß eurem Mundt gehen/biß auff den tag/wenn ich zu euch sagen werde: Macht ein Feldgeschrey/so macht deñ ein feldtgeschrey.

CAP. VI.

3. Voi dunque tutti huomini da combattere circondarete la città à l'intorno vna volta, e cosi farai per sei giorni.

4. Similmente sette Sacerdoti portaranno sette trombe di corni di montoni auanti à l'arca: e nel settimo giorno voi circondarete la città per sette volte e quei Sacerdoti sonaranno con le trombe.

5. E quando prolongaranno il suono col corno di montone, subito che voi vdirete la voce de la tromba, tutto il popolo gridarà con gran grido: & il muro de la citta cascarà sotto di se; & il popolo montarà, ciascuno à l'incontro di se.

6. Iosue dunque figliuolo di Nun chiamò i Sacerdoti, e disse loro, Pigliate l'arca del patto: ma sette Sacerdoti piglino sette corni di montoni dinanzi à l'arca del Signore.

7. Disse ancora al popolo, Passate circondate la città, e chi è armato vadi auanti à l'arca del Signore.

8. E quando Iosue hebbe parlato al popolo, sette Sacerdoti, che portauano sette trombe di corni di montoni, andorono auanti à l'arca del Signore; e sonorono con esse: e l'arca del patto del Signore gli seguitaua.

9. E colui ch'era armato, andaua auanti à i Sacerdoti che sonauano con le trombe: e quelli che congregauano, seguitauano l'arca, andando e sonando con le trombe.

10. Ora Iosue haueua comandato al popolo, dicendo, Voi non gridarete, ne farete che si oda la vostra voce; ne vscirà parola de la vostra bocca insino al giorno ch'io vi dirò, Gridate, e voi gridarete.

ו

11 ואסחר ארונא דיוי ית קרתא אקיף זמנא חדא ועלו למשריתא ובתו במשריתא:

12 ואקדם יהושע בצפרא ונטלו כהניא ית ארונא דיוי:

13 ושבעא כהניא נסיבו שבעא שופריא דקרן דיכריא קדם ארונא דיוי אזלין מיזל ותקעין בשופריא ומזרזי חילא אזלין קדמיהון ושיבטא דבית דן אזיל בתר ארונא דיוי וכהניא אזלין ותקעין בשופריא:

14 ואסחרו ית קרתא ביומא תנינא זמנא חדא ותבו למשריתא כדין עבדו שיתא יומין:

15 והוה ביומא שביעאה ואקדימו כמיסק צפרא ואסחרו ית קרתא כהלכתא הדא שבע זמנין לחוד ביומא ההוא אקיפו ית קרתא שבע זמנין:

16 והוה בזמנא שביעתא תקעו כהניא בשופריא ואמר יהושע לעמא יבבו ארי יהב יוי לכון ית קרתא:

17 ותהי קרתא חרמא היא וכל דבה קדם יוי לחוד רחב פונדקיתא תחי היא וכל דעימה בביתא ארי אטמרת ית אזגדיא דשלחנא:

18 לחוד אתון אסתמרו מן חרמא דילמא תחרמון ותסבון מן חרמא ותשוון ית משריתא דישראל לחרמא ותעכרון יתיה:

ו

11 וַיַּסֵּב אֲרוֹן־יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף פַּעַם אֶחָת וַיָּבֹאוּ הַמַּחֲנֶה וַיָּלִינוּ בַּמַּחֲנֶה׃

12 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃

13 וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הוֹלֵךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃

14 וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם אַחַת וַיָּשֻׁבוּ הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ שֵׁשֶׁת יָמִים׃

15 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים׃

16 וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִית תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר׃

17 וְהָיְתָה הָעִיר חֵרֶם הִיא וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ לַיהוָה רַק רָחָב הַזּוֹנָה תִּחְיֶה הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת כִּי הֶחְבְּאַתָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ׃

18 וְרַק־אַתֶּם שִׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם פֶּן־תַּחֲרִימוּ וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ׃

ς′.

11. Καὶ περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ τὴν πόλιν κύκλῳ, εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ.

12. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τὸ πρωΐ, καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου.

13. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς οἱ φέροντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας, προεπορεύοντο ἐναντίον κιβωτοῦ κυρίου, καὶ (οἱ ἱερεῖς) ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας, καὶ οἱ μάχιμοι εἰσεπορεύοντο μετὰ ταῦτα, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου. πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις. καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις σάλπιγξι.

14. Καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐγγύθεν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἓξ ἡμέρας.

15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἀνέστησαν ἐν τῇ ἀναβάσει ὄρθρου, καὶ περιήλθοσαν τὴν πόλιν κατὰ τὸ κρίμα τοῦτο ἑπτάκις. πλὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκύκλωσαν τὴν πόλιν ἑπτάκις.

16. Καὶ ἐγένετο τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ, ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· κεκράξατε· παρέδωκε γὰρ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν.

17. Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τῷ κυρίῳ τῶν δυνάμεων. πλὴν Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς, ὅτι ἔκρυψε τοὺς ἀγγέλους οὓς ἀπεστείλαμεν.

18. Ἀλλὰ ὑμεῖς φυλάξασθε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες ὑμεῖς λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς.

CAP. VI.

11. Circuivit ergo arca Domini civitatem semel per diem, & reversa in castra, mansit ibi.

12. Igitur Iosue de nocte consurgente, tulerunt sacerdotes arcam Domini.

13. Et septem ex eis, septem buccinas, quarum in iubileo usus est: præcedebantq; arcam Domini ambulantes atque clangentes: & armatus populus ibat ante eos, vulgus autem reliquum sequebatur arcam, & buccinis personabat.

14. Circuieruntq; civitatem secundo die semel, & reversi sunt in castra. Sic fecerunt sex diebus.

15. Die autem septimo diluculo consurgentes, circuierunt urbem, sicut dispositum erat, septies.

16. Cumq; septimo circuitu clangerent buccinis sacerdotes, dixit Iosue ad omnem Israel, Vociferamini: tradidit enim vobis Dominus civitatem.

17. Sitq; civitas hæc anáthema: & omnia quæ in ea sunt, Domino, sola Rahab meretrix vivat cum universis qui cum ea in domo sunt: abscondit enim nuntios quos direximus.

18. Vos autem cavete ne de his quæ præcepta sunt quippiam contingatis, & sitis prævaricationis rei, & omnia castra Israel sub peccato sint atque turbentur.

Das VI. Capitel.

11. Also gieng die Lade des HERREN rings vmb die Stadt einmal/ vnd kamen in das Lager/ vnd blieben drinnen.

12. Denn Josua pflegte sich des morgens frü auffzumachen/ vnd die Priester trugen die Lade des HERREN.

13. So trugen die sieben Priester die sieben Halljars Posaunen für der Lade des HERRN her/ vnd giengen vnnd bliesen Posaunen/ vnnd wer gerüst war/ gieng für jnen her/ vnnd der hauffe folget der Lade deß HERRN vnd bließ Posaunen.

14. Des andern tages giengen sie auch ein mal vmb die Stadt/ vnd kamen wider ins Lager. Also theten sie sechs tage.

15. Am siebenden tag aber/ da die Morgenröte auffgieng/ machten sie sich frü auff/ vnd giengen nach derselben weise siebenmal vmb die Stadt/ daß sie desselben einigen tages siebenmal vmb die Stadt kamen.

16. Vnnd am siebenden mal da die Priester die Posaunen bliesen/ sprach Josua zum Volck: Machet ein Feldgeschrey/ denn der HERR hat euch die Stadt gegeben.

17. Aber dise Stadt vnnd alles was drinnen ist/ soll dem HERRN verbannet sein/ Alleine die Hure Rahab sol leben bleiben/ vnd alle die mit jr im Hause sind/ denn sie hat die Boten verborgen/ die wir außsandten.

18. Alleine hütet euch für dem verbannten/ daß jhr euch nicht verbannet/ so jhr des Verbanten/ etwas nemet/ vnnd machet das Lager Jsrael verbannet/ vnnd bringet es in Vnglück.

CAP. VI.

11. *L' arca del Signore adunque circondò la città vna volta à l'intorno, e ritornorono al campo, e stettero quiui.*

12. *Dinuouo Iosue si leuò la mattina, & i Sacerdoti presero l'arca del Signore.*

13. *Et i sette Sacerdoti, che portauano i setti corni di montone andauano auanti à l'arca del Signore, e sonauano con le trombe: e quel ch'era armato andaua auanti à quelli; e seguitauano l' arca del Signore, e quelli che congregauano andando sonauano co i cornetti.*

14. *E nel secondo giorno circondorono vnaltra volta la città, e se ne ritornorono al campo così fecero per sei giorni.*

15. *Ora quando fu venuto il settimo giorno, si leuorono subito che apparue l' aurora, e circondorono la città, secondo questa maniera per sette volte: solamente in questo giorno circondorono la città per sette volte.*

16. *E quando i sacerdoti sonorono co i corni questa settima volta, Iosue disse al popolo: Gridate, il Signore vi ha data la città.*

17. *Ora la città sia messa à sacco, ella e tutte le cose che sono in essa al Signore: Solamente Rahab hostiera viuerà ella e tutti quelli che saranno con essa in casa perche ha ascosi i messagieri che noi mandammo.*

18. *Tuttauolta guardateui da quel che è messo à sacco, che perauentura voi non tocchiate qualche cosa di quel ch'è messo à sacco, e non pigliate di quel che è interdetto, e mettiate il campo d' Israel in interdetto, e lo turbiate.*

ו

19 וכל כספא ודהבא ומני נחשא ובּרזלא קודשא אינון קדם ייי לאוצר בית מקדשא דייי יתעלון׃

20 ויביבו עמא ותקעו בשופריא והוה כד שמע עמא ית קל שופרא ויביבו עמא יבבא רבתא ונפל שורא דקרתא ואתבלע תחותוהי וסליק עמא לקרתא גבר לקבליה וכבשו ית קרתא׃

21 וגמרו ית כל דבקרתא מגבר ועד איתתא מ מעלימא ועד סבא ועד תור ואימר וחמר לפתגם דחרב׃

22 ולתרין גבריא דאלילו ית ארעא אמר יהושע עולו לבית איתתא פונדקיתא ואפיקו מתמן ית איתתא וית כל דלה כמא דקיימתון לה׃

23 ועלו עלימיא מאלליא ואפיקו ית רחב וית אבוהא וית אימה וית אחהא וית כל דלה וית כל זרעיתהא אפיקו ואשרינון מברא למשריתא דישראל׃

24 וקרתא אוקידו ב בנורא וכל דבה לחוד כספא ודהבא ומני נחשא ופרזלא יהבו באוצר בית מקדשא דייי׃

25 וית רחב פונדקיתא וית בית אבוהא וית כל דלה קיים יהושע ויתיבת בגו בני ישראל עד יומא הדין ארי אטמרת ית איזגדיא דשלח יהושע לאללא ית יריחו׃

ו

19 וְכֹל כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצַר יְהוָה יָבוֹא׃

20 וַיָּרַע הָעָם וַיִּתְקְעוּ בַּשֹּׁפָרוֹת וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיָּרִיעוּ הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֶּיהָ וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה אִישׁ נֶגְדּוֹ וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃

21 וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּעִיר מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד שׁוֹר וָשֶׂה וַחֲמוֹר לְפִי־חָרֶב׃

22 וְלִשְׁנַיִם הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ בֹּאוּ בֵּית־הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃

23 וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים וַיֹּצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־אַחֶיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֵת כָּל־מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל׃

24 וְהָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֶל נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־יְהוָה׃

25 וְאֶת־רָחָב הַזּוֹנָה וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הֶחְבִּיאָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ׃

ϛʹ.

19. Καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ πᾶς χαλκὸς καὶ σίδηρος ἅγιος ἔσται τῷ κυρίῳ, εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθήσεται.

20. Καὶ ἠλάλαξεν λαὸς, καὶ ἐσάλπισαν ἐν σάλπιγξιν οἱ ἱερεῖς. ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν τῶν σαλπίγγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ, καὶ ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ, καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ κατελάβοντο τὴν πόλιν.

21. Καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὴν ἰησοῦς, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβυτέρου, καὶ ἕως μόσχου, καὶ ἕως προβάτου, καὶ ὑποζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας.

22. Καὶ τοῖς δύο νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασι τὴν γῆν, εἶπεν ἰησοῦς· εἰσέλθετε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς τῆς πόρνης, καὶ ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῇ, ὡς ὠμόσατε αὐτῇ.

23. Καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξήγαγον ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἰσραήλ.

24. Καὶ ἡ πόλις ἐνεπρήσθη ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ. πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσίου, καὶ παντὸς χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, ἔδωκαν εἰς οἶκον κυρίου εἰσενεχθῆναι κυρίῳ.

25. Καὶ ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν, καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἐζώγρησεν ἰησοῦς, καὶ κατῴκισεν ἐν τῷ ἰσραὴλ, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυψε τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν ἱεριχώ.

CAP. VI.

19. Quicquid autem auri autargenti fuerit, & vasorum æneorum ac ferri, Domino consecretur, repositum in thesauris eius.

20. Igitur omni populo vociferante,& clangentibus tubis, postquam in aures multitudinis vox sonitusq; increpuit, muri illico corruerunt: & ascendit vnusquisq; per locum qui contra se erat: ceperuntque civitatem.

21. Et interfecerunt omnia quæ erant in ea, á viro usq ad mulierem, ab infante usque ad senem. Boves quoque & oves, & asinos in ore gladij percusserunt.

22. Duobus autem viris. qui exploratores missi fuerant, dixit Iosue, Ingredimini domum mulieris meretricis, & producite eam, & omnia quæ illius sunt, sicut illi iuramento firmastis.

23. Ingressique iuvenes, eduxerunt Rahab, & parentes eius. fratres quoque,& cunctā supellectilem ac cognationem illius, & extra castra Israel manere fecerunt.

24. Vrbem autē & omnia quæ inventa sunt in ea, succenderunt: absque auro & argento, & vasis æneis ac ferro quæ in ærarium Domini consecrarunt.

25. Rahab vero meretricem, & domum patris eius, & omnia quæ habebat, fecit Iosue vivere, & habitaverunt in medio Israel usq in præsentem diem: eo quod absconderit nuntios quos miserat ut explorarent Iericho.

Das VI. Capitel.

19. Aber alles Silber vnnd Gold/ sampt dem ehrnen vnd eisern gerethe/ soll dem HERREN geheiliget sein/ das zu des HERREN schatz komme.

20. Da machet das Volck ein Feldgeschrey/vnd bliesen Posaunen/denn als das Volck den hall der Posaunen höret/macht es ein groß Feldgeschrey/vnd die Mauren fielen vmb/vnd das Volck ersteig die Stadt/ein jeglicher stracks für sich. Also gewonnen sie die Stadt.

21. Vnd verbannten alles was inn der Stadt war/mit der scherpffe des Schwerts/beyde Mann vnd Weib/ Jung vnd Alt/Ochsen/Schafe vnnd Esel.

22. Aber Josua sprach zu den zweyen Männern/die das Land verkunthschafft hatten: Gehet inn das Hauß der Huren/vnd führet das Weib von dannen herauß mit allem daß sie hat wie jr geschworen habt.

23. Da giengen die Jüngling die Kunthschaffer hinein/vnnd führeten Rahab herauß/sampt jhrem Vater vnd Muter/vnd brüdern/alles was sie hatte/vnd alle jhr Geschlecht/vnd liessen sie haussen ausser dem Lager Jsrael.

24. Aber die Stadt verbrannten sie mit Feuer/vnd alles was drinnen war/Alleine das Silber vnd Gold/ vnd ehrnen vnd eisern Gerethe/theten sie zum schatz in das Hauß des HERren.

25. Rahab aber die Hure/sampt dem Hause jres Vatters/vnnd alles was sie hatte/ließ Josua leben/vnd sie wohnet in Jsrael/biß auff disen tag/ Darumb daß sie die Boten verborgen hatte / die Josua zu verkunthschaffen gesandt hatte gen Jeriho.

CAP. VI.

19. *Ma tutto lo argento e l'oro,& i vasi di rame, e di ferro sono santi al Signore, verrano nel tesoro del Signore.*

20. *E cosi il popolo gridò, poi che sonorono co i cornetti: perche quando il popolo hebbe udito il suono de i corni, gridò con grandissimo grido; & il muro cascò sotto di se. Allhora il popolo entrò ne la cittá, ciascuno à l'incontra di se, e la presero.*

21. *E distrussero à fil di spada tutte le cose, ch'erano ne la città, da gli huomini insino à le donne da i fanciulli insino à i vecchii, & insino à i buoi, à le pecore, & à gli asini.*

22. *Allhora Iosue disse à quei due huomini, che haueuano spiata la terra, entrate ne la casa de la donna hostessa, e cauatela di lì con tutto quello che vi ha, sicome voi hauete giurato à lei.*

23. *Quelli huomini dunque che haueuano spiato, entrorono, cauarono fuora Rahab e suo padre e sua madre, & i suoi fratelli, e tutto quel ch' ella haueua: e tutti i suoi parenti, e gli messero fuòr del campo d'Israel.*

24. *Dapoi abbruggiorono la città col fuoco e tutto cio ch' era in essa, solamente messero l'oro e l'argento, & i vasi di rame e di ferro nel tesoro de la casa del Signore.*

25. *E Iosue lasciò viuere Rahab hostessa, e la casa di suo padre e tutto quello che haueua, & habitò nel mezzo d'Israel. Insino à questo giorno: perche haueua ascosi i messaggieri, che Iosue haueua mandati per spiare Ierico.*

ו

26 וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא
לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ לִפְנֵי יְהוָה
אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־הָעִיר
הַזֹּאת אֶת־יְרִיחוֹ בִּבְכֹרוֹ יְיַסְּדֶנָּה
וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ׃
27 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

ז

1 וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעַל
בַּחֵרֶם וַיִּקַּח עָכָן בֶּן־כַּרְמִי
בֶּן־זַבְדִּי בֶן־זֶרַח לְמַטֵּה יְהוּדָה
מִן־הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים
מִירִיחוֹ הָעַי אֲשֶׁר עִם־בֵּית
אָוֶן מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם לֵאמֹר עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־
הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ
אֶת־הָעָי׃
3 וַיָּשֻׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו אַל־יַעַל כָּל־הָעָם
כְּאַלְפַּיִם אִישׁ אוֹ כִּשְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ אֶת־
הָעַי אַל־תְּיַגַּע שָׁמָּה אֶת־כָּל־
הָעָם כִּי מְעַט הֵמָּה׃ 4 וַיַּעֲלוּ
מִן־הָעָם שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי׃
5 וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים
וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי
הַשַּׁעַר עַד־הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם
בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי
לְמָיִם׃ 6 וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ
שִׂמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה עַד־הָעֶרֶב
הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עָפָר
עַל־רֹאשָׁם׃

ו

26 ואומי יהושע בע
בעידנא ההיא למימר ליט
גברא קדם יי דיקום ויבני
ית קרתא הדא ית יריחו
בבכריה ישכלינה ובזעיר
בנוהי יקים דשהא:
27 והוה (מימרא) דיי
בסעדיה דיהושע והוה
מימריה סגי ורבי בכל
ארעא:

ז

1 ושקרו בני ישראל שקר
בחרמא ונסיב עכן בר
כרמי בר זבדי בר זרח לש
לשבטא דיהודה מן חרמא
ותקיף רגזא דיי בבני
ישראל:
2 ושלח יהושע גברין מ
מירחו לעי דעם בית און
ממדנח לבית אל ואמר
להון למימר סקו ואלילו
ית ארעא וסליקו גבריא
ואלילו ית עי:
3 ותבו לות יהושע ו
ואמרו ליה לא יסק כל
עמא כתרין אלפין או
כתלתא אלפין גבריא
יסקון וימחון ית עי לא
תרגיש לתמן כל עמא ארי
ועירין אינון:
4 וסליקו מן עמא לתמן
כתלתא אלפין גבריא
ואפכו קדם אנשי עי:
5 וקטלו מנהון אנשי עי
כתלתין ושיתא גברין
ורדפונון קדם תרעא עד
דתברונון ומחונון במ
במחתנא ואתמסי לבא
דעמא והוה למיא:
6 ובזע יהושע לבושוהי
ונפל אנפוהי על ארעא
קדם ארונא דיי עד רמשא
הוא וסבי ישראל ואסיקו
עפרא על רישיהון:

ϛ.

26. Καὶ ὥρκισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων· ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ἐναντίον κυρίου, ὃς ἀναστήσει καὶ οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Ἱεριχώ. ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσει αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς.

27. Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΚΕΦΑΛ. ζ.

1. Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλην, καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἔλαβεν Ἄχαν υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαβδὶ υἱοῦ Ζαρὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος. καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

2. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας ἀπὸ Ἱεριχὼ εἰς Γαί, ἥ ἐστι κατὰ Βηθαῦν πρὸς ἀνατολὰς Βαιθήλ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων· ἀναβάντες κατασκέψασθε τὴν γῆν. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες, καὶ κατεσκέψαντο τὴν Γαί.

3. Καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· μὴ ἀναβήτω πᾶς ὁ λαός, ἀλλ' ἢ ὡσεὶ δισχίλιοι ἢ τρισχίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν, καὶ ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα· ὀλίγοι γάρ εἰσι.

4. Καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἐκεῖ ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαί.

5. Καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν οἱ ἄνδρες Γαί, ὡς τριακονταὲξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης, ἕως συνέτριψαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ καταφεροῦς· καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ.

6. Καὶ διέρρηξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ, καὶ ἐπέβαλον τὸν χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

CAP. VI.

26. In tempore illo, imprecatus est Iosue, dicens, Maledictus vir coram Domino, qui suscitaverit, & ædificaverit civitatem Iericho. In primogenito suo fundamenta illius iaciat, & in novissimo liberorum ponat portas eius.

27. Fuit ergo Dominus cum Iosue, & nomen eius vulgatum est in omni terra.

CAP. VII.

1. Filii autem Israel prævaricati sunt mandatum, & usurpaverunt de anathemate. Nam Achan filius Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Iuda, tulit aliquid de anathemate: iratusq; est Dominus contra filios Israel.

2. Cumq; mitteret Iosue de Iericho viros contra Hai, quæ est iuxta Beth-aven ad Orientalem plagam oppidi Bethel, dixit eis, Ascendite, & explorate Terram. Qui præcepta complentes exploraverunt Hai.

3. Et reversi dixerunt ei, Non ascendat omnis populus, sed duo vel tria millia virorum pergant, & deleant civitatem: quare omnis populus frustra vexabitur contra hostes paucissimos.

4. Ascenderunt ergo tria millia pugnatorum. Qui statim terga vertentes,

5. Percussi sunt à viris urbis Hai, & corruerunt ex eis triginta & sex homines: persecutiq; sunt eos adversarii de porta usque ad Sabarim, & ceciderunt per prona fugientes: pertimuitque cor populi, & ad instar aquæ liquefactum est.

6. Iosue verò scidit vestimenta sua, & pronus cecidit in terram corã arca Domini usque ad vesperam, tam ipse quàm omnes senes Israel: miseruntq; pulverem super capita sua.

Das VI. Capitel.

26. Zu der zeit schwur Josua / vnd sprach: Verflucht sey der Mann für dem HERREN/der dise Stadt Jeriho auffrichtet vnnd bauet. Wenn er jren Grund legt/das koste jhn seinen ersten Sohn/vnd wenn er jr thor setzt / das koste jhn seinen Jüngsten Sohn.

28. Also war der HERR mit Josua/daß man von jm saget inn allen Landen.

Das VII. Capitel.

1. ABer die Kinder Jsrael vergriffen sich an dem verbannten. Denn Achan der Sohn Charmi/des Sons Sabdi / des Sohns Serah / vom Stamm Juda/nam des verbannten etwas / da ergrimmet der zorn des HERRN über die Kinder Jsrael.

2. Da nun Josua Männer außsandt von Jeriho gen Ai / die bey BethAven ligt/gegen dem Morgen für BethEl/vnd sprach zu jnen: Gehet hinauff/vnd verkunthschafft das Land. Vnnd da sie hinauff gegangen waren/vnnd Ai verkunthschafft hatten,

3. Kamen sie wider zu Josua / vnd sprachen zu jm: Laß nicht das gantze Volck hinauff ziehen / sondern bey zwey oder drey tausent Mann/daß sie hinauff ziehen/vnnd schlagen Ai/ daß nicht das gantze Volck sich daselbs bemühe/Dem jhr ist wenig.

4. Also zogen hinauff des Volcks bey drey tausent Mann/vnnd die flohen für den Männern zu Ai.

5. Vnd die von Ai schlugen jhr bey sechs vnd dreissig Mann/vnd jagten sie für dem thor biß gen Sabarim/ vnd schlugen sie den weg herab. Da ward dem Volck das hertz verzagt/ vnd ward zu Wasser.

6. Josua aber zureiß seine Kleider vnd fiel auff sein Angesicht zur Erden für der Laden des HERRn/ biß auff den Abend/sampt den Eltesten Jsrael/vnd worffen staub auff jhre Häupter.

CAP. VI.

26. E Iosue in quel tempo giurò, dicendo: Maladetto sia quello huomo dinanzi al Signore, ilquale si leuarà e riedificarà questa città di Ierico, Egli la fondarà sopra il suo primogenito, e metterà le sue porte sopra del suo figliuolo piccolo.

27. E cosi il Signore fu con Iosue, & la fama sua fu per tutta la terra.

CAP. VII.

1. Ma i figliuoli d' Israel preuaricorono ne la cosa interdetta. Imperoche Achan figliuolo di Carmi, figliuolo di Zàbdi, figliuolo di Zerah de la tribu di Iuda prese de la cosa interdetta: & il furor del Signore fu acceso contra de figliuoli d' Israel.

2. Ora Iosue mandò di Ierico huomini in Hai, ch' era appresso Beth-auen verso Oriente di Beth-el, e disse loro queste parole: Montate e spiate la terra. Quelli huomini dunque salirono, e spiorono Hai.

3. Et essendo essi ritornati à Iosue, gli dissero: Non monti tutto il popolo; Solamente montino circa due milia huomini, ò circa tremilia huomini al piu; e pigliaranno Hai. Non voler affaticare tutto il popolo per là, perche sono pochi.

4. Ora montorono là circa tremilia huomini del popolo, e fuggirono dinanzi à gli huomini di Hai.

5. E gli huomini di Hai percossero circa trentasei huomini di quelli, e gli perseguitorono da la porta insino à Sebarim, e gli percossero ne lo scendere: perilche fu auilito il cuor del popolo, e fu come l' acqua

6. Perlaqual cosa Iosue si stracciò i suoi vestimenti, e si gettò sopra la faccia sua in terra dinanzi à l' arca del Signore, insino à la sera, egli & i vecchi d' Israël, e messero de la poluere sopra il capo loro.

ז

7 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה לָמָה הֵעֲבַרְתָּ הַעֲבִיר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן:

8 בִּי אֲדֹנָי מָה אֹמַר אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף לִפְנֵי אֹיְבָיו:

9 וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכֹל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ וּמַה־תַּעֲשֵׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ קֻם לָךְ לָמָּה זֶּה אַתָּה נֹפֵל עַל־פָּנֶיךָ:

11 חָטָא יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ מִן־הַחֵרֶם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כִּחֲשׁוּ וְגַם שָׂמוּ בִכְלֵיהֶם:

12 וְלֹא יֻכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עֹרֶף יִפְנוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם כִּי הָיוּ לְחֵרֶם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם־לֹא תַשְׁמִידוּ הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם:

13 קֻם קַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וְאָמַרְתָּ הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֵרֶם בְּקִרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ עַד־הֲסִירְכֶם הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם:

14 וְנִקְרַבְתֶּם בַּבֹּקֶר לְשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה יִקְרַב לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה יְהוָה תִּקְרַב לַבָּתִּים וְהַבַּיִת אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה יִקְרַב לַגְּבָרִים:

ז

7 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ קַבֵּיל בָּעוּתִי יְיָ אֱלֹהִים לְמָא אַעֲבַרְתָּא אַעֲבָרָא יָת עַמָּא הָדֵין יָת יַרְדְּנָא לְמִמְסַר יָתַנָא בִּידָא דֶאֱמוֹרָאָה לְאוֹבָדוּתָנָא וְלוּי כְּעַן דִשְׁרֵינָא וִיתֵיבְנָא בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא:

8 בְּבָעוּ יְיָ מָה אֵימַר בָּתַר דְאַהְדָרוּ יִשְׂרָאֵל קְדָלְהוֹן לְמִיפַּךְ קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן:

9 וְיִשְׁמְעוּן כְּנַעֲנָאֵי וְכָל יָתְבֵי אַרְעָא וְיִתְחַרוּן עֲלָנָא וִישֵׁיצוּן יָת שְׁמָנָא מִן אַרְעָא וּמָה תַּעֲבֵיד בְּדִיל שְׁמָךְ רַבָּא:

10 וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ קוּם לָךְ לְמָה דְנַן אַתְּ רָמֵי עַל אַפָּךְ:

11 חָבוּ יִשְׂרָאֵל וְאַף עֲבָרוּ יָת קְיָמִי דְפַקֵּדִית יָתְהוֹן וְאַף נְסִיבוּ מִן חֶרְמָא וְאַף גְּנָבוּ וְאַף כַּדִּיבוּ וְאַף שַׁוִּיאוּ בְּמָנֵיהוֹן:

12 וְלָא יִיכְלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵיקַם קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן קְדָלְהוֹן יְהַפְּכוּן קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן אֲרֵי הֲווֹ לְחֶרְמָא וְלָא אוֹסֵיף לְמֶהֱוֵי (מֵימְרִי) בְּסַעְדְּכוֹן אִם לָא תְשֵׁיצוּן חֶרְמָא מִבֵּינֵיכוֹן:

13 קוּם זַמֵּין יָת עַמָּא וְתֵימַר אִזְדַּמְּנוּ לִמְחַר אֲרֵי כִדְנַן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל חֶרְמָא בֵּינָךְ יִשְׂרָאֵל לָא תִיכְּלוּן לְמֵיקַם קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן עַד דְתַעְדּוּן חֶרְמָא מִבֵּינֵיכוֹן:

14 וְתִתְקָרְבוּן בְּצַפְרָא לְשִׁבְטֵיכוֹן וִיהֵי שִׁבְטָא דְיִתְאַחַד מִן קֳדָם יְיָ יִתְקָרַב לְזַרְעִין וְזַרְעִיתָא דְיִתְאַחַד מִן קֳדָם יְיָ תִּתְקָרַב לְבָתִּין וּבֵיתָא דְיִתְאַחַד מִן קֳדָם יְיָ יִתְקָרַב לְגַבְרַיָּא:

ζ.

7. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς· δέομαι κύριε κύριε, ἵνα τί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν ἰορδάνην, παραδοῦναι αὐτὸν τῷ ἀμορραίῳ ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατῳκίσθημεν παρὰ τὸν ἰορδάνην. (ἐν ἐμοί, κύριε)

8. Καὶ τί ἐρῶ; ἐπεὶ μετέβαλεν ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ;

9. Καὶ ἀκούσας ὁ χαναναῖος, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, περικυκλώσουσιν ἡμᾶς καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα;

10. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἰησοῦν· ἀνάστηθι. ἵνα τί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου;

11. Ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς, καὶ παρέβη τὴν διαθήκην μου, ἣν διέθηκα πρὸς αὐτοὺς, καί γε ἔλαβον ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ κλέψαντες ἐψεύσαντο, καὶ ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν.

12. Καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα. οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθημα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

13. Ἀναστὰς ἁγίασον τὸν λαὸν, καὶ εἰπὸν ἁγιασθῆναι εἰς αὔριον, ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ, τὸ ἀνάθημά ἐστιν ἐν ὑμῖν ἰσραὴλ, οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθημα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

14. Καὶ συναχθήσεσθε πάντες τὸ πρωῒ κατὰ φυλάς. καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν ἐνδείξηται κύριος, προσάξετε κατὰ δήμους. καὶ τὸν δῆμον ὃν ἂν ἐνδείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' οἶκον. καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν ἐνδείξῃ κύριος προσάξετε κατ' ἄνδρα.

CAP. VII.

7. Et dixit Iosue, Heu Domine Deus, quid voluisti traducere populum istum Iordanem fluvium, ut traderes nos in manus Amorrhæi, & perderes? utinam ut cœpimus, mansissemus trans Iordanem?

8. Mi Domine Deus, quid dicam, videns Israelem hostibus suis terga vertentem?

9. Audient Chananæi, & omnes habitatores terræ, & pariter conglobati circundabunt nos, atque delebunt nomen nostrum de terra: & quid facies magno nomini tuo?

10. Dixitque Dominus ad Iosue, Surge, cur iaces pronus in terra?

11. Peccavit Israel, & prævaricatus est pactum meum: tuleruntque de anathemate, & furati sunt atque mentiti, & absconderunt inter vasa sua.

12. Nec poterit Israel stare ante hostes suos, eosque fugiet: quia pollutus est anathemate, non ero ultrà vobiscum, donec conteratis eum qui huius sceleris reus est.

13. Surge, sanctifica populum, & dic eis, Sanctificamini in crastinum: hæc enim dicit Dominus Deus Israel, Anathema in medio tui est Israel: non poteris stare coram hostibus tuis, donec deleatur ex te qui hoc contaminatus est scelere.

14. Accedetisq; manè singuli per tribus vestras: & quamcunq; tribum sors invenerit, accedet per cognationes suas, & cognatio per domos, domusque per viros.

Das VII. Capitel.

7. Vnd Josua sprach: Ach HERR HERR/ warumb hast du diß Volck über den Jordan geführet / daß du vns in die hende der Amoriter gebest vns vmbzubringen? O daß wir weren jenseydt des Jordans blieben/ wie wir angefangen hatten.

8. Ach mein HERR/ was soll ich sagen/ weil Jsrael seinen feinden den rücken kehret?

9. Wenn daß die Cananiter vnnd alle einwohner des Lands hören/ so werden sie vns vmbgeben/ vnnd auch vnsern namen außrotten von der Erden / was wilt du denn bey deinem grossen Namen thun?

10. Da sprach der HERR zu Josua: Stehe auff/ warumb ligst du also auff deinem Angesicht?

11. Jsrael hat sich versündiget/ vnd haben meinen Bund übergangen/ den ich jnen gebotten habe/ Dazu haben sie des Verbannten genommen vnd gestolen vnd verleugnet/ vnd vnter jre Gerethe gelegt.

12. Die Kinder Jsrael mügen nicht stehen für jhren Feinden / sondern müssen jhren Feinden den rücken kehren/ denn sie sind im Bann/ ich werde fort nicht mit euch sein / wo jhr nicht den Bann auß euch vertilget.

13. Stehe auff vnnd heilige das Volck/ vnd sprich: Heiliget euch auff morgen/ Denn also sagt der HERR der GOtt Jsrael: Es ist ein Bann vnter dir Jsrael / darumb kanst du nicht stehen für deinen Feinden / biß daß jhr den Bann von euch thut.

14. Vnnd sollet euch frůe herzu machen / ein Stamm nach dem andern/ vnd welchen Stamm der HErr treffen wirdt/ der soll sich herzu machen/ ein Geschlecht nach dem andern vnnd welch Geschlecht der HERR treffen wirdt/ das soll sich herzu machen/ ein Hauß nach dem andern/ vnd welch Hauß der HERR treffen wird daß soll sich herzu machen/ ein Haußwirt nach dem andern.

CAP. VII.

7. E Iosue disse al Signore, Ah Signore Dio perche hai tu fatto passare il Giordano à questo popolo, per darci ne le mani de gli Amorrhei, per distruggerci? Dio volesse, che à noi fosse piaciuto, e fossemo restati di la dal Giordano.

8. O Signore che dirò io poi che Israel ha voltato le spalle dinanzi à i suoi nimici?

9. I Cananei lo intenderanno e tutti gli habitatori de la terra e si voltaranno contra di noi e disperderanno il nostro nome sopra la terra. Ma che farai tu al tuo gran nome?

10. Allhora il Signore disse à Iosue, Leuati su: perche ti getti tu cosi sopra la tua faccia?

11. Israel ha peccato, & hanno ancora trasgredito il mio patto, ch'io haueuo comandato loro & hanno ancora preso de la cosa interdetta, & hanno ancora rubbato & hanno mentito, e l'hanno messa fra i loro vasi.

12. Per questo i figliuoli d'Israel non potranno resistere dinanzi à i loro nimici, e si voltaranno le spalle dinanzi à i loro nimici; perche hanno preso de lo interdetto i io non sarò piu con voi se non distruggerete lo interdetto del mezo di voi.

13. Leuati dunque santifica i' popolo, e dirai: Santificateui per domane; perche il Signore Dio d'Israel dice cosi: Nel mezo di te vi è vno interdetto, ò Israel, tu non potrai resistere dinanzi à gli nimici tuoi, infinche tu non hauerai leuato lo interdetto del mezo di te.

14. Domattina voi andarete à le vostre tribu: e la tribu, ch'el Signore hauerà mostrata, s'accostarà secondo le famiglie: e la famiglia, ch'el Signore mostrarà, si appressarà secondo le case: e la casa, ch'el Signore hauerà accennatà, si accostarà secondo gli huomini.

ז

15 ויהי דיתאחד בחרמא יתוקד בנורא הוא וכל דיליה ארי עבר על קימא דיוי וארי עבד דלא כשר בישראל:

16 ואקדים יהושע בצפרא וקריב ית ישראל לשבטוהי ואתאחד שבטא דבית יהודה:

17 וקריב ית זרעית יהודה ואתאחד ית זרעית זרח וקריב ית זרעית זרח לגבריא ואתאחד זבדי:

18 וקריב ית ביתיה לגבריא ואתאחד עכן בר כרמי בר זבדי בר זרח לשבטא דיהודה:

19 ואמר יהושע לעכן ברי שוי כען יקרא קדם יוי אלהא דישראל והב קדמוהי אודאה וחוי כען לי מה עבדת לא תכסי מיני:

20 ואתיב עכן ית יהושע ואמר בקושטא אנא חבית קדם יוי אלהא דישראל וכדין וכדין עבדית:

21 וחזית בביזתא אצטלי בבלי חד שפיר ומאתן סלעין דכסף ולישנא דדהבא חד חמשין סלעין מתקליה ורגתנון ונסבתנון והא אינון טמירין בארעא בגו משכני וכספא תחותיהון:

22 ושלח יהושע אזגדין ורהטו למשכנה והא טמירין במשכניה וכספא תחותוהון:

23 ונסיבונון מגו משכנא ואיתיאונון לות יהושע ולות כל ישראל ואתיכונון קדם יוי:

ז

15 והיה הנלכד בחרם ישרף באש אתו ואת כל אשר לו כי עבר את ברית יהוה וכי עשה נבלה בישראל:

16 וישכם יהושע בבקר ויקרב את ישראל לשבטיו וילכד שבט יהודה:

17 ויקרב את משפחת יהודה וילכד את משפחת הזרחי ויקרב את משפחת הזרחי לגברים וילכד זבדי:

18 ויקרב את ביתו לגברים וילכד עכן בן כרמי בן זבדי בן זרח למטה יהודה:

19 ויאמר יהושע אל עכן בני שים נא כבוד ליהוה אלהי ישראל ותן לו תודה והגד נא לי מה עשית אל תכחד ממני:

20 ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי ליהוה אלהי ישראל וכזאת וכזאת עשיתי:

21 ואראה בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף ולשון זהב אחד חמשים שקלים משקלו ואחמדם ואקחם והנם טמונים בארץ בתוך האהלי והכסף תחתיה:

22 וישלח יהושע מלאכים וירצו האהלה והנה טמונה באהלו והכסף תחתיה:

23 ויקחום מתוך האהל ויבאום אל יהושע ואל כל בני ישראל ויצקם לפני יהוה:

ζ.

15. Καὶ ὃς ἂν ἐνδειχθῇ ἐν τῷ ἀναθέματι, κατακαυθήσεται πυρὶ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν Ἰσραήλ.

16. Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τὸ πρωῒ, καὶ προσήγαγε τὸν λαὸν κατὰ φυλὰς αὐτοῦ, καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα.

17. Καὶ προσήχθη κατὰ δήμους, καὶ ἐνεδείχθη δῆμος ὁ Ζαραΐ. καὶ προσήχθη δῆμος ὁ Ζαραῒ κατ᾽ οἴκους, καὶ ἐνεδείχθη οἶκος ὁ Ζαμβρί.

18. Καὶ προσήχθη ὁ οἶκος αὐτοῦ κατ᾽ ἄνδρα, καὶ ἐνεδείχθη Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβρὶ, υἱοῦ Ζαρὰ τῆς φυλῆς Ἰούδα.

19. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ· υἱέ μου, δὸς δόξαν σήμερον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ, καὶ δὸς αὐτῷ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀνάγγειλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ᾽ ἐμοῦ.

20. Καὶ ἀπεκρίθη Ἄχαρ τῷ Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν. ἀληθῶς ἐγὼ ἥμαρτον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ· οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησα.

21. Εἶδον ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν ποικίλην μίαν καλὴν, καὶ διακόσια δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῆν, πεντήκοντα διδράχμων ὁλκὴ αὐτῆς· καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον. καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐγκέκρυπται ἐν τῇ γῇ ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν.

22. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν.

23. Καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ πρὸς Ἰησοῦν, καὶ πρὸς πάντας πρεσβυτέρους Ἰσραήλ, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἔναντι κυρίου.

CAP. VII.

15. Et quicunque ille in hoc facinore fuerit deprehésus, comburetur igni cum omni substantia sua, quoniam prævaricatus est pactum Domini, & fecit nefas in Israel.

16. Surgens itaque Iosue manè, applicuit Israel per tribus suas, & inventa est tribus Iuda.

17. Quæ cùm iuxta familias suas esset oblata, inventa est familia Zare. Illam quoque per domos offerens, reperit Zabdi.

18. Cuius domum in singulos dividens viros invenit Achan filium Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Iuda.

19. Et ait Iosue ad Achan, Fili mi, da gloriam Domino Deo Israel, & confitere, atq; indica mihi quid feceris, ne abscondas.

20. Responditq; Achan Iosue, & dixit ei, Verè ego peccavi Domino Deo Israel, sic & sic feci.

21. Vidi enim inter spolia pallium coccineum valde bonum, & ducentos siclos argenti, regulamq; auream quinquaginta siclorum: & concupiscens abstuli, & abscondi in terra contra medium tabernaculi mei, argentumque fossa humo operui.

22. Misit ergo Iosue ministros: qui currentes ad tabernaculum illius, repererunt cuncta abscondita in eodem loco, & argentum simul.

23. Auferentesque de tentorio tulerũt ea ad Iosue, & ad omnes filios Israel, proiecerũtq; ante Dominum.

Das VII. Capitel.

15. Vnd welcher erfunden wird im Bann/ den soll man mit Feuer verbrennen mit allem daß er hat/ darumb daß er den Bund des HERRN überfahren/ vnd eine Thorheit inn Israel begangen hat.

16. Da macht sich Josua des morgens frü auff/ vnd bracht Israel herzu/ einen Stamm nach dem andern/ vnd ward getroffen der Stamm Juda.

17. Vnd da er die Geschlecht in Juda herzu bracht/ ward getroffen das Geschlecht der Serahiter/ vnd da er das Geschlecht der Serahiter herzu bracht/ ein Haußwirt nach dem andern/ ward Sabdi getroffen.

18. Vnnd da er sein Hauß herzu bracht/ ein Wirt nach dem andern/ ward getroffen Achan der Sohn Charmi/ des Sohns Sabdi/ des Sohns Serah/ auß dem Stamm Juda.

19. Vnnd Josua sprach zu Achan: Mein Son/ gib dem HERRN dem Gott Israel die ehre/ vnd gib jm das lob/ vnnd sage mir an: Was hast du gethan? vnd leugne mir nichts.

20. Da antwortet Achan Josua/ vnnd sprach: Warlich/ ich hab mich versündigt an dem HERREN/ dem Gott Israel/ Also vnnd also hab ich gethan.

21. Ich sahe vnter dem Raub einen köstlichen Babylonischen Mantel/ vnd zwey hundert Seckel Silbers/ vnd eine güldene zunge fünfftzig Seckel werth am gewichte/ des gelüstet mich/ vnd nam es/ vnd sihe/ es ist verschorren in die Erden in meiner Hütten/ vnd das Silber drunter.

22. Da sandte Josua botten hin/ die lieffen zur Hütten/ vnd sihe es war verschorren im seiner Hütten/ vnnd das Silber drunter.

23. Vnd sie namens auß der Hütten/ vnd brachtens zu Josua vnnd zu allen Kindern Israel/ vnd schüttens für den HERRN.

CAP. VII.

15. E colui che sarà ritrouato ne lo interdetto, sarà abbrugiato sul fuoco, egli e tutto quel che ha, perche ha trasgredito il patto del Signore; e perche ha commessa scelleratezza in Israel.

16. Iosue dunque si leuò la mattina, e fece accostare Israel secondo le sue tribu, e fu ritrouata la tribu di Iuda.

17. Allhora fece appressare la tribu di Iuda, e ritrouò la famiglia di Zarhi: dipoi fece appressare la famiglia di Zarhi, secondo gli huomini, e fu ritrouata la casa di Zabdi.

18. E fece accostare la casa di Zabdi secondo gli huomini, e fu ritrouato Acham figliuolo di Carmi, figliuolo di Zabdi, figliuolo di Zerah de la tribu di Iuda.

19. E Iosue disse à Achan: Figliuolo mio, dà ti prego, gloria al Signore Dio d' Israel, e dagli la confessione; e dimmi hora che cosa hai fatto, non me la volere ascondere.

20. Achan rispose à Iosue, e disse: Veramente io ho peccato contra il Signore Dio d' Israel; & ho fatto cosi e cosi.

21. Io viddi fra le spoglie una veste babilonica buona, e dugento sicli di argento, & una bacchetta d' oro, di peso di cinquanta sicli, lequali cose io desiderai, e le presi: & ecco che sono ascose in terra nel mezo del mio pauiglione, e lo argento sotto di quella.

22. Allhora Iosue mandò messaggieri, iquali corsero al pauiglione, & ecco ch' erano ascose nel suo pauiglione, e lo argento sotto di quello.

23. Essi dunque presero quelle cose del mezo del pauiglione, e le portorono à Iosue, & à tutti i figliuoli d' Israel; e le posero dinanzi al Signore.

ז

24 ודבר יהושע ית עכן בר זרח ונסיב ית כספא וית אוצטלא וית לישנא דדהבא ודבר ית בנוהי וית בנתיה וית תוריה וית חמריה וית עאניה וית משכניה וית כל דיליה וכל ישראל עמיה ואסיקו יתהון למישר עכור:

25 ואמר יהושע מה עכרתנא יעכרינך יי ביומא הדין ורגמו יתיה כל ישראל באבנא ואוקידו יתהון בנורא בתר דרגמו יתהון באבניא:

26 ואקימו עלוהי דגור אבנין רב עד יומא הדין ותב יי מתקוף רוגזיה על כן קרא שמא דאתרא ההוא מישר עכור עד יומא הדין:

ז

24 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עָכָן בֶּן־זֶרַח וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הָאַדֶּרֶת וְאֶת־לְשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֶת־שׁוֹרוֹ וְאֶת־חֲמֹרוֹ וְאֶת־צֹאנוֹ וְאֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עֵמֶק עָכוֹר:

25 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מֶה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בָּאֲבָנִים:

26 וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיָּשָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק עָכוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

ζʹ.

24. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἄχαρ υἱὸν Ζαρά, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὴν ψιλὴν καὶ τὴν γλῶσσαν τὴν χρυσῆν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς εἰς Ἐμεκαχώρ.

25. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ· τί ὠλέθρευσας ἡμᾶς; ἐξολεθρεύσαι σε κύριος, καθὰ καὶ σήμερον. καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις πᾶς Ἰσραήλ, καὶ κατέκαυσαν αὐτὰ ἐν πυρί, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτοὺς ἐν λίθοις.

26. Καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχὼρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ח

1 ואמר יי ליהושע לא תדחל ולא תתבר דבר עמך ית כל עמא עבדי קרבא וקום סק לעי חזי דמסרית בידך ית מלכא דעי וית עמיה וית קרתיה וית ארעיה:

2 ותעביד לעי ולמלכה כמא דעבדת ליריחו ולמלכה לחוד עדאה ובעירה תבוזון לכון אתקין לך כמנא לקרתא מאחורהא:

3 וקם יהושע וכל עמא עבדי קרבא למיסק לעי ובחר יהושע תלתין אלפין גברין גיברי חילא ושלחינון בליליא:

4 ופקיד יתהון למימר חזו דאתון כמנין לקרתא מאחורי קרתא לא תתרחקון מן קרתא לחדא ותהון כולכון מתקנין:

ח

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת קַח עִמְּךָ אֵת כָּל־עַם הַמִּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה הָעָי רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ הָעַי וְאֶת־עַמּוֹ וְאֶת־עִירוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ:

2 וְעָשִׂיתָ לָעַי וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ רַק־שְׁלָלָהּ וּבְהֶמְתָּהּ תָּבֹזּוּ לָכֶם שִׂים־לְךָ אֹרֵב לָעִיר מֵאַחֲרֶיהָ:

3 וַיָּקָם יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת הָעָי וַיִּבְחַר יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַיִּשְׁלָחֵם לָיְלָה:

4 וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר רְאוּ אַתֶּם אֹרְבִים לָעִיר מֵאַחֲרֵי הָעִיר אַל־תַּרְחִיקוּ מִן־הָעִיר מְאֹד וִהְיִיתֶם כֻּלְּכֶם נְכֹנִים:

ΚΕΦΑΛ. ηʹ.

1. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν· μὴ φοβηθῇς μηδὲ δειλιάσῃς· λαβὲ μετὰ σεαυτοῦ πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί· ἰδοὺ δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαί, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ.

2. Καὶ ποιήσεις τῇ Γαί καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησας τῇ Ἱεριχῷ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, καὶ τὴν προνομὴν αὐτῆς, καὶ τῶν κτηνῶν αὐτῆς προνομεύσεις σεαυτῷ· κατάστησον δὲ σεαυτῷ ἔνεδρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῆς.

3. Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστής, ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί. καὶ ἐπέλεξεν Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός.

4. Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων· ἴδετε, ὑμεῖς ἐνεδρεύσατε ὀπίσω τῆς πόλεως, μὴ μακρὰν γίνεσθε τῆς πόλεως σφόδρα, καὶ ἔσεσθε πάντες ἕτοιμοι.

CAP. VII.

24. Tollens itaque Iosue Achan filium Zare, argentumq́; & pallium, & auream regulam, filios quoque & filias eius, boues & asinos & oues, ipsumq́; tabernaculum & cunctam supellectilem: (& omnis Israel cum eo) duxerunt eos ad Vallem-achor.

25. Vbi dixit Iosue, Quia turbasti nos, exturbet te Dominus in die hac. Lapidavitq́; eum omnis Israel: & cuncta quæ illius erant, igne consumpta sunt.

26. Congregaveruntq́; super eum acervum magnum lapidum, qui permanet usque in præsentem diem. Et aversus est furor Domini ab eis. Vocatumq́; est nomen loci illius, Vallis-achor, usq; hodie.

Das VII. Capitel.

24. Da nam Josua/vnd das gantze Israel mit jhm/Achan den Sohn Serah/sampt dem Silber/Mantel/vnd gülden Zunge/seine Söhne vnd Töchter/seine Ochsen vnd Esel vnnd Schafe/seine Hütten/vnd alles was er hatte/vnd führeten sie hinauff ins Thal Achor.

25. Vnnd Josua sprach: Weil du vns betrübt hast/so betrübe dich der HERR an disem tage/Vnd das gantze Israel steinigeten jn/vnd verbranten sie mit feuer. Vnd da sie sie gesteiniget hatten.

26. Machten sie über sie einen grossen Steinhauffen/der bleibt biß auff disen tag. Also kehret sich der HERr von dem grimm seines zorns/Daher heist derselb ort/das Thal Achor/biß auff disen tag.

CAP VII.

24. Allhora Iosue prese Achan figliuolo di Zerha, lo argento, la veste e la bacchetta d'oro, & i suoi figliuoli e le sue figliuole; i suoi buoi, i suoi asini, le sue pecore, il suo pauiglione, e tutto quello che haueua e così tutto Israel condus le condussero ne la valle d'Achor.

25. E Iosue disse, Perche tu ci hai turbato, il Signore turbarà te in questo giorno: E tutti quelli d'Israel lo copersero di pietre e lo abbruggioron col fuoco, e lo lapidorono con le pietre.

25. E messero sopra di lui vn gran monticello di pietre insino à questo giorno. Et il Signore si ritirò da la ira del suo furore: per questo chiamò il nome di quel luogo, la Valle d'Achor insino à questo giorno.

CAP. VIII.

1. Dixit autem Dominus ad Iosue, Ne timeas, neque formides: tolle tecum omnem multitudinem pugnatorum, & consurgens ascende in oppidum Hai, ecce tradidi in manum tuam regem eius, & populum, urbemq́; & terram.

2. Faciesq́; urbi Hai, & regi eius, sicut fecisti Iericho, & regi illius: prædam vero, & omnia animantia diripietis vobis: pone insidias urbi post eam.

3. Surrexitq́; Iosue, & omnis exercitus bellatorum cum eo, ut ascenderent in Hai: & electa triginta millia virorum fortiũ misit nocte.

4. Præcepitq́; eis, dicens, Ponite insidias post civitatem: nec longius recedatis: & eritis omnes parati.

Das VIII. Capitel.

1. VND der HERR sprach zu Josua: Förchte dich nicht/vnd zage nicht/nimm mit dir alles Kriegsvolck/vnd mache dich auff/vnnd zeuch hinauff gen Ai/Sihe da/Ich hab den König Ai/sampt seinem Volck in seiner Stadt vnd Land/inn deine hende gegeben.

2. Vnd solt mit Ai vnd jrem Könige thun/wie du mit Jericho vnd jhrem Könige gethan hast/On daß jhr jren Raub/jr Vieh vnter euch theilen solt/Aber bestelle einen hinderhalt hinder der Stadt.

3. Da macht sich Josua auff/vnnd alles Kriegsvolck/hinauff zu ziehen gen Ai. Vnd Josua erwehlet dreissig tausent streitbare Mann/vnd sandte sie auß bey der Nacht.

4. Vnd gebot jnen/vnd sprach: Sehet zu/jr solt der hinderhalt sein hinder der Stadt/Machet euch aber nicht all zu ferne von der Stadt/vnd seydt allesampt bereit.

CAP. VIII.

1. Dapoi il Signore disse à Iosue: Non temere, e non ti spauentare. Piglia con teco tutto il popolo da combattere, e leuati, e monta in Hai: Riguarda io ho dato ne la tua mano il Re di Hai & il suo popolo, e la sua città, & il suo paese.

2. E farai ad Hai & al suo Re si come tu hai fatto à Ierico & al suo Re. Tuttauolta pigliarete per voi le sue spoglie & i suoi bestiami. E farai de le imboscate ne la città da la sua parte di dietro.

3. Iosue dunque si leuò, e tutto il popolo atto à combattere, per montare in Hai. E Iosue scelse trentamilia huomini forti e gagliardi, e gli mandò di notte;

4. E comandò loro dicendo: Guardate bene, voi metterete le imboscate ne la città per dietro à quella voi non vi discostarete molto lungi da quella: ma sarete sempre tutti presti.

ח

5 ואנא וכל עמא דעמי נתקרב לקרתא ויהי ארי יפקון לקדמותנא כד בקדמיתא ונערוק קדמיהון׃

6 ויפקון בתרנא עד דנגיד יתהון מן קרתא ארי יימרון תבירין קדמנא כיד בקדמיתא וניערוק קדמיהון׃

7 ואתון תקומון מן כמנא ותתרכון ית יתבי קרתא וימסרינה יי אלהכון בידכון׃

8 ויהא במיחדכון ית קרתא תדלקון ית קרתא בנורא כפתגמא דיי תעבדון חזו דפקידית יתכון׃

9 ושלחינון יהושע ואזלו לכמנא ויתיבו בין בית אל ובין לעי מערב לעי ובת יהושע בליליא ההוא בגו עמא׃

10 ואקדים יהושע בצפרא ומנא ית עמא וסליק הוא וסבי ישראל קדם עמא לעי׃

11 וכל עמא דעבדי קרבא דעמיה סליקו ואתקרבו ואתו מקבל קרתא ושרו מציפונא לעי וחילתא בינוהי ובין עי׃

12 ודבר כחמשא אלפין גברא ושוי יתהון כמנא בין בית אל ובין עי ממערב לעי׃

13 ושויאו עמא ית כל משריתא דמציפונא לקרתא וית כמניה ממערב לקרתא ואזל יהושע בליליא ההוא בגו מישרא׃

ח

5 וַאֲנִי וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי נִקְרַב אֶל־הָעִיר וְהָיָה כִּי־יֵצְאוּ לִקְרָאתֵנוּ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם׃

6 וְיָצְאוּ אַחֲרֵינוּ עַד־הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם מִן־הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ נָסִים לְפָנֵינוּ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם׃

7 וְאַתֶּם תָּקֻמוּ מֵהָאוֹרֵב וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָעִיר וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃

8 וְהָיָה כְּתָפְשְׂכֶם אֶת־הָעִיר תַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ כִּדְבַר יְהוָה תַּעֲשׂוּ רְאוּ צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃

9 וַיִּשְׁלָחֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמַּאְרָב וַיֵּשְׁבוּ בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי מִיָּם לָעָי וַיָּלֶן יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעָם׃

10 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּפְקֹד אֶת־הָעָם וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הָעָם הָעָי׃

11 וְכָל־הָעָם הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ נֶגֶד הָעִיר וַיַּחֲנוּ מִצְּפוֹן לָעַי וְהַגַּי בֵּינָו וּבֵין הָעָי׃

12 וַיִּקַּח כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּשֶׂם אוֹתָם אֹרֵב בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעִיר׃

13 וַיָּשִׂימוּ הָעָם אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר מִצְּפוֹן לָעִיר וְאֶת־עֲקֵבוֹ מִיָּם לָעִיר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעֵמֶק׃

ή.

5. Καὶ ἐγώ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν. καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες γαί, εἰς συνάντησιν ἡμῖν, καθάπερ καὶ πρώην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

6. Καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἐροῦσι· φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὃν τρόπον καὶ ἔμπροσθεν, καὶ φευξόμεθα ἀπ' αὐτῶν.

7. Ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐκτρίψετε τὴν πόλιν· καὶ δώσει αὐτὴν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χερσὶν ἡμῶν.

8. Καὶ ἔσται ὡς ἂν συλλάβητε τὴν πόλιν, ἐμπρήσετε αὐτὴν ἐν πυρί· κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε· ἰδοὺ ἐντέλλομαι ὑμῖν.

9. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν, καὶ ἐνεκάθισαν ἀνὰ μέσον Βαιθήλ, καὶ ἀνὰ μέσον γαί, ἀπὸ θαλάσσης τῆς γαί. καὶ ηὐλίσθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

10. Καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τὸ πρωΐ, ἐπεσκέψατο τὸν λαόν. καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ γαί.

11. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἀνέβησαν, καὶ πορευόμενοι ἦλθον ἐξ ἐναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ τὰ ἔνεδρα τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. καὶ παρενέβαλον ἀπὸ βορρᾶ τῆς γαί. καὶ ἡ κοιλὰς ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ τῆς γαί.

12. Καὶ ἔλαβεν ὡς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἔνεδρον ἀνὰ μέσον Βαιθὴλ καὶ τῆς γαί, θάλασσαν τῆς γαί.

13. Καὶ ἔθηκεν ὁ λαὸς πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν ἣ ἦν ἀπὸ βορρᾶ τῆς πόλεως, καὶ τὰ ἔσχατα αὐτῆς θάλασσαν τῆς πόλεως. καὶ ἐπορεύθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος.

CAP. VIII.

5. Ego autem, & reliqua multitudo, quæ mecum est, ascendemus ex adverso contra urbem. Cumq; exierint contra nos, sicut antè fecimus, fugiemus, & terga vertemus.

6. Donec persequentes ab urbe longius protrahantur: putabunt enim nos fugere sicut prius. Nobis ergo fugientibus, & illis persequentibus.

7. Consurgetis de insidiis, & vastabitis civitaté: tradetque eam Dominus Deus vester in manus vestras.

8. Cumq; ceperitis, succendite eam, & sic omnia facietis, ut iussi.

9. Dimisitq; eos, & perrexerût ad locum insidiarum, sederuntq; inter Beth-el & Hai, ad Occidentalem plagam urbis Hai: Iosue autem nocte illa in medio mansit populi.

10. Surgensq; diluculo recensuit socios, & ascendit cum senioribus in fronte exercitus.

11. Vallatus auxilio pugnatorum. Cumq; venissent, & ascendissent ex adverso civitatis, steterunt ad Septentrionalem urbis plagam, inter quam & eos erat vallis media.

12. Quinque autem millia viros elegerat, & posuerat in insidiis inter Beth-el, & Hai ex Occidentali parte eiusdem civitatis.

13. Omnis vero reliquus exercitus ad Aquilonem aciem dirigebat, ita ut novissimi multitudinis Occidentalem plagam urbis attingerent. Abiit ergo Iosue nocte illa, & stetit in vallis medio.

Das VIII. Capitel.

5. Ich aber vnnd alles Volck das mit mir ist/wollen vns zu der Stadt machen. Vnd wenn sie vns entgegen herauß fahren/wie vorhin/so wollen wir für jnen flihen/daß sie vns nachfolgen herauß.

6. Biß daß wir sie herauß von der Stadt reissen / Denn sie werden gedencken/wir fliehen für jnen/wie vor hin.

7. Vnd weil wir vor jhnen fliehen/ solt jr euch auff machen auß dem hinderhalt / vnnd die Stadt einnemen/ denn der HERR euer Gott wird sie in euer hende geben.

8. Wenn jhr aber die Stadt eingenommen habt/so steckt sie an mit feuer/vnd thut nach dem wort des HErren/Sihe ich habs euch gebotten.

9. Also sandte sie Josua hin/ vnnd sie giengen hin auff den hinderhalt/ vnd hielten zwischen BethEl vnd Ai/ gegen abend werts an Ai. Josua aber bleib die nacht vnter dem Volck.

10. Vnnd macht sich des Morgens frü auff/vnd ordnet das Volck/ vnnd zog hinauff mit den Eltesten Jsrael/ für dem Volck her gen Ai.

11. Vnd alles Kriegsvolck/das bey jm war/zoch hinauff/vnd tratten her zu/vnd kamen gegen die Stadt/ vnd lagerten sich gegen Mitternacht für Ai/daß nur ein thal war zwischen jm vnd Ai.

12. Er hatte aber bey fünff tausend Mann genommen/vnd auff den hinderhalt gestellet / zwischen BethEl vnd Ai gegen abend werts der Stad.

13. Vnd sie stelleten das Volck des gantzen Lagers / das gegen Mitternacht der Stadt war/das sein letztes reichet gegen dem Abend der Stadt. Also gieng Josua hin inn derselbigen Nacht mitten in das Thal.

CAP. VIII.

5. *Et io & tutto il popolo che è meco ci accostaremo à la citta: e quando essi vsciranno contra di noi, noi fuggiremo dinanzi à loro come prima:*

6. *E cosi vsciranno dietro à noi, per fin che noi gli tiraremo fuor de la città; imperoche diranno: Fuggeno dinanzi à noi come prima; e noi fuggiremo auanti à loro.*

7. *Allhora voi vi leuarete da le imboscate, e scacciarete gli habitatori de la città; & il Signore Dio vostro la darà ne la man vostra.*

8. *Quando voi hauerete presa la città, l'abbrugiarete col fuoco: voi farete secondo la parola del Signore, guardate, io ve l'ho comandato.*

9. *Iosue dunque mandò quelli, & andorono à la imboscata, e stettero fra Bet-hel & Hai da la parte di Occidente di Hai, & in quella notte Iosue stette nel mezzo del popolo.*

10. *Dipoi si leuò la mattina à buona hora, e numero il popolo, & egli montò co i seniori d'Isra el auanti al popolo ad Hai.*

11. *Tutto ancora il popolo atto à combattere ch'era con lui, montò, e si appresso, & andò per contra à la città: e si accampò da la parte di Aquilone ad Hai: e vi era vna valle fra lui & Hai.*

12. *Prese in oltre circa cinque milia huomini, e gli messe per imboscata fra Bet-hel & Hai da la parte di Occidente de la città.*

13. *Et il popolo si accostò piu presso, cioè tutto il campo ch'era da la parte di Aquilone de la città, e le imboscate di quella ch'erano da la parte Occidentale de la città: e Iosue in quella notte andò nel mezzo de la valle.*

ח

14 וַהֲוָה כַּד חֲזָא מַלְכָּא דְעַי וְאוֹחִיאוּ וְאַקְדִימוּ וּנְפַקוּ אֱנָשֵׁי קַרְתָּא לִקְדָמוּת יִשְׂרָאֵל לְאַגָּחָא קְרָבָא הוּא וְכָל עַמֵּיהּ לִזְמָנָא דְמַתְקַן לֵיהּ לִקְדָם מֵישְׁרָא וְאִינוּן לָא יָדְעִין אֲרֵי כְמָנָא לְהוֹן מֵאֲחוֹרֵי קַרְתָּא׃

15 וְאִתְּבָרוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל קֳדָמֵיהוֹן וְאַפְּכוּ לְמַדְבְּרָא׃

16 וְאִתְכְּנִישׁוּ כָּל עַמָּא דִבְעַי לְמִרְדַּף בַּתְרֵיהוֹן וּרְדָפוּ בָּתַר יְהוֹשֻׁעַ וְאִתְנְגִידוּ מִן קַרְתָּא׃

17 וְלָא אִשְׁתְּאַר אֱנָשׁ בְּעַי וּבֵית אֵל דְּלָא נְפַקוּ בָּתַר יִשְׂרָאֵל וּשְׁבַקוּ יָת קַרְתָּא כַּד פְּתִיחָא וּרְדָפוּ בָּתַר יִשְׂרָאֵל׃

18 וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ אֲרֵים בְּרֻמְחָא דִּי בִידָךְ עַל עַי אֲרֵי בִידָךְ אֶמְסְרִנַּהּ וַאֲרֵים יְהוֹשֻׁעַ בְּרֻמְחָא דִּי בִידֵיהּ עַל קַרְתָּא׃

19 וּכְמָנָא קָם בִּפְרִיע מֵאַתְרֵיהּ וּרְהַטוּ כַּד אֲרֵים יְדֵיהּ וְעָלוּ לְקַרְתָּא וְכַבְשׁוּהָא וְאוֹחִיאוּ וְאַדְלִיקוּ יָת קַרְתָּא בְּנוּרָא׃

20 וְאִתְפְּנִיאוּ אֱנָשֵׁי עַי לַאֲחוֹרֵיהוֹן וַחֲזוֹ וְהָא סְלִיק תְּנָנָא דְקַרְתָּא לְבֵית שְׁמַיָּא וְלָא הֲוָה בְהוֹן חֵילָא לְמֵיעֲרַק לְכָא וּלְכָא וְעַמָּא דְאַפֵּךְ לְמַדְבְּרָא אִתְחֲזַר עַל רָדְפָא׃

21 וִיהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל חֲזוֹ אֲרֵי כְבַשׁ כְּמָנָא יָת קַרְתָּא וַאֲרֵי סְלִיק תְּנָנָא דְקַרְתָּא וְתָבוּ וּמְחוֹ יָת אֱנָשֵׁי עָי׃

ח

14 וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעַי וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי־הָעִיר לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמּוֹעֵד לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְהוּא לֹא יָדַע כִּי־אֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר׃

15 וַיִּנָּגְעוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר׃

16 וַיִּזָּעֲקוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בָּעַיר לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר׃

17 וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ בָּעַי וּבֵית אֵל אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת־הָעִיר פְּתוּחָה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל׃

18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ נְטֵה בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ אֶל־הָעַי כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדוֹ אֶל־הָעִיר׃

19 וְהָאוֹרֵב קָם מְהֵרָה מִמְּקוֹמוֹ וַיָּרוּצוּ כִּנְטוֹת יָדוֹ וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ וַיְמַהֲרוּ וַיַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ׃

20 וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה עֲשַׁן הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה וָהֵנָּה וְהָעָם הַנָּס הַמִּדְבָּר נֶהְפַּךְ אֶל־הָרוֹדֵף׃

21 וִיהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי־לָכַד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה עֲשַׁן הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי הָעָי׃

η'.

14. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὁ βασιλεὺς τῆς γαί, καὶ ἔσπευσε, καὶ ὤρθρισε, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ᾽ εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς τὸν καιρὸν, κατὰ πρόσωπον τῆς ἐνέδρας· καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, ὅτι ἔνεδρα αὐτῷ ἐστιν ὀπίσω τῆς πόλεως.

15. Καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔφυγον ὁδὸν τῆς ἐρήμου.

16. Καὶ ἐνίσχυσε πᾶς ὁ λαὸς διῶξαι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως.

17. Οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ γαὶ καὶ ἐν Βαιθὴλ, ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραήλ. καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἠνεῳγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραήλ.

18. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαίσῳ τῷ ἐν τῇ χειρί σου, ἐπὶ τὴν πόλιν· εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν, καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ γαίσῳ ἐπὶ τὴν πόλιν.

19. Καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ ἐξήλθοσαν ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί.

20. Καὶ περιβλέψαντες οἱ κατοικοῦντες γαὶ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, ἐθεώρουν τὸν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐκ ἔτι εἶχον ποῦ φύγωσιν ὧδε ἢ ὧδε. καὶ ὁ λαὸς ὁ φεύγων εἰς τὴν ἔρημον, ἐστράφησαν ἐπὶ τοὺς διώκοντας.

21. Καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον ὅτι ἔλαβον τὰ ἔνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ μεταβαλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς γαί.

CAP. VIII.

14. Quod cum vidisset rex Hai, festinavit manè, & egressus est cum omni exercitu civitatis, direxitq; aciē contra desertum, ignorans quod post tergum laterent insidiæ.

15. Iosue verò, & omnis Israel cesserunt loco, simulantes metum, & fugientes per solitudinis viam.

16. At illi vociferantes pariter, & se mutuò cohortantes, persecuti sunt eos. Cumque recessissent à civitate.

17. Et ne unus quidem in urbe Hai, & Beth-el remansisset qui non persequeretur Israel (sicut eruperant aperta oppida relinquentes.)

18. Dixit Dominus ad Iosue, Leva clypeum qui in manu tua est contra urbem Hai, quoniam tibi tradam eam. Cumq; elevasset clypeum ex adverso civitatis.

19. Insidiæ quæ latebant, surrexerunt confestim: & pergentes ad civitatem ceperunt, & succenderunt eā.

20. Viri autem civitatis qui persequebantur Iosue, respicientes & videntes fumū urbis ad cælum usque conscendere, non potuerunt ultrà huc illucq; diffugere: præsertim cùm hi qui simulaverant fugam, & tēdebant ad solitudinem, contra persequentes fortissimè restitissent.

21. Vidensq; Iosue & omnis Israel quòd capta esset civitas, & fumus urbis ascenderet, reversus percussit viros Hai.

Das VIII. Capitel.

14. Als aber der König zu Ai das sahe/ eileten sie/ vnd machten sich frü auff/ vnd die Männer der Stadt herauß/ Jsrael zu begegnen zum streit/ mit alle seinem Volck / an einen bestimmten ort für dem gefilde/ denn er wuste nicht / daß ein hinderhalt auff jm war hinder der Stadt.

15. Josua aber vnd gantzes Jsrael stelleten sich als würden sie geschlagē für jnen/ vnd flohen auff dem wege zur Wüsten.

16. Da schrey das gantze Volck in der Stadt/ das man jhnen solt nach jagen. Vnnd sie jagten auch Josua nach/ vnnd rissen sich von der Stadt herauß.

17. Das nicht ein Mann überblieb in Ai vnd BethEl/ der nicht außgezogen were Jsrael nach zujagen/ vnd liessen die Stadt offen stehen/ daß sie Jsrael nachjagten.

18. Da sprach der HERR zu Josua: Recke auß die Lantzen in deiner hand gegen Ai/ denn ich wil sie in deine hand geben.

19. Vnd da Josua die Lantzen in seiner hand gegen der Stadt außreckt/ da brach der hinderhalt auff eilendt auß seinem ort/ vnd lieffen/ nach dem er seine Hand außreckt/ vnd kamen in die Stadt/ vnd gewonnen sie/ vnd eileten/ vnd steckten sie mit Feuer an.

20. Vnd die Männer von Ai wandten sich/ vnd sahen hindersich/ vnd sahen den rauch der Stadt auffgehen gen Himmel/ vnd hatten nicht raum zufliehen/ weder hin noch her. Vnnd das Volck/ das zur Wüsten floh/ kehret sich vmb/ jnen nachzujagen.

21. Denn da Josua vnd das gantze Jsrael sahe/ daß der Hinderhalt die Stadt gewonnen hatte / weil der Stadt rauch auff gieng/ kehreten sie wider vmb/ vnd schlugen die Männer von Ai.

CAP. VIII.

14. Et auuenne, che ciò vedendo il Re di Hai, si affrettorono, e la mattina si leuorono: egli huomini de la città vscirono fuora contra d'Israel per combattere, egli e tutto il suo popolo al tempo ordinato, ne la campagna: ma non sapeua che gli erano fatte imboscate per dietro à la città.

15. Allhora Iosue e tutto il popolo come fossero percossi auanti à loro fuggirono per la via del diserto.

16. E furono chiamati tutti quelli ch'erano ne la città perseguitargli: e così seguitorono Iosue, e furono ritirati de la città.

17. Non restò alcuno in Hai & in Bet-hel, che non vscisse dietro à Israel: e lasciorono la città aperta, e seguitorono Israel.

18. Ora il Signore disse à Iosue Alza l'hasta che tu hai ne la tua mano contra di Hai; perche io la darò ne la tua mano. E Iosue alzò la sua hasta, che haueua ne la sua mano contra la città.

19 Allhora le imboscate si leuorono incontinente del luogo loro, e corsero quando egli alzò la sua mano, & andorono ne la città e la presero e prestamente abbrugiorono la citta col fuoco.

20. E gli huomini di Hai riuoltandosi à dietro, risguardorono: & ecco ch'el fumo de la città andaua al cielo; & essi non haueuano luoghi da fuggire qua ò là. Ora il popolo ch'era fuggitto nel diserto, si voltò contra quelli che gli perseguitauano.

21. E Iosue e tutto il popolo quando viddero che le insidie haueano presa la città e che il fumo de la città andaua in alto, ritorno rono, e percossero gli huomini di Hai.

ח

22 ואילין נפקו מן קרתא לקדמותהון והוו לישראל במציעין אילין מכא ואילין מכא ומחו יתהון עד דלא אשתאר להון שאר ומשיזיב:

23 וית מלכא דעי אחדו כד חי וקריבו יתיה לות יהושע:

24 והוה כד שיצי ישראל לקטלא ית כל יתבי עי בחקלא במדברא דרדפונון ביה ואתקטלו כולהון לפתגם דחרב עד דשלימו ותבו כל ישראל לעי ומחו יתהון לפתגם דחרב:

25 והוה כל דאיתקטלו ביומא ההוא מגבר ועד איתתא תרי עשר אלפין כל אנשי דעי:

26 ויהושע לא אתיב ידיה דארים ברמחא עד דגמר ית כל יתבי עי:

27 לחוד בעירא ועדי קרתא ההיא בזו להון בני ישראל כפתגמא דיי דפקיד ית יהושע:

28 ואוקיד יהושע ית עי ושויה תל חרוב לעלם לצדו עד יומא הדין:

29 וית מלכא דעי צלב על צליבא עד עידן רמשא וכמיעל שמשא פקיד יהושע ואחיתו ית נבלתיה מן צליבא ורמו יתיה במעלנא דתרע קרתא ואקימו עלוהי דגור אבנין רב עד יומא הדין:

30 בכין בנא יהושע מדבחא קדם יי אלהא דישראל בטורא דעיבל:

ח

22 ואלה יצאו מן העיר לקראתם ויהיו לישראל בתוך אלה מזה ואלה מזה ויכו אותם עד בלתי השאיר להם שריד ופליט:

23 ואת מלך העי תפשו חי ויקרבו אתו אל יהושע:

24 ויהי ככלות ישראל להרג את כל ישבי העי בשדה במדבר אשר רדפום בו ויפלו כלם לפי חרב עד תמם וישבו כל ישראל העי ויכו אתה לפי חרב:

25 ויהי כל הנפלים ביום ההוא מאיש ועד אשה שנים עשר אלף כל אנשי העי:

26 ויהושע לא השיב ידו אשר נטה בכידון עד אשר החרים את כל ישבי העי:

27 רק הבהמה ושלל העיר ההיא בזזו להם ישראל כדבר יהוה אשר צוה את יהושע:

28 וישרף יהושע את העי וישימה תל עולם שממה עד היום הזה:

29 ואת מלך העי תלה על העץ עד עת הערב וכבוא השמש צוה יהושע וירידו את נבלתו מן העץ וישליכו אותה אל פתח שער העיר ויקימו עליו גל אבנים גדול עד היום הזה:

30 אז יבנה יהושע מזבח ליהוה אלהי ישראל בהר עיבל:

η´.

22. Καὶ οὗτοι ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτῶν. καὶ ἐγενήθησαν ἀνὰ μέσον τοῦ ἰσραὴλ, τῆς παρεμβολῆς. οὗτοι ἐντεῦθεν, καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα.

23. Καὶ τὸν βασιλέα τῆς γαὶ συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν.

24. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀποκτένοντες ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ γαὶ, καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ ἐν τῷ ὄρει τῆς καταβάσεως, οὗ κατεδίωξαν αὐτοὺς, καὶ ἔπεσον πάντες ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπ᾽ αὐτῆς εἰς τέλος. καὶ ἐπέστρεψεν ἰησοῦς εἰς γαί. καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας.

25. Καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, δώδεκα χιλιάδες πάντες οἱ κατοικοῦντες γαί.

26. Καὶ ἰησοῦς οὐκ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ, ἣν ἐξέτεινεν ἐν τῷ γαισῷ, ἕως ἀνεθεμάτισε πάντας τοὺς κατοικοῦντας γαί.

27. Πλὴν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, πάντα ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ ἰησοῦ.

28. Καὶ ἐνεπύρισεν ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρὶ, χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτὴν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

29. Καὶ τὸν βασιλέα τῆς γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως καιροῦ τῆς ἑσπέρας. καὶ ἐπιδυόντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν ἰησοῦς, καὶ καθεῖλον τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

30. Τότε ᾠκοδόμησεν ἰησοῦς θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ ἰσραὴλ ἐν ὄρει γαιβάλ.

CAP. VIII.

22. Siquidem & illi qui ceperant & succenderant civitatem, egressi ex urbe contra suos, medios hostium ferire cœperunt. Cùm ergo ex utraque parte adversarii cæderentur, ita ut nullus de tanta multitudine salvaretur.

23. Regem quoque urbis Hai apprehenderunt viventem, & obtulerunt Iosue.

24. Igitur omnibus interfectis qui Israelem ad desertа tendentem fuerant persecuti, & in eodem loco gladio corruentibus, reversi filii Israel percusserunt civitatem.

25. Erant autem qui in eodem die conciderant à viro usque ad mulierem, duodecim millia hominum, omnes urbis Hai.

26. Iosue verò non contraxit manum, quam in sublime porrexerat, tenens clypeum, donec interficerentur omnes habitatores Hai.

27. Iumenta autem & prędam civitatis diviserunt sibi filii Israel, sicut præceperat Dominus Iosue.

28. Qui succendit urbem, & fecit eam tumulum sempiternum.

29. Regem quoque eius suspendit in patibulo usque ad vesperam & solis occasum. Præcepitque Iosue, & deposuerunt cadaver eius de cruce: proieceruntque in ipso introitu civitatis, congesto super eum magno acervo lapidum, qui permanet usque in præsentem diem.

30. Tunc ædificavit Iosue altare Domino Deo Israel in monte Hebal.

Das VIII. Capitel.

22. Vnnd die inn der Stadt kamen auch herauß jnen entgegen / daß sie mitten vnter Israel kamen / von dort her / vnd von hieher / vnd schlugen sie biß das niemandt vnter jhnen überbleib / noch entrinnen kondte.

23. Vnd griffen den König zu Ai lebendig / vnd brachten jn zu Josua.

24. Vnd da Israel alle einwohner zu Ai hatte erwürget auff dem Felde vnd in der Wüsten / die jhnen nach gejagt hatten / vnnd fielen alle durch die scherpffe des Schwerts / biß daß sie alle vmbkamen / da kehret sich gantz Israel zu Ai / vnd schlugen sie mit der scherpffe des Schwerdts.

25. Vnnd alle die des tages fielen / beide Mann vnd Weiber / derer waren zwölff tausent / alles leute von Ai.

26. Josua aber zoch nicht wider ab seine hand / damit er die Lantze außreckt / biß daß verbannet wurden alle Einwohner Ai.

27. On das Vieh / vnd den Raub der Stadt theilete Israel auß vnter sich / nach dem Wort des HERRN / daß er Josua gebotten hatte.

28. Vnd Josua brante Ai auß / vnd macht einẽ hauffen darauß ewiglich / der noch heute da ligt.

29. Vnd ließ den König zu Ai an einen Baum hengen / biß an den Abend. Da aber die Sonne war vnter gangen / gebot er / das man seinen Leichnam vom Baum thete / vnnd worffen jhn vnter der Stadt Thor / vnnd machten einen grossen Steinhauffen auff jn / der biß auff disen tag da ist.

30. Da bauete Josua dem HErrn dem GOTt Israel einen Altar auff dem Berge Ebal.

CAP. VIII.

22. Di più quelli altri vscirono de la città contra coloro, e furono nel mezzo à Israel questi di quà e quelli di là: e ferirono quelli per finche non vi restò di loro alcuno viuo, ò scappato.

23. E presero viuo il Re di Hai e lo menorono à Iosue.

24. E quando Israel hebbe finito di ammazzare tutti gli habitatori di Hai nel campo, cioè, nel diserto, doue gli haueano perseguitati e tutti quelli furono cascati à fil di spada, per finche fussero consumati; tutti gl' Israeliti se ne ritornorono in Hai, e la percossoro à fil di spada.

25. E tutti quelli che morirono in quel giorno, tãto de gli huomini quanto de le donne, furono dodici milia, tutte le persone di Hai.

26. E Iosue non ritirò la man sua, laquale haueа stessa à la lancia; per fin che non hebbe ammazzato tutti gli habitatori di Hai.

27. I figliuoli d' Israel predorono per loro solamente gli animali e le spoglie di quella città, secondo la parola del Signore, che haueа comandata à Iosue.

28. Iosue dunque abbrugiò Hai, e la ridosse, in vn monticello perpetuo in desolatione fino à questo giorno.

29. Dapoi fece appiccare il Re di Hai al legno per fino à la sera: e quando il sole andò sotto Iosue comandò che staccassero il corpo morto dal legno, e lo gettassero à la entrata de la porta de la città: e vi fecero di sopra vn gran mucchio di pietre insino à questo giorno.

30. Allhora Iosue edificò vno altare al Signore Dio d' Israel nel monte Ebal.

ח

31 כְּמָא דְפַקֵּיד מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דִכְתִיב בְּסֵפֶר אוֹרָיְתָא דְמֹשֶׁה מַדְבַּח אַבְנִין שַׁלְמָן דְלָא אֲרֵים עֲלֵיהוֹן בַּרְזְלָא וְאַסִּיקוּ עֲלוֹהִי עֲלָוָן קֳדָם יְיָ וְנַכִּיסוּ נִכְסַת קוּדְשִׁין:

32 וּכְתַב תַּמָּן עַל אַבְנַיָּא יָת פַּתְשֶׁגֶן אוֹרָיְתָא דְמֹשֶׁה דִּכְתַב קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

33 וְכָל יִשְׂרָאֵל וְסָבוֹהִי וְסַרְכוֹהִי וְדַיָּינוֹהִי קָיְמִין מִיכָּא וּמִכָּא לַאֲרוֹנָא קֳדָם כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי נָטְלֵי אֲרוֹנָא דִקְיָמָא דַיְיָ כְּגִיּוֹרָא כְּיַצִּיבָא פַּלְגֵיהוֹן לָקֳבֵיל טוּרָא דִגְרִיזִין וּפַלְגֵיהוֹן לָקֳבֵיל טוּרָא דְעֵיבָל כְּמָא דְפַקֵּיד מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ לְבָרָכָא יָת עַמָּא דְיִשְׂרָאֵל בְּקַדְמֵיתָא:

34 וּבָתַר כֵּן קְרָא יָת כָּל פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא בִּרְכָן וְלָוְטִין כְּכָל דִּכְתִיב בְּסִפְרָא דְאוֹרָיְתָא:

35 לָא הֲוָה פִּתְגָּמָא מִכָּל דְּפַקֵּיד מֹשֶׁה דְּלָא קְרָא יְהוֹשֻׁעַ קֳדָם כָּל קְהָלָא דְיִשְׂרָאֵל וּנְשַׁיָּא וְטַפְלָא וְגִיּוֹרַיָּא דְאָזְלִין בֵּינֵיהוֹן:

ט

1 וַהֲוָה כַּד שְׁמַעוּ כָּל מַלְכַיָּא דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא בְּטוּרָא וּבִשְׁפֵלְתָּא וּבְכָל סְפַר יַמָּא רַבָּא דִּלְקֳבֵיל לִבְנָן חִתָּאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי כְּנַעֲנָאֵי פְּרִיזָאֵי חִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי:

2 וְאִתְכְּנִשׁוּ כַחֲדָא לְאַגָּחָא קְרָבָא עִם יְהוֹשֻׁעַ וְעִם יִשְׂרָאֵל סִיעָא חֲדָא:

3 וְיָתְבֵי גִבְעוֹן שְׁמַעוּ יָת דַּעֲבַד יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וּלְעָי:

ח

31 כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהֹוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־הֵנִיף עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַיהֹוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים:

32 וַיִּכְתָּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

33 וְכָל־יִשְׂרָאֵל וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לָאָרוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהֹוָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־גְּרִזִים וְהַחֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־עֵיבָל כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהֹוָה לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם יִשְׂרָאֵל בָּרִאשֹׁנָה:

34 וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה כְּכָל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה:

35 לֹא־הָיָה דָבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם:

ט

1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבְכֹל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי:

2 וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד:

3 וְיֹשְׁבֵי גִבְעוֹן שָׁמְעוּ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעָי:

η'.

31. Καθότι ἐνετείλατο μωϋσῆς ὁ θεράπων κυρίου τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ μωϋσῆ, θυσιαστήριον ἐκ λίθων ὁλοκλήρων, ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτοὺς σίδηρος. καὶ ἀνεβίβασαν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, καὶ θυσίαν σωτηρίου.

32. Καὶ ἔγραψεν ἰησοῦς τὸ δευτερονόμιον ἐπὶ τῶν λίθων, νόμον μωϋσῆ, ὃν ἔγραψεν ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

33. Καὶ πᾶς ἰσραὴλ καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ δικασταὶ αὐτῶν, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν, παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι. καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ λευῖται ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων ἦσαν οἱ ἡμίσεις αὐτῶν πλησίον ὄρους γαριζίν, καὶ οἱ ἡμίσεις αὐτῶν πλησίον ὄρους γαιβάλ, καθὰ ἐνετείλατο μωϋσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν ἰσραὴλ ἐν πρώτοις.

34. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέγνω ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας, καὶ τὰς κατάρας, κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωϋσῆ.

35. Οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο μωϋσῆς τῷ ἰησοῦ, ὃ οὐκ ἀνέγνω ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης τῆς ἐκκλησίας υἱῶν ἰσραήλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ, καὶ τοῖς παιδίοις, καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛ. θ'.

1. Ὡς δὲ ἤκουσαν πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων, οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ οἱ πρὸς τῷ ἀντιλιβάνῳ, οἱ χετταῖοι καὶ οἱ ἀμορραῖοι, καὶ οἱ γεργεσαῖοι, καὶ οἱ χαναναῖοι, καὶ οἱ φερεζαῖοι, καὶ οἱ εὐαῖοι, καὶ οἱ ἰεβουσαῖοι.

2. Καὶ συνήλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς τὸ πολεμῆσαι ἰησοῦν, καὶ ἰσραὴλ ἅμα πάντες.

3. Καὶ οἱ κατοικοῦντες γαβαὼν ἤκουσαν πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῇ ἱεριχὼ καὶ τῇ γαί.

31. Sicut

CAP. VIII.

31. Sicut præceperat Moyses famulus Domini filiis Israel, & scriptum est in volumine legis Moysi, Altare de lapidibus impolitis quos ferrum non tetigit; & obtulit super eo holocausta Domino, immolavitq; pacificas victimas.

32. Et scripsit super lapides Deuteronomiũ legis Moysi, quod ille digesserat coram filiis Israel.

33. Omnis autem populus, & omnes maiores natu, ducesq; ac iudices stabãt ex utraque parte arcæ, in conspectu sacerdotum qui portabant arcam fœderis Domini, ut aduena ita & indigena. Media pars eorum iuxta montem Garizim, & media iuxta montem Hebal, sicut præceperat Moyses famulus Domini. Et primùm quidem benedixit populo Israel.

34. Post hæc legit omnia verba benedictionis & maledictionis, & cuncta quæ scripta erant in legis volumine.

35. Nihil ex his quæ Moyses iusserat reliquit intactũ, sed universa replicavit coram omni multitudine Israel, mulieribus ac parvulis & aduenis, qui inter eos morabantur.

Das VIII. Capitel.

31. (Wie Mose der knecht des HErren gebotten hatte den kindern Israel. Als geschriben stehet im gesetzbuch Mose/ einen Altar von gantzen steinen/ die mit keinẽ eisen behauen waren) vnd opfferte dem HErrn drauff Brandopffer vnd Danckopffer.

32. Vnnd schreib daselbs auff die steine das ander Gesetz/ das Mose den Kindern Israel für geschrieben hatte.

33. Vnd das gantze Israel mit seinen Eltesten vnd Amptleuten/ vnnd Richtern/ stunden zu beiden seiten der Laden/ gegen den Priestern auß Levi/ die die Lade des Bunds des HErrn trugen/ die frembdlingen so wol als die einheimischen/ Eine helfft neben dem Berge Grisim/ vnnd die ander helfft neben dem Berge Ebal/ wie Mose der Knecht des HERRN vorhin gebotten hatte/ zu segenen das Volck Israel.

34. Darnach ließ er außruffen alle wort des Gesetzes vom Segen vnnd Fluch/ wie es geschrieben stehet im Gesetzbuch.

35. Es war kein wort/ das Mose gebotten hatte/ das Josua nicht hette lassen außruffen für der gantzen Gemeine Israel/ vnnd für den Weibern vnd Kindern vnd frembdlingen/ die vnter jnen wandelten.

CAP. VIII.

31. *Si come Moise seruitor del Signore hauea comandato a figliuoli d' Israel, secondo che è scritto, nel libro de la legge di Moise: vno altare dico di pietre intere; sopra lequali non si sia alzato ferro: e sacrificorono sopra quello gli holocausti al Signore e sacrificorono i pacifici.*

32. *Scrisse ancora quiui ne le pietre la ripetitione de la legge di Moise, lequale scrisse à la presenza de figliuoli d' Israel.*

33. *E tutto Israel, & i seniori, i presidenti, & i suoi giudici stauano di qua e di lá de l' arca nel cospetto de' Sacerdoti Leuiti, che portauano l' arca del patto del Signore; tanto il forastiero quanto il cittadino la metà di essi era dicontra al monte Garizim, e l' altra sua metà di contra al monte Ebal si come Moise seruitor del Signore perauanti hauea comandato, per benedire il popolo d' Israel.*

34. *E dopo queste cose lesse tutte le parole de la Legge, la benedittione e la maladitione à punto, si come è scritto nel libro de la Legge.*

35. *Non vi fu parola di tutte quelle, che' l Signore hauea comandate à Moise; che Iosue non la leggesse dinanzi à tutta la congregatione d' Israel, & à le donne, & à fanciulli, & à forastieri che caminauano nel mezzo di loro.*

CAP. IX.

1. Quibus auditis, cuncti reges trans Iordanem qui versabantur in montanis & campestribus, in maritimis ac littore Magni-maris, hi quoq; qui habitabant iuxta Libanũ, Hethæus & Amorrhæus, Chananæus, Pherezęus, & Hevęus, & Iebusæus.

2. Congregati sunt pariter, ut pugnarent contra Iosue & Israel uno animo, eademq; sententia.

3. At hi qui habitabant in Gabaon, audientes cuncta quæ fecerat Iosue, Iericho & Hai.

Das IX. Capitel.

Da nun das höreten alle Könige/ die jenseyd des Jordans waren auff den gebirgen/ vnnd in den gründen/ vnd an allen anfurten des grossen Meers/ auch die neben dem Berge Libanon waren/ nemlich/ die Hethiter/ Amoriter/ Cananiter/ Pheresiter/ Heviter/ vnd Jebusiter.

2. Samleten sie sich eintrechtiglich zuhauff/ das sie wider Josua vnd wider Israel stritten.

3. Aber die Bürger zu Gibeon/ da sie höreten/ was Josua mit Jeriho vnd Ai gethan hatte.

CAP. IX.

1. *Ma quando tutti i Re ch' erano di là dal Giordano nel monte, e ne la pianura, & in tutta la ripa del mar grande di contra à Libano, vdirono questo cioè lo Hitteo, lo Amorreo, il Cananeo, il Pherezeo, lo Hiueo, e lo Iebuseo:*

2. *Si adunorono insieme d' vno accordo per combattere con esso Iosue & Israel.*

3. *Ma gli habitatori di Gabaon vdendo quello che hauea fatto Iosue à Ierico & à Hai.*

ט

4 ועבדו אף אינון בחוכמא ואזלו ואזדודו ונסיבו סקין בלן לחמריהון וזיקין דחמר בלן ומבזעין ומצררין׃

5 ומסנן בלן ומרדדן ברגליהון וכסותא בליא עליהון וכל לחם זודיהון יבש הוה כסנין׃

6 ואזלו לות יהושע למשריתא לגלגלא ואמרו ליה ולאנש ישראל מארע רחיקא אתינא וכען גזרו לנא קיים׃

7 ואמרו אנש ישראל לחיואה מאים בינני את יתב ואיכדין אגזר עמך קיים׃

8 ואמרו ליהושע עבדך אנחנא ואמר להון יהושע מן אתון ומנן אתיתון׃

9 ואמרו ליה מארע רחיקא לחדא אתו עבדך לשמא דיוי אלהך ארי שמענא ית שמע גבורתיה וית כל דעבד במצרים׃

10 וית כל דעבד לתרין מלכי אמוראה די בעיברא דירדנא לסיחון מלכא דחשבון ולעוג מלכא דמתנן דבעשתרות׃

11 ואמרו לנא סבנא וכל יתבי ארענא למימר סבו בידכון זוודין לאורחא ואזילו לקדמותהון ותימרון להון עבדיכון אנחנא וכען גזרו לנא קיים׃

12 דין לחמנא כד חמים אזדודנא יתיה מבתנא ביומא מיפקנא למיתי לותכון וכען הא יבש והוה כיסנין׃

ט

4 וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵמָּה בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטַיָּרוּ וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמְצֹרָרִים׃

5 וּנְעָלוֹת בָּלוֹת וּמְטֻלָּאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל לֶחֶם צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִים׃

6 וַיֵּלְכוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃

7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחִוִּי אוּלַי בְּקִרְבִּי אַתָּה יוֹשֵׁב וְאֵיךְ אֶכְרָות־לְךָ בְרִית׃

8 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ אֲנָחְנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃

9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ עֲבָדֶיךָ לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־שָׁמַעְנוּ שָׁמְעוֹ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה בְּמִצְרָיִם׃

10 וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃

11 וַיֹּאמְרוּ אֵלֵינוּ זְקֵינֵינוּ וְכָל־יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ לֵאמֹר קְחוּ בְיֶדְכֶם צֵידָה לַדֶּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם עַבְדֵיכֶם אֲנַחְנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃

12 זֶה לַחְמֵנוּ חָם הִצְטַיַּדְנוּ אֹתוֹ מִבָּתֵּינוּ בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה יָבֵשׁ וְהָיָה נִקֻּדִים׃

θ΄.

4. Καὶ ἐποίησαν καί γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας, καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο, καὶ ἡτοιμάσαντο, καὶ λαβόντες σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ τῶν ὄνων αὐτῶν, καὶ ἀσκοὺς οἴνου παλαιοὺς καὶ κατερρωγότας ἀποδεδεμένους.

5. Καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρτοι τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν ἐγενήθησαν ξηροὶ καὶ εὐρωτιῶντες καὶ βεβρωμένοι.

6. Καὶ ἦλθον πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς πάντα Ἰσραήλ· ἐκ γῆς μακρόθεν ἥκαμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην.

7. Καὶ εἶπαν υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Εὐαῖον· ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικῇς, καὶ πῶς σοι διαθῶμαι διαθήκην;

8. Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν· οἰκέται σου ἐσμέν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς· πόθεν ἐστέ; καὶ πόθεν παραγεγόνατε;

9. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἥκασιν οἱ παῖδές σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἅπαντα ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ.

10. Καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν βασιλεῖ Ἐσεβὼν, καὶ τῷ Ὢγ βασιλεῖ τῆς Βασὰν, ὃς κατῴκει ἐν Ἀσταρὼθ (καὶ ἐν Ἐδραΐν.)

11. Καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες· λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς αὐτούς· οἰκέται ὑμῶν ἐσμὲν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην.

12. Οὗτοι οἱ ἄρτοι ἡμῶν, θερμοὺς ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς ἀπὸ οἴκων ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήλθομεν παραγενέσθαι πρὸς ὑμᾶς, νῦν δὲ ἰδοὺ ἐξηράνθησαν καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι.

4. Callidè

CAP. IX.

4. Callidè cogitantes tulerunt sibi cibaria, saccos veteres asinis imponentes, & utres vinarios scissos atque consutos.

5. Calceamentaq; perantiqua quæ ad indicium vetustatis pittaciis consuta erant, induti veteribus vestimentis: panes quoq; quos portabant ob viaticum, duri erant; & in frusta comminuti.

6. Perrexeruntq; ad Iosue, qui tunc morabatur in castris Galgalæ, & dixerunt ei, atque simul omni Israeli, De terra longinqua venimus, pacem vobiscum facere cupientes.

7. Responderuntq; viri Israel ad eos atque dixerunt, Ne fortè in terra quæ nobis sorte debetur; habitetis, & non possimus fœdus inire vobiscum.

8. At illi ad Iosue, Servi inquiunt, tui sumus. Quibus Iosue ait, Quinam estis vos? aut unde venistis?

9. Responderunt, De terra longinqua valde; venerunt servi tui in nomine Domini Dei tui. Audivimus enim famam potentiæ eius, cuncta quæ fecit in Ægypto.

10. Et duobus regibus Amorrhæorum qui fuerunt trans Iordanem, Sehon regi Hesebon, & Og regi Basan, qui erant in Astaroth.

11. Dixeruntq; nobis seniores, & omnes habitatores Terræ nostræ, Tollite in manibus cibaria ob longissimã viam, & occurrite eis, & dicite, Servi vestri sumus, fœdus inite nobiscum.

12. En, panes quando egressi sumus de domibus nostris, ut veniremus ad vos, calidos sumpsimus, nunc sicci facti sunt, & vetustate nimia comminuti.

Das IX. Capitel.

4. Erdachten sie eine list. Giengen hin vnd schickten eine Botschafft/vnd namen alte Säcke auff jre Esel / vnd alte zurissen geflickte Weinschleuche.

5. Vnd alte geflickte Schuch an jre Füsse / vnnd zogen alte Kleider an/ vnnd alles Brot daß sie mit sich namen/war hart vnd schimlicht.

6. Vnnd giengen zu Josua ins Lager gen Gilgal/vnd sprachen zu jhm vnd zum gantzen Jsrael: Wir kommen auß fernen Landen / So macht nun einen Bund mit vns.

7. Da sprach das gantz Jsrael zu dem Heviter: Villeicht möchtest du vnter vns wohnen werden/wie köndt ich denn einen Bund mit dir machen?

8. Sie aber sprachen zu Josua: Wir sind deine knechte. Josua sprach zu jnen: Wer seyd jr/vnnd von wannen kommt jhr?

9. Sie sprachen: Deine Knechte sind auß sehr fernen Landen kommen vmb des Namens willen des HERREN deines Gottes. Denn wir haben sein gerücht gehöret/ vnnd alles was er in Egypten gethan hat.

10. Vnd alles was er den zweyen Königen der Amoriter jenseydt dem Jordan gethan hat/Sihon dem Könige zu Hesbon/vnd Og dem Könige zu Basan/der zu Astaroth wohnet.

11. Darumb sprachen vnsere Eltesten vnd alle einwohner vnsers Landes: Nemet speise mit euch auff die Raise/vnd gehet hin jnen entgegen/ vnd sprecht zu jhnen: Wir sind eure Knechte. So macht nun einen Bund mit vns.

12. Diß vnser Brodt/daß wir auß vnsern Häusern zu vnser Speise namen/war noch frisch/da wir außzogen zu euch/Nun aber sihe/ist es hart vnd schimmlicht.

CAP. IX.

4. Ancora essi si portorono astutamente: imperoche andorono, e finsero d essere ambasciatori, e presero de sacchi vecchii pe i loro asini, e degli otri di vino vecchii, rotti, e racconci:

5. E le scarpe vecchie e rattacconate ne i loro piedi, e le veste vecchie sopra di loro: e tutto il lor pane pel viaggio era secco & ammuffito.

6. Andorono dunque nel campo à Iosue in Gilgal, e dissero à lui & à gli huomini d' Israel: Noi siamo venuti di lontan paese; & hora fate lega conesso noi.

7. Allhora gli huomini Israeliti risposero à gli Hiuei: peraventura voi habitate nel mezzo di noi, in che modo feremo noi lega con voi?

8. Ma quelli risposero á Iosue, Noi siamo tuoi seruitori: A i quali Iosue disse, Chi sete voi, e d'onde sete venuti.

9. Essi gli risposero, I tuoi serui sono venuti di lontanissimo paese nel nome del Signore Dio tuo: impercioche noi habbiamo intesa la sua fama, e tutte le cose che ha fatto in Egitto.

10. Similmente tutto quel che ha fatto à i due Re degli Amorrhei, i quali erano di là dal Giordano, cioè à Sehon Re di Hesbon & à Og Re di Basan, ch' erano in Astharoth.

11. Laonde i nostri Seniori e tutti gli habitatori de la nostra terra ci hanno dette queste parole: Pigliate da viuere ne le man vostre pel camino, & andate à rincontrar quelli; e dite loro: Noi siamo vostri seruitori, & ora fate lega conesso noi.

12. Questo e il nostro pane noi lo presemo per il viuere del camino, caldo de le nostre case in quel giorno che noi vscimmo per venire à voi: ma ecco che ora è asciutto & è secco.

13 ואילין זיקין דחמר די מלינא כד חדתין והא אתבזעו ואילין תותבנא ומסאננא בליאו מסגי אורחא לחדא:

14 וקבילו גבריא לפתגמיהון ואלפן מן קדם יי לא תבעו:

15 ועבד להון יהושע שלם וגזר להון קים לקימותהון וקימו להון רברבי כנישתא:

16 והוה מסוף תלתא יומין בתר דגזרו להון קים ושמעו ארי קריבין אינון ליה וביניהון אינון יתבין:

17 ונטלו בני ישראל ואתו לקרויהון ביומא תליתאה וקרויהון גבעון וכפירה ובארות וקרית יערים:

18 ולא מחונון בני ישראל ארי קימו להון רברבי כנישתא (במימרא) דיי אלהא דישראל ואתרעמו כל כנישתא על רברביא:

19 ואמרו כל רברביא לכל כנישתא אנחנא קימנא להון (במימרא) דיי אלהא דישראל וכען לא ניכול לאנזקא להון:

20 דא נעבד להון ונקים יתהון ולא יהא עלנא רגזא על קימא דקימנא להון:

21 ואמרו להון רברביא ייחון ויהון לקטי אעין ומלו מיא לכל כנישתא כמא דמלילו להון רברביא:

22 וקרא להון יהושע ומליל עמהון למימר למה שקרתון בנא למימר רחיקין אנחנא מנכון לחדא ואתון בינגא יתבין:

13 ואלה נאדות היין אשר מלאנו חדשים והנה התבקעו ואלה שלמותינו ונעלינו בלו מרב הדרך מאד:

14 ויקחו האנשים מצידם ואת פי יהוה לא שאלו:

15 ויעש להם יהושע שלום ויכרת להם ברית לחיותם וישבעו להם נשיאי העדה:

16 ויהי מקצה שלשת ימים אחרי אשר כרתו להם ברית וישמעו כי קרבים הם אליו ובקרבו הם ישבים:

17 ויסעו בני ישראל ויבאו אל עריהם ביום השלישי ועריהם גבעון והכפירה ובארות וקרית יערים:

18 ולא הכום בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי העדה ביהוה אלהי ישראל וילנו כל העדה על הנשיאים:

19 ויאמרו כל הנשיאים אל כל העדה אנחנו נשבענו להם ביהוה אלהי ישראל ועתה לא נוכל לנגע בהם:

20 זאת נעשה להם והחיה אותם ולא יהיה עלינו קצף על השבועה אשר נשבענו להם:

21 ויאמרו אליהם הנשיאים יחיו ויהיו חטבי עצים ושאבי מים לכל העדה כאשר דברו להם הנשיאים:

22 ויקרא להם יהושע וידבר אליהם לאמר למה רמיתם אתנו לאמר רחוקים אנחנו מכם מאד ואתם בקרבנו ישבים:

13. Καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου, οὓς ἐπλήσαμεν καινούς, καὶ οὗτοι ἐῤῥώγασι. καὶ ταῦτα τὰ ἱμάτια ἡμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαίωνται ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πολλῆς σφόδρα.

14. Καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ τὸ στόμα κυρίου οὐκ ἐπηρώτησαν.

15. Καὶ ἐποίησεν ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ διέθετο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, τοῦ διασῶσαι αὐτούς, καὶ ὤμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς.

16. Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας, μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν αὐτῶν εἰσί, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσι.

17. Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ ἦλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. αἱ δὲ πόλεις αὐτῶν, γαβαὼν καὶ κεφιρὰ, καὶ βηρὼτ, καὶ πόλις ἰαρείμ.

18. Καὶ οὐκ ἐπολέμησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ. καὶ διεγόγγυσε πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι.

19. Καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες πάσῃ τῇ συναγωγῇ· ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ, καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἅψασθαι αὐτῶν.

20. Τοῦτο ποιήσομεν αὐτοῖς, ζωγρῆσαι αὐτούς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται καθ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὅρκον ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς.

21. Καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες· ζήσονται καὶ ἔσονται ξυλοφόροι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες.

22. Καὶ συνεκάλεσεν αὐτοὺς ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων. διὰ τί παρελογίσασθέ με λέγοντες, μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμὲν σφόδρα, ὑμεῖς δὲ ἐγχώριοί ἐστε τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν;

CAP. IX.

13. Vtres vini novos implevimus, nunc rupti sunt & soluti, vestes & calceamẽta quibus induimur, & quæ habemus in pedibus, ob lõgitudinem longioris viæ trita sunt, & penè consumpta.

14. Susceperunt igitur de cibariis eorum, & os Domini non interrogaverunt.

15. Fecitq; Iosue cum eis pacem, & inito fœdere pollicitus est ut non occiderentur: principes quoque multitudinis iuraverunt eis.

16. Post dies autem tres initi fœderis, audierũt quòd in vicino habitarent, & inter eos futuri essent.

17. Moveruntq; castra filii Israel, & venerũt in civitates eorum die tertio, quarum hæc vocabula sunt, Gabaon, & Caphira, & Beroth, & Cariath-iarim.

18. Et non percusserunt eos, eo quòd iurassent eis principes multitudinis in nomine Domini Dei Israel. Murmuravit itaque omne vulgus contra principes.

19. Qui responderunt eis, Iuravimus eis in nomine Domini Dei Israel, & idcirco non possumus eos contingere.

20. Sed hoc faciemus eis, Reserventur quidem ut vivant, ne contra nos ira Domini concitetur, si peieraverimus

21. Sed sic vivant, ut in usus universæ multitudinis ligna cædant, aquasque comportent. Quibus hæc loquentibus.

22. Vocavit Gabaonitas Iosue, & dixit eis, cur nos decipere fraude voluistis ut diceretis, Procul valde habitamus à vobis, cùm in medio nostri sitis.

Das IX. Capitel.

13. Vnnd dise Weinschleuche fülleten wir neu/vnnd sihe/sie sind zurissen/vnd dise vnser Kleider vnd schuch sind alt worden/über der sehr langen Raise.

14. Da namen die Hauptleute jre Speise an/vnnd fragten den Mundt des HERRN nicht.

15. Vnnd Josua macht friden mit jnen/vnd richtet einen Bund mit jhnen auff/daß sie leben bleiben solten/vnd die Obersten der Gemeine schwuren jnen.

16. Aber über drey tage/nach dem sie mit jhnen ein Bund gemacht hatten/kam es für sie/daß jene nahe bey jnen waren/vnd würden vnter jhnen wohnen.

17. Denn da die Kinder Jsrael fort zogen/kamen sie des dritten tags zu jhren Stedten/die hiessen Gibeon/Caphira/Beeroth/vnd Kiriath Jearim.

18. Vnd schlugen sie nicht/darumb das jnen die Obersten der Gemeine geschworen hatten bey dem HERrn dem Gott Jsrael. Da aber die gantze Gemeine wider die Obersten murret.

19. Sprachen alle Obersten der gantzen Gemeine: Wir haben jhnen geschworen bey dem HERRN dem Gott Jsrael/darumb können wir sie nicht antasten.

20. Aber das wollen wir thun/lasset sie leben/das nicht ein zorn über vns komme/vmb des Eids willen/den wir jnen gethan haben.

21. Vnd die Obersten sprachen zu jnen: Lasset sie leben/daß sie holtzhauer vnd Wassertreger sein der gantzen gemeine/wie jhnen die Obersten gesagt haben.

22. Da rieff jnen Josua vnd redet mit jnen/vnd sprach: Warumb habt jr vns betrogen/vnd gesagt: Jr seydt sehr ferne von vns/so jhr doch vnter vns wohnet?

CAP. IX.

13. E questi sono gli otri nuoui del vino, i quali noi haueuãmo empiti & ecco che son rotti: e questi sono i nostri vestimenti e le nostre scarpe sono inuecchiate per il gran camino.

14. Gli huomini Israeliti dunque presero de la prouisione del camino di quelli, e non interrogorono la bocca del Signore.

15. E Iosue fece pace con loro, e fece lega con loro, che gli lasciarebbe viuere: & i principi de la congregatione fecero loro il giuramento.

16. Tre giorni dopoi che fu fatta la lega con quelli, intesero ch'erano loro vicini, e che habitauano nel mezzo di loro.

17. Et i figliuoli d'Israel si partirono, & il terzo giorno arriuorono à le loro città e le loro città erano Gabaon, Chephira, Beroth, e Cariath-iarim.

18. Et i figliuoli d'Israel non gli percossero; perche i principali de la congregatione haueano giurato loro per il Signore Dio d'Israel: è tutta la congregatione mormorò contra de principi.

19. E tutti i principi dissero à tutta la congregatione: Noi habbiamo giurato loro per il Signore Dio d'Israel, per questo noi hora non possiamo toccargli.

20. Ma noi faremo loro questo: noi gli saluaremo viui; à fin che l'ira di Dio non sia contra di noi per il giuramento che habbiamo fatto loro.

21. Dissero in oltre à quei principi: Viuino e taglino le legna, e cauino de l'acqua per tutta la congregatione, si come i principi hanno detto loro.

22. Per tanto Iosue gli chiamò, e parlò loro, dicendo: Perche ci hauete voi ingannati con dire; Noi siamo molto lontani da voi, habitando voi nel mezzo di noi?

ט

23 וכען ליטין אתון ולא יפסקון מנכון עבדין ולקטי אעין ומלי מיא לבית מקדשא דאלהי:

24 ואתיבו ית יהושע ואמרו ארי אתחואה אתחואה לעבדך ית דפקיד יי אלהך ית משה עבדיה למתן לכון ית כל ארעא ולשיצאה ית כל יתבי ארעא מן קדמיכון ודחילנא לחדא לנפשתנא מן קדמיכון ועבדנא ית פתגמא הדין:

25 וכען הא אנחנא מסירין בידך כשפר וכתקין בעינך למעבד לנא עביד:

26 ועבד להון כן ושזיב יתהון מידא דבני ישראל ולא קטלונון:

27 ומניגון יהושע ביומא ההוא לקטי אעין ומלי מיא לכנישתא ולמדבחא דיי עד יומא הדין לאתרא דיתרעי:

ט

23 ועתה ארורים אתם ולא יכרת מכם עבד וחטבי עצים ושאבי מים לבית אלהי:

24 ויענו את יהושע ויאמרו כי הגד הגד לעבדיך את אשר צוה יהוה אלהיך את משה עבדו לתת לכם את כל הארץ ולהשמיד את כל ישבי הארץ מפניכם ונירא מאד לנפשתינו מפניכם ונעשה את הדבר הזה:

25 ועתה הננו בידך כטוב וכישר בעיניך לעשות לנו עשה:

26 ויעש להם כן ויצל אותם מיד בני ישראל ולא הרגום:

27 ויתנם יהושע ביום ההוא חטבי עצים ושאבי מים לעדה ולמזבח יהוה עד היום הזה אל המקום אשר יבחר:

θ.

23. Καὶ νῦν ἐπικατάρατοί ἐστε, οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἐξ ὑμῶν δοῦλος, οὐδὲ ξυλοκόπος, οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου.

24. Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἰησοῦ λέγοντες· ὅτι ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξε κύριος ὁ θεός σου μωϋσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο.

25. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῶν, ὡς ἀρέσκει ὑμῖν, καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν ποιήσατε ἡμῖν.

26. Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως, καὶ ἐξείλετο αὐτοὺς ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς υἱῶν ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἀνεῖλον αὐτούς.

27. Καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλοκόπους, καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ. (διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες γαβαὼν ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ,) ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος.

י

1 והוה כד שמע אדוני צדק מלכא דירושלם ארי כבש יהושע ית עי וגמרה כמא דעבד ליריחו ולמלכה כן עבד לעי ולמלכה וארי אשלימו יתבי גבעון ית ישראל והוו ביניהון:

2 ודחילו לחדא ארי קרתא רבתא גבעון כחדא מקרוי מלכותא וארי היא רבתא מן עי וכל גברהא גיברין:

3 ושלח אדני צדק מלכא דירושלם לות הוהם מלכא דחברון ולות פראם מלכא דירמות ולות יפיע מלכא דלכיש ולות דביר מלכא דעגלון למימר:

1 ויהי כשמע אדני צדק מלך ירושלם כי לכד יהושע את העי ויחרימה כאשר עשה ליריחו ולמלכה כן עשה לעי ולמלכה וכי השלימו ישבי גבעון את ישראל ויהיו בקרבם:

2 וייראו מאד כי עיר גדולה גבעון כאחת ערי הממלכה וכי היא גדולה מן העי וכל אנשיה גברים:

3 וישלח אדני צדק מלך ירושלם אל הוהם מלך חברון ואל פראם מלך ירמות ואל יפיע מלך לכיש ואל דביר מלך עגלון לאמר:

ΚΕΦΑΛ. ι.

1 Ὡς δὲ ἤκουσεν ἀδωνισεδὲκ βασιλεὺς ἱερουσαλὴμ ὅτι ἔλαβεν ἰησοῦς τὴν γαί, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτὴν ὃν τρόπον ἐποίησε τὴν ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, οὕτως ἐποίησε καὶ τὴν γαὶ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ὅτι ηὐτομόλησαν οἱ κατοικοῦντες γαβαὼν (πρὸς ἰησοῦν καὶ) πρὸς ἰσραήλ, καὶ ἐγένοντο ἐν μέσῳ αὐτῶν.

2. Καὶ ὅτι αὕτη μεγάλη ὑπὲρ τὴν γαί, ἐφοβήθησαν ἑαυτοῖς σφόδρα· ᾔδεισαν γὰρ ὅτι ἡ πόλις ἦν μεγάλη γαβαὼν ὡσεὶ μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί.

3. Καὶ ἀπέστειλεν ἀδωνισεδὲκ βασιλεὺς ἱερουσαλὴμ πρὸς ἐλὰμ βασιλέα χεβρὼν, καὶ πρὸς φερὰμ βασιλέα ἱεριμοὺθ, καὶ πρὸς ἀφιὲ βασιλέα λαχεὶς, καὶ πρὸς δαβεὶρ βασιλέα ἐγλὼν λέγων.

CAP. IX.

23. Itaque sub maledictione eritis, & non deficiet de stirpe vestra ligna cædens, aquasq; comportans in domum Dei mei.

24. Qui responderunt, Nuntiatum est nobis servis tuis, quòd promisisset Dominus Deus tuus Moysi servo suo ut traderet vobis omnem Terram, & disperderet cunctos habitatores eius Timuimus igitur valde, & providimus animabus nostris, vestro terrore compulsi, & hoc cõsilium inivimus.

25. Nunc autem in manu tua sumus: quod tibi bonum & rectum videtur, fac nobis.

26. Fecit ergo Iosue ut dixerat, & liberavit eos de manu filiorum Israel, ut non occiderentur.

27. Decrevitq; in illo die eos esse in ministerio cuncti populi & altaris Domini, cædentes ligna, & aquas comportantes, usque in præsens tempus: in loco quem Dominus elegisset.

Das IX. Capitel.

23. Darumb solt jr verflucht sein/ das vnter euch nicht auff hören/ Knechte die Holtz hauen/vnd wasser tragen zum Hause meines Gottes.

24. Sie antworten Josua / vnnd sprachen: Es ist deinen Knechten angesagt/daß der HERR dein Gott/ Mose seinem Knecht gebotten habe/ daß er euch das gantze Land geben/ vnd für euch her alle Einwohner des Landes vertilgen wolle/da forchten wir vnsers lebens für euch sehr/vnnd haben solchs gethan.

25. Nun aber sihe/wir sind inn deinen henden/was dich gut vnnd recht dünckt vns zu thun/das thu.

26. Vnd er thet jnen also/vnd errettet sie von der Kinder Israel hand/ daß sie sie nicht erwürgeten.

27. Also macht sie Josua desselben tags zu Holtzhauern vnd Wasserträgern der Gemeine/vnnd zum Altar des HERRN/biß auff disen tag/ an dem ort/den er erwehlen würde.

CAP. IX.

23. Ora dunque siate maladetti, e non si spegnaranno fra voi i servitori e quelli che tagliaranno le legna, e cauaranno l'acqua per la casa del mio Dio.

24. Essi rispósero à Iosue e dissero, Quande fu detto à i tuoi servitori, che'l Signore Dio tuo haueа comandato à Moise suo servo, che desse à voi questa terra, e distruggesse tutti gli habitatori de la terra dinanzi à voi, noi tememmo grandemente de le nostre persone per voi, & habbiamo fatto questo.

25. Et ecco che ora noi siamo ne le tue mani; e fa come piace à te, e come ti par bene di fare à noi.

26. E cosi fece loro: gli liberò de la mano de figliuoli d'israel, e non gli ammazzorono.

27 E Iosue in quel giorno gli ordinò per tagliatori di legna, e cauatori de l'acqua per la congregatione, e per lo altare del Signore in fino à quel giorno, nel luogo ch'egli eleggerà.

CAP. X.

1. Quæ cum audisset Adoni-sedec rex Ierusalẽ, quòd scilicet cepisset Iosue Hai, & subvertisset eam (sicut enim fecerat Iericho & regi eius, sic fecit Hai, & regi illius) & quòd transfugissent Gabaonitæ ad Israel, & essent fœderati eorum.

2. Timuit valde. Vrbs enim magna erat Gabaon, & una civitatum regalium, & maior oppido Hai, omnesq; bellatores eius fortissimi.

3. Misit ergo Adoni-sedec rex Ierusalem ad Oham regem Hebron; & ad Pharam regem Ierimoth, ad Iaphia quoque regem Lachis, & ad Dabir regem Eglon, dicens.

Das X. Capitel.

1. DA aber AdoniZedeck der König zu Jerusalem höret/das Josua Ai gewonnen/vnd sie verbannet hatte/vnd Ai sampt jrem Könige gethan hatte / gleich wie er Jeriho vnd jhrem Könige gethan hatte/vnnd daß die zu Gibeon fride mit Israel gemacht hatten/vnd vnter sie kommen waren.

2. Fürchten sie sich sehr/ (Denn Gibeon war eine grosse Stadt / wie eine Königliche Stadt/vnnd grösser den Ai/vñ alle jre Bürger streitbar.)

3. Sandte er zu Hoham dem Könige zu Hebron/vnd zu Piream dem Könige zu Jarmuth/ vnd zu Japhia dem Könige zu Lachis/vnd zu Debir dem Könige zu Eglon/vnd ließ jhnen sagen:

CAP. X.

1. E quando Adoni-sedec Re di Ierusalem hebbe inteso, che Iosue haueа preso Hai, e l'haueа desolato (perche cosi fece à Hai & al suo Re, si come haueа fatto à Ierico & al suo Re: e che gli habitatori di Gabaon haueano fatta pace con Israel, & erano nel mezzo di loro:

2. Allhora temerono grandemente, perche Gabaon era città grande, come vna de le città del regno: e che era maggiore di Hai; e tutti i suoi huomini valenti

3. Per laqual cosa Adoni-sedec Re di Ierusalem, mandò ad Hoham Re di Hebron, & à Pira Re di Iarmuth, & à Iaphia Re di Lachis, & à Debir Re di Eglon, dicendo;

י

4 סקו לותי וסעדוני ונמחי ית גבעון ארי אשלימת עם יהושע ועם בני ישראל:

5 ואתכנישו וסליקו חמשא מלכי אמוראה מלכא דירושלם מלכא דחברון מלכא דירמות מלכא דלכיש מלכא דעגלון אינון וכל משריתהון ושרו על גבעון ואגיחו קרבא עלהא:

6 ושלחו אנשי גבעון לות יהושע למשריתא לגלגלא למימר לא תרפי ידך מעבדך סק לותנא בפריע ופרוק לנא וסעידנא ארי אתכנישו עלנא כל מלכי אמוראה יתבי טורא:

7 וסליק יהושע מן גלגלא הוא וכל עם עבדי קרבא עמיה וכל גיברי חילא:

8 ואמר יי ליהושע לא תדחל מנהון ארי בידך מסרתינון לא יתעתד אנש מנהון קדמך:

9 ואתא לותהון יהושע בתכיף כל ליליא סליק מן גלגלא:

10 ותברינון יי קדם ישראל ומחינון מחתא רבתא בגבעון ורדפינון באורח מסקנא דבית חורון ומחנון עד עזקה ועד מקדה:

11 והוה במיעריקהון מן קדם ישראל אינון במחתנא דבית חורון ומן קדם יי אתרמיאו ליהון אבנין רברבן מן שמיא עד דאתו לעזקה ומיתו סגיאין דמיתו באבני ברדא מדקטילו בני ישראל בחרבא:

י

4 עלו אלי ועזרני ונכה את גבעון כי השלימה את יהושע ואת בני ישראל:

5 ויאספו ויעלו חמשת מלכי האמרי מלך ירושלם מלך חברון מלך ירמות מלך לכיש מלך עגלון הם וכל מחניהם ויחנו על גבעון וילחמו עליה:

6 וישלחו אנשי גבעון אל יהושע אל המחנה הגלגלה לאמר אל תרף ידיך מעבדיך עלה אלינו מהרה והושיעה לנו ועזרנו כי נקבצו אלינו כל מלכי האמרי ישבי ההר:

7 ויעל יהושע מן הגלגל הוא וכל עם המלחמה עמו וכל גבורי החיל:

8 ויאמר יהוה אל יהושע אל תירא מהם כי בידך נתתים לא יעמד איש מהם בפניך:

9 ויבא אליהם יהושע פתאם כל הלילה עלה מן הגלגל:

10 ויהמם יהוה לפני ישראל ויכם מכה גדולה בגבעון וירדפם דרך מעלה בית חורן ויכם עד עזקה ועד מקדה:

11 ויהי בנסם מפני ישראל הם במורד בית חורן ויהוה השליך עליהם אבנים גדלות מן השמים עד עזקה וימתו רבים אשר מתו באבני הברד מאשר הרגו בני ישראל בחרב:

ι.

4. Δεῦτε ἀνάβητε πρός με, καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμήσωμεν τὴν γαβαών. ηὐτομόλησαν γὰρ πρὸς ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ.

5. Καὶ συνήχθησαν καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων, βασιλεὺς ἱερουσαλὴμ, καὶ βασιλεὺς χεβρὼν, καὶ βασιλεὺς ἱερμοὺθ, καὶ βασιλεὺς λαχεῖς, καὶ βασιλεὺς αἰγλὼν, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν, καὶ περιεκάθισαν τὴν γαβαὼν, καὶ ἐξεπολιόρκουν αὐτήν.

6. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες γαβαων πρὸς ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἰσραὴλ εἰς γάλγαλα, λέγοντες· μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τάχος, καὶ βοήθησον ἡμῖν, καὶ ἔξελοῦ ἡμᾶς, ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ᾽ ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινήν.

7. Καὶ ἀνέβη ἰησοῦς ἐκ γαλγάλων, αὐτὸς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ᾽ αὐτοῦ. πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ.

8. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἰησοῦν· μὴ φοβηθῇς αὐτοὺς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτοὺς, οὐχ ὑποστήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν.

9. Καὶ ἐπεὶ παρεγένετο ἰησοῦς ἐπ᾽ αὐτοὺς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσεπορεύθη ἰησοῦς ἐκ γαλγάλων.

10 Καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου ἰσραὴλ, καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς κύριος συντριβὴν μεγάλην ἐν γαβαὼν, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν τὴν ἀναβάσεως βηθωρὼν, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἕως ἀζηκὰ καὶ ἕως μακηδά.

11. Ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως βηθωρὼν, καὶ κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους μεγάλους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἀζηκᾶ. καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης, ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ.

CAP. X.

4. Ad me ascendite, & ferte præsidium, ut expugnemus Gabaon, quare transfugerit ad Iosue, & ad filios Israel.

5. Congregati igitur ascenderunt quinq; reges Amorrhæorum: rex Ierusalem, rex Hebron, rex Ierimoth, rex Lachis, rex Eglon, simul cum exercitibus suis, & castrametati sunt circa Gabaon, oppugnantes eam.

6. Habitatores autem Gabaon urbis obsessæ miserunt ad Iosue, qui tunc morabatur in castris apud Galgalam, & dixerunt ei, Ne retrahas manus tuas ab auxilio servorum tuorum, ascende citò, & libera nos, ferque præsidium: convenerunt enim adversum nos omnes reges Amorrhæorum, qui habitant in montanis.

7. Ascenditque Iosue de Galgalis, & omnis exercitus bellatorum cum eo, viri fortissimi.

8. Dixitque Dominus ad Iosue, Ne timeas eos: in manus enim tuas tradidi illos: nullus ex eis tibi resistére poterit.

9. Irruit itaque Iosue super eos repentè, tota nocte ascédens de Galgalis.

10. Et conturbavit eos Dominus à facie Israel: contrivitq; plaga magna in Gabaon, ac persecutus est eos per viam ascensus Beth-horon, & percussit usque Azéca & Maceda.

11. Cumq; fugerent filios Israel, & essent in descensu Beth horon, Dominus misit super eos lapides magnos de cælo usque ad Azéca: & mortui sunt multo plures lapidibus grandinis, quam quos gladio percusserant filii Israel

Das X. Capitel.

4. Kommt herauff zu mir/vnd helfft mir/daß wir Gibeon schlagen/denn sie hat mit Josua vnnd den Kindern Israel frieden gemacht.

5. Da kamen zu hauff vnnd zogen hinauff die fünff König der Amoriter/der Könige zu Jerusalem/der König zu Hebron/der König zu Jarmuth/der König zu Lachis/der König zu Eglon/mit alle jrem Heerlager/vnd belegten Gibeon/vnnd stritten wider sie.

6. Aber die zu Gibeon sandten zu Josua ins Lager gen Gilgal/vnd liessen jm sagen: Zeuch deine hand nicht ab von deinen Knechten/komb zu vns herauff eilend/rette vnnd hilff vnns/Denn es haben sich wider vnns zusammen geschlagen/alle Könige der Amoriter/die auff dem Gebirge wonen.

7. Josua zog hinauff von Gilgal/vnd alles Kriegsvolck mit jm/vnnd alle streitbare Männer.

8. Vnnd der HERR sprach zu Josua: Fürchte dich nicht für jnen/denn ich habe sie inn deine hende gegeben/niemand vnter jnen wird für dir stehen können.

9. Also kam Josua plötzlich über sie/denn die gantze nacht zoch er herauff von Gilgal.

10. Aber der HERR schreckt sie für Israel/daß sie eine grosse Schlacht schlugen zu Gibeon/vnd jagten jnen nach den weg hinan zu Beth Horon/vnd schlugen sie biß gen Aseka vnnd Makeda.

11. Vnd da sie für Israel flohen den weg herab zu Beth Horon/ließ der HERR einen grossen Hagel vom Himel auff sie fallen biß gen Aseka/daß sie storben. Vnd viel mehr storben jhr von dem Hagel/denn die kinder Israel mit dem Schwerdt erwürgeten.

CAP. X.

4 *Montate verso me, & aiutatemi; e noi percoteremo Gabaon perche ha fatto pace con Iosue e coi figliuoli d'Israel.*

5. *E cosi si messero insieme, e montorono i cinque Re de gli Amorrhei, cioe il Re di Ierusalem, il Re di Hebron, il Re di Iarmuth, il Re di Lachis, & il Re di Eglon, essi e tutti i loro esserciti; e si accamporono appresso à Gabaon, e combatterono contra di quella.*

6. *Perilche gli huomini di Gabaon mandorono à Iosue nel campo in Gilgal, dicendo: Non voler ritirare le tue mani da i tuoi servitori: monta presto verso noi, e saluaci, & aiutaci. Imperoche tutti i Re de gli Amorrhei, che habitano sul monte, sono adunati contra di noi.*

7. *Iosue dunque montò di Gilgal, egli e tutto il suo popolo da combattere con seco, tutti huomini valenti.*

8. *Or à il Signore disse à Iosue: Non voler temer di quelli; perche io gli ho dati ne la tua mano; & alcuno di loro non resisterà dinanzi à te.*

9 *E Iosue andò incontinente verso quelli; è montò di Gilgal per tutta la notte.*

10. *Et il Signore gli sbigottì dinanzi i Israel, e gli percosse di vna gran piaga, & Israel gli seguitò per la via de la scesa di Beth-horon, e gli percosse persino à Azeca e Maceda.*

11. *Ma mentre che fuggiuano dinanzi à Israel, ne la scesa di Beth-horon, il Signore mandò sopra di quelli pietre grandi dal cielo insino à Azeca, e morirono: ne morirono piu per le pietre de la gragnola, che non furon quelli che i figliuoli d'Israel ammazzorono col coltello:*

י

12 אז ידבר יהושע ליהוה ביום
תת יהוה את־האמרי לפני בני
ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש
בגבעון דום וירח בעמק אילון׃
13 וידם השמש וירח עמד עד־
יקם גוי איביו הלא־היא כתובה
על־ספר הישר ויעמד השמש
בחצי השמים ולא־אץ לבוא
כיום תמים׃
14 ולא היה כיום ההוא לפניו
ואחריו לשמע יהוה בקול איש
כי יהוה נלחם לישראל׃
15 וישב יהושע וכל־ישראל
עמו אל־המחנה הגלגלה׃
16 וינסו חמשת המלכים האלה
ויחבאו במערה במקדה׃
17 ויגד ליהושע לאמר נמצאו
חמשת המלכים נחבאים במערה
במקדה׃
18 ויאמר יהושע גלו אבנים
גדלות אל־פי המערה והפקידו
עליה אנשים לשמרם׃
19 ואתם אל־תעמדו רדפו
אחרי איביכם וזנבתם אותם אל־
תתנום לבוא אל־עריהם כי
נתנם יהוה אלהיכם בידכם׃
20 ויהי ככלות יהושע ובני
ישראל להכותם מכה גדולה־מאד
עד־תמם והשרידים שרדו מהם
ויבאו אל־ערי המבצר׃
21 וישבו כל־העם אל־המחנה
אל־יהושע מקדה בשלום
לא־חרץ לבני ישראל לאיש
את־לשנו׃

י

12 בכן שבח יהושע קדם
יי ביומא דמסר יי ית
אמוראה קדם בני ישראל
ואמר לעיני ישראל ש
שמשא בגבעון אוריך
וסיהרא במישר איילון׃
13 ואוריך שמשא וסיהרא
קם עד דאתפרע עמא
דישראל מבעלי דבביהון
הלא היא כתיבא על
ספרא דאוריתא וקם
שמשא בפלגות שמיא
ולא דחק למיעל כיום
שלים׃
14 ולא הוה כיומא
ההוא קדמוהי ובתרוהי
דאתקבלת קדם יי
צלות אינש ארי יי ב
(במימריה) אגיח קרבא
לישראל׃
15 ותב יהושע וכל י
ישראל עמיה למשריתא
לגלגלא׃
16 ואפכו חמשא מלכיא
האילין ואטמרו במערתא
במקדה׃
17 ואתחוה ליהושע
למימר אשתכחו חמשא
מלכיא טמירין במערתא
במקדה׃
18 ואמר יהושע קריבו
אבנין רברבן לפומא
דמערתא ומנו עלה
גברין למטרהון׃
19 ואתון לא תקומון
רדופו בתר בעלי דבביכון
ותדבקון יתהון לבת
תשבקונון למיעל לק
לקרויהון ארי מסרינון
יי אלהכון בידכון׃
20 והוה כד שיצי יהושע
ובני ישראל למקטלהון
מחתא רבתא לחדא עד
דשלימו ומשיזביא
אשתזיבו מנהון ועלו ל
לקרוין כריכן׃
21 ותבו כל עמא ל
למשריתא לות יהושע
למקדה לשלם לא הוה
נזקא לבני ישראל
למדחק גבר ית נפשיה׃

ι.

12. Τότε ἐλάλησεν ἰησοῦς πρὸς κύριον, ᾗ ἡμέρα παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἀμορραῖον ὑποχείριον υἱῶν ἰσραήλ. (ἡνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν γαβαών, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου ἰσραήλ.) καὶ εἶπεν ἰησοῦς· στήτω ὁ ἥλιος κατὰ γαβαών, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα αἰλών.

13 Καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἠμύνατο ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. οὐχὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς; καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, οὐ προεπορεύετο ἐπὶ δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς.

14. Καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον, οὐδὲ τὸ ἔσχατον, ὥστε ἐπακοῦσαι τὸν θεὸν φωνῆς ἀνθρώπου, ὅτι κύριος συνεπολέμησε τῷ ἰσραήλ.

15. Καὶ ἐπέστρεψεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς γάλγαλα.

16. Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν μακηδά.

17. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἰησοῦ, λέγοντες. εὕρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν μακηδᾶ.

18. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς· κυλίσατε λίθους μεγάλους ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ σπηλαίου, καὶ καταστήσατε ἐπ' αὐτοὺς ἄνδρας τοῦ φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς.

19. Ὑμεῖς δὲ μὴ ἑστήκατε ὧδε, ἀλλὰ καταδιώκετε ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ φείσησθε αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφῆτε αὐτοὺς εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν.

20. Καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν ἰησοῦς, καὶ πᾶς ἰσραὴλ κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς.

21. Καὶ ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολὴν πρὸς ἰησοῦν εἰς μακηδᾶ ὑγιής, καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ.

CAP. X.

12. Tunc locutus est Iosue Domino in die qua tradidit Amorrhæum in conspectu filiorum Israel, dixitque coram eis, Sol contra Gabaon ne movearis, & Luna contra vallem Aialon.

13. Steteruntque Sol & Luna, donec ulcisceretur se gẽs de inimicis suis. Nonne scriptum est hoc in libro iustorum? Stetit itaque Sol in medio cæli, & non festinavit occumbere spatio unius diei.

14. Non fuit antea & postea tam longa dies; obediente Domino voci hominis, & pugnante pro Israel

15. Reversusque est Iosue cum omni Israel in castra Galgalæ.

16. Fugerant enim quinque reges, & se absconderant in spelunca urbis Maceda.

17. Nuntiatumque est Iosue quòd inventi essent quinque reges latentes in spelunca urbis Maceda.

18. Qui præcepit sociis, & ait, Volvite saxa ingentia ad os speluncæ, & ponite viros industrios qui clausos custodiant.

19. Vos autem nolite stare, sed persequimini hostes; & extremos quosque fugientium cædite: nec dimittatis eos urbium suarum intrare præsidia, quos tradidit Dominus Deus in manus vestras.

20. Cæsis ergo adversariis plaga magna, & usque ad internecionem penè consumptis, hi qui Israel effugere potuerunt, ingressi sunt civitates munitas.

21. Reversusque est omnis exercitus ad Iosue in Maceda, ubi tunc erant castra, sani, & integro numero: nullusque contra filios Israel mutire ausus est.

Das X. Capitel.

12. Da redet Josua mit dem HErren des tages / da der HERR die Amoriter übergab für den Kindern Jsrael / vnnd sprach für gegenwertigem Jsrael: Sonne stehe still zu Gibeon / vnd Mond im thal Ajalon.

13. Da stund die Sonne vnnd der Mond stille / biß das sich das Volck an seinen Feinden rechete. Jst diß nicht geschrieben im Buch des frommen? Also stund die Sonne mitten am Himmel / vnd verzog vnter zu gehen einen gantzen tag.

14. Vnd war kein tag disem gleich / weder zuvor noch darnach / da der HERRE der Stimme eines Mannes gehorcht / denn der HERR streit für Jsrael.

15. Josua aber zoch wider inns Lager gen Gilgal / vnd das gantze Jsrael mit jm.

16. Aber dise fünff Könige waren geflohen / vnd hatten sich versteckt in die höle zu Makeda.

17. Da ward Josua angesagt: Wir haben die fünff Könige gefunden / verborgẽ in der höle zu Makeda.

18. Josua sprach; So waltzet grosse steine für das loch der höle / vnd bestellet Männer dafür die jr hüten.

19. Jhr aber stehet nicht stille / sondern jaget euren Feinden nach / vnnd schlaget jhre hindersten / vnnd last sie nicht in jre Städte kommen / Denn der HERR euer Gott hat sie in eure hende gegeben.

20. Vnd da Josua vnnd die Kinder Jsrael vollendet hatten dise sehr grosse Schlacht an jnen / vnd gar geschlagen / was überbleib von jhnen / das kam in die vesten Städte.

21. Also kam alles Volck wider ins Lager zu Josua gen Makeda mit friede / vnd dorffte niemandt für den Kindern Jsrael seine zungen regen.

CAP. X.

12. Perilche Iosue in quel giorno che'l Signore dette gli Amorrhei dinanzi à figliuoli d'Israel, parlò al Signore. Et haueа detto dinanzi à Israel; Sole fermati in Gabaon, e tu Luna ne la valle di Aialon.

13. Et il sole si fermò; e la luna si fermò per fin che il popolo si vendicasse de suoi nimici. Questo non è egli scritto nel libro di Iasar? Il sole dunque si fermò nel mezzo del cielo, e non si affrettò di colcarsi circa à un giorno intero.

14. E non è stato un tal giorno auanti à quello, ne sarà dopo lui, nel quale il Signore obedì à la voce de l'huomo: perche il Signore combateua per Israel.

15. Dipoi Iosue se ne ritornò e tutto Israel con lui al campo in Gilgal.

16. Ora quei cinque re erano fuggiti, e s'erano ascosi in una spelonca in Maceda.

17. E fu rapportato à Iosue: in questo modo I cinque Re si sono ritrouati, ascosi ne la spelonca in Maceda.

18. Allhora Iosue disse; Voltate de sassi grandi à la bocca de la spelonca, e mettete de gli huomini appresso di quella, che gli guardino.

19. Ma voi seguitarete i vostri nimici, e percotete la dietroguardia di quelli ne la coda: e non gli lasciate entrare ne le loro città, perche il Signore Dio vostro gli ha dati ne le vostre mani.

20. E quando Iosue & i figliuoli d'Israel hebbero finito di percotere quelli con occisione molto grande per fin che fossero disfatti; e che quei che di loro vi erano restati sani e salui entrorono ne le città forti

21. Allhora tutto il popolo ritornò in pace nel campo à Iosue in Maceda: e non fu alcuno che mouesse la sua lingua contra de figliuoli d'Israel.

י

22 ואמר יהושע פתחו ית פומא דמערתא ואפיקו לותי ית חמשא מלכיא האילין מן מערתא:

23 ועבדו כן ואפיקו לו לותיה ית חמשא מלכיא האילין מן מערתא ית מלכא דירושלם וית מלכא דחברון וית מלכא דירמות ית מלכא דלכיש וית מלכא דעגלון:

24 והוה כד אפיקו ית מלכיא האילין לות יהושע וקרא יהושע לכל אינש ישראל ואמר לשלטוני גברי עבדי קרבא דאזלו עמיה קריבו שוו ית ריגליכון על צוארי מלכיא האילין וקריבו ושויאו ית רגליהון על צואריהון:

25 ואמר להון יהושע לא תדחלון ולא תתברון תקיפו ועלימו ארי כדין יעבד יי לכל בעלי דבביכון דאתון מגיחין קרבא בהון:

26 ומחנון יהושע בתר כן וקטלינון וצלבינון על חמשא צליבין והוו צליבין על צליביא עד רמשא:

27 והוה לעידן מיעל שמשא פקיד יהושע ואחיתונון מעל צליביא ורמונון במערתא דאטמרו תמן ושויאו אבנין רברבן על פומא דמערתא עד כרן יומא הדין:

28 וית מקדה כבש יהושע ביומא ההוא ומחהא לפתגם דחרב וית מלכה גמר יתהון וית כל נפשתא דבה לא אשאר משיזיב ועבד למלכא דמקדה כמא דעבד למלכא דיריחו:

י

22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת־פִּי הַמְּעָרָה וְהוֹצִיאוּ אֵלַי אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה׃

23 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיֹּצִיאוּ אֵלָיו אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה אֵת מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶת־מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ עֶגְלוֹן׃

24 וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֶל־קְצִינֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הֶהָלְכוּא אִתּוֹ קִרְבוּ שִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ וַיָּשִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיהֶם עַל־צַוְּארֵיהֶם׃

25 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחָתּוּ חִזְקוּ וְאִמְצוּ כִּי כָכָה יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־אֹיְבֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים אוֹתָם׃

26 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי־כֵן וַיְמִיתֵם וַיִּתְלֵם עַל חֲמִשָּׁה עֵצִים וַיִּהְיוּ תְּלוּיִם עַל־הָעֵצִים עַד־הָעָרֶב׃

27 וַיְהִי לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּם מֵעַל הָעֵצִים וַיַּשְׁלִכֻם אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם וַיָּשִׂמוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃

28 וְאֶת־מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ הֶחֱרִם אוֹתָם וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃

ι.

22. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς· ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, καὶ ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου.

23. Καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ ἐξήγαγον πρὸς αὐτὸν τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν βασιλέα χεβρὼν, καὶ τὸν βασιλέα ἱερμοὺθ, καὶ τὸν βασιλέα λαχεῖς, καὶ τὸν βασιλέα αἰγλών.

24. Καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς ἰησοῦν· καὶ συνεκάλεσεν ἰησοῦς πάντα ἄνδρα ἰσραὴλ, καὶ τοὺς ἐνάρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ, λέγων πρὸς αὐτούς· προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν.

25. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς, μηδὲ δειλιάσητε· ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτω ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς.

26. Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἰησοῦς μετὰ τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτούς. καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων. καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως ἑσπέρας.

27. Καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς, καὶ ἐνετείλατο ἰησοῦς καὶ καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον εἰς ὃ κατέφυγον ἐκεῖ. καὶ ἐπεκύλισαν λίθους μεγάλους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

28. Καὶ τὴν μακηδὰν ἔλαβον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, καὶ πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς. καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ μακηδὰ, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ ἱεριχώ.

22. Prz-

CAP. X.

21. Præcepitq; Iosue, dicens, Aperite os speluncæ, & producite ad me quinque reges qui in ea latitant.

23. Feceruntq; ministri ut sibi fuerat imperatum: & adduxerunt ad eum quinq; reges de spelunca regem Ierusalem, regem Hebron, regẽ Ierimoth, regem Lachis, regem Eglon.

24. Cumq; adducti essent ad eum, vocavit omnes viros Israel, & ait ad principes exercitus qui secum erant, Ite, & ponite pedes super colla regum istorum. Qui cùm perrexissent, & subiectorum colla pedibus calcarent.

25. Rursum ait ad eos, Nolite timere, nec paveatis, confortamini & estote robusti: sic enim faciet Dominus cunctis hostibus vestris adversum quos dimicatis.

26. Percussitque Iosue, & interfecit eos, atque suspendit super quinque stipites; fueruntq; suspensi usque ad vesperum.

27. Cumq; occumberet sol, præcepit sociis ut deponerent eos de patibulis. Qui depositos proiecerunt in speluncam in qua latuerant, & posuerunt super os eius saxa ingentia, quæ permanent usque in præsens.

28. Eodem die Macedam quoque cepit Iosue, & percussit in ore gladii, regemq; illius interfecit; & omnes habitatores eius: non dimisit in ea saltem parvas reliquias. Fecitque regi Maceda sicut fecerat regi Iericho.

Das X. Capitel.

22. Josua aber sprach: Macht auff das loch der hôle/vnd bringet herfür die fünff Könige zu mir.

23. Sie theten also/vnnd brachten die fünff Könige zu jm auß der hôle/ den König zu Jerusalem/den König zu Hebron/den König zu Jarmuth/ den König zu Lachis/den König zu Eglon.

24. Da aber die fünff Könige zu jm herauß bracht waren/rieff Josua dem gantzen Israel/vnd sprach zu den Obersten des Kriegsvolcks/die mit jm zogen: Kommt herzu/vnd trettet disen Königen mit Füssen auff die Hälse. Vnd sie kamen herzu vnd tratten mit Füssen auff ire Hälse.

25. Vnd Josua sprach zu jnen: Förchtet euch nicht/vnnd erschreckt nicht/ seydt getrost vnd vnverzagt/denn also wirdt der HERR allen euren feinden thun/wider die jr streitet.

26. Vnd Josua schlug sie darnach/ vnd tödtet sie/vnd hieng sie auff fünff Bäume/vnd sie hiengen an den Bäumen biß zu abend.

27. Da aber die Sonne war vntergangen/gebot er/daß man sie von den Bäumen neme/vnd würffe sie in die hôle/darinnen sie sich verkrochen hatten/vnd legten grosse Steine für der hôle loch/die sind noch da auff disen tag.

28. Desselben tags gewan Josua auch Makeda/vnd schlug sie mit der scherpffe des Schwerds/dazu jhren König/vnd verbannet sie/vnnd alle Seelen die drinnen waren/vnnd ließ niemandt überbleiben. Vnd thet dem Könige zu Makeda/wie er dem Könige zu Jeriho gethan hatte.

CAP. X.

22. E Iosue disse: Aprite la entrata de la spelonca, e menate à me quei cinque Re de la spelonca.

23. Et essi così fecero imperoche menorono à lui quei cinque Re de la spelonca, cioè, il Re di Ierusalem, il Re di Hebron, il Re di Iarmuth, il Re di Lachis, & il Re di Eglon.

24. E quando hebbero menati quei cinque Re à Iosue, Iosue chiamò tutti gli huomini d' Israel, e disse à i principi de gli huomini da combattere, i quali erano andati seco Accostateui, mettete i Vostri piedi sopra i colli di questi Re. Quelli si accostorono, e messero i loro piedi sopra i colli di quelli.

25. E Iosue disse à quelli: Non vogliate temere, e non vogliate hauer paura, dateui animo e rincorateui: per che il Signore farà così à tutti i vostri nimici, contra de quali voi combattere te.

26. Dipoi Iosue percosse quelli, e gli ammazzò, e gli attaccò à cinque legni, e stettero attaccati à i legni per fino à la sera.

27. E dipoi quando il sole andaua sotto, Iosue comandò e gli staccorono de legni, e gli gettorono ne la spelonca, ne laquale s' erano ascosi; e messero di gran pietre à la bocca de la spelonca in fino á questo giorno.

28. Et in quel giorno Iosue prese Maceda, e la percosse à fil di spada: & distrusse il Re di quella insieme con lei, & ogni persona ch' era in essa: non vi lasciò alcuno saluo, e fece al Re di Maceda sicome haueua fatto al Re di Ierico.

י

29 ועבר יהושע וכל
ישראל עמיה ממקדה
ללבנה ואגיח קרבא עם
לבנה׃

30 ומסר יי אף יתה ב
ידא דישראל וית
מלכה ומחהא לפתגם
דחרב וית כל נפשתא
דבה לא אשתאר בה
משיזיב ועבד למלכה כ
כמא דעבד למלכא
דיריחו׃

31 ועבר יהושע וכל
ישראל עמיה מלבנה
ללכיש ושרא עלה ואגיח
קרבא בה׃

32 ומסר יי ית לכיש
בידא דישראל וכבשה
ביומא תנינא ומחהא
לפתגם דחרב וית כל
נפשתא דבה ככל דעבד
ללבנה׃

33 בכן סליק הורם מלכא
דגזר למסעד ית לכיש
ומחהי יהושע וית עמיה
עד דלא אשתאר ליה
משיזיב׃

34 ועבר יהושע וכל
ישראל עמיה מלכיש
לעגלון ושרו עלה ואגיחו
קרבא עלה׃

35 וכבשוהא ביומא
ההוא ומחוהא לפתגם
דחרב וית כל נפשתא
דבה ביומא ההוא גמר
ככל דעבד ללכיש׃

36 וסליק יהושע וכל
ישראל עמיה מעגלון
לחברון ואגיחו קרבא
עלה׃

37 וכבשוהא ומחוהא
לפתגם דחרב וית מלכה
וית כל קרוהא וית כל
נפשתא דבה לא אשתאר
משיזיב ככל דעבד לעגלון
וגמרו יתה וית כל נפשתא
דבה׃

י

29 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עִם־
לִבְנָה׃

30 וַיִּתֵּן יְהוָה גַּם־אוֹתָהּ בְּיַד
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ לְפִי־
חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־
הִשְׁאִיר בָּהּ שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃

31 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ מִלִּבְנָה לָכִישָׁה וַיִּחַן עָלֶיהָ
וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃

32 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד
יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּהָ
לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־
בָּהּ כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלִבְנָה׃

33 אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר
לַעְזֹר אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ
וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־
לוֹ שָׂרִיד׃

34 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ
וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃

35 וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכּוּהָ
לְפִי־חֶרֶב וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־
בָּהּ בַּיּוֹם הַהוּא הֶחֱרִים כְּכֹל
אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלָכִישׁ׃

36 וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ
עָלֶיהָ׃

37 וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ־לְפִי־חֶרֶב
וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ
וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־
הִשְׁאִיר שָׂרִיד כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ׃

ι.

29. Καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ μακηδᾶ εἰς λεμνᾶ, καὶ ἐπολιόρκει λεβνᾶ.

30. Καὶ παρέδωκε κύριος καὶ αὐτὴν ἐν χειρὶ ἰσραήλ· καὶ ἔλαβον αὐτὴν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ, οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ οὐδὲ εἷς διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς. καὶ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησε τῷ βασιλεῖ ἱεριχώ.

31. Καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ λεβνᾶ εἰς λαχεῖς, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν.

32. Καὶ παρέδωκε κύριος τὴν λαχεῖς εἰς τὰς χεῖρας ἰσραήλ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐποίησε τῇ λεβνᾶ.

33. Τότε ἀνέβη ὠρὰμ βασιλεὺς γαζὲρ βοηθήσων τῇ λαχεῖς, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα.

34. Καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ λαχεῖς εἰς ἐγλών, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, καὶ ἐξεπολιόρκησεν αὐτήν.

35. (Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος ἐν χειρὶ ἰσραήλ,) καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ λαχεῖς.

36. Καὶ ἀπῆλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ ἐγλὼν εἰς χεβρών, καὶ περιεκάθισαν αὐτήν.

37. Καὶ ἔλαβον αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐμπνέοντα ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ· οὐκ ἦν διασεσωσμένος, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ ἐγλών, ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ.

29. Trans-

CAP. X.

29. Transivit autem cum omni Israel de Maceda in Lebna, & pugnabat contra eam.

30. Quam tradidit Dominus cum rege suo in manus Israel: percusseruntq; urbem in ore gladii, & omnes habitatores eius, non dimiserunt in ea ullas reliquias. Feceruntq; regi Lebna sicut fecerant regi Iericho.

31. De Lebna transivit in Lachis cum omni Israel: & exercitu per gyrum disposito oppugnabat eam.

32. Tradiditque Dominus Lachis in manus Israel, & cepit eam die altero, atque percussit in ore gladii, omnemq; animam quæ fuerat in ea, sicut fecerat Lebna.

33. Eo tempore ascendit Horam rex Gazer, ut auxiliaretur Lachis: quem percussit Iosue cum omni populo eius usque ad internecionem.

34. Transivitq; de Lachis in Eglon, & circumdedit.

35. Atque expugnavit eam in eadem die: percussitq; in ore gladii omnes animas quæ erant in ea iuxta omnia quæ fecerat Lachis.

36. Ascendit quoque cum omni Israel de Eglon in Hebron, & pugnavit contra eam.

37. Cepitq;, & percussit in ore gladii, regem quoque eius & omnia oppida regionis illius, universasq; animas quę in ea fuerant commoratæ: non reliquit in ea ullas reliquias: sicut fecerat Eglon, sic fecit & Hebron, cuncta quæ in ea reperit, consumens gladio.

Das X. Capitel.

29. Da zoch Josua vnd das gantze Israel mit jm von Makeda gen Libna/ vnd streit wider sie.

30. Vnd der HERR gab dieselbige auch inn die Hand Israel/ mit jhrem Könige / vnnd er schlug sie mit der scherpffe des Schwerts/ vnd alle seelen die drinnen waren/ vnnd ließ niemand drinnen überbleiben. Vnd thet jrem Könige / wie er dem Könige zu Jeriho gethan hatte.

31. Darnach zog Josua vnnd das gantz Israel mit jhm von Libna gen Lachis/ vnd belegten vnnd bestritten sie.

32. Vnnd der HERR gab Lachis auch inn die hende Israel/ daß sie sie des andern tags gewonnen. Vnnd schlugē sie mit der scherffe des schwertes/ vnnd alle Selen die drinnen waren/ aller ding/ wie er Libna gethan hatte.

33. Zu derselbigen zeit zog Horam der König zu Geser hinauff/ Lachis zu helffen/ Aber Josua schlug jn mit all seinem Volck/ biß das niemandt drinnen überblieb.

34. Vnnd Josua zog von Lachis sampt dem gantzen Israel gen Eglon vnd belegt vnd bestreitt sie.

35. Vnd gewan sie desselbigen tags vnnd schlug sie mit der scherffe des Schwerts/ vnd verbannet alle Seelen die drinnen waren/ desselben tags aller dings / wie er Lachis gethan hatte.

36. Darnach zog Josua hinauff sampt dem gantzen Israel von Eglon gen Hebron/ vnd bestreitt sie.

37. Vnd gewan sie/ vnnd schlug sie mit der scherffe des schwerts/ vnd jhren König/ mit alle jhren Städten/ vnd alle Seelen die drinnen waren/ vnd ließ niemandt überbleiben / aller ding wie er Eglon gethan hatte / vnd verbannet sie/ vnnd alle Seelen die drinnen waren.

CAP. X.

29. Dapoi Iosue e tutto Israel con lui passo di Maceda in Libna, e combattè con Libna.

30. Et il Signore dette ancora quella ne la mano d' Israel, & il suo Re: e la percosse à fil di spada con tutte le persone ch' erano in essa; non vi lasciò alcuno saluo: e fece al suo Re sicome hauea fatto al Re di Ierico.

31. Dipoi Iosue e tutto Israel con lui passo di Libna in Lachis, e si acampò appresso à quella, e combattè con essa.

32. Et il Signore dette Lachis ne le mani d' Israel, e nel secondo giorno la prese, e la percosse à fil di spada, & ogni persona ch' era in essa, ne piu ne meno come hauea fatto à Libna.

33. Allhora Horam Re di Gezer montò per dar soccorso à Lachis; e Iosue percosse lui & il suo popolo, per fin che non gli lasciò alcuno saluo.

34. Inoltre Iosue e tutto Israel con lui passò di Lachis in Eglon, e si accamporono contra quella, e combatterono contra di essa.

35. Et in quel istesso giorno la presero, e la percossero à fil di spada, & ammazzorono nel medessino giorno ogni persona ch' era in quella, ne piu ne meno come haueua fatto à Lachis.

36. Dipoi Iosue e tutto Israel con lui montò di Eglon in Hebron, e combatterono contra di quella.

37. E la presero, e la percossero à fil di spada, & il suo Re, e tutte le sue città, & ogni persona ch' era in essa: non vi lasciò alcuno saluo ne piu ne meno come haueua fatto à Eglon; e la distrusse con tutte le persone che vi erano.

י

38 ותב יהושע וכל ישראל עמיה לדביר ואגיח קרבא עלה:

39 וכבשה וית מלכה וית כל קרוהא ומחינון לפתגם דחרב וגמרו ית כל נפשתא דבה לא אשאר משיזיב כמא דעבד לחברון כן עבד לדביר ולמלכה וכמא דעבד ללבנה ולמלכה:

40 ומחא יהושע ית כל יתבי ארעא טורא ודרומא ושפלתא ומישרתא וית כל מלכיהון לא אשאר משיזיב וית כל נשמתא גמר כמא דפקיד יי אלהא דישראל:

41 ומחינון יהושע מרקם גיאה ועד עזה וית כל ארעא דגושן ועד גבעון:

42 וית כל מלכיא האילין וית ארעהון כבש יהושע זמנא חדא ארי יי אלהא דישראל אגיח קרבא לישראל:

43 ותב יהושע וכל ישראל עמיה למשריתא לגלגלא:

י

38 וישב יהושע וכל־ישראל עמו דבירה וילחם עליה:

39 וילכדה ואת־מלכה ואת־כל־עריה ויכום לפי־חרב ויחרימו את־כל־נפש אשר־בה לא השאיר שריד כאשר עשה לחברון כן־עשה לדברה ולמלכה וכאשר עשה ללבנה ולמלכה:

40 ויכה יהושע את־כל־הארץ ההר והנגב והשפלה והאשדות ואת כל־מלכיהם לא השאיר שריד ואת כל־הנשמה החרים כאשר צוה יהוה אלהי ישראל:

41 ויכם יהושע מקדש ברנע ועד־עזה ואת כל־ארץ גשן ועד־גבעון:

42 ואת כל־המלכים האלה ואת־ארצם לכד יהושע פעם אחת כי יהוה אלהי ישראל נלחם לישראל:

43 וישב יהושע וכל־ישראל עמו אל־המחנה הגלגלה:

ι.

38. Καὶ ἀπέστρεψεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς δαβεὶρ, καὶ περικαθίσαντες αὐτὴν, ἔλαβον αὐτήν.

39. Καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὰς πάσας κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτὴν, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατέλιπον οὐδένα διασεσωσμένον. ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ χεβρὼν, καὶ ταῖς κώμαις αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ δαβεὶρ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς καὶ ὃν τρόπον ἐποίησεν τῇ λεμνὰ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς.

40. Καὶ ἐπάταξεν ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν ὀρεινὴν, καὶ τὴν ναγὲβ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν ἀσηδὼθ, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς. οὐ κατέλιπον ἐν αὐτῇ διασεσωσμένον, καὶ πᾶν ἐμπνέον ζωῆς ἐξ αὐτῆς ἐξωλέθρευσαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ

41. Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἰησοῦς ἀπὸ κάδης βαρνὴ ἕως γάζης, πᾶσαν γῆν γοσὸμ ἕως γαβαών.

42. Καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς τούτους καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν ἰησοῦς εἰσάπαξ ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ ἰσραήλ.

43. Καὶ ἀνέστρεψεν ἰησοῦς εἰς γαλγαλά.

יא

1 והוה כד שמע יבין מלכא דחצור ושלח לות יובב מלכא דמדון ולות מלכא דשמרון ולות מלכא דאכשף:

2 ולמלכיא דמציפונא בטורא ובמישרא דרום גינוסר ובשפלתא ובפילכי דור מערבא:

3 וכנענאה ממדינחא וממערבא ואמוראי וחיתאי ופריזאי ויבוסאי בטורא וחיואי בשיפולי חרמון בארעא מצפיא:

יא

1 ויהי כשמע יבין מלך־חצור וישלח אל־יובב מלך מדון ואל־מלך שמרון ואל־מלך אכשף:

2 ואל־המלכים אשר מצפון בהר ובערבה נגב כנרות ובשפלה ובנפות דור מים:

3 הכנעני ממזרח ומים והאמרי והחתי והפרזי והיבוסי בהר והחוי תחת חרמון בארץ המצפה:

ΚΕΦΑΛ. ια.

1. Ὡς δὲ ἤκουσεν ἰαβεὶν βασιλεὺς ἀσὼρ, ἀπέστειλε πρὸς ἰωβὰβ βασιλέα μαδὼν, καὶ πρὸς βασιλέα σεμερὼν, καὶ πρὸς βασιλέα ἀχάφ.

2. Καὶ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τοὺς κατὰ σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὀρεινὴν εἰς ῥαβὰθ ἀπέναντι χενερὲθ, καὶ εἰς τὸ πεδίον, καὶ εἰς ναφεδδὼρ, καὶ εἰς τοὺς παραλίους.

3. Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ εἰς τοὺς παραλίους, ἀμορραίους, καὶ τοὺς χετταίους, καὶ φερεζαίους, καὶ ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ τοὺς εὐαίους, καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν ἀερμὼν εἰς γῆν μασσηφά.

38. Inde

CAP. X.

38. Inde reversus in Dabir.

39. Cepit eam, atque vastavit: regem quoque eius atque omnia per circuitum oppida percussit in ore gladii: non dimisit in ea ullas reliquias: sicut fecerat Hebron & Lebna & regibus earum, sic fecit Dabir & regi illius.

40. Percussit itaque Iosue omnem Terram mõtanam, & meridianam atque campestrem, & Asedoth cum regibus suis: non dimisit in eis reliquias, sed omne quod spirare poterat interfecit, sicut præceperat ei Dominus Deus Israel.

41. A Cades barne usque Gazam. Omnem Terram Gessen usque Gabaon.

42. Vniversosq; reges & regiones eorum uno impetu cepit atque vastavit: Dominus enim Deus Israel pugnavit pro eo.

43. Reversusq; est cum omni Israel ad locum castrorum in Galgala.

CAP. XI.

1. Quæ cùm audisset Iabin rex Asor, misit ad Iobab regem Madon, & ad regem Semeron, atque ad regem Achsaph.

2. Ad reges quoque Aquilonis, qui habitabant in mõtanis & in planitie contra meridiem Ceneroth, in campestribus quoque & regionibus Dor iuxta mare.

3. Chananæum quoq; ab Oriente & Occidente, & Amorrhæum atq; Hethæum ac Pherezæum & Iebusæum in montanis: Hevæum quoque qui habitabat ad radices Hermon in Terra Maspha.

Das X. Capitel.

38. Da kehret Josua wider vmb sampt dem gantzen Jsrael gen Debir/ vnd bestreit sie.

39. Vnnd gewan sie/sampt jhrem Könige/vnd alle jre Städte. Vnnd schlugen sie mit der scherffe des Schwerdts / vnnd verbanneten alle Seelen die drinnen waren/vnnd ließ niemandt überbleiben. Wie er Hebron gethan hatte / so thet er auch Debir/vnd jrem Könige/ vnd wie er Libna vnd jrem Könige gethan hatte.

40. Also schlug Josua alles Land auff dem Gebirge/vnd gegen mittag vnd in den Gründen/vnd an den Bächen/mit allen jren Königen/vnd ließ niemand überbleiben/vnd verbannet alles was odem hatte/wie der HErr der Gott Jsrael gebotten hatte.

41. Vnd schlug sie von Kades Barnea an/biß gen Gasa/vnd das gantze Land Gosen/biß gen Gibeon.

42. Vnnd gewan alle dise Könige mit jrem Lande/auff ein mal / denn der HERR der GOtt Jsrael streit für Jsrael.

43. Vnd Josua zog wider ins Lager gen Gilgal/mit dem gantzen Jsrael.

Das XI. Capitel.

DA aber Jabin der König zu Hazor solches hörete/sandte er zu Jobab dem Könige zu Madon/vnd zum Könige zu Simron/vnd zum Könige zu Achsaph.

2. Vnnd zu den Königen die gegen Mitternacht auff dem Gebirge / vnd auff dem gefilde gegen Mittag Cinneroth/vnd in den Gründen/ vnnd in Naphoth Dor am Meer wohneten.

3. Die Cananiter gegen dem morgen vnd Abend. Die Amoriter/ Hethiter/Phereſiter vnd Jebusiter/auff dem Gebirge/darzu die Heviter vnten am berge Hermon im Lande Mizpa.

CAP. X.

38. Dapoi Iosue e tutto Israel con lui ritornò in Debir, e combattè contra di quella.

39. E prese quella & il suo Re e tutte le sue città e percossero quelli à fil di spada, & ammazzorono tutte le persone ch' erano in essa; non vi lasciò alcuno saluo: si come haueua fatto à Hebron, così fece à Debir & al suo Re; e come haueua fatto à Libna & al suo Re.

40. Iosue dunque percosse tutto il paese de la montagna, e del mezzo giorno, e la pianura & Asedoth e tutti i suoi Re, e non vi lasciò alcuno saluo; & ammazzò ogni vno, sicome il Signore Dio d' Israel haueua cōmãdato.

41. E Iosue percosse da Cadesbarne insino ad Azzah, e tutta la terra di Gosen insino à Gabaon.

42. E così Iosue prese tutti questi Re & il loro paese in vna volta: perche il Signore Dio d' Israel combatteua per Israel.

43. Dapoi Iosue e tutto Israel con lui, se ne ritornò nel campo in Gilgal.

CAP XI.

1. E quando Iabin re di Hasor intese questo, mandò à Iobab re di Madon, & al re Simron, & al re Achsaph.

2. Et ancora à i cinque Re che stauano verso Aquilone ne le montagne, e ne la pianura verso Austro di Chinneroth, e ne la campagna, & in Naphoth-dor dal lato di Occidente.

3. Et al Cananeo verso Oriente & Occidente; & à lo Amorrheo, à lo Hittheo, al Pherezeo, al Iebuseo, ne le montagne, & à lo Hiueo sotto Hermon nel paese di Mispah.

יא

4 ונפקו אינון וכל מ
משריתהון עמהון עם
סגיא כחלא דעל כיף
ימא לסגי וסוסון ורתיכין
סגיא לחדא׃

5 ואיזדמנו כל מלכיא
האילין ואתו ושרו כחדא
על מי מרום לאגחא
קרבא עם ישראל׃

6 ואמר יי ליהושע לא
תדחל מן קדמיהון ארי
מחר כעידנא הדין אנא
מסר ית כולהון קטילין
קדם ישראל ית סוסותהון
תעקר וית רתיכיהון
תוקיד בנורא׃

7 ואתא יהושע וכל עמא
עבדי קרבא עמיה ל
לותהון ואינון שרן על מי
מרום בתכיף ונפלו ב
בהון׃

8 ומסרינון יי בידא
דישראל ומחונון ורדפונון
עד צידון רבתא ועד
חריצי מיא ועד בקעת
מצפיא מדינחא ומחונון
עד דלא אישתאר להון
משיזיב׃

9 ועבד להון יהושע כ
כמא דאמר ליה יי ית
סוסותהון עקר וית ר
רתיכיהון אוקיד בנורא׃

10 ותב יהושע בעידנא
ההיא וכבש ית חצור וית
מלכה גמר לפתגם דחרב
ארי חצור מלקדמין היא
ריש כל מלכותא האילין׃

11 ומחו ית כל נפשתא
דבה לפתגם דחרב גמ
גמירא לא אשאר כל
נשמה וית חצור אוקיד
בנורא׃

יא

4 וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם
עִמָּם עַם־רָב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־
שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב
רַב־מְאֹד׃

5 וַיִּוָּעֲדוּ כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל־מֵי מֵרוֹם
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל׃

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־מָחָר כָּעֵת
הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־כֻּלָּם חֲלָלִים
לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר
וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃

7 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה
עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל־מֵי מֵרוֹם
פִּתְאֹם וַיִּפְּלוּ בָּהֶם׃

8 וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל
וַיַּכּוּם וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה
וְעַד מִשְׂרְפוֹת מַיִם וְעַד־בִּקְעַת
מִצְפֶּה מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי
הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד׃

9 וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־
לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר וְאֶת־
מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ׃

10 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא
וַיִּלְכֹּד אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ
הִכָּה בֶחָרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִיא
רֹאשׁ כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃

11 וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־
בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֲרֵם לֹא
נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה וְאֶת־חָצוֹר
שָׂרַף בָּאֵשׁ׃

ια.

4. Καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, λαὸς πολὺς ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι, καὶ ἅρματα πολλὰ σφόδρα.

5. Καὶ συνέβαλλον πάντες οἱ βασιλεῖς οὗτοι, καὶ παρεγένοντο καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐπὶ τοῦ ὕδατος μερρὼν, πολεμῆσαι τὸν ἰσραήλ.

6. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἰησοῦν· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὔριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι τετροπωμένους αὐτοὺς πάντας ἐναντίον τοῦ ἰσραήλ. τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν κατακαύσεις ἐν πυρί.

7. Καὶ ἦλθεν ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ μερρὼν ἐξάπινα, καὶ ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς (ἐν τῇ ὀρεινῇ.)

8. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑπὸ χεῖρας ἰσραήλ. καὶ κόπτοντες αὐτοὺς, κατεδίωκον αὐτοὺς ἕως σιδῶνος τῆς μεγάλης, καὶ ἕως μασρεφὼθ μαείμ καὶ ἕως τῶν πεδίων μασσηφὰ κατ' ἀνατολάς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν διασεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα.

9. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς ἰησοῦς, ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησε, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν ἐνέπρησε πυρί.

10. Καὶ ἐπέστρεψεν ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κατελάβετο τὴν ἀσὼρ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς ἀπέκτεινεν ἐν ῥομφαίᾳ. ἦν δὲ ἀσὼρ τὸ πρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων.

11. Καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλέθρευσαν πάντας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ πᾶν ἐμπνέον. καὶ τὴν ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

CAP. XI.

4. Egressique sunt omnes cum turmis suis, populus multus nimis sicut arena quę est in littore maris, equi quoque & currus immensæ multitudinis.

5. Conveneruntq; omnes reges isti in unum ad aquas-Merom, ut pugnarent contra Israel.

6. Dixitque Dominus ad Iosue, Ne timeas eos: cras enim hac eadem hora ego tradam omnes istos vulnerandos in conspectu Israel: equos eorum subneruabis, & currus igne combures.

7. Venitq; Iosue, & omnis exercitus cum eo adversus illos ad aquas-Meron subitò, & irruerunt super eos.

8. Tradiditq; illos Dominus in manus Israel. Qui percusserunt eos, & persecuti sunt usque ad Sidonem magnam ad aquas-Maserephoth; campumq; Masphe, qui est ad Orientalem illius partem. Itaque percussit omnes, ut nullas dimitteret ex eis reliquias.

9. Fecitq; sicut præceperat ei Dominus, equos eorum subneruavit, currusq; combussit igni.

10. Reversusq; statim cepit Asor: & regem eius percussit gladio. Asor enim antiquitus inter omnia regna hæc principatum tenebat.

11 Percussitq; omnes animas quæ ibidem morabantur: non dimisit in ea ullas reliquias, sed usque ad internecionem universa vastavit, ipsamq; urbem peremit incendio.

Das XI. Capitel.

4. Dise zogen auß mit alle jhrem Heer / ein groß volck / so vil als des Sands am Meer / vnd sehr vil Roß vnd Wagen.

5. Alle dise Könige versamleten sich / vnd kamen vmnd lagerten sich zu hauffe / an das Wasser Merom / zu streitten mit Jsrael.

6. Vnnd der HERR sprach zu Josua: Förchte dich nicht für jnen / denn Morgen vmb dise zeit will ich sie alle erschlagen geben / für den Kindern Jsrael / jhre Rosse solt du verlemen / vnd jre Wagen mit Feuer verbrennen.

7. Vnd Josua kam plötzlich über sie vnnd alles Kriegsvolck mit jhm am Wasser Merom / vnd überfielen sie.

8. Vnd der HERR gab sie inn die hende Jsrael / vnnd schlugen sie / vnnd jagten sie biß gen grossen Zidon / vnd biß an die warme Wasser / vnnd biß an die breite zu Mizpe gegen dem Morgen / vnnd schlugen sie / biß daß niemandt vnter jnen überbleib.

9. Da thet jhnen Josua / wie der HERR jm gesagt hat / vnnd verlemet jre Rosse / vnnd verbrannt jhre Wagen.

10. Vnd kehret vmb zu derselbigen zeit / vnd gewan Hazor / vnnd schlug jren König mit dem Schwert (denn Hazor war vorhin die Hauptstadt aller diser Königreich.)

11. Vnnd schlugen alle Seelen die drinnen waren / mit der scherpffe des Schwerts / vnd verbannten sie / vnnd ließ nichts überbleiben / das den Odem hatte / vnnd verbrannt Hazor mit Feuer.

CAP. XI.

4. *Et essi vscirono & i loro campi con loro, vn popolo grande & in moltitudine, come l'arena che è appresso la ripa del mare; e caualli e carri, in gran numero.*

5. *E tutti questi Re si messero insieme, & andorono e si accamparono insieme à le acque di Merom per combattere con Israel*

6. *Ora il Signore disse à Iosue, Non voler temere da la faccia di quelli: imperoche domane à questa hora io darò tutti questi occisi dinanzi à Israel, e tu snervarai i loro caualli, & abbrugiarai al fuoco i loro carri.*

7. *Iosue dunque e tutto il popolo da combattere con lui andò contra di quelli incontinente à le acque di Merom, & andorono con impeto contra di quelli.*

8 *Et il Signore gli dette ne le mani d' Israel, e gli percossero, e gli seguitorono insino à la gran Sidone, & insino à Misrephod de le acque, & insino à la pianura di Mispe verso Oriente, e gli percossero per fin che non lasciorono loro vn saluo.*

9. *E Iosue fece loro sicome il Signore gli haueua detto: snervò i loro caualli, & abbrugiò i lor carri.*

10. *E Iosue ritornatosene, prese nel medesimo tempo Hasor, e percosse il suo Re con la spada: perche Hasor per auanti era stato capo di tutti questi regni.*

11. *Inoltre percossero tutte le persone ch'erano in quella; mettendole à fil di spada. non vi restò persona alcuna, & abbrugiò col fuoco Hasor.*

יא

12 וְיָת כָּל קִירְוֵי מַלְכַיָא הָאִילֵין כָּל מַלְכֵיהוֹן כְּבַשׁ יְהוֹשֻׁעַ. וּמְחָנוּן לְפִתְגַם דְּחָרֶב גְּמַר יָתְהוֹן כְּמָא דְּפַקֵּיד מֹשֶׁה עַבְדָּא דַּיְיָ:

13 לְחוֹד כָּל קִירְוַיָּא דְּקַיְימִין עַל תּוּקְפְהוֹן לָא אוֹקְדִינוּן יִשְׂרָאֵל אֱלָהֵין יָת חָצוֹר בִּלְחוֹדַהּ אוֹקֵד בְּגוֹרָא יְהוֹשֻׁעַ:

14 וְכָל עֲדָאָה קִירְוַיָּא הָאִילֵין וּבְעִירָא בַּזּוּ לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוֹד יָת כָּל אֱינָשָׁא מְחוֹ לְפִתְגָם דְּחָרֶב עַד דְּשֵׁיצִיאוּ יָתְהוֹן לָא אַשְׁאֲרוּ כָּל נְשָׁמְתָא:

15 כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה עַבְדֵּיהּ כֵּן פַּקֵּיד מֹשֶׁה יָת יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עֲבַד יְהוֹשֻׁעַ לָא בַטֵּיל פִּתְגָמָא מִכֹּל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה:

16 וְאַחְסִין יְהוֹשֻׁעַ יָת כָּל אַרְעָא הָדָא טוּרָא וְיָת כָּל אֲרַע דָּרוֹמָא וְיָת כָּל אַרְעָא דְגֹשֶׁן וְיָת שְׁפֵילְתָא וְיָת מֵישְׁרָא וְיָת טוּרָא דְיִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵילְתֵיהּ:

17 מִן טוּרָא פְּלִיגָא דְּסָלֵיק לְשֵׂעִיר וְיָת מֵישַׁר גָּד בְּבִקְעַת לִיבְנָן שִׁיפּוּלֵי טוּרָא דְחֶרְמוֹן וְיָת כָּל מַלְכֵיהוֹן כְּבַשׁ וּמְחָנוּן וְקַטְלִינוּן:

18 יוֹמִין סַגִּיאִין עֲבַד יְהוֹשֻׁעַ עִם כָּל מַלְכַיָּא הָאִילֵין קְרָבָא:

19 לָא הֲוָת קַרְתָּא דְּאַשְׁלֵימַת עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֱילָהֵין חִוָּאֵי יָתְבֵי גִבְעוֹן יָת כּוֹלָא נְסִיבוּ בִּקְרָבָא:

20 אֲרֵי מִן קֳדָם יְיָ הֲוָת לְתַקָּפָא יָת לִבְּהוֹן לְסַדָּרָא קְרָבָא עִם יִשְׂרָאֵל בְּדִיל לְגַמָּרוּתְהוֹן בְּדִיל דְּלָא יְהוֹן עֲלֵיהוֹן רַחֲמִין אֲרֵי בְּדִיל לְשֵׁיצָיוּתְהוֹן כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה:

יא

12 וְאֶת־כָּל־עָרֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב הֶחֱרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃

13 רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת עַל־תִּלָּם לֹא שְׂרָפָם יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי אֶת־חָצוֹר לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ׃

14 וְכֹל שְׁלַל הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק אֶת־כָּל־הָאָדָם הִכּוּ לְפִי־חֶרֶב עַד־הִשְׁמִדָם אוֹתָם לֹא הִשְׁאִירוּ כָּל־נְשָׁמָה׃

15 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ כֵּן־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵסִיר דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

16 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב וְאֵת כָּל־אֶרֶץ הַגֹּשֶׁן וְאֶת־הַשְּׁפֵלָה וְאֶת־הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר יִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלָתֹה׃

17 מִן־הָהָר הֶחָלָק הָעוֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־בַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד וַיַּכֵּם וַיְמִיתֵם׃

18 יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה׃

19 לֹא־הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּלְתִּי הַחִוִּי יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־הַכֹּל לָקְחוּ בַמִּלְחָמָה׃

20 כִּי־מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי הֱיוֹת־לָהֶם תְּחִנָּה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

ιά.

12. Καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλέων τούτων, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν ἰησοῦς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς, ὃν τρόπον συνέταξε μωϋσῆς ὁ παῖς κυρίου.

13. Ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχωματισμένας οὐκ ἐνέπρησεν ἰσραὴλ· πλὴν τὴν ἄσωρ μόνην, αὐτὴν ἐνέπρησεν ἰησοῦς.

14. Καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς καὶ τὰ κτήνη προενόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. αὐτοὺς δὲ πάντας ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους, ἕως ἀπώλεσαν αὐτούς. οὐ κατέλιπον ἐξ αὐτῶν οὐδὲν ἐμπνέον.

15. Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωϋσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ καθὼς ἐνετείλατο μωϋσῆς τῷ ἰησοῦ, οὕτως ἐποίησεν ἰησοῦς· οὐ παρέβη οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν συνέταξε κύριος τῷ μωϋσῇ.

16. Καὶ ἔλαβεν ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, τὴν ὀρεινὴν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ναγὲβ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν γοσὸμ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς. καὶ τὸ ὄρος ἰσραὴλ, καὶ τὰ πεδινὰ τὰ πρὸς τῷ ὄρει.

17. Ἀπὸ τοῦ ὄρους ἀλὰκ, καὶ ὃ προσαναβαίνει εἰς σηεὶρ, καὶ ἕως βαλγὰδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ λιβάνου, ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ ἀερμών. καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε, καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς, καὶ ἀπέκτεινε.

18. Καὶ ἡμέρας πλείους ἐποίησεν ἰησοῦς πρὸς πάντας τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πόλεμον.

19. Καὶ οὐκ ἦν πόλις, ἥτις οὐ παρέδωκε τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, πλὴν ὁ εὐαῖος ὁ κατοικῶν ἐν γαβαών. πάντας ἔλαβεν ἐν πολέμῳ.

20. Ὅτι διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχύσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν, συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς ἰσραὴλ, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν αὐτοὺς, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' ἵνα ἐξολοθρευθῶσι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος πρὸς μωϋσῆν.

CAP. XI.

12. Et omnes per circuitum civitates, reges quoque earum cepit, percussit atque delevit, sicut præceperat ei Moyses famulus Domini.

13. Absque urbibus quæ erant in collibus & in tumulis sitæ; cæteras succendit Israel: unam tãtum Asor munitissimam flamma consumpsit.

14. Omnemq; prædam istarum urbium ac iumenta diviserunt sibi filii Israel, cunctis hominibus interfectis.

15. Sicut præceperat Dominus Moysi servo suo, ita præcepit Moyses Iosue: & ille universa complevit: non præteriit de universis mandatis, nec unum quidem verbum quod iusserat Dominus Moysi.

16. Cepit itaque Iosue omnem Terram montanam, & meridianam, terramq; Gessen, & planitiem, & Occidentalem plagam, mõtemq; Israel, & campestria eius.

17. Et partem montis, quæ ascendit Seir usque Baalgad per planitiem Libani subter montem Hermon: omnes reges eorum cepit, percussit, & occidit.

18. Multo tempore pugnavit Iosue contra reges istos.

19. Non fuit civitas, quæ se non traderet filiis Israel, præter Heuæum, qui habitabat in Gabaon: omnes enim bellando cepit.

20. Domini enim sententia fuerat, ut indurarentur corda eorum, & pugnarent contra Israel, & caderent, & non mererentur ullam clementiam, ac perirent, sicut præceperat Dominus Moysi.

Das XI. Capitel.

12. Dazu alle Städte diser Könige gewan Josua mit jhren Königen/ vnnd schlug sie mit der scherpffe des Schwerdts/ vnnd verbannet sie/ wie Mose der Knecht des HERRN gebotten hatte.

13. Doch verbranten die Kinder Jsrael keine Städte die auff Hügeln stunden/ sondern Hazor alleine verbrandte Josua.

14. Vnd allen Raub diser Städte/ vnnd das Vieh theileten die Kinder Jsrael vnter sich/ aber alle Menschen schlugen sie mit der scherpffe des Schwerdts/ biß sie die vertilgeten/ vnnd liessen nichts überbleiben/ das den odem hatte.

15. Wie der HERR Mose seinem Knecht/ vnnd Mose Josua gebotten hatte/ So thet Josua/ das nicht feilet an allem daß der HErr Mose gebotten hatte.

16. Also nam Josua alle diß Land ein auff dem Gebirge/ vnd alles was gegen Mittag ligt/ vnnd alles Land Gosen/ vnd die Gründe vnd Felder/ vnnd das Gebirge Jsrael mit seinen Gründen.

17. Von dem Gebirge an/ das das Land hinauff gen Seir scheidet/ biß gen BaalGad/ in der breite des Berges Libanon vnten am Berge Hermon/ alle jre Könige gewan er/ vnnd schlug sie/ vnd tödtet sie.

18. Er streit aber eine lange zeit mit disen Königen.

19. Es war aber keine Stadt/ die sich mit friden ergebe den Kindern Jsrael (außgenommen die Heviter/ die zu Gibeon wohneten) sondern sie gewonnen sie alle mit streit.

20. Vnd das geschach also von dem HERRn/ daß jr hertz verstockt würde/ mit streit zu begegen den Kindern Jsrael/ auff daß sie verbannet würden/ vnd jnen keine gnade widerfüre/ sondern vertilget würden/ wie der HERR Mose gebotten hatte.

CAP. XI.

12. Iosue ancora prese tutte le città di questi Re, e tutti i loro Re, e gli percosse à fil di spada, ammazzando gli, si come Moise seruo del Signore haueua comandato.

13. Nondimeno Israel non abbrugiò quelle città, che erano ancora ne la loro forza; fuor che Hasor sola, laquale Iosue abbrugiò.

14. Et i figliuoli d'Israel predorono per loro tutte le spoglie di queste città, & i bestiami; solamente percossero tutti gli huomini à fil di spada, per fin che gli distrussero: non vi lasciorono persona alcuna.

15. Sicome il Signore hauea comandato à Moise suo seruo, così Moise comandò à Iosue, e Iosue ancora così fece: non pretermesse niente di tutto quello che'l Signore hauea comandato à Moise.

16. E così Iosue prese tutta questa terra di montagne, e tutta la terra Anstrale, e tutta la terra di Gosen, e la pianura, e la campagna; e la montagna d'Israel ancora, e la sua pianura.

17. Dal monte Leni d'Halae, ilquale monta verso Seir, insino à Baalgad ne la campagna di Libano sotto il monte Hermon. Prese ancora tutti i loro re, e gli percosse e gli ammazzò.

18. Iosue fece guerra per molti giorni con tutti questi Re.

19. Non vi fu città che facesse pace co i figliuoli d'Israel fuor che gli Hiuei habitatori di Gibaon, prese tutte l'altre in battaglia.

20. Imperoche questo venne dal Signore, che indurò i cuori di quelli, per fargli andare à combattere con Israel; per distruggergli e non vsar con loro misericordia; ma per dispergli, si come il Signore hauea comandato à Moise.

יא

21 וַאֲתָא יְהוֹשֻׁעַ בְּעִידָנָא הַהִיא וְשֵׁיצִי יָת גִּבָּרַיָא מִן טוּרָא מִן חֶבְרוֹן מִן דְּבִיר מִן עֲנָב וּמִכָּל טוּרָא דִּיהוּדָה וּמִכָּל טוּרָא דְּיִשְׂרָאֵל עִם קִרְוֵיהוֹן גַּמְרִינוּן יְהוֹשֻׁעַ׃

22 לָא אִשְׁתְּאָרוּ גִּבָּרַיָא בְּאֶרַע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוֹד בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד אִשְׁתְּאָרוּ׃

23 וּנְסִיב יְהוֹשֻׁעַ יָת כָּל אַרְעָא כְּכָל דְּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וִיהָבַהּ יְהוֹשֻׁעַ לְאַחְסָנָא לְיִשְׂרָאֵל בְּפַלְגּוּתְהוֹן לְשִׁבְטֵיהוֹן ו וְאַרְעָא שְׁדוּכַת מִלְּמֶעְבַּד קְרָבָא׃

יא

21 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים מִן־הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב וּמִכֹּל הַר יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ׃

22 לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃

23 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃

ιά.

21. Καὶ ἦλθεν ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐνακεὶμ ἐκ τῆς ὀρεινῆς, ἐκ χεβρὼν, καὶ ἐκ δαβεὶρ, καὶ ἐξ ἀναβ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους ἰσραὴλ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους ἰούδα, σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς ἰησοῦς.

22. Οὐ κατελείφθη τῶν ἐνακεὶμ ὑπὸ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν γάζῃ καὶ ἐν γὲθ, καὶ ἐν ἀσηδὼθ κατελείφθησαν.

23. Καὶ ἔλαβεν ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ μωϋσῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ αὐτῶν κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε τοῦ πολεμεῖν.

יב

1 וְאִלֵּין מַלְכֵי אַרְעָא דְּמָחוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִירִיתוּ יָת אַרְעֲהוֹן בְּעִבְרָא דִּי יַרְדְּנָא מִדְנַח שִׁמְשָׁא מִנַּחְלָא דְּאַרְנוֹן עַד טוּרָא דְּחֶרְמוֹן וְכָל מֵישְׁרָא מַדִּינְחָא׃

2 סִיחוֹן מַלְכָּא דֶּאֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן שַׁלִּיט מֵעֲרוֹעֵר דְּעַל כֵּיף נַחְלָא דְּאַרְנוֹן וְגוֹ נַחְלָא וּפַלְגוּת אַרְעָא דְּגִלְעָד וְעַד יוּבְקָא נַחְלָא תְּחוּמָא דִּבְנֵי עַמּוֹן׃

3 וּמֵישְׁרָא עַד יַם גִּינוֹסַר מַדִּינְחָא וְעַד יַמָּא דְּמֵישְׁרָא יַמָּא דְּמִלְחָא מַדִּינְחָא אוֹרַח בֵּית יְשִׁימוֹת וּמִדָּרוֹמָא תְּחוֹת מַשְׁפַּךְ מֵרָמָתָא׃

4 וּתְחוּם עוֹג מַלְכָּא דְּמַתְנָן מִשְּׁאָר גִּבָּרַיָּא דְּיָתֵיב בְּעַשְׁתְּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃

5 וְשַׁלִּיט בְּטוּרָא דְּחֶרְמוֹן וּבְסַלְכָה וּבְכָל מַתְנָן עַד תְּחוּם גְּשׁוּרָאָה וְאַפִּקֵירוֹס וּפַלְגוּת אַרְעָא דְּגִלְעָד תְּחוּם סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן׃

יב

1 וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה הַשָּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד־הַר חֶרְמוֹן וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃

2 סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מֹשֵׁל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְתוֹךְ הַנַּחַל וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃

3 וְהָעֲרָבָה עַד־יָם כִּנְרוֹת מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח מִזְרָחָה דֶּרֶךְ בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן תַּחַת אַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה׃

4 וּגְבוּל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הַיּוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃

5 וּמֹשֵׁל בְּהַר חֶרְמוֹן וּבְסַלְכָה וּבְכָל־הַבָּשָׁן עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַחֲצִי הַגִּלְעָד גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן׃

ΚΕΦΑΛ. ιβ'.

1. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οὓς ἀνεῖλε μωϋσῆς καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, ἀπὸ φάραγγος ἀρνῶν, ἕως τοῦ ὄρους ἀερμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν ἄραβα ἀπὸ ἀνατολῶν.

2. Τὸν σηὼν βασιλέα τῶν ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν ἐσεβὼν, κυριεύων ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους ἐν τῇ φάραγγι ἀρνῶν κατὰ μέρος τῆς φάραγγος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς γαλαὰδ ἕως ἰαβὸκ τοῦ χειμάρρου, ὅρια υἱῶν ἀμμών.

3. Καὶ ἡ ἄραβα ἕως τῆς θαλάσσης χενερὲθ, κατ' ἀνατολὰς καὶ ἕως τῆς θαλάσσης ἄραβα, θάλασσαν τῶν ἁλῶν, ἀπὸ ἀνατολῶν ὁδὸν τὴν κατὰ βηθσιμὼθ, καὶ ἀπὸ θαιμὰν τὴν ὑπὸ ἀσηδὼθ φασγά.

4. Καὶ ὅρια ὢγ βασιλέως βασὰν, ὃς ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν ἀσταρὼθ καὶ ἐν ἐδραείν.

5. Ἄρχων ἀπὸ ὄρους ἀερμὼν, καὶ ἀπὸ σελχὰ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν βασὰν ἕως ὁρίων γεσουρὶ, καὶ τὴν μαχαθὶ, καὶ τὸ ἥμισυ γαλαὰδ, ὁρίων σηὼν βασιλέως ἐσεβών.

CAP. XI.

21. In illo tempore venit Iosue, & interfecit Enacim de montanis Hebron, & Dabir, & Anab, & de omni mõte Iuda & Israel, urbesq; eorum delevit.

22. Non reliquit ullum de stirpe Enacim, in Terra filiorum Israel: absque civitatibus Gaza, & Geth, & Azoto, in quibus solùm relicti sunt.

23. Cepit ergo Iosue omnem Terram, sicut locutus est Dominus ad Moysen, & tradidit eam in possessionem filiis Israel secundum partes & tribus suas, quievitque Terra à prælijs.

CAP. XII.

1. Hi sunt reges quos percusserunt filii Israel, & possederunt Terrã eorum trans Iordanem ad Solis ortum, à torrente-Arnon usque ad montem Hermon, & omnẽ Orientalem plagam quæ respicit solitudinem.
2. Sehon rex Amorrhæorum, qui habitavit in Hesebon, dominatus est ab Aroer quæ sita est super ripam torrentis-Arnon, & mediæ partis in valle, dimidiæq; Galaad, usque ad torrentem-Ieboc, qui est terminus filiorum Ammon.
3. Et à solitudine usque ad Mare-Ceneroth contra Orientem, & usque ad Mare-deserti, quod est mare salsissimum, ad Orientalem plagam per viam quæ ducit Beth-simoth: & ab Australi parte, quæ subiacet Asedoth, Phasga.
4. Terminus Og regis Basan, de reliquiis Raphaim, q. habitavit in Astaroth, & in Edrai.
5. Et dominatus est in monte Hermon, & in Salecha, atque in universa Basan, usque ad terminos Gessuri, & Machati, & dimidiæ partis Galaad: terminos Sehon regis Hesebon.

Das XI. Capitel.

21. Zu der zeit kam Josua/ vnd rottet auß die Enakim von dem Gebirge/ von Hebron/ von Debir/ von Anab/ von allem Gebirge Juda/ vnd von allem Gebirge Jsrael/ vnnd verbannet sie mit jren Städten.

22. Vnd ließ keinen Enakim überbleiben im Lande der Kinder Jsrael/ on zu Gasa/ zu Gath/ zu Asdod/ da blieben jr über.

23. Also nam Josua alles Land ein aller ding/ wie der HERR zu Mose geredt hatte/ vnd gab sie Jsrael zum erbe/ einem jeglichen Stamm sein theil/ vnd das Land höret auff zu kriegen.

Das XII. Capitel.

1. DJß sind die Könige des Landes/ die die Kinder Jsrael schlugen/ vnd namen jr Land ein/ jenseydt des Jordans/ gegen der Sonnen auffgang/ von dem wasser bey Arnon an/ biß an den Berg Hermon/ vnnd das gantze gefilde gegen dem Morgen.

2. Sihon der König der Amoriter/ der zu Hesbon wohnet/ vnd herrschet von Aroer an/ die am Vfer ligt des Wassers bey Arnon/ vnnd mitten im Wasser/ vnd über das halbe Gilead/ biß an das Wasser Jabok/ der die Grentze ist der Kinder Ammon.

3. Vnd über das gefilde/ biß an das Meer Cinneroth gegen Morgen/ vñ biß an das Meer im gefilde/ nemlich das Saltzmeer gegen Morgen/ des weges gen Beth Jesimoth/ vnnd von Mittag vnten an den Bächen des Gebirges Pisga.

4. Dazu die Grentze des Königes Og zu Basan/ der noch von den Risen übrig war/ vnd wohnete zu Astaroth vnd Edrei.

5. Vnnd herrschete über den Berg Hermon/ über Salcha/ vñ über gantz Basan/ biß an die Grentze Gesuri vnd Maachati/ vnnd des halben Gilead/ welches die Grentze war Sihon des Königs zu Hesbon.

CAP. XI.

21. Ora in quel tempo Iosue andò, & esterminò Enacim de le montagne, cioè di Hebron, e di Anab; ancora di tutti i monti di Iuda, e di tutto il monte d' Israel: Iosue distrusse quelli insieme con le loro città.

22. Non vi restò alcuno di Enacim ne la terra de figliuoli d' Israel: solamente ne restorono in Gath, & in Asdod.

23. E cosi Iosue prese tutta la terra ne piu ne meno che'l Signore haueua detto à Moise; e la dette à Israel per heredità, secondo le loro diuisioni e le loro tribu: e la terra si riposò da la guerra.

CAP. XII.

1. Ora questi sono i Re de la terra, iquali i figliuoli d' Israel percossero, e possederono la loro terra di là dal Giordano verso l' Oriente; dal fiume di Arnon insino al monte Hermon e tutta la pianura Orientale:

2. Sehon re de gli Amorrhei, il quale staua in Hesbon, e signoreggiaua da Aroer, che è à la ripa del fiume Arnon, e nel mezzo del fiume, e ne la metà di Galaad insino al fiume Iabboc, che è nel confine de i figliuoli di Ammon.

3. E da la pianura insino al mare Chinneroth, verso Oriente, & insino al mare del diserto, cioè, al mare salato verso Oriente per la via di Beth-haiesimoth: e da l' Austro sotto l' effusioni de le acque di Pisga.

4. Dipoi il confine di Og re di Basan, che è del residuo di Rephaim, ilquale habitaua in Astharoth & in Edrai:

5. Ilquale signoreggiaua ancora nel monte Hermon, & in Salchah, & in tutta Basan, insino al termine di Gessuri e di Mahachathi; e la metà di Galaad, confine di Sehon re di Hesbon.

יב

6 מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל מְחוֹנוּן וִיהָבַהּ
מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ יְרוּתָא
לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא
דְגָד וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא
דִמְנַשֶּׁה׃
7 וְאִלֵּין מַלְכֵי אַרְעָא
דִמְחָנָא יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא
מַעַרְבָא מִמֵּישַׁר גָּד ב
בְּבִקְעַת לְבָנוֹן וְעַד טוּרָא
פְלִיגָא דְסָלֵיק לְשֵׂעִיר
וִיהָבַהּ יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטַיָּא
דְיִשְׂרָאֵל יְרוּתָא ב
בְּפַלְגוּתְהוֹן׃
8 בְּטוּרָא וּבִשְׁפֵלְתָא
וּבְמֵישְׁרָא וּבְמַשְׁפַּךְ מֵי
מֵירָמָתָא וּבְמַדְבְּרָא
וּבְדָרוֹמָא חִתָּאֵי וְא
וֶאֱמוֹרָאֵי וּכְנַעֲנָאֵי וּפ
וּפְרִיזָאֵי חִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי׃
9 מַלְכָּא דִירִיחוֹ חַד
מַלְכָּא דְעַי דִבְסְטַר
בֵּיתְאֵל חַד׃
10 מַלְכָּא דִירוּשְׁלֵם חַד
מַלְכָּא דְחֶבְרוֹן חַד׃
11 מַלְכָּא דְיַרְמוּת חַד
מַלְכָּא דְלָכִישׁ חַד׃
12 מַלְכָּא דְעֶגְלוֹן חַד
מַלְכָּא דְגֶזֶר חַד׃
13 מַלְכָּא דִדְבִיר חַד
מַלְכָּא דְגֶדֶר חַד׃
14 מַלְכָּא דְחָרְמָה חַד
מַלְכָּא דַעֲרָד חַד׃
15 מַלְכָּא דְלִבְנָה חַד
מַלְכָּא דַעֲדֻלָּם חַד׃
16 מַלְכָּא דְמַקֵּדָה חַד
מַלְכָּא דְבֵיתְאֵל חַד׃
17 מַלְכָּא דְתַפּוּחַ חַד
מַלְכָּא דְחֵפֶר חַד׃
18 מַלְכָּא דַאֲפֵק חַד
מַלְכָּא דְלַשָּׁרוֹן חַד׃
19 מַלְכָּא דְמָדוֹן חַד
מַלְכָּא דְחָצוֹר חַד׃
20 מַלְכָּא דְשִׁמְרוֹן מְרוֹן
חַד מַלְכָּא דְאַכְשָׁף חַד׃

יב

6 מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
הִכּוּם וַיִּתְּנָהּ מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה
יְרֻשָּׁה לָרֻאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃
7 וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה
יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
יָמָּה מִבַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן
וְעַד־הָהָר הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִירָה
וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
יְרֻשָּׁה כְּמַחְלְקֹתָם׃
8 בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבָעֲרָבָה
וּבָאֲשֵׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי
הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי
וְהַיְבוּסִי׃
9 מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶחָד מֶלֶךְ הָעַי
אֲשֶׁר־מִצַּד בֵּית־אֵל אֶחָד׃
10 מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶחָד מֶלֶךְ
חֶבְרוֹן אֶחָד׃
11 מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶחָד מֶלֶךְ לָכִישׁ
אֶחָד׃ 12 מֶלֶךְ עֶגְלוֹן אֶחָד
מֶלֶךְ גֶּזֶר אֶחָד׃
13 מֶלֶךְ דְּבִר אֶחָד מֶלֶךְ גֶּדֶר
אֶחָד׃ 14 מֶלֶךְ חָרְמָה אֶחָד
מֶלֶךְ עֲרָד אֶחָד׃
15 מֶלֶךְ לִבְנָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲדֻלָּם
אֶחָד׃ 16 מֶלֶךְ מַקֵּדָה אֶחָד
מֶלֶךְ בֵּית־אֵל אֶחָד׃
17 מֶלֶךְ תַּפּוּחַ אֶחָד מֶלֶךְ חֵפֶר
אֶחָד׃
18 מֶלֶךְ אֲפֵק אֶחָד מֶלֶךְ לַשָּׁרוֹן
אֶחָד׃
19 מֶלֶךְ מָדוֹן אֶחָד מֶלֶךְ חָצוֹר
אֶחָד׃
20 מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן מְראוֹן אֶחָד
מֶלֶךְ אַכְשָׁף אֶחָד׃

ιβ´.

6. Μωϋσῆς ὁ παῖς κυρίου, καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐτούς. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν μωϋσῆς ὁ παῖς κυρίου ἐν κληρονομίᾳ ῥουβὴν καὶ γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ.

7. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων οὓς ἀνεῖλεν ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, παρὰ θάλασσαν βαλγὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ λιβάνου, καὶ ἕως ὄρους τοῦ ἀλοκ, ἀναβαινόντων εἰς σηείρ. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς, ἰσραὴλ κληρονομίαν κατὰ κλῆρον αὐτῶν.

8. Ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν ἀραβὰ, καὶ ἐν ἀσηδὼθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐν ναγὲβ, τὸν χετταῖον, καὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν χαναναῖον, καὶ τὸν φερεζαῖον, καὶ τὸν εὐαῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον.

9. Τὸν βασιλέα ἱεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα τῆς γαὶ, ἥ ἐστι πλησίον βαιθήλ.

10. Βασιλέα ἱερουσαλὴμ, βασιλέα χεβρών.

11. Βασιλέα ἱεριμοὺθ, βασιλέα λαχείς.

12. Βασιλέα ἐγλὼμ, βασιλέα γαζέρ.

13. Βασιλέα δαβεὶρ, βασιλέα γαδέρ.

14. Βασιλέα ἑρμὰ, βασιλέα ἀρέδ.

15. Βασιλέα λεβνὰ, βασιλέα ὀδολλάμ.

16. Βασιλέα μακηδὰ, βασιλέα βαιθήλ.

17. Βασιλέα ἀπφοὺ, βασιλέα ὀφέρ.

18. Βασιλέα ἀφὲκ, βασιλέα χεσαρώμ.

19. Βασιλέα μαδὼν, βασιλέα ἀζώρ.

20. Βασιλέα συμοβρὼν, μαρρών, βασιλέα ἀχσάφ.

CAP. XII.

6. Moyses famulus Domini, & filii Israel percusserunt eos, tradiditq; Terram eorum Moyses in possessionem Rubenitis, & Gaditis, & dimidiæ tribui Manasse.

7. Hi sunt reges Terræ, quos percussit Iosue & filii Israel trans Iordanem ad Occidẽtalem plagam, à Baalgad in campo Libani, usq; ad montẽm cuius pars ascendit in Seir: tradiditq; eam Iosue in possessionẽ tribubus Israel, singulis partes suas.

8. Tam in montanis quam in planis atque campestribus. In Aseroth, & in solitudine, ac in meridie Hethæus fuit & Amorrhæus, Chananæus & Pherezæus, & Hevæus, & Iebusæus.

9. Rex Iericho unus: rex Hai, quæ est ex latere Bethel, unus.

10. Rex Ierusalem unus, rex Hebron unus.

11. Rex Ierimoth unus, rex Lachis unus.

12. Rex Eglon unus, rex Gazer unus.

13. Rex Dabir unus, rex Gader unus.

14. Rex Herma unus, rex Hered unus.

15. Rex Lebna unus, rex Adullam unus.

16. Rex Maceda unus, rex Beth-el unus.

17. Rex Taphua unus, rex Opher unus.

18. Rex Aphec unus, rex Saron unus.

19. Rex Madon unus, rex Asor unus.

20. Rex Semeron unus, rex Achsaph unus.

Das XII. Capitel.

6. Mose der Knecht des HERRN vnnd die Kinder Israel schlugen sie/ vnd Mose der Knecht des HERRN gab sie einzunemen den Rubenitern/ Gadditern/ vnd dem halben Stamm Manasse.

7. Diß sindt die Könige des Landes/ die Josua schlug/ vnd die Kinder Israel/ disseyd des Jordans gegẽ dem Abend / von Baal Gad an/ auff der breite des Berges Libanon/ biß an den Berg / der das Land hinauff gen Seir scheidet / vnnd das Jesua den Stämmen Israel einzunemen gab/ eim jeglichen sein theil.

8. Was auff den Gebirgen/ gründen/ gefilden/ an Bächen/ in der Wüsten vnnd gegen Mittag war/ die Hethiter/ Amoriter/ Cananiter/ Phereſiter/ Heviter/ vnd Jebusiter.

9. Der König zu Jeriho/ der König zu Ai/ die zur seiten an BethEl ligt.

10. Der König zu Jerusalem / der König zu Hebron.

11. Der König zu Jarmuth / der König zu Lachis.

12. Der König zu Eglon/ der König zu Geser.

13. Der König zu Debir/ der König zu Geder.

14. Der König zu Harma/ der König zu Arad.

15. Der König zu Libna/ der König zu Adullam.

16. Der König zu Makeda/ der König zu BethEl.

17. Der König zu Thapuah/ der König zu Hepher.

18. Der König zu Aphek/ der König zu Lasaron.

19. Der König zu Madon/ der König zu Hazor.

20. Der König zu Simron Meron/ der König zu Achsaph.

CAP. XII.

6. *Moise seruo del Signore, & i figliuoli d'Israel gli percossero e Moise seruo del Signore dette quella terra in possessione à i Rubeniti, & à i Gaditi, & à la metà de la tribu di Manasse.*

7. *Ora questi sono i Re de la terra, i quali Iosue percosse & i figliuoli d'Israel di la dal Giordano verso Occidente, da Bahalgad, ch'è ne la campagna di Libano insino al monte Leni di Halac, che monta in Seir: e Iosue dette quella terra à le tribu d'Israel in heredità secondo le parti loro.*

8. *Tanto ne luoghi montuosi, come ne la pianura e ne la campagna, & Asedoth, e nel diserto, e nel Mezzodì, oue è lo Hittheo, lo Amorrheo, il Cananeo, il Pherezeo, lo Hiueo, & il Iebusco.*

9. *Di Ierico, vn Re: di Hai, ch'era dal lato di Bethel, vn Re:*

10. *Di Ierusalem, vn Re: di Hebron, vn Re:*

11. *Di Iarmuth, vn Re: di Lahis, vn Re:*

12. *Di Eglon, vn Re: di Gezer, vn Re.*

13. *Di Debir, vn Re di Geder vn Re:*

14. *Di Horma, vn Re: di Arad, vn Re:*

15. *Di Libnah, vn Re: di Adullam, vn Re:*

16. *Di Maceda, vn Re: di Bethel, vn Re:*

17. *Di Thappuah, vn Re: di Hepher, vn re:*

18. *Di Aphec, vn Re: di Lassaron, vn Re:*

19. *Di Madon, vn Re di Hasor, vn Re:*

20. *Di Simron Meon, vn Re: di Achsaph, vn Re:*

יב

21 מֶלֶךְ תַּעְנַךְ אֶחָד מֶלֶךְ מְגִדּוֹ אֶחָד׃

22 מֶלֶךְ קֶדֶשׁ אֶחָד מֶלֶךְ־יָקְנְעָם לַכַּרְמֶל אֶחָד׃

23 מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת דּוֹר אֶחָד מֶלֶךְ־גּוֹיִם לְגִלְגָּל אֶחָד׃

24 מֶלֶךְ תִּרְצָה אֶחָד כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד׃

יב

21 מַלְכָּא דְתַעֲנָךְ חַד מַלְכָּא דִמְגִדּוֹ חַד׃

22 מַלְכָּא דְקֶדֶשׁ חַד מַלְכָּא דְיָקְנְעָם לְכַרְמְלָא חַד׃

23 מַלְכָּא דְדוֹר לְבֵית־לְבֵי דוֹר חַד מַלְכָּא דְעַמְמַיָּא לְגִלְגָּל חַד׃

24 מַלְכָּא דְתִרְצָה חַד כָּל מַלְכַיָּא תְּלָתִין וְחַד׃

ιβ.

21. Βασιλέα θανὰχ, βασιλέα μαγεδδών.

22. Βασιλέα κεδὲς, βασιλέα ἰεκονὰμ τ͂ χερμέλ.

23. Βασιλέα ἀδὼρ τ͂ ναφὰθ δὼρ, βασιλέα γωεὶμ τῆς γελγέλ.

24. Βασιλέα θερσά. πάντες ὅτι οἱ βασιλεῖς τριάκοντα καὶ εἷς.

יג

1 וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה בָּאתָ בַיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֲרָה הַרְבֵּה־מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ׃

2 זֹאת הָאָרֶץ הַנִּשְׁאָרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַגְּשׁוּרִי׃

3 מִן־הַשִּׁיחוֹר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד גְּבוּל עֶקְרוֹן צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֵּחָשֵׁב חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי הָאֶשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים׃

4 מִתֵּימָן כָּל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־אֲפֵקָה עַד גְּבוּל הָאֱמֹרִי׃

5 וְהָאָרֶץ הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל גָּד תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃

6 כָּל־יֹשְׁבֵי הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־צִידֹנִים אָנֹכִי אוֹרִישֵׁם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק הַפִּלֶהָ לְיִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃

יג

1 וִיהוֹשֻׁעַ סִיב עָאל בְּיוֹמִין וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ אַתְּ סִיבְתָּא עַלְתָּא בְּיוֹמַיָּא וְאַרְעָא אִשְׁתְּאָרַת סְגִיאַת לַחֲדָא לְמֵירְתַהּ׃

2 דָּא אַרְעָא דְּאִשְׁתְּאָרַת כָּל תְּחוּם פְּלִשְׁתָּאֵי וְכָל גְּשׁוּרָאֵי׃

3 מִן שִׁיחוֹר דְּעַל אַפֵּי מִצְרַיִם וְעַד תְּחוּם עֶקְרוֹן צִיפּוּנָא עַל אֲרַע כְּנַעֲנָאֵי מִתְחַשְׁבָא חַמְשָׁא טוּרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי עַזָּאֵי וְאַשְׁדּוֹדָאֵי אַשְׁקְלוֹנָאֵי גִּיתָּאֵי וְעֶקְרוֹנָאֵי וְעַוָּאֵי׃

4 מִדָּרוֹמָא כָּל אֲרַע כְּנַעֲנָאֵי וּמְעַרְתָּא דִּבְצִידוֹנָאֵי עַד אֲפֵקָה עַד תְּחוּם אֱמוֹרָאָה׃

5 וַאֲרַע גִּבְלָאֵי וְכָל לִבְנָן מִדְּנַח שִׁמְשָׁא מִמֵּישַׁר גַּד שִׁיפּוּלֵי טוּרָא דְחֶרְמוֹן עַד מַעֲלָנָא דַחֲמָת׃

6 וְכָל יָתְבֵי טוּרָא מִן לִבְנָן עַד חָרְצֵי מַיָּא כָּל צִידוֹנָאֵי (בְּמֵימְרִי) אֲנָא אֲתָרְכִינּוּן מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוֹד פַּלֵּיגְהָא לְיִשְׂרָאֵל בְּאַחְסָנָא כְּמָא דְּפַקֵּידְתָּךְ׃

ΚΕΦΑΛ. ιγ΄.

1. Καὶ ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς τῶν ἡμερῶν, καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἰησοῦν· σὺ γεγήρακας προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται πολλὴ σφόδρα εἰς κληρονομίαν.

2. Καὶ αὕτη ἡ γῆ καταλελειμμένη, πάντα ὅρια Φυλιστιὶμ, καὶ πᾶς ὁ γεσουρὶ. (καὶ ὁ χαναναῖος.)

3. Ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον αἰγύπτου, ἕως τῶν ὁρίων ἀκκαρὼν ἐξ εὐωνύμου τῶν χαναναίων, προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιὶμ, τῷ γαζαίῳ, καὶ τῷ ἀζωτίῳ, καὶ τῷ ἀσκαλωνίτῃ, καὶ τῷ γεθθαίῳ, καὶ τῷ ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ εὐαίῳ.

4. Ἐκ θαιμὰν, καὶ πάσῃ τῇ γῇ χαναὰν ἐναντίον ἀπὸ γάζης. καὶ οἱ σιδώνιοι, ἕως ἀφεκὰ, ἕως τῶν ὁρίων τῶν ἀμορραίων.

5. Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν γαβλὶ Φυλιστιὶμ, καὶ πάντα τὸν λίβανον ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ γαλγὰλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ ἀερμὼν, ἕως τῆς εἰσόδου αἱμάθ.

6. Πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν, ἀπὸ τ͂ λιβάνου ἕως τῆς μασερεφὼθ μαεὶμ, πάντας τοὺς σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραὴλ. ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι.

CAP. XII.

21. Rex Thenac unus, rex Mageddo unus.

22. Rex Cedes unus, rex Iachanan Carmeli unus.

23. Rex Dor, & provinciæ Dor unus, rex gentium Galgal unus.

24. Rex Thersa unus: omnes reges triginta unus.

Das XII. Capitel.

21. Der König zu Thaenach / der König zu Megiddo.

22. Der König zu Kedes/der König zu Jakneam am Charmel.

23. Der König zu Naphoth Dor/ der König der Heiden zu Gilgal.

24. Der König zu Thirza / Das sind ein vnd dreissig Könige.

CAP. XII.

21. Di Thanach, vn Re: di Megiddo, vn Re:

22. Di Cedes, vn Re: di Iocneim Charmeli vn Re:

23. Di Dor di Naphath Dor, vn Re: di Goim in Gilgal, vn Re:

24. Di Tirsa, vn Re. Tutti i Re furono trenta vno.

CAP. XIII.

1. Iosue senex provectæque ætatis erat, & dixit Dominus ad eum, Senuisti, & longævus es, terraque latissima derelicta est, quæ nec dum sorte divisa est

2. Omnis videlicet Galilæa, Philisthiim, & universa Gessuri.

3. A fluvio turbido qui irrigat Ægyptum, usque ad terminos Accarón contra Aquilonem, Terra-Chanaan: quæ in quinque regulos Philisthiim dividitur, Gazzæos, & Azotios, Ascalonitas, Gethæos, & Accaronitas *& Hivæos.*

4. Ad meridiem vero sunt (Heuæi,) omnis Terra-Chanaan, & Maara Sidoniorum, usque Apheca & terminos Amorrhæi.

5. Eiusque confinia, Libani quoque regio contra Orientem a Baal-gad sub monte Hermon, donec ingrediaris Emath.

6. Omnium qui habitant in monte à Libano, usque ad Aquas-Maserephoth, univerlisq; Sidonii. Ego sum qui delebo eos à facie filiorum Israel. Veniat ergo in partem hæreditatis Israel, sicut præcepi tibi.

Das XIII. Capitel.

Da nun Josua alt war vnd wol betaget sprach der HERR zu jhm: Du bist alt worden vnd wol betaget/ vnd das Lands ist noch fast vil übrig einzunemen.

2. Nemlich/das gantze Galilea der Philister/vnd gantz Gessuri.

3. Von Sihor an/der für Egypten fleust/biß an die Grentze Ekron gegen Mitternacht/die den Cananitern zugerechnet wird/fünff Herrn der Philister/nemlich/der Gasiter/der Asdoditer/der Askloniter/der Gethiter der Ekroniter vnd die Aviter.

4. Von Mittag an aber ist das gantze Land der Cananiter vnd Meara der Zidonier biß gen Aphek / biß an die Grentze der Amoriter.

5. Da zu das Land der Gibliter/ vnd der gantze Libanon / gegen der Sonnen Auffgang/ von BaalGad an/vnter dem Berge Hermon / biß man kommet gen Hamath.

6. Alle die auff dem Gebirge wohnen/von Libanon an/biß an die warme Wasser/vnd alle Zidonier/ich wil sie vertreiben für den Kindern Jsrael/ Losse nun drumb sie außzutheilen vnter Jsrael/wie ich dir gebotten habe.

CAP XIII.

1. Ora essendo Iosue venuto vecchio e pieno di giorni, il Signore gli disse, Tu sei invecchiato, e pieno di giorni: & vi resta ancora molta gran terra à possedere.

2. Questa è la terra, che vi è restata, cioè tutti i confini de Philistei, e tutto quel ch' è di Gessuri.

3. Dal Nilo, ch' è contra lo Egitto, insino al termine di Ecron verso Aquilone, è riputato de Cananei: Quivi sono cinque principi de Philistei, cioè, lo Azzatheo, lo Asdodeo, lo Asreloneo, il Gittheo, lo Ecroneo, e lo Aueo.

4. Da Mezzodi tutta la terra de Cananei, e Mearah, ch' è de Sidonii insino ad Aphec, insino al confine de gli Amorrhei.

5. E la terra di Gibli, e tutto Libano verso l' Oriente da Baal-gad, sotto il monte Hermon persino ad andare ad Hamath.

6. Tutti gli habitatori del monte, da Libano insino à Misrephoth de le acque, io scaccia ò tutti i Sidonii, dinanzi à i figliuoli d' Israel: solamente fa ch' ella caschi in heredità à Israel, si come io ti ho comandato.

יג

7 וכען פליג ית ארעא הדא באחסנא לתשעת שבטין ולפלגות שבטא דמנשה:

8 ועימיה שבט ראובן ושבט גד קבלו אחסנתהון דיהב להון משה בעיברא דירדנא ממדינחא כמא דיהב להון משה עבדא דיי:

9 מערוער דעל כיף נחלא דארנון וקרתא די בגו נחלא וכל מישר מידבא עד דיבון:

10 וכל קירוי סיחון מלכא דאמוראה דמלך בחשבון עד תחום בני עמון:

11 וארע גלעד ותחום גשוראה ואפקירוס וכל טורא דחרמון וכל מתנן עד סלך:

12 כל מלכות עוג במתנן דמלך בעשתרות ובאדרעי הוא אישתאר משאר גבריא ומחנון משה ותרכינון:

13 ולא תריכו בני ישראל ית גשוראה וית אפקירוס ויתיב גשוראה ואפקירוס בגו ישראל עד יומא הדין:

14 לחוד לשבטא דלוי לא יהב אחסנא קורבניא דיי אלהא דישראל אינון אחסנתיה כמא דמליל ליה:

15 ויהב משה לשבטא דבני ראובן לזרעיתהון:

16 והוה להון תחומא מערוער דעל כיף נחלא דארנון וקרתא די בגו נחלא וכל מישרא עד מידבא:

יג

7 וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וַחֲצִי הַשֵּׁבֶט הַמְנַשֶּׁה:

8 עִמּוֹ הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי לָקְחוּ נַחֲלָתָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה:

9 מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מֵידְבָא עַד־דִּיבוֹן:

10 וְכֹל עָרֵי סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן עַד־גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן:

11 וְהַגִּלְעָד וּגְבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכֹל הַר חֶרְמוֹן וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה:

12 כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן אֲשֶׁר־מָלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי הוּא נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים וַיַּכֵּם מֹשֶׁה וַיֹּרִשֵׁם:

13 וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַגְּשׁוּרִי וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי וַיֵּשֶׁב גְּשׁוּר וּמַעֲכָת בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

14 רַק לְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא נָתַן נַחֲלָה אִשֵּׁי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ:

15 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה בְנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם:

16 וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת נַחַל־אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר עַל־מֵידְבָא:

ιγ´.

7. Καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ, ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει τῆς φυλῆς μανασσῆ. [ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. ταῖς δὲ δυσὶ φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ.]

8. Τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, τῷ ῥουβὴν καὶ τῷ γὰδ, ἔλαβον τὴν κληρονομίαν αὐτῶν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς μωϋσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτοῖς μωϋσῆς ὁ παῖς κυρίου.

9. Ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν μισὼρ ἀπὸ μαδαβὰν, ἕως διβών.

10. Καὶ πάσας τὰς πόλεις σηὼν βασιλέως ἀμορραίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἐσεβὼν, ἕως τῶν ὁρίων υἱῶν ἀμμών.

11. Καὶ τὴν γαλαδῖτιν, καὶ τὰ ὅρια γεσουρὶ, καὶ τοῦ μαχαθὶ, πᾶν ὄρος ἀερμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν βασανῖτιν ἕως σελχά.

12. Πᾶσαν τὴν βασιλείαν ὢγ ἐν τῇ βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἀσταρὼθ καὶ ἐν ἐδραΐν. οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τοῦ λείμματος τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν μωϋσῆς καὶ ἐξωλέθρευσε.

13. Καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν γεσουρὶ, καὶ τὸν μαχαθὶ, καὶ τὸν χαναναῖον· καὶ κατῴκει βασιλεὺς γεσουρὶ καὶ ὁ μαχαθὶ ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

14. Πλὴν τῇ φυλῇ λευῒ, οὐκ ἐδόθη κληρονομία. κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ, αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς κύριος (καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς ὃν κατεμέρισε μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, ἐν ἀραβὼθ μωὰβ, ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ.)

15. Καὶ ἔδωκε μωϋσῆς τῇ φυλῇ υἱῶν ῥουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν.

16. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος ἀρνῶν, καὶ ἡ πόλις ἡ ἐν τῇ φάραγγι ἀρνῶν, καὶ πᾶσαν τὴν μισὼρ, ἕως μεδαβά.

CAP. XIII.

7. Et nunc divide Terram in possessionem novem tribubus, & dimidiæ tribui Manasse.

8. Cum qua Ruben & Gad possederunt terram, quam tradidit eis Moyses famulus Domini trans fluenta Iordanis ad Orientalem plagam.

9. Ab Aroër quæ sita est in ripa torrentis Arnon, & in vallis medio, universaque campestria Medaba, usque Dibon.

10. Et cunctas civitates Sehon regis Amorrhæi, qui regnavit in Hesebon usque ad terminos filiorum Ammon.

11. Et Galaad, ac terminum Gessuri & Machati, & omnem montem Hermon, & universam Basan, usque ad Salecha.

12. Omne regnum Og in Basan, qui regnavit in Astaroth & Edrai, ipse fuit de reliquiis Raphaim: percussitq; eos Moyses, atq; delevit.

13. Nolueruntq; disperdere filii Israel Gessuri & Machati: & habitaverunt in medio Israel usq; in præsentem diem.

14. Tribui autem Levi non dedit possessionem: sed sacrificia & victimæ Domini Dei Israel, ipsa est eius hæreditas, sicut locutus est illi.

15. Dedit ergo Moyses possessionem tribui filiorum Ruben iuxta cognationes suas.

16. Fuitque terminus eorum ab Aroër, quæ sita est in ripa torrentis Arnon, & in valle eiusdem torrentis media: universam planitiem, quæ ducit Medaba.

Das XIII. Capitel.

7. So theile nun diß Land zum erbe vnter die neun Stämme / vnd vnter den halben Stamm Manasse.

8. Denn die Rubeniter vnd Gaditer haben mit dem andern halben Manasse jr Erbtheil empfangen/daß jnen Mose gab jenseydt dem Jordan gegen dem Auffgang/wie jnē dasselb Mose der Knecht des HERRN gegeben hat.

9. Von Aroer an/die am Vfer des Wassers bey Arnon ligt/vnd von der Stadt mitten im Wasser / vnnd alle gegend Medba biß gen Dibon.

10. Vnnd alle Städte Sihon des Koniges der Amoriter/der zu Hesbon saß/biß an die Grentze der Kinder Ammon.

11. Dazu Gilead vnnd die Grentze an Gessuri vnd Maachathi vnnd den gantzen Berg Hermon/vnd das gantze Basan/biß gen Salcha.

12. Das gäntze Reich Og zu Basan/der zu Astharoth vnd Edrei saß/welcher noch ein übriger war von den Risen. Mose aber schlug sie/vnd vertrieb sie.

13. Die Kinder Jsrael vertrieben aber die zu Gessur vnd zu Maachath nicht/sondern es wonet beyde Gessur vnnd Maachath vnter den Kindern Jsrael/biß auff disen tag.

14. Aber dem Stamm der Leviten gab er kein Erbtheil/denn das Opffer des HERRN des Gottes Jsrael ist jr Erbtheil / wie er jnen geredt hat.

15. Also gab Mose dem Stamm der Kinder Ruben nach jhren Geschlechten.

16. Daß jhre Grentze waren/von Aröer die am Vfer des Wassers bey Arnon ligt/vnd die Stadt mitten im Wasser/mit allem eben felde/biß gen Medba.

CAP. XIII.

7. Ora dunque diuide questa terra in heredità à le noue tribu, & a la mezza tribu di Manasse.

8. Con l'altra metà i Rubeniti & i Gaditi hanno riceuute le lor parti, lequali Moise dette loro di là dal Giordano verso Oriente, sicome Moise seruo del Signore haueua dato loro.

9. Da Aroer, ch'è appresso la ripa del fiume Arnon; e la città, ch'è nel mezzo de la valle, e tutta la pianura di Medebah insino à Dibon:

10. E tutte le città di Sehon re de gli Amorrhei, ilquale signoreggiaua in Hesbon insino al termine de figliuoli di Ammon:

11. E Galaad, e le frontiere di Gessuri e di Mahachati, e tutto il monte Hermon, e tutta Basan insino à Salchah.

12. Tutto il reame di Og in Basan, ilquale regnaua in Asharoth & in Edrai: costui vi restaua del residuo di Rephaim, e Moise gli percosse, e gli scacciò.

13. E i figliuoli d'Israel non scacciorono i Gessuri, ne i Mahachathi: per questo i Gessuri & i Mahachathi sono habitati nel mezzo d'Israel insino à questo giorno

14. Solamente à la tribu di Leui non dette heredità: i sacrificii del Signore Dio d'Israel sono la loro heredità, si come il Signore gli haueua detto.

15. Moise dunque dette la heredità à la tribu de figliuoli di Ruben, secondo le loro famiglie.

16. Et il confine loro fu da Aroer, che è appresso la ripa del fiume Arnon; e la città, che è nel mezzo de la valle, e tutta la pianura che è appresso Medebah:

יג

17 חֶשְׁבּוֹן וְכָל קִירְוָהָא דִּי בְּמֵישְׁרָא דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃

18 וְיַהְצָה וּקְדֵמוֹת וּמֵיפַעַת׃

19 וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת שַׁחַר בְּטוּרָא דְעֵמֶק׃

20 וּבֵית פְּעוֹר וּמַשְׁפַּךְ רָמָתָא וּבֵית יְשִׁימוֹת׃

21 וְכֹל קִרְוֵי מֵישְׁרָא וְכָל מַלְכוּת סִיחוֹן מַלְכָּא דֶאֱמוֹרָאָה דִּמְלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן דִּמְחָא מֹשֶׁה יָתֵיהּ וְיָת רַבְרְבֵי מִדְיָן יָת אֱוִי וְיָת רֶקֶם וְיָת צוּר וְיָת חוּר וְיָת רֶבַע רַבְרְבֵי סִיחוֹן יָתְבֵי אַרְעָא׃

22 וְיָת בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר קָסוֹמָא קְטָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחַרְבָּא עַל קְטִילֵיהוֹן׃

23 וַהֲוָה תְּחוּם בְּנֵי רְאוּבֵן יַרְדְּנָא וּתְחוּמֵיהּ דָּא אַחְסָנַת בְּנֵי רְאוּבֵן לְזַרְעֲיָתְהוֹן קִרְוֵי וּפַצְחֵיהוֹן׃

24 וִיהַב מֹשֶׁה לְשִׁבְטָא דְגָד לִבְנֵי גָד לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃

25 וַהֲוָה לְהוֹן תְּחוּמָא יַעְזֵר וְכָל קִרְוֵי גִלְעָד וּפַלְגוּת אֲרַע בְּנֵי עַמּוֹן עַד עֲרוֹעֵר דְּעַל אַפֵּי רַבָּה׃

26 וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד רָמַת הַמִּצְפָּה וּבְטוֹנִים וּמִמַּחֲנַיִם עַד תְּחוּם לִדְבִיר׃

27 וּבְמֵישְׁרָא בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסוּכּוֹת וְצִיפוֹנָא שְׁאָר מַלְכוּת סִיחוֹן מַלְכָּא דְחֶשְׁבּוֹן יַרְדְּנָא וּתְחוּם עַד סוֹף יַמָּא דְגִינּוֹסַר עִבְרָא דְיַרְדְּנָא מַדִּינְחָא׃

28 דָּא אַחְסָנַת בְּנֵי גָד לְזַרְעֲיָתְהוֹן קִרְוַיָּא וּפַצְחֵיהוֹן׃

יג

17 חֶשְׁבּוֹן וְכָל־עָרֶיהָ אֲשֶׁר בַּמִּישׁוֹר דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃

18 וְיַהְצָה וּקְדֵמוֹת וּמֵפָעַת׃

19 וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת הַשַּׁחַר בְּהַר הָעֵמֶק׃

20 וּבֵית פְּעוֹר וְאַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה וּבֵית הַיְשִׁמוֹת׃

21 וְכֹל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ וְאֶת־נְשִׂיאֵי מִדְיָן אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר וְאֶת־רֶבַע נְסִיכֵי סִיחוֹן יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃

22 וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּחֶרֶב אֶל־חַלְלֵיהֶם׃

23 וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

24 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה גָד לִבְנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

25 וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל יַעְזֵר וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי רַבָּה׃

26 וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמִמַּחֲנַיִם עַד־גְּבוּל לִדְבִר׃

27 וּבָעֵמֶק בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת וְצָפוֹן יֶתֶר מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃

28 זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם׃

ιγ΄.

17. Ἐσεβὼν, καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς, τὰς οὔσας ἐν τῇ μισὼρ καὶ δαιβὼρ, καὶ βαμὼθ βαὰλ, καὶ οἴκους βελμαὼν.

18. Καὶ ἰασσὰ, καὶ κεδημὼθ, καὶ μηφαὰθ.

19. Καὶ καριαθαὶμ, καὶ σεβαμὰ, καὶ σαρὲθ, καὶ σιὼρ ἐν τῷ ὄρει αἰνάκ.

20. Καὶ βαιθφογὼρ, καὶ ἀσηδὼθ φασγὰ καὶ βηθσιμώθ.

21. Καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ μισὼρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ σηὼν βασιλέως τῶν ἀμμοῤῥαίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἐσεβὼν, ὃν ἐπάταξε μωϋσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους μαδιὰμ, καὶ τὸν εὐὶ, καὶ τὸν ροκὸμ, καὶ τὸν σοὺρ, καὶ τὸν οὔρ, καὶ τὸν ῥοβὲκ ἄρχοντας σηὼν, τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

22. Καὶ τὸν βαλαὰμ τὸν τοῦ βαιὼρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ τροπῇ.

23. Ἐγένετο δὲ τὰ ὅρια υἱῶν ῥουβὴν, ὁ ἰορδάνης ὅριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν ῥουβὴν, κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

24. Ἔδωκε δὲ μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν.

25. Καὶ ἐγένετο αὐτῶν τὰ ὅρια ἰαζὴρ, πᾶσαι πόλεις γαλαὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν ἀμμὼν, ἕως ἀροὴρ ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον ῥαββὰθ.

26. Καὶ ἀπὸ ἐσεβὼν, ἕως ῥαμὼθ κατὰ τὴν μασφὰ, καὶ βοτανὶμ, καὶ μαναὶμ ἕως τῶν ὁρίων δαβὶρ.

27. Καὶ ἐν ἐμὲκ βηθαρὰμ, καὶ βηθναμρὰ, καὶ σοχὼθ, καὶ σαφὼν, καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν σηὼν βασιλέως ἐσεβὼν. ὁ ἰορδάνης ὁριεῖ ἕως τοῦ μέρους τῆς θαλάσσης χενερὲθ, πέραν τοῦ ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν.

28. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν.

CAP. XIII.

17. Et Hesebon, cunctosq; viculos earum qui sunt in campestribus: Dibon quoq; & Bamoth baal, & oppidum Baalmeon.
18. Et Iassa, & Cedimoth, & Mephaath.
19. Et Carithaim, & Sabama, & Sarathasar in monte convallis.
20. Bethphogor & Asedoth Phasga, & Beth-iesimoth,
21. Et omnes urbes campestres, universaque regna Sehon regis Amorrhæi qui regnavit in Hesebon, quem percussit Moyses cum principibus Madiam: Hevæum, & Recem, & Sur, & Hur, & Rebe duces Sehon habitatores Terræ.
22. Et Balaam filium Beor ariolum occiderunt filii Israel gladio cum cæteris interfectis.
23. Factusq; est terminus filiorum Ruben Iordanis fluvius. Hæc est possessio Rubenitarum per cognationes suas urbium & viculorum.
24. Deditq; Moyses tribui Gad & filiis eius per cognationes suas possessionem, cuius hæc divisio est.
25. Terminus Iaser, & omnes civitates Galaad, & dimidiam partem terræ filiorum Ammon, usque ad Aroër quæ est contra Rabba.
26. Et ab Hesebon usque Ramoth, Masphe & Betonim: & à Manaim usq; ad terminos Dabir.
27. In valle quoq; Beth aram, & Beth nemra, & Socoth, & Saphon reliquã partem regni Sehon regis Hesebon, huius quoq; finis Iordanis est usque ad extremam partem maris Cenereth trans Iordanem ad orientalem plagam.
28. Hæc est possessio filiorum Gad per familias suas, & civitates, & villæ earum.

Das XIII. Capitel.

17. Hesbon/vnd alle jhre Stedte die im eben Felde ligen/Dibon/Bamoth/Baal/vnd Beth Baal Meon.
18. Jahza/Kedemoth/Mephaath.
19. Kiriathaim/Sibma/Zereth-Sahar/auff dem Gebirge im Thal.
20. Beth Peor/die Bäche am Pisga/vnd Beth Jesimoth.
21. Vnnd alle Stedte auff der eben/Vnd das gantze Reich Sihon des Königs der Amoriter/der zu Hesbon saß/den Mose schlug/sampt den Fürsten Midian/Evi/Rekem/Zur/Hur/vnd Reba/die gewaltigen des Königes Sihon/die im Lande wohneten.
22. Dazu Bileam den Son Beor/den weissager/erwürgeten die kinder Israel mit dem Schwert/sampt den erschlagenen.
23. Vnd die Grentze der kinder Ruben war der Jordan. Das ist das erbtheil der kinder Ruben vnter jren Geschlechtẽ/Städten vnd Dörffern.
24. Dem Stamm der Kinder Gad vnter jren Geschlechten gab Mose.
25. Daß jre Grentze waren Jaeser vnd alle Städte in Gilead/vnd das halbe Land der Kinder Ammon/biß gen Aroer/welche ligt für Rabbath.
26. Vnd von Hesbon biß gen Ramath Mizpe vnd Betonim/vnd von Mahanaim biß an die Grentze Debir.
27. Im thal aber Betharam/Bethnimra/Sucoth/vnd Zaphon/die übrig war von dem Reich Sihon des Königes zu Hesbon/daß der Jordan die Grentze war/biß ans ende des Meers Cinnereth/disseidt des Jordans gegen dem auffgang.
28. Das ist das Erbtheil der Kinder Gad in jren Geschlechten/Stedten vnd Dörffern.

CAP. XIII.

17. *Hesbon e tutte le sue città ch' erano ne la pianura; Dibon e Bamoth-bahal, e Beth-bahalmeon.*
18. *E Iahasah, e Cedemoth, e Mephahath*
19. *E Ciriat haim, e Sibmah e Sereth-sahar nel monte de la valle*
20. *E Beth pheor, & Asdoth-pisgah, e Beth-iesimoth;*
21. *E tutte le città de la pianura, e tutto il reame di Sehon re de gli Amorrhei, ilquale regnaua in Hesbon, e Moise lo percosse & i principi di Madian, Eui, Recem, Sur, Hur, e Reba capitanì di Sehon che habitauano la terra.*
22. *Et i figliuoli d' Israel ammazzorono con la spada Balaam figliuolo di Beor in douino, con gli altri da loro ammazzati.*
23. *Or a il confine de i figliuoli di Ruben fu il Giordano, e le frontiere sue, Questa è la heredità de i figliuoli di Ruben per le loro famiglie, le città e le loro ville.*
24. *E Moise dette la heredità à la tribu di Gad, cioè à i figliuoli di Gad secondo le loro famiglie.*
25. *Et il lor confine fu Iahazer, e tutte le città di Galaad, e la metà de la terra de i figliuoli di Ammon, insino ad Aroer, ch'è dinanzi à Rabbah.*
26. *E da Hesbon insino à Ramath di Mispe, e Betonim: e da Mahanaim insino al confino di Debir.*
27. *E ne la valle di Beth-haram, e Beth-nimirah, e Sachoth, e Saphon: il resto del reame di Sehon re di Hesbon, & il Giordano, & il confine loro, insino al fine del mare di Cinnereth, di là dal Giordão verso Oriente.*
28. *Questa e la heredità de figliuoli di Gad secondo le loro famiglie, le città e le loro ville.*

יג

29 ויתן משה לחצי שבט מנשה ויהי לחצי מטה בני־מנשה למשפחותם׃

30 ויהי גבולם ממחנים כל־הבשן כל־ממלכות עוג מלך־הבשן וכל־חות יאיר אשר בבשן ששים עיר׃

31 וחצי הגלעד ועשתרות ואדרעי ערי ממלכות עוג בבשן לבני מכיר בן־מנשה לחצי בני־מכיר למשפחותם׃

32 אלה אשר־נחל משה בערבות מואב מעבר לירדן יריחו מזרחה׃

33 ולשבט הלוי לא־נתן משה נחלה יהוה אלהי ישראל הוא נחלתם כאשר דבר להם׃

29 ויהב משה לפלגות שבטא דמנשה והות לפלגות שבטא דמנשה לזרעיתהון׃

30 והוה תחומהון ממחנים וכל מתנן כל מלכות עוג מלכא דמתנן וכל כפרני יאיר דבמתנן שתין קרוין׃

31 ופלגות ארע דגלעד ועשתרות ואדרעי קרוי מלכות עוג במתנן לבני מכיר בר מנשה לפלגות בני מכיר לזרעיתהון׃

32 ואלין דאחסין משה במישריא דמואב מעיברא לירדנא דיריחו מדינחא׃

33 ולשבטא דלוי לא יהב משה אחסנא מתנן דיהב להי יי אינון אחסנתיהון כמא דמליל להון׃

ιγʹ.

29. Καὶ ἔδωκε μωϋσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ, καὶ ἐγενήθη τοῖς ἡμίσεσι φυλῆς υἱῶν μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν.

30. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ μαναΐμ, καὶ πᾶσα βασιλεία βασὰν, καὶ πᾶσα βασιλεία ὢγ βασιλέως τῆς βασὰν, καὶ πάσας τὰς κώμας ἰαῒρ, αἵ εἰσιν ἐν τῇ βασανίτιδι, ἑξήκοντα πόλεις.

31. Καὶ τὸ ἥμισυ τῆς γαλαὰδ, καὶ ἐν ἀσταρὼθ, καὶ ἐν ἐδραῒν, πόλεις τῆς βασιλείας ὢγ ἐν τῇ βασανίτιδι. (καὶ ἐδόθησαν) τοῖς υἱοῖς μαχὶρ υἱοῦ μανασσῆ, καὶ τοῖς ἡμίσεσιν υἱοῖς μαχὶρ κατὰ δήμους αὐτῶν.

32. Οὗτοί εἰσιν οὓς κατεκληρονόμησε μωϋσῆς ἐν ἀραβὼθ μωὰβ, ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, κατὰ ἱεριχὼ ἀπὸ ἀνατολῶν.

33. Καὶ τῇ φυλῇ λευὶ οὐκ ἔδωκεν μωϋσῆς κληρονομίαν· κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐλάλησεν αὐτοῖς.

יד

1 ואלה אשר־נחלו בני־ישראל בארץ כנען אשר נחלו אותם אלעזר הכהן ויהושע בן־נון וראשי אבות המטות לבני ישראל׃

2 בגורל נחלתם כאשר צוה יהוה ביד־משה לתשעת המטות וחצי המטה׃

3 כי־נתן משה נחלת שני המטות וחצי המטה מעבר לירדן וללוים לא־נתן נחלה בתוכם׃

4 כי־היו בני־יוסף שני מטות מנשה ואפרים ולא־נתנו חלק ללוים בארץ כי אם־ערים לשבת ומגרשיהם למקניהם ולקנינם׃

1 ואילין דאחסינו בני ישראל בארעא דכנען דאחסינו יתהון אלעזר כהנא ויהושע בר נון ורישי אבהת שבטיא לבני ישראל׃

2 בעדבא יתפלגון להון אחסנתיהון כמא דפקיד יי ית משה לתשעת שבטין ופלגות שבטא׃

3 ארי יהב משה אחסנת תרין שבטין ופלגות שבטא מעברא לירדנא וללואי לא יהב אחסנא ביניהון׃

4 ארי הוו בני יוסף תרין שבטין מנשה ואפרים ולא יהבו חולק ללואי בארעא אלהן קרוין למיתב ורוחיהון לבעיריהון ולקניניהון׃

ΚΕΦΑΛ. ιδʹ.

1. Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν ἰσραὴλ ἐν γῇ χαναὰν, οὓς κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

2. Κατὰ κλήρους ἐκληρονομήθησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ μωϋσῆ τοῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς.

3. Ἔδωκε γὰρ μωϋσῆς κληρονομίαν ταῖς δύο φυλαῖς, καὶ τῇ ἡμίσει φυλῆς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ τοῖς λευίταις οὐκ ἔδωκε κλῆρον ἐν αὐτοῖς.

4. Ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ δύο φυλαὶ, μανασσῆ καὶ ἐφραίμ, καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς λευίταις, ἀλλ' ἢ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐταῖς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν.

CAP. XIII

29. Dedit & dimidiæ tribui Manasse, filiisq; eius iuxta cognationes suas possessionem.

30. Cuius hoc principium est: à Manáim universam Basan, & cuncta regna Og regis Basan, omnesque vicos Iair qui sunt in Basan: sexaginta oppida.

31. Et dimidiam partem Galaad, & Astaroth, & Edrai urbes regni Og in Basan: filiis Machir, filii Manasse dimidiæ parti filiorum Machir iuxta cognationes suas.

32. Hanc possessionem divisit Moyses in campestribus Moab, trans Iordanem contra Iericho ad Orientalem plagam.

33. Tribui autem Levi non dedit possessionẽ: quoniam Dominus Deus Israel ipse est possessio eius, ut locutus est illi.

CAP. XIIII.

1. Hoc est quod possederunt filii Israel in Terra Canáan, quam dederũt eis Eleazar sacerdos, & Iosue filius Nun, & principes familiarum per tribus Israel.

2. Sorte omnia dividentes, sicut præceperat Dominus in manu Moysi, novem tribubus, & dimidiæ tribui.

3. Duabus enim tribubus, & dimidiæ dederat Moyses trans Iordanem possessionem: absque Levitis, qui nihil terræ acceperunt inter fratres suos.

4. Sed in eorũ successerunt locum filii Ioseph in duas divisi tribus, Manasse & Ephráim: nec acceperunt Levitæ aliam in terra partem, nisi urbes ad habitandum, & suburbana earum ad alenda iumenta, & pecora sua.

Das XIII. Capitel.

29. Dem halben Stamm der Kinder Manasse nach jren Geschlechten gab Mose.

30. Daß jhre Grentze waren von Mahanaim an/das gantze Basan/das gantze Reich Og des Königes zu Basan/vnnd alle flecken Jair die inn Basan ligẽ/nemlich sechtzig Städte.

31. Vnd das halbe Gilead/Astharoth/Edrei/die Städte des Königreichs Ogs zu Basan / gab er den Kindern Machir des Sons Manasse/das ist der helffte der Kinder Machir nach jren Geschlechten.

32. Das ist/das Mose außgetheilet hat inn dem gefilde Moab / jenseydt des Jordans für Jeritho/gegen dem Auffgang.

33. Aber dem Stamm Levi gab Mose kein Erbtheil/denn der HERr der Gott Jsrael ist jr Erbtheil/wie er jnen geredt hat.

Das XIIII. Capitel.

DJß ist aber/daß die Kinder Jsrael eingenommen haben im Lande Canaan/das vnter sie außgetheilet haben/der Priester Eleasar vnd Josua der Son Nun/vnnd die öbersten Väter vnter den Stämmen der Kinder Jsrael.

2. Sie theileten es aber durchs loß vnter sie/wie der HERR durch Mosen gebotten hatte / zu geben den zehend halben Stämmen.

3. Denn den zweyen vnd dem halben Stamm / hatte Mose Erbtheil gegeben jenseydt dem Jordan. Den Leviten aber hatte er kein Erbtheil vnter jnen gegeben.

4. Denn der Kinder Joseph worden zween Stemme / Manasse vnnd Ephraim / Darumb gaben sie den Leviten kein theil am Lande / sondern Städte / drinnen zu wohnen/ vnnd Vorstädte für jr Vieh vnd Haabe.

CAP. XIII.

29. Dipoi Moise dette la possessione à la metà de la tribu di Manasse. Et il confine de la metà de la tribu de i figliuoli di Manasse per le loro famiglie fu.

30. Fu, dico, il loro confine da Mahanaim tutta Basan: e tutto il reame di Og re di Basan: e tutti i castelli di Iair, che sono in Basan, sessanta città.

31. E la metà di Galaad, e di Astharoth e di Edrai, città del reame di Og re di Basan, fu de i figliuoli di Machir figliuolo di Manasse, cioè, de la metà de i figliuoli di Machir secondo le loro famiglie.

32. Queste sono l'heredità, le quali Moise dette ne la campagna di Moab di là dal Giordano vicino à Ierico verso l'Oriente.

33. Ma Moise non dette heredità à i figliuoli di Leui: percioche il Signore Dio d'Israel, egli è la loro heredità, si come ha detto loro.

CAP XIIII.

1. Questi sono i luoghi che i figliuoli d'Israel hebbero per heredità ne la terra di Canaan; i quali Eleazar sacerdote, & Iosue figliuolo di Nun, & i capi de padri de le tribu de figliuoli d'Israel.

2. Dettero loro à possedere per ragione hereditaria, secondo la sorte de la loro heredità, si come il Signore haueua comandato per mano di Moise che dessero à le noue tribu & à la mezza tribu.

3. Imperoche Moise haueua data l'heredità à due tribu & à la mezza tribu di la dal Giordano: ma à i Leuiti non haueua data heredità nel mezzo di quelli

4. Perche i figliuoli di Ioseph furono due tribu, Manasse, & Ephraim: non dettero à i Leuiti la parte ne la terra, fuor che le città per habitarui, & i loro borghi per le loro bestie grosse e piccole

וד

5 כמא דפקיד יוי ית משה כן עבדו בני ישראל ופליגו ית ארעא׃

6 וקריבו בני יהודה לות יהושע בגלגלא ואמר ליה כלב בר יפנה קניזאה את ידעת ית פתגמא דמליל יוי עם משה נביאה דיוי על עיסק דילי ועל דילך ברקם גאה׃

7 בר ארבעין שנין אנא כד שלח משה עבדא דיוי יתי מרקם גאה לאללא ית ארעא ואתיבית יתיה פתגמא כמא דהוה עם לבי׃

8 ואחי דסליקו עמי תברו ית לבא דעמא ואנא אשלימית בתר (דחלתא) דיוי אלהי׃

9 וקיים משה ביומא ההוא למימר אם לא ארעא דדרכת פרסת ריגלך בה דילך תהי לאחסנא ולבנך עד עלמא ארי אשלימתא בתר (דחלתא) דיוי אלהי׃

10 וכען ארי קיים יוי יתי כמא דמליל דנן ארבעין וחמש שנין מעידן דמליל יוי ית פתגמא הדין עם משה דאזל עם ישראל במדברא וכען הא אנא יומא דין בר תמנן וחמש שנין׃

11 עד כען אנא יומא דין תקיף כיומא דשלח יתי משה כחילי דבכן וכחילי דכען לאגחא קרבא ולמיפק ולמיעל׃

12 וכען הב לי ית טורא הדין דמליל יוי ביומא ההוא ארי את שמעתא ביומא ההוא ארי גברין תמן וקרויא רברבין כריכן מאים יהא (מימרא) דיוי בסעדי ואתרכנון כמא דמליל יוי׃

יד

5 כאשר צוה יהוה את־משה כן עשו בני ישראל ויחלקו את־הארץ׃

6 ויגשו בני־יהודה אל־יהושע בגלגל ויאמר אליו כלב בן־יפנה הקנזי אתה ידעת את־הדבר אשר־דבר יהוה אל־משה איש־האלהים על־אדותי ועל אדותיך בקדש ברנע׃

7 בן־ארבעים שנה אנכי בשלח משה עבד־יהוה אתי מקדש ברנע לרגל את־הארץ ואשב אתו דבר כאשר עם־לבבי׃

8 ואחי אשר עלו עמי המסיו את־לב העם ואנכי מלאתי אחרי יהוה אלהי׃

9 וישבע משה ביום ההוא לאמר אם־לא הארץ אשר דרכה רגלך בה לך תהיה לנחלה ולבניך עד־עולם כי מלאת אחרי יהוה אלהי׃

10 ועתה הנה החיה יהוה אותי כאשר דבר זה ארבעים וחמש שנה מאז דבר יהוה את־הדבר הזה אל־משה אשר־הלך ישראל במדבר ועתה הנה אנכי היום בן־חמש ושמונים שנה׃

11 עודני היום חזק כאשר ביום שלח אותי משה ככחי אז וככחי עתה למלחמה ולצאת ולבוא׃

12 ועתה תנה־לי את־ההר הזה אשר־דבר יהוה ביום ההוא כי־אתה שמעת ביום ההוא כי־ענקים שם וערים גדלות בצרות אולי יהוה אותי והורשתים כאשר דבר יהוה׃

ιδʹ.

5. Ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐμέρισαν τὴν γῆν.

6. Καὶ προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ ἰούδα πρὸς ἰησοῦν ἐν γαλγάλοις· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν χάλεβ ὁ τοῦ ἰεφοννὴ ὁ κενεζαῖος· σὺ ἐπίστῃ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωϋσῆν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν καδὴς βαρνῆ.

7. Τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἤμην, ὅτε ἀπέστειλέ με μωϋσῆς ὁ δοῦλος κυρίου ἐκ καδὴς βαρνῆ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ.

8. Οἱ ἀδελφοί μου, οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ, μετέστησαν τὴν διάνοιαν τοῦ λαοῦ. ἐγὼ δὲ προσετέθην ἐπακολουθῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ μου.

9. Καὶ ὤμοσε μωϋσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λέγων· ἡ γῆ ἐφ' ἣς ἐπέβης, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθης ἐπακολουθῆσαι ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ μου.

10. Καὶ νῦν ἰδοὺ, διέθρεψέ με κύριος ὃν τρόπον εἶπε. τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἀφ' οὗ ἐλάλησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς μωϋσῆν, καὶ ἐπορεύθη ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι σήμερον ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν.

11. Ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων, ὡς ὅτε ἀπέστειλέ με μωϋσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν, ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον.

12. Καὶ νῦν αἰτοῦμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπε κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. νῦν δὲ οἱ ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσί, πόλεις ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι. ἐὰν οὖν κύριος μετ' ἐμοῦ ᾖ, ἐξολοθρεύσω αὐτούς, ὃν τρόπον εἶπέ μοι κύριος.

CAP. XIIII.

5. Sicut præceperat Dominus Moysi, ita fecerunt filii Israel, & diviserunt terram.

6. Accesserunt itaque filii Iuda ad Iosue in Galgala, locutusq; est ad eū Caleb filius Iephonè Cenezæus, Nosti quid locutus sit Dominus ad Moysen hominem Dei de me & te in Cades-barne.

7. Quadraginta annorum eram quando misit me Moyses famulus Domini de Cades-barne, & considerarem Terram, nuntiaviq; ei quod mihi verum videbatur.

8. Fratres autem mei qui ascenderant mecum, dissolverunt cor populi: & nihilominus ego secutus sum Dominum Deum meum.

9. Iuravitque Moyses in die illo, dicens: Terra quam calcavit pes tuus, erit possessio tua, & filiorum tuorum in æternum: quia secutus es Dominum Deum meum.

10. Concessit ergo Dominus vitam mihi, sicut pollicitus est usque in præsentem diem. Quadraginta & quinque anni sunt ex quo locutus est Dominus verbum istud ad Moysen, quando ambulabat Israel per solitudinem: hodie octoginta quinque annorum sum.

11. Sic valens, ut eo valebam tempore quādo ad explorandum missus sum: illius in me temporis fortitudo usque hodie perseverat, tam ad bellandum, quàm ad gradiendum.

12. Da ergo mihi montem istum quem pollicitus est Dominus te quoq; audiente, in quo Enacim sunt, & urbes magnæ atque munitæ: si fortè sit Dominus mecum, & potuero delere eos: sicut promisit mihi.

Das XIIII. Capitel.

5. Wie der HERR Mose gebotten hatte/ so theten die kinder Israel/ vnd theileten das Land.

6. Da tratten herzu die Kinder Juda zu Josua zu Gilgal/ vnnd Caleb der Sohn Jephunne der Kenisiter sprach zu jhm: Du weissest/ was der HERR zu Mose dem Mann Gottes sagete von meinen vnd deinen wegen in Kades Barnea.

7. Jch war viertzig Jar alt/ da mich Mose der Knecht des HERRN außsandte von Kades Barnea/ das Land zu verkunthschaffen/ vnd ich jm wider sagt nach meinem gewissen.

8. Aber meine Brüder/ die mit mir hinauff gegangen waren / machten dem Volck das hertz verzagt/ Jch aber folgte dem HERRN meinem Gott treulich.

9. Da schwur Mose desselben tags vnnd sprach: Das Land/ darauff du mit deinem Fuß getretten hast / soll dein vnd deiner Kinder Erbtheil sein ewiglich/ darumb daß du dem HERREN meinem GOtt treulich gefolget hast.

10. Vnd nun sihe/ der HERR hat mich leben lassen / wie er geredt hat. Es sind nun fünff vnd viertzig Jar/ daß der HERR solches zu Mose sagt/ die Jsrael in der Wüsten gewandelt hat/ Vnd nun sihe/ Jch bin heute fünff vnd achtzig Jar alt.

11. Vnd bin noch heutiges tages so starck/ als ich war des tages/ da mich Mose außsandte / wie meine krafft war dazumal/ also ist sie auch jetzt zu streiten/ vnd auß vnd ein zugehen.

12. So gib mir nun diß Gebirge/ davon der HERR geredt hat an jenem Tage/ denn du hast gehört am selben tage/ Denn es wohnen die Enakim droben/ vnnd sind grosse vnnd veste Städte/ Ob der HERR mit mir sein wolt/ daß ich sie vertreibe/ wie der HERR geredt hat.

CAP. XIIII.

5. Si come il Signore haueuà comandato à Moise, cosi fecero i figliuoli d' Israel, e diuisero la terra.

6. Ora i figliuoli di Iuda si accostorono à Iosue in Gilgal: e Caleb figliuolo di Iephunne Cenizeo disse à lui, Tu sai quel che il Signore disse à Moise huomo di Dio intorno à me e te in Cades-barne.

7. Io era di quaranta anni, quando Moise seruo del Signore mi mandò di Cades barne à spiar la terra, & io gli riferii il tutto, sicome era ne l' animo mio.

8. Et i miei fratelli, i quali montorono meco, auilirno il cuor del popolo: ma io seguitai di andare dietro al Signore Dio mio.

9. Et in quel giorno Moise giurò, dicendo, In verità, la terra che' l tuo piede ha calcata, sarà per tua heredità, e de tuoi figliuoli in sempiterno: perche tu hai seguitato ad andare dietro al Signore Dio mio.

10. Ma ora il Signore mi ha conceduta la vita, sicome haueua detto; di gia sono quarantacinque anni da quel tempo che' l Signore disse à Moise questa cosa, dal qual tempo Israel ha caminato pel diserto, & hora sono bene ottantacinque anni.

11. Et hoggi io sono ancora cosi forte, come nel giorno che Moise mi mandò: quanta era allhora la mia forza, tanta è hoggi la mia forza per combattere, per andare, e per tornare.

12. Dammi ora dunque questo monte, sicome il Signore disse in quel giorno. Imperoche tu vdisti in quel giorno, che quiui sono gli Enacim, e grādi città e munite: perauentura il Signore sarà con meco & io gli scacciarò; si come disse il Signore:

יד

13 וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת־
חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה לְנַחֲלָה׃

14 עַל־כֵּן הָיְתָה־חֶבְרוֹן לְכָלֵב
בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם
הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

15 וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת
אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים
הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃

יד

13 וברכיה יהושע ויהב
ית חברון לכלב בר יפנה
לאחסנא׃

14 על כן הות חברון
לכלב בר יפנה קניזאה
לאחסנא עד יומא הדין
חלף דאשלים בתר דחלתא
(דחלתא) דיי אלהא
דישראל׃

15 ושום חברון מלקדמין
קרית ארבע איש רב
בגבריא הוא וארעא
שדוכת מלמעבד קרבא׃

ιδ'.

13. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ἰησοῦς, καὶ ἔδωκε τὴν χεβρὼν τῷ χάλεβ υἱῷ ἰεφοννῆ (τοῦ κενεζαίου) ἐν κλήρῳ.

14. Διὰ τοῦτο ἐγενήθη χεβρὼν τῷ χάλεβ τῷ τοῦ ἰεφοννῆ τοῦ κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ.

15. Τὸ δὲ ὄνομα τῆς χεβρὼν ἦν τὸ πρότερον πόλις ἀρβόκ. (μητρόπολις) τῶν ἐνακεὶμ αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

טו

1 וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה בְּנֵי יְהוּדָה
לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם
מִדְבַּר־צִן נֶגְבָּה מִקְצֵה תֵימָן׃

2 וַיְהִי לָהֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה
יָם הַמֶּלַח מִן־הַלָּשֹׁן הַפֹּנֶה
נֶגְבָּה׃

3 וְיָצָא אֶל־מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה
עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָה וְעָלָה מִנֶּגֶב
לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעָבַר חֶצְרוֹן וְעָלָה
אַדָּרָה וְנָסַב הַקַּרְקָעָה׃

4 וְעָבַר עַצְמוֹנָה וְיָצָא נַחַל
מִצְרַיִם וְהָיָה תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה
זֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל נֶגֶב׃

5 וּגְבוּל קֵדְמָה יָם הַמֶּלַח עַד־
קְצֵה הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה
מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה הַיַּרְדֵּן׃

6 וְעָלָה הַגְּבוּל בֵּית חָגְלָה
וְעָבַר מִצְּפוֹן לְבֵית הָעֲרָבָה וְעָלָה
הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃

טו

1 והוה עדבא לשבטא
דבני יהודה לזרעיתהון
על תחום אדום מדברא
דצין דרומא מסיפי
דרומא׃

2 והוה להון תחום
דרומא מסיפי ימא
דמילחא מן כיפא
דמתפני דרומא׃

3 ונפק למדרומא ל
למסקנא דעקרבים
ועבר לצין וסליק מד
מדרומא לרקם גיאה
ועבר לחצרון וסליק לא
לאדר ומקיף לקרקעה׃

4 ועבר לעצמון ונפק
לנחלא דמצרים והון
מפקנוהי לתחומא ד
דימא דין יהא לכון
תחום דרומא׃

5 ותחום קידומא ימא
דמלחא עד סיפי ירדנא
ותחומא לרוח ציפונא
מכיף ימא מסיפי יר
ירדנא׃

6 וסליק תחומא לבית
חגלה ועבר מציפונא
לבית מטרא וסליק ית
תחומא לאבן בוהן בר
ראובן׃

ΚΕΦΑΛ. ιε'.

1. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς υἱῶν ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν, ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς ἰδουμαίας, ἀπὸ τῆς ἐρήμου σὶν πρὸς λίβα, ἕως κάδης πρὸς νότον.

2. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἁλυκῆς, ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς φερούσης ἐπὶ νότον.

3. Καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως ἀκραββείμ, καὶ ἐκπορεύεται σινὰ. καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ κάδης βαρνῆ, καὶ ἐκπορεύεται ἐσρὼν, καὶ προσαναβαίνει εἰς ἀδδαρά. καὶ ἐκπεριπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς κάδης,

καὶ ἐκπεριπορεύεται ἀκκαρκά.

4. Καὶ πορεύεται ἐπὶ ἀσεμωνᾶ, καὶ διεκβαλεῖ ἕως φάραγγος αἰγύπτου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν. τοῦτό ἐστιν αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ λιβός.

5. Καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ ἕως μέρους τοῦ ἰορδάνου. καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης, καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ ἰορδάνου.

6. Ἐπιβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ βαιθαγλὰ, καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ βαιθ-άραβα, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον βαιὼν υἱοῦ ῥουβήν.

CAP. XIIII.

13. Benedixitq; ei Iosue: & tradidit ei Hebron in possessionem.

14. Atque ex eo fuit Hebron Caleb filio Iephone Cenezæo usque in præsentem diem: quia secutus est Dominum Deum Israël.

15. Nomen Hebron antè vocabatur Cariath-Arbe: Adam maximus ibi inter Enacim situs est: & Terra cessavit à prœliis.

Das XIIII. Capitel.

13. Da segenet jn Josua/vnnd gab also Hebron Caleb dem Sohn Jephunne zum Erbtheil.

14. Daher ward Hebron Calebs des Sons Jephunne des Kenisiters erbtheil/biß auff disen tag/darumb/daß er dem HERRN dem GOtt Jsrael treulich gefolget hatte.

15. Aber Hebron hieß vor zeiten Kiriath Arba/der ein grosser Mensch war vnter den Enakim. Vnnd das Land hatte auffgehöret mit kriegen.

CAP. XIIII.

13. Allhora Iosue lo benedì; e dette Hebron à Caleb figliuolo di Iephunne per heredità.

14. Per tanto Hebron fu di Caleb figliuolo di Iephūne Cenizeo in heredità insino à questo giorno; perche seguitò di andare dietro al Signore Dio d'Israel.

15. Ma peravanti il nome di Hebron fu Ciriath-arba, ilquale Arba fu vn grande huomo fra gli Enacim; e la terra si riposò da la guerra.

CAP. XV.

1. Igitur sors filiorum Iudæ per cognationes suas ista fuit: A termino Edom usq; ad desertum Sin contra Meridiem, & usque ad extremam partem australis plagæ.

2. Initium eius à summitate maris salsissimi, & à lingua eius quæ respicit Meridiem.

3. Egrediturq; contra Ascensum scorpionis, & pertransit in Sina: ascenditq; in Cades-barne, & pervenit in Esron, ascendens ad Addar, & circumiens Carcaa.

4. Atque inde pertransiens in Asemona, & perveniens ad Torrentem Ægypti: eruntque termini eius mare magnum, hic erit finis meridianæ plagæ.

5. Ab Oriente verò erit initium mare salsissimum usque ad extrema Iordanis: & ea quæ respiciunt ad Aquilonem à lingua maris usque ad eundem Iordanis fluvium.

6. Ascenditq; terminus in Beth-hagla, & transit ab aquilone in Beth-araba: ascendens ad lapidem-Boen filii Ruben.

Das XV. Capitel.

1. DAs Loß des Stamms der Kinder Juda vnter jhren Geschlechten/ war die Grentze Edom an/der Wüsten Zin/die gegen Mittag stösst an der ecken der Mittags Länder.

2. Das jr Mittags Grentze waren von der ecken an dem Saltzmeer/das ist/von der Zungen die gegen Mittag werts gehet.

3. Vnd kommt hinauß von dannen hinauff zu Akrabbim/vnnd gehet durch Zin/vnd gehet aber hinauff von Mittagwerts gegen Kades Barnea vnd gehet durch Hezron/vnnd gehet hinauff gen Adar/vnnd lencket sich vmb Karkaa.

4. Vnnd gehet durch Azmon/vnnd kommt hinauß an den Bach Egypti/ daß das Ende der Grentze das Meer wird/daß sey euer Grentze gegen Mittag.

5. Aber die Morgengrentze ist von dem Saltzmeer an/biß an des Jordans ende. Die Grentze gegen Mitternacht ist von der Zungen des Meeres/die am ort des Jordans ist.

6. Vnd gehet herauff gen Beth Hagla/vnd zeucht sich von Mitternacht werts gen Beth Araba/vnnd kommt herauff zum stein Bohen des Sohns Ruben.

CAP. XV.

1. E la sorte de i figliuoli di Iuda per le loro famiglie fu posta appresso il termine di Edom, & il diserto di Sin verso Mezzodì al fine de l'Austro.

2. Et il lor termine del Mezzodì fu dal fine del mar salato, cioè da la pietra che risguarda verso Mezzodì.

3. Et esce fuor del Mezzodì à la salita de lo scorpione, e passa in Sin. E montando dal Mezzodì in Cades barne, passa in Hesron, e monta dinuovo in Adar, donde circonda Carcaa.

4. Di quivi passa in Asmon, & esce al fiume di Egitto E le vscite di questo confine sono verso Occidente. Questo sarà il vostro confine dal Mezzodì.

5. Ma il confine verso Oriente sarà il mar salato insino al fine del Giordano: & il confine del lato di Aquilone, da la pietra del mare, e dal fine del Giordano.

6. E questo confine monta in Beth-hoglah, e passa da Aquilone à Beth-arabah; e questo confine monta verso la pietra di Bohan figliuolo di Ruben.

טו

7 וסליק תחומא לדביר ממישר עכור וצפונא מתפני לגלגלא דלקביל מסקנא דאדומים דמדרום לנחלא. ועבר תחומא למי עין שמש והוו מפקנוהי לעין קצרא:

8 וסליק תחומא לחילת בר הנום דלעיבר יבוס מדרומא היא ירושלם וסליק תחומא לריש טורא דעל אפי חילת בר הנום מערבא דבסיפי מישר גבריא בציפונא:

9 ויסחר תחומא מריש טורא למבוע מי נפתוח ונפק לקרוי טורא דעפרון ותאר תחומא לבעלה היא קרית יערים:

10 ומסתחר תחומא מבעלה לימא לטורא דשעיר ועבר לעיבר טור יערים מציפונא היא כסלון ונחת לבית שמש ועבר לתמנה:

11 ונפק תחומא לעיבר עקרון לציפונא ותאר תחומא לשכרון ועבר לטור בעלה ונפק ליבנאל והוון מפקנוהי לתחומא דימא:

12 ותחום מערבא ימא רבה ותחומיה דין תחום בני יהודה סחור סחור לזרעיתהון:

13 ולכלב בר יפנה יהב חולק בגו בני יהודה. על (מימרא) דיי׳ ליהושע ית קרית ארבע אבוהון דגבריא היא חברון:

טו

7 ועלה הגבול דברה מעמק עכור וצפונה פנה אל־הגלגל אשר־נכח למעלה אדמים אשר מנגב לנחל ועבר הגבול אל־מי־עין־שמש והיו תוצאתיו אל־עין רגל:

8 ועלה הגבול גי בן־הנם אל־כתף היבוסי מנגב היא ירושלם ועלה הגבול אל־ראש ההר אשר על־פני גי־הנם ימה אשר בקצה עמק־רפאים צפונה:

9 ותאר הגבול מראש ההר אל־מעין מי נפתוח ויצא אל־ערי הר־עפרון ותאר הגבול בעלה היא קרית יערים:

10 ונסב הגבול מבעלה ימה אל־הר שעיר ועבר אל־כתף הר־יערים מצפונה היא כסלון וירד בית־שמש ועבר תמנה:

11 ויצא הגבול אל־כתף עקרון צפונה ותאר הגבול שכרונה ועבר הר־הבעלה ויצא יבנאל והיו תצאות הגבול ימה:

12 וגבול ים הימה הגדול וגבול זה גבול בני־יהודה סביב למשפחתם:

13 ולכלב בן־יפנה נתן חלק בתוך בני־יהודה אל־פי יהוה ליהושע את־קרית ארבע אבי הענק היא חברון:

ιε'.

7. Καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ δαιβηρὰ τῆς φάραγγος ἀχὼρ, καὶ κατὰ βορρᾶν καταβαίνει ἐπὶ γαλγὰλ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τῆς προσβάσεως ὀδδομὶν, ἥ ἐστι κατὰ νότον τῇ φάραγγι. καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ἡλίου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος πηγὴ ῥαγήλ.

8. Καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα ἐνόμ, ἐπὶ νώτου τοῦ ἰεβοὺς ἀπὸ λιβὸς, αὕτη ἐστὶν ἱερουσαλὴμ, καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια ἐπὶ κορυφὴν ὄρους, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος ἐνὸν, πρὸς θαλάσσῃ ἥ ἐστιν ἐκ μέρους γῆς ῥαφαῒν ἐπὶ βορρᾶν.

9. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος ναφθὼ, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ κώμας ὄρους ἐφρὼν, καὶ ἐξάξει τὸ ὅριον εἰς βαὰλ, αὕτη ἐστὶ πόλις ἰαρείμ.

10. Καὶ περιελεύσεται ὅριον ἀπὸ βαὰλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος σηεὶρ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ νώτου πόλιν ἰαρεὶμ ἐπὶ βορρᾶν· αὕτη ἐστὶ χασλὼν, καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ νότον.

11. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον κατὰ νότου ἀκκαρὼν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια εἰς σακχαρωνὰ, καὶ παρελεύσεται ὄρος γῆς βαάλα, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ ἰαβνὴλ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν.

12. Καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁρίει. ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν ἰούδα κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν.

13. Καὶ τῷ χάλεβ υἱῷ ἰεφονὴ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν ἰούδα, διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἰησοῦς τὴν πόλιν ἀρβὸκ, πατρὸς ἐνὰκ, αὕτη ἐστὶ χεβρών.

7. Et

CAP. XV.

7. Extendens usque ad terminos Debera de Valle-achor, contra Aquilonem respiciens Galgala, quæ est ex adverso Ascensionis-adommim, ab australi parte torrentis: transitq; aquas quæ vocantur Fons-solis: & erūt exitus eius ad Fontem-rogel.

8. Ascenditque per convallem filii Ennom ex latere Iebusæi ad Meridiem, hæc est Ierusalem: & inde se erigens ad verticem montis, qui est contra Ge-Ennom ad occidentem in summitate Vallis-raphaim contra Aquilonem.

9. Pertransitq; à vertice montis usque ad fontem aquæ Nephthoa: & pervenit usque ad vicos montis Ephron: inclinaturq; in Baala, quæ est Cariath-iarim, id est, urbs sylvarum.

10. Et circuit de Baala cōtra Occidentem, usque ad Montem Seir: transitq; iuxta latus montis Iarim ad Aquilonem in Cheslon: & descēdit in Beth-sames, transitq; in Thamna.

11. Et pervenit contra Aquilonem partis Accaron ex latere: inclinaturque Sechrona, & transit montem Baala: pervenitq; in Iebneel, & magni maris contra Occidentem fine concluditur.

12. Hi sunt termini filiorum Iuda per circuitum in cognationibus suis.

13. Caleb verò filio Iephone dedit partem in medio filiorum Iuda, sicut præceperat ei Dominus: Cariath-Arbe patris Enac, ipsa est Hebron.

Das XV. Capitel.

7. Vnnd gehet herauff gen Debir vom Thal Achor/ vnd von dem Mitternachts ort/ der gegē Gilgal sihet/ welche ligt gegen über zu Adumim hinauff/ die vom Mittag werts am Wasser ligt / Darnach gehet sie zu dem Wasser EnSemes/ vnd kommet hinauß zum Brunn Rogel.

8. Darnach gehet sie herauff zum thal des Sohns Hinnam/ an der seiten her des Jebusiters/ der von Mittag werts wonet/ das ist Jerusalem/ vnd kommet herauf auff die spitze des Berges/ der für dem Thal Hinnam ligt von abend werts/ welcher stösset an die ecke des Thals Raphaim gegen Mitternacht zu.

9. Darnach kom̃t sie von desselben Berges spitzen zu dem Wasserbrunn Nephthoah/ vnnd kommt herauß zu den Stedten des Gebirges Ephron/ vnnd neiget sich gen Baala/ das ist Kiriath Jearim.

10. Vnnd lencket sich herumb von Baala gegen dem Abend zum Gebirge Seir/ vnnd gehet an der seiten her des Gebirges Jearim von Mitternacht werts/ das ist Chessalon/ vnnd kommet herab gen BethSemes/ vnd gehet durch Thimna.

11. Vnd bricht herauß an der seiten Ekron her gegen Mitternacht werts/ vnd zeucht sich gen Sichron/ vnd gehet über den Berg Baala/ vnd kom̃t herauß gen Jabneel/ daß jr letztes ist das Meer.

12. Die Grentze aber gegen Abend ist das grosse Meer. Das ist die grentze der Kinder Juda vmbher in jhren Geschlechten.

13. Caleb aber dem Sohn Jephunne ward sein theil gegeben vnter den Kindern Juda/ nach dem der HERr Josua befalh / nemlich/ die Kiriath-Arba / des Vatters Enak/ das ist Hebron.

CAP. XV.

7. *Dapoi questo confine monta in Debir, da la valle di Achor, e risguarda di Aquilone verso Gilgal, che è dirimpetto la montata di Adummin, laquale è dal Mezzodì del fiume. E passa questo confine à le acque di Ensemes, e le sue vscite sono verso Enrogel.*

8. *E questo confine monta verso la valle del figliuolo d'Hinnom dal lato del Iebuseo verso Mezzodì, laquale è Ierusalem Dapoi questo confine monta à la cima de la montagna, che è dirimpetto à la valle d'Hinnom verso Occidente; laquale è ne la estremità de la valle di Rephaim verso Aquilone*

9. *E questo confine circonda da la cima del monte al fonte de l'acqua di Nephthoah, & esce verso le città del monte Hephrō, e circonda questo confine in Bahalah, laquale è Ciriath-iearim.*

10. *E questo confine gira da Bahalah verso Occidente al monte Seir, e passa dal lato del monte Iearim da lo aquilone, laquale è Chesalon; e discende in Beth-semes, e passa in Timnah.*

11. *E questo confine esce al lato di Ecron verso Aquilone e circonda questo confine verso Sichron, e passa insino al monte Bahalah, & esce in Iabneel: e le vscite di questo sono i confini del mare.*

12. *Ora il confine Occidentale è verso il mar grande e'l suo termine, questo è il confine de figliuoli di Iuda à lo intorno per le loro famiglie.*

13. *Dapoi Iosue dette à Caleb figliuolo di Iephunnè la parte nel mezzo de figliuoli di Iuda, secondo la parola del Signore à Iosue, cioè Ciriath-arba del padre di Anac, laquale è Hebron.*

טו

14 ותריך מתמן כלב ית תלתא בני גבריא ית ששי וית אחימן וית תלמי בני גבריא:
15 וסליק מתמן לות יתבי דביר ושום דביר מלקדמין קרית ארכי:
16 ואמר כלב דימחי ית קרית ארכי ויכבשינה ואתן ליה ית עכסה ברתי לאנתו:
17 וכבשה עתניאל בר קנז אחוהי דכלב ויהב ליה ית עכסה ברתיה לאנתו:
18 והוה במיעלה ומלכתיה למשאל מן אבוהא אחסנתא ואתרכינת מעל חמרא ואמר לה כלב מה ליך:
19 ואמרת הב לי אחסנתא ארי לארע דרומא יהבתני ותתן לי אתר בית שקיא דמיא ויהב לה ית בית שקיא עילאה וית בית שקיא תחתאה:
20 דא אחסנת שבטא דבני יהודה לזרעיתהון:
21 והואה קרויא מסיפי לשבטא דבני יהודה על תחום אדום בדרומא קבצאל ועדר ויגור:
22 וקינה ודימונה ועדעדה:
23 וקדש וחציר ויתנן:
24 זיף וטלם ובעלות:
25 וחצור חדתה וקריות חצרון היא חצור:
26 אמם ושמע ומולדה:
27 וחצר גדה וחשמון ובית פלט:
28 וחצר שועל ובאר שבע ובזיותיה:
29 בעלה ועיים ועצם:
30 ואלתולד וכסיל וחרמה:

טו

14 ויורש משם כלב את שלושה בני הענק את ששי ואת אחימן ואת תלמי ילידי הענק:
15 ויעל משם אל ישבי דבר ושם דבר לפנים קרית ספר:
16 ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה:
17 וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב ויתן לו את עכסה בתו לאשה:
18 ויהי בבואה ותסיתהו לשאול מאת אביה שדה ותצנח מעל החמור ויאמר לה כלב מה לך:
19 ותאמר תנה לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני ונתתה לי גלת מים ויתן לה את גלת עליות ואת גלת תחתיות:
20 זאת נחלת מטה בני יהודה למשפחתם:
21 ויהיו הערים מקצה למטה בני יהודה אל גבול אדום בנגבה קבצאל ועדר ויגור:
22 וקינה ודימונה ועדעדה:
23 וקדש וחצור ויתנן:
24 זיף וטלם ובעלות:
25 וחצור חדתה וקריות חצרון היא חצור:
26 אמם ושמע ומולדה:
27 וחצר גדה וחשמון ובית פלט:
28 וחצר שועל ובאר שבע ובזיותיה:
29 בעלה ועיים ועצם:
30 ואלתולד וכסיל וחרמה:

ιε´.

14. Καὶ ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖθεν χάλεβ υἱὸς ἰεφοννὴ τοὺς τρεῖς υἱοὺς ἐνὰκ, καὶ τὸν σησαῒ, καὶ τὸν ἀχιμὰ, καὶ τὸν θολμαΐ, γεννήματα τοῦ ἐνάκ.
15. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν (χάλεβ) ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας δαβείρ. τὸ δὲ ὄνομα δαβεὶρ, ἦν πόλις γραμμάτων τὸ πρότερον.
16. Καὶ εἶπε χάλεβ· ὃς ἂν λάβῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων, καὶ κατακυριεύσῃ αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτῷ τὴν ἀχσὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα.
17. Καὶ ἔλαβεν αὐτὴν γοθονιὴλ, υἱὸς κενὲζ, ὁ ἀδελφὸς χάλεβ ὁ νεώτερος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ἀχσὰν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα.
18. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ συνεβουλεύσατο αὐτῷ λέγουσα· αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρὸν, καὶ ἐβόησεν ἀπὸ τοῦ ὄνου. καὶ εἶπεν αὐτῇ χάλεβ· τί ἐστί σοι;
19. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν νότου δέδωκάς με, δός μοι τὴν γολαθμαΐμ. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ χάλεβ τὴν γολαθμαΐμ τὴν ἄνω, καὶ τὴν γωλὰθ τὴν κάτω.
20. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν.
21. Ἐγενήθησαν δὲ αἱ πόλεις αὐτῶν, πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν ἰούδα ἐπὶ ὁρίων ἐδὼμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου, καβσεὴλ, καὶ ἐδραῒ, καὶ ἰαγούρ.
22. Καὶ κινὰ, καὶ διμωνὰ, καὶ ἀδαδὰ.
23. Καὶ κεδὲς, καὶ ἰθνάν.
24. Ζεὶφ, καὶ τελὲμ, καὶ βαλὼθ.
25. Καὶ ἀσὼρ τὴν καινὴν, καὶ αἱ πόλεις ἐσρὼν· αὕτη ἐστὶν ἀσώρ.
26. Ἀμὰμ, καὶ σαμὲ, (καὶ θαμαὰ,) καὶ μωλαδαδὰ, (καὶ ἀσαρσοῦ.)
27. Καὶ ἀσεργαδδὰ, καὶ ἀσεμὼν, καὶ βηθφαλέθ.
28. Καὶ ἀσαρσουλὰ, καὶ βηρσαβεὲ, καὶ ἐβεζιωθιαί, (καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.)
29. Βααλὰ, καὶ αὐεὶμ, καὶ ἀσέμ.
30. Καὶ ἐλθωλὰδ, καὶ χεσὶλ, καὶ ἑρμά.

CAP. XV.

14. Delevitq; ex ea Caleb tres filios Enac, Sesai & Ahiman & Tholmai de stirpe Enac.

15. Atque inde conscendens venit ad habitatores Dabir, quæ prius vocabatur Cariath-sepher, id est civitas literarum.

16. Dixitq; Caleb, Qui percusserit Cariath-sepher, & ceperit eam, dabo ei Axam filiam meam uxorem.

17. Cepitque eam Othoniel filius Cenez frater Caleb iunior: deditq; ei Axam filiam suam uxorem.

18. Qui cum pergerent simul, suasa est à viro suo ut peteret à patre suo agrum, suspiravitq; ut sedebat in asino. Cui Caleb, Quid habes, inquit?

19. At illa respondit, Da mihi benedictionem: Terram australem & arentem dedisti mihi, iunge & irriguam. Dedit itaque ei Caleb irriguum superius & inferius.

20. Hæc est possessio tribus filiorum Iuda per cognationes suas.

21. Erantq; civitates ab extremis partibus filiorum Iuda iuxta terminos Edom à Meridie: Cabseel & Eder & Iagur.

22. Et Cina & Dimona & Adada.

23. Et Cedes & Asor & Iethnam.

24. Ziph & Telem & Baloth.

25. Asor nova & Carioth, Hesron, hæc est Asor.

26. Amam, Sama, & Molada.

27. Et Asergadda & Hassemon, & Beth-phelet.

28. Et Hasersual & Bersabee & Baziothia.

29. Et Baala & Im & Esem.

30. Et Eltholad & Cesil & Harma.

Das XV. Capitel.

14. Vnnd Caleb vertreib von dannen die drey Söhne Enak/ Sesai/ Ahiman/ vnd Thalmai/ geboren von Enak.

15. Vnnd zoch von dannen hinauff zu den Einwohnern Debir/ Debir aber hieß vor zeiten Kiriath Sepher.

16. Vnd Caleb sprach: Wer Kiriath Sepher schlegt vnnd gewinnet/ dem wil ich meine tochter Achsa zum Weibe geben.

17. Da gewan sie Athniel der Son Kenas des Bruders Caleb/ vnnd er gab jm seine tochter Achsa zů Weibe.

18. Vnd es begab sich/ da sie einzog/ ward jhr gerahten einen Acker zu fodern von jhrem Vatter/ vnnd sie fiel vom Esel. Da sprach Caleb zu jhr Was ist dir?

19. Sie sprach: Gib mir einen Segen/ denn du hast mir ein Mittags Land gegeben/ gib mir auch Wasserquelle. Da gab er jr quelle oben vnd vnten.

20. Diß ist das Erbtheil des Stamms der Kinder Juda vnter jhren Geschlechten.

21. Vnd die Städte des Stämms der Kinder Juda/ von einer ecken zu der andern/ an der Grentze der Edomiter gegen Mittag/ waren diese/ Kabzeel/ Eder/ Jagur.

22. Kina/ Dimona/ AdAda.

23. Kedes/ Hazor/ Jthnan.

24. Siph/ Telem/ Bealoth.

25. Hazor Hadata/ Kirioth Hezron/ das ist Hazor.

26. Amam/ Sema/ Molada.

27. Hazar Gadda/ Heßmon/ Beth Palet.

28. Hazar Sual/ Beer Seba/ Bisjoth Ja.

29. Baela/ Jiim/ Azem.

30. Eldolad/ Chesil/ Harma.

CAP. XV.

14. E Caleb scacciò di quivi i tre figliuoli di Anac, cioè Sesadi Ahimen, e Thalmai figliuoli di Anat.

15. E di la montò verso gli habitatori di Debir, il nome de la quale per avanti era Ciriath-sepher.

16. E Caleb disse: Colui che percoterà Ciriath-sepher, e la pigliarà; io gli daro per moglie Achsah mia figliuola.

17. Ora Othniel figliuolo di Cenaz fratello di Caleb la prese; e gli dette per moglie Achsah sua figliuola.

18. Et quando ella andò à lui gli persuase che domandasse vn campo à suo padre; & ella discese de l' asino; & Caleb le disse. Che hai tu? Ella rispose.

19. Dammi benedittione: imperoche tu mi hai data vna terra secca, dammi de le fontane di acque. E le dette le fontane di sopra e le fontane di sotto.

20. Questa e la heredità de la tribu de figliuoli di Iuda per le loro famiglie.

21. E le città ne le frontiere de la tribu de figliuoli di Iuda verso il termine di Edom à Mezzodì furono; Cabseel, Eder, e Iagur.

22. Cinna, Dimonah, Adadah.

23. Cedes, Asor, Ithnan,

24. Ziph, Thelem, Bealoth.

25. Asor, Adatha, Ceriot, Heron, laquale è Hasor.

26. Arnam, Sema, Moladah.

27. Hasar, Gadda Hesmon; Beth-pheleth.

28. Hasar-sual, Beer-seba, Bizroterah.

29. Bahalah, Iim, Asem.

30. Eltholad, Chesil, Hormah.

טו

31 וצקלג ומדמנה וסנסנה׃
32 ולבאות ושלחים ועין ורמון כל קרויא עשרין ותשע ופצחיהן׃
33 בשפלתא אשתאול וצרעה ואשנה׃
34 וזנוח ועין גנים תפוח והעינם׃
35 ירמות ועדלם שוכה ועזקה׃
36 ושעריים ועדיתים והגדרה וגדרותים קרויא ארבע עשרי ופצחיהן׃
37 צנן וחדשה ומגדל גד׃
38 ודלען ומצפה ויקתאל׃
39 לכיש ובצקת ועגלון׃
40 וכבון ולחמס וכתליש׃
41 וגדרות בית דגון ונעמה ומקדה קרויא שית עשרי ופצחיהן׃
42 לבנה ועתר ועשן׃
43 ויפתח ואשנה ונציב׃
44 וקעילה ואכזיב ומראשה קרוין תשע ופצחיהן׃
45 עקרון וכפרנהא ופצחהא׃
46 מעקרון ומערבא כל קרויא דעל תחום אשדוד ופצחיהן׃
47 אשדוד כפרנהא ופצחהא עזה כפרנהא ופצחהא עד נחלא דמצרים וימא רבא ותחומיה׃
48 ובטורא שמיר ויתיר ושוכה׃
49 ודנה וקרית סנה היא דביר׃
50 וענב ואשתמה וענים׃
51 וגושן וחולון וגילה קרוין חד עשרה ופצחיהן׃
52 ארב ורומה ואשען׃
53 וינום ובית תפוח ואפקה׃
54 וחמטה וקרית ארבע היא חברון וציעור קרוין תשע ופצחיהן׃

טו

31 וצקלג ומדמנה וסנסנה׃
32 ולבאות ושלחים ועין ורמון כל־ערים עשרים ותשע וחצריהן׃
33 בשפלה אשתאול וצרעה ואשנה׃
34 וזנוח ועין גנים תפוח והעינם׃
35 ירמות ועדלם שוכה ועזקה׃
36 ושעריים ועדיתים והגדרה וגדרתים ערים ארבע־עשרה וחצריהן׃
37 צנן וחדשה ומגדל־גד׃
38 ודלען והמצפה ויקתאל׃
39 לכיש ובצקת ועגלון׃
40 וכבון ולחמס וכתליש׃
41 וגדרות בית־דגון ונעמה ומקדה ערים שש־עשרה וחצריהן׃
42 לבנה ועתר ועשן׃
43 ויפתח ואשנה ונציב׃
44 וקעילה ואכזיב ומראשה ערים תשע וחצריהן׃
45 עקרון ובנתיה וחצריה׃
46 מעקרון וימה כל אשר־על־יד אשדוד וחצריהן׃
47 אשדוד בנותיה וחצריה עזה בנותיה וחצריה עד־נחל מצרים והים הגבול וגבול׃
48 ובהר שמיר ויתיר ושוכה׃
49 ודנה וקרית־סנה היא דבר׃
50 וענב ואשתמה וענים׃
51 וגשן וחלן וגלה ערים אחת־עשרה וחצריהן׃
52 ארב ורומה ואשען׃
53 וינום ובית־תפוח ואפקה׃
54 וחמטה וקרית־ארבע היא חברון וציער ערים תשע וחצריהן׃

ιε'.

31. Καὶ σικελὲγ, καὶ μεδεμηνὰ, καὶ σανσανὰ.
32. Καὶ ἀλβὼν, καὶ σελεὶμ, καὶ ἀὶν, καὶ ῥεμμών. πᾶσαι αἱ πόλεις εἰκοσιεννέα. καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
33. Ἐν τῇ πεδινῇ ἐσθαὼλ, καὶ σαραὰ, καὶ ἀσνά.
34. Καὶ ζανὼ, καὶ ὀγγονεὶμ, καὶ θαφφουὰ, καὶ ἠναείμ.
35. Καὶ ἰερμὼθ, καὶ ὀδολλὰμ, καὶ σωχὼ, καὶ ἀζηκά.
36. Καὶ σαρασεὶμ, καὶ ἀδιαθαὶμ, καὶ γάδηρα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
37. Σεννὰν, καὶ ἀδασὰ, καὶ μαγδαλγάδ.
38. Καὶ δαλαὰν, καὶ μασφὰ, καὶ ἰεχθαήλ.
39. Καὶ λαχὶς, καὶ βασκὰθ, καὶ ἀγλώμ.
40. Καὶ χαββὰν, καὶ λαμὰς, καὶ χαθαλείς.
41. Καὶ γαδηρὼθ, καὶ βηθαγὼν, καὶ νααμὰ, καὶ μακηδά. πόλεις ἑκκαίδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
42. Λεβνὰ, καὶ ἀθὲρ, καὶ ἀασάν.
43. Καὶ ἰεφθὰ, καὶ ἀσνὰ, καὶ νασίβ.
44. Καὶ κελαὶ, καὶ ἀχζὶβ, καὶ μαρησὰ, πόλεις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
45. Ἀκκαρὼν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς.
46. Ἀπὸ ἀκκαρὼν καὶ εἰς θάλασσαν ἰαμναί, καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον ἀζὼθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
47. Ἀζὼθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς. γάζα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς, ἕως τοῦ χειμάῤῥου αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει.
48. Καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ σαφὶρ καὶ ἰεθὲρ, καὶ σωχώ.
49. Καὶ ῥεννὰ, καὶ πόλις γραμμάτων, αὕτη ἐστὶ δαβείρ.
50. Καὶ ἀνὰβ καὶ ἐσθεμὼ, καὶ ἀναίβ.
51. Καὶ γοσὸμ, καὶ χιλουὼν, καὶ γηλὼ, πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
52. Ἐρὲβ, καὶ ῥεμνὰ, καὶ ἀσάν.
53. Καὶ ἰανοὺμ, καὶ βηθθαπφοὺθ, καὶ ἀφακά.
54. Καὶ ἀμματὰ, καὶ πόλις ἀρβὼ, αὕτη ἐστὶ χεβρὼν, καὶ σιὼρ, πόλεις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

CAP. XV.

31. Et Siceleg & Medemena & Senſenna.
32. Lebaoth & Selim & Aen Remon, omnes ciuitates viginti nouem, & villæ earum.
33. In campeſtribus verò: Eſtaol & Sárea & Aſena.
34. Et Zanoe & Engannim & Taphúa & Enaim.
35. Et Ierimoth & Adullam, Socho & Azeca.
36. Et Saraim & Adithaim & Gedera & Gederothaim: urbes quatuordecim, & villæ earum.
37. Sanan & Hadaſſa & Magdal-gad.
38. Delean & Maſepha & Iecthel.
39. Lachis & Baſcath & Eglon.
40. Chebbon & Léheman & Cethlis.
41. Et Gideroth & Beth-dagon & Naama & Maceda: ciuitates ſedecim, & villæ earum.
42. Labana & Ether & Aſan.
43. Iephtha & Eſna & Neſib.
44. Et Ceila & Achzib & Mareſa; ciuitates nouem, & villæ earum.
45. Accaron cum vicis & villulis ſuis.
46. Ab Accaron uſque ad mare: omnia quæ vergunt ad Azotum & viculos eius.
47. Azotus cum vicis & villulis ſuis, Gaza cũ vicis & villulis ſuis, uſque ad torrentem Ægypti, & mare magnum terminus eius
48. Et in monte: Samir & Iether & Socoth.
49. Et Danna & Cariath-ſenna, hæc eſt Dabir.
50. Anab & Iſtemo & Anim.
51. Goſen & Olon & Gilo: ciuitates undecim & villæ earum.
52. Arab & Ruma & Eſaan.
53. Et Ianum & Beth-thaphua & Apheca.
54. Athmatha & Cariath-arbe, hęc eſt Hebron, & Sior: ciuitates nouem, & villæ earum.

Das XV. Capitel.

31. Ziklag / Madmanna / SanSanna.
32. Lebaoth/Silhim/Ain/Rimon/ das ſind neun vnd zweintzig Städte vnd jre Dörffer.
33. In den Gründẽ aber war Eſthaol/Zarea/Aſna.
34. Sanoah / EnGanim / Thapuah/Enam.
35. Jarmuth / Adullam / Socho Aſeka.
36. Saeraim/Adithaim/Gedera/ Giderothaim. Das ſindt viertzehen Städte vnd jre Dörffer.
37. Zenan/Hadaſa/MigdalGad.
38. Dilean/Mizpe/Jakthiel.
39. Lachis/Bazekath/Eglon.
40. Chabon/Lahman/Cithlis.
41. Gederoth/BethDagon/Naema/Makeda. Das ſind ſechzehen Städte vnd jre Dörffer.
42. Libna/Ether/Aſan.
43. Jephthah/Aſna/Nezib.
44. Kegila/Achſib/Mareſa/Das ſindt neun Städte/vnd jre Dörffer.
45. Ekron mit jren Töchtern vnnd Dörffern.
46. Von Ekron vnd ans Meer/ alles was an Asdod langet vnnd jhre Dörffer.
47. Asdod mit jren Töchtern vnnd Dörffern. Gaſa mit jhren Töchtern vnd Dörffern/biß an das Waſſer Egypti/vnnd das groſſe Meer iſt ſeine Grentze.
48. Auff dem Gebirge aber war Samir/Jathir/Socho.
49. Danna/KiriathSanna/das iſt Debir.
50. Anab/Eſthemo/Anim.
51. Goſen/Holon/Gilo/das ſindt eilff Städte vnd jre Dörffer.
52. Arab/Duma/Eſeon.
53. Janum/BethThapuah/Apheka.
54. Humta/KiriathArba/das iſt/ Hebron/Zior. Das ſind neun Städte vnd jre Dörffer.

CAP. XV.

31. *Siclag, Madmannah, Sanſannah,*
32. *Lebaoth, Silchim, Ain, e Rimon: tutte queſte città ſono ventinoue, e le loro ville.*
33. *Ne la pianura vi erano, Eſthaol, Sorah, Aſnah.*
34. *Zanoah, Engannim, Thapuah, Enam.*
35. *Iarmuth, Adulam, Sochoh, Azecha.*
36. *Saharaim, Adithaim, Gederah, e Gederothaim: in tutto quattordici città, & i loro villaggi.*
37. *Senan, Hadaſah, Migdal-gad.*
38. *Dilan, Miſpeh, Iecteel.*
39. *Lachis, Baſcath, Eglon.*
40. *Chabbon, Lahmanno, Chitlis.*
41. *Gederoth, Bethdagon, Nahama, e Macedah: in tutto ſedici città, & i loro villaggi*
42. *Libnah, Ether, Aſan.*
43. *Iephtha, Aſnah, Neſib.*
44. *Cheilah, Achzib, e Mareſah: in ſomma noue città, & i loro villaggi.*
45. *Ezron, & i ſuoi caſtelli, & i ſuoi villaggi.*
46. *Da Ezron inſino al mare tutte le città che ſono verſo la ripa di Aſdod, & i loro villaggi.*
47. *Aſdod i ſuoi caſtelli, & i ſuoi villaggi: Azzah, i ſuoi caſtelli, & i ſuoi villaggi inſino al fiume di Egitto, & al mar grande, era il termine.*
48. *E nel monte Samir, Iathir, Socoh.*
49. *Dannah, e Ciriath-ſannah, laquale è Debir.*
50. *Annab, Eſthomoh, Anim*
51. *Goſan, Holon, e Giloh: in tutto undici città, & i loro villaggi.*
52. *Arab, Dumah, Eſean.*
53. *Ianum, Beth-thapuah, Aphecah.*
54. *Humtha, Ciriath arbah, laquale è Hebron, e Sopor: in tutto noue città, & i loro villaggi*

טו

55 מעון כרמל וזיף ויוטה׃
56 ויזרעאל ויקדעם וזנוח׃
57 הקין גבעה ותמנה קרוין עשרא ופצחיהן׃
58 חלחול בית צור וגדור׃
59 ומערת ובית ענות ואלתקון. קרוין שית ופצחיהן׃
60 קרית בעל היא קרית יערים והרבה קרוין תרתין ופצחיהן׃
61 במדברא בית מישרא מדין וסככה׃
62 והנבשן וקרתא דמלחא ועין גדי קרוין שית ופצחיהן׃
63 וית יבוסאי יתבי ירושלם לא יכילו בני יהודה לתרכותהון ויתיבו יבוסאי עם בני יהודה בירושלם עד יומא הדין׃

טו

55 מעון כרמל וזיף ויוטה׃
56 ויזרעאל ויקדעם וזנוח׃
57 הקין גבעה ותמנה ערים עשר וחצריהן׃
58 חלחול בית־צור וגדור׃
59 ומערת ובית־ענות ואלתקן ערים שש וחצריהן׃
60 קרית־בעל היא קרית יערים והרבה ערים שתים וחצריהן׃
61 במדבר בית הערבה מדין וסככה׃
62 והנבשן ועיר־המלח ועין גדי ערים שש וחצריהן׃
63 ואת־היבוסי יושבי ירושלם לא־יכלו בני־יהודה להורישם וישב היבוסי את־בני יהודה בירושלם עד היום הזה׃

ιε'.

55. Μαὼν, καὶ χαρμὴλ, καὶ ζὴφ, καὶ ἰεττά.
56. Καὶ ἰζραὴλ, καὶ ἰκδαὰμ, καὶ ζανωακίμ.
57. Καὶ γαβαὰ, καὶ θαμνὰ, πόλεις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
58. Ἐλοὺλ, καὶ βηθζοὺρ, καὶ γεδούρ.
59. Καὶ μαρὼθ, καὶ βηθανὼθ, καὶ ἐλθεκὼν, πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
60. Καριαθβαὰλ, αὕτη πόλις ἰαρεὶμ καὶ ἀρεββᾶ, πόλεις δύο, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.
61. Ἐν τῇ ἐρήμῳ βηθαραβὰ, καὶ μαδὼν, καὶ σεχοχά.
62. Καὶ νεβσὰν, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἁλῶν, καὶ ἠγαδδὶ, πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
63. Καὶ ὁ ἰεβουσαῖος κατῴκει ἐν ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ ἰούδα ἀπολέσαι αὐτούς, καὶ κατῴκησεν ὁ ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν ἰούδα ἐν ἱερουσαλὴμ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

יו

1 ונפק עדבא לבני יוסף מירדנא דיריחו למי יריחו מדינחא למדברא דסליק מיריחו בטורא דבית אל׃
2 ונפיק מבית אל ללוז ועבר לתחום ארכי לעטרות׃
3 ונחית לימא לתחום יפליט עד תחום בית חורון ארעאה ועד גזר והוו מפקנוהין לימא׃
4 ואחסינו בני יוסף מנשה ואפרים׃
5 והוה תחום בני אפרים לזרעיתהון והוה תחום אחסנתהון מדינחא עטרות אדר עד בית חורון עילאה׃
6 ונפיק תחומא לימא למכמתת מצפונא ומסתחר תחומא ממדינחא לתאנת שילה ועבר ליה ממדנח לינוח׃

יו

1 ויצא הגורל לבני יוסף מירדן יריחו למי יריחו מזרחה המדבר עלה מיריחו בהר בית־אל׃
2 ויצא מבית־אל לוזה ועבר אל־גבול הארכי עטרות׃
3 וירד ימה אל־גבול היפלטי עד־גבול בית־חורן תחתון ועד־גזר והיו תצאתו ימה׃
4 וינחלו בני־יוסף מנשה ואפרים׃ 5 ויהי גבול בני־אפרים למשפחתם ויהי גבול נחלתם מזרחה עטרות אדר עד־בית חורן עליון׃
6 ויצא הגבול הימה המכמתת מצפון ונסב הגבול מזרחה תאנת שלה ועבר אותו ממזרח ינוחה׃

ΚΕΦΑΛ. ις'.

1. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου τοῦ κατὰ ἱεριχὼ ἀπὸ ἀνατολῶν, τὴν ἔρημον, καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ ἱεριχὼ εἰς τὴν ὀρεινὴν εἰς βαιθήλ.
2. Καὶ ἐξελεύσεται ἀπὸ βαιθὴλ εἰς λουζὰ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ ἀρχαταρώθ.
3. Καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὅρια τοῦ ἰεφλαιτί, ἕως τῶν ὁρίων βαιθωρὼν τῆς κάτω, καὶ ἕως γάζερ. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.
4. Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ, ἐφραὶμ καὶ μανασσῆ, καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια υἱῶν ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν.
5. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν ἀταρὼθ ἀδάρ, ἕως βαιθωρὼν τῆς ἄνω, καὶ γαζαρά.
6. Καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν, εἰς μαχθὼθ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς θηνάθσηλώ, καὶ παρελεύσεται αὐτὸ ἀπ' ἀνατολῶν εἰς ἰανωχά.

55. Maon

CAP. XV.

55. Maon & Charmel & Ziph & Iota.

56. Iezrael & Iucadam & Zanoe.

57. Accain, Gabaa & Thāna: civitates decem & villæ earum.

58. Haihul & Beth-sur, & Gedor.

59. Mareth, & Beth-anoth, & Eltecon: civitates sex & villæ earum.

60. Cariathbaal, hæc est Cariathiarim urbs silvarum, & Arebba: civitates duæ, & villæ earum.

61. In deserto Beth-araba, Meddin, & Sachacha.

62. Et Neblan, & Civitas salis, & Engaddi: civitates sex, & villæ earum.

63. Iebusæum autem habitatorem Ierusalem non potuerunt filii Iuda delere: habitavitq; Iebusæus cum filiis Iuda in Ierusalem usque in præsentem diem.

CAP. XVI.

1. Cecidit quoque sors filiorum Ioseph ab Iordane contra Iericho & aquas eius, ab Oriente: solitudo quæ ascendit de Iericho ad montem Bethel:

2. Et egreditur de Beth-el Luzam: transitq; terminum Archi, Atharoth.

3. Et descendit ad Occidentem iuxta terminum Iephleti, usque ad terminos Beth-horon inferioris, & Gazer: finiunturq; regiones eius mari magno.

4. Possederunt que filii Ioseph Manasses & Ephraim.

5. Et factus est terminus filiorum Ephraim per cognationes suas: & possessio eorum contra Orientem Ataroth-addar usque Bethhoron superiorem.

6. Egrediunturq; confinia in mare: Machmethath verò Aquilonem respicit, & circuit terminos contra Orientem in Thanathselo: & pertransit ab Oriente Ianoë.

Das XV. Capitel.

55. Maon/Carmel/Siph/Juta.

56. Jesreel/Jakdeam/Sanoah.

57. Kain/Gibea/Thimna/ Das sind zehen Städte vnd jre Dörffer.

58. Halhul/Bethzur/Gedor.

59. Maahrath/BethAnoth/ Elthekon/Das sind sechs Städte vnd jre Dörffer.

60. KiriathBaal/das ist/Kiriath Jearim/Harabba/zwo Städte vnd jre Dörffer.

61. In der Wüsten aber war Beth Araba/Middin/Sechacha.

62. Nibsan vnnd die Saltzstadt/ vnd Engeddi/Das sind sechs Städte vnd jre Dörffer.

63. Die Jebusiter aber wohneten zu Jerusalem/vnd die Kinder Juda kondten sie nicht vertreiben. Also blieben die Jebusiter mit den kindern Juda zu Jerusalem biß auff disen tag.

Das XVI. Capitel.

VNd das Loß fiel den Kindern Joseph vom Jordan gegen Jeriho biß zum Wasser bey Jeriho vom auffgang werts/vnd die Wüsten die herauff gehet von Jeriho durch das Gebirge BethEl.

2. Vnd kommt von BethEl herauß gen Lus/vnd gehet durch die Grentze Archi Atharoth.

3. Vnnd zeucht sich hernider gegen Abend werts zu der Grentze Japhleti/biß an die grentze des nidern BethHoron/vnd biß gen Gaser/vnnd das ende ist am Meer.

4. Das haben zum Erbtheil genommen die Kinder Joseph/Manasse vñ Ephraim.

5. Die Grentze der Kinder Ephraim vnter jren Geschlechten jres Erbtheiles von Auffgang werts/war Atharoth Adar/biß gen öbern BethHorō.

6. Vnd gehet auß gegen Abend bey Michmethath/die gegen mitternacht ligt/daselbs lencket sie sich herumb gegen dem auffgang der Stadt Thaenath Silo/vnnd gehet dadurch vom Auffgang werts gen Janoha.

CAP. XV.

55. Maon, Charmel, Ziph, Iuttah.

56. Izreel, Iocdeam, Zanoah,

57. Caim, Gibah, e Thimnah: in tutto dieci città, & i loro villaggi.

58. Alhul, Beth-sur, Gedor.

59. Maharath, Beth-anoth, & Elthoron: in tutto sei città, & i loro villaggi.

60. Ciriath-baal, laquale è Ciriath-iearim, e Rabbah: due città, & i loro villaggi.

61. Nel diserto, Beth-arabah, Middin, Sechachah.

62. Nibsan, la città del Sale, & Engedi: in tutto sei città, & i loro villaggi.

63. Ora i figliuoli di Iuda non poterono scacciare gli Iebusei habitatori di Ierusalem: pertanto gli Iebusei sono habitati co i figliuoli di Iuda in Ierusalem insino à questo giorno.

CAP. XVI.

1. E la sorte de figliuoli di Ioseph uscì dal Giordano verso Ierico à le acque di Ierico verso Oriente & il diserto, che monta di Ierico à la montagna di Bethel.

2. Dapoi esce da Beth-el in Luz, e passa al confine di Archi d'Atharoth.

3. Dapoi discende verso il mare al confine di Iapheti insino al termine di Beth-horon à basso, & insino à Gazer: e le sue uscite sono insino al mare.

4. E così i figliuoli di Ioseph, di Manasse, e di Ephraim presero la heredità.

5. E fu il confine de figliuoli di Ephraim per le loro famiglie: fu dico il confine de la loro heredità verso Oriente da Atroh Addar insino à Beth-horon alta.

6. E quel confine esce verso il mare à Michmethah da Aquilone: e questo confine circonda da Oriente verso Thahanathsiloh, e di là passa da Oriente à Ianohah.

יו

7 וירד מינוחה עטרות ונערתה ופגע ביריחו ויצא הירדן׃

8 מתפוח ילך הגבול ימה נחל קנה והיו תצאתיו הימה זאת נחלת מטה בני־אפרים למשפחתם׃

9 והערים המבדלות לבני אפרים בתוך נחלת בני־מנשה כל־הערים וחצריהן׃

10 ולא הורישו את־הכנעני היושב בגזר וישב הכנעני בקרב אפרים עד־היום הזה ויהי למס־עבד׃

7 ונחית מינוח לעטרות ולנערת ומערע ביריחו ונפיק לירדנא׃

8 מתפוח אזיל תחומא לימא לנחלא דקנה והוו מפקנוהי לימא דא אחסנת שבטא דבני אפרים לזרעיתהון׃

9 וקירויא דמפרשן לבני אפרים בגו אחסנת בני מנשה כל קירויא ופציחיהון׃

10 ולא תריכו ית כנענאה דיתבין בגזר ויתיבו כנענאי בגו בני אפרים עד יומא הדין והוו למסקי מסין פלחין׃

ιϛ'.

7. Καὶ καταβήσεται ἀπὸ ἰανωχὰ εἰς ἀταρὼθ καὶ ναραθὰ (καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν) καὶ διελεύσεται ἐπὶ ἱεριχὼ καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν ἰορδάνην.

8. Καὶ ἀπὸ ταφφοὺθ πορεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ χειμάρρουν καρανὰ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν.

9. Καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς ἐφραὶμ, ἀνὰ μέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

10. Καὶ οὐκ ἀπώλεσεν ἐφραὶμ τὸν χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν γαζὲρ, καὶ κατῴκει ὁ χαναναῖος ἐν τῷ ἐφραὶμ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγένοντο ὑποφόροι δοῦλοι.

יז

1 ויהי הגורל למטה מנשה כי־הוא בכור יוסף למכיר בכור מנשה אבי הגלעד כי הוא היה איש מלחמה ויהי־לו הגלעד והבשן׃

2 ויהי לבני מנשה הנותרים למשפחתם לבני אביעזר ולבני־חלק ולבני אשריאל ולבני־שכם ולבני־חפר ולבני שמידע אלה בני מנשה בן־יוסף הזכרים למשפחתם׃

3 ולצלפחד בן־חפר בן־גלעד בן־מכיר בן־מנשה לא־היו לו בנים כי אם־בנות ואלה שמות בנתיו מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה׃

4 ותקרבנה לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע בן־נון ולפני הנשיאים לאמר יהוה צוה את־משה לתת־לנו נחלה בתוך אחינו ויתן להם אל־פי יהוה נחלה בתוך אחי אביהן׃

1 והוה עדבא לשבטא דמנשה ארי הוא בכרא דיוסף למכיר בכרא דמנשה אבוהי דגלעד ארי הוא הוה גבר עביד קרבין והוו ליה ארע גלעד ומתנן׃

2 והוו לבני מנשה דאישתארו לזרעיתהון לבני אביעזר ולבני חלק ולבני אשריאל ולבני שכם ולבני חפר ולבני שמידע אלין בני מנשה בר יוסף דכריא לזרעיתהון׃

3 ולצלפחד בר חפר בר גלעד בר מכיר בר מנשה לא הוו ליה בנין אלהן בנן ואילין שמהת בנתיה מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה׃

4 וקריבא לקדם אלעזר כהנא ולקדם יהושע בר נון ולקדם רברביא למימר יי פקיד ית משה למיתן לנא אחסנא בגו אחנא ויהב להון על מימרא דיי אחסנא בגו אחי אבוהון׃

ΚΕΦΑΛ. ιζ.

1. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς υἱῶν μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ ἰωσὴφ, τῷ μαχὶρ πρωτοτόκῳ μανασσῆ πατρὶ γαλαάδ. ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς ἦν ἐν τῇ γαλααδίτιδι, καὶ ἐν τῇ βασανίτιδι.

2. Καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς ἀχιέζερ, καὶ τοῖς υἱοῖς ἐλὲκ, καὶ τοῖς υἱοῖς ἰσριὴλ, καὶ τοῖς υἱοῖς συχὲμ, καὶ τοῖς υἱοῖς ἐφὲρ, καὶ τοῖς υἱοῖς σεμιρεῶ. οὗτοι υἱοὶ μανασσῆ, υἱοῦ ἰωσὴφ, οἱ ἄρσενες κατὰ δήμους αὐτῶν.

3. Καὶ τῷ σαλπαὰδ υἱῷ ἐφὲρ, υἱοῦ γαλαὰδ, υἱοῦ μαχὶρ, υἱοῦ μανασσῆ, οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλὰ θυγατέρες· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων σαλπαὰδ, μααλὰ, καὶ νουὰ, καὶ αἰγλὰ, καὶ μελχὰ, καὶ θερσᾶ.

4. Καὶ ἔστησαν ἐναντίον ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον ἰησοῦ υἱοῦ ναυῆ, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων λέγουσαι· ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς μωϋσῆ, δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· καὶ ἐδόθη αὐταῖς κληρονομία διὰ προστάγματος κυρίου, κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

CAP. XVI.

7. Descenditq; de Ianoë in Ataroth & Naarátha:& pervenit in Iericho,egrediturq; ad Iordanem.

8. De Taphúa pertransit contra mare in Vallem arundineti, suntq; egressus eius in mare salsissimum, hæc est possessio tribus filiorum Ephráim per familias suas.

9. Vrbésque separatæ sunt filiis Ephráim in medio possessionis filiorum Manasse,& villæ earum.

10. Et non interfecerunt filii Ephráim Chananæum qui habitabat in Gazer: habitavitq; Chananæus in medio Ephráim usque in diem hanc tributarius.

CAP. XVII.

1. Cecidit autem sors tribui Manasse: (ipse enim est primogenitus Ioseph) Machir primogenito Manasse patri Galaad, qui fuit vir pugnator, habuitq; possessionem Galaad & Basan.

2. Et reliquis filiorum Manasse iuxta familias suas, filiis Abiézer, & filiis Helec, & filiis Esriel, & filiis Sechem, & filiis Hepher, & filiis Semida, isti sunt filii Manasse, filii Ioseph, mares per cognationes suas.

3. Salphaad verò filio Hepher, filii Galaad, filii Machir filii Manasse non erant filii, sed solæ filiæ: quarum ista sunt nomina, Maala & Noa & Hegla & Melcha & Thersa.

4. Veneruntq; in conspectu Eleazari sacerdotis, & Iosue filii Nun, & principum dicentes Dominus præcepit per manum Moysi, ut daretur nobis possessio in medio fratrum nostrorum. Deditq; eis iuxta imperium Domini possessionem in medio fratrum patris earum.

Das XVI. Capitel.

7. Vnd kommt herab von Janoha gen Ataroth vnd Naaratha / vnnd stösset an Jeriho/ vnnd gehet auß am Jordan.

8. Von Thapuah gehet sie gegen Abend werts gen NahalKana/ vnnd jr ende ist am Meer. Das ist das Erbtheil des Stamms der Kinder Ephraim vnter jren Geschlechten.

9. Vnnd alle Grentzstädte/ sampt jren Dörffern der Kinder Ephraim/ waren gemenget vnter dem Erbtheil der Kinder Manasse.

10. Vnd sie vertrieben die Cananiter nicht/ die zu Gaser wohneten/ Also bliebẽ die Cananiter vnter Ephraim/ biß auff disen tag / vnnd wurden zinßbar.

Das XVII. Capitel.

VNd das Loß fiel dem Stam̃ Manasse / denn er ist Josephs erster Son/ vnd fiel auff Machir den ersten Sohn Manasse den Vater Gilead/ denn er war ein streitbar Mann/ darumb ward jm Gilead vnd Basan.

2. Den andern Kindern aber Manasse vnter jhren Geschlechten fiel es auch/ nemlich den Kindern Abieser/ den Kindern Helek/ den Kindern Asriel / den Kindern Sechem/ den Kindern Hepher/ vnnd den Kindern Semida. Das sind die Kinder Manasse des Sohns Joseph/ Mannsbilder vnter jren Geschlechten.

3. Aber Zelaphehad der Son Hepher des Sons Gilead/ des Sons Machir/ des Sons Manasse/ hatte keine Söne/ sondern Töchter/ vnd jhr Namen sind dise/ Mahala/ Noa/ Hagla Milca/ Thirza.

4. Vnd tratten für den Priester Eleazar vnd für Josua den Son Nun/ vnd für die Obersten/ vnnd sprachen: Der HERR hat Mose gebottẽ/ daß er vns soll Erbtheil geben vnter vnsern Brüdern. Vnnd man gab jhnen Erbtheil vnter den Brüdern jres Vaters/ nach dem befelch des HERren.

CAP. XVI.

7. *E da Ianohah discende in Atharot e Naharath, & arriua in Ierico, & esce al Giordano.*

8. *Da Thappuah questa confine và al mare verso il fiume de la Canna; e le sue uscite sono verso il mare. Questa è la heredità de la tribu de figliuoli di Ephraim per le loro famiglie.*

9. *Vi sono ancora de le città separate à figliuoli di Ephraim nel mezzo de la heredità de figliuoli di Manasse; le città & i villaggi di quelle.*

10. *E non scacciorono i Cananei che habitauano in Gazer: e cosi i Cananei sono habitati nel mezzo di Ephraim insino à questo giorno, & hanno pagato il tributo.*

CAP XVII.

1. *Fu ancora data per sorte la heredità à la tribu di Manasse (perche egli fu il primogenito di Ioseph) cioè à Machir primogenito di Manasse, padre di Galaad (imperoche egli fu persona bellicosa) gli fu dico data Galaad e Basan.*

2. *Fu similmente questa heredità per gli altri figliuoli di Manasse per le loro famiglie cioè per i figliuoli di Abiezer, e per i figliuoli di Helec, e per i figliuoli di Ariel, e per i figiuoli di Sechem, e per i figliuoli di Hepher, e per i figliuoli di Semida. Questi sono i figliuoli di Manasse figliuolo di Ioseph maschii secondo le loro famiglie.*

3. *Ora Salphahad figliuolo di Hepher, figliuolo di Galaad, figliuolo di Machir, figliuolo di Manasse non hebbe figliuoli, ma figliuole: de lequali questi sono i nomi; Mahalah, Noah, Hoglah, Milchah, e Thirsah.*

4. *Queste andorono dinanzi à Eleazar Sacerdote, e dinanzi à Iosue figliuolo di Nun, e dinãzi à principi, dicendo: il Signore comandò à Moise che ci desse la heredità nel mezzo de nostri fratelli E cosi egli dette loro, secondo la parola del Signore, la heredità nel mezzo de fratelli de i padri loro.*

יז

5 ונפלו עדבי מנשה
עסרא לבד מארע גלעד
ומתנן דמעיברא ליורדנא׃

6 ארי בנת מנשה א
אחסינא אחסנא בגו
בנוהי וארע גלעד הות
לבני מנשה דאשתארו׃

7 והוה תחום מנשה
מאשר למכמתת דעל
אפי שכם ואזל תחומא
למימינא לות יתבי עין
תפוח׃

8 למנשה הות ארע
תפוח ותפוח על תחום
מנשה לבני אפרים׃

9 ונחית תחומא לנחלא
דקנה לדרומא לנחלא
קרויא האילין לאפרים
בגו קרוי מנשה ותחום
מנשה מציפונא לנחלא
ויהון מפקנוהי לימא׃

10 דרומא לאפרים
וציפונא למנשה והוי
ימא תחומיה ובאשר מ
מערעין מציפונא ו
וביששכר ממדינחא׃

11 והוה למנשה בשבט
יששכר ובאשר בית שאן
וכפרנהא ויבלעם
וכפרנהא וית יתבי דאר
וכפרנהא ויתבי עין דאר
וכפרנהא ויתבי תענך
וכפרנהא ויתבי מגדו
וכפרנהא תלתא פלכין׃

12 ולא יכילו בני מנשה
לתרכא ית קרויא האלין
ושרי כנענאה למיתב
בארעא הדא׃

13 והוה כד תקיפו בני
ישראל ומניאו ית
כנענאי למסקי מיסין
ותרכא לא תרכונון׃

יז

5 וַיִּפְּלוּ חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה
לְבַד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר
מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃

6 כִּי בְּנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ נַחֲלָה
בְּתוֹךְ בָּנָיו וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד הָיְתָה
לִבְנֵי־מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים׃

7 וַיְהִי גְבוּל־מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר
הַמִּכְמְתָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שְׁכֶם
וְהָלַךְ הַגְּבוּל אֶל־הַיָּמִין אֶל־
יֹשְׁבֵי עֵין תַּפּוּחַ׃

8 לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה אֶרֶץ תַּפּוּחַ
וְתַפּוּחַ אֶל־גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי
אֶפְרָיִם׃

9 וְיָרַד הַגְּבוּל נַחַל קָנָה נֶגְבָּה
לַנַּחַל עָרִים הָאֵלֶּה לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ
עָרֵי מְנַשֶּׁה וּגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצְּפוֹן
לַנַּחַל וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה׃

10 נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה
וַיְהִי הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאָשֵׁר יִפְגְּעוּן
מִצָּפוֹן וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח׃

11 וַיְהִי לִמְנַשֶּׁה בְּיִשָּׂשכָר וּבְאָשֵׁר
בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְיִבְלְעָם
וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵי דֹאר וּבְנוֹתֶיהָ
וְיֹשְׁבֵי עֵין־דֹּאר וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי
תַעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ
שְׁלֹשֶׁת הַנָּפֶת׃

12 וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְהוֹרִישׁ
אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי
לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃

13 וַיְהִי כִּי חָזְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵשׁ
לֹא הוֹרִישׁוֹ׃

ιζ.

5. Καὶ ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν μανασσῆ, πεδίον λαβὰδ, ἐκ τῆς γῆς γαλαὰδ, καὶ τῆς βασὰν, ἥ ἐστι πέραν τοῦ ἰορδάνου.

6. Ὅτι θυγατέρες υἱῶν μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κλῆρον ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ἡ δὲ γῆ γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς μανασσῆ τοῖς καταλελειμμένοις.

7. Καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν μανασσῆ ἀπὸ ἀσὴρ, μαχθὼθ, ἡ δαναθ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον συχὲμ, καὶ πορεύεται τὰ ὅρια ἐπὶ ἰαμὶν, καὶ ἰασσὶμ ἐπὶ πηγὴν θαφθώθ.

8. Τῷ μανασσῆ ἔσται γῆ θαπφοῦ, καὶ θαπφοῦ ἐπὶ τῶν ὁρίων μανασσῆ τοῖς υἱοῖς ἐφραίμ.

9. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ φάραγγα κανὰ ἐπὶ λίβα, κατὰ φάραγγα ἰαεὶρ ἡ τερέβινθος τῷ ἐφραίμ, ἀνὰ μέσον πόλεως μανασσῆ. καὶ ὅρια μανασσῆ ἐπὶ βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος θάλασσα.

10. Ἀπὸ λιβὸς τῷ ἐφραίμ, καὶ ἐπὶ βορρᾶν τῷ μανασσῆ, καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια αὐτῆς, καὶ ἐπὶ ἀσὴρ συνάψουσιν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ τῷ ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν.

11. Καὶ ἔσται μανασσῆ ἐν ἰσσάχαρ, καὶ ἐν ἀσὴρ βαιθσὰν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἰαβλαὰμ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας δὼρ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν δὼρ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τανὰχ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας μαγεδδὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς ναφεθὰ, (καὶ τὰς κώμας αὐτῆς.)

12. Καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἤρξατο ὁ χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

13. Καὶ ἐγενήθη ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς χαναναίους ὑπηκόους, ὀλεθρείᾳ δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλόθρευσαν.

5. Et

CAP. XVII.

5. Et ceciderunt funiculi Manasse, decem, absque terra Galaad & Basan trans Iordanem.

6. Filiæ enim Manasse possederunt hæreditatem in medio filiorum eius. Terra autem Galaad cecidit in sortem filiorum Manasse qui reliqui erant.

7. Fuitq; terminus Manasse ab Aser, Machmathath quæ respicit Sichem: & egreditur ad dextram iuxta habitatores Fontis-Taphúæ.

8. Etenim in sorte Manasse ceciderat Terra Taphúe, quæ est iuxta terminos Manasse filiorum Ephráim.

9. Descenditq; terminus Vallis-arundineti in meridiem torrentis civitatum Ephráim, quæ in medio sunt urbium Manasse: terminus Manasse ab Aquilone torrentis, & exitus eius pergit ad mare.

10. Ita ut possessio Ephráim sit ab Austro, & ab Aquilone Manasse, & utramque claudat mare, & coniungantur sibi in Tribu Aser ab Aquilone, & in tribu Issachar ab Oriente.

11. Fuitq; hereditas Manasse in Issachar & in Aser, Bethsan & viculi eius, & Ieblaam cum viculis suis, & habitatores Dor cum oppidis suis, habitatores quoq; Endor cum viculis suis: similiterq; habitatores Tenac cum viculis suis, & habitatores Mageddo cum viculis suis, & tertia pars urbis Nopheth.

12. Nec potuerunt filii Manasse has civitates subvertere, sed cœpit Chananæus habitare in terra ipsa.

13. Postquam autem convaluerunt filii Israel, subiecerunt Chananæos, & fecerunt sibi tributarios, nec interfecerunt eos.

Das XVII. Capitel.

5. Es fielen aber auff Manasse zehen schnüre ausser dem Lande Gilead vnd Basan/ das jenseydt dem Jordan ligt.

6. Denn die Töchter Manasse namen Erbtheil vnter seinen Söhnen/ vnnd das Land Gilead ward den andern Kindern Manasse.

7. Vnnd die Grentze Manasse war von Asser an gen Michmethath/ die für Sechem ligt/ vñ langet zur rechten an die von En Tapuah.

8. Denn das Land Thapuah ward Manasse/ vnd ist die Grentze Manasse an die Kinder Ephraim.

9. Darnach kommt sie herab gen Nahal Kana/ gegen Mittagwerts/ zun Bachstedten/ die Ephraims sind vnter den Städten Manasse. Aber von Mitternacht ist die Grentze Manasse am Bach / vnnd endet sich am Meer.

10. Dem Ephraim gegen Mittag/ vnd dem Manasse gegẽ Mitternacht: vnd das Meer ist seine Grentze/ vnnd soll stossen an Asser von Mitternacht vnd an Jsaschar von Morgen.

11. So hatte nun Manasse vnter Jsaschar vnd Asser/ Beth Sean vnd jre Töchter/ Jeblaam vnd jhre Töchter / vnnd die zu Dor vnnd jhre Töchter/ vnd die zu En Dor vnd jhre Töchter / vnd die zu Thaanach vnnd jre Töchter/ vnd die zu Megiddo vnd jre Töchter/ vnd das dritte theil Napheth.

12. Vnd die Kinder Manasse kondten dise Städte nicht einnemen / sondern die Cananiter fiengẽ an zu wohnen in demselbigen Lande.

13. Da aber die Kinder Jsrael mechtig worden/ machten sie die Cananiter zinßbar/ vnd vertrieben sie nicht.

CAP. XVII.

5. E dieci parti de la heredità toccorono à Manasse, oltra la terra di Galaad e di Basan, lequali erano di qua dal Giordano.

6. Imperoche le figliuole di Manasse hebbero per sorte la heredità nel mezzo de suoi figliuoli: ma la terra di Galaad fu del resto de figliuoli di Manasse.

7. Et il confine di Manasse fu da Aser verso Michmetha, che è per contra à Sechem, & il confine va da man destra verso gli habitatori di En-thappuah.

8. La terra di Thappuah fu di Manasse: ma Thappuah, che era al confine di Manasse, è de figliuoli di Ephraim.

9. Et il confine discende al fiume de la Canna verso Mezzo di del detto fiume. Queste città di Ephraim sono nel mezzo de le città di Manasse: ma il confine di Manasse è da Aquilone del fiume; e le sue uscite sono verso il mare.

10. Da Mezzodi è di Ephraim, è da Aquilone è di Manasse, & il mare è il suo termine, & in Aser si rincontrano verso Aquilone, & in Issachar verso Oriente.

11. Di piu Manasse hebbi in Issachar & in Aser, Beth-sean, & i suoi castelli; Ibleam, & i suoi castelli, e gli habitatori di Dor, & i suoi castelli e gli habitatori di Endor, & i suoi castelli, e gli habitatori di Thahanath, & i suoi castelli, e gli habitatori di Magiddo, & i suoi castelli, tre regioni.

12. E i figliuoli di Manasse non poterono scacciare gli habitatori di queste città, ma i Cananei volsero habitare nel paese.

13. E quando i figliuoli di Israel furono rinforzati, fecero tributarii i Cananei, e non gli scacciorono.

יז

14 ומלילו בני יוסף ליהושע למימר מה דין יהבת לי אחסנא חד ועדבא חד ואנא עם סגי עד לסגי ברכני יוי:

15 ואמר להון יהושע אם עם סגיא אתון סקו לכון לחורשא ותתקין לך תמן אתר בארעא דפריזאי וגיבריא ארי עק לכון טורא דבית אפרים:

16 ואמרו בני יוסף לא יספיק לנא טורא ורתיכין דברזלא בכל כנענאי דיתבין בארע מישרא לדבבית שאן וכפרנהא ולדבבית מישר יזרעאל:

17 ואמר יהושע לבני יוסף לאפרים ולמנשה למימר עם סגי אתון וחיל סגיא לכון ולא יהי לכון עדבא חד:

18 ארי טורא יהי לך ארי חורשא הוא ותתקנניה ויהי לך מבקנוהי ארי תתרכון ית כנענאי ארי רתיכין דברזלא להון ארי תקיפין אינון:

יח

1 ואתכנשו כל כנישתא דבני ישראל לשילו ואשריאו תמן ית משכן זימנא וארעא אתכבישת קדמיהון:

2 ואשתארו בבני ישראל דלא פליגו ית אחסנתיהון שבעא שבטין:

3 ואמר יהושע לבני ישראל עד אימתי אתון מתרשלין למיעל למירת ית ארעא דיהב לכון יוי אלהא דאבהתכון:

יז

14 וידברו בני יוסף את יהושע לאמר מדוע נתתה לי נחלה גורל אחד וחבל אחד ואני עם רב עד אשר עד כה ברכני יהוה:

15 ויאמר אליהם יהושע אם עם רב אתה עלה לך היערה ובראת לך שם בארץ הפרזי והרפאים כי אץ לך הר אפרים:

16 ויאמרו בני יוסף לא ימצא לנו ההר ורכב ברזל בכל הכנעני הישב בארץ העמק לאשר בבית שאן ובנותיה ולאשר בעמק יזרעאל:

17 ויאמר יהושע אל בית יוסף לאפרים ולמנשה לאמר עם רב אתה וכח גדול לך לא יהיה לך גורל אחד:

18 כי הר יהיה לך כי יער הוא ובראתו והיה לך תצאתיו כי תוריש את הכנעני כי רכב ברזל לו כי חזק הוא:

יח

1 ויקהלו כל עדת בני ישראל שלה וישכינו שם את אהל מועד והארץ נכבשה לפניהם:

2 ויותרו בבני ישראל אשר לא חלקו את נחלתם שבעה שבטים:

3 ויאמר יהושע אל בני ישראל עד אנה אתם מתרפים לבוא לרשת את הארץ אשר נתן לכם יהוה אלהי אבותיכם:

ιζ.

14. Ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ τῷ ἰησοῦ λέγοντες· Διατί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα, καὶ σχοίνισμα ἕν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολύς εἰμι, καὶ ὁ θεὸς με εὐλόγησε.

15. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἰησοῦς· εἰ λαὸς πολὺς εἶ σὺ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν, καὶ ἐκκαθάρισον σεαυτῷ ἐκεῖ, ἐν τῇ γῇ τοῦ φερεζαίου, καὶ τοῦ ῥαφαεὶμ, εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος ἐφραίμ.

16. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰωσήφ· οὐκ ἀρέσκει ἡμῖν τὸ ὄρος ἐφραὶμ, καὶ ἵππος ἐπίλεκτος, καὶ σίδηρος παντὶ τῷ χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν ἐμοὶ ἐν βαιθσὰν, καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, καὶ ἐν τῇ κοιλάδι ἰεζραέλ.

17. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς ἰωσὴφ τῷ ἐφραὶμ, καὶ τῷ μανασσῆ, λέγων· εἰ λαὸς πολὺς εἶ, καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κλῆρος εἷς.

18. Ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμός ἐστι, καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτὸν, καὶ ἔσται σοι αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ, ὅταν ἐξολεθρεύσῃς τὸν χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτος αὐτῷ ἐστὶ, ὅτι ἰσχυρός ἐστι· σὺ γὰρ ὑπερισχύσεις αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. ιη'.

1. Καὶ ἐξεκλησιάσθη πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ εἰς σηλὼ, καὶ ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν.

2. Καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, οἳ οὐ κατεκληρονόμησαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἑπτὰ φυλαί.

3. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ· ἕως τίνος ὑμεῖς ἐκλυθήσεσθε εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι τὴν γῆν ἣν ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν;

14. Locu-

CAP. XVII.

14. Locutiq; ſunt filii Ioſeph ad Ioſue, & dixerunt, Quare dediſti mihi Terram in poſſeſſinem ſortis & funiculi unius, cũ ſim tantæ multitudinis, & benedixerit mihi Dominus?

15. Ad quos Ioſue ait, Si populus multus es, aſcende in ſilvam, & ſuccîde tibi ſpatia in terra Pherezæi: & Raphaim: quia anguſta eſt tibi poſſeſſio montis Ephraim.

16. Cui reſponderunt filii Ioſeph, Non poterimus ad montana conſcendere, cùm ferreis curribus utantur Chananæi qui habitant in terra campeſtri, in qua ſitæ ſunt Bethſan cum viculis ſuis, & Iezrael mediam poſſidens vallem.

17. Dixitq; Ioſue ad domum Ioſeph, ád Ephráim & Manaſſe, Populus multus es, & magnæ fortitudinis, non habebis ſortem unam.

18. Sed tranſibis ad montem, & ſuccîdes tibi, atque purgabis ad habitãdum ſpatia: & poteris ultrà procedere cum ſubverteris Chananæum, quem dicis ferreos habere currus, & eſſe fortiſſimúm.

CAP. XVIII.

1. Congregatiq; ſunt omnes filii Iſrael in Silo, ibique fixerunt tabernaculum teſtimonii, & fuit eis Terra ſubiecta.

2. Remanſerunt autem filiorum Iſrael ſeptem tribus, quæ necdum acceperant poſſeſſiones ſuas.

3. Ad quos Ioſue ait, Vſquequò marcetis ignavia, & non intratis ad poſſidendam Terram, quam Dominus Deus patrum veſtrorum dedit vobis?

Das XVII. Capitel.

14. Da redeten die Kinder Joſeph mit Joſua/vnd ſprachen: Warumb haſt du mir nur ein Loß vnnd eine ſchnur des Erbtheils gegeben? vnnd ich bin doch ein gros Volck/wie mich der HERR ſo geſegnet hat:

15. Da ſprach Joſua zu jnen: Weil du ein groß volck biſt/ſo gehe hinauff in den Wald/vnd haue vmb daſelbs im Lande der Phereſiter/vnd Riſen/ weil dir das Gebirge Ephraim zu enge iſt.

16. Da ſprachen die Kinder Joſeph: Das Gebirge werden wir nicht erlangen/denn es ſindt eiſern Wagen bey allẽ Cananitern/die im thal des Landes wohnen / bey welchen ligt BethSean vnd jre Töchter/vnd Jeſreel im Thal.

17. Joſua ſprach zum Hauſe Joſeph/zu Ephraim vnd Manaſſe: du biſt ein groß Volck/vnnd weil du ſo groß biſt/muſt du nicht ein Loß haben.

18. Sondern das Gebirge ſoll dein ſein/da der Wald iſt/den haue vmb/ ſo wird er deines Loß ende ſein/wenn du die Cananiter vertreibſt / die eiſern Wagen haben/vñ mechtig ſind.

Das XVIII. Capitel.

1. VNnd es verſamlet ſich die gantze Gemeine der Kinder Jſrael gen Silo / vnnd richten daſelbs auff die Hütten des Stiffts/vnnd das Land war jnen vnterworffen.

2. Vnnd waren noch ſieben Stämme der Kinder Jſrael/ denen ſie jhr Erbtheil nicht außgetheilet hatten.

3. Vnd Joſua ſprach zu den Kindern Jſrael: Wie lange ſeydt jhr ſo laß/daß jhr nicht hingehet das Land einzunemen / daß euch der HERR euer Väter Gott gegeben hat?

CAP. XVII.

14. *Ora i figliuoli di Ioſeph parlorono à Ioſue dicendo: Perche ci hai tu data vna ſola heredità per ſorte, atteſo che noi ſiamo gran popolo, e che il Signore ci ha inſino à qui benediti?*

15. *Allhora Ioſue riſpoſe loro: Se voi ſete gran popolo, montate nel boſco, e tagliatiui quiui per far de le caſe ne la terra de Pherezei e di Rephaim, ſe la montàgna di Ephraim è ſtretta per voi.*

16. *I figliuoli di Ioſeph gli riſpoſero, Quel monte non ci baſtarà e tutti i Cananei, che habitano nel paeſe valloſo, hanno de carri di ferro; e quelli che habitano in Beth-ſean; e ne le ſue città; e quelli che habitano ne la valle di Izreel.*

17. *E Ioſue parlò à la famiglia di Ioſeph, cioè à Ephraim & à Manaſſe, dicendo: Tu ſei vn gran popolo, e tu hai gran forza: pertanto tu non hauerai vna ſola ſorte.*

18. *Imperoche tu hauerai il monte, perche è vn boſco; tu dunque lo tagliarai, & i ſuoi con fini ſaranno tuoi: imperoche tu ſcacciarai i Cananei, benche habbiáno i carri di ferro, e ſiano forti.*

CAP. XVIII.

1. *Dipoi ſi adunò tutta la moltitudine de figliuoli d' Iſrael in Siloh, e poſero quiui il tabernacolo de la congregatione, poiche la terra fu ſotto poſta à loro.*

2. *Ora vi erano reſtate ſette tribu de figliuoli d' Iſrael, à le quali non haueuano diuiſa la heredità loro.*

3. *E Ioſue diſſe à figliuoli d' Iſrael: inſino à quanto ſtarete di andare à poſſedere la terra, la quale il Signore Dio de voſtri padri ha data à voi?*

יח

4 הָבוּ לָכֶם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלָחֵם וְיָקֻמוּ וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְיִכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וְיָבֹאוּ אֵלָי׃
5 וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ לְשִׁבְעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם מִצָּפוֹן׃
6 וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֲלָקִים וַהֲבֵאתֶם אֵלַי הֵנָּה וְיָרִיתִי לָכֶם גּוֹרָל פֹּה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
7 כִּי אֵין־חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה נַחֲלָתוֹ וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃
8 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְכִתְבוּ אוֹתָהּ וְשׁוּבוּ אֵלַי וּפֹה אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃
9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ לֶעָרִים לְשִׁבְעָה חֲלָקִים עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה׃
10 וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה וַיְחַלֶּק־שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם׃
11 וַיַּעַל גּוֹרַל מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃

יח

4 הבו לכון תלתא גברין לשבטא ואשלחנון ויקומון ויהכון בארעא ויכתבון יתה לפום אחסנתהון וייתון לותי׃
5 ותפלגון יתה לשבעא חולקין דבית יהודה יקומון על תחומהון מדרומא ודבית יוסף יקומון על תחומיהון מצפונא׃
6 ואתון תכתבון ית ארעא לשבעא חולקין ותיתון לותי הכא ואטיל לכון עדבין הכא קדם יי אלהנא׃
7 ארי לית חולק לליואי ביניכון ארי מתנן דיהב להון יי אנון אחסנתהון ושבטא דגד ושבטא דראובן ופלגות שבטא דמנשה קבילו ית אחסנתיהון מעברא לירדנא מדינחא דיהב להון משה עבדא דיי׃
8 וקמו גבריא ואזלו ופקיד יהושע ית דאזלו למכתב ית ארעא למימר איזילו והליכו בארעא וכתובו יתה ותובו לותי והכא אטיל לכון עדבין קדם יי בשילה׃
9 ואזלו גבריא ועברו בארעא וכתבוה לקרויא לשבעא חולקין על ספרא ואתו לות יהושע למשריתא לשילה׃
10 ורמא להון יהושע עדבין בשילו קדם יי ופליג תמן יהושע ית ארעא לבני ישראל כפלגותהון׃
11 וסליק עדבא שבטא דבני בנימין לזרעיתהון ונפק תחום עדבהון בין בני יהודה ובין בני יוסף׃

ιη.

4. Δότε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀποστελῶ αὐτούς, καὶ ἀναστάντες διελθέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραψάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ δεήσει διελεῖν αὐτήν, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν.

5. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας. Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὅριον ἀπὸ λιβός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ στήσονται αὐτοῖς ἐπὶ τὸ ὅριον αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ.

6. Ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἀνενέγκατε πρός με ὧδε, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

7. Οὐ γάρ ἐστι μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἱερατεία κυρίου μερὶς αὐτοῦ. καὶ Γὰδ καὶ Ῥουβὴν, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐλάβοσαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ᾽ ἀνατολάς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου.

8. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν, καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων· διέλθατε καὶ πορεύθητε τὴν γῆν, καὶ χωροβατήσατε αὐτήν, καὶ παραγενήθητε ὧδε πρός με, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν ὧδε κλῆρον ἔναντι κυρίου ἐν Σηλώ.

9. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ ἄνδρες, καὶ διῆλθον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν, καὶ εἶδον αὐτήν, καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις αὐτῆς ἑπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐν Σηλώ.

10. Καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλὼ ἔναντι κυρίου, καὶ ἐμέρισεν ἐκεῖ Ἰησοῦς τὴν γῆν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ μερισμοὺς αὐτῶν.

11. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐξῆλθεν ὅρια τοῦ κλήρου αὐτῶν ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἰωσήφ.

4. Eii-

CAP. XVIII.

4. Eligite de singulis tribubus ternos viros, ut mittam eos, & pergant atque circumeant Terram, & describant eam iuxta numerum uniuscuiusq; multitudinis: referantq; ad me quod descripserint.

5. Dividite vobis terram in septem partes: Iudas sit in terminis suis ab Australi plaga, & domus Ioseph ab Aquilone.

6. Mediam inter hos Terram in septem partes describite: & huc venietis ad me, ut coram Domino Deo vestro mittam vobis hîc sortem.

7. Quia non est inter vos pars Levitarum, sed sacerdotium Domini est eorum hæreditas. Gad autem & Ruben, & dimidia tribus Manasse iam acceperant possessiones suas trans Iordanem ad Orientalem plagam: quas dedit eis Moyses famulus Domini.

8. Cumq; surrexissent viri, ut pergerent ad describendam Terram, præcepit eis Iosue, dicens, Circuite Terram, & describite eam, ac revertimini ad me: ut hic coram Domino, in Silo mittam vobis sortem.

9. Itaque perrexerunt: & lustrantes eam, in septem partes diviserunt, scribentes in volumine. Reversiq; sunt ad Iosue in castra Silo.

10. Qui misit sortes corā Domino in Silo, divisitq; Terram filiis Israel in septem partes.

11. Et ascendit sors prima filiorum Ben-iamin per familias suas, ut possiderent Terram inter filios Iuda & filios Ioseph.

Das XVIII. Capitel.

4. Schaffet euch auß jeglichem Stamm drey Männer / daß ich sie sende / vnnd sie sich auffmachen / vnnd durchs Land gehen / vnd beschreibens nach jren Erbtheilen / vnnd kommen zu mir.

5. Theilet das Land in sieben theil / Juda soll bleiben auff seiner Grentze von Mittag her / vnnd das Hauß Joseph soll bleiben auff seiner Grentze von Mitternacht her.

6. Jhr aber beschreibet das Landt der sieben theil / vnd bringet sie zu mir hieher / so will ich euch das Loß werffen für dem HERRN vnserm Gott.

7. Denn die Leviten haben kein theil vnter euch / sondern das Priesterthumb des HERREN ist jhr Erbtheil. Gad aber vnd Ruben / vnd der halbe Stamm Manasse / haben jhr theil genommen jenseydt dem Jordan gegen dem Morgen / das jhnen Mose der Knecht des HERREN gegeben hat.

8. Da machten sich die Männer auff / daß sie hingiengen. Vnd Josua gebott jnen / daß sie hin wolten gehen das Land zu beschreiben / vnd sprach: Gehet hin vnnd durchwandelt das Land / vnd beschreibet es / vnd kommt wider zu mir / daß ich euch hie das Loß werffe für dem HERREN zu Silo.

9. Also giengen die Männer hin / vñ durchzogen das Land / vnnd beschriebens auff einen Brieff / nach den städten / in sieben theil / vnd kamen zu Josua ins Lager gen Silo.

10. Da warff Josua das Loß über sie zu Silo für dem HERRN / vnnd theilet daselbs das Land auß vnter die Kinder Jsrael / einem jeglichen sein theil.

11. Vnd das Loß des Stamms der kinder BenJamin fiel nach jren Geschlechten / vnd die Grentze jhres Loß gieng auß zwischen den Kindern Juda vnd den Kindern Joseph.

CAP. XVIII.

4. Date fra voi tre huomini per ciascuna tribu, i quali io manderò: e si si leuaranno, & andaranno per la terra, e la descriueranno secondo la proportione de la loro heredità, dapoi ritornaranno à me.

5. E la partiranno in sette parti, Iuda starà ne suoi confini dal Mezzo dì: e le famiglie di Ioseph staranno ne i loro confini da lo Aquilone.

6. E voi discriuerete la terra in sette parti, e la portarete quà à me: allhora io vi gettarò quì le sorti dinanzi al Signore Dio nostro.

7. Imperoche i Leuiti non hanno parte nel mezzo di voi; perche la loro heredità è il Sacerdotio del Signore. Ora Gad e Ruben e la metà de la tribu di Manasse hanno riceuuta la loro heredità di là dal Giordano verso l'Oriente; laquale dette loro Moise seruo del Signore.

8. E quelli huomini si leuorono, e si partirono: e Iosue comandò à questi che andauano per descriuere la terra, dicendo: Andate e caminate per la terra e descriuetela: dapoi voi ritornarete à me & io vi gettarò, quì le sorti dinanzi al Signore in Siloh.

9. Gli huomini dunque si partirono e passorono per la terra, e la descrissero secondo le città in sette parti in vn libro: e ritornorono à Iosue nel campo in Siloh.

10. Allhora Iosue gettò le sorti per loro in Siloh dinanzi al Signore; e quiui Iosue partì la terra à figliuoli d'Israel, secondo le loro parti.

11. Ora vscì la sorte de la tribu de figliuoli di Beniamin secondo le loro famiglie, e cadde il confine de la lor sorte fra i figliuoli di Iuda & i figliuoli di Ioseph.

יח	יח	ιη'.
12 והוה להון תחומא לרוח צפונא מן ירדנא וסליק תחומא לעיבר יריחו מצפונא וסליק בטורא לימא והוון מ מפקנוהי למדברא בית און׃	12 ויהי להם הגבול לפאת צפונה מן הירדן ועלה הגבול אל כתף יריחו מצפון ועלה בהר ימה והיה תצאתיו מדברה בית און׃	12. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ βοῤῥᾶ, ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου, καὶ προσαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νώτου ἱεριχὼ ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ μαδμαρίτις βαιθαυών.
13 ועבר מתמן תחומא ללוז דליבה לוז דרומא היא בית אל ונחית תחומא לעטרות אדר על טורא דמדרום לבית חורון ארעתא׃	13 ועבר משם הגבול לוזה אל כתף לוזה נגבה היא בית אל וירד הגבול עטרות אדר על ההר אשר מנגב לבית חרון תחתון׃	13. Καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὅρια λουζὰ, ἐπὶ νώτου λουζὰ ἀπὸ τοῦ νότου, αὕτη ἐστὶ βαιθήλ. καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ ἀταρὼθ ἐδδὰρ ἐπὶ τὴν ὀρεινὴν, ἥ ἐστι πρὸς λίβα βαιθωρὼν ἡ κάτω.
14 ותאר תחומא ו ומסתחר לרוח מערבא לדרומא מן טורא דעל אפי בית חורון דרומא ויהון מפקנוהי על קרית בעל היא קרית יערים קרתא דבני יהודה דא רוח מערבא׃	14 ותאר הגבול ונסב לפאת ים נגבה מן ההר אשר על פני בית חרון נגבה והיה תצאתיו אל קרית בעל היא קרית יערים עיר בני יהודה זאת פאת ים׃	14. Καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια, καὶ περιελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον εἰς θάλασσαν ἀπὸ λιβὸς, ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον βαιθωρὼν λίβα· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος εἰς καριαθβαὰλ, αὕτη ἐστὶ καριαθιαρεὶν πόλις υἱῶν ἰούδα. τοῦτό ἐστι τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν.
15 ורוח דרומא מסיפי קרית יערים ונפיק תחומא לימא ונפיק למבוע מי נפתוח׃	15 ופאת נגבה מקצה קרית יערים ויצא הגבול ימה ויצא אל מעין מי נפתוח׃	15. Καὶ μέρος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους καριαθβαὰλ, καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια θαλάσσης εἰς γαὶν, καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ πηγὴν ὕδατος ναφθώ.
16 ונחית תחומא לסטר טורא דעל אפי חילת בר הנום די במישר גיבריא ציפונא ונחית לחילת הנום לעיבר יבוס דרומא ונחית לעין קצרא׃	16 וירד הגבול אל קצה ההר אשר על פני גי בן הנם אשר בעמק רפאים צפונה וירד גי הנם אל כתף היבוסי נגבה וירד עין רגל׃	16. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ μέρους τοῦ ὄρους ὅ ἐστι κατὰ πρόσωπον νάπης υἱοῦ ἐννὼμ, ὅ ἐστιν ἐκ μέρους ἐμὲκ ῥαφαεὶν ἀπὸ βοῤῥᾶ· καὶ καταβήσεται ἐπὶ γαιεννὼμ ἐπὶ νώτου ἰεβοὺς ἀπὸ λιβὸς, καὶ καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν ῥωγήλ.
17 ותאר מציפונא ונפיק לעין שמש ונפיק לגלגלא דלקביל מסקנא דאדומים ונחית לאבן בוהן בר ראובן׃	17 ותאר מצפון ויצא עין שמש ויצא אל גלילות אשר נכח מעלה אדמים וירד אבן בהן בן ראובן׃	17. Καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ βοῤῥᾶν, καὶ διελεύσεται ἐπὶ πηγὴν σαμὲς, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ γαλιλὼθ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν ἐδωμείμ. καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον βαὰν υἱῶν ῥουβήν.
18 ועבר לעיברא דל דלקביל מישרא ציפונא ונחית לערבתא׃	18 ועבר אל כתף מול הערבה צפונה וירד הערבתה׃	18. Καὶ διελεύσεται κατὰ νώτου βηθαραβὰ ἀπὸ βοῤῥᾶ, καὶ καταβήσεται ἐπὶ ἀραβά.

12. Fuitq;

CAP. XVIII.

12. Fuitq; terminus eorum contra Aquilonem à Iordane: pergens iuxta latus Iericho Septentrionalis plagæ, & inde contra Occidentem ad montana conscendens, & perveniens ad solitudinem Bethaven.

13. Atque pertransiens iuxta Luzam ad Meridiem, ipsa est Beth-el: descenditq; in Ataroth-addar in monte qui est ad Meridiem Beth-horon inferioris.

14. Et inclinatur circuiens contra mare ad Meridiem montis qui respicit Beth-horon contra Africum: suntque exitus eius in Cariath-baal, quę vocatur & Cariath-iarim, urbem filiorum Iuda, hæc est plaga contra mare, ad Occidentem.

15. A Meridie autem ex parte Cariath-iarim egreditur terminus contra mare, & pervenit usque ad fontem aquarum Nephtóa.

16. Descenditq; in partem montis qui respicit Vallem filiorum Ennom: & est cõtra septentrionalem plagam in extrema parte Vallis-raphaim, Descenditq; in Ge-Ennon (id est, Vallem Ennon) iuxta latus Iebusæi ad Austrum: & pervenit ad Fontem-rogel.

17. Transiens ad Aquilonem, & egrediens ad En-semes, (id est fontem solis:) & pertransit usq; ad tumulos qui sunt e regione Ascensus-adommim: descenditque Aben boen, id est, lapidem Boen filii Ruben.

18. Et pertransit ex latere Aquilonis ad campestria: descenditq; in planitiem.

Das XVIII. Capitel.

12. Vnnd jhre Grentze war an der ecken gegen Mitternacht vom Jordan an/vnd gehet herauff an der seiten Jeriho/von Mitternacht werts/ vnd kommt auffs Gebirge gegen Abend werts / vnnd gehet auß an der Wüsten BethAven.

13. Vnd gehet von dannen gen Lus an der seiten her an Lus gegen Mittag werts/das ist BethEl/vnd kommet hinab gen AtharothAdar an dẽ Berge / der vom Mittag ligt an dem nidern BethHoron.

14. Darnach neiget sie sich / vnnd lencket sich vmb zur ecken des Abends gegen Mittag von dem Berge / der für BethHoron gegen mittag werts ligt/vnd endet sich an KiriathBaal/ das ist KiriathJearim / die Stadt der Kinder Juda/Das ist die ecke gegen Abend.

15. Aber die ecke gegen Mittag ist von KiriathJearim an / vnnd gehet auß gegen Abend/vnnd kommet hinauß zum Wasserbrunnen Nephthoah.

16. Vnnd gehet herab an des Berges ende/der für dem thal des Sons Hinnam ligt/welches im grunde Raphaim gegen Mitternacht ligt/vnnd gehet herab durchs thal Hinnam/an der seiten der Jebusiter am Mittage/ vnd kommet hinab zum Brunn Rogel.

17. Vnnd zeucht sich von Mitternacht werts/ vnd kommt hinauß gen EnSemes / vnnd kommt hinauß zu den hauffen die gegen Adumim hinauff ligen/vnd kommt herab zum Stein Bohen des Sons Ruben.

18. Vnd gehet zur seiten hin neben dem gefilde/das gegen Mitternacht ligt/vnd kom̃et hinab auffs gefilde.

CAP. XVIII.

12. E fu il lor confine dal lato di Aquilone verso il Giordano: & il confine monta dal lato di Ierico verso Aquilone, e monta su la montagna verso il mare; e le sue uscite sono verso il diserto di Beth-auen.

13. E questo termine passa di là in Luz dal lato di Luz verso Austro (laquale è Beth-el) e discende questo termine in Athe roth Adar appresso il monte, che è da Mezzodì di Beth-horon basso:

14. Et il termine gira e circonda il lato del mare verso Mezzodì dal monte che e di contra à Beth-horon verso Mezzodì: e le sue uscite sono verso Ciriath-bahal; (laquale è Ciriath-iearim) città de figliuoli di Iuda. Questo è il lato del mare.

15. Ora il lato di Mezzodì è dal fine di Ciriath-iearim e cosi và il confine al mare; va dico al fonte de le acque di Nephthoah.

16. E questo confine discende à la fin del monte, che è dirimpetto la valle di Benhinnon, & ilquale è ne la valle di Raphim verso Aquilone, e discende à la valle di Hinnon dal lato de gli Iebusei verso Mezzodì, e di quiui discende à Enrogel.

17. E circondando da Aquilone, esce in En-semes, & esce in Geliloth; che è dirimpetto la montagna di Adummin: e discende in Eben di Boan figliuolo di Ruben.

18. Di là passa dal lato che è dirimpetto la pianura verso Aquilone, e discende in Arabah,

יח

19 וְעָבַר תְּחוּמָא לְעִיבַר
בֵּית חָגְלָה לְצִפּוּנָא וַהֲווֹ
מַפְקָנֵי תְּחוּמָא לְלִישַׁן
יַמָּא דְמִלְחָא לְצִפּוּנָא
לְסִיָּפֵי יַרְדְּנָא דָרוֹמָא
דֵין תְּחוּם דָרוֹמָא׃

20 וְיַרְדְּנָא תְּחוּמָא לֵהּ
לְרוּחַ קִידוּמָא דָא אַחְסָנַת
בְּנֵי בִנְיָמִן לִתְחוּמָהָא
סְחוֹר סְחוֹר לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃

21 וַהֲוָאָה קִרְוַיָּא לְשִׁבְטָא
דִבְנֵי בִנְיָמִין לְזַרְעֲיָתְהוֹן
יְרִיחוֹ וּבֵית חָגְלָה וּמֵישַׁר
קְצִיץ׃

22 וּבֵית מֵישְׁרָא וּצְמָרַיִם
וּבֵית־אֵל׃

23 וְעַוִּים וְהַפָּרָה וְעָפְרָה׃

24 וּכְפַר עַמּוֹנָי וְעָפְנִי
וְגֶבַע קִרְוִין תַּרְתָּא עֲסַרֵה
וּפַצְחֵיהֶן׃

25 גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּב
וּבְאֵרוֹת׃

26 וְהַמִּצְפֶּה וְהַכְּפִירָא
וְהַמּוֹצָה׃

27 וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל
וְתַרְאֲלָה׃

28 וְצֵלַע הָאֶלֶף וִיבוּס
הִיא יְרוּשְׁלֵם גִּבְעַת קִרְיַת
קִרְוִין אַרְבַּע עַסְרֵה וּפ
וּפַצְחֵיהֶן דָא אַחְסָנַת
בְּנֵי בִנְיָמִין לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃

יח

19 וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף בֵּית־
חָגְלָה צָפוֹנָה וְהָיוּ תֹּצְאוֹת
הַגְּבוּל אֶל־לְשׁוֹן יָם־הַמֶּלַח
צָפוֹנָה אֶל־קְצֵה הַיַּרְדֵּן נֶגְבָּה
זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃

20 וְהַיַּרְדֵּן יִגְבָּל־אֹתוֹ לִפְאַת־
קֵדְמָה זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי בִנְיָמִן
לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

21 וְהָיוּ הֶעָרִים לְמַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם יְרִיחוֹ וּבֵית־חָגְלָה
וְעֵמֶק קְצִיץ׃

22 וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרַיִם
וּבֵית־אֵל׃

23 וְהָעַוִּים וְהַפָּרָה וְעָפְרָה׃

24 וּכְפַר הָעַמֹּנָי וְהָעָפְנִי וָגָבַע
עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

25 גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּבְאֵרוֹת׃

26 וְהַמִּצְפֶּה וְהַכְּפִירָה וְהַמֹּצָה׃

27 וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל וְתַרְאֲלָה׃

28 וְצֵלַע הָאֶלֶף וְהַיְבוּסִי הִיא
יְרוּשָׁלַם גִּבְעַת קִרְיַת עָרִים אַרְבַּע־
עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־
בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

ιή.

19. Καὶ παρελεύσεται τὰ ὅρια ἀπέναντι Βεθαγλὰ ἀπὸ βορρᾶ, ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἀπὸ βορρᾶ, εἰς μέρος τοῦ ἰορδάνου ἀπὸ λιβός. ταῦτα τὰ ὅριά ἐστιν ἀπὸ λιβός.

20. Καὶ ὁ ἰορδάνης ὁριεῖ αὐτὸ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν, αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν βενιαμεὶν, τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν.

21. Καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῆς φυλῆς τῶν υἱῶν βενιαμεὶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἱεριχὼ, καὶ βηθαγλα, καὶ ἀμεκασείς.

22. Καὶ βαιθαραβὰ, καὶ σημερὶμ, καὶ βηθήλ.

23. Καὶ ἀβεὶμ, καὶ ἀφρὰ, καὶ ἐφραθά.

24. Καὶ ἐπίκιον ἀμμωνὶ, καὶ τὴν ἀφνὶ, καὶ γαβαὰ, πόλεις δώδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

25. Γαβαὼν, καὶ ῥαμὰ, καὶ βηρὼθ.

26. Καὶ μασφὰ, καὶ χεφιρὰ, καὶ μωσα.

27. Καὶ ῥεκὲμ, καὶ ἰερφαὴλ, καὶ θαραλὰ

28. Καὶ σηλαλὲφ, καὶ ἰεβοὺς αὕτη ἐστὶν ἱερουσαλήμ, καὶ γαβαὰθ καὶ πόλεις ἰαρεὶμ δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν βενιαμεὶν κατὰ δήμους αὐτῶν.

יט

1 וּנְפַק עַדְבָא תִּנְיָנָא
לְשִׁמְעוֹן לְשִׁבְטָא דִבְנֵי
שִׁמְעוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן וַהֲוָה
אַחְסָנַתְהוֹן בְּגוֹ אַחְסָנַת
בְּנֵי יְהוּדָה׃

2 וַהֲוָא לְהוֹן בְּאַחְסָנַתְהוֹן
בְּאֵר שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃

3 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבָלָה
וְעָצֶם׃

4 וְאֶלְתּוֹלַד וּבְתוּל ו
וְחָרְמָה׃

5 וְצִקְלַג וּבֵית הַמַּרְכָּבוֹת
וַחֲצַר סוּסָה׃

יט

1 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן
לְמַטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם
וַיְהִי נַחֲלָתָם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־
יְהוּדָה׃

2 וַיְהִי לָהֶם בְּנַחֲלָתָם בְּאֵר־
שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃

3 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבָלָה וָעָצֶם׃

4 וְאֶלְתּוֹלַד וּבְתוּל וְחָרְמָה׃

5 וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת
וַחֲצַר סוּסָה׃

ΚΕΦΑΛ. ιθ'.

1. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ δεύτερος τῷ συμεὼν, τῇ φυλῇ τῶν υἱῶν συμεὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτοῦ ἀνὰ μέσον κλήρου υἱῶν ἰούδα.

2. Καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν βηρσαβεὲ, καὶ σαβεὲ, καὶ μωλαδὰ.

3. Καὶ ἀσερσουλὰ, καὶ βωλὰ, καὶ ἀσόμ.

4. Καὶ ἐλθουλὰδ, καὶ βαθοὺλ, καὶ ἑρμά.

5. Καὶ σικελὰγ, καὶ βαιθμαρχαβὼθ, καὶ ἀσερσουσά.

19 Et

CAP. XVIII.

19. Et prætergreditur contra Aquilonem Beth hagla: suntque exitus eius contra linguam maris salsissimi ab Aquilone in fine Iordanis ad australem plagam.

20. Qui est terminus illius ab Oriente, hæc est possessio filiorum Ben iamin per terminos suos in circuitu, & familias suas.

21. Fueruntq; civitates eius, Iericho & Beth-hagla & Vallis casis.

22. Beth-araba & Samaráim & Beth-el.

23. Et Avim & Aphara & Ophera.

24. Villa-hemona & Ophni & Gabee: civitates duodecim, & villæ earum.

25. Gabaon & Rama & Beroth.

26. Et Mesphe, & Caphara & Amosa.

27. Et Recem, Iarephel & Tharela.

28. Et Sela, Eleph, & Iebus quæ est Ierusalem, Gabaath & Cariath: civitates quatuordecim, & villæ earum. Hæc est possessio filiorum Ben-iamin iuxta familias suas.

CAP. XIX.

1. Et egressa est sors secunda filiorum Simeon per cognationes suas, fuitque hæreditas eorum in medio possessionis filiorum Iuda.

2. Ber-sabee & Sabee & Molada.

3. Et Haser-sual, Bala & Asem.

4. Et Eltholad, Bethul & Harma.

5. Et Siceleg & Beth-marchaboth & Haser-susa.

Das XVIII. Capitel.

19. Vnnd gehet an der seiten Beth-Hagla / die gegen Mitternacht ligt / vnnd ist sein ende an der Zunge des Saltzmeers / gegen Mitternacht / an dem ort des Jordans gegen Mittag / das ist die Mittags Grentze.

20. Aber die ecke gegen Morgen sol der Jordan enden. Das ist das Erbtheil der Kinder BenJamin in jhren Grentzen vmbher / vnter jhren Geschlechten.

21. Die Städte aber des Stam̃s der Kinder BenJamin vnter jhren Geschlechten sind dise / Jeriho / Beth-Hagla / EmekKeziz.

22. BethAraba / Zemaraim / Beth-El.

23. Avim / Hapara / Ophra.

24. Caphar / Amonai / Aphni / Gaba / Das sind zwölff Städte vnd jre Dörffer.

25. Gibeon / Rama / Beeroth.

26. Mizpe / Caphira / Moza.

27. Rekem / Jerpeel / Thareala.

28. Zela / Eleph / vnd die Jebusiter / das ist das Jerusalem / Gibeath / Kiriath / vierzehen Städte vnnd jhre Dörffer. Das ist das Erbtheil der Kinder BenJamin in jren Geschlechten.

Das XIX. Capitel.

DArnach fiel das ander Loß des Stammes der Kinder Simeon / nach jren Geschlechten / vnd jhr Erbtheil war vnter dem Erbtheil der kinder Juda.

2. Vnd es ward jnen zum Erbtheil / BeerSeba / Seba / Molada.

3. HazarSual / Bala / Azem.

4. ElTholad / Bethul / Harma.

5. Ziklag / BethMarcaboth / HazarSussa.

CAP. XVIII.

19. *Di quivi passa quel termine dal lato di Beth hoglah, verso Aquilone: e le vscite di questo confine sono al confine del mare salato verso Aquilone, & al fine del Giordano verso Mezzodi. Questo è il confine del Mezzodi.*

20. *Et il Giordano lo termina dal lato di Oriente. Questa è la heredità de figliuoli di Beniamin secondo i suoi confini à l'intorno per le loro famiglie.*

21. *Ora queste furono le città de la tribu de figliuoli di Beniamin secondo le loro famiglie; cioè, Ierico, e Beth-hoglah, e la valle di Cesis.*

22. *Beth-harabah, e Semaraim, e Beth-el.*

23. *E Auim, e Phara, e Ophra.*

24. *E la villa di Habamonai, e Ophni, e Gabba; in tutto dodeci città è le loro ville.*

25. *Gibon, e Rhama, e Beeroth.*

26. *E Mispe, e Chephira, e Mosah.*

27. *E Recem e Irpeel, e Tharalah.*

28. *E Selah, Eleph, e Iebusi (laquale è Ierusalem) Gibath, e Ciriath: in tutto quattordici città e le loro ville. Questa è la heredità de figliuoli di Beniamin secondo le loro famiglie.*

CAP. XIX.

1. *Dapoi vscì la seconda sorte à Simeon, per la tribu de figliuoli di Simeon secondo le loro famiglie: e la loro heredità fu nel mezzo de la heredità de figliuoli di Iuda.*

2. *E tesi hebbero per loro heredità Beersabe, Seba, Moladah.*

3. *Hasar-sual, Balah, Asem.*

4. *Eltholad, Betul, Hormah.*

5. *Siclag, Beth-marchaboth, Hasarsusah.*

יט

6 ובית לבאות ושרוחן קרוין תלת עשרה ופצחיהן:

7 עין רמון ועתר ועשן קרוין ארבע ופצחיהן:

8 וכל פצחיא די בסחרנות קרויא האילין עד בעלת באר רמת דרומא דא אחסנת שבטא דבני שמעון ל לזרעיתהון:

9 מעדב בני יהודה א אחסנת בני שמעון ארי היה הולק בני יהודה סגי מנהון ואחסינו בני שמ שמעון בגו אחסנתהון:

10 וסליק עדבא תליתאה לבני זבולן לזרעיתהון ו והוה תחום אחסנתהון עד שריד:

11 וסליק תחומיהון לימא ומרעלא ומטיה בדבשת ומטיע בנחלא דעל אפי יקנעם:

12 ותב משריד לקדום מדנח שמשא על תחום כסלות תבור ונפיק ל לדברת וסליק ליפיע:

13 ומתמן עבר לקדומא מדינחא לגתה חפר לעתה קצין ונפיק לרמון דמתאר ומתמן מסתחר לנעה:

14 ומסתחר ליה תחומא מציפונא לחנתון ויהון מפקנוהי לחילת יפתח אל:

15 וקטת ונהלל ושמרון וידאלה ובית לחם קרוין תרתא עשרה ופצחיהן:

16 דא אחסנת בני זבולן לזרעיתהון קרויא ה האילין ופצחיהן:

17 ליששכר נפק עדבא רביעאה לבני יששכר לזרעיתהון:

18 והוה תחומהון י יזרעאל והכסלות ושונם:

19 וחפרים ושיאון ו ואנחרת:

יט

6 ובית לבאות ושרוחן ערים
שלש־עשרה וחצריהן:
7 עין רמון ועתר ועשן ערים
ארבע וחצריהן:
8 וכל־החצרים אשר סביבות
הערים האלה עד־בעלת באר
ראמת נגב זאת נחלת מטה בני־
שמעון למשפחתם:
9 מחבל בני יהודה נחלת בני
שמעון כי־היה חלק בני־יהודה
רב מהם וינחלו בני־שמעון
בתוך נחלתם:
10 ויעל הגורל השלישי לבני
זבולן למשפחתם ויהי גבול
נחלתם עד־שריד:
11 ועלה גבולם לימה ומרעלה
ופגע בדבשת ופגע אל־הנחל
אשר על־פני יקנעם:
12 ושב משריד קדמה מזרח
השמש על־גבול כסלת תבר
ויצא אל־הדברת ועלה יפיע:
13 ומשם עבר קדמה מזרחה
גתה חפר עתה קצין ויצא רמון
המתאר הנעה:
14 ונסב אתו הגבול מצפון
חנתן והיו תצאתיו גי יפתח־אל:
15 וקטת ונהלל ושמרון וידאלה
ובית לחם ערים שתים־עשרה
וחצריהן: 16 זאת נחלת
בני־זבולן למשפחתם הערים
האלה וחצריהן:
17 ליששכר יצא הגורל הרביעי
לבני יששכר למשפחותם:
18 ויהי גבולם יזרעאלה
והכסלות ושונם:
19 וחפרים ושיאון ואנחרת:

ιθʹ.

6. Καὶ Βηθλεβαὼθ, καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν πόλεις, δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

7. Αἲν καὶ ῥεμμὼν, καὶ ἰθὲρ, καὶ ἀσὰν, πόλεις τέσσαρες καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

8. Καὶ πᾶσαι αἱ ἐπαύλεις αἱ περικύκλῳ τῶν πόλεων τούτων, ἕως Βαλὲκ Βηρσαμμαὼθ, πορευομένων κατὰ λίβα. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν συμεὼν κατὰ δήμους αὐτῶν.

9. Ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ ἰούδα, ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν συμεὼν, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερὶς υἱῶν ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ συμεὼν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου αὐτῶν.

10. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν. καὶ ἔσται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἕως σαρίδ.

11. Καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια αὐτῶν εἰς θάλασσαν καὶ μαριλλὰ, καὶ συνάψει ἐπὶ δαβασθαὶ, καὶ ἀπαντήσει εἰς τὴν φάραγγα, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον ἰεκνάμ.

12. Καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ σαρὶδ ἐξ ἐναντίας ἀπὸ ἀνατολῶν σαμὲς ἐπὶ τὰ ὅρια ἰχασαλὼθ θαβώρ. καὶ διελεύσεται ἐπὶ δαβρὰθ, καὶ προσαναβήσεται ἐπὶ ἰαφιέ.

13. Καὶ ἐκεῖθεν περιελεύσεται ἐξ ἐναντίας ἐπ' ἀνατολὰς ἐπὶ γεθθαεφὲρ, ἐπὶ πόλιν κασὶμ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ ῥεμμωνὰ ἀμμαθαὰρ ἀννηά.

14. Καὶ περιελεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ βορρᾶ ἐπὶ ἐνναθὼθ. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ γαὶ ἰεφθαήλ.

15. Καὶ κατὰθ, καὶ ναλὼθ, καὶ συμερὼν, καὶ ἰαδηλὰ, καὶ βηθλεέμ, πόλεις δώδεκα. καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

16. Αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν ζαβουλὼν, κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

17. Καὶ τῷ ἰσσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέταρτος, τοῖς υἱοῖς ἰσσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν.

18. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν ἰεζραὲλ, καὶ ἀχασαλὼθ, καὶ σουνήμ.

19. Καὶ ἀφεραΐμ, καὶ σιὼν, καὶ ῥεναὼθ, καὶ ἀναρὲθ

6. Ft

CAP. XIX.

6. Et Bethlebaoth & Sarohen: civitates tredecim, & villæ earum.

7. Ain & Remmon & Athar & Asan: civitates quatuor, & villæ earum.

8. Omnes viculi per circuitum urbium illarum usque ad Baalath, Beer, Ramath contra Australem plagam. Hæc est hæreditas filiorum Simeon iuxta cognationes suas.

9. In possessione & funiculo filiorum Iuda: quia maior erat, & ideo filii Simeon possederunt in medio hæreditatis eorum.

10. Ceciditq; sors tertia filiorum Zabulon per cognationes suas: & factus est terminus possessionis eorum usque Sarid.

11. Ascenditq; de mari & Medalaa, & pervenit in Debbaseth: usque ad torrentem qui est contra Iecnaam.

12. Et revertitur de Sared contra Orientem in finem Caeseleth-Thabor: & egreditur ad Dabereth, ascenditq; contra Iaphie.

13. Et inde pertransit usq; ad Orientalé plagam Gethhepher & Tacasin: & egreditur in Remmon, Amthar & Noa.

14. Et circuit ad Aquilonem Hanathon: suntque egressus eius Vallis-iephthael.

15. Et Cateth & Naalol & Semeron & Iedala & Bethlehem: civitates duodecim, & villæ earum.

16. Hæc est hæreditas tribus filiorum Zabulon per cognationes suas, urbes & viculi earum.

17. Issachar egressa est sors quarta per cognationes suas.

18. Fuitq; eius hæreditas Iezraël & Casaloth & Sunem.

19. Et Hapharaim & Seon & Anaharath.

Das XIX. Capitel.

6. BethLebaoth / Saruhen / das sind dreytzehen Städte vnd jre Dörffer.

7. Ain / Rimon / Ether / Asan. Das sind vier Städte vnd jre Dörffer.

8. Dazu alle Dörffer / die vmb dise Städte ligen / biß gen Baalath / BeerRamhath gegen Mittag. Das ist das Erbtheil des Stamms der Kinder Simeon in jren Geschlechten.

9. Denn der Kinder Simeon-Erbtheil ist vnter der schnur der Kinder Juda / Weil das Erbtheil der Kinder Juda jnen zu groß war / darumb erbeten die Kinder Simeon vnter jrem Erbtheil.

10. Das dritte Los fiel auff die kinder Sebulon nach jren Geschlechten Vnd die Grentze jres Erbtheils war biß gen Sarid.

11. Vnd gehet hinauff zum Abendwerts / gen Mareala / vnnd stösset an Dabaseth / vnd stösset an den bach der für Jakneam fleust.

12. Vnd wendet sich von Sarid gegen der Sonnen auffgang / biß an die Grentze Cisloth Thabor / vnd kommet hinauß gen Dabrath / vnnd langet hinauff gen Japhia.

13. Vnd von dannen gehet sie gegen dem Auffgang durch Githa / Hepher / Jtha / Kazin / vnd kommt hinauß gen Rimon / Mithoar vnd Nea.

14. Vnd lencket sich rumb von mitternacht gen Nathon / vnnd endet sich im Thal JephthahEl.

15. Katath / Nahalal / Simron / Jedeala vnnd BethLehem / Das sindt zwölff Städte vnd jre Dörffer.

16. Das ist das Erbtheil der Kinder Sebulon in jhren Geschlechten / das sind jre Städte vnd Dörffer.

17. Das vierdte Loß fiel auff die Kinder Jsaschar / nach jhren Geschlechten.

18. Vnd jre Grentze war Jesreel / Chesulloth / Sunem.

19. Hapharaim / Sion / Anaharath.

CAP. XIX.

6. Beth-lebaot, e Saruhem: tredici città, & i loro villaggi.

7. Ain, Remmon, Ether, & Asan: quattro città, & i loro villaggi.

8. E tutte le ville che erano à l'intorno di queste città perfino à Bahalath beer, e Ramath verso mezzodi. Questa è la heredità de la tribu de figliuoli di Simeon, secondo le loro famiglie.

9. De la parte de figliuoli di Iuda fu fatta la heredità de figliuoli di Simeon: Imperoche la parte de figliuoli di Iuda era troppo grande per loro, per questo i figliuoli di Simeon hebbero la heredità nel mezzo de la heredità di quelli

10. Dapoi usci la terza sorte à figliuoli di Zabulon, secondo le loro famiglie, & il confine de la loro heredità fu insino à Sarid

11. Et il confine monta insino al mare, & à Maralah, e tocca Dabbaseth, & arriua al fiume che è dirimpetto à Iocneam.

12. Et ritorna da Sarid verso Oriente: cioè il nascimento del sole, al confine di Chisloth-Thabor, & esce verso Dobrath, e monta in Iaphia.

13. Di quiui poi passa par l'Oriente verso Githah-Hepher, & á Ithah-casin, e riesce in Rimmon, laquale gira verso Neah.

14. Similmente il medesimo cõfine gira da lo Aquilone verso hannathon: e le sue uscite sono verso la valle di Iaphthael.

15. E Cattath, e Nahalal, e Simeon, e Idhalah, e Beth-lehem, dodici città, & i loro villaggi.

16. Questa è la heredità de figliuoli di Zabulon per le loro famiglie, queste città, & i loro villaggi.

17. La quarta sorte usci A Issachar, á figliuoli dico d'Issachar, secondo le loro famiglie.

18. Et il lor confine fu, Izreelah, Chesuloth, Sunem.

19. Hapharaim, Sion, Anaharath.

יט

20 וְהָרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וְאַבְץ׃

21 וְרֶמֶת וְעֵין גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פַּצֵּץ׃

22 וּמְעָרַע תְּחוּמָא בְּתָבוֹר וְשַׁחֲצִימָה וּבֵית שֶׁמֶשׁ וִיהוֹן מַפְּקָנוֹהִי דִּתְחוּמָא לְיַרְדְּנָא קִרְוִין שִׁית עַסְרֵה וּפַצְחֵיהֶן׃

23 דָּא אַחְסָנַת שִׁבְטָא דִּבְנֵי יִשָּׂשכָר לְזַרְעֲיָתְהוֹן קִרְוַיָּא וּפַצְחֵיהֶן׃

24 וּנְפַק עַדְבָא חֲמִישָׁאָה לְשִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃

25 וַהֲוָה תְּחוּמְהוֹן חֶלְקַת וַחֲלִי וּבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃

25 וְאַלַּמֶּלֶךְ וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל וּמְעָרַע בְּכַרְמְלָא לְיַמָּא וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת׃

27 וְתָאִיב מִמַּדְנַח שִׁמְשָׁא בֵּית דָּגוֹן וּמְעָרַע בִּזְבוּלֻן וּבְחֵילַת יִפְתַּח אֵל לְצִפּוּנָא בֵּית מֵישְׁרָא וּנְעִיאֵל וְנָפֵיק לִגְבוּל מִצִּפּוּנָא׃

28 וְעֶבְרוֹן וּרְחוֹב וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבְּתָא׃

29 וְתָאֵב תְּחוּמָא לְרָמְתָא וְעַד קִרְוִין כְּרִיכָן קִרְוֵי תּוּקְפָא וְתָאֵב תְּחוּמָא לְחוֹסָה וִיהוֹן מַפְּקָנוֹהִי לְיַמָּא מֵעֲדַב אַכְזִיב׃

30 וְעַמָּה וַאֲפֵק וּרְחוֹב קִרְוִין עֶשְׂרִין וְתַרְתֵּין וּפַצְחֵיהֶן׃

31 דָּא אַחְסָנַת שִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר לְזַרְעֲיָתְהוֹן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וּפַצְחֵיהֶן׃

32 לִבְנֵי נַפְתָּלִי נְפַק עַדְבָא שְׁתִיתָאָה לִבְנֵי נַפְתָּלִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃

33 וַהֲוָה תְּחוּמְהוֹן מֵחֵלֶף מֵאֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד לַקּוּם וַהֲווֹ מַפְּקָנוֹהִי לְיַרְדְּנָא׃

יט

20 וְהָרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וָאָבֶץ׃

21 וְרֶמֶת וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה
וּבֵית פַּצֵּץ׃

22 וּפָגַע הַגְּבוּל בְּתָבוֹר וְשַׁחֲצִומָה
וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹּצְאוֹת גְּבוּלָם
הַיַּרְדֵּן עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

23 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר
לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

24 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה
בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃

25 וַיְהִי גְּבוּלָם חֶלְקַת וַחֲלִי
וָבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃

26 וְאַלַּמֶּלֶךְ וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל
וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחוֹר
לִבְנָת׃

27 וְשָׁב מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגֹן
וּפָגַע בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי יִפְתַּח־אֵל
צָפוֹנָה בֵּית הָעֵמֶק וּנְעִיאֵל וְיָצָא
אֶל־כָּבוּל מִשְּׂמֹאל׃

28 וְעֶבְרֹן וּרְחֹב וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד
צִידוֹן רַבָּה׃

29 וְשָׁב הַגְּבוּל הָרָמָה וְעַד־
עִיר מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל חֹסָה
וְיִהְיוּ תֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל
אַכְזִיבָה׃

30 וְעֻמָה וַאֲפֵק וּרְחֹב עָרִים
עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃

31 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־
אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה
וְחַצְרֵיהֶן׃

32 לִבְנֵי נַפְתָּלִי יָצָא הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי
לִבְנֵי נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

33 וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֵלֶף מֵאֵלוֹן
בְּצַעֲנַנִּים וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד־
לַקּוּם וַיְהִי תֹּצְאֹתָיו הַיַּרְדֵּן׃

ιθ΄.

20. Καὶ ῥαββὼθ, καὶ κεσιὼν, καὶ ἀαμέ.

21. Καὶ ῥαμὲθ, καὶ ἰεζονὶμ, καὶ ἠναδδὰ, καὶ βαιθφασῆς.

22. Καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ θαβὼρ, καὶ ἐπὶ σασιμὰ, καὶ βαιθσαμύς· πόλεις ἑκκαίδεκα. καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων αὐτῶν ὁ ἰορδάνης.

23. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἰσσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

24. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος τῇ φυλῇ υἱῶν ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν.

25. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν χελκὰθ, καὶ ὀολεὶ, καὶ βατνὲ, καὶ ἀχσὶφ.

26. Καὶ ἀλιμέλεχ, καὶ ἀμαὰδ, καὶ μασσὰλ. καὶ συνάψει τῷ καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ σιὼρ, καὶ λαβανάθ.

27. Καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου βηθδαγὼν, καὶ συνάψει τῷ ζαβουλὼν καὶ ἐν γαὶ ἰεφθαὴλ κατὰ βορρᾶν, βηθαιμὲκ, καὶ ἰναὴλ, καὶ διελεύσεται εἰς χαβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν.

28. Καὶ ἀχρὰν, καὶ ῥοὼβ, καὶ ἀμμὼν, καὶ κανὰ, ἕως σιδῶνος τῆς μεγάλης.

29. Καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς ῥαμὰ, καὶ ἕως πόλεως ὀχυρώματος τῶν τυρίων· καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ ὡσὰ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα, ἀπὸ τοῦ σχοινίσματος ἀχζίβ.

30. Καὶ ἀμμὰ, καὶ ἀφὲκ, καὶ ῥοὼβ, πόλεις εἰκοσιδύο, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

31. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

32. Καὶ τῷ νεφθαλεὶμ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος, τοῖς υἱοῖς νεφθαλεὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν.

33. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν μεελὲφ, καὶ μηλὼμ, καὶ βεσεναιεὶμ, καὶ ἀδαμὶ, καὶ νακὲβ, καὶ ἰαβνὴλ, ἕως λακκοὺμ, καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτῶν ὁ ἰορδάνης.

CAP. XIX.

10\. Et Rabboth & Cesion, Abes.

21\. Et Rameth & Engannim, & Enhadda & Bethpheses.

22\. Et pervenit terminus ejus usque Thabor & Sehesima & Bethsemes: eruntque exitus eius Iordanis: civitates sedecim, & villæ earum.

23\. Hæc est possessio filiorum Isachar per cognationes suas: urbes & viculi earum.

24\. Ceciditq; sors quinta tribui filiorum Aser per cognationes suas.

25\. Fuitq; terminus eorum Halcath & Chali & Beten & Axaph.

26\. Et Elmélech & Amaad & Messal: & pervenit usque ad Carmelum maris & Sihor & Labanath.

27\. Ac revertitur contra Orientem Beth-dagon: & pertransit usque Zabulon & Vallem-Iephtael contra Aquilonem in Bethémec & Nehiel. Egrediturq; ad lævam Cabul.

28\. Et Abran & Rohob & Hamon & Cana, usque ad Sidonem magnam.

29\. Revertiturq; in Horma usque ad civitatem munitissimam Tyrum, & usque Hosa: eruntque exitus eius in mare de funiculo Achziba:

30\. Et Amma & Aphec & Rohob, civitates viginti duę, & villæ earum.

31\. Hæc est possessio filiorum Aser per cognationes suas, urbesq; & viculi earum.

32\. Filiorum Nephthali sexta sors cecidit per familias suas.

33\. Et cœpit terminus de Heleph & Elon in Saananim & Adami, quæ est Neceb, & Iebnael usque Lecum: & egressus eorum usque ad Iordanem;

Das XIX. Capitel.

20\. Rabith/Kiseon/Abez.

21\. Remeth/EnGannem/Enhada/BetPazez.

22\. Vnd stösset an Thabor/Sahazima/BethSemes. Vnnd jr ende ist am Jordan/sechzehen Städte vnnd jhre Dörffer.

23\. Das ist das Erbtheil des stammes der Kinder Jsaschar inn jhren Geschlechten/Städten vnd Dörffern.

24\. Das fünffte Loß fiel auff den Stamm der Kinder Asser/nach jren Geschlechten.

25\. Vnd jre Grentze war Helkath/Hali/Beten/Achsaph.

26\. AlaMelech/Amead/Miseal/vnd stösset an den Carmel am Meer/vnd an SihorLibnath.

27\. Vnd wendet sich gegen der Sonnen auffgang/gen BethDagon/vnd stösset an Sebulon/vnd an das thal JephthahEl an die Mitternacht/BethEmek/Negiel/vnd kommt hinauß zu Cabul zur lincken.

28\. Ebron/Rebob/Hamon/Kana/biß an groß Zidon.

29\. Vnnd wendet sich gen Rama/biß zu der vesten Stadt Zor/vnnd wendet sich gen Hossa/vnd endet sich am Meer/der schnur nach gē Achsib.

30\. Vma/Aphek/Rehob/zwo vnd zweintzig Städte vnd jre Dörffer.

31\. Das ist das Erbtheil des stāms der Kinder Asser in jhren Geschlechten/Städten vnd Dörffern.

32\. Das sechste Loß fiel auff die kinder Naphthali/in jren Geschlechten.

33\. Vnnd jhre Grentze waren von Heleph/Elon/durch Zaenannim/AdamiNekep/JabneEl/biß gen Lakum/vnd endet sich am Jordan.

CAP. XIX.

20\. Rubbith, Cision, Abes.

21\. Remeth, En-gannim, En-haddah, e Beth-passis.

22\. E questo termine arriua in Thabor e Sahasimah, e Beth-semes: e le vscite del lor confine saranno insino al Giordano:, e-dici città, & i loro villaggi.

23 Questa è la heredità de la tribu de figliuoli d' Issachar secondo le loro famiglie, le città & i loro villaggi.

24\. E la quinta sorte vscì à la tribu de i figliuoli di Aser, secondo le loro famiglie.

25\. Et il lor confine fu Helzath Hali, Bethen, Achsaph.

26\. Alamelech, Amad, e Misal, & arriua in Charmel al mare, & in Sihor, Libnath.

27\. E ritorna al Leuante, in Beth-dagon, & arriua in Zebulun, e ne la valle di Iphthah-el, verso Aquilone, e in Beth-emec, e Neiel; e riesce à Chabul da mā sinistra

28\. Et à Hebron, Rhehob, Hammon e Canah, insino à Sidon grande.

29 E ritorna il confine in Ramah insino à la città munita de la pietra: di la ritorna il confine in Hosah, e le sue vscite sono verso il mare sul tratto ad Achzib.

30\. Vmmah, Aphei, e Rehob: venti due citta, & i loro villagi.

31 Questa è la heredità de la tribu de figliuoli di Aser, per le loro famiglie; queste sono le citta & i loro villaggi.

32\. La sesta sorte vscì a figliuoli di Nephthali, à figliuoli di co di Nephthali per le loro famiglie.

33\. Et il lor confine fu da Heleph, e da Helon in Sahananim, & Adami di Neceb, & da Iabneel insino al lago; e le sue vscite sono verso il Giordano.

יט

34 ותאיב תחומא למערבא לאזנות תבור ונפק מתמן לחקוק ומערע בזבולן מדרומא ובאשר מערע ממערבא וביהודה ירדנא מדנח שמשא׃

35 וקירוי כריכן הצדים צר וחמת רקת וכנרת׃

36 ואדמה והרמה וחצור׃

37 וקדש ואדרעי ועין חצור׃

38 ויראון ומגדל אל חרם ובית ענת ובית שמש קירוין תשע עשרה ופצחיהן׃

39 דא אחסנת שבטא דבני נפתלי לזרעיתהון קרויא ופצחיהן׃

40 לשבטא דבני דן לזרעיתהון נפק עדבא שביעאה׃

41 והוה תחום אחסנתהון צרעה ואשתאול ועיר שמש׃

42 ושעלבין ואילון ויתלה׃

43 ואילון ותמנתה ועקרון׃

44 ואלתקה וגבתון ובעלת׃

45 ויהד ובני ברק וגת רמון׃

46 ומי הירקון והרקון עם תחומא דלקביל יפו׃

47 ונפק תחום בני דן מנהון וסליקו בני דן ואגיחו קרבא עם לשם וכבשו יתה ומחו יתה לפתגם דחרב ואחסינו יתה ויתיבו בה וקרו ללשם דן כשום דן אבוהון׃

48 דא אחסנת שבטא דבני דן לזרעיתהון קרויא האילין ופצחיהן׃

49 ושיציאו לאחסנא ית ארעא לתחומהא ויהבו בני ישראל אחסנא ליהושע בר נון ביניהון׃

יט

34 וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם חֻקֹּקָה וּפָגַע בִּזְבוּלֻן מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פָּגַע מִיָּם וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃

35 וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֵר וְחַמַּת רַקַּת וְכִנָּרֶת׃

36 וַאֲדָמָה וְהָרָמָה וְחָצוֹר׃

37 וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר׃

38 וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֳרֵם וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שֶׁמֶשׁ עָרִים תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

39 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

40 לְמַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל הַשְּׁבִיעִי׃

41 וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר שָׁמֶשׁ׃

42 וְשַׁעֲלַבִּין וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃

43 וְאֵילוֹן וְתִמְנָתָה וְעֶקְרוֹן׃

44 וְאֶלְתְּקֵה וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃

45 וִיהֻד וּבְנֵי־בְרַק וְגַת־רִמּוֹן׃

46 וּמֵי הַיַּרְקוֹן וְהָרַקּוֹן עִם־הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃

47 וַיֵּצֵא גְבוּל־בְּנֵי־דָן מֵהֶם וַיַּעֲלוּ בְנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּ אוֹתָהּ לְפִי־חֶרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם׃

48 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃

49 וַיְכַלּוּ לִנְחֹל אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּתוֹכָם׃

ιθ'.

34. Καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν, ἀζανὼθ θαβὼρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν εἰς ἰκώκ. καὶ συνάψει τῷ ζαβουλὼν ἀπὸ νότου, καὶ τῷ ἀσὴρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ἰούδα ὁ ἰορδάνης ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

35. Καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν τυρίων, ἀστηδεὶμ τύρος, καὶ ἀμμαθ, καὶ ρεκκὰθ, καὶ χανερεθ.

36. Καὶ ἀδαμὶ, καὶ ῥαμὰ, καὶ ἀσώρ.

37. Καὶ κεδὲς, καὶ ἐδραεῖ, καὶ πηγαὶ ἀσώρ.

38. Καὶ ἐρωὲν, καὶ μαγδαλιὴλ, ὠρεὰν, καὶ βηθθανὰθ, καὶ θαλμὲς πόλεις δεκαεννέα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

39. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν νεφθαλεὶμ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

40. Καὶ τῇ φυλῇ υἱῶν δὰν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕβδομος.

41. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν σαραὰ, καὶ ἐσθαὸλ, καὶ πόλις σαμές.

42. Καὶ σαλαβεὶν, καὶ ἰβαλὼν, καὶ ἰεθλά.

43. Καὶ αἰλὼν, καὶ θαμνὰ, καὶ ἀκκαρών.

44. Καὶ ἐλθεκὼ, καὶ γαβαθὼν, καὶ βααλώθ.

45. Καὶ ἰοὺθ, καὶ βανηβαρὰκ, καὶ γεθρεμμών.

46. Καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἱερακὼν καὶ ἠρεκκὼν ὅριον πλησίον ἰόππης.

47. Καὶ ἐξῆλθεν τὸ ὅριον υἱῶν δὰν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ δὰν, καὶ ἐπολέμησαν τὴν λέσεν, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας. καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν, καὶ κατῴκησαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῇ λέσεν δὰν, κατὰ τὸ ὄνομα δὰν τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

48. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν δὰν, κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

49. Καὶ συνετέλεσαν τοῦ κληροδοτῆσαι τὴν γῆν εἰς τὰ ὅρια αὐτῆς, καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κλῆρον τῷ ἰησοῦ τῷ υἱῷ ναυῆ ἐν αὐτοῖς.

CAP. XIX.

34. Reverturq; terminus contra Occidentem in Azanoth-Thabor, atque inde egreditur in Hucúca, & pertransit in Zabulon contra Meridiem, & in Azer contra Occidentem, & in Iuda ad Iordanem contra ortum solis.

35. Civitates munitissimæ, Assedim, Ser & Emath & Reccath & Cenéreth.

36. Et Edema & Arama, Asor.

37. Et Cedes & Edrai, Enhazor.

38. Et Ieron & Magdalel, Horé & Bethanath & Bethsames: civitates decem & novem, & villæ earum.

39. Hæc est possessio tribus filiorum Nephthali per cognationes suas, urbes & viculi earum.

40. Tribui filiorum Dan per familias suas egressa est sors septima.

41. Et fuit terminus possessionis eius, Saraa, & Esthaol, & Hir-semes, id est, civitas solis.

42. Selebin & Aialon & Iethela.

43. Elon & Themna & Acron.

44. Elthece, Gebbethon & Balaath.

45. Et Iud & Bane & Barac & Geth-remmon.

46. Et Meaiarcon & Arecon, cum termino qui respicit Ioppen.

47. Et ipso fine concluditur, Ascenderuntq; filii Dan, & pugnaverunt contra Lesem, ceperuntque eam: & percusserunt eam in ore gladii; & possederunt, & habitaverunt in ea, vocantes nomen eius Lesem-Dan, ex nomine Dan patris sui.

48. Hæc est possessio tribus filiorum Dan, per cognationes suas, urbes & viculi earum.

49. Cumq; complesset sorte dividere Terram singulis per tribus suas, dederunt filii Israel possessionem Iosue filio Nun, in medio sui.

Das XIX. Capitel.

34. Vnnd wendet sich zum Abend gen Asnoth Thabor / vnd kommt von dannen hinauß gen Hukok / vnd stößet an Sebulon gegen Mittag / vñ an Asser gegen Abend / vnd an Juda am Jordan gegen der Sonnen auffgang.

35. Vnnd hat veste Städte / Zidim / Zer / Hamath / Rakath / Chinnareth.

36. Adama / Rama / Hazor.

37. Kedes / Edrei / Enhazor.

38. Jereon / MigdalEl / Harem / BethAnath / BethSames / neunzehen Städte vnd jre Dörffer.

39. Das ist das Erbtheil des stammes der Kinder Naphthali / inn jren geschlechten / Städten vnd Dörffern.

40. Das siebende Loß fiel auff den Stamm der Kinder Dan / nach jren Geschlechten.

41. Vnd die Grentze jres Erbtheils waren / Zarea / Esthaol / Jrsames.

42. Saelabin / Ajalon / Jethla.

43. Elon / Thimnath / Ekron.

44. Eltheke / Gibethon / Baalath.

45. Jehud / Bne Barak / GathRimon.

46. MeJarkon / Rakon / mit den Grentzen neben Japho.

47. Vnd an denselben endet sich die Grentze der Kinder Dan. Vnnd die kinder Dan zogen hinauff vnnd stritten wider Lesem / vnd gewonnen / vnd schlugen sie mit der scherpffe des Schwerts / vnnd namen sie ein / vnnd wohneten drinnen vnnd nenneten sie Dan / nach jres Vaters Namen.

48. Das ist das Erbtheil des stam̃s der Kinder Dan / in jren Geschlechtẽ / Städten vnd Dörffern.

49. Vnd da sie das Land gar außgetheilet hatten mit seinen Grentzen / gaben die Kinder Jsrael Josua dem Son Nun ein Erbtheil vnter jnen.

CAP. XIX.

34. Dapoi il confine ritorna al mare verso Aznoth-Thabor; e di quiui si stende in Huccor, & arriua à Zebulun da Mezzodì e viene à Aser da Occidente, & à Iuda nel Giordano verso il nascimento del sole.

35. E le città munite sono Siddim, Ser, Hammath, Raccath, Chinnereth.

36. Adamah, Ramah, Hasor,

37. Cedes, Edrei, En-Hasor.

38. Iron, Migdal-el, Horem, Beth-anath, Beth-semes dicenoue città, & i loro villaggi.

39. Questa è la heredità de la tribu de figliuoli di Nephthali per le loro famiglie, queste città, & i loro villaggi.

40. La settima sorte vscì à la tribu de figliuoli di Dan per le loro famiglie.

41. E le frontiere de le loro heredità furono, Sorah, Esthaol, Ir semes.

42. Sahalabbin, Aialō Ithlah.

43. Elon, Thimnathah, Siron.

44. Elthece, Gibbethon, Bahalath.

45. Iehud, Bene-berac, Gath-rimmon.

46. Me-haiarcon, e Raccon con tutto'l tratto ch'è di contra à Iapho.

47. E da questi vscì il confine de figliuoli di Dan: & i figliuoli di Dan montorono, e combatterono con Lesem, e la presero, e la percossero a fil di spada e la presero per heredità, & habitorono in essa: e chiamorono Lesem, Dan, secondo il nome di Dan loro padre.

48. Questa è la heredità de la tribu de figliuoli di Dan per le loro famiglie; queste città, & i loro villaggi.

49. E quando hebbero finito di partire la terra (à finche ciascuno possedesse i suoi confini) i figliuoli d'Israel dettero la heredità à Iosue figliuolo di Nun nel mezzo di loro.

יט

50 על מימרא דיי יהבו ליה ית קרתא דשאל ית תמנת סרח בטורא דבית אפרים ובנא ית קרתא ויתיב בה:

51 אילין אחסנתא דאחסינו אלעזר כהנא ויהושע בר נון ורישי אבהתא לשבטיא דבני ישראל בעדבא בשילו קדם יי בתרע משכן זמנא ושיציאו מלפלגא ית ארעא:

יט

50 עַל־פִּי יְהוָה נָתְנוּ לוֹ אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאָל אֶת־תִּמְנַת־סֶרַח בְּהַר אֶפְרָיִם וַיִּבְנֶה אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃

51 אֵלֶּה הַנְּחָלוֹת אֲשֶׁר נִחֲלוּ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמַטּוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיְכַלּוּ מֵחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ׃

ιθ´.

50. Διὰ προστάγματος κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ᾐτήσατο, ταμναθ σαραχ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει ἐφρεΐμ, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ.

51. Αὗται αἱ διαιρέσεις, ἃς κατεκληροδότησεν ἐλεάζαρ ὁ ἱερεύς, καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν σηλὼμ ἐναντίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

כ

1 ומליל יי עם יהושע למימר:

2 מליל עם בני ישראל למימר הבו לכון ית קרוי שיזבותא דמלילית עמכון בידא דמשה:

3 למערק לתמן קטולא דיקטול נפשא בשלו בלא מדעיה ויהוין לכון לשיזבא מגאל דמא:

4 ויערוק לחדא מקרויא האילין ויקום במעלנא דתרע קרתא ההיא וימליל קדם סבי קרתא ההיא ית פתגמוהי ויכנשון יתיה לקרתא לותהון ויתנון ליה אתר ויתיב עמהון:

5 וארי ירדוף גאל דמא בתרוהי ולא ימסרון ית קטולא בידיה ארי בלא מדעיה קטל ית חבריה ולא סני הוא ליה מאתמלי ומדקדמוהי:

6 ויתיב בקרתא ההיא עד דיקום קדם כנישתא לדינא עד דימות כהנא רבא דיהי ביומיא האינון בכן יתוב קטולא ויעול לקרתיה ולביתיה לקרתא דערק מתמן:

כ

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃

3 לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה בִּבְלִי־דָעַת וְהָיוּ לָכֶם לְמִקְלָט מִגֹּאֵל הַדָּם׃

4 וְנָס אֶל־אַחַת מֵהֶעָרִים הָאֵלֶּה וְעָמַד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי זִקְנֵי הָעִיר־הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו וְאָסְפוּ אֹתוֹ הָעִירָה אֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ־לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃

5 וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרָיו וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ כִּי בִבְלִי־דַעַת הִכָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃

6 וְיָשַׁב בָּעִיר הַהִיא עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם אָז יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ וּבָא אֶל־עִירוֹ וְאֶל־בֵּיתוֹ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־נָס מִשָּׁם׃

ΚΕΦΑΛ. κ´.

1. Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ ἰησοῦ λέγων.

2. Λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ λέγων· δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ὡς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ μωϋσῆ.

3. Φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως ἄνευ προνοίας, καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήριον, ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα.

4. Καὶ φεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως ἐκείνης τοὺς λόγους αὐτοῦ. καὶ ἐπιστρέψουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτούς, καὶ δώσουσιν αὐτῷ τόπον, καὶ κατοικήσει μετ᾽ αὐτῶν.

5. Καὶ ὅτε διώξει ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ οὐ συγκλείσουσι τὸν φονεύσαντα ἐν χειρὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἐπάταξε τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀπ᾽ ἐχθὲς καὶ τρίτης.

6. Καὶ κατοικήσει ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἕως ἂν στῇ κατὰ πρόσωπον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. τότε ἐπιστρέψει ὁ φονεύσας, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὴν πόλιν ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν.

CAP. XIX.

50. Iuxta præceptum Domini, urbem quam poſtulavit, Thamnath-ſáraa in mõte Ephràim: & ædificavit civitatem, habitavitq; in ea.

51. Hæ ſunt poſſeſſiones quas ſorte diviſerunt Eleazar ſacerdos, & Ioſue filius Nun, & principes familiarum, ac tribuum filiorum Iſrael, in Silo coram Domino ad oſtium tabernaculi teſtimonii, partitique ſunt Terram.

CAP. XX.

1. Et locutus eſt Dominus ad Ioſue dicens,

2. Loquere filiis Iſrael, & dic eis, Separate urbes fugitivorum, de quibus locutus ſum ad vos per manum Moyſi.

3. Vt confugiat ad eas quicunque animam percuſſerit neſcius: & poſſit evadere iram proximi qui ultor eſt ſanguinis.

4. Cùm ad unam harum confugerit civitatum: ſtabitq; ante portam civitatis, & loquetur ſenioribus urbis illius ea quæ ſe comprobent innocentem: ſicque ſuſcipient eum, & dabunt ei locum ad habitandum.

5. Cumq; ultor ſanguinis eum fuerit perſecutus, non tradent in manus eius: quia ignorans percuſſit proximum eius, nec ante biduum triduúmve eius probatur inimicus.

6. Et habitabit in civitate illa, donec ſtet ante iudicium cauſam reddens facti ſui, & moriatur ſacerdos magnus qui fuerit in illo tempore: tunc revertetur homicida, & ingredietur civitatem & domum ſuam de qua fugerat.

Das XIX. Capitel.

50. Vnd gaben jm nach dem befelch des HErrn die Stadt/die er foddert/ nemlich/Thimnath Serah/auff dem Gebirge Ephraim. Da bauete er die Stadt/vnd wohnet drinnen.

51. Daß ſind die Erbtheil/die Eleaſar der Prieſter vnd Joſua der Son Nun/vnd die Oberſten der Väter vnter den Geſchlechten/durchs Loß den Kindern Iſrael außtheileten zu Silo für dem HErren/für der Thür der Hütten des Stiffts/vnd volendeten alſo das außtheilen des Lands.

Das XX. Capitel.

VNnd der HErr redet mit Joſua/ vnnd ſprach:

2. Sage den Kindern Iſrael: Gebt vnter euch Freyſtädte/ davon ich durch Moſe euch geſagt habe.

3. Dahin fliehen möge ein Todtſchleger/der eine Seele vnverſehens vnd vnwiſſend ſchlegt/daß ſie vnter euch frey ſeyen für dem Blut rächer.

4. Vnd der da fleucht zu der Städte eine/ſoll ſtehen auſſen für der Stadtthor/vnd für den Elteſten der Stadt ſeine ſache anſagen/So ſollen ſie jhn zu ſich in die Stadt nemen/vnnd jhm raum geben/daß er bey jnen wohne.

5. Vnnd wenn der Blut rächer jhm nachjaget/ſollen ſie den Todtſchläger nicht inn ſeine hende übergeben/weil er vnwiſſend ſeinen nechſten geſchlagen hat/vnd iſt jm zuvor nicht feindt geweſen.

6. So ſoll er in der Stadt wohnen biß daß er ſtehe für der Gemeine für Gericht / biß daß der Hoheprieſter ſterbe / der zurſelben zeit ſein wird/ Als denn ſol der Todtſchläger wider kommen inn ſeine Stadt/vnnd inn ſein Hauß/zur Stadt/davon er geflohen iſt.

CAP. XIX.

50. E gli dettero ſecondo la parola del Signore la città, laquale ei chiamò Thimnat-ſera, nel mõte di Ephraim & edificò la città, e ſtette in eſſa.

51. Queſte ſono le heredità, le quali Eleazar Sacerdote, Ioſue figliuolo di Nun & i principi de padri de le tribu de figliuoli d' Iſrael dettero per ſorte à poſſedere in Siloh, dinanzi al Signore, ſu la porta del tabernacolo de la congregatione, e finirono di partir la terra.

CAP. XX.

1. Dapoi il Signore parlo à Ioſue, dicendo:

2. Parla à figliuoli d' Iſrael in queſto modo: Date le città de la franchigia che io ho dette à voi per Mezzo di Moiſe:

3. Afinche l' homicida, che ammazzarà qualche perſona per ignoranza e ſenza penſarui, fugga lì: e ſaranno à voi per ridutto contra il propinquo del ſangue.

4. E fuggirà à una di queſte città, à ſterà à la porta de la citta parlara ne le orecchie de i Seniori de la citta le ſue parole, e lo raccoglieranno con loro ne la citta, e gli daranno luogo, & habitara appreſſo di loro.

5. E quando il propinquo del ſangue lo per ſeguitara, non daranno l' homicida ne la mano ſua, perche ha percoſſo il ſuo proſſimo ignorantemente, e non lo hauea per il paſſato hauuto in odio.

6. Et habitara in quella citta, per fin che ſi preſenti dinanzi a la congregatione per eſſer giudicato; ò vero per finche muoia il gran Sacerdote, ilquale ſara in quei giorni: allhora ſe ne ritornara l' homicida, & andara a la ſua citta, & a la ſua caſa, a la citta dico d' onde era fuggito.

כ

7 וַיַּקְדִּשׁוּ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה׃

8 וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה נָתְנוּ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד מִמַּטֵּה גָד וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה׃

9 אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי הַמּוּעָדָה לְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְלֹא יָמוּת בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה׃

כא

1 וַיִּגְּשׁוּ רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶל־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

2 וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם בְּשִׁלֹה בְּאֶרֶץ כְּנַעַן לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה בְיַד־מֹשֶׁה לָתֶת־לָנוּ עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶן לִבְהֶמְתֵּנוּ׃

3 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם מִנַּחֲלָתָם אֶל־פִּי יְהוָה אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃

4 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִן־הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה הַשִּׁמְעֹנִי וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃

5 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־דָן וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עָשֶׂר׃

כ

7 וזמינו ית קדש בגלילא בטורא דבית נפתלי וית שכם בטורא דבית אפרים וית קרית ארבע היא חברון בארע דבית יהודה:

8 ומעברא לירדנא דיריחו מדינחא יהבו ית בצר במדברא במישרא משבטא דראובן וית ראמות בגלעד משבטא דגד וית גולן במתנן משבטא דמנשה:

9 אילין הואה קרויא דמזמנן לכל בני ישראל ולגיורא דיתגיירון ביניהון למערק לתמן כל דיקטול נפשא בשלו ולא ימות ביד גאל דמא עד דיקום קדם כנישתא:

כא

1 וקריבו רישי אבהת ליואי לות אלעזר כהנא ולות יהושע בר נון ולות רישי אבהת שבטיא דבני ישראל:

2 ומלילו עמהון בשילו בארעא דכנען למימר יי פקיד במימרא דמשה למתן לנא קרוין למיתב ורוחיהון לבעירנא:

3 ויהבו בני ישראל לליואי מאחסנתיהון על (מימרא) דיי ית קרויא האילין וית רוחיהן:

4 ונפק עדבא לזרעית קהת והוה לבני אהרן כהנא מן ליואי משבטא דיהודה ומשבטא דשמעון ומשבט בנימין בעדבא קרוין תלת עשרה:

5 ולבני קהת דאשתארו מזרעית שבטא דאפרים ומשבטא דדן ומפלגות שבטא דמנשה בעדבא קרוין עשרה:

κ΄.

7. Καὶ διέστειλαν τὴν κεδὲς ἐν τῇ γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ νεφθαλείμ, καὶ συχὲμ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἐφραίμ, καὶ τὴν πόλιν ἀρβό, αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει τῷ ἰούδα.

8. Καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἱεριχὼ, ἀπ' ἀνατολῶν, ἔδωκαν τὴν βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς ῥουβὴν, καὶ τὴν ῥαμὼθ ἐν τῇ γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς γὰδ, καὶ τὴν γωλὰν ἐν τῇ βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς μανασσῆ.

9. Αὗται ἦσαν αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ, πᾶς ὁ παίσας ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

ΚΕΦΑΛ. κα΄.

1. Καὶ προσήλθοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν λευὶ πρὸς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς ἰησοῦν τὸν τοῦ ναυῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

2. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς ἐν σηλὼ ἐν γῇ χαναὰν λέγοντες· ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ μωϋσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν.

3. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τοῖς λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν αὐτοὺς διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις ταύτας καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν.

4. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ κααθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λευίταις ἀπὸ φυλῆς ἰούδα, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς συμεὼν, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς βενιαμὶν, κλήρῳ πόλεις δεκατρεῖς.

5. Καὶ τοῖς υἱοῖς κααθ τοῖς καταλελειμμένοις, ἐκ τῆς συγγενείας φυλῆς ἐφραίμ, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ, κλήρῳ πόλεις δέκα.

CAP. XX.

7. Decreveruntq; Cedes in Galilæa montis Nephthali, & Sichem in monte Ephráim, & Cariath-Arbe, ipsa est Hebron in monte Iuda.

8. Et trans Iordanem contra Orientalem plagam Iericho, statuerunt Bosor, quæ sita est in campestri solitudine de tribu Ruben, & Ramoth in Galaad de tribu Gad, & Gaulon in Basan de tribu Manasse.

9. Hæ civitates constitutæ sunt cunctis filiis Israel, & advenis qui habitabant inter eos: ut fugeret ad eas qui animam nescius percussisset, & non moreretur in manu proximi, effusum sanguinem vindicare cupientis, donec staret ante populum expositurus causam suam.

CAP. XXI.

1. Accesseruntque principes familiarum Levi ad Eleazarum sacerdotem, & Iosue filium Nun, & ad duces cognationum per singulas tribus filiorum Israel.

2. Locutiq; sunt ad eos in Silo Terræ-Chanáan, atque dixerunt, Dominus præcepit per manum Moysi, ut darentur nobis urbes ad habitandum, & suburbana earum ad alenda iumenta.

3. Dederuntq; filii Israel de possessionibus suis iuxta imperium Domini, civitates & suburbana earum.

4. Egressaque est sors in familiam Caath filiorum Aaron sacerdotis de tribu Iuda & Simeon & Beniamin, civitates tredecim.

5. Et reliquis filiorũ Caath, id est Levitis qui superfuerant, de tribubus Ephráim, & Dan, & dimidia tribu Manasse, civitates decem.

Das XX. Capitel.

7. Da heiligeten sie Kedes in Galilea auff dem Gebirge Naphthali/ vnnd Sechem auff dem Gebirge Ephraim/ vnnd Kiriath Arba/ das ist Hebron/ auff dem Gebirge Juda.

8. Vnnd jenseydt des Jordans/ da Jericho ligt/ gegen dem auffgang/ gaben sie Bezer inn der Wüsten auff der ebene auß dem Stamm Ruben/ vnd Ramoth in Gilead auß dem Stam̃ Gad/ vnd Golan in Basan auß dem Stamm Manasse.

9. Das waren die Städte bestim̃t allen kindern Jsrael/ vnd den frembdlingen die vnter jhnen wohneten/ daß dahin fliehe/ wer eine Seele vnversehens schlegt/ daß er nicht sterbe durch den Blut rächer/ biß daß er für der Gemeine gestanden sey.

Das XXI. Capitel.

Da tratten herzu die Obersten Väter vnter den Leuiten / zu dem Priester Eleasar vñ Josua dem Son Nun/ vnd zu den öbersten Vätern vnter den Stämmen der Kinder Jsrael.

2. Vnd redten mit jnen zu Silo im Lande Canaan/ vnd sprachen: Der HERR hat gebotten durch Mose/ das man vnns Städte geben solle zu wohnen/ vnd derselben Vorstädte zu vnserm Vieh.

3. Da gaben die Kinder Jsrael den Leuiten von jren Erbtheilen/ nach dẽ befelch des HERRN/ diese Städte vnd jre Vorstädte.

4. Vnnd das Loß fiel auff das Geschlecht der Kahathiter/ vnd wurden den Kindern Aaron des Priesters auß den Leviten/ durchs Loß dreyzehen Städte/ von dem Stamm Juda von dem Stamm Simeon/ vnd von dem Stamm Ben Jamin.

5. Den andern Kindern aber Kahath desselben Geschlechts / wurden durchs Loß zehen Städte von dem Stamm Ephraim/ von dem Stam̃ Dan/ vnd von dem halben Stamm Manasse.

CAP. XX.

7. E designorono Cedes in Galil nel monte Nephthali, e Sechem nel monte di Ephraim e Ciriath-arba, laquale e Hebron nel monte di Iuda.

8. Di la dal Giordano di Ierico verso Oriente, dettero Beser nel diserto à la pianura, de la tribu di Ruben, e Ramoth in Galaad de la tribu di Gad; e Golan in Basan de la tribu di Manasse.

9. Queste furono le città del rifugio à tutti i figliuoli d'Israel, & al forastiero, che habita nel mezzo di loro: à fin che chiunque ammazzasse qualcuno per ignoranza, fuggisse lì e non morisse per la mano del propinquo del sangue infine a tanto che si costituisse dinãzi al senato.

CAP. XXI.

1. Ora i principi de padri de Leuiti andorono à Eleazar Sacerdote, & à Iosue figliuolo di Nun, & à i principi de padri de le tribu de figliuoli d'Israel.

2. E parlorono loro in Siloh ne la terra di Canaan, dicendo: Il Signore comandò per mezzo di Moise che voi ci deste le città per habitarui, & i loro borghi pe i nostri animali.

3 I figliuoli d'Israel dunque dettero à Leuiti de la loro heredita secondo la parola del Signore, queste citta & i loro borghi.

4. Ora uscì la sorte per le famiglie de Caathiti: e tredici città furono de figliuoli di Aharon sacerdote ch'era de Leuiti, de la tribu di Iuda e de la tribu di Simeon, e de la tribu di Beniamin, cauate per sorte.

5. Gli altri figliuoli di Cahath hebbero per sorte dieci città de le famiglie de la tribu di Ephraim e de la tribu di Dan, e de la mezza tribu di Manasse.

כא

6 ולבני גרשון מזרעית שבטא דיששכר ומשבטא דאשר ומשבטא דנפתלי ומפלגות שבטא דמנשה במתנן בעדבא קרוין תלת עסר:

7 לבני מררי לזרעיתהון משבטא דראובן ומשבטא דגד ומשבטא דזבולן קרוין תרתא עסרי:

8 ויהבו בני ישראל לליואי ית קרויא האלין וית רוחיהן כמא דפקיד יי בידא דמשה בעדבא:

9 ויהבו משבטא דבית יהודה ומשבטא דבני שמעון ית קרויא האלין דאתפרשא בשמהן:

10 והוו לבני אהרן מזרעית קהת מבני לוי ארי להון הוה עדבא קדמאה:

11 ויהבו להון ית קרית ארבע אבוהון דגבריא היא חברון בטורא דבית יהודה וית רוחהא סחרנהא:

12 וית חקל קרתא וית כפרנהא יהבו לכלב בר יפנה באחסנתיה:

13 ולבני אהרן כהנא יהבו ית קרית שיזבות קטולא ית חברון וית רוחהא וית לבנה וית רוחהא:

14 וית יתיר וית רוחהא וית אשתמע וית רוחהא:

15 וית חולון וית רוחהא וית דביר וית רוחהא:

16 וית עין וית רוחהא וית יטה וית רוחהא ית בית שמש וית רוחהא קרוין תשע מן תרין שבטיא האלין:

כא

6 ולבני גרשון ממשפחות מטה יששכר וממטה אשר וממטה נפתלי ומחצי מטה מנשה בבשן בגורל ערים שלש עשרה:

7 לבני מררי למשפחתם ממטה ראובן וממטה גד וממטה זבולן ערים שתים עשרה:

8 ויתנו בני־ישראל ללוים את־הערים האלה ואת־מגרשיהן כאשר צוה יהוה ביד־משה בגורל:

9 ויתנו ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון את הערים האלה אשר־יקרא אתהן בשם:

10 ויהי לבני אהרן ממשפחות הקהתי מבני לוי כי להם היה הגורל ראישנה:

11 ויתנו להם את־קרית ארבע אבי הענוק היא חברון בהר יהודה ואת־מגרשה סביבתיה:

12 ואת־שדה העיר ואת־חצריה נתנו לכלב בן־יפנה באחזתו:

13 ולבני אהרן הכהן נתנו את־עיר מקלט הרצח את־חברון ואת־מגרשה ואת־לבנה ואת־מגרשה:

14 ואת־יתר ואת־מגרשה ואת־אשתמע ואת־מגרשה:

15 ואת־חלן ואת־מגרשה ואת־דבר ואת־מגרשה:

16 ואת־עין ואת־מגרשה ואת־יטה ואת־מגרשה ואת־בית שמש ואת־מגרשה ערים תשע מאת שני השבטים האלה:

κα.

6. Καὶ τοῖς υἱοῖς γηρσὼν ἀπὸ τῆς συγγενείας φυλῆς ἰσαχαρ, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς ἀσὴρ, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς νεφθαλεὶμ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς μανασσῆ, ἐν τῇ βασὰν, κληρωτὶ πόλεις δεκατρεῖς.

7. Καὶ τοῖς υἱοῖς μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ τῆς φυλῆς ῥουβὴν, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς γὰδ, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς ζαβουλὼν, κληρωτὶ πόλεις δώδεκα.

8. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τοῖς λευίταις, τὰς πόλεις ταύτας καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ μωϋσῇ, κληρωτί.

9. Καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν ἰούδα, καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν συμεὼν, τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι.

10. Καὶ ἐγένοντο τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ καὰθ τῶν υἱῶν λευῒ, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κλῆρος πρῶτος.

11. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν καριαθαρβὸκ μητρόπολιν τῶν ἐνὰκ, αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει ἰούδα. τὰ δὲ περισπόρια αὐτῆς τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

12. Καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν (ἰησοῦς) τῷ χάλεβ υἱῷ ἰεφοννὴ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ.

13. Καὶ τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τοῦ ἱερέως ἔδωκεν τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τῷ φονεύσαντι, τὴν χεβρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτὴν, καὶ τὴν λεβνὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

14 Καὶ τὴν ἰεθὲρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ καὶ τὴν ἐσθεμωὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

15. Καὶ τὴν γέλλων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν δαβεὶρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

16. Καὶ τὴν ἀὶν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν ἰεττὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν βεθσαμὴς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων.

6. Porro

CAP. XXI.

6. Porrò filiis Gerson egressa est sors, ut acciperent de tribubus Issachar & Aser & Nephthali, dimidiaq; tribu Manasse in Basan civitates numero tredecim.

7. Et filiis Merari per cognationes suas de tribubus Ruben & Gad & Zabulon urbes duodecim.

8. Dederuntque filii Israel Levitis civitates & suburbana earum, sicut præcepit Dominus per manum Moysi, singulis sorte tribuentes.

9. De tribubus filiorum Iuda & Simeon dedit Iosue civitates: quarum ista sunt nomina.

10. Filiis Aaron per familias Caath Levitici generis (prima enim sors illis egressa est.)

11. Cariath-Arbe patris Enac, quæ vocatur Hebron, in monte Iuda, & suburbana eius per circuitum.

12. Agros verò, & villas eius dederat Caleb filio Iephone ad possidendum.

13. Dedit ergo filiis Aaron sacerdotis Hebron confugii civitatem, ac suburbana eius: & Lobnam cum suburbanis suis.

14. Et Iether (*cum suburbanis suis*) & Estemo (*cum suburbanis suis.*)

15. Et Holon (*cum suburbanis suis*) & Dabir (*cum suburbanis suis.*)

16. Et Ain, & Ieta, & Bethsames, cum suburbanis suis: civitates novem de tribubus, ut dictum est, duabus.

Das XXI. Capitel.

6. Aber den Kindern Gerson desselben Geschlechts/ wurden durchs Loß dreyzehen Städte/ von dem Stamm Jsaschar / von dem Stamm Asser/ vnnd von dem Stamm Naphthali/ vnnd von dem halben Stamm Manasse zu Basan.

7. Den Kindern Merari/ jres Geschlechts / wurden zwölff Städte/ von dem Stamm Ruben/ von dem Stamm Gad/ vnd von dem Stamm Sebulon.

8. Also gaben die Kinder Jsrael den Leviten durchs Loß dise Städte vnd jhre Vorstädte/ wie der HErr durch Mose gebotten hatte.

9. Von dem stamm der Kinder Juda/ vnnd von dem stamm der Kinder Simeon/ gaben sie dise Städte / die sie mit jren Namen nenneten.

10. Den Kindern Aaron des Geschlechts der Kahathiter / auß den kindern Levi/ denn das erste Loß war jhr.

11. So gaben sie jnen nun Kiriath-Arba / die des Vaters Enak war/ das ist Hebron / auff dem Gebirge Juda/ vnd jre Vorstädte vmb sie her.

12. Aber den Acker der Stadt vnd jhre Dörffer gaben sie Caleb dem Son Jephunne/ zu seinem Erbe.

13. Also gaben sie den Kindern Aaron des Priesters / die Freystadt der Todtschläger/ Hebron vnnd jre Vorstädte/ Libna vnd jre Vorstädte.

14. Jathir vnnd jhre Vorstädte/ Esthemoa vnd jhre Vorstädte.

15. Holon vnnd jre Vorstädte/ Debir vnd jre Vorstädte.

16. Ain vnnd jhre Vorstädte/ Juta vnd jre Vorstädte/ BethSemes vnd jre Vorstädte/ Neun Städte von disen zweyen Stämmen.

CAP. XXI.

6. Et à figliuoli di Gerson toccorono per sorte tredici città de le famiglie de la tribu d' Issachar, e de la tribu di Aser, de la tribu di Nephthali, e de la mezza tribu di Manasse.

7. A figliuoli di Merari, secondo le loro famiglie, dodici città de la tribu di Ruben, de la tribu di Gad, e de la tribu di Zabulon.

8. Dettero dico i figliuoli d' Israel queste città & i loro borghi per sorte à i Leuiti, si come il Signore haueua comandato per mezzo di Moise

9. Dettero dunque queste città che le chiamò per nome de la tribu de figliuoli di Iuda, e de la tribu de figliuoli di Simeon.

10. E furono de i figliuoli di Aharō de le famiglie de Caathiti, che furono de figliuoli di Leui: imperoche la prima sorte toccò loro.

11. E dettero loro Ciriath-arba del padre di Anoc, laquale è Hebron, nel monte di Iuda, & i suoi borghi à lo intorno.

12. Ma il contado de la città, & i suoi villaggi gli dettero per sua heredità à Caleb figliuolo di Iephunne.

13. A figliuoli dico di Aharon Sacerdote dettero la città de la franchigia de l' homicida, cioè Hebron & i suoi borghi, e Libnah & i suoi borghi;

14. Iathir & i suoi borghi; Estimoa, & i suoi borghi;

15. Holon, & i suoi borghi; Debir, & i suoi borghi;

16. Ain, & i suoi borghi; Iuttha & i suoi borghi; e Beth-semes, & i suoi borghi: noue città di queste due tribu.

כא

17 ומשבטא דבנימין ית גבעון וית רוחהא ית גבע וית רוחהא׃

18 ית ענתות וית רוחהא וית עלמון וית רוחהא קרוין ארבע׃

19 כל קרוי בני אהרן כהניא תלת עשרה קרוין ורוחיהון׃

20 ולזרעית בני קהת לליואי דאשתארו מבני קהת והואה קרוי עדבהון משיבטא דבני אפרים׃

21 ויהבו להון ית קרית שזבות קטולא ית שכם וית רוחהא בטורא דבית אפרים וית גזר וית רוחהא׃

22 וית קבצים וית רוחהא וית בית חורון וית רוחהא קרוין ארבע׃

23 ומשבטא דדן ית אלתקא וית רוחהא ית גבתון וית רוחהא׃

24 ית אילון וית רוחהא ית גת רמון וית רוחהא קרוין ארבע׃

25 ומפלגות שבטא דמנשה ית תענך וית רוחהא וית גת רמון וית רוחהא קרוין תרתין׃

26 כל קרוין עשר ורוחיהן לזרעית בני קהת דאשתארו׃

27 ולבני גרשון מזרעית ליואי מפלגות שבטא דמנשה ית קרית שזבות קטולא ית גולן במתנן וית רוחהא וית בעשתרה וית רוחהא קרוין תרתין׃

כא

17 וממטה בנימן את גבעון ואת מגרשה את גבע ואת מגרשה׃

18 את ענתות ואת מגרשה ואת עלמון ואת מגרשה ערים ארבע׃

19 כל ערי בני אהרן הכהנים שלש עשרה ערים ומגרשיהן׃

20 ולמשפחות בני קהת הלוים הנותרים מבני קהת ויהי ערי גורלם ממטה אפרים׃

21 ויתנו להם את עיר מקלט הרצח את שכם ואת מגרשה בהר אפרים ואת גזר ואת מגרשה׃

22 ואת קבצים ואת מגרשה ואת בית חורן ואת מגרשה ערים ארבע׃

23 וממטה דן את אלתקא ואת מגרשה ואת גבתון ואת מגרשה׃

24 את אילון ואת מגרשה את גת רמון ואת מגרשה ערים ארבע׃

25 וממחצית מטה מנשה את תענך ואת מגרשה ואת גת רמון ואת מגרשה ערים שתים׃

26 כל ערים עשר ומגרשיהן למשפחת בני קהת הנותרים׃

27 ולבני גרשון ממשפחת הלוים מחצי מטה מנשה את עיר מקלט הרצח את גלון בבשן ואת מגרשה ואת בעשתרה ואת מגרשה ערים שתים׃

κά.

17. Καὶ παρὰ τῆς φυλῆς βενιαμεὶν τὴν γαβαών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν γαβεέ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

18. Καὶ ἀναθώθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ τὴν ἀλμών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. πόλεις τέσσαρες.

19. Πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν ἀαρὼν τῶν ἱερέων, πόλεις δεκατρεῖς, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν.

20. Καὶ τοῖς δήμοις υἱῶν καὰθ τοῖς λευίταις τοῖς καταλελειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν καὰθ, καὶ ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ὁρίων αὐτῶν, ἀπὸ φυλῆς ἐφραίμ.

21. Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου, τὴν τοῦ φονεύσαντος, τὴν συχέμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν γαζέρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

22. Καὶ τὴν καβσαείμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν ἄνω βαιθωρών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ πόλεις τέσσαρες.

23. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς δάν, τὴν ἐλθεκώ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν γαβεθών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

24. Καὶ τὴν αἰλών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν γεθρεμμών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. πόλεις τέσσαρες.

25. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ, τὴν θαναάχ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν βαιθσάν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. πόλεις δύο.

26. Αἱ πᾶσαι πόλεις δέκα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς. τοῖς δήμοις υἱῶν καὰθ τοῖς ὑπολελειμμένοις.

27. Καὶ τοῖς υἱοῖς γεδσὼν τοῖς λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς μανασσῆ, τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασι, τὴν γαυλὼν ἐν τῇ βασανίτιδι, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν βεεθαρά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις δύο.

CAP. XXI.

17. De tribu autem filiorum Ben-iamin, Gabaon, & Gabaë.

18. Et Anathoth, & Almon, cum suburbanis suis: civitates quatuor.

19. Omnes simul civitates filiorum Aaron sacerdotis tredecim, cum suburbanis suis.

20. Reliquis verò per familias filiorum Caath Leuitici generis hæc est data possessio. De tribu Ephraím.

21. Vrbes confugii Sichem cum suburbanis suis in mõte Ephraím, & Gazer.

22. Et Cibsaim & Beth-horon, cum suburbanis suis, civitates quatuor.

23. De tribu quoque Dan, Eltheco & Gabathon.

24. Et Aialon & Geth-remmon, cum suburbanis suis, civitates quatuor.

25. Porrò de dimidia tribu Manasse, Thanach & Geth-remmon, cum suburbanis suis, civitates duæ.

26. Omnes civitates decem, & suburbana earum, datæ sunt filiis Caath inferioris gradus.

27. Filiis quoque Gerson Leuitici generis dedit de dimidia tribu Manasse confugii civitates, Gaulon in Basan, & Bosram, cum suburbanis suis, civitates duas.

Das XXI. Capitel.

17. Von dem Stamm BenJamin aber gaben sie vier Städte / Gibeon vnd jre Vorstädte / Geba vnd jre vorstädte.

18. Anathoth vnd jhre Vorstädte / Almon vnd jre Vorstädte.

19. Das alle Städte der Kinder Aaron des Priesters / waren dreyzehen mit jren vorstädten.

20. Den Geschlechten aber der andern Kinder Kahath den Leviten. Wurden durch jr Loß vier Städte von dem Stamm Ephraim.

21. Vnd gaben jhnen die Freystadt der Todtschläger / Sechem vnnd jhre Vorstädte / auff dem Gebirge Ephraim / Geser vnd jre Vorstädte.

22. Kibzaim vnnd jhre Vorstädte / BethHoren vnd jre Vorstedte.

23. Von dem Stamm Dan vier Städte / Eltheke vnnd jre Vorstädte / Gibthon vnd jre Vorstädte.

24. Ajalon vnnd jhre Vorstädte / GathRimon vnd jre vorstädte.

25. Von dem halben Stamm Manasse zwo Städte / Thaenach vnd jre Vorstädte / GathRimon vnnd jhre Vorstädte.

26. Das alle Städte der andern Kinder des Geschlechts Kahath waren zehen mit jren Vorstädten.

27. Den Kindern aber Gerson auß den Geschlechten der Leviten wurden gegeben / von dem halben Stamm Manasse zwo Städte / die Freystadt für die Todtschläger / Golan inn Basan vnd jre Vorstädte / Beesthra vnd jre vorstädte.

CAP. XXI.

17. E de la tribu di Beniamin Gibon, & i suoi borghi; Geba, & i suoi borghi:

18. Anathoth, & i suoi borghi, Almon & i suoi borghi: quattro città.

19. Tutte le città de figliuoli di Aharon Sacerdoti furono tredici città & i loro borghi.

20. Et à le famiglie de figliuoli di Cahath de i Leuiti, i quali vi restauano de figliuoli di Cahath, per la sorte loro, furono date de le città de la tribu di Ephraim.

21. Dettero, dico, loro la città del ricorso de l'homicida; cioè Sichem, i suoi borghi nel monte Ephraim; e Gezar, & i suoi borghi.

22. Cibsaim, & i suoi borghi, e Beth-horon & i suoi borghi: quattro citta.

23. E de la tribu di Dan Elthete, & i suoi borghi, Gebbethon & i suoi borghi,

24. Achialon, & i suoi borghi, e Gath-rimmon, & i suoi borghi quattro citta.

25. E de la mezza tribu di Manasse, Thabanach, & i suoi borghi, e Gath-rimmon, & i suoi borghi: due citta.

26. Tutte le citta sono dieci, & i loro borghi dati al resto de le famiglie de figliuoli di Cahath.

27. Et a figliuoli di Gerson de le famiglie de Leuiti, dettero la citta del ricorso de l'homicida de la meta de la tribu di Manasse, cioè, Golan in Basan, & i suoi borghi: e Beesterah & i suoi borghi: due città.

כא

28 וּמִשִּׁבְטָא דְיִשָּׂשכָר יָת קִישְׁיוֹן וְיָת רְוָחְהָא יָת דָּבְרַת וְיָת רְוָחְהָא׃

29 וְיָת יַרְמוּת וְיָת רְוָחְהָא יָת עֵין גַּנִּים וְיָת רְוָחְהָא קִירְוִין אַרְבַּע׃

30 וּמִשִּׁבְטָא דְאָשֵׁר יָת מִשְׁאָל וְיָת רְוָחְהָא יָת עַבְדּוֹן וְיָת רְוָחְהָא׃

31 יָת חֶלְקַת וְיָת רְוָחְהָא וְיָת רְחוֹב וְיָת רְוָחְהָא קִירְוִין אַרְבַּע׃

32 וּמִשִּׁבְטָא דְנַפְתָּלִי יָת קִרְיַת שֵׁיזָבוּת קָטוֹלָא יָת קֶדֶשׁ בְּגָלִיל וְיָת רְוָחְהָא וְיָת חַמּוֹת דֹּאר וְיָת רְוָחְהָא וְיָת קַרְתָּן וְיָת רְוָחְהָא קִירְוִין תְּלָת׃

33 כָּל קִרְוֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן תְּלָת עֲשַׂר קִרְוִין וּרְוָחֵיהוֹן׃

34 וּלְזַרְעֲיַת בְּנֵי מְרָרִי לֵיוָאֵי דְאִשְׁתְּאָרוּ מִן שִׁבְטָא דִזְבוּלֻן יָת יָקְנְעָם וְיָת רְוָחְהָא וְיָת קַרְתָּה וְיָת רְוָחְהָא׃

35 יָת דִּמְנָה וְיָת רְוָחְהָא יָת נַהֲלָל וְיָת רְוָחְהָא קִרְוִין אַרְבַּע׃

36 וּמִשִּׁבְטָא דִרְאוּבֵן יָת בֶּצֶר וְיָת רְוָחְהָא יָת יַהְצָה וְיָת רְוָחְהָא׃

37 יָת קְדֵמוֹת וְיָת רְוָחְהָא יָת מֵיפַעַת וְיָת רְוָחְהָא קִרְוִין אַרְבַּע׃

38 וּמִשִּׁבְטָא דְגָד יָת קִרְיַת שֵׁיזָבוּת קָטוֹלָא יָת רָמוֹת בְּגִלְעָד וְיָת רְוָחְהָא וְיָת מַחֲנַיִם וְיָת רְוָחְהָא׃

כא

28 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קִשְׁיוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

29 אֶת־יַרְמוּת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עֵין גַּנִּים וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

30 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

31 אֶת־חֶלְקָת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

32 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־חַמֹּת דֹּאר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־קַרְתָּן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שָׁלֹשׁ׃

33 כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃

34 וּלְמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת מַטֵּה זְבוּלֻן אֶת־יָקְנְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־קַרְתָּה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

35 אֶת־דִּמְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

36 וּמִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

37 אֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

38 וּמִמַּטֵּה גָד אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־רָמֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

κα΄.

28. Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς ἰσάχαρ, τὴν κισιὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν δαβρὼθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

29. Καὶ τὴν ἱερμώθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ πηγὴν γραμμάτων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες.

30. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς ἀσὴρ, τὴν μασαὰλ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν ἀβδῶ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ.

31. Καὶ χελκὰθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν ῥοὰβ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

32. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς νεφθαλεὶμ, τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι, καὶ τὴν κεδὲς ἐν τῇ γαλιλαίᾳ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν ἐμαθδὼρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. καὶ τὴν καρθὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλεις τρεῖς.

33. Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ γερσὼμ κατὰ δήμους αὐτῶν, πόλεις δεκατρεῖς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτάς.

34. Καὶ τῷ δήμῳ τῶν υἱῶν μεραρὶ τοῖς λευίταις τοῖς λοιποῖς, ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν ζαβουλὼν, τὴν ἰεκναὰμ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ καρθὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

35. Καὶ τὴν δαμνὰ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν δαλὼλ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πόλεις τέσσαρες.

36. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς ῥουβὴν, τὴν βοσὸρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν ἰαζὴρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

37. Καὶ τὴν γεδσώμ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν μασφὰ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. πόλεις τέσσαρες.

38. Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς γὰδ, τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τοῦ φονεύσαντος, τὴν ῥαμὼθ ἐν τῇ γαλαὰδ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν μαναῒμ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

CAP. XXI.

28. Porro de tribu Issachar, Cesion, & Dabereth.

29. Et Iarmoth, & Engannim, cum suburbanis suis, civitates quatuor.

30. De tribu autem Aser, Masal & Abdon.

31. Et Helcath, & Rohob, cum suburbanis suis, civitates quatuor.

32. De tribu quoque Nephthali civitates confugii, Cedes in Galilæa, & Hamothdor, & Carthan, cum suburbanis suis, civitates tres,

33. Omnes urbes familiarum Gerson, tredecim, cum suburbanis suis.

34. Filiis autem Merari Levitis inferioris gradus per familias suas data est de tribu Zabulon, Iecnam & Cartha.

35. Et Damna & Naalol, civitates quatuor, cum suburbanis suis.

36. (De tribu Ruben ultra Iordanem contra Iericho civitates refugii, Bosor in solitudine, Misor & Iazer.)

37. (Et Iethson & Mephaath, civitates quatuor cum suburbanis suis.)

38. (De tribu Gad civitates confugii, Ramoth in Galaad, & Manaim.)

Das XXI. Capitel.

28. Von dem Stamm Isaschar vier Städte/ Kision vnd jre vorstädte Dabrath vnd jre Vorstädte.

29. Jarmuth vnnd jre Vorstädte/ EnGannim vnd jre Vorstädte.

30. Von dem Stamm Asser vier Städte/ Miseal vnd jhre vorstädte/ Abdon vnd jre vorstädte:

31. Helkath vnd jre Vorstädte/ Rehob vnd jre Vorstädte.

32. Von dem Stamm Naphthali drey Städte / die Freystadt Kedes für die todtschläger in Galilea vnnd jre Vorstädte / Hamoth Dor vnd jre vorstädte/ Karthan vnd jre vorstädte.

33. Das alle Städte des Geschlechts der Gersoniter waren dreyzehen mit jren Vorstädten.

34. Den Geschlechten aber der Kinder Merari/ den andern Leuiten wurden gegeben / Von dem Stamm Sebulon vier Städte / Jakneam vnd jhre Vorstädte/ Kartha vnd jre Vorstädte.

35. Dimna vnd jre Vorstädte/ Nahalal vnd jhre Vorstädte.

36. Von dem Stamm Ruben vier Städte/ Bezer vnd jhre Vorstädte/ Jahza vnd jre Vorstädte.

37. Kedemoth vnd jre Vorstädte/ Mephaath vnnd jhre Vorstädte.

38. Von dem Stamm Gad/ vier Städte / die Freystadt für die Todtschläger/ Ramoth in Gilead vnd jre Vorstädte. Mahanaim vnd jre Vorstädte.

CAP. XXI.

28. De la tribu d'Issachar, Cision, & i suoi borghi, Dabrath & i suoi borghi.

29. Iarmuth & i suoi borghi, En-gannim, & i suoi borghi: quattro città:

30. E de la tribu di Aser, Misal, & i suoi borghi, Abdon & i suoi borghi:

31. Helchath, & i suoi borghi Rehob & i suoi borghi: quattro città.

32. E de la tribu di Nephthali, dettero la città del ricorso de l'homicida, Cedes in Galil., & i suoi borghi, Hamoth-dor, & i suoi borghi; e Carthan, & i suoi borghi: tre città.

33. Tutte le città de Gersoniti per le loro famiglie furono tredici città, & i loro borghi.

34. Ora à le famiglie del resto de figliuoli di Merari de Leuiti, furono date de la tribu di Zabulon Iocneam, & i suoi borghi, Cartha, & i suoi borghi.

35. Dimnah, & i suoi borghi; Nahalal, & i suoi borghi: quattro città.

36. E de la tribu di Ruben, Beser & i suoi borghi; Iahasa; & i suoi borghi:

37. Cedemoth, & i suoi borghi; e Mephahath, & i suoi borghi; quattro città.

38. E de la tribu di Gad fu data la città del ricorso de l'homicida Ramoth in Galaad, & i suoi borghi.

כא

39 ית חשבון וית רוחהא
ית יעזר וית רוחהא כל
קירוין ארבע:

40 כל קירויא לבני
מררי לזרעיתהון דא
דאישתארו מזרעית
ליואי והוה עדבהון קי
קירוין תרתא עשרה:

41 כל קירוי ליואי בגו
אחסנת בני ישראל
קירוין ארבעין ותמני
ורוחיהן:

42 יהוין קירויא האילין
קרתא קרתא ורוחהא
סחרנהא כן לכל קירויא
האילין:

43 ויהב יי לישראל ית
כל ארעא דקיים למתן
לאבהתהון ואחסינוהא
ויתיבו בה:

44 ואניח יי להון מ
מסחור סחור ככל דקיים
לאבהתהון ולא קם אנש
קדמיהון מכל בעלי
דבביהון ית כל בעלי
דבביהון מסר יי בידיהון:

45 לא בטיל פתגמא
מכל פתגמוהי תקניא
דמליל יי על בית ישראל
כולהון יתקיימו:

כב

1 בכין קרא יהושע
לשיבטא דראובן ולשיבטא
דגד ולפלגות שבטא
דמנשה:

2 ואמר להון אתון בט
נטרתון ית כל דפקיד
יתכון משה עבדא דיי
וקבלתון למימרי לכל
דפקדית יתכון:

3 לא שבקתון ית
אחוכון דנן יומין סגיאין
עד יומא הדין ונטרתון
ית מטרת תפקדתא
(מימרא) דיי אלהכון:

כא

39 אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ
אֶת־יַעְזֵר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כָּל־
עָרִים אַרְבַּע׃

40 כָּל־הֶעָרִים לִבְנֵי מְרָרִי
לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחוֹת
הַלְוִיִּם וַיְהִי גּוֹרָלָם עָרִים שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה׃

41 כֹּל עָרֵי הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃

42 תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה עִיר
עִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־
הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃

43 וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־
כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת
לַאֲבוֹתָם וַיִּרָשׁוּהָ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃

44 וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתָם וְלֹא־עָמַד
אִישׁ בִּפְנֵיהֶם מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם אֵת
כָּל־אֹיְבֵיהֶם נָתַן יְהוָה בְּיָדָם׃

45 לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל הַדָּבָר
הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל בָּא׃

כב

1 אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָרְאוּבֵנִי
וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה׃

2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם שְׁמַרְתֶּם
אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה
עֶבֶד יְהוָה וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל
אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃

3 לֹא־עֲזַבְתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם
זֶה יָמִים רַבִּים עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

καʹ.

39. Καὶ Ἐσεβὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν Ἰαζὴρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις τέσσαρες.

40. Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν τῶν καταλελειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Λευΐ. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν πόλεις δώδεκα.

41. Πᾶσαι αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ τῆς κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, τεσσαράκοντα ὀκτὼ πόλεις, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων.

42. Πόλεις καὶ πόλεις, καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως. οὕτως πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις.

43. Καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ.

44. Καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· οὐκ ἀνέστη οὐθεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. πάντας ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκεν αὐτοῖς κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.

45. Οὐ διέπεσεν ῥῆμα ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὧν ἐλάλησε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· πάντα παρεγένετο.

ΚΕΦΑΛ. κβʹ.

1. Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ.

2. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, καὶ ἐπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν.

3. Οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ταύτας τὰς ἡμέρας, καὶ πλείους, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

CAP. XXI.

39. Et Hesebon & Iazer, civitates quatuor, cum suburbanis suis.

40. Omnes urbes filiorum Merari per familias & cognationes suas duodecim.

41. Itaque civitates universæ Levitarum in medio possessionis filiorum Israel fuerunt quadraginta octo, cum suburbanis suis.

42. Singulæ per familias distributæ (*cum suburbanis suis.*)

43. Deditque Dominus Deus Israeli omnem Terram, quam traditurum se patribus eorum iuraverat: & possederunt illam, atque habitaverunt in ea

44. Dataq; est ab eo pax in omnes per circuitum nationes: nullusq; eis hostium resistere ausus est, sed cuncti in eorum ditionem redacti sunt.

45. Ne unum quidem verbum, quod illis præstiturum se esse promiserat, irritum fuit, sed rebus expleta sunt omnia.

CAP. XXII.

1. Eodem tempore vocavit Iosue Rubenitas, & Gaditas, & dimidiam tribum Manasse.

2. Dixitq; ad eos, Fecistis omnia quæ præcepit vobis Moyses famulus Domini: mihi quoque in omnibus obedistis.

3. Nec reliquistis fratres vestros longo tempore, usque in præsentem diem, custodientes præceptum Domini Dei vestri.

Das XXI. Capitel.

39. Hesbon vnd jre Vorstädte/ Jaeser vnd jre Vorstädte.

40. Das aller Städte der Kinder Merari vnter jren Geschlechten/ der andern Leviten nach jrem Loß waren zwölffe.

41. Aller Städte der Leviten vnter dem Erbe der Kinder Israel/ waren acht vnd viertzig mit jhren Vorstädten.

42. Vnnd ein jedliche diser Städte hatte jhr Vorstadt vmb sich her/ eine wie die ander.

43. Also gab der HERR dem Israel alles Land/ daß er geschworen hatte jren Vätern zu geben/ vnnd sie namens ein vnnd wohneten drinnen.

44. Vnd der HERR gab jnen ruhe von allen vmbher/ wie er jren Vätern geschworen hatte/ vnd stund jr Feinde keiner wider sie/ sondern alle jhre Feinde gab er in jre Hende.

45. Vnnd es feilet nichts an allem Guten/ daß der HERR dem Hause Israel geredt hatte/ es kam alles.

Das XXII. Capitel.

1. DA rieff Josua die Rubeniter vnnd Gadditer/ vnd den halben Stam Manasse.

2. Vnd sprach zu jnen: Jhr habt alles gehalten/ was euch Mose der Knecht des HERRN gebotten hat/ vnd gehorcht meiner Stimm in allem das ich euch gebotten habe.

3. Jr habt euer Brüder nicht verlassen eine lange zeit her/ biß auff disen tag/ vnnd habt gehalten an dem Gebot des HERRN euers Gottes.

CAP. XXI.

39. Hesbon, & i suoi borghi; e Iahazer, & i suoi borghi: quattro città.

40. Tutte le città de figliuoli di Merari per le loro famiglie, che erano il resto de le famiglie de Leuiti, furono per la lor sorte dodici città.

41. Tutte le città de Leuiti nel mezzo de la possession de figliuoli d'Israel, furono quaranta otto città & i loro borghi.

42. E tutte queste città, & i borghi loro à l'intorno di esse furono in questo modo: e così à tutte queste città.

43. Il Signore dunque dette à Israel tutta la terra, laquale hauea giurato di darla à i padri loro e la possederono, & habitorono in essa.

44. Il Signore ancora dette loro riposo à l'intorno, secondo tutto quel che hauea giurato à i loro padri: e non vi fu alcuno che facesse resistenza à quelli fra tutti i loro nimici, il Signore dette tutti i loro nimici ne le mani loro.

45. E così non cascò pure vna parola di tutte le buone parole che'l Signore hauea detto à la casa d'Israel; perche tutte auennero.

CAP XXII.

1. Allhora Iosue fece chiamare i Rubeniti, e Gaditi, e la mezza tribu di Manasse, e disse loro:

2. Voi hauete guardate tutte le cose che vi comandò Moise seruo del Signore, & hauete obedito à la mia voce in tutte le cose che io vi ho comandate.

3. Voi non hauete abandonati i vostri fratelli gia per molti giorni insino a questo giorno; ma hauete guardata la osseruatione del comandamento del Signore Dio vostro.

כב

4 וכען אניח יי אלהכון לאחוכון כמא דמליל להון וכען איתפנו ואזילו לכון לקירויכון לארע אחסנתיהון דיהב לכון משה עבדא דיי בעיברא דירדנא:

5 לחוד איסתמר לחדא למעבד ית תפקידתא וית אוריתא דפקיד יתכון משה עבדא דיי למרחם ית יי אלהכון ולמהך בכל אורחן דתקנן קדמוהי ולמיטר פיקודוהי ולאתקרבא בדחלתיה ולמפלח קדמוהי בכל לבכון ובכל נפשכון:

6 וברכינון יהושע ושלחינון ואזלו לקרויהון:

7 ולפלגות שבטא דמנשה יהב משה במתנן ולפלגיהון יהב יהושע עם אחיהון בעיברא דירדנא למערבא ואף ארי שלחינון יהושע לקרויהון וברכינון:

8 ואמר להון למימר בנכסין סגיאין תובו לקרויכון ובבעירא סגיא לחדא בכספא ובדהבא ובנחשא ובברזלא ובלבושין סגיאין לחדא פליגו ביזת בעלי דבביכון עם אחוכון:

9 ותבו ואזלו בני ראובן ובני גד ופלגות שבטא דמנשה מלות בני ישראל משילו די בארעא דכנען למיזל לארע גלעד לארע אחסנתיהון דאחסינו בה על (מימרא) דיי בידא דמשה:

כב

4 ועתה הניח יהוה אלהיכם לאחיכם כאשר דבר להם ועתה פנו ולכו לכם לאהליכם אל־ארץ אחזתכם אשר נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן:

5 רק שמרו מאד לעשות את־המצוה ואת־התורה אשר צוה אתכם משה עבד־יהוה לאהבה את־יהוה אלהיכם וללכת בכל־דרכיו ולשמר מצותיו ולדבקה־בו ולעבדו בכל־לבבכם ובכל־נפשכם:

6 ויברכם יהושע וישלחם וילכו אל־אהליהם:

7 ולחצי שבט המנשה נתן משה בבשן ולחציו נתן יהושע עם־אחיהם מעבר הירדן ימה וגם כי שלחם יהושע אל־אהליהם ויברכם:

8 ויאמר אליהם לאמר בנכסים רבים שובו אל־אהליכם ובמקנה רב־מאד בכסף ובזהב ובנחשת ובברזל ובשלמות הרבה מאד חלקו שלל־איביכם עם־אחיכם:

9 וישבו וילכו בני־ראובן ובני־גד וחצי שבט המנשה מאת בני ישראל משלה אשר בארץ־כנען ללכת אל־ארץ הגלעד אל־ארץ אחזתם אשר נאחזו־בה על־פי יהוה ביד־משה:

κβ'.

4. Νῦν δὲ κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς. νῦν οὖν ἀποστραφέντες, ἀπέλθετε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν ἣν ἔδωκεν ὑμῖν μωϋσῆς ὁ δοῦλος κυρίου ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου.

5. Ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο ὑμῖν μωϋσῆς ὁ παῖς κυρίου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ προσκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

6. Καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἰησοῦς ἐξαπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

7. Καὶ τοῖς ἡμίσεσι φυλῆς μανασσῆ ἔδωκε μωϋσῆς ἐν τῇ βασάν, καὶ τοῖς ἡμίσεσιν ἔδωκεν ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν πέραν τοῦ ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν, καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς.

8. Λέγων· ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον καὶ ἱματισμὸν πολὺν σφόδρα, καὶ διείλαντο τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

9. Καὶ ἀπέστρεψαν καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γάδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐν σηλών, ἐκ γῆς χαναάν, ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν γαλαάδ, εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ μωϋσῆ.

4. Qui.

CAP. XXII.

4. Quia igitur dedit Dominus Deus vester fratribus vestris quietem & pacem, sicut pollicitus est: revertimini, & ite in tabernacula vestra, & in terram possessionis, quam tradidit vobis Moyses famulus Domini trans Iordanem.

5. Ita duntaxat, ut custodiatis attente, & opere compleatis mandatum & legem quam præcepit vobis Moyses famulus Domini, ut diligatis Dominum Deum vestrum, & ambuletis in omnibus viis eius, & observetis mandata illius, adhæreatisq; ei, ac serviatis in omni corde, & in omni anima vestra.

6. Benedixitque eis Iosue, & dimisit eos. Qui reversi sunt, in tabernacula sua.

7. Dimidiæ autem tribui Manasse possessionem Moyses dederat in Basan: & idcirco mediæ quæ superfuit, dedit Iosue sortem inter cæteros fratres suos trans Iordanem ad Occidentalem plagam. Cumq; dimitteret eos in tabernacula sua, & benedixisset eis.

8. Dixit ad eos, In multa substantia atque divitiis revertimini ad sedes vestras, cum argento & auro, ære ac ferro, & veste multiplici: dividite prędam hostium cum fratribus vestris.

9. Reversiq; sunt, & abierunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidia tribus Manasse, à filiis Israel de Silo, quæ sita est in Chanáan, ut intrarent Galaad Terram possessionis suæ, quam obtinuerant iuxta imperium Domini in manu Moysi.

Das XXII. Capitel.

4. Weil nun der HErr euer GOtt hat eure Brüder zu ruhe bracht / wie er jnen geredt hat / so wendet euch nun vnd ziehet hin in eure Hütten im Lande eures Erbes / daß euch Mose der Knecht des HERRN gegeben hat jenseydt dem Jordan.

5. Haltet aber nur an mit fleiß / daß jr thut nach dem Gebot vnd Gesetze / daß euch Mose der Knecht des HERRN gebotten hat / daß jhr den HErrn euren Gott liebet / vnd wandelt auff allen seinen wegen / vnd seine Gebot haltet / vnd jm anhanget / vnd jhm dienet von gantzem hertzen / vnnd von gantzer Seelen.

6. Also segenet sie Josua / vnnd ließ sie gehen / vnd sie giengen zu jren Hütten.

7. Dem halben Stamm Manasse hatte Mose gegeben zu Basan / die ander helfft gab Josua vnter jren brüdern dissendt dem Jordan gegen Abend. Vnd da er sie ließ gehen zu jren Hütten / vnd sie gesegenet hatte.

8. Sprach er zu jnen: Jr kommt wider heim mit grossem Gut zu euren Hütten / mit sehr viel Viehs / Silber / Gold / Ertz / Eisen vnnd Kleidern / so theilet nun den Raub eurer Feinde auß / vnter eure Brüder.

9. Also kehreten vmb die Rubeniter / Gadditer / vnnd der halbe stamm Manasse / vnd giengen von den Kindern Jsrael auß Silo / die im Lande Canaan ligt / daß sie ins Land Gilead zögen / zum Lande jhres Erbes / daß sie erbten auß befelch des HErren durch Mose.

CAP XXII.

4. Ma ora il Signore Dio vostro ha dato riposo à vostri fratelli, si come haueua detto loro: Ora dunque ritornateuene, & andate à le vostre habitationi, à la terra de la vostra heredità, la quale Moise serno del Signore vi ha data di là dal Giordano.

5. Solamente guardate diligētemente di fare il comandamento e la legge che Moise seruo del Signore vi ha comandata, cioè che voi amiate il Signore Dio vostro, e caminiate in tutte le vie sue, & osseruiate i suoi comandamenti, e vi accostiate à lui, e seruiate à lui con tutto il cuor vostro, e con tutta l'anima vostra.

6. E così Iosue gli benedì, e gli licentiò; & essi se ne andorono à le loro stanze.

7. Ora Moise haueua data la possessione in Basan à la mezza tribu di Manasse: & à l'altra parte di quella Iosue dette la possessione fra i loro fratelli di là dal Giordano verso Occidente. E Iosue ancora quando licentiò quelli, che andassero à i loro padiglioni, e gli hebbe benediti;

8. Disse loro in questo modo, Voi ritornarete à i vostri padiglioni con molte ricchezze e con vna grandissima heredità, con argento, & oro, rame e ferro, e con assaissime veste: voi diuiderete le spoglie de vostri nimici co i vostri fratelli.

9. I figliuoli dunque di Ruben & i figliuoli di Gad, e la mezza tribu di Manasse se nè ritornorono, e si partirono da i figliuoli d'Israel di Siloh, che è ne la terra di Canaan, per andare à la terra di Galaad, a la terra dico de la loro possessione, ne laquale haueano hauuta la possessione per mano di Moise, secondo la parola del Signore.

כב

10 ואתו לגלגלי דירדנא
די בארעא דכנען ובנו
בני ראובן ובני גד ופלגות
שבטא דמנשה תמן
מדבחא על ירדנא מדבח
רב למחזי׃

11 ושמעו בני ישראל
למימר הא בנו בני ראובן
ובני גד ופלגות שבטא
דמנשה ית מדבחא
לקביל ארעא דכנען
בגלגלי ירדנא לעיבר בני
ישראל׃

12 ושמעו בני ישראל
ואתכנשו כל כנישתא
דבני ישראל לשילו ל
למיסק עליהון לחילא׃

13 ושלחו בני ישראל
לות בני ראובן ולות בני גד
ולות פלגות שבטא
דמנשה לארע גלעד ית
פנחס בר אלעזר כהנא׃

14 ועשרא רברבין עימיה
רבא חד רבא חד לבית
אבהתא לכל שבטיא
דישראל וגבר ריש בית
אבהתהון אינון לאלפיא
דישראל׃

15 ואתו לות בני ראובן
ולות בני גד ולות פלגות
שבטא דמנשה לארע
גלעד ומלילו עמהון למ
למימר׃

16 כדנן אמרו כל ב
כנישתא דיי מה שקרא
הדין דשקרתון (במימר)
אלהא דישראל למיתב
יומא דין מבתר פלחנא
דיי במבנכון לכון מד
מדבחא למימרדכון יומא
דין (במימרא) דיי׃

כב

10 ויבאו אל־גלילות הירדן
אשר בארץ כנען ויבנו בני־
ראובן ובני־גד וחצי שבט
המנשה שם מזבח על־הירדן
מזבח גדול למראה׃

11 וישמעו בני־ישראל לאמר
הנה־בנו בני־ראובן ובני־גד
וחצי שבט המנשה את־המזבח
אל־מול ארץ כנען אל־גלילות
הירדן אל־עבר בני ישראל׃

12 וישמעו בני ישראל ויקהלו
כל־עדת בני־ישראל שלה
לעלות עליהם לצבא׃

13 וישלחו בני־ישראל אל־בני־
ראובן ואל־בני־גד ואל־חצי
שבט־מנשה אל־ארץ הגלעד
את־פינחס בן־אלעזר הכהן׃

14 ועשרה נשאים עמו נשיא
אחד נשיא אחד לבית אב לכל
מטות ישראל ואיש ראש בית־
אבותם המה לאלפי ישראל׃

15 ויבאו אל־בני־ראובן ואל־
בני־גד ואל־חצי שבט־מנשה
אל־ארץ הגלעד וידברו אתם
לאמר׃

16 כה אמרו כל עדת יהוה
מה־המעל הזה אשר מעלתם
באלהי ישראל לשוב היום
מאחרי יהוה בבנותכם לכם
מזבח למרדכם היום ביהוה׃

κβ'.

10. Καὶ ἦλθοσαν εἰς γαλιλὼθ τοῦ ἰορδάνου, ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναάν. καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ ἰδεῖν.

11. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ λεγόντων· ἰδοὺ ᾠκοδομήκασιν οἱ υἱοὶ ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ βωμὸν ἐφ᾽ ὁρίων γῆς χαναὰν ἐπὶ τοῦ γαλιὼθ τοῦ ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν ἰσραήλ.

12. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς σηλὼν, ὥστε ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς.

13. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς ῥουβὴν, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς γὰδ, καὶ πρὸς τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ, εἰς τὴν γῆν γαλαὰδ, τόν τε φινεὲς υἱὸν ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

14. Καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ᾽ αὐτοῦ, ἄρχων εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς, ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν ἰσραήλ. ἄνδρες ἄρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσι χιλίαρχοι ἰσραήλ.

15. Καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς ῥουβὴν, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς γὰδ, καὶ πρὸς τοὺς ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ, εἰς γῆν γαλαὰδ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς λέγοντες.

16. Τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου· τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη ἣν ἐπλημμελήσατε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἰσραήλ, ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ κυρίου θεοῦ ἰσραήλ, οἰκοδομήσαντες ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάντας ὑμᾶς γενέσθαι σήμερον ἀπὸ κυρίου;

CAP. XXII.

10. Cumq; venissent ad tumulos Iordanis, in Terram Chanáan, ædificaverunt iuxta Iordanem altare infinitæ magnitudinis.

11. Quod cùm audissent filii Israel, & ad eos certi nuntii detulissent ædificasse filios Ruben, & Gad, & dimidiæ tribus Manasse altare in Terra Chanán, super Iordanis tumulos, contra filios Israel.

12. Convenerunt omnes in Silo, ut ascenderent, & dimicarent contra eos.

13. Et interim miserunt ad illos in Terram Galaad Phinees filium Eleazari sacerdotem.

14. Et decem principes cum eo, singulos de singulis tribubus.

15. Qui venerunt ad filios Ruben, & Gad, & dimidiæ tribus Manasse in Terram Galaad.

16. Dixeruntque ad eos. Hæc mandat omnis populus Domini, Quæ est ista transgressio? Cur reliquistis Dominum Deum Israel, ædificantes altare sacrilegum, & à cultu illius recedentes?

Das XXII. Capitel.

10. Vnd da sie kamen an die hauffen am Jordan/ die im lande Canaan ligen/ baueten dieselben Rubeniter/ Gadditer/ vnd der halbe Stamm Manasse/ daselbs am Jordan einen grossen schönen Altar.

11. Da aber die Kinder Israel höreten sagen: Sihe die Kinder Ruben die Kinder Gad/ vnnd der halbe Stamm Manasse/ haben einen Altar gebauet gegen das Land Canaan an den hauffen am Jordan disseit der Kinder Israel.

12. Da versammleten sie sich mit der gantzen Gemeine zu Silo. Daß sie wider sie hinauff zögen mit einem Heer.

13. Vnd sandten zu jnen inns Land Gilead/ Pinehas den Son Eleasar des Priesters.

14. Vnd mit jm zehen Oberste Fürsten/ vnter den Häusern jhrer Väter/ auß jeglichem Stamm Israel einen.

15. Vnd da sie zu jnen kamen inns Land Gilead/ redeten sie mit jhnen/ vnd sprachen:

16. So lesset euch sagen die gantze Gemeine des HERRN: Wie versündigt jr euch also an dem Gott Israel? daß jhr euch heute kehret von dem HERRN/ damit daß jhr euch einen Altar bauet/ daß jhr abfallet von dem HERRN.

CAP XXII.

10. Ora arriuorono à le frontiere del Giordano, che erano ne la terra di Canaan: & i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad e la mezza tribu di Manasse edificorono quiui vno altare appresso al Giordano, vno altare dico di grande apparenza.

11. Et i figliuoli d'Israel intesero dire: Ecco, che i figliuoli di Ruben & i figliuoli di Gad, e la mezza tribu di Manasse hanno edificato vno altare dirimpetto à la terra di Canaan ne i confini del Giordano, passo de figliuoli d'Israel.

12. Intesero, dico, i figliuoli d'Israel, e tutta la loro congregatione si adunò in Siloh per andare contra di quelli à combattere.

13. Ma i figliuoli d'Israel mandorono à i figliuoli di Ruben, & à i figliuoli di Gad, & à la mezza tribu di Manasse, Phinees figliuolo di Eleazar Sacerdote ne la terra di Galaad.

14. E dieci principi con lui, vn principe per ciascuna casa de padri di tutte le tribu d'Israel: imperoche ciascuno era principe de le famiglie de i loro padri ne la moltitudine d'Israel.

15. Essi dunque andorono à figliuoli di Ruben, & à figliuoli di Gad, & à la mezza tribu di Manasse ne la terra di Galaad, e parlorono con loro dicendo:

16. Ecco quel che dice tutta la congregatione del Signore; Che preuaricatione è questa che voi hauete commessa contra lo Dio d'Israel, poiche hoggi vi ritirate da nôn seguitar il Signore edificandoui vno altare, per ribellarui hoggi contra del Signore?

כב

17 הזעיר לנא ית חובא דפעור דלא אידכינא מיניה עד יומא הדין והות מחתא בכנישתא דיוי:

18 ואתון תתובון יומא דין מבתר (פלחנא) דיוי ויהי אתון תמרדון יומא דין (במימרא) דיוי ומחר על כל כנישתא דישראל יהא רגזא:

19 ברם אם מסאבא ארע אחסנתהון עיברו לכון לאחסנת עמא דיוי דשרא תמן משכנא דיוי ואחסינו ביננא וב (ובמימרא) דיוי לא תמרדון ובנא לא תמרדון במבניכון לכון מדבחא בר ממדבחא דיוי אלהנא:

20 הלא עכן בר זרח שקר שקר בחרמא ועל כל כנישתא דישראל הוה רגזא והוא גברא חד לא מית בחוביה:

21 ואתיבו בני ראובן ובני גד ופלגות שבטא דמנשה ומלילו עם רישי אלפיא דישראל:

22 אל אלהים יוי אל אלהים יוי קדמוהי גלי וישראל בסופא ידע אם במימרד ואם בשקרא שקרנא (במימרא) דיוי לא תפרקיננא יומא דין:

23 למבני לנא מדבחא למיתב מבתר פלחנא דיוי ואם לאסקא עלוהי עלתא ומנחתא ואם למעבד עלוהי נכסת קודשין יוי הוא יתבע:

כב

17 הַמְעַט־לָנוּ אֶת־עֲוֹן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בַּעֲדַת יְהוָה:

18 וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהָיָה אַתֶּם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִקְצֹף:

19 וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם עִבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה וְהֵאָחֲזוּ בְּתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ אַל־תִּמְרֹדוּ בִּבְנֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

20 הֲלוֹא עָכָן בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הָיָה קָצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא גָוַע בַּעֲוֹנוֹ:

21 וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת־רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל:

22 אֵל אֱלֹהִים יְהוָה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה הוּא יֹדֵעַ וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל בַּיהוָה אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ הַיּוֹם הַזֶּה:

23 לִבְנוֹת לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ:

κβ'.

17. Μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ ἁμάρτημα Φογὼρ ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου;

18. Καὶ ὑμεῖς ἀποστραφήσεσθε σήμερον ἀπὸ κυρίου· καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ κυρίου, καὶ αὔριον ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ἔσται ἡ ὀργὴ κυρίου.

19. Καὶ νῦν εἰ μικρὰ ὑμῖν ἡ γῆ τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε ὑμεῖς εἰς τὴν γῆν τῆς κυρίου κατασχέσεως, οὗ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ κυρίου, καὶ κατακληρονομήσατε ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἀπὸ κυρίου ἀποστάται γενηθῆτε, καὶ ἀφ' ἡμῶν μὴ ἀποστῆτε διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

20. Οὐκ ἰδοὺ Ἄχαρ ὁ τοῦ Ζαρὰ πλημμελείᾳ ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ἡ ὀργή; καὶ οὗτος εἷς μόνος ἦν. μὴ οὗτος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ;

21. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ λέγοντες.

22. Ὁ θεὸς ὁ θεὸς, κύριός ἐστι, καὶ ὁ θεὸς ὁ θεὸς κύριος αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γνώσεται· εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημμελήσαμεν ἀπέναντι κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

23. Καὶ εἰ ᾠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν, ὥστε ἀποστῆναι ἡμᾶς ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἢ ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτὸ θυσίαν ὁλοκαυτωμάτων, ἢ ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, κύριος αὐτὸς ἐκζητήσει.

CAP. XXII.

17. An parum vobis est quod peccastis in Beelphegor, & usque in præsentem diem macula huius sceleris in vobis permanet, multique de populo corruerunt.

18. Et vos hodie reliquistis Dominum,

Et cras in universum Israel ira eius deseviet.

19. Quòd si putatis immundam esse terram possessionis vestræ, transite ad Terram in qua tabernaculum Domini est, & habitate inter nos: tantùm ut à Domino, & a nostro consortio non recedatis, ædificato altari præter altare Domini Dei nostri.

20. Nonne Achan filius Zare præteriit mandatum Domini, & super omnem populum Israel ira eius incubuit? Et ille erat unus homo, atque utinam solus perisset in scelere suo.

21. Responderuntque filii Ruben, & Gad, & dimidia tribus Manasse principibus legationis Israel.

22. Fortissimus Deus Dominus, ipse novit, & Israel simul intelliget, si prævaricationis animo hoc altare construximus, non custodiat nos, sed puniat nos in præsenti.

23. Et si ea mente fecimus ut holocausta, & sacrificium & pacificas victimas super eo imponeremus, ipse quærat & iudicet.

Das XXII. Capitel.

17. Ists vns zu wenig an der missethat Peor? von welcher wir noch auff disen tag nicht gereiniget sindt/ vnd kam eine plage vnter die Gemeine des HERRN.

18. Vnd jhr wendet euch heute von dem HERRN weg/vnnd seyd heute abtrünnig worden von dem HErrn/ daß jhr heute oder morgen über die gantze Gemeine Jsrael erzürne.

19. Düncket euch das Land euers Erbes vnrein/so kommet herüber ins Land daß der HErr hat/da die wohnung des HErrn stehet / vnnd erbet vnter vns/vnd werdet nicht abtrünnig von dem HErren/vnnd von vns/ daß jr euch einen Altar bauet / ausser dem Altar des HErrn vnsers Gottes.

20. Versündigt sich nicht Achan der Sohn Serah am verbannten/ vnd der zorn kam über die gantze Gemeine Jsrael/vnnd er gieng nicht allein vnter über seiner Missethat.

21. Da antworten die Kinder Ruben/vnnd die Kinder Gad/vnnd der halbe Stamm Manasse/vnd sagten zu den Häuptern vnd Fürsten Jsrael.

22. Der starcke GOtt der HErr/ der starcke GOtt der HErr weiß/so weiß Jsrael auch/fallen wir abe oder sündigen wider den HErrn/ so helffe er vns heute nicht.

23. Vnd so wir darumb den Altar gebauet haben / daß wir vnns von dem HErrn wenden wolten/Brandopffer oder Speißopffer drauff opffern / oder Danckopffer drauff thun dem HErrn/so foddere er es.

CAP. XXII.

17. Debbeci ella parer picciola la iniquità di Phcor, de la quale non siamo ancora hoggi mondati; e nondimeno fu mortalità ne la congregatione del Signore.

18. Voi hoggi vi sete ritirati per non seguitare il Signore: & auuerrà, che voi vi ribellarete hoggi contra il Signore, e domane egli si corrucciarà contra tutta la congregatione d' Israel.

19. E se à voi veramente par che la terra de la vostra possessione sia immonda, passate à la terra de la possessione del Signore, ne laquale habita il tabernacolo del Signore e pigliate de le possessioni nel mezzo di noi, e non vi ribellate contra il Signore, e non vi ribellate da noi, edificandoui vno altare oltre lo altare del Signore Dio nostro.

20. Achan figliuolo di Zare non preuaricò egli ne lo interdetto, & il furore fu contra tutta la congregatione de Israel? E non morì quello huomo solo per la sua iniquità?

21. Allhora i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad, e la mezza tribu di Manasse risposero, e parlorono co i principi de la moltitudine d' Israel.

22. Il Signore Dio de gli dii, il Signore, Dio de gli dii, egli ha conosciuto ciò: & Israel ancora lo conoscerà, se questo è per ribellione e per preuaricatione contra il Signore, tu non ci saluare hoggi.

23. Se noi habbiamo pensato di edificarci vno altare, per ritirarci da seguitare il Signore, e se s'è fatto per sacrificar sopra di quello holocausti e sacrifitio, e se per fare offerire i sacrifitii de pacifici sopra di quello, il Signore stesso lo ricerchi.

כב

24 וְאִם־לֹא מִדְּאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

25 וּגְבוּל נָתַן־יְהוָה בֵּינֵנוּ וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־יְהוָה׃

26 וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃

27 כִּי עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה לְפָנָיו בְּעֹלוֹתֵינוּ וּבִזְבָחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם מָחָר לְבָנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃

28 וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזֶבַח כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃

29 חָלִילָה לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לְעֹלָה לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְּבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר לִפְנֵי מִשְׁכָּנוֹ׃

כב.

24 וְאִם לָא מִיוּצְפָא מִפִּתְגָמָא עֲבַדְנָא יָת דָא לְמֵימַר מְחַר יֵימְרוּן בְּנֵיכוֹן לִבְנָנָא לְמֵימַר מַה לְכוֹן חוּלָק (בְּמֵימְרָא) דַיְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל׃

25 וּתְחוּם יְהַב יְיָ בֵּינָנָא וּבֵינֵיכוֹן בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד יָת יַרְדְּנָא לֵית לְכוֹן חוּלָק (בְּמֵימְרָא) דַיְיָ וִיבַטְּלוּן בְּנֵיכוֹן יָת בְּנָנָא בְּדִיל דְּלָא לְמִדְחַל מִן קֳדָם יְיָ׃

26 וַאֲמַרְנָא נַעְבֵּד כְּעַן לָנָא לְמִבְנֵי יָת מַדְבְּחָא לָא לַעֲלָתָא וְלָא לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָא׃

27 אֲרֵי סָהִיד הוּא בֵּינָנָא וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין דָּרָנָא בַּתְרָנָא לְמִפְלַח יָת פֻּלְחָנָא דַיְיָ קֳדָמוֹהִי בַּעֲלָוָתַנָא וּבְדִבְחַנָא וּבְנִכְסַת קוּדְשַׁנָא וְלָא יֵימְרוּן בְּנֵיכוֹן מְחַר לִבְנָנָא לֵית לְכוֹן חוּלָק (בְּמֵימְרָא) דַיְיָ׃

28 וַאֲמַרְנָא וִיהֵי אֲרֵי יֵימְרוּן לָנָא וּלְדָרָנָא מְחַר וְנֵימַר חֲזוֹ יָת דְּמוּת מַדְבְּחָא דַיְיָ דַעֲבַדוּ אֲבָהָתַנָא לָא לַעֲלָתָא וְלָא לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָא אֲרֵי סָהִיד הוּא בֵּינָנָא וּבֵינֵיכוֹן׃

29 חַס לָנָא מִנַּנָא מִלְּמִמְרַד קֳדָמוֹהִי לְמִמְרַד (בְּמֵימְרָא) דַיְיָ וּלְמִתַּב יוֹמָא דֵין מִבָּתַר פֻּלְחָנָא דַיְיָ לְמִבְנֵי מַדְבְּחָא לַעֲלָתָא וּלְמִנְחָתָא וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָא בַּר מִמַּדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהָנָא דִּי קֳדָם מַשְׁכְּנֵיהּ׃

κβ'.

24. Ἀλλ' ἕνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες· ἵνα μὴ αὔριον εἴπωσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν λέγοντες· τί ὑμῖν καὶ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ;

25. Καὶ ὅρια ἔθηκε κύριος ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, οἱ υἱοὶ ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ, τὸν ἰορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου, καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον.

26. Καὶ εἴπαμεν ποιῆσαι οὕτω, τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον, οὐχ ἕνεκα καρπωμάτων, οὐδ' ἕνεκα θυσιῶν.

27. Ἀλλ' ἵνα ᾖ μαρτύριον τοῦτο ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν τέκνων ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς, τοῦ λατρεύειν λατρείαν κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ, ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν, καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν, καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν. καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὔριον, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου.

28. Καὶ εἴπαμεν, ἐὰν γένηταί ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, ἢ καὶ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ ἐροῦσιν, ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχ ἕνεκα καρπωμάτων, οὐδὲ ἕνεκα θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀνὰ μέσον ἡμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον ὑμῶν, (καὶ ἀνὰ μέσον τῶν τέκνων ἡμῶν.)

29. Μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου ὥστε ἀποστραφῆναι ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀπὸ κυρίου, ὥστε οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι, καὶ ταῖς θυσίαις σαλαμὶν, καὶ τῇ θυσίᾳ τῶν σωτηρίων πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅ ἐστιν ἀπέναντι τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

24. Fr

CAP. XXII.

24. Et non ea magis cogitatione atque tractatu, ut diceremus, Cras dicent filii vestri filiis nostris, Quid vobis & Domino Deo Israel?

25. Terminum posuit Dominus inter nos & vos ô filii Ruben, & filii Gad, Iordanem fluvium: & idcirco partem non habetis in Domino. Et per hanc occasionê avertent filii vestri filios nostros à timore Domini.

26. Putavimus itaque melius, & diximus. Exstruamus nobis altare, non in holocausta, ne que ad victimas offerendas.

27. Sed in testimonium inter nos & vos, & sobolem nostram vestramque progeniem, ut serviamus Domino, & iuris nostri sit offerre & holocausta, & victimas, & pacificas hostias: & nequaquam dicant cras filii vestri filiis nostris, Non est vobis pars in Domino.

28. Quòd si voluerint dicere, respondebunt eis, Ecce altare Domini quod fecerunt patres nostri, non in holocausta, neque in sacrificium, sed in testimonium nostrum ac vestrum.

29. Absit à nobis hoc scelus, ut recedamus à Domino, & eius vestigia relinquamus exstructo altari ad holocausta, & sacrificia, & victimas offerendas præter altare Domini Dei nostri quod exstructum est ante tabernaculum eius.

Das XXII. Capitel.

24. Vnnd so wirs nicht viel mehr auß sorge des dings gethan haben/ vnnd sprachen: Heut oder morgen möchten eure Kinder zu vnsern Kindern sagen: Was gehet euch der HERRE der Gott Israel an?

25. Der HERR hat den Jordan zur Grentze gesetzt zwischen vns vnd euch Kindern Ruben vnnd Gad/ jhr habt kein theil am HERREN/ Damit würden eure Kinder vnser kinder von der forcht des HERRN weisen.

26. Darumb sprachen wir: Lasst vnns einen Altar bauen/ nicht zum Opffer/ noch zum Brandtopffer.

27. Sondern daß er ein Zeuge sey zwischen vns vnnd euch vnnd vnsern Nachkommen/ daß wir dem HERREN dienst thun mögen für jm/ mit vnsern Brandtopffern/ Danckopffern vnd andern Opffern/ vnnd eure Kinder heut oder morgen nicht sagen dörffen zu vnsern Kindern: Jhr habt kein theil an dem HERRN.

28. Wenn sie aber also zu vns sagen würden/ oder zu vnsern Nachkommen/ heut oder morgen/ so köndten sie sagen: Sehet die gleichnuß des Altars des HERRn/ den vnser Väter gemachet haben/ nicht zum Opffer noch zum Brandopffer/ sondern zum Zeugen zwischen vns vnd euch.

29. Das sey ferne von vnns/ daß wir abtrünnig werden von dem HErrn/ daß wir vnns heute wolten von jhm wenden/ vnnd einen Altar bauen zum Brandopffer/ vnnd zum Speißopffer/ vnd andern Opffern/ Ausser dem Altar des HErrn vnsers Gottes/ der für seiner wohnung stehet.

CAP. XXII.

24. *E se noi per timore di questa cosa non habbiamo ciò fatto, dicendo: Domane i vostri figliuoli parlaranno à nostri figliuoli dicendo: Che hauete à far voi col Signore Dio d' Israel?*

25. *Oltra di questo il Signore ha messo il Giordano per confine fra noi e voi, o figliuoli di Rubè, e figliuoli di Gad: voi non hauete parte al Signore: & i vostri figliuoli facciano cessare i nostri figliuoli, à fin che non temino il Signore.*

26. *Laonde noi dissemo, Attendiamo noi ora à edificare vno altare, non per l' holocausto, ne pel sacrifitio:*

27. *Ma à finche sia testimonio fra noi e voi, e fra le nostre generationi dopo noi; che noi seruiamo al Signore dinanzi à lui ne i nostri holocausti, e ne i nostri sacrifitii, e ne i nostri pacifici: & à fin che i vostri figliuoli domane non dichino à nostri figliuoli Voi non hauete parte nel Signore.*

28. *Inoltre noi dissemo: Se auuerrà, che domane cio dichino à noi, ò à le nostre generationi; allhora noi risponderemo, Guardate la somiglianza de l'altare del Signore, che fecero i nostri padri, non per l' holocausto, ne per il sacrifitio: ma perche sia testimonio fra voi e noi.*

29. *Sia lungi da noi, che ci ribelliamo contra il Signore, & hoggi ci ritiriamo da seguitare il Signore edificando vno altare per l'holocausto, per l' offerta, e per il sacrifitio, oltre l' altare del Signore Dio nostro il quale è dinanzi al suo tabernacolo.*

כב

30 וּשְׁמַע פִּינְחָס כַּהֲנָא וְרַבְרְבֵי כְּנִשְׁתָּא וְרֵישֵׁי אַלְפַיָא דְיִשְׂרָאֵל דְּעִמֵּיהּ יָת פִּתְגָמַיָא דְּמַלִּילוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וּשְׁפַר בְּעֵינֵיהוֹן׃

31 וַאֲמַר פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי מְנַשֶּׁה יוֹמָא דֵּין יְדַעְנָא אֲרֵי בֵּינָנָא שַׁרְיָא שְׁכִינְתָּא דַּייָ דְּלָא שַׁקַּרְתּוּן בְּ(מֵימְרָא) דַּייָ שִׁקְרָא הָדֵין בְּכֵן שֵׁיזֵבְתּוּן יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד (מֵימְרָא) דַּייָ׃

32 וְתָב פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְרַבְרְבַיָא מִלְּוָת בְּנֵי רְאוּבֵן וּמִלְּוָת בְּנֵי גָד מֵאֲרַע גִּלְעָד לַאֲרַע דִּכְנַעַן לְוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲתִיבוּ יָתְהוֹן פִּתְגָמָא׃

33 וּשְׁפַר פִּתְגָמָא בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאוֹדִיאוּ קֳדָם יְיָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָא אֲמַרוּ לְמִסַּק עֲלֵיהוֹן לְחֵילָא לְחַבָּלָא יָת אַרְעָא דִּבְנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד יָתְבִין בַּהּ׃

34 וּקְרוֹ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד סָהִיד לְמַדְבְּחָא אֲרֵי סָהִיד הוּא בֵּינָנָא אֲרֵי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים׃

כג

1 וַהֲוָה לִזְמַן יוֹמִין סַגִּיאִין בָּתַר דְּאָנִיחַ יְיָ לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן סְחוֹר סְחוֹר וִיהוֹשֻׁעַ סִיב עַל בְּיוֹמִין׃

2 וּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל לְסָבוֹהִי וּלְרֵישׁוֹהִי וּלְדַיָּנוֹהִי וּלְסָרְכוֹהִי וַאֲמַר לְהוֹן אֲנָא סֵבִית עֲלִית בְּיוֹמִין׃

כב

30 וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃

31 וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם יָדַעְנוּ כִּי־בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז הִצַּלְתֶּם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃

32 וַיָּשָׁב פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַנְּשִׂיאִים מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם דָּבָר׃

33 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד יֹשְׁבִים בָּהּ׃

34 וַיִּקְרְאוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד לַמִּזְבֵּחַ כִּי־עֵד הוּא בֵּינֹתֵינוּ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים׃

כג

1 וַיְהִי מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵנִיחַ יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים׃

2 וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְכָל־יִשְׂרָאֵל לִזְקֵנָיו וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי בַּיָּמִים׃

κβ'.

30. Καὶ ἀκούσαντες Φινεὲς ὁ ἱερεὺς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ οἱ χιλίαρχοι Ἰσραὴλ, οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς.

31. Καὶ εἶπε Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ· σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν Κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον Κυρίου πλημμέλειαν ταύτην. καὶ ὅτι ἐρρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Κυρίου.

32. Καὶ ἀπέστρεψε Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, ἐκ γῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους.

33. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν, μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ, καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, καὶ κατῴκησαν ἐπ' αὐτῆς.

34. Καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν, τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀνὰ μέσον αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς θεὸς αὐτῶν ἐστί.

ΚΕΦΑΛ. κγ'.

1. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πλείους, μετὰ τὸ καταπαῦσαι Κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς ταῖς ἡμέραις.

2. Καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γερουσίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις.

30. Quibus

CAP. XXII.

30. Quibus auditis, Phinees sacerdos, & principes legationis Israel, qui erant cum eo, placati sunt: & verba filiorum Ruben, & Gad, & dimidiæ tribus Manasse, libentissimè susceperunt.

31. Dixitq; Phinees filius Eleazari sacerdos ad eos, Nũc scimus quod nobiscum sit Dominus, quoniam alieni estis à prævaricatione hac, & liberastis filios Israel de manu Domini.

32. Reversusq; est cum principibus à filiis Ruben & Gad de Terra Galaad, finium Chanáan ad filios Israel, & retulit eis.

33. Placuitq; sermo cunctis audientibus. Et laudaverunt Deum filii Israel, & nequaquam ultrà dixerunt, ut ascenderent contra eos, atque pugnarent, & delerent Terram possessionis eorum.

34. Vocaveruntq; filii Ruben, & filii Gad, altare quod exstruxerant, Testimonium nostrum, quod Dominus ipse sit Deus.

Das XXII. Capitel.

30. Da aber Pinehas der Priester vnnd die Obersten der Gemeine/die Fürsten Israel/die mit jm waren/höreten dise wort/die die Kinder Ruben Gad vnnd Manasse sagten/gefielen sie jnen wol.

31. Vnd Pinehas der Son Eleasar des Priesters sprach zu den Kindern Ruben/Gad vnnd Manasse: Heute erkennen wir/daß der HERR vnter vns ist/daß jhr euch nicht an dem HERRN versündigt habt inn diser that/Nun habt jhr die Kinder Israel errettet auß der Handt des HERREN.

32. Da zoch Pinehas der Son Eleasar des Priesters/vnnd die Obersten/auß dem Land Gilead/von den Kindern Ruben vnd Gad/wider ins Land Canaan zu den Kindern Israel vnd sagtens jnen an.

33. Das gefiel den Kindern Israel wol/vnd lobten den Gott der Kinder Israel/vnd sagten nicht mehr/daß sie hinauff wolten ziehen/mit einẽ Heer wider sie/zu verderben das Land/da die Kinder Ruben vnnd Gad innen wohneten.

34. Vnnd die Kinder Ruben vnnd Gad hiessen den Altar/Daß er Zeuge sey zwischen vns/vnnd/das der HERR Gott sey.

CAP. XXII.

30. Ora Phinees sacerdote & i principi de la congregatione e capi de la moltitudine d'Israel, i quali erano seco, intendendo le parole che i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad, e la mezza tribu di Manasse haueuano dette, piacquero loro,

31. E Phinees figliuolo di Eleazar Sacerdote disse à i figliuoli di Ruben, & à i figliuoli di Gad, & à la mezza tribu di Manasse. Hoggi noi habbiamo conosciuto che'l Signore è nel mezzo di noi e che voi non hauete preuaricato in questo contra il Signore: hora voi hauete liberati i figliuoli d'Israel de la mano del Signore.

32. Phinees dunque figliuolo di Eleazar Sacerdote, e quei principi se ne rittornorono da i figliuoli di Ruben, e da i figliuoli di Gad, de la terra di Galaad à la terra di Canaan à i figliuoli d'Israel; e raccontoron loro il tutto.

33. E la cosa piacque à i figliuoli d'Israel; & i figliuoli d'Israel benedissero Dio: e non dissero di andare à combattere contra quelli, per ruinar la terra, ne laquale habitauano i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad.

34. Et i figliuoli di Ruben, & i figliuoli di Gad chiamorono l'altare Ed; perche sarà testimonio fra noi che'l Signore è lo Dio.

CAP. XXIII.

1. Evoluto autem multo tempore postquam pacem dederat Dominus Israeli, subiectis in gyro nationibus universis, & Iosue iam longævo & persenilis ætatis.

2. Vocavit Iosue omnem Israelem, maioresq; natu, & principes ac duces, & magistros, Dixitq; ad eos, Ego senui, & progressioris ætatis sum.

Das XXIII. Capitel.

VNd nach langer zeit/da der HErr hatte Israel zu ruhe bracht für allen jren Feinden vmbher/vnd Josua nun alt vnd wol betaget war.

2. Berieff er das gantz Israel vnnd jre Eltesten/Häupter/Richter vnnd Amptleute/vnnd sprach zu jhnen: Ich bin alt vnd wol betaget.

CAP. XXIII.

1. Ora auuenne, molti giorni dapoi che'l Signore dette riposo à Israel da tutti i loro nimici à l'interno, Iosue diuentò vecchio, e pieno d'anni.

2. Allhora Iosue chiamò tutto Israel, i suoi seruitori, i suoi capi, i suoi giudici, & i suoi presidenti, e disse loro, Io sono inuecchiato e pieno di giorni.

כג

3 וְאַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכָל־הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם׃

4 רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם אֶת־הַגּוֹיִם
הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה לְשִׁבְטֵיכֶם
מִן־הַיַּרְדֵּן וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי
וְהַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃

5 וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא יֶהְדֳּפֵם
מִפְּנֵיכֶם וְהוֹרִישׁ אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם
וִירִשְׁתֶּם אֶת־אַרְצָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם׃

6 וַחֲזַקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת
אֵת כָּל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת
מֹשֶׁה לְבִלְתִּי סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין
וּשְׂמֹאול׃

7 לְבִלְתִּי בֹא בַּגּוֹיִם הָאֵלֶּה
הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וּבְשֵׁם
אֱלֹהֵיהֶם לֹא־תַזְכִּירוּ וְלֹא
תַשְׁבִּיעוּ וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא
תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם׃

8 כִּי אִם־בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃

9 וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם
גְּדֹלִים וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם לֹא־
עָמַד אִישׁ בִּפְנֵיכֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

10 אִישׁ־אֶחָד מִכֶּם יִרְדָּף־אָלֶף
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם
לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃

11 וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם
לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

כג

3 ואתון חזיתון ית כל
דעבד ייי אלהכון ית כל
עממיא האילין מן
קדמיכון ארי ייי אלהכון
(מימריה) מגיח לכון׃

4 חזו דפליגית לכון ית
עממיא דאשתארו
האילין באחסנא
לשבטיכון מן ירדנא וכל
עממיא דשיציתי וימא
רבא מעלני שמשא׃

5 ויי אלהכון הוא
יתברינון מן קדמיכון
ויתריך יתהון מן קדמיכון
ותירתון ית ארעהון כמא
דמליל ייי אלהכון לכון׃

6 ותתקפון לחדא למטר
ולמעבד ית כל דכתיב
בספר אוריתא דמשה
בדיל דלא למסטי מיניה
לימינא ולשמאלא׃

7 בדיל דלא לאתערבא
בעממיא האילין דא
דאשתארו האילין עמכון
ובשום טעותהון לא
תדכרון ולא תקימון
ולא תפלחונון ולא תסגדון
להון׃

8 אלהן (בדחלתא) דייי
אלהכון תדבקון כמא
דעבדתון עד יומא הדין׃

9 ותריך ייי מן קדמיכון
עממין רברבין ותקיפין
ואתון לא קם אינש
קדמיכון עד יומא הדין׃

10 גברא חד מנכון ירדף
אלפא ארי ייי אלהכון
(מימריה) מגיח לכון
קרבא כמא דמליל לכון׃

11 ותסתמרון לחדא
לנפשתיכון למרחם ית
ייי אלהכון׃

κγ΄.

3. Ὑμεῖς δὲ ἑωράκατε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, αὐτὸς ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν.

4. Ἴδετε ὅτι ἀπέρριφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου πάντα τὰ ἔθνη ἐξωλόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὁριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου.

5. Κύριος δὲ ὁ θεὸς ὑμῶν, αὐτὸς ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσῃ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμῖν.

6. Κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου μωϋσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε ἀπ' αὐτοῦ εἰς δεξιὰ ἢ εἰς εὐώνυμα.

7. Ὅπως μὴ εἰσέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα μεθ' ὑμῶν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὀμόσητε οὔτε μὴ λατρεύσητε αὐτοῖς. οὔτε μὴ προσκυνήσητε αὐτοῖς.

8. Ἀλλ' ἢ κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9. Καὶ ἐξωλόθρευσε κύριος αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔθνη μεγάλα, καὶ ἰσχυρά. καὶ ὑμῖν οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον ὑμῶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

10. Ἀνὴρ εἷς ἐξ ὑμῶν ἐδίωξε χιλίους, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὗτος συνεκπολεμεῖ ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ὑμῖν.

11. Καὶ φυλάξεσθε σφόδρα ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, τοῦ ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν.

CAP. XXIII.

3. Vosque cernitis omnia quæ fecerit Dominus Deus vester cunctis per circuitum nationibus, quomodo pro vobis ipse pugnaverit.

4. Et nunc quia vobis forte divisit omnẽ Terram, ab Orientali parte Iordanis usque ad mare magnum, multæque adhuc supersunt nationes.

5. Dominus Deus vester disperdet eas, & auferet à facie vestra, & possidebitis Terram, sicut vobis pollicitus est.

6. Tantum confortamini, & estote soliciti, ut custodiatis cuncta quæ scripta sunt in volumine legis Moysi: & non declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad sinistram.

7. Ne postquam intraveritis ad Gentes, quæ inter vos futuræ sunt, juretis in nomine Deorum earum, & serviatis eis, & adoretis illos.

8. Sed adhæreatis Domino Deo vestro, quod fecistis usque in diem hanc.

9. Et tunc auferet Dominus Deus in conspectu vestro gentes magnas & robustissimas, & nullus vobis resistere poterit.

10. Vnus è vobis persequetur hostiũ mille viros: quia Dominus Deus vester pro vobis ipse pugnabit, sicut policitus est.

11. Hoc tantum diligentissimè præcavete; ut diligatis Dominum Deum vestrum.

Das XXIII. Capitel.

3. Vnnd jr habt gesehen alles was der HERR euer Gott gethan hat/ an allen disen Völckern für euch her/ denn der HERR euer GOtt hat selber für euch gestritten.

4. Sehet/ich hab euch die übrigen Völcker durchs Loß zugetheilet / einem jeglichen Stamm seinen Erbtheil vom Jordan an/vnnd alle Völcker die ich außgerottet habe/vnd am grossen Meer gegen der Sonnen vntergang.

5. Vnd der HERR euer Gott wird sie außstossen für euch/ vnd von euch vertreiben/daß jr jr Land einnemet/ Wie euch der HERR euer Gott geredt hat.

6. So seydt nun sehr getrost/daß jr haltet vnd thut alles was geschrieben stehet im Gesetzbuch Mose / daß jhr nicht davon weichet / weder zur rechten noch zur lincken.

7. Auff daß jr nicht vnter dise übrige Völcker kommt / die mit euch sind/ vnd nicht gedenckt noch schweret bey dem Namen jrer Götter/noch jhnen dienet/noch sie anbetet.

8. Sondern dem HERRN eurem Gott anhanget/wie jr biß auff disen tag gethan habt.

9. So wird der HERR für euch her vertreiben grosse vnnd mechtige Völcker/vnnd niemand hat euch widerstanden biß auff disen tag.

10. Euer einer wird tausent jagen/ denn der HERR euer Gott streitet für euch/wie er euch geredt hat.

11. Darumb so behütet auffs fleissigst euer Seelen/daß jhr den HERREN euren Gott lieb habet.

CAP. XXIII.

3. E voi hauete vedute tutte le cose che' l Signore Dio vostro ha fatte à tutte queste genti dinanzi à voi; come il Signore Dio vostro ha combattuto per voi.

4. Guardate, io vi ho distribuito per sorte il resto di queste genti in heredità per le vostre tribu, di qua dal Giordano e tutte le genti lequali io ho rouinate insino al mare grande verso l' occaso del sole.

5. Ma il Signore Dio vostro egli rigetterà quelle da la faccia vostra, e le scacciarà dinanzi à voi; e voi possederete la lor terra per ragione hereditaria, sicome il Signore Dio vostro vi ha parlato.

6. Siate dunque di animo forte, áfin che voi custodiate e facciate tutto quel che è scritto nel libro de la Legge di Moise, e che non vi ritiriate da quello ne à la destra ne à la sinistra.

7. E non vi mescolarete con queste genti che restano con esso voi, e non farete mentione del nome de i loro dii, ne giurarete per essi, ne seruirete loro, ne vi inchinarete dinanzi à loro.

8. Ma vi accostarete al Signore Dio vostro, si come voi hauete fatto insino à questo giorno.

9. Per questo egli ha scacciate genti grandi e forti dinanzi à voi, e persona non ha fatto resistenza dinanzi à voi insino à questo giorno.

10. Vno huomo de vostri ne ha perseguitati mille per che il Signore Dio vostro è egli che combatte per voi, sicome vi haueua detto.

11. Guardateui dunque diligentemente, accioche voi amiate il Signore Dio vostro.

כג

12 כִּי אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּ וּדְבַקְתֶּם בְּיֶתֶר הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם וּבָאתֶם בָּהֶם וְהֵם בָּכֶם

13 יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְהוֹרִישׁ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ וּלְשֹׁטֵט בְּצִדֵּיכֶם וְלִצְנִנִים בְּעֵינֵיכֶם עַד אֲבָדְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

14 וְהִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וִידַעְתֶּם בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם כִּי לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם לֹא־נָפַל מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃

15 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא יְהוָה עֲלֵיכֶם אֵת כָּל־הַדָּבָר הָרָע עַד־הַשְׁמִידוֹ אוֹתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

16 בְּעָבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם׃

כג

12 ארי אם מיתב תתובון ותדבקון בשאר עממיא האילין דאשתארו האילין עמכון ותתחתנון בהון ותתערבון בהון ואינון יתערבון בכון:

13 מידע תדעון ארי לא יוסיף (מימרא) דיי אלהכון לתרכא ית עממיא האילין מן קדמיכון ויהון לכון לתבר ולתקלא ולסיען נטלן דין לקבליכון ולמשירין בעיניכון עד דתיבדון מעל ארעא טבתא הדא דיהב לכון יי אלהכון:

14 הא אנא אזיל יומא דין באורח כל ארעא ותדעון בכל לבכון ובכל נפשכון ארי לא בטיל פתגמא חד מכל פתגמיא תקניא דמליל יי אלהכון עליכון כולהון אתקיימו לכון ולא בטיל מנהון פתגמא חד:

15 ויהי כמא דאתקיימו עליכון ככל פתגמיא תקניא דמליל יי אלהכון עליכון כן ייתי יי עליכון ית כל פתגמא בישא עד דישיצי יתכון מעלוי ארעא טבתא הדא דיהב לכון יי אלהכון:

16 במעברכון ית קימא דיי אלהכון דפקיד יתכון ותהכון ותפלחון לטעות עממיא ותסגדון להון ויתקוף רגזא דיי בכון ותיבדון בפריע מעל ארעא טבתא דיהב לכון:

κγ'.

12. Ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προστεθῆτε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι τούτοις μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτοὺς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ὑμῖν.

13. Γνώσει γινώσκετε, ὅτι οὐ μὴ προσθῇ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας, καὶ εἰς σκάνδαλα, καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν, καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

14. Ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω σήμερον τὴν ὁδὸν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ γνώσεσθε ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, καὶ διότι οὐ διέπεσε λόγος εἷς ἀπὸ πάντων τῶν λόγων τῶν ἀγαθῶν ὧν εἶπε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς, πάντα ἥκει ὑμῖν, οὐ διαπεφώνηκεν ἐξ αὐτῶν.

15. Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον ἥκει ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ ἃ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει κύριος ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρὰ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

16. Ἐν τῷ παραβαίνειν ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν, καὶ πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος ἐν ὑμῖν, καὶ ἀπολεῖσθε τὸ τάχος ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκε κύριος ὑμῖν.

CAP. XXIII. | Das XXIII. Capitel. | CAP. XXIII.

12. Quòd si volueritis gentium harum quæ inter vos habitant, erroribus adhærere, & cum eis miscere connubia, atque amicitias copulare:

12. Wo jhr euch aber vmbwendet/ vnnd disen übrigen Völckern anhanget/ vnd euch mit jhnen verheiratet/ daß jhr vnter sie/ vnnd sie vnter euch kommen.

12. Perche se voi ritornarete indietro, e vi accostarete al resto di queste genti, al resto di queste dico che sono cone∫so voi; e farete parentela con esse, e vi mescolarete con loro, & esse con voi:

13. Iam nunc scitote quòd Dominus Deus vester non eas deleat ante faciem vestram, sed sint vobis in foveam ac laqueum, & offendiculum ex latere vestro, & sudes in oculis vestris, donec vos auferat atque disperdat de Terra hac optima quam tradidit vobis.

13. So wisset/ daß der HERR euer Gott/ wird nicht mehr alle dise völcker für euch vertreiben/ sondern sie werden euch zum strick vnd netz/ vnnd zum Geissel inn euer seiten werden/ vnd zum Stachel in euren augen/ biß daß er euch vmbbringe von dem guten Lande/ daß euch der HERR euer Gott gegeben hat.

13. Sappiate hora che'l Signore Dio vostro non scacciarà per l'auenire tutte queste genti dinanzi à voi; ma vi saranno come per laccio, & intoppo, e flagello ne vostri fianchi, e per spine ne vostri occhii, per fin che voi periate da questa terra buona, laquale il Signore Dio vostro vi ha data,

14. En ego hodie ingredior viam universæ terræ, & toto animo cognoscetis quòd de omnibus verbis quæ se Dominus præstiturum vobis esse pollicitus est, unum non præterierit in cassum.

14. Sihe/ ich gehe heute dahin/ wie alle Welt/ vnd jr solt wissen von gantzem Hertzen/ vnd von gantzer Seele/ daß nicht ein wort gefeilet hat/ an alle dem guten/ daß der HERR euer GOtt euch geredt hat/ Es ist alles kommen vnd keins verblieben.

14. Et ecco, ch'io hoggi vado per la via di tutta la terra: conoscete dunque con tutto il cuor vostro e con tutta l'anima vostra, che non è cascata vna parola di tutte le parole buone, che'l Signore Dio vostro ha dette sopra di voi: tutte vi sono occorse, non è cascata vna parola di quelle.

15. Sicut ergo implevit opere quod promisit, & prospera cuncta venerunt: sic adducet super vos quicquid malorum comminatus est, donec vos auferat atque disperdat de Terra hac optima quam tradidit vobis.

15. Gleich wie nun alles Gutes kommen ist / daß der HERR euer Gott euch geredt hat: Also wird der HERR auch über euch kommen lassen alles böse / biß er euch vertilge/ von disem guten Lande/ daß euch der HERR euer Gott gegeben hat.

15. Si come dunque vi è auuenuta ogni buona parola che'l Signore Dio vostro ha detto à voi; così il Signore menarà sopra di voi ogni parola mala, per fin che vi distrugga di questa buona terra, laquale il Signore Dio vostro vi ha data.

16. Eo quòd præterieritis pactum Domini Dei vestri, quod pepigit vobiscum, & servieritis diis alienis, & adoraveritis eos: cito atque velociter consurget in vos furor Domini, & auferemini ab hac Terra optima quam tradidit vobis.

16. Wenn jr übertrettet den Bund des HERREN eures Gottes / den er euch gebotten hat/ vnnd hingehet vnd andern Göttern dienet/ vnnd sie anbetet/ daß der zorn des HERRN über euch ergrimmet/ vnnd euch bald vmbbringet von dem guten Land/ daß er euch gegeben hat.

16. Quando voi hauerete trasgredito il patto del Signore Dio vostro, che vi ha comandato, e sarete andati, & hauerete seruito à Dii stranieri; e vi sarete inginocchiati dinanzi à loro: il furor del Signore si accenderà contra di voi, e presto perirete de la terra buona, che vi ha data.

כד

1 וּכְנַשׁ יְהוֹשֻׁעַ יָת כָּל שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכֶם וּקְרָא לְסָבֵי יִשְׂרָאֵל וּלְרֵישֵׁיהוֹן וּלְדַיָּנֵיהוֹן וּלְסָרְכֵיהוֹן וְאִתְעַתַּדוּ קֳדָם יְיָ׃

2 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְכָל עַמָּא כִּדְנַן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל בְּעִבַר פְּרָת יְתִיבוּ אֲבָהָתְכוֹן מֵעָלְמָא תֶּרַח אֲבוּהִי דְאַבְרָהָם וַאֲבוּהִי דְנָחוֹר וּפְלַחוּ לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא׃

3 וּדְבָרִית יָת אֲבוּכוֹן יָת אַבְרָהָם מֵעֵבֶר פְּרָת וְדַבָּרִית יָתֵיהּ בְּכָל אַרְעָא דִכְנַעַן וְאַסְגֵּיתִי יָת בְּנוֹהִי וִיהַבִית לֵיהּ יָת יִצְחָק׃

4 וִיהַבִית לְיִצְחָק יָת יַעֲקֹב וְיָת עֵשָׂו וִיהַבִית לְעֵשָׂו יָת טוּרָא דְשֵׂעִיר לְמֵירַת יָתֵיהּ וְיַעֲקֹב וּבְנוֹהִי נְחַתוּ לְמִצְרָיִם׃

5 וּשְׁלַחִית יָת מֹשֶׁה וְיָת אַהֲרֹן וּמְחֵית יָת מִצְרָאֵי כְּמָא דַעֲבָדִית בֵּינֵיהוֹן וּבָתַר כֵּן אַפֵּקִית יָתְכוֹן׃

6 וְאַפֵּקִית יָת אֲבָהָתְכוֹן מִמִּצְרַיִם וַאֲתֵיתוּן לְיַמָּא וּרְדַפוּ מִצְרָאֵי בָּתַר אֲבָהָתְכוֹן בִּרְתִיכִין וּבְפָרָשִׁין לְיַמָּא דְסוּף׃

7 וְצַעִיקוּ קֳדָם יְיָ וְשַׁוִּי קְבָלָא בֵּינֵיכוֹן וּבֵין מִצְרָאֵי וְאַיְתִי עֲלֵיהוֹן יָת יַמָּא וַחֲפָנוּן וַחֲזָאָה עֵינֵיכוֹן יָת דַּעֲבָדִית בְּמִצְרַיִם וִיתֵיבְתּוּן בְּמַדְבְּרָא יוֹמִין סַגִּיאִין׃

8 וְאַעֵלִית יָתְכוֹן לְאַרְעָא אֱמוֹרָאֵי דְיָתֵיב בְּעִיבְרָא דְיַרְדְּנָא וְאַגִּיחוּ קְרָבָא עִמְּכוֹן וּמְסָרִית יָתְהוֹן בִּידְכוֹן וִירִיתוּן יָת אַרְעֲהוֹן וְשֵׁיצֵיתִינוּן מִן קֳדָמֵיכוֹן׃

כד

1 וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃

2 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃

3 וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנָעַן וָאַרְבֶּה אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֶּן־לוֹ אֶת־יִצְחָק׃

4 וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת־הַר שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃

5 וָאֶשְׁלַח אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וָאֶגֹּף אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ וְאַחַר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם׃

6 וָאוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַתָּבֹאוּ הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים יַם־סוּף׃

7 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׂם מַאֲפֵל בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם וַיְכַסֵּהוּ וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּשְׁבוּ בַמִּדְבָּר יָמִים רַבִּים׃

8 וָאָבִיאָה אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ אִתְּכֶם וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם וָאַשְׁמִידֵם מִפְּנֵיכֶם׃

ΚΕΦΑΛ. κδʹ.

1. Καὶ συνήγαγεν ἰησοῦς πάσας τὰς φυλὰς ἰσραὴλ εἰς συχὲμ, καὶ συνεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους ἰσραὴλ, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ ἔστησαν ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ.

2. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν· Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ ἰσραήλ· πέραν τοῦ ποταμοῦ παρῴκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, θάρα ὁ πατὴρ ἀβραὰμ, καὶ ὁ πατὴρ ναχὼρ, καὶ ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις.

3 Καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἀβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὡδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ χαναὰν, καὶ ἐπλήθυνα τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν ἰσαάκ.

4. Καὶ ἔδωκα τῷ ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ καὶ τὸν ἠσαῦ. καὶ ἔδωκα τῷ ἠσαῦ τὸ ὄρος τὸ σηεὶρ κληρονομίαν αὐτῷ. καὶ ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς αἴγυπτον.

5. Καὶ ἀπέστειλα μωϋσῆν καὶ ἀαρὼν, καὶ ἐπάταξε κύριος τὴν αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς.

6. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ αἰγύπτου, καὶ εἰσήλθετε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κατεδίωξαν οἱ αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ὑμῶν ἐν ἅρμασι καὶ ἐν ἵπποις, εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν.

7. Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀνὰ μέσον ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς, καὶ εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ αἰγύπτῳ. καὶ ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους.

8. Καὶ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς γῆν ἀμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ ἰορδάνου, καὶ παρετάξατο ὑμῖν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.

CAP. XXIIII.

1. Congregavitquè Iosue omnes tribus Israel in Sichem, & vocavit maiores natu, ac principes, & iudices, & magistros: Steteruntquè in conspectu Domini,

2. Et ad populum sic locutus est, Hæc dicit Dominus Deus Israel, Trans fluvium habitaverunt patres vestri ab initio, Thare pater Abraham, & Nachor: servieruntquè diis alienis.

3. Tuli ergo patrem vestrum Abraham de Mesopotamiæ finibus: & adduxi eum in terram Chanaan: multiplicaviquè semen eius, & dedi ei Isaac:

4. Illiquè rursum dedi Iacob & Esau. E quibus, Esau dedi montem Seir ad possidendum: Iacob vero, & filii eius descenderunt in Aegyptum.

5. Misiquè Moysen & Aaron, & percussi Aegyptum multis signis atq; portentis.

6. Eduxique vos & patres vestros de Aegypto, & venistis ad mare: persecutiquè sunt Aegyptii patres vestros cum curribus & equitatu, usq; ad mare rubrum.

7. Clamaverunt autem ad Dominum filii Israel: qui posuit tenebras inter vos & Aegyptios & adduxit super eos mare, & operuit eos. Viderunt oculi vestri cuncta quæ in Aegypto fecerim, & habitastis in solitudine multo tempore,

8. Et introduxi vos in Terram Amorrhæi, qui habitabat trans Iordanem. Cumq; pugnarent contra vos, tradidi eos in manus vestras, & possedistis Terram eorum, atque interfecistis eos.

Das XXIIII. Capitel.

JOsua versammlet alle Stämme Jsrael gen Sichem / vnnd berieff die Eltesten von Jsrael / die Häupter / Richter / vnd Amptleute. Vnd da sie für Gott getretten waren.

2. Sprach er zum gantzen Volck / so sagt der HERR der Gott Jsrael: Euer Väter wohneten vor zeiten jenseyd dem Wasser / Tharah / Abrahams vnd Nahors Vatter / vnd dieneten andern Göttern.

3. Da nam ich euern Vatter Abraham jenseyd des Wassers / vnnd ließ jhn wandern im gantzen Land Canaan / vnd mehret jm seinen Samen / vnd gab jm Jsaac.

4. Vnd Jsaac gab ich Jacob vnnd Esau / vnnd gab Esau das Gebirge Seir zu besitzen / Jacob aber vnd seine Kinder zogen hinab in Egypten.

5. Da sandte ich Mosen vnnd Aaron / vnd plaget Egypten / wie ich vnter jnen gethan habe.

6. Darnach führet ich euch vnd eure Väter auß Egypten. Vnd da jhr ans Meer kamet / vnnd die Egypter euren Vätern / nachjagten mit Wagen vnnd Reutern an das Schilffmeer.

7. Da schryen sie zum HERRN / der setzt ein Finsternuß zwischen euch vnd den Egyptern / vnnd führet das Meer über sie / vnd bedecket sie. Vnnd eure augen haben gesehen / was ich in Egypten gethan habe / vnd jr habt gewohnet inn der Wüsten eine lange zeit.

8. Vnd ich hab euch bracht inn das Land der Amoriter / die jenseyt dem Jordan wohneten / vnnd da sie wider euch stritten / gab ich sie in eure hände / daß jhr jr Land besasset / vnd vertilget sie für euch her.

CAP. XXIIII.

1. Dapoi Iosue adunò tutte le tribu d'Israel in Sichem, e chiamò i Seniori d'Israel, & i suoi capi, i suoi giudici, & i suoi presidenti: e si presentorono dinanzi à Dio.

2. E Iosue disse à tutto il popolo: Ecco quelche dice il Signore Dio d'Israel, i nostri padri gia habitorono di là dal fiume, cioè, Thare padre di Abraham, e padre di Nachor; e seruirono à dii stranieri.

3. Et io presi il vostro padre Abraham del luogo ch'era di la dal fiume, e lo menai per tutta la terra di Canaan, e moltiplicai il suo seme, e gli detti Ishac.

4. Et à Ishac io detti Iacob, & Esau: & à Esau detti il mõte Seir, perche lo possedesse. Ora Iacob & i suoi figliuoli discesero in Egitto.

5. Et io mandai Moise & Aharon, e percossi l'Egitto, si come io feci nel mezzo di quelio, e dapoi io vi cauai fuora.

6. E cauai i vostri padri di Egitto, e voi veniste al mare, e gli Egittii perseguitorono i vostri padri con carri e caualli insino al mar rosso.

7. Allhora gridorono al Signore, & egli messe vna oscurità fra voi e gli Egittii: e condusse il mare sopra di loro, e gli coprì: e gli occhii vostri viddero quel che io ho fatto in Egitto, e sete habitati nel diserto per molti giorni.

8. Dapoi io vi hò condutti ne la terra de gli Amorrhei, che habitano di là dal Giordano, & hanno combattuto con voi, & io gli ho dati ne le mani vostre e voi hauete posseduta la terra loro, & io gli ho distrutti dinanzi à voi.

כד

9 וְקָם בָּלָק בַּר צִפּוֹר
מַלְכָּא דְמוֹאָב וַאֲגִיחַ
קְרָבָא בְּיִשְׂרָאֵל וּשְׁלַח וּקְרָא
לְבִלְעָם בַּר בְּעוֹר לְמֵילַט
יָתְכוֹן׃
10 וְלָא אֲבֵיתִי לְקַבָּלָא
מִן בִּלְעָם וּבָרֵיךְ בִּרְכָא
יָתְכוֹן וְשֵׁיזֵבִית יָתְכוֹן
מִידֵהוֹן׃
11 וַעֲבַרְתּוּן יָת יַרְדְּנָא
וַאֲתֵיתוּן לִירִיחוֹ וַאֲגִיחוּ
קְרָבָא עִמְּכוֹן יָתְבֵי יְרִיחוֹ
אֱמוֹרָאֵי וּפְרִזָּאֵי וּכְנַעֲנָאֵי
וְחִתָּאֵי וְגִרְגָּשָׁאֵי וְחִוָּאֵי
וִיבוּסָאֵי וּמְסַרֵית יָתְהוֹן
בִּידֵיכוֹן׃
12 וְשַׁלְחִית קֳדָמֵיכוֹן יָת
עִרְעִיתָא וְתָרֵכַת יָתְהוֹן מִן
קֳדָמֵיכוֹן תְּרֵין מַלְכֵי אמ
אֱמוֹרָאָה לָא בְחַרְבָּךְ וְלָא
בְקַשְׁתָּךְ׃
13 וִיהָבִית לְכוֹן אַרְעָא
דְּלָא לָאֵיתוּן בַּהּ וְקִרְוִין
דְּלָא בְנֵיתוּן וִיתֵיבְתּוּן
בְּהוֹן כַּרְמִין וְזֵיתִין דְּלָא
נְצַבְתּוּן אַתּוּן אָכְלִין׃
14 וּכְעַן דְּחִילוּ מִן קֳדָם
יְיָ וּפְלַחוּ קֳדָמוֹהִי בְּלֵב
בִּשְׁלֵמוּתָא וּבְקוּשְׁטָא
וְאַעְדִּיוּ יָת טַעֲוָתָא דִּפְלַחוּ
אֲבָהָתְכוֹן בְּעִבַר פְּרָת
וּבְמִצְרַיִם וּפְלַחוּ קֳדָם
יְיָ׃
15 וְאִם בִּישׁ בְּעֵינֵיכוֹן
לְמִפְלַח קֳדָם יְיָ בְּחַרוּ
לְכוֹן יוֹמָא דֵין יָת מַן
תִּפְלְחוּן אִם יָת טַעֲוָתָא
דִּפְלַחוּ אֲבָהָתְכוֹן דִּי מֵעִבַר
פְּרָת וְאִם יָת טַעֲוָתָא
דֶּאֱמוֹרָאָה דְּאַתּוּן יָתְבִין
בְּאַרְעֲהוֹן בְּרַם אֲנָא וֶאֱנָשׁ
בֵּיתִי נִפְלַח קֳדָם יְיָ׃
16 וַאֲתֵיב עַמָּא וַאֲמַר
חַס לָנָא מִלְּמִשְׁבַּק יָת
פָּלְחָנָא דַיְיָ לְמִפְלַח ל
לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא׃

כד

9 וַיָּקָם בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ
מוֹאָב וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח
וַיִּקְרָא לְבִלְעָם בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל
אֶתְכֶם׃ 10 וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁמֹעַ
לְבִלְעָם וַיְבָרֶךְ בָּרוֹךְ אֶתְכֶם
וָאַצִּל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
11 וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ
אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָכֶם בַּעֲלֵי
יְרִיחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי
וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי
וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם׃
12 וָאֶשְׁלַח לִפְנֵיכֶם אֶת־
הַצִּרְעָה וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם
שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי לֹא בְחַרְבְּךָ
וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ׃
13 וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־
יָגַעְתָּ בָּהּ וְעָרִים אֲשֶׁר לֹא־
בְנִיתֶם וַתֵּשְׁבוּ בָּהֶם כְּרָמִים
וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נְטַעְתֶּם אַתֶּם
אֹכְלִים׃
14 וְעַתָּה יְראוּ אֶת־יְהוָה וְעִבְדוּ
אֹתוֹ בְּתָמִים וּבֶאֱמֶת וְהָסִירוּ
אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָבְדוּ
אֲבוֹתֵיכֶם בְּעֵבֶר הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם
וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה׃
15 וְאִם רַע בְּעֵינֵיכֶם לַעֲבֹד
אֶת־יְהוָה בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם
אֶת־מִי תַעֲבֹדוּן אִם אֶת־
אֱלֹהִים אֲשֶׁר־עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַנָּהָר וְאִם אֶת־
אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים
בְּאַרְצָם וְאָנֹכִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד
אֶת־יְהוָה׃
16 וַיַּעַן הָעָם וַיֹּאמֶר חָלִילָה
לָּנוּ מֵעֲזֹב אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד
אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃

κδ΄.

9. Καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφὼρ βασιλεὺς μωὰβ, καὶ παρετάξατο τῷ ἰσραὴλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἀράσασθαι ὑμῖν.

10. Καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεὸς ἀπολέσαι σε καὶ εὐλογίᾳ εὐλόγησεν ὑμᾶς, καὶ ἐξείλετο ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς.

11. Καὶ διέβητε τὸν ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς ἱεριχὼ, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ὑμᾶς οἱ κατοικοῦντες ἱεριχὼ, ὁ ἀμορραῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ χαναναῖος, καὶ ὁ χετταῖος, καὶ ὁ γεργεσαῖος καὶ ὁ εὐαῖος, καὶ ὁ ἰεβουσαῖος, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν.

12. Καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σφηκίαν, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν δύο βασιλεῖς τῶν ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου, οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου.

13. Καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ᾠκοδομήσατε, καὶ κατῳκίσθητε ἐν αὐταῖς. καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς οὐ κατεφυτεύσατε, ὑμεῖς ἔδεσθε.

14. Καὶ νῦν φοβήθητε τὸν κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ἐν εὐθύτητι, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε τῷ κυρίῳ.

15. Εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν τῷ κυρίῳ, ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον, τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν ἀμορραίων, ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ οἶκός μου λατρεύσομεν κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι.

16 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε· μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν τὸν κύριον, ὥστε λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις.

CAP. XXIIII.

9. Surrexit autem Balac filius Sephor rex Moab, & pugnavit contra Israelem. Misitq; , & vocavit Balaam filium Beor, ut malediceret vobis.

10. Et ego nolui audire eum, sed è cõtrario per illum benedixi vobis, & liberavi vos de manu eius.

11. Transistisq; Iordanem, & venistis ad Iericho. Pugnaveruntq; contra vos viri civitatis eius, Amorrhæus, & Pherezæus, & Chananæus, & Hethæus, & Gergesæus, & Hevæus, & Iebusæus, & tradidi illos in manus vestras.

12. Misiq; ante vos crabrones: & ejeci eos de locis suis, duos reges Amorrhæorum, non in gladio & in arcu tuo.

13. Dediq; vobis Terram in qua non laborastis, & urbes quas non ædificastis, ut habitaretis in eis: vineas & oliveta quæ non plantastis.

14. Nunc ergo timete Dominum, & servite ei perfecto corde atque verissimo: & auferte deos quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia & in Aegypto, ac servite Domino.

15. Sin autem malum vobis videtur ut Domino serviatis, optio vobis datur: eligite hodie quod placet, cui servire potissimum debeatis, utrum diis quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia, an diis Amorrhæorum, in quorum terra habitatis: ego autem & domus mea serviemus Domino.

16. Responditq; populus, & ait, Absit à nobis ut relinquamus Dominum, & serviamus diis alienis.

Das XXIIII. Capitel.

9. Da macht sich auff Balak der Sohn Zipor/ der Moabiter König/ vnnd streit wider Israel/ vnd sandte hin/ vñ ließ ruffen Bileam den Son Beor/ daß er euch verfluchet.

10. Aber ich wolte jhn nicht hören/ vnnd er segenet euch/ vnd ich errettet euch auß seinen henden.

11. Vnd da jr über den Jordan gienget/ vnnd gen Jeriho kamet/ stritten wider euch die Bürger von Jeriho/ die Amoriter/ Pheresiter/ Cananiter/ Hethiter/ Girgositer/ Heviter vnd Jebusiter/ aber ich gab sie in eure hende.

12. Vnd sandte Hornissen für euch her/ die trieben sie auß für euch her/ die zwen Könige der Amoriter/ Nicht durch dein Schwerdt noch durch deinen Bogen.

13. Vnd hab euch ein Land gegeben/ daran jr nicht gearbeitet habt/ vnnd städte die jr nicht gebauet habt/ daß jr drinnen wohnet/ vnd esset von Weinbergen vnd Oelbergen/ die jr nicht gepflantzet habt.

14. So förchtet nun den HERRN/ vnd dienet jm treulich vnd rechtschaffen/ vnd lasset fahren die Götter/ den eure Väter gedienet haben jenseydt dem Wasser/ vnnd in Egypten/ vnnd dienet dem HERRN.

15. Gefellet es euch aber nicht/ daß jr dem HERRN dienet/ so erwehlet euch heute/ welchem jr dienẽ wolt/ dem Gott dem euer Väter gedienet haben jenseyd dem Wasser/ oder den Göttern der Amoriter/ im welcher Land jr wohnet/ Ich aber vnnd mein Hauß wollen dem Herrn dienen.

16. Da antwortet das Volck vnnd sprach: Das sey ferne von vns/ daß wir den HERRN verlassen/ vnnd andern Göttern dienen.

CAP. XXIIII.

9 E si leuò Balac figliuolo di Sephor Re di Moab, e combattè con Israel: e mandò à chiamar Balaam figliuolo di Beor, per che vi maladicesse.

10. Et io non volsi ascoltare Balaam anzi io vi benedissi, e vi liberai da la mano sua.

11. E voi passaste il Giordano, & andaste in Ierico. E gli huomini di Ierico combatterono cõtra di voi, gli Amorrhei, i Pherezei, i Cananei, gl Hetthei, i Gergesei, gl Hiuei, & i Iebusei: & io gli detti ne la vostra mano.

12. E mandai auanti à voi i calabroni, i quali scacciorno quelli dinanzi à voi, cioè, i due Re de gli Amorrhei, non co'l tuo coltello, ne co l tuo arco.

13. Et io ho dato à voi la terra, ne laquale non hauete lauorato, e le città, lequali non hauete edificate, e sete habitati in esse: voi mangiate de le vigne e de gli oliueti, che voi non hauete piantati.

14. Ora dunque temete il Signore, e seruitegli in semplicità & in verità, e leuate gli dii, à iquali i vostri padri seruirono di là dal fiume e ne lo Egitto, e seruite al Signore.

15. Ma se vi è molesto di seruire al Signore, eleggetiui hoggi à chi voi volete seruire: o à gli dii, à iquali hanno seruito i vostri padri, che stettero di là dal fiume; ò à gli dii de gli Amorrhei, ne la terra dequali voi habitate: ma io e la mia famiglia seruiremo al Signore.

16. Il popolo gli rispose, dicendo, Non ci venga in mente, che noi abandoniamo il Signore, seruendo à dii stranieri.

כד

17 ארי ייי אלהנא הוא דאסיק יתנא וית אבהתנא מארעא דמצרים מבית עבדותא ודעבד לעיננא ית אתיא רברבתא האילין ונטרנא בכל אורחא דהליכנא בה ובכל עממיא דעברנא ביניהון:

18 ותריך ייי ית כל עממיא וית אמוראה יתבי ארעא מן קדמנא ואף אנחנא נפלח קדם ייי ארי הוא אלהנא:

19 ואמר יהושע לעמא לא תיכלון למפלח קדם ייי ארי אלהא קדישא הוא אל קנוא הוא מן קדם דין לא ישבוק לחוביכון ולחטאיכון:

20 ארי תשבקון ית פלחנא דייי ותפלחון לטעות עממיא ויתוב ויבאש לכון וישיצי יתכון בתר דאוטיב לכון:

21 ואמר עמא ליהושע לא אלהין קדם ייי נפלח:

22 ואמר יהושע לעמא סהדין אתון בנפשתכון ארי אתון בחרתון לכון ית פלחנא דייי למפלח קדמוהי ואמרו סהדין:

23 וכען אעדו ית טעות עממיא דביניכון ואצלו ית לבכון לפלחנא דייי אלהא דישראל:

24 ואמרו עמא ליהושע קדם ייי אלהנא נפלח ולמימריה נקביל:

25 וגזר יהושע קים לעמא ביומא ההוא ושוי ליה קים ודין בשכם:

כד

17 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ וְאֶת־אֲבוֹתֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־הָאֹתוֹת הַגְּדֹלוֹת הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְנוּ בָהּ וּבְכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בְּקִרְבָּם׃

18 וַיְגָרֶשׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים וְאֶת־הָאֱמֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ׃

19 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל־קַנּוֹא הוּא לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאותֵיכֶם׃

20 כִּי תַעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב וְהֵרַע לָכֶם וְכִלָּה אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם׃

21 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֹא כִּי אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד׃

22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ עֵדִים׃

23 וְעַתָּה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וְהַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

24 וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַעֲבֹד וּבְקוֹלוֹ נִשְׁמָע׃

25 וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּשֶׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט בִּשְׁכֶם׃

κδ.

17. Κύριος γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς θεός ἐστιν, αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἡμῖν τὰ σημεῖα τὰ μεγάλα ταῦτα, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ, ᾗ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς παρήλθομεν δι' αὐτῶν.

18. Καὶ ἐξέβαλε κύριος πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὸν ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν τῷ κυρίῳ. οὗτος γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστι.

19. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· οὐ μὴ δυνήσθε λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ, ὅτι ὁ θεὸς ἅγιός ἐστι, καὶ ζηλώσας οὗτος, οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν.

20. Ἡνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε τὸν κύριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς, ἀνθ' ὧν εὖ ἐποίησεν ὑμῖν.

21. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς ἰησοῦν· οὐχί, ἀλλὰ τῷ κυρίῳ λατρεύσομεν.

22. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. μάρτυρες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς τὸν κύριον λατρεύειν αὐτῷ, καὶ εἶπαν, μάρτυρες.

23. Καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἰσραήλ.

24. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς ἰησοῦν· κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν λατρεύσομεν, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα.

25. Καὶ διέθετο ἰησοῦς διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν συχὲμ, ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ θεοῦ ἰσραήλ.

17. Domi-

CAP. XXIIII.

17 Dominus Deus noster ipse eduxit nos & patres nostros de Terra AEgypti, de domo servitutis: fecitq; videntibus nobis signa ingentia, & custodivit nos in omni via per quam ambulavimus, & in cunctis populis per quos transivimus.

18 Et eiecit universas gentes, Amorrhæum habitatorem Terræ quam nos intravimus. Serviemus igitur Domino, quia ipse est Deus noster.

19 Dixitq; Iosue ad populum, Non poteritis servire Domino: Deus enim sanctus, & fortis æmulator est, nec ignoscet sceleribus vestris atque peccatis.

20 Si dimiseritis Dominum, & servieritis diis alienis, convertet se, & affliget vos, atq; subvertet postquam vobis præstiterit bona.

21 Dixitq; populus ad Iosue, Nequaquam ita ut loqueris erit, sed Domino serviemus.

22 Et Iosue ad populum, Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut serviatis ei. Responderuntq; Testes.

23 Nunc ergo, ait, auferte Deos alienos de medio vestri, & inclinate corda vestra ad Dominum Deum Israel.

24. Dixitq; populus ad Iosue, Domino Deo nostro serviemus, & obedientes erimus præceptis eius.

25. Percussit ergo Iosue in die illo fœdus, & proposuit populo præcepta atque iudicia in Sichem.

Das XXIIII. Capitel.

17. Denn der Herr vnser Gott hat vns vnd vnser Väter auß Egyptenland geführet/ auß dem Diensthause/ vnnd hat für vnsern augen solche grosse Zeichen gethan/ vnd vns behütet auff dem gantzen wege/ den wir gezogen sind/ vnnd vnter allen Völckern/ durch welche wir gegangen sind.

18. Vnnd hat außgestossen für vns her/ alle Völcker der Amoriter/ die im Lande wohneten/ Darumb wollen wir auch dem Herrn dienen/ Denn er ist vnser Gott.

19. Josua sprach zum Volck: Jhr köndt dem Herrn nicht dienen/ denn er ist ein heiliger GOTT/ ein eiferiger Gott/ der euer übertretung vnd sünde nicht schonen wirdt.

20. Wenn jr aber den Herrn verlasset/ vnd einem frembden Gott dienet/ so wirdt er sich wenden/ vnd euch plagen/ vnd euch vmbbringen/ nach dem er euch guts gethan hat.

21. Das Volck aber sprach zu Josua: Nicht also/ sondern wir wollen dem Herrn dienen.

22. Da sprach Josua zum Volck: Jr seyt Zeugen über euch/ daß jr den Herrn euch erwehlet habt/ daß jr jm dienet. Vnd sie sprachen: Ja.

23. So thut nun von euch die frembden Götter/ die vnter euch sind/ vnnd neiget euer Hertz zu dem Herrn/ dem Gott Jsrael.

24. Vnnd das Volck sprach zu Josua: Wir wollen dem Herren vnserm Gott dienen/ vnnd seiner stimme gehorchen.

25. Also macht Josua desselben tages einen Bund mit dem Volck/ vnd leget jhnen Gesetz vnnd Rechte für zu Sichem.

CAP. XXIIII.

17. Imperoche il Signore Dio nostro egli è quel che ha cauatò noi & i nostri padri de la terra di Egitto, de la casa di seruitù; e quello che ha fatto dinanzi à noi questi gran segni: e ci ha cõseruati in tutte le vie, per lequali noi habbiamo caminato, & in tutti i popoli, pel mezzo de quali noi siamo passati:

18. Et il Signore scacciò tutti i popoli, spetialmente gli Amorrhei: che habitauano la terra, dinanzi a noi: ancorá noi seruiremo al Signore, perche egli è lo Dio nostro.

19. Allhora Iosue disse al popolo, Voi non potrete seruire al Signore, perche questo è un Dio santo, e Dio geloso: non perdonarà à le vostre sceleratezze, ne à vostri peccati.

20. Se voi lasciarete il Signore e seruirete ad altro dio, si riuoltarà, e vi farà male, e vi consumarà, dipoi che vi hauerà fatto bene

21. Il popolo gli rispose, Nò: anzi seruiremo al Signore.

22. E Iosue disse al popolo, Voi sete testimonii contra di voi, che voi vi hauete eletto il Signore per seruirgli. Essi dissero, Noi siamo testimonii.

23. Ora dunque leuate gli altri dii, che sono nel mezzo di voi; & inchinate il vostro cuore al Signore Dio d' Israel.

24. Il popolo gli rispose, Noi seruiremo al Signore Dio nostro & obediremo à la sua voce.

25. E cosi Iosue fece lega col popolo in quel giorno; e gli dette i precetti e 'l giuditio in Sichem.

כד

26 וּכְתַב יְהוֹשֻׁעַ יָת
פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין בְּסֵפֶר
אוֹרָיְתָא דַיְיָ וּנְסֵיב אַבְנָא
רַבְּתָא וַאֲקִימַהּ תַּמָּן
תְּחוֹת אַלְתָּא דִּי בְּבֵית
מַקְדְּשָׁא דַיְיָ׃
27 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְכָל
עַמָּא הָא אַבְנָא הָדָא תְּהֵי
לָנָא כְּהָדֵין לְהָוֵי אֶבֶן
קְיָמָא אֲרֵי יָתַהּ עֲבַדְנָא
לְסָהֲדוּ אֲרֵי פִּתְגָמַיָּא
דִּכְתִיבִין עֲלַהָא מֵעֵין כָּל
פִּתְגָמַיָּא דַיְיָ דְּמַלֵּיל
עִמָּנָא וּתְהֵי בְּכוֹן לְדִכְרָן
דִּילְמָא תְּכַדְּבוּן קֳדָם
אֱלָהֲכוֹן׃
28 וּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ יָת
עַמָּא גְּבַר לְאַחְסַנְתֵּיהּ׃
29 וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָמַיָּא
הָאִלֵּין וּמִית יְהוֹשֻׁעַ בַּר
נוּן עַבְדָּא דַיְיָ בַּר מְאָה
וַעֲשַׂר שְׁנִין׃
30 וּקְבַרוּ יָתֵיהּ בִּתְחוּם
אַחְסַנְתֵּיהּ בְּתִמְנַת סֶרַח דִּי
בְּטוּרָא דְּבֵית אֶפְרַיִם
מִצִּפּוּנָא לְטוּר גָּעַשׁ׃
31 וּפְלַח יִשְׂרָאֵל קֳדָם
יְיָ כָּל יוֹמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל
יוֹמֵי סָבַיָּא דְּאוֹרִיכוּ יוֹמִין
בָּתַר יְהוֹשֻׁעַ וְדִי יְדַעוּ יָת כָּל
עוֹבָדָא דַיְיָ דַּעֲבַד לְיִשְׂרָאֵל׃
32 וְיָת גַּרְמֵי יוֹסֵף ד
דְּאַסִּיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מ
מִמִּצְרַיִם קְבַרוּ בִּשְׁכֶם
בְּאַחְסָנַת חַקְלָא דִּזְבַן
יַעֲקֹב מִן בְּנֵי חֲמוֹר אֲבוּהִי
דִּשְׁכֶם בִּמְאָה חוּרְפָן וַהֲווֹ
לִבְנֵי יוֹסֵף לְאַחְסָנָא׃
33 וְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן מִית
וּקְבַרוּ יָתֵיהּ בְּגִבְעַת
דְּפִינְחָס בְּרֵיהּ דְּאִתְיְהִיבַת
לֵיהּ בְּטוּר דְּבֵית אֶפְרָיִם׃

חזק

כד

26 וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר תּוֹרַת אֱלֹהִים
וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיְקִימֶהָ שָּׁם
תַּחַת הָאַלָּה אֲשֶׁר בְּמִקְדַּשׁ יְהוָה׃
27 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־
הָעָם הִנֵּה הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה־בָּנוּ
לְעֵדָה כִּי־הִיא שָׁמְעָה אֵת
כָּל־אִמְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עִמָּנוּ
וְהָיְתָה בָכֶם לְעֵדָה פֶּן־תְּכַחֲשׁוּן
בֵּאלֹהֵיכֶם׃
28 וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם
אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃
29 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה
בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃
30 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ
בְּתִמְנַת־סֶרַח אֲשֶׁר בְּהַר־אֶפְרָיִם
מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃
31 וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה
כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים
אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ
וַאֲשֶׁר יָדְעוּ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה
יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃
32 וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר־
הֶעֱלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
קָבְרוּ בִשְׁכֶם בְּחֶלְקַת הַשָּׂדֶה
אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־
חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה
וַיִּהְיוּ לִבְנֵי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה׃
33 וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן מֵת
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּגִבְעַת פִּינְחָס
בְּנוֹ אֲשֶׁר נִתַּן־לוֹ בְּהַר
אֶפְרָיִם׃

תם ונשלם

κδ´.

26. Καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον νόμου τοῦ θεοῦ. καὶ ἔλαβεν ἰησοῦς λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἀπέναντι κυρίου.

27. Καὶ εἶπεν ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν· ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος ἔσται ὑμῖν εἰς μαρτύριον ὅτι αὐτὸς ἀκήκοε πάντα τὰ λεχθέντα ὑπὸ κυρίου, ὅσα ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον· καὶ οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἡνίκα ἂν ψεύσησθε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν.

28. Καὶ ἐξαπέστειλεν ἰησοῦς τὸν λαόν, ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

29. Καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα, καὶ ἀπέθανεν ἰησοῦς υἱὸς ναυῆ δοῦλος κυρίου, ἑκατὸν καὶ δέκα ἐτῶν.

30. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τοῦ κλήρου αὐτοῦ, ἐν θαμνασαχὰρ, ἐν τῷ ὄρει τοῦ ἐφραίμ, ἀπὸ τοῦ βορρᾶ τοῦ ὄρους γαάς.

31. Καὶ ἐλάτρευσεν ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ ἰησοῦ, καὶ ὅσοι εἴδοσαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ ἰσραήλ.

32. Καὶ τὰ ὀστᾶ ἰωσὴφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν αὐτὰ ἐν σικίμοις ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἐκτήσατο ἰακὼβ παρὰ τῶν ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν σικίμοις, ἀμνάδων ἑκατὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἰωσὴφ ἐν μερίδι.

33. Καὶ ἐλεάζαρ υἱὸς ἀαρὼν (ὁ ἀρχιερεὺς) ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν γαβαὰθ φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἐφραίμ.

ΤΕΛΟΣ.

CAP. XXIIII.

26. Scripsit quoque omnia verba hæc in volumine legis Domini: & tulit lapidem pergrandē, posuitquè eum subter quercum quæ erat in sanctuario Domini:

27. Et dixit ad omnem populum, En lapis iste erit vobis in testimonium, quod audieritis omnia verba Domini quæ locutus est vobis: ne fortè postea negare velitis, & mentiri Domino Deo vestro.

28. Dimisitquè populum, singulos in possesionem suam.

29. Et post hæc mortuus est Iosue filius Nun servus Domini, centum & decem annorum.

30. Sepelieruntquè eum in finibus possessionis suæ in Thamnath-sare, quæ est sita in monte Ephraim, à Septrentrionali parte montis Gaas.

31. Servivitquè Israel Domino cunctis diebus Iosue & seniorum, qui longo vixerant tempore post Iosue, & qui noverant omnia opera Domini quæ fecerat in Israel.

32. Ossa quoque Ioseph, quæ tulerant filii Israel de Aegypto, sepelierunt in Sichem, in parte agri quem emerat Iacob à filiis Hemor patris Sichem, centum novellis ovibus, & fuit in possessionem filiorum Ioseph.

33. Eleasar quoque filius Aaron mortuus est: & sepelierunt eum in Gabaath Phinees filii eius, quæ data est ei in monte Ephraim.

FINIS.

Das XXIIII. Capitel.

26. Vnd Josua schreib dis alles ins Gesetzbuch Gottes/vnnd nam einen grossen Stein/vnd richtet jn auff daselbs vnter einer Eiche/die bey dem Heiligthumb des HErrn war.

27. Vnd sprach zum gantzen Volck: Sihe / diser Stein soll Zeuge sein zwischen vns/denn er hat gehöret alle rede des HErrn/die er mit vns geredt hat/vnd soll ein zeuge über euch sein/daß jr euren Gott nicht verleugnet.

28. Also ließ Josua das Volck/einen jeglichen in sein Erbtheil.

29. Vnnd es begab sich nach diesem Geschicht/das Josua der Son Nun/der Knecht des HErren starb/da er hundert vnd zehen Jar alt war.

30. Vnd man begrub jn in der grentze seines Erbtheils zu Timnath Serah/die auff dem Gebirge Ephraim ligt/von Mitternacht wertsam berge Gaas.

31. Vnd Jsrael dienete dem HErrn so lange Josua lebt vnd die Eltesten welche lange zeit lebten nach Josua/die alle Werck des HErrn wusten/die er an Jsrael gethan hatte.

32. Die gebeine Joseph/welche die Kinder Jsrael hatten auß Egypten bracht/begruben sie zu Sichem / inn dem stück feldes / das Jacob kaufft von den Kindern Hemor/des Vaters Sichem/vmb hundert groschen/ vnd ward der Kinder Joseph Erbtheil.

33. Eleasar der Son Aaron starb auch/vnd sie begruben jhn zu Gibea seines Sons Pinehas/die jhm gegeben war auff dem gebirge Ephraim.

ENDE.

CAP. XXIIII.

26. E Iosue scrisse queste parole nel libro de la Legge di Dio: prese ancora vna gran pietra, e la messe quiui sotto la quercia; ch'era nel santuario del Signore.

27. E Iosue disse à tutto il popolo, Ecco, questa pietra ci sarà per testimonio: perche ella ha intese tutte le parole del Signore lequali ei ha parlate con noi: e sarà per testimonio contra di voi; à fin che voi per sorte non mentiate contra il vostro Dio.

28. E Iosue rimandò il popolo ciascuno à la sua heredità.

29. Fatte queste cose, morì Iosue figliuolo di Nun seruo del Signore, di cento dieci anni.

30. E lo sepellirono dentro à i confini de la sua heredità in Thimnath-sera, che è nel monte di Ephraim verso Aquilone del monte di Gaas.

31. Et Israel serui al Signore in tutti i giorni di Iosue, & in tutti i giorni de Seniori, iquali vissero lungo tempo dopo Iosue & iquali haueuano conosciuto ogni opera del Signore, che haueua fatta à Israel.

32. E sepellirono ancora le ossa di Ioseph, che i figliuoli d' Israel haueuano portate di Egitto in Sichem, ne la parte del campo laquale Iacob haueua acquistata da i figliuoli di Hamor padre di Sichem per cento agnelli, e furono in possessione d' heredità à i figliuoli di Ioseph.

33. Parimente morì Eleazar figliuolo di Aharon, e lo sepellirono in Gabaat di Phinees suo figliuolo; che gli fu dato nel monte di Ephraim.

FINIS.

LIBER IVDICVM,

EBRAICE.
CHALDAICE.
GRÆCE.
LATINE.
GERMANICE.
ITALICE.

Ex

Diſpoſitione & Adornatione

ELIAE HVTTERI
GERMANI.

א

ויהוה בתר דמית יהושע ושאילו בני ישראל (במימרא) דיי למימר מן יסק לנא לות כנענאה בקדמיתא לאגחא קרבא ביה:

2 ואמר יי יהודה יסק הא מסרית ית יתבי ארעא בידיה:

3 ואמר יהודה לשמעון אחוהי סק עמי בעדבי ונגיח קרבא בכנענאה ואיסק אף אנא עמך בעדבך ואזל עמיה שבט שמעון:

4 וסליקו דבית יהודה ומסר יי ית כנענאי ופריזאי בידהון ומחונון בבזק עשרא אלפין גברא:

5 ואשכחו ית אדני בזק בבזק ואגיחו קרבא ביה ומחו ית כנענאי וית פריזאי:

6 ואפך אדני בזק ורדפו בתרוהי ואחדו יתיה וקציצו ית קרבולי ידוהי ורגלוהי:

7 ואמר אדני בזק שבעין מלכין קרבולי ידיהון ורגליהון מקצצין הוו מלקטין לחמא תחות פתורי כמא דעבדית כן שלים לי יי ואיתוהי לירושלם ומית תמן:

8 ואגיחו קרבא בני יהודה בירושלם וכבשו יתה ומחוהא לפתגם דחרב וית קרתא אוקידו בנורא:

א

ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני ישראל ביהוה לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו:

2 ויאמר יהוה יהודה יעלה הנה נתתי את הארץ בידו:

3 ויאמר יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגורלי ונלחמה בכנעני והלכתי גם אני אתך בגורלך וילך אתו שמעון:

4 ויעל יהודה ויתן יהוה את הכנעני והפרזי בידם ויכום בבזק עשרת אלפים איש:

5 וימצאו את אדני בזק בבזק וילחמו בו ויכו את הכנעני ואת הפרזי:

6 וינס אדני בזק וירדפו אחריו ויאחזו אתו ויקצצו את בהנות ידיו ורגליו:

7 ויאמר אדני בזק שבעים מלכים בהנות ידיהם ורגליהם מקצצים היו מלקטים תחת שלחני כאשר עשיתי כן שלם לי אלהים ויביאהו ירושלם וימת שם:

8 וילחמו בני יהודה בירושלם וילכדו אותה ויכוה לפי חרב ואת העיר שלחו באש:

ΚΕΦΑΛ. α΄.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν ἰησοῦ, καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ λέγοντες· τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν χαναναῖον ἀφηγούμενος, τοῦ πολεμῆσαι ἐν αὐτοῖς;

2. Καὶ εἶπε κύριος· ἰούδας ἀναβήσεται, ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

3. Καὶ εἶπεν ἰούδας πρὸς συμεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ πολεμήσωμεν ἐν τῷ χαναναίῳ, καὶ πορεύσομαι καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ συμεών.

4. Καὶ ἀνέβη ἰούδας, καὶ ἔδωκε κύριος τὸν χαναναῖον καὶ τὸν φερεζαῖον ἐν χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν βεζὲκ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν.

5. Καὶ εὗρον τὸν ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ βεζέκ, καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπάταξαν τὸν χαναναῖον καὶ τὸν φερεζαῖον.

6. Καὶ ἔφυγεν ἀδωνιβεζέκ, καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ κατέλαβον αὐτόν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

7. Καὶ εἶπεν ἀδωνιβεζέκ, ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀποκεκομμένοι ἦσαν, συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου. καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ θεός. καὶ ἄγουσιν αὐτὸν εἰς ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

8. Καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ ἰούδα ἐν ἱερουσαλήμ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

CAP. I.

POst mortem Iosue consuluerunt filii Israel Dominum, dicentes, Quis ascendet ante nos contra Chananæum, & erit dux belli?

2. Dixitq; Dominus, Iudas ascendet: ecce tradidi Terram in manus eius.

3. Et ait Iudas Simeoni fratri suo, Ascende mecum in sortem meã, & pugna contra Chananæum, ut & ego pergam tecum in sortem tuam. Et abiit cum eo Simeon

4. Ascenditq; Iudas, & tradidit Dominus Chananęum, ac Pherezæum in manus eorum: & percusserunt in Bezec decem millia virorum.

5. Inveneruntq; Adonibézec in Bezec, & pugnaverunt contra eum, ac percusserunt Chananæum, & Pherezæum.

6. Fugit autem Adonibézec: quem persecuti comprehenderunt, cæsis summitatibus manuum eius ac pedum.

7. Dixitq; Adonibézec, Septuaginta reges amputatis manuum ac pedum summitatibus, colligebant sub mẽsa mea ciborum reliquias: sicut feci, ita reddidit mihi Deus. Adduxeruntq; eum in Ierusalem, & ibi mortuus est.

8. Oppugnantes ergo filii Iuda Ierusalem, ceperunt eam, & percusserunt in ore gladii, tradentes cunctam incendio civitatem.

Das Erste Capitel.

NAch dem todt Josua fragten die Kinder Israel den HERREN/vnd sprachen: Wer sol vnter vns den Krieg führen wider die Cananiter?

2. Der HERR sprach: Juda soll jhn führen/Sihe/ich hab das Land in seine hand gegeben.

3. Da sprach Juda zu seinem Bruder Simeon: Zeuch mit mir hinauff in meinem Loß/vnnd laß vnns wider die Cananiter streiten/so wil ich wider mit dir ziehen in deinem Loß. Also zoch Simeon mit jm.

4. Da nun Juda hinauff zoch/gab jhm der HERR die Cananiter vnd Pheresiter in jre hende/vnd schlugen zu Besek zehen tausent Mann.

5. Vnd funden den AdoniBesek zu Besek/vnnd stritten wider jhn/vnd schlugen die Cananiter vnd Pheresiter.

6. Aber AdoniBesek flohe/vñ sie jagten jm nach/vnnd da sie jn ergriffen/verhieben sie jm die Daumen an seinen henden vnd füssen.

7. Da sprach AdoniBesek: Siebentzig Könige mit verhauenen daumen jhrer hende vnnd füsse lasen auff vnter meinem Tisch. Wie ich nun gethan habe/so hat mir GOtt wider vergolten. Vnnd man bracht jhn gen Jerusalem/daselbs starb er.

8. Aber die Kinder Juda stritten wider Jerusalem/vnd gewonnen sie/vnd schlugen sie mit der scherpffe des Schwerts/vnnd zündten die Stadt an.

CAP. I.

ORA auuenne dopo la morte di Iosue, che i figliuoli d'Israel domandorono al Signore, dicendo, Chi anderà primo contra i Cananei, per combatter con loro?

2. Il Signore disse, Iuda vi salirà, ecco che io ho data la terra ne le sue mani.

3. E Iuda disse à Simeon suo fratello, Vieni con meco ne la mia sorte, à fin che combattiamo contra de Cananei, & io ancora verrò con esso teco ne la tua sorte.

4. E Simeon andò con lui, Iuda dunque salì, & il Signore dette i Cananei & i Pherezei ne le loro mani, e gli percossero in Bezec, dieci milia huomini.

5. E ritrouorono Adoni-bazec in Bezec, e combatterono contra di lui, e percossero i Cananei & i Pherezei.

6. Et Adoni-bazec se ne fuggì, e lo seguitorono e lo presero, e gli tagliorono i diti grossi de le sue mani e de suoi piedi.

7. Allhora Adoni-bazec, disse, Settanta Re ricoglieuano del pane sotto la mia tauola, hauendo tagliati i diti grossi de le loro mani e de piedi: come io ho fatto, così Dio mi ha reso, e lo menorono in Ierusalem, e quiui morì.

8. Dapoi i figliuoli di Iuda combatterono contra Ierusalem, e la presero, e la percossero à fil di spada, e messero la città à fuoco.

א

9 וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְהִלָּחֵם בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה:

10 וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וְשֵׁם־חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע וַיַּכּוּ אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי:

11 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־יוֹשְׁבֵי דְּבִיר וְשֵׁם־דְּבִיר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר:

12 וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה:

13 וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה:

14 וַיְהִי בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאֹל מֵאֵת־אָבִיהָ הַשָּׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ:

15 וַתֹּאמֶר לוֹ הָבָה־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ כָּלֵב אֵת גֻּלֹּת עִלִּית וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּית:

16 וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבַּר יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּנֶגֶב עֲרָד וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם:

17 וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶת־שִׁמְעוֹן אָחִיו וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צְפַת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הָעִיר חָרְמָה:

18 וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ:

א

9 וּבָתַר כֵּן נְחַתוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְאַגָּחָא קְרָבָא בִּכְנַעֲנָאָה יָתֵיב טוּרָא וְדָרוֹמָא וְשְׁפֵלְתָּא:

10 וַאֲזַלוּ דְבֵית יְהוּדָה לְוָת כְּנַעֲנָאָה דְיָתְבִין בְּחֶבְרוֹן וְשׁוּם חֶבְרוֹן מִלְּקַדְמִין קִרְיַת אַרְבַּע וּמְחוֹ יָת שֵׁשַׁי וְיָת אֲחִימָן וְיָת תַּלְמָי:

11 וַאֲזַלוּ מִתַּמָּן לְוָת יָתְבֵי דְּבִיר וְשׁוּם דְּבִיר מִלְּקַדְמִין קִרְיַת אַרְכֵי:

12 וַאֲמַר כָּלֵב דְּיִמְחֵי יָת קִרְיַת אַרְכֵי וְיִכְבְּשִׁינַהּ וְאֶתֵּן לֵיהּ יָת עַכְסָה בְּרַתִּי לְאִנְתּוּ:

13 וְכַבְשַׁהּ עָתְנִיאֵל בַּר קְנַז אֲחוּהִי דְּכָלֵב דִּזְעֵיר מִינֵּיהּ וִיהַב לֵיהּ יָת עַכְסָה בְּרַתֵּיהּ לְאִנְתּוּ:

14 וַהֲוָה בְּמֵיעֲלַהּ וּמַלְכַתֵּיהּ לְמִשְׁאַל מִן אֲבוּהָא אַחְסָנָא וְאִתְרְכִינַת מֵעַל חֲמָרָא וַאֲמַר לַהּ כָּלֵב מָה לִיךְ:

15 וַאֲמָרַת לֵיהּ הַב לִי אַחְסָנָא אֲרֵי לְאַרַע דָּרוֹמָא יְהַבְתַּנִי וְתִתֵּן לִי אֲרַע בֵּית שַׁקְיָא דְמַיָּא וִיהַב לַהּ כָּלֵב יָת בֵּית שַׁקְיָא עֵילָאָה וְיָת בֵּית שַׁקְיָא תַּחְתָּאָה:

16 וּבְנֵי שַׁלְמָאָה חֲמוּהִי דְּמֹשֶׁה סְלִיקוּ מִקִּרְיַת יְרִיחוֹ עִם בֵּית יְהוּדָה לְמַדְבַּר יְהוּדָה דִּי בִּדְרוֹם עֲרוֹד וַאֲזַלוּ וִיתִיבוּ עִם עַמָּא:

17 וַאֲזַל יְהוּדָה עִם שִׁמְעוֹן אֲחוּהִי וּמְחוֹ יָת כְּנַעֲנָאָה יָתֵיב צְפַת וְגַמַּרוּ יָתַהּ וּקְרָא יָת שְׁמָא דְקַרְתָּא חָרְמָה:

18 וּכְבַשׁ יְהוּדָה יָת עַזָּה וְיָת תְּחוּמַהּ וְיָת אַשְׁקְלוֹן וְיָת תְּחוּמַהּ וְיָת עֶקְרוֹן וְיָת תְּחוּמַהּ:

α΄.

9. Καὶ μετὰ ταῦτα, κατέβησαν οἱ υἱοὶ ἰούδα πολεμῆσαι ἐν τῷ χαναναίῳ, τῷ κατοικοῦντι τὴν ὀρεινὴν, κατὰ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν.

10. Καὶ ἐπορεύθη ἰούδας πρὸς τὸν χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν χεβρὼν, καὶ ἐξῆλθε χεβρὼν ἐξ ἐναντίας· τὸ δὲ ὄνομα χεβρὼν ἦν ἔμπροσθεν καριαθαρβόκ. καὶ ἐπάταξε τὸν σεσὶ, καὶ τὸν ἀχιμὰν, καὶ τὸν θολομὶ, γεννήματα τοῦ ἐνάκ.

11. Καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας δαβείρ. τὸ δὲ ὄνομα δαβεὶρ ἦν ἔμπροσθεν πόλις γραμμάτων.

12. Καὶ εἶπε χάλεβ ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων, καὶ προκαταλάβηται αὐτὴν, δώσω αὐτῷ τὴν ἀχσὰ θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα.

13. Καὶ προκατελάβετο αὐτὴν γοθονιὴλ υἱὸς κενὲζ ἀδελφοῦ χάλεβ ὁ νεώτερος ὑπὲρ αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάλεβ τὴν ἀχσὰν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα.

14. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ ἔπεισεν αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἀγρὸν, καὶ (ἐγόγγυζεν) ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου καὶ εἶπεν αὐτῇ χάλεβ· τί ἐστι σοί;

15. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀχσά· δὸς δή μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς, λύτρωσιν μετεώρων, καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν.

16. Καὶ οἱ υἱοὶ ἰωβὰβ τοῦ κιναίου πενθεροῦ μωυσῆ, ἀνέβησαν ἐκ τῆς πόλεως τῶν φοινίκων πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον, ἥ ἐστιν ἐν τῷ νότῳ ἰούδα ἐπὶ καταβάσεως ἀρὲδ, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ κατῴκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ.

17. Καὶ ἐπορεύθη ἰούδας μετὰ συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν σεφὲθ. καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν, (καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν,) καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἐξολόθρευσις.

18. Καὶ ἐκληρονόμησεν ἰούδας τὴν γάζαν καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν ἀσκάλωνα καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν ἀκκαρὼν καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς.

CAP. I.

9. Et postea descendentes pugnaverunt contra Chananæum qui habitabat in mõtanis,&ad meridiem in campestribus.

10. Pergensq; Iudas contra Chananæum qui habitabat in Hebron, (cuius nomen fuit antiquitus Cariath arbe) percussit Sesai, & Ahiman, & Tholmai.

11. Atque inde profectus abiit ad habitatores Dabir, cuius nomen vetus erat Cariath-sepher, (id est, civitas literarum)

12. Dixitq; Caleb, Qui percusserit Cariath-sepher, & vastaverit eam, dabo ei Axam filiam meam uxorem

13. Cumq; cepisset eam Othoniel filius Cenez frater Caleb minor, dedit ei Axam filiam suam coniugem.

14. Quam pergentem in itinere monuit vir suus ut peteret à patre suo agrum. Quæ cum suspirasset sedens in asino, dixit ei Caleb, Quid habes?

15. At illa respondit, Da mihi benedictionem: quia terram arentem dedisti mihi; da & irriguam aquis. Dedit ergo ei Caleb irriguum superius, & irriguum inferius.

16. Filii autem Cinæi Cognati Moysi ascenderunt de Civitate-palmarum, cum filiis Iuda in desertum sortis eius, quod est ad meridiem Arad, & habitaverunt cum eo.

17. Abiit autem Iudas cum Simeone fratre suo, & percusserunt simul Chananæum qui habitabat in Sephath, & interfecerunt eum. Vocatumq; est nomen urbis, Horma, id est, anáthema

18. Cepitque Iudas Gazam cum finibus suis, & Ascalonem, atque Accaron cum terminis suis.

Das erste Capitel.

9. Darnach zogen die Kinder Juda herab zu streiten wider die Cananiter/die auff dem Gebirge vnnd gegen mittag vnd in den gründen wohneten.

10. Vnnd Juda zoch hin wider die Cananiter/die zu Hebron wohneten/ (Hebron aber hieß vor zeiten Kiriath Arba) vnd schlugen den Sesai vnnd Ahiman vnd Thalmai.

11. Vnd zoch von dannen wider die Einwohner zu Debir/(Debir aber hieß vorzeiten Kiriath Sepher.)

12. Vnd Caleb sprach: Wer Kiriath Sepher schleget vnnd gewinnet/ dem wil ich meine tochter Achsa zum Weibe geben.

13. Da gewan sie Athniel / der Sohn Kenas des Calebs jüngster Bruder/Vnd er gab jm seine tochter Achsa zum Weibe.

14. Vnnd es begab sich/da sie einzoch/ward jhr gerahten/daß sie fodern solt einen acker von jrem Vater/ vnd fiel vom Esel. Da sprach Caleb zu jr: Was ist dir?

15. Sie sprach: Gib mir einen Segen/Denn du hast mir ein Mittags land gegeben/gib mir auch ein wässerigs. Da gab er jr ein wässeriges oben vnd vnten.

16. Vnnd die Kinder des Keniters Mose Schwager/zogen herauff auß der Palmenstadt/mit den Kindern Juda in die Wüsten Juda/die da ligt gegen Mittag der Stadt Arad / vnd gieng hin vnd wonet vnter dem volck.

17. Vnd Juda zoch hin mit seinem Bruder Simeon/ vnnd schlugen die Cananiter zu Zephath/vnd verbanneten sie / vnnd nenneten die Stadt Harma.

18. Dazu gewan Juda Gaza mit jrer zugehör/vnd Asklon mit jrer zugehör/vnd Ekron mit jrer zugehör.

CAP. I.

9. *E dipoi i figliuoli d'Israel discesero per combattere contra i Cananei, che habitauano nel monte & al Mezzodi, e ne la campagna.*

10. *Iuda ancora andò verso i Cananei che habitauano in Hebron (hora il nome di Hebron perauanti era Ciriath-arba) e percossero Sesai, Ahiman, e Thalmai.*

11. *Dipoi di quiui andò à gli habitatori di Debir (& il nome di Debir perauanti fu Ciriath-sepher;)*

12. *E Caleb disse, Colui che percoterà Ciriath-sepher, e la pigliarà, io gli darò per moglie Achsah mia figliuola.*

13. *Ora Othniel figliuolo di Cenaz fratello di Caleb, il quale era minor di lui, la prese: e gli dette per moglie Achsah sua figliuola.*

14. *Et auuenne, che quando ella se n'andaua, l'instigò che domandasse vn campo à suo padre: & ella discese di su l'asino, e Caleb le disse, Che hai tu?*

15. *Et ella gli disse, Dammi la benedittione; perche tu mi hai data la terra secca, dammi de fonti de le acque. E Caleb gli dette i fonti di sopra & i fonti di sotto.*

16. *Ora i figliuoli di Ceni suocero di Moise salirono de la città de le palme co i figliuoli di Iuda nel diserto di Iuda, che è al Mezzodi di Arad: e se n'andorono, & habitorono col popolo.*

17. *E Iuda se n'andò con Simeon suo fratello, e percossero i Cananei che habitauano in Sephat, e la messero à sacco; e chiamò il nome de la città, Hormah.*

18. *E Iuda prese Azzah, & i suoi confini: & Ascelon co i suoi confini; & Ecron co i suoi confini.*

א

19 וַהֲוָה (מֵימְרָא) דַיְיָ בְּסַעֲדֵיהּ דְּבֵית יְהוּדָה וְתָרִיכוּ יָת יָתְבֵי טוּרָא (בָּתַר כֵּן דְּחָבוּ) לָא יְכִילוּ לְתָרָכָא יָת יָתְבֵי מֵישְׁרָא אֲרֵי רְתִיכֵי דְּבַרְזְלָא לְהוֹן׃

20 וִיהַבוּ לְכָלֵב יָת חֶבְרוֹן כְּמָא דְּמַלִּיל מֹשֶׁה וְתָרִיךְ מִתַּמָּן יָת תְּלָתָא בְּנֵי גִּיבָּרַיָּא׃

21 וְיָת יְבוּסָאֵי יָתְבֵי יְרוּשְׁלֵם לָא תָרִיכוּ בְּנֵי בִנְיָמִין וִיתִיבוּ יְבוּסָאֵי עִם בְּנֵי בִנְיָמִין בִּירוּשְׁלֵם עַד יוֹמָא הָדֵין׃

22 וּסְלִיקוּ דְּבֵית יוֹסֵף אַף אִינּוּן לְבֵית אֵל (וּמֵימְרָא) דַיְיָ בְּסַעְדְּהוֹן׃

23 וּשְׁלַחוּ מְאַלְּלִין דְּבֵית יוֹסֵף לְבֵית־אֵל וְשׁוּם קַרְתָּא מִלְּקַדְמִין לוּז׃

24 וַחֲזוֹ נָטְרַיָּא גַּבְרָא נָפֵיק מִן קַרְתָּא וַאֲמַרוּ לֵיהּ אַחְוִינָנָא כְּעַן יָת מַעֲלָנָא דְקַרְתָּא וְנַעְבֵּיד עִמָּךְ טֵיבוּ׃

25 וְאַחְוִינוּן יָת מַעֲלָנָא דְקַרְתָּא וּמְחוֹ יָת קַרְתָּא לְפִתְגַּם דְּחָרֶב וְיָת גַּבְרָא וְיָת כָּל זַרְעִיתֵיהּ שֵׁיזִיבוּ׃

26 וַאֲזַל גַּבְרָא לַאֲרַע חִיתָּאֵי וּבְנָא קַרְתָּא וּקְרָא שְׁמַהּ לוּז הוּא שְׁמַהּ עַד יוֹמָא הָדֵין׃

27 וְלָא תָרִיכוּ דְּבֵית מְנַשֶּׁה יָת בֵּית שְׁאָן וְיָת כַּפְרָנָהָא וְיָת תַּעְנָךְ וְיָת כַּפְרָנָהָא וְיָת יָתְבֵי דוֹר וְיָת כַּפְרָנָהָא וְיָת יָתְבֵי יִבְלְעָם וְיָת כַּפְרָנָהָא וְיָת יָתְבֵי מְגִדּוֹ וְיָת כַּפְרָנָהָא וּשְׁרֵי כְּנַעֲנָאָה לְמִיתַּב בְּאַרְעָא הָדָא׃

א

19 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וַיֹּרֶשׁ אֶת־הָהָר כִּי לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי־רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם׃

20 וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם אֶת־שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק׃

21 וְאֶת־הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ לֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן בִּירוּשָׁלַםִ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

22 וַיַּעֲלוּ בֵית־יוֹסֵף גַּם־הֵם בֵּית־אֵל וַיהוָה עִמָּם׃

23 וַיָּתִירוּ בֵית־יוֹסֵף בְּבֵית־אֵל וְשֵׁם־הָעִיר לְפָנִים לוּז׃

24 וַיִּרְאוּ הַשֹּׁמְרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן־הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַרְאֵנוּ נָא אֶת־מְבוֹא הָעִיר וְעָשִׂינוּ עִמְּךָ חָסֶד׃

25 וַיַּרְאֵם אֶת־מְבוֹא הָעִיר וַיַּכּוּ אֶת־הָעִיר לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּוֹ שִׁלֵּחוּ׃

26 וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים וַיִּבֶן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לוּז הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

27 וְלֹא־הוֹרִישׁ מְנַשֶּׁה אֶת־בֵּית־שְׁאָן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעְנַךְ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשֵׁב דּוֹר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃

α.

19. Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰούδα, καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος. διότι οὐκ ἠδυνάσθησαν κληρονομῆσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι ἅρματα σιδηρᾶ αὐτοῖς.

20. Καὶ ἔδωκαν τῷ χάλεβ τὴν χεβρών, καθὼς ἐλάλησε μωϋσῆς. (καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἱῶν ἐνάκ,) καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς ἐνάκ.

21. Καὶ τὸν ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν ἱερουσαλὴμ, οὐκ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ βενιαμείν. καὶ κατῴκησεν ὁ ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν βενιαμεὶν ἐν ἱερουσαλὴμ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

22. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ ἰωσὴφ καί γε αὐτοὶ εἰς βαιθὴλ, καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτῶν.

23. Καὶ παρενέβαλεν ὁ οἶκος ἰσραὴλ κατὰ βαιθήλ. τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν λουζά.

24. Καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐτῷ· δεῖξον ἡμῖν τῆς πόλεως τὴν εἴσοδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος.

25. Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας, τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν.

26. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν χεθιεὶμ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς λουζά· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

27. Καὶ οὐκ ἐκληρονόμησε μανασσῆς τὴν βεθσὰν, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τὴν θαανὰχ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας δὼρ, οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἰβλαὰμ, οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας μαγεδδὼ, οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, καὶ ἤρξατο ὁ χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ

19. Fuit-

CAP. I.

19. Fuitq; Dominus cum Iuda, & montana possedit: nec potuit delere habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant.

20. Dederuntq; Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses, qui delevit ex ea tres filios Enac.

21. Iebusæum autem habitatorem Ierusalem non deleverunt filii Ben iamin: habitavitq; Iebusæus cum filiis Beniamin in Ierusalem usq; in præsentem diem.

22. Domus quoque Ioseph ascēdit in Beth-el, fuitque Dominus cum eis.

23. Nam cum obsiderent urbem quæ prius Luza vocabatur.

24. Viderunt hominem egredientem de civitate, dixeruntq; ad eum, Ostende nobis introitum civitatis, & faciemus tecum misericordiam.

25. Qui cum ostendisset eis, percusserunt urbem in ore gladii: hominem autem illum, & omnem cognationem eius dimiserunt.

26. Qui dimissus, abiit in Terram Hethim, & ædificavit ibi civitatem, vocavitq; eam Luzam: quæ ita appellatur usque in præsentem diem.

27. Manasses quoque non delevit Beth-san, & Tanach cum viculis suis, & habitatores Dor, & Ieblaam, & Mageddo cum viculis suis, cœpitq; Chananæus habitare cum eis.

Das Erste Capitel.

19. Vnd der HErr war mit Juda/ daß er das Gebirge einnam / Denn er kondt die Einwohner im grunde nicht einnemen/darum̃ daß sie eisern Wagen hatten.

20. Vnnd sie gaben dem Caleb Hebron/wie Mose gesagt hatte/vnnd er vertrieb darauß die drey Söhne des Enak.

21. Aber die Kinder BenJamin vertrieben die Jebusiter nicht/ die zu Jerusalem wöhneten/sondern die Jebusiter wohneten bey den Kindern BenJamin zu Jerusalem biß auff diesen tag.

22. Desselbigen gleichen zogen auch die kinder Josephs hinauff gen BethEl/vnd der HErr war mit jnen.

23. Vnd das Hauß Joseph verkunthschafften BethEl (die vorhin Luß hieß.)

24. Vnnd die Wechter sahen einen Mann auß der Stadt gehen/vnnd sprachen zu jhm: Weise vns/wo wir in die Stadt kommen/so wollen wir Barmhertzigkeit an dir thun.

25. Vnd da er jnen zeiget/wo sie in die Stadt kemen / schlugen sie die Stadt mit der scherpffe des schwerts Aber den Mann vnnd alle sein Geschlecht liessen sie gehen.

26. Da zog derselb Mann inns Land der Hethiter/vnnd bauete eine Stadt/vnnd hieß sie Lus/ die heist noch heutiges tages also.

27. Vnnd Manasse vertreib nicht BethSean mit jren Töchtern / noch Thaenach mit jren Töchtern/noch die Einwoner zu Dor mit jren töchtern/ noch die Einwohner zu Jebleam mit jhren Töchtern/ noch die Einwohner zu Megiddo mit jren Töchtern/ Vnd die Cananiter fiengen an zu wohnen in demselbigen Lande.

CAP. I.

19. *Et il Signore fu con Iuda, e possedette il monte: imperoche non haueua potuto scacciare gli habitatori de la valle, perche haueuano i carri di ferro.*

20. *E dettero Hebron à Caleb, sicome Moisè haueua detto, e scacciò di la tre figliuoli di Enac.*

21. *Ma i figliuoli di Beniamin non scacciorono gli Jebusei habitatori di Ierusalem: per questo gli Iebusei habitorono co i figliuoli di Beniamin in Ierusalem per fino a questo giorno.*

22. *Quelli ancora de la casa di Ioseph montorono in Beth-el; & il Signore fu con loro.*

23. *Et i figliuoli de la casa di Ioseph fecero spiare Beth-el, il nome de laquale auanti fu Luz.*

24. *E le guardie viddero vno huomo che vsciua de la città, e gli dissero, Noi ti preghiamo, che tu ci mostri l'entrata de la città & vsaremo misericordia con teco.*

25. *Egli mostrò loro il luogo d'entrare ne la città, e percossero la città à fil di spada; ma lasciorono andare quello huomo e tutta la sua famiglia.*

26. *Quello huomo andò ne la terra di Hitthim, & edificò vna città, e chiamò il suo nome Luz. Questo è il suo nome in fino à questo giorno.*

27. *Parimente Manasse non scacciò gli habitatori di Beth-scā, ne de suoi castelli: ne di Thanach e de suoi castelli: ne gli habitatori di Dor e de suoi castelli: ne gli habitatori di Ibleā e de suoi castelli; ne gli habitatori di Megiddo e de suoi castelli: & i Cananei cominciorono ad habitare ne la terra.*

א

28 והוה כד תקיף ישראל ומני ית כנענאה למסקי מיסין ותרכא לא תריכינון׃

29 ודבית אפרים לא תריכו ית כנענאי דיתבין בגזר ויתיבו כנענאי ביניהון בגזר׃

30 דבית זבולן לא תריכו ית יתבי קטרון וית יתבי נהלול ויתיבו כנענאי ביניהון והוו למסקי מיסין׃

31 דבית אשר לא תריכו ית יתבי עכו וית יתבי צידון וית אחלב וית אכזיב וית חלבה וית אפיק וית רחוב׃

32 ויתיבו דבני אשר בגו כנענאי יתבי ארעא ארי לא תריכינון׃

33 דבני נפתלי לא תריכו ית יתבי בית שמש וית יתבי בית ענת ויתיבו בגו כנענאי יתבי ארעא ויתבי בית שמש ובית ענת הוו להון למסקי מיסין׃

34 ודחקו אמוראי ית בני דן לטורא ארי לא שבקונון למיחת למישרא׃

35 ושרו אמוראי למיתב בטור חרס באילון ובשעלבים ותקיפת בית יוסף והוו למסקי מיסין׃

36 ותחום אמוראה ממסקנא דעקרבים מן כיפא ולעילא׃

א

28 ויהי כי־חזק ישראל וישם את־הכנעני למס והוריש לא הורישו׃

29 ואפרים לא הוריש את־הכנעני היושב בגזר וישב הכנעני בקרבו בגזר׃

30 זבולן לא הוריש את־יושבי קטרון ואת־יושבי נהלל וישב הכנעני בקרבו ויהיו למס׃

31 אשר לא הוריש את־ישבי עכו ואת־יושבי צידון ואת־אחלב ואת־אכזיב ואת־חלבה ואת־אפיק ואת־רחב׃

32 וישב האשרי בקרב הכנעני ישבי הארץ כי לא הורישו׃

33 נפתלי לא־הוריש את־ישבי בית־שמש ואת־ישבי בית־ענת וישב בקרב הכנעני ישבי הארץ וישבי בית־שמש ובית ענת היו להם למס׃

34 וילחצו האמרי את־בני־דן ההרה כי־לא נתנו לרדת לעמק׃

35 ויואל האמרי לשבת בהר־חרס באילון ובשעלבים ותכבד יד בית־יוסף ויהיו למס׃

36 וגבול האמרי ממעלה עקרבים מהסלע ומעלה׃

α'.

28. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραήλ, καὶ ἔθετο τὸν χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν.

29. Καὶ Ἐφραὶμ οὐκ ἐξῆρε τὸν χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν γαζὲρ, καὶ κατῴκησεν ὁ χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν γαζὲρ, (καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον.)

30. Καὶ ζαβουλὼν, οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας χεδρὼν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν νααλώλ. καὶ κατῴκησεν ὁ χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον.

31. Καὶ ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας ἀκχὼρ, (καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας δώρ,) καὶ τοὺς κατοικοῦντας σιδῶνα, καὶ τοὺς κατοικοῦντα δαλὰφ, καὶ τὴν ἀχαζὶβ, καὶ τὴν ἐλβὰ, καὶ τὴν ἀφὲκ, καὶ τὴν ῥοώβ.

32. Καὶ κατῴκησεν ὁ ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἠδυνάσθη ἐξᾶραι αὐτόν.

33. Καὶ νεφθαλεὶμ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας βεθσαμὺς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας βεθανὰχ, καὶ κατῴκησε νεφθαλεὶμ ἐν μέσῳ τοῦ χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες βεθσαμὺς καὶ τὴν βεθνὰχ ἐγενήθησαν αὐτῷ εἰς φόρον.

34. Καὶ ἐξέθλιψεν ὁ ἀμορῥαῖος τοὺς υἱοὺς δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆκεν αὐτοὺς καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα.

35. Καὶ ἤρξατο ὁ ἀμορῥαῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τοῦ μυρσινῶνος, (οὗ αἱ ἄρκτοι καὶ ἀλώπεκες) ἐν τῷ μυρσινῶνι, καὶ ἐν θαλαβίν. καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν ἀμορῥαῖον, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον.

36. Καὶ τὸ ὅριον τοῦ ἀμορῥαίου ἐπάνω τῆς ἀναβάσεως ἀκραβεὶν, ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

ב

1 וסליק נביא בשליחות מן קדם יי מן גלגלא לבוכים ואמר אסיקית יתכון ממצרים ואעלית יתכון לארעא דקיימית לאבהתכון ואמרית לא אשני קיימי דעמכון לעלם׃

ב

1 ויעל מלאך־יהוה מן־הגלגל אל־הבכים ויאמר אעלה אתכם ממצרים ואביא אתכם אל־הארץ אשר נשבעתי לאבתיכם ואמר לא־אפר בריתי אתכם לעולם׃

ΚΕΦΑΛ. β'.

1. Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ γαλγὰλ ἐπὶ τὸν κλαυθμῶνα, (καὶ ἐπὶ βαιθὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραήλ.) καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς (τάδε λέγει κύριος) ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ αἰγύπτου, καὶ εἰσήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι ὑμῖν. καὶ εἶπεν οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ᾽ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

CAP. I.

28. Postquam autem confortatus est Israel, fecit eos tributarios, & delere noluit.

29. Ephráim etiam non interfecit Chananæum qui habitabat in Gazer, sed habitavit cum eo.

30. Zabulon non delevit habitatores Cetron, & Naalon: sed habitavit Chananæus in medio eius, factusq; est ei tributarius.

31. Aser quoque non delevit habitatores Accho, & Sidonis, Ahalab, & Achazib, & Helba, & Aphec, & Rohob.

32. Habitavitq; in medio Chananæi habitatoris illius terræ, nec interfecit eum.

33. Nephthali quoque non delevit habitatores Beth-semes, & Beth-anath: & habitavit inter Chananæum habitatorem Terræ, fueruntq; ei Bethsemitæ & Bethanitæ tributarii.

34. Arctavitque Amorrhæus filios Dan in monte, nec dedit eis locũ ut ad planiora descenderent.

35. Habitavitq; in monte Hares, quod interpretatur testatio, in Aialon & Salebim. Et aggravata est manus domus Ioseph, factusque est ei tributarius.

36. Fuit autem terminus Amorrhæi ab Ascensu scorpionis, Petra, & superiora loca.

Das Erste Capitel.

28. Da aber Israel mechtig ward/ macht er die Cananiter zinßbar/vnd vertrieb sie nicht.

29. Deßgleichen vertrieb auch Ephraim die Cananiter nicht / die zu Gaser wohneten/sondern die Cananiter wohneten vnter jhnen zu Gaser.

30. Sebulon vertrieb auch nicht die Einwohner zu Kitron vnd Nahalol/ sondern die Cananiter wohneten vnter jnen/vnd waren zinßbar.

31. Asser vertreib die Einwohner zu Ako nicht/noch die Einwohner zu Zidon/zu Ahelab/zu Achsib/zu Helba/zu Aphik vnd zu Rehob.

32. Sondern die Asseriter wohneten vnter den Cananitern / die im Land wohneten / denn sie vertrieben sie nicht.

33. Naphthali vertreib die Einwoner nicht zu BethSemes / noch zu BethAnath / sondern wohnet vnter den Cananitern / die im Lande wohneten/aber die zu BethSemes vñ zu BethAnath wurden zinßbar.

34. Vnd die Amoriter drungen die Kinder Dan auffs Gebirge / vnnd liessen nicht zu/daß sie herunder inn den grund kemen.

35. Vnnd die Amoriter fiengen an zu wohnen auff dem Gebirge Heres/ zu Ajalon vnnd zu Saalbim. Doch ward jhnen die hand des Hauses Joseph zu schwer/vnd wurden zinßbar.

36. Vnd die Grentze der Amoriter war/da man gen Akrabbim hinauff gehet/vnd von dem Felß vnd von der höhe.

CAP. I.

28. Et auuenne, che quando Israel hebbe prese forze, fece tributarii i Cananei, e non gli scacciorono.

29. Ephraim ancora non scacciò i Cananei che habitauano in Gazer; pertanto i Canãei habitorono nel mezzo di lui in Gazer.

30. Zabulon ancora non scacciò gli habitatori di Citron, ne gli habitatori di Nahalol: e per questo i Cananei habitorono nel mezzo di lui, e gli furono tributarii.

31. Asser parimente non scacciò gli habitatori di Acho, ne gli habitatori di Sidon, di Ahlab, di Achzib, di Helbah-di Aphic, e di Rehob.

32. Et Aser habitò nel mezzo de Cananei che habitauano la terra; perche non gli scacciò.

33. Nephthali ancora non scacciò gli habitatori di Beth-semes, ne gli habitatori di Beth-anath: perilche habitò nel mezzo de Cananei habitatori de la terra; e gli habitatori di Beth-semes e di Beth-anath furono loro tributarii.

34. Et gli Amorrhei ristrinsero i figliuoli di Dan nel monte; imperoche non permetteuano loro discendere ne la valle.

35. E gli Amorrhei presero ad habitare nel monte di Heres in Aialon, & in Saalbim: e fu rinforzata la mano de la famiglia di Ioseph, e furono tributarii.

36. Et il confine de gli Amorrhei era da l' ascendente di scorpione da la pietra, e sopra.

CAP. II.

1. Ascenditq; angelus Domini de Galgalis ad Locum flentium, & ait, Eduxi vos de Ægypto, & introduxi in Terram pro qua iuravi patribus vestris: & pollicitus sum ut non facerem irritum pactum meum vobiscum in sempiternum.

Das II. Capitel.

Es kam aber der Engel des HErrn herauff von Gilgal gen Bochim/ vnnd sprach: Ich hab euch auß Egypten herauff geführet/vnnd ins Land bracht/daß ich euren vätern geschworen hab/vnd sprach: Ich wolt meinen Bund mit eucht nich nachlassen ewiglich.

CAP. II.

1. EL' Angelo del Signore montò di Gilgal in Bochim, e disse io vi ho cauati de l' Egitto, & vi ho introdotti ne la terra, per laquale haueuo giurato à i vostri padri, e detto, io non rompero giamai il mio patto con esso voi:

ב

2 ואתון לא תגזרון קים ליתבי ארעא הדא אגוריהון תתרעון ולא קבלתון למימרי מה דא עבדתון:

3 ואף אמרית לא אתריך יתהון מן קדמיכון ויהון לכון למעיקין וטעותהון יהון לכון לתקלא:

4 והוה כד מליל גברא דיי ית פתגמיא האילין עם כל בני ישראל וארימו עמא ית קלהון ובכו:

5 וקרו שמה דאתרא ההוא בוכים ונכיסו תמן נכסת קודשין קדם יי:

6 ושלח יהושע ית עמא ואזלו בני ישראל גבר לאחסנתיה למירת ית ארעא:

7 ופלחו עמא קדם יי כל ימי יהושע וכל יומי סביא דאוריכו יומין בתר יהושע דחזו ית כל עובדא דיי רבא דעבד לישראל:

8 ומית יהושע בר נון עבדא דיי בר מאה ועסר שנין:

9 וקברו יתיה בתחום אחסנתיה בתמנת סרח בטורא דבית אפרים מציפונא לטור געש:

10 ואף כל דרא ההיא אתכנישו לבית אבהתוהי וקם דרא אוחרנא בתריהון דלא ידעו למדחל מן קדם יי ואף ית עובדא דעבד לישראל:

11 ועבדו בני ישראל ית דביש קדם יי ופלחו ית בעליא:

ב

2 וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת עֲשִׂיתֶם:

3 וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ:

4 וַיְהִי כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ:

5 וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם לַיהוָה:

6 וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ:

7 וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר רָאוּ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל:

8 וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים:

9 וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּהַר אֶפְרָיִם מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ:

10 וְגַם כָּל־הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם דּוֹר אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל:

11 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים:

β΄.

2. Καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, (οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ μὴ προσκυνήσητε) ἀλλὰ (τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, καὶ) θυσιαστήρια αὐτῶν κατασκάψετε, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτι ταῦτα ἐποιήσατε.

3. Κἀγὼ εἶπα· (οὐ προσθήσω μετοικῆσαι τὸν λαόν, ὃν εἶπα τοῦ ἐξολοθρεῦσαι,) οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον.

4. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν.

5. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου κλαυθμῶνες, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ.

6. Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, (ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ) ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομῆσαι αὐτήν.

7. Καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ, πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου τὸ μέγα, ὃ ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ.

8. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ναυῆ, δοῦλος κυρίου υἱὸς δέκα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν.

9. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἐν Θαμναθαρὲς ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους Γαάς.

10. Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. καὶ ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτούς, οἳ οὐκ ἔγνωσαν τὸν κύριον, καὶ τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ.

11. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλείμ.

CAP. II.

2. Ita duntaxat ut non feriretis fœdus cum habitatoribus Terræ huius, & aras eorum subverteretis: & noluistis audire vocem meam: cur hoc fecistis?

3. Quam obrem nolui delere eos à facie vestra: ut habeatis hostes, & dii eorum sint vobis in ruinam.

4. Cumq; loqueretur angelus Domini hæc verba ad omnes filios Israel, elevaverunt vocem suam, & fleverunt.

5. Et vocatum est nomen loci illius, Locus flentium, sive lacrymarum: immolaveruntque ibi hostias Domino.

6. Dimisit ergo Iosue populum, & abierunt filii Israel unusquisq; in possessionem suam, ut obtinerent eam.

7. Servieruntq; Domino cunctis diebus eius, & seniorum, qui longo post eũ vixerunt tempore, & noverant omnia opera Domini quæ fecerat cum Israel.

8. Mortuus est autem Iosue filius Nun, famulus Domini, centum & decem annorum.

9. Et sepelierunt eum in finibus possessionis suæ in Thamnath-sare in monte Ephráim, à Septentrionali plaga montis Gaas.

10. Omnisq; illa generatio congregata est ad patres suos: & surrexerunt alii, qui non noverant Dominum, & opera quæ fecerat cum Israel.

11. Feceruntq; filii Israel malum in conspectu Domini, & servierunt Baalim.

Das II. Capitel.

2. Daß jr nicht soltet einen Bund machen mit den Einwohnern dises Lands/vnd jre Altar zubrechen. Aber jhr habt meiner Stimm nicht gehorchet / warumb habt jhr daß gethan?

3. Da sprach ich auch: Ich will sie nicht vertreiben für euch / daß sie euch zum stricke werden/vnnd jhre Götter zum netze.

4. Vnnd da der Engel des HErrn solche wort geredt hatte zu allen kindern Israel/hub das volck seine stimme auff/vnd weineten.

5. Vnd hiessen die stet Bochim/ vnd opfferten daselbs dem HErrn.

6. Denn als Josua das Volck von sich gelassen hatte/vnnd die Kinder Israel hingezogen waren/ein jeglicher in sein Erbtheil/das Land einzunemen.

7. Dienete das Volck dem HErrn/ so lange Josua lebet/vnd die Eltesten die lange nach Josua lebten/ vnd alle die grosse werck des HErrn gesehen hatten/die er Israel gethan hatte.

8. Da nun Josua der Sohn Nun gestorben war/der Knecht des HErren/als er hundert vnd zehen Jar alt war.

9. Begruben sie jn in den Grentzen seines Erbtheils zu Thimnath Heeres/auff dem Gebirge Ephraim von Mitternacht werts am berge Gaas.

10. Da auch alle die zu der zeit gelebt hatten/zu jren Vätern versamblet worden/kam nach jhnen ein ander Geschlecht auff/daß den HErrn nicht kennet/noch die werck die er an Israel gethan hatte.

11. Da theten die Kinder Israel übel für dem HErrn / vnnd dieneten Baalim.

CAP II.

2. *Purche voi non facciate lega con gli habitatori di questa terra, e rouiniate i loro altari, ma voi non hauete obedito à la mia voce. Perche hauete voi fatto questo?*

3. *Et ancora io dissi, Io non scaccarò quelli dinanzi à voi; ma vi saranno come spine ne fianchi, & i loro dii saranno à voi in scandalo.*

4. *Et auuenne, che mentre l'Angelo del Signore diceua queste parole à tutti i figliuoli d'Israel, il popolo alzò la sua voce, e pianse:*

5. *E chiamorono il nome di quel luogo Bochim, e sacrificorono quiui al Signore.*

6. *Poi che Iosue hebbe licentiato il popolo, & i figliuoli d'Israel erano andati, ciascuno à la sua heredità per posseder la terra.*

7. *Et il popolo seruì al Signore in tutti i giorni di Iosue, & in tutti i giorni de vecchii, i quali vissero dopo Iosue, & haueuano vedute tutte le opere grandi del Signore che fece à Israel.*

8. *E Iosue figliuolo di Nun morì, di età di cento dieci anni.*

9. *E lo sepellirono dentro à i confini de la sua heredità in Thimnath-heres, nel monte di Ephraim verso Aquilone del monte di Cahas.*

10. *Et ancora tutta quella generatione fu raccolta co i suoi padri: e si leuò vnaltra generatione dopo quelli, laquale non conobbe il Signore, ne l'opera ancora che haueua fatta in Israel.*

11. *Et i figliuoli d'Israel fecero male dinanzi al Signore, e seruirono à Baalim.*

ב

12 ויעזבו את־יהוה אלהי אבותם המוציא אותם מארץ מצרים וילכו אחרי אלהים אחרים מאלהי העמים אשר סביבותיהם וישתחוו להם ויכעסו את־יהוה׃

13 ויעזבו את־יהוה ויעבדו לבעל ולעשתרות׃

14 ויחר־אף יהוה בישראל ויתנם ביד שסים וישסו אותם וימכרם ביד אויביהם מסביב ולא־יכלו עוד לעמד לפני אויביהם׃

15 בכל אשר יצאו יד־יהוה היתה־בם לרעה כאשר דבר יהוה וכאשר נשבע יהוה להם ויצר להם מאד׃

16 ויקם יהוה שפטים ויושיעום מיד שסיהם׃

17 וגם אל־שפטיהם לא שמעו כי זנו אחרי אלהים אחרים וישתחוו להם סרו מהר מן־הדרך אשר הלכו אבותם לשמע מצות־יהוה לא־עשו כן׃

18 וכי־הקים יהוה להם שפטים והיה יהוה עם־השפט והושיעם מיד איביהם כל ימי השופט כי־ינחם יהוה מנאקתם מפני לחציהם ודחקיהם׃

19 והיה במות השופט ישבו והשחיתו מאבותם ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם ולהשתחות להם לא הפילו ממעלליהם ומדרכם הקשה׃

ב

12 ושבקו ית פלחנא דיי אלהא דאבהתהון דאפיק יתהון מארעא דמצרים וטעו בתר טעותא מטעות עממיא די בסחרניהון וסגידו להון וארגיזו קדם ייי׃

13 ושבקו ית (פלחנא) דייי ופלחו לבעלא ולעשתרתא׃

14 ותקיף רגזא דייי בישראל ומסרינון ביד בוזוים ובזו יתהון ומסרינון ביד בעלי דבבהיהון מסחור סחור ולא יכילו עוד למיקם קדם בעלי דבביהון׃

15 בכל אתר די נפקו מחא מן קדם ייי הורית בהון לבישא כמא דמליל ייי וכמא דקיים ייי להון ועקת להון לחדא׃

16 ואקים ייי נגידין ופרקינון מיד בוזיהון׃

17 ואף מן נגידיהון לא קבילו ארי טעו בתר טעוות עממיא וסגידו להון סטו בפריע מן ארחא דאזלו אבהתהון לקבלא פקידיא דייי ולא עבדו כן׃

18 וארי אקים ייי להון נגודין והוה (מימרא) דייי בסעדיה דנגודא ופריק להון מיד בעלי דבביהון כל יומי נגודא ארי מתיב ייי ממימריה דאמר ומקביל צלותהון ופריק להון מדחקיהון ומשעבדיהון׃

19 והוי כד מית נגודא תייבין ומחבלין מא מאבהתהון למהך בתר טעות עממיא למפלחהון ולמסגד להון לא שבקין מעובדיהון בישיא ומארחתהון מקלקלתא׃

β'.

12. Καὶ ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῶν περὶ κύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν κύριον.

13. Καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν, καὶ ἐλάτρευσαν τῇ βάαλ, καὶ ταῖς ἀστάρταις.

14. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ προνομευόντων, καὶ κατεπρονόμευσαν αὐτοὺς, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν. καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἔτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

15. Ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο, καὶ χεὶρ κυρίου ἦν ἐν αὐτοῖς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ καθὼς ὤμοσε κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα.

16. Καὶ ἤγειρε κύριος κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς.

17. Καί γε τῶν κριτῶν αὐτῶν οὐκ ἐπήκουσαν. ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, (καὶ παρώργισαν τὸν κύριον,) καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν. τοῦ εἰσακούειν τὰς ἐντολὰς κυρίου. οὐκ ἐποίησαν οὕτω.

18. Καὶ ὅτι ἤγειρε κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς καὶ κακούντων αὐτούς.

19. Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτὴς, καὶ ἀπέστρεφον, καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. οὐκ ἀπέρριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς.

CAP. II.

12. Ac dimiserunt Dominum Deum patrum suorum, qui eduxerat eos de terra Ægypti: & secuti sunt deos alienos, deos quoq; populorũ qui habitabant in circuitu eorum, & adoraverunt eos: & ad iracundiam concitaverunt Dominum.

13. Dimittentes eum, & servientes Baal & Astharoth.

14. Iratusq; Dominus contra Israel, tradidit eos in manus diripientium: qui ceperunt eos, & vendiderunt hostibus qui habitabant per gyrum: nec potuerunt resistere adversariis suis.

15. Sed quocunque pergere voluissent, manus Domini super eos erat, sicut locutus est, & iuravit eis: & vehementer afflicti sunt.

16. Suscitavitq; Dominus iudices qui liberarent eos de vastantium manibus.

17. Sed nec eos audire voluerunt, fornicantes cum diis alienis, & adorantes eos. Citò deseruerunt viam per quam ingressi fuerant patres eorum: & audientes mandata Domini, omnia fecêre contraria.

18. Cumq; Dominus iudices suscitaret, in diebus eorum flectebatur misericordia, & audiebat afflictorum gemitus, & liberabat eos de cæde vastantium.

19. Postquam autem mortuus esset iudex, revertebantur, & multo faciebant peiora quam fecerant patres eorum, sequentes deos alienos, servientes eis, & adorãtes illos. Non dimiserunt adinventiones suas, & viam durissimam per quam ambulare consueverant.

Das II. Capitel.

12. Vnd verliessen den HERREN jrer Väter GOtt/ der sie auß Egyptenland geführet hatte/ vnd folgeten andern Göttern nach/ auch den Göttern der Völcker/ die vmb sie her wohneten/ vnd betten sie an/ vnd erzürneten den HERRN.

13. Denn sie verliessen je vnd je den HERRN/ vnd dieneten Baal vnnd Astharoth.

14. So ergrimmet denn der zorn deß Herrn über Jsrael/ vnd gab sie in die Hand dere/ die sie raubeten/ daß sie sie beraubten/ vnd verkaufft sie in die hände jrer Feinde vmbher. Vnd sie kondten nicht mehr jhren Feinden widerstehen.

15. Sondern wo sie hinauß wolten/ so war des HERRN hand wider sie zum Vnglück/ wie denn der HERR jnen gesagt vnnd geschworen hatte/ vnd wurden hart gedrenget.

16. Wenn denn der HERR Richter aufferwecket/ die jnen holffen auß der Räuber hand.

17. So gehorchten sie den Richtern auch nicht/ sondern hureten andern Göttern nach/ vnd betten sie an/ vnd wichen bald von dem wege/ da jhre Väter auffgegangen waren/ des HErrn Gebotten zu gehorchen/ vnd thäten nicht wie dieselben.

18. Wenn aber der HERR jhnen Richter erwecket/ so war der HErr mit dem Richter/ vnd halff jnen auß jrer Feinde hand/ so lang der Richter lebet/ denn es jammert den HErren jhr weheklagen/ über die so sie zwungen vnd drengeten.

19. Wenn aber der Richter starb/ so wandten sie sich/ vnnd verderbeten es mehr denn jhre Väter/ daß sie andern Göttern folgeten/ jhnen zu dienen vnd sie anzubeten/ sie fielen nicht von jhrem fürnemen/ noch von jhrem halßstarrigen wesen.

CAP. II.

12. *E lasciorono il Signore Dio dei loro padri, ilquale gli haueua cauati de la terra di Egitto, & andorono dietro ad altri dii, iquali erano de gli dii, de popoli, che erano à torno à loro; e s'inchinorono loro, perilche irritorono il Signore.*

13. *Lasciorono, dico, il Signore, e seruirono à Baalim, & ad Astharoth.*

14. *E l'ira del Signore si accese contra Israel, e gli dette ne le mani di quelli che gli pigliauano iquali gli saccheggiorono, & il Signore gli vendette ne le mani dei loro nimici à l'intorno: e non poterono piu far resistenza à i loro nimici.*

15. *Douunque vsciuano, la mano del Signore era contra di loro in male, secondo che'l Signore hauea detto, e sicome il Signore haueua loro giurato; e furono grandemente afflitti.*

16. *Ora il Signore suscitò de Giudici, iquali gli liberasseno de le mani di quelli che gli saccheggiauano.*

17. *Ma essi non volsero obedire à i loro giudici, anzi fornicorono dietro à gli dii stanieri, e s'inchinorono loro: e presto si partirono de la via, per laquale i loro padri haueuano caminato, obedendo à i comandamenti del Signore: ma essi non fecero cosi.*

18. *Ma quando il Signore hebbe suscitato loro de Giudici, il Signore era col giudice, e gli conseruaua da le mani de i loro nimici per tutto il tempo del giudice: imperoche il Signore haueua compassione del loro pianto per cagion di quelli che gli opprimeuano e gli tormentauano.*

19. *Finalmente quando fu morto il Giudice, ritornorono e si contaminorono piu che i loro padri, caminando dietro à dii stranieri, seruendo loro, & inchinandosi dinanzi à loro: e non si ritirauano da le loro attioni, ne da la loro via ostinata.*

ב

20 וְתְקִיף רוּגְזָא דַיְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲמַר חֲלַף דְעַבַרוּ עַמָּא הָדֵין עַל קְיָמִי דְפַקֵידִית יָת אֲבָהָתְהוֹן וְלָא קַבִּילוּ לְמֵימְרִי׃

21 אַף אֲנָא לָא אוֹסֵיף לְתָרָכָא אֱינַשׁ מִן קֳדָמֵיהוֹן מִן עַמְמַיָא דִי שְׁבַק יְהוֹשֻׁעַ וּמִית׃

22 בְּדִיל לְנַסָאָה בְהוֹן יָת יִשְׂרָאֵל הֲנָטְרִין אִינוּן יָת אוֹרְחָן דְתַקְנָן מִן קֳדָם יְיָ לִמְהָךְ בְּהוֹן כְּמָא דִי נְטַרוּ אֲבָהָתְהוֹן אִם לָא׃

23 וּשְׁבַק יְיָ יָת עַמְמַיָא הָאִילֵין בְּדִיל דְלָא לְתָרָכוּתְהוֹן בִּפְרִיעַ וְלָא מַסְרִינוּן בִּידָא דִיהוֹשֻׁעַ׃

ב

20 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃

21 גַּם־אֲנִי לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־עָזַב יְהוֹשֻׁעַ וַיָּמֹת׃

22 לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים הֵם אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃

23 וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא נְתָנָם בְּיַד־יְהוֹשֻׁעַ׃

β'.

20. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· ἀνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλιπε τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου, ἣν ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ ὑπήκουσαν τῆς φωνῆς μου.

21. Καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν, ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὧν κατέλιπεν ἰησοῦς υἱὸς ναυῆ, καὶ ἀφῆκε.

22. Τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν ἰσραὴλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ἢ οὔ.

23. Καὶ ἀφῆκε κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα, τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ ἰησοῦ.

ג

1 וְאִילֵין עַמְמַיָא דִשְׁבַק יְיָ לְנַסָאָה בְהוֹן יָת יִשְׂרָאֵל יָת כָּל דְלָא הֲווֹ יָדְעִין יָת כָּל קְרָבֵי כְנָעַן׃

2 לְחוֹד בְּדִיל דְיִדְעוּן דָרַיָא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַלָפוּתְהוֹן קְרָבָא לְחוֹד דְמִלְקַדְמִין לָא הֲווֹ יָדְעִין לְהוֹן׃

3 חַמְשָׁא טוּרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי וְכָל כְּנַעֲנָאֵי וְצִידוֹנָאֵי וְחִוָאֵי יָתְבֵי טוּרָא דְלִבְנָן מִטוּר מֵישַׁר חֶרְמוֹן עַד מַעֲלָנָא דַחֲמָת׃

4 וַהֲווֹ לְנַסָאָה בְהוֹן יָת יִשְׂרָאֵל לְמִידַע הַיְקַבְּלוּן יָת פִּקוֹדַיָא דַיְיָ דְפַקֵיד יָת אֲבָהָתְהוֹן בִּידָא דְמֹשֶׁה׃

5 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְתִיבוּ בְגוֹ כְּנַעֲנָאֵי חִתָּאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וּפְרִיזָאֵי וְחִוָאֵי וִיבוּסָאֵי׃

ג

1 וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֵת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃

2 רַק לְמַעַן דַּעַת דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים לֹא יְדָעוּם׃

3 חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃

4 וַיִּהְיוּ לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃

5 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἀφῆκε κύριος, ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν ἰσραὴλ, ἅπαντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας πάντας τοὺς πολέμους χαναάν.

2. Πλὴν διὰ τὰς γενεὰς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον· πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά.

3. Τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν χαναναῖον, καὶ τὸν σιδώνιον, καὶ τὸν εὐαῖον, τὸν κατοικοῦντα τὸν λίβανον, ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ βαὰλ ἑρμὼν, ἕως (λαβὼ) ἐμαθ.

4. Καὶ ἐγένετο ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν ἰσραὴλ, γνῶναι εἰ εἰσακούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου, ἃς ἐνετείλατο κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ μωυσῆ.

5. Καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ χαναναίου, καὶ τοῦ χετταίου, καὶ τοῦ ἀμορραίου, καὶ τοῦ φερεζαίου, καὶ τοῦ εὐαίου (καὶ τοῦ γεργεσαίου,) καὶ τοῦ ἰεβουσαίου.

CAP. II.

20. Iratusq; est furor Domini in Israel, & ait, Quia irritum fecit gens ista pactum meum quod pepigeram cũ patribus eorum, & vocem meam audire contempsit.

21. Et ego non delebo gentes quas dimisit Iosue, & mortuus est.

22. Vt in ipsis experiar Israel, utrum custodiant viam Domini, & ambulent in ea, sicut custodierunt patres eorum, an non.

23. Dimisit ergo Dominus omnes nationes has, & citò subvertere noluit, nec tradidit in manus Iosue.

CAP. III.

1. Hæ sunt gentes quas Dominus dereliquit, ut erudiret in eis Israelem, & omnes qui non noverant bella Chananæorum.

2. Et postea discerent filii eorum certare cum hostibus, & habere consuetudinem prœliandi.

3. Quinque satrapas Philistinorum, omnemq; Chananæum, & Sidonium, atque Hevæum qui habitabat in monte Libano, de monte Baal-Hermon usque ad introitum Emath.

4. Dimisitque eos, ut in ipsis experiretur Israelem, utrum audirent mandata Domini quæ præceperat patribus eorum per manum Moysi, an non.

5. Itaque filii Israel habitaverunt in medio Chananæi, & Hethæi, & Amorrhæi, & Pherezæi, & Heuæi, & Iebusæi.

Das II. Capitel.

20. Darumb ergrimmet denn des HERREN zorn über Israel/ daß er sprach: Weil diß volck meinen Bund übergangen hat/ den ich jren Vätern gebotten hab/ vnd gehorchen meiner Stimme nicht.

21. So wil ich auch hinfort die Heiden nicht vertreiben / die Josua hat gelassen/ da er starb.

22. Daß ich Israel an jnen versuche/ ob sie auff den Wegen des HErren bleiben/ daß sie drinn wandeln/ wie jhre Väter geblieben sindt/ oder nicht.

23. Also ließ der HErr diese Heiden/ daß er sie nicht bald vertrieb/ die er nicht hatte in Josua hand übergeben.

Das III. Capitel.

DIß sind die Heiden die der HErr ließ bleiben/ daß er an jnen Israel versuchte/ vnnd nicht wusten vmb die Kriege Canaan.

2. Vnd daß die Geschlechte der kinder Israel wissten vnd lerneten streiten/ die vorhin nichts drumb wusten.

3. Nemlich / die fünff Fürsten der Philister/ vnd alle Cananiter vnnd Zidonier/ vnd Heviter/ die am Berge Libanon wohneten / von dem Berg BaalHermon an / biß man kommt gen Hemath.

4. Dieselben blieben / Israel an denselben zuversuchen / daß es kunth würde/ ob sie den Gebotten des HErren gehorchten/ die er jhren Vätern gebotten hatte/ durch Mosen.

5. Da nun die Kinder Israel also wohneten / vnter den Cananitern/ Hethitern/ Amoritern/ Pheresitern/ Hevitern vnd Jebusitern.

CAP. II.

20. Per laqual cosa il furor del Signore fu acceso contra Israel, e disse, Perche questa gente hà trasgredito il mio patto, ilquale io comandai à i loro padri, e non hanno obedito à la mia voce:

21. Io ancora per l'auenire nõ scacciarò dinanzi à loro alcunà de le genti, lequali Iosue ha lasciate, & e morto:

22. A fin che io tenti per quelle Israel, se essi osseruarãno la via del Signore, caminando per quella, sicome hanno osseruata i padri loro, ò nò.

23. Per tanto il Sigoore lasciò queste genti senza scacciarle presto; e non le dette ne le mani di Iosue.

CAP. III.

1. Queste sono le genti, lequali il Signore lasciò per tentare Israel per mezzo loro; cioè, tutti quelli che non haueuano conosciuto tutte le guerre de Cananei:

2. Solamente à fin che le generationi de i figliuoli d'Israel lo sapessero, e per insegnar loro la guerra: ma quelli ch'erano perauanti stati, non l'haueuão conosciuta.

3. Cinque principi de Philistei, e tutti i Cananei, i Sidonii, e gl' Hiuei, iquali habitauano nel mõte di Libano del mõte di Bahalhermon insino à l'entrata di Hamath.

4. E si, dico, furono per tentare Israel; à fin che conoscessero se obediuano à i comandamenti del Signore, iquali comandò à i padri loro per mezzo di Moise.

5. I figliuoli dunque d' Israel habitorono nel mezzo de Cananei, de gl' Hethei, de gli Amorrhei, de Pherezei, de gl' Hiuei, e de gli Iebusei.

ג

6 וּנְסִיבוּ יָת בְּנָתְהוֹן
לְהוֹן לִנְשִׁין וְיָת בְּנָתְהוֹן
יְהַבוּ לִבְנֵיהוֹן וּפְלַחוּ יָת
טַעֲוָתְהוֹן׃

7 וַעֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ וְאִתְנְשִׁיאוּ
יָת פֻּלְחָנָא דַּייָ אֱלָהֲהוֹן
וּפְלַחוּ לְבַעֲלַיָּא ול
וְלַאֲשֵׁרָתָא׃

8 וּתְקֵיף רֻגְזָא דַּייָ
בְּיִשְׂרָאֵל וּמְסַרִינּוּן בִּידָא
דְּכוּשַׁן חַיָּבָא מַלְכָּא
דַּאֲרָם דְּעַל פְּרָת וּפְלַחוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת כּוּשַׁן
חַיָּבָא תְּמָנֵי שְׁנִין׃

9 וּזְעִיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
קֳדָם יְיָ וַאֲקִים יְיָ פָּרִיק
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּפַרְקִינּוּן יָת
עָתְנִיאֵל בַּר קְנַז אֲחוּהִי
דְּכָלֵב דִּזְעִיר מִינֵּיהּ׃

10 וּשְׁרַת עֲלוֹהִי רוּחַ
נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ וְדָן
יָת יִשְׂרָאֵל וּנְפַק לְאַגָּחָא
קְרָבָא וּמְסַר יְיָ בִּידֵיהּ
יָת כּוּשַׁן חַיָּבָא מַלְכָּא
דַּאֲרָם וּתְקֵיפַת יְדֵיהּ עַל
כּוּשַׁן חַיָּבָא׃

11 וּשְׁדוֹכַת אַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל אַרְבְּעִין שְׁנִין
וּמִית עָתְנִיאֵל בַּר קְנַז׃

12 וְאוֹסִיפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמֶעְבַּד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ
וּתְקֵיף יְיָ יָת עֶגְלוֹן
מַלְכָּא דְמוֹאָב עַל יִשְׂרָאֵל
עַל דַּעֲבַדוּ יָת דְּבִישׁ קֳדָם
יְיָ׃

13 וּכְנַשׁ לְוָתֵיהּ יָת בְּנֵי
עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַאֲזַל וּמְחָא
יָת יִשְׂרָאֵל וִירִיתוּ יָת
קַרְתָּא דְּיָרִיחוֹ׃

14 וּפְלַחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יָת עֶגְלוֹן מַלְכָּא דְמוֹאָב
תְּמָנֵי עֲשַׂר שְׁנִין׃

ג

6 וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם
לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ
לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃

7 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים
וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃

8 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם
מֶלֶךְ אֲרַם נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם
שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃

9 וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיּוֹשִׁיעֵם אֵת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז
אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ׃

10 וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט
אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה
וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן
רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרָם וַתָּעָז יָדוֹ
עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם׃

11 וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה
וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז׃

12 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־
עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל
עַל כִּי־עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃

13 וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן
וַעֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיִּירְשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃

14 וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
שָׁנָה׃

γ.

6. Καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

7. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τῇ Βάαλ καὶ τοῖς ἄλσεσι.

8. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Χουσὰν ῥεσαθαὶμ βασιλέως μεσοποταμίας συρίας, καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσὰν ῥεσαθαὶμ ἔτη ὀκτώ.

9. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρε κύριος σωτῆρα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς, τὸν Γοθονιὴλ υἱὸν Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν νεώτερον αὐτοῦ, (καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν.)

10. Καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον πρὸς Χουσὰν ῥεσαθαὶμ, καὶ παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσὰν ῥεσαθαὶμ βασιλέα συρίας, καὶ ἐκραταιώθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσὰν ῥεσαθαίμ.

11. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ ἀπέθανε Γοθονιὴλ υἱὸς Κενέζ.

12. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐνίσχυσε κύριος τὸν Αἰγλὼν βασιλέα μωὰβ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τὸ πεποιηκέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου.

13. Καὶ συνήγαγε πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν καὶ ἀμαλὴκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν πόλιν τῶν φοινίκων.

14. Καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Αἰγλὼν βασιλεῖ μωὰβ ἔτη δεκαοκτώ.

CAP. III.

6. Et duxerunt uxores filias eorum, ipsique filias suas filiis eorum tradiderunt, & servierunt diis eorum.

7. Feceruntque malum in conspectu Domini, & obliti sunt Dei sui, servientes Baalim & Astaroth.

8. Iratusque contra Israël Dominus, tradidit eos in manus Chusan-rasathaim regis Mesopotamiæ, servieruntq; ei octo annis.

9. Et clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis salvatorem, & liberavit eos, Othoniel videlicet filium Cenez, fratrem Caleb minorem.

10. Fuitque in eo Spiritus Domini, & iudicavit Israël, Egressusq; est ad pugnam, & tradidit Dominus in manus eius Chusan-rasathaim regem Syriæ, & oppressit eum.

11. Quievitq; terra quadraginta annis, & mortuus est Othoniel filius Cenez.

12. Addiderunt autem filii Israël facere malum in cõspectu Domini: qui confortavit adversum eos Eglon regem Moab: quia fecerunt malum in conspectu eius.

13. Et copulavit ei filios Ammon, & Amalec: abiitq; & percussit Israël, atque possedit Vrbem-palmarum.

14. Servieruntq; filii Israël Eglon regi Moab decem & octo annis.

Das III. Capitel.

6. Namen sie jener Töchter zu Weibern/vnnd gaben jhre Töchter jener Söhne/vnd dieneten jener Göttern.

7. Vnd theten übel für dem HERREN/vnd vergassen des HERRN jres Gottes/vnnd dieneten Baalim vnd den Haynen.

8. Da ergrimmet der zorn des HERRN über Jsrael/vnd verkaufft sie vnter die Hand CusanRisathaim/dem Könige zu Mesopotamia/ vnd dieneten also die Kinder Jsrael dem CusanRisathaim acht jar.

9. Da schrien die Kinder Jsrael zu dem HERRN/ vnd der HERR erwecket jnen einen Heiland der sie erlöset/Athniel/den Sohn Kenas/Calebs jüngsten Bruders.

10. Vnnd der Geist des HERRN war in jm/vnnd ward Richter in Jsrael/vnd zoch auß zum Streit/vnnd der HErr gab den König zu Syrien Cusan Risathaim inn seine hand/ das seine hand über jhn zu starck ward.

11. Da ward das Land still viertzig Jar/Vnd Athniel der Sohn Kenas starb.

12. Aber die Kinder Jsrael theten fürder übels für dem HERRN/ da sterckt der HERR Eglon den König der Moabiter wider Jsrael/darumb daß sie übels thaten für dem HERREN.

13. Vnd sammlet zu jm die Kinder Ammon/vnd die Amalekiter/vnnd er zog hin vnd schlug Jsrael/vnnd nam ein die Palmenstadt.

14. Vnd die Kinder Jsrael dieneten Eglon der Moabiter König achtzehen Jar.

CAP. III.

6. E si presero per moglii le figliuole di quelli, e dettero le loro figliuole à i figliuoli di quelli, e seruirono à i loro dii.

7. E cosi i figliuoli d'Israel fecero male dinanzi al Signore, è si smenticorono del Signore Dio loro, e seruirono à Baalim & ad Astharoth.

8. Perilche il furor del Signore si accese contra Israel, e gli védette ne le mani di Chusan-risathaim Re di Aram-naharaim: & i figliuoli d'Israel seruirono otto anni à Chusan-risathaim.

9. Dapoi i figliuoli d'Israel gridorono al Signore, & il Signore suscito vn liberatore à i figliuoli d'Israel, e gli saluò, che fu Othniel figliuolo di Cenaz, fratello minore di Caleb.

10. E fu sopra di quello lo Spirito del Signore, e giudicò Israel Et vscito à la guerra, il Signore dette ne la sua mano Chusan-risathaim Re di Aram: e la sua mano fu fortificata sopra Chusan-risathaim.

11. E la terra si riposó per quaranta anni; e mori Othniel figliuolo di Cenaz.

12. Dinuouo i figliuoli d'Israel fecero male dinanzi al Signore: & il Signore fortificò Eglon Re di Moab contra Israel perche haueuano fatto male dinanzi al Signore.

13. Et egli adunò appresso di se i figliuoli d'Ammon e d'Amalec, e partitosi percosse Israel, e posséderono la città de le palme.

14. Et i figliuoli d'Israel seruirono dicisotto anni à Eglon re di Moab.

ג

15 וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
וַיָּקֶם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־
אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ
אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃
16 וַיַּעַשׂ לוֹ אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ
שְׁנֵי פֵיוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ
מִתַּחַת לְמַדָּיו עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ׃
17 וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן
מֶלֶךְ מוֹאָב וְעֶגְלוֹן אִישׁ בָּרִיא
מְאֹד׃
18 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב
אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעָם
נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃
19 וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר
אֶת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי
אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הָס וַיֵּצְאוּ
מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים עָלָיו׃
20 וְאֵהוּד בָּא אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב
בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ
וַיֹּאמֶר אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי
אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל הַכִּסֵּא׃
21 וַיִּשְׁלַח אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ
וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ
וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ׃
22 וַיָּבֹא גַם־הַנִּצָּב אַחַר
הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב בְּעַד הַלַּהַב כִּי
לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ וַיֵּצֵא
הַפַּרְשְׁדֹנָה׃
23 וַיֵּצֵא אֵהוּד הַמִּסְדְּרוֹנָה וַיִּסְגֹּר
דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעָל׃
24 וְהוּא יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעֻלוֹת וַיֹּאמְרוּ
אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר
הַמְּקֵרָה׃

ג

15 וזעיקו בני ישראל
קדם יי ואקים יי להון
פריק ית אהוד בר גרא
בר שבט בנימין גבר גמיד
בידיה דימינא ושדרו
בני ישראל בידיה תק
תקרובתא לעגלון מלכא
דמואב:
16 ועבד ליה אהוד חרבא
ולה תרין פומין גרמידא
ארכה וזריז יתה מלרע
ללבושוהי על ירכיה ד
דימינא:
17 וקריב ית תקרובתא
לעגלון מלכא דמואב
ועגלון גבר פטים לחדא:
18 והוה כד שיצי לקרבא
ית תקרובתא ושלח ית
עמא נטלי תקרובתא:
19 והוא תב מן מחצביא
דעם גלגלא ואמר
פתגמא דסיתרא אית
לי למללא עמך מלכא
ואמר שתוק ונפקו מע
מעלוהי כל דקימין
עלוהי:
20 ואהוד עאל לותיה
והוא יתיב בעלית בית
קיטא דיליה בלחודוהי
ואמר אהוד פתגמא
דיי אית לי למללא עמך
וקם מעל כורסיה:
21 ואושיט אהוד ית
שמאליה ונסיב ית חרבא
מעל ירכיה דימינא
וקבעה במעוהי:
22 ועאל אף דסתקא
בתר שננא וטמטם
שומנא באפי שננא ארי
לא שלף חרבא ממעוהי
ונפק אוכליה שפיר:
23 ונפק אהוד לאכסדרא
ואחד דשי עליתא ב
באפוהי ואנד:
24 והוא נפק ועבדוהי
אתו וחזו והא דשי עליתא
אחידן ואמרו ברם עביד
הוא ית צורכיה באדרון
בית קיטא:

γ.

15. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος σωτῆρα τὸν Ἀὼδ υἱὸν Γηρὰ, υἱὸν τοῦ Ἰεμενί, ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον, καὶ ἐξαπέστειλαν δῶρα οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Αἰγλὼν βασιλεῖ Μωάβ.

16. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστομον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν δεξιόν. (καὶ ἐπορεύθη.)

17. Καὶ προσήνεγκε τὰ δῶρα τῷ Αἰγλὼν βασιλεῖ Μωάβ, καὶ Αἰγλὼν ἀνὴρ ἀστεῖος σφόδρα.

18. Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς αἴροντας τὰ δῶρα.

19. Καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν τῶν ἐν Γαλγάλ, καὶ εἶπεν (Ἀὼδ) λόγος μοι κρύφιος πρὸς σέ, βασιλεῦ. καὶ εἶπεν Αἰγλὼν πρὸς αὐτόν· σιώπα. καὶ ἐξῆλθον ἀπ᾽ αὐτοῦ πάντες οἱ παρεστηκότες αὐτῷ.

20. Καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ θερινῷ τῷ αὐτοῦ μονώτατος. καὶ εἶπεν Ἀὼδ λόγος θεοῦ μοι πρὸς σέ, βασιλεῦ. καὶ ἐξανέστη Αἰγλὼν ἐκ τοῦ θρόνου ἐγγὺς αὐτοῦ. (καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀναστῆναι αὐτόν.)

21. Ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν ἀπὸ ἄνωθεν τοῦ μηροῦ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν εἰς τὴν κοιλίαν Αἰγλών.

22. Καὶ ἐπεισήνεγκε καί γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός, καὶ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ εἰς τὴν προστάδα, καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ τοὺς διατεταγμένους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἐσφήνωσε (καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε.)

24. Καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ εἰσῆλθον, καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερῴου ἐσφηνωμέναι. καὶ εἶπον· μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶνος.

15. Et

CAP. III.

15. Et postea clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis salvatorem vocabulo Aod, filium Gera, filii Iemini, qui utraque manu pro dextera utebatur. Miseruntque filii Israël per illum munera Eglon regi Moab.

16. Qui fecit sibi gladium ancipitem, habentem in medio capulum longitudinis palmæ manus, & accinctus est eo subter sagum in dextro femore.

17. Obtulitq; munera Eglon regi Moab. Erat autem Eglon crassus nimis.

18. Cumq; obtulisset ei munera, prosecutus est socios qui cum eo venerant.

19. Et reversus de Galgalis, ubi erant idôla, dixit ad regem, Verbum secretum habeo ad te ô Rex. Et ille imperavit silentium: egressisq; omnibus qui circa eum erant.

20. Ingressus est Aod ad eum, sedebat autem in æstivo cœnaculo solus, dixitque, Verbum Dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno.

21. Extenditq; Aod sinistram manum, & tulit sicam de dextro femore suo, infixitq; eam in ventrem eius tam validè.

22. Ut capulus sequeretur ferrum in vulnere, ac pinguissimo adipe stringeretur. Nec eduxit gladium, sed ita ut percusserat, reliquit in corpore: statimq; per secreta naturæ alvi stercora proruperunt.

23. Aod autem clausis diligentissimè ostiis cœnaculi, & obfirmatis sera.

24. Per posticum egressus est. Serviq; regis ingressi viderunt clausas fores cœnaculi, atque dixerunt. Forsitan purgat alvum in æstivo cœnaculo.

Das III. Capitel.

15. Da schryen sie zu dem HErrn/ vnnd der HErr erwecket jhnen einen Heiland/ Ehud den Son Gera/ des Sons Jemini/ der war linck. Vnd da die Kinder Israel durch denselbigen Geschenck sandten/ Eglon der Moabiter Könige.

16. Macht jm Ehud ein zweyschneidig Schwerdt/ einer Ellen lang/ vnd gürtet es vnter sein Kleid auff seine rechte hüfft.

17. Vnd bracht das Geschenck dem Eglon der Moabiter Könige/ Eglon aber war ein sehr fetter Mann.

18. Vnd da er das Geschenck hatte überantwortet/ ließ er das Volck/ die das Geschenck getragen hatten.

19. Vnd kehret vmb von den Götzen zu Gilgal/ vnd ließ ansagen: Jch hab o König dir was heimlichs zu sagen. Er aber hieß schweigen/ vnd giengen auß von jm alle die vmb jn stunden.

20. Vnnd Ehud kam zu jm hinein/ Er aber saß inn der Sommerleube. Vnnd Ehud sprach: Jch hab Gottes Wort an dich/ Da stund er auff von seinem stul.

21. Ehud aber recket seine lincke hand auß/ vnd nam das Swert von seiner rechten hüfft. Vnd stieß jm inn seinen Bauch.

22. Das auch das hefft der schneiden nach hinein fuhr/ vnnd das fette das hefft verschloß/ (denn er zoch das Schwert nicht auß seinem Bauch) daß der Mist von jm gieng.

23. Aber Ehud gieng den Saal hin auß/ vnd thet die Thür hinder jm zu/ vnd verschloß sie.

24. Da er nun hinauß war/ kamen seine Knechte hinein/ vnd sahen/ daß die Thür der Sommerleube verschlossen war/ vnd sprachen: Er ist villeicht zu stul gangen in der Kammer an der Sommerleube.

CAP. III.

15. *Allhora i figliuoli d' Israel gridorono al Signore; & il Signore suscitò loro vn liberatore, cioè Eliud figliuolo di Gera figliuolo di Iemini, huomo che haueua la sua man destra attratta. Et i figliuoli d' Israel mandorono vn presente per mezzo di quello à Eglon re di Moab.*

16. *Ora Eliud si fece vn coltello che haueua due tagli, vn gomito di lunghezza: e se lo messe sopra il suo fianco destro sotto le sue veste.*

17. *Et offeri il dono à Eglon re di Moab; ora Eglon era huomo molto grasso.*

18. *Ma quando hebbe offerito il presente, licentiò coloro, che haueuano portato il presente con seco.*

19. *Et egli se ne ritornò dal luogo de le imagini, ch' erano in Gilgal, e disse, O Re, io ti ho à dire vna parola in secreto: Et gli rispose, Taci. E tutti quelli ch' erano appresso di lui si partirono da lui.*

20. *Allhora Eliud entrò à lui, ilquale sedeua solo in vna camera da la state: & Eliud gli disse, O Re, io ho da dirti la parola di Dio. Egli si leuò di sul seggio.*

21. *Allhora Eliud messe dentro la sua man sinistra, e prese il coltello dal suo fianco destro, e lo ficcò nel ventre di colui:*

22. *E vi entrò ancora l' elso dietro à la lama, & il grasso serrò intorno al ferro: imperoche non poteua tirar fuora il coltello del ventre di quello, & vscì lo sterco.*

23. *Ora Eliud vscì ne la sala, e serrò le porte de la camera dietro à se, e le serrò con la chiaue.*

24. *E quando egli fu vscito fuora, i seruitori di quello entrorono, e viddero: & ecco che le porte de la camera erano serrate: allhora dissero, Certo che copre i suoi piedi ne la camera de l' estate.*

ג

25 וְאוֹרִיכוּ עַד כְּגֵי וְהָא לֵיתוֹהִי פָּתַח דַּשֵׁי עִלִּיתָא וּנְסִיבוּ יָת מַפְתְּחָא וּפְתַחוּ וְהָא רִיבוֹנְהוֹן טְרִיף רְמֵי עַל אַרְעָא מִית:

26 וְאֵהוּד אִשְׁתֵּיזַב עַד אִתְעַכּוּבֵיהוֹן וְהוּא עֲבַר יָת מַחְצְבַיָּא וְאִשְׁתֵּיזַב לְשְׂעִירָת:

27 וַהֲוָה בְּמֵיתוֹהִי וּתְקַע בְּשׁוֹפָרָא בְּטוּרָא דְבֵית אֶפְרַיִם וּנְחַתוּ עִמֵּיהּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן טוּרָא וְהוּא קֳדָמֵיהוֹן:

28 וַאֲמַר לְהוֹן רְדוּפוּ בָּתְרַי אֲרֵי מְסַר יְיָ יָת בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן יָת מוֹאֲבָאֵי בִּידֵיכוֹן וּנְחַתוּ בָּתְרוֹהִי וַאֲחַדוּ יָת מְגִיזַת יַרְדְּנָא עַל מוֹאֲבָאֵי וְלָא שְׁבַקוּ אֱינַשׁ לְמֶעְבַּר:

29 וְקַטִּלוּ יָת מוֹאֲבָאֵי בְּעִידָּנָא הַהִיא כְּעַסְרָת אַלְפִין גַּבְרָא כָּל אִימְתָן וְכָל גִּיבַּר חֵילָא וְלָא אִשְׁתֵּיזַב אֱינַשׁ:

30 וְאִתְבַּרוּ מוֹאֲבָאֵי בְּיוֹמָא הַהוּא תְּחוֹת יַד אֱינַשׁ יִשְׂרָאֵל וּשְׁדוֹכַת אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל תְּמָנַן שְׁנִין:

31 וּבָתְרוֹהִי הֲוָה שַׁמְגַּר בַּר עֲנָת וְקַטִּיל יָת פְּלִשְׁתָּאֵי שִׁית מְאָה גַּבְרֵי בְּפַרְשׁ תּוֹרַיָּא וּפְרַק אַף הוּא יָת יִשְׂרָאֵל:

ד

1 וְאוֹסִיפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ וְאֵהוּד מִית:

2 וּמְסָרִינוּן יְיָ בְּיַד יָבִין מַלְכָּא דִכְנַעַן דִּי מְלַךְ בְּחָצוֹר וְרַב חֵילֵיהּ סִיסְרָא וְהוּא יָתִיב בִּתְקוֹף כְּרַכֵּי עַמְמַיָּא:

ג

25 וַיָּחִילוּ עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֹּתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת:

26 וְאֵהוּד נִמְלַט עַד הִתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט הַשְּׂעִירָתָה:

27 וַיְהִי בְּבוֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר אֶפְרָיִם וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶם:

28 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רִדְפוּ אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְמוֹאָב וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹר:

29 וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִיא כַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ כָּל־שָׁמֵן וְכָל־אִישׁ חָיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ:

30 וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ שְׁמוֹנִים שָׁנָה:

31 וְאַחֲרָיו הָיָה שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיּוֹשַׁע גַּם־הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

ד

1 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵהוּד מֵת:

2 וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחָצוֹר וְשַׂר־צְבָאוֹ סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם:

γʹ.

25. Καὶ προσέμειναν αἰσχυνόμενοι. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου. καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα, καὶ ἤνοιξαν, καὶ ἰδοὺ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν, τεθνηκώς.

26. Καὶ αὼδ διεσώθη, ἕως ἐθορυβοῦντο. (καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ.) καὶ αὐτὸς παρῆλθε τὰ γλυπτά, καὶ διεσώθη εἰς σεηρωθά.

27. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν (αὼδ εἰς τὴν γῆν ἰσραήλ,) καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίναις ἐν τῷ ὄρει ἐφραίμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν.

28. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καταβαίνετε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν τὴν μωὰβ ἐν χειρὶ ἡμῶν. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ ἰορδάνου τῆς μωάβ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι.

29. Καὶ ἐπάταξαν τὴν μωὰβ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ὡσεὶ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντας τοὺς μαχητὰς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ἀνήρ.

30. Καὶ ἐνετράπη μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ τὴν χεῖρα ἰσραήλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη. (καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς αὼδ ἕως οὗ ἀπέθανε.)

31. Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέστη σαμεγὰρ υἱὸς ἀνάθ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, καὶ ἔσωσε καὶ αὐτὸς τὸν ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛ. δʹ.

1. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ αὼδ ἀπέθανε.

2. Καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ ἰαβὶν, βασιλέως χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν ἀσώρ. καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ σισαρά. καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν.

25. Expe-

CAP. III.

25. Expectantesq; diu donec erubescerent, & videntes quod nullus aperiret, tulerunt clavem: & aperientes invenerunt Dominum suum in terra iacẽtem mortuum.

26. Aod autem dum illi turbarentur, effugit, & pertransiit Locum Idolorũ unde reversus fuerat. Venitq; in Seirath.

27. Et statim insonuit buccina in monte Ephraim: descenderuntq; cum eo filii Israel, ipso in fronte gradiente.

28. Qui dixit ad eos, Sequimini me: tradidit enim Dominus inimicos nostros Moabitas in manus nostras. Descenderuntq; post eum, & occupaverunt vada Iordanis quæ transmittunt in Moab: & non dimiserunt transire quenquam.

29. Sed percusserunt Moabitas in tempore illo, circiter decem millia, omnes robustos & fortes viros, nullus eorum evadere potuit.

30. Humiliatusq; est Moab in die illo sub manu Israel: & quievit Terra octoginta annis.

31. Post hunc fuit Samgar filius Anath, qui percussit de Philisthiim sexcentos viros vomere: & ipse quoque defendit Israel.

CAP. IIII.

1. Addideruntque filii Israel facere malum in conspectu Domini post mortem Aod.

2. Et tradidit illos Dominus in manus Iabin regis Chanáan, qui regnavit in Asor: habuitq; ducem exercitus sui nomine Sisaram, ipse autem habitabat in Haroseth-gentium.

Das III. Capitel.

25. Da sie aber so lange harreten/ biß sie sich schemeten/ denn niemandt thet die Thür der Leuben auff/ namen sie den Schlüssel vnnd schlossen auff/ Sihe/ da lag jhr Herr auff der Erden todt.

26. Ehud aber war entrunnen dieweil sie verzogen/ vnnd gieng für den Götzen über/ vnd entran biß gen Seirath.

27. Vnd da er hinein kam/ bließ er die Posaunen auff dem Gebirge Ephraim. Vnnd die Kinder Israel zogen mit jm vom Gebirge/ vnnd er für jnen her.

28. Vnd sprach zu jnen: Jaget mir nach/ denn der HERR hat euch die Moabiter eure Feinde inn eure hende gegeben/ Vnnd sie jagten jhm nach/ vnnd gewonnen die Furt am Jordan ein/ die gen Moab gehet/ vnnd liessen niemand hinübergehen.

29. Vnd schlugen die Moabiter zu der zeit/ bey zehen tausend mann/ allzumal die besten vnd streitbare Männer/ daß nicht einer entran.

30. Also wurden die Moabiter zu der zeit vnter die Hand der Kinder Israel gedempfft/ vnd das Land war stille achtzig Jar.

31. Darnach war Samgar der Son Anath/ der schlug sechshundert Philister/ mit einem Ochsensteckẽ/ vnd erlöset auch Israel.

Das IIII. Capitel.

ABer die Kinder Israel theten förder übel für dem HERRN/ da Ehud gestorben war.

2. Vnnd der HERR verkaufft sie inn die Hand Jabin der Cananiter König/ der zu Hazor saß/ vnnd sein Feldhauptmann war Sissera/ vnnd er wohnet zu Haroseth der Heiden.

CAP. III.

25. Et aspettorono per fin che tardasse vn pezzo: & ecco che non apriua le porte de la camera presero dunque la chiaue, e l'apersero, & ecco che il loro Signore era cascato in terra morto.

26. Ma Eliud era scappato mentre che quelli tardauano, & haueua passato il luogo de le scolture di pietra, e s'era saluato in Seirath.

27. E quando arriuò à i suoi, fu sonata la tromba nel monte di Ephraim, e discessero con quello i figliuoli d'Israel del mõte, & egli auanti à loro.

28. E disse loro, seguitatemi imperoche il Signore ha dato vostri nimici, cioè, Moab ne le mani vostre. Discessero dunque dietro à lui, & occuporono i guadi del Giordano à Moab, e non permessero che alcuno passasse.

29. Et in quel tempo percossero forse dieci milia huomini Moabiti, tutti i grassi, & ogni persona forte, e non scappò persona.

30. E Moab in quel giorno fu humiliato sotto la mano d'Israel e la terra si riposò per ottanta anni.

31. Dopo lui fu Samgar figliuolo d'Anath, ilquale percosse seicento huomini de Philistei col pungolo del bue, & egli ancora saluò Israel.

CAP. IIII.

1. Or ai figliuoli d'Israel seguitorono a far male dinanzi al Signore, morto che fu Eliud.

2. Et il Signore gli vendette ne le mani di Iabin re di Canaã, ilquale haueua regnato in Hasor; & il principe del suo essercito era Sisera & egli habitaua in Haroseth de Gentili.

ד

3 וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא לָחַץ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה עֶשְׂרִים שָׁנָה׃

4 וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא שֹׁפְטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא׃

5 וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה בֵּין הָרָמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּט׃

6 וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא־צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמָשַׁכְתָּ בְּהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן׃

7 וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צְבָא יָבִין וְאֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־הֲמוֹנוֹ וּנְתַתִּיהוּ בְּיָדֶךָ׃

8 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא אֵלֵךְ׃

9 וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס כִּי לֹא תִהְיֶה תִּפְאַרְתְּךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד־אִשָּׁה יִמְכֹּר יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וַתָּקָם דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק קֶדְשָׁה׃

10 וַיַּזְעֵק בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶדְשָׁה וַיַּעַל בְּרַגְלָיו עֲשֶׂרֶת אַלְפֵי אִישׁ וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוֹרָה׃

11 וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרָד מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ עַד־אֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים אֲשֶׁר אֶת־קֶדֶשׁ׃

ד

3 וּזְעִיקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ אֲרֵי תְּשַׁע מְאָה רְתִיכִין דְּבַרְזְלָא לֵיהּ וְהוּא דְּחֵיק יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתַקִּיפָא עַשְׂרִין שְׁנִין׃

4 וּדְבוֹרָה אִתְּתָא נְבִיאֲתָא אִתַּת לַפִּידוֹת הִיא דָּיְנָא יָת יִשְׂרָאֵל בְּעִידָּנָא הַהִיא׃

5 וְהִיא יָתְבָא בְּקִרְתָּא בְּעַטְרוֹת דְּבוֹרָה בֵּין רָמָה וּבֵין בֵּית אֵל בְּטוּרָא דְבֵית אֶפְרַיִם וְסָלְקִין לְוָתַהּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְדִינָא׃

6 וּשְׁלַחַת וּקְרָת לְבָרָק בַּר אֲבִינוֹעַם מִקֶּדֶשׁ דְּבֵית נַפְתָּלִי וַאֲמָרַת לֵיהּ הֲלָא פַּקֵּיד יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל אֱזֵיל וְתִתְנְגִיד בְּטוּרָא דְתָבוֹר וְתִדְבַּר עִמָּךְ עַסְרָא אַלְפִין גַּבְרָא מִן בְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִן בְּנֵי זְבוּלֻן׃

7 וְאִיתְבִיב עֲלָךְ לְנַחֲלָא דְקִישׁוֹן יָת סִיסְרָא רַב חֵילָא דְיָבִין וְיָת רְתִיכוֹהִי וְיָת מַשִּׁרְיָתֵיהּ וְאֶמְסְרִינֵּיהּ בִּידָךְ׃

8 וַאֲמַר לַהּ בָּרָק אִם תֵּיזְלִין עִמִּי וְאֵיזֵיל וְאִם לָא תֵיזְלִין עִמִּי לָא אֵיזֵיל׃

9 וַאֲמָרַת מֵיזַל אֵיזֵיל עִמָּךְ לְחוּד אֲרֵי לָא תְהֵי תּוּשְׁבַּחְתָּךְ עַל אוֹרְחָא דְאַתְּ אָזֵיל אֲרֵי בְּיַד אִתְּתָא יִמְסַר יְיָ יָת סִיסְרָא וְקָמַת דְּבוֹרָה וַאֲזָלַת עִם בָּרָק לְקֶדֶשׁ׃

10 וּכְנַשׁ בָּרָק יָת שִׁבְט זְבוּלֻן וְיָת שִׁבְט נַפְתָּלִי לְקֶדֶשׁ וּסְלִיקוּ עִימֵּיהּ עַסְרָא אַלְפִין גַּבְרָא וּסְלֵיקַת עִימֵּיהּ דְּבוֹרָה׃

11 וְחֶבֶר שַׁלְמָאָה אִתְפְּרַשׁ מִשַּׁלְמָאֵי מִן בְּנֵי חוֹבָב חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה וּפְרַסֵיהּ לְמַשְׁכְּנֵיהּ עִם מֵישַׁר אַגְנַיָּא דְעִם קֶדֶשׁ׃

δʹ.

3. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἔθλιψε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ κράτος εἴκοσι ἔτη.

4. Καὶ δεβόρρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ λαφιδώθ, αὐτὴ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

5. Καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα δεβόρρα, ἀνὰ μέσον τῆς ῥαμᾶ, καὶ ἀνὰ μέσον Βαιθὴλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκεῖ τοῦ κρίνεσθαι.

6. Καὶ ἀπέστειλε δεβόρρα καὶ ἐκάλεσε τὸν Βαρὰκ υἱὸν ἀβινεὲμ ἐκ κεδὲς νεφθαλείμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ σοι; καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὄρος θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν νεφθαλείμ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ζαβουλών.

7. Καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χείμαρρον κισσῶν τὸν σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως ἰαβίν, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν ἐν τῇ χειρί σου;

8. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Βαράκ· ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ πορεύσομαι καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς μετ' ἐμοῦ οὐ πορεύσομαι. (ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐοδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ.)

9. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν δεβόρρα· πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ, πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν σισάρα. καὶ ἀνέστη δεβόρρα, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαρὰκ ἐκ κάδης.

10. Καὶ παρήγγειλε Βαρὰκ τῷ ζαβουλὼν καὶ τῷ νεφθαλεὶμ εἰς κεδές, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν. καὶ ἀνέβη δεβόρρα μετ' αὐτοῦ.

11. Καὶ οἱ πλησίον τοῦ κιναίου ἐχωρίσθησαν ἀπὸ κενᾶ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰωβὰβ γαμβροῦ μωϋσῆ καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως δρυὸς ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν ἐχόμενα κεδές.

3. Clama-

CAP. IIII.

3. Clamaveruntq; filii Israel ad Dominum, nongentos enim habebat falcatos currus, & per viginti annos vehementer oppresserat eos.

4. Erat autem Debora prophetis uxor Lapidoth, quæ iudicabat populum in illo tempore.

5. Et sedebat sub palma, quæ nomine illius vocabatur, inter Rama & Beth-el in monte Ephraim: ascendebantq; ad eam filii Israel in omne iudicium.

6. Quæ misit, & vocavit Barac filium Abi nóem de Cedes Nephthali: dixitq; ad eum, Præcepit tibi Dominus Deus Israel, vade, & duc exercitum in montem Thabor, tollesque tecum decem millia pugnatorum de filiis Nephthali, & de filiis Zabulon.

7. Ego autem adducam ad te in loco Torrentis-cison, Sisaram principẽ exercitus Iabin, & currus eius, atque omnem multitudinem, & tradam eos in manu tua.

8. Dixitq; ad eam Barac, Si venis mecum, vadam: si nolueris venire mecum, non pergam.

9. Quæ dixit ad eum, Ibo quidem tecum, sed in hac vice victoria non reputabitur tibi, quia in manu mulieris tradetur Sisara. Surrexit itaque Debora, & perrexit cum Barac in Cedes.

10. Qui, accitis Zabulon & Nephthali, ascendit cum decem millibus pugnatorum, habens Deboram in comitatu suo.

11. Haber autem Cinæus recesserat quondam à cæteris Cinæis fratribus suis filiis Hobab, cognati Moysi: & tetenderat tabernacula usque ad vallem quæ vocatur Sennim, & erat iuxta Cedes.

Das IIII. Capitel.

3. Vnnd die Kinder Israel schryen zum HERRN / denn er hatte neun hundert eisern Wagen / vnnd zwang die Kinder Israel mit gewalt zweintzig Jar.

4. Zu derselbigen zeit war Richterin in Israel / die Prophetin Debora / ein Eheweib des Lapidoth.

5. Vnnd sie wohnet vnter der Palmen Debora / zwischen Rama vnnd BethEl / auff dem Gebirge Ephraim / Vnd die Kinder Israel kamen zu jr hinauff / für Gericht.

6. Dieselbige sandt hin / vnnd ließ ruffen Barak dem Sohn AbiNoam von Kedes Naphthali / vnnd ließ jhm sagen: Hat dir nicht der HErr der Gott Israel gebotten / gehe hin vnnd zeuch auff den Berg Thabor / vnnd nimm zehen tausent Mann mit dir / von den Kindern Naphthali vnnd Sebulon?

7. Denn ich will Sissera den Feldhauptmann Jabin / zu dir ziehen an das Wasser Kison / mit seinen Wagen / vnd mit seiner menge / vnnd will jhn in deine hende geben.

8. Barak sprach zu jr: Wenn du mit mir zeuchst / so wil ich ziehen / Zeuchst du aber nicht mit mir / so will ich nicht ziehen.

9. Sie sprach: Ich will mit dir ziehen / aber der preiß wird nicht dein sein auff diser reise die du thust / sondern der HErr wird Sissera in eines Weibs hand übergeben. Also macht sich Debora auff / vnnd zoch mit Barak gen Kedes.

10. Da rieff Barak Sebulon vnd Naphthali gen Kedes / vnnd zoch zu Fuß mit zehen tausent Mann / Debora zoch auch mit jm.

11. Heber aber der Keniter war von den Kenitern / von den Kindern Hobab Moses Schwager gezogen / vnd hatte seine Hütten auffgeschlagen bey den eichen Zaanaim neben Kedes.

CAP. IIII.

3. Allhora i figliuoli d'Israel gridorono al Signore, perche quello haueua nouecento carri di ferro: & egli haueua grandemente aggrauato Israel per venti anni.

4. Et in quel tempo Debora donna profetessa moglie di Lapidoth giudicaua Israel.

5. Et ella habitaua sotto vna palma fra Ramah e Bethel nel monte di Ephraim; & i figliuoli d'Israel montauano à lei per hauer il giuditio.

6. Ella mandò à chiamare Barac figliuolo d'Abinoam di Cedes di Nephtali, e gli disse, Il Signore Dio d'Israel non ha egli comandato, che tu vadi, e meni teco nel monte Thabor, e pigli dieci milia huomini de' figliuoli di Nephthali e di Zabulon?

7. Et io condurrò verso te al fiume Gison Sisera principe de lo esercito di Iabin, & i suoi carri, & il suo popolo, & io lo darò ne la tua mano.

8. E Barac disse à quella, Io andarò, se tu verrai meco: ma se tu non verrai meco, non andarò.

9. Ella rispose, Io verrò ben teco, ma non vi sarà il tuo honore in questa via per laqual tu vuoi caminare: perche il Signore darà Sisera ne le mani d'vna donna. Debora dunque si leuò, & andò con Barac in Cedes.

10. E cosi Barac adunò quelli di Zabulon e di Nephthali in Cedes, e fece montare seco dieci milia huomini; Debora ancora montò con lui.

11. Ora Heber Ceneo s'era separato da Cain, da figliuoli di Hobab suocero di Moise, & haueua steso il suo padiglione insino à Eglon in Seba-nanim, che è in Cedes.

ד

12 וַיַּגִּדוּ לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם הַר־תָּבוֹר׃

13 וַיַּזְעֵק סִיסְרָא אֶת־כָּל־רִכְבּוֹ תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל וְאֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מֵחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל־נַחַל קִישׁוֹן׃

14 וַתֹּאמֶר דְּבֹרָה אֶל־בָּרָק קוּם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֶת־סִיסְרָא בְּיָדֶךָ הֲלֹא יְהוָה יָצָא לְפָנֶיךָ וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו׃

15 וַיָּהָם יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה לְפִי־חֶרֶב לִפְנֵי בָרָק וַיֵּרֶד סִיסְרָא מֵעַל־הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס בְּרַגְלָיו׃

16 וּבָרָק רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל כָּל־מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי־חֶרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃

17 וְסִיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃

18 וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֱלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃

19 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵאתִי וַתִּפְתַּח אֶת־נֹאוד הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃

20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אִישׁ יָבֹא וּשְׁאֵלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃

ד

12 וְחַוִּיאוּ לְסִיסְרָא אֲרֵי סְלֵיק בָּרָק בַּר אֲבִינוֹעַם לְטוּר תָּבוֹר׃

13 וּכְנַשׁ סִיסְרָא יָת כָּל רְתִיכוֹהִי תְּשַׁע מְאָה רְתִיכִין דְּפַרְזְלָא וְיָת כָּל עַמָּא דְעִמֵּיהּ מִתְּקוֹף כְּרַכֵּי עַמְמַיָּא לְנַחֲלָא דְקִישׁוֹן׃

14 וַאֲמַרַת דְּבוֹרָה לְבָרָק קוּם אֲרֵי דֵין יוֹמָא דִּמְסַר יְיָ יָת סִיסְרָא בִּידָךְ הֲלָא (מַלְאֲכָא) דַּייָ נְפַק לְאַצְלָחָא קֳדָמָךְ וּנְחַת בָּרָק מִטּוּרָא דְתָבוֹר וַעֲשַׂרְתָּא אַלְפִין גּוּבְרִין בָּתְרוֹהִי׃

15 וְתַבַּר יְיָ יָת סִיסְרָא וְיָת כָּל רְתִיכַיָּא וְיָת כָּל מַשִּׁרְיָתָא לְפִתְגַם דְּחָרֶב קֳדָם בָּרָק וּנְחַת סִיסְרָא מֵעַל רְתִיכָא וַאֲפַךְ בְּרִיגְלוֹהִי׃

16 וּבָרָק רְדַף בָּתַר רְתִיכַיָּא וּבָתַר מַשִּׁרְיָתָא עַד תְּקוֹף כְּרַכֵּי עַמְמַיָּא וְאִתְקְטִילָא כָּל מַשִּׁרְיַת סִיסְרָא לְפִתְגַם דְּחָרֶב לָא אִשְׁתְּאַר עַד חַד׃

17 וְסִיסְרָא אֲפַךְ בְּרִיגְלוֹהִי לְמַשְׁכְּנָא דְיָעֵל אִתַּת חֶבֶר שַׁלְמָאָה אֲרֵי שְׁלָמָא בֵּין יָבִין מַלְכָּא דְחָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר שַׁלְמָאָה׃

18 וּנְפַקַת יָעֵל לִקְדָמוּת סִיסְרָא וַאֲמַרַת לֵיהּ זוּר רִבּוֹנִי זוּר לְוָתִי לָא תִדְחַל וְזָר לְוָתַהּ לְמַשְׁכְּנָא וְכַסִּיתֵיהּ בְּגוּנְכָא׃

19 וַאֲמַר לַהּ אַשְׁקִינִי כְּעַן זְעֵיר מַיָּא אֲרֵי צְחֵינָא לְמִשְׁתֵּי וּפְתַחַת יָת נוֹדָא דְחַלְבָא וְאַשְׁקִיתֵיהּ וְכַסִּיתֵיהּ׃

20 וַאֲמַר לַהּ קוּמִי בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא וִיהֵי אִם אֱנָשׁ יֵיתֵי וְיִשְׁאֲלִינָךְ וְיֵימַר הַאִית הָכָא גַּבְרָא וְתֵימְרִין לֵית׃

δ'.

12. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ σισάρᾳ, ὅτι ἀνέβη βαρὰκ υἱὸς ἀβινεὲμ ἐπ' ὄρος θαβώρ.

13. Καὶ ἐκάλεσε σισάρα πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, ἀπὸ ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χείμαρρον κισῶν.

14. Καὶ εἶπε δεβόρρα πρὸς βαράκ· ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ παρέδωκε κύριος τὸν σισάραν ἐν τῇ χειρί σου, ὅτι κύριος ἔμπροσθέν σου. καὶ κατέβη βαρὰκ ἀπὸ τοῦ ὄρους θαβώρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ.

15. Καὶ ἐξέστησε κύριος τὸν σισάραν, καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον βαράκ. καὶ κατέβη σισάρα ἀπάνωθεν τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

16. Καὶ βαρὰκ διώκων ὀπίσω τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως δρυμοῦ τῶν ἐθνῶν. καὶ ἔπεσε πᾶσα ἡ παρεμβολὴ σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας, οὐ κατελείφθη ἕως ἑνός.

17. Καὶ σισάρα ἀνεχώρησε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν ἰαὴλ γυναικὸς χαβὲρ τοῦ κιναίου, ὅτι εἰρήνη ἀνὰ μέσον ἰαβεὶν βασιλέως ἀσὼρ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου χαβὲρ τοῦ κιναίου.

18. Καὶ ἐξῆλθεν ἰαὴλ εἰς ἀπάντησιν σισάρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἔκκλινον κύριέ μου, ἔκκλινον πρός με, μὴ φοβοῦ. καὶ ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς.

19. Καὶ εἶπε σισάρα πρὸς αὐτήν· πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ ἤνοιξε τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐπότισεν αὐτόν, καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν σισάρα· στῆθι δὴ ἐν τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐάν τις εἰσέλθῃ πρός σε, καὶ ἐρωτήσῃ σε, καὶ εἴπῃ σοι, ἔστιν ἐνταῦθα ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς, οὐκ ἔστι.

CAP. IIII.

12. Nuntiatumq; est Sisaræ quòd ascendisset Barac filius Abinóem, in montem Thabor.

13. Et congregavit nongentos falcatos currus, & omnem exercitum de Haroseth-gentium ad Torrentem-cison.

14. Dixitq; Debora ad Barac, Surge, hæc est enim dies in qua tradidit Dominus Sisaram in manus tuas: en ipse ductor est tuus. Descendit itaque Barac de monte Thabor, & decem millia pugnatorum cum eo.

15. Perterruitque Dominus Sisaram, & omnes currus eius, universamq; multitudinem in ore gladii ad cōspectum Barac: in tantum, ut Sisara de curru desiliens, pedibus fugeret.

16. Et Barac persequeretur fugientes currus, & exercitum usque ad Haroseth-gentium, & omnis hostium multitudo usque ad internecionem caderet.

17. Sisara autem fugiens pervenit ad tentorium Iahel uxoris Haber Cinæi. Erat autem pax inter Iabin regem Azor, & domum Haber Cinæi.

18. Egressa igitur Iahel in occursum Sisaræ, dixit ad eum, Intra ad me domine mi, intra, ne timeas. Qui ingressus tabernaculum eius, & opertus ab ea pallio.

19. Dixit ad eam, Da mihi obsecro paululum aquæ, quia sitio valde. Quæ aperuit utrem lactis, & dedit ei bibere, & operuit illum.

20. Dixitq; Sisara ad eam, Sta ante ostium tabernaculi: & cùm venerit aliquis interrogans te, & dicens, Nunquid hic est aliquis? Respondebis, Nullus est.

Das IIII. Capitel.

12. Da ward Sissera angesagt/ daß Barak der Son AbiNoam auff den Berg Thabor gezogen were.

13. Vnd er rieff allen seinen Wagen zusammen neun hundert eisern Wagen/vnd allem volck daß mit jm war/ von Haroseth der Heiden/ an das Wasser Kison.

14. Debora aber sprach zu Barak: Auff/das ist der tag/da dir der HErr Sissera hat inn deine hand gegeben/ denn der HERR wird für dir herauß ziehen/Also zoch Barak von dem Berge Thabor herab/vnnd die zehen tausent Mann jm nach.

15. Aber der HERR erschrecket den Sissera/sampt allen seinen Wagen vnnd gantzem Heer/für der scherpffe des Schwerdts Barack/das Sissera von seinem Wagen sprang/ vnnd floh zu Fusse.

16. Barak aber jaget nach den Wagen vnd dem Heer biß gen Haroseth der Heiden/vnd alles Heer Sissera fiel für der scherpffe des schwerts daß nicht einer überbleib.

17. Sissera aber flohe zu Fusse inn die Hütten Jael/des Weibs Heber des Keniters/Denn der König Jabin zu Hazor/vnnd das Hauß Heber des Keniters/stunden mit einander im friede.

18. Jael aber gieng herauß Sissera entgegen/vnnd sprach zu jm: Weiche mein Herr/weiche zu mir/vnd förchte dich nicht. Vnd er weich zu jr ein in jre Hütten/vnd sie deckte jn zu mit einem Mantel.

19. Er aber sprach zu jr: Lieber gib mir ein wenig Wassers zu trincken/ denn mich dürstet. Da thet sie auff einen Milchtopff/vnd gab jhm zu trincken/vnd decket jn zu.

20. Vnd er sprach zu jr: Tritt inn der Hütten Thür/vnd wenn jemand kommt/vnd fragt/ob jemand hie sey? So sprich/niemand.

CAP. IIII.

12. *Et haueuano fatto intendere à Sisera, che Barac figliuolo di Abinoam montaua sul monte Thabor.*

13. *Sisera dunque adunò tutti i suoi carri, cioè, nouecento carri di ferro, e tutto il popolo ch'era con seco, da Haroseth de Gentili insino al fiume Gison.*

14. *E Debora disse à Barac, Leuati perche questo è il giorno, nelquale Il Signore ha dato Sisera ne le tue mani, Il Signore nō è egli andato auanti à te? E Barac discesse del monte Thabor, e dieci milia huomini dietro à lui.*

15. *Et il Signore fracassò Sisera, e tutti i suoi carri, e tutto il suo campo à fil di spada dinanzi à Barac. E Sisera scese del carro e fuggì à piedi.*

16. *Ma Barac seguitò i carri & il campo insino à Haroseth de Gentili: e tutto il campo di Sisera fu disfatto à fil di spada: non vi restò pure vno.*

17. *E Sisera fuggì à piedi al pauiglione di Iael moglie di Heber Ceneo: imperoche vi era pace fra Iabin re di Hasor e la famiglia di Heber Ceneo.*

18. *E Iael vscì incontra à Sisera, e gli disse, O Signore mio ritirati, ritirati verso me, e non temere. Et andò verso quella nel pauiglione, e lo coprì con vna coperta.*

19. *E disse à quella, Dammi ti prego da bere vn poco di acqua, perche io ho sete. Et ella aperse vno otre di latte, gli dette da bere e lo coprì.*

20. *Disse dipiu à quella, Sta à la porta del pauiglione, à fin che se qualcuno entrarà, e ti domandarà, dicendo, E egli quì persona? Tu dica, Nò.*

ד

21 ותקח יעל אשת־חבר את־
יתד האהל ותשם את־המקבת
בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע
את־היתד ברקתו ותצנח בארץ
והוא־נרדם ויעף וימת׃
22 והנה ברק רדף את־סיסרא
ותצא יעל לקראתו ותאמר לו
לך ואראך את־האיש אשר־אתה
מבקש ויבא אליה והנה סיסרא
נפל מת והיתד ברקתו׃
23 ויכנע אלהים ביום ההוא
את יבין מלך־כנען לפני בני
ישראל׃
24 ותלך יד בני־ישראל הלוך
וקשה על יבין מלך־כנען עד
אשר הכריתו את יבין מלך כנען׃

ה

1 ותשר דבורה וברק בן־אבינעם
ביום ההוא לאמר׃
2 בפרע פרעות בישראל
בהתנדב עם ברכו יהוה׃
3 שמעו מלכים האזינו רזנים
אנכי ליהוה אנכי אשירה אזמר
ליהוה אלהי ישראל׃
4 יהוה בצאתך משעיר בצעדך
משדה אדום ארץ רעשה גם־
שמים נטפו גם־עבים נטפו
מים׃
5 הרים נזלו מפני יהוה זה
סיני מפני יהוה אלהי ישראל׃

δ'.

21. Καὶ ἔλαβεν Ἰαὴλ γυνὴ Χάβερ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς, καὶ ἔθηκε τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ, καὶ ἐνέκρουσε τὸν πάσσαλον ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ, καὶ διήλασεν ἐν τῇ γῇ· καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισε, καὶ ἐξέψυξε, καὶ ἀπέθανε.

22. Καὶ ἰδοὺ Βαρὰκ διώκων τὸν Σισάρα, καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζητεῖς. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἰδοὺ Σισάρα ἐρριμμένος νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ.

23. Καὶ ἐταπείνωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβεὶν βασιλέα Χαναὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ.

24. Καὶ ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη, καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβεὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως ὅτου ἐξωλόθρευσαν αὐτόν.

ΚΕΦΑΛ. ε'.

1. Καὶ ᾖσε Δεβόρρα καὶ Βαρὰκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν.

2. Ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ἰσραὴλ ἐν προαιρέσει λαοῦ, εὐλογεῖτε κύριον.

3. Ἀκούσατε βασιλεῖς, καὶ ἐνωτίσασθε σατράπαι· ἐγὼ τῷ κυρίῳ ᾄσομαι, καὶ ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰσραήλ.

4. Κύριε ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐκ Σηείρ, ἐν τῷ ἐπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Ἐδώμ, γῆ ἐσείσθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐξεστάχθη, καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ.

5. Ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου (ἐλωΐ,) τοῦτο Σινὰ ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ.

ד

21 ונסיבת יעל אתת
חבר ית סיכת משכנא
ושויאת ית ארזפתא
בידהא ועלת לותיה ברז
וקשרת ית סיכתא
בצידעיה ונעצת בארעא
והוא דמוך ואשתלהי
ומית׃
22 והא ברק רדף ית
סיסרא ונפקת יעל
לקדמותיה ואמרת ליה
איתא ואחוינך ית גברא
דאת בעי ועל לותה והא
סיסרא טריף דמימרת
וסיכתא נעיצא בצידעיה׃
23 ותבר יי ביומא ההוא
ית יבין מלכא דכנען
קדם בני ישראל׃
24 ואזלת יד בני ישראל
אזלא ותקפא על יבין
מלכא דכנען עד די
דשיציאו ית יבין מלכא
דכנען׃

ה

1 ושבחת דבורה וברק בר
אבינעם ביומא ההוא
למימר׃
2 כד מרדו בית ישראל
אתו עליהון עממיא
וטרדונון מקירויהון וכד
תבו למעבד אוריתא
איתגברו אינון על בעלי
דבביהון ותריכונון מעל
תחום ארעא דישראל
בכין על פורענות תבר
סיסרא ומשריתיה ועל
ניסא ופורקנא דאתעבד
לישראל בכן תבו חכימיא
למיתב בבתי כנישתא
בריש גלי לאלפא ית עמא
פיתגמי אוריתא בכן
בריכו ואודו קדם יי׃
3 שמעו מלכיא ואציתו
שלטוניא אמרת דבורה
בנבואה קדם יי אנא משבחא
ומודא ומברכא קדם יי
אלהא דישראל׃ 4 יי
ביום אתגליותך להון
משעיר בהופעות יקרך
ועל תחומי ארעא דאדום
ארעא זעת אף שמיא מכו
אף ענניא נגדו מטרא׃
5 טוריא זעו מן קדם יי
דין סיני איתרגיף ואי
ואיתרגיש וסליק תנניה
כתננא דאתונא מן קדם
דאתגלי עלוהי יקרא דיי
אלהא דישראל׃

CAP. IIII.

21. Tulit itaque Iahel uxor Haber, clavum tabernaculi, assumens pariter & malleum: & ingressa abscondite, & cum silentio posuit supra tempus capitis eius clavum, percussumq; malleo defixit in cerebrum usque ad terram: qui soporem morti socians defecit, & mortuus est.

22. Et ecce Barac sequens Sisaram veniebat: egressaq; Iahel in occursum eius, dixit ei, Veni, & ostendam tibi virum quem quæris. Qui cùm intrasset ad eam, vidit Sisaram iacẽtem mortuum, & clavum infixum in tempore eius.

23. Humiliavit ergo Deus in die illo Iabin regem Chanáan coram filiis Israël.

24. Qui crescebant quotidie, & forti manu opprimebant Iabin regem Chanáan, donec delerent eum.

Das IIII. Capitel.

21. Da nam Jael/das Weib Heber/einen Nagel von der Hütten/vnd einen Hamer in jre Hand/vnd gieng leise zu jhm hinein/vnd schlug jm den Nagel durch seinen Schlaff/daß er zur Erden sanck/ Er aber entschlummet/ward onmecheig vnd starb.

22. Da aber Barak Sissera nachjaget/gieng jm Jael entgegen herauß vnd sprach zu jm: Gehe her/ich will dir den Mann zeigen/den du suchest. Vnd da er zu jr hinein kam/lag Sissera todt/vnd der Nagel stackt in seinem Schlaff.

23. Also dempfft Gott zu der zeit Jabin der Cananiter König/für den Kindern Jsrael.

24. Vnnd die hand der Kinder Jsrael fuhr fort/vnd ward starck wider Jabin der Cananiter König/ biß sie jn außrotten.

CAP. IIII.

21. *Allhora Iael moglie di Heber prese vn chiodo del pauiglione, e si messe il martello in mano: & entrò à lui chetamente, e ficcò il chiodo ne la tempia di quello, e fu cacciato insino in terra; ma egli era alloppiato e stanco, e così morì.*

22. *Et ecco Barac che seguitaua Sisera, e Iael vscì incontra à lui, e gli disse: Vieni, & io ti mostrarò l'huomo che tu cerchi. Egli entrò à quella, & ecco che Sisera era disteso in terra morto, & il chiodo era ne la sua tempia.*

23. *E così Dio in quel giorno humiliò Iabin Re di Canaan dinanzi à figliuoli d'Israel.*

24. *E si accrebbe la forza de figliuoli d'Israel, e fu piu potente contra Iabin Re di Canaan, per fin che hebbero distrutto Iabin Re di Canaan.*

CAP. V.

1. Cecineruntq; Debora & Barac filius Abinóen in illo die, dicentes.

2. Qui sponte obtulistis de Israël animas vestras ad periculum, benedicite Domino.

3. Audite reges, auribus percipite principes: Ego sum, ego sum quæ Domino canam, psallam Domino Deo Israël.

4. Domine cùm exires de Seir, & transires per regiones Edom, terra mota est, cælique ac nubes distillaverunt aquis.

5. Montes fluxerunt à facie Domini, & Sinai à facie Domini Dei Israël.

Das V. Capitel.

1. DA sang Debora vnnd Barak der Son AbiNoam zu der zeit/ vnnd sprachen:

2. Lobet den HERRN/das Jsrael wider frey ist worden/vnd das Volck willig dazu gewesen ist.

3. Höret zu jr Könige/ vnd mercket auff jr Fürsten / Jch/Jch will dem HERREN singen/Dem HERREN/dem Gott Jsrael/wil ich spielen.

4. HERR/da du von Seir außzogest/vnd einher giengest vom Felde Edom/da erzittert die Erde/der Himel troff/vnd die Wolcken troffen mit Wasser.

5. Die Berge ergossen sich für dem HERREN / der Sinai für dem HERRN dem Gott Jsrael.

CAP. V.

1. *Et in quel giorno Debora e Barac cantorono, dicendo:*

2. *Benedite il Signore, poiche ha fatto la vendetta in Israel, e poi che il popolo si offerisce volontariamente.*

3. *Ascoltate ò Re, prestate le orecchie ò Principi, io cantarò al Signore. io dico cantarò Salmi al Signore Dio d'Israel.*

4. *Signore quando tu vscisti di Seir, e quando tu ti partisti del campo di Edom, la terra fu commossa, i cieli ancora distillorono, e le nuuole distillorono acque.*

5. *Le montagne scolorono dinanzi al Signore, il monte Sinai tremò dinanzi à la faccia del Signore Dio d'Israel.*

ה

6 כַּד חָבוּ בְּיוֹמֵי שַׁמְגַּר בַּר עֲנָת בְּיוֹמֵי יָעֵל פְּסָקוּ עָדֵי אוֹרְחָן דַּהֲווֹ מְהַלְכִין בִּשְׁבִילִין מְתַקְנִין תָּבוּ לְמֶהֱוֵי אָזְלִין בְּאוֹרְחָן מְעַגְּבָן׃

7 חֲרוּבָא קִירְוֵי פַּצְחַיָּא דַּהֲוָאָה יָתְבִין בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל אִצְטְדִיאוּ וְאִשְׁתַּלְדָּלוּ דַּיָּרֵיהוֹן עַד דְּאִישְׁתַּלְחֵית אֲנָא דְבוֹרָה אִישְׁתַּלְחֵית לְאִתְנַבָּאָה בְּגוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃

8 כַּד אִתְרְעִיאוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמִפְלַח לְטַעֲוָתָא חַדְתָּן דְּמִקְּרִיב אִתְעֲבִידָא דְלָא אִתְעַסַּקוּ בְּהוֹן אֲבָהָתְהוֹן אֲתוֹ עֲלֵיהוֹן עַמְמַיָּא וְתָרְדוּנוּן מִקִּרְוֵיהוֹן וְכַד תָּבוּ לְאוֹרַיְתָא אִתְעֲבִידוּ לְהוֹן נִסִּין וּגְבוּרָן לָא יְכִילוּ לְהוֹן דְּכַר אֲתָא עֲלֵיהוֹן סִיסְרָא וּמְעִיקָא בְּאַרְבְּעִין אַלְפִין אַחֲדֵי סַיְפִין וּבְשִׁיתִּין אַלְפִין אַחֲדֵי רוּמְחִין וּבְשַׁבְעִין אַלְפִין אַחֲדֵי תְרִיסִין וּבִתְמָנֵי אַלְפִין מִתַּצְצֵי גִירִין בַּר מִתְּשַׁע מְאָה רְתִיכִין דְּבַרְזְלָא דַּהֲווֹ עִמֵּיהּ כָּל אִלֵּין אַלְפַיָּא וְכָל אִלֵּין מַשִּׁירְיָתָא לָא יְכִילוּ לְאַגָּחָא קְרָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃

9 אֲמָרַת דְּבוֹרָה בִּנְבוּאָה אֲנָא שְׁלִיחָא לְשַׁבָּחָא לְסָפְרֵי יִשְׂרָאֵל דְּכַד הֲוָת עָקְתָא הַהִיא לָא פְסָקוּ מִלְּמִדְרַשׁ בְּאוֹרַיְתָא וּכְדוּ יָאֵי לְהוֹן דְּיָתְבִין בְּבֵית כְּנִישְׁתָּא בְּרֵישׁ גְּלֵי וּמַלְּפִין יָת עַמָּא בְּפִתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא וּמְבָרְכִין וּמוֹדַן קֳדָם יְיָ׃

10 דַּהֲווֹ מְבַטְּלִין עִסְקֵיהוֹן רָכְבִין עַל אַתְנָן דַּחֲשִׁיכָן בְּכָל מִינֵי צִיּוּרִין וּמְהַלְּכִין בְּכָל תְּחוּם אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וּמִתְחַבְּרִין לְמִתַּב עַל דִּינָא יְהוֹן אָזְלִין בְּאוֹרְחָתְהוֹן וּמִשְׁתָּעַן עַל גְּבוּרָן דְּאִתְעֲבִידָא לְהוֹן׃

ה

6 בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אֳרָחוֹת וְהֹלְכֵי נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת׃

7 חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל חָדֵלּוּ עַד שַׁקַּמְתִּי דְּבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃

8 יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אָז לָחֶם שְׁעָרִים מָגֵן אִם־יֵרָאֶה וָרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל׃

9 לִבִּי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם בָּרְכוּ יְהֹוָה׃

10 רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מִדִּין וְהֹלְכֵי עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ׃

έ.

6. Ἐν ἡμέραις Σαμεγὰρ υἱοῦ Ἀνὰθ, ἐν ἡμέραις Ἰαὴλ, ἐξέλιπον βασιλεῖς καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραπούς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας.

7. Ἐξέλιπον οἱ κατοικοῦντες Ἰσραὴλ, ἐξέλιπον, ἕως οὗ ἀνέστη Δεβόρρα, ἕως οὗ ἐξανέστη μήτηρ ἐν τῷ Ἰσραήλ.

8. Ἡρέτισαν θεοὺς καινούς. (ὡς ἄρτον κρίθινον) τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων. σκέπη νεανίδων σιρομαστῶν ἐὰν ὀφθῇ, καὶ σιρομάσται ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν τῷ Ἰσραήλ.

9. Ἡ καρδία μου ἐπὶ τὰ διατεταγμένα τοῦ Ἰσραήλ. οἱ δυνάσται τοῦ λαοῦ εὐλογεῖτε τὸν κύριον.

10. Ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὑποζυγίων μεσημβρίας καὶ λαμπηνῶν, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πορευόμενοι. συνέδριον φθέγξασθε.

CAP. V.	Das V. Capitel.	CAP V.
6. In diebus Samgar filii Anath, in diebus Iahel quieverunt semitæ: & qui ingrediebantur per eas ambulaverunt per calles devios.	6. Zun zeiten Samgar des Sohns Anath / zun zeiten Jael waren vergangen die wege/vnd die da auf pfatten gehen solten/die wandelten durch krumme wege.	6. Ne giorni di Samgar figliuolo di Anath ne giorni di Iael cessorono i sentieri: e quelli che andauano per i camini, andorono per i sentieri storti.
7. Cessaverunt fortes in Israël, & quieverunt: donec surgeret Debora, surgeret mater in Israël.	7. Es gebrach / an Bauren gebrachs in Jsrael/biß daß ich Debora auff kam/biß ich auff kam eine Mutter in Jsrael.	7. Cessorono le ville in Israel, cessoron dico per fin che io Debora mi leuai, mi leuai dico madre in Israel.
8. Nova bella elegit Dominus, & portas hostium ipse subvertit: clypeus & hasta si apparuerunt in quadraginta millibus Israel.	8. Ein newes hat Gott erwehlet/ Er hat die thor bestritten/es war kein Schild noch Spieß vnter viertzig tausent in Jsrael zu sehen.	8. Quando Israel elesse nuoui dii, allhora hebbe la guerra à le porte. Possa io morire se è stato veduto vno scudo & vna lancia fra quaranta milia huomini in Israel.
9. Cor meum diligit principes Israel: qui propria voluntate obtulistis vos discrimini, benedicite Domino.	9. Mein Hertz ist wol an den Regenten Jsrael/die freywillig sind vnter dem Volcke/Lobet den HErrn.	9. Il mio cuore è à i principali d'Israel, i quali sono stati volontariamente col popolo: benedite il Signore.
10. Qui ascenditis super nitentes asinos, & sedetis in iudicio, & ambulatis in via, loquimini.	10. Die jr auff schönen Eselin reitet/die jr am Gericht sitzt/vnd singet/ die jr auff dem Wege gehet.	10. Voi che montate sopra le asine bianche, voi che habitate appresso Middin, e voi che andate per la via parlate.

ה

11 מִקּוֹל מְחַצְצִים בֵּין מַשְׁאַבִּים שָׁם יְתַנּוּ צִדְקוֹת יְהוָה צִדְקוֹת פִּרְזוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־יְהוָה׃

12 עוּרִי עוּרִי דְּבוֹרָה עוּרִי עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר קוּם בָּרָק וּשֲׁבֵה שֶׁבְיְךָ בֶּן־אֲבִינוֹעַם׃

13 אָז יְרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים עָם יְהוָה יְרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים׃

14 מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם בַּעֲמָלֵק אַחֲרֶיךָ בִנְיָמִין בַּעֲמָמֶיךָ מִנִּי מָכִיר יָרְדוּ מְחוֹקְקִים וּמִזְּבוּלֻן מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט סוֹפֵר׃

15 וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר עִם־דְּבוֹרָה וְיִשָּׂשכָר כֵּן בָּרָק בָּעֵמֶק שֻׁלַּח בְּרַגְלָיו בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְקֵי־לֵב׃

ה

11 מאתר דהוו אנסין להון ונסבין מה די בידיהון בית מתובת מכסין וכמנת ליסטין על גובין בית שקיא דמיא אתרא דיתעבידא להון ניסין וגבורן לדבית ישראל מלקדמין אתר דהואה בנת ישראל נפקן למימלי מיא דחלין לאשמעא קל טרפת פרסת רגלאי מן קדם כמנת סנאה ומעיקא תמן יודון על זכותא דייי ועל זכותיה דיתיב קירוי פצחיא בארעא דישראל בכין נחתו מכרכי תוקפא למיתב בקירוי פצחיא עמיה דייי׃

12 שבחי שבחי דבורה שבחי ואודי מלילי תושבחתא. קום ברק ושבי שבך בר אבינועם׃

13 בכין נחית חד ממשירית ישראל ותבר תקוף גיברי עממיא הא לא מגבורא דדהון הות אלהן ייי תבר קדם עמיה תקוף גיברי סנאיהון׃

14 מדבית אפרים קם יהושע בר נון בקדמיתא ואגיח קרבא בדבית עמלק בתרוהי קם מלכא שאול מדבית בנימן קטיל ית דבית עמלק ואגיח קרבא בשאר עממיא מדבית מכיר נחתו מרשמין בקרבא ומשבט זבולן כתבין בקולמוס דספר׃

15 ורברבי יששכר מישתמעין למילי דבורה ושאר שבטיא דישראל משמשין קדם ברק משתלחין בקירוי מישרא לכל אתר דצריך לתמן בתושלחתיה אזלין בזרעית ראובן סגיאין ניכלי לבא׃

ε.

11. Φωνὴν ἀνακρουομένων ἀνὰ μέσον εὐφραινομένων, ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνην κυρίῳ· δικαιοσύνας ἐνίσχυσον ἐν τῷ Ἰσραήλ. τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ ὁ λαὸς κυρίου.

12. Ἐξεγείρου ἐξεγείρου Δεβόρρα, ἐξεγείρου ἐξεγείρου, λάλει μετ' ᾠδῆς. ἐξανίστασο Βαράκ, (καὶ κατίσχυσον Δεβόρρα τὸν Βαράκ,) καὶ αἰχμαλώτιζε αἰχμαλωσίαν σου υἱὸς Ἀβινεέμ.

13. Τότε ἐμεγαλύνθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ λαὸς κυρίου. κύριε ταπείνωσόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους μου.

14. Λαὸς Ἐφραὶμ ἐπετιμωρήσατο αὐτοὺς ἐν κοιλάδι. ἀδελφός σου Βενιαμεὶν ἐν λαοῖς σου. ἐξ ἐμοῦ Μαχεὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες, καὶ ἐκ Ζαβουλὼν ἐνισχύοντες ἐν σκήπτρῳ διηγήσεως γραμματέως.

15. Καὶ ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσάχαρ μετὰ Δεβόρρας. καὶ Ἰσάχαρ, οὕτω Βαράκ, ἐν τῇ κοιλάδι ἐξαπέστειλε πεζοὺς αὐτοῦ, εἰς τὴν κοιλάδα, ἐν διαιρέσει Ῥουβήν, μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας.

CAP. V.

11. Vbi collisi sunt currus, & hostium suffocatus est exercitus, ibi narrentur iustitiæ Domini, & clementia in fortes Isrаël: tunc descendit populus Domini ad portas, & obtinuit principatum.

12. Surge, surge Debora, surge, surge, & loquere canticum: Surge Barac, & apprehende captivos tuos fili Abi-nóem.

13. Salvatæ sunt reliquiæ populi, Dominus in fortibus dimicavit.

14. Ex Ephráim delevit eos in Amalec, & post eum ex Ben-iamin in populos tuos ô Amalec: de Machir principes descenderunt, & de Zabulon qui exercitum ducerent ad bellandum.

15. Duces Issachar fuêre cum Debora, & Barac vestigia sunt secuti, qui quasi in præceps ac barathrum se discrimini dedit: diviso contra se Ruben, magnanimorum reperta est contentio.

Das V. Capitel.

11. Da die Schützen schryen zwischen den Schöpffern / da sage man von der Gerechtigkeit des HERRn / von der gerechtigkeit seiner Bauren inn Israel / Da zoge des HERRN Volck herab zu den Thoren.

12. Wolauff / Wolauff Debora / wolauff / wolauff / vnd sing ein Liedlein / Mach dich auff Barak / vnd fange deine fänger / du Son AbiNoam.

13. Da herrscheten die verlassene über die mechtigen leute / Der HErr hat geherrschet durch mich über die gewaltigen.

14. Auß Ephraim war jre Wurtzel wider Amaleck / vnnd nach dir Ben Jamin inn deinem Volck. Von Machir sindt Regenten kommen / vnnd von Sebulon sind Regierer worden durch die schreibfeder.

15. Vnnd Fürsten zu Isaschar waren mit Debora / vnnd Isaschar war wie Barack im grunde gesandt mit seinem Fußvolck / Ruben hielt hoch von jm / vnd sondert sich von vns.

CAP. V.

11. *Per lo strepito di quelli che lanciano i dardi ne luoghi doue si caua l'acqua: quiui raccõtino le giustitie del Signore, e le giustitie de le sue ville in Israel: Allhora il popolo del Signore discenderà à le porte.*

12. *Leuati, leuati Debora: leuati, leuati e di vna canzona. Leuati Barac figliuolo di Abinoam, e mena in prigione i tuoi prigioni.*

13. *Allhora quel che scappò, ha signoreggiato à i forti del popolo. Il Signore mi ha fatto signoreggiare à i potenti.*

14. *Di Ephraim è stata la radice loro contra Hamalec; e dopo te Beniamin contra i tuoi popoli. Di Machir son discesi i principi, e di Zabulon quelli che tirano la penna del cancelliero.*

15. *Et i principi d'Issachar ancora sono stati con Debora & Issachar. Cosi Barac è stato mandato ne la valle à piedi. Ne le separationi di Rubẽ erano grandi pensieri di cuore,*

ה

16 למא תבתון ממשרית קרבא למתבבין תחומיא למשמע בסורא למדע אידא משרי נצחנא בקרבא למהוי עימיה לברק אתון אמרין דילך אנחנא ולסיסרא אתון אמרין דילך אנחנא הכדין כשר לכון למעבד דבית ראובן הלא ידעיתון דקדמוהי גלין מחשבת ליבא:

17 דבית גלעד בעיברא דירדנא שרו ודבית דן גזו עברו ירדנא ושויאו נכסיהון בספינן דבית אשר על ספר ימא שרו קירוי עממיא דפגרו תבו ובנונון ויתבו בהון:

18 דבית זבולן לקביל עממיא דגדיפו מסרו נפשיהון לקטלא אינון ודבית נפתלי ישבחינון כל יתבי ארעא:

19 אתו מלכיא אגיחו קרבא בכין אגיחו מלכי כנען בתענך הוו שרן ומטן עד מי מגדו ממון דכסף לא קבילו:

20 מן שמיא איתגח עמהון קרבא מאתר דנפקין כוכביא מסבשי דבריהון תמן איתגח ק קרבא עם סיסרא:

21 נחלא דקישון תברינון נחלא דאיתעבידא ביה ניסין וגבורן לישראל מלקדמין היא נחלא דקישון תמן דושישרת נפשי קטילי גבריהון ב בתקוף:

22 בכין איתלפא טופרי סוסותהון מפיגוך דהוה מפניך קדם רתיכי ג גברוהי: 23 לוטו מרוז אמר ברק נביאה דיי לוטו ותברו ית יתבהא ארי לא אתו לסעודן עמא דיי לסעודן עמא דיי כד אגיחת קרבא בגבריא:

24 תתברך מברכת נשיא טבתא יעל אתת חבר שלמאה כחדא מנשיא דמשמשן בבתי מדרשין תתברך:

ה

16 לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִיקוֹת עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי לֵב:

17 גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת אָשֵׁר יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו יִשְׁכּוֹן:

18 זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה:

19 בָּאוּ מְלָכִים נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעְנַךְ עַל מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא לָקָחוּ:

20 מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם סִיסְרָא:

21 נַחַל קִישׁוֹן גְּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרְכִי נַפְשִׁי עֹז:

22 אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי סוּס מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו:

23 אוֹרוּ מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָה אֹרוּ אָרוֹר יֹשְׁבֶיהָ כִּי לֹא בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה לְעֶזְרַת יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים:

24 תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ:

έ.

16. Ἵνα τί μοι κάθησαι ἀνὰ μέσον τῶν μοσφαιθὰμ, τοῦ εἰσακοῦσαι συρισμοὺς ἐξεγειρόντων, τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὰ τοῦ ῥουβὶν, μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας;

17. Γαλαὰδ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου κατεσκήνωσε. καὶ δὰν ἵνα τί παροικεῖ πλοίοις; ἀσὴρ παρῴκησεν παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διακοπὰς αὐτοῦ κατεσκήνωσε.

18. Ζαβουλὼν λαὸς ὠνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ νεφθαλεὶμ ἐπὶ ὕψη ἀγροῦ.

19. Ἦλθον αὐτῷ βασιλεῖς, καὶ παρετάξαντο τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς χαναὰν, ἐν θανάχ ἐπὶ ὕδατος μαγεδδώ. πλεονεξίαν δὲ ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον.

20. Ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ σισάρα.

21. Χειμάρρους κισσῶν ἐξέβαλεν αὐτοὺς, χειμάρρους καδημείμ, χειμάρρους κισσῶν, καταπατήσει αὐτοὺς ψυχή μου δυνατή.

22. Τότε ἐνεκοπήθησαν πτέρναι ἵππων, καὶ ἡμάλισεν αὐτοὺς ἡ πτέρνα μου τὰς ὕβρεις ἐκστάσεων αὐτῶν.

23. Καταράσασθε μαζώρ, εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου· καταρᾶσθε καταράσασθε τὴν ἐνοικοῦσαν αὐτὴν, ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς τὴν βοήθειαν κυρίου. βοηθὸς κυρίου ἐν μαχηταῖς.

24. Εὐλογηθείη ἐκ γυναικῶν ἰαὴλ, γυνὴ χαβὲρ τοῦ κιναίου, ἐκ γυναικῶν ἐν σκηνῇ εὐλογηθείη.

CAP. V.	Das V. Capitel.	CAP. V.
16. Quare habitas inter duos terminos, ut audias sibilos gregum? diviso contra se Ruben, magnanimorum reperta est contentio.	16. Warumb bleibst du zwischen den Hürten/ zu hören das blecken der Herde/ vnd heltst groß von dir/ vnnd sonderst dich von vns.	16. Perche sei tu seduto fra due stalle, per intendere i fischi de branchi? Ne le diuisioni di Ruben vi erano grandi inuestigationi di cuore.
17. Galaad trans Iordanem quiescebat, & Dan vacabat navibus: Aser habitabat in littore maris, & in portubus morabatur.	17. Gilead bleib jenseydt dem Jordan/ vnd warumb wohnet Dan vnter den Schiffen? Asser saß an der anfurt des Meers/ vnnd bleib in seinen zerrissenen Flecken.	17. Galaad restò di là dal Giordano, ma Dan perche ha habitato ne le naui? Aser ha seduto nel porto del mare, & è habitato ne le sue ruine.
18. Zabulon verò & Nephthali obtulerũt animas suas morti in regione Merome.	18. Sebulons Volck aber waget seine Seele in den todt/ Naphthali auch in der höhe des Feldes.	18. Zabulon è il popolo, che ha esposto l' anima sua à la morte e Nephthali sopra le alte campagne.
19. Venerunt reges & pugnaverunt, pugnaverunt reges Chanáan in Tanach iuxta aquas Maggedo, & tamen nihil tulêre prædantes.	19. Die Könige kamen vnd stritten Da stritten die Könige der Cananiter zu Thaanach am Wasser Megiddo / aber sie brachten keinen gewinn davon.	19. I Re sono venuti, & hanno combattuto: allhora combatterono i re di Canaan in Thaanach, & appresso le acque di Megiddo: Non hanno riceuuto il denaro che desiderauano.
20. De cælo dimicatum est contra eos: stellæ manentes in ordine & cursu suo, adversus Sisaram pugnaverunt.	20. Vom Himel ward wider sie gestritten/ Die Stern in jren leufften stritten wider Sissera.	20. Hanno combattuto di cielo, le stelle fuor del lor corso hanno combattuto con Sisera.
21. Torrens Cison traxit cadavera eorum, torrens Cadumim, torrens Cison: conculca anima mea robustos.	21. Der Bach Kison waltzet sie/ der Bach Kedumim / der Bach Kison. Tritt meine Seele auff die starcken.	21. Il fiume Cison gli ha spazzati; il fiume Cison, dico, fiume antico: o anima mia tu hai calpestrato virilmente.
22. Vngulæ equorum ceciderunt, fugientibus impetu, & per præceps ruentibus fortissimis hostium.	22. Da rasselten der Pferde Füss für dem zagen jrer mechtigen Reuter.	22. Allhora furono conquassati i piedi de caualli dal romore de piedi, dal romore dico, de piedi de i forti,
23. Maledicite Terræ Meroz dixit angelus Domini, maledicite habitatoribus eius, quia non venerunt ad auxilium Domini, in adiutorium fortissimorum eius.	23. Fluchet der Stadt Meros, sprach der Engel des HERRN / fluchet jhren Bürgern/ daß sie nicht kamen dem HERRN zu hülff/ zu hülff dem HErrn zu den Helden.	23. Maledite Meroz, disse l' Angelo del Signore: maledite i suoi habitatori, perche non sono stati presenti à l' aiuto del Signore, à l' aiuto, dico, del Signore contra i valenti.
24. Benedicta inter mulieres Iahel uxor Haber Cinæi, & benedicatur in tabernaculo suo.	24. Gesegnet sey vnter den Weibern Jael/ das Weib Heber des Keniters/ gesegnet sey sie inn der Hütten vnter den Weibern.	24. Sia benedetta fra le donne Iael moglie di Heber Cineo, sia benedetta, dico, fra le donne nel padiglione.

ה

25 מַיִם שָׁאַל חָלָב נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה׃

26 יָדָהּ לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה וִימִינָהּ לְהַלְמוּת עֲמֵלִים וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחֲצָה וְחָלְפָה רַקָּתוֹ׃

27 בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל שָׁכָב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל בַּאֲשֶׁר כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד׃

28 בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֶשְׁנָב מַדּוּעַ בֹּשֵׁשׁ רִכְבּוֹ לָבוֹא מַדּוּעַ אֶחֱרוּ פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו׃

29 חַכְמוֹת שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶינָּה אַף־הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ׃

30 הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר שְׁלַל צְבָעִים לְסִיסְרָא שְׁלַל צְבָעִים רִקְמָה צֶבַע רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל׃

31 כֵּן יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃

ו

1 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־מִדְיָן שֶׁבַע שָׁנִים׃

2 וַתָּעָז יַד־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְהָרוֹת אֲשֶׁר בֶּהָרִים וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת׃

ה

25 מַיָא שְׁאַל יָתַהּ סִיסְרָא רְשִׁיעָא חַלְבָא אַשְׁקִיתֵיהּ לְמִדַע אִם רְעִיוֹנוֹהִי ע צְלוֹתֵיהּ בְּפֵיילֵי גִּיבָּרַיָא קָרִיבַת לְקֳדָמוֹהִי שְׁמַן דְגוּבְנִין׃

26 יְדַהּ לְסִכְּתָא אוֹשִׁיטַת וְיַמִינַהּ לְאַרְזַפְתָּא דְנַפָּחִין לְמִתְבַּר רְשִׁיעִין וְאַנְסִין מַחֲתַהּ לְסִיסְרָא תַּבְּרַת רֵישֵׁיהּ פְּצַעַת מוֹחֵיהּ אַעְבְּרַת בְּצִדְעֵיהּ׃

27 בֵּין רִיגְלָהָא כְּרַע נְפַל שְׁכִיב בֵּין רִיגְלָהָא כְּרַע נְפַל בַּאֲתַר דִּכְרַע תַּמָּן נְפַל בְּזִיזָא סִיסְרָא׃

28 בְּעַד מִן חַרְכָּא אִסְתַּכְּיָאַת וּמְדַיְקָא אִמֵּיהּ דְסִיסְרָא מִבֵּינֵי אֲיַנְתָּא אָמְרַת מָה דֵין אוֹחֲרָא רְתִיכוֹהִי דְסִיסְרָא בְּרִי מִלְמֵיתֵי מָה דֵין אִיתְעַכָּבוּ רְהָטַיָּא דַהֲווֹ מַיְתָן לִי אִגְּרַת נִצְחָנִין׃

29 חַכִּימַת פְּרִיסְתְּוָתָהָא עָנְיָן לַהּ אַף הִיא בַּת בְּתוּכְמַהָא מְתִיבָא לְמֵימַר לְהוֹן׃

30 מִדְמִשְׁתַּכְּחִין וּמְפַלְּגִין בִּיזְתָא יָרְבִין גְּבַר וּבֵיתֵיהּ לְכָל חַד וְחַד בִּיזַת סַגִּי קֳדָם סִיסְרָא בִּיזַת צִיוּרֵי צִבְעוֹנִין עַל צַוְּארֵיהּ נִכְסֵי עַתִּירַיָא וּמָנֵי חֵמוּדָא קֳדָם גִּיבָּרוֹהִי דַהֲווֹ׃

31 כֵּן יֵיבְדוּן כָּל סָנְאֵי עַמָּךְ יְיָ וְרַחֲמוֹהִי יְהוֹן עֲתִידִין לְאַנְהָרָא כְּמִפַּק שִׁמְשָׁא בִּגְבוּרְתֵיהּ וּשְׁדוּכַת אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל מִלְמֶעְבַּד קְרָבָא אַרְבְּעִין שְׁנִין׃

ו

1 וַעֲבָדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְבִישׁ קֳדָם יְיָ וּמְסָרִינוּן יְיָ בְּיַד מִדְיָנָאֵי שְׁבַע שְׁנִין׃

2 וּתְקִיפַת יַד מִדְיָנָאֵי עַל יִשְׂרָאֵל מִן קֳדָם מִדְיָנָאֵי עֲבָדוּ לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מַטְמוֹרְיָתָא דִבְטוּרַיָא וְיָת מְעָרָתָא וְיָת מְצָדָתָא׃

έ.

25. Ὕδωρ ᾔτησεν αὐτὴν, καὶ γάλα ἔδωκεν αὐτῷ, ἐν λεκάνῃ δυναστῶν προσήνεγκε βούτυρον.

26. Τὴν χεῖρα αὐτῆς (τὴν ἀριστερὰν) εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ τὴν δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς κατακόπων, καὶ ἀπέτεμε σισαρα, διήλασε κρόταφον αὐτοῦ, διήλασε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν.

27. Ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς βαρυνθεὶς ἔπεσε, καὶ ἀφύπνωσεν ἀνὰ μέσον τῶν σκελῶν αὐτῆς. ἐν ᾧ ἔκαμψε καθὼς κατεκλίθη, ἐκεῖ ἔπεσε ταλαιπωρὸς.

28. Διὰ τῆς θυρίδος διέκυπτε μήτηρ σισαρα διὰ τῆς δικτυωτῆς, διότι ᾐσχάτισε τὸ ἅρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι; διὰ τί ἐχρόνισαν ἴχνη ἁρμάτων αὐτοῦ;

29. Σοφαὶ δὲ ἄρχουσαι αὐτῆς ἀνταπεκρίθησαν πρὸς αὐτήν· καὶ αὐτὴ ἀνταπεκρίνετο λόγους αὐτῆς ἑαυτῇ.

30. Οὐχ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα, φιλιάζοντα φίλοις εἰς κεφαλὴν ἀνδρὸς δυνάστου σκῦλα βαμμάτων τῷ σισαρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμμα ποικιλτῶν, αὐτὰ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σκῦλα.

31. Οὕτως ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχθροί σου κύριε, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν, καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

ΚΕΦΑΛ. ϛ.

1. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ μαδιὰμ ἑπτὰ ἔτη.

2. Καὶ κατίσχυσε χεὶρ μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου μαδιὰμ τὰς μάνδρας ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς σπηλαίοις, καὶ τοῖς ὀχυρώμασι.

CAP. V.

25. Aquam petenti lac dedit, & in phiala principum obtulit butyrum.

26. Sinistram manum misit ad clavum, & dexteram ad fabrorum malleos, percussitq; Sisaram quærens in capite vulneri locum, & tempus validè perforans.

27. Inter pedes eius ruit, defecit, & mortuus est: voluebatur ante pedes eius, & iacebat exanimis & miserabilis.

28. Per fenestram respiciens ululabat mater eius: & de cœnaculo loquebatur, Cur moratur regredi currus eius? quare tardaverunt pedes quadrigarum illius?

29. Vna sapientior cæteris uxoribus eius, hæc socrui verba respondit.

30. Forsitan nunc dividit spolia, & pulcherrima fœminarum eligitur ei: vestes diversorum colorum Sisaræ traduntur in prædam, & supellex varia ad ornanda colla congeritur.

31. Sic pereant omnes inimici tui Domine: qui autem diligunt te, sicut sol in ortu suo splendet, ita rutilent. Quievitq; Terra per quadraginta annos.

CAP. VI.

1. Fecerunt autem filii Israel malum in conspectu Domini: qui tradidit illos in manu Madian septem annis.

2. Et oppressi sunt valde ab eis. Feceruntq; sibi antra & speluncas in montibus, & munitissima ad repugnandum loca.

Das V. Capitel.

25. Milch gab sie da er Wasser foddert/vnd Butter bracht sie dar in einer herrlichen Schalen.

26. Sie greiff mit jrer hand den Nagel/vnd mit jrer rechten den Schmidhamer. Vnnd schlug Sissera durch sein Haupt/ vnnd zuquitzschet vnnd durchboret seinen schlaff.

27. Zu jren Füssen krümmet er sich/ fiel nider vnd legt sich/Er krümet sich/ vnd fiel nieder zu jhren Füssen/wie er sich krümmet/so lag er verderbet.

28. Die Muter Sissera sahe zum Fenster auß/vnd heulet durchs Gitter/warumb verzeucht sein Wagen/ daß er nicht kommet? Wie bleiben die Räder seiner Wagen so dahinden?

29. Die weisesten vnter seinẽ Frawen antworten/da sie jre Klagwort immer widerholet:

30. Sollen sie denn nicht finden vñ außtheilen den Raub/einem jeglichẽ Mann eine Metzen oder zwo zur außbeut/vnd Sissera bunte gestickte kleider zur außbeute / gestickte bunthe kleider vmb den Halß zur außbeute?

31. Also müssen vmbkom̃en HErr alle deine Feinde/Die jn aber lieb haben/müssen sein wie die Sonne auffgehet/in jrer macht. Vnnd das Land war stille viertzig Jar.

Das VI. Capitel.

VND da die Kinder Jsrael übels theten für dem HERRN/gab sie der HERR vnter die hand der Midianiter sieben Jar.

2. Vnd da der Midianiter hand zu starck ward über Jsrael/machten die Kinder Jsrael für sich klüfften im den Gebirgen vnd hölen/ vnd Vestunge.

CAP. V.

25. *Egli domandò acqua egli dette del latte: gli presentò il burro ne la guastara de signori.*

26. *Messe la sua mano al chiodo, e la sua man destra al martello de gl' artefici, e conficcò Sisera; tagliò il capo di quello, e passò, e forò la sua tempia.*

27. *S' inchinò fra i piedi di quella, cascò e dormì fra i piedi di essa: s' inchinò, dico, e quando fu inchinato cascò, e quivi cascò disfatto.*

8. *La madre di Sisera guardò per la finestra, & urlò; per la gelosia, dico, dicendo, Perche tarda à venire il suo carro? perche hanno ritardati i piedi de le sue carrette?*

29. *Le sue donne principali piu sagge risposero, Ella ancora consolaua se stessa, dicendo.*

30. *Non l' hanno essi ritrouato, e partiscono le spoglie? Vna fanciulla, ò due fanciulle per ciascuno huomo. Sisera ha le spoglie di diuersi colori, le spoglie, dico, di diuersi colori raccamate con l' ago: cioè, di diuersi colori raccamati con l' ago da l' vna e l' altra parte a torno al collo de la spoglia.*

11. *Cosi muoiano ò Signore tutti i tuoi nimici: ma quelli che ti amano, siano come il sole quando esce ne la sua forza. Dopo questo la terra si riposò per quaranta anni.*

CAP. VI.

1. *Ora i figliuoli d' Israel fecero male dinanzi al Signore & il Signore gli dette ne la man di Madian per sette anni.*

2. *E la mano di Madian fu gagliarda sopra Israel. I figliuoli d' Israel per causa di Madianiti si fecero de le spelonche, lequali sono nei monti, de le cauerne, e de ripari.*

ו

3 והוה כד זרעו ישראל וסלקין מדינאי ועמלקאי ובני מדינחא וסלקין עליהון:

4 ושרן עליהון ומחבלין ית עללת ארעא עד מעלך לעזה ולא משארין מזון לקיימא נפש בישראל ואימר ותור וחמר:

5 ארי אינון ובעיריהון סלקין ומשכניהון ואתן כמיסת גובא לסגי ולהון ולגמליהון לית מנין ועלין בארעא לחבלותה:

6 ומאך ישראל לחדא מן קדם מדינאי וזעיקו בני ישראל קדם יי:

7 והוה כד זעיקו בני ישראל קדם יי על עיסק מדינאי:

8 ושלח יי גברא נביא לות בני ישראל ואמר להון כדנן אמר יי אלהא דישראל אנא אסיקית יתכון מארעא דמצרים ואפיקית יתכון מבית עבדותא:

9 ושיזבית יתכון מידא דמצראי ומיד כל דחקיכון ותריכית יתהון מן קדמיכון ויהבית לכון ית ארעהון:

10 ואמרית לכון אנא יי אלהכון לא תדחלון ית טעות אמוראי דאתון יתבין בארעהון ולא קבלתון למימרי:

11 ואתא מלאכא דיי ויתיב תחות בוטמא די בעפרתא די ליואש אבוהי דעזר וגדעון בריה חביט חטין במעצרתא לערקא מן קדם מדינאי:

ו

3 והיה אם זרע ישראל ועלה מדין ועמלק ובני קדם ועלו עליו:

4 ויחנו עליהם וישחיתו את יבול הארץ עד בואך עזה ולא ישאירו מחיה בישראל ושה ושור וחמור:

5 כי הם ומקניהם יעלו ואהליהם יבאו כדי ארבה לרב ולהם ולגמליהם אין מספר ויבאו בארץ לשחתה:

6 וידל ישראל מאד מפני מדין ויזעקו בני ישראל אל יהוה:

7 ויהי כי זעקו בני ישראל אל יהוה על אדות מדין:

8 וישלח יהוה איש נביא אל בני ישראל ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל אנכי העליתי אתכם ממצרים ואוציא אתכם מבית עבדים:

9 ואצל אתכם מיד מצרים ומיד כל לחציכם ואגרש אותם מפניכם ואתנה לכם את ארצם:

10 ואמרה לכם אני יהוה אלהיכם לא תיראו את אלהי האמרי אשר אתם יושבים בארצם ולא שמעתם בקולי:

11 ויבא מלאך יהוה וישב תחת האלה אשר בעפרה אשר ליואש אבי העזרי וגדעון בנו חבט חטים בגת להניס מפני מדין:

ϛʹ.

3\. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔσπειρεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβαινε Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν, καὶ ἀνέβαινον ἐπ᾽ αὐτόν.

4\. Καὶ παρενέβαλον ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ διέφθειρον τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζαν, καὶ οὐχ ὑπελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ποίμνιον, καὶ μόσχον, καὶ ὄνον.

5\. Ὅτι καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον, καὶ παρεγίνοντο ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός. καὶ παρεγίνοντο ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ τοῦ διαφθείρειν αὐτήν.

6\. Καὶ ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιὰμ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον ἐκέκραξαν.

7\. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον διὰ Μαδιάμ.

8\. Καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ· ἐγώ εἰμι ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας.

9\. Καὶ ἐξειλόμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν.

10\. Καὶ εἶπα ὑμῖν· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Ἀμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου.

11\. Καὶ ἦλθεν ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν δρῦν τὴν οὖσαν ἐν Ἐφραθὰ τὴν τοῦ Ἰωὰς πατρὸς τοῦ Ἐζρί. καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐρράβδιζε πυροὺς ἐν ληνῷ τοῦ ἐκφυγεῖν ἐκ προσώπου Μαδιάμ.

1\. Cum

CAP. VI.

3. Cumque seuisset Israël, ascendebat Madian & Amalec, cæteriq; Orientalium nationum.

4. Et apud eos figentes tentoria, sicut erant in herbis cuncta vastabant usq; ad introitum Gazæ: nihilq; omninò ad vitam pertinens relinquebant in Israël, non oves, non boves, non asinos.

5. Ipsi enim & universi greges eorum veniebant cum tabernaculis suis, & instar locustarum universa complebant, innumera multitudo hominum, & camelorum, quicquid tetigerant devastantes.

6. Humiliatusq; est Israël valde in conspectu Madian.

7. Et clamavit ad Dominum postulans auxilium cōtra Madianitas.

8. Qui misit ad eos virum prophetam, & locutus est, Hęc dicit Dominus Deus Israel: Ego vos feci conscendere de Ægypto, & eduxi vos de domo servitutis.

9. Et liberavi de Manu Ægyptiorum & omnium inimicorum qui affligebāt vos: eieciq; eos ad introitum vestrum, & tradidi vobis Terram eorum.

10. Et dixi, Ego Dominus Deus vester, ne timeatis deos Amorrhæorū, in quorum terra habitatis. Et noluistis audire vocem meam.

11. Venit autem angelus Domini, & sedit sub quercu quæ erat in Ephra, & pertinebat ad Ioas patrem familiæ Ezri. Cumque Gedeon filius eius excuteret atq; purgaret frumenta in torculari, ut fugeret Madian.

Das VI. Capitel.

3. Vnd wenn Jsrael etwas seete/so kamen die Midianiter vnd Amalekiter vnnd die auß dem Morgenland herauff über sie.

4. Vnd lagerten sich wider sie/vnd verderbeten das gewechs auff dem Land/biß hinan gen Gaza/vnd liessen nichts übrigs von Nahrung inn Jsrael/weder Schaf/noch Ochsen/noch Esel.

5. Denn sie kamen herauff mit jrem Vieh vnnd Hütten / wie ein grosse menge Heuschrecken / daß weder sie noch jre Kameel zu zehlen waren/vnd fielen inns Land/daß sie es verderbeten.

6. Also ward Jsrael sehr geringe für den Midianitern. Da schrien die Kinder Jsrael zu dem HERRN.

7. Als sie aber zu dem HERRN schryen vmb der Midianiter willen/

8. Sandte der HErr einen Propheten zu jhnen/der sprach zu jhnen: So spricht der HErr der GOtt Jsrael: Jch hab euch auß Egypten geführet/vnd auß dem Diensthause bracht.

9. Vnd hab euch errettet von der Egypter hand. Vnd von aller hand die euch drengeten/vnnd hab sie für euch herauß gestossen/vnnd jhr Land euch gegeben.

10. Vnd sprach zu euch: Jch bin der HErr euer GOtt/förchtet nicht der Amoriter Götter/in welcher Land jr wohnet/vnnd jhr habt meiner stimm nicht gehorchet.

11. Vnd ein Engel des HErren kam vnd setzet sich vnter eine Eiche/zu Ophra/die war Joas des Vaters der Esriter/vnd sein Son Gideon drasch Weitzen an der Kelter/daß er flöhe für den Midianitern.

CAP VI.

3. Imperoche quando gl Israeliti haueano seminato, Madian & Amalec, & i figliuoli di Cedem montauano contra di loro.

4. Et essi metteuano il lor cāpo contra di quelli, e guastauāo i frutti de la terra, per finche si viene in Azzah: e non lasciauano da viuere à Israel, ne pecore, ne buoi ne asini.

5. Imperoche essi & i lorò bestiami montauano co i loro padiglioni & andauano come vna moltitudine di cauallette; & essi & i loro camelli erano senza numero, andauano dico ne la terra per distruggerla.

6. Israel dunque fu molto impouerito da i Madianiti: & i figliuoli d' Israel gridorono al Signore.

7. E quando i figliuoli d' Israel hebbero gridato al Signore per causa de Madianiti.

8. Il Signore mandò vno huomo Profeta à figliuoli d' Israel, e disse loro: Il Signore Dio d' Israel dice così. Io vi ho cauati di Egitto, vi ho cauati, dico, de la casa di seruitù.

9. E vi ho liberati de le mani de gli Egittii, e de le mani di tutti quelli che vi opprimeuano: iquali io ho scacciati dinanzi la vostra faccia, e vi ho data la terra loro:

10. E vi ho detto, Io sono IEHOVA Dio vostro, non vogliate temere gli dii degli Amorrhei, ne la terra de' quali voi habitate, E voi nòn hauete obedito à la mia voce.

11. E venne l' Angelo del signore, e si fermò sotto la quercia, ch' era in Ophra, laquale era di Ioas Abiezerita. Ora Gedeone suo figliuolo scoteua il grano ne l' ota, per leuarlo via dinanzi à Madianiti.

ו

12 ואתחזי ליה מלאכא דיי ואמר ליה (מימרא) דיי בסעדך גיבר חילא:

13 ואמר ליה גדעון בבעו רבוני ואית (שכינתא) דיי בסעדנא ולמה ערענא כל אילין ואן כל פרישותיה דאשתעיאו לנא אבהתנא למימר הלא ממצרים אסקנא יי וכען רטשנא יי ומסרנא ביד מדינאי:

14 ואתפני ליה מלאכא דיי ואמר איזיל בחילך דין ותפרוק ית ישראל מידא דמדינאי הלא שלחתך:

15 ואמר ליה בבעו אדני במה אפרוק ית ישראל הא זרעיתי זעירא בשבט מנשה ואנא חלש בבית אבא:

16 ואמר ליה יי ארי יהי (מימרי) בסעדך ותקטול ית מדינאי כגברא חד:

17 ואמר ליה אם כען אשכחית רחמין קדמך ותעביד לי את דאת ממלל עמי:

18 לא כען תעדי מכאן עד מיתי לותך ואסיק ית תקרובתי ואנח קדמך ואמר אנא אוריך עד דתתוב:

19 וגדעון אתא ועבד גדיא בר עיזי ומכילתא דקמחא פטיר בסרא שוי בסלא ותבשילא שוי בקדרא ואפיק ליתיה לתחות אלתא וקריב:

29 ואמר ליה מלאכא דיי סב ית בסרא וית פטירא ואחית לכיפא דיכי וית תבשילא שפוך ועבד כן:

ו

12 וירא אליו מלאך יהוה ויאמר אליו יהוה עמך גבור החיל:

13 ויאמר אליו גדעון בי אדני ויש יהוה עמנו ולמה מצאתנו כל זאת ואיה כל נפלאתיו אשר ספרו לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו יהוה ועתה נטשנו יהוה ויתננו בכף מדין:

14 ויפן אליו יהוה ויאמר לך בכחך זה והושעת את ישראל מכף מדין הלא שלחתיך:

15 ויאמר אליו בי אדני במה אושיע את ישראל הנה אלפי הדל במנשה ואנכי הצעיר בבית אבי:

16 ויאמר אליו יהוה כי אהיה עמך והכית את מדין כאיש אחד:

17 ויאמר אליו אם נא מצאתי חן בעיניך ועשית לי אות שאתה מדבר עמי:

18 אל נא תמש מזה עד באי אליך והצאתי את מנחתי והנחתי לפניך ויאמר אנכי אשב עד שובך:

19 וגדעון בא ויעש גדי עזים ואיפת קמח מצות הבשר שם בסל והמרק שם בפרור ויוצא אליו אל תחת האלה ויגש:

20 ויאמר אליו מלאך האלהים קח את הבשר ואת המצות והנח אל הסלע הלז ואת המרק שפוך ויעש כן:

ϛʹ.

12. Καὶ ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· κύριος μετὰ σοῦ, δυνατὸς τῇ ἰσχύι.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν γεδεών· ἐν ἐμοὶ κύριέ μου· καὶ εἰ ἔστι κύριος μεθ' ἡμῶν, καὶ ἱνατί εὗρεν ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἐστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ὅσα διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες· οὐχὶ ἐξ αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς κύριος, καὶ παρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ μαδιάμ.

14. Καὶ ἐπέβλεψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς μαδιάμ· καὶ ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν γεδεών· ἐν ἐμοὶ κύριε, ἐν τίνι σώσω τὸν ἰσραήλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ταπεινοτέρα ἐν μανασσῇ, καὶ ἐγώ εἰμι μικρότερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου.

16. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος· ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν μαδιὰμ ὡσεὶ ἄνδρα ἕνα.

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν γεδεών· καὶ εἰ εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι σημεῖον, ὅτι σὺ λαλεῖς μετ' ἐμοῦ.

18. Μὴ δὴ χωρισθῇς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σὲ, καὶ οἴσω τὴν θυσίαν μου, καὶ θήσω ἐνώπιόν σου. καὶ εἶπεν· ἐγώ εἰμι, καθήσομαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε.

19. Καὶ γεδεὼν εἰσῆλθε, καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν, καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἔθηκεν ἐπὶ τὸ κανοῦν, καὶ τὸν ζωμὸν ἐξέχεεν εἰς χύτραν, καὶ ἐξήνεγκε πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν δρῦν, καὶ προσεκύνησε.

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου· λάβε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἀζύμους, καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν ζωμὸν ἔκχεον, καὶ ἐποίησεν οὕτως.

CAP. VI.

12. Apparuit ei Angelus Domini, & ait, Dominus tecum virorum fortissime.

13. Dixitq́; ei Gedeon, Obsecro mi domine, si Dominus nobiscũ est, cur ergo apprehenderunt nos hæc omnia? ubi sunt mirabilia eius quæ narraverunt patres nostri, atque dixerunt, De Ægypto eduxit nos Dominus? Nunc autem dereliquit nos Dominus, & tradidit in manus Madian.

14. Respexitque ad eum Dominus, & ait, Vade in hac fortitudine tua, & liberabis Israël de manu Madian: scito quòd miserim te.

15. Qui respondens ait, Obsecro mi domine, in quo liberabo Israël? ecce familia mea infima est in Manasse, & ego minimus in domo patris mei.

16. Dixitque ei Dominus, Ego ero tecum: & percuties Madian quasi unum virum.

17. Et ille, Si inueni, inquit, gratiam coram te, da mihi signum quòd tu sis qui loqueris ad me.

18. Nec recedas hinc, donec revertar ad te, portans sacrificium, & offerens tibi. Qui respondit, Ego præstolabar adventum tuum.

19. Ingressus est itaque Gedeon, & coxit hœdum, & de farinæ modio azymos panes: carnesq́; ponens in canistro, & ius carnium mittens in ollam, tulit omnia sub quercu, & obtulit ei.

20. Cui dixit angelus Domini, Tolle carnes & azymos panes, & pone supra petram illam, & ius désuper funde. Cumq́; fecisset ita.

Das VI. Capitel.

12. Da erschein jhm der Engel des HERREN/vnd sprach zu jm: Der HERR mit dir/du streitbarer Held.

13. Gideon aber sprach zu jm: Mein Herr/ist der HERR mit vnns/ warumb ist vns denn solchs alles widerfahren? Vnd wo sind alle seine Wunder/die vns vnser Väter erzehleten/ vnd sprachen: Der HERR hat vns auß Egypten geführet? Nun aber hat vns der HERR verlassen/vnd vnter der Midianiter hende gegeben.

14. Der HERR aber wandt sich zu jm/vnd sprach: Gehe hin in dieser deiner krafft/Du solt Jsrael erlösen auß der Midianiter hende/Sihe/ich hab dich gesandt.

15. Er aber sprach zu jhm: Mein Herr/womit soll ich Jsrael erlösen? Sihe meine Freundschafft ist die geringste im Manasse/vnnd ich bin der kleinest in meines Vaters Hause.

16. Der HERR aber sprach zu jm: Jch will mit dir sein/daß du die Midianiter schlagen solt/wie einen einzelen Mann.

17. Er aber sprach zu jm: Lieber/hab ich gnade für dir funden/so mach mir ein zeichen/daß du es seyest/der mit mir redet.

18. Weiche nicht biß ich zu dir komme/vnd bringe mein Speißopffer/daß ich für dir lasse. Er sprach: Jch will bleiben/biß daß du wider kommest.

19. Vnd Gideon kam vnd schlachtet ein Zigenböcklein/vnnd ein Epha vngeseurts mehls vnd legt Fleisch in einen Korb/vnd thet die brühe in ein Töpffen/vnd brachts zu jhm herauß vnter die Eiche/vnd tratt herzu.

20. Aber der Engel Gottes sprach zu jm: Nim das Fleisch vnd das vngeseurt/vnd laß es auff dem Felß der hie ist/vnd geuß die brühe auß. Vnd er thet also.

CAP. VI.

12. Allora gli apparue lo Angelo del Signore, e gli disse: ò valente huomo, il Signore sia teco.

13. E Gedeone gli ripose; Io ti prego, ò Signor mio, è egli il Signore con esso noi? e perche cosa ci sono auuenute tutte queste cose? E doue sono tutte le sue marauiglie; lequali i nostri padri ci hãno raccontate, dicendo: Il Signore non ci ha egli cauati de lo Egitto? & ora il Signore ci ha abandonati, e ci ha dati ne le mani de Madianiti.

14. Et il Signore guardò verso di lui, e disse; Va in questa tua virtù, e saluarai Israel da le mani de Madianiti. Non ti ho io mandato?

15. E gli rispsoe, O Signor mio, in che modo farò io salue Israel? Ecco, mio padre è pouero in Manasse, & io sono il minimo ne la casa di mio padre.

16. Allhora il Signore gli disse, Perche io sarò con teco, tu percoterai i Madianiti come vno huomo.

17. Et ei gli disse, se io ho ritrouato gratia ne gli occhii tuoi, ti prego che tu mi faccia vn segno che tu parli meco.

18. Io ti prego che tu non ti parti di qui per fin che io non venghi à te, & offerisca il mio presente, e lo metta dinanzi à te Quello rispose, io starò per fin che tu ritorni.

19. Ora Gedeone entrò, & preparò vn capretto de le capre, e del pane di vn moggio di farina senza lieuito: messe le carni nel canestro, & il brodo ne la pignatta, e le portò à quello che era sotto quella quercia, e gli e le presentò.

2. Allhora l'Angelo di Dio gli disse; Piglia quelle carni, e quei pani azimi, e mettegli su questa pietra, e spande il brodo. Egli fece cosi.

ו

21 ואושיט מלאכא דייי
ית ריש שוטיתא דבידיה
וקריב בבסרא ובפטירא
וסלקת אשתא מן טינרא
ואכלת ית בסרא וית
פטירא ומלאכא דייי
אסתלק מלקביל עינוהי׃

22 וחזא גדעון ארי מ
מלאכא דייי הוא ואמר
גדעון בבעו ייי אלהים
אריעל כן חזיתי מלאכא
דייי אפין באפין׃

23 ואמר ליה ייי שלם
לך לא תדחל לא תמות׃

24 ובנא תמן גדעון
מדבחא קדם ייי ופלח
עלוהי קדם ייי דעבד ליה
שלמא עד יומא הדין עד
כען איתוהי בעפרת
דאבוהי דעזר׃

25 והוה בליליא ההוא
ואמר ליה ייי סב ית תור
בר תורי דילאבוך ותורא
תנינא דאיתפטים שבע
שנין ותפגר ית איגורא
דבעלא דאבוך וית
אשרתא דעלוהי תקוץ׃

26 ותבני מדבחא קדם
ייי אלהך על ריש תוקפא
הדין בסידרא ותיסב ית
תורא תנינא ותסיק
עלותא באעי אשרתא
דתקוץ׃

27 ודבר גדעון עשרא
גברין מעבדוהי ועבד כ
כמא דמליל עימיה ייי
והוה מדדחיל מבית
אבוהי ומן אנשי קרתא
מלמעבד בימשא ועבד
בליליא׃

28 ואקדימו אינשי ק
קרתא בצפרא והא
מתרע איגורא דבעלא
ואשרתא דעלוהי קציצא
וית תורא תנינא מסק
על מדבחא דבני׃

ו

21 וַיִּשְׁלַח מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־
קְצֵה הַמִּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּגַּע
בַּבָּשָׂר וּבַמַּצּוֹת וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן־
הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־
הַמַּצּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה הָלַךְ מֵעֵינָיו׃

22 וַיַּרְא גִּדְעוֹן כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה
הוּא וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֲהָהּ אֲדֹנָי
יְהוִה כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי מַלְאַךְ
יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים׃

23 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם לְךָ
אַל־תִּירָא לֹא תָּמוּת׃

24 וַיִּבֶן שָׁם גִּדְעוֹן מִזְבֵּחַ
לַיהוָה וַיִּקְרָא־לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם
עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדֶנּוּ בְּעָפְרַת
אֲבִי הָעֶזְרִי׃

25 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר
לוֹ יְהוָה קַח אֶת־פַּר־הַשּׁוֹר
אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי שֶׁבַע
שָׁנִים וְהָרַסְתָּ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל
אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וְאֶת־הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־
עָלָיו תִּכְרֹת׃

26 וּבָנִיתָ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
עַל רֹאשׁ הַמָּעוֹז הַזֶּה בַּמַּעֲרָכָה
וְלָקַחְתָּ אֶת־הַפָּר הַשֵּׁנִי וְהַעֲלִיתָ
עוֹלָה בַּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת׃

27 וַיִּקַּח גִּדְעוֹן עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים
מֵעֲבָדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו
יְהוָה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרֵא אֶת־בֵּית
אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מֵעֲשׂוֹת
יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה׃

28 וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּבֹּקֶר
וְהִנֵּה נֻתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה
אֲשֶׁר־עָלָיו כֹּרָתָה וְאֵת הַפָּר
הַשֵּׁנִי הֹעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ הַבָּנוּי׃

ϛ'.

21. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἥψατο τῶν κρεῶν, καὶ τῶν ἀζύμων, καὶ ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἀπῆλθεν ἀπὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

22. Καὶ εἶδε γεδεὼν, ὅτι ἄγγελος κυρίου ἐστί. καὶ εἶπε γεδεών· οἴμοι κύριε, κύριε, ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

23. Καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος· εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, οὐ μὴ ἀποθάνῃς.

24. Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ, εἰρήνη κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἔτι ὄντος αὐτοῦ ἐν ἐφραθᾶ πατρὸς τοῦ ἐζρί.

25. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος· λαβὲ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρός σου, καὶ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ. καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, ὅ ἐστι τοῦ πατρός σου καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐκκόψεις.

26. Καὶ οἰκοδομήσεις τὸ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου (τῷ ὀφθέντι σοι) ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μαγὼζ τοῦ ὄρους ἐν τῇ παρατάξει, καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, καὶ ἀνοίσεις ὁλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους, οὗ ἐκκόψεις.

27. Καὶ ἔλαβε γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καθὰ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν κύριος. καὶ ἐγένετο, ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως, τοῦ μὴ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησε νυκτός.

28. Καὶ ὤρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τὸ πρωῒ, καὶ ἰδοὺ κατεσκαμμένον τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐκκεκομμένον, καὶ ὁ μόσχος ὁ σιτευτὸς ἀνενηνεγμένος εἰς ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ᾠκοδομημένον.

CAP. VI.

21. Extendit Angelus Domini ſummitatem virgæ quam tenebat in manu, & tetigit carnes & panes azymos: aſcenditq; ignis de petra, & carnes, azymoſq; panes conſumpſit: angelus autem Domini evanuit ex oculis eius.

22. Videnſq; Gedeon quòd eſſet angelus Domini, ait, Heu mi Domine Deus: quia vidi angelum Domini à facie ad faciem.

23. Dixitque ei Dominus, Pax tecum: ne timeas, non morieris.

24. Ædificavit ergo ibi Gedeon altare Domino, vocavitq; illud Domini pax, uſque in præſentem diem. Cumq; adhuc eſſet in Ephra quæ eſt familiæ Ezri.

25. Nocte illa dixit Dominus ad eum, Tolle taurum patris tui, & alterum taurum annorum ſeptem, deſtrueſque aram Baal quæ eſt patris tui: & nemus quod circa aram eſt, ſuccide.

26. Et ædificabis altare Domino Deo tuo in ſummitate petræ huius, ſuper quam antè ſacrificium poſuiſti: tolleſq; taurum ſecundum, & offeres holocauſtum ſuper ſtruem lignorum quæ de nemore ſucciderís.

27. Aſſumptis ergo Gedeon decem viris de ſervis ſuis, fecit ſicut præceperat ei Dominus. Timens autem domum patris ſui, & homines illius civitatis, per diem noluit facere, ſed omnia nocte complevit.

28. Cumq; ſurrexiſſent viri oppidi eius manè, viderũt deſtructam aram Baal, lucumq; ſucciſum, & taurum alterum impoſitum ſuper altare quod tunc ędificatum erat.

Das VI. Capitel.

21. Da recket der Engel des HERREN den ſtecken auß/den er inn der hand hatte/vnd rürēt mit der ſpitzen das fleiſch/vnnd das vngeſeurt mehl an/Vnnd das Feuer fuhr auß dem Felß/vnd verzehret das fleiſch vnnd vngeſeurt mehl/Vnnd der Engel des HERREN verſchwand auß ſeinen Augen.

22. Da nun Gideon ſahe/ daß es ein Engel des HERREN war/ ſprach er: O HERR HERR/habe ich alſo einē Engel des HERRn von angeſicht geſehen?

23. Aber der HERR ſprach zu jm: Fride ſey mit dir/förchte dich nicht/du wirſt nicht ſterben.

24. Da bauet Gideon daſelbs dem HERRN einen Altar/ vnd hieß jn/ Der Herr des Friedes/der ſtehet noch biß auff den heutigen tag/zu Ophra des Vaters der Eſriter.

25. Vnnd in derſelben nacht ſprach der Herre zu jm: Nimm einen Farren vnter den Ochſen/die deines Vaters ſind / vnnd einen andern Farren/der ſiebenjärig iſt/vnd zubrich den Altar Baal / der deines Vaters iſt/vnnd haue ab den Hayn/der dabey ſtehet.

26. Vnnd baue dem HErren deinem Gott oben auff der höhe diſes Felſen einen Altar/vnd rüſte jn zu/vnd nim̃ den andern Farren/vnnd opffere ein Brandtopffer mit dem Holtz des Hayñs/den du abgehauen haſt.

27. Da nam Gideon zehen Männer auß ſeinen Knechten/vnd thet wie jm der HErr geſagt hatte. Aber er forcht ſich ſolches zu thun des Tages/ für ſeines Vaters hauß vnd den Leuten in der Stadt/ vnnd thets bey der nacht.

28. Da nun die Leute in der Stadt des morgens frü auffſtunden/ Sihe/ da war der Altar Baal zubrochen/ vnd der Hayn dabey abgehauen/ vnd der ander Farr ein Brandopffer auff dem Altar der gebauet war.

CAP. VI.

21. Dapoi l'Angelo del Signore diſteſe la cima del baſtone, che haueua ne la ſua mano, e toccò le carni e gli azimi; & il fuoco vſcì di quella pietra, e conſumò le carni e gli azimi. E l'Angelo del Signore ſparì da gli occhi ſuoi.

22. Ora Gedeone vedendo ch'era l'Angelo del Signore diſſe; Hoime Iehoua eterno; io morrò, percioche ho veduto à faccia à faccia l'Angelo del Signore.

23. Et il Signore gli diſſe, La pace ſia teco, non temere, tu non morrai.

24. E Gedeone edificò quiui vno altare al Signore, e lo chiamò, Iehoua Salom infino à queſto giorno: & è inſino à ora in Ophrath di Abiezerita.

25. Et auuenne che ne la notte il Signore gli diſſe, piglia vn giouenco del bue, ch'è di tuo padre & vn altro giouenco di ſette anni e diſtruggerai lo altare di Baal, che è di tuo padre; taglierai ancora il boſco che è appreſſo à quello.

26. Et edificarai vno altare al Signore Dio tuo ſopra la cima di queſta pietra, in luogo piano, e pigliarai il ſecondo giouenco, e farai montare l'holocauſto con le legna del boſco che tu taglierai.

27. Gedeone dunque preſe dieci huomini de ſuoi ſeruitori, e fece ſicome il Signore gli haueua detto. E temendo la famiglia di ſuo padre, e gli huomini de la città, di farlo di giorno, lo fece di notte.

28. E quando la mattina ſi furono leuati gli huomini de la città, viddero diſtrutto lo altare di Baal, & il boſco, ch'era appreſſo à quello eſſer tagliato, & il ſecondo giouenco offerito ſopra lo altare edificato.

ו

29 וַאֲמַרוּ גְּבַר לְחַבְרֵיהּ מַן עֲבַד פִּתְגָּמָא הָדֵין וּתְבַעוּ וּבְעוֹ וַאֲמַרוּ גִּדְעוֹן בַּר יוֹאָשׁ עֲבַד יָת פִּתְגָּמָא הָדֵין׃

30 וַאֲמַרוּ אֱנָשֵׁי קַרְתָּא לְיוֹאָשׁ אַפֵּיק יָת בְּרָךְ וְיִתְקְטִיל אֲרֵי תְּרַע יָת אֵיגוֹרָא דְּבַעְלָא וַאֲרֵי קַץ אֲשֵׁרְתָא דַּעֲלוֹהִי׃

31 וַאֲמַר יוֹאָשׁ לְכָל דְּקָמוּ עֲלוֹהִי הַאַתּוּן תִּתְפָּרְעוּן לְבַעְלָא אִם אַתּוּן תִּפְרְקוּן יָתֵיהּ דִּי יִתְפְּרַע לֵיהּ יִתְקְטִיל קֳדָם אַרְכָּא יְהַב לֵיהּ עַד צַפְרָא וְאִם צְרוֹךְ אִית בֵּיהּ יִתְפְּרַע לֵיהּ בַּעְלָא אֲרֵי תְּרַע יָת אֵיגוֹרֵיהּ׃

32 וּקְרָא לֵיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא יְרֻבַּעַל לְמֵימַר יִתְפְּרַע לֵיהּ בַּעְלָא אֲרֵי תְּרַע יָת אֵיגוֹרֵיהּ׃

33 וְכָל מִדְיָנָאֵי וַעֲמָלְקָאֵי וּבְנֵי מַדִּינְחָא אִתְכְּנִישׁוּ כַּחֲדָא וַעֲבַרוּ וּשְׁרוֹ בְּמֵישַׁר יִזְרְעֶאל׃

34 וְרוּחַ גְּבוּרָה מִן קֳדָם יְיָ לְבֵישַׁת יָת גִּדְעוֹן וּתְקַע בְּשׁוֹפְרָא וְאִתְכְּנִישׁ אֱנָשׁ אֲבִיעֶזֶר בַּתְרוֹהִי׃

35 וְאִזְגַּדִּין שְׁלַח בְּכָל תְּחוּם מְנַשֶּׁה וְאִתְכְּנִישׁוּ אַף אִינוּן בַּתְרוֹהִי וְאִזְגַּדִּין שְׁלַח בְּשִׁבְטָא אָשֵׁר וּבְשִׁבְטָא זְבוּלֻן וּבְשִׁבְטָא נַפְתָּלִי וּסְלִיקוּ לְקַדְּמוּתְהוֹן׃

36 וַאֲמַר גִּדְעוֹן קֳדָם יְיָ אִם אִיתָךְ פָּרֵיק בִּידִי יָת יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְמַלֵּילְתָּא׃

ו

29 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ וַיְבַקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה׃

30 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־יוֹאָשׁ הוֹצֵא אֶת־בִּנְךָ וְיָמֹת כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל וְכִי כָרַת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו׃

31 וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־עָמְדוּ עָלָיו הַאַתֶּם תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ יוּמַת עַד־הַבֹּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא יָרֶב לוֹ כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃

32 וַיִּקְרָא־לוֹ בַיּוֹם־הַהוּא יְרֻבַּעַל לֵאמֹר יָרֶב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃

33 וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃

34 וְרוּחַ יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו׃

35 וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּכָל־מְנַשֶּׁה וַיִּזָּעֵק גַּם־הוּא אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוּן וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ לִקְרָאתָם׃

36 וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃

ϛʹ.

29. Καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· τίς ἐποίησε τὸ πρᾶγμα τοῦτο; καὶ ἀνήταζον, καὶ ἐξεζήτησαν, καὶ εἶπαν· ὅτι γεδεὼν ὁ υἱὸς ἰωὰς, ἐποίησε τὸ πρᾶγμα τοῦτο.

30. καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς ἰωὰς, ἐξάγαγε τὸν υἱόν σου, καὶ ἀποθανέτω, ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσιαστήριον τοῦ βάαλ, καὶ ὅτι ἐξέκοψε τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ.

31. Καὶ εἶπεν ἰωὰς πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' αὐτόν· μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε περὶ τοῦ βάαλ, ἢ ὑμεῖς σώσετε αὐτόν; ὃς ἀντεδίκησεν αὐτῷ, ἀποθανεῖται ἕως πρωΐ. εἰ θεὸς αὐτός ἐστιν, ἐκδικησάτω ἑαυτὸν ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

32. Καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἱεροβαὰλ, λέγων δικαστήριον τοῦ βάαλ, ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

33. Καὶ πᾶσα μαδιὰμ, καὶ ἀμαλὴκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ παρῆλθον καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι ἰεζερέλ.

34. Καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνεδυνάμωσε τὸν γεδεὼν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ.

35. Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν παντὶ μανασσῇ, καὶ ἐβόησε καὶ αὐτὸς ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν ἀσὴρ, καὶ ἐν ζαβουλὼν, καὶ ἐν νεφθαλεὶμ, καὶ ἀνέβησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ.

36. Καὶ εἶπε γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν· εἰ σώζεις ἐν τῇ χειρί μου τὸν ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησας.

19 Dixe-

CAP. VI.

29. Dixeruntq; ad invicem, Quis hoc fecit? Cumq; perquirerent auctorem facti, dictum est, Gedeon filius Ioas fecit hæc omnia.

30. Et dixerunt ad Ioas, Produc filium tuum huc, ut moriatur: quia destruxit aram Baal, & succidit nemus.

31. Quibus ille respondit, Nunquid ultores estis Baal, ut pugnetis pro eo? qui adversarius est eius, moriatur antequam lux crastina veniat, si deus est vindicet se de eo qui suffodit aram eius.

32. Ex illo die vocatus est Gedeon, Ierobáal: eo quòd dixisset Ioas, Ulciscatur se de eo Baal, qui fodit aram eius.

33. Igitur omnis Madian & Amelec & Orientales populi congregati sunt simul, & transeuntes Iordanem, castrametati sunt in valle Iezraël.

34. Spiritus autem Domini induit Gedeon, qui clangens buccina convocavit domum Abiézer, ut sequeretur se.

35. Misitq; nuntios in universum Manassen, qui & ipse secutus est eum: & alios nuntios in Aser & Zabulon & Nephthali, qui occurrerunt ei.

36. Dixitq; Gedeon ad Dominum, Si salvum facis per manum meam Israel, sicut locutus es,

Das VI. Capitel.

29. Vnd einer sprach zum andern: Wer hat das gethan? Vnnd da sie suchten vnnd nachfragten/ward gesagt: Gideon der Sohn Joas hat das gethan.

30. Da sprachen die Leute der Stadt zu Joas: Gib deinen Sohn herauß/er muß sterben / daß er den Altar Baal zerbrochen / vnnd den Hayn dabey abgehauen hat.

31. Joas aber sprach zu allen die bey jm stunden: Wolt jhr vmb Baal hadern? Wolt jhr jm helffen? Wer vmb jn hadert/der soll dises morgens sterben. Ist er Gott/so rechte er vmb sich selbs/daß sein Altar zubrochen ist.

32. Von dem tag an hieß man jn Jerub Baal/vnnd sprach: Baal rechte vmb sich selbs/daß sein Altar zubrochen ist.

33. Da nun alle Midianiter/vnnd Amalekiter/vnnd die auß dem Morgenland sich zu hauff versamlet hatten/vnd zogen herdurch/vnd lagerten sich im grunde Jesreel.

34. Zog der Geist des HErrn Gideon an / Vnnd er ließ die Posaunen blasen/vnd rieff AbiEser/daß sie jhm folgeten.

35. Vnd sandte Botschafft in gantz Manasse/vnd rieff jn an/daß sie jhm auch nachfolgetē. Er sandte auch botschafft zu Asser vnnd Sebulon vnnd Naphthali/die kamen herauf jm entgegen.

36. Vnnd Gideon sprach zu Gott: Wilt du Jsrael durch meine hand erlösen/wie du geredt hast.

CAP. VI.

29. *Dissero l'uno à l'altro, Chi ha fatto questo? e ricercorono & investigorono, e dissero: Gedeone figliuolo di Ioas ha fatto questo.*

30. *Allhora gli huomini de la città dissero à Ioas, Mena fuora il tuo figliuolo, e muoia, perche ha ruinato lo altare di Baal, & ha tagliato il bosco ch'era appresso di quello.*

31. *Ioas rispose à tutti quelli che stauano appresso di se, Litigarete voi per Baal? Lo vorrete voi saluare? Coluì che farà questione per lui fra qui e domane sarà ammazzato. S'egli è Dio vendichisi, perche gli è stato distrutto il suo altare.*

32. *Et in quel giorno lo chiamò Ierobbaal, dicendo, Baal contenda con lui, perche ha distrutto il suo altare,*

33. *Ora tutti i Madianiti, gli Amalechiti; & i figliuoli di Cedem si adunerono insieme: e passorono, e si accamporono ne la valle di Izreel.*

34. *E lo spirito del Signore riempì Gedeone, e sonò la tromba, e si adunò Abiezer dietro à lui.*

35. *E mandò messaggieri per tutto Manasse & egli ancora si adunò dietro à lui. Mandò ancora de messaggieri à Aser & à Zabulon & à Nephthali: e montorono per incontrargli.*

36. *Allhora Gedeone disse à Dio Se tu sei per saluare Israel per la mia mano, sicome tu hai detto:*

ו

37 הָא אֲנָא מַחֵית יָת גִּזְתָא דְעַמְרָא בְּבֵית אִידְּרַיָּא אִם טַלָּא יְהֵא עַל גִּיזְתָא בִּלְחוֹדַהּ וְעַל כָּל אַרְעָא יוּבְשָׁא וְאֵידַע אֲרֵי תִפְרוֹק בִּידִי יָת יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְמַלֵּילְתָּא׃

38 וַהֲוָה כֵן וְאַקְדֵּים בְּיוֹמָא דְבָתְרוֹהִי וַעֲצַר יָת גִּיזְתָא וּנְפַק טַלָּא מִן גִּיזְתָא מְלָא לְקִנְיָא מַיָּא׃

39 וַאֲמַר גִּדְעוֹן קֳדָם יְיָ לָא יִתְקוֹף רוּגְזָךְ בִּי וַאֲמַלֵּיל בְּרַם וּמִנָא הָדָא אֲנַסֵּי כְעַן לְחוֹד וּמִנָא הָדָא בְּגִיזְתָא יְהֵא כְעַן יוּבְשָׁא בְּגִיזְתָא בִּלְחוֹדַהּ וְעַל כָּל אַרְעָא יְהֵא טַלָּא׃

40 וַעֲבַד יְיָ כֵן בְּלֵילְיָא הַהוּא וַהֲוָה יוּבְשָׁא עַל גִּיזְתָא בִּלְחוֹדַהּ וְעַל כָּל אַרְעָא הֲוָה טַלָּא׃

ז

1 וְאַקְדֵּים יְרֻבַּעַל הוּא גִּדְעוֹן וְכָל עַמָּא דְעִימֵּיהּ וּשְׁרוֹ עַל עֵין חֲרוֹד וּמַשִּׁירְיַת מִדְיָנָאֵי שַׁרְיָא לְקִבְלֵיהּ מִצִּיפּוּנָא מִגִּבְעֲתָא דְמִסְתַּכְיָא לְמֵישְׁרָא׃

2 וַאֲמַר יְיָ לְגִדְעוֹן סַגִּי עַמָּא דְעִמָּךְ מִלְּמִמְסַר יָת מִדְיָנָאֵי בִּידֵיהוֹן דִּילְמָא יִתְרַבְרְבוּן קֳדָמַי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר יְדָנָא פָּרְקַת לָנָא׃

3 וּכְעַן אַכְרֵיז כְּעַן קֳדָם עַמָּא לְמֵימַר מַן דְּדָחֵיל וְזָע יְתוּב וְיִתְבְּחַר מִטּוּרָא דְגִלְעָד וְתָב מִן עַמָּא עַשְׂרִין וּתְרֵין אַלְפִין וְעַשְׂרָא אַלְפִין אִשְׁתְּאָרוּ׃

ו

37 הִנֵּה אָנֹכִי מַצִּיג אֶת־גִּזַּת הַצֶּמֶר בַּגֹּרֶן אִם טַל יִהְיֶה עַל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ חֹרֶב וְיָדַעְתִּי כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃

38 וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם מִמָּחֳרָת וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה וַיִּמֶץ טַל מִן־הַגִּזָּה מְלוֹא הַסֵּפֶל מָיִם׃

39 וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אַל־יִחַר אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפָּעַם אֲנַסֶּה־נָּא רַק־הַפַּעַם בַּגִּזָּה יְהִי־נָא חֹרֶב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ יִהְיֶה־טָּל׃

40 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי־חֹרֶב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל׃

ז

1 וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּחֲנוּ עַל־עֵין חֲרֹד וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה בָּעֵמֶק׃

2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתָּךְ מִתִּתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם פֶּן־יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה לִּי׃

3 וְעַתָּה קְרָא נָא בְּאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא וְחָרֵד יָשֹׁב וְיִצְפֹּר מֵהַר הַגִּלְעָד וַיָּשָׁב מִן־הָעָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃

ϛʹ.

37. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπερείδομαι τὸν πόκον τῶν ἐρίων ἐν τῇ ἅλωνι· καὶ ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, καὶ γνώσομαι ὅτι σώσεις ἐν τῇ χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐλάλησας.

38. Καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ὤρθρισε Γεδεὼν τῇ ἐπαύριον, καὶ ἀπεπίασε τὸν πόκον, καὶ ἀπέρρυη δρόσος ἐκ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνη ὕδατος.

39. Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν· μὴ ὀργισθήτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοὶ, καὶ λαλήσω ἔτι ἅπαξ, καὶ πειράσω ἔτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενηθήτω ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω δρόσος.

40. Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήθη δρόσος.

ΚΕΦΑΛ. ζ.

1. Καὶ ὤρθρισεν Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι Γεδεὼν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν γῆν Ἀρὲδ· καὶ ἡ παρεμβολὴ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βοῤῥᾶ ἐπὶ βουνοῦ τοῦ Μωρὲ, Γαβαὰθ, Ἀμωρὲ, τοῦ ἐν τῇ κοιλάδι.

2. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεών· πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ὥστε μὴ παραδοῦναί με τὴν Μαδιὰμ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν, μήποτε καυχήσηται Ἰσραὴλ ἐπ᾽ ἐμὲ λέγων· ἡ χείρ μου ἔσωσέ με. (καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν.)

3. Λάλησον δὴ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ λέγων· τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἀποστραφήτω. καὶ ἐξώρμησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους Γαλαάδ, καὶ ἀπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν.

CAP. VI.

37. Ponam hoc vellus lanæ in area: si ros in solo vellere fuerit, & in omni terra siccitas, sciam quòd per manum meam, sicut locutus es, liberabis Israël.

38. Factumq; est ita. Et de nocte consurgens expresso vellere, concham rore implevit.

39. Dixitq; rursus ad Dominum, Ne irascatur furor tuus contra me si adhuc semel tentavero, signum quærens in vellere; Oro ut solum vellus siccum sit, & omnis terra rore madens.

40. Fecitq; Dominus nocte illa ut postulaverat: & fuit siccitas in solo vellere, & ros in omni terra.

Das VI. Capitel.

37. So will ich ein Fell mit der Wollen auff die Tenne legen. Wirdt der Thau auff dem Fell allein sein/ vnd auff der gantzen Erden trocken/ so wil ich mercken/ daß du Israel erlösen wirst durch meine hand/ wie du geredt hast.

38. Vnd es geschach also. Vnnd da er des andern morgens frů auffstund drucket er den thau auß dem Fell/ vnd füllet eine Schale vol des Wassers.

39. Vnd Gideon sprach zu GOtt: Dein zorn ergrim̃e nicht wider mich/ daß ich noch ein mal rede. Ich wills nur noch einmal versuchen mit dem Fell. Es sey allein auff dem fell trocken/ vnd thau auff der gantzen Erden.

40. Vnnd GOtt thet also dieselbe Nacht / das trocken war allein auff dem Fell/ vnnd thau auff der gantzen Erden.

CAP. VI.

37. Ecco io metterò de la lana tosata ne l'aia: se sarà de la rugiada sopra la lana, e sopra tutta la terra sarà siccità: allhora io conoscerò che tu farai saluo Israel per la mia mano, secondo che tu hai detto.

38. E cosi fu fatto. Imperoche si leuò il giorno seguente, e premè la lana, e fece uscir la rugiada de la lana, una piena guastara di acqua.

39. Disse in oltre Gedeone à Dio: Il tuo furore non si accenda contra di me, & io parli teco ancora una volta: ti prego che io ti tenti solamente una volta ne la lana. Io ti prego che sopra la lana solamente sia la siccità, e sopra tutta la terra sia la rugiada

40. E Dio cosi fece in quella notte; e fu la siccità sopra la lana solamente, e sopra tutta la terra fu la rugiada.

CAP. VII.

1. Igitur Ierobáal qui & Gedeon, de nocte consurgens, & omnis populus cum eo, venit ad fontem qui vocatur Harad, erant autem castra Madian in valle ad Septentrionalem plagam collis excelsi.

2. Dixitque Dominus ad Gedeon, Multus tecum est populus, nec tradetur Madian in manus eius: ne glorietur contra me Israel, & dicat, Meis viribus liberatus sum.

3. Loquere ad populum, & cunctis audientibus prædica, Qui formidolosus & timidus est, revertatur. Recesseruntque de monte Galaad, & reversi sunt ex populo viginti duo millia virorum, & tantum decem millia remanserunt.

Das VII. Capitel.

DA macht sich JerubBaal/ das ist Gideon/ frů auff/ vnd alles volck das mit jhm war/ vnnd lagerten sich an dem Brunn Harod/ daß er das Heer der Midianiter hatte gegen Mitternacht hinder den Hůgeln der Warte im grund.

2. Der HErr aber sprach zu Gideon: Des Volcks ist zu viel das mit dir ist / daß ich solt Midian inn jhre hende geben/ Israel möchte sich růhmen wider mich/ vnnd sagen: meine hand hat mich erlöset.

3. So laß nun außschreyen für den Ohren des Volcks vnnd sagen: Wer blöde vnd verzagt ist/ der kehre vmb/ vnd hebe sich bald vom Gebirge Gilead. Da kehret des Volcks vmb/ zwey vnd zweintzig tausent/ das nur zehen tausent überblieben.

CAP. VII.

1. Ora Ierobbaal, il quale è Gedeone, si leuò la mattina à buona hora, e tutto il popolo ch'era con lui, e si accamporono appresso à la fontana di Harod: ma il campo de Madianiti era loro da la parte di Aquilone di là dal colle di Hammoreh ne la valle.

2. Et il Signore disse à Gedeone, il popolo ch'è con teco è troppo, perche io di ai Madianiti ne le loro mani: à fin che per auentura Israel non si glorii contra di me, dicendo: La mia mano mi ha saluato.

3. Ora dunque grida ne le orecchie del popolo dicendo: Chi è pauroso e timido? se ne ritorni e venuta la mattina si parta dal monte di Galaad? e se ne ritornorono del popolo, ventidue mila, e diece mila ne restorono.

ז

4 ואמר ייי לגדעון עוד עמא סגי אחית יתהון למיא ואבחרינון לך תמן ויהי דאימר לך דין יזיל עמך הוא יזיל עמך וכל דאימר לך דין לא יזיל עמך הוא לא יזיל:

5 ואחית ית עמא למיא ואמר ייי לגדעון כל די ילחיך בלישניה מן מיא כמא דמלחיך כלבא תקים יתיה בלחודוהי וכל דיכרע על ברכוהי למשתי:

6 והוה מניין דשדן בידיהון לפומהון תלת מאה גברי וכל שאר עמא כרעו על ברכיהון למשתי מיא:

7 ואמר ייי לגדעון בתלת מאה גברין דשדן בידיהון לפומהון אפרוק יתכון ואמסר ית מדינאי בידך וכל עמא יזלון גבר לאתריה:

8 ונסיבו ית זוודי עמא בידיהון וית שופריהון וית כל אינש ישראל שלח גבר לקירוהי ובתלת מאה גבריא אתקף ומשירית מדינאי שריא לקבליה משיפולי מישרא:

9 והוה בליליא ההוא ואמר ליה ייי קום חות במשריתא ארי מסרתינון בידך:

10 ואם דחיל את למיחת חות את ופורה עולימך למשריתא:

11 ותשמע מה די ממללין ובתר כן יתקפן ידך ותחות במשריתא ונחת הוא ופורה עולימיה לסטר מזרזיא די במשריתא:

ז

4 ויאמר יהוה אל־גדעון עוד העם רב הורד אותם אל־המים ואצרפנו לך שם והיה אשר אמר אליך זה ילך אתך הוא ילך אתך וכל אשר־אמר אליך זה לא־ילך עמך הוא לא ילך:

5 ויורד את־העם אל־המים ויאמר יהוה אל־גדעון כל אשר־ילק בלשונו מן־המים כאשר ילק הכלב תציג אתו לבד וכל אשר־יכרע על־ברכיו לשתות:

6 ויהי מספר המלקקים בידם אל־פיהם שלש מאות איש וכל יתר העם כרעו על־ברכיהם לשתות מים:

7 ויאמר יהוה אל־גדעון בשלש מאות האיש המלקקים אושיע אתכם ונתתי את־מדין בידך וכל־העם ילכו איש למקמו:

8 ויקחו את־צדה העם בידם ואת שופרתיהם ואת כל־איש ישראל שלח איש לאהליו ובשלש־מאות האיש החזיק ומחנה מדין היה לו מתחת בעמק:

9 ויהי בלילה ההוא ויאמר אליו יהוה קום רד במחנה כי נתתיו בידך:

10 ואם־ירא אתה לרדת רד אתה ופרה נערך אל־המחנה:

11 ושמעת מה־ידברו ואחר תחזקנה ידיך וירדת במחנה וירד הוא ופרה נערו אל־קצה החמשים אשר במחנה:

ζ.

4. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς γεδεών· ἔτι ὁ λαὸς πολύς ἐστι· κατάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖ· καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σὲ οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ, οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ πᾶς ὃν ἂν εἴπω ὅτι οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ.

5. Καὶ κατεβίβασε τὸν λαὸν εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς γεδεών· πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος, ὡς ἐὰν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας· καὶ πᾶς ὃς ἐὰν κάμψῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ πιεῖν, (μεταστήσεις αὐτὸν καθ᾽ αὐτόν.)

6. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες· καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔκαμψαν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν τοῦ πιεῖν ὕδωρ.

7. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς γεδεών· ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς, καὶ παραδώσω τὴν μαδιὰμ ἐν χειρί σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀποτρεχέτω ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

8. Καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν, καὶ τὰς κερατίνας αὐτῶν, καὶ πάντα ἄνδρα ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτησεν. ἡ δὲ παρεμβολὴ μαδιὰμ ἦσαν αὐτοῦ ὑποκάτωθεν ἐν τῇ κοιλάδι.

9. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος· ἀνάστα, κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν εἰς τὴν παρεμβολήν, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρί σου.

10. Εἰ δὲ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατάβηθι σὺ καὶ φαρὰ τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν.

11. Καὶ ἀκούσῃ τί λαλήσουσι, καὶ μετὰ ταῦτα ἰσχύσουσιν αἱ χεῖρές σου, καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ φαρὰ τὸ παιδάριον αὐτοῦ εἰς μέρος τῶν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ.

CAP. VII.

4. Dixitq; Dominus ad Gedeon, adhuc populus multus est, duc eos ad aquas, & ibi probabo illos: & de quo dixero tibi ut tecum vadat, ipse pergat: quem ire prohibuero, revertatur.

5. Cumq; descendisset populus ad aquas, dixit Dominus ad Gedeon. Qui lingua lambuerint aquas, sicut solent canes lambere, separabis eos seorsum: qui autem curvatis genibus biberint, in altera parte erunt.

6. Fuit itaque numerus eorum qui manu ad os projiciente, lambuerant aquas, trecenti viri: omnis autem reliqua multitudo flexo poplite biberat.

7. Et ait Dominus ad Gedeon, In trecentis viris qui lambuerunt aquas, liberabo vos, & tradam in manu tua Madian: omnis autem reliqua multitudo revertatur in locum suum.

8. Sumptis itaque pro numero cibariis & tubis, omnem reliquam multitudinem abire præcepit ad tabernacula sua: & ipse cum trecentis viris se certamini dedit. Castra autem Madian erant subter in valle.

9. Eadem nocte dixit Dominus ad eum, Surge, & descende in castra: quia tradidi eos in manu tua.

10. Sin autem solus ire formidas, descendat tecum Phara puer tuus.

11. Et cum audieris quid loquantur, tunc confortabuntur manus tuæ, & securior ad hostium castra descendes. Descendit ergo ipse & Phara puer eius in parte[m] castrorum, ubi erant armatorum vigiliæ.

Das VII. Capitel.

4. Vnd der HERR sprach zu Gideon: Deß Volcks ist noch zu viel/ führe sie hinab ans Wasser/ daselbs wil ich sie dir prüfen. Vnd von welchẽ ich dir sagen werde/ daß er mit dir ziehen soll/ der soll mit dir ziehen / Von welchem aber ich sagen werde/ daß er nicht mit dir ziehen soll / der sol nicht ziehen.

5. Vnd er führet das volck hinab ans Wasser. Vnd der HERR sprach zu Gideon: Welcher mit seiner zungen des Wassers lecket/ wie ein Hund lecket / den stelle besonders/ desselben gleichen welcher auff seine knie fellt zu trincken.

6. Da war die zahl derer die geleckt hatten auß der hand zum mund/ drey hundert Mann/ das ander Volck alles hatte kniend gedrungen.

7. Vnd der HERR sprach zu Gideon: Durch die drey hundert Mañ/ die geleckt haben/ will ich euch erlösen vnd die Midianiter in deine hende geben/ Aber das ander Volck laß alles gehen an seinen ort.

8. Vnd sie namen fütterung für das Volck mit sich/ vnd jre Posaunen/ Aber die andern Jsraeliten ließ er alle gehen/ einen jeglichen in seine Hütten. Er aber stercket sich mit drey hundert Mann. Vnd das Heer der Midianiter lag drunden für jm im grunde.

9. Vnd der HERR sprach in derselben Nacht zu jm: Stehe auff/ vnd gehe hinab zum Lager/ denn ich habs in deine hende gegeben.

10. Förchtestu dich aber hinab zu gehen/ so laß deinen Knaben Pura mit dir hinab gehen zum Lager.

11. Daß du hörest was sie reden/ Darnach solt du mit der macht hinab ziehen zum Lager. Da gieng Gideon mit seinem Knaben Pura hinab an den ort der Schiltwächter/ die im Lager waren.

CAP. VII.

4. *Et il Signore disse à Gedeone, Ancora vi è troppo popolo, conduce gli à le acque, & io quiui te lo prouarò. E sarà, che quello, del quale io ti dirò venga teco egli caminarà teco. E di ciascuno ch' io ti dirò, Egli non venga teco; ei non verrà.*

5. *E Gedeone menò il popolo à le acque, & il Signore disse à Gedeone, Chiunque leccarà con la sua lingua ne l'acqua, sicome il cane la lecca, io farai stare à parte; e ciascuno ancora che si piegarà sopra le sue ginochia per bere.*

6. *Et il numero di quelli che leccando trauano de la lor mano l'acqua con la lor bocca, furono trecento huomini: e tutto il resto del popolo s' inchinò sopra le sue ginochia per bere de l'acqua.*

7. *Et allhora il Signore disse à Gedeone: Io vi saluarò con questi trecento huomini iquali hanno leccato, e darò i Madianiti ne la tua mano: e tutto il resto del popolo andarà, ciascuno al suo luogo.*

8. *Il popolo dunque prese da mangiare ne le sue mani, e le sue trombe: E Gedeone rimandò tutti gli altri huomini d'Israel ciascuno à la sua habitatione, e ritenne trecento huomini: Ora il campo de Madianiti gli era di sotto ne la valle.*

9. *Et auuenne, che in quella notte il Signore disse à Gedeone: Leuati, discende nel campo; perche io l'ho dato ne la tua mano.*

10. *E se tu temi di discendere, discende tu e Phara tuo seruitore al campo.*

11. *E tu intenderai quelche dicono, e da poi le tue mani saranno confortate, e discenderai nel campo. Egli dunque discese e Phara suo seruitore insino al fine de gli armati ch' erano nel campo.*

שופטים

ז

12 ומדין ועמלק וכל־בני־קדם נפלים בעמק כארבה לרב ולגמליהם אין מספר כחול שעל־שפת הים לרב:

13 ויבא גדעון והנה־איש מספר לרעהו חלום ויאמר הנה חלום חלמתי והנה צליל לחם שערים מתהפך במחנה מדין ויבא עד־האהל ויכהו ויפל ויהפכהו למעלה ונפל האהל:

14 ויען רעהו ויאמר אין זאת בלתי אם־חרב גדעון בן־יואש איש ישראל נתן האלהים בידו את־מדין ואת־כל־המחנה:

15 ויהי כשמע גדעון את־מספר החלום ואת־שברו וישתחו וישב אל־מחנה ישראל ויאמר קומו כי־נתן יהוה בידכם את־מחנה מדין:

16 ויחץ את־שלש־מאות האיש שלשה ראשים ויתן שופרות ביד־כלם וכדים ריקים ולפדים בתוך הכדים:

17 ויאמר אליהם ממני תראו וכן תעשו והנה אנכי בא בקצה המחנה והיה כאשר־אעשה כן תעשון:

18 ותקעתי בשופר אנכי וכל־אשר אתי ותקעתם בשופרות גם־אתם סביבות כל־המחנה ואמרתם ליהוה ולגדעון:

נגודין

ז

12 ומדינאי ועמלקאי וכל בני מדינחא רמן במישרא כגובא לסגי ולגמליהון לית מנין כחלא דעל כיף ימא לסגי:

13 ואתא גדעון והא גברא משתעי לחבריה חלמא ואמר הא חלמא חלימית והא חרר דלחם סעורין מתהפיך במשירית מדינאי ואתא עד משכנא ומחהי ונפל והפכיה לעילא ונפל משכנא:

14 ואתיב חבריה ואמר לית דא אלהין חרבא דגדעון בר יואש איש ישראל מסר יוי בידיה ית מדינאי וית כל משריתה:

15 והוה כד שמע גדעון ית שועית חלמא וית פישריה ואודי ותב למשריתא דישראל ואמר קומו ארי מסר יוי בידיכון ית משריתא דמדינאי:

16 ופליג ית תלת מאה גברא לתלת משירין ויהב שופריא ביד כולהון וכדין ריקנין ובעוריא בגו כדיא:

17 ואמר להון מני תחזון וכן תעבדון והא אנא אתי בסיפי משריתא ויהי כמא דאעביד כן תעבדון:

18 ואתקע בשופרא אנא וכל דעימי ותתקעון בשופריא אף אתון בסחרנות כל משריתא ותימרון חרבא מן קדם יוי ונצחנא על ידי גדעון:

ΚΡΙΤΩΝ.

ζ.

12. Καὶ μαδιὰμ, καὶ ἀμαλὴκ, καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν παρεμβεβλήκεισαν ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ᾽ ἦσαν ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος.

13. Καὶ εἰσῆλθε γεδεὼν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξηγεῖτο τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐνύπνιον καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κριθίνου, κυλιομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ μαδιὰμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς μαδιὰμ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν, καὶ ἔπεσεν, καὶ κατέστρεψεν αὐτὴν, καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή.

14. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. οὐκ ἔστιν αὕτη, ἀλλ᾽ ἢ ῥομφαία γεδεὼν υἱοῦ ἰωὰς ἀνδρὸς ἰσραήλ. παρέδωκεν ὁ θεὸς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὴν μαδιὰμ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν.

15. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε γεδεὼν τὴν διήγησιν τοῦ ἐνυπνίου, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησε κύριον, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἰσραὴλ καὶ εἶπεν· ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε κύριος ἐν χερσὶν ὑμῶν τὴν παρεμβολὴν μαδιάμ.

16. Καὶ διεῖλε τοὺς τριακοσίους ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχὰς, καὶ ἔδωκε κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων, καὶ ὑδρίας κενὰς, καὶ λαμπάδας ἐν μέσῳ τῶν ὑδριῶν.

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀπ᾽ ἐμοῦ ὄψεσθε, καὶ οὕτω ποιήσετε, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται καθὼς ἂν ποιήσω, οὕτω ποιήσετε.

18. Καὶ σαλπιῶ ἐν τῇ κερατίνῃ ἐγὼ, καὶ πάντες οἱ μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ σαλπιεῖτε ταῖς κερατίναις καὶ ὑμεῖς κύκλῳ ὅλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε· ῥομφαία τῷ κυρίῳ, καὶ τῷ γεδεών.

CAP. VII. | Das VII. Capitel. | CAP. VII.

12. Madian autem & Amalec, & omnes Orientales populi fusi iacebant in valle, ut locustarum multitudo: cameli quoque innumerabiles erant, sicut arena quæ iacet in littore maris.

12. Vnd die Midianiter vnd Amalekiter/vnnd alle auß dem Morgenland/ hatten sich nidergelegt im grunde/wie eine menge Heuschrecken vnd jre Kamel waren nicht zu zehlen für der menge/wie der Sand am Vfer des Meers.

12 Ma i Madianiti e gli Amalechiti, & i figliuoli di Cedé erano stesi per la valle, come vna moltitudine di cauallete; & i loro camelli erano senza numero, sicome l'arena che è su la ripa del mare per la moltitudine.

13. Cumq; venisset Gedeon, narrabat aliquis somnium proximo suo: & in hunc modum referebat quod viderat, Vidi somnium, & videbatur mihi quasi subcinericius panis ex hordeo volvi, & in castra Madian descendere: cumq; pervenisset ad tabernaculum, percussit illud, atque subvertit, & terræ funditus coæquavit.

13. Da nun Gideon kam/ sihe/ da erzehlet einer dem andern einẽ traum vnnd sprach: Sihe/ mir hat getreumet/ mich daucht/ ein geröstet gerstenbrot weltzet sich zum Heer der Midianiter/ vnd da es kam an die Gezelte/ schlug es dieselbigen/ vnnd warff sie nider/ vnnd kehret sie vmb/ das öberst zu vnterst/ das daß Gezelt lag.

13. Andò, dico, Gedeone; & ecco che vno raccontaua vn sogno al suo amico, e diceva: Ecco vn sogno ch' io mi ho sognato: mi è parso che vna focaccia di pane di orzo si voltolaua nel cãpo de Madianiti, & arriuò insino al pauiglione, e lo percosse, e cascò, lo riuoltò dico sotto sopra, & il pauiglione cascò.

14. Respondit is cui loquebatur, Non est hoc aliud, nisi gladius Gedeonis filii Ioas viri Israelitæ, tradidit enim Dominus in manus eius Madian, & omnia castra eius.

14. Da antwortet der ander: Das ist nichts anders/ denn das Schwert Gideons/ des Sons Joas des Jsraeliten/ Got hat die Midianiter in seine hende gegeben/ mit dem gantzen Heer.

14. Il suo compagno gli rispose, dicendo: Questo non è se non il coltello di Gedeone figliuolo di Ioas huomo Israelita: Dio ha dato ne la sua mano i Madianiti & tutto il campo.

15. Cumq; audisset Gedeon somnium, & interpretationem eius, adoravit: & reversus est ad castra Israel, & ait, Surgite, tradidit enim Dominus in manus nostras castra Madian.

15. Da Gideon den höret solchen traum erzehlen/ vnd seine außlegung betet er an/ vnd kam wider inns Heer Jsrael/ vnd sprach: Macht euch auff/ denn der HErr hat das Heer der Midianiter in euer hende gegeben.

15. Ora auuenne, che quando Gedeone hebbe intesa la narratione del sogno, e la sua esposition, adorò: e ritorno al campo d' Israel, e disse Leuateui; imperoche il Signore ha dato ne le vostre mani il campo de Madianiti.

16. Divisitq; trecentos viros in tres partes, & dedit tubas in manibus eorum, lagenasq; vacuas, ac lampades in medio lagenarum.

16. Vnd er theilet die drey hundert Mann inn drey hauffen/ vnnd gab einem jeglichen eine Posaun in seine hand/ vnd ledige Krüge vnnd Fackeln drinnen.

16. Spartì dunque i trecento huomini in tre parti, e dette le trõbe ne le mani di ciascuno di quelli, e de le barilette, vote, e de le lampade dentro à le barilette, poi disse loro.

17. Et dixit ad eos, Quod me facere videritis, hoc facite: ingrediar partem castrorum, & quod fecero sectamini.

17. Vnd sprach zu jhnen/ sehet auff mich/ vnnd thut auch also/ vnnd sihe/ wenn ich an den ort des Heers kome/ wie ich thue/ so thut jr auch.

17. Come vedrete fare à me, così voi farete: imperoche ecco ch' io entrarò nella coda del campo: & allhora voi farete: secondo ch' io farò.

18. Quando personuerit tuba in manu mea, vos quoque per castrorum circuitum clangite, & conclamate, Domino & Gedeoni.

18. Wenn ich die Posaune bläse/ vnnd alle die mit mir sind/ so solt jhr auch die Posaunen blasen vmbs gantz Heer/ vnd sprechen: Hie HErr vnd Gideon.

18. Imperoche io sonarò con la tromba e tutti quelli che sono meco: allhora voi ancora sonarete con le trombe à l' intorno di tutto il campo, e direte: Al Signore la vittoria & à Gedeone.

שופטים

ז

19 ויבא גדעון ומאה איש אשר אתו בקצה המחנה ראש האשמרת התיכונה אך הקם הקימו את השמרים ויתקעו בשופרות ונפוץ הכדים אשר בידם:

20 ויתקעו שלשת הראשים בשופרות וישברו הכדים ויחזיקו ביד שמאולם בלפידים וביד ימינם השופרות לתקוע ויקראו חרב ליהוה ולגדעון:

21 ויעמדו איש תחתיו סביב למחנה וירץ כל המחנה ויריעו וינוסו:

22 ויתקעו שלש מאות השופרות וישם יהוה את חרב איש ברעהו ובכל המחנה וינס המחנה עד בית השטה צררתה עד שפת אבל מחולה על טבת:

23 ויצעק איש ישראל מנפתלי ומן אשר ומן כל מנשה וירדפו אחרי מדין:

24 ומלאכים שלח גדעון בכל הר אפרים לאמר רדו לקראת מדין ולכדו להם את המים עד בית ברה ואת הירדן ויצעק כל איש אפרים וילכדו את המים עד בית ברה ואת הירדן:

25 וילכדו שני שרי מדין את ערב ואת זאב ויהרגו את עורב בצור עורב ואת זאב הרגו ביקב זאב וירדפו אל מדין וראש עורב וזאב הביאו אל גדעון מעבר לירדן:

בגודרין

ז

19 ואתא גדעון ומאה גבריא דעימיה בסיפי משריתא ברישׁ מטרתא מציעתא ברם אקמא אקימו ית נטריא ותקעו בשופריא ונפצו כדיא דבידיהון:

20 ותקעו תלת משרין בשופריא ותברו כדיא ואתקיפו ביד סמאליהון בבעוריא וביד ימיניהון שופריא למתקע ואמרו חרבא מן קדם יוי ונצחנא על ידי גדעון:

21 וקמו גבר באתריה סחור סחור למשריתא ורהטת כל משריתא ויביבו ואפכו:

22 ותקעו תלת מאה שופריא ושוי יוי ית חרב גבר בחבריה ובכל משריתא ואפכרת(?) מ משריתא עד בית שיטא לצרירתא(?) עד בית מישר מחולה לטבת:

23 ואתכניש אינש ישראל משבט נפתלי ומן שבט אשר ומן כל שבטיא דמנשה ורדפו בתר מדינאי:

24 ואזגדין שלח גדעון בכל טורא דאפרים למימר חותו לקדמות מדינאי ויחודו עליהון ית מגיזתא עד בית ברה וית ירדנא ואתכניש כל אינש דבית אפרים ואחדו ית מגיזתא עד בית ברה וית ירדנא:

25 ואחדו תרין רברבי מדינאי ית עורב וית זאב וקטלו ית עורב בשקיף עורב וית זאב קטלו במישר זאב ורדפו בתר מדינאי וריש עורב וזאב איתיאו לות גדעון מעיברא לירדנא:

ΚΡΙΤΩΝ.

ζ.

19. Καὶ εἰσῆλθε γεδεὼν καὶ οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἐν μέρει τῆς παρεμβολῆς ἀρχομένης τῆς φυλακῆς τῆς μέσης, πλὴν ἐγέρσει ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας. καὶ ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

20. Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν τῶν λαμπάδων, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ αὐτῶν αἱ κερατίναι τοῦ σαλπίζειν. καὶ ἀνέκραξαν ῥομφαία τῷ κυρίῳ καὶ τῷ γεδεών.

21. Καὶ ἔστησαν ἕκαστος καθ᾽ ἑαυτὸν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔδραμον πᾶσα ἡ παρεμβολή, καὶ ἐσήμαναν, καὶ ἔφυγον.

22. Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τριακόσιαι κερατίναι. καὶ ἔθετο κύριος μάχαιραν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ παρεμβολῇ, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ ἕως τῆς βηθασεττά, καὶ συνήχθη ἕως χείλους ἀβελμαουλά, καὶ ἐπὶ ταβάθ.

23. Καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐκ νεφθαλείμ, καὶ ἐξ ἀσήρ, καὶ ἐκ παντὸς μανασσῆ, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω μαδιάμ.

24. Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλε γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει ἐφραίμ, λέγων· καταβῆτε εἰς συνάντησιν μαδιάμ, καὶ καταλάβετε ἑαυτοῖς τὸ ὕδωρ ἕως βαιθβηρά, καὶ τὸν ἰορδάνην· καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ ἐφραίμ, καὶ προκατελάβοντο τὸ ὕδωρ ἕως βαιθβηρὰ καὶ τὸν ἰορδάνην.

25. Καὶ συνελάβοντο τοὺς δύο ἄρχοντας μαδιάμ, τὸν ὠρὴβ καὶ τὸν ζὴβ, καὶ ἀπέκτειναν τὸν ὠρὴβ ἐν σοὺρ ὠρήβ, καὶ τὸν ζὴβ ἀπέκτειναν ἐν ἰακεβζήβ. καὶ κατεδίωξαν τὴν μαδιάμ. καὶ τὴν κεφαλὴν ὠρὴβ καὶ ζὴβ ἤνεγκαν πρὸς γεδεὼν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου.

19 In-

CAP. VII.

19. Ingressusq; est Gedeon, & trecenti viri qui erant cum eo in partem castrorum, incipientibus vigiliis noctis mediæ, & custodibus suscitatis, cœperunt buccinis clangere, & complodere inter se lagenas.

20. Cumq; per gyrum castrorum in tribus personarent locis, & hydrias confregissent, tenuerunt sinistris manibus lampades, & dextris sonantes tubas, clamaveruntq; Gladius Domini & Gedeonis.

21. Stantes singuli in loco suo per circuitum castrorum hostilium. Omnia itaque castra turbata sunt, & vociferantes, ululantesque fugerunt.

22. Et nihilominus insistebant trecenti viri buccinis personantes. Immisitq; Dominus gladium in omnibus castris, & mutua se cæde truncabant, fugientes usque ad Beth-seca & crepidinem Abelmehula in Tabbath.

23. Conclamantes autem viri Israël de Nephthali & Aser, & omni Manasse persequebantur Madian.

24. Misitq; Gedeon nuntios in omnem montem Ephraim, dicens, Descendite in occursum Madian, & occupate aquas usque Bethbera atque Iordanem. Clamavitq; omnis Ephraim, & præoccupavit aquas atq; Iordanem usque Beth-bera.

25. Apprehensosque duos viros Madian, Oreb & Zeb, interfecit Oreb in Petra Oreb, Zeb verò in Torculari Zeb. Et persecuti sunt Madian, capita Oreb & Zeb portantes ad Gedeon trans fluenta Iordanis.

Das VII. Capitel.

19. Also kam Gideon vnd hundert Mann mit im an den ort des Heers an die ersten Wechter/die da verordnet waren/vnd weckten sie auff/vnnd bliesen mit Posaunen/ vñ zu schlugen die Krüge in jren henden.

20. Also bliesen alle drey hauffen mit Posaunen / vnnd zubrochen die Krüge. Sie hielten aber die Fackeln in jrer lincken hand/vnnd die Posaunen in jrer rechten hand/daß sie bliesen / vnd rieffen : Hie Schwert des HErrn vnd Gideon.

21. Vnd ein jeglicher stund auff seinem ort/vmb das Heer her. Da ward das gantze Heer lauffend/vnd schryen vnd flohen.

22. Vnnd in dem die drey hundert Mann bliesen die Posaunen / schafft der HErr/das im gantzen Heer eines jeglichen Schwert wider den andern war. Vnnd das Heer flohe biß gen BethSitta Zeredatha / biß an die Grentze der breite Mehola bey Tabath.

23. Vnnd die Männer Jsrael von Naphthali/von Asser vnd von gantzem Manasse schryen vnd jagten den Midianitern nach.

24. Vnd Gideon sandte Botschafft auff das gantze Gebirge Ephraim/ vnnd ließ sagen : Kommt herab den Midianitern entgegen/vnd verlaufft jnen das Wasser/ biß gen BethBara/vnd den Jordan. Da schryen alle die von Ephraim waren/vnd verlieffen jhnen das Wasser/ biß gen Beth-Bara vnd den Jordan.

24. Vnd fiengen zween Fürsten der Midianiter/Oreb vnd Seb/ vnd erwürgeten Oreb auff dem Felß Oreb/ vnnd Seb inn der Kelter Seb/vnnd jagten die Midianiter/vnd brachten die Häupter Oreb vnnd Seb zu Gideon über den Jordan.

CAP. VII.

19. Gedeone adunque entrò, e cento huomini ch' erano con lui, ne la coda del campo nel principio de la guardia di mezzo: ma haueuano risuegliate le guardie col romore, e sonorono le trombe, e spezzorono le barilette che haueuano ne le mani loro.

20. Sonorono dico le tre parti con le trombe: e quando hebbero rotte le barilette, presero con la lor man sinistra le lor lampade, e con la lor man destra le trõbe per sonare e gridorono: Il coltello del Signore e di Gedeone.

21. E si fermorono in vn tempo ciascuno al suo luogo, à torno al campo: e fu rotto totto il campo, e gridorono, e fuggirono.

22. Mentre dunque che quei trecento sonauano con le trombe il Signore messe il coltello di ciascuno contra il suo prossimo, e contra tutto il campo: E così lo esercito fuggì insino à Beth-hasittah in Sererath, & insino à le frontiere di Abel-meholah appresso Tabbath:

23. E gli huomini d'Israel, di Nephthali, di Aser, e di tutto Manasse si messero insieme, e perseguitorono i Madianiti.

24. E Gedeone mandò messaggieri per tutto il monte di Ephraim, dicendo: Scendete contra i Madianiti, & occupate auanti à loro le acque insino à Beth-barah & al Giordano: Così tutti gli huomini di Ephraim si adunorono, & occuporono le acque insino à Beth-barah & al Giordano.

25. E presero due principi de Madianiti, cioè Oreb e Zeeb; & ammazzorono Oreb sul sasso di Oreb; & vccisero Zeeb al torcolo di Zeeb; e perseguitorono i Madianiti: e portorono la testa di Oreb & di Zeeb à Gedeone di là dal Giordano.

ח

1 ואמרו ליה אינש אפרים מה פתגמא הדין עבדת לנא בדיל מה לא קריתא לנא כד אזלת לאגחא קרבא במדינאי ודינין עימיה בתקיף:

2 ואמר להון מה עבדית כען כותכון הלא טבין חלשיא דבית אפרים מתקיפיא דבית אביעזר:

3 בידכון מסר יי ית רברבי מדין ית עורב וית זאב ומה יכלנא למעבד כותכון בכן נחת רוחתהון מיניה במללותיה ית פתגמא הדין:

4 ואתא גדעון לירדנא עבר הוא ותלת מאה גברא דעימיה כד משלהן ורדפין:

5 ואמר לאינשי סכות הבו כען פתא דלחמא לעמא דעמי ארי משלהן אינון ואנא רדיף בתר זבח וצלמנע מלכי מדין:

6 ואמרו רברבי סוכות הא כאילו זבח וצלמנע כען מסירין בידך ארי ניתן לחילך לחמא:

7 ואמר גדעון בכן כד ימסר יי ית זבח וית צלמנע בידי ואדוש ית בשריכון על כובי מדברא ועל ברקניא:

8 וסליק מתמן לפנואל ומליל עמהון כהדא ואתיבו יתיה אינש פנואל כמא דאתיבו אינשי סכות:

9 ואמר אף לאינשי פנואל למימר כד אתוב בשלם איתרע ית מגדלא הדין:

ח

1 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי קְרֹאות לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה׃

2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא־טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר׃

3 בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה׃

4 וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים וְרֹדְפִים׃

5 וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי מִדְיָן׃

6 וַיֹּאמֶר שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְּיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן לִצְבָאֲךָ לָחֶם׃

7 וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת יְהוָה אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקֳנִים׃

8 וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃

9 וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃

ΚΕΦΑΛ. η.

1. Καὶ εἶπαν πρὸς γεδεὼν ἀνὴρ ἐφραίμ· τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς, ὅτι ἐξεπορεύου παρατάξασθαι ἐν τῇ μαδιάμ; καὶ ἐκρίνοντο μετ᾽ αὐτοῦ κραταιῶς.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; οὐχὶ κρείττων ἐπιφυλλὶς ἐφραὶμ ἢ τρυγητὸς ἀβιέζερ;

3. Ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκε κύριος τοὺς ἄρχοντας μαδιάμ, τὸν ὠρὴβ καὶ τὸν ζηβ· καὶ τί ἠδυνήθην ποιῆσαι καθὼς ὑμεῖς; τότε ἀνῆκε τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον.

4. Καὶ ἦλθε γεδεὼν ἐπὶ τὸν ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτός, καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, ὀλιγοψυχοῦντες, καὶ πεινῶντες.

5. Καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι σοκχώθ· δότε δὴ ἄρτους εἰς τὴν τροφὴν τῷ λαῷ τούτῳ τῷ μετ᾽ ἐμοῦ, ὅτι πεινῶσιν. ἐγὼ δὲ διώκω ὀπίσω τοῦ ζεβεὲ, καὶ σαλμανὰ βασιλέων μαδιάμ.

6. Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες σοκχώθ, μὴ χεὶρ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ νῦν ἐν τῇ χειρί σου, ὅτι δώσομεν τῇ στρατιᾷ σου ἄρτους;

7. Καὶ εἶπε γεδεών· διὰ τοῦτο, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν ζεβεὲ καὶ τὸν σαλμανὰ ἐν τῇ χειρί μου, καὶ ἐγὼ καταξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου, καὶ ἐν τοῖς βερκοννίμ.

8. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς φανουὴλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ ταῦτα. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἄνδρες φανουὴλ, ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες σοκχώθ.

9. Καὶ εἶπε γεδεὼν τοῖς ἀνδράσι φανουὴλ λέγων· ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με μετ᾽ εἰρήνης, κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον.

CAP. VIII.

1. Dixeruntq; ad eum viri Ephráim, Quid est hoc quod facere voluisti, ut nos non vocares, cum ad pugnã pergeres contra Madian? iurgantes fortiter, & prope vim inferentes.

2. Quibus ille respondit, Quid enim tale facere potui, quale vos fecistis? nonne melior est racemus Ephráim, vindemiis Abi-ézer?

3. In manus vestras Dominus tradidit principes Madian, Oreb & Zeb: quid tale facere potui, quale vos fecistis? Quod cùm locutus esset, requievit spiritus eorum, quo tumebant contra eum.

4. Cumq; venisset Gedeon ad Iordanem, transivit eum cum trecentis viris qui secum erant: & præ lassitudine, fugientes persequi non poterant.

5. Dixitq; ad viros Socoth, Date, obsecro, panes populo qui mecum est, quia valde defecerunt: ut possimus persequi Zebee & Salmana reges Madian.

6. Responderunt principes Socoth, forsitan palmæ manuum Zébee & Salmana in manu tua sunt, & idcirco postulas ut demus exercitui tuo panes.

7. Quibus ille ait, Cum ergo tradiderit Dominus Zébee & Salmana in manus meas, & cum reversus fuero victor in pace, conteram carnes vestras cum spinis, tribulisq; deserti.

8. Et inde conscendens, venit in Phanuël: locutusq; est ad viros loci illius similia. Cui & illi responderunt sicut responderãt viri Socoth.

9. Dixit itaque eis, Cum reversus fuero victor in pace, destruam turrim hanc.

Das VIII. Capitel.

VNND die Männer von Ephraim sprachen zu jm: Warumb hast du vnns das gethan/ daß du vnns nicht rieffest/ da du in streit zogest wider die Midianiter? Vnnd zanckten sich mit jm hefftiglich.

2. Er aber sprach zu jhnen: was hab ich jetzt gethan / das euer that gleich sey? Ist nicht ein Rebe Ephraim besser/ denn die gantze Weinernd AbiEser?

3. Gott hat die Fürsten der Midianiter/ Oreb vnnd Seb / in euer hende gegeben / wie hette ich können das thun daß jr gethan habt? Da er solches redet/ ließ jr zorn von jm abe.

4. Da nun Gideon an den Jordan kam/ gieng er hinuber mit den dreyhundert Mann die bey jhm waren/ vnd waren müde/ vnd jagten nach.

5. Vnnd er sprach zu den Leuten zu Sucoth: Lieber gebt dem Volck das vnter mir ist etliche Brot / denn sie sindt müde/ daß ich nachjage den Königen der Midianiter / Seba vnnd Zalmuna.

6. Aber die Obersten zu Sucoth sprachen: Sind die feuste Sebah vñ Zalmuna schon inn deinen henden/ daß wir deinem Heer sollen brot geben.

7. Gideon sprach: Wol an / wenn der HErr Sebah vnd Zalmuna inn meine hand gibt/ will ich euer Fleisch mit dornen auß der Wüsten/ vnd mit hecken zu dreschen.

8. Vnd er zoch von dannen hinauff gen Pnuel/ vnd redet auch also zu jhnen/ Vnd die Leute zu Pnuel antworten jm gleich/ wie die zu Sucoth.

9. Vnnd er sprach auch zu den Leuten zu Pnuel: Komm ich mit frieden wider / so will ich diesen Thurn zubrechen.

CAP. VIII.

1. *Allhora gli huomini di Ephraim gli dissero, Perche ci hai tu fatto questo che tu non ci hai chiamati, quando tu andaui à combattere contra i Madianiti? e contesero aspramente con lui.*

2. *Egli rispose loro, Che cosa ho ora io fatto come voi? non è egli meglio la raspollata di Ephraim, che la vendemmia di Abiezer?*

3. *Dio ha dato ne la man vostra i principi di Madian, cioè Oreb e Zeeb e che cosa ho potuto io fare come voi hauete fatto? Quando hebbe detta questa parola l'animo di quelli fu pacificato verso di lui.*

4. *Gedeone adunque arriuò al Giordano: & egli lo doueua passare & i trecento huomini, ch'erano con lui stanchi, e che perseguitauano.*

5. *Et disse à gli huomini di Suchoth, Date vi prego de le focaccie di pane al popolo che io conduco meco; perche sono stanchi: e così io seguitarò Zebah, e Salmuna Re di Madian.*

6. *Et vno de principali di Suchoth rispose; La vittoria di Zebah e di Zalmunna è ella ora ne la man tua, che noi diamo del pane al tuo esercito?*

7. *Gedeone disse, Quando il Signore hauerà dato Zebah e Salmunna ne la mia mano, allhora per questo io tritarò la vostra carne con le spine e co i tribuli del diserto.*

8. *E poi montò di la in Phanuel, e disse il medesimo à quelli & i cittadini di Phanuel gli risposero sicome gli haueano risposto gli huomini di Suchoth.*

9. *Disse di piu à i cittadini di Phanuel: Quando io ritornarò in pace, io rouinarò questa torre.*

ח

10 וזבח וצלמנע בקרקר
ומשריתהון עמהון כ
כחמשא עשר אלפין כל
דאישתארו מכל משרית
בני מדינחא ודאתקטלו
מאה ועשרין אלפין
גברי שלפי סיפא:

11 וסליק גדעון באורח
משרית ערבאי דשרן
בשכונין במדברא מ
ממדינחא לנובח ויגבהה
ומחא ית משריתא
ומשריתא שריא ל
לרוחצן:

12 ואפכו זבח וצלמנע
ורדף בתריהון וכבש ית
תרין מלכי מדין ית זבח
וית צלמנע וכל משריתא
אניע:

13 ותב גדעון בר יואש
מן קרבא עד לא מיעל
שמשא:

14 ואחד עולימא מ
מאינשי סכות ושאליה
וכתב ליה ית רברבי סכות
וית סבהא שבעין ושבעא
גברא:

15 ואתא לות אינשי
סכות ואמר הא זבח
וצלמנע דחסדתון יתי
למימר הא באילו זבח
וצלמנע כען מסירין בי
בידך ארי ניתן לגברך
דמשלהן לחמא:

16 ודבר ית סבי קרתא
ודבר ית כובי מדברא
וית ברקניא ודריך ע
עליהון ית אנשי סכות:

17 וית מגדל פנואל
תרע וקטל ית אינשי
קרתא:

18 ואמר לזבח ולצלמנע
היכא גבריא דקטלתון
בתבור ואמרו כותך כן
אף איניון חד מנהון כת
כחיזוא דבני מלכא:

ח

10 וזבח וצלמנע בקרקר ומחניהם
עמם כחמשת עשר אלף כל
הנותרים מכל מחנה בני־קדם
והנפלים מאה ועשרים אלף
איש שלף חרב:

11 ויעל גדעון דרך השכוני
באהלים מקדם לנבח ויגבהה
ויך את־המחנה והמחנה
היה בטח:

12 וינסו זבח וצלמנע וירדף
אחריהם וילכד את־שני מלכי
מדין את־זבח ואת־צלמנע וכל־
המחנה החריד:

13 וישב גדעון בן־יואש מן־
המלחמה מלמעלה החרס:

14 וילכד־נער מאנשי סכות
וישאלהו ויכתב אליו את־שרי
סכות ואת־זקניה שבעים
ושבעה איש:

15 ויבא אל־אנשי סכות ויאמר
הנה זבח וצלמנע אשר חרפתם
אותי לאמר הכף זבח וצלמנע
עתה בידך כי נתן לאנשיך
היעפים לחם:

16 ויקח את־זקני העיר ואת־
קוצי המדבר ואת־הברקנים
וידע בהם את אנשי סכות:

17 ואת־מגדל פנואל נתץ
ויהרג את־אנשי העיר:

18 ויאמר אל־זבח ואל־צלמנע
איפה האנשים אשר הרגתם
בתבור ויאמרו כמוך כמוהם
אחד כתאר בני המלך:

η.

10. Καὶ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ ἐν καρκὰρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ᾽ αὐτῶν, ὡσεὶ δεκαπέντε χιλιάδες. πάντες οἱ καταλειφθέντες ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ υἱῶν ἀνατολῶν. καὶ οἱ πεπτωκότες ἦσαν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων ῥομφαίαν.

11. Καὶ ἀνέβη γεδεὼν ὁδὸν τῶν κατοικούντων ἐν σκηναῖς, ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς ναβαὶ, καὶ ἐξ ἐναντίας ναβὲ, καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολήν. ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα.

12. Καὶ ἔφυγε ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ, καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς δύο βασιλεῖς μαδιὰμ τὸν ζεβεὲ καὶ τὸν σαλμανὰ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν ἐξέστησε.

13. Καὶ ἀνέστρεψε γεδεὼν υἱὸς ἰωὰς ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ ἀναβάσεως ἀρές.

14. Καὶ συνέλαβε παιδάριον ἐκ τῶν ἀνδρῶν σοκχώθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν, καὶ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν τοὺς ἄρχοντας σοκχώθ, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῆς, ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας.

15. Καὶ παρεγένετο γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας σοκχώθ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ δι᾽ οὓς ὠνειδίσατέ με λέγοντες· μὴ χεὶρ ζεβεὲ καὶ σαλμανὰ νῦν ἐν τῇ χειρί σου; ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς ἐκλυομένοις ἄρτους;

16. Καὶ ἔλαβε τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ κατέξανεν αὐτοὺς, καὶ τὰς ἀκάνθας τῆς ἐρήμου, καὶ τὰς βαρκηνὶμ, καὶ κατέξανεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας σοκχώθ.

17. Καὶ τὸν πύργον φανουὴλ κατέσκαψε, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως.

18. Καὶ εἶπε πρὸς ζεβεὲ καὶ σαλμανά· ποῖοι οἱ ἄνδρες οὓς ἀπεκτείνατε ἐν θαβώρ; καὶ εἶπαν· ὡς σὺ, ὡς αὐτοί (ὅμοιος σοί, ὅμοιος αὐτοῖς.) ὡς εἶδος υἱοῦ βασιλέως.

CAP. VIII.

10. Zébee autem & Salmana requiescebant cum omni exercitu suo. Quindecim enim millia viri remanserant ex omnibus turmis Orientalium populorum, cæsis centum viginti millibus bellatorum, & educentium gladium.

11. Ascendensq; Gedeon per viam eorum qui in tabernaculis morabantur ad Orientalem partem Nobe, & Iegbaa, percussit castra hostium, qui securi erant, & nihil adversi suspicabantur.

12. Fugeruntq; Zébee & Salmana, quos persequens Gedeon comprehendit, turbato omni exercitu eorum.

13. Revertensque de bello ante solis ortum.

14. Apprehendit puerum de viris Socoth: interrogavitque eum nomina principum & seniorum Socoth, & descripsit septuaginta septem viros.

15. Venitque ad Socoth, & dixit eis: En Zébee & Salmana super quibus exprobrastis mihi, dicentes, Forsitan manus Zébee & Salmana in manibus tuis sunt, & ideirco postulas ut demus viris qui lassi sunt & defecerunt, panes.

16. Tulit ergo seniores civitatis, & spinas deserti ac tribulos, & contrivit cum eis, atque comminuit viros Socoth.

17. Turrim quoque Phanuël subvertit, occisis habitatoribus civitatis.

18. Dixitque ad Zébee & Salmana, Quales fuerunt viri quos occidistis in Thabor? Qui responderunt, Similes tui, & unus ex eis quasi filius regis.

Das VIII. Capitel.

10. Sebah aber vnd Zalmuna waren zu Karkor/ vnd jr Heer mit jhnen bey fünfftzehen tausent/ die alle vberblieben waren vom gantzen Heer/ deren auß Morgenland/ denn hundert vnnd zwentzig tausent waren gefallen/ die Schwert außziehen kondten.

11. Vnnd Gideon zoch hinauff auff der Strassen/ da man in Hütten wonet/ gegen Morgen gen Nobah/ vnnd Jagbeha/ vnd schlug das Heer/ denn das Heer war sicher.

12. Vnd Sebah vnd Zalmuna flohen/ aber er jaget jnen nach/ vnd fieng die zween Könige der Midianiter/ Sebah vnd Zalmuna/ vñ zurschreckt das gantze Heer.

13. Da nun Gideon der Son Joas wider kam vom streit/ ehe die Sonne herauff kommen war.

14. Fieng er einen Knaben auß den Leuten zu Sucoth/ vnd fragt jn/ der schrieb jhm auff die Obersten zu Sucoth/ vnd jre Eltesten/ sieben vnd siebentzig Mann.

15. Vnd er kam zu den Leuten zu Sucoth/ vnnd sprach: Sihe hie ist Sebah vnd Zalmuna/ vber welchen jhr mich spottet/ vnnd spracht: Ist denn Sebah vnd Zalmuna faust schon inn deinen henden/ daß wir deinen leuten die müde sindt/ brot geben sollen?

16. Vnnd er nam die Eltesten der Stadt/ vnd dornen auß der Wüsten vnnd hecken/ vnnd ließ es die Leute zu Sucoth fülen.

17. Vnd den Thurn Pnuel zubrach er/ vnnd erwürget die Leute der Stadt.

18. Vnnd er sprach zu Sebah vnnd Zalmuna: Wie waren die Männer/ die jr erwürget zu Thabor? Sie sprachen: Sie waren wie du/ vnd ein jeglicher schön wie eines Königs Kinder.

CAP. VIII.

10. Ora Zebah e Salmunna erano in Carior insieme con il loro campo circa quindici milli i huomini; cioè tutti quelli ch'erano restati di tutto il campo de figliuoli di Cedem: quelli ch'erano morti furono cento venti milia huomini, iquali cauauano fuora la spada.

11. E Gedeone montando per la via di quelli, che stauano ne pauiglioni da Oriente di Nobah, & di Iogbehah, percosse il campo il quale si teneua sicuro.

12. E Zebah e Salmunna fuggendo, ei gli seguitò, e prese i due Re di Madian; cioè Zebah e Salmunna, e messe terrore in tutto il campo.

13. E Gedeone figliuolo di Ioas ritornò de la battaglia auanti che montasse il sole.

14. E prese vn fanciullo de gli huomini di Suchoth, e lo interrogò; & ei gli scrisse i gouernatori di Suchoth, & i suoi seniori; cioè settanta sette huomini.

15. Et andando à gli huomini di Suchoth, disse loro: Ecco Zebah e Salmunna, per li quali voi mi hauete rimprouerato, dicendo: La mano di Zebah e di Salmunna è ella ora ne le tue mani, che tu ci dimandi che noi diamo del pane à i tuoi huomini stanchi?

16. Egli dunque prese i vecchii de la città e de le spine e de tribuli del diserto; e percosse con quelli gli huomini di Suchoth:

17. E ruinò la torre di Phanuel, & ammazzò gli huomini de la città.

18. Dapoi disse à Zebah & à Salmunna; Come erano gli huomini che voi ammazzaste in Thabor? Esi risposero, Eglino erano tali quale sei tu: ve n'era vno secondo la forma de figliuoli di vn Re.

ח

19 וַיֹּאמַר אַחַי בְּנֵי־אִמִּי הֵם חַי־יְהוָה לוּ הַחֲיִתֶם אוֹתָם לֹא הָרַגְתִּי אֶתְכֶם׃

20 וַיֹּאמֶר לְיֶתֶר בְּכוֹרוֹ קוּם הֲרֹג אוֹתָם וְלֹא־שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ כִּי יָרֵא כִּי עוֹדֶנּוּ נָעַר׃

21 וַיֹּאמֶר זֶבַח וְצַלְמֻנָּע קוּם אַתָּה וּפְגַע־בָּנוּ כִּי כָאִישׁ גְּבוּרָתוֹ וַיָּקָם גִּדְעוֹן וַיַּהֲרֹג אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וַיִּקַּח אֶת־הַשַּׂהֲרֹנִים אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם׃

22 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּדְעוֹן מְשָׁל־בָּנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־בִּנְךָ גַּם בֶּן־בְּנֶךָ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מִדְיָן׃

23 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן לֹא־אֶמְשֹׁל אֲנִי בָּכֶם וְלֹא־יִמְשֹׁל בְּנִי בָּכֶם יְהוָה יִמְשֹׁל בָּכֶם׃

24 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה וּתְנוּ־לִי אִישׁ נֶזֶם שְׁלָלוֹ כִּי־נִזְמֵי זָהָב לָהֶם כִּי יִשְׁמְעֵאלִים הֵם׃

25 וַיֹּאמְרוּ נָתוֹן נִתֵּן וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיַּשְׁלִיכוּ שָׁמָּה אִישׁ נֶזֶם שְׁלָלוֹ׃

26 וַיְהִי מִשְׁקַל נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר שָׁאָל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת זָהָב לְבַד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִים וְהַנְּטִפוֹת וּבִגְדֵי הָאַרְגָּמָן שֶׁעַל מַלְכֵי מִדְיָן וּלְבַד מִן־הָעֲנָקוֹת אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם׃

ח

19 ואמר אחי בני אמא אינון קיים הוא יי אילו קיימתון יתהון לא קטלית יתכון׃

20 ואמר ליתר בכריה קום קטול יתהון ולא שלף עולימא חרביה ארי דחיל ארי עד כען הוא יניק׃

21 ואמרו זבח וצלמנע קום את ושלט בנא ארי כגברא כן גבורתיה וקם גדעון וקטל ית זבח וית צלמנע ונסיב ית ענקיא די בצוארי גמליהון׃

22 ואמרו אנש ישראל לגדעון מלוך עלנא אף את אף ברך אף בר ברך ארי פרקתנא מיד מדינאי׃

23 ואמר להון גדעון לא אמלוך אנא עליכון ולא ימלוך ברי עליכון יי מלכא עליכון׃

24 ואמר להון גדעון שאיל אנא מנכון שאילה והבו לי גבר קדשיה מן ביזתא ארי קדשי דדהבא להון ארי ערבאי קטילו׃

25 ואמרו מיתו נתן ופרשו ית כסותא ורמו לתמן גבר קדשיה מן ביזתא׃

26 והות מתקל קדשי דדהבא דשאל אלף ושבע מאה דהבא בר מן סהרוניא וכליליא ולבושי ארגונא דעל מלכי מדין ובר מן ענקיא די בצוארי גמליהון׃

η΄.

19. Καὶ εἶπε γεδεών· ἀδελφοί μου καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου εἰσί. (καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς,) ζῇ κύριος, εἰ ἐζωογονήσατε αὐτοὺς, οὐκ ἂν ἀπέκτεινα ὑμᾶς.

20. Καὶ εἶπεν τῷ ἰέθερ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ· ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσπασε τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ. (ὅτι ἐφοβήθη,) ὅτι νεώτερος ἦν.

21. Καὶ εἶπε ζεβεὲ καὶ σαλμανᾶ· ἀνάστα δὴ σὺ, καὶ ἀπάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἀνὴρ ἡ δύναμις αὐτοῦ. καὶ ἀνέστη γεδεὼν, καὶ ἀνεῖλε τὸν ζεβεὲ καὶ τὸν σαλμανᾶ, καὶ ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.

22. Καὶ εἶπεν ἀνὴρ ἰσραὴλ πρὸς γεδεών· ἄρχε ἡμῶν καὶ σὺ καὶ υἱός σου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς μαδιάμ.

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς γεδεών· οὐκ ἄρξω ἐγὼ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ὑμῶν, κύριος ἄρξει ὑμῶν.

24. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς γεδεών· αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτησιν, καὶ δότω μοι ἀνὴρ ἐνώτιον ἐκ τῶν σκύλων αὐτοῦ. ὅτι ἐνώτια χρυσᾶ ἦν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἰσμαηλῖται.

25. Καὶ εἶπαν· διδόντες δώσομεν. καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν ἀνὴρ ἐκεῖ ἐνώτιον τῶν σκύλων αὐτοῦ.

26. Καὶ ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν ὧν ᾐτήσατο, σίκλοι χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χρυσίου, πλὴν τῶν σιρώνων, καὶ τῶν ὁρμίσκων καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν τῶν ἐπὶ τοῖς βασιλεῦσι μαδιὰμ, καὶ πλὴν τῶν κλοιῶν τῶν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.

CAP. VIII.

19. Quibus ille respondit, Fratres mei fuerunt, filii matris meæ, vivit Dominus, quia si servassetis eos, non vos occiderem.

20. Dixitq; Iether primogenito suo, Surge & interfice eos, Qui non eduxit gladium: timebat enim, quia adhuc puer erat.

21. Dixeruntque Zébee & Salmana, Tu surge, & irrue in nos: quia iuxta ætatem robur est hominis. Surrexit Gedeon, & interfecit Zébee & Salmana: & tulit ornamenta ac bullas quibus colla regalium camelorum decorari solent.

22. Dixeruntq; omnes viri Israël ad Gedeon, Dominare nostri tu & filius tuus & filius filii tui: quia liberasti nos de manu Madian.

23. Quibus ille ait, Non dominabor vestri, nec dominabitur in vos filius meus, sed dominabitur vobis Dominus.

24. Dixitq; ad eos, Vnam petitionem postulo à vobis, Date mihi inaures ex præda vestra. Inaures enim aureas Ismaelitæ habere consueverant.

25. Qui responderunt, Libentissimè dabimus. Expandentesq; super terram pallium, proiecerunt in eo inaures de præda.

26. Et fuit pondus postulatarum inaurium, mille septingenti auri sicli, absq; ornamentis, & monilibus, & veste purpurea, quibus reges Madian uti soliti erant, & præter torques aureas camelorum.

Das VIII. Capitel.

19. Er aber sprach: Es sind meine Brüder / meiner Muter Söhne gewest. So waar der HERR lebt / wo jr sie hettet leben lassen / wolt ich euch nicht erwürgen.

20. Vnd sprach zu seinem erstgebornen Sohn Jether: Stehe auff / vnnd erwürge sie. Aber der Knabe zoch sein Schwerdt nicht auß / denn er forchte sich / weil er noch ein Knabe war.

21. Sebah aber vnd Zalmuna sprachen: Stehe du auff vnnd mache dich an vns / Denn darnach der Man ist / ist auch seine krafft. Also stund Gideon auff vnd erwürget Sebah vnnd Zalmuna / vnnd nam die Spangen die an jrer Kamelen hälse waren.

22. Da sprachen zu Gideon etliche in Jsrael: Sey Herr über vns du vnd dein Son vnd deines Sons Sohn / weil du vnns von der Midianiter hand erlöset hast.

23. Aber Gideon sprach zu jhnen: Jch wil nicht Herr sein über euch / vnd mein Sohn soll auch nicht Herr über euch sein / sondern der HERR soll HERR über euch sein.

24. Gideon aber sprach zu jhnen: Eins beger ich von euch / Ein jeglicher gebe mir die Stirnbande / die er geraubt hat. Denn weil es Jsmaeliter waren / hatten sie güldene Stirnbande.

25. Sie sprachen: die wollen wir geben / vnnd breitten ein Kleid auß / vnnd ein jeglicher warff die Stirnbande drauff / die er geraubt hatte.

26. Vnd die Gülden Stirnbande / die er foderte / machten am gewichte / tausent sieben hundert Seckel Goldes / on die Spangen vnd Ketten vnd Scharlacken Kleider / die der Midianiter Könige tragen / vnnd ohn die Halßband jrer Kameelen.

CAP. VIII.

19. Et egli disse, Quelli erano mici fratelli, figliuoli di mia madre: il Signore viua; se voi gli haueste conseruati viui, io non vi ammazzarei.

20. Per il che disse à Iether suo primogenito: Leuati, ammazza quelli. Ma il fanciullo non cauò fuora il suo coltello, impero che temeua, essendo per ancora fanciullo.

21. E Zeba e Salmunna dissero, Leuati tu; e vieni contra di noi: perche quale è l'huomo, tale è la sua forza. E Gedeone leuandosi su, ammazzò Zebah e Salmunna; è prese le collane ch'erano à i colli de i loro camelli.

22. Et i figliuoli d'Israel dissero à Gedeone: Signoreggia à noi ancora tu, ancora il tuo figliuolo, & i figliuoli del tuo figliuolo: perche tu ci hai saluati da le mani de Madianiti.

23. E Gedeone rispose loro: Io non signoreggiarò sopra di voi, ne il mio figliuolo signoreggiarà à voi; ma il Signore signoreggiarà sopra di voi.

24. Dipiu Gedeone disse à quelli: Io farò à voi una domāda, che voi mi diate ciascuno il pendente de li sue spoglie. Imperoche essi haueano de pendenti d'oro; perche erano Ismaeliti.

25. Essi dissero, Noi lo daremo e stendendo un vestimento, gettorono là ciascuno il pendente de le sue spoglie.

26. Et il peso de i pendenti d'oro, ch'egli haueа domandato, fu di mille sette cento scudi, oltre le lunette, e le collane, e le vesti di porpora, lequali erano sopra i Re di Madian; & oltre i collari ch'erano à i colli de i loro camelli.

ח

27 ועבד יתיה גדעון לאפודא ואקים יתיה בקרתיה בעפרה וטעו כל ישראל בתרוהי לתמן והוה לגדעון ולביתיה לתקלא:

28 ואתכנעו מדינאי קדם בני ישראל ולא אוסיפו לארמא רישיהון ושדוכת ארעא דישראל ארבעין שנין ביומי גדעון:

29 ואזל ירובעל בר יואש ויתיב בביתיה:

30 ולגדעון הוו שבעין בנין נפקי ירכיה ארי נשין סגיאן הואה ליה:

31 ולחינתיה דבשכם ילידת ליה אף היא בר ושוי ית שמיה אבימלך:

32 ומית גדעון בר יואש בסיבו טבא ואתקבר בקברת דיואש אבוהי בעפרה דאבוהי דעזרי:

33 והוה כד מית גדעון ותבו בני ישראל וטעו בתר בעליא ושויאו להון בעיל קיים לטעותא:

34 ולא אידכרו בני ישראל ית פולחנא דיי אלההון דשיזיב יתהון מיד כל בעלי דבביהון מסחור סחור:

35 ולא עבדו טיבו עם בית ירבעל הוא גדעון ככל טבתא דעבד עם ישראל:

ט

1 ואזל אבימלך בר ירובעל לשכם לות אחי אמיה ומליל עמהון ועם כל זרעית בית אבוהא דאמיה למימר:

ח

27 וַיַּעַשׂ אֹתוֹ גִדְעוֹן לְאֵפוֹד וַיַּצֵּג אֹתוֹ בְעִירוֹ בְּעָפְרָה וַיִּזְנוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו שָׁם וַיְהִי לְגִדְעוֹן וּלְבֵיתוֹ לְמוֹקֵשׁ׃

28 וַיִּכָּנַע מִדְיָן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָסְפוּ לָשֵׂאת רֹאשָׁם וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי גִדְעוֹן׃

29 וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ׃

30 וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים בָּנִים יֹצְאֵי יְרֵכוֹ כִּי־נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃

31 וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא בֵּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃

32 וַיָּמָת גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ אָבִיו בְּעָפְרָה אֲבִי הָעֶזְרִי׃

33 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים׃

34 וְלֹא זָכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב׃

35 וְלֹא־עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה עִם־יִשְׂרָאֵל׃

ט

1 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃

η΄.

27. Καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γεδεὼν εἰς ἐφοὺδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ ἐν ἐφραθᾶ. καὶ ἐξεπόρνευσε πᾶς ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ἐγένετο τῷ γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκάνδαλον.

28. Καὶ ἐνετράπη μαδιὰμ ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ οὐ προσέθετο ἆραι κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις γεδεών.

29. Καὶ ἐπορεύθη ἱεροβάαλ υἱὸς ἰωὰς, καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

30. Καὶ τῷ γεδεὼν ἦσαν υἱοὶ ἑβδομήκοντα, ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ.

31. Καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ ἐν σικίμοις, ἔτεκεν αὐτῷ καί γε αὐτὴ υἱὸν, καὶ ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀβιμέλεχ.

32. Καὶ ἀπέθανε γεδεὼν υἱὸς ἰωὰς ἐν πολιᾷ ἀγαθῇ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ ἰωὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν ἐφραθᾶ, πατρὸς τοῦ ἐσρεί.

33. Καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανε γεδεὼν, καὶ ἀπεστράφησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω τῶν βααλείμ, καὶ ἔθεντο αὐτοῖς τὸν βααλβερὴθ (διαθήκην,) τοῦ εἶναι αὐτὸν αὐτοῖς εἰς θεόν.

34. Καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν.

35. Καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου ἱεροβάαλ. αὐτός ἐστι γεδεὼν, κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην ἣν ἐποίησε μετὰ ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛ. θ΄.

1. Καὶ ἐπορεύθη ἀβιμέλεχ υἱὸς ἱεροβάαλ εἰς σίκιμα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, λέγων.

CAP. VIII.

17. Fecitq; ex eo Gedeon Ephod, & posuit illud in civitate sua Ephra. Fornicatusq; est omnis Israël in eo, & factum est Gedeoni & omni domui eius in ruinam.

18. Humiliatus est autem Madiam coram filiis Israel, nec potuerunt ultrà cervices elevare: sed quievit terra per quadraginta annos quibus Gedeon præfuit.

29. Abiit itaque Ierobáal filius Ioas, & habitavit in domo sua.

30. Habuitque septuaginta filios, qui egressi sunt de femore eius: eo quòd plures haberet uxores

31. Concubina autem illius, quam habebat in Sichem, genuit ei filium nomine Abi-mélech.

32. Mortuusq; est Gedeon filius Ioas in senectute bona, & sepultus est in sepulchro Ioas patris sui in Ephra de familia Ezri.

33. Postquam autem mortuus est Gedeon, aversi sunt filii Israël, & fornicati sunt in Báalim. Percusseruntque cum Baal fœdus, ut esset eis in deum.

34. Nec recordati sunt Domini Dei sui, qui eruit eos de manibus inimicorum suorum omnium per circuitú.

35. Nec fecerunt miseri cordiam cum domo Ierobáal Gedeon iuxta omnia bona quæ fecerat Israëli.

CAP. IX.

1. Abiit autem Abi-mélech filius Ierobáal in Sichem ad fratres matris suæ: & locutus est ad eos, & ad omnem cognationem domus patris matris suæ, dicens:

Das VIII. Capitel.

27. Vnd Gideon macht einen Leibrock drauß / vnd setzt es in seine Stad zu Ophra. Vnd gantz Jsrael verhurete sich dran daselbs / vnnd gerieth Gideon vnd seinem Hauß zum ergerniß.

28. Also wurden die Midianiter gedemütiget für den Kindern Jsrael / vnd huben jren Kopff nicht mehr empor / vnd das Land war stille viertzig Jahr / so lange Gideon lebet.

29. Vnnd JerubBaal der Sohn Joas / gieng hin vnd wonet in seinem Hause.

30. Vnnd Gideon hatte siebentzig Söhne / die auß seiner hüfft kommen waren / denn er hatte vil weiber.

31. Vnnd sein Kebsweib / daß er zu Sichem hatte / gebar jhm auch einen Son / den nemet er AbiMelech.

32. Vnnd Gideon der Sohn Joas starb im guten alter / vnnd ward begraben in seines Vaters Joas Grab / zu Ophra des Vaters der Esriter.

33. Da aber Gideon gestorben war / kehreten sich die Kinder Jsrael vmb / vnd hureten den Baalim nach / vnnd machten jhnen BaalBerith zum Gott.

34. Vnd die Kinder Jsrael gedachten nicht an den HERRN jhren Gott / der sie errettet hatte von der hand aller jrer Feinde vmbher.

35. Vnd theten nicht barmhertzigkeit an dem Hause JerubBaal Gideon / wie er alles guts an Jsrael gethan hatte.

Das IX. Capitel.

ABiMelech aber der Sohn JerubBaal / gieng hin gen Sichem zu den Brüdern seiner Muter / vnnd redet mit jhnen / vnnd mit dem gantzen Geschlecht des Hauses seiner Muter Vater / vnd sprach:

CAP. VIII.

27. *E Gedeone fece vno Ephod di quelle cose, e lo messe ne la sua città in Ophrah, e tutto Israel fornicò quivi doppo lui: il che fu in ruina à Gedeone & à la sua famiglia.*

28. *I Madianiti dunque furono humiliati dinanzi à i figliuoli d' Israel, e non alzorono da poi il capo loro e la terra si riposo per quaranta anni ne giorni di Gedeone.*

29. *E Ierobbaal figliuolo di Ioas sen' andò, e stette in casa sua.*

30. *E Gedeone hebbe settanta figliuoli, iquali erano usciti da le sue reni: perche haueua hauute piu moglii.*

31. *E la sua concubina, ch' era in Sichem, gli haueua partorito anco essa vn figliuolo; e gli messe nome Abimelech.*

32. *Ora Gedeone figliuolo di Ioas morì in buona vecchiaia; e fu sepellito ne la sepoltura di Ioas suo padre in Ophrah di Abiezer.*

33. *Et auuenne, che quando fu morto Gedeone, i figliuoli d' Israel ritornorono à dietro, e fornicorono dietro à Baalim, e si posero per Dio Baal-Berith.*

34. *Et i figliuoli d' Israel non si ricordarono piu del Signore Dio loro, ilquale gli liberò de le mani di tutti li nimici loro à l' intorno.*

35. *E non vsorono misericordia con la casa di Ierobbaal Gedeone, secondo tutto il ben ch' egli haueua fatto in Israel.*

CAP. IX.

1. *Allhora Abimelech figliuolo di Ierobbaal andò in Sichem à fratelli di sua madre, e parlò à loro, & à tutta la famiglia de la casa del padre di sua madre, dicendo:*

ט

2 דברו נא באזני כל בעלי שכם מה טוב לכם המשל בכם שבעים איש כל בני ירבעל אם משל בכם איש אחד וזכרתם כי עצמכם ובשרכם אני:

3 וידברו אחי אמו עליו באזני כל בעלי שכם את כל הדברים האלה ויט לבם אחרי אבימלך כי אמרו אחינו הוא:

4 ויתנו לו שבעים כסף מבית בעל ברית וישכר בהם אבימלך אנשים ריקים ופחזים וילכו אחריו:

5 ויבא בית אביו עפרתה ויהרג את אחיו בני ירבעל שבעים איש על אבן אחת ויותר יותם בן ירבעל הקטן כי נחבא:

6 ויאספו כל בעלי שכם וכל בית מלוא וילכו וימליכו את אבימלך למלך עם אלון מצב אשר בשכם:

7 ויגדו ליותם וילך ויעמד בראש הר גרזים וישא קולו ויקרא ויאמר להם שמעו אלי בעלי שכם וישמע אליכם אלהים:

8 הלוך הלכו העצים למשח עליהם מלך ויאמרו לזית מלוכה עלינו:

9 ויאמר להם הזית החדלתי את דשני אשר בי יכבדו אלהים ואנשים והלכתי לנוע על העצים:

ט

2 מלילו כען קדם כל יתבי בית שכם מה טב לכון דימלכון עליכון שבעין גברין כל בני ירובעל או דימלוך עליכון גברא חד ותדכרון ארי קריבכון ובסריכון אנא:

3 ומלילו אחי אימיה עלוהי קדם כל יתבי שכם ית כל פתגמיא האילין ואתפני לבהון בתר אבימלך ארי אמרו אחונא הוא:

4 ויהבו ליה שבעין כסף מבית בעיל קיים ואגר בהון אבימלך גברין סריקין ובקריים ואזלו בתרוהי:

5 ועאל לבית אבוהי לעפרה וקטל ית אחוהי בני ירובעל שבעין גברין על אבנא חדא ואשתאר יותם בר ירובעל זעירא ארי אטמר:

6 ואתכנישו כל יתבי שכם וכל בית מלוא ואזלו ואמליכו ית אבימלך למהוי מלכא עם מישר קמתא דבשכם:

7 וחויאו ליותם ואזל וקם בריש טורא דגריזים וארים קליה וקרא ואמר להון קבילו מני יתבי שכם ויקבל צלותכון יי:

8 המיזל אזלו אילניא למנאה עליהון מלכא ואמרו לזיתא מלוך עלנא:

9 ואמר להון זיתא השבוק ית משחי דמיניה מיקרין קדם יי וביה מתפנקין בני אינשא ואיהך למעבד מלכו על אילניא:

θ'.

2. Λαλήσατε δὴ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν σικίμων· ποῖον βέλτιον ὑμῖν, τὸ ἄρχειν ὑμῶν ἑβδομήκοντα ἄνδρας πάντας υἱοὺς ἱεροβάαλ, ἢ κυριεύειν ἡμῶν ἄνδρα ἕνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὀστοῦν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν εἰμὶ ἐγώ.

3. Καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν σικίμων, πάντας τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω ἀβιμέλεχ, ὅτι εἶπαν, ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστι.

4. Καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα ἀργυρίου ἐκ τοῦ οἴκου βααλβερὶθ διαθήκης· καὶ ἐμισθώσατο ἐν αὐτοῖς ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς, καὶ θαμβουμένους, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ.

5. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς ἐφραθὰ, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς ἱεροβάαλ, ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα. καὶ ὑπελείφθη ἰωάθαμ υἱὸς ἱεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη.

6. Καὶ συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες σικίμων, καὶ πᾶς ὁ οἶκος μααλών. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν ἀβιμέλεχ βασιλέα πρὸς τῇ βαλάνῳ τῆς στάσεως τῆς ἐν σικίμοις.

7. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ ἰωάθαμ· καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔστη ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ ὄρους γαριζεῖν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου ἄνδρες σικίμων, καὶ ἀκούσεται ὑμῶν ὁ θεός.

8. Πορευόμενα ἐπορεύθησαν τὰ ξύλα τοῦ χρίσαι ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα. καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ· βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν.

9. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία. ἀφεῖσα τὴν πιότητά μου, ἣν ἐν ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι, πορευθῶ ἄρχειν τῶν ξύλων;

2. Loqui-

CAP. IX.

2. Loquimini ad omnes viros Sichem, Quid vobis est melius, ut dominentur vestri septuaginta viri omnes filii Ierobáal, an ut dominetur vobis vnus vir? simúlque considerate quòd os vestrum, & caro vestra sum.

3. Locutique sunt fratres matris eius de eo, ad omnes viros Sichem, universos sermones istos, & inclinaverunt cor eorum post Abimélech, dicentes, frater noster est.

4. Dederuntque illi septuaginta pondera argenti de phano Baal berith. Qui conduxit sibi ex eo viros inopes & vagos, secutique sunt eum.

5. Et venit in domum patris sui in Ephra, & occidit fratres suos filios Ierobáal septuaginta viros, super lapidem unum: remansitque Ioatham filius Ierobáal minimus, & absconditus est.

6. Congregati sunt autem omnes viri Sichem, & universæ familiæ urbis Mello: abieruntque & constituerunt regem Abi-mélech, iuxta quercum quæ stabat in Sichem.

7. Quod cum nuntiatum esset Ioatham, ivit, & stetit in vertice montis Garizim: elevataque voce, clamavit & dixit, Audite me viri Sichē, ita ut audiat vos Deus.

8. Ierunt ligna, ut ungerent super se regem: dixeruntq; olivæ, Impera nobis.

9. Quæ respondit, Nunquid possum deserere pinguedinem meam, qua & dii utuntur, & homines, & venire ut inter ligna promovear?

Das IX. Capitel.

2. Lieber redet für den ohren aller Männer zu Sichem: Was ist euch besser / das siebentzig Männer / alle Kinder JerubBaal / über euch Herrn seyen / oder daß Ein Mann über euch Herr sey? Gedenckt auch dabey / daß ich euer Gebein vnd Fleisch bin.

3. Da redten die Brüder seiner Mutter von jhm alle dise wort / für den ohren aller Männer zu Sichem / vnnd jhr hertz neiget sich AbiMelech nach / denn sie gedachten / er ist vnser Bruder.

4. Vnd gaben jm siebentzig Silberling auß dem Hauß BaalBerith. Vnnd AbiMelech bestellet damit lose leichtfertige Männer / die jm nachfolgeten.

5. Vnnd er kam inn seines Vaters Hauß gen Ophra / vnd erwürget seine Brüder die Kinder JerubBaal / siebentzig Mann auff einem stein / es bleib aber über Jotham / der jüngst Son JerubBaal / denn er ward verstecket.

6. Vnnd es versammleten sich alle Männer von Sichem / vnd das gantze Hauß Millo giengen hin vnnd machtē AbiMelech zum Könige / bey der hohen Eichen / die zu Sichem stehet.

7. Da das angesagt ward dem Jotham / gieng er hin / vnd tratt auff die höhe des Berges Grisim / vnnd hub auff seine Stimm / rieff / vnnd sprach zu jhnen: Höret mich jhr Männer zu Sichem / daß euch Gott auch höre.

8. Die Bäume giengen hin / daß sie einen König über sich salbeten / vnd sprachen zum Oelbaum: Sey vnser König.

9. Aber der Oelbaum antwortet jnen: Soll ich mein fettigkeit lassen / die beide Götter vnnd Menschen an mir preisen / vnnd hingehen / daß ich schwebe über die Bäume.

CAP. IX.

2. Iò vi prego, parlate ne le orecchie di tutti gli huomini di Sichem: Se gli è meglio per voi, che settanta huomini, tutti figliuoli di Ierobbaal signoreggino sopra di voi o che vno huomo solo signoreggi sopra di voi; Ricordateui che io sono de le vostre ossa e de la vostra carne.

3. Et i fratelli de la sua madre dissero di lui ne gli orecchi di tutti gli huomini di Sichem, tutte queste parole; & il cuor di quelli si inclinò verso Abimelech; perche dissero: E nostro fratello.

4. E gli dettero settanta pezzi di argento, presi del tempio di Baal berith: & Abimelech condusse con quelli de gli huomini otiosi e vagabondi, i quali andassero dietro à lui.

5. Et andò in casa di suo padre in Ophra, & ammazzò i suoi fratelli figliuoli di Ierobbaal cioè, settanta huomini sopra vna pietra: e vi restò Ioatham figliuolo minore di Ierobbaal. perche si era ascoso.

6. E tutti gli huomini di Sichem si adunorono con tutta la casa di Millo, & andorono, e costituirono Abimelech, Re, appresso la piazza de la statua, ch' era in Sichem.

7. Ora fu rapportato il tutto à Ioathan: ilquale andò, e si fermò su la cima del monte Garizim; & alzata la sua voce gridò, e disse loro: O huomini di Sichem, ascoltate me, & il Signore v'oda.

8. Li alberi se ne sono andati per vngere vn Re sopra di loro: e dissero à l'oliuo, Signoreggia sopra noi.

9. Ai quali l'oliuo rispose: Lasciarò io il mio grasso, col quale honorano gli dii, e gli huomini per il mio mezzo; & andarò per esser messo sopra gli alberi?

10 ואמרו אילניא לתאינתא איתא את מלוכי עלנא:

11 ואמרת להון תאינתא האשבוק ית חולי וית דבלתי שפירתא ואיהך למעבד מלכו על אילניא:

12 ואמרו אילניא לגפנא איתא כען מלוכי עלנא:

13 ואמרת להון גפנא האשבוק ית חמרי דמניה מנסכין קדם יי וביה חדן רברבניא ואיהך למעבד מלכו על אילניא:

14 ואמרו כל אילניא לאטדא איתא את מלוך עלנא:

15 ואמר אטדא לאילניא אם בקשוט אתון משחין יתי למהוי מלכא עליכון עולו שרו בטולי ואם לא תפוק אשתא מן אטדא ותיכול ית ארזי לבנן:

16 וכען אם בקשטא ובשלימותא עבדתון ואמלכתון ית אבימלך ואם טבתא עבדתון עם ירובעל ועם ביתיה ואם כגומלא דידוהי עבדתון ליה:

17 ברם ואגיח קרבא אבא עליכון ומסר ית נפשיה כעל גב לאיתקטלא ושיזיב יתכון מיד מדינאי:

18 ואתון קמתון על בית אבא יומא דין וקטלתון ית בנוהי שבעין גברא על אבנא חדא ואמלכתון ית אבימלך בר אמתיה על יתבי שכם ארי אחוכון הוא:

ט

10 ויאמרו העצים לתאנה לכי את מלכי עלינו:

11 ותאמר להם התאנה החדלתי את מתקי ואת תנובתי הטובה והלכתי לנוע על העצים:

12 ויאמרו העצים לגפן לכי את מלוכי עלינו:

13 ותאמר להם הגפן החדלתי את תירושי המשמח אלהים ואנשים והלכתי לנוע על העצים:

14 ויאמרו כל העצים אל האטד לך אתה מלך עלינו:

15 ויאמר האטד אל העצים אם באמת אתם משחים אתי למלך עליכם באו חסו בצלי ואם אין תצא אש מן האטד ותאכל את ארזי הלבנון:

16 ועתה אם באמת ובתמים עשיתם ותמליכו את אבימלך ואם טובה עשיתם עם ירבעל ועם ביתו ואם כגמול ידיו עשיתם לו:

17 אשר נלחם אבי עליכם וישלך את נפשו מנגד ויצל אתכם מיד מדין:

18 ואתם קמתם על בית אבי היום ותהרגו את בניו שבעים איש על אבן אחת ותמליכו את אבימלך בן אמתו על בעלי שכם כי אחיכם הוא:

θ'.

10. Καὶ εἶπον τὰ ξύλα τῇ συκῇ· δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν.

11. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκῆ· ἀφεῖσα τὴν γλυκύτητά μου, καὶ τὸ γέννημά μου τὸ ἀγαθὸν, πορευθῶ ἄρχειν τῶν ξύλων;

12. Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ ἀμπέλῳ· δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν.

13. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος· ἀφεῖσα τὸν οἶνόν μου, τὴν εὐφροσύνην τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων, πορευθῶ ἄρχειν τῶν ξύλων;

14. Καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα πρὸς τὴν ῥάμνον. δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν.

15. Καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα· εἰ ἐν ἀληθείᾳ χρίετέ με ὑμεῖς τοῦ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου. καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῆς ῥάμνου, καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ λιβάνου.

16. Καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ καλῶς ἐποιήσατε μετὰ ἱεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ.

17. Ὡς ἐπολέμησεν ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἔρριψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξεναντίας, καὶ ἐρρύσατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μαδιάμ.

18. Καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου σήμερον, καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν ἀβιμέλεχ υἱὸν τῆς παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστι.

CAP. IX.

10. Dixeruntq; ligna ad arborem ficum, Veni, & super nos regnum accipe.

11. Quæ respondit eis, Nunquid possum deserere dulcedinem meam, fructusquè suavissimos, & ire ut inter cætera ligna promovear?

12. Locutaquè sunt ligna ad vitem, Veni & impera nobis.

13. Quæ respondit eis, Nunquid possum deserere vinum meum, quod lætificat Deum & homines, & inter ligna cætera promoveri?

14. Dixeruntquè omnia ligna ad rhamnum, Veni & impera super nos.

15. Quæ respondit eis, Si verè me regem vobis constituitis, venite, & sub umbra mea requiescite. si autem non vultis, egrediatur ignis de rhamno, & devoret cedros Libani.

16. Nunc igitur si rectè & absque peccato constituistis super vos regem Abimèlech, & bene egistis cum Ierobáal & cum domo eius, & reddidistis vicem beneficiis eius.

17. Qui pugnavit pro vobis, & animam suam dedit periculis, ut erueret vos de manu Madian.

18. Qui nunc surrexistis contra domum patris mei, & interfecistis filios eius septuaginta viros super unum lapidem, & constituistis regem Abi-mèlech filium ancillæ eius super habitatores Sichem, eo quod frater vester sit:

Das IX. Capitel.

10. Da sprachen die Bäume zum Feigenbaum: Komm du/ vnnd/ sey vnser König.

11. Aber der Feigenbaum sprach zu jnen: Soll ich meine süssigkeit vnnd meine gute Frucht lassen/ vnd hin gehen/ daß ich über den Bäumen schwebe?

12. Da sprachen die Bäume zum Weinstock: Komm du vnnd sey vnser König.

13. Aber der Weinstock sprach zu jnen: Soll ich meinen Most lassen/ der Götter vnnd Menschen frölich macht/ vnnd hin gehen/ daß ich über den Bäumen schwebe?

14. Da sprachen alle Bäume zum Dornbusch: Komm du/ vnd sey vnser König.

15. Vnnd der Dornbusch sprach zu den Bäumen: Ists waar/ daß jhr mich zum König salbet über euch/ so kommt vnd vertrauet euch vnter meinen schatten/ Wo nicht/ so gehe Feuer auß dem Dornbusch/ vnnd verzehre die Cedern Libanon.

16. Habt jhr nun recht vnnd redlich gethan/ daß jr Abimelech zum könige gemacht habt/ vñ habt jr wol gethan an JerubBaal/ vnd an seinem Hause vnd habe jm gethan wie er vmb euch verdienet hat.

17. Daß mein Vater vmb euert willen gestritten hat/ vnd seine Seel dahin geworffen von sich/ daß er euch errettet von der Midianiter hand.

18. Vnnd jhr lehnet euch auff heute wider meines Vaters Hauß/ vnd erwürget seine Kinder/ siebentzig Mañ auff einem Stein/ vnnd machet euch einen König/ AbiMelech/ seiner Magd Sohn/ über die Männer zu Sichem/ weil er euer Bruder ist.

CAP IX.

10. *Dissero inoltre gli alberi al fico Vien tu, e signoreggia sopra noi.*

11. *Il fico rispose loro, Lasciarò io la mia dolcezza, & il mio buon frutto, & andarò per esser messo sopra gli alberi?*

12. *Dissero di piu gli alberi à la vite; Vieni tu, e regna sopra noi.*

13. *La vite rispose loro; Lasciarò io il mio mosto, che rallegra Dio e gli huomini, & andarò per esser messa sopra gli alberi.*

14. *Dissero finalmente tutti gli alberi à la spiena: Vieni tu, e signoreggia sopra noi.*

15. *Ma la spina rispose à gli alberi; Se in verità voi mi ungete per Re sopra di voi, venite, e sperate ne la mia ombra: e se nò, esca il fuoco de la spina, e divori i cedri di Libano.*

16. *Ora dunque se voi hauete fatto con verità & integrità, hauendo costituito Re Abimelech e se voi vi sete portati bene con Ierobbaal, e con la sua casa: se di piu voi gli hauete fatto secondo la ricompensa de le sue opere.*

17. *(Perche mio padre ha cõbattuto per voi, & ha messo la vita sua lungi da se, per liberarui da le mani de Madianiti.*

18. *Ma voi hoggi vi sete leuati contra la famiglia di mio padre, & hauete ammazzati i suoi figliuoli, cioè, settanta huomini sopra vna pietra; & hauete constituito Re Abimelech figliuolo de la sua serua, sopra gli huomini di Sichem, perche è vostro fratello:)*

ט | ט | θ.

19 וְאִם בְּקוּשְׁטָא וּבְשַׁלְמוּתָא עֲבַדְתּוּן עִם יְרֻבַּעַל וְעִם בֵּיתֵיהּ יוֹמָא דֵין חֲדוֹ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיֶחְדֵּי אַף הוּא בְּכוֹן:

19 וְאִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח גַּם־הוּא בָּכֶם:

19. Καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ ἱεροβάαλ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐλογηθείητε ὑμεῖς καὶ εὐφρανθείητε ἐν ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθείη καί γε αὐτὸς ἐν ὑμῖν.

20 וְאִם לָא תִּיפּוֹק אִישָּׁתָא מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֵיכוֹל יָת יָתְבֵי שְׁכֶם וְיָת בֵּית מִלּוֹא וְתִיפּוֹק אִישָּׁתָא מִיָּתְבֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֵיכוֹל יָת אֲבִימֶלֶךְ:

20 וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־בֵּית מִלּוֹא וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־אֲבִימֶלֶךְ:

20. Καὶ εἰ μὴ ἐξέλθοι πῦρ ἐξ ἀβιμέλεχ, καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας σικίμων, καὶ τὸν οἶκον μααλῶ, καὶ ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν σικίμων καὶ ἐκ τοῦ οἴκου μααλῶ, καὶ καταφάγοι τὸν ἀβιμέλεχ.

21 וְאַפֵּךְ יוֹתָם וַעֲרַק וַאֲזַל לְבְאֵר וִיתֵיב תַּמָּן מִן קֳדָם אֲבִימֶלֶךְ אֲחוּהִי:

21 וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ אָחִיו:

21. Καὶ ἀπέδρα ἰωάθαμ, καὶ ἔφυγε, καὶ ἐπορεύθη εἰς βηρά, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου ἀβιμέλεχ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

22 וּמְלַךְ אֲבִימֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל תְּלָת שְׁנִין:

22 וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים:

22. Καὶ ἦρξεν ἀβιμέλεχ ἐπὶ τῷ ἰσραὴλ τρία ἔτη.

23 וְשַׁלַּח יְיָ רוּחַ בִּישְׁתָא בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין יָתְבֵי שְׁכֶם וְשַׁקַּרוּ יָתְבֵי שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ:

23 וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ:

23. Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀνὰ μέσον ἀβιμέλεχ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀνδρῶν σικίμων, καὶ ἠθέτησαν οἱ ἄνδρες σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ ἀβιμέλεχ.

24 לְמֵיתֵי חֲטוֹף שַׁבְעִין בְּנֵי יְרֻבַּעַל וּדְמְהוֹן לְשַׁוָּאָה עַל אֲבִימֶלֶךְ אֲחוּהוֹן דִּקְטַל יָתְהוֹן וְעַל יָתְבֵי שְׁכֶם דְּתַקִּיפוּ יָת יְדוֹהִי לְמִקְטַל יָת אֲחוּהִי:

24 לָבוֹא חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־יְרֻבָּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג אוֹתָם וְעַל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו:

24. Τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἑβδομήκοντα υἱῶν ἱεροβάαλ, καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπιθεῖναι ἐπὶ ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ὃς ἀπέκτεινεν αὐτούς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας σικίμων ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὥστε ἀποκτεῖναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

25 וְשַׁוִּיאוּ לֵיהּ יָתְבֵי שְׁכֶם כְּמָנִין עַל רֵישֵׁי טוּרַיָּא וְאַנְסִין יָת כָּל דְּעָבַר עֲלֵיהוֹן בְּאוֹרְחָא וְאִתְחַוָּאָה לַאֲבִימֶלֶךְ:

25 וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ:

25. Καὶ ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄνδρες σικίμων ἔνεδρα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ ἀνήρπαζον πάντας τοὺς διαπορευομένους ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἀβιμέλεχ.

26 וַאֲתָא גַּעַל בַּר עֶבֶד וַאֲחוּהִי וַעֲבַרוּ בִּשְׁכֶם וְאִתְרְחִיצוּ עֲלוֹהִי יָתְבֵי שְׁכֶם:

26 וַיָּבֹא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו וַיַּעַבְרוּ בִּשְׁכֶם וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם:

26. Καὶ ἦλθε γααλ υἱὸς ἀβέδ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρῆλθον εἰς σίκιμα, καὶ ἤλπισαν ἐπ' αὐτῷ ἄνδρες σικίμων.

CAP. IX.

19. Si ergo rectè & absque vitio egistis cum Ierobaal & domo eius; hodie lætemini in Abi-mélech, & ille lætetur in vobis.

20. Sin autem perversè, egrediatur ignis ex eo, & consumat habitatores Sichem, & oppidum Mello: egrediaturquè ignis de viris Sichem, & de oppido Mello, & devoret Abi-mélech.

21. Quæ cum dixisset, fugit, & abiit in Bera: habitavitquè ibi ob metum Abi-mélech fratris sui.

22. Regnavit itaque Abi-mélech super Israel tribus annis.

23. Misitquè Dominus spiritum pessimum inter Abi-melech, & habitatores Sichem: qui cœperunt eum detestari.

24. Et scelus interfectionis septuaginta filiorum Ierobaal, & effusionem sanguinis eorum conferre in Abi-mélech fratrem suum, & in cæteros Sichimorum principes qui eum adiuverant.

25. Posueruntquè insidias adversum eum in summitate montium: & dum illius præstolabantur adventum, exercebant latrocinia, agentes prædas de prætereuntibus, nuntiatumq; est Abi-mélech.

26. Venit autem Gaal filius Obed cum fratribus suis, & transivit in Sichimam. Ad cuius adventum erecti habitatores Sichem.

Das IX. Capitel.

19. Habt jr nun recht vnd redlich gehandelt an JerubBaal/vnnd an seinem hause an disem tage/so seydt frölich über dem AbiMelech/vnnd er sey frölich über euch.

20. Wo nicht/so gehe Feuer auß von AbiMelech/vnnd verzehre die Männer zu Sichem/vnd das Hauß Millo/vnd gehe auch Feuer auß von den Männern zu Sichem/vnnd vom Hauß Millo/vnd verzehre AbiMelech.

21. Vnd Jotham floh vnd entweich/vnd gieng gen Ber/vnnd wohnet daselbs für seinem Bruder AbiMelech.

22. Als nun AbiMelech drey Jahr über Jsrael geherrschet hatte.

23. Sandte Gott einen bösen willen zwischen AbiMelech vnnd den Männern zu Sichem. Denn die Männer zu Sichem versprachen AbiMelech.

24. Vnd zogen an den frefel/an den siebentzig Söhnen JerubBaal begangen/vnnd legten derselben Blut auff AbiMelech jren Bruder/der sie erwürget hatte/vnnd auff die Männer zu Sichem/die jm seine hand dazu gesterckt hatten/daß er seine Brüder erwürgete.

25. Vnnd die Männer zu Sichem bestelleten einen Hinderhalt auff den spitzen der Berge/vnnd raubeten alle die auff der strassen zu jhnen wandelten. Vnd es ward AbiMelech angesagt.

26. Es kam aber Gaal der Sohn Ebed vnd seine Brüder/vnd giengen zu Sichem ein/vnnd die Männer zu Sichem verliessen sich auff jhn.

CAP. IX.

19. Se, dico, in verità e con integrità voi vi sete hoggi portati con Ierobbaal, e con la sua fameglia rallegrateui con Abimelech, & egli ancora si rallegri con voi.

20. Ma se nò, esca il fuoco da Abimelech, e diuori gli huomini di Sichem, e la casa di Millo: e esca ancora il fuoco da gli huomini di Sichem, e da la casa di Millo, e diuori Abimelech

21. E Ioathan se ne fuggì, se ne fuggì dico, & andò in Beer: e stette quiui per paura di Abimelech suo fratello.

2. Et Abimelech signoreggiò sopra il popolo d' Israel per tre anni.

23. Et il Signore mandò lo spirito maligno fra Abimelech e gli huomini di Sichem; e gli huomini di Sichem preuaricorono contra Abimelech:

24. Afinche la ingiuria & il sangue de settanta figliuoli di Ierobbaal venisse, e fusse messa sopra Abimelech lor fratello, ilquale gli hauea ammazzati, e sopra gli huomini di Sichem perche haueano aiutate le mani di colui, à cio che ammazzasse i suoi fratelli.

25. E gli huomini di Sichem messero cõtra di quello de l'imboscate sopra le cime de monti; e rubbauano ciascuno che caminaua per la via appresso di quelle: il che fu riferito ad Abimelech.

26. Dipoi venne Gaal figliuolo di Ebed, & i suoi fratelli; i quali passorono in Sichem, e gli huomini di Sichem messero la speranza loro in colui.

ט

27 ונפקו לחקלא וקטפו ית כרמיהון ועצרו ועבדו חינגין ועלו לבית טעותהון ואכלו ושתיו ולטיטו ית אבימלך׃

28 ואמר געל בר עבד מן אבימלך ומן שכם ארי נפלחיניה הלא בר ירובעל וזבול שלטוניה פלחו ית אנשי חמור אבוהי דשכם ומא דין נפלחיניה אנחנא׃

29 ומן ימסר ית עמא הדין בידי ואעדי ית אבימלך ואמר לאבימלך סקים ית משיריתך ופוק׃

30 ושמע זבול רב קרתא ית פתגמי געל בר עבד ותקיף רגזיה׃

31 ושלח אזגדין לות אבימלך ברז למימר הא געל בר עבד ואחוהי אתן לשכם והא אינון צרין על קרתא עלך׃

32 וכען קום בליליא את ועמא דעמך וכמון בחקלא׃

33 ויהא בצפרא כמדנח שימשא תקדים ותתנגיד על קרתא והא הוא ועמא דעמיה נפקין לותך ותעביד ליה כמא דתשכח ידך׃

34 וקם אבימלך וכל עמא דעמיה בליליא וכמנו על שכם ארבע משרין׃

ט

27 וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵהֶם וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃

28 וַיֹּאמֶר גַּעַל בֶּן־עֶבֶד מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא בֶן־יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידוֹ עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃

29 וּמִי יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה צְבָאֲךָ וָצֵאָה׃

30 וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר־הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי גַּעַל בֶּן־עָבֶד וַיִּחַר אַפּוֹ׃

31 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בְּתָרְמָה לֵאמֹר הִנֵּה גַעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה וְהִנָּם צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃

32 וְעַתָּה קוּם לַיְלָה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ וֶאֱרֹב בַּשָּׂדֶה׃

33 וְהָיָה בַבֹּקֶר כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ׃

34 וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לַיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־שְׁכֶם אַרְבָּעָה רָאשִׁים׃

θ.

27. Καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν, καὶ ἐπάτουν, καὶ ἐποίησαν χορούς· καὶ ἐξῆλθον εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον, καὶ κατηρῶντο τὸν ἀβιμέλεχ.

28. Καὶ εἶπε γαὰλ υἱὸς ἀβέδ· τίς ἐστιν ἀβιμέλεχ; καὶ τίς ἐστιν υἱὸς συχὲμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ υἱὸς ἱεροβάαλ, καὶ ζεβοὺλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ, δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν ἐμμὼρ πατρὸς συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς;

29. Καὶ τίς δώῃ τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρί μου; καὶ μεταστήσω τὸν ἀβιμέλεχ· καὶ ἐρῶ τῷ ἀβιμέλεχ· πλήθυνον τὴν δύναμίν σου, καὶ ἔξελθε.

30. Καὶ ἤκουσε ζεβοὺλ ὁ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους γαὰλ υἱοῦ ἀβέδ, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.

31. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς ἀβιμέλεχ μετὰ δώρων λέγων· ἰδοὺ γαὰλ υἱὸς ἀβέδ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ παραγεγόνασιν εἰς σίκιμα, καὶ οἵδε πολιορκοῦσι τὴν πόλιν ἐπὶ σέ.

32. Καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς, σὺ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ.

33. Καὶ ἔσται τὸ πρωῒ, ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, ὀρθριεῖς καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθάπερ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου.

34. Καὶ ἀνέστη ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἐνήδρευσαν ἐπὶ σίκιμα τέσσαρες ἀρχαί.

27. Egref-

CAP. IX.

27. Egreſsi ſunt in agros vaſtantes vineas, uvasquè calcantes: Et factis cantantium choris ingreſsi ſunt phanum dei ſui, & inter epulas & pocula maledicebant Abi-melech.

28. Clamante Gaal filio Obed, Quis eſt Abi-mélech, & quæ eſt Sichem, ut ſerviamus ei? nunquid non eſt filius Ierobaal, & conſtituit principem Zebul ſervum ſuum ſuper viros Emor patris Sichem? Cur ergo ſerviemus ei?

29. Vtinam daret aliquis populum iſtum ſub manu mea, ut auferrem de medio Abi-mélech, Dictumq; eſt Abi-mélech. Congrega exercitus multitudinem, & veni.

30. Zebul enim princeps civitatis auditis ſermonibus Gaal filii Obed, iratus eſt valde.

31. Et miſit clam ad Abi-mélech nuntios, dicens, Ecce, Gaal filius Obed venit in Sichimam cum fratribus ſuis, & oppugnat adverſum te civitatem.

32. Surge itaq; nocte cum populo qui tecum eſt, & latita in agro:

33. Et primo mane oriente ſole, irrue ſuper civitatem: illo autem egrediente adverſum te cum populo ſuo, fac ei quod potueris.

34. Surrexit itaque Abi-mélech cum omni exercitu ſuo nocte, & tetendit inſidias iuxta Sichimam in quatuor locis.

Das IX. Capitel.

27. Vnd zogen herauß auffs Feld/ vnd laſen ab jre Weinberge/ vnd kelterten/ vnd machten einen Tantz/ vnd giengen in jres Gottes Hauß/ vnnd aſſen vnd truncken vnnd fluchten dem AbiMelech.

28. Vnd Gaal der Son Ebed ſprach: Wer iſt AbiMelech? vnd was iſt Sichem/ daß wir jm dienen ſolten? Iſt er nicht JerubBaals Sohn/ vnnd hat Sebul ſeinen Knecht her geſetzt uber die Leute Hemor des vaters Sichem? Warumb ſolten wir jm dienen?

29. Wolt Gott das Volck were vnter meiner hand/ daß ich den AbiMelech vertriebe. Vnd es ward AbiMelech geſagt: Mehre dein Heer/ vnnd zeuch auß.

30. Denn Sebul der Oberſt in der Stadt/ da er die wort Gaal des Sons Ebed höret/ ergrimmet er inn ſeinem zorn.

31. Vnd ſandte Botſchafft zu AbiMelech heimlich/ vnd ließ jm ſagen: Sihe/ Gaal der Son Ebed vnd ſeine Brüder ſindt gen Sichem kommen/ vnd machen dir die Stadt widerwertig.

32. So mache dich nun auff bey der Nacht/ du vnd dein Volck das bey dir iſt/ vnnd mach einen hinderhalt auff ſie im Felde.

33. Vnnd des Morgens wenn die Sonne auffgehet/ ſo mache dich frůe auff/ vnnd uberfalle die Stadt/ vnnd wo er vnd das Volck das bey jhm iſt/ zu dir hinauß zeucht/ ſo thu mit jhm/ wie es deine Hand findet.

34. AbiMelech ſtund auff bey der Nacht/ vnd alles Volck daß bey jhm war/ vnd hielt auff Sichem mit vier Hauffen.

CAP. IX.

27. La onde vſciti à la campagna, vendemiorono le loro vigne, calcorono l' vua, e ſi rallegrorono: & entrorono nel tempio de lo dio loro, e mangiorono, e beuero, e maladiſſero Abimelech.

28. Allhora Gaal figliuo lo di Ebed diſſe; Chi è Abimelech, è chi è Sichem, che noi ſeruiamo loro? Non è egli figliuolo di erobbaal, e Zebul non è egli ſuo preſidente? Seruite piu preſto à gli huomini di Hamor padre di Sichem: ma perche coſa ſeruiremo noi à coſtui?

29. E Dio voglia che qualcuno mi dia queſto popolo ne la mia mano, & io leuarò Abimelech. E diſſe ad Abimelech, Accreſ-ſce il tuo eſercito, & eſce fuora.

30. Ora Zebul principe de la città intendendo le parole di Gaal figliuolo di Ebed, ſi corrucciò grandemente:

31. E mandò meſſaggieri ad Abimelech con inganno dicendo Ecco che Gaal figliuolo di Ebed, & i ſuoi fratelli vengono in Sichem, & ecco che guarniſcano la città contra di te.

32. Ora adunque leuati di notte, tu & il popolo che è teco; è mette de l' emboſcate ne la campagna.

33. E la mattina di buona hora à la leuata del ſole leuandoti aſſaltarai la città. E quando egli & il popolo ch' è con lui vſcirà verſo te, tu gli farai ſecondo che la tua mano trouarà.

34. Ora Abimelech ſi leuò di notte, e tutto il popolo ch' era con ſeco; e fecero de l' emboſcate à Sichem in quattro ſquadre.

ט

35 ונפק געל בר עבד וקם במעלנא דתרע קרתא וקם אבימלך ועמא דעמיה מן כמנא:

36 וחזא געל ית עמא ואמר לזבול הא עמא נחית מרישי טוריא ואמר ליה זבול ית טולא דטוריא את חזי כגבריא:

37 ואוסיף עוד געל למללא ואמר הא עמא נחתין מן תוקפא דארעא ומשריתא חדא אתיא מאורח מישר מעוננים:

38 ואמר ליה זבול אן אינון בתגמך דאת אמר מן אבימלך ארי נפלחיניה הלא דין עמא דקצתא ביה פוק כען ואגיח קרבא ביה:

39 ונפק געל קדם בעלי שכם ואגיח קרבא באבימלך:

40 ורדפיה אבימלך ואפך מן קדמוהי ונפלו קטילין סגיאין עד מעלנא דתרעא:

41 ויתיב אבימלך בארומה ותריך זבול ית געל וית אחוהי מלמיתב בשכם:

42 והוה ביומא דבתרוהי ונפק עמא לחקלא וחויאו לאבימלך:

43 ודבר ית עמא ופלגינון לתלת משריין וכמן בחקלא וחזא והא עמא נפיק מן קרתא וקם עליהון וקטלינון:

ט

35 ויצא געל בן־עבד ויעמד פתח שער העיר ויקם אבימלך והעם אשר־אתו מן־המארב:

36 וירא־געל את־העם ויאמר אל־זבל הנה־עם יורד מראשי ההרים ויאמר אליו זבל את צל ההרים אתה ראה כאנשים:

37 ויסף עוד געל לדבר ויאמר הנה־עם ירדים מעם טבור הארץ וראש־אחד בא מדרך אלון מעוננים:

38 ויאמר אליו זבל איה אפוא פיך אשר תאמר מי אבימלך כי נעבדנו הלא זה העם אשר־מאסתה בו צא־נא עתה והלחם בו:

39 ויצא געל לפני בעלי שכם וילחם באבימלך:

40 וירדפהו אבימלך וינס מפניו ויפלו חללים רבים עד־פתח השער:

41 וישב אבימלך בארומה ויגרש זבל את־געל ואת־אחיו משבת בשכם:

42 ויהי ממחרת ויצא העם השדה ויגדו לאבימלך:

43 ויקח את־העם ויחצם לשלשה ראשים ויארב בשדה וירא והנה העם יצא מן־העיר ויקם עליהם ויכם:

θ'.

35. Καὶ ἐξῆλθε γαὰλ υἱὸς ἀβέδ, καὶ ἔστη πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐνέδρων.

36. Καὶ εἶδε γαὰλ υἱὸς ἀβέδ τὸν λαόν, καὶ εἶπε πρὸς ζεβούλ· ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ζεβούλ· τὴν σκιὰν τῶν ὀρέων σὺ ὁρᾷς ὡς ἄνδρας.

37. Καὶ προσέθετο ἔτι γαὰλ τοῦ λαλῆσαι, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν, ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ, μία παραγίνεται ἀπὸ ὁδοῦ δρυὸς ἀποβλεπόντων.

38. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ζεβούλ· ποῦ ἐστι νῦν τὸ στόμα σου τὸ λέγον· τίς ἐστιν ἀβιμέλεχ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐκ ἰδοὺ οὗτός ἐστιν ὁ λαὸς ὃν ἐξουδενώσας; ἔξελθε δὴ νῦν, καὶ πολέμει πρὸς αὐτόν.

39. Καὶ ἐξῆλθε γαὰλ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀνδρῶν σικίμων, καὶ ἐπολέμησεν πρὸς ἀβιμέλεχ.

40. Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ, ἕως τῶν θυρῶν τῆς πόλεως.

41. Καὶ ἐκάθισεν ἀβιμέλεχ ἐν ἀριμᾶ, καὶ ἐξέβαλε ζεβοὺλ τὸν γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, μὴ κατοικεῖν ἐν σικίμοις.

42. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἀβιμέλεχ.

43. Καὶ παρέλαβε τὸν λαόν, καὶ διεῖλεν αὐτὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνήδρευσεν αὐτῷ, καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ ἀνέστη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς.

CAP. IX.

35. Egressusque est Gaal filius Obed, & stetit in introitu portæ civitatis. Surrexit autem Abi-melech, & omnis exercitus cum eo de insidiarum loco.

36. Cumque vidisset populum Gaal, dixit ad Zebul, Ecce de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit, Vmbras montium vides quasi capita hominum, & hoc errore deciperis.

37. Rursumq́ Gaal ait, Ecce populus de umbilico terræ descendit, & unus cuneus venit per viam quæ respicit quercum.

38. Cui dixit Zebul, Vbi est nunc os tuum, quo loquebaris? Quis est Abi-melech ut serviamus ei? Nonne hic populus est, quē despiciebas? Egredere & pugna contra eum.

39. Abiit ergo Gaal spectante Sichimorum populo & pugnavit contra Abi-melech.

40. Qui persecutus est eum fugientem & in urbem cōpulit: cecideruntque ex parte eius plurimi, usq; ad portam civitatis.

41. Et Abi-melech sedit in Ruma: Zebul autem, Gaal, & socios eius expulit de urbe, nec in ea passus est commorari.

42. Sequenti ergo die egressus est populus in campum. Quod cum nunciatum esset Abi-melech,

43. Tulit exercitum suum, & divisit in tres turmas, tendens insidias in agris. Vidensque quod egrederetur populus de civitate, surrexit & irruit in eos.

Das IX. Capitel.

35. Vnd Gaal der Son Ebed zoch herauß / vnnd tratt für die Thür an der Stadt Thor. Aber AbiMelech macht sich auff/ auß dem hinderhalt/ sampt dem Volck das mit jm war.

36. Da nun Gaal das Volck sahe sprach er zu Sebul: Sihe / da komt ein Volck von der höhe des Gebirges hernider. Sebul aber sprach zu jhm: Du sihest die schatten der Berge für Leute an.

37. Gaal redet noch mehr / vnnd sprach: Sihe/ein Volck kommt hernider auß dem Mittel des Landes/ vnd ein hauffe kommt auff dem wege zur Zaubereiche.

38. Da sprach Sebul zu jhm: Wo ist nun hie dein maul/ daß du saget: Wer ist AbiMelech/ daß wir jm dienen sollen? Ist das nicht das Volck/ daß du verachtet hast?

39. Zeuch nun auß vnnd streit mit jm. Gaal zoch auß für den Männern zu Sichem her / vnnd streit mit AbiMelech.

40. Aber AbiMelech jaget jhn/ daß er flohe für jm/ vnd fielen viel erschlagene/ biß an die Thür des Thors.

41. Vnd AbiMelech bleib zu Aruma. Sebul aber verjaget den Gaal vnd seine Brüder/ daß sie zu Sichem nicht musten bleiben.

42. Auff den Morgen aber gieng das Volck herauß auffs Feld. Da das AbiMelech ward angesagt.

43. Nam er das Volck/ vnd theilets inn drey hauffen/ vnnd macht ein hinderhalt auff sie im Feld. Als er nun sahe/ das das Volck auß der Stadt gieng / erhub er sich über sie/ vnnd schlug sie.

CAP. IX.

35. *E Gaal figliuolo di Ebed vscì, e si fermò su la entrata de la porta de la città. Allhora Abimelech e tutto l' popolo ch' era seco si leuò de le imboscate.*

36. *E Gaal vedendo il popolo, disse a Zebul: Ecco che'l popolo discende da le cime de monti. Zebul gli rispose: Tu vedi l' ombra de monti come se fossero huomini.*

37. *Allhora Gaal aggiunse, e disse: Ecco che'l popolo discende del mezzo de la terra, & vn capitano viene per la via de la pianura di Moonenim.*

38. *E Zebul gli disse, Doue è ora la tua bocca, con laquale tu diceui, Chi è Abimelech, che noi gli seruiamo? Non è egli questo il popolo, che tu hai disprezzato? Esce, ti prego, ora, e combatte contra a lui.*

39. *E Gaal vscì fuori auanti à gli huomini di Sichem, e combatte contra Abimelech.*

40. *Et Abimelech lo perseguito, poi che egli haueа comnciato à fuggire dinanzi à lui, e ne cascorono molti feriti insino à la entrata de la porta.*

41. *Ma Abimelech restò in Arumah, e Zebul scacciò Gaal & i suoi fratelli, e non stettero in Sichem.*

42. *Et il giorno seguente il popolo vscì per i campi, e lo riferirono ad Abimelech.*

43. *Egli dunque prese il popolo, e lo partì in tre parti, e messe le imboscate nel campo: e vedēdo che'l popolo vsciua de la città si leuò contra di quelli, e gli percosse.*

ט

44 ואבימלך ומשריתא דעמיה איתנגידו וקמו בבמעלנא דתרע קרתא ותרתין משרין איתנגידו על כל די בחקלא וקטלונון:

45 ואבימלך אגיח בקרתא כל יומא ההוא וכבש ית קרתא וית עמא דבה קטל ותרע ית קרתא וזרעה מילחא:

46 ושמעו כל יתבי מגדל שכם ואתו לצריח ביתאל למגזר קים:

47 ואתחואה לאבימלך ארי אתכנישו כל יתבי מגדל שכם:

48 וסליק אבימלך לטורא דצלמון הוא וכל עמא דעמיה ונסיב אבימלך ית כולביא בידיה וקץ שוכת אעין ונטלה ושוי על כתפה ואמר לעמא דעמיה מה חזיתון עבדית אוחו טב עבידו כותי:

49 וקצו אף כל עמא גבר סוכיה ואזלו בתר אבימלך ושויאו על צריחא ואדליקו עליהון ית צריחא בנורא ואיתקטלו אף כל אינשי מגדל שכם כאלף גבר ואיתתא:

50 ואזל אבימלך לתבץ ושרא בתבץ וכבשה:

51 ומגדל תקיף הוה בגו קרתא ואפכו לתמן כל גבריא ונשיא וכל יתבי קרתא ואגיפו באפיהון וסליקו על איגר מגדלא:

52 ואתא אבימלך עד מגדלא ואגיח קרבא ביה וקריב עד תרע מגדלא לאוקדותיה בנורא:

ט

44 וַאֲבִימֶלֶךְ וְהָרָאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃

45 וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כֹּל הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג וַיִּתֹּץ אֶת־הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃

46 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־צְרִיחַ בֵּית אֵל בְּרִית׃

47 וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם׃

48 וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת־הַקַּרְדֻּמּוֹת בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים וַיִּשָּׂאֶהָ וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ מָה רְאִיתֶם עָשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃

49 וַיִּכְרְתוּ גַם־כָּל־הָעָם אִישׁ שׂוֹכֹה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַצְּרִיחַ וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם כָּל־אַנְשֵׁי מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃

50 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ אֶל־תֵּבֵץ וַיִּחַן בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ׃

51 וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה בְתוֹךְ־הָעִיר וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל בַּעֲלֵי הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ בַּעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃

52 וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ עַד־הַמִּגְדָּל וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ בָאֵשׁ׃

θ'.

44. Καὶ ἀβιμέλεχ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξετάθησαν, καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξεχύθησαν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς.

45. Καὶ ἀβιμέλεχ ἐπολέμει ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτειναν. καὶ τὴν πόλιν καθεῖλε, καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας.

46. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πύργου σικίμων, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὀχύρωμα οἴκου βεθηλβερεὶθ διαθήκης.

47. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἀβιμέλεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου σικίμων.

48. Καὶ ἀνέβη ἀβιμέλεχ εἰς τὸ ὄρος ἑλμών, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ἀβιμέλεχ τὴν ἀξίνην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε φορτίον ξύλων, καὶ ἦρεν αὐτό, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ· τί ἴδετέ με ποιοῦντα; ταχέως ποιήσατε, ὡς καὶ ἐγώ.

49. Καὶ ἔκοψαν καί γε πάντες αὐτοὶ ἕκαστος φορτίον, καὶ ἦραν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ ὀχύρωμα, καὶ ἐνέπρησαν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὀχύρωμα ἐν πυρί, καὶ ἀπέθανον καί γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου σικίμων, ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

50. Καὶ ἐπορεύθη ἀβιμέλεχ εἰς θηβής, καὶ περιεκάθισεν ἐπ' αὐτήν, καὶ περικατελάβετο αὐτήν.

51. Καὶ πύργος ἦν ἰσχυρὸς ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τῆς πόλεως, καὶ ἀπέκλεισαν ἐφ' ἑαυτούς, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου.

52. Καὶ ἦλθεν ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου, καὶ ἐξεπολέμησεν αὐτόν. καὶ ἤγγισεν ἀβιμέλεχ ἕως τῆς θύρας τοῦ πύργου τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί.

44. Cum

CAP. IX.

44 Cum cuneo suo, oppugnans & obsidens civitatem: duæ autem turmæ palantes per campum adversarios persequebantur.

45. Porro Abiméleсh omni die illo oppugnabat urbem: quam cepit, interfectis habitatoribus eius, ipsaque destructa, ita ut sal in ea dispergeret.

46 Quod cum audissent qui habitabant in turri Sichimorum, ingressi sunt phanum dei sui Berith, ubi fœdus cum eo pepigerant, & ex eo locus nomen acceperat qui erat munitus valde.

47. Abi-méleсh quoque audiens viros turris Sichimorum pariter conglobatos.

48. Ascendit in montem Selmon cum omni populo suo: & arrepta securi, præcidit arboris ramum, impositumque ferens humero, dixit ad socios, Quod me vidistis facere, citò facite,

49. Igitur certatim ramos de arboribus præcidentes, sequebantur ducem. Qui circundantes præsidium, succenderunt: atque ita factum est, ut fumo & igne mille hominum necarentur, viri pariter & mulieres habitatorum turris Sichem.

50. Abi-méleсh autem inde proficiscens venit ad oppidum Thebes, quod circundans obsidebat exercitu.

51. Erat autem turris excelsa in media civitate, ad quam confugerant simul viri ac mulieres, & omnes principes civitatis, clausa firmissimè ianua, & super turris tectũ stantes per propugnacula.

52. Accedensque Abi-méleсh iuxta turrim, pugnabat fortiter: & appropinquans ostio, ignem supponere nitebatur.

Das IX. Capitel.

44. AbiMelech aber vnd die hauffen die bey jhm waren/ überfielen sie/ vnnd tratten an die Thür der Stadt Thor/ Vnnd zween der hauffen überfielen alle die auff dem Felde waren/ vnd schlugen sie.

45. Da streit AbiMelech wider die Stadt denselben gantzen tag/ vnd gewann sie/ vnnd erwürget das Volck/ das drinnen war/ vnnd zubrach die Stadt/ vnd seet Saltz drauff.

46. Da das höreten alle Männer des Thurns zu Sichem/ giengẽ sie in die Vestung des Hauses des Gottes Berith.

47. Da das AbiMelech hörete/ daß sich alle Männer des Thurns zu Sichem versammlet hatten.

48. Gieng er auff den Berg Zalmon mit all seinem Volck/ daß bey jm war/ Vnd nam ein Axt in seine hand/ vnd hieb einen Ast von Bäumen/ vnd hub jn auff seine Achsel/ vnnd sprach zu allem Volck/ das mit jhm war: Was jhr gesehen habt daß ich thu/ das thut auch jr eilend/ wie ich.

49. Da hieb alles Volck ein jedlicher einen ast ab/ vnnd folgten AbiMelech nach/ vnnd legten sie an die Vestung/ vnd stecktens an mit Feuer/ daß auch alle Männer des Thurns zu Sichem sturben/ bey tausent Mañ vnd Weib.

50. AbiMelech aber zoch gen Thebez/ vnd belegt sie/ vnd gewann sie.

51. Es war aber ein starcker Thurn mitten im der Stadt/ auff welchen flohen alle Männer vnnd Weiber/ vnnd alle Bürger der Stadt/ vnnd schlossen hinder sich zu/ vnnd stiegen auff das Dach des Thurens.

52. Da kam AbiMelech zum Thurn vnd streit dawider vnd nahet sich zur Thür des Thurns/ daß er jhn mit Feuer verbrennete.

CAP. IX.

44. E così Abimelech e le sue bande ch'erano con lui fecero impeto, e si firmorono à la entrata de la porta de la città: e due altre bande si mossero con impeto contra tutti quelli ch'erano nel campo, e gli percossero.

45. Oltra di questo Abimelech per tutto quel giorno combattè la città, e la espugnò; & ammazzò il popolo ch'era in quella; e ruinò la città, e vi seminò del sale.

46. E tutti gli huomini de la torre di Sichem, intendendo cio, se n'andorono à la fortezza di Beth-el berith.

47. E fu riferito ad Abimelech, che si erano adunati quivi tutti gli huomini de la torre di Sichem

48. Et Abimelech andò sul monte di Salmon, egli e tutto l' popolo ch'era con seco: & Abimelech prese vna scure, e tagliò de rami de gli alberi; i quali prese, e gli messe sopra le sue spalle, e disse al popolo ch'era con lui; Io ho fatto quel che voi hauete veduto: affrettateui, fatte come me.

49. Pertanto tutto il popolo ancora tagliò, ciascuno il suo ramo, & andorono dietro ad Abimelech; e lo posorono à la fortezza, & abbrugiorono la fortezza sopra quelli col fuoco: e mortrono ancora tutti gli huomini de la torre di Sichem, quasi mille fra huomini e donne.

50. Dapoi Abimelech andò à Thebes, e si accampò appresso à Thebes, e la prese.

51. Ora nel mezzo di la città vi era vna torre; e tutti gli huomini, le donne, e tutti i principali de la città fuggirono lì, e chiusero la porta dietro à loro; e montorono sopra il tetto de la torre.

52. Abimelech dunque andò insino à la torre, e la combattè: e si accostò insino à la porta de la torre per abbruggiar la col fuoco.

ט

53 ורמת איתתא חדא פלגות רכב ריחי על רישא דאבימלך ורעת ית גלגלתיה:

54 וקרא בפריע לעולימא נטל זיניה ואמר ליה שלוף חרבך וקטולני דלמא יימרון עלי איתתא קטלתיה וקטליה עולימיה ומית:

55 וחזו אנש ישראל ארי מית אבימלך ואזלו גבר לאתריה:

56 ואתיב יי ית בישת אבימלך דעבד לאבוהי למקטל ית שבעין אחוהי:

57 וית כל בישת אנשי שכם אתיב יי ברישיהון ואתת להון לוטת יותם בר ירובעל:

ט

53 ותשלך אשה אחת פלח רכב על־ראש אבימלך ותרץ את־גלגלתו:

54 ויקרא מהרה אל־הנער נשא כליו ויאמר לו שלף חרבך ומותתני פן־יאמרו לי אשה הרגתהו וידקרהו נערו וימת:

55 ויראו איש־ישראל כי־מת אבימלך וילכו איש למקמו:

56 וישב אלהים את רעת אבימלך אשר עשה לאביו להרג את־שבעים אחיו:

57 ואת כל־רעת אנשי שכם השיב אלהים בראשם ותבא אליהם קללת יותם בן־ירבעל:

θ.

53. Καὶ ἔῤῥιψε γυνὴ μία κλάσμα μύλου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀβιμέλεχ, καὶ συνέκλασε τὸ κρανίον αὐτοῦ.

54. Καὶ ἐβόησε τὸ τάχος πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ σπάσον τὴν ῥομφαίαν σου καὶ θανάτωσόν με, μήποτε εἴπωσιν ὅτι γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἐξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε.

55. Καὶ εἶδεν ἀνὴρ ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν ἀβιμέλεχ, καὶ ἀπῆλθεν ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

56. Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν κακίαν ἀβιμέλεχ ἣν ἐποίησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

57. Καὶ πᾶσαν τὴν κακίαν ἀνδρῶν σικίμων, ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ καταρα ἰωαθὰμ τοῦ υἱοῦ ἰεροβάαλ.

י

1 וקם בתר אבימלך למפרק ית ישראל תולע בר פואה בר אחבוהי גבר משבטא דישׂשכר והוא יתיב בשמיר בטורא דבית אפרים:

2 ודן ית ישראל עשרין ותלת שנין ומית ואתקבר בשמיר:

3 וקם בתרוהי יאיר גלעדאה ודן ית ישראל עשרין ותרתין שנין:

4 והוו ליה תלתין בנין רכיבין על תלתין עולין ותלתין קרוין להון להון קרן כפרני יאיר עד יומא הדין די בארע גלעד:

5 ומית יאיר ואתקבר בקמון:

י

1 ויקם אחרי אבימלך להושיע את־ישראל תולע בן־פואה בן־דודו איש יששכר והוא ישב בשמיר בהר אפרים:

2 וישפט את־ישראל עשרים ושלש שנה וימת ויקבר בשמיר:

3 ויקם אחריו יאיר הגלעדי וישפט את־ישראל עשרים ושתים שנה:

4 ויהי־לו שלשים בנים רכבים על־שלשים עירים ושלשים עירים להם להם יקראו חות יאיר עד היום הזה אשר בארץ הגלעד:

5 וימת יאיר ויקבר בקמון:

ΚΕΦΑΛ. ι.

1. Καὶ ἀνέστη μετὰ ἀβιμέλεχ τοῦ σῶσαι τὸν ἰσραὴλ θωλὰ υἱὸς φουά, υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ ἰσσαχάρ, καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν σαμαρείᾳ ἐν ὄρει ἐφραίμ.

2. Καὶ ἔκρινε τὸν ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ τρία ἔτη. καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν σαμαρείᾳ.

3. Καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν ἰαὶρ ὁ γαλααδίτης, καὶ ἔκρινε τὸν ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη.

4. Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα (καὶ δύο) υἱοὶ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ τριάκοντα (καὶ δύο) πώλους, καὶ τριάκοντα (καὶ δύο) πόλεις αὐτοῖς, καὶ αὐτὰς ἐκάλεσαν ἐπαύλεις ἰαίρ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, αἵ εἰσιν ἐν τῇ γῇ γαλαάδ.

5. Καὶ ἀπέθανεν ἰαίρ, καὶ ἐτάφη ἐν καμών.

CAP. IX.

53. Et ecce, una mulier fragmen molæ désuper iaciens, illisit capiti Abimélech, & confregit cerebrum eius.

54. Qui vocavit citò armigerum suum, & ait ad eum, Evagina gladium tuum, & percute me: ne fortè dicatur quòd à fœmina interfectus sim. Qui iussa perficiens, interfecit eum.

55. Illoq; mortuo, omnes qui cum eo erant de Israël, reversi sunt in sedes suas.

56. Et reddidit Deus malum quod fecerat Abi-mélech contra patrem suum, interfectis septuaginta fratribus suis.

57. Sichimitis quoq; quod operati erant, retributum est, & venit super eos maledictio Ioatham filii Ierobáal.

Das IX. Capitel.

53. Aber ein Weib warff ein stück von einem Mülstein AbiMelech auff den kopff/vnd zubrach jhm den Schedel.

54. Da rieff AbiMelech eilend dem Knaben/der sein Waffen trug/vnd sprach zu jm: Zeuch dein schwert auß/vnnd tödte mich/daß man nicht von mir sage: Ein Weib hat jhn erwürget. Da durchstach jn sein Knabe/vnd er starb.

55. Da aber die Israeliter/die mit jm waren/sahen daß AbiMelech tod war/gieng ein jeglicher an seinen ort.

56. Also bezahlet Gott AbiMelech das übel/daß er an seinem Vater gethan hatte / da er seine siebentzig Brüder erwürget.

57. Desselben gleichen alles übel der Männer Sichem/ vergalt jhnen Gott auff jren kopff/vnd kam über sie der fluch Jotham/des Sons Jerub-Baal.

CAP. IX.

53. *Allhora vna donna gettò vn pezzo di macina sopra il capo di Abimelech, e gli fracassò la testa.*

54. *Egli incontinente chiamò il ragazzo che portaua le sue armi, e gli disse, Sfodera il tuo coltello, & ammazzami: à finche perauentura non dichino di me, Vna donna l'ha ammazzato. Il suo ragazzo dunque lo trapassò, e morì.*

55. *Ora i figliuoli d'Israel vedendo che Abimelech era morto, se n'andorono, ciascuno al suo luogo.*

56. *E così Dio rese il male ad Abimelech, ch'egli haueua fatto à suo padre, ammazzando settanta suoi fratelli.*

57. *Ancora tutto il male de gli huomini di Sichem, Dio lo rese sopra il capo loro: e venne sopra loro la maladittione di Iothan figliuolo di Ierobbaal.*

CAP. X.

1. Post Abi-mélech surrexit dux in Israël Thola filius Phua patrui Abi-mélech, vir de Issachar, qui habitavit in Samir montis Ephráim.

2. Et iudicavit Israëlem viginti & tribus annis, mortuusq; est, ac sepultus in Samir.

3. Huic successit Iair Galaadites, qui iudicavit Israëlem per viginti & duos annos,

4. Habens triginta filios sedentes super triginta pullos asinarum, & principes triginta civitatum, quæ ex nomine eius sunt appellatæ Avoth-Iair, id est, oppida-Iair, usque in præsentem diem in Terra-Galaad.

5. Mortuusq; est Iair: ac sepultus in loco cui est vocabulum Camon.

Das X. Capitel.

NAch AbiMelech machet sich auff zu helffen Jsrael/Thola ein Mañ von Jsaschar / ein Sohn Pua/des Sons Dodo. Vnd er wohnet zu Samir auff dem Gebirge Ephraim.

2. Vnnd richtet Jsrael drey vnnd zweintzig jar/vnd starb / vnnd ward begraben zu Samir.

3. Nach jm macht sich auff Jair ein Gileaditer/vnnd richtet Jsrael zwey vnd zweintzig Jar.

4. Vnd hatte dreissig Söhne / auff dreissig Eselfüllen reiten/vnnd hatte dreissig Städte / die hiessen Dörffer Jair/biß auff disen tag/vnd ligen inn Gilead.

5. Vnnd Jair starb/vnnd ward begraben zu Kamon.

CAP. X.

1. *Dopo Abimelech si leuò, per liberare Israel, Thola figliuolo di Phua, figliuolo di Dodo, huomo de la tribu d'Isachar; ma egli habitaua in Samir nel monte di Ephraim.*

2. *E giudicò Israel per ventitre anni, e morì, e fu sepolto in Samir.*

3. *Dopo costui si leuò Iair Galaadite, e giudicò Israel per ventidue anni.*

4. *Et egli hebbe trenta figliuoli, che caualcauano sopra trenta muli: iquali ancora haueuano trenta città, lequali sono state chiamate insino à questo giorno, Hauoth Iair, lequali sono ne la terra di Galaad.*

5. *Ora Iair morì e fu sepolto in Camon.*

י

6 וְאוֹסִיפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ וּפְלַחוּ יָת בַּעֲלַיָא וְיָת עַשְׁתְּרָתָא וְיָת טַעֲוָת אֲרָם וְיָת טַעֲוָת צִידוֹן וְיָת טַעֲוָת מוֹאָב וְיָת טַעֲוָת בְּנֵי עַמּוֹן וְיָת טַעֲוָת פְּלִשְׁתָּאֵי וּשְׁבַקוּ יָת פּוּלְחָנָא דַּיְיָ וְלָא פְּלַחוּ קֳדָמוֹהִי׃

7 וּתְקֵיף רוּגְזָא דַּיְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וּמְסָרִינוּן בְּיַד פְּלִשְׁתָּאֵי וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃

8 וּדְחָקוּ וְשַׁעְבִּידוּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשַׁתָּא הַהִיא תְּמַנֵי עֲסַר שְׁנִין יָת כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּבְעִבְרָא דְיַרְדְּנָא בְּאַרַע אֱמוֹרָאָה דִּי בְגִלְעָד׃

9 וַעֲבַרוּ בְּנֵי עַמּוֹן יָת יַרְדְּנָא לְאַגָּחָא קְרָבָא אַף בִּדְבֵית יְהוּדָה וּבְנֵי בִנְיָמִין וּבְנֵי אֶפְרַיִם וְעָקַת לְיִשְׂרָאֵל לַחֲדָא׃

10 וּזְעִיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ לְמֵימַר חַבְנָא קֳדָמָךְ וַאֲרֵי שְׁבַקְנָא יָת פּוּלְחָנָא דֶּאֱלָהָנָא וּפְלַחְנָא יָת בַּעֲלַיָא׃

11 וַאֲמַר יְיָ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלָא מִמִּצְרָאֵי וּמִן אֱמוֹרָאֵי וּמִן בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן פְּלִשְׁתָּאֵי׃

12 וְצִידוֹנָאֵי וַעֲמַלְקָאֵי וֶאֱנָשׁ מָעוֹן דְּחָקוּ יַתְכוֹן וּבְעֵיתוֹן מִן קֳדָמַי וּפָרְקִית יַתְכוֹן מִן יְדֵיהוֹן׃

13 וְאַתּוּן שְׁבַקְתּוּן פּוּלְחָנִי וּפְלַחְתּוּן לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא בְּכֵן לָא אוֹסֵף לְמִפְרַק יַתְכוֹן׃

י

6 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֵת אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֵת אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְאֵת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא עֲבָדוּהוּ׃

7 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃

8 וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃

9 וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־הַיַּרְדֵּן לְהִלָּחֵם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית אֶפְרָיִם וַתֵּצֶר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃

10 וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי עָזַבְנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים׃

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי וּמִן־בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־פְּלִשְׁתִּים׃

12 וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם׃

13 וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃

ι.

6. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλεὶμ, καὶ τῆς ἀσταρὼθ, καὶ τοῖς θεοῖς συρίας, καὶ τοῖς θεοῖς σιδῶνος, καὶ τοῖς θεοῖς μωὰβ, καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν ἀμμὼν, καὶ τοῖς θεοῖς τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ.

7. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων, καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν ἀμμών.

8. Καὶ ἐσάθρωσαν καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὀκτωκαίδεκα ἔτη πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἐν γῇ τοῦ ἀμορραίου ἐν τῇ γαλαάδ.

9. Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν τὸν ἰορδάνην ἐκπολεμῆσαι καὶ ἐν τῷ ἰούδα, καὶ ἐν τῷ βενιαμὶν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἐφραίμ· καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα.

10. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον λέγοντες· ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐλατρεύσαμεν τοῖς βααλίμ.

11. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· οὐχ οἱ αἰγύπτιοι, καὶ οἱ ἀμορραῖοι, καὶ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν, καὶ μωὰβ, καὶ ἀλλόφυλοι.

12. Καὶ σιδώνιοι, καὶ ἀμαλὴκ, καὶ χαναὰν ἐξέθλιψαν ὑμᾶς, καὶ ἐκεκράξατε πρός με, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν;

13. Καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με καὶ ἐδουλεύσατε θεοῖς ἑτέροις· διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς.

CAP. X.

6. Filii autem Isräel peccatis veteribus iungentes nova, fecerunt malum in conspectu Domini, & servieruntidôlis, Baalim & Astaroth, & diis Syriæ ac Sidonis& Moab & filiorum Ammon & Philisthiim: dimiseruntque Dominum, & non coluerunt eum.

7. Contra quos Dominus iratus, tradidit eos in manus Philisthiim & filiorum Ammon.

8. Afflictique sunt, & vehementer oppressi per annos decem & octo, omnes qui habitabant trans Iordanem in Terra-Amorrhæi, quæ est in Galaad.

9. In tantum, ut filii Ammon Iordane transmisso vastarent Iudam & Ben-iamin & Ephraim: afflictusque est Israel nimis.

10. Et clamantes ad Dominum, dixerunt, Peccavimus tibi, quia dereliquimus Dominum Deum nostrum, & servivimus Baalim.

11. Quibus locutus est Dominus, Nunquid non Ægyptii & Amorrhæi, filiique Ammon & Philisthiim,

12. Sidonii quoque & Amalec & Chanáan oppresserunt vos: & clamastis ad me, & erui vos de manu eorum?

13. Et tamen reliquistis me, & coluistis deos alienos: idcirco non addam ut ultrà vos liberem.

Das X. Capitel.

6. Aber die Kinder Israel theten fürder übel für dem HERRN/ vnnd dieneten Baalim vnd Astaroth/ vnd den Göttern zu Siria/ vnd den Göttern zu Zidon/ vnd den Göttern Moab/ vnd den Göttern der Kinder Ammon/ vnd den Göttern der Philister/ vnd verliessen den HERREN/ vnnd dieneten jm nicht.

7. Da ergrim̃et der zorn des HErren über Israel/ vnd verkaufft sie vnter die hand der Philister vnd der kinder Ammon.

8. Vnnd sie zutratten vnd zuschlugen die Kinder Israel/ von dem Jahr an wol achzehen jar/ nemlich alle kinder Israel/ jenseydt dem Jordan/ im Land der Amoriter/ das inn Gilead ligt.

9. Dazu zogen die Kinder Ammon über den Jordan/ vnnd stritten wider Juda/ BenJamin/ vnnd wider das haus Ephraim/ Also das Israel sehr geängstet ward.

10. Da schryen die Kinder Israel zum HErren/ vnd sprachen: Wir haben an dir gesundigt/ denn wir haben vnsern Gott verlassen/ vnd Baalim gedienet.

11. Aber der Herr sprach zu den kindern Israel: Haben euch nicht auch gezwungen die Egypter/ die Amoriter/ die Kinder Ammon/ die Philister.

12. Die Zidonier/ die Amalekiter vnnd Maoniter? vnnd ich halff euch auß jren henden/ da jr zu mir schryet.

13. Noch habt jhr mich verlassen/ vnnd andern Göttern gedienet/ darumb will ich euch nicht mehr helffen.

CAP. X.

6. Et i figliuoli d'Israel di nuouo fecero male dinanzi al Signore, e seruirono à Baalim, & ad Astaroth, & à gli dii di Aram, à gli dii di Sidon, à gli dii di Moab, i gli dii de figliuoli di Ammon, e finalmente à gli dii de Philisthei: & abandonorono il Signore, e non gli seruirono.

7. Per laqual cosa il furor del Signore si accese contra Israel, e gli dette ne le mani de Philisthei e ne le mani de figliuoli di Ammon.

8. I quali oppressero e conquassorono i figliuoli d'Israel in quello anno, oppressero dico, per diciotto anni interi i figliuoli d'Israel, ch'erano di là dal Giordano ne la terra de gli Amorrhei, che è in Galaad.

9. Et i figliuoli di Ammon passorono il Giordano, per combattere ancora con Iuda e con Beniamin, e con la casa di Ephraim: e così Israel fu grandemente angustiato.

10. Per il che i figliuoli d'Israel gridorono al Signore, dicendo Noi habbiamo peccato contra di te, sì perche noi habbiamo abandonato il nostro Dio, sì perche habbiamo seruito à Baalim.

11. Allhora il Signore disse à figliuoli di Israel, Non vi ho io liberati da gli Egittii, da gli Amorrhei, da figliuoli di Ammon, e da i Philisthei?

12. Oltra di questo i Sidonii & Amalech, & i Maoniti vi hanno oppressi; e voi hauete gridato à me, & io vi ho liberati da le loro mani.

Ma voi mi hauete lasciato, & hauete seruito ad altri dii: per questo io non vi liberarò piu.

י

14 אזילו ובעו מן טעותא דאיתרעיתון בהון האם יכלין למפרקכון בעידן עקתכון׃

15 ואמרו בני ישראל קדם יי חבנא עביד את לנא ככל דתקין קדמך ברם שיזבנא כען יומא הדין׃

16 ואעדיאו ית טעות עממיא מביניהון ופלחו קדם יי ותקצר נפשו בעמל ישראל׃

17 ואתכנישו בני עמון ושרו בגלעד ואתכנישו בני ישראל ושרו במצפיא׃

18 ואמרו עמא רברבי גלעד גבר לחבריה מן גב גברא דישרי לאגחא קרבא בבני עמון יהי לרישא לכל יתבי גלעד׃

יא

1 ויפתח גלעדאה הוה גיבר חילא והוא בר איתתא פונדקיתא ואוליד גלעד ית יפתח׃

2 וילידת אתת גלעד ליה בנין ורביאו בני אתתא ותריכו ית יפתח ואמרו ליה לא תחסין בבית אבונא ארי בר איתתא משבטא אוחרי את׃

3 וערק יפתח מן קדם אחוהי ויתיב בארע טוב ואתכנישו לות יפתח גברין סריקין ונפקו עמיה׃

י

14 לכו וזעקו אל־האלהים אשר בחרתם בם המה יושיעו לכם בעת צרתכם׃

15 ויאמרו בני־ישראל אל־יהוה חטאנו עשה־אתה לנו ככל־הטוב בעיניך אך הצילנו נא היום הזה׃

16 ויסירו את־אלהי הנכר מקרבם ויעבדו את־יהוה ותקצר נפשו בעמל ישראל׃

17 ויצעקו בני עמון ויחנו בגלעד ויאספו בני ישראל ויחנו במצפה׃

18 ויאמרו העם שרי גלעד איש אל־רעהו מי האיש אשר יחל להלחם בבני עמון יהיה לראש לכל ישבי גלעד׃

יא

1 ויפתח הגלעדי היה גבור חיל והוא בן־אשה זונה ויולד גלעד את־יפתח׃

2 ותלד אשת־גלעד לו בנים ויגדלו בני־האשה ויגרשו את־יפתח ויאמרו לו לא־תנחל בבית־אבינו כי בן־אשה אחרת אתה׃

3 ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב ויתלקטו אל־יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו׃

ι'.

14. Βαδίζετε, καὶ βοᾶτε πρὸς τοὺς θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε ἐν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν.

15. Καὶ εἶπαν υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς κύριον· ἡμάρτομεν, ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἀρέσκῃ ἐνώπιόν σου· πλὴν ἐξελοῦ ἡμᾶς δὴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

16. Καὶ μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ κυρίῳ μόνῳ, καὶ οὐκ εὐηρέστησεν ἐν τῷ λαῷ, καὶ ὠλιγοψύχησεν ἐν τῷ κόπῳ ἰσραήλ.

17. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ ἀμμών, καὶ παρενέβαλον ἐν γαλαάδ, καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ μασσηφᾶ.

18. Καὶ εἶπαν ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες γαλαάδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· τίς ὁ ἀνὴρ ὃς ἄρξεται πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς ἀμμών, καὶ ἔσται εἰς κεφαλὴν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι γαλαάδ;

ΚΕΦΑΛ. ια'.

1. Καὶ ἰεφθάε ὁ γαλααδίτης ἦν δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ, καὶ οὗτος υἱὸς γυναικὸς πόρνης, καὶ ἔτεκε τῷ γαλαὰδ τὸν ἰεφθάε.

2. Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ γαλαὰδ αὐτῷ υἱούς, καὶ ἡδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐξέβαλον τὸν ἰεφθάε, καὶ εἶπαν αὐτῷ· οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι γυναικὸς ἑταίρας υἱὸς εἶ σύ.

3. Καὶ ἀπέδρα ἰεφθάε ἐκ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ κατῴκησεν ἐν γῇ τώβ. καὶ συνελέγοντο πρὸς τὸν ἰεφθάε ἄνδρες λιτοί, καὶ συνεξεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ.

CAP. X. — Das X. Capitel. — CAP. X.

14. Ite, & invocate deos quos elegistis: ipsi vos liberent in tempore augustiæ.

14. Gehet hin / vnnd schreyet die Götter an/die jhr erwehlet habt/last euch dieselben helffen zur zeit euers trůbsals.

14. *Andate, e gridate à gli dii, che voi hauete eletti: essi vi saluino nel tempo de la vostra afflittione.*

15. Dixeruntq; filii Israël ad Dominum, Peccavimus, redde tu nobis quicquid tibi placet: tantum nunc libera nos.

15. Aber die Kinder Jsrael sprachen zu dem HERRN: Wir haben gesündigt/mache es nur du mit vnns / wie dirs gefellet/Allein errette vns zu diser zeit.

15. *Allhora i figliuoli d'Israel risposero al Signore, Noi habbiamo peccato: fa à noi tutto quel che à te parrà bene: solamente, ti preghiamo, liberaci in questo giorno.*

16. Quæ dicentes, omnia de finibus suis alienorum deorum idola proiecerunt, & servierunt Domino Deo: qui doluit super miseriis eorum.

16. Vnnd sie theten von sich die frembden Götter/vnnd dieneten dem HERRN/vnd es jammert jhn/daß Jsrael so geplagt ward.

16. *E leuorono li dii stranieri del mezzo di loro, e seruirono al Signore: e l'anima sua fu angustiata per l'afflittione d'Israel.*

17. Itaque filii Ammon cõclamantes, in Galaad fixêre tentoria: contra quos cõgregati filii Israël, in Maspha castrametati sunt.

17. Vnd die Kinder Ammon schryen vnd lagerten sich in Gilead/Aber die Kinder Jsrael versammleten sich/ vnd lagerten sich zu Mizpa.

17. *Ora i figliuoli di Ammon si adunorono, e si accamporono in Galaad: i figliuoli d'Israel ancora si adunorono, e s'accamporono in Mispa.*

18. Dixeruntq; principes Galaad singuli ad proximos suos, Qui primus ex nobis contra filios Ammon cœperit dimicare, erit dux populi Galaad.

18. Vnd das Volck der Obersten zu Gilead sprachen vntereinander: Welcher anfehet zu streitten wider die Kinder Ammon / der soll das Haupt sein/über alle die inn Gilead wohnen.

18. *Et il popolo & i principi di Galaad dissero, ciascuno al suo compagno: Colui che comincierà à combattere contra i figliuoli di Ammon, sarà capo sopra tutti gli habitatori di Galaad.*

CAP. XI. — Das XI. Capitel. — CAP. XI.

1. Fuit itaq; in illo tempore Iephte Galaadites vir fortissimus atque pugnator, filius mulieris meretricis, qui natus est de Galaad.

JEphthah ein Gileaditer/war ein streitbarer Held/aber ein Hurenkind / Gilead aber hatte Jephthah gezeuget.

1. *Allhora Iephthe Galaadite era fortissimo, & era figliuolo di vna donna meretrice, e Galaad hauea generato Iephthe.*

2. Habuit autem Galaad uxorem, de qua suscepit filios: qui postquam creverant, eiecerunt Iephte, dicentes, Hæres in domo patris nostri esse non poteris, quia de altera matre natus es.

2. Da aber das Weib Gilead jhm Kinder gebar / vnd desselben Weibs kinder groß wurden/stiessen sie Jephthah auß/vnd sprachen zu jhm: Du solt nicht erben inn vnsers Vaters Hauß / denn du bist eines andern Weibs Sohn.

2. *E la moglie di Galaad gli hauea partoriti de figliuoli: & i figliuoli de la moglie crebbero, e scacciorono Iephthe, e gli dissero: Tu non hauerai heredità in casa di nostro padre; perche tu sei figliuolo di vnaltra moglie.*

3. Quos ille fugiens atque devitans, habitavit in Terra Tob: congregatiq; sunt ad eum viri inopes, & latrocinantes, & quasi principem sequebantur.

3. Da flohe er für seinen Brůdern/ vnnd wohnet im Lande Tob/vnnd es sammleten sich zu jhm lose Leute/vnd zogen auß mit jm.

3. *Iephthe dunque se ne fuggì da suoi fratelli, e stette ne la terra di Tob: e si adunorono appresso di Iephthe huomini otiosi, & andorono con lui.*

יא

4 והוה לזמן יומין ואגיחו קרבא בני עמון עם ישראל:

5 והוה כד אגיחו קרבא בני עמון עם ישראל ואזלו סבי גלעד למדבר ית יפתח מארע טוב:

6 ואמרו ליפתח איתא ותהי לנא לרבא ונגיח קרבא בבני עמון:

7 ואמר יפתח לסבי גלעד הלא אתון סניתון יתי ותרכתוני מבית אבא ומדין אתיתון לותי כען כד עקת לכון:

8 ואמרו סבי גלעד ליפתח בכין כען תבנא לותך ותהך עימנא ותגיח קרבא בבני עמון ותהי לנא לריש לכל יתבי גלעד:

9 ואמר יפתח לסבי גלעד אם מתיבין אתון יתי לאגחא קרבא בבני עמון וימסר יי יתהון קדמי אנא אהוי לכון לריש:

10 ואמרו סבי גלעד ליפתח (מימרא דיי) יהי סהיד בינגא אם לא כפתגמך כן נעביד:

11 ואזל יפתח עם סבי גלעד ומניאו עמא יתיה עליהון לריש ולרבא וסדר יפתח ית כל פתגמוהי קדם יי במצפיא:

12 ושלח יפתח אזגדין לות מלכא דבני עמון למימר מה לי ולך ארי אתיתא לותי לאגחא קרבא בארעי:

יא

4 וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל׃

5 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב׃

6 וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן׃

7 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לְזִקְנֵי גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם׃

8 וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃

9 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יְהֹוָה אוֹתָם לְפָנָי אָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לְרֹאשׁ׃

10 וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהֹוָה יִהְיֶה שֹׁמֵעַ בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃

11 וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי יְהֹוָה בַּמִּצְפָּה׃

12 וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי׃

ιά.

4. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν μετὰ ἰσραήλ.

5. Καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν μετὰ ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι γαλαὰδ, παραλαβεῖν τὸν ἰεφθάε ἐν τῇ γῇ τώβ.

6. Καὶ εἶπαν πρὸς ἰεφθάε, δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἡγούμενον, καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς ἀμμών.

7. Καὶ εἶπεν ἰεφθάε τοῖς πρεσβυτέροις γαλαὰδ, οὐχὶ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ τί ὅτι ἤλθετε πρός με νυνί, ἡνίκα ἐθλίβητε.

8. Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι γαλαὰδ πρὸς ἰεφθάε· οὐχ οὕτως νῦν ἤλθομεν πρὸς σέ, καὶ συμπορεύσῃ ἡμῖν, καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς ἀμμών, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς κεφαλὴν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι γαλαάδ.

9. Καὶ εἶπεν ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους γαλαάδ· εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς ἀμμών, καὶ παραδῷ αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ἐμοῦ, ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι εἰς ἄρχοντα;

10. Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι γαλαὰδ πρὸς ἰεφθάε· κύριος ἔστω ὁ ἀκούων ἀνὰ μέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτω ποιήσομεν.

11. Καὶ ἐπορεύθη ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων γαλαάδ, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ὁ λαὸς εἰς κεφαλὴν ἐπ' αὐτῶν καὶ εἰς ἡγούμενον. καὶ ἐλάλησεν ἰεφθάε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν μασσηφᾷ.

12. Καὶ ἀπέστειλεν ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν ἀμμὼν λέγων. τί ἐμοὶ καὶ σοί; ὅτι ἥκεις πρός με σὺ τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῇ γῇ μου.

4. In

CAP. XI.

4. In illis diebus pugnabant filii Ammon contra Israel.

5. Quibus acriter instantibus perrexerunt maiores natu de Galaad, ut tollerent in auxilium sui Iephte de Terra Tob.

6. Dixeruntque ad eum, Veni, & esto princeps noster, & pugna contra filios Ammon.

7. Quibus ille respondit, Nonne vos estis qui odistis me, & eiecistis de domo patris mei, & nunc venistis ad me necessitate compulsi?

8. Dixeruntque principes Galaad ad Iephte, Ob hanc igitur causam nunc ad te venimus, ut proficiscaris nobiscum, & pugnes contra filios Ammon, sisq; dux omnium qui habitant in Galaad.

9. Iephte quoque dixit eis, Si verè venistis ad me, ut pugnem pro vobis contra filios Ammon, tradideritque eos Dominus in manus meas, ego ero vester princeps?

10. Qui responderunt ei, Dominus qui hęc audit, ipse mediator ac testis est quod nostra promissa faciemus.

11. Abiit itaque Iephte cum principibus Galaad, fecitqe eum omnis populus principem sui. Locutusq; est Iephte omnes sermones suos coram Domino in Maspha.

12. Et misit nuntios ad regem filiorum Ammon, qui ex persona sua dicerent, Quid mihi & tibi est, quia venisti contra me, ut vastares terram meam?

Das XI. Capitel.

4. Vnnd über etliche zeit hernach/ stritten die Kinder Ammon mit Israel.

5. Da nun die Kinder Ammon also stritten mit Israel/ giengen die Eltesten von Gilead hin/ daß sie Jephthah holeten auß dem Lande Tob.

6. Vnnd sprachen zu jhm: Komm/ vnd sey vnser Hauptmann / daß wir streitten wider die Kinder Ammon.

7. Aber Jephthah sprach zu den Eltesten von Gilead: Seyt jhr nicht die mich hassen/ vnd auß meines Vaters Hauß gestossen habt/ vnnd nun kommt jhr zu mir/ weil jhr in trübsal seydt?

8. Die Eltesten von Gilead sprachen zu Jephthah: Darumb kom̃en wir nun wider zu dir/ daß du mit vns ziehest/ vnd helffest vns streittẽ wider die Kinder Ammon/ vnd seyest vnser Haupt über alle die in Gilead wohnen.

9. Jephthah sprach zu den Eltesten von Gilead: So jr mich wider holet zu streiten wider die Kinder Ammon/ vnnd der HERR sie für mir geben wird/ soll ich denn euer Haupt sein?

10. Die Eltesten von Gilead sprachen zu Jephthah: Der HERRE sey zuhörer zwischen vnns / wo wir nicht thun / wie du gesagt hast.

11. Also gieng Jephthah mit den Eltesten von Gilead/ vnnd das Volck satzt jn zum Haupt vnnd Obersten über sich. Vnd Jephthah redet solches alles für dem HERRN zu Mizpa.

12. Da sandte Jephthah botschafft zum Könige der kinder Ammon/ vnd ließ jm sagen: Waß hast du mit mir zu schaffen / daß du kommest zu mir wider mein Land zu streiten?

CAP. XI.

4. Et auuenne, dopo al quanti giorni che i figliuoli d'Ammon combatterono con Israel.

5. Quando dunque gli Ammoniti cominciorono à combattere contra quelli, i vecchii di Galaad andorono per ritirare Iephthe de la terra di Tob.

6. E dissero à Iephthe, Vieni, e sarai nostro principe, à cioche combattiamo contra i figliuoli di Ammon.

7. Iephtha rispose à i vecchii di Galaad, Non mi hauete voi hauuto in odio, e mi hauete scacciato di casa di mio padre? E per che cosa sete ora venuti à me quando voi sete angustiati?

8. I vecchii di Galaad dissero à Iephthe, per questo noi siamo ora ritornati à te: à finche tu venga con esso noi, e combatti contra i figliuoli d'Ammon, e sii nostro capitano, à tutti gli habitatori di Galaad.

9. Allhora Iephthe rispose à i vecchii di Galaad, Se voi mi cõducete per combattere contra i figliuoli di Ammon, & il Signore dia quelli dinanzi a me; Sarò io vostro capo?

10. I Seniori di Galaad risposero à Iephthe, Il Signore sarà testimonio fra noi se non faremo secondo la tua parola.]

11. Iephthe dunque andò co i vecchii di Galaad, & il popolo lo costituì sopra di se per capo e principe. E Iephthe disse tutte le sue parole dinanzi al Signore in Mispa.

12. E così Iephthe mandò ambasciatori al Re de figliuoli di Ammon con queste commessioni: Che cosa è frà me e te, che tu sei venuto dinanzi à me per combattere contra la mia terra?

יא

13 ואמר מלכא דבני עמון לאזגדי יפתח ארי נסיב ישראל ית ארעי במיסקיה ממצרים מארנונא ועד יובקא ועד ירדנא וכען אתיב יתהון בשלם׃

14 ואוסיף עוד יפתח ושלח איזגדין לות מלכא דבני עמון׃

15 ואמר ליה כדנן אמר יפתח לא נסיב ישראל ית ארע מואבאי וית ארע בני עמון׃

16 ארי במסקהון ממצרים ואזל ישראל במדברא עד ימא דסוף ואתא לרקם׃

17 ושלח ישראל אזגדין לות מלכא דאדום למימר איעבר כען בארעך ולא קביל מלכא דאדום ואף לות מלכא דמואב שלח ולא אבא ויתיב ישראל ברקם׃

18 ואזל במדברא ואקיף ית ארע אדומאי וית ארע מואבאי ואתא ממדנח שמשא לארע מואבאי ושרו בעיברא דארנון ולא עלו בתחום מואב ארי ארנון תחום מואב׃

19 ושלח ישראל אזגדין לות סיחון מלכא דאמוראה מלכא דחשבון ואמר ליה ישראל נעיבר כען בארעך עד אתרי׃

יא

13 ויאמר מלך בני־עמון אל־מלאכי יפתח כי־לקח ישראל את־ארצי בעלותו ממצרים מארנון ועד־היבק ועד־הירדן ועתה השיבה אתהן בשלום׃

14 ויוסף עוד יפתח וישלח מלאכים אל־מלך בני עמון׃

15 ויאמר לו כה אמר יפתח לא־לקח ישראל את־ארץ מואב ואת־ארץ בני עמון׃

16 כי בעלותם ממצרים וילך ישראל במדבר עד־ים־סוף ויבא קדשה׃

17 וישלח ישראל מלאכים אל־מלך אדום לאמר אעברה־נא בארצך ולא שמע מלך אדום וגם אל־מלך מואב שלח ולא אבה וישב ישראל בקדש׃

18 וילך במדבר ויסב את־ארץ אדום ואת־ארץ מואב ויבא ממזרח־שמש לארץ מואב ויחנון בעבר ארנון ולא־באו בגבול מואב כי ארנון גבול מואב׃

19 וישלח ישראל מלאכים אל־סיחון מלך־האמרי מלך חשבון ויאמר לו ישראל נעברה־נא בארצך עד־מקומי׃

ιά.

13. Καὶ εἶπε βασιλεὺς υἱῶν ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους ἰεφθαέ· διὰ τί ἔλαβεν ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ αἰγύπτου, ἀπὸ ἀρνὼν ἕως ἰαβὼκ, καὶ ἕως τοῦ ἰορδάνου. καὶ νῦν ἐπίστρεψον αὐτὴν μετ' εἰρήνης, (καὶ πορεύσομαι καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς ἰεφθάε.)

14. Καὶ προσέθετο ἔτι ἰεφθάε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα υἱῶν ἀμμών.

15. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· τάδε λέγει ἰεφθάε· οὐκ ἔλαβεν ἰσραὴλ τὴν γῆν μωάβ, καὶ τὴν γῆν υἱῶν ἀμμών.

16. Ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ αἰγύπτου, ἐπορεύθη ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἦλθεν ἕως κάδης.

17. Καὶ ἐπέστειλεν ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα ἐδὼμ, λέγων· παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς ἐδώμ. καί γε πρὸς βασιλέα μωὰβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ ἤθελε, καὶ ἐκάθισεν ἰσραὴλ ἐν κάδης.

18. Καὶ διῆλθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν μωάβ, καὶ παρεγένετο κατ' ἀνατολὰς ἡλίου τῆς γῆς μωάβ, καὶ παρενέβαλεν ἐν τῷ πέραν ἀρνῶν, καὶ οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὅριον μωάβ· ὅτι ἀρνῶν ὅριον μωάβ.

19. Καὶ ἀπέστειλεν ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς σηὼν βασιλέα ἀμορραίου, βασιλέα ἐσεβών. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰσραήλ· παρελεύσομαι δὴ διὰ τῆς γῆς σου ἕως τοῦ τόπου μου.

CAP. XI. | Das XI. Capitel. | CAP. XI.

13. Quibus ille respondit, Quia tulit Israël terram meam, quando ascendit de Ægypto à finibus Arnon usq; Ieboc atq; Iordanem: nunc ergo cum pace redde mihi eam.

13. Der König der Kinder Ammon antwortet den Boten Jephthah: Darumb das Israel mein Land genommen hat/da sie auß Egypten zogen/von Arnon an biß an Jabok/vnd biß an den Jordan/ so gib mirs nun wider mit frieden.

13. Et il Re de figliuoli di Ammon disse à gli ambasciatori di Iephte, Perche Israel quando montò de lo Egitto, prese il mio paese da Arnon insino à Iabboc, & insino al Giordano, ora dunque rendemelo in pace.

14. Per quos rursum mandavit Iephte, & imperavit eis ut dicerent regi Ammon.

14. Jephthah aber sandte noch mehr Boten zum Könige der Kinder Ammon.

14 Iephthe mandò dinnouo ambasciatori al Re de i figliuoli d'Ammon.

15. Hæc dicit Iephte, Non tulit Israël Terram-Moab, nec Terram filiorum Ammon

15. Die sprachen zu jm: So spricht Jephthah: Israel hat kein Land genommen/weder den Moabitern noch den Kindern Ammon.

15. Egli dissero, Cosi dice Iephthe, Israel non ha presa la terra di Moab, ne la terra de i figliuoli d'Ammon:

16. Sed quando de Ægypto conscenderunt, ambulavit per solitudinem usque ad Mare-rubrum, & venit in Cades.

16. Denn da sie auß Egypten zogen / wandelt Israel durch die Wüsten biß an das Schilffmeer/vnnd kam gen Kades.

16. Ma quando Israel montò di Egitto, caminò per il diserto insino al mar rosso, & arrivò in Cades.

17. Misitq; nuntios ad regem Edom, dicens, Dimitte me ut transeam terram tuam. Qui noluit acquiescere precibus eius. Misit quoque ad regem Moab, qui & ipse transitum præbere contempsit. Mansit itaque in Cades.

17. Vnd sandte Boten zum Könige der Edomiter/vnd sprach: Laß mich durch dein Land ziehen. Aber der Edomiter König erhöret sie nicht. Auch sandten sie zum Könige der Moabiter / der wolt auch nicht. Also blieb Israel in Kades.

17. Et Israel mandò, ambasciatori al re d'Edom, dicendo, Io ti prego ch'io passi per la tua terra, & il re d'Edom non volse. Mandò ancora ambasciatori al re di Moab, e non volse. Cosi Israel stette in Cades.

18. Et circuivit ex latere Terram-Edom, & Terram-Moab: venitq; contra Orientalem plagam Terræ-Moab, & castrametatus est trans Arnon: nec voluit intrare terminos Moab: Arnon quippe confinium est Terræ-Moab.

18. Vnd wandelt inn der Wüsten/ vnd vmbzogen das Land der Edomiter vnd Moabiter/ vnd kam von der Sonnen auffgang an der Moabiter Land/vnnd lagerten sich jenseydt des Arnon/vnd kamen nicht in die Grentze der Moabiter / Denn Arnon ist der Moabiter Grentze.

18. E caminando per il diserto, circondò la terra d'Edom, e la terra di Moab; e venne dal lato di Oriente de la terra di Moab, e si accampò di la d'Arnon: e non entrò ne confini di Moab: imperoche arnon è il confine di Moab.

19. Misit itaque Israël nuntios ad Sehon regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon, & dixerunt ei, Dimitte ut transeam per terram tuam usque ad (fluvium.)

19. Vnnd Israel sandte Boten zu Sihon/der Amoriter König zu Hesbon/vnnd ließ jhm sagen: Laß vnns durch dein Land ziehen biß an meinen ort.

19. Tal che Israel mandò ambasciatori à Sehon re de gli Amorrhei, e re di Hesbon, & Israel gli disse, Ti prego che io passi per il tuo paese insino al nostro luogo.

יא

20 ולא הימין סיחון ית ישראל למעבר בתחומיה וכנש סיחון ית כל עמיה ושרו ביהץ ואגיח קרבא עם ישראל:

21 ומסר יי אלהא דישראל ית סיחון וית כל עמיה בידא דישראל ומחנונון וירית ישראל ית כל ארע אמוראה יתיב בארעא ההיא:

22 וירית ית כל תחום אמוראה מארנונא ועד יובקא ומן מדברא ועד ירדנא:

23 וכען יי אלהא דישראל תריך ית אמוראה מן קדם עמיה ישראל ואת מדמי למירתה:

24 הלא ית דיתחסנינך כמוש טעותך יתיה תחסין וית כל דתריך יי אלהנא מן קדמנא יתיה נירית:

25 וכען הטב טב את מבלק בר צפור מלכא דמואב המידן דן עם ישראל ואם קרבא אגיח בהון:

26 כד יתיב ישראל בחשבון ובכפרנהא ובערעור ובכפרנהא ובכל קרויא דעל תחומי ארנון תלת מאה שנין ומדין לא שיזבתון בעידנא ההיא:

27 ואנא לא חבית לך ואת עבד עמי בישא לאגחא קרבא עמי ידין יי דעבד דינא יומא דין בין בני ישראל ובין בני עמון:

יא

20 ולא האמין סיחון את ישראל עבר בגבלו ויאסף סיחון את כל עמו ויחנו ביהצה וילחם עם ישראל:

21 ויתן יהוה אלהי ישראל את סיחון ואת כל עמו ביד ישראל ויכום ויירש ישראל את כל ארץ האמרי יושב הארץ ההיא:

22 ויירשו את כל גבול האמרי מארנון ועד היבק ומן המדבר ועד הירדן:

23 ועתה יהוה אלהי ישראל הוריש את האמרי מפני עמו ישראל ואתה תירשנו:

24 הלא את אשר יורישך כמוש אלהיך אותו תירש ואת כל אשר הוריש יהוה אלהינו מפנינו אותו נירש:

25 ועתה הטוב טוב אתה מבלק בן צפור מלך מואב הרוב רב עם ישראל אם נלחם נלחם בם:

26 בשבת ישראל בחשבון ובבנותיה ובערעור ובבנותיה ובכל הערים אשר על ידי ארנון שלש מאות שנה ומדוע לא הצלתם בעת ההיא:

27 ואנכי לא חטאתי לך ואתה עשה אתי רעה להלחם בי ישפט יהוה השפט היום בין בני ישראל ובין בני עמון:

ια.

20. Καὶ οὐκ ἠθέλησε σηὼν τὸν ἰσραὴλ διελθεῖν διὰ τοῦ ὁρίου αὐτοῦ· καὶ συνήγαγε σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλεν εἰς ἰασσά, καὶ ἐπολέμησε μετὰ ἰσραήλ.

21. Καὶ παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ τὸν σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. Καὶ ἐκληρονόμησεν ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ ἀμορραίου τοῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ.

22. Καὶ ἐκληρονόμησαν πᾶν τὸ ὅριον τοῦ ἀμορραίου ἀπὸ ἀρνῶν καὶ ἕως τοῦ ἰαβόκ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἕως τοῦ ἰορδάνου.

23. Καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἐξῆρε τὸν ἀμορραῖον ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἰσραήλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτόν;

24. Οὐχὶ ὅσα κατεκληρονόμησέ σοι χαμὼς ὁ θεός σου, ταῦτα κατακληρονομήσεις; καὶ πάντας οὓς ἐξῆρε, καὶ πάντα ὅσα κατεκληρονόμησεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ προσώπου ἡμῶν, αὐτὰ κληρονομήσομεν.

25. Καὶ νῦν μὴ κρείσσων εἶ σὺ βαλὰκ υἱοῦ σεπφὼρ βασιλέως μωάβ· μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ ἰσραήλ, ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτούς.

26. Ἐν τῷ οἰκῆσαι τὸν ἰσραὴλ ἐν ἐσεβὼν, καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν ἀροὴρ, καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ τὸν ἰορδάνην τριακόσια ἔτη, τί ὅτι οὐκ ἐρρύσαντο αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

27. Κἀγὼ οὐχ ἥμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν, τοῦ πολεμῆσαι ἐν ἐμοί. κρῖναι κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀνὰ μέσον υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ ἀνὰ μέσον υἱῶν ἀμμών.

CAP. XI.

20. Qui & ipse Israël verba despiciens, non dimisit eum transire per terminos suos: sed infinita multitudine congregata egressus est contra eum in Iasa, & fortiter resistebat

21. Tradiditq; eum Dominus in manus Israël cum omni exercitu suo, & percussit eum, & possedit omnem Terram Amorrhæi habitatoris regionis illius.

22. Et universos fines eius de Arnon usque Ieboc, & de solitudine usque ad Iordanem.

23. Dominus ergo Deus Israël subvertit Amorrhæũ, pugnante contra illum populo suo Israël, & tu nunc vis possidere terram eius?

24. Nónne ea quæ possedit Chamos Deus tuus, tibi iure debentur? Quæ autem Dominus Deus noster victor obtinuit, in nostram cedent possessionem.

25. Nisi forte melior es Balac filio Sephor rege Moab: aut docere potes, quòd iurgatus sit contra Israël, & pugnaverit contra eum.

26. Quando habitavit in Hesebon, & viculis eius, & in Aroër, & villis illius, vel in cunctis civitatibus iuxta Iordanem, per trecentos annos. Quare tanto tempore nihil super hac repetitione tentastis?

27. Igitur non ego pecco in te, sed tu contra me malè agis, indicens mihi bella non iusta. Iudicet Dominus arbiter huius diei inter Israël, & inter filios Ammon.

Das XI. Capitel.

20. Aber Sihon vertrauet Jsrael nicht durch seine grentze zu ziehen/ sondern versammlet all sein Volck/ vnd lagert sich zu Jahza/ vnnd streit mit Jsrael.

21. Der HERR aber der Gott Jsrael/ gab den Sihon mit all seinem Volck inn die hende Jsrael/ daß sie sie schlugen. Also nam Jsrael ein alles Land der Amoriter/ die in demselben Land wohneten.

22. Vnnd namen alle Grentze der Amoriter ein/ von Arnon an/ biß an Jabok/ vnnd von der Wüsten an/ biß an den Jordan.

23. So hat nun der HERR der Gott Jsrael/ die Amoriter vertrieben für seinem Volck Jsrael/ vnnd du wilt sie einnemen?

24. Du soltest die einnemen/ die dein Gott Camos vertriebe/ vnd vns lassen einnemen/ alle die der HERR vnser Gott für vns vertrieben hat.

25. Meinst du/ daß du besser recht habest/ denn Balak der Sohn Zipor der Moabiter König? Hat derselb auch ie gerechtet oder gestritten wider Jsrael.

26. Ob wol Jsrael nun drey hundert jar gewohnet hat in Hesbon/ vñ jren töchtern/ in Aroer vnd jren töchtern/ vnnd allen Städten die am Arnon ligen? Warumb errettet jhrs nicht zu derselben zeit?

27. Jch hab nichs an dir gesündigt/ vnnd du thust so übel an mir/ daß du wider mich streittest. Der HERR felle heut ein Vrtheil zwischen Jsrael vnd den Kindern Ammon.

CAP XI.

20. E Sehon non si fidò d' Israel, che passasse per il suo confin ma Sehon messe insieme tutto il suo popolo, e si accampò in Iahas, e combattè contra Israel.

21. Et il Signore Dio d' Israel dette ne le mani d' Israel il re Sehon e tutto il suo popolo, e gli percosse. Et Israel possedette tutta la terra degli Amorrhei habitatori di quel paese.

22. Possedette di più tutto il confine degli Amorrhei, da Arnon insino à Iabboc, e dal diserto insino al Giordano.

23. Ora dunque il Signore Dio d' Israel ha scacciati gl' Amorrhei dinanzi al suo popolo d' Israel, e tu gli possederai?

24. Non possederai tu quello che Chemos dio tuo ti haverà dato per possedere? Così noi possederemo tutti quelli, che 'l Signore Dio nostro haverà scacciati dinanzi à noi.

25. Et ora sei tu forse migliore di Balac figliuolo di Sephor, re di Moab? Ha egli conteso con Israel? Non ha egli combattuto contra di lui.

26. Quando Israel habitava in Hesbon e ne suoi castelli, & in Aroer e ne suoi castelli, & in tutte le città che sono appresso à i confini d' Arnon trecento anni sono, perche non le ricuperasti tu in quel tempo?

27. Et io non ti ho offeso, e tu mi fai male; combattendo contra di me: hoggi il Signore ch'e giudice, giudichi fra i figliuoli d' Israel & i figliuoli di Ammon.

נגודין	שופטים	ΚΡΙΤΩΝ.

יא

28 ולא שמע מלך בני עמון אל־דברי יפתח אשר שלח אליו:

29 ותהי על־יפתח רוח יהוה ויעבר את־הגלעד ואת־מנשה ויעבר את־מצפה גלעד וממצפה גלעד עבר בני עמון:

30 וידר יפתח נדר ליהוה ויאמר אם־נתון תתן את־בני עמון בידי:

31 והיה היוצא אשר יצא מדלתי ביתי לקראתי בשובי בשלום מבני עמון והיה ליהוה והעליתיהו עולה:

32 ויעבר יפתח אל־בני עמון להלחם בם ויתנם יהוה בידו:

33 ויכם מערוער ועד־בואך מנית עשרים עיר ועד אבל כרמים מכה גדולה מאד ויכנעו בני עמון מפני בני ישראל:

34 ויבא יפתח המצפה אל־ביתו והנה בתו יצאת לקראתו בתפים ובמחלות ורק היא יחידה אין־לו ממנו בן או־בת:

35 ויהי כראותו אותה ויקרע את־בגדיו ויאמר אהה בתי הכרע הכרעתני ואת היית בעכרי ואנכי פציתי פי אל־יהוה ולא אוכל לשוב:

יא

28 ולא קביל מלכא דבני עמון לפתגמי יפתח דשלח לותיה:

29 ושרת על יפתח רוח גבורתא מן קדם יי ועבר ית גלעד וית מנשה ועבר ית מצפיא דגלעד וממצפיא דגלעד עבר ית בני עמון:

30 וקיים יפתח קיים קדם יי ואמר אם ממסר תמסר ית בני עמון בידי:

31 ויהי מיפק דיפוק בר מדשי ביתי לקדמותי כד אתוב בשלם מבני עמון ויהי קדם יי ואסקיניה עלתא:

32 ועבר יפתח לות בני עמון לאגחא קרבא בהון ומסרינון יי בידיה:

33 ומחנון מערער ועד מעלנא דמנית עשרין קרוין ועד מישר כרמיא מחתא רבתא לחדא ואיתברו בני עמון קדם בני ישראל:

34 ואתא יפתח למצפיא לביתיה והא ברתיה נפקא לקדמותיה בתופין ובחינגין ולחוד היא יחידה לית ליה מינה בר או ברת:

35 והוה כד חזא יתה ובזע ית לבושוהי ואמר ווי ברתי אכרעא אכרעתיני ואת הויית בעוכרי ואנא פתחית פומי בנדר קדם יי ולא איכול למיתב:

ια'.

28. Καὶ οὐκ εἰσήκουσε βασιλεὺς υἱῶν ἀμμὼν τῶν λόγων ἰεφθάε, ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν.

29. Καὶ ἐγενήθη ἐπὶ ἰεφθάε πνεῦμα κυρίου, καὶ διέβη τὸν γαλαάδ, καὶ τὸν μανασσῆ, καὶ διέβη τὴν σκοπιὰν γαλαάδ, καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς γαλαάδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν ἀμμών.

30. Καὶ ηὔξατο ἰεφθάε εὐχὴν τῷ κυρίῳ, καὶ εἶπεν. ἐὰν παραδιδοὺς παραδῷς μοι τοὺς υἱοὺς ἀμμὼν ἐν τῇ χειρί μου.

31. Καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς ἀπάντησίν μου, ἐν τῷ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀμμών, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ, ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύτωμα.

32. Καὶ διέβη ἰεφθάε πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμών, τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἀροὴρ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σεμωείθ, εἴκοσι πόλεις, καὶ ἕως ἄβελ ἀμπελώνων, πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐνετράπησαν οἱ υἱοὶ ἀμμὼν ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραήλ.

34. Καὶ ἦλθεν ἰεφθάε εἰς μασσηφᾶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν χοροῖς· καὶ αὕτη μονογενὴς αὐτῷ ἀγαπητή. καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς ἢ θυγάτηρ.

35. Καὶ ἐγενήθη ἡνίκα εἶδεν αὐτὴν αὐτός, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν· οἴμοι θύγατέρ μου ἐμπεποδοστάτηκάς με, εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν ὀφθαλμοῖς μου· ἐγὼ δὲ ἤνοιξα τὸ στόμα μου περὶ σοῦ πρὸς κύριον. καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι.

CAP. XI.

28. Noluitquè acquiescere rex filiorum Ammon verbis Iephte, quæ per nuntios mandaverat.

29. Factus est ergo super Iephte Spiritus Domini, & circuiens Galaad & Manasse, Maspha quoq; Galaad, & inde transiens ad filios Ammon.

30. Votum vovit Domino, dicens, Si tradideris filios Ammon in manus meas.

31. Quicunq; primus fuerit egressus de foribus domus meæ, mihiq; occurrerit revertenti cum pace á filiis Ammon, eum holocaustum offeram Domino.

32 Transivitq; Iephte ad filios Ammon, ut pugnaret contra eos: quos tradidit Dominus in manus eius.

33. Percusitq; ab Aroër usque dum venias in Mennith, viginti civitates, & usq; ad Abel, quæ est vineis consita, plaga magna nimis. humiliatiquè sunt filii Ammon á filiis Israël.

34. Revertente autem Iephte in Maspha domum suam, occurrit ei unigenita filia sua cum tympanis & choris: non enim habebat alios liberos.

35. Qua visa scidit vestimẽta sua, & ait, Heu mihi filia mea, decepisti me, & ipsa decepta es. aperui enim os meum ad Dominum, & aliud facere non potero.

Das XI. Capitel.

28. Aber der König der Kinder Ammon erhöret die rede Jephthah nicht/die er zu jm sandte.

29. Da kam der Geist des HErrn auff Jephthah/vnd zoch durch Gilead vnd Manasse/vnd durch Mizpe/das in Gilead ligt/vnnd von Mizpe das inn Gilead ligt/auff die Kinder Ammon.

30. Vnnd Jephthah gelobt dem HErren ein Gelübd/vnnd sprach: Gibst du die Kinder Ammon in meine hand.

31. Was zu meiner Haußthür herauß mir entgegen gehet/wenn ich mit frieden wider komme/von den Kindern Ammon/das soll des HErren sein/vnnd wills zum Brandtopffer opffern.

32. Also zoch Jephthah auff die kinder Ammon wider sie zu streitten. Vnd der HErr gab sie in seine hende.

33. Vnd er schlug sie von Aroer an/biß man kõmet gen Minnith/zweinzig Städte/vnd biß an den Plan der Weinberge ein sehr grösse Schlacht Vnd wurden also die Kinder Ammon gedemütiget für den Kindern Jsrael.

34. Da nun Jephthah kam gen Mizpa zu seinem Hause/Sihe/da gehet seine Tochter herauß jm entgegen mit Paucken vnd Reigen/vnd sie war ein einges Kind/vnnd er hatte sonst keinen Son noch Tochter.

35. Vnd da er sie sahe/zureiß er seine Kleider/vnnd sprach: Ach mein Tochter/wie beugest du mich/vnnd betrübest mich/denn ich habe meinen Mund auffgethan gegen dem HErren/vnnd kans nicht widerruffen.

CAP. XI.

28. Ma il re de i figliuoli d'Ammon, non volse intendere le parole di Iephthe, che gli haueа mandate.

29. E lo Spirito del Signorè fu sopra Iephthe, e passò Galaad e Manasse, e passò parimentè Mispa di Galaad; e di Mispa di Galaad passò à figliuoli di Ammon.

30. E Iephthe si auotò di vn voto al Signore, e disse, Se tu darai i figliuoli di Ammon ne le mie mani;

31. Quel che vscirà de le porte de la mia casa incontra à me, quando io ritornarò in pace da i figliuoli d'Ammon; sarà del Signore, ò sarà offerto in holocausto.

32. Iephthe dunque passò à i figliuoli di Ammon per combattere contra di loro; & il Signore gli dette ne le mani sue.

33. E percosse quelli da Aroer infin che tu arriui in Minith, venti città, & insino ad Abel de le vigne con vna grandissima occisione: & i figliuoli di Ammon furono humiliati dinanzi à figliuoli d'Israel.

34. Ora ritornandosene Iephthe in Mispa à casa sua, ecco che la sua figliuola esce incontra à lui con tamburi e chori: & ella era sola figliuola; egli non haueua altro figliuolo, ne altra figliuola.

35. Et auuenne, che quando ei l'hebbe veduta, stracciò i suoi vestimenti, e disse, Hahime figliuola mia; tu mi hai humiliato, e tu sei fra quelli che mi turbano: imperoche io ho aperta la mia bocca al Signore, e non potrò ritrattarmi.

יא

36 ואמרת ליה אבא פתחתא ית פומך במימר קדם יי עביד לי כמא דנפק מפומך בתר דעבד לך יי פורענותא מבעלי דבבך מבני עמון:

37 ואמרת לאבוהא יתעביד לי פתגמא הדין שבוק מני תרין ירחין ואיהך ואתניד על טוריא ואבכי על בתולי אנא וחברתי:

38 ואמר איזילי ושלח יתה תרין ירחין ואזלת היא וחברתהא ובכת על בתולהא על טוריא:

39 והוה מסוף תרין ירחין ותבת לאבוהא ועבד לה ית נדריה דנדר והיא לא ידעה גבר והוה לגזירא בישראל:

40 מזמן לזמן אזלן בנת ישראל לאלאה לבת יפתח גלעדאה ארבעה יומין בשתא:

יב

1 ואתכניש אנש אפרים ועבר לצפונא ואמרו ליפתח מדין עברת לאגחא קרבא בבני עמון ולנא לא קריתא למיזל עמך ביתך נוקיד עלך בנורא:

2 ואמר יפתח להון אנש דין הויתי אנא ועמי ובני עמון לחדא ובעית מנכון ולא פרקתון יתי מידיהון:

יא

36 ותאמר אליו אבי פציתה את־פיך אל־יהוה עשה לי כאשר יצא מפיך אחרי אשר עשה לך יהוה נקמות מאיביך מבני עמון:

37 ותאמר אל־אביה יעשה לי הדבר הזה הרפה ממני שנים חדשים ואלכה וירדתי על־ההרים ואבכה על־בתולי אנכי ורעיתי:

38 ויאמר לכי וישלח אותה שני חדשים ותלך היא ורעותיה ותבך על־בתוליה על־ההרים:

39 ויהי מקץ שנים חדשים ותשב אל־אביה ויעש לה את־נדרו אשר נדר והיא לא־ידעה איש ותהי־חק בישראל:

40 מימים ימימה תלכנה בנות ישראל לתנות לבת־יפתח הגלעדי ארבעת ימים בשנה:

יב

1 ויצעק איש אפרים ויעבר צפונה ויאמרו ליפתח מדוע עברת להלחם בבני־עמון ולנו לא קראת ללכת עמך ביתך נשרף עליך באש:

2 ויאמר יפתח אליהם איש ריב הייתי אני ועמי ובני־עמון מאד ואזעק אתכם ולא־הושעתם אותי מידם:

ια΄.

36. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· εἰ ἐν ἐμοὶ ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον, ποίησόν μοι ὃν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός σου, ἀνθ' ὧν ἐποίησέ σοι κύριος ἐκδικήσεις ἐκ τῶν ἐχθρῶν σου, ἐκ τῶν υἱῶν ἀμμών.

37. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς· καὶ ποιησάτω μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἔασόν με δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι, καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθένιά μου, ἐγὼ καὶ αἱ συνεταιρίδες μου.

38. Καὶ εἶπε· πορεύου. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας, καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη.

39. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ πλῆθος τῶν δύο μηνῶν, καὶ ἀνέκαμψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐτέλεσεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ηὔξατο. καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα. καὶ ἐγενήθη εἰς πρόσταγμα ἐν ἰσραήλ.

40. Ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας συνεπορεύοντο αἱ θυγατέρες ἰσραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα ἰεφθάε, τοῦ γαλααδίτου τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

ΚΕΦΑΛ. ιβ΄.

1 Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ ἐφραίμ, καὶ ἦλθον εἰς σεφινά. καὶ εἶπαν πρὸς ἰεφθάε· τί ὅτι ἐπορεύθης πολεμεῖν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμών, καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐπὶ σὲ ἐν πυρί.

2. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἰεφθάε· ἀνὴρ ἀντιδικῶν ἤμην ἐγώ τε καὶ ὁ λαός μου, καὶ οἱ υἱοὶ ἀμμὼν ἐταπείνουν με σφόδρα, καὶ ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν.

CAP. XI.

36. Cui illa respondit, Pater mi, si aperuisti os tuum ad Dominum, fac mihi quodcumque pollicitus es, concessa tibi ultione atque victoria de hostibus tuis.

37. Dixitque ad patrem, hoc solum mihi præsta quod deprecor, dimitte me ut duobus mensibus circumeam montes, & plangam virginitatem meam cum sodalibus meis.

38. Cui ille respondit, Vade. Et dimisit eam duobus mensibus. Cumque abiisset cum sociis ac sodalibus suis, flebat virginitatem suam in montibus.

39. Expletisque duobus mensibus, reversa est ad patrem suum, & fecit ei sicut voverat, quæ ignorabat virum. Exinde mos increvit in Israel, & consuetudo servata est.

40. Vt post anni circulum conveniant in unum filiæ Israel & plangant filiam Iephte Galaaditæ diebus quatuor.

Das XI. Capitel.

36. Sie aber sprach: Mein Vater/ hast du deinen Mund auffgethan gegen dem HERREN/ so thu mir wie es auß deinem Munde gangen ist/ nach dem der HErr dich gerochen hat an deinen Feinden den Kindern Ammon.

37. Vnd sie sprach zu jrem Vater: Du woltest mir das thun / daß du mich lassest zween Monden/ daß ich von hinnen hinab gehe/ auff die Berge/ vnd meine Jungfrauschafft beweine mit meinen Gespielen.

38. Er sprach: Gehe hin/ vnnd ließ sie zween Mondten gehen. Da gieng sie hin/ mit jhren Gespielen/ vnnd beweinet jhre Jungfrauschafft auff den Bergen.

39. Vnd nach zween Monden kam sie wider zu jrem Vater/ vnnd er thet jr/ wie er gelobt hatte/ Vnnd sie war nie keines Mans schuldig geworden. Vnd ward eine gewonheit in Jsrael.

40. Daß die Töchter Jsrael järlich hingehen/ zu klagen die tochter Jephthah des Gileaditers/ des jars vier tage.

CAP. XI.

36. *Ella gli rispose, Padre mio se tu hai aperta la tua bocca al Signore, fa à me secondo ch' è uscito de la tua bocca; poi che il Signore ti ha fatta la vendetta de figliuoli di Ammon tuoi nimici.*

37. *Disse dipiu à suo padre, Questo sia fatto à me, Lasciami per due mesi, à fin che io vada, e salisca sopra i monti, e pianga sopra la mia virginità, io e le mie compagne.*

38. *Egli disse, Va: e la lasciò andare per due mesi. Ella dunque andò, e le sue compagne, e pianse ne i monti sopra la sua virginità.*

39. *Et al fine de i due mesi, ritornò al suo padre, e fece di essa secōdo il suo voto che haueua fatto; & essa non hauea conosciuto l'huomo. E fu messo per costume in Israel:*

40. *Che le figliuole d' Israel andauano ogni anno per parlare à la figliuola di Iephtha di Galaad, quattro giorni de l'anno.*

CAP. XII.

1. Ecce autem in Ephraim orta est seditio, nam transeuntes contra Aquilonem, dixerunt ad Iephte, Quare vadens ad pugnam contra filios Ammon, vocare nos noluisti, ut pergeremus tecum? Igitur incendemus domum tuam.

2. Quibus ille respondit, Disceptatio erat mihi & populo meo contra filios Ammon vehemens: vocavique vos ut præberetis mihi auxilium, & facere noluistis.

Das XII. Capitel.

VNd die von Ephraim schryen/ vnnd giengen zur Mitternacht werts/ vnnd sprachen zu Jephthah: Warumb bist du in den streit gezogen wider die Kinder Ammon/ vnnd hast vnns nicht geruffen/ daß wir mit dir zögen? Wir wöllen dein Hauß sampt dir mit feuer verbrennen.

2. Jephthah sprach zu jhnen: Jch vnnd mein Volck hatten eine grosse sache mit den Kindern Ammon/ vnnd ich schrey euch an/ Aber jr halfft mir nicht auß jren henden.

CAP. XII.

1. *Or a gli huomini di Ephraim si adunorono, e passorono verso Aquilone, e dissero à Iephtha, Perche sei passato per combattere contra i figliuoli di Ammon, e tu non ci hai chiamati, perche venissemo teco? Noi abbrugiaremo col fuoco la tua casa te.*

2. *E Iephtha disse loro, Io & il mio popolo habbiamo hauuta gran contentione co i figliuoli di Ammon: io vi ho chiamati, e voi non mi hauete liberati de le mani loro.*

יב

3 וָאֶרְאֶה כִּי־אֵינְךָ מוֹשִׁיעַ וָאָשִׂימָה נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָה עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִלָּחֶם בִּי׃

4 וַיִּקְבֹּץ יִפְתָּח אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־אֶפְרָיִם וַיַּכּוּ אַנְשֵׁי גִלְעָד אֶת־אֶפְרַיִם כִּי אָמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ מְנַשֶּׁה׃

5 וַיִּלְכֹּד גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְאֶפְרָיִם וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אֶעֱבֹרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי־גִלְעָד הַאֶפְרָתִי אַתָּה וַיֹּאמֶר לֹא׃

6 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמָר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אָלֶף׃

7 וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֵר בְּעָרֵי גִלְעָד׃

8 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם׃

9 וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת הֵבִיא לְבָנָיו מִן־הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים׃

10 וַיָּמָת אִבְצָן וַיִּקָּבֵר בְּבֵית לָחֶם׃

יב

3 וַחֲזֵית אֲרֵי לֵיתָךְ פָּרִיק וּמְסָרִית נַפְשִׁי בְּעַל גַּב לְאִתְקְטָלָא וַעֲבָרִית לְוָת בְּנֵי עַמּוֹן וּמְסָרִינוּן יְיָ בִּידִי וּלְמָה סְלֵיקְתּוּן לְוָתִי יוֹמָא הָדֵין לְאַגָּחָא קְרָבָא בִי׃

4 וּכְנַשׁ יִפְתָּח יָת כָּל אֱנָשֵׁי גִלְעָד וְאַגִּיחַ קְרָבָא עִם דְּבֵית אֶפְרַיִם וּמְחוֹ אֱנָשֵׁי גִלְעָד יָת דְּבֵית אֶפְרַיִם אֲרֵי אֲמַרוּ מְשֵׁיזְבַיָּא דְּבֵית אֶפְרַיִם מָה אַתּוּן חֲשִׁיבִין דְּבֵית גִּלְעָד בְּגוֹ בֵּית אֶפְרַיִם בְּגוֹ בֵית מְנַשֶּׁה׃

5 וְאַחִידוּ דְבֵית גִּלְעָד יָת מְגִיזַת יַרְדְּנָא עַל דְּבֵית אֶפְרַיִם וַהֲוֵי כַּד אָמַר חַד מִמְּשֵׁיזְבַיָּא דְּבֵית אֶפְרַיִם אֶעְבַּר וְאָמְרִין לֵיהּ אֱנָשֵׁי גִלְעָד אֶפְרָתִי אַתְּ וְאָמַר לָא׃

6 וְאָמְרִין לֵיהּ אֱמַר כְּעַן שִׁבֹּלְתָּא וְאָמַר סִבֹּלְתָּא וְלָא מִתְקַן לְמַלָּלָא כֵן וְאַחֲדִין לֵיהּ וְנָכְסִין לֵיהּ בִּמְגִיזַת יַרְדְּנָא וְאִתְקְטִילוּ בְעִדָּנָא הַהִיא מִדְּבֵית אֶפְרַיִם אַרְבְּעִין וּתְרֵין אַלְפִין׃

7 וְדָן יִפְתָּח יָת יִשְׂרָאֵל שִׁית שְׁנִין וּמִית יִפְתָּח גִּלְעָדָאָה וְאִתְקְבַר בְּקִרְוֵי גִלְעָד׃

8 וְדָן בָּתְרוֹהִי יָת יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִדְּבֵית לָחֶם׃

9 וַהֲווֹ לֵיהּ תְּלָתִין בְּנִין וּתְלָתִין בְּנָן שְׁלַח לְבָרָא וּתְלָתִין כַּלָּן אַעֵיל לִבְנוֹהִי מִן בָּרָא וְדָן יָת יִשְׂרָאֵל שְׁבַע שְׁנִין׃

10 וּמִית אִבְצָן וְאִתְקְבַר בְּבֵית לָחֶם׃

ιβ.

3. Καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἦν ὁ σώζων, καὶ ἔθηκα τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρί μου, καὶ διέβην πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀμμών, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν τῇ χειρί μου. καὶ ἵνα τί ἀνέβητε πρός με τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ πολεμεῖν ἐν ἐμοί;

4. Καὶ συνήθροισεν ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας γαλαάδ, καὶ ἐπολέμει τὸν ἐφραίμ, καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες γαλαὰδ τὸν ἐφραίμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασεσωσμένοι τοῦ ἐφραίμ ὑμεῖς γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ ἐφραίμ, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ μανασσῆ.

5. Καὶ προκατελάβετο γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ ἰορδάνου τοῦ ἐφραίμ. καὶ ἐγενήθη ὅτι εἶπαν οἱ διασεσωσμένοι τοῦ ἐφραίμ, διαβαίνωμεν δή. καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες γαλαάδ μὴ ἐκ τοῦ ἐφραίμ ὑμεῖς; καὶ εἶπαν, οὐκ ἐσμέν.

6. Καὶ εἶπαν αὐτοῖς εἴπατε δὴ σύνθημα. καὶ οὐ κατηύθυναν τοῦ λαλῆσαι οὕτως. καὶ ἐπελάβοντο αὐτῶν, καὶ ἔσφαζον αὐτοὺς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἔπεσαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξ ἐφραὶμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες.

7. Καὶ ἔκρινεν ἰεφθάε τὸν ἰσραὴλ ἓξ ἔτη, καὶ ἀπέθανεν ἰεφθάε ὁ γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ γαλαάδ.

8. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν ἰσραὴλ ἀβεσσὰν ἐκ βηθλεέμ.

9. Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα θυγατέρες, ἐξαπεσταλμέναι ἔξω, καὶ τριάκοντα γυναῖκας εἰσήγαγε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωθεν· καὶ ἔκρινε τὸν ἰσραὴλ ἑπτὰ ἔτη.

10. Καὶ ἀπέθανεν ἀβεσσάν, καὶ ἐτάφη ἐν βηθλεέμ.

3. Quod

CAP. XII.

3. Quod cernens, posui animam meam in manibus meis, transiviquè ad filios Ammon, & tradidit eos Dominus in manus meas, Quid commerui, ut adversum me consurgatis in prœlium?

4. Vocatis itaq; ad se cunctis viris Galaad, pugnabat contra Ephraim: percusseruntq; viri Galaad Ephraim, quia dixerat, Fugitivus est Galaad de Ephraim, & habitat in medio Ephraim & Manasse.

5. Occupaveruntq; Galaaditæ vada Iordanis, per quę Ephraim reversurus erat. Cũquè venisset ad ea de Ephraim numero, fugiens, atque dixisset, Obsecro ut me transire permittas: Dicebant ei Galaaditæ, Nunquid Ephratæus es? quo dicente, Non sum:

6. Interrogabant eum. Dic ergo Schibboleth, (quod interpretatur spica,) Qui respondebat, Sibboleth: eadem litera spicam exprimere non valens. Statimquè apprehensum iugulabant in ipso Iordanis transitu. Et ceciderunt in illo tempore de Ephraim quadraginta duo millia.

7. Iudicauit itaque Iephte Galaadites Israël sex annis: & mortuus est, ac sepultus in ciuitate sua Galaad.

8. Post hunc iudicauit Israël Abesan de Beth-lehem.

9. Qui habuit triginta filios, & totidem filias: quas emittens foras, maritis dedit, & eiusdem numeri filiis suis accepit vxores, introducens in domum suam.

10. Qui septem annis iudicauit Israël: mortuusque est, ac sepultus in Beth-lehem.

Das XII. Capitel.

3. Da ich nun sahe/daß jhr nicht helffen woltet/stellet ich meine Seele in meine Hand/vnd zog hin wider die Kinder Ammon/vnnd der HERR gab sie inn meine Hand. Warumb kommt jr nun zu mir herauff/wider mich zu streiten?

4. Vnnd Jephthah sammlet alle Männer in Gilead/vnd streit wider Ephraim/vnd die Männer in Gilead schlugen Ephraim/darumb daß sie sagten: Seydt doch jr Gileaditer vnter Ephraim vnnd Manasse/als die flüchtigen zu Ephraim.

5. Vnnd die Gileaditer namen ein die furt des Jordans für Ephraim. Wenn nun sprachen die flüchtigen Ephraim: Laß mich hinüber gehen/so sprachen die Männer von Gilead zu jm: Bist du ein Ephraiter? wenn er denn antwortet: Nein.

6. So hiessen sie jn sprechen: Schiboleth/so sprach er: Siboleth/vnnd kondts nicht recht reden/So griffen sie jn/vnd schlugen jn an der furt des Jordans/das zu der zeit von Ephraim fielen zwey vnd viertzig tausent.

7. Jephthah aber richtet Jsrael sechs Jar/Vnd Jephthah der Gileaditer starb/vnnd ward begraben inn den Städten zu Gilead.

8. Nach disem richtet Jsrael Ebzan von Bethlehem.

9. Der hatte dreissig Söhne/vnnd dreissig Töchter satzt er auß/vnnd dreissig Töchter nam er von aussen seinen Söhnen.

10. Vnd richtet Jsrael sieben Jahr/vnnd starb/vnnd ward begraben zu Bethlehem.

CAP. XII.

3. *E vedendo io che voi non mi liberaste de le mani loro, io mesi la vita mia ne la mia mano, e passai à figliuoli di Ammon, & il Signore gli ha dati ne la mia mano: ma perche cosa sete voi hoggi saliti verso me per combattere contra di me?*

4. *Iephtha dunque adunò tutti gli huomini di Galaad, e combatte con Ephraim, [illegible] huomini di Galaad percossero Ephraim, perche gli abietti di Ephraim haueuano detto, Voi sete fuggitiui di Galaad nel mezzo di Ephraim, e nel mezzo di Manasse.*

5. *E Galaad prese i passi del Giordano à Ephraim. Et auuenne, che quando i fuggitiui di Ephraim diceuano, [illegible] huomini di Galaad [illegible] Sei tu Ephratheo? Se diceua, No.*

6. *Allhora gli diceuano, Dì ora Schiboleth: & egli diceua, Siboleth: e non poteua ben pronunti[illegible] Allhora pigliando quello lo [illegible] scannauano ne i passi del Giordano. Et in quel tempo ne morirono di Ephraim quaranta due milia.*

7. *E Jephtha giudicò Israel per sei anni; e morì Iephtha Galaadite, e fu sepellito in vna de le città di Galaad.*

8. *Dopo lui Abesan di Bethlehem giudicò Israel.*

9. *Et egli hebbe trenta figliuoli, e mandò fuora trenta figliuole; e menò di fuora trenta figliuole per i suoi figliuoli; e giudicò Israel per sette anni.*

10. *Et Abesan morì, e fu sepolto in Beth-lehem.*

יב

11 ודן בתרוהי ית ישראל אילון דמשבטא דזבולון ודן ית ישראל עשר שנין:

12 ומית אילון דמבית זבולן ואתקבר באילון בארע שבט זבולן:

13 ודן בתרוהי ית ישראל עבדון בר הלל דמפרעתון:

14 והוה ליה ארבעין בנין ותלתין בני בנין רכיבין על שבעין עילין ודן ית ישראל תמני שנין:

15 ומית עבדון בר הלל דמפרעתון ואתקבר בפרעתון בארע שבט אפרים בטורא דבית עמלק:

יב

11 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים׃

12 וַיָּמָת אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּאַיָּלוֹן בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃

13 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי׃

14 וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים רֹכְבִים עַל־שִׁבְעִים עֲיָרִים וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃

15 וַיָּמָת עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתוֹן בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם בְּהַר הָעֲמָלֵקִי׃

ιϐ.

11. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ αἰλὼν ὁ ζαβουλωνίτης, καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ δέκα ἔτη.

12. Καὶ ἀπέθανεν αἰλὼν ὁ ζαβουλωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν αἰλεὶμ ἐν γῇ ζαβουλών.

13. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ ἀβδὼν υἱὸς ἐλλὴχ ὁ φαραθωνίτης.

14. Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοὶ, καὶ τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐπιβαίνοντες ἐπὶ ἑβδομήκοντα πώλους, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη.

15. Καὶ ἀπέθανεν ἀβδὼν υἱὸς ἐλλὴχ ὁ φαραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν φαραθὼν ἐν ὄρει ἀμαλήκ.

יג

1 ואוסיפו בני ישראל למעבד דביש קדם יי ומסרינון יי ביד פלשתאי ארבעין שנין:

2 והוה גברא חד מצרעה מזרעית דן ושמיה מנוח ואתתיה עקרה לית לה ולד:

3 ואתחזי מלאכא דיי לאתתא ואמר לה הא כען את עקרא ולית ליך ולד ותעדין ותלדין בר:

4 וכען איסתמרי כען ולא תשתין חמר חדת ועתיק ולא תיכלין כל מסאב:

5 ארי הא את מעדיא ותלדין בר ומספר לא יעיבר על רישיה ארי נזירא דיי יהא רביא מן בטנא והוא ישרי למפרק ית ישראל מידא דפלשתאי:

יג

1 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה׃

2 וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃

3 וַיֵּרָא מַלְאַךְ־יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית וְיָלַדְתְּ בֵּן׃

4 וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמֵא׃

5 כִּי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבָּטֶן וְהוּא יָחֵל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃

ΚΕΦΑΛ. ιγ'.

1. Καὶ προσέθεντο ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων, τεσσαράκοντα ἔτη.

2. Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ εἷς ἐκ σαραὰ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ δὰν, καὶ ὄνομα αὐτῷ μανωέ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα, καὶ οὐκ ἔτικτε.

3. Καὶ ὤφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν. ἰδοὺ δὴ σὺ στεῖρα, καὶ οὐ τέτοκας, καὶ ἐν γαστρὶ ἕξεις καὶ τέξῃ υἱόν.

4. Καὶ νῦν φύλαξαι δὴ καὶ μὴ πίῃς οἶνον καὶ σίκερα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον.

5. Ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀναβήσεται, ὅτι ναζηραῖον τῷ θεῷ ἔσται τὸ παιδάριον ἐκ τῆς γαστρὸς, καὶ αὐτὸς ἄρξεται σώζειν τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς φυλιστιείμ.

CAP. XII.

11. Cui ſucceſsit Ahialon Zabulonites: & iudicavit Iſrael decem annis:

12. Mortuuſquè eſt ac ſepultus in Zabulon.

13. Poſt hunc iudicavit Iſrael Abdon filius Elel Pharathonites.

14. Qui habuit quadraginta filios, & triginta ex eis nepotes, aſcendentes ſuper ſeptuaginta pullos aſinarum, & iudicavit Iſrael octo annis:

15. Mortuusquè eſt ac ſepultus in Pharathon terræ Ephraim in monte Amalec.

CAP. XIII.

1. Rurſumquè filii Iſrael fecerunt malum in conſpectu Domini qui tradidit eos in manus Philiſthinorum quadraginta annis.

2. Erat autem quidam vir de Saraa, & de ſtirpe Dan, nomine Manue, habens uxorem ſterilem.

3. Cui apparuit angelus Domini, & dixit ad eam, ſterilis es & abſq; liberis: ſed concipies & paries filium.

4. Cave ergo ne bibas vinum ac ſiceram, nec immundum quicquam comedas.

5. Quia concipies,& paries filiũ,cuius non tanget caput novacula: erit enim nazaræus Dei ab infantia ſua. & ex matris utero, & ipſe incipiet liberare Iſrael de manu Philiſtinorum.

Das XII. Capitel.

11. Nach diſem richtet Jſrael Elon/ ein Sebuloniter/vnnd richtet Jſrael zehen Jar.

12. Vnd ſtarb/vnd ward begraben zu Ajalon im Lande Sebulon.

13. Nach diſem richtet Jſrael Abdon ein Son Hillel/ ein Pireathoniter.

14. Der hatte viertzig Söhne/ vnd dreiſſig Neffen/ die auff ſiebentzig Eſelfüllen ritten / vnnd richtet Jſrael acht Jahr.

15. Vnd ſtarb/vnd ward begraben zů Pireathon im Lande Ephraim/ auff dem Gebirge der Amalekiter.

Das XIII. Capitel.

VNd die Kinder Jſrael theten fürder übel für dem HERREN/vnd der HERR gab ſie inn die hende der Philiſter viertzig Jar.

2. Es war aber ein Mann zu Zarea/von einem Geſchlecht der Daniter/mit Namen Manoah/ vnnd ſein Weib war vnfruchtbar/ vnnd gebar nichts.

3. Vnd der Engel des HERREN erſchein dem Weibe/vnd ſprach zu jr: Sihe/du biſt vnfruchtbar / vnnd gebireſt nichts/ Aber du wirſt ſchwanger werden/vnd einen Son geberen.

4. So hůt dich nun / daß du nicht Wein noch ſtarck getrenck trinckeſt/ vnd nichts vnreins eſſeſt.

5. Denn du wirſt ſchwanger werden / vnnd einen Sohn geberen/ dem kein Schermeſſer ſoll auffs haupt kommen / denn der Knab wird ein verlobter Gottes ſein von Muterleibe/vnd er wird anfahen Jſrael zu erlöſen/auß der Philiſter Hand.

CAP XII.

11. E dopo lui Elon Zabulonite giudicò Iſrael, e giudicò Iſrael per dieci anni.

12. E morì Elon Zabulonite, e fu ſepolto in Aialon ne la terra di Zabulon.

13. E dopo luì Abdon figliuolo d' Ellel Pharathonite giudicò Iſrael.

14. Coſtui hebbe quaranta figliuoli, e trenta figliuoli de' figliuoli, che caualcauano ſopra ſettanta muli: e giudicò Iſrael per otto anni.

15. E morì Abdon figliuolo di Ellel Pharathonite, e fu ſepolto in Pharathon, ne la terra d' Ephraim, nel monte de gli Amalechiti.

CAP. XIII.

1. Dapoi i figliuoli d' Iſrael ſeguitorono à far male dinanzi al Signore, & il Signore gli dette ne le mani de Philiſthei per quaranta anni.

2. Ora fu vno huomo di Sorah, de la famiglia di Dan, per nome Manoa: la moglie del quale era ſterile, e non haueà partorito.

3. E l' Angelo del Signore apparue à la donna, e le diſſe. Ecco che ora tu ſei ſterile, ne hai partorito: ma tu concepirai, e partorirai vn figliuolo.

4. Ora dunque guarda di non bere vino ne ceruogia; e non mãgiarai coſa alcuna immonda.

5. Perche ecco, che tu concepirai, e partorirai vn figliuolo: e non montarà ſopra il ſuo capo raſoio alcuno: imperoche il fanciullo ſarà dal ventre tuo Nazareo del Signore Dio. Et egli cominciarà à liberare Iſrael de le mani de Philiſthei.

יג

6 וַאֲתַת אִיתְּתָא וַאֲמַרַת לְבַעְלַהּ לְמֵימַר נְבִיָּא דַייָ אֲתָא לְוָתִי וְחֶזְוֵיהּ כְּחֵיזוּ מַלְאֲכָא דַייָ דְּחִיל לַחֲדָא וְלָא שְׁאֶלְתֵּיהּ מִן אֲדֵין הוּא וְיָת שְׁמֵיהּ לָא חַוִּי לִי׃

7 וַאֲמַר לִי הָא אַתְּ מְעַדְּיָא וּתְלִידִין בַּר וּכְעַן לָא תִשְׁתִּין חֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק וְלָא תֵיכְלִין כָּל מְסָאַב אֲרֵי נְזִירָא דַייָ יְהֵא רָבְיָא מִן בִּטְנָא עַד יוֹם מוֹתֵיהּ׃

8 וְצַלִּי מָנוֹחַ קֳדָם יְיָ וַאֲמַר בְּבָעוּ יְיָ נְבִיָּא דַייָ דִּשְׁלַחְתָּא יֵיתֵי כְּעַן עוֹד לְוָתַנָא וְיַלְפִינָנָא מָה נַעְבֵּד לְרָבְיָא דְּיִתְיְלִיד׃

9 וּשְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ צְלוֹתֵיהּ דְּמָנוֹחַ וַאֲתָא מַלְאֲכָא דַייָ עוֹד לְוָת אִיתְּתָא וְהִיא יָתְבָא בְּחַקְלָא וּמָנוֹחַ בַּעְלַהּ לֵית עִמַּהּ׃

10 וְאוֹחִיאַת אִתְּתָא וּרְהָטַת וְחַוִּיאַת לְבַעְלַהּ וַאֲמַרַת לֵיהּ הָא אִתְחֲזִי לִי גַּבְרָא דַּאֲתָא יוֹמָא דֵיכִי לְוָתִי׃

11 וְקָם וַאֲזַל מָנוֹחַ בָּתַר אִתְּתֵיהּ וַאֲתָא לְוָת גַּבְרָא וַאֲמַר לֵיהּ הַאַתְּ גַּבְרָא דְּמַלֵּילְתָּא עִם אִתְּתָא וַאֲמַר אֲנָא׃

12 וַאֲמַר מָנוֹחַ כְּעַן יִתְקַיְּמוּן פִּתְגָּמָךְ מָה יְהֵא דְּחָזֵי לְרָבְיָא וּמָה דְּיַעְבֵּיד לֵיהּ׃

13 וַאֲמַר מַלְאֲכָא דַייָ לְמָנוֹחַ מִכֹּל דַּאֲמָרִית לְאִתְּתָא תִּסְתַּמַּר׃

יג

6 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר לְאִישָׁהּ לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא שְׁאִלְתִּיהוּ אֵי־מִזֶּה הוּא וְאֶת־שְׁמוֹ לֹא־הִגִּיד לִי׃

7 וַיֹּאמֶר לִי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְעַתָּה אַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טֻמְאָה כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃

8 וַיֶּעְתַּר מָנוֹחַ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדוֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ יָבוֹא־נָא עוֹד אֵלֵינוּ וְיוֹרֵנוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר הַיּוּלָּד׃

9 וַיִּשְׁמַע הָאֱלֹהִים בְּקוֹל מָנוֹחַ וַיָּבֹא מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים עוֹד אֶל־הָאִשָּׁה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין עִמָּהּ׃

10 וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא בַיּוֹם אֵלָי׃

11 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה הָאִישׁ אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי׃

12 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ עַתָּה יָבֹא דְבָרֶךָ מַה־יִּהְיֶה מִשְׁפַּט־הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ׃

13 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֶל־הָאִשָּׁה תִּשָּׁמֵר׃

ιγʹ.

6. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ, καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα· ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρός με, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἀγγέλου τοῦ θεοῦ, ἐπιφανὴς σφόδρα. καὶ ἠρώτων αὐτὸν πόθεν ἐστὶ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέ μοι.

7. Καὶ εἶπέ μοι· ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ νῦν φύλαξαι καὶ μὴ πίῃς οἶνον καὶ σίκερα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, ὅτι ναζαραῖον θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς γαστρὸς, ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐδεήθη μανωὲ τοῦ κυρίου, καὶ εἶπεν· ἐν ἐμοὶ κύριε, ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας, ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ φωτισάτω ἡμᾶς, τί ποιήσωμεν τῷ παιδαρίῳ τῷ τικτομένῳ.

9. Καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς μανωὲ, καὶ παρεγένετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα, αὐτῆς καθημένης ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῆς.

10. Καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἐξέδραμε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἰδοὺ ὦπταί μοι ὁ ἀνὴρ ὃς ἦλθεν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πρός με.

11. Καὶ ἀνέστη, καὶ ἐπορεύθη μανωὲ, ὀπίσω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος, ἐγώ.

12. Καὶ εἶπε μανωέ· νῦν δὴ, ἐλθόντος τοῦ ῥήματός σου, τί ἔσται τὸ κρίμα τοῦ παιδαρίου, καὶ τί τὰ ἔργα αὐτοῦ.

13. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς μανωέ· ἀπὸ πάντων ὧν εἶπα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλαξάσθω.

6. Quæ

CAP. XIII.

6. Quæ cum venisset ad maritum suum dixit ei, Vir Dei venit ad me habens vultum Angelicum, terribilis nimis. Quem cum interrogassem quis esset, & unde venisset, & quo nomine vocaretur, noluit mihi dicere:

7. Sed hoc respondit, Ecce concipies & paries filium: cave ne vinum bibas, nec siceram, & ne aliquo vescaris immundo: erit enim puer nazaræus Dei ab infantia sua, & ex utero matris suæ, usque ad diem mortis suæ.

8. Oravit itaque Manue Dominum, & ait, Obsecro Domine, ut vir Dei quem misisti, veniat iterum, & doceat nos quid debeamus facere de puero qui nasciturus est.

9. Exaudivitq; Dominus deprecantem Manue, & apparuit rursum angelus Dei vxori eius sedenti in agro. Manue autem maritus eius non erat cum ea.

10. Quæ cum vidisset angelum. Festinavit, & cucurrit ad virum suum, nunciavitq; ei, dicens, Ecce apparuit mihi vir quem antea videram.

11. Qui surrexit, & secutus est uxorem suam: veniensq; ad virum, dixit ei, Tu es qui locutus es mulieri? Et ille respondit, ego sum.

12. Cui Manue, Quando, inquit, sermo tuus fuerit expletus, quid vis ut faciat puer? aut à quo se observare debebit?

13. Dixitq; angelus Domini ad Manue: Ab omnibus quæ locutus sum uxori tuæ, abstineat se.

Das XIII. Capitel.

6. Da kam das Weib vnd sagts jhrem Mann an/vnd sprach: Es kam ein Mann Gottes zu mir/vnnd seine Gestalt war anzusehen wie ein Engel Gottes/fast erschrecklich/daß ich jhn nicht fraget/wo her/oder wo hin/ vnd er saget mir nicht wie er hiesse.

7. Er sprach aber zu mir: Sihe/du wirst schwanger werden/vnnd einen Sohn geberen/So trincke nun keine Wein noch starck getrencke / vnd iß nichts vnreines/denn der Knab soll ein verlobter Gottes sein von Muter leibe an/biß in seinen todt.

8. Da bat Manoah den HERREN/vnd sprach: Ach HERR/laß den Mann Gottes wider zu vnns kommen/den du gesandt hast/daß er vns lehre/was wir mit dem Knaben thun sollen/der geboren soll werden.

9. Vnd Gott erhöret die Stim Manoah. Vñ der Engel Gottes kam wider zum Weibe/sie saß aber auff dem Felde/vnnd jr Mann Manoah war nicht bey jr.

10. Da lieff sie eilend vnd sagts jhrem Mann an/vnnd sprach zu jhm: Sihe / der Mann ist mir erschienen/ der heut zu mir kam.

11. Manoah macht sich auff/vnnd gieng seinem Weib nach/vnd kam zu dem Mann/vnnd sprach zu jm: Bist du der Mann/der mit dem Weibe geredt hat? Er sprach: Ja.

12. Vnnd Manoah sprach: Wenn nun kom̃en wird/daß du geredt hast/ welch soll des Knabens weise vnnd werck sein?

13. Der Engel des HERrn sprach zu Manoah: Er sol sich hüten für allem/daß ich dem Weibe gesagt habe.

CAP. XIII.

6. E la donna andò, e raccontò questo al suo marito, dicendo, Vno huomo di Dio è venuto à me, l'aspetto del quale era come l'aspetto d'vno Angelo, molto terribile: & io non gli domandai d'onde fosse, ne egli mi significò il suo nome.

7. E mi disse, Ecco che tu concepirai, e partorirai vn figliuolo: ora dunque non berai del vino ò ceruogia, ne mangiarai alcuna cosa immonda; perche il fanciullo sarà Nazareo del Signore Dio dal ventre, insino al giorno de la sua morte.

8. Manoa dunque pregò il Signore, e disse, O Signor mio, io ti supplico, che di gratia quello huomo di Dio, che tu hai mandato, venga di nuouo à noi, e c'insegna quel che noi debbiã fare al fanciullo che nascerà.

9. E Dio esaudì la voce di Manoa imperoche l'Angelo di Dio andò dinuouo à quella donna, laquale sedeua nel campo; ma Manoa suo marito non era con lei.

10. Pertanto la donna accelerandosi, corse, e rinuntiò al suo marito, dicendo gli, Ecco che mi è apparito quello huomo ilquale hoggi era venuto à me.

11. E Manoa leuandosi, andò dietro à la sua moglie, & accostandosi a l'huomo, gli disse, Sei tu quello huomo, che hauea parlato à mia moglie? Et egli disse, Io sono.

12. E Manoa gli disse, Ora venga come tu hai detto: ma che modo terremo noi del fanciullo, e che cosa gli bisognarà fare?

13. L'Angelo del Signore rispose à Manoa, Guardisi da tutte le cose che io ho dette à la donna.

יג

14 מִכֹּל דְּיִפּוֹק מִגּוּפְנָא דְחַמְרָא לָא תֵיכוֹל וְחַמַר חֲדַת וְעַתִּיק לָא תִשְׁתֵּי וְכָל מְסָאַב לָא תֵיכוֹל כֹּל דְּפַקֵּידְתַּהּ תִּטַּר׃

15 וַאֲמַר מָנוֹחַ לְמַלְאֲכָא דַייָ נֵיחוֹד כְּעַן יָתָךְ וְנַעֲבֵיד קֳדָמָךְ גַּדְיָא בַּר עִזֵּי׃

16 וַאֲמַר מַלְאֲכָא דַייָ לְמָנוֹחַ אִם תְּיַחֲדִינַנִי לָא אֵיכוֹל בְּלַחְמָךְ וְאִם תַּעְבֵּיד עֲלָתָא קֳדָם ייָ תַּסְּקִנַּהּ אֲרֵי לָא יְדַע מָנוֹחַ אֲרֵי מַלְאֲכָא דַייָ הוּא׃

17 וַאֲמַר מָנוֹחַ לְמַלְאֲכָא דַייָ מַן שְׁמָךְ אֲרֵי יִתְקַיְּמוּן פִּתְגָּמָךְ וְנִיקָּרִינָּךְ׃

18 וַאֲמַר לֵיהּ מַלְאֲכָא דַייָ לְמָה דְנַן אַתְּ שָׁאֵיל לִשְׁמִי וְהוּא מְפָרַשׁ׃

19 וּנְסֵיב מָנוֹחַ יָת גַּדְיָא בַּר עִזֵּי וְיָת קֻרְבָּנָא וְאַסֵּיק עַל טִנָּרָא קֳדָם ייָ וּמְפָרַשׁ לְמֶעְבַּד וּמָנוֹחַ וְאִתְּתֵיהּ חָזַן׃

20 וַהֲוָה בְּמִיסַּק שַׁלְהוֹבִיתָא מֵעִלָּוֵי מַדְבְּחָא לְצֵית שְׁמַיָּא וּסְלֵיק מַלְאֲכָא דַייָ בְּשַׁלְהוֹבִית מַדְבְּחָא וּמָנוֹחַ וְאִתְּתֵיהּ חָזַן וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן עַל אַרְעָא׃

21 וְלָא אוֹסֵיף עוֹד מַלְאֲכָא דַייָ לְאִתְחֲזָאָה לְמָנוֹחַ וּלְאִתְּתֵיהּ בְּכֵן יְדַע מָנוֹחַ אֲרֵי מַלְאֲכָא דַייָ הוּא׃

22 וַאֲמַר מָנוֹחַ לְאִתְּתֵיהּ מֵימַת נְמוּת אֲרֵי מַלְאֲכָא דַייָ חֲזֵינָא׃

יג

14 מִכֹּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וְיַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה אַל־תֹּאכַל כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ תִּשְׁמֹר׃

15 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים׃

16 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ אִם־תַּעְצְרֵנִי לֹא־אֹכַל בְּלַחְמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא־יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃

17 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִי שְׁמֶךָ כִּי־יָבֹא דְבָרְךָ וְכִבַּדְנוּךָ׃

18 וַיֹּאמֶר לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא־פֶלִאי׃

19 וַיִּקַּח מָנוֹחַ אֶת־גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצּוּר לַיהוָה וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים׃

20 וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה׃

21 וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃

22 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ׃

ιγ΄.

14. Ἀπὸ παντὸς ὃ ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου, οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ σίκερα μὴ πιέτω, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω. πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ φυλαξάσθω.

15. Καὶ εἶπε μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου· βιασώμεθα δή σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώπιόν σου ἔριφον αἰγῶν.

16. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς μανωέ. ἐὰν βιάσῃ με, οὐ φάγομαι τῶν ἄρτων σου. καὶ ἐὰν ποιήσῃς ὁλοκαύτωμα, τῷ κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό, ὅτι οὐκ ἔγνω μανωὲ ὅτι ἄγγελος κυρίου αὐτός.

17. Καὶ εἶπε μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου· τί τὸ ὄνομά σου; ἵνα ὅταν ἔλθῃ τὸ ῥῆμά σου, δοξάσωμέν σε.

18. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου· ἵνα τί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστι θαυμαστόν.

19. Καὶ ἔλαβε μανωὲ τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν, καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ τῷ θαυμαστὰ ποιοῦντι. καὶ μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν.

20. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ φλογὶ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν.

21. Καὶ οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὀφθῆναι πρὸς μανωέ, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, τότε ἔγνω μανωέ, ὅτι ἄγγελος κυρίου ἐστί.

22. Καὶ εἶπε μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θεὸν ἑωράκαμεν.

14. Et

CAP. XIII.

14. Et quicquid ex vinea nascitur, non comedat: vinum & siceram non bibat, nullo vescatur immundo: & quod ei præcepi, impleat atque custodiat.

15. Dixitquè Manue ad angelum Domini, Obsecro te ut acquiescas precibus meis, & faciamus tibi hædum de capris.

16. Cui respondit angelus, Si me cogis, non comedam panes tuos: si autem vis holocaustum facere, offer illud Domino. Et nesciebat Manue quod angelus Domini esset.

17. Dixitq; ad eum, Quod est tibi nomen, ut si sermo tuus fuerit expletus, honoremus te?

18. Cui ille respondit, Cur quæris nomen meum, quod est mirabile?

19. Tulit itaq; Manue hædum de capris, & libamenta, & posuit super petram offerens Domino qui facit mirabilia: ipse autem & uxor eius intuebantur.

20. Cumque ascenderet flamma altaris in cælum, angelus Domini pariter in flamma ascendit. Quod cum vidisset Manue & uxor eius, proni ceciderunt in terram.

21. Et ultra eis non apparuit angelus Domini. Statimquè intellexit Manue angelum Domini esse.

22. Et dixit ad uxorem suam, Morte moriemur, quia vidimus Dominum.

Das XIII. Capitel.

14. Er soll nicht essen/das auß dem Weinstock komt/vnd sol keinen Wein noch starck getrenck trincken / vnnd nichts vnreins essen/alles was ich jr gebotten hab/soll er halten.

15. Manoah sprach zum Engel des HERREN: Lieber laß dich halten/ wir wollen vor ein Zigenböcklein opffern.

16. Aber der Engel des HERRN antwortet Manoah: Weñ du gleich mich hie heltest/so esse ich doch deiner Speise nicht/Wilt du aber dem Herren ein Brandopffer thun / so magst du es opffern / denn Manoah wuste nicht/daß es ein Engel des HERRn war.

17. Vnd Manoah sprach zum Engel des HERRN: Wie heissest du/ daß wir dich preisen/wenn nun kommet was du geredt hast?

18. Aber der Engel des HERRN sprach zu jhm: Warumb fragest du nach meinem Namen/der doch wundersam ist.

19. Da nam Manoah ein Zigenböcklein vnd Speißopffer / vnnd opfferts auff einem Felß dem HERRN vnnd er machts wunderbarlich/Manoah aber vnd sein Weib sahen zu.

20. Vnd da die Lohe auffuhr/vom Altar gen Himel/fuhr der Engel des HERRN in der lohe des Altars hin auff. Da das Manoah vnd sein weib sahen/fielen sie zur Erden auff jr Angesicht.

21. Vnnd der Engel des HERRN erschein nicht mehr Manoah vnd seinem Weibe. Da erkandte Manoah daß es ein Engel des HERREN war.

22. Vnnd sprach zu seinem Weibe: Wir müssen des Todts sterben / das wir Gott gesehen haben.

CAP. XII.

14. Non mangi di alcuna cosa che esce de la vite del vino; cioè, non beua vino ò ceruogia; e non mangi alcuna cosa immõda: custodisca tutto quello ch'io ho comandato à lei.

15. Allhora Manoa disse à l'Angelo del Signore, Io ti supplico che noi ti ritenghiamo, e metteremo in ordine vn capretto de le capre per te

16. Allhora l'Angelo del Signore rispose à Manoa, Ancora che tu mi hauerai ritenuto, tuttauolta io non mangiarò del tuo pane: ma se tu farai l'holocausto l'offerirai al Signore; imperoche Manoa non sapeua che fosse l'Angelo del Signore.

17. Manoa dunque disse à l'Angelo del Signore, Quale è il tuo nome, à fin che quando sarà adempita la tua parola, noi ti possiamo honorare?

18. L'Angelo del Signore gli rispose, perche mi domandi tu del nome mio, essendo egli segreto?

19. E Manoa prese vn capretto de le capre, e l'oblatione, e l'offeri sopra la pietra al Signore: e fece cosa marauigliosa dinanzi à Manoa & à la sua moglie che riguardauano.

20. Imperoche quando la fiamma ascese da l'altare al cielo, l'Angelo del Signore montò ne la fiamma de l'altare E Manoa e la sua moglie guardauano fisso, e cascorono sopra la faccia loro in terra.

21. E l'Angelo del Signore non apparue piu à Manoa & à la sua moglie. Allhora Manoa conobbe ch'era l'Angelo del Signore.

22. E Manoa disse à la sua moglie, Noi morremo, perche habbiamo veduto Dio.

ותאמר 23

יג

23 ואמרת ליה אתתיה
אילו רעוא מן קדם יי
דנמותנא לא קביל מיננא
עלתא ומנחתא ולא
אחזיננא ית כל אילין
וכעידן פון לא אשמעיננא
כהדא:

24 וילידת אתתא בר
וקרת ית שמיה שמשון
ורבא רביא וברכיה יי:

25 ושריאת רוח גבורא
מן קדם יי לתקפותיה
במשרית דן בין צרעה
ובין אשתאול:

יג

23 ותאמר לו אשתו לו חפץ
יהוה להמיתנו לא לקח מידנו
עלה ומנחה ולא הראנו את
כל אלה וכעת לא השמיענו
כזאת:

24 ותלד האשה בן ותקרא
את שמו שמשון ויגדל הנער
ויברכהו יהוה:

25 ותחל רוח יהוה לפעמו
במחנה דן בין צרעה ובין
אשתאל:

ιγ'.

23. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· εἰ ἐβούλετο ὁ κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἐδέξατο ἐκ τῆς χειρὸς ἡμῶν ὁλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἐφώτισεν ἡμᾶς ταῦτα πάντα, καὶ καθὼς ὁ καιρὸς, οὐκ ἂν ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν ταῦτα.

24. Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σαμψών· καὶ ηὐξήθη τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν κύριος.

25. Καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συμπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ δὰν, ἀνὰ μέσον σαραὰ καὶ ἀνὰ μέσον ἐσθαόλ.

יד

1 ונחת שמשון לתמנת
וחזא אתתא בתמנת
מבנת פלשתאי:
2 וסליק וחוי לאבוהי
ולאימיה ואמר אתתא
חזיתי בתמנת מבנת
פלשתאי וכען סבו כען
יתה לי לאינתו:

3 ואמר ליה אבוהי וא
ואימיה הלית בבנת אחך
ובכל עמי אתתא דאת
אזיל למיסב אתתא
מפלישתאי ערליא ואמר
שמשון לאבוהי יתה סב
לי ארי היא כשרת בעיני:

4 ואבוהי ואמיה לא
ידעין ארי מן קדם יי היא
וארי תסקבא הוא בעי
לאיתגראה בפלישתאי
ובעידנא ההיא פלשתאי
שלטין בישראל:
5 ונחת שמשון ואבוהי
ואימיה לתמנת ואתו עד
כרמי תמנת והא אריא
בר אריון נהים לקדמותיה:
6 ושרת עלוהי רוח
גבורא מן קדם יי
והדמיה כמא דמהדמין
גדיא ומדעם לית בידיה
ולא חוי לאבוהי ולאמיה
ית דעבד:

יד

1 וירד שמשון תמנתה וירא
אשה בתמנתה מבנות פלשתים:
2 ויעל ויגד לאביו ולאמו
ויאמר אשה ראיתי בתמנתה
מבנות פלשתים ועתה קחו
אותה לי לאשה:
3 ויאמר לו אביו ואמו האין
בבנות אחיך ובכל עמי אשה
כי אתה הולך לקחת אשה
מפלשתים הערלים ויאמר
שמשון אל אביו אותה קח לי
כי היא ישרה בעיני:
4 ואביו ואמו לא ידעו כי
מיהוה היא כי תאנה הוא
מבקש מפלשתים ובעת ההיא
פלשתים משלים בישראל:
5 וירד שמשון ואביו ואמו
תמנתה ויבאו עד כרמי תמנתה
והנה כפיר אריות שאג לקראתו:
6 ותצלח עליו רוח יהוה
וישסעהו כשסע הגדי ומאומה
אין בידו ולא הגיד לאביו
ולאמו את אשר עשה:

ΚΕΦΑΛ. ιδ'.

1. Καὶ κατέβη σαμψὼν εἰς θαμναθὰ, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ.
2. Καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε· γυναῖκα ἑώρακα ἐν θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ νῦν λάβετε αὐτήν μοι εἰς γυναῖκα.
3. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· μὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ μου γυνὴ, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ εἶπε σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· ταύτην λάβε μοι, ὅτι αὕτη ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς μου.

4. Καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ κυρίου ἐστὶν, ὅτι ἀνταπόδομα αὐτὸς ἐκζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἀλλόφυλοι ἐκυρίευον τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

5. Καὶ κατέβη σαμψὼν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς θαμναθὰ, καὶ ἐξέκλιναν εἰς ἀμπελῶνα θαμναθὰ, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος ὠρυόμενος εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.
6. Καὶ κατεύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ διέσπασεν αὐτὸν ὡς ἔριφον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὃ ἐποίησε.

CAP. XIII.

23. Cui respondit mulier, Si Dominus nos vellet occidere, de manibus nostris holocaustum & libamenta non suscepisset, nec ostendisset nobis hæc omnia, neque ea quæ sunt ventura, dixisset.

24. Peperit itaque filium, & vocavit nomen eius Samson. Crevitq; puer, & benedixit ei Dominus.

25. Cœpitque spiritus Domini esse cum eo in castris Dan inter Saraa & Esthaol.

Das XIII. Capitel.

23. Aber sein Weib antwortet jm: Wenn der HERR lust hette vnns zu tödten/So hette er das Brandopffer vnnd Speißopffer nicht genommen von vnsern hendẽ/Er hette vns auch nicht solchs alles erzeiget/noch vnns solches hören lassen/wie jetzt geschehen ist.

24. Vnnd das Weib gebar einen Son/vnd hieß jn Simson/vnnd der Knabe wuchs/vnd der HERR segnet jn.

25. Vnd der Geist des HERRN fieng an jn zu treiben im Lager Dan/zwischen Zarea vnd Esthaol.

CAP. XIII.

23. *La sua moglie gli rispose Se il Signore ci hauesse voluto ammazzare, non hauerebbe preso l'holocausto de la man nostra ne l'oblatione; ne ci hauerebbe mostrate tutte queste cose, ne ora ci hauerebbe dette cotali cose.*

24. *Dopoi la moglie partorì vn figliuole, e chiamò il suo nome Samsone: il fanciullo crebbe, & il Signore lo benedì.*

25. *E lo Spirito del Signore cominciò à fortificarlo nel campo di Dan fra Sorah & Esthaol.*

CAP. XIIII.

1. Descendit ergo Samson in Thamnatha, vidensq; ibi mulierem de filiabus Philisthiim.

2. Ascendit, & nuntiavit patri suo, & matri suæ, dicens, Vidi mulierẽ in Thamnátha de filiabus Philisthinorum: quam quæso ut mihi accipiatis uxorem.

3. Cui dixerunt pater & mater sua, Nunquid non est mulier in filiabus fratrum tuorum, & in omni populo tuo, quia vis accipere uxorem de Philisthiim, qui incircumcisi sunt? Dixitque Samson ad patrem suum. Hanc mihi accipe: quia placuit oculis meis.

4. Parentes autem eius nesciebant quòd res à Domino fieret, & quæreret occasionem contra Philisthiim: eo enim tempore Philisthiim dominabantur Israëli.

5. Descendit itaque Samson cum patre suo & matre in Thamnátha. Cumq; venissent ad vineas oppidi, apparuit catulus leonis sævus, & rugiens & occurrit ei.

6. Irruit autem spiritus Domini in Samson, & dilaceravit leonem, quasi hœdum in frusta decerperet, nihil omnino habens in manu: & hoc patri & matri noluit indicare.

Das XIIII. Capitel.

SImson gieng hinab gen Thimnath/vnd sahe ein weib zu Thimnath vnter den töchtern der Philister.

2. Vnd da er herauff kam/sagt ers an seinem Vater vnnd seiner Muter/vnnd sprach: Jch hab ein Weib gesehen zu Thimnath vnter den töchtern der Philister/gebt mir nun dieselbe zum Weibe.

3. Sein Vater vnnd sein Muter sprachen zu jhm: Jst denn nun kein Weib vnter den Töchtern deiner brüder/vnnd in all deinem Volck/daß du hingehest/vnnd nimmst ein Weib bey den Philistern/die vnbeschnittẽ sind? Simson sprach zu seinẽ Vater: Gib mir dise/deñ sie gefellet meinẽ augen.

4. Aber sein Vater vnnd seine Muter wussten nicht / daß es von dem HERRN were/Denn er sucht vrsach an die Philister. Die Philister aber herrscheten zu der zeit über Jsrael.

5. Also gieng Simson hinab mit seinem Vater vnnd seiner Muter gen Thimnath. Vnd als sie kamen an die Weinberge zu Thimnath/Sihe/da kam ein Junger Löwe brüllend jhm entgegen.

6. Vnd der Geist des HERRN gerieth über jn/vnd zurisse jn/wie man ein Böcklein zureisset/vnd hatte doch gar nichts in seiner hand/vnd sagts nicht an seinem Vater noch seiner Muter was er gethan hatte.

CAP. XIIII.

1. *Ora Samsone discese in Thimnath, e vidde vna donna in Thimnath de le figliuole de Philisthei.*

2. *Et essendo rimontatò lo raccontò à suo padre & à sua madre, dicendo, Io ho veduto vna dõna in Thimnath de le figliuole de Philistei; ora dunque pigliatemela per moglie.*

3. *E suo padre e sua madre gli dissero, Non vi è egli donna fra le figliuole de i tuoi fratelli, & in tutto il mio popolo; che ti[illegible]adi à pigliare vna moglie d[illegible]ilisthei incircõcisi? Samsõ[illegible]spose à suo padre, Pigliatemi quella, perche è paciuta à gli occhi miei.*

4. *Ora suo padre e sua madre non sapeuano; che questo fosse dal Signore, e che cercasse occasione contra i Philisthei: perche in quel tempo i Philisthei signoreggiauano in Israel.*

5. *Samsone dunque discese e suo padre e sua madre in Thimnath, & arriuorono à le vigne di Thimnath, & ecco che vn leoncello veniuà mughiando in contra à lui.*

6. *E lo Spirito del Signore entrò in lui, e diuise quel leoncello come si diuide vn capretto, e non haueua niente ne la sua mano; e non significò à suo padre ne à sua madre quel che haueua fatto.*

יד

7 ונחת ושאיל באיתתא וכשרת בעיני שמשון:

8 ותב לזמן יומין למסבה וזר למחזי ית פגרא דאריא והא קינא דדברייתא בפגרא דאריא וביה דובשא:

9 ונסחיה בידיה ואזל מיזל ואכיל ואזל לות אבוהי ולות אימיה ויהב להון ואכלו ולא חוי להון ארי מפגרא דאריא נסיח דובשא:

10 ונחת אבוהי על עסק איתתא ועבד תמן שמשון משתיא ארי כן עבדין עולימיא:

11 והוה כד חזו יתיה ודברו תלתין גברין והוו עמיה:

12 ואמר להון שמשון אחוד איחוד כען לכון חודיתא אם חואה תחוון יתה לי בשבעא יומי משתיא ותשכחון ואתן לכון תלתין פלדסין ותלתין איצטלין דלבושא:

13 ואם לא תיכלון לחואה לי ותתנון אתון לי תלתין פלדסין ותלתין אצטלין דלבושא ואמרו ליה חוד חידתך ונשמעינה:

14 ואמר להון מאכלא נפק מיכלא ומתקיפא נפק חולייא ולא יכילו לחואה חודיתא תלתא יומין:

15 והוה ביומא שביעאה ואמרו לאתת שמשון שדילי ית בעליך ויחוי לנא ית חודיתא דילמא נוקיד יתיך וית בית אבוך בנורא הלמסכנותנא קריתון לנא הלכא:

יד

7 וירד וידבר לאשה ותישר בעיני שמשון:

8 וישב מימים לקחתה ויסר לראות את מפלת האריה והנה עדת דבורים בגוית האריה ודבש:

9 וירדהו אל כפיו וילך הלוך ואכל וילך אל אביו ואל אמו ויתן להם ויאכלו ולא הגיד להם כי מגוית האריה רדה הדבש:

10 וירד אביהו אל האשה ויעש שם שמשון משתה כי כן יעשו הבחורים:

11 ויהי כראותם אותו ויקחו שלשים מרעים ויהיו אתו:

12 ויאמר להם שמשון אחודה נא לכם חידה אם הגד תגידו אותה לי שבעת ימי המשתה ומצאתם ונתתי לכם שלשים סדינים ושלשים חלפת בגדים:

13 ואם לא תוכלו להגיד לי ונתתם אתם לי שלשים סדינים ושלשים חליפות בגדים ויאמרו לו חודה חידתך ונשמענה:

14 ויאמר להם מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק ולא יכלו להגיד החידה שלשת ימים:

15 ויהי ביום השביעי ויאמרו לאשת שמשון פתי את אישך ויגד לנו את החידה פן נשרף אותך ואת בית אביך באש הלירשנו קראתם לנו הלא:

ιδ.

7. Καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικὶ, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον σαμψών.

8. Καὶ ὑπέστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτὴν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος, καὶ μέλι.

9. Καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη πορευόμενος καὶ ἔσθων. καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς. καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἐκ τῆς ἕξεως τοῦ λέοντος ἐξεῖλε τὸ μέλι.

10. Καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ σαμψὼν πότον ἡμέρας ἑπτά, ὅτι οὕτως ἐποίουν οἱ νεανίσκοι.

11. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φοβεῖσθαι αὐτοὺς αὐτὸν, προσκατέστησαν αὐτῷ ἑταίρους τριάκοντα, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ.

12. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών, προβάλω δὴ ὑμῖν τὸ πρόβλημά μου, καὶ ἐὰν ἀπαγγέλλοντες ἀπαγγείλητέ μοι αὐτὸ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου, καὶ εὕρητε, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων.

13. Καὶ ἐὰν μὴ δυνηθῆτε αὐτὸ ἀπαγγεῖλαί μοι, καὶ δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολάς. καὶ εἶπαν αὐτῷ, προβαλοῦ τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκουσόμεθα αὐτό.

14. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐκ τοῦ ἐσθίοντος ἐξῆλθε βρῶσις, καὶ ἐξ ἰσχυροῦ ἐξῆλθε γλυκύ. καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

15. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ (τετάρτῃ,) καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ σαμψὼν, ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἀπαγγειλάτω σοι τὸ πρόβλημα, μήποτε ἐμπυρίσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐν πυρί. ἢ πτωχεῦσαι ἐκαλέσατε ἡμᾶς;

7. Descen-

CAP. XIIII.

7. Deſcenditq; & locutus eſt mulieri quæ placuerat oculis eius.

8. Et poſt aliquot dies revertens ut acciperet eam, declinavit ut videret cadaver leonis, & ecce examen apum in ore leonis erat ac favus mellis.

9. Quem cum ſumpſiſſet in manibus, comedebat in via: veniensq; ad patrem ſuum & matrem, dedit eis partem; qui & ipſi comederunt: nec tamen eis voluit indicare quòd mel de corpore leonis aſſumpſerat.

10. Deſcendit itaque pater eius ad mulierem, & fecit filio ſuo Samſon convivium, ſic enim iuvenes facere conſueverant.

11. Cùm ergo cives loci illius vidiſſent eum, dederunt ei ſodales triginta qui eſſent cum eo.

12. Quibus locutus eſt Samſon, Proponam vobis problema: quod ſi ſolveritis mihi intra ſeptem dies convivii, dabo vobis triginta ſindones, & totidem tunicas.

13. Sin autem non potueritis ſolvere, vos dabitis mihi triginta ſindones, & eiuſdem numeri tunicas. Qui reſponderunt ei, Propone problema, ut audiamus.

14. Dixitq; eis, De comedente exivit cibus, & de forti egreſſa eſt dulcedo, nec potuerunt per tres dies propoſitionem ſolvere.

15. Cumque adeſſet dies ſeptimus, dixerunt ad uxorem Samſon, Blandire viro tuo, & ſuade ei ut indicet tibi quid ſignificet problema, quod ſi facere nolueris, incendemus te, & domum patris tui, an idcirco vocaſtis nos ad nuptias ut ſpoliaretis.

Das XIIII. Capitel.

7. Da er nun hinab kam/ redet er mit dem Weibe/ vnnd ſie gefiel Simſon inn ſeinen augen.

8. Vnd nach etlichen tagen kam er wider/ daß er ſie neme. Vnd trat auß dem wege / daß er das Aaß des Löwens beſehe/ Sihe/ da war ein Binſchwarm inn dem Aaß des Löwens vnnd honig.

9. Vnd nams in ſeine hand / vnnd aß davon vnterwegen/ vnd gieng zu ſeinem Vater vnnd zu ſeiner Muter/ vnd gab jnen daß ſie auch aſſen. Er ſagt jhnen aber nicht an/ daß er das Honig von des Löwen Aaß genommen hatte.

10. Vnnd da ſein Vater hinab kam zu dem Weibe / machte Simſon daſelbs eine hochzeit/ wie die Jünglinge zuthun pflegen.

11. Vnnd da ſie jhn ſahen/ gaben ſie jm dreiſſig geſellen zu/ die bey jm ſein ſolten.

12. Simſon aber ſprach zu jhnen: Jch will euch ein Retzel auffgeben/ wenn jr mir daß errathet vnnd trefft/ diſe ſieben tage der Hochzeit / ſo will ich euch dreiſſig Hembde geben/ vnnd dreiſſig Feyerkleider.

13. Köndt jrs aber nicht errathen/ ſo ſolt jr mir dreiſſig Hembde vnnd dreiſſig Feyerkleider geben. Vnnd ſie ſprachen zu jm: Gib dein Retzel auff/ laß vns hören.

14. Er ſprach zu jhnen: Speiſſe gieng von dem Freſſer/ vnd ſüſſigkeit von dem ſtarcken. Vnd ſie kondten in dreyen tagen das Retzel nicht errathen.

15. Am ſiebenden tage ſprachen ſie zu Simſons Weibe: Vberrede deinen Mann/ daß er vns ſage das Retzel/ Oder wir werden dich vnd deines Vaters Hauß mit feuer verbrennen/ habt jhr vns hieher geladen/ daß jhr vns arm machet oder nicht?

CAP. XIIII.

7. *Diſceſe dunque, e parlò à la donna, laquale era piatiuta à gl' occhii di Samſone.*

8. *Ma dopo alquanti giorni ritornato per pigliarla, declinò de la via per vedere la carogna del leoncello: & eccò che nel ſcheletro del leoncello vi era vno sciame di api e del mele.*

9. *E pigliandolo ne la ſua mano, ſe n' andò mangiando. E quando egli arriuò à ſuo padre & à ſua madre, né dette loro, e ne mangiorono: ma non diſſe loro che haueſſe preſo il mele de la carogna del leone.*

10. *Et il ſuo padre diſceſe à la donna; e Samſone apparecchiò quiui vn conuito: perche i giòuani faceuano coſi.*

11. *E quando eſſi lo viddero, preſero trenta compagni, i quali ſtettero con lui.*

12. *E Samſone, diſſe loro, Io vi proporrò ora vn dubbio; Se voi in ſette giorni del conuito me lo dichiararete, e lo hauerete trouato, io vi darò trenta lenzuoli, e trenta veſte da mutarſi.*

13. *Ma ſe voi non me lo potrete dichiarare, voi mi darete trẽtà lenzuoli, e trenta veſte da mutarſi. Eſſi gli riſpoſero, propone il tuo dubbio, e noi lo intenderemo.*

14. *Ei dunque diſſe loro, Di quel che mangia, è vſcito il cibo, e di quel che è forte, è vſcita la dolcezza. Et eſſi in tre giorni non poterono dichiarare il dubbio.*

15. *Et auuenne, che nel ſettimo giorno diſſero à la moglie di Samſone: Perſuade al tuo marito ch' egli ci dichiari il dubbio, à fin che perauentura noi non abbruggiamo te e la caſa di tuo padre col fuoco Ci hai tu chiamati forſe per poſſederci? non è egli coſi?*

יד | יד | ιδ΄.

16 ובכת איתת שמשון עלוהי ואמרת לחוד סניתני ולא רחמתני חודיתא חדתא לבני עמי ולי לא חויתא ואמר לה הא לאבא ולאימא לא חויתי וליך אבדין אחוי׃

16 וַתֵּבְךְּ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר רַק־שְׂנֵאתַנִי וְלֹא אֲהַבְתָּנִי הַחִידָה חַדְתָּ לִבְנֵי עַמִּי וְלִי לֹא הִגַּדְתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבִי וּלְאִמִּי לֹא הִגַּדְתִּי וְלָךְ אַגִּיד׃

16. Καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ σαμψὼν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ πλὴν ἐμίσησάς με, καὶ οὐκ ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προέβαλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλας καὶ ἐμοὶ αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτῇ σαμψών· ἰδοὺ τῷ πατρί μου καὶ τῇ μητρί μου οὐκ ἀπήγγειλα αὐτὸ, καὶ σοὶ ἀπαγγελῶ;

17 ובכת עלוהי שבעא יומין דהוה להון משתיא והוה ביומא שביעאה וחוי לה ארי דחקתיה וחויאת חודיתא לבני עמה׃

17 וַתֵּבְךְּ עָלָיו שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתֶּה וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּגֶּד־לָהּ כִּי הֱצִיקַתְהוּ וַתַּגֵּד הַחִידָה לִבְנֵי עַמָּהּ׃

17. Καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτὸν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ αἷς ἦν ἐν αὐταῖς ὁ πότος. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρηνώχλησεν αὐτόν· καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

18 ואמרו ליה אנשי קרתא ביומא שביעאה עד לא ביעל שמשא מה חלי מדבשא ומה תקיף מאריא ואמר להון אילולפון בדקתון בא באיתתי לא אשכחתון חודתי׃

18 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּטֶרֶם יָבֹא הַחַרְסָה מַה־מָּתוֹק מִדְּבַשׁ וּמֶה עַז מֵאֲרִי וַיֹּאמֶר לָהֶם לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי׃

18. Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὶν δῦναι τὸν ἥλιον· τί γλυκύτερον μέλιτος, καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών, εἰ μὴ κατεδαμάσατέ μου τὴν δάμαλιν, οὐκ ἂν εὕρετε τὸ πρόβλημά μου.

19 ושרת עלוהי רוח גבורה מן קדם יי ונחת לאשקלון וקטל מנהון תלתין גברא ונסיב ית זרזיהון ויהב איצטליא לדחויאו חודיתא ותקיף רגזיה וסליק לבית אבוהי׃

19 וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיֵּרֶד אַשְׁקְלוֹן וַיַּךְ מֵהֶם שְׁלֹשִׁים אִישׁ וַיִּקַּח אֶת־חֲלִיצוֹתָם וַיִּתֵּן הַחֲלִיפוֹת לְמַגִּידֵי הַחִידָה וַיִּחַר אַפּוֹ וַיַּעַל בֵּית אָבִיהוּ׃

19. Καὶ κατηύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ κατέβη εἰς ἀσκάλωνα, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖθεν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ ἔλαβε τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τὰς στολὰς τοῖς ἀπαγγείλασι τὸ πρόβλημα. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ σαμψών, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

20 והוה אתתא שמשון לחבריה דהות שושביניה׃

20 וַתְּהִי אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן לְמֵרֵעֵהוּ אֲשֶׁר רֵעָה לוֹ׃

20. Καὶ συνῴκησεν ἡ γυνὴ σαμψὼν τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ, ὃς ἦν ἑταῖρος αὐτοῦ.

טו | טו | ΚΕΦΑΛ. ιε΄.

1 והוה לזמן יומין ביומי חצד חיטין ואדכר שמשון ית אתתיה בגדיא בר עיזי ואמר אעול לות איתתי לאידרון בירת משכבא ולא שבקיה אבוה למיעל׃

1 וַיְהִי מִיָּמִים בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּפְקֹד שִׁמְשׁוֹן אֶת־אִשְׁתּוֹ בִּגְדִי עִזִּים וַיֹּאמֶר אָבֹאָה אֶל־אִשְׁתִּי הֶחָדְרָה וְלֹא־נְתָנוֹ אָבִיהָ לָבוֹא׃

1. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐπεσκέψατο σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ φέρων ἔριφον αἰγῶν, καὶ εἶπεν εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου, εἰς τὸν κοιτῶνα· καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελθεῖν.

CAP. XIIII.

16. Quæ fundebat apud Samson lacrymas, & querebatur dicens, Odisti me, & non diligis: idcirco problema quod proposuisti filiis populi mei, non vis mihi exponere. At ille respondit, Patri meo & matri nolui dicere: & tibi indicare potero?

17. Septem igitur diebus convivii flebat ante eum: tandemq; die septimo cum ei esset molesta, exposuit. Quæ statim indicavit civibus suis.

18. Et illi dixerunt ei die septimo ante solis occubitum, Quid dulcius melle, & quid fortius leone? Qui ait ad eos, Si non arassetis in vitula mea, non invenissetis propositionem meam.

19. Irruit itaque in eum spiritus Domini, descenditq; Ascalonem, & percussit ibi triginta viros: quorum ablatas vestes dedit iis qui problema solverant. Iratusque nimis ascendit in domum patris sui.

20. Vxor autem eius accepit maritum unum de amicis eius & pronubis.

CAP. XV.

1. Post aliquantulum autem temporis, cùm dies triticeæ messis instarent, venit Samson invisere volens uxorem suam, & attulit ei hœdum de capris. Cumque cubiculum eius solito vellet intrare, prohibuit illum pater illius.

Das XIIII. Capitel.

16. Da weinet Simsons Weib für jm / vnnd sprach: Du bist mir gram vnnd hast mich nicht lieb / du hast den Kindern meines Volcks ein Retzel auffgegeben / vnd hast mirs nicht gesagt. Er aber sprach zu jr: Sihe / ich habs meinem Vater vnnd meiner Muter nicht gesagt / vnd solt dirs sagen.

17. Vnnd sie weinet die sieben tage für jm / weil sie Hochzeit hatten / aber am siebenden tage sagt ers jhr / denn sie trieb jn ein / Vnnd sie sagt das Retzel jres volcks Kindern.

18. Da sprachen die Männer der Stadt zu jhm am siebenden tage / ehe die Sonne vntergienge: Was ist süsser denn Hönig? Was ist stercker deñ der Löwe? Aber er sprach zu jhnen: Wenn jhr nicht hettet mit meinem Kalb gepflüget / jr hettet mein Retzel nicht troffen.

19. Vnd der Geist des HERREN geriet über jn / vnnd gieng hinab gen Askion / vnnd schlug dreissig Mann vnter jnen / vnd nam jr gewand / vnnd gab Feyerkleider denen / die das Retzel errathen hatten. Vnd ergrimmet in seinem zorn / vnd gieng herauff inn seines Vaters Hauß.

20. Aber Simsons Weib war einem seiner gesellen gegeben / der jm zu gehöret.

Das XV. Capitel.

ES begab sich aber nach etlichen tagen / vmb die Weitzenernde / das Simson sein Weib besucht mit einem Zigenböcklein. Vnnd als er gedacht / Jch wil zu meinem Weibe gehen inn die Kammer / wolt jhn jr Vater nicht hineinlassen.

CAP. XIIII.

16. E la moglie di Samsone pianse appresso di lui, e gli disse: Certamente che tu mi hai odiato e non mi ami. Tu hai proposto vn dubbio à figliuoli del mio popolo, e tu nõ me l'hai dichiarato. Egli le rispose, Ecco io nõ l'ho dichiarato à mio padre ne à mia madre, e lo dichiararò à te?

17. Ella dunque pianse appresso di lui ne i sette giorni, che fecero il conuito: ma occorse che nel settimo giorno glielo dichiarò; perche lo costrigneua: & ella dichiarò il dubbio à figliuoli del suo popolo.

18. Li huomini dunque de la città nel settimo giorno gli dissero, auanti che'l sole si colcasse: Che cosa è piu dolce del mele, e che cosa è piu forte del leone? Egli disse loro, Se voi non haueste arato con la mia vitella, non haureste ritrouato il mio dubbio.

19. E lo spirito del Signore andò sopra di lui, & egli discese in Ascelon, e percosse trenta di quelli huomini: e pigliando le loro spoglie, dette le veste di quelli da mutarsi à quelli che haueano dichiarato il dubbio; e si accese ne la sua ira, e montò in casa di suo padre.

20. E la moglie di Samsone fu del suo compagno, col quale s'era accompagnato.

CAP. XV.

1. Ora doppo alquanti giorni occorse, che nel tempo de la segatura del grano, Samsone visitò la sua moglie portandole vn capretto de le capre, e disse: Io entrarò à la mia moglie in camera. Ma il padre suo non concesse che vi entrasse.

טו

2 ואמר אבוהא מימר אמרית ארי מסנא סניתה ויהביתה לחברך הלא אחתה זעירתא שפירתא מינה תהוי כען לך חלופהא:

3 ואמר להון שמשון זכאי אנא הדא זימנא מפלשתאי ארי אעביד עמהון בישתא:

4 ואזל שמשון ואחד תלת מאה תעלין ונסיב בעוריא וקטר דנבא בדיש דנבא ושוי בעורא חדא בין תרין דנביא במציעין:

5 ואדליק אשתא בבעוריא ושלח בקמת פלשתאי ואדליק מגדישא ועד קמא ועד כרמיא ועד זיתיא:

6 ואמרו פלשתאי מן עבד דא ואמרו שמשון חתניה דתימנאי ארי נסיב ית אתתיה ויהבה לחבריה וסליקו פלשתאי ואוקידו יתה וית אבוהא בנורא:

7 ואמר להון שמשון אם תעבדון כהדא אלהין כד איתפרע מנכון ובתר כן אתמנע:

8 ומחא יתהון פרשין עם רגלאין מחא סגיאה ונחת ויתיב בשקיף כיף עיטם:

9 וסליקו פלשתאי ושרו בארעא דבית יהודה ואיתרטישו על לחי:

10 ואמרו אנשי דבית יהודה למה סליקתון עלנא ואמרו למיסר ית שמשון סליקנא למעבד ליה כמא דעבד לנא:

טו

2 ויאמר אביה אמר אמרתי כי שנא שנאתה ואתננה למרעך הלא אחתה הקטנה טובה ממנה תהי נא לך תחתיה:

3 ויאמר להם שמשון נקיתי הפעם מפלשתים כי עשה אני עמם רעה:

4 וילך שמשון וילכד שלש מאות שועלים ויקח לפדים ויפן זנב אל זנב וישם לפיד אחד בין שני הזנבות בתוך:

5 ויבער אש בלפידים וישלח בקמות פלשתים ויבער מגדיש ועד קמה ועד כרם זית:

6 ויאמרו פלשתים מי עשה זאת ויאמרו שמשון חתן התמני כי לקח את אשתו ויתנה למרעהו ויעלו פלשתים וישרפו אותה ואת אביה באש:

7 ויאמר להם שמשון אם תעשון כזאת כי אם נקמתי בכם ואחר אחדל:

8 ויך אותם שוק על ירך מכה גדולה וירד וישב בסעיף סלע עיטם:

9 ויעלו פלשתים ויחנו ביהודה וינטשו בלחי:

10 ויאמרו איש יהודה למה עליתם עלינו ויאמרו לאסור את שמשון עלינו לעשות לו כאשר עשה לנו:

ιε'.

2. Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς. εἰπὼν εἶπον ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἑνὶ τῶν συνεταίρων σου. οὐκ ἰδοὺ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα κρείσσων αὐτῆς ἐστι; ἔστω δή σοι ἀντὶ αὐτῆς.

3. Καὶ εἶπεν αὐτῷ σαμψών· ἠθῴωμαι τὸ ἅπαξ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν κακά.

4. Καὶ ἐπορεύθη σαμψών, καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ συνέδησε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ ἔθηκε λαμπάδα μίαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο κέρκων.

5. Καὶ ὡδήγησε, καὶ ἐξέκαυσε πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐνεπύρισε τοὺς στάχυας ἀπὸ ἅλωνος καὶ ἕως σταχύων ὀρθῶν, καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαίας.

6. Καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι· τίς ἐποίησε ταῦτα; οἱ μὴ σαμψὼν ὁ γαμβρὸς τοῦ θαμναταίου; ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐνέπρησαν τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ αὐτὴν ἐν πυρί.

7. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών· ἐὰν ποιήσητε οὕτως ταύτην, οὐκ εὐδοκήσω, ἀλλὰ τὴν ἐκδίκησίν μου ἐξ ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν ποιήσομαι.

8. Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην, καὶ κατέβη καὶ κατῴκει παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς πέτρας ἠτάμ.

9. Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ παρενέβαλον ἐν ἰούδα, καὶ ἐξερρίφησαν ἐν λεχί.

10. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς πᾶς ἀνὴρ ἰούδα· ἵνατί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι, δῆσαι τὸν σαμψὼν ἀνέβημεν, καὶ ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν.

CAP. XV.

2. Dicens, Putavi quòd odisses eam, & ideò tradidi illam amico tuo: sed habet sororem, quæ iunior & pulchrior illa est, sit tibi pro ea uxor.

3. Cui Samson respondit, Ab hac die non erit culpa in me contra Philisthæos: faciam enim vobis mala.

4. Perrexitq; & cepit trecentas vulpes, caudasq; earum iunxit ad caudas, & faces ligavit in medio,

5. Quas igne succendens, dimisit, ut huc illucq; discurrerent. Quæ statim pertexerunt in segetes Philisthinorum. Quibus succensis, & comportatæ iam fruges, & adhuc stantes in stipula, concrematæ sunt, in tantum, ut vineas quoque & oliveta, flamma consumeret.

6. Dixeruntq; Philisthiim, Quis fecit hanc rem? Quibus dictum est, Samson gener Thamnathæi: quia tulit uxorem eius, & alteri tradidit, hæc operatus est. Ascenderuntq; Philisthiim: & cõbusserunt tam mulierem quam patrem eius.

7. Quibus ait Samson, Licet hæc feceritis, tamen adhuc ex vobis expetam ultionem, & tunc quiescam.

8. Percussitq; eos ingenti plaga, ita ut stupentes suram femori imponerent. Et descendens habitavit in spelunca petræ Etam.

9. Igitur ascendentes Philisthiim in Terram-Iuda castrametati sunt in loco qui postea vocatus est Lechi, id est maxilla: ubi eorum fusus est exercitus.

10. Dixeruntq; ad eos de tribu Iuda, Cur ascendistis adversum nos? Qui responderunt, Vt ligemus Samson venimus, & reddamus ei quę in nos operatus est.

Das XV. Capitel.

2. Vnd sprach: Jch meinet du werest jr gram worden/vnnd hab sie deinem Freunde gegeben. Sie hat aber eine Jüngere Schwester/die ist schöner denn sie/die laß dein sein für dise.

3. Da sprach Simson zu jnen: Jch hab einmal eine rechte sach wider die Philister/ich will euch schaden thun.

4. Vnnd Simson gieng hin/vnnd fieng drey hundert Füchse/vnnd nam Brende/vnd keret ja einen schwantz zum andern/vnd thet einen Brand ja zwischen zween schwentze.

5. Vnnd zündet die an mit Feuer/vnd ließ sie vnter das Korn der Philister/vnd zündet also an die Mandel samt dem stehenden Korn/vnd Weinberge/vnd Oelbäume.

6. Da sprachen die Philister: Wer hat das gethan? Da sagt man: Simson der Eidam des Thimniters/darumb daß er jm sein Weib genommen/vnnd seinem Freunde gegeben hat. Da zogen die Philister hinauff/vnd verbrandten sie samt jrem Vater mit Feuer.

7. Simson aber sprach zu jhnen: Ob jhr schon das gethan habt/doch wil ich mich an euch selbs rechen/vnd darnach auffhören.

8. Vnnd schlug sie hart / beide an Schultern vnd Lenden. Vnd zog hinab/vnnd wohnete in der Steinklufft zu Etam.

9. Da zogen die Philister hinauff/vnd belagerten Juda/vnd liessen sich nider zu Lehi.

10. Aber die von Juda sprachen: Warumb seydt jr wider vns herauff zogen? Sie antworten: Wir sindt herauff kommen Simson zu binden/daß wir jm thun/wie er vns gethan hat.

CAP. XV.

2. E suo padre disse: Io ho pensato che tu la odiassi, e per questo io l'ho data al tuo compagno. La sorella minor di quella non è ella piu bella di lei? Ora sia à te in luogo di quella.

3. E Samsone gli disse, Io questa volta sarò innocente da Philisthei, quando farò loro qualche male.

4. Et andandosene Samsone prese trecento volpi; e prese de le fiaccole, congiunse coda à coda, e messe nel mezzo fra due code una fiaccola.

5. Dapoi attaccò fuoco ne le fiaccole, e le mandò ne le biade de i Philisthei, & abbruggiò tanto i mucchii de le biade, quanto le dritte, & insino à le vigne & à gli olivi.

6. Et i Philisthei dissero, Chi ha fatto questo? Et altri dissero, Samsone genero di Thimneo: perche ha preso la sua moglie, e l'ha data al suo compagno. Pertanto i Philisthei discesero, & abbrugiorono col fuoco ella e suo padre.

7. Allhora Samsone disse loro Se voi haueste fatto prima come questo, io sarei placato: ma io mi vendicarò di voi, e dapoi cessarò.

8. Per tanto gli percosse e ne le cosce e ne fianchi, con gran piaga: e discendendo si fermò su la cima de la pietra di Etam.

9. Allhora i Philisthei montorono, e si accamporono in Iuda, e si sparsero in Lehi.

10. E gli huomini di Iuda dissero, Perche sete voi montati contra di noi? E si risposero, Noi siamo montati per legare Samsone; à finche facciamo à lui, si come egli ha fatto à noi.

טו

11 וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־סְעִיף סֶלַע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־מֹשְׁלִים בָּנוּ פְּלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי כֵּן עָשִׂיתִי לָהֶם׃

12 וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֶאֱסָרְךָ יָרַדְנוּ לְתִתְּךָ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם׃

13 וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לֹא כִּי־אָסֹר נֶאֱסָרְךָ וּנְתַנּוּךָ בְיָדָם וְהָמֵת לֹא נְמִיתֶךָ וַיַּאַסְרֻהוּ בִּשְׁנַיִם עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסָּלַע׃

14 הוּא־בָא עַד־לֶחִי וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַתִּהְיֶינָה הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר עַל־זְרוֹעוֹתָיו כַּפִּשְׁתִּים אֲשֶׁר בָּעֲרוּ בָאֵשׁ וַיִּמַּסּוּ אֱסוּרָיו מֵעַל יָדָיו׃

15 וַיִּמְצָא לְחִי־חֲמוֹר טְרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיַּךְ־בָּהּ אֶלֶף אִישׁ׃

16 וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן בִּלְחִי הַחֲמוֹר חֲמוֹר חֲמֹרָתָיִם בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכֵּיתִי אֶלֶף אִישׁ׃

17 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא רָמַת לֶחִי׃

18 וַיִּצְמָא מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אַתָּה נָתַתָּ בְיַד־עַבְדְּךָ אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה אָמוּת בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי בְּיַד הָעֲרֵלִים׃

טו

11 ונחתו תלתא אלפין גברא מדבית יהודה לשקיף כיף עיטם ואמרו לשמשון הלא ידעתא ארי שליטין בנא פלשתאי ומה דא עבדת לנא ואמר להון כמא דעבדו לי כן עבדית להון׃

12 ואמרו ליה למיסרך נחתנא למסרך בידא דפלשתאי ואמר להון שמשון קיימו לי דילמא תשלטון בי אתון׃

13 ואמרו ליה למימר לא ארי מיסר נסרינך ונמסרינך בידיהון ומקטל לא נקטלינך ואסרוהי בתרתין גדילן חדתן ואסקוהי מן כיפא׃

14 הוא אתא עד לחי ופלשתאי יביבו לקדמותיה ושרת עלוהי רוח גבורה מן קדם יי והוה גדילתא דעל דרעוהי כביתנא דאנח ביה נורא ואיתפסקו איסרוהי מעל ידוהי׃

15 ואשכח לועא דחמרא בטירתא ואושיט ידיה ונסבה וקטל בה אלף גברא׃

16 ואמר שמשון בלועא דחמרא רמיתינון דגורין דגורין בלועא דחמרתא קטלית אלף גברא׃

17 והוה בשציותיה למללא ורמא לועא מן ידיה וקרא לאתרא ההוא רמת לחי׃

18 וצחי לחדא וצלי קדם יי ואמר את עבדת על ידא דעבדך ית פורקנא רבא הדין וכען אמות בצחותא ואיתמסר בידא דערלאי׃

ιε'.

11. Καὶ κατέβησαν τρισχίλιοι ἐξ ἰούδα ἄνδρες εἰς τρυμαλιὰν τῆς πέτρας ἠτὰμ, καὶ εἶπαν πρὸς σαμψών· οὐκ οἶδας ὅτι κυριεύουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἡμῶν, καὶ ἵνα τί ταῦτα ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς σαμψών· ὃν τρόπον ἐποίησάν μοι, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς.

12. Καὶ εἶπαν αὐτῷ. δῆσαι σε κατέβημεν, τοῦ παραδοῦναί σε εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὀμόσατέ μοι, καὶ μὴ ἀποκτείνητέ με ὑμεῖς, καὶ παράδοτέ με ὑμεῖς, μή ποτε ἀπαντήσητε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς.

13. Καὶ ὤμοσαν αὐτῷ λέγοντες οὐχὶ, ἀλλ' ἢ δεσμῷ δήσομέν σε, καὶ παραδώσομέν σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, θανάτῳ δὲ οὐ θανατώσομέν σε· καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν δυσὶ καλωδίοις καινοῖς, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης.

14. Καὶ αὐτὸς ἦλθεν ἕως σιαγόνος, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, καὶ κατεύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἐγένετο τὰ καλώδια τὰ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ ὡσεὶ στυππίον, ἡνίκα ἂν ὀσφρανθῇ πυρὸς, καὶ ἐτάκησαν οἱ δεσμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ.

15. Καὶ εὗρε σιαγόνα ὄνου ἐξερριμμένην, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας.

16. Καὶ εἶπε σαμψὼν ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτοὺς, ὅτι ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας.

17. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσε λαλῶν, καὶ ἔρριψε τὴν σιαγόνα ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀναίρεσις σιαγόνος.

18. Καὶ ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον, καὶ εἶπε· σὺ δέδωκας ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι ἐν δίψει, καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων;

CAP. XV.

11. Descenderunt ergo tria millia virorum de Iuda, ad specum silicis Etam, dixeruntq; ad Samson, Nescis quòd Philisthim imperent nobis? quare hoc facere voluisti? Quibus ille ait, Sicut fecerunt mihi, sic feci eis.

12. Ligare, inquiunt, te venimus, & tradere in manus Philistinorum. Quibus Samson, Iurate, ait, & spondete mihi quòd non occidatis me.

13 Dixerunt, Non te occidemus, sed vinctum trademus. Ligaveruntq; eum duobus novis funibus, & tulerunt eum de petra Etam.

14. Qui cùm venisset ad locum Maxillæ, & Philisthim vociferantes occurrissent ei, irruit Spiritus Domini in eũ: & sicut solent ad odorem ignis ligna consumi, ita vincula quibus ligatus erat, dissipata sunt & soluta.

15. Inventamq; maxillam, id est mandibulam asini, quæ iacebat, arripiens, interfecit in ea mille viros.

16. Et ait In maxilla asini, in mandibula pulli asinarum delevi eos, & percussi mille viros.

17. Cumque hæc verba canens complesset, proiecit mandibulam de manu, & vocavit nomen loci illius Ramath-lechi, quod interpretatur elevatio maxillæ.

18. Sitiensq; valdè, clamavit ad Dominum, & ait, Tu dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam atq; victoriam: & en siti morior, incidamq; in manus incircumcisorum.

Das XV. Capitel.

11. Da zogen drey tausend Mann von Juda/ hinab inn die Steinklufft zu Etam/ vnnd sprachen zu Simson: Weist du nicht daß die Philister über vns herrschen? Warumb hast du deñ das an vns gethan? Er sprach zu jhnen: Wie sie mir gethan haben/ so hab ich jnen wider gethan.

12. Sie sprachen zu jm: Wir sindt herab kommen dich zu binden/ vnd in der Philister hende zu geben. Simson sprach zu jnen: So schweret mir/ daß jr mir nicht wehren wolt.

13. Sie antworten jm: Wir wollen dir nicht wehren/ sondern wollen dich nur binden/ vnd in jhre hende geben vnd wollen dich nicht tödten. Vnd sie bunden jn mit zwey neuen stricken/ vnd führeten jn herauff vom Felß.

14. Vñ da er kam biß gen Lehi/ jauchzeten die Philister zu jm zu. Aber der Geist des HERREN gerieth über jn/ vnnd die stricke an seinen Armen wurden wie Faden/ die das Feuer versenget hat/ daß die Band an seinen henden zuschmoltzen.

15. Vnd er fand einen faulen Eselskinbaken/ Da reckt er seine hand auß/ vnd nam jn/ vnnd schlug damit tausent Mann.

16. Vnd Simson sprach: Da ligen sie bey hauffen/ durch eins Esels Kinbacken hab ich tausent Mañ geschlagen.

17. Vnd da er das außgeredt hatte/ warff er den Kinbacken auß seiner hand/ vnd hieß die stet Ramath Lehi.

18. Da jn aber sehr dürstet/ rieff er den HERRN an/ vnnd sprach: Du hast solch groß heil gegeben/ durch die hand deines Knechts/ Nun aber muß ich dursts sterben/ vnnd inn der vnbeschnitten hende fallen.

CAP. XV.

11. *Per il che discesero tre milia huomini di Iuda à la sommità del sasso di Etam, e dissero à Samsone, Non sai tu che i Philisthei signoreggiano à noi? Perche dunque hai fatto questo à noi Egli rispose loro, Io ho fatto loro, sicome hanno fatto à me.*

12. *Oltra di questo gli dissero, Noi siamo saliti per legarti per darti ne le mani de i Philisthei. Allhora Samsone rispose loro, Giuratemi che voi non verrete contra di me.*

13. *Allhora gli dissero in questo modo, No, ma noi ti legaremo e ti daremo ne le mani loro; ma non ti ammazzaremo. E così lo legorono con due funi nuoue, e lo menorono di su'l sasso.*

14. *Quando egli fu arriuato insino à Lehi, i Philisthei gridorono dinanzi à lui: ma lo Spirito del Signore si gettò sopra di lui; e le corde ch'erano à le sue braccia, furono come lino che è abbruggiato al fuoco, e si sciolsero i suoi legami da le sue braccia.*

15. *E trouò vna mascella di asino fresca, e stesa la sua mano la prese, e percosse con quella mille huomini.*

16. *E disse Samsone, Con vna mascella di asino io ho fatto vno e due mucchii: con la mascella de l'asino io ho percosso mille huomini.*

17. *E quando hebbe finito di parlare, gettò la mascella de la sua mano, e chiamò quel luogo, Ramath-lehi.*

18. *Ma hebbe vna gran sete, e gridò al Signore, dicendo, Tu hai data questa grande liberatione per la mano del tuo seruo: & ora io morrò di sete, e cascarò ne le mani de gl'incirconcisi.*

טו

19 וּבְזַע אֱלֹהִים יַת כֵּיפָא דִּי בִּלוֹעָא וּנְפַקוּ מִינֵּיהּ מַיָּא וּשְׁתִי וְתָבַת רוּחֵיהּ וְחָיָא עַל כֵּן אִתְקְרֵי שְׁמַהּ עֵינָא דְּאִתְיְהִיבַת בִּצְלוֹתָא דְּשִׁמְשׁוֹן הִיא קַיְימָא בִּלְחִי עַד יוֹמָא הָדֵין׃

20 וְדָן יַת יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמֵי פְּלִשְׁתָּאֵי עַשְׂרִין שְׁנִין׃

יו

1 וַאֲזַל שִׁמְשׁוֹן לְעַזָּה וַחֲזָא תַמָּן אִתְּתָא פּוּנְדְּקִיתָא וְעַל לְוָתַהּ׃

2 לְעַזָּתָאֵי אִתְחַוָּא לְמֵימַר אֲתָא שִׁמְשׁוֹן הָלְכָא וְאַסְחַרוּ וּכְמַנוּ לֵיהּ כָּל לֵילְיָא בְּמַעֲלָנָא דִּתְרַע קַרְתָּא וּשְׁתִיקוּ כָּל לֵילְיָא לְמֵימַר עַד נְהוֹר צַפְרָא וְנִקְטְלִינֵּיהּ׃

3 וּשְׁכַב שִׁמְשׁוֹן עַד פַּלְגוּת לֵילְיָא וְקָם בְּפַלְגוּת לֵילְיָא וַאֲחַד בְּדַשֵּׁי תְרַע קַרְתָּא וּבִתְרֵין סִיפַּיָּא וּנְטַלִינוּן עִם עַבְרָא וְשַׁוִּי עַל כַּתְפּוֹהִי וְאַסְקִינוּן לְרֵישׁ טוּרָא דְּעַל אַפֵּי חֶבְרוֹן׃

4 וַהֲוָה בָּתַר כֵּן וּרְחֵים אִתְּתָא בְּנַחֲלָא דְסוֹרֵק וּשְׁמַהּ דְּלִילָה׃

5 וּסְלִיקוּ לְוָתַהּ טוּרְנֵי פְּלִשְׁתָּאֵי וַאֲמַרוּ לַהּ שַׁדִּילִי יָתֵיהּ וַחֲזִי בְּמָה חֵילֵיהּ סַגִּי וּבְמָה נִיכּוּל לֵיהּ וְנִיסְרִינֵּיהּ לְעַנּוֹיוּתֵיהּ וַאֲנַחְנָא נִתֵּן לִיךְ גְּבַר אֲלַף וּמְאָה סִלְעִין דִּכְסַף׃

6 וַאֲמַרַת דְּלִילָה לְשִׁמְשׁוֹן חַוִּי כְעַן לִי בְּמָה חֵילָךְ סַגִּיא וּבְמָה תִתְּאֲסַר לְעַנָּיוּתָךְ׃

טו

19 וַיִּבְקַע אֱלֹהִים אֶת־הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּחִי וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וַיֵּשְׁתְּ וַתָּשָׁב רוּחוֹ וַיֶּחִי עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא אֲשֶׁר בַּלֶּחִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

20 וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי פְלִשְׁתִּים עֶשְׂרִים שָׁנָה׃

יו

1 וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃

2 לָעַזָּתִים לֵאמֹר בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ כָל־הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃

3 וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּאֱחֹז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃

4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה בְּנַחַל שׂוֹרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃

5 וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אוֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה כֹּחוֹ גָדוֹל וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ וַאֲסַרְנֻהוּ לְעַנֹּתוֹ וַאֲנַחְנוּ נִתַּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃

6 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל וּבַמֶּה תֵאָסֵר לְעַנּוֹתֶךָ׃

ιε'.

19. Καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ τραῦμα τὸ ἐν τῇ σιαγόνι, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς ὕδατα, καὶ ἔπιε, καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυξε. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου, ἥ ἐστιν ἐν σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

20. Καὶ ἔκρινε τὸν ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων εἴκοσιν ἔτη.

ΚΕΦΑΛ. ις'.

1. Καὶ ἐπορεύθη σαμψὼν εἰς γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν.

2. Καὶ ἀπηγγέλη τοῖς γαζαίοις λέγοντες· ἥκει σαμψὼν ὧδε. καὶ κατεκύκλωσαν, καὶ ἐνήδρευσαν ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς πύλης τῆς πόλεως. καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα λέγοντες· ἕως διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος μείνωμεν, καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτόν.

3. Καὶ ἐκοιμήθη σαμψὼν ἕως τοῦ μεσονυκτίου, καὶ ἀνέστη ἐν ἡμίσει τῆς νυκτὸς, καὶ ἐπελάβετο τῶν δύο θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως σὺν τοῖς δυσὶ σταθμοῖς, καὶ ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ὅ ἐστιν ἐπὶ προσώπου τοῦ χεβρὼν, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ.

4. Καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο, καὶ ἠγάπησε γυναῖκα ἐκ τοῦ χειμάρρου σωρὴχ, καὶ ὄνομα αὐτῇ δαλιλά.

5. Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπαν αὐτῇ· ἀπάτησον αὐτὸν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐστιν ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα πρὸς αὐτὸν, καὶ δήσομεν αὐτὸν ὥστε ταπεινῶσαι αὐτόν, καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου.

6. Καὶ εἶπε δαλιλὰ πρὸς σαμψών· ἀπάγγειλον δή μοι, ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε.

CAP. XV.

19. Aperuit itaque Dominus molarem dentem in maxilla asini, & egressæ sunt ex eo aquæ. Quibus haustis refocillavit spiritum, & vires recepit. Idcirco appellatum est nomen loci illius, Fons-invocantis-de-maxilla, usq; in præsentem diem.

20. Iudicavitque Israël in diebus Philisthiim viginti annis.

CAP. XVI.

1. Abiit quoque in Gazam, & vidit ibi mulierem meretricem, ingressusque est ad eam.

2. Quod cum audissent Philisthiim, & percrebruisset apud eos intrasse urbem Samson, circumdederunt eũ, positis in porta civitatis custodibus: & ibi tota nocte cum silentio prǽstolantes, ut facto mane exeuntem occiderent.

3. Dormivit autem Samson usque ad medium noctis: & inde consurgens apprehendit ambas portæ fores cum postibus suis & sera, impositasq; humeris suis portavit ad verticem montis qui respicit Hebron.

4. Post hæc amavit mulierem, quæ habitabat in Valle-sorec, & vocabatur Dalila.

5. Veneruntq; ad eam principes Philisthinorum, atque dixerunt, Decipe eum, & disce ab illo, in quo habeat tantam fortitudinẽ, & quomodo eum superare valeamus, & vinctum affligere, quod si feceris, dabimus tibi singuli mille & centum argenteos.

6. Locuta est ergo Dalila ad Samson, Dic mihi, obsecro, in quo sit tua maxima fortitudo, & quid sit quo ligatus erumpere ne queas?

Das XV. Capitel.

19. Da spaltet Gott einen Backenzan inn dem Kinbacken / das wasser herauß gieng/ vnd als er tranck/ kam sein Geist wider/ vnd ward erquicket Darumb heist er noch heutigs tags/ des Anrůffers Brunn/ der im Kinbacken ward.

20. Vnnd er richtet Israel zů der Philister zeit zweintzig Jar.

Das XVI. Capitel.

Simson gieng hin gen Gasa/ vnnd sahe daselbs eine Hure/ vnnd lag bey jr.

2. Da ward den Gasitern gesagt: Simson ist herein kommen/ vnnd sie vmbgaben jn/ vnd liessen auff jn lauren die gantze nacht inn der Stadt Thor / vnnd waren die gantze Nacht stille/ vnnd sprachen: Harr/ morgen wenns Liecht wird/ wollen wir jn erwůrgen.

3. Simson aber lag biß zu mitternacht/ da stund er auf zur mitternacht vñ ergreiff beyde Thůr an der Stadt Thor / sampt den beiden Pfosten/ vnd hub sie auß mit den Rigeln/ vnd legt sie auff seine Schultern / vnnd trug sie hinauff auff die hõhe des Berges für Hebron.

4. Darnach gewann er ein Weib lieb am bach Sorek/ die hieß Delila.

5. Zu der kamen der Philister Fürsten hinauff/ vnd sprachen zu jhr: Vberrede jhn/ vnd besihe/ worinnen er solche grosse krafft hat / vnnd womit wir jn übermõgen/ daß wir jn binden vnd zwingen/ so wollen wir dir geben ein jeglicher tausent vnnd hundert Silberling.

6. Vnd Delila sprach zu Simson: Lieber sage mir / worinn deine grosse krafft sey / vnnd womit man dich binden můge/ daß man dich zwinge.

CAP. XV.

19. Allhora Dio roppe vn dente mascellare, che era ne la mascella de l'asino, e di quello ne vscirono de le acque, & egli beue: e gli ritornò il suo spirito, e risuscitò: per questo chiamo il nome di quel luogo che è in Lehi, Enhaccore insino à questo giorno.

20. E giudicò Israel al tempo de' Philisthei per venti anni.

CAP. XVI.

1. Ora Samsone andò in Azzah, e vidde quiui vna donna meretrice, & entrò à lei.

2. Fu detto à gli Azzitti; Sãsone vien costà. Et essi lo circondorono, e gli fecero insidie per tutta la notte à la porta de la città: e tacquero per tutta la notte, dicendo: Aspettiamo insino al far del giorno, e lo ammazzaremo.

3. E Samsone dormì insino à mezza notte: ma su la mezza notte si leuò. E pigliando le porte de la porta da la città co i due stipiti, poi che se l' hebbe messe su le sue spalle, se n' andò con quelle insieme con la stanga: e montò con esse su la cima del monte, che era dirimpetto à Hebron.

4. Ma Dapoi amò vna donna appresso al fiume Sorech, il nome de la quale era Delilah.

5. Et i gouernatori de Philisthei montorono verso quella, e le dissero; Ingannalo, e guarda in che cosa consiste la sua gran fortezza, & in che modo noi lo superaremo: à fin che lo leghiamo per affliggerlo: e noi ti daremo, ciascuno mille e cento pezzi di argento.

6. Delilah dunque disse à Samsone, Io ti prego che tu mi mostri in che cosa cõsiste la tua gran fortezza, & in che modo legato tu puoi essere afflitto.

יו

7 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־
יַאַסְרֻנִי בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים
אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי
כְּאַחַד הָאָדָם׃
8 וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
שִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־
חֹרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ בָּהֶם׃
9 וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחֶדֶר וַתֹּאמֶר
אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיְנַתֵּק
אֶת־הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יִנָּתֵק פְּתִיל־
הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ אֵשׁ וְלֹא נוֹדַע
כֹּחוֹ׃
10 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן
הִנֵּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים
עַתָּה הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃
11 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־אָסוֹר
יַאַסְרוּנִי בַּעֲבֹתִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא־נַעֲשָׂה בָהֶם מְלָאכָה וְחָלִיתִי
וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃
12 וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים
וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו
פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב
יֹשֵׁב בֶּחָדֶר וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרֹעֹתָיו
כַּחוּט׃
13 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן
עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי
כְּזָבִים הַגִּידָה לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־תַּאַרְגִי אֶת־
שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי עִם־
הַמַּסָּכֶת׃
14 וַתִּתְקַע בַּיָּתֵד וַתֹּאמֶר אֵלָיו
פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ
מִשְּׁנָתוֹ וַיִּסַּע אֶת־הַיְתַד הָאֶרֶג
וְאֶת־הַמַּסָּכֶת׃

יו

7 ואמר לה שמשון אם
יסרונני בשבעה יתרין
רטיבין דלא יבישו ואחלוש
ואהוי כחד מבני אנשא:
8 ואסיקו לה טורני פל
פלשתאי שבעא יתרין
רטיבין דלא יבישו וא
ואסרתיה בהון:
9 וכמנא יתיב לה ב
באידרון בית משכבא
ואמרת ליה פלשתאי אתו
עלך שמשון ופסק ית
יתריא כמא דמתפסק
חוטא דכיתנא דארח
ביה נורא ולא איתידע
חיליה:
10 ואמרת דלילה
לשמשון הא שקרת בי
ומלילת עמי כדבין כען
חוי לי במה תתאסר:
11 ואמר לה אם מיסר
יסרונני בגדילין חדתין דלא
אתעבידת בהון עבידתא
ואחלוש ואהוי כחד מן
בני אנשא:
12 ונסיבת דלילה גדילין
חדתין ואסרתיה בהון ו
ואמרת ליה פלשתאי
אתו עלך שמשון וכמנא
יתיב באידרון בית מ
משכבא ופסקינון מעל
דרעוהי כחוט:
13 ואמרת דלילה
לשמשון עד הכא שקרת
בי ומלילת עמי כדבין
חוי לי במה תתאסר
ואמר לה אם תשתין ית
שבע גדילת רישי עם
אכסנא דמשתיתא:
14 ונקשת בסיכתא
ואמרת ליה פלשתאי
אתו עלך שמשון ואיתער
משנתיה ונטל ית אכסן
דגרדאין וית משתיתא:

ιϛʹ.

7. Καὶ εἶπεν αὐτῇ σαμψών· ἐὰν δήσωσί με ἐν ἑπτὰ νευρίαις ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων.

8. Καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευρέας ὑγρὰς μὴ διεφθαρμένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς.

9. Καὶ τὸ ἔνεδρον αὐτῆς ἐκάθητο ἐν τῷ ταμιείῳ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών· καὶ τὰς νευρέας διέρρηξεν ὡς εἴ τις διασπάσοι στρέμμα στυππίου ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρός, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.

10. Καὶ εἶπε δαλιλὰ πρὸς σαμψών· ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρός με ψευδῆ· νῦν οὖν ἀνάγγειλόν μοι, ἐν τίνι δεθήσῃ;

11. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· ἐὰν δεσμεύοντες δήσωσί με ἐν καλωδίοις καινοῖς, οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων.

12. Καὶ ἔλαβε δαλιλὰ καλώδια καινά, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ ταμιείῳ, καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ ὡσεὶ ῥάμμα.

13. Καὶ εἶπε δαλιλὰ πρὸς σαμψών· ἕως νῦν παρελογίσω με, καὶ ἐλάλησας πρός με ψευδῆ· ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἐὰν ὑφάνῃς τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς μου μετὰ τοῦ διάσματος, καὶ ἐγκρούσῃς ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ἀσθενής, καὶ ἐποίησεν αὐτῷ δαλιλὰ οὕτως, καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκτάσεως.

14. Καὶ ἐνέκρουσε τοῖς πασσάλοις εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών. καὶ ἐξηγέρθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ ἐξέσπασε τοὺς πασσάλους ἐν τῷ ὑφάσματι ἐκ τοῦ τοίχου, καὶ τὸ διάσμα, (καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.)

CAP XVI.

7. Cui respondit Samson, Si septem nerviceis funibus necdum siccis, & adhuc humentibus ligatus fuero, infirmus ero ut cæteri homines.

8. Attuleruntque ad eam satrapæ Philisthinorum septem funes, ut dixerat: quibus vinxit eum.

9. Latentibus apud se insidiis, & in cubiculo finem rei expectantibus: clamavitq; ad eum, Philisthiim super te Samson. Qui rupit vincula, quomodo si rumpat quis filum de stupa tortum sputamine, cum odorem ignis acceperit: & non est cognitum in quo esset fortitudo eius.

10. Dixitq; ad eum Dalila, Ecce illusisti mihi: & falsum locutus es: saltem nunc indica mihi quo ligari debeas.

11. Cui ille respondit, Si ligatus fuero novis funibus, qui nunquam fuerunt in opere, infirmus ero, & aliorum hominum similis.

12. Quibus rursum Dalila vinxit eum, & clamavit, Philisthiim super te Samson, in cubiculo insidiis præparatis. Qui ita rupit vincula quasi fila telarum.

13. Dixitq; Dalila rursum ad eum, Vsquequò decipis me, & falsum loqueris? ostende quo vinciri debeas. Cui respondit Samson, Si, inquit, septem crines capitis mei cum licio plexueris, & clavum his circumligatum terræ fixeris, infirmus ero.

14. Quod cùm fecisset Dalila, dixit ad eũ, Philisthiim super te Samson. Qui consurgens de somno extraxit clavum cum crinibus & licio.

Das XVI. Capitel.

7. Simson sprach zu jhr: Wenn man mich binde mit sieben Seilen von frischem bast/ die noch nicht verdorret sind/ so würde ich schwach/ vñ were wie ein ander Mensch.

8. Da brachten der Philister Fürsten zu jr hinauff sieben Seile von frischem bast / die noch nicht verdorret waren/ vnd sie band jn damit.

9. (Man hielt aber auff jn bey jr in der Kammer) vnd sie sprach zu jhm: Die Philister über dir Simson. Er aber zureiß die Seile wie eine flechsen schnur zureist / wenn sie ans Feuer reucht/ vnd war nicht kunth/ wo seine krafft were.

10. Da sprach Delila zu Simson: Sihe du hast mich geteuscht vnd mir gelogen / Nun so sage mir doch/ wo mit kan man dich binden?

11. Er antwortet jr: Wenn sie mich binden mit neuen stricken / damit nie keine arbeit geschehen ist/ so würde ich schwach/ vnd wie ein ander Mensch.

12. Da nam Delila neue stricke/ vñ band jn damit/ vnd sprach: Philister über dir Simson/ (Man hielt aber auff jn in der Kammer) Vnnd er zureiß sie von seinen armen / wie einen faden.

13. Delila aber sprach zu jm: Noch hast du mich geteuscht/ vnd mir gelogen/ Lieber sage mir doch/ wo mit kan man dich binden? Er antwortet jhr: Wenn du sieben locke meines haupts flöchtest mit einem Flechtband.

14. Vnd hefftest sie mit einem Nagel ein. Vnd sie sprach zu jm: Philister über dir Simson. Er aber wachet auff von seinem Schlaff/ vnd zog die geflochtene Löcke mit Nagel vnnd flechtband herauß.

CAP. XVI.

7. Samsone le rispose, Se mi legassero con sette bacchette verdi, lequali per anco non siano seccate allhora io restarei debile; e sarei come li altri huomini.

8. I principi dunque de Philisthei portorono à quella sette bacchette verdi, lequali non erano per ancora seccate, e lo legò con quelle.

9. Egli aguati erano preparati appresso di quella ne la camera e disse à lui, O Samsone i Philisthei sono sopra di te. Et egli roppe le bacchette si come si rompe vn filo di stoppa quando sente il fuoco; e non fu conosciuta la sua fortezza.

10. E Delilah disse à Samsone, Ecco che tu mi hai ingannata, e mi hai dette le bugie: Ora, io ti prego, dimmi con che cosa puoi esser legato.

11. Egli rispose à lei, Se mi legarãno con nuoue corde, con lequali non si sia fatta opera alcuna; allhora io sarò fatto debile, e sarò come gli altri huomini.

12. Delilah dunque prese de le corde nuoue e lo legò con quelle e gli disse: O Samsone i Philisthei sono sopra di te, imperoche erano ordinate le imboscate appresso di quella ne la camera; ma egli roppe le corde da le sue braccia come vn filo

13. E Delilah disse à Samsone, Tu mi hai insino à qui ingannata, e mi hai detto le menzogne: dimostrami come tu puoi esser legato. Egli le rispose Se tu intortiglarai in sette treccie i miei capelli col subbio.

14. Et ella fermò con vn chiodo, e gli disse: O Samsone i Philisthei sono sopra di te: Et egli risuegliatosi dal suo sonno, andò col chiodo de la tessitura e col subbio.

יו

15 ואמרת ליה איכדין תימר רחמתיך ולבך ליה עמי דנן תלת זימנין שקרת בי ולא חוית לי במה חילך סגיא:

16 והוה כד אעיקת ליה בפתגמהא כל יומיא ודחקתיה ועקת נפשיה לממת:

17 וחוי לה ית כל ליביה ואמר לה מספר לא עדא על רישי ארי נזירא דייי אנא מבטנא דאמא אם אתגלח ויעדי מיני חילי ואחלוש ואהוי ככל אנשא:

18 וחזת דלילה ארי חוי לה ית כל לביה ושלחת וקרת לטורני פלשתאי למימר סקו זמנא הדא ארי חוי לי ית כל ליביה וסליקו לותה טורני פלשתאי ואסיקו כספא בידיהון:

19 ואשכבתיה על ברכהא וקרת לגברא וגדעת ית שבע גדילת רישיה ושריאת לעניותיה ועדא חיליה מניה:

20 ואמרת פלשתאי אתו עלך שמשון ואתער משינתיה ואמר אפוק כזמן בזמן ואתנגד והיא לא ידע ארי גבורתא דייי עדת מניה:

21 ואחדוהי פלשתאי ונקרו ית עינוהי ואחיתו יתיה לעזה ואסרוהי בשלשלן דנחש והוה טחין בבית אסירי:

יו

15 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךְ וְלִבְּךָ אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ בִּי וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָּדוֹל:

16 וַיְהִי כִּי הֵצִיקָה לּוֹ בִדְבָרֶיהָ כָּל הַיָּמִים וַתְּאַלְצֵהוּ וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ לָמוּת:

17 וַיַּגֶּד לָהּ אֶת כָּל לִבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא עָלָה עַל רֹאשִׁי כִּי נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם גֻּלַּחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי כֹחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל הָאָדָם:

18 וַתֵּרֶא דְלִילָה כִּי הִגִּיד לָהּ אֶת כָּל לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי הִגִּיד לָהּ אֶת כָּל לִבּוֹ וְעָלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף בְּיָדָם:

19 וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא לָאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ וַיָּסַר כֹּחוֹ מֵעָלָיו:

20 וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֵצֵא כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי יְהוָה סָר מֵעָלָיו:

21 וַיֹּאחֲזוּהוּ פְלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי טוֹחֵן בְּבֵית הָאֲסִירִים:

ις΄.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν δαλιλά· πῶς ἐρεῖς, ἠγάπηκά σε, καὶ ἡ καρδία σου οὐκ ἔστι μετ᾽ ἐμοῦ; τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με, καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη.

16. Καὶ ἐγένετο ὅτι κατειργάσατο αὐτὸν ἐν λόγοις αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρηνώχλησεν αὐτὸν καὶ ὠλιγοψύχησεν εἰς θάνατον.

17. Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· ξυρὸν οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου, ὅτι ναζηραῖος θεοῦ ἐγώ εἰμι ἐκ κοιλίας μητρός μου· καὶ ἐὰν ξυρήσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ᾽ ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι κατὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους.

18. Καὶ εἶδε δαλιλά, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα· ἀνάβητε τὸ ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν πᾶσαι αἱ σατραπεῖαι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἤνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

19. Καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτῆς, καὶ ἐκάλεσε τὸν κουρέα, καὶ ἐξύρησε τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ταπεινοῦσθαι, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ.

20. Καὶ εἶπε δαλιλά, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ σαμψών· καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἐξελεύσομαι καὶ ποιήσω καθὼς ἀεὶ, καὶ ἀποτινάξομαι. καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ κύριος ἀπέστη ἐπάνωθεν αὐτοῦ.

21. Καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς γάζαν, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς, καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς.

CAP. XVI.

15. Dixitq; ad eum Dalila, Quomodo dicis quòd amas me, cùm animus tuus non sit mecum? Per tres vices mentitus es mihi, & noluisti dicere in quo sit maxima fortitudo tua.

16. Cumq; molesta esset ei, &per multos dies iugiter adhæreret, spatium ad quietē non tribuens, defecit anima eius,& ad mortem usque lassata est.

17. Tunc aperiens veritatem rei, dixit ad eam, Ferrum nunquam ascendit super caput meum, quia nazaræus, id est,consecratus Deo sum de utero matris meæ: si rasum fuerit caput meum, recedet à me fortitudo mea, & deficiam, eroq; sicut cæteri homines.

18. Vidensq; illa quòd confessus ei esset omnem animū suum,misit ad principes Philistinorum ac mandavit. Ascendite adhuc semel, quia nunc mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt assumpta pecunia quam promiserant.

19. At illa dormire eum fecit super genua sua, & in sinu suo reclinare caput. Vocavitq; tonsorem, & rasit septē crines eius, & cœpit abigere eum,& à se repellere: statim enim ab eo fortitudo discessit.

20. Dixitque, Philisthiim super te Samson; Qui de somno consurgens, dixit in animo suo, Egrediar sicut antè feci, & me excutiam, nesciens quòd recessisset ab eo Dominus.

21. Quem cùm apprehendissent Philisthiim, statim eruerunt oculos eius, & duxerunt Gazam vinctum catenis, & clausum in carcere molere fecerunt.

Das XVI. Capitel.

15. Da sprach sie zu jm: Wie kanst du sagen/du habest mich lieb/so dein hertz doch nicht mit mir ist? Dreymal hast du mich geteuscht/vnd mir nicht gesaget/worinnen deine grosse krafft sey.

16. Da sie jhn aber treib mit jhren worten alle tag vnnd zu plaget jhn/ ward seine Seele matt/biß an den todt.

17. Vnd sagt jr sein gantzes Hertz/ vñ sprach zu jr: Es ist nie kein Schermesser auff mein Haupt komen/denn ich bin ein verlobter Gottes von Mutterleib an. Wenn du mich beschöreſt/ so wiche meine krafft von mir/daß ich schwach würde/vnnd wie alle andere Menschen.

18. Da nun Delila sahe/daß er jr alle sein hertz offenbaret hatte/sandte sie hin/vnd ließ der Philister Fürsten ruffen/vnd sagen: Kommt noch einmal herauff/denn er hat mir all sein hertz offenbaret. Da kamē der Philister Fürsten zu jr herauff/vnd brachten das Geldt mit sich in jrer Hand.

19. Vnd sie ließ jhn entschlaffen auff jrer Schoß/vnd rieff einem/der jhm die sieben Locke seines haupts abschöre. Vnd sie fieng an jn zu zwingen/da war seine krafft von jm gewichen.

20. Vnd sie sprach zu jm: Philister über dir Simson. Da er nun von seinem Schlaff erwacht/gedacht er: ich will außgehen/wie ich mehrmahl gethan habe/ich will mich außreissen/ vnd wuste nicht daß der HERR von jm gewichen war.

21. Aber die Philister griffen jn/vnd stochen jm die augen auß/vnd führeten jn hinab gen Gasa/vnnd bunden jhn mit zwo ehrnen Ketten/vnnd er must malen im Gefengnuß.

CAP. XVI.

15. Ella dinuouo gli disse, Come dici tu, Io ti amo, & il cuor tuo non è conesso meco? Tu mi hai digia per tre volte ingannata, ne mi hai dimostrato in che consiste la tua gran fortezza.

16. Ora auuenne ch' ella constringendolo ogni giorno con le sue parole, e molestandolo: l'anima sua fu molto angustiata, di sorte che ne moriua.

17. Per laqual cosa aperse à quella tutto il suo cuore, e le disse Non è montato raso io sopra la mia testa, perche io sono Nazareo di Dio dal ventre di mia madre: Se io sarò raso, si partirà da me la mia fortezza, e sarò fatto debile, e sarò come gli altri huomini.

18. Ora delilah vedendo ch' ei le haueua aperto tutto il cuor suo mandò à chiamare i principi de Philisthei, dicendo: Montate questa volta, perche mi ha scoperto tutto il cuor suo. i principi de Philisthei dunque montorono à quella portando lo argento ne le lor mani.

19. Et ella fece dormire Samsone sopra le sue ginocchia, e chiamò vno huomo e gli fece tagliare le sette treccie del suo capo, e cominciò ad affliggerlo, e la sua forza si partì da lui:

20. Et ella disse, O Samsone i Philisthei sono sopra di te: Et egli risuegliatosi dal suo sonno, disse: Io vscirò questa volta come le altre, e mi scoterò. Ma nō sapeua che 'l Signore si era partito da lui.

21. I Philisthei dunque lo presero, e gli cauorono gli occhi; e lo fecero discendere in Azzah, e lo legorono ne i ceppi, e macinaua ne la casa de prigionieri.

יו

22 וּשְׂעַר רֵישֵׁיהּ שָׁרִי לְצַמָּחָא בָּתַר דְּאִתְגַּלַּח׃

23 וְטוּרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי אִתְכְּנִישׁוּ לְדַבָּחָא דְּבַח רַב לְדָגוֹן טַעֲוַתְהוֹן וּלְחֶדְוָא וַאֲמַרוּ מְסַר דַּחַלְתָּנָא בִּידָנָא יָת שִׁמְשׁוֹן בְּעֵיל דְּבָבָנָא׃

24 וַחֲזוֹ יָתֵיהּ עַמָּא וְשַׁבַּחוּ יָת טַעֲוַתְהוֹן אֲרֵי אֲמַרוּ מְסַר דַּחַלְתָּנָא בִּידָנָא יָת בְּעֵיל דְּבָבָנָא וְיָת מַחְרִיב אַרְעֲנָא וּדְאַסְגֵּי יָת קְטִילָנָא׃

25 וַהֲוָה כַּד שְׁפַר לִבְּהוֹן וַאֲמַרוּ קְרוֹ לְשִׁמְשׁוֹן וִיחַיֵּךְ לָנָא וּקְרוֹ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית אֲסִירַיָּא וְחַיֵּךְ קֳדָמֵיהוֹן וַאֲקִימוּ יָתֵיהּ בֵּין עַמּוּדַיָּא׃

26 וַאֲמַר שִׁמְשׁוֹן לְעוּלֵימָא דְּמַתְקִיף בִּידֵיהּ שְׁבוֹק מִנַּי וַאֲמִישֵׁנִי יָת עַמּוּדַיָּא דְּבֵיתָא מִתְקַן עֲלֵיהוֹן וְאֶסְתְּמִיךְ עֲלֵיהוֹן׃

27 וּבֵיתָא מְלֵי גֻבְרַיָּא וּנְשַׁיָּא וְתַמָּן כָּל טוּרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי וְעַל אִיגָּרָא כִּתְלָתָא אַלְפִין גְּבַר וְאִתְּתָא דְּחָזַן בְּחוּכָא דְּשִׁמְשׁוֹן׃

28 וְצַלִּי שִׁמְשׁוֹן קֳדָם יְיָ וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים דְּכַרְנִי כְעַן בְּמֵימְרָךְ וְתַקְּפִנִי כְעַן בְּרַם בְּזִמְנָא הָדָא יְיָ וְאִתְפְּרַע פּוּרְעָנוּתָא חֲדָא מִתַּרְתֵּין עֵינַי דִּנְקַרוּ פְלִשְׁתָּאֵי׃

29 וַאֲחַד שִׁמְשׁוֹן יָת תְּרֵין עַמּוּדֵי מְצִיעָאֵי דְּבֵיתָא מִתְקַן עֲלֵיהוֹן וְאִסְתְּמִיךְ עֲלֵיהוֹן חַד בִּימִינֵיהּ וְחַד בִּסְמָאלֵיהּ׃

יו

22 וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצַמֵּחַ כַּאֲשֶׁר גֻּלָּח׃

23 וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ לִזְבֹּחַ זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּאמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֵת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵנוּ׃

24 וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְיָדֵנוּ אֶת־אוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵינוּ׃

25 וַיְהִי כִּי־טוֹב לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן וִישַׂחֶק־לָנוּ וַיִּקְרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאֲסִירִים וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים׃

26 וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה אוֹתִי וַהֲימִשֵׁנִי אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם׃

27 וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְשָׁמָּה כֹּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְעַל־הַגָּג כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וְאִשָּׁה הָרֹאִים בִּשְׂחוֹק שִׁמְשׁוֹן׃

28 וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה זָכְרֵנִי נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָאֱלֹהִים וְאִנָּקְמָה נְקַם־אַחַת מִשְּׁתֵי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים׃

29 וַיִּלְפֹּת שִׁמְשׁוֹן אֶת־שְׁנֵי עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וַיִּסָּמֵךְ עֲלֵיהֶם אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ׃

ις´.

22\. Καὶ ἤρξατο ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ βλαστάνειν καθὼς ἐξυρήσατο.

23\. Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν τοῦ θῦσαι θυσίαν μεγάλην δαγὼν τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν σαμψὼν, τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν.

24\. Καὶ εἶδον αὐτὸν ὁ λαὸς, καὶ ᾔνεσαν σὺν θεὸς αὐτῶν, ὅτι εἶπαν, παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν, καὶ τὸν ἐξερημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν, ὅστις ἐπλήθυνε σὺν τραυματίας ἡμῶν.

25\. Καὶ ἐγένετο ὅτι ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν καλέσατε τὸν σαμψὼν ἐξ οἴκου τῆς φυλακῆς, καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν σαμψὼν ἐξ οἴκου δεσμωτηρίου, καὶ ἔπαιζον αὐτῷ, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον δύο στύλων.

26\. Καὶ εἶπε σαμψὼν πρὸς τὸν νεανίσκον τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ· ἄφες με, καὶ ψηλαφήσω σὺν κίονας ἐφ' ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιστηρίξομαι ἐπ' αὐτῶν.

27\. Ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπὶ τοῦ δώματος ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐμβλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν σαμψών.

28\. Καὶ ἐβόησε σαμψὼν πρὸς κύριον, καὶ εἶπε κύριε κύριε τῶν δυνάμεων, μνήσθητί μου, καὶ ἐνίσχυσόν με δὴ πλὴν, καὶ τὸ ἅπαξ τοῦτο θεὲ, καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν ἀντὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου τοῖς ἀλλοφύλοις.

29\. Καὶ περιέλαβε σαμψὼν σὺν δύο στύλους σὺν μέσους ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπεστηρίξατο ἐπ' αὐτοῖς, ἕνα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἕνα ἐν τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ.

22\. Iamq;

CAP. XVI. | Das XVI. Capitel. | CAP. XVI.

22. Iamq; capilli eius renasci cœperant.

22. Aber das Haar seines Haupts fieng an wider zu wachsen/ wo es beschoren war.

22. *Ma dapoi che fu raso, i capelli del suo capo comincierno à crescere.*

23. Et principes Philisthinorum convenerunt in unum ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo, & epularentur, dicentes, Tradidit deus noster inimicum nostrum Samson in manus nostras.

23. Da aber der Philister Fürsten sich versamleten/ jrem Gott Dagon ein groß Opffer zu thun/ vnnd sich zu freuen/ sprachen sie: Vnser Gott hat vnns vnsern Feind Simson inn vnsere hende gegeben.

23. *Et i principi de Philisthei si aduñororono per sacrificare vn gran sacrificio à Dagon loro dio, e per rallegrarsi, dicendo: Lo dio nostro ci ha dato ne le nostre mani Samsone nostro nimico.*

24. Quod etiam populus videns, laudabat deum suũ, eademq; dicebat, Tradidit deus noster adversarium nostrum in manus nostras, qui delevit terram nostram, & occidit plurimos.

24. Desselben gleichen als jhn das Volck sahe/ lobten sie jren Gott/ denn sie sprachen: Vnser Gott hat vnns vnsern Feind in vnsere hende gegeben der vnser Land verderbet/ vnnd vnser viel erschlug.

24. *E quando il popolo lo vidde, laudò il suo dio; imperoche diceuano: Lo dio nostro ci ha dato ne le nostre mani il nostro nimico, e colui che rouinaua la nostra terra, il quale moltiplicaua i nostri occisi.*

25. Lætantesq; per convivia, sumptis iam epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, & ante eos luderet: Qui adductus de carcere ludebat ante eos, feceruntque eum stare inter duas columnas.

25. Da nun jr hertz guter ding war/ sprachen sie: Lasst Simson holen/ daß er für vns spiele. Da holeten sie Simson auß dem Gefengniß/ vnd er spielet für jnen/ Vnnd sie stelleten jhn zwischen zwo Seulen.

25. *Et auuenne, che quando il cuor loro fu rallegrato, dissero Chiamate Samsone à fin che noi ce ne pigliamo spasso. Chiamoron dunque Samsone de la casa de prigionieri, e scherzò auanti à loro: e lo messero fra le colonne.*

26. Qui dixit puero regenti gressus suos, Dimitte me, ut tangam columnas quibus omnis imminet domus, & recliner super eas, & paululum requiescam.

26. Simson aber sprach zu dem Knaben/ der jhn bey der Hand leitet: laß mich/ daß ich die Seulen taste/ auff welchen das Hauß stehet/ daß ich mich dran lehne.

26. *E Samsone disse al ragazzo che teneua la sua mano; Menami, e fammi toccare le colonne, sopra lequali si regge la casa; per appogiarmi à quelle.*

27. Domus autem erat plena virorum ac mulierum, & erant ibi omnes principes Philistinorum, ac de tecto & solario circiter tria millia utriusque sexus spectantes ludentem Samson.

27. Das Hauß aber war vol Männer vnd Weiber. Es waren auch der Philister Fürsten alle da/ vnnd auff dem Dach bey drey tausent Mann vnd Weib/ die zu sahen wie Simson spielet.

27. *Ora la casa erà piena di huomini e di donne, e quiui erãno tutti i principi de Philisthei, e sopra il tetto vi erano circa à tre milia, fra huomini e donne, lequali guardauano Samsone che scherzaua.*

28. At ille invocato Domino ait, Domine Deus, memento mei, & redde mihi nunc fortitudinem pristinã Deus meus, ut ulciscar me de hostibus meis, & pro amissione duorum luminum unam ultionem recipiam.

28. Simson aber rieff den HErren an/ vnnd sprach: HERR HERR/ gedencke mein/ vnd stercke mich/ doch Gott dißmal/ daß ich für meine beide augen mich eines reche an den Philistern.

28. *Allhora Samsone gridò al Signore, e disse: Signore Eterno ricordati di me ti prego, e ti supplico che tu mi fortifichi solamente questa volta, ò Dio: & io mi vendicarò in vn colpo de Philisthei per i miei due occhii.*

29. Et apprehendens ambas columnas, quibus innitebatur domus, alteramque earum dextera, & alteram leva tenens.

29. Vnnd er fasset die zwo mittel Seulen/ auff welchen das Hauß gesetzt war/ vnd drauff sich hielt/ eine in seine rechte/ die ander inn seine lincke Hand.

29. *Così Samsone abbracciò amendue le colonne nel mezzo, sopra lequali la casa si reggeua, e si appoggiò à quelle: vna n'era da la sua destra, e l'altra da la sua sinistra.*

יו

30 ואמר שמשון תמות נפשי עם פלשתאי ותגד בחילא ונפל ביתא על טורניא ועל כל עמא דביה והוו קטיליא דקטל במותיה סגיאין מדקטל בחיוהי׃

31 ונחתו אחוהי וכל בית אבוהי ונטלו יתיה וסליקו וקברו יתיה בין צרעה ובין אשתאול בקברא דמנוח אבוהי והוא דן ית ישראל עשרין שנין׃

יו

30 ויאמר שמשון תמות נפשי עם פלשתים ויט בכח ויפל הבית על הסרנים ועל כל העם אשר בו ויהיו המתים אשר המית במותו רבים מאשר המית בחייו׃

31 וירדו אחיו וכל בית אביהו וישאו אתו ויעלו ויקברו אותו בין צרעה ובין אשתאול בקבר מנוח אביו והוא שפט את ישראל עשרים שנה׃

ιϛʹ.

30. Καὶ εἶπε σαμψὼν· ἀποθανέτω ἡ ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἔκλινεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς σατράπας, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐγένηθησαν οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσε σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ὑπὲρ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

31. Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον σαραὰ, καὶ ἀνὰ μέσον ἐσθαόλ, ἐν τῷ τάφῳ μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν ἰσραὴλ εἴκοσιν ἔτη.

יז

1 והוה גבר מטורא דאפרים ושמיה מיכיהו׃

2 ואמר לאימיה אלף ומאה סלעין דכסף דאיתנסיב ליך ואת אומית ואף אמרת קדמי הא כספא עמי אנא נסבתיה ואמרת אמיה בריך ברי קדם יי׃

3 ואתיב ית אלף ומאה סלעין דכסף לאמיה ואמרת אמיה אקדשא אקדישית ית כספא קדם יי מן ידי לברי למעבד צלם ומתכא וכען אתיביניה לך׃

4 ואתיב ית כספא לאמיה ונסיבת אמיה מאתן סלעין דכסף ויהבתיה לקינאה ועבדיה צלם ומתכא והוה בבית מיכה׃

5 וגברא מיכה ליה בית טעותא ועבד אפוד ודמאין וקריב ית קורבן חד מבנוהי והוה ליה לכוהן׃

יז

1 ויהי איש מהר אפרים ושמו מיכיהו׃

2 ויאמר לאמו אלף ומאה הכסף אשר לקח לך ואתי אלית וגם אמרת באזני הנה הכסף אתי אני לקחתיו ותאמר אמו ברוך בני ליהוה׃

3 וישב את אלף ומאה הכסף לאמו ותאמר אמו הקדש הקדשתי את הכסף ליהוה מידי לבני לעשות פסל ומסכה ועתה אשיבנו לך׃

4 וישב את הכסף לאמו ותקח אמו מאתים כסף ותתנהו לצורף ויעשהו פסל ומסכה ויהי בבית מיכיהו׃

5 והאיש מיכה לו בית אלהים ויעש אפוד ותרפים וימלא את יד אחד מבניו ויהי לו לכהן׃

ΚΕΦΑΛ. ιζʹ.

1. Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἐξ ὄρους ἐφραὶμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ μιχά.

2. Καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ· χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίους τοὺς συλληφθέντας σοι, καὶ ἐξώρκισας καὶ εἶπας ἐν τοῖς ὠσί μου, ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοὶ, ἐγὼ ἔλαβον αὐτό· καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. εὐλογημένος ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ.

3. Καὶ ἀπέδωκε τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίους τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· ἁγιασμῷ ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου κατὰ μόνας, τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι.

4. Καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῷ χωνευτῇ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ μιχά.

5. Καὶ ὁ οἶκος μιχὰ αὐτῷ οἶκος θεοῦ· καὶ ἐποίησεν ἐφοὺδ καὶ θεραφεὶν, καὶ ἐνέπλησε τὴν χεῖρα ἑνὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγένηθη αὐτῷ εἰς ἱερέα.

CAP. XVI.

30. Ait, Moriatur anima mea cum Philisthiim, cõcussisq; fortiter columnis, cecidit domus super omnes principes, & cæteram multitudinem quæ ibi erat: multoque plures interfecit moriens, quam antè vivus occiderat.

31. Descendentes autem fratres eius & universa cognatio tulerunt corpus eius, & sepelierunt inter Saraa & Esthaol in sepulchro patris sui Manue: iudicavitq; Israël viginti annis.

Das XVI. Capitel.

30. Vnd sprach: Meine Seele sterbe mit den Philistern/vnd neiget sich krefftiglich. Da fiel das Hauß auff die Fürsten/vnd auff alles Volck das drinnen war / daß der todten mehr war/die in seinem Todt storben/denn die bey seinem Leben storben.

31. Da kamen seine Brüder hernider/vnd seines Vaters gantzes hauß vnd huben jn auff/vnd trugen jn hinauff/vnd begruben jn inn seines Vaters Manoah Grab / zwischen Zarea vnd Esthaol. Er richtet aber Jsrael zweintzig Jar.

CAP. XVI.

30. *E Samsone in un tempo disse: Muoia l'anima mia co i Philisthei, e si inchinò con tutta la forza, e cascò la casa sopra i principi e sopra tutto il popolo, ch'era in quella: e ne furono morti, quando egli morì, ammazati da lui piu di quelli che fece morire mentre viuea.*

31. *Et i suoi fratelli e tutta la famiglia di suo padre discesero, e lo portorono, e montorono, e lo sepellirono fra Sorah & Esthaol ne la sepoltura di Manoah suo padre. Et egli giudicò Israel per venti anni.*

CAP. XVII.

1. Fuitq; eo tempore vir quidam de monte Ephráim nomine Michas.

2. Qui dixit matri suæ, Mille & centum argenteos quos separaveras tibi, & super quibus me audiente iuraveras, ecce ego habeo, & apud me sunt. Cui illa respondit, Benedictus filius meus Domino.

3. Reddidit ergo eos matri suæ, quæ dixerat ei, Consecravi, & vovi hoc argentum Domino, ut de manu mea suscipiat filius meus, & faciat sculptile atque conflatile: & nunc trado illud tibi.

4. Reddidit igitur eos matri suæ: quæ tulit ducentos argenteos, & dedit eos argentario, ut faceret ex eis sculptile atque conflatile, quod fuit in domo Michæ.

5. Qui ædiculam quoque in ea Deo separavit, & fecit ephod, & theraphim, id est vestem sacerdotalem, & idola: implevitq; unius filiorum suorum manum, & factus est ei sacerdos.

Das XVII. Capitel.

1. ES war ein Mann auff dem Gebirge Ephraim/ mit Namen Micha.

2. Der sprach zu seiner Muter: Die tausent vnnd hundert Silberlinge / die du zu dir genommen hast/ vnd geschworen/vnd gesagt für meinen ohren: Sihe / dasselb gelt ist bey mir/ich habs zu mir genommen. Da sprach seine Muter: Gesegnet sey mein Son dem HErren.

3. Also gab er seiner Muter die tausent vnd hundert Silberlinge wider. Vnnd seine Muter sprach: Jch hab das Gelt dem HErrn geheiliget von meiner hand für meinen Sohn/ daß man ein Bildniß vnd Abgott machen sol/darum so gebe ichs dir nun wider.

4. Aber er gab seiner Muter das Gelt wider. Da nam seine Muter zwey hundert Silberling/ vnnd thet sie zu dem Goldschmid/der macht jhr ein Bilde vnd Abgott/ das war darnach im Hause Micha.

5. Vnd der Mann Micha hatte also ein Gotteshauß. Vnnd machet einen Leibrock vnd Heiligthumb / vnd füllet seiner Söhne einem die Händ/ daß er sein Priester ward.

CAP. XVII.

1. *Ora vi fu vno huomo del monte di Ephraim, il nome del quale era Micha.*

2. *Et egli disse à sua madre, Mille e cento pezzi di argento, che ti furono leuati, per i quali tu maladicesti, che io intesi; ecco che quello argento è appresso di me io l'ho preso. E la madre sua disse, Benedetto sii dal Signore, ò figliuolo mio.*

3. *Così restituì mille e cento pezzi di argento a sua madre. E la sua madre disse, Io haueua santificato quello argento di mia mano al Signore per il mio figliuolo per farne vna imagine d'intaglio & vna di getto per laqual cosa ora io te la renderò.*

4. *Egli restituì lo argento à sua madre: e sua madre prese dugento pezzi di argento iquali dette à lo statuario; e fece di quelli vna imagine intagliata, & vna di getto, e stette ne la casa di Micha.*

5. *Ora questo huomo Micha haueua vna casa di Dio, e fece vn Ephod, e Theraphim, e consacrò le mani di vno de suoi figliuoli e fu suo Sacerdote.*

יז

6 בְּיוֹמַיָּא הָאִינּוּן לֵית מַלְכָּא בְּיִשְׂרָאֵל גְּבַר דְּכָשַׁר בְּעֵינוֹהִי עָבֵיד:

7 וַהֲוָה עוּלֵימָא מִבֵּית לֶחֶם דְּבֵית יְהוּדָה מִזַּרְעִית יְהוּדָה וְהוּא לֵיוָאָה וְהוּא דָר תַּמָּן:

8 וַאֲזַל גַּבְרָא מִקַּרְתֵּיהּ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לְמִידַּר בַּאֲתַר דְּיִשְׁכַּח וַאֲתָא לְטוּרָא דְבֵית אֶפְרַיִם עַד בֵּירֵית מִיכָה לְמֶעְבַּד אוֹרְחֵיהּ:

9 וַאֲמַר לֵיהּ מִיכָה מְנָן אַתְּ אָתֵי וַאֲמַר לֵיהּ לֵיוָאָה אֲנָא מִבֵּית לֶחֶם דְּבֵירֵית יְהוּדָה וַאֲנָא אָזֵיל לְמִידַּר בַּאֲתַר דְּאֶשְׁכַּח:

10 וַאֲמַר לֵיהּ מִיכָה תִּב עִמִּי וֶהֱוֵי לִי לְאַב וּלְכָהֵין וַאֲנָא אֶתֵּן לָךְ עֲשַׂר סִלְעִין דִּכְסַף לִזְמַן עִידָּן וְזוּג לְבוּשִׁין וּפַרְנוּסָךְ וַאֲזַל לֵיוָאָה:

11 וּצְבִי לֵיוָאָה לְמֵיתַב עִם גַּבְרָא וַהֲוָה עוּלֵימָא לֵיהּ כְּחַד מִבְּנוֹהִי:

12 וְקָרֵיב מִיכָה יָת קוּרְבַּן לֵיוָאָה וַהֲוָה לֵיהּ עוּלֵימָא לְכָהֵין וַהֲוָה בְּבֵית מִיכָה:

13 וַאֲמַר מִיכָה כְּעַן יְדַעְנָא אֲרֵי אוֹטֵיב יְיָ לִי אֲרֵי הֲוָה לִי לֵיוָאָה לְכָהֵין:

יח

1 בְּיוֹמַיָּא הָאִינּוּן לֵית מַלְכָּא בְּיִשְׂרָאֵל וּבְיוֹמַיָּא הָאִינּוּן שִׁבְטָא דְבֵית דָּן בְּעַן לְהוֹן אַחְסָנָא לְמֵיתַב אֲרֵי לָא אִתְפְּלֵיגַת עַד יוֹמָא הַהוּא בְּגוֹ שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל בְּאַחְסָנָא:

יז

6 בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה:

7 וַיְהִי־נַעַר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה מִמִּשְׁפַּחַת יְהוּדָה וְהוּא לֵוִי וְהוּא גָר־שָׁם:

8 וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מֵהָעִיר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָה לַעֲשׂוֹת דַּרְכּוֹ:

9 וַיֹּאמֶר־לוֹ מִיכָה מֵאַיִן תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵוִי אָנֹכִי מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאָנֹכִי הֹלֵךְ לָגוּר בַּאֲשֶׁר אֶמְצָא:

10 וַיֹּאמֶר לוֹ מִיכָה שְׁבָה עִמָּדִי וֶהְיֵה־לִי לְאָב וּלְכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֶּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ בְּגָדִים וּמִחְיָתֶךָ וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי:

11 וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיְהִי הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד מִבָּנָיו:

12 וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת־יַד הַלֵּוִי וַיְהִי־לוֹ הַנַּעַר לְכֹהֵן וַיְהִי בְּבֵית מִיכָה:

13 וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן:

יח

1 בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי מְבַקֶּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת כִּי לֹא־נָפְלָה לּוֹ עַד־הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה:

ιζ.

6. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ, ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

7. Καὶ ἐγενήθη παιδάριον ἐν Βηθλεὲμ Ἰούδα ἐκ τῆς συγγενείας δήμου Ἰούδα, καὶ οὗτος Λευίτης, καὶ οὗτος παρῴκει ἐκεῖ.

8. Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἐκ τῆς πόλεως Βηθλεὲμ Ἰούδα, παροικεῖν οὗ ἂν εὕρῃ· καὶ ἦλθεν ἕως ὄρους Ἐφραίμ, καὶ ἕως οἴκου Μιχᾶ τοῦ ποιῆσαι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

9. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχᾶ· πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπεν αὐτῷ Λευίτης· ἐγώ εἰμι ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικεῖν οὗ ἂν εὕρω.

10. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχᾶ· κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέρας, καὶ ζεῦγος ἱματίων, καὶ τὰ πρὸς ζωήν σου. καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης.

11. Καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρί. καὶ ἐγενήθη τὸ παιδάριον αὐτῷ ὡς εἷς τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

12. Καὶ ἐνέπλησε Μιχᾶ τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον εἰς ἱερέα, καὶ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ Μιχᾶ.

13. Καὶ εἶπε Μιχά· νῦν ἔγνων ὅτι ἠγαθοποίησέ μοι κύριος, ὅτι ἐγενήθη μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

ΚΕΦΑΛ. ιη.

1. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡ φυλὴ τοῦ Δὰν, ἐζήτει ἑαυτῇ κληρονομίαν τοῦ κατοικεῖν, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κληρονομία.

In

CAP. XVII.

6 In diebus illis non erat rex in Israël, sed unusquisq; quod sibi rectum videbatur, hoc faciebat.

7. Fuit quoque alter adolescens de Bethlehem Iuda, ex cognatione eius: eratque ipse Levites, & habitabat ibi.

8. Egressusq; de civitate Beth-lehem, peregrinari voluit ubicunque sibi commodum reperisset. Cumq; venisset in mõtem Ephráim iter faciens, & declinasset parumper in domũ Michæ.

9. Interrogatus est ab eo unde venisset. Qui respondit, Levita sum de Beth-lehem Iuda, & vado ut habitem ubi potuero, & utile mihi esse prospexero.

10. Dixitq; Michas, Mane apud me, & esto mihi parens ac sacerdos: daboq; tibi per annos singulos decem argenteos, ac vestem duplicem, & quæ ad victum sunt necessaria.

11. Acquievit, & mansit apud hominem, fuitque illi quasi unus de filiis.

12. Implevitq; Michas manum eius, & habuit puerum sacerdotem apud se.

13. Nunc scio, dicens, quòd bene faciet mihi Deus habenti Levitici generis sacerdotem.

Das XVII. Capitel.

6. Zu der zeit war kein König inn Israel/ vnd ein jedlicher thet was jhn recht dauchte.

7. Es war aber ein Jüngling von Bethlehem Juda / vnter dem Geschlecht Juda/ vnnd er war ein Levit/ vnd war frembd daselbs.

8. Er zog aber auß der Stadt Bethlehem Juda/ zu wandern wo er hin kondte. Vnd da er auffs Gebirge Ephraim kam zum Hause Micha/ daß er seinen weg gienge.

9. Fragt in Micha: Wo kommstu her? Er antwortet jhm: Ich bin ein Levit von Bethlehem Juda/ vñ wandere/ wo ich hin kan.

10. Micha sprach zu jm: Bleib bey mir / du solt mein Vater vnnd mein Priester sein/ Ich will dir järlich zehen Silberlinge vnnd benandte Kleider vnd deine nahrung geben/ vnd der Levit gieng hin.

11. Der Levit trat an zu bleiben bey dem Mann/ vnd er hielt den Knaben gleich wie einen Son.

12. Vnd Micha füllet dem Leviten die Hand/ daß er sein Priester ward/ vnd war also im Hause Micha.

13. Vnd Micha sprach: Nun weiß ich / daß mir der HERR wird wol thun / weil ich einen Leviten zum Priester habe.

CAP. XVII.

6. *In quel tempo in Israel non era Re: ciascuno faceua quel che ben gli pareua.*

7. *Allhora vi fu vn giouene di Beth-leem di Iuda, de la stirpe di Iuda, il quale era Leuita, e dimoraua quiui.*

8. *E quello huomo si parti de la città di Beth-leem di Iuda per andare à stare douunque ritrouasse. Et andò nel monte di Ephraim insino à la casa di Micha, per seguitare il suo camino*

9. *E Micha gli disse; Donde vieni tu? Il Leuita gli rispose, Io vengo di Beth-leem di Iuda, e vado per stantiare douunque io trouuarò.*

10. *Allhora Micha gli disse: Sta appresso di me, e sij à me per padre e per Sacerdote: & io ti darò dieci pezzi di argento ogni anno, e due para di vestimenti, & il tuo vitto. Et il Leuita vi andò.*

11. *E cosi piacque al Leuita, di stare con quello huomo; e quel giouine gli fu come vno de suoi figliuoli.*

12. *E Micha consacrò le mani del Leuita, e quel giouine gli fu per Sacerdote: per tanto habitò ne la casa di Micha.*

13. *Allhora Micha disse, Ora io conosco, che'l Signore mi farà bene, perche io ho vn Leuita per Sacerdote.*

CAP. XVIII.

1. In diebus illis non erat rex in Israël, & tribus Dan quærebat possessionem sibi, ut habitaret in ea: usque ad illum enim diem inter cæteras tribus sortem non acceperat.

Das XVIII. Capitel.

ZV der zeit war kein König in Israel Vnd der Stam̃ der Daniter suchte jm ein Erbtheil/ da sie wohnen möchten/ denn es war biß auff den tag noch kein Erbe für sie gefallen vnter den Stämmen Israel.

CAP. XVIII.

1. *In quei giorni non era Re in Israel: & in quei giorni la tribu di Dan si cercaua he edità per habitare: imperoche insino à quel giorno, non gli era toccata per sorte heredità nel mezzo de le tribu d'Israel.*

יח

2 ושלחו בני דן מזרעיתהון חמשא גברין מקצתהון גברין בני חילא מצרעה ומאשתאול לאללא ית ארעא ולמבדקה ואמרו להון איזילו בדוקו ית ארעא ואתו לטורא דבית אפרים עד בית מיכה ובתו תמן׃

2 וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־דָן מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָה וַיָּלִינוּ שָׁם׃

ιη.

2. Καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ δὰν ἀπὸ δήμων αὐτῶν, πέντε ἄνδρας ἀπὸ μέρους αὐτῶν, ἄνδρας υἱοὺς δυνάμεως ἐκ σαραὰ, καὶ ἐσθαόλ, τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς. πορεύεσθε καὶ ἐρευνήσατε τὴν γῆν. καὶ παρεγένοντο εἰς ὄρος ἐφραὶμ ἕως οἴκου μιχᾶ, καὶ κατέπαυσαν ἐκεῖ.

3 אינון עם בית מיכה ואינון אשתמודעו ית קל עולימא ליואה וזרו לתמן ואמרו ליה מן אייתך הלכא ומה את עביד כא ומה לך כדין׃

3 הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה הִכִּירוּ אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסוּרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹה׃

3. Αὐτῶν ὄντων ἐν τῷ οἴκῳ μιχᾶ, καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδαρίου τοῦ λευΐτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· τίς ἤγαγέ σε ὧδε; καὶ σὺ τί ποιεῖς ἐνταῦθα; καὶ τί σοί ἐστιν ὧδε;

4 ואמר להון כדין וכדין עבד לי מיכה ואגרני ואהוי ליה לכהן׃

4 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם כָּזֹה וְכָזֶה עָשָׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃

4. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέ μοι μιχὰ, καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενήθην αὐτῷ εἰς ἱερέα.

5 ואמרו ליה שאל כען (במימרא) דיי ונידע התצלח אורחנא דאנחנא אזלין עלה׃

5 וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא בֵאלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הֹלְכִים עָלֶיהָ׃

5. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ κατευοδοῖ τὴν ὁδὸν ἡμῶν, ἣν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ᾽ αὐτήν.

6 ואמר להון כהנא איזילו לשלם אתקין ייי אורחכון די תהכון בה׃

6 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה דַּרְכְּכֶם אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃

6. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεύς· πορεύεσθε εἰς εἰρήνην, ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν καθ᾽ ἣν πορεύεσθε ἐν αὐτῇ.

7 ואזלו חמשא גברין ואתו ללישׁ וחזו ית עמא די בגוה יתבין לרוחצן כ כהלכת צידונאי דשקטין ושרן לרוחצן ולית דמנזיק פתגמא בארעא ירותין ועירין ורחוקין אינון מ מצידונאי ופתגם לית להון עם אנש׃

7 וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה וַיִּרְאוּ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ יוֹשֶׁבֶת־לָבֶטַח כְּמִשְׁפַּט צִדֹנִים שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ עֶצֶר וּרְחֹקִים הֵמָּה מִצִּדֹנִים וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם׃

7. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες, καὶ παρεγένοντο εἰς λαϊσὰ, καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐγκαθήμενον ἐπ᾽ ἐλπίδι, κατὰ τὴν σύγκρισιν σιδωνίων, ἡσυχάζοντα ἐν ἐλπίδι, καὶ μὴ δυναμένους λαλῆσαι ῥῆμα ἐν τῇ γῇ κληρονόμος θησαυροῦ, ὅτι μακράν εἰσιν ἀπὸ σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ συρίας.

8 ואתו לות אחיהון לצרעה ולאשתאול ואמרו להון אחיהון מה אתון׃

8 וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם׃

8. Καὶ παρεγένοντο οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς σαραὰ καὶ ἐσθαόλ. καὶ ἔλεγον αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν· τί ὑμεῖς κάθησθε; καὶ εἶπαν.

CAP. XVIII.

2. Miserunt ergo filii Dan, stirpis & familiæ suæ quinque viros fortissimos de Saraa & Esthaol, ut explorarent terram, & diligenter inspicerent: dixeruntq; eis, Ite, & considerate terram. Qui cùm pergentes venissent in montem Ephraim, & intrassent domum Michę, requieverunt ibi.

3. Et agnoscentes vocem adolescentis Levitæ, utentesq; illius diversorio, dixerunt ad eum, Quis te huc adduxit? Quid hîc agis? quã ob causam huc venire voluisti?

4. Qui respondit eis, Hæc & hęc præstitit mihi Michas, & me mercede conduxit ut sim ei sacerdos.

5. Rogaverunt autem eum ut consuleret Dominum, & scire possent an prospero itinere pergerent, & res haberet effectum.

6. Qui respondit eis, Ite cum pace, Dominus respicit viam vestram, & iter quò pergitis.

7. Euntes igitur quinque viri venerunt Lais: videruntque populum habitantem in ea absque ullo timore, iuxta consuetudinem Sidoniorum, securum & quietum, nullo ei penitus resistente, magnarumq; opum, & procul à Sidône atque à cunctis hominibus separatum.

8. Reversiq; ad fratres suos in Saraa & Esthaol, & quid egissent sciscitantibus.

Das XVIII. Capitel.

2. Vnnd die Kinder Dan sandten auß jren Geschlechten von jren enden fünff streitbare Männer / von Zarea vnnd Esthaol / das Land zu erkunden vnnd zuerforschen / vnnd sprachen zu jnen: Ziehet hin vnnd erforschet das Land. Vnnd sie kamen auff das Gebirge Ephraim ans Hauß Micha / vnd blieben übernacht daselbs.

3. Vnd weil sie da bey dem Gesinde Micha waren / kanten sie die stimme des Knabens des Leviten / Vnnd sie wichen dahin / vnd sprachen zu jm: Wer hat dich hieher bracht? Was machst du da? Vnd was hast du hie?

4. Er antwortet jnen: So vnnd so hat Micha an mir gethan / vnnd hat mich gedinget / daß ich sein Priester sey.

5. Sie sprachen zu jm: Lieber frage Gott / daß wir erfahren / ob vnser weg / den wir wandeln / auch wol gerathen werde.

6. Der Priester antwortet jhnen: Ziehet hin mit friden / Euer weg ist recht für dem HERREN / den jhr ziehet.

7. Da giengen die fünff Männer hin / vnd kamen gen Lais / vnnd sahen das Volck / das drinnen war / sicher wohnen / auff die Weise wie die Zidonier / stille vnnd sicher / vnnd war niemand der jhnen Leid thet im Lande / oder Herr über sie were / vnnd waren ferne von den Zidoniern / vnd hatten nichts mit Leuten zuthun.

8. Vnd sie kamen zu jhren Brüdern gen Zarea vnd Esthaol / vnd jre Brüder sprachen zu jhnen: Wie stehets mit euch?

CAP. XVIII.

2. I figliuoli dunque di Dan mandorono de la loro famiglia cinque huomini valenti de i loro confini, cioè di Sorah di Esthaol à cio che spiassero la terra, e diligentemente la considerassero e dissero loro, Andate, spiate la terra. Essi quando furono arrivati sul monte di Ephraim insino à la casa di Micha, stettero quiui la notte.

3. E quando furono ne la casa di Micha, conobbero la voce del giouane Leuita: e ritiratisi lì, gli dissero; Chi ti ha condutto qui? e che fai tu qui? e che hai da far qui?

4. Egli rispose loro, Micha mi ha fatte le tali e tali cose, e mi ha dato salario, perche io gli sia per sacerdote.

5. Et essi gli dissero, Di gratia domanda à Dio, à fin che noi sappiamo, s'egli prospera il nostro camino per il quale noi caminiamo.

6. Et il Sacerdote rispose loro Andate in pace; La vostra via, per la quale voi caminate, è dinanzi al Signore.

7. Cosi quei cinque huomini si partirono & andorono in Lais, e viddero il popolo che vi habitaua, che staua sicurawente secondo il costume de Sidonii, quieto e senza timore: perche non vi era alcuno che gli molestasse in niente ne la terra, ne persona che occupasse il regno per heredità: e perche erano lontani da i Sidonii, ne haueano commertio con alcuno.

8. Ritornati che furono à i loro fratelli in Sorah & in Esthaol dissero i loro fratelli: Che cosa hauete fatto?

יח

9 ויאמרו קומה ונעלה עליהם כי ראינו את־הארץ והנה טובה מאד ואתם מחשים אל־תעצלו ללכת לבא לרשת את־הארץ׃

10 כבאכם תבאו אל־עם בטח והארץ רחבת ידים כי־נתנה אלהים בידכם מקום אשר אין־שם מחסור כל־דבר אשר בארץ׃

11 ויסעו משם ממשפחת הדני מצרעה ומאשתאל שש־מאות איש חגור כלי מלחמה׃

12 ויעלו ויחנו בקרית יערים ביהודה על־כן קראו למקום ההוא מחנה־דן עד היום הזה הנה אחרי קרית יערים׃

13 ויעברו משם הר־אפרים ויבאו עד־בית מיכה׃

14 ויענו חמשת האנשים ההלכים לרגל את־הארץ ליש ויאמרו אל־אחיהם הידעתם כי יש בבתים האלה אפוד ותרפים ופסל ומסכה ועתה דעו מה־תעשו׃

15 ויסורו שמה ויבאו אל־בית־הנער הלוי בית מיכה וישאלו־לו לשלום׃

16 ושש־מאות איש חגורים כלי מלחמתם נצבים פתח השער אשר מבני דן׃

יח

9 ואמרו קומו וניסק עליהון ארי חזינא ית ארעא והא טבא לחדא ואתון שתקין לא תתרשלון למיזל למיעל למירת ית ארעא׃

10 כמיתכון תעלון לות עמא דשרן לרוחצן וארעא פתיות ידין ארי מסרה יי בידכון אתרא דלית תמן חסרן כל מדעם די בארעא׃

11 ונטלו מתמן מזרעית דן מצרעה ומאשתאול שית מאה גברא מזרזין במני קרבא׃

12 וסליקו ושרו בקרית יערים בארעא דבית יהודה על כן קרו לאתרא ההוא משרית דן עד יומא הדין הא הוא אחורי קרית יערים׃

13 ועברו מתמן לטורא דבית אפרים ואתו עד בית מיכה׃

14 ואתיבו חמשא גבריא דאזלו לאללא ית ארעא דליש ואמרו לאחיהון הידעתון ארי אית בבתיא האילין אפוד ודמאין וצלם ומתכא וכען דעו מה תעבדון׃

15 וזרו לתמן ואתו לבית עולימא ליואה לבית מיכה ושאילו ליה לשלם׃

16 ושית מאה גברין מזרזין במני קרביהון קימין במעלנא דתרעא דמבני דן׃

ιη'.

9. Ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν πρὸς αὐτούς, ὅτι ἑωράκαμεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς ἡσυχάζετε, μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομῆσαι τὴν γῆν.

10. Καὶ ἡνίκα ἐὰν ἔλθητε, ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα, καὶ ἡ γῆ εὐρύχωρος, ὅτι παρέδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν, τόπος ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ γῇ.

11. Καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν ἐκ συγγενείας δήμων τοῦ δὰν ἐκ σαραὰ καὶ ἐξ ἐσθαόλ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη παρατάξεως.

12. Καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν καριαθιαρεὶμ ἐν ἰούδα. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τῷ τόπῳ ἐκείνῳ παρεμβολὴ δάν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ἰδοὺ κατόπισθεν καριαθιαρείμ.

13. Καὶ παρῆλθον ἐκεῖθεν ἕως τοῦ ὄρους ἐφραίμ, καὶ ἦλθον ἕως οἴκου μιχᾶ.

14. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν λαισά, καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, οἴδατε ὅτι ἐστὶν ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις ἐφὼδ καὶ θεραφεὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν; καὶ νῦν γνῶτε τί ποιήσετε.

15. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδαρίου τοῦ λευίτου εἰς τὸν οἶκον τοῦ μιχά, καὶ ἠσπάσαντο αὐτὸν εἰς εἰρήνην.

16. Καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικὰ αὐτῶν ἐστηλωμένοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν δάν.

CAP. XVIII.

9. Responderunt, Surgite, & ascendamus ad eos: vidimus enim terram valde opulentam & uberem: nolite negligere, nolite cessare, eamus, & possideamus eam, nullus erit labor.

10. Intrabimus ad securos, in regionem latissimam, tradetque nobis Dominus locum, in quo nullius rei est penuria, eorum quę gignuntur in terra.

11. Profecti igitur sunt de cognatione Dan, id est, de Saraa & Esthaol sexcenti viri accincti armis bellicis.

12. Ascendentesq; manserunt in Cariath-iarim Iudæ: qui locus ex eo tempore Castrorum-Dan, nomen accepit, & est post tergum Cariath-iarim.

13. Inde transierunt in mõtem Ephraim. Cumque venissent ad domum Michæ,

14. Dixerunt quinque viri, qui prius missi fuerant ad cõsiderandam Terram-Lais, cæteris fratribus suis, Nostis quòd in domibus istis sit Ephod, & theraphim, & sculptile atque conflatile: videte quid vobis placeat.

15. Et cùm paululum declinassent, ingressi sunt domum adolescentis Levitæ, qui erat in domo Michæ: salutaveruntque eum verbis pacificis.

16. Sexcenti autem viri ita ut erant armati, stabant ante ostium.

Das XVIII. Capitel.

9. Sie sprachen: Auff/ lasst vnns zu jhnen hinauff ziehen/ denn wir haben das Land besehen/ das ist fast gut Darumb eilet vnd seydt nicht faul zu ziehen/ das jr kommt das Land einzunemen.

10. Wenn jr kommet/ werdet jhr zu einem sichern Volck kommen/ vnd das Land ist weit vnnd breit/ denn GOtt hats inn ewer hende gegeben/ Einen solchen ort / da nichts gebricht/ alles das auff Erden ist.

11. Da zogen von dannen auß den Geschlechten Dan von Zarea vnnd Esthaol/ sechs hundert Mañ/ gerüst mit jren waffen zum streit.

12. Vnd zogen hinauff/ vnnd lagerten sich zu Kiriath Jearim inn Juda/ Daher nenneten sie die stet/ das Lager Dan / biß auff disen tag/ das hinder Kiriath Jearim ist.

13. Vnd von dannen giengen sie auf das Gebirge Ephraim/ vnnd kamen zum Hause Micha.

14. Da antworten die fünff Männer / die außgegangen waren das Land Lais zu erkunden/ vnd sprachen zu jren Brüdern: Wisset jr auch/ daß in disen Häusern ein Leibrock/ Heiligthumb/ Bildniß vnnd Abgott sind? Nun müget jhr dencken was euch zuthun ist.

15. Sie kehreten da ein/ vnd kamẽ an das Hauß des Knabens des Leviten in Micha Hause/ vnd grüsseten jn freundtlich.

16. Aber die sechs hundert gerüste mit jrem Harnisch/ die von den Kindern Dan waren/ stunden für dem Thor.

CAP. XVIII.

9. Et essi risposero; Leuateui, e montiamo à quelli. Imperoche noi habbiamo veduto vn paese, & ecco ch'è molto buono: E voi state à vedere? Non siate pigri ad andare per possedere il paese.

10. Quando voi entrarete, entrarete à vn popolo sicuro; inoltre è vn paese spatioso di luoghi; perche il Signore Dio l'ha dato ne le mani vostre, vn paese dico, nel quale non vi è carastia di cosa alcuna che nasca ne la terra.

11. Pertanto seicento huomini de la famiglia di Dan armati di arnesi da guerra si partirono di Sorah e di Esthaol.

12. E montorono, e si accamporono in Ciriath-iearim in Iuda. Per questo chiamorono quel luogo Mahaneh Dan insino à questo giorno, il quale è dietro à Ciriath-iearim.

13. E passando di là nel monte di Ephraim, andorono insino à la casa di Micha.

14. Et i cinque huomini, ch'erano andati à spiare la terra di Lais, parlorono, e dissero à i loro fratelli, Non sapete voi che in queste case vi è vno Ephod e Theraphim, & vna statua d'intaglio, & vna di getto? ora dunque considerate quel che habbiate à fare.

15. E si ritirorono di là, & andorono à la casa del giouane Leuita, cioè in casa di Micha; e lo salutorono pacificamente,

16. Ma i seicento huomini armati de le loro armi da guerra, che erano de i figliuoli di Dan, si fermorono à la entrata de la porta.

יח

17 וסליקו חמשא גברין דאזלין לאללא ית ארעא אתו לתמן נסיבו ית צלם וית אפודא וית דמאין וית מתכא וכהנא קאים במעלנא דתרעא ושית מאה גברא דמזרזי במני קרבא׃

18 ואילין עלו לבית מיכה ונסיבו ית צלם אפודא וית דמאין וית מתכא ואמר להון כהנא מה אתון עבדין׃

19 ואמרו ליה שתיק שוי ידך על פומך ואיתא עמנא ותהי לנא לאב ולכהן הטב דתהא כהן לבית גברא חד או דתהי כהן לשבט ולזרעו בישראל׃

20 ושפר לבא דכהנא ונסיב ית אפודא וית דמאין וית צלמא ועל בגו עמא׃

21 ואתפניאו ואזלו ושויאו ית טפלא וית בעירא וית קנינא קדמיהון׃

22 אינון ארחיקו מבית מיכה וגבריא די בבתיא דעם בית מיכה אתכנישו ואדביקו ית בני דן׃

23 וקרו לבית דן ואסחרו אפיהון ואמרו למיכה מה לך ארי אתכנישתא׃

24 ואמר ית דחלתי דעבדית נסיבתון ודברתון וית כהנא ואזלתון ומה לי עוד ומה דין אתון אמרין לי מה לך׃

יח

17 ויעלו חמשת האנשים ההלכים לרגל את־הארץ באו שמה לקחו את־הפסל ואת־האפוד ואת־התרפים ואת־המסכה והכהן נצב פתח השער ושש־מאות האיש החגור כלי המלחמה׃

18 ואלה באו בית מיכה ויקחו את־פסל האפוד ואת־התרפים ואת־המסכה ויאמר אליהם הכהן מה אתם עשים׃

19 ויאמרו לו החרש שים־ידך על־פיך ולך עמנו והיה־לנו לאב ולכהן הטוב היותך כהן לבית איש אחד או היותך כהן לשבט ולמשפחה בישראל׃

20 וייטב לב הכהן ויקח את־האפוד ואת־התרפים ואת־הפסל ויבא בקרב העם׃

21 ויפנו וילכו וישימו את־הטף ואת־המקנה ואת־הכבודה לפניהם׃

22 המה הרחיקו מבית מיכה והאנשים אשר בבתים אשר עם־בית מיכה נזעקו וידביקו את־בני־דן׃

23 ויקראו אל־בני־דן ויסבו פניהם ויאמרו למיכה מה־לך כי נזעקת׃

24 ויאמר את־אלהי אשר־עשיתי לקחתם ואת־הכהן ותלכו ומה־לי עוד ומה־זה תאמרו אלי מה־לך׃

ιη'.

17. Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ ἐπελθόντες ἐκεῖ, ἔλαβον τὸ γλυπτὸν, καὶ τὸ ἐφοὺδ, καὶ τὸ θεραφεὶν, καὶ τὸ χωνευτόν. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστηλωμένος περὶ τῇ θύρᾳ τοῦ πυλῶνος, καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά.

18. Καὶ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς οἶκον μιχᾶ, καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ ἐφοὺδ, καὶ τὸ θεραφεὶν καὶ τὸ χωνευτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεύς· τί ὑμεῖς ποιεῖτε;

19. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν κώφευσον, ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα. μὴ βέλτιον εἶναί σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς, ἢ γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς, καὶ συγγενείας ἐν ἰσραήλ.

20. Καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὸ ἐφοὺδ καὶ τὸ θεραφεὶν, καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτὸν, καὶ εἰσῆλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

21. Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἔταξαν τὴν πανοικίαν καὶ τὴν κτῆσιν αὐτῶν τὴν ἔνδοξον ἔμπροσθεν αὐτῶν.

22. Αὐτῶν δὲ μεμακρυγκότων ἀπὸ οἴκου μιχᾶ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις μετὰ τοῦ οἴκου μιχᾶ, ἔκραζον καὶ κατέλαβον τοὺς υἱοὺς δάν.

23. Καὶ ἐβόησαν πρὸς υἱοὺς δάν. καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ δὰν τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ εἶπαν πρὸς μιχᾶ· τί ἐστί σοι ὅτι ἔκραξας;

24. Καὶ εἶπε μιχᾶ· ὅτι τὸν θεὸν μου ὃν ἐποίησα ἐμαυτῷ, ἐλάβετε, καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἀπήλθετε· καὶ τί μοι ἔτι; καὶ τί τοῦτό μοι λέγετε, τί τοῦτο κράζεις;

17. At

CAP. XVIII.

17. At illi qui ingressi fuerant domum iuvenis, sculptile & ephod & theraphim, atque conflatile tollere nitebantur, & sacerdos stabat ante ostium, sexcentis viris fortissimis haud procul expectantibus.

18. Tulerunt igitur qui intraverant, sculptile, ephod & idôla, atque conflatile. Quib9 dixit sacerdos, Quid facitis?

19. Cui responderunt, Tace, & pone digitum super os tuum: veniq; nobiscum, ut habeamus te patrem ac sacerdotem. Quid tibi melius est, ut sis sacerdos in domo unius viri, an in vna tribu & familia in Israël?

20. Quod cum audisset, acquievit sermonibus eorum, & tulit ephod & idôla, ac sculptile, & profectus est cum eis.

21. Qui cùm pergerent, & ante se ire fecissent parvulos ac iumenta, & omne quod erat pretiosum.

22. Iamq; à domo Michæ essent procul, viri qui habitabant in ædibus Michæ cõclamantes secuti sunt.

23. Et post tergum clamare cœperunt. Qui cùm respexissent, dixerunt ad Micham, Quid tibi vis? cur clamas?

24. Qui respondit, Deos meos quos mihi feci, tulistis, & sacerdotem & omnia quæ habeo: & dicitis, Quid tibi est?

Das XVIII. Capitel.

17. Vnd die fünff Männer/ die das Land zu erkunden außgezogen waren giengen hinauff vnnd kamen dahin/ vnnd namen das Bild/ den Leibrock/ das Heiligthumb vnd Abgott/ Dieweil stund der Priester für dem Thor/ bey den sechshundert gerüsten mit jhrem Harnisch.

18. Als nun jene ins Hauß Micha kommen waren/ vnd namen das Bilde/ den Leibrock/ das Heiligthumb vnnd Abgott/ sprach der Priester zu jnen: Was macht jr?

19. Sie antworten jm: Schweig vnd halt das Maul zu/ vnd zeuch mit vns/ daß du vnser Vater vnd Priester seyest. Ist dirs besser/ daß du in des einigen Manns hauß Priester seyest/ oder vnter einem gantzen Stamm vnnd Geschlecht in Jsrael?

20. Das gefiel dem Priester wol/ vñ nam beide den Leibrock/ das Heiligthumb vnd Bilde/ vnd kam mit vnter das Volck.

21. Vnnd da sie sich wandten vnnd hinzogen/ schickten sie die Kindlein vnd das Vieh/ vnnd was sie köstlichs hatten/ vor jnen her.

22. Da sie nun fern von Michas hauß kamen/ schryen die Männer/ so in den Häusern waren/ bey Michas Hauß/ vnnd folgeten den Kindern Dan nach.

23. Vnd rieffen den Kindern Dan. Sie aber wandtẽ jr antlitz vmb/ vnd sprachen zu Micha: Was ist dir/ daß du also ein geschrey machest?

24. Er antwortet: Jhr habt meine Götter genommen/ die ich gemacht hatte/ vnnd den Priester/ vnnd ziehet hin/ vnd was hab ich nu mehr? Vnd jr fragt noch was mir feile?

CAP. XVIII.

17. *Et i cinque huomini, che erano andati à spiare la terra, montando entrorono là, e presero la statua d'intaglio l'Ephod, & il Theraphim, e la statua di getto, (impero che il Sacerdote staua à la entrata de la porta co i seicento huomini armati di armi da guerra.)*

18. *Questi, dico, entrati in casa di Micha, presero la statua di intaglio, l'Ephod, l'Theraphim e la statua di getto: & il sacerdote disse loro, Che cosa fate voi?*

19. *Essi risposero, Taci; mette la tua mano sopra la tua bocca, e vieni con esso noi: e sarai à noi per padre e per sacerdote. Che è meglio, che tu sii sacerdote de la casa di vno huomo, ò che tu sii sacerdote di vna tribu e stirpe in Israel?*

20. *Et il cuor del sacerdote si rallegrò, e prese li Ephod, il Theraphim, e la statua di intaglio; & entrò nel mezzo del popolo.*

21. *Et essi riuoltatisi se ne andorono, e messero auanti à loro i fanciulli, i bestiami, e le cose pretiose.*

22. *Ma quando furono lontani da la casa di Micha; li huomini, che erano ne le case, lequali erano appresso la casa di Micha, si messero insieme, e seguitorono i figliuoli di Dan.*

23. *E gridorono à figliuoli di Dan: iquali voltando le loro faccie, dissero à Micha che hai tu, che tu ti sei congregato?*

24. *Egli rispose, Voi hauete presi i miei dii, iquali ho fatto, & il sacerdote, ve ne sete andati: e che mi resta piu? E perche dite voi questo à me, Che hai tu?*

יח

25 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי נֶפֶשׁ וְאָסַפְתָּה נַפְשְׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃

26 וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃

27 וְהֵמָּה לָקְחוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־לַיִשׁ עַל־עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃

28 וְאֵין מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה־הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃

29 וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הָעִיר דָּן בְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוּלַּד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃

30 וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפָּסֶל וִיהוֹנָתָן בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט הַדָּנִי עַד־יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ׃

31 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה כָּל־יְמֵי הֱיוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה׃

יח

25 וַאֲמַרוּ לֵיהּ בְּנֵי דָן לָא תַשְׁמַע קָלָךְ עִמַּנָא דִילְמָא יִשְׁלְטוּן בְּכוֹן גֻּבְרִין מְרִירֵי נְפַשׁ וְתוֹסִיף נַפְשָׁךְ וְנַפְשׁ אֱנָשׁ בֵּיתָךְ׃

26 וַאֲזַלוּ בְּנֵי דָן לְאוֹרַחְתְּהוֹן וַחֲזָא מִיכָה אֲרֵי תַקִּיפִין אִינּוּן מִינֵּיהּ וְאִתְפְּנֵי וְתָב לְבֵיתֵיהּ׃

27 וְאִינּוּן נְסִיבוּ יָת דַּעֲבַד מִיכָה וּדְבַרוּ יָת כַּהֲנָא דַּהֲוָה לֵיהּ וַאֲתוֹ עַד לַיִשׁ עַל עַמָּא דְּשָׁקְטִין וְשָׁרַן לְרוֹחְצָן וּמְחוֹ יַתְהוֹן לְפִתְגַם דְּחָרֶב וְיָת קַרְתָּא אוֹקִידוּ בְּנוּרָא׃

28 וְלֵית דִּמְשֵׁיזֵיב אֲרֵי רְחִיקִין אִינּוּן מִצִּידוֹנָאֵי וּפִתְגָם לֵית לְהוֹן עִם אֱנָשׁ וְאִינּוּן בְּמֵישַׁר דִּלְבֵית רְחוֹב וּבְנוֹ יָת קַרְתָּא וִיתִיבוּ בַהּ׃

29 וּקְרוֹ שְׁמָא דְקַרְתָּא דָּן כְּשׁוּם דָּן אֲבוּהוֹן דְּאִתְיְלִיד לְיִשְׂרָאֵל וּבְרַם לַיִשׁ שְׁמָא דְקַרְתָּא מִלְקַדְמִין׃

30 וַאֲקִימוּ לְהוֹן בְּנֵי דָן יָת צַלְמָא וִיהוֹנָתָן בַּר גֵּרְשׁוֹם בַּר מְנַשֶּׁה הוּא וּבְנוֹהִי הֲווֹ כּוּמָרִין לְשִׁבְטָא דִּבְנֵי דָן עַד יוֹמָא דִּגְלוֹ יָתְבֵי אַרְעָא׃

31 וְשַׁוִּיאוּ לְהוֹן יָת צֶלֶם מִיכָה דַּעֲבַד כָּל יוֹמִין דַּהֲוָה קָיֵם בֵּית מַקְדְּשָׁא דַּייָ בְּשִׁילֹה׃

ιή.

25. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ δάν· μὴ ἀκουσθήτω δὴ ἡ φωνή σου μεθ' ἡμῶν, μή ποτε ἀπαντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες κατώδυνοι ψυχὴν αὐτῶν, καὶ προσθήσεις τὴν ψυχήν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου.

26. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ δὰν εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἶδε μιχᾶ ὅτι ἰσχυρότεροί εἰσιν αὐτοῦ, καὶ ἐξένευσε καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

27. Καὶ αὐτοὶ ἔλαβον ὅσα ἐποίησε μιχᾶ, καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον ἐπὶ λαϊσὰ ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

28. Καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐξαιρούμενος, ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου. καὶ αὐτὴ ἐν τῇ κοιλάδι, ἥ ἐστι τοῦ οἴκου ῥοώβ. καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ.

29. Καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως δάν, ἐν ὀνόματι δὰν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐγεννήθη τῷ ἰσραήλ. καὶ ἦν λαῒς ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον.

30. Καὶ ἀνέστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ τοῦ δὰν τὸ γλυπτόν, καὶ ἰωνάθαν υἱὸς γηρσὼν υἱοῦ μανασσῆ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ δάν, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς μετοικησίας τῆς γῆς.

31. Καὶ ἔταξαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν μιχᾶ, ὃ ἐποίησε μιχᾶ πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν σηλώμ.

25. Dixe-

CAP. XVIII.

25. Dixeruntq; ei filii Dan, Cavo ne ultrà loquaris ad nos, & veniant ad te viri animo concitati, & ipse cum omni domo tua pereas.

26. Et sic cœpto itinere pertexerunt. Videns autem Michas quòd fortiores se essent, reversus est in domum suam.

27. Sexcenti autem viri tulerunt sacerdotem, & quę supra diximus: veneruntq; in Lais ad populum quiescentem atque securum, & percusserunt eos in ore gladii: urbemq; incendio tradiderunt.

28. Nullo penitus ferente præsidium; eo quòd procul habitarent à Sidône, & cum nullo hominum haberent quicquam societatis ac negotii. Erat autem civitas sita in regione Rohob: quam rursum exstruentes habitaverunt in ea.

29. Vocato nomine civitatis Dan, iuxtà vocabulum patris sui quem genuerat Israël, quæ prius Lais dicebatur.

30. Posueruntq; sibi sculptile, & Ionathan filium Gersom filii (Moysi,) ac filios eius sacerdotes in tribu Dan, usque ad diem captivitatis suæ.

31. Mansitque apud eos idôlum Michæ omni tempore quo fuit domus Dei in Silo.

Das XVIII. Capitel.

25. Aber die Kinder Dan sprachen zu jm: Laß deine Stimm nicht hören bey vnns / daß nicht auff dich stossen zornige Leute / vnd deine Seele / vnnd deines Hauses Seele nicht auffgereumet werde.

26. Also giengen die Kinder Dan jres weges. Vnd Micha / da er sahe daß sie jhm zu starck waren / wandt er sich / vnnd kam wider zu seinem Hause.

27. Sie aber namen / das Micha gemacht hatte / vnd den Priester den er hatte / vnnd kamen an Lais / an ein still sicher Volck / vnd schlugen sie mit der scherpffe des Schwerts / vnnd verbrandten die Stadt mit Feuer.

28. Vnnd war niemandt der sie errettet / denn sie lag ferne von Zidon / vnd hatten mit den Leuten nichts zuschaffen / vnd sie lag im Grunde / welcher an Beth Rehob ligt.

29. Da baueten sie die Stadt vnd wohneten drinnen / vnnd nenneten sie Dan / nach dem Namen jres Vaters Dan / der von Jsrael geboren war / vnd die Stadt hieß vorzeiten Lais.

30. Vnd die Kinder Dan richteten für sich auff das Bilde. Vnnd Jonathan der Sohn Gerson / des Sohns Manasse / vnnd seine Söhne waren Priester vnter dem Stamm der Daniter / biß an die zeit / da sie auß dem Lande gefangen geführt worden.

31. Vnd satzten also vnter sich das Bilde Micha / daß er gemacht hatte / so lang als das Hauß Gottes war zu Silo.

CAP. XVIII.

25. *I figliuoli di Dan gli risposero: Fa che tu non ci faccia vdire la tua voce: à fin che per auentura gli huomini colerici non venghino con empito contra di voi, e tu perdi la tua vita e la vita de la tua casa.*

26. *E gli huomini di Dan andauano per la via loro: ora Micha vedendo che erano piu forti di se, si riuoltò, e tornò à casa sua*

27. *E ssi dunque presero quel che Micha hauea fatto, & il sacerdote che haueua, & andorono à Lais, al popolo quieto e sicuro, e percossero quelli à fil di spada, & abbrugiorono la città col fuoco.*

28. *E non vi fu alcuno che la liberasse, perche era lontana da Sidon: e non haueuano commertio con huomo. E quella era ne la valle, laquale è vicino à Bethrehab: poi riedificorono la città, & habitorono in essa.*

29. *E chiamorono il nome de la città, Dan, dal nome di Dan lor padre: ilquale era nato à Israel: e certamente prima il nome de la città era Lais.*

30. *Et i figliuoli di Dan si drizzorono la statua d'intaglio; e Ionatham figliuolo di Gersom figliuolo di Manasse, egli & i suoi figliuoli furono sacerdoti de la tribu di Dan insino al giornó de la cattiuità de la terra.*

31. *Si drizzorono dico la statua d'intaglio che Micha hauea fatta per tutto il tempo che la casa di Dio fu in Siloh.*

יט

1 ויהי בימים ההם ומלך אין
בישראל ויהי איש לוי גר בירכתי
הר אפרים ויקח לו אשה פילגש
מבית לחם יהודה:

2 ותזנה עליו פילגשו ותלך
מאתו אל בית אביה אל בית
לחם יהודה ותהי שם ימים
ארבעה חדשים:

3 ויקם אישה וילך אחריה
לדבר על לבה להשיבו ונערו עמו
וצמד חמרים ותביאהו בית
אביה ויראהו אבי הנערה וישמח
לקראתו:

4 ויחזק בו חתנו אבי הנערה
וישב אתו שלשת ימים ויאכלו
וישתו וילינו שם:

5 ויהי ביום הרביעי וישכימו
בבקר ויקם ללכת ויאמר אבי
הנערה אל חתנו סעד לבך פת
לחם ואחר תלכו:

6 וישבו ויאכלו שניהם יחדו
וישתו ויאמר אבי הנערה אל
האיש הואל נא ולין ויטב לבך:

7 ויקם האיש ללכת ויפצר
בו חתנו וישב וילן שם:

8 וישכם בבקר ביום החמישי
ללכת ויאמר אבי הנערה סעד
נא לבבך והתמהמהו עד נטות
היום ויאכלו שניהם:

יט

1 והוה ביומיא האינון
ומלכא לית בישראל
והוה גברא ליואה דר
בסייפי טורא דבית אפרים
ונסיב ליה איתתא ל
לחינתא מבית לחם דבית
יהודה:

2 ובסרת עלוהי לחינתיה
ואזלת מלותיה לבית
אבוהא לבית לחם דבית
יהודה והות תמן יומין
ארבעא ירחין:

3 וקם בעלה ואזל
בתרהא למללא על לבהא
לאתבותה ועולימיה ע
עמיה וזוג חמרין ואע
ואעלתיה לבית אבוהא
וחזייה אבוהא דעולימתא
וחדי לקדמותיה:

4 ואתקיף ביה חמוהי
אבוהא דעולימתא ויתיב
עימיה תלתא יומין
ואכלו ושתיו ובתו תמן:

5 והוה ביומא רביעאה
ואקדימו בצפרא וקם
למיזל ואמר אבוהא
דעולימתא לחתניה סעד
ליבך ביתא דלחמא ובתר
כן תיזלון:

6 ואסחרו ואכלו תר
תרויהון כחדא ושתיאו
ואמר אבוהא דעולימתא
לחתניה שרי כען וביתו
וישפר לבך:

7 וקם גברא למיזל
ואתקיף ביה חמוהי ותב
ובת תמן:

8 ואקדימו בצפרא
ביומא חמישאה למיזל
ואמר אבוהא דעולימתא
סעיד כען ליבך ואתעכבו
עד מתפני יומא ואכלו
תרויהון:

ΚΕΦΑΛ. ιθ'.

1. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ λευΐτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκα παλλακὴν ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα.

2. Καὶ ὠργίσθη αὐτῷ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ἡμέρας, τετράμηνον.

3. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς, τοῦ διαλλάξαι αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ζεῦγος ὑποζυγίων. καὶ ἐπορεύθη ἕως οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ παρῆν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

4. Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ὕπνωσαν ἐκεῖ.

5. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ ὤρθρισαν τοπρωΐ, καὶ ἀνέστη τοῦ ἀπελθεῖν. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν νυμφίον αὐτοῦ· στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο πορεύεσθε.

6. Καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον ἀμφότεροι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔπιον· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα· ἀρξάμενος αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου.

7. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισε, καὶ πάλιν ηὐλίσθη ἐκεῖ.

8. Καὶ ὤρθρισε τοπρωΐ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ, τοῦ ἀπελθεῖν. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· στήρισον δὴ τὴν καρδίαν σου ἄρτῳ, καὶ στρατεύθητι ἕως κλίνῃ ἡ ἡμέρα, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀμφότεροι.

CAP. XIX.

1. In diebus illis non erat rex in Israël. Fuit quidam vir Levites, habitans in latere montis Ephráim, qui accepit uxorem de Beth-lehem Iuda.

2. Quæ reliquit eum, & reversa est in domum patris sui in Beth-lehem, mansitq; apud eum quatuor mensibus.

3. Secutusque est eam vir suus, volens reconciliari ei, atque blandiri, & secum reducere, habens in comitatu puerum & duos asinos: quæ suscepit eum, & introduxit in domum patris sui. Quod cum audisset socer eius, eumque vidisset, occurrit ei lætus.

4. Et amplexatus est hominem, Mansitq; gener in domo soceri tribus diebus, comedens cum eo & bibens familiariter.

5. Die autem quarto de nocte consurgens, proficisci voluit. Quem tenuit socer, & ait ad eum, Gusta prius pusillum panis, & conforta stomachum, & sic proficiscêris.

6. Sederuntque simul, ac comederunt & biberunt. Dixitq; pater puellæ ad generum suum, Quæso te ut hodie hîc maneas, pariterq; lætemur.

7. At ille consurgens, cœpit velle proficisci. Et nihilominus obnixè eum socer tenuit, & apud se fecit manere.

8. Mane autem facto, parabat Levites iter. Cui socer rursum, Obsecro, inquit, ut paululum cibi capias, & assumptis viribus, donec increscat dies, postea proficiscaris. Comederunt ergo simul.

Das XIX. Capitel.

1. ZV der zeit war kein König in Jsrael. Vnd ein Levitischer Mann war Frembdling/ an der seiten des Gebirges Ephraim/ vnd hatte jm ein Kebsweib zum Weib genomen von Bethlehem Juda.

2. Vnd da sie hatte neben jm gehuret/ lieff sie von jhm zu jhres Vaters Hause gen Bethlehem Juda / vnnd war daselbs vier Monden lang.

3. Vnnd jhr Mann macht sich auff vnd zoch jr nach/ daß er freundlich mit jr redet / vnnd sie wider zu sich holet/ vnd hatte einen Knaben vnnd ein par Esel mit sich. Vnd sie führet jn in jres Vaters Hauß. Da jn aber der Dirnen Vater sahe/ ward er fro. Vnd empfieng jhn.

4. Vnd sein Schwicher der Dirnen Vater/ hielt jn/ daß er drey tage bey jm blieb/ assen vnd truncken/ vnd blieben des Nachts da.

5. Des vierdten tags machten sie sich des morgens frü auff / vnnd er stund auff vnnd wolt ziehen. Da sprach der Dirnen Vater zu seinem Eidam: Labe dein hertz vor mit eim bissen Brots/ darnach solt jr ziehen.

6. Vnd sie satzten sich vnd assen beide mit einander vnnd truncken. Da sprach der Dirnen Vater zu dem Mann: Lieber bleib über nacht / vnd laß dein Hertz guter ding sein.

7. Da aber der Mann auff stund/ vnnd wolt ziehen / nötiget jhn sein Schweher / daß er über nacht da bleib.

8. Des Morgens am fünfften tag/ macht er sich frü auff/ vnnd wolt ziehen. Da sprach der Dirnen Vater: Lieber labe dein Hertz/ vnnd laß vns verziehen/ biß sich der tag neiget/ vnd assen also die beide mit einander.

CAP. XIX.

1. *Dapoi auuenne nel tempo che in Israel non era Re, vno huomo Leuita che habitando come forastiero ne lati del monte di Ephraim, si prese per moglie vna concubina di Beth-lehem di Iuda.*

2. *E quella concubina fece fornicatione appresso di quello, e se n'andò da lui à casa di suo padre in Beth-lehem di Iuda, e stette quiui alquanti giorni, cioè quattro mesi.*

3. *Et il marito di quella leuandosi, andò dietro à lei, per parlare al cuor suo, e per rimenarla: & hauea seco vn suo seruitore & vn paro di asini. E quella lo introdusse in casa di suo padre; quando il padre de la giouane l'hebbe veduto, gli andò allegro incontra.*

4. *Et il suocero di colui padre de la fanciulla lo abbracciò, e stette con lui tre giorni: e mangiorono e beuero, e dormirono quiui.*

5. *Et auuenne, che quando essi nel quarto giorno si leuarono la mattina di buona hora, si leuò anch'egli per andarsene. Allhora il padre de la fanciulla disse al suo genero: Conforta il cuor tuo con vna fetta di pane, e poi vi partirete.*

6. *Essi dunque sederono, e mãgiorono e beuero amendue insieme. Dapoi il padre de la giouane disse à l'huomo, Io ti prego che tu ti contenti di stare questa notte, & il cuor tuo si rallegri.*

7. *Ma quando quello huomo si leuò per andarsene, suo suocero lo costrinse; e così ritornò, e dormì quiui.*

8. *Dapoi si leuò nel quinto giorno la mattina di buona hora per andare: Et il padre de la giouane disse, Conforta ti prego il cuor tuo: e così lo ritardorono per fin che fu inclinato il giorno e mangiorono amendue.*

יט

9 וקם גברא למיזל הוא ולחינתיה ועולימיה ואמר ליה חמוהי אבוהא דעולימתא הא כען פניא יומא למערב ביתו כען הכא לחוד בדין יומא ביתו הכא וייטב לבך ותקדמון מחר לאורחכון ותהך לקירוך:

10 ולא אבה גברא למבת וקם ואזל ואתא עד לקביל יבוס היא ירושלם ועימיה זוג חמרין חשיקין ולחינתיה עמיה:

11 אינון עם יבוס ויומא מאיך לחדא ואמר עולימא לריבוניה איתא כען ונזור לקרתא דיבוסאי הדא ונבית בה:

12 ואמר ליה ריבוניה לא נזור לקרית בני עממיא דלא מבני ישראל אינון ונתמטי עד גבעתא:

13 ואמר לעולימיה איתא ונתקריב בחד מן אתריא ונבית בגבעתא או ברמתא:

14 ועברו ואזלו ועלת להון שמשא בסטר גבעתא דלשבט בנימן:

15 וזרו לתמן למיעל למבת בגבעתא ואתא ויתיב ברחובא דקרתא ולית אינש דכניש יתהון לביתא למבת:

יט

9 ויקם האיש ללכת הוא ופילגשו ונערו ויאמר לו חתנו אבי הנערה הנה נא רפה היום לערוב לינו נא הנה חנות היום לין פה וייטב לבבך והשכמתם מחר לדרככם והלכת לאהליך:

10 ולא אבה האיש ללון ויקם וילך ויבא עד נכח יבוס היא ירושלם ועמו צמד חמורים חבושים ופילגשו עמו:

11 הם עם יבוס והיום רד מאד ויאמר הנער אל אדניו לכה נא ונסורה אל עיר היבוסי הזאת ונלין בה:

12 ויאמר אליו אדניו לא נסור אל עיר נכרי אשר לא מבני ישראל הנה ועברנו עד גבעה:

13 ויאמר לנערו לך ונקרבה באחד המקומות ולנו בגבעה או ברמה:

14 ויעברו וילכו ותבא להם השמש אצל הגבעה אשר לבנימן:

15 ויסרו שם לבוא ללון בגבעה ויבא וישב ברחוב העיר ואין איש מאסף אותם הביתה ללון:

ιθ'.

9. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν αὐτὸς καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· ἰδοὺ δὴ κέκλικεν ἡμέρα εἰς ἑσπέραν, αὐλίσθητι ὧδε ἔτι σήμερον, καὶ μείνατε ὧδε, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὔριον εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου.

10. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε. καὶ παρεγένοντο ἕως ἀπέναντι ἰεβοὺς, αὕτη ἐστὶν ἱερουσαλὴμ, καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος ὑποζυγίων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἦν αὐτῷ μετ' αὐτοῦ.

11. Αὐτοὶ κατὰ ἰεβοὺς, αὕτη ἐστὶν ἱερουσαλὴμ, καὶ ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα, καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ· δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλινοῦμεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ ἰεβουσαίου ταύτην, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν αὐτῇ.

12. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ· οὐκ ἐκκλινοῦμεν εἰς πόλιν ἀλλοτρίου ἐν ᾗ οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ παρελευσόμεθα ἕως γαβαά.

13. Καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ· δεῦρο καὶ ἐγγίσωμεν ἑνὶ τῶν τόπων, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν γαβαᾶ ἢ ἐν ῥαμᾶ.

14. Καὶ παρῆλθον καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἔδυ αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα τῆς γαβαά, ἥ ἐστι τοῦ βενιαμίν.

15. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν καταλῦσαι ἐν γαβαά. καὶ εἰσῆλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον τοῦ καταλῦσαι.

CAP. XIX.

9. Surrexitq; adoleſcens, ut pergeret cum uxore ſua & puero. Cui rurſum locutus eſt ſocer, Cōſidera quòd dies ad occaſum declivior ſit, & propinquat ad veſperum: mane apud me etiam hodie, & duc lætum diem, & cras proficiſcêris ut vadas in domum tuam.

10. Noluit gener acquieſcere ſermonibus eius: ſed ſtatim perrexit, & venit cōtra Iebus, quæ altero nomine vocatur Ieruſalem, ducens ſecum duos aſinos onuſtos, & concubinam.

11. Iamq; aderant iuxta Iebus, & dies mutabatur in noctem: dixitq; puer ad dominū ſuum, Veni, obſecro, declinemus ad urbem Iebuſæorum, & maneamus in ea.

12. Cui reſpondit Dominus, Non ingrediar oppidum gentis alienæ, quæ non eſt de filiis Iſraël, ſed tranſibo uſque Gabaa.

13. Et cùm illuc pervenero, manebimus in ea, aut certè in urbe Rama.

14. Tranſierunt ergo Iebus, & cœptum carpebant iter, occubuitq; eis ſol iuxta Gabaa, quæ eſt in tribu Beniamin:

15. Diverteruntque ad eam, ut manerent ibi. Quò cùm intraſſent, ſedebant in platea civitatis, & nullus eos recipere voluit hoſpitio.

Das XIX. Capitel.

9. Vnd der Mann macht ſich auff/ vnnd wolt ziehen mit ſeinem Kebsweib vnd mit ſeinem Knaben. Aber ſein Schweher/ der Dirnen Vater/ ſprach zu jhm: Sihe der tag leſt abe/ vnnd will abend werden/ bleib über nacht/ Sihe/ hie iſt herberge noch diſen tag/ bleibe hie über nacht/ vnd laß dein Hertz guter ding ſein/ Morgen ſo ſtehet jr frü auff/ vnnd ziehet eures weges zu deiner Hütten.

10. Aber der Mann wolt nicht über nacht bleiben/ ſondern macht ſich auff vnd zoch hin/ vnd kam biß für Jebus das iſt Jeruſalem/ vnnd ſein par Eſel beladen/ vnd ſein Kebsweib mit jm.

11. Da ſie nun bey Jebus kamen/ fiel der tag faſt dahin. Vnd der Knabe ſprach zu ſeinem Herrn: Lieber zeuch vnd laß vns in diſe Stadt der Jebuſiter einkehren/ vnnd über nacht drinnen bleiben.

12. Aber ſein Herr ſprach zu jhm: Wir wollen nicht inn der Frembden Stadt einkehren/ die nicht ſind von den Kindern Jſrael/ ſondern wollen hinüber gen Gibea.

13. Vnd ſprach zu ſeinem Knaben: Gehe fort/ daß wir hinzu kommen an einen ort/ vnd übernacht zu Gibea oder Rama bleiben.

14. Vnd ſie zogen fort vnd wandelten/ vnd die Sonne gieng jhnen vnter hart bey Gibea/ die da ligt vnter BenJamin.

15. Vnnd ſie kehreten daſelbs ein/ daß ſie hinein kemen/ vnnd übernacht zu Gibea blieben. Da er aber hinein kam/ ſatzt er ſich in der Stadt gaſſen Denn es war niemandt/ der ſie die Nacht im Hauſe herbergen wolt.

CAP. XIX.

9. *Finalmente quello huomo ſi leuò, egli e la ſua concubina, & il ſuo ſeruitore. Allhora il ſuo ſuocero padre de la giouane gli diſſe: Ecco che'l giorno è digia declinato verſo la ſera; ſtate qui queſta notte vi prego, ecco la poſata del giorno: pertanto dormite qui, à fin che ſi rallegri il tuo cuore; e domane voi vi leuarete di buona hora per andar per la voſtra via, e ve ne andarete al voſtro pauiglione.*

10. *Ma quello non volſe alloggiare, anzi leuandoſi ſe n'andò, & arriuò inſino à Iebus (laquale è Ieruſalem) e con lui il paro di aſini carichi, e la ſua concubina.*

11. *E quando fu appreſſo di Iebus, il giorno era declinato aſſai: & il ſeruitore diſſe al ſuo patrone: Vieni, ti prego, ritiriamoci verſo queſta città de gli Iebuſei, per alloggiar in eſſa.*

12. *Il ſuo patrone gli riſpoſe; Non ci ritiriamo ad alcuna città de le ſtraniere, la quale non ſia de figliuoli d'Iſrael; ma paſſiamo inſino à Gibah.*

13. *Inoltre diſſe al ſuo ragazzo, Orſu andiamo à vn altro luogo, per alloggiare in Gabaa, ò in Ramah.*

14. *E ſi dunque paſſorono, & caminorono, & il sole era andato lor ſotto: appreſſo à Gibah, laquale è di Beniamin.*

15. *Per tanto ſi ritirorono là, per entrare & alloggiare in Gibah: & eſſendo entrato, ſtette ne la piazza de la città; e non vi fu perſona che gli raccoglieſſe in caſa per alloggiare.*

יט

16 והא גברא סבא אתא מן עיבידתיה מן חקלא ברמשא וגברא מטורא דבית אפרים והוא דר בגבעתא ואינשי אתרא בני שבטא דבני בנימין:

17 וזקף עינוהי וחזא ית גברא דארח ברחובא דקרתא ואמר גברא סבא לאן את אזיל ומנן את אתי:

18 ואמר ליה עברין אנחנא מבית לחם דבית יהודה עד סיפי טורא דבית אפרים מתמן אנא ואנא אזיל עד בית לחם דבית יהודה ולבית מקדשא דיי אנא אזיל ולית אנש דיכניש יתי לביתא:

19 ואף תיבנא אף כיסתא אית לחמרנא ואף לחם וחמר אית לי ולאמתך ולעלימא דעם עבדך לית חוסרן כל מדעם:

20 ואמר גברא סבא שלם לך לחוד כל חסרונך עלי לחוד ברחובא לא תבית:

21 ואעליה לביתיה ורמא כיסתא לחמריה ואסחיו רגליהון ואכלו ושתיאו:

22 אינון מוטיבין ית לבהון והא אנשי קרתא גברי בני רשעא אקיפו ית ביתא דחקין למתבר דשא ואמרו לגברא מריה דביתא סבא למימר אפיק ית גברא דעל לביתך ונדעיניה:

יט

16 וְהִנֵּה ׀ אִישׁ זָקֵן בָּא מִן־מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וְהָאִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם וְהוּא־גָר בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃

17 וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הָאִישׁ הָאֹרֵחַ בִּרְחֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן אָנָה תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃

18 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים אֲנַחְנוּ מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם מִשָּׁם אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יְהוָה אֲנִי הֹלֵךְ וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתִי הַבָּיְתָה׃

19 וְגַם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ וְגַם לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי וְלַאֲמָתֶךָ וְלַנַּעַר עִם־עֲבָדֶיךָ אֵין מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר׃

20 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן שָׁלוֹם לָךְ רַק כָּל־מַחְסוֹרְךָ עָלָי רַק בָּרְחוֹב אַל־תָּלַן׃

21 וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ וַיָּבוֹל לַחֲמוֹרִים וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃

22 הֵמָּה מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם וְהִנֵּה אַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־הַבַּיִת מִתְדַּפְּקִים עַל־הַדָּלֶת וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת הַזָּקֵן לֵאמֹר הוֹצֵא אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא אֶל־בֵּיתְךָ וְנֵדָעֶנּוּ׃

ιθ'.

16. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐξ ἀγροῦ ἑσπέρας, καὶ ὁ ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραίμ, καὶ αὐτὸς παρῴκει ἐν Γαβαά, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμίν.

17. Καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρον ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης· ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ;

18. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Διαβαίνομεν ἡμεῖς ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα ἕως μηρῶν ὄρους Ἐφραίμ, ἐγὼ ἐκεῖθεν εἰμί, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ ἀποτρέχω, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς οἰκίαν.

19. Καί γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα τοῖς ὄνοις ἡμῶν ὑπάρχει, καὶ ἄρτος καὶ οἶνος ὑπάρχει ἐμοὶ καὶ τῇ παιδίσκῃ καὶ τῷ νεανίσκῳ τοῖς δούλοις σου, οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος.

10. Καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτης ἀνήρ· εἰρήνη σοι, πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ μὴ καταλύσῃς.

21. Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλε τοῖς ὑποζυγίοις αὐτοῦ. καὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.

22. Αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων, περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, καὶ ἔκρουον ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ εἶπαν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας τὸν πρεσβύτην λέγοντες· ἐξάγαγε τὸν ἄνδρα τὸν εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν.

CAP. XIX.

16. Et ecce, apparuit homo senex, revertens de agro & de opere suo vesperi, qui & ipse de monte erat Ephráim, & peregrinus habitabat in Gabaa, homines autem regionis illius erant filii Iemini.

17. Elevatisq; oculis, vidit senex sedentem hominem cum sarcinulis suis in platea civitatis: & dixit ad eum, Vnde venis? & quo vadis?

18. Qui respondit ei, Profecti sumus de Beth-lehem Iuda, & pergimus ad locum nostrum, qui est in latere montis Ephráim, vnde ieramus in Beth-lehem: & nunc vadimus ad domum Dei, nullusque sub tectum suum nos vult recipere.

19. Habentes paleas & fœnum in asinorum pabulum, & panem ac vinum in meos & ancillæ tuæ usus, & pueri qui mecum est: nulla re indigemus, nisi hospitio.

20. Cui respondit senex, Pax tecum sit, ego præbebo omnia quæ necessaria sunt: tantùm quæso, ne in platea maneas.

21. Introduxitq; eum in domum suam, & pabulum asinis præbuit: ac postquam laverunt pedes suos, recepit eos in convivium.

22. Illis epulantibus, & post laborem itineris, cibo & potu reficientibus corpora, venerunt viri civitatis illius, filii Belial (id est, absque iugo) & circundantes domum senis, fores pulsare cœperunt, clamantes ad dominum domus, atque dicentes, Educ virum qui ingressus est domum tuam, ut abutamur eo.

Das XIX. Capitel.

16. Vnd sihe/da kam ein alter Mañ von seiner arbeit vom Felde am abend/vnd er war auch vom Gebirge Ephraim/vnd ein frembdling zu Gibea. Aber die Leute des orts waren Kinder Jemini.

17. Vnd da er seine augen auffhub/ vnnd sahe den Gast auff der Gassen/ sprach er zu jhm: Wo wilt du hin? vnd wo kommst du her?

18. Er aber antwortet jm: Wir reisen von Bethlehem Juda / biß wir kommen an die seite des Gebirges Ephraim/da her ich bin/vnd bin gen Bethlehem Juda gezogen/vnnd zihe jetzt zum Hause des HERRN/vnnd niemandt will mich herbergen.

19. Wir haben stroh vnd futter für vnser Esel/vnd Brot vnnd Wein für mich vnnd deine Magd/vnnd für den Knaben / der mit deinem Knecht ist/ das vns nichts gebricht.

20. Der alte Mann sprach: Friede sey mit dir/Alles was dir mangelt findest du bey mir / bleib nur über nacht nicht auff der Gassen.

21. Vnd führet jhn inn sein Hauß/ vnnd gab den Eseln futter / vnnd sie wuschen jhre füsse / vnnd assen vnnd truncken.

22. Vnnd da jr hertz nun guter dinge war / Sihe / da kamen die Leute der stadt/ böse Buben/vñ vmbgaben das Hauß/vnd bochten an die Thür / vnd sprachen zu dem alten Mann/ dem Haußwirt: Bringe den Mann herauß/der inn dein Hauß kommen ist/ daß wir jn erkennen.

CAP. XIX.

16. *Ma ecco che vno huomo su la sera veniua del campo dal suo lauoro, ilquale era del monte di Ephraim, & staua in Gabaa: e gli huomini di quel luogo erano figliuoli di Iemini.*

17. *Et alzando egli gli occhii suoi vidde questo huomo che caminaua per la piazza de la città è quello huomo vecchio disse, Doue vai tu, e d'onde vieni?*

18. *Ei gli rispose, Noi passiamo di Beth-lehem di Iuda insino à i lati del monte di Ephraim, d'onde io sono: Imperoche io sono andato insino à Beth-lehem di Iuda, e vado à la casa del Signore, e non vi è persona che mi raccoglia in casa.*

19. *Et ancora io ho de la paglia e del fieno per i nostri asini, e del pane ancora e pari mente del vino per me, e per la tua serua, e per il ragazzo che è col tuo seruitore: non habbiamo bisogno di alcuna cosa.*

20. *Allhora quello huomo vecchio disse La pace sia con teco: ma tutto il tuo bisogno sia sopra di me, purche tu non stii ne la piazza.*

21. *Egli dunque introdosse colui in casa sua, e dette da mangiare à gli asini: dopoi lauorono i loro piedi, mangiorono e beuero.*

22. *E quando essi hebbero ricreato il cuor loro; ecco gli huomini de la città, huomini empii circondorono la casa, battendo la porta: E dissero à quello huomo padrone de la casa, cioè, à quel vecchio, dicendo: Mena fuora quello huomo, che è entrato in casa tua, à fin che noi lo conosciamo.*

בגידין

יט

23 ונפק לותהון גברא מריה דביתא ואמר להון בבעו אחי לא תבאשון כען בתר דעל גברא הדין לביתי לא תעבדון ית קלנא הדא:

24 הא ברתי בתולתא ולחינתיה אפיק כען יתהן ועגו יתהן ועבידו להן ד דתקין בעיניכון ולגברא הדין לא תעבדון עיסק קלנא הדא:

25 ולא אבו גבריא לקבלא מיניה ואתקיף גברא בלחינתיה ואפיק לותהון לברא וידעו יתה ואיתלעבו בה כל ליליא עד צפרא ושלחוה כמיסק צפרא:

26 ואתת אתתא למפני צפרא ונפלת בתרע בית גברא דרבונה תמן עד דינהר:

27 וקם ריבונהא בצפרא ופתח דשי ביתא ונפק למיזל לארחיה והא אתתא לחינתיה רמיא בתרע ביתא וידהא מחתן על סיפא:

28 ואמר לה קומי וניזיל ולא מתיבא ונסבה על חמרא וקם גברא ואזל לאתריה:

29 ואתא לביתיה ונסיב ית סכינא ואתקיף בלחינתיה והדמה לאיברהא לתרין עשר איברין ושלחה בכל תחום ארעא דישראל:

שופטים

יט

23 וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־אַחַי אַל־תָּרֵעוּ נָא אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא הָאִישׁ הַזֶּה אֶל־בֵּיתִי אַל־תַּעֲשׂוּ אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת:

24 הִנֵּה בִתִּי הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה־נָּא אוֹתָם וְעַנּוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְלָאִישׁ הַזֶּה לֹא תַעֲשׂוּ דְּבַר הַנְּבָלָה הַזֹּאת:

25 וְלֹא־אָבוּ הָאֲנָשִׁים לִשְׁמֹעַ לוֹ וַיַּחֲזֵק הָאִישׁ בְּפִילַגְשׁוֹ וַיֹּצֵא אֲלֵיהֶם הַחוּץ וַיֵּדְעוּ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וַיְשַׁלְּחוּהָ בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר:

26 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה לִפְנוֹת הַבֹּקֶר וַתִּפֹּל פֶּתַח בֵּית־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶיהָ שָּׁם עַד־הָאוֹר:

27 וַיָּקָם אֲדֹנֶיהָ בַּבֹּקֶר וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת לְדַרְכּוֹ וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִילַגְשׁוֹ נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ עַל־הַסַּף:

28 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה וְאֵין עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ עַל־הַחֲמוֹר וַיָּקָם הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ לִמְקֹמוֹ:

29 וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיַּחֲזֵק בְּפִילַגְשׁוֹ וַיְנַתְּחֶהָ לַעֲצָמֶיהָ לִשְׁנֵים עָשָׂר נְתָחִים וַיְשַׁלְּחֶהָ בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל:

ΚΡΙΤΩΝ.

ιθ.

23. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τοῦ οἴκου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδαμῶς ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσησθε δή, μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην.

24. Ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἐξάξω δὴ αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης.

25. Καὶ οὐκ ἠθέλησαν οἱ ἄνδρες τοῦ ἀκοῦσαι αὐτοῦ. καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω, καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ πρωΐ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ἅμα τῷ ἀναβαίνειν τὸν ὄρθρον.

26. Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ τὸ πρὸς πρωΐ, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρὸς, οὗ ἦν ὁ κύριος αὐτῆς ἐκεῖ, ἕως οὗ διέφωσε.

27. Καὶ ἀνέστη ὁ κύριος αὐτῆς τὸ πρωΐ, καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα παρὰ τὴν θύραν τοῦ οἴκου· καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον.

28. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· ἀνάστηθι καὶ ἀπέλθωμεν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἀλλὰ ἐτεθνήκει. καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον, καὶ ἀνέστη ὁ ἀνήρ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

29. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν κατὰ τὰ ὀστᾶ αὐτῆς, εἰς δώδεκα μερίδας, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ εἰς πάσας τὰς φυλὰς Ἰσραήλ.

CAP. XIX.	Das XIX. Capitel.	CAP. XIX.
23. Egressusque est ad eos senex, & ait, Nolite fratres, nolite facere malum hoc: quia ingressus est homo hospitium meum, & cessate ab hac stultitia.	23. Aber der Mann der Haußwirt gieng zu jnen herauß/vnnd sprach zu jnen: Nicht meine Brůder/thut nicht so übel/nach dem diser Mann in mein Hauß kommen ist/thut nicht eine solche thorheit.	23. E quello huomo padrone de la casa vscì fuora à quelli, e disse loro: O fratelli miei, io vi prego, che non facciate del male: poiche questo huomo è venuto in casa mia, non fate questa villania.
24. Habeo filiam virginem, & hic homo habet cõcubinam, educam eas ad vos, ut humilietis eas, & vestram libidinem compleatis: tantum, obsecro, ne scelus hoc contra naturam, operemini in virum.	24. Sihe/ich habe eine Tochter/noch eine Jungfrau/vnnd dieser ein Kebsweib/die will ich euch herauß bringen/die möcht jr zu schanden machen vnd thut mit jnen was euch gefellet/ Aber an disem Mann thut nicht eine solche Thorheit.	24. Ecco la mia figliuola vergine, e la sua concubina io le cauarò ora fuora, & affligetele, e fate loro quelche à voi parrà buono: ma à questo huomo voi non fate questa cosa vergognosa.
25. Nolebant acquiescere sermonibus illius, quod cernens homo, eduxit ad eos concubinam suam, & eis tradidit illudendam: qua cùm tota nocte abusi essent, dimiserunt eam manè.	25. Aber die Leute wolten jm nicht gehorchen. Da fasset der Mann sein Kebsweib/vnd bracht sie zu jnen hinauß/die erkenneten sie/vnnd zuarbeiten sich die gantze nacht/ biß an den Morgen/ Vnnd da die Morgenröte anbrach/liessen sie sie gehen.	25. Ora quelli huomini non gli volsero compiacere: La onde quello huomo prese la sua concubina, e la menò fuora à quelli; & hebbero à far con quella, e n' abusorono per tutta quella notte insino à la mattina; dapoi la rimandorono quando apparue l' aurora.
26. At mulier recedentibus tenebris, venit ad ostiũ domus, ubi manebat Dominus suus, & ibi corruit.	26. Da kam das Weib hart vor Morgens/vnd fiel nider für der thür am hause des Manns/da jr Herr innen war / vnnd lag da biß es Liecht ward.	26. E quella donna venne su l' aurora; e cascò morta à la porta de la casa del huomo doue era il suo padrone, insino che fu di chiaro.
27. Mane facto, surrexit homo, & aperuit ostium, ut cœptam expleret viam: & ecce concubina eius iacebat ante ostium sparsis in limine manibus.	27. Da nun jr Herr des Morgens auffstund/vnd die Thür auffthet am Hause/vnd herauß gieng/daß er seines wegs zöge / Sihe / da lag sein Kebsweib für der Thür des hauses/ vnd jre Hende auff der Schwelle.	27. Et il padrone di quella leuandosi la mattina, & aprendo la porta de la casa vscì per andare à la sua via: & ecco che la donna sua concubina era cascata morta à la porta de la casa, e le sue mani erano sopra il soglio.
28. Cui ille, putans eam quiescere, loquebatur, Surge, & ambulemus. Qua nihil respondentę, intelligens quòd erat mortua, tulit eam, & imposuit asino, reversusque est in domum suam.	28. Er aber sprach zu jhr/stehe auff/ laß vnns ziehen/ Aber sie antwortet nicht. Da nam er sie auff den Esel/ macht sich auff / vnnd zoch an seinen ort.	28. E disse à quella, Leuati su & andiamo. Et ella non rispondeua, Ora quello huomo pigliandola sopra l' asino si leuò, e se n' andò nel suo luogo.
29. Quam cum esset ingressus, arripuit gladium, & cadaver uxoris cum ossibus suis in duodecim partes ac frusta concidens, misit in omnes terminos Israël.	29. Als er nun heim kam / nam er ein Messer/vnd fasset sein Kebsweib vnd stücket sie mit bein vnd mit alle/ in zwölff stück/vnd sandte sie inn alle Grentze Jsrael.	29. Il quale, quando fu arriuato à casa sua, prese vn coltello, & pigliando la sua concubina la tagliò con le sue ossa in dodici pezzi, e la mandò per tutti i confini de gli Israeliti.

יט

30 וַיְהִי כָל דַּחֲזֵי וַאֲמַר לָא הֲוָה וְלָא אִתְחֲזִיאַת כְּהָדָא לְמִן יוֹמָא דִּסְלִיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם עַד יוֹמָא הָדֵין שַׁווֹ לְבְכוֹן עֲלָהָא אִי אִתְיַעֲצוּ וּמַלִּילוּ׃

יט

30 וְהָיָה כָל־הָרֹאֶה וְאָמַר לֹא־נִהְיְתָה וְלֹא־נִרְאֲתָה כָּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה שִׂימוּ־לָכֶם עָלֶיהָ עֻצוּ וְדַבֵּרוּ׃

ιθ'.

30. Καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ὁρῶν ἔλεγεν· οὔτε ἐγενήθη, οὔτε ὤφθη οὕτως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ τῆς αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. θέσθε δὴ ἑαυτοῖς περὶ αὐτῆς βουλὴν, καὶ λαλήσατε.

כ

1 וּנְפַקוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתְכְּנִישַׁת כְּנִישְׁתָּא כְּגַבְרָא חַד לְמִדָּן וְעַד בְּאֵר שֶׁבַע וְאַרַע גִּלְעָדָאָה לִקְדָם יְיָ לְמִצְפַּיָא׃

2 וְאִתְעַתַּדוּ רֵישֵׁי כָּל עַמָּא כָּל שִׁבְטַיָּא דְּיִשְׂרָאֵל בִּקְהַל עַמָּא דַּיְיָ אַרְבַּע מְאָה אַלְפִין גְּבַר רַגְלִי שָׁלְפֵי סַיְפָא׃

3 וּשְׁמַעוּ בְּנֵי בִנְיָמִין אֲרֵי סְלִיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִצְפַּיָא וַאֲמַרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַלִּילוּ אֵיכְדֵין הֲוָת בִּישְׁתָּא הָדָא׃

4 וַאֲתֵיב גַּבְרָא לֵיוָאָה בַּעְלָהּ דְּאִתְּתָא קְטִילְתָּא וַאֲמַר לְגִבְעֲתָא דִּלְשִׁבְט בִּנְיָמִין עָלִית אֲנָא וּלְחֵינְתִי לִמְבָת׃

5 וְקָמוּ עֲלַי יָתְבֵי גִבְעֲתָא וְאַקִּיפוּ עֲלַי יָת בֵּיתָא בְּלֵילְיָא עֲלַי חֲשִׁיבוּ לְמִקְטַל וְיָת לְחֵינְתִי עַנּוּהָא וּמִיתַת׃

6 וַאֲחַדִית בִּלְחֵינְתִי וְהַדֵּימְתַּהּ וְשַׁלַּחְתַּהּ בְּכָל תְּחוּם אַחְסָנַת אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל אֲרֵי עֲבַדוּ עֵיצַת חִטְאִין וּדְלָא כָשַׁר בֵּי בְּיִשְׂרָאֵל׃

7 הָא כּוּלְּכוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ לְכוֹן פִּתְגָם וְעֵיצָא הָלְכָא׃

כ

1 וַיֵּצְאוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה כְּאִישׁ אֶחָד לְמִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהֹוָה הַמִּצְפָּה׃

2 וַיִּתְיַצְּבוּ פִּנּוֹת כָּל־הָעָם כֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְהַל עַם הָאֱלֹהִים אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי שֹׁלֵף חָרֶב׃

3 וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי בִנְיָמִן כִּי־עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ אֵיכָה נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת׃

4 וַיַּעַן הָאִישׁ הַלֵּוִי אִישׁ הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה וַיֹּאמַר הַגִּבְעָתָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן בָּאתִי אֲנִי וּפִילַגְשִׁי לָלוּן׃

5 וַיָּקֻמוּ עָלַי בַּעֲלֵי הַגִּבְעָה וַיָּסֹבּוּ עָלַי אֶת־הַבַּיִת לָיְלָה אוֹתִי דִּמּוּ לַהֲרֹג וְאֶת־פִּילַגְשִׁי עִנּוּ וַתָּמֹת׃

6 וָאֹחֵז בְּפִילַגְשִׁי וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ בְּכָל־שְׂדֵה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ זִמָּה וּנְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃

7 הִנֵּה כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ לָכֶם דָּבָר וְעֵצָה הֲלֹם׃

ΚΕΦΑΛ. κ'.

1. Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς, ἀπὸ δὰν ἕως βηρσαβεὲ, καὶ ἐν γῇ γαλαὰδ, πρὸς κύριον εἰς μασσηφᾶ.

2. Καὶ ἔστη τὸ κλίμα παντὸς τοῦ λαοῦ, πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν σπωμένων ῥομφαίαν.

3. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ βενιαμὶν, ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς μασσηφᾶ· καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ· λαλήσατε, ποῦ ἐγένετο ἡ κακία αὕτη;

4. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ λευίτης ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς πεφονευμένης, καὶ εἶπεν· εἰς γαβαὰ τῆς βενιαμὶν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακή μου τοῦ καταλῦσαι.

5. Καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ ἄνδρες οἱ παρὰ τῆς γαβαὰ, καὶ περιεκύκλωσαν ἐπ' ἐμὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτὸς, καὶ ἐμὲ ἠθέλησαν ἀποκτεῖναι, καὶ τὴν παλλακήν μου ἐταπείνωσαν, καὶ ἐνέπαιξαν, καὶ ἀπέθανε.

6. Καὶ ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου, καὶ ἐμέλισα αὐτὴν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας ἰσραὴλ, ὅτι ἐποίησαν ἀφροσύνην ἐν ἰσραήλ.

7. Ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, δότε αὐτοῖς λόγον καὶ βουλὴν ὧδε.

.30. Quod.

CAP. XIX.

30. Quod cum vidissent singuli conclamabant, Nunquam res talis facta est in Israel ex eo die quo ascenderunt patres nostri de Ægypto, usque in præsens tempus: ferte sententiam, & in commune decernite quid facto opus sit.

CAP. XX.

1. Egressi itaque sunt omnes filii Israel, & pariter congregati, quasi vir unus, de Dan usque Bersabee, & Terra-Galaad ad Dominum in Maspha.

2. Omnesq; anguli populorum, & cunctæ tribus Israel in Ecclesiam populi Dei convenerunt quadringenta millia peditum pugnatorum.

3. (Nec latuit filios Benjamin quòd ascendisset filii Israël in Maspha.) Interrogatusq; Levita maritus mulieris interfectæ, quomodo tantum scelus perpetratum esset.

4. Respondit, Veni in Gabaa Ben-iamin cum uxore mea, illucq; diverti.

5. Et ecce homines civitatis illius circundederunt nocte domum in qua manebam, volentes me occidere, & uxorem meam incredibili furore libidinis vexantes, denique mortua est.

6. Quam arreptam, in frusta concidi, misiq; partes in omnes terminos possessionis vestræ: quia nunquam tantum nefas, & tam grande piaculum factum est in Israel.

7. Adestis omnes filii Israël, decernite quid facere debeatis.

Das XIX. Capitel.

30. Wer das sahe / der sprach: Solchs ist nicht geschehen noch gesehen / sint der zeit die Kinder Israel auß Egypten Land gezogen sindt / biß auff disen tag / Nun bedenckt euch über dem / vnd gebt rath / vnd saget an.

Das XX. Capitel.

1. DA zogen die Kinder Israel auß / vnnd versammleten sich zu hauff wie ein Mañ / von Dan biß gen Berseba / vnd vom Land Gilead zu dem HERRN gen Mizpa.

2. Vnnd tratten zu hauff die Obersten des gantzen Volcks aller Stämme Israel / in der Gemeine Gottes / vier hundert tausent Mann zu fuß / die das schwerdt außzogen.

3. Aber die Kinder BenJamin höreten / daß die Kinder Israel hinauß gen Mizpa gezogen waren. Vnnd die Kinder Israel sprachen: Saget / wie ist das übel zu gangen?

4. Da antwortet der Levit / des Weibs Mann die erwürget war / vnd sprach: Ich kam gen Gibea inn BenJamin mit meinem Kebsweibe / übernacht dazubleiben.

5. Da machten sich wider mich auff die Bürger zu Gibea / vnd vmbgaben mich im Hauß deß nachts / vnd gedachten mich zu erwürgen / vnd haben mein Kebs Weib geschendet / daß sie gestorben ist.

6. Da fasset ich mein Kebsweib vnd zustücket sie / vnnd sand es in alle Feld des Erbs Israel / denn sie haben einen mutwillen vnd thorheit gethan in Israel.

7. Sihe da seydt jr Kinder Israel alle / schaffet euch rath vnnd thut hie zu.

CAP. XIX.

30. Et auuenne, che chiunque cio vedeua, diceua: Non è stata fatta, ne veduta simil cosa dal giorno che i figliuoli d' Israel montorono de la terra di Egitto insino à questo giorno: considerate sopra quella, consigliate, e parlate.

CAP. XX.

1. Allhora tutti i figliuoli d' Israel vscirono fuori, e la congregatione fu adunata come uno huomo, da Dan insino à Beer-seba, e da la terra di Galaad, al Signore in Mispa.

2. Et i quartieri di tutto il popolo, e tutte le tribu d' Israel si trouorono ne la congregatione del popolo di Dio, cioe quatrocento milia huomini à piedi che maneggiauano la spada.

3. Et i figliuoli di Beniamin intesero che i figliuoli d' Israel erano montati in Mispa & i figliuoli d' Israel dissero: Dite in che modo è stata commessa questa sceleratezza?

4. E l' huomo Leuita, marito de la donna vccisa rispose, e disse: Io era andato e la mia concubina per alloggiare in Gabaa, che è di Beniamin.

5. E gli huomini di Gabaa si leuorono contra di me, e di notte circondorono la casa contra di me: pensorono di ammazzarmi, ma afflissero la mia concubina, e mori.

6. La onde io presi la mia concubina, e la tagliai in pezzi, e la mandai per tutto il paese de la heredità d' Israel: imperoche haueano fatta vna cosa abomineuole e brutta in Israel.

7. Ecco, voi tutti figliuoli d' Israel, date quì la parola e'l consiglio.

כ

8 וקם כל עמא כגברא חד למימר לא ניזיל גבר למשכניה ולא נוור גבר לביתיה׃

9 וכען דין פתגמא דנעביד לגבעתא נתמני עלהא בעדבא׃

10 ונדבר עשרא גברין למאה לכל שבטיא דישראל ומאה לאלפא ואלפא לרבותא למיסב זוודין לעמא למעבד לאיתיותהון לגבעתא דבית בנימין ככל קלנא דעבד בישראל׃

11 ואיתכניש כל אנש ישראל לקרתא כגברא חד שוון׃

12 ושלחו שבטיא דישראל גברין בכל שבטי בנימין למימר מה בישתא הדא דהות בכון׃

13 וכען איתו ית גבריא בני רישעא די בגבעתא ונקטלינון ונפלי עבדי בישתא מישראל ולא אבו בני בנימין לקבלא למימר אחיהון בני ישראל׃

14 ואתכנישו בני בנימין מוקרויא לגבעתא למיפק לאגחא קרבא עם בני ישראל׃

15 ואתמניו בני בנימין ביומא ההוא מן קרויא עשרין ושיתא אלפין גברא שלפי סיפא בר מיתבי גבעתא אתמניאו שבע מאה גבר עולים׃

כ

8 ויקם כל העם כאיש אחד לאמר לא נלך איש לאהלו ולא נסור איש לביתו׃

9 ועתה זה הדבר אשר נעשה לגבעה עליה בגורל׃

10 ולקחנו עשרה אנשים למאה לכל שבטי ישראל ומאה לאלף ואלף לרבבה לקחת צדה לעם לעשות לבואם לגבע בנימן ככל הנבלה אשר עשה בישראל׃

11 ויאסף כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים׃

12 וישלחו שבטי ישראל אנשים בכל שבטי בנימן לאמר מה הרעה הזאת אשר נהיתה בכם׃

13 ועתה תנו את האנשים בני בליעל אשר בגבעה ונמיתם ונבערה רעה מישראל ולא אבו בני בנימן לשמע בקול אחיהם בני ישראל׃

14 ויאספו בני בנימן מן הערים הגבעתה לצאת למלחמה עם בני ישראל׃

15 ויתפקדו בני בנימן ביום ההוא מהערים עשרים וששה אלף איש שלף חרב לבד מישבי הגבעה התפקדו שבע מאות איש בחור׃

κ΄.

8. Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς λέγοντες· οὐκ εἰσελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

9. Καὶ νῦν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ ποιήσομεν τῇ γαβαᾷ· ἀναβησόμεθα ἐπ᾽ αὐτὴν ἐν κλήρῳ.

10. Πλὴν λημψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν εἰς πάσας φυλὰς Ἰσραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τῷ λαῷ, ἐπιτελέσαι τοῖς εἰσπορευομένοις εἰς τὴν γαβαὰ τοῦ Βενιαμεὶν, κατὰ πᾶσαν τὴν ἀφροσύνην ἣν ἐποίησαν ἐν Ἰσραήλ.

11. Καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν, ὡς ἀνὴρ εἷς ἐκ τῶν πόλεων ἐρχόμενοι.

12. Καὶ ἐξαπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμεὶν λέγοντες· τίς ἡ κακία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν;

13. Καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀσεβεῖς τοὺς ἐν γαβαᾷ τοὺς υἱοὺς Βελίαλ, καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς, καὶ ἐξαροῦμεν κακίαν ἐξ Ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἠθέλησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν εἰσακοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

14. Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς γαβαὰ ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσραήλ.

15. Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν ἐκ τῶν πόλεων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἀπωμένων ῥομφαίαν χωρὶς τῶν κατοικούντων τὴν γαβαὰ, οἳ ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι ἄνδρες ἐκλεκτοί.

CAP. XX.

8. Stansq; omnis populus,& quasi unius hominis sermone respondit, Non recedemus in tabernacula nostra, nec suam quisquam intrabit domum.

9. Sed hoc contra Gabaa in commune faciemus.

10. Decem viri eligantur è centum ex omnibus tribubus Israël,& centum de mille; & mille de decem millibus, ut comportent exercitui cibaria, & possimus pugnare contra Gabaa Ben-iamin, & reddere ei pro scelere quod meretur.

11. Convenitq; universus Israël ad civitatem quasi homo unus eadem mente, unoq; consilio.

12. Et miserunt nuntios ad omnem tribum Ben-iamin, qui dicerent, Cur tantum nefas in vobis repertum est?

13. Tradite homines de Gabaa, qui hoc flagitium perpetrarunt, ut moriantur, & auferatur malum de Israël. Qui noluerunt fratrum suorum filiorum Israël audire mandatum.

14. Sed ex cunctis urbibus quæ sortis suæ erant, convenerunt in Gabaa, ut illis ferrent auxilium,& contra universum populum Israël dimicarent.

15. Inventiq; sunt viginti quinque millia de Ben-iamin educentium gladium, præter habitatores Gabaa, qui septingenti erant viri fortissimi.

Das XX. Capitel.

8. Da macht sich alles Volck auff/ wie ein Mann/vnnd sprach: Es soll niemand in seine Hütten gehen/ noch in sein Hauß kehren.

9. Sondern das wollen wir jetzt thun wider Gibea. Lasst vns losen.

10. Vnnd nemen zehen Mann von hundert/vnnd hundert von tausent/ vnnd tausent von zehen tausent/auß allen Stämmen Jsrael/daß sie Speise nemen für das Volck/ daß sie kommen vnnd thun mit Gibea BenJamin/nach all jrer Thorheit/die sie in Jsrael gethan haben.

11. Also versammleten sich zu der Stadt alle Männer Jsrael/ wie ein Mann/vnd verbunden sich.

12. Vnd die Stämme Jsrael sandten Männer zu allen Geschlechten BenJamin/vnd liessen jhnen sagen: Was ist das für ein Boßheit/die bey euch geschehen ist?

13. So gebt nun her die Männer/ die bösen Buben zu Gibea/daß wir sie tödten/ vnnd das übel auß Jsrael thun. Aber die Kinder BenJamin wolten nicht gehorchen der Stimm jrer Brüder/der Kinder Jsrael.

14. Sondern sie versammleten sich auß den Städten gen Gibea/außzuziehen um den Streit wider die Kinder Jsrael.

15. Vnd wurden des tags gezehlet der Kinder BenJamin auß den Städten / sechs vnd zweintzig tausent Mann/die das Schwerdt außzogen / Ohn die Bürger zu Gibea. Der wurden sieben hundert gezehlet ausserlesen Mann.

CAP. XX.

8. Allhora si leuò tutto il popolo come vno huomo dicendo: Noi non andaremo, ciascuno al suo pauiglione, ne ci ritiraremo, ciascuno à casa sua.

9. Ma ecco quel che noi faremo ora à Gabaa, contra lei, per sorte.

10. Noi pigliaremo dieci huomini di cento di ciascuna tribu d' Jsrael, e di mille, cento; e di dieci milia, mille? à fin che portino da mangiare al popolo, e quando arriueranno in Gabaa di Beniamin, facciano à lui secondo tutta la sceleratezza che ha fatto in Israel.

11. E cosi tutti gli huomini d' Israel furono adunati contra la città, confederati come vno huomo.

12. Et le tribu d' Israel mandorono huomini per tutte le tribu de figliuoli di Beniamin, dicendo: Che male é questo, che è stato fatto fra voi?

13. Dateci dunque ora gli huomini empii, che sono in Gabaa, à fin che noi gli ammazziamo, e leuiamo il male d' Israel. Et i figliuoli di Beniamin non volsero obedire à la voce de i loro fratelli figliuoli d' Israel,

14. (Ma congregorono i figliuoli di Beniamin de le citte in Ghibea per vscire à la guerra cõtro à figliuoli d' Israel.)

15. Et in quel giorno furono numerati de i figliuoli di Beniamin de le citta, venti sei milia huomini, che maneggiauano la spada; oltre gli habitatori di Gabaa, i quali furono numerati sette cento huomini scelti.

כ

16 מִכֹּל הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ כָּל־זֶה קֹלֵעַ בָּאֶבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יַחֲטִא׃

17 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ מִלְחָמָה׃

18 וַיָּקֻמוּ וַיַּעֲלוּ בֵית־אֵל וַיִּשְׁאֲלוּ בֵאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ בַתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה בַתְּחִלָּה׃

19 וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה׃

20 וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־הַגִּבְעָה׃

21 וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִיתוּ בְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה׃

22 וַיִּתְחַזֵּק הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ־שָׁם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן׃

23 וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּבְכּוּ לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעֶרֶב וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר הַאוֹסִיף לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן אָחִי וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ אֵלָיו׃

24 וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי׃

כ

16 מִכָּל עַמָּא הָדֵין שְׁבַע מְאָה גְּבַר עוּלֵים גִּבָּרִין צְמִיד בִּידֵיהּ דִּימִינָא כָּל אִילֵין דְּשָׁדַן וְאַבְנָא בְּקִילְעָא וּמִרְמַן בְּבֵינַת סַעֲרָא וְלָא מַשְׁנַן׃

17 וֶאֱנָשׁ יִשְׂרָאֵל אִתְמְנִיאוּ בַּר מִדְּבֵית בִּנְיָמִין אַרְבַּע מְאָה אַלְפִין גַּבְרָא שָׁלְפֵי סַיְפָא כָּל אִילֵין גַּבְרֵי עָבְדֵי קְרָבָא׃

18 וְקָמוּ וּסְלִיקוּ לְבֵית אֵל וּשְׁאִילוּ (בְּמֵימְרָא) דַייָ וַאֲמַרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַן יִסַּק לָנָא בְּקַדְמֵיתָא לְאַגָּחָא קְרָבָא עִם בְּנֵי בִנְיָמִין וַאֲמַר יְיָ יְהוּדָה בְּקַדְמֵיתָא׃

19 וְקָמוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצַפְרָא וּשְׁרוֹ עַל גִּבְעָתָא׃

20 וּנְפַקוּ אֱנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְאַגָּחָא קְרָבָא עִם בְּנֵי בִנְיָמִין וְסַדַּרוּ עִמְּהוֹן אֱנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל קְרָבָא עַל גִּבְעָתָא׃

21 וּנְפַקוּ בְּנֵי בִנְיָמִין מִן גִּבְעָתָא וְחַבִּילוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא הַהוּא עֶשְׂרִין וְתַרְתֵּין אַלְפִין גַּבְרָא קְטִילִין רְמוֹן לְאַרְעָא׃

22 וְאִתְתַּקִּיף עַמָּא אֱנָשׁ יִשְׂרָאֵל וְאוֹסִיפוּ לְסַדָּרָא קְרָבָא בְּאַתְרָא דְּסַדַּרוּ קְרָבָא תַמָּן בְּיוֹמָא קַדְמָאָה׃

23 וּסְלִיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְכוֹ קֳדָם יְיָ עַד רַמְשָׁא וּשְׁאִילוּ (בְּמֵימְרָא) דַייָ לְמֵימַר הַאוֹסֵיף לְמִקְרַב לְאַגָּחָא קְרָבָא עִם בְּנֵי בִנְיָמִין אֲחִי וַאֲמַר יְיָ סַקוּ עֲלֵיהוֹן׃

24 וּקְרִיבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְוָת בְּנֵי בִנְיָמִין בְּיוֹמָא תִּנְיָנָא׃

κ'.

16. Ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ (ἑπτακόσιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ) ἀμφοτεροδέξιοι, πάντες οὗτοι σφενδονῶνται βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν τρίχα, καὶ οὐ διαμαρτάνοντες.

17. Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν χωρὶς τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν, καὶ πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταί.

18. Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθήλ, καὶ ἐπηρώτησαν ἐν τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμῆσαι μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμίν; καὶ εἶπε κύριος· Ἰούδας ἀναβήσεται ἀφηγούμενος.

19. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοπρωΐ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν Γαβαά.

20. Καὶ ἐξῆλθε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμίν, καὶ παρετάξαντο μετ' αὐτοῦ ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Γαβαά.

21. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διέφθειραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν.

22. Καὶ ἐνίσχυσαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ, καὶ προσέθεντο παρατάξασθαι πόλεμον ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ παρετάξαντο ἐκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ.

23. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐπηρώτησαν ἐν κυρίῳ λέγοντες· εἰ προσθῶ ἔτι προσεγγίσαι εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου; καὶ εἶπε κύριος· ἀνάβητε πρὸς αὐτόν.

24. Καὶ προσῆλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ.

CAP. XX.

16. (*Ex universo populo septingenti viri fortissimi*) ita sinistra, ut dextra prœliantes: & sic fundis lapides ad certum iacientes, ut capillum quoque possent percutere, & nequaquam in alteram partem ictus lapidis deferretur.

17. Virorum quoq; Israël, absque filiis Ben-iamin, inventa sunt quadringenta millia educentium gladios, & paratorum ad pugnam.

18. Qui surgentes venerunt in domum Dei, hoc est, in Silo: consuluerunt q; Dominum, atque dixerunt, Quis erit in exercitu nostro princeps certaminis contra filios Ben-iamin? Quibus respondit Dominus, Iudas sit dux vester.

19. Statimque filii Israël surgentes manè, castrametati sunt iuxta Gabaa:

20. Et inde procedentes ad pugnam contra Ben-iamin, urbem oppugnare cœperunt.

21. Egressiq; filii Ben-iamin de Gabaa, occiderunt de filiis Israël die illo viginti duo millia virorum.

22. Rursum filii Israël & fortitudine & numero confidentes, in eodem loco in quo prius certaverant, aciem direxerunt.

23. Ita tamen ut prius ascenderent & flerent coram Domino usque ad noctem: consulerentq; eum, & dicerent, Debeo ultrà procedere ad dimicandum contra filios Ben-iamin fratres meos, an non? Quibus ille respondit, Ascendite ad eos, & inite certamen.

24. Cumq; filii Israël, altera die cõtra filios Ben-iamin ad prœlium processissent.

Das XX. Capitel.

16. Vnnd vnter allem disem Volck waren sieben hundert Mann außerlesen/die linck waren / vnnd kondten mit der Schleuder ein Haar treffen/ daß sie nicht feileten.

17. Aber der von Israel (ohn die von BenJamin) wurden gezehlet vier hundert tausent Mann/die das Schwerdt führeten / vnnd alle streitbare Männer.

18. Die machten sich auff/vnnd zogen hinauff zum Hause Gottes / vnd fragten GOtt/vnnd sprachen: Wer soll für vns hinauff ziehen/den streit anzufahen mit den Kindern BenJamin? Der HERR sprach: Juda soll anfahen.

19. Also machten sich die Kinder Israel des morgens auff/ vnd lagerten sich für Gibea.

20. Vnnd ein jederman von Israel gieng herauß zu streiten mit BenJamin/vnd schickten sich zu streiten wider Gibea.

21. Da fielen die Kinder BenJamin herauß auß Gibea/vnd schlugen des tages vnter Israel zwey vnnd zweintzig tausent zu boden.

22. Aber das Volck/der Mann von Israel/ermanet sich/vnd rüsteten sich noch weiter zu streiten/am selben ort/ da sie sich des vorigen tags gerüstet hatten.

23. Vnnd die Kinder Israel zogen hinauff/vnd weineten für dem HERREN biß an den Abend/vnd fragten den HERRN/vnnd sprachen: sollen wir mehr nahen zu streiten mit den Kindern BenJamin / vnsern Brüdern? Der HERR sprach: Ziehet hinauff zu jnen.

24. Vnnd da die Kinder Israel sich machten an die Kinder BenJamin des andern tages.

CAP. XX.

16. *Di tutto questo popolo ve n'erano settecento huomini scelti, che haueano la lor man destra impedita: iquali tutti tirauano con la frombola de le pietre à vn capello, e non falliuano.*

17. *Et i figliuoli d'Israel furono conti, quattrocento milia huomini che sfoderauano la spada, oltre à quelli di Beniamin; tutti questi huomini guerrieri.*

18. *Ora i figliuoli d'Israel si leuorono, e montorono ne la casa di Dio, e domandorono à Dio, dicendo; Chi di noi salirà primo à combattere contra i figliuoli di Beniamin; Et il Signore rispose; Iuda sarà nel principio.*

19. *E cosi i figliuoli d'Israel si leuorono la mattina, e posero il campo contra Gabaa.*

20. *Gli huomini d'Israel dunque vscirono à combattere contra Beniamin: e gli huomini d'Israel ordinorono la battaglia contra quelli, dirimpetto à Gabaa.*

21. *Allhora i figliuoli di Beniamin vscirono di Gabaa, & in quel giorno mandorono à terra ventidue milia huomini d'Israel.*

22. *Et il popolo de gli huomini d'Israel prese vigore, e dinuouo ordinorono la battaglia nel luogo, nel quale l'haueano disposta il primo giorno.*

23. *Ma i figliuoli d'Israel montorono, e piansero dinanzi al Signore insino à la sera, & interrogorono il Signore, dicendo; Ci accostaremo noi dinuouo per cõbattere contra i figliuoli di Beniamin nostro fratello? Et il Signore rispose, Montate contra di lui.*

24. *I figliuoli d'Israel dunque si affrontorono il giorno seguente cõ i figliuoli di Beniamin.*

כ

25 ונפקו דבית בנימן לקדמותהון מן גבעתא ביומא תנינא וחבילו בבני ישראל עוד תמנת עסר אלפין גברא קטילין רמון לארעא כל אילין שלפי סיפא:

26 וסליקו כל בני ישראל וכל עמא ואתו לבית אל ובכו ויתיבו תמן קדם ייי וצמו ביומא ההוא עד רמשא ואסיקו עלון ונכסת קודשין קדם ייי:

27 ושאילו בני ישראל (במימרא) דייי ותמן ארון קימא דייי ביומיא האינון:

28 ופינחס בר אלעזר כהנא קאים קדמוהי ביומיא האינון למימר האוסיף עוד למיפק לאגחא קרבא עם בני בנימין אחי אם איתמנע ואמר ייי סקו ארי מחר אמסרינון בידך:

29 ושוי ישראל כמנין על גבעתא סחור סחור:

30 וסליקו בני ישראל לות בני בנימין ביומא תליתאה וסדרו קרבא על גבעתא כזמן בזמן:

31 ונפקו בני בנימין לקדמות עמא איתנגידו מן קרתא ושריאו לקטלא מעמא קטילין כזמן בזמן בכבש אורחתא דחדא דסלקא לבית אל וחדא לגבעתא בחקלא כתלתין גברא בישראל:

כ

25 ויצא בנימן לקראתם מן הגבעה ביום השני וישחיתו בבני ישראל עוד שמנת עשר אלף איש ארצה כל אלה שלפי חרב:

26 ויעלו כל בני ישראל וכל העם ויבאו בית אל ויבכו וישבו שם לפני יהוה ויצומו ביום ההוא עד הערב ויעלו עלות ושלמים לפני יהוה:

27 וישאלו בני ישראל ביהוה ושם ארון ברית האלהים בימים ההם:

28 ופינחס בן אלעזר בן אהרן עמד לפניו בימים ההם לאמר האוסף עוד לצאת למלחמה עם בני בנימן אחי אם אחדל ויאמר יהוה עלו כי מחר אתננו בידך:

29 וישם ישראל ארבים אל הגבעה סביב:

30 ויעלו בני ישראל אל בני בנימן ביום השלישי ויערכו אל הגבעה כפעם בפעם:

31 ויצאו בני בנימן לקראת העם הנתקו מן העיר ויחלו להכות מהעם חללים כפעם בפעם במסלות אשר אחת עלה בית אל ואחת גבעתה בשדה כשלשים איש בישראל:

κ'.

25. Καὶ ἐξῆλθε Βενιαμεὶν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς ἐκ τῆς γαβαὰ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ διέφθειρεν ἔτι ἐκ τοῦ λαοῦ ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν, πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι ῥομφαίαν.

26. Καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἦλθοσαν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἔκλαυσαν, καὶ ἐκάθισαν ἐναντι κυρίου, καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕως ἑσπέρας. καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα σωτηρίου ἔναντι κυρίου.

27. Καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ· καὶ ἐκεῖ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις.

28. Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. λέγοντες· εἰ προσθῶ ἔτι ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον μετὰ υἱῶν Βενιαμεὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἢ κοπάσω; καὶ εἶπε κύριος. ἀνάβητε, καὶ αὔριον παραδώσω αὐτὸν ἐν τῇ χειρὶ ὑμῶν.

29. Καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔνεδρα τῇ γαβαὰ κύκλῳ.

30 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Βενιαμεὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ παρετάξαντο πρὸς τὴν γαβαὰ ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ.

31. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξεκενώθησαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρξαντο πατάσσειν ἐκ τοῦ λαοῦ τραυματίας, καθὼς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἥ ἐστι μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθὴλ, καὶ μία ἀναβαίνουσα εἰς γαβαὰ, ἐν τῷ ἀγρῷ, ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ἐν τῷ Ἰσραήλ.

16. Fru-

CAP. XX.

25. Eruperunt filii Ben-iamin de portis Gabaa: & occurrentes eis, tanta in illos cæde bacchati sunt, ut decẽ & octo millia virorum educentium gladium prosternerent.

26. Quam ob rem omnes filii Israel venerunt in domum Dei, & sedentes flebant coram Domino: ieiunaveruntq; die illo usque ad vesperam, & obtulerunt ei holocausta, atque pacificas victimas.

27. Et super statu suo interrogaverunt. Eo tempore ibi erat arca fœderis Domini.

28. Et Phinees filius Eleazari filii Aaron præpositus domus. Consuluerunt igitur Dominum, atque dixerunt, Exire ultrà debemus ad pugnam contra filios Beniamin fratres nostros, an quiescere? Quibus ait Dominus, Ascendite: cras enim tradam eos in manus vestras.

29. Posueruntq; filii Israël insidias per circuitum urbis Gabaa:

30. Et tertia vice, sicut semel & bis, contra Ben-iamin exercitum produxerunt.

31. Sed & filii Ben-iamin audacter eruperunt de civitate, & fugientes adversarios longius persecuti sunt, ita ut vulnerarent ex eis sicut primo die & secundo, & cæderent per duas semitas vertentes terga, quarum una ferebatur in Beth el, & altera in Gabaa, atque prosternerent triginta circiter viros.

Das XX. Capitel.

25. Fielen die BenJamiter herauß auß Gibea jhnen entgegen desselben tags / vnnd schlugen von den Kindern Jsrael noch achtzehen tausent zu boden / die alle das Schwerdt führeten.

26. Da zogen alle Kinder Jsrael hinauff / vnd alles Volck / vnd kamen zum Hause Gottes / vnnd weineten / vnd blieben daselbs für dem HERrn vnnd fasteten den tag biß zu abend / vnnd opfferten Brandopffer vnnd Danckopffer für dem HERREN.

27. Vnd die Kinder Jsrael fragten den HERrn / (Es war aber daselbs die Lade des Bunds Gottes zu der selbigen zeit.

28. Vnd Pinehas / der Son Eleasar / Aarons Sohn / stund für jhm zu derselbigen zeit) vnd sprachen: Sollen wir mehr außziehen zu streitẽ mit den kindern BenJamin vnsern Brüdern / oder soll ich ablassen? Der HERR sprach: Ziehet hinauff / morgen will Jch sie in eure hende geben.

29. Vnd die Kinder Jsrael bestelleten einen Hinderhalt auff Gibea vmbher.

30. Vnnd zogen also die Kinder Jsrael hinauff / des dritten tags / an die Kinder BenJamin / vnd rüsteten sich an Gibea / wie vor zweymals.

31. Da fuhren die Kinder BenJamin herauß dem Volck entgegen / vnd rissen sich von der Stadt / vnd fiengen an zu schlagen / vnnd zuverwunden vom Volck / wie vor zwey mals im Feld auff zwo strassen / der eine gen BethEl / die ander gen Gibea gehet / bey dreissig Mann in Jsrael.

CAP. XX.

25. *E Beniamin il giorno seguente vscì di Gabaa contra di loro; & ancora mandorono à terra diciotto milia huomini de figliuoli d'Israel: iquali tutti sapeuano impugnare la spada:*

26. *Per laqual cosa tutti i figliuoli d'Israel montorono, e tutto il popolo, & andorono ne la casa di Dio, e piansero, e stettero quiui dinanzi al Signore. Digiunorono ancora in quel giorno insino à la sera, & offerirono gli holocausti & i pacifici dinanzi al Signore.*

27. *Et i figliuoli d'Israel domandorono al Signore (imperoche quiui era l'arca del patto del Signore Dio in quei giorni.*

28. *E Phinees figliuolo di Eleazar figliuolo di Aharon staua dinanzi à quella in quel tempo) dicendo: Vsciremo noi piu per combattere contra i figliuoli di Beniamin nostro fratello, ò restaremo? Il Signore rispose, Montate; perche domane io li darò ne le vostre mani.*

29. *Cosi Israel messe de le imboscate contra Gabaa à l'intorno.*

30. *Et i figliuoli d'Israel salendo il terzo giorno contra i figliuoli di Beniamin, ordinorono la battaglia contra Gabaa, si come la prima e la seconda volta.*

31. *Ora i figliuoli di Beniamin essendo vsciti contra il popolo, furono ritirati da la città, e cominciorono à percottere del popolo e ferire, si come la prima e la seconda volta per i sentieri (de quali vno montaua à la casa di Dio, e l'altro in Gabaa) nel campo, quasi trenta huomini d'Israel.*

כ

32 ואמרו בני בנימן תבירין אינון קדמנא כקדמיתא ובני ישראל אמרו ניפוק וניגודינון מן קרתא לכבשיא:

33 וכל אינש ישראל קמו מאתריהון וסדרו קרבא במושרי יריחו וכמנא דישראל מגיח מאתריה ממישר גבעתא:

34 ואתו מדרום לגבעתא עסרה אלפין גבר עולים מכל ישראל ועבדי קרבא תקיפו ואינון לא ידעין ארי קריבת דתיתי להון בישתא:

35 ותבר יי ית דבית בנימין קדם ישראל וחבילו בני ישראל בדבית בנימין ביומא ההוא עשרין וחמשא אלפין ומאה גברא כל אילין שלפי סיפא:

36 וחזו בני בנימין ארי אתברו ויהבו אנש ישראל אתרא לדבית בנימין ארי איתרחיצו על כמנא דשויאו על גבעתא:

37 וכמנא אוחו ואתנגידו על גבעתא ואתנגיד כמנא ומחו ית כל קרתא לפתגם דחרב:

38 וזמנא הוה מתקן לאנש ישראל עם כמנא דיסגון לאסקותהון יתור דתנן מן קרתא:

39 ואיתתחור אנש ישראל בקרבא ודבית בנימין שריאו לקטלא קטילין באנש ישראל כתלתין גברא ארי אמרו ברם אתבר תבירין אינון קדמנא כקרבא קדמאה:

כ

32 ויאמרו בני בנימן נגפים הם לפנינו כבראשנה ובני ישראל אמרו ננוסה ונתקנוהו מן העיר אל המסלות:

33 וכל איש ישראל קמו ממקומו ויערכו בבעל תמר וארב ישראל מגיח ממקמו ממערה גבע:

34 ויבאו מנגד לגבעה עשרת אלפים איש בחור מכל ישראל והמלחמה כבדה והם לא ידעו כי נגעת עליהם הרעה:

35 ויגף יהוה את בנימן לפני ישראל וישחיתו בני ישראל בבנימן ביום ההוא עשרים וחמשה אלף ומאה איש כל אלה שלף חרב:

36 ויראו בני בנימן כי נגפו ויתנו איש ישראל מקום לבנימן כי בטחו אל הארב אשר שמו אל הגבעה:

37 והארב החישו ויפשטו אל הגבעה וימשך הארב ויך את כל העיר לפי חרב:

38 והמועד היה לאיש ישראל עם הארב הרב להעלותם משאת העשן מן העיר:

39 ויהפך איש ישראל במלחמה ובנימן החל להכות חללים באיש ישראל כשלשים איש כי אמרו אך נגוף נגף הוא לפנינו כמלחמה הראשנה:

κ΄.

32. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν, προσκόπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἶπαν· φύγωμεν, καὶ ἐκσπάσωμεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδούς. καὶ ἐποίησαν οὕτω.

33 Καὶ πᾶς ἀνὴρ ἰσραὴλ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐν Βαὰλ θαμὰρ, καὶ τὸ ἔνεδρον ἰσραὴλ ἐξεπάλαιεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, ἀπὸ δυσμῶν τῆς γαβαά.

34. Καὶ παρεγένοντο ἐξεναντίας τῆς γαβαὰ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς ἰσραὴλ, καὶ ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἀφῆπται ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ κακία.

35. Καὶ ἐτρόπωσε κύριος τὸν Βενιαμεὶν κατὰ πρόσωπον ἰσραήλ. καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν τῷ Βενιαμεὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας, πάντες οὗτοι σπώμενοι ῥομφαίαν.

36. Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν ὅτι τετρόπωνται, καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ ἰσραὴλ τῷ Βενιαμεὶν τόπον, ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον ὃ ἔταξαν πρὸς τὴν γαβαά.

37. Καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησε καὶ ἐξεχύθησαν πρὸς τὴν γαβαὰ, καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον, καὶ ἐπάταξε τὴν πόλιν ὅλην ἐν στόματι ῥομφαίας.

38. Καὶ σημεῖον ἦν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ μετὰ τοῦ ἐνέδρου τῆς μάχης, ἀνενεγκεῖν αὐτοὺς πυρσὸν τοῦ καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως.

39. Καὶ ἀνέστρεψεν ἀνὴρ ἰσραὴλ ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ Βενιαμεὶν ἤρξατο τοῦ τύπτειν τραυματίας ἐν τῷ ἀνδρὶ ἰσραὴλ ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ὅτι εἶπαν· πλὴν τροπούμενος τροποῦται ἐναντίον ἡμῶν καθὼς ὁ πόλεμος ὁ ἔμπροσθεν.

32. Puta-

CAP. XX.

32. Putaverunt enim solito eos more cædere. Qui fugam arte simulantes inierunt consilium ut abstraherent eos de civitate, & quasi fugientes ad supradictas semitas perducerent.

33. Omnes itaque filii Israël surgẽtes de sedibus suis, tetenderunt aciem in loco qui vocatur Baal-thamar. Insidiæ quoque quæ circa urbem erant, paulatim se aperire cœperunt, & ab Occidentali urbis parte procedere.

34. Sed & alia decem millia virorum de universo Israël, habitatores urbis ad certamina provocabant. Ingravatumq; est bellum contra filios Ben-iamin: & non intellexerunt quòd ex omni parte illis instaret interitus.

35. Percussitq; eos Dominus in conspectu filiorum Israël, & interfecerunt ex eis in illo die vigintiquinque millia, & centum viros, omnes bellatores & educentes gladium.

36. Filii autem Ben-iamin cum se inferiores esse vidissent, cœperũt fugere. Quod cernentes filii Israël, dederunt eis ad fugiendum locum, ut ad præparatas insidias devenirent, quas iuxta urbem posuerant.

37. Qui cùm repentè de latibulis surrexissent, & Ben-iamin terga cædentibus daret, ingressi sunt civitatem, & percusserunt eam in ore gladii.

38. Signum autem dederant filii Israël his quos in insidiis collocaverant, ut postquam urbem cœpissent, ignẽ accenderent: ut ascendente in altum fumo, captam urbem demonstrarent.

39. Quod cùm cernerent filii Israël in ipso certamine positi (putaverunt enim filii Ben-iamin eos fugere, & instantiùs persequebantur, cæsis de exercitu eorum triginta viris.)

Das XX. Capitel.

32. Da gedachten die Kinder BenJamin/ Sie sind geschlagen für vns wie vorhin. Aber die Kinder Jsrael sprachen: Lasst vns fliehen/ daß wir sie von der Stadt reissen auff die strassen.

33. Da machten sich auff alle Mañ von Jsrael von jrem ort/ vnd rüsteten sich zu BaalThamar. Vnnd der hinderhalt Jsrael brach herfür an seinem ort/ von der höle Gaba.

34. Vnd kamen gegen Gibea zehen tausent Mann/ außerlesen auß gantzem Jsrael/ daß der streit hart ward/ Sie wusten aber nicht/ daß sie das vnglück treffen würde.

35. Also schlug der HERR BenJamin für den Kindern Jsrael/ daß die Kinder Jsrael auff den tag verderbeten fünff vnd zweintzig tausent vnd hundert Mann in BenJamin/ die alle das Schwerdt führeten.

36. Denn da die Kinder BenJamin sahen/ daß sie geschlagen waren/ gaben jnen die Männer Jsrael raum/ denn sie verliessen sich auff den Hinderhalt/ den sie bey Gibea bestellet hatten.

37. Vnd der Hinderhalt eilet auch vnd brach herfür zu Gibea zu/ vnnd zoch sich hinan/ vnd schlug die gantze stadt mit der scherpffe des Schwerts.

38. Sie hatten aber eine Losung mit einander/ die Männer von Jsrael vnnd der Hinderhalt/ mit dem Schwert über sie zu fallen/ wenn der Rauch von der Stadt sich erhübe.

39. Da nun die Männer von Jsrael sich wanden im streit/ vnd BenJamin anfieng zuschlagen/ vnnd verwündten in Jsrael bey dreissig Mañ/ vnnd gedachten/ sie sind für vnns geschlagen wie im vorigen Streit.

CAP. XX.

32. Et i figliuoli di Beniamin dissero, Sono caduti dinanzi à noi come prima. Et i figliuoli d' Israel dissero, Fuggiamo, e tiriamogli da la citta insino à i sentieri:

33. E quando tutti gli huomini d' Israel si furono leuati del luogo loro, si messero in ordinanza in Baalthamar; in questo mezzo le imboscate d' Israel vscirono del luogo loro, cioè, de la prataria di Gabaa.

34. Cosi dieci milia huomini scelti di tutto Israel andorono contra Gabaa, e la scaramuccia s'aggrauò, ma quelli non sapeuano che il male fosse lor vicino.

35. Et il Signore percosse Beniamin dinanzi à Israel, & i figliuoli d' Israel in quel giorno rouinorono cento venticinque milia huomini di Beniamin; i quali tutti maneggiauano la spada.

36. Et i figliuoli di Beniamin viddero ch' erano percosi, perche i figliuoli d' Israel haueuano dato il luogo à Beniamin; imperoche si confidauano ne le imboscate, lequali haueuano poste contra Gabaa.

37. E le imboscate si accelerorono, e fecero empito contra Gabaa, e le imboscate vscirono fuori, e percossero tutti gli habitatori de la città à fil di spada.

38. E gli huomini d'Israel haueuano vn tempo disegnato con le imboscate, cioè, che facessero con gran diligenza salire vno incendio con fumo, de la citta.

39. Ora gli huomini d' Israel s' erano riuoltati ne la battaglia, e Beniamin cominciò à percotere quasi trenta huomini de feriti d' Israel, percioche diceuano, Certamente ch' è stato percosso dinanzi à noi come ne la prima scaramuccia.

כ

40 וכמנא שרי לאסקא מן קרתא יתור דתנן ואיתפניאו דבית בנימין לאחוריהון והא סליק תננא דקרתא לצית שמיא:

41 ואנש ישראל איתחור ואיתבהילו אינש בנימין ארי חזא ארי קריבת דתיתי עליהון בישתא:

42 ואיתפניאו קדם אינש ישראל לאורח מדברא ועבדי קרבא אדביקונון ואינשי כמנא קמו מקרויהון קטלין בהון מיכן ומיכן:

43 טלטילו ית בנימין ורדפונון מבית ניחיהון טרדונון עד לקביל גבעתא מדנח שמשא:

44 ואיתקטלו מדבית בנימין תמנת עשר אלפין גברא כל אילין גברי עבדי קרבא:

45 ואתפניאו ואפכו למדברא לכיף רמון ואטמרו בבישתא חמשא אלפין גברא אדביקו בתריהון עד גדעום וקטילו מנהון תרין אלפין גברא:

46 והוו כל דאיתקטילו מדבית בנימין עשרין וחמשא אלפין גברא שלפי סיפא ביומא ההוא ית כל אילין גברי עבדי קרבא:

47 ואתפניאו ואפכו למדברא לכיף רמון שית מאה גברא ויתיבו בכיף רמון ארבעה ירחין:

48 ואנש ישראל תבו לות בני בנימין ומחונון לפתגם דחרב מקרויהון גמרינון עד בעירא ועד כל דאישתכח אף כל קרויא דאישתכחא אוקידו בנורא:

כ

40 והמשאת החלה לעלות מן־העיר עמוד עשן ויפן בנימן אחריו והנה עלה כליל־העיר השמימה:

41 ואיש ישראל הפך ויבהל איש בנימן כי ראה כי־נגעה עליו הרעה:

42 ויפנו לפני איש ישראל אל־דרך המדבר והמלחמה הדביקתהו ואשר מהערים משחיתים אותו בתוכו:

43 כתרו את־בנימן הרדיפהו מנוחה הדריכהו עד נכח הגבעה ממזרח שמש:

44 ויפלו מבנימן שמנה־עשר אלף איש את־כל־אלה אנשי חיל:

45 ויפנו וינסו המדברה אל־סלע הרמון ויעללהו במסלות חמשת אלפים איש וידביקו אחריו עד־גדעם ויכו ממנו אלפים איש:

46 ויהי כל־הנפלים מבנימן עשרים וחמשה אלף איש שלף חרב ביום ההוא את־כל־אלה אנשי־חיל:

47 ויפנו וינסו המדברה אל־סלע הרמון שש מאות איש וישבו בסלע רמון ארבעה חדשים:

48 ואיש ישראל שבו אל־בני בנימן ויכום לפי־חרב מעיר מתם עד־בהמה עד כל־הנמצא גם כל־הערים הנמצאות שלחו באש:

κ΄.

40. Καὶ τὸ σύσσημον ἀνέβη ἐπὶ πλεῖον ἐκ τῆς πόλεως στῦλος καπνοῦ, καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμὶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν.

41. Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀνέστρεψε, καὶ ἔσπευσεν ἀνὴρ Βενιαμὶν, καὶ εἶδον ὅτι ἧπται αὐτοῦ ἡ κακία.

42. Καὶ ἔκλιναν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου, καὶ ὁ πόλεμος κατέφθασεν ἐπ᾽ αὐτούς. καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειρον αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

43. Καὶ κατέκοψαν τὸν Βενιαμὶν, καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν, ἀπὸ νουὰ [κατὰ πόδα αὐτοῦ ἕως ἀπέναντι γαβαὰ κατέπαυσεν αὐτὸν κατάπαυσιν, καὶ] κατεπάτησεν αὐτὸν ἕως ἐξ ἐναντίας τῆς γαβαὰ πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου.

44. Καὶ ἔπεσον ἐκ τοῦ Βενιαμὶν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν, οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνατοί.

45. Καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν ῥεμμὼν, καὶ ἐκαλαμήσαντο αὐτοῦ ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ προσεκολλήθησαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως γαδαὰμ, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτοῦ δισχιλίους ἄνδρας.

46. Καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἐν τῷ Βενιαμὶν, εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνάμεως.

47. Καὶ ἐξέκλιναν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν ῥεμμὼν, ἑξακόσιοι ἄνδρες, καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πέτρᾳ ῥεμμὼν τετράμηνον.

48. Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀνεκάλεσαν εἰς τοὺς υἱοὺς Βενιαμὶν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, ἀπὸ πόλεως ἑξῆς ἕως κτήνους, ἕως παντὸς τοῦ εὑρεθέντος εἰς πάσας τὰς πόλεις, καὶ τὰς πόλεις τὰς εὑρεθείσας ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

40 Et viderunt quasi columnam fumi de civitate cõscendere; Ben-iamin quoque respiciens retrò, cum captam cerneret civitatem, & flammas in sublime ferri:

41. Qui prius simulaverant fugam, versa facie fortiùs resistebant. Quod cum vidissent filii Ben-iamin

42. In fugam versi sunt, & ad viam deserti ire cœperũt, illuc quoque eos adversariis persequentibus, sed & hi qui urbem succenderant, occurrerunt eis.

43. Atque ita factum est, ut ex utraque parte ab hostibus cæderentur, nec erat ulla requies morientium. Ceciderunt atque prostrati sunt ad Orientalem plagam urbis Gabaa

44. Fuerunt autem qui in eodem loco interfecti sunt, decem & octo millia virorum, omnes robustissimi pugnatores.

45. Quod cùm vidissent, qui remanserant de Ben-iamin, fugerunt in solitudinẽ: & pergebant ad petram, cuius vocabulum est Remmon. In illa quoque fuga palantes, & in diversa tendentes, occiderunt quinque millia viros. Et cùm ultrà tenderent, persecuti sunt eos, & interfecerunt etiam alia duo millia.

46. Et sic factum est, ut omnes qui ceciderãt de Ben-iamin in diversis locis, essent viginti quinque millia pugnatores ad bella promptissimi.

47. Remanserunt itaque de omni numero Ben-iamin, qui evadere potuerunt, & fugere in solitudinẽ, sexcenti viri; sederuntq; in Petra-remmon mensibus quatuor.

48. Regressi autem filii Israël, omnes reliquias civitatis à viris usque ad iumenta gladio percusserunt, cunctasque urbes & viculos Ben-iamin vorax flamma consumpsit.

40. Da fieng an sich zu erheben von der Stadt ein Rauch stracks ubersich/ Vnd BenJamin wandt sich hindersich/ vnd sihe/ da gieng die Stadt gantz auff gen Himel.

41. Vnnd die Männer von Israel wandten sich auch vmb/ vnd erschrecken die Männer BenJamin/ Deñ sie sahen/ daß sie das Vnglück treffen wolt.

42. Vnnd wandten sich für den Männern Israel/ auff den weg zur Wüsten/ aber der streit folget jhnen nach/ dazu die von den Städten hinein kommen waren/ die verderbeten sie drinnen.

43. Vnd sie vmbringeten BenJamin vnd jagten jm nach/ biß gen Menuah/ vnd zu tratten sie biß für Gibea/ gegen der Sonnen Auffgang.

44. Vnd es fielen von BenJamin achtzehen tausent Mann/ die alle streitbare Männer waren.

45. Da wandten sie sich vnd flohen zu der Wüsten/ an den Felß Rimon/ Aber auff derselben Strassen schlugen sie fünff tausent Mann/ vnnd folgeten jnen hinden nach biß gen Gideom/ vnd schlugen jr zwey tausent.

46. Vnd also fielen des tages von BenJamin fünff vnnd zweintzig tausent Mann/ die das Schwerdt führeten/ vnnd alle streitbare Männer waren.

47. Nur sechs hundert Mañ wandten sich vnnd flohen zur Wüsten zum Felß Rimmon/ vnd blieben im Felß Rimmon vier Monden.

48. Vnd die Männer Israel kamen wider zu den Kindern BenJamin vnnd schlugen mit der scherpffe des Schwerdts die inn der Stadt/ beide Leute vnd Vieh/ vnd alles was man fand/ vnd alle Städte/ die man fand/ verbrandt man mit Feuer.

40. Ma quando cominciò à montare lo incendio de la città come una colonna di fumo, Beniamin riguardo dietro à sè, & ecco che'l fumo de la città era montato al cielo.

41. E gli huomini d' Israel si voltorono: per tanto gli huomini di Beniamin furono spauentati, percioche vedeuano che sopra staua loro la ruina.

42. Et voltorono le spalle dinanzi à gli huomini d' Israel per la via del diserto e la scaramuccia gli arriuo: e quelli che vsciuano de la città, ammazzauano quelli nel mezzo di loro.

43. E cosi circondorono Beniamin, gli fecero perseguitare, e gli calpestrorono diligentemente insino dirimpetto à Gabaa al leuante del sole.

44. E di Beniamin ne cascorono diciotto milia huomini, e tutti questi huomini forti.

45. Quelli che voltatisi fuggirono nel diserto à la pietra di Rimmon, e gli raspollorono per i sentieri, furono cinque milia huomini, e gli perseguitorono per fin in Gidom, e percossero due milia huomini di quelli.

46. E tutti quelli che caddero in quel giorno di Beniamin, furono venticinque milia huomini, che maneggiauano spada: tutti questi, huomini valenti.

47. Riuoltatisi dunque seicento huomini fuggirono à la pietra di Rimmon, e stettero quattro mesi ne la pietra di Rimmon.

48. Dapoi i figliuoli d' Israel ritornorono à i figliuoli di Beniamin, è gli percossero à fil di spada, ne le città gli huomini insino al bestiame, insino à tutto quello che si ritrouaua: Ancora messero à fuoco tutte le città, che si ritrouauano.

כא

1 ויאמר איש ישראל נשבע במצפה לאמר איש ממנו לא־יתן בתו לבנימן לאשה:

2 ויבא העם בית־אל וישבו שם עד־הערב לפני האלהים וישאו קולם ויבכו בכי גדול:

3 ויאמרו למה יהוה אלהי ישראל היתה־זאת בישראל להפקד היום מישראל שבט אחד:

4 ויהי ממחרת וישכימו העם ויבנו־שם מזבח ויעלו עלות ושלמים:

5 ויאמרו בני ישראל מי אשר לא־עלה בקהל מכל־שבטי ישראל אל־יהוה כי השבועה הגדולה היתה לאשר לא־עלה אל־יהוה המצפה לאמר מות יומת:

6 וינחמו בני ישראל אל־בנימן אחיו ויאמרו נגדע היום שבט אחד מישראל:

7 מה־נעשה להם לנותרים לנשים ואנחנו נשבענו ביהוה לבלתי תת־להם מבנותינו לנשים:

8 ויאמרו מי אחד משבטי ישראל אשר לא־עלה אל־יהוה המצפה והנה לא בא־איש אל־המחנה מיביש גלעד אל־הקהל:

9 ויתפקד העם והנה אין־שם איש מיושבי יבש גלעד:

כא

1 ואנש ישראל קיימו במצפיא למימר אנש מננא לא יתן ברתיה לדבית בנימן לאנתו:

2 ואתא עמא לבית אל ויתיבו תמן עד רמשא קדם יי וארימו קלהון ובכו בכו סגי:

3 ואמרו למה יי אלהא דישראל הות דא בישראל למסגי יומא דין מישראל שבטא חד:

4 והוה ביומא דבתרוהי ואקדימו עמא ובנו תמן מדבחא ואסיקו עלון ונכסת קודשין:

5 ואמרו בני ישראל מן דלא סליק בקהלא מכל שבטיא דישראל לקדם יי ארי שבועתא רבא הות דלא סליק לקדם יי למצפיא למימר איתקטלא יתקטיל:

6 ואתנחמו דבית ישראל על דבית בנימן אחיהון ואמרו איתמנע יומא דין שיבטא חד מישראל:

7 מה נעביד להון לדאישתארו לנשין ואנחנא קיימנא (במימרא) דיי בדיל דלא למתן להון מבנתנא לנשין:

8 ואמרו מן חד משבטיא דישראל דלא סליק לקדם יי למצפיא והא לא אתא אנש למשריתא מיבש גלעד לקהלא:

9 ואתמניאו עמא והא לית תמן אנש מיתבי יבש גלעד:

ΚΕΦΑΛ. κα'.

1. Καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ὤμοσαν ἐν μασσηφᾶ λέγοντες. ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ βενιαμὶν εἰς γυναῖκα.

2. Καὶ παρεγένοντο πᾶς ὁ λαὸς εἰς βαιθὴλ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἦραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν.

3. Καὶ εἶπαν· ἵνα τί κύριε ὁ θεὸς ἰσραὴλ ἐγενήθη αὕτη σήμερον ἐν τῷ ἰσραὴλ, τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμερον ἐν τῷ ἰσραὴλ φυλὴν μίαν;

4. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ὤρθρισαν ὁ λαὸς, καὶ ᾠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα σωτηρίου.

5. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τίς ὁ μὴ ἀναβὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκ πασῶν φυλῶν ἰσραὴλ πρὸς κύριον; ὅτι ὁ ὅρκος μέγας ἦν τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς κύριον εἰς μασσηφᾶ, λέγοντες· θανάτῳ ἀποθανεῖται.

6. Καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ περὶ βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ εἶπαν· ἀφῄρηται σήμερον φυλὴ μία ἐξ ἰσραήλ.

7. Τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; ἡμεῖς ὠμόσαμεν τῷ κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας.

8. Καὶ εἶπαν. τίς μία τῶν φυλῶν ἰσραὴλ, ἥ τις οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς μασσηφᾶ; καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀνῆλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ ἰαβεῖς γαλαὰδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

9. Καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαὸς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ τῶν οἰκούντων ἰαβεῖς γαλαάδ.

CAP. XXI.

1. Iuraverant quoque filii Israël in Maspha, & dixerunt, Nullus nostrûm dabit filiis Ben iamin de filiabus suis uxorem.

2. Veneruntq; omnes ad domum Dei in Silo, & in conspectu eius sedentes usque ad vesperam, levaverunt vocem, & magno ululatu cœperunt flere.

3. Dicentes, Quare Domine Deus Israël factum est hoc malum in populo tuo, ut hodie una tribus auferretur ex nobis?

4. Altera autem die diluculo consurgentes, exstruxerunt altare: obtuleruntq; ibi holocausta, & pacificas victimas.

5. Et dixerunt, Quis non ascendit in exercitu Domini de universis tribubus Israël? Grandi enim iuramento se constrinxerant, cum essent in Maspha, interfici eos qui defuissent.

6. Ductiq; pœnitentia filii Israël super fratre suo Benjamin, cœperunt dicere, Ablata est tribus una de Israël.

7. Vnde uxores accipient? omnes enim in commune iuravimus, non daturos nos his filias nostras.

8. Idcirco dixerunt, Quis est de universis tribubus Israël, qui non ascendit ad Dominum in Maspha? Et ecce inventi sunt habitatores Iabes-Galaad in illo exercitu non fuisse.

9. (Eo quoque tempore cùm essent in Silo, nullus ex eis ibi repertus est.)

Das XXI. Capitel.

Die Männer aber Israel hetten zu Mizpa geschworen vnnd gesagt: Niemandt soll seine Tochter den BenJamitern zum Weibe geben.

2. Vnd das Volck kam zu dem hause Gottes/vnd bleib da biß zu Abend für Gott/vnd huben auff jre stimme/ vnd weineten sehr.

3. Vnd sprachen: O HERR Gott von Israel/warumb ist das geschehē in Israel/das heute eines Stam̃s von Israel weniger worden ist?

4. Des andern Morgens machte sich das volck frü auff/vnd bauete da einen Altar/vnnd opfferten Brandtopffer vnd Danckopffer.

5. Vnd die Kinder Israel sprachen: Wer ist jrgendt von den Stämmen Israel/der nicht mit der Gemeine ist herauff kommen zum HERREN? Denn es war ein grosser Eyd geschehen/daß wer nicht hinauff keme zum HERREN gen Mizpa/der solt des todts sterben.

6. Vnd es reuete die Kinder Israel über BenJamin jhre Brüder/vnnd sprachen: Heute ist ein Stamm von Israel abgebrochen.

7. Wie wollen wir jnen thun/daß die übrigen Weiber kriegen? Denn wir haben geschworen bey dem HErren/daß wir jhnen von vnsern Töchtern nicht Weiber geben.

8. Vnd sprachen: wer ist jrgend von den Stämmen Israel/die nicht hinauff kommen sind zum HERRn gen Mizpa? Vnd sihe/da war niemandt gewesen im Lager der Gemeine/ von Jabes in Gilead.

9. Denn sie zehleten das Volck/ vnd sihe/da war kein Bürger da von Jabes in Gilead.

C A P. XXI.

1. Et i figliuoli d'Israel giurorono in Mispa, dicendo: veruno huomo di noi darà la sua figliuola per moglie à Beniamin.

2. Dapoi il popolo andò ne la casa di Dio, e stettero quiui dinanzi à Dio insino à la sera, & alzorono la lor voce, e piansero con gran pianto;

3. E dissero, Perche cosa Signore Dio d'Israel è stato fatto questo in Israel, che hoggi manchi vna tribu d'Israel.

4. Et il giorno seguente il popolo si leuo & edificorono quiui vno altare, & offerirono gli holocausti & i pacifici.

5. Et i figliuoli d'Israel dissero, Chi è colui che non è montato al Signore de la congregatione di tutte le tribu d'Israel? Imperoche fu fatto vn gran giuramento sopra colui che non fosse salito al Signore in Mispa, dicendo: Muoia di morte.

6. Et i figliuoli d'Israel si pentirono di Beniamin loro fratello e dissero: Hoggi è stata leuata vna tribu d'Israel,

7. Che cosa faremo noi à quelli che sono restati quanto à le moglie, hauendo noi giurato per il Signore, che noi non daremo loro de le nostre figliuole per mogli?

8. Et essi dissero, Vi e alcuno de le tribu d'Israel, ilquale non sia mõtato al Signore in Mispa? Et ecco che alcuno di Iabes di Galaad non era venuto al campo, ne à la congregatione.

9. Imperoche il popolo fu numerato, & ecco che non vi era persona degli habitatori di Iabes di Galaad.

כא

10 ושלחו לתמן כנישתא תרי עסר אלפין גברין מגיברי חילא ופקידו יתהון למימר אזילו ותמחון ית יתבי יבש גלעד לפתגם דחרב ונשיא וטפלא׃

11 ודין פתגמא דתעבדון כל דכורא וכל אתתא דידעה משכבי דכורא תגמרון׃

12 ואשכחו מיתבי יבש גלעד ארבע מאה עולימן בתולן דלא ידעא גבר למשכבי דכורא ואיתיאו יתהן למשריתא לשילה די בארעא דכנען׃

13 ושלחו כל כנישתא ומלילו עם בני בנימין די בכיף רמון וקרו להון מילין דשלם׃

14 ותבו בני בנימין בעידנא ההיא ויהבו להון נשיא דקיימו מנשי יבש גלעד ולא ספיקו להון כן׃

15 ועמא אתנחמו על דבית בנימין ארי עבד יי תברא בשבטיא דישראל׃

16 ואמרו סבי כנישתא מה נעביד לדאשתארו לנשין ארי פסקת מדבית בנימין אתתא׃

17 ואמרו ירותת שיזבתא לדבית בנימין ולא יתמחי שבטא מישראל׃

כא

10 וישלחו־שם העדה שנים־עשר אלף איש מבני החיל ויצוו אותם לאמר לכו והכיתם את־יושבי יבש גלעד לפי־חרב והנשים והטף׃

11 וזה הדבר אשר תעשו כל־זכר וכל־אשה ידעת משכב־זכר תחרימו׃

12 וימצאו מיושבי יבש גלעד ארבע מאות נערה בתולה אשר לא־ידעה איש למשכב זכר ויביאו אותם אל־המחנה שלה אשר בארץ כנען׃

13 וישלחו כל־העדה וידברו אל־בני בנימן אשר בסלע רמון ויקראו להם שלום׃

14 וישב בנימן בעת ההיא ויתנו להם הנשים אשר חיו מנשי יבש גלעד ולא־מצאו להם כן׃

15 והעם נחם לבנימן כי־עשה יהוה פרץ בשבטי ישראל׃

16 ויאמרו זקני העדה מה־נעשה לנותרים לנשים כי־נשמדה מבנימן אשה׃

17 ויאמרו ירשת פליטה לבנימן ולא־ימחה שבט מישראל׃

κα΄.

10. Καὶ ἀπέστειλαν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες· πορεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἰαβεὶς γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν.

11. Καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε· πᾶν ἀρσενικὸν καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματιεῖτε, τὰς δὲ παρθένους περιποιήσεσθε. καὶ ἐποίησαν οὕτως.

12. Καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν οἰκούντων ἰαβεὶς γαλαάδ, τετρακοσίας παρθένους νεάνιδας, αἵ τινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρας εἰς κοίτην ἄρσενος. καὶ ἤγαγον αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς σηλώ, ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναάν.

13. Καὶ ἀπέστειλε πᾶσα ἡ συναγωγή, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς υἱοὺς βενιαμεὶν τοὺς ἐν τῇ πέτρᾳ ῥεμμών, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην.

14. Καὶ ἐπέστρεψε βενιαμεὶν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς γυναῖκας αἵ τινες ἦσαν ἐκ τῶν γυναικῶν ἰαβεὶς γαλαάδ. καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς οὕτω.

15. Καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη ἐπὶ τῷ βενιαμείν, ὅτι ἐποίησε κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς ἰσραήλ.

16. Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς· τί ποιήσωμεν τοῖς ἐπιλοίποις εἰς τὰς γυναῖκας, ὅτι ἠφανίσθη ἐκ τοῦ βενιαμεὶν γυνή;

17. Καὶ πῶς ἔσται κληρονομία διασεσωσμένη τῷ βενιαμείν, καὶ οὐ μὴ ἐξαλειφθῇ φυλὴ ἐξ ἰσραήλ;

CAP. XXI. | Das XXI. Capitel. | CAP. XXI.

10. Miserunt itaque decem millia viros robustissimos, & præceperunt eis, Ite, & percutite habitatores Iabes-Galaad in ore gladii, tam uxores quam parvulos eorum.

10. Da sandte die Gemeine zwölff tausent Mann dahin/von streitbarn Männern/vnd gebotten jnen/vnnd sprachen: Gehet hin vnd schlagt mit der scherpffe des Schwerts/die Bürger zu Jabes inn Gilead/mit Weib vnd Kind.

10. La congregatione dunque mandò là dodici milia huomini de valenti; e comandorono loro, dicendo: Andate, e percotete à fil di spada gli habitatori di Iabes di Galaad, e le donne & i fanciulli.

11. Et hoc erit quod observare debebitis, Omne generis masculini, & mulieres quæ cognoverunt viros, interficite, virgines autem reservate.

11. Doch also solt jhr thun: Alles was Männlich ist/vnd alle Weiber die beym Mann gelegen sindt/verbannet.

11. E questo è quello che voi farete, Voi ammazzarete ogni maschio, & ogni donna che ha conosciuto il letto de l huomo.

12. Inventæq; sunt de Iabes-Galaad quadringentæ virgines quæ nescierunt viri thorum, & adduxerunt eas ad castra in Silo, in Terram-Chanáan.

12. Vnnd sie funden bey den Bürgern zu Jabes im Gilead/vier hundert Dirnen/die Jungfrauen/vnnd bey keinem Mann gelegen waren/die brachten sie ins Lager gen Silo/die da ligt im Lande Canaan.

12. Ritrouorono dunque de gli habitatori di Iabes di Galaad quattrocento fanciulle vergini, lequali non haueuano conosciuto l'huomo per congiuntione virile; lequali menorono al campo in Siloh, ch'era ne la terra di Canaan.

13. Miseruntq; nuntios ad filios Ben-iamin qui erant in Petra-remmon, & præceperunt eis, ut eas susciperent in pace.

13. Da sandte die gantze Gemeine hin/vnnd ließ reden mit den Kindern BenJamin/die im Felß Rimmon waren/vnd rieffen jnen friedlich.

13. Perilche tutta la congregatione mandò, e parlorono à i figliuoli di Beniamin, ch'erano ne la pietra di Rimmon, e gli chiamorono in pace.

14. Veneruntq; filii Benjamin in illo tempore, & datæ sunt eis uxores de filiabus Iabes-Galaad: alias autem non repererunt, quas simili modo traderent.

14. Also kamen die Kinder BenJamin wider zu derselbigen zeit/vnd gaben jnen die Weiber/die sie hatten erhalten von den Weibern Jabes zu Gilead/vnd funden keine mehr also.

14. Et in quel tempo ritornando sene quelli di Beniamin, dettero loro per mogli quelle che haueuano saluate viue de le dōne di Iabes di Galaad; ma non bastorono loro cosi.

15. Vniversusq; Israël valde doluit, & egit pœnitentiam super interfectione unius tribus ex Israël.

15. Da reuet es das Volck über BenJamin/daß der HERR ein riß gemacht hatte/inn den Stämmen Jsrael.

15. Et il popolo si pentì di Beniamin, che'l Signore hauesse fatto rottura ne le tribu d'Israel.

16. Dixeruntque maiores natu, Quid faciemus reliquis? qui non acceperunt uxores? omnes in Ben-iamin fœminæ conciderunt.

16. Vnnd die Eltesten der Gemeine sprachen: Was wollen wir thun/daß die übrigen auch Weiber kriegen? Denn die Weiber inn BenJamin sindt vertilget.

16. I vecchii dunque de la congregatione dissero, Che faremo à gli altri che sono restati quanto à le moglii? Imperoche le donne di Beniamin sono state distrutte.

17. Et magna nobis cura ingentique studio providendum est, ne una tribus deleatur ex Israël.

17. Vnnd sprachen: Die übrigen von BenJamin müssen ja jr Erbe behalten/daß nicht ein Stamm außgetilget werde von Jsrael.

17. Dissero inoltre, L'heredità sia di quelli che sono scappati di Beniamin, à fin che non sia estinta vna tribu d'Israel.

כא

18 ואנחנא לא ניכול למתן להון נשין מבנתנא ארי קיימו בני ישראל למימר ליט גברא דיתן אתתא לדבית בנימין:

19 ואמרו הא חגא קדם יוי בשילה מזמן מועד למועד דמציפונא לבית אל מדנח שמשא לכבשא דסליק מבית אל לשכם ומדרומא ללבונה:

20 ופקידו ית בני בנימין למימר אזילו ותכמנון בכרמיא:

21 ותחזון והא אם יפקון בנת שילה למיחג בחינגיא ותפקון מן כרמיא ותחטפון לכון גבר אתתיה מבנת שילה ותהכון לארע שבט בני בנימין:

22 ויהי ארי ייתון אבהתהון או אחיהון למידן קדמנא ונימר להון חיננו להון ארי לא סופיקנא למיתן להון גבר אתתיה בקרבא ארי לית אתון יהבין להון כעידן פון תחובון:

23 ועבדו כן בני בנימין ונסיבו נשין למנייניהון מן חנגיא די אנסו ואזלו ותבו לאחסנתהון ובנו ית קרויא ויתיבו בהון:

24 והליכו מתמן בני ישראל בעידנא ההיא גבר לשבטיה ולזרעיתיה ונפקו מתמן גבר לאחסנתיה:

25 ביומיא האינון לית מלכא בישראל גבר דכשר בעינוהי יעבד:

חזק

כא

18 ואנחנו לא נוכל לתת להם
נשים מבנותינו כי נשבעו בני
ישראל לאמר ארור נתן אשה
לבנימן:

19 ויאמרו הנה חג יהוה בשלו
מימים ימימה אשר מצפונה
לבית אל מזרחה השמש
למסלה העלה מבית אל שכמה
ומנגב ללבונה:

20 ויצו את בני בנימן לאמר
לכו וארבתם בכרמים:

21 וראיתם והנה אם יצאו
בנות שילו לחול במחלות
ויצאתם מן הכרמים וחטפתם
לכם איש אשתו מבנות שילו
והלכתם ארץ בנימן:

22 והיה כי יבאו אבותם או
אחיהם לרוב אלינו ואמרנו
אליהם חנונו אותם כי לא לקחנו
איש אשתו במלחמה כי לא אתם
נתתם להם כעת תאשמו:

23 ויעשו כן בני בנימן וישאו
נשים למספרם מן המחללות
אשר גזלו וילכו וישובו אל
נחלתם ויבנו את הערים וישבו
בהם:

24 ויתהלכו משם בני ישראל
בעת ההיא איש לשבטו
ולמשפחתו ויצאו משם איש
לנחלתו:

25 בימים ההם אין מלך בישראל
איש הישר בעיניו יעשה:

תם ונשלם

κα'.

18. Καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λέγοντες· ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ Βενιαμείν.

19. Καὶ εἶπαν· ἰδοὺ ἑορτὴ τοῦ κυρίου ἐν Σηλῶ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἥ ἐστιν ἀπὸ βορρᾶ τῆς Βαιθὴλ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου, ἐν τῇ ὁδῷ τῇ ἀναβαινούσῃ ἐκ Βαιθὴλ εἰς Σίκιμα, καὶ ἀπὸ νότου τῆς Λεβωνᾶ.

20. Καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμεὶν λέγοντες· πορεύεσθε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι.

21. Καὶ ὄψεσθε· καὶ ἰδοὺ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν οἰκούντων Σηλὼ χορεύουσαι χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἐκ τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἁρπάσετε ὑμῖν ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλώμ, καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς γῆν Βενιαμείν.

22. Καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς· ἐλεήσατε αὐτούς, ὅτι οὐκ ἔλαβεν ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅτι οὐχ ὑμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἐπλημμελήσατε.

23. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμείν, καὶ ἔλαβον γυναῖκας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν ὧν διήρπασαν, καὶ ἀπῆλθον, καὶ ὑπέστρεψαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῶν, καὶ ᾠκοδόμησαν τὰς πόλεις, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς.

24. Καὶ περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς τὴν φυλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

25. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ, ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

ΤΕΛΟΣ.

CAP. XXI.

18. Filias enim nostras eis dare non possumus, constricti iuramento & maledictione, qua diximus, Maledictus qui dederit de filiabus suis uxorem Ben-iamin.

19. Ceperuntq; consilium, atque dixerunt, Ecce solennitas Domini est in Silo anniversaria, quæ sita est ad Septentrionem urbis Beth-el, ad Orientalem plagam viæ quæ de Beth el tendit ad Sichimam, & ad meridiem oppidi Lebona.

20. Præceperuntque filiis Ben-iamin, atque dixerunt, Ite, & latitate in vineis.

21. Cumq; videritis filias Silo ad ducendos choros ex more procedere, exite repentè de vineis, & rapite ex eis singuli uxores singulas, & pergite in Terram-Beniamin.

22. Cumq; venerint patres earum, ac fratres, & adversum vos queri cœperint, atque iurgari, dicemus eis, Misereminí eorum: non enim rapuerunt eas iure bellantium atque victorum, sed rogantibus ut acciperent, non dedistis, & à vestra parte peccatum est.

23. Feceruntque filii Beniamin, ut sibi fuerat imperatum: & iuxta numerum suum rapuerunt sibi de his quæ ducebant choros, uxores singulas: abieruntque in possessionem suam, ædificantes urbes & habitantes in eis.

24 Filii quoque Israël reversi sunt per tribus, & familias in tabernacula sua.

25. In diebus illis non erat rex in Israël: sed unusquisq; quod sibi rectum videbatur, hoc faciebat.

FINIS.

Das XXI. Capitel.

18. Vnnd wir können jhnen vnsere Töchter nicht zu Weibern geben/denn die Kinder Jsrael haben geschworen vnnd gesagt: Verflucht sey/der den BenJamitern ein Weib gibt.

19. Vnd sie sprachen: Sihe/es ist ein Jarfest des HERRN zu Silo/ die zur mitternacht werts ligt BethEl/gegen der Sonnen auffgang/auff der Strassen/da man hinauff gehet von BethEl gen Sichem/vnnd von Mittag werts ligt sie gegen Libona.

20. Vnnd sie gebotten den Kindern BenJamin/vnnd sprachen: Gehet hin/vnd lauret in den Weinbergen.

21. Wenn jhr denn sehet/daß die Töchter Silo herauß mit Reigen zum tantz gehen/so fahret herfür auß den Weinbergen/vnd neme ein jeglicher jhm ein Weib von den Töchtern Silo/vnnd gehet hin ins Land BenJamin.

22. Wenn aber jre Väter oder Brüder kommen mit vns zu rechten/wollen wir zu jnen sagen: Seydt jnen genedig/denn wir haben sie nicht genommen mit streit/sondern jhr wolt sie jnen nicht geben/die schuldt ist jetzt euer.

23. Die Kinder BenJamin theten also/vnnd namen Weiber nach jhrer zahl/von den Reigen/die sie raubten/vnd zogen hin/vnd wohneten in jrem Erbtheil/vnd baueten Städte/vnnd wohneten drinne.

24. Auch die Kinder Jsrael machten sich von dannen zu der zeit/ein jeglicher zu seinem Stam vnd zu seinem Geschlecht/vnnd zogen von dannen auß/ein jeglicher zu seinem Erbtheil.

25. Zu der zeit war kein König inn Jsrael/Ein jeglicher thet was jhn recht dauchte.

ENDE.

CAP. XXI.

18. *Percioche nòi non possiamo dar loro per moglii de le nostre figliuole: conciosiache i figliuoli d'Israel haueuano giurato, dicendo, Maladetto sia colui che darà moglie à Beniamin.*

19. *Oltra di questo dissero, Ecco che la solennità del Signore si celebra ogni anno in Siloh, nel luogo che è verso Aquilone de la casa di Dio al leuante del sole, ne la via che monta de la casa di Dio in Sichem, e da Mezzodì à Lebona.*

20. *I figliuoli d'Israel adunque comandorono à i figliuoli di Beniamin, dicendo, Andate, e fate de le imboscate ne le vigne.*

21. *E guardate bene: imperoche se le figliuole di Siloh saranno vscite fuora per dansare ne balli, allhora voi vscirete de le vigne, e pigliaretcui ciascuno la sua moglie de le figliuole di Siloh, & andarete ne la terra di Beniamin.*

22. *E quando i padri di quelle, ò i loro fratelli verrano dinanzi à noi per litigare; allhora noi diremo loro, Habbiate compassione di essi per noi: percioche noi non habbiamo presa à veruno la sua moglie in quella guerra; e perche voi non l'haueste data loro, talmente che ora voi hauete peccato.*

23. *I figliuoli di Beniamin dunque così fecero, e presero de le moglii che dansauano secondo il lor numero, lequali rapirono e se n'andorono, e se ne ritornorono à la loro heredità: e rifacendo le città, habitorono in quelle.*

24. *Pertanto i figliuoli d'Israel in quel tempo se n'andorono di là ciascuno à la sua tribu, & à la sua famiglia: vscirono, dico, tutti di là, per andare à la loro heredità.*

25. *In quel tempo in Israel non vi era Re, ciascuno faceua quel che gli pareuà esser buono.*

FINIS.

LIBER
RVTH,

EBRAICE.

CHALDAICE.

GRÆCE.

LATINE.

GERMANICE.

ITALICE.

Ex

Dispositione & Adornatione

ELIAE HVTTERI

GERMANI.

א

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו׃

2 וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שָׁם׃

3 וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃

4 וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ־שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃

5 וַיָּמֻתוּ גַם־שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃

6 וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם׃

7 וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃

א

וַהֲוָה בְּיוֹמֵי נְגוֹד נְגוֹדַיָּא וַהֲוָה כַּפְנָא תַּקִּיף בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וּנְפַק גַּבְרָא רַבָּא מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לְדוּר בַּחֲקַל מוֹאָב הוּא וְאִנְתְּתֵיהּ וּתְרֵין בְּנוֹי׃

2 וְשׁוּם גַּבְרָא אֱלִימֶלֶךְ וְשׁוּם אִנְתְּתֵיהּ נָעֳמִי וְשׁוּם תְּרֵין בְּנוֹי מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן רַבְּנִין מִן בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַאֲתוֹ עַד חֲקַל מוֹאָב וַהֲווֹ תַּמָּן רוּפִילִין׃

3 וּמִית אֱלִימֶלֶךְ בַּעֲלָהּ דְנָעֳמִי וְאִשְׁתְּאָרַת הִיא אַרְמְלָא וּתְרֵין בְּנָהָא יַתְמִין׃

4 וּנְסִיבוּ לְהוֹן נְשִׁין נוּכְרָאִין מִן בְּנַת מוֹאָב שׁוּם חֲדָא עָרְפָּה וְשׁוּם תִּנְיֵתָא רוּת וִיתִיבוּ תַמָּן כִּזְמַן עֲסַר שְׁנִין׃

5 וּמִיתוּ אַף תַּרְוֵיהוֹן מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וְאִשְׁתְּאָרַת אִתְּתָא מִתְכְּלָא מִתְּרֵין בְּנָהָא וְאַרְמְלָא מִבַּעֲלָהּ׃

6 וְקָמַת הִיא וְכַלָּתָהָא וְתָבַת מֵחֲקַל מוֹאָב אֲרוּם אִתְבַּשְּׂרַת בַּחֲקַל מוֹאָב אֲרוּם דְּכַר יְיָ יָת עַמֵּיהּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמִיתַּן לְהוֹן לַחְמָא׃

7 וּנְפַקַת מִן אַתְרָא דַּהֲוָת תַּמָּן וְתַרְתֵּין כַּלָּתָהָא עִמַּהּ וּמְהַלְּכָן בְּאָרְחָא לְמִיתַב לְאַרְעָא יְהוּדָה׃

ΚΕΦΑΛ. α΄.

Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ κρίνειν τοὺς κριτὰς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ. καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς ἰουδαίας τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ μωὰβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ νοεμμὶν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ μααλὼν καὶ χελαιὼν, ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεὲμ τῆς ἰούδα. καὶ ἤλθοσαν εἰς ἀγρὸν μωὰβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ.

3. Καὶ ἀπέθανεν ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς νοεμμὶν, καὶ κατελείφθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς.

4. Καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας μωαβίτιδας, ὄνομα τῇ μιᾷ ὀρφᾶ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ ῥοὺθ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη.

5. Καὶ ἀπέθανον καί γε ἀμφότεροι μααλὼν καὶ χελαιὼν. καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς.

6 Καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς. καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ μωὰβ, ὅτι ἤκουσεν ἐν ἀγρῷ μωὰβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους.

7. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν ἐκεῖ αὐτὴ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν ἰούδα.

CAP. I.

IN diebus (unius iudicis,) quando iudices præerant, facta eſt fames in Terra. Abiitq; homo de Beth-lehem Iuda, ut peregrinaretur in regione Moabitide cum uxore ſua, ac duobus liberis.

2. Ipſe vocabatur Eli-mélech, & uxor eius Noëmi: & duo filii, alter Mahalon, & alter Chelion, Ephratæi de Bethlehem Iuda. Ingreſſiq; regionem Moabitidem, morabantur ibi.

3. Et mortuus eſt Eli-mélech maritus Noëmi: remanſitq; ipſa cum filiis.

4. Qui acceperunt uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha, alteraque Ruth. Manſeruntq; ibi decem annis.

5. Et ambo mortui ſunt, Mahalon videlicet & Chelion: remanſitq; mulier orbata duobus liberis ac marito.

6. Et ſurrexit ut in patriam pergeret cum utraque nuru ſua de regione Moabitide: audierat enim quòd reſpexiſſet Dominus populum ſuum, & dediſſet eis eſcas.

7. Egreſſa eſt itaque de loco peregrinationis ſuæ, cum utraque nuru: & iam in via revertendi poſita in Terram-Iuda.

Das Erſte Capitel.

ZV der zeit da die Richter regierten / ward ein Theurung im Lande. Vnd ein Mann von Bethlehem Juda / zoch wallen in der Moabiter Land / mit ſeinem Weibe vnd zween Söhnen.

2. Der hieß EliMelech / vnnd ſein Weib Naemi / vnd ſeine zween Söhne Mahlon vnd ChilJon / die waren Ephrater von Bethlehem Juda. Vñ da ſie kamen ins Land der Moabiter blieben ſie daſelbs.

3. Vnnd EliMelech der Naemi Mann ſtarb / vnd ſie blieb überig mit jhren zween Söhnen.

4. Die namen Moabitiſche Weiber / eine hieß Arpa / die ander Ruth. Vnd da ſie daſelbs gewohnet hatten bey zehen Jar.

5. Storben ſie alle beide / Mahlon vnnd ChilJon / daß das Weib überbleib beiden Söhnen vnnd jhrem Mann.

6. Da macht ſie ſich auff mit jhren zwo Schnuren / vnnd zoch wider auß der Moabiter Lande / denn ſie hatte erfahren im Moabiter Lande / daß der HERR ſein Volck hatte heim geſucht / vnd jnen Brodt gegeben.

7. Vnnd gieng auß von dem ort da ſie geweſen war / vñ jre beide Schnür mit jr. Vnd da ſie gieng auff dem wege / daß ſie wider keme ins land Juda.

CAP. I.

NEL tempo che i giudici giudicauano, auuenne che ne la terra fu la fame. Et vno huomo di Bethlehem di Iuda ſi partì per andare ad habitare ne la terra di Moab inſieme con la ſua moglie, e con due ſuoi figliuoli.

2. *Et il nome di quello huomo era Elimelech, & il nome de la ſua moglie, Naomi, & il nome de i due ſuoi figliuoli Mahalon, & Chilion, Ephrathei di Bet-lehem di Iuda: & entrati nel paeſe di Moab, habitorono quiui,*

3. *Ora Elimelech marito di Naomi morì, e reſtò ella e due ſuoi figliuoli.*

4. *Et eſsi ſi preſero per moglii de le Moabite, il nome de l'vna era Orpha, & il nome de l'altra Ruth. E ſtettero quiui quaſi per dieci anni.*

5. *Morirono ancora amendue loro, cioè, Mahalon e Chilion: e quella donna reſtò priuata de due figliuoli e del ſuo marito.*

6. *Eſſa dunque ſi leuò e le ſue nore, e ſe ne ritornò del paeſe di Moab. Imperoche nel paeſe di Moab haueua inteſo che'l Signore haueua viſitato il ſuo popolo dando loro del pane.*

7. *E coſi ſe ne vſcì del luogo nel quale era, e le ſue due nore con lei; e ſi miſſero in camino per ritornare ne la terra di Iuda.*

א

8 ואמרת נעמי לתרתין כלתהא איזילנא תובנא אתא לבית אמה יעביד יי עמכון טיבו כמא דעבדתון עם בעליכון דמיתו דסריבתון למיסב גברין בתר מותיהון ועמי דזנתון וסוברתון יתי:

9 יהב יי לכון אגר שלים על טיבותא דעבדתון לי ותשכחון נייחא כל חדא וחדא לבית בעלהא ונשיקת להון ונטלן קלהון ובכיאן:

10 ואמרן לה לא נתוב לעמנא ארום אילהין עימך ניתוב לעמך:

11 ואמרת נעמי תובנא ברתי למא אתון אזלן עמי העד כען אית לי וולדין במעי ויהון לכון לגברין:

12 תובנא ברתי איזילנא לעמכון ארום סיבית מלמהוי מבעלא לגבר ארום אמרית אילו אנא רביא אית לי סבר ברם הויתי מבעלא בליליא וברם הויתי ילדא בנין:

13 דילמא להון אתון מתינן עד די ירבון הכדילהון אתון יתבן עגימן בדיל דלא למהוי מתנסבן לגבר בבעו ברתי לא תמררון נפשי ארום מריר לי לבי יתיר מנכון ארום נפקת בי מחתא מן קדם יי:

14 ונטלן קלהן ובכיין עוד זימנא אחרנא ונשיקת ערפה לחמותה ואזלת לארחהא ורות אתדבקת בה:

15 ואמרת הא תבת יבמתיך לות עמהא ולות דחלתהא תובי בתר יבמתיך לעמיך ולדחלתיך:

16 ואמרת רות לא תקניטי בי למשבקיך למתוב מבתריך ארום לכל מה דאת אזלא איזיל ולכל אתר דתבית אבית מה דנטרין עמיך אנא נטרא כאילו הוו עמי מן קדמת דנא ואלהיך הוא אלהי

א

8 ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכנה שבנה אשה לבית אמה יעשה יהוה עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי:

9 יתן יהוה לכם ומצאן מנוחה אשה בית אישה ותשק להן ותשאנה קולן ותבכינה:

10 ותאמרנה לה כי אתך נשוב לעמך:

11 ותאמר נעמי שבנה בנתי למה תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו לכם לאנשים:

12 שבנה בנתי לכן כי זקנתי מהיות לאיש כי אמרתי יש לי תקוה גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי בנים:

13 הלהן תשברנה עד אשר יגדלו הלהן תעגנה לבלתי היות לאיש אל בנתי כי מר לי מאד מכם כי יצאה בי יד יהוה:

14 ותשנה קולן ותבכינה עוד ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה:

15 ותאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה שובי אחרי יבמתך:

16 ותאמר רות אל תפגעי בי לעזבך לשוב מאחריך כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך עמי ואלהיך אלהי:

α.

8. Καὶ εἶπε Νωεμμεὶν ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς. Πορεύεσθε δή, ἀποστράφητε ἑκάστη εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς· ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ.

9. Δῴη κύριος ὑμῖν, καὶ εὕροιτε ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κατεφίλησεν αὐτάς, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν.

10. Καὶ εἶπαν αὐτῇ· οὐχί, μετὰ σοῦ ἐπιστρεψόμεθα εἰς τὸν λαόν σου.

11. Καὶ εἶπε Νωεμμείν. ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου, ἵνα τί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄνδρας;

12. Ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου. Διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναί με ἀνδρί· ὅτι εἶπα, ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναί με ἀνδρί, καὶ ἐγενόμην λελακκωμένη ἀνδρί, καὶ τέξομαι υἱούς.

13. Μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀνδρυνθῶσι; καὶ αὐταῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί; μή, θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι σφόδρα ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου.

14. Καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἔτι, καὶ κατεφίλησεν Ὀρφὰ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, Ῥοὺθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ.

15. Καὶ εἶπε Νωεμμεὶν πρὸς Ῥούθ· ἰδοὺ ἀνέστρεψεν ἡ σύννυμφός σου πρὸς τὸν λαὸν αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφηθι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου σου.

16. Καὶ εἶπε Ῥούθ· μὴ ἀπάντησαί μοι τοῦ καταλιπεῖν σε, ἢ ἀποστρέψαι με ὄπισθέν σου, ὅτι σὺ οὗ ἐὰν πορευθῇς πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς, αὐλισθήσομαι. ὁ λαός σου, λαός μου, καὶ ὁ θεός σου θεός μου.

8. Di

CAP. I.

8. Dixit ad eas, Ite in domum matris vestræ, faciat vobiscum Dominus misericordiam, sicut fecistis cum mortuis & mecum.

9. Det vobis invenire requiem in domibus virorum quos sortituræ estis. Et osculata est eas. Quæ elevata voce flere cœperunt.

10. Et dicere, Tecum pergemus ad populum tuum.

11. Quibus illa respondit, Revertimini filiæ mi: cur venitis mecum? num ultrà habebo filios in utero meo, ut viros ex me sperare possitis?

12. Revertimini filiæ mi, & abite: iam enim senectute confecta sum, nec apta vinculo coniugali. Etiam si possem hac nocte concipere, & parere filios.

13. Si eos expectare velitis donec crescant, & annos pubertatis impleant, antè eritis vetulæ quàm nubatis. Nolite quæso filiæ mi: quia vestra angustia magis me premit, & egressa est manus Domini contra me.

14. Elevata igitur voce, rursum flere cœperunt. Orpha osculata est socrum, ac reversa est: Ruth adhæsit socrui suæ.

15. Cui dixit Noemi, En reversa est cognata tua ad populum suum, & ad deos suos, vade cum ea.

16. Quæ respondit, Ne adverseris mihi ut relinquam te & abeam: quocunque enim perrexeris, pergam: & ubi morata fueris, & ego pariter morabor. Populus tuus populus meus, & Deus tuus Deus meus.

Das I. Capitel.

8. Sprach sie zu jhren beyden Schnuren: Gehet hin / vnnd keret vmb / eine jegliche zu jhrer Mutter Hauß / Der HErr thu an euch barmhertzigkeit / wie jr an den todten vnnd an mir gethan habt.

9. Der HERR gebe euch daß jhr ruhe findet / eine jegliche inn jhres Mannes Hause / vnd küsset sie. Da huben sie jhre Stimme auff / vnnd weineten.

10. Vnd sprachen zu jhr: Wir wollen mit dir zu deinem Volck gehen.

11. Aber Naemi sprach: Keret vmb meine Töchter / Warumb wolt jr mit mir gehen? Wie kan ich fürder Kinder inn meinem Leib haben / die ewer Männer sein möchten?

12. Keret vmb meine Töchter / vnd gehet hin / Denn ich bin nun zu alt daß ich einen Mann neme. Vnnd wenn ich spreche: Es ist zu hoffen / daß ich diese Nacht einen Mann neme / vnd Kinder gebere.

13. Wie köndt jhr doch harren / biß sie groß würden? Wie wolt jr verziehen / daß jhr nicht Männer soltet nemen? Nicht meine Töchter / deñ mich jammert ewer sehr / denn deß HErrn Hand ist über mich außgangen.

14. Da huben sie jhre Stimme auff / vnd weineten noch mehr / vnnd Arpa küsset jhre Schwiger / Ruth aber bleib bey jr.

15. Sie aber sprach: Sihe / deine Schwägerin ist vmbgewand zu jrem Volck / vnnd zu jhrem Gott / kere du auch vmb deiner Schwägerin nach.

16. Ruth antwortet: Rede mir nicht drein / daß ich dich verlassen solt / vnd von dir vmbkeren. Wo du hingehest / da wil ich auch hin gehen / Wo du bleibest / da bleibe ich auch / Dein Volck ist mein Volck / vnnd dein Gott ist mein Gott.

CAP. I.

8. E Naomi disse ad amendue le sue nore, Andate, ritornate, ciascuna in casa di sua madre: il Signore faccia à voi misericordia, si come voi hauete fatto à quelli, che son morti, & à me.

9. Il Signore vi conceda che voi ritrouiate riposo, ciascuna in casa del suo marito. E bascio quelle, lequali alzata la loro voce piansero.

10. E le dissero, Certamente che noi ritornaremo teco al tuo popolo.

11. E Naomi disse, Figliuole mie ritornate, A far che verrete voi meco? sono forse piu figliuoli nel mio ventre, che siano à voi per mariti?

12. Ritornate figliuole mie andateuene: imperoche io son troppo vecchia per maritarmi. Inoltre se io dicessi, Io ho ancora speranza; e se in questa notte ancora io dormissi con huomo, & ancora partorissi de figliuoli:

13. Aspettarete voi quelli, per finche crescino? dimorarete voi senza maritarui? Nò, figliuole mie: perciochè io son molto piu afflitta che voi, imperoche la mano del Signore è vscita contra di me.

14. E quelle dinuouo alzata la voce piansero, & Orpha basciò la sua suocera, ma Ruth si accompagnò con lei:

15. A la quale ella disse, ecco che la tua cugnata è ritornata al suo popolo & a i suoi dii, ritorna dietro à lei.

16. E Ruth rispose, Non mi pregare che io ti abandoni, ò che io mi parta da te: imperoche io verro douunque tu andarai, e dimorarò douunque tu dimorarai: il tuo popolo è il mio popolo, & il tuo Dio, il mio Dio.

א

17 בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם
אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה
יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי
וּבֵינֵךְ׃

18 וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא
לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃

19 וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בֹּאָנָה
בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם
וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה
הֲזֹאת נָעֳמִי׃

20 וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה
לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָה כִּי־הֵמַר
שַׁדַּי לִי מְאֹד׃

21 אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם
הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי
נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע־
לִי׃

22 וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה
כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב
וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת
קְצִיר שְׂעֹרִים׃

ב

1 וּלְנָעֳמִי מִידַע לְאִישָׁהּ אִישׁ
גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ
וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃

2 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־
נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה
בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־
חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי
בִתִּי׃

א

17 בכל מה דתמותי
אמות ותמן אהא קבירא
ולא תוסיפי עוד למללא
כדנן יעביד ייי לי וכדנן
יוסיף עלי ארום מותא
יפריש ביני ובינך׃

18 וחזת ארום מאלמא
היא למהך עמה ופסקת
מלמללא לה׃

19 ואזלן תרויהון עד דעלן
לבית לחם והוה כד עלן
לבית לחם ואתכנשו כל
יתבי קרתא עליהון
ואמרן הדא נעמי׃

20 ואמרת להון לא
תהגון קראן לי נעמי ק
קרון לי מרירא ברם
אמריר שדי לי לחדא׃

21 אנא מליא אזלית
וריקניא אתבני ייי מנהון
למה דין אתון קרן לי
נעמי ומן קדם ייי א
אסתהיד בי חובתי ושדי
אבאיש לי׃

22 ויתבת נעמי ורות
מואביתא כלתה עמה
דתבת מחקל מואב
ואינון עלו לבית לחם
במעלי יומא דפסחא
ובההוא יומא שריאו
בני ישראל למחצד ית
עומרא דארמותא דהוה
מן שערין׃

ב

1 ולנעמי אשתמודע ל
לגברהא גבר גיבר תקיף
מן יחוס אלימלך ושמיה
בועז׃

2 ואמרת רות מואביתא
לות נעמי איזיל כען
לחקלא ואבטש בשבולין
בתר דאשכח רחמין בע
בעיני ואמרת לה איזילי
ברתי׃

α'.

17. Καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι, κἀκεῖ ταφήσομαι. τάδε ποιήσαι μοι κύριος, καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος διαστελεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

18. Ἰδοῦσα δὲ ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι.

19. Ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι, ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς πρὸς Βηθλεέμ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς Βηθλεέμ, καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς, καὶ εἶπαν· εἰ αὐτή ἐστι νοεμμείν;

20. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς· μὴ δὴ καλεῖτέ με νοεμμείν, καλέσατέ με ἡ πικρά, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα.

21. Ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ κύριος. καὶ ἵνα τί καλεῖτέ με νοεμμείν; καὶ κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με;

22. Καὶ ἀπέστρεψε νοεμμεὶν καὶ ῥοὺθ ἡ μωαβῖτις ἡ νύμφη αὐτῆς μετ' αὐτῆς, ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ μωάβ. αὗται δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλεὲμ ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

ΚΕΦΑΛ. β'.

1. Καὶ τῇ νοεμμεὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ ἐκ τῆς συγγενείας ἐλιμέλεχ· καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοόζ.

2. Καὶ εἶπε ῥοὺθ ἡ μωαβῖτις πρὸς νοεμμείν· πορευθῶ δὴ εἰς ἀγρὸν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσι κατόπισθεν οὗ ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτῇ· πορεύου θύγατερ.

17. Que

CAP. I.

17. Quæ te terra morientem susceperit, in ea moriar: ibiqué locum accipiam sepulturæ. Hæc mihi faciat Deus, & hæc addat, si non sola mors me & te separaverit.

18. Videns ergo Noemi, quod obstinato animo Ruth decreuisset secum pergere, aduersari noluit, nec ad suos vltra reditum persuadere.

19. Profectæq; sunt simul, & venerunt in Beth-lehem. Quibus urbem ingressis, velox apud cunctos fama percrebuit: dicebantq; mulieres, hæc est illa Noemi.

20. Quibus ait, Ne vocetis me Noemi, (id est, pulchram:) sed vocate me Mara (id est amaram) quia amaritudine valde replevit me Omnipotens.

21. Egressa sum plena, & vacuam reduxit me Dominus. Cur ergo vocatis me Noemi, quam Dominus humiliavit, & afflixit Omnipotens?

22. Venit ergo Noemi cum Ruth Moabitide nuru sua, de terra peregrinationis suæ: ac reversa est in Beth-lehem, quando primùm hordea metebantur.

Das I. Capitel.

17. Wo du stirbest / da sterbe ich auch / da wil ich auch begraben werden / der HERR thu mir diß vnd das / der Todt muß mich vnd dich scheiden.

18. Als sie nun sahe / daß sie veste im sinn war mit jr zu gehen / ließ sie abmit jr davon zu reden.

19. Also giengen die beide mit einander / biß sie gen Bethlehem kamen. Vnd da sie zu Bethlehem einkamen / reget sich die gantze Stad über jnen / vnd sprach: Ist das die Naemi?

20. Sie aber sprach zu jhnen: Heisset mich nicht Naemi / sondern Mara / denn der Allmechtige hat mich sehr betrübt.

21. Vol zoch ich auß / aber leer hat mich der HERR wider heimbracht / Warumb heisset jr mich denn Naemi? so mich doch der HERR gedemütiget / vnd der Allmechtige betrübt hat?

22. Es war aber vmb die zeit / daß die Gerstenerndte angieng / da Naemi vnd jr Schnur Ruth die Moabitin widerkamen / vom Moabiter Lande gen Bethlehem.

CAP. I.

17. *Doue tu morrai, io morrò, e quiui sarò sepellita: così faccia il Signore à me, e così mi conceda, se la morte sola non separarà me da te.*

18. *Naomi dunque vedendo ch' ella era di animo risoluto di andar seco, restò di parlarle:*

19. *Caminoron dunque amendue quelle infin che arriuorono in Beth-lehem. Et auuenne che quando furono entrate in Beth-lehem, tutta la città fu commossa sopra di quelle, e diceuano, Non è questa Naomi?*

20. *Essa rispose loro, Non mi chiamate Naomi, chiamatemi Mara, perciochè l' Omnipotente mi ha afflitta di grande amaritudine.*

21. *Io me n' andai piena, ma il Signore mi ha ricondotta vota, Perche dunque mi chiamarete voi Naomi; hauendomi il Signore afflitta, & hauendomi l' Onnipotente fatto male?*

22. *Era ancora Naomi ritornata con esso Ruth Moabita sua nora, laquale vnaltra volta era ritornata di Moab: & esse vennero in Beth-lehem sul principio de la segatura de l' orzo.*

CAP. II.

1. Erat autem viro Elimélech consanguineus homo potens & magnarum opum, nomine Booz.

2. Dixitq; Ruth Moabitis ad socrum suam, Si iubes vadam in agrum, & colligam spicas quæ fugerint manus metentium, ubicunque clementis in me patris familias reperero gratiam. Cui illa respondit, Vade filia mi.

Das II. Capitel.

Es war auch ein Mann / der Naemi Mann freunde / von dem geschlechte EliMelech / mit Namen Boas / der war ein weidlicher Man.

2. Vnd Ruth die Moabitin sprach zu Naemi: Laß mich auffs Feld gehen vnd Ehern aufflesen / demnach / für dem ich gnade finde. Sie aber sprach zu jhr: Gehe hin meine Tochter.

CAP. II.

1. *Ora Naomi haueua vn parente dal lato del marito, huomo potente de la famiglia di Elimelech, il nome del quale era Booz*

2. *E Ruth Moabita disse à Naomi, Io ti prego, ch' io vada nel campo, per ricogliere de le spighe dietro à colui appresso del quale io trouarò fauore. Ella le disse, Va figliuola mia.*

ב

3 וַתֵּ֤לֶךְ וַתָּבוֹא֙ וַתְּלַקֵּ֣ט בַּשָּׂדֶ֔ה
אַחֲרֵ֖י הַקֹּצְרִ֑ים וַיִּ֣קֶר מִקְרֶ֔הָ
חֶלְקַ֤ת הַשָּׂדֶה֙ לְבֹ֔עַז אֲשֶׁ֖ר
מִמִּשְׁפַּ֥חַת אֱלִימֶֽלֶךְ׃

4 וְהִנֵּה־בֹ֗עַז בָּ֚א מִבֵּ֣ית לֶ֔חֶם
וַיֹּ֥אמֶר לַקּוֹצְרִ֖ים יְהוָ֣ה עִמָּכֶ֑ם
וַיֹּ֥אמְרוּ ל֖וֹ יְבָרֶכְךָ֥ יְהוָֽה׃

5 וַיֹּ֤אמֶר בֹּ֙עַז֙ לְֽנַעֲר֔וֹ הַנִּצָּ֖ב
עַל־הַקּֽוֹצְרִ֑ים לְמִ֖י הַנַּעֲרָ֥ה
הַזֹּֽאת׃

6 וַיַּ֗עַן הַנַּ֛עַר הַנִּצָּ֥ב עַל־
הַקּוֹצְרִ֖ים וַיֹּאמַ֑ר נַעֲרָ֤ה מֽוֹאֲבִיָּה֙
הִ֔יא הַשָּׁ֥בָה עִֽם־נָעֳמִ֖י מִשְּׂדֵ֥ה
מוֹאָֽב׃

7 וַתֹּ֗אמֶר אֲלַקֳטָה־נָּא֙ וְאָסַפְתִּ֣י
בָֽעֳמָרִ֔ים אַחֲרֵ֖י הַקּוֹצְרִ֑ים וַתָּב֣וֹא
וַֽתַּעֲמ֗וֹד מֵאָ֤ז הַבֹּ֙קֶר֙ וְעַד־עַ֔תָּה
זֶ֛ה שִׁבְתָּ֥הּ הַבַּ֖יִת מְעָֽט׃

8 וַיֹּ֨אמֶר בֹּ֜עַז אֶל־ר֗וּת הֲל֨וֹא
שָׁמַ֤עַתְּ בִּתִּי֙ אַל־תֵּלְכִי֙ לִלְקֹ֙ט
בְּשָׂדֶ֣ה אַחֵ֔ר וְגַ֛ם לֹ֥א תַעֲבוּרִ֖י
מִזֶּ֑ה וְכֹ֥ה תִדְבָּקִ֖ין עִם־נַעֲרֹתָֽי׃

9 עֵינַ֜יִךְ בַּשָּׂדֶ֤ה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן֙
וְהָלַ֣כְתְּ אַחֲרֵיהֶ֔ן הֲל֥וֹא צִוִּ֛יתִי
אֶת־הַנְּעָרִ֖ים לְבִלְתִּ֣י נָגְעֵ֑ךְ וְצָמִ֗ת
וְהָלַכְתְּ֙ אֶל־הַכֵּלִ֔ים וְשָׁתִ֕ית מֵאֲשֶׁ֥ר
יִשְׁאֲב֖וּן הַנְּעָרִֽים׃

10 וַתִּפֹּל֙ עַל־פָּנֶ֔יהָ וַתִּשְׁתַּ֖חוּ
אָ֑רְצָה וַתֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו מַדּ֨וּעַ
מָצָ֤אתִי חֵן֙ בְּעֵינֶ֣יךָ לְהַכִּירֵ֔נִי
וְאָנֹכִ֖י נָכְרִיָּֽה׃

ב

3 וַאֲזַלַת וְעָלַת וּכְנַשַׁת
בְּחַקְלָא בָּתַר חַצּוֹדַיָּא
וְאוֹרַע יַתַהּ אַרְעוּתַהּ
אַחְסָנַת חַקְלָא דַּהֲוַת
לְבֹעַז דְּמִן יְחוּס אֱלִימֶלֶךְ׃

4 וְהָא בֹּעַז אֲתָא מִבֵּית
לֶחֶם וַאֲמַר לַחֲצוֹדַיָּא
יְהֵא (מֵימְרָא) דַּייָ
בְּסַעְדְּכוֹן וַאֲמַרוּ לֵיהּ יְבָרְכִנָּךְ יְיָ׃

5 וַאֲמַר בֹּעַז לְעוּלֵימֵיהּ
דְּמַנֵּי רַב עַל חַצּוֹדַיָּא לְאֵי
דֵּין אוּמָּא רִיבָא הָדָא׃

6 וַאֲתֵיב עוּלֵימָא הָא
דְּאִתְמַנָּא רַב עַל חַצּוֹדַיָּא
וַאֲמַר רִיבָא דְּמִן עַמָּא
דְּמוֹאָב הִיא דְּתָבַת עִם
נָעֳמִי מֵחֲקַל מוֹאָב׃

7 וַאֲמַרַת אֶצְבּוּר כְּעַן
וְאֶכְנוֹשׁ שׁוּבְלִין בְּאַלּוּמַיָּא
מַה דְּיִשְׁתְּאַר בָּתַר חַצּוֹדַיָּא
וַאֲתַת וְקָמַת וְאִתְעַכְּבַת
בָּאוֹ מִן צַפְרָא וְעַד כְּעַן
בּוֹן זְעֵירָא דֵּין דְּיָתְבָא
בְּבֵיתָא צִבְחַר׃

8 וַאֲמַר בֹּעַז לְוָת רוּת
הֲלָא קַבֵּילְתְּ מִינַּי בְּרַתִּי
לָא תְהַכִין לְמִצְבַּר שׁוּבְלִין
בַּחֲקַל אָחֳרָן וְאַף לָא
תִתְעַבְּרִי מִכָּאן לְמֵיהַךְ
לְאוּמָּא אָחֳרֵיתִי וְהָכָא
תִתּוֹסְפִי עִם עוּלֵימָתִי׃

9 עֵינַיִךְ תְּהֵא מִסְתַּכְּלָא
בַּחַקְלָא דְּיַחְצְדוּן תַּמָּן
וּתְהוּלְכִי בָתְרֵיהוֹן הֲלָא
פַּקֵּדִית יַת עוּלֵימַיָּא בְּדִיל
דְּלָא יִקְרְבוּן בִּיךְ לְבִישׁ
וּבְעִידָן דְּאַתְּ צְחִיָא לְמוֹי
אֱזִילִי לְמָנַיָּא וְתִהֱוֵי
שָׁתְיָא מִן מוֹי דִּי מַלְיָן
עוּלֵימַיָּא׃

10 וּנְפַלַת עַל אַפָּהָא
וּסְגִידַת עַל אַרְעָא וַאֲמַרַת
לֵיהּ מַה דֵּין אַשְׁכַּחִית
רַחֲמִין בְּעֵינָךְ לְאִשְׁתְּמוֹדְעוּתַנִי
וַאֲנָא מֵעַמָּא נוּכְרָאָה׃

β.

3. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπισθε τῶν θεριζόντων. καὶ περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοὸζ τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ.

4. Καὶ ἰδοὺ Βοὸζ ἦλθεν ἐκ Βηθλεέμ, καὶ εἶπε τοῖς θερίζουσι· κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ εἶπον αὐτῷ· εὐλογήσαι σε κύριος.

5. Καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας· τίνος ἡ νεᾶνις αὕτη;

6. Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὼς ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, καὶ εἶπεν· ἡ παῖς ἡ Μωαβῖτίς ἐστιν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ.

7. Καὶ εἶπε· συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὄπισθεν τῶν θεριζόντων. καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν.

8. Καὶ εἶπε Βοὸζ πρὸς Ῥούθ· οὐκ ἤκουσας, θύγατερ; μὴ πορευθῇς ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἑτέρῳ, καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν, ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου.

9. Καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὗ ἐὰν θερίζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν. ἰδοὺ ἐνετειλάμην τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἅψασθαί σου· καὶ ὅτι διψήσεις καὶ πορευθήσῃ εἰς τὰ σκεύη καὶ πίεσαι, ὅθεν ἐὰν ὑδρεύωνται τὰ παιδάρια.

10. Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐπιγνῶναί με, καὶ ἐγώ εἰμι ξένη;

3. Abiit itaque & colligebat spicas post terga metentium. Accidit autem ut ager ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de cognatione Eli-melech.

4. Et ecce, ipse veniebat de Bethlehem, dixitq; messoribus, Dominus vobiscũ. Qui responderunt ei, Benedicat tibi Dominus.

5. Dixitq; Booz iuveni qui messoribus praeerat, Cuius est haec puella?

6. Cui respondit, Haec est Moabitis quae venit cum Noëmi, de regione Moabitide.

7. Et rogavit ut spicas colligeret remanentes, sequens messorum vestigia: & de manè usque nunc stat in agro, & ne ad momentum quidem domum reversa est.

8. Et ait Booz ad Ruth, Audi filia ne vadas in alterum agrum ad colligendum, nec recedas ab hoc loco: sed iungere puellis meis.

9. Et ubi messuerint, sequere. Mandavi enim pueris meis, ut nemo molestus sit tibi: sed etiam si sitieris, vade ad sarcinulas, & bibe aquas de quibus & pueri mei bibunt.

10. Quae cadens in faciem suam & adorans super terram, dixit ad eum, Vnde mihi hoc, ut invenirem gratiam ante oculos tuos, & nosse me dignareris peregrinam mulierem?

3. Sie gieng hin/kam vnd laß auff/ den Schnittern nach auff dem Felde. Vnd es begab sich eben/ daß dasselbe Feld war des Boas/ der von dem Geschlecht EliMelech war.

4. Vnnd sihe Boas kam eben von Bethlehem/ vnd sprach zu dẽ Schnittern: Der HERR mit euch. Sie antworten: Der HERr segene dich.

5. Vnnd Boas sprach zu seinem Knaben/ der über die Schnitter gestellet war: Weß ist die Dirne?

6. Der Knabe/ der über die Schnitter gestellet war / antwortet vnnd sprach: Es ist die Dirne die Moabitin/ die mit Naemi widerkommen ist von der Moabiter Land.

7. Denn sie sprach: lieber laß mich aufflesen vnd samlen vnter den Garben/ den Schnittern nach. Vnd ist also kommen / vnnd da gestanden von morgen an biß her/ vnd bleibt wenig daheime.

8. Da sprach Boas zu Ruth: Hörest du es meine Tochter? Du solt nicht gehen auff einen andern Acker auffzulesen/ vnd gehe auch nicht von hinnen / sondern halt dich zu meinen Dirnen.

9. Vnnd sihe / wo sie schneiden im Felde/ da gehe jhnen nach / Jch hab meinem Knaben gebotten / daß dich niemand antaste. Vnd so dich dürstet so gehe hin zu dem Gefeß vnd trincke/ da meine Knaben schöpffen.

10. Da fiel sie auff jhr Angesicht vnd betet an zur Erden/ vnnd sprach zu jhm: Womit hab ich die gnade funden für deinen Augen / daß du mich erkennest / die ich doch frembd bin.

3. *Quella dunque andò & entrata raccolse de le spighe nel cãpo dietro à i segatori. E perauẽtura occorse, ch' ella andò in quel la parte, che si apparteneua à Boaz, il quale era de la famiglia di Elimelech.*

4. *In questo mezzo ecco che Boaz venne di Beth-lehem, e disse à segatori, Il Signore sia con voi: Essi gli risposero, Il Signore ti benedica.*

5. *Allhora Boaz disse al suo seruitore; ch' era costituito sopra i segatori, Di chi è questa giouane?*

6. *Rispose quel seruitore ch' era messo sopra i segatori, e disse, E vna giouane Moabita, la quale è ritornata con Naomi del paese di Moab.*

7. *Ella disse, Io vi prego ch' io raccogli & aduni de le spighe fra i fasci dietro à i segatori. E entrata, vi è stata da la mattina per tempo insino à questa hora, e di gia era stata vn poco in casa.*

8. *E Boaz disse à Ruth, Intendi tu figliuola mia? tu non andarai à riccogliere in altro campo, ne ancora passarai di qui: ma ti accostarai qui à le mie fanciulle.*

9. *I tuoi occhii saranno dritti à quel campo, che segaranno, e le seguitarai. Non ho io comandato à famigli che non ti tocchino? e se tu hauerai sete, va verso i vasi e beui di quello che quei famigli haueranno cauato.*

10. *Allhora quella cascò sopra la sua faccia, e s' inchinò in terra, e disse à quello, In che modo ho io ritrouata gratia dinanzi à te, come che tu mi conosca, essendo io forastiera?*

ב

11 וְאָתֵיב בּוֹעַז וְאָמַר לַהּ אִתְחַוָּאָה אִתְחֲוָא לִי כָּל טֵיבוּתָא דַּעֲבַדְתְּ עִם חֲמוֹתִיךְ דְּפַרְנַסְתְּ יָתַהּ בָּתַר דְּמִיתַת בַּעְלִיךְ וּשְׁבַקְתְּ דַּחַלְתִּיךְ וְעַמִּיךְ וּבֵית אֲבוּךְ וְאִמִּיךְ וַאֲרַע יַלְדוּתִיךְ וַאֲזַלְתְּ לְאִתְגַּיָּרָא וּלְמִיתַב בֵּין עַם דְּלָא אִשְׁתְּמוֹדַע לִיךְ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי׃

12 יִגְמוֹל יְיָ לִיךְ גְּמוּל טַב בְּעָלְמָא הָדֵין עַל עוֹבָדִךְ טַב וִיהֵי אַגְרִיךְ שְׁלִימָתָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי מִן קֳדָם יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל דַּאֲתֵית לְאִתְגַּיָּרָא וּלְאִתְכַּסָּאָה תְּחוֹת טְלָל שְׁכִינַת יְקָרֵיהּ׃

13 וַאֲמַרַת אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין בְּעֵינָךְ רִבּוֹנִי אֲרֵי נַחֲמְתַנִּי וַאֲרוּם מַלֵּילְתָּא תַּנְחוּמִין עַל לֵב אַמְתָךְ וַאֲנָא לֵית לִי זְכוּ לְמֶהֱוֵי חוּלָקִי עִם חֲדָא מִן אַמְהָתָךְ׃

14 וַאֲמַר לַהּ בּוֹעַז לְעִידָּן סְעוּדְתָא קְרִיבִי הָכָא וְתֵיכְלִין לַחְמָא וּתְטַמְּשִׁי סְעוּדִיךְ בְּתַבְשִׁילָא דְּאִתְבַּשַּׁל בְּחַלָּא וִיתֵיבַת בִּסְטַר חָצוֹדַיָּא וְאוֹשִׁיט לַהּ קְלִי וַאֲכָלַת וּשְׂבָעַת וְאִשְׁתָּאֲרַת׃

15 וְקָמַת לְמִצְבַּר שֻׁבְלִין וּפַקֵּיד בּוֹעַז יָת עוּלֵימוֹי לְמֵימַר אַף בֵּינֵי אֵלוּמַיָּא תְּהֵא צָבְרָא וְלָא תְּכַסְפוּנַהּ׃

16 וְאַף מֵיתַר תְּתִירוּן לַהּ מִן עֲתַרַיָּא וְאַף מִשְׁבַּק תִּשְׁבְּקוּן לַהּ מִן אֱסָרַיָּא וְתִשְׁבְּקוּן לְמֶהֱוֵי צָבְרָא וְלָא תְנוּזְפוּן בַּהּ׃

17 וּלְקָטַת שֻׁבְלִין בְּחַקְלָא עַד רַמְשָׁא וּדְשַׁת יָת שֻׁבְלִין דִּצְבָרַת וַהֲוָת שְׂעָרֵיהוֹן כִּתְלָת סְאִין שְׂעָרִין׃

18 וּסְבָרַת וְעָלַת לְקַרְתָּא וַחֲזָת חֲמוֹתַהּ יָת מַה דְּאַכְנְשַׁת וְאַפְּקַת מִן תַּרְמִילָא וִיהָבַת לַהּ יָת מְזוֹנַהּ דְּשַׁיָּרַת לַהּ מִן שִׂבְעַהּ׃

רוּת

ב

11 וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃

12 יְשַׁלֵּם יְהֹוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו׃

13 וַתֹּאמֶר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃

14 וַיֹּאמֶר לָהּ בֹעַז לְעֵת הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃

15 וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃

16 וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃

17 וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעָרֶב וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃

18 וַתִּשָּׂא וַתָּבוֹא הָעִיר וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתִרָה מִשָּׂבְעָהּ׃

β΄.

11. Καὶ ἀπεκρίθη Βοὸζ καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι, ὅσα ἐποίησας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου, καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς τὸν λαὸν ὃν οὐκ ᾔδεις ἀπ᾽ ἐχθὲς καὶ τρίτης.

12. Ἀποτίσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου, καὶ γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης, παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ.

13. Ἡ δὲ εἶπεν· εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ οὐκ ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου.

14. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοόζ· ἤδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, πρόσελθε ὧδε, καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων μου, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει. καὶ ἐκάθισε Ῥοὺθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων, καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον, καὶ ἔφαγε, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ κατέλιπε.

15. Καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. καὶ ἐνετείλατο Βοὸζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων· καί γε ἀνὰ μέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν.

16. Καὶ βαστάζοντες βαστάσατε, καί γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων, καὶ ἄφετε αὐτήν, καὶ φάγεται, καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ.

17. Καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐρράβδισεν ἃ συνέλεξε. καὶ ἐγενήθη ὡς οἰφὶ κριθῶν.

18. Καὶ ἦρε, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξε. καὶ ἐξενέγκασα Ῥοὺθ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέλιπεν, ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη.

CAP. II.

11. Cui ille respondit, Nuntiata sunt mihi omnia quæ feceris socrui tuæ post mortem viri tui: & quòd reliqueris parentes tuos, & terram in qua nata es, & veneris ad populum quem anteà nesciebas.

12. Reddat tibi Dominus pro opere tuo, & plenam mercedem recipias à Domino Deo Israël, ad quem venisti, & sub cuius confugisti alas.

13. Quæ ait, Inveni gratiam apud oculos tuos, domine mi, qui consolatus es me, & locutus es ad cor ancillæ tuæ, quæ non sum similis unius puellarum tuarum.

14. Dixitq; ad eam Booz, Quando hora vescendi fuerit, veni huc, & comede panem, & intinge buccellam tuam in aceto. Sedit itaque ad messorum latus, & congessit polentam sibi, comeditque, & saturata est, & tulit reliquias.

15. Atque inde surrexit, ut spicas ex more colligeret. Præcepit autem Booz pueris suis, dicens: Etiamsi vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis eam.

16. Et de vestris quoque manipulis proiicite de industria, & remanere permittite, ut absque rubore colligat, & colligẽtem nemo corripiat.

17. Collegit ergo in agro usque ad vesperam: & quæ collegerat virga cædens & excutiens, invenit hordei quasi Ephi mensuram, id est, tres modios.

18. Quos portans reversa est in civitatem, & ostendit socrui suæ: insuper protulit, & dedit ei de reliquiis cibi sui quo saturata fuerat.

Das II. Capitel.

11. Boas antwortet/vnd sprach zu jr: Es ist mir angesagt/ alles was du gethan hast an deiner Schwiger/ nach deines Mannes todt/ daß du verlassen hast deinen Vater vnd deine Muter vnd dein Vaterland/ vnnd bist zu einem Volck gezogen/daß du zuvor nicht kanntest.

12. Der HERR vergelte dir deine that/vnd müsse dein lohn volkommen sein bey dem HERREN dem GOtt Israel/zu welchem du kommen bist/ daß du vnter seinen flügeln zuversicht hettest.

13. Sie sprach: Laß mich gnade für deinen Augen finden/mein Herr/ denn du hast mich getröstet/vnd deine Magd freundlich angesprochen/ So ich doch nicht bin/ als deiner Mägde eine.

14. Boas sprach zu jr: Wenns essens zeit ist/so mache dich hie herzu/ vnd iß des Brots/vnd duncke deinen bissen in den Essig. Vnnd sie satzt sich zur seiten der Schnitter. Er aber legt jr Sangen für/vnd sie aß vnnd wart satt/ vnd ließ über.

15. Vñ da sie sich auff macht zu lesen/ gebot Boas seine Knabe/vnd sprach: Last sie auch zwischen den garben lesen/vnd beschemet sie nicht.

16. Auch von den hauffen lasset überbleiben/vnd lasset ligen/daß sie es aufflese / vnnd niemandt schelte sie drumb.

17. Also laß sie auff dem Felde biß zu Abend/vnnd schlugs auß was sie auffgelesen hatte / vnnd es war bey eim Epha Gersten.

18. Vnd sie hubs auff/vnd kam inn die Stadt/vnd jre Schwiger sahe es was sie gelesen hatte. Da zoch sie herfür vnd gab ihr/was jr übrig geblieben war / da sie satt von war worden.

CAP. II.

11. *Boaz rispondendo disse, Mi è stato detto apunto tutto quel che tu hai fatto à la tua suocera, dapoi che 'l tuo marito è morto: e che lassato tuo padre e tua madre e la terra de la tua natiuità, sei venuta al popolo perauanti à te non conosciuto.*

12. *Il Signore ti renda la tua opera, e la tua merce sia perfetta dal Signore Dio d'Israel, sotto le ale del quale tu sei venuta à viuere.*

13. *Allhora quella disse, Signor mio, ch'io ritroui gratia ne gli occhi tuoi, poi che tu mi hai consolata, & hai parlato secondo il cuor de la tua serua; ancora che io non sia come vna de le tue serue.*

14. *Boaz le disse, Al'hora di mangiare, accostati quà, e mangia del pane, & inzuppa la tua fetta ne lo aceto. Quella dunque se dette à lato à i segatori, e le porse de la minestra: e mangiò àbastanza, e ve ne lasciò.*

15. *E si leuò per ricogliere: Allhora Boaz commandò à i suoi famigli, dicendo, Ella ancora raccolga fra i fasci, e non le farete vergogna.*

16. *Di più voi lasciarete à lei de fasci, e lasciarete che ricoglia, e non la sgridate.*

17. *Ella dunque ricolse in quel campo per fino à la sera, e scosse quel che haueua ricolto, e fu quasi vn moggio di orzo.*

18. *E portandolo entrò ne la città: e la sua suocera vidde quel ch'ella haueua raccolto: cauò fuora ancora, e le dette quel che l'era restato poi che fu satolla.*

ב

19 ואמרת לה חמותה לאן צברת יומא דין ולאן אשתדלת למעבד יהי גברא דאשתמודע ליך מברך וחויאת לחמותה ית דאשתדלת למעבד עמיה ואמרת שום גברא דאשתדלית עמיה יומא דין מתקרי בועז:

20 ואמרת נעמי לכלתה מברך הוא מפום קודשא דייי דלא שבק טיבותיה עם חייא ועם מיתיא ואמרת לה נעמי קריב לנא גברא מפריקנא הוא:

21 ואמרת רות מואביה אף ארום אמר לי עם רביא דילי תסתופין עד זמן דיגמרון ית כל חצדא דילי:

22 ואמרת נעמי לרות כלתה שפיר ברתי ארום תיפקין עם עולימתיה ולא יערעון ביך בחקל אחרן:

23 ואדבקת בעולימתוי דבועז למעבד עד דישיצי חצד סערין וחצד חטין ויתיבת עם חמותה:

ב

19 וַתֹּאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לִקַּטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֵּד לַחֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז:

20 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלֵנוּ הוּא:

21 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה גַּם כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם־כִּלּוּ אֵת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי:

22 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר:

23 וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כְּלוֹת קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֶת־חֲמוֹתָהּ:

β'.

19. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς· ποῦ συνέλεξας σήμερον; καὶ ποῦ ἐποίησας; εἴη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. καὶ ἀπήγγειλε ῥοὺθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε, καὶ εἶπε· τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μεθ' οὗ ἐποίησα σήμερον, Βοόζ.

20. Εἶπε δὲ νωεμμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς· εὐλογητός ἐστι τῷ κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων, καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν αὐτῇ νωεμμὶν· ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνήρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμῶν ἐστι.

21. Καὶ εἶπε ῥοὺθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς· καί γε ὅτι εἶπε πρός με· μετὰ τῶν κορασίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι, ἕως ἂν τελέσωσι ὅλον τὸν ἀμητὸν ὃς ὑπάρχει μοι.

22. Καὶ εἶπε νωεμμὶν πρὸς ῥοὺθ τὴν νύμφην αὐτῆς· ἀγαθὸν, θύγατερ, ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐ καταντήσουσί σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ.

23. Καὶ προσεκολλήθη ῥοὺθ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοόζ, τοῦ συλλέγειν ἕως τοῦ συντελέσαι τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν, καὶ τὸν θερισμὸν τῶν πυρῶν.

ג

1 ואמרת לה נעמי חמותה ברתי בשבועה לא אנוח עד זמן דאתבע ליך ניחא בגין דיוטב לך:

2 וכען הלא בועז דאשתמודע לנא דהוית בחקלא עם עולמתוי הא הוא מבדר ית אידר סעורין ברוחא דליליא:

ג

1 וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ:

2 וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה:

ΚΕΦΑΛ. γ'.

1. Καὶ ἐκάθισε μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. εἶπε δὲ αὐτῇ νωεμμὶν ἡ πενθερὰ αὐτῆς· θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν, ἵνα εὖ γένηταί σοι;

2. Καὶ νῦν οὐχὶ Βοὸζ γνώριμος ἡμῶν, οὗ ἦς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾷ τὸν ἅλωνα τῶν κριθῶν ταύτῃ τῇ νυκτί.

CAP. II.

19. Dixitque ei socrus sua, Vbi hodie collegisti, & ubi fecisti opus? sit benedictus qui misertus est tui. Indicavitque ei apud quem esset operata: & nomen dixit viri, quòd Booz vocaretur.

20. Cui respondit Noëmi, Benedictus sit à Domino: quoniam eandem gratiam quam præbuerat vivis, servavit & mortuis. Rursumque ait, Propinquus noster est homo.

21. Et Ruth, Hoc quoque, inquit, præcepit mihi, ut tam diu messoribus eius iungerer, donec omnes segetes meterentur.

22. Cui dixit socrus, Melius est filia mi, ut cum puellis eius exeas ad metendum, ne in alieno agro quispiam resistat tibi.

23. Iuncta est itaque puellis Booz: & tam diu cum eis messuit, donec hordea & triticum in horreis conderentur.

CAP. III.

1. Postquam autem reversa est ad socrum suam, audivit ab ea, Filia mi, quæram tibi requiem, & providebo ut bene sit tibi.

2. Booz iste, cuius puellis in agro iuncta es, propinquus noster est, & hac nocte aream hordei ventilat.

Das II. Capitel.

19. Da sprach jre Schwiger zu jr: Wo hast du heut gelesen / vnnd wo hast du gearbeitet? Gesegnet sey der dich erkennet hat. Sie aber sagts jhrer Schwiger/bey wem sie gearbeitet hette/vnd sprach: Der Mann bey dem ich heute gearbeitet habe/heist Boas.

20. Naemi aber sprach zu jhrer Schnur: Gesegnet sey er dem HErren/denn er hat seine barmhertzigkeit nicht gelassen beyde an den lebendigen vnd an den todten. Vnnd Naemi sprach zu jr: Der Mann gehöret vns zu/vnd ist vnser Erbe.

21. Ruth die Moabitin sprach: Er sprach auch das zu mir: Du solt dich zu meinen Knaben halten/biß sie mir alles eingeerndtet haben.

22. Naemi sprach zu Ruth jhrer Schnur: Es ist besser/mein Tochter/ daß du mit seinen Dirnen außgehest/ Auff das nicht jemandt dir drein rede auff eim andern Acker.

23. Also hielt sie sich zu den Dirnen Boas/daß sie laß/biß daß die Gerstenerndte vnnd Weitzenerndte auß war/vnnd kam wider zu jhrer Schwiger.

Das III. Capitel.

1. VNd Naemi jhre Schwiger sprach zu jr: Meine Tochter / ich will dir ruhe schaffen/daß dirs wolgehe.

2. Nun der Boas vnser Freund/ bey des Dirnen du gewesen bist/ worffelt dise Nacht Gersten auff seiner Tennen.

CAP. II.

19. La sua suocera le disse, Doue hai tu raccolto hoggi, e doue hai lauorato? Sia benedetto colui che ti ha riconosciuta. Allhora manifestò à la sua suocera, appresso di chi ella hauea spigolato, dicendo. Il nome del huomo (appresso del quale io hoggi ho lauorato, è Boaz.

20. E Naomi disse à la sua nora. Sia benedetto dal Signore, poi che non ha lasciato di vsar la sua pietà co i viui è co i morti: Dinuouo disse Naomi, Quello huomo è nostro parente, è de nostri propinqui.

21. Ruth adunque Moabita disse à quella, Ancora ha detto à me, Tu ti appressarai co i miei seruitori, per fin che haueranno finita tutta questa mia segatura.

22. E Naomi disse à Ruth sua nora, E bene figliuola mia, che tu esca con le serue di colui: à fin che altri non ti rincontrino in altro campo.

23. E così ella si accampagnò con le serue di Boaz, cogliendo spighe, per fin che fu finita la segatura de gli orzi, e la segatura de grani, e ritornò à la sua suocera.

CAP. III.

1. Dapoi Naomi sua suocera disse à quella, Figliuola mia, non ti cercaro io riposo, a fin che à te sia bene?

2. Ora dunque boaz non è egli de la nostra parentela, con le serue del quale tu sei stata? Ecco che di notte pala l' orzo su l' aia.

ג

3 וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ
עָלַיִךְ וְיָרַדְתְּ הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי
לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃
4 וִיהִי בְשָׁכְבוֹ וְיָדַעַתְּ אֶת־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת
וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתְּ וְהוּא
יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃
5 וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר־
תֹּאמְרִי אֵלַי אֶעֱשֶׂה׃
6 וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוַּתָּה חֲמוֹתָהּ׃
7 וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ
וַיָּבֹא לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא
בַלָּט וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃
8 וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד
הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת
מַרְגְּלֹתָיו׃
9 וַיֹּאמֶר מִי־אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי
רוּת אֲמָתֶךָ וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל־
אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃
10 וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה
בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־
הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי
הַבַּחוּרִים אִם־דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃
11 וְעַתָּה בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל
אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי
יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת
חַיִל אָתְּ׃
12 וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם
גֹאֵל אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב
מִמֶּנִּי׃

ג

3 וְתִתְחַלִּילִי בְּמַיָּא וְתִסּוּכִי
בְּשׁוּמְנִין וְתִשְׁוּוֵאי תַכ
תַּכְשִׁיטַיִךְ עֲלָיִךְ וְתֵיחוֹתִין
לְאִידְּרָא לָא תִתְפַּרְסְמִי
לְגַבְרָא עַד שֵׁיצָאוּתֵיהּ
לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי׃
4 וִיהֵא בְּעִידָּן מִשְׁכְּבֵיהּ
וְתִדְּעִין יַת אַתְרָא דְּיִדְמוּךְ
תַּמָּן וְתֵיעוֹלִי וּתְגַלֵּי יַת
רִיגְלוֹי וְתִדְמוּכִי וּתְהֵא
מִינֵּיהּ עֵיטָא וְהוּא יְחַוֵּי
לָךְ בְּחָכְמְתֵיהּ יַת דַּת
דְּתַעְבְּדִין׃
5 וַאֲמָרַת לַהּ כָּל דְּ
דְּתֵימְרִין לִי אֶעְבֵּיד׃
6 וּנְחָתַת לְאִידְּרָא וַעֲבַדַת
כָּל דְּפַקְדַתַּהּ חֲמוֹתָהּ׃
7 וַאֲכַל בּוֹעַז וּשְׁתָא
וְאוֹטִיב לִיבֵּיהּ וַאֲתָא
לְדַמְכָא בִּסְטַר עֲרֵימְתָא
וַעֲלַת רוּת בְּרַז וְגַלִּיאַת
רִיגְלוֹי וּדְמָכַת׃
8 וַהֲוָה בְּפַלְגוּת לֵילְיָא
וּתְוָה גַּבְרָא וְאִתְרְכִיךְ
בִּשְׂרֵיהּ כִּלְפְתָא מִן רָתִיתָא
וַחֲזָא וְהָא אִתְּתָא דַּמְכָא
כָּל קֳבֵל רִיגְלוֹי׃
9 וַאֲמַר מַאן אַנְתְּ בְּרַתִּי
וַאֲמָרַת אֲנָא רוּת אַמְתָךְ
וְיִתְקְרֵי שְׁמָךְ עַל אַמְתָךְ
לְמִסְּבִי לְאִינְתּוּ אֲרֵי פָּרִיק
אַתְּ׃
10 וַאֲמַר בְּרִיכָא אַתְּ
קֳדָם יְיָ בְּרַתִּי אוֹטֵיבְתְּ
טֵיבוּתִיךְ בַּתְרָאֵי מִן קַד
קַדְמָאֵי בְּגִין דְּלָא לְמֵהַךְ
בָּתַר עוּלֵימַיָּא אִם מִסְכֵּן
וְאִם עַתִּיר׃
11 וּכְעַן בְּרַתִּי לָא תִ
תִדְחֲלִין כָּל דְּתֵימְרִי לִי
אֶעְבֵּיד אֲרוּם גְּלֵי קֳדָם
כָּל יָתְבֵי תְרַע סַנְהֶדְרִין
רַבָּא דְעַמִּי אֲרוּם אִיתְּתָא
צַדִּיקְתָּא אַנְתְּ וְאִית בִּיךְ
חֵילָא לְסוֹבָרָא נִיר
פִּיקּוּדַיָּא דַיְיָ׃
12 וּכְעַן אֲרוּם בְּקוּשְׁטָא
אֲרֵי פָּרִיק אֲנָא וְאַף אִית
פָּרִיק אוֹחֲרָן דְּחָזֵי לֵיהּ לְ
לְמִפְרַק יַתִּיר מִנִּי׃

γ΄.

3. Σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ, καὶ περιθήσῃ τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σεαυτῇ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὴν ἅλω· μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρί, ἕως οὗ συντελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν.

4. Καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτόν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον οὗ κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ, καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσῃ· καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσεις.

5. Εἶπε δὲ Ῥοὺθ πρὸς αὐτήν· πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς ἐμοὶ ποιήσω.

6. Καὶ κατέβη εἰς τὴν ἅλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς.

7. Καὶ ἔφαγε Βοὸζ καὶ ἔπιε, καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς· ἡ δὲ ἦλθεν ἐν κρυφῇ καὶ ἀπεκάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη.

8. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ, καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐκοιμᾶτο πρὸς ποδῶν αὐτοῦ.

9. Εἶπε δέ, τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ῥοὺθ ἡ δούλη σου· καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεύων εἶ σύ.

10. Καὶ εἶπε Βοόζ· εὐλογημένη σὺ τῷ κυρίῳ θεῷ, θύγατερ, ὅτι ἠγάθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον, τοῦ μὴ πορευθῆναί σε ὀπίσω νεανιῶν, εἴτε πτωχὸς εἴτε πλούσιος.

11. Καὶ νῦν, θύγατερ, μὴ φοβοῦ· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς, ποιήσω σοι· οἶδε γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου, ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ.

12. Καὶ νῦν ἀληθῶς ἀγχιστεὺς ἐγώ εἰμι, καί γε ἔστιν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ.

3. Lava-

CAP. III.

3. Lavare igitur, & vngere, & induere cultioribus vestimentis, & descende in areã, non te videat homo, donec esum potumq; finierit.

4. Quando autem ierit ad dormiendum, nota locum in quo dormiat: veniesque, & discooperies pallium quo operitur à parte pedum, & proiicies te, & ibi iacebis: ipse autem dicet tibi quid agere debeas.

5. Quæ respondit, Quicquid præceperis, faciam.

6. Descenditq; in aream, & fecit omnia quæ sibi imperaverat socrus.

7. Cumq; comedisset Booz, & bibisset, & factus esset hilarior, issetque ad dormiendum iuxta acervum manipulorum, venit abscondité, & discooperto pallio à pedibus eius se proiecit.

8. Et ecce nocte iam media expavit homo, & conturbatus est: viditq; mulierem iacentem ad pedes suos.

9. Et ait illi, Quæ es? Illaque respõdit, Ego sum Ruth ancilla tua: expande pallium tuum super famulam tuam, quia propinquus es.

10. Et ille, Benedicta, inquit, es à Domino filia, & priorem misericordiam posteriore superasti: quia non es secuta iuvenes, pauperes sive divites.

11. Noli ergo metuere, sed quicquid dixeris mihi, faciam tibi. Scit enim omnis populus qui habitat intra portas urbis meæ, mulierem te esse virtutis.

12. Nec abnuo me propinquum, sed est alius me propinquior.

Das III. Capitel.

3. So bade dich/ vnnd salbe dich/ vnd lege dein Kleid an/ vnd gehe hinab auff die Thenne/ daß dich niemand kenne/ biß man gantz gessen vnnd getruncken hat.

4. Wenn er sich denn leget/ so mercke den ort da er sich hin leget / vnnd komm/ vnd decke auff zu seinen füssen/ vnd lege dich/ so wird er dir wol sagen was du thun solt.

5. Sie sprach zu jr: Alles was du mir sagest will ich thun.

6. Sie gieng hinab zur Thennen/ vnd thet alles/ wie jhr Schwiger gebotten hatte.

7. Vnnd da Boas gessen vnnd getruncken hatte/ ward sein Hertz guter ding/ vnd kam vnd legt sich hinder einen Mantel/ vnnd sie kam leise/ vnnd decket auff zu seinen Füssen/ vnnd legt sich.

8. Da es nun Mitternacht ward/ erschrack der Mann vnd erschüttert/ Vnd sihe/ ein Weib lag zu seinen Füssen.

9. Vnd er sprach: Wer bist du? Sie antwortet: Ich bin Ruth deine Magd/ Breite deine Flügel über deine Magd/ denn du bist der Erbe.

10. Er aber sprach: Gesegnet seyst du dem HERRN meine Tochter/ du hast eine bessere Barmhertzigkeit hernach gethan/ denn vorhin/ daß du nicht bist den Jünglingen nachgegangen/ weder reich noch arm.

11. Nun meine Tochter förchte dich nicht / Alles was du sagest / will ich dir thun/ denn die gantze Stadt meines Volcks weiß/ daß du ein Tugentsam Weib bist.

12. Nun es ist war / daß ich der Erbe bin/ Aber es ist einer neher denn ich.

CAP. III.

3. Lauati dunque, & vngeti mettiti ancora i tuoi vestimenti e discende à l'aia: non ti darai à conoscere à quello huomo, perfin che non hauera finito di mãgiare e di bere.

4. E quando egli sarà andato à dormire, sappia il luogo nel quale ei dormirà: & entrata scoprirai da suoi piedi, e quiui dormirai, & egli ti mostrarà: quel che tu douerai fare.

5. Ruth le disse, Io farò tutto quello che tu mi dirai.

6. Cosi discese in quella aia, e fece secondo tutto quello che la sua suocera le hauea comandato.

6. E quando Boaz hebbe mangiato e beuuto, & il suo cuore fu rigioito; andò per dormire à pie d'vn mucchio: quella ancora andò chetamente; laquale quando hebbe scoperto da i piedi di quello, si messe à giacere.

8. Ora auuenne, che l'huomo si risueglio à mezza notte, e si riuoltò: & ecco che la donna dormiua da i suoi piedi.

9. Et egli disse, Chi sei tu? Ella rispose, Io son Ruth tua serua: distendi il lembo de la tua vesta sopra la tua serua, perche tu sei parente.

10. Ei le disse, Sia tu benedetta dal Signore, ò figliuola mia: tu hai dimonstrata piu buona questa tua vltima pietà di quella prima, perche tu non sei andata dietro à giouani ò poueri, ò ricchi.

11. Ora dunque figliuola mia non temere: io ti farò tutto quello che tu dirai. Imperoche tutta la città del mio popolo sà che tu sei vna donna da bene.

12. Ora io confesso esser vero, che io sono parẽte, tutta volta vi è vno altro parẽte piu stretto di me.

ג

13 ביתי בליליא ויהא בצפרא אם יפרקנך גברא דחזי ליה למפרקיך מן אוריתא הרי טב ויפרוק לחיי ואי לא צבי למפרקיך ואפרקינך אנא אמרית בשבועה קדם יי כמא דמלילית ליך כדין אעביד דמוכי עד עידן צפרא:

14 ודמכת קביל ריגלוי עד עידן צפרא וקמת בקריצתא עד דלא אשתמודע גבר ית חבריה מן קדם חשוכא ואמר לעולימוי לא אשתמודע לגבר ארי אתת איתתא לאדרא:

15 ואמר הבי סודרא די עליך ואחידי בה ואחדת בה וכל שית סאין דשעורין ושוי עלהא ועל בועז לקרתא:

16 ואתת לות חמותה בקריצתא ואמרת בין את ברתי וחויאת לה ית כל מה דעבד לה גברא:

17 ואמרת שית סאין דשערין האלין יהב לי ארום אמר לי לא תהכי ריקניא לות חמותיך:

18 ואמרת תיבי ברתי עמי בביתא עד זמן דתדעין אכדין יתגזר מן שמיא ואכדין יתפרש פתגם ארום לא ינוח גברא ארום אילהין ישיצי לטב פתגמא יומא דין:

ד

1 ובועז סליק לתרע בית דין דאתרא דסנהדרין ויתיב תמן עם סביא והא פריקא חליף דמליל בועז לרות ואמר סטי תיב הכא גברא דצניען ארחתיה וסטא ויתיב:

2 ודבר עשרתי גברין מסבי קרתא ואמר תיבו הכא ויתיבו:

ג

13 ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי יהוה שכבי עד הבקר:

14 ותשכב מרגלתו עד הבקר ותקם בטרום יכיר איש את רעהו ויאמר אל יודע כי באה האשה הגרן:

15 ויאמר הבי המטפחת אשר עליך ואחזי בה ותאחז בה וימד שש שערים וישת עליה ויבא העיר:

16 ותבוא אל חמותה ותאמר מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש:

17 ותאמר שש השערים האלה נתן לי כי אמר אלי אל תבואי ריקם אל חמותך:

18 ותאמר שבי בתי עד אשר תדעין איך יפל דבר כי לא ישקט האיש כי אם כלה הדבר היום:

ד

1 ובעז עלה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעז ויאמר סורה שבה פה פלני אלמני ויסר וישב:

2 ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו:

γʹ.

13. Αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τὸ πρωΐ, ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν, ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγώ, ζῇ κύριος. κοιμήθητι ἕως τὸ πρωΐ.

14. Καὶ ἐκοιμήθη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἕως πρωΐ. ἡ δὲ ἀνέστη πρωῒ πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βοόζ· μὴ γνωσθήτω, ὅτι ἐλήλυθε γυνὴ εἰς τὴν ἅλω.

15. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου, καὶ κράτησον αὐτό. ἡ δὲ ἐκράτησεν αὐτό, καὶ ἐμέτρησεν ἓξ κριθῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

16. Καὶ Ῥοὺθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς. ἡ δὲ εἶπε· τί ἐστι, θύγατερ; καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ.

17. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· τὰ ἓξ τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρός με· μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου.

18. Ἡ δὲ εἶπε· κάθισον θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε, πῶς ἂν πέσῃ τὸ ῥῆμα. οὐ γὰρ μὴ ἡσυχάσῃ ὁ ἀνήρ, ἕως ἂν συντελεσθῇ τὸ ῥῆμα σήμερον.

ΚΕΦΑΛ. δʹ.

1. Καὶ Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ ἐκάθιζεν ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο, ὃν ἐλάλησε Βοόζ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βοόζ· ἐκκλίνας κάθισον ὧδε. ὁ δὲ ἐξέκλινε, καὶ ἐκάθισε.

2. Καὶ ἔλαβε Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπε· καθίσατε ὧδε. καὶ ἐκάθισαν.

12. Quiesce.

CAP. III.

13. Quiesce hac nocte: & facto mane, si te voluerit propinquitatis iure retinere, bene res acta est: sin autem ille noluerit, ego te absque ulla dubitatione suscipiam, vivit Dominus, dormi usque manè.

14. Dormivit itaq; ad pedes eius, usque ad noctis abscessum. Surrexit itaque antequam homines se cognoscerent mutuò, & dixit Booz, Cave ne quis noverit quòd huc veneris.

15. Et rursum, Expande, inquit, pallium tuum, quo operiris, & tene utraq; manu. Qua extendente & tenente, mensus est sex modios hordei, & posuit super eam. Quæ portans ingressa est civitatem.

16. Et venit ad socrum suam. Quæ dixit ei, Quid egisti filia? Narravitq; ei omnia quæ sibi fecisset homo.

17. Et ait, Ecce sex modios hordei dedit mihi, & ait, Nolo vacuam te reverti ad socrum tuam.

18. Dixitq; Noëmi, Exspecta filia donec videamus quem res exitum habeat, neque enim cessabit homo nisi compleverit quod locutus est.

CAP. IIII.

1. Ascendit ergo Booz ad portam, & sedit ibi. Cumq; vidisset propinquum prætergire, de quo prius sermo habitus est, dixit ad eum, Declina paulisper, & sede hîc: (vocans eum nomine suo.) Qui divertit & sedit.

2. Tollens autem Booz decem viros de senioribus civitatis, dixit ad eos, Sedete hîc. Quibus residentibus,

Das III. Capitel.

13. Bleib über nacht/ morgen so er dich nimmt/ wol/ Gelüstets jhn aber nicht/ dich zu nemen/ so will ich dich nemen / so waar der HERR lebt/ schlaff biß morgen.

14. Vnnd sie schlieff biß morgen/ zu seinen Füssen. Vnd sie stund auff/ ehe denn einer den andern kennen mocht. Vnnd er gedacht/ daß nur niemandt innen werde / daß ein Weib inn die Tennen kommen sey.

15. Vnnd sprach: Lange her den Mantel den du an hast/ vnd halt jhn zu/ vnd sie hielt jn zu. Vnnd er maß sechs maß Gersten/ vnd legts auff sie vnd er kam in die Stadt.

16. Sie aber kam zu jhrer Schwiger/ die sprach: Wie stehets mit dir/ meine Tochter? Vnd sie sagt jr alles was jr der Mann gethan hatte.

17. Vnnd sprach: Dise sechs maß Gersten gab er mir/ denn er sprach: Du solt nicht leer zu deiner Schwiger kommen.

18. Sie aber sprach: Sey stille meine Tochter/ biß du erfehrest / wo es hinauß will/ denn der Mann wirdt nicht ruhen/ er brings denn heute zum ende.

Das IIII. Capitel.

1. BOas gieng hinauff inns Thor/ vnd satzt sich daselbs. Vnnd sihe/ da der Erbe fürüber gieng/ redet Boas mit jm vnd sprach: Komm vnnd setze dich etwa hie oder da her/ Vnd er kam vnd satzte sich.

2. Vnnd er nam zehen Männer von den Eltesten der Stadt vnnd sprach: setzet euch her/ vnd sie satzten sich.

CAP. III.

13. *Sta quì questa notte: e venuta la mattina, se quello ti vorrà rendere il douere de la parentela, sarà bene, e sia tuo parente: ma se non ti vorrà cio concedere, io ti darò quella ragione de la parentela: viua il Signore: dorme dunque insino à domattina.*

14. *Cosi ella dormì insino à la mattina à i suoi piedi. Dapoi si leuò auanti che persona potesse conoscere il suo compagno e quello comandò, Non si sappia che sia venuta quella donna à l'aia-*

15. *E disse à quella, Portami il lenzuolo che e sopra di te, e tienlo. Et ella lo tenne, e misurò sei misure di orzo, e le messe sopra quella, & entrò ne la città.*

16. *Ella dunque andò à la sua suocera, laquale disse, Chi sei tu, figliuola mia? Ele racontò tutto quello che le fece quello huomo.*

17. *E disse Mi ha date queste sei misure di orzo: percioche mi disse, Tu non ritornarai vota à la tua suòcera.*

18. *E Naomi disse, Sta figliuola mia per fin che tu sappia come anderà la cosa imperoche quello huomo non si quietarà, se hoggi non hauerà finito lo affare.*

CAP. IIII.

1. *Ora Boaz salendo à la porta, si fermò quiui à sedere: & ecco che passaua quel parente, del quale egli haueua parlato, e disse, Vien quà, e sede quì, tale: e si distornò e sedette.*

2. *Et hauendo presi dieci huomini de vecchii di quella città, disse, Sedete qui con noi & essi sedettero.*

ד

3 ואמר לפריקא אחסנת חקלא די לאחונא לאלימלך זבנת נעמי דתבת מחקל מואב׃

4 ואנא אמרית אגלי מתרתיה בך ואגלה ית אדנך למימר קני בקביל יתבי בית דינא דסנהדרין וקביל סבי עמי אם רעותך למפרק פרוק ואם לית רעותך למפרק חוי לי ואנדע ארום לית בר מינך למפרוק ואנא אהא בתרך ואמר אנא אפרוק׃

5 ואמר בועז ביום זבינותך ית חקלא מידא דנעמי ומן ידא דרות מואביתא איתת שכיבא תהי חייב למקני וליבמה יתה בגין דיקום שמא דשכיבא על אחסנתיה׃

6 ואמר פריקא בכי האי גוונא לית אנא יכיל למפרוק לי על דאית לי איתתא ולית לי רשו למיסב אחריניתא עלהא דילמא תהא למצו בביתי ואהא מחביל ית אחסנתי פרוק לך את דלית לך איתתא ית אחסנתי ארום לית אנא יכיל למפרוק׃

7 ובהדא מנהגא בעידנא דמלקדמין מתנהגא בישראל בזמן דשקלן וטרין ופרקן ומחלפן חד מן חבריה שלף גבר גר נרתקיה ואושיט ביה קנין לחבריה והכי נהיגין למקני בית ישראל חד מן חבריה קדם סהדיא׃

8 ואמר פרוקא לבועז אושיט ידך לקנינא וקני לך ושלף ית נרתקיה וקנא מניה׃

9 ואמר בועז לסביא ולכל עמא הוו סהדין עלי יומא דין ארום קניתי ית כל מה דהוה לאלימלך וית כל מה דהוה לכליון ולמחלון מן ידא דנעמי׃

ד

3 וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃

4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלֶה אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃

5 וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתִי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ׃

6 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאוֹל־לִי פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאֹל׃

7 וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאוּלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל׃

8 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃

9 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי׃

δ.

3. Καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ ἀγχιστεύοντι· τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ ἥ ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, τοῦ Ἐλιμέλεχ, ᾧ ἀπέδοτο νοεμμεῖν ἡ ἐπιστρέψασα ἐξ ἀγροῦ μωάβ.

4. Κἀγὼ εἶπα· ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου, λέγων· κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων, καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου, εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις, ἀνάγγειλόν μοι, καὶ γνώσομαι. ὅτι οὐκ ἔστι πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, καὶ ἐγώ εἰμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι, ἀγχιστεύσω.

5. Καὶ εἶπε Βοόζ· ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς νοεμμεῖν, καὶ παρὰ ῥοὺθ τῆς μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ κτήσασθαί σε αὐτῷ, ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ.

6. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεύς· οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῷ μήποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου. ἀγχίστευσαι σεαυτῷ σὺ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι.

7. Καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα, τοῦ στῆσαι πάντα λόγον· καὶ ὑπελύετο ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ, καὶ τοῦτο τὸ μαρτύριον ἐν Ἰσραήλ.

8. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοόζ· κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου· καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.

9. Καὶ εἶπε Βοὸζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ· μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἐλιμέλεχ, καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ Χελλεὼν, καὶ τῷ Μααλλὼν ἐκ χειρὸς νοεμμεῖν.

CAP. IIII.

3. Locutus est ad propinquū, Partem agri fratris nostri Eli-mélech vendet Noëmi, quæ reversa est de regione Moabitide.

4. Quod audire te volui, & tibi dicere coram cunctis sedentibus, & maioribus natu de populo meo. Si vis possidere iure propinquitatis: eme, & posside, sin autē displicet tibi hoc ipsum, indica mihi, ut sciam quid facere debeam, nullus enim est propinquus excepto te, qui prior es: & me qui secundus sum. At ille respondit, Ego agrum emam.

5. Cui dixit Booz, Quando emeris agrum de manu mulieris, Ruth quoq; Moabitidem, quæ uxor defuncti fuit, debes accipere: ut suscites nomen propinqui tui in hæreditate sua.

6. Qui respondit, Cedo iuri propinquitatis: neque enim posteritatem familiæ meæ delere debeo, tu meo utere privilegio, quo me libenter carere profiteor.

7. Hic autem erat mos antiquitus in Israel inter propinquos, ut si quando alter alteri suo iuri cedebat: ut esset firma concessio, solvebat homo calceamentum suum, & dabat proximo suo, hoc erat testimonium cessionis in Israël.

8. Dixit ergo propinquo suo Booz, tolle calceamentum tuum. Quod statim solvit de pede suo.

9. At ille maioribus natu, & universo populo, Testes vos, inquit, estis hodie: quod possederim omnia quæ fuerunt Eli-mélech & Chelion & Mahalon, tradēte Noëmi.

Das IIII. Capitel.

3. Da sprach er zu dem Erben: Naemi/die vom Lande der Moabiter wider kommen ist/beut feil das stück Feldes / das unsers Bruders war EliMelech.

4. Darumb gedacht ichs für deine Ohren zubringen/vnd sagen: Wilt du es beerben / so kauff es für den Bürgern/vnnd für den Eltesten meines Volcks. Wilt du es aber nicht beerben/so sage mirs/daß ichs wisse/denn es ist kein Erbe ohn du/vnnd ich nach dir. Er sprach: Ich wills beerben.

5. Boas sprach: Welches tages du das Feld kauffest von der hand Naemi/so must du auch Ruth die Moabitin/des verstorbenen Weib nemen/daß du dem verstorbenen einen Namen erweckest auff sein Erbtheil.

6. Da sprach er: Ich mags nicht beerben/ daß ich nicht villeicht mein Erbtheil verderbe / Beerbe du was ich beerben soll/ denn ich mags nicht beerben.

7. Es war aber von alters her eine solche gewonheit in Israel: Wenn einer ein Gut nicht beerben noch erkauffen wolt / auff das allerley Sache bestünde/so zoch er seinen Schuch auß/vnnd gab jhn dem andern/das war das Zeugniß in Israel.

8. Vnd der Erbe sprach zu Boas: Kauffe du es/vnd zoch seinen Schuch auß.

9. Vnnd Boas sprach zu den Eltesten / vnnd zu allem Volck: Ihr seydt heute Zeugen/ daß ich alles gekaufft habe/ was EliMelechs gewesen ist/ vnd alles was ChilJon vnnd Mahlon/von der Hand Naemi.

CAP. IIII.

3. Dapoi disse à quel parente, Naomi, laquale è ritòrnata del paese di Moab, ha deliberato di vendere la parte del campo, ch' era del nostro fratello Elimelech.

4. Ma io ho detto, che lo farò intendere à te, dicendo, Riscattala dinanzi à questi che sedeno, e dinanzi à i vecchii del mio popolo: se tu la vuoi riscattare, riscattala e se tu non la vuoi riscattare dimmelo: percioche io sò che non vi e altro che tu per riscattarla, & io sono dietro à te. Allhora colui disse, Io la riscattarò.

5. E Boaz soggiunse, Nel giorno che tu acquistarai il campo de la mano di Naomi, tu acquistarai ancora Ruth Moabita moglie del morto: à finche tu susciti il il nome del defunto ne la sua heredità.

6. Quel parente rispose, Io nō lo posso riscattare per me; à cioche perauentura io non guasti la mia heredità: riscatta tu per te la ragione de la mia parentela, perche io non posso riscattarlo.

7. Ora questo era il costume anticamente in Israel, nel riscatto e permutatione, per confermar ciascuno affare: la persona si cauaua la sua scarpa, e la daua al suo prossimo; e questo era il testimonio de la cēssione in Israel.

8. Il parente dunque disse à Boaz, Comprala per te: & in vn tempo si cauo la sua scarpa.

9. E Boaz disse à quei vecchii & à tutto il popolo, Voi sete hoggi testimonii, che io ho acquistato tutte le cose ch' erano di Elimelech, e tutte le cose ch' erano di Chilion e di Mahalon per le mani di Naomi.

ד

10 ואף ית רות מואביתא איתת מחלון קניתי לי לאינתו למיקם שום שכיבא על אחסנתיה ולא ישתיצי שום שכיבא מלות אחוהי ומתרע סנהדרין דבאתריה סהדין אתון עלי יומא דין:

11 ואמרו כל עמא דבתרע סנהדרין וסביא סהדין אנחנא יתן ייי ית אתתא הדא דאתיא לביתך כרחל וכלאה דבנו תרויהון ית בית אבוהון ישראל בתרי עשר שבטין ועיבד חילא באפרת ותהא קרי שמא בבית לחם:

12 ויהא ביתך מצלח כבית פרץ דילידת תמר ליהודה מן זרעא דיתן ייי לך מן ריבא הדא:

13 ונסיב בועז ית רות והות ליה לאינתו ועל לותה ויהב ייי לה עידוי וילידת בר:

14 ואמרן נשיא לנעמי בריך שמא דייי דלא פסק ליך ברוקא יומא דין ויתקרי שמיה בין צדיקי ישראל:

15 ויהא ליך למקימא נפש ולכלכלא ית סיבתך בתפנוקין ארום כלתך די רחימת יתך ילדתיה דהיא הות טבא ליך בעידן ארמלותיך מסגיאין בנין:

16 ונסיבת נעמי ית רביא ושויאת יתיה בעיטפה והות ליה לתורבינתא:

17 וקרדאן ליה שכבתאן שום למימר אתיליד בר לנעמי והוו קרן שמיה עובד הוא אבוי דישי אבוהי דדוד:

ד

10 וגם את־רות המאביה אשת מחלון קניתי לי לאשה להקים שם־המת על־נחלתו ולא־יכרת שם־המת מעם אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום:

11 ויאמרו כל־העם אשר־בשער והזקנים עדים יתן יהוה את־האשה הבאה אל־ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את־בית ישראל ועשה־חיל באפרתה וקרא־שם בבית לחם:

12 ויהי ביתך כבית פרץ אשר־ילדה תמר ליהודה מן־הזרע אשר יתן יהוה לך מן־הנערה הזאת:

13 ויקח בעז את־רות ותהי־לו לאשה ויבא אליה ויתן יהוה לה הריון ותלד בן:

14 ותאמרנה הנשים אל־נעמי ברוך יהוה אשר לא השבית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל:

15 והיה לך למשיב נפש ולכלכל את־שיבתך כי כלתך אשר־אהבתך ילדתו אשר־היא טובה לך משבעה בנים:

16 ותקח נעמי את־הילד ותשתהו בחיקה ותהי־לו לאמנת:

17 ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד־בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי־ישי אבי דוד:

δ΄.

10. Καὶ γε ῥοὺθ τὴν μωαβῖτιν τὴν γυναῖκα μααλὼν κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ τόπου αὐτοῦ. μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον.

11. Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς ὁ λαὸς, [καὶ εἶπαν,] οἱ ἐν τῇ πύλῃ, μάρτυρες· καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἴπαν· δῴη κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου, ὡς ῥαχὴλ καὶ ὡς λείαν, αἳ ᾠκοδόμησαν ἀμφότεραι τὸν οἶκον τοῦ ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν ἐφραθᾷ, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν βηθλεέμ.

12. Καὶ γένοιτο ὁ οἶκός σου, ὡς οἶκος Φαρὲς, ὃν ἔτεκε θάμαρ τῷ ἰούδα. ἐκ τοῦ σπέρματός σου δώσει σοι κύριος ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης τέκνα.

13. Καὶ ἔλαβε βοὸζ τὴν ῥοὺθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος κύησιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν.

14. Καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς νοεμμεὶν· εὐλογητὸς κύριος, ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστέα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν ἰσραήλ.

15. Καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν, καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη σου ἡ ἀγαπήσασά σε, ἔτεκεν υἱὸν, ἥ ἐστιν ἀγαθή σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς.

16. Καὶ ἔλαβε νοεμμεὶν τὸ παιδάριον, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν.

17. Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες τὸ ὄνομα, λέγουσαι· ἐτέχθη υἱὸς τῇ νοεμμεὶν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὠβήδ. οὗτος πατὴρ ἰεσσαὶ, πατρὸς δαυίδ.

10 Et

CAP. IIII.

10 Et Ruth Moabitidem, uxorem Mahalon, in coniugium sumpserim, ut suscitem nomen defuncti in hæreditate sua, no vocabulum eius de familia sua, ac fratribus & populo deleatur. Vos, inquam, huius rei testes estis.

11. Respondit omnis populus qui erat in porta, & maiores natu, Nos testes sumus: faciat Dominus hanc mulierem, quæ ingreditur domum tuam, sicut Rachel, & Liam, quæ ædificaverunt domum Israel: ut sit exemplum virtutis in Ephrata, & habeat celebre nomen in Beth-lehem.

12. Fiatq; domus tua, sicut domus Phares, quem Thamar peperit Iudæ, de semine quod tibi dederit Dominus ex hac puella.

13. Tulit itaq; Booz Ruth, & accepit uxorem: ingressusq; est ad eam, & dedit illi Dominus ut conciperet, & pareret filium.

14. Dixeruntq; mulieres ad Noëmi, Benedictus Dominus qui non est passus ut deficeret successor familiæ tuæ, & vocaretur nomen eius in Israël.

15. Et habeas qui consoletur animam tuam, & enutriat senectutem, de nuru enim tua natus est, qui te diliget, & multo tibi melior est, quam si septem haberes filios.

16. Susceptumq; Noëmi puerum posuit in sinu suo, & nutricis ac gerulæ fungebatur officio.

17. Vicinæ autem mulieres congratulantes ei, & dicentes: Natus est filius Noëmi: vocaverunt nomen eius, Obed: hic est pater Isai, patris David.

Das IIII. Capitel.

10. Da zu auch Ruth die Moabitin/Mahlons Weib / neme ich zum Weibe/daß ich dem verstorbenen einen Namen erwecke auff sein Erbtheil/vnd sein Name nicht außgerottet werde vnter seinen Brüdern/vnd auß dem thor seines orts/Zeugen seydt jr des heute.

11. Vnnd alles Volck das im thor war/ sampt den Eltesten/sprachen: Wir sindt zeugen/Der HERR mache das Weib / daß inn dein Hauß kommt/wie Rahel vnd Lea/die beide das Hauß Jsrael gebauet haben/ vnnd wachse sehr in Ephrata/ vnnd werde gepreiset zu Bethlehem.

12. Vnd dein Hauß werde/wie das Hauß Perez/den Thamar Juda gebar / von dem Samen/ den dir der HERR geben wird von diser Dirnen.

13. Also nam Boas die Ruth/daß sie sein Weib ward/vnd da er bey jhr lag / gab jhr der HERR / daß sie schwanger ward / vnnd gebar einen Sohn.

14. Da sprachen die Weiber zu Naemi: Gelobt sey der HERR/der dir nicht hat lassen abgehen einen Erben zu diser zeit/daß sein Name in Jsrael bliebe.

15. Der wirt dich erquicken / vnnd dein alter versorgen / Denn deine Schnur/die dich geliebt hat/hat jhn geboren/welche dir besser ist denn sieben Söhne.

16. Vnd Naemi nam das Kind/vnd legts auff jren schoß/ vnd ward seine warterin.

17. Vnd jre Nachbarin gaben jhm einen Namen/vnd sprachen: Naemi ist ein Kind geboren/vnnd hiessen jhn Obed/der ist der Vater Jsai/welcher ist Davids Vater.

C A P. IIII.

10. Et ancora io mi ho acquistato per moglie Ruth Moabita moglie di Mahalon, per suscitare il nome del morto ne la sua heredità; à finche il nome del morto non sia estinto de suoi fratelli, e de la porta de la sua habitatione: voi, dico, hoggi sete testimonii.

11. E tutto il popolo, ch'era à la porta, & i vecchii, dissero noi siamo testimonii: il Signore faccia che la donna, ch'entra in casa tua, sia come Rachele e Lia, lequali amendue edificarono la casa d'Israel; e sa virtu in Ephrata, & acquistati fama in Beth-lehem.

12. E la tua casa sia come la casa di Phares (che Thamar lo partorì à Iuda) de la semenza, che'l Signore ti darà di questa giouane.

13. Boaz dunque prese Ruth, e gli fu moglie: & entrò à lei; & il Signore le dette concettione, e partorì vn figliuolo.

14. E le donne dissero à Naomi Benedetto sia il Signore, ilquale non ha permesso che hoggi ti mãcasse parente, & il suo nome sarà celebrato in Israel.

15. E sarà ancora per ricreare l'animo tuo, e nutrirà la tua vecchiaia: percioche la tua nora, laquale ti ama, l'ha partorito; & ella a te e migliore che sette figliuoli.

16. Naomi dunque pigliando il fanciullo, lo pose nel suo grembo, e gli fu per nutrice.

17. E le vicine gli posero il nome; liquali diceuano, E nato vn figliuolo à Naomi: gli posero, dico, il nome Obed: il quale fu padre d'Isai padre di Dauid.

ד

18 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פָּרֶץ פֶּרֶץ
הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן׃

19 וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם
וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב׃

20 וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן
וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָה׃

21 וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז
וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃

22 וְעֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי
וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד׃

תם ונשלם

ד

18 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת פֶּרֶץ
פֶּרֶץ אוֹלִיד יָת חֶצְרוֹן׃

19 וְחֶצְרוֹן אוֹלִיד יָת רָם
וְרָם אוֹלִיד יָת עַמִּינָדָב׃

20 וְעַמִּינָדָב אוֹלִיד יָת
נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן אוֹלִיד יָת
שַׂלְמָה׃

21 וְשַׂלְמוֹן אוֹלִיד יָת
בֹּעַז וּבוֹעַז אוֹלִיד יָת ע
עוֹבֵד׃

22 וְעוֹבֵד אוֹלִיד יָת יִשַׁי
הוּא יִשַׁי דְּאוֹלִיד יָת דָּוִד
מַלְכָּא דְיִשְׂרָאֵל׃

חזק

δ.

18. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρές. Φαρὲς ἐγέννησε τὸν ἑσρώμ.

19. Καὶ ἑσρὼν ἐγέννησε τὸν ἀράμ, καὶ ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν ἀμιναδάβ.

20. Καὶ ἀμιναδὰβ ἐγέννησε τὸν ναασσών, καὶ ναασσὼν ἐγέννησε τὸν σαλμών.

21. Καὶ σαλμὼν ἐγέννησε τὸν βοόζ, καὶ βοὸζ ἐγέννησε τὸν ὠβήδ.

22. Καὶ ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν ἰεσσαί, καὶ ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν δαυίδ.

ΤΕΛΟΣ.

CAP. IIII.

18. Hæ ſunt generationes Phares: Phares genuit Eſron.

19. Eſron genuit Aram, Aram genuit Aminadab.

20. Aminadab genuit Nahaſſon, Nahaſſon genuit Salmon.

21. Salmon genuit Booz, Booz genuit Obed.

22. Obed genuit Iſai, Iſai genuit David.

FINIS.

Das IIII. Capitel.

18. Diß iſt das Geſchlecht Perez. Perez zeuget Hezron.

19. Hezron zeuget Ram. Ram zeuget Amminadab.

20. Amminadab zeuget Naheſſon. Naheſſon zeuget Salma.

21. Salma zeuget Boas. Boas zeuget Obed.

22. Obed zeuget Iſai. Iſai zeuget David.

ENDE.

CAP. IIII.

18. Queſte ſono le generationi di Phares: Phares generò Hesron.

19. Et Hesron generò Ram, e Ram genero Amminadab.

20. Et Amminadab generò Nahaſſon, e Nahaſſon generò Salmah,

21. E Salmah generò Boaz, e Boaz generò Obed.

22. E Obed generò Iſai, & Iſai generò David.

FINIS.